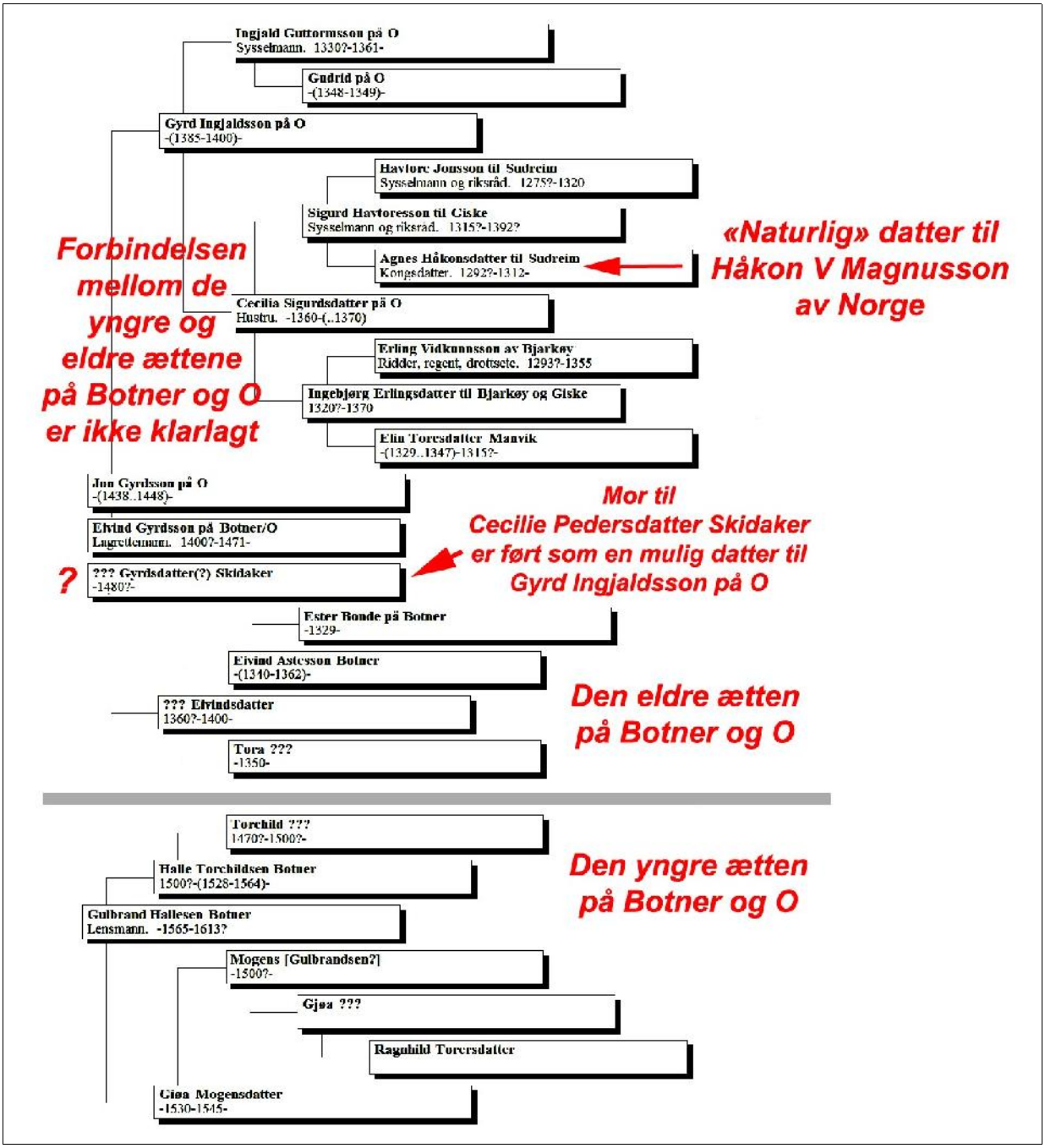
Proband

Eivind Gyrdsson på Botner/O. Lagrettemann. Født omkring 1400 på O, Vang (HE). Levde 1443 på Botner, Løken, Høland (AK). Levde 1471.

Forbindelsen mellom de yngre og eldre ættene på Botner i Løken, Høland og O i Vang er ikke klarlagt.

Selv om jeg er overbevist om at det må være forbindelse mellom ættene, har jeg valgt å avslutte min slektsoversikt over mine forfedre i «Østfold/Akershus» med Halle Torchildsen Botner og Giøa Mogensdatter

Denne del av mine slektsoversikt – som jeg har benevnt «Middelalder» – tar så utgangspunkt i den «eldre» slekten på Botner i Høland og O i Vang, dvs. med Gyrd Ingvaldsson på O og hans to sønner Jon og Eivind Gyrdsson.

Adelsmennene Jon Gyrdsson (på O i Vang på Hedemarken) og Eivind Gyrdsson (på Botner i Høland i Akershus, senere på O i Vang), kjent i tiden 1438-1471 tilhørte O-ætten og stammer fra kong Håkon V Magnusson. Deres etterkommere skal søkes i den senere O-ætten og Botner-ætten fra Høland. Det er helt åpenbart at bønder på 1600-tallet der er etterkommere til kongsætten Sverre-ætten. (Utdrag av møtereferat i Genealogen fra NSF's temakveld om slekten Bratt 28.12.1998 forfattet av Tore H. Vigerust).

Eivind Gyrdsson var sønn til Gyrd Ingjaldsson på O og en datter til Eivind Astesson på Botner.

Hans farforeldre var sysselmannen Ingjald Guttormsson på O og «Hustru Cecilia af Hr. Sigurd (Hafthorssøn) i Giske».

Tore H. Vigerust skriver i «Adelsnytt» i «Genealogen» 1/99 følgende (utdrag):

«Da dette er et møtereferat, ingen selvstendig artikkel, skal jeg nøye meg med å ta opp et lite problem. Det gjelder

spørsmålet om Guttorm Bratt Endridssons kone, Cecilie Petersdotter av Skjåk-ætten fra Skjåk, var av kongsætt. Ingen forskere har påvist en slik slektsmessig sammenheng. Cecilie skulle angivelig være datter av en ukjent søster til adelsmennene Eivind Gjordsson (på O i Vang på Hedemarken) og Jon Gjordsson (på Botner i Høland i Akershus), kjent i tiden 1438-1471. Disse to tilhørte O-ætten og stammer riktig nok fra kong Håkon 5 Magnusson. Deres etterkommere skal søkes i den senere O-ætten og Botner-ætten fra Høland. Det er helt åpenbart at bønder på 1600-tallet der er etterkommere til kongsætten Sverre-ætten.»

I et debattinnlegg i Digitalarkivets «Brukarforum» datert 31. mars 2005 skrev Tore H Vigerust:
«Vi kan ikke ta eventuelle opplysninger fra 1700-tallet om at folket på Botner nedstammer i rett mannslinje fra jutuler og andre førkristne kjemper (av forfattere som Reiar Gjellebøl; Wilse m fl), ei heller fra adelige på gården på 1400-tallet (noe som ikke nevnes i 1700-talls-kilder). Men det er rimelig at Botnerfolket ca 1600 stammer (på manns- og / eller kvinnesiden) fra en av de to brødrene av O-ætten, Eivind Gjordsson, nevnt 1438-1471, og Jon Gjordsson (på Botner?), kjent 1438-1448.
Slektskapet kan gå via Nils Jensson. Eller via Mogens O. Eller utenom både Nils Jensson og Mogens O. (Jeg mener det fortsatt er mulig at denne Mogens O 1528 kan være identisk med den hallandske adelsmannen Mogens 0.)
»

Mer om slekten på Botner og O og brødrene Jon og Eivind Gyrdssons mulige søster – gift med Peter Gudleiksson Skidaker og mor til Cecilie Pedersdatter – er beskrevet i biografien til deres mulige søster «??? Gyrdsdatter(?) Skidaker».

Eivinds farfar – sysselmannen Ingjald Guttormsson på O, Vang på Hedmarken – hadde i sin tid fått gården Lier med sin kone, Hustru Cecilia, som var datter til Sigurd Havtorsson til Giske. Leik Trondsson hadde bygslet Lier av Ingjald på O, og etter Ingjalds død, av Hustru Cecilia. Da også Hustru Cecilia døde solgte deres sønn, Gyrd Ingjaldsson på O, Lier til Goden Leiksson, en av sønnene til Leik Trondsson.
Dette framgår av et brev datert 02.04.1448 på By i Veldre på Hedmarken, etter at han forlengst var død. I brevet tar lagmannen på Opplandene, Ravald Niklisson, opp prov i en sak mellom Gyrds sønn, Jon Gyrdsson og Godens sønn, Østen Godensson, angående ødegården Lier i Veldre. Østen Godensson forsøkte å bevise sin rett til gården Lier. Jon hadde ved denne anledning hverken bevis eller vitne å føre for den rett han mente å ha til gården Lier, men skulle fremlegge dette noe senere (DN III 797):
Sammendrag:
«Ravald Niklissön, Lagmand paa Oplandene, optager forskjellige Vidnesbyrd, som Eystein Godenssön förte om sin Ret til en Ödegaard Lider i Fylkeshaugs Sogn (Hedemarken), imod Jon Gyrdssön, hvis Farfader Ingjald havde faaet Gaarden med sin Hustru Cecilia af Hr. Sigurd (Hafthorssön) i Giske, og hvis Fader Gyrd solgte den til Goden Leikssön.»

Om den Jon Gyrdsson som omtales i brevet av 02.04.1448 er identisk med Jon Gyrdsson på Botner omtalt i følgende brev, må også Eivind Gyrdsson være sønnesønn til Ingjald Guttormsson og Cecilia Sigurdsdatter på O!

Brødrene Jon og Eivind hadde tydeligvis sterke eierinteresser i Gausdal. Og når de 03.04.1443 på Botner, Høland, utsteder et brev om gods i Gudbrandsdalen, må det være fordi de også eier denne gården. Det kan se ut som om Eivind på denne tiden bor på Botner, broren Jon nevnes nærmest bare som medutsteder av brevet, idet det gjelder deres felles interesser.
De kunngjør at de hadde «atter wunnet medh laghum» (dvs. tatt på odel) gårdene Segestad, Kalstad og Gryte i Gausdal i Gudbrandsdalen. Videre gjør de helt klart at dersom noen skulle prøve å lovfeste disse gårdene, det være seg biskopen eller «anner man», da ville brødrene stevne dem for «skuld ok skadha». Leilendingene gjøres ansvarlige for gårdene, og brevet sendes til Vilhelm Segestad og Erik Kalstad (DN IX 288):
«Þet skal allom godhum monnom witerlikt wera ad er þet sa ad nokor loghfesster þe ierdher sasum wy hafua atter wunnet medh laghum som eiter Seghastadher Kalstadher Grytenne hwat þet er helder biskuppen eller anner man þa wilia wy brøderrenne theim tilsstande badhe fore skuld ok skadha pa fyrnemde ierdher. en fulkomeleghe skula þe lanbolenne os brødernenne fore loghum swara vmmen þe lata nokra lunindh vndan ganggha som til þeim iordhum fyrnemdh hafua leget ad forno fare ok sa sum wart doms bref vt wisser. Til meire wisse setter ek Eiuindhe Giurssson mit insiglæ fore þettæ bref er giort war j Botnum a Raumerike mywikkedaghæn nesste efter mitfassto a fyrsste are rikis okars wyrdelix herræ herræ Krisstofer med gusnadh Norex kunx. Ek Eiuinde Giurssson ok Ion Giursson sende yder þettæ bref.»
Tillegg:
«Wiliemme Seghastade ok Erikke Kalstadhe sendes þettæ bref.»
Sammendrag:
Brödrene Eyvind og Jon Gyrdssönner kundgjöre Vilhjalm (Aasmundssön) Segestad og Erik Kalstad, hvorledes de ville forholde sig mod dem, der maatte lovfæste Gaardene Segestad (Seielstad), Kalstad og Gryte (i Gausdal), samt gjöre Leilendingerne ansvarlige, for hvad der maatte komme fra disse Gaarde.

Fartein Valen-Sendstad har omtalt dette brevet og sier: «Det er noe mer enn skarpsindig bondejus vi støter på her, det er intet mindre enn en harmdirrende protest mot selveste biskopen på Hamar som hadde slått mer jord under seg enn noen annen mann i denne bygda.»

Det er vel ikke usannsynlig at biskopen faktisk har vært frempå i dette tilfellet, for alt fem år tidligere var Eivind Gyrdsson på Segestad, en gård som brødrene da antagelig alt eide. I et diplom datert Segestad 10.02.1438 gir Eivind

Gyrdsson Vilhelm Asmundsson fullmakt til å lovfeste så mye i gården Vålen Nedre, Gausdal, som hustru Tora besitter (DN IX 272):

«Þet se ollum godhum monnum kunnikt þet ek Eiuindhe Giurssson kennes þes med þesso mine ofne brefue þet ek hafuer gefuet Viliem Asmunsson fult vmbot ok logleghe ad logfeste jord þe som eiter Wordene j nedregardenum j Gausdals sokn, swa mykit som hustru Þore ber þer j med rette ok hennes bref watter þer vm. Til meire visso trykker ek mit insigle fire þette bref er giort war a Segastadum manedaghen j nyo wiku fassto anno dominj mo cdo xxx viij.»

Sammendrag:

Eyvind Gyrdssön kundgjör, at han har givet Vilhjalm Aasmundssön Fuldmagt til at lovfæste den Del af nedre Vorden (Vaalen) i Gausdal, som Hustru Thora besidder.

Kilde: Efter Orig. p. Papir i norske Rigsarkiv. Det bagpaa trykte Voxsegl affaldet.

Vilhelm Asmundsson, som synes å ha bodd på Segestad, nevnes forøvrig også 10.01.1446 da han får kvittering av biskop Gunnar av Hamar for fullt regnskap over Gausdals kirkes inntekt og utgift (DN VI 497).

Fra Odd Ottesens «Slekten Botner i Høland», side 9.

«Jon har trolig vært den eldste av brødrene selv om Eivind nevnes først i brevet av 1443. Men dette brevet er åpenbart ført i pennen – om enn ikke bokstavelig – av Eivind som også er den eneste av brødrene som nevnes ved navn i selve teksten, og trolig har han beseglet det alene. Jon nevnes ved navn bare under selve brevteksten, mens de i teksten omtales om «wy brøderrenne». Som antydet har Eivind trolig bodd på Botner på denne tiden, mens broren Jon, som eldste sønn åpenbart har overtatt farsgården O, Vang.

Det er ting som tyder på at Jon Gyrdsson har avgått ved døden en tid etter 1448 uten å etterlate seg livsarvinger. For det første må hans søster ha arvet godset på Veldre, ettersom Cecilia Petersdatter i 1500 eide gården Lier som Jon førte sak om. For det andre synes Eivind Gyrdsson å ha flyttet bort fra Høland igjen. I alle fall nevnes han flere ganger som lagrettesmann og medbesegler av diplomer utstedt på Hamar, nemlig i 1457, 1462, 1466. 1469 og siste gang 22. mars 1471. Hele denne tiden har Eivind Gyrdsson formodentlig bodd på farsgården O som ligger like ved Hamar, og som han kan ha overtatt etter sin brors død. »[1]

(Far I:1, Mor I:2)

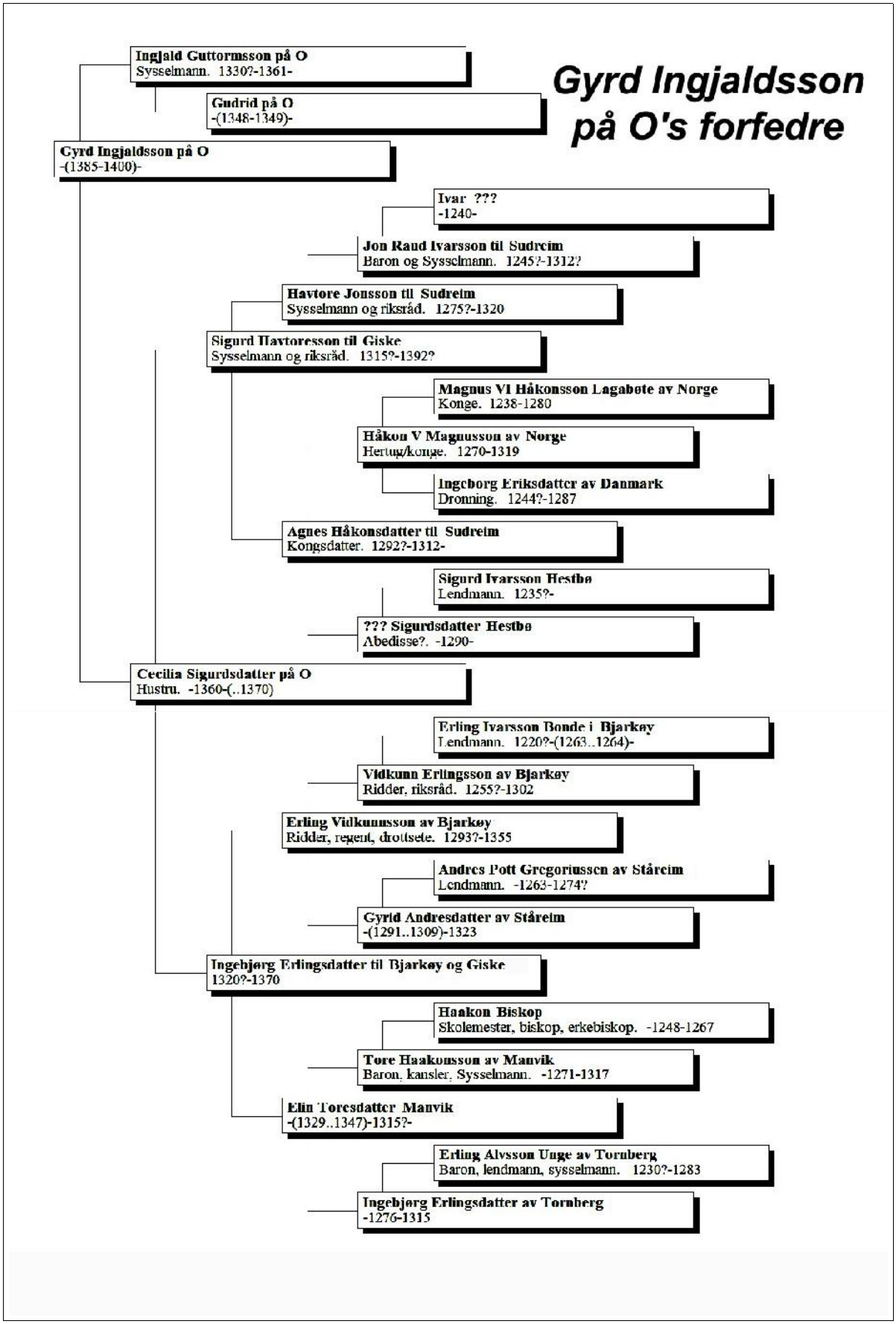
Generasjon I

I:1 f

Gyrd Ingjaldsson på O. Levde fra 1385 til 1400 på O, Vang (HE).

Gyrds foreldre var Ingvald Guttormsson på O og «Hustru Cecilia af Hr. Sigurd (Hafthorssøn) på Giske».

[1] Odd Ottesen: Slekten Botner i Høland, side 7-9, 16. Fartein Valen-Sendstad: Gudbrandsdalen i middelalderen, Garden og samfunnet (Hamar 1956), side 171f.

Etter at hans mor var død, solgte Gyrd gården Lier på Veldre til Goden Leiksson. Dette framgår av et brev datert 02.04.1448, da han forlengst var død (DN III 797):

«Thet see ollom godhom monnom kunnikth som thetta breff sea ædher høra ath æk Raffwaldh Niclisson logman a Vplandom var a By som ligger a Vældrom i Fylkæsaukx sokn rettom stempnaby anno domini mcdxlviijo tysdaghin nest æpther pasca vikuna komo þær þa a stempno ffor mik Jon Gyrdhzsson a æinne halffwo æn a annare Østen Godhensson ok fwlla vidhergango væitto ath þa var þæira rette samtykkæliken proffsdagher æpther laghar orskurdh ath þæir tiith dømdo varo tiil proffs þær ath wæra a førnempdom dæghi ok þæira proff lata ganga a badha sidhor mangom godhom monnom ahørande þæira ordh ok vidherkænningh som þær þaa nær mik waro vm tiltalo þaa som

Jon Gyrdhzsson førnemdher sagdis haffwa in til Østens Godhensson fornempds for æin ødha gardh som Liidh hæithir liggiandis i Fylkiasaukx sokn som hans breff sæghir æn Østen Godhensson swaradhe swa *saghiandis hær liggia vist þwæir øidha garda som Liidh hæitha i þæssa sama sokn æn þøm fylghir æk æinkthe ok æi fforswara vil som danda monnom ær vitherlikæth ær for wttan Lidhar som liggær næst nordan for Biærghom j ffornempds Fylkæsaugs sokn þet ær ydhar fadher Gyrdh i Oo salde Godhene Læikxsyni fadher minom þet vil æk medh retto ffylghia ok laghom fforswara æpther þy som breff þær vm giort sik sialff watta. Þær æpther qwadde þaa ok kraffde ffornempdr Østen Godhensson fførnempdan Jon Gyrdhzsson ath lata gaa ffyrst siith proff skææl ok skylrikæ hwru skyldh þæn mænniskia ær Jon Gyrdhzsson fornempdom annadh þwæggia til fadher hans ædher modher som i hans brefwæ staar ædher ok annadh proff medh hwadh skææl ædher visso ath han vppa honom talaar ædher stempdh haffvær for fførnempth Liidh. Swaradhe þaa fførnempdh Jon sva sæghiande æk haffwær ængen vithne ædher proff hær ath lata ganga vttan sith proff ok vithne sagdis han vilia lata koma for laghen a Æidhzwallæ ath Botolffs voko nu næst akomandis ær þæir skulo medh laghom aath skylias. þær æpthir badh æn adhernempdh Jon Gyrdhzsson ffornempdhan Østen ath lata ganga sith prooff ok sagdis þa vara ræidhaboghin ath høra þet. quadde þa ok kraffde fførnempdh Østen mik til ath þaka sith proff ok vithne. þook æk þaa æith skilrikth vithne þet ær swa hæither ok swa swoor a book medh fwllom æidhstaff Vnna Wæsætærsdotter ath hon hørde sina modher sigh fore visso ok sanninda ath sæghia Gudhruna Olaffsdotter ath Hakon a Saudhastaadha som hona wpp ool saath a Lidhar fførnempt alth til þæs ær þet wp bran aff wadha ældh ok æi hørde min modher fford Hakon annadh ath sæghia æn þet ath han haffdhe ford Lidhar tillaans aff herra Siughwrdh i Gidhzskoo fadher hustrv Sidhcilia som Jngeldh i Oo atte sigh til wpresnar mædhan han þær a saath. sakar þes ath han haffdhe waridh hans dagliken tiænare ok war þa hans sæthwsswen. Jtem þook æk æn æith skælikt vithne þet ær swa hæither ok a book swor Siughurdh Læikxsson hørde fadher sin for sigh ffor saninda ath sæghia Læik Þrondhzson ath i swa mangh aar som han sloo offwær Lidhar førnempt þa læigde han þet aff ængom androm manne æn Jngiældh j Oo ædher hans hustrw Sidhcilia fførnempdh; ok æi haffwær æk æn annath hørth sidhan æn ath Gyrder i Oo þæira son þet fylgde til þæs daghx ær han þet salde Godene Læikxsyni som breff þær vm watta. Jtem þook æk æn æith skylrikth vithne ær swor fwllan æidh medh bokar ahalde ær Jngæridh Siugwrdhdotther hæiter ath hon hørde Læik Þrondhzsson sæghia vm iwla tiidh þaa ær han høø kørde aff Liidhar førnempt ath þetta haffwer æk ffor mina landhzskyldh som æk gaff Jngiældh i Oo ffor Liidhar. haffde ok fførnempdh Jngeridh þet i æidhe sinom ath hustrw Sidhcilia bydde ffornempt Lidhar ok landskyldh aff þook Østene Narffwasyni som þa saath a Barghauster æpther Jngiældhz sins bonda daudha. vithnadhe hon ok i sama æidhe ath Gyrdær Jngiældzsson fylde fførnempth Lidhar ok landhzskyldh aff þook æpther bæggias þæira daudha Jngiældhz ok Sidhcilia til þes dagx ær han þet saalde fornempdh Godhene Læikxsyni som fføre sæghir etc. Jtem vithna ok þæssær dandamen þet vndir sin jnsighle Alff Østensson Siughurdh Haraldhzsson ok Þosten Þoresson ath þet vitha þæir ffirir gudhi santh waræ ath i fførnempdh Fylkæsaukx ssokn liggia þwa øidha garda som Liidh hæitha æn þæn þridhi Lidhar. haffdo þæir ok þet i skilmala sinom ath þæir æro aff barndom vpføddær i fornempth sokn ok hørdo ængen amagha ædher wppa tala ffornempth Lidhar for æn j ffiordh ær Jon Gyrdhzsson þet loghffeste. til saninde hær wm sætto tesser godher men Alff Østensson Siughurdh ok Þorsten ffornempdher sin insigle medh mino for þetta breff sakar sinne næruaro þa ær æk þetta pproff þook a staadh dæghi ok aare som før sæghir.»

Sammendrag:

Ravald Niklissön, Lagmand paa Oplandene, optager forskjellige Vidnesbyrd, som Eystein Godenssön förte om sin Ret til en Ödegaard Lider i Fylkeshaugs Sogn (Hedemarken), imod Jon Gyrdssön, hvis Farfader Ingjald havde faaet Gaarden med sin Hustru Cecilia af Hr. Sigurd (Hafthorssön) i Giske, og hvis Fader Gyrd solgte den til Goden Leikssön.

Han nevnes også i biskop Øysteins jordebok (side 213). Der står det at Gyrd (før 1396) gav bispestolen i Oslo 12 øresbol i Tøien gård i Aker mot 1 markebol i O på Hedmarken, samt mot at kirken oppgav et rettskrav den hadde på ham (1 markebol = 8 øresbol). Det dreier seg her åpenbart om et makeskifte hvor Gyrd sikrer seg en del i farsgården O som kirken har eid. Jordeboken opplyser til og med hvordan kirken er blitt eier av parten i O. Gudrun på Staur i Stange på Hedmarken står nemlig oppført som giver av 1 markebol i O til bispestolen i Oslo, og denne notisen er overstrøket i jordeboken (side 236)! Det dreier seg således utvilsom om samme parten i gården som den Gyrd makeskifter til seg.[2]

(Barn Proband, Far II:1, Mor II:2)

Gift med neste ane.

Barn:

Jon Gyrdsson på O. Levde mellom 1438 og 1448.

Jon Gyrdsson var sønn til Gyrd Ingjaldsson på O i Vang og en datter til Eivind Astesson på Botner.

Jons farfar – sysselmannen Ingjald Guttormsson på O, Vang på Hedmarken – hadde i sin tid fått gården Lier med sin kone, Hustru Cecilia, som var datter til Sigurd Havtorsson til Giske. Leik Trondsson hadde bygslet Lier av Ingjald på O, og etter Ingjalds død, av Hustru Cecilia. Da også Hustru Cecilia døde solgte deres sønn, Gyrd Ingjaldsson på O, Lier til Goden Leiksson, en av sønnene til Leik Trondsson.

Dette framgår av et brev datert 02.04.1448 på By i Veldre på Hedmarken, etter at han forlengst var død. I brevet tar lagmannen på Opplandene, Ravald Niklisson, opp prov i en sak mellom Gyrds sønn, Jon

[2] Odd Ottesen: Slekten Høland i Botner, side 8-10, 13. Adelsnytt - Genalogen 1-99 - av Tore H. Vigerust.

Gyrdsson og Godens sønn, Østen Godensson, angående ødegården Lier i Veldre. Østen Godensson forsøkte å bevise sin rett til gården Lier. Jon hadde ved denne anledning hverken bevis eller vitne å føre for den rett han mente å ha til gården Lier, men skulle fremlegge dette noe senere (DN III 797):

Sammendrag:

«Ravald Niklissön, Lagmand paa Oplandene, optager forskjellige Vidnesbyrd, som Eystein Godenssön förte om sin Ret til en Ödegaard Lider i Fylkeshaugs Sogn (Hedemarken), imod Jon Gyrdssön, hvis Farfader Ingjald havde faaet Gaarden med sin Hustru Cecilia af Hr. Sigurd (Hafthorssön) i Giske, og hvis Fader Gyrd solgte den til Goden Leikssön.»

Brødrene Jon og Eivind hadde tydeligvis sterke eierinteresser i Gausdal. Og når de 03.04.1443 på Botner, Høland, utsteder et brev om gods i Gudbrandsdalen, må det være fordi de også eier denne gården. Det kan se ut som om Eivind på denne tiden bor på Botner, broren Jon nevnes nærmest bare som medutsteder av brevet, idet det gjelder deres felles interesser.

De kunngjør at de hadde «atter wunnet medh laghum» (dvs. tatt på odel) gårdene Segestad, Kalstad og Gryte i Gausdal i Gudbrandsdalen. Videre gjør de helt klart at dersom noen skulle prøve å lovfeste disse gårdene, det være seg biskopen eller «anner man», da ville brødrene stevne dem for «skuld ok skadha». Leilendingene gjøres ansvarlige for gårdene, og brevet sendes til Vilhelm Segestad og Erik Kalstad (DN IX 288).

Fra Odd Ottesens «Slekten Botner i Høland», side 9.

«Jon har trolig vært den eldste av brødrene selv om Eivind nevnes først i brevet av 1443. Men dette brevet er åpenbart ført i pennen – om enn ikke bokstavelig – av Eivind som også er den eneste av brødrene som nevnes ved navn i selve teksten, og trolig har han beseglet det alene. Jon nevnes ved navn bare under selve brevteksten, mens de i teksten omtales om «wy brøderrenne». Som antydet har Eivind trolig bodd på Botner på denne tiden, mens broren Jon, som eldste sønn åpenbart har overtatt farsgården O, Vang.

Det er ting som tyder på at Jon Gyrdsson har avgått ved døden en tid etter 1448 uten å etterlate seg livsarvinger. For det første må hans søster ha arvet godset på Veldre, ettersom Cecilia Petersdatter i 1500 eide gården Lier som Jon førte sak om. For det andre synes Eivind Gyrdsson å ha flyttet bort fra Høland igjen. I alle fall nevnes han flere ganger som lagrettesmann og medbesegler av diplomer utstedt på Hamar, nemlig i 1457, 1462, 1466. 1469 og siste gang 22. mars 1471. Hele denne tiden har Eivind Gyrdsson formodentlig bodd på farsgården O som ligger like ved Hamar, og som han kan ha overtatt etter sin brors død. »[3]

Eivind Gyrdsson på Botner/O. Født omkring 1400 på O, Vang (HE). Levde 1443 på Botner, Løken, Høland (AK). Levde 1471. (Se Proband).

??? Gyrdsdatter(?) Skidaker. Levde omkring 1480.

Som det framgår av det følgende finner jeg det trolig at mor til Cecilie Skidaker kan være datter til Gyrd Ingjaldsson på O.

For å holde slektsoversiktene for «Trøndelag og Oppland» adskilt fra seksjonen «Middelalder» har jeg valgt å føre inn hennes biografi to ganger,

- en gang som gift med Peder Gudleiksson Skidaker i slektsoversikten til min morfar, «Julius Aas», og
- en gang som datter til «Gyrd Ingjaldsson på O» i middelalderseksjonen med utgangspunkt i de eldre slektene på Botner i Høland og O i Vang.

Derved oppnår jeg å holde «Trøndelag og Oppland» adskilt fra seksjonen «Middelalder».

Denne biografi plasserer henne som datter til Gyrd Ingjalsson på O.

Peder Gudleiksen på Skidaker og hans hustru hadde trolig følgende barn (minst):

Cecilie, gift med Guttorm Endridsen [Bratt] på Bjølstad.

En sønn, gift og med et barn som døde i sped alder.[4]

Fra Engebret Hougens «Ættesoge for Gudbrandsdalen», bind II, side 147-149.

«No var Ingjald Guttormsson i O vaksen i 1346. Han er nemnt 14. februar 1358 og 4. august 1361 (DN II 274, DN IV 389 og DN III 320) som sysselmann på Toten og må vera født pålag 1325. Det er tenkjeleg at han var enkjemann då han gifta seg med Cecilie Sigurdsdotter, kanskje eit år mellom 1355 og 1360, men det er ikkje særleg grunn til å tru det. I alle høve var Cecilie mor åt borna hans, så vidt ein har kjennskap til det. Fyrst i 1360-årom pålag er sonen Gyrd komen til verda, truleg var han den einaste som levde opp. Han hadde to søner, Eyvind og Jon Gyrdssøner, som er nemnt. Den fyrste i 1438 og 1471, den andre i 1438 og 1448 (DN I 272, DN I 889, DN II 817, DN IX 288 og DN III 797) som vaksne. Eyvind var openbert svært gamal i 1471, pålag 80 år. Syster deira, som det er rekna med skulle vera født ikr. 1400, vert som ein ser jamngamal med ektefellen Peter Gudleiksson.

Eg har tidlegare nemnt, at Guttorm Eindridsson Bratt og Cecilie Petersdotter åtte to øygarder "ved By på Veldre", Gønnin (Grini) og Lier, og det er openbart at det er ho som har teke dette godset med seg inn

[3] Odd Ottesen: Slekten Botner i Høland, side 7-9, 16.

[4] Engebret Hougen: Ættesoge for Gudbrandsdalen, bind II, side 148. Tore H. Vigerust: «Adelsnytt», Genealogen nr. 1 1999, side 45.

i ekteskapet. 19 Januar 1500 (DN II 1010) makeskifta dei i Hamar desse gardane med biskop Herman, og fekk istaden Arngard og Hallvardshus på Dovre. Sjølsagt kan det ikkje vera sonen Eystein som har fått dette med Thora Tordsdotter Tjerne for dei var enno ikkje gifte, og far hans rådde heller ikkje for dette godset.

Pålag 50 år føre dette vart det skrive eit diplom. Det er dagsett By på Veldre 2. april 1448 (DN III 797), og fortel at lagmannen i Oppland Ravald Niclisson tok opp prov i ei sak mellom Jon Gyrdsson og Eystein Godensson om garden Lier på Veldre. Lagmannen kunngjer at han tok opp vitnemål av Unna Vesetesdotter, som prova at mor hennar hadde sagt til Gudrun Olavsdotter at Håkon på "Sandhastad som kona wpp col saath a Lidhar" heilt til det brann opp av vådeeld, hadde sagt at han hadde Lier til låns av hr Sigurd i Giske, far åt kona Cecilie. Sigurd Leiksson vitna at far hans, Leik Trondsson, hadde sagt at i så mange år som han "sloo offwær Lidhar" leigde han det av ingen annan enn Ingjeld i O eller hans kone Cecilie, og at sonen deira, Gyrd i O hadde selt det til Goden Leiksson. Ingrid Sigurdssdotter vitna at Leik Trondsson hadde betalt Ingjeld landskyld av Lidhar, at Cecilie etter Ingjeld døydde baud fram Lidhar til Øystein Narvesson, som då satt på Bargauster, at Gyrd Ingjaldsson sidan hadde det til han selde åt Goden Leiksson. Vidare vitna Alv Eysteinsson, Sjugurd Haraldsson og Torstein Toresson, at det i Fylkeshaug sokn er 2 øygarder Lid, og den 3. heiter Lidhar. Til slutt vert der skrive, at Eystein Godensson førte desse vitne om retten sin til Lidhar Øygard i sak mot sonesonen åt Ingjeld, Jon Gyrdsson.

Ein ser at dette er eit opptak av prov, som er gått føre saka vart oppteken til doms, og kva dommen vart er ikkje kjent. Men vi ser at hr. Sigurd Haftorsson åtte fyrst Lier. Han har gjeve til, dottera Cecilie, (frilledottera arva ikkje). Sonen hennar med Ingjald Guttormsson, Gyrd, selde øygarden åt Goden Leiksson. No har openbart Jon Gyrdsson reist odelssak. Sjølv om vi ikkje veit om Jon Gyrdsson fekk medhald hjå lagmennen, er det klårt at når senare Guttorm Endridsson Bratt og Cecilie Petersdoter åtte Lier, kan det ikkje vera arv frå Goden Leiksson eller sonen Eystein Godensson, men det må vera frå slekta på O. Det må ha vore slik, ikkje så mykje avdi Bjølstadfolket åtte Lier seinare, men avdi dette diplomet ligg på Bjølstad. Som heimelsdokument ville det ha vore utan verd såframt Jon Gyrdsson hadde tapt saka, men som heimelsdokument har dei teke hand om det på Bjølstad til denne dag.

Det er ikkje mykje som ligg føre om etterslekta åt Gyrd Ingjaldsson. Det synest ikkje å vera kjente diplom som det er mogeleg å byggja vidare på. Det ligg føre tradisjon om at Eyvind Gyrdsson skal vera stamfar for Botnerætta – det har truleg då vore gjennom kvinneled, medan Jon Gyrdsson truleg ikkje hadde etterslekt.»[5] .Fra Odd Ottesens «Slekten Botner i Høland».

«Embret Hougen har i en artikkel vist at Peter Gudleiksson d.y. (ca. 1404-1482) på Skiaker i Vågå var gift med en datter av overnevnte Gyrd Ingjaldsson. Og i 1500 eide Peter Gudleikssons datter Cecilia Petersdatter gården Lier, så Jon Gyrdsson må ha vunnet tvisten med Østen Godesson. Cecilia Petersdatter var gift med Guttorm Eindridsson Bratt på Bjølstad i Heidal som levet ennå i 1529, og i 1500 makeskiftet de ødegårdene i Lier og Grini ved By på Veldre mot en annen gård. Begge disse gårdene må ha tilfalt Cecilia Petersdatter ved arv, og det er sannsynlig at også hovedgården By hører til blant hennes arvegods, Senere generasjoner av Bratt-slekten eide også gården Glestad på Veldre, og også denne kan i sin tid være arvet av Cecilia Petersdatter. Det er rimelig å tro at alt dette arvegodset på Veldre i Bratt-slektens eie opprinnelig stammer fra Sigurd Haftorssons datter Cecilia på O.

Jon Gyrdsson har trolig vært den eldste av brødrene selv om Eivind nevnes først i brevet av 1443. Men dette brevet er åpenbart ført i pennen – om enn ikke bokstavelig – av Eivind som også er den eneste av brødrene som nevnes ved navn i selve teksten, og trolig har han beseglet det alene. Jon nevnes ved navn bare under selve brevteksten, mens de i teksten omtales om "wy brøderrenne". Som antydet har Eivind trolig bodd på Botner på denne tiden, mens broren Jon, som eldste sønn åpenbart har overtatt farsgården i O, Vang.

Det er ting som tyder på at Jon Gyrdsson har avgått ved døden en tid etter 1448 uten å etterlate seg livsarvinger. For det første må hans søster ha arvet godset på Veldre, ettersom Cecilia Petersdatter i 1500 eide gården Lier som Jon førte sak om. For det andre synes Eivind Gyrdsson å ha flyttet bort fra Høland igjen. I alle fall nevnes han flere ganger som lagrettesmann og medbesegler av diplomer utstedt på Hamar, nemlig i 1457, 1462, 1466. 1469 og siste gang 22. mars 1471. Hele denne tiden har Eivind Gyrdsson formodentlig bodd på farsgården O som ligger like ved Hamar, og som han kan ha overtatt etter sin brors død»[6]

Utdrag av møtereferat i Genalogen fra NSF's temakveld om slekten Bratt 28.12.1998
forfattet av Tore H. Vigerust:

"«. Bratt, Guttorm Eindridsessons ætt.

....

Da dette er et møtereferat, ingen selvstendig artikkel, skal jeg nøye meg med å ta opp et lite problem. Det gjelder spørsmålet om Guttorm Bratt Endridssons kone, Cecilie Petersdotter av Skjåk-ætten fra Skjåk, var av kongsætt. Ingen forskere har påvist en slik slektsmessig sammenheng. Cecilie skulle angivelig være datter av en ukjent søster til adelsmennene Eivind Gjordsson (på O i Vang på Hedemarken) og Jon Gjordsson (på Botner i Høland i Akershus), kjent i tiden 1438-1471. Disse to tilhørte O-ætten og stammer

[5] Engebret Hougen; Ættesoge for Gudbrandsdalen, bind ii, side 147-149.

[6] Odd Ottesen: «Slekten Botner i Høland».

riktig nok fra kong Håkon 5 Magnusson. Deres etterkommere skal søkes i den senere O-ætten og Botner-ætten fra Høland *). Det er helt åpenbart at bønder på 1600-tallet der er etterkommere til kongsætten Sverre-ætten.

*) Jf. Odd Ottesen: Slekten Botner i Høland (utg. Høland Historielag 1982). Jeg er uenig med Ottesen i måten han har koblet den eldre og den yngre O- og Botner-ætten sammen; – dette problemet må utforskes videre.

I et dokument 1448, som stammer fra arkivet på Bjølstad, gis slekten Bratts hjemmel til gården Lier i Veldre i Ringsaker, som slekten på Bjølstad eide i år 1500 (DN III 797 datert 02.04.1448 og DN II 1010 datert 19.01.1500). Gården var tidligere solgt av Gyrd Ingjaldsson i O til Goden Leiksson, og i 1448 ble Godens sønn, Østen Godensson, stevnet av Gyrds sønn, Jon Gjordsson, for gården. Rettsforhandlingene ble ledet av lagmannen Ravald Niklesson (Ravald Niklessons ætt) og ble ført på By i Veldre i Ringsaker. Det var Østen Godensson som rådde over ødegården Lier og lagmannsbrevet endret ikke noe på dette – saken ble utsatt. Det videre utfallet er ikke kjent, men siden arkivet fra Bjølstad er såpass rikholdig, er det uriktig å konkludere med andre rettsavgjørelser enn det som er kjent. Brevet forteller med andre ord at gården nå eies av Østen Godensson.

Østens motpart, Jon Gjordsson, bodde trolig på denne tiden på Botner, mens hans bror på samme tid bodde på O. Hvis en skulle oppkonstruere andre rettsutfall av saken enn det som er kjent, og hevde at Jon Gjordsson senere var eier av Lier, blir det vanskelig å forklare gårdens videre arvegang. Det er jo rimelig at Jon etterlot seg etterslekt. Hans bror, Eivind, var ikke part i saken 1448, og kan også ha etterlatt seg etterslekt. Skulle det konstrueres slektskap mellom O-ætten og Bratt burde jo helst Jon eller Eivind ha barn gift til Bjølstad. Men det er det ikke plass til.

Det ville da også være merkelig at Bjølstad-arkivet, et av de best bevarte norske middelalderarkiv med innpå 40 pergamenter eldre enn 1500, ikke inneholder ett eneste dokument fra O-ætten, noe som viser at de Bratter ikke stammer fra denne ætten. O-ætten tilhører den etablerte solide adelen i middelalderen, med kongstjeneste, mens Bratt på Bjølstad knappest kommer i nærheten av adelsskap før i 1520-årene.

Det er sannsynlig at Østen Godensson og hans far var gårdbrukere på By i Veldre, der saken foregikk i 1448. Gården Lier som saken dreide seg om, var en ødegård som ble brukt som slått under nabogårder. Derfor burde sammenhengen være at Østen Godensson beholdt gården Lier etter 1448 (derfor ble dokumentet bevart) og fikk en datter gift til Skjåk i Skjåk, som ble Cecilie Petersdotters mor, eller at folket på Bjølstad arvet gården Lier på en mer infløkt måte etter Østen Godensson. På denne måten får vi forklaringen på hvorfor Øystein (Østen) Bratt Guttormsson fikk sitt fornavn – ved oppkalling.»[7]

Fra Jakob Skjedvoll: «Den eldre Bjølstadslekta»:

«Om anene hennar har det vore skrive mykje, men kjeldegrunnlaget er for det meste svært tunt. N. Stene drøfta slekta hennar nokså stutt i artikkelen Erkebiskop Eskils slekt i 1936. Engebret Hougen har ei omfattande drøfting i Ættesoge for Gudbransdalen. Han tek sjølv atterhald om at somt av dette kan vera svært usikkert. Tore Hermundsson Vigerust drøftar i eit møtereferat i Genealogen nr. 1/1999 særleg morsslekta til Cecilie Petersdotter og seier seg uenig i konklusjonane til dei to fyrste om at ho kunne stamme frå kongehuset gjennom ætta på O. Ein gjennomgang med ei tilfredsstillande utgreiing vil bli for omfattande for dette arbeidet og må utstå til ein sjølvstendig artikkel.»[8]

Fra Klaus Johan Myrvolls «Ivar Kleiven og ættegranskingane hans», side 352-354.

«So var det morsætti åt Cecilia Petersdotter, som det hev vore ulike meiningar um. Her hev me ikkje nokon solid dokumentasjon å byggja på, men likevel mange indisium. Som Kleiven nemner (s. 265), gjorde ekteparet Guttorm og Cecilia eit jordskifte med biskopen på Hamar i 1500, der biskopen fekk tvo øydegardar ved By i Veldre i Ringsaker, Grini ("Grænninæ") og Lier (ikkje By, som Kleiven skriv), mot at Guttorm og Cecilia fekk Angard (Arnegard) på Dovre og øydegarden Hallvordshus (DN II nr. 1010). Seinare budde ei grein av Bratt-ætti på By i Ringsaker, og i 1610 kom det upp ei sak for herredagen um By, der det gjeng fram at By for um lag 80 år sidan var "dj Bratter fra kommen" og yver i eiga åt bispestolen på Hamar, men at Lars Persson Bratt (soneson åt Øystein Bratt) hadde kravt åsæte på garden i 1601 (NHD 2. r., bd. 2, s. 89 ff.). *)

*) Den juridiske bakgrunnen her er punkt 2 i Truid Ulfstands og Claus Bildes resess av 1539, som gav den som kunde prova at han var rett odelsmann til ein eigedom som var komen under kyrkja, fyrsteretten til å bygsla eigedomen når han vart ledig.

Med andre ord må òg By, som var ein noko større gard enn dei nemnde øydegardane, ha høyrt til Bratt-ætti. I og med at Cecilia er med i jordskiftet med Hamar-biskopen, må gardane i Ringsaker vera arvejordi hennar. Og då kjem me til eit interessant dokument, som òg fanst i Bjølstad-arkivet: Det er eit vitneprov frå 1448 um eigedomstilhøvi til Lier (DN III nr. 797). Her gjeng det fram at denne garden i si tid var ått av "herra Siughwrdh Gidhzskoo", d.e. riddaren og riksråden Sigurd Havtoresson (d. ca. 1392) av Sørum-ætti, men vart gjeven dotteri Cecilia og mannen hennar, syslemannen Ingjald Guttormsson på O (i Vang på Hedmarka), og at garden gjekk vidare frå Ingjald og enkja Cecilia til sonen Gyrd Ingjaldsson, som hadde selt honom til ein Goden Leiksson. No (i 1448) vilde son til Gyrd, Jon Gyrdsson, taka attende garden på odel frå son åt Goden, Øystein Godensson.

[7] Tore. H. Vigerust. Utdrag av møtereferat i «Genalogen» fra NSF's temakveld om slekten Bratt 28-12-1998.

[8] Jakob Skjedvoll: «Den eldre Bjølstadslekta». Gudbrand 3/2008.

Me fær ikkje vita utfallet av saki; det som er teke vare på og som hev vore gøymt i Bjølstad-arkivet, er berre dette vitneprovet. Likevel må ein ha grunn til å tru at Jon Gyrdsson hadde ei god sak, for ein kunde krevja å løysa inn odelsgods innan det hadde gjenge 60 år. I og med at det er federne åt partane som her hev gjenomført handelen (Gyrd og Goden), er det lite trulegt at det hev gjenge so mykje som 60 år. Av vitneprovet gjeng det fram at Jon ikkje hadde åmaga på Lider "for æn j ffiordh", d.e. i 1447. For at Jon ikkje skulde få løyst inn att eigedomen (som han heilt klårt hadde odelsrett til), måtte då salet ha hendt fyre 1387. Det er mogelegt, men ikkje serleg trulegt. Gyrd er nemnd einaste gong i live i samband med ei gåva til bispestolen i Oslo i biskop Øysteins jordebok i 1390-åri (RB, s. 213), og Gyrd kann ha vore fødd so tidleg som i 1360-åri, men sønene hans, Jon og Eivind Gyrdssøner, er nemnde fyrste gong i 1438 (Eivind) og 1443 (Jon), so Gyrd kann ha levt til eit godt stykke ut på 1400-talet.

Dersom Jon Gyrdsson fekk løyst inn att Lier, må denne garden (i lag med Grini og By) ha kome til Cecilia Petersdotter frå ætti på O, og ho hev då høyrt til denne ætti på morssida. Endå eit indisium for den hypotesen gjev sjølve namnet hennar: Cecilia er eit sjeldsynt namn i Gudbrandsdalen, men med tilknytingi til O kann Cecilia Petersdotter vera uppattkalla etter Cecilia Sigurdsdotter. Ettersom den eldre Cecilia var dotter åt ein av dei fremste mennene i riket, Sigurd Havtoresson, og sonedotter åt Agnes, dotter åt Håkon 5. Magnusson (konge 1299-1319), kunde det vera serskilt grust å kalla upp att henne.

Det var som nemnt Nicolai Stene som i 1936 synte den ættesamanhengen Cecilia Petersdotter stod i på farssida ("Skjåk-ætti"), men når det galdt morssida, ymta han berre: "Cecilia må sikkert være opkalt efter hustru Cecilia i O" (s. 210).

Engebret Hougen gjorde samanhengen eksplisitt i Ættesoge for Gudbrandsdalen (bd. 2, s. 146 ff.) med mykje av dei same argumenti som eg hev lagt fram ovanfor. Sidan hev det vore gjengs læra at Brattætti hev kongelegt upphav gjenom Cecilia Petersdotter, og ættlina attende til Håkon 5. hev gjenge att i mykje av sekundærlitteraturen. Det er fyrst i nyaste tid at det hev vore sått tvil um denne ættlina, i ein artikkel som Tore H. Vigerust publiserte i medlemsbladet åt Norsk slektshistorisk forening, Genealogen, i 1999. Vigerust hevdar her at Lier mest truleg vart verande i eiga åt Øystein Godensson, og at han hev ått og butt på By (Grini nemner han ikkje), og at mor til Cecilia Petersdotter kann ha vore dotter hans. Vigerust dryfter ikkje kor sannsynlegt det er at Jon Gyrdsson ikkje skulde vinna fram med odelssøksmålet sitt, og han ser burt frå Cecilia-namnet, men gjer i staden eit poeng ut av at son åt Cecilia heitte Øystein – det skulde kunna vera uppattkalling etter Øystein Godensson. Det er ikkje råd å konkludera definitivt i denne saki med det sparsame kjeldetilfanget me hev, men alt i alt må ein segja at det meste dreg i retning av at Cecilia Petersdotter høyrde til O-ætti på morssida og soleis ætta frå dei gamle norske kongane. Både ei kritisk-kontekstuell tolking av vitneprovet frå 1448 og ein onomastisk analyse (Cecilia-namnet) peikar på det. Når kongeleg nedætting kunde vera mogeleg i dette sjiktet reint sosio-økonomisk, er det av di det millom kongane og Bratt-ætti var tvo frilledøtter: fyrst Agnes Håkonsdotter og so Cecilia Sigurdsdotter.»[9]

Brev fra Svein Arnolf Bjørndal (14.01.2022):

«Jeg syntes vel kanskje Myrvold kunne tatt seg tid til å imøtegå andre argumenter Vigerust også fremførte (han kan selvfølgelig ha gjort det i foredraget hos NSF), så jeg fant ut at jeg måtte prøve å se på det selv:

Både Tore H. Vigerust og Klaus Johan Myrvold har tatt utgangspunkt i den samme hypotesen fra Engebret Hougen i "Ættesoge for Gudbrandsdalen", bd. II, men altså kommet frem til ulikt ståsted. Vigerust har argumenter som Myrvold ikke går inn på. Jeg tenker å kommentere disse nærmere her.

Det er ukjent hvem som eide By og ødegården Grini i 1448. For at Jon Gyrdsson skulle ha interesse av å ta tilbake Lier på odel, gir det kanskje mest mening dersom det var han som eide de to andre gårdene allerede i dette godskomplekset, heller enn at han bare ønsket å få tilbake en isolert ødegård, langt fra O (drøyt 2,1 mil i luftlinje). Trolig har han uansett hatt leilendinger på de gårdene, siden han selv bodde på O. Øystein Godensson kan godt ha vært en av dem. Det ser i hvert fall ut til å ha vært leilendinger der både før og siden. Iflg. Veldre bygdebok bodde en Sigurd på By i 1348. Hans far het Håvard. I 1514 betalte Amund i By gjengjerd, og i 1528 betalte Oluf på By samme skatt.

Vigerust skriver: "Det er jo rimelig at Jon etterlot seg etterslekt." Det er imidlertid grunn til å anta at Jon Gyrdsson ikke etterlot seg etterkommere, siden broren Eivind Gyrdsson synes å ha flyttet tilbake fra Botner i Høland til O. Han er i hvert fall lagrettemann og medbesegler av diplomer utstedt på Hamar i 1457, 1462, 1466, 1469 og siste gang 22/3 1471. Dette er nevnt i Odd Ottesens bok "Slekten Botner i Høland" (1982), en bok Tore H. Vigerust kjente. Han var kritisk til Ottesens hypotetiske kobling av den eldre og den yngre ætten på Botner, men jeg har ikke registrert at han har hatt motargumenter mot at Jon Gyrdsson trolig døde uten etterkommere, som også nevnes av Hougen. Omkring 1550 er det brødrene Gudbrand Hallesen og Eivind Hallesen på hhv. Botner i Høland og O i Vang, de var sønner av Halle Torkildsen Botner og Gjøa Mogensdatter. Gudbrand og Eivind Hallesønner er åpenbart på en eller annen måte etterkommere av Eivind Gyrdsson, som altså i utgangspunktet bebodde og eide Botner, som nok kom fra Jon og Eivind Gyrdssønners morsside, og så har han arvet O da Jon falt fra. I lys av dette er det jo mulig at en evt. søster kan ha arvet det Jon hadde eid i By-komplekset, gitt at han fikk tilbake eierskapet i Lier. Noen av disse gårdene, Grini og/eller By kunne hun kanskje ha arvet etter foreldrene allerede. Hvis ikke, må man jo formode at hun har arvet noe annet etter sine foreldre, og at By-komplekset kom til etter Jons død.

9 Klaus Johan Myrvoll: «Ivar Kleiven og ættegranskingane hans», side 352-354.

Vigerust skriver, angående saken om Lier i Veldre: "Det videre utfallet er ikke kjent, men siden arkivet fra Bjølstad er såpass rikholdig, er det uriktig å konkludere med andre rettsavgjørelser enn det som er kjent." Men siden Brattene også i tidligere tider eide By, som Lier hørte under, og det meg bekjent ikke eksisterer noe brev på dette som er bevart i Bjølstad-arkivet, så er det jo åpenbart ting som mangler, uansett hvor rikholdig Bjølstad-arkivet er. Det samme gjelder ødegården Grini under/ved By. (Og det er uavhengig av hvem som faktisk eide By og Grini på den tiden da Jon Gyrdsson tok opp saken om Lier mot Øystein Godensson).

Vigerust skriver også, vedr. sosial posisjon: "O-ætten tilhører den etablerte solide adelen i middelalderen, med kongstjeneste, mens Bratt på Bjølstad knappest kommer i nærheten av adelskap før i 1520-årene." Men nå var det jo ikke en Bratt som giftet seg med den *eventuelle* datteren fra O, men Peter Gudleiksson. Han arvet et svært jordegods fra Lucia Sigurdsdotter på Skiåker, som igjen var beslektet med ridderen Olav Håkonsson til Nesøya. Hougen har en, synes jeg i hvert fall, fornuftig hypotese for slektskapet til Lucia og også hennes forbindelse til Olav Håkonsson. Tar man disse tingene i betraktning, synes det vel som om Peter Gudleiksson må ha vært av god nok ætt, selv om han personlig ikke er kjent med noe kongelig ombud. Når så Cecilia Petersdotter gifter seg med Guttorm Eindridsson Bratt på Bjølstad, har det gått ytterligere en generasjon. Ellers er det nærliggende å sammenligne med Munk/Blakar-ætten her: Lasse Olavsson Munk giftet seg med Birgitte (Henningsdotter), datter til væpneren og undersysselmannen Henning Guttormsson. Det er meg bekjent ingenting som tyder på at Lasse Olavsson Munk var spesielt fremtredende. Viktigere er det at det samme synes å kunne sies om slekten på Botner på den tid Gyrd Ingjaldsson giftet seg med en datter derfra, gitt at Ottesens hypotese om at han var gift med en datter av Eivind Astesson og hans kone Tora er riktig. Eivind Gyrdsson kunne dermed være oppkalt etter sin morfar.

Øystein/Eystein synes å ha vært et relativt vanlig navn i Gudbrandsdalen på 1400-tallet, se Jakup Skjedsvoll: "Den eldre Bjølstadslekta" (Gudbrand 3/2008). Han tok der for seg menn som het Øystein Guttormsson. Menn med annet patronym har sikkert også eksistert. Vi kjenner bare den ene sønnen til Guttorm og Cecilia, og vet ikke hvilke flere barn de kan ha hatt. Det ville vel vært naturlig om det hadde vært en Peter etter Cecilias far, eller en Eindrid/Endre etter Guttorms far. Peter kan være kalt opp igjen i neste generasjon. Det kunne jo tyde på at Eystein hadde en bror Peter/Peder som ikke levde opp. Uansett kan vi ikke dermed med sikkerhet fastslå at det var akkurat Øystein Godensson som Eystein Guttormsson ble oppkalt etter. Ingebjørg, Guttorms mor, kan jo også ha vært en Eysteindatter.

Hougen var skråsikker på at Cecilia Petersdotters mor var fra O. Kildene tilsier imidlertid ingen slik skråsikkerhet, som Vigerust med rette påpekte. Likevel er det ikke umulig, når man imøtegår argumentene hans fra Genealogen nærmere. Jeg lander derfor på at Myrvolds nye argumentasjon for forbindelsen til O kan ha mye for seg (i hvert fall sett i sammenheng med imøtegåelsen av andre punkter i Vigerusts artikkel i genealogen), selv om endelig konklusjon ikke kan trekkes.»[10]

I:2 m

??? Eivindsdatter. Født omkring 1360 på Botner, Løken, Høland (AK). Levde 1400 på O, Vang (HE).

Gyrd og datteren til Eivind Astesson på Botner hadde følgende barn (minst):
Jon, døde etter 1448 uten å etterlate seg livsarvinger.
Ca. 1400: Eivind, på Botner i 1443, levde i 1471.

I henhold til Odd Ottesen hadde Gyrd og Eivind Astessons datter også en datter gift med Peter Gudleiksson på Skiaker i Vågå.

Dette er tilbakevist av Tore H. Vigerust i «Adelsnytt» (Genealogen nr. 1 1999, side 45-46.). Nærmere om dette i biografien til Gyrd Igjaldsson på O.

Eivind Astesson har utvilsomt eid og bodd på gården Botner, og brødrene Jon og Eivind Gyrdssønner må høre til hans etterslekt. De kan ikke ha fått Botner fra sin fedrene ætt. Derfor blir den rimeligste konklusjonen at Gyrd Ingjaldsson har vært gift med en datter av Eivind Astesson, og at han har fått Botner med sin kone. Eivind Astesson kan da neppe ha hatt andre barn som overlevet ham enn denne datteren, og hun må være født omkring 1360 i hans ekteskap med Tora. Gyrds sønn Eivind er i så fall oppkalt etter sin morfar. Dette vil også forklarer at både gården O i Vang og gården Botner i Høland åpenbart er i en og samme slekts besittelse på midten av 1400-tallet.

Det er nesten litt underlig at to slekter på to gårder, O og Botner, som ligger såvidt langt fra hverandre, i det hele tatt er blitt knyttet sammen. Men forklaringen er ganske enkel. Gyrds morfar, Sigurd Havtorsson døde først omkring 1392, og Gyrds søskenbarn har også bodd på Sudreim på den tiden da han har sett seg om etter et passende gifte. Antagelig har Gyrds slektninger på Sudreim hatt kjennskap til folket på Botner i Høland og formidlet kontakten mellom slektene på O og Botner.

Således har brødrene Jon og Eivind Gyrdssønner som arvinger etter de gamle slektene på O og Botner hatt hånd om begge disse gårdene på midten av 1400-tallet. Omlag 150 år senere er det igjen to brødre som eier disse to gårdene, nemlig Gulbrand Hallesen på Botner og Eivind Hallesen på O, og det må på ett eller annet vis være en slektsforbindelse mellom disse brødreparene.[11]

[10] Brev fra Svein Arnolf Bjørndal datert14. januar 2022.

(Barn Proband, Far II:3, Mor II:4)

Gift med forrige ane.

Generasjon II

II:1 ff

Ingjald Guttormsson på O. Sysselmann. Født omkring 1330 på O, Vang (HE). Levde 1361 på O, Vang (HE).

Ingjald er nevnt i flere diplomer. Første gang han nevnes er i et brev datert på Stange 28.04.1346 i forbindelse med et makeskifte mellom Andres Bjarnesson, prest på Stange, som opptrer på Ingjalds vegne, og Torodd Torsteinsson, korsbror i Hamar. Sira Andres (på Ingjalds vegne) får ved makeskiftet 5 øresbol i Øvre Hovin i Bergs sogn på Nes mot å gi like mye til sira Torodd i Øvre Jesnes på Furnes. Ingjald har da tydeligvis vært umyndig, og han kan være født omkring 1330 (DN II 274, «Regesta Norvegica» V, nr. 845):

«Ollum monnum þæim sem þetta bref sea eder hœyra senda Þoroddr Þorsteinsson korsbroder j Hamri ok Andres Biærnersson prestær aa Stanghum q. g. ok sina. þet se yder kunnight at aa friadaghen nesta firir Philippi ok Jacobi vm varet anno domini mo. ccco. xlo. vi. varum mit aa Stanghum i Skaun ok gerdom þetta iærder skipti. fek ek Þoroddr sira Andrese i vmbode Jngiælz Guthormssonar fim auræ bool iærder i Hofuini i œfra gardenum er liggr i Bærgsokn aa Nese fornt ok uaukit frialst ok heimolt firir huarium manne med allum þæim lunnendum ok tillægium sem till hennær eighu at liggia at forno ok at nyu vten gardz ok innæn. ok med saumu skilorde fek mer sira Andres i vmbode Jngiælz fim auræ bool i œfræ Jæsnese er liggr aa Furnese. ok till sanz vithnisburder sakar sinner neruero settu sira Gunnær Jfuersson vicarius aa Stanghum ok sira Estein Ormsson vicarius aa Kœmestadum sin inzsigli med okkrom inzsiglum firir þenna cyrografum er gor var aa deghi ok are sem fyr seghir.»

Tillegg på baksiden samtidig:

«vm Houini a Nese.»

Sammendrag:

«Makeskiftebrev fra Torodd Torsteinsson, kannik i Hamar, og Andres Bjørnsson, prest på Stange: De var samme dag på Stange i Skaun og gjorde følgende skifte: Torodd gav sira Andres, som var ombudsmann for Ingjald Guttormsson, 5 øresbol i øvre Hovin i Berg sogn i Nes, mot å få 5 øresbol i øvre Jesnes i Furnes.

Beseglet av utstederne, og dessuten av sira Gunnar Ivarsson, vicarius på Stange, og sira Øystein Ormsson, vicarius på Kjemstad».

Neste gang han nevnes er 14.02.1358, og han er da sysselmann på Toten. Kanhende er Ingjald da, i 1358, nokså nylig gift med Sigurd Havtorssons datter Cecilia, og det er ikke utenkelig at svigerfaren har hjulpet ham til syslen på Toten (DN IV 389, «Regesta Norvegica» VI, nr. 479):

«Ollum monnom þæim sæm þettæ bref sea eder hœyræ sendæ Ræidulfuer Hakonarson korsbroder j Hamre Jngiælder Gudþormsson syslumader a Þotne ok Sigurder Eriksson loghmader a Uplondom q. g. ok sinæ. þet se yder kunnigt. at mer uaarom j bakskiurttu j biskupsgarde j Hamre a osku odensdaghen. a þridiæ aare rikis vars vyrdulegs herræ Hakonar med gudes naad Noregs konongs. saom ok hœyrdum a at þæir gierdo saatmalæ sin jmedall med handarbande. af æinni halfuu Arne Bryniulfs son ok af annære Andres Sigurdæson. j þui nafne at fyrnæfder Arne skall lukæ adernemfdum Andrese firir goz þet sæm Haldor Æiuindæson tok a Lautini. eftir sira Sigurd Andresson fadur oftnemdz Andres. þretighi markæ peningha. aat Olafs uoku nu nest er kemer. en adrer þretighi mærkr aat paaskom þer nest eftir. ok skall Andres oftnæfder gangæ eftir sinu huar sæm han ka(n) þet finnæ sua mykit sæm Haldor Æiuindæson hafde æi burt latet eder fyrnæmfder Aarne. Ok till sannyndæ settum mer uoor inzsigli firir þettæ bref er gort uar a timæ ok aare sæm fyr segir.»

Sammendrag:

«Vitnebrev om arveforlik, utferda av Reidulv Håkonsson, kannik i Hamar, Ingjald Guttormsson, syslemann på Toten, og Sigurd Eiriksson, lagmann på Opplanda: Dei var same dagen i bakskjorta [tyder truleg bakgarden] i biskopsgarden i Hamar då Arne Brynjulvsson og Andres Sigurdsson handtokst på at Arne skulle gje Andres 30 mark penningar til olsok som kjem og 30 mark til påske deretter, for det godset etter sira Sigurd Andresson, far til Andres, som Halldor Eivindsson tok på Løten. Det Halldor eller Arne ikkje tok, skal Andres søkje der han kan finne det.

Besegla av utferdarene».

Siste gang Ingjald nevnes er 04.08.1361, og han er fortsatt sysselmann på Toten (DN III 320, «Regesta Norvegica» VI, nr. 772). Han sitter da på O i Vang hvor han sammen med en lagrettemann kunngjør at Kolbjørn Sveinsson solgte hele gården Gulkunrud, Stange, til Torstein Flaugsson.

I en artikkel av Christian Spangen sannsynliggjøres at Kolbjørn Sveinsson og Ingjald Guttormsson har tilhørt samme slektskrets. Også Stavangerbiskopen Guttorm Pålsson (død 1350) og sira Andres Bjarnesson (død 1347) må ha tilhørt samme slekt, men hvordan det innbyrdes slektskapsforhold har vært, er uvisst. (Kolbjørn Sveinsson var trolig en søstersønn av sira Andres.)

At Ingjald Guttormsson ikke nevnes i live etter 1361 kan tyde på at han døde ganske tidlig, men sikkert er dette selvsagt ikke.[12]

[11] Odd Ottesen: Slekten Botner i Høland, side 12-13. Tore H. Vigerust: «Adelsnytt», Genealogen nr. 1 1999, side 45-46.

(Barn I:1, Mor III:2)

Gift med neste ane.

Barn:

Gyrd Ingjaldsson på O. Levde fra 1385 til 1400 på O, Vang (HE). (Se I:1).

II:2 fm

Cecilia Sigurdsdatter på O. Hustru. Levde 1360 på O, Vang (HE). Død før 1370.

Cecilia er nevnt 1360 og døde antagelig før 1370.
Hun var datter til Sigurd Havtoresson trolig i hans ekteskap med Ingebjørg Erlingdatter til Bjarkøy og Giske.

Cecilia var gift med sysselmannen Ingjald Guttormsson på O (* ca. 1330).

Hun overlevde sin mann med flere år. Et brev om Lier datert 02.04.1448 viser tydelig at hun hadde overtatt styre og stell etter Ingjalds død.
Sønnen Gyrd var nå også forlengst død (DN III 797):
«.... ok æi hørde min modher fford Hakon annadh ath sæghia æn þet ath han haffdhe ford Lidhar tillaans aff herra Siughwrdh i Gidhzskoo fadher hustrv Sidhcilia som Jngeldh i Oo atte sigh til wpresnar mædhan han þær a saath. ...»
Sammendrag:
«Ravald Niklisson, Lagmand paa Oplandene, optager forskjellige Vidnesbyrd, som Eystein Godensson forte om sin Ret til en Odegaard Lider i Fylkes-haugs Sogn (Hedemarken), imod Jon Gyrdsson, hvis Farfader Ingjald havde faaet Gaarden med sin Hustru Cecilia af Hr. Sigurd (Hafthorsson) i Giske, og hvis Fader Gyrd solgte den til Goden Leiksson.»

I litteraturen er det hevdet at Cecilia var Sigurds frilledatter og at Ingebjørg ikke var hennes mor.

Fra Odd Ottesens «Slekten Botner i Høland».
«Cecilia er sikkert født utenfor ekteskap, ellers ville Sigurd Haftoresson utvilsomt ha funnet en mer "verdig" ektefelle til sin datter. Hr. Sigurd ble i 1342 gift med Ingeborg, datter av Erlng Vidkunsson, og Cecilia er vel født noen år før 1342. På en underlig måte ligner Cecilias skjebne mye på skjebnen til hennes farmor Agnes, uekte datter av kong Håkon 5. Magnusson (1270-1319). Agnes ble også gift langt under sin fars stand, nemlig med Haftore Jonsson (ca. 1275-1319) til Sudreim på Romerike, og deres sønner var Jon (ca. 1312-ca. 1390) og Sigurd (ca. 1315-ca. 1392). Men til tross for dette tyder det ene faktum at Ingjald Guttormsson ble gift med en datter til en av de mektigste menn i Norge på den tid, i høy grad på at Ingjald selv har vært av god ætt. Cecilia kom ikke til arv med sine ektefødte søsken, men har likevel fått en brukbar medgift. Godset på Veldre kom jo fra henne, og kanhende har også Tøien i Aker vært blandt hennes medgift, for slekten hun ble giftet inn i, hørte til på Hedmarken og hadde neppe jordegods på Oslo-kanten.»[13]

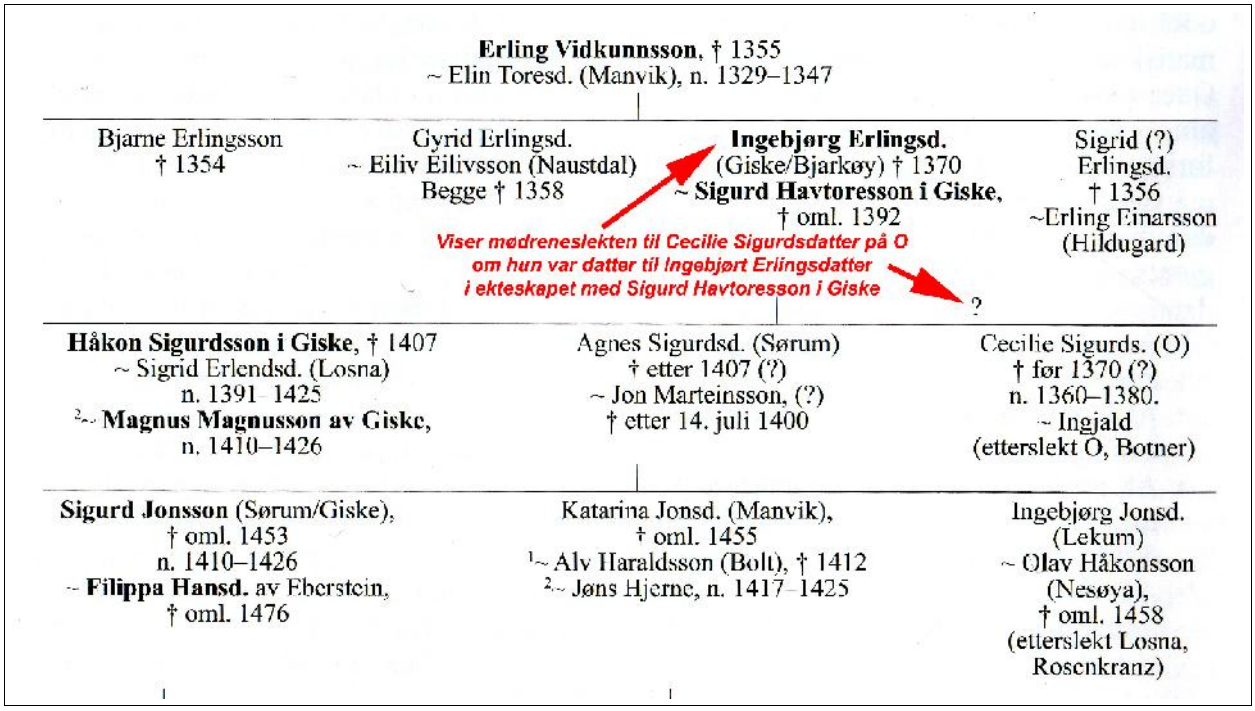
Det er imidlertid ikke blitt ført noe bevis for dette.

Jeg har, som Lars Løberg i «Bjarkøyætta og odelsretten i Giske», valgt å føre Cecilie som datter i hans ekteskap med Ingebjørg Erlingsdatter.

---

12 Odd Ottesen: Slekten Botner i Høland, side 10-11. Hedmark slektshistorielags tidsskrift, bind 6 (Hamar 1970), side 109-119.

13 Odd Ottesen: Slekten Botner i Høland, side 10-11. Hedmark slektshistorielags tidsskrift, bind 2 (Hamar 1948), side 26-30.

Utdrag fra Lars Løbergs "Bjarkøyætta og odelen i Giske - odelsretten i norsk middelalder" (NST, Bind XLVI, hefte 2 (2020), Tavle 1 - Giskes eiere 1344-1582, eierne markert med fet skrift, side 123)

I artikkelen «Bjarkøyætta og odelen i Giske – odelsretten i norsk middelalder» (NST, Bind XLVI, hefte 2 (2020), side 136-137) diskuterer Lars Løberg hvorvidt Cecilia Sigursdatter var Sigurd Haraldssons frille eller ikke, og konkluderer med at vi ikke kan vite noe sikkert om dette!

«Cecilia Sigurdsdotters arverett.

Det er alminnelig akseptert at Sigurd foruten barna Håkon og Agnes også hadde datteren Cecilia. Kilden for det er et 1400-talls diplom med vitneførsel om eiendomsretten til gården Li som hadde tilhørt herr Sigurd i Giske, far til hustru Cecilia som var gift med Ingjald i O. Noen annen Sigurd i Giske som dette kan henspille på enn Sigurd Havtoresson, er vanskelig å se (DN III 797).

Spørsmålet er så om Cecilia er Håkons og Agnes' helsøster eller om hun har en annen mor enn Ingebjørg Erlingsdotter. Spørsmålet har egentlig aldri vært forsvarlig utredet. Cecilia er blitt stemplet som Sigurds frilledatter basert på påstanden om manglende godsinnehav og sviktende sosial status for ektefellen.

Begge disse påstandene bærer preg av å være synsing, Vi kjenner verken Cecilias godsinnehav eller ektefellens sosiale bakgrunn, men er identifikasjonen av ham som sysselmann riktig, er det vanskelig å ta argumentet om mangelfull sosial status på alvor. Godsinnehavet er en viktigere faktor. Spørsmålet her er ikke om det er mulig å si noe om dette, men om hvorvidt arveloven kan gjøre det mulig med stor forskjell i arvemasssen innen en og samme søskenflokk. En slik forskjellsbehandling er tidligere påvist i slekten Dall Der tok søsknene OVE og LAVINE, henholdsvis bror- og søsterlodd etter foreldrene. Dernest døde både bødre og andre slektninger ved hvis arvefall Ove som bror utelukket Lavine som søster fra arv. Arvelovens utarvsbestemmelser førte til at Ove Dall til slutt ikke satt med dobbelt så mye arvegods som Lavine, men med om lag ni ganger så mye arvegods som søsteren.

Sigurd Havtoresson må ha vært en godsrik mann. Dels var han selv sønn av en riksråd og dattersønn av en konge, dels var han gift med en datter av drottseten Erling Vidkunsson. Ektefellene var trolig en periode Norges rikeste ektepar. Det vil altså være rimelig å anta at Cecilie ville arvet mye jordegods som Sigurds datter og enda mer jordegods om hun også var Ingebjørgs datter. Men er det nødvendigvis slik?

I dette tilfelle har vi ikke bare ett, men mange utarvsoppgjør som gjør det mulig å vurdere ikke bare Cecilias, men også hennes etterkommeres arverett opp mot tilsvarende arverett for Agnes Sigurdsdatters vedkommende.

Utgangspunktet er at Ingebjørg Erlingsdotter døde i 1370. Hun lå i hvert fall på dødsleiet sitt da (DN VI 278, "Regesta Norvegica" VII, nr. 56), og hun må være død ikke lenge etterpå. I 1378 ga Sigurd Havtoresson på egne og på barna Håkon og Agnes vegne et gavebrev til Erling Einarsson (DN I 448). Vi kan av dette slutte at Ingebjørg Erlingsdotter var død og at hun i 1378 ikke hadde andre arvinger enn Håkon og Agnes, et faktum som også bekreftes av en yngre opplysning om at Agnes eide en tredjedel av Giske motsvarende en søsterlodd i forhold til Håkons broderlodd. Men det betyr ikke at Ingebjørg ikke kan ha hatt andre barn. Var Cecilia død før foreldrene, tok hun, etter rettere barna hennes, ikke arv etter verken Ingebjørg eller Sigurd. Representasjonsretten gjaldt kun sønnesønner, datterbarn forble arveløse. Det var altså fullt mulig å ha flere barn enn arvinger.

Vi har flere arveoppgjør som kan brukes til å teste hvor solid påstanden om at Cecilia var frilledatter er. Det neste er arvefallet etter Håkon Sigurdsson i 1407. Heller ikke her er det bevart noe skiftedokument, men det antas at det meste om ikke hele arven etter Håkon har endt opp hos nevøen Sigurd Jonsson. Sigurd hadde to søstre. Sigurd ville utelukke begge søstrene fra arven etter Håkon, men Cecilias ektefødte sønn Gyrd Ingjaldsson, skulle i utgangspunktet stå i samme arveklasse som Sigurd Jonsson. Begge var Håkons ektefødte søstersønner De er da også

begge i femte arv, men her fører arvetallet allerede i fjerde arv inn et skille mellom nevøer der hvor den av arvelaters søsken som er nevøens forelder er ektefødt eller ikke. Sigurd vil altså også utelukke Gyrd fra arven etter Håkon dersom Cecilia var frilledatter, men han ville måtte dele arven med Gyrd dersom også Cecilia var ektefødt.

Arvegangen etter Håkon Sigurdsson kan altså tolkes som et indisium på at Cecilia var frilledatter, men bare dersom det var Sigurd Jonsson som tok arven. Det vet vi ikke om han gjorde. Var Sigurds mor Agnes fortsatt i live i 1407, ville hun som eneste gjenlevende søster tatt all arven alene. Altså kan heller ikke arveoppgjøret etter Håkon Sigurdsson besvare spørsmålet om Cecilia var frilledatter eller ikke.

Vi vet altså ikke om hvorvidt Sigurd Jonsson tok arven etter Håkon Sigurdsson eller ikke. Derimot vet vi at han i 1422 sto nærmest til å ta arven etter Margrete Eilivsdotter, morens søskenbarn (DN I 683). Her må Agnes være død før arvefallet, og Sigurd skulle da måttet dele arven likt med Gyrd dersom også Cecilia hadde vært Ingebjørgs datter. Men det forutsetter at Gyrd fortsatt var i live når attesten om Sigurds arverett ble utstedt. Det har vi ingen bekreftelse på, og det er heller ingen forutsetning for at han skulle ha myndige sønner i 1448. Tvert i mot hadde Gyrds sønner Jon og Eyvind våren 1443 ført sak om og gjenvunnet jordegods. De må altså ha vært født før 1422.

Konklusjonen er følgelig at ingen av de tre arveoppgjørene vi kjenner som kan belyse spørsmålet om hvorvidt Ingebjørg var Cecilias mor, gir oss noe svar. Påstanden om at Cecilia var Sigurd Havtoressons frilledatter kan derfor ikke underbygges verken ved hjelp av arveloven eller påstander om manglende godsinnehav. [14]

(Barn I:1, Far III:3, Mor III:4)

Gift med forrige ane.

II:3 mf

Eivind Astesson Botner. Levde fra 1340 til 1362 på Botner, Løken, Høland (AK).

Løken prestegård i Høland skal i sin tid ha vært i Botner-slektens eie, og et medlem av slekten skal ha skjenket Løken til kirken som prestegård.

Ifølge et diplom datert Oslo 15.11.1340 solgte Gutulf Benediktsson 1 markebol i Løken, Høland, til Eivind Astesson (DN XIII 15, «Regesta Norvegica» V, nr. 375):

«Om Lögen

Alle mende dem som dette breff se eller høre sende Gutuluer Bennedictsøn Quede gud och sine Jeg giør eder kunigtt att paa andre aare och 20 rickis min verdelige herre Magnuser med gudtz miskund Norigis Suerrigs och Gottis konning. da selde jeg forneGutuluer Effuen Astesön merckeboll jorder j Lögen som liger paa Hölandum for 2 marckr och xx forgyld kiendisz jeg opternemder Gotuluer att haffue oppebaarett f[örste] penge och meste for forne jord och alltt dett j vor kiöb kom medt deris samtöcke som samme kiöb vedtkom, och till sandhedtz vidtnisbyrd sette disze mende sinne jncigler medt mit jncigle for dette breff som giortt var j Oslo paa onsdagen nest epter Mortensmesze paa aar och dag som for seiger.»

Sammendrag:

«Salgsbrev fra Gudulv Benediktsson: Han har solgt 1 markebol i Løken på Høland til Øyvind Asteson for 22 mark forngild, og fått full betaling.

Utstedt i Oslo. Beseglet av utstederen».

I biskop Øysteins jordebok får vi så full rapport om eierforholdene (side 448-449). Hele gården Løken eies da (1394) av kirken, og derav eide kirken fra gammelt av 10 øresbol, og 15 øresbol gav Eivind Astesson og hans kone Tora til kirken for bønnehold og sjelemesser. De resterende 15 øresbol gav Eivind og Tora også til kirken, men åpenbart ved makeskifte, for til gjengjeld fikk de parter i gårdene Søndre Løren (3 øresbol), Brangerud (2 øresbol) og Kløv (2 øresbol) i Høland, samt at de fikk tienden av Løken for 2 år og ble ettergitt en gjeld på 7 gamle mark. Videre henvises det til biskop Halvards visitas på Hemnes (anneks til Høland hovedsogn) 15.02.1362 da det ble stadfestet at presten skulle sitte på Løken, så følgelig har Løken vært Hølands prestegård allerede fra denne tid. Og antagelig er det omkring 1362 at kirken har sikret seg Løken fra Eivind og Tora.

En del av Pharos historie er derved bekreftet, og det er også høyst sannsynlig at Eivind Astesson har vært av Botner-ætten. Den ovennevnte gården Brangerud er nemlig en av smågårdene som i gammel tid like frem til midten av 1600-tallet hørte inn under gården Botner. Stort tydeligere kan man vel knapt vente å få det. Eivind Astesson er utvilsomt sønn av Ester i Botner som nevnes i 1329.

Eivind nevnes ellers i flere brev mellom 1346 og 1362.

I årene 1356 (DN II 330), 1361 (DN IV 425) og 1362 (DN IV 431 og 434) kunngjorde Eivind sammen med andre forskjellige gårdhandler, og siste gang han nevnes er 16.10.1362. Han nevnes alltid først og i et brev fra 1361 også foran presten i Høland, Styr Jonsson, noe som gir en pekepinn om at Eivind må ha vært en velaktet mann i sin hjembygd.[15]

(Barn I:2, Far III:5)

---

[14] Lars Løberg: «Bjarkøyætta og odelen i Giske – odelsretten i norsk middelalder» (NST, Bind XLVI, hefte 2 (2020), side 123, 136-137).

[15] Odd Ottesen: Slekten Høland i Botner, side 11-13. Jens Pharo: Underretning om Adelen i Høland (1748), § 7.

Gift 1. gang med **Elin Haraldsdatter.** Levde 1346.

Av et brev den 10.03.1346 fremgår det at hans første kone het Elin Haraldsdatter Hun gav i dette brevet sin mann fullmakt til å selge hennes arvegods i gården Humle, Nannestad (DN IV 299), «Regesta Norvegica» V, nr. 831:
«Ollum monnum þeim sæm þettæ bref sia ædr hœyræ sændæ Þryreker Lodensson Hafuardr bolle q. gudes ok sinæ mit villium ydr kunight gera at mit sam a er Œyllin Haralzdotter samþykti med handætake at Æifuindr husbonde henner skuldi sælliæ þeim er han villdi sua mykin lutta i Humlli sæm hon laut efter fadur sin ok modor er lighær j Nannæstadæsok a Raumæriki frials ok hæimoll firi huærium mane. ok til sanz vithnisburdr sætum mit okor insighli firi þettæ bref er gort var a friadaghen nestæ firi Gregore mosso a vii ar ok xx rikis vyrdullegh herra Maghnussær med gudes miskun Noreghs Suia ok Skanæ kononghs.»
Sammendrag:
«Vitnebrev fra Tryrek Lodinsson og Håvard [Hallvardsson]1 bolle: De var til stede da Elin Haraldsdatter gav sin husbond Øyvind [Asteson]2 lov til å selge hennes fars- og morsarv i Homle i Nannestad sogn på Romerike til hvem han ville.»

03.07.1346 samme år solgte Eivind en fjerding i Søndre Humle i Nannestad til Asmund Haraldsson, som sannsynligvis er hans svoger (DN IV 303, «Regesta Norvegica» V, nr. 849).

Elin døde muligens under svartedøden, for i biskop Øysteins jordebok omtales hans kone som Tora.[16]

Gift 2. gang med neste ane.

Barn:

??? Eivindsdatter. Født omkring 1360 på Botner, Løken, Høland (AK). Levde 1400 på O, Vang (HE). (Se I:2).

II:4 mm

Tora ???. Levde 1350.

Det kan se ut som om det er en eller annen forbindelse mellom Styr Jonsson og Eivind. Sistnevntes kone, Tora, gav ifølge biskop Øysteins jordebok (side 450) 2 øresbol i Nitteberg, Blaker, til Løken kirke i Høland. Ifølge et brev datert på Hamar i 1360 eide kanniken Vale Hognesson i Hamar også 2 øresbol i Nitteberg. Vale var på dette tidspunkt død, og hans svenn Torer Joarsson på Solberg, Høland, arvet parten i Nitteberg, men solgte den siden til Styr Jonsson. Han solgte i 1364 parten videre til presten i Sørum, Gudleif Torsteinsson (DN II 359, 382, 399).

Kanniken Vale Hognesson er trolig fra Aurskog-Høland-distriktet, og sannsynligvis er også Styr Jonsson det. Likeledes må det være med Tora, og det kan nesten se ut som om de alle er beslektet. Det kan være årsaken til at Styr Jonsson i 1394 lar kunngjøre gårdsoverdragelsen til biskop Øystein nettopp fra gården Botner. Eivind er da sikkert forlengst død, men hans annen kone, Tora, har sikkert vært mye yngre enn ham, og hun kan fortsatt ha levet på denne tiden.[17]

(Barn I:2)

Gift med forrige ane.

Generasjon III

III:2 ff m

Gudrid på O. Levde fra 1348 til 1349 på O, Vang (HE).

Ingjalds far er ukjent, men hans mor er utvilsomt den hustru Gudrid på O som nevnes i 1348 og 1349, og hun er da sikkert enke.

10.02.1348 solgte Guttorm Andresson på Skjerve i Romedal (etter all sannsynlighet sønn av sira Andres Bjarnesson) ½ markebol i Hovin i Bergs sogn til Gudrid på O (DN III 252, «Regesta Norvegica» V, nr. 1010):
«Ollum monnum þæim sem þettæ bref sea eðr hœyra sendir Guðthormer a Skiærfuum q. g. ok sinæ yðr kunnict gerande at ek væitir þui viðr gangu, at ek hefuer sælt Guðriðu a Oo hallfr mærkær boll j Hafuini er liggær i Bærghs songn a Nesse ok allæ auræ firi teikitt eftir þui sem i kaup okkart kom, ok till sans vitnisburðær minni viðr gangu ok sinni hia vero settu Arnulfuær a Harkstaðum (ok) Hafuorðær a Gauttæstadum sin insiglli meðr minu insiglli firi þettæ bref er gort var a sunnudaghæn nestæ efttir Agattæ mœsso a niundæ aare ok tyttugtæ rikis vars vyrðulegs herra Magnusær Noregs Suia ok Skanæ konongs.»
Tillegg på baksiden samtidig:
«Vm Houini a Nese.»

16 Odd Ottesen: Slekten Botner i Høland, side 12. Nedre Romerikes tingbok nr. 2 f. 109a-b, nr 4 f. 71a.

17 Odd Ottesen: Slekten Botner i Høland, side 11-13. Aurskog og Blaker, bind 2, side 466.

Sammendrag:
«Salgsbrev med kvittering fra Guttorm [Andresson] på Skjerve: Han har solgt til Gudrid på O ½ markebol i Hovin i Berg sogn i Nes og fått full betaling.
Beseglet av utstederen, Arnulv på Harstad og Håvard [Sigurdsson?] på Gaustad».

I et brev datert på O 24.04.1349 kunngjøres at hustru Gudrid på O fremførte tre vitner på at hun hadde stevnet Guttorm på Skjerve til å høre vitnesbyrd om at han hadde solgt henne 1 markebol i Hovin i Bergs sogn på Nes (DN VIII 155, «Regesta Norvegica» V, nr. 1145):
«Ollum monnum þæim sæm þættha bref sea ædda hœyra sendæ Gudthormær a Hannæimi Gunnær Erlings son ok Sigurdær Eirix son q. g. ok sinæ mer vilium ydær kunnigt gera at mer varom a O. daghen nesta firir litlæ gangdagha dag a x are ok xx rikis vars vyrdulægs herra Magnusær med guds miskun Norex Swiæ ok Skanæ konongs lett þa Gudrid husp(r)œy ganghæ firir oss iii mannæ vitni þau er sua hæitæ Nikulas Erlings son Luci ok Gudrun at Gudrid stemdi. Gudthorme a Skiærfini ii n[atta] stæmnu *stæmnu til O. at lydæ þær vitnum vm uidægangu at han hafde sælt hænne mærk[æ] boll jærdær j Hofuini er liggær j Bærgs sokn a Nese frialst ok hæimolt med ollum lunnændum hafdu ok adærnæmfd vitni þæt j eidi sinum at fyrnæmfdær Gudthormær a Skiærfinni væitti þui vidærgonghu at han hafde fyrstæ pænning ok œfstæ ok allæ þær j millum eftir þhy sæm j kaup þæirre kom firi adærnæmt mærkæ boll j Hofuini. Ok til sanz vitnisbordær sættum mer vor jnsigli firir þættæ bref er gort var degi are ok timæ sem fyr seghir.»
Tillegg på baksiden samtidig:
«vm jordænæ j Hofvini a Nese. -»
Tillegg på seglremmerne kan læses:
«. . . . . at mitt v[arom a.] O. sunnudaghen nest firir igangh langhæfastu [a] . . . . [ar]æ rikis okka[rs vyr]dulegs herra [herra Magnusær med] guds miskun Noregks Swiæ ok Skanæ konongs . . . . . Eiuinder . . . . . son væitti þwi vider gonghu at han hafde selt Gudridu huspræyu a. O. hæfseldo boll ierder j Hiællæy. . .»
Sammendrag:
«Provsbrev fra Guttorm [Audunsson] på Hanum, Gunnar Erlingsson og Sigurd Eiriksson: De var samme dag på O, da Gudrid husfrue lot Nikolas Erlingsson, Luci og Gudrun vitne at hun hadde stevnet Guttorm på Skjerve til O for å høre hennes vitner angående hans salg til henne av 1 markebol i Hovin i Berg sogn på Nes. Vitnene svor også på at Guttorm hadde vedgått å ha fått full betaling for dette markebolet.
Beseglet av utstederne».[18]

(Barn II:1)

Gift

Barn:

Ingjald Guttormsson på O. Født omkring 1330 på O, Vang (HE). Levde 1361 på O, Vang (HE). (Se II:1).

III:3 fm f

Sigurd Havtoresson til Giske. Sysselmann og riksråd. Født omkring 1315 på Sørum (Sudreim, Skedjuhof), Sørum (AK). Død omkring 1392.

Sigurd var sønn til
Havtore Jonsson til Sudreim (* ca. 1275 - † 1320) og
Agnes Håkonsdatter til Sudreim (* ca. 1292), «naturlig» datter til kong Håkon V Magnusson.

Han ble i 1342 gift med Ingebjørg (* ca. 1320 - † ca. 1370), datter til Erling Vidkunnsson av Bjarkøy (* ca. 1293 - † 1355) og Elin Toresdatter av Manvik.

Det har tradisjonelt vært antatt at Sigurds datter, Cecilia, var en frilledatter og ikke fra ekteskapet med Ingebjørg Erlingsdatter.
Lars Løberg hevder at vi ikke kan si noe sikkert om dette. Se nærmere om dette i biografien til hans datter Cecilia Sigurdsdatter.

Jeg har valgt å føre Cecilia som datter til Ingebjørg og Sigurd!

Ingebjørg og Sigurd hadde barna:
Håkon († 1407), gift med Sigrid Erlendsdatter (Losna), døde barnløs,
Agnes († etter 1407), gift med ridderen Jon Marteinsson († etter 14.07.1400),
far til riksforstanderen Sigurd Jonsson († ca.1453),
Cecilia († før 1370), gift med Ingjald Guttomson på O (* ca. 1330).

18 Odd Ottesen: Slekten Botner i Høland, side 11.

Herr Sigurd Havtoressons segl (NS 629) under brev av 16. november 1355 (DN I 345). I motsetning til hans bror, Jon, som førte Sørumrosen, har Sigurd valgt en løve over den halve rosen.

Fra «Norsk biografisk leksikon»:

«Etter faren arvet han hovedgården Sørum på Romerike med tilhørende gods.

Sigurd kan ikke ha vært mer enn høyst 20 år gammel da han blir nevnt første gang i 1333 sammen med broren Jon da "Havtoresønnene" sammen med Erling Vidkunnsson og Ulv Saksesson blir sagt å ha "holdt Tunsberghus for kong Magnus", men siden ga seg i hans vold.

Den feudale selvrådigheten som her fikk uttrykk, møter vi igjen hos Sigurd ved flere anledninger opp gjennom 1330-årene, og for hans del var den vel også utslag av ungdommelig overmot.

Det har kanskje sammenheng med oppsetsigheten i 1333 som vi hører om i et pavebrev fra 25.06.1334, da han ble løst fra det bann han var lyst i for å ha fanget bisp Hallvard av Hamar og tvunget ham til for en tid å overlate ham et av bispens faste slott, sikkert Mjøskastellet. Det er mulig at dette gjelder den notis som finnes i en enkelt islandsk årbok under året 1339, at "biskopene Salomon (av Oslo) og Hallvard ble fanget og ranet for gods av Roar (ellers ukjent), Sigurd og Ulv.

"Regesta Norvegica" IV, nr. 1056:

"Supplikk fra Sigurd Havtoreson til pave Johannes XXII:

Ber om at han og hans medskyldige må bli løst fra det bannet de har pådratt seg ved å ta biskop Hallvard av Hamar til fange."

Absolusjonsfullmakt fra pave Johannes [XXII] til Hallvard, biskop av Hamar (DN VI 145, "Regesta Norvegica" IV, nr. 1057):

"Gir ham lov til å absolvere nobilis vir Sigurd Havtoreson og hans medskyldige som fanget biskopen på en reise og tvang ham til å avstå en borg som hørte biskopen og domkirken til, men som siden har levert den tilbake, inngått forlik og ydet erstatning."

Sigurd var tilstede sammen med broren på et høvdingemøte hos kong Magnus i Oslo 1337. Men høsten 1338 hører vi at Sigurd var sammen med Bjarne Erlingsson og flere andre herrer i Tunsberg hvor de vedtok å sende Bjarne og en til med krav til kong Magnus, som da var i Sverige. Kravene må ha gjeldt slott og len i Norge; for straks etter gjorde Sigurd seg til herre på Akershus, og denne gangen var han i forbund med Ivar Ogmundsson og andre adelsmenn, mens Bjarne Erlingsson må ha trukket seg tilbake. Striden resulterte i at Sigurd kom til kongen i Skara i februar 1339 og da gjorde et foreløpig forlik på sine egne og de andres vegne, således at Ivar og Sigurd skulle møtes med kongen i Riksrådet i Konghelle 15. august til endelig oppgjør av tvistighetene. De fikk fritt leide, gjeldende til 29. september til å komme dit med 30 mann hver, og Sigurd lovet på forhånd at Ivar og han i mellomtiden ikke skulle bygge noen slags festning i landet eller slå under seg noen kongelige inntekter, og at han for sin part innen fjorten dager etter det endelige forlik ville overgi Akershus til kongen, således at kongen fritt kunne gå til hvem han ville utenfor de sammenbundne herrers krets. Vi vet også at Riksrådet ble innkalt til møte på Båhus den følgende høst; men det finnes intet dokument bevart som opplyser noe om de avgjerder som der ble tatt. Fullt forlik må i alle tilfelle ha kommet i stand, kanskje nærmest til fordel for adelsherrene, for kongen holdt seg nå i flere år uavbrutt i Sverige og overlot faktisk styrelsen i Norge til sine norske tjenestemenn.

29.09.1342 fikk han pavelig dispensasjon til å gifte seg med Ingebjørg, datter til herr Erling Vidkunnsson, som han ifølge pavebrevet var beslektet med i 4. ledd (DN VI 166b, "Regesta Norvegica" V, nr. 582):

Sammendrag:

"Dispensasjonsfullmakt fra pave Clemens [VI] til [Pål Bårdsson], erkebiskop av Nidaros og [Hallvard], biskop av Hamar: Da en kan vente seg mye godt for landet av et slikt ekteskap, mens en nektelse ville ha medført risiko for stor skade, kan Sigurd Havtoreson og Ingebjørg Erlingsdatter tillates å inngå ekteskap, skjønt de er beslektet i 4. grad."

Se nærmere om de mulige slektskapsforbindelsene mellom Sigurd og Ingebjørg i biografiene til Sigurds mor,

Agnes Håkonsdatter til Sudreim, eller Sigurd Ivarsson av Hestbø.

Han ble dermed en av arvingene til det største jordegods i Norge, og da Erlings eneste sønn Bjarne døde barnløs i 1353 ble han i virkeligheten hovedarvingen. Allerede før sin død i 1354 innsatte Erling Sigurds hustru Ingebjørg som arving til Giske, og etter Erlings død fikk han dessuten Bjarkøy. Derved ble han uten tvil den rikeste godseieren i Norge.

Allerede i 1353 hadde han også blitt medarving til Sundbugodset (DN I 284, "Regesta Norvegica" VI, nr. 205).
Dato: 1353 mars 30.
Sted: Gryting på Fron.
Regest:
"Vitnebrev om arveforlik, utf av sira Audun Kolbeinsson, Holte Gunnarsson, Jon Erlendsson, Gudmund sløg, Hallvard staur, Sigurd Finnsson, Bård på Ode og Bård på Tokse:
Dei var i søvnstua i søre garden på Gryting på Fron. Der handtokst Gunnar Erlendsson og Jartrud Pålsdotter, kona hans, med herr Sigurd Havtoresson og lét han få all jord som herr Sigurd Erlendsson og fru Gudrun Ivarsdotter, kona hans, hadde ått på Romerike, Hadeland, Hedmarka og Agder, og laksefisket i Sokndal. Til gjengjeld gav herr Sigurd avkall på all annan arv etter desse to. Freistar Gunnar og Jartrud eller arvingane deira å bryte forliket, forspiller dei alle krava sine på arven, som då skal gå til herr Sigurd. Partane var no forlikte om det godset som herr Sigurd Havtoresson hadde hatt hittil.
Besegla av Gunnar og utf."

I 26.09.1363 fikk han dom for medarverett etter sitt søskenbarn fru Herdis Torvaldsdatter.(DN II 375, "Regesta Norvegica" VI, nr. 946):
Sammendsrag:
"Domsbrev om ætt og arv, utf av Bergens-lagmannen Josef Karlshovudsson: På stemne for han i kongsgarden i Bergen kom same dag Arnstein Ulvsson i ombod for herr Sigurd Havtoresson, og motparten Torbjørn Olversson som hadde ombod frå fru Herdis Torvaldsdotter og styrte med godset hennar. Arnstein førte vitna Erlend Torgeirsson og Åsolv Jonsson, Sigrid [Bår]dsdotter og Ingebjørg Sigurdsdotter. Dei svor eid og vitna at han hadde stemnt Torbjørn til å høyre dom og lovorskurd om kven som var arving etter fru Herdis. Sigrid og Ingebjørg vitna vidare at herr Havtore [Jonsson] og fru Rangdid [Jonsdotter] var samfedre og sammødre sysken. Difor dømde lagmannen at herr Sigurd er arving etter fru Herdis, inntil det eventuelt vert prova at nokon er nærare skyld henne.
Besegla av utf."

Han øket sitt gods ved jordkjøp både nordenfjells og vestenfjells, og han hadde også gods i Värmland. Mens broren, herr Jon, mer og mer holdt seg til Sverige, ble Sigurd den fremste adelsmann i Norge.

Vi finner ham som deltager i så godt som alle de viktigste riksrådsmøtene i denne tiden, således på Varberg 1343, da arveføIgen for Norge og Sverige ble fastsatt, og i Lödöse 1347, da kong Magnus og hans dronning satt opp sitt testamente for Norge. Han var da nest etter Bjarne Erlingsson den eldste av væpnerne og ble så, visstnok omkring årsskiftet 1347-48 sammen med Bjarne slått til ridder. I en rekke brev fra årene 1347 og 1348 opptrer han som lagmann i Oslo, og han har muligens hatt denne stillingen alt fra 1342.
Etter at den unge kong Håkon i 1355 hadde overtatt styrelsen i Norge, finner vi Sigurd som sysselmann på Hedmark. I 1360-årene var han befalingsmann i Bergen og hadde der strid med de tyske kjøpmenn, og i 1370-årene synes han å ha vært sysselmann på Romerike. Han sto fremst ved siden av kongen på de riksrådsmøtene i 1375 og 1376 da styrelsen på Orknøyene ble ordnet, og atter var han den fremste nest etter drottseten Ogmund Finnssson ved hyldningen av kong Olav Håkonsson 1381. Han hadde gjennom alle disse årene blitt et av de riksbevarende, konservative elementer i landet, og han holdt seg, så vidt vi kan se, utelukkende til Norge uten noensinne å delta i kongens tiltak utenfor landet.

Han er siste gang omtalt som levende i et dokument fra 1391 og omtalt som død i februar 1393.»[19]

Fra Cappelen's «Norges Historie», Bind 4.
«I 1331, sannsynligvis på høstparten, ble Magnus Eriksson erklært myndig. Det var en ungdom på bare femten år som overtok regjeringsmakten i de to unionsrikene. Magnus var fra nå av personlig ansvarlig for styret. Formynderregjeringens funksjonstid var formelt ute.

En islandsk annalist forteller under året 1333 at Erling Vidkunsson, Havtoresønnene og Ulv Saxesson hadde inntatt Tunsberghus og nektet å utlevere borgen til dens rette herre. Dette var opprør. Noe senere gjorde de imidlertid avbikt og oppnådde kongens nåde. Bare Ulv Saxesson unnlot å gå kong Magnus til hånde, istedet flyktet han fra landet.

Mot slutten av 1338 må Østlandet ha vært i fullt opprør. Kongens fetter Sigurd Havtoresson og Ivar Ogmundsson hadde satt seg i besittelse av Akershus. Også denne gang var opprøret fremgangsrikt. Under et møte i Skara 13.02.1339 ble kong Magnus tvunget til å godkjenne opprørene som likeverdige motstandere. Det ble sluttet våpentilstand fram til den 8. september, og den 15. august skulle fredsforhandlingene begynne på Båhus. Sigurd Havtoresson skulle overlate Akershus til en annen av Norges rikes menn. Opprørerne ble garantert fritt leide til fredsforhandlingene. Fremmøtet synes å ha funnet sted som bestemt. Kildene tier imidlertid om hva som kan ha blitt avtalt mellom partene.

19 Norsk Biografisk Leksikon, Bind XIII (1938), side 308-310.

Opprøret i 1338-39 skilte seg fra Erling Vidkunssons reisning fem år tidligere ved at det hadde tilslutning fra en langt større del av det norske aristokrati. Ivar Ogmudsson var denne gang en av lederne for opprøret. Han hadde i 1333 vært kongens mann, og ble betrodd riksstyret mens kongen var i Flandern. Opprørernes fremgang skyldtes sannsynligvis den store tilslutning de fikk. Dessuten hadde kong Magnus også problemer i Skåne. Årsaken til opprøret er det vanskelig å uttale seg om med noen grad av sikkerhet. Våpenstillstandsbrevet forteller bare at Ivar og Sigurd hadde bemektiget seg Akershus med kongens inntekter. Ellers refererer brevet helt generelt til uoverensstemmelser og uvennskap som årsak til reisningen.

Vi vet med sikkerhet at kong Magnus' styre i Sverige hadde medført kronisk finanskrise i landet. Statens utgifter var langt større enn inntektene. Og kong Magnus grep stadig til upopulære tiltak for å bedre situasjonen. Det svenske rådsaristokratiet følte sin posisjon truet av kongens politikk. Slik kan forholdene også ha vært i Norge. Finanspolitiske og maktpolitiske hensyn har sannsynligvis spilt sammen. Det er et faktum at fra 1332 til 1339 fikk motstanden mot kongens politikk økende tilslutning. Opprøret i 1338 representerte ikke bare en liten fraksjon innen riksrådet. Hvorfor opprøret brøt ut akkurat i slutten av 1338, vet vi ikke.

Oppgjørets år.

"Herved vil vi gjøre kjent at i året 1343 etter Herrens fødsel på jomfru Marias himmelfartsdag var vi samlet til drøftinger på Varberg slott med vår herre Magnus, Norges Sveriges, Skånes og Hallands konge. Han lot oss vite at han ville gjøre sin yngre sønn junker Håkon til konge over Norge. Dette hadde vi selv tenkt å be ham om. Derfor beskikket kong Magnus, ledet av den himmelske nåde og for å trygge freden mellom sine sønner og Norge og Sverige, Håkon til konge over Norge og Skattlandene med all den heder og alle de rettigheter som tilkommer Norges konge. Vi sluttet oss med glede til kong Magnus avgjørelse og tok junker Håkon til vår konge, likesom vi ved dette brevet tar ham til konge over hele Norges rike" (DN II 258, "Regesta Norvegica" V, nr. 647).

Det var Erling Vidkunsson, Sigurd og Jon Havtoresønner, Ivar Ogmundsson, Håkon Ogmundsson, Ogmund Guttormsson, Ulv Saxesson, Bjarne Erlingsson, Ogmund Finnsson, Gert Smidsson og Eilif Eilifsson, alle de verdslige riksrådsmedlemmene, som utstedte dette brevet den 15. august. De norske prelatene hadde avgitt en lignende erklæring.

Drøye tre måneder senere, den 18. november, stod Magnus atter ovenfor en tilsvarende forsamling, denne gangen bestående av svenske stormenn. Fra dette møtet har vi bevart et brev utstedt av de svenske kirkelederne, hvor de lover å velge Erik, Håkons eldre bror, til Sveriges konge etter Magnus' død. Den 17. juli året etter var en stor gruppe norske allmuerepresentanter forsamlet ved Båhus. Her var så vel bønder fra Trøndelag som bymenn fra Oslo. De hyllet junker Håkon som norsk konge, og gav dermed sin tilslutning til den avgjørelsen riksrådet og kongen hadde fattet på Varberg. Imidlertid var ikke bøndenes og borgernes tilslutning betingelsesløs, dersom Håkon skulle dø uten ektefødt sønn, skulle den rette og gamle arvegangsordningen igjen tre i kraft.

Junker Håkon var blitt utropt til Norges konge, men han skulle ikke overta regjeringsmakten før ved oppnådd myndighetsalder. Inntil da skulle kong Magnus ha ansvaret for riksstyret. Vedtaket innebar at unionen med Sverige ville bli oppløst innen overskuelig fremtid. Men noen umiddelbare forandringer med hensyn til unionsforholdet var det ikke tale om, bare om en langsiktig ordning av forholdet mellom naborikene og kongens sønner. Erik skulle til forskjell fra Håkon tiltre kongemakten først ved farens død.

Vedtaket på Varberg var i strid med norsk lov. Erik var etter loven rettmessig arving til Norges trone. Det forklarer allmuens betingelse for hyllingen i 1344. Varberg-vedtaket innførte også noe nytt i norsk rettspraksis. Kongen og riksrådet fremstod sammen som det organ som hadde myndighet til å avgjøre tronfølgen. Avgjørelsen ble bare fremlagt for allmuen til formell godtagelse. Ukjent fra tidligere praksis var også bestemmelsen om at den regjerende monark skulle trekke seg tilbake når hans sønn ble myndig.

I 1340, året etter at det var kommet til en ordning mellom kong Magnus og de norske opprørerne, hadde Danmark på nytt fått en konge, Valdemar 4., senere kalt Atterdag. Valdemars tronbestigelse skapte en ny og farlig politisk situasjon i østersjøområdet. Det var tenkelig at han ville forsøke å gjenreise Danmarks velde. En slik restitusjon ville ikke bare innebære en samling av regjeringsmakten i kongens hender, men tillike en gjenerobring av områder som var kommet under fremmed herredømme. For kong Magnus betydde Valdemars tronbestigelse at han måtte skaffe seg sikre garantier på det som var vunnet i 1332.

Det er rådet interessen i første rekke samler seg om når vi skal studere den norske stat i tiden etter 1319. Fra 1323 var rådet statsmaktens sentrum, og da kong Magnus personlig overtok regjeringsansvaret, måtte han ta hensyn til den posisjon rådet hadde vunnet i de foregående år.

Betegnende nok skiftet rådet navn i disse årene. Fra å hete kongens råd, via dobbeltformen Norges konges rikes råd, ble riksråd snart den vanligste betegnelsen på rådet, også etter at formyndertiden var ute. Betegnelsen riksråd hadde også vært benyttet et par-tre ganger i kong Håkons tid, men da bare i en tenkt formyndersituasjon. Navnebyttet symboliserer den utviklingen rådet gjennomløp i disse årene. Tiden 1319 til 1349 var avgjørende for fremveksten av et rikets råd, en mer selvstendig riksinstitusjon sideordnet med kongemakten.

Kuppet i 1323 gav rådet grunnlag for en selvstendig regjeringsvirksomhet. Dette ble ytterligere understreket ved at stormennene valgte seg en formann som de av egen maktfullkommenhet delegerte uinnskrenket kongelig myndighet. Det var ikke et kongelig formynderråd som overtok regjeringsmakten i 1323, men et aristokratisk representativt riksorgan som i kraft av stormannsforsamlingens vedtak skulle ivareta rikets interesser.

Drottseten trådte tilbake da kongen selv overtok styret, men det ble utnevnt en ny drottsete så snart kongen igjen var ute av stand til personlig å utøve regjeringsmakten. Dette var i samsvar med forholdene i Sverige, Utnevnelsen av Ivar Ogmundsson til drottsete i 1334 innebar at kongemakten anerkjente den plass rådet hadde vunnet i stat og styre.

I 1343 var det rådet som sammen med kong Magnus gjorde Håkon til Norges konge. Riksrådets handling ved

denne anledning var klart rettsstiftende, i faktisk forstand kan den karakteriseres som et kongevalg. Avstanden til Sverreættens automatiske arvekongedømme var åpenbar. Begivenhetene på Varberg demonstrerte samtidig at rådet hadde vunnet en selvstendig forfatningsrettslig posisjon.

Tre år senere kom det til strid mellom kong Magnus og Havtoresønnene om de sistnevntes rett til å besitte Borgesysla. Havtoresønnene hadde i sin tid blitt forlenet med Borgesysla av Håkon 5. Spørsmålet var om en konge kunne gi slike forleninger utover sin egen livstid. Problemet hadde stor prinsipiell interesse, og det ble overlatt til riksrådet å dømme i saken. Rådets kjennelse gikk i kongens favør. I 1347 falt det altså naturlig at riksrådet dømte i saker som angikk kongedømmets, det vil si rikets, rett.»[20]

(Barn II:2, Far IV:5, Mor IV:6)

Gift 1342 med neste ane.

Barn:

Cecilia Sigurdsdatter på O. Levde 1360 på O, Vang (HE). Død før 1370. (Se II:2).

III:4 fm m

Ingebjørg Erlingsdatter til Bjarkøy og Giske. Født omkring 1320. Død omkring 1370.

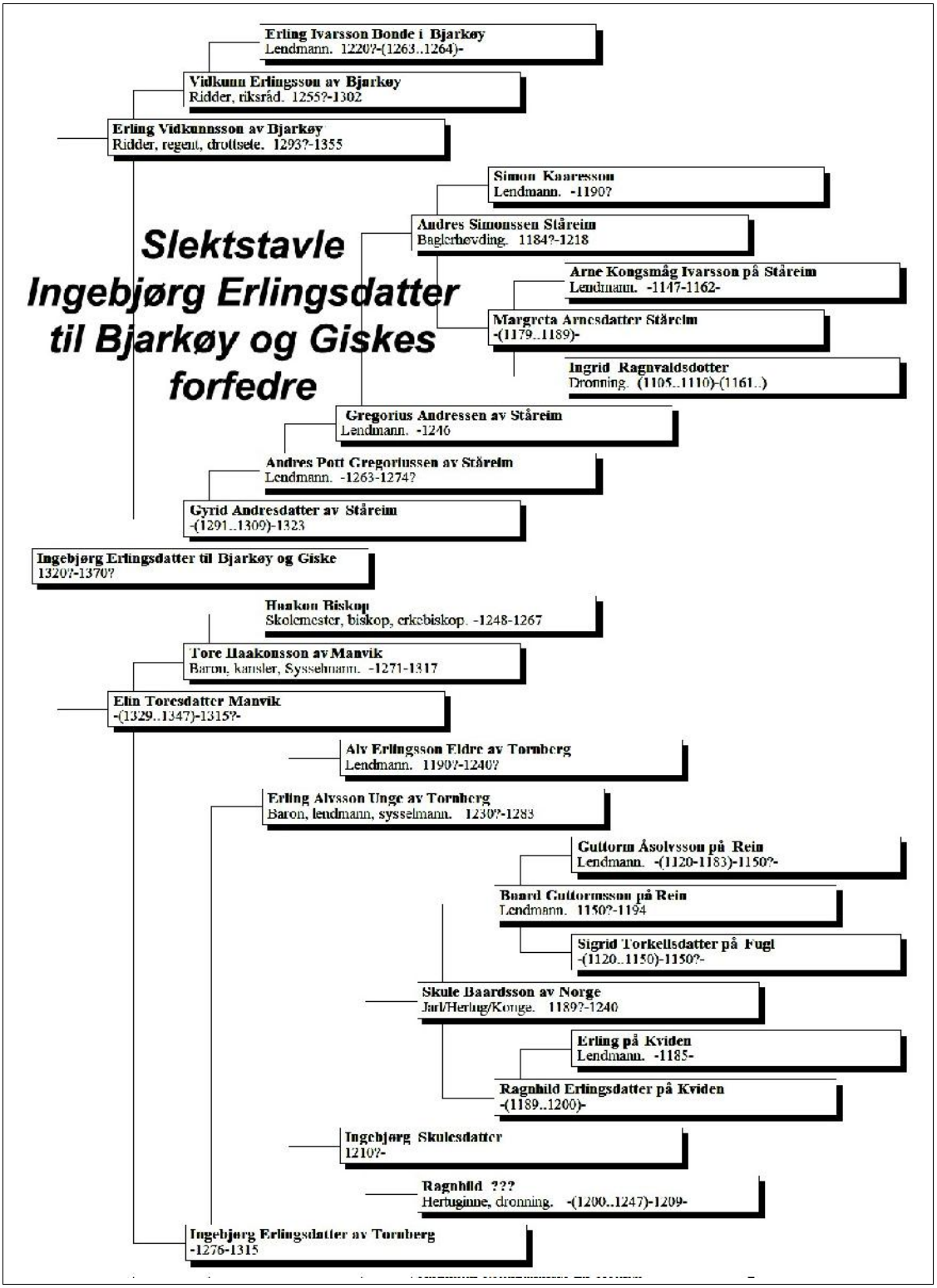
Fra Lars Løbergs «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571».

Ingebjørg († ca. 1370) var datter til Erling Vidkunsson (* 1292 - † 1355) fra Bjarkøy og Elin Toresdatter Malvik, nevnt 1329-1347.

Hun var gift med sysselmannen og riksrådet Sigurd Havtoresson til Giske (* ca. 1315 - † ca. 1392).[21]

[20] Cappelen's Norges Historie, Bind 4, side 30, 38, 40f, 53, 264 og 370.

[21] Lars Løberg: «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571», side 65-69.

Ingebjørg og Sigurd hadde barna:
Håkon († 1407), gift med Sigrid Erlendsdatter (Losna), døde barnløs,
Agnes († etter 1407), gift med ridderen Jon Marteinsson († etter 14.07.1400),
far til riksforstanderen Sigurd Jonsson († ca.1453),
Cecilia († før 1370), gift med Ingjald Guttomson på O (* ca. 1330).

Ingebjørg døde ca. 1370. Det fremgår av et brev fra presten Henrik Henrikssson til Håkon VI Magnusson datert Oslo 15.08.1370:

«Min aldrakæreste herra konung Hakon. Jech helsar yder med gudh oc med minne ødhmyuke þienest, kungør jach jder at erkebiscopin aff Þrondeim dødhe jnnan gaar vm nat hær j Oslo, oc herra Sighurder comber ey aff siengenne fore øginawerk, oc fru Jngeborgh vænter jach ey vndangaa, oc hawer man hær enkte annat at [acta] þy vær, en døt folk bæra til jordh.

....»

Sammendrag:

«Rapport fra kongstjeneren presten Henrik Henriksson til kong Håkon [VI] Magnusson:

Det hersker stor dødelighet i Oslo. Erkebiskopen av Trondheim [Olav] var død foregående natt, fru Ingebjørg

[Erlingsdatter]ligger for døden, hennes mann Sigurd Havtoresson er sengeliggende med øyeverk. Man har intet annet å gjøre enn å jordfeste døde mennesker.

....»[22]

Fra Lars Løbergs «Bjarkøyætta og odelsretten i Giske»:

«ArveføIgen etter Erling var godt sikret. Sønnen Bjarne Erlingsson, oppkalt etter Erlings arveonkel, var allerede veletablert, og både far og sønn overlevde svartedauden. Men så døde Bjarne cirka 1351 og lot faren sitte igjen som sin slekts presumptivt siste mann. Erling ga derfor Giske til datteren Ingebjørg i den for øvrig uskiftede arven etter ham. Det skjedde, ifølge gavebrevet, dels på Bjarnes forbønn på hans dødsleie og dels av farens kjærlighet til henne.

Brevteksten, som er kjent fra en vidisse fra korbrødrene i Nidaros (DN II 429, "Regesta Norvegica" VII, nr. 376), datert 04.08.1373, er uvanlig. Likevel har den hittil bare vært sett på som et uproblematisk hjemmelsdokument på at Erling i 1354 fortsatt hadde flere døtre i live enn Ingebjørg og Gyrid. Noen grundigere diplomatarisk analyse har ikke vært foretatt, selv om teksten så absolutt innbyr til dette (DN II 429, "Regesta Norvegica" VI, nr. 260):

Dato: 23.01.1354.

Sted: Nes i Romsdalen.

Regest:

"Gavebrev utf av Erling Vidkunnsson:

Ved full helse gjev han Ingebjørg, dotter si, Giske med Erkna og Havsteinen, med selvær, eggvær og laksefiske, med korn, buskap, hestar og alt som høyrer garden til. På dødslega si hadde Bjarne, son hans, bede han gjere dette. Gåva skal haldast utanom skiftet etter Erling. Han ber kong Magnus [Eriksson] og alle gode menn stø Ingebjørg om nokon vil meinke henne gåva. Om dei andre døtrene hans eller mennene deira set seg imot, då skal Ingebjørg ha fjerding- og tiendgåve av alt han lèt etter seg.

Besegla av utf."

Det er særlig to ting som skiller denne teksten fra tekster i den normale typen hjemmelsdokument i perioden. Det første er at dette er et gavebrev, men ikke et vitnebrev. Langt de fleste gavebrev er utformet som vitnebrev, hvor utstederne, vitnene, i tredje person forteller hvilke rettsstiftende hendelser de har vært til stede ved. Dette er derimot et dispositivt dokument. Det er giveren selv som hilser og som forteller i presens hva han gjør. Det gjør han i kraft av brevet, uten vitner, og vidissen bekrefter at det bare er hans eget, ubeskadigede segl som henger ved brevet. Hvorfor verken giver eller mottager ser behov for vitner til transaksjonen, er ikke godt å si. Valget er likevel et indisium på at brevet er ekte. En forfalskning ville naturlig nok ligne vesentlig mer på et standard gavebrev.

Brevets protokoll er eksemplarisk. Leddet med brevutsteders navn (intilulatio) er riktignok kortfattet, men både denne og utgangsprotokollen har de nødvendige ledd. Også teksten er klassisk i oppbygningen. Brevet har sin begrunnelse (narratio), kunngjøringsformelen (promulgatio) er på plass, men det er brevets straffebestemmelse (sanctio) som er det mest oppsiksvekkende:

Her ser vi at utstederen benytter seg av en helt spesiell sanksjon mot den eller de om måtte søke å omstøte gaven. I så fall skal nemlig Ingebjørg ha tiende- og fjerdingsgave av alt hans gods. Straffebestemmelsen i gavebrevet er i så måte en utsøkt og raffinert garanti for at Ingebjørg får beholde Giske upåtalt av sine søsken. Får hun beholde Giske, skal verdien av Giske regnes inn i det uskiftede boet, og hver søster skal arve like parter i verdi. Påklages derimot gaven skal Ingebjørg først ha tiende- og fjærdingsgave av det uskiftede boet før resten av boet deles likt mellom alle søstrene. Denne adgangen til å forskjellsbehandle barna er også eksplisitt hjemlet i Arvetallet, hvor det i kapittel 21 paragraf 1 heter at arvelater kan gi fjerdingsgave av de midler han selv har avlet, både i land og i løsøre, og tiendegave av det han selv har fått i arv, til hvem han vil, sine ektefødte barn så vel som andre og til ett barn alene om han så vil.

Nå kjenner vi ikke sammensetningen av Erling Vidkunnssons gods med hensyn på arv og anskaffet gods Men selv om alt var arvet, ville straffebestemmelsene gi store utslag. Går vi ut fra at det var tre søstre om å dele arven, ville Ingebjørg i så fall fått 40 %, de to andre 30 % hver. Besto boet av halvparten arvet og halvparten tjent, ville Ingebjørg fått 45 % og de to andre 27,5 % hver, og var hele boet selververvet, ville Ingebjørg tatt 50 % mens søstrene hadde sittet igjen med 25 % hver. Selv om vi ikke kjenner størrelsen på og sammensetningen av Erling Vidkunnssons jordeods i detalj, ville en slik tiende- og fjerdingsgave alene ha verdien av et middels stort adelsgods. Kostnadene i i tapte arveandeler for de øvrige arvingene ved å søke å omstøte gavebrevet, ville altså være tilnærmet prohibitive.

En så kraftig sanksjonsbestemmelse er sjølsagt ikke tatt inn i brevteksten uten grunn. Bakgrunnen må ha vært at Erling Vidkunnsson viste at gaven kunne omstøtes. Enten var altså hans egen hjemmel for å gi bort Giske tvilsom, ellers kunne de andre arvingene med loven i hånd kreve gaven omgjort. Hvem denne straffebestemmelsen var myntet på, angis da også klart i brevteksten, Her viser Erling til sine måger og døtre. Men med vilken rett kunne disse omstøte gavebrevet etter Erlings død?

Følger vi den tradisjonelle oppfatningen hadde Erling arvet Giske etter onkelens død, eventuelt først etter at Kristin Toresdotter hadde hatt bruksretten sin levetid. Han ville i så fall ikke hatt odelsrett til Giske. Men dermed ville han hatt full adgang til å gi bort Giske upåtalt som ekstra medgift til Ingebjørg. Gaven ville i så fall etter Arvetallets kapittel 1 paragraf 2 blitt motregnet mot søsterens arveparter ved skiftet etter Erling Vidkunnsson, men søstrene vile ikke under noen omstendighet ha kunnet omstøte gaven.

Derimot finnes det bestemmelser i både Arvetallet og i Landbrigden i Magnus Lagabøts Landslov som kunne brukes til å omstøte gavebrevet dersom Giske var odelsjord. Arvetallets kapittel 7 paragraf 3 har bestemmelser som

[22] DN VI 278, «Regesta Norvegica» VII, nr. 56).

gjelder dersom arvelater etterlater seg odelsjord. Da skal eldste arving tilegne seg hovedbolet dersom de øvrige får odelsgods på sine lodder som er jevngode etter lovlig vurdering. Landbrigdens kapittel 3 paragraf 3 har bestemmelser om hvordan odelsjord skal skiftes dersom noen av arvingene ikke vil komme til skiftet. Da skal den råde som vil skifte i størst utstrekning, det skal legges like mange lodd som det er jordeiere og andre skal kaste lodd for den som ikke vil møte.

Giske er åpenbart hovedbol. Gården skulle normalt ha tilfalt Erlings sønn Bjarne. Bjarnes dødsfall kullkastet den påtenkte suksesjonen, og dødsfallet ble dermed utløsende årsak til gavebrevet 1354. Erling hadde bare døtre tilbake, og han valgte da å tilgodese den av døtrene som var gift med mannen som åpenbart var hans høyre hånd i hans politiske virke, slik datteren Gyrid allerede 1330 var tilgodesett med et annet hovedbol, Kvåle i Sogndal (DN I 207). Det forhindrer ikke at Ingebjørg etter Erlings død kunne tvinges fra Giske dersom hun ikke var eldste søster. Hun kunne også med loven i hånd pålegges å delta i loddtrekning om odelsgodsets fordeling. Men begge bestemmelsene forutsetter at Erling Vidkunnsson hadde eid Giske med odel. Gavebrevets raffinerte straffebestemmelse er derfor et entydig bevis for Erlings odelsrett til Giske.»[23]

(Barn II:2, Far IV:7, Mor IV:8)

Gift 1342 med forrige ane.

III:5 mf f

Ester Bonde på Botner. Levde 1329 på Botner, Løken, Høland (AK).

Selve navnet Botner mener Oluf Rygh er en flertallsform av substantivet «botn», og det betegner således gårdens beliggenhet i bunnen av Bjørkelangen. Navnet er således en eldgammel stedsbeskrivelse, og vi må ha lov til å regne med at gården Botner er svært gammel.

Første gang gården Botner nevnes i kildene, er i et diplom datert på Løken, Høland, den 22.01.1329. Da er «Ester bonde i Botner» medbesegler av et dokument som angår en tredjedel av Hemnes hage som ble gitt til kirken der. Denne Ester nevnes rett etter de geistlige medbeseglerne og har utvilsomt vært en av de ledende menn i bygda. Den Gudmund Astesson som nevnes rett etter Ester, er kanskje hans sønn. Navnet Aste, Aster, Ester og Åster er alle forskjellige former av ett og samme navn (DN XIII 7, «Regesta Norvegica» IV, nr. 648):

«Om trede parten j Hemnesz hagge.
Ollum monnum dem som dette breff se eller höre sender Salomon medt Gudtz miskun biscop j Oslo quede Gud och sine Eder giör kunigtt att dett er huer vitterligtt paa Rommerige att dett er vor pligtt och skyld, Anno dommenj mo cococo xoxo nono jn festo b. *Vintentj marter kuom till vaar paa Lögen paa Høland, Askiøl bonde paa Hemnesze, w-steffnd, v-beden, och medt jngen haande till lockede, vden medt sielff sin vilge Selde hand j vore haand och opgaff alle deller vden ang[er] och till talle som hand her till dags haffuer hafft till skoug skiffte vedt Hemnesz kiercke, saa att forne kiercke skall her effter angerlöst eige fölge och fre(l)selige nyd[e] tredongen j Hemneszhage, och aldrige skall nogen aff hansz arffuinger eller epterkommere amage eller angre der paa, mensz jettede och loffuede kiercken och Prestene fulkommelige medt all den Rett som der medt fölge kunde och vaare disze gode mende hosz som saae handerband och h[ør]de disze hansz löffte, och loffuen, her Harald korszbroder, her Andersz paa Edtzuall som da var prou[i]st, her Harell paa Lögen, *Ester bonde i Bottner Gudmund Astesön, Torgier Hacke, Joen paa Jelleböll Gudmund paa Ousby, som sin jncigler sette medt vore for dette breff. var och her hosz her Anulffuer, och her Nilsz, Prester, var och Øyguandj Ericker och andre klercker medt mange andre gode mend och till mere stadfestelse sette dise forne sine jncigler for dette breff som giortt var aare och dag som försiger.»

Sammendrag:

«Forliksbrev fra Salomon, biskop av Oslo: Askjell bonde på Hemnes kom frivillig til ham på Løken i Høland og oppgav for seg og sine arvinger alle krav på Hemneskirkens tredjedel i Hemnes-hagen, slik at kirken eier den fritt fra nå av. - Til stede som vitner var sira Harald, kannik, sira Harald [? - Harell] på Løken, sira Andres på Eidsvoll (som var prost), Øystein [Ester] bonde i Botner, Gudmund Asteson, Torgeir Hacke, Jon på Hjellebøl, Gudmund på Østby, dessuten prestene sira Arnulv og sira Nikolas, klerkene Øyvind og Eirik, og mange andre gode menn.

Beseglet av biskopen og de nevnte vitnene».

Neste gang gården Botner omtales, er 03.02.1394 (DN V 361). Da var to korsbrødre fra Oslo på Botner, Høland, hvor de kunngjorde at presten der, Styr Jonsson, avstod en gård i Vestfold til biskop Øystein. Diplomet gir altså ingen opplysninger om slekten på gården. Fra samme tid finnes en innførsel i biskop Øysteins jordebok (side 449) om at «Botolfuer a Botnom» gav 6 øresbol i Mellom Ilebek (i Høland) til Løken kirke. Hvorvidt, og i tilfelle hvordan, han hører til Botner-slekten, kan ikke avgjøres ut fra de sparsomme kildene.[24]

(Barn II:3)

Gift

---

[23] Lars Løberg: «Bjarkøyætta og odelsretten i Giske - Odelsretten i norsk middelalder», N.S.T. XLVI 2020, hefte 2, side 131-134..

[24] Odd Ottesen: Slekten Botner i Høland, side 7, 12. Oluf Rygh: Norske Gaardnavne, bind 2 (Kra. 1898), side 191.

Barn:

Eivind Astesson Botner. Levde fra 1340 til 1362 på Botner, Løken, Høland (AK). (Se II:3).

Generasjon IV

IV:5 fm ff

Havtore Jonsson til Sudreim. Sysselmann og riksråd. Født omkring 1275. Død 1320 på Sørum (Sudreim, Skedjuhof), Sørum (AK).

Havtore Jonsson (* ca. 1275 - † 1320) var en norsk lendmann av Sudrheimsætten på Romerike.
Han var sønn til Jon Ivarsson Raud (* ca. 1245 - † ca. 1312).

Havtore var gift med Agnes (* ca. 1292), datter til kong Håkon V.

Han var sysselmann på Romerike og eide betydelig jordegods spredt over hele landet. I 1302 ble han forlovet med Agnes, Håkon V's datter utenfor ekteskap. I 1312 fikk Havtore Borregård og halve Sarpsfossen av kongen. Etter kong Håkons død i 1319 ble Havtore medlem av formynderstyret for kong Magnus Eriksson, Håkons dattersønn.

Med Agnes hadde Havtore to sønner, Jon og Sigurd Havtoresønner, som begge spilte en fremtredende rolle i tiden etter farens død.

Herr Havtore Jonssons segl (NS 69) under brev av 3. mai 1314 (DN IV 107) .

Fra Mogens Bugges «Våre forfedre»:
«Haftore Jonssøn av Sudrheim på Romerike (neppe født før 1280 - † 1320 på Sudrheim) regnes som stamfar til Sudrheims-ætten.

Gift ca. 1302 med Agnes Håkonsdatter av Norge.

Han hadde allerede i svigerfarens (Håkon V Magnussons) levetid stor politisk innflytelse. Etter kong Håkons død 1319 blev Haftore sammen med 11 andre av Norges ypperste menn av aristokratiet tatt til medlem av den formynderregjering som førte riksstyret for kong Håkons treårige dattersønn. Magnus Erikssøn.
Ved brev av 09.01.1312 (DN I 132) får Haftore av kong Håkon 6 markebol i Sorknes på Solør i stedet for det strøgods kongen tidligere ved giftermålet hadde gitt ham. Forøvrig hadde han betydelig jordegods spredt over hele landet.»[25]

I en artikkel om «Sudrheimsætten og Romerike» diskuterer Eldbjørg Arnesen teoriene om Havtores slektsskapsforhold:
«Andreas Holmsen har påvist at en mengde jordegods ble konfiskert på Romerike av rikskongen, både i forbindelse med slittungenes og ribbungenes opprør i 1220-årene og i rikssamlingstiden nesten 200 år tidligere. Holmsen mener videre at den første lendmannen som ble etablert fra Sudrheimsætten på Romerike tidligst kom i 1237 [Andreas Holmsen: Nye studier i gammel historie, s. 121-124, 140-146]. Vi vet at det satt en meget fremstående sysselmann på Romerike så sent som i 1238 – brorsønnen til baglerkongen Filippus [Håkonar saga, kap. 276, 285]. Det ser videre ut til å ha manglet lokal øvrighet her under vårbelgenes opprør. Det er derfor mye som tyder på at tiden etter hertug Skules nederlag må bli det tidligste tidspunkt for etablering av en lendmann her.
Men etter den tid var altså Romerike et område som var pasifisert under kongens sterke ombudsmann. Ikke minst dette har vist Håkon V. at en forbindelse mellom kongehuset og Sudrheimsætten var en gunstig allianse. Og i Jon Ivarsson Raud har han hatt en trofast mann i de stormfulle årene mens stormannsregjeringen førte landets styre i

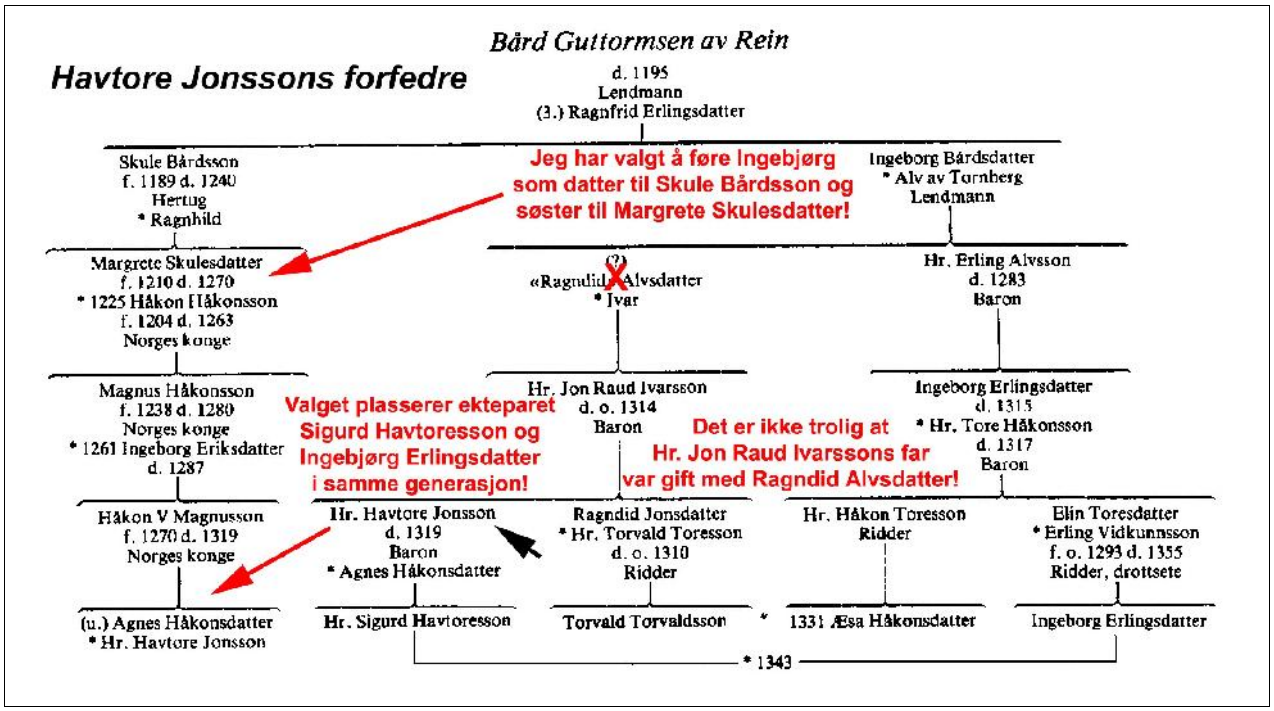
[25] Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 825. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 95.

brorens navn. Rent innenrikspolitiske forhold kan altså forklare giftermålet mellom Havtore Jonsson og Agnes Håkonsdatter.

Det er likevel et spørsmål om Jon Ivarssons sønn var «ættstor» nok til at forbindelsen kunne forsvares fra et dynastisk synspunkt. I og med at ekteskapet kom i stand, blir svaret selvfølgelig ja, men det kan være interessant å se litt nærmere på Havtore Jonssons sannsynlige avstamning. Henning Sollied har studert dette spørsmålet. Han mener Jon Rauds far må være Ivar av Skedjuhof, som nevnes flere ganger i Håkon Håkonssons saga som kongens sveithøvding, både i kampen mot ribbungene og senere i kampen mot vårbeigene og hertug Skule. Han nevnes riktignok aldri som lendmann, men det er intet bevis for at han ikke har blitt utnevnt til en slik verdighet i den rolige perioden etter hertug Skules fall. Det sterkeste indisium for at Ivar av Skedjuhof virkelig var Jon Ivarssons far, er imidlertid selve den gården som er knyttet til hans navn. Flere gårder i Norge kan ha hatt dette navnet i høymiddelalderen. Men Skea i Sørum, som også er avledet av Skedjuhof, gjenfinnes senere i Romeriksgodset til Jon Havtoresson. Gården var like høyt skyldsatt som Sørum i 1647, så mye taler for at den også kan ha vært herresete på 1200-tallet og at det var Ivar av Skedjuhof som hadde den. Denne mannen er derfor svært sannsynlig som Havtore Jonsons farfar.

Sollied har gjettet på at Ivars far var Olav Måk, sysselmannen som ble overfalt av ribbungene da han var i bryllup på Løren og senere falt i kampen mot dem. Håkon Håkonssons saga forteller at lendmannen Ale Varg var Olav Måks bestefar. Ale var gift med en datter til Harald Gille, og ifølge denne teorien ville Ivar av Skedjuhof være av kongeætt. Teorien er morsom, men kan aldri bli annet enn en dristig konjektur. Jeg tør ikke ta stilling til den.

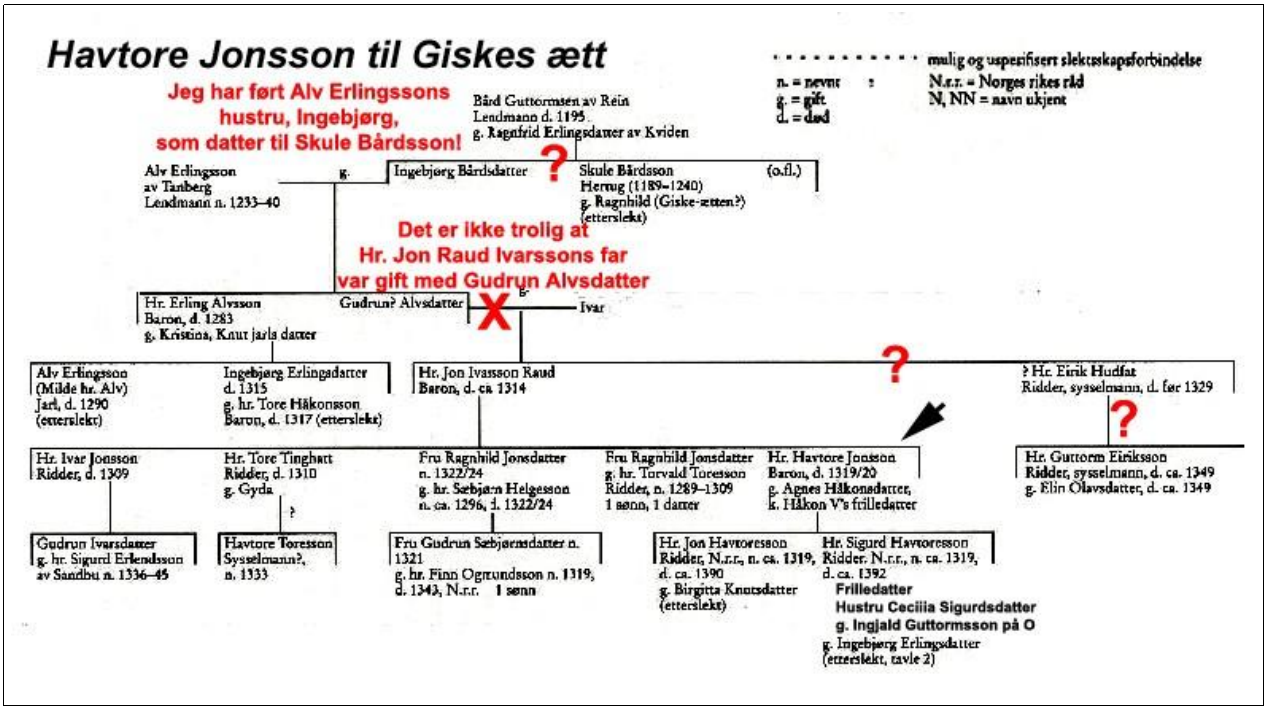
Derimot er det bedre belegg for Henning Sollieds teori om en sammenheng mellom Sudrheimsætten og Reinsætten. Konstruksjonen bygger på at to av Jon Ivarson Rauds barnebarn og to av baron Tore Håkonssons barnebarn var firemenninger og måtte ha pavelig dispensasjon for å inngå ekteskap. Det er imidlertid mange muligheter for en felles stamfar. Vi vet intet om Agnes Håkonsdatters morsslekt. Vi vet heller intet om Havtore Jonssons mor, mormor og farmor. Dessuten vet vi ikke hvem som var baron Tore Håkonsons mor og besteforeldre – faren var erkebiskop Håkon. Det er derfor mange muligheter for søskenforbindelser blant ekteskapskandidatenes oldeforeldre. Men det faktum at det blant deres oldeforeldre fantes noen som var søsken er i seg selv et godt nok bevis på at de alle var av fremstående slekter. Blant den norske høyadelen giftet man seg standsmessig. Jon Ivarssons avstamning var god nok til at hans sønn kunne bli en konges svigersønn og fremtidige kongers far.»[26]

Henning Sollied: «Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogenmiddelalderslekter» III «Sudrheims-ætten», NST Bind VIII (1942)», side 131.

Geirr I. Leistad har en noe avvikende analyse i «Nesøya og Nesøygodsets eiere i middelalderen og tidlig nytid»:

[26] Eldbjørg Arnesen: «Sudrheimsætten og Romerike», artikkel i Romerike Historielags årbok 1982, bind XII, side 19-21.

Slektstavle – Geirr I. Leistad: «Nesøya og Nesøygodsets eiere i middelalderen og tidlig nytid», Asker og Bærum Historielag, skrift nr. 37 (1997), side 316-17 - Utsnitt - Modifisert.

«Vi vet ingenting sikkert om Guttorm Eirikssons opphav, men den omstendighet at han fører samme våpenmerke som Sørum-ætten, nemlig en rose, gjør det sannsynlig at han var nær beslektet med denne. Både våpenmerket og eiendomsforholdene synes å bekrefte dette, blant annet eide herr Guttorm og stormannen Sigurd Havtoresson, som var sønn av Havtore Jonsson på Sørum, parter i en senere forsvunnet gård på Romerike. Som nevnt deltok Herr Guttorm Eiriksson i oppstanden mot kong Magnus Eiriksson, og det gjorde også Havtoresønnene Jon og Sigurd. Etter alt å dømme har derfor Herr Havtore Jonsson, som var gift med kong Håkon V's frilledatter Agnes, vært en nær frende av Herr Guttorm, og mest sannsynlig er det at de var fettere, vel barn av brødre og med andre ord brødrunger slik de ville blitt kalt i samtiden. Spørsmålet er nå hvem Guttorms far kunne være. Den omstendighet at Guttorm var sysselmann i Søndre Gudbrandsdalen, gjør det på basis av kongedømmets praksis i samtiden sannsynlig at han kan ha hatt embedet før ham. Det ligger da nær å tenke på en ridder, Herr Eirik Hudfat, som i et brev fra 1329 (DN XIII 8) er nevnt som en tidligere sysselmann i Søndre Gudbrandsdal. Rimeligvis må det ha vært omkring år 1300. Det skal for øvrig nevnes at en person med navn Eirik Hudflat opptrer i Fron i 1342 (DN XXI 67) og han kunne tenkes å være en dattersønn av sysselmannen Eirik Hudfat. En mann med samme fornavn og tilnavn finnes også nevnt i 1440 (DN XXI 386), og det er ikke urimelig at denne yngre Eirik Hudfat igjen er en etterkommer av de to andre med samme navn. Slekten har i så fall hatt tilknytning til Gudbrandsdalen, og det er heller ikke urimelig å tenke seg at Herr Eirik Hudfat kan ha hatt en datter som var gift der, når i hvert fall en av Herr Guttorm Eirikssons døtre, om ikke to, ble gift med menn med tilknytning til Gudbrandsdalen.»[27]

Fra Digitalarkivets debattforum:

Tore H Vigerust 15.12.2008:

Erik Hudfat er av flere antatt å være far til sysselmannen i Gudbrandsdalen, Guttorm Eriksson, som igjen førte rosen i våpnet og av den grunn på farssiden bør eller kan ha tilhørt Sørum-ætten fra Sørum på Romerike.

Lars Løberg 15.09.2008:

Det er stor forskjell mellom bør ha tilhørt Sørum-ætten og kan ha tilhørt Sørum-ætten. Strengt tatt vet vi ingenting om noen slik forbindelse for Erik Hudfat.

Tore H Vigerust 15.09.2008:

Nei, og heller ikke for Guttorms vedkommende; – for segl alene er vel ikke nok?

Lars Løberg 17.09.2008:

Relasjonen du omtaler finner du i Geirr Leistads Nesøyaartikkel. Den er solid hva Nesøyas eierhistorie angår, men hypotesene om en del eldre forbindelser kan – og vil – bli imøtegått.

Tore Nygaard 25.12.2012:

Geirr I. Leistad viser i "Nesøya og Nesøygodsets eiere i middelalderen og tidlig nytid" en slektstavle med en formodet forbindelsen bakover til Sudreim-slekta.

Jeg har lest at flere (husker ikke hvilke) har vært noe skeptiske til hans bevisførsel, men at det er en fullt ut trolig hypotese. Men hypoteser rekker ikke, synes jeg.

Ellers er denne artikkelen vel noe av det beste som er skrevet i senere tid og varmt anbefalt av Vigerust i sin tid, og jeg har lest den med stor interesse![28]

---

[27] Geirr I. Leistad: «Nesøya og Nesøygodsets eiere i middelalderen og tidlig nytid», Asker og Bærum Historielag, skrift nr. 37 (1997), side 316-17 og 320.

Fra Norsk biografisk leksikon.

«Sudreimsætten var en norsk stormannsætt som førte en rød, sjutagget stjerne i gull felt i sitt våpen. Navnet, som er avledet av setegården Sudreim (Sørum) på Romerike, ble ikke brukt av slektens medlemmer.

Slekten skal stamme fra lendmannen Åle Varg, som var gift med en datter av kong Harald Gille. Han var farfar til Olav Mokk (død 1224), sysselmann på Hedmark, som igjen var far til lendmannen Ivar av Skedjuhov (død cirka 1240). Dennes sønn, baron Jon Raud Ivarsson (død 1314) til Sudreim, var far til baron Havtore Jonsson (død cirka 1320), gift med Håkon 5s datter Agnes. Deres sønner var Jon Havtoresson, som eide Elingård, og Sigurd Havtoresson av Sudreim.

Trolovelsen med jomfru Agnes hadde sikkert sin politiske mening som et ledd i kongens forbund med lendmannsaristokratiet. Trolovelsen fant sted samtidig med at kongens ektefødte datter Ingebjørg ble trolovet med den svenske hertug Erik, og samtidig med vedtaket om nye regler for den kongelige arvefølge og for formynderstyrelsen. Etter de nye regler ble det mulig at også en uektefødt kongsdatters sønn kunne arve tronen.

Jon Havtoresson var far til Håkon Jonsson, som var på tale som norsk konge etter Olav Håkonssons død i 1387, og Ulv, som ble stamfar til den svenske adelsslekt Roos af Hjelmsäter, samt datteren Cecilia, gift med den värmlandske ridder Ulf Holmgeirsson.

Sigurd Havtoresson giftet seg med Norges rikeste arving, Ingeborg Erlingsdatter, og kom dermed i besittelse av Giske- og Bjarkøy-godset. Deres datter Agnes, gift med den svenske adelsmannen Jon Marteinsson (død cirka 1400), var mor til Sigurd Jonsson (død 1453) av Sudreim, Giske og Bjarkøy. Han var far til slektens siste mann i Norge, junker Hans Sigurdsson (død 1466). Hans veldige gods ble i 1490 delt mellom hans kusiner Agnes Alvsdatter (gift med Knut Jönsson av Tre Rosor), Gro Alvsdatter (gift med Mads Jakobsson Rømer) og Gudrun Olavsdatter (gift med Erlend Eindridesson av Losna).»[29]

Fra Lars Løbergs «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571»:

«Sørumætta.

Jon og Sigurd var begge sønner av ridderen og riksrådet Havtore Jonsson og Håkon V's frilledatter Agnes. Havtore var i sin tur sønn av Jon raud Ivarsson, baron og ifølge Knut Helle naturlig å henføre til hertug Håkons rådgiverkrets før 1200. Det ser likevel ikke ut til at han var blant de rådsmedlemmene som etter Håkons overtagelse av kongemakten var mer permanent til stede ved kongens side.

Jon raud Ivarsson var mest sannsynlig sønn av lendmannen Ivar av Skedjuhof eller Skjea, storgård på Romerike som senere inngikk i Jon Havtoressons godssamling, Vi kjenner verken Jon rauds hustru eller hans mor. Og om Ivars opphav, står Henning Sollieds hypotese om at han var sønn av forgjengeren i syslemannsombudet på Romerike i kontrast til professor Andreas Holmsens påstand om at det ville være maktpolitisk usannsynlig at Håkon Håkonsson skulle sette en romeriking i den sysla på det tidspunktet.

Det har vært spekulert over hvorfor det var akkurat Havtore Jonsson som fikk kongens frilledatter Agnes til ekte. Erik Opsahl er den som senest har filosofert over problemstillingen, og han finner at Havtore sannsynligvis var etterkommer av Bård Guttormsson av Reinsætta, Håkon V's farmors farfar, muligens også av Harald Gille, slik at han var beslektet med kongehuset og derfor sosielt akseptabel som kongens svigersønn. Til dette er å si at det er problemer beheftet med begge disse hypotesene. Umulig er det ikke at en eller begge kan stemme, men det er ikke ført akseptable bevis for noen av dem.»[30]

Fra Cappelen's Norges Historie, Bind 3, side 275 og 458:

«Hr. Havtore var sysselmann på Romerike (DN I 213) og ihvertfall i 1319 medlem av Riksrådet. Foruten Sudreim og tallrike andre gårder på Romerike og i Solør må han ha eid adskillig gods i Borgesyssel. Enda i 1400 hadde således Idd, Rokke og Eidsbergs kirker gamle tiendekrav på hr. Havtores arvinger (RB side 545 f, 565).

Som sysselmann på Romerike bygslet han bort kongens jordegods. Et vitne attesterer i 1331 den praksis Havtore fulgte. Vitnet sier: "Jeg gjør kjent for dere at jeg var tilstede da Gisle på Odinshov lovet å sende ett skippund malt av hvert bruk på Odinshov til herr Havtore, og godt havremalt, og det skulle føres til Sudreim hvert år mens han (dsv. Havtore) hadde sysla, i stedet for den pliktveitsle som sysselmannen hvert år hadde rett til på Odenshov." Den avløste pliktveitsla hadde vært holdt hvert år «mellom jul og Kyndelsmesse (dvs. 2. februar) for sysselmannen og fem tjenere og fem mynder, gjennom et helt døgn med full kost slik at sysselmannen ikke syntes å mangle noe.

Det var som bortbygsler av kongens to bruk på Odingshov sysselmannen tok denne pliktveitsla, og avløsningen. Om han hadde tatt den i egenskap av kongens ombudsmann i alminnelighet, ville dette ellers vært like ulovlig, etter Landsloven og senere forordninger. Ombudsmannens ulovlige tilleggsytelser blir i dette dokumentet betraktet som ordinære, noe det gjelder å vitnefeste. De må altså ha vært utbredt.»

«Tiden omkring 1300 var mer en tid for jurister enn for historikere. Om Håkon V på sitt siste var opptatt av historiske vyer, kan være tvilsomt. Sikkert er at han, eller iallfall hans omgivelser, var opptatt med ved rettslige tiltak å forebygge fremtidige farer. Den 20.04.1319, tre uker før kongen døde, utferdiget kansleren Ivar Olavsson, merkesmannen Pål Eiriksson, kongens svigersønn Havtore og fem andre fremtredende menn et dokument (DN I 156) i Tunsberg. De vitnet at de hadde lovet kong Håkon og svoret på det hellige kors "og mange andre helligdommer" at de skulle overholde kongens ordning angående kongearv og formynderstyre. Dessuten hadde de svoret at de skulle være forlikte og samrådige "og ikke dra inn noen utenlandske menn til å ha borger, rå for sysler eller ha noen

28 Digitalarkivets debattforum.

29 Norsk Biografisk Leksikon, Bind V (1931), side 546-547.

30 Lars Løberg: «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571, side 60-61.»

myndighet over Norges konges undersåtter, verken under rikets arvings mindreårighet eller siden når han er fullmyndig".»

Fra hans to sønner Jon og Sigurd nedstammer en tallrik etterslekt.»[31]

Fra «Norsk historie I - 750-1537, side 173-176:

«Det sto ikke den norske kongen fritt å fatte avgjørelser i riksstyret. Først og fremst måtte han gjøre vedtak i samråd med det riksbærende aristokratiet. Ettersom hirden var den organisatoriske rammen for landets verdslige aristokrati i størstedelen av perioden 1240-1350, fattet hirdstevnet, hirdens eget korporasjonsorgan, ikke bare vedtak for selve hirdorganisasjonen, men også for riksstyret. Hirdkorporasjonens betydning for kongedømmets politikk kommer tydelig frem både i den bevarte «hirdskråen», korporasjonens egen lov, og i tronfølgelovene av 1260 og 1273.

Hirdskråen omtaler kongens høyeste rådgivere blant hirdmedlemmene, og tronfølgelovene bestemte at lendmennene (de senere baronene) og andre «hirdstjorer» (hirdoffiserer) skulle avlegge en ed ved konungstekja som ikke bare forpliktet dem til å styrke kongen med sine råd, men som også gjorde disse hirdmennene medansvarlig for at kongen holdt eden sin til undersåttene om å holde lovene. Edsavleggelsen plasserte de nevnte hirdmennene i en posisjon mellom konge og undersåtter, med forpliktelser til begge sider. Eden uttrykte de fremste hirdmennenes kontrollerende, avbalanserende funksjon i forhold til den personlige kongemakten. Det nye, og det som pekte fremover, var altså at de fremstående hirdmennene ble tilkjent denne kontrolloppgaven ikke bare på egne og hirdkorporasjonens vegne, men også på vegne av alle kongens undersåtter. Dette er ett av flere vitnesbyrd om at hirden i løpet av 1200-tallet hadde utviklet seg fra å være et relativt begrenset militærfølge for kongen til å bli en riksomfattende organisasjon for landets maktelite og dermed en helt grunnleggende del av det norske kongedømmets forvaltningsapparat.

At hirdorganisasjonen ble riksomfattende med medlemmer spredt rundt omkring, medførte imidlertid at hirdstevnet ikke kunne fungere som et daglig råd for den ambulerende kongen. Den norske kongen hadde rådgivere rundt seg helt fra det norske kongedømmet ble etablert, men det er umulig å fiksere et tidspunkt for når vi kan regne med en rådsinstitusjon. Under Håkon Håkonsson og sønnen Magnus ble en rådgiverkrets øyensynlig et mer fast element i styret av riket, bestående av en mindre gruppe kongsfrender, hirdmedlemmer, enkelte nærstående lendmenn og en eller flere biskoper. Sammensetningen kunne variere etter tid og sted, og kretsen kunne bli supplert med prelater og lokale hirdmedlemmer fra steder der kongen reiste. Den økende betydningen til den mer snevre kretsen av rådgivere kom ikke minst tydelig frem i samband med det aktive lovgivingsarbeidet under Magnus Lagabøte.

Et viktig steg på veien frem mot en rådsinstitusjon ble tatt under Eirik Magnussons umyndighetstid. Situasjonen tvang frem et mer organisert kollegium av fremstående verdslige stormenn som styrte i kongens sted og navn. Denne rådgiverkretsen fortsatte å øve en dominerende innflytelse under hele kong Eiriks regjeringstid, også etter at han var blitt myndig. Etterfølgeren, Håkon V Magnusson, var provosert av rådsherrenes posisjon og politikk under broren Eiriks regjering og omtalte i negative ordelag "den fremferd som ymse menn har hatt overfor våre tegner, både i vår begge brødres barndom og likedan nå en tid siden". Kong Håkon forsøkte derfor på ulike måter å styrke kongens kontroll over riksstyret for som han sa å ta "vår fedrearv, hele Norges konges rike under vårt rådvelde". Blant annet fengslet og henrettet han fremstående rådgivere fra brorens regjeringstid.

Aristokratiets nøkkelrolle for kongedømmets eksistens og funksjoner tilsa imidlertid at kongen ikke kunne regjere uten et råd av stormenn. Kongsrådet spilte derfor en sentral rolle også i Håkon V's regjeringstid, særlig innen rettsvesenet og i utenrikspolitikken, men det tok også del i politiske beslutninger generelt. Vi kjenner ikke til om det eksisterte en grad av formell organisering når det gjaldt medlemmer, medlemstall og oppgaver, men av kildene ser vi at både verdslige og geistlige menn opptrådte som kongelige rådgivere.

Betegnelsen "rikets råd" i stedet for "kongens råd" dukker første gang opp i det norske kildematerialet i Håkon V's rettarbot fra 1302 om en mulig fremtidig organisering av et formynderstyre. Rettarbota hadde etter alt å dømme samband med at datteren Ingeborg skulle troloves med hertug Erik, og inneholdt faste regler for rådets sammensetning og oppgaver. At et eventuelt fremtidig formynderråd ble kalt "rikets råd" i stedet for "kongens råd", kom sannsynligvis av at et slikt råd nødvendigvis ville få en mer selvstendig funksjon under en umyndig konge. Av totalantallet på tolv skulle fire av rådgiverne, deriblant kansleren som leder og merkesmann, ta seg av det daglige riksstyret med utgangspunkt fra kongsgården. De resterende åtte skulle være spredt rundt i landet og føre tilsyn med kongedømmets lokale ombudsrnenn. Én gang i året skulle hele rådet samles med to biskoper for å drøfte rikets anliggender. De to biskopene skulle dessuten ha som særlig oppgave å føre tilsyn med rikets skattkammer sammen med de fire rådgiverne i kongsgården og motta årlig regnskap for kronens inntekter og utgifter.

Tronskiftet i 1319 medførte behov for et formynderstyre for den treårige kong Magnus. Brevet som ble satt opp i forbindelsen med avtalen mellom nordmenn og svensker i Oslo i 1319, ble da også fra norsk side beseglet med "det alminnelige seglet til rikets råd i Norge". Likevel oppfylte ikke det formynderstyret som ble etablert under Erling Vidkunnssons lederskap i 1323, fullt ut bestemmelsene fra 1302. Formynderrådet med drottseten i spissen var mer dominert av de verdslige stormennene enn hva kong Håkon V hadde lagt opp til, og gjenspeilte etter alt å dømme det verdslige aristokratiets styrke i 1320-årene.

Magnus Erikssons umyndighetstid ga dermed rom for de norske stormennene til å omdanne og konsolidere kretsen av rådgivere rundt kongen til et "riksråd". Også det at hirdorganisasjonen med hirdstevnet forsvant i samme periode, bidro til at de verdslige stormennene hadde behov for å bygge ut et politisk organ som kunne artikulere aristokratiets interesser i riksstyret og balansere kongens personlige makt. Som myndig konge forsøkte Magnus Eriksson illustrerende nok å holde rådet utenfor deler av riksstyret i både Norge og Sverige. Det var en fåfengt politikk på lang sikt fordi aristokratiet hadde for sterke maktpolitiske interesser knyttet til rådets eksistens til at det var mulig for

[31] Cappelen's Norges Historie, Bind 3, side 275 og 458.

kongen å neglisjere rådets deltakelse i beslutninger. Riksrådet var allerede veletablert i den norske riksforvaltningen, der det hadde funksjon som aristokratisk interesseorgan, samtidig som det var et samarbeidsorgan for kongen i styret av landet.

På tross av dette fortsatte samarbeidet mellom konge og riksråd å variere i den daglige politikken. Ikke minst skyldtes dette at middelalderen sammenliknet med vår tid ikke hadde sans for formelt å avgrense politiske organ og deres myndighetsområde, noe som igjen blant annet hang sammen med det nevnte fraværet av atskilte samfunnssfærer. Denne mangelen på klare formelle grenser for å utøve myndighet kommer til uttrykk i den svenske landslovens bestemmelser om riksrådet fra rundt 1350. Her het det at kongen skulle velge rådet, som skulle bestå av erkebiskopen foruten et "hensiktsmessig" antall biskoper, samt tolv verdslige menn. Imidlertid presiserte loven karakteristisk nok ikke rådets kompetanse i riksstyret.

Den rådseden som den svenske landsloven foreskrev for riksrådene, uttrykte klarere enn de tilsvarende norske edene fra slutten av 1200-tallet at rådsherrene hadde en kontrollerende funksjon både overfor konge og overfor befolkning. Riksrådet ble foreskrevet å skulle stå i en meklerstilling mellom konge og undersåtter ved å representere "riket", et begrep som i loven var løsrevet fra begrepene "konge" og "allmue" og gitt en egen eksistens og betydning uavhengig av disse.

Utviklingen av et riksråd løp noenlunde parallelt i de tre nordiske rikene. I alle landene var formynderperioder grunnleggende for utviklingen mot et riksråd, men svenske og danske historikere har i tillegg lagt stor vekt på at henholdsvis Sverige og Danmark var valgriker. Valgsituasjonen krevde etter hvert et organ med valg- og kontrollrett overfor kongen, og et slikt organ måtte ut fra datidens maktpolitiske grunnstrukturer være et aristokratisk organ. Trass i at Norge ikke var et valgkongedømme, eksisterte det imidlertid også her i landet elementer av valg i tronfølgen, ikke minst i forholdet mellom hirden og kongen. Da hirden forsvant på begynnelsen av 1300-tallet, fremsto riksrådet, i kraft av å være aristokratiets fremste politiske organ, som hirdstevnets arvtaker i rikspolitiske vedtak, for eksempel om tronfølgen.

Forskjellen i innhold mellom de norske 1200-talls-edene og den rundt åtti år yngre svenske eden, må derfor hovedsakelig gjenspeile den mellomliggende utviklingen av kongens råd til et etablert riksråd i de respektive landene. Også i Norge ble det formelt anerkjent at riksrådet representerte det norske riket. Etableringen av riksrådet er samtidig uttrykk for en sterkere grad av institusjonalisering av riksstyret, noe som igjen ga den politiske organisasjonen i Norge et sterkere elitistisk preg, med klarere skillelinje mellom den daglige styringseliten og resten av befolkningen, enten det gjaldt medlemmer av aristokratiet eller bønder. Hirdorganisasjonens forsvinning kan koples til denne utviklingen. Et annet utslag av det samme var at antallet riksmøter ble færre etter 1280. Utover på 1300-tallet kom større møter av geistlige og verdslige stormenn aldri opp mot 1200-tallets når det gjaldt antall, deltakere og omfang. Folkets aksept av riksstyret skjedde primært ved tronskifter, mens det ikke lenger var samme behov for styringseliten til å konsultere bredere lag av undersåttene, både aristokrater og bønder, i det daglige styret.

Det økende elitepreget og avstanden til befolkningen fra riksstyret side kom også til uttrykk ved at det ble reist stenborger som støttepunkt i kongedømmets riksomfattende styringsapparat.» [32]

Fra Henning Sollieds «Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter, NST Bind VIII (1942), side 116-118:

«Av Hr. Jon Ivarssons barn lar tre sønner og to døtre sig nu eftervise. Av sønnene var formodentlig hr. Havtore den eldste, han er vel født omkring 1275.

Navnene Hafþórir og Hafþórr synes i begynnelsen av 1300-tallet å gå over i hverandre. Hr. Havtores navn gis som regel førstnevnte form, mens hans to sønner ofte bruker den kortere form i farsnavnet. Bortsett fra et tilfelle fra Härjedalen ved midten av 1200-tallet er hr. Havtore den første bærer av navnet i Norge. Derimot forekommer det på Island allerede på 900-tallet og i de følgende århundrer, om enn meget sjeldent. Navnet ble imidlertid også brukt i Sverige, og det sannsynligste er vel at det er kommet inn i Sudreims-ætten gjennom inngifte i en svensk ætt.

Han ble trolovet med kongedatteren Agnes Håkonsdatter i 1302. Hun var dengang neppe stort mer enn 10 år gammel slik at ekteskapet mellom dem derfor først kan være inngått flere år senere, sannsynligvis omkring 1307. Antagelig var det i forbindelse med bryllupsfestlighetene at hr. Havtore fikk ridderslaget, og sannsynligvis samtidig må han være blitt utnevnt til baron. Han nevnes vel i kildene aldri uttrykkelig som baron, men i et brev av 29.06.1312 (DN IV 95) som han medutsteder, nevnes han foran hr. Snare Aslaksson, som gis baron-tittel i et brev av 20.03.1308 (DN IX 79). Sistnevnte datum blir altså "terminus ante quem" også for hr. Havtores utnevnelse. Ved den kongelige forordning av 17.06.1308 ble det nemlig bl. a. bestemt at baron(lendmann)-titelen for framtiden ikke skulle utdeles.

Sammen med faren var han tilstede i Mariakirken i Oslo i august 1309 ved hustruens halvsøsters trolovelse.

I medgift med hustruen fikk hr. Havtore av Kong Håkon 15 mindre gårdparter på Romerike, men i brev av 09.01.1312 tilbakekalte kongen denne disposisjon og skjenket i stedet hr. Havtore og fru Agnes 6 markebol i Sorknes i Solør, antagelig hele denne gården. Selv om medgiften således ikke var helt ubetydelig var det altså ikke akkurat "det halve kongerike" hr. Havtore fikk med hustruen (DN 1 132, "Regesta Norvegica" III, nr. 756):

Sammendrag:

"Makeskiftebrev mellom kong Håkon Magnusson og hans datter Agnes: Kongen skal ha tilbake følgende gårder eller gårdparter som han ga Agnes da hun giftet seg med herr Havtore Jonsson: Smedsrud, Borgyn i Frøyhov sogn, Uller, Løding, Trøgstad, Nedre Vettal i Lund sogn, Søndre Vettal, Bjørkeflåtten i Hof sogn; Endi i Matlausgrend,

[32] Ole Georg Moseng, Erik Opsahl, Gunnar I. Pettersen og Erling Sandmo: Norsk historie I - 750 -1537, Tano Aschehoug 1999, side 173-176.

Skjatvet, Enderud, Sjøli, Audunarrud, Haugli og Olstad i Lem.

Agnes og Havtore og deres barn skal ha 6 markebol i Sorknes. Dersom ekteskapet blir barnløst, skal eiendommene falle tilbake til kongen når Agnes dør.

Herr Bjarne Audunsson beseglet, Torgeir [Tovesson] klerk skrev."

Det var kanskje også på grunn av dette at kongen et par dager senere, i brev datert Bergen 13.01.1312, skjenket sin måg "tuft ok gard varn j Sarpsborgh med lyckiuni ok fossenum allt vt i mitt arennar sua bræitt lyckian gjengr bræitt ofuan til" (DN III 97, "Regesta Norvegica" III, nr. 757):

"Hakon með guðs miskunn Noregs konongr son Magnus konongs sændir allum monnum þæim sæm þetta bref sea eða hœyra q. g. ok sina. ver vilium at þer vitir. at firir hollrar þionostu saker. er ver hafum jamfnan rœynt af herra Hafþore Jons syni maghe vaarom þa hafum ver gefuet hanom ok hans logleghom ærfingia æftir hann till æfuenlegrar [æig]nar tuft ok garð varn j Sarpsborgh með lyckiunni ok fossenom allt vt i mitt arennar sua bræitt sem lyckian gengr bræitt ofuan till, skal hann þessa sama tuft ok foss vpp lata byggia ser til handa ok sinom ærfuingium, af þui firirbiodom ver huærium manne þessa vara [giof at] hindra eða talma firir hanom eða hans ærfingium, j nockorom lut. nema huæ[rr sem þat gerer] vili sæta vare sannre ræiði. Var þetta bref gort j Biargvinn s[iau] nattom æftir þrettanda dagh jola a þrettanda are rikis vars, herra Biarne Auðunar son jnsiglaðe en Thorgæir klærkr ritaðe."

Kilde: Efter Orig. p. Perg. i norske Rigsarkiv. Ved senere Segl forbundet med kgl. Stadfæst. af 1447, 1470, 1474 og 1507.

Sammendrag

"Gavebrev fra kong Håkon Magnusson til svigersønnen Havtore Jonsson: For de tjenestene han har ytt kongen, får han og hans lovlige arvinger kongens tomt og gård i Sarpsborg med jordstykket og fossen.

Bjarne Audunsson beseglet, Torgeir klerk skrev."

Av senere kongers stadfestelsesbrev og en riksrådsdom av 01.02.1474 fremgår at gaven gjelder Borregård med tilhørende fossefall, en eiendom som forble i hr. Havtores etterslekts eie til inn på 1600-tallet (DN III 903):

"Wij Hans meth gudz nade hoghboren førstis konningh Cristierns son karad kung til Danmarck retter arffwinge til Noriges rige hærtogh i Sleszwigh greffue j Holsten Stormaren Oldenborg oc Delmenhorsth gøre alle witherligt anno domini mcdlxx quarto ath skicket wor for oss oc for wort elskeligt radh kyndermøsse affthen j communet i Oslo her Swen Galle poo then ene sidhe oc Hans Eder poo then andre sidhee poo sin husfrwes weghne. kerde forne Hans Edher till her Swen Galle om en gardh som Borgergardh hether oc qwern oc qwernefoss meth som ther til ligger liggendes i Sarsborgh oc en annen qwernefoss som hether Steenbeck. thede forne Hans Edher oss breff som lwder poo forne Borgergardh oc qwernefoss som thette wort breff er wederfest fwnne wij for retthe ath forne Hans Eder poo sin husfrwes weghne [Her er i Originalen udeglemt: skall beholde eller noget lignende] Borgergardh oc qwernefoss til ewerdeligh eye henne oc hennes arffwinge en Steinbecks qwerne bruge oc beholde swo lenge som wor nadige herres kunges breff vtwiser en hwat som her (Swen) Galle haffuer vpboret aff renthen aff forne qwerne sidhen the komme j qwersethningh thet skall han j geen giffue jnnen thette oc poske. ther meth wore the wenner oc welsothe om alt thet som them j mellom haffwer waret. Jn cuius rei testimonium secretum nostrum presentibus impensum. Datum die et loco quibus supradictis."

Sammendrag:

Den udvalgte Konge Hans og Norges Rigsraad paadömme en Sag mellem Hr. Svein Galle og Hans Eder angaaende Borgegaard i Sarpsborg med Kvern og Fos samt Stenbek Fos, hvilket alt tildömmes Hans Eder paa hans Hustrus Vegne i Henhold til de vedheftede ældre Kongebreve.

Kilde: Efter Orig. p. Perg. i norske Rigsarkiv. Sigillat. forbundet med No. 97,794, 886 og Kongebrev af 20 April 1507 nedenfor.

Hr. Havtore omtales som medutsteder av et par brev av 29.06.1312 (DN IV 95) og 03.05.1314 (DN IV 107). Under sistnevnte er hans segl bevart.

Dette er siste gang Hr. Havtore nevnes i live.

Kongen døde 08.05.1319 og hans svigersønn hr. Havtore kort tid senere. Ifølge Gottskalks annaler døde hr. Havtore i 1319, ifølge Flatø-annalene i 1320 (Isl Ann. VIII og IX). I et brev utstedt i Tønsberg mellom 08.05.1319 og 08.05.1320 omtales hr. Havtore som død. At hr. Havtore ikke medbesegler unionstraktaten med Sverige som ble utstedt i Oslo omkring 28.06.1319 (DN VIII 50) kan tyde på at han da allerede var død eller ihvertfall for syk til å avgi møte.»[33]

(Barn III:3, Far V:9)

Gift 1302 med neste ane.

Barn:

Jon Havtoresson av Sudreim til Borregaard. Riksråd. Født omkring 1312 på Sørum (Sudreim, Skedjuhof), Sørum (AK). Død omkring 1390.

---

33 Henning Sollied: Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter, NST Bind VIII (1942), side 116-118. Aschehougs Leksikon 1974, «Sudreim». Axel Coldevin: Elingaard, Et gammelt herresete og dets historie, side 11. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 349. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 825. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 95.

Havtoresønnene hørte til lendmannsadelen, Norges gamle høyadel. Slekten ble etterhvert så fornem at medlemmene søkte utenfor landets grenser for å finne jevnbyrdige ektefeller. Jon styrte Borgesyssel og bodde dels på Borregård, dels på Huseby.

Herr Jon Havtoressons segl (NS 753) under brev av 5. september 1369 (DN VIII 188).

Jon og hans bror Sigurd kan ikke ha vært voksne da faren døde i 1319 eller 1320. De synes ikke å være født enda i januar 1312, da kong Håkon ga Borregård til Havtore og «hans lovlige arvinger». Den endelige deling av arven har nok derfor først funnet sted senere. Herr Jon nevnes i et dokument første gang i 1337 og var da allerede «herre», altså ridder. Få år senere giftet han seg med den svenske adelsdame Birgitta Knutsdatter.

I et dokument etter 1395 er det tilfeldigvis fortalt at Jon en gang holdt et høstgilde, et «skurdøl» på Elin. Der gikk det ikke bedre til enn at en mann som het Helge tilføyde en av de andre gjestene et knivstikk, og for det ble han bundet og satt i mørkestue («myrka stufuo»). Det fremgår også av det samme dokument at Jon hadde begynt å samle jordegods i Onsøy.

Jons sønn Håkon var på tale som konge etter Olav Håkonssons død i 1387.

I 1331, sannsynligvis på høstparten, ble Magnus Eriksson erklært myndig. Det var en ungdom på bare femten år som overtok regjeringsmakten i de to unionsrikene. Magnus var fra nå av personlig ansvarlig for styret. Formynderregjeringens funksjonstid var formelt ute.

En islandsk annalist forteller under året 1333 at Erling Vidkunsson, Havtoresønnene og Ulv Saxesson hadde inntatt Tunsberghus og nektet å utlevere borgen til dens rette herre. Dette var opprør. Noe senere gjorde de imidlertid avbikt og oppnådde kongens nåde. Bare Ulv Saxesson unnlot å gå kong Magnus til hånde, istedet flyktet han fra landet.

15.08.1343 avga alle de verdslige riksrådsmedlemmene en kunngjøring på Varberg slott (DN II 258, «Regesta Norvegica» V, nr. 647):

Sammendrag:

«Kunngjøring fra Erling Vidkunnsson, Ivar Ogmundsson, Jon Havtoreson, Håkon Ogmundsson, Ogmund Guttormsson og Ulv Sakseson, riddere, og Sigurd Havtoreson, Bjarne Erlingsson, Ogmund Finnsson, Gerd Smidsson og Eiliv Eilivsson, væpnere:

I rådsmøte med dem på Varberg slott har kong Magnus [Eriksson] gjort sin yngre sønn junker Håkon til konge av Norge, i samsvar med hva de selv ønsket. Glade hyller de derfor Håkon som konge, med forbehold av kong Magnus' rett til å føre styret til Håkon blir myndig.

De lover å motsette seg eventuelle forsøk fra Håkons side på å ta styret i Sverige, og regner med tilsvarende innsats fra de svenske stormenn, dersom hans eldre bror junker Erik skulle ville erobre Norge.

Beseglet av utstederne.»

De norske prelatene avga en lignende erklæring.

I 1343 var det rådet som sammen med kong Magnus gjorde Håkon til Norges konge. Riksrådets handling ved denne anledning var klart rettsstiftende, i faktisk forstand kan den karakteriseres som et kongevalg. Avstanden til Sverreættens automatiske arvekongedømme var åpenbar. Begivenhetene på Varberg demonstrerte samtidig at rådet hadde vunnet en selvstendig forfatningsrettslig posisjon.

Tre år senere kom det til strid mellom kong Magnus og Havtoresønnene om de sistnevntes rett til å besitte Borgesysla. Havtoresønnene hadde i sin tid blitt forlenet med Borgesysla av Håkon 5. Spørsmålet var om en konge kunne gi slike forleninger utover sin egen livstid. Problemet hadde stor prinsipiell interesse, og det ble overlatt til riksrådet å dømme i saken. Rådets kjennelse gikk i kongens favør. I 1347

falt det altså naturlig at riksrådet dømte i saker som angikk kongedømmets, det vil si rikets, rett.

I 1349 undertegnet Jon kong Magnus' norske testamente, i 1357 deltok han i et politisk møte som en av kongens tillitsmenn og i 1370 ble han oppnevnt til å delta i et møte i Sverige angående en fredsslutning. Ca. 1380 trakk han seg tilbake fra det offentlige liv, men deltok i 1388 i riksmøtet i Oslo angående riksstyret og tronfølgen.[34]

Sigurd Havtoresson til Giske. Født omkring 1315 på Sørum (Sudreim, Skedjuhof), Sørum (AK). Død omkring 1392. (Se III:3).

IV:6 fm fm

Agnes Håkonsdatter til Sudreim. Kongsdatter. Født omkring 1292. Levde 1312 på Sørum (Sudreim, Skedjuhof), Sørum (AK).

Jomfru Agnes var Kong Håkon V's eldste «naturlige» datter. Hennes mor kjennes ikke. Hun ble trolovet med hr. Havtore i 1302. (Isl. Ann. IV, V). Hun var dengang neppe stort mer enn 10 år gammel. Ekteskapet mellom dem kan derfor først være inngått flere år senere, sannsynligvis omkring 1307.

Fra Store norske leksikon:
«Agnes Håkonsdatter - nevnt 1302-12. – Fødselsår og fødested ukjent; Dødsår og gravsted ukjent.
Kongsdatter. Foreldre: Far: Kong Håkon 5 Magnusson (* 1270 - † 1319), moren ukjent.
Gift med ridderen Havtore Jonsson (ca. 1275-1319).

Under år 1302 nevner de islandske "Annales regii" at
"Havtore Jonsson festet jomfru Agnes, kong Håkons datter".
Ti år senere foretok kong Håkon et makeskifte der han tok tilbake under kongedømmet spredte gårder og gårdparter Agnes hadde fått i medgift i bygdene øst og nordøst for Oslo. I stedet fikk herr Havtore og Agnes en samlet eiendom på 6 markebol i Sorknes i Grue. Dette er det eneste kildene direkte opplyser om den uektefødte kongsdatteren Agnes, men det kan indirekte bygges ut til et bilde av den rollen en kvinne som henne ble tildelt i samtidens politiske og sosiale system.
Agnes' mor er ukjent, men Håkon må ha hatt et forhold til henne i hertugtiden, før han ektet den tyske grevedatteren Eufemia 1299. Selv om han vedgikk farskapet til Agnes, var ekte fødsel nå kommet til å bety så mye at et fyrstelig gifte ikke kom på tale for henne, slik det ennå hadde vært mulig et stykke inn på 1100-tallet. Den usikre dynastiske situasjonen førte likevel til at Agnes' eventuelle ektefødte barn kom i betraktning som arvinger til den norske tronen. Ved siden av henne hadde kong Håkon nemlig ikke annet avkom enn Ingebjørg, datteren han fikk med dronning Eufemia 1301. Derfor fikk han 1302 endret arveføIgen slik at en eventuell sønn av Ingebjørg i det planlagte ekteskapet med den svenske hertug Erik Magnusson rykket opp i tredje arveklasse, og hun selv, som den første kvinne, fikk lovbestemt plass i den norske arverekken. Noe slikt var ikke aktuelt for den illegitime Agnes, men derimot for hennes eventuelle ektefødte sønn, som ble plassert i niende arveklasse.
Det var følgelig et svært godt gifte som ble stilt i utsikt for Havtore Jonsson da han 1302 festet jomfru Agnes. Havtores far, Jon Ivarsson Raud, var selv langt ute i slekt med kongehuset og en av de baronene i kongens råd som medbeseglet hans forordning om tronfølgen samme år. Jon hadde setegård på Sørum (Sudreim) på Romerike og eide den mest omfattende verdslige godssamlingen på Østlandet. Som hans arving og kongelig svigersønn var Havtore eslet en fremtid i første rekke i det norske rådsaristokratiet, og hans sønner igjen, Jon og Sigurd, spilte hovedroller i norsk politikk i kong Magnus Erikssons regjeringstid.
Agnes selv kjenner vi bare som et navn. Men gjennom sitt ekteskap bandt hun Sudreimsætten til kongehuset og ble slik et knutepunkt i det politiske nettverket på høyeste nivå i tidens riksstyring.»

I medgift med hustruen fikk hr. Havtore av Kong Håkon 15 mindre gårdparter på Romerike, men kongen tilbakekalte denne disposisjon. I stedet skjenket han 6 markebol i Sorknes i Solør til hr. Havtore og fru Agnes, antagelig hele denne gården. Diplomet er datert Bergen 09.01.1312 (DN I, 132, «Regesta Norvegica» III, nr. 756:
«Hakon með guðs miskunn Noregs konongr son Magnus konongs. sændir allum monnum þæim sem þetta bref sia eða hœyra Q. G. ok sina. ver vilium at þer vitir, þo at ver gæfuem þessar jarðer hæiman með Aghnæisi dottor vare, er ver giptum herra Hafþore Jons syni, er sua hæita, j vestra gardenum j Smiðz ruði, þriu sponn ok œyre; j Frœyhofs sokn af Borgyn tuau sponn; j Vlloom vestra gardenom, fiughur sponn; j Laðu engi tuær aurar; j Þriukstaðum, halfan setta œyre, j Lundz sokn af Vittale nœrdre, halfuan œyre; af sydra Vittale, halfan annan œyre, j Hof sokn (af) Birkiflætj. tuaura; j Enda j Matlausa grænj atta œrtogar; j Skia þuæit, fiughur sponn; j Eindriða rudi halfan þridia œyre; jtem j Siofuarlijd j Nes sokn. halft timbr skinna; j Auðunar ruði þriu sponn ok halfr þridi œyrir; j Haugha lijð hæfsællda; j Læm. af Olstadum. þriu sponn; þa hafum ver þær aftr tækit vndir konongdomen, til æfuenlegar æignar. En þæim herra Hafþore ok Agnæisi dottor vare, hafum ver gefuet aftr j mot með sama skilorðe sæx marka bol j Surku nese j Solœyium; með allum þæim lunnyndom sem till hennar liggia, eða leghet hafua at forno ok nyiu; með þessom skilmala, at þau skulu þersa iorð hafua frialslegha firir huærium manne, æ meðan er hon lifuir, ok þæira

34 Cappelen's Norges Historie, Bind 4, side 30, 41, 52-53. Henning Sollied: Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter - III Sudrheim-ætten, NST Bind VIII (1942), side 118. Norsk Slektshistorisk Tidsskrift, Bind XV (1956), side 200. Norsk Biografisk Leksikon, Bind VII (1936), side 103-105. Axel Coldevin: Elingaard, Et gammelt herresete og dets historie, side 11-12. Aschehougs Leksikon 1974, «Sudreim». C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 349. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 824. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 39, 95.

loglegr arfue af henni niðrkomen, eftir hana, en ef þau æigu æi loglegan arfua sem nu er sagt, þa skal þerse jorð aftr vndir konongdomen falla; af þui firirbioðom ver huærium manne þersa jorð. eða þær aðrar sem ver hafum hæiman gefuet með henni, hindra, eða talma. firir þæim, nema sa er þat gerer, vili sæta logleghom ræfsingum. Var þetta bref gort j Bjargvinn þrim nattom æftir þrettanda dagh jola, a þtrettanda are rikis vars; herra Biarne Auð unar son jnsiglaðe; en Thorgæir klærkr ritaðe.
Tillegg: Bagpaa med senere Haand: bref vm Sarku næss j Soløyom.»
Kilde: Efter Orig. p. Perg. i Dipl. Arn. Magn. i Kbhvn. fasc. 51. No. 9. Kongens Segl vedhænger noget beskadiget.

Sammendrag:

«Makeskiftebrev mellom kong Håkon Magnusson og hans datter Agnes: Kongen skal ha tilbake følgende gårder eller gårdparter som han ga Agnes da hun giftet seg med herr Havtore Jonsson: Smedsrud, Borgyn i Frøyhov sogn, Uller, Løding, Trøgstad, Nedre Vettal i Lund sogn, Søndre Vettal, Bjørkeflåtten i Hof sogn, Endi i Matlausgrend, Skjatvet, Enderud, Sjøli, Audunarrud, Haugli og Olstad i Lem.

Agnes og Havtore og deres barn skal ha 6 markebol i Sorknes. Dersom ekteskapet blir barnløst, skal eiendommene falle tilbake til kongen når Agnes dør.

Herr Bjarne Audunsson beseglet, Torgeir [Tovesson] klerk skrev.»[35]

Fra norsk Wikipedia:

Agnes Håkonsdatter var en "uekte" datter til kong Håkon V Magnusson (* 1270 - † 1319). Hennes eksakte alder og leveår er ukjent, men hun omtales fra 1302 til 1312.

Hun giftet seg i 1302 med lendmannen Havtore Jonsson (* ca 1275 - † 1320) til Sudrheim og Borregård. Deres to sønner, og Håkon Magnussons barnebarn, Jon og Sigurd, omtalt som Havtoresønnene, spilte noe senere en politisk rolle under den etterfølgende kongen Magnus Eriksson som var deres fetter.

Havtore Jonsson var sysselmann på Romerike og eide en rekke gods og landområder rundt i hele Norge, herunder Borregård og halve Sarpefossen.

Selv om kong Håkon anerkjente Agnes som sin datter, var ekte fødsel blitt så avgjørende viktig at et fyrstelig ekteskap ikke kom på tale for henne, slik det ville vært så sent som på 1100-tallet. Men i tillegg til henne hadde kong Håkon bare Ingebjørg, hans ektefødte datter. Derfor fikk han i 1302 endret arvefølgen slik at en eventuell sønn av Ingebjørg rykket opp i tredje arveklasse, og hun selv, som første kvinne, fikk lovbestemt plass i den norske arverekken. Agnes fikk ingen tilsvarende posisjon, men hennes eventuelle ektefødte sønn ble plassert i niende arveklasse.»[36]

Fra Lars Løbergs

«Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571».

«Vi står uten samtidige kilder som forteller hvem som var Agnes Håkonsdatters mor. Vi kan uten videre slutte at hun var høyættet, en norsk kongssønn ville i denne perioden ikke kunne formalisere et forhold til en hvilken som helst kvinne. Og at Håkon som konge også vedsto seg farskapet ved å kalle Havtore Jonsson for "vår måg" vitner om et visst sosialt nivå også på morssiden. Det har vært fremsatt ulike teorier om hvem den mystiske moren kunne ha vært, men med unntak for en artikkel av Asgaut Steinnes, som vil knytte morsslekten til Vereid i Gloppen, har det kun vær løse spekulasjoner. Jeg har imidlertid i en fersk artikkel om Hestbøætta funnet indisier som knytter Agnes Håkonsdatters mor til nettopp denne slektskretsen.

Argumentasjonen for dette er dels bygd på forventning om navneoppkalling. Bruken av fornavnene Jon og Håkon blant Havtore Jonssons sønner og sønnesønner har sin naturlige forklaring i oppkalling etter henholdsvis baron Jon Raud Ivarsson og kong Håkon V, men Sigurd finnes ikke blant Havtoresønnenes kjente forfedre. Det ville derfor være naturlig at Sigurd-navnet har kommet inn i slekta fra Agnes Håkonsdatters mors side.

De eneste sikre vitnesbyrd som kjennes om Havtoresønnenes slektsforbindelser ut over slektskapet med kongeætta, er den pavelige dispensasjonen for Sigurds ekteskap med Ingebjørg Erlingsdatter, de var beslektet i fjerde ledd, og en kryptisk påstand om at drottseten Ogmund Finnsson skulle ha hevdet at han ikke hadde andre arvinger enn Havtoresønnene. Ingen av kildene angir på hvilke måter de to slektskapsforholdene gikk.

Det finnes imidlertid også en femtenhundretallskilde hvor Erik Rosenkratz påstås å være etterkommer av Hestbøætta. (Absalon Pederssøn Beyer i "Om Norgiis Riige", s. 81-82):

"Paa Finöen ligger en riddersede, heder Heßby, haffuer det hört j fordom tid til her Omund Finsön og til Fin Finsön, thi haffuer oc öen naffn aff de riddere. Denne her Amund ligger begraffuen i korit j Domkircken, hues vaaben er en forgylt piil med to flygende vinger, aff hues slect erlig oc verbyrdig Erich Rosenkrandz er kommen."

Ser vi på Erik Rosenkrantz' anetavle, er det ikke mange sannsynlige veier han kunne stamme fra Hestbøætta på. Hans far og morfar var, iå vidt vi vet, rent danske. Hans mormors far var av Losnaætta. Alf Haraldsson var av østnorsk slekt mens Jon Marteinsson var av svenske slekter. Det er altså i praksis bare via Losnaætta eller Agnes Sigurdsdatter at et slikt slektskap kan ha gått. Vi vet dessverre bemerkelsesverdig lite om Losnaættas opphav. Mest sannsynlig også sosialt, siden Losnaætta ikke kan oppvise forfedre i baronsjiktet, er at slektskapet har gått via Agnes Sigurdsdatter. Og dermed er Absalons påstand om slektskap et sterkt indisium på at Havtorssønnenes ukjente mormor

35 Store norske leksikon. Henning Sollied: Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter, NST Bind VIII (1942), side 116-117. Cappelen's Norges Historie, Bind 15, side 391. Aschehougs Leksikon, 1994, «Sudreim». C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 349. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 827. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 52, 95.

36 Wikipedia.

var Hestbøætling og at hun var baron Ogmund Sigurdssons søster. Det forklarer også godt nok den sterke stillingen Ogmund hadde innen hirden på tross av at han åpenbart ikke fulgte hertug Håkon til Oslo. Bemerkelsesverdig nok er også det andre samtidsvitnesbyrdet om Havtorssønnenes slektskapsforbindelser et indisium på at Agnes' mor var av Hestbøætta. Den pavelige dispensasjonen forutsetter at Sigurd og Ingebjørg var beslektet i fjerde ledd. Også her har en forsøkt å konstruere slektskapet på flere ulike måter, dels via Ingebjørgs mor, Elin Toresdatter, men også via Erling Vidkunnssons mor og tilbake til Håkon Håkonsson. Problemet er bare at ingen fullt ut har fått konstruksjonene til å stemme overbevisende med pavebrevets ordlyd.

Alle Sigurds kjente oldeforeldre var enten østlendinger eller kongelige. Av Ingebjørgs forfedre var det bare på morssiden det fantes østlendinger, derfor altså forsøkene på å knytte slektskapet denne veien. Erling Vidkunnssons farsslekt kom fra Bjarkøy, hans morsslekt fra Stårheim i Nordfjord. I hvert fall om vi skal stole på den eldre litteraturen. Men det er ett viktig forbehold når det gjelder Erlings morsslekt. Og igjen er det en pavelig dispensasjon vi må støtte oss til. For da Vidkunn Erlingsson og Gyrid Andresdatter giftet seg, måtte de også ha pavelig dispensasjon, Og det mest interessante ved denne er at Gyrid der sies å være hjemmehørende i Stavanger bispedømme. Det stemmer for øvrig utmerket med hva vi også vet om godset etter nevøen hennes, Andres Andresson. Gyrid må altså ha hatt vel så sterke slektsforbindelser i Rogaland som i Fjordane. Og hva vet vi om Sigurd Havtoressons slektsforbindelser til Rogaland? Ikke annet enn at den beste hypotesen om Agnes Håkonsdatters mors opphav sier Ryfylke. En tilfeldighet? Neppe, *Det skal ikke mye fantasi til for å forstille seg at Agnes' mor og Gyrid Andresdatter har vært søskenbarn, og så fall blir Ingebjørg og Sigurd nettopp beslektet i fjerde ledd.»

1. ledd	Andres Gregoriusson, gift med ??? Ivarsdatter eller med søster til Sigurds hustru	Sigurd Ivarsson, gift med ??? Gregoriusdatter eller med søster til Andres hustru
2. ledd	Gyrid Andresdatter fra Stavanger bispedømme, gift med Vidkunn Erlingsson etter pavebrev 1291 (DN I 79)	??? Sigurdsdatter Hestbø, frilleforhold med hertug (senere kong) Håkon i Ryfylke tidlig i 1290-årene
3. ledd	Erling Vidkunnsson, født tidlig i 1290-årene	Agnes Håkonsdatter, født tidlig i 1290-årene
4. ledd	Ingeborg Erlingsdatter, gift etter pavebrev 1342 (DN VI 166) med →	Sigurd Havtorsson til Giske (hennes 4-mening)

Mulig slektskap mellom 4-meningene Ingebjørg Erlingsdatter og Sigurd Havtoresson.

Supplikk før 20.08.1291:

«Supplikk (petitio) fra ridderen Vidkunn Erlingsson i Oslo bispedømme og Gyrid Andresdatter i Stavanger bispedømme til pave Nikolaus IV: For å få slutt på alvorlig fiendskap mellom ættene deres, søker de om tillatelse til å gifte seg, trass i at Vidkunn har hatt omgang med ei kvinne som var beslektet med Gyrid i fjerde ledd.» («Regesta Norvegica» II, nr. 634).

Rom 20.08.1291:

«Mandat fra pave Nikolaus IV til biskop [Øyvind] av Oslo: Refererer søknaden fra Vidkunn Erlingsson og Gyrid Andresdatter om dispensasjon for å inngå ekteskap (nr 634), og overlater til biskopen å vurdere søknaden og eventuelt gi dispensasjon på pavens vegne.» (DN I 79, «Regesta Norvegica» II, nr. 635).

Supplikk Avignon 29.09.1342:

«Supplikk fra [Pål Bårdsson], erkebiskop av Nidaros, og [Hallvard], biskop av Hamar, til pave Clemens [VI]: For å besegle freden og enigheten mellom de to familiene, ber de om at væpneren [nobilis domicelli] Sigurd Havtoreson og jomfru [nobilis domicelle] Ingebjørg Erlingsdatter må få lov til å inngå ekteskap, til tross for at de er beslektet i 4. grad.»

Påskrift: Dispensasjon kan gis. (DN VI 166a, «Regesta Norvegica» V, nr. 581).

Dispensasjonsfullmakt Avignon 29.09.1342:

«Dispensasjonsfullmakt fra pave Clemens [VI] til [Pål Bårdsson], erkebiskop av Nidaros og [Hallvard], biskop av Hamar: Da en kan vente seg mye godt for landet av et slikt ekteskap, mens en nektelse ville ha medført risiko for stor skade, kan Sigurd Havtoreson og Ingebjørg Erlingsdatter tillates å inngå ekteskap, skjønt de er beslektet i 4. grad.» (DN VI 166b, «Regesta Norvegica» V, nr. 581).

«Vi står altså tilbake med to uavhengige, samtidige kilder om Havtoresønnenes slekskapsforbindelser som begge finner sin naturlige forklaring ved at Agnes Håkonsdatters mor var av Hestbøætta. I tillegg kommer så Erik Rosenkrantz opplysning 200 år senere om at han også var av Hestbøætt. Tre uavhengige kilder peker altså i samme retning, og som om ikke dette var nok, er det enda ett element i den pavelige ekteskapsbevillingen fra 1342 som

indikerer et slikt slektskap.

Den vanlige årsaken til at den lokale biskopen innstiller på dispensasjon fra kristenretten er at det ikke er mulig å finne sosialt likeverdig gifte. Men her argumenteres det med at ekteskapet vil bilegge en familiefeide. Spørsmålet er så om dette er et reelt argument eller bare en skinnargumentasjon. Hensynet har tradisjonelt vært avvist som bare et ekstra påskudd for å sikre at dispensasjonen blir gitt, og kildematerialet for tidlig 1300-tall gir vanligvis ikke innsyn i familiefeider annet enn på fyrstenivå. Det er faktisk bare én indikasjon på en slik familiefeide vi kjenner i det aktuelle tidsrommet, et dårlig bevart brev fra midten av 1320-tallet. Erik Opsahl analyserer brevet i boka "Feider og fred i nordisk middelalder", hvor han omtaler det som et forliksbrev eller voldgiftsdom, iscenesatt av erkebiskopen, og hvor Ingebjørgs far, drottseten Erling Vidkunnsson, er den ene hovedparten på egne og på kongsmoras vegne.

Opsahl presiserer at brevet stiller opp Erling Vidkunnsson og hans motmenn som jevnbyrdige parter, alle måtte ut med erstatning i gods eller penger, men på en slik måte at de innbyrdes kravene opphevet hverandre. Opsahl konkluderer følgelig med at både erstatningene og forliket/dommen peker i retning av at dette har vært en typisk stormannsfeide mellom to av landets fremste stormenn. Og hvem var så Erling Vidkunnssons motmann i feideforliket? Ingen Sørum-mann, men Finn Ogmundsson, overhodet for nettopp Hestbøætta.

Sigurd Havtoresson nevnes selvfølgelig ikke i brevet. Han kan ikke ha vært mer enn 10 år da forliket ble inngått. Men vi vet at han var nært beslektet med Finns sønn, den senere drottseten Ogmund Finnsson. Og i den grad det er dette feideforliket som skal sikres ved ekteskapsinngåelsen mellom Sigurd og Ingebjørg, kan dette vanskelig forklares bedre enn ved at Sigurds mormor var av Hestbøætta, og at hun var Finn Ogmundssons tante.

Noe endelig bevis er dette likevel ikke før alle andre varianter av slektskapsforbindelse mellom Ingebjørg og Sigurd i fjerde ledd eventuelt kan elimineres.» [37]

(Barn III:3, Far V:11, Mor V:12)

Gift 1302 med forrige ane.

IV:7 fm mf

Erling Vidkunnsson av Bjarkøy. Ridder, regent, drottsete. Født omkring 1293. Levde 1309. Død 1355.

Fra Mogens Bugges «Våre forfedre»:

«Hr. Erling Vidkunsson på Giske (* 1292 - † 1355) var sin tids godsrikeste og mest formuende mann og ridder. I 1313 arvet han etter sin farbror de store Giske- og Bjarkøygodsene og etter sin mor Stovreim. Dessuten fikk han med sin hustru store eiendommer, særlig i Østfold.

I 1323 ble han riksforstander med tittel drotsete og var dette til 1332.

Gift vistnok 1. gang ca. 1314 med Kristine Andresdatter fra Giske.

Gift 2. gang med Elin Toresdatter.»[38]

Erling Vidkunnssons segl i 1325 (NS 141) og 1343 (NS 449). Løven som skjoldholder i det eldste seglet antas å symbolisere drottseteverdigheten.

Fra norsk og engelsk Wikipedia (oversatt):

«Erling Vidkunnsson (* ca. 1293 - † 1355) var sønn til Vidkunn Erlingsson av Bjarløy (* ca. 1255 - † ca. 1302) og Gyrid Andresdatter av Ståreim († 1313).

Han var herre over Bjarkoy og Giske. regent av Norge 1323-32 og trolig den viktigste og mest velstående norske adelsmannen i sin tid. Han fikk stillingen som drottsete i landet.

Erling arvet Bjarkøygodset fra sin onkel, Bjarne Erlingsson og Ståreim etter sin mor, Senere kjøpte han øya Giske på Sunnmøre på odel. Med Erling Vidkunsson døde Bjarkøyætten ut på mannssiden.

---

37 Lars Løberg: «Hestbøætta», NST XL, hefte 4 (2006), side 302-303. Fra Lars Løbergs: «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571», (Slektshistorisk forlag, side 63-65).

38 Mogens Bugge: «Våre forfedre», nr. 685.

Han ble født inn i en adelig familie på Bjarkøy som hadde jorder hovedsakelig i Nord-Norge. Forfedresetet var i Hålogaland, i Harstad-regionen. Erling Vidkunsson ble den største eieren av odelsgods i Norge. Etter sin far, Vidkunn Erlingsson, arvet Erling Bjarkøy og etter sin mor Gyrid Andresdatter – en etterkommer til kong Inge Stenkilsson av Sveriges sønn, Ragnvald – arvet han Stårheim og jord ved Sudreim som ligger på Sørum i Romerike. Han arvet Giske etter sin onkel Bjarne Erlingsson (* 1250 - † 1313). Kildene er uklare når det gjelder hvem Bjarne Erlingsson testamenterte Setegården Giske til. Det kan ha vært hans sønnedatter Kristine, eller sønnekonen Kristine Toresdatter (som også var søster til Erlings hustru), slik at Erling først overtok Giske etter hennes død, trolig omkring 1340.

Etter at den norske kongeætten (Hårfagre-ætten eller Sverre-ætten) døde ut på mannsiden i 1319 var han den mektigste mannen i Norge og ble på hirdstevnet i 1323 drottsete så lenge Magnus Eriksson var mindreårig frem til 1332. Han var som drottsete leder av formynderstyret og den økonomiske forvaltningen av riket.

I 1319 etterfulgte Magnus IV av Sverige, et tre år gammel barn, på den norske tronen. Magnus ble hyllet som arvekonge av Norge på Haugatinget i Tønsberg i august 1319 under regentskapet til sin mor, Ingeborg Håkonsdotter. I februar 1323 gjorde det norske regentsrådet opprør mot Ingeborg. Det ble opprettet et regentskap for den unge kongen med Erling Vidkunsson som leder for regentskapet fra 1323 til 1332 med kongelig myndighet og tittelen drottsete inntil Magnus ble erklært myndig som 15-åring. Det regentslignende systemet fortsatte fordi Magnus først og fremst ikke bodde i Norge, men i nabolandet Sverige.

I 1343 ønsket Norge å være mer uavhengig av Sverige. Kong Magnus gikk med på at hans yngre sønn, den fremtidige Haakon VI av Norge, skulle bli konge av Norge. Selv om den unge prinsen nominelt var under regentskap av sin far, fikk Norge et nivå av uavhengighet og administrasjonen som fortsatte under Erling Vidkunnsson. Senere, da den unge kongen ble sendt til Norge, skulle Erling Vidkunnsson lede hans utdannelse.

Mange av Norges høyeste adelsmenn de neste tre århundrene skulle stamme fra Erling Vidkunnsson. Hans eneste sønn, Bjarne Erlingsson, døde før ham. Hans arv ble overlatt til døtrene, hvorav Ingeborg Erlingsdatter – som giftet seg med Sigurd Havtoresson (* 1315 - † 1392) – fikk Giske. Hans andre datter, Gyrid, giftet seg med Eiliv Eilivsson av Naustdalsætten (gammelnorsk Naustdalr). Det har vært spekulert i at en tredje datter, Gjertrud, giftet seg med Otte Rømer, men dette er ikke fastslått med sikkerhet, da de etterlatte kildene ikke navngir foreldrene eller patronymet til Rømers hustru.»[39]

T. v. Bjarkøy i Troms. T. h. Giske på Sunnmøre (Kartverket, historieske kart: Romsdals amt 56-10: Sju kartblad over Ålesund, Molde og Kristiansund med omegn. Møre og Romsdal, Amtkartsamling, Møre og Romsdal, 1890, Håndtegnet. Målestokk 1:50 000). (Wikipedia).

Fra «Bjarkøyætta og odelsretten i Giske - Odelsretten i norsk middelalder»:

«Erling Vidkunnssons gavebrev 1354.

Erling Vidkunnsson opptrådte første gang som vitne i onkelens testamente i 1308/09. Han ble drottsete ved statskuppet mot hertuginne Ingebjørg 1323 og opptrådte hovedsakelig på Østlandet fra tidlig 1320-tall til tidlig 1340-tall. Deretter trakk han seg tilbake fra rikspolitikken, hadde Sunnmøre som syssel og bosatte seg på Giske hvor han 11.06.1345 fikk pavelig avlat for kapellet på Giske som hans forfedre hadde bygd (DN I 294, "Regesta Norvegica" V, nr. 774).

Sammendrag:

Sted: Villeneuve ved Avignon.

Regest:

"Avlatsprivilegium fra pave Clemens [VI] for Erling Vidkunnssons kapell på Giske, grunnlagt av hans forfedre:

100 dagers avlat knyttes til festene for kapellets vernehelgener jomfru Maria, Johannes Evangelista og Nikolas."

Dette er et meget interessant avlatsprivilegium der botferdige som besøker kapellet på festdagene for jomfru Maira (tror det gjelder alle feiringene), evangelisten Johannes og St. Nikolas, biskop og bekjenner (6. desember) gis 100 dagers fritak for opphold i skjærsilden. Det som er spesielt interessant, er at paven kaller kirken på Giske et kapell.

39 Wikipedia.

Dette er en betegnelse som ikke har noen plass i de alminnelige kirkeorganisasjonen (soknekirke, annekskirke osv.). Jeg vil tro at grunnen er at dette er en privatkirke der eierne av Giske er kirkepatroner. "Kapell" brukes ellers i Norge om de kongelige kapellene. Det kan tenkes at eierne av Giske har tenkt på at de kan bruke presten her på samme måte som kongen bruker sine kongelige kapellaner. Det er som kjent en del høyere geistlige som er huskapellaner som del av sin karriere i senmiddelalderen. Aslak Bolt tilhørte som du vel vet kapellgeistligheten da han var huskapellan hos Torstein Skjeldulfsson på Toten.

ArveføIgen etter Erling var godt sikret. Sønnen Bjarne Erlingsson, oppkalt etter Erlings arveonkel, var allerede veletablert, og både far og sønn overlevde svartedauden. Men så døde Bjarne cirka 1351 og lot faren sitte igjen som sin slekts presumptivt siste mann. Erling ga derfor Giske til datteren Ingebjørg i den for øvrig uskiftede arven etter ham. Det skjedde, ifølge gavebrevet, dels på Bjarnes forbønn på hans dødsleie og dels av farens kjærlighet til henne.»

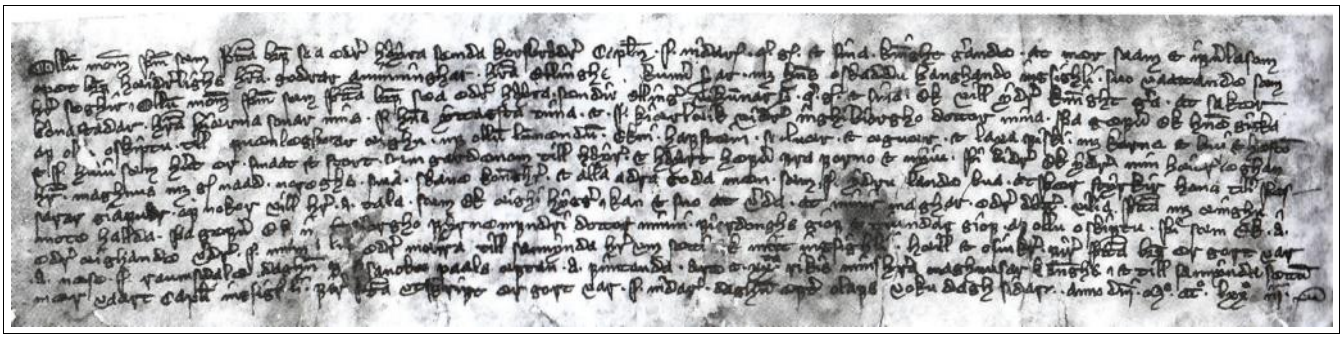

Foto av en vidisse datert 4. august 1373 utstedt av kanniker i Nidaros (DN II 429). Sigurd Havtoressons behov for denne vidisse kan trolig knyttes opp mot Ingebjørg Erlingsdatters død ca. 1370. (NRA-skanning på grunnlag av arkivet RA/EA-5965 Rksarkivets diplomsamling, serie F29b - Foto av diplomer angående Norge som oppbevares i andre arkiver. Foto fra Danmark. Universitetet i København, Arnamagneanske institutt, eske 4, mappe 15: AM Fasc. 11 nr. 7 (04.08.1373)).

«Brevteksten, som er kjent fra en vidisse fra korbrødrene i Nidaros (DN II 429, "Regesta Norvegica" VII, nr. 376), datert 04.08.1373, er uvanlig. Likevel har den hittil bare vært sett på som et uproblematisk hjemmelsdokument på at Erling i 1354 fortsatt hadde flere døtre i live enn Ingebjørg og Gyrid. Noen grundigere diplomatarisk analyse har ikke vært foretatt, selv om teksten så absolutt innbyr til dette (DN II 429, "Regesta Norvegica" VI, nr. 260):

"Ollum monnum þeim sem þetta bref sea eder hœyra sendir Ellingr Vikunnar son q. g. ok sina. Ek vill yder kunight gera. at saker bœnastadar herra Biærna sonar mins j hans yttazsta tima ok j kiærlæik vider Jnghibiorgho dottor mina. þa gæfuer ek henne Gizska af ol[lu] oskiptu. till æfuenleghrar æighu. med ollum lunnendum. Ekni.Hafstæin. sæluær ok æguær. ok laxa fiski. med korne ok bui ok hæstom ok j hueriu sæm huert er. smaat ok stort sæm gardenom till hœyrir ok hœyrt hefuir fra forno ok nyiu. þi bider ek yder min hæiderleghan herra Maghnus med guds naad Noreghs. Suia. Skane kononghr.ok alla adra goda men sæm j ydru lande bua. at þer styrkir hena till þessarar giafuar. ef nokor vill her a tala. sæm ek æighi hygger. kan ok suo at verda at minir maghar æder dœtter vilia þetta med æinghu j mote hallda. þa gefuer ek Jnghibiorgho fyrnæmfndri dottor minni fiordonghs giof ok tiundar giof at ollu oskiptu þi sæm ek a eder æighande verder j minna [lut] eder meira. till sannynda her vm setti ek mitt inzsighli. hæill ok osiuker. firir þetta bref er gort var a Nese j Raumsdale daghen firir sanctæ Paals æftan a fimtanda are ok xxta rikis mins herra Maghnusar kononghs.

Tillegg: Bagpaa Vidissen med meget yngre Haand: breff at Geske var giwen til sellegaue."

Dato: 23.01.1354.

Sted: Nes i Romsdalen.

Regest:

"Gavebrev utf av Erling Vidkunnsson:

Ved full helse gjev han Ingebjørg, dotter si, Giske med Erkna og Havsteinen, med selvær, eggvær og laksefiske, med korn, buskap, hestar og alt som høyrer garden til. På dødslega si hadde Bjarne, son hans, bede han gjere dette. Gåva skal haldast utanom skiftet etter Erling. Han ber kong Magnus [Eriksson] og alle gode menn stø Ingebjørg om nokon vil meinke henne gåva. Om dei andre døtrene hans eller mennene deira set seg imot, då skal Ingebjørg ha fjerding- og tiendgåve av alt han lèt etter seg.

Besegla av utf."»[40]

Fra Lars Løbergs «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571».

«Bjarkøyætta og Ståreim.

Jon og Sigurd Havtoresønner var kongens fettere, og følgelig på det aller høyeste sosiale nivå i samfunnet. De var følgelig også attraktive forbundsfeller å knytte seg til i dynastiske ekteskapsforberedelesplaner i begge de to unionsrikene. Så fornemt at det til og med en periode var til diskusjon en hypotese om at Jon Havtoressons hustru Birgitte Knutsdotter kunne ha vært datter av hertuginne Ingebjørg i hennes ekteskap med hertug Knut Porse. Dette ville i så fall ha medført et potensielt arvekrav til den norske kronen basert på ektefødte ledd for Jons sønner. Hypotesen er imidlertid for lengst avvist. Det er nå allment akseptert at Birgittas far var den svenske riksråden Knut

40 Lars Løberg: «Bjarkøyætta og odelsretten i Giske - Odelsretten i norsk middelalder», N.S.T. XIVI 2020, hefte 2, side 126, 131-132.

Magnusson, og at det var gjennom ham Birgitta og Jon ervervet jordegods så godt som i samtlige svenske len. Det store svenske jordegodset forklarer da også at vi finner størsteparten av Jons etterslekt i Sverige, deriblant slekten Roos af Hjälmsäter, som fortsatt lever i ren mannslinje.

Noen tilsvarende tvil om Sigurd Havtoressons ektefelle har det aldri eksistert. Til det er den pavelige dispensasjonen for ekteskapsinngåelsen med Ingebjørg Erlingsdotter og de senere arveovergangene av sentrale slektseiendommer fullgodt bevis ikke bare for at Sigurd fikk sin hustru fra Bjarkøyætta, men også for at hun var mor i hvert fall til barna Håkon og Agnes. Det er derimot usikkerhet omkring hvorvidt Ingebjørg også var mor til Cecilia. Cecilia nevnes ikke i samtidige kilder, men hun angis i en dom på 1400-tallet som bindeleddet mellom slekta på O i Vang og Sigurd i Giske, som ikke godt kan være noen annen enn Sigurd Havtoresson. Cecilia var i sin tur gift med Ingjald i O, som antas å være identisk med syslemannen Ingjald Guttormsson.

Ett argument for at Cecilia skulle være Sigurds frilledatter, har vært at Ingjald tilsynelatende ikke har spilt noen fremtredende rikspolitisk rolle. Det gjorde for så vidt heller ikke Sigurd i Giske, og på samme måten som vi har sett sosialt oppadgående ætter gifte seg inn i ættearistokratiet og derigjennom få nettopp syslemannsombud, virker det ikke sosialt urimelig at Ingjald kan ha fått Sigurds ektefødte datter til ekte.

Det andre argumentet for at Cecilia bare har vært Sigurds frilledatter, er at hennes etterslekt åpenbart ikke har vært like godsrik som Håkon Sigurdsson eller Agnes' etterslekt. Dette kan imidlertid være fullt forklarlig dersom Cecilia døde før en eller begge foreldrene. I så fall ville ikke hennes barn arvet besteforeldrene i det hele tatt, og denne slektsgrena ville i så fall blitt avspist bare med Cecilias medgift. Forholdet blir noe vanskeligere å forklare når Agnes' sønn Sigurd Jonsson proklamer seg som enearving etter Ingebjørg Erlingdotters niese, Margrete Eivindsdotter i 1422. Denne arven skulle han strengt tatt delt med Cecilias sønner, om de fortsatt var i live.

At pavebrevets Ingebjørg var datter av drottseten Erling Vidkunnsson går fram av sistnevntes gavebrev på Giske til datteren Ingebjørg i 1354 (DN II 323). Erling Vidkunnsson var selvsagt ikke noe ubeskrevet blad i norsk politikk da han ble drottsete, ei heller innen det jordeiende aristokratiet. Fra Sigrid Undset via S. Haslund og like til Knut Helle og Jo Rune Ugulen fremheves han som den rikeste mann i Norge, nest etter kongen sjøl. Og det er åpenbart riktig, men det var ikke like opplagt at han skulle bli så godsrik.

Erlings viktigste vei til politisk makt var ikke via egen rikdom, men ved å være sin onkels nevø. Onkelen var Bjarne Erlingsson, sentral i baronkretser allerede under formynderstyret for Eirik Magnusson, og riksrådets fremste person og personlighet like til sin død i 1313. Erling overtok onkelens sentrale politiske rolle, setegården Giske og mye eller alt av godset som gikk i arv etter ham. Dette var likevel ikke en opplagt arvegang. Bjarne hadde etterkommere, og det var i utgangspunktet ikke grunn til å forvente at Erling skulle bli sittende med så mye gods. Både sønnen Anders og sønnedatteren Kristina nevnes i Bjarnes testamente fra 1309. Av testamentet synes for øvrig at Bjarne foruten gods i Trøndelag, Nordmøre og Sunnmøre, Bergen og på Opplandene også hadde en form for patronatsrett til kirker i Bjarkøy, Dønnes, Veøy, Borgund og Giske. Han har i så fall også eid ættegårdene der.

Både Bjarnes kone, Margrete, og sønnen Andres synes å være døde allerede i 1309, mens sønnedattera Kristina fortsatt var i live. Hvor lenge hun levde og om hun i det hele tatt overlevde bestefaren, er uvisst. Vi vet derfor ikke om arven gikk via bestefaren Bjarne til nevøen Erling eller fra barnebarnet Kristina via den antatte morbroren Håkon Toresson og hans barn og så til morsøsteren Elin, som var gift med Erling Vidkunnsson. Resultatet ble hipp som happ, arven endte uansett opp hos ekteparet Elin og Erling.

Og i mellomtiden hadde Erling samlet seg gods selv, Vi vet faktisk ikke hvilken setegård han vokste opp på, altså hvilken del av arven Vidkunn ble sittende med da Bjarne stakk av med Bjerkøy, Veøy og Dønnes. Men han må ha arvet et betydelig gods etter sin far. Likeså var moren av storfolk, Stårheimslekta i Nordfjord, gammel lendmannsslekt. Dessuten gjorde Erling selv et godsrikt gifte. Han var gift med Elin Toresdatter, datter av baron og kansler Tore Håkonsson fra hvem Leikum og godset om denne setegården kom, og av Ingebjørg Erlingsdatter av Tandberg-ætta, hvorfra deler av denne ættas gods med tid og stunder også tilfalt Erling og Elin. Og Tore og Ingebjørg falt fra i 1317 og 1315, alltså i grevens tid for å gi Erling en privatøkonomisk maktbase på 1320-tallet

Han var den rikeste ridderen i Norge, i hvert fall fra når han overtok Giske- og Bjarkøy-arven, og at han må ha vært både vellært og kunnskapsrik, kan vi trygt gå ut fra. Men hvor føyelig han var som politiker, er en annen sak. Hans deltagelse i de mange aksjonene mot kongemakta tyder snarere på et aggressivt lynne, noe som vel var det vanlige blant de politiske aktørene i perioden.»[41]

Fra Lars Løbergs «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571».
«Giske.

At Giske har hatt en særstilling blant de gamle stormannssetene i Norge, for ikke å si i Norden, går klart fram for eksempel ved at godsrike stormenn som Truid Ulfstand og senere hans enke fru Gjørvel Fadersdatter på 1500-tallet skrev seg til Giske, på tross av at de eide mange større og mer prangende slott og herreseter. En viktig del av den magiske auraen omkring Giske ligger i at gården har den lengste kjente sammenhengende eierrekken, dokumentert like tilbake til vikingtiden, da Torberg Arnesson satt på Giske. Han var av Arnmødlingene og skulle etter Arnungstal være 6 generasjons etterkommere etter den mystiske Fivel Funnen. Fra Torberg går det en sammenhengende eierrekke fram til Nikolas i Giske dør 1264.

Nikolas i Giske etterlot seg i henhold til det bevarte fragmentet av Magnus Lagabøters saga bare ett barn, datteren Margrete. Få år etter Nikolas død finner vi Bjarne Erlingsson på Giske, og da vi av hans testamente får vite at hans avdøde hustru hadde hett Margrete har det vært en hevdvunnen oppfatning at Bjarne giftet seg til Giske og at hans Margrete var Nikokas' datter. Denne oppfatningen har først blitt utfordret nylig, og da med utgangspunkt i et heller

41 Lars Løberg: «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571», side 65-69.

komplisert sett av eiendomsrettsoverføringer.

Bjarne Erlingsson nevnes i all hovedsak til setegården Bjarkøy og bare sporadisk til Giske. Margrete nevnes også til Giske, og Bjarne gir i sitt testamente 1509 Giske til sin sønnedatter Kristin. Senest på 1340-tallet har Giske så kommet over på Erling Vidkunssons hender, hvor gården forblir inntil han 1354 gir gården til datteren Ingebjørg, gift med Sigurd Havtoresson og formor for Henrik Ugerup.

Akkurat hvordan Giske har passert fra Bjarne Erlingssons testamentgave til Erling Vidkunnsson eller dennes barns eie, er uklart. Et tidlig forsøk på å forlenge kontinuiteten i eierrekken ble gjort av Munthe, som konstruerte en arvegang hvor Ingebjørg Erlingsdotters mor, Elin Toresdotter, skulle være født i baron Tore Håkonsson annet ekteskap og at hennes mor dermed skulle være Bjarne Erlingssons barnebarn Kristin.

En slik arvegang er allerede av kronologiske årsaker lite sannsynlig. Christian Christoph Andreas Lange påviste da også allerede 1850 at Tore Håkonssons første hustru fortsatt var i live og fungerte som vitne til Bjarne Erlingssons testamente 1308. At en datter i et nytt hypotetisk ekteskap etter 1308 skulle rekke å bli mor til Erling Vidkunssons sønn Bjarne, som var myndig så tidlig som 1337, er umulig.

Lange står fast ved at Kristin må ha arvet Giske etter bestefaren, om hun overlevde ham, og at Bjarnes nevø Erling Vidkunnsson senere kom i besittelse av Giske ved arv – etter Kristin eller etter Bjarne Erlandsson, om han også overlevde barnebarnet. Lange diskuterer i så måte også eventualiteter som at Kristin var frillebarn. Han støttet Munthes hypotese om at Bjarne Erlingssons sønn Andres måtte ha vært gift med Kristin Toresdotter, Elias søster, men i så fall ville det være hun og senere hennes bror Håkon som ville vært den unge Kristins arvinger om hun overleve bestefaren. Erling Vidkunsson ville i så fall ikke kunnet arve Giske i det hele tatt, men hans hustru Elin kunne derimot på 1300-tallet ha arvet Giske fra sine slektninger.

Bjarne Erlingssons testamentsgave betinget at han allerede før unge Kristins død hadde disposisjonsretten til Giske. Han kunne etter datidens arvelov ikke ha arvet sin kone Margrete, men han kunne i teorien ha arvet deres felles sønn Andres, gitt at Andres døde etter sin mor, men før sin far. Mest trolig er det likevel at han kunne disponere Giske fritt i sitt eget testamente fordi det var hans eget arvegods, ikke gods han hadde giftet seg til med Nikolas i Giskes datter.

Nøkkelen til å forstå arvegangen her ligger likevel ikke i testamentet fra 1308, men i Erling Vidkunnssons gavebrev til datteren Ingebjørg i 1354 (DN II 323, Regesta Norvegica VI, nr. 323):

Dato: 23.01.1354.

Sted: Nes i Romsdalen.

"Ollum monnum þeim sem þetta bref sea eder hœyra sendir Ellingr Vikunnar son q. g. ok sina. Ek vill yder kunight gera. at saker bœnastadar herra Biærna sonar mins j hans yttazsta tima ok j kiærlæik vider Jnghibiorgho dottor mina. þa gæfuer ek henne Gizska af ol[lu] oskiptu. till æfuenleghrar æighu. med ollum lunnendum. Ekni.Hafstæin. sæluær ok æguær. ok laxa fiski. med korne ok bui ok hæstom ok j hueriu sæm huert er. smaat ok stort sæm gardenom till hœyrir ok hœyrt hefuir fra forno ok nyiu. þi bider ek yder min hæiderleghan herra Maghnus med guds naad Noreghs. Suia. Skane kononghr.ok alla adra goda men sæm j ydru lande bua. at þer styrkir hena till þessarar giafuar. ef nokor vill her a tala. sæm ek æighi hygger. kan ok suo at verda at minir maghar æder dœtter vilia þetta med æinghu j mote hallda. þa gefuer ek Jnghibiorgho fyrnæmfndri dottor minni fiordonghs giof ok tiundar giof at ollu oskiptu þi sæm ek a eder æighande verder j minna [lut] eder meira. till sannynda her vm setti ek mitt inzsighli. hæill ok osiuker. firir þetta bref er gort var a Nese j Raumsdale daghen firir sanctæ Paals æftan a fimtanda are ok xxta rikis mins herra Maghnusar kononghs.

Tillegg: Bagpaa Vidissen med meget yngre Haand: breff at Geske var giwen til sellegaue."

Regest:

"Gåvebrev utf av Erling Vidkunnsson:

Ved full helse gjev han Ingebjørg, dotter si, Giske med Erkna og Havsteinen, med selvær, eggvær og laksefiske, med korn, buskap, hestar og alt som høyrer garden til. På dødslega si hadde Bjarne, son hans, bede han gjere dette. Gåva skal haldast utanom skiftet etter Erling. Han ber kong Magnus [Eriksson] og alle gode menn stø Ingebjørg om nokon vil meinke henne gåva. Om dei andre døtrene hans eller mennene deira set seg imot, då skal Ingebjørg ha fjerding- og tiendgåve av alt han lèt etter seg.

Besegla av utf."

Brevet er enkelt og greit en kunngjøring fra Erling Vidkunnsson om at han på forbønn fra sønnen Bjarne i dennes ytterste time og av kjærlighet til datteren Ingebjørg gir henne Giske til evig eie av den uskiftede arven etter ham. Men for å forsikre seg om at gaven blir respektert av hans øvrige døtre og svigersønner innfører han også en servitutt i gavebrevet om at dersom de øvrige arvingene vil nekte Ingebjørg denne gaven så skal hun ha tiende- og fjerdingsgave av alt hans uskiftede gods.

Hva innebærer så dette? Tiende- og fjerdingsgave var den lovfestede retten en person hadde til fritt å disponere over henholdsvis en tiendedel av sitt arve- eller odelsgods og en fjerdedel av sitt egenervervede kjøpegods til gaver ut av slektas eie. Trusselen eller riset bak speilet i servitutten er dermed at Erling gjør bruk av denne gaveretten til ensidig fordel for Ingebjørg dersom hennes søstre og svogere ikke aksepterer at hun får Giske,

Tiende- og fjerdingsgave av alt Erling Vidkunnssons gods var i seg selv en enorm verdi, og en slik gave til Ingebjørg ville føre til en tilsvarende kraftig forfordeling av søstrene i forhold til henne. Om hun derimot fikk beholde Giske etter gavebrevets ordlyd, ville dette være et de facto tillegg til den hjemmegaven hun hadde fått 10 år før og dermed komme til fratrekk på hennes arvelodd ved dødsboskiftet etter Erling. Servitutten er i så måte et overbevisende økonomisk argument for å la gaven bli stående,

Spørsmålet er dernest hvilke lovmidler hennes søstre og svogere eventuelt ville ha til disposisjon for å kunne

nekte Ingebjørg å ta Giske i besittelse med farens brev i hånden. Noe annet lovmiddel enn landsbrigd finnes ikke, men dersom Ingebjørg hadde en eller flere eldre søstre, ville disse med loven i hånd kunne tvunget Ingebjørg ut av gaven. Ikke uten innløsning, til odelstakst, men likevel altså i strid med Erlings eget ønske.

Servitutten viser at Giske i 1354 var Erling Vidkunnssons odel. Disposisjonen var blitt aktuell fordi Erlings sønn Bjarne, som normalt skulle overtatt setegården etter farens død, nå selv var død. Hadde Giske ikke vært beheftet med odel kunne Erling trygt gitt Ingebjørg gavebrevet uten en slik ekstrapassus. Og hun ville da uhindret beholdt gården. Odelsretten kunne derimot forhindre et slikt utfall.

Odelshevdstiden var etter Landslova 60 år eller fire generasjoner, hva som måtte komme først. Erling måtte altså selv stamme fra en som eide Giske med odel før 1294. Da satt onkelen Bjarne allerede på Giske, men odelsretten arves ikke sidelengs. Erling må altså stamme fra en tidligere eier av Giske enn Bjarne.

I teorien kunne odelsretten selvsagt stamme fra Erlings morsside, som er det opphavet han ikke hadde felles med Bjarne Erlingsson, Det sannsynlige er likevel at odelsretten stammet fra farssiden. Men i så fall blir odelsretten felles for både Bjarne Erlingsson og Erling Vidkunnsson, noe som stemmer fortreffelig med at Bjarne Erlingsson har full og egen råderett over Giske i testamentet av 1308.

At Erling stammet fra tidligere eiere av Giske, framgår også av det avlatsprivilegium på 100 dager som han 1345 får av pave Clemens for kapellet sitt på Giske. Her heter det i diplomatariesammendraget at kapellet var stiftet og dottert av Erlings forfedre (DN I 294¸ Regesta Norvegica V, nr. 774):

Dato: 11.06.1345.
Sted: Villeneuve ved Avignon.
Regest:
"Avlatsprivilegium fra pave Clemens [VI] for Erling Vidkunnssons kapell på Giske, grunnlagt av hans forfedre:
100 dagers avlat knyttes til festene for kapellets vernehelgener jomfru Maria, Johannes Evangelista og Nikolas."

Godtar vi at Erlings forgjengere fra pavebrevet også var hans forfedre, får vi i så fall også en bakre definisjon på når Erling odelsberettigede forfar satt på Giske. Det må altså ha vært mens og etter at kapellet ble oppført. Marmorkapellet på Giske dateres vanligvis til sent 1190-tall, riksarkivar Harry Fett peker på Nikolas Kuvung som sannsynlig byggherre. Nikolas Kuvung var sentral støttespiller for Magnus Erlingsson i striden med Sverige. Han kan følges i sagaene fram til og med slaget ved Fimreite, men skal etter de islandska annalene ha levd helt fram til 1217. Etter Arnmødingtetalet hadde han to barn, sønnen Pål Flida og datteren Ragnhild.

Pål Flida nevnes blant Skule Bårdssons tilhengere strakt etter kong Inges død i 1217. Han deltar også på Skules side ved riksmøtet i 1223, men forsvinner så ut av sagaen. Vi kjenner verken kone ellere andre barn enn sønnen Peter i Giske, som opptrer som lendmann allerede i 1221, tilhørte Skules side helt fram til den åpne feiden i 1239, men fulgte da kongen og var fremtredende stormann i statsanliggender som kroningsseremonien i 1247 og på toget mot Danmark i 1252-53. Han døde i 1254. Hans sønn var den Nikolas i Giske som avsluttet den rene mannslinjen på Giske.

Bjarne Erlingsson antas vanligvis født ca. 1250, broren Vidkunn noen år senere. Det er følgelig ikke mange leddene som er mulig mellom dem og Nikolas Kuvung, eller for den del Pål Flida. Erling bonde bør i så fall ha vært Nikolas i Giskes tremenning eller søskenbarn, eller gift med en kvinne som sto i et tilsvarende forhold til ham.»[42]

(Barn III:4, Far V:13, Mor V:14)

Gift omkring 1315 med neste ane.

Barn:

Ingebjørg Erlingsdatter til Bjarkøy og Giske. Født omkring 1320. Død omkring 1370. (Se III:4).

IV:8 fm mm

Elin Toresdatter Manvik. Levde mellom 1329 og 1347.

Fra Mogens Bugges «Våre forfedre»:
«Elin Toresdatter var gift med Hr. Erling Vidkunsson på Giske.»[43]

Fra Lars Løbergs «Bjarkøyslekta og odelen i Giske - Odelsrett i norsk middelalder».
Elin er nevnt mellom 1329 og 1347.
Hun var datter til Tore Haakonsson av Manvik († 1317) og Ingebjørg Erlingsdatter av Tornberg († 1315).

Elin var gift med ridderen og drottsetet Erling Vidkunnsson av Bjarkøy († 1355),

Elin og Erling hadde barna:
Bjarne († 1354), gift 1. gang med Rikitsa og 2. gang (trolig) med Herdis Torvaldsdatter.
Gyrid († 1358), gift med ridderen Eiliv Eilivsson Nausdal (nevnt 1343 - † 1358).
Ingebjørg (* ca. 1320 - † ca. 1370), gift med Sigurd Havtoresson (nevnt 1329-1347 - † ca. 1392).
Sigrid (?) († 1356), gift med Erling Einarsson (Hildugard).[44]

---

42 Lars Løberg: «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571», side 74-77.

43 Mogens Bugge: «Våre forfedre», nr. 807.

44 Lars Løberg: «Bjarkøyslekta og odelen i Giske - Odelsrett i norsk middelalder» (NST XLVI hefte 2 2020), side 123.

Fra Lars Løbergs «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571».
«Biskopsætta.

Erling Vidkunnsson og Elin Toresdatter hadde et dobbelt slektskap til Bjarkøy-Giske-ætta. Erling var brorsønn av Bjarne Erlingsson og dermed fetter av Andres Bjarnesson, mens Elin var søster til Andres' kone, Kristina.

Søstrenes far var baron Tore Håkonsson († 1317), kongens kansler på 1270-tallet.»[45]

Fra sogneprest A. E. Hedems «Biskop-ætten og Manvik-godset».
«Elin Thoredatter ble gift med fetteren til Hr. Andres, ovennevnte Hr. Erling Vidkunnsson. Hans mor var Gyrid Andresdatter til Stovreim i Nordfjord. Hun var så nær beslektet med Vidkunn Erlingsson at de måtte ha pavens dispensasjon for å kunne inngå ekteskapet. I søknaden angis Gyrid for å høre under Stavanger bispestol. Dette skyldtes antagelig den omstendighet at Stovrein-ætten hadde jordeiendommer også sør i Ryfylke, og at Gyrid vel på denne tid har hatt sitt tilhold der.

Om Vidkunn heter det at han sognet under Oslo bispestol. Munch mener at Vidkunn på den tiden har hatt syssel østpå, og at det sannsynligvis har vært Elvesyssel. At hans bror Bjarne i sitt testamente også betenkte kirkene i Kongehelle, tør kanskje tyde på at slekten tidligere har hatt embetsvirke der sør. Kanskje hadde de to brødrene vokst opp der nede og således i Thornberg-ættens nabolag.

Gyrid og Vidkunn giftet seg 1291.

Ved Vidkunns død i 1302 må sønnen Erling ha vært omkring 10 år gammel.

Troligvis har Erling giftet seg i forholdsvis ung alder. Elin Thoresdatter tør nok ha vært minst fem år eldre enn han. I ekteskapet ble det seks barn, sønnen Bjarne og fem døtre.

Herr Erling overlevede både sin sønn og sin hustru. Selv døde han i 1355.

Bjarne Erlingsson var i flere år høvedsmann på Tunsberghus, og har således vært en meget betrodd mann. Han var først gitt med Herdis Thorvaldsdatter, senere med "Fru Rikiza", en svensk slektning av kong Magnus Eriksson, (Taranger). Bjarne var i Bergen 1349 og strøk der med i pesten.

I et brev av 13.07.1341 til Hr. Erling Vidkunnsson sender biskop Håkon i Bergen hilsen til Fru Elin og til "jumfrunum døttrom ydruom" (DN VIII 144, "Regesta Norvegica" V, nr. 470):

Regest:

"Brev fra Håkon, biskop av Bergen, til herr Erling [Vidkunnsson]:

Meddeler at to sendemenn fra Lübeck er kommet til Bergen, og vedlegger 1) en skrivelse fra rådet i Lübeck til Erling [nr 462] og 2) et utdrag av kong [Magnus Erikssons] brev til byrådet [nr 446], der han lover at Erling skal komme til Bergen og forhandle. Regner med at Erling nå selv vet hva han bør gjøre. Iallfall bør han sende en unnskyldning. Oversender dessuten 3) et brev fra herr Ivar [Ogmundsson], overbragt av Eindride Ivarsson [nr 468].

Hilsen til fru Elin og døtrene."

Døtrene var således ugifte på den tid.

I 1345 fikk Hr. Erling og Fru Elin pavens samtykke til å velge seg skriftefar som kunne avløse dem (DN VI 174 og 175, "Regesta Norvegica" V, nr. 775 og 776):

Nr: 775.

Dato: 11.06.1345.

Sted: Villeneuve ved Avignon.

Regest:

"Skrifteprivilegium fra pave Clemens [VI] for Erling Vidkunnsson og hans hustru Elin: Gir dem rett til selv å velge seg en skriftefar som kan gi dem absolusjon i alle tilfeller som ikke er forbeholdt pavestolen."

Nr: 776.

Dato: 13.06.1345.

Sted: Villeneuve ved Avignon.

Regest:

"Skrifteprivilegium fra pave Clemens [VI] for Erling Vidkunnsson og hans hustru Elin: Gir deres skriftefar rett til å gi dem full absolusjon en gang in articulo mortis."

Dette tyder på skrøpelig helse, og Fru Elin er vel død ikke lenge etter.»[46]

(Barn III:4, Far V:15, Mor V:16)

Gift omkring 1315 med forrige ane.

Generasjon V

V:9 fm ff f

Jon Raud Ivarsson til Sudreim. Baron og Sysselmann. Født omkring 1245. Død omkring 1312 på Sørum (Sudreim, Skedjuhof), Sørum (AK).

---

45 Lars Løberg: «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571», side 77

46 Sogneprest A. H. Hedem: «Biskop-ætten og Manvik-godset» (NST XIV (1953-1954), hefte 2, side 109-110..

Sudreim-ættens første med sikkerhet kjente mann er baronen hr. Jon Raud Ivarsson. Tilnavnet Rauðr henspiller utvilsomt på hans hårfarge, og det er derfor liten grunn til å drøfte spørsmålet om mulig slektskap med andre som bærer det samme tilnavnet. Slekten fra Sørum i Akershus fortsatte i Sverige under navnene Roos af Ervalla og Roos af Hjelmsäter. Etter at Hårfagreslekten var utdødd på mannsiden, var slekten arvinger til Norges trone. De fraskrev seg imidlertid arveretten.

Kildematerialet er «fattig» på 1200-tallet så vi vet ikke hvem som var far til baronen Jon Raud Sudreim.

Jeg har tidligere antatt at sysselmannen på Hedmark, Ivar av Skejuhof, var hans far bl. a. basert på Henning Sollied «Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter», NST Bind VIII (1942).

Etter en diskusjon på Digitalarkivets brukerforum i 2015 har jeg kommet til at det vi ikke vet sikkert mer om hans far enn at han het Ivar.

Deler av diskusjonen er innført i biografien til hans far.

Jeg har også forkastet hypotesen om at hans mor var datter til Alv Erlingsson d.e. av Tomberg og Ingeborg Baardsdatter fra Rein.

Fra Henning Sollieds «Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter», NST Bind VIII (1942), side 116-117:

«Hr. Jon nevnes i kildene første gang som medbesegler av våpentilstandsavtalen med Danmark, sluttet på Hindsgavl, Fyn, 25.09.1295. Han var da ridder og nevnes først blandt de herrer som medbesegler avtalen («Regesta Norvegica» II, nr. 790):

Sammendrag:

«Traktat om våpenstillstand mellom kong Erik Menved av Danmark, hans bror Kristoffer og kongens venner og undersåttar på den eine sida, og kong Eirik Magnusson av Norge og hans venner og undersåttar på den andre: Stillstanden skal vare til 15 dagar etter jonsok 1298, da partane skal møtast til nye tingingar. Fram til dette tidspunkt skal begge partar fritt kunne reise gjennom kvarandres rike, unntatt dei fredlause. Kjøpmenn frå begge land skal fritt kunne reise til kvarandre og drive handel, og dei må ikkje påleggast ekstra-avgifter. Den norske kongen skal ha fri bruksrett til sin mødrearv i Danmark. Dei danske fredlause som rømte til Norge skal fritt kunne vende attende til Danmark, og der få tilbake godsa sine. Men dei som er dømde som banemenn til den danske kongens far, skal ikkje kome for kongens, hertug Kristoffers eller hertug Valdemars åsyn. Den norske kongen skal ha råderett over borgene Hjelm og Hunehals, og ingen ny festning skal i stillstandsperioden byggast til skade for noen av partane, eller til hindring for kjøpmennene.

Garantar frå norsk side: Jørund, erkebiskop av Nidaros, biskopane Narve av Bergen og Øyvind av Oslo, riddarane Bjarne [Erlingsson] av Bjarkøy, Tore Håkonsson, Jon Brynjolvsson, Isak Gautesson, Erlend Åmundesson, Vidkunn Erlingsson, Bjarne Lodinsson (juris civilis professor), Guttorm Gydasson, Jon Ragnvaldsson, Gudleik Viljalmsson, Torvald Toresson, Elling Davidsøn, Jon Ivarsson, Torlack Skenck, Erland Arnesøn, Sigvard av Leirhol, Ogmund Sigurdsson, Esbern Rinkij, Anders Leui og Effuind Islacksøn.»

Likeledes medbesegler han Kong Eriks privilegiebrev for Hamburg-borgere av 31.07.1296 (DN V 33, «Regesta Norvegica» II, nr. 823).

Videre er han medutsteder av et brev av 25.02.1299 angående gården Frogner Store, Ullensaker, (DN II 47, «Regesta Norvegica» II nr. 967).

I 1302 ble hans sønn Havtore trolovet med jomfru Agnes (Isl. Ann. IV, V) og senest ved denne anledning må hr. Jon være blitt utnevnt til baron,

Som sådan nevnes han i alle fall allerede 09.09.1302 da han, bl. a. sammen med sin svigersønn, herr Sebjørn Helgesson medbeseglet Kong Håkons forordning om kongearven og riksstyrelsen (NGL III side 46, «Regesta Norvegica» III, nr. 53):

«Rettarbot fra kong Håkon Magnusson: Har på folkets bønn undersøkt kong Magnus' lovbok og funnet at den ikke i alle deler inneholder det som er nødvendig for riket, særlig angående kongearven. Fastsetter derfor en ny tronfølgelov, hvor ektefødt dattersønn flyttes opp i 3. arveklasse, ektefødt datter i 7., og uektefødt datters ektefødte sønn i 9.(jfr RN II nr 111 og ovf nr 8).

For at riket skal unngå den skade det fikk i Håkons og broren Eiriks barndom, fastsetter kongen videre regler for formynderstyre når kongen er barn. Formynderstyret skal bestå av 12 menn, hvorav 4, deriblant kansleren og merkesmannen, skal oppholde seg fast i kongsgården. To biskoper skal sammen med de 4 ha kronens gull og sølv i varetekt. Det blir gitt detaljerte regler for hvordan de 12 skal styre riket og fordele oppgavene mellom seg, bl a når det gjelder landefred, forholdet til fehirden, syslemennene og andre ombudsmenn, ordning av myntvesenet og forvaltning av kongedømmets eiendom. Det blir forbudt å øke navnebøter og gi større veitsler enn dem som er fastsatt i Hirdskråen, og å la utenlandske menn få fast opphold i riket. Endelig blir det gitt regler for behandlingen av den avdøde kongens enke, hans datter og hennes eventuelle ektemann. Kongens myndighetsalder fastsettes til 20 år. En særlig ed, som formynderne skal avlegge, blir gjengitt.

Rettarboten er utstedt med råd og samtykke av Jørund, erkebiskop av Nidaros, Arne, biskop av Stavanger, Narve, biskop av Bergen, Øyvind, biskop av Oslo og Torstein, biskop av Hamar og av lendmennene herr Bjarne Erlingsson, herr Ulvhedin Bjarnesson, herr Isak Gautesson, herr Jon Ivarsson, herr Sæbjørn Helgesson og herr Åke kansler, av rådet forøvrig og alle de beste menn som var til stede.

Beseglet av kongen og de før nevnte biskoper og lendmenn.»

I brev av 14.09.1307 (DN I 111, «Regesta Norvegica» III, nr. 426) skjenket Kong Håkon ham 1½ øresbol i gården Duflá (Doblaug) på Hedmark.

Sommeren 1309 var hr. Jon til stede i Mariakirken i Oslo ved Kong Håkons ektefødte datter, jomfru Ingeborgs trolovelse med Junker Magnus Birgersson, sønn til Kong Birger av Sverige.

Endelig medbesegler han et makeskifte av 29.06.1312 (DN IV 95, «Regesta Norvegica» III, nr. 769) mellom Mariakirken i Oslo og Hovedø kloster.

Senere forekommer han ikke i kildene, og er formodentlig død ikke lenge etter. Ifølge flere av de islandske annaler (Isl. ann. V, VIII, IX, X) skulle hr. Jon være død i 1306, men dette er ikke riktig. På grunn av barnas levetid må han antas å være født senest omkring 1245. Hr. Jons hustru nevnes ikke i kildene, men også hun har sikkert tilhørt en fremtredende ætt, siden en av sønnene kunne bli valgt til ektefelle for kongens datter.»

Henning Sollied argumenterer i «Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter» (NST Bind VIII (1942), side 129-132) for at Hr. Jon må antas å være dattersønn av lendmannen Alv av Tornberg og Ingeborg Baardsdatter av Reins-ætten – noe som bestrides – bl a. av Lars Løberg i «Hestbøætta» (NST Bind XL, hefte 4 (2006), side 298-304). Se også min biografi til Agnes Håkonsdatters antatte morfar, Sigurd Ivarsson Hestbø:

«I et brev av 18.12.1330 (DN VII 134, «Regesta Norvegica» IV, nr. 784) gir Paven dispensasjon til inngåelse av ekteskap mellom Torvald Torvaldsson, sønn til hr. Torvald Toresson og fru Ragndid Jonsdatter, og Æsa Haakonsdatter, datter til ridderen og riksråden hr. Haakon Toresson til Manvik i Brunlanes og Leikvang i Eidsberg idet partene var beslektet i 4de grad.

Av dette er det mulig å dra nærmere slutninger om Sudreimsættens opprinnelse. Allerede godsforholdene gjør det temmelig sikkert at hr. Torvald Toressons slekt må søkes på Hjaltland. Herdis-navnet er også praktisk talt ukjent i Norge. På den annen side er Æsas mor sikkert dansk av fødsel. Det er altså overveiende sannsynlig at det er fru Ragndid Jonsdatter og hr. Haakon Toresson som er beslektet. Nå foreligger det innen deres nærmeste slekt også en annen pavelig ekteskapstillatelse, idet fru Ragndids brorsønn hr. Sigurd Havtorsson den 29.09.1342 (DN VI 166) fikk tillatelse til å ekte hr. Håkons søsterdatter Ingeborg Erlingsdatter, datter av drottseten hr. Erling Vidkunnsson og fru Elin Toresdatter. Også hr. Sigurd og Ingeborg oppgis å være firmeninger. Det kan derfor ikke være noen tvil om at fru Ragndid og hr. Havtore var tremenninger av hr. Håkon og fru Elin. Dette betyr igjen at hr. Jon Raud Ivarsson, eller dennes hustru, må være søskenbarn enten av hr. Håkon og fru Elins far, baronen hr. Tore Håkonsson (Biskopsson) av Leikvang eller av deres mor, som også het fru Ingeborg Erlingsdatter. Forsåvidt foreligger det altså flere muligheter. Om hr. Tores forfedre vites kun at han var sønn av erkebiskop Håkon og det foreligger i hvert fall intet som tyder på at han var av særlig fremtredende ætt, det skulle da være sønnens fornemme giftemål. Hr. Tores hustru, fru Ingeborg Erlingsdatters slektskapsforhold er derimot bedre kjent. Hun var søster av den berømte jarl hr. Alv Erlingsson («Milder-Alv») og datter av baronen hr. Erling Alvsson til Tornberg (Tanberg) på Ringerike som igjen var sønn av lendmannen Alv av Tornberg og Ingeborg Baardsdatter av Reins-ætten, kong Inges og hertug Skules søster.

Jon hadde en datter med navnet Ragndid (egentlig Ragnfrid) og to av barnebarna het Gudrun. Begge navn forekommer nettopp i Reins-ætten, Ragndid sågar flere ganger. Ragndid er et så sjeldent navn at alene den omstendighet at det forekommer innen Sudreims-ætten gjør det overveiende sannsynlig at det må ha vært en eller annen forbindelse mellom denne og Reins-ætten.

Ser man nå de foreliggende momenter i sammenheng viser det seg at man vil oppnå en fullt tilfredsstillende forklaring både på de omtalte yngre slektskaps-oppgaver og på navneforholdene ved å anta at hr. Jon Rauds mor (Gudrun eller Ragndid?) var datter til Alv av Tornberg og Ingeborg Baardsdatter. Dermed får man også den best mulige forklaring på Sudreims-ættens fremtredende sosiale posisjon og på den omstendighet at hr. Jons sønn blir utvalgt til ektefelle for kong Håkons datter.»

I det følgende argumenterer Henning Sollied (utdrag fra «Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter» (NST Bind VIII (1942), side 259-261) for at Jons far var Ivar av Skedjuhof. Dette er senere trukket i tvil av andre, og behandles noe i biografien til hans far, Ivar:

«Hr. Jon selv var lendbåren, det kan man på bakgrunn av slektens posisjon trygt ta for gitt. I Håkon Håkonssons saga omtales imidlertid bare en lendmann med navnet Ivar, nemlig Ivar Nef, men han hørte hjemme i Hålogaland, nevnes allerede i 1198 og ble lendmann ved juletid 1217. Han kan derfor ikke komme i betraktning som mulig far til Hr. Jon Raud.

For fredstiden 1240-63 er imidlertid sagaens beretning meget lite utførlig, og da en rekke lendmenn døde ved denne periodes begynnelse, kan man med sikkerhet gå ut fra at flere av Kong Håkons fortjente, høyættede menn i denne tid har oppnådd lendmannsverdigheten, selv om dette ikke direkte er opplyst i sagaen.

En av de personer som det ligger nær å anta at må være blitt denne utmerkelse tildel er Ivar av Skedjuhof. Skedjuhof i Sørum tilhørte på 1300-tallet hr. Jon Havtorsson og var også hovedgården i hans store gods på Romerike! Hr Jons eiendommer har, bortsett fra noen gårder i Østfold, tidligere ikke vært kjent, men kan nå fastslås på grunnlag av yngre godsforhold.

Da hr. Jons hustru, fru Birgitte Knutsdatter, var svensk, og da de eiendommer hans far fikk med sin hustru, kongedatteren fru Agnes, i hvert fall i hovedsak er kjent, er det etter omstendighetene ingen grunn til å tvile på at Skedjuhof med tilhørende gods er arv etter farfaren, hr. Jon Raud. At Hr. Jon som eldste sønn, velger Skedjuhof, og ikke Sudreim, til sin hovedgård på Romerike, peker også tydelig på at det er den førstnevnte eiendom som er ættens opprinnelige sæte.

Etter det foreliggende kan det derfor tas for gitt at hr. Jon Raud Ivarsson er sønn av Ivar av Skedjuhof.»

Fra «Norsk historie I - 750-1537 side 173-176:

«Hirdskråen fra Magnus VI Lagabøtes regjeringstid har et arkaisk preg ved at dens formelle ramme langt på vei viser tilbake til hirdens opprinnelige oppgave som daglig krigerfølge, og det trass i at hirdens karakter hadde endret seg betydelig. På slutten av 1200-tallet gjennomløp landets verdslige aristokrati en formell elitedannelse, en prosess som endte med at hirdorganisasjonen gikk i oppløsning i første halvdel av 1300-tallet.

Magnus Lagabøte besluttet i 1277 at lendmenn og skutilsveiner skulle ha rett til herretittel, samt at lendmennene heretter skulle tituleres «baroner» og skutilsveinene «riddere». «Baron» var tittelen på de engelske kronvasallene, det vil si de som hadde jord i forlening direkte av kongen tilsvarende de norske lendmennene. «Ridder» var den høyeste rangen innen det europeiske riddervesenet som hadde utviklet seg fra 1000-tallet av. Den opprinnelige rene ryttersoldaten i Frankerriket med rustning, skjold og sverd eller lanse hadde gradvis blitt prototypen på det høybårne, aristokratiske medlemmet av vasallstanden i Europa. Ridderen var høytidelig tatt opp i et lukket fellesskap, «ridderskapet», gjennom ridderslag og ridderløfte. For å kunne kvalifisere til ridderslag måtte en blant annet ha gjennomgått militær trening som «væpner». Utover i høymiddelalderen fikk væpnerklassen mindre entydig preg av å være en gruppe unge menn som trente til å bli riddere, og ble i stedet en fullverdig rangklasse av samme type som ridderklassen. Det fullt utviklete europeiske riddervesenet på 1100-tallet besto derfor av rangklassene riddere og væpnere, med den første som den gjeveste. Fremdeles var det slik at veien til ridderslag gikk via væpnerrangen, men ikke alle væpnere ble riddere.

Riddervesenet rommet en ridderideologi som bidro ytterligere til å heve medlemmene over resten av befolkningen, ikke minst fordi det i økende grad ble lagt vekt på «byrd». Ridderideologien hadde tre hovedpilarer: «Det Militære broderskapet», «kirkelige idealer», som å beskytte de fattige og svake, straffe de onde og forsvare kirken, og «høvisk opptreden». Til det militære brorskapet utviklet det seg en «æreskodeks», det vil si regler alle medlemmer av ridderstanden var pliktig til å følge i krig dersom de ikke skulle forspille sin ære og dermed kanskje bli utstøtt av ridderstanden. Æreskodeksen var felles for alle medlemmene av ridderstanden uavhengig av lojalitetsbånd og dannet derfor et grunnlag for et visst fellesskap på tvers av konfliktlinjer, ikke minst i krig.

At riddervesenet ble innført i Norge på slutten av 1200-tallet, er et klart utslag av den elitedannelsen som skjedde i denne perioden, og viser samtidig hvordan det norske samfunnet ble overrislet av samtidens felles europeiske kultur- og samfunnsutvikling. Begge deler kom også til uttrykk ved at ikke-fyrstelige personer i Norge fra slutten av 1200-tallet av, begynte å bruke faste våpenmerker i skjold og segl.

Et annet ledd i eliteutviklingen var at kongemakten på slutten av 1200-tallet innrømmet hirdmedlemmene skattefrihet som motytelse for deres personlige militærtjeneste. Skattefriheten var opprinnelig knyttet til fritak for personer, men ble rundt 1300 i stedet gjort gjeldende for jord fordi leidangsskatten var blitt en skatt på jord. Det bevarte kildetilfanget er ikke stort nok til at vi kan følge utviklingen i nevneverdig detalj frem til at norske stormenn i 1370-årene hadde oppnådd skattefrihet for hele setegården, det vil si den jorda de drev for egen regning, et privilegium de beholdt resten av senmiddelalderen. Det skattefritaket norske stormenn oppnådde i høymiddelalderen, var svært beskjedent i europeisk målestokk. Deres nordiske standsbrødre fikk et tilsvarende, men betydelig mer omfattende privilegium omtrent samtidig, fritak fra kongelige skatter og pålegg for alt jordegods uansett rang.

Den økonomiske gevinsten av fritaket var såpass liten for norske stormenn at privilegiet i hovedsak må ha hatt en symbolsk-honorær betydning. Det ga stormennene i Norge mindre insitament til å øke sin private godsmengde, sammenliknet med kollegaene i Danmark og Sverige, ettersom nytt gods som de ikke drev selv, ble skattlagt. Jordeiendom ga riktignok prestisje, noe som var viktig i datidens samfunn, men fordi alt deres privatgods var fritatt fra kongelige skatter, kunne danske og svenske stormenn i en helt annen grad enn norske øke sine økonomiske ressurser, og dermed også sine politiske, gjennom å skaffe seg mer gods. Hovedgrunnen til forskjellen mellom Norge og de andre nordiske rikene på dette området må være at riksstyret måtte balansere behovet for å opprettholde et levedyktig aristokrati som riksbærende elite opp mot det å bevare tilstrekkelig med riksinntekter. Kongedømmet i Norge hadde ikke råd til å gi fra seg en såpass stor inntektskilde som skatt fra aristokratiets samlete gods, fordi landets totale areal av dyrkbar jord, middelalderens viktigste kapital, var relativt lite. Dette forklarer også de sterke interessene det norske verdslige aristokratiet hadde i kongedømmets forvaltningsapparat, ikke minst i inntekter fra kongstjeneste. Tilsvarende må det betydelig større jordarealet som de to andre nordiske rikene hadde, særlig Danmark, være årsaken til at aristokratiet oppnådde et større skatteprivilegium og ikke hadde like sterk interesse av å styrke kongedømmets forvaltningsapparat. Aristokratiets skattefrihet betydde imidlertid en alvorlig økonomisk belastning for kongedømmets finanser i både Danmark og Sverige, en belastning som i perioder medførte økonomisk bankerott med alvorlige følger for riksstyret. Og i begge land ble det gjennomført tiltak for i størst mulig grad å begrense inntektstapet for kongedømmet, uten at skatteprivilegiet av den grunn ble opphevet.

Trass i forskjellen når det gjaldt grad av skattefrihet for stormennene, er det gode grunner til å tro at oppløsningen av hirdorganisasjonen og etableringen av en verdslig privilegert krigerstand, fulgte de samme hovedlinjene i alle tre rikene, men at hirden forsvant sist i Norge. Norske historikere har gjennomgående ment at hirdens oppløsning i Norge skyldtes kongefellesskapet med Sverige fra 1319 av, fordi oppgaven med å være kongens livvakt og væpnete følge forsvant etter hvert som felleskongen for det meste oppholdt seg utenfor Norges grenser. I både Danmark og Sverige derimot, forsvant kongshirden allerede på 1200-tallet, altså uten at noen av landene var i kongefellesskap med et annet land.

Det dominerende synet blant norske historikere overser imidlertid to viktige poeng. For det første at den unge Magnus Eriksson og hans mor ser ut til å ha oppholdt seg mer i Norge enn i Sverige i 1320-årene, og for det andre og viktigste det faktum at hirden lenge før 1319 først og fremst var blitt en organisasjon for landets verdslige aristokrati, og at denne funksjonen ikke forsvant, selv da landet fikk felles konge med et naboland. Dessuten er det relativt klare indikasjoner på at hirdorganisasjonen var i oppløsning alt i siste halvdel av Håkon V's regjeringstid.

I den forbindelse har den store rettarbota som kong Håkon utstedte i juni 1308, fanget interessen hos historikerne. Rettarbota er blant de mest omdiskuterte dokumentene i norsk historie, det gjelder både dens innhold, motiv, legitimitetet og dens virkninger på kort og lang sikt. Bakgrunnen for rettarbota var utvilsomt de erfaringene kong Håkon hadde hatt i riksstyret frem til da. Som det heter innledningsvis i rettarbota: «Det har vært kjent for alle menn at på grunn av den fremferd som ymse menn har hatt overfor våre tegner, både i vår begge brødres barndom og likedan nå ei tid siden ... så tar vi vår fedrearv, hele Norges konges rike, under vårt rådvelde.» Deretter bestemmer kongen detaljert om riksstyrets administrasjonsapparat og hirden, og bak det hele lå ønsket om å styrke kongens kontroll med riksstyret.

I den forbindelse har det særlig vært trukket frem at kongen for all fremtid avskaffet jarle- og lendmannsnavnet. Nye lendmenn skulle ikke utnevnes, og bare kongesønnen og jarlen av Orknøyene skulle for fremtiden ha rett til å bære tittelen jarl. Flere historikere har karakterisert rettarbota som antiaristokratisk og hevdet at den på lengre sikt bidro til at det norske aristokratiet som riksbærende gruppe ble sterkt svekket.

At kongen søkte å styrke sin egen innflytelse, forhindret imidlertid ikke at han samtidig ga innrømmelser til medlemmene av aristokratiet i sin alminnelighet ved å åpne for at syslemannsombud i realiteten kunne bli arvelige. Det var en betydelig konsesjon ettersom sysla var aristokratiets fremste inntektskilde fra kongedømmet på dette tidspunktet. Det var svært få lendmenn i 1308, og krongodset var ikke lenger stort nok til å underholde en større gruppe av lendmenn. Det er derfor ikke grunnlag for å karakterisere rettarbota som generelt antiaristokratisk. Kongens hensikt var etter alt å dømme å reorganisere riksstyre og riksaristokrati som følge av grunnleggende samfunnsendringer, og det var en politikk der kongen måtte spille på lag med flertallet av det riksbærende aristokratiet.»[47]

(Barn IV:5, Far VI:17)

Gift

Barn:

Havtore Jonsson til Sudreim. Født omkring 1275. Død 1320 på Sørum (Sudreim, Skedjuhof), Sørum (AK). (Se IV:5).

Ivar Jonsson. Ridder. Død 1309.

Et par islandske annaler (Isl. Ann. III, V) beretter under året 1309: «falt Ivar Jonsson». De nærmere omstendigheter ved hr. Ivars fall fremgår av den svenske «Erikskrønika» som synes å være forfattet i 1320-årene. Det fortelles her at nordmennene på vårparten 1309 falt inn i Dalsland i Sverige for å hevne hertug Eriks tokt til Oslo like i forveien. Krøniken beretter om nordmennene:

«En riddare war thera forman
herra jwar jonson swa heet han».

Det opplyses videre i krøniken at da Kong Håkon i juni med en stor flåte dro fra Tønsberg til København for å avslutte den endelige freds- og forbundstraktat med kong Erik Menved, ble en avdeling av flåten, som av motvind var drevet inn i Kalvsund ved Kongehelle, der angrepet av hertug Eriks menn som erobret syv skib. I denne forbindelse heter det i krøniken:

«herra iwar Jonson bleff ther dødh
A herra gud warkunne then nød
han han i then wanda kom
hertoghin loot ther illa om
at then dughande man war dødher
the baro han til barføtta brøder
ok lotho han erligha begaa
mangin dughande man thy saa.»

Det fremgår altså at hertugen beklaget hr. Ivars død og lot ham begrave i et franciskanerkloster, rimeligvis det i Skara.

I et udatert brev (DN III 92, «Regesta Norvegica» III, nr. 632):), sikkert utstedt kort tid senere, skjenker hr. Jon Ivarsson to gårdparter på Romerike til Mariakirken i Oslo «firir saal herra Iuars sunar mins ok hans alltida hallz». At hr. Ivar Jonsson var sønn til hr Jon Raud er således helt på det rene. Som det vil fremgå av det følgende må Hr. Ivar antas å ha vært gift, men hustruens navn kjennes ikke.

I et brev utstedt på Gryting i Fron 30.03.1353 (DN I 284, «Regesta Norvegica» VI, nr. 205): kunngjør åtte menn at Gunnar Erlandsson og hans hustru Jartrud Pålsdatter avsto alt jordegods som hr. Sigurd Erlendsson og hans hustru fru Gudrun Ivarsdatter hadde eid på Romerike, i Agder med laksefisket i Sokndal, på Hadeland og på Hedmark, til hr Sigurd Havtorsson, mot at denne fraskrev seg all rett til videre arv etter ekteparet. Det kan etter omstendighetene neppe være tvilsomt at det er som en av

47 Henning Sollied: Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter, NST Bind VIII (1942), side 116, 121, 129-132, 259-261, 263. Ole Georg Moseng, Erik Opsahl, Gunnar I. Pettersen og Erling Sandmo: Norsk historie I - 750 -1537, Tano Aschehoug 1999, side 184-187. Lars Løberg: «Hestbøætta», NST Bind XL, hefte 4 (2006), side 298-304. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 826. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 95.

arvingene etter fru Gudrun hr. Sigurd her opptrer, og at Gunnar er hr. Sigurd Erlendssons slektsarving, sannsynligvis hans bror. Det ligger da videre nær å gå ut fra at fru Gudrun er datter til hr. Ivar Jonsson og altså kusine av hr. Sigurd Havtorsson. Fru Gudrun nevnes ikke i andre kilder, hennes ektefelle, hr. Sigurd Erlendsson forekommer mellom 1336 og 1345. Formodentlig døde ekteparet i sortedøden.[48]

Tore Tinghatt Jonsson. Levde 1310.

Flere islandske annaler (Isl. Ann. V jfr. VIII, IX) beretter under året 1310: «Hakon konungr hafðr leiðangr vti eptir jol ok fór i moti Eiriki hertuga Sviarikis því at hann brendi Vikina. I því striði fell Þorir Þinghottr son herra Jons rauðs Ivar sonar.» Opplysning om de nærmere omstendigheter ved denne kamp gis av Erikskrønikan som forteller at hertugene Erik og Valdemar beleiret Ragnhildarholm ved Kongehelle og at kong Håkon, som må ha ligget i nærheten med sin flåte, sendte en ikke navngitt ridder med en større styrke for å unnsette festningen, men at hertug Erik sendte en avdeling under ledelse av den norskfødte hr. Bjarne Lodinsson mot nordmennene som ble slått.

«Swa at the møttos wnder en liid
wiid eth bergh en morgons tiid
konungsins riddare wart ther saar
swa at han haffde yffrit alt thz aar».

Denne ukjente norske anfører har sannsynligvis nettopp vært Tore Tinghatt, selv om det er tvilsomt om denne virkelig var ridder, og krøniken dessuten bare melder at anføreren ble hårdt såret. Trefningen må ha funnet sted i slutten av januar eller begynnelsen av februar 1310.

Tore Tinghatt var gift med en Gyda som må ha overlevt ham. I 1396 eide nemlig Krossalteret ved Hallvardskirken i Oslo flere parter i gården «Stumfnustad» (senere forsvunnet) i Ullensaker, deriblandt 1 øresbol skjenket av «Gyda er Þorer Þingotte atte» (RB side 275).

I et brev avfattet omkring 1270 (NGL II side 491) forekommer en eldre Tore Tinghatt som en av de 6 norske medlemmer av den norsk-svenske nevnd som foresto opptrekningen av grensen mellom Norge og Sverige. At den yngre Tore Tinghatt er oppkalt etter – og følgelig nær beslektet med – den eldre, er helt utvilsomt, og etter de foreliggende omstendigheter skulle det være grunn til å anta at han har vært en dattersønn av denne. Hr. Jon Raud må i så fall ha vært gift med en datter av Tore Tinghatt d.e. Tilnavnet Þinghottr kan muligens skrive seg fra at denne Tore har opptrådt på et ting iført en eiendommelig hatt.

Hva Tore Tinghatt Jonssons eventuelle etterslekt angår har man ingen bestemte holdepunker i kildene. Arveforholdene i slekten tyder heller ikke på at han har hatt barn som nådde voksen alder, ihvertfall ikke sønner.[49]

Ragnhild Jonsdatter. Baronesse. Levde fra 1322 til 1336.

Av hr. Jons kjente døtre må fru Ragnhild gift med baronen hr.Sæbjørn Helgesson, være den eldste. At hun var hr. Jons datter opplyses vel ikke direkte av kildene, men synes å fremgå av yngre arveforhold. Fru Ragnhild selger nemlig i brev av 17.05.1322 (DN III 129, «Regesta Norvegica» IV, nr. 161) en part i Lunder i Sørum sogn. En annen – adskillig større – part i denne gård hadde ifølge et brev av 26.03.1384 (DN I 486, «Regesta Norvegica» VII, nr. 1162) tidligere vært i hr. Sigurd Havtorssons eie.

Hr. Sæbjørn nevnes første gang i et brev som må være utstedt i Stavanger ca. 1296 (DN IV 16, «Regesta Norvegica» II, nr. 841), han var da allerede ridder.

Sammen med sin værfar hr. Jon Ivarsson utsteder han i Oslo 25.02.1299 et makeskifte angående Store Frogner i Ullensaker (DN II 47, «Regesta Norvegica» II, nr. 967).

Som yngste baron og riksråd medbesegler han Kong Håkons forordning om kongearven og riksstyrelsen av 16.09.1302 (NGL III side 46, «Regesta Norvegica» III, nr. 53).

Han forekommer også i en rekke andre brev fra de første par årtier av 1300-tallet. Hans segl er bevart ved et par brev og viser at han førte en bjelke belagt med 3 nedadvendte muslinger («ibskaller») i våpenet (NS 88, 89).

Hr. Sæbjørn nevnes siste gang i brev av 18.03.1322 (DN I 165, «Regesta Norvegica» IV, nr. 146), men døde senere samme år (Isl. Ann. V, VIII) eller muligens i begynnelsen av 1324 (Isl. Ann. IX).

Fru Ragnhild overlevde sin ektefelle. I et brev av 16.06.1324 (DN I 162, «Regesta Norvegica» IV, nr. 287), stadfester hun en dødsgave fra ham til Stavanger Domkirke, så sannsynligvis er han begravet der.

Hun omtales også i brev av 14.08.1328 (DN II 165, «Regesta Norvegica» IV, nr. 611) og, siste gang, i et brev utstedt på værsønnens hovedgård Hestbø den 30.10.1336 (DN IV 227, «Regesta Norvegica» IV, nr. 1209).[50]

Ragndid Jonsdatter. Adelskvinne. Levde 1305.

48 Henning Sollied: Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter, NST Bind VIII (1942), side 118-120.

49 Henning Sollied: Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter, NST Bind VIII (1942), side 120-121.

50 Henning Sollied: Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter, NST Bind VIII (1942), side 122-123.

Fru Ragndid var gift med ridderen hr. Torvald Toresson av Papøy på Hjaltland (Shetland). Hun omtales ikke i samtidige kilder, men hennes eksistens fremgår av et nedenfor omtalt brev av 1363.

Hr. Torvald nevnes første gang i et brev av 01.04.1289 (DN XIX 328, «Regesta Norvegica» II, nr. 514):) hvori kong Erik Magnusson meddeler kong Edward I av England at han har gitt sine sendemenn, deriblandt ridderen «Thorwaldum de Shetland», fullmakt til å forhandle angående hans datter Margareta, Skottlands dronning.

Av andre dokumenter sees imidlertid at hr. Torvald ikke kom til å delta i forhandlingene (DN XIX 333, 335).

Av et brev av 13.06.1292 (DN I 81, «Regesta Norvegica» II, nr. 679) fremgår at hr. Torvald dengang var gift med fru Sigrid Olavsdatter, datter til Olav Hallvardsson på Eikeland i Liknes (Kvinesdal), en gård hr. Torvald hadde fått med hustruen. I brevet nevnes også hans sønn Torgils Torvaldsson og hans «måg» (her utvilsomt værsønn) Bødvar.

Da hr. Torvald altså allerede dengang hadde en gift datter, må han antas å være født senest omkring 1250.

I 1295 deltok hr. Torvald i kong Eriks tog til Danmark og medbeseglet våpenstillstanden på Hindsgavl 25.09.1295 («Regesta Norvegica» II, nr. 790).

I 1299 og fremdeles i 1307 omtales han som sysselmann på Hjaltland (DN I 89, 109), en stilling han forøvrig sikkert har innehatt i hvert fall fra 1280-årene av.

I 1306 var han på et besøk i Bergen (DN XII 42, «Regesta Norvegica» III, nr. 350).

Han nevnes siste gang som medbesegler av fredstraktaten med Danmark av 17.07.1309 (DN IX 82, «Regesta Norvegica» III, nr. 595). Hr. Torvald nevnes her som den eldste av 16 riddere, og formodentlig er han død kort tid etter.

Med fru Ragndid hadde hr. Torvald to barn som vokste opp, en sønn (Torvald) og en datter (fru Herdis). Eldst av disse er sikkert datteren, som vel er født omkring 1305.

Gottskalks annaler (Isl. Ann. VIII) beretter under året 1363 etter omtalen av kongssønnen Håkon Magnussons giftermål med Margrete Valdemarsdatter av Danmark. «Var þetta hof j Kaufmannahofn, var þar svikin frv Blancia drottning og frv Herdis Þorvaldsdotter og hertugi Christoforus son Valldimars kongs.» Opplysningen om at dronning Blanche, fru Herdis og hertug Christopher skulle være tatt av dage beror vel bare på et rykte, det er sikkert ikke historisk. Sannsynligvis har imidlertid fru Herdis ledsaget dronningen til Danmark og at hun døde der eller kort etter hjemkomsten til Norge.

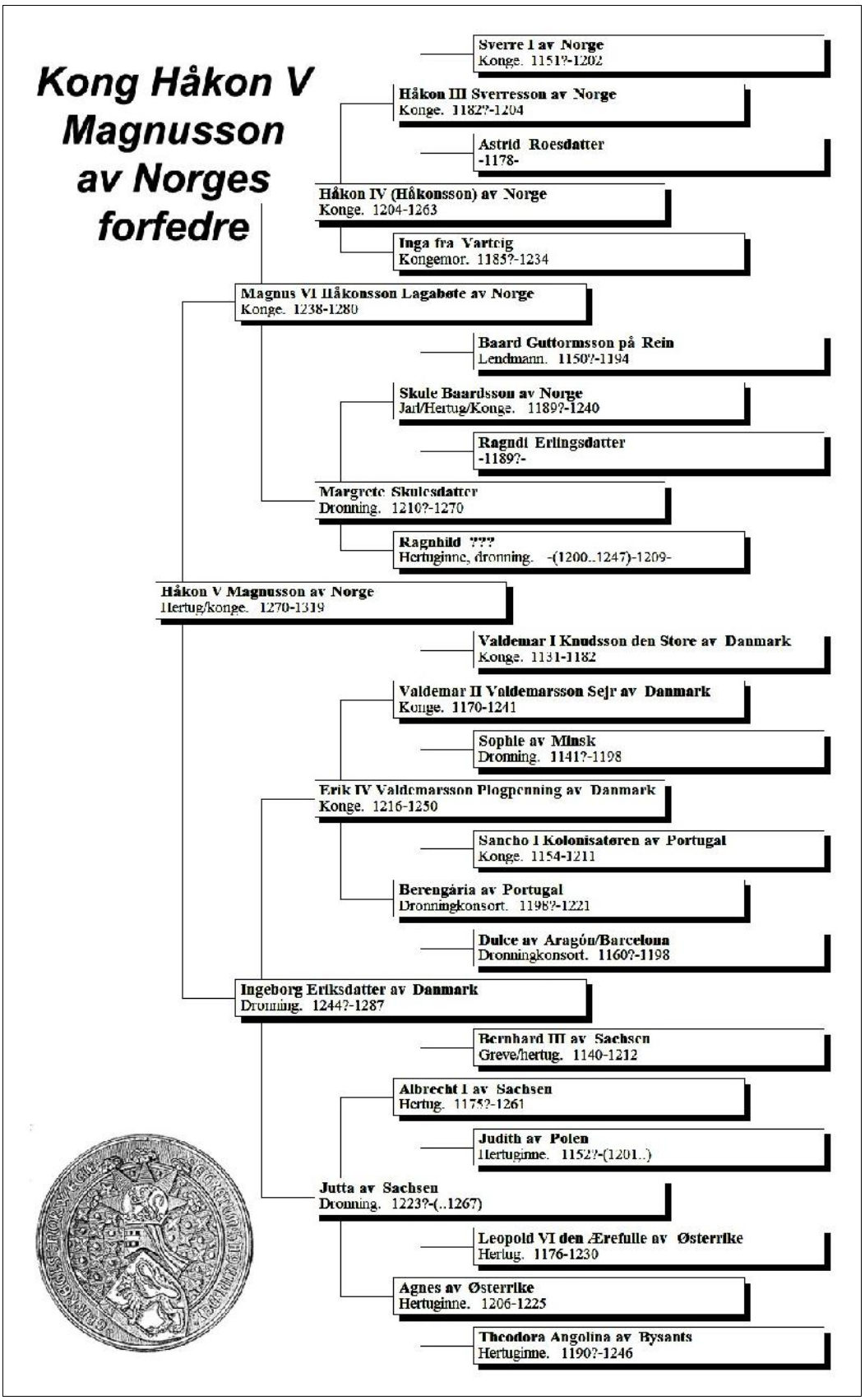
Sikkert er at fru Herdis var død noen tid før 26.09.1363. Denne dag lot nemlig hr. Sigurd Havtorsson ved sin ombudsmann føre vidner for lagmannen i Bergen om sitt slektskapsforhold til fru Herdis (DN II 375, «Regesta Norvegica» VI, nr. 946). Det opplyses herunder at hr. Havtore og fru Ragndid var fullsøsken og lagmannen tildømte deretter hr. Sigurd arven etter fru Herdis inntil noen annen kunne bevise seg å være nærmere arveberettiget. At Havtoressønnene virkelig var fru Herdis' nærmeste arvinger er sikkert riktig, og hennes søsken og deres eventuelle etterkommere må altså være døde før henne.[51]

V:11 fm fm f

Håkon V Magnusson av Norge. Hertug/konge. Født 1270. Død 08.05.1319 på Tunsberghus.

Konge av Norge 1299 - 1319.

[51] Henning Sollied: Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter, NST Bind VIII (1942), side 126-129.

Håkon fikk hertugnavn i 1273. Ved farens død i 1280 ble han hertug over Opplandene, Oslo og Færøyene. Han ble hyllet og kronet i 1299 som nærmeste tronarving etter at broren Eirik døde sønneløs.

Han regjerte med kraft, opphevet jarle- og lendermannstitlene og begrenset biskopenes verdslige makt. Håkon fortsatte krigen med Danmark til 1309, da fred ble sluttet i København.

Håkon V prøvde seg fram i mange ting. Han hadde også mangfoldige ekteskapsplaner. I 1294 forhørte han seg hos den engelske kongen om råd og hjelp til å finne en høvelig engelsk dame, som han selv senere ville komme over og se på. Men alt i 1295 inngikk Audun Hugleiksson i Paris på hans vegne ekteskapsavtale med Isabella av Joigny, en slektning av Frankrikes dronning. Forlovelsen var nærmest et ledd i en militær støtteavtale, rettet mot England. Audun opptrådte her med generalfullmakt fra kongen, så det er uvisst om han har kjent seg forpliktet til å innhente

noen tillatelse til forlovelsen fra hertug Håkon selv. Episoden kan derfor tenkes å være en av dem som i tidens fylde kostet Audun hodet. I hvert fall ble det ikke bryllup her heller. I stedet giftet Håkon seg i 1299, mens han ennå var hertug, med sin firmenning, den nordtyske grevedatteren Eufemia av Arnstein. Under parets kroning i Oslo 1. november 1299 tok overdådigheten henimot orientalske former. Man kunne, etter de islandske annalene, gå de omkring 700 meterne ute fra Ørene til Hallvardskirken på «dunklær, kostbar silke og baldakin».

Det er klart at denne kongelige giftermålspolitikken har sammenheng med at Norges samkvem med utlandet, handelsmessig og ellers, ble viktigere. Kongens giftermål med utlendinger hadde da den samme mening for det norske samfunnet som eksogami i alminnelighet har. I stedet for isolasjon innebar disse giftermålene nyttige forbindelser utad. Den politiske nytten kunne likevel noen ganger være diskutabel. Tvisten om dronning Ingeborgs medgift medførte spente forhold og til dels krig mellom Danmark og Norge gjennom flere tiår.

Man skal ikke glemme at selve hovedårsaken til at kongen søkte make utenlands, uten tvil var den samme som fikk enhver bonde til å finne seg kone på eget sosialt nivå. Her var størrelsen av medgiften i begge tilfeller en hovedsak. Giftermålstraktaten mellom kong Eirik Magnusson og Margrete Alexandersdatter i 1281 fastsatte en medgift på 14 000 mark sterling. Dette var virkelig en betydelig sum når den norske kongens årlige skatteinntekt er beregnet til 3000 norske sølvmark, som endog var noe mindre enn 3000 mark sterling. Brudgommen måtte riktignok legge imot en klekkelig morgengave på 1400 markebol jord. Det var likevel den store forskjell at medgiften kom utenfra til landet, mens landskylda av morgengaven forble her.

Giftermålsforbindelsene mellom det norske kongehuset og utenlandske fyrstehus var altså meget forståelig både ut fra hva man må kalle statsfinansielle hensyn og av hensyn til kongens privatøkonomi. Fremfor alt var de uunngåelige etter tidens forestillinger om kongens opphøydhet. Det er imidlertid lett å se at systemet pekte mot kongefellesskap, ved at samme person kunne bli arving til flere kroner. I Norges tilfelle, riket som var det økonomisk minst betydelige av de selvstendige kongedømmer innen synskretsen, pekte giftermåls- og arvesystemet dermed automatisk mot nasjonal underordning under sterkere, utenlandske interesser.

Allerede giftermålstraktaten av 1281 var en potensiell unionstraktat med Skottland. Den gjorde kong Eiriks og Margretes barn til arvinger av den skotske tronen, så fremt kong Alexander ikke etterlot seg ektefødte arvinger. Det var deretter trolig bare rene tilfeldigheter av biologisk-familiær art som hindret at Norge allerede sist på 1200-tallet kom inn i en treriksunion med Skottland og England. Kong Alexander og hans eneste sønn var virkelig begge døde uten avkom i 1286, og kong Eiriks eneste barn Margreta ble anerkjent som Skottlands arving. Samtidig kom det i stand giftermålsavtale mellom den lille Margreta og den engelske tronarvingen Edvard. Bare den seksårige Margretas død under overfarten høsten 1290 forhindret at hun ble Englands og Skottlands dronning. Da verken kong Eirik eller hans eneste bror Håkon fikk noen sønner, og heller ikke fikk andre arvinger før 1297, kunne Margretas ekteskap meget lett ha kommet til å forene alle de tre nordsjøkronene.

Det norske dynastiet ble i stedet innfiltret i forbindelser østover og sørover. Allerede fra slutten av 1280-årene ble den norske kongen innviklet i indre danske stridigheter, med leidangstog sørover i 1289, 1290, 1293 og 1295. Kong Eirik var i 1295 endelig i stand til å sikre seg bruksretten til den famøse Ingeborg-arven, jordegods i Danmark, foruten de to danske borgene Hunehals i Nord-Halland og Hjelm ved Jyllands østkyst.

Kong Håkon V trappet sterkt opp dette norske engasjementet øst- og sørover. I 1312 lot han de to eneste ektefødte kongsdøtrene, den 11-årige Ingebjørg Håkonsdatter og den 15-årige Ingebjørg Eiriksdatter, gifte bort til de to svenske kongssønnene og nære tronarvingene, hertugene Erik og Valdemar.

Han knyttet øyensynlig disse giftermålsforbindelsene som et ledd i sine politisk-økonomiske fremstøt langs den danske og svenske kysten av Kattegat. I virkeligheten ble han selv mer brukt i det spill hans svigersønn drev for å sikre seg både den svenske og norske kronen. Det var gode utsikter til at hertugens spill kunne lykkes gjennom sønnen Magnus, som den 15-årige Ingebjørg Håkonsdatter fødte ham i 1316.

Våren 1319 lå kong Håkon V på dødsleiet i Tunsberg. Han var siste ledd på den ubrutte mannslinjen man regnet fra Harald Hårfagre, og siste mann av Sverres ættegren. Det kunne være naturlig om kongen her kastet et blikk tilbake. I fall han gjorde det, kunne han ha grunn til å føle atskillig tilfredshet og stolthet, både på egne og kongeættens vegne. Det samfunnet der stamfaren mer enn fire hundre år tidligere hadde vunnet kongemakten, var i den tid som hadde gått, blitt fullstendig omskapt. En løs samling nokså enkle bondesamfunn var blitt forvandlet til en politisk og sosial enhet, styrt og dominert av en nasjonal elite av kongsmenn og kirkemenn. Som ledd i dette var det utviklet en elitekultur, hvis litterære og kunstneriske skaperverk skulle bestå gjennom århundrene. Selve gjennombruddet til en tidsmessig middelalderstat hadde skjedd under kongene av Sverre-ætten, og nærmest et kongelig enevelde, gjennom et kirkelig-verdslig ombudsverk, hadde Håkon V selv nådd.

Det ville være for mye å si at kongeætten hadde vært en hoveddrivkraft i det som hadde skjedd. Skal man tale om hoveddrivkrefter, må det være den sterke økningen i folketallet som hadde presset fram lagdelingen i samfunnet, og dernest kanskje samspillet mellom det norske og det europeiske kulturmiljøet. Likevel hadde samfunnsomformingen foregått i et vekselspill med kongedømmet. Energiske og, fra 1177, velutdannede konger hadde ofte med utmerkelse spilt den stjernerolle historien hadde tildelt dem. Når det norske samfunnet i 1319 var blitt mer av en enhet enn tilfellet var med de fleste andre europeiske land, hadde disse hovedrolleinnehaverne, ikke minst av Sverres ætt, sin personlige andel i det.

Tiden omkring 1300 var likevel mer en tid for jurister enn for historikere. Om Håkon V på sitt siste var opptatt av historiske vyer, kan være tvilsomt. Sikkert er at han, eller iallfall hans omgivelser, var opptatt med ved rettslige tiltak å forebygge fremtidige farer. Den 20. april, tre uker før kongen døde, utferdiget kansleren Ivar Olavsson, merkesmannen Pål Eiriksson, kongens svigersønn Havtore Jonsson og fem andre fremtredende menn et dokument i Tunsberg. De vitnet at de hadde lovet kong Håkon og svoret på det hellige kors «og mange andre helligdommer» at

de skulle overholde kongens ordning angående kongearv og formynderstyre. Dessuten hadde de svoret at de skulle være forlikte og samrådige «og ikke dra inn noen utenlandske menn til å ha borger, rå for sysler eller ha noen myndighet over Norges konges undersåtter, verken under rikets arvings mindreårighet eller siden når han er fullmyndig».

På dette tidspunkt må det ha vært klart at arvingen, den treårige svenske hertugsønnen Magnus Eriksson, også ville bli tatt til svensk konge. Det ble han samme sommeren. Kong Håkon V kan umulig ha vært bekymret over denne utsikten; den var en naturlig følge av hele hans konsekvente giftermålspolitikk gjennom snart 20 år. Hans svigersønn hertug Erik, død 1318, var jo under enhver omstendighet innehaver av et svensk fyrstedømme, og var i den egenskap en reell makthaver i Sverige, noenlunde på linje med kongen. Det som Håkon V på sitt dynastis vegne måtte frykte, var at de norske kongsombudsmennene nå skulle være så redde for å bli fortrengt av svensker at de ikke ville ta den lille dattersønnen til konge.

Eden av 20. april viser at de sentrale kongsombudsmennene har drøftet disse spørsmålene. De har tross alt funnet det tryggest å holde seg til den nærmeste tronarvingen. Et frafall ville med sikkerhet ha skapt indre splittelse, der en av partene ville ha fått sterk svensk støtte, i Magnus Erikssons navn. Men de norske sentralombudsmennene godtok tronarvingen bare med forbehold. Det mest interessante punkt i eden er at selv ikke den myndige kongen skulle få velge sine ombudsinnehavere fritt, utenom kretsen av nordmenn. Denne begrensningen av dattersønnens fremtidige kongemakt var selvfølgelig ikke i kongsættens eller i Håkon V's interesse, men desto mer livsviktig for det norske ombudsmannssjiktet. Det ville uten tvil være grovt anakronistisk å gjøre Håkon V til en nasjonalist som satte «nasjonale» interesser over kongsættens. Det er altså all grunn til å tro at denne eden om samhold mellom de norske ombudsmennene er et verk nettopp av de menn som faktisk utferdiget dokumentet, ikke primært av kongen. Kanskje var Håkon allerede den 20. april så svak at han ikke medvirket aktivt, eller ikke visste om hele eden. Hadde han medvirket, ville det ha vært rimelig om han hadde vært blant utstederne og forseglerne; det ville ha styrket dokumentets autoritet. Det siste man ellers hører til Håkon V, er at han fire måneder før, 13. desember 1318, gav merkesmannen generalfullmakt til å opptre på hans vegne i rettshåndhevingen. Både selve fullmakten og den til ham å være usedvanlig lange tausheten etterpå tyder på at kongen alt i desember 1318 var temmelig svak.

Eden fra 1319 viser da at det statsbærende norske ombudsmannssjiktet hadde selvoppholdelsesdrift, stilt overfor det kommende kongefellesskapet. Om Norge skulle forbli en selvstendig politisk enhet, ville bero på om dette sjiktet fortsatte å være norsk, og om det i så fall ville forbli sterkt nok til å vareta sine særinteresser overfor konkurrenter som lett ville komme inn utenfra med en unionskonge.

Selve den samfunnsordningen som Håkon V presiderte over, stiller man seg i våre dager ofte sterkt kritisk til. Og det har man enhver rett til. Det er lett å se at stats- og kirkebygningen hvilte knugende på bondefolket. Vi ser at de fleste var fattige, og noen få, som bispene, uhyrlig rike. Sløseriet med materielle ressurser og menneskelige evner og muligheter var stort, og vi føler medlidenhet med ofrene.

Men selv om hvert menneske, historikere og historielesere ikke unntatt, har all rett og plikt til å dømme som de vil og kan, så er og blir det uhistorisk å dømme på annet grunnlag enn det tidens egne muligheter gav. Og sannheten er vel, blant annet, at med et så lite produktivt næringsliv som høymiddelalderen hadde, var fattigdommen og elendigheten viss, enten skatter og avgifter var noe høyere eller lavere, særlig med det raskt økende folketallet. Og det er lite mening i å tale om politisk og sosial frigjøring under de naturens trelldomsbånd som en slik økonomi medfører.

Og her kan man si at det meget betydelige politiske organisasjonsarbeidet i høymiddelalderen, i Norge og i andre land, la et nødvendig grunnlag for senere fremstøt. Man oppnådde en langt høyere grad av indre og ytre pasifisering. Dette, sammen med opphopningen av produksjonsoverskuddet på få hender, dannet forutsetningene for stadig økende varebytte, for yrkesspesialisering og dermed for den produktivitetsøkning som i sin tid kunne gi virkelig mening til talen om frigjøring, også for de mange.

Ser man på perioden under et slikt langtidsperspektiv, og verken glemmer det tidligere barbariet eller den langt senere utviklingen, finner man at det aristokratiske samfunnsherredømmet i høymiddelalderen slett ikke var et blindspor i historien; det var ett av de virkelig store sprangene fremover på den veien mot økonomisk og sosial frihet som vi ennå befinner oss på. Når man betrakter dette spranget, skal man bare ikke forestille seg at hertug Skule og hans samtidige var preget av overmenneskelig visdom og klarsyn. Også de hadde sin fulle menneskelige skjerv av forvirring og halvblindhet.

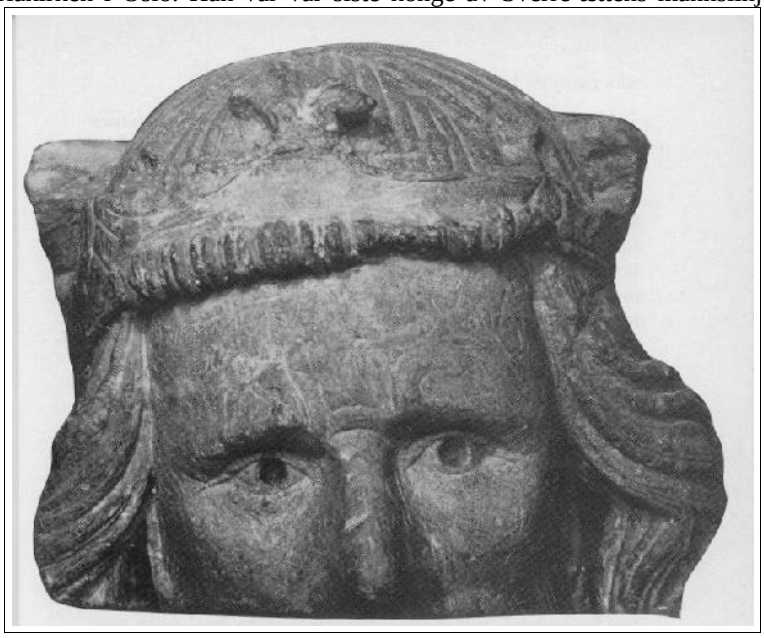
Mellom 01.05.1312 [Dronning Eufemias dødsdag] og 08.05.1319 [Kong Håkons dødsdag] ble det oppsatt et testamente fra kongen. Et sammendrag er trykt i «Regesta Norvegica», Bind III 1301-1319, nr. 1112:

«Testamente fra Håkon V for bl a de kongelige kapellene Mariakirken i Oslo, Apostelkirken i Bergen, Olavskirken på Avaldsnes, Mikaelskirken på Tønsberghus og Bjarne Audunsson [Bare den delen av testamentet som omfatter gavene til disse fem er bevart]: Mariakirken får 500 mark brent sølv, 100 markebol i Viken i tillegg til det den alt har fått til bygging, reparasjoner, vedlikehold av takene, tepper, bøker og annet utstyr og 300 mark brent for innkjøp av jordegods innen eller utenlands og som skal gå til underhold av kapellets studenter. Prosten får kongens flyttbare kapell med sølvkorset og messeboken som dominikaneren Hjalm skrev. Prosten skal for dette bespise 60 fattige på kongens dødsdag og 7 fattige klerker hver lørdag. Kommunet skal ha Ljan og to breviarer; det ene, beregnet på å transporteres, skal brukes av klerker som med prostens tillatelse er på reise utenfor kollegiet, det andre er skrevet i Paris og skal nyttes av dem som pleier syke. Kommunet skal for dette bespise 60 fattige og 13 andre på kongens årsdag, vaske føttene deres og gi dem 5 penninger og et stykke vadmål og bespise 8 fattige klerker hver lørdag. Kongens og dronning Eufemias årsdag skal feires med sang, klokkeringing og annet som hører til. Apostelkirken får 70 mark brent til en tavle med utstyr til å oppbevare relikvier av samme type som den Mariakirken i Oslo har,

dessuten forskjellige messeklær, bl.a. av silke, og liturgisk utstyr og alle inntekter av Hjaltland og Færøyene så lenge byggearbeidene pågår. Olavskirken får messeklær, bøker og relikvier, som nå befinner seg i kirken, og silketøy i rødt og med gullmønster, en sølvduk, forskjellig liturgisk utstyr, en kirkeklokke som Sigleiv [Susse] fikk støpt i England og alle inntekter av Karmøy så lenge byggearbeidene ved kirken pågår. Kirken får bekreftet alle privilegier og friheter den har fått fra kongen og avdøde dronning Eufemia. Mikaelskirken får klær, bøker, relikvier og annet liturgisk utstyr [avskriften slutter før alle gavene til Mikaelskirken er regnet opp]. De tre første kapellene får dessuten stadfestet alle sine privilegier. Bjarne Audunsson får 20 mark brent.
Avskrift (papir): Det kongelige Bibliotek, København - Barth E s 760-764.
Trykt: DN IV nr 128 (gavene til de 4 kapellene), jfr DN XIX nr 484. Nevnt: RN IV nr 9 (gaven til Bjarne Audunsson)».

På sitt dødsleie utpekte Håkon sine nærmeste rådgivere, med kansleren i spissen, til regenter for dattersønnen Magnus Eriksson.

Håkon ble gravlagt i Mariakirken i Oslo. Han var vår siste konge av Sverre-ættens mannslinje.[52]

Fragment av en steinskulptur i Nidarosdomen, antagelig av Håkon Magnusson som ble konge over hele riket i 1299. Kong Håkon var den første konge som ble kronet i Oslo, og fra hans tid regnes byen som rikets hovedstad.

Fra norsk Wikipedia:
«Håkon V Magnusson (* 1270 - † 1319) var Norges konge mellom 1299 og 1319.
Fra 1284 til 1299 var han hertug over Oslo, Opplandene, Færøyene, Ryfylke og Hjaltland med uinnskrenket rådevelde.
Håkon er for øvrig kjent for byggingen av Akershus festning, Vardøhus festning og Båhus festning, og for at han gjorde Oslo til Norges rikshovedstad i 1314.
Han ble omtalt som Hákon Háleggr (den høye) Magnússun (norrønt i Flateyjarbók), og Håkon Langben (dansk).

Håkon var sønn til Magnus VI Håkonsson Lagabøte og Ingeborg Eriksdatter av Danmark. Magnus Lagabøte delte kongeriket mellom sine to sønner Eirik og Håkon. Eirik som var eldst, ble konge i 1280, mens den yngre broren, Håkon, fikk hertugtittel allerede i 1273. Håkons hertugvelde var formynderstyrt frem til 1284 da den 14 år gamle Håkon fikk regjeringsmakt. Hertug Håkon utviklet Oslo betydelig. Det gamle Oslos sentrum ble utvidet på sørøstsida av Alna da fransiskanerne, etter invitasjon fra hertugen, etablerte kloster på sørøstsida av Alna, i skyggen av Ekebergåsen. Det skal visstnok allerede ha ligget en kirke i området som Fransiskanerne overtok. Grunnsteinen til Akershus festning ble lagt noe senere på 1290-tallet.

Da broren, kong Eirik II Magnusson, døde 16.07.1299, og Håkon overtok kongemakten over hele Norgesveldet, overtok Oslo som kongesete etter Bergen. I 1314 ble også det politiske tyngdepunktet flyttet til Oslo i og med at Håkon gav prosten i Mariakirken rikets segl til evig tid.

Oslo hadde nå blitt Norgesveldets nye rikshovedstad.

Sammen med dronning Eufemia av Rügen fikk han datteren Ingebjørg Håkonsdatter, født 1301, gift i 1312 med Erik Magnusson av Södermanland.
Hans eldste datter, Agnes Håkonsdatter (* 1290 - 1319 -), var hans "uekte" barn som giftet seg i 1302 med lendmannen Havtore Jonsson til Sudrheim og Borregård (* 1275 - † 1320), og deres to sønner Jon og Sigurd ble

52 Cappelen's Norges Historie, Bind 3, side 454-460; Bind 15, side 173. Norsk Biografisk Leksikon, Bind V (1931), side 173-180. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 349. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 828. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 52, 95.

senere sentrale i norsk politikk.

Håkon regjerte landet til sin død på Tunsberghus 08.05.1319. Han ble begravet i Mariakirken i Oslo. Graven er markert med en steinplate.

Med Håkon døde Sverre-ætten ut på mannssiden, og Eriks og Ingebjørgs sønn Magnus ble i 1319 konge både i Norge og Sverige.

Gravsted.

I 1624 ble Oslos befolkning tvangsflyttet til området rundt Akershus festning, og hus og kirker i gamle Oslo ble jevnet med jorden. Også Mariakirken ble brukt som steinbrudd, og først i 1868 ble det utgravd. Dessverre tok arkeologen bare vare på ett eneste fullstendig skjelett, i tillegg 19 kranier til de anatomiske samlingene i Kristiania universitet. I 1961-63 pågikk nye utgravninger, og i murte hvelvgraver under kirkekoret fant man levningene etter kong Håkon, dronning Eufemia og hennes far kong Witzlav, som døde i Oslo i julen 1302 på besøk hos sin datter. De ble identifisert av dr.med. Per Holck ved aldersbestemmelse av tennene. Ett av kraniene stemte overens med kong Håkons alder, likeså ble dronning Eufemias hodeskalle identifisert. Det ble vurdert å gravlegge dem i Nidarosdomen, men i samråd med kong Olav ble levningene overført til slottskirken på Akershus, festningen som kong Håkon selv lot bygge, der man mente at også Sigurd Jorsalfare lå. 29.09.1982 ble det holdt en seremoni på Akershus slott, med kong Olav og kronprinsparet til stede.

"Hellig Haakon"

Håkon V Magnusson så sin kongsgjerning i et kristent perspektiv. Han gikk til daglig enkelt kledd, ga strenge påbud til sine sysselmenn om rettferdig behandling av sine undersåtter og straffet strengt overgrep som ble begått. Han ga påbud om å lage overnattingssteder for pilegrimer på vei til Nidaros, stimulerte misjonsarbeidet og glemte aldri å regulere arbeidsfolkets lønninger. Han ga store gaver til kirkene og bygde Mariakirken i Oslo. Samtidig var han europeisk orientert, og særlig gjennom dronning Eufemia hadde hoffet nær kontakt med europeisk kultur- og åndsliv.

Det fortelles at hele Oslo sørget da han døde, og at det skal ha skjedd flere mirakler ved hans båre. I Mariakirken fantes et Håkons-alter, og det fortelles at kongen helt frem til reformasjonen ble holdt for å være hellig. Et diplom fra 1424 omtaler "de hellige Konger Magnus og Haakon" som lovgivere, og to andre forteller at Henrik Krummedike hadde skjenket gods til den hellige Håkons alter i Mariakirken i Oslo. Christian II skal ha søkt pave Leo X om at to helgener, "Hellig Eler og Hellig Hogen", ble kanonisert. Paven svarte unnvikende, men tillot i 1521 kong Christian å holde messer for dem, feire festdagene deres og dekorere gravene deres og steder der relikviene deres ble oppbevart. Men dette ble stoppet av reformasjonen i 1537.

At Håkon V Magnusson ble æret som helgen, ikke bare i Oslo og på Østlandet, men også utenlands, viser denne folkevisen:

"Der kom Bud for Oslo ind og ingen Mand dem kjende:
død var hellig Haakon Konning Sankt Olaf Kongens Frende.
Død var hellig Haakon Konning og Gud kaldte ham af dage:
han blev ført i Oslo ind, i Mariekirke lagdes han i Graven."
(Dansk håndskrift fra ca. 1560)

Etterkommere.

I en liste over oldsaker i Bergen Stift fra 1600-tallet nevnes at det i en forfallen og senere forsvunnet steinkirke på gården Qvale (Hvål) i Sogndal prestegjeld skulle ha vært en gravstein med en innskrift som anga den gravlagte som "tredie Mand fra hellig Kong Haagen". Beskrivelsen passet på Håkons datterdatters sønn, oldebarnet Håkon Jonssøn, som nettopp var eier av gården Hvaal. Kong Håkons datter Ingebjørg var i andre ekteskap gift med Knut Porse, hertug av Samsø, Halland og dansk Estland. De fikk sønnene Håkan og Knut, som begge døde i svartedøden, og datteren Birgitta, som giftet seg med Jon Havtoresson, Agnes Håkonsdatters sønn. De fikk blant andre sønnen Håkon Jonssøn (* 1345 - † 1391). Han skal dermed ha vært dattersønn av begge Håkons døtre, Ingebjørg og Agnes, og dermed "tredje mann fra kong Håkon" dobbelt opp.

Blant Håkons etterkommere var 4 x tippoldesønnen Knut Alvsson, som ble gravlagt i Mariakirken i Oslo flere år etter sin død.»[53]

(Barn IV:6, Far VI:21, Mor VI:22)

Utenfor ekteskap med neste ane.

Barn:

Agnes Håkonsdatter til Sudreim. Født omkring 1292. Levde 1312 på Sørum (Sudreim, Skedjuhof), Sørum (AK). (Se IV:6).

Gift 01.11.1299 med **Eufemia av Arnstein.** Dronning. Født omkring 1280. Død 01.05.1312.

Dronning av Norge 1299 - 1312.

Hun var grevedatter fra Nord-Tyskland, og Håkons firmenning. Hennes far var fyrst Wizlaw II av Rügen.

Under parets kroning i Oslo tok overdådigheten henimot orientalske former. Man kunne, etter de islandske

[53] Wikipedia.

annalene, gå de omkring 700 metrene ute fra Ørene til Hallvardskirken på «dunklær, kostbar silke og baldakin».

Fyrst Wizlaw, kong Håkons svigerfar, var i Norge i anledning festemålet mellom kong Håkons datter Ingebjørg og hertug Erik. Hans testamente ble da oppsatt og datert 27.12.1302 («Regesta Norvegica» III, nr. 66):

«Testament for fyrst Wizlaw II av Rügen. Følgende punkter angår Norge: Fyrsten ønsker å bli gravlagt i Mariakirken, som får 100 mark rent sølv norsk vekt til byggearbeider. Kollegiet ved kirken får 100 norske mark for å lese messe og gi mat til 50 fattige på årsdagen for hans død. Hallvardskirken får 100 norske mark for at det skal leses messe på årsdagen hans både der og i alle sognekirkene i Oslo. Han gir mindre pengesummer til ulike geistlige institusjoner i Oslo: dominikanerne, fransiskanerne, Hovedøy kloster, Nonneseter kloster, Nikolaskirken, Klemenskirken, Korskirken og St Laurentiushospitalet. Ellers får dronning Eufemia 2 store sølvboller, en gave fra kongen av Sverige, en annen datter 6 små sølvboller som var en gave fra dronning Eufemia, og en tredje datter som oppholder seg hos den norske dronningen får 200 slaviske mark. Hertug Henrik av Mecklenburg får et forgylt sølvbelte som er en gave fra den norske kongen. Testamenteksekutorer er kong Håkon, hertug Erik av Sverige, hertug Valdemar av Sverige og herr Erik av Langeland. Vitner: kong Håkon, dronning Eufemia, hertug Erik av Sverige, grev Jacob av Halland, hertug Eriks drottsete Arnbjørn Sigstensson, kong Håkons kansler Åke, fyrst Wizlaws kapellan og sekretær Lambert Pralenberg og andre geistlige og lekmenn.

Beseglet av fyrst Wizlaw og hans kapellan Lambert Pralenberg.»

Original (latin pergament): Staatsarchiv Stettin (Mser I 33) nr 125 fol 41 v (Codex Rugianus).

10.12.1305 ble følgende vitnebrev utferdet i Bergen (DN III 61, «Regesta Norvegica» III, nr. 307):

«Allum monnum þeim sem þetta bref sea eda hœyra senda Jorunder med guds miskun ærkibiskup i Nidarosi, Erlender biskup i Færœyium Ketill biskup i Stavangre, Arne biskup i Biorgvin oc Jngiællder biskup i Hammre, Biærne Ærlingsson, Jon Rognalldzson Sæbiorn Hælgason, Biærne Lodensson Velent af Stikl[an] Ake canceler Snara Aslaksson, Erlinger Amundarson, Salamon korsbroder i Nidarose, Gibbun markskalk oc Biarne Audunar son q. g. oc sina. Ver gerom allum monnum kunnigt at þa er lidnir varo fra burd vars herra Jesu Christi þushundrat vetra. ccc. oc fim veter, lett var hinn virdulege herra Hacon Noregs konongr a freadagin nesta eftir Nicolaus messo kalla oss firir sik i bræida stofo i Biorgvin oc lysti þvi firir oss oc vider kenndizst at han hafde tæikit alla hæiman fylgiu varrar virdulegrar fru Evphemie med guds miskun Noregs drotnengar, þriu þushundrud marka brændra at kolneskre vett, oc at herra Vislæif greiddi hana alla af hondom, oc feck þar af æiftir bode oc skipan sialfs konongsens hærtoganom Waldemare firir sunnan aa j Jutlande tvau þushundrada marka brendra, en at kolneskre vagh, er varr hinn virdulege herra konong renn lede honom med þeiri vissu sem þar er firir gorr. Sva endrnyade hann oc, oc stadfæisti med alla varra samþyct at fyrnæfnd vor fru drotnengen skal hafa æiftir hans dagha i tilgiof sina medan hon livir Bygdœy vider Osslo med allum lunnendom, bui oc allu adru lausafe þvi sem þar ligger til, oc um fram þa tiu hundrad marka rennto aat atta ærtoga smiœrvi oc allum adrum fornom auralogum af visœyri hans i þeim stadum sem hann skipar hænne oc næfnir sidarr mæir i adrum brefom sinum þar sem henne er haghlegazt med þeiri græin sem þau onnur bref hans vatta sem þar ero um gorr. Jattadom ver oc varom virdulegom herra konongenom oc sva fyrrnæfndri varre fru drotnengenne at ver skulum þetta stadfastlega hallda oc styrkia hana til þessa oc allz annars þers sem henne værdi til gagns oc æro. Oc til sanz vitnis burdar settum ver vor imzsigli firir þetta bref er gort var i Bergvin, a þui are oc þeim dæigi sem fyr sæigir.»

Kilde: Efter Afskriften i Barth. IV. (E) 298-300 af en tabt bergensk Codex.

Sammendrag:

«Vitnebrev fra erkebiskop Jørund av Nidaros, biskopene Erlend av Færøyene, Kjetil av Stavanger, Arne av Bergen og Ingjald av Hamar, Bjarne Lodinsson, Weyland av Sticklaw, Åke kansler, Snare Aslaksson, Erling Åmundesson, Salomon, kannik i Nidaros, Gibbun marskalk og Bjarne Audunsson: Var tilkalt av kongen i Breidastova i Bergen da kong Håkon [Magnusson] kunngjorde at han hadde mottatt hele dronning Eufemias medgift, 3000 mark kølnsk vekt, av fyrst Wizlaw, hvorav 2000 mark var utbetalt som lån til hertug Valdemar av Sønderjylland mot den sikkerhet som tidligere er stilt (Jfr nr 228). Kongen fornyet også med utstedernes samtykke dronningens tilgave, nemlig Bygdøy ved Oslo med alt som tilhører den, og som fast inntekt 1200 (tiu hundrad) mark verd 8 ørtoger smør og andre gamle betalingsmidler av vissøren på de steder han bestemmer i egne brev og det er best for henne, på de betingelser som hans tidligere brev om dette fastsetter (nr 306). Utstederne lover å overholde disse bestemmelsene.

Beseglet av utstederne.»

Avskrift (papir): Det kongelige Bibliotek, København. [54]

Fra norsk Wikipedia:

«Eufemia av Arnstein (også av Rügen) (* ca. 1280 - † 01.05.1312) var Norges dronning fra høsten 1299 til sin død. Hun er særlig kjent som mesén for Eufemiavisene, tre ridderromaner hun tok initiativ til å få oversatt til svenske parrimede (rim)vers i henholdsvis 1303, 1308 og 1312.

Hun var datter til fyrst Vitzlav II av Rügen (* ca. 1240 - † 1302) og Agnes av Braunschweig-Lüneburg.

Eufemia vokste opp i en søskenflokk på åtte: fire jenter og fire gutter. Eufemia var en av de yngste (kanskje den yngste).

I norsk historieskriving, med tradisjoner tilbake til Peter Andreas Munch, har det vært en seiglivet oppfatning at Eufemia var datter til grev Günther av Rupping (og Vitzlavs barnebarn). Hun har dermed vært omtalt som grevedatter, Eufemia av Ruppin og Eufemia av Rupping og Arnstein. Kilder fra Rügen forteller imidlertid at Eufemia

[54] Cappelen's Norges Historie, Bind 3 side 455, Bind 15 side 426. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 52.

var fyrst Vitzlav IIs datter. I Vitzlav IIs testamente som han undertegnet i Oslo 27.12.1302 er to store sølvboller testamentert til "fru dronning av Norge, min kjære datter".

Eufemias giftermål med daværende hertug Håkon Magnusson ble avtalt på et møte i Stralsund høsten 1298. Sendebud for kong Erik Magnusson og hertug Håkon hentet Eufemia i Stralsund og førte henne sjøveien til Oslo våren 1299. Hun brakte med seg sitt bibliotek, som skal ha vært et av Europas mest rikholdige. For øvrig fulgte det en medgift med Eufemia på 3000 mark brent sølv etter kølnsk vekt, som Håkon senere brukte til å gjøre strategiske landinvesteringer.

Eufemia ble ektet til hertug Håkon Magnusson i Mariakirken i Oslo i 1299, ifølge islandske annaler i mai. I morgengave fikk hun jordegodset og øya Bygdøy og en fast inntekt på 1200 mark.

I november 1299 ble Håkon og Eufemia kronet til konge og dronning over Norge. De ble etter alt å dømme kronet i Oslo, en handling som gjorde byen viktigere i rikssammenheng. Byen regnes gjerne som Norges hovedstad fra dette tidspunkt, en rolle den overtok fra Bergen.

Eufemia og Håkon fikk datteren Ingebjørg i 1301, parets eneste ektefødte barn. Julen 1302 ble det feiret festermål mellom den ett år gamle kongsdatteren Ingebjørg og den tjue år gamle kongssønnen hertug Erik av Södermanland. Til stede var Eufemias far Vitzlav, Eufemias søster Sofia, hertugens bror kong Birger Magnusson av Sverige, greve Jacob Nielsen av Halland, og mange flere.

Ingebjørg ble en mektig kvinne i Sverige så vel som i Norge. Hun ser også ut til å ha videreført sine foreldres interesse for utbredelse av kultur og litteratur. Hun kan ha vært den Ingeborg som tok initiativet til å få oversatt deler av Kongsspeilet til latin, noe Bengt R. Jonsson nevner i den posthumt utkomne utredningen "Erikskrönikans diktare" (2010). Jonsson peker i samme utredning på Ingebjørg som initiativtaker til Erikskrøniken - krøniken som omtaler miljøet i Oslo omkring 1300 i til dels detaljerte ordelag.»[55]

Barn:

Ingeborg Håkonsdatter. Prinsesse, hertuginne. Født 1301. Død omkring 1360.

Gjennom Ingeborg fortsatte Sverre-ætten som regjerende kongehus i Norge inntil Olav Håkonssons død i 1387.

Ingeborg ble i august 1309 trolovet med junker Magnus Birgersson, sønn til Kong Birger av Sverige, i Mariakirken i Oslo.

Hun ble senere gift med Hertug Erik i 1312 og Knut Porse i 1327.

26-28 juni 1319 ble det inngått en avtale om kongefellesskap mellom Norge og Sverige (DN VIII 50, «Regesta Norvegica» III, nr. 1129):

«Avtale mellom nordmenn og svensker om kongefellesskap, utstedt av biskop Karl av Linköping, Knut lagmann, Erik Toresson, Sigge Hallsteinsson, Stefan Röreksson, Gisle Elinesson og Knut Porse: Utstederne lover, på vegne av seg og Sveriges menn, å ta Magnus, sønn av hertug Erik og kong Håkon [Magnussons] datter Ingebjørg, til konge i Sverige, hvis dette ikke allerede er skjedd. Magnus skal deretter senest innen 1. august komme til Lödöse, for derfra å dra til Tønsberg for hylling. Seinere skal han hver mikkelsmesse (29. september) normalt veksle oppholdssted mellom de to land og være like lenge i begge. Stormennene (rikis menn) i de to land skal ikke følge ham lenger enn til grensen. Det blir videre gitt bestemmelser om bruk av kongens inntekter i Norge, om at svenskene skal yte nordmennene tilsvarende hjelp som de har mottatt av dem, og spesiell tillatelse for nordmenn til å tjene kongen og hans mor i Sverige. Utstederne forsikrer også at kong Magnus var i live da de forlot Sverige.

De verdslige utstederne avla ed på denne avtalen, og biskop Karl høytidelig løfte. De lovet også at erkebiskopen av Uppsala og 24 svenske riddere skulle avlegge tilsvarende løfte eller ed. Erkebiskop [Eiliv] av Nidaros [og biskop Håkon av Stavanger (mangler i teksten, men er sannsynligvis uteglemt, siden han var med på å besegle)] avla samme løfte som biskop Karl, og følgende norske lendmenn og riddere avla ed: Ivar Olavsson kansler, Peter Andresson, Sæbjørn, Helgesson, Snare Aslaksson, Erling Vidkunnsson, Pål Eiriksson merkesmann, Sigurd Ormsson, Bjarne Audunsson, Eiliv i Naustdal, Finn Ogmundsson, Ivar Ogmundsson, Jon Bjarnesson, Smid Eiriksson, Trond Hallvardsson, Håkon Toresson, Gaute Isaksson, Sigvat på Leirhol, Onund Borgarsson, Torvald Hallvardsson, Torgeir Simonsson, Aslak Olavsson, Guttorm Kolbjørnsson, Guttorm Helgesson, Andres Kyrning, Sigurd Jonsson, Hallkjell Hallkjellsson, Hauk Erlendsson, Munan Bårdsson, Guttorm Sigurdsson og Eindride Petersson. Nordmennene underkastet seg erkebiskopen av Uppsalas og biskopen av Linköpings dom og svenskene erkebiskopen av Nidaros' og biskopen av Stavangers i tilfelle de skulle bryte avtalen.

Beseglet av utstederne, erkebiskop [Eiliv] av Nidaros, biskop [Håkon] av Stavanger og med riksrådet i Norges alminnelige segl.

Avskr (latin papir): Det kongelige Bibliotek, København - Barth E s Il -IS; AM Apographa - Kbh.

Trykt: DS III nr 2196; Middelalderdok nr 68 (også i overs).

Det har vært uenighet i forskningen både om avtalens art, bl.a. om den skal oppfattes som en

55 Wikipedia.

unionstraktat mellom de to land, og om dens form, om den opprinnelig har vært skrevet på latin og om nordmennene har utferdiget et eget brev som nå er tapt. Jfr bl.a. Rydberg Traktater s 399 ff; S. Clason, SHT 1889 s 54 ff; H. Jägerstad, Hovdag och råd s 240 ff; G.A. Blom og R. Hagland, VidenskSelsk-SkrTrh 6, 1980».[56]

T. v. Ingeborg Håkonsdatters delvis ødelagte bilde i Linköpings domkirke. T. h. Segl for hertuginne Ingebjørg. Den norske riksløven med øks og folkungeløven på skråbjelker er avbildet på bannerne. (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Ingeborg eller Ingebjørg Håkonsdatter (* 1301 - † ca. 1360, senest 1364) var en norsk prinsesse, datter til kong Håkon V Magnusson av Norge (sønn til Magnus Lagabøte) og Eufemia av Arnstein. Ingeborg ble gift med svenske hertug Erik Magnusson av Södermanland. Hun kalles Ingeborg eller Ingebjørg på moderne norsk, og kalles Ingeborg i Sverige.

Ingeborg var fra tidlig alder forlovet med hertug Erik Magnusson. Da Erik krevde bryllup i 1308, vegret kong Håkon å gi bort sin datter, da han allerede hadde støttet Eriks bror, kong Birger Magnusson av Sverige, i den svenske maktkampen kjent som "Håtunaleken". Den norske kongen så rimeligvis ikke med blide øyne på en som utfordret kongemakten, selv i et naboland.

Erik gjorde senere en pilegrimsferd til Wien og hevet deretter sin forlovelse med Sofia av Mecklenburg-Werle († 1339), søsterdatter til kong Erik Menved av Danmark. Deretter presset han på for sin forlovelse med Ingeborg, noe han klarte å gjennomføre, til tross for at han hadde brutt alle sine løfter til Norges konge og nylig hadde vært i krig med ham. Erik og Ingeborg ble gift i 1312 i Oslo. Ingebjørg var da 11 år gammel og fødte sitt første barn, en sønn, da hun var 15 år gammel.

Etter Eriks død i Nyköping fikk Ingeborg Varberg slott som bosted, samt Axvalls slott og len i Vest-Götaland, foruten Hunehals sør for Kungsbacka. Hennes sønn, tronfølgeren Magnus Eriksson, vokste opp på Varbergs slott under hennes overoppsyn. Sønnen ble norsk konge i 1319, etter at morfaren, kong Håkon V Magnusson, døde i 1319. Samme år ble han i Uppsala også valgt til svensk konge, sittende på armen til riksstyreren Mats Kettilmundsson. Norge og Sverige var da offisielt forent i en personalunion, og gjennom Oslotraktaten ble de nærmere detaljene regulert. Ingeborg fikk etter kongevalget sitte i det svenske riksrådet.

På Varbergs slott omga hun seg med hoff av hertug Eriks tidligere medhjelpere, blant andre dansken Knut Porse, hertug av Halland og Estland, som hun giftet seg med i 1327, men denne lykken ble kortvarig, da han døde allerede i 1330.

Barn med hertug Erik Magnusson
Magnus Eriksson av Sverige (* 1316 - † 1374), konge av Sverige og Norge.
Eufemia Eriksdatter (* 1317 - † 1363/1370),
gift med hertug Albrekt II av Mecklenburg (* 1318 - † 1379).

I sin redegjørelse for Christian 1.s nedstamning fra Svend Estridsen viser Poul Helgesen til Eufemia og Albrecht som mellomledd.

Barn med Knut Porse:
Håkon, hertug av Halland († 1350).
Knut († 1350?).

Hennes segl er kjent fra flere dokumenter og har et flott gravert og særpreget seglbilde. Det viser både

[56] Henning Sollied: Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter, NST Bind VIII (1942), side 116-117. Cappelen's Norges Historie, Bind 15, side 459. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 52.

den norske løve med øks og folkungeættens opprette løve lagt på skråbjelker - begge i form av lansefaner eller våpenbanner som blir holdt av en kvinneskikkelse med hodeklede og åpen krone og kledd i lange gevanter. Nedenfor armene hennes og på hver side er det en tønnehjelm med hjelmtegnene til hver av de to slektene. Seglets omskrift er

"S'INGIBURGIS : DEI : GRACIA : DUCISSE :SWEORvm".»[57]

V:12 fm fm m

??? Sigurdsdatter Hestbø. Abedisse?. Levde 1290.

Man vet ikke sikkert hvem som var mor til Agnes Håkonsdatter. Det er imidlertid mulig at det var den Gro eller Groa som var abbedisse i Nonnesæter Kloster i Oslo.

Abedissens mor het antagelig Gunhild, dette fremgår av et utdrag i «Regesta Norvegica», Bind III 1301-1319, nr. 20:

Kong Håkons 2. regjeringsår [10.08.1300 - 09.08.1301].

«Stadfestelsesbrev fra kong Håkon [V] for Groa abbedisse og hennes søstre (sødschinde) i Nonneseter kloster på Hokset som de fikk fra Groas mor Gunnhild».

Uten å kunne føre bevis har det blitt ført frem at hun kan være av Bolt-slekten eller en datter på Rein.

Uten å angi noen kilde angir videre engelsk Wikipedia at Agnes' mor het Gro Sigurdsdatter, mens motsvarende norsk Wikipedia angir navnet til Katharina Sigurdsdatter.

I et debattinnleg i Digitalarkivets «Brukerforum» 16.02.2010 skrev Lars Løberg:

«Noe sikkert om Agnes mor vil du ikke finne i kildene. Det som er klart, er at Agnes var Håkons frilledatter. Eufemia er altså definitivt ikke Agnes mor. Navnekombinasjonen Katarina Sigurdsdatter er åpenbart et forsøk på å konstruere tilbake fra navn i Agnes egen etterslekt, noen aktuell person med dette navnet er ikke kjent i kildene i rett periode. Den seneste diskusjonen om hvilken slektskrets Agnes' mor kan ha kommet fra, finner du i min artikkel om Hestbøætta i NST XL s 267-307.»

Lars Løberg behandler Agnes Håkonsdatters mulige forfedre inngående i

«Hestbøætta» (NST XL, hefte 4 (2006)

og i heftet:

«Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571».

1. ledd	Andres Gregoriusson, gift med ??? Ivarsdatter eller med søster til Sigurds hustru	Sigurd Ivarsson, gift med ??? Gregoriusdatter eller med søster til Andres hustru
2. ledd	Gyrid Andresdatter fra Stavanger bispedømme, gift med Vidkunn Erlingsson etter pavebrev 1291 (DN I 79)	??? Sigurdsdatter Hestbø, frilleforhold med hertug (senere kong) Håkon i Ryfylke tidlig i 1290-årene
3. ledd	Erling Vidkunnsson, født tidlig i 1290-årene	Agnes Håkonsdatter, født tidlig i 1290-årene
4. ledd	Ingeborg Erlingsdatter, gift etter pavebrev 1342 (DN VI 166) med	Sigurd Havtorsson til Giske (hennes 4-mening)

Mulig slektskap mellom 4-meningene Ingebjørg Erlingsdatter og Sigurd Havtoresson.

I den forbindelse diskuterte Lars Løberg bl. a. inneholdet i to pavebrev som jeg velger å gjengi regest for her:

Supplikk før 20.08.1291:

«Supplikk (petitio) fra ridderen Vidkunn Erlingsson i Oslo bispedømme og Gyrid Andresdatter i Stavanger bispedømme til pave Nikolaus IV: For å få slutt på alvorlig fiendskap mellom ættene deres, søker de om tillatelse til å gifte seg, trass i at Vidkunn har hatt omgang med ei kvinne som var beslektet med Gyrid i fjerde ledd.» («Regesta Norvegica» II, nr. 634).

Rom 20.08.1291:

«Mandat fra pave Nikolaus IV til biskop [Øyvind] av Oslo: Refererer søknaden fra Vidkunn Erlingsson og Gyrid Andresdatter om dispensasjon for å inngå ekteskap (nr 634), og overlater til biskopen å vurdere søknaden og eventuelt gi dispensasjon på pavens vegne.» (DN I 79, «Regesta Norvegica» II, nr. 635).

[57] Wikipedia.

Supplikk Avignon 29.09.1342:
«Supplikk fra [Pål Bårdsson], erkebiskop av Nidaros, og [Hallvard], biskop av Hamar, til pave Clemens [VI]: For å besegle freden og enigheten mellom de to familiene, ber de om at væpneren [nobilis domicelli] Sigurd Havtoreson og jomfru [nobilis domicelle] Ingebjørg Erlingsdatter må få lov til å inngå ekteskap, til tross for at de er beslektet i 4. grad.»
Påskrift: Dispensasjon kan gis. (DN VI 166a, «Regesta Norvegica» V, nr. 581).
Dispensasjonsfullmakt Avignon 29.09.1342:
«Dispensasjonsfullmakt fra pave Clemens [VI] til [Pål Bårdsson], erkebiskop av Nidaros og [Hallvard], biskop av Hamar: Da en kan vente seg mye godt for landet av et slikt ekteskap, mens en nektelse ville ha medført risiko for stor skade, kan Sigurd Havtoreson og Ingebjørg Erlingsdatter tillates å inngå ekteskap, skjønt de er beslektet i 4. grad.» (DN VI 166b, «Regesta Norvegica» V, nr. 581).

Han kom fram til at Agnes mor trolig var datter til Sigurd Ivarsson, gift enten med en søster til Andres Gregoriussen eller med en søster til Andres hustru.
Mer omfattende beskrivelse under biografiene til Gros antatte datter, Agnes Håkonsdatter, og Gro's far, Sigurd Ivarsson. [58]

(Barn IV:6, Far VI:23)

Utenfor ekteskap med forrige ane.

V:13 fm mf f

Vidkunn Erlingsson av Bjarkøy. Ridder, riksråd. Født omkring 1255. Levde 1284. Død 1302.

Fra Mogens Bugges «Våre forfedre»:
«Vidkun Erlingsson d. y. til Bjarkøy († 01.06.1302). Ridder 1282, baron før 1300.
Han deltok, som sin bror Bjarne, meget i det offentlige liv og var bl. a. med ham på flere av hans gesandtskapsreiser i utlandet.
Gift 1292 med Gyrid Andresdatter av Stovreimsætten.»[59]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Ridder Vidkunn Erlingsson (eller Vidkun) (* ca 1255 - † 1302) var bror til baron Bjarne Erlingsson og i likhet med sin bror var han sentral i riksrådet både under Eirik II Magnusson og Håkon V Magnusson.
Hans far var lendmannen Erling Ivarsson (nevnt i kilder i 1263 og 1264), hans mor er ikke kjent.
Vidkunn stammet fra Bjarkø-slekten, som eide store eiendommer. En rekke av Norges viktigste menn i middelalderen nedstammer fra ham. Selv om han ikke var så betydelig som broren Bjarne Erlingsson, var han ikke desto mindre medlem av det høyeste riksaristokrati i siste del av høymiddelalderen. Deres far hadde deltatt i kong Håkon IV Håkonssons hærtokt til Skottland i 1263.

Vidkunn ble gift 20.08.1291 med Gyrid Andresdatter († 1323), datter til baron Andres Gregoriusson (nevnt i kilder i 1273). De tilhørte Ståreims-ætten fra Nordfjord og var i slekt med kongehuset.
Han måtte ha en pavelig dispens for ekteskapet, idet han tidligere hadde hatt "usømmelig omgang" med en av Gyrids kusiner av tredje grad. I søknaden til paven heter det også at ekteskapet skulle gjøre slutt på fiendskapet mellom deres slekter ("Regesta Norvegica" II, nr. 634 før 20.08.1291):
Sammendrag:
"Supplikk (petitio) frå riddaren Vidkunn Erlingsson i Oslo bispedøme og Gyrid Andresdotter i Stavanger bispedøme til pave Nikolaus IV:
For å få slutt på alvorleg fiendskap mellom ættene deira, søker dei om løyve til å gifte seg, trass i at Vidkunn har hatt omgang med ei kvinne som var beslekta med Gyrid i fjerde ledd."
Brev fra pave Nikolaus IV, datert Orviato 20.08.1291 (DN I 79, "Regesta Norvegica" II, nr. 635):
Sammendrag:
"Mandat frå pave Nikolaus IV til biskop [Øyvind] av Oslo:
Refererer søknaden frå Vidkunn Erlingsson og Gyrid Andresdotter om dispensasjon for å inngå ekteskap (nr 634), og overlet til biskopen å vurdere søknaden og eventuelt gi dispensasjon på pavens vegner."

Det eneste kjente barn fra ekteskapet er Erling Vidkunnsson. Men det anses som mulig at han også hadde en uekte sønn; for Erling betegnet i 1347 Ragna Jonsdatter som en slektning, noe som åpner for slutningen at hennes far kan ha vært Vidkunn.

Vidkunn nevnes første gang i kildene 25.07.1281, når han føres som vitne ved ektepakten i Roxburgh mellom kong Eirik og den skotske prinsesse Margrethe Aleksandersdatter. Han ble igjen som gissel i Skottland inntil ekteskapet var fullbyrdet (DN XIX 305, "Regesta Norvegica" II nr. 275):
Regest:
"....

---

58 Lars Løberg: «Hestbøætta», NST XL, hefte 4 (2006), side 302-303. Fra Lars Løbergs: «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571», (Slektshistorisk forlag, side 63-65). Odd F. Fladstad: Jøran Willumsdatter Søegaard, Maren Cathrine Wogn, og deres aner. Wikipedia.

59 Mogens Bugge: «Våre forfedre», nr. 686.

I nærvær av dei norske utsendingane, Skottlands konge og hans råd, garanterer 12 namngitte skotske stormenn for at innhaldet i traktaten blir overhalde frå skotsk side. Som garantar frå norsk side lovar følgjande personar å bli att som den skotske kongens gislar til kong Eirik ved fylte 14 år har godkjent og fullbyrda ekteskapet:

Riddarane Vidkun og Bjarne [Erlingsson], Jon Finnsson, Isak Gautesson, Andres Petersson, Eiliv Arnfinnsson og Audun av Slinde.Chirograf.

Den skotske kongen skal ha gjenpart med segla til dei 4 norske fullmektigane. Dei norske fullmektigane skal ha gjenpart besegla av den skotske kongen."

Dette tyder på at han da var ung og uten noen ledende embeter i styringsverket. Men han var allerede ridder.

I 1284 for dro han med sin bror Bjarne som kong Eriks sendemenn til Skottland for å fornye fredsavtalen i Perth av 1269 (DN XIX 311, "Regesta Norvegica" II, nr. 346).

Sammendrag:

"Brev frå kong Eirik [Magnusson] av Norge til kong Edvard I av England:

Sender riddarane Bjarne [Erlingsson] baron og Vidkunn [Erlingsson] som sine lovlege fullmektigar og særskilde utsendingar for å be om fornying og stadfesting av den semja som vart inngått mellom kongane Henrik [III] og Magnus [Håkonsson] ["Regesta Norvegica" II, nr 82].

Forpliktar seg til å overhalde traktaten og til å stadfeste den på den måte og i slik form som den engelske kongen ønsker. Utsendingane har fullmakt og særleg pålegg om å gjere greie for den skade og urett norske kjøpmenn har lidd i England, og da særskilt i Lynn og å be om at kongen syter for å stogge og bøte på denne uretten. Utsendingane har full myndighet til å ta avgjerd på vegner av kongen, og kongen vil ratifisere det som blir bestemt om desse sakene.

Beseglet av utførerne."

Året etter omtales han i en fullmakt til norske utsendinger til Norge og Danmark som medlem av det kongelige riksråd.

Han deltok i den offensive politikk overfor Danmark som i 1286 på nytt ble energisk innledet. Målet var å få gjennomdrevet arvekravet til Ingeborg, enken til den avdøde kong Magnus Lagabøte, som hadde tilsagt henne Danmark. I 1295 var Vidkunn den sjette i en rekke av tyve garanter for våpenhvilen mellom Norge og Danmark. Han tok også del i hevntoktet mot Danmark i året 1300.

Av rekkefølgen på vitnene i senere dokumenter, der han rykket gradvis fremover, lar seg formode at han fikk barons tittel. Dersom dette er korrekt, var han en av de siste som førte denne tittel. Han var også en av de første som fikk tittelen "ridder". Som rådgiver for kong Eirik og senere for kong Håkon spilte Vidkunn en stor politisk rolle i en tid da kongens rådgivergruppe begynte å bli institusjonalisert som "kongelig riksråd".»[60]

Fra Lars Løbergs «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571».

«Erlands far, Vidkunn Erlingsson, omtales som ridder fra han stilles som gissel i samband med ekteskapsavtalen i Roxburgh 1281 og til sin død 1302.

Knut Helle tar i "Konge og gode menn i norsk riksstyring ca. 1150-1319" gisselfunksjonen som tegn på at han fortsatt var en ung mann da, og at han først kom inn i riksrådskretsen mot midten av 1280-årene. Hvor lenge han fungerte som riksråd, er derimot ukjent, herunder også hvorvidt han også hadde en slik funksjon i Håkon Vs første regjeringsår.»[61]

Fra Norsk biografisk leksikon:

«Ridder og trolig senere baron. Foreldre: Lendmann Erling Ivarsson (nevnt 1263-64); morens navn er ikke kjent. Gift etter 20.8.1291 med Gyrid Andresdatter (død 1323), datter av baron Andres Gregoriusson (nevnt 1273). Bror av Bjarne Erlingsson (ca. 1250-1313); far til Erling Vidkunnsson (ca. 1292/93-1355); farfar til Bjarne Erlingsson d.y. (død 1353; se NBL1, bd. 1).

Som rådgiver for kong Eirik 2 Magnusson og senere kong Håkon 5 Magnusson spilte Vidkunn Erlingsson en politisk rolle i en periode da rådgiverkretsen rundt kongen ser ut til å ha blitt sterkere institusjonalisert. Vidkunn var mellom de første som bar riddertittel her i landet, og oppnådde antakelig barons rang, i så fall som en av de siste.

Vidkunn Erlingsson hørte til den godsrike Bjarkøyætten. Han var en ætling av Tore Hund og av arnmødlingene fra Giske, og flere av senmiddelalderens mektigste menn nedstammet fra ham. Mindre fremtredende enn broren Bjarne hørte han likevel til det ypperste norske riksaristokratiet i siste del av høymiddelalderen. Deres far deltok under kong Håkon Håkonssons vesterhavstog 1263 og skjenket jord til Trondenes kirke 1264. Bjarne ble gjennom giftermål trolig landets mest godsrike mann i sin tid; sammen med Audun Hugleiksson var han forgrunnsskikkelsen i kong Eirik Magnussons råd og beholdt i motsetning til Audun sin posisjon under Håkon 5.

Vidkunn var gift med Gyrid, datter av lendmannen Andres Gregoriusson av Ståreimsætten fra Nordfjord og i slekt med kongehuset. De måtte søke paven om løyve fordi Vidkunn tidligere hadde hatt "kjødelig omgang" med Gyrids firmenning. I søknaden het det også at giftermålet var ment å skulle få slutt på alvorlig fiendskap mellom ættene. Parets eneste kjente barn var Erling, den senere drottseten. Han omtalte 1347 Ragna Jonsdatter som sin frendekone, og det har vært fremført at hennes far kan ha vært en uekte sønn av Vidkunn.

Vidkunn Erlingsson trer første gang frem i kildene 1281, i Roxburgh-traktaten om ekteskap mellom kong Eirik og den skotske kongsdatteren Margareta. Vidkunn nevnes først blant gislene som skulle bli i Skottland til ekteskapet var fullbyrdet. Gisselfunksjonen kan tyde på at han ennå var ung og uten ledende posisjon i riksstyret, men at han var

60 Wikipedia.

61 Lars Løbergs «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571»., side 69.

ridder tyder tross alt på en viss alder og posisjon. 1284 drog han og broren Bjarne som kong Eiriks sendebud til England for å stadfeste en fredstraktat av 1269. Året etter, da Vidkunn i Bergen medbeseglet fullmakten for de norske forhandlerne som skulle til Sverige og Danmark, kalles han medlem av kongens fortrolige råd.

Vidkunn tok del i den offensive politikken mot Danmark, som ble gjenopptatt 1286, og der målet var å få realisert i alle fall deler av de kravene som den danskfødte enkedronning Ingeborg, enken etter Magnus Lagabøte, hadde blitt tildømt i Danmark. 1295 var Vidkunn rangert som nr. 6 av de 20 norske verdslige garantene for våpenstillstanden mellom Norge og Danmark, Hindsgavl-avtalen. Han var åpenbart med på stevneleidangen til Danmark sommeren 1300, for på Eikerøyene (Öckerö) i Båhuslen medbeseglet han 22. juni Håkon 5s store gavebrev til Mariakirken i Oslo. Rekkefølgen mellom beseglerne kan tyde på at Vidkunn da var blitt baron. Ifølge de islandske annaler døde han 1. mai 1302.»[62]

(Barn IV:7, Far VI:25)

Gift 1291 med neste ane.

Barn:

Erling Vidkunnsson av Bjarkøy. Født omkring 1293. Levde 1309. Død 1355. (Se IV:7).

V:14 fm mf m

Gyrid Andresdatter av Ståreim. Levde mellom 1291 og 1309. Død 1323.

Fra Mogens Bugges «Våre forfedre»:

«Gyrid Andresdatter av Stovreimætten († 25.10.1323) synes å ha vært en av de mange myndige damer av sin tid. Som enke hadde hun i 1309 i 4 år bestyrt sin brorsønn Gregorius Andreassons store godser og hun var formynder for sin sønn Erling.

Gift 1292 med Vidkun Erlingsson d. y. på Bjarkøy.»[63]

Fra Lars Løbergs «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571».

Gyrid (nevnt 1291-1309 - † 1323) var datter til lendmannen Andres Pott Gregoriussen av Ståreim (nevnt 1263-1273 - † ca. 1274).

Hun var gift med ridderen og riksrådet Vidkunn Erlingsson av Bjarkøy (* ca. 1255 - † 1302).

Gyrid og Vidkunn hadde sønnen
Erling (* ca. 1293 - † 1355), ridder og drottsete, gift med Elin Toresdatter Marvik.

«Vidkunn fikk pavelig dispensasjon for å ekte sin Gyrid Andresdotter 20.08.1291 (DN I 79, "Regesta Norvegica" II, nr. 634 og 635). Hun var da hjemmehørende i Stavanger bispedømme, noe som har skapt et visst hodebry hva angår hennes opphav. Andres var et vanlig navn også i aristokratiet, men det faktum at Erling Vidkunnsson senere gjenløser setegården Ståreim i Norfjord på odel og det faktum at hun som enke i fire år bestyrer brorsønnen Gregorius Andresson den unges jordegods og utruster ham til utenlandsreiser, for hvilket hun avlegger regnskap 06.02.1309, gjør det overveiende sannsynlig at hun er datter av Andres Gregoriusson Pott av Ståreimætta (DN II 93, "Regesta Norvegica" III, nr. 550):

Sted: Bergen

Sammendrag:

Regest:

"Vitnebrev fra Bjarne Erlingsson i Bjarkøy, Erling Åmundesson, sira Ivar Olavsson, herr Aude Olavsson, sira Jon Prest, fru Torbjørg, fru Ingegerd, Svein klerk, Tord klerk, Ordrek og andre gode menn:

Var til stede da fru Gyrid Andresdatter avla regnskap til sin brorsønn Gregorius Andresson unges ombudsmann sira Erlend Styrkårsson, for de fire årene hun hadde bestyrt godset hans som bl a ligger på Jæren og i Sogn og Fjordane. Hun gjør rede for inntekter og utgifter, bl a har hun kjøpt gårdene Reve og Æikræim, utstyrt Gregorius for en reise til Roma via Flandern og kjøpt klær, sokker, skinn, pell og en gravstein til ham. Boet har gjeldskrav overfor bl a Brase på Vfinsakre og Håkon på Reve. Verdien av 5 lester 3 1/2 pund korn settes til 127 månedsmater smør.

Beseglet av utstederne og sira Erlend Styrkårsson".» [64]

(Barn IV:7, Far VI:27)

Gift 1291 med forrige ane.

V:15 fm mm f

Tore Haakonsson av Manvik. Baron, kansler, Sysselmann. Levde 1271. Død 1317.

Tore († 1317) var baron, kansler og sysselmann.

Han var sønn til Haakon Biskop († 1267), biskop i Oslo fra 1248 og senere erkebiskop i Trondheim fra 1265 til

62 Norsk biografisk leksikon.

63 Mogens Bugge: «Våre forfedre», nr. 774.

64 Lars Løberg: «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571» side 69-70.

han døde i 1267.

Fra Mogens Bugges «Våre forfedre»:

«Tore Håkonsson (Biskopsson) til Leikum i Eidsberg (* ca. 1247 - † 1317). Norges kansler 1270. Baron og sysselmann i Skien syssel ved 1277. Det antas at han ved studium av sivil og kanonisk ett i utlandet, kanskje ved universitetet i Paris, hadde skaffet seg de nødvendige kunnskaper til forvaltning av kanslerembetet.

Gift 1276 med Ingebjørg Erlingsdatter av Tornberg.

Ved sitt giftermål kom han inn i høyadelen, var 1287 med kongen i Tønsberg, henvendte seg i 1289 til den engelske konge som han samme år hadde gjestet, og bad ham om å få bli hans mann. Reiste i 1290 sammen med sin hustru til England for å gifte Margaret Eriksdatter med kong Edvard av England. Flyttet 1291 sin svoger Alv Erlingsssons lik (unge Alv) til Tønsberg.

Han måtte 1304 oppgi å være baron i Tønsberg og blev overflyttet til Skien, som han hadde til sin død.»[65]

Baron Tore Haakonsson av Manviks segl 1303 (NS 27).

Fra Lars Løbergs «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571».

«Biskopsætta.

Erling Vidkunnsson og Elin Toresdatter hadde et dobbelt slektskap til Bjarkøy-Giske-ætta. Erling var brorsønn av Bjarne Erlingsson og dermed fetter av Andres Bjarnesson, mens Elin var søster til Andres' kone, Kristina.

Søstrenes far var baron Tore Håkonsson († 1317), kongens kansler på 1270-tallet. Hovedtyngden av det øverste tjenestesjiktet den gang var geistlige, Tore hadde sikkert også en høy geistlig utdannelse, men ingen vigsel. Grunnen til det var hans egen fødselsdefekt. Hans far var skolemester Håkon i Oslo, senere biskop av Oslo og til slutt erkebiskop i Nidaros. Han var i kraft av sin religiøse stilling underlagt sølibatskrav, og han må derfor ha fått Tore med en frille. Kirken stilte et absolutt krav om å være født i ekteskap for å bli prestevigslet, noe Tore altså ikke kunne bli.

At Tore var frillefødt satte ellers ingen store begrensninger på de sosiale og politiske karrieremulighetene. Teodorik av av Niem beskriver den særnorske håndteringen av sølibatet slik i en beskrivelse fra ca. 1400.

"I dette land er det tillatt for biskoper og prester å holde friller, og når biskopen reiser på visitas fører han kona si med seg. Prestenes friller har rang i kirkene og ved selskaper foran andre fruer, endog foran riddernes".

Slike friller var nødvendigvis selv av god ætt, og biskops- og erkebiskopsombudene ga Håkon både makt og økonomi til å sørge for god utdannelse for sønnen.

Tore Håkonsson kunne ikke vigsles til prest, men kunne likevel bli baron. Dette hadde ikke så mye med hans eget opphav å gjøre som med den karriere han gjorde i sentralforvaltningen hos kong Magnus Lagabøter og den prestisje han fikk gjennom ekteskapet med Ingebjørg Erlingsdatter.»[66]

Fra «Norsk biografisk leksikon»:

«Kansler, lendmann/baron, sysselmann og diplomat.

Foreldre: Faren var Håkon (død 1267), biskop i Oslo og senere erkebiskop; moren er ukjent. Gift 1276 med Ingebjørg Erlingsdatter (død 1315), datter til lendmannen Erling Alvsson til Tanberg (død 1283) (NBL1, bd. 3). Svigerfar til Erling Vidkunnsson (død 1355); svoger til Alv Erlingsson (død 1290).

Gjennom femti år og under tre konger utførte Tore Håkonsson en viktig, kompetent og omfattende tjeneste i norsk riksstyring. Det skjedde dels gjennom lokalombud som sysselmann og dels som fremstående forhandler og rådgiver i utenrikssaker. I første del av sin karriere hadde han også viktige oppgaver i det sentrale forvaltningsapparatet.

Tore Håkonsson er første gang nevnt 1271, da han med kanslertittel beseglet et kongebrev om bygging av kirke på Voss. Trolig overtok han som kongens kansler 1270 etter Askatin. At han akslet en så viktig styringsfunksjon i embetets tidlige oppbyggingsfase vitner om administrativ erfaring og innsikt og om et nært tillitsforhold til kongen. Når vi så vet, fra "Árna saga biskups", at Tore var juridisk skolert (kanonisk rett), og dermed trolig hadde studert i utlandet, er det rimelig å slutte at han også var aktivt med i de omfattende lovrevisjonene kong Magnus satt i gang fra midten av 1260-talet. Sommeren 1273 fikk han sammen med Audun Hugleiksson i oppdrag av kongen å være

65 Mogens Bugge: «Våre forfedre», nr. 808.

66 Lars Løberg: «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571», side 77-78.

observatør under de kirkelige rettsforhandlingene som gjaldt striden om herredømmet over lokalkirkelige institusjoner på Island ("staðamál"). Han var nokså sikkert med på Borgartinget i 1276, der "lovtak" av landsloven synes å ha vært en hovedsak.

Som kansler deltok Tore på riksmøtet i Bergen sommeren 1273, der det første konkordatet mellom kirke og kongedømmet i Norge ble inngått. Han var blant de verdslige stormennene som beseglet avtalen. I august 1277 er han blant baronene i Tønsberg som medbesegler, garanterer og svær ed til det endelige konkordatet ("sættargjerda") mellom kirken og kongedømmet. En gang før 1273 må han ha fått lendmanns rang, som 1277 altså er konvertert til baron. Han blir siste gang omtalt som kansler i 1276, og kort tid etter må han ha forlatt embetet. Det har trolig sammenheng med at han gikk over som lokalt styringsombud på Østlandet.

På regelmessig basis var Tore dermed ikke lenger med i det sentrale forvaltningsapparatet. Han deltok således ikke i formynderstyret etter at kong Magnus døde i 1280, og han holdt seg utenfor den bitre kirkestriden tidlig i 1280-årene. Men samtidig må ikke minst giftemålet med Ingebjørg Erlingsdatter høsten 1276 ha styrket Tores stilling overfor kongen og kongedømmet, og dermed også hans politiske – og økonomiske – posisjon blant rikets stormenn. Ingebjørg, som kom fra en godsrik ætt, var nemlig tremenning til kong Magnus, og kongen var hedersgjest i deres bryllup.

To helt ulike karriereveier kom til å prege Tore Håkonssons livsløp fra 1280-årene til han døde: rollen som aktiv sendemann og forhandler i utenrikstjenesten, og arbeid i lokalforvaltningen, i all hovedsak som sysselmann i Skienssysla. Alt tyder på at han greidde å samkjøre disse tjenesteveiene, i den forstand at han aldri gav opp sine lokale styringsposisjoner for en fulltids profesjonell diplomatkarriere.

Først og fremst må det ha vært juridisk skolering og språklig og prosessuell trening som førte Tore til arbeid i utenrikstjenesten. Alt i 1276 var han med i kongens følge til landsenden, der kong Magnus skulle mekle i den svenske tronstriden. I 1287 medbeseglet han kongens og hertugens vernebrev for de danske fredløse, og 1289 ledet han et sendelag til den engelske kongen for å forhandle om norske interesser i samband med Margrete Eiriksdotters overtagelse av Skottlands trone. Han arbeidet svært aktivt i England denne høsten og er nevnt først blant de norske utsendingene som i Salisbury november 1289 – på kongens vegner – garanterte en detaljert treriksavtale (Norge-England-Skottland) om Margrete som Skottlands dronning og arving. Det var trolig på denne tiden han også tilbød sin tjeneste til den engelske kongen og søkte om å bli hans ridder. Samtidig bad han kong Edvard om hjelp til forsoning mellom svogeren Alv Erlingsson og Norges konge. Utfallet av disse intervensjonene er ikke kjente.

Sammen med biskop Narve av Bergen ledet Tore sendeferden som høsten 1290 skulle bringe jomfru Margrete til Skottland. Med i følget var også kona hans, Ingebjørg Erlingsdatter. Da Margrete døde på Orknøyane før ankomsten til Skottland, måtte Tore og de andre gjøre den tunge vendereisen til Bergen med det døde barnet. Tore var også senere i aktiv tjeneste for kongen på de britiske øyene. Således fikk han 1297 engelsk leidebrev for å forhandle på vegne av kong Eirik i England. Dette oppdraget hadde temmelig sikkert sammenheng med at Norge i 1295 tok Frankrikes parti i den fransk-engelske konflikten. Ellers var Tore rådgiver for kongen og hertugen i den avgjørende forhandlingsfasen med de tyske sjøbyene i Tønsberg sommeren 1294. Flere ganger i 1290-årene deltok han på leidangstog i danske farvatn, og i 1295 var han blant de norske garantene for den preliminære norsk-danske fredsavtalen som ble inngått i Hindsgavl.

Også i Håkon 5 Magnussons regjeringstid møter vi Tore i ulike oppdrag på utenriksplanet. Han var med i kongens leidang til Danmark i 1300 og stod som medbesegler av nordiske fredsavtaler i årene 1309-10. Den langvarige diplomatiske og utenrikspolitiske karrieren gav selvsagt Tore Håkonsson en reell rådgivende rolle for riksstyret på dette saksfeltet. Men han ble aldri formelt omtalt som rådgiver for kong Eirik, og først i 1312 blir han uttrykkelig omtalt blant kong Håkons rådgivere. Det har vært antatt at han var medlem av kong Håkons råd, men dette er usikkert.

Viktige posisjoner i lokalforvaltningen satt selvsagt grenser for en permanent og stabil rådsfunksjon sentralt. Tores lokalombud på Østlandet går altså tilbake til slutten av 1270-årene, og det er sannsynlig at kongen alt nå gjorde ham til sysselmann i Skienssysla. Likevel er det først på 1300-tallet vi har dokumentarisk materiale om hans virke der. Således gjorde han i 1302 en embetsreise gjennom Telemark, og så sent som 1315 utferder han provsbrev i en lokal drapssak. Trolig satt Tore i embetet til han døde 1317. Sønnen Håkon Toresson (død ca. 1330) overtok Skienssysla etter faren.

Tore Håkonsson samlet seg etter hvert betydelige jordegods, både gjennom arv og giftemål, og trolig også gjennom kjøp. I korrespondanse til og fra den engelske kongen blir han regelmessig nevnt som "Tirricus de campis ludi", der "campis ludi" temmelig sikkert sikter til gården Lekum (ʼLeikvangʼ) i Eidsberg. Det har vært gjettet på at han fikk hånd om denne gården som moderarv. Jordeboksmateriale viser at han eide jordegods også andre steder i Østfold, langs begge sider av Oslofjorden og på Romerike. Senere korrespondanse dokumenterer dessuten at Tore hadde tilegnet seg odelsjord på Orknøyane.

I det første brevet der Tore er nevnt, blir han i tillegg til kansler titulert "sira". Det viser at han var presteutdannet, og en kan ikke utelukke at han også var prestevigd. Dette er likevel mindre sannsynlig, både fordi han giftet seg, og fordi han fikk verdslig rang som baron. Tores våpenskjold var delt i to halvsirkler, ene siden prydet med stjerner, den andre med en halvlilje.

Tore Håkonsson kan stå som prototypen på de "embetsdyktige rikstjenere som gav den norske riksstyringen fasthet i tiden omkring 1300" (Per Sveaas Andersen). Hans arbeid var preget av lojalitet til kongedømmet, noe som ikke alltid var like selvsagt blant tidens toppdiplomater. Profesjonalitet, og ikke egne politiske ambisjoner, synes å ha vært den viktigste rettesnor i hans mangslungne og lange arbeidsdag.»[67]

67 Norsk biografisk leksikon.

(Barn IV:8, Far VI:29)

Gift 1276 med neste ane.

Barn:

Elin Toresdatter Manvik. Levde mellom 1329 og 1347. (Se IV:8).

V:16 fm mm m

Ingebjørg Erlingsdatter av Tornberg. Levde 1276. Død 1315.

Fra Mogens Bugges «Våre forfedre»:
«Ingebjørg Erlingsdatter av Tornberg († 14.02.1315) var en av de damer som i 1281 ledsaget Erik Magnussons dronning Margaret til Norge og var 1290 i Margaret Eriksdatters følge til Orknøyene, da Margaret skulle giftes med kong Edvard av England. Men Margaret blev syk og døde på veien, ført tilbake til Bergen og gravlagt der.
I året 1300 blev Ingebjørg beskylt – av en kvinne, som kom fra Lübeck til Bergen og påstod å være Margaret Eriksdatter – for å ha "solgt" henne.»[68]

Fra Lars Løbergs «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571».
Ingeborg († 1315) var datter til Erling Unge Alvsson († 1283) av Tornberg.

Hun var gift med baronen Tore Haakonsson av Manvik († 1317).

Ingeborg og Tore hadde barna:
Haakon (nevnt 1305-1330), ridder og sysselmann,
Kristina (nevnt 1309-1329), gift med Andres Bjarnesson († før 25.01.1309 og
Elin (nevnt 1329-1347), gift med ridderen og drottsetet Erling Vidkunnsson († 1355).

«Tore Håkonsson kunne ikke vigsles til prest, men kunne likevel bli baron. Dette hadde ikke så mye med hans eget opphav å gjøre som med den karriere han gjorde i sentralforvaltningen hos kong Magnus Lagabøter og den prestisje han fikk gjennom ekteskapet med Ingebjørg Erlingsdatter. Hun var søster av folkeviseskikkelsen jarlen Alv Erlingsson (Milde hr. Alv) og datter av baron Erling Alvsson. var under Magnus Lagabøter fremst blant stormennene, og kongen titulerer ham som en frende, et uttrykk som også brukes i et brev fra Eirik og Håkon Magnussønner etter farens død.»[69]

(Barn IV:8, Far VI:31)

Gift 1276 med forrige ane.

Generasjon VI

VI:17 fm ff ff

Ivar ???. Levde 1240.

Jon Raud Iversens far er kun kjent gjennom hans patronymikon.

Fra Lars Løbergs «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571», side 60).
«Jon raud Ivarsson var mest sannsynlig sønn av lendmannen Ivar av Skedjuhof eller Skjea, storgård på Romerike som senere inngikk i Jon Havtoressons godssamling. Vi kjenner hverken Jon rauds hustru eller hans mor. Og om Ivars opphav, står Henning Sollies hypotese om at han var sønn av forgjengeren i syslemannsombudet på Romerike i kontrast til professor Andreas Holmsens påstand om at det ville være maktpolitisk usannsynlig at Håkon Håkonsson skulle sette en romeriking i den sysla på det tidspunktet.»[70]

Fra Digitalarkivets forum:
Per Otto Egeberg Asak – 17.04.2015:
«Slektsforskeren Henning Sollied postulerte nærmest at Ivar av Skedjuhof er far til baron Jon Ivarson Raud på (til) Sørum, nevnt første gang 1295. Siden har flere historikere tatt dette for "god fisk".
Den første som reiser tvil om dette er Lars Løberg (Sørumspeilet nr. 6, 2009).
Her vil jeg utdype tvilen mellom farskapet til Jon Ivarson Raud. Ivar på Skedjuhof (i dag, Skea). Han skal ha vært nevnt siste gang i 1240. Det er altså 55 år mellom da Ivar har vært nevnt og Jon Ivarson Raud trer inn i kjeldene 1295. At hans far hette Ivar er riktig, men fra mitt ståsted er han ikke kildebelagt. Hvis Jon er født ca 1240 ville han være ca 55 år da han trer inn på historiens arena. Det er lite sannsynelig. Gjennomsnittsalderen var under

68 Mogens Bugge: «Våre forfedre», nr. 810.

69 Lars Løberg: «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571», side 78 og 80.

70 Lars Løbergs: «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571», (Slektshistorisk forlag, side 63-65).

30, sjøl hos adelige, og biologisk forskning viser at generasjonsvekslingen går fortere ved hyppigere dødelighet.Det kan minst være 2 generasjoner mellom Ivar på Skea og Jon Ivarson Raud. Med så spredt materiale vi har fra Middelalderen er mange sjøl av høgtstående slektsledd ikke kildebelagt. Samtidig sier jeg ikke at det kan ha vært en forbindelse mellom storgården Skea (Skedjuhof) og Sørum bakover i tiden. Det veit vi lite om nå.»

Håvard Moe – 17.04.2015:

«Eg meiner Lars Løberg har litt om dette i "Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre", utan å konkludere. Slik eg ser det er vel linken til Ivar på Skedjuhof ei hypotese, og Jon Ivarson det fyrste "sikre ledd".»

Lars Løberg – 24.04.2015:

«Dette er ikke spesielt enkelt, og det finnes ikke noe fasitsvar på spørsmålet. Det er da også vanligst å anføre at Sørumætta er kjent tilbake til baron Jon Ivarsson, nevnt første gang 1295. Erik Opsahl bruker Jon Havtoressons valg av Skea framfor Sørum som tegn på at det er Skea som er familiens opprinnelige hovedgård, men dette er uvisst. Henning Sollied bygde på den tradisjonen som var i ferd med å festne seg på 1200-tallet med at ombud ble arvelige da han trakk linjen via Ivar av Skedjuhof og Olav Mok til Olav varg og Harald Gille. Professor Andreas Holmsen så det derimot som usannsynlig at Håkon Håkonsson skulle oppnevne en lokal stormann som sysselmann på Romerike rundt 1240.

Det er heller ikke mulig å slutte sikkert om Jon Ivarssons fødeår og/eller generasjonssprangene her. Det er riktig at det går 55 år mellom Ivar og Jon Ivarsson når denne nevnes første gang, men dette har med kildesituasjonen på sent 1200-tall å gjøre. Jeg finner det svært lite sannsynlig at Jon Ivarsson skal være født etter 1260, slik Asak her hevder. Argumentet mot et så sent fødeår er sjølsagt at Jon Ivarsson har ikke mindre enn tre fullvoksne sønner før 1310. Den eldste av disse kan ikke godt være født særlig senere enn 1280, men kan godt være født langt tidligere (Opsahl antyder ca 1275). I så måte bør nok Jons eget fødeår settes mye nærmere 1250, kanskje til og med tidligere enn dette. Bjørkvik anslår ham således som født ca 1245.

Dette betyr sjølsagt ikke at han ikke fortsatt kan være barnebarn av kongsfrenden Jon på Sørum, men det er ikke særlig sannsynlig at han på en og samme gang skal være etterkommer av både Jon på Sørum og Olav varg.»[71]

(Barn V:9)

Gift

Barn:

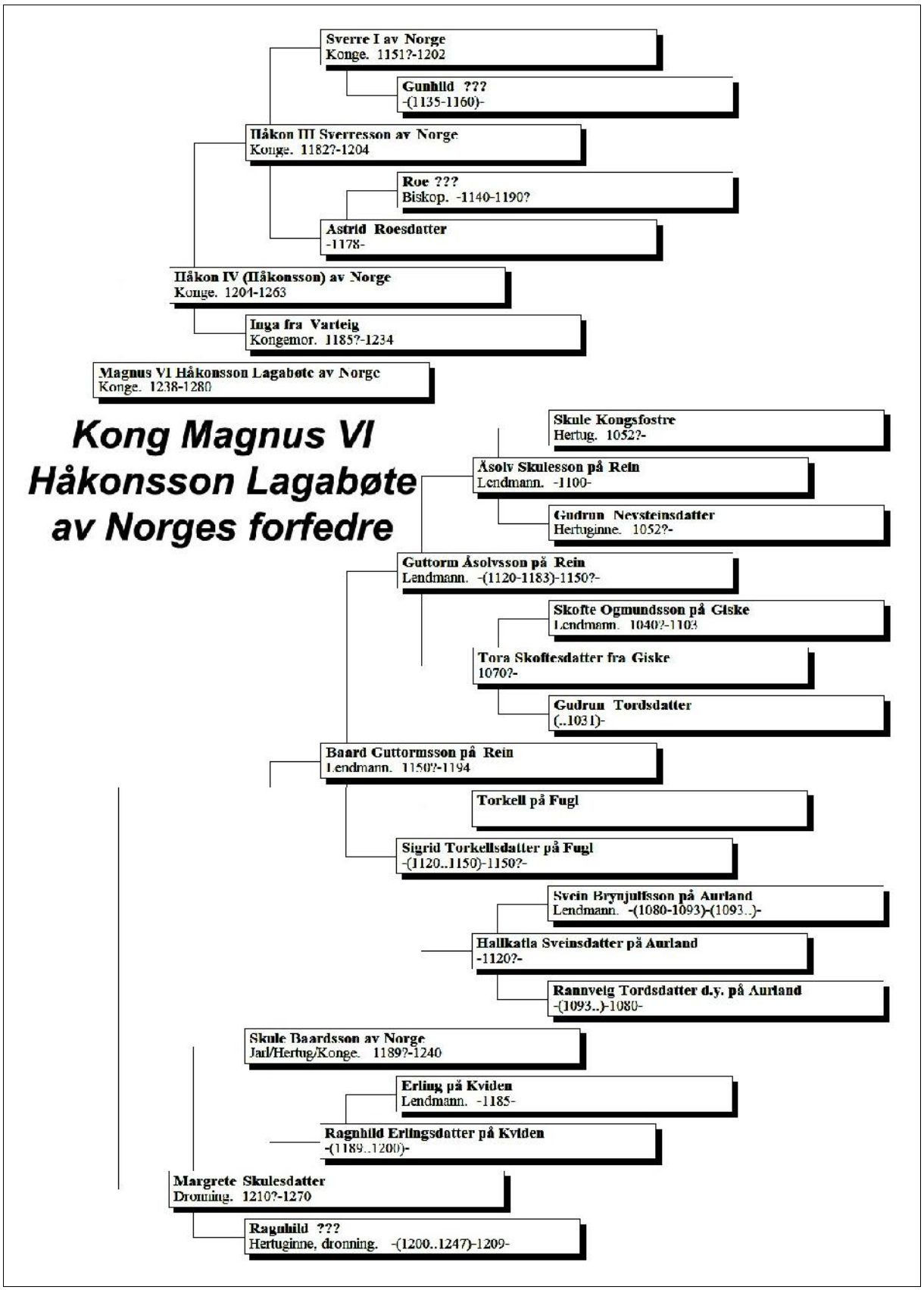
Jon Raud Ivarsson til Sudreim. Født omkring 1245. Død omkring 1312 på Sørum (Sudreim, Skedjuhof), Sørum (AK). (Se V:9).

VI:21 fm fm ff

Magnus VI Håkonsson Lagabøte av Norge. Konge. Født 01.05.1238 i Tønsberg. Død 09.05.1280 i Bergen.

Konge av Norge 1263 - 1280.

71 Digitalarkivet.

Magnus fikk kongenavn i 1257 og ble kronet i 1261. Han ble regjerende monark etter farens død i 1263.

t.v. Tegning. I midten. Utsnitt av miniatyrmaleri fra lovskriftet Codex Hardenbergianus, et illuminert håndskrift fra 1300-tallet, som viser kong Magnus Lagabøte som gir fra seg Landsloven 1274–1276. T.h. Side fra Landsloven i en avskrift fra ca. 1590 (Riksarkivet).

Sitt tilnavn fikk han for sine store forbedringer av lovverket. I landsloven ble det innført at riket ikke måtte deles og at det skulle gå i arv til den eldste ektefødte sønn. Han var fredelig, elsket prakt og innførte flere utenlandske skikker ved hirden. Kjøpmennene i de nordtyske byer fikk store rettigheter til skade for landet. Overfor geistligheten var han ettergivende.

Etter en trefning mot skottene i 1263, trakk Magnus' far, kong Håkon IV, flåten tilbake til Orknøyene for vinteren. Der ble han syk og døde i Kirkjuvåg (Kirkwall) like før jul i 1263.

Hjemme i Norge satt den allerede hyllete og kronete kong Magnus VI Håkonsson, og verken han eller rådskretsen rundt ham var øyensynlig villige til å fortsette krigføringen mot skottene. En nøktern vurdering av den militær-politiske situasjonen tilsa at det norske lederskapet burde søke å oppnå en avtale med den skotske kongen. Nordmennenes forsøk på å avskrekke skottene gjennom flåtemakt hadde slått feil, og andre militære muligheter hadde ikke nordmennene i den aktuelle situasjonen. Da den lokale befolkningen viste seg lite villig til å yte nordmennene militærhjelp, ble muligheten alvorlig svekket for de norske lederne til å hevde norsk overhøyhet i området. Dessuten presset den engelske kongen på for en fred mellom Norge og Skottland, ettersom de økonomiske forbindelsene mellom Norge og England hadde lidd under krigen.

Forhandlinger ble derfor innledet mellom Norge og Skottland, og endte med avtalen i den daværende fremste skotske kongeresidensbyen Perth i 1266. Her avsto den norske kongen Man og Sudrøyene til den skotske kongen, mot at sistnevnte anerkjente den norske kongens herredømme over Orknøyene og Hjaltland. Bispedømmet som Sudrøyene og Man utgjorde, skulle imidlertid fremdeles lyde under erkebiskopen i Nidaros. Skottene betalte en engangsavgift, og i tillegg lovte de den norske kongen en årlig avgift.

Den regelmessige betalingen av denne avgiften opphørte etter få år uten at det førte til åpen konflikt mellom det norske og det skotske kongedømmet. Tvert imot ble de politiske båndene mellom dem styrket på tradisjonelt vis da den norske tronfølgeren Eirik Magnusson i 1280 ble gift med den skotske prinsessen Margreta. Deres 6-årige datter, Margreta, ble anerkjent som skotsk dronning da den skotske tronen sto ledig i 1291. Samtidig ble det avtalt giftemål mellom den norske prinsessen og den engelske tronarvingen. Hele avtaleverket falt imidlertid i grus da den vesle jenta døde på overfarten til Skottland. De norske initiativene i Skottland gikk senere stort sett ut på å fremme krav om innbetaling av årsavgiften for Sudrøyene, i tillegg til ulike økonomiske krav som den norske kongen hevdet i samband med at Margreta var blitt anerkjent som skotsk dronning. Bortsett fra at kong Eirik giftet seg andre gang med en sønnedatter av en skotsk tronkandidat, betydde denne norske politikken overfor Skottland lite på lang sikt.

Avtalen i Perth var en merkestein for den norske kongemaktens kontroll i vest. Fra en konkurrerende makt fikk kongen garantier om herredømme over viktige områder, samtidig som han måtte avstå fra noen områder. Så lenge ikke andre krefter utfordret ham, som på Grønland og Island, evnet den norske kongen å hevde overhøyhet over oversjøiske områder. Hvis han måtte bekjempe andre fyrster derimot, hadde hendelsene i siste halvdel av 1200-tallet avslørt at den norske kongemakten ikke hadde militære ressurser eller andre ressurser til å hevde overhøyhet, og særlig gjaldt dette når rivalene befant seg geografisk nærmere de omstridte områdene, slik tilfellet var med den skotske kongen. Når heller ikke den lokale befolkningen med høvdingene i spissen sluttet opp om den norske kongen, ble det nærmest umulig å opprettholde norsk kontroll.

Like fullt hadde nordmennene greid å bevare herredømmet over Orknøyene. Sammen med islendingers og grønlendingers hylling av den norske kongen som sin herre, innebar avtalen med skottene at den norske kongemaktens vesterhavsvelde ble konsolidert. Skattlandssystemet på slutten av 1200-tallet kan best beskrives som resultatet av et flere hundre års forhold mellom den norske kongen og innbyggerne i området der det ytre landnåmet hadde funnet

sted. På grunn av oppfatningen om en felles fortid ble innbyggerne i de gamle norske utbygdene oppfattet som kongens potensielle eller reelle undersåtter. Det norske skattlandssystemet var basert på tradisjon, lov, rett og gjensidighet, og ivaretok så vel kongemaktens som det lokale aristokratiets interesser.

Men kongedømmet hadde ikke bare interesse av områder over havet i vest. Også fastlandsterritoriet forsøkte nordmennene å utvide.

Den norske kongen regjerte ikke bare over Norge og nordmenn. I Landsloven fra 1274 het det at bare én person skulle «være konge over alt Norges kongevelde, både innenlands og likeså (over) skattlandene». Leidangsplikten ble i samme lov slått fast til også å gjelde skattlandene. På tross av at lovgiving og de politisk-institusjonelle rammene mellom konge og undersåtter varierte innenfor dette veldet, kommer det klart frem flere steder i loven at ut fra det vi kan kalle datidens statsrettslige forestillinger, utgjorde det geografiske området Norge og skattlandene en enhet overfor omverdenen. Det samlende kriteriet var at hele befolkningen var underlagt den norske kongens riksstyre («ríkisstiórn). Landsloven slo fast den norske kongens velde på slutten av 1200-tallet. Hovedterritoriet i dette veldet, Norge, var imidlertid ikke en fast størrelse. Den norske kongemakten var interessert i å utvide Norge, eventuelt bruke området som utgangspunkt for å legge nye områder under seg. Konkurrentene i denne ekspansjonspolitikken fantes i sør, den danske kongemakten, i øst, den svenske, og i nord, det russiske storfyrstedømmet i Novgorod, som hadde Karelen under seg.

Trolig hadde norske konger helt siden Harald Gråfells tid gjort krav på finneskatt og kontroll med vareproduksjon og handel i håløygjarlenes gamle interesseområde, som strakte seg helt fra Namdalen til Kvitsjøen. Kong Harald og de nærmeste ettermennene engasjerte seg i handels- og herjingsferder til Kvitsjøen, enten de selv deltok eller de bare bidro med kapital. Sannsynligvis fra Olav Haraldssons tid hadde den norske kongen dessuten forbeholdt seg retten til oppkjøp av «all klovare», det vil si pelsverk, nord for Namdalen. Med utgangspunkt i en rettarbot fra kongene Sigurd, Øystein og Olav Magnussønner, mener mange at dette må ha vært et kongelig regale alt i Olav Haraldssons regjeringstid.

Så langt øst som til Kolahalvøya strakk imidlertid det norske kongedømmet seg ikke. Kongens mål var å hevde retten til å handle med og ta skatt av samene, den folkegruppe som dominerte Finnmarka. I vid betydning omfattet Finnmarka også det store området fra Malangen til Kolahalvøya i tillegg til det vidstrakte skogslandet som i dag ligger innenfor de svenske lappmarkene, men som da var bosatt av samene. Skattekravet i denne perioden gjorde imidlertid ikke samene til den norske kongens undersåtter på linje med nordmenn.

For å styrke innenlandsk kontroll og fortjeneste på eksporthandelen innskrenket det norske riksstyret handelsretten for utlendinger i 1282. Reaksjonen på dette var et forbund mellom tyske østersjø- og nordsjøbyer, først og fremst Lübeck og de andre opprinnelige såkalte vendiske byene Rostock, Wismar og Stralsund, sammen med territorialfyrster i området. Den danske kongen sluttet seg også til. Det ble innført blokade av Norge, og landet var tvunget til å søke fredsforhandlinger. Den svenske kongen meklet frem en forliksdom i Kalmar der Norge ble pålagt å betale en drøy erstatning og ellers likestille utenlandske kjøpmenn med innenlandske når det gjaldt handel i norske byer og markedsplasser. I en norsk rettarbot fra 1294 ble dette stadfestet samtidig som utenlandske kjøpmenn fikk forbud mot å seile nord for Bergen. Alliansen fra 1280-årene avslørte at de nordtyske byene allerede på denne tiden kunne slutte seg sammen for å fremme sine økonomiske interesser. Den blir sett på som en viktig milepæl på veien mot det forbundet som kom til å øve så stor innflytelse i Norden i senmiddelalderen: Hansaforbundet.

En gang mellom 1268 og 1282, kanskje i 1273, fastsatte visstnok en norsk-svensk kommisjon en grense mellom de to kongedømmene i det tilstøtende landskap fra Götaelv i sør til norsk Jemtland og svensk Ångermanland i nord. Det var imidlertid ikke en grensetrekking i moderne forstand. Det som ble gjort, var å peke ut punkter i terrenget som, dersom de ikke var naturlige grensemerker som vassdrag, ble merket med steiner, påler eller liknende.

Den urolige situasjonen i Danmark ga den norske kongen spillerom for å ekspandere på den danske kongemaktens bekostning. Det nærliggende målet var Halland, det daværende nordligste grenselandskapet for det danske kongedømmet. En eventuell kontroll med Halland ville gi fordeler for den norske kongen utover det å oppnå kontroll over et nytt område. Områdene rundt Kattegat og Øresund fikk økende økonomisk betydning i perioden. Det skyldtes sildefisket ved kysten av Båhuslen og Skåne, det store internasjonale markedet i sistnevnte område og den voksende handelssjøfarten mellom Nordsjøen og Østersjøen. En viktig del i dette bildet var også den stadig sterkere rollen som nordtyske områder spilte i nordisk handel, ikke minst Lübeck. Det var politiske, strategiske og økonomiske grunner til den norske kongemaktens ekspansjonsvilje i regionen, og det langsiktige målet kan ha vært Skåne. Kontroll over hele eller deler av denne regionen kunne gi inntekter. Den norske kongemakten påla for eksempel utførselstoll for fangsten til utlendinger som deltok i fisket i Båhuslen.

Også svenskene ville imidlertid ha et ord med i laget. Frem til midten av 1200-tallet grenset det norske og det danske kongedømmet til hverandre gjennom Båhuslen og Halland. Mellom disse landskapene oppnådde da de svenske makthaverne kontroll med et lite område som ga dem kontakt med havet. Dermed hadde den svenske byen Lödöse, som lå et stykke opp i landet langs Götaelv, fått en utskipingshavn. For svenskene gjaldt det å trygge og helst utvide denne korridoren mot vest - og på lang sikt endte denne politikken med at både Båhuslen og Halland ble svenske områder - men først og fremst å hindre at verken nordmenn eller dansker ble for mektige i området. Den svenske riksstyreren Birger jarl ville for eksempel ikke la kong Håkon Håkonsson få kontroll over Halland og dermed beherske områdene på begge sidene av den svenske korridoren i vest. Jarlen opptrådte derfor som mekler mellom den norske og danske kongen, der han ifølge den partiske Håkonssagaen «helte vel mye til danskekongens side».

Den norske ledelsen styrket nærværet i området ved å bygge ut Marstrand og anlegge en borg, Ragnhildsholm,

ved sørgrensen for kongeriket. Overfor Danmark brukte den norske kongen dessuten våpenmakt som ren styrkedemonstrasjon ved forhandlingsmøter, også i militære operasjoner i den danske kongens rike. Typisk var det som skjedde i 1250-årene. Da den danske kongen ikke var villig til å pantsette Halland til den norske kongen for en del av en skadeerstatning, sendte kong Håkon leidangsflåten sin til Halland med ordre om at troppene skulle «herje landet og ødelegge både med ild og våpen», slik det heter i Håkonssagaen. Skal en tro den samme sagaen, dro nordmennene «gjennom landet og drepte folk og brente bygder hvor de kom». Da hærferden var over, delte troppene hærfanget mellom seg etter kongens råd, helt i tråd med datidens militære kodeks. Felttoget var ment som et anslag mot den danske kongens interesser, samtidig som det betydde gevinstmuligheter for de norske troppene. Dessuten oppfylte kong Håkon gjennom felttoget også én av sine viktigste oppgaver som konge, nemlig å føre mennene sine i krig.

Større kontroll enn i 1250-årene fikk aldri Håkon IV. Kongen slo imidlertid inn på en ny vei for å vinne innflytelse i Danmark. Han inngikk forlik og allierte seg med danskekongen og fikk sønnen Magnus gift med en dansk kongedatter, Ingeborg. Samtidig ble den svenske kongen gift med en søster av Ingeborg. Slik fikk både den norske og den svenske kongemakten mer direkte interesser i Danmark ettersom de to danske kongsdøtrene var arvinger til et stort gods etter den avdøde faren, kong Erik Plogpenning (1241-50). Ved siden av de rent økonomiske interessene som lå i dette arvespørsmålet, innebar ekteskapene politiske muligheter.

Arvespørsmålet forble uløst gjennom mange år og var derfor en kime til spenning mellom Norge og Danmark i lang tid. Situasjonen ble tilspisset i 1286 da den danske kongen Erik Klipping (1259-86) ble myrdet. En gruppe opposisjonelle danske stormenn ble, med rette eller urette, dømt for drapet. De søkte og fant støtte hos den norske kongen og allierte seg med ham. En av disse stormennene var greven over Nord-Halland, og ved hjelp av norsk støtte etablerte de danske fredløse stormennene seg i det landskapet. Dermed ble området unndratt den danske kongens kontroll og kom i stedet under den norske kronen. Gjennom alliansen med de danske stormennene oppnådde dermed det norske kongedømmet en kontroll over den nordlige delen av Halland, som det tidligere ikke hadde hatt. Borger ble bygd på territoriet, og området var utgangspunkt for fremstøt mot den danske kongen og hans tilhengere, både fra de danske fredløses og fra norsk side. Dessuten økte kontrollen og innflytelsen over skipsfarten til og fra Nordsjøen. Etter flere års krigføring ble det i 1295 inngått en våpenstillstand som var fordelaktig både for nordmennene og for de danske fredløse. Den neste store nordiske styrkeprøven kom i de to første tiårene av 1300-tallet.

Problemet med underhold for brødre av en regjerende konge ble i alle de tre nordiske rikene oftest søkt løst gjennom å tildele dem deler av kongeriket, gjerne i form av hertugdømmer. Formelt var kongen den øverste herren og hertugene hans vasaller. I praksis fikk imidlertid en hertug fulle kongelige rettigheter innen territoriet sitt, og det gjorde ham i stand til å konsolidere og eventuelt bygge ut maktposisjonen sin. Og ut fra samtidens maktstrukturer var det ingen selvfølge at en konge kunne tukte en egenmektig hertug. Hertuger og andre fyrster av dynastiet kunne derfor i realiteten være tilnærmet uavhengig av kongen.

Fra midten av 1280-tallet av var Norge delt mellom Magnus Lagabøtes sønner, kong Eirik II og hertug Håkon. Hertugen opptrådte dessuten som tilnærmet likeverdig partner med kongen i utenrikspolitikken. Det kom aldri til konflikt mellom kong Eirik og hertug Håkon, noe som sto i kontrast til forholdet mellom konger og hertuger i de to andre nordiske rikene. I Danmark gikk den sørligste delen av kongedømmet, Sønderjylland, gradvis tapt for kongemakten og ble i stedet langt på vei et selvstendig fyrstedømme under en sidegren av kongehuset.

I Sverige hadde kong Magnus Birgersson Ladulås (1275-90) i sin tid fordrevet den eldre broren fra tronen. Da han selv fikk flere sønner, visste derfor Magnus Ladulås av egen erfaring at dynastiet rommet en latent tronkonflikt, som kunne eksplodere kanskje alt i hans levetid og i hvert fall etter hans død. Den svenske kongen grep derfor til datidens vanlige tiltak for å forebygge en mulig slik konflikt. Han fikk sin eldste sønn, Birger, valgt til konge alt i sin egen levetid for å sikre sønnens fremtidige kongedømme overfor brødre og andre mulige utfordrere. Dessuten var det et relativt utilslørt fremstøt for arvekongedømmet fra den regjerende kongens side. Samtidig med at Birger ble valgt til konge og farens etterfølger, fikk broren Erik hertugtittel. Den samme rangen fikk senere en tredje sønn, Valdemar.

Kong Magnus' tiltak for å opprettholde freden i riket skulle imidlertid vise seg for svake til å temme de innebygde maktpolitiske spenningene i det svenske riket. Få år etter at de tre brødrene var blitt myndige, brøt det ut en åpen konflikt om herredømmet i det svenske riket da de to svenske hertugene, med Erik som leder, gjorde opprør mot broren kong Birger (1290-1318). Opprøret innledet flere års blodig og bitter konflikt i Sverige. Det svenske topparistokratiet grupperte seg rundt henholdsvis kongen og de to hertugene, men også nabomaktene ble trukket inn. Konfliktene i Sverige skulle få store ringvirkninger for hele Norden.

Selv om alliansene som vanlig skiftet, er det mulig å trekke frem hovedlinjene i allianstrukturene. De grunnleggende motivene for valg av alliansepartner var ønske om kontroll over landområder og menn, foruten at selve tronfølgespørsmålet i alle tre rikene fikk økende betydning i løpet av striden. I Magnus Ladulås' regjeringstid ble det gjennom ekteskapsavtaler mellom det svenske og det danske kongehuset smidd en allianse som kom til å vare rundt tjue år, en uvanlig lang periode i denne sammenheng. Den svensk-danske forståelsen isolerte til en viss grad den norske kongen og tvang ham til å støtte opposisjonelle stormenn, ikke bare i Danmark, men også i Sverige dersom han skulle nå målene sine i den nordiske politikken. Det viktigste var fremdeles å sikre Halland for den norske kronen.

Mens det fremdeles var fred mellom ham og brødrene, hadde kong Birger Magnusson i Sverige brutt med det svenske riksstyrets lange pro-danske linje og i stedet inngått en freds- og forbundstraktat med kong Håkon. En viktig del i avtalen var at hertug Erik Magnusson ble forlovet med Håkon V's datter Ingeborg. Da striden mellom konge og

hertuger brøt ut i Sverige, så kong Håkon og rådgiverne hans seg imidlertid best tjent med å støtte hertugene. Og så lenge den norske kongen ikke var villig til å oppgi alliansen med hertugene, var kong Birger tvunget til å søke støtte hos sin danske svoger, kong Erik Menved (1286-1319). Bak den danske kongens valg av alliansepartner lå ønsket om å vinne kontrollen tilbake over Nord-Halland og å knekke de opposisjonelle danske stormennene som var alliert med den norske kongen. Kong Erik førte samtidig en målbevisst politikk for å utvide maktområdet sitt østover langs Østersjøen. Som alltid i perioden, var et viktig middel i en slik politikk å knytte fyrster og stormenn i området til seg som vasaller. Erik Menveds politikk førte derfor til at også enkelte nordtyske fyrster, som greven av Holstein og fyrsten av Mecklenburg, ble involvert i den nordiske striden. Dette engasjementet skulle få langsiktige virkninger på nordisk politikk.

Fra dansk historikerhold har det dessuten vært hevdet at Erik Menved i tillegg arbeidet for å samle alle de tre nordiske kronene under ett dynasti. Kong Erik hadde ingen sønn som kunne følge etter ham på tronen. For å hindre at hans intrigante bror, hertug Kristoffer, skulle bestige den danske tronen etter ham, presset den danske kongen på for et ekteskap mellom kong Birgers sønn Magnus og Håkon V's eldstefødte datter Ingeborg. Et ekteskap mellom disse to kunne gi avkom som var mulige tronpretendenter til alle de tre nordiske tronene. For Norges del var det i den forbindelse avgjørende at også kong Håkon, ikke bare den danske kong Erik, var sønneløs. Endringen av den norske tronfølgeloven i 1302 til fordel for dattersønner av kongen, avslører at kong Håkon og kretsen rundt ham på dette tidspunkt vurderte det som en realistisk mulighet at den norske kongen ikke ville få en sønn som tronarving. Og trolovingene for den vesle Ingeborg Håkonsdatter skiftet i tråd med farens allianser; hun ble i tur og orden forlovet med både hertug Erik og kong Birgers sønn. Håkon V og hans menn var altså klar over hvilke interesser som sto på spill i valget av ektefelle til kongens døtre.

Den viktigste årsaken til at kong Håkon V flere ganger brøt med hertugene og nærmet seg motpartiet, var åpenbart at han innså at hertug Erik drev sitt eget spill, uavhengig av interessene til den norske kongen. Hertugen ser ut til å ha hatt den svenske og den norske tronen som mål, med broren Valdemar som lojal støttespiller. For å sikre lojaliteten fra hertug Eriks side brukte kong Håkon datidens viktigste middel i den forbindelse: tildeling av land og borger. Hertugen fikk tildelt den sørligste delen av Båhuslen som len i tillegg til Nord-Halland, det sistnevnte landskapet hadde kong Håkons danske støttespiller vært tvunget til å overlate til den norske kongen på grunn av danske angrep. Hertug Erik fikk dessuten gjennom riksdelinger i Sverige kontrollen over de svenske landskapene som grenset til hans norsk-danske besittelser. Dette mellomnordisk riket ble en ypperlig base for hertugens høye politiske spill. En viktig årsak til hertugens suksess var dessuten at en så stor del av de svenske stormennene sluttet opp om hertugpartiet, noe som utvilsomt skyldtes at hertug Erik fremsto som den dyktigste av de nordiske fyrstene i maktkampen. Også enkelte norske stormenn sluttet seg til hertug Erik i de periodene han var i konflikt med kong Håkon.

Datidens politiske mekanismer bidro dermed til at en opprinnelig innenlandsk kamp om den svenske tronen i begynnelsen av 1300-tallet hadde utviklet seg til en strid mellom en dansk-svensk og en norsk-svensk allianse om herredømme i Norden på lengre sikt. Etter en del frem og tilbake ble alliansebåndene mellom Håkon V og hertugene Erik og Valdemar bekreftet i 1312 ved at hertug Erik ble gift med Ingeborg Håkonsdatter, mens broren Valdemar fikk Eirik II's datter, som også het Ingeborg. På dette tidspunktet ser det ut til at de norske styresmaktene hadde slått inn på en mer forsiktig utenrikspolitikk i Norden. Hertug Erik hadde avslørt seg som en upålitelig alliansepartner, og uten lojale, mektige støttespillere i de andre nordiske rikene manglet nordmennene tilstrekkelig militære ressurser til å fortsette den aggressive politikken overfor nabolandene. Resten av sin regjeringstid forsøkte Håkon V øyensynlig å kombinere dynastiets interesser i spørsmålet om tronfølgen i landet, spesielt da dattersønnen Magnus ble født i 1316, med et mål om å verne rikets politiske interesser i de utenrikspolitiske brottsjøene som den nordiske politikken skapte.

Den nordiske politiske scenen på 1310-tallet gjorde det imidlertid umulig for Norge å isolere seg fra utviklingen i Sverige og Danmark. Til det var de tre rikene blitt for mye vevd inn i hverandre dynastisk og politisk. Striden i Sverige endte ikke før hertugene Erik og Valdemar sultet ihjel i kong Birgers fangenskap i 1318 og Birger selv to år senere døde i landflyktighet i Danmark etter å ha blitt fordrevet av hertugpartiet innen det svenske aristokratiet. Både kong Håkon i Norge og kong Erik i Danmark var døde året før. For å fylle det maktvakuumet som var oppstått, og slik sikre posisjonen sin i det svenske riket, valgte hertug Eriks svenske stormannstilhengere den norske tronarvingen Magnus Eriksson til svensk konge i 1319.

Svenskene valgte den treårige Magnus Eriksson vel vitende om at de dermed også valgte kongefellesskap med nordmennene, men det lå ingen aktive unionsbestrebelser bak svenskenes handlemåte. Situasjonen som åpnet for det norsk-svenske kongefellesskapet var en frukt av foregående års nordiske politikk, men valget i Sverige ble foretatt for å løse et innenlandsk styringsproblem. Fra norsk side var det lite en kunne gjøre for å hindre at den norske tronarvingen ble satt på den svenske tronen. Både kong Håkon og stormennene i Norge søkte imidlertid å sikre interessene sine overfor det kommende kongefellesskapet de innså ville komme da kong Birger led nederlag i Sverige. På kongens dødsleie i slutten av april 1319 utstedte åtte av kong Håkons nærmeste rådgivere en erklæring der de lovte å overholde kongens bestemmelser om kongearv og riksstyre med mer, å stå sammen til styrke for riket og dets rette arving, og ikke å dra inn utlendinger til å ha slott, sysler eller annen myndighet over den norske kongens undersåtter.

Norske historikere har gjennomgående villet se en på rikets vegne bekymret kong Håkon som initiativtaker til kunngjøringen fra de åtte rådgiverne. Brevet har også vært oppfattet som utslag av en mer isolasjonistisk linje i norsk utenrikspolitikk på 1310-tallet, ikke minst forbudet mot utlendinger i norske ombud. Et slikt krav var imidlertid ikke noe særnorsk fenomen i samtiden, men et levende program for de innenlandske stormennene i alle de tre nordiske rikene, ja, for alt innenlandsk aristokrati i datidens Europa. Innenlandske stormenn bekjempet kongens bruk av

utlendinger i riksstyret av frykt for å bli skjøvet til side av personer som ikke delte deres grunnleggende interesser, men i stedet var redskaper for en egenmektig kongemakt. Både den danske og den svenske kongen brukte i utstrakt grad utlendinger som rådgivere og i andre tjenester, noe heller ikke den norske kongen var fremmed for.

Punktet om utlendinger i kunngjøringen fra april 1319 må derfor i først rekke ha vært ført frem av de åtte stormennene på egne og sine standsfellers vegne. Kong Håkon kan ha vært redd for at stormennene ikke ville anerkjenne dattersønnen Magnus som norsk konge, fordi de fryktet for at kongefellesskapet med Sverige ville føre til at utenlandske stormenn kom inn i norsk riksstyre, først og fremst svensker, men - på bakgrunn av svenske kongers og hertugens forvaltningspraksis - dernest tyskere. Forbudet kan derfor primært ha vært en konsesjon til det norske aristokratiet for at de skulle slutte opp om kong Håkons dynastiske politikk. Samme motiv lå sannsynligvis bak hos kongen da han avkrevde hertug Erik et tilsvarende løfte i den endelige avtalen mellom dem i 1310.

Da Håkon V døde 08.05.1319, sluknet Sverreætten på mannssiden. Tronarvingen var tre år og befant seg utenfor landets grenser. Det var derfor de verdslige stormennene som alene måtte føre den norske riksskuta inn i en ny og ukjent situasjon. De norske og svenske stormennene som møttes til forhandlinger om det politiske fellesskapet i Oslo forsommeren 1319, hadde en vanskelig oppgave foran seg. Ingen av landenes politisk-institusjonelle system, det vi med et moderne ord kan kalle «konstitusjon», hadde regler for hvordan kongefellesskap med et annet land skulle fungere i praksis. Resultatet ble en avtale som skulle gjelde så lenge kongen var umyndig. Avtalen viste klart at verken norske eller svenske stormenn ønsket et politisk fellesskap tettere enn nødvendig. Det var ikke snakk om å bygge en «union», men å fastlegge retningslinjer for hvordan Magnus Eriksson skulle kunne fungere som respektiv norsk og svensk konge. Dette var helt nødvendig i en tid da statsmakten i så høy grad ble legemliggjort av kongen. Kongen skulle være det eneste som var felles, men han skulle opptre som henholdsvis norsk eller svensk konge med fast regulerte og like lange opphold i hvert land. De to naborikene lovte dessuten hverandre støtte og hjelp.

Etter at nordmenn og svensker var blitt enige i Oslo i slutten av juni 1319, ble den treårige Magnus Eriksson valgt til svensk konge 8. juli. I august kom den nye kongen til Norge og ble hyllet på Haugating, det gamle kongehyllingstinget ved Tønsberg. Hyllingsstedet signaliserte Oslofjordområdets økte politisk betydning som følge av at kongen også var svensk konge.

Magnus ble gravlagt i Franciskanerklosteret i Bergen.[72]

(Barn V:11, Far VII:41, Mor VII:42)

Gift 11.09.1261 i Bergen med neste ane.

Barn:

Eirik II Magnusson av Norge. Konge. Født 1268. Død 15.07.1299.

Konge av Norge 1280 - 1299.

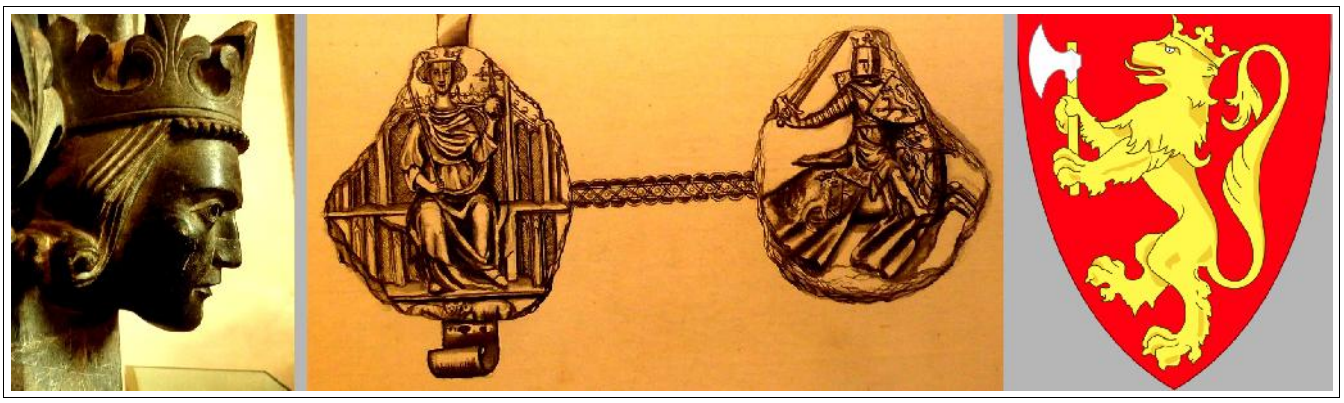
Eirik ble kronet i Bergen i 1280, 12 år gammel. Formynderstyre av baroner og hirdembetsmenn fram til kongen ble myndig, visstnok i 1282.

En følge av den store politiske betydningen de kongelige dynastiene nå hadde fått, var de tidlige giftermålene. Sønn til Magnus Lagabøte, den stakkars vanføre Eirik som ble kalt Prestehater, ble alt 12 år gammel i 1281 formælet med den 20 år gamle skotske kongsdatteren Margrete. Sine dynastiske plikter løste den meget unge og svake Eirik ellers ulike bedre enn man hadde rett til å vente. Alt først på året 1283, da Eirik var knapt 15 år, fødte hans dronning en datter. Dronning Margrete døde dette året, og Eirik giftet seg i 1293 igjen med den 15-årige lsabella, datter av den skotske tronarvingen Robert Bruce.[73]

---

72 Henning Sollied: Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter, NST Bind VIII (1942), side 131. Cappelen's Norges Historie, Bind 3, side 454; Bind 15, side 173. Ole Georg Moseng, Erik Opsahl, Gunnar I. Pettersen og Erling Sandmo: Norsk historie I - 750-1537, Tano Aschehoug 1999, side 139-141, 148-156. Norsk Biografisk Leksikon, Bind IX (1940), side 36-40. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 349. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 829. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 52.

73 Cappelen's Norges Historie, Bind 3, side 454; Bind 15, side 173.

T. v. Portrett av Erik Magnusson i Stavanger Domkirke. I midten: Fremsiden og baksiden av Eirik Magnussons segl fra 1298. Tegning i Rigsarkivet i København, T. h. Riksvåpenet. (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Eirik II Magnusson (norrønt: Eiríkr Magnússon) (* 1268 - † 15.07.1299 i Bergen), også kalt Erik Prestehater, var konge av Norge i perioden 1280-1299.

Eirik var eldste sønn til Magnus Lagabøte. Et fall fra hesteryggen påførte ham muligens en hjerneskade.

Regentstyret.

Siden han bare var et barn da han ble utropt til konge, ble riket ledet av et formynderstyre, som besto av rikets baroner og hans mor Ingeborg. Formynderstyret hadde en hard strid med den mektige erkebiskop Jon Raude for å få minsket kirkens stadig voksende makt over nasjonens verdslige områder (kirkens særrettigheter). Den langvarige og bitre striden sluttet med at kirken måtte avstå en del av den makt som den var blitt sikret ved overenskomsten i Tønsberg i 1277. Eirik hadde selv ingen del i konflikten, men fikk likevel knyttet til seg det nedsettende tilnavnet "prestehater". Da han senere selv overtok regjeringen, viste han stor mildhet mot kirken.

Kong Eiriks eget styre.

Som myndig ble Eirik selv en del av den norske utenrikspolitikken hvor det norske monarkiet forsøkte å knytte dynastiske bånd, først og fremst til Skottland hvor Norge lenge hadde hatt interesser. Han ble først gift med Margaret av Skottland, datter til kong Alexander III av Skottland. De fikk datteren Margrete, som ble dronning av Skottland i 1286, bare tre år gammel. Etter datterens død fire år senere var Eirik en av de tretten som hevdet arverett til den skotske tronen. Hans kone døde i barselseng i 1283, og han giftet seg senere med Isobel Bruce, søster til Robert Bruce, den senere store skotske kongen. Eirik førte en uheldig krig mot Danmark og Hansaforbundet i det nordlige Tyskland som endte med at han måtte gi store innrømmelser til de tyske hansaene.

Riksvåpenet.

Kongeætten hadde brukt en oppreist løve som slektsvåpen. I 1280 eller noe senere utstyrte Eirik Magnusson løven med øksa. Mens øksa var et nasjonalt symbol gikk løven tilbake til Eiriks stridbare forgjenger, Magnus Berrføtt. Fellessymbolet av øks og løve kalles i dag for "Riksvåpenet" og brukes som det overordnede visuelle symbol for den norske stat.

Familie.

Da Eirik døde sønneløs, ble han etterfulgt av sin bror, hertug Håkon.

Etter Eiriks død påsto en Margareta å være datter til kong Eirik Magnusson. Det passet Håkon Magnusson dårlig, og hun ble dømt til døden. Etter sin død ble hun dyrket som en helgen.»[74]

Håkon V Magnusson av Norge. Født 1270. Død 08.05.1319 på Tunsberghus. (Se V:11).

VI:22 fm fm fm

Ingeborg Eriksdatter av Danmark. Dronning. Født omkring 1244. Død 26.03.1287.

I 1260 ble det planlagt å få Magnus gift med Ingeborg, datter til den i 1250 myrdede danske konge Erik Plogpenning og dennes tyskfødte dronning Jutta av Sachsen. Frieriet ble fremført først hos hennes morfar, hertug Albrecht, dernest i 1261 hos hennes danske formyndere. Hun ble så hentet i Danmark av biskop Håkon og andre norske høvdinger i juli 1261, uten at noe formelt samtykke fra den danske konge forelå. Muligens ble det handlet så hurtig fordi Birger jarl i Sverige ønsket å få henne gift med en av sine sønner. Bryllupet sto så i Bergen med stor stas, og den 14.09.1261 ble begge kronet av erkebisp Einar.

Alv Erlingsson var sønn av Skule Bårdssons søstersønn, dvs. en tremening av kong Magnus Lagabøte. Han var altså barnebarn til Ingeborg Baardsdatter og Alv av Tornberg. Etter kongens død fikk herr Alv en storhetstid som enkedronning Ingeborgs yndling og redskap. Hun var en stridbar og initiativrik dame som 17 år gammel lot seg bortføre av Håkons menn. Det kan være et spørsmål om den meget fredsommelige Magnus i alle deler svarte til

[74] Wikipedia.

Ingeborgs smak. I hvert fall hadde han gjennom 20 år aldri klart å få hennes farsarv utbetalt, uten at han lot dette føre til åpen strid. Det var hennes fars brorsønn, Erik Klipping som da var konge i Danmark, som ikke ville utlevere hennes farsarv.

Ingeborg synes å ha vært kvinne for å prege toppolitikken etter mannens død. Det er påtagelig at det nå endelig skulle settes fart i sakene, både om farsarven og om de grådige norske bispene. Til dette formål passet den kjekke herr Alv ulike bedre enn den spake Magnus Lagabøte.

I forholdet til danskekongen ble nå også hans forbundsfelle Lübeck øyensynlig innblandet. Tyske kjøpmannsvarer ble beslaglagt i Bergen i 1283. Alv Erlingsson, baron og sysselmann i Borgesysla, opererte i 1284 og 1285 fra sin private borg Isegran ved det nåværende Fredrikstad, mot både danske, tyske og frisiske kjøpmannsskip, og herjet på de danske kystene. Det er sikkert at Alv i dette hadde støtte ikke bare hos dronningen, siden han ble forfremmet til jarl «for å verge Norges rike».

Den norske dristigheten ble meget lite lønnsom for kongedømmet, hvem som nå var ansvarlig for den. Et forbund av tysk-pommerske byer, nordtyske fyrster og kong Erik Klipping tvang Norges konge til å akseptere en voldgiftsdom i Kalmar i 1285. Nordmennene måtte betale 6000 mark sølvmynt i erstatning - ett års skatteinntekter - foruten tilbakebetaling av beslaglagt gods og andre innrømmelser. Dronning Ingeborgs arv ble ikke nevnt.

Den daværende hertug Håkon var i mellomtiden, i 1284, blitt myndig. Han, og den krets som samlet seg om ham i hertugdømmet, så med gremmelse på Ingeborgs og herr Alvs eventyrligheter, og tok uttrykkelig avstand fra krigstiltakene mot tyskerne. Motsetningen til Alv, som var sysselmann innen Håkons hertugdømme, slo ut i lys lue da Ingeborg døde i mars 1287.Alv gjorde opprør, fanget og drepte hertugens borghøvedsmann i Oslo, Hallkjell Krøkedans. Opprøret var sikkert nok en reaksjon på forsøket på å begrense eller frata Alv hans maktstilling. Opprøret mislyktes. 260 mann av Alvs «sveitunger» ble drept. Alv selv søkte tilflukt i Sverige. Han endte sine dager «på steile og hjul» ved Helsingborg.

Disse begivenheter kan ikke ha unngått å gjøre et sterkt inntrykk på hertug Håkon, som var 13-17 år da de foregikk. Og det var ikke minst dem han siktet til i 1308.[75]

Fra norsk Wikipedia:

«Ingeborg Eriksdatter av Danmark (* ca. 1244 - † 26.03.1287) var datter til den danske konge Erik Plogpenning (* 1216 - † 1250) og hans dronning, Jutta av Sachsen.

Hun ble gift med kong Magnus Håkonsson Lagabøte av Norge (* 1238 - † 1280). Sammen fikk de sønnene Eirik Magnusson og Håkon Magnusson som begge ble konge i Norge.

I løpet av 1260 ble det lagt planer om å få Magnus Håkonsson, som da var samkonge med sin far, Norges store middelalderkonge Håkon Håkonsson, gift med prinsesse Ingeborg av Danmark, datter til den danske kongen Erik Plogpenning som ble myrdet i 1250. Frieriet ble først fremført hos hennes morfar, hertug Albrecht I av Sachsen, og året etter hos hennes danske formynder.

Hun ble så hentet i Danmark av biskop Håkon og andre norske høvdinger i juli 1261, men uten at det forelå noe formelt samtykke hos den daværende danske kongen, Abel av Danmark. Hastverket hadde muligens sin årsak i at Birger jarl, den regjerende formynderkongen i Sverige, ønsket å få henne gift med en av sine sønner. Det skulle vise seg at det var lite å frykte fra danskekongen. Han ble slått i hjel året etter i Ejdersted da han forsøkte å drive inn skatt hos friserne.

Bryllupet sto i Norgesveldets viktigste by Bergen, og 14.09.1261 ble begge kronet av erkebiskop Einar Gunnarsson Smjorbak.

Det er ikke så mye som vites om Ingeborg, men hun likte å høre fortellinger. Det fortelles at hun i 1263 ble underholdt av Sturla Tordsson, nevø til Snorre Sturlason, som fortalte "Huldar saga" om ei trollkjerring. Kong Magnus Lagabøte var ikke blid på Sturla, men han fortalte sagaen så godt at han vant først Ingeborg og deretter kongen over på sin side. Ingeborg overlevde sin mann med rundt syv år da hun døde i 1287, ca. 43 år gammel.

Etter at kongen døde, hadde enkedronningen fortsatt en del makt, og hun holdt blant annet sin hånd over Alv Erlingsson (den yngre) som drev aggressiv piratvirksomhet mot danske og tyske handelsskip. Borgarsyssel var enkedronningens egen eiendom som da ble lagt inn under hertug Håkon Magnusson. Han ble straks en uforsonlig fiende av Alv, noe som førte til at han ble fredløs.

Oppvekst.

Ingeborg var en av de fire "plogpenningdøtrene". Eldst var Sofia, som ble gift med Valdemar Birgersson av Sverige, og dermed svensk dronning. Så kom Ingeborg selv, deretter Jutta (* 1246) og Agnes (* 1249).

I 1250, da Ingeborg var seks år, ble hennes far drept i et bakhold arrangert av hans sin lillebror, Ingeborgs farbror Abel. Da kong Erik bare etterlot seg døtre, var Abel hans tronarving, og lot seg utrope til konge etter at hans menn offentlig hadde sverget på hans uskyld. To år senere ble Abel selv drept under et bondeopprør. I motsetning til Erik etterlot Abel seg en mannlig arving, som imidlertid studerte i Tyskland. På hjemveien for å overta tronen, ble han tatt til fange av erkebiskopen av Köln. Eriks og Abels yngste bror, Kristoffer, unnlot imidlertid å betale løsepenger for nevøen. I stedet utropte Kristoffer seg til konge over Danmark. Da Abels sønn omsider kom hjem,

75 Henning Sollied: Kildekristiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter, NST, Bind VIII (1942), side 131. Cappelen's Norges Historie, Bind 3, side 437-439. Norsk Biografisk Leksikon, Bind IX (1940), side 36. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 340. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 897. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 52.

brøt det ut borgerkrig der han underveis fikk tittelen "hertug av Sønderjylland". Ingeborg og hennes tre søstre ble kasteballer i dette maktspillet. Deres mor var død, og deres farbror, kong Kristoffer, gjorde seg selv til deres formynder. Hans siste politiske handling var å gifte bort niesen Sofia til svenskekongen, for å sikre seg Birger Jarls støtte i kampen mot nevøen i Sønderjylland. Det var nemlig i realiteten Birger Jarl som styrte Sverige på vegne av sin ubrukelige sønn, kong Valdemar.

Ingeborgs ekteskap var et ledd i hennes svigerfars, Håkon Håkonssons, anti-danske politikk, nemlig å få Halland tilbake fra Danmark. Det var derfor Håkon lette etter en dansk prinsesse han kunne få gift med sin siste gjenlevende sønn, Magnus. Ingeborg egnet seg utmerket da hun var arveberettiget til en rekke store gods rundt om i Danmark, i tillegg til landsbyen Rold i Himmerland og byen Skanderup. Kontroll over denne arven ville sikre den norske kongefamilien et solid fotfeste på dansk jord.

Da Kristoffer døde, sendte kong Håkon en forespørsel til enken, Margrete Sambiria, også kjent som "Svarte Grete" og "Margrete Sprenghest", om hun som Ingeborgs formynder ville gi tillatelse til et ekteskap mellom henne og hans sønn, den norske tronarvingen Magnus. Men dronningen hadde vært sterkt imot Sofias ekteskap med svenskekongen, og ville iallfall ikke miste kontrollen over flere av "plogpenningdøtrene", så hun sørget for å få den sytten år gamle Ingeborg innesperret i et dominikanerkloster ved Horsens.

Kong Håkon mistet ikke motet av den grunn. Tvert om sendte han sommeren 1261 en ny delegasjon, bestående av syv krigsskip og flere hundre menn under ledelse av biskopen av Oslo, som også het Håkon. Margrete Sambiria var imidlertid opptatt med krigen hun hadde startet mot familien til sin svoger, kong Abel. Biskop Håkon besluttet da å dra direkte til Horsens, hvor han personlig gikk opp til klosteret som holdt Ingeborg innesperret, fremla sitt ærend og bad henne bestemme om hun ville bli med eller ikke. Ingeborg foretrakk en fremtid som norsk dronning fremfor et liv som nonne, og bad biskopen komme tilbake og hente henne når hun hadde pakket og gjort seg klar. Men på seilasen nordover fikk nordmennene øye på en stor krigsflåte som førte Birger Jarls banner. Det var kjent at han nylig hadde blitt enkemann, og gjerne ville gifte seg med Ingeborg, som var søster til hans svigerdatter Sofia. Nordmennene forstod raskt at også Birger Jarl var på frierferd, så de unnlot å svare sendebudet han sendte over til deres flåte med spørsmål om deres hensikter, og seilte i stedet raskt tilbake til klosteret, der de fullt bevæpnet bad om å få møte Ingeborg. Sammen med noen tjenere og to danske riddere som hadde sverget henne troskap, skyndte hun seg ned til skipene sammen med det norske følget. Så snart det lot seg gjøre, seilte de nordover.

Først kom de til Tønsberg, der de hvilte ut. Så gikk ferden til Bergen hvor bryllupet skulle stå, men et kraftig uvær tvang skipene til å bruke tre uker på strekningen som normalt lot seg tilbakelegge på en uke. Da de omsider seilte inn i Bergen, blåste det så stygt at de måtte legge til ved Laksevåg i stedet for i byens egentlige havn. Nestte dag ble kong Håkon og junker Magnus rodd over fjorden for å møte den forkomne danske prinsessen. Til gjengjeld ble bryllups- og kroningsfesten den mest storslagne festen som til da hadde blitt holdt i Norge. Nærmere to tusen gjester medbrakte sine tjenere, kammerpiker, oppassere, livvakter og så videre. Håkonshallen ble for første gang tatt i bruk. Nå hadde Erik Plogpennings to eldste døtre blitt dronninger i hvert sitt land. Tilbake i Danmark var bare de to yngste, Agnes og Jutta. Enkedronning Margrete Sambiria fikk dem raskest mulig inn som nonner i et dominikanerkloster i Roskilde, men heller ikke de klarte hun i lengden å holde innesperret. I 1271 grep de muligheten til å flykte fra Danmark og nådde frem til storesøsteren Sofia i Sverige. Trygt installert ved sin svogers luksuriøse hoff innledet Jutta et forhold til kong Valdemar.

Dronning av Norge.

Magnus Lagabøte var en sterk konge, som visste å balansere forholdet til geistligheten, stormennene og rivaliserende utenlandske makter, men han var også sterkt tynget av sitt ansvar. På en reise tilstod han en gang overfor sine nærmeste menn at han så frem til den dagen da døden satte ham fri. Våren 1280, etter seksten år som konge, ble Magnus syk. 1. mai fylte han førtito år, og tilbrakte dagen i sykeseng i Bergen. Herjet av feber tilkalte han erkebiskop Jon Raude fra Trondheim, slik at den eldste sønnen, den elleve år gamle junker Erik, kunne krones straks han selv var død. Alt i 1273, etter at Ingeborgs og Magnus' to eldste sønner var døde, fikk femåringen Erik kongetittel og ble utropt til sin fars tronarving, mens treåringen Håkon fikk tittelen hertug. Alle fremstående menn i Norge hadde sverget guttene troskap, og med tanke på fremtidig rivalisering guttene imellom, hadde Magnus sikret at Håkon som fjortenåring skulle arve en tredjedel av riket, med Oslo som hovedsete, som sitt hertugdømme. Det var denne tilknytningen til Oslo som gjorde at Håkon i sin regjeringstid flyttet hovedstaden fra Bergen til Oslo.

I motsetning til sin lillebror, Håkon, hadde Erik ikke gode evner. Han kunne for eksempel ikke lese eller skrive, og som enkedronning ble Ingeborg derfor den man lyttet til. Den skotske Lanercost-krøniken går så langt som å hevde at Erik også ble født vanskapt, mer som bjørn enn menneske, og at kong Magnus lot den nyfødte svøpe og ligge over natten på et alter for Frans av Assisi i Bergen, hvor han i løpet av natten ble forvandlet til en normal gutt.

I 1282 da Ingeborgs fetter, kong Erik Klipping, og hans mor, enkedronning Margrete Sambiria, holdt det årlige riksmøtet på Nyborg slott, var det blant de fremmøtte også representanter for de fire plogpenningsøstrene, som nå gjorde krav på sin farsarv. Magnus Lagabøte hadde aldri insistert på Ingeborgs rett til arven, men nå som han var død, og Erik Klipping og hans mor var politisk svekket, begynte Ingeborg og hennes søstre kampen for sin rett. Et samlet dansk aristokrati fikk høre hvor urettferdig og nedverdigende de fire søstrene hadde blitt behandlet av Erik Klipping og hans mor. Jutta møtte dertil frem i egen person, og var også den eneste av søstrene som fikk tilkjent sin arv - som hun imidlertid aldri fikk noen glede av, da hun døde samme år, bare trettiseks år gammel.

Ingeborg var selv bare førtito da hun ble dødssyk vinteren 1286/87. Hun døde i Bergen like før påske 1287, og ble gravlagt i byen først i april, ved den tid yngstesønnen Håkon fylte sytten år. Begge sønnene var til stede under seremonien. Med Ingeborg forsvant samlingspunktet for det norske aristokratiet, og ledelsen ble splittet mellom en svak konge (eldstesønnen Erik), en viljesterk ung hertug (Eriks lillebror Håkon) og den maktglade jarl Alv Erlingsson,

som endte på "hjul og steile" i Helsingborg i 1290.»[76]

(Barn V:11, Far VII:43, Mor VII:44)

Gift 11.09.1261 i Bergen med forrige ane.

VI:23 fm fm mf

Sigurd Ivarsson Hestbø. Lendmann. Født omkring 1235.

Ifølge Lars Løberg er det trolig at Sigurd hadde barna:
En datter gift med Isak Gautesson i Talgje.
Ogmund, gift med en datter til lendmannen Finn Gautsson (n. 1247-1288).
En datter som fikk datteren Agnes utenfor ekteskap med hertug Håkon (senere Håkon V Magnusson).

Fra Lars Løbergs «Hestbøætta», NST Bind XL, hefte 4, side 298-304:
«Hertug Håkons frille.

Det er skjellig grunn til å sette spørsmålstegn ved Sollieds identifisering av den østnorske Ragnhild Jonsdotter fra 1322 med den vestnorske Ragnhild Jonsdotter fra 1324, 1328 og 1336. Dette er likevel ikke nok til å falsifisere Storms hypotese om at den vestnorske Ragnhild er søster av Havtore Jonsson. Det har i høyden bare tilbakeført alle de viktige forbeholdene som Storm pakket sin hypotese inn i. Det må derfor føres i marken argument som taler tilstrekkelig tungt for at den alternative hypotesen faktisk gir en bedre forklaring på det slektskapsforholdet vi kan observere. Og ett slikt vektig argument finnes.

Absalon har i sin utredning et langt avsnitt med opplysninger om Hestbøætta (Beyer s. 81-82):

"Paa Finöen ligger en riddersede, heder Heßby, haffuer det hört j fordom tid til her Omund Finsön og til Fin Finsön, thi haffuer oc öen naffn aff de riddere. Denne her Amund ligger begraffuen j korit i Domkircken, hues vaaben er en forgylt piil med to flygende vinger, aff hues slect erlig oc velbyrdig Erich Rosenkrandtz er kommen."

Storm var åpenbart ikke kjent med denne henvisningen da han 1882 framsatte sin hypotese. Derimot bemerker han i forbindelse med kildeutgaven 1895 selv i en fotnote at

"Erik Rosenkrantz kan ikke siges at være af Ogmund Finnssönns ´Slægt´, undtagen forsaavidt denne var en Tremænning af Sigurd Hafthoresön, fra hvem Erik Rosenkrantz stammede (...)"

Og selvsagt kan Storm ha rett i at Absalon har konstruert slektskapet og gått ut fra at Rosenkrantzene stammet fra Hestbøætta fordi de var arvinger, men en slik retrospektiv slutning er ikke åpenbart sannsynlig.

Det er ikke mye Absalon sier om Erik Rosenkrantz' norske forfedre Det er faktisk bare i forbindelse med Bjarne Erlingsson og med Hestbøætta slektskapet kommenteres, og da begge ganger med samme formular ("aff hues slect E.R. er aff kommen"). Vi merker oss dessuten at Absalon har sett Ogmund Finnssons gravsten og våpen i Stavanger Domkirke, og at han bruker dette som argument for slektskapet. Kan forklaringen på Absalons påstand da være at den vingede pilen også fantes blant Erik Rosenkrantz anevåpen?

Ser vi på Erik Rosenkrantz' anetavle, er det ikke mange sannsynlige veier han kunne stamme fra Hestbøætta på. Hans far og morfar var, så vidt vi vet, rent danske. Hans mormorsfar var av Losnaætta. ALV HARALDSSON var av østnorsk slekt mens Jon Marteinsson hadde svensk slektsbakgrunn. Det er altså i praksis bare via Losnaætta eller Agnes Sigurdsdotter at et slikt ekteskap kan ha gått. Vi vet dessverre bemerkelsesverdig lite om Losnaættas opphav, men det er grunn til å tro at den har stått i slektskapsforbindelse med i hvert fall den ene av Gaute Håkonssons arvinger, og altså at den muligens sto i en relasjon til Talgjeætta. Dette slektskapet kan imidlertid ikke ha vært såpass nært at det automatisk dekket begge de to sammenvevde ættene på Talgje og Hesby. Mest sannsynlig, også sosialt, siden Losnaætta ikke kan oppvise forfedre i baronsjiktet, er at slektskapet har gått via Agnes Sigurdsdotter. Og ettersom vi allerede ved gjennomgangen av arvetallet har stilt spørsmålstegn ved Storms hypotese om at slektskapet gikk via Jon raud Ivarsson, er Absalons påstand om slektskap et sterkt indisium på at Sigurd Havtoressons ukjente mormor var hestbøættlig, og at hun var Ogmund Sigurdssons søster.

Vi står altså tilbake med to konkurrerende hypoteser om slektskapet mellom Ogmund Finnsson og Havtoresønnene. Begge oppfyller minstekravet om å forklare arvegangen innenfor den korridoren som arveanalysen stiller opp. Mot Storms opprinnelige hypotese taler svært skjeve generasjonssprang og at Sollieds identifikasjon av den vestnorske Ragnhild Johnsdotter med den østnorske Ragnhild Jonsdotter mildt sagt er tvilsom. For hypotesen om at hertug Håkons frille var av Hestbøætta, taler Absalon Pederssøns påstand om at Erik Rosenkrantz var av Hestbøætta. Den siste påstanden er riktignok ikke en samtidig påstand. Men vitnesbyrdet er så vidt sterkt at det når andre faktorer holdes like, må regnes som vesentlig sterkere hypotesebyggende enn en hypotese som er basert på patronym og teoretisk arvegangsforklaring alene. Ingen av hypotesene lar seg bevise, men inntil en bedre forklaring på Erik Rosenkrantz avstamning fra Hestbøætta kan legges på bordet, er i hvert fall en plausibel forklaring at hertug Håkons frille var Ogmund Sigurdssons søster. De forklarer også godt nok den sterke stillingen Ogmund hadde innen hirden på tross av at han åpenbart ikke fulgte hertugen til Oslo.»

I det følgende behandler Lars Løberg fire pavebrev som jeg velger å gjengi regest for her:

Supplikk før 20.08.1291:

«Supplikk (petitio) fra ridderen Vidkunn Erlingsson i Oslo bispedømme og Gyrid Andresdatter i Stavanger bispedømme til pave Nikolaus IV: For å få slutt på alvorlig fiendskap mellom ættene deres, søker de om tillatelse til å gifte seg, trass i at Vidkunn har hatt omgang med ei kvinne som var beslektet med Gyrid i fjerde ledd.» («Regesta

[76] Wikipedia.

Norvegica» II, nr. 634).

Rom 20.08.1291:

«Mandat fra pave Nikolaus IV til biskop [Øyvind] av Oslo: Refererer søknaden fra Vidkunn Erlingsson og Gyrid Andresdatter om dispensasjon for å inngå ekteskap (nr 634), og overlater til biskopen å vurdere søknaden og eventuelt gi dispensasjon på pavens vegne.» (DN I 79, «Regesta Norvegica» II, nr. 635).

Supplikk før 18.12.1330:

«Supplikk om dispensasjon fra ekteskapshindring på vegne av Torvald, sønn av Torvald, herre til Papey [Papa Stour], og Æsa, datter av Håkon Toreson, til pave Johannes XXII: For å bilegge gammelt og forebygge nytt uvennskap mellom Torvalds og Æsas foreldre og venner har de to inngått festermål med samtykke av sine foreldre og venner og de beste menn [obtimates] i Norge. Siden de er beslektet i fjerde grad, ber de om pavens tillatelse til dette. De to kan heller ikke finne jevngifte i Norge uten å støte på den tilsvarende hindringen, og utenlands kan de ikke gifte seg uten stor fare for Norges rike og de førnevnte beste menn.» (DN VII 134a, «Regesta Norvegica» IV, nr. 783).

Dispensasjon Avignon 18.12.1330:

«Dispensasjon fra pave Johannes [XXII] for adelsmannen Torvald, sønn av adelsmannen Torvald, herre til Papey [Papa Stour] på Shetland, fra Orknøyenes bispedømme, og for adelskvinnen Æsa, datter av adelsmannen Håkon Toreson, fra Oslo bispedømme: Under henvisning til søknaden nr 783 tillater han Torvald og Æsa å gifte seg på tross av slektskapet mellom dem, og erklærer eventuelle barn for ektefødte.» (DN VII 134b, «Regesta Norvegica» IV, nr. 784).

Supplikk Avignon 29.09.1342:

«Supplikk fra [Pål Bårdsson], erkebiskop av Nidaros, og [Hallvard], biskop av Hamar, til pave Clemens [VI]: For å besegle freden og enigheten mellom de to familiene, ber de om at væpneren [nobilis domicelli] Sigurd Havtoreson og jomfru [nobilis domicelle] Ingebjørg Erlingsdatter må få lov til å inngå ekteskap, til tross for at de er beslektet i 4. grad.»

Påskrift: Dispensasjon kan gis. (DN VI 166a, «Regesta Norvegica» V, nr. 581).

Dispensasjonsfullmakt Avignon 29.09.1342:

«Dispensasjonsfullmakt fra pave Clemens [VI] til [Pål Bårdsson], erkebiskop av Nidaros og [Hallvard], biskop av Hamar: Da en kan vente seg mye godt for landet av et slikt ekteskap, mens en nektelse ville ha medført risiko for stor skade, kan Sigurd Havtoreson og Ingebjørg Erlingsdatter tillates å inngå ekteskap, skjønt de er beslektet i 4. grad.» (DN VI 166b, «Regesta Norvegica» V, nr. 581).

Ekteskapsdispensasjon Agignon 10.09.1347

«Ekteskapsdispensasjon fra pave Clemens [VI] for herr [nobili viro] Eiliv Eilivsson og Gyrid, datter av herr Erling Vidkunnsson, fra henholdsvis Oslo og Bergen bispedømmer: Skjønt de er beslektet i 4. grad, tillates de – etter søknad av kong Magnus [Eriksson] av Sverige – å inngå ekteskap, siden Eiliv ikke kan finne noen annen brud i Norge av samme rang og stand som han selv.». (DN I 308, «Regesta Norvegica» V, nr. 983).

«Pavebrevenes gåte.

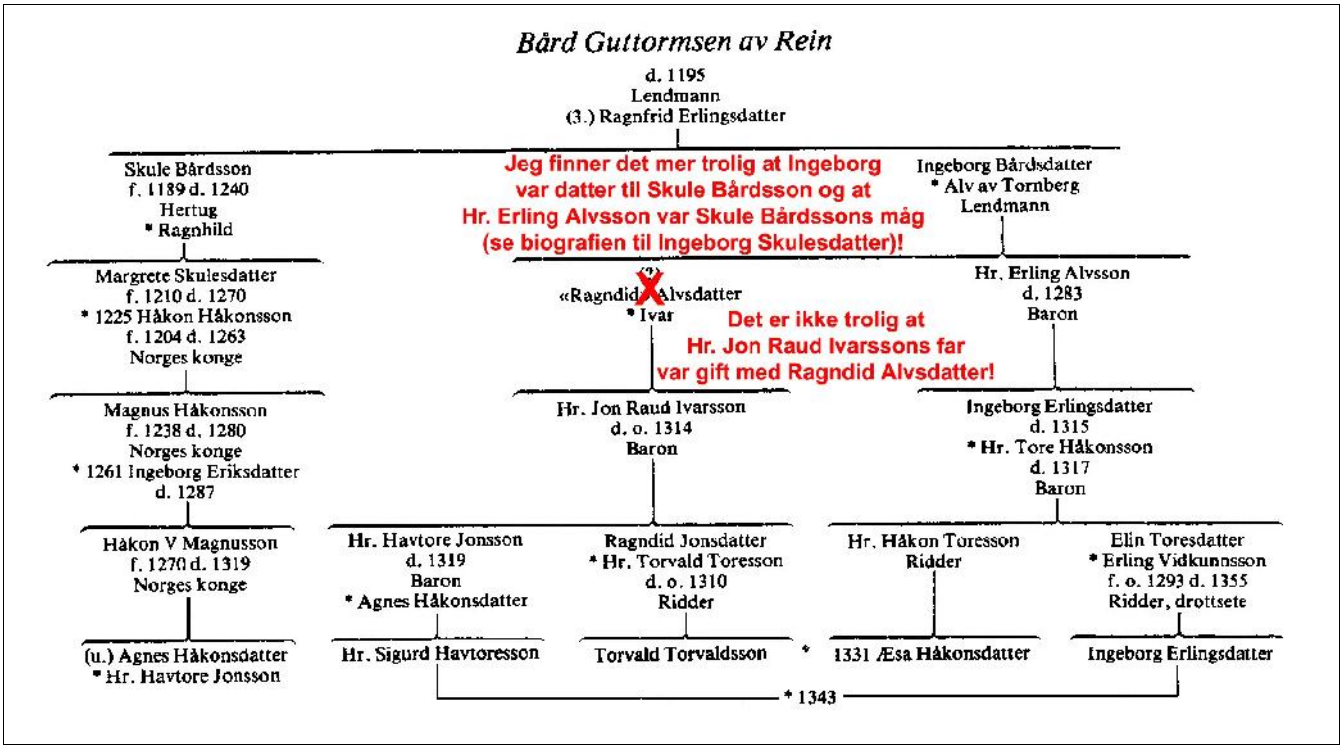
Hypotesen om Agnes' morsslekt fra Ryfylke støttes av et utsagn fra Erik Rosenkrantz, men det ble tross alt fremsatt nesten 300 år etter at de faktiske slektskapsbåndene eventuelt ble knyttet. Verdien ville derfor øke dramatisk om påstanden kunne finne støtte i samtidige kilder. Og faktisk kan den det.

Det er ikke mange middelalderkilder som primært er laget med hensikt å dokumentere slektskap. Men det finnes faktisk en liten, eksklusiv kildeserie som har slektskapsopplysninger som sin hovedfunksjon. Det er de pavelige dispensasjonsbrevene til å inngå ekteskap for par som er for nær beslektet med hverandre. Det er ikke mange av dem som gjelder norske par, men av dem vi kjenner, er et forbløffende stort antall knyttet til en liten slektskrets.

Pavelige dispensasjoner var kostbare. Det var derfor forbeholdt de rike. Og samtidig var det også særlig blant det aller øverste toppsjiktet i aristokratiet at det var vanskelig å finne økonomisk likeverdige ekteskapsallianser utenfor de forbudte ledd. Det er da også i slektskretsen rundt den rikeste jordegodsbesitteren, drottseten Erling Vidkunnsson, hvor disse dispensasjonsbrevene finnes.

Herr Erling hadde to døtre som nådde voksen alder: Ingebjørg og GYRID. Da Gyrid skulle gifte seg med Eiliv Eilivsson, utvirket det et pavebrev i 1347 hvorav fremgår at de var beslektet i fjerde ledd (DN 1 308). Mer får vi ikke vite, og det er ulike teorier om hvordan slektskapet mellom dem har vært – enten via Gyrids mor, Elin Toresdotter, eller via Erling Vidkunnsson selv.

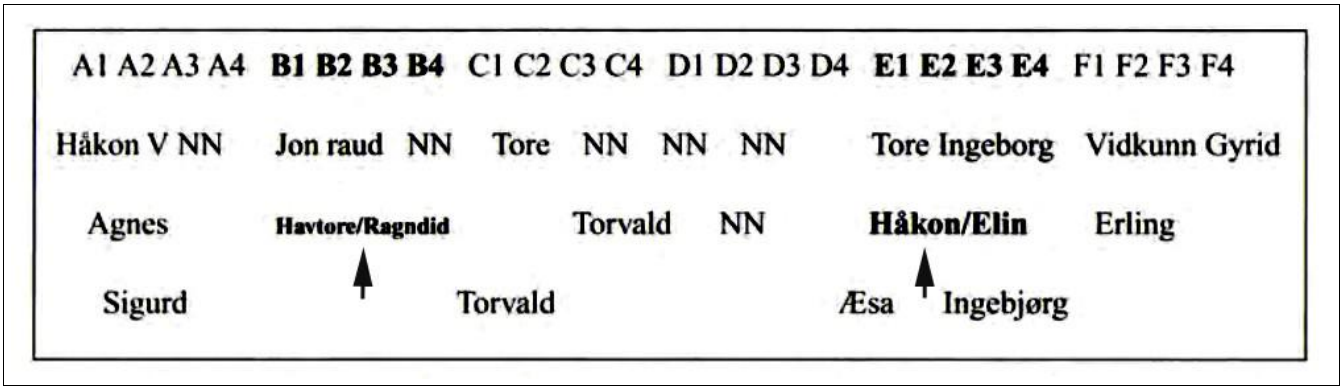
Også Ingebjørg måtte ha pavebrev før hun kunne gifte seg med Sigurd Havtoresson (DN VI 166). De var likeså beslektet i fjerde ledd. Også her har en forsøkt å konstruere slektskapet enten via Elin Toresdatter eller via Erling Vidkunnssons mor og tilbake til Håkon Håkonsson. Problemet er bare at ingen fullt ut har fått konstruksjonene til å stemme overbevisende med pavebrevets ordlyd.»

Henning Sollied: «Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogenmiddelalderslekter» III «Sudrheims-ætten», NST Bind VIII (1942)», side 131.

«Det seneste forsøket på å beskrive slektskapet ble gjort av Henning Sollied i artikkelserien hans om Sudrheimsætta (Sollied (1942) tavle s. 131), som vi her kaller Sørumætta. Han koblet der Ingebjørg og Sigurds pavebrev med et pavebrev fra 1330 (DN VII 134), som ga samme type dispensasjon til ÆSA HÅKONSDOTTER og TORVALD TORVALDSSON. Ingen av disse to personene er kjent fra andre kilder, men pavebrevet navngir deres fedre som henholdsvis ridderen HÅKON TORESSON, riksråd og sysselmann, og ridderen TORVALD TORESSON, sysselmann på Hjaltland. Håkon var bror av Elin og Kristina Toresdøtre, slik at Æsa og Ingeborg Erlingsdotter var søskenbarn.

Sollieds konstruksjon er besnærende, ikke minst fordi det gjør de to forlovede fra 1330 til søskenbarn med hver sin part av det forlovede paret fra 1342. Dermed bruker han de to pavebrevene som gjensidige bekreftelser på at partene virkelig var beslektet med hverandre i fjerde ledd, samtidig som han argumenterer for at måten de to parene var beslektet på, etter all sannsynlighet ville være den samme, altså via Torvalds mor/Sigurds far og Æsas far/Ingebjørgs mor.»

Slektskapstabell for de to søskenbarnparene. Sollied forutsetter at de to pavebrevene refererer seg til akkurat den samme innbyrdes slektssammenhengen. Det innebærer at en av personene B1-4 er søsken med en av personene E1-4, og av disse 16 kombinasjonsmulighetene velger han som hypotese at B2 skal være søster av E3.

Noen av far- og morforeldrene til personene på nestnederste linje i tabellen kan identifiseres:
A1 - Magnus Lagabøter, farfar til Agnes Håkonsdatter.
A2 - Dronning Ingeborg, farmor til Agnes Håkonsdatter.
A3 - ? Sigurd Ivarsson, morfar til Agnes Håkonsdatter.
B1 - Iver, farfar til Havtore Jonsson og Ragndid Jonsdatter.
E1 - Erkebiskop Håkon, farfar til Håkon Toresson og Elin Toresdatter.
E2 - Erkebiskop Hakons frille, farmor til Håkon Toresson og Elin Toresdatter.
F1 - Erling Ivarsson i Bjarkøy, farfar til Erling Vidkunnsson.
F3 - Andres Gregoriusson, morfar til Erling Vidkunnsson.

«Sollieds løsning var å finne i Reinsætta, hvor Skule Bårdssons søster, INGEBJØRG skulle være felles tippoldemor

for alle de fire ungdommene. Forbindelsen kan synes plausibel for biskopsættas vedkommende, mens den for Sørumættas vedkommende alene bygger på bruken av det sjeldne fornavnet Ragndid eller Ragnfrid. Sollied konstruerer dermed en ellers ukjent forbindelse til Reinsætta via baron Jon raud Ivarssons ellers ukjente mor. Forbindelsen er senest akseptert av Geirr I. Leistad, mens Hans Gillingstam tar forbehold om riktigheten av konstruksjonen.

Gillingstams forbehold er velbegrunnet. Ikke bare inneholder Sollieds konstruksjon en ubekreftet hypotese om hvem Torvald unges mor var. Torvald Toresson var gift minst to ganger, først med fru SIGRID OLAVSDOTTER (DN I 81), dernest med Ragndid Jonsdotter. Vi vet heller ikke hvem Æsa Håkonsdotters mor var. Mulige måter å konstruere slektskapet i fjerde grad mellom de to er følgelig vesentlig flere enn den ene Sollied fester seg ved.

Sollied diskuterer ikke andre former for felles slektskap, men går fra først å hevde at det er overveiende sannsynlig at det felles slektskapet går via Ragndid Jonsdotter og Håkon Toresson, til senere på samme side å hevde at det ikke kan være noen tvil om at de to var tremenninger (Sollied op. cit. s. 130). Normalt ville da også de to pavebrevene være et sterkt indisium på at det var ett og samme slektskapsforhold som gjaldt for begge parene. Men argumentet er ikke like sterkt når det gjelder slekter som var så til de grader tett sammenvevd som i det norske ættearistokratiet på 1300-tallet.

At partene var beslektet i fjerde ledd, betyr at en av hennes åtte oldeforeldre var søsken til en av hans oldeforeldre. Det er dermed 64 forskjellige måter et slikt slektskap kan fremkomme på. Ved å peke ut en bestemt av hver av foreldreparene som slektskapet må ha gått igjennom reduseres det teoretiske utvalget til 16 måter å være beslektet på. Likevel kunne Sollied bare tenke seg en eneste mulig konstruksjon, basert på ukjente ledd.

Ikke alle 16 mulige konstruksjoner er like sannsynlige. Vi vet ingenting om erkebiskop Håkons opphav, og det er liten grunn til å tro at hans frille var like høyættet som de øvrige impliserte i dette puslespillet. Men det er mer enn nok av andre mulige, likeverdige konstruksjoner.

Skal vi holde oss til statistikken, er det ikke engang overveiende sannsynlig at slektskapet hadde det samme utgangspunktet i en felles tippoldeperson for alle fire ungdommene. Det er 16/64 dels sjanse for at så er tilfelle. På samme måten er det 16/64 dels sjanse for at slektskapet i det hele tatt ikke går gjennom noen av de to involverte søskenparene. Sigurd og Torvald er fortsatt søskenbarn, men de er i så fall beslektet med sine respektive partnere gjennom den av deres foreldre som ikke er søsken med den annens forelder. De øvrige 50 prosent av tilfellene gjelder konstruksjoner hvor slektskapet går gjennom en felles besteforelder for det ene søskenbarnparet, men gjennom besteforeldre som ikke er felles for det andre søskenbarnparet.

Ser vi bort fra Sollieds postulat om at forbindelsen må gå gjennom det doble søskenbarnforholdet, så er sannsynligheten akkurat den samme, 16/64, for at det var Torvalds mor og Æsas mor som var tremenninger i (B1-4 og D 1-4). I så fall blir Sigurd Havtoresson beslektet også med Æsa i fjerde ledd, men hans slektskap med sin egen kone må da gå gjennom Ingebjørgs farsætt (B 1-4 og F 1-4). Motsatt kan det være Æsas farsslekt som er bindeleddet, men med Torvalds farsslekt (C 1-4 og E 1-4) I så fall blir Ingebjørg beslektet også med Torvald i fjerde ledd, mens hennes slektskap med Sigurd må søkes på annen måte (A 1-4 og E 1-4). På samme måte er det også 16/64 dels sjanse for at slektskapet gikk helt utenom både Ragndid/Havtore og Håkon/Elin (A 1-4 g F 1-4 for Sigurd og Ingebjørgs vedkommende og C 1-4 og D 1-4 for Torvald og Æsa). Bare den første kombinasjonen åpner for at det er en felles tippoldeforelder for samtlige fire. De tre øvrige kombinasjonene forutsetter to forskjellige tippoldeforeldre som årsak til de to pavebrevene og disse kombinasjonene utgjør en større matematisk sannsynlighet enn hva den første løsningen gjør.

Selvsagt er ikke alle 64 kombinasjoner like sannsynlige. A1 og A2 er Magnus Lagabøter og dronning Ingeborg. Ingen av deres søsken kan forventes å dukke opp blant D, E eller F. Sollied prøver på samme måte å ekskludere C 1-4 ved å hevde at "godsforholdene gjør det temmelig utvilsomt at Torvalds fars, hr. Torvald Toressons, slekt må søkes på Hjaltland". Argumentet behøver imidlertid ikke å dekke alle Torvalds fire besteforeldre. Det er tvert imot slik at sannsynligheten for å fine jevngodt gifte på Hjaltland for en ridderslekt over flere generasjoner var liten. Akkurat som både Torvald selv og Torvald unge måtte hente ektefeller fra Norge for å få standsmessige gifter, må vi kunne tro at også flere av besteforeldrene tilhørte det norske ættearistokratiet. Sollied hevder dessuten at erkebiskop Håkon (E1) trolig kom fra et lavere sjikt av overklassen, og at hans frille (E2) temmelig sikkert gjorde det.

Selv om enkelte numre kan lukes ut som uaktuelle, noe som reduserer antallet mulige slektskapskombinasjoner, hefter det usikkerhet ved hvorvidt Torvald unge vitterlig var Ragndids sønn eller om han var fra farens første ekteskap, med fru Sigrid Olavsdotter. Havtore Jonsson og Ragndid Jonsdotter var helsøsken, men vi vet ikke om Håkon Toresson og Elin Toresdotter var hel- eller bare halvsøsken. Disse usikkerhetene bidrar ytterligere til å redusere sannsynligheten for at Sollieds hypotese er korrekt. Den kan imidlertid heller ikke falsifiseres. Slektskapet kan ha gått via Reinsætta, men bevises kan det ikke.»

1. ledd	Andres Gregoriusson, gift med ??? Ivarsdatter eller med søster til Sigurds hustru	Sigurd Ivarsson, gift med ??? Gregoriusdatter eller med søster til Andres hustru
2. ledd	Gyrid Andresdatter fra Stavanger bispedømme, gift med Vidkunn Erlingsson etter pavebrev 1291 (DN I 79)	??? Sigurdsdatter Hestbø, frilleforhold med hertug (senere kong) Håkon i Ryfylke tidlig i 1290-årene
3. ledd	Erling Vidkunnsson, født tidlig i 1290-årene	Agnes Håkonsdatter, født tidlig i 1290-årene
4. ledd	Ingeborg Erlingsdatter, gift etter pavebrev 1342 (DN VI 166) med	Sigurd Havtorsson til Giske (hennes 4-mening)

Mulig slektskap mellom 4-meningene Ingebjørg Erlingsdatter og Sigurd Havtoresson.

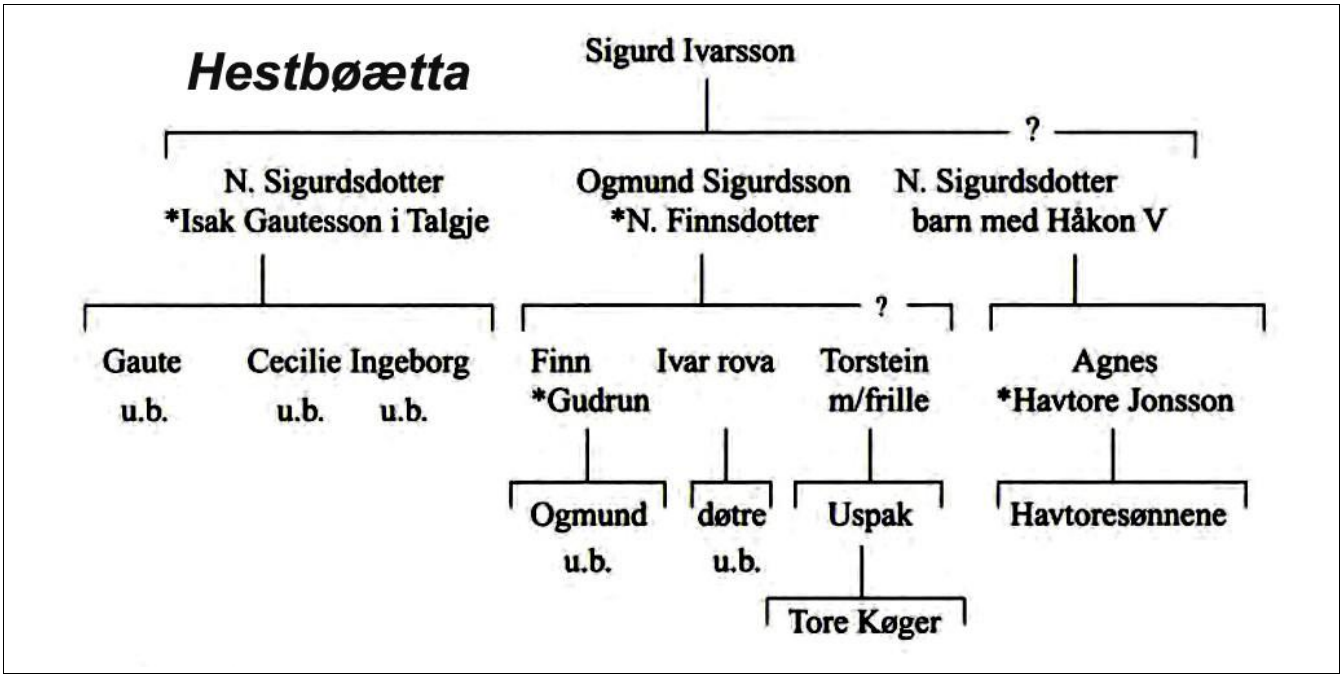
«Kan vi så sannsynliggjøre noen annen måte Ingebjørg og Sigurd kunne være beslektet i fjerde ledd på? Alle Sigurds kjente oldeforeldre var enten østlendinger eller kongelige. Av Ingebjørgs forfedre var det bare på morssiden det fantes østlendinger, derfor altså forsøkene på å knytte slektskapet denne veien. Erling Vidkunnssons farsslekt kom fra Bjarkøy, hans morsslekt fra Stårheim i Nordfjord. I hvert fall om vi skal stole på den eldre litteraturen. Men det er ett viktig forbehold når det gjelder Erlings morsslekt. Og igjen er det en pavelig dispensasjon vi må støtte oss til. For da Vidkunn Erlingsson og Gyrid Andresdatter giftet seg, måtte de også ha pavelig dispensasjon, Og det mest interessante ved denne er at Gyrid der sies å være hjemmehørende i Stavanger bispedømme. Det stemmer for øvrig utmerket med hva vi også vet om godset etter nevøen hennes, Andres Andresson. Gyrid må altså ha hatt vel så sterke slektsforbindelser i Rogaland som i Fjordane. Og hva vet vi om Sigurd Havtoressons slektsforbindelser til Rogaland? Ikke annet enn at den beste hypotesen om Agnes Håkonsdatters mors opphav sier Ryfylke. En tilfeldighet? Neppe. Det skal ikke mye fantasi til for å forstille seg at Agnes' mor og Gyrid Andresdatter har vært søskenbarn, og så fall blir Ingebjørg og Sigurd nettopp beslektet i fjerde ledd.

Vi står altså tilbake med to uavhengige, samtidige kilder om Havtoresønnenes slektskapsforbindelser som begge finner sin naturlige forklaring ved at Agnes Håkonsdotters mor var av Hestbøætta. I tillegg kommer så Erik Rosenkrantz opplysning 200 år senere om at han også var av Hestbøætt. Tre uavhengige kilder peker altså i samme retning, men noe endelig bevis for sammenhengen er dette ikke – med mindre alle andre varianter av slektskapsforbindelse mellom Ingebjørg og Sigurd i fjerde ledd kan elimineres.

Selv om det fortsatt vil hefte usikkerhet omkring slektskapet mellom Ingebjørg og Sigurd, kan vi likevel sammenfatte opplysningene hos Absalon kortfattet i fire punkter:

- På Hestbø bodde Ogmund Finnsson.
- Hestbø ble fravunnet slekta på ulovlig vis.
- Sørumætta kjøpte arven fra Tore Uspaksson.
- Erik Rosenkrantz var av Hestbø-slekt.

En sammenstilling av disse opplysningene sammenholdt med pavebrevene som er nevnt ovenfor, gjør det plausibelt å sette opp følgende tavle over Hestbøætta.»

Lars Løberg: «Hestbøætta», NST Bind XL, hefte 4, side 303.

«Hypotesen som fremsettes om at hertug Håkons frille var av Hestbøætta og søster av merkesmann Ogmund Sigurdsson, forklarer ikke bare slektskapsforholdet mellom Ingebjørg Erlingsdotter og Sigurd Havtoresson, men også Ogmund Sigurdssons framtredende hirdembete – samtidig som den kan bidra til å forklare hvorfor Ogmund tilsynelatende ikke fulgte kongen, slik en merkesmann måtte være forventet å gjøre.»[77]

(Barn V:12)

Gift

Barn:

??? Sigurdsdatter Hestbø. Levde 1290. (Se V:12).

VI:25 fm mf ff

Erling Ivarsson Bonde i Bjarkøy. Lendmann. Født omkring 1220. Levde mellom 1263 og 1264.

Fra Mogens Bugges «Våre forfedre»:
«Erling Ivarsson på Bjarkøy var 1263 lendmann og sysselmann i Hålogaland.
Han deltok som en av kong Håkon Magnussons fornemste lendmenn i krigstoget til Skotland.»[78]

T. v. Bjarkøy i Troms. T. h. Giske på Sunnmøre (Kartverket, historieske kart: Romsdals amt 56-10: Sju kartblad over Ålesund, Molde og Kristiansund med omegn. Møre og Romsdal, Amtkartsamling, Møre og Romsdal, 1890, Håndtegnet. Målestokk 1:50 000). (Wikipedia).

||Fra Lars Løbergs «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571».

77 Lars Løberg: «Hestbøætta», NST Bind XL, hefte 4 (2006), side 298-304. Lars Løbergs: «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571», (Slektshistorisk forlag, side 63-65).

78 Mogens Bugge: «Våre forfedre», nr. 687.

Erling Bonde av Bjarkøy (nevnt 1263) var lendmann.

Han var en stormann som vanligvis identifiseres som lendmannen Erling Ivarsson som nevnes flere ganger i sagaen i forbindelse med Håkon Håkonssons avsluttende krigstokt mot Skottland 1263-64 (avsnitt 318-319).

Erling var trolig sønn til Ivar Bjarnesson og sønnesønn till Bjarne Mårdsson (nevnt 1223), lagmnn i Hordadland.

Erling hadde barna:
Bjarne († 1313), baron, gift med Margreta Nikolasdatter i Giske († senest 1307).
Vidkunn († 1302), ridder, gift med Gyrid Andresdatter Ståreim († 1313).
Margreta (muligens) († før 1313).

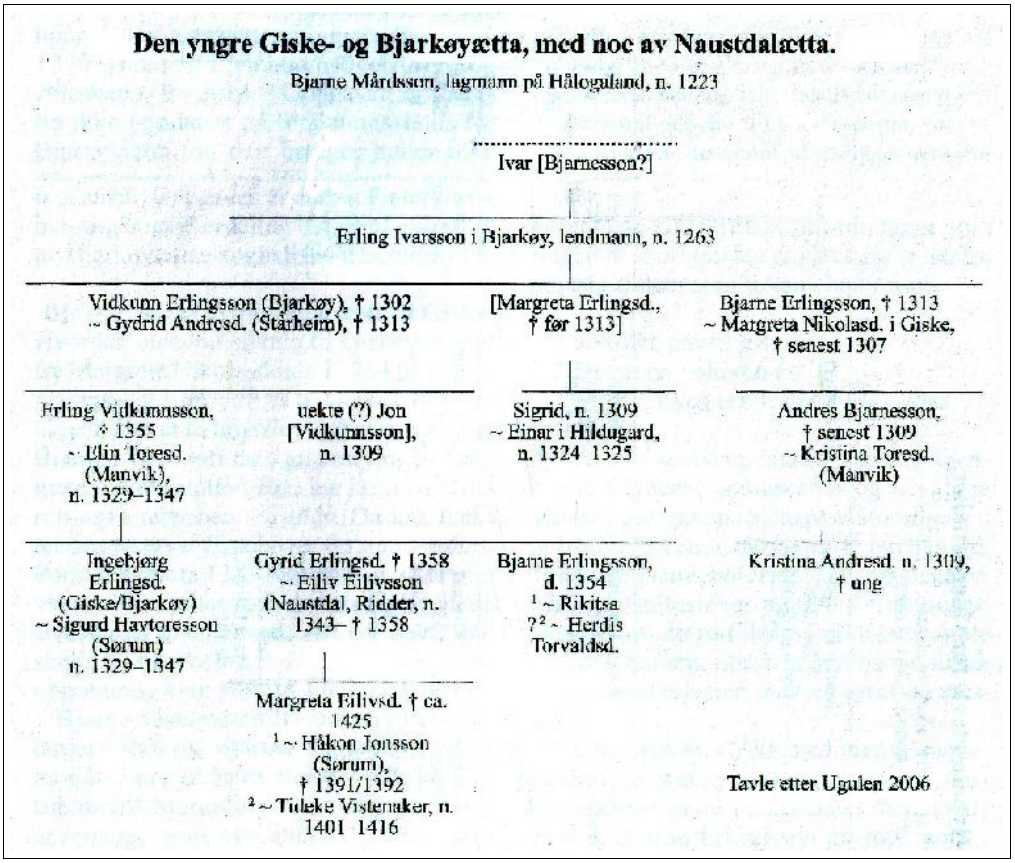
«Går vi tilbake til Bjarne og Vidkunn Erlingssønner, så var disse etter alt å dømme sønner av Erling bonde i Bjarkøy, en stormann som vanligvis identifiseres som lendmannen Erling Ivarsson som nevnes flere ganger i sagaen i forbindelse med Håkon Håkonssons avsluttende krigstokt mot Skottland 1263-64.

Fra ham stammer den yngre Bjarkøyætta. Navnebruken tilsier samtidig at det må ha vært en forbindelse tilbake til den gamle Bjarkøyætta. Bjarne antas å være oppkalt etter lagmann Bjarne Mårdsson, mens det langt sjeldnere Vidkunn vanskelig kan være annet enn en oppkalling, eventuelt over flere ledd, av den Vidkunn Erlingsson som døde som den siste mann av den eldre Bjarkøyætta i 1183. Hvordan forbindelsen mellom den eldre og yngre Bjarkøyætta har vært, vet vi ikke med sikkerhet. Vi kan derfor heller ikke trekke den sikre forbindelsen fra Bjarne og Vidkunn Erlngssønner tilbake til Stiklestadkjempen og helgenmorderen Tore Hund.

Sønnen Bjarne Erlingsson hadde både barn og barnebarn, men likevel endte han opp uten etterkommere ut over dette. Arven endte derfor opp hos Elin og Erling. Erling syntes derimot ikke å ha det samme problem med arveføIgen. Ikke bare hadde han sønnen Bjarne, oppkalt etter arveonkelen og tilsynelatende delvis sammenblandet med denne i senere myteoverleveringer. Men han hadde også i hvert fall tre døtre som nådde voksen alder, Ingebjørg, Gyrid og Sigrid(?). Erling var nok mer godsrik enn hans berømte onkel noen gang hadde vært, men godset skulle altså ved skifte deles mellom barna. Men nå ville tilfeldighetene det slik at sønnen Bjarne døde i 1354, året før Erling selv. Arven ble altså isteden delt likt mellom døtrene hvorav Ingebjørg, gift med Sigurd Havtoresson og Gyrid, gift med Eiliv Eilvsson i Naustdal. Stor arv på begge døtre. Men så ville tilfeldighetene igjen at både Gyrid og Eiliv skulle dø i 1358, etterlatende datteren Margrete. Hun måtte følgelig fostres opp hos sin eneste nære slektning, tanten Ingebjørg.

Sigurd Havtoresson hadde altså på bare fire år snudd sin andel av arven etter Erling Vidkunnsson fra å være bare en brøkdel til å ha forvalteransvaret for rubbel og bit av arven. Og med hans eget arvegods i mente, satt han altså i hvert fall en periode på 1300-tallet med et betydelig større jordegods enn hva Erling Vidkunnsson hadde hatt selv på høyden av sin makt. Selv omtales han som herr Sigurd i Giske, et setegårdsvalg som mer enn noe annet understreker hvor sentral Giske og Giskegodset var.»[79]

[79] Lars Løbergs «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571», side 66, 71 og 74.

Lars Løberg: «Bjarkøyætta og odelsretten i Giske - Odelsretten i norsk middelalder», N.S.T. XIVI 2020, hefte 2, side 127, tavle etter Jo Rune Ugulen 2006.

Fra «Bjarkøyætta og odelsretten i Giske - Odelsretten i norsk middelalder»:

«Bjarkøyætta.

Bjarkøyætta er den best kjente av alle de norske baronættene i middelalderen. Dels fordi først Bjarne Erlingsson og noe senere hans nevø Erling Vidkunsson i lange perioder på sent 1200- og tidlig 1300-tall var riksstyrelsens fremste menn. Dels fordi den gjennom sine mange og store setegårder og godsrikdom førte både politisk og økonomisk makt videre til etterkommere i Sørum-ætta, som var en tilsvarende dominerende ætt på midt-1400-tall.

Det meste av genealogien omkring den yngre Bjarkøyætta ble avklart og beskrevet allerede på 1850-tallet av P. A. Munch. Den besto av baronen Bjarne Erlingsson, broren Vidkunn Erlingsson og dennes sønn drottseten Erling Vidkunnsson. Både Bjarne og Erling hadde hver sin sønn, som begge døde før fedrene. Erling Vidkunnsson var dermed ættas siste man, slik at den i mannslinje døde ut med ham i 1355. Erling etterlot seg imidlertid to kjente døtre, Ingebjørg Erlingsdotter, gift med ridderen Sigurd Havtoresson (Sørumsætta), og Gyrid Erlingsdotter, gift med ridderen Eiliv Eilivsson (Naustdalsætta). Bjarne og Vidkunn er så – med rimelig grad av sikkerhet – ansett å være sønner av lendmannen Erling Ivarsson Bjarkøy.»

«Bjarkøyættas disposisjonsrett til Giske.

Hvordan eiendomsretten til Giske har gått fra Margrete Nikolasdotter i 1264 til Bjarne Erlingsson, som skrives til Giske i 1276, er ukjent. De er to hovedmuligheter. Enten er Bjarne i 1276 gift med giskearvingen Margrete Nikolasdotter. Han har dermed råderetten også over hennes gods. Da kan han i teorien ha arvet Giske etter sin sønn Andres. Først rettarbota 1313 bestemte at gods som via arv etter felles barn de facto gikk fra en slektskrets til en annen, ved arvtagers død skulle gå tilbake til den slekten som godset opprinnelig kom fra.

Bjarne testamenterte Giske til sønnedatteren Kristin, men fra henne må Giske ha gått i arv til Bjarnes slektninger, ikke tilbake til Margretes slektninger. En slik arvegang, som fører en odelsgård fra en slektskrets til en annen, er i seg selv tvilsom. Den er likevel mulig, men den fører i så fall ikke odelen videre til den nye eierslekta. Den andre muligheten er at Margrete er død uten livsarvinger og at Bjarne har arvet henne – eller løst Giske fra Margretes arvinger på odel. Noen entydig bekreftelse på hvordan eiendomsrettsoverføringen har skjedd, får vi ikke. Men en nærmere analyse av Bjarnes disposisjoner vedrørende Giske i sitt testamente kan bringe oss nærmere et svar.

Bjarne Erlingssons testamente fra 1308 eller 1309 forsvant sannsynligvis sammen med Rosenholm-arkivet i Haldens bybrann 1826. Det er imidlertid kjent gjennom flere referanser og avskrifter, og det er brukt i en rekke studier og diskusjoner. Hva Giske angår, har diplomatarieutgiverne samlet seg om følgende ordlyd:

"Kristine, min sönnedaatter, giffuer iegh ald Gische med ald tilligellsze och den jord, som Rund hedher, schyllendis 24 maaneders matebooll och der till Gaucksöernn, som er vj maaneders matebool, szom ligger der sammestedtz."

Foruten de kildekritiske utfordringene som følger av at originalen er gått tapt, er det tre hovedproblem som testamentet reiser:

1. Hvorfor gaven gis.

2. Hvem mottakeren er.
3. Med hvilken rett testator gir gaven.

Årsaken til at testamentgaven gis, er åpenbart å tilgodese mottakeren og – i dette tilfelle, gitt gavens sjenerøse størrelse – å gjøre mottakeren økonomisk uavhengig. Testamentet inneholder en lang rekke gaver både til institusjoner og til enkeltpersoner. Dette er imidlertid den i særklasse største testamentgaven, noe som må ha sin årsak i en spesiell relasjon mellom giver og mottager.

Mottakeren av Giske med mer er sønnedatteren Kristin. En enkel forklaring på testamentgaven er derfor at hennes far allerede er død. Bjarne Erlingsson gir jordegods i sjelegave for sin eneste kjente sønn, Andres Bjarnesson, noe som tyder på at Andres var død da testamentet ble satt opp. Slektskapsforholdet forklarer likevel ikke alene testamentbestemmelsen. Dersom Kristin var Bjarnes eneste livsarving, ville hun uansett arvet hele hans jordegods. I så fall er testamentgaven unødvendig. Samtidig er Kristin som sønnedatter utelukket fra arv etter bestefaren dersom han samtidig etterlater seg barn eller sønnesønner. En plausibel forklaring på testamentgaven er følgelig at Bjarne Erlingsson da han forfattet testamentet fortsatt hadde livsarvinger som ville fortrenge Kristin fra arv. Slike livsarvinger er imidlertid ikke kjent. Christian Christoph Andreas Lange framsatte følgelig allerede 1850 en hypotese om at Kristin var frilledatter, og at hun derfor ville bli fortrengt fra arv etter bestefaren av dennes nevøer.

Noen Kristin Andresdotter som med rimelig grad av sannsynlighet skulle kunne passere som arving, kjennes ikke. Ei heller er noen annen Kristin, som kunne være Bjarne Erlingssons sønnedatter, kjent. Derimot er det rikelig med kildebelegg for en fru Kristin som kunne være høvelig enke etter Bjarnes sønn Andres. Fru Kristin Toresdotter er åpenbart enke de gangene hun opptrer i brorens, ridderen herr Håkon Toressons, nærvær i perioden 1318-1329. Samtidig nevnes både broren og hennes foreldre blant vitnene i Bjarne Erlingsson testamente. P. A. Munch antok derfor at sønnedatter i avskriftene er en feillesning for sønnekone, slik at gaven blir å forstå som et tillegg til den tilgaven Bjarne i sin tid hadde latt sønnen Andres gi Kristin. Under gjennomgangen av "Anseede og mægtige Mænd" under Erik Magnusson argumenterte Munch slik for denne relasjon:

"Da Christina i hiint Brev kaldes Frue, maa hun have været gift, og det bliver da sandsynligst, at hun er den Christina, der i det daarlige Uddrag af Bjarne Erlingssøns Testamente, som vi nu besidde, kaldes hans Sønnedatter, i Stedet for hans Sønnekone, og at Bjarne, hvis Søn Andres (der altsaa efter vor Antagelse var hendes Mand) var død allerede da Testamentet gjordes 1308 eller 1309, har overdraget hende Giske kun til Benyttelse paa Levetid, med det Forbehold, at det ved hendes Død skulde tilfalde Hoved-Arvingen, Erling Vidkunnsønn, der virkelig ikke synes at have faaet Giske i Besiddelse førend henved 1340. Dette formodede Egteskab mellem Andres Bjarnesønn og Christina Thoresdatter forklarer ogsaa, hvorfor Bjarne til Vidner paa sit Testament havde Hr. Thore Haakonssøn og Fru Ingeborg Erlingsdatter, samt betænkte dem med Gaver; thi de skulde naturligviis varetage og repræsentere deres Datters, Andres's Enkes Interesser."

Den tradisjonelle oppfatningen har vært at Bjarne Erlingsson giftet seg til Giske, og at han var gift med Nikolas i Giskes datter Margrete. Var nå Andres Bjarnesson også Margretes sønn, ville han ved hennes død ha arvet Giske. Og ved Andres' egen død ville Kristin ha arvet Giske framfor Bjane Erlingssson. Selv om Andres døde før sin egen mor, ville det ha vært Kristin, ikke Bjarne, som hadde arvet Giske, fordi ektefeller etter datidens arvelov ikke hadde arverett etter hverandre. Bjarnes eneste mulighet til å arve Giske ligger derfor i at Andres Bjarnesson overlevde sin mor og at Kristin bare var en frilledatter, slik at Bjarne som far kunne arve sønnen. Her taler sannsynligheten klart for P. A. Munchs teori om at sønnedatter er feil i avskriftene for sønnekone, noe som altså vesentlig øker Bjarnes adgang til å arve Giske.

Begge de nevnte relasjoner, så vel sønnedatter uten arverett som svigerdatter, forklarer godt nok at Bjarne Erlingsson ville tilgodese Kristin i sitt testamente. Men testamentgaven forutsetter samtidig at Bjarne Erlingsson i 1308/09 hadde råderett over Giske og myndighet til å gi Giske bort på sine egentlige arvingers bekostning. En slik disposisjonsrett ville han ha innenfor tiende- og fjerdingsgaveinstituttet, men dersom Giske bare var arv etter felles barn, ville denne disposisjonsretten være sterkt begrenset av andres eventuelle odelsrett til Giske.»[80]

Testamentet for sønnen Bjarne er datert Bergen 25.01.1309 ((DN XV I, "Regesta Norvegica" III, nr. 548):
Regest:

«Testament for Bjarne Erlingsson i Bjarkøy:

Velger seg gravsted i Kristkirken i Nidaros.

Til sjelehjelp for ham selv, kona Margreta og sønnen Andres får følgende geistlige institusjoner gaver:

Kristkirken i Nidaros, Bakke-, Tautra-, Elgeseter-, Reins-, og Nidarholm klostre, Mariakirken i Bænum, 1 Bjarkøy og Dønnes kirker, Peterskirken på Veøy, Kristkirken og Nikolaskirken [på Veøy?], Peterskirken, Kristkirken, Mariakirken på Borgund og Giske kirke. Kristkirken, Apostelkirken, Olavshusene, Nikolaskirken, Nonneseter og Munkeliv klostre, Allehelgenshospitalet, Katarinahospitalet, Jonskirken, fransiskanerne, dominikanerne og Mariakirken i Bergen, Halsnøy, Lyse og Gimsøy klostre, Mariakirken, Olavsklosteret og fransiskanerne i Tønsberg, fransiskanerne i Oslo og Konghelle og dominikanerne i Oslo.

Dronning Eufemia får et forgylt beger, Tore Håkonsson en bolle,

Hans svigerinne Gyrid et staup og et gullbelte,

Ingebjørg Erlingsdatter, hans kones søsterdatter Sigrid og brorsønnen Jon jordegods og.

svigerdatteren Kristin hele Giske og annet jordegods.

Eksekutorer: Biskopen i Bergen og abbeden i Munkeliv.

80 Lars Løberg: «Bjarkøyætta og odelsretten i Giske - Odelsretten i norsk middelalder», N.S.T. XIVI 2020, hefte 2, side 126-127, 129-131.

Vitner: Tore Håkonsson, Ingebjørg Erlingsdatter, Gyrid Andresdatter, sira Nikolas Pila, Håkon Toresson, Erling Vidkunnsson, sira Svein Olavsson og sira Guttorm Håkonsson.»

(Barn V:13)

Gift

Barn:

Vidkunn Erlingsson av Bjarkøy. Født omkring 1255. Levde 1284. Død 1302. (Se V:13).

VI:27 fm mf mf

Andres Pott Gregoriussen av Ståreim. Lendmann. Levde 1263. Død omkring 1274.

Fra Mogens Bugges «Våre forfedre»:
«Andres Gregoriusson Pott (* 1243-46 - † etter 1273) til Stovreim i Nordfjord, lendmann ved 1268.
Hadde for øvrig store besittelser i Fjordane, Sogn og Ryfylke.»[81]

Fra Lars Løbergs «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571».
Andres Pott (nevnt 1263 - † ca. 1274) var lendmann.
Han var sønn til Gregorius Andresson av Ståreim († 1246).

Andres hadde barna:
Andres Unge († før 1309), gift med Fru Torbjørg (nevnt 1309 - † før 1324) og
Gyrid (nevnt 1291 - † 1323) gift med Vidkunn Erlingsson av Bjarkøy (* ca. 1255 - † 1302), ridder og riksråd.

«Andres var et vanlig navn også i aristokratiet, men det faktum at Erling Vidkunnsson senere gjenløser setegården Ståreim i Norfjord på odel og det faktum at Gyrid som enke i fire år bestyrer brorsønnen Gregorius Andresson den unges jordegods og utruster ham til utenlandsreiser, for hvilket hun avlegger regnskap 06.02.1309 gjør det overveiende sannsynlig at hun er datter av Andres Gregoriusson Pott av Ståreimætta (DN II 93, "Regesta Norvegica" III, nr. 550).
Andres var igjen sønn av lendmannen Gregorius Andresson, som i en kortere periode var gift med Håkon Håkonssons frilledatter Cecilia. Det er imidlertid tvilsomt om Andres var født i dette ekteskapet.»[82]

(Barn V:14, Far VII:53)

Gift

Barn:

Gyrid Andresdatter av Ståreim. Levde mellom 1291 og 1309. Død 1323. (Se V:14).

VI:29 fm mm ff

Haakon Biskop. Skolemester, biskop, erkebiskop. Levde 1248 i Oslo. Død 1267.

Haakon († 1267) var biskop i Oslo fra 1248 og senere erkebiskop i Trondheim fra 1265 til han døde i 1267.
Han var far til Tore († 1317), baron, kansler og sysselmann, gift med Ingebjørg Erlingsdatter av Tornberg († 1315).

Fra Mogens Bugges «Våre forfedre»:
«Biskop Håkon (* ca. 1200 - † 18.08.1267). Hans herkomst kjennes ikke, men han må ha vært av fornem ætt og stammet sikkert fra Viken, antagelig fra Borgesyssel, hvor hans sønn hadde sine gods.
Han var først bestyrer av domskolen i Oslo, blev høsten 1248 valgt til biskop der, innsatt av erkebiskop Sigurd som biskop Torkells etterfølger. Han synes å ha stått i stor yndest og tillit hos kongen som brukte ham i høyst viktige hendelser.
Tross sin geistlige stand, må han antas å ha vært gift, hadde i alle fall den anerkjente sønnen Tore som dog kan være født mens Håkon fortsatt var legmann.
I 1261 sto han i spissen for det gesandtskap som dro til Danmark for å fri for kong Magnus Lagabøter til den danske kongedatter Ingeborg, datter til Erik Plogpenning. Ved Håkons raskhet kom ekteskapet i stand, og samme år førte han Ingeborg til Norge.
I 1265 blev han valgt til erkebiskop i Nidaros, men tiltrådte først senere. 04.04.1267 blev han iført "pallium" i Nidaros, men døde allerede 4 måneder efter.
Han kan vel ha blitt mellom 70 og 80 år og må i så fall være født omkring 1200.»[83]

---

81 Mogens Bugge: «Våre forfedre», nr. 775.

82 Lars Løbergs: «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571», side 69-70.

83 Mogens Bugge: «Våre forfedre,» nr. 809.

Fra sogneprest A. E. Hedems «Biskop-ætten og Manvik-godset»:

«Sysselmennene i Skiens syssel hørte på første halvdel av 1300-tallet til riksaristokratiet, på siste halvdel nærmest til bygdearistokratiet, vel også en følge av pestens herjinger i 1349-50. Av riksaristokratiet var Biskop-ætten representert ved baronen Thore Håkonsson, ridderen Håkon Thoresson og dennes sønn Stig Håkonsson, Hestbø-ætten av ridderen Ivar Ogmundsson Rova.

Thore Håkonsson var født på "Leikvangr, campus ludi", det nåværende Lekum i Eidsberg, rimeligvis mellom 1240 og 1245, og har vel også hatt sin oppvekst der. Hans far var styreren av domskolen i Oslo, Håkon Thoresson, en av kongen meget betrodd mann, senere biskop i Oslo 1248-65, død som erkebiskop i Nidaros 1267.

Erkebiskop Håkons ætt antas å ha hørt hjemme på Østlandet. Erkebiskopen eide således som biskop i Oslo storgården Bjerke på Follo, vel den samme som kong Håkon i sin tid hadde skjenket kongsfrenden Audun på Borg, og gården Solberg i Oslo herred. Begge testamenterte han ut av ætten. Muligens har han også eid part i Sjonarhaug i Trøgstad. Sønnen Thore skjenket denne gårdparten til kirken.

Thore Håkonsson arvet atskillig gods på Ragnvaldsøy i Orknøyene. Hvis dette ikke var morsarv, hvilket neppe er sannsynlig, må den være tilfalt ham etter en hans far nærstående frende. At sønnen til Thores fetter ble sysselmann på Hjaltland tyder på at ætten har hatt en varigere tilknytning til Vesterhavsøyene.

Hvem der var mor til Thore Håkonsson, gir diplomene ingen opplysning om. Sannsynligvis har hun hørt hjemme på Lekum og båret navnet Elin.»[84]

Fra «Norsk biografisk leksikon»:

«Håkon.

Biskop og erkebiskop. Foreldre: Ukjente. Far til Tore Håkonsson (nevnt 1271–1317).

Håkon var biskop i Oslo fra 1248 og ble valgt til erkebiskop i Nidaros etter Einar Smjørbak, men rakk bare å fungere i noen måneder før han døde.

Håkon var skolemester og medlem av domkapitlet ved Hallvardskirken i Oslo da han ble vigslet til biskop der av erkebiskop Sigurd 1248. Da Nidaros erkebispestol ble ledig ved Einar Smjørbaks død 1263, foreslo kannikene abbeden for Tautra kloster, Birger, som ny erkebiskop. Dette valget var tydeligvis ikke i tråd med kong Magnus Lagabøtes ønske. Sagaen forteller at da kongen og abbeden møttes i Bergen, "talte de ikke stort med hverandre". Trolig har kongen søkt å øve innflytelse på utvelgelsen av den nye erkebiskopen. Paven forkastet i alle fall det lokale forslaget og oppnevnte et utvalg bestående av fire norske klosterledere som skulle peke ut den neste erkebiskop. Gruppen samlet seg om biskop Håkon i Oslo, et valg kongen tydeligvis var fornøyd med.

Ettersom Håkon var biskop på forhånd, var det ikke nødvendig med ny ordinasjon i Roma. Paven gav 1266 sin tillatelse til at biskopene i Bergen og Stavanger kunne iføre Håkon palliet og avkreve ham eden. Den høytidelige innvielsen fant sted i domkirken i Nidaros skjærtorsdag (14. april) 1267. Den nye erkebiskopen innviet selv to islandske biskoper ved samme anledning. Det var ellers ikke stort erkebiskop Håkon rakk å utrette før han døde 18. august samme år. To dager før sin død gav han imidlertid domkapitlets kommune inntektene av fylkeskirken på Haug i Verdal for å styrke kannikenes økonomiske grunnlag.

Kildene viser ellers at Håkon som biskop i Oslo tilførte sitt domkapittel et betydelig jordegods. Et felles bordhold for kannikene i Oslo ble trolig opprettet like før 1268. Ifølge et gavebrev fra 1264 donerte biskopen flere store eiendommer til kannikene ved domkirken mot at de i sin tur forpliktet seg til å lese sjelemesser for biskopen og hans mor og dele ut mat til 30 fattige og gaver til kirkene i Oslo på biskopens dødsdag.

Håkon stod tydeligvis også på god fot med kongen. Han var f.eks. svært sentral i den delegasjonen som ble sendt til Danmark for å hente Ingeborg, Erik Plovpennings datter, som den unge Magnus Lagabøtes brud. Ifølge Håkon Håkonssons saga var det langt på vei biskop Håkons fortjeneste at Ingeborg etter mange forviklinger kom til Norge. Det ser også ut til at biskopens råd ble tillagt stor vekt da kongen avgjorde at Magnus skulle krones i forbindelse med bryllupet.

Vi kjenner ikke noe til Håkons slekt bakover i tid, men vi vet at han hadde en sønn, Tore Håkonsson (eller Biskopsson), som var en av landets mest fremtredende menn på slutten av 1200-tallet i egenskap av baron og kansler. Han hadde tilhold på Lekum i Eidsberg i Borgesysle. Historikeren Edvard Bull d.e. har hevdet at Håkon sannsynligvis har vært gift; etter hans mening kunne man knapt tenke seg at en så fornem mann som Tore kunne være uekte født. Hvis Håkon virkelig var gift, må han trolig ha vært den siste gifte katolske biskop i Norge. Noe annet enn en gjetning kan likevel ikke dette bli. At han var ektefødt, trenger ikke være noen forutsetning for Tores verdslige karriere.»[85]

(Barn V:15)

Gift

Barn:

Tore Haakonsson av Manvik. Levde 1271. Død 1317. (Se V:15).

VI:31 fm mm mf

Erling Alvsson Unge av Tornberg. Baron, lendmann, sysselmann. Født omkring 1230. Død 1283. Levde 1261.

84 Sogneprest A. H. Hedem: «Biskop-ætten og Manvik-godset» (NST X!V (1953-1954), hefte 2, side 106.

85 Norsk biografisk leksikon.

Fra Mogens Bugges «Våre forfedre»:

«Erling Alvsson på Tornberg (* antagelig før 1226 - † 1283), nevnes første gang som lendmann og en av rikets fornemste menn ved kong Magnus Håkonssons bryllupsgilde i 1261.

Han var i 1263 som lendmann i kong Håkon Håkonssons følge på krigstoget til Skottland og deltok i bisettelsen av den avdøde kongen i Kristkirken i Stavanger samme år.

Erling var blant de legmenn som hadde den største anseelse og makt i den tidligere del av kong Magnus Håkonssons regjering, deltok 1265-73 i den norsk-svenske grensekommisjon, nevnes ved 1275 som befalingsmann over Borgesyssel, deltok 1277 i høvdingemøtet i Tønsberg og nevnes som "kongens frende". Også 1277 omtales han som lendmann.

Hans ættegård var Tornberg (Tanberg) på Ringerike.»[86]

Jeg har valgt å føre Erlings mor, Ingebjørg, som datter til Skule Baardsson og ikke som Skules søster! Se nærmere forklaring i biografien til Ingebjørg Skulesdatter og avsnittet av Lars Løberg nedenfor.

Fra norsk biorafisk leksikon:

«Erling Alvsson var en norsk lendmann og sysselmann i middelalderen. Han var sønn av lendmannen Alv til Tornberg (nå Tanberg) på Ringerike og hertug Skules søster Ingebjørg Bårdsdatter. Og han var far til baron og sysselmann Alv Erlingsson. Erling ble lendmann i 1261 og hadde fra 1275 Borgarsyssel i len. Fra 1265 til 1273 deltok han i den norsk-svenske grensekommisjonen, og i 1277 på høvdingmøtet i Tunsberg.»[87]

Fra norsk Wikipedia:

«Erling Alvsson (* ca. 1230 - † 1283) var lendmann og baron fra 1277. Han tilhørte den mektige Tornbergslekten med setegård på Tornberg (Tanberg) på Ringerike.

Han var sønn til lendmannen Alv Erlingsson Eldre) (* ca. 1190 - † ca. 1240) og Ingebjørg Bårdsdatter (* ca. 1200) som var Skule Bårdssons søster. Deres far deltok som en av Skules nærmeste i opprøret mot Håkon Håkonsson. Det forhindret likevel ikke at Erling slo seg opp som en av rikets mest innflytelsesrike lendmenn etter farens død.

Erling deltok i Magnus Lagabøtes bryllup med Ingeborg Plogpenningsdatter, og i den påfølgende kroningsseremonien i Bergen i 1261.

I 1263 deltok han som en av de ledende lendmennene på Håkon Håkonssons skottetog. Han kjempet i slaget ved Largs og var ved kong Håkons side da han døde på Orknøyene samme vinter. Sammen med lendmannen Andres Plytt førte Erling skipet med kongens lik tilbake til Bergen våren 1264.

Det var likevel under Magnus Lagabøte han fremstår som mest innflytelsesrik, de to kan ha vært personlige venner. Han opptrer ved konges side i flere dokumenter og garanterte "sættargjerden" i Tønsberg på kongens side i 1277.

Etter kong Magnus‘ død i 1280 var han en av baronene som utøvde den kongelige antikirkelige politikken som gjorde at Eirik Magnusson fikk tilnavnet "Prestehater".

Erling ble lendmann i 1261, og i 1275 fikk Erling den lukrative sysselmannsstillingen i Borgarsyssel og holdt hovedsakelig til i Sarpsborg resten av sin levetid.

Da kong Valdemar Birgersson av Sverige måtte flykte fra sitt rike i 1276, etter at broren, Magnus Birgersson (senere Ladulås) hadde gjort opprør, flyktet han til Sarpsborg og fikk Erlings beskyttelse. Senere deltok Erling sammen med sønnen, Alv Erlingsson den Yngre i forhandlingene mellom de to brødrene.

Erling må ha hatt en sterk selvstendig stilling som sysselmann. Da han døde i 1283 arvet nemlig sønnen Alv (den såkalte Mindre Alv) hans stilling, noe som egentlig gikk imot rikets lovverk.»[88]

Fra Lars Løbergs «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571».

«Erling Alvsson. var under Magnus Lagabøter fremst blant stormennene, og kongen titulerer ham som en frende, et uttrykk som også brukes i et brev fra Eirik og Håkon Magnussønner etter farens død (NGL II s 483, NGL III s 32). Uttrykket må tolkes som bevis på at Erling var sønn av lendmannen Alv av Tornberg, som i 1232 omtales som Skule jarls måg. Mågskapet forklares i et innskudd i "Boglunda Sogur", hvor det eksplisitt sies at Erling unge var født i Alvs ekteskap med Skules helsøster Ingebjørg ("Haakons, Guttorms og Inges saga", avsnitt 11). Kompliserende element er at "Håkon Håkonssons saga" noen år før (avsnitt 71) gifter Skules søster Ingebjørg med Lodin Gunnesson, og Lodin er i liv lenge etter at Alv og Ingebjørg fikk hverandre – sist gang nevnt 1247. Om måg i dette tilfelle viser til svoger eller svigersønn, er uvisst. Kong Håkon omtales i hvert fall rett forut i sagaen også som Skule jarls måg, så om det skal være konsekvens i språkbruken så var Alv ikke svoger, men svigersønn av Skule Bårdsson. Begge deler er teoretisk mulig, uten at det får alvorlige føringer for frendskapet mellom Erling Alvsson og kong Magnus. Enten var de søskenbarn, eller så var Erling søskenbarn med kong Magnus’ mor, dronning Margrete.

Den dobbelte understrekningen av frendskapet, både i kong Magnus’ brev 1277 og i formynderstyrets brev 1281/82 har også en annen spesiell funksjon. Begge de nevnte brevene er holdt i en form som indikerer at Erling unge sammen med svigersønnen Tore Biskopsson, i det eldste også sammen med baron Audun Hugleiksson, står i en

86 Mogens Bugge: «Våre forfedre», nr. 811. Bent og Vidar Billing Hansen: «Rosensverdslektens forfedre», side 95.

87 Norsk biografisk leksikon.

88 Wikipedia.

særstilling i forhold til alle kongens syslemenn og handgagne menn, slik de nevnes som gruppe etterpå i innledningsformularene. I det eldste brevet spesifiseres også alle Borgartingsmenn, noe som indikerer at Erling hadde en overordnet styringsfunksjon her, mens det i det yngste manes til respekt overfor kongedømmet og at kongen og hertugen ikke ville finne seg i at det på ny blir neskonger i landet. Alv Erlingsson synes etter farens død i 1283 å ha styrt Borgarsyssel, noe som sammenholdt med ordlyden i kongebrevet 1277 indikerer at også Erling unge hadde Borgarsyssel. Vi ser altså emningen til arvelige forleninger, et system vi vet at var under utvikling i denne perioden. Dette gjaldt imidlertid sysselmannsembetet, jarleverdiheten som Alv Erlingssson fikk satt vesentlig lenger inne.

Håkon Magnusson er i rettarboten 1308 opptatt av at jarletittelen skal forbeholdes kongssønner. På det tidspunk hadde fortsatt erkebiskop Jørund jarlsnavn, trolig etter mønster av nordtysk praksis, Andre enn Jørund og Alv kan Håkon knapt ha hatt i tankene og spørsmålet er om Alv fikk sin jarletittel på frittstående grunnlag eller om det var etter påtrykk fordi jarleembetet faktisk hadde gått i slekta. En slik mulighet har vært diskutert av Geirr I. Leistad, som har sannsynliggjort at Erling unge var gift med en datter av Knut jarl.»[89]

Om Alv den Eldre på Tornbergs trolige hustru, Ingebjørg, datter til hertug Skule Baardsson – alternativt datter til Baards far, lendmannen Baard Gutttormsson.

Fra Snorre Sturlasson: «Haakons, Guttorms og Inges saga»:

«Avsnitt 11. ... Baard Guttormssøn fik siden Ragnfrid, datter av Erling paa Kvidin, lendermand i Valdres. Deres barn var Sigurd, Aasulv, Guttorm og Skule, og en datter, som het Ingebjørg, hun blev gift med Alv paa Tornberg; deres søn var Erling unge.»

Fra Snorre Sturlasson: «Haakon Haakonssons saga»:

«71. Siden [1221] seilte kongen og jarlen ut til Jarlsøy og gjorde sig der færdige til at dra nord til Bergen. Men Lodin Paalssøn var efter paa berget (i Tunsberg), men Guttorm Gunnessøn i Grenland og sysselmændene øster ved elven. Arnbjørn Jonssøn og Lodin Gunnessøn fór nordover med kongen. De laa nogen nætter i Hornboresund og la ut derfra en kveld, og var meget drukne. Om natten blev det hvast veir og regn imot dem. De søkte ind for at finde havn, og de visste ikke, hvor de fór. Om morgenen i dagningen seilte de ind gjennem Tregdesund. De løp mot skjær og brøt styret sit. Siden gik færden godt for dem, nord til Bergen. Men da de kom til byen, var jomfru Margret, fru Ragnhild, hendes mor, og Sigrid, jarlens søster, som siden blev abbedisse paa Rein, kommet nordenfra. De hadde faret sydover, fordi Lodin Gunnessøn da blev gift med jarlens søster Ingebjørg. Bryllupet blev holdt i kongsgaarden.»

Om kong Magnus gifte med Ingeborg, datter til Erik Plogpennning av Danmark.

Fra Snorre Sturlasson: «Haakon Haakonssons saga»:

«Avsnitt 309. Søndagen efter Mariamesse den senere blev jomfruen viet til kong Magnus med stor høitidelighet. Siden holdtes bryllupet. Begge kongerne, erkebiskopen, alle lydbiskopene, Knut jarl, lendermændene, hirdmændene og alle de bedste mænd var i stenhallen. Dronning Margrete, jomfru Ingebjørg og hele hendes følge, kvinder, klosterfolk og mange andre gode mænd var i træhallen. I julehallen var Agmund Krøkedans, Erling Alvssøn, kjøbmænd, utenlandske mænd og byfolk. Det blev sagt, at det ikke var mindre end seksten hundrede mennesker der, foruten tjenestesvendene. Dette gjestebud blev holdt med den største kostnad og de bedste ting, som var at faa. Folk siger, at det aldrig før har været holdt et slikt gjestebud i Norge. Kong Haakon sa, at i den hal, hvor han selv var vert, skulde enhver selv vælge, hvad han vilde drikke; ikke skortet det mere paa vin end paa anden drik. Kong Haakon talte da med sine venner og raadgivere og spurte dem til raads, om Magnus skulde vies under kronen eller ikke. Det var ymse meninger om dette. Somme sa, at kong Magnus vilde bli stor paa det, naar han fik kronen, og kræve sin egen hird, og at det da ventelig vilde bli ugreier mellem kongerne. Men biskop Haakon og de, som hadde faret med jomfruen, sa, at kongen hadde lovet, at begge skulde krones, og bad ham føre til ende det, han hadde lovet, til hæder for dem begge. Mange av kong Magnus's venner raadde ogsaa til dette. Dog var det en stund, at folk ikke visste, hvorledes det vilde gaa. Kong Magnus gik da selv til kongen og talte sin egen sak og sa:

"Ikke har I nødig, herre, at tro de mænds ord, som siger, at jeg vil bli overmodig mot eder, om I viser mig større hæder, end nogen konge i Norge før har vist sin søn; ti I vet selv, min herre, at jeg har været lydig og ydmyk mot eder i alle ting, og ikke mindre nu, da jeg er konge, end før, som det sømmer sig baade for eder og for mig, og jeg venter, at det fremdeles vil være saa, selv om I under mig den hæder og værdighet, som I har lovet mig."

Kong Haakon svarer:

"Sandt er det, kong Magnus, at I har tjent mig med kjærlighet; derfor er det ogsaa rimelig, at jeg under eder den største hæder, som I med Guds vilje og miskund kan faa."

Siden skiltes kongerne; men bryllupet stod i tre dage.»

«Avsnitt 310. Korsmessedag var en onsdag. Da lot kong Haakon paany stelle istand i kongsgaarden; ti han vilde, at kong Magnus denne dag skulde vies under kronen efter det, som Gud hadde bestemt. Det blev aarle sunget messer i byen. Da de var slut, søkte alle folk ut i kongsgaarden. Der var alt gjort like ens, som da kong Haakon blev viet. Den største del av hirden klædde sig i fulde hærklær baade for at gaa til kongsgaarden og for at rydde veien til kirken. Først gik hirden, som ryddet vei, dernæst de, som bar merkerne, saa sysselmændene og skutilsveinene og efter dem lendermændene. Derefter gik fire lendermænd, som bar et stort tavlbord over hodet paa sig; paa det laa kongsskrudet og vigselsklærne. Derefter gik Erling Alvssøn og Brynjolv Jonssøn, som bar to guldprydede riksstaver av sølv. Dernæst gik Knut jarl, som bar kronen; to stallarer ledet ham; ti han var meget syk. Ved siden av ham gik Gaut Jonssøn og bar vigselssverdet. Derefter kom kongerne og blev ledet. Ved gaardsledet i kongsgaarden kom biskoper, abbeder og lærde mænd dem i møte i procession, stemte i en sang og gik saa til kirken. Der blev kongerne ledet op til alteret. Derefter blev messen sunget og vigselen fór frem, saaledes som den hellige kirke byder. Ridder

[89] Lars Løberg: «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571», side 78-79,

Missel, som kongen av Skotland hadde sendt til kong Haakon, stod oppe i koret og undret sig meget over vigsels-skikkene; for i Skotland er det ikke sed at krone kongerne. Det gik saa ind paa ham, at han brast i graat. Da kong Magnus var klædd og kong Haakon, erkebiskop Einar og tre andre biskoper la vigselssverdet om ham, tok den skotske ridder til orde og sa:

"Det blev mig sagt, at ingen ridder blev dubbet her i landet; men aldrig saa jeg nogen ridder bli dubbet saa høitidelig, som da fem av de gjæveste høvdinger her i landet la vigselssverdet om ham."

Da kong Magnus var iført sit skrud, ledet erkebiskopen ham ned til hans sæte. Derefter vidde de dronningen. Kong Haakon gik da til stolen, hvor kong Magnus sat. Kong Magnus vilde staa op imot ham. Men kong Haakon la haanden paa hans aksel og sa:

"Ikke skal du staa op for mig, frænde, men holde dig saa høit, du kan, og ikke bøie dig for nogen mand paa denne dag. Nu er den dag kommet, som jeg gjerne har villet leve til, da jeg ser mit eget kjøt og blod slik hædret. Det er langt fra mig at misunde dig denne hæder; men jeg søkte raad om det, fordi jeg vilde vite, hvad andre sa; og de, som raadde fra dette, var de samme, som før ikke søkte at gjøre det godt mellem mig og eders forrige frænder, det Gud forlate dem."

Da messen var endt, fulgte erkebiskopen og de andre biskoper kongen hjem til hans herberge, syngende Guds lov like ens som før. Kongen tok da av sig vigselsklærne, og erkebiskopen ydet ham al den tjeneste, som hørte til vigselen. Derefter tok han hele kongsskrudet paa og bar kronen den dag. Siden gik kongerne tilbords, og det var den dag det fagreste gjestebud med stor glæde og fryd til hæder for kong Magnus og dronning Ingebjørg og alle deres venner.

Ved denne veitsle gav kongerne mange sømmelige gaver, først og fremst til erkebiskopen og de andre høvdinger. Kong Magnus delte ut gaver til alle sine mænd og til mange andre. Derefter hadde han alle de danske mænd, som hadde fulgt fru Ingebjørg søndenfra, til gjest hos sig og sendte dem vel og høvdinglig fra sig med gode gaver. De fór siden syd til Danmark og var vel fornøiet med sin færd. Men dronningen lot de kvinder og svender, som hun vilde, bli hos sig.»

Om Håkon Håkonssons skottetog i 1263-64.

Fra Snorre Sturlasson: «Haakon Haakonssons saga»:

«Avsnitt 319. Tre nætter før seljemændenes messe seilte kong Haakon med hele hæren ut i Solundarhavet. Han hadde da været konge i Norge i 46 vintrer. Det var da god bør og fagert veir, og flaaten var storgild at se paa.

Kong Haakon hadde meget utvalgt folk paa sit skib. I forrummet var abbed Torleiv av Holm, sira Askatin), fire prester og andre av kongens klerker, foruten disse lægmænd: Aslak Guss, kongens stallare, Andres av Tyssisøy, Andres Haavardssøn, Guttorm Gillessøn og Torstein, hans bror, Eirek Skota Gautssøn og endda flere. I krapperummet var: Aslak Dagssøn, Steinar Herka, Klemet Lange, Andres Gums, Eirek, søn av kong Duggal, Einar Lungbard, Arnbjørn Svæla, Sigvat Bodvarssøn, Hoskuld Odssøn, Jon Hoglive og Andres Slyng. I tredjerummet var: Sigurd, søn til Ivar Rova, Helge, søn til Ivar av Lovlo, Erlend Skolbein, Dag av Suderheim, Brynjolv Jonssøn, Gudleik Sneis og end fler av kongens herbergsmænd. Andres Plytt var kongens fehirde. I stavnen var: Eirik Kiva, Torfinn Sigvaldessøn, Kaare Eindridessøn, Gudmund Jonssøn og endda flere skutilsveiner. I de fleste halvrum var det fire mand. Med kong Haakon fór fra Bergen Magnus jarl av Orknøene, og kongen gav ham et godt langskib. Disse lendermænd fulgte med kong Haakon: Brynjolv Jonssøn, Finn Gautssøn, Erling Alvssøn, Erlend Raude, Baard i Hestbø, Eiliv i Naustdal, Andres Pott, Agmund Krøkedans. Ragnvald Urka og Erling Ivarssøn var seilet i forveien. Jon Drotning og endda flere skibsstyremænd var efter i Bergen; for de var ikke færdige. Gaut av Mel og Nikolas av Giske var igjen hos kong Magnus. Med kong Haakon var ogsaa mange andre gjæve skibsstyremænd, som siden vil bli nævnt. Kong Haakon fik medbør, og var to nætter i havet; han tok med en stor del av hæren land ved Breidøysund paa Hjaltland. ....»

Om Håkon Håkonssons død i 1264 og hjemferden.

Fra Snorre Sturlasson: «Haakon Haakonssons saga»:

«Avsnitt 330. Messedagen til Lucia mø var en torsdag. Lørdagen efter sent paa kvelden blev kongen saa daarlig, at han mistet mælet. Nær midnat var Sverres saga læst ut. Men da midnat var ledet, kaldte Gud den almægtige kong Haakon fra denne verdens liv. Det var den største sorg for alle mænd, som var tilstede der, og for mange andre, som siden spurte det. Disse lendermænd var hos kongen, da han døde: Brynjolv Jonssøn, Erling Alvssøn, Jon Drotning og Ragnvald Urka foruten nogen tjenestemænd, som hadde været om ham under sykdommen. Like efter kongens død blev det sendt bud efter biskopene og de lærde mænd, og straks de kom, sang de sjælemesser. Derefter gik alle mænd fra herberget undtagen biskop Torgils, Brynjolv Jonssøn og to andre mænd. De tvættet liket og raket det og gjorde det al anden tjeneste, som det høvet en saa gjæv konge, som kong Haakon hadde været. Om søndagen blev liket baaret op i lofthallen; der blev det gjort istand en baare med herlige prydnader. Liket blev klædt i kongsklær med garland paa hodet og i alle maater stelt om, som det tilkom en saa gjæv høvding og en kronet konge. Da liket var lagt paa baare, gik alle biskoper og prester, som var i byen, og alle de haandgangne mænd til. Kjertesveinene holdt kjerter, saa det var lyst i hele hallen. Saa gik folket til for at se liket, og det syntes alle kjært og tækkelig; det var fager rødme i hans aasyn som paa en levende mand. Det var til stor trøst for folk i den haarde sorg, som de hadde faat, at se en død mands og deres herres legeme saa fagert. Siden blev det sunget høitidelige sjælemesser, og hirden vaaket over liket om natten. Mandagen blev kong Haakons lik baaret til Magnuskirken og sat der den anden nat. Tirsdagen blev det lagt i kiste og prydet slik, som det er skik med en kronet konge. Han blev jordet i koret i Magnuskirken i forhøiningen foran skrinet til den hellige Magnus jarl. Siden blev stenen lagt ned igjen som før, og der blev bredt et klæde over. Saa blev det holdt hirdstevne og avtalt, at hele vinteren skulde der holdes hovedvagt over kongens grav. I julen holdt biskopen og Andres Plytt veitsle, slik som kongen hadde sagt, og alle mænd fik god løn.»

«Avsnitt 331. Kong Haakon hadde i sin sykdom ordnet det slik, at hans lik skulde flyttes til Norge og at han skulde jordes i Bergen ved siden av sin far og sine andre frænder. Saa snart høivinteren var ledet [1264] og sjøen blev roligere, blev det store skib, som kongen hadde hat vestover, sat frem og gjort istand, saa snart det kunde gjøres. Askeonsdag blev kong Haakons lik tat op av jorden. Det var den 5te dag i mars. Hele hirden gik da med det ut til Skaalpeid, og der blev det i en baat flyttet ut til skibet. De, som raadde mest paa skibet, var biskop Torgils, Erling Alvssøn og Andres Plytt; de av kongens hird, som hadde faret vesterut, var ogsaa ombord. Første lørdag i fasten seilte de ut og fik haardt veir og motvind; de tok land syd i Silavaag og sendte straks brev til kong Magnus og sa ham de store tidender, som hadde hændt sig paa deres færd. Saasnart de fik bør, seilte de nord til Bergen og kom til Laksevaag dagen før Benediktusvoka. Selve messedagen rodde kong Magnus og biskop Peter ut mot dem. Skibet blev da lagt til byen ved kongsgaarden, og liket blev baaret op i sommerhallen. Morgenen efter blev det baaret ut til Kristkirken, fulgt av kong Magnus, begge dronningene, biskopene, prestene, de haandgangne mænd og hele byalmuen. Det blev da sunget sjælemesser. Derefter blev kong Haakons lik jordet i koret i Kristkirken. Kong Magnus takket for likfærden med mange fagre ord og holdt en vakker tale over graven. Kong Haakon blev jordet tre nætter før Mari messe. Da var det ledet 1263 aar mindre end tre nætter fra vor Herres Jesu Kristi fødsel.»[90]

(Barn V:16, Far VII:61, Mor VII:62)

Gift

Barn:

Ingebjørg Erlingsdatter av Tornberg. Levde 1276. Død 1315. (Se V:16).

Generasjon VII

VII:41 fm fm ff f

Håkon IV (Håkonsson) av Norge. Konge. Født 1204 på Falkenborg, Eidsberg. Død 15.12.1263 på Orknøyene.

Konge av Norge 1217 - 1263.

Titelfrise til Haakon Haakonssons saga (1914-utgaven).

Fra Snorre Sturlasson: «Haakon Haakonssøns saga»:

«1. I pave Innocentius's dage, han som var den tredje med dette navn i det apostoliske sæte, hændte disse tidender i Norderlandene, som er sat sammen i denne bok om kong Haakon, søn av Haakon Sverressøn, og hans liv. Da var det ledet 1203 vintrer, fra vor Herre Jesus Kristus kom i kjødet. Da var keisere i Romaborgs rike: Philippus av Svava syd i Pul, men Otto, søn av hertug Heinrik av Brunsvik, nordenfor fjeldet (2). De stredes sig imellem helt til Philippus blev dræpt av sin tjenestemand. Da [1203] var Valdemar Valdemarssøn konge over Danmark, Sørkve Karlsson i Svitjod og Jon Heinrekssøn, som kaldtes "sine terra", i England og Haakon Sverressøn i Norge. Det var én vinter efter kong Sverres død. Denne vinter hadde kong Haakon sittet nord i Trondheim, og om vaaren fór han syd til Bergen. Han dvælte der en liten stund og fór siden sydover langsmed landet og helt øst til landsenden. Da var

90 Snorre Sturlasson: «Haakons, Guttorms og Inges saga», avsnitt 11. Snorre Sturlasson: «Haakon Haakonssons saga», avsnitt 71, 309, 310, 319, 330, 311.

mange gjæve høvdinger med ham: Haakon Galen, kong Sverres søstersøn, Peter Støyper, en anden søstersøn til ham, Sigurd kongsfrænde, Roar kongsfrænde, Øyvind prestmaag, Dagfinn bonde, Einar kongsmaag og mange andre lendermænd og sveitehøvdinger. Da kong Haakon fór østenfra elven, dvælte han meget længe om høsten i Borg. Der var da hos ham en kvinde, som het Inga, en god og trolyndt kone; hun var kommet av godt folk og frændkone til Audun i Borg og hadde mange gode frænder i Borgesyssel, som blev kaldt varteiginger eller varteigsmænd. Inga var i herberget hos kong Haakon, og kongen laa i seng med hende, saa Haakon Galen og flere av hans tro venner visste om det. Kong Haakon fór fra Borg og ind til Oslo og siden nord i landet. Fra Oslo fór med ham dronning Margret, som hadde været gift med kong Sverre, og deres datter fru Kristin. Kong Haakon fór til Bergen før julefasten og gjorde der istand til en stor juleveitsle. Den vinter i julen fik kong Haakon den sott, som ledet til hans bane. Han døde ottende dag jul »

Håkon, angivelig en sønn til Håkon III Sverresson, ble født sommeren 1204, noen måneder etter Håkons død, på Folkinsborg, Eidsberg i Borgesyssel. Baglerne var herrer i Viken dengang, så det gjaldt å være forsiktig og ikke la dem få rede på at det var født en sønnesønn av kong Sverre. Selve fødselen foregikk i all hemmelighet, kun en prest som Inga bodde hos, visste hvem gutten var. Men da et år var gått, fant Traand prest og Inga det rådelig å komme bort med ham, de fór til Oplandene og fikk der noen gamle birkebeinere til å fare over fjellet med ham til Nidaros, midt på den hardeste vinteren.

T.v. Knud Bergsliens maleri av de to birkebeinerne Torstein Skevla og Skjervald Skrukka på ski over fjellet på flukt fra baglerne med kongssønnen Håkon Håkonsson. T. h. Under Håkon Håkonsson (til venstre) greide birkebeinerne å nedkjempe motstandsflokkene, og Håkon ble enekonge. Bildet av Håkon og Skule er en illustrasjon fra Flatøybok.

I samråd med bergensbiskopen utpekte birkebeinerhirden til ny konge den 4-årige Guttorm, sønn av Sverres avdøde sønn Sigurd Lavard. Formynderne ble en krets av yngre, ærgjerrige høvdinger. Sønn av Sigurd Munns datter Cecilia, Håkon med det megetsigende tilnavnet «galen», ble leder av hirden og hæren. Han var en typisk kriger og ikke rette mann til å skape forsoning mellom de tidligere motstanderne. Baglerne på sin side samlet seg igjen i Danmark om en angivelig sønn av Magnus Erlingsson, Erling Steinvegg. Reisningen ble aktivt støttet av danskekongen Valdemar Seier (1202-41), som vel så en mulighet til å gjenvinne det gamle danske herredømmet i Viken, hvor baglerne nå igjen gjorde seg til herrer.

Guttorm Sigurdsson døde i Nidaros samme år. Håkon Galen, støttet av birkebeinerhirden, ville bli hans etterfølger, men måtte vike plassen for sin halvbror, Inge Bårdsson, Cecilias ektefødte sønn med Sverres trønderske lendmann Bård Guttormsson på Rein. Dette ble drevet igjennom av erkebiskop Eirik og trønderbøndene. Håkon ble militær leder og overtok styringen av Vestlandet, mens Inge for det meste holdt seg i Trøndelag. I striden som fulgte, hadde birkebeinerne sin støtte i disse landsdelene, mens baglerne holdt til i Viken som på Sverres tid. Det lyktes ingen av partene å engasjere bredere folkegrupper i åpen kamp. Kampen ble nå ført av profesjonelle hærflokker.

Tidlig på året 1206 kom birkebeinerne frem til Nidaros, til kong Inge Baardsson med Håkon, og både kongen og siden jarlen Haakon Galen tok vel imot gutten og anerkjente ham som kongesønn. Sagaen har en rekke fortellinger om hvor tidlig ute han var og hvor godt han kunne svare for seg, helt fra han var tre år gammel og for noen dager var kommet i baglernes vold i Bergen.

Da Erling Steinvegg døde i 1207, ble biskop Nikolas' søstersønn, Filippus Simonsson, ny baglerkonge med støtte fra biskop Nikolas og bøndene, men mot hærfolkenes vilje. Vi kan altså merke oss at både birkebeinernes og baglernes kongevalg endte med seier for kandidater som ble støttet av kirke og bønder, mot hird og hær. Fredsbehovet i brede lag av befolkningen var blitt så stort at de profesjonelle krigerne måtte finne seg i å bøye av for bøndenes ønsker. Uten faste ytelser fra bondesamfunnet ville det være umulig å fortsette striden. Og sommeren 1207 tok den nye erkebiskopen, Tore, og biskop Nikolas initiativet til å forlike partene. Endelig forlik ble inngått i Kvitsøy i Ryfylke høsten 1208.

Grunnlaget for forliket i Kvitsøy, som førte til forsoning mellom partene, var en reell tredeling av land og inntekter mellom kong Inge, Håkon Galen som hadde fått jarletittel, og kong Filippus som fikk Sverres ektefødte datter Kristin til hustru. Med dette forliket ble grunnlaget lagt for den fredelige middelalderstaten, og da Håkon Galen

døde i 1214, overtok kong Inge også hans del av riket (Vest-Norge). I perioden med riksdeling (1208-17) ble de gamle partimotsetningene svekket, og aristokratiet styrket sin makt gjennom stort sett å opptre samlet i forholdet til andre samfunnsgrupper.

Biskopene hadde en gavnlig innflytelse på folkemoralen. Baglerpartiet var nesten oppløst og den gamle strid var i ferd med å ta slutt.

Tronfølgespørsmålet dukket nå opp igjen, og de sterkeste kandidatene var Håkon, Håkon Sverressons angivelige sønn med Inga fra Varteig i Østfold, kong Inges sønn Guttorm eller Inges ektefødte halvbror på farssiden, Skule Bårdsson. Da Inge ble syk våren 1217, utnevnte han etter hirdens ønske Skule til jarl og leder av hird og hær.

Etter Inges død samme år kom det brev fra lendmenenene på Vestlandet, som tok bestemt parti for Håkon. Håkon ble så valgt av birkebeinerhirden hvor han hadde vokst opp og til slutt ble han også tatt til konge på Øyreting. Skervald fra Gauldal ga ham kongsnavn, vistnok den samme som 15 år tidligere hadde gitt Håkon Sverreson kongsnavn. Men korsbrødrene nektet å la St. Olavs skrin bære ut til hyllingen, så den vanlige eden kunne ikke bli svoret. Skule Bårdsson og hans tilhengere ble tatt på sengen, men våget ikke å splitte birkebeinerne gjennom å nekte å godta Håkon som konge.

Håkon ble også hyllet Bergen i 1217 mens Skule Bårdsson ble riksstyrer og jarl med en tredjedel av riket under seg. Da Filippus Simonsson så døde om sommeren det året, dro Skule straks til Viken med Håkon og fikk ham tatt til konge av baglerne før de hadde funnet et nytt kongsemne. Baglerne, som hadde problemer med styringen i sitt område, godtok dette mot militærhjelp fra birkebeinerne.

For kirken var det likevel utilfredsstilende at den var blitt holdt utenfor kongevalget, i strid med tronfølgeloven av 1163 og de standpunkter kirken hevdet i samsvar med denne, nemlig at kirken ved behov skulle avgjøre hvem som var best skikket til konge. Og kirken, i dette tilfellet erkebiskop Guttorm og kannikene i Nidaros, hadde gått inn for Skule. Det ble derfor sommeren 1218 sammenkalt et riksmøte i Bergen for å granske Håkons kongsrett. Der beviste Inga fra Varteig Håkons farsætt gjennom jernbyrd. Som plaster på såret fikk Skule ha kongens inntekter og andre rettigheter i en tredjedel av riket. På et riksmøte i Bergen 1223 ble det så definitivt, med kirkens støtte, fastslått at Håkon hadde rett til tronen fremfor noen annen, og av alle rikets lagmenn ble Håkon anerkjent som rett arving til Norges rike. I 1225 ble så avtalen sikret gjennom ekteskap mellom Håkon og Skules datter Margrete.

Da kong Håkon IV planla straffefelttoget mot Värmland 1225, var det ifølge Håkonssagaen noen av sveithøvdingene hans (offiserer) som frarådet kongen mot «å ri inn i riket til en annen konge». De fryktet blant annet at den svenske kongen skulle svare på angrepet. Kongen bestemte seg likevel for å angripe det svenske grenselandskapet, for å «hevne den skade som er gjort oss fra Sveaveldet», som det heter i sagaen. Etter felttoget het det etter samme kilde, at den svenske kongen og «alle göter hadde store klagemål mot Norges konge for den ferden han gjorde i Värmland». Sagaen lar kong Håkon forsvare seg med at det var kjent «hvor ofte han hadde bedt om at sveakongen skulle jage bort fra riket sitt de tjuvene som dagstøtt stjal og ranet i den norske kongens rike».

Sagaens fremstilling av den norske felttoget i Värmland og vurderingen av dette, viser at det rundt midten av 1200-tallet eksisterte forestillinger om en territoriell grense mellom det norske og det svenske kongedømmet. Samtidig vitner sagaberetningen om at det er klare forskjeller mellom 1200-tallet og moderne tid i synet på betydningen av en slik grense mellom Norge og Sverige. Et angrep som det nordmennene gjorde mot Värmland i 1220-årene, ville i dag ha vært ensbetydende med en krigserklæring mot den svenske staten. Et moderne statsbegrep opererer med et samfunn som har eksklusiv myndighet over et gitt, avgrenset territorium, en myndighet som i middelalderen ikke ble oppfattet som like ukrenkelig.

At partene valgte å samle seg om én konge, har høyst sannsynlig sammenheng med et økende motsetningsforhold mellom aristokratene som satt rundt i landet som syslemenn, og bondefolket som betalte gildet. I perioden ca. 1210-27 var det en rekke lokale opprør mot syslemannsveldet. Bøndene klaget over hardstyre, men alle opprør ble slått ned. Og etter at birkebeinerne og baglerne hadde slått seg sammen, dukket et nytt uroelement opp, nemlig skuffete baglerhøvdinger som følte seg forfordelt når det gjaldt sysler eller andre ressurser. Den siste av disse opprørsflokkene, «ribbungene» (røverne), ble endelig eliminert av värmlendingene i 1227. Håkon Håkonsson hadde gjennom toget til Värmland vinteren 1225 overbevist dem om at det var fornuftig ikke å støtte opprørsflokker mot den norske kongen. Med ribbungstriden ebbet de egentlige borgerkrigene ut.

En siste strid om tronen ble reist av Skule Bårdsson i 1239. Etter riksmøtet i Bergen 1223 satt han med full styringsmyndighet i den nordligste tredjedelen av riket, og i 1237 fikk han som den første i Norge tittelen hertug. Men samtidig søkte kongen og kretsen rundt ham å beskjære Skules selvstendige makt gjennom å frata ham herredømmet over et samlet territorium. I stedet for en tredjedel av landet skulle han nå ha inntektene fra en tredjedel av syslene. For Skule må denne ordningen ha fortonet seg som uholdbar, for to år senere tok han kongsnavn i opprør mot Håkon.

Skule hadde støtte blant kannikene i Nidaros og noen trønderske stormenn og bønder. Dessuten fikk han tilslutning på Opplandene og i de urolige områdene helt øst i Viken. Skules opprør var personlig motivert, og selv om han en siste gang prøvde å blåse liv i den østlandske motviljen mot birkebeinerkongedømmet, var det ikke lenger mulig å føre en landsomfattende strid om tronen på det gamle grunnlaget. Under de kampene som da oppstod, ble Håkon først slått ved Laaka på Raumarike, men senere ble Skule slått ved Oslo. Skule flyktet til Trøndelag, men fikk heller ikke lenger oppslutning der. Han ble felt av en avdeling birkebeinere utenfor Elgeseter kloster ved Nidaros den 23.05.1240.

Utbruddet av borgerkrigene skyldtes i utgangspunktet aristokratiets innbyrdes kamp om del i kongedømmets ressurser. Borgerkrigerne hadde vist at ingen av de stridende partene var sterke nok til å monopolisere inntektene for seg alene. I tredje fase av borgerkrigene forsøkte birkebeinerne og baglerne fra 1208 av forsoning gjennom riksdeling.

Dette førte imidlertid ikke til fullt opphør av stridighetene, og det viste seg vanskelig hver for seg å holde befolkningen under kontroll.

Løsningen på de problemene som utløste og holdt i gang borgerkrigene, synes for det første å ha vært at antall aristokratiske ætter ble sterkt redusert i løpet av borgerkrigene. Det ble dermed færre konkurrenter om ressursene - både aristokratiets og kongens. For det andre maktet man å øke ressursgrunnlaget i form av økte kongsinntekter til en styrket kongemakt, og dette oppnådde man gjennom tvungne overføringer fra bondebefolkningen. Men for å lykkes måtte man bilegge stridighetene, noe som skjedde da bagler- og birkebeinerariskokratiet samlet seg om kong Håkon Håkonsson som riksaristokrati eller kongelig tjenestearistokrati. Stormennene fikk del i kongens inntekter sentralt som hirdembetsmenn, lokalt som syslemenn. Overføringer fra bøndene fikk man i form av kongens økte bøteinntekter og skattlegging.

Både antall ubotamål, antall forbrytelser det skulle bøtes for, og bøtetakstene ble økt etter hvert som kongemakten i alt større grad tok hånd om rettsvesenet, noe som også kom kirken til gode. Skatten hadde sitt opphav i de leidangsytelsene som borgerkrigskongene krevde i de områdene de kontrollerte. Disse ytelsene ble nå en fast skatt til kongen, uten at vi vet hvor mye bøndene betalte. Midlet til å sikre disse overføringene fra bøndene hadde man etablert takket være mer profesjonelle militære styrker som kunne hamle opp med eventuell motstand fra bøndenes side. Borgerkrigene hadde ført til en mer spesialisert krigerklasse, noe ikke minst kong Sverres militære taktikk bidro til.

Prinsippet om enekongedømme ble fastslått i Magnus tronfølgelov av 1163. Dette prinsippet ble videreført i alle nye tronfølgelover på 1200- og 1300-tallet.

Til tross for Sverres uttynning av lendmannsættene, ble aristokratiets samfunnsstilling neppe avgjørende svekket. I stedet for drepte og beseirere høvdinger overtok i stor utstrekning nye menn som ikke hadde noen egen maktbasis utenfor kongedømmet; det skjedde mer et personskifte enn et systemskifte. Personskiftene bidro til å knytte høvdingklassen fastere til kongstjenesten. Dette var et betydningsfullt sprang i en utvikling som alt var i gang, og som fortsatte senere. Landets stormenn bygde i stigende grad sin samfunnsstilling på deltakelse i statsstyret, først og fremst som syslemenn, og i mindre grad på nedarvet lokalt maktgrunnlag. Syslemannsombudet var trolig etablert alt under Magnus Erlingsson, men Sverre gjorde mer systematisk bruk av syslemennene. Alt dette styrket statsmakten uten å svekke det aristokratiske elementet i samfunnslivet.

Innenfor rettspleien økte kongedømmets innflytelse i løpet av borgerkrigene. Senest under Sverre - kanskje nettopp under ham - oppstod offentlig oppnevnte «lagmenn» som ledere av tingforhandlingene. Lagmennenes funksjon på tinget var opprinnelig å gi «orskurd», det vil si «skjære ut av loven» og fremsi det som var relevant i en sak; nå fikk de etter hvert regulær dommerfunksjon.

Når det gjaldt militærvesenet, økte kongens kontroll over leidangsordningen i løpet av perioden. Kongen fikk rett til å utnevne skipsstyrere og derigjennom kontroll med utskrivningen av mannskap. Manntallet ble skjerpet i Gulatingslagen, det vil si at færre gårder skulle gå sammen om å stille én mann ved leidangsutbud, og det ble gitt påbud om større skip.

De kongelige finansene ble styrket. Deler av leidangsytelsene ble økonomiske ytelser også i fredstid, den første norske statsskatt. Ordningen var langt på vei innført på Vestlandet ved midten av 1100-tallet. I Trøndelag og i Viken ble denne leidangsskatten i det minste tidvis innkrevd på Sverres tid. Skattleggingen av de norske bøndene var imidlertid vesentlig lavere enn i nabolandene Sverige og Danmark, der hele militærplikten, ikke bare kostytelser, ble konvertert til skatt.

Når dette ikke skjedde i Norge, må grunnen ha vært at kongemakten hadde større fordeler av å opprettholde leidangsplikten. På grunn av landets topografi var i Norge flåten den viktigste formen for militæroppbud, og så sent som mot slutten av 1200-tallet viste leidangsflåten seg effektiv nok til at kongene kunne hevde seg militært i konflikter med naborikene.

Kongemaktens avhengighet av bøndenes masseoppbud ga høndene fordeler, kongene måtte føre en politikk som ikke avlet for sterk uvilje blant undersåttene, både når det gjaldt økonomiske krav, og når det gjaldt nedarvete rettigheter. Sentralmakten var altså til en viss grad bygd på et gjensidighetsforhold til bøndene. Dette kommer da også til uttrykk i kongenes lovgivning i andre halvdel av høymiddelalderen der omsorg for undersåttene, «tegnene», er et gjennomgående trekk.

Økende offentlig styringsmakt er altså en klar linje gjennom borgerkrigstiden. Fra andre halvpart av 1100-tallet søkte kongedømmets representanter å bygge opp et riksomfattende styringsapparat, noe som møtte motstand hos bønder, blant annet i Trøndelag, som så dette som en ulempe eller som ikke selv hadde fordel av det. Dette skjerpet i første omgang konflikten. Men på lengre sikt førte den statlige konsolideringen til en pasifisering av samfunnet, og borgerkrigene opphørte i et rike der territoriell splittelse og sosiale spenninger var overvunnet eller holdt i tømme av rikskongedømmet. Grunnlaget for det sterke middelalderkongedømmet under Håkon Håkonsson og hans etterkommere var dermed lagt.

Kong Håkon Håkonsson og kretsen rundt ham hadde arbeidet for å oppnå kroning alt fra slutten av 1220-årene. I datidens politiske system var det selve kongehyllingen, «konungstekja», som gjorde en tronpretendent til konge i Norge, mens kroningen var en kirkelig innvielsesseremoni. Men kroningen ga en kristen legitimitet til det embetet kongen forvaltet på Guds vegne, og slik fikk den kronete konge en særlig autoritet og hellighet. Dette var tydelig allerede under konflikten mellom kongene Magnus Erlingsson og Sverre.

Som uektefødt behøvde kong Håkon pavens dispensasjon for å kunne bli kronet. Både paven og den hjemlige geistligheten forlangte imidlertid motytelser fra kongens side for å innvilge ham kroning. De norske biskopene krevde utvidete rettslige og økonomiske privilegier i tillegg til at Håkon skulle avlegge samme kroningsed som Magnus

Erlingsson hadde gjort. Alt dette ville svekke kongedømmet i forhold til kirken i så sterk grad at kongen nektet. Den norske geistligheten hadde innflytelse på paven som lot saken trekke i langdrag.

Hertug Skules fall satte imidlertid fart i prosessen. Før den avgjørende kampen mot hertugen hadde kong Håkon latt den åtteårige sønnen Håkon med tilnavnet «unge» få kongsnavn på Øyratinget ved Nidaros. Hyllingen av Håkon unge var situasjonsbestemt og et åpenlyst trekk for å sikre dynastiet mot utfordreren hertug Skule. Tildeling av kongsnavn til sønner av regjerende konger, var samtidig et utilslørt fremstøt for å styrke arveelementet innenfor middelalderens kongedømmer. Samme praksis kjenner vi også fra Norges to nærmeste naboland, Danmark og Sverige, trass i at begge var og forble valgkongedømmer i middelalderen. Det faktum at kong Håkon valgte å tildele sin eldste ektefødte sønn - ikke den reelt eldste, som var uektefødt - kongsnavn, måtte dessuten bli positivt mottatt hos den norske høygeistligheten. Kirken stilte nemlig kravet om ektefødthet med stor styrke.

Da trusselen fra hertug Skule var fjernet, sto kong Håkon enda sterkere enn før. Dessuten var den nye paven, Innocens IV, fra 1243 i en klemt politisk posisjon overfor den tysk-romerske keiseren Fredrik II. Pavens trengte stilling gjorde ham åpen for å knytte allianser og søke støtte der han kunne. Det utnyttet den norske kongen og kretsen rundt ham på en så vellykket måte at paven i 1246 fritok kong Håkon for alle mangler ved fødselen og styrket arvekongedømmet i ætten hans ved å love at hans rettmessige etterkommere skulle følge ham på tronen. Dessuten ga Innocens IV (1243-54) den norske kongen innsettings- og styringsrett over visse kirker i Norge, og innvilget ham rett til å innkassere en tyvendedel av hele den norske kirkens inntekter i tre år. Paven sendte endelig en egen utsending til Norge for å forestå kroningen. Kardinal Vilhelm av Sabina kom til landet sommeren 1247 og ledet kroningsseremonien på olsokdagen 29. juli i domkirken i Bergen.

Til kroningen i domkirken var alt folket samlet på kirkegården. Åtti hirdmenn i fulle hærklær gikk først fra kongsgården til kirken og ryddet vei. De gikk to og to. Dernest fulgte to merkesmenn med hver sitt merke, så sysselmenn og skutelsveiner «i gode klær», videre lendmenn «med prydde sverd». Så fulgte fire lendmenn som bar et bord med kongens skrud og kroningsklær på, deretter Sigurd kongsson og Munan biskopsson med hver sin kongestav av sølv, den ene med gullkors, den andre med gullørn. Så kom Håkon Unge, kongens eldste sønn som selv hadde fått kongsnavn i 1240, med kronen, og Knut jarl med vigslingssverdet.

Den kongelojale «Håkon Håkonssons saga» fremstiller kroningen som en stor seier for kongemakten, der kongen nærmest ikke hadde måttet gi noe for å oppnå det han ville. Selv om sagaens kongevennlige slagside, dens tendens, trolig gjør sitt til å overdrive hans suverene posisjon overfor kirkens menn, var utvilsomt kongen den største seierherren. Kardinal Vilhelm utstedte flere brev og statutter (forskrifter) om forholdet mellom norske geistlige og verdslige institusjoner og representanter under oppholdet i Norge, og nesten konsekvent var de til fordel for kongelige og andre verdslige interesser. Imidlertid ustedte kardinalen også en erklæring om den norske kirkens rettsstatus for å trygge denne gjennom en offisiell definisjon anerkjent av kongemakten. En uttrykkelig kongelig godkjenning av erklæringen er likevel ikke kjent. Betydningen av den har derfor vært omstridt blant historikerne. Uansett avslørte den senere utviklingen at grensene for kirkens samfunnsmakt versus kongedømmets ikke ble endelig fastlagt i samband med kroningen i 1247.

Kroningen i 1247 kaster lys over viktige grunntrekk ved styringsapparatet i Norge i den første tiden etter hertug Skules fall, både ideologisk og institusjonelt. Den fullførte en lengre politisk utvikling og signaliserte styrken ved det norske kongedømmet, både overfor undersåttene og overfor omverdenen, på dette tidspunktet. Kroningsinstituttet var et godt barometer ikke minst på forholdet mellom middelalderens to samfunnsmakter, kongedømmet og kirken. Å sammenlikne situasjonen rundt kroningene av Magnus Erlingsson og Håkon Håkonsson gir derfor innsikt i høymiddelalderens politiske maktforhold. Ved begge kroningene hevdet kirkens menn at kongen hadde sin autoritet fra dem, fordi kirken sto for kroningsseremonien. I 1164 satt mennene som hadde plassert kong Magnus på tronen, utrygt i salen, og strakte seg langt for å oppnå kirkens støtte. På 1200-tallet var situasjonen en annen. Da kunne kongemakten argumentere med at det ikke var kirken som gjorde kongen til Herrens salvete, men Gud selv. Ifølge dette synet var kroningsseremonien bare et ytre uttrykk for den verdigheten som kongen allerede hadde. Kong Sverre hadde argumentert langs slike linjer da han ble kronet i 1194, en politikk som sønnesønnen Håkon Håkonsson bygde videre på da han som farfaren nektet å underkaste seg kirken slik Magnus Erlingsson hadde gjort.

Begge kroningene viser at langt fra all rett ble vunnet med våpenmakt i middelaldersamfunnet. Kirkens militære ressurser i Norge var alltid beskjedne sammenliknet med kongemaktens, men den hadde til gjengjeld betydelige organisatoriske, økonomiske og ideologiske ressurser. Den var bedre organisatorisk utbygd enn kongemakten. Det skyldtes dels at den var en del av en overnasjonal pavekirke i Europa, men også at den involverte seg sterkere i folks hverdag, både økonomisk og ikke minst åndelig. Økonomisk sto kirken på bedre fot enn kongemakten på grunn av tiende, ulike avgifter og landskyld. Ideologisk forvaltet kirken datidens enerådende religion, kristendommen, som i økende grad ble utnyttet for å legitimere politisk makt og styringsrett. Kongedømmet skulle etterstrebe å oppfylle det augustinske herskerideal om å være en katolsk (det vil si universell) kristen institusjon som i rettferdighet skulle tjene Gud.

De to samfunnsmaktene hadde mange felles grunnleggende økonomiske og politiske interesser, og bare gjennom samarbeid kunne de opprettholde og utbygge posisjonen sin i samfunnet. Uansett uenigheten mellom kirke og kongemakt når det gjaldt den konkrete tolkningen av kroningsseremonien, var kroningen uttrykk for et dypere interessefellesskap mellom kirke og kongedømme i å bygge opp en sentralmakt, der kongedømmet stillte sine fysiske maktmidler til kirkens disposisjon og kirken sin ideologi og administrative erfaring til kongedømmets. Kroningen av Håkon Håkonsson ble også et vendepunkt i den forstand at det fra da av ble vanlig at den norske kongen ble kronet.

Behovet for samarbeid forhindret likevel ikke at det kunne være konflikter mellom de to institusjonene og deres representanter, og styrkeforholdet mellom dem varierte. Maktkampen mellom dem kulminerte med reformasjonen som gjorde slutt på middelalderens politisk-institusjonelle dualisme i Norden.

Kroningen og vedtakene i dens kjølvann innebar at Sverreættens rett til den norske tronen ble befestet. Erklæringen fra paven, Guds stedfortreder på jord, om arveføIgen etter kong Håkon svekket i betydelig grad eventuelle utfordreres mulighet for å trekke i tvil den legitime retten konger av Sverreætten hadde til å herske over det norske kongedømmet. Kroningen legitimerte dessuten Sverreættens styringssystem i Norge. Den kristne ideologien som var knyttet til kroningen, forsterket nemlig oppfatningen av kongeposisjonen som et embete uavhengig av den enkelte som til enhver tid bekledte det. Så lenge kongen innehadde embetet, hadde han særlig legitimitet og beskyttelse, uansett personlige egenskaper.

Et sentralt poeng for kongene av Sverredynastiet var at de mente å ha det norske arvekongedømmet av Guds nåde. I den norske kongens titulatur het det fra 1280-årene av i norskspråklige brev «med Guds miskunn (etter hvert «nåde») Norges konge», og Håkon V formulerte i en av sine mange rettarbøter dynastiets kongsideologi på følgende måte: «Gud valgte oss til riksstyringen etter våre forfedre.» Kongefamiliens guddommelighet lå som en arv i blodet, slik Kåre Lunden har formulert det.

Kong Håkon Håkonsson og hans menn innledet fra 1250-årene av en pågående utenrikspolitikk på flere fronter, ikke minst overfor Danmark. De områdene der det norske kongedømmet oppnådde mest varige posisjoner i siste halvdel av 1200-tallet, var imidlertid i vest og sørvest, nærmere bestemt på Grønland, Island, Orknøyene og Hjaltland.

I vest hadde Grønland, Island, Færøyene, Hjaltland (Shetland), Orknøyene, Sudrøyene (Hebridene) og Man ulike sosiale, økonomiske, politiske, kulturelle og religiøse bånd til Norge før Håkon IV's tid. Alle bispedømmene i dette vestlige området var formelt underlagt erkebiskopen i Nidaros, men i praksis hadde han ikke en slik innflytelse over bispestolene i vest som kirkeretten tilkjente ham. Her lå det derfor an til at den norske erkebiskopen og kongen kunne samarbeide for å vinne økt fotfeste.

Verken på Grønland eller Island hadde den norske kongen noen nærliggende konkurrenter om herredømmet. De norrøne innbyggerne på Grønland sverget den norske kongen skatt og lydighet som undersåtter i 1261, uten at vi kjenner hendelsesforløpet i detalj. Trolig mente grønlendingene at dette ville styrke den livsnødvendige tilførselen fra Norge av kornvarer, jern og tre.

Det islandske samfunnet var et helt annet enn de grønlandske utbygdene. Befolkningstallet var mye større, og på toppen av samfunnet hersket en rekke stormenn. Landet manglet imidlertid en sentralmakt, noe som var et særsyn i datidens Europa. Hovedgrunnen var trolig Islands isolerte beliggenhet ute i Atlanterhavet. Et relativt svakt politisk press utenfra gjorde at islendingene ikke hadde behov for å samle seg under én politisk leder. En sårbarhet ved det islandske samfunnet var imidlertid avhengigheten av norsk handelssjøfart. Maktkampen mellom de islandske høvdingene, «godene», åpnet dessuten i det lange løp for at en sterkere politisk makt kunne oppnå herredømme over landet.

Både kongen og erkebiskopen i Norge, samt andre stormenn, hadde i lang tid grepet inn i islandske forhold. Den norske kirken hadde lagt under seg valgretten til de to islandske bispestolene, og fra 1238 satt det nordmenn i disse bispeembetene. Disse var til dels aktive støttespillere for kong Håkon Håkonsson i hans Islandspolitikk. Da de islandske høvdingene utover 1200-tallet svekket seg så mye gjennom maktkamp at ingen av dem var sterke nok til å slå seg opp til islandsk enehersker, søkte en del av dem støtte hos kong Håkon i Norge. Flere islandske stormenn ble den norske kongens håndgangne menn, med det resultat at kong Håkon rundt 1250 hadde kontroll over flesteparten av de islandske høvdingembetene, godordene. I slutten av 1250-årene utnevnte kongen så en islandsk stormann til jarl over Island. Jarlens oppgave var å få islendingene til endelig å underkaste seg Norges konge. Etter noen års politisk dragkamp svor islendingene i etapper troskap til kong Håkon i årene 1262-64.

Vilkårene fra islendingenes side var at kongen skulle la dem nyte fred og islandsk lov. Den norske kongen skulle også sørge for å opprettholde den nødvendige skipsfarten mellom Island og Norge - seks skip årlig i de to første årene etter 1262 og senere så mange som kongen og islendingene fant nødvendig. Selv om islandsk lov og det administrative apparatet på øya ble tilpasset det norske kongedømmet etter 1262, kan en likevel ikke snakke om at det islandske samfunnet ble fornorsket. Den viktigste grunnen var islendingenes standhaftige forsvar av retten til å bli styrt av islendinger etter islandsk lov. Etter flere tiår med nye lovbøker og strid rundt disse, satt landet på begynnelsen av 1300-tallet med sin egen lovbok, forskjellig fra den norske landsloven. Kongen ga dessuten særskilte rettarbøter for Island, og kunne ikke kreve militærtjeneste av islendingene.

Islendingene mislyktes i forsøket på å opprette et innenlandsk fyrstedømme, dels fordi Island befant seg innenfor interessesfæren til den norske kongen, dels fordi den islandske kirken hørte under erkebispesetet i Nidaros. Det norske kongedømmet behøvde derfor ikke å erobre landet med våpenmakt, men kunne spille på islandsk splittelse, fredstrang og økonomisk avhengighet av Norge. Slik var det i hovedsak politiske ressurser den norske kongen måtte mobilisere for å legge Island under den norske kronen. Lenger sør var derimot utfordringene større.

Forbindelsen mellom den norske kongen og øygruppene nord og vest for Skottland varierte i styrke og innhold, fra Færøyene og Hjaltland (Shetland) som i siste halvdel av 1200-tallet langt på vei må regnes som en regulær del av det norske kongedømmet, til fyrstene på Man og Sudrøyene som til tider anerkjente den norske kongen som sin formelle overherre. At både Færøyene og Hjaltland ble gitt den norske landsloven uendret, er en kraftig indikasjon på at de var relativt tett integrert i det norske kongedømmet. Det å nyte felles lov var noe av det mest integrerende for en befolkning under datidens politisk-institusjonelle system. Selv om havet bandt land sammen på denne tiden, betydde likevel øygruppenes beliggenhet i forhold til det norske fastlandet at de helst bør kalles norske skattland, det vil si land som var pliktig til å betale skatt til den norske kronen.

At orknøyjarlen Harald Maddadsson støttet øyskjeggopprøret mot kong Sverre i 1193-94, fikk store konsekvenser for jarledømmets forhold til den norske kronen. Jarlen måtte underkaste seg kong Sverre på svært harde vilkår, blant

annet fikk kongen rett til halve sakøren av Orknøyene. Det innebar at øygruppa langt på vei ble inkorporert i det norske riket, deretter opptrådte kongelige syslemenn på øyene i perioder. Jarledømmet ble imidlertid ikke opphevet, og regimet på øygruppa vekslet periodevis mellom styre av en jarl som var den norske kongens vasall, noen ganger samtidig med kongelige syslemenn, og styre øyensynlig utelukkende av kongelige syslemenn. Den norske kongens reelle kontroll over orknøyjarlen varierte dessuten. Sistnevnte hadde betydelige skotske interesser både gjennom besittelser på det skotske fastlandet og gjennom slektsrelasjoner.

Til forskjell fra orknøyjarlene førte flere av høvdingene på Man og Sudrøyene kongetittel. Det indikerer at disse områdene var løsere forbundet med den norske kongen og mer keltisk (gælisk) preget enn Orknøyene. De politiske forholdene på Man og Sudrøyene liknet dem på Island ved at det var en heftig og uoversiktlig maktkamp mellom stormenn. En viktig forskjell var imidlertid at høvdingene i dette området kunne spille på motstridende interesser hos ulike fyrster utenfor øyene. Det gjaldt i første rekke den norske og den skotske kongen som var hovedrivalene når det gjaldt overhøyheten, men også den engelske kongens og irske fyrsters interesser spilte inn. Rivaliseringen ga høvdingene på Man og Sudrøyene større spillerom, og gjorde det vanskeligere for én utenforstående fyrste å underlegge seg øyene.

Presset fra England og behovet for alliansepartner, gjorde at de skotske riksstyrerne måtte ha hovedoppmerksomheten vendt sørover. De nordlige og vestlige delene av det skotske høylandet ble derfor liggende som fjerne randområder der dynastiske opprørere og andre opprørere kunne reise opprørsfanen og eventuelt søke tilflukt. Slik fikk de skotske kongene etter hvert et behov for å legge de fjerne delene av høylandet under seg. Dessuten var det et mytisk poeng, som ikke må undervurderes i middelalderen, å få kontroll over området, det skotske kongedømmet hadde dype røtter i denne vestlige delen av landet.

Henrik III's lange regjeringstid i England (1216-72) var fylt av uro, opprør og maktkamp mellom kongen og aristokratiet. Det lettet det engelske presset mot Skottland, og gjorde at skottene kunne vende blikket nordvestover for å vinne kontroll over fastlandet der og Sudrøyene. I tillegg til at den skotske kongen knyttet til seg høvdinger fra området, bygde skottene ut en flåte, som var en forutsetning for å kunne kontrollere øysamfunnene. Samtidig sendte den skotske kongen representanter til det norske hoffet med tilbud om å kjøpe øyene, noe som ble avslått fra norsk side. Den norske kongemakten hadde neppe stor økonomisk gevinst av forbindelsen med disse øyene lengst i sørvest. Men foruten prestisjehensyn tvang strategiske hensyn kong Håkon og kretsen rundt ham til å handle ettersom skotsk kontroll med Sudrøyene kunne true det norske jarledømmet på Orknøyene.

Datidens politiske, militære og økonomiske strukturer tilsa at den norske kongen bare kunne håpe å opprettholde kontrollen over øyene ved at de lokale stormennene var lojale og ikke inngikk i allianser med den skotske kongen. Det var da også dette kongen forsøkte å gjøre i første omgang; nordmennene hadde ikke mulighet til å holde militær kontroll gjennom å stasjonere permanente tropper på øyene. Demonstrasjon av militær styrke til å avskrekke og pasifisere var imidlertid noe annet, og da skottene herjet øyene sommeren 1262, utrustet kong Håkon året etter en stor flåte som han seilte i spissen for over til Orknøyene.

Skottene unnlot å møte nordmennene i åpent sjøslag, samtidig som nordmennene ikke var utstyrt for en landkrig. Dette var i det lange løp til gunst for skottene, ettersom en flåte ikke kunne være til sjøs hele året, men måtte søke havn før vinteren satte inn. Etter en trefning ved byen Largs, som vi ikke kjenner det eksakte omfanget eller utfallet av, trakk kong Håkon flåten tilbake til Orknøyene for vinteren. Der ble kongen syk og døde i Kirkjuvåg (Kirkwall) like før jul 1263 og ble bisatt i Bergen i 1264.

I 1260 ble det fastslått at riket skulle arves uten deling i ekte mannslinje. Håkons styre var mildt og godt, landet hadde fremgang, lovene ble forbedret og nye ble vedtatt. I 1261 ble Grønland og i 1262 Island underlagt Norge. Håkon bygde Håkonshallen i Bergen.

Det hadde vært en tid da kongedømmet ikke var mer opphøyd eller politisk viktig enn at tronarvingen kunne avles med døtre av folket - og slike tider skulle komme tilbake. Men slutten av 1200-tallet var ikke en slik tid. Kong Håkon Håkonsson var den siste tronarving på 750 år som var sønn av en kvinne av folket; han var den siste uektefødte, og han var den siste på mer enn 700 år som selv giftet seg med en norsk dame, riktignok av høvdingætt. Enekongens særstilling og opphøydhet krevde senere at han søkte sin make på eget sosialt nivå, og det kunne han nå bare finne utenlands. Dette var uunngåelig. Men det medførte selvfølgelig en dynastisk infiltrering i fremmede fyrstehus; og den kunne bli farlig for den politiske selvstendigheten til et lite rike som Norge, i en tid da statsmakten i så høy grad ble legemliggjort av kongen.

Med en viss Kanga «den Unge» hadde han datteren Cecilia som døde i 1248. Cecilia var gift med Gregorius Andresson.[91]

(Barn VI:21, Far VIII:81, Mor VIII:82)

Gift 25.05.1225 med neste ane.

Barn:

Håkon Håkonsson Unge av Norge. Medkonge. Født 1232. Død 1257.

91 Henning Sollied: Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter, NST Bind VIII (1942), side 131, 263. Cappelen's Norges Historie, Bind 3, side 373, 454; Bind 15, side 172-173. Ole Georg Moseng, Erik Opsahl, Gunnar I. Pettersen og Erling Sandmo: Norsk historie I - 750-1537, Tano Aschehoug 1999, side 122-126, 129-131, 136-139, 148. Norsk Biografisk Leksikon, Bind V (1931), side 163-165. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 349. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 785. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 52, 84.

Håkon fikk kongenavn 8 år gammel på Øyratinget ved Nidaros i 1240.

Hyllingen av Håkon unge var situasjonsbestemt og et åpenlyst trekk for å sikre dynastiet mot utfordreren hertug Skule. Tildeling av kongsnavn til sønner av regjerende konger, var samtidig et utilslørt fremstøt for å styrke arveelementet innenfor middelalderens kongedømmer.

For sin sønn Håkon Unge fant Håkon Håkonsson en passende brud i Rikiza, søster til den svenske kong Valdemar Birgersson.

Ti år senere ble hans bror Magnus Lagabøte gift med den danske kongsdatteren Ingeborg. Bryllupet avspeilte kongedømmets nye posisjon, med 1600 gjester i tre haller i Bergen. [92]

Fra norsk Wikipedia:
«Håkon Håkonsson Unge (* 11.11.1232 i Bergen - † 05.05.1257 på Munkelivklosteret i Tønsberg) var formelt norsk samkonge i årene 1240-1257.
Håkon Håkonsson med tilnavnet Unge var sønn til kong Håkon Håkonsson (* 1204 - † 1263), som også ble kalt "Håkon Gamle", og dronning Margrete Skulesdatter (* ca. 1210 - † 1270).

Samkonge.
Den norske tronarvingen Håkon Unge fikk kongsnavnet på Øyrating 01.04.1240, stadfestet 12.04.1240 ved en høytidelighet i Bergen. Dette var da hertug Skule gjorde opprør for å kreve det norske kongedømmet for seg selv, noe han mislyktes med.
Håkon Håkonsson Unge overtok viktige og militære oppgaver i riksstyret. Han nevnes som "verdslig høvding" første gang i dokumenter i forbindelse med farens kroning i 1247, og han bar krone under prosesjon fra kongsgården til Kristkirken.
Så snart han ble myndig, ble han med i kongens krets – han var da samkonge også i gavnet. Han beseglet 06.10.1250 sammen med sin far en handelsavtale med Lübeck, som var representert ved Johann von Bardewik.

Håkon ble gift med Rikitsa Birgersdatter av Bjälboætten i Oslo i 1251. Rikitsa var datter til den mektige svenske jarlen Birger Magnusson, grunnleggeren av Stockholm og far til to sønner som begge ble konger av Sverige. Han styrte selv – som Sveriges reelle hersker – som formynderregent fra 1248 og til sin død i 1266. Hennes mor var Ingeborg Eriksdotter.

Ekteskapet var en dynastisk allianse mellom de norske og svenske kongedømmene og en forlengelse av fredsavtalen fra 1249 som sa "at det skulle være fred mellom Norge og Sverige, uvenner av den ene eller den andre ikke trives eller tåles i den andres rike." Den nye norske utenrikspolitikk var blant annet å sette Danmark under press militært og politisk, og for at dette skulle kunne fungere måtte stridighetene mellom Norge og Sverige bilegges.

Deres eneste barn var Sverre Håkonsson (* 1252 - † 1261). Normalt ville lille Sverre ha vært berettiget til den norske tronen etter at Håkon Unges altfor tidlige død, kun 25 år gammel. Dette ble ikke aktuelt da Sverre døde som barn kun ni år gammel. Den norske tronen gikk da uansett til Håkon Unges bror Magnus Håkonsson, kjent som Magnus Lagabøte og senere hans sønner.

Etter 1249 deltok Håkon Håkonsson Unge regelmessig på krigstokter i grenseområdene ved Göta älv. I 1255 forhandlet han med kong Ferdinand III av Castilla om ekteskapstraktaten for sin søster Kristin. Sommeren 1256 var han i hærtog i Halland og ut på høsten tok han et stort hærfang under enda et felttog. Han kunne åpenbart føre en nokså selvstendig politikk.

I januar 1257 var det meningen at Håkon Unge skulle møte en utsending fra Ferdinand III vedrørende de spanske ekteskapsplaner for Kristin. Men han syknet hen, og døde på Munkelivklosteret (Olavsklosteret) i Tønsberg 5. mai.

Han ble begravd i Hallvardskatedralen i Oslo.» [93]

Magnus VI Håkonsson Lagabøte av Norge. Født 01.05.1238 i Tønsberg. Død 09.05.1280 i Bergen. (Se VI:21).

VII:42 fm fm ff m

Margrete Skulesdatter. Dronning. Født omkring 1210. Død 1270 i Reins kloster.

Margrete var norsk dronning.

Hun levde i et lykkelig ekteskap med sin mann. Etter hans død i Skotland i 1263 førte hun hans lik til Bergens Kristkirke i 1264. Senere dro hun seg tilbake til Reins kloster hvor hun døde.[94]

---

92 Cappelen's Norges Historie, Bind 3, side 454; Bind 15, side 457. Ole Georg Moseng, Erik Opsahl, Gunnar I. Pettersen og Erling Sandmo: Norsk historie I - 750-1537, Tano Aschehoug 1999, side 129.

93 Wikipedia.

94 Henning Sollied: Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter, NST Bind VIII (1942), side 130-132. NST

Kong Håkon IV Håkonsson av Norge, dronning Margrete Skulesdatter, og deres sønn Håkon den Unge, fra en side i en salmebok eid av Margrete (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia):

«Margrete Skulesdatter (gammelnorsk Margrét Skúladóttir) (* 1208 - † 1270) var datter til Ragnhild Jonsdatter og den mektige hertug Skule Bårdsson (* 1189 - † 1240), halvbror til kong Inge Bårdsson (* 1150 - † 1217), og gift med kong Håkon Håkonsson (* 1217 - † 1263) som en fredsallianse mellom hertugen og kongen.

Margrete Skulesdatter tilhørte den mektige Rein-ætten som datter til hertug Skule. Moren vet vi mindre om, hun het kanskje Ragnhild og foreldrene ble sannsynligvis gift året før Margrete ble født. Hun ble født på Rein på Rissa i Trøndelag hvor hun også døde 62 år senere.

Gift med kongen.

Kort før Kong Inge Bårdssons død 23.04.1217 ble Skule Bårdsson gjort til hirdstyrer og fikk jarlsnavn av sin bror. Skule tok arven etter broren og gjorde deretter krav på Norges krone, men ble overrasket av at birkebeinerne fikk presset gjennom at Håkon Håkonsson var eneberettiget til tronen, noe som ble bekreftet på riksmøtet i Bergen i 1223. Skule fikk likevel Frostatingslagen med Sunnmøre, og skulle bli kongens formynder, men han ble stadig skjøvet til side. For en mann med Skules ambisjoner ble det vanskelig og forholdet mellom ham og kongen ble stadig mer uforsonlig.

I 1225 ble det bestemt, som vanlig var i de fleste europeiske land, at kongen og jarlen skulle fredsforsones og allieres gjennom et giftemål. Håkon Håkonsson ble gift med Skules datter, den 17 år gamle Margrete Skulesdatter.

Far og svigersønn.

I 1237 ga Håkon Skule hertugnavn og en tredjedel av landets inntekter. Skule tok likevel kongsnavn på Øretinget i 1239, og gikk i åpen strid mot svigersønnen Håkon. Han dro med sin hær sydover, men i Oslo led han nederlag i et slag mot kongshæren. Han flyktet til Nidaros og tok sin tilflukt i Elgeseter kloster. Dette ble stukket i brann, og da Skule kom ut med sine menn, ble han drept.

Skule og Margrete hadde barna:
Olav Håkonsson (* 1227 - † 1230), døde 3 år gammel i Bergen.
Håkon Håkonsson "den Unge" (* 11.11.1232 - † 30.04.1257),
gift i 1251 med Rikitsa Birgersdotter av Folkungaætten i Sverige.
Kristina Håkonsdatter (* 1234 - † 1262), også kjent som "Kristina av Tunsberg".
Magnus Håkonsson (*01.05.1238 - †19.05.1280), konge under navnet Magnus Lagabøte,
gift med Ingeborg Eriksdatter (* 1244 - † 1287).

Datteren Kristina ble, som sin mor, gift som en del av politisk allianse med spanske Felipe Fernandez, prins av Castilla, men hun døde kort tid senere, 28 år gammel, og ble begravd i Spania. Graven ble gjenfunnet i 1958.»[95]

(Barn VI:21, Far VIII:83, Mor VIII:84)

Gift 25.05.1225 med forrige ane.

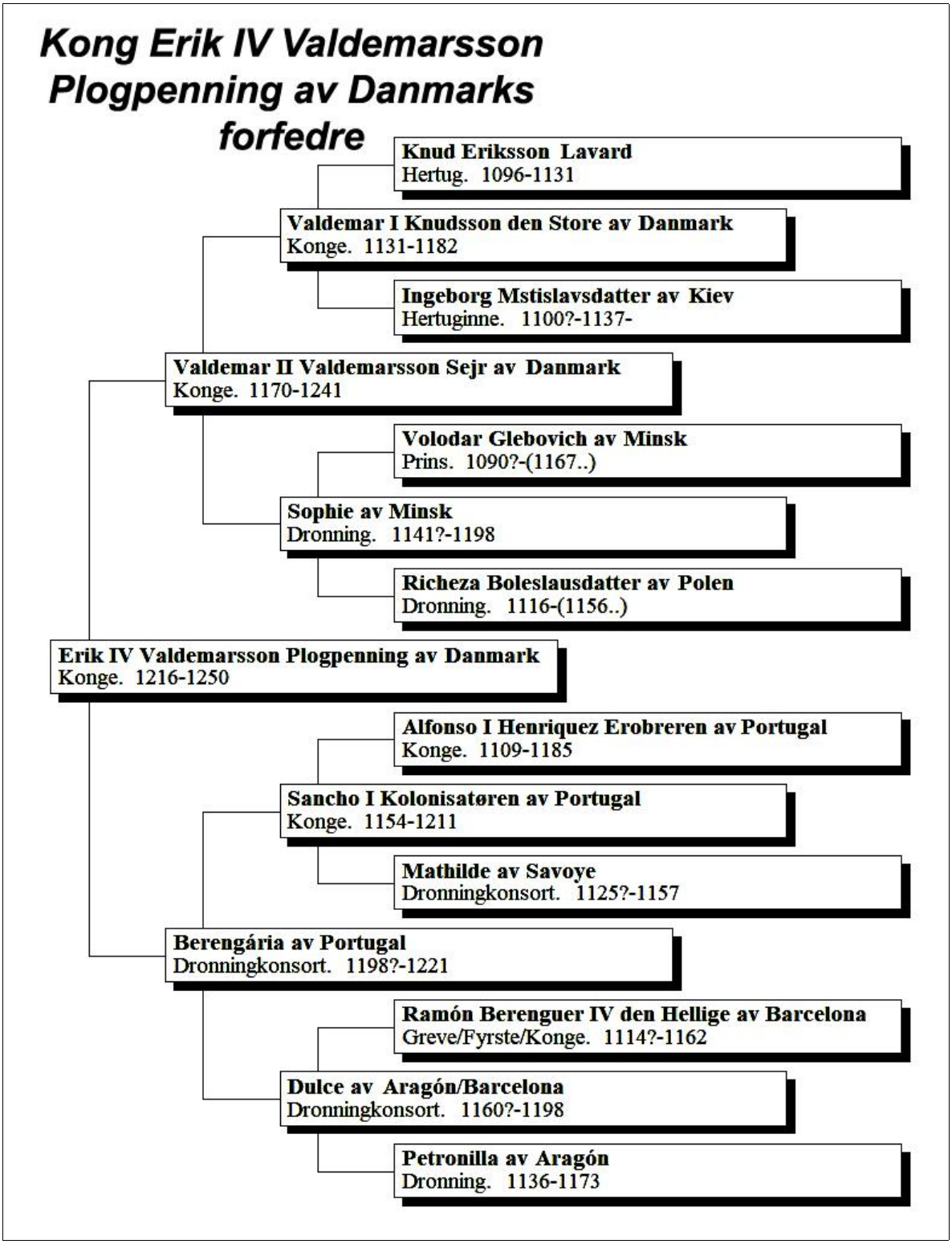
Bind XIV (194?), side 119-129, 262-263. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 348. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 830. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 52, 84.

95 Wikipedia.

VII:43 fm fm fm f

Erik IV Valdemarsson Plogpenning av Danmark. Konge. Født 1216. Død 10.08.1250 på Slien.

Han var
- Hertug av Jylland (Slesvig) 1218 - 1232.
- Samkonge av Danmark 1232 - 1241.
- Enekonge av Danmark 1241 - 1250.

Erik var eldste sønn i Valdemar II's ekteskap med Berengaria, og ble straks etter fødselen utnevnt til Hertug av Jylland. Han avløste i 1226 sin halvbror Valdemar som fange i Schwerin og ble utløst i 1230. Etter brorens død krontes han i Lund til konge sammen med sin far av erkebisp Uffe Pinsedag den 30.05.1232. Ved Valdemars død ble han enekonge, og det ble på et riksmøte i et aktstykke fastsatt regler for landets styre.

I hele sin regjeringstid lå Erik i strid med sin yngre bror Abel, hertugen av Slesvig, og med geistligheten. Krigslykken var vekslende, men han fikk til slutt overmakten.

Sitt tilnavn fikk han for en plogskatt han utferdet i 1249.

I 1250 hjalp han sin bror Abel mot angrep fra tysk hold, men han ble selv tatt til fange av Abel og så halshugget av hans menn på Slien i Slesvig. Hans lemlestede legeme ble kastet i sjøen, men ble berget av fiskere. I 1258 ble det ført til Ringsted kirke av hans bror Christoffer I.

Hans tragiske død førte til at han ble dyrket som helgen selv om han aldri ble kanonisert.[96]

97

T. v. Erik Plogpenning, som ettertiden tenkte sig ham. T. h. Kalkmalning av kong Erik fra omkring 1300 i Sankt Bendts kirke i Ringsted (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Erik IV Plogpenning av Danmark (* 1216 - † 10.08.1250), sønn til kong Valdemar Sejr og Berengaria av Portugal, var dansk medkonge fra 1232 og dansk enekonge 1241- 1250. Han var gift med Jutta av Sachsen som han fikk fire døtre med. Datteren Ingeborg ble dronning i Norge, og var gift med den norske kongen Magnus Lagabøte. De øvrige døtrene var Sofia (som ble dronning i Sverige), Agnes og Jutta.

Strid mellom brødre.

At han ble enekonge var til stor irritasjon for hans to brødre, Abel og Kristoffer, som begge ønsket å få del i makten. Erik og Abel lå i krig i flere år, hvor Abel, som var hertug av Slesvig, fikk støtte av sine holsteinske svogere. I 1244 ble de forlikte til delta på et felles korstog mot Estland, men snart blusset kampen opp mellom dem igjen. For å finansiere disse kampene la Erik i 1249 skatt på hver plog, noe som var en rettferdig skatt da antallet ploger sto i forhold til den dyrkede jorden. En penning var et såvidt lite beløp at alle kunne betale, men hard inndrivelse av skatten skaffet ham tilnavnet "Plogpenning". Skatten var ikke særlig populær, og i 1249 måtte han flykte fra rasende bønder i Skåne som nektet å betale.

I tillegg røk Erik også uklar med kirken og den mektige Hvide-slekten. Ved denne tiden var bispene svært offensive. I 1237 måtte Erik skaffe seg pavens brev mot de bisper som nektet å innsette prester som var utpekt av kongen i hans kirker. Erik var likevel en kirkens mann. For egen regning påbegynte han oppførelsen av Gråbrødre kloster i Roskilde, men krig og ufred forhindret ham i å fullføre arbeidet. Erik skal ha gitt uttrykk for et ønske om å dø i gråbrødrenes ordensdrakt og bli begravet i klosteret.

Voldsom død.

I 1250 lykkes Erik i å erobre størsteparten av Abels hertugdømme, og de møttes hos Abel for å slutte forlik. Under besøket, som fant sted Sankt Laurentiis natt 09.08.1250, ble Erik tatt til fange og halshugget. Liket ble senket ned i Slien. I 1258 ble hans jordiske levninger overført til St. Bendts kirke i Ringsted hvor han ble gravlagt. På hvelvingene over Eriks grav kan man se kalkmalerier med scener fra hans liv og død.

96 Norsk Biografisk Leksikon, Bind IX (1940), side 36. Cappelen's Norges Historie, Bind 3, side 406, 438, Bind 4, side 11. Dansk Biografisk Leksikon, Bind 6 (1935), side 366-369. Svensk Uppslagsbok, Bind 8 (1931), «E. Plogpenning». C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 340. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 898. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 20, 52.

97 Erik Plogpenning, som etftertiden tenkte sig ham (Wikipedia).

Erikskrøniken.

Erikskrøniken, Sveriges eldste historiske kildeskrift, kritisert for sin politiske subjektivitet som drar ned troverdigheten, men som ellers er en fargeglad skildring av en periode som var full av kongsdrap og politiske intriger i de samtlige nordiske landene Norge, Danmark og Sverige. Blant annet beskriver krøniken kong Erik av Danmarks voldsomme død (utdrag i original tekst):

" Danmark thz fik digher skadha thz konung erik aff ringst han bleff swa jammerlika döder han var forradin aff sinom bröder Hans broder het hertugh abel han gaff sith rad ok vilia ther tell thz man honom nidh i slää sänkte Ve ward honom at han thz tenkte Fatighe fiskara hitto vpa hans liik hwar thz a grunden laa Ok fördot til landz i thera baat önkelika dödh ok illa waat Huar man honom förde eller baar ther brunno liwss ä hwar han war The gud nid aff hymelin sende oc the helgo ängla tände Gud hauer giort han swa säligh at han er i hymerike häligh Abel var tha konung en lithen riidh sidan vart han dräpin i strid han wart släghin i häll aff frisa Nw haffuer han i heluite engen lisa we er them swa jorderikis ödh..."

Dronning Jutta.

Dronning Jutta nevnes som et vitne i et brev hvor kong Erik få måneder etter sin fars død uttalte et ønske om å få dø i fransiskanernes ordensdrakt og begraves i deres klosterkirke i Roskilde. Ellers er det kun opplyst om henne at hun en tid oppholdt seg på Skanderborg og derfra i høy grad plaget munkene i Øm kloster. Jutta fødte kong Erik mange barn, men om det var sønner blant disse må de ha vært døde før deres far. Etter drapet på Erik i 1250 vendte Jutta visstnok tilbake til Tyskland.»[98]

(Barn VI:22, Far VIII:85, Mor VIII:86)

Gift 09.10.1239 med neste ane.

Barn:

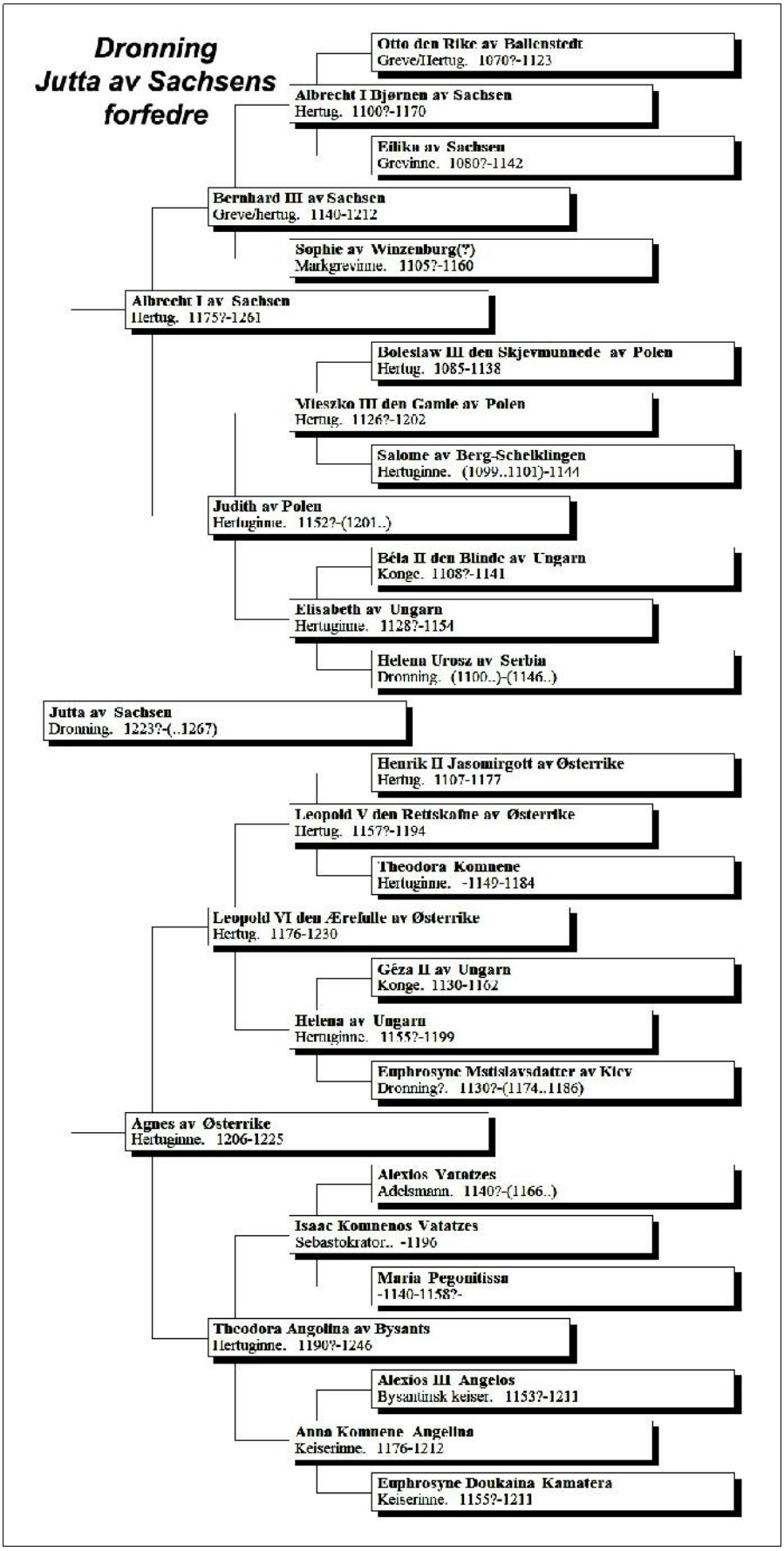
Ingeborg Eriksdatter av Danmark. Født omkring 1244. Død 26.03.1287. (Se VI:22).

VII:44 fm fm fm m

Jutta av Sachsen. Dronning. Født omkring 1223. Død før 02.02.1267.

Dronning av Danmark.

98 Wikipedia.

Jutta og Erik hadde døtrene
Sofia av Danmark, gift med Valdemar Birgersson av Sverige.
Jutta av Danmark.
Agnes av Danmark.
Ingeborg av Danmark, norsk dronning, gift med Magnus Lagabøte.

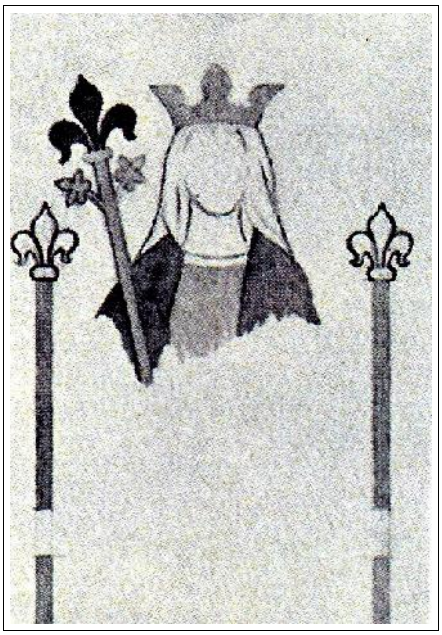
Jutta nevnes som vitne i det brev hvori kong Erik få måneder etter sin fars død uttalte sitt ønske om å få dø i Franciskanenes ordensdrakt og begraves i deres klosterkirke i Roskilde. Ellers er det kun opplyst om henne at hun en

tid residerte på Skanderborg og derfra i høy grad plaget munkene i Øm kloster. Det ble klaget over at hun sendte sine svenner ut for å ta klosterets korn og føre munkenes gods på båter til Skanderborg. Jutta fødte sin ektefelle mange barn, om det var sønner blandt disse må de ha vært døde før faren. Av hennes fire døtre ble to dronninger, Sophie i Sverige og Ingeborg i Norge, mens Jutta og Agnes en tid ble satt i kloster.

Etter drapet på Erik i 1250 vendte Jutta vistnok tilbake til Tyskland.

En datter, Sophie, i hennes 2. ekteskap med greve Burchard av Rosenburg, borggreve i Magdeburg, ble gift med Erik (Langben) av Langeland.

Jutta ble gift tredje gang 07.05.1255 med Johan I av Brandenburg som døde 04.04.1266.[99]

På 1880-tallet avdekket Jacob Kornerup den såkalte "dronningfrisen" i Skt. Bendts kirke i Ringsted. Det eldste laget fra 1200-tallet viste en serie nesten identiske dronningportretter som nå ikke lenger er bevart. En av disse må ha forestilt dronning Jutta. Det kan være dette eller så representere dette bildet den grunnleggende stilen som Jutta ville ha blitt gjengitt med. Bildet er fra en akvarell som Kornerup laget av de avdekkede maleriene. (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:
«Jutta av Sachsen, (* ca. 1223 - † 1267) var datter til hertug Albrecht I av Sachsen (* ca. 1175 - † 1261) og Agnes av Østerrike (* 1206 - † 1225). Jutta giftet seg den 9. oktober (alternativt 17. november) 1239 med den daværende danske prins, Erik Valdemarsson.

Da Erik 1241 besteg tronen som kong Erik IV "Plogpenning" av Danmark kunne Jutta titulere seg dronning av Danmark.

Jutta og Erik hadde kun døtre som overlevde. De mest betydningsfulle av disse var:
Sofia Eriksdatter (* 1241 - † 1286), gift med kong Valdemar av Sverige.
Ingeborg Eriksdatter, (* ca. 1244 - † 1287), gift med kong Magnus Lagabøte av Norge.
Jutta (* 1246 - † 1284), abbedisse av Sankt Agneta i Roskilde.
Agnes (* 1249 - † 1288/1295), abbedisse av Sankt Agneta i Roskilde.» [100]

(Barn VI:22, Far VIII:87, Mor VIII:88)

Gift 09.10.1239 med forrige ane.

VII:53 fm mf mf f

Gregorius Andressen av Ståreim. Lendmann. Død 1246.

Fra Mogens Bugges «Våre forfedre»:
«Gregorius Andresson på Stovreim († 02.01.1246). Mens han var umyndig, blev hans eiendommer styrt av hans faster.

Han hadde syssel på Raumarike 1232, dro utenlands 1237, var en tid hos kong Valdemar Sejr i Danmark, men

99 Politiken's Danmarks Historie, Bind 3 (1969), side 63, 481; Bind 4 (1970), side 12, 76, 122. Norsk Biografisk Leksikon, Bind IX (1940), side 36. Dansk Biografisk Leksikon, Bind 6 (1935), side 366, Bind 12 (1937), side 153. Allgemeine deutsche Biographie. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 343. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1114. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 20, 52.

100 Wikipedia.

vendte tilbake til Norge 1240 hvor han samlet en sveit og hjalp birkebeinerne. Som lønn ga kongen ham Borgesyssel og sin datter Cecilia. Kort etter var han lendmann.

Gift 1242 med Cecilia Håkonsdatter av Norge.»[101]

Fra Lars Løbergs «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571:»
Gregorius († 1246) var lendmann.
Han var sønn til Andres Simonsson († 1218).

Gregorius var 2. gang gift med Cecilia († 1248), frilledatter til Håkon IV Håkonssson av Norge (* 1204 - († 1263).

«Gregorius forste hustru kan ha vært av det danske kongehuset, han forlot landet uten kongens samtykke, men ble hentet hjem for å bistå Håkon i de avsluttende fasene av feiden med Skule Bårdsson.

Gregorius var i en kortere periode gift med Håkon Håkonssons frilledatter Cecilia. Det er imidlertid tvilsomt om Andres var født i dette ekteskapet.

Gregorius' far, stormannen Andres Simonsson, var sønn av den i sagaen omtalt som godsrike Simon Kåresson fra Orre på Jæren, noe som kan bidra til å forklare at Gyrid Andresdotter i 1291 var hjemmehørende i Stavanger bispedømme.»[102]

(Barn VI:27, Far VIII:105)

Gift

Barn:

Andres Pott Gregoriussen av Ståreim. Levde 1263. Død omkring 1274. (Se VI:27).

VII:61 fm mm mf f

Alv Erlingsson Eldre av Tornberg. Lendmann. Født omkring 1190. Levde 1232. Død omkring 1240.

Alv var en mektig opplandsk høvding. Han var lendmand på Tornberg (Tandberg) i Norderhov på Ringerike, Buskerud, og hans far het Erling.

Han var 1220 - 1231 Skules sysselmann på Sundmøre, bodde i Borgund by, og nevnes som en av Varbelgernes førere.

Fra 1232 hadde neppe Skule Baardsson en reel maktposisjon som tilsa at han kunne holde tredjedelen av landet. Sagaen regner opp de mektige menn som sto på Skules side under riksmøtet i 1233 i Bergen mellom Skule og kong Håkon, da krav om reduksjon av jarledømmet først ble reist. Kretsen omfattet bl.a. Alv Erlingsson av Tornberg på Ringerike.

I 1239 var Alv blandt Skules ivrigste tilhengere, da denne ville anta kongenavn, og innstevnet da de beste bønder fra hele Trøndelag til Øreting.

Han deltok i hertug Skules oppstand i 1240 og var en av Skules beste høvdinger under kampene med Birkebeinerne som ble slått det året. Da han ikke nevnes senere, døde han antagelig kort tid senere.[103]

Fra Lars Løbergs «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571».

«Erling Alvsson. var under Magnus Lagabøter fremst blant stormennene, og kongen titulerer ham som en frende, et uttrykk som også brukes i et brev fra Eirik og Håkon Magnussønner etter farens død (NGL II s 483, NGL III s 32). Uttrykket må tolkes som bevis på at Erling var sønn av lendmannen Alv av Tornberg, som i 1232 omtales som Skule jarls måg. Mågskapet forklares i et innskudd i "Boglunda Sogur", hvor det eksplisitt sies at Erling unge var født i Alvs ekteskap med Skules helsøster Ingebjørg ("Haakons, Guttorms og Inges saga", avsnitt 11). Kompliserende element er at "Håkon Håkonssons saga" noen år før (avsnitt 71) gifter Skules søster Ingebjørg med Lodin Gunnesson, og Lodin er i liv lenge etter at Alv og Ingebjørg fikk hverandre – sist gang nevnt 1247. Om måg i dette tilfelle viser til svoger eller svigersønn, er uvisst. Kong Håkon omtales i hvert fall rett forut i sagaen også som Skule jarls måg, så om det skal være konsekvens i språkbruken så var Alv ikke svoger, men svigersønn av Skule Bårdsson. Begge deler er teoretisk mulig, uten at det får alvorlige føringer for frendskapet mellom Erling Alvsson og kong Magnus. Enten var de søskenbarn, eller så var Erling søskenbarn med kong Magnus' mor, dronning Margrete.»[104]

Jeg har valgt å føre hans hustru Ingeborg som datter til hertug Skule Baardsson av Norge (* ca. 1189 - † 1240).

Fra «Norsk biografisk leksikon.

«Den første kjente eier av Tornberg var lendmannen Alv av Tornberg († 1240), som var gift med hertug Skules søster Ingebjørg Bårdsdatter.

Deres sønn, lendmannen Erling Alvsson († 1283), var far til jarlen Alv Erlingsson († 1290).

101 Mogens Bugge: «Våre forfedre», nr. 776.

102 Lars Løberg: «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571», side 69-71.

103 Henning Sollied: Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelaldersleketer, NST Bind VIII (1942), side 130-132, 262-263. Cappelen's Norges Historie, Bind 3, side 200. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 348. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 812. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 95.

104 Lars Løberg: «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571», side 78.

Ved hans død gikk gården over til kronen, men kom senere igjen i privat eie.

Tonberg er en gammel storgård i Ringerike kommune, På eiendommen finnes et gravfelt med gravhauger fra yngre jernalder og vikingtid.»[105]

Fra norsk Wikipedia.

Alv Erlingsson av Tornberg (* ca. 1190 - † ca. 1240) var en mektig grunneier og politiker på Ringerike.

Han bodde ifølge Håkon Håkonssons saga på storgården Tornberg, som i dag er kjent som Tanberg på Norderhov, like ved Norderhov kirke i Ringerike kommune.

Han var lendmann og gift med Ingeborg Bårdsdatter av Rein, søster til hertug Skule.

-->> Jeg tror Ingebjørg var datter til hertug Skule og at Alv var hertug Skules måg!

Han var far til Erling Alvsson (* ca. 1230 - † 1283).

Sønnesønnen Alv Erlingsson den Yngre var sentral i formynderkretsen rundt kong Eirik Magnusson. Han ble så sjørøver, og gjorde opprør mot kongen.

I årene 1220-1231 var Alv sysselmann til hertug Skule i Borgund på Sunnmøre, og nevnes der som en av vårbelgernes ledere.

Fra 1232 hadde ikke lenger hertug Skule en maktposisjon som tilsa at han kunne klare å beholde tredjedelen av landet under sitt hertugstyre. Kong Håkon krevde da en reduksjon av hertugdømmet under riksmøtet i Bergen i 1233. Alv Erlingsson støttet hertug Skule.

I 1239 var Alv blant hertug Skules ivrigste tilhengere, da Skule ville ta kongenavn og innstevnet de mektigste bøndene i hele Trøndelag til Øreting. Alv deltok også i Skules oppstand i 1240 og var en av hans mest trofaste menn under kampene mot birkebeinerne, som ble slått det året. Da han ikke nevnes etter dette, døde han trolig kort tid senere.»

«Lendmann er en vasalltittel fra vikingtiden og middelalderen for personer som hadde fått av kongen et område å administrere, herunder kreve opp skatter på vegne av kongen, hvor de kunne beholde en viss andel selv. Slik sett ble disse en forløper til adelen i Norge.

Forvaltning og administrasjon av kongens gods.

Lendmennene hadde gjerne en lokal maktposisjon og eide ofte store eiendommer i en bygd. Ved å bli lendmenn fikk de også eiendommer av kongen som forlening. Disse gårdene var i utgangspunktet kongens eiendom, men ble drevet at lendmennene, slik at disse fikk inntektene fra gårdene. I visse distrikter eller landsdeler ble etterhvert lokalstyret overlatt til et antall lendmanns- og årmannsombud. Lendmennene var høyættede personer, tittelen var nærmest arvelig og lendmennene hadde høy sosial anseelse. De hadde utøvet makt og myndighet i sine distrikter fra gammelt av og også fått krongods av kongen å forvalte. Årmennene var mer lavættede (ofte frigitte treller eller trellesønner) og var forvaltere av de kongsgårdene som lendmennene ikke satt på. Etterhvert fikk også årmennene flere oppgaver. Denne overgangen kan kanskje ha skjedd i regjeringstiden til kong Olav Kyrre. Årmennene ble også de praktiske utøvere av kongemakten i distriktene, inklusive rettsvesen og militærvesen.

Det var antakelig kong Sverre som satte ordningen noe mer i system og innførte sysselmannsombudet, som fortrengte både lendmenn og årmenn. Sverre hadde jo, før slaget på Kalvskinnet i 1179, sagt til sine birkebeinere at nå måtte de seire i slaget, og den birkebein som drepte en lendmann i slaget skulle få overta lendmannens stilling. På Kalvskinnet falt da også en rekke lendmenn.

Under Magnus Lagabøte fikk de norske lendmennene tittelen baron. »[106]

Fra sogneprest A. E. Hedems «Biskop-ætten og Manvik-godset».

«Etter et ifølge Storm kvalitativt godt håndskrift ekter Lodin Gunnesson i 1221 Ingebjørg Erlingsdatter, "systur jarls", dvs. søster til Skule Bårdsson. Ingebjørg og Skule har således hatt samme mor, men ikke samme far. Storm aksepterer denne versjon som historisk riktig. Dette betyr da at Skules mor som enke har ektet en mann ved navn Erling.

Bård Guttormsson på Rein var annen gang gift med Cecilia, Sigurd Munns datter, Sverres søster, og hadde med henne kong Inge Bårdsson, født 1185. Deretter gifter han seg med lendermannsdatteren Ragnhild Erlingsdatter på Kviden i Vang i Valders. Med henne hadde han ifølge "Guthorm Sigurdssons saga" sønnene Sigurd, Årsulf, Guthorm og Skule og datteren Ingebjørg. Om henne heter det at hun ekter Alf av Thornberg og fikk med ham "Erling unge".

Munch og Hertzberg mener at "systur" er skrivefeil enten for "systrungu" (Munch) eller for "modursystur" (Herzberg). Etter Munch skulle Lodins hustru være en datterdatter eller en sønnedatter til Erling på Kviden, dog ikke Ragnhilds datter. Etter Herzberg var hun en yngre syster til Ragnhild, altså en yngre datter til Erling på Kviden.

Ingen av disse tre hypoteser gjør rett og skjell mot tekstens uttrykk "Erling unge", og hverken Storm eller Munch kan si hvem angjeldende Erling, Ingebjørgs far, var.

Problemet løser seg imidlertid i fullt samsvar med teksten ved følgende antagelse: Som enke giftet Ragnhild på Kviden seg med enkemannen "Erling gamle" på Thornberg. De fikk datteren Ingebjørg.

Bård Guthormsson døde i 1194. Hans ekteskap med Ragnhild varte bare 8 år. Da Ragnhild på denne korte tid brakte 5 barn til verden, må hun ha vært fysisk sterk, en kvinne i sin beste alder. Det vil ikke ha vært noe merkelig om hun som ung enke snart giftet seg igjen, og da hun hva byrd og økonomi angår, har vært et sjeldent godt gifte, må hennes annen mann, Erling, sikkert ha tilhørt en av storættene og ha vært en mann av tilsvarende anseelse og

105 Norsk biografisk leksikon.

106 Wikipedia.

økonomisk makt. "Erling unge" krever som motstykke "Erling gamle". Da Erling unge var på Thornberg, må en søke Erling gamle der. Erling-navnet har således vært et slektsnavn på Thornberg, og er ikke kommet dit med Ragnhild Erlingsdatter av Kvidens datter, Ingebjørg Bårdsdatter.

Jarlen Alf Erlingsson av Thornberg nevnes som voksen og aktiv deltager i det offentlige liv første gang i 1276 da han tok del i forliksmøtet "nede ved Elven". Det må derfor være rimelig å anta at han var født omkr. 1250. Dette fører videre til at Erling unge må være født omkr. 1220, dennes far Alf d. e. av Thornberg omkr. 1190, og dennes far igjen, Erling gamle, omkr. 1160. I siste halvdel av 1190-årene har så sistnevnte som enkemann ektet enken på Rein, Ragnhild Erlingsdatter av Kviden, og deres datter er da den Ingebjørg Erlingsdatter som i 1221 ektet Ledin Gunnesson til Manvik.

Alf d. e. Erlingsson av Thornberg tør ha vært en del år eldre enn Ingebjørg Bårdsdatter som han giftet seg med. Hennes mor har vært hans stemor. Alf og Ingebjørg har således vært sammenbrakte, men ikke blodsbeslektede barn, i ethvert fall ikke blodsbeslektede gjennom Ragnhild Erlingsdatter av Kviden. Sivilrettslig var det derfor intet til hinder for ekteskap dem imellom. Kirkerettslig trengtes nok pavens samtykke. Men det ordnet seg forholdsvis lett for datidens storætter.

Jon Lodinsson har ved sin død vært omkr. 38 år. Faren var død antagelig et par år tidligere. Har moren vært i live, har hun tatt arv etter ham, også Manvik og lovbestemt del av hans gods for øvrig. Men selv om hun ikke overlevde sønnen, vil hennes lodd være gått over til hennes nærmeste arving, og det var hennes halvbrors sønn, Hr. Erling d. y. av Thornberg. Han døde først i 1283. Som heimanfylgje fra ham har så datteren Ingebjørg ved sitt giftermål i 1276 brakt Manvik med da tilliggende gods over i Thore Håkonssons eie.

Muligens har også Alf Erlngsson d. y. som arv etter sin far overtatt jordegods på Vestfold,. Såfremt det ikke var flere søsken enn han og Fru Ingebjørg, ville hans lodd utgjøre to tredjeparter av hele boet. Det er derfor ikke usannsynlig at også han fikk seg utlagt jordegods der, og at også han ble knyttet til denne landsdelen. Dette har vel i så fall medvirket til at svogeren Thore Håkonsson, da han i 1292 hentet Alf jarls jordiske levninger hjem fra Danmark, lot den bisette i Tunsberg, sannsynligvis i Mariakirken hvor også Stig Håkonsson senere fikk sitt siste hvilested.»[107]

Om Alv den Eldre på Tornbergs trolige hustru, Ingebjørg, datter til hertug Skule Baardsson – alternativt til Baards far, lendmannen Baard Gutttormsson på Rein.

Fra Snorre Sturlasson: «Haakons, Guttorms og Inges saga»:

«Avsnitt 11. ... Baard Guttormssøn fik siden Ragnfrid, datter av Erling paa Kvidin, lendermand i Valdres. Deres barn var Sigurd, Aasulv, Guttorm og Skule, og en datter, som het Ingebjørg, hun blev gift med Alv paa Tornberg; deres søn var Erling unge.»

Fra Snorre Sturlasson: «Haakon Haakonssons saga»:

«71. Siden [1221] seilte kongen og jarlen ut til Jarlsøy og gjorde sig der færdige til at dra nord til Bergen. Men Lodin Paalssøn var efter paa berget (i Tunsberg), men Guttorm Gunnessøn i Grenland og sysselmændene øster ved elven. Arnbjørn Jonssøn og Lodin Gunnessøn fór nordover med kongen. De laa nogen nætter i Hornboresund og la ut derfra en kveld, og var meget drukne. Om natten blev det hvast veir og regn imot dem. De søkte ind for at finde havn, og de visste ikke, hvor de fór. Om morgenen i dagningen seilte de ind gjennem Tregdesund. De løp mot skjær og brøt styret sit. Siden gik færden godt for dem, nord til Bergen. Men da de kom til byen, var jomfru Margret, fru Ragnhild, hendes mor, og Sigrid, jarlens søster, som siden blev abbedisse paa Rein, kommet nordenfra. De hadde faret sydover, fordi Lodin Gunnessøn da blev gift med jarlens søster Ingebjørg. Bryllupet blev holdt i kongsgaarden.»

Om Alv av Tornberg som Skule jarls måg.

Fra Snorre Sturlassons «Haakon Haakonssons saga»:

«Avsnitt 176. Skule jarl var i Trondheim om sommeren. Han hadde om vaaren latt reise et stort skib ute paa Ørene; det het Langfredag. Det var meget større end andre skibe, og derfor var det gjort litet paa det om sommeren. Da det led utpaa, gjorde jarlen sig rede til at fare sydover; men han blev sent færdig. Han hadde over tyve skibe, og de fleste store. Disse lendermænd fulgte ham: Alv, hans maag, Aasulv, hans frænde, Paal Vaagaskalm og hans søn Nikolas, Baard Bratte og Eiliv av Vold. Det var ogsaa mange sysselmænd med. ....»

Om Alv av Tornberg som Skule jarls lendmann.

Fra Snorre Sturlassons «Haakon Haakonssons saga»:

«Avsnitt 198. Hertug Skule fór efter dette ind til byen igjen og holdt ofte samtaler med sine mænd og raadgivere. Disse lendermænd var da hos ham: Alv av Tornberg, Ivar av Sundbu, Baard Bratte, Baard Varg, Olav av Vigdeild, Erling Ljodhorn, Vesete litle, Klemet Fader og Guttorm av Sudrheim. Hertugen talte jevnlig med dem om det, som siden kom frem, at han vilde la sig gi kongsnavn. Stundom lot han dem tale med sig enkeltvis og vilde paa den vis bli viss paa, hvad hver av dem syntes. Men det var begge slag: somme egget ham til ulov og sa, at han var blit ranet for sin brorsarv, og at han hadde ret til at bære kongsnavn efter kong Inge; men somme talte noget imot. Han hadde ogsaa jevnlig samtale med korsbrødrene og spurte dem tilraads. Av dem var det ogsaa somme, som egget ham og sa, at han var ret arving til kongedømmet, endda en anden bar kongsnavn. De læste op for ham bøker, og efter det hadde han ikke mindre ret til at ta kongsnavn i arv end eiendommer og odel. Hertugen hadde jevnlig nogen av korsbrødrene hos sig. Det begyndte nu at bli snak mand imellem om, at han nok hadde noget nyt raad under hænderne. Hans egen hug samtykket altfor meget med disse mænd, som raadde ham til ugagn og unytte. Og tilslut drev hans egen æresyke og de andres fortaler ham til at stevne Øreting og sende bud til de bedste bønder baade inde og ute i Trondheim. ....»

---

[107] Sogneprest A. H. Hedem: «Biskop-ætten og Manvik-godset» (NST X!V (1953-1954), hefte 2, side 121-122.

Strid mellom hertug Sturles vårbelgere bl. a. ledet av Alv av Tornberg og birkebeinere. Alvs bror Kolbjørn falt i striden.

Fra Snorre Sturlassons «Haakon Haakonssons saga»:

«Avsnitt 218. Birkebeinerne stanset ikke, før de kom til Laaka, og fylket paa den andre siden av dalen. Knut jarl og Arnbjørn sendte ut mange sveiter for at komme paa baken av vaarbelgene. Formænd for dem var Lodin Gunnessøn, Haakon Griss og Jon provstesøn, som var høvding for kjertesveinenes flok. Tore Knap bar deres merke. Mange andre sveitehøvdinger var ogsaa med. De gik bak om hertugens fylking, saa gaarden var mellem dem. Da hertugen saa dette, sendte han en del av sine mænd under Alv av Tornberg, Olav av Vigdeild, Alv av Leivastader, Vesete Litle, hans bror Algaute og endda flere sveitehøvdinger mot bakholdet. Det blev en haard strid. Det var ikke let for birkebeinerne at komme indpaa dem; for det var stor sne og vondt at komme frem, og vaarbelgene gjorde haard motstand. Da jarlen og Arnbjørn tyktes vite, at bakslaget var støtt sammen med vaarbelgene, lot de sine merker bære frem og gik ned i dalen og op i brekken under hertugens fylking. Hertugen bad sine mænd ikke at være altfor braa til at gaa paa, men la dem komme langt op, før de røk løs paa dem. Vaarbelgene ænste ikke dette, men gik straks imot dem. Birkebeinerne kunde ikke komme frem for sneen, og det varte ikke længe, før de vek tilbake dit, hvor de først hadde staat; det faldt én mand av dem.»

«Avsnitt 219. Nu er at fortælle om bakholdene: Haakon Griss gik først frem. Da de møttes, vendte mandefaldet sig straks mot birkebeinerne. Der faldt Haakon Griss, Jon provstesøn, Guttorm Hegg og mange andre gjæve mænd. Da flygtet birkebeinerne, og mange faldt paa flugten. Lodin Gunnessøn løp ind i bislaget til kirken med en sveit mænd. Vaarbelgene tok merkerne og bragte dem til hertugen. Jarlen og Arnbjørn skjønte da, at deres mænd hadde faat useir, og sendte en mand, som het Eiliv Kyr, til hertugen for at prøve at faa forlik. Da Eiliv og de mænd, som hertugen hadde sendt med ham, kom tilbake, stod skjoldene i sneen, der hvor de hadde staat, men alle mænd var borte. Knut jarl og Arnbjørn flygtet ut til Tunsberg, men somme flygtet til Oslo og ut til Hovedøen og sat i klostret der. Av vaarbelgene faldt Kolbjørn, bror til Alv av Tornberg, og nogen faa andre.»[108]

(Barn VI:31)

Gift med neste ane.

Barn:

Erling Alvsson Unge av Tornberg. Født omkring 1230. Død 1283. Levde 1261. (Se VI:31).

VII:62 fm mm mf m

Ingebjørg Skulesdatter. Født omkring 1210.

Ingeborg (* ca. 1210) var enten datter til Skule Baardsson av Norge (* ca. 1189 - † 1240) eller Skules søster og dermed datter til Baard Guttormsson på Rein (* ca. 1150 - † 1194) og Ragnhild Erlingsdatter (nevnt 1189 - 1200), datter til lendmannen Erling på Kviden (levde 1185).

I følge Mogens Bugges «Våre forfedre» var Ingeborg datter til lendmannen Baard Guttormsson på Rein. Jeg anser imidlertid at hun var datter til Baards sønn, Skule, og søster til Margrete Skulesdatter.

«Ingeborg Bårdsdatter på Rein (--> skal vel være Skulesdatter), levde 1240.

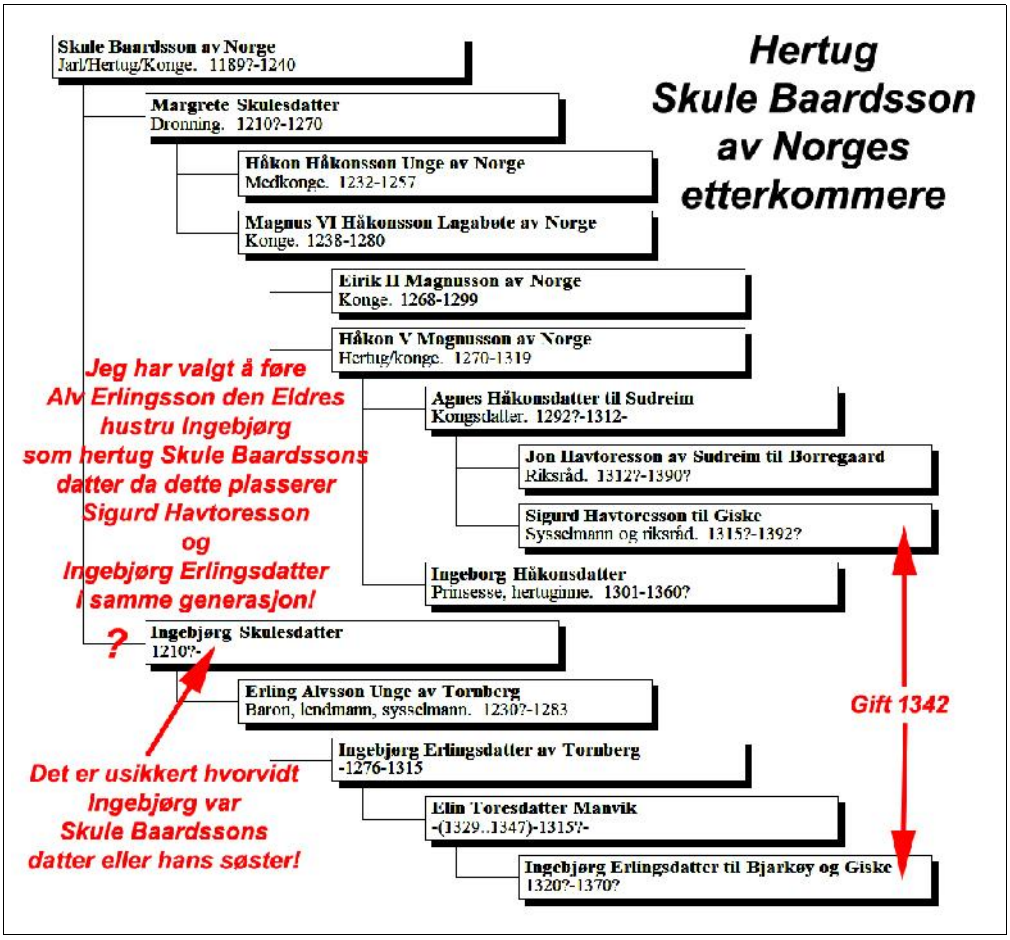
Gift 1221 med Alv Erlingsson d. e. på Tornberg.»[109]

Jeg har valgt å føre Ingebjørg som datter til Skule Baardsson.

---

108 Snorre Sturlasson: «Haakons, Guttorms og Inges saga», avsnitt 11. Snorre Sturlasson: «Haakon Haakonssons saga», avsnitt 71, 176, 198, 218 og 219.

109 Mogens Bugge: «Våre forfedre», nr. 812.

Fra Lars Løbergs «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571».

«Erling Alvsson. var under Magnus Lagabøter fremst blant stormennene, og kongen titulerer ham som en frende, et uttrykk som også brukes i et brev fra Eirik og Håkon Magnussønner etter farens død (NGL II s 483, NGL III s 32). Uttrykket må tolkes som bevis på at Erling var sønn av lendmannen Alv av Tornberg, som i 1232 omtales som Skule jarls måg. Mågskapet forklares i et innskudd i "Boglunda Sogur", hvor det eksplisitt sies at Erling unge var født i Alvs ekteskap med Skules helsøster Ingebjørg ("Haakons, Guttorms og Inges saga", avsnitt 11). Kompliserende element er at "Håkon Håkonssons saga" noen år før (avsnitt 71) gifter Skules søster Ingebjørg med Lodin Gunnesson, og Lodin er i liv lenge etter at Alv og Ingebjørg fikk hverandre – sist gang nevnt 1247. Om måg i dette tilfelle viser til svoger eller svigersønn, er uvisst. Kong Håkon omtales i hvert fall rett forut i sagaen også som Skule jarls måg, så om det skal være konsekvens i språkbruken så var Alv ikke svoger, men svigersønn av Skule Bårdsson. Begge deler er teoretisk mulig, uten at det får alvorlige føringer for frendskapet mellom Erling Alvsson og kong Magnus. Enten var de søskenbarn, eller så var Erling søskenbarn med kong Magnus' mor, dronning Margrete.»[110]

Fra norsk Wikipedia:

«Ingeborg Bårdsdatter av Rein var søster til hertug Skule Bårdsson (* 1189 - † 1240).

Hun ble gift med lendmann Alv Erlingsson av Tornberg (* ca. 1190 - † ca. 1240).

Deres sønn var lendmann Erling Alvsson (* ca. 1230 † 1283).»[111]

Om Alv den Eldre på Tornbergs trolige hustru Ingebjørg, datter til Baard Gutttormsson – alternativt til Baards sønn, Skule Baardssons.

Fra Snorre Sturlasson: «Haakons, Guttorms og Inges saga»:

«Avsnitt 11. ... Baard Guttormssøn fik siden Ragnfrid, datter av Erling paa Kvidin, lendermand i Valdres. Deres barn var Sigurd, Aasulv, Guttorm og Skule, og en datter, som het Ingebjørg, hun blev gift med Alv paa Tornberg; deres søn var Erling unge.»

Fra Snorre Sturlasson: «Haakon Haakonssons saga»:

«71. Siden [1221] seilte kongen og jarlen ut til Jarlsøy og gjorde sig der færdige til at dra nord til Bergen. Men Lodin Paalssøn var efter paa berget (i Tunsberg), men Guttorm Gunnessøn i Grenland og sysselmændene øster ved elven. Arnbjørn Jonssøn og Lodin Gunnessøn fór nordover med kongen. De laa nogen nætter i Hornboresund og la ut derfra en kveld, og var meget drukne. Om natten blev det hvast veir og regn imot dem. De søkte ind for at finde havn, og de visste ikke, hvor de fór. Om morgenen i dagningen seilte de ind gjennem Tregdesund. De løp mot skjær og brøt styret sit. Siden gik færden godt for dem, nord til Bergen. Men da de kom til byen, var jomfru Margret, fru Ragnhild, hendes mor, og Sigrid, jarlens søster, som siden blev abbedisse paa Rein, kommet nordenfra. De hadde faret sydover, fordi Lodin Gunnessøn da blev gift med jarlens søster Ingebjørg. Bryllupet blev holdt i kongsgaarden.»

110 Lars Løberg: «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571», side 78-79,

111 Wikipedia.

(Barn VI:31, Far VIII:123, Mor VIII:124)

Gift med forrige ane.

Generasjon VIII

VIII:81 fm fm ff ff

Håkon III Sverresson av Norge. Konge. Født omkring 1182. Død 01.01.1204 i Bergen.

Konge av Norge 1202 - 1204.

Håkon var sin fars annen uekte sønn. Hans mor var Astrid Roesdatter.

I 1185 giftet han seg med Margareta, datter til Erik den Hellige av Sverige. Hun døde i 1209.

På senvinteren 1202 lå kong Sverre dødssyk i Bergen. Baglerkongen Inge Magnusson satt på Opplandene, og hans flokk behersket ellers hele kystlandet fra Stadt til innløpet av Trondheimsfjorden. Kong Sverre og hans hjelpere var i kirkens bann, og alle bispene i landflyktighet. Det var ikke tegn til løsning av de gamle stridsspørsmålene.

På sitt dødsleie var Sverre opptatt av de problemer og nye muligheter sønnen Håkon ville stå overfor etter hans egen bortgang. Håkon var ikke så sterkt personlig kompromittert i kirkens øyne som faren. Derfor ville han ha en bedre mulighet til å splitte bispene og baglerkongen. Dette så Sverre, og lot skrive et brev til Håkon i Trondheim, hvor han rådet sønnen til å forlike seg med bispene, Sverre forutså også at Håkon her kunne støte på motstand i egen leir, innen birkebein-partiet. Motstand fra bispefiendtlige kretser i Trøndelag var trolig mest aktuelt. Sverre traff tiltak også mot dette. Brevet hvor han rådet til kirkeforlik lot han lese opp for hirden, så det skulle være helt klart at han selv gikk inn for dette. Sverre tok også mennene sine til vitne på at han ingen annen levende sønn hadde enn Håkon, et klart tiltak mot mulige konkurrerende kongsemner som kunne bli reist innen birkebeinkretsen. Baglerne kunne neppe tenkes å finne et brukbart kongsemne i en sønn av den forhatte Sverre.

Håkon Sverresson var den eneste levende sønnen Sverre vedkjente seg. Fra Sverres side var anerkjennelsen et tiltak mot konkurrerende kongsemner. Etter farens død 09.03.1202 ble Håkon utpekt til konge på et hirdstevne i Nidaros 1202 og hyllet på Øyratinget senere på våren. I løpet av knappe to år lyktes det ham langt på vei å vinne herredømme over hele landet. Ifølge sagaen kalte han biskopene hjem og forlikte seg med dem, noe som bekreftes av et pavebrev fra 1204. Kongen utstedte et forliksbrev til de norske biskopene, hvor han oppga striden med kirken og innrømmet den full frihet i samsvar med kanonisk rett og tidligere innrømmelser fra kongene. Fredsvilkårene er formulert i allmenne, svevende vendinger, noe historikere har ment var bevisst, slik at partene kunne tolke inn i dem sine egne standpunkter til konkrete stridsspørsmål:

«Mer strev og vansker og harmelig strid har ligget på oss og landet vårt i lang tid enn det hadde vært nødvendig, med bedre lykke. Og det er dessverre så at man kan si dette landet er kommet enden nær, hvis Gud ikke med sin hellige miskunn snart lar bedringen komme. For nå er nesten alle de døde, som hadde omsorg for landet og landslovene og elsket Gud og den hellige kirken. Men de lever etter som bare legger seg etter umåtehold og ondskap, avind og illvilje, og som alltid fremmer all uråd. Nå frykter verken lærde eller ulærde for Gud eller gode menn, men hver lever som han lyster i lovløshet, for loven foraktes og ran råder, useder vokser og seder tynes, kvinner blir skjemmet med skammelig leiermål, kirker blir oppbrutt, og nå er all kristendom kommet til randen av fall, hvis ikke Gud og gode menn vil sørge for bedring.»

Noen historikere har hevdet at forliket innebar kongens kapitulasjon for kirkens standpunkter. Mot dette hevder andre at brevet tydelig viser birkebeinerkongen som den klart sterkeste part. Han vant stillingen som kirkelig anerkjent, fullt lovlig konge - enda han var Sverres bannsatte sønn. Dette ble gjort klart og tydelig for alle ved at kirken løste ham av bannet, og at biskopene vendte hjem. Kirken kunne på sin side fortsatt hevde sine rettigheter fra 1152-53 og senere; om de skulle bli respektert, var et maktspørsmål. Gjennom forliket med biskopene sprengte Håkon koalisjonen mellom kirken og baglerne, og han styrket sin stilling øst i landet - ikke minst gjennom fornuftig politikk overfor bondefolket. Og da bønder på Opplandene sommeren 1202 overfalt baglerkongen Inge Magnusson og drepte ham, førte dette til en tilnærming mellom birkebeinerne og baglerne til styrking av felles interesser.

Det så nå ut til at man gikk inn i en fredelig periode med balanse mellom de tidligere stridende partene. Men Håkons fredsverk brøt sammen da han brått døde i Bergen ved nyttårstider 1204, etter sigende forgiftet av sin stemor Margrethe Eriksdotter. Alt folket sørget over ham.

Håkon Sverresson var ikke gift, men han hadde angivelig en sønn med Inga av Varteig som ble født etter hans død, den senere kong Håkon IV Håkonsson. For å fjerne all tvil om kong Håkon Håkonssons herkomst, lot kongen og hans menn Inga kongsmor bære jernbyrd i Bergen sommeren 1218.[112]

Fra norsk Wikipedia:

---

112 Henning Sollied: Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter, NST Bind VIII (1942), side 263. Cappelen's Norges Historie, Bind 3, side 139f. Ole Georg Moseng, Erik Opsahl, Gunnar I. Pettersen og Erling Sandmo: Norsk historie I - 750-1537, Tano Aschehoug 1999, side 121-122. Norsk Biografisk Leksikon, Bind V (1931), side 191-192. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 349. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 786. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 52.

«Håkon III Sverresson (norrønt: Hákon harmdauði Sverrissun) (* 1182 i Nidaros (?) - † 01.01.1204 i Bergen) var konge av Norge fra 1202 til 1204 etter at hans far, kong Sverre, døde 09.03.1202.

Håkon Sverresson var således birkebeinenes kongsemne. Håkon var den andre uekte sønnen til kong Sverre. Hans mor var Astrid Roesdatter, datter til biskop Roe på Færøyene.

Håkon ble utpekt til konge på et hirdstevne i Nidaros i 1202 og hyllet på Øyratinget senere på våren. Håkon ble et samlingspunkt som dempet den uforsonlige striden som kretset rundt kong Sverres personlighet. Han kallet biskopene hjem og fikk forlik med dem og baglerne.

Håkon døde brått i 1204, det ble påstått at dødsfallet var mistenkelig og muligens ble han forgiftet av enkedronning Margareta, enke etter kong Sverre og datter til kong Erik den Hellige av Danmark og dronning Kristina Bjørnsdatter.

Håkon Sverresson ble ikke gift, men ifølge sagaen avlet han en sønn med den vakre Inga fra Varteig. Den senere kong Håkon IV Håkonsson ble født noen få måneder etter at Håkon Sverresson døde. For å fjerne all tvil om slektskapet lot kongen og hans menn Inga Kongsmor bære jernbyrd i Bergen sommeren 1218.»[113]

(Barn VII:41, Far IX:161, Mor IX:162)

Utenfor ekteskap med neste ane.

Barn:

Håkon IV (Håkonsson) av Norge. Født 1204 på Falkenborg, Eidsberg. Død 15.12.1263 på Orknøyene. (Se VII:41).

VIII:82 fm fm ff fm

Inga fra Varteig. Kongemor. Født anslått 1185. Død 1234.

Inga skal ha vært meget vakker. Hun gjorde Håkon Sverressons bekjentskap i Sarpsborg høsten 1203 under et opphold hos sin frende Audun, en av de gjeveste menn i Borg.

Mens hun var fruktsommelig ble hun sveket av sine frender, måtte vandre hjemmefra og ble mottatt av Erland på Huseby i Eidsberg. Hun bodde på nabogården Falkenborg da hun fødte Håkon. I 1205 måtte hun dra med gutten til Hamar på julaften, men av frykt for sin frende, biskop Ivar, reiste hun straks videre til Lillehammer og gjemte seg der i julen. I januar 1206 dro hun nordover gjennom Østerdalen, ble forfulgt av biskop Nikulas og baglerne, men kom lykkelig frem til Nidaros.

Hun hørte åpenbart til en god bondeslekt i Østfold og ble, etter rimelige konstruksjoner av moderne historikere, kort etter kongesønnens fødsel i 1204 gift med birkebeinerhøvdingen Vegard fra Verdal. I dette ekteskapet hadde hun visstnok en sønn, Olav. På den annen side er dette ikke til hinder for at hun i 1217-18, etter en del vanskeligheter, «bærer jern» for sannheten av at kong Håkon er Håkon Sverressons sønn. Etter Vegards død i 1221 nevnes hun en og annen gang i Håkon Håkonssons saga sammen med andre av hoffets damer.

Inga er antagelig begravet i St. Halvards kirke.[114]

---

113 Wikipedia.

114 Norsk Biografisk Leksikon, Bind V (1931), side 163, 192, Bind VI (1934), side 504. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 183-185. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 805 (NST 2 s. 239). Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 52.

Lille unge Håkon hos Helge Vasse, fra gammelt stikk (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Inga fra Varteig (* ca. 1185 - † 1234) var elskerinne eller frille til kong Håkon Sverresson av Norge. Hun fødte sønnen Håkon Håkonsson utenfor ekteskap, og bar senere jernbyrd for å bevise sannheten om sønnens kongsarv. Hun har spilt en betydelig rolle i Norges historie. Inga spiller en sentral rolle i Henrik Ibsens skuespill "Kongs-Emnene", som introduserte navnet "Inga fra Varteig" som hun har blitt kalt siden.

Bakgrunn.

Hun omtales i historisk litteratur som Inga fra Varteig uten at det er kildebelegg for at hun kom derfra. Sagaen sier bare at Håkon Sverresson kom i kontakt med henne i Borg (dagens Sarpsborg). Sagaen sier også uttrykkelig at hun hadde slekt fra Varteig nord for Sarpsborg. Trolig hørte hun til en bondeslekt herfra. Det lille vi vet om Inga er fra Håkon Håkonssons saga, en kongesaga som ble skrevet i nær kontakt med, og under kontroll av, Håkons sønn Magnus Lagabøte. Det er påfallende at sagaen forteller svært lite om Ingas familie, dvs. Håkons mors familie. En hypotese går ut på at hun var av baglerslekt, og at dette bevisst er underkommunisert i sagaen.

Etter sigende var Inga meget vakker. Under et opphold hos sin frende Audun, en av de gjeveste mennene i Borg (Sarpsborg), ble hun kjent med Håkon Sverresson. Bekjentskapet ble intimt og hun ble senere gravid med ham. Ifølge Håkon Håkonssons saga bodde "Inga i kong Håkons hus, kongen delte seng med henne; Håkon Galen og flere av kongens betrodde menn visste om det". Kanskje så hun sin framtidige elsker første gang da han skulle hylles på Borgartinget i 1202.

Arvestriden etter kong Håkon Sverresson.

Håkon Sverresson regjerte i knappe to år. Han døde brått nyttårsdagen i 1204, bare noen måneder før sønnen ble født, og det ble påstått at han ble forgiftet. Ryktene sa at det var hans stemor, enkedronning Margrete, som hadde forgiftet ham.

Med kongens død ble Norge igjen instabilt, og landet ble delt mellom profesjonelle krigere med baglere på den ene siden og birkebeinere på den andre. Folk flest, bønder og lendmenn, var trette av krig og uår.

Birkebeinerne valgte barnekongen Guttorm Sigurdsson, en sønnesønn til kong Sverre, men han døde samme år. Baglerne fremmet Filippus Simonsson, dattersønn til Harald Gilles dronning og søstersønn til den krigerske Oslo-bispen Nikolas Arnesson. Det var derfor ytterst farlig å bære på en potensiell tronarving midt i sentrum av baglerriket så Inga var i en særdeles vanskelig situasjon. Mens hun var gravid ble hun sveket av sine frender. Hun måtte vandre hjemmefra og ble mottatt av Erland på Huseby i Eidsberg. Hun ble deretter innkvartert hos en Trond prest på Folkenborg i Eidsberg, et par kilometer nord for Huseby, der hun i 1204 fødte Håkon. Et barn som, for enkelte grupper, spesielt baglerne ledet av biskop Nikolas Arnesson, var en trussel som måtte elimineres. Biskop Nikolas hadde selv kongskrav til tronen ved å være sønn til Harald Gilles enke Ingerid og var en innbitt motstander av kong Sverre og hans krets.

På flukt vinterstid.

Juleaften i 1205 dro Inga med lille Håkon til Hamar, men av frykt for baglerne som lette etter barnet, reiste hun straks videre til Lillehammer og gjemte seg der i julen. I januar 1206 dro en flokk birkebeinere på ski over fjellet fra Lillehammer til Østerdalen, forfulgt av baglerne. De hadde med seg den halvannet år gamle Håkon. Moren Inga var også med i følget. Birkebeinerflokken var på vei nordover Opplandene for å bringe sønnen til kongsgården i Nidaros, hvor birkebeinerne sto sterkt og gutten ville være trygg.

Fra Lillehammer dro de østover fjellet; de mente det var risikabelt å fare den vanlige veien nordover

Gudbrandsdalen. Vær og føre var ikke på birkebeinernes side. Da uværet raste som verst, ble det bestemt at de to beste skiløperne, Torstein Skjevla og Skjervald Skrukka, skulle dra i forveien og bringe gutten i sikkerhet.

De fant ly for gutten i ei utløe, hvor de smeltet snø for å gi ham å drikke. Sagaen gir ingen grunn til å tro at Inga var med på denne turen, selv om den ikke spesifikt nevner at hun ikke var det. De to birkebeinerne kjempet seg frem gjennom uværet, uten tanke på å snu eller gi opp, for å redde det barnet som de håpet skulle bli Norges konge. "På denne ferden sleit de mye vondt av styggevær og frost og snø."

Bak sagaens knappe beretning ligger en dramatisk og historisk dåd som står sentralt i Norgeshistorien og fortsatt minnes i kunst og årlige ski- og sykkelløp.

Ingas sønn blir Norges konge.

Håkon Håkonssons kongedømme fikk en trang fødsel. Birkebeinerne gikk til valg i Nidaros med Håkon, frillesønnen til Håkon Sverresson, som kongsemne. Jarl Skule Bårdsson som selv higet etter kongetronen, som halvbror av kong Inge Bårdsson, ble overrumplet.

Det var et dristig prosjekt birkebeinerne fremmet. De krevde at man skulle ta hensyn til Håkon, se bort fra hans uekte fødsel og det tvilsomme farskapet som man kun hadde Ingas ord for. Geistligheten i Nidaros nektet å godta andre enn Skule Bårdsson, men erkebiskop Guttorm var på dett tidspunkt på visitas i Hålogaland.

Birkebeinerne satte hardt mot hardt og stevnet Øyrating på egen hånd, der veteranen fra kong Sverres dager, Dagfinn Bonde fra Bergen, la fram et brev fra birkebeinerne på Gulating som ikke ville godta andre enn Håkon Håkonsson. Birkebeinerne fikk hyllet Håkon til tross for at prestene stridde imot og nektet å bære ut Hellig-Olavs skrin til å sverge kongseden på og tillegg nektet de Inga å bære jernbyrd for sønnen. Skule Bårdsson fortsatte å så tvil om opphavet og nektet å sverge ed til Håkon Håkonsson.

Hyllingen ble gjentatt i Bergen noen måneder senere og da sverget Skule eden, men utformet den slik at han selv ble medregent. Her fikk Håkon sverge kongseden på St. Sunnivas skrin.

Inga Kongsmor.

Ifølge sagaen giftet Inga Kongsmor seg, kort etter Håkons fødsel i 1204, med birkebeinerhøvdingen Vegard fra Verdal. I dette ekteskapet fødte hun senere sønnen Olav Vegardsson.

Dette var ikke noe hinder for at hun i 1218, etter en del vanskeligheter, "bar jern" for å få frem sannheten om at kong Håkon var Håkon Sverressons sønn. "Jernbyrd" kommer fra norrønt "járnburdr" og betyr å bære glødende jern. Det var kirken som innførte troen på at sannheten ville bli bevist gjennom et ritual hvor en person tok et stykke jern fra kokende vann og så gikk ni skritt med det i hendene. Var hendene uskadd og uten brannsår en tid etter, hadde Gud selv tatt til stilling til skyld eller uskyld. Harald Gille (1130-1136) beviste på samme måte sin rett til kongetronen ved å gå på glødende jern. Paven gikk i mot dette i 1216 og kirken i Norge forbød tradisjonen i 1247. I stedet avgjorde man tvister ved å bruke vitner. Om og eventuelt hvordan Inga jukset i testen vet vi ikke i dag.

Inga ble aldri dronning, men hun er en av Norgeshistoriens mest særegne skikkelser. Hun fikk oppleve å se sin sønn som Norges konge.

Etter Vegards død i 1221 nevnes hun en og annen gang i Håkon Håkonssons saga sammen med andre av hoffets damer.

Inga døde i Bergen i 1234.»[115]

(Barn VII:41)

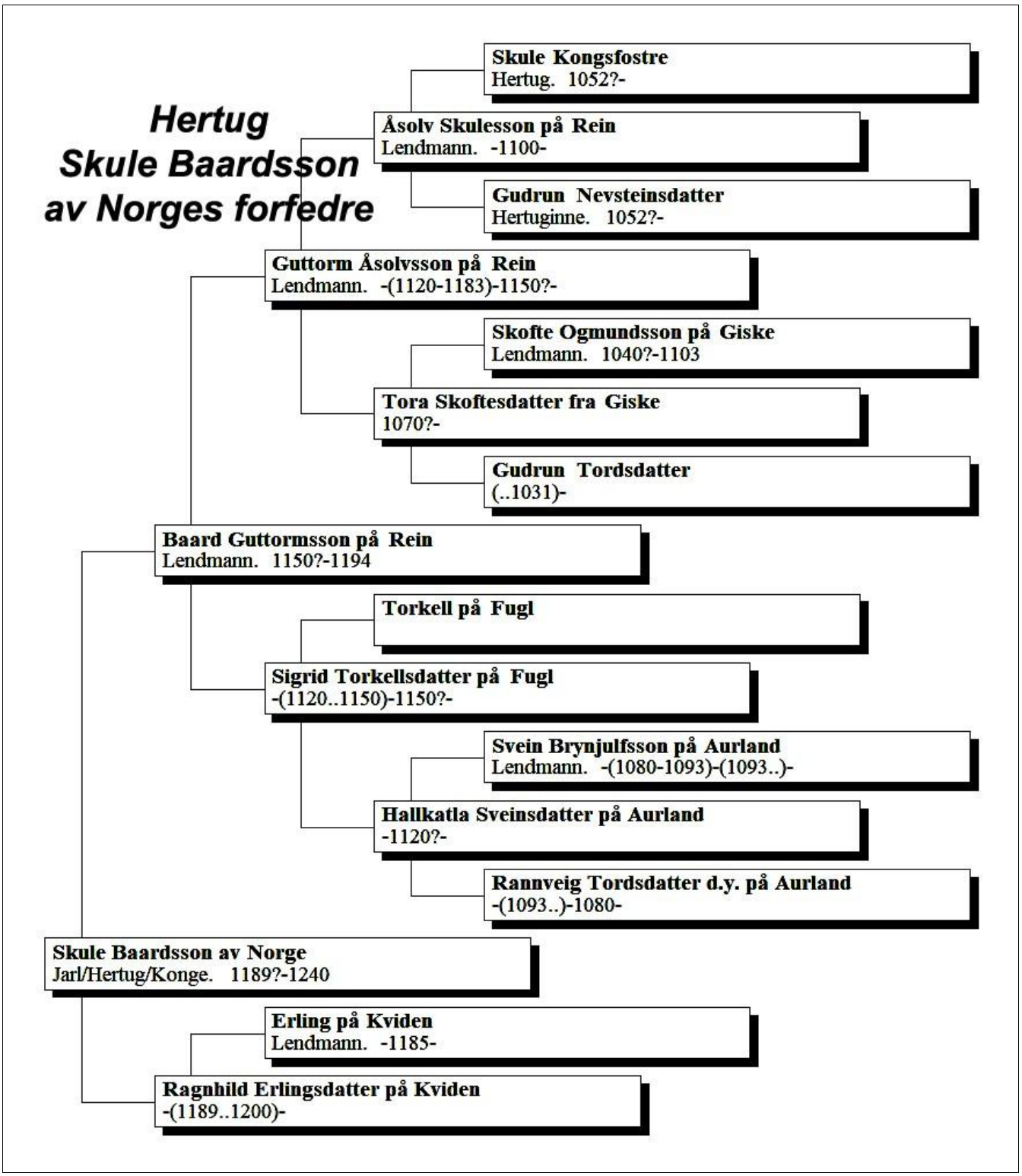
Utenfor ekteskap med forrige ane.

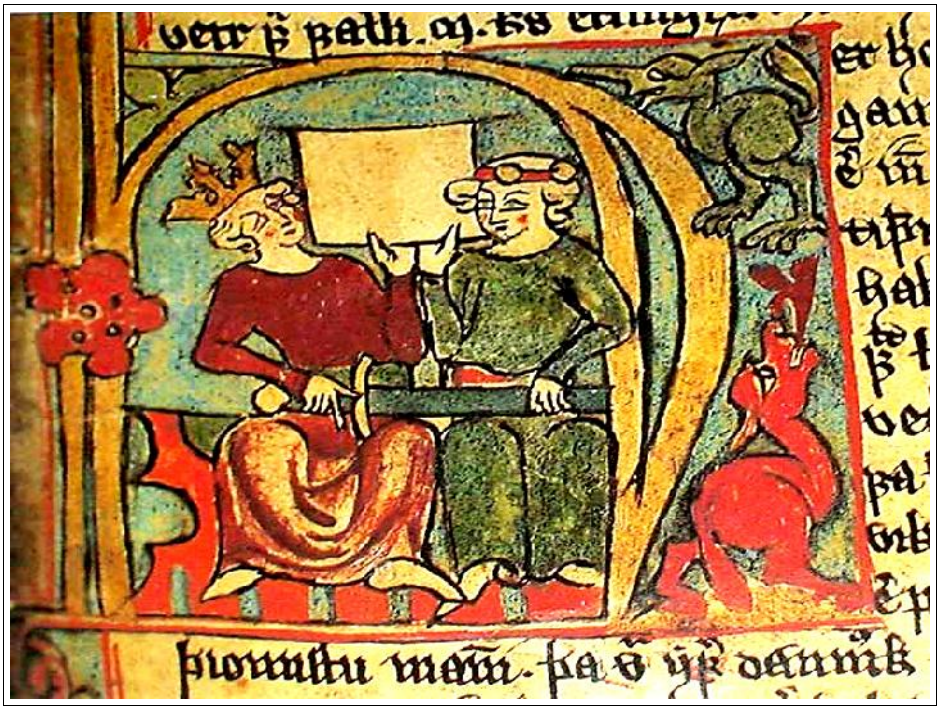
VIII:83 fm fm ff mf

Skule Baardsson av Norge. Jarl/Hertug/Konge. Født omkring 1189. Død 24.05.1240 ved Nidaros.

Konge av Norge 1239 - 1240.

115 Wikipedia.

Hertug
Skule Baardsson
av Norges forfedre
Skule Kongsfostre
Hertug. 1052?-
Åsolv Skulesson på Rein
Lendmann. -1100-
Gudrun Nevsteinsdatter
Hertuginne. 1052?-
Guttorm Åsolvsson på Rein
Lendmann. -(1120-1183)-1150?-
Skofte Ogmundsson på Giske
Lendmann. 1040?-1103
Tora Skoftesdatter fra Giske
1070?-
Gudrun Tordsdatter
(..1031)-
Baard Guttormsson på Rein
Lendmann. 1150?-1194
Torkell på Fugl
Sigrid Torkellsdatter på Fugl
-(1120..1150)-1150?-
Svein Brynjulfsson på Aurland
Lendmann. -(1080-1093)-(1093..)-
Hallkatla Sveinsdatter på Aurland
-1120?-
Rannveig Tordsdatter d.y. på Aurland
-(1093..)-1080-
Skule Baardsson av Norge
Jarl/Hertug/Konge. 1189?-1240
Erling på Kviden
Lendmann. -1185-
Ragnhild Erlingsdatter på Kviden
-(1189..1200)-

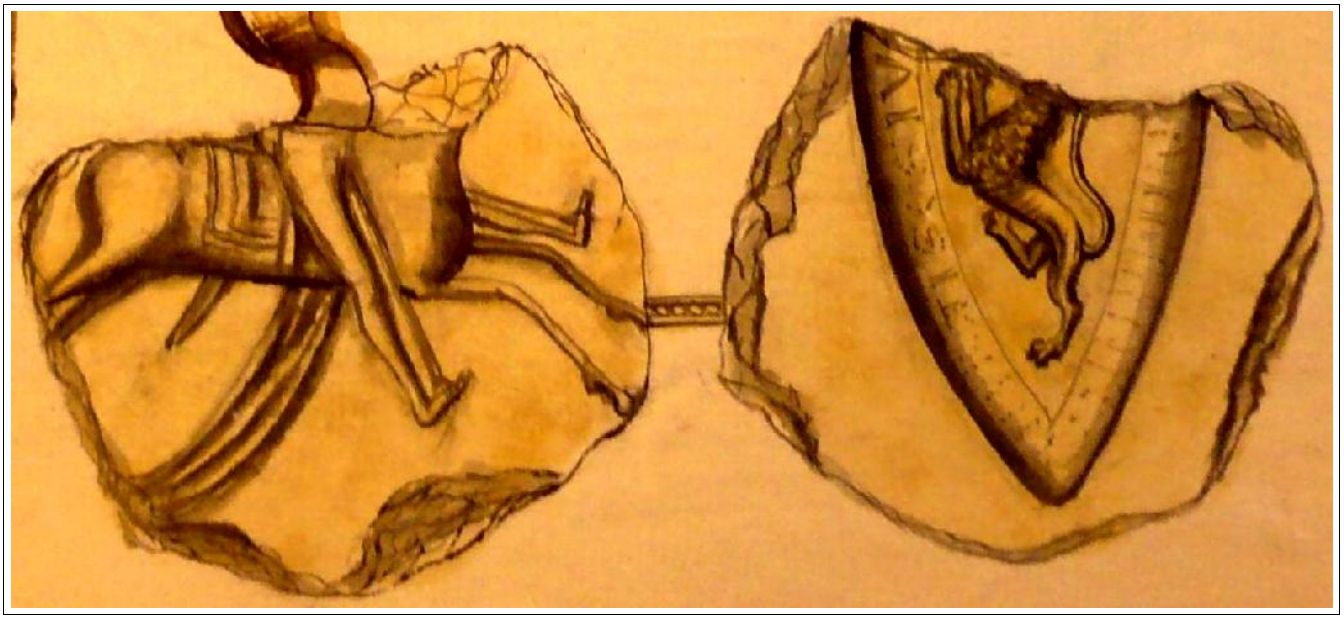
Håkon Håkonsson og Skule Bårdsson, fra Flatøboken (Wikipedia).

Skule blir i 1204 sammen med sin bror, Guttorm, nevnt som fostersønner hos morfaren Erling på Kviden. De ble straks etter flyttet til den nyvalge kongen, halvbroren Inge Baardsson.

Kort før Kong Inges død 23.04.1217 ble Skule av Inge gjort til hirdstyrer og fikk jarlenavn. Senere gjorde Skule krav på Norges krone samtidig med Håkon Håkonsson som imidlertid på riksmøtet i Bergen i 1223 ble kjent eneberettiget til tronen. Skule fikk likevel Frostatingslagen med Sundmøre, men det var ikke tilstrekkelig for ham. I 1237 ga Håkon, som i 1225 hadde ektet hans datter, Skule hertugnavn og styret over tredjedelen av landets sysler.

Skule tok imidlertid kongsnavn på Øreting i 1239, og gikk i åpen strid mot Håkon. Han dro med sin hær sydover for å underlegge seg de landsdeler som ikke hørte til hans sysler, men i Oslo led han nederlag. Han flyktet til Nidaros og tok sin tilflukt i Elgeseter kloster. Dette ble stukket i brand, og da Skule kom ut med sine menn, ble han drept.

Skule ble jordet i Kristkirken i Nidaros.[116]

Skule Bårdssons segl (framsiden og baksiden) fra 29.9.1225, ifølge en tegning som finnes hos Rigsarkivet i København (Foto: Arne Kvitrud, 2009) (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Skule Bårdsson (* ca. 1189 - † 24.05.1240) var fra gården Rein i Rissa. Han var jarl fra 1217, hertug fra 1237

116 Henning Sollied: Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter, NST Bind VIII (1942), side 130-131. Norsk Biografisk Leksikon, Bind I (1923), side 334, Bind XIV (1940), side 22-28. Cappelen's Norges Historie, Bind 15, side 173. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 348, 378. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 831. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 84.

og konge fra 1239. Han var halvbror til kong Inge Bårdsson.

Som jarl og hertug under kong Håkon Håkonsson styrte Skule en tredjedel av Norge fra sitt sete i Nidaros. Han lot seg hylle som konge på Øreting i 1239 og tok opp kampen med kong Håkon Håkonsson, men ble drept etter et halvt år som konge.

Gjennom datteren Margrete, som ble gift med Håkon Håkonsson, er han en av stamfedrene til den norske kongsætten i middelalderen.

Familie.

Skule var sønn til Bård Guttormsson (* 1150 - † 1194) fra Rein og hans andre hustru, en stormannsdatter fra Valdres. Hans søster, Ingeborg, ble gift med lendmann Alv Erlingsson av Tornberg. Farens første hustru var Cecilia Sigurdsdatter, datter til kong Sigurd Munn Haraldsson. Deres sønn, Skules halvbror, var kong Inge Bårdsson.

Skules hustru het Ragnhild, men hennes foreldre er ikke kjent.

Han ble først gang nevnt i 1204, sammen med sin bror, Guttorm, som fostersønner hos morfaren Erling på Kviden. De flyttet straks etter til den nyvalgte kongen, halvbroren Inge Bårdsson.

Bakgrunn.

Første gang Skule Bårdsson gjorde seg bemerket var ved kong Inges side i 1213. Bøndene hadde blitt trøtte av borgerkrig og nektet å yte leidangskatt. På et stevne i Inn- Trøndelag hogg bøndene ned kongens sysselmann. Kong Inge ville ikke ta kamp med bøndene, men da de trykket på og drepte flere av kongsmennene, var det Skule som var handlekraftig nok til å få hæren til stå imot og tvinge bøndene på flukt.

Kong Inge ble konge i 1204, men døde allerede i 1217, knapt 30 år gammel. Kort før kongens død ble Skule gjort til hirdstyrer og fikk jarlenavn. Etter dette gjorde Skule krav på tronen, både gjennom byrd og sine gode evner, han var "ektefødt halvbror" av Inge. Han tok den private arven etter sin avdøde halvbror og gjorde krav på Norges krone, men på Øretinget ble han et overrasket vitne til at birkebeinerhæren tvang igjennom at Håkon Håkonsson skulle bli tatt til konge. Erkebiskopen var fraværende på visitasreise i Hålogaland, og kannikene i Nidaros nektet å bære ut St. Olavs skrin fra Kristkirken til høytiden.

Håkon Håkonsson.

Håkon Håkonsson kan ha vært en utenomekteskapelig sønn til kong Håkon Sverresson og Inga fra Varteig. Birkebeinere hentet gutten på Østlandet i 1205 da han var to år gammel. Etter at faren døde ble han anerkjent som kongesønn av kong Inge Bårdsson og oppfostret ved hans hoff.

Den tolv år gamle og umyndige Håkon kunne ikke overta noen selvstendig styring av hær eller rike, og kompromisset ble at Skule Jarl skulle føre styret, og således være den egentlige riksstyrer. På et møte i Bergen kort tid senere ble det vedtatt at Skule Jarl skulle ha en tredjedel av riket, det nordenfjeldske, som skatteland. Skule fikk en maktstilling i Norge som knapt noen utenom kongene selv hadde hatt før. Men allerede på dette tidspunktet kom de første forsøkene på å begrense Skules makt og innflytelse. "Rikskansleren" Ivar Bodde forsøkte å hindre Skule i å sende ut brev med kongens segl på. Etter hvert ble hans makt beskåret mer og mer, og han følte seg tilsidesatt.

Da baglerkongen Filippus Simonsson døde på Østlandet i 1217, sluttet også denne delen av landet seg til kong Håkon. Skule ble jarl over Østlandet, men flytter i 1224 til Nidaros. Håkon Håkonsson startet gjenoppbyggingen av kongsgården på Øra (Sørenga i Oslo) som hadde strøket med i den store bybrannen året før.

Jernbyrd og familiefeide.

Til tross for Håkons seier i 1217 var det i virkeligheten strid i seks år om hvem som rettmessig skulle være Norges konge, og den endelige avgjørelsen falt først på et stort riksmøte i Bergen i 1223. Håkons mor Inga Kongsmor bar jernbyrd for å bevise at Håkon var en ekte kongssønn. Inga besto testen ved å bære glødende jern uten å ha brannsår tre dager senere.

I 1225 var kong Håkon på hærtog i Värmland, en straffeekspedisjon etter at bøndene der hadde støttet norske opprørere. Samme år giftet Håkon seg med Margrete Skulesdatter i et forsøk på binde ættene sammen i en allianse, og for å forsone Håkon og Skule.

Ribbungene.

Samtidig som kong Håkon ble konge i 1217 hadde det reist seg misnøye fra andre flokker, blant annet fra ribbungene. De laget uro, og herjet Opplandene i mange år, helt til deres høvding Sigurd Ribbung døde i 1226. Da sluttet mange av ribbungene seg til kong Håkon på grunn av misnøye med sin høvding Knut Jarl og året etter overgav også Knut Jarl seg.

Gaver til geistlige og opprettelsen av Reinklosteret.

29.09.1225 ga Skule deler av gårdene Sjetnan i Tiller og Flakkstad på Frosta til korbrødrene i Trondheim. Som gjenytelse skulle korbrødrene ta Skule med i sine bønner og de skulle holde årlig sjelemesse til evig tid. De skulle også holde en årlig fest, så lenge han levde.

I 1226 lå hertug Skule syk i Nidaros, og i den forbindelse antar man at han ga et løfte. Etter dette ga han i hvert fall farsarven Rein som gave til et kloster. Han lot bygge en steinkirke, innrettet et nonnekloster og ga gods til det. I denne forbindelse utspant det seg et bitter uvennskap mellom hertug Skule og Åsulv Eiriksson til Austrått. Årstallet for stiftelsen av klosteret er ukjent, men det må ha vært før 1230. Skules halvsøster Sigrid ble den første abbedisse på Rein kloster.

Forholdene i 1227-1237.

Forholdet mellom konge og jarl ble verre utover i 1230-årene. I 1227 vender Håkon seg for første gang til paven

for å bli kronet. Skules ærgjerrighet ble utfordret av den statsskikk og forvaltning som kong Håkon og hans krets bygde opp. Til tross for intens mekling fra biskopene og nye forlik mellom jarl og konge ved riksmøtene i 1233 og igjen i 1236 i Bergen, ble avstanden stadig større. På det siste møtet forsøkte Skule å reise krav om at hans sønn Peter utenfor ekteskap skulle få arverett til hans del av riket, men han ble avvist og ble i tillegg satt utenfor riksstyret.

Muligens som kompensasjon får han på Ørating i 1237 tittelen hertug, som den første i landet. En tittel uten mye innhold, ifølge historikeren Andreas Holmsen, da kongen og hans krets fortsatte å begrense Skules makt. I stedet for å styre en tredjedel av riket skulle han nå få en tredjedel av inntektene av hele landet. Det faktum at Skule tok kongsnavn to år senere viser at det var en ordning som en ærgjerrig mann som Skule ikke kunne leve med.

Skule som konge i 1239-1240.

En statsmann med Skules erfaring må ha visst at han med et åpent opprør ikke bare gikk det uvisse i møte, men at risikoen var svært høy. Kanskje var han av den formodning at han ikke hadde mer å miste og at det var nå eller aldri. Som en gammel mann etter datidens standard, i en alder av femti år, startet han et opprør mot kong Håkon Håkonsson som ikke kan karakteriseres som annet enn desperat. Han gikk til opprør i harme mot å bli politisk umyndiggjort og "rente hodet mot den mur han selv mer enn noen annen hadde virket til å reise omkring Håkon Håkonssons trone", i Andreas Holmsens ord.

Skule lot seg hylle til konge av Norge på Øretinget 06.11.1239, men ikke uten motstand fra geistligheten. Erkebiskopens stedfortreder Eystein Syre var imot å la Skules menn ta St. Olavs skrin ut av kirken. Da de likevel gjorde det, lyste han dem i bann. Etter kåringen ble skrinet ført tilbake, men ingen prosesjon møtte Skule og kun to korsbrødre tok imot skrinet. Som konge var Skule allerede lyst i bann av geistligheten i sitt eget rike. Likevel reiste han en hær mot kong Håkon Håkonsson og dro sørover over land mot Oslo. Ved Låke i Nannestad på Romerike vant han over en styrke av Håkons menn. Skule Bårdsson tok så kontroll over Oslo.

Det siste slaget.

Skule var i Oslo med sine menn, vårbelgene, mens kongens menn hadde lagt til ved Hovedøya om natten, og speidet inn mot byen. Neste morgen fossrodde de mot byen i grålysningen for å overraske Skule og hans menn inne i byen, men de ble oppdaget, og hærklokkene ringte. Håkons menn gikk likevel i land syd for byen, under vestskråningen av Ekebergåsen, og tok seg så inn til byen over den halvveis ødelagte Geitabru (i Gamlebyen). De kom i kamp med det samme. Kampene ble utkjempet ved Martestokker (i dag Galgeberg) og ved kirkegården ved Halvardskirken. Håkon Håkonssons menn var i flertall og vant frem, og motstanderne måtte etter hvert søke inn i kirken for å redde livet. Mange falt, det lå en haug av døde og døende ved døren; inne i kirken rådet gudsfreden og flyktningene kunne ikke forfølges innenfor kirkeporten. Dagen etter fikk de komme ut.

Hertug Skule flyktet til skogs og holdt seg skjult gjennom vinteren, kom seg deretter nordover til Nidaros, men klarte ikke å samle en ny flokk om seg. 24. mai samme år kom en avdeling av kongens menn sjøveien til Trøndelag. I følget var også Skules gamle fiende Åsulv Eiriksson. Nedbrutt søkte Skule tilflukt i Elgeseter kloster. Erkebiskop Sigurd var der, og forbød ufred. Han tilbød seg endog å betale løsesum for Skule. Til tross for erkebiskopens formaning satt birkebeinerne fyr på klosteret, og da Skule og hans følge kom ut, ble de hugget ned foran inngangen. Hertugens siste ord skal, ifølge tradisjonen, ha vært: "Ikke hugg meg i ansiktet." Hertug Skule var regnet for å være en vakker mann.

Skule ble gravlagt i Kristkirken i Nidaros. Erkebiskopen, alle korsbrødrene, mange prester, byfolk og mange av birkebeinerne var til stede. En hertugkrone kan påvises på en grav i domens krypt, og da det har vært få hertuger i norsk historie, regnes det i dag som sannsynlig, men ikke sikkert, at graven inneholder Skules levninger.

Etterspill.

Skules død markerte den endelige slutten på borgerkrigene i Norge. Borgerkrigene hadde vart i 110 år. En årsak var at alle kongssønner hadde rett til å kalle seg konge. Skules død markerte slutten på all opposisjon mot Håkon Håkonsson som norske konge, og han var heretter ubestridt enekonge. Han ble kronet til konge, selv om han ikke var ektefødt, av kardinal Vilhelm av Sabina i Bergen i 1247. I samsvar med det europeiske kirkelige synet på kongedømmet satt Håkon sin eldste sønn til side fordi han var født utenfor ekteskap. I stedet lot han sin eldste, ektefødte sønn, Håkon, bli første arving til tronen. Etter de nye arvereglene som ble innført etter Skules død, ble tittelen hertug kun forbeholdt kongssønner som ikke selv kunne bli konge.

Islendingen og sagafortelleren Snorre Sturlason oppholdt seg i årene 1237-1239 i Norge. Han ga sin tilslutning til hertug Skule og ble etter foranstaltning av kong Håkon drept i Reykjaholt i 1241.

Ettertidens vurderinger av Skule Bårdsson.

Få historiske konflikter i Norge har vært mer omdiskutert blandt historikerne enn forholdet mellom Skule og Håkon. Det meste av informasjonen har vi fra Håkon Håkonssons saga, ført i pennen av islendingen Sturla Tordsson, en brorsønn til Snorre Sturlasson, kort tid etter kong Håkons død. Det var kongens sønn, Magnus, som ga oppdraget, og hensikten var å framheve kongen på bekostning av andre. Sagaen er samtidig en av de mest etterrettelige med tanke på detaljer og ytre hendelsesforløp, og bygger på et omfattende skriftlig samtidsmateriale. Det er også verdt å merke seg at kong Magnus også var dattersønn til Skule, og sagaforfatteren formulerer et fromt ønske om at Skules etterkommere forhåpentlig skal styre Norge i lang tid.

Historikeren Peter Andreas Munch fremstilte i 1857 kong Håkon som høymiddelalderens store norske konge, mens Skule var svikeren mot landets rette konge. Dramatikeren Henrik Ibsen bygde på Munchs fremstilling av Håkon og Skule da han skrev "Kongsemnene". Ibsen tolket i tillegg konflikten i lys av egne erfaringer fra sin samtid.

I 1923 brøt Halvdan Koht med denne kongetro oppfatning og fremstilte Skule som en helt, en vinnende personlighet og et uvanlig politisk talent i kontrast til 'gjennomsnittsmannen' Håkon. Han stilte seg på linje med Hans E. Kincks kulturfilosofiske vurdering av Skule i "Storhedstid" (1922), der Kinck ifølge historikeren Knut Helle på tynt grunnlag gjør ham til en siste representant for den døende norrøne kulturen.

Historikeren Andreas Holmsen er en forlengelse av Koht når han skriver at "hans stortenkthet, hans herskerevne og hele hans høyreiste, vinnende personlighet lyser fram tvers gjennom den fiendtlige skildringen (i Håkon Håkonssons saga). "Og han var mer enn en strålende høvdingeskikkelse. Hans handlinger viser ham som tidens store statsmann." Knut Helle mener derimot at "Skule forholdsvis lett ble utmanøvrert av kretsen rundt Håkon i de første årene etter 1217; det kan tyde på begrensninger både i hans handlekraft og realpolitiske evner."»

Ruinen av Reins kloster.

Fra norsk Wikipedia:

«Reins kloster, opprinnelig Rein kongsgård, en norsk herregård øst for Trondheimsfjorden, i Indre Fosen kommune, Trøndelag. Rein ble gitt av kong Olav Kyrre omkring 1070 til Skule Tostesson Kongsfostre, som ble stamfar til kong Inge Bårdsson (d. 1217) og dennes yngre halvbror, tronepretendenten hertug Skule Bårdsson (d. 1240). Klosteret ble opprettet på gården av Skule Bårdsson rundt 1230. Ruinene av klosteret er fortsatt synlige.

Opprettelsen.

Skule Bårdsson ble eier av gården Rein tidlig på 1200-tallet. I 1226 lå Skule farlig syk i Nidaros,[2] og i den forbindelse må han ha gitt et løfte. Han ga i hvert fall Rein, sin farsarv, til et kloster. Han lot bygge en steinkirke, innrettet et nonnekloster og ga gods til det.[3] Første abbedisse var Skules halvsøster, fru Sigrid Bårdsdatter. Klostret ble rammet av et lynnedslag og brant ned i 1317, men det ble senere gjenoppbygd. Stedets vakre ruiner er ennå bevart.

Hertug Skules datter, dronning Margrete, som var gift med Håkon Håkonsson, tilbrakte sine eldre dager i dette klosteret.

Det er uvisst hvilken ordenstilhørighet klosteret har hatt, men man antar at det har vært en augustinerstiftelse for fornemme kvinner.[4] Rein nonnekloster lå på en dominerende høyde i det flate Rissalandskapet, med vid utsikt mot den ytre delen av Trondheimsfjorden.

Etter reformasjonen.

Den mektige fru Inger til Austrått ble i 1531 forstanderinne for klosteret, mot å sørge for abbedissen og søstrene. Etter reformasjonen ble Rein kloster overført som krongods. Inger Ottesdatter Rømer levde fra ca. 1440 og var norsk adels ledende personlighet. Hun var gift med Nils Henriksøn Gyldenløve. Han døde i 1523, og hun levde i enkestand fram til sin død i 1555. Da omkom hun ved forlis på Søvdefjorden i Sunnmøre 85 år gammel. Hun og Nils Henriksøn fikk fem døtre, men ingen sønner.

Dette var i dansketida og hun la ned et stort arbeid for Norges selvstendighet. Fru Inger var dessuten landets største eiendomsbesitter. Etter hennes død ble Rein med tilhørende jordgods, opptil 202 gårder, et verdslig len. Fru Ingers datter Lucie ble gift med den skånske adelsmannen Jens Bjelke. De var oldeforeldrene til Ove Bjelke som bygde Austråttborgen i 1655. Den gamle herregården ble da revet.

Selv om mange gårder i tidens løp er blitt solgt fra, er Rein ennå et av de største jordgodsene i det nordenfjelske Norge.»[117]

(Barn VII:42, Far IX:165, Mor IX:166)

117 Wikipedia.

Gift ca. 1209 med neste ane.

Barn:

Margrete Skulesdatter. Født omkring 1210. Død 1270 i Reins kloster. (Se VII:42).
Ingebjørg Skulesdatter. Født omkring 1210. (Se VII:62).

VIII:84 fm fm ff mm

Ragnhild ???. Hertuginne, dronning. Levde mellom 1200 og 1247.

Ragnhild ble siste gang nevnt i 1247. Hennes avstamning er usikker.

I «Rosensverdslektens forfedre» av Bent og Vidar Billing Hansen antas at hun var datter til Nikolas Kuvung (Nokkve Pålsson), lendmann på Giske, som døde i 1217.

I «Våre forfedre» av Mogens Bugge antas at hun var datter til Jon Torbergsson av Randaberg og Ragnhild Erlingsdatter som igjen var datter til jarlen Erling Skakke (1115-79) og Kristina Sigurdsdatter (død 1178), datter til kong Sigurd Jorsalfare (1090-1130).

I følge «Norsk biografisk leksikon» var Skule gift med Ragnhild (nevnt siste gang 1247), muligens datter til lendmannen Nikolas Pålsson Kuvung til Giske (død 1217).[118]

Fra norsk Wikipedia:
«Ingeborg og Skule hadde datteren
Margrete (* ca. 1210 - † 1270), gift med kong Håkon IV Håkonsson.

Nikolas Kuvung (* 1140 - † 1217) var en norsk høvding av Giskeætten. Han spilte en viss rolle i borgerkrigstiden i Norge som tilhenger av kong Magnus Erlingsson.

Nikolas var sønn til Pål Skoftesson på Giske og dermed sønnesønn til korsfareren Skofte Ogmundsson. I borgerkrigstiden var Nikolas kong Magnus Erlingssons lendmann. Etter kongens død i 1184 synes han å ha trukket seg tilbake fra det politiske liv. I stedet trådte hans sønn Pål Flida frem som en tilhenger av Skule Jarl.

I Magnus Erlingssons saga fortelles det at Nikolas var den som fanget Harald, sønnen til Sigurd Munn og hans kusine, Sigurd Jorsalfares datter Kristin Sigurdsdatter. Nikolas førte Harald til Bergen og utleverte ham til Erling Skakke, far til kong Magnus og Haralds stefar. Erling Skakke ønsket ikke at stesønnen Harald skulle true hans sønns krav på tronen, og lot Harald halshugge på Nordnes i Bergen.»[119]

Jeg har valgt også å føre Ingebjørg, gift med Alv Erlingsson Eldre av Tornberg (* ca. 1190 - † ca. 1240), som datter til Skule Baardsson (* ca. 1189 - † 1240) og Ragnhild.

Alternativet hadde vært å føre Ingebjørg som datter til Skules far, Baard Guttormsson på Rein (* ca. 1150 - † 1194).

(Barn VII:42)

Gift ca. 1209 med forrige ane.

VIII:85 fm fm fm ff

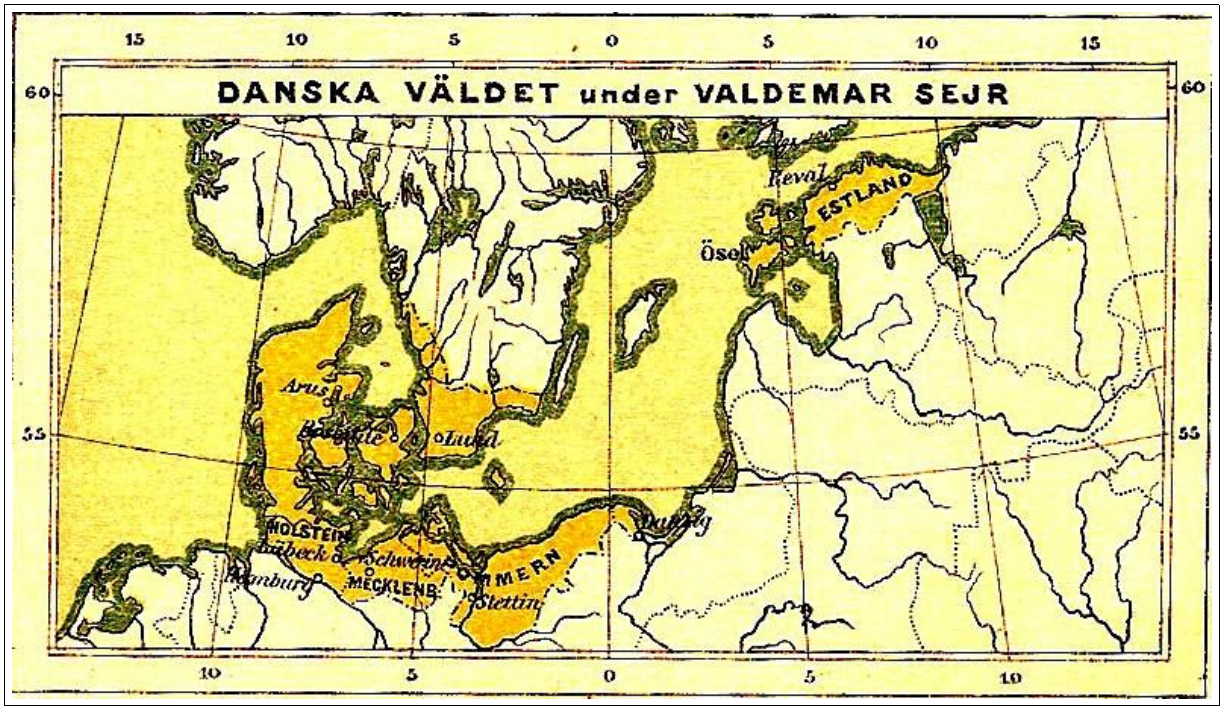
Valdemar II Valdemarsson Sejr av Danmark. Konge. Født 28.06.1170. Død 28.03.1241 i Vordingborg.

Hertug av Slesvig 1182 - 1202.
Konge av Danmark 1202 - 1241.

---

118 Henning Sollier: Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter, NST Bind VIII (1942), side 131. Norsk biografisk leksikon. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 348-349. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 896. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 17, 84.

119 Wikipedia.

Historisk kart over det danske imperiet under Valdemar Sejr (Wikipedia).

Kun 18 år gammel ble Valdemar innsatt som hertug i Sønderjylland av sin bror kong Knud VI. Hans fetter, biskop Valdemar av Slesvig, en sønn til kong Knud Magnussen, hadde hittil utøvet hertugens embete, og det ser ut til at han tok tilsidesettelsen ille opp og derfor innlot seg på konspirasjoner med rikets fiender. Under alle omstendigheter lot Valdemar beslaglegge hans borger og gods, og fikk medhold til dette av den pavelige legat Cencio, som skulle megle i striden. Følgen ble at biskop Valdemar i 1191 flyktet til Sverige. Da han neste år forsøkte å vende tilbake i spissen for en flåte, falt han i fangenskap hos kong Knud, hermed var Valdemars hertugstilling sikret. Valdemar erobret i 1201 og de følgende år hele Nordalbingen.

Han ble konge i 1202 og kronet i Lund 25.12.1202 av erkebiskop Andreas Sunesen.

Valdemar var engasjert i de norske borgerkrigene tidlig på 1200-tallet. Han var i Tønsberg sommeren 1204, hvor han støttet baglernes konge Erling Steinvegg. Erling bar jernbyrd for å bevise for baglerne og Valdemar at han var kongssønn, og han bestod prøven. Ifølge baglersagaene avga både Erling og hans jarl (og senere baglerkonge) Filippus Simonsson lensed til Valdemar. Dette betyr at de to nordmennene var underordnet Valdemar, og at han dermed ble oppfattet som en form for overkonge over Viken, som var baglernes kjerneområde.

Valdemar fikk ca. 1205 sønnen Knud med Helene Guttormsdatter.

Han ble gift første gang i 1205 med Margrete Dagmar, datter til den bøhmiske kongen Premysl Ottokar I. Margrete Dagmar døde 24.05.1212.

Valdemar giftet seg så i 1214 med Berengaria av Portugal.

Under sitt fangenskap 07.05.1223 - 21.12.1225 mistet han de fleste av de erobrede land.

Valdemar døde skjærtorsdag 1241 i Vordingborg og ble begravet i Ringsted kirke.[120]

120 Dansk Biografisk Leksikon, Bind 25 (1943), side 27-32. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 340. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 899. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 44.

Valdemar Sejrs segl kjent fra dokumenter datert 1204-1241 (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Valdemar II Sejr av Danmark (* 1170 - † 28.03.1241 i Vordingborg), var sønn til Valdemar I den Store, dansk konge fra 1202 til 1241. Han etterfulgte sin bror Knud, som døde barnløs.

I 1188 ble han hertug av Slesvig. Den danske ekspansjonen, som Valdemar den Store hadde påbegynt, ble videreført under Knud, og også under Valdemar Sejr. Først erobret han Holsten, senere Ditmarsken, Lübeck og Hamburg.

Støttet baglerne i Norge.

Valdemar var engasjert i de norske borgerkrigene tidlig på 1200-tallet. Han var i Tønsberg sommeren 1204, hvor han støttet baglernes konge Erling Steinvegg. Erling bar jernbyrd for å bevise for baglerne og Valdemar at han var kongssønn, og han bestod prøven. Ifølge baglersagaene avga både Erling og hans jarl (og senere baglerkonge) Filippus Simonsson lensed til Valdemar. Dette betyr at de to nordmennene var underordnet Valdemar, og at han dermed ble oppfattet som en form for overkonge over Viken, som var baglernes kjerneområde.

Korstog og Dannebrog.

15.06.1219 kom Estland under dansk overherredømme. Paven hadde oppfordret kong Valdemar til å iverksette et dansk korstog til Det hellige land eller føre et korstog mot de antatt hedenske balterne. Valdemar ville heller avslutte den mangeårige erobringspolitikken i Estland slik at sverdridderne (senere innlemmet i Den tyske orden) ikke ble for mektige på bekostning av det danske kongedømmet.

Med på korstoget var også Johannitter-ordenen, som fra omkring 1130 hadde hatt pavens velsignelse til å føre rødt-hvitt korsbanner. Det var et hvitt kors som delte den røde duken i fire kvadratiske felt. Det danske flagget "Dannebrog" har som bekjent to kvadratiske og to avlange felt. Roskilde-munken Peder Olsen beskrev omkring 1500 det dramatiske slaget hvor det lenge så ut til at de kristne skulle tape i slaget ved Lyndanisse (i dag Tallinn) 15.06.1219. Den gamle erkebiskopen Anders Sunesen knelte i bønn på en bakketopp. Da han strakte armene mot himmelen rykket danskene fram og da armene ble senket av tretthet vek danskene tilbake. Det kom hjelpere til for å støtte den gamle erkebiskopens armer. Denne delen av Roskilde-munk Peder Olsens beskrivelse fra omkring 1500 kan tenkes å være inspirert av Bibel-fortellingen der Moses har omtrent samme rolle som Anders Sunesen, nemlig i 2. Mosebok 17:11-12. Da kampen var på sitt kraftigste sendte Gud hjelp. Tegnet fra Gud var et rødt flagg med et hvitt kors som dalte ned fra himmelen. Dette ansporet danskene ytterligere, og de vant en stor seier. Kong Valdemar kunngjorde at dette korsbanner som ga danskene seieren heretter skulle være det danske riksbanner.

Det kalde korstog.

I 1217 sendte Valdemar sin nevø Albert av Orlamünde til Estland i håp om å erobre øya Øsel. Vinteren 1218-1219 var kald og hard nok til at man kunne sende tropper fra Riga over isen til Estland. Denne ekspedisjonen fikk i ettertid tilnavnet "Det kalde korstog". Sverdbroderordenen, tyske korsfarere og nyomvendte latviere og litauere bega seg i vinternattens mørke over isen til Suntaken og derfra over land til Reval. Frosten og den bitende vinden fikk ansiktshuden til slå sprekker og falle av. Mange forfrøs nese, hender og føtter i løpet av natten.

Om morgenen satt de i fortvilelse den første landsbyen de fant i brann for å skaffe seg varme, og de tilbrakte de neste dagene med å plyndre og drepe hedninger og deretter jaget de krigsfanger og kveg ut på isen ved Reval og gikk tilbake til Riga med byttet. I løpet av sommeren 1219 kom Valdemar selv. Hvis det er riktig at han hadde med seg 1500 skip hadde han også mobilisert de danske stormennenes egne styrker. Erkebiskop Sunesen var også med.

Danskene reiste nå den borgen som ble kalt for "Danskeborgen", men som på estisk ble til Tallinn. Esterne møtte fram hos Valdemar og overga seg til ham og kristendommen. Rørt ga Valdemar dem store gaver mens biskopene døpte dem. I virkeligheten var det en krigslist, for esterne vendte tilbake tre dager senere og overfalt de danske styrkene. De danske satt og spiste kveldsmat og ble overrumplet. De ble reddet av at Vitslav av Rügen sto gjemt bak en sanddyne med sine ryttere og fikk drevet esterne på flukt.

Danskene og de tyske vasallene forfulgte de flyktende og skal ha drept mer enn ett tusen av dem. Det ble holdt

en takkegudstjeneste før Valdemar dro tilbake til Danmark. For sikkerhets skyld ble biskopene igjen med en tropp som "hele året kjempet mot Revals beboere inntil de endelig mottok dåpens sakramente".

Tatt til fange.

På en jakttur til Lyø i 1223 ble Valdemar Sejr sammen med sønnen Valdemar tatt til fange av den tyske greven Henrik av Schwerin, kalt "Sorte Henrik". Greven avverget påfølgende angrep fra danskene og i 1225 ble Valdemar kjøpt fri for 45 000 mark sølv, penger som han måtte låne av Henrik selv. Dessuten var det en betingelse at alle erobrede områder i Nord-Tyskland skulle bli gitt tilbake. Til sist måtte kong Valdemar sverge på å avstå fra hevn.

Alt håp om å gjenerobre de tapte områdene brast med nederlaget ved Bornhøved i 1227. Deretter gikk Valdemar i gang med rikets indre oppbygging. Kort tid før sin død stadfestet han "Den Jyske Lov".

Ettermæle.

På grunn av sine mange erobringstokt fikk han tilnavnet "Seier" (dansk: "Sejr"). Alle områder unntatt Estland gikk imidlertid tapt igjen allerede i hans egen tid etter konflikten med greve Henrik. Som sin far søkte Valdemar Sejr å sikre den kongelige arveføIgen ved å få kronet sin eldste sønn som medkonge, og de andre sønnene gitt hvert sitt landområde i arvelig len. Dette førte i praksis til en svekkelse av kongemakten og var kimen til den kamp om tronen som sønnene utkjempet etter hans død.

I 1205 giftet Valdemar Sejr seg med Dagmar, født på Vyšehrad i Praha som datter til Ottokar I til Böhmen (Tsjekkia). Hun var i henhold til tradisjonen elsket av befolkningen. Hun døde i 1212 og "hviler udi Ringsted". På sitt dødsleie skulle hun i henhold til folkevisen ha forsøkt å overtale Valdemar Sejr til å ekte Karl av Rises datter "Liden Kirsten", og ikke den "beske blomme Bengerd" som hun kalles i visen "Dronning Dagmars død".

I 1214 giftet Valdemar Sejer seg med Berengária som var datter til kong Sancho I av Portugal. Hun ble mor til Erik, Abel og Kristoffer.

Med Helena Guttormsdatter (datter til Guttorm Jarl og enke etter Esbern Snare) fikk han utenfor ekteskap sønnen Knud Valdemarsen (* 1211 - † 1260), hertug av Reval (Tallinn).

Med Margrethe Dragomir (Dagmar av Danmark) fikk han sønnen Valdemar (* 1209 - † 1231), gift med Eleonore av Portugal.»[121]

(Barn VII:43, Far IX:169, Mor IX:170)

Gift 02.05.1214 med neste ane.

Barn:

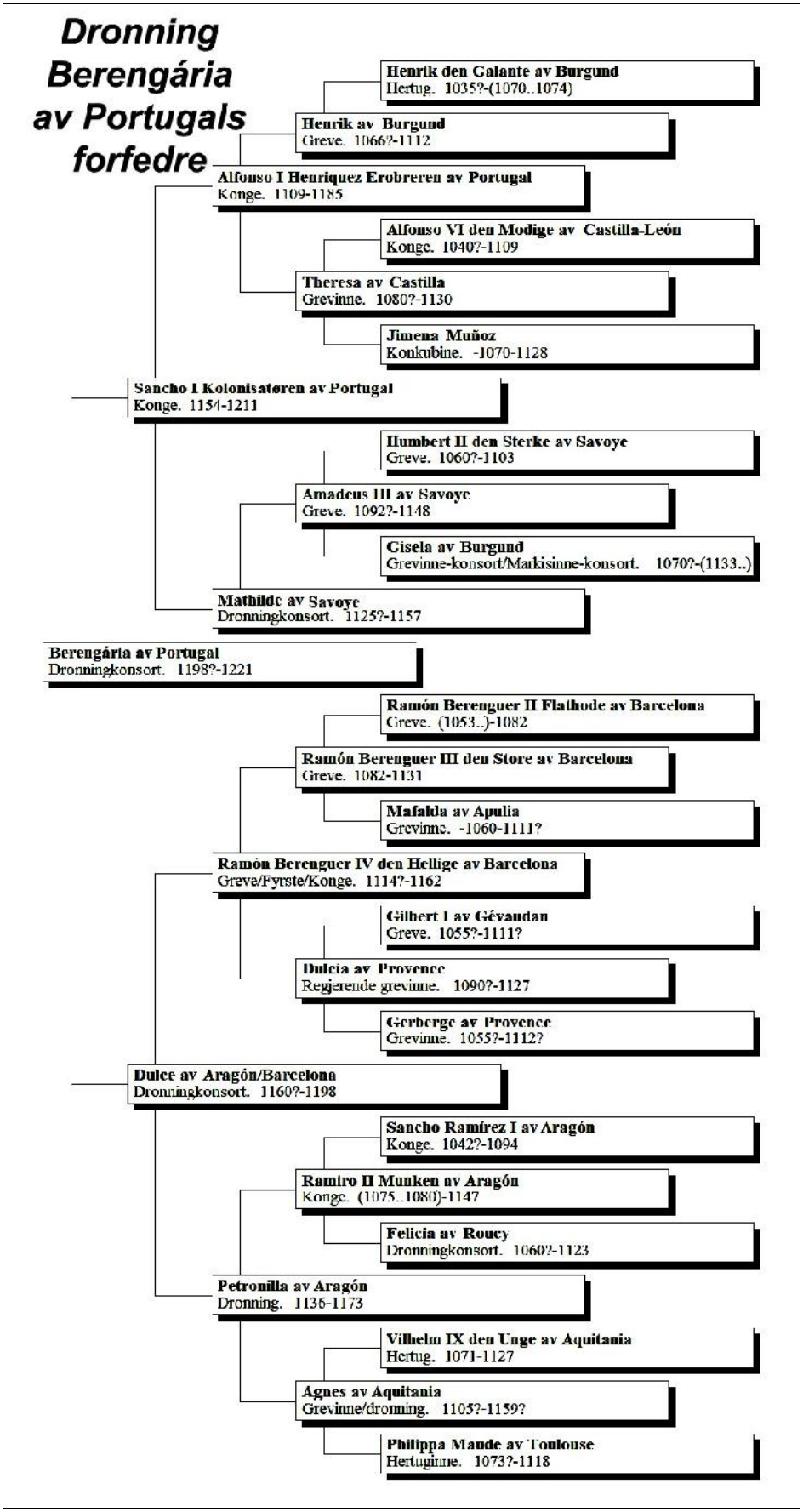
Erik IV Valdemarsson Plogpenning av Danmark. Født 1216. Død 10.08.1250 på Slien. (Se VII:43).

VIII:86 fm fm fm fm

Berengária av Portugal. Dronningkonsort. Født omkring 1198. Død 27.03.1221.

Dronning av Danmark

121 Wikipedia.

Berengaria var sin fars yngste datter. Da moren døde i 1198 etter 17 års ekteskap, og etter å ha brakt 9 barn til verden, er hun rimeligvis født ca. 1192. Etter morens død ble hun oppdratt av sin eldste søster som hadde vært gift med kong Alfons av Leon. De portugisiske krøniker antar at hun døde ugift, men muligens har hun under søsterens stridigheter med deres eldre bror kong Alfons II av Portugal begitt seg til sin yngre bror Ferdinand. Han hadde ved ekteskap blitt greve i Flandern, hvorfra hun lett kunne bli kjent i Danmark.

Berengaria kom utvilsomt til Danmark fra Flandern. Hennes bryllup med kong Valdemar omtales av en nederlandsk kilde, Valdemars årbok kaller henne uttrykkelig ved samme anledning «Grev Ferrand of Flanderns

Søster». Ekteskapet hadde vistnok politiske motiv. Den portugisiske kongesønn Ferrand ble ved Philip Augusts innflydelse i 1212 grev av Flandern, men viste seg snart som en urolig vasal. Han hadde nektet sin lensherre hærfølge og sluttet forbund med Frankrikes fiender, Johan av England og Otto IV av Tyskland. At Berengaria ble ektet med Valdemar, synes å være et drag i disse års diplomatiske spill, et forsøk til å binde Danmarks konge til alliansen mot Philip August. Ved bryllupet skjenket kong Valdemar etter samråd med rikets stormenn Berengaria en morgengave hvis slag og omfang er ukjent, men gavens betydning fremgår ved den merkelige omstendighet, at man søkte pavelig stadfestelse.Såvel Innocens III som Honorius III har bekreftet den.

Berengaria (portugisisk: Berenguela) fødte sin mann sønnene Erik, Abel og Christoffer, og datteren Sophie. Hennes ekteskap faller sammen med Valdemars største politiske maktutfoldelse, men hun nevnes aldri ved hans side. Kun en gang forekommer hun som vitne ved et brev utstedt i kongsgården på Samsø i 1216, og ingenting fremgår som forteller om hennes personlighet og innflytelse. Overfallet på Lyø, kongens fangenskap og rikets sammenbrudd opplevde hun ikke, men i løsesummen ved Valdemars frigivelse inngikk alt det guld som hadde tilhørt dronningens pryd. Unntatt er kun kronen og det hun før sin død hadde gitt til kirker og klostre.

Hun etterlot seg et rykte om stor skjønnhet, men også om hovmod og strenghet. Dette har fabeldiktningen benyttet til å gi henne navnet «Bengjærd». Da man i 1855 åpnet kongegravene i Ringsted, fant man i Berengarias grav rester av en kvinne av statelig høyde, vakker legemsbygning og fine trekk. Men den ufred som var tilføyet graven, viser også hatet mot henne. Det bør bemerkes at ingen av hennes sønner oppkalte noen av sine døtre etter henne.[122]

T. v. Dronningkonsort Berengária av Portugal. Oppe t. h. Antagelig Valdemar og hans andre hustru, Berengária. Detalj fra Ribe domkirkes sydportals gavlrelieff. Nede t. h. Berengarias hårflette i St. Bendt's kirke, Ringsted (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Berengaria av Portugal (portugisisk: Berengária, dansk: Bengjerd; (* ca. 1198 - † 27.03.1221) var en portugisisk "infanta" og dronning av Danmark ved ekteskap med kong Valdemar II. Hun var den femte datteren til kong Sancho I av Portugal og dronningkonsort Dulce av Aragón. Berengaria var mor til de danske kongene Eric IV Plogpenning, Abel og Christopher I.

"Infante" var tittelen og rangeringen som ble gitt i de iberiske kongedømmene i Spania (inkludert de tidligere kongedømmene i Aragon , Castilla, Navarra og León) og Portugal til kongens sønner og døtre (infantas), uavhengig av alder, noen ganger med unntak av arvtageren til tronen eller den trolige tronfølgeren, som vanligvis bar en unik fyrste- eller hertugtittel.

Berengaria var det tiende av elleve barn. I 1212, i en alder av fjorten år, ble Berengaria foreldreløs; hennes mor døde i 1198,hennes far i 1212, I forskjellige annaler og ballader kalles hun Bringenilæ, Bengerd, Bengjerd og i lignende former.

Berengaria ble introdusert for kong Valdemar gjennom sin søster Ingeborg, hustru til kong Filip II av Frankrike, en annen av hennes fettere. Hun var ved den tiden ved det franske hoffet, etter å ha forlatt Portugal med sin bror, Ferrante, i 1212.

Gamle folkeballader sier at Dagmar av Böhmen, Valdemars første hustru, på sitt dødsleie ba kongen om å gifte seg med Kirsten, datteren til Karl av Rise og ikke den "vakre blomsten" Berengaria. Med andre ord spådde hun at

[122] Politiken's Danmarks Historie, Bind 3 (1969), side 450, 471, 481. Dansk Biografisk Leksikon, Bind 2 (1933), side 418-419, Bind 25 (1943), side 27. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 900. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 44, 57. Odd F. Fladstad: Jøran Willumsdatter Søegaard .. og deres aner, side 42, 126.

Berengarias sønnes kamp om tronen skulle gi Danmark problemer, selv om dette bare er legende og det ikke er noe historisk bevis for dette.

Valdemars første hustru, Dagmar of Bohemia, hadde vært utrolig populær, blond og med nordisk utseende. Dronning Berengaria var det motsatte, beskrevet som en mørkøyet, ravnhåret skjønnhet.

Danskene diktet folkesanger om Berengaria og beskyldte henne for de høye skattene Valdemar påla dem, selv om skattene gikk til hans krigsinnsats, ikke bare til hans hustru. Den tidligere dronningens popularitet gjorde det vanskelig for den nye dronningen å oppnå popularitet i Danmark. Hun er kjent for å ha gitt donasjoner til kirker og klostre. Berengaria var den første danske dronning kjent for å ha hatt en krone, noe som er nevnt i oversikten over hennes eiendeler i 1225.

Berengária og Valdemar hadde barna:
Erik Plogpenning (* 1216 - † 1250).
Sofie av Danmark (* 1217 - † 1247).
Abel av Danmark (* ca. 1218 - † 1252).
Kristoffer av Danmark (* ca. 1219 - † 1259).

Dronning Berengaria døde i 1221 etter ¨ha født tre fremtidige konger. Hun er gravlagt i St. Bendts kirke i Ringsted, Danmark, på den ene siden av Valdemar II, med dronning Dagmar begravet på kongens andre side.

Da Berengarias grav ble åpnet i 1885, fant de hennes tykke hårflett, hennes finformede hodeskalle og finbygde kroppsben, noe som beviser legender om hennes beskrevne skjønnhet. Det ble laget en portrettegning for å vise hvordan hun kunne ha sett ut

Kong Valdemars to hustruer spiller en fremtredende rolle i danske ballader og myter - Dronning Dagmar som den myke, fromme og populære ideelle hustru og dronning Berengaria (Bengjerd) som den vakre og hovmodige kvinnen.»[123]

(Barn VII:43, Far IX:171, Mor IX:172)

Gift 02.05.1214 med forrige ane.

VIII:87 fm fm fm mf

Albrecht I av Sachsen. Hertug. Født omkring 1175. Levde 1226. Død 26.06.1261.

Albrecht tilhørte «det askaniske hus» og var hertug av Sachsen 1212-1260.

Albrecht var sin fars annen sønn og ble hertug ved farens død i 1212. Hertugdømmet omfattet de anhaltiske stambesittelser omkring Wittenberg og de nyervervede besittelser ved Unterlebe.

Høsten 1226 startet nye krigshandlinger mellom kong Valdemar Sejr og greve Henrik av Schwerin, da Valdemar gikk over Ejderen. Valdemar inntok Rendsborg, og samtidig fikk han støtte sydfra av greve Otto av Lüneburg, som fortsatt var lojal. Det var på dette tidspunkt at greve Henrik og hans allierte nordtyske grever måtte be den sachsiske hertug om hjelp. Den skulle de også få, men på hårde betingelser. Han ønsket anerkjennelse av sin lensoverhøyhet over hele Nord-Tyskland, eller med andre ord samme stilling som i sin tid Henrik Løve hadde hatt. Men uten hertugens bistand kunne grevene ikke regne med å motstå Valdemars angrep. De gikk derfor med på hertugens betingelser. I slaget ved Bornhøved 22.07.1227 førte Albrecht den venstre fløy.

Etter at Agnes døde var han gift ytterligere to ganger.

Han var den egentlige grunnlegger av hertugdømmet Lauenburg.[124]

123 Wikipedia.

124 Politiken's Danmarks Historie, Bind 3 (1969), side 481. Dansk Biografisk Leksikon, Bind 12 (1937), side 153. Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1115. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 20, 23.

Albrecht I av Sachsen i tresnitt fra ca. 1550 (Wikipedia).

Det råder uenighet om hvem som var mor til Albrecht I av Sachsen.

Tysk Wikipedia angir at Albrecht var fra hans 1. ekteskap med den danske prinsessen Brigitte, datter til kong Knut V Magnusson av Danmark. Samtidig føres imidlertid tysk Wikipedia Juidth som datter til Mieszko III den Gamle i dMieszko III'sbiografi!

Engelsk Wikipedia angir på sin side at Albrecht var fra hans 1. ekteskap med Judith (Jutta) (* før 1154 - † etter 12.12.1201), datter til Mieszko III den Gamle av Polen.

Svensk Wikipedia stemmer overens med engelsk Wikipedia.

Fra dansk Wikipedia (oversatt):

«Knud antas å være far til en rekke barn, men det er ikke sikkert at noen av disse er med dronningen som mor. Mange av de antatte barna, oppført i forskjellige kilder, er imidlertid enten ganske utrolige eller ganske enkelt umulige (kronologisk sett eller på annen måte). Albrecht er ikke blant de tre gjenværende aksepterte, antatte eller mulige barna!»

Ut fra ovenstående har jeg kommet til at hans mor må ha vært Judith av Polen, datter til Mieszko III den Gamle av Polen.

Fra svensk Wikipedia (oversatt):

«Albrecht I av Sachsen (* ca. 1175 - † 08.11.1261), hertug av Sachsen 1212-1261, hertug av Albingen fra 1226, regent over markgrevskapet Meissen 1217-1230.

Hans foreldre var hertug Bernhard III av Sachsen (* ca. 1140 - † 1212) og Judith (sannsynligvis) av Polen († 1201/1202).

Hertug Albrecht I støttet inntil sluttet keiser Otto IV mot stauferne og bekjempet fremfor alt staufernes mann, erkebiskop Albrecht av Magdeburg. I disse slagene tapte hertugen blant annet Staßfurt. Ved keiser Ottos død i 1218 gikk hertug Albrecht over til den staufiske keiseren Frederik II og fikk sine grevskaper, rettigheter og fogderier bekreftet av ham.

Albrecht bodde flere ganger i Italia. I 1226 ble han valgt til hertug av Albingen, og derfor ble han trukket inn i Holstein-Schauenburgs krig mot Danmark. Albrecht deltok i slaget ved Bornhöft sør for Kiel 22.07.1227 og brøt den danske stormaktens posisjon. Han gjenvant deretter Lauenburg-Ratzeburg sammen med området Hadeln. Det saksiske kravet om overhøyhet over Holstein-Wagrien, Schwerin, Dannenberg og Lübeck ble sikret. Fra sine welfiske motstandere vant hertug Albrecht fogderiene Bergedorf, Hitzacker og Sachsenwald.

I 1228/1229 var hertug Albrecht sammen med keiser Frederik II i Jerusalem og formidlet i 1231/1232 fred mellom keiseren og sønnen kong Henrik VII. I 1240/1241 var Albrecht igjen i Italia. Deretter overga han imidlertid keiseren og anerkjente i stedet kronekreverne Willem av Holland og deretter (i 1257) Alfonso X fra Castilla.

I løpet av Albrecht tid hersket anarki i den saksisk-vestfalske regionen. Han vant grevskaper og besittelser i Engern. I noen kilder er Albrecht beskrevet som hertug av Engern, noe som må betraktes som en uoffisiell tittel. Kort før sin død delte Albrecht sitt land mellom sine sønner, hvorfra linjene Sachsen-Lauenburg og Sachsen-Wittenberg oppsto.

Ekteskap og barn.

Albrecht giftet seg 1. gang 1222 i Wien med Agnes av Østerrike (* 1206 - † 1226).

Paret hadde datteren

Jutta av Sachsen (* ca. 1223 - † 1267),

gift med kong Erik IV Plogpenning av Danmark (* 1216 - † 1250).

Albrecht giftet seg 2. gang tidligst i 1229 med Agnes av Thüringen (* før 1247).

Paret hadde følgende barn:
Elisabeth av Sachsen (* c. 1230 - † 1293 / 1306),
gift 1. gang med greve Johan I av Holstein († 1263),
gift 2. gang med greve Konrad I av Brehna († 1277/1278).
Jutta av Sachsen (* ca. 1240 - † 1287), gift med markgreve Johan I av Brandenburg († 1266/1267).
Mechthild av Sachsen († 1265), gift med greve Helmhold III av Schwerin († ca 1299).

Albrecht giftet seg 3. gang i 1247/1248 med Helene av Braunschweig-Lüneburg (†ød 1273).
Paret hadde følgende barn:
Johan I av Sachsen-Lauenburg (* 1249 - † 1286), hertug av Sachsen-Lauenburg.
Albrecht II av Sachsen-Wittenberg (* ca. 1250 - † 1298), hertug av Sachsen-Wittenberg.
Helene av Sachsen (* 1250/1253 - † 1309),
gift 1. gang med hertug Henrik III av Schlesien-Breslau († 1266),
gift 2. gang med greve Fredrik III av Nürnberg († 1297) .»[125]

(Barn VII:44, Far IX:173, Mor IX:174)

Gift 1222 med neste ane.

Barn:

Jutta av Sachsen. Født omkring 1223. Død før 02.02.1267. (Se VII:44).

VIII:88 fm fm fm mm

Agnes av Østerrike. Hertuginne. Født 1206. Død 29.08.1225.

Agnes av Østerrike (* 1206 - † 29.08.1225) var datter til Leopold VI den Ærefulle av Østerrike (* 1176 - † 1230) og Theodora Angolina av Bysants (* ca. 1190 - † 1246).

Fra svensk Wikipedia (oversatt):
«Hun var gift med Albrecht av Sachsen (* ca. 1175 - † 26.06.1261).

Albrecht og Agnes hadde datteren
Jutta av Sachsen (* ca. 1223 - † 1267),
gift med kong Erik IV Plogpenning av Danmark (* 1216 - † 1250).[126]

(Barn VII:44, Far IX:175, Mor IX:176)

Gift 1222 med forrige ane.

VIII:105 fm mf mf ff

Andres Simonssen Ståreim. Baglerhøvding. Født omkring 1184. Død 1218.

Fra Mogens Bugges «Våre forfedre»:
«Andres Simonsson (* ca. 1184 - † 1218). Ridder. Ble 1204 tatt med som gissel til Danmark av kong Valdemar. Kom hjem derfra 1218.
Kom i februar 1218 som baglerhøvding i kamp med Slittungerne ved Tønsberg, ble såret og døde ikke lenge etter.»[127]

Fra Lars Løbergs «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571»:
Andres (* ca. 1184 - † 1218) var sønn til Simon Kåresson († 1189) og Margreta (nevnt 1179 - 1189), datter til Arne Kongsmåg på Ståreim og dronning Ingrid Ragnvaldsdotter, enke etter Harald Gille († 1136).

Andres hadde sønnen
Gregorius (* ca. 1209 - † 1246), lendmann.

«Gregorius' far, stormannen Andres Simonsson, var sønn av den i sagaen omtalt som godsrike Simon Kåresson fra Orre på Jæren, noe som kan bidra til å forklare at Gyrid Andresdotter i 1291 var hjemmehørende i Stavanger bispedømme. Simon var i sin tur gift med Margrete, datter av Arne kongsmåg på Ståreim og den vidløftige Ingrid Ragnvaldsdotter, svensk fyrstedatter og norsk dronning.»[128]

Fra norsk Wikipedia:
«Andres Simonsson († 1218) var en baglerhøvding i borgerkrigstiden i Norge.
Han var sønn til Simon Kåresson († 1189), leder for vårbelgene, og bror til Filippus Simonsson, baglerkonge

125 Wikipedia.

126 Dansk Biografisk Leksikon, Bind 12 (1937), side 153. Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1125. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 20, 23. Wikipedia.

127 Mogens Bugge: «Våre forfedre», nr. 777.

128 Lars Løberg: «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571», side 70-71.

1207-1217.

Andres omtales først i Baglersagaene. Her fortelles det at Andres kom til broren Filippus i Tønsberg, og krevde hevn i form av bøter fra mennene som drepte deres far, Simon, i 1190. Filippus klarte imidlertid å snakke broen fra det, og ble dermed svært populær (Håkons, Guttorms og Inges saga, kapittel 46).

Andres dukker senere opp i Håkon Håkonssons saga i 1218, som en av baglernes høvdinger etter Filippus' død året før (Håkon Håkonssons saga, kapittel 28).

Våren 1218 kom opprørsgruppen slittungene til Tønsberg, og det ble et slag mellom dem og baglerne. Både Andres og Arnbjørn Jonsson, en av de andre baglerhøvdingene, ble skadet.

Kort tid etter døde Andres av sårene han fikk i slaget. Han ble gravlagt ved Hallvardskirken i Oslo (Håkon Håkonssons saga, kapittel 36-37).

Andres hadde sønnen
Gregorius Andresson (* 1209 - † 1246).

Gregorius ble senere gift med Cecilia Håkonsdatter, datter til kong Håkon Håkonsson (norsk konge 1217-1263).»[129]

Fra Snorre Sturlassons «Håkons, Guttorms og Inges saga»:

«46. Kong Philippus holdt nu sit rike i fred og ro. Hans bror Andres Simonssøn kom til ham fra Danmark, og kongen tok vel mot ham og gav ham store sysler. Andres mindtes, at Tunsbergmændene hadde dræpt hans far, og gav Torlak Ulvgestssøn, Ulv Svarte og alle, som hadde været med i slaget ved Bristeins, sak derfor. Da de spurte dette, søkte de hjælp og trøst hos kong Philippus. Kongen tok dem i forsvar og sa, at han hadde tilgit dem denne sak og lovet at holde dem fri derfor, dengang de tok ham til konge. Andres holdt paa, at siden de var sambaarne brødre baade paa fædrene og mødrene side, kunde kongen ikke negte ham landets lov og forholde ham hans ret til at ta bøter efter sin far likesaa vel som kong Philippus. Men kongen la slik hug paa bøndernes sak, at han tok fra sin bror de sysler, som han hadde git ham, og lot ham ikke ha mere end to mænd til sin tjeneste. Andres maatte da la det være, som kongen vilde. Kong Philippus blev meget vennesæl hos almuen, fordi han paa denne vis stanset denne store sak, som ellers vilde ha gjældt mange mænds liv og lykke.»

Fra Sturre Sturlassons «Haakon Haakonssøns saga»:

«28. Saasnart kongen og jarlen hadde læst brevet, gjorde de sig rede, saa fort de kunde, og hadde vel 40 skibe, og de fleste store. Jarlen og kongen hadde et skib sammen, som het "Ognarbranden" og var paa 25 rum. De fór østover efter Mariamesse fyrre og fik god bør. Baglerne var alle østenfor fjorden, da birkebeinerne kom til Viken. Disse var baglernes høvdinger: herr Andres, bror til kong Philippus, Ragnvald Hallkelssøn, søstersøn av kong Magnus, og Arnbjørn Jonssøn. Mange andre gode mænd var med baglerne. Biskop Nikolas og nogen sveitehøvdinger med ham hadde lagt sig helt nord i Luesund. Da kong Haakon og Skule jarl kom seilende øst i Viken, rodde biskop Nikolas dem imøte, og de traffes inde ved Rossanes. Det blev da sat grid mellem birkebeinerne og baglerne. Siden kom baglerne østenfra over fjorden, herr Andres, Ragnvald, Arnbjørn og mange andre. De la sine skibe ved Gunnarsbø og gik derfra til byen. Møtet mellem dem stod i Mariakirken i Tunsberg. Der blev det nu samtalt om mange saker mellem baglerne og kong Haakon og jarlen. Baglerne bød sig til at gaa Skule jarl til haande, naar de fik ha slik hæder, som de før hadde hat. Baglerne krævde ogsaa den del av landet, som de i forveien hadde, og sa, at de ikke let kunde tro birkebeinerne for det gamle fiendskaps skyld. Men tilslut blev det avgjort, at baglerne den vinter skulde ha halvdelen av de sysler, som Philippus før hadde hat, og at de fra begge sider skulde sende mænd nord til erkebiskopen, og at han skulde stadfæste dette og sætte fred mellem dem næste sommer. Paa birkebeinernes vegne fór Gregorius Jonssøn og Dagfinn bonde, men av baglerne Eindride Bekkill og Grunde fehirde. Kong Haakon og Skule jarl satte mænd i de sysler, som faldt til dem i Viken. Siden blev det stevnt Haugating, og der blev det git Haakon kongsnavn. Derefter sendte kongen og jarlen størstedelen av hæren nordover. Men selv fór de øst over Folden og holdt Borgarting og derfra til Stovn i Vetta herred og holdt ting der, og videre til Hornbore ting, og helt øst til Elvebakken. Paa alle disse ting blev det git Haakon kongsnavn, og folk i hele Viken utredet fuld almenning med god vilje og gaver ovenikjøpet. De sat en lang stund i Konungahella om høsten.»

«36. Da de birkebeiner, som var i Viken, spurte, hvad slittungene tok sig til, steg de straks ombord paa sine skibe og fór sydover for at lete efter dem [1218]. Deres sveitehøvding var Guttorm Gunnessøn, Lodin Paalssøn, Lodin Gunnessøn, Hallvard Bratte, Ivar Utvik, Karl Svange; der var ogsaa baglerne Andres og Arnbjørn. Da de kom syd i Viken, fik de høre, at slittungene hadde faret til Halland. De stevnte da sydpaa efter dem og fandt dem et sted, som heter Bardafjord. Slittungene visste ikke av noget, før skibene kom sættende ut for havnen. De løp straks op paa land og flygtet unda. Birkebeinerne og baglerne tok deres skibe og alt, som var ombord paa dem, men ingen folk.»

«37. Ikke længe efter la herr Andres sig syk. De saar, han hadde faat paa Gunnarsbø, gik op og tok til at svulme op og trutne. Da han kjendte, at det led mot enden, lot han skrive et brev til Skule jarl; i det stod venskapsord som de, de før hadde talt med hverandre. Han sendte ogsaa jarlen sverdet Skarde og et guldlagt skjold. Litt efter døde herr Andres. Hans lik blev flyttet til Oslo og jordet i Hallvardskirkegaarden. Folket sørget meget over hans død.»[130]

(Barn VII:53, Far IX:209, Mor IX:210)

---

129 Wikipedia.

130 Snorre Sturlasson: «Håkons, Guttorms og Inges saga» og.«Haakon Haakonssøns saga».

Gift

Barn:

Gregorius Andressen av Ståreim. Død 1246. (Se VII:53).

VIII:123 fm mm mf mf

Skule Baardsson av Norge. Født omkring 1189. Død 24.05.1240 ved Nidaros. Gjentakelse, se side 109.

VIII:124 fm mm mf mm

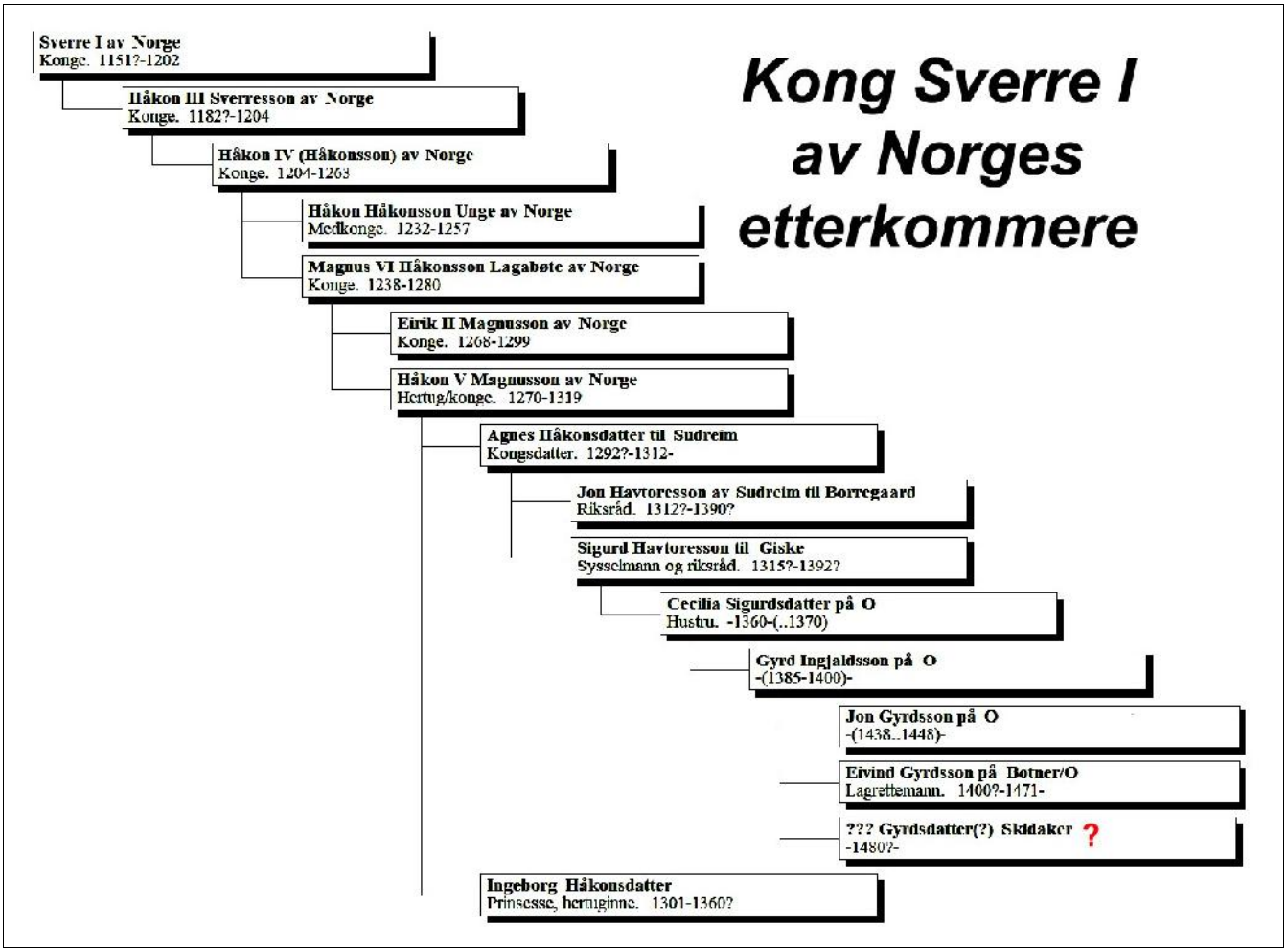
Ragnhild ???. Levde mellom 1200 og 1247. Gjentakelse, se side 115.

Generasjon IX

IX:161 fm fm ff ff f

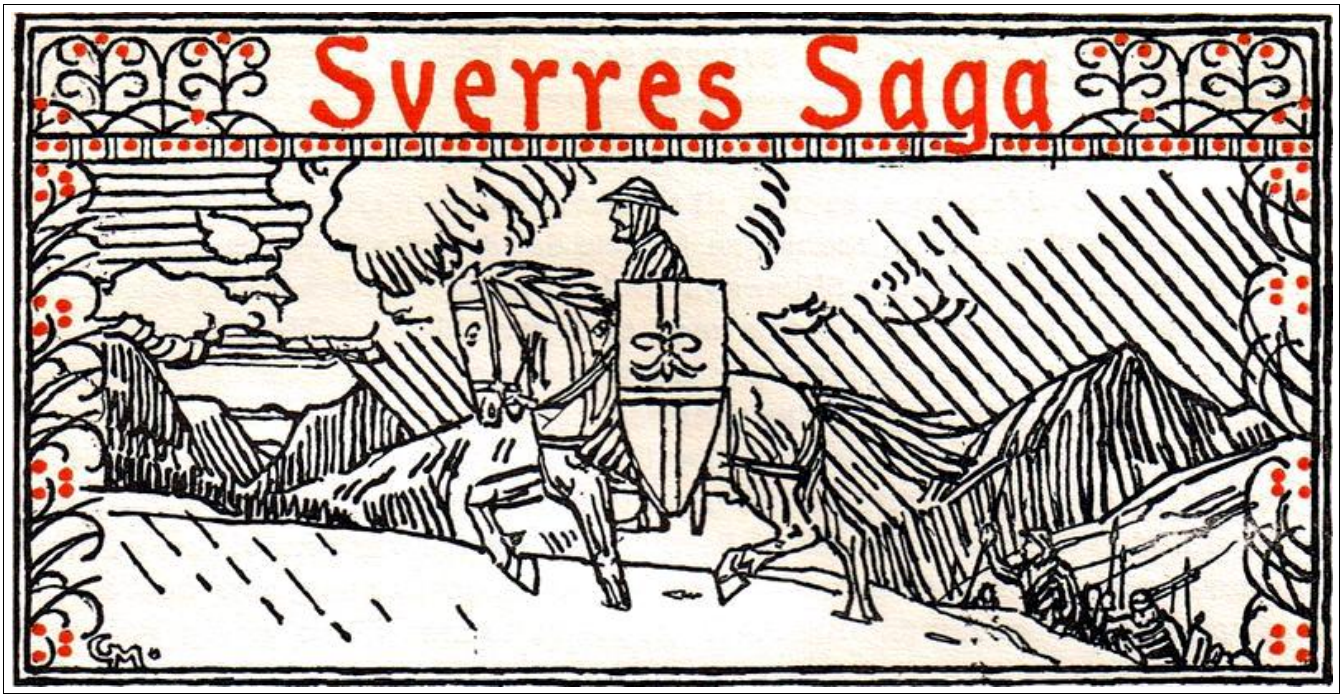
Sverre I av Norge. Konge. Født omkring 1151. Død 09.03.1202 i Bergen.

Konge av Norge 1184 - 1202.

Kong Sverre dominerte den politiske og militære scenen i Norge gjennom hele sin 25-årige aktive periode. Norges sentrale politiske historie i denne epoken er Sverres historie. Om Sverre vet vi mer enn om noe annet norsk middelaldermenneske. Likevel har historikerne aldri blitt lei av å stille spørsmålet: Hvem var Sverre? Med dette har de ment: Hvem var han sønn til? Det kan vi aldri få sikkert svar på, og det kunne være fristende å si at det kan være det samme; men det ville være galt. For å forstå Sverre, er det nødvendig å drøfte spørsmålet. Og det er nødvendig for å forstå tiden.

Først et riss av det man med sikkerhet vet om Sverre. Han dukket opp i Norge i 1176. Straks etter, i 1177, slo han seg i lag med birkebeinene. Det var den profesjonelle krigerflokken som hadde fulgt den nyss falne kong Øystein Møyla. Sverre sa seg å være sønn av kong Sigurd Munn, ble leder for birkebeinene og tok straks kongsnavn. Etter det hadde han stor fremgang, men oppnådde aldri å bli uomtvistet eller ubestridt enekonge.

Titelfrise til Sverres saga (1914-utgaven).

Om Sverres opphav vet vi det han selv fortalte, det som er nedskrevet i den sagaen som ble forfattet eller i hvert fall påbegynt i hans egen levetid. Etter denne fortellingen skulle han være født i Norge i 1151. Hans mor var en vestlandsk kvinne som hette Gunhild. Hun var gift med Unas kammaker, som ble holdt for å være far til Sverre. Bror av Unas var Roe, som ble biskop på Færøyene i 1161. Sverre ble sendt til fostring hos Roe, 5 år gammel. Der ble han opplært og viet til prest.

Sverre vil så ha det til at Gunhild på sine eldre dager kom i anfektelse over Sverres unnfangelse. Hun reiste til paven i Roma og skriftet. Paven påla henne å fortelle Sverre at han i virkeligheten var sønn av Sigurd Munn. Og i 1175 reiste hun til Færøyene og fortalte Sverre at han var kongssønn.

Av denne historien er noe etter alt å dømme rett, blant annet det som sies om morsætten, oppfostringen og prestevigselen. Noe er påviselig galt, som når det sies at Roe var bisp da Sverre var 5 år; det ble han minst fem år senere. Resten av historien er mer eller mindre utrolig, uten at det er mulig å føre definitivt bevis. Noen av de viktigste forhold som gjør historien usannsynlig skal nevnes:

Kong Sigurd Munn var født i 1133, eller meget kort før. Han kan da neppe ha satt barn til verden før tidligst i 1148-49. Etter sagaens opplysninger skal Sverre ha vært presteviet før 1175. Etter kirkeretten skulle han da ha vært minst 30 år, eller født før 1145, da Sigurd Munn var 12 år gammel. Når ikke dette alene feller Sverres sak, er det fordi kirkeretten kan ha vært brutt.

Utrolig tvers igjennom er Roma-ferden til kammakerens kone, pavens personlige inngripen og det pålegg han skal ha gitt henne. Det minste her er at i Roma oppholdt det seg på denne tid ingen pave. Den paven som den norske kirken holdt seg til, Alexander III, oppholdt seg lenger sør i Italia, i Agnani, Segni og Frentino. Viktigere er at 10 år tidligere hadde kirken i Norge fått innført den regel at bare ektefødte kongssønner hadde arverett til kronen. Pavelig medvirkning til å få flere kongelige bastarter fram i lyset er derfor meget usannsynlig, mildt talt.

Flere av de urimelige trekk i Sverres historie skal ikke omtales. Det er ikke nødvendig. For det viktige er at det overhodet ikke finnes noen grunn til å tro at Sverre skulle være sønn til Sigurd Munn. Heller ikke Sverres påstand gir noen slik grunn. Videre er det ikke noen grunn til å mene at Sverre selv på noen måte kan ha kommet til å tro at han var kongssønn, slik enkelte har hevdet. Og slett ikke er det grunn til å mene at en bevisst forfalskning fra Sverres side skulle være merkelig, eller kaste uheldig lys over Sverres moral. Iallfall ikke om man måler Sverre med den eneste rimelige målestokk, den praksis man finner hos tidens respektable folk. Og det er den som belyser både Sverre og tiden.

I borgerkrigenes mylder kan man, senest fra 1130-årene, merke fremveksten av to hovedgrupperinger blant de verdslige stormennene. Den ene hadde søkt fremgang ved oppslutning om kong Sigurd Jorsalfares etterkommere. Den andre støttet Harald Gille og hans avkom. Fra først av fantes det ikke klare geografiske skillelinjer mellom stormannsgrupperingene. Etter sagaen hadde likevel allerede Magnus Blinde, sønn til Sigurd Jorsalfare, sine fleste tilhengere i Trøndelag.

Etter Magnus Blindes katastrofale nederlag i 1135 og fall mot Harald Gilles sønner i 1139, var oppslutning om Sigurd Jorsalfares linje foreløpig blitt umulig. Stormennene var henvist til å danne grupperinger omkring Harald Gilles sønner. Det vokste frem en stormannsgruppering med trøndersk tyngdepunkt omkring de to Harald-sønnene Sigurd Munn og Øystein. En annen gruppering samlet seg om deres bror Inge Krokrygg. Den siste var mest knyttet til Viken og Vestlandet.

Den ledende mann innen Inge-partiet ble i 1161 den sørvestlandske lendmannen Erling Skakke, etter at både kong Inge selv og hans fremste mann, Gregorius Dagsson, var falt. Erlings fem år gamle sønn Magnus, dattersønn til Sigurd Jorsalfare, legemliggjorde muligheten for å forene det nyere Inge-partiet med de tradisjonelle krefter som ennå

helst støttet Sigurd Jorsalfares etterkommere. Slik ble lendmannssønnen Magnus i en prekær situasjon tatt til konge i 1161, og det skjedde med kirkens tilslutning.

I 1176 dro Sverre til Norge for å kreve sin rett til tronen. I Sverige ble han og endel av Birkebeinerne mottatt av jarlen Birger Brosa. Etter Øystein Møylas død ble Sverre nytt kongsemne for birkebeinene.

For noen har Sverre fremstått som en politisk fornyer, i noen tilfeller nærmest som revolusjonær - den nasjonalromantiske oppfatningen av Sverre som kongen «som talte Roma midt imot», er sågar nedfelt i vår nasjonalsang. Andre har villet nedtone Sverres personlige betydning for en utvikling som ville ha kommet i alle fall. Noen har ment at Sverre var den kongeætlingen han ga seg ut for. Sverre selv opplyser at han var sønnen til Sigurd Munn og en kvinne fra Vest-Norge. Andre har ment at han ikke var kongesønn, men at han trodde det selv, da han ellers ville være psykologisk uforståelig. Et tredje syn er at sett i forhold til sin samtid, ville det ikke være oppsiktsvekkende om Sverre bevisst ga seg ut for å være noe han ikke var. Falsknerier var akseptable dersom de hadde et rettferdig formål. For kirkens menn gjaldt det å fremme Guds sak - om nødvendig ved hjelp av falske dokumenter. På Sverres tid grasserte forfalskninger av både dokumenter, relikvier og litterære verker.

Det var alliansen omkring Magnus, nå 21 år gammel, hans aldrende far Erling jarl og kirkelederen erkebisp Øystein, som automatisk ble Sverres fiender da han reiste merket i 1177. Alliansen var nå blitt formidabel, den omfattet det meste av landets eldgamle aristokrati.

Da Sverre kom til Norge, var situasjonen altså den at den regjerende kongen var kommet til makten gjennom åpent brudd på århundrelang sedvanerett. Han var bare lendmannssønn, og hans far hadde i mellomtiden drept en rekke kongssønner. Siden ingen kongssønn åpenbart var i stand til å ta opp kampen mot tronraneren og gjennomføre Gudsordning når det gjaldt kongearven, ville Sverre kunne betrakte seg som eller opptre som Guds redskap i så måte. At Sverre var prestelærd, gjør en slik tanke ikke mindre sannsynlig. Han var oppfostret hos biskopen på Færøyene og hadde gått i prestelære der. Ellers er Sverres beretning mindre troverdig. Historikerne er imidlertid samstemte om at Sverres begavelse og personlige egenskaper må ha vært utenom det vanlige.

«Grýlas» beretning om Sverres par første år har preg av legende og eventyr etter mønster av tidens helgenbiografier. Det var utelukkende Sverres fortjeneste at birkebeinerne i den første tiden utholdt slit og savn, og at de kunne seire over mangedobbel overmakt. Sverre hadde sin styrke fra Gud. At han lyktes, viste at han var Guds utvalgte til kongegjerningen.

Sverres taktikk den første tiden virker imidlertid plausibel, med stadige streiftog mellom landsdelene og overraskende angrep på byer og sentrale bygder under fiendens kontroll. Gjennom slik geriljakrig kunne han underholde, trene og øke sin hær.

Kontroll over Trøndelag var trolig Sverres første mål. I denne landsdelen var det uvilje mot Erling Skakke og de krav på ytelser han stilte. Våren 1177 beseiret Sverre lendmennene til Magnus og bymennene i Nidaros og ble kongehyllet på Øyratinget den 13.03.1177. Året etter ble han slått av bymennene og erkebispens folk utenfor byen, men høsten samme år inntok han Nidaros og kunne for første gang sitte vinteren over i byen.

Forsommeren 1179 kom Erling Skakke og kong Magnus nordover med en stor flåte. Birkebeinerne rømte Nidaros, men kom overraskende tilbake 19. juli. På åkeren Kalvskinnet utenfor byen falt Erling, 10 lendmenn og nærmere 60 hirdmenn. Magnus og en del av hæren slapp unna sjøveien, men storparten av flåten falt i Sverres hender.

I Sverres saga er slaget på Kalvskinnet det store vendepunktet i hans kamp om kongemakten. Sverre var nå noe mer enn en flokkhøvding og ble i vide kretser regnet som konge. Sagaen lar ham før slaget love sine menn rang og rettigheter etter de motstanderne de felte. Selv om dette løftet ikke kunne holdes fullt ut, er det utvilsomt at mennenes samfunnsstilling ble vesentlig bedre. Birkebeinerflokken fikk en annen sammensetning etter slaget, da den fikk tilsig av trønderske bønder og høvdinger. Sverre hadde dertil vunnet et tilfluktssted og utgangspunkt for videre militære operasjoner. Etter at Sverre hadde satt seg fast i Nidaros i 1178, fant da også erkebiskop Øystein forholdene i byen uholdbare. Han forlot sitt bispesete og fulgte kong Magnus til i 1180, da han dro i landflyktighet til England.

Sverre hadde fotfeste i Trøndelag, men kong Magnus hadde støtte fra resten av landet. Sverre var aldri trygg på Vestlandet så lenge Magnus levde, og i Viken ikke engang etter Magnus' død. Også landets biskoper var mot Sverre, og Magnus kunne i tillegg hente støtte fra sin slektning kong Valdemar den Store i Danmark. Det er derfor forståelig at Sverre to ganger - i 1180 og 1181 - tilbød Magnus riksdeling. Det er også forståelig at Magnus avslo så lenge han oppfattet seg som den overlegne.

Striden mellom Sverre og Magnus var bitrere og mer omfattende enn de tidligere tronstridighetene. Landsdeler ble mobilisert mot hverandre gjennom årlige leidangsutbud. I første rekke kjempet man om Bergen og Trondheim - partenes økonomiske, administrative og militære sentre.

De nærmeste årene etter Erling Skakkes fall var preget av dramatiske skiftninger og strategiske forflytninger fra partenes side. Etter et stort sjøslag utenfor Nordnes i Bergen, der Sverre klarte seg best, søkte partene helst å ta kontroll over motstanderens områder når han var opptatt på annet hold, og å utnytte dem økonomisk gjennom skattlegging og plyndring. Men sommeren 1183 gjennomførte Sverre et overraskelsesangrep mot Bergen, noe som forbedret hans stilling vesentlig. Han angrep om natta og drev motstanderne på vill flukt, slik at flåten deres falt i Sverres hender. Magnus søkte støtte i Danmark.

Erkebiskop Øystein var nettopp kommet tilbake fra England, trolig fordi Magnus hadde hatt fremgang året før. Etter sjøslaget i Bergen valgte han likevel å forlike seg med Sverre for å kunne vende tilbake til erkesetet. Her drev han arbeidet med å reise den nye Olavskirken og å bygge ut den norske kirkeorganisasjonen. Noe vennskap mellom ham og Sverre var det likevel aldri tale om.

Sverre satte «syslemenn» over Vestlandet og dro til Nidaros for vinteren. Syslemennene ble i løpet av

borgerkrigstiden kongens fremste ombudsmenn i et område - en «sysle» - og var, i motsetning til lendmennene, ofte uten personlig tilknytning til området. Dette stilte dem friere til å gjennomføre kongens politikk enn om de hadde hatt personlige hensyn å ta. Sogningene reagerte på syslemennenes harde økonomiske krav og drepte dem i Lusakaupang i Sogndal. Over påske 1184 kom derfor Sverre nordfra for definitivt å slå ned motstanden på Vestlandet. Han var i ferd med å terrorisere sogningene da han for én gangs skyld ble overrumplet av kong Magnus, som kom seilende inn fjorden. Han var kommet til Viken fra Danmark på vårparten og hadde fått tilslutning av folk langs hele kysten.

Sverre lå ved Fimreite med 14 skip mot Magnus' 26, og 15. juli stod slaget. Sverres taktiske evner førte igjen til seier, og Magnus falt sammen med flere lendmenn. Denne seieren skaffet Sverre fotfeste på Vestlandet.

Tatt i betraktning Sverres utgangspunkt kan det virke overraskende at han kunne beseire sine motstandere. Han hadde en formidabel maktkonsentrasjon mot seg, kirken og det store flertall av lendmennene under ledelse av Erling Skakke og Magnus Erlingsson. Noen avgjørende hjelp utenfra var det ikke tale om, selv om slekts- og ekteskapsforbindelser østover ga ham tilfluktssteder i de vestsvenske grenseområdene.

Men selv om det store flertall av de verdslige aristokratene stod på Magnus' side, fantes det i 1177 likevel en stormannsgruppe, knyttet til Trøndelag, som så med motvilje på monopoliseringen av kongemakten og de kongelige inntektene som det gamle ingepartiet prøvde å få i stand rundt kong Magnus. Disse kom til å støtte Sverre.

Det verdslige aristokratiet var heller ikke lenger en fullt så farlig motstander som det tidligere hadde vært. Det gamle båndet mellom disse toppene og det gamle bondesamfunnet var i ferd med å løsne. Etter 40 års krig var ikke lendmennenes lokaltilknytning like fast som før. Det var ikke etablert nye bånd mellom bondesamfunnet og aristokratene i den nye funksjonen de hadde som kongens og kirkens ombudsmenn - gjerne i andre landsdeler enn de kom fra.

Viktigst for seieren over Erling og Magnus var utvilsomt Sverres politiske og militære begavelse. Som feltherre var Sverre sine motstandere overlegen. Han søkte alltid å ligge et hakk foran motstanderne ved å legge vekt på egen etterretningstjeneste og å ødelegge motpartens. Han sørget for å omgi seg med en velutstyrt profesjonell elitestyrke, og han lot bygge de første stenborgene i Norge - Sion (Sverresborg) ved Nidaros og Sverresborg i Bergen.

Sverre var sine motstandere overlegen også med hensyn til taktikk, disiplin og kampledelse. I tillegg til den tradisjonelle «svinefylkingen» som var vanlig i landstrid - en tett formasjon som gjorde det vanskelig å stikke av fra slaget, men som var lite smidig - brukte Sverre småflokker som sloss hver for seg og angrep der det passet best. Individuelle ferdigheter fikk da større spillerom.

Til sjøs pleide man å binde sammen fire-fem skip, en parallell til svinefylkingen, og legge disse i en rekke ved siden av hverandre. Fordelene og ulempene ved dette var de samme som ved svinefylkingen. Manøvreringsmulighetene var små. Sverre derimot lot sine skip operere fritt. De hadde da intet å frykte fra de sammenbundne motstanderskipene, og de kunne angripe der de gjorde størst skade. Dette forutsatte imidlertid at hvert av Sverres skip var motstandernes overlegne. Han la derfor vekt på å ha store skip med høye sider.

En annen forutsetning var Sverres personlige ledelse av kampen. I motsetning til gammel taktikk, der lederen skulle stå fremst i striden og inspirere sine menn gjennom personlig mot og kampvilje, drev Sverre rasjonell kampledelse. Han sørget for å ha oversikt over slagets gang og satte inn sine tropper der det var mest påkrevd. Dessuten holdt han tale foran store slag, med løfter og oppmuntring til sine menn. Sverres ry som feltherre kan etter hvert ha blitt et viktig våpen i seg selv, både når det gjaldt å inspirere egne menn, og når det gjaldt å demoralisere fienden.

Endelig synes det å ha vært særlig på tre områder Sverre søkte å skaffe seg en maktbasis i kampen om kongemakten. For det første samlet han om seg, som Sigurd Munns angivelige sønn, den tilsidesatte og misnøyde stormannsgruppe som hadde fulgt Sigurd Munn og Øystein i opposisjon mot Inges parti. For det andre åpnet han muligheten for menn av lavere ætter til å rykke inn i de posisjonene som de gamle stormennene hadde sittet i før de ble ryddet av veien. I talen før slaget på Kalvskinnet lovte han at den som drepte en lendmann, selv skulle bli lendmann, og at den som drepte en hirdmann, selv skulle bli hirdmann. For det tredje forsøkte han øyensynlig, særlig i Trøndelag, å skape seg en bredere basis ved å støtte bøndenes motstand mot de nye og harde økonomiske kravene fra kirken i form av tiende, peterspenger, bot for flere typer forbrytelser, økte bøter og bøter etter full sølvkurs, det vil si at man i stedet for å betale bøtene med mynt som inneholdt 50 prosent sølv, nå skulle betale det dobbelte.

Alt før slaget ved Fimreite ble det inngått et slags forlik mellom erkebiskop Øystein og Sverre. Øystein konsentrerte seg om indre organisering av kirken og byggearbeidene på Nidarosdomen. Men Sverre oppnådde neppe mer enn motvillig nøytralitet fra Øysteins side. Dette fremgår av at Øystein som sin etterfølger utpekte Sverres verste motstander blant biskopene, stavangerbispen Eirik Ivarsson. Eirik var en nidkjær gregorianer som stod fast på kravet om kirkens frihet, og han hadde fulgt Magnus i direkte strid mot Sverre. Selv om Sverre stod mot Eirik, bøyde han seg for valget da erkebiskop Øystein døde i 1188. Eirik dro til paven og kom året etter vigslet tilbake. Det kom snart til åpen konflikt mellom ham og Sverre.

I Sverres strid med kirken var det to komponenter. Den ene var en kamp for å bevare og gjenvinne kongens kontroll med kirken. På samme måte som kongene i andre land i Europa på denne tiden (jf. Henrik II og Thomas Beckett i England) grep Sverre inn mot de vidtgående kravene om selvstyre og samfunnsmakt som kirken hadde reist. Den andre komponenten var en situasjonsbestemt kamp forårsaket av Sverres spesielle stilling. I og med at han reiste tronkrav i strid med kirkens kronete konge, måtte Sverre få kirken til fiende.

Det striden særlig kom til å stå om, var de rettighetene kirken hadde fått under Magnus Erlingssons kongedømme, eller til dels allerede ved opprettelsen av erkebispesetet i 1152-53. Dette gjaldt flere hovedspørsmål. Viktig var spørsmålet om kirkens innflytelse ved kongevalg, slik denne fremgår av tronfølgeloven av 1163. Sverre hadde ikke noe valg når det gjaldt å forkaste denne loven, etter den hadde han intet krav på tronen. Når han forkastet loven,

innebar dette samtidig at Magnus Erlingssons kongedømme var ulovlig, og dermed også de rettighetene kirken hadde fått av ham.

Også spørsmålet om innsettelse i kirkelige embeter, særlig bispeembeter, måtte skape strid. Biskopene var fyrster med svære inntekter og betydelig makt også rent militært, da de hadde privat huskarfølge som en verdslig stormann. Bispeembetene var ettertraktet blant menn av høy byrd og blant menn i kongens tjeneste. Kontroll over innsettelse i disse embetene var derfor ett av de betydeligste maktmidlene kongen hadde. På denne måten kunne han belønne trofaste tjenere og knytte politiske bånd med mektige menn og ætter. Etter den eldste ordningen ble da også biskopene utpekt av kongen. Men senest under Magnus Erlingsson var prinsippet om frie kirkelige valg blitt anerkjent.

Spørsmålet om «patronatsretten» var også egnet til å skape konflikt. Patronatsretten, retten til å eie kirker og å tilsette prester ved de kongelige egenkirkene eller kapellene, hadde betydning for kongens mulighet til å styre effektivt. De geistlige ved disse kirkene var i stor grad å betrakte som kongens forretningsdyktige menn; de var lese- og skriveføre, og for Sverre ville det være utålelig at fiendtligsinnete biskoper skulle bestemme hvilke geistlige tjenere kongen skulle ha.

Kravet om kirkens domsrett innebar at geistlige i prinsippet skulle dømmes av kirkens domstoler. Disse domsstolene skulle dessuten dømme legfolk i åndelige saker, det vil si i saker som gjaldt brudd på kirkens bud, og delvis også i saker som gjaldt kirkens økonomiske rettigheter. Under Magnus hadde kirken reelt fått en viss jurisdiksjon i klerkemål. Men etter de gamle norske landskapslovene var det de ordinære, verdslige tingene som skulle dømme i alle slike saker. Sikkert er det at Sverre nektet å anerkjenne kirkens domsrett i den grad kirken selv ønsket. Dette var ikke minst et økonomisk spørsmål, da bøtene var blant de viktigste offentlige inntektene. Slik kom det altså til å stå strid om kirkens rettsmyndighet.

Sverre ville dessuten begrense størrelsen på erkebiskopens militærstyrke. Etter gammel lov skulle erkebispen dra omkring med kun 30 mann. Når Sverre innskjerpet dette, kan det også ha vært for å spare bøndene for utgifter og derigjennom skaffe seg økt popularitet. Erkebispefølget skal nemlig ha vært på hele 90 mann.

Enda et stridsspørsmål gjaldt kroningen av Sverre. Han hadde banet seg veien til kongemakten ved hjelp av sverdet. Men enhver makthaver, likegyldig i hvor høy grad han bygger sin stilling på makt, vil ha et behov for å søke legitimitet. Kroningen, som for første gang i Norge og Norden fant sted da Magnus Erlingsson ble kronet i 1163 (eller 1164), ga kongen en styrket, oververdslig legitimitet. Kroningen symboliserte Guds godkjennelse av kongen. Sverre hadde flere meget sterke grunner til å forsøke å bli kronet. Viktigst var kanskje at kroningen måtte utføres av kirkens representanter. Kirkens menn fikk derfor, på grunn av den gud-anerkjente stilling kroningen medførte, større vanskeligheter med åpent å motarbeide ham som kronet konge. Kroningen av Sverre ble møtt med argumenter som at han hadde brutt sitt presteløfte, og at han var bigamist.

Erkebiskop Eirik nektet å krone Sverre uten pavens tillatelse, noe som kan ha utløst den åpne striden mellom partene. Sverre kunne ha flere grunner for å ønske kroning; styrket legitimitet, styrket stilling overfor andre kongsemner som etter hvert dukket opp, og dersom kirkens representanter kronet Sverre, kunne de vanskelig motarbeide ham.

Striden førte til at at erkebiskop Eirik forlot erkestolen i 1190 og søkte tilflukt hos erkebiskop Absalon i Lund. Begge parter appellerte til paven, men på grunn av paveskifte i 1191 gikk det fire år før kurien tok stilling i striden. I mellomtiden opptrådte Sverre som kirkens leder i Norge. På et riksmøte i Bergen i 1194 fikk han vigslet sin engelskfødte hirdprest Martin til biskop i Bergen og lot seg krone av bispekollegiet med biskop Nikolas av Oslo som leder av seremonien. Nikolas gjorde dette truet på livet, ifølge sagaen fordi han hadde støttet «øyskjeggenes» opprør på Orknøyene mot Sverre året før.

Like etter stilte pave Celestin III (1191-98) seg på erkebiskop Eiriks side i striden. Han stadfestet både den norske kirkes rettsstilling i samsvar med nyordningen av 1152-53 og innrømmelsene og reformene fra kong Magnus' tid. Den pavelige bullen endte med trussel om ekskommunikasjon av den som trosset disse bestemmelsene. I henhold til dette lyste Eirik Sverre i bann. Paven lot bannlyse biskopene som hadde kronet Sverre, og Eirik kalte dem til seg til Lund. Senest i 1199 hadde alle de andre norske biskopene også forlatt landet og sluttet seg til erkebiskopen i Danmark. Om de ikke hadde gjort dette, ville de blitt bannlyst av en ny pave, Innocens III.

Sommeren 1196 reiste biskop Nikolas «baglerflokken» («bagall» = bispestav) mot Sverre i samråd med erkebiskop Eirik. Nikolas var sønn av Harald Gilles tidligere dronning Ingrid og følgelig Inge Krokryggs halvbror. Inge ble kongehyllet på Borgarting samme år. Baglerne behersket Viken og Opplandene (første baglerkrig 1196-1202).

Nikolas opptrådte de følgende årene som politisk og militær leder av baglerflokken. Den kirkelige motstanden mot Sverre var med dette knyttet sammen med en verdslig reisning som etter hvert samlet alle Sverres motstandere i Norge. Sverres saga forteller at Sverre ble løst av bannet gjennom pavebrev. At disse brevene var falske, fremgår av et ekte brev fra pave lnnocens III (1198-1216), som også befalte de norske biskopene å «lyse interdikt», forbud mot kirkelige tjenester, over de landsdelene som støttet Sverre. Sverre var i bann til sin dødsdag.

Etter at birkebeinene hadde beseiret heklungene i 1184, tok kuvlungene opp kampen. Jon Kuvlung, angivelig sønn til Inge Krokrygg, ble kongehyllet på Haugating i 1185 og styrte i Viken inntil han falt i et slag mot birkebeinene i Bergen i 1188. Tre mindre reisninger på Østlandet i årene 1189-91 - Sigurd Brennas flokk 1189, vårbelgflokken 1189-90, breiskjeggflokken 1190-91, hver med sitt kongsemne - ble slått ned av bønder og bymenn i Viken. Deres kongsemne, Sigurd, angivelig sønn av Magnus Erlingsson, ble kongehyllet på Haugating. Øyskjeggene satte seg fast på Vestlandet, men ble beseiret av birkebeinene i et slag ved Florvåg ved Bergen i 1194, der Sigurd falt.

Til tross for flere reisninger mot Sverre var tiåret 1184-93 det roligste i Sverres kongstid, og han brukte det til å befeste sitt kongedømme. Et tegn på dette er hans ekteskap med svenskekongens søster, Margret Eriksdotter. Det

lyktes ham også å styrke sitt herredømme på Vestlandet i den grad at hans fiender blant vestlandske storætter måtte fortsette kampen fra Viken. Viken ble dermed sentrum for baglerne og kampen mot Sverre.

Reisningene mot Sverre var ikke opprør mot en lovlig, anerkjent og veletablert regjeringsmakt. Det er tale om en kontinuerlig kamp om kongedømmet, der styrkeforholdet ofte var temmelig likt. Det er også lett å se kontinuitet fra Magnus Erlingssons parti og til de aller fleste flokkene som reiste seg mot Sverre. Det var de samme personene, ættene og grupperingene som gang på gang tok ledelsen i striden mot ham.

Sverres tre siste regjeringsår var preget av kraftig militær innsats for å knekke motstanden i Viken, men han lyktes ikke. Baglerne på sin side gjorde flere mer eller mindre vellykkete angrep på Sverres kjerneområder - Trondheim i 1197, Bergen i 1198.

Denne andre fasen av borgerkrigene skiller seg fra den første på flere områder. Mens striden om kongedømmets begrensete ressurser i første fase først og fremst var en personstrid, dannet det seg fra slutten av 1150-tallet mer eller mindre faste partigrupperinger. Det avgjørende her var at partene ikke ville underkaste seg motpartens konge, men satte opp kongsemner ved behov. Håkon Herdebrei var den første, Magnus Erlingsson den neste og viktigste. Partiene rundt disse går i hele perioden igjen under forskjellige navn, på den ene siden ingepartiet/magnuspartiet og baglerne, på den andre siden Håkon Herdebreis parti, sverrepartiet og birkebeinerne. Det kan videre se ut til at magnuspartiet representerte en begynnende aristokratisk samling rundt Magnus Erlingsson etter partiets seier i begynnelsen av 1160-tallet, ikke minst på grunn av Erling Skakkes lederskap og økte inntekter gjennom bøter, takket være styrket kongelig rettshåndhevelse.

Sverrepartiet hadde, selv med oppslutning av gamle aristokrater som ikke ville underkaste seg Erling Skakke, en annen sosial sammensetning. Det nye aristokratiet rundt Sverre besto av menn med lavere rang som under Sverre så sin sjanse til avansement. Oftest har dette vært personer fra sjiktene under det gamle aristokratiet, men kun unntaksvis var det tale om at folk fra lavere sosiale lag rykket opp i slike posisjoner.

I den første fasen av borgerkrigene ble striden ført av kongenes hird og stormennenes huskarer. Disse gruppene utgjorde kjernen av de stridende også i andre fase, der det skjedde en økt profesjonalisering av disse krigerne - særlig under kong Sverre. Men i denne fasen ble folket i mye sterkere grad trukket inn i striden ved at partene lot kalle ut leidangsflåten i de landsdelene de behersket. Man ble nå avhengig av disse styrkene for å kunne hevde seg.

Vi har vært inne på at det ikke synes å ha vært regionale motsetninger av betydning i den første fasen. Slike geografiske motsetninger opptrådte imidlertid etter 1160, særlig etter at Sverre dukket opp i 1177. Da borgerkrigene brøt ut, styrte kongene gjennom personlige kontakter blant stormennene rundt i landet og ved selv å være til stede. Kongen kunne imidlertid ikke være over alt, og tilslutningen var ikke like sterk i alle landsdeler. Det var begrenset hvor store områder kongene personlig kunne kontrollere. Kongene satte seg etter hvert fast i forskjellige landsdeler der de mobiliserte befolkningen.

I kystlandet var skip en forutsetning for kontroll. Vestlandet ble de etablerte kongenes landsdel fordi de der kunne skaffe seg stor flåte. Først når de hadde nådd en viss styrke, kunne opprørerne skaffe seg skip og utfordre makthaverne på hjemmebane. Men opprørsflokkene oppstod helst nær områder som lot seg erobre fra innlandet, det vil si i Trøndelag og Viken. I praksis var det svært vanskelig å beherske begge områdene samtidig. Disse landsdelene var derfor alltid på hver sin side i striden, og partidannelsen førte i løpet av perioden til at Trøndelag kom til å støtte Sverre, Viken hans motstandere. De regionale motsetningene oppstod altså som en følge av konflikten.

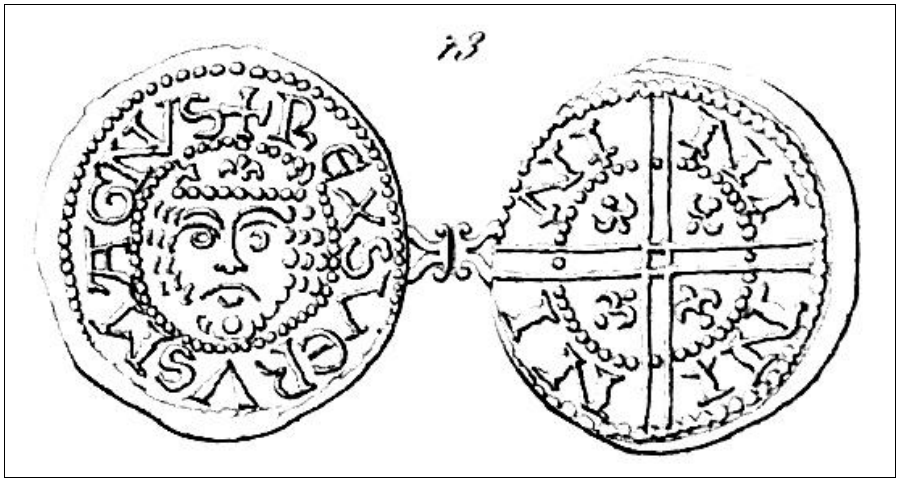
Da kirken valgte side i konflikten ved å krone Magnus Erlingsson, brakte dette en ideologisk komponent inn i striden. Denne kom til overflaten etter at Sverre trådte frem som tronkrever. Striden kom på dette planet for det første til å stå mellom på den ene side det tradisjonelle arvekongedømmet representert ved Sverre og på den andre siden kongedømmet av Guds nåde representert ved Magnus Erlingsson og støttet av kirken. For det andre stod striden om hvorvidt kirken skulle være en nasjonalkirke under kongens ledelse slik Sverre krevde, eller om den skulle være en frittstående, selvstyrt kirkeorganisasjon, en samfunnsmakt parallelt med kongemakten.

Under beleiring av en baglerflokk på Berget i Tønsberg ble Sverre syk. På senvinteren 1202 lå kong Sverre dødssyk i Bergen. Baglerkongen Inge Magnusson satt på Opplandene, og hans flokk behersket ellers hele kystlandet fra Stad til innløpet av Trondheimsfjorden. På sitt dødsleie var Sverre opptatt av de problemer og nye muligheter sønnen Håkon ville stå overfor etter hans egen bortgang. I et brev skal han ha rådet sønnen Håkon til forlik med kirken.

Sverre døde i Bergen 09.03.1202 og ble bisatt i Kristkirken i Bergen.

Samme år ble Inge felt av bønder på Helgøya i Mjøsa.[131]

131 Henning Sollied: Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter, NST Bind VIII (1942), side 263. Cappelen's Norges Historie, Bind 2, Bind 3 side 18f, 34-35, 83, 98-99, 139. Ole Georg Moseng, Erik Opsahl, Gunnar I. Pettersen og Erling Sandmo: Norsk historie I - 750-1537, Tano Aschehoug 1999, side 114-121. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 349. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 787. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 52.

For- og bakside av en mynt utsendt av Sverre. Teksten på forsiden lyder: REX SVERVS MAGNVS - «kong Sverrus Magnus», en latinisert form av kongens navn (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Sverre Sigurdsson eller kong Sverre (* ca. 1151 - † 09.03.1202) var konge av Norge i perioden 1177-1202.

Sverre ble født i Norge, men vokste opp i Kirkjubøur på Færøyene. Han må ha vært spesielt evnerik da Roe, biskopen på Færøyene, satte ham i prestelære. Ifølge sagaen skal Sverre ha fått høre av sin mor, Gunnhild, at han var sønn til kong Sigurd Munn. Dette regnes i dag som lite troverdig. Statusen som "kongssønn" ga imidlertid Sverre legitimitet til et mer storstilt prosjekt enn en karriere innen kirken. Han tok kontakt med den ledende opprørsflokken i landet, birkebeinerne. Disse stod uten høvding etter at Øystein Møyla hadde falt i slaget på Re. De tok Sverre til høvding og han viste seg raskt som en taktisk dyktig hærfører.

I løpet av kort tid fikk han seg selv hyllet som konge på Øyratinget, men det tok flere år før kongemakten endelig var sikret. De første årene var Sverre og birkebeinerne konstant i bevegelse. Flokken ble sett på som uromakere av allmuen og det var få som trodde de hadde noen sjanse til seier.

Motstanderen var kong Magnus Erlingsson og hans far, Erling Skakke. Magnus var dattersønn til Sigurd Jorsalfare og ble støttet av kirken, som ønsket en kontrollert arvefølge bygd på ektefødsler. Da Magnus døde i slaget ved Fimreite stod biskopene Nikolas Arnesson (Oslo) og Eirik Ivarsson (Stavanger, senere erkebiskop av Nidaros) fram som Sverres argeste motstandere. De reiste sin egen krigerflokk (baglerne) og fikk paven til å lyse kong Sverre i bann i 1194.

Striden med baglerne varte til Sverre døde på sotteseng i Bjørgvin (i dag Bergen) i 1202. Med en alder av omkring 50 år var han en av de norske kongene som levde lengst fram til da.

Sverres konflikt med paven og kirken.

Like etter at Sverre overtok som konge, begynte konfliktene med kirken. Erkebiskop Øystein hadde vært alliert med Sverres motstander Erling Skakke, og Sverre sørget for å oppheve mange av de rettighetene Erling hadde gitt kirken. Konflikten utartet såpass at Øystein til slutt måtte forlate landet.

Da Eirik Ivarsson ble ny erkebiskop i 1188 brøt striden ut igjen. Sverre godkjente ikke Eiriks etterfølger som ny biskop i Stavanger, og Eirik nektet på sin side å krone kongen. I 1190 forlot Eirik Norge, mens de andre biskopene bøyde av for kong Sverre. I 1194 lot Sverre seg salve og krone til Norges konge, men til samme tid lyste Eirik med pave Innocens IIIs velsignelse kongen i bann. Senere bannlyste paven selv de biskopene som støttet Sverre, noe som gjorde at flere og flere av biskopene fulgte Eirik i landflyktighet.

Sentralt i striden mellom Sverre og kirken var den såkalte "jus patronatus" (patronatsretten) de norske bøndene hadde over sine kirker. I Sverres saga heter det at: "Det var gammel lov og sedvane at kongen og bøndene måtte bygge kirke på gården sin på egen kostnad, om de ville, og da skulle de selv styre over kirken og ansette prest; men erkebispen la styresmakten sin på enhver kirke med det samme den var innviet, og på alle som han gav lov å holde messe i. Kongen krevde lov og rett i dette; men erkebiskopen bød av."

I Sverres kampskrift "En tale mot biskopene" argumenteres det for at kongen måtte ha en tilsvarende patronatsrett over kirker som kongemakten hadde bygget, og at biskoper dermed måtte anses som embedsmenn som skulle ansettes av kongen og tjene ham. Kirken selv ønsket imidlertid å være selvstyrt, og mente at de selv skulle forvalte kirker og tilhørende eiendommer samt ansette prester. Dette syn var også i tråd med hvordan ordningen var i ferd med å utvikle seg i Europa, ikke minst under Innocens III.

Mot slutten av livet innså Sverre at det var nytteløst å kjempe mot den mektige paven Innocens III, og han rådet sønnen Håkon til å forsone seg med kirken. Etter Sverres død i 1202 kom det til forlik med erkebiskopen og kirken, selv om striden mellom baglerne og birkebeinerne langt fra tok slutt med forliket. Striden om kirkelige ansettelser endte med at kirken selv fikk styre over sine eiendommer og fikk ansettelsesrett til kirkelige embeter, selv om aristokratiet og bøndene som et kompromiss fikk beholde sin patronatsrett.

Varig innvirkning på norsk historie.

Det kan hevdes at det militære talentet til Sverre bidro til å få slutt på borgerkrigene. Han bygde opp Birkebeinerne fra å være en sammenrasket krigerflokk til å bli en effektiv elitestyrke som klarte å sikre makten for Sverres dynasti. Det kan med like stor rett hevdes at dette forlenget borgerkrigene med en mannsalder.

Sverre blir helst husket for å ha "talt Roma midt i mot" (1194), slik det er fremstilt i andre verset av "Ja vi elsker". Konflikten med pavekirken var imidlertid rent personlig og førte ikke til noen varig endring av maktforholdet mellom kirke og kongemakt. Sverre var ingen reformator.

Størst virkning hadde kanskje utslettingen av Erling Skakkes lendmannsparti. Etter at Sverre hadde nedkjempet de gamle stormannsættene, hadde Norge ingen livskraftig adel. På den ene side åpnet dette landet for senere dominans av dansk og svensk adel, men samtidig kan det ha bidratt til å skape den relativt egalitære norske kulturen. Generelt brukes egalitarisme (fra fransk: égal, lik) om å bli behandlet som likeverdige etter loven, kirken eller samfunnet som helhet.

For å gi legitimitet til sitt eget kongedømme, måtte Sverre påstå at han tilhørte Hårfagreætten. I virkeligheten grunnla han en ny kongeætt, Sverreætten, og det var den som regjerte i Norge fram til unionen med Sverige drøyt 100 år senere.

Kilder til kong Sverres liv og historie.

Kong Sverres liv og historie kjennes først og fremst fra den samtidige Sverresagaen som han selv delvis var med og dikterte. Denne finnes i flere sagaverk, deriblant Flatøybok. Bevart er også hans forsvarsskrift i striden mot pavekirken, "En tale mot biskopene".»[132]

(Barn VIII:81, Mor X:322)

Gift 1. gang med **Margareta Eriksdotter av Sverige.** Født omkring 1155. Død 1209.

Fra norsk Wikipedia:

«Margareta Eriksdatter (* ca. 1155 - † 1209) var en norsk dronning, datter til kong Erik den Hellige av Sverige († 1160) og Kristina Bjørnsdatter av Danmark (* ca. 1125). Hun ble i 1185 gift med kong Sverre I av Norge.

Kong Sverre døde 09.03.1202 og Margareta trakk seg tilbake til sine eiendommer i Vestergötland og Värmland. Hun hadde kun en datter, Kristin Sverresdatter, fra sitt ekteskap med kong Sverre som måtte bli i Norge mot sin vilje.

01.01.1204, to dager etter at hun kom tilbake til Norge, døde hennes stesønn, kong Håkon Sverresson, med klare symptomer av forgiftning. Margareta ble mistenkt for forbrytelsen. For å bevise sin uskyld lot hun en av sine tjenere bære jernbyrd, det vil si gå med glødende jern. Det slo særdeles uheldig ut. Mannen ble sterkt forbrent og kongens menn druknet den uheldige mannen mens Margareta selv i all hast flyktet til Sverige.

Margareta var likevel tilbake i Norge i 1209 da hennes datter, Kristin, ble gift med Filip Simonsson, sønn til en biskop, som ble et kongsemne i 1207 da Erling Magnusson Steinvegg døde. I striden som fulgte ble riket delt i tre, og som del av et forlik skulle Filip få Opplandene og en del av Viken, men ikke kongsnavn. Derimot ble han tilbudt Kristin som ektefelle. Kristin døde i barsel etter å ha født deres første barn som også døde. Filip døde i 1217.

Selv døde Margareta kort tid etter at datteren var blitt giftet bort.»

Fra «Haakons, Guttorms og Inges saga» (Baglersagaene - Den yngre og lange versjonen):

«10. Dronning Margret [Eriksdotter av Sverige] var i Bergen efter kongens død [hennes stesønn, Håkon III Sverresson av Norge], og alle hadde stor mistanke til hende og hendes mænd for kongens død. Tilslut kom det saa langt, at det blev talt høit om det, og at hun og hendes mænd blev aabenbart skyldt for at ha git kongen banedrik. Men hun negtet og sa, at hun og hendes mænd ikke hadde voldt dette. Haakon Galen svarte for hende og støttet hende meget i denne sak. Men høvdingene og kongens bedste venner drev saa haardt paa med denne sak, at dronningen maatte faa en mand til at bære jern for hende og alle hendes mænd, for at rense dem. Peter het den mand, som bar jernet. Hans haand blev ilde brændt, og derfor blev han straks ført bort og druknet. Kongsmændene og hæren tok til at knurre og sa, at dronningen fortjente den samme straf. Hun blev forskræmt og søkte hjælp hos sine venner.

Haakon Galen støttet hende trolig og lot hende faa ledsagere og skyss ind i Sogn og derfra op paa Valdres til Erling paa Kvidin. Han hjalp hende siden paa vei, til hun kom øst til Vermeland og siden til Svitjod. Men fru Kristin var efter hos Haakon Galen, og det var det største venskap mellem dem.

Om sommeren spurte birkebeinerne, at baglerne hadde en stor flok og hærsamling øst i Viken. De fór da nord til Trondheim, og Haakon Galen hadde fru Kristin med sig, men lot en stor styrke bli efter i Bergen med disse høvdinger: Dagfinn bonde, Torgrim av Ljaanes og Tord Brase. Da Haakon jarl kom nord til Trondheim, lot kongen og han stevne Øreting og bød ut leding.

Straks efter fik kong Guttorm sott; det tyktes ham, at han blev stukket med hvasse nagler gjennem hele kroppen. Da han blev spurt, naar han først kjendte mén av dette, svarte han, at den svenske konen (det var fru Kristin) satte ham paa sit knæ og fór med hænderne over hele kroppen paa ham, og straks fik han denne sykdom. Nogen dage efter døde kongen av denne samme sykdom og blev jordet i Kristkirken. Haakon jarl raadde da for krigsfolket og hadde en stor hær.»

Gift 2. gang med neste ane.

---

132 Wikippedia.

Barn:

Håkon III Sverresson av Norge. Født omkring 1182. Død 01.01.1204 i Bergen. (Se VIII:81).

IX:162 fm fm ff ff m

Astrid Roesdatter. Biskopsdatter. Levde 1178.

Astrid skal ha vært mor til kong Håkon Sverresson. Hun var datter til biskop Roe på Færøyene.[133]

Fra P. A. Munch (1810-63): «Det norske Folks Historie» – Tredie Deel, (1164–1242).
Avsnitt 8 «Sverre Sigurdsøns Fødsel, Opdragelse og første Fremtræden» (side 56-57):
«Sverres Liv i hans Ynglingsaar svarede heller ikke synderligt til hans gejstlige Opdragelse og Bestemmelse. Han var urolig og stridbar, og opførte sig i det Hele taget ej som det sømmer en Prest. Saaledes kom han i alvorlig Strid med Brynjulf, en Søn af Kalf Sendemand, der dengang var kongelig Sysselmand over Øerne. Sverre havde givet en Mand et Slag, og Brynjulf, der vilde hevne dette, kom med en heel Deel Folk for at angribe ham, saa at han maatte redde sig ved Flugten, og løbe ind i en Stue, hvor en Kone skjulte ham i en Ovn, satte en Helle for Aabningen og gjorde et Baal udenfor; hans Fiender, der kom ind i Stuen, ledte forgjæves efter ham.

Efter det færøiske Sagn skal han have fattet Kjærlighed til Biskoppens Datter, Astrid, og have havt flere Børn med hende, og dette forholder sig vist ogsaa ganske rigtigt, thi det er sikkert, at han endnu paa Færøerne i det mindste havde to, om ikke flere Sønner, og at der senere fremstod en foregiven Søn af ham, ved Navn Erling, der udtrykkeligt nævnte Astrid Roedatter som sin Moder. Efter al Sandsynlighed var han endog gift med Astrid, eftersom Gejstligheden, som det i det følgende vil sees, senere hen gjorde Ophævelser over at han havde taget sig en anden Hustru, medens hans første Hustru endnu var i Live, og hine Børn omtales aldrig anderledes, end som om de vare egtefødde. Den ældste af Sønnerne kaldte han endog Unas efter sin foregivne Fader, og forandrede først hans Navn til Sigurd efter Kong Sigurd Mund, da han havde faaet sin kongelige Herkomst at vide.

fter det færøiske Sagn lod han Astrid forblive paa Færøerne, og hentede hende aldrig til Norge. Er det saa, hvad der ogsaa maa antages for det Rette, maa alle hans Børn med hende være fødde der.»[134]

(Barn VIII:81, Far X:323)

Gift med forrige ane.

IX:165 fm fm ff mf f

Baard Guttormsson på Rein. Lendmann. Født omkring 1150. Død 03.04.1194 i Florvåg ved Askøya.

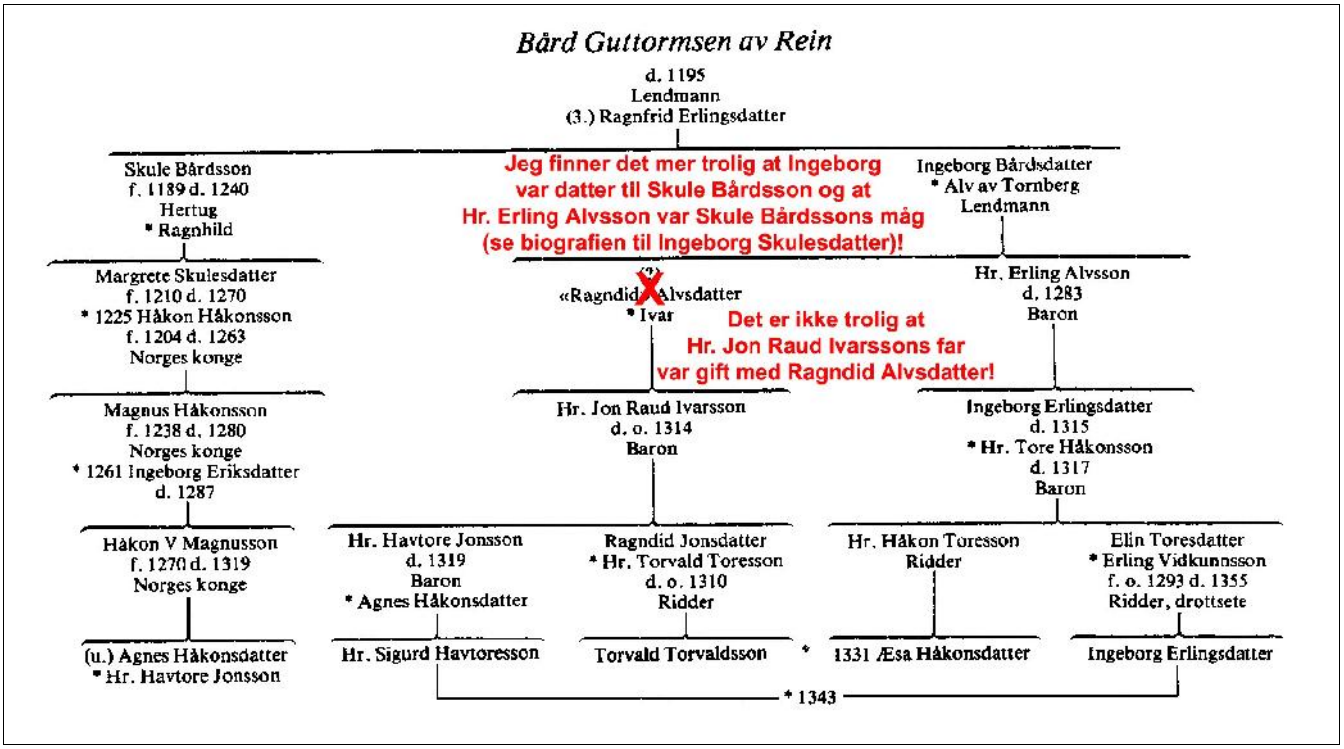
Bård Guttormsson på Rein i Trøndelag var Birkebeinernes høvding. Han talte blandt sine forfedre folk som Sigurd Syr, Toste jarl, Torberg Arnesson, Tord Folesson, Erling Skjalgsson, Einar Tambarskjelve og Håkon jarl den gamle.

Fra Norsk biografisk leksikon:
«Bård Guttormsson på Rein.
Birkebeinhøvding og lendmann.
Foreldre: Lendmann Guttorm Åsolvsson og Sigrid Torkjellsdotter.
Gift
1) med Ulvhild Pålsdotter, datter til biskop Pål Jonsson i Bergen;
2) ca. 1184 med Cecilia Sigurdsdotter (ca. 1150/55–etter 1185);
3) Ragnfrid (el. Ragndid) Erlingsdotter frå Kvie i Valdres.
Far til kong Inge II Bårdsson (død 1217) og hertug Skule Bårdsson (død 1240);
farfar til Margareta Skulesdotter (ca. 1210–1270).»[135]

133 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 804. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 52.

134 P. A. Munch: «Det norske Folks Historie» – Tredie Deel, (1164–1242), side 56-57.

135 Norsk biografisk leksikon.

Henning Sollied: «Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogenmiddelalderslekter» III «Sudrheims-ætten», NST Bind VIII (1942)», side 131.

Senest fra 1181 fikk Kong Sverre støtte av Bård, en av landets aller mest fremstående og høyættede menn. Fra hans sønn, den senere birkebeinerkongen Inge Bårdssons tid vet vi positivt at trønderne la stor vekt på at Bård Guttormsson nedstammet fra Trøndelags gamle ledere, ladejarlene og Einar Tambarskjelve. Bård og hele hans farsætt hadde hørt til stormannspartiet omkring Sigurd Munn og Håkon Herdebrei. Dette er alene nok til å fortelle at reaksjonen i innflytelsesrike kretser i Trøndelag var meget langvarig og sterk, mot det kystaristokratiet som bar Magnus Erlingssons kongedømme oppe. Oppslutningen fra en mann som Baard på Rein må også ha bidratt avgjørende til at de bedre kretser i Trøndelang godtok Sverre.

Bård nevnes første gang i 1181 og er da lendmann. Han deltok da i slaget ved Nordnes.

Han var nå rimeligvis allerede enkemann etter sitt første ekteskap med Ulvhild. Allerede nå forteller Sverres saga at Baard møtte Sverres søster Cecilia, som hadde rømt fra sin mann Folkvid lagmann i Värmland. Da en noenlunde mannjevn støtte fra minimum ett helt landskap som Trøndelag antagelig var nødvendig for Sverre om han skulle ha noen fremgang på lang sikt, må Baards tilslutning ha betydd noe av et vendepunkt for Sverre. At han satset nærmest alt på denne forbindelsen viser seg også ved at han lot sin «søster» Cecilia si ekteskapet med Folkvid Lagmann ugyldig, og giftet henne med Baard. Ekteskapet mellom Baard og Cecilia møtte imidlertid vanskeligheter fra geistlighetens side og synes først å ha funnet sted etter slaget i Norefjord i 1184. Også senere ble dets gyldighet anfektet, men sagaen om deres sønn, kong Inge, gjør naturligvis alt for å påvise at det var fullt ut legitimt. Cecilia må være død etter et ganske kort ekteskap.

Inges saga skildrer Baard i meget almindelige ord: «Han var meget rik, vakker at set til, saktmodig og stille og holdt seg vel.» Han nevnes ofte i Sverres saga, men det fortelles bare om en enkelt personlig bedrift av ham, nemlig at han felte Vidkunn Erlingsson av Bjarkey.

I Sverres slag mot eyskjeggene i Florvåg ved Askøya i 1194 ble Baard såret og døde kort etter i Bergen. Liket ble ført til Nidaros og begravet i Kristkirken på den nordre siden i koret, ved siden av Cecilia.[136]

Fra norsk Wikipedia:

«Bård Guttormsson på Rein (* ca. 1150 - † 03.04.1194), lendmann, var sønn til lendmannen Guttorm Åsulvsson på Rein i Trøndelag og Sigrid Torkjellsdatter.

Han var en framstående birkebeiner. Hans ætt hadde gode navn som Sigurd Syr, Skule Tostesson Jarl, Torberg Arnesson, Tord Folesson, Erling Skjalgsson, Einar Tambarskjelve og Håkon Jarl den Gamle.

Bård Guttormsson nevnes første gang i 1181 og er da lendmann. Han deltok da i slaget ved Nordnes.

Snorre Sturlasson skriver i Harald Hardrådes saga:

«98. ... Kong Olav [III Haraldsson Kyrre] giftet ham (Skule Kongs-fostre) med sin frenke, Gudrun Nevsteinsdatter; hennes mor var Ingerid, datter til kong Sigurd Syr og Åsta; hun var søster til kong Olav den hellige og kong Harald.

136 Henning Sollied: Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter, NST Bind VIII (1942), side 131-132. Norsk Biografisk Leksikon, Bind I (1923), side 334-335, Bind XIV (1940), side 22. Cappelen's Norges Historie, Bind 3. Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga, avsnitt 98. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 348, 378. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 832. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 84.

Sønn til Skule og Gudrun var Åsolv på Rein (i Rissa, Sør-Trøndelag). Han var gift med Tora, datter til Skofte Ogmundsson. Hennes og Åsolvs sønn var Guttorm på Rein, far til Bård, som var far til kong Inge (Bårdsson) og hertug Skule.»

I Baglersagaen skildres Bård Guttormsson ved at "Han var meget rik, vakker å se til, saktmodig og stille og holdt seg vel."

I Sverres saga nevnes han ofte, men det fortelles bare om en enkelt personlig bedrift av ham, han drepte Vidkunn Erlingsson av Bjarkøy.

Bård var gift tre ganger:
1. gang med Ulvhild Pålsdatter.
2. gang med Cecilia Sigurdsdatter (* 1155 - † 1186).
3. gang med Ragnfrid Erlingsdatter.

Med Cecilia fikk han sønnen Inge Bårdsson, senere konge av Norge.

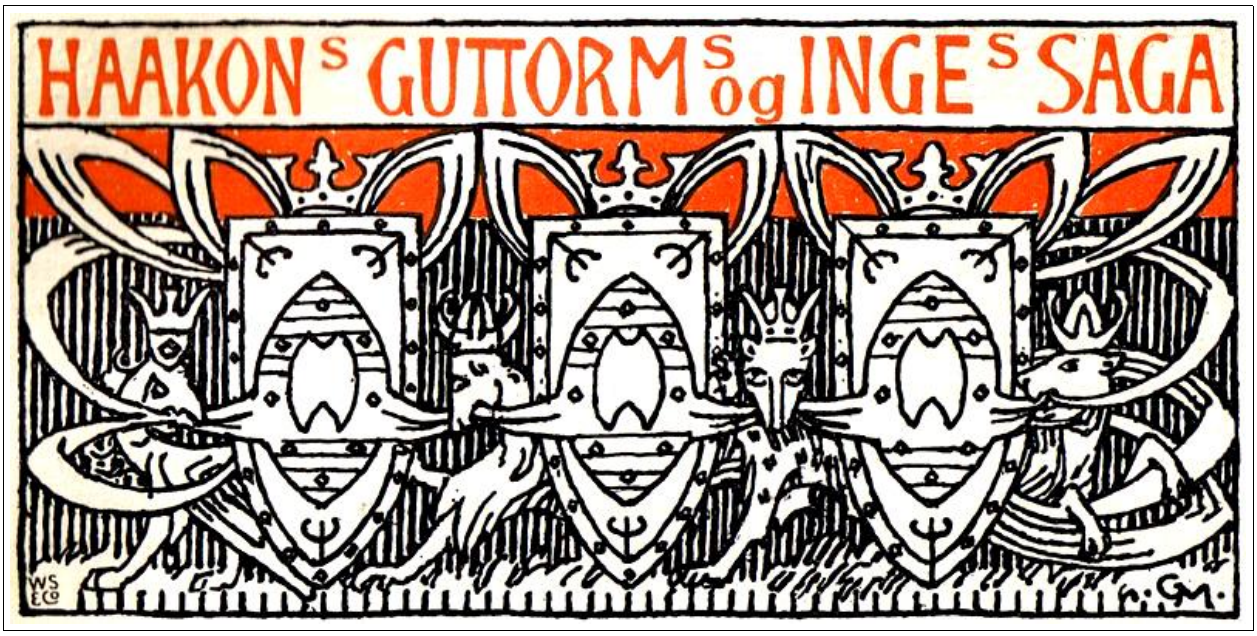
Med Ragnfrid fikk han Skule Bårdsson, senere Norges første hertug, og Ingebjørg Bårdsdatter fra Rein, dessuten sønnene Sigurd, Åsolv og Guttorm.

Bård var enkemann etter sitt første ekteskap med Ulvhild. Sverres saga forteller at Bård møtte Sverres søster Cecilia Sigurdsdatter, som hadde rømt fra sin mann Folkvid lagmann i Värmland. Sverre var desperat etter å få Trøndelag på sin side, og at han satset alt på denne forbindelsen viser ved at han lot sin søster Cecilia erklære ekteskapet med Folkvid lagmann for ugyldig, og giftet henne med Bård. Ekteskapet mellom Bård og Cecilia møtte imidlertid vanskeligheter fra geistlighetens side og synes først å ha funnet sted etter slaget ved Fimreite i 1184.

I kong Sverres slag mot øyskjeggene ved Florvåg på Askøy i 1194 ble Bård såret og døde kort etter i Bergen. Han ble begravet i Kristkirken på Holmen i Bergen.»[137]

Baglersagaene (Norrønt Böglunga sögur) er to kongesagaer som handler om kongedømmet til birkebeinerkongene Håkon Sverresson den Unge, Guttorm Sigurdsson og Inge Bårdsson på den ene siden, og baglerkongene Erling Steinvegg og Filippus Simonsson. Dette var konger i borgerkrigstiden i Norge. Sagaene omhandler perioden fra 1202 til 1217. Sagaene er hovedkilden til de hendelser som skjedde i dette tidsrommet. Det er to versjoner, en eldre og kort og en yngre, lengre versjon, som i moderne utgaver vanligvis blir trykt som én saga. Baglersagaene er samtidssagaer, det vil si at de er basert på øyenvitneskildringer og skrevet ned kort tid etter at hendelsene fant sted.

Fra «Haakons, Guttorms og Inges saga» (Baglersagaene - Den yngre og lange versjonen):

Titelfrise til Haakons, Guttorms og Inges saga (1914-utgaven).

«10. Dronning Margret [Eriksdotter av Sverige] var i Bergen efter kongens død [hennes stesønn, Håkon III Sverresson av Norge], og alle hadde stor mistanke til hende og hendes mænd for kongens død. Tilslut kom det saa langt, at det blev talt høit om det, og at hun og hendes mænd blev aabenbart skyldt for at ha git kongen banedrik. Men hun negtet og sa, at hun og hendes mænd ikke hadde voldt dette. Haakon Galen svarte for hende og støttet hende meget i denne sak. Men høvdingene og kongens bedste venner drev saa haardt paa med denne sak, at dronningen maatte faa en mand til at bære jern for hende og alle hendes mænd, for at rense dem. Peter het den mand, som bar jernet. Hans haand blev ilde brændt, og derfor blev han straks ført bort og druknet. Kongsmændene og hæren tok til at knurre og sa, at dronningen fortjente den samme straf. Hun blev forskræmt og søkte hjælp hos sine venner.

Haakon Galen støttet hende trolig og lot hende faa ledsagere og skyss ind i Sogn og derfra op paa Valdres til Erling paa Kvidin. Han hjalp hende siden paa vei, til hun kom øst til Vermeland og siden til Svitjod. Men fru Kristin

137 Wikipedia.

var efter hos Haakon Galen, og det var det største venskap mellem dem.

Om sommeren spurte birkebeinerne, at baglerne hadde en stor flok og hærsamling øst i Viken. De fór da nord til Trondheim, og Haakon Galen hadde fru Kristin med sig, men lot en stor styrke bli efter i Bergen med disse høvdinger: Dagfinn bonde, Torgrim av Ljaanes og Tord Brase. Da Haakon jarl kom nord til Trondheim, lot kongen og han stevne Øreting og bød ut leding.

Straks efter fik kong Guttorm sott; det tyktes ham, at han blev stukket med hvasse nagler gjennem hele kroppen. Da han blev spurt, naar han først kjendte mén av dette, svarte han, at den svenske konen [det var fru Kristin] satte ham paa sit knæ og fór med hænderne over hele kroppen paa ham, og straks fik han denne sykdom. Nogen dage efter døde kongen av denne samme sykdom og blev jordet i Kristkirken. Haakon jarl raadde da for krigsfolket og hadde en stor hær.»

«11. Kong Sigurd Haraldsson hadde en datter, som het Cecilia. Hun blev hæderlig opfostret i Trøndelagen, som det høvet et kongsbarn; og ved den tid, da kong Sverre tok paa at stride paa Norge, som før er sagt fandt han hende i Vermeland, kjendte hende for sin søster og talte ofte med hende. Hun var gift der; ti paa den tid, da Erling Skakke søkte at øde hele Harald Gilles æt og avkom, blev Cecilia giftet bort til Folkvid lagmand i Vermeland. Deres søn var Haakon jarl Galen.

Da Cecilia spurte, at hendes bror var blit konge i Norge, fór hun fra sin mand; ti hun elsket ham litet. Kongen gav hende da til bolig gaarden Gelmin, hvor hun før var blit opfostret. Baard paa Rein var søn av Guttorm, søn av Aasulv Skulessøn; men Skule var søn av Toste jarl, som før er nævnt i Harald Haardraades saga. Aasulvs mor var Gudrun Nevsteinsdatter; hendes mor var Ingerid, datter av kong Sigurd Syr. Guttorms mor Tora Skoftesdatter. Skofte var søn av Agmund, søn av Torberg Arnessøn og av Ragnhild, datter til Erling Skjalgssøn. Toras mor var Sigrid, datter til Tord Folessøn, kong Olav den helliges merkesmand. Sigrids mor var Aalov, datter til Einar Tambarskjelve og av Bergljot, Haakon jarls datter.

Baard Guttormssøn var lendermand, som hans forfædre hadde været før ham. Han var meget rik, vakker at se til, sagtmodig og stille og holdt sig vel. Han bodde paa Rein den tid, da kong Sverre kom til riket. Han kom sig snart i stort venskap med kongen og bad omsider om at faa hans søster til egte. Kongen gav samtykke i det; men erkebiskop Øystein vilde ikke gi sit minde til det, saa længe hendes mand Folkvid levde. Da fór Cecilia til erkebiskopen og talte med ham i nærvær av kong Sverre og mange andre høvdinger og spurte, om han forbød hende at gifte sig med sine frænders raad. Han sa, at det var sandt, og bad hende fare til Vermeland til sin husbond. Da svarte hun: "Jeg kan med sandhet sige, at jeg ingen husbond har; ti den tid, da Erling Skakke og kong Magnus hadde dræpt alle de av mine frænder, som de kunde naa og ventet sig nogen fare av, da tok de mig og sendte mig ut av landet og gav mig til Folkvid lagmand til hans frille, uten min vilje og mit samtykke. Dog visste jeg mig ingen raad til at komme der fra, før min bror her kom til riket, og nu trodde jeg, at jeg hos ham var fri for denne sak." Dette sit utsagn sandet hun straks med troværdige vidnesbyrd. Derfor gav erkebiskopen hende lov til at gifte sig, og kongen holdt hendes og Baard Guttormssøns bryllup med sømmelig hæder. De fik en søn sammen, som blev kaldt Inge. Nogen tid efter døde Cecilia kongsdatter og blev jordet i Kristkirken paa nordsiden ved koret, og hendes grav blev sømmelig prydet.

Baard Guttormssøn fik siden Ragnfrid, datter av Erling paa Kvidin, lendermand i Valdres. Deres barn var Sigurd, Aasulv, Guttorm og Skule, og en datter, som het Ingebjørg, hun blev gift med Alv paa Tornberg; deres søn var Erling unge.

Baard døde i Bergen, sommeren efterat kong Sverre hadde holdt slag med Øyskjeggene i Florevaag; han blev jordet i Kristkirken paa den nordre side i koret og hans grav sømmelig prydet. Hans søn Inge fór da til kong Sverres hird og blev opfostret der.»

«14. .....

Samme vinter sendte biskop Nikolas en flok mænd til Oplandene for at ta sønnene til Baard Guttormssøn, Guttorm og Skule. Erling bonde fik nys om det og sendte guttene bort til en skogbygd, og der var de, mens baglerne var i Valdres. Men da baglerne var borte, sendte Erling dem nord til kaupangen til kong Inge, og de var siden hos ham. Denne samme vinter var Eirik, som siden blev konge i Svitjod, hos kong Inge, og om vinteren efter jul gjorde Haakon jarl sit bryllup; han fik da fru Kristin. Kong Inge og Haakon jarl fór nordenfra om vaaren [1205] og hadde en overmaade stor hær og store skibe. Mange mægtige mænd var da i sine sysler syd i landet. Einar kongsmaag var i Stavanger og hadde syssel der.»[138]

(Barn VIII:83, Far X:329, Mor X:330)

Gift 1. gang med **Ulvhild Pålsdatter.** Levde 1170.

Ulvhild var datter til biskop Pål Jonsson.. Han var bisp i Holar 1195-1211, og sønn til storhøvdingen Jon Loptsson, som førte blod fra den norske kongsætten. Bispeembeter ble ofte tildelt for fortjeneste av kongen. Bergensbispen Pål 1., som hadde vært kong Øystein Haraldssons hirdprest, ble gjort til bisp av denne i 1157. Etter Øysteins fall ble Pål fordrevet av kong Inges kandidat Nikolas. Påls ætteniva og rikdom fremgår tilstrekkelig tydelig av at hans datter Ulvhild ble gift med kong Sverres senere svoger, Bård Guttormsson på Rein. De kongelige hirdprestene gjorde på ingen måte kun geistlig tjeneste i moderne forstand. Det var like mye alminnelig forretningsdyktighet og lovkunnskap kongene hadde bruk for.

Fra «Norsk biografisk leksikon»:

«Pål Jonsson, islandsk geistlig, biskop av Skálholt fra 1195.

Han sørget for at det rette alenmålet ble avmerket på veggen i alle hovedkirkene, slik at det ble slutt på trettene

138 «Haakons, Guttorms og Inges saga» (Baglersagaene - Den yngre og lange versjon), avsnitt 11 og 14..

om det. Hans liv skildres i håndskriftet "Páls saga byskups", skrevet kort tid etter hans død.»[139]

Gift 2. gang med **Cecilia Sigurdsdatter.** Født 1155. Død 1186.

Kong Sverre satset mye på tilslutning fra Baard Guttormsson på Rein. Dette viser seg bl.a. vet at han lot sin «søster» Cecilia (hun var kong Sigurd Munns datter) si ekteskapet med Folkvid Lagmann ugyldig, og giftet henne med Baard.[140]

Fra norsk Wikipedia:
«Cecilia Sigurdsdatter (* 1155 - † 1186) var datter til kong Sigurd Munn Haraldsson og påstått søster til kong Sverre.

Cecilia ble som voksen sendt av Erling Skakke til Värmland i Sverige i 1177, hvor hun ble gift med Folkvid Lagmann. Etter at kong Sverre hadde seiret over kong Magnus Erlingsson, giftet han henne 1184 bort til sin lendmann Baard Guttormsson på Rein. Cecilia hadde forlatt sin mann Folkvid og reist tilbake til Norge – fordi hun "elsket ham lite". Kong Sverre satset mye på tilslutning fra Baard Guttormson på Rein. Dette viser seg blant annet ved at Sverre lot sin "søster" Cecilia erklære at ekteskapet med Folkvid lagmann var ugyldig og giftet henne med Bård.

Ekteskapet mellom Baard Guttormsson og Cecilia ble mislikt av kirken og anfektet flere ganger da ekteskapet med Folkvid Lagmann ikke hadde blitt erklært ugyldig og han ennå levde. Da erkebiskop Øystein gjorde innvendinger, hevdet hun at hun aldri hadde vært virkelig gift med Folkvid, men bare vært hans frille. Tyve år senere tok imidlertid erkebiskop Eirik det standpunkt at hun hadde vært lovlig gift med Folkvid, og at ekteskapet med Baard derfor var ugyldig.

I ekteskapet med Bård Guttormsson ble Cecilia mor til den senere kongen, Inge Bårdsson (†23.04.1217). Cecilia døde kort tid etter denne fødselen i 1185.

Med den tidligere ektemannen, Folkvid lagmann, hadde Cecilia den siden så kjente sønnen Håkon Galen († 1214). Håkon Galen var jarl i Norge og tronpretendent. I ekteskapet med Kristina Nilsdatter, datterdatter til Erik den Hellige, fikk Håkon en sønn som ble døpt Knut.

Cecilias andre ektemann, Bård Guttormson på Rein døde 03.04.1194 i Bergen. Deres ekteskap ble knappe året gammelt og ektemannen overlevde hustruen med 9 år.»[141]

Barn:

Inge II Baardsson av Norge. Konge. Født 1185. Død 23.04.1217 i Nidaros.

Konge av Norge 1204 - 1217.

Ved tronskiftet i Nidaros i 1204, etter Håkon Sverresons og Guttorm Sigurdssons død og etter de langvarige partikampene, var det ikke mange brukbare tronfølgere. De eneste det kunne være alvorlig tale om, var Cecilias sønn i ekteskap med en svensk lagmann, Håkon Galen, og hennes yngre, rent norske sønn, Inge. Bøndene ville helst ha Inge og høvdingene Håkon, og det endte da med at Inge ble konge og Håkon hans jarl.

Inge ble hyllet som birkebeinkonge på Øreting i 1204. Etter Kvitsøy-forliket mellom baglere og birkebeiner i 1208 satt Inge formelt som enekonge, men landet ble faktisk delt. Birkebeinerne skulle styre over Trøndelag og Vestlandet, baglerne over Østlandet. Inge delte riksstyringen med halvbroren Håkon jarl til hans død i 1214, deretter var Inge enekonge i det trøndersk-vestlandske birkebeinriket til sin død.[142]

---

139 Cappelen's Norges Historie, Bind 3, side 87-88. Norsk Biografisk Leksikon, Bind I (1923), side 334. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 84.

140 Cappelen's Norges Historie, Bind 3 side 51-52, Bind 15 side 172. Norsk Biografisk Leksikon, Bind I (1923), side 334. Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 832. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 84.

141 Wikipedia.

142 Henning Sollied: Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter, NST Bind VIII (1942), side 130. Snorre Sturlasson: Inges saga. Cappelen's Norges Historie, Bind 3, Bind 15 side 172. Norsk Biografisk Leksikon, Bind I (1923), side 334, Bind V (1936), side 163, Bind VI (1934), side 504-505. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 84.

Seglet til kong Inge II Baardsson av Norge. «SIGILL : DEI : GRATIA : INGONIS : REGIS : NORWEGIE». (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Inge II Bårdsson (norrønt: Ingi Bárðarsun) (* 1185 - † 1217) var norsk konge. Han var sønn til Sigurd II Munn Haraldssons datter, Cecilia, og høyadelsmannen Baard Guttormsson av Reinsætten. Hans halvbror var Skule Bårdsson som ble Norges første hertug.

Inge ble valgt til konge av birkebeinerne i 1204.

Han hadde kongesete i Trondheim, og hadde også herredømme over store deler av vestkysten. Borgerkrigsperioden i norsk historie varte fra 1130 til 1240.

Han kjempet mot baglerne frem til 1208, da det kom til forlik mellom ham og baglerkongen Filippus Simonsson, som fikk styre over Viken. Forliket fant sted på Kvitsøy i Rogaland og ble kjent som "Kvitsøyforliket". Konfliktene mellom baglere og birkebeinere tok slutt da både Inge og Filippus døde i 1217. Etterfølgeren, Håkon IV Håkonsson, ble anerkjent av både baglere og birkebeinere.

Inge er gravlagt i Nidarosdomen i Trondheim.»[143]

Gift 3. gang med neste ane.

Barn:

Skule Baardsson av Norge. Født omkring 1189. Død 24.05.1240 ved Nidaros. (Se VIII:83).

IX:166 fm fm ff mf m

Ragnhild Erlingsdatter på Kviden. Levde mellom 1189 og 1200.

Ragnhild (Ragndi eller Ragnfrid) var fra Kviden i øvre del av Valdres.[144]

Fra «Haakons, Guttorms og Inges saga» (Baglersagaene - Den yngre og lange versjonen):

«11. ....

Baard Guttormssøn fik siden Ragnfrid, datter av Erling paa Kvidin, lendermand i Valdres.

Deres barn var Sigurd, Aasulv, Guttorm og Skule, og en datter, som het Ingebjørg, hun blev gift med Alv paa Tornberg; deres søn var Erling unge.»

Fra Norsk biografisk leksikon:

«Bård Guttormsson på Rein.

Birkebeinhøvding og lendmann.

Foreldre: Lendmann Guttorm Åsolvsson og Sigrid Torkjellsdotter.

Gift

1) med Ulvhild Pålsdotter, dotter til biskop Pål i Bergen;
2) ca. 1184 med Cecilia Sigurdsdotter (ca. 1150/55–etter 1185);
3) Ragnfrid (el. Ragndid) Erlingsdotter frå Kvie i Valdres.

Far til kong Inge II Bårdsson (død 1217) og hertug Skule Bårdsson (død 1240);

farfar til Margareta Skulesdotter (ca. 1210–1270).»[145]

---

143 Wikipedia.

144 Henning Sollied: Kildekritiske undersøkelser vedrørende nogen middelalderslekter, NST Bind VIII (1942), side 131-132. Norsk Biografisk Leksikon, Bind I (1923), side 334, Bind XIV (1940), side 22. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 894. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 84.

(Barn VIII:83, Far X:331)

Gift med forrige ane.

IX:169 fm fm fm ff f

Valdemar I Knudsson den Store av Danmark. Konge. Født 14.01.1131. Død 12.05.1182 i Vordingborg.

Hertug av Slesvig 1150 - 1157 og konge av Danmark 1157 - 1182.

Valdemar den Store. Statue i Ringsted (Wikipedia).

Valdemar, som ble født 8 dager etter sin fars død, ble oppkalt etter sin mors farfar, Storfyrst Vladimir.

I 1150 gikk han som voksen yngling i sin fetter kong Svends tjeneste og fikk av ham overdratt sin fars stilling som jarl (hertug) av Sønderjylland. I 1154 lot han seg utrope til konge sammen med Henrik Skaatelaars sønn Knud på Viborg Ting. Etter mange vanskeligheter og stridigheter ble han ved kong Svends fall 23.10.1157 enekonge i Danmark.

Fra Snorre Sturlasson: Magnus Erlingssons saga:

«2. Erling Skakke gjorde seg i stand til å reise bort, han fikk tak i noen skip og hadde med seg Magnus og alle håndgangne menn som var der. De som var med på ferden, var Arne kongsmåg og Ingerid, mor til kong Inge, og de to sønnene hennes, og Jon Kutiza, sønn til Sigurd Stork, og Erlings huskarer og likeså de som hadde vært huskarer hos Gregorius; de hadde i alt 10 skip. De seilte sør til Danmark til Kong Valdemar og til Buriz Heinreksson, kong Inges bror (sammødre halvbror). Kong Valdemar var nær frende til kong Magnus. Ingelborg, kong Valdemars mor, og Malmfrid, mor til Kristin, som var Magnus's mor, var søstre og døtre til kong Harald [Mstislav I] øst i Gardarike, som var sønn til Valdemar [Vladimir] Jarisleivsson. Kong Valdemar tok godt imot dem, og han og Erling hadde ofte møter og rådlegning. Samtalene deres førte til den avtale at kong Valdemar skulle fra sitt rike gi kong Magnus all den hjelp som han kunne trenge til å legge under seg Norge og holde landet siden; men Valdemar skulle ha det riket i Norge som hans forfedre, Harald Gormsson og Svein Tjugeskjegg hadde hatt, hele Viken nord (vest) til Rygjabit. Denne avtalen ble fastslått ved eder. Siden laget Erling og hans menn seg til å fare bort fra Danmark, de seilte ut fra Vendelskage (i Vendsyssel).»

I midten af 1100-tallet var det i mange år regulær borgerkrig i Danmark. Tre slektninger, alle oldebarn til Svend II Estridsson, slåss om makten:

Sven III Grathe - sønn til Erik II Emune og sønnesønn til Erik I Ejegod,
Knud III - sønn til Magnus og sønnesønn til Niels I den Gamle og
Valdemar I den Store - sønn til Knud Lavard og sønnesønn til Erik I Ejegod.

Den eldste Danmarkshistorie – «Roskildekrøniken», sannsynligvis påbegynt av en kannik ved Roskilde Domkirke omkring 1138 – omtaler borgerkrigsårene fra 1146 til 1157 etter Erik III Lams død slik:

«Efter hans død samledes jyderne og valgte Knud, søn af kong Niels' søn Magnus. Men skåningerne valgte Svend, Erik Emunes søn, og satte ham til konge over sig. Deraf kom en langvarig kamp mellem Svend og Knud, i tolv år. For da Svend besteg tronen, forsvandt freden, oprør opstod, og borgerkrigen kaldte selv fredelige folk til kamp.

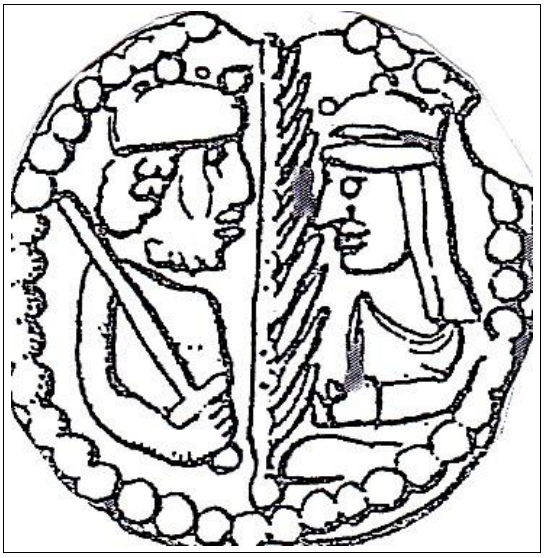
I det tiende år samledes alle danske endelig, og idet de forhandlede om fred, valgte de to konger, Knud, som tidligere var valgt af jyderne, og Valdemar, søn af den hellige Knud, hertug og martyr. Fordrevet fra Danamrk

145 Haakons, Guttorms og Inges saga» (Baglersagaene - Den yngre og lange versjonen): Norsk biografisk leksikon.

flygtede Svend derimod Sachsen, til sin svigerfader hertugen af Sachsen, som han blev hos i næsten tre år, afsat fra tronen. Først i det tredie år fór han hjem til fædrelandet under foregivende af fred.

Da samledes Svend, Knud og Valdemar til møde efter gensidigt at have stillet gidsler, og idet de på forstandige folks råd arbejdede for fred, stræbte de at standse striden i riget. Ved dette forlig finder frænderne da sammen: at hver af dem skulle råde frit over en trediedel af det delte rige. Og forrædierisk forbund og falsk fred blev indgået. For da de samledes i Roskilde, blev Knud og Konstantin, Knuds frænde, skammelig myrdet af Svend, den 9. august, men Valdemar undslap, hårdt såret. Han flygtede til Jylland og bad jyderne om hjælp. Svend, som fulgte efter ham og kæmpede med ham på Grathe hede, bukkede ynkeligt under, sådan som Gud ville det, og han fik det endeligt, som han havde gjort sig fortjent til ved sine rænker. Hans lig blev lagt i jorden i landsbyens kirke. Derefter blev den berømmelige Valdemar, søn af den hellige Knud hertug og martyr, kong Erik den Godes søn, ophøjet til tronen af alle Danmarks bedste mænd, og salvet til konge og iklædt purpuret og kronet med den største hæder og ærefuldt indsat i kongeværdigheden af ærkebiskop Eskil, i året 1157 efter Herrens kødvordelse. Han styrede ædelt det danske rige i 26 år.»

Valdemar ble begravet i Ringsted kirke.[146]

I forbindelse med bryllupet til kong Valdemar den Store og dronning Sophie i 1157 ble det produsert en rekke små braketter med bilder av paret. Det er knapt et spørsmål om portrett, men det var første gang en dansk konge og en dansk dronning ble avbildet sammen på noe som kunne kalles en »minnemynt». (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Valdemar den store (* 1131 - † 12.05.1182) var dansk medkonge 1147-1157 og dansk enekonge 1157-1182.

Han var sønn til Knud Eriksson Lavard og Ingeborg av Kiev. Valdemar ble født bare 8 dager etter at hans far ble myrdet og vokste opp hos den sjællandske høvdingen Asser Rig sammen med hans sønner Absalon og Esbern Snare.

Dansk konge.

Under stridighetene om retten til tronen mellom Svend Grathe og Knud, sluttet han seg til Svend, som i 1147 gjorde ham til hertug av Slesvig. I 1154 skiftet Valdemar til Knuts side og forlovet seg med hans halvsøster Sophie. Valdemar ble konge i Jylland i 1157, da riket ble delt mellom Svend, Knud og Valdemar. Samme år ble han enekonge, etter at Knud ble drept under det såkalte blodsgildet i Roskilde. Det lyktes Valdemar å unnslippe og etter å ha samlet en hær slo han Svend på Grathe Hede, og ble enekonge over hele Danmark.

Kamper mot venderne.

Valdemar bygde opp en sterk kongemakt og rettet flere slag mot venderne (et slavisk folk), støttet av vennen Absalon, som han i 1158 utnevnte til biskop i Roskilde. I 1159 samlet Valdemar en sjællandsk flåte og gjennomførte et tokt mot venderne. I de følgende årene gjennomførte han en rekke tokter, noe som kulminerte med at han inntok Rügen i 1169. I den forbindelse ble de kjente gudebildene knust. Valdemar startet arbeidet md å sikre rikets grense mot syd, dels ved å bygge Valdemarsmuren i tilknytning til Danevirke, dels ved å bygge festningsanlegg flere steder i landet, bl.a. ved Korsør og Nyborg. Absalon bygde en festning på en liten øy utenfor handelsplassen Havn (København) ved Øresund; kjent som Absalons borg.

Konflikt med kirken.

Den europeiske maktkampen mellom paven og keiseren nådde Danmark i 1160, da de fleste bisper med Absalon i spissen støttet kongen, og erkebiskop Eskil måtte dra i landflyktighet til Frankrike. Kronen og kirken kom til

146 Roskildekrøniken side 34-36. Oversatt og kommenteret af Michael H. Gelting, Worminaum 1979. Snorre Sturlasson: Magnussønnenes saga, avsnitt 20. Snorre Sturlasson: Magnus Blindes saga, avsnitt 1. Snorre Sturlasson: Magnus Erlingssons saga, avsnitt 2, 23-30. Dansk Biografisk Leksikon, Bind 25 (1943), side 23-27. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 340. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 500. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 44, 88.

forsoning, og det ble markert ved at Valdemars far, Knud Lavard, ble opphøyd til helgen av pave Alexander III og gravlagt i St. Bendts kirke i Ringsted. Samtidig ble Valdemars 7-årige sønn, Knud VI kronet og salvet som medkonge for å sikre arveføIgen. Dermed kan man si at det var Valdemar den Store som innførte arvekongedømme i Danmark.

I 1177 trakk Eskil seg tilbake og Absalon ble utnevnt til erkebiskop i Lund. Han innsatte flere venner på ledende poster. I 1180 brøt det ut et åpent opprør, og Absalon måtte flykte. Valdemar og Absalon vendte tilbake i 1181 med en hær og nedkjempet opprøret.

Norsk konge.

Valdemar hadde også interesser i Norge. Han inngikk i følge Snorre samarbeid med den norske jarlen Erling Skakke, far til kong Magnus Erlingsson og i praksis riksstyrer, mens sønnen var mindreårig. I 1165 kom Valdemar til Norge. Ifølge den danske historieskriveren Saxo ble han tatt til konge over Viken (Oslofjord-området) på Borgartinget i Sarpsborg. Snorre hevder imidlertid at vikværingene nektet å ta Valdemar til konge. Sannsynligvis er det Saxo som er mest troverdig her, mens Snorre gir et forvrengt bilde for å fremstille Erling mer positivt. Snorre er tydelig på Erlings og Magnus' side, mens man i Danmark sympatiserte med deres motstander, kong Håkon Herdebrei.

Sammen med ektefellen Sophie fikk han sønnene Knud og Valdemar Seier, samt seks døtre.

Valdemar døde på Vordingborg slott 12.05.1182. Bøndene i området bar liket til St. Bendts kirke hvor han ble gravlagt.

Ettermæle.

I Valdemars regjeringstid skjedde det store forandringer i det danske samfunnet. Leidangplikten ble avløst av en leidangsskatt, og for at de skulle kunne huse kongen når han reiste rundt i landet, skulle bøndene nå betale en skatt til kongens ombudsmenn (hele apparatet med ombudsmenn ble utbygget og vesentlig forbedret under Valdemar den Store). Kongen fikk også flere inntekter i form av kongens overtagelse av ingenmannsland; "det ingen eier, eier kongen". Valdemar tjente også godt på avgifter på det såkalte "Skånemarkedet" (sildemarkedet i Skåne).»[147]

(Barn VIII:85, Far X:337, Mor X:338)

Gift 1157 i Viborg med neste ane.

Barn:

Valdemar II Valdemarsson Sejr av Danmark. Født 28.06.1170. Død 28.03.1241 i Vordingborg. (Se VIII:85).

IX:170 fm fm fm ff m

Sophie av Minsk. Dronning. Født omkring 1141. Død 05.05.1198.

Sophie var datter til den polske hertugdatteren Richiza (Richeza, Ryksa, Rixa) Boleslawsdatter i hennes annet ekteskap med fyrsten Vladimir (Valedar, Volodar). Det er omstritt hvem denne Vladimir var, men i sin stamtavle over de danske konger kaller Abbed Vilhelm [ca. 1125-1203] Sophies far «Valedar, russernes konge».

I sitt første ekteskap med Magnus, sønn til kong Niels I Svendsson den Gamle av Danmark, fikk Richiza sønnen Knud, senere Knud Magnusson III av Danmark. Knud lot seg hylde som konge på Jylland og Fyn, mens Svend III Grathe var hans medkonge på Sjælland. Stridigheter mellom de to kulminerte ved blodgildet i Roskilde 1157 hvor Knud ble myrdet. Richiza giftet seg en tredje gang med kong Sverker I den Eldre av Sverige, og fikk med ham sønnen Bulislaw (Boleslaw).

Knud og Sophie var altså halvsøsken.

Da Valdemar og Knud III Magnusson hadde nærmet seg hverandre, ble det i 1154 avtalt ekteskap mellom Sophie og Valdemar. Da Sophie selv ikke eide gods i Danmark, lovet Knud å utstyre henne med en tredjedel av sin egen farsarv. Allerede før Valdemars endelige seier på Grathehede ble deres bryllup feiret i Viborg i 1157.

Svend Aggesen [ca. 1130 - ca. 1185] berømmer Sophie for hennes store skjønnhet.

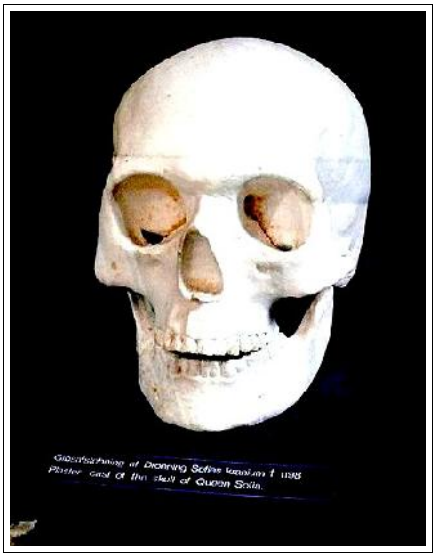
Valdemar og Sophie hadde følgende barn:
Sophie, gift med greve Siegfried III av Orlamünde, død ca. 1210.
1163: Knud IV av Danmark, gift med Gertrude av Bayern, død 1202.
1170: Valdemar II Sejr av Danmark, gift med Berengaria av Portugal, død 1241.
Richiza, gift med kong Erik Knutsson av Sverige, død 1220.
Ingeborg, gift med kong Filip II August av Frankrike, død 1236.
Helene, gift med hertug Wilhelm av Lüneburg, død 1233.
Dertil to døtre som gikk i kloster og som vi ikke sikkert kjenner navnene til.

En av disse sistnevnte døtre ble forlovet med en sønn til keiser Frederik Barbarossa på et tidspunkt da Valdemar søkte samarbeide med keiseren. Etter Valdemars død fortsatte Knud IV denne politikk, idet han lot sin mor gifte seg med keiserens betrodde mann, greve Ludvig III av Thüringen. Senere, da forholdet mellom konge og keiser ble mer spent, ble såvel Sophie som hennes datter forstøtt av sine ektemenn og sendt tilbake til Danmark. Sophie skal ha blitt

147 Wikipedia.

meget bitter av denne behandling ifølge Arnold av Lübeck som skrev «Chronica Slavorum» 1172-1209 og døde i 1211 eller 1214. De danske kilder omtaler ikke denne pinlige episode.

Sophie døde 05.05.1198 og ble begravet i Ringsted.[148]

Gipsstøping av dronning Sophies hodeskalle. (Wikipedia).

Fra svensk Wikipedia (oversatt):

«Sophie av Minsk(* ca. 1140 - † 05.05.1198), var i sitt ekteskap med Valdemar den Store Danmarks dronning fra bryllupet 23.10.1157 til ektemannens død 12.05.1182.

Hun var datter til en russisk prins – Volodar av Minsk eller Vladimir av Halicz – og den polske prinsessen Richiza Boleslausdatter, som hadde giftet seg på nytt med en av disse prinsene etter at hennes første ektemann, Magnus Nilsson (dansk prins og konge over götarna), døde.

I følge folklore vokste Sophie opp på Öland nær Gråborg sammen med sin halvbror, Burislev. Hun var meget vakker, men blir fremstilt i folkesanger som ond og hevngjerrig. Ifølge disse skal hun ha brent inne den danske prinsen Valdemars elskerinne Tove i en badstue og "forårsaket hans søster, Liten Kristens, ulykke", men ikke noe av dette kan bevises historisk.

Hun ble forlovet med Valdemar i 1154 og giftet seg med ham i 1157 etter drapet på hans halvbror, Knud V av Danmark. Etter å ha blitt enke i 1182 giftet hun seg igjen i 1186 med greve Ludvig av Thüringen, men han sendte henne hånlig tilbake til Danmark, hvor hun døde.

Sophie og Valdemar hadde barna:
Knud VI (* 1163 - † 1202), konge i Danmark, gift med Gertrud av Sachsen og Bayern.
Valdemar II Seier (* 1170 - 1241), konge i Danmark.
Helene av Danmark (*1180 - † 1233), gift i 1202 med William de Tykke av Lüneburg.
Rikissa av Danmark (* 1182 - † 1220), gift med kong Erik Knutsson av Sverige.
Sofia av Danmark († ca. 1208), gift med greve Sigfrid III av Orlamünde.
Margareta, nonne i Roskilde.
Marie, nonne i Roskilde.
Ingeborg av Danmark (* 1175-76 - † 1236-37), fransk dronning,
gift 1193 med kong Filip II August av Frankrike.»[149]

(Barn VIII:85, Far X:339, Mor X:340)

Gift 1157 i Viborg med forrige ane.

IX:171 fm fm fm fm f

Sancho I Kolonisatøren av Portugal. Konge. Født 11.11.1154. Død 27.03.1211.

Sancho «o Povoador» (kolonisatoren) var konge av Portugal 1185 - 1211.

Han gjorde seg fortjent til sitt tilnavn «Bondevennen» ved sin iver for å forbedre landbruket. Han bidro også til byenes oppkomst ved å gi privilegier og befolke dem med kristne nybyggere.

Sanho ble gift i 1174 med Dulcia.

---

148 Politiken's Danmarks Historie, Bind 3 (1969), side 62, 200, 202, 211, 275, 324, 408. Dansk Biografisk Leksikon, Bind 11 (1937), side 190, Bind 22 (1942), side 294-295, Bind 25 (1943), side 23. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 584. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 44, 88.

149 Wikipedia.

Han hadde også konkubinene
Maria, datter til Arya Nuñes de Fornelos og
Maria Paez de Ribera.[150]

T.v. Kong Sancho i det castilianske manuskriptet «Compendium of Chronicles of Kings» (c. 1312-1325). I midten: Portrett. T.h. Gullmynt med bilde av Sancho I (Wikipedia).

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):

«Sancho I med kallenavnet "o Povoador" (kolonisatøren), konge av Portugal (* Coimbra 11.11.1154 - † 26.03.1211) var den andre, men eneste gjenlevende legitime sønn og femte barn til Afonso I av Portugal og hans hustru, Mathilde av Savoye. Sancho etterfulgte sin far og ble kronet i Coimbra 09.12.1185 da han var 31 år. Han brukte tittelen "Konge av Portugal og Silves" fra 1189 til han mistet territoriet til Almohad-kalifatet i 1191.

Sancho ble døpt Martinho da han ble født på festdagen til Saint Martin of Tours. 15.08.1170 ble han slått til ridder av sin far, kong Afonso I, og fra da av var han nestkommanderende, både administrativt og militært.

På dette tidspunktet var Portugals uavhengighet, erklært i 1139, ikke fast etablert. Kongene i León og Castilla forsøkte å annektere landet på nytt, og den romersk-katolske kirken var sen med å gi sin velsignelse og godkjenning. På grunn av denne situasjonen måtte Afonso søke allierte på den iberiske halvøya. Portugal inngikk en allianse med Aragón- kongedømmet, og sammen kjempet de mot Castilla og León. For å sikre avtalen giftet Sancho seg med Dulce, en yngre søster til kong Alfonso II av Aragón, i 1174. Aragon var dermed det første iberiske rike som anerkjente Portugals uavhengighet.

Da Afonso I døde i 1185 ble Sancho I den andre kongen i Portugal. Coimbra var sentrum for hans rike.

Sancho avsluttet de utmattende, og generelt sett meningsløse, krigene mot naboene for å oppnå kontroll over de galisiske grenselandene.»

Silves by i Algarve med katedralen og slottet (Wikipedia).

«I stedet vendte han all oppmerksomhetene mot sør, mot de mauriske småkrikene (kalt "taifas") som fremdeles blomstret. Med korsfareres hjelp tok han Silves i 1188. Silves var en viktig by i sør, en administrativ og kommersiell by med en befolkning på omkring 20.000 mennesker. Sancho beordret befestning av byen og bygde et slott som i dag er et viktig monument på portugisisk arv. På den tiden titulerte han seg "Dei Gratiæ, Rex Portugalliæ et Silbis" (Av

150 Dansk Biografisk Leksikon, Bind 2 (1933), side 418. Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 901. Odd F. Fladstad: Jøran Willumsdatter Søegaard .. og deres aner, side 45-46, 126. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 25, 57.

Guds nåde, konge av Portugal og Silves).

Imidlertid måtte hans militær oppmerksomhet snart vendes mot nord, der León og Castile igjen truet de portugisiske grensene. Silves gikk igjen tapt til maurerne i 1191. Uoverensstemmelser angående gyldigheten til datteren Theresas ekteskap med kong Alfonso IX av León og føydale rettigheter, innledet en tvist med den katolske kirken, som førte til interdiktet (en religiøs avstraffelse med historiske røtter innenfor den katolske kirke) mot Portugal i 1195. Striden mellom monarkiet og kirken skulle vare i nesten to hundre år og representerer til en viss grad den portugisiske varianten av investiturstriden (politisk og ideologisk strid mellom keisere og paver om makten over kristenheten).

Sancho I viet mye av sin regjeringstid til politisk og administrativ organisering av det nye riket. Han støttet nye næringer og middelklassen av kjøpmenn. Videre opprettet han flere nye byer og landsbyer (som Guarda i 1199) og var opptatt av å befolke avsidesliggende områder i Portugals nordlige, kristne regioner - derav kallenavnet "o Povoador" (kolonisatøren).

Han var også kjent for sin kjærlighet til kunnskap og litteratur. Sancho I skrev flere diktbøker og brukte kongelige resurser til å sende portugisiske studenter til europeiske universiteter.

Sancho døde i Coimbra, 56 år gammel.

Sancho giftet seg med Dulce av Aragon, datter til Ramon Berenguer IV, greve av Barcelona og Petronilla, dronning av Aragón. Elleve barn ble født fra dette ekteskapet, hvorav ni kom til voksen alder.

Med Maria Aires de Fornelos, datter til Aires Nunes de Fornelos og Maior Pais, som ble gravlagt i klosteret Santo Tirso i samsvar med hennes siste testamente, hadde Sancho to barn, begge født før hans ekteskap med Dulce av Aragón:

Martim Sanches (* før 1175), greve av Trastámara, gift med Elo Pérez de Castro, datter til Pedro Fernández de Castro.

Urraca Sanches (* før 1175), gift med Lourenço Soares, sønn til Soeiro Viegas og Sancha Bermúdez de Traba.

Etter Dulce's død hadde han en affære med María Pais de Ribeira "a Ribeiriña" som han ofte sies å ha skrevet og viet en "cantiga de amigo", "A Ribeirinha", komponert i 1199, den eldste tekst som er kjent i portugisisk poesi. Det bestrides i vår tid av den portugisiske historikeren António de Resende Oliveira, som hevder at denne cantiga ble komponert av Alfonso X av Castilla eller kanskje Sancho II av Portugal. Minst seks barn ble født av dette forholdet:

Rodrigo Sanches († 1245), hadde en bastardsønn med Constança Afonso de Cambra, kalt Afonso Rodrigues, en franciskaner og "Guardian of the Convent of Lisbon";

Gil Sanches († 14.09.1236), geistlig og trubadur, Hans far etterlot ham 8000 morabetinoer i testamentet. Gil ga "fueros" til bosetterne i Sardezas i 1213.

Nuno Sanches, han døde i sin barndom 16. desember i et ukjent år. Han kan også ha vært sønn til Maria Aires de Fornelos;

Maior Sanches, døde også i tidlig alder 27. august i et ukjent år.

Teresa Sanches, hennes far etterlot henne 7000 morabetinoer i testamentet. Hun var Alfonso Téllez de Meneses' andre hustru. De giftet seg før 1220.

Constança Sanches (* 1204 - † 08.08.1269). Hennes far etterlot henne 7000 morabetinoer i testamentet. Hun var gudmor til sitt oldebarn, "Infanta" Sancha, og overlot henne halvparten av Vila do Conde, Avelaneda, Pousadela, Parada og Maçãs. Hun eide også eiendommer i Torres Vedras.

Kong Sancho hadde også en sønn med Maria Moniz de Ribeira, datter til Munio Osorio, "tenente" av comarcaene Cabreira og Ribera, og av Maria Nunes av Grijó.

Pedro Moniz, gift med en ukjent kvinne.og far til Maria Peres de Cabreira, hustru til Martim Peres Machado. Han var den første som brukte etternavnet Machado.»[151]

(Barn VIII:86, Far X:341, Mor X:342)

Gift 1174 med neste ane.

Barn:

Berengária av Portugal. Født omkring 1198. Død 27.03.1221. (Se VIII:86).

IX:172 fm fm fm fm m

Dulce av Aragón/Barcelona. Dronningkonsort. Født omkring 1160. Død 01.09.1198 i Coimbra.

Dulce grep aldri inn i statsanliggender, men la an på å være en god hustru og var et mønster av en mor. Hun fikk ikke mindre enn 11 barn.

Hennes ben hviler i Santa Cruz de Coimbra.[152]

---

151 Wikipedia.

152 Dansk Biografisk Leksikon, Bind 2 (1933), side 418. Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1000. Odd F. Fladstad: Jøran Willumsdatter Søegaard .. og deres aner, side 46, 126. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 25, 57.

Portrett av Dulce av Aragón/Barcelona, mellom 1530 og 1534 av António de Holanda. Miniatyr fra «Genealogia dos Reis de Portugal» (Wikipedia).

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):
«Dulce Berenguer av Barcelona (* 1160; † 01.09.1198 i Coimbra) var en aragónsk prinsesse og dronning av Portugal fra 1185 til sin død.

Hun var datter til greve Raimund Berengars IV av Barcelona og dronning Petronella av Aragón. Hun hadde fire søsken, inkludert kong Alfonso II.

Hennes forlovelse med "Infante" Sancho, sønn til Afonso Henriques, Portugals første konge, ble feiret da hun var elleve år gammel og de ble gift i 1174.

"Infante" var en spansk og portugisisk tittel for prinser og prinsesser av kongehuset, bortsett fra den spanske kronprinsen alt. Kronprinsessen.

Det er ikke mye som er kjent om hennes liv før hun kom til Portugal eller om bryllupsgavene hun mottok etter ekteskapet.

"En vakker og utmerket dame, stille og beskjeden, hennes personlighet stemmer overens med hennes navn" (Lucian Cordeiro).

Dulce ble brukt som en vare for å forsegle en allianse som hadde til mål å "styrke Portugal og å omfatte ekspansjonismen til Castile og León" og hun spilte den rollen som ble forventet av henne som hustru og mor til mange barn. Samtidig kompenserte ekteskapet for den brutte forlovelsen mellom ektemannens søster, "Infanta" Mafalda, og hennes bror, den fremtidige kong Alfonso II av Aragon.

Ved kong Afonso Henriques død i 1185, overtok hennes mann tronen, og hun ble dronningskonsort i Portugal. I sitt første testamente, utstedt i 1188, ga han henne inntektene fra Alenquer, av landområdene langs bredden av Vouga-elven, Santa Maria da Feira og Porto.

Dulce og Sancho hadde barna:
Teresa (* ca. 1178 - † 17.06.1250), gift med kong Alfons IX av León.
Sancha (* 1180 - † 13.03.1229), abbedisse av Lorvão, saliggjort i 1705.
Raimundo (* ca. 1180 - † 09.03.1189).
Constança (* 1182 - † 03.08.1202), gift med kong Emmerich av Ungarn (sønn til kong Béla III av Ungarn).
Alfonso II (* 23.04.1185 - † 25.03.1223), konge av Portugal.
Pedro (* 23.02.1187 - † 02.06.1258), greve av Urgell og konge av Mallorca, gift 1229 med Aurembiaix, grevinne av Urgel.
Fernando (* 24.03.1188 - † 26.07.1233), gift 1212 med grevinne Johanna av Flandern og Hainaut.
Branca (* 1198 - † 17.11.1240), nonne i Guadalajara, trolig tvillingsøster til Berengaria.
Berengaria (* 1198; † 27.03.1221 i barselseng), gift 1213 med Kong Waldemar II av Danmark
Mafalda (* 1195-96 † 1257), gift 1215 med Henrik I av Castilla.

Dulce levde ikke lenge etter at hennes to siste døtre, Branca og Berengaria ble født, sannsynligvis tvillinger, og døde i 1198. Antagelig bukket hun under for pesten, svekket av suksessive fødsler. Hun ble gravlagt i klosteret Santa Cruz i Coimbra.» [153]

(Barn VIII:86, Far X:343, Mor X:344)

Gift 1174 med forrige ane.

153 Wikipedia.

IX:173 fm fm fm mf f

Bernhard III av Sachsen. Greve/hertug. Født 1140. Død 09.02.1212 i Bernburg.

Hertug av Sachsen 1170 (1180?) - 1212.

Da Knud IV i 1182 hadde overtatt makten i Danmark, meldte problemet i forholdet til keiseren seg igjen. Men Frederik Barbarossa var for opptatt av større oppgaver til å kunne ta seg av nordiske forhold. Han krevde derfor etter Valdemar den Stores død at Knud skulle komme ned til ham og avlegge lenseden, slik hans far hadde gjort. Dette ble avvist. Barbarossa truet da med å ta lenet fra Knud og gi det til en annen. Knud svarte at keiseren i så fall først måtte finne en annen. Man mente i Danmark at keiseren ikke kunne begynne et felttog mot nord, eller at noen av hans lendmenn var oppgaven voksen.

Den nye sachserhertug, Bernhard av Anhalt, hadde ikke samme styrke som Henrik Løve, og kunne neppe bli en trussel mot det danske riket.[154]

Bernhard av Sachsen i tresnitt fra 1598 (Wikipedia).

Fra svensk Wikipedia (oversatt):

«Hertug Bernhard III av Sachsen (* ca. 1140 - † i Bernburg 09.02.1212), gravlagt i Kloster Ballenstedt. Han var greve av Aschersleben, greve av Anhalt 1170-1212, hertug av Sachsen 1180-1212.

Hans foreldre var hertug Albrecht Bjørnen († 1170) og Sophie av Winzenburg (* ca. 1107 - † 25.03.1160).

Ved farens død og den påfølgende delingen av det askaniske arvet i 1170, overtok Bernhard grevskapet Aschersleben. I 1171 arvet han Ballenstedt etter sin bror Adalbert. Bernhard deltok i rikskrigen mot den welfiske hertugen Henrik "Løven", hvor Henrik fikk Aschersleben nedbrent. Etter at Henrik ble styrtet i 1180, forlente keiser Fredrik I "Barbarossa" Bernhard den østre halvdelen av hertugdømmet Sachsen (Sachsen-Wittenberg), men ikke uten motstand fra så vel åndelige som sekulære fyrster og grever som søkte større autonomi. Den vestre halvdelen av hertugdømmet Sachsen ble forlent til kirken Köln. Mens Bernhard avsto fra å utøve innflytelse i Westfalen og Engern, hevdet han overherredømmet over grevskapene Holstein, Ratzeburg, Schwerin, Lüchow og Dannenberg, uten å lykkes fullstendig i sine intensjoner. Den voksende innflytelsen fra waliserne og den inkonsekvente holdningen til keiseren forårsaket Bernhard vanskeligheter, og i 1189/1190 ble han utvist fra Holstein og Schwerin av den tilbakevendende Henrik Løven. Bernhard lyktes etter dette å hevde sin hertugmakt i Ostfalen.

I 1197 ble Bernhard foreslått som tysk tronekandidat etter råd fra erkebiskop Adolf av Köln. Bernhard avviste imidlertid kandidaturet og forble Filip av Schwaben trofast i kampen mot den walisiske motkongen Otto IV. Først etter Filips død i 1208 sluttet Bernhard seg til Otto IVs parti. Som tilhenger av Otto kunne Bernhard hevde de gamle saksiske kravene om overhøyhet over grevskapene Pommern, Mecklenburg og Polen, men ikke uten konflikt med kusinene i Brandenburg som hadde samme krav.

I 1203 vant Bernhard Ratzeburg-Lauenburg, men tapte det umiddelbart til Danmark. Han grep inn i den danske borgerkrigen og støttet erkebiskop Valdemar av Schleswig-Bremen. Det var under et felttog til Bremen til støtte for Valdemar at den høyt ansette hertugen Bernhard døde.

De askaniske stammelandene utgjorde kjernen i hertug Bernhards besittelser. Etter Bernhards død i 1212 gikk Bernhards besittelsene mellom Harzen og mellomste Elben til hans eldste sønn Henrik (Anhalt-linjen). Den yngre sønnen Albrecht ble hertug av Sachsen- Wittenberg.

---

154 Politiken's Danmarks Historie, Bind 3 (1969), side 338. Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1116. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 20.

Bernhard giftet seg ca. 1170 med Judith av Polen († 1201/1202).»[155]

(Barn VIII:87, Far X:345, Mor X:346)

Gift før 1175 med neste ane.

Barn:

Albrecht I av Sachsen. Født omkring 1175. Levde 1226. Død 26.06.1261. (Se VIII:87).

IX:174 fm fm fm mf m

Judith av Polen. Hertuginne. Født omkring 1152. Død etter 1201.

Judith (Jutta) var enten datter til
- hertug Mieczko III «den Gamle» av Storpolen (* 1126 - † 1202) og Elisabeth Gjertrud av Ungarn
eller frilledatter til
- Knud V Magnusson av Danmark (* før 1130 - † 1157).

Dansk Wikipedia ta et tydelig forbehold når det gjelder den «danske» løsningen:
«Han [Knud V] giftede sig i 1156 med en datter af Sverker 1., konge af Sverige (Östergötland). Hendes navn antages enten at være Helena eller Ingegärd.

Knud menes at være far til en række børn, men det er ikke sikkert, at nogle af disse er med hans dronning som moderen. Mange af de formodede børn, der angives i forskellige kilder, er dog enten temmelig utroværdige eller slet og ret umulige (kronologisk set eller på anden vis). Af de tilbageværende accepterede, formodede eller mulige børn er der følgende tre:
Niels den Hellige (1150–1180).
Valdemar (1157–1236); fra 1182 biskop af Slesvig
Hildegard af Danmark (født ca. 1157) gift med fyrst Jaromar 1.»

Ut fra mitt resonnement i biografien til Albrecht I har jeg kommet frem til at hans mor må ha vært Judith av Polen, datter til Mieszko III den Gamle av Polen.[156]

«Judith giftet seg ca. 1170 med Bernhard av Sachsen (* 1140 - † 09.02.1212).

Hun var sannsynligvis mor til følgende barn:
Henrik I av Anhalt (* ca. 1170 - † 1251 / 1252), prins av Anhalt.
Albrekt I av Sachsen (* 1175/1180 - † 1261), hertug av Sachsen.
Hedvig av Sachsen (* ca. 1175 - † etter 1206), gift med greve Ulrich I av Wettin († 1206) »[157]

(Barn VIII:87, Far X:347, Mor X:348)

Gift før 1175 med forrige ane.

IX:175 fm fm fm mm f

Leopold VI den Ærefulle av Østerrike. Hertug. Født 15.10.1176. Død 28.07.1230.

Leopold den Strålende (der Glorreiche) var hertug av Steiermark 1195-1198 og hertug av Østerrike 1198-1230.

Han var ubetinget den mest fremragende fyrste av sin tid, en av Østerrikes mest betydelige regenter.

Leopold gjorde flere korstog mot de «vantro». Således kjempet han mot Valdenserne i Sydfrankrike og mot araberne i Spanien. Han kom imidlertid for sent til å være med i slaget ved Tolosa i 1210. I 1217 fulgte han kong Andreas II av Ungarn på toget til Palestina og dro derfra i 1219 selv til Egypten.

Han ble bisatt i klosteret Monte Casino.[158]

---

155 Wikipedia.

156 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1117. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 20.

157 Wikipedia.

158 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1126. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 23, 31.

T. v. Hertug Leopold VI (den Ærerike). Utdrag fra slektstreet Babenberger, Klosterneuburg Abbey, T. h. Hertug Leopold VI's segl (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Leopold VI (* 15.10.1176 - † 28.07.1230), kjent som Leopold den Ærefulle, var medlem av huset Babenberg, hertug av Steiermark fra 1194 og hertug av Østerrike fra 1198 til sin død i 1230.

Han var yngste sønn til hertug Leopold V og hans hustru, Helena av Ungarn (datter til Géza II av Ungarn og Euphrosyne av Kiev). Han ble forlovet med Damsel av Kypros i 1193, men de ble aldri gift.

I strid med bestemmelsene i Georgenberg-pakten ble Babenberg-regjeringen delt etter Leopold V's død: Leopold VI's eldre bror, Fredrik I, fikk hertugdømmet Østerrike (omtrent tilsvarende det moderne Niederösterreich og østre Oberosterreich), mens Leopold VI ble hertug av Steiermark. Hertugdømmene ble gjenforent under Leopold VI da Fredrik døde etter bare fire års styre.

Leopold VI deltok i "Reconquista" i Spania og i to korstog, Albigenserkorstoget i 1212 og det mislykkede femte korstoget fra 1217 til 1221.

Som sine forgjengere forsøkte han å utvikle landet ved å stifte klostre. Hans viktigste var grunnleggelsen av Lilienfeld i den nedre østerrikske dalen til Traisen-elven, hvor han ble gravlagt etter sin død.

Dertil støttet han de den gang moderne tiggerordener til fransiskanerne og dominikanerne. Han løftet Enns til status som en by i 1212, og Wien i 1221, hvis territorium nesten ble doblet.

Under Leopolds styre begynte den gotiske stilen å nå Østerrike. "Cappella Speciosa" i hans midlertidige residens Klosterneuburg er kjent som den første bygningen påvirket av denne stilen i Donau-området – en rekonstruksjon kan sees i dag i palasshagen i Laxenburg.

Babenbergernes Østerrike nådde toppunktet av sin prestisje under Leopolds styre. Bevis på dette er hans ekteskap med den bysantinske prinsessen Theodora Angelina og hans forsøk på å megle mellom den hellige romerske keiseren Fredrik II og pave Gregor IX, noe han arbeidet med da han døde i Italia i 1230.

Leopolds hoff var kjent som et sentrum for minnesang,

Dette var en lyrikk- og sangtradisjon i Tyskland som blomstret på 1100-tallet og fortsatte inn i 1300-tallet. Dikterne som skrev og framførte minnesangene er kjent som minnesangere, (tysk minnesänger), og navnet er sammensatt av ordet minne, middelhøytysk for kjærlighet, noe som også var diktningens hovedemne. Den enkelte sang ble kalt minnelied.

Minnesang var et tysk motstykke til den franske trubadurdiktningen. Minnesangene var knyttet til hoff- og ridderlivet fra siste del av 1100-tallet frem til begynnelsen av det 14. århundre.

For eksempel var Walther von der Vogelweide, Neidhart von Reuental og Ulrich von Liechtenstein aktive her. Også Nibelungenlied kan ha blitt skrevet i hans hoff.

Leopold døde i San Germano i 1230.»[159]

(Barn VIII:88, Far X:349, Mor X:350)

Gift 1203 med neste ane.

Barn:

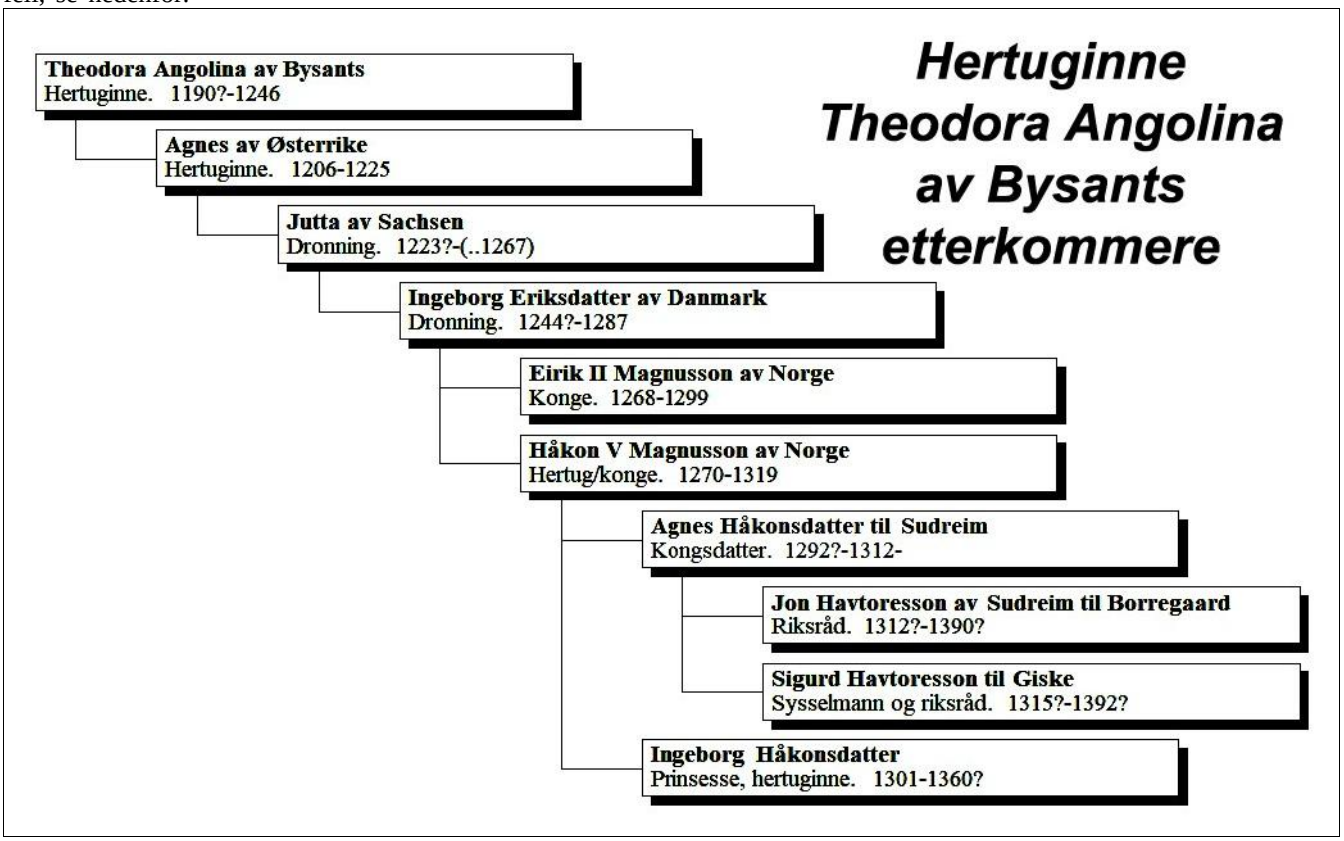
Agnes av Østerrike. Født 1206. Død 29.08.1225. (Se VIII:88).

159 Wikipedia.

IX:176 fm fm fm mm m

Theodora Angolina av Bysants. Hertuginne. Født omkring 1190. Død 23.06.1246.

Ifølge «Allgemeine deutsche Biographie» var Theodora datter til keiser Isak II Argelos av Bysants. men det er feil, se nedenfor. [160]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Theodora Angelina (* 1190 - † 22/23 juni 1246) var hustru til Leopold VI, hertug av Østerrike, som hun hadde flere barn med. Som barn ble hun brukt av sin morfar, keiser Alexios III Angelos, som et politisk verktøy for å få troskap fra de regionalt sterke mennene (engelsk: strongmen) Ivanko og Dobromir Chrysos. Hennes forlovelser eller ekteskap med dem ble avbrutt da begge suksessivt ble tatt til fange av keiseren.»

Theodoras segl som hertuginne av Østerrike.

«Identiteten til Leopold VIs hustru har lenge vært omstridt blant forskere. De middelalderske kildene registrerte bare hennes fornavn, Theodora, og at hun var barnebarn til en bysantinsk keiser ("Theodoram neptam regis Graecorum duxit uxorem, Theodoram neptem regis Grecie").

Moderne forskere, som begynte med Georg Juritsch i 1894, har hatt ulike syn om hvem denne keiseren var, og noen vurderte Theodora som barnebarn til Isaac II Angelos (regjerte 1185-1195, 1203-1204), mens andre mente at det var Alexios III Angelos (regjerte 1195-1203). Atter andre tolket "neptis" ikke som barnebarn som på klassisk latin, men som niese, eller til og med som oldebarn, som var den vanligste betydningen av ordet i middelalderen.

160 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1160. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 23, 31.

Hun er nå endelig identifisert som datter til Isaac Komnenos Vatatzes († 1196) og barnebarn til den bysantinske generalen Theodore Vatatzes og den purpurfødte Eudokia Komnene, datter til keiser Johannes II Komnenos (regjerte 1118-1143).

. Hennes mor var Anna Komnene Angelina (* 1176 - † 1212), den andre datteren til keiser Alexios III Angelos.

Hennes foreldre giftet seg i eller litt før 1190, og Theodora ble født kort tid etter, da hun i 1203 nettopp gikk inn i sitt fjortende år.

Hennes far ble forfremmet til sebastokrator da Alexios III tiltrådte tronen i 1195, men sommeren samme år ble han tatt til fange under et felttog mot bulgarske opprørere under Asen, og fengslet i den bulgarske hovedstaden, Tarnovo, hvor han døde våren 1196.

I følge en historie som ble fortalt av den samtidige kronikøren Niketas Choniates, spilte Isaac en rolle ved den utilfredse bulgarske boyaren Ivankos drap på Asen: Isaac skulle angivelig ha lovet Ivanko Theodoras hånd, i bytte mot gjerningen. Isak døde før Asens drap, men etter at Ivanko drepte Asen og flyktet til det bysantinske hoffet, hvor han gikk inn i keiserlig tjeneste, forlovet keiser Alexios III ham med Theodora for å sementere hans troskap. På grunn av hennes unge alder – Choniates beskriver den kommende bruden som "et barn som snakker som en baby" – ble ekteskapet, om det over hodet fant sted, aldri fullbyrdet. Theodora ble værende i Konstantinopel, mens Ivanko reiste seg i opprør i 1199, bare for å bli fanget og fengslet ved en list.

Kort tid senere ble Theodora brukt av Alexios III for å få troskap fra en annen regional krigsherre på Balkan, Dobromir Chrysos, som i 1201 hadde reist seg i opprør sammen med den utilfredse bysantinske generalen Manuel Kamytzes. Chrysos var allerede gift med datteren til Kamytze, men godtok gjerne keiserens tilbud, og overga festningene Pelagonia (moderne Bitola) og Prilep, som han hadde erobret, til keiserens styrker. Kort tid senere slo Alexios også III til mot Chrysos, og tok ham til fange.

I 1203 giftet Theodora seg med en fjern fetter, Leopold VI, hertug av Østerrike. Han døde i 1230, og hun ble deretter nonne ved Klosterneuburg-klosteret. Hun døde der i juni 1246, angivelig av sorg da sønnen, Fredrik II, nylig hadde blitt drept i kamp mot ungarerne.

Leopold og Theodora hadde syv barn:
Margaret, hertuginne av Østerrike (* 1204 - † 28.02.1266).
Agnes av Østerrike (* 19.02.1205 - † 29.08.1226).
Leopold av Østerrike (* 1207 - † 1216), falt fra et tre og døde.
Henrik II, hertug av Mödling (* 1208 - † 28.11.1228).
Gertrude av Østerrike (* 1210 - † 1241).
Frederik II, hertug av Østerrike (* 25.04.1211 - † 15.06.1246).
Constantia of Austria (* 06.04.1212 - † 05.06.1243.» [161]

(Barn VIII:88, Far X:351, Mor X:352)

Gift 1203 med forrige ane.

IX:209 fm mf mf ff f

Simon Kaaresson. Lendmann. Død omkring 1190.

Fra Mogens Bugges «Våre forfedre»:
«Simon Kaaresson († 1190) var sønn til Kaare på Alna i Vikebygd på Sveen i Syd-Hordaland. Faren ble kalt "Alna-Kare" eller "Smør-Kaare" og var en meget rik og mektig mann.
Simon var høvding for varbelgerne. Han synes å ha vært sjelen i den første reisning mot kong Sverre i 1185. Sto vinteren 1189-90 i spissen for en ny flokk, dro våren eller sommeren 1190 nord til Viken og søkte inn til Tønsberg. Men Tønsbergmennene utrustet skib og innhentet Simon og hans menn. Han og varbelgernes konge ble drept ved Bristein.
Gift etter 1179 med Margrete Arnesdatter.»[162]

Fra Lars Løbergs «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571»:
«Stormannen Andres Simonsson (* ca. 1184 - † 1218), var sønn av den i sagaen omtalt som godsrike Simon Kåresson fra Orre på Jæren.

Simon († 1189) var gift med Margrete, datter til Arne Kongsmåg på Ståreim og den vidløftige Ingrid Ragnvaldsdotter, svensk fyrstedatter og norsk dronning. enke etter Harald Gille († 1136).»[163]

Fra norsk Wikipedia:
«Simon Kaaresson († 1190) var en norsk lendmann i borgerkrigstiden. Simon er kjent som en av lederne for "vårbelgene", en flokk som gjorde opprør mot kong Sverre Sigurdsson, og som far til baglerkongen Filippus Simonsson (konge 1207-1217).

---

161 Wikipedia.

162 Mogens Bugge: «Våre forfedre», nr. 778.

163 Lars Løberg: «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571». side 70-71.

Simon var gift med Margrete Arnesdatter, datter til Arne Kongsmåg og Ingerid Ragnvaldsdatter (norsk dronning og tidligere gift med kong Harald Gille). Med Margrete hadde Simon sønnene Filippus og Andres.

I 1180- og 1190-årene oppstod det mange reisninger mot kong Sverre. I 1185 ble Jon Kuvlung – en påstått sønn til Inge Haraldsson (norsk konge 1136-1161) – kongehyllet, og Simon var blant høvdingene i flokken hans. Denne flokken kaltes "kuvlunger". Jon ble drept i Bergen i 1188, og Simon og flere av de andre stormennene reiste til Danmark for å søke støtte der. Her fant de en gutt som angivelig skulle være sønn til Magnus Erlingsson (norsk konge 1163-1184), og tok ham med til Norge som kongsemne. Simon ble nå lederen for dette nye opprøret, og flokken hans kaltes "vårbelger". Vårbelgene kom til Tønsberg sommeren 1190, men bymennene og bøndene der rustet seg til kamp slik at Simon og mennene hans ikke turde å angripe. De reiste derfor videre til Østfold, hvor det kom til et slag utenfor Hvaler. Her ble Simon, de fleste av mennene hans og kongsemnet deres drept.»[164]

Fra Snorre Sturlassons «Sverres saga»:
«114. Simon Kaaressøn og Ølve av Gudrann og de flokkehøvdinger, som hadde været hos kuvlungene, hadde faret syd til Danmark; men en fór øster til Marker og dvælte der sommeren [1189] efter. Men da det led paa vinteren, søkte de til Danmark og fandt der Simon Kaaressøn; han hadde med sig en søn av kong Magnus Erlingssøn. De reiste da straks en flok og fik mange folk. De fór om sommeren [1190] nord i Viken og hadde 16 skibe. De fór med voldsomhet og rante baade bønder og kjøbmænd, og fór saaledes vestover gjennem Viken. Derpaa seilte de ut over Folden og nord [vest] til Agder og rante der; de søkte saa ind mot Tunsberg. Eirik jarl var oppe i landet, og det var ikke mange birkebeiner i Viken. Men da tunsbergmændene spurte disse tidender, skaffet de sig skibe – de hadde nogen langskibe og byrdinger – og la skibene foran bryggerne; derpaa fordelte de folk paa skibene og rustet sig til at verge byen. Den flok, som Simon hadde, kaldte folk vaarbelger. Og da Simon spurte, hvad tunsbergmændene holdt paa med, og at de samlet folk, da trøstet han og hans mænd sig ikke til at fare dit, men seilte tilbake øster over Folden. Nu fik tunsbergmændene vite dette; da løp de paa sine skibe og satte efter vaarbelgene; for deres hær raadde Torlak Ulvgeststssøn, Ulv Svarte og Aasleiv bonde. Simon og hans mænd fór nu østover for at komme unda, men tunsbergmændene fór efter dem og fandt dem syd ved Tristein. De la straks imot dem, og det blev der en stor og haard kamp; bønderne hadde større og bordhøiere skibe. Og da denne strid hadde holdt paa en stund, snudde mandefaldet sig imot vaarbelgene, og deres skibe ryddedes. Dette møte endte saaledes, at der faldt Simon Kaaressøn, Ølve av Gudrann og de fleste av deres hær, saa at kun faa kom unda. Paa det skib, som Simon Kaaressøn hadde styrt, fandt de nede under tiljerne i forrummet Vikar, vaarbelgenes konge, han var faa vintre gammel; de dræpte ham straks. Tunsbergmændene fik i denne færd megen hæder og meget gods, og fór derefter hjem.»[165]

(Barn VIII:105)

Gift med neste ane.

Barn:

Andres Simonssen Ståreim. Født omkring 1184. Død 1218. (Se VIII:105).

IX:210 fm mf mf ff m

Margreta Arnesdatter Ståreim. Levde mellom 1179 og 1189.

Fra Mogens Bugges «Våre forfedre»:
«Margrete Arnesdatter († etter 1190) var gift 1. gang med Bjørn Bukk Nicolasson († 1179) og 2. gang med Simon Kaaresson som hun overlevde.»[166]

Fra Lars Løbergs «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571»:
Margrete var datter til Arne Kongsmåg på Ståreim og dronning Ingrid Ragnvaldsdotter, enke etter Harald Gille († 1136).

Hun var 1. gang gift med Bjørn Bukk († 1179) og 2. gang med Simon Kåresson († ca. 1190).

Margreta og Bjørn hadde sønnen
Nikolas (nevnt 1185), kuvlunghøvding.

Margreta og Simon hadde sønnene
Filippus, (nevnt 1207 - † 1217), baglerkonge.
Andres († 1218).[167]

(Barn VIII:105, Far X:419, Mor X:420)

Gift med forrige ane.

---

164 Wikipedia.

165 Snorre Sturlasson: «Sverres saga»..

166 Mogens Bugge: «Våre forfedre», nr. 780.

167 Lars Løberg: «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571», side 70-71.

Generasjon X

X:322 fm fm ff ff fm

Gunhild ???. Levde fra 1135 til 1160.

Sverres mor, Gunhild, var norsk og av god bondeætt på Vestlandet. I «Norges Historie» av Ebbe Hertzberg og Alexander Bugge antas hun å være fra Sylte i Norddalen ved utløpet av Valdalselven. Hennes bror het Nikulas Sultan (fra Sultar?, rimeligvis Sylte).

Gunhild var Sigurd Munds frille. Hun ble senere gift med en mann fra Færøyene som het Unås Kammaker. Hun dro etter hans død på pilgrimsferd, og da hun kom hjem fortalte hun Sverre, etter pavens befaling, at Sigurd Mund var hans far.[168]

Fra «Norsk biografisk lekiikon»:

«Kongsmor. Foreldre: Ukjente. Gift med kammakeren Unas. Mor til kong Sverre Sigurdsson (1151?-1202).

Gunnhild er bare kjent gjennom de knappe opplysningene som er kommet inn i Sverres saga fra kongen selv. Hovedproblemet i hennes historie er om hun virkelig hadde det forholdet til kong Sigurd III Haraldsson (Sigurd Munn) som Sverre påstod han var resultat av.

I en tale til en stor leidangshær fra Hålogaland, Trøndelag og Vestlandet 1197 fremholdt Sverre at mange der kjente morens ætt, som han skal ha regnet opp i alle grener, uten at sagaen forteller nærmere om den. Mange som ikke visste det før, oppdaget da angivelig at de var i slekt med Sverre. Gunnhild hadde etter dette slekt vest og/eller nord i landet. Ettersom hun og Sverre står oppført for seg i en samling gamle ættetavler fra Sunnmøre som ble skrevet av på 1600-tallet, kan hun ha ættet derfra.

Gunnhild ble gift med en kammaker fra Færøyene som het Unas og var bror til presten Roe, biskop på Færøyene fra 1162. Paret holdt antakelig til i Bergen, og det var helst der Sverre ble født. Med Unas fikk hun senere sønnen Hide og flere døtre som ikke er navngitt i sagaen.

Sverre gikk under oppveksten for å være sønn av Unas. Fem år gammel ble han sendt til Færøyene for å fostres av Roe, som etter hvert satte ham i prestelære. Da Sverre var 24 år gammel, kom Gunnhild til Færøyene og fortalte ham at han var sønn til kong Sigurd Munn. Hun hadde da vært på pilegrimsferd til Roma, der hun hadde betrodd en skriftefar at hun hadde en sønn som ikke visste at faren var konge. Saken ble lagt frem for paven, og Gunnhild ble i skriftemålet pålagt å la sønnen få vite om sin rette far.

Hun figurerer også sammen med Sverre i noen angivelig færøyske sagn som den danske presten J. H. Schrøter publiserte 1849-50. De er avslørt som klart uhistoriske av Gustav Storm, og kan ikke brukes til å utfylle de knappe sagaopplysningene om Gunnhilds liv.

Etter dette forsvinner Gunnhild ut av sagaen.

Det er vanskelig å tro på alt Sverres saga forteller om hans mor. Kronologien er ikke uproblematisk. Etter sammenhengen var det 1175 Gunnhild fortalte Sverre om hans rette opphav, og han skulle etter dette være født 1151. Samtidig forteller sagaen at en av hans yngre søstre ble gift med en Svina-Stefan og med ham fikk sønnen Peter Støyper, kanskje identisk med den Svina-Peter som i Sverres saga opptrer som en fullvoksen mann 1184. Peter var i så fall født minst 20 år tidligere, og da må Gunnhild ha nedkommet med hans mor før Sverres angivelige fødsel 1151. Dette åpner muligheten for at Sverre var eldre enn sagaen utgir ham for, og da skal det ikke mange år til før det blir tvilsomt om han kunne være sønn av Sigurd Munn, som var født 1133.

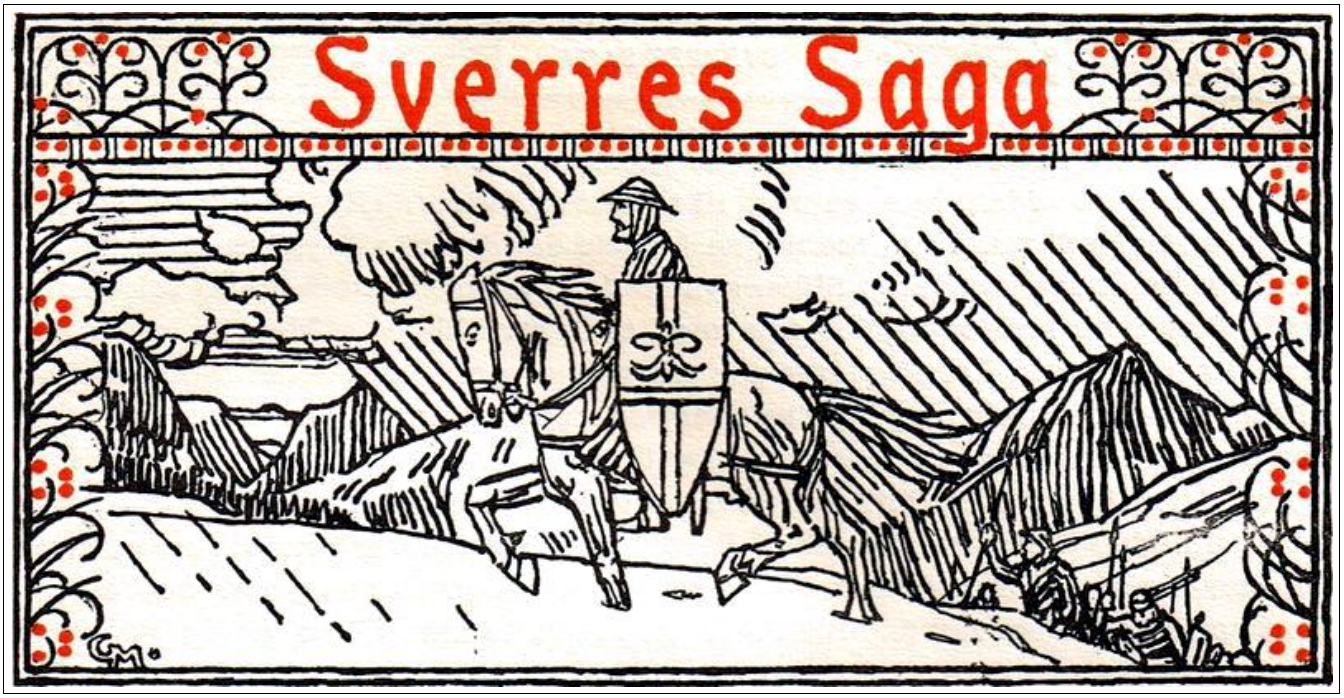
Det mest utrolige i Gunnhilds historie er likevel hennes Roma-ferd. Den krevde trolig bedre økonomi enn sagaen gir inntrykk av at hun hadde, og det er fremfor alt vanskelig å tro at hun fikk en slik pavelig reaksjon på sitt skriftemål som sagaen påstår, blant annet fordi det i første halvdel av 1170-årene var paveskisma og den regulære paven, Alexander III, oppholdt seg utenfor Roma. Det er også litt av et tankekors at Gunnhild skulle holde tett om sønnens virkelige avstamning like til han var 24 år gammel.

Ikke underlig da at mer enn én historiker har nektet å tro på historien om Gunnhilds forhold til Sigurd Munn og Sverres påståtte avstamning. Bevislig umulig er historien likevel ikke, og andre historikere har gjort sitt beste for å forlike den med virkeligheten. Til syvende og sist er det bare å innrømme at spørsmålet om Gunnhilds forhold til menn og Sverres avstamning på farssiden ikke lar seg etterprøve.»[169]

---

168 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 803. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 52.

169 Norsk biografisk leksikon.

Titelfrise til Sverres saga (1914-utgaven).

Fra Snorre Sturlasson: «Sverres saga»:

«1 Biskop Roe var i den tid i Færøene; hans bror kaldtes Unaas Kambare. Unaas fik en norsk hustru, som het Gunnhild. Det var i den senere del av Harald Gilles sønners, Inges, Sigurds og Øysteins dage. Gunnhild fødte snart en søn, som fik navnet Sverre og blev kaldt søn av Unaas [1151]. Før denne guts fødsel aabenbartes store drømmer, som jevnlig kan hænde forut for store tidender. Hans mor Gunnhild fortalte en drøm, hun hadde hat før hans fødsel. Det tyktes hende, at hun var i et herlig lofthus og syntes, hun skulde føde det barn, som hun gik med. Men hendes tjenestekvinde sat for hendes knær og skulde ta imot barnet, saasnart det blev født. Og da det tyktes hende, som om barnet var født, kom det en stor rædsel over den kvinde, som sat over hende, saa hun ropte heftig paa hende og sa: «Gunnhild min, du har født et underlig foster, forfærdelig at se til». Og tre ganger ropte hun med de samme ord. Men da hun hørte kvinden rope saa ofte det samme med skjælvende røst, blev hun nysgjerrig efter at se, hvad for foster det vel var, hun hadde født; det syntes hende, som det var en sten, meget stor og snehvit av let, men den glødet saa sterkt, at det gnistret allevegne av den som av et gloende jern, naar man blaaser sterkt paa det i essen. Men hun sa saa til tjenestekvinden: «La os gjemme dette foster omhyggelig, saa at ikke nogen faar se det, ti det vil tykkes underlig for de fleste, som faar se det.» Siden syntes det hende, som om de to tok stenen og la den i en stol og hyllet den med et fagert klæde. Men da de hadde dækket stenen, saa fløi dog gnistene allevegne gjennem klædet og rundt om i lofthuset. De blev da meget fælne over den rædsel, som stod av stenen, og siden vaaknet hun av denne drøm. Unaas og Gunnhild hadde en søn, som het Hide, og en datter, som blev gift med Svine-Stefan; deres søn var Peter Støyper; desuten hadde Unaas og Gunnhild flere døtre. Sverre var fem vintre gammel [1156], da han fór fra Norge vester til Færøene, og siden var han der hos biskop Roe, som fostret og opfødde ham. Biskopen satte ham til boken og gav ham vigsler, saa at han blev viet til prest. Men da han var fuldvoksen av alder, lempet han sig litet efter prestemænds værdighet og var stridig og voldsom. Han blev usams med Brynjolv, søn av Kalv Sendemand, som da hadde kongens syssel der paa øene. Sverre hadde slaat en mand, men Brynjolv og hans følge overfaldt ham i hans hjem, men han kom unda alene, og det var kommet saa nær med dem, at han løp unda ind i en stue og gjemte sig. En kone gjemte ham i en ovn og satte en helle foran ovnsaapningen og gjorde siden ild op utenfor. De lette efter ham over hele stuen, men fandt ham ikke. I mangt tyktes nu siden de mænd, som visste, hvad mand han blev til, at ha set tegn til, at han hadde store evner.»

(Barn IX:161)

Gift

Barn:

Sverre I av Norge. Født omkring 1151. Død 09.03.1202 i Bergen. (Se IX:161).

X:323 fm fm ff ff mf

Roe ???. Biskop. Levde 1140. Død omkring 1190.

Roe hadde vært kapelan hos biskop Matheus vest på Færøyene som døde i 1157, men først i 1162 ble Roe viet til biskop. Han var biskop frem til sin død ca. 1190.

Hans datter, Astrid, skal ha vært mor til kong Håkon Sverreson.

Bror til Roe var Unas Kammaker. Han ble senere gift med Gunhild som hadde vært Sigurd Munds frille og som

ble holdt for å være mor til kong Sverre. Sverre ble sendt til fostring hos Roe da han var 5 år gammel, dvs. ca. 1157. Der ble han opplært og viet til prest.[170]

(Barn IX:162)

Gift

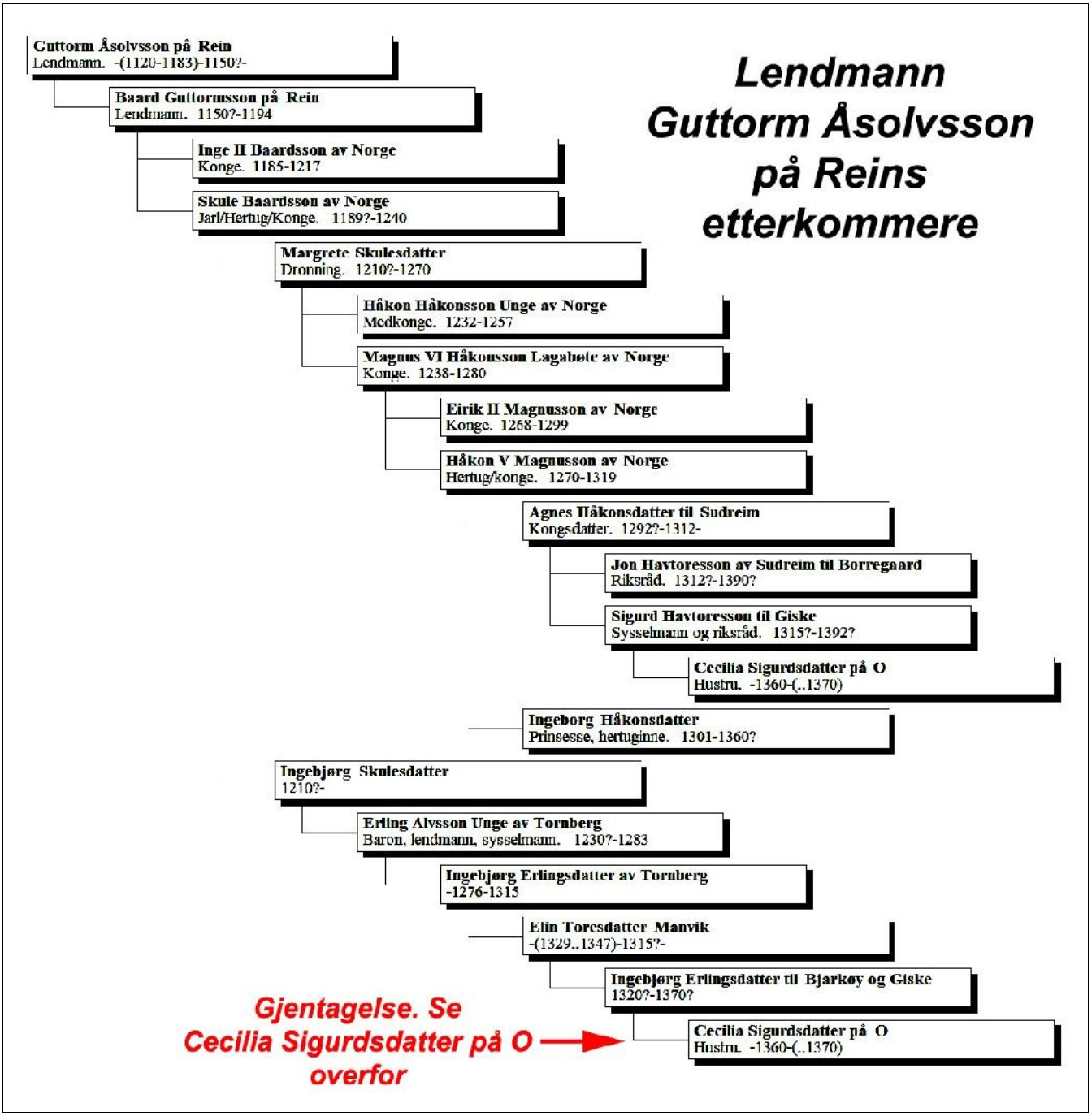
Barn:

Astrid Roesdatter. Levde 1178. (Se IX:162).

X:329 fm fm ff mf ff

Guttorm Åsolvsson på Rein. Lendmann. Levde fra 1120 til 1183.

Guttorm bodde på Rein og synes å ha levet meget lenge. Han var vel i 1183 overhode for Skule Tostessons høyt ansette ætt.

Guttorm hadde en stor etterslekt.

Han omtales som en av de lendmenn som etter Harald Gilles død i 1136 understøttet Haralds sønn, Sigurd Munn. Han var Sigurds formynder og fikk ham opphøyet til tronen. Guttorm og hele hans ætt var nær knyttet til trønderpartiet omkring Sigurd Mund og Haakon Herdebreid.

[170] Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 787, 803, 804. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 52.

Fra Snorre Sturlasson: «Harald Hardrådes saga»:
«98. ... Kong Olav [III Haraldsson Kyrre] giftet ham (Skule Kongs-fostre) med sin frenke, Gudrun Nevsteinsdatter; hennes mor var Ingerid, datter til kong Sigurd Syr og Åsta; hun var søster til kong Olav den hellige og kong Harald. Sønn til Skule og Gudrun var Åsolv på Rein (i Rissa, Sør-Trøndelag). Han var gift med Tora, datter til Skofte Ogmundsson. Hennes og Åsolvs sønn var Guttorm på Rein, far til Bård, som var far til kong Inge (Bårdsson) og hertug Skule.»

Fra Snorre Sturlasson: Inges Saga:
«1. ... Da tiender kom nord til Trondheim at Kong Harald (Gille) var tatt av dage, ble Sigurd, sønn til Kong Harald, tatt til konge der, og med på dette vedtaket var Ottar Birting, Peter Saue-Ulvsson og brødrene Guttorm Åsolvsson fra Rein og Ottar Balle og mange andre høvdinger.»

Guttorm var gift
1. gang med Eldrid Jonsdatter av Blindheim,
2. gang med Bergliot,
3. gang ca. 1150 med Sigrid Torkellsdatter på Fugl.[171]

(Barn IX:165, Far XI:657, Mor XI:658)

Gift omkring 1150 med neste ane.

Barn:

Baard Guttormsson på Rein. Født omkring 1150. Død 03.04.1194 i Florvåg ved Askøya. (Se IX:165).

X:330 fm fm ff mf fm

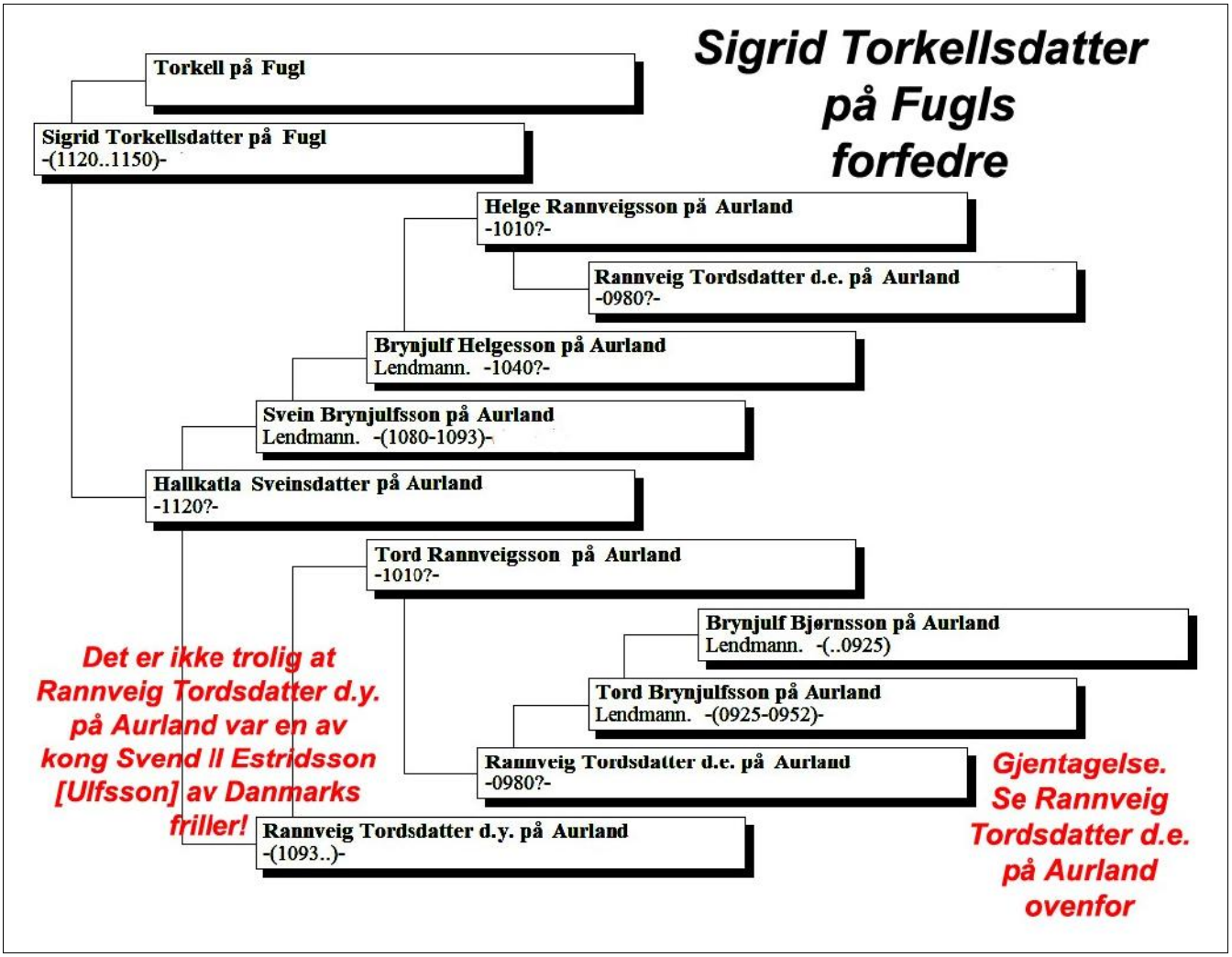
Sigrid Torkellsdatter på Fugl. Levde mellom 1120 og 1150.

Sigrid var en storlagt kvinne som vakte oppsikt. En gang førte hun selv et langskip til Bergen. Da hun skulle reise hjem, sto kong Øystein Haraldsson på bryggen og lot skalden Einar Skulesson kvede et vers til hennes ære. Dette skjedde i 1150 elle noe tidligere.

Sigrid var gift første gang med Pål på Aure i Søkkelven.[172]

171 Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga, avsnitt 98. Snorre Sturlasson: Inges saga, avsnitt 1. Norsk Biografisk Leksikon, Bind I (1923), side 334. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 345. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 833. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 22, 84.

172 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 882. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 22, 84.

Fra «Sunnmørsfylket i framfarne tider», del 1, side 123-124 (noe modifisert):

«Pål var sønn til Skofte Ogmundsson på Giske og vel den eldste gjenlevende sønnen etter at Giske med sønnene Ogmund, Finn og Tor døde under et korstog til det hellige land.

Om han hadde samme mor som brødrene Ogmund, Finn og Tor – Gudrun Torsdatter – må han ha vært født omkring 1070, og var derfor minst 30 år gammel da de reiste.

Han skal ha vært gift to ganger, men helt sikkert er det ikke. I «Fornmanna sogur» kalles hans hustru Ragnhild, men i et ættelegg i «Adversaria», Sigrid, datter til Torkel på Fuge. [Adversaria er latin og betyr egentlig kladdebok, særlig kladdeboken til den egentlige regnskapsboken (Store norske leksikon)].

Barna til Pål og Sigrid var
Nikolaus til Giske,
Ingeborg, gift med Kolbjørn Olavsson på Grevstad
(sønnesønn til Ljot jarl og Tora kongemor), og
Sigrid, gift med Gudmund Stadheim i Sunnylven.

Disse var født i 1130-40-årene. Deres far var en fredelig mann som ikke blandet seg inn i politikken. Det er derfor få ganger sagaene nevner ham.

Men Sigrid, kona hans, var et storslagent menneske som må ha vakt oppsikt. Hun førte en gang selv et langskip til Bergen. Da hun skulle til å reise hjem igjen sto kong Øystein Haraldsson på brygga. Han ba en skald kvede et vers om hennes ferd, som han han syntes var stormannslig. Det gikk smått for skalden å få til noe, men da den kjente skalden Einar Skuldsson kom, kvad han et høytidelig vers til ære for den store frua til Aura-Pål. Han kvad:

"På sitt skip den gjeve frue
Pløgjer motig hav og bylgjer.
Storm frå Ulstein skavlar jagar,
sjøar sturtar, seglet fyller.
Ikkje fører noko skip i hamn,
ei kvinne stoltare og fagrar".

Dette hendte i 1150 eller litt før. Aure-Pål døde ved den tiden, og Sigrid ble gift annen gang med Guttorm Åsulvsson på Rein.

Deres sønn, Bård på Rein, ble født i 1150-årene.

Hans sønner var kong Inge og hertug Skule.»[173]

(Barn IX:165, Far XI:659, Mor XI:660)

Gift omkring 1150 med forrige ane.

X:331 fm fm ff mf mf

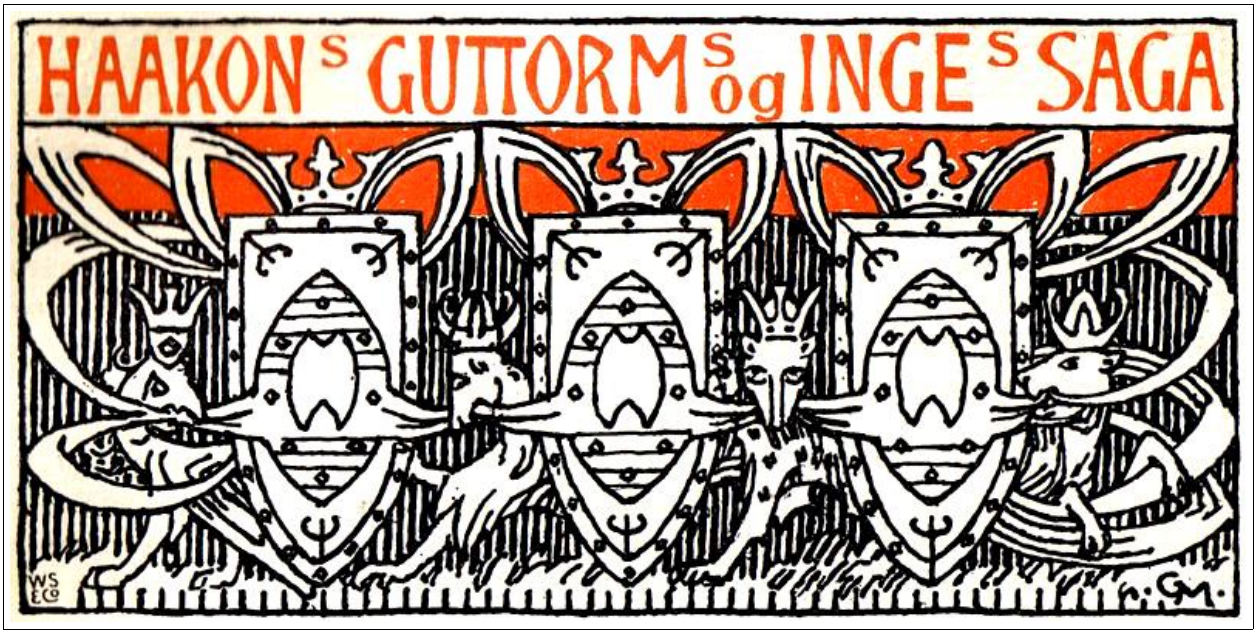
Erling på Kviden. Lendmann. Levde 1185.

Erling tilhørte stormannsætten på Kviden i øverste del av Valdres.

Bård Guttormssons sønner, Guttorm og Skule, Inge Bårdssons halvbrødre, ble oppfostret hos sin morfar Erling. Biskop Nicolas sendte folk opp til Valdres for å bemektige seg guttene. Erling fikk nyss om dette og sendte dem straks til en avsides skogsbygd hvor de var trygge så lenge baglerne var der oppe. Deretter sendte Erling dem til kong Inge, hvor de siden oppholdt seg.

Erling kalles «Erling Bonde», Det er angitt at han har vært lendermann, men dette er tvilsomt.[174]

Fra «Haakons, Guttorms og Inges saga» (Baglersagaene - Den yngre og lange versjonen):

Titelfrise til Haakons, Guttorms og Inges saga (1914-utgaven).

«11. Kong Sigurd Haraldsson hadde en datter, som het Cecilia. Hun blev hæderlig opfostret i Trøndelagen, som det høvet et kongsbarn; og ved den tid, da kong Sverre tok paa at stride paa Norge, som før er sagt fandt han hende i Vermeland, kjendte hende for sin søster og talte ofte med hende. Hun var gift der; ti paa den tid, da Erling Skakke søkte at øde hele Harald Gilles æt og avkom, blev Cecilia giftet bort til Folkvid lagmand i Vermeland. Deres søn var Haakon jarl Galen.

Da Cecilia spurte, at hendes bror var blit konge i Norge, fór hun fra sin mand; ti hun elsket ham litet. Kongen gav hende da til bolig gaarden Gelmin, hvor hun før var blit opfostret. Baard paa Rein var søn av Guttorm, søn av Aasulv Skulessøn; men Skule var søn av Toste jarl, som før er nævnt i Harald Haardraades saga. Aasulvs mor var Gudrun Nevsteinsdatter; hendes mor var Ingerid, datter av kong Sigurd Syr. Guttorms mor Tora Skoftesdatter. Skofte var søn av Agmund, søn av Torberg Arnessøn og av Ragnhild, datter til Erling Skjalgssøn. Toras mor var Sigrid, datter til Tord Folessøn, kong Olav den helliges merkesmand. Sigrids mor var Aalov, datter til Einar Tambarskjelve og av Bergljot, Haakon jarls datter.

Baard Guttormssøn var lendermand, som hans forfædre hadde været før ham. Han var meget rik, vakker at se til, sagtmodig og stille og holdt sig vel. Han bodde paa Rein den tid, da kong Sverre kom til riket. Han kom sig snart i stort venskap med kongen og bad omsider om at faa hans søster til egte. Kongen gav samtykke i det; men erkebiskop Øystein vilde ikke gi sit minde til det, saa længe hendes mand Folkvid levde. Da fór Cecilia til erkebiskopen og talte med ham i nærvær av kong Sverre og mange andre høvdinger og spurte, om han forbød hende at gifte sig med sine frænders raad. Han sa, at det var sandt, og bad hende fare til Vermeland til sin husbond. Da svarte hun: "Jeg kan med sandhet sige, at jeg ingen husbond har; ti den tid, da Erling Skakke og kong Magnus hadde dræpt alle de av mine frænder, som de kunde naa og ventet sig nogen fare av, da tok de mig og sendte mig ut av landet og gav mig til Folkvid lagmand til hans frille, uten min vilje og mit samtykke. Dog visste jeg mig ingen raad til at komme der fra, før min bror her kom til riket, og nu trodde jeg, at jeg hos ham var fri for denne sak." Dette sit utsagn sandet hun straks med troværdige vidnesbyrd. Derfor gav erkebiskopen hende lov til at gifte sig, og kongen holdt hendes og Baard Guttormssøns bryllup med sømmelig hæder. De fik en søn sammen, som blev kaldt Inge. Nogen tid efter døde

173 Norsk Biografisk Leksikon, Bind I (1923), side 334. «Sunnmørsfylket i framfarne tider», del 1, side 123-124,

174 Norsk Biografisk Leksikon, Bind I (1923), side 334, Bind XIV (1940), side 22. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 895. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 84.

Cecilia kongsdatter og blev jordet i Kristkirken paa nordsiden ved koret, og hendes grav blev sømmelig prydet.

Baard Guttormssøn fik siden Ragnfrid, datter av Erling paa Kvidin, lendermand i Valdres. Deres barn var Sigurd, Aasulv, Guttorm og Skule, og en datter, som het Ingebjørg, hun blev gift med Alv paa Tornberg; deres søn var Erling unge.

Baard døde i Bergen, sommeren efterat kong Sverre hadde holdt slag med Øyskjeggene i Florevaag; han blev jordet i Kristkirken paa den nordre side i koret og hans grav sømmelig prydet. Hans søn Inge fór da til kong Sverres hird og blev opfostret der.»

«14. .....

Samme vinter sendte biskop Nikolas en flok mænd til Oplandene for at ta sønnene til Baard Guttormssøn, Guttorm og Skule. Erling bonde fik nys om det og sendte guttene bort til en skogbygd, og der var de, mens baglerne var i Valdres. Men da baglerne var borte, sendte Erling dem nord til kaupangen til kong Inge, og de var siden hos ham. Denne samme vinter var Eirik, som siden blev konge i Svitjod, hos kong Inge, og om vinteren efter jul gjorde Haakon jarl sit bryllup; han fik da fru Kristin. Kong Inge og Haakon jarl fór nordenfra om vaaren [1205] og hadde en overmaade stor hær og store skibe. Mange mægtige mænd var da i sine sysler syd i landet. Einar kongsmaag var i Stavanger og hadde syssel der.»[175]

(Barn IX:166)

Gift

Barn:

Ragnhild Erlingsdatter på Kviden. Levde mellom 1189 og 1200. (Se IX:166).

X:337 fm fm fm ff ff

Knud Eriksson Lavard. Hertug. Født 12.03.1096 i Roskilde. Død 07.01.1131 i Haraldsted Skog ved Ringsted.

Hertug av Sønderjylland (Slesvig) 1115 - 1131.

Fra Snorre Sturlasson: Magnussønnenes saga;

«20. Kong Sigurd ble gift med Malmfrid, datter til kong Harald Valdemarsson øst fra Holmgard. Mor til kong Harald var Gyda den gamle, datter til den engelske kongen Harald Gudinesson. Mor til Malmfrid var Kristin, datter til sveakongen Inge Steinkjelsson. Søster til Malmfrid var Ingelborg, som var gift med Knut Lavard, sønn til danekongen Eirik den gode, som var sønn til Svein Ulvsson. Knuts og Ingelborgs barn var Valdemar (den store), som tok kongedømme i Danmark etter Svein Eiriksson, Margret, Kristin og Katrin. Margret var gift med Stig Hvitlær, og de hadde en datter Kristin, som var gift med sveakongen Karl Sorkvesson. Deres sønn var kong Sorkve (Sverker).»

Da Knuds foreldre i 1102 dro på pilgrimsferd, ble han overlatt til den sjellandske høvding Skjalm Hvide til oppfostring. Senere ble han oppfostret hos hertug Lothar som senere ble keiser.

Knud fikk hertugtittel og hederstilnavnet Lavard [«herre»]. Tituleringen forekommer i Helmolds «Cronica Slavorum» og i Knytlingesagaen. Den forekommer også i det norske kildematerialet. I Sverres saga gis Sverres sønn, Sigurd, tilnavnet «Lavard». Ordet «Brythis» betydde opprinnelig «den som bryter og deler opp maten». Tilnavnet Lavard anses av språkforskere bety nettopp dette. Opprinnelsen til ordet «brythis» indikerer derfor høy status og da troligvis en herrestatus som kan forknippes med det generøse fyrsteidealet. En lignende betegnelse finnes i det gammelengelske «Hlaford», et ord som senere utvikles til benevnelsen «Lord» (= herre).

Han ble i 1115 grensejarl mellom Danmark, Tyskland og Vendland. Da Venderfyrsten Henrik døde i 1127, benyttet han dette til å kjøpe Henriks fyrstestilling av Lothar og ble forlenet av ham stillingen som Vendernes konge eller Knjæs (Knés).

Helmold oppgir at Lothar utnevnte Knud til «Rex Obotritorum», samtidig som han ble den tyske hertugens vasall. I «Knud Lavardslegenden» hevder Knud, da han anklages av kong Niels for å ville tilskanse seg den danske kongekronen, at han ikke var vendernes konge, men kun deres fyrste («Knés» eller «Knjaz»). Han oppgir at denne benevning kun var en herretittel. Saxo lar Knud hevde at han ble kalt «Herus» og «Dominus», men aldri «Rex» av slaverne.

Som «prœfectus» og «senior et defensor» av Slesvig disponerte Knud over en handelsplass som hadde en spesielt fordelaktig strategisk plassering, økonomisk sett. Byens inntektsbringende handel ga Knud en særstilling, ikke bare i Danmark, men også i store deler av Østersjøregionen.

Knud hadde fått berømmelse og anseelse ved rikets sydgrense. Hans militære fortjenester var ubestridelige. Hertil kom den glans det sto om ham, både i kraft av hans personlige egenskaper, og fordi han kom med noe av utlandets eventyrskjær omkring seg. Han hadde vanket ved keiser Lothars hoff, og var ved sin kledsdrakt og livsstil representant for det «moderne».

Saxo: Om Knud Lavard (omkring 1208):

«Her optrådte Knud nu i sachsisk dragt [vestis Saxonica] og langt finere klædt end de øvrige, og ved synet vældede misundelsen op i Henrik [Skatelar], der ikke kunne fordrage pragtfuldt udenlandsk tøj [alieni cultus

175 «Haakons, Guttorms og Inges saga» (Baglersagaene - Den yngre og lange versjon), avsnitt 11 og 14..

splendor]. De kom op at skændes, og Henrik udbrød at purpur aldrig kunne sikre Knud mod sværd, hvortil Knud svarede at Henrik ikke var spor mere sikker i sine fårehuder - en elegant udlevering af Henriks bondskhed, og en finere måde at give igen på stiklerierne til hans prægtige dragt end trusler eller skældsord. Når han selv blev kritiseret for at følge udenlandsk mode [externus cultus], var han helt tilfreds med at kunne svare med en spydighed om landets egen [domisticus] klædedragt.»
Gest. D. XIII.5.4 - Overs. P. Zeeberg Saxos Danmarkshistorie. Viborg 2000 / lat. udg. J. Olrik et al. Saxonis Gesta Danorum, Kbh. 1931. Venligst tilsendt Skræp af Adam Wagner.

Knud Lavardslegenden beretter om relasjonen mellom Magnus Nielsen og Knud Lavard under dronning Margareta:
«Knud og Magnus var da også venner og følgeslagere (amici et soci), slik blodets nære bånd krevde det: og så lenge dronningen levde kunne det ikke finnes noe fiendskap mellom dem.»
Den latinske termen «socii» ble ikke sjelden brukt ekvivalent med begrepet «commilitones», dvs. våpenbrødre eller hirdbrødre.

Knud Lavards-Ordinalet: Om Knud Lavards feide med Magnus (omkring 1170):
«Efter at have skaffet fred i sit fædreland [patria sua] trængte hertugen [Knud Lavard] med et ringe følge ind i Venderland [...] Næsten ni år mærkede Knud ikke sin fætters had. Ganske vist hørte han af flere, at Magnus spandt ränker imod ham; men såre trofast, som han var, kunne han ikke have en så nærtbeslægtet ven mistænkt for troløshed.

Det hændte sig imidlertid, at hertugen blev anklaget for kongen. Da var det, at kongen, der lånte øre til de løgne, man snakkede ham for, på Ribe ting vendte sig imod ham med disse klagepunkter: "Du har," sagde han "mod landets sæd indført nye skikke [conta consuetudines terre nova quedam induxisti], og i Venderland har du, mig og mit kongedømme til skade, tiltaget dig kongenavn."

Kløgtig som hertugen var, svarede han med megen værdighed på den første anklage: "Dit land har hidindtil haft det for skik, at ingen kunne have sit gods sikkert, hverken under lås og lukke eller nogen som helst anden vagt. Men hændes det nu, at en mand, rig eller fattig, enten med vilje lader en ting blive liggende på alfar vej eller glemmer den der, da bliver den ikke borttagen af nogen, men venter på sin ejermand. Dette er den ny skik!"»

(Fra «Vita Altera Kanuti Ducis in passione sancti Kanuti» – Ordinalet/Knud Lavards helgenlegende forfattet af anonym præst i Ringsted. Overs. Hans Olrik Danske Helgeners Levned, 1893 s.126ff. Her efter J. Steenberg Kilder til Danmarks historie i 12. århundrede. Kbh. 1962 s.29f. Latinske tekst i Monumenta Germaniae Historica, Scriptorum (in folio) bnd. 29 udg. G. Waitz et al. s.13f.)

I 1130 sto Knud på toppen av sin politiske karriere. Han var ikke bare «dux» i Danmark, men hans militære fremganger i Venderland førte også til at Knud ble utropt til fyrste eller «knés» over det slaviske folket obotritene. Hans fremganger hadde gjort ham til en østersjøfyrste av betydelig dignitet, noe som gjorde ham til en meget verdifull alliansepartner innen den nordeuropeiske storpolitikken. Knud hadde gode kontakter med den saksiske hertugen, den senere tyske keiseren Lothar. Han var gift med Ingeborg, datter til Novgorodfyrsten Mstislav. Da Ingeborg på morssiden var i slekt med den stenkilske kongelige slektsgrupperingen, kontrollerte Knud sannsynligvis også et betydelig antall eiendommer i Götaland.

Danmark var et valgrike. Om den aldrende kong Niels skulle dø, ville det være tingmøtene - og muligens ledingshæren - som skulle velge den nye konge. Derfor måtte det nødvendigvis oppstå et motsetningsforhold mellom Magnus og Knud, de to kongesønner som valget naturlig måtte stå mellom.

Julen 1130 hadde kong Niels innbudt rikets stormenn til gilde i Roskilde. Festen endte fredelig, men Magnus ba Knud møte ham igjen i skogen ved Haraldsted kongsgård nord for Ringsted. Uten å ane uråd innfant Knud seg, kun fulgt av noen få menn. I skogsbrynet raff han Magnus, som vennlig ønsket ham velkommen. De vekslet et par ord, men plutselig brøt en flokk bevepnede menn som lå i bakhold, frem fra skogen og Magnus ropte: «Nå skal det avgjøres hvem som skal arve land og rike». Knud ble så hugget ned uten å kunne få sitt sverd ut av sliren.

Dette brutale mord var ikke bare en forbrytelse. Det ble også en ulykke for hele riket, idet det ble begynnelsen til mange års borgerkrig. Om motivet til den blodige handling kan det ikke herske tvil. Magnus følte seg, antagelig med god grund, truet som kongsemne av fetteren, og ønsket gjennom mordet å sikre sin makt for fremtiden. Men det gjorde jo ikke hans forbrytelse mindre. Selv ikke hans nærmeste partifeller kunne akseptere hans handling.

Helmold: Om Knud Lavard og hans død (omkring 1170):
«[...] Derefter begav han [Knud Lavard] sig hjem til sit fædreland [in patriam], hvor hans farbroder tog venligt i imod ham og gjorde ham til hertug over hele Danmark [tocius Danie]. Og denne mand, som forstod at skaffe rolighed til veje, begyndte at berolige landet ved at vise alle løsgængere døren [cepitque vir pacificus regionem comparare, auferens viros desertores de terra] [...] Knud kom til sammenkomst med sin farbroder på en almindelig herredag. [...] Niels´ søn Magnus, der tillige med sin moder var til stede ved dette optrin, opæggedes ubeskriveligt, da moderen sagde: "Mærker du ikke, at din fætter alt har grebet spiret og er drot?" [...] Disse hendes ord æggede ham, som sagt, og han begyndte at smede ränker for at komme Knud til livs. [...] Thi så snart han under venskabs skin havde lært Knud at kende og så, at han ikke gav nogen skummel mistanke rum, bad han ham møde sig til en samtale under fire øjne. [...] Men folk havde haft folk liggende på lur, som pludselig brød frem fra deres smuthuller, sårede og dræbte Knud; og de var i deres blodtørst grumme nok til at finde en tilfredsstillelse i at sønderlemme den dødes krop led for led. Men fra den dag tiltog urolighederne og de indre fejder i Danmark [perturbaciones et intestina bella in Dania], som vi i det følgende delvis vil komme til at berøre [...]».

Fra Cronica Slavorum (Helmolds Slaverkrønike) I.49f., overs. P. Kierkegaard 1881/1885. Her efter J. Steenberg Kilder til Danmarks historie i 12. århundrede. Kbh. 1962 s.27ff. Latinske tekst i Cronica Slavorum i Scriptores rerum

Germanicarum in usum scholarum, udg. G. H. Pertz 1868, s.100ff.

Roskildekrøniken: Om drapet på Knud Lavard og opprøret mot kong Niels (omkring 1140):
«Men den gamle fjende [...] såede så stor splid blandt danerne [inter danos], at der ikke har været nogen større prøvelse for gejstlighed og folk [clerus et plebs] siden kristendommen slog rod i Danmark [Dania]»
Overs. M. Gelting, Roskildekrøniken, Århus 1992 s.25 - jvf. M. Cl. Gertz, Scriptores minores historiae Danicae medii ævi, vol. I Kbh. 1970 s.26. Venligst tilsendt Skræp af Adam Wagner.

Knud ble begravet i Ringsted klosterkirke og ble kanonisert i 1169.

Kongen var langt fra eneveldig. Stiftelsesdokument for klostre og andre dokumenter med angivelse av personnavn viser at en rekke forskjellige stormannsslekter eide tildels store jordbesittelser. Hvideslekten kjennes f.eks. i Midt- og Nord-Sjelland og Bodil-slekten i Syd-Sjelland, på Falster og Møn.
Hvideslekten støttet Erik Ejegods etterkommeres krav på tronen. Valdemar den Store ble oppfostret av Skjalm Hvides sønn Asser Rig sammen med Asser Rigs to sønner: Esbern Snare som grunnla Kalundborg og Absalon som ble erkebiskop i Lund. Bodilslekten donerte store verdier til innstiftelse av St. Peders kloster ved Næstved og Skovklosteret, det nåværende Herlufsholm.
To søstre, Margareta og Christina fra den innflytelserike Stenkilslekten i Östergötland, ble storpolitiskt inngiftet i kongehusene i nabolandene. Magareta ble, som enke etter den norske kongen Magnus III Berrføtt, gift med Niels I den Gamle, den siste av Svend II Estridssons sønner som ble konge i Danmark. Margareta ble dermed farmor til Knud Magnusson. Christina ble gift med Mstislav I [Mstislavich Vladimirovich] av Novgorod og mor til Erik Emunes hustru, Malmfrid, og Knud Lavards hustru, Ingeborg. Dermed var Christina også mormor til såvel Svend Grathe som til Valdemar I den Store. Da Erik III Lam abdikerte i 1146 ble Svend III Grathe valgt til ny konge i Skåne og på Sjelland, mens jydene valgte Knud Magnusson til sin konge. Valdemar, som ble født etter sin fars død, ble oppkalt etter sin russiske morfar og ble den første danske kalt Valdemar.[176]

Knud Lavard. Fresko i Vigersted kirke nær Ringsted (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:
«Knud Eriksson Lavard (*12.03.1096 i Roskilde - † 07.01.1131 i Haraldsted Skog ved Ringsted) var en dansk adelsmann.
Han var sønn til Erik Eiegod og Bodil Thrugotsdatter, som før deres fravær på pilegrimsreise i 1102 overlot ham til oppfostring hos den sjællandske høvding Skjalm Hvide. Senere ble han oppfostret hos den saksiske hertug Lothar.

Jarl av Sønderjylland, konge over obotritterne.
Knud Lavard ble utpekt av kong Niels til jarl av Sønderjylland i 1115, en posisjon han utnyttet til å føre erobringskriger mot det vendiske folket obodritterne i Holsten. Dette pasifiserte en kilde til uro i det tyske riket, og etter dette ble han utnevnt til hertug av Holsten, og tok også samme tittel for sitt danske len, som heretter ble kjent som Hertugdømmet Slesvig.
Han var også konge av obodritterne, og hans tilnavn betyr herre på saksisk og andre germanske språk, men opprinnelig betød tilnavnet "brødgiver" (motsvarende engelsk lord).

Under et familiebesøk i Haraldsted ble han drept 07.01.1131 av sin fetter, kong Nils' sønn Magnus den Sterke, som så ham som en farlig konkurrent til tronen.

176 Politiken's Danmarks Historie, Bind 3 (1969). Dansk Biografisk Leksikon, Bind 12 (1937), side 575-578, Bind 25 (1943), side 23. Lars Hermanson (2000): Släkt, vänner och makt - En studie av elitens politiska kultur i 1100-talets Danmark, side 73, 93-94, 110-111, 178. Snorre Sturlasson: Magnussønnenes saga, avsnitt 20. Snorre Sturlasson: Magnus Blindes saga, avsnitt 1. Nomos - Menneske Nation Verden: «Skræp». C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 340. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 501. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 44.

Knud Lavard har mer eller mindre indirekte vært årsak til de stridigheter som langt senere oppsto i Slesvigområdet (1848 og 1864), da han samtidig var underlagt den danske kongen og den tyske keiseren.

Knud Lavard var gift med Ingeborg, datter til Mstislav I Vladimirovich den Store av Kiev.

Med henne fikk han i 1131 den senere kong Valdemar den Store. Han ble født bare 7 dager etter sin fars død.
I tillegg hadde de tre døtrene:
Margret, gift med Stig Hvitelær (=Hvide) i Skåne.
Kristin, gift med Magnus Blinde i Norge og
Katarina (Karin).

Helgen.
I 1169 fikk Valdemar paven til å oppta Knud Lavard som helgen.
Der Knud ble drept skal det etter sagnet ha sprunget fram en kilde, og selv om vinteren holdt gresset seg grønt der. Hans legeme ble tatt med til Ringsted kirke, og der kisten hans stod skal det også ha sprunget fram en kilde. Etter dette ble Ringsted Valdemar-slektens kongssted og gravsted.
Lavards dødsdag ble feiret som St. Knud 7. januar eller 13. januar.»[177]

(Barn IX:169, Far XI:673, Mor XI:674)

Gift omkring 1116 med neste ane.

Barn:

Valdemar I Knudsson den Store av Danmark. Født 14.01.1131. Død 12.05.1182 i Vordingborg. (Se IX:169).

X:338 fm fm fm ff fm

Ingeborg Mstislavsdatter av Kiev. Hertuginne. Født omkring 1100. Levde 1137.

Hertuginne av Sønder-Jylland - 1130 -.

Ingeborgs ekteskap skyldes hennes moster, den danske dronning Margrethe Fredkulla, som ga henne svenske gods i medgift.

Knytlingesagaen har en utførlig og noe romanaktig beretning om Knuds frieri via kjøpmannnen Vidgaut. Ifølge Saxo skyldtes giftemålet Ingeborgs moster, dronning Margrete Fredkulla av Danmark. Hun ga sågar Ingeborg en del av sitt svenske farsgods i medgift, dette var et ledd i hennes freds- og ekteskapsstiftende politikk innenfor kongehuset.

Forgjeves frarådet Ingeborg Knud å reise til julegildet i Roskilde i 1130 hvor han ble drept av Magnus Nielsen i Haraldsted Skog. Åtte dager etter drapet fødte hun sønnen Valdemar, tidligere hadde hun født døtrene Margrete, Christine og Katrine.

Da høvdingen Kristjern Svendsen, etter drapet på Erik II Emune i 1137, ville ha den lille Valdemar utropt til konge, motsatte Ingeborg seg dette på det sterkeste. Etter denne tid høres ikke mer om henne.[178]

Fra norsk Wikipedia:
«Ingeborg av Kiev (* i begynnelsen av 1100-tallet) var en russisk fyrstinne og dansk prinsesse. Hun var datter til storfyrste Mstislav I av Kiev (* 1076 - † 1332) og Christina Ingesdatter av Sverige († 1122).

Ca. 1117 inngikk hun ekteskap med Knut Lavard.

Ingeborg og Knud hadde følgende barn:
Margareta (* ca. 1129), gift med Stig Tokesson Hvide.
Kristin (* ca. 1118-20 - † etter 1139), gift med Magnus den Blinde av Norge.
Katarina, gift med Prislav av Lolland.
Valdemar den store (* 1131 - † 1182), født etter at faren ble drept i 1131»[179]

(Barn IX:169, Far XI:675, Mor XI:676)

Gift omkring 1116 med forrige ane.

X:339 fm fm fm ff mf

Volodar Glebovich av Minsk. Prins. Født omkring 1090. Levde omkring 1140. Død etter 1167.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Volodar Glebovich av Minsk var en prins i Minsk som tilhørte det såkalte Polotsk-dynastiet (eller Polotski) etter

177 Wikipedia.

178 Dansk Biografisk Leksikon, Bind 11 (1937), side 190. Snorre Sturlasson: Magnus Erlingssons saga, avsnitt 2. N. de Baumgarten: Généalogie et Mariage occidenteaux des Rurikides Russes du Xe au XIII Siècle. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 550. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 44, 89.

179 Wikipedia.

den hviterussiske byen og fyrstedømmet Polotsk, hvorfra den stammer.

Han var sønn til Gleb Vseslavich av Minsk († 1119) og Anastasia, en datter til Yaropolk Izyaslavich. Volodar († etter 1167, muligens i 1176).

Volodars familie hadde lenge vært i konflikt med storprinsen i Kiev, Vladimir Monomach, som i 1113 (ifølge noen opplysninger 1119) erobret Minsk fra Volodars far. Senere hadde de gjenværende besittelsene til Polotsk-dynastiet blitt erobret av Vladimirs sønn Mstislav I av Kiev og dets medlemmer ble tvunget i eksil blant annet til Konstantinopel. Etter Mstislavs død i 1132 kollapset imidlertid Kiev-imperiet sakte og Polotsk-dynastiet kunne komme tilbake til den russiske politiske scenen.

Volodar giftet seg 05.06.1135 (sannsynligvis i eksil i Polen) med Richeza av Polen, dronning av Sverige og datter til Boleslaw III den Skjevmunnede og enke etter den danske prinsen og kortvarige kongen Magnus I av Sverige, som året før falt i slaget ved Fotevik. Volodar og Rikissa fikk datteren Sofia av Minsk, som senere giftet seg med Valdemar den store i Danmark.

Ekteskapet til Volodar og Rikis var et politisk grep av faren rettet mot den daværende alliansen mellom Erik II Emune fra Danmark og etterkommerne til Monomach. Siden flere sentrale aktører i denne konflikten døde og Monomienes posisjon i Russland sterkt ble svekket, falt også grunnlaget for ekteskapet, som derfor ble oppløst i skilsmisse, hvoretter Rikissa giftet seg med Sverker I av Sverige.

Misforståelse.

I gammel historieforskning ble Volodar vanligvis forvekslet (blant annet av Nikolaj von Baumgarten) med den halvmytiske prinsen Vladimir Vsevolodic av Novgorod!»[180]

Tidligere benyttede kilder:

Sophie, gift med Valdemar I Knudsson den Store av Danmark, var datter til den polske hertugdatteren Richiza (Richeza, Ryksa, Rixa) Boleslawsdatter i hennes annet ekteskap med fyrsten Vladimir (Valedar, Volodar). Det er omstritt hvem denne Vladimir var.

Den svenske «Nationalencyklopedin» oppgir følgende om Sophie, dessverre uten kildeangivelser:

«Sofia (da. Sophie), d. 1198, dansk drottning, dotter till furst Volodar av Minsk [i Hvit-Russland] och Rikissa (sedermera svensk drottning). S. förmäldes 1157 med Valdemar I (den store) av Danmark. De fick sönerna Knut Valdemarsson och Valdemar II Sejr och sex döttrar, bl.a. Ingeborg, som förmäldes med Filip II August av Frankrike, och den svenska drottningen Rikissa. Sedan gemålen 1182 dött bortgiftes S. av dynastiska skäl med lantgreve Ludvig av Thüringen men försköts efter en tid och återvände till Danmark.»

I «Europeischen stammtafel» har jeg fått oppgitt at det skal finnes følgende fotnote:

«Die Frage der Abstammung die Fürstin Sofia in den letzten Generation ist strittig. Nach Jan Gallen: "Vem var Valdemar den stores Drottning Sofia" in Det nordiske Historikermøde i København 1971 Beretning, pp 80-81, war sie die Tochter den Fürsten Wolodar von Minsk, als welche in den nordische Tafeln den freundlichen Hinweis von Dr Hans Gillingstam/Stockholm erscheint. Dr Edvard Ryner/Pyrcyase hat der Frage zuletzt unentscheiden gelassen (Krolevna Szwedska Marianna na Tronie Zachnodia Pomerskin u Lattech 1238-1252, p18, in; Zapinski: Histoyczne tomas XLV, 1980).»

I «Die Nachkommen Karls des Grossen» av Erich Brandenburg oppgis også at hennes far var Wolodar, fyrste av Minsk i 1150 og av Gorcdez i 1158, død etter 1167.

Mogens Bugge hevder at Erich Brandenburgs påstand ikke kan være riktig. Han påstår i stedet at hun var datter til Vladimir av Halicz som døde omkring 1144. Som far til Vladimir oppgir han fyrst Vsevolod av Novgorod, død 11.02.1136, gift i 1123 med en datter til fyrst Swiatoslaw (Swiatoscha) av Lutzk. Bugge viser til at NPT (Norsk Personalhistorisk Tidsskrift) - 3 s. 440, C 8 og I. 7 - korrekt oppgir Sophies far å være Vladimir av Halicz, men hevder at NPT så feilaktig gjør Vladimir til sønn av ovennevnte Wolodar i stedet for Vsevolod.

Utdrag fra «Dansk Biografisk Leksikon»:

«Sophie, ca. 1141-98, Dronning. F. ca. 1141, d. 5. Maj 1198, begr. i Ringsted. Forældre: Fyrst Vladimir (el. Valedar) av Novgorod (d. ca. 1141) og Richiza. Gift 1) 1157 med Kong Valdemar I. 2) med Grev Ludvig af Thüringen.»

I sin stamtavle over de danske konger kaller Abbed Vilhelm [ca. 1125-1203] Sophies far «Valedar, russernes konge». Abbed Vilhelm levde samtidig med Sophie og kong Valdemar og hadde rimeligvis god kunnskap om Sophies herkomst.

Om Abbed Vilhelm av Ivan Boserup:

ABBED VILHELM SØGER RÅD HOS PAVE CØLESTIN

OMKRING DEN ÆLDSTE DANSKE SELVBIOGRAFI (Vilh., Ep. II 47)

[pp. 9-28 in : Fund og Forskning i Det Kongelige Biblioteks Samlinger, Bind 31, 1992]:

«Abbed Vilhelm af Æbelholt, ca. 1125-1203, var en af de mest farverige personligheder i Valdermartidens Danmark. Som ung regelbunden augustiner-kannik, canonicus regularis, ved Ste.-Geneviève-kirken i Paris synes han at

180 John Lind: De russiske ægteskaber. Dynasti- og Alliancepolitik i 1130'ernes danske borgerkrig, Historisk Tidsskrift no. 2 1992.

have udvist så stor selvstændighed, at han kom på kant med sin abbed, og pave Alexander III måtte nedsætte en særlig kommission for at få udredt trådene i den vanskelige sag. Vi kender ikke kommissionens konklusioner eller pavens dom, for i vore kilder henvises der kun indirekte til konflikten, men da biskop Absalon, som måske havde lært Vilhelm at kende tidligere, inviterede ham til Danmark for at blive abbed, tog han imod indbydelsen. Vilhelm kom hertil i 1165, satte skik på klosteret på Eskilsø i Roskilde fjord og overflyttede det sidenhen til Æbelholt i Nordsjælland, hvor naturbetingelserne var gunstigere. Sideløbende med at han styrede sit efterhånden blomstrende kloster, fungerede han i kongens og i Ærkebiskop Absalons diplomati. Vilhelm måtte udstå megen nød og modgang som klosterleder, og han synes ofte at have overvejet at vende hjem igen til Frankrig. Han døde to år efter sin ven og velgører Absalon. Pave Honorius II ophøjede ham til helgen i 1224.»[181]

(Barn IX:170, Far XI:677, Mor XI:678)

Gift 05.06.1135 med neste ane.

Barn:

Sophie av Minsk. Født omkring 1141. Død 05.05.1198. (Se IX:170).

X:340 fm fm fm ff mm

Richeza Boleslausdatter av Polen. Dronning. Født 12.04.1116. Død etter 25.12.1156.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Richeza av Polen (russisk Bolesawówna) (* 12.04.1116 - † etter 25.12.1156) var en polsk prinsesse fra Piast-familien. Hun ble gift tre ganger, i første og tredje ekteskap var hun dronning av Sverige, mor til den danske kongen Knud V og svigermor til hans etterfølger Valdemar I.

Richeza var eldste datter til Boleslaw III den Skjevmunnede (* 1085 - † 1138) og hans andre hustru Salome Berg-Schelklingen (* ca. 1100 - † 1144).

Første ekteskap med prins Magnus av Danmark.¥

Hennes far søkte en allianse med den danske kongen Niels og giftet henne allerede i 1127/28 med den danske prinsen Magnus, som hadde blitt valgt til konge av Sverige. Omkring1130 fødte hun sønnen Knud. Imidlertid kunne Magnus ikke hevde seg mot Sverker I og måtte forlate Sverige i 1130. I 1131 myrdet han Knud Lavard, en konkurrent til den danske tronen. Han falt i 1134 i slaget ved Fodevig mot Knud Lavards halvbror Erik Emune, som ble konge av Danmark etter drapet på kong Niels i Schleswig.

Andre ekteskap med prins Volodar Glebovich av Minsk.

Richeza kom tilbake til Polen som enke, der hennes far i 1135/36 giftet henne med Volodar Glebovich (* ca. 1090 - † etter 1167), prins av Minsk og Grodno fra Rurik-dynastiet, som på grunn av stridigheter om tronen i hans hjemland var i eksil i Polen. Dette ekteskapet tjente til å konsolidere en allianse mellom Polen og Minsk mot Danmark og Kievan Rus. Hennes sønner, Vladimir (som etterfulgte sin far som prins) og Wasilko samt datteren Sophie av Minsk ble født. I 1145 ble ekteparet skilt og Richeza kom tilbake til Polen med sin datter, hvor hennes bror, Vladyslaw II, nå regjerte. Skilsmissen var muligens relatert til det faktum at alliansen med Kievan Rus, hvis makt allerede var på vei ned etter Vladimir Vsevolodovich Monomakhs død i 1125, ikke lenger virket nødvendig.

Tredje ekteskap med kong Sverker I av Sverige.

I 1148 døde Ulvhild Håkonsdotter, hustru til Sverker I, som hadde drevet Richezas første ektemann fra Sverige. Litt senere giftet Sverker seg med Richeza, muligens for å legitimere kravene på den svenske tronen. For Richeza gjorde dette ekteskapet det mulig, som dronning av Sverige, å støtte sin sønn fra hennes første ekteskap, som hadde blitt konge av Danmark som Knud V i 1146. Knud, var etter Erik III's abdikasjon, ikke eneste kandidat til å bli hans etterfølge. Han regjerte først sammen med sin fetter, Svend III. Men etter deres felles vendiske korstog brøt det ut tvister i 1148. Knud flyktet til Sverige i 1150 og giftet seg med sin stesøster Helena Sverkersdotter.

I 1154 ble Richezas datter, Sophie, trolovet med Valdemar, sønn til Knud Lavard. Han hadde overgitt Svend III og støttet nå Knud. Knud og Valdemar ble valgt som samkonger og Svend ble sendt i eksil. I 1157 ble Knud myrdet av sin rival Svend, som hadde kommet tilbake fra eksil, men han ble beseiret av Valdemar samme år.

Valdemar I, som nå var enehersker, giftet seg med sin brud, Sophie. Blant Richezas barnebarn fra dette ekteskapet var det to danske konger, en svensk og en fransk dronning.

I Sverkers siste år ble hans stilling som konge svekket. Han ble myrdet julen 1156. Richeza overlevde hans død, men nevnes ikke lenger i kildene.

I ekteskapet med Sverker fikk hun sønnen Burislev Sverkersson. Muligens var hun også mor til Sune Sik, Ingrid Ylvas far.»[182]

Antagelig fra «Politiken's Danmarks Historie», Bind 3 (1969):
«Samtidig med at kong Niels I Svendsson den Gamle forenet seg med Polens hertug i et angrep på Pommern, ble

181 Dansk Biografisk Leksikon, Bind 22 (1942), side 294. N. de Baumgarten: Généalogie et Mariage occidenteaux des Rurikides Russes du Xe au XIII Siècle. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 585. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 88.

182 Wikipedia. John Lind: De russiske ægteskaber. Dynasti- og Alliancepolitik i 1130'ernes danske borgerkrig, Historisk Tidsskrift no. 2 1992.

et giftemål avtalt mellom Boleslaus datter Richiza (Richeza, Ryksa, Rixa) og Niels' sønn, Magnus. De giftet seg 1129-30. I dette ekteskapet fikk Richiza sønnen Knud, senere kong Knud III Magnusson. Prins Magnus falt ved Fotevig i 1134.

Richiza giftet seg så igjen før 1140 (muligens 05.06.1135) med en russisk fyrste, Valedar, kanskje Vladimir Vesvolodovic, etterkommer til Vladimir Monomach i Novgorod, dette ifølge «Dansk Biografisk Lexikon». Novgorod-slekten hadde i et par generasjoner vært nær knyttet til de nordiske kongeslekter, og søkte også forbindelse med Richiza's polske familie. Den senere dronning Sophie var en datter i dette ekteskap. I sin stamtavle over de danske konger kaller Abbed Vilhelm Sophies far «Valedar, russernes konge».

Hun giftet seg tredje gang etter 1139 med kong Sverker I den Eldre av Sverige som døde i 1155. Som i Richiza's første ekteskap synes også hennes tredje forbindelse å ha hatt politiske motiver. Kong Sverker ville muligens gjennom henne trekke de folk til seg som i sin tid hadde sluttet seg til Magnus, da denne var Herre i Väster-Götland, og Richiza håpet vel at hennes sønn, Knud, skulle få støtte hos stefaren. Han søkte da også til Sverige under sin vekslende lykke som dansk tronkrever. Sverker og Richiza hadde sønnen Bulislaw (Boleslaw), han fikk etter sin far gods som gikk i arv til halvsøsteren Sophie og derved til den danske kongeslekt.»[183]

Fra «Dansk biografisk Lexikon»:

«Richiza, 1106– , dansk, senere svensk, Dronning, ogsaa kaldet Sventoslawa, skal være født 12. April 1106 og var Datter af den krigerske polske Hertug Boleslav III Krzywousty (d. 1138) og dennes 1. Hustru, den russiske Prinsesse Zbyslawa. Boleslav forenede sig med Kong Niels af Danmark imod Fyrst Vartislav af Pommern, og Forbundet stadfæstedes ved Trolovelse mellem R. og Niels' Søn Magnus (XI, 45). Brylluppet stod med Pomp og Pragt i Ribe (o. 1127). I Ægteskabet med Magnus fødte R. Sønnen Knud, den senere Konge, vistnok ogsaa Sønnen Niels og en Datter. Da Kong Niels under Kampen med Erik Emune gjorde Magnus til Medkonge, var R. for saa vidt dansk Dronning; men snart blev Magnus fældet ved Fodevig (1134), og R. maa dernæst være draget tilbage til Polen.

Senere ægtede hun en russisk Fyrste, vistnok Volodar Gljebowitsch, Herre til Gorodek og Minsk (efter andre Vladimir af Halicz). I dette Ægteskab fødte R. Datteren Sophie.

Men da hendes Søn af første Ægteskab, Knud, optraadte med Krav paa Danmarks Krone (1146), har hun indfundet sig for at staa ved hans Side. Snart drog hun dog til Sverige som Sverker I's Hustru, skjønt hendes russiske Ægtefælle endna levede. Med Sverker fik hun Sønnen Boleslav (Burisleif), der senere optraadte imod den svenske Konge Knud Eriksen; efter en gammel Beretning faldt han i Kampen, men muligvis kan han være undkommen til Danmark. Han skulde i saa Fald være Folkevisens ulykkelige «Buris», og «Liden Kirsten» maatte da være hans Halvbroders, Kong Carl Sverkersens, Enke Christine, Datter af Stig Hvide (VIII, 195) og Søsterdatter af Valdemar I. Sverkers Søn Sune Syk har. maaske ogsaa haft R. til Moder. I Sverige modtog R. sin Søn Knud, da han maatte flygte fra Danmark (1150), og senere, da han var Samkonge med Valdemar. Snart efter blev Sverker myrdet (1156), og R. synes at have overlevet ham. Formodentlig har hun atter taget Ophold i Danmark, hvor hun da ogsaa har oplevet, at hendes Søn Knud blev myrdet, men tillige, at hendes Datter Sophie ægtede Valdemar I; noget bestemt ved man imidlertid ikke om hendes senere Dage.

Saxo, ed. Müller. Antiquités Russes I, 483 f.Aarh. f. nord. Oldkynd. 1897, S. 337 f.

Hans Olrik.»[184]

(Barn IX:170, Far XI:679, Mor XI:680)

Gift 05.06.1135 med forrige ane.

X:341 fm fm fm fm ff

Alfonso I Henriquez Erobreren av Portugal. Konge. Født 15.06.1109. Død 06.12.1185.

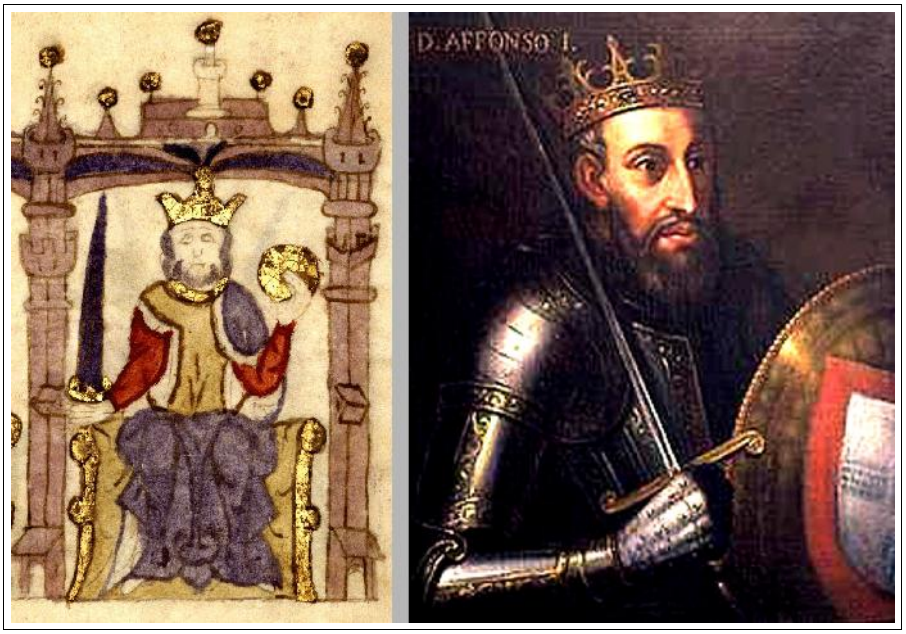
Alfonso ble hertug i 1112, og han var den første som lot seg kalle konge av Portugal. Det skjedde i 1139 etter en stor seier over araberne ved Qurique.

Sin første forfatning fikk landet av riksdagen Cortes de Lamego i 1143. I 1147 ble residensen flyttet fra Coimbra til Lisboa etter at også denne by var tatt fra araberne.[185]

183 Politiken's Danmarks Historie, Bind 3 (1969), side 126. Dansk Biografisk Leksikon, Bind 19 (1940), side 495, Bind 22 (1942), side 294. Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. N. de Baumgarten: Généalogie et Mariage occidenteaux des Rurikides Russes du Xe au XIII Siècle. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 594. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 20, 79, 88.

184 Dansk biografisk Lexikon.

185 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 902. Odd F. Fladstad: Jøran Willumsdatter Søegaard .. og deres aner, side 45. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 57, 92.

T.v. Portrett i «Compendio de Crónicas de Reyes del Antiguo» (ca. 1312-25). T.h. Alfonso I Henriquez Erobreren av Portugal (ukjent kunstner) (Wikipedia).

Fra norsk og engelsk Wikipedia (oversatt):

«Alfonso I (* 1106, 1109 eller 1111 - † 1185), også kalt Alfonso Henriques, med tilnavnet Erobreren (O Conquistador), grunnleggeren (O Fundador) eller den Store (O Grande) av portugiserne, portugiseren (El-Bortukali på arabisk) og Ibn-Arrink eller Ibn Arrinq (sønn til Henriques) av maurerne (iberiske muslimene som han kjempet mot. Han var Portugals første konge.

Han oppnådde uavhengighet for grevskapet Portugal, etablerte et nytt rike og doblet sitt område ved "Reconquista" (gjenerobringen), et mål han forfulgte til sin død.

Alfonso var sønn til Henrik I av Burgund og Theresa av León, herskere over grevskapet Portugal. Henrik døde i 1112 og etterlot Theresa til å herske alene. Misfornøyd med Theresas romantiske forhold til den galisisk Fernando Pérez de Traba og hans politiske innflytelse, samlet den portugisiske adelen seg bak Alfonso, som gjorde opprør og beseiret sin mor i slaget ved São Mamede i 1128. Han ble greve av Portugal kort tid senere. I 1139 avsverget Alfonso kongeriket Leóns suverenitet og etablerte det uavhengige kongeriket Portugal.

Alfonso kjempet aktivt mot maurerne i sør. I 1139 vant han en avgjørende seier i slaget ved Ourique, og i 1147 erobret han Santarém og Lisboa fra maurerne. Han sikret Portugals uavhengighet etter en seier over León i Valdevez og mottok pavelig godkjennelse gjennom "Manifestis Probatum". Alfonso døde i 1185 og ble etterfulgt av sønnen Sancho I.»

Castelo de Leiria. Reist i 1135 av kong Affonso Henriques og overlevert til D. Paio Guterres da Cunha, den første påsynsmannen («Alcaide do castelo») i Leiria. På 1300-tallet lot kong Dinis bygge sin kongelige bolig her (Wikipedia).

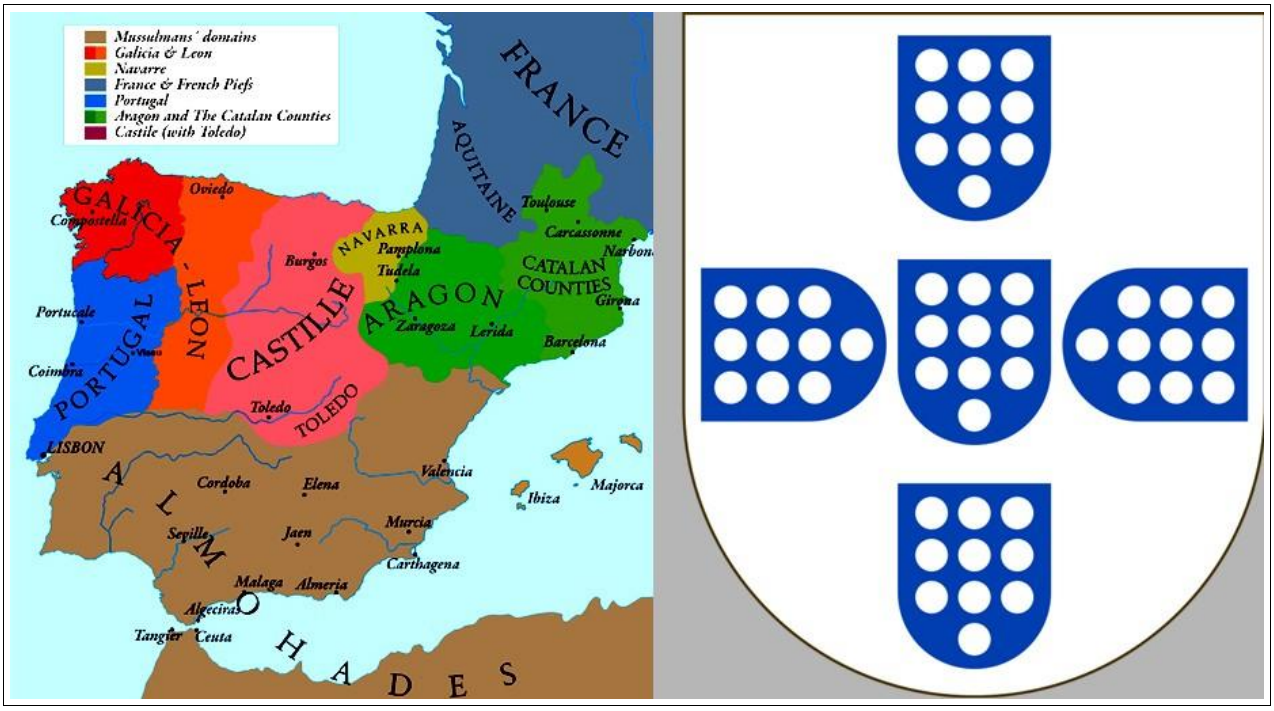
«Alfonso tok tittelen som prins etter å ha tatt tronen fra sin mor, støttet av flertallet av den portugisiske adelen som mislikte hva som hadde skjedd med alliansen mellom Galicia og Portugal. Theresa hadde giftet seg på nytt med en av de mektigste grevene i Galicia. I 1120, 12 år gammel, sluttet den unge prinsen seg til Paio Mendes da Maia, erkebiskop av Braga, som var en politisk fiende av Theresa, og begge ble landsforvist på hennes ordre.

I 1122 ble Alfonso fjorten år, noe som ble betraktet som voksen på 1100-tallet. Han opphøyde seg til ridder på egen hånd i katedralen i Zamora, samlet en hær og begynte å ta kontroll over sin mors landområder. I nærheten av Guimarães, i slaget ved São Mamede i 1128, beseiret han hæren til sin stefar og morens allierte, greve Fernando Peres de Trava av Galicia. Deretter forviste han sin mor for alltid til et kloster i Galicia. Muligheten å legge Portugal (den gang kjent som sørlige Galicia) inn under kongeriket Portugal og Galicia igjen ble derved avverget, og Alfonso ble enehersker (greve av Portugal) som følge av kravene på uavhengighet fra landets kirke og adel. Han beseiret også morens nevø, Alfonso VII av León, som kom for å hjelpe henne, og således frigjorde han kongekommet fra den politiske avhengigheten av kongedømmet León. 06.04.1129 dikterte Alfonso Henriques proklamasjonen hvor han utropte seg selv til prins av Portugal.»

Alfonso i bevitner «Korsets mirakel» i slaget ved Ourique (Domigos Sequeira 1793) (Wikipedia).

«Alfonso vendte deretter sin hær mot de vedvarende problemene med maurerne i sør. Hans krigføring var vellykket, og 25.07.1139 fikk han en overveldende seier i slaget ved Ourique. I feiringen av dette slaget ble det første portugisiske våpenskjold opprettet, bestående fem små skjold i blå farge som kanskje representerte de fem beseirede mauriske konger. Kort tid senere ble han utropt som konge over portugiserne av sine soldater, noe som etablerte han i samme rang og verdighet som i de andre kongerikene på Den iberiske halvøy.»

T.v. Den iberiske halvøy i 1210. T.h. Brasão de armas i kongeriket Portugal (1139) (Wikipedia).

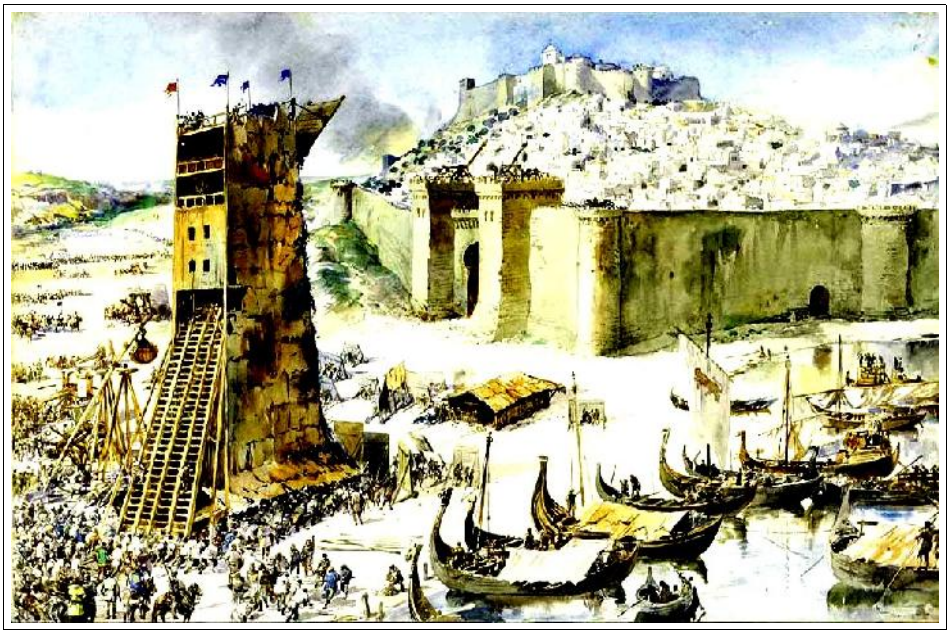
«Historien om at den første forsamlingen av det portugisiske "Cortes" skal ha blitt sammenkalt i Lamego hvor Alfonso skal ha fått kronen av erkebiskopen i Braga, som bekreftelse på hans uavhengighet, er en1600-talls utsmykning av portugisisk historie

Uavhengighet fra Alfonso VII av Leóns overhøyhet var imidlertid ikke noe han kunne oppnå militært. Grevskapet Portugal måtte fortsatt bli anerkjent diplomatisk av nabolandene som et kongedømme og mest viktig av den katolske kirke og paven. Alfonso giftet seg med Mathilda av Savoie, datter til greve Amadeus III av Savoie, og sendte sine ambassadører til Roma for å forhandle med paven. Han lyktes å avverge Leóns overherredømme og ble i stedet en vasall av pavedømmet, slik som kongene av Sicilia og Aragón hadde blitt før ham. I pavebullen "Manifestis Probatum", datert 23.05.1179, ble den nye kongen akseptert som vasall av paven.»

Alcobaça-klosteret. Dette romersk-katolske klosteret ble grunnlagt av Portugals første konge, Alfonso Henriques, i 1153. Kirken og klosteret var de første gotiske byggverkene i Portugal og var, ved siden av Santa Cruz-klosteret i Coimbra, et av de mest betydningsfulle middelalderklostrene i Portugal. (Wikipedia).

«Alfonso I bygget flere klostre og ga betydelige privilegier til de religiøse ordrene. Blant de viktigste var klosteret i Alcobaça nord for Lisboa for cistercienserordenen til hans onkel Bernhard av Clairvaux i Burgund. I 1143 skrev han til pave Innocens II for å erklære at han selv og hans kongedømme var kirkens tjenere, og sverget at han ville fordrive de vantro ut av Den iberiske halvøy. Ved å forbigå kongen i León erklærte Afonso seg som pavedømmets direkte lensherre.»

Beleiringen av Lisboa i 1147. Roque Gameiro i «Quadros da História de Portugal» (1917) (Wikipedia).

«Han fortsatte å utmerke seg i kampene mot maurerne. Han erobret Santarém i 1147 og etter å ha beleiret Lisboa i 1147 ble byen frigjort fra maurernes herredømme samme år. Han fortsatte med å erobre viktige deler av landet sør for elven Tajo, skjønt det gikk tapt i de følgende årene.

Samtidig så kong Alfonso VII av León (Alfonsos fetter) den uavhengige herskeren av Portugal som ingenting annet enn en opprører. Konflikten mellom de to var konstant og bitter i de følgende årene. Alfonso ble involvert i en krig hvor han allierte seg med kongen av Aragón, en fiende av kongedømmet Castilla. For å sikre denne alliansen ble Alfonsos sønn Sancho forlovet med Dulce, søster til greven av Barcelona og Infanta av Aragón. Til sist, i 1143, ble traktaten i Zamora etablert som sikret fred mellom fetterne og hvor kongeriket León anerkjente at Portugal var et uavhengig kongerike.

I 1169 ble den nå gamle "dom" Alfonso skadet etter å ha falt av hesten mens han drev krigføring i nærheten av Badajoz. Han ble tatt til fange av soldatene til kong Ferdinand II av León, som også var hans svigersønn. For å få ham tilbakelevert måtte Portugal betale løsepenger i form av nær alle de erobringer Alfonso hadde gjort i Galicia, nord for elven Miño, i de senere år. Denne hendelsen ble kjent i portugisisk historie som katastrofen i Badajoz ("o Desastre de Badajoz").

I 1179 ble privilegiene og fordelene som hadde blitt gitt til den katolske kirken honorert. Med konsekvent innsats fra flere parter, som erkebiskopen i Braga, Paio Mendes, ble pavens kunngjørelse, "Manifestis Probatum", kunngjort hvor den nye kongen ble akseptert som vasal utelukkende av paven. I den anerkjente pave Alexander III også Alfonso som konge og Portugal som et uavhengig rike med rett til å erobre land fra maurene

I 1184, til tross for hans høye alder, hadde Alfonso fortsatt nok energi til å hjelpe sin sønn, Sancho, som var beleiret i Santarém av maurerne.»

Graven til Afonso Henriques i klosteret Santa Cruz i Coimbra (Wikipedia).

«Alfonso døde kort tid senere, 06.12.1185. Portugiserne hedret ham som en helt, både for hans personlige karakter og som grunnleggeren av nasjonen. Det finnes mytiske fortellinger om at det trengtes ti menn for å bære sverdet hans og at Alfonso ville utfordre andre monarker i tvekamp, men at ingen turte å ta imot hans utfordring.»[186]

(Barn IX:171, Far XI:681, Mor XI:682)

Gift omkring 1145 med neste ane.

Barn:

Sancho I Kolonisatøren av Portugal. Født 11.11.1154. Død 27.03.1211. (Se IX:171).

X:342 fm fm fm fm fm

Mathilde av Savoye. Dronningkonsort. Født omkring 1125. Død 04.11.1157.

Mathilde av Savoye, født ca. 1125, død 04.11.1157.

Gift før juli 1146 (ca. 1145) med kong Alfons I av Portugal.[187]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Mathilde av Savoye (portugisisk: Mafalda eller Matilde) (* ca. 1125 - † 4. desember 1157/58) var dronning av Portugal ved ekteskap med kong Alfonso Henriques, den første suverene konge i Portugal, som hun giftet seg med i 1146.

Hun var den andre eller tredje datteren til Amadeus III, greve av Savoye og Maurienne.

Hennes mor var muligens (egen kommentar!) Mathhilde (Mahaut) av Albon (søster til Guigues IV av Albon, "le Dauphin").)

En av hennes tanter, Adelaide av Maurienne, var dronningkonsort som hustru til kong Ludvig VI av Frankrike, og ett av hennes oldebarn var pave Callixtus II, hvis pavedømme varte fra 1119 til 1124, året for hans død.»

186 Wikipedia.

187 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 965. Odd F. Fladstad: Jøran Willumsdatter Søegaard .. og deres aner, side 46, 92. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 57, 92.

Mathalda av Savoye (1125-1158), første dronningskonsort i Portugal, i en miniatyr fra 1500-tallet (Wikipedia).

«Hennes far hadde deltatt i det andre korstoget, og dette kan ha vært en av årsakene til at hun ble valgt som hustru til Portugals første monark. En slik allianse ville bidra til å utvise maurerne fra portugisisk territorium og også å vise den nye kongens uavhengighet ved å velge en hustru utenfor innflytelsessfæren til kongeriket León. Det er også mulig at han ikke var i stand til å velge en "infanta" fra de nærliggende iberiske kongedømmene på grunn av nært slektskap. Bryllupet kunne også vært foreslått av Guido de Vico, pavens representant på den iberiske halvøy som hadde vært et av vitnene til Zamora-traktaten i 1143.

Mathilde dukker først opp sammen sin mann 23.05.1146 da de bekrefter en donasjon tidligere gitt av hennes svigermor, Theresa av León, til Cluny-ordenen. Hun var en meget hengiven tilhenger cistercienserordenen og grunnla "Monasterio av Costa i Guimarães" og et kombinert vandrerhjem og sykehus for pilegrimer, fattige og syke i Canaveses. Hun bestemte i sitt testamente at dette sykehuset alltid skulle holdes rent, at det skulle være innredet med gode og rene senger, og at om noen av de som ble inntatt ved institusjonen skulle dø der, skulle tre messer feires til frelse for deres sjeler.

Walter Map forteller i sitt arbeid, "De nugis curialium", en historie om at "Kongen av Portugal som nå lever" (trolig Alfonso), hadde blitt overbevist av onde rådgivere om å drepe sin gravide hustru av misforstått sjalusi. Imidlertid er det ingen annen autoritet som støtter dette, og den er ikke generelt akseptert.

Dronning Mathilde døde i Coimbra 3. desember i 1157 eller 1158 og ble gravlagt i klosteret Santa Cruz der der hennes mann, som overlevde henne med mer enn 25 år, senere ble gravlagt. Seks av hennes syv barn overlevde henne, hvorav bare tre "infantes", Sancho, Urraca og Theresa, nådde voksen alder.

Selv om "Annales D. Alfonsi Portugallensium Regis" registrerer at bryllupet til Alfonso og Mathilde ble feiret i 1145, var det ikke før et år senere, i mai 1146, at de begge forekommer i et kongelige "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev). Historikeren José Mattoso refererer til en annen kilde, "Noticia sobre a Conquista de Santarém" (Nyheter om erobringen av Santarém), som hevder at byen ble tatt 15.05.1147, mindre enn et år etter ekteskapet. Da ingen bryllupsseremoni kunne utføres i fastetiden, antyder Mattoso at ekteskapet kan ha funnet sted i mars eller april 1146, muligens på påskedagen som var 31. mars det året. Brudgommen var nær 38 år gammel og bruden ca. 21 år gammel.

Deres barn var.

Henriquez (* 05.03.1147 - † juni 1155), oppkalt etter sin farfar, Henriquez av Burgund, han døde bare åtte år gammel. Til tross for at han bare var et barn, representerte han sin far ved et råd i Toledo i en alder av tre år. Han døde i 1155, kort tid etter sin bror, Sancho's, fødsel.

Urraca (* 1148 - † 1211), gift med kong Ferdinand II av León og mor til kong Alfonso IX. Ekteskapet ble deretter annullert i 1171 eller 1172, og hun trakk seg tilbake til Zamora, en av villaene hun hadde mottatt som en del av sine "arras" (bryllupsgaver), og senere til klosteret Santa María i Wamba, Valladolid, hvor hun ble gravlagt.

Theresa (* 1151 - † 1218), grevinne av Flandern ved hennes ekteskap med Filip I og hertuginne av Burgund ved sitt andre ekteskap med hertug Odo III.

Mathilde (* 1153 - † efter 1162). I januar 1160 forhandlet hennes far og Ramón Berenguer IV, greve av Barcelona, om et ekteskap mellom Mathilde og Alfonso, den fremtidige kong Alfonso II av Aragón som ved den tiden var tre eller fire år gammel. Etter Ramón Berenguer IV's død sommeren 1162 overbeviste kong Ferdinand II av León hans enke, dronning Petronilla, om å avbryte planene om gifte mellom barnet og Mathilde for i stedet å gifte ham med Sancha, datter til Alfonso VII av León i hans andre ekteskap med dronning Richeza av Polen. Mathilde døde ung på en ikke registrert dato.

Sancho, den fremtidige kong Sancho I av Portugal (* 11.11.1154 - † 26.03.1211). Han ble døpt med navnet Martin da han ble født på helgenens festdag.

Johannes (* 1156 - † 25.08.1164).

Sancha (* 1157- † 14. Februar 1166/67), født ti dager før morens død. Hun døde før hun fylte ti år, 14. februar ifølge dødsregisteret ved klosteret Santa Cruz (Coimbra) hvor hun ble gravlagt.

Mattoso refererer til 1157 som året for Mathildes død. Den portugisiske historikeren La Figanière nevner samme dag, men ett år senere basert på et dokument som beviser at dronningen fortsatt var i live i 1158. Dokumentet, som er datert 1158 og er oppbevart ved Torre do Tombo, nevnt av "La Figanière", refererer til donasjonen av Atouguia til Guilherme de Cornibu fra kong Alfonso og hans hustru hvor Alfonso bekrefter "cum uxore mea Regina domna Mahalda filia comitis Amadei (sic) et de Moriana" ("med min kone dronning Mathilde, datter til greven av Savoye og Maurienne"). »[188]

(Barn IX:171, Far XI:683)

Gift omkring 1145 med forrige ane.

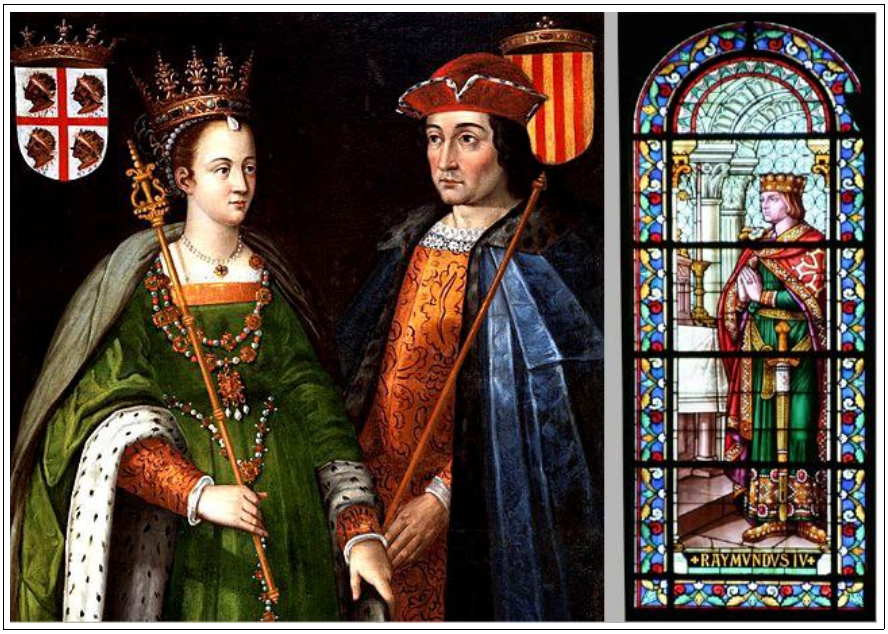
X:343 fm fm fm fm mf

Ramón Berenguer IV den Hellige av Barcelona. Greve/Fyrste/Konge. Født omkring 1114. Død 06.08.1162 i Genova.

Ramón den Hellige («el Santo») var
Greve av Barcelona 1131-1162.
Fyrste av Aragon 1137 - 1162.
Greve av Provence 1144-1162 (som Ramón Berenguer I).

Ramon var den siste som hadde titelen greve av Barcelona. Ifølge sin fars testamente arvet han i 1131 som den førstefødte grevskapene Barcelona, Tarragona, Manresa, Gerona, Ausona, Peralada, Besalù, Vallespir, Fonollet, Perapertusa, Cerdaña, Conflet, Carcasona og Redés.

11.08.1137 ble han konge av Aragon. [189]

T.v. Portretter av dronning Petronila av Aragón og greve Ramón Berenguer IV av Barcelona, oljemaleri fra 1634 (Prado Museum), kopi av en original av Filippo Ariosto fra 1586. T.h. Glassmaleri i Catedral de Nîmes (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Ramón Berenguer IV (ca. 1114 - † 06.08.1162), noen ganger kalt "el Santo" (den hellige), var greve av Barcelona. Han medvirket til foreningen av grevskapet Barcelona med Kongeriket Aragón og formingen av kongemakten Aragon.

Ramón Berenguer var sønn til greve Ramón Berenguer III av Barcelona og grevinne Douce I av Provence. Han arvet grevskapet Barcelona etter sin far III 81....1131.

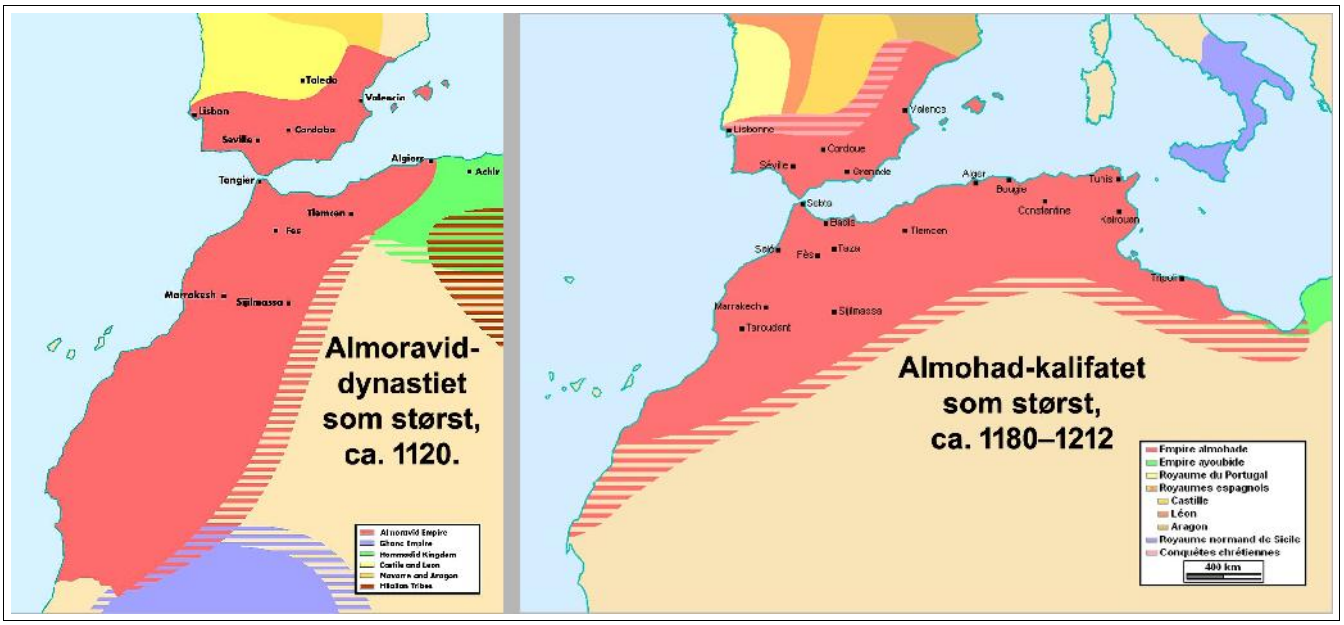
11.08.1137, omtrent 24 år gammel, ble han forlovet med det ett år gamle spedbarnet Petronilla av Aragón. Petronillas far, kong Ramiro II av Aragón, som søkte Barcelonas hjelp mot kong Alfonso VII av Castilla, trakk seg tilbake fra det offentlige liv 13.11.1137 og overlot sitt rike til Petronilla og Ramón Berenguer. Ramón ble den faktiske hersker over Aragón, selv om han aldri var konge selv. I stedet brukte han titlene "Comes Barcinonensis et Princeps Aragonensis" (Greve av Barcelonarne og prinsen av Aragonerne), og av og til "Markis av Lleida og

188 Wikipedia.

189 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1001. Dansk Biografisk Leksikon, Bind 2 (1933), side 418. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 16, 25.

Tortosa" (etter å ha erobret disse byene).

Traktaten mellom Ramón Berenguer og hans svigerfar, Ramiro II, fastslo at deres etterkommere skulle herske i fellesskap over begge rikene, og at selv om Petronilla døde før ekteskapet kunne fullbyrdes, skulle Ramón Berenguers arvinger fortsatt arve kongeriket Aragón. Begge rikene skulle bevare sine lover, institusjoner og autonomi og forbli juridisk forskjellige, men fødereres i en dynastisk union under ett regjeringshus. Historikere anser denne ordningen for å være en politisk mesterstrek i den spanske middelalderen. Begge rikene fikk større styrke og sikkerhet, og Aragón fikk sin sårt tiltrengte adgang til havet. På den annen side ga dannelsen av en ny politisk enhet i nord-øst ved den tid da Portugal løsrev seg fra León i vest, eb mer balanse mellom de kristne kongedømmene på halvøya. Ramón Berenguer trakk Aragon med suksess ut av sin lovede underkastelse under Castilla, uten tvil hjulpet av søsteren Berengaria, Alfonso VII's hustru, som i sin tid var kjent for sin skjønnhet og sjarm.»

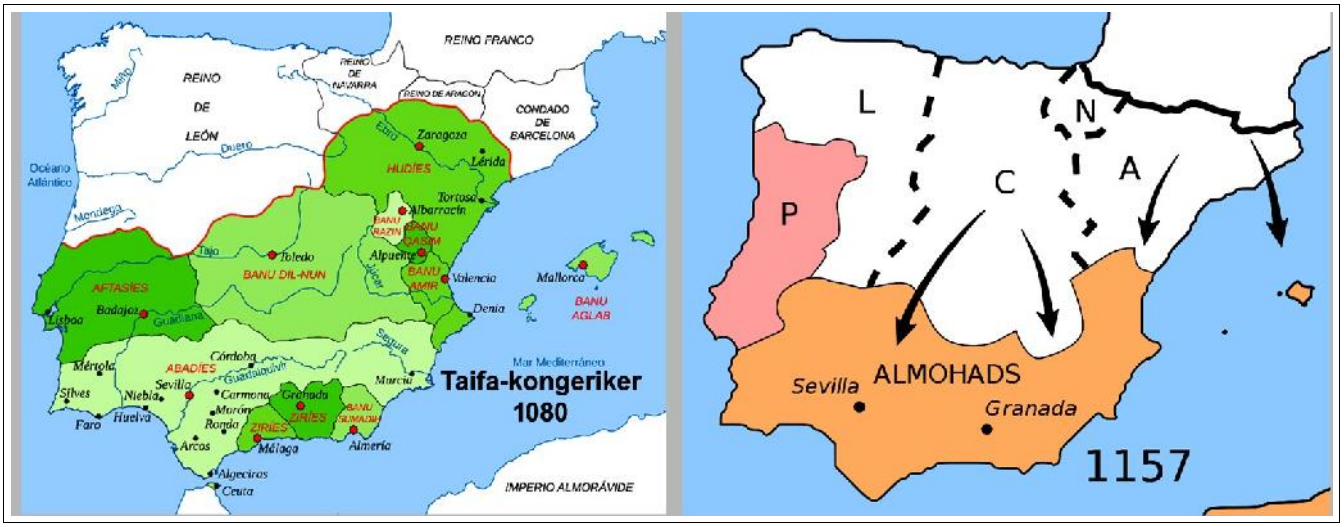
T.v. Almoravid-dynastiet som størst ca. 1120. T.h. Almohad-imperiet som størst ca. 1180 – 1212 (Wikipedia).

«I midten av sin regjeringstid vendte Ramón Berenguer sin oppmerksomhet mot å føre felttog mot maurerne. I oktober 1147 hjalp han Castilla med å erobre Almería, som en del av det andre korstoget. Han invaderte territoriene til Valencia og Murcia, to av Almoravid- imperiets fyrstedømmer - "taifas".

Taifene (entall taifa, fra arabisk et parti, band eller fraksjon) var de uavhengige muslimske fyrstedømmene på den iberiske halvøya (det moderne Portugal og Spania), referert til av muslimer som "al-Andalus", skapt etter Umayyad-kalifatet i Córdobas sammenbrudd mellom 1009 og 1031. Taifene ble til slutt underlagt Almoravid-dynastiet og senere Almohad-kalifatet.

I desember 1148 erobret han Tortosa etter en seks måneders beleiring med hjelp fra sørfranske, anglo-normanner og genovanske korsfarere. Da morerne senere forsøkte å gjenerobre Tortosa, gjorde kvinnene et så oppmuntrende forsvar at Ramón Berenguer skapte "Orden del Hacha" (Hatchet-ordenen) for dem. Året etter ble Fraga, Lleida og Mequinenza ved samløpet til elvene Segre og Ebro tatt av hans hær.

Ramon Berenguer kjempet også i Provence og støttet sin bror, Berenguer Ramón, og hans nevø, Ramón Berenguer II, mot grevene av Toulouse. Mens Ramón Berenguer II var mindreårig fungerte Ramón også som regent i Provence (mellom 1144 og 1157).»

T.v. Taifa-kongeriker 1080. T.h. Almohadenes kontroll i Spania og motangrepene fra Castile (C) og Aragon (A), Leon (L), Portugal (P), Navarre (N (Wikipedia).

I 1151 undertegnet Ramón Tudilén-traktaten med Alfonso VII i León og Castilla. Traktaten definerte erobringssonene i Andalusia i et forsøk på å forhindre at de to herskerne kom i konflikt med hverandre.

I 1151 grunnla og donerte Ramón Berenguer også det kongelige klosteret Poblet. I 1154 aksepterte han regimet til Gaston V av Béarn mot at adelsmennene der hyllet ham ved Canfranc, og forenet dermed det lille fyrstedømmet med den voksende ragonske staten.

Før han giftet seg med Petronilla hadde han den "uekte" sønnen:
Berengar (* før 1150 - † 11.08.1213), erkebiskop av Narbonne

"Chronicle de San Juan de la Peña" skrev at han var "[en] mann med spesielt stor edelhet, klokhet og rettskaffenhet, med livlig temperament, ga gode råd, viste stor tapperhet og stadig intellekt. Han viste stor utholdenhet i alle sine handlinger. og hadde et staselig utseende, med en stor kropp og meget proporsjonerte lemmer.»[190]

(Barn IX:172, Far XI:685, Mor XI:686)

Gift 1151 med neste ane.

Barn:

Dulce av Aragón/Barcelona. Født omkring 1160. Død 01.09.1198 i Coimbra. (Se IX:172).

X:344 fm fm fm fm mm

Petronilla av Aragón. Dronning. Født 1136. Død 15.10.1173.

Dronning av Aragon 1137 - 1162.

Petronilla var arving til kongeriket Aragonien.[191]

190 Wikipedia.

191 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1069. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 16, 25.

T.v. Skildring av Petronilla av António de Holanda, mellom 1530 og 1534. T.h. Charter der Petronilla abdiserte til fordel for sin sønn (Wikipedia).

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):

«Petronilla (* 29. juni eller11. august 1136 - † 15.10.1173), (også Petronila eller Petronella), var dronning av Aragón etter at hennes far, Rairo II, abdiserte i 1137 og til hun selv abdiserte i 1164. Hun var det siste regjerende medlemmet av Jiménez-dynastiet i Aragón, og førte ved ekteskap Huset Barcelona til tronen.

Petronilla kom til tronen under spesielle omstendigheter. Hennes far, Ramiro, var biskop av Barbastro-Roda da hans bror, Alfonso I, døde barnløs i 1134. Alfonso overlot kronen til de tre religiøse militære ordenene, men hans beslutning ble ikke respektert. Aristokratiet i Navarra valgte en egen konge og gjenopprettet sin uavhengighet, mens adelen i Aragón valgte Ramiro til konge. Som konge mottok han pavelig dispensasjon til å forlate sine klosterløfter for å sikre tronfølgen.

Kjent som Kong Ramiro Munken, giftet seg med Agnes av Aquitaine i 1135. Deres eneste barn, Petronilla, ble født året etter i Huesca. Petronillas ekteskap var en meget viktig statssak. Adelen avviste et forslag fra Alfonso VII fra Castilla om å arrangere et ekteskap mellom Petronilla og hans sønn Sancho og å utdanne henne ved hans hoff.

Da hun bare var litt over ett år, ble Petronilla i Barbastro 11.08.1137 i stedet forlovet med Raymond Berengar IV greve av Barcelona, som var 23 år eldre enn henne. Kong Ramino abdiserte på El Castellar 13. november, overførte myndighet til Ramon Berenguer og vendte tilbake til klosteret. Ramon Berenger styrte så de facto kongeriket med tittelen "Princeps Aragonensis" (prins av Aragón).

I august 1150, da Petronilla var fjorten år, ble den tidlige forlovelsen ratifisert ved en bryllupsseremoni i byen Lleida. Petronilla fullbyrdet ekteskapet med Ramon Berenguer i begynnelsen av 1151, da hun nådde en alder av 15 år.

Hun fikk fem barn i ekteskapet med Ramon:
Pedro (* 04.05.1152 - † som barn 1158).
Raymond Berengar (* 25.03.1157 - † 26.04.1196), endret navn til Alfonso II, konge av Aregón.
Pedro (* 1158 - † 1181), endret navn til Raymond Berengar IV, greve av Provence.
Dulce (* 1160 - † 01.09.1198), gift med kong Sancho I av Portugal.
Sancho (* 1161 - † 1223), greve av Roussillion.

04.04.1152, mens hun var gravid med det første barnet, skrev hun et testamente hvor hun testamenterte sitt rike til sin mann i tilfelle av hun ikke skulle overleve fødselen.

Mens hennes mann var i Provence (1156-57), hvor han var regent (fra 1144) for den unge greve Raymond Berengar II, ble dronning Petronilla igjen i Barcelona. Regnskapsregister viser at hun beveget seg mellom Barcelone, Vilamajor og Sant Celoni, mens hun presiderte over hoffet i Raymond Berengars fravær.

Etter ektemannens død i 1162 mottok Petronilla det velstående grevskapet Besalú og Vall de Ribes for sin livstid.

Hennes eldste sønn var syv år gammel da Petronilla 18.06.1164 ("Actum est hoc i Barchinona XIIII kalendas julii anno Dominice incarnationis M C LXIIII") overga Aragóns trone til ham. Raymond Berenguer byttet da navn til Alfonso av respekt for aragónerne. Den andre sønnen, Peter, endret deretter sitt navn til Raymond Berenguer.

Deretter dro dronningen seg tilbake fra den politiske scenen.

Petronilla døde i Barcelona i oktober 1173 og ble gravlagt ved katedralen i Barcelona, hennes grav har gått tapt.

Det har vært en lang debatt om hvorvidt Petronilla var den sanne herskeren over Aragón. Noen hevder at Ramiro II ga kongedømmet Aragón til svigersønnen, og at Petronillas nærvær var sekundært. I følge Jerónimo de Zurita var det en klausul i pakten med Ramon Berenguer om at om Petronilla døde, skulle Aragon overføres til Ramon Berenguers barn gjennom et fremtidig andre ekteskap. I alle fall er det ikke tilstrekkelig dokumentert til å gi en avgjørende uttalelse i spørsmålet, og kompromisset fra Caspe i 1412 bekreftet legitimiteten av kvinnelig overføring.

1412-kompromisset fra Caspe ("Compromiso de Caspe") var et dokument og en resolusjon av parlamentariske representanter for de konstituerende rikene under Aragons krone (kongeriket Aragon, kongeriket Valencia og fyrstedømmet Catalonia), som møttes i Caspe, for å løse interregnum etter kong Martin av Aragons død i 1410 uten en legitim arving.»[192]

(Barn IX:172, Far XI:687, Mor XI:688)

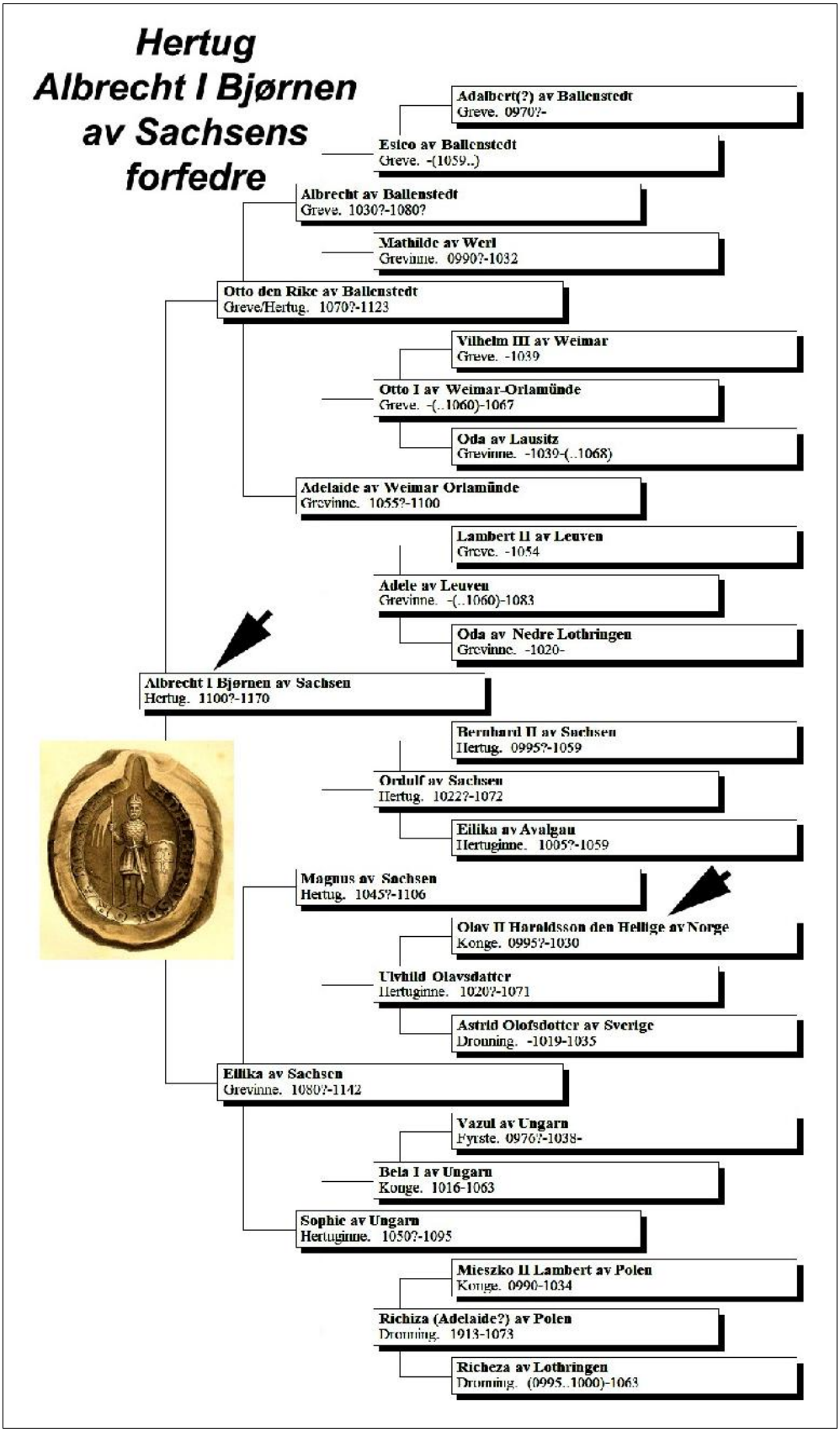
Gift 1151 med forrige ane.

X:345 fm fm fm mf ff

Albrecht I Bjørnen av Sachsen. Hertug. Født omkring 1100. Død 18.11.1170.

Albrecht «Bjørnen» var
markgreve av Brandenburg 1134-1170. og
hertug av Sachsen 1138-1142.

192 Wikipedia.

Slektstavlen viser bl.a. forbindelsen mellom Albrecht I Bjørnen av Sachsen og Olav II Haraldsson den Hellige av Norge.

Han var grunnlegger av det askaniske hus. Som tro tilhenger av Lothar av Supplinburg ble han forlenet med forskjellige deler av Sachsen. I 1134 ble han utnevnt til markgreve av «Nordmark».

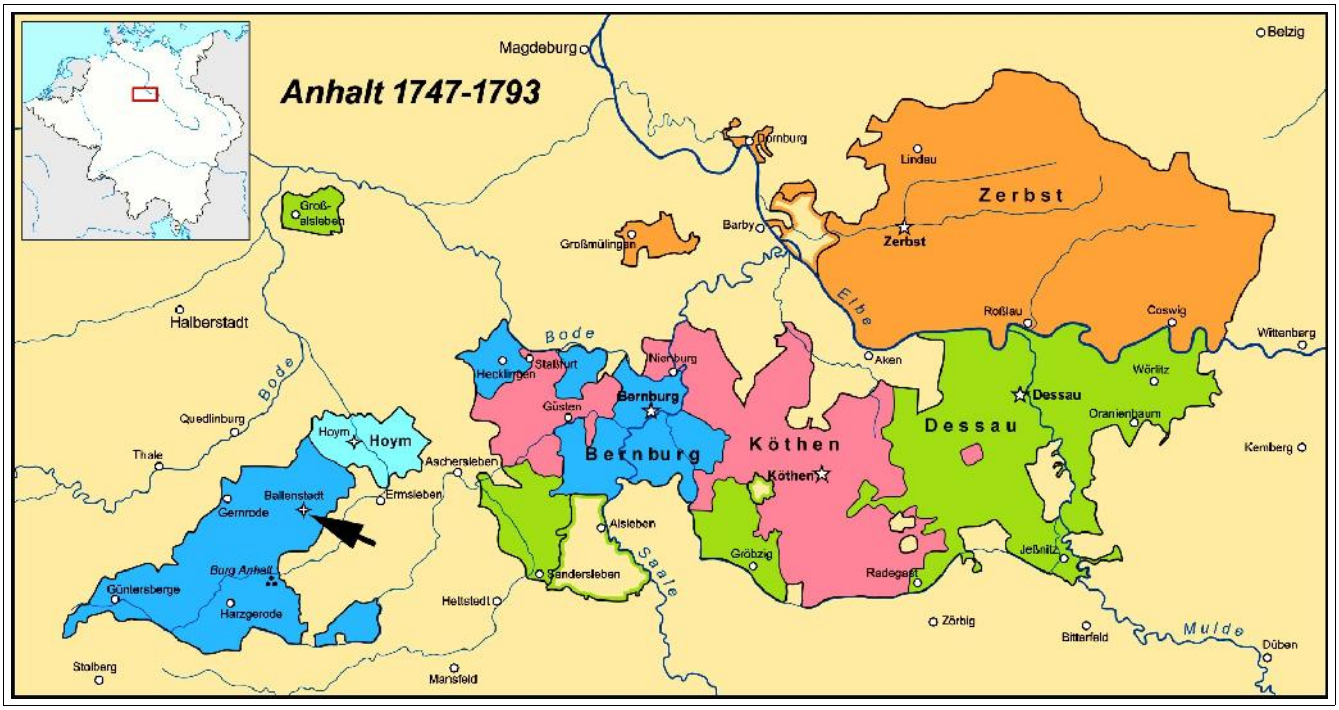
Etter Lothars død stilte han seg på Staufernes side mot Welferne, og da Henrik Welf mistet sine to hertugdømmer, forlenet Konrad III Sachsen til Albrecht i 1138. 4 år senere måtte han imidlertid gi dette tilbake til Henriks sønn, Henrik Løwe.

Albrecht utfoldet som markgreve den største virksomhet. Han utvidet sin makt ved å underkaste seg vendiske land, og i 1150 erverver han Brandenburg. Han tok navn etter Brandenburg, og la grunden til dets storhet. Han fikk også

tid til å delta ivrig i det tyske rikes politikk.

Mens Fredrik Barbarossa strevet med å legge en ny grunnvoll for keisermakten i Nord-Italia, foregikk det oppe i nord-øst en utvidelse av det tyske rikes grenser, som skulle få vel så stor betydning i fremtiden. en fortsettelse av Henrik «Fuglefangeren»'s store erobrings- og kolonisasjonsarbeid på slavisk jord. Dette hadde dels ført til at tsjekkerne i Böhmen og Mähren ble tvunget til å underkaste seg det tyske rike, og dels til at Tysklands grense lenger nord var blitt skutt fram forbi vendernes land og flyttet østover fra Elben til Oder. Venderne, som derved ble fortrengt av germannerne, blir av øyenvitner skildret som et kraftig, undersetsig folk, som stort sett levde av fiske og jakt, men heller ikke var redde for å gi seg i kast med å rydde skog og pløye og så med sine primitive redskaper. Både til lands og til sjøs drev venderne dessuten en betydelig handel med Skandinavia og Russland, ja til og med med Hellas.

Venderne var et godmodig folk, men deres utseende vitnet samtidig om en viss sluhet. De var berømt for sin gjestfrihet og hjelpsomhet, som til og med omfattet deres fiender. Derimot var de ikke så nøye med å skjelne mellom mitt og ditt. Man tilskrev dem blant annet følgende leveregel, hvis etiske verdi mildest talt må sies å være noe tvilsom: «Det du har stjålet i nattens løp, skal du neste morgen forære dine gjester.» Under kampene mot tyskerne ble imidlertid vendernes opprinnelige naivitet forvandlet til grusomhet, hevnlyst og troløshet.

Anhalt-Dessau var et tysk territorium for det herskende huset til askanerne (først fyrste-, deretter hertugdømmet), det eksisterte fra 1396 til 1863 og ble deretter innlemmet i hertugdømmet Anhalt. Under fyrstedømmets eksistens ble det redusert flere ganger gjennom arvdeling.

Germanernes erobring av vendernes land mellom Elben og Oder ga støtet til opprettelsen av markgrevskapet Brandenburg, hvor Albrecht satt med makten på Fredrik Barbarossas tid. Med stor energi utvidet og befestet han sine besittelser på slavernes bekostning. Samtidig arbeidet en annen tysk fyrste, hertugen av Sachsen og Bayern, den mektige Henrik Löwe av welfernes ætt, på å forvandle Østersjøkysten til tysk land og kristne venderne. Den østlige delen av Holstein, Mecklenburg og Pommern ble etter hvert helt fortysket. Fra Tyskland og Nederland kom det en strøm av germanske kolonister, som med øks, spade og plog la under seg veldige områder som slaverne hadde latt ligge udyrket. Spesielt var hollenderne uhyre virksomme. I sitt hjemland hadde de i generasjoner ført en seig kamp mot hav og elver som oversvømmet den dyrkbare jorden og var derfor særlig godt skikket for nybrottsarbeidet i det myrlendte marklandet som opptok en stor del av Sachsen og de andres slaviske områder. Sammen med de germanske kolonistene flyttet også tyske prester, munker og nonner inn i slavernes gamle land, og i skogene og de nye jordbruksdistriktene vokste det snart opp små kapeller og klostre som støttepunkter for tysk kultur. For den slaviske befolkningen ble fisket etter hvert den eneste utvei til å oppholde livet. I små skitne fiskerbyer førte en del av landets tidligere eiere en ynkelig tilværelse, til de døde ut eller ble assimilert av den nye befolkningen.

Men det store flertall av slaverne var blitt utryddet under den tyske invasjonen eller drevet lenger østover til sine stammefrender der, og alle deres forsøk på å gjenvinne landet, ble slått tilbake med stor kraft. Den dag i dag vitner en mengde mecklenburgske og pommerske stedsnavn på «ow» og «iz» om at det en gang har bodd slaver der. Navn som Berlin, Stettin og Wollin er også slaviske, og sydøst for Berllin, i Spreewald, finnes det ennå noen tusen mennesker av vendisk avstamning som taler en slavisk dialekt. Ikke i noe annet tidsrom i middelalderen har det tyske folk vist en lignende kraftutfoldelse som i 12. og 13. århundre.[193]

193 Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 8, side 211-213. Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 343. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 389. Bent

T. v. Albrekt Bjørnen fremstilt av Walter Schott i en statue opprinnelig tenkt for Siegesalle i Berlin, befinner seg nå i Spandau citadellet. T. h. Albrechts segl, inskripsjon: Adelbertus D (e) i gr (ati) a marchio (i Brandenborch) (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Albrecht I Bjørnen av Sachsen (Albrecht I der Bär von Brandenburg) (* ca. 1100. † 18.11.1170 i Stendal (stedet er usikkert)), tilhørte askanierdynastiet.

Albrecht, egentlig Adalbert, ble også kalt Albrecht den Vakre. En sikker tolkning av tilnavnet Bjørnen (tysk: der Bär) er ikke mulig å fastslå, men det var i bruk på 1100-tallet.

Albrecht var eneste sønn til den askanske greven Otto den Rike (* 1075 - † 1123) og Elikia Billung av Sachsen (* 1081 - † 1142). Hans fødested er ikke kjent.

Arbrech var gift med en Sophia. Totalt ti barn er navngitt i kronikker og dokumenter.

Farskapet til Sophie er ikke klart bevist. Antagelig var hennes far Hermann I von Winzenburg, men det er også mulig at hun tilhørte et annet edelt hus der navnet Sophie dukket opp.

Under Albrechts ledelse vant det tysk-romerske riket tilbake området Nordmark. Dette området hadde opprinnelig gått tapt under den store slaveroppstanden i 983. Han førte krig mot de slaviske venderne som ble kristnet og innlemmet i den tyske kultur. Av stor betydning var venderkorstoget i 1147. Dette var en del av den tyske utvandringen østover kalt "Ostsiedlung". I 1157 grunnla han markgrevskapet Brandenburg (Mark Brandenburg) og var dets første markgreve.

Albrecht ble sytti år og oppnådde dermed en anselig alder for sin tid. Dødsstedet Stendal er usikkert. Hans grav finnes med en viss sannsynlighet i det daværende klosteret til Huset Askanien i Ballenstedt i Harz, dagens Ballenstedt slott.

Gjennom sitt liv bar han følgende titler:
Greve av Ballenstedt (1123-1170).
Fyrste og markgreve av Lausitz (1123-1131).
Hertug av Sachsen (1138-1142).
Greve av Weimar-Orlamünde (ca. 1134-1170).
Markgreve av Nordmark (1134-1157).
Markgreve av Brandenburg (1157-1170)

Albrecht var gift med Sophie von Winzenburg fra 1125/1126.

Farskapet til Sophie er ikke klart bevist. Antagelig var hennes far Hermann I von Winzenburg, men det er også mulig at hun tilhørte et annet edelt hus der navnet Sophie dukket opp.

Sophie døde ti år før Albrecht.»[194]

(Barn IX:173, Far XI:689, Mor XI:690)

Gift 1124 med neste ane.

Barn:

Bernhard III av Sachsen. Født 1140. Død 09.02.1212 i Bernburg. (Se IX:173).

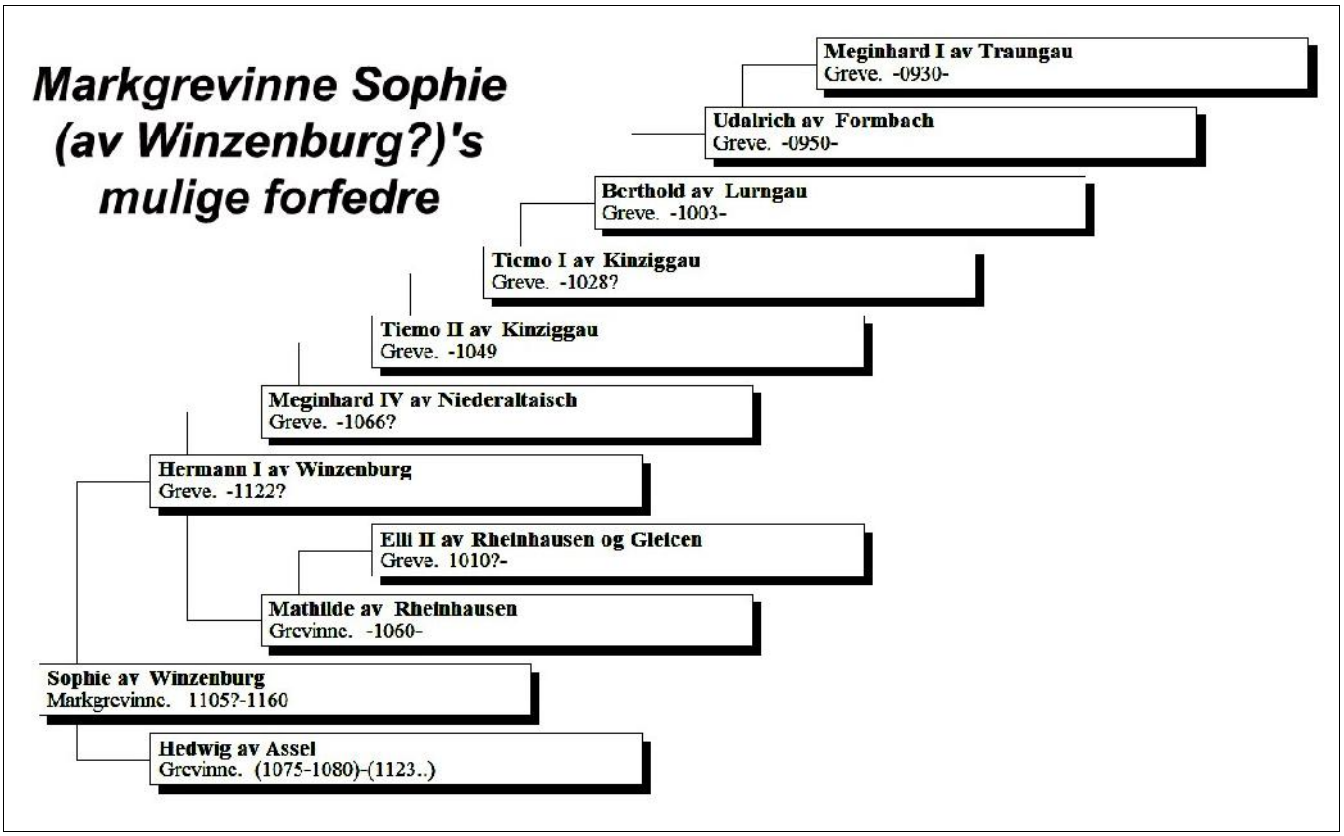
og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 20, 106.

194 Wikipedia.

X:346 fm fm fm mf fm

Sophie av Winzenburg(?). Markgrevinne. Født omkring 1105. Død 1160 i Brandenburg.

Grevinne, født omkring 1107, død 25.03.1160.
Sofie var grevinne av Winsenberg.[195]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Sophie (av Winzenburg?) (* ca. 1105 (i Winzenburg nær Hannover?) - † 6. eller 7. juli 1160 i Brandenburg) var den første markgrevinnen av Brandenburg.

Farskapet til Sophie er ikke klart bevist. Antagelig var hennes far greve Hermann av Winzenburg, men det er også mulig at hun tilhørte et annet edelt hus der navnet Sophie dukket opp.
Av den grunn har jeg kun valgt å markere hennes mulige forfedre i form av ovenfor viste slektstavle.

I 1125 ble Sophie gift med Albrecht I, grunnleggeren av markgrevskapet Brandenburg. I dette ekteskapet fødte hun et dusin barn, hvorav Bernhard levde lengst, nemlig til 1212. Hun stiftet klosteret Leitzkau og en "Hufe" i Wellen og Wolmirsleben.
I det hellige romerske riket spilte "hove"-begrepet en viktig rolle, spesielt i den tyske bosetningen i øst. I løpet av denne kolonisering av stort sett ubebodde områder, tilsvarte "hovene" et standardområde som ble tilbudt de nyankomne bøndene til leie eller som anskaffet eiendom (som hovland).

I 1158 fulgte hun sin mann på en pilegrimsreise til Det hellige land.

I følge noen kilder døde Sophie av Winzenburg 25.03.1160, ifølge andre kilder 6. eller 7. mars 1160.
Hun ble begravet i kirken til Ballenstedt kloster. Syv hundre år etter Sophie av Winzenburgs død ble det funnet en "brakteat" (en gammel mynt og en beskyttende amulett i form av et anheng) nær Aschersleben hvor hun er avbildet ved siden av sin mann. Bildet er stilisert, men dette gjelder alle portretter av mennesker fra den tiden. Det faktum at Albrecht lot sin hustru bli preget på en mynt ved siden av seg selv, er et uvanlig bevis på hans kjærlighet til Sophie.

Hennes søster var Beatrix II, abbedisse av Quedlinburg Abbey. Hun døde samme år som Sofie.

Totalt ti barn er navngitt i kronikker og dokumentert.»

Fra norsk Wikipedia:
«Paret fikk tre døtre og sju sønner. Blant de ti, kanskje tretten barna finnes følgende:
Otto I av Brandenburg (* 1128 - † 1184), Albrechts etterfølger som markgreve av Brandenburg. Hermann I av Weimar-Orlamünde.
Erkebiskop Siegfried I av Anhalt.
Hedvig von Ballenstedt († 1203), gift 1147 med Otto dem Reichen, markgreve av Meissen.

195 Allgemeine deutsche Biograpahie. Otto Dungern: Genealogisches Handbuch zur bairisch-österreichischen Geschichte. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 488. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 20, 106.

Adalbert av Ballenstedt († 1173).
Dietrich av Werben († 1183).
Bernhard III av Sachsen (* 1140 - † 1212).
Gertrud, gift 1153 med Depold, böhmisk fyrste av premyslideslekten.»[196]

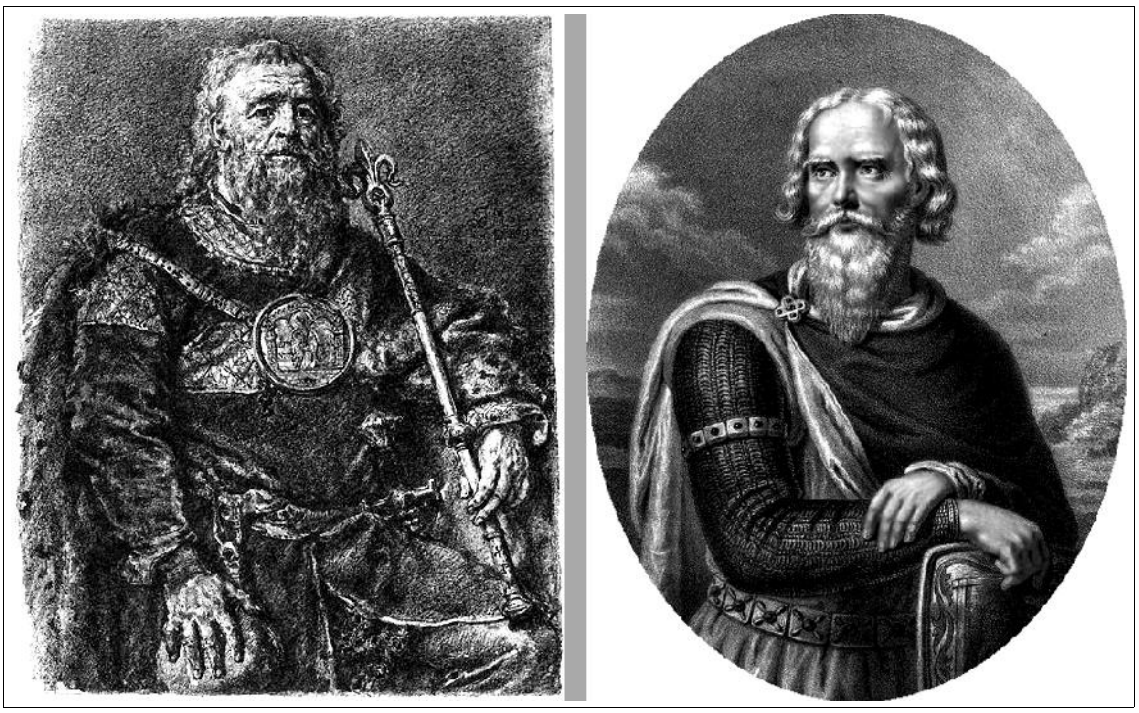
(Barn IX:173)

Gift 1124 med forrige ane.

X:347 fm fm fm mf mf

Mieszko III den Gamle av Polen. Hertug. Født omkring 1126. Død 13.03.1202 i Kalisz.

Mieszko III, "den gamle", f. 1126/27, d. 13/3 1202, hertug av Gnesen og Pommern 1189, hertug av Polen 1173. G. 1) 1140 med Elisabeth av Ungarn. G, 2) c. 1151 m. Eudoxia av Kiev.[197]

Mieszko III. t. v. Tegning av Jan Matejko. T. h. Tegning av Aleksander Lesser. (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Mieszko den Gamle (polsk Mieszko III. Stary) (* 1126 - † 13.03.1202 i Kalisz) var 1138-1177/79 og 1181/82-1202 hertug av Stor-Polen, samt 1173-1177 og 1198-1202 - som Mieszko III - .seniorhertug av Polen. Han kom fra Piast-dynastiet.

Han grunnla sidelinjen Stor-Polen av Piastene, hvis mannlige linje døde ut i 1296 med kong Przemys? II.

Mieszko var den tredje sønnen til hertug Boleslaw III den Skjevmunnede av Polen (* 1085 - † 1138) og hans andre hustru Salome av Berg-Schelklingen (* ca. 1100 - † 1144). Han mottok Stor-Polen som hertugdømme i farens testamente.

I 1146 deltok han i brødrenes opprør mot Wladyslaw II den Fordrevne og, etter dennes forvisning fra Polen, knyttet han nære kontakter med de saksiske prinsene. Bl. a. deltok han i det vendiske korstoget i 1147, hvor han deltok i den sørlige avdelingen under Albrecht I Bjørnen av Sachsen. Det hersket nemlig en konflikt mellom ham og Henrik Løven om de polabiske områdene, som begge gjorde krav på. Etter broren Boleslaw IV den Krushåredes død i 1173, besteg han Krakow-tronen. Han brukte blant annet titlene "dux maximus" og "dux totius Poloniae".

I innenrikspolitikken grep han til svært strenge skattetiltak, noe som fremkalte fiendskap hos magnatene (medlemmer av riksrådet) i Lille-Polen (Malopolska). De drev ham ut av Krakow i 1177 og utnevnte hans yngste bror, Kasimir II den Rettferdige, til seniortronen. Ett samtidig opprør av hans egen sønn Odon (Otto) i Stor-Polen tvang Mieszko til å søke asyl og hjelp fra hertugene i Pommern. I 1181 lyktes Mieszko, ved hjelp av pommerske tropper. å gjenvinne en del av Stor-Polen med Gnesen og Kalisz, som ble hans hovedstad,

I 1191 var Kasimir den Rettferdige involvert i interne kamper i Kiever-Rus. I mellomtiden erobret Mieszko Krakow og ble igjen seniorhertug en kort stund. I 1194, etter broren Kasimirs død, grep han igjen Krakow-tronen, men ble igjen drevet ut av magnater i Lille-Polen, hvorav flertallet var tilhenger av den mindreårige Leszek.

196 Wikipedia.

197 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1118. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 79..

I 1198 lyktes Mieszko å komme tilbake til makten som verge for nevøen Leszek.

Mieszko døde 13.03.1202 i Kalisz og ble gravlagt der.

Han giftet seg 1. gang ca. 1140 med Elisabeth av Ungarn (* 1128 - † 1155), datter til kong Béla II den Blinde av Ungarn fra huset Árpáden og Helene av Serbia.

Han giftet seg 2. gang ca. 1154 med Eudoxia av Kiev, datter til Isjaslav II av Kiev.
Mieszko og Eudoxia hadde barna:
Boleslaw, hertug av Kujawia, gift med en Dobroslawa,
ofte blir identifisert som Dobroslawa av Schlawe.
Anastasia, gift i 1177 med Bogislaw I av Pommern.
Wladyslaw III Laskonogi (Tynne bein).»[198]

(Barn IX:174, Far XI:693, Mor XI:694)

Gift med neste ane.

Barn:

Judith av Polen. Født omkring 1152. Død etter 1201. (Se IX:174).

X:348 fm fm fm mf mm

Elisabeth av Ungarn. Hertuginne.

Elisabeth Gjertrud av Ungarn, død før 1151.
Gift 1140 med Miesko III av Polen.[199]

Elisabeth av Ungarn var hertuginne-konsort av Stor-Polen (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Elizabeth av Ungarn (ungarsk: Erzsébet, magyar hercegnö, polsk: Elzbieta wegierska) (* ca. 1128 - † 21.07.1154), var et ungarsk prinsesse, medlem i huset til Árpád og gift som hertuginne av Stor-Polen.
Hun var det eldste barnet til kong Béla II den Blinde av Ungarn (* ca. 1108 - † 1141) og hans hustru Helena (* etter 1100 - † etter 1146), datter til hertug Uroš I av Raška, "Grand Župan" av Serbia.

Denne ætten er bekreftet av flere nettkilder som følger informasjonen til kronikøren Jan Dlugosz. Moderne historikere ledet av Oswald Balzer har imidlertid tilbakevist denne teorien av kronologiske årsaker. Om Elizabeths ekteskapsdato er riktig, kunne hun bare ha vært mellom 8 og 9 år gammel, en alder som virker ekstremt ung for en brud, selv etter middelalderens standard. Balzer antok at Elizabeth var datter til prins Álmos, hertug av Kroatia (far til kong Béla II), et foreldreskap som også støttes av et antall andre nettkilder. Ulempen med denne hypotesen er at budskapet fra middelalderske kronikører (for eksempel "Chronicon Polono-Silesiacum"), er overbevist om at Elizabeth var datter til den ungarske kongen, en tittel Álmos aldri brukte da han bare var prins. En annen teori ble foreslått av Kazimierz Jasinski. Etter hans mening var Elizabeth datter til kong Stephen II selv om kilder indikerte at Stephen II, på grunn av sin utsvevende livsstil, ikke hadde noen overlevende barn. ifølge Jasinski er disse kildene fra en senere periode og fortjener ikke tillit. Det bør også tas i betraktning at kronikkene ofte utelot fødselsdato for kvinnelige avkom.

Ca. 1136 giftet Elizabeth seg med prins Mieszko, sønn til den polske herskeren Boleslaw III Wrymouth (den Skjevmunnede). Bryllupet ble gjennomført som et resultat av en avtale som ble inngått et år tidligere i Merseburg. To år senere (28.10.1138) døde hertug Boleslaw III. i henhold til hans vilje arvet Mieszko provinsen Stor-Polen og ble hertug, med Elizabeth som hertuginne.

Elisabeth og Mieszko hadde barna:

198 Wikipedia.

199 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1119. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 79..

Odon (Otto).
Stefan.
Ludmilla, gift med Fredrik av Bitsch.
Judith av Polen, gift med Bernhard III, hertug av Sachsen).
Elisabeth, gift 1. gang med Sobieslav II, hertug av Böhmen og
2. gang med Konrad II, markgreve av Lusatia,

Elizabeth døde i 1154 26 år gammels. 19 år senere, i 1173, ble hennes mann storhertug og overherre over hele Polen.»[200]

Født omkring 1128. Død 21.07.1154. (Barn IX:174, Far XI:695, Mor XI:696)

Gift med forrige ane.

X:349 fm fm fm mm ff

Leopold V den Rettskafne av Østerrike. Hertug. Født omkring 1157. Død 31.12.1194.

Hertug av Østerrike 1177-1194.

Leopold utmerket seg på det tredje korstog ved inntagelsen av Ptolemais. Under besettelsen av Akka, var Leopold den første som plantet sin fane på byens citadell. Men midt under hærens gjallende jubelrop over at Akka igjen tilhørte de kristne, grep Richard Løvehjerte av pur misunnelse hertugens fane, kastet den i bakken og satte sin egen opp istedet. Hertugen bet imidlertid harmen i seg og utsatte hevnen til et gunstigere tidspunkt.

For vågehalsen Richard Løvehjerte gjorde imidlertid hjemferden slett ikke slutt på eventyrene. De ble tvert imot verre enn noensinne. Først ble skipet hans drevet ut av kurs av storm og strandet til slutt på nordkysten av Adriaterhavet. Med tanke på Filip August og andre fiender som lurte på ham for å ta ham til fange, forkledte hans seg nå som kjøpmann og fortsatte reisen til lands. Men i nærheten av Wien ble han oppdaget, falt i hendene på sin dødsfiende Leopold og ble holdt som fange i nesten to år, helt til hans trofaste vasaller greide å skaffe til veie den veldige løsesummen som ble forlangt for ham. Den skal ha beløpet seg til mer enn to års inntekter for den engelske krone.

I 1192 knyttet Leopold Steiermark til sitt hertugdømme.

Han ble begravet i Heilingenburg.[201]

T. v. Fra beleiringen av Akko, illustrasjon i et middelaldermansskript. T. h. Leopold mottok banneret fra keiser Henrik VI (Babenberger Stammbaum, Klosterneuburg-klosteret, 1489– 1492) (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:
«Leopold V av Østerrike (* 1157 - † 31.12.1194), "den rettskafne", var hertug av Østerrike fra huset Babenberg fra 1177 til 1194 og av Steiermark fra 1192 og til 1194 da han døde.
Han var sønn til Henrik II Jasomirgott og hans bysantinsk hustru Theodora Komnene som var datter til Andronikos Komnenos, den nesteldste sønnen til den bysantinske keiseren, Johannes II Komnenos og Eirene.

200 Wikipedia.

201 Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 8, side 236, 241-242. Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Allgemein deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1127. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 18, 23.

Leopold etterfulgte sin far som hertug av Østerrike da hans far døde 13.01.1177. Kort tid senere ga Leopold sin støtte til Fredrik av Böhmen i hans kamp mot hertug Sobeslaus II, som hadde drevet hærtokt i det østerrikske hertugdømmet. I 1179 oppnådde Leopold en fredsavtale med Böhmen. 17.08.1186 forhandlet han fram Georgenberg-pakten med Ottokar IV av Steiermark hvor Steiermark og den sentrale delen av Øvre Østerrike (Oberösterreich) ble slått sammen med hertugdømmet Østerrike etter Ottokars død i 1192. Dette var det første skritt mot dannelsen av den moderne staten Østerrike.

Det tredje korstog og ettervirkningene.

Leopold er hovedsakelig husket utenfor Østerrike for hans deltagelse i det tredje korstog. Han kom tidsnok til å delta i beleiringen av Akko våren 1191 etter å ha seilt fra Zadar ved kysten av Adriaterhavet. Han tok kommandoen over det som var igjen av de keiserlige styrkene etter at hertug Fredrik VI av Schwaben døde i januar. I henhold til legenden var hans tunika gjennomtrukket av blod etter striden og da han løsnet beltet kom det fram en hvit stripe. Keiser Henrik VI av Det tysk-romerske rike ga ham det privilegium å adoptere disse fargene som hans nye banner, det som senere skulle bli Østerrikes flagg.

Etter at byen Akko hadde overgitt seg ble bannerne til kongedømmet Jerusalem, Rikard I av England, Filip II August av Frankrike, og Leopolds hertugflagg reist over byen av Leopolds fetter, Konrad av Montferrat. Imidlertid fikk Rikard Løvehjertes menn fjernet Leopolds flagg og kastet det i vollgraven da hans flagg ikke var kongelig. Leopold ble så vred at han forlot korstoget og reiste tilbake til Østerrike hvor han ankom i slutten av 1191.

Rikard ble mistenkt for å ha deltatt i mordet på Konrad som døde kort tid etter at han ble valgt som den nye kongen av Jerusalem i april 1192.

På sin reise tilbake til England den samme vinteren besluttet Rikard å ta landevegen gjennom Tyskland. Han reiste i forkledning som munk, men kort tid før jul 1192 stoppet han i nærheten av Wien og ble da gjenkjent, enten for sin signering eller fordi at han spiste stekt kylling, en delikatesse for adelen under middelalderen. Han ble arrestert i Erdberg, dagens distrikt Landstraße. En tid var kongen fengslet i Dürnstein, og i mars 1193 ble han ført fram for keiser Henrik VI ved festningen Trifels og anklaget for mordet på Konrad. 35.000 kilo sølv i løsepenger ble betalt for å frigjøre kong Rikard. Leopolds andel av den enorme summen løsepenger ble grunnlaget for myntverket i Wien, og ble brukt til å bygge nye bymurer for Wien, samt til å grunnlegge byene Wiener Neustadt og Friedberg i Steiermark. Hertugen ble bannlyst av pave Celestine III for å ha fengslet en korsfarer.

I 1172 giftet Leopold seg med Helena, en datter til kong Géza II av Ungarn. Med henne fikk Leopold minst to barn, begge sønner.

I 1194 ble Leopolds fot knust da hans hest falt over ham i en ridderturnering i Graz. Han døde av koldbrann, fortsatt under bannlysning, og ble gravlagt i klosteret Heiligenkreuz.»[202]

(Barn IX:175, Far XI:697, Mor XI:698)

Gift 1172 med neste ane.

Barn:

Leopold VI den Ærefulle av Østerrike. Født 15.10.1176. Død 28.07.1230. (Se IX:175).

X:350 fm fm fm mm fm

Helena av Ungarn. Hertuginne. Født omkring 1155. Død 25.12.1199.

Gift i 1174 med Leooold V av Østerrike.[203]

202 Wikipedia.

203 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1152. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 18, 23.

Kunstnerisk reproduksjon basert på kobbergravering fra slutten av 1700-tallet. Hertuginne Helena av Østerrike, datter til kong Géza II av Ungarn. (Utdrag fra slektstredet Babenberger, Klosterneuburg Abbey) (Wikipedia).

Fra Engelsk Wikipedia (oversatt):
«Helena (Ilona) av Ungarn (* ca. 1155 - † 25.12.1199), medlem av det kongelige Árpád-dynastiet, var hertuginne av Østerrike fra 1177 og Steiermark fra 1192 til 1194 ved ekteskapet med Babenberg-hertugen Leopold V av Østerrike.

Hun var datter til kong Géza II av Ungarn og hans hustru, Euphrosyne av Kiev, datter til storprins Mstislav I av Kiev og hans andre hustru, Liubava Dmitrievna.

Lite er kjent om hennes liv eller karakter. Det eneste klare faktum om hennes liv er at hun i pinsen 1174 giftet seg med Leopold V av Østerrike. Ekteskapet reflekterte det ungarske huset Árpáds vestlige orienteringen med tanke på den bysantinske keiseren Manuel I Komnenos ekspansjonistiske politikk. Leopolds søster Agnes hadde allerede giftet seg med kong Stephen III av Ungarn, Helenas eldre bror, som døde i 1172.

Leopold døde 31.12.1194 etter en hesteulykke. Helena døde fem år senere i 1199 og ble gravlagt ved siden av sin mann i Heiligenkreuz kloster.

Ved ekteskapet med hertug Leopold V hadde Helena minst to (muligens så mange som fire) barn:
Fredrik I († 16.04.1198).
Leopold VI († 28.07.1230).
Agnes.
Bertha.»[204]

(Barn IX:175, Far XI:699, Mor XI:700)

Gift 1172 med forrige ane.

X:351 fm fm fm mm mf

Isaac Komnenos Vatatzes. Sebastokrator. Død 1196.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Isaac Komnenos Vatatzes (død 1196) var en bysantinsk aristokrat og militær kommandant, som var svigersønn til keiser Alexios III Angelos og fikk rang som sebastokrator.

Han var den yngste sønnen til Alexios Vatatzes, en sønn til general Theodore Vatatzes og den purpurfødte prinsessen Eudokia Komnene, datter til keiser Johannes II Komnenos (r. 1118-1143), og Maria Pegonitissa. Paret giftet seg omkring 1158, på initiativ av keiser Manuel I Komnenos.

I 1190 deltok Isak i en felttog mot et Vlach-bulgarsk opprør av Asen og Peter i området ved Balkanfjellene. Sammen med Manuel Kamytzes kommanderte han den keiserlige hærens fortropp, mens keiser Isaac II Angelos (r. 1185-1195, 1203-1204) og broren Alexios (den fremtidige Alexios III Angelos, r. 1195-1203) befalte hoveddelen og sebastokratoren Johannes Doukas hadde kommandoen over den bakre delen. Under tilbaketrekningen gjennom et smalt pass, lot bulgarerne fortroppen passere og overfalt resten av hæren, som fikk panikk og flyktet.

[204] Wikipedia.

Omtrent samtidig giftet han seg med Anna Komnene Angelina, den andre datteren til Alexios Angelos. Da Alexios styrtet sin bror i 1195 og ble keiser, fulgte Isak, som svigersønn, ham under kroningstoget. Det var sannsynligvis på dette tidspunkt han ble forfremmet til rang av sebastokrator, noe som var passende for hans familiære forhold til den nye keiseren.

Sommeren 1195 angrep de bulgarske opprørerne regionen rundt Serres, og fanget den lokale bysantinske sjefen, Alexios Aspietes. Isak ble betrodd å lede felttoget mot dem. I følge den samtidige tjenestemannen og historikeren, Niketas Choniates nølte opprørende først med å konfrontere Isaks hær, og trakk seg tilbake for å plyndre Strymon-elvdalen. Isak skyndte seg å møte dem, men gjorde det forhastet, slik at hans menn og hester var utmattede; Isak selv ble fanget i bakhold av en Cuman-soldat, og hæren hans ble slått og vendte tilbake til Serres. Isaac ble ført fram for Asen, og ført til den bulgarske hovedstaden Tarnovo, hvor han ble fengslet.

I følge en historie fortalt av Choniates, spilte Isaac en rolle i det etterfølgende drapet på Asen av den missfornøyde bulgarske boyaren Ivanko: Isaac skulle ha lovet Ivanko sin datter Theodoras, hånd i bytte. Imidlertid døde Isaac, fortsatt fengslet, våren 1196, før Asens ble drept.

Isak og Anna Komnene Angelina var foreldre til Theodora Angelina.

Til tross for at hun bare var et barn, ble Theodora forlovet med Ivanko, som gikk inn i keiserlig tjeneste, for å konsolidere sin troskap, selv om Choniates rapporterer at Ivanko ettertraktet Anna i stedet. På grunn av hennes unge alder ble ekteskapet, om det noen gang fant sted, aldri fullbyrdet;

Theodora ble værende i Konstantinopel, mens Ivanko reiste seg i opprør i 1199, men ble fanget og fengslet ved en list. I 1203 giftet Theodora seg med Leopold VI, hertug av Østerrike.

Etter Isaks død giftet hans hustru seg igjen, i 1199/1200, med Theodore Laskaris, den fremtidige grunnleggeren av Imperiet i Nikea (r. 1204-1222).-[205]

(Barn IX:176, Far XI:701, Mor XI:702)

Gift med neste ane.

Barn:

Theodora Angolina av Bysants. Født omkring 1190. Død 23.06.1246. (Se IX:176).

X:352 fm fm fm mm mm

Anna Komnene Angelina.[206] Keiserinne. Født 1176. Død 1212.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt;

«Isak og Anna Komnene Angelina hadde datteren Theodora Angelina.

Til tross for at hun bare var et barn, ble Theodora forlovet med Ivanko, som gikk inn i keiserlig tjeneste, for å konsolidere sin troskap, selv om Choniates rapporterer at Ivanko ettertraktet Anna i stedet. På grunn av hennes unge alder ble ekteskapet, om det noen gang fant sted, aldri fullbyrdet;

Theodora ble værende i Konstantinopel, mens Ivanko reiste seg i opprør i 1199, bare for å bli tatt til fange og fengslet ved en list.

I 1203 giftet Theodora seg med Leopold VI, hertug av Østerrike.

Etter Isaks død giftet Anna seg igjen, i 1199/1200, med Theodore Laskaris, den fremtidige grunnleggeren av Imperiet i Nikea (r. 1204-1222).»[207]

(Barn IX:176, Far XI:703, Mor XI:704)

Gift med forrige ane.

X:419 fm mf mf ff mf

Arne Kongsmåg Ivarsson på Ståreim. Lendmann. Levde 1162.

Fra Mogens Bugges «Våre forfedre»:

«Arne Kongsmåg Ivarsson på Stovreim var stamfar til Stovreim-ætten.

Han var lendmann hos kong Inge Bårdsson 1156 og hos kong Magnus Erlingsson 1162.

Arne giftet seg ca. 1147 med Ingrid Ragnvaldsdotter.

Arne var av Tjotta-ætten. Det er god grunn til å anta at han var sønn til Ivar Sunesson, vel sønn til Sune Ivarsson (svensk høvding knyttet til Norge bl.a. som sønnensønn til den Sigtryg i Nerike som Olav den Hellige søkte tilflukt hos i 1029) og Astrid Agmundsdatter. Hennes far, Agmun Ormsson, rømte til Sverige og var sønn til Orm Eilivsson († ca. 1060, jarl på Opplandene), dattersønns sønn til Haakon Ladejarl og gift med Sigrid, Finn Arnessons datter.»[208]

---

205 Wikipedia.

206 Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 1162. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 31.

207 Wikipedia.

208 Mogens Bugge: «Våre forfedre», nr. 781.

Fra norsk Wikipedia og
Lars Løbergs «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571»:
«Arne Kongsmåg var lendmann med sete på Ståreim i Nordfjord.

Han var den svenske kongsdatteren Ingerid Ragnvaldsdotters fjerde ektemann.

Hun hadde tidligere vært gift med
Henrik Skadelår († 1134),
kong Harald Gille († 1136) og
Ottar Birting († ca. 1146),
og var mor blant annet til
Magnus Henriksson, svensk tronkrever,
kong Inge Krokrygg og
Orm Ivarsson Kongsbror.

Arne og Ingerid hadde barna:
Inger,
Nikolas Arnesson (* ca. 1150), biskop av Oslo 1190-1225,
Filippus i Heerdla († 1180) og
Margrete Arnesdatter, gift 1. gang med Bjørn Bukk († 1179 og
2. gang med Simon Kåresson († 1189).

Baglerkongen Filippus Simonsson var deres dattersønn.»[209]

«Ættesambandet Stårheim – Orre på Jæren i mellomalderen.
Arne (Kongsmåg) Ivarson på Stårheim vert rekna å væra stamfar til Stårheimsætta. Han var lendmann hos kong Inge Krokrygg i 1155 og seinare hos kong Magnus Erlingson i 1162.
Arne Ivarson var av Thjotta-ætta, son til Ivar Suneson, son til Sune Ivarson, svensk høvding, gift med Astrid Agmundsdotter. Far hennar Agmund Ormson rømte til Sverige. Han var son av Orm Eivilvson († ca. 1060), jarl på Opplandene, gift med Sigrid, Finn Arneson si dotter.

Arne Kongsmåg var stor jordeigar i Sogn og Fjordane på den tida. Våpenmerket hans var ei oppreist løve med fuglekropp til frampart, den såkalla griffen.

Kring 1147 vart Arne Kongsmåg gift med dronning Ingrid (* ca. 1115) i Vestergøtland i Sverige. Ho var dotter til Ragnvald Ingeson «Knapphøvde», underkonge i Vestergøtland. Systera Margretha Ingesdotter «Fredkulla» var gift med kong Magnus Barfot. Ragnvalds og Margrethas far var Inge I den Eldre Stenkilsson av Sverige.
Dronning Ingrid hadde ætteband attende til dei gamle svenske og norske kongerekker, i rett line til Harald Hårfagre og Astrid Dagsdotter, dotter til Dag Ringson på Ringriket på 800-talet. Ho var gift heile fire gonger.
1. gong gift med Heinrek Skatelår († 1134).
2. gong gift med kong Harald Gille, konge 1130-1136.
Med han hadde ho sonen kong Inge Krokrygg, 1136-1159 († 1161).
3. gong gift med lendmann Ottar Birting.
4. gong gift med Arne Ivarson (Arne Kongsmåg), Stårheim.

Med Arne Ivarson hadde dronning Ingrid desse borna:
a) Filippus Arneson i Herdla, gift med Rannveig Munansdotter.
b) Nikolas Arneson, biskop i Oslo, baglerhøvding († 1225).
c) Margretha Arnesdotter.

Margretha var gift 1. gong med Bjørn Bukk, systerson til Erling Skakke, Etne. Bjørn Bukk falt i 1179, slaget på Kalvskinnet ved Nidaros.
Margretha vart oppattgift med kuvlung- og varbelghøvdingen Simon Kåreson, son av Kåre frå Orre på Jæren (Olru-Kåre). I fylgje ei dansk kjelde var han ein særs rik og høgætta mann. Orre er nabogard til Reve på Jæren.
Med Simon Kåreson hadde Margretha Arnesdotter desse borna:
a) Filippus Simonson (Filippus Baglerkonge) († 1217).
b) Andres Simonson († 1218).

Etter slaget ved Tristein (Hvaler) i ytre Oslofjorden sumaren 1190, der baglerleidaren Simon Kåreson falt, vart Margretha enkje for andre gong. Ho satt att med to mindreårige søner, Filippus og Andres. Gutane levde dei fyrste barneåra i dagleg samvær med morbroren Nikolas på Stårheim. Han sat nemleg med Stårheimsgodset til han døydde i 1225. Det var i denne tida han tok til seg Arnbjørn Jonson, son til lendmann Jon Gautson av Ænes, og gjorde guten til fostersonen sin. Arnbjørn Jonson var bror til Askel Jonson som var biskop i Stavanger frå 1226-1254.
Då bispesetet i Stavanger vart ledig i 1189, innstilte domkapitlet Nikolas Arneson til biskop. Men kong Sverre som no etter slaget ved Fimreite i juni 1184, der kong Magnus Erlingson falt, vart einekonge, nekta plent å godkjenna valet.
I staden vart Nikolas utnemnd til biskop i Oslo. Truleg tok han alle tre gutane med seg til Oslo, då han hadde

[209] Wikipedia. Lars Løberg: «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571», side 71.

teke over bispedømet der i 1190. Krigen gjekk sin gong med skiftande lukke for båe partane. Oppreistflokk sto mot oppreistflokk, kongsemne mot kongsemne i strid om trona. Det var ein av fleire borgarkrigar som øyda landet på denne tida, og vara inn på 70 år. Fyrst i 1240 fekk landet endeleg fred.

Oslobispen Nikolas stifta i 1196 baglerpartiet (av latin "baculus", bispestav). Bispepartiet vil vel vera det rette namnet no til dags. Kong Sverre måtte kjempa heile resten av sitt liv mot baglerpartiet. I juni 1204 kom kong Valdemar (Seier) frå Danmark til Tunsberg med ein flåte på 360 skip. Med seg hadde han Filippus Simonsen, systerson til bisp Nikolas. Valdemar gjekk med på at Filippus skulle verta førar for baglane. Den gamle avtalen med danskekongen om lensherrerett over jarledømet på Austlandet (Viken) vart fornya med Filippus til jarl. Avtalen hadde same innhald som tilsvarande avtale med Erling Skakke i 1170. Valdemar reiste så heim att til Danmark. Han let etter seg 35 skip og noko krigsutstyr. Til pant for at avtalen vart halden tok Valdemar med nokre gode menn til gislar. Ein av dei var Andres til Stårheim, bror til Filippus.

Filippus fekk kongsnamn av baglane ("Filippus Baglerkonge") på Borgarting (Sarpsborg) våren 1207. Han gjorde forlik med kong Inge Bårdson (1204-1217) på Kvitsøy i 1208, og vart godkjent som underkonge på Austlandet. Grensa for jarledømet hans vart sett på forliksmøtet på Kvitsøy. Den gjekk til Rygjarbit (Gjernestangen) i vest og til Svinesund i sør. Båhuslen (Ranrike) var ikkje med. Filippus nekta samtidig å gje frå seg kongsegelet og held fast på kongenamnet all si tid. Eldste orginalbrev som enno er funne etter kongar her i landet er frå Filippus til bøndene i Mossedalen. Der kallar han seg konge.

Framtidsvonene for Stårheim-Orreætta måtte no synast svært lyse. I 1209 vart Filippus gift med Kristin, dotter til kong Sverre og dronning Margreta frå Sverige. Bryllaupet stod med stor stas i Oslo, men lukka vart kortvarig. Kristin døydde på barselseng alt i 1213, og barnet kort tid etter mora. Filippus døydde på sotteseng i Tunsberg i juli 1217, barnlaus. Same år døydde kong Inge Bårdson.

Andres Simonson laut som sagt fylgja med kong Valdemar som gissel for semja i Tunsberg i 1204. Han hadde halde seg i Danmark heilt til Valdemar godkjende fredsavtalen på Kvitsøy (1208). No kom Andres heim att og fekk Tunsbergsysla under bror sin. Andres drog no straks fram minnet om at byfolket i Tunsberg i 1190 hadde drepe far hans ved Tristein. Han reiste sak mot førarane for Tunsbergmennene den gongen og kravde bøter for far sin. Filippus var og son til Simon Kåreson, men hadde aldri tenkt på noko slikt sjølv.

Han sette seg imot slik framferd. Andres laut gje seg på det. Byfolket i Tunsberg vart svært glad i Filippus etter dette.

Andres Simonson gifte seg etter heimkomsten frå Danmark med Gudrun Gregoriusdotter, dotter til lendmann Gregorius Jonson av Blindheimsætta på Sunnmøre. Gregorius var son av lendmann Jon Hallkellson, som var gift med Margreta, dotter til Harald Gille. Andres kom seinare i stor venskap med Skule Bårdson, samfedre halvbror til Inge Bårdson, etter at broren Filippus Baglerkonge fall frå i 1217, og Skule fekk jarledømet etter han. Fosterbror Arnbjørn Jonson held seg trufast til kong Håkon Håkonson, og vart ein av dei fremste og mest tiltrudde lendmennene og hærførarane hans. Andres tok likevel teneste hjå Arnbjørn, og vart hardt såra i striden mot slittungane utfor Tunsberg i februar 1218, og døydde like etter. Før han slokna sende han eit venskapsbrev med gåver til Skule jarl. Sonen til Andres og Gudrun heitte Gregorius Andreson den eldre. Han var odelsarving til Stårheimsgodset etter Nikolas Arneson, og vart sveithøvding og sysselmann under kong Håkon Håkonson (1217-1263).

Gregorius gifte seg våren 1242 i Nidaros med sjølveste kongsdottera fru Cecile Håkonsdotter, dotter til Håkon Håkonson og Kanga den unge. Det var dotter deira som kring 1260 vart gift med Ryfylkets mektigaste mann på den tida, lendmann og baron Gaute Erlingson på Sør-Talgje (Gaute Tolga), og vart mor til Håkon Gauteson på Reve ("Haquinus prelatus de Rifue"), bisp Arne i Stavanger sin ombodsmann. Han døydde 04.09.1304, og vart gravlagt i Stavanger domkirke. Gravsteinen til Håkon på Reve, truleg den styrste mellomaldergravsteinen som er funne i Noreg, er å sjå festa til venstre vegg rett innanfor inngongsdøra til Stavanger domkirke. Teksten på gravsteinen til Håkon på Reve er på latin. Oversatt til norsk lyd den:

"Fødd av ei gjæv ætt ligg her Håkon gravlagd,
ein mild ombodsmann,
mot alle like mild og like velvillig."

Han døyde 4 september i det Herrens år 1304. Her skal berre til slutt nemnas at Reve er nabogarden til Orre på Jæren. Ein kan i sanning seie at ringen Stårheim-Orre er slutta.»[210]

(Barn IX:210)

Gift 1147 med neste ane.

Barn:

Margreta Arnesdatter Ståreim. Levde mellom 1179 og 1189. (Se IX:210).

X:420 fm mf mf ff mm

Ingrid Ragnvaldsdotter. Dronning. Født mellom 1105 og 1110. Død etter 1161.

Fra Mogens Bugges «Våre forfedre»:

«Ingrid Ragnvaldsdatter har størst historisk interesse som et utpreget eksempel på den erotiske allsidighet i det 12. århundre i alle 3 nordske land.

210 LokalhistorieWiki..

Først var hun gift med Henrik Skatelår, var utro mot ham, flyktet med en elsker, men ble grepet og ført tilbake. Etter Henriks fall 1184 ble hun gift med kong Harald Gille, og etter at han ble drept 1136 ektet hun lendmannen Ottar Birting som ble drept 1145. Så fikk hun med en mann som het Sneis sønnen Orm Kongsbror.

Gift ca. 1147 med Arne Kongsmåg. Etter hennes sønn Inges fall i 1161 flyktet hun med sin mann og Erling Skakke til Danmark, men vendte tilbake til Norge og døde der.»[211]

Dronning Ingerid og Gregorius egger kong Inge, tegning av Erik Werenskiold. Ingerid var mor til den norske kongen Inge Krokrygg. Haraldssønnenes saga forteller om hvordan Ingerid og lendmannen Gregorius Dagsson trakk i trådene i Inges regjering. (Wikipedia).

Fra Lars Løbergs «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571»:
Ingrid Ragnvaldsdotter var 2. gang gift med kong Harald Gille av Norge († 1136).

Hun var 4. gang gift med Arne Kongsmåg på Ståreim.

Ingrid og Arne hadde barna:
Inge.
Nikolas († 1225), biskop i Oslo.
Filippus i Herdia († 1180).
Margreta, gift 1. gang med Bjørn Bukk († 1179) og 2. gang med Simon Kåresson († 1189).[212]

Fra norsk Wikipedia:
«Ingerid Ragnvaldsdatter (* 1105/1110 i Sverige - † etter 1161, trolig før 1170), var dronning av Norge på 1130-tallet.

Hun var datter til den svenske kongen Inge den Eldres sønn Ragnvald Knaphövde, og mor til minst 10 barn, hvorav to ble konger, to jarler og to hertuger. Dertil den mektige biskopen av Oslo, Nikolas Arnesson.

Hun ble gift 1. gang med den danske konge Svend Estridsens sønnesønn Henrik Skadelår, og fikk med ham blant annet sønnen Magnus Henriksson, som i 1160 drepte den svenske konge Erik den Hellige for deretter selv å utrope seg til konge.

Ekteskapet med Henrik Skadelår skal ikke ha vært lykkelig. En gang forsøkte hun å rømme med en ung mann ved å ikle seg gutteklær, men den forelskede Ingerid ble avslørt og ble ikke fri før Henrik døde i 1134. Han stupte i slaget ved Fotevig i Skåne den 4. juni samme år.

Ingerid ble gift 2. gang med den norske kongen Harald IV Gille.
Ingrid og Harald fikk sønnen
Inge Krokrygg.

Forholdet ble også her vanskelig. Kong Harald hadde mange friller, og året etter Inges fødsel ble han drept av Sigurd Slembes menn mens han var i seng med en av sine friller – Tora Gudmundsdatter, mor til Sigurd Munn – i kongsgården i Bergen, hvor dronningen også befant seg.

Samme natt som Harald Gille ble myrdet, rådslo hans enke Ingrid med lendmennene og kom til enighet om å utrope hans tre år gamle frillesønn Sigurd Munn til konge. Deretter dro hun til Østfold og fikk sin egen lille sønn Inge utropt til konge på Borgarting. Dermed var to smågutter konger av Norge.

---

211 Mogens Bugge: «Våre forfedre», nr. 782.

212 Lars Løberg: «Karen Iversdatter og Henrik Ugerups norske forfedre med hovedvekt på perioden 1200-1571». side 70.

Noen år senere fikk Ingerid – utenfor ekteskap – sin sjette sønn, Orm Ivarsson.
Barnefar var en ellers ukjent Ivar Sneis.

Ingrid ble gift 3. gang md Ottar Birting, formynder for hennes stesønn Sigurd Munn. Men Ottar ble snikmyrdet i 1146/47, så Ingrid ble for tredje gang enke etter en mann som døde en voldelig død.

I sitt fjerde og siste ekteskap med lendmannen Arne på Ståreim fikk hun datteren Margrete og sønnen Nikolaus, den senere biskopen som ble kong Sverres argeste motstander.

Hennes eldste sønn, Magnus Henriksson, gjorde krav på den svenske trone, grunngitt med sin mors arv. Han skal ha stått bak drapet på kong Sverker den Eldre, og i slaget ved Östra Aros i 1160 beseiret han kong Erik den Hellige, som etter sin død ble Sveriges skytshelgen.

Ingerid dro tilbake til Danmark med Erling Skakke, hvor de fikk støtte til hans sønn Magnus Erlingssons kamp om den norske tronen.

Ingerid Ragnvaldsdatter var Norges første politiker. Hun hadde evne til å handle raskt og viste politisk teft. Hun kom til å spille en personlig rolle under den norske borgerkrigen på 1100-tallet. Etter Haralds død fikk hun sin sønn og stesønn godkjent som konger i Norge, og kjempet for deres rettigheter i tronfølgerkrigen mens hun fortsatte som politisk rådgiver for sin sønn. Hun støttet også Magnus' krav på den svenske tronen, men forlot Norge i 1161, hvoretter hennes videre skjebne fortaper seg i det dunkle. En overlevering vil ha det til at hun druknet på hjemvei til Ståreim, da skipet hun var om bord i, ble senket av birkebeinerne i Skatestraumen.

Åtte av de ni barna hennes ble drept i nordiske borgerkriger. Ingerids og Arnes datter Margrete ble mor til Filippus Simonsson som ble konge for baglerne i årene 1207-17 og som giftet seg med kong Sverres datter Kristin som en del av forliket mellom baglere og birkebeinere.

Om navnet.
Ingerid staves på mange forskjellige måter i moderne skandinaviske språk og på engelsk. Fornavnet, på norrønt Ingiríðr, blir til Ingrid eller Ingerid. Hennes patronym var på norrønt Rögnvaldsdóttir, som også skrives som Ragnvaldsdotter, Ragvaldsdotter eller Ragnvaldsdatter.

Ingerid hadde mange barn:

Med Henrik Skadelår:
Magnus (* ca 1126 - † 1161), konge av Sverige 1160-1161, gift med Brigida Haraldsdatter.
Ragnvald (* ca 1128 - † 1161), svensk riksjarl.
Knut (* ca 1130 - † 1162), hertug av Slesvig.
Buris (* ca 1132 - † 1166), hertug av Slesvig.

Med Harald Gille:
Inge Krokrygg (* 1135 - † 1161), konge av Norge 1136-1161.

Med Ivar Sneis (Ívarr sneis):
Ingerid var ikke gift med Ivar, men de fikk en utenomekteskaplig sønn,
Orm "Kongsbroder" Ivarsson (* ca 1138 - † 1184), norsk riksjarl, gift med
Ragna Nikolasdatter, enke etter kong Øystein II.

Med Ottar Birting:
De fikk ingen barn, Ottar Birting døde ca 1146.

Med Arne "Kongsmåg" Ivarsson (Árni» Ívarsson á Stoðreimi):
Inge (Ingi Árnason) (* ca 1148).
Nikolas (Nikolás Árnason) (* ca, 1150 - † 1225), biskop av Oslo og
medstifter av den politiske grupperingen Baglerne.
Filip (Filippus, Philippus í Herðlu) (* ca 1152).
Margrethe (Margrét Ingjerd Árnadóttir) (* ca 1154), gift 1. gang med Bjørn Bukk og
2. gang med Simon Kaaresson.

Datteren Margrethe og Simon Kåresson hadde bl. a. sønnen:
Filippus (ca 1185-1217), bagler og konge av Norge.»[213]

(Barn IX:210, Far XI:839)

Gift 1147 med forrige ane.

213 Wikipedia.

Generasjon XI

XI:657 fm fm ff mf ff f

Åsolv Skulesson på Rein. Lendmann. Levde 1100.

Åsolv har utvilsom vært lendmann.

Fra Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga:
«98. ...
Kong Olav giftet ham [Skule kongsfostre] med sin frenke, Gudrun Nevsteinsdatter; hennes mor var Ingerid, datter til kong Sigurd Syr og Åsta; hun var søster til kong Olav den hellige og kong Harald. Sønn til Skule og Gudrun var Åsolv på Rein (i Rissa, Sør-Trøndelag). Han var gift med Tora, datter til Skofte Ogmundsson. Hennes og Åsolvs sønn var Gutttorm på Rein, far til Bård, som var far til kong Inge (Bårdsson) og hertug Skule.»

Fra Snorre Sturlasson: Magnus Berrføtts saga:
«11. ...
Skofte, sønn til Ogmund Torbergsson, var en gjæv lendmann. Han bodde på Giske på Sunnmøre; han var gift med Gudrun, datter til Tord Folesson. Deres barn var Ogmund, Finn, Tord og Tora, som var gift med Åsolv Skulesson. Sønnene til Skofte lovte godt i ungdommen.»[214]

Åsolv arvet Rein-godset i Fosen i Trøndelag efter sin far Det ble senere bygd om til Rein kloster.

Fra P. A. Munch (1810-63): «Det norske Folks Historie» – Anden Deel (1031-1166).
Avsnitt 37: «Anseede Mænd og Ætter paa Olafs Tid» (side 449-450):
«De meest anseede Medlemmer af Arnunge- eller Arnmødlinge-Ætten vare nu, efter at Eystein Orre var falden ved Stanford, uden, som det synes, at efterlade sig Børn, dennes Brodersøn Skofte i Giske med Sønner. Da Skofte allerede strax efter Olafs Død omtales som en ældre Mand, der havde voxne Sønner, og i længere Tid havde været bosat paa Familiesædet Giske, maa man antage at hans Fader Agmund maaskee var død før Eystein Orres Fald, og at Skofte umiddelbart derefter har tiltraadt Gaarden. Agmunds Syster Thora var Kong Olafs Moder, og Skofte saaledes hans Syskendebarn, et Frændskab, der nødvendigviis maatte bidrage til at gjøre den allerede mægtige Æt endnu mere mægtig og anseet. Skoftes Datter Thora egtede siden Aasulf paa Rein, Skule Kongsfostres Søn og Efterfølger.»

Lendmann var en vasalltittel fra vikingtiden og middelalderen for personer som hadde fått et område å administrere av kongen, herunder å kreve opp skatter på vegne av kongen, hvor de kunne beholde en viss andel selv. Slik sett ble disse en forløper til adelen i Norge.
Fra norsk Wikipedia:
«Lendmennene hadde gjerne en lokal maktposisjon og eide ofte store eiendommer i en bygd. Ved å bli lendmenn fikk de også eiendommer av kongen som forlening. Disse gårdene var i utgangspunktet kongens eiendom, men ble drevet at lendmennene, slik at disse fikk inntektene fra gårdene. I visse distrikter eller landsdeler ble etterhvert lokalstyret overlatt til et antall lendmanns- og årmannsombud. Lendmennene var høyættede personer, tittelen var nærmest arvelig og lendmennene hadde høy sosial anseelse. De hadde utøvet makt og myndighet i sine distrikter fra

214 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 834. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 84. Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga, avsnitt 98. Snorre Sturlasson: Magnus Berrføtts saga, avsnitt 11.

gammelt av og også fått krongods av kongen å forvalte. Årmennene var mer lavættede (ofte frigitte treller eller trellesønner) og var forvaltere av de kongsgårdene som lendmennene ikke satt på. Etterhvert fikk også årmennene flere oppgaver. Denne overgangen kan kanskje ha skjedd i regjeringstiden til kong Olav Kyrre. Årmennene ble også de praktiske utøvere av kongemakten i distriktene, inklusive rettsvesen og militærvesen.

Det var antakelig kong Sverre som satte ordningen noe mer i system og innførte sysselmannsombudet, som fortrengte både lendmenn og årmenn. Sverre hadde jo, før slaget på Kalvskinnet i 1179, sagt til sine birkebeinere at nå måtte de seire i slaget, og den birkebein som drepte en lendmann i slaget skulle få overta lendmannens stilling. På Kalvskinnet falt da også en rekke lendmenn.

Under Magnus Lagabøte fikk de norske lendmennene tittelen baron.»[215]

(Barn X:329, Far XII:1313, Mor XII:1314)

Gift med neste ane.

Barn:

Guttorm Åsolvsson på Rein. Levde fra 1120 til 1183. (Se X:329).

XI:658 fm fm ff mf ff m

Tora Skoftesdatter på Giske. Født omkring 1070.

I følge Mogens Bugges «Våre forfedre» ble Tora født ca. 1015, men det kan ikke stemme.

Gift med Åsolv Skulesson på Rein.[216]

Fra norsk Wikipedia:
«Tora var datter til Skofte Ogmundsson på Giske († 1103) og Gudrun Tordsdatter (* før 1031).
Hun var gift med Åsolv Skulesson på Rein.»[217]

(Barn X:329, Far XII:1315, Mor XII:1316)

Gift med forrige ane.

XI:659 fm fm ff mf fm f

Torkell på Fugl.

Torkell var gift med Hallkatla Sveinsdatter (- 1120 -) i hennes 2. ekteskap.

De hadde datteren
Sigrid Torkellsdatter på Fugl, gift med Guttorm Åsolvsson på Rein.

Han er kun kjent gjennom sin datters patronymikon.

Fugl var muligens Fugløy, Fuglsø eller Fugleset.[218]

(Barn X:330)

Gift med neste ane.

Barn:

Sigrid Torkellsdatter på Fugl. Levde mellom 1120 og 1150. (Se X:330).

XI:660 fm fm ff mf fm m

Hallkatla Sveinsdatter på Aurland. Levde omkring 1120.

Hallkatla levde antagelig omkring 1120.[219]

Kong Svend II Estridsen av Danmark hadde en frilledatter som het Ingerid.

Mogens Bugge i «Våre forfedre (nr. 892) og Bent og Vidar Billing Hansen i «Rosensverdslektens forfedre» (side 45) angir at hun var datter til Rannveig, datter til Tord på Aurland.

Videre at Rannveig muligens også var mor til kong Erik Ejegod av Danmark (trolig feilskrift for Knud den Hellige).

---

215 P. A. Munch (1810-63): «Det norske Folks Historie» – Anden Deel (1031-1166), side 449-450. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 345.

216 Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga, avsnitt 98. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 871. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 17, 84. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 341, 345.

217 Wikipedia.

218 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 883. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 22.

219 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 884. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 22, 45, 53.

Deres kilde er P. A. Munch (1810-63): «Det norske Folks Historie» – Anden Deel (1031-1166).

Avsnitt l5. «Indenlandske Forhold. Kong Haralds strenge og kraftige Styrelse» (side 178-179):

«Ligeledes lader det til. at den sognske eller aurlandske Æt stod i nærmere Forbindelse med Sven Ulfssøn, thi Brynjulfs Syskendebarn. Rannveig Thordsdatter, havde med Sven Datteren Ingerid. og var ligeledes, som det synes. Moder til hans Son Knut, siden bekjendt som Kong Knut den hellige.»

P. A. Munchs kommentar til avsnittet:

«I Egils Saga Cap. 40 staar der at Thord Brynjulfssøns Datter Rannveig havde to Sønner, Thord og Helge, af hvilke Thord havde Datteren Rannveig, Moder til Ingerid, Olaf Kyrres Hustru, og Brynjulf Sønnen Serk i Sogn, der i Magnus Barfods Saga Cap. 23 omtales blandt Norges mægtigste Lendermænd, hvilket noksom viser, at ogsaa hans Fader Brynjulf var en af de fornemste Lendermænd i Sogn.

Men saa vel i Olaf Kyrres Saga Cap. 5, som i Fagrskinna Cap. 217, og Knytl. Saga Cap. 23 siges det udtrykkeligt, at Olaf Kyrres Hustru Ingerid var en Datter af Sven Ulfssøn.

Altsaa maa Rannveig have været en af Svends mange Hustruer eller medhustruer.

Men besynderligt nok er det, at Fagrskinna Cap. 214 saa vel som Snorre Cap. 403, sige at Hallkatla, en Datter af Svein Brynjulfssøn, Broder til Serk i Sogn, tillige var en Datter af Ingerid, en Syster af Danekongen „Knut rike“, med andre Ord, at Svein var gift med Ingerid, Knut rikes Syster. Da ingen Syster af Knut den mægtige kunde leve paa Svein Brynjulfssøns Tid (Cap. 1100), maa „Knut den rike“ her være „Knut den hellige“. Men var Ingerid hans Syster, maa hun og, som det synes, have været Sven Ulfssøns Datter.

Man maa altsaa forestille sig Sagens Sammenhæng paa den Maade, at Rannveig har været saavel Knuts, som Ingerids Moder, at Ingerid efter Olaf Kyrres Død har taget til sine Frænder i Sogn, og at hun der har egtet sin Fætter Svein, med hvem hun har haft Datteren Hallkatla.»

Rannveig skal altså ha vært en av kong Svend II Estridsson [Ulfsson] av Danmarks friller og mor til den Ingeborg som var gift med kong Olav III "Kyrre" Magnusson av Norge (* 1050 - † 1093). Videre at hun etter hans død flyttet til sine frender i Sogn hvor hun giftet seg 2. gang med sin fetter, Svein Brynjulfsson på Aurland.

Fra Dansk biografisk Lexikon:

«Ingerid, Dronning av Norge, - 1067 - var en uekte datter til Svend Estridsson, Ved en sammenkomst i Konghelle ca. 1067 fornyet kong Olav Kyrre av Norge den fredsslutning mellom rikene, som Olavs far og forgjenger, Harald Hårdråde, hadde inngått med den danske konge, og Ingerid ble trolovet med Olav, som snart efter ektet henne. Etter en uklar og tvilsom angivelse i en saga synes Ingerid, etter Olavs død (1093) å ha giftet seg med en slektning, Svend Brynjulfsen, og med ham å ha hatt en datter, Hallkatla. Johannes C. H. R. Steenstrup.»

Utdrag fra Norsk biografisk Leksikon:

Ingerid Svendsdatter. Dronning. Foreldre: Dansk konge Svend Estridsen (ca. 1020-1074) og en ukjent frille. Gift 1068 med kong Olav III Haraldsson Kyrre (ca. 1050- 1093).

- - -

Det vites ikke om dronning Ingerid overlevde Olav Kyrre, men det er ikke noe som tyder på at hun hadde politisk innflytelse etter ektemannens død. En tvilsom sagaangivelse angir at hun skal ha giftet seg med Svend Brynjulfsen og med ham ha fått datteren Hallkatla. Det er ikke mulig å danne seg noe bilde av dronning Ingerids personlighet.»

Denne saga – som oppfattes som uklar og tvilsom av såvel dansk som norsk biografisk leksikon – er den islandske «Egils saga» (eller «Egil Skallagrimssons saga»).

Sagaen, skrevet på 1200-tallet av en anonym forfatter, handler om livsløpet til hovedpersonen Egil Skallagrimsson og ætten hans, som levde en gang på 900-tallet. I tillegg beskrives en rekke andre personer, som enten er i slekt med ham eller som han møter i strid eller vennskap (her oversatt fra islandsk via engelsk).

Utdrag fra kapittel 40: «Av Egils og Skallagrims spill.»

«Da Thorolf kom ombord tok han med en gang øksen som Skallagrim hadde gitt ham i hendene, han kastet den over bord ned i dypet slik at det aldri mer kom opp.

Thorolf dro sin vei om sommeren, og hans reise gikk godt, og de kom ut til Hordaland. Han reiste straks nordover til Sogn.

Der hadde det skjedd om vinteren at Brynjolf hadde blitt syk og døde, og hans sønner hadde delt arven. Thord hadde Aurland, godset hans far hadde bodd på. Han hadde blitt kongens vasall og var utnevnt til lendmann.

Thords datter het Rannveig, mor til Thord og Helgi. Thord var far til Rannveig, moren til Ingirid, som giftet seg med kong Olaf [III Kyrre Magnusson]. Helgi var far til Brynjolf, far til Serk fra Sogn og Svein.»[220]

Norsk og dansk Wikipedia anser at det ikke er kjent hvem som var mor til kong Svend Estridssons datter,

Fra norsk Wikipedia.

«Ingerid Svendsdatter var en dansk prinsesse og norsk dronning, gift med kong Olav Kyrre. Hun var datter til den danske kongen Svein Estridsson. Det er ikke kjent hvilken av hennes fars hustruer eller elskerinner som var Ingerids mor.

En uklar angivelse i en saga sier at Ingerid etter Olavs død i 1093 giftet seg med Svend Brynjulfsen, og at de fikk datteren Hallkatla (P. A. Munch (1810-63): "Det norske folks historie", bind 2, side 178-179).» [221]

[220] P. A. Munch (1810-63): «Det norske Folks Historie» – Anden Deel (1031-1166), side 178-179. Dansk biografisk Lexikon. Norsk biografisk Leksikon. «Egils saga» (eller «Egil Skallagrimssons saga»).

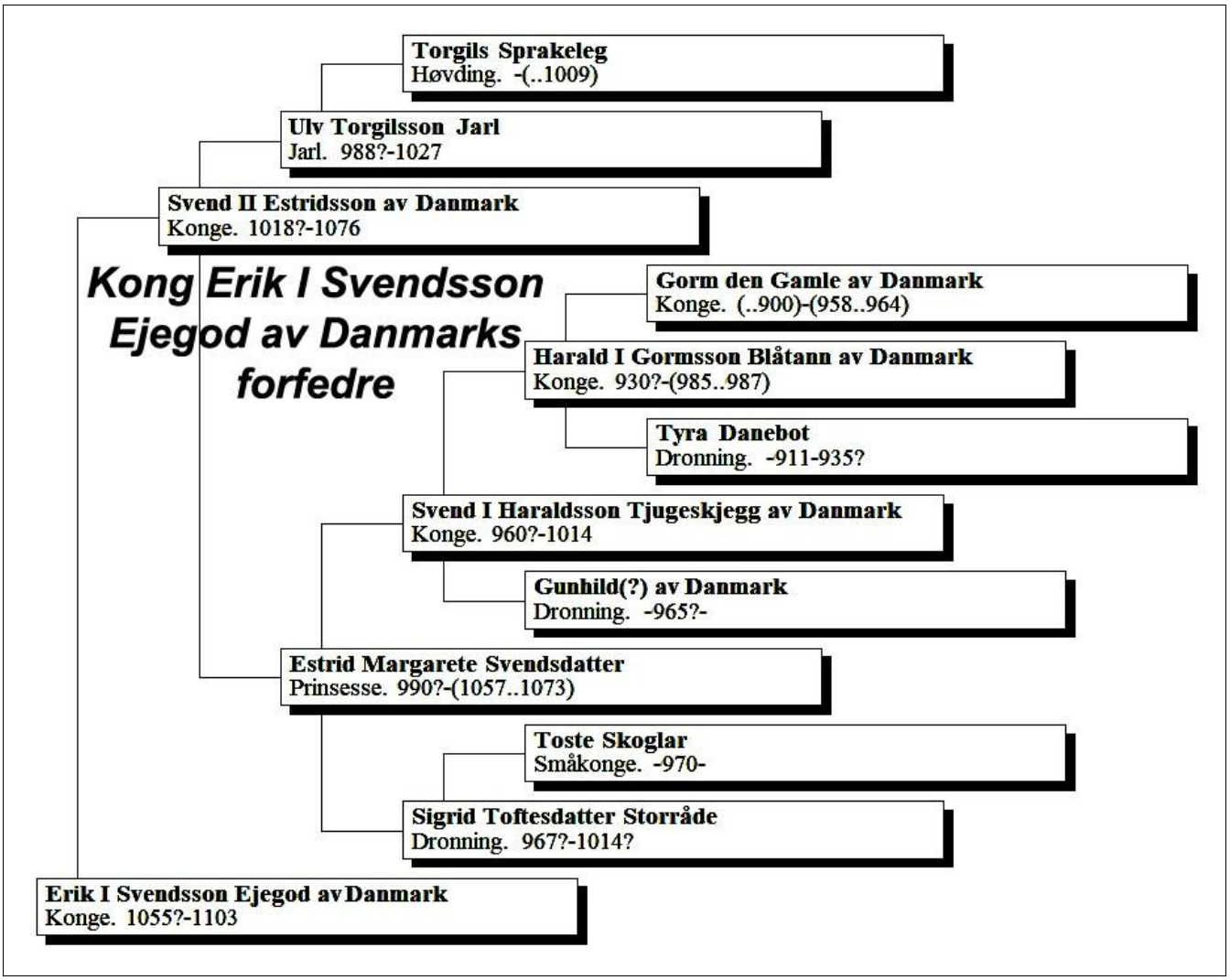
(Barn X:330, Far XII:1319, Mor XII:1320)

Gift med forrige ane.

XI:673 fm fm fm ff ff f

Erik I Svendsson Ejegod av Danmark. Konge. Født omkring 1055 i Slangerup. Død 10.07.1103 på Kypros.

Konge av Danmark 1095 - 1103.

Erik herjet som ung i Østersjøen på mange vikingeferder.

Da Svend Estridsen døde våren 1074, etterlot han seg mange sønner, men ingen av disse var født i lovlig ekteskap. Faste regler for tronfølgen fantes ikke. Den nye kongen skulle velges innenfor kongeslekten av bøndene på landstingene, men man kunne ikke være sikker på at «landene» valgte samme konge. Derfor så man i 1074 fremtiden i møte med uro og spenning.

Etter at Erik hadde overlevd drapet på Knud II den Hellige i 1086, flyktet han til Sverige.

Fra Snorre Sturlasson: Olav Kyrres saga:
«5. Kong Svein Ulvsson døde sottedød ti år etter at begge Haralder hadde falt. Dernest var Harald Hein, hans sønn, konge i Danmark i 4 år, og så Knut, Sveins sønn, 8 år, og han er i sanning hellig. Så kom Olav, den tredje sønn til Svein, 8 år, så Eirik Gode, fjerde sønn til Svein, også i 8 år. Olav, Norges konge, ble gift med Ingerid, datter til Svein danekonge. Og Olav Sveinsson danekonge ble gift med Ingegjerd, datter til kong Harald, søster til Olav, Norges konge. Olav Haraldsson, som noen kalte Olav Kyrre (den rolige), og mange Olav bonde, fikk en sønn med Tora Jonsdatter. Han fikk navnet Magnus. Han var en vakker gutt og lovte godt; han vokste opp i hirden hos kongen.»

Etter Oluf Hungers død i 1095 ble Erik valgt til konge av Danmark. I de voldsomme politiske kampene hadde Erik stått klart og åpent på Knud den Helliges side. Han hadde også vært med i forsvaret av Knud i kirken i Odense hvor Knud ble drept. Etter kongemordet hadde han flyktet til Sverige, han tilhørte jo det tapende partiet. Når han likevel så kort tid etter borgerkrigen kunne velges til konge, er forklaringen at mange hadde bøyd seg for den gudsdom, som forutspådde den hungersnøden som hadde plaget landet. For å sikre seg at det ikke skulle gå like galt

221 Wikipedia.

som under Harald Hén og Oluf Hunger, måtte han avlegge ed på at han ville overholde «kong Haralds lover». Erik lovet å straffe forbrytere og voldsmenn, og at skaffe hver mann hans rett. Derfor fikk han navnet Ejegod (ægóðr), dvs. «den alltid gode.

Han sørget for at kong Knud ble helgenforklart.

Erik støttet også Lunds domkirke, slik at denne ble sentrum for det nyopprettede nordiske erkebispedømmet.

Hans regjeringstid utmerktes av gode skjørdeår og ble i senere kilder beskrevet meget positivt. En mer samtidig berettelse omtaler ham imidlertid som opphovsmann til urettferdige lover.

Erik var gift med Bodil Thrugotsdatter, og de fikk sønnen Knud Lavard.

Han fikk dessuten flere frillebarn. Blandt disse kan nevnes Harald Kesja og datteren Benedikt som ble mor til den senere Erik Lam.

I 1098 dro Erik på en lang pilgrimsreise til Syditalien. En islandsk skald skriver: «Det skal berettes, at fyrsten fikk lyst til å gå den lange vei til Roma for å venne sitt mannskap til (utlandets) herlighet; der så kongen Venezias velbeskyttede fredsland. Bror til fem hovedkonger gikk så til Bari, fyrsten ville støtte Guds rike, til gjengjeld ville Guds vennskap beskytte kongen. Fyrsten dro gjennom munkenes rike på sin trette fot, for sin sjels frelse.» Bari i Apulien var takket være relikvier av den hellige Nikolaus blitt ett av tidens mest berømte valfardssteder.

Allerede i 1103 beluttet Erik overraskende å dra på valfart igjen, og denne gang var det selve det Hellige Land som lokket. Det var en farefull og meget langvarig reise. Han reiste med sin dronning og ett betydelig følge. Reisen fulgte den vanlige handelsruten østpå, med skip over Østersjøen, opp Dvina-floden til Russland, og herfra videre til Bysants. Her var keiseren først meget betenkelig til å slippe den nordiske vikingekonge inn i byen, men det endte med at han mottok ham hjertelig. Fra Bysants gikk reisen videre, men han ble angrepet av feber og bragt i land ved Baffa på Kypros, hvor han døde. Dronning Bodil sørget for sin manns begravelse og fortsatte deretter pilgrimsreisen, men nådde heller ikke Jerusalem. Like utenfor byen, på Oljeberget, bukket hun under for sykdom.

Fra "Svensk Upslagsbok" 1952 (oversatt):
«Erik Ejegod (d. 1103), sønn av Svend Estridsson, påtok seg som ung mann mange herjinger og vikingtog i Østersjøen, sto i den utbruddende interne striden på Knud den Helliges side og sies å ha tilbrakt litt tid i eksil. I 1095 ble han imidlertid konge og knyttet til tradisjonen fra Knud den Hellige tid, oppnådde at han ble kanonisert, og støttet Lund domkirke, som gjennom hans omsorg ble sentrum for det nyopprettede nordiske erkebispedømmet. For å organisere disse sakene, pilegrimsvandret han til Bari, Italia. I 1102 la han og dronningen Bodil ut på en ny pilegrimsreise, denne gangen til Det hellige land, men begge ble drept i 1103 på Kypros. Eriks regjering, som er preget av gode høstår, er beskrevet i senere kilder i forherligende termer; en mer samtidshistorie refererer til ham som forfatter av urettferdige lover. Eriks fornavn er f.eks. konvertering av en ukjent fda. egod = isl. ægóðr, alltid bra, med samme første grad som i Emune.»[222]

T. v. Fantasiportrett av kong Erik av en ukjent kunstner fra 1685. T. h. Erik I Ejegods mynt preget i Lund. Myntportrettet har ingen portrettlikhet, men gir et inntrykk av hvordan kongen ville fremstå for landets innbyggere. (Wikipedia),

Fra Dansk biografisk Lexikon (oversatt):
«Erik Ejegod - 1103. Konge, var en uekte sønn til Svend Estridsson. Hans fødselsår er ukjent, men han ble født i

222 Politiken's Danmarks Historie, Bind 3 (1969). Dansk Biografisk Leksikon, Bind 6 (1935), side 362-364. Snorre Sturlasson: Olav Kyrres saga, avsnitt 5. Snorre Sturlasson: Magnus Berrføtts saga, avsnitt 15. Snorre Sturlasson: Magnussønnenes saga, avsnitt 20, 22. Svensk Uppslagsbok, Bind 8 (1931), «E. Ejegod». C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 340. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 502. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 40, 44. Svensk Upslagsbok (1952).

Slangerup (i nordlige Shelland), hvor han senere lot bygge en kirke.»

Fra norsk Wikipedia:
«Erik Eiegod (* ca. 1055 - † 10.07.1103) var Danmarks konge i tidsrommet 1095-1103, knapt 8 år. Han opprettet et erkebispesete i Lund og fikk sin halvbror Knud Svendsson helgenkåret som Knud den Hellige.

Erik Eiegod var den fjerde av Svend Estridssons sønner som oppnådde å bli konge av Danmark. Norsk Wikipedia hevder at hans mor var en Gunhild Svendsdatter mens danske Wikipedia angir at hans mor var en ukjent frille. Engelsk Wikipedia nevner ikke hans mor.

Erik giftet seg med Bodil Thrugotsdatter.

Erik sto ved sin halvbror Knuds side da denne ble drept i Odense, men i opprøret mot kong Knud ble han selv spart, men han måtte dra i eksil. Han ble valgt til konge i 1095 etter broren Olav Hungers død.

Krig med venderne.
I begynnelsen av sin regjeringstid måtte han bekjempe venderne i nordlige Tyskland. Venderne ble trengt av tyskerne som på denne tiden var i ferd med å bosette seg i den østlige delen av Tyskland. De begynte atter å dra på plyndringstokt i den sørlige delen av Danmark. Det lyktes Erik å erobre vendernes viktigste base, Rügen, og han innsatte deretter sin søstersønn, Henrik, som vendernes fyrste.

Erkebispedømme.
Erik Eiegod gjenopptok de tidligere kongers innsats med å løsrive den danske kirke fra erkebispedømmet Hamburg-Bremen, og i 1103 lyktes det ham med pavens velsignelse å opprette et selvstendig dansk bispesete i Lund. Asser eller Ascer, som broren Olav Hunger hadde utnevnt som biskop i Lund, ble den første erkebiskopen i Norden.
Ved samme anledning fikk kong Erik sin bror, Knud, helgenkåret som Knut den Hellige.

Til Det hellige land.
Erik besluttet i 1103 å dra på pilegrimsferd til Jerusalem, da byen i 1099 under det første korstoget hadde blitt gjenerobret fra muslimenes okkupasjon. Erik reiste med et stort følge over Novgorod i Russland og han besøker keiseren av Det bysantinske riket i Konstantinopel. Han nådde derimot aldri fram til Jerusalem, men døde i stedet på Kypros, visstnok ved Páfos hvor han ble begravd. Hans dronning, Bodil, som var med på reisen, fortsatte til Det hellige land hvor hun visstnok døde av sykdom på Oljeberget.

Middelalderkronikører som Saxo Grammaticus og myter har portrettert Erik Eiegod som en sterk person som ble godt likt av folk flest, en høylytt mann som likte store selskaper, og selv om han var tilhenger av en sterk kongemakt i samvirke med kirken opptrådte han diplomatisk mot bøndene og unngikk konflikter. Tilnavnet Ejegod er antagelig en forvanskning av en eldre form, "egod" fra norrønt "ægóðr", "eviggod" eller "den alltid gode", med samme forstavelse som emune.

I sitt ekteskap med Bodil hadde han sønnen
Knud Lavard (* 1096 - † 1131), hertug av Slesvig, gift med Ingeborg av Kiev.

Knud Lavard var en ridderlig og populær dansk prins. 07.01.1131 ble han myrdet av sin fetter Magnus den Sterke, sønn til kong Nils av Danmark. Antagelig så Magnus på Knud som en sannsynlig konkurrent til tronen. Knud Lavards død skjedde kun dager før hans sønn Valdemar ble født og som likevel ble danske konge fra 1157 til 1182.

Utenfor ekteskap hadde han barna:
Harald Kesja (* 1080 - † 1135), riksforstander, gift med Ragnild Magnusdatter.
Ragnhild, mor til kong Erik III den Spake av Danmark (* ca. 1120 - † 1146).
Benedikt.
Erik Emune (* ca. 1090 - † 1137), konge av Danmark.»[223]

(Barn X:337, Far XII:1345)

Utenfor ekteskap

Barn:

Harald Eriksson Kesja av Danmark. Konge av Danmark. Født omkring 1080. Død 1135.

Harald Kesja [dvs. bredbladet spyd] ble innsatt som riksforestander (1103-04) av sin far, Erik Ejegod, mens denne var på pilgrimsreise.

Da Oluf I Hunger døde ble hans halvbror, Niels I, hentet hjem fra fangenskap i Flandern. Stormennene ønsket ikke Harald Kesja som konge. De samlet derfor ledingsflåten oppe ved Isøre for å markere dette. Tilbake var det nå bare de to kongsemnene Niels og Ubbe. Og da Ubbe frafalt seg retten til å bli konge, ble Niels automatisk valgt. Vi ser her den første tendens til at stormannsadelen har blitt en avgjørende maktfaktor, fremfor hirden.

Selv om Harald ble tvunget til å overgi kongetronen til fordel for Niels, ser det ut til at han forsøkte å beholde en nær forbindelse til kongeparet. Knytlingesagaens opplysning om at han hadde «et godt forhold»

223 Wikipedia.

til kong Niels og hans sønn Magnus er vanskelig å vurdere. Vi vet imidlertid at Harald opprettet personlige bånd til dronning Margareta. Selv giftet han seg med Ragnhild, Magnus III Berrføtts datter og Margaretas stedatter. Hans sønn, Bjørn Jernside, inngikk ekteskap med Margaretas søster, Katarina Ingesdotter.

En viktig ressurs for Harald var ifølge kildene hans mange barn. Roskildekrøniken beretter at han ikke hadde mindre enn tolv sønner. Mange barn innbar en god grunn å bygge et omfattende sosialt nettverk på for å styrke sin egen maktposisjon. At mange barn ble betraktet som en viktig tilgang kommer til uttrykk i Roskildekrøniken, der forfatteren regner opp tre faktorer til hvorfor Harald anså sin maktstilling for betydelsesfull til at han skulle akseptere å tjene sin yngre bror Erik Emune. I tillegg til hans alder og «umåtelige rikdom», nevner roskildekaniken Haralds «hop av sønner» som en av hans viktigste tilganger.

En stor barneskare var imidlertid ikke bare positivt. De mange sønnene måtte dele på et minsket ressursunderlag og ble derfor tvunget til mer å se til sine egne interesser. Under stridighetene i årene 1131-34 kjempet Haralds sønn, Bjørn Jernside, på Erik Emunes side mot sin egen far. Antagelig hadde hans personlige forbindelser med kongeparet opphørt efter dronning Margaretas død.

Saxo ønsket å forringe posisjonene til Knud Lavards brødre som kongeætlinger, da han betrakter disse som «uektinger». Han fordømmer de danske kongenes frilleliv et flertall ganger. Svend Estridsens og Erik Ejegods «utenom-ekteskapelige» forbindelser nevnes i bitre ordelag. Verst av alle var Harald Kesja, som «beflekket den ekteskapelige sengen» gjennom å ligge med mange konkubiner. Saxo representerer i denne sammenheng høymiddelalderens offisielle kirkesyn på ekteskapets hellighet. De horisontale relasjoner etablert gjennom frilleforhold fordømmes til fordel for de vertikale slektsbånd gjennom ekteskapets hellige bånd. Harald Kesja var derfor dobbelt flekket gjennom sin utenom-ekteskapelige herkomst og sitt utuktige liv. Hans status var dermed ikke sammenlignbar med Magnus Nielsens eller Knud Lavards. Han reduseres til å være en fribytter i kongefamilienes periferi.

Harald Kesjas maktstilling var imidlertid sikkert meget betydelig fra da faren Erik I Ejegod forlot landet i 1102 (eventuelt i 1103) frem til sin død i 1135. Harald hadde formelt kongetittelen to ganger under sin politiske karriere. Knud Lavardslegenden forteller at Erik Ejegod før sin pilgrimsreise utnevnte sin eldste sønn Harald til å «vakte riket». Denne opplysning finnes også hos Saxo, som skriver at Erik Ejegod overlot utøvelsen av kongemakten til sin sønn Harald som da hadde oppnådd en «ærbar alder». Forfatteren til Knud Lavardsordinalet skriver at Knud Lavard da bare var en gutt som var betrodd til oppfostring hos Skjalm Hvide, som i Ordinalet betegnes som «den handlingskraftigste mannen blandt danene» (uirum uero inter Danos strenuissimum). Saxo bygger videre på denne informasjon fra legenden, men kompletterer med følgende opplysning:

> "Erik [Erik Emune] som var av ringere herkomst og hvilken han [Erik Ejegod] ikke kjente så mye omsorg for, overlot han til mindre ansette formyndere."

Denne opplysning fra Saxo må imidlertid betraktes med skepsis. Det ser ut til at Erik Emune hadde nære bånd til den Syd-Sjellandske Bodilslekten, så han ble sannsynligvis betrodd til denne familien eller muligens til Trudslekten. Antagelig ville Saxo med denne passasje forringe Erik Emunes status i forhold til Knud Lavards, da Erik var far til Valdemar I den Stores fiende, Svend III Grathe.

Forholdet til venderne ble etter hvert tilspisset. I 1113 led Niels nederlag i slaget ved Lütke. Han innsatte nå Knud Lavard som jarl over Sønderjylland, Knud drev venderne tilbake, og i 1129 beseiret han disse og fikk tittel av konge [over venderne]. Den tyske konge og senere keiser, Lothar III, anerkjente Knud som tysk vasal.

I tillegg til å opprette allianser var hærtåg, våld og plyndring hovedsysselsetningen for Harald som for de øvrige kongeætlingene. Saxo setter imidlertid Knud Lavards fremgangsrike utenrikspolitske karriere opp mot Haralds mindre lykkede politiske anstrengelser. Han viser konsist hvordan Harald mislykkes når det gjelder grunnpremissene for en kongeætlings muligheter til å skaffe seg en maktstilling i datidens Danmark. Etter at Saxo har beskrevet hvordan Knud Lavard forvervet herredømmet over obotritene går han over til å skildre Haralds politiske aktiviteter:

«Under tiden hadde Harald mislykkes med å vinne anseelse hjemme eller vinne berømmelse utenlands, og han var derfor fast besluttet på å nå kompensasjon for sin brist på dådskraft (virtutis) gjennom sin store rikdom [...]. Han lot derfor sine menn røve og stjele til ham. Byttet fra hans naboer gikk til å føde hans håndlangere, deres levebrød fødte hans utgifter. Under sommeren praktiserte han piratvirksomhet (piratica), en plage for de innfødte som for utlendinger. Og for å kunne gjøre Roskilde så mye større skade lot han oppføre en borg utenfor byen, som han fylte med det verste røverpakk som kunne finnes, og han nøyde seg ikke bare med å røve og plyndre ute på landet, men lot sine treller utrette like stor skade bland byens innbyggere».

Saxo beretter videre at Haralds fremfart førte til at den tidligere så velstående byen Roskilde skal ha blitt «kastet ned i dypeste armod». Innbygggerne oppgis senere å ha gjort opprør mot sin plageånd med sverd i hånd. Harald fremstår hos Saxo som en brutal utsuger, selv om hans handlinger påminner meget om Knud Lavards. Begge brødrene bedrev hærtåg og valgte å la en by utgjøre en fast lukrativ lokal maktbase. Haralds krigerske handlinger er imidlertid ikke like ærefulle som Knud Lavards eller Magnus Nielsens sett med Saxos øyne. Forfatteren ser ut til å ville fremholde at Harald bryter mot gjeldene spilleregler ved å bedrive hærtåg mot sitt eget folk og å bygge opp sin rikdom ved hjelp av

godskonfiskasjoner fra sine naboer. Saxo lar sitt omdømme om Harald Kesja komme til uttrykk i en lignelse hvor han lar hans halvbror, Knud Lavard, uttale at Haralds lyst etter andres gods kan lignes ved «en fugl som bygde sitt rede av hvilke fjær som helst».

Knytlingesagaen forteller at Erik Emune, i motsetning til Harald Kesja, også før 1131 hadde et fiendtlig forhold til kong Niels I og hans sønn, Magnus. Erik var henvist til å leve av sin farsarv i kombinasjon med utenlandske hærtog, da han savnet et betydelig giftemål. Det var først etter opprøret i 1131 som han inngikk ekteskap med Margaretas søsterdatter, Malmfrid, som tidligere hadde vært gift med kong Sigurd Jorsalfar.

Saxo beretter at Harald nektet Erik å få del av deres fars eiendommer med den begrunnelse at Erik var «født i hor» (adulterio ortum). Erik valgte da å tilegne seg sitt fedrenegods med vold gjennom å plyndre og herje Haralds eiendommer. Disse plyndringene skal ha gitt ham et omfattende bytte, som han senere mistet etter et overfall av Harald. Saxo lar senere Knud Lavard agere dommer mellom de to og under trusler om vold innkalle dem til fredsforhandlinger i Slesvig. Ved dette møte oppgis Knud å ha stiftet rettferdighet gjennom å dele fedrenearvet likt mellom brødrene. Knuds overordnede rolle som dommer er imidlertid troligvis en konstruksjon av Saxo. Om møtet fant sted, er det mer trolig at Knud agerte som megler, ikke som dommer, mellom de stridende partene.

Kong Niels hadde etter hvert blitt en aldrende mann, og kampen om hvem som skulle etterfølge ham var allerede i gang. Den sto mellom Knud Lavard, Niels' sønn Magnus og deres fetter, Henrik Skadelår. Harald Kesja viste også sin interesse, sammen med sin halvbror, den senere Erik II Emune (ca. 1090-1137).

Etter at Knud Lavard ble drept av Magnus og hans menn i skogen ved Haraldsted kongsgård nord for Ringsted i 1131, brøt det ut opprør mot kong Niels. Både Aksel E. Christensen og Ole Fenger hevder at opprøret ble anstiftet og anført av Erik Ejegods sønner, Erik Emune og Harald Kesja. Saxo skriver imidlertid at det var en sammenslutning av potentater bestående av Erik Ejegods svigersønn, Håkon Sunnivasen, Peder Bodilsen og Skjalm Hvides sønner, som først tok initiativet til å reise opprørsfanen. På landets ting argumenterte de for et væpnet opprør mot den regjerende kongen og hans sønn som hadde drept deres «venn» (amicus), dvs. Knud Lavard. Først deretter opptrer Erik og Harald som Knud Lavards hevnere. Den mektige stormannen Kristjern Svendsen, som tilhørte trundgrupperingen, sluttet seg til opprørsstyrkene sammen med et stort antall slektninger og venner.

Men Erik og Harald ble igjen erkefiender etter av Harald gikk over til kong Niels og Magnus. Anledningen til at Harald byttet allianseparter oppgis av roskildekaniken å være at Harald ikke ville finne seg i å tjene sin yngre bror som under stridighetene med Niels hadde antatt kongenavn. Haralds «sidebytte» må forstås ut fra det forhold at om Erik Emune skulle seire og alene lykkes å bli konge i Danmark, skulle risikoen være stor for at Harald helt skulle bli frarøvet sitt fedrenearv.

Saxo oppgir at Harald og Erik først og fremst anklaget Magnus Nielsen for mordet på deres bror. Kanskje var dette anledningen til at Harald Kesja anså det legitimt å slutte en pakt med Niels, da han utgikk fra at Niels hadde vært uvitende om mordplanene. Det ser ut til at opprørsmennene, ut fra Saxos perspektiv, fremst oppfattet Niels om en edsbryter og ikke som en morder, da han, til tross for en avlagt ed, lot kalle Magnus Nielsen tilbake fra hans «exil» i Götaland. Eric Christiansen ser imidlertid dette argument som en konstruksjon av Saxo for å legitimere opprøret mot den regjerende kongen.

Saxo hevder videre at Niels «lurte» over Harald til sin side med lokkende løfter. Ingen kilde ser imidlertid ut til - på en tilfredsstillende måte - å kunne forklare årsakene til Haralds overgang. Saxo hevder at det var Haralds utuktige frilleliv som var årsaken til at folket under opprøret foredro Erik Emune som motkonge fremfor Harald. Forfatteren gjør seg altså til talsmann for kirkens negative innstilling til frillevesenet.

Saxo oppgir at Niels, som takk for at Harald kjempet for hans sak på Sjelland, opphøyde ham til den høyeste æresposisjonen blandt sine venner (primis inter amicos). Sannsynligvis kan Haralds «overgang» fremst betraktes som en fortsettelse av Haralds og Eriks personlige slektsfeide.

Erik Emune opptrådde fortsatt som Knud Lavards hevner. Skåningene reiste seg og valgte ham til konge. En rekke kamper fulgte nå mellom Erik Emune og Niels og Magnus. Det var Niels og Magnus som vant de fleste slagene, men i 1132 tilføyde Erik Magnus et sviende nederlag i farvannet uten for Seierø.

Prinsippet i slyngekasterne [på dansk: «Bliderne»] er det samme som i en håndslynge. Ved hjelp av en kasse med ballast av sten eller ved håndkraft, vippes kastearmen frem, og prosjektilet som er plassert i en slyngepose i enden av kastearmen, slynges frem.

Harald Kesja hadde satt seg fast på Haraldsborg i Roskilde. I 1133 beleiret Erik borgen, men den var så sterk at Erik besluttet seg for å anvende et nytt kastevåpen - «Bliderne» - som hadde blitt utviklet nede i Europa. De var effektive, men så nye og anvendelsen så ukjent for Erik, at han måtte ha hjelp fra de saxerne som bodde i Roskilde. Borgen falt og ble aldrig befestet igjen.

Saxo: Om beleiring og inntagelse av Roskilde (omkring 1208):
«[Erik Emune supplerede] sin hjemlige slagkraft med udenlandsk dygtighed [externum ingenium] og lærte sig blideteknik af de sachsere [Saxones], der boede i Roskilde. Folk her i landet [nostri] var nemlig stadig begyndere i krigskunsten og havde sjældent forstand på hvordan den slags fungerer. [...]
[Erik Emune flygter og Niels og Harald Kesje indtager i stedet Roskilde]
[Harald] forlangte at tyskerne [Theutonici] skulle straffes: han [Niels] stormede Roskilde og overlod alle de tyskere [Germani], der blev pågrebet i byen, til den klagende [Harald], som fik lov at straffe dem som han havde lyst. Og som straf for at de havde bygget bliderne, og også fordi han havde hørt, hvordan de løgnagtigt havde pralet af at have dræbt ham, skamferede Harald dem alle sammen ved at skære næsetippen af dem, mens han blev ved med at spørge dem, om det mon var deres spyd der havde dræbt Harald!»
Gest. D. XIII.9.6; 11.2 - Overs. P. Zeeberg Saxos Danmarkshistorie. Viborg 2000 / lat. udg. J. Olrik et al. Saxonis Gesta Danorum, Kbh. 1931. Venligst tilsendt Skræp af Adam Wagner.

Samme år led Erik på ny nederlag for Niels, og måtte flykte til Norge.

I 1134 mobiliserte Niels og Magnus ø-danskene og forsøkte en landstigning ved Fotevik i Skåne, men ble slått i et meget blodig slag der Magnus stupte. Niels klarte å ta seg ombort på en båt, men når han forsøkte å ta sin tilflukt til Hedeby på Jylland, ble han møtt av Knud Lavards tilhengere og drept. For seieren ved Fotevik fikk Erik navnet «Emune», som betyr «den uforglemmelige».

Lund Domkirkes gavebok: Om slaget ved Fodevig (omkring 1145):
«4 juni [1134]. Af St. Laurentii hus døde Asser, diakon og provst. På den samme dag dræbtes Roskildebispen Peder og Brant subdiakon, vor broder, Magnus, kong Niels´ søn, berømt for dyd og ædel byrd, faldt i samme slag sammen med Danmarks stormænd, bisper og høvdinger og mange af folket [cum melioribus Daniæ, episcopis et principibus multoque populo], og opgav sin ånd til Gud, sin skaber».
Libri Datici Lundenses, udg. C. Weeke Lunde Domkapitels Gavebøger, 1973 (genoptr.) s.141. Overs. J. Steenberg Kilder til Danmarks historie i 12. århundrede. Kbh. 1962 s. 34.

Harald ble godkjent som medkonge av sin farbror, kong Niels I Svendsson av Danmark, i 1134.

I januar 1135 var Harald på sin gård i Skibet ved Vejle. I ly av nattemørket omringet en stor gruppe bevepnede ryttere gården. De kanaler og kjerr som ellers var gårdens beste forsvar var tilfrosset og ingen oppdaget bruddet på julefreden før det var for sent. Overfallsmennene var fra Sjelland. Flere hadde vært med i den hær som tre år tidligere hadde blitt slått av jydene og kong Niels ved Jelling, de var under kommando av deres konge, Erik Emune.

Harald ble halshugget og åtte av hans sønner som var på gården ble ført med til Skåne og her drept på en hellig øy. Av Haralds tilsammen tolv sønner ble elve avlivet.

Han hadde følgede barn:
Erik Haraldsen - drept, antagelig avrettet ved drukning, i 1134.
Bjørn Jernside - gift med Katarina, datter til kong Inge I av Sverige - avrettet ved drukning i 1134.
Magnus Haraldsen - drept etter 1134
Olaf Haraldsen, motkonge, falt i 1143 ved Tjuteå i Skåne.
Harald Haraldsen - myrdet i 1135.
Knut Haraldsen - myrdet i 1135.
Sivard Haraldsen - myrdet i 1135.

Erik Haraldsen - myrdet i 1135.
Svend Haraldsen - myrdet i 1135.
Niels Haraldsen - myrdet i 1135.
Benedikt Haraldsen - myrdet i 1135.
Mistivint Haraldsen - myrdet i 1135.

Sønnen Olaf II var konge fra 1140 til 1143. Han var den eneste overlevende av Harald Kesjas sønner - de øvrige hadde Erik Emune myrdet. Oluf var i virkeligheten kun konge i Skåne. Han falt i slaget ved Tjuteå i 1143.

Erik II Emune var gift med Malmfrid, datter til Mstislav I av Novgorod og enke etter Sigurd I Magnusson Jorsalfare. Han ble selv drept på et ting nær Ribe i 1137.[224]

Gift før 1086 med neste ane.

Barn:

Knud Eriksson Lavard. Født 12.03.1096 i Roskilde. Død 07.01.1131 i Haraldsted Skog ved Ringsted. (Se X:337).

XI:674 fm fm fm ff ff m

Bodil Thrugotsdatter. Dronningkonsort. Født omkring 1056. Død 1103 på Oljeberget ved Jerusalem.

Bodil kom fra en høybåren dansk slekt, heter det i Abbed Vilhelms stamtavle over de danske konger, av samme slekt som erkebispene Asser og Eskil. Bodil var faster til erkebisp Asser (Ascer) i Lund. Deres farfar var ifølge Saxo og Knytlingesagaen Galicieulv, som hadde vært på pilgrimsreise til St. Jakobsland (Galileen). Hennes farmor, som hun var oppkalt etter, var datter til Håkon Eriksen Jarl.

Fra Dansk biografisk Lexikon.
«Bodil - 1103, dronning. Hun var en datter til jarlen Thrugot Fagerskind. I følge Saxes beretning skal hun allerede ha vært gift med Erik Ejegod i begynnelsen av Oluf Hungers regjeringstid, da hun må ha fulgt ham i eksil til Sverige. Deres eneste barn var, så vidt kjent, den senere hertugen Knud Lavard. Saxe priser såvel hendes skjønnheten som hendes karakter, spesielt hennes overdrevne overbærenhet med hennes manns utsvevelser. Hun fulgte sin mann på hans reise til Det hellige land og nådde dit etter hans død. men døde der i 1103. Knytlingasagaens historier om henne må regnes som upålitelige. J. Kinch »

Det er imidlertid uenighet om hvorvidt Bodil var Thrugots datter. Lars Hermanson skriver i sin doktorsavhandlig «Släkt, vänner och makt»:
«Forskare som C.G. Schultz och Eric Christiansen hävdar att tolkningen av Bodil som tillhörande trundsläkten grundar sig på en missuppfattning. Något äktenskap mellan Thorgunna och den av Saxo omnämnde Thrugotus, far till Bodil, kan inte påvisas.
C.G. Schultz hävdar att den bevarade latinska texten av Svend Aggesens 'Lex Castrensis', som år 1570 översattes från den danska förlagan av år 1430 av Claus Lyschander, felaktigt har tolkat Svend Aggesens uppgift att hans förfader Svend skulle vara son av en viss Thrugot. Lyschander har enligt Schultz helt enkelt missuppfattat den danska förlagan från 1430, vilken kallar Svend för "Swen Thrundasson", genom att inkorrekt tillämpa den latinska översättningen 'Sueno filius Thrugut'. Stephan J. Stephanius utgåva från år 1642 har sedan utgått från Lyschander, men emenderat benämningen till det grammatiskt riktiga (men troligen historiskt felaktiga) 'Sueno, filius Trugoti'. Lyschanders och Stephanius översättningar har således förvandlat ett matronymikon till ett patronymikon. Saxos 'Thrugotus' och Knytlingas 'Thorgot' (eller Thorgaut) behöver följaktligen inte ha något att göra med Trundsläkten. Bodils ädla härkomst måste således sökas på annat håll. Bodil beskrivs i abbot Wilhelms 'Genealogia' som 'Botilde regina de nobilissima Danorum prosapia orta'».

Kong Erik hadde i ekteskapet med Bodil sønnen Knud Lavard, men med forskjellige friller hadde han andre sønner. Saxo gir en omstendig beretning av Bodils overbærenhet overfor disse kvinner, hun var endog som en mor for hans friller. Han lovpriser henne i den forbindelse som et lysende eksempel på kvinnetålmodighet.

Bodil fulgte sin mann da han dro til det hellige land, og etter at han døde på Kypros, fortsatte hun reisen til Jerusalem. Hun døde på Oljeberget og ble begravet i Josafats Dal.

Dronning Bodils navn står innskrevet i den gamle minnebok i Durham Domkirke i Northumberland ved siden av kong Eriks i en gruppe med nordiske navn.[225]

---

224 Kilde: Nomos - Menneske Nation Verden: «Skræp». Den svenske Nationalencyklopedin. Lars Hermanson (2000): Släkt, vänner och makt - En studie av elitens politiska kultur i 1100-talets Danmark, side 88, 128-129, 132-136. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 40, 44.

225 Politiken's Danmarks Historie, Bind 3 (1969), side 62, 93, 98, 298. Dansk Biografisk Leksikon, Bind 3 (1934), side 350, Bind 6 (1935), side 362. Lars Hermanson (2000): Släkt, vänner och makt - En studie av elitens politiska kultur i 1100-talets Danmark, side 163. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 340. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 519. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 44.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Bodil Thurgotsdatter (* ca. 1056 - † 1103) var dansk dronningskonsort i ekteskap med kong Erik I av Danmark.
Hun var datter til den danske jarlen Thurgot Fagerskind († ca. 1070) og Thorgunna Vagnsdatter (* ca. 1030) og søster til Svend Thrugotsen. Hennes farfar, kalt Galicieulv i "Knytlinga Saga", var kjent som en pilegrim til Santiago de Compostela i Spania. Hennes familie antas å være knyttet til vikingfamiliene i Northumberland i England og som dronning er hun oppført som velgjører til bispedømmet i Durham.

Hun og ektefellen var begge etterkommere til kong Svend I Haraldsson Tjugeskjegg av Danmark.

Det antas at hun ble gift med Erik før 1086, da hun og mannen bodde i eksil i det svenske hoffet under kong Olav Hunger av Danmarks regjeringstid fra 1086 til 1095.
Samtidige kronikører berømmer hennes skjønnhet og karakter. Saxo berømmet henne for hennes toleranse overfor ektemannens utroskap, og det ble hevdet at hun til og med bidro til å gre håret til elskerinnene. Omkring år 1100 fulgte hun sin mann på en pilegrimsreise til Jerusalem. Han reiste med hest, og hun med vogn. Erik ble syk og døde av feber i Pafos på Kypros i 1103, men Bodil fortsatte pilegrimsreisen og nådde Jerusalem senere det året. Hun døde der og ble gravlagt på Oljeberget, eller ved foten av berget i Josafat-dalen.

Senere status.
I 1170 introduserte kong Valdemar kristen suksesjon i kongeriket Danmark, og Bodil ble erklært å være den eneste "sanne hustru" til sin ektefelle og mor til det regjerende kongehus i Danmark. Hun ble nå gitt et hellig fremtredende som sådan.
I følge kirkeloven ville imidlertid hennes ekteskap fortsatt være ulovlig, da hun og ektefellen var i slekt. Dette ble derfor lenge ignorert i historieskrivningen, og hun ble i stedet lenge fremstilt som en halvsøster til den tyske romerske keiseren Henrik. Som sådan skulle hun ha blitt tatt som krigspris av Erik. Denne tilpasning av historien kan sees på som en følge av den nye loven som ga ulik status for barn født i, henholdsvis utenfor, ekteskap.»[226]

(Barn X:337, Far XII:1347, Mor XII:1348)

Gift før 1086 med forrige ane.

XI:675 fm fm fm ff fm f

Mstislav I Vladimirovich den Store av Kiev. Storfyrste. Født 01.06.1076 i Turiv. Død 15.04.1132 i Kiev.

Mstislav var
Fyrste av Novgorod 1088 - 1093 og 1097 - 1117.
Fyrste av Rostov 1093 - 1094.
Fyrste av Belgorod 1117 - 1125.
Storfyrste av Kiev 1125 - 1132.

I Snorre Sturlassons saga om Magnussønnene, avsnitt 20, kalles Mstislav «Kong Harald Valdemarsson øst fra Holmgard». «Mor til kong Harald var Gyda den gamle, datter til den engelske kongen Harald Gudinesson.»[227]

226 Wikipedia.

227 Dansk Biografisk Leksikon, Bind 11 (1937), side 190. Snorre Sturlasson: Magnussønnenes saga, avsnitt 20. Snorre Sturlasson: Magnus Erlingssons saga, avsnitt 2. N. de Baumgarten: Généalogie et Mariage occidenteaux des Rurikides Russes du Xe au XIIIe Siècle. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 551. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 18, 89.

t.v. Storhertug Mstislav I Vladimirovich. Portrett fra Tsarens titulære bok (1672). (Wikipedia).

Fra norsk og tysk Wikipedia (modifisert):

«Mstislav Vladimirovitsj den Store (* 01.06.1076 i Turiv - † 14.04.1132 i Kiev), var storfyrste av Kievriket 1125-1132. Mstislav kalles i skandinaviske sagaer også Harald, etter sin morfar.

Mstislav var eldste sønn til Vladimir Monomakh av Kiev (* ca. 1053 - † 1125) og Gyda Haraldsdatter av Wessex (* 1053/61 - † 1097/1107).

I 1095 giftet Mstislav seg med prinsesse Christina Ingesdotter, datter til kong Inge Stenkilsson den Eldre av Sverige.

Som den eldste sønnen til Vladimir Monomach fikk han styre over Novgorod (1088- 1093 og 1095-1117, i mellomtiden over Rostov). Tiden som prins av Novgorod ble preget av kamper mot tsjuderne, kumanerne og hans onkel og gudfar Oleg von Tschernigow, som han fordrev fra Murom, Rostov og Suzdal i 1096.»

St. Nicholas-katedralen, bygget av Mstislav I nær palasset ved «Yaroslav's Court» i Novgorod, Den inneholder freskomalerier fra det 12. århundre som skildrer hans berømte familie (Wikipedia).

«I Novgorod bygde han mange kirkebygninger, hvorav St. Nicholas Cathedral og St. Anthony Monastery overlever den dag i dag. Etter 1117 ble han medhersker over Monomachs og prins av Belgorod ved Dnepr. Etter Monomachs død i 1125 etterfulgte han ham som storhertug.

Om Mstislavs regjeringstid er ikke meget kjent. I 1129 la han fyrstedømmet Polotsk øde, og forviste dets fyrste David - sønn til Vseslav Brjatsjislavitsj - og flere av hans fettere - til Bysants. Men borgerne av byen Polotsk fordrev

hans egen sønn, Svjatopolk; som Mstslav hadde innsatt som ny fyrste der, og hjemkalte i 1139 sin gamle herskeren fra Bysants.

Mstislav førte omkring år 1130 også felttog mot kumanerne og litauerne, og lot sine sønner underkue tsjuderne.

Etter Mstislavs og hans bror Jaropolk II's død i 1139 utbrøt det en rekke stridigheter om herredømmet i Kiev, mellom Monomakhs etterkommere (Monomakhovitsji) og etterkommerne til hans gamle rival Oleg av Tsjernigov (Olgovitsji). Dette førte til slutt til Rus' sammenbrudd og fremvekst for fyrstedømmet Vladimir-Susdals under Mstislavs bror, Jurij Dolgoruki.

Christine døde 18.01.1122. Senere samme år giftet Mstislav seg igjen, med Ljubava Dmitrievna, datter til Dmitry Saviditsch, en adelsmann i Novgorod.

Via datteren Euphrosyne er Mstislav forfader til både Philippa av Hainault og kong Edward III av England, og derav til alle påfølgende engelske og britiske monarker.

Gjennom sin mor Gytha er han en del av en kobling mellom Harald II Godwinsson av Wessex og den moderne linjen av engelske konger grunnlagt av William Erobreren, som avsatte ham.»[228]

(Barn X:338, Far XII:1349, Mor XII:1350)

Gift 1. gang mellom 1090 og 1096 med neste ane.

Barn:

Ingeborg Mstislavsdatter av Kiev. Født omkring 1100. Levde 1137. (Se X:338).
Malmfrid Mstislavsdatter. Dronning. Født omkring 1105. Levde 1137.

Malmfrid ble gift med Sigurd I Magnusson Jorsalfare, født ca. 1090, konge av Norge 1103 - 1130. Deres datter, Kristin, var gift med Erling Skakke, og deres sønn igjen, Magnus Erlingsson, var konge i Norge 1162 - 1184.[229]

Fra Markovy Arkush «"Kiev-fyrster på Europas troner». Malfrid (Malmfred). 1095/1102-1137 (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Malmfrid Mstislavsdatter (* ca. 1105 - † etter 1137) var dronning av Norge og (fra ca. 1132) dronning av Danmark.

Hennes mor var Kristina Ingesdatter, datter til kong Inge Stenkilsson den Eldre av Sverige. Storhertug Mstislavs foreldre var Vladimir II Monomakh og Gyda Haraldsdatter. Gyda var datter til den engelske kongen Harald Godwinsson, sønn til Godwin av Wessex og danske Gyda Torkelsdatter som nedstammet fra Styrbjørn Sterke. Malmfrid hadde med andre ord tette slektsbånd til Skandinavia, og antagelig forsto hun norrønt språk før hun kom til Norge. Hennes søster var Ingeborg, gift med Knud Lavard, sønn til danskekongen Erik Ejegod.

I henhold til Snorre Sturlason giftet kong Sigurd Jorsalfare seg med Malmfred Haraldsdatter, datter til Harald Valdemarsson øst for Holmgard, men dette er et norrønt navn for Mstislav av Kiev, storfyrste av Kiev i årene 1125-1132. Et mer korrekt eller mer praktisk navn er da Malmfred Mstislavdatter.

Malmfrid og Sigurd ble gift en gang mellom 1116 og 1120 da Sigurd var midt i tyveårene og Malmfrid omkring ti år yngre. Egentlig ble Sigurd allerede gift som barn med datteren til irskekongen Muircheartach Ua Briain, men når hennes far dør i 1103 lar Sigurd sin barnebrud være igjen i vest.

"Store norske leksikon" nevner at Sigurd "ikke ville vite av henne", men i henhold til Claus Krag i

228 Wikipedia.

229 Snorre Sturlasson: Magnussønnenes saga, avsnitt 20. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 42, 89.

"Norsk biografisk leksikon" er det en oppdiktet historie som ikke en gang Snorre trodde på. De fikk uansett en datter sammen, Kristin Sigurdsdatter som ble gift med jarlen Erling Ormsson, mer kjent som Erling Skakke, og deres sønn Magnus Erlingsson ble konge av Norge da han var seks år gammel, og den første norske konge som ble salvet til konge.

Da Sigurd døde av sott omkring førti år gammel i 1130 ble hans sønn Magnus Blinde (med frillen Borghild Olavsdatter) konge av Norge. Sigurds enkedronning Malmfrid reiste til Danmark hvor hun kort tid senere ble gift med Erik Emune, halvbror til hennes svoger Knud Lavard. Hun sørget også for at stesønnen Magnus ble gift med niesen Kristin Knudsdatter, Knud Lavards datter. Norges dronning ble således etterhvert dronning av Danmark. Hun og kong Erik fikk ingen barn, og som Claus Krag skriver i hennes korte biografi: "Etter dette hører vi ikke mer om henne".

Hun døde en gang etter 1137 som er det året da Erik Emune ble drept på et tingmøte.»[230]

Gift 2. gang med **Ljubava Dmitrievna.** Fyrstinne. Levde før 1132.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Ljubava var datter til Dmitry Saviditsch, en adelsmann i Novgorod.

Hun giftet seg i 1122 med Mstislav Vladimirovitsj, samme år som Msatslavs første hustru, Christine Ingesdotter av Sverige, døde.

Deres barn var:
Euphrosyne av Kiev, (* ca. 1130 - † ca. 1193), gift i 1146 med kong Géza II av Ungarn.
Vladimir III Mstislavich (* 1132 - † 1171).»[231]

Barn:

Euphrosyne Mstislavsdatter av Kiev.[232] Født omkring 1130. Død mellom 1174 og 1186. (Se XI:700).

XI:676 fm fm fm ff fm m

Christina Ingesdotter av Sverige. Prinsesse, fyrstinne. Død 18.01.1122. Levde 1090.

Snorre Sturlasson: Fra Magnussønnenes saga:
«20. ... Mor til Malmfrid var Kristin, datter til sveakongen Inge Steinkjelsson. Søster til Malmfrid var Ingelborg, som var gift med Knut Lavard, ...»

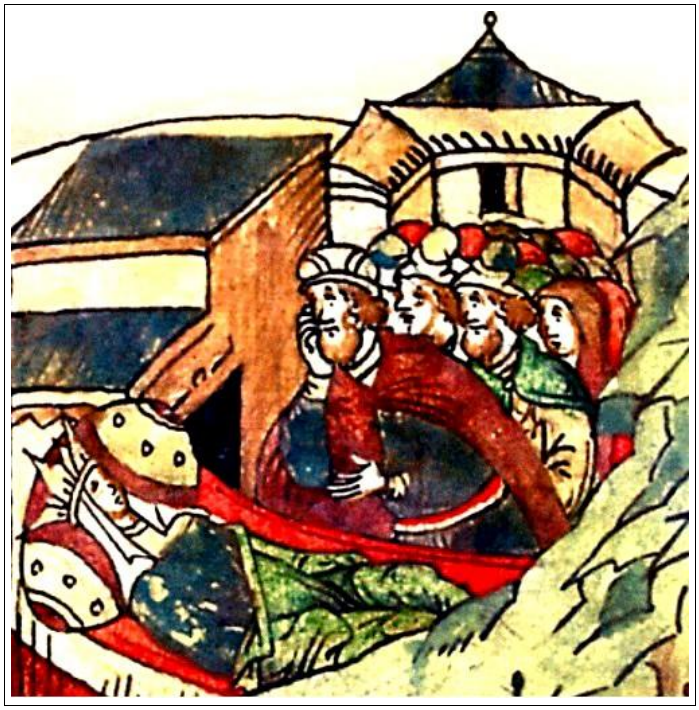
230 Wikipedia.

231 Wikipedia.

232 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. N. de Baumgarten: Généalogie et Mariage occidenteaux des Rurikides Russes du Xe au XIIIe Siècle. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1157. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 18, 89.

I henhold til danske genealogier fra slutten av 1100-tallet var Christina gjennom sitt ekteskap med en rysk fyrste mormor til kong Valdemar den Store av Danmark og hans kusine kong Bela III av Ungarn. [233]

Christina Ingesdotter av Sverige på dødsleiet, med sin mann, Mstislav I, ved sin side (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Prinsesse Christina Ingesdotter av Sverige († 18.01.1122) var svensk prinsesse og fyrstinne av Veliky Novgorod, Rostov og Belgorod, ved ekteskap med fyrst Mstislav I, senere storfyrste av Kiev.

Hun var datter til kong Inge den Eldre av Sverige († 1112) og dronning Helena. Christina var sannsynligvis den eldste av de tre kongelige døtrene, og giftet seg før søstrene Margaret og Katherine.

233 Dansk Biografisk Leksikon, Bind 11 (1937), side 190. Svenskt Biografiskt Lexikon 1985-87, Band 19, side 780. Snorre Sturlasson: Magnussønnenes saga, avsnitt 20. N. de Baumgarten: Généalogie et Mariage occidenteaux des Rurikides Russes du Xe au XIIIe Siècle. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 561. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 89, 94.

Christina var gift med Mstislav, som var fyrste av Veliky Novgorod, Rostov og Belgorod. I følge Vasily Tatishchev giftet de seg i 1095, men den polske historikeren Dariusz D?browski hevdet at Tatischev ikke hadde basert seg på pålitelig kilde. Christina giftet seg med Mstislav mellom 1090 og 1096.

Det personlige seglet til Christina er funnet av arkeologer. Det skildrer en kronet kvinne med en hellig glorie med teksten "Saint Christina" på gresk. Prinsesse Christina antas å ha blitt fremstilt som den hellige Christina i Nereditsa-kirken, noe som har blitt tolket som et tegn på at hun kan ha blitt tilbedt som en lokal helgen.

Hennes far, kong Inge den Eldre, døde i 1110, og ble etterfulgt på den svenske tronen av sine nevøer. Christina bodde i Rus og ble ekskludert fra arveloven etter faren fordi hun bodde så langt fra Sverige at hun ble ansett å ha mistet retten til å arve. Det etterlot bare hennes yngre søstre, dronning Margareta Fredkulla av Danmark og Katarina Ingesdotter av Sverige som farens arvinger. Imidlertid er det kjent at Margareta delte arven sin med niesene, Ingrid i Norge og Ingeborg i Danmark, og ga dem en fjerdedel hver. Ingeborg var datter til Christina og den eneste av hennes barn bosatt i Skandinavia. Hun bodde i Danmark etter ekteskap med en dansk prins noen år senere, noe som kunne regnes som en andel i arven etter hennes mor, Christina.

Christina døde 18.01.1122. Tre år etter hennes død ble hennes ektefelle, Mstislav, storfyrste av Kiev.

Christina og Mstislav fikk ti barn:
Ingeborg av Kiev, gift med Knud Lavard av Jylland og mor til Valdemar I av Danmark.
Malmfrid Mstislavsdatter, gift 1. gang med Sigurd Jorsalfare av Norge,
gift 2. gang med Erik II Emune av Danmark.
Eupraxia, gift med Alexios I Komnenos, sønn til Johannes Komnenos.
Vsevolod av Novgorod og Pskov.
Maria, gift med Vsevolod II av Kiev.
Iziaslav II av Kiev.
Rostislav av Kiev.
Sviatopolk av Pskov.»[234]

(Barn X:338, Far XII:1351, Mor XII:1352)

Gift mellom 1090 og 1096 med forrige ane.

XI:677 fm fm fm ff mf f

Gleb Vseslavich av Polotsk. Prins. Død 13.09.1119.

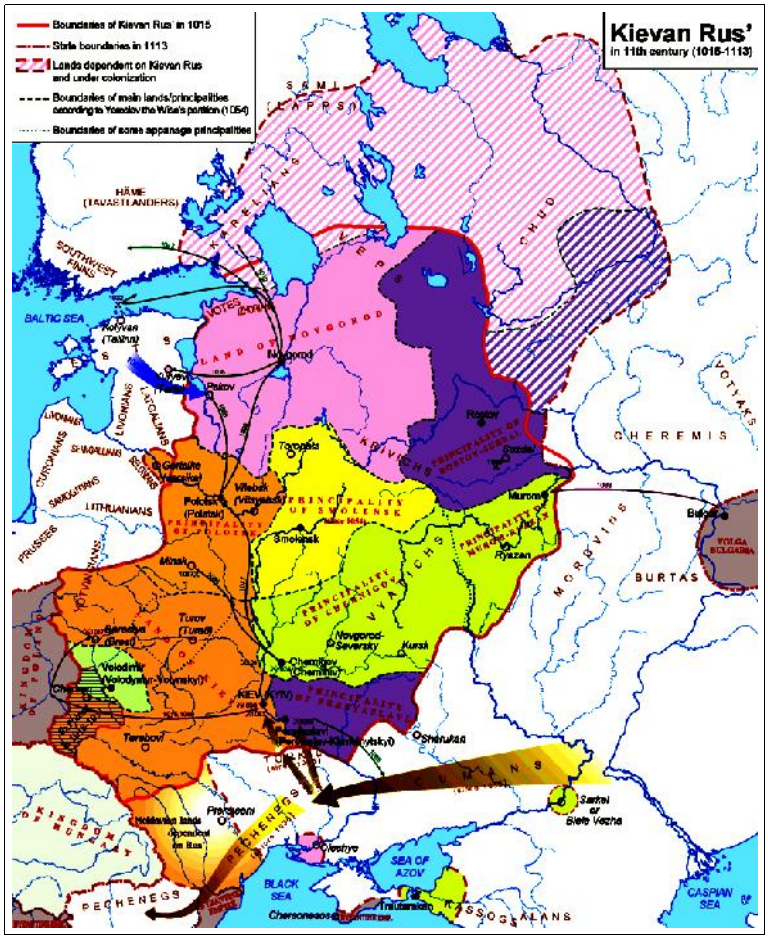
Prins av Minsk mellom 1101 og 1119.

Baksiden av en Belarusisk 20 rubel sølv minnemynt utstedt i 2005 med Gleb Vseslavich av Polotsk og en skildring av ham som en varulv i bakgrunnen. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Gleb Vseslavich av Polotsk († 13.09.1119) var prins av Minsk mellom 1101 og 1119. Under hans regjeringstid var Minsk i krig med Kiev og Polotsk. Han startet Minsk-grenen til Polotsk-fyrstene som sønn til Vseslav den Synske av Polotsk (* ca. 1029 - † 1101).»

234 Wikipedia.

Fyrstedømmet Polotsk med nabostater ca. 1100 (Polotsk i orange)

«Fyrstedømmet Polotsk var et middelalderfyrstedømme i dagens Belarus. Fyrstedømmet var en del av Kievriket, og bestod fra det niende til det trettende århundre.

I 1104 ble byen Minsk beleiret av "voivode" (militær leder) Putiata, Oleg Sviatoslavich og Yaropolk Vladimirovich, sønn til Vladimir II Monomakh. I 1106 deltok han i raidet mot den baltiske stammen Semigallians.

I 1116 startet han krig mot Monomakh og brente ned Slutsk. Som svar angrep Monomakh med sine sønner, Davyd Sviatoslavich og sønnene til Oleg Sviatoslavich Minsk. Monomakhene tok Orsha, Drutsk, og satt Minsk under beleiring. Gleb startet forhandlinger med Vladimir og de ble – i den kommende påskehelligdagers ånd – enige om å slutte fred. Gleb ignorerte imidlertid fullstendig betingelsene i den signerte fredstraktaten, og gjenopptok sine fiendtligheter i 1119. Samme år tok Mstislav Vladimirovich, en sønn til Monomakh, Gleb som fange til Kiev hvor han døde etter kort tid.

Gleb var siden 1090 gift med Anastasia († 1159), en datter til Yaropolk Iziaslavovich.»[235]

(Barn X:339, Far XII:1353)

Gift med neste ane.

Barn:

Volodar Glebovich av Minsk. Født omkring 1090. Levde omkring 1140. Død etter 1167. (Se X:339).

XI:678 fm fm fm ff mf m

Anastasia Jaropolkowna av Kiev. Prinsesse. Født 1074. Død 08.01.1159.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Anastasia (* 1074 - † 08.01.1159) var datter til Jaropolk Isjaslawitsch (* før 1050 - † 1087) og hans hustru Irana hvis identitet er ukjent.

Hun var gift med Gleb Vseslavich av Polotsk fra 1090.

Anastasia og Gleb hadde sønnene::
Rostislav († 1165), prins av Minsk 1146-1165 og prins av Polotsk 1151-1159.
Volodar († etter 1167), prins av Gorodets 1146-1167, prins av Minsk 1151-1159, 1165-1167 og prins av Polotsk 1167.
Vsevolod († 1159/1162), prins av Iziaslav 1151-1159, prins av Strezhev 1159-1162.

235 Wikipedia.

Iziaslav († 1134).»[236]

(Barn X:339, Far XII:1355)

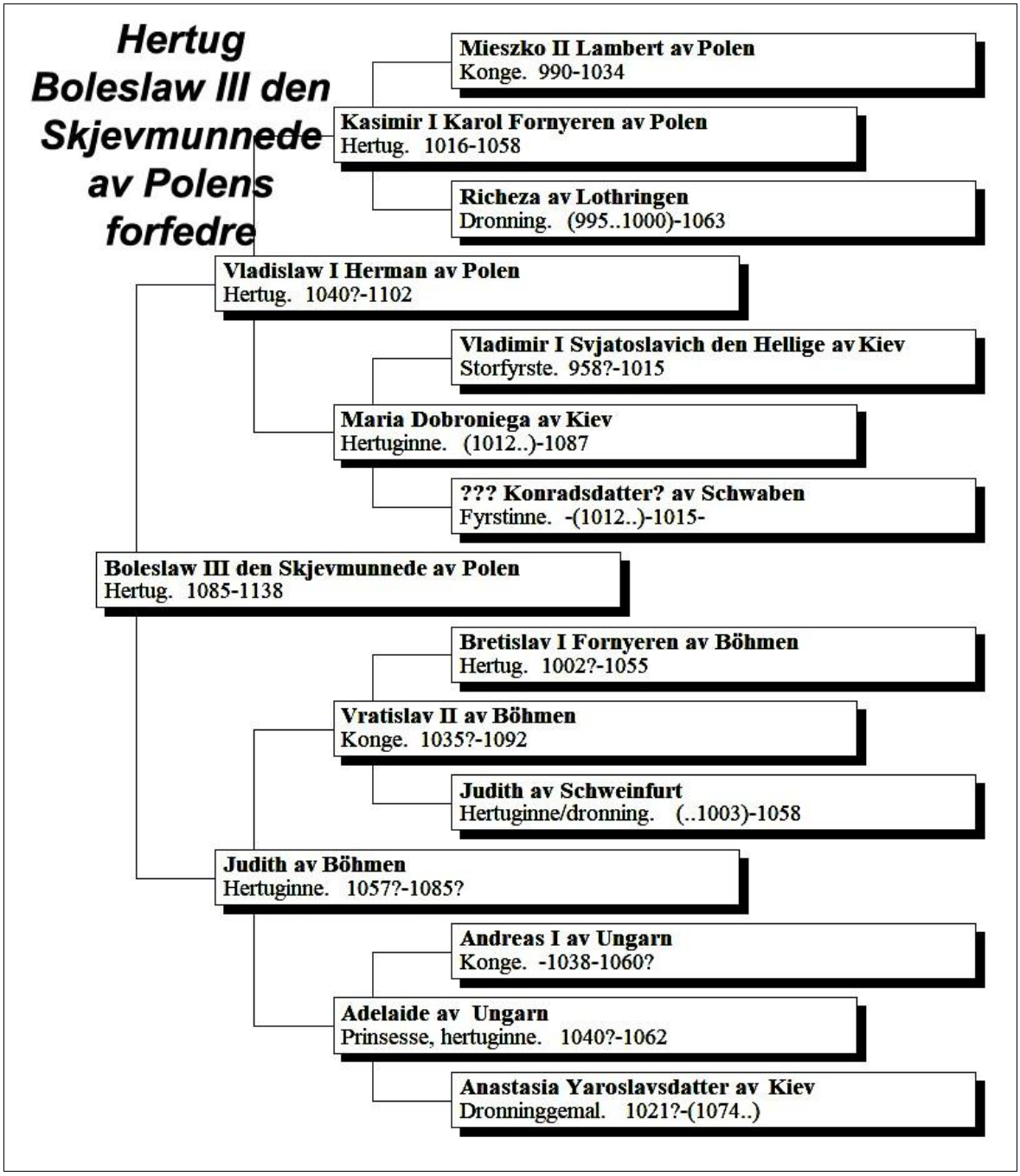
Gift med forrige ane.

XI:679 fm fm fm ff mm f

Boleslaw III den Skjevmunnede av Polen. Hertug. Født 20.08.1085. Død 18.10.1138.

Boleslaus [Boleslaw] «Skjevmunn» var hertug av Polen 1102 - 1138.

Kongedømmet hadde blitt delt av hans far, Vladislaw [Ladislaus] I Herman, mellom Boleslaus og hans eldre bror Zbigniew, hvis legimitet var omdiskutert. Zbigniew ble støttet av den romerske keiser og andre krefter. Boleslaus beseiret imidlertid Zbigniew og gjenforente kongedømmet. Han slo i 1109 keiser Henrik V på flukt ved Hundsfeld og førte krig mot Böhmen, Ungarn og Kiev. Etter at han også hadde gjenvunnet Pommern, som Mieszko II hadde tapt til Danmark, overlot han kristiningen av dets innbyggere til biskopen av Bamberg.

I 1135 undertegnet han en avtale med Lothar II som ga ham Pommern og Rügen i len av keiserdømmet.

Han giftet seg første gang 16.11.1103 med Zbyslawa, datter til Svyatopolk II Izyaslavich av Kiev.[237]

---

236 Wikipedia.

237 Dansk Biografisk Leksikon, Bind 19 (1940), side 495. Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. N. de Baumgarten: Généalogie et Mariage occidenteaux des Rurikides Russes du Xe au XIII Siècle. Mogens Bugge:

Boleslav III av Polen, (Jan Matejko 1890-92). (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

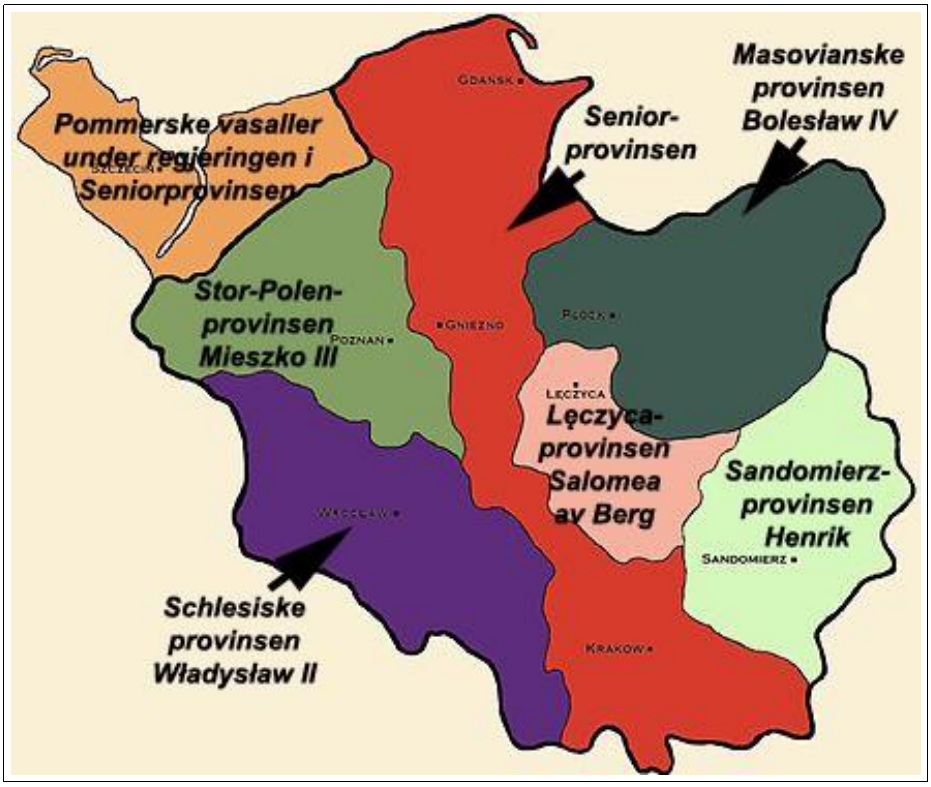
«Boleslaw III den Skjevmunnede (polsk Boleslaw III Krzywousty) (* 20.08.1085 - † 18.10.1138) var hertug av Polen fra 1102 til 1138.

Han var sønn til Vladyslaw I Herman (* ca. 1040 - † 1102) og Judita av Böhmen (* ca. 1057 - † ca. 1085).

Boleslaw seiret over pommeranerne i 1109 og tok kontroll over Pommern, slik at Polen igjen fikk tilgang til Østersjøen. Han seiret også over keiser Henrik V av det tysk-romerske rike i slaget ved Glogów. I 1138 avla han ed til Lothair III av det tysk-romerske rike, og fikk deler av Vest-Pommern og Rügen i len.

Før sin død i 1138 innførte Boleslaw senioratet i sitt testamente som delte det polske riket mellom hans fire sønner. Ifølge senioratprinsippet skulle den eldste arvingen (seniorhertugen) få kongetittelen og Lille-Polen med Kraków, mens resten av landet ble delt mellom de øvrige arvingene.

Senioratprinsippet ble imidlertid snart brutt, noe som ledet til den polske oppløsningstiden som varte nesten 200 år.»

Deling av den polske staten i 1138 (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Deling av den polske staten i 1138:

Våre forfedre, nr. 16. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 20, 79. Columbia Encyclopedia, Sixth Edition, Copyright (c) 2000.

Boleslaw delte domenene sine inn i følgende provinser:

Seniorprovinsen (med hovedstaden Kraków) skulle være ikke-arvelig og udelelig. Den besto av Lille-Polen, Sieradz og Leczyca, den vestlige delen av Kruszwica og Kuyavia, den østlige delen av Stor-Polen, Kalisz, Gniezno og gdadske Pommern. Vest-Pommern som et len ville forbli under kontroll av seniorhertugen.

Wladyslaw II mottok den schlesiske provinsen, omfattende Schlesien med hovedstaden Wroclaw og Lubusz-området. Han mottok sannsynligvis dette domenet allerede mellom 1124 og 1125 etter ekteskapet med Agnes av Babenberg. Som eldste sønn ble han den første seniorhertugen (eller princeps).

Boleslaw IV mottok den masoviske provinsen, med hovedstad i Plock og østlige Kuyavia.

Mieszko III mottok Stor-Polen-provinsen, sammensatt av de gjenværende vestlige delene av Stor-Polen, med sin hovedstad i Poznan.

Henrik mottok Sandomierz-provinsen, sammensatt av de østlige mindre polske territorier sentrert rundt byen Sandomierz og Bug-elven i nord, med sin hovedstad i Lublin.

Salomea, enken etter Boleslaw, mottok Leczyca eller Sieradz-Leczyca som "Vidualitium" (medgift). Etter hennes død skulle disse landområdene inkluderes i Seniorprovinsen.

Casimir II, Boleslaws yngste sønn, ble ikke inkludert i testamentet, da han ble født etter farens død eller kort tid før.

Blant middelalderhistorikerne er oppfatningen at statuttene bare foreskrev arven til Boleslaws etterkommere i første generasjon (dvs. hans sønner). Etter deres død skulle deres områder inngå i Seniorprovinsen. De senere kampene mellom dem gjorde imidlertid at provinsene ble omdannet til arvelig domener.»[238]

(Barn X:340, Far XII:1357, Mor XII:1358)

Gift 1115 i Wrymouth med neste ane.

Barn:

Richeza Boleslausdatter av Polen. Født 12.04.1116. Død etter 25.12.1156. (Se X:340).
Mieszko III den Gamle av Polen. Født omkring 1126. Død 13.03.1202 i Kalisz. (Se X:347).

XI:680 fm fm fm ff mm m

Salome av Berg-Schelklingen. Hertuginne. Født mellom 1099 og 1101. Død 27.07.1144.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Salome av Berg-Schelklingen (* ca. 1099 i Donaukreis, Württemberg - † 27.07.1144) var datter til Henrik greve av Berg og Adelheid av Mochental, datter til markgreve Diepold II av Vohburg.

Salome var Boleslaw III's andre hustru. De giftet seg 1115 i Wrymouth.

Salome fødte totalt 14 barn, hvorav fire sønner og seks døtre overlevde ungdomsårene:
Leszek (* 1115 - † 26. august, før 1131).
Kasimir den Eldre (* 1117/1122 - † 19.10.1131).
Boleslaw IV den Krøllete (* 1125 - † 03.04.1173).
Mieszko III den Gamle (* 1126/27 - † 13.03.1202).
Henrik av Sandomir (* 1127/31 - † 18.10.1166).
Kasimir II den Rettferdige, den Yngre (* 1138 - † 05.05.1194).
Rycheza (Ryksa) (* 1116/17 - † etter 1155), gift
1. gang med Magnus, konge av Västergötland,
2. gang med Vladimir, prins av Minsk-Grodno og
3. gang med Sverker I, konge av Sverige.
Sofia (* ca. 1120 - † 10.10.1136).
Gertruda (* 1126/1135 - † 07.05.1160), nonne i Zwiefalten.
Dobroniega Ludgarda (Dobronega, Lucardis) (* 1128/1135 - † 1160/1181),
gift ca. 1142 med Dietrich, markgreve av Lusatia.
Judith (* 1133 - † 1175), gift 1. gang med Ladislaus II, konge av Ungarn og
2. gang med Otto I, markgreve av Brandenburg.
Agnes (* 1137 - † etter 1181), gift med Mstislaw II, storhertug av Kievan Rus.
Przybyslawa (Pribislawa) († etter 1156), gift med Ratibor I, hertug av Pommern.
Datter N.N., gift med Konrad, greve av Plötzkau, markgreve av Nordmark.

Etter ektemannens død ble Polen delt mellom hans sønner. Salome mottok deler av landene sine fra stesønnen Wladyslaw II den Fordrevne, som hun fikk administrere til hun døde. I tillegg fikk hun retten til å representere eller støtte Henrik i hans regjeringssaker som regent i Sandomir og Lublin. I 1141 forsøkte Salome å forlove sin tre år gamle datter med sønnen til storhertug Vsevolod II av Kiev.»[239]

(Barn X:340, Far XII:1359, Mor XII:1360)

238 Wikipedia.

239 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 595. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 79. Wikipedia.

Gift 1115 i Wrymouth med forrige ane.

XI:681 fm fm fm fm ff f

Henrik av Burgund. Greve. Født omkring 1066 i Dijon. Død 01.11.1112.

Greve av Burgund 1095 - 1112.

Henriquez fikk av sin svigerfar landet mellom Minho og Mondego som len under navnet Portucalia i 1090. Han utvidet ytterligere sin besittelser ved erobringer fra araberne og gjorde seg snart uavhengig av Castilla.[240]

T. v. Henrik av Burgund (1066-1112). T. h. Alfonso VI av León og Castille utnevner Henrik til guvernør av grevskapet Portugal i 1096 (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Henrik av Burgund (* ca. 1066 - † 01.11.1112), (portugisisk Henrique de Borgonha), tilhørte det franske aristokratiet i Burgund og ble greve av grevskapet Portugal (1093-1112) i kongedømmet León og Castilla.

Han var dermed stamfar til det første portugisiske kongehuset, og hans sønn Alfonso I av Portugal var Portugals første konge etter at landet erklærte seg uavhengig.

Henrik ble født i 1066 i Dijon i dagens franske region Bourgogne som den yngste sønnen til Henrik den Galante (le Damoiseau) (* ca. 1035 - † 1070/1074), eldste sønn og arving til Robert I av Burgund. Hans to eldre brødre, Hugo og Odo, arvet hertugdømmet Burgund (sistnevnte etter at den eldre broren ble munk).

Selv om hans mor Sibylla ofte er nevnt i tradisjonelle genealogier som datter til Berenguer Ramon I av Barcelona og hans hustru Guisla de Lluçàm, er dette slektskapsforhold ikke bekreftet eller nedtegnet i noe dokument i middelalderen. Sibylla kan ha vært datter til Reginald I, noe som gjør henne til tante på morssiden (moster) til greve Raymond av Burgund (hersker over Galicia), som da ville være Henriks fetter om denne tilknytningen er riktig.

En av Henriks tanter på farssiden (faster) var Constance av Burgund, hustru til Alfonso VI av León, og en av hans grandonkler var Hugo, abbed av Cluny, en av de mest innflytelsesrike og ærverdige personlighetene i sin tid. Greve Henriks familie var meget mektig og styrte mange byer i Frankrike som Chalon, Auxerre, Autun, Nevers, Dijon, Mâcon og Semur. Han var også en fjern fetter av pave Callistus II.

Reconquista (spansk og portugisisk for "gjenerobring") er en betegnelse på den kristne gjenerobringen av Den iberiske halvøy fra maurerne mellom 718 og 1492.

Etter nederlaget til de kristne troppene i slaget ved Sagrajas i oktober 1086, appellerte kong Alfonso VI av León i løpet av de første månedene det påfølgende året om hjelp fra kristne på andre siden av Pyreneene i kampen mot maurerne. Mange franske adelsmenn og soldater tok imot appellen, blant dem Raymond av Burgund, Henriks bror, hertug Odo, og Raimond IV av Toulouse (eller St. Gilles), Ikke alle kom samtidig til Iberia, og det er mest sannsynlig at Raymond av Burgund kom først i 1091. Noen forfattere hevder at greve Henrik kom først med ekspedisjonen som ankom i 1087, selv om "dokumentarisk bevis her er langt mer spinkel", hans tilstedeværelse er kun bekreftet først i 1096 da han opptrer ved å bekrefter "fueros" (råd eller lovforsamling) ved Guimarães og Constantim de Panoias.

Disse franske adelsmenn giftet seg med døtrene til kong Alfonso VI:

240 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 903. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 57, 74.

- Raymond av Burgund, gift med "infanta" Urraca, senere dronning Urraca av León.
- Raimond IV av Toulouse, gift med Elvira og
- Henrik av Burgund, gift med Teresa av León, en datter kongen hadde med sin elskerinne, Jimena Muñoz.

Pakt med Raymond av Burgund.

Mellom begynnelsen av 1096 og slutten av 1097 inngikk greve Raymond, da han innså at hans innflytelse i "Curia Regis" (kongelige råd) minsket, en avtale med sin fetter Henrik – som ennå ikke hadde blitt utnevnt til guvernør av Portugal. Da kong Alfonsos eneste sønn, Sancho Alfónsez ble født en gang omkring 1093, ble det oppfattet som en trussel mot de to fetternes ambisjoner. De ble enige om dele makten, den kongelige skattekiste, og å støtte hverandre for felles vinning. Under denne avtalen, som ble velsignet av deres stekning, abbed Hugo av Cluny, lovte Raymond "sin fetter under ed å overlate ham kongedømmet Toledo og en tredjedel av den kongelige skattekiste". Det synes som om informasjonen om denne pakten nådde fram til kongen. For å motvirke avtalen til sine to svigersønner, utnevnte han Henrik til guvernør av regionen som strakte en "flumine mineo usque in tagum" ("fra elven Miño og til breddene av elven Tajo", det vil si den nordlige halvdelen av dagens Portugal). Fram til da hadde denne regionen blitt styrt av greve Raymond som nå hadde fått sin makt begrenset til kun å omfatte Galicia.

Derved ble fetterne rivaler i stedet for allierte da de fikk interesser som var i konflikt med hverandre. Pakten om etterfølgelse til tronen gikk opp i røyk, og deretter forsøkte begge å skaffe seg fordeler hos kong Alfonso.

Uavhengighet for grevskapet Portugal.

Da Raymond av Burgund døde i 1107, giftet hans enke, dronning Urraca, seg av politiske og strategiske grunner seg med kong Alfonso I av Aragón (kalt el Batallador, "krigeren"). Ekteskapet var ingen velsignelse, og ektemann og hustru kranglet med tidsalderens brutalitet og gikk i åpen krig mot hverandre. Henrik tok øyeblikkelik fordel av familiekonflikten og den politiske uroen og erklærte uavhengighet for grevskapet Portugal. I 1112 la Alfonso byen Astorga i León – som Henrik holdt på vegne sin svigerinne, Urraca – under beleiring.

Henrik døde 12.05.1112 av de sår han hadde fått under beleiringen. Hans levninger ble fraktet, i henhold til hans tidligere ordre, til Braga hvor han er gravlagt i et kapell i katedralen i byen, en bygning som han selv hadde fremmet. Etter hans død var det hans enke Teresa som styrte grevskapet da deres sønn Afonso kun var tre år ved denne tiden.

Arv og ettermæle.

Greve Henrik var leder av en gruppe adelsmenn, munker og geistlige av fransk opphav som fikk stor innflytelse på Den iberiske halvøy, fremmet mange reformer og introduserte flere kirkelige institusjoner fra den andre siden av Pyreneene, eksempelvis klosterreglene til Cluny og innen liturgien de romerske riter. De overtok vesentlige kirkelige og politiske posisjoner, noe som provoserte et sterkt tilbakeslag i løpet av de siste årene av kong Alfonso VI av León og Castillas regjeringstid.

Henrik giftet seg med Teresa av León omkring 1095.

Med Teresa fikk Henrik tre sønner og tre døtre, og av dem var det fire som overlevde til de ble voksne.-[241]

(Barn X:341, Far XII:1361)

Gift omkring 1095 med neste ane.

Barn:

Alfonso I Henriquez Erobreren av Portugal. Født 15.06.1109. Død 06.12.1185. (Se X:341).

XI:682 fm fm fm fm ff m

Theresa av Castilla. Grevinne. Født omkring 1080. Død 11.11.1130.

Datter til Alfonso VI, konge av Leon og Kastiljen og Jimena Nuniez de Guzman.

Gift ca. 1093 med Henrik av Portugal.[242]

---

241 Wikipedia.

242 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 920. Odd F. Fladstad: Jøran Willumsdatter Søegaard .. og deres aner, side 45. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 57, 74.

T. v. Miniatyr fra middelaldermanuskript som viser Teresa, grevinne av Portugal, sittende i midten, på søsteren Urraca I av Castilla og León til høyre og Fernando Pérez de Traba til venstre. Gotisk manuskript fra klsoteret i Toxosoutos. T.. h. Teresas sarkofag i katedralen i Braga. (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Theresa av Portugal (galisisk-portugisisk: Tareja) (* 1080 - † 11.11.1130) var grevinne av grevskapet Portugal (tilsvarer dagens nordlige Portugal) som hustru til greve Henrik av Burgund. Etter ektemannens død gjorde hun seg til regent på vegne av sin sønn og gjorde deretter opprør mot vasallforholdet til kongedømmet León. Paven refererte til henne som "dronning" i 1116, men hun ble tvunget til underkaste seg og akseptere Portugals opprinnelige status som grevskap underlagt León. Hennes politiske og amorøse forhold til adelsmannen Fernando Pérez de Traba, som en tid hadde makten i Galicia, førte til at hun ble forvist av sin sønn, Alfonso Henriques. Med støtte fra adelen og kirken i grevskapet Portugal beseiret Alfonso sin mors hær i slaget ved São Mamede i 1128.

Theresa var en illegitime datter til kong Alfonso VI av León (* 1040 - † 1109) og Castilla med Jimena Muñoz († 1128). I 1093 giftet hennes far henne bort til en fransk adelsmann, Henrik av Burgund, nevø til dronning Constance av Burgund, bror til hertug Robert I av Burgund og en etterkommer tilde franske konger på farssiden. Alfonso VI var avhengig av Henrik og andre franskmenn i kampen mot de mauriske angrepene mot hans grenser.

Theresa var kun 13 år gammel da hun ble bortgift til den 27 år gamle Henrik, 14 år eldre enn henne. Ekteskapet ble antagelig fullført da hun var 14 år og hun fødte sitt første barn i 1095, 15 år gammel. Samtiden så ikke noe åpenbart galt i et slik ekteskap. Hennes halvsøster, Urraca av León, var et år eldre enn henne, forlovet eller kanskje barnebrud med Henriks fetter Raymond av Burgund da hun var 8 år, ekteskapet fullført da hun var omkring 13 eller 14 år gammel, noe fødselen av et dødfødt barn beviser.

I de første månedene av 1096 inngikk Henrik og hans fetter Raymond en avtale hvor de sverget under ed at de skulle støtte hverandre i kampen om makt. Avtalen innebar at Raymond skulle gi Henrik kongedømmet Toledo og en tredjedel av den kongelige skattekiste etter kong Alfonsos død. Om ikke det var mulig skulle Henrik få kongedømmet Galicia. Henrik forpliktet seg på sin side til å gi støtte til sin fetter i å sikre alle besittelsene til Alfonso og få to tredjedeler av skattekisten. Imidlertid ble kong Alfonso VI oppmerksom på hva hans svigersønner konspirerte, og for å splitte dem utnevnte han Henrik til guvernør av alt land mellom elven Miño og byen Santarém i et nyopprettet grevskap kalt Portugal. Dette området ble tidligere styrt av Raymond, men som nå kun ble sittende igjen med Galicia. De to fetterne ble nå rivaler i stedet for å være allierte, hver av dem kjempende om å få kongens gunst på bekostning av den andre.

Da kong Alfonso VI døde sommeren 1109 ble Henrik og hans hustru Theresa fortsatt sittende som vasaller av landområdene sør for elven Miño, grevskapet Portugal, som var en gjenopprettelse av et tidligere grevskap med samme navn, men med større omfang. Fetteren Raymond døde i 1107, og senere, i desember 1111, under regjeringen til hans enke, dronning Urraca, styrte Henrik og Theresa også over byen Zamora.

Urraca, søster og rival.

Theresas søster, Urraca, var eldste legitime barn til Alfonso VI, og hans arving til Castillas krone. Da Raymond døde i 1107 sørget hennes far for øyeblikkelig å forlove henne med Alfonso I av Aragón, kjent som "Krigeren", et dynastisk ekteskap som åpnet for muligheten å forene kongerikene León-Castilla med Aragón. Men ekteskapsforhandlingene hadde enda ikke blitt fullført da Alfonso VI døde i 1109 og Urraca ble dronning. Hun protesterte mot ekteskapet, men ble presset til å fortsette ekteskapsforhandlingene. Risikoen for at greve Henrik skulle kunne fylle maktvakuummet gjorde at hun gikk med på ekteskapet. Umiddelbart utløste det opprør blant adelen i Galicia, oppildnet av Theresa og Henrik i nabolandet, grevskapet Portugal.

Ekteskapet mellom Urraca og Alfonso I surnet raskt og Urraca anklaget ham for fysisk mishandling. Den ekteskapelig krangelen mellom dronning og konge fra hvert sitt rike eskalerte til åpen krig. Alfonso og Aragón allierte seg med Henrik og Portugal og det kulminerte i slaget ved Candespina i 1111 hvor Urracas fremste støtte, den kastiljanske adelsmannen Gómez González ble drept, og hvor Alfonso I og Henrik seiret. En ny adelsmann, Pedro González de Lara, erstattet Gómez og ble far til to av Urracas barn.

Henriks død.

Henrik invaderte León, men ble beleiret i byen Astorga og døde 12.05.1112 av de skadene han fikk under forsvaret av byen. Hans levninger ble fraktet til Braga for å gravlegges der. Etter hans død overtok hans hustru Theresa styringen av deres land og besittelser på vegne av deres sønn Alfonso Henriques, som da var tre år.

Høsten 1112 ble en fredsavtale inngått hvor ekteskapet mellom Urraca og Alfonso I ble annullert. Urraca ble sittende med Asturias, León, og Galicia, mens Alfonso okkuperte store deler av Castilla samtidig som hennes halvsøster, Theresa, okkuperte Zamora og Extremadura.

Uten ektemannen overtok Theresa ansvaret for styringen av grevskapet Portugal og viste seg like handlekraftig som sin søster. Hun var først opptatt av de sørlige besittelsene som nylig hadde blitt gjenerobret fra maurerne så langt sør som til elven Mondego. I anerkjennelse av hennes seier i å forsvare Coimbra kalte pave Paschalis II henne for "dronning", og i lys av denne anerkjennelsen, opptrådde hun i sine dokumenter som "Datter av Alfonso og valgt av Gud", uttrykkelig karakterisert som dronning i et dokument fra 1117, noe som har fått enkelte historikere til å karakterisere henne som den aller første monarken av Portugal.

I 1116, i et forsøk å ekspandere hennes makt, angrep Theresa sin søster Urraca, men uten at det skjedde noen endring i styrkeforholdet. De braket sammen igjen i 1120 da hun forsøkte å skaffe seg en større andel av sin arv i León, og hun allierte seg med den mektigste adelsmannen i Galicia for å forsterke kravet. Dette var Fernando Pérez, greve av Trava, og hun ble hans elskerinne mens han forsaket sin egen hustru for åpent å kunne gifte seg med henne. Fernando tjenestegjorde for henne ved hennes sørlige grense av Mondego. Hans innflytelse over grevskapet Portugal ble betydelig, og synes å ha vært likestilt med henne, eller kanskje mer, i styringen i tiden mellom 1121 og 1128. "Poema de Almería", et latinsk dikt som hyllet en av Alfonso VII's store seirer i "Reconquista", omtalte ham som: "om man ser ham [Fernán], ville man bedømme ham allerede som en konge."

I 1121 ble Theresa omringet, beleiret og tatt til fange ved Lanhoso ved hennes nordlige grense mot Galicia i krigen mot hennes søster Urraca. Det ble forhandlet om en fredsavtale, men Theresas stilling hadde blitt svak. Med megling fra erkebiskopene av Santiago de Compostela og Braga ble hun tvunget til å akseptere at hun – for å bli løslatt – måtte akseptere å holde Portugal som et grevskap og være en vasall under kongedømmet León slik hun opprinnelig hadde mottatt sine besittelser.

Opprør.

I 1126 døde Urraca, og hennes sønn med Raymond av Burgund, Alfonso VII, ble konge. Han krevde at Theresa skulle bekrefte sin troskap til ham som vasall, noe hun nektet å gjøre. Alfonso VII angrep Portugal våren 1127. Dette økte innflytelsen til hennes sønn Alfonso Henriques mens hun selv ble oppfattet som underlagt sin galisiske elsker, Ferdinand Perez de Trava. Det oppsto fiendskap mellom mor og sønn da begge ville ha kontrollen over grevskapet Portugal.

I 1128 hadde Paio Mendes, erkebiskopen av Braga, og de fremste innenfor adelen i Portugal fått nok av Theresas vedvarende allianse med Galicia og Fernando Pérez. Erkebiskopen fryktet for at det kunne favorisere de kirkelige kravene til hans rival i Galicia, Diego Gelmírez, erkebiskopen av Santiago de Compostela, som nettopp hadde begynt å hevde sine pretensjoner etter et påstått funn av relikvier av apostelen Jakob i sin by, og som således ville skaffe seg makt og rikdommer på bekostning av andre katedraler og bispedømmer i Iberia.

De portugisiske herrene gjorde opprør, og dronningen ble avsatt etter en kortvarig innbyrdeskrig. Hennes sønn og arving, Alfonso Henriques, beseiret Theresas hær 24.06.1128 i slaget ved São Mamede i nærheten av Guimarães. Den seierrike Alfonso Henriques førte deretter moren sammen med greven av Traba og deres barn ut av landet og til landflyktighet i Galicia. De ble værende i nærheten av den portugisiske grensen hvor Fernando Pérez de Traba hadde opprettet klosteret Toxas Altas. Theresa døde kort tid senere, i 1130.

Hun ble etterfulgt av sin sønn, som etter seieren ved São Mamede, hadde full kontroll over Portugal. Han fortsatte deretter den strid som hun hadde startet, ved å kreve full uavhengighet fra León og Castilla. I 1129 erklærte han seg som fyrste av Portugal og i 1139 som konge. Kongedømmet León anerkjente til slutt Portugal som et eget og uavhengig kongedømme i 1143 i fredsavtalen ved Zamora. I 1179 ble det bekreftet av den hellige stol i Roma.

Theresa og Henrik hadde tre sønner og tre døtre, og av dem var det fire som overlevde til de ble voksne.

Urraca Henriques (* ca. 1095 - † etter 1169), gift med Bermudo Pérez de Traba, sønn til Pedro Fróilaz de Traba og hans første hustru, Urraca Fróilaz, tenente (øverste vasall) i Trastámara, Viseu, Seia, og Faro i La Coruña.

Sancha Henriques (* ca. 1097 - † 1163), gift med adelsmannen Sancho Nunes de Celanova. 15.07.1129 mottok abbedissen av klosteret i San Salvador de Ferreira de Pantón en del eiendommer i Estriz av Mendo Núñez, hans bror Sancho og Sanchos hustru, Sancha Henriques. En av deres døtre, María, var abbedisse ved klosteret i San Salvador de Sobrado de Trives. De var også foreldre til greve Velasco Sánchez, Gil, Fernando, og Teresa Sánchez. Etter å ha blitt enke giftet hun seg med Fernando Méndez de Braganza, men dette ekteskapet ga ingen barn.

Alfonso Henriques (* 1109 - † 1185), oppkalt etter sin morfar, kong Alfonso VI, kanskje "som en måte å huske at keiseren av hele Hispanias blod også løp gjennom hans årer". Alfonso ble greve av Portugal i 1112 og konge av Portugal i 1139.

Pedro, abbed av klosteret i Alcobaça hvor han også er gravlagt.

Theresa hadde to døtre med greve Fernando Pérez de Traba:
Theresa († 1180), gift 1. gang med Nuño Pérez de Lara († 1177) og da hun ble enke,
2. gang med kong Ferdinand II av León.
Sancha († etter mars 1181). Gift 1. gang før 1150 med greve Álvaro Rodríguez de Sarria,
2. gang med Pedro Alfonso og
3. gang med Gonzalo Ruiz.»[243]

(Barn X:341, Far XII:1363, Mor XII:1364)

Gift omkring 1095 med forrige ane.

XI:683 fm fm fm fm fm f

Amadeus III av Savoye. Greve. Født omkring 1092. Død 30.08.1148 på Kypros.

Amadeus var
Greve av Savoye 1103-1148 og
Marki av Italia.[244]

Amadeus III av huset Savoye (Abbe Ferrero di Lavriano) (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Amadeus III. (* 1092 eller 1095 - † 30.08.1148 i Nikosia) var greve av Savoye og Maurienne og markgreve av Torino.

Han var den eldste sønnen til greve Humbert II av Savoye (* ca. 1060 - † 1103) og hans hustru Gisela av Burgund (* ca. 1070 - † etter 1133). Da hans far døde i 1103, arvet han ham som greve av Savoye og Maurienne. Som fortsatt mindreårig ved den tiden, var han først under morens formynderskap.

I 1111 ble han bekreftet som greve av sin lensherre, keiseren.

Han fortsatte sin fars politikk for Frankrike.

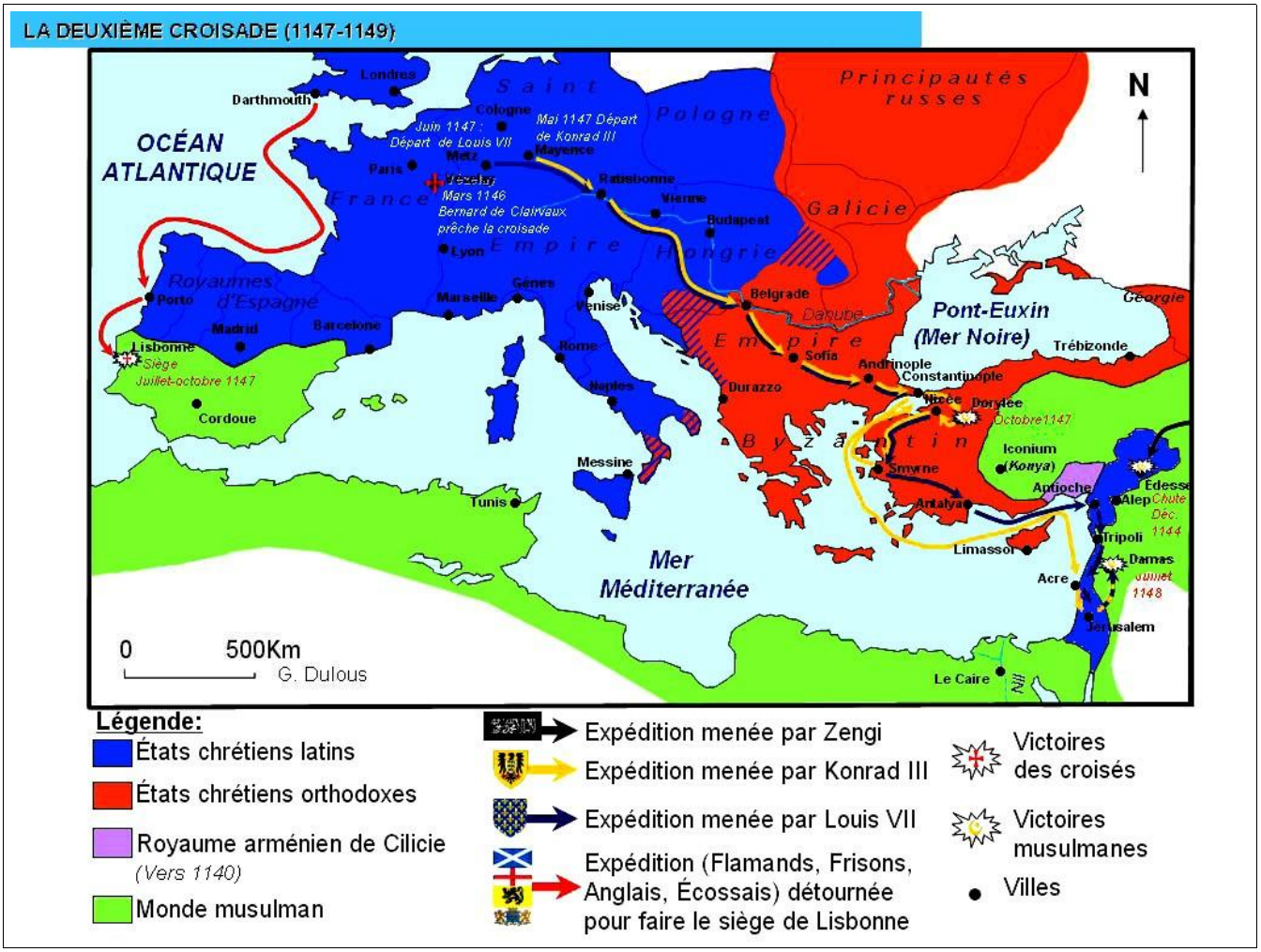
I 1115 formidlet han søsteren Adelheids ekteskap med den franske kongen Ludvig VI, noe som ytterligere styrket hans nære forhold til ham.

I 1125 grunnla han husklosteret i Hautecombe.

Senest i 1137 fikk han tilbake markgreveskapet over Torino, som hans far hadde mistet.»

243 Wikipedia.

244 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 966. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 46, 92.

Kart over det andre korstoget 1147-1149 (Wikipedia).

«I 1147 sluttet han seg til det andre korstoget, riktignok ikke med hæren til sin lensherre, den romersk-tyske kongen Konrad III, men med hans nevø, Ludvig VII av Frankrike. Under reisen ble han syk på Kypros, hvor han døde kort tid senere.»

Amadeus var gift to ganger, først med en Adelheid, dernest med Mathilde av Albon, datter til.Vigo III av Albon.

Det råder uenighet om når de var født, når de giftet seg med Amadeus og om fordelingen av barna til disse to ekteskapene.

Jeg har derfor valgt ikke å angi hvem som var mor til Mathilde av Savoye!

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Med sin første hustru, Adelaide, hadde han datteren:
Adelaide gift med Humbert III av Beaujeu,

I 1123 giftet han seg med Mathilde av Albon, datter til Hugo (Guigues) III av Albon.»

I følge engelsk Wikipedia hadde han de øvrige barna – inklusive Mathilde – i sitt andre ekteskap med Mathilde av Albon.

Fra tysk Wikipedia (oversatt) (hvor det uttrykkes viss usikkerhet):

«Hans første hustru het Adelheid. Dette er belagt i et dokument datert 27.07.1134 der hun opptrer sammen med sin mann (Dominico Carutti: "Regesta comitum Sabaudiæ, marchionum in Italia". CCLXIX. Torino 1889, side 98).

Adelheid må ha gått bort senest i 1135. I alle fall giftet han seg 2. gang omkring 1135 med Mathilde av Albon, datter til greve Guigues III.

Fra sitt første ekteskap med Adelheid hadde han to døtre:
Alice (Élise, Alix eller Adélaïde) (* ca. 1124), gift ca. 1140 med Humbert III, herre av Beaujeu.
Mathilde (* 1125 - † 1157), gift i 1146 med kong Alfonso I av Portugal.

Det finnes ingen kilder som uttrykkelig beviser fra hvilket av de to ekteskapene Alice og Mathilde kommer, men da Alice første sønns fødsel er datert til 1142 og fødselen til Mathildes første sønn er datret til 1147, virker det sannsynlig at de var døtre til Adelheid.

I sitt andre ekteskap med Mathilde av Albon hadde han følgende barn:
Humbert (* 1136 - † 1189), fra 1148 greve av Savoye.
Johannes.
Peter.
Vilhelm († 1173), prest.

Agnes († 1172), gift med Vilhelm I(† 1196), fra 1178 greve av Genf.
Margarete († 1157), kaltes den Fromme.
Isabella.
Juliana († 1194), abedisse i Saint-André-le-Haut i Vienne.»

Samtidig angir tysk Wikipedia i biografien til datteren Mathilde av Savoye at hun var fra hans andre ekteskap med Mathilde av Albon!

I følge portugisisk Wikipedia hadde han ingen barn i sitt første ekteskap med Adelheid.

Fransk Wikipedia skriver:
«Historikere er usikre på antallet ekteskap da det mangler kilder. I følge nettstedet "sabaudia.org" skulle Amandus ha vært gift med en viss Gertrude, datter til Simon, hertug av Lothringen, men uten etterkommere. På den annen side nevnes hans ekteskap med Mathilde eller Mahaut d'Albon de Viennois i 1123. Hun var datter til greve Guigues III d'Albon1 og søster til den fremtidige Guigues IV d'Albon. Ekteskapet ga fire gutter og seks piker.»

Min egen kommentar:
Engelsk og spansk Wikipedia oppgir at Mathilda (Mahaut) av Albon ble født i 1112 og døde i 1148. I så fall finner jeg det vanskelig å tro at hun fødte Mathilde (Mafalda) i 1125. 13 år gammel.
Fransk Wikipedia angir hennes fødselsår til mellom 1100 og 1110.
Hennes far, Vigo (Guigo) III av Albon ble antagelig født mellom 1050 og 1060, så det er vel trolig at Mathilde ble født godt før 1112.[245]

(Barn X:342, Far XII:1365, Mor XII:1366)

Gift

Barn:

Mathilde av Savoye. Født omkring 1125. Død 04.11.1157. (Se X:342).

XI:685 fm fm fm fm mf f

Ramón Berenguer III den Store av Barcelona. Greve. Født 11.11.1082. Død 01.08.1131.

Ramón den Store («el Grande») var greve av Barcelona 1096-1131.

Da faren døde knapt en måned etter hans fødsel, fikk han den første støtte av sin energiske mor og kom under hennes formynderskap. Dette ble i 1085 feiret av Cortés. Vistnok samme år giftet hun seg igjen med Aimerico I av Narbonne.

15 år gammel overtok Ramón styret. Han hadde da også fått grevskapet Tarragona etter «el Fratricida» foruten arv etter sin far og farfar.

Med Dulcia fikk han Carlat, Arle, Provence og rettigheter i Carcasona, Narbonne og Redés. Han utøvet også jurisdiksjon over grevskapene Vallespir, Fenollet, Parapertusa, Capcir, Domassà og deler av Rasés og Sabartés. Han antok derfor titelen marquis av Barcelona samt greve av Besalù, Provence etc.

Under ham hadde Katalonien sin storhetstid. Han ble imidlertid hemmet av araberne som gikk i land på de baleariske øyer og Tortosa, samt av sjørøverne fra barbareskerne. Etter å ha gjenerobret grevskapet Carcasona, sendte han en flåte og lot den forene seg med pisanernes, lukkesernes og romernes flåter for å angripe Majorca. Hele Majorca ble erobret i 1115, og katalonierne bosatte seg der i stort antall. I 1120 beleiret han Tortosa og tvang denne bys og Leridas guvernør (vali) til å betale tributt.

I 1125 innkalte han Cortés i Barcelona for å løse endel stridigheter mellom adelen og geistligheten.

Han var gift
1. gang med Maria av Bibar, datter til «el Cid»,
2. gang med Almodis, og
3. gang i 1112 med Dulcia av Rouerque.

Etter Dulcias død i 1128 gikk han, trett av livet og trist over å være blitt enkemann for tredje gang, inn i tempelherreordenen den 14.07.1130, og ga ordenen slottet Grañena. Han ble begravet i klosteret Santa Maria de Rippol.[246]

---

245 Wikipedia.

246 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1002. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 25, 81.

T. v. Ramón Berenguer III som statue i Barcelona. T. h. Ramón Berenguer III spikrer banneret til Barcelona på slottet Fos (Fos-sur-Mer, Provence) (Mariano Fortuny (1857), Royal Catalan Academy of Fine Arts i San Jorge (på depositum i Palace of Generalitat of Catalonia). (Wikipedia).

Fra svensk Wikipedia (oversatt):

«Ramón Berenguer III den Store (* 1082 - † 1131) var greve av Barcelona, Girona og Osona fra 1082. Han samregjerte først med sin farbror, Berenguer Ramón II og alene fra 1097. Han var også greve av Besalú fra 1111, Cerdanya fra 1117 og Provence fra 1112, alt frem til han døde i Barcelona i 1131. I likhet med Ramón Berenguer I, var han greve av Provence fra 1112 i ekteskap med Dulcia av Provence.

Ramón Berenguer III ble født i Rodez, han var sønn til Ramón Berenguer II (* etter 1053 - † 1082) og Mathilde av Apulia († ca. 1111). Han etterfulgte sin far etter hans død i samregjering med med sin farbror Berenguer Ramón II. Etter å ha tvunget sin farbror i eksil, var han enehersker fra 1097.

Under hans regjeringstid ble de katalanske interesseområdene utvidet på begge sider av Pyreneene gjennom ekteskap, arv eller som forleninger, han innlemmet nesten alle katalanske grevskap bortsett fra Urgell og Peralada. Han arvet grevskapene Besalú i 1111 og Cerdanya i 1117 og i 1112 giftet han seg med arvingen til Provence, Dolcia. Hans domener strakte seg mot øst helt til Nice.

I allianse med greven av Urgell erobret Ramón Berenguer III Barbastro og Balaguer. I 1118 erobret og gjenoppbygde han Tarragona som han gjorde til en metropolitisk bispestol for kirken i Catalonia. Metropolitt er biskoptittelen innen den ortodokse kirken for biskopene i en provinshovedstad. Tidligere hadde Catalonia lydt kirken under erkebiskopen av Narbonne.

Han etablerte samarbeid med de italienske sjørepublikkene Pisa og Genova og angrep sammen med Pisa Mallorca og Ibiza. Disse var da under muslimsk styre og flere kristne slaver kunne frigjøres. Øyene ble deretter lydriker under Barcelona. Ved hjelp, blant andre av Pisa, utførte han også angrep mot det muslimske fastlandet på den iberiske halvøy, inkludert Valencia, Lleida og Tortosa.

Mot slutten av livet ble Ramón Berenguer III tempelridder. Han overlot fem katalanske grevskap til sin eldste sønn Berenguer Ramón II og Provence til sin yngre sønn Berenguer Ramón I, begge fra hans tredje ekteskap.

Hans første hustru var María Rodríguez de Vivar († ca. 1105), nest eldste datter til Rodrigo Díaz de Vivar, kjent som "El Cid" (* ca. 1040 i Vivar, Burgos - † 10.07.1099 i Valencia).

De hadde barna:

Maria, gift med Bernat III († 1111), greve av Besalú.

Jimena, også kjent som Eixemena, gift med Roger III, greve av Foix.

Med hans andre hustru, Almodis, var det ingen barn.

Han var tredje gang gift med Douce († ca. 1127), arving til Provence.»[247]

(Barn X:343, Far XII:1369, Mor XII:1370)

Gift 03.02.1112 i Arles med neste ane.

247 Wikipedia.

Barn:

Ramón Berenguer IV den Hellige av Barcelona. Født omkring 1114. Død 06.08.1162 i Genova. (Se X:343).

XI:686 fm fm fm fm mf m

Dulcia av Provence. Regjerende grevinne. Født omkring 1090. Død 1127.

Grevinne av Provence. Gévaudan og Carlad 1112 - 1128 (som Dulcia I).[248]

Dulcia av Provence, historiserende portrett (Wikipedia).

Fra svensk Wikipedia (oversatt):

«Dulcia av Provence (også Douce og Dolça, også kjent som "av Rouergue" og "av Gévaudan") (* ca 1090 - † 1127), var monark (regjerende grevinne) i Provence fra 1111 eller 1112 til sin død.

Hun var datter til Gilbert I av Gévaudan († ca. 1111) og Gerberge av Provence (* ca. 1055 - † ca. 1112) og arvet den provencalske tronen fra sin mor i 1111.

Dolcia giftet seg med Ramón Berengar I den Store av Barcelona i Arles 03.02.1112.

Fra 1113 regjerte hun i Provence, Gévaudan og Millau sammen med sin mann, I følge en tidligere tradisjon tok hun det provencalske språket til Catalonia, som senere ble katalansk. Katalanske nasjonalister mener at hun startet den oksitanske utvidelsen, en stor plan for å forene regioner på begge sider av Pyreneene.

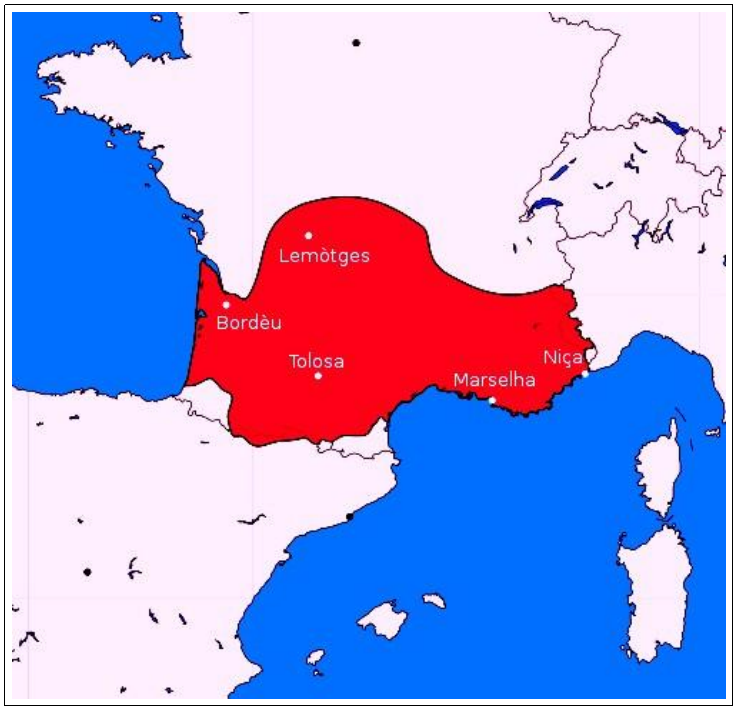
I virkeligheten økte ekteskapet Barcelona-familiens innflytelse i Oksitania, noe som skapte spenninger med grevene i Toulouse. En avtale om fordeling ble undertegnet i 1125 like før Douce døde.

Hennes død innledet imidlertid en periode med instabilitet i Provence. En gren av Barcelona-familien ble satt til å styre i Provence, men hennes søster, Stephanie, hevdet også tittelen og krig brøt ut. Stephanie var gift med Raimond I av Baux. Krigene kalles derfor Baux-krigene "Guerres baussenques", og varte fra 1144 til 1162. Krigene endte med provencalsk seier og Douce og Raimond Berengar I's etterkommere styrte til Beatrice av Provences døde i 1267.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt)

«Dulcia og Ramón hadde barna:
En datter (* 1105/06 - † før 1112).
Ramón Berengar IV av Barcelona (* ca. 1113 - † 1162), gift med
Petronella av Aragón, dronning av Aragón, datter til
kong Ramiro II Munken og hertuginne Agnes av Aquitaine.
Berengar Ramón I av Provence (* 1113/1114 - † 1144), gift med Béatrice av Melgueil.
Bernat av Barcelona (* 1115/1116 - † etter 20.01.1117), døde ung.
Berenguela eller (Berengaria) av Barcelona (* 1108 eller 1116 - † januar/februar 1149),
gift med Alfonso VII, konge av Castilla.
Jimena av Barcelona (* 1117/18 - † etter 1136). gift med Roger III, greve av Foix.
Mahalta av Barcelona, gift med Villiam IV, herre av Castellvell.
Almodis av Barcelona (* ca. 1126 - † etter 14.03.1175), gift med Ponce de Cervera, visegreve av Bas »

248 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1059. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 25, 81.

Kart over Oksitania. Området der oksitansk språk er i bruk er markert med mørkest farge (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Oksitania (oksitansk: Occitània) betegner området der det blir snakket oksitansk. Navnet på området og språket er første gang påvist brukt i latinske tekster fra 1290. Etymologisk er navnet avledet fra Lenga d'òc, som i sin italienske form, Lingua d'òc, ble beskrevet av Dante sent på 1200-tallet. Han skilte romanske språk i tre grupper etter måten å uttale ja på: langue d'oïl (fransk), Lenga d'òc (oksitansk) og langue de si (italiensk). Både "Oksitania" og "Lenga d'òc" kommer fra det oksitanske ordet för "ja", òc (som i sin tur kommer fra latin hoc 'dette, brukt i sammensetninger som "hoc est", 'slik er det'.»[249]

(Barn X:343, Far XII:1371, Mor XII:1372)

Gift 03.02.1112 i Arles med forrige ane.

XI:687 fm fm fm fm mm f

Ramiro II Munken av Aragón. Konge. Født mellom 1075 og 1080. Død 16.08.1147.

Ramiro «el Monje» (Munken) var konge av Aragon 1134 - 1137.

Han var først munk, ble konge av Aragon i 1134, men resignerte 11.11.1137.[250]

Ramiro II Munken av Aragon (Wikipedia).

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):

249 Wikipedia.

250 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1070. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 14, 16.

«Ramiro II (* ca. 1075 - † 16.08.1157 i Huesca), kalt munken, var hersker over kongeriket Aragón fra 1134 til han trakk seg tilbake fra det offentlige liv i 1137.

Selv om han var munk, ble han valgt til konge av den aragónske adelen ved hans barnløse bror, Alifonso "lo Batallero" (den Stridende)s død, Han fikk datteren Petronilla, som han giftet med greve Ramon Berenguer IV av Barcelona, og forenet derved Aragón og Barcelona under Aragóns krone.»

Ramiro var den yngste sønnen til Sancho Ramírez (* 1043/1045 - † 1094), konge av Aragón og Navarra, og Felicia av Roucy († 1086). Sancho plasserte Ramiro som barn i benediktinerklosteret Saint Pons de Thomières i grevskapet Besciers. Som en respektert munk ble Ramiro valgt til abbed for det kastillianske kongeklosteret Santos Fecundo y Primitivo i Sahagún og senere som abbed for klosteret San Pedro el Viejo i Huesca. I et ønske om å begrense Ramiros makt innen kongeriket Navarre-Aragón, hadde hans bror, Alfonso, blokkert valget av Ramino som biskop i Burgos og som biskop i Pamplona.

Ramiro hadde blitt valgt til biskop av Barbastro-Roda i 1134, men bare kort tid senere, 7. september, døde kong Alfonso I som ikke hadde noen arving og derfor testamenterte sitt rike til tempelridderordenen, sykehusene og den hellige grav. Verken adelen i Navarra eller i Aragón var villige til å akseptere dette arvelige valg. Etter to separate avstemninger forkynte de mektige i begge landene hver sin kandidat til å være deres konge, noe som førte til oppløsning av unionen mellom de to kongerikene som hadde eksistert siden 1076. Mens adelen fra Navarra valgte García IV Ramírez, en uekte etterkommer fra Jiménez-dynastiet, valgte adelen fra Aragón munken Ramiro som den sist legitimt fødte medlem av den aragónske grenen av dynastiet. Han suspenderte sine klosterløfter og overtok kronen.

Konge av Aragón.

Regjeringstiden til Ramiro, kjent som "Moniro" (munken), var turbolent. I begynnelsen av hans regjeringstid hadde han problemer med adelsmennene, som trodde at han ville være føyelig og lett å styre etter deres ønsker, men som oppdaget at han var ufleksibel.

For å produsere en arving, giftet han seg med Agnes, datter til hertug William IX av Aquitaine. De fikk datteren Petronilla som ble forlovet med greve Ramon Berenguer IV av Barcelona i en alder av ett år. Ekteskapskontrakten, undertegnet i Barbastro 11.08.1137, gjorde Petronilla til arving av Aragons krone, som i tilfelle av hennes eventuelt barnløse død skulle overføres til Ramon Berenguer og barn han måtte få med andre hustruer. Ramon aksepterte Ramiro som "konge, herre og far", og grevskapet Barcelona og kongeriket Aragón ble forent til kronen av Aragón. Den tidligere landlåste aragonske staten ble dermed igjen en halvøy slik det hadde vært før tapet av Navarra, og fikk et vindu mot det vestlige Middelhavet som den ville komme til å dominere.

I tiden mellom tiltredelsen og datterens forlovelse, hadde Ramiro II allerede måttet slå ned et opprør fra adelen, og da han visste at han ikke var en krigskonge, ga han kongelig autoritet til svigersønnen Ramon Berenguer 13.11.1137. Ramon ble "Princeps Aragonensis" (Prins av det Aragonske folket) og en effektiv sjef for rikets hærer. Ramiro trakk seg aldri formelt fra sine kongelige rettigheter. Han fortsatte å bruke den kongelige tittelen og holdt seg informert om kongedømmets virksomhet. Men han trakk seg tilbake fra det offentlige liv og vendte tilbake til klosteret San Pedro i Huesca.

Han ble senere kjent for den berømte og lidenskapelige legenden om "Campana de Huesca" (klokkene i Huesca). Han døde der 16.08.1157, da kronen formelt ble overført til datteren Petronilla.»

José Casado del Alisal, Klokken av Huesca, 1880, olje på lerret. Utstilt i rådhuset i Huesca (Wikipedia)..

Fra spansk Wikipedia (oversatt):
«Legenden om klokken til Huesca forteller hvordan Ramiro II Munken, konge av Aragón, halshugget tolv adelsmenn som motsatte seg hans vilje. Historie er en del av den populære arven i Aragon, spesielt i byen Huesca.»[251]

(Barn X:344, Far XII:1373, Mor XII:1374)

Gift 1135 med neste ane.

Barn:

Petronilla av Aragón. Født 1136. Død 15.10.1173. (Se X:344).

XI:688 fm fm fm fm mm m

Agnes av Aquitania. Grevinne/dronning. Født omkring 1105. Død omkring 1159.

Agnes var første gang gift før 1117 med Amalrich V av Thouars som døde i 1127.

251 Wikipedia.

Bilde fra Genealogia dos Reis de Portugal; originalet är från 1530-talet (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Agnes (fransk: Agnès, spansk: Inés) (* ca. 1105 - † ca. 1159). var datter til William IX den Unge (* ca. 1071 - † 1127), hertug av Aquitaine og greve av Poitiers, og Philippa (* 1068 - † 1117), grevinne av Toulouse.

Hun var dronning av Aragón under sitt korte ekteskap med kong Ramiro II, en tidligere munk. Paret separerte etter at deres eneste barn, dronning Petronilla, ble født og trakk seg tilbake til klostre. Agnes valgte klosteret Fontevraud, hvorfra hun fortsatte å delta i hennes sønners anliggender fra hennes første ekteskap med Almarik V, visegreve av Thouars.

Hennes første ekteskap, med Almarik V, visegreve av Thouars, ble inngått noe før 09.01.1117, da paret bekreftet eiendommene til klosteret Saint-Laon de Thouars.

Agnes og Almarik hadde tre sønner:
William I († 1151), etterfulgte sin far.
Guy, Lord of Oiron († ca. 1149).
Geoffrey IV († død 1173), etterfulgte sin bror, William.

Almarik døde i 1127.

Agnes giftet seg 13.11.1135 i katedralen i Jaca, den gamle hovedstaden i Aragonia, med kong Ramiro II, en munk som hadde sagt opp bispedømmet i Roda for å etterfølge sin barnløse bror Alfonso den Stridende. Den ukjente samtidsforfatteren til "Chronica Adefonsi imperatoris" tilskriver initiativet i Ramiros ekteskap med aragonerne:

"De valgte Alfonsos bror til konge. Denne mannen var munk, og het Ramiro. De ga ham søsteren til greven av Poitiers som hustru. Selv om dette var en stor synd, gjorde aragonerne det, for de hadde mistet kongen sin og håpet at det skulle være et avkom fra den kongelige familien. ----- Kong Ramiro gikk til sin hustru, og hun ble gravid og fødte en datter. ----- Han overførte riket til datteren og erkjente sine synder. Han gjorde da bot."

Agnes' alder (omtrent 30 år) og beviste fruktbarhet i hennes tidligere ekteskap var sannsynligvis de viktigste årsakene til at aragonerne oppsøkte henne. Agnes' bror, hertug William X, var også en av få regionale støttespillere til antipaven Anacletus II, som, med det svakere kravet på pavedømmet, kunne bli overtalt til å støtte Ramiros uregelmessige (og ukanoniske) tiltredelse. Agnes fikk som medgift en kirke i Loscertales.

I et dokument fra samme måned som ekteskapet fant sted, erklærer Ramiro at han

"uxorem quoque non carnis libidine, set sanguinis ac proienici restauratione dux" (tok en hustru, ikke av kjødelig begjær, men for gjenopprettelse av blodet og avstamningen).

Senere middelalder- og tidligmoderne historikere, forlegne over manglende respekt for kanonisk rett, oppfant forklaringer for å forene ekteskapet til en biskop med det som var gjeldende i deres egen tid. Det 14. århundres "Chronicle of San Juan de la Peña" registrerte at en budbringere ble sendt til paven for å oppnå korrekt dispensasjon. Den aragonske oversettelsen av den samme kronikken trekker Ramiros religiøse status i tvil (noen kronikker hevder at han ikke tilhørte hellige ordener "algunas cronónicas dizen que no era en sacres órdenes"). Ved det andre Lateran-rådet i 1139 erklærte kirken, kanskje påvirket av historien med Ramiro og Agnes, at geistlige ekteskap var ugyldige. Før dette var de legitime, men ulovlige ekteskap.

Det første kjente kongelige vitnemålet der Agnes fremstår som dronning, er en original datert 29.01.1136. I august hadde Agnes født datteren Petronilla. Agnes' nevnes siste gang i et aragoniskt dokument i oktober 1136, ved en felles donasjon sammen med ektemannen av en kvern og en hest i Loscertales til klosteret San Pedro de Antefruenzo. Hun og Ramiro kan ha gått fra hverandre kort tid etter dette. Hennes bror døde på en pilegrimsreise til Santiago de Compostela 03.04.1137. Det var sannsynligvis ved hans passasje gjennom Iberia at hans samtykke til det foreslåtte ekteskapet til spedbarnet Petronilla ble oppnådd; Det er ingen bevis for at Agnes deltok i arbeidet med å arrangere datterens fremtid.

I en serie handlinger mellom 11. august og 13. november 1137, forlovet Ramiro sin datter med den mektige greve

Raymond Berengar IV av Barcelona, fikk undersåttene til å sverge troskapsed til greven og overleverte deretter den kongelige makten til ham. Etter at makten ble overført, vendte Ramiro tilbake til det religiøse livet og Agnes trakk seg tilbake til klosteret Fontevraud, hvor hennes mor hadde bodd. Hun er registrert der mellom 1141 og 1147, og døde der hun omkring 1159»[252]

(Barn X:344, Far XII:1375, Mor XII:1376)

Gift 1135 med forrige ane.

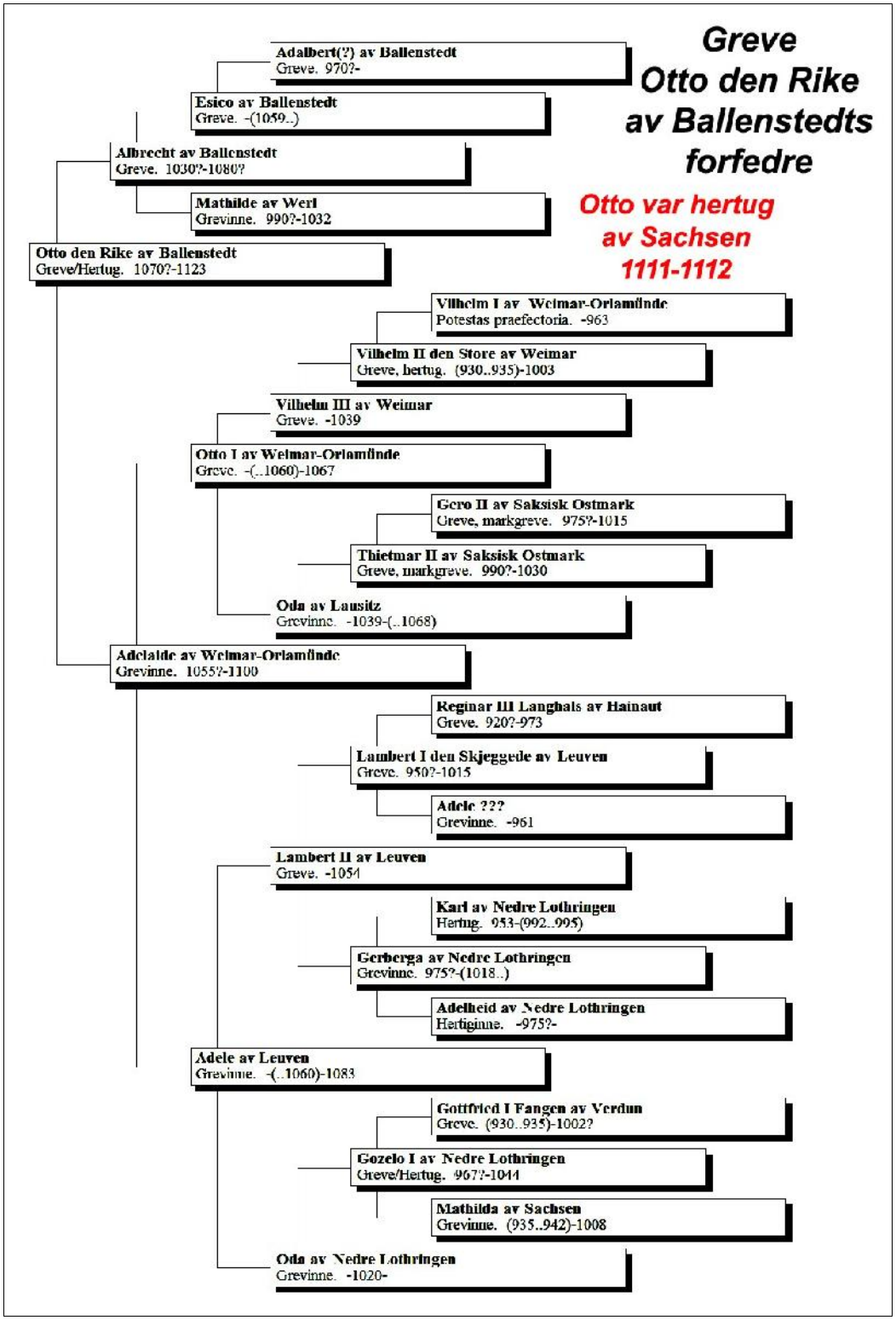
XI:689 fm fm fm mf ff f

Otto den Rike av Ballenstedt. Greve/Hertug. Født omkring 1070. Død 09.02.1123.

Otto var
greve av Ballenstedt i Anhalt 1083 - 1123 og
hertug av Sachsen 1111 - 1112.[253]

252 Wikipedia.

253 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 343. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 390. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 20, 27.

Fra svensk Wikipedia (oversatt):

«Otto den Rike («der Reiche») (* ca. 1070 - † 1123) er den første askanier som i en samtidig kilde fra ca. 1106 kalles "comes de Ballenstedt" (greve av Ballenstedt). Han omtales 14 ganger i kilder mellom årene 1083 og1123. Hans bror Siegfried var trolig yngre da Otto nevnes som greve før broren.

Han var sønn til Albrecht av Ballenstedt (* ca. 1030 - † ca. 1080) og Adelheid av Weimar-Orlamünde (* ca. 1055 - † 1100).

Otto delte arven etter farens død med sin bror Siegfried og fikk da grevskapene i Schwabengau. Otto ble adoptert av sin stefar, Henrik av Laach, og etter dennes død i 1095 ble det gjennomført en ny deling med broren Siegfried hvorved Otto fikk samtlige besittelser etter sin far Adalber Dermed ble han greve av Anhalt, samt greve av Schwaben- och Nordthüringgau. Han egnet seg så en tid til å forvalte besittelsene i Harz og langs Saale.

I det tyska tronekriget mellom keiser Henrik IV og keiserens sønn Henrik V som begynte i 1104 overgikk Otto til Henrik V. Otto håpet å bli sin svigerfars, hertug Magnus av Sachsens, etterfølger. Hertugdømmet tilfalt imidlertid i stedet greve Lothar av Supplinburg. Først i 1112, da Lothar falt i unåde hos keiseren, kunne Otto ikle seg rollen som hertug av Sachsen.

Han fulgte så keiseren til beleiringen av Salzwedel. Da keiseren straks beseiret den rebelske Lothar ble denne

gjeninnsatt som sachsisk hertug 1112, hvorved Otto ble avsatt.

I 1113 ble Ottos bror, Siegfried, drept av keiser Henrik V's partisan Hover von Mansfeld. Da keiseren deretter tok Siegfrieds eiendommer i beslag sluttet Otto seg trolig allerede da, som Siegfrieds bror og formynder til brorens sønner, til keiserens motstandere.

I 1114, samtidig som keiseren herjet i Sachsen, utnyttet de slaviske venderne tilfellet og anfalt Sachsen hvorved Ottos besittelser ble plyndret. I et slag ved Köthen 09.02.1115 slo Otto deres numerisk overlegne hær. De beseirede ble forfulgt og Otto bet seg fast på floden Elbes høyre strand.

Dermed vant han her i slaviske Gau Cierwisti huset Anhalts første besittelser, hvortil bl. a. Coswig, Rosslau og Burow ble regnet. Med hjelp av hertug Lothar kunne Otto hevde sine posisjoner.

Som formynder for sine brorsønner måtte Otto stadig gripe inn i stridene i Rhein-Pfalz. Ved fredsforhandlingene i 1122 ble huset Anhalts besittelse av Weimar bekreftet.

Kommentar:

Helmut Assin inntar en mer forsiktig holdning i spørsmålet om tidspunktet for Otto "den rikes" brudd med keiser Henrik V, et brudd som var et faktum i alle fall senest i 1123. Det foreligger ingen informasjon om at Otto skulle ha vært nærværende ved hertug Lothars seier over keiseren i slaget på Welfesholz i februar 1115 (der forøvrig ovennevnte Hoyer Mansfeld stupte), men dette beror sannsynligvis på at at Otto ved dette tidspunkt var opptatt med slaverne ved Köthen. Ruth Hildebrand mener at disse slaver sikkert opererte på bestilling av keiseren.»

T.v. Slott Ballenstedt, forfedresetet til Askanierne. T.h. Otto der Reiche.

Askanier er en saksisk adelsfamilie som kan spores historisk til 1100-tallet, og hvis stammeslott Aschersleben, Ballenstedt, Bernburg og Anhalt ligger i dagens Sachsen-Anhalt. Anhalt slott ligger i Harz-fjellene nordøst for Harzgerode og er i dag en ruin. Navnet Askanier kommer fra latiniseringen av slottslivet i Aschersleben. Askanianerne kalles også Haus Anhalt og Anhaltiner, da bare Anhalt-grenen har eksistert etter slutten av 1600-tallet. [254]

(Barn X:345, Far XII:1377, Mor XII:1378)

Gift før 1095 med neste ane.

Barn:

Albrecht I Bjørnen av Sachsen. Født omkring 1100. Død 18.11.1170. (Se X:345).

XI:690 fm fm fm mf ff m

Eilika av Sachsen. Grevinne. Født omkring 1080. Død 16.01.1142.

Fra svensk Wikipedia (oversatt):

«Eilika av Sachsen (Eilika Billung) (* 1080/1081 - † 16.01.1142), gravlagt i Kloster Ballenstedt. Hun var datter til hertug Magnus av Sachsen (ca. 1045 - † 1106) og Sofia av Ungarn (* ca. 1050 - † 1095).

Hun ble grevinne av Ballenstedt og Anhalt, dertil arving til Werben og Pfalz Sachsen.

Eilika giftet seg 1095/1100 med greve Otto den Rike av Ballenstedt (* 1070/1073 - † 1123).

254 Wikipedia.

Eilika og Otto hadde to barn:
Albrekt Björnen (* ca. 1100 - † 1170), hertug av Sachsen og markgreve av Brandenburg.
Adelheid av Ballenstedt (* ca. 1100 - † etter 1139),
gift 1. gang med Heinrich von Stade († 1128), markgreve av Nordmark,
gift 2. gang med Werner III von Veltheim († etter 1170), greve av sterburg,»[255]

(Barn X:345, Far XII:1379, Mor XII:1380)

Gift før 1095 med forrige ane.

XI:693 fm fm fm mf mf f

Boleslaw III den Skjevmunnede av Polen. Født 20.08.1085. Død 18.10.1138. Gjentakelse, se side 207.

XI:694 fm fm fm mf mf m

Salome av Berg-Schelklingen. Født mellom 1099 og 1101. Død 27.07.1144. Gjentakelse, se side 209.

XI:695 fm fm fm mf mm f

Béla II den Blinde av Ungarn. Konge. Født omkring 1108. Død 13.02.1141.

Konge av Ungarn 1131 - 1141.

Béla ble blindet av kong Kolomann i 1113.

Han ble konge av Ungarn i 1131, ledet av sin hustru.[256]

T. v. Béla II i «Die Ungarische Bilderchronik.» T. h. Béla II. Litografi av Josef Kriehuber etter en tegning av Moritz von Schwind, ca. 1828 (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Béla II den Blinde (Béla I i Kroatia) (* ca 1110 - † 13.02.1141) fra familien Árpáden var konge av Ungarn fra 28.04.1131 til hans død. Han var sønn til prins Álmos av Kroatia (* ca. 1074 - † 1129) og Predslava (* ca. 1085), datter til storhertug Svyatopolk II av Kiev.

I 1113 blindet kong Koloman sin bror Álmos og hans sønn, som senere ble Béla II. Årsaken var at Álmos fortsatt gjorde motstand mot kongen. De blindede flyktet deretter til Konstantinopel. Derfra tok Kolomans sønn og etterfølger Stephan II sin fetter Béla tilbake og utnevnte ham til sin etterfølger fordi han selv var uten arving.

Bela ble i 1127 gift med Ilona, en datter til prins Uros Nemanjic av Serbia.

Hans regjeringstid begynte ved forsamlingen i Arad i 1131, hvor han lot alle adelsmenn som ble antatt å ha bidratt til å blinde ham bli drept. Ifølge kildene ble 68 aristokrater drept i prosessen. Dronning Ilona spilte sannsynligvis en viktig rolle i hevnhandlingen.

Utenrikspolitikk.

255 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 343. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 433. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 20, 27. Wikipedia.

256 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1154. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 18.

Under Bélas regjeringstid var det en utenrikspolitisk offensiv. Béla giftet sin søster Hedvig med en sønn til Leopold III av Østerrike. Videre giftet han søsteren Adelheid med Sobeslav I av Böhmen. Ungarn ble dermed integrert i et solid alliansesystem med de tidligere fiendtlige statene Østerrike og Böhmen.

Hele Bélas regjeringstid ble overskygget av konflikten med Boris, en sønn til Koloman med tvilsom legitimitet. Boris ble støttet av Polen og Russland. Boleslaw III den Skjevmunnede ledet til og med i 1132 et felttog med russiske og polske tropper for å støtte Boris i Ungarn.

Innenrikspolitikk.

Under hans regjeringstid begynte det kongelige kanselli sentralt med kraft å interessere seg for hoffets skriftlige saker.

Béla opprettholdt gode kontakter med kirken. I 1137 ble klosterkirken i Pannonhalma gjenoppbygd med hans støtte.

Béla regjerte i nært samarbeid med det kongelig råd, delvis på grunn av blindheten som gjorde at han var helt avhengig av omgivelsene. Dronning Helena spilte også en viktig rolle i å gjøre Béla i stand til å utøve makt.

Béla døde i 1141, dronning Helena overlevde ham med fem år og ble begravet ved hans side i Basilikaen St. Stephen av Székesfehérvár.»[257]

(Barn X:348, Far XII:1389, Mor XII:1390)

Gift 1130 med neste ane.

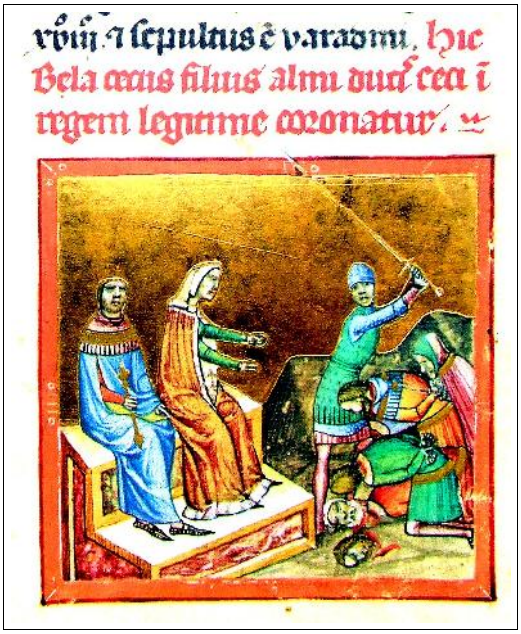
Barn:

Elisabeth av Ungarn. Født omkring 1128. Død 21.07.1154. (Se X:348).
Géza II av Ungarn. Født 1130. Død 31.05.1162. (Se XI:699).

XI:696 fm fm fm mf mm m

Helena Urosz av Serbia. Dronning. Født etter 1100. Død etter 1146.

Dronning av Ungarn.[258]

Helena, avbildet som vitne til henrettelsen av en av ektemannens fiender, i «Chronicon Pictum» (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Helena av Serbia (serbisk Jelena, ungarske Ilona) (* 1109 - † 1146) var dronning av Ungarn.

Hun var datter til den serbiske prinsen Uroš I (* før 1083 - † 1149) og hans hustru Anna Diogerissa (* før 1075 - † ca. 1145), en niese til den bysantinske keiseren Alexios I. 28.04.1127.

16 år gammel, giftet hun seg med den senere ungarske kongen Béla II fra familien Arpad

Da Béla var blind, var han helt avhengig av omgivelsene og rådgiverne for å utøve makt. Dronning Helena spilte også en avgjørende rolle her.

Helena og Béla hadde seks barn, hvorav tre sønner som etterfulgte sin far som ungarske konger:
Elisabeth (* 1128 - † 1155), gift med kong Mieszko III. av Polen.

257 Wikipedia-

258 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1155. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 18.

Géza II (* 1130 - † 1162), konge av Ungarn.
Ladislaus II (* 1131 - † 1163), konge av Ungarn.
Stefan IV († 1165), konge av Ungarn.
Álmos (* 1134 - † 1138).
Zsófia, eller Sofie, forlovet med Conrad III. Ekteskapet fant ikke sted, og Sofie døde som nonne i Admont kloster.

Béla døde i 1141, dronning Helena overlevde ham med fem år og ble begravet ved hans side i Basilikaen St. Stephen av Székesfehérvár.»[259]

(Barn X:348, Far XII:1391, Mor XII:1392)

Gift 1130 med forrige ane.

XI:697 fm fm fm mm ff f

Henrik II Jasomirgott av Østerrike. Hertug. Født 1107. Død 13.01.1177 i Wien.

Markgreve av Østerrike 1141-1156 og hertug av Østerrike 1156-1177.

Henrik ble også hertug av Bayern, men måtte senere avstå dette til Henrik Löwe. Til gjengjeld fikk han avstått til seg det nåværende Øvre Østerrike og begge sine land forenet til Hertugdømmet Østerrike, utskilt fra den tidligere avhengighet av Bayern.

Han forla sitt fyrstesete til Wien og påbegynte bygningen av Stefanskirken.

I 1147 deltok han i det andre store korstoget.

Han var første gang gift 01.05.1142 med Gjertrud, datter til keiser Lothar III. Hun døde 18.04.1143.

Henrik døde da han falt av hesten i 1177.[260]

T. v. Henrik II av Österrike, avbildad i Heiligenkreuz stift. Oppe t. h. Prøve på Henriks segl. Nede t. h. Henrik II i det andre korståget (Babenberg Pedigree, Klosterneuburg Monastery (1489–1492)) (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Henrik II (tysk: Heinrich) (* 1107 - † 13.01.1177), kalt "Jasomirgott", medlem av huset Babenberg, var pfalzgreve av Rhinen fra 1140 til 1141, hertug av Bayern (som Henrik XI) og markgreve av Østerrike fra 1141 til 1156, og den første hertugen av Østerrike fra 1156 til sin død.

259 Wikipedia.

260 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1128. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 23, 31.

Han var den andre sønnen til markgreve Leopold III av Østerrike (* 1073 - † 1136), den eldste fra hans andre ekteskap med Agnes av Waiblingen (* ca. 1073 - † 1143), en søster til den siste saliske keiseren, Henrik V. Leopold selv var forventet å stille som kandidat ved valget 1125 som konge av Tyskland, men han gjorde avkall til fordel for sin halvbror, Hohenstaufen-hertugen Frederik II av Schwaben, som tapte mot Lothar av Supplinburg. Blant Henriks yngre brødre var biskop Otto av Freising og erkebiskop Konrad II av Salzburg. Hans søster, Judith, ble hustru til markisen William V av Montferrat.

Henriks kallenavn, "Jasomirgott", ble først dokumentert i under 1200-tallet i form av "Jochsamergott", hvis betydning er uklar. I følge en teori stammer det fra et falskt arabisk ord som har forbindelse til det andre korstoget hvor Henrik deltok i 1147. I følge populær etymologi er det avledet av den mellomhøytyske formen for ed "joch sam mir got helfe" (som betyr: "Ja, så hjelp meg Gud").

Da markgreven Leopold III døde i 1136, ble han etterfulgt av sin tredjefødte sønn Leopold IV, sannsynligvis fordi Henrik allerede administrerte de renske besittelsene etter morens nå utdøde saliske dynasti. 01.04.1140 overlot Hohenstaufen-kongen, Konrad III av Tyskland, pfalzgrevskapet Rhinen til Henrik, som han bare styrte i kort tid da han ble utnevnt til bayersk hertug og markgreve av Østerrike etter at hans yngre bror Leopold IV uventet døde i oktober 1141. Leopold hadde mottatt hertugdømmet Bayern i 1139, etter at kong Konrad hadde avsatt hertug Henrik den Stolte under striden mellom Welf- og Hohenstaufen-dynastiene.

Henrik bosatte seg i den bayerske hovedstaden Regensburg (Ratisbona).

I mai 1142 giftet han seg med Gertrude, datter til keiser Lothar og enke etter Henrik den Stolte. Hun døde mindre enn ett år senere og fødte deres eneste felles barn.

Hertug Henrik forble en lojal tilhenger av Hohenstauferne og fulgte i mai 1147 kong Konrad på det andre korstoget. Da de led et katastrofalt nederlag i slaget ved Dorylaeum mot Seljuk-tyrkerne i oktober, slapp Henrik knapt nok unna sammen med Konrads nevø, den unge Fredrik Barbarossa. Senere deltok han på "Acre Council" sammen med kong Konrad III og Fredrik Barbarossa, deretter ved beleiringen av Damaskus. Rådet for Acre møttes i Palmarea, nær Acre, en storby i det korsfarende kongeriket Jerusalem, 24.06.1148.

På vei hjem bodde Henrik ved hoffet til den bysantinske keiseren Manuel I Komnenos, hvor han giftet seg med hans niese, Theodora, i slutten av 1148.

Valgt til konge av Tyskland i 1152, forsøkte Fredrik Barbarossa å oppnå et kompromiss med Welfs og ga Henrik Løven, sønn til avdøde Henrik den Stolte, hertugdømmet Bayern i 1156. Det måtte bli funnet et erstatningshertugdømme for familien Babenberg, noe som ble oppnådd ved et "Privilegium Minus", betegnelsen på en gjerning utstedt av keiser Fredrik Barbarossa 17.09.1156. Den inkluderte opphøyelse Henriks markgrevskap i det bayerske grenseområdet Østerrike, "Marcha Ostarrîchi") til ett hertugdømme. Derved ble Østerrike uavhengig fra Bayern som et selvstendig hertugdømme.

I motsetning til sin far, som hadde bodd i Klosterneuburg den meste tiden, flyttet Henrik sin østerrikske bolig til Wien i 1145. Ved denne handling kunne Wien overgå andre byer i hertugdømmet, som Krems, Melk og Klosterneuburg. Fra den gang har Wien vært landets hovedstad. I tillegg ble den første St. Stephen's kirke fullført i 1147, og ble et synlig landemerke for byen og viste sin fremtredende plass. I 1155 grunnla Henrik Schottenstift-klosteret i Wien, hvor det på gårdsplassen står en statue av ham til i dag.

I november 1176, mens hans østerrikske områder ble angrepet av hertug Sobêslav II av Böhmens styrker, falt Henrik II med hesten fra en råtten bro nær Melk og fikk et lårhalsbrudd. Henrik døde av skadene 13.01.1177 i Wien. I følge hans siste vilje ble han gravlagt i Schottenstift-klosteret.

Fra 01.05.1142 til 1143 var han gift med Gertrud av Sachsen, keiser Lothar III's eneste datter.

Henrik fikk ett barn med Gertrude av Süpplingenburg:
Richenza (* 1143 - † ukjent), gift med Henrik Landgraf av Steffling.

I 1148 giftet han seg med Theodora Komnene, niese til den bysantinske keiseren Manuel I.

Begge ekteskapene var et uttrykk for betydningen av Babenberg-dynastiet i Sentral-Europa i den perioden.» [261]

(Barn X:349, Far XII:1393, Mor XII:1394)

Gift 1149 med neste ane.

Barn:

Leopold V den Rettskafne av Østerrike. Født omkring 1157. Død 31.12.1194. (Se X:349).

XI:698 fm fm fm mm ff m

Theodora Komnene. Hertuginne. Død 02.01.1184.

Theodora var niese til keiser Manuel av Bysants.[262]

---

261 Wikipedia.

262 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1129. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 23, 31.

Gertrude av Süpplingenburg og Theodora Komnene (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Lite er kjent om Theodoras tidlige liv, bortsett fra at hennes far døde i 1142.

Hun vises ikke i den historiske oversikten igjen før mot slutten av 1140-tallet, da hun ble forlovet med og giftet seg med Henrik II av Østerrike, hvis første hustru, Gertrude av Supplingenburg, døde i 1143.

Ekteskapet ble arrangert av hennes onkel, Manuel I og hennes manns mulige halvbror, Konrad III av Tyskland, under sistnevntes opphold i Konstantinopel.

Theodora og Henrik giftet seg i Konstantinopel, og fikk deretter hertugdømmet Østerrike av Frederik I Barbarossa i 1156.

Theodora og Henrik hadde 3 barn:
Agnes av Østerrike (* ca 1154 - † 13.01.1182),
gift 1. gang med kong Stephen III av Ungarn,
2. gang med hertug Herman av Kärnten.
Leopold V (* 1157 - † 31.12.1194), hertug av Østerrike.
Henrik I (* 1158 - † 31.08.1223), hertug av Mödling,
gift med Richeza, datter til hertug Ladislav II av Böhmen.

Theodora døde 02.01.1184.»[263]

(Barn X:349, Far XII:1395)

Gift 1149 med forrige ane.

XI:699 fm fm fm mm fm f

Géza II av Ungarn. Konge. Født 1130. Død 31.05.1162.

Konge av Ungarn 1141-1162.

Géza seiret i kamp mot russere og greker. I hans regjeringstid utvandret tallrike Sachsere til Ungarn. Han lot dem i 1143 bosette seg i grevskapeet Scepuze (Szepes, Zeps) og flere områder i Transylvanien, hvor deres etterkommere levere ennu idag.[264]

263 Wikipedia

264 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. N. de Baumgarten: Généalogie et Mariage occidenteaux des Rurikides Russes du Xe au XIIIe Siècle. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1153. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 18.

Kong Géza møter kong Ludvig VII av Frankrike under det andre korstoget (fra Illuminated Chronicle) (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Géza II (Kroatiske Gejza II) (* 1130 i Tolnau - † 31.05.1162) fra Arpaden-familien var konge av Ungarn, Kroatia, Dalmatia og Rama fra 1141. Han var sønn og etterfølger til Béla II den Blinde (* ca. 1108 - † 1141) og Helena (* etter 1100 - † etter 1146), datter til den serbiske storprins (Veliki Župan) Uroš I.

13.02.1141 døde Béla II, som tidligere hadde drept mange mulige tronarvinger for å sikre tronfølgen for sønnen Géza som ble kronet 16.02.1141 i Székesfehérvár. Da han bare var elleve år gammel, regjerte hans morbror, Belos, i stedet. Han ble utnevnt til "Ban" under Géza II's regjeringstid.

Som sin far før ham måtte Géza II kjempe mot kravet på tronen fra Boris, en sønn til Koloman, noe han anså som ikke legitimt. Spesielt fra 1146 begynte Boris å forfølge sitt krav på tronen mer energisk. I løpet av denne fasen skjedde det en endring i alliansesystemet, noe som hadde utviklet seg i sammenheng med denne striden om tronfølgen.
De russiske fyrstene byttet side fra Boris til Geza, mens Boris, i tillegg til Polen, vant Böhmen, Østerrike og Bayern samt den tyske kongen Konrad III for sin side. Konrad var i sin tur alliert med Bysants, noe som fikk Géza til å lede seks felttog mellom 1150 og 1156 mot bysantinske allierte, sammen med de russiske fyrstene. I tillegg hadde felttogene også som mål å understreke de ungarske kravene på området rundt Halitsch som hadde blitt gjort tidligere år.

I 1147 passerte korsfarerne gjennom Ungarn, noe Géza utnyttet til å inngå en allianse med Ludvig VII av Frankrike.

Den første store bosetningsbølgen med anslagsvis to til tre tusen innvandrere fra Rhinen og Mosel-regionen samt fra Wallonia kom også under Gézas regjeringstid. De bosatte seg øst i Ungarn, i Transylvania.

Reformasjonen av den ungarske kirken under biskop Lukas av Gran begynte i de siste årene av Gézas regjeringstid.

Géza var gift med Euphrosina av Kiev.»[265]

(Barn X:350, Far XII:1397, Mor XII:1398)

Gift 1146 med neste ane.

Barn:

Helena av Ungarn. Født omkring 1155. Død 25.12.1199. (Se X:350).

XI:700 fm fm fm mm fm m

Euphrosyne Mstislavsdatter av Kiev.[266] Dronning?. Født omkring 1130. Død mellom 1174 og 1186.

265 Wikipedia.

266 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. N. de Baumgarten: Généalogie et Mariage occidenteaux des Rurikides Russes du Xe au XIIIe Siècle. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1157. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 18, 89.

Euphrosyne var neppe fra Mstislav's ekteskap med Christina Ingesdotter. Christina døde i 1122 og Euphrosyne skal være født ca. 1130.

Snorre Sturlasson nevner heller ikke Euphrosyne som datter til Christina. I følgende avsnitt fra Magnussønnenes saga kalles Mstislav «Kong Harald Valdemarsson øst fra Holmgard»:

«20. Kong Sigurd ble gift med Malmfrid, datter til kong Harald Valdemarsson øst fra Holmgard. Mor til kong Harald var Gyda den gamle, datter til den engelske kongen Harald Gudinesson. Mor til Malmfrid var Kristin, datter til sveakongen Inge Steinkjelsson. Søster til Malmfrid var Ingelborg, som var gift med Knut Lavard, sønn til danekongen Eirik den gode, som var sønn til Svein Ulvsson. Knuts og Ingelborgs barn var Valdemar (den store), som tok kongedømme i Danmark etter Svein Eiriksson, Margret, Kristin og Katrin. Margret var gift med Stig Hvitlær, og de hadde en datter Kristin, som var gift med sveakongen Karl Sorkvesson. Deres sønn var kong Sorkve (Sverker).»[267]

Vladimir Mstislavich på flukt til Ungarn: Vladimir med svogeren Géza II av Ungarn og Gezas hustru og Vladimirs søster, Euphrosyne av Kiev (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Euphrosyne av Kiev (også Euphrosine av Novgorod, ungarsk: Eufrozina) (* ca. 1130 - † ca. 1193) var dronningskonsort av Ungarn ved ekteskap med kong Géza II av Ungarn.

Euphrosyne var den eldste datteren til storprins Mstislav I den Store av Kiev (* 1076 - † 1132) og hans andre hustru, Ljubava Saviditsch av Ungarn.

I 1146 giftet Euphrosyne seg med kong Géza II av Ungarn, som hadde blitt myndig kort tid før.

Under ektemannens regjeringstid grep Euphrosyne ikke inn i rikets politikk, men etter hans død 31.05.1162 styrket hun sin innflytelse over deres sønn, kong Stephen III. Den unge kongen måtte kjempe mot sine farbrødre, Ladislaus og Stephen, for å redde tronen, og Euphrosyne deltok aktivt i stridighetene. Hun overtalte kong Vladislaus II av Böhmen om å gi militær hjelp til sønnen mot invasjon fra keiser Manuel I Komnenos av Bysants.

Euphrosynes favoritt sønn var den yngste, hertug Géza av Ungarn. Da kong Stephen III døde 04.03.1172, planla hun å sikre hans arv mot sin eldre sønn, Béla, som hadde bodd ved hoffet til keiser Manuel I Komnenos. Imidlertid kom Béla tilbake, og han ble kronet 13.01.1173, selv om erkebiskopen Lukács av Esztergom nektet å godta kroningen. Kort tid senere arresterte kong Béla III sin bror, noe som økte spenningen mellom Euphrosyne og hennes sønn. Hertug Géza klarte snart å rømme, sannsynligvis med Euphrosynes hjelp, men i 1177 ble han igjen arrestert.

I 1186 forsøkte Euphrosyne igjen å få sin yngre sønn løslatt, men mislyktes. Kong Béla III beordret at Euphrosyne skulle arresteres og holdt henne innesperret i festningen Barancs (serbisk: Brani?evo). Kort tid senere ble Euphrosyne satt fri, men hun måtte forpliktet seg til å forlate riket og reise til Konstantinopel. Fra Konstantinopel flyttet hun til Jerusalem hvor hun bodde som nonne i klosteret til Johannesordenen, og deretter i det

267 Snorre Sturlasson: Magnussønnenes saga, avsnitt 20. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1157. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 18.

basilianerklosteret Saint Sabbas

Euphrosyne og Geza hadde følgende barn:
Stephen III (* 1147 - † 04.03.1172), konge av Ungarn),
gift 1. gang med Jaroslavna av Halych,
gift 2. gang med Agnes av Østerrike (* 1154 - † 1182).
Béla III (* 1148 - † 23.04.1196), konge av Ungarn,
gift 1. gang med Agnes av Antiochia,
gift 2. gang med Margaret av Frankrike,
enke etter Henrik den Yngre.
Elisabeth (* ca 1149 - † etter 1189), gift med hertug Frederik av Böhmen.
Géza (ca 1151 - før 1210).
Árpád, døde i barndommen.
Odola (* ca. 1156 - † 1199), gift med Sviatopluk av Böhmen.
Helena (* ca. 1158 - † 25.05.1199), gift med Leopold V, hertug av Østerrike.
Margaret (* ca. 1162 - † før 1208), gift 1. gang med Isaac Dukas "Makrodukas",
gift 2. gang med Andrew Ispán av Somogy.

(Barn X:350, Far XII:1399, Mor XII:1400)

Gift 1146 med forrige ane.

XI:701 fm fm fm mm mf f

Alexios Vatatzes. Adelsmann. Født omkring 1140. Død etter 1166.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Alexios Komnenos Vatatzes (ca. 1140 - etter 1166) var sønn til Theodore Vatatzes († før 1166) og Eudokia Komnene (* ca. 1116 - † før 1150).

Han giftet seg med Maria Pegonitissa ca. 1158.
De var foreldre til Isaac Komnenos Vatatzes.

Han ble sist registrert på synoden i Blachernae i mars 1166.»[268]

(Barn X:351, Far XII:1401, Mor XII:1402)

Gift omkring 1158 med neste ane.

Barn:

Isaac Komnenos Vatatzes. Død 1196. (Se X:351).

XI:702 fm fm fm mm mf m

Maria Pegonitissa. Levde 1140.

Maria var gift med Alexios Vatatzes.
hun var mor til Isaac Komnenos Vatatzes († 1196).

(Barn X:351)

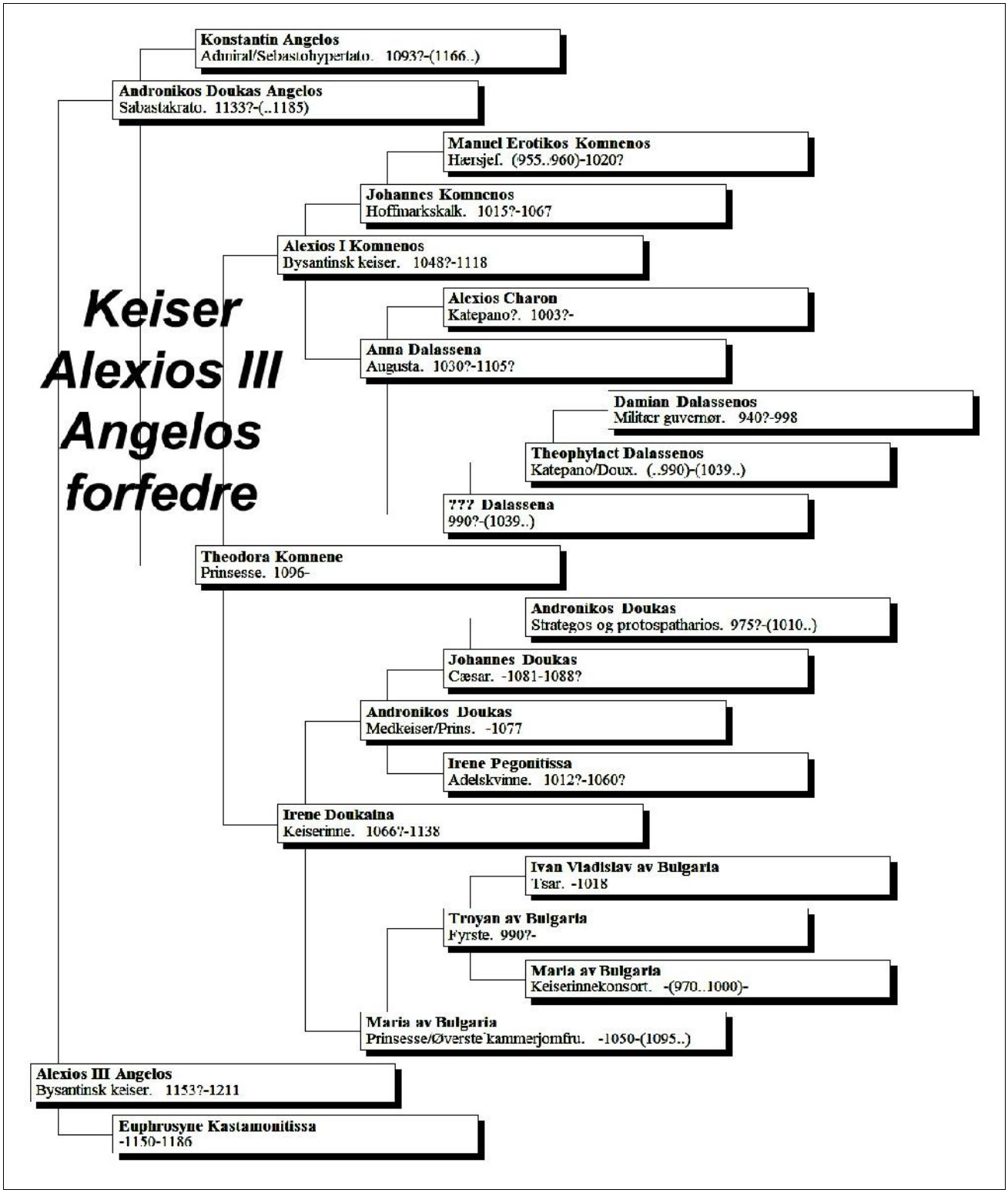
Gift omkring 1158 med forrige ane.

XI:703 fm fm fm mm mm f

Alexios III Angelos. Bysantinsk keiser. Født omkring 1153. Død 1211.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Alexios III Angelos (* ca. 1153 - † 1211) var bysantinsk keiser fra mars 1195 til 17/18 juli 1203. Som et medlem av den utvidede keiserfamilien, kom Alexios til tronen etter å ha avsatt, blindet og fengslet sin yngre bror Isak II Angelos. Den viktigste hendelsen under hans regjeringstid var det fjerde korstogets angrep mot Konstantinopel i 1203. Alexios III overtok forsvaret av byen på vegne av Alexios IV noe han misskjøtte, og flyktet så deretter fra byen om natten sammen med en av sine tre døtre. Fra Adrianople, og så fra Mosynopolis, forsøkte han uten hell å samle sine støttespillere, bare for å ende som fange hos markisen Boniface fra Montferrat. Han ble satt fri mot løsepenger, sendt til Lilleasia hvor han planla et plot mot svigersønnen Theodore Laskaris, men ble fanget og tilbrakte sine siste dager i klosteret Hyakinthos i Nicaea til han døde.»

[268] Wikipedia (for Theodore Vatatzes)..

«Alexios III Angelos var den andre sønnen til Andronikos Doukas Angelos (* ca. 1133 - † før 1185) og Euphrosyne Kastamonitissa († 1186). Andronikos var selv sønn til Theodora Komnene, den yngste datteren til keiser Alexios I Komnenos og Irene Doukaina. Dermed var Alexios Angelos medlem av den utvidede keiserfamilien. Sammen med sin far og sine brødre hadde Alexios konspirert mot keiser Andronikos I Komnenos (ca. 1183), og derfor måtte han tilbringe flere år i eksil ved muslimske hov, inkludert Saladins.

Hans yngre bror Isak ble truet med henrettelse etter ordre fra Andronikos I, deres tremenning 11.09.1185. Isak gjorde et desperat angrep på de keiserlige agentene og drepte snart lederen Stephen Hagiochristophorites. Han tok tilflukt i kirken Hagia Sophia og appellerte derfra til befolkningen. Hans handlinger provoserte fram et opprør, noe som resulterte i at Andronikos I ble avsatt og Isak ble proklamert som keiser. Alexios var nå nærmere den keiserlige tronen enn noen gang tidligere.»

T.v. Aspron Trachy-mynt i elektronlegering. Bak: Alexios III. Angelos (til venstre) med Konstantin den store (til høyre). Det faktum at keiser Alexios III, som var ansvarlig for det første bysantinske rikets fall, ble fremstilt som den første bysantinske herskeren med grunnleggeren av Konstantinopel, vitner om historiens spesielle ironi – I midten. Miniatyrportrett av Alexios III (fra en kodeks fra 1400-tallet som inneholder en kopi av historiens utdrag av Joannes Zonaras. – T.h. Alexios III fra Promptuarii Iconum Insigniorum (Wikipedia).

«Regjeringstid.

I 1190 hadde Alexios kommet tilbake til sin yngre brors hov, fra hvem han mottok den opphøyde tittelen sebastokrator. I mars 1195, mens Isak II var på jakt i Thrakia, ble Alexios hyllet som keiser av troppene med skjult støtte fra Alexios' hustru, Euphrosyne Doukaina Kamatera. Alexios tok Isak til fange i Stagira i Makedonia, blindet ham og holdt ham som fange, til tross for at han tidligere hadde blitt satt fri mot løsepenger fra fangenskap av Alexios i Antiokia og tildelt en æresbevisning.

For å styrke sin posisjon som keiser etter forbrytelsen mot sin bror delte Alexios ut penger så overdådig at han tømte skattkammeret, og ga offiserene i hæren slike friheter at imperiet praktisk talt ble forsvarsløs. Dette førte uunngåelig til en økonomisk ødeleggelsen av staten. Ved julen 1196 forsøkte den romerske keiseren Henrik VI å tvinge Alexios til å betale ham en hyllest på 5000 pund (senere forhandlet ned til 1600 pund) i guld. Alexios samlet inn pengene ved å plyndre keiserlige graver ved De hellige apostlenes kirke og å skattlegge folket tungt gjennom Alamanikon (tysk skatt). Til følge av Henriks død i september 1197 ble gullet aldri sendt. Den dyktige og mektige keiserinne Euphrosyne forsøkte forgjeves å opprettholde hans heder og hans hov; Vatatzes, favoritten i hennes forsøk på å foreta reformer, ble myrdet på keiserens ordre.

I øst ble imperiet invadert av Seljuk-tyrkerne; fra nord tok seg kongeriket Ungarn, de opprørske bulgarerne og Vlachene seg ukontrollert sydover for å herje imperiets Balkanprovinser, av og til så langt som til Hellas, mens Alexios sløste bort den offentlige midler på palassene og hagene og forsøkte å takle krisen gjennom diplomatiske midler. Keiserens forsøk på å styrke imperiets forsvar ved spesielle innrømmelser til pronoiars (framstående) i grensesonen, slo tilbake, da dette økte deres regionale autonomi. Bysantinsk autoritet overlevde, men i meget svekket stand. I 1197 etablerte lokalherren Dobromir Chrysos seg i regionen Vardar Makedonia, og trosset den keiserlige makten i flere år.

I løpet av de første årene av Alexios-regjeringstid var forholdet mellom Byzantium og Serbia bra, siden datteren Eudokia Angelina ble gift med den serbiske storprinsen Stefan Nemanjic, som fikk tittelen sebastokrator. Men i 1200 ble disse forholdene forverret. Ekteskapet mellom Stefan og Eudokia ble oppløst og alliansen mellom Serbia og Byzantium avsluttet. Dette etterlot Byzantium uten en eneste alliert i Sørøst-Europa.»

Erobringen av Konstantinopel i 1204. Oljemaleri av Tintoretto (Wikipedia).

«Det fjerde korstoget,

Snart ble Alexios truet av en ny og mer formidabel fare. I 1202 samlet soldater seg i Venezia for å starte det fjerde korstoget. Alexios IV Angelos, sønnen til den avsatte Isak II, hadde nylig flyktet fra Konstantinopel og appellerte nå om støtte til korsfarerne, og lovet å avslutte øst-vest-skismaet, betale for transporten og gi militær støtte hvis de ville hjelpe ham avsette onkelen og overta farens trone.

Korsfarerne, hvis mål hadde vært Egypt, ble overtalt til å sette kursen mot Konstantinopel, og ankom dit i juni 1203, forkynte Alexios IV som keiser og oppfordret befolkningen i hovedstaden til å avsette onkelen. Alexios III foretok ingen effektive tiltak for å motstå dette, og hans forsøk på å bestikke korsfarerne mislyktes. Hans svigersønn, Theodore Laskaris, som var den eneste som forsøkte noe av betydning, ble beseiret på Scutari, og beleiringen av Konstantinopel begynte. Dessverre for byen hadde Alexios III's vanstyre overlatt den bysantinske marinen med bare 20 ormspiste hulker da korsfarerne ankom.

17.07.2003 fant korsfarerne, ledet av den eldre dogen Enrico Dandolo, et svakt punkt i murene og tok kontroll over en stor del av byen. I de påfølgende kampene satt korsfarerne byen i brann, og etterlot 20.000 mennesker hjemløse. 17. juli tok Alexios III endelig initiativet, ledet 17 divisjoner fra St. Romanus-porten, en styrke langt større enn korsfarernes. Hans mot sviktet imidlertid, og den bysantinske hæren returnerte til byen uten kamp. Hans hoffmenn krevde handling, og Alexios III lovet å kjempe. I stedet, gjemte han seg om kvelden (17./18. Juli), i palasset, og tok til slutt en båt, sammen med en av sine døtre, Eirene, og så mye skatter (1000 pund gull) han kunne samle, og rømte til Debeltos i Trakia, uten å ta med seg sin hustru og de andre døtrene.

Med dette kollapset motstanden til de beleirede. Den blinde Isak II, som ble fengslet etter at han ble avsatt, ble så satt tilbake på tronen av bysantinerne og sønnen Alexios IV mottok endelig kronen.

Livet i eksil.

Alexios III forsøkte å organisere motstand mot det nye regimet fra Adrianople og deretter fra Mosynopolis, hvor han i april 1204 fikk selskap av den senere tronerøveren Alexios V Doukas Mourtzouphlos, etter Konstantinopels endelige fall til korsfarerne og etableringen av det latinske imperiet. Først mottok Alexios III Alexios V vel, lot ham til og med gifte seg med datteren Eudokia Angelina. Senere ble Alexios V blindet og forlatt av svigerfaren, som flyktet fra korsfarerne til Thessalia. Her overgav Alexios III eeg etter hvert, sammen med Euphrosyne, til markisen

Boniface fra Montferrat, som etablerte seg som hersker over kongeriket Thessalonica.

Alexios III forsøkte å unnslippe Bonifaces "beskyttelse" i 1205, og søkte ly hos Michael I Komnenos Doukas, herskeren over Epirus. Fanget av Boniface ble Alexios og hans følge sendt til Montferrat før de ble ført tilbake til Thessalonica omkring 1209. På det tidspunktet ble den avsatte keiseren satt fri mot løsepenger av Michael I, som sendte ham til Lilleasia, der Alexios 'svigersønn Theodore Laskaris - nå keiser av Nicea - holdt ut mot latinerne. Her konspirerte Alexios mot svigersønnen etter at sistnevnte nektet å anerkjenne Alexios autoritet, og mottok støtte fra Kaykhusraw I, sultanen av Rûm. I slaget ved Antiochia på Slyngen i 1211 ble sultanen beseiret og drept, og Alexios tatt til fange av Theodore Laskaris. Han ble deretter plassert i kloster i Nicaea, hvor han døde senere i 1211.

Familie

Ved ekteskapet med Euphrosyne Doukaina Kamatera hadde Alexios tre døtre:

Eirene Angelina, som giftet seg (1) med Andronikos Kontostephanos, og (2) med Alexios Palaiologos, Med sistnevnte var hun bestemor til keiser Michael VIII Palaiologos.

Anna Angelina, giftet seg (1) med sebastokratör Isaac Komnenos, søskenbarn til keiser Manuel I Komnenos, og (2) medTheodore Laskaris, keiser av Nicea.

Eudokia Angelina, giftet seg (1) med den serbiske kongen Stefan Nemanji?, (2) med keiser Alexios V Doukas, og (3) med Leo Sgouros, hersker av Korint.» [269]

(Barn X:352, Far XII:1405, Mor XII:1406)

Gift med neste ane.

Barn:

Anna Komnene Angelina.[270] Født 1176. Død 1212. (Se X:352).

XI:704 fm fm fm mm mm m

Euphrosyne Doukaina Kamatera. Keiserinne. Født omkring 1155. Død 1211.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Euphrosyne Doukaina Kamaterina eller bedre Kamatera,(* ca. 1155 - † 1211) var en bysantinsk keiserinne ved ekteskap med den bysantinske keiseren Alexios III Angelos.

Euphrosyne var datter til Andronikos Kamateros (* ca. 1110 - † ca. 1180), en høytstående tjenestemann som hadde titlene megas droungarios og pansebastos og hustru, en ukjent Kantakouzene. Hun var i slekt med keiseren Konstantin X og Irene Doukaina, keiserinne TIL Alexios I Komnenos. Begge hennes brødre hadde gjort opprør mot Andronikos I Komnenos; den ene ble fengslet og den andre ble blindet.

Euphrosyne giftet seg med Alexios Angelos, den eldre broren til den fremtidige keiseren Isaac II Angelos i c. 1169. Selv om Isak II tildelte sin bror mange titler og utmerkelser, grep Alexios tronen 08.04.1195, avsatte Isak og erklærte seg selv som keiser. I dette ble han assistert av Euphrosyne, som hadde organisert et parti av aristokratiske støttespillere. Euphrosyne tok kontroll over palasset og kvelte opposisjonen og sikret sin manns tiltredelse til tronen ved omfattende bestikkelser.

Euphrosyne var en dominerende kvinne med talent for politikk, og hun styrte i virkeligheten imperiet i navnet til Alexios III, som først og fremst var opptatt av glede og inaktivitet. Hun utstedte kommandoer selv og endret til og med Alexios 'dekret når det passet henne, og sikret tilbakekallingen av den dyktige ministeren Konstantin Mesopotamittene. Euphrosyne og Alexios ble kritisert for kjærligheten til finesser og berikelsen av sine slektninger på statens bekostning. Hennes egen bror, Basil Kamateros, og svigersønnen Andronikos Kontostephanos beskyldte Euphrosyne for utroskap med en av hennes ministre, en adelsmann ved navn Vatatzes. Alexios III trodde påstandene og fikk Vatatzes henrettet. Euphrosyne ble fratatt sine keiserlige skrud og forvist til et kloster i Nematarea i oktober 1196. Imidlertid overtalte slektningene Alexios til å installere henne igjen, og hun ble tilbakekalt seks måneder senere våren 1197.

I 1203, stilt overfor det fjerde korstoget og nevøen, Alexios IV Angelos tilbakekomst, flyktet Alexios III fra Konstantinopel med en fantastisk skatt og noen kvinnelige slektninger, inkludert datteren Eirene. Euphrosyne ble etterlatt og umiddelbart fengslet av det nye regimet. Alexios IV ble snart kvalt av Alexios Doukas Mourtzouphlos, kjæresten til Euphrosynes datter Eudokia, som deretter utropte seg selv til keiser som Alexios V. I april 1204 flyktet Euphrosyne fra byen sammen med datteren og Alexios V, til Mosynopolis, hvor Euphrosynes ektemann Alexios III hadde tatt tilflukt. Alexios III fikk Alexios V blindet og overlatt til korsfarerne, som fikk ham henrettet.

Euphrosyne og Alexios III flyktet over Hellas til Thessalonika og Korint, men ble til slutt fanget av Boniface av Montferrat og fengslet. I 1209 eller 1210 betalte kusinen Michael I fra Epirus løsepenger, og Euphrosyne tilbrakte resten av livet i Arta. Hun døde i 1210 eller 1211.

Med ektemannen Alexios III Angelos hadde Euphrosyne tre døtre:
Eirene Angelina, som giftet seg med

269 Wikipedia.

270 Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 1162. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 31.

1 Andronikos Kontostephanos;
2.Alexios Palaiologos, med hvem hun var bestemor til keiser Michael VIII Palaiologos.

Anna Angelina, som giftet seg med
1 sebastokratør Isaac Komnenos, søskenbarn til keiser Manuel I Komnenos;
2 Keiser Theodore I Laskaris fra Nicea.

Eudokia Angelina, som giftet seg med
1 kong Stefan I Prvoven?ani av Serbia;
2 Keiser Alexios V Doukas; (3) Leo Sgouros, hersker over Korint.»[271]

(Barn X:352, Far XII:1407)

Gift med forrige ane.

XI:839 fm mf mf ff mm f

Ragnvald Ingesson av Sverige. Prins. Født før 1101.

Fra Mogens Bugges «Våre forfedre»:
«Ragnvald Ingesson Knapphøvde († ca. 1180) ble ifølge Västgötalagens kongekrønike valgt til konge etter Inge d. y. Han dro uten gisler til Västgötland, men ble drept ca. 1130 i Karleby av bøndene som først hadde valgt den danske kong Magnus Nielsen til konge.»[272]

Ragnvalds gravsten i Vreta fra 1500-talet. (Wikipedia).

Fra svensk Wikipedia (oversatt):
«Ragnvald Ingesson (* senest 1100), også kalt Ragvald Ingesson, var sønn til kong Inge den Eldre († 1112).

Hans viktigste dokumenterte betydning er som far til Ingrid Ragnvaldsdotter, inkludert hennes gifte med Henrik Skadelår og Harald Gille.

Han anses å ha innstiftet de kongelige gravene i Vreta.

Rasmus Ludvigsson (* sent 1510-tall - † 1594) kan ha forvekslet Ragnvald Ingesson med Ragnvald Knaphövde, som kan ha levd senere og i så fall ikke tilhørte Stenkilsätten. Rasmus Ludviksson opplyser at "Ragvaldus" var sønn til kong Inge, grunnleggeren av Vreta kloster, og at han ble drept av västgöter i Karleby.
Kong Ragnvald (Knaphövde) ble faktisk drept av västgöter, noe som har gjort det sannsynlig at disse mennene faktisk var en og samme person. Det er bare en sen informasjon om hans familie som angir at han må ha vært sønn av Olof Näskonung.

Ragnvalds datter, Ingrid, var gift 4 ganger,
1. gang med den danske prins Henrik Skadelår,
2. gang med den norske kong Harald Gille,
3. gang med Ottar Birting og
4. gang med Arne Kongsmåg på Ståreim.

Hun var mor til minst 10 barn, hvorav to ble konger, to jarler og to hertuger. Dertil den mektige biskopen av

271 Wikipedia.

272 Mogens Bugge: «Våre forfedre», nr. 783.

Oslo, Nikolas Arnesson.»[273]

(Barn X:420, Far XII:1677, Mor XII:1678)

Gift

Barn:

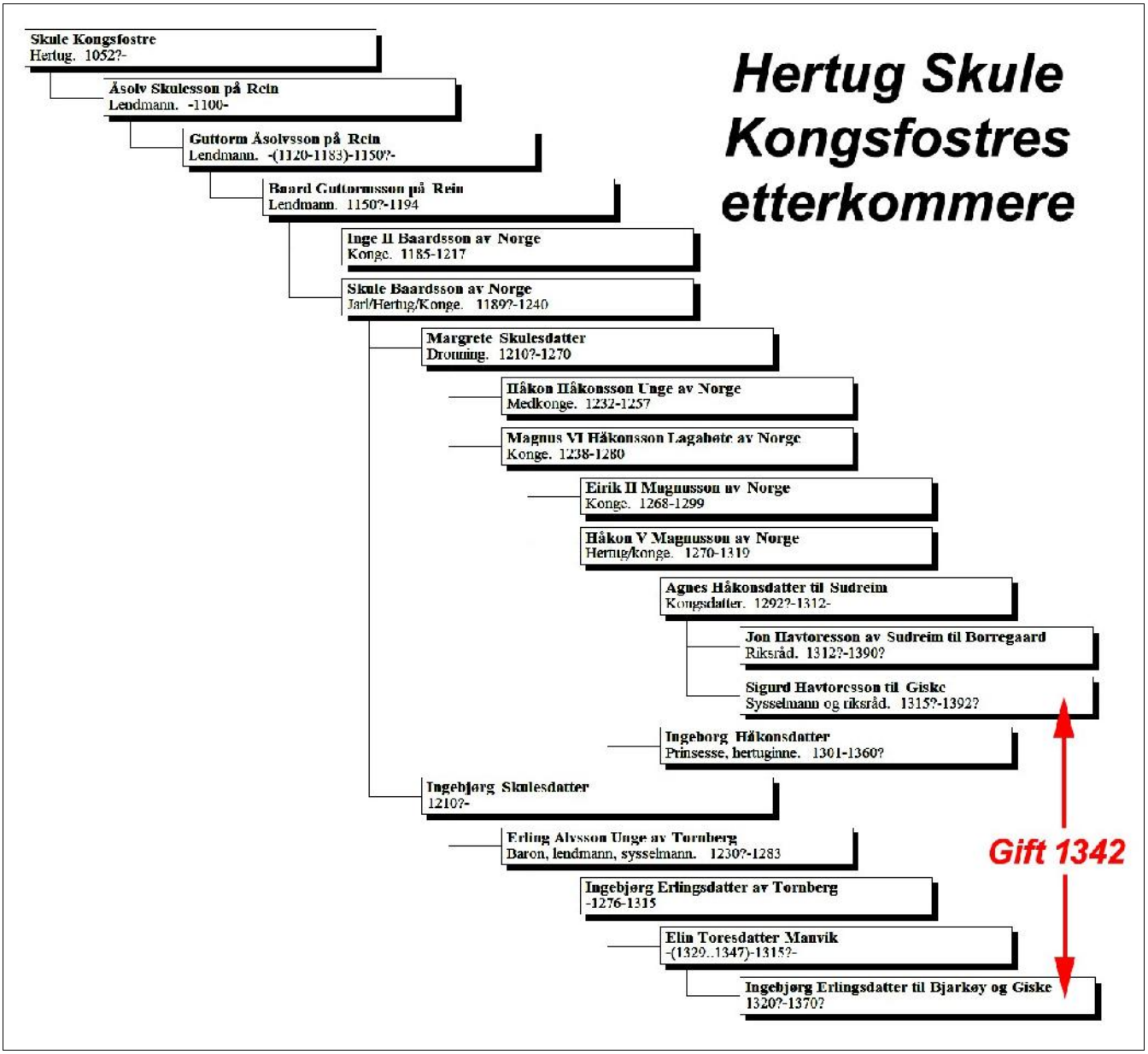
Ingrid Ragnvaldsdotter. Født mellom 1105 og 1110. Død etter 1161. (Se X:420).

Generasjon XII

XII:1313 fm fm ff mf ff ff

Skule Kongsfostre. Hertug. Født omkring 1052.

Skule var med den norske flåte som etter Harald Hardrådes fall i slaget ved Stamford Bro i 1066 vendte fra England tilbake til Norge. Han regnes som Reinsættens stamfar.

I «Norsk Biografisk Leksikon» (bind I utgitt i 1924) hevdes at Skule var sønn til Toste (Tostig) Jarl, bror til kong Harald Gudinesson i England. Dette gjentas av C. M. Munthe i «Norske slegtsmerker» (NST i 1928), Mogens Bugge i «Våre forfedre» og av Bent og Vidar Billing Hansen i «Rosensverdslektens forfedre».

Dette tilbakevises av engelske forskere som mener å ha full oversikt over Tostes barn, og det er ingen plass til Skule der. Lars Løberg gjør oppmerksom på at den siste omtalen han har sett, refererer til de norrøne påstandene om dette slektskapet som helt utenkelige. Det hevdes også at Toste møtte Skule første gang i 1066.

273 Wikipedia.

Professor Ludvig Daae hadde samme oppfatning. Hans avhandling «Om Reins-ættens sidste, fyrstelige medlemmer» fra 1896 inneholder en kort diskusjon av det som da var kjent, dvs. at et flertall av ættesagaene førte Skule som sønn av Toste jarl. Han peker imidlertid på at nettopp Snorre – som kjente hertug Skule og derved skulle ha gode kilder – ikke oppgir noe slikt slektskap. Snorre sier kun at han var av god engelsk ætt.[274]

Fra Snorre Sturlassons «Harald Hardrådes saga»:

«98. Olav, sønn til kong Harald, styrte bort fra England med hæren sin. De seilte ut fra Ravnsør [Ravenseer] og kom om høsten til Orknøyene. Der fikk de høre at Maria, datter til kong Harald Sigurdsson, hadde fått brådød samme dag og samme stund som hennes far kong Harald falt. Olav ble der om vinteren. Men sommeren etter fór kong Olav øst til Norge, der ble han så tatt til konge sammen med Magnus, sin bror. Dronning Ellisiv dro østover sammen med Olav, sin stesønn, og Ingegjerd hennes datter fulgte også med. Da kom også Skule sammen med Olav vestfra over havet, han som siden ble kalt Kongs-fostre, og Kjetil Krok, hans bror. De var begge gjeve og ættstore menn fra England, og begge var uvanlig kloke, og kjære venner til kongen. Kjetil Krok fór nord til Hålogaland; kong Olav fikk et godt giftermål i stand for ham, og fra ham er det kommet mye storfolk. Skule Kongs-fostre var en klok og kraftig mann og så vakker som noen. Han ble styresmann i hirden til kong Olav og talte på tingene; sammen medkongen greidde han med hele landsstyringen.

Kong Olav ville gi Skule et fylke i Norge, det som han syntes var best, med alle de inntekter og skylder som kongen hadde rett til. Skule takket ham for tilbudet, men sa at han heller ville be om noe annet, fordi – "om det blir kongsskifte, da kan det være at gaven blir tatt tilbake. Jeg vil heller," sa han, "ta mot noen eiendommer, som ligger nær de kjøpsteder hvor De, herre, er vant til å sitte og ta juleveitsler." Kongen sa ja til dette og skjøtet til ham jordeiendommer øst ved Konghelle og ved Oslo, ved Tønsberg, ved Borg, ved Bergen og nord ved Nidaros. De var nesten de beste eiendommene på hvert sted, og de eiendommene har siden ligget under ættmenn som er kommet av Skules ætt.

Kong Olav giftet ham med sin frenke, Gudrun Nevsteinsdatter; hennes mor var Ingerid, datter til kong Sigurd Syr og Åsta; hun var søster til kong Olav den hellige og kong Harald. Sønn til Skule og Gudrun var Åsolv på Rein [i Rissa, Sør-Trøndelag]. Han var gift med Tora, datter til Skofte Ogmundsson. Hennes og Åsolvs sønn var Gutttorm på Rein, far til Bård, som var far til kong Inge [Bårdsson] og hertug Skule.»[275]

Fra norsk Wikipedia:

«Han fikk også godset Rein i Fosen i Trøndelag, som senere ble bygd om til Rein kloster.

Av kong Olav Kyrre fikk han også Gudrun Nevsteinsdatter til hustru. Hennes mor var Ingrid Sigurdsdatter, som var datter av Sigurd Syr Halvdansson; den siste småkongen i Norge.

Skule og hans hustru Gudrun fikk to barn:

Åsulf Skulesson på Rein

Ragnhild Skulesdatter som ble gift med Orm Svendsson, også kalt for «Krypinge-Orm»,
og ble stamfar for Erling Skakke.

Etter Skules død var det sønnen Åsulv som satt med Rein. Han ble gift med Tora, som hadde mektige menn som Einar Tambarskjelve og Erling Skjalgsson som sine nære forfedre. Etter han fulgte sønnen Guttorm, som igjen ble fulgt av sin sønn Bård.

Skule Kongsfostre er blant annet stamfar til ætten Rein i Trøndelag. Fra ham nedstammer den senere kong Inge Bårdsson, og dennes halvbror, Skule Bårdsson, ble Norges første hertug.»[276]

(Barn XI:657)

Gift med neste ane.

Barn:

Åsolv Skulesson på Rein. Levde 1100. (Se XI:657).

XII:1314 fm fm ff mf ff fm

Gudrun Nevsteinsdatter. Hertuginne. Født omkring 1052.

Fra norsk Wikipedia:

«Gudrun Nevsteinsdatter (* ca. 1052) var datter til Nevstein Stallare og Ingerid Sigurdsdatter.

Gudrun ble gift med Skule Kongsfostre på gården Rein i Rissa i Sør-Trøndelag.

Gudrun og Skule fikk sønnen
Åsulv Skulesson, lendmann på Rein.»

Fra Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga:

«98. ... Kong Olav [III Haraldsson Kyrre] giftede ham med sin frændkvinde, Gudrun Nevsteins datter; hendes

274 Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga, avsnitt 98. Professor Ludvig Daae: Om Reins-ættens sidste, fyrstelige medlemmer (1896). Norsk Biografisk Leksikon, Bind I (1923), side 334. C. M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 345. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 835. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 84.

275 Snorre Sturlasson: «Harald Hardrådes saga».

276 Wikipedia.

moder var Ingerid, datter af kong Sigurd Syr og Aasta; hun var søster af kong Olav den hellige og kong Harald. Skules og Gudruns søn var Aasolv paa Rein; han var gift med Tora, datter af Skofte Ågmundsøn. Hendes og Aasolvs søn var Guthorm paa Rein, fader til Baard, fader til kong Inge og hertug Skule.»[277]

(Barn XI:657, Far XIII:2627, Mor XIII:2628)

Gift med forrige ane.

XII:1315 fm fm ff mf ff mf

Skofte Ogmundsson på Giske. Lendmann. Født omkring 1040. Død 1103.

Skofte var brorsønn til Eystein Orre. I 1066 var han lendmann og omtales etter Olav Kyrres død i 1093 som en eldre mann. Hans sønner var da voksne og han hadde i lengre tid bodd på familiesetet Giske.

Han deltok i kong Magnus Barfots store ferd til Orknøyene i 1098.

I 1101-1102 hadde han en alvorlig tvist med sin frende Magnus Barfot om noe dannefæ som begge tilegnet seg. «Danefe» brukes i gamle danske og norske lover om edle metaller som ble funnet nedgravd i jorden (Store norske leksikon). Retten synes å ha vært på Skoftes side, men Magnus ville ikke gi seg.

Skofte seilte derfor fra landet i 1102 med 5 velutrustede skip sammen med sine 3 sønner, Finn, Agmunn og Tord. De dro til Flandern, våren 1103 til Frankrike og om sommeren til Gibraltar og Roma hvor han døde.[278]

Fra «I balansepunktet - Sunnmøres eldste historie»:

«Skofte Ogmundsson (†1103) var son til Øystein Orre sin bror, Ogmund. Ein kan ikkje sela sikkert om arven etter Øystein som døydde bamlaus, gjekk til Ogmund eller Skofte. Om Ogrnund var Giske-herre, var han svært anonym, vi høyrer så godt som ingenting om han i kjeldene. Skofte vart gift med dotter til Tord Folesson, og hadde fleire søner. Han var óg lendmann, men kom i usemje med kong Magnus Berrføtt, og drog bort frå landet med dei 3 vaksne sønene. Dei drog via Flandern og Frankrike og gjennom Gibraltar. Skofte døydde på ferda, sameleis som alle sønene. Dette vart ei svært vidspurd ferd og vart sidan rekna for den første korsferda frå Noreg, men ferda var kan hende like mykje ei handelsferd.

Pål Skoftesson († omlag 1160) heitte yngste sonen til Skofte, han vart og kalla Aura-Pål avdi han var oppfostra på Aure i Sykkylven. Pål var ikkje med faren på ferda, venteleg var han for ung, og han vart difor den som tok over Giske og Giske-godset. Han var lendmann, men sat mest heime i ro og tok lite del i riksstyringa. Han døydde omlag 1160. Ei av systrene hans, Tora, var gift på Rein i Trøndelag og vart oldemor III Inge og Skule Bårdssønner,den eine konge og den andre hertug. Den andre systra, Ragnhild, var mor til Gregorius Dagsson, ein av kong Inge Krokrygg sine næraste menn. Pål hadde tre born: Nikolaus. Ingebjørg og Sigrid. Døtrene vart gift til Grebstad og Stadheim i Sunnylven.»

I følge "Sunnmørsfylket i framfarne tider" var Sigrid Torkellsdatter Fugl (datter til Torkell på Fugl og Hallaka Sveinsdatter på Aurland) mor til Nikolaus, Ingebjørg og Sigrid i hennes første ekteskap. Hun ble senere mor til Baard Guttormsson på Rein i ekteskap Guttorm Åsolvsson.[279]

Fra Norsk biografisk leksikon:

«Skofte Ogmundsson (* ca. 1040 - † 1103 i Roma, nøyaktig fødselsår og fødested er ikke kjent), lendmann.

Foreldre: Ogmund Torbergsson; morens navn er ikke kjent. Gift med Gudrun Tordsdatter, datter til Olav den Helliges merkesmann Tord Folesson. Sønnesønn av Torberg Arnesson († ca. 1050); muligens dattersønns sønn til Erling Skjalgsson († 1027); grandnevø (brorsønns sønn) til Kalv Arnesson († ca. 1051) og Finn Arnesson († ca. 1065); fetter til kong Olav III Haraldsson Kyrre (* ca. 1050 - † 1093); far til Ragnhild Skoftesdatter; morfar til Gregorius Dagsson († 1161); farfars morfar til Skule Bårdsson († 1240).

Skofte hørte til en av de aller fremste ættene i landet, Arnmødlingene eller Arnungene, som hadde storgården Giske på Sunnmøre som sitt hovedsete. Farfaren var Torberg Arneson, som var gift med Erling Skjalgssons datter Ragnhild (det er likevel usikkert om hun var Skoftes farmor). Skoftes faster Tora var Harald Hardrådes frille i et fast forhold og mor til kongens barn. Gjennom dette var Skofte søskenbarn til kong Olav Kyrre.

Den nære forbindelsen til kongehuset gjorde det naturlig for forfatterne av kongesagaene i det minste å nevne Skofte, selv om de ellers ikke hadde mye å fortelle om ham. Han hadde tittel av lendmann, en stilling som både innebar en nær tilknytning til kongen og posisjon som lokal stormann på Nordvestlandet.

Skofte var antakelig noen år eldre enn Olav Kyrre, men er ikke omtalt i forbindelse med Olavs langvarige regjering. Det skyldes nok først og fremst at kongesagaene har svært lite å fortelle om Olav, siden kongedømmet hans var så fredelig og udramatisk. Sønnen og etterfølgeren Magnus Berrføtt drog derimot på flere krigstog de ti årene han var konge, så vel til Skottland og Irland som inn på svensk område. I slike forbindelser var lendmennene viktige, og Skofte og sønnene hans er i de fleste sagaene tatt med i oppregningen av hvilke stormenn som var med kongen. Men

277 Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga, avsnitt 98. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 345. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 868. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 84 Wikipedia.

278 C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 341. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 872. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 17.

279 I balansepunktet: Sunnmøres eldste historie - Redigert av Stein Ugelvik Larsen og Jarle Sulebust (1994), Sunnmørsposten Forlag, Ålesund. «Sunnmørsfylket i framfarne tider», del 1, side 123-124,

noe ut over det at navnene er nevnt, står ikke.

Bare Snorre forteller om en bitter konflikt som utviklet seg 1101 mellom kong Magnus på den ene siden og Skofte og sønnene hans på den andre. Uenigheten dreide seg om en arv Skofte hadde mottatt, og som kongen gjorde krav på. Magnus viste seg helt ubøyelig i denne konflikten - også etter at Finn, Skoftes sønn, hadde bedt kongen om å gi etter. Det skinner igjennom hos Snorre at dette var så mye mer kritikkverdig som Finn året før hadde reddet kongens liv under et tilbaketog i Sverige, med stor fare for sitt eget liv.

Som følge av konflikten erklærte Skofte seg løst fra kongens tjeneste. Sammen med sønnene Finn, Ogmund og Tord forlot han landet høsten 1102, for i Det hellige land å slutte seg til korstoget der. Dette er de første norske korsfarerne vi vet om. De overvintret i Flandern og seilte sommeren 1103 inn i Middelhavet. Skofte ble imidlertid syk og døde i Roma. Snorre sier at også sønnene hans døde på denne ferden, og at de andre som var med, så kom tilbake til Norge senhøstes 1103 - "noen fra Jerusalem, andre fra Miklagard" (Konstantinopel).

Snorre hadde som sagt ingen skriftlige forelegg for denne beretningen, og hele konflikten er sett i et sterkt kongekritisk perspektiv. Det er grunn til å tro at Snorre bygde på muntlig tradisjon, som han ble kjent med under besøk i Norge. En rimelig gjetning er at hjemmelsmannen var Snorres venn, hertug Skule; Skules farfar var dattersønn av Skofte. Dette betyr i så fall at Snorre gjenforteller det som ble fortalt i Giskeætten. Skoftes yngste sønn Pål overtok Giske etter faren.»[280]

Fra norsk Wikipedia:

«Skofte Ogmundsson eller Agmundsson, også kjent som Skofte på Giske († 1103) var en norsk lendmann av Giske-ætten som på begynnelsen av 1100-tallet lot utruste en korsferd til Det hellige land.

Han var sønn til Ogmund Torbergsson († før 1050).

Skofte var gift med Gudrun Tordsdatter, datter til Tord Folesson, og far til sønnene Ogmund, Finn og Tord, og døtrene Tora og Ragnhild.

Tora ble gift med Åsolv Skulesson på Rein, mens Ragnhild ble gift med Dag Eilivsson på Bratsberg gård i Skien.

Sammen med sine tre sønner dro Skofte omkring 1101 ut på korsferd. De seilte gjennom Gibraltarstredet (Njørvasund) med fem skip, men i 1103 døde alle de fire lederne på reisen, og deres følgesvenner, som samme år kom frem til Palestina, vendte snart tilbake.

Omtrent samtidig (10.07.1103) døde den danske kongen Erik Eiegod på Kypros på vei til Det hellige land.

Den neste korsferden som utgikk fra Skandinavia var kong Sigurd Jorsalfares i 1107.»[281]

Fra Snorre Sturlasson: Magnus Berrføtts saga:

«11. ... Skofte, sønn til Ogmund Torbergsson, var en gjev lendmann. Han bodde på Giske på Sunnmøre; han var gift med Gudrun, datter til Tord Folesson. Deres barn var Ogmund, Finn, Tord og Tora, som var gift med Åsolv Skulesson. Sønnene til Skofte lovte godt i ungdommen.»

«17. Skofte Ogmundsson ble uforlikt med kong Magnus; de trettet om arven etter en mann som var død. Skofte hadde den, og kongen krevde den så hardt og tråtт at det så stygt ut. Det ble holdt mange møter om denne saken, og Skofte avgjorde at han og sønnene aldri på én gang skulle være i kongens vold; han sa at da var de tryggest. Da Skofte var hos kongen, minte han om det nære frendskap som var mellom ham og kongen, og det med at Skofte støtt hadde vært god venn til kongen, og at det aldri hadde vært noe skifte i deres vennskap. Han sa det at det var klart han var såpass klok, at, sier han, «jeg ikke vil trette med deg om den saken, konge, dersom jeg har urett. Men i det slekter jeg på foreldrene mine at jeg holder på min rett mot hver mann, og i det gjør jeg ingen forskjell på folk.» Kongen holdt på sitt, og han ble ikke mjukere i sinn ved slike taler. Skofte reiste hjem.»

«18. Siden kom Finn til kongen og talte med ham og ba ham om at han skulle la ham og hans far få rett i denne saken. Kongen svarte bare sint og stutt. Da sa Finn: «Annet ventet jeg av Dem, konge, enn at De ville nekte meg lov og rett den gang jeg ble sittende på Kvaldensøy, og få av de andre vennene Deres ville, men sa som sant var, at de som satt der, var solgt og dødsdømt, om ikke kong Inge skulle ha vist større høvdingskap mot oss en du hadde vist omtanke for oss. Likevel vil mange synes at vi bar skam derifra, om det var noe å bry seg om.» Kongen ble ikke mer medgjørlig ved slike taler, og Finn reiste hjem.»

«19. Da kom Ogmund Skoftesson til kongen. Da han kom inn til kongen, sa han ærendet sitt og ba kongen gjøre rett og skjel mot dem og deres far. Kongen svarte at det var rett som han sa, og at de var urimelig djerve. Da sa Ogmund:

"Du kan få det til, konge, å gjøre oss urett, for du har makten; her vil det sanne seg det som blir sagt, at de fleste som får sitt liv i gave, lønner enten ille eller slett ikke. Det vil jeg også ha sagt deg at aldri skal jeg komme i din tjeneste mer, og heller ikke far min eller noen av brødrende mine, dersom jeg får rå." Så tok Ogmund hjem, og de så hverandre aldri mer, han og kong Magnus.»

«20. Våren etter gjorde Skofte Ogmundsson seg ferdig til å fare bort fra landet. Han hadde fem langskip, som alle var vel utrustet. Sønnene hans, Ogmund, Find og Tord, ble med på ferden. De ble temmelig sent ferdige; om høsten seilte de til Flæmingeland (Flandern) og var der om vinteren. Tidlig om våren seilte de vest til Valland (Frankrike), og om sommeren seilte de ut gjennom Norvasund (Gibraltar-stredet) og om høsten til Romaborg. Der døde Skofte; alle sønnene døde også på denne ferden. Tord levde lengst av dem; han døde på Sikiløy (Sicilia). Det sier folk at Skofte har seilt gjennom Norvasund først av alle nordmenn; denne ferd ble kjent vidt og bredt.»[282]

280 Norsk biografisk leksikon:

281 Wikipedia.

282 Snorre Sturlasson: Magnus Berrføtts saga, avsnitt 11-20. Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga, avsnitt 98.

(Barn XI:658, Far XIII:2629)

Gift med neste ane.

Barn:

Tora Skoftesdatter på Giske. Født omkring 1070. (Se XI:658).

XII:1316 fm fm ff mf ff mm

Gudrun Tordsdatter. Født før 1031.

I «Norske slegtsmerker» av C. M. Munthe og i «Våre forfedre» av Mogens Bugge kalles hun Sigrid.[283]

Fra Snorre Sturlasson: Magnus Berrføtts saga:
«11. ... Skofte, sønn til Ogmund Torbergsson, var en gjev lendmann. Han bodde på Giske på Sunnmøre; han var gift med Gudrun, datter til Tord Folesson. Deres barn var Ogmund, Finn, Tord og Tora, som var gift med Åsolv Skulesson. Sønnene til Skofte lovte godt i ungdommen.»

Fra norsk Wikipedia:
«Gudrun var datter til merkesmannen Tord Folesson († før 1050) og Ålov (* ca. 1000 - † etter 1050), dattter til Einar Eindridesson Tambarskjelve.

Hun var gift med lendmannen Skofte Ogmundsson på Giske. De hadde barna:
Ogmund.
Finn.
Tord.
Tora (* ca. 1070), gift med Asolv Skulesson på Rein.
Ragnhild, gift med Dag Eilivsson på Bratsberg gård i Skien.

Sammen med sine tre sønner dro Skofte omkring 1101 ut på korsferd. De seilte gjennom Gibraltarstredet (Njørvasund) med fem skip, men i 1103 døde alle de fire lederne på reisen,»[284]

(Barn XI:658, Far XIII:2631, Mor XIII:2632)

Gift med forrige ane.

XII:1319 fm fm ff mf fm mf

Svein Brynjulfsson på Aurland. Lendmann. Levde fra 1080 til 1093.

Svein var lendmann. Han kan ha levet ved ca. 1080.

Han var bror til Serk.

Hans hustru, Rannveig, var datter til hans farfars bror, Tord Rannveigsson på Aurland.[285]

Mogens Bugge i «Våre forfedre (nr. 892) og Bent og Vidar Billing Hansen i «Rosensverdslektens forfedre» (side 45) fører Svein som tremenning til kong Svend II Estridssons datter, Ingerid.

Deres kilde er P. A. Munch (1810-63): «Det norske Folks Historie» – Anden Deel (1031-1166).
Avsnitt l5. «Indenlandske Forhold. Kong Haralds strenge og kraftige Styrelse» (side 178-179):
«Ligeledes lader det til. at den sognske eller aurlandske Æt stod i nærmere Forbindelse med Sven Ulfssøn, thi Brynjulfs Syskendebarn. Rannveig Thordsdatter, havde med Sven Datteren Ingerid. og var ligeledes, som det synes. Moder til hans Son Knut, siden bekjendt som Kong Knut den hellige.»
P. A. Munchs kommentar til avsnittet:
«I Egils Saga Cap. 40 staar der at Thord Brynjulfssøns Datter Rannveig havde to Sønner, Thord og Helge, af hvilke Thord havde Datteren Rannveig, Moder til Ingerid, Olaf Kyrres Hustru, og Brynjulf Sønnen Serk i Sogn, der i Magnus Barfods Saga Cap. 23 omtales blandt Norges mægtigste Lendermænd, hvilket noksom viser, at ogsaa hans Fader Brynjulf var en af de fornemste Lendermænd i Sogn.
Men saa vel i Olaf Kyrres Saga Cap. 5, som i Fagrskinna Cap. 217, og Knytl. Saga Cap. 23 siges det udtrykkeligt, at Olaf Kyrres Hustru Ingerid var en Datter af Sven Ulfssøn.
Altsaa maa Rannveig have været en af Svends mange Hustruer eller medhustruer.
Men besynderligt nok er det, at Fagrskinna Cap. 214 saa vel som Snorre Cap. 403, sige at Hallkatla, en Datter af Svein Brynjulfssøn, Broder til Serk i Sogn, tillige var en Datter af Ingerid, en Syster af Danekongen „Knut rike“, med andre Ord, at Svein var gift med Ingerid, Knut rikes Syster. Da ingen Syster af Knut den mægtige kunde leve paa Svein Brynjulfssøns Tid (Cap. 1100), maa „Knut den rike“ her være „Knut den hellige“. Men var Ingerid hans Syster, maa hun og, som det synes, have været Sven Ulfssøns Datter.

283 C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 341. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 874. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 17.

284 Snorre Sturlasson: Magnus Berrføtts saga, avsnitt 11. Wikipedia.

285 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 885. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 22.

Man maa altsaa forestille sig Sagens Sammenhæng paa den Maade, at Rannveig har været saavel Knuts, som Ingerids Moder, at Ingerid efter Olaf Kyrres Død har taget til sine Frænder i Sogn, og at hun der har egtet sin Fætter Svein, med hvem hun har haft Datteren Hallkatla.»

Rannveig skal altså ha vært en av kong Svend II Estridsson [Ulfsson] av Danmarks friller og mor til den Ingeborg som var gift med kong Olav III "Kyrre" Magnusson av Norge (* 1050 - † 1093). Videre at hun etter hans død flyttet til sine frender i Sogn hvor hun giftet seg 2. gang med sin fetter, Svein Brynjulfsson på Aurland.

Fra Dansk biografisk Lexicon:
«Ingerid, Dronning av Norge, - 1067 - var en uekte datter til Svend Estridsson, Ved en sammenkomst i Konghelle ca. 1067 fornyet kong Olav Kyrre av Norge den fredsslutning mellom rikene, som Olavs far og forgjenger, Harald Hårdråde, hadde inngått med den danske konge, og Ingerid ble trolovet med Olav, som snart efter ektet henne. Etter en uklar og tvilsom angivelse i en saga synes Ingerid, etter Olavs død (1093) å ha giftet seg med en slektning, Svend Brynjulfsen, og med ham å ha hatt en datter, Hallkatla. Johannes C. H. R. Steenstrup.»

Denne saga – som oppfattes som uklar og tvilsom av såvel dansk som norsk biografisk leksikon – er den islandske «Egils saga» (eller «Egil Skallagrimssons saga»).

Sagaen, skrevet på 1200-tallet av en anonym forfatter, handler om livsløpet til hovedpersonen Egil Skallagrimsson og ætten hans, som levde en gang på 900-tallet. I tillegg beskrives en rekke andre personer, som enten er i slekt med ham eller som han møter i strid eller vennskap (her oversatt fra islandsk via engelsk).

Utdrag fra kapittel 40: «Av Egils og Skallagrims spill.»
«Da Thorolf kom ombord tok han med en gang øksen som Skallagrim hadde gitt ham i hendene, han kastet den over bord ned i dypet slik at det aldri mer kom opp.

Thorolf dro sin vei om sommeren, og hans reise gikk godt, og de kom ut til Hordaland. Han reiste straks nordover til Sogn.

Der hadde det skjedd om vinteren at Brynjolf hadde blitt syk og døde, og hans sønner hadde delt arven. Thord hadde Aurland, godset hans far hadde bodd på. Han hadde blitt kongens vasall og var utnevnt til lendmann.

Thords datter het Rannveig, mor til Thord og Helgi. Thord var far til Rannveig, moren til Ingirid, som giftet seg med kong Olaf [III Kyrre Magnusson]. Helgi var far til Brynjolf, far til Serk fra Sogn og Svein.»[286]

(Barn XI:660, Far XIII:2637)

Gift etter 1093 med neste ane.

Barn:

Hallkatla Sveinsdatter på Aurland. Levde omkring 1120. (Se XI:660).

XII:1320 fm fm ff mf fm mm

Rannveig Tordsdatter d.y. på Aurland. Levde 1080.

Rannveig var gift med Svein Brynjulfsson på Aurland, sønnesønn til hennes fars bror, Helge Rannveigsson på Aurland.

Mogens Bugge i «Våre forfedre (nr. 892) og .Bent og Vidar Billing Hansen i «Rosensverdslektens forfedre» (side 45) fører Ranveig som kong Svend II Estridssons frille.

De hevder at hun muligens var mor til kong Erik Ejegod av Danmark (trolig feilskrift for Knud den Hellige). og at hun. i alle fall var mor til Ingerid Svendsdatter.[287]

Deres kilde er P. A. Munch (1810-63): «Det norske Folks Historie» – Anden Deel (1031-1166).

Avsnitt l5. «Indenlandske Forhold. Kong Haralds strenge og kraftige Styrelse» (side 178-179):
«Ligeledes lader det til. at den sognske eller aurlandske Æt stod i nærmere Forbindelse med Sven Ulfssøn, thi Brynjulfs Syskendebarn. Rannveig Thordsdatter, havde med Sven Datteren Ingerid. og var ligeledes, som det synes. Moder til hans Son Knut, siden bekjendt som Kong Knut den hellige.»

P. A. Munchs kommentar til avsnittet:
«I Egils Saga Cap. 40 staar der at Thord Brynjulfssøns Datter Rannveig havde to Sønner, Thord og Helge, af hvilke Thord havde Datteren Rannveig, Moder til Ingerid, Olaf Kyrres Hustru, og Brynjulf Sønnen Serk i Sogn, der i Magnus Barfods Saga Cap. 23 omtales blandt Norges mægtigste Lendermænd, hvilket noksom viser, at ogsaa hans Fader Brynjulf var en af de fornemste Lendermænd i Sogn.

Men saa vel i Olaf Kyrres Saga Cap. 5, som i Fagrskinna Cap. 217, og Knytl. Saga Cap. 23 siges det udtrykkeligt, at Olaf Kyrres Hustru Ingerid var en Datter af Sven Ulfssøn.

Altsaa maa Rannveig have været en af Svends mange Hustruer eller medhustruer.

Men besynderligt nok er det, at Fagrskinna Cap. 214 saa vel som Snorre Cap. 403, sige at Hallkatla, en Datter af Svein Brynjulfssøn, Broder til Serk i Sogn, tillige var en Datter af Ingerid, en Syster af Danekongen „Knut rike“, med andre Ord, at Svein var gift med Ingerid, Knut rikes Syster. Da ingen Syster af Knut den mægtige kunde leve

286 P. A. Munch (1810-63): «Det norske Folks Historie» – Anden Deel (1031-1166), side 178-179. Dansk biografisk Lexikon. «Egils saga» (eller «Egil Skallagrimssons saga»).

287 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 892. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 45.

paa Svein Brynjulfssøns Tid (Cap. 1100), maa „Knut den rike“ her være „Knut den hellige“. Men var Ingerid hans Syster, maa hun og, som det synes, have været Sven Ulfssøns Datter.

Man maa altsaa forestille sig Sagens Sammenhæng paa den Maade, at Rannveig har været saavel Knuts, som Ingerids Moder, at Ingerid efter Olaf Kyrres Død har taget til sine Frænder i Sogn, og at hun der har egtet sin Fætter Svein, med hvem hun har haft Datteren Hallkatla.»

Rannveig skal altså ha vært en av kong Svend II Estridsson [Ulfsson] av Danmarks friller og mor til den Ingeborg som var gift med kong Olav III "Kyrre" Magnusson av Norge (* 1050 - † 1093). Videre at hun etter hans død flyttet til sine frender i Sogn hvor hun giftet seg 2. gang med sin fetter, Svein Brynjulfsson på Aurland.

Norsk og dansk Wikipedia anser at det ikke er kjent hvem som var mor til kong Svend Estridssons datter, Ingerid.

Fra Dansk biografisk Lexikon:

«Ingerid, Dronning av Norge, - 1067 - var en uekte datter til Svend Estridsson, Ved en sammenkomst i Konghelle ca. 1067 fornyet kong Olav Kyrre av Norge den fredsslutning mellom rikene, som Olavs far og forgjenger, Harald Hårdråde, hadde inngått med den danske konge, og Ingerid ble trolovet med Olav, som snart efter ektet henne. Etter en uklar og tvilsom angivelse i en saga synes Ingerid, etter Olavs død (1093) å ha giftet seg med en slektning, Svend Brynjulfsen, og med ham å ha hatt en datter, Hallkatla. Johannes C. H. R. Steenstrup.»

Denne saga – som oppfattes som uklar og tvilsom av såvel dansk som norsk biografisk leksikon – er den islandske «Egils saga» (eller «Egil Skallagrimssons saga»).

Sagaen, skrevet på 1200-tallet av en anonym forfatter, handler om livsløpet til hovedpersonen Egil Skallagrimsson og ætten hans, som levde en gang på 900-tallet. I tillegg beskrives en rekke andre personer, som enten er i slekt med ham eller som han møter i strid eller vennskap (her oversatt fra islandsk via engelsk).

Utdrag fra kapittel 40: «Av Egils og Skallagrims spill.»

«Da Thorolf kom ombord tok han med en gang øksen som Skallagrim hadde gitt ham i hendene, han kastet den over bord ned i dypet slik at det aldri mer kom opp.

Thorolf dro sin vei om sommeren, og hans reise gikk godt, og de kom ut til Hordaland. Han reiste straks nordover til Sogn.

Der hadde det skjedd om vinteren at Brynjolf hadde blitt syk og døde, og hans sønner hadde delt arven. Thord hadde Aurland, godset hans far hadde bodd på. Han hadde blitt kongens vasall og var utnevnt til lendmann.

Thords datter het Rannveig, mor til Thord og Helgi. Thord var far til Rannveig, moren til Ingirid, som giftet seg med kong Olaf [III Kyrre Magnusson]. Helgi var far til Brynjolf, far til Serk fra Sogn og Svein.»[288]

(Barn XI:660, Far XIII:2639)

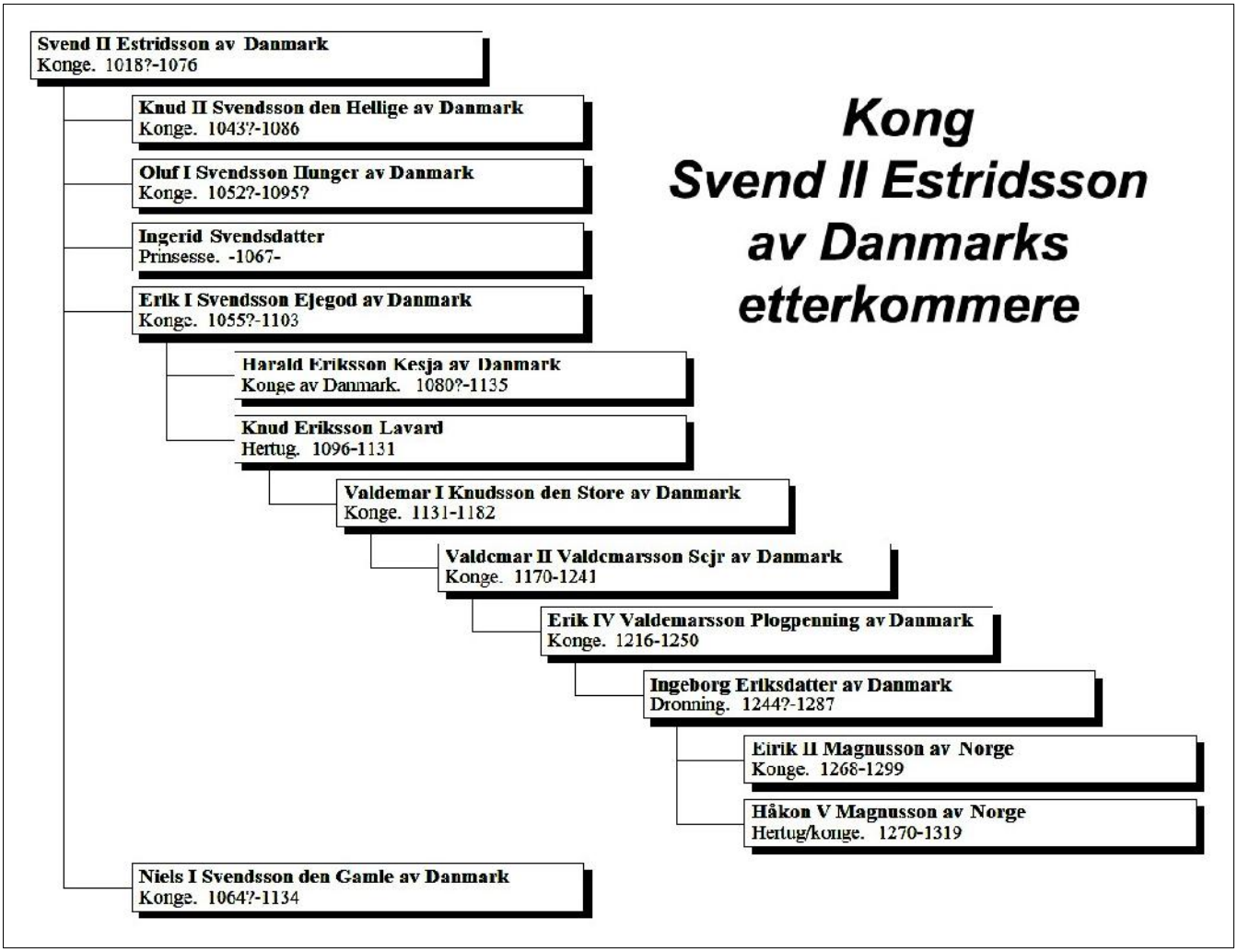
Gift etter 1093 med forrige ane.

XII:1345 fm fm fm ff ff ff

Svend II Estridsson av Danmark. Konge. Født omkring 1018. Død 28.04.1076.

Konge av Skåne 1042 - 1047.
Konge av Danmark 1043 (1047) - 1076.

288 P. A. Munch (1810-63): «Det norske Folks Historie» – Anden Deel (1031-1166), side 178-179. Dansk biografisk Lexikon: «Egils saga» (eller «Egil Skallagrimssons saga»).

Sven var sønn til Ulv jarl, men angis oftest med sin mors navn, Estrid, som var datter til danekongen Sven Tjugeskjegg.

Han hadde blitt oppdratt i England, hvor Knud den Store nærmest hadde holdt ham som gissel for hans far Ulv, mens denne var stattholder i Danmark. Senere hadde han vært i Sverige hvor hans mor eide mye gods og gjorde tjeneste hos Anund Jakob i tolv år. Svend hadde derfor slekt og venner i både Danmark, Sverige og England. Han var også velhavende, men hadde ikke evne til å skape et parti som kunne støtte ham i hans arvekrav etter Hardeknud. Denne hadde utnevnt ham til jarl over Jylland

Svend oppsøkte kong Magnus den Gode på møtestedet ved Göta elv og lovet ham troskap. Til gjengjeld innsatte Magnus Svend som jarl over Danmark, slik hans far Ulv i sin tid hadde vært.

Hans ekteskapelige forhold er meget uklare. Usikre kilder angir at han ha vært gift tre ganger, med en svensk slektning som erkebisp Adalbert av Bremen tvang ham til å skille seg fra, med en Gunhild eller Gyda, og med en Thora. Gyda kjennes kun fra Adam av Bremens beretning, hvor hun kalles Svend Estridssons «rettmessige dronning». Om dette er riktig, eller om hun kun har vært kongens frille, vites ikke. Adam forteller også at hun ble drept med gift av en av Svends friller ved navn Thora.

En usikker kilde (islandske "Eriks saga") hevdet at Rannveig Tordsdatter d.y. av Aurland, sønnedatter til Rannveig Tordsdatter d.e. var mor til kong Eriks datter, Ingerid, gift med Olav Kyrre, men dette er lite trolig.

Svend synes ikke å ha etterlatt seg "ekte" sønner.

Fra Dansk biografisk Lexikon (oversatt):

«Svend ble gift flere ganger. En av konene hans, Gyda, ble forgiftet av frillen Thora, en annen var nevnte Gunhild; en tredje var Thora, enke etter Harald Hårdråde og datter til lendmanden Thorberg Arnesen. Svend hadde med Gunhild en sønn Svend, som døde ung; hans andre ekteskap var barnløse, mens han med forskjellige kvinner hadde et stort antall uekte barn.»

Fra Snorre Sturlasson: Magnus den godes saga:

«22. Svein het en mann, sønn til Ulv jarl, som var sønn til Torgils Sprakalegg. Sveins mor var Astrid, datter til kong Svein Tjugeskjegg. Hun var søster til Knut den mektige på farssiden og til sveakongen Olav Eiriksson på morssiden; deres mor var dronning Sigrid Storråde, datter til Skoglar-Toste. Svein Ulvsson hadde da lenge holdt seg hos sveakongene, frendene sine, helt siden Ulv jarl, hans far, falt, slik som det er fortalt i Knut den gamles saga at han lot drepe Ulv jarl, sin måg, i Roskilde; derfor hadde Svein ikke vært i Danmark siden. Svein Ulvsson var en framifrå vakker mann; han var stor og sterk, en stor idrettsmann, ordhag og veltalende. Alle som kjente ham, sa at han hadde alle de egenskaper som pryder en god høvding. Svein Ulvsson kom til kong Magnus da han lå i Götaelv

som før er skrevet. Kongen tok vel imot ham. Det var mange som talte hans sak, for Svein var en vennesæl mann. Han tale også selv sin sak for kongen, fagert og ordhagt, og det ble til det at Svein gikk i tjeneste hos kong Magnus og ble hans mann. Siden talte kongen og Svein om mange ting i enrom.»

Sommeren 1047 hadde Magnus et rideuhell, han falt av hesten og slo hodet mot en trestubbe. Han forsto at han ikke skulle overleve, og kalte Harald Hardråde til seg. Han uttalte så som sin siste vilje at Svend skulle arve Danmark etter ham, og at Harald skulle nøye seg med Norge.

De skånske bønder sluttet seg straks til Svend og hyldet ham som konge. På Sjelland ble han utropt på Isøre Ting og på Viborg Ting ga også Torkil Gøse ham navn av konge. Svend beholdt deretter tronen så lenge han levde.

Svend ga den danske kirke en fast organisasjon og innsatte biskoper i Ribe, Viborg, Aarhus og Vestervig (Børglum). Om hans dødsår har det hersket uenighet.[289]

T. v. Svend Estridsson, kalkmaleri fra 1500-tallet på gravsøyle i Roskilde domkirke, Oppe t. h. Mynt slått til Swend II Estridsson av Danmark, ca 1050 Nede t. h. Svend Estridssons kranium, kopi fra avstøpning, Nationalmuseet i København (Foto: Orf3us) (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Svend II Estridsson den Yngre (* ca. 1018 - † 28.04.1076) var konge av Danmark i tidsrommet 1047 - 1076.

Han var sønn til jarl Ulf Torgilsson av Skåne og Estrid Margarete Svendsdatter, datter til kong Svend Tjugeskjegg (dansk: Svend Tveskæg) og halvsøster til Knud den Store.

Han etterfulgte den norske kongen Magnus Olavsson den Gode, som hersker over det danske riket. I henhold til Adam av Bremen ble han også kalt "Svend den yngre" i sin samtid. Engelske kilder kaller ham for Sweyn.

Strid med Norge.

Kong Magnus Olavsson gjorde Svend til jarl av Danmark, og Svend deltok i 1042 sammen med kong Magnus på hærtog mot venderne sør i Østersjøen. De jevnet den beryktede Jomsborg på øya Wolin ved munningen av Oder med jorda. Kong Magnus erobret borgen, og mye av folket i Vendland ga seg inn under den norske kongen. Året etter utkjempet kong Magnus det berømte slaget på Lyrskoghede og satte med det en stopper for vendernes herjinger mot

289 Politiken's Danmarks Historie, Bind 2 (1963) og Bind 3 (1969). Dansk Biografisk Leksikon, Bind 8 (1936), side 445 og 458, Bind 23 (1942), side 194-197. Snorre Sturlasson: Olav den helligs saga, avsnitt 134, 148. Snorre Sturlasson: Magnus den godes saga, avsnitt 22-25, 29-36. Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga, avsnitt 18-22, 26-30, 34-35, 41, 49-53, 58, 61-63, 69-71, 74, 78, 101. Snorre Sturlasson: Olav Kyrres saga, avsnitt 5. Snorre Sturlasson: Magnussønnenes saga, avsnitt 20, 24. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 503. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 45.

vest og nord.

Etter at Svends lojalitet mot Magnus opphørte lot han seg velge til Danmarks konge ved tinget i Viborg. Kong Magnus kom da fra Norge og drev opprøreren fra landet og på flukt til Sverige hvor Svend gjorde stadige forsøk på å ta Danmark. Krigen raste i flere år inntil Harald Hardråde kom tilbake fra Konstantinopel, rik på gull, som en farlig motstander.

Harald Hardråde allierte seg i Sverige med Svend Estridsson og sammen herjet de omkring i Danmark inntil kong Magnus tilbød sin onkel halve riket mot fred. Harald fikk det som han ville og overlot Svend til seg selv som da ble isolert. Han gikk på et tungt nederlag til sjøs, men Magnus forfulgte ham over Sjælland. Ulykken skjedde da Magnus red omkull og blir dødelig såret.

På sitt dødsleie i 1047 ble det sagt at Magnus hadde erklært at Svend skulle arve Danmark. På landstinget ble både kong Harald Hardråde av Norge og Svend kåret til Danmarks konger. Kong Harald Hardråde var meget misfornøyd med ordningen og gjorde hærtokt mot Danmark og herjet blant annet Hedeby som ble ødelagt ved brann. Svend Estridsson flyktet derimot aldri mer fra Danmark.

Våren 1062 ble slaget ved Niså utkjempet, ved elven Nissans munning i nærheten av Halmstad i Sverige. Svend hadde mønstret en flåte på 300 skip, dobbelt så stor som Harald Hardrådes flåte. Overlegen styrke hjalp likevel ikke – den danske opprøreren var ikke av samme klasse og støpning som den slue og harde norske krigerkongen. Ifølge Snorre Sturlasson gikk Harald Hardråde av med seieren, og trodde at Svend var blant de falne, men Svend hadde klart å ta seg i land og ble tatt hånd om av en bonde ved navn Karl. Svend, som ikke ble gjenkjent, ble budt på mat og da de satt til bords talte han om at danskene hadde tapt kampen til sjøs. Da sa bondens hustru: "Ille har vi stelt oss til med kongen vår, han er både halt og feig!" Svend svarte da: "Feig er han ikke, men han er ikke seierrik".

Historien om bonden er nok en fiktiv dramatisering av Snorre, men har en interessant detalj: bondekvinnens påstand om at kongen var halt.

Først i 1064 sluttet de stridende fred ved at kong Harald oppga sine krav på Danmark. Harald Hardråde vendte seg deretter mot England, men døde i slaget ved Stamford Bridge i 1066.

Etter Haralds død mente Svend at forliket mellom Danmark og Norge var brutt, og sendte ut en hær mot Haralds sønner, Magnus og Olav Kyrre. Nordmennene ønsket imidlertid forlik, og det ble satt fortsatt fred mellom rikene. Olav Kyrre ble dessuten gift med Svends datter, Ingerid.

Forgjeves forsøk på å vinne England.

Med trusselen fra Norge fjernet og med Danmark i ryggen vendte også Svend Estridsson sin oppmerksomhet mot England, hvor hans onkel Knud hadde vært konge, og gjorde krav på den engelske kronen. Han allierte seg med Edgar Ætheling da han forsøkte å gjenerobre England fra "Vilhelm Bastarden", også kalt Vilhelm Erobreren. Etter å ha erobret den plagede byen York aksepterte Svend betaling fra Vilhelm for å forlate England. Med pengene overga han Edgar som dro i eksil i Skottland. Den angelsaksiske England var da helt og holdent blitt normannisk.

Danmark inn i middelalderen.

Svend bygget opp et solid grunnlag for den danske kongemakten, blant annet i et nært samarbeid med kirken og korrespondanse med Den hellige stol. Som med hans samtidige, Olav Kyrre av Norge, synes det som om Svend kunne lese og skrive, og han er selv kilde til mye av vår kunnskap om Danmark på 800- og 900-tallet ved at han fortalte om historien til sine forfedre til historikeren Adam av Bremen en gang omkring år 1070.

Adam skrev at han ble "meget vennlig mottatt" ved sitt besøk. Framfor alt fremholder han Svends interesse for kristendommens utbredelse og påpeker at "misjonen blant Nordens folk fikk gjennom kong Svends medvirkning en betydelig større og lykkeligere framgang". Kongen "sendte sine egne klerker for preke i hele Sverige og i nordmennenes land samt på øyene i denne delen av verden."

Svend Estridsson organiserte Danmark, som på dette tidspunkt omfattet Jylland, Slesvig, Fyn, Sjælland, Øyene, Skåne og Halland. Danske historikere betrakter ham som den danske konge som brakte Danmark fra vikingtiden og inn i middelalderen. Svend ønsket et godt forhold til kirken. Han forsøkte å helgenkåre sin oldefar, Harald Blåtann, og sendte sin sønn Magnus til Roma for å få ham salvet og innviet som tronfølger, men til hans skuffelse døde sønnen på reisen.

Forholdet til Sverige.

Forholdet mellom Danmark og Sverige synes å ha vært godt. I kampene mot Norge fikk Svend stadig svensk støtte. Det finnes også opplysninger om at en grensesetting mellom begge rikene kom i stand. Det skal ha vært Svend og den svenske kongen Emund den Gamle som kom overens om dette. Seks menn fra hvert land skal ha gått gjennom villmarken i grenseområdene og reist seks grensesteiner. Senere forskning har derimot betvilt disse nedtegnelsene. Det kan neppe ha vært nødvendig å stake ut en grense på denne tid da bebyggelsen i Skåne, Småland og Västergötland ble skilt med utstrakt villmark.

En nasjonal kirke.

Svend og Roskildes biskop, Vilhelm, ønsket en nasjonal kirke som var uavhengig av det tyske erkebispesete i Hamburg-Bremen. I 1073 ble pave Gregor VII utnevnt og han søkte allierte mot den tysk-romerske keiser, blant for å begrense keiserens muligheter til å utnevne geistlige i sine embeter. Paven var derfor imøtekommende for Svends ønsker, men den danske kongen dør før hans planer ble realisert. Dødsfallet skjedde 28.04.1076. Svend ble gravlagt i Roskilde domkirke.

Mange barn.

I Roskildekrøniken fra 1130-tallet står det at Svend Estridsson "avlet sønner og døtre med adskillige kvinner".

Han hadde giftet seg med svenskekongen Anund Jakobs datter Gunhild Anundsdatter, men slektskapet mellom ektefellene var så nært at det var imot kirkens regler. Hamburgs erkebiskop Adalbert krevde skilsmisse, hvilket Svend måtte gå med på, og holdt seg deretter med den ene elskerinnen etter den andre i løpet av resten av sitt liv. Med disse fikk han omkring 19 barn, kanskje fler, både sønner og døtre, og for de fleste er moren ukjent. Hele fem av sønnene rakk å bli konger av Danmark: Harald Hen, Knud den Hellige, Olav Hunger, Erik Eiegod og Nils I. Enda en sønn, Svend Korsfarer vant stort ry for sin modige kamp mot tyrkerne i det første korstoget.

I Adams historie om Emund den Gamle, og hvordan Emund sendte Adalvard den Eldre fra erkestiftet Hamburg-Bremen, fortelles også hvor de på veien hjem etter å ha passert "bergstraktene i Sverige" kom til en "helgenlik" dronning Gunhild, som hadde blitt skilt fra danenes konge da de var i for nær slekt, og at hun nå levde utenfor Danmark og viet seg til fromme gjerninger. Dette har blitt tolket som at Anund Jakobs enke giftet om seg med Svend Estridsson, men ifølge Hans Gillingstam er dette feilaktig.

Svend hadde barna (minst):
Knud Magnus.
Harald III Hen av Danmark (* 1041 - † 1080), gift med Margrete Asbjørnsdatter.
Knud IV den Hellige av Danmark (* ca. 1043 - † 1086), gift med Adele av Flandern.
Olav I Hunger av Danmark (* ca. 1050 - † 1095), gift med Ingegjerd, datter til Harald Hardråde.
Erik I Ejegod av Danmark (* ca. 1055 - † 1103), gift med Bodil Thrugotsddatter.
Svend Tronkreveren († 1104).
Ulf (Ubbe) († etter 1104).
Benedikt († 1086).
Bjørn († 1100), hertug av Nordalbingien fra 1099.
Niels I av Danmark (* ca. 1064-65 - † 1134), gift 1. gang med Margret Fredskolla,
gift 2. gang med Ulvhild Håkonsdatter.
Sigrid († 1066), gift med prins Gottschalk.
Ingerid († 1093), gift med Olav III Kyrre av Norge.
Svend Korsfareren († 1097), gift med Florina, datter til Odo I av Burgund.
Thorgils.
Sigurd, døde i krig mot venderne.
Guttorm.
Eymund (Ømund).
Gunhild (Helene).
Ragnhild, gift med Svein Aslaksson.

Svend Estridsson levninger ble murt inn i søyle i Roskilde domkirke. I 1911 ble graven åpnet og skjelettet undersøkt. Det viste at han var en høy mann som var kraftig bygd og som hadde en "uregelbunden og vaggende gange" når han gikk da hans venstre hofte ikke var like godt utviklet som hans høyre.

Etternavnet Estridsson er svært uvanlig da det er et matronymikon, det vil si navn etter moren. Dette trolig fordi Svends far, Ulf Torgilsson, ikke var konge, mens moren Estrid var datter til den tidligere kongen Svein Tjugeskjegg, som Svein trolig var oppkalt etter. Svend var altså av kongeætt på morssiden, og derfor ble morens navn viktigere enn farens. Svend kalles imidlertid også Svein Ulvsson i flere kilder, blant annet bruker Snorre patronymet når han nevner Svein i Heimskringla.»[290]

(Barn XI:673, Far XIII:2689, Mor XIII:2690)

Utenfor ekteskap

Barn:

Knud II Svendsson den Hellige av Danmark. Konge. Født omkring 1043. Død 10.07.1086 på Fyn.

Konge av Danmark 1080 - 1086.

290 Wikipedia.

Altertavle i Sankt Peders kirke i Næstved som viser kong Knud, skulpturert omkring år 1500 med Knud i senmiddelalderens kongelige antrekk.

Knud var sin fars nestseldste sønn. Han var i 1069 og 1075 en av anførerne på tog til England.

Harald Héns tidlige og uventede død i 1080 ga broren Knud, som hadde blitt vraket av folket i 1074, en ny sjanse. Det nevnes ikke noe om et nytt Isøremøte eller om valg på landstingene. Antagelig har Knud vent hjem omgående og har sikret seg tronen i kraft av den makt en kampvant hird ga ham.

Han gjorde meget for kirken og stiftet bl. a. et domskapitel ved Lunds Domkirke. Han var meget religiøs, men voldsom ved gjennomførelsen av sine planer. Han hadde mange motstandere, under hele hans regjeringstid var det uro i befolkningen.

Knud ble etter hvert mer og mer upopulær. Ettertidens kilder gir forskjellige tiltak skylden for dette som forsøket på å innføre tiende, forhøyde skatter og inndragelse av almindelige rettigheter. Men avgjørende var nok hans krav om leidang, dvs. at han gjorde bruk av sin kongelige rett til å kommandere bøndene ut som soldater, en tidlig form for verneplikt. Disse leidangsfolk fikk ingen lønn ut over sold, og skulle selv holde seg med kost, samtidig som arbeidet hjemme med jorden ble forsømt. Så alt i alt var det en upopulær beslutning av Knud da han bød til leidang for å innta England i 1085.

Samtidig ble kong Knud selv forsinket av en mulig trussel i Slesvig, og kom derfor for sent frem til Limfjorden, hvor ledingsflåden skulle ha vært klar. Mange hadde allerede reist hjem, og en stor del av folkene var utilfredse med at kongen ikke hadde møtt opp.

Kong Knud ville straffe de som hadde uteblitt med bøter, noe som fikk de ellers så besindige jyder til å gjøre opprør. Knud måtte flykte, først til Slesvig, så til Fyn hvor han søkte tilflukt i Sankt Albani Kirke. Her ble Knud, hans hirdmenn og en munk drept 10.07.1086.

Umiddelbart etter Knuds død, begynte arbeidet med å få ham helgenkåret. Først ble det lest tegn i sol og måne, blandt annet ved å føre ild over den dreptes ben. Det skulle være et tegn på hellighet om ilden sluknet raskt i stedet for å antenne. Dessuten tolket man en etterfølgende dårlig vekst for landbruket som et tegn på Guds utilfredshet med drapet.

Knuds bror, den senere Erik II Ejegod, fikk, blandt annet ved et personlig besøk hos pave Urban II, kåret kong Knud som helgen. Og i 1101 ble Knud II den Helliges lik flyttet fra sin enkle begravningsplass til et gyldent helgenskrin som ble anbrakt på alteret i Sankt Knuds kirke i Odense.

Helgenkåringen av Knud II var imidlertid ikke uten politiske undertoner. Med denne handling sendte paven et tydeligt signal til den tyske keiser, som han var i stadig klammeri med. Og den åpnet mer opp for muligheten til å få et selvstendig nordiskt erkebispesete.[291]

Oluf I Svendsson Hunger av Danmark. Konge. Født omkring 1052. Død omkring 1095.

Konge av Danmark 1086 - 1095.

De jydske bøndenes opprør og drapet på kong Knud viste såvel opposisjonens styrke som hvor svakt kongedømmet ennu var. Det ble nå bøndene som valgte den nye konge, Knuds bror Oluf. Denne hadde de selv sendt til forhandlinger i Slesvig, men han satt nå i flamsk fangenskap. Man fikk ham fri uten større vanskeligheter, og han ble så valgt på tinget. Man ventet seg et fredelig styre i fortsettelsen av tradisjonene fra Harald Hén. Da inntraff det uforutsette, som kullkastet alle planer.

291 Politiken's Danmarks Historie, Bind 2 (1963), Bind 3 (1969). Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 345. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1175. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 37, 40, 45.

I 1086 og de følgende år ble store deler av Nord-Europa, og ikke minst Danmark, rammet av missvekst. I sommerens løp opplevde man en tørke og en varme som svidde alle marker. Da tiden så var inne for å høste de sparsomme avlingene, begynte regnet å strømme ned slik at alt ble satt under vann. Siden ble det fortalt at bøndene måtte ro omkring på de oversvømmede marker i båter for å høste de få aks som stakk opp av vannet. Det man på den måten fikk høstet måtte så tørkes i bakeovner før det kunne brukes, likevel kunne det kun anvendes til grøt. En fryktelig hundersnød ble følgen. «De rike ble fattige, og de fattige døde», het det kort og fyndig.

Når slike ulykker bryter inn over et land, vil den folkelige fantasi alltid søke en forklaring. Og hva lå nærmere enn å oppfatte katastrofen, som gjentok seg flere år i rad, som himmelens straff for mordet på kong Knud? Snart ble det fortalt at biskop Svend Nordmand i Roskilde, en av kongens trofaste menn, hadde spådd at hungersnøden ville inntreffe og at kun oppriktig anger kunne forhindre katastrofen. Ingen hadde imidlertid lyttet til hans ord. Gud forherder hvem han vil, og denne gang forherdet han hele folkets hjerte og rammet det senere kraftig med ulykkens straff.[292]

Ingerid Svendsdatter. Prinsesse. Levde 1067.

Ingerid var en frilledatter til kong Svend II Estridsen av Danmark

Hun var gift med kong Olav III «Kyrre» Magnusson av Norge (* 1050 - † 1093).

Mogens Bugge i «Våre forfedre (nr. 892) og Bent og Vidar Billing Hansen i «Rosensverdslektens forfedre» (side 45) angir at hun var datter til Ranveig, datter til Tord på Aurland.

Videre at Ranveig muligens også var mor til kong Erik Ejegod av Danmark (trolig feilskrift for Knud den Hellige).

Deres kilde er P. A. Munch (1810-63): «Det norske Folks Historie» – Anden Deel (1031-1166).

Avsnitt l5. «Indenlandske Forhold. Kong Haralds strenge og kraftige Styrelse» (side 178-179):

«Ligeledes lader det til. at den sognske eller aurlandske Æt stod i nærmere Forbindelse med Sven Ulfsßen, thi Brynjulfs Syskendebarn. Rannveig Thordsdatter, havde med Sven Datteren Ingerid. og var ligeledes, som det synes. Moder til hans Son Knut, siden bekjendt som Kong Knut den hellige »

«Man maa altsaa forestille sig Sagens Sammenhang paa den Maade, at Rannveig har været saavel Knuts, som Ingerids Moder, at Ingerid efter Olaf Kyrres Ded har taget til sine Frænder i Sogn, og at hun der har egtet sin Fætter Svein, med hvem hun har haft Datteren Hallkatla.»

Denne saga – som oppfattes som uklar og tvilsom av såvel dansk som norsk biografisk leksikon – er den islandske «Egils saga» (eller «Egil Skallagrimssons saga»).

Sagaen, skrevet på 1200-tallet av en anonym forfatter, handler om livsløpet til hovedpersonen Egil Skallagrimsson og ætten hans, som levde en gang på 900-tallet, I tillegg beskrives en rekke andre personer, som enten er i slekt med ham eller som han møter i strid eller vennskap (her oversatt fra islandsk via engelsk).

Utdrag fra kapittel 40: «Av Egils og Skallagrims spill.»

«Da Thorolf kom ombord tok han med en gang øksen som Skallagrim hadde gitt ham i hendene, han kastet den over bord ned i dypet slik at det aldri mer kom opp.

Thorolf dro sin vei om sommeren, og hans reise gikk godt, og de kom ut til Hordaland. Han reiste straks nordover til Sogn.

Der hadde det skjedd om vinteren at Brynjolf hadde blitt syk og døde, og hans sønner hadde delt arven. Thord hadde Aurland, godset hans far hadde bodd på. Han hadde blitt kongens vasall og var utnevnt til lendmann.

Thords datter het Rannveig, mor til Thord og Helgi. Thord var far til Rannveig, moren til Ingirid, som giftet seg med kong Olaf [III Kyrre Magnusson]. Helgi var far til Brynjolf, far til Serk fra Sogn og Svein.» [293]

Fra Dansk biografisk Lexicon:

«Ingerid, Dronning av Norge, - 1067 - var en uekte datter til Svend Estridsson, Ved en sammenkomst i Konghelle ca. 1067 fornyet kong Olav Kyrre av Norge den fredsslutning mellom rikene, som Olavs far og forgjenger, Harald Hårdråde, hadde inngått med den danske konge, og Ingerid ble trolovet med Olav, som snart efter ektet henne. Etter en uklar og tvilsom angivelse i en saga synes Ingerid, etter Olavs død (1093) å ha giftet seg med en slektning, Svend Brynjulfsen, og med ham å ha hatt en datter, Hallkatla.

Johannes C. H. R. Steenstrup.»

Utdrag fra Norsk biografisk Leksikon:

«Ingerid Svendsdatter. Dronning. Foreldre: Dansk konge Svend Estridsen (ca. 1020- 1074) og en ukjent frille. Gift 1068 med kong Olav 3 Haraldsson Kyrre (ca. 1050-1093).

- - -

292 Politiken's Danmarks Historie, Bind 3 (1969). Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 45.

293 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 891. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 22, 45, 53. P. A. Munch (1810-63): «Det norske Folks Historie» – Anden Deel (1031-1166), side 178-179. «Egils saga» (eller «Egil Skallagrimssons saga»).

Det vites ikke om dronning Ingerid overlevde Olav Kyrre, men det er ikke noe som tyder på at hun hadde politisk innflytelse etter ektemannens død. En tvilsom sagaangivelse angir at hun skal ha giftet seg med Svend Brynjulfsen og med ham ha fått datteren Hallkatla. Det er ikke mulig å danne seg noe bilde av dronning Ingerids personlighet.»

Fra norsk Wikipedia.
«Ingerid Svendsdatter var en dansk prinsesse og norsk dronning, gift med kong Olav Kyrre. Hun var datter til den danske kongen Svein Estridsson. Det er ikke kjent hvilken av hennes fars hustruer eller elskerinner som var Ingerids mor.

Hun ble gift med Olav Kyrre i 1067 i et arrangert ekteskap som var en del av fredsavtalen mellom Danmark og Norge. Olav Kyrres halvsøster, Ingegjerd Haraldsdatter, ble også giftet bort til Ingerids bror, den danske kong Olav Hunger.

Ingerid og Olav fikk ingen barn.

En uklar angivelse i en saga sier at Ingerid etter Olavs død i 1893 giftet seg med Svend Brynjulfsen, og at de fikk datteren Hallkatla (P. A. Munch (1810-63): "Det norske folks historie", bind 2, side 178).» [294]

Erik I Svendsson Ejegod av Danmark. Født omkring 1055 i Slangerup. Død 10.07.1103 på Kypros. (Se XI:673).

Niels I Svendsson den Gamle av Danmark. Konge. Født omkring 1064. Død 25.06.1134.

Konge av Danmark 1104 - 1134.

Da etterretninger om kong Erik I Ejegods død på Kypros i 1103 forelå, samlet rikets høvdinger seg ved Isøre og valgte den femte av Svend II Estridssons frillesønner, Niels, til konge på bekostning av Eriks sønn og stedfortreder, Harald Kesja.

Sammen med erkebiskop Asser fortsatte Niels dyrkelsen av Knud II den Hellige og styrket samarbeidet med kirken i en slik grad, at paven i et brev til den polske konge fremholdt forholdet mellem konge og kirke i Danmark som et eksempel til etterfølgelse. Det behaget naturligvis også paven at Niels som den første kalte sig «konge af Guds nåde».

I de første år av Niels' regjeringstid synes fredelige forhold for en gangs skyld å ha vært fremherskende, men etterhvert som de mange sønnene vokste opp, ble det strid om tronfølgen.

Harald Kesja hadde allerede vært ute etter tronstolen, men det var rivaliseringen mellem Niels' sønn, Magnus, og Erik I Ejegods sønn, Knud Lavard, som ble skjebnesvanger. I motsetning til så mange andre kongesønner kunne Knud Lavard skryte med å være født innenfor et ekteskap velsignet av kirken.

Kong Niels satt Knud Lavard til å vokte Jyllands sydgrense mot stadig hyppigere vendiske angrep. Man sa, at Knud, som fikk tittel av hertug og hederstilnavnet Lavard [herre, fra gammelengelsk hláford, senere Lord], var en god mann for slesvigerne. Kjøpmennene i byen Slesvig, som hadde avløst Hedeby som handelsby og som ble nedbrent af Harald Hårdråde omkring 1050, valgte Knud til deres skytsherre.

Knud ble først oppfostret hos den mektige sjellandske Hvideslekten og senere av sachserhertugen Lothar, som ble tysk konge i 1125. Det var da også som Lothars vasal at Knud, etter å ha slått venderne i 1129, ble hersker over Wagrien, et slaviskt område i nåværende Øst-Holstein.

Niels sønn, Magnus, oppfattet nå Knud som en sterk konkurrent til å etterfølge sin etter hvert aldrende far. I begynnelsen av januar 1131 tok Knud imot en innbydelse til et vennskapelig møte med sin fetter i Haraldsted skog utenfor Ringsted, og den 7. januar, dagen efter helligtrekongers dag ble Knud myrdet av Magnus.

Slike snikmord var ikke uvanlige i den tids oppgjør mellom kongsemner, men drapet på Knud Lavard kom ikke desto mindre til å spille en avgjørende rolle for de neste 25 års maktkamper, som tok form av en uavbrutt borgerkrig. Dertil kom det at Knud Lavards søn, Valdemar, som gikk seierrik ut av borgerkrigen, i 1170 fikk helgenforklart Knud for derved å understreke Erik Ejegods etterkommeres guddommelige rett til kongemakten.

Mordet førte til åpen kamp mellom Niels og Magnus på den ene side og Knuds halvbror Erik Emune på den annen. Han var Erik Ejegods frillesøn, og ble i 1131 hyldet som konge av skåningene og noe senere av jydene. Dessuten blandet den tyske konge seg inn og krevde gjengjeldelse for mordet på sin vasal. Og i 1134, etter at Lothar var blitt keiserkronet av pave Innocens II, som med et pennestrøk opphevet den danske kirkes selvstendighet og la den inn under Hamburg, måtte Magnus krype til korset, på sin fars vegne anerkjenne Lothar som sin overherre og motta kongekronen av keiseren. Et vesentlig argument for denne kapitulation var at Lothars hær hadde rykket helt frem til Dannevirke.

Den danske konge hadde blitt den tyske keisers vasal. Asser, som hittil hadde støttet Niels, ble naturligvis oppbrakt over å ha mistet sitt erkesetes makt til åndsfrenden i Hamburg og sluttet seg til Erik Emune i kampen mot Niels og Magnus. Det samme gjorde Hvideslekten.

2. pinsedag, den 04.06.1134, kom det til et stort slag ved Fodevig utenfor Lund i Skåne mellom Erik Emunes og Assers tropper på den ene side og troppene til Niels og Magnus på den annen. Slaget endte med et totalt nederlag for Niels og Magnus. Blandt de drepte var Magnus og fem biskoper som hadde tatt

[294] Dansk biografisk Lexicon: Norsk biografisk lLeksikon: Wikipedia.

den gamle konges parti. Niels unnkom med nød og neppe til Jylland, hvorfra han senere flyktet til Slesvig by, muligens ikke det mest velvalgte sted, for kjøpmennene dér var om noen Knud Lavard tro. Borgerne hevnet da også deres kjære verneherre ved å drepe Niels den 25.06.1134.

Snorre Sturlasson: Magnussønnenes saga:

«24. Danekongen Nikolas, sønn til Svein Ulvsson, ble siden gift med Margret Ingesdatter, som før hadde vært gift med Magnus Berrføtt. Hennes sønn med Nikolas het Magnus den sterke. Kong Nikolas sendte bud til kong Sigurd Jorsalfar og ba at han skulle gi ham folk og hjelp fra sitt rike for å fare sammen med kong Nikolas øst til Småland i Sveariket og kristne folket der; for de som bodde der, holdt ikke kristenkommen, enda noen hadde tatt ved kristendommen. På den tiden var mange folk hedninger omkring i Sveariket, og mange var bare dårlig kristnet; for det var noen av kongene da som kastet kristendommen og holdt ved lag blotene, så som Blotsvein og siden Eirik den årsæle gjorde. ...»

Niels ble begravet i Slesvig domkirke.[295]

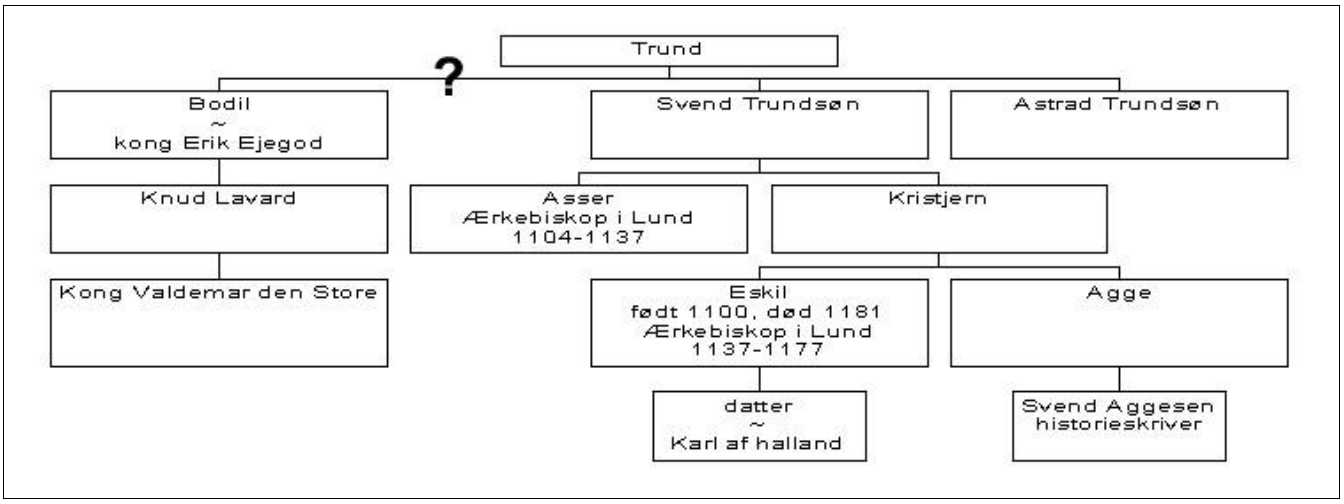
XII:1347 fm fm fm ff ff mf

Thrugot Ulvsson Fagerskinna. Jarl. Levde 1036. Død omkring 1070.

Thrugot (Thrund) Fagerskinna var dansk hird (jarl) og jydsk stormann.

Han var kong Svend II Estridssons hirdstyrer og var med ham 09.08.1062 i slaget utenfor Halmstad.

Han tilhørte senere Knud II den Helliges parti.

Utvalgte etterkommere til Thrugot (Thrund) Fagerskinna.

I sin beretning om slaget mot jomsvikingene har Saxo fjernet Vagn Åkesons navn. En mulig grunn til dette kan ha vært at helten fra Hjørungavåg har vært et symbol for den såkalte Thrugot-slekten, som i sin tid rommet viktige motstandere til erkebiskop Absalon som var Saxos oppdragsgiver.

De mest fremtredende medlemmene var de to første erkebiskopene i Lund, Asser og Eskil, som hadde embetet sammenhengende fra 1104 til 1177. Om erkebiskop Assers far og onkel heter det i Knytlingesagaen:

«þeir váru kallaðir Þorgunnusynir. Þorgunna, móðir þeira var dóttir Vagns Ákasonar.»

Betegnelsen «Þorgunnusynir» bekreftes av «Necrologium Lundense», hvis eldste del stammer fra Assers tid, der Assers far kalles «Sven Thrugunnu sun». Svens far Thrugot (Þorgautr) var ifølge Knytlingesagaen og Saxo også far til Bodil, som var gift med kong Erik I Eiegod. Gjennom Bodil var Thrugots etterkommere nært beslektet med de etterfølgende danske kongene. Mye tyder på at Asser og hans slekt spilte en viktig rolle ved opprettelsen av det nye erkebispesetet for Norden i 1104, og at Asser og brorsønnen Eskil var sentrale aktører i maktspillet i Norden inntil 1170-tallet.

Det er uenighet om hvorvidt Bodil var Thrugots datter. Lars Hermanson skriver i sin doktorsavhandlig «Släkt, vänner och makt»:

«Forskare som C.G. Schultz och Eric Christiansen hävdar att tolkningen av Bodil som tillhörande trundsläkten grundar sig på en missuppfattning. Något äktenskap mellan Thorgunna och den av Saxo omnämnde Thrugotus, far till Bodil, kan inte påvisas.

C.G. Schultz hävdar att den bevarade latinska texten av Svend Aggesens 'Lex Castrensis', som år 1570 översattes från den danska förlagan av år 1430 av Claus Lyschander, felaktigt har tolkat Svend Aggesens uppgift att hans förfader Svend skulle vara son av en viss Thrugot. Lyschander har enligt Schultz helt enkelt missuppfattat den danska förlagan från 1430, vilken kallar Svend för "Swen Thrundasson", genom att inkorrekt tillämpa den latinska översättningen 'Sueno filius Thrugut'. Stephan J. Stephanius utgåva från år 1642 har sedan utgått från Lyschander, men emenderat benämningen till det grammatiskt riktiga (men troligen historiskt felaktiga) 'Sueno, filius Trugoti'.

295 Snorre Sturlasson: Magnussønnenes saga, avsnitt 13, 24. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 20, 45. Ellegaard: De danske konger.

Lyschanders och Stephanius översättningar har således förvandlat ett matronymikon till ett patronymikon. Saxos 'Thrugotus' och Knytlingas 'Thorgot' (eller Thorgaut) behöver följaktligen inte ha något att göra med trundsläkten. Bodils ädla härkomst måste således sökas på annat håll. Bodil beskrivs i abbot Wilhelms ' Genealogia' som 'Botilde regina de nobilissima Danorum prosapia orta'».[296]

Fra norsk Wikipedia.
«Thrugot Ulvsson Fagerskinna († ca. 1070) var en dansk jarl, sønn av jarl Ulv Galiciefarer og Bodil Håkonsdatter, datter til jarlen Håkon Eiriksson.

Stormann.
Thrugot var en stormann fra Jylland som var kong Svend Estridssons hirdstyrer. Han var sammen med kongen i slaget utenfor Halmstad i 1062, og senere var han blant Knud den Helliges tilhengere. Thrugot knyttes til Galicia i det nordvestlige Spania. Antagelig er denne forbindelsen grunnet hans far Ulv som hviler på en legendarisk grunn. På samtidig dansk kalles Thrugot eksempelvis "Thrugot Ulfsen Fagerskind af Galizia". Hans betydning ligger i at han er stamfar til Thrugotslekten. Han nevnes i flere middelalderkilder, blant annet i den norrøne "Knytlinga saga" og i Saxo Grammaticus' fortellinger.

Thrugotslekten.
Thrugot var gift med Torgunna Vagnsdatter, datter til Vagn Åkesson og Ingeborg Torkelsdatter. Hans datter var Bodil Thrugotsdatter som ble gift med kong Erik I Eiegod. Han hadde også minst to sønner, Astrad Thrugotsson og Svend Thrugotsson, begge knyttet til Erik den Helliges hird. Fra Svend nedstammer de senere mektige biskopene i Lund. Han var far til Asser og farfar til Eskil. Også historikeren Sven Aggesen tilhørte slekten som Eskils nevø.
Både middelalderens og moderne historikere har problematisert slektskapet. Saxo fjernet Vagn Åkessons navn fra omtalen av slaget ved Hjørungavåg. Grunnen var antagelig at han var et symbol på Thrugotslekten som i sin tid besto av betydningsfulle motstandere til erkebiskop Absalon som var Saxos oppdragsgiver.
Lars Hermanson ser den politiske maktkampen i 1100-tallets danske samfunn som en kamp mellom ulike sosiale nettverk innenfor et avgrenset politisk elitesjikt. Han anser derfor at Bodil Thrugotsdatters slektskap tilbake til Thrugot således også kan betviles:
"Saxos 'Thrugotus' och Knytlingas 'Thorgot' (eller Thorgaut) behöver följaktligen inte ha något att göra med trundsläkten. Bodils ädla härkomst måste således sökas på annat håll. Bodil beskrivs i abbot Wilhelms Genealogia som Botilde regina de nobilissima Danorum prosapia orta.".»[297]

(Barn XI:674, Far XIII:2693, Mor XIII:2694)

Gift med neste ane.

Barn:

Bodil Thrugotsdatter. Født omkring 1056. Død 1103 på Oljeberget ved Jerusalem. (Se XI:674).

XII:1348 fm fm fm ff ff mm

Thorgunna Vagnsdatter. Født omkring 1030. Levde 1070.

Thorgunna (Thrugun) var stammor til en berømt jydsk slekt. Hun var mor til
Thorkil, kalt Svend og
Astrad
og disse brødre nevnes ofte etter deres mor (Thorgunnasen, Thrundsen), ikke etter faren.

Det er sannsynlig at hun overlevet sin ektefelle med mange år, antagelig er hun den
«Thrugund, langliva mother dicta»,
hvis dødsdag er opptegnet i Lunds dødebok ved 8. februar.

Som Thruguts og Thorgunnas datter nevnes Bodil, Erik Ejegods dronning.

Sønnene Svend og Astrad var ifølge Knytlingesagaen kong Knud II den Helliges hirdmenn og kjæreste venner. De ledsaget ham da opprøret i Jylland brøt ut, under kampen i St. Albani kirke forsvarte de ham tappert. Sagaen har en legendeaktig fortelling om at de to brødrene etter Knud den helliges død dro til Flandern og fikk greve Balduin til å løslate Knuds bror, Oluf [I Hunger].

Svend var far til erkebiskop Asser, biskop Svend i Viborg, Christiern Agge og Eskil.[298]

(Barn XI:674, Far XIII:2695, Mor XIII:2696)

296 Politiken's Danmarks Historie, Bind 3 (1969), side 93, 298. Dansk Biografisk Leksikon, Bind 3 (1934), side 350, Bind 6 (1935), side 362. John Megaard: Vagn Åkesons vekst og fall. Lars Hermanson (2000): Släkt, vänner och makt - En studie av elitens politiska kultur i 1100-talets Danmark, side 163. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 520. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 44.

297 Wikipedia. Lars Hermanson: «Släkt, vänner och makt. En studie av elitens politiska kultur i 1100-talets Danmark» (2000). Side 163.

298 Dansk Biografisk Leksikon, Bind 3 (1934), side 350; Bind 23 (1942), side 608. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 543. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 44.

Gift med forrige ane.

XII:1349 fm fm fm ff fm ff

Vladimir II Vsevelodovich Monomakh av Kiev. Storfyrste. Født omkring 1053. Død 19.05.1125.

Vladimir var
fyrste av Smolensk 1067 - 1094,
fyrste av Chernigiv 1078 - 1094,
fyrste av Pereyaslavl 1094 - 1113 og
storfyrste av Kiev 1113 - 1125.

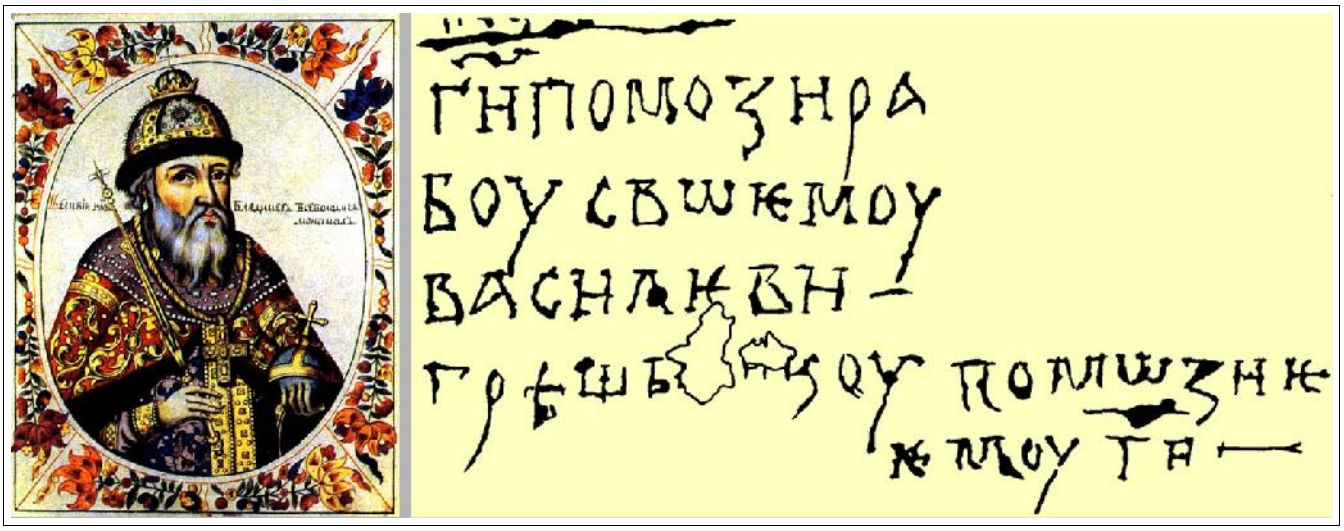
Vladimir (Volodymyr) ble fyrste av Pereyaslavl da hans far, Vsevolod I, døde og støttet sin kusine Sviatopolk som storfyrste av Kiev for å unngå krig mellom de russiske prinsene.

Han ble populær etter sine vellykkede felttog (1103-11) mot kumanene, nomadiske innvandrere som var en konstant trussel mot Russland.

Han etterfulgte Sviatopolk som storfyrste da denne døde. Under hans regjeringstid blomstret landet og vokste i styrke. Han innførte sosial lovgivning, utvidet koloniseseringen i de nordøstre skogene og bygde nye byer.

Fra Snorre Sturlasson: Magnus Erlingssons saga:
«2. ... Kong Valdemar var nær frende til kong Magnus. Ingelborg, kong Valdemars mor, og Malmfrid, mor til Kristin, som var Magnus's mor, var søstre og døtre til kong Harald [Mstislav I] øst i Gardarike, som var sønn til Valdemar [Vladimir] Jarisleivsson. ....

Datidens Gardarike omfattet de to byene Holmgard (Novgorod i Russland) og Kønugard (Kiev i nåværende Ukraina).[299]

t.v. Storhertug Vladimir II Vsevelodovich Monomakh. Portrett fra Tsarens titulære bok (1672). T.h. Grafikk av signaturen til Volodymyr II Monomakh i St. Sophia Cathedral. (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia (modifisert):
«Vladimir II Monomakh (døpenavn: Vasilij eller Basileios) (* 1053, † 19.05.1125) var en berømt storfyrste ("Velikij Knjaz") av Kievriket.

Han var sønn til Vsevolod I (* 1030, † 13.04.1093) og prinsesse Anastasia av Bysants († 1067), en slektning til keiser Konstantin IX Monomachos, som han tok sitt tilnavn fra. ("Monomakh" gresk: "En som kjemper alene" eller "gladiatoren"). Samtidig bysantinsk navnepraksis aksepterte mors etternavn hvis morens familie ble oppfattet å være av en mer opphøyet opprinnelse enn farens.

Gjennom sin mormors familie var Vladimir øyensynlig en etterkommer til de bysantinske familiene Argyros og Skleros, og han kan dermed ha sporet sin avstamming til flere andre keisere, som Romanos I og Leo V. Disse greske forbindelsene spilte en viktig rolle i hans håndtering av utenlandske forhold.»

---

299 Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 6-8, 21, 46, 90. Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 93, 245. Snorre Sturlasson: Magnus Erlingssons saga, avsnitt 2. N. de Baumgarten: Généalogie et Mariage occidenteaux des Rurikides Russes du Xe au XIII Siècle. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 552. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 89.

Vladimir Monomakhs testamente til sine barn i 1125. Litografi fra 1836 (Wikipedia).

«I hans berømte veiledning til sine egne barn (også kjent som testamentet) nevner Monomakh at han gjennomførte 83 militære felttog og sluttet fred med polovtserne 19 ganger. Først førte han krig mot steppefolkene sammen med sin slektning Oleg av Tsjernigov, men de skilte lag etter at Vladimir av sin far ble sendt for å styre over Tsjernigov og Oleg sluttet fred med polovtserne for å kunne ta byen tilbake fra ham. Fra da av var Vladimir og Oleg bitre fiender som ofte var opptatt med feider mot hverandre. Fiendskapen og slektsfeidene fortsatte mellom deres barn og også fjernere etterkommere.

Fra 1094 var hans viktigste sete den sørlige byen Perejaslavl, men han kontrollerte også Rostov, Suzdal og andre provinser i nord. Han grunnla flere byer i disse områdene, først og fremst "Vladimir", Russlands fremtidige hovedstad, oppkalt etter ham selv.

For å forene fyrstene i Kievriket i deres kamp mot polovzianerne tok Vladimir initiativ til tre fyrstelige kongresser, hvorav de viktigste ble holdt i Ljubetsj i 1097 og i Dolobsk i 1103.

Da Svjatopolk II døde i 1113 gjorde befolkningen i Kiev opprør og kalte Vladimir til hovedstaden. Samme år kom han til Kiev til folkets store glede, og han hersket der til sin død i 1125. Som man kan se av hans Instruksjon bekjentgjorde han en rekke reformer for å minske de sosiale spenningene i hovedstaden. Disse årene var Kievrikets siste oppblomstring, før det - ti år etter hans død - ble revet i stykker.

Vladimir Monomakh er begravet i St. Sofia-katedralen i Kiev. Senere generasjoner henviste ofte til hans styretid som byens gullalder. Mange legender er knyttet til Monomakhs navn, inkludert overføringen fra Konstantinopel til Kievriket av dyrebare relikvier som Theotokos, Jomfru av Vladimir og den Vladimir/Moskovittiske kronen kalt Monomakhs krone (shapka Monomakha).

Vladimir var gift tre ganger.

Hans første ektefelle var Gyda Haraldsdatter av Wessex, datter til Harald II Godwinsson av Wessex og Ealdgyth Svanehals.

Den følgende datteren er blitt tillagt både hans første og andre hustru:
Marina Vladimirovna († 1146), gift med Leon Diogenes, som gjorde krav på den bysantinske tronen, da han hevdet å være sønn til Romanos IV.

Hans andre ektefelle antas å ha vært en bysantinsk kvinne av adelig slekt. Nestorkrøniken nevner at hun døde 07.05.1107, men nevner ikke hennes navn.

De hadde minst seks barn:
Roman Vladimirovitsj, fyrste av Volhynia († 06.01.1119).
Eufemia av Kiev († 04.04.1139), gift med Koloman av Ungarn.
Eupraxia Vladimirovna av Kiev († 1109), ble beryktet over hele Europa for sin skilsmisse fra den tysk-romerske keiseren Henrik IV fordi han skulle ha forsøkt å holde en svart messe på hennes nakne kropp.
Agafia Vladimirovna, gift med Vsevolod Davidovitsj, fyste av Gorodno og sønn til David Igorevitsj, fyrste av Volhynia († 1113).
Jurij Dolgorukij († 15.05.1157.
Andrej Vladimirovitsj (* 11.07.1102 - † 1141), fyrste av Volhynia.

Hans tredje ekteskap antas å ha vært med en datter til Aepa Ocenevitsj, khan av kumanene. Hennes farfar var Osen. Hennes folk tilhørte kiptsjakene, en konføderasjon av tyrkiske folk.

Nestorkrøniken identifiserer derimot Aepa som svigerfar til Vladimirs sønn, Jurij Dolgorukij, og at Vladimir forhandlet frem ekteskapet i sin sønns navn. Hvorvidt far og sønn giftet seg med to søstre, eller om det er brudgommens identitet som er blitt feil identifisert er uklart.»[300]

(Barn XI:675, Far XIII:2697, Mor XIII:2698)

Gift omkring 1070 med neste ane.

Barn:

Mstislav I Vladimirovich den Store av Kiev. Født 01.06.1076 i Turiv. Død 15.04.1132 i Kiev. (Se XI:675).

XII:1350 fm fm fm ff fm fm

Gyda Haraldsdatter av Wessex. Prinsesse. Født mellom 1053 og 1061. Levde fra 1085 til 1132. Død mellom 1097 og 1107.

Gyda benevnes «Gyda den gamle» av Snorre Sturlasson, han oppgir at hun var datter til den engelske kongen Harald Gudinesson. Hennes mor var antagelig Edgyth Swan- neck (Svanehals).

Fra Snorre Storlasson: Magnussønnenes saga:

«20. Kong Sigurd ble gift med Malmfrid, datter til kong Harald Valdemarsson øst fra Holmgard. Mor til kong Harald var Gyda den gamle, datter til den engelske kongen Harald Gudinesson. ...».[301]

Gyda Haraldsdatter av Wessex (Vadim Mihailescu - Eget arbeid) (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Gyda av Wessex (* ca 1053/1061 - † 1098 eller 1107) var en av flere døtre til Harald Godwinsson, den siste angelsaksiske kongen av England, og hans gemalinne, Edyth Swannesha. Gjennom ekteskap med Vladimir II Monomakh ble Gyta storprinsesse av Kievriket.

Ifølge kronikeren Saxo Grammaticus fra det trettende århundre, flyktet Gyda og to av hennes brødre (sannsynligvis Magnus og Godwin eller Edmund) etter deres fars død i 1066 til deres tremenning, kong Svend Estridsson av Danmarks hov. De to brødrene ble behandlet med gjestfrihet av Svend, og Magnus inngikk tjeneste på høyt nivå hos Boles?aw II den Sjenerøse, mens Gyda, ble gift med Vladimir II Monomakh, en av de mest berømte herskerne i Kievriket. Dette skjedde i 1069/1070 da Boles?aw gjeninnsatte storprins Iziaslav I av Kiev og Gertruda (Boleslaws tante), som tidligere hadde blitt avsatt, til makten.

Gydas rolle i Vladimirs styre er ikke kjent. Vladimir forklarte i en bok med 'Instruksjoner' (Pouchenie) for sønnene, skrevet på 1100-tallet:

"Elsk dine hustruer, men gi dem ingen makt over deg."

Gyta var mor til Mstislav den Store, den siste herskeren over det forente Kievriket. I de norrøne sagaene kalles Mstislav Harald, etter sin morfar. I løpet av hennes levetid var Gyta, som ektefelle til Vladimir, prinsesse av Smolensk, men hun døde før ektemannen ble storprins av Kiev (i 1113), så hun var aldri storprinsesse av Kiev.

Med Vladimir fikk Gyta flere barn, inkludert:
Mstislav den store (* 01.06.1076 - † 14.04.1132).
Izyaslav Vladimirovich (* ca. 1077 - † 06.09.1096), prins av Kursk.
Svyatoslav Vladimirovich (* 1080 - † 16.03.1114), prins av Smolensk og Pereyaslav.
Yaropolk II i Kiev (* 1082 - † 18.02.1139).

300 Wikipedia.

301 Snorre Sturlasson: Magnussønnenes saga, avsnitt 20. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 556. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 89.

Viacheslav I i Kiev (* 1083 - † 02.02.1154).

Det vanskelig å fastslå Gythas dødsdato. Den er plassert i 1098 eller 1107. "Patericon of St. Pantaleon Cloister" i Köln sier at "Gyta dronningen" (Gida regina) døde som nonne 10. mars, året antas å være 1098. I følge Vladimir Monomakh døde Yuri Dolgorukiys mor 07.05.1107. Om Gytha døde i 1098, kunne Yuri ha vært en sønn til farens andre hustru Yefimia (som Vladimir Monomakh i så fall angivelig gift ca. 1099). Det betyr imidlertid at det ikke er nevnt noe i Vladimir Monomakhs skrifter om Gythas død, til tross for at hun var hans første hustru. Juris fødsel må da være i 1099/1100. Imidlertid daterer "Primary Chronicle" Yuris første ekteskapet til 12.01.1108. Det betyr at Yuri må være født før 1099/1100 (da han ikke kunne vært 6-9 år ved ekteskapstidspunktet). Det betyr da at Gyta kunne ha vært mor til Yuri og at hun døde i 1107.»[302]

(Barn XI:675, Far XIII:2699, Mor XIII:2700)

Gift omkring 1070 med forrige ane.

XII:1351 fm fm fm ff fm mf

Inge I den Eldre Stenkilsson av Sverige. Konge. Levde 1065. Død 1112.

Konge av Sverige 1079 - 1084 og 1087 - 1110.

Inge var en ivrig kristen. Han er den første svenske konge som nevnes i brevmaterialet. Den 04.10.1080 skrev pave Gregorius VII til svenskenes (suetonum) kong Inge – navnet i det pavelige registraturet kun markert med initial – at han hadde hørt at kristne predikanter hadde kommet til dennes land. Han ville derfor at kongen skulle sende en biskop eller annen lempelig prest til Roma får å underrette paven om landets forhold samt motta instruksjoner.

Fra Snorre Sturlasson: Magnus Berrføtts saga:
«12. Steinkjel Sveakonge døde omtrent på den tiden de to Haraldene falt. Håkon het den kongen som rådde for Svitjod (Russland) etter ham. Siden var Inge, sønn til Steinkjel, konge; han var en god og mektig konge, større og sterkere enn andre menn; han var konge i Svitjod da Magnus var konge i Norge. ...»

Inge tapte kongemakten til Blot-Sven i 1084, da han dømte ut avgudsoffringen i Svithiod og bød alt folket at kristnes. Den bortdrevne Inge kom imidlertid tilbake til Svithiod (Svealand) tre år senere. Han kom over Blot-Sven som var uforbredt, tente ild på huset og brendte alt folket inne. Sven kom ut og ble da drept.

Inge førte krig med den norske kongen Magnus II Barfot som fikk dette navnet da han på sine krigståg til Skottland brukte de skotske highlenderes drakt. Magnus krevde at landet mellom Vänern, Götaälv og havet skulle tilhøre Norge, men måtte avstå fra disse krav. På et personlig møte mellom alle tre nordens konger, den danske kongen Erik Ejegod var også tilstede, ble freden i Konghäll sluttet i 1101. Forlikningen ble bekreftet ved giftemål mellom Magnus og Inges datter Margareta, som derfor ble kalt «Fredkulla». En annen av Inges døtre, Christina, ble gift med en russisk storfyrste.

Inge var gift med Helene.[303]

---

302 Wikipedia.

303 Svenskt Biografiskt Lexikon, Band 19 (1971-73), side 779-781. Erik Gustaf Geijer: Svenka folkets historia, bind 1, side 133-135. Snorre Sturlasson: Magnus Berrføtts saga, avsnitt 12, 15, 18. Snorre Sturlasson: Magnussønnenes saga, avsnitt 20. Snorre Sturlasson: Magnus Blindes saga, avsnitt 1. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 351. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 562. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 40, 94.

Tegning av kong Inges «cenotaf» ved Varnhem kirke (Erik Dahlberg) .En cenotaf er et monument reist for å hedre de døde hvis kropper ligger andre steder. (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Inge Stenkilsson, også kalt "Inge den Eldre" († tidligst ca. 1105) var konge av Sverige senest fra 1080 til omkring 1084 og igjen fra 1087 til omkring 1105. Inge var sønn til Stenkil. Noen kilder påstår at hans bror Halstein Stenkilsson, nevnt i et brev fra paven, var medkonge en kort tid inntil 1080 da han døde.

Inge Stenkilsson tilbrakte mye av sin ungdom i Russland ved Staraja Ladoga hvor han giftet seg med sin hustru Helena. Hennes opprinnelse er ukjent, men hun var muligens russisk eller gresk. Hun var i så fall ikke søster til Blot-Svein.

Det blir oppgitt at svearne avsatte Inge omkring år 1084 fordi han ikke ville blote ved tinget, og han ble da erstattet av Blot-Svein. Inge Stenkilsson skal ha vært en troende kristen og forsøkte å kristne svearne, hvilket de ikke satt pris på. Omkring år 1087 skal Inge ha reist med sine menn gjennom Småland og Östergötland, ridd både natt og dag, inntil han kom til gamle Uppsala. Han lot sine menn omringe hallen til Blot-Svein og satt den i brann. Da kongen kom springende ut ble han øyeblikkelig drept. Dette er antagelig datoen for ødeleggelsen av det berømte tempelet i Uppsala. Med denne dåd tok Inge makten i Sverige. En av de få kildene om og fra denne tiden, "Hervors saga", sier:

"Inge var lenge konge og vennesæl og en god kristen; han avskaffet bloting i Svitjod og påbød at folk skulle kristnes."

En annen som var dypt engasjert i den samtidige kampen mot hedenskapen var den engelske munken Sankt Eskil.

På oppfordring fra paven grunnla Inge Vreta kloster og lot bygge Vreta kirke. Det finnes en gammel opptegnelse som taler om at kong Inge og dronning Helena eide store eiendommer i disse traktene og at de skal ha gitt bort omkring tyve bondegårder til et kloster som ble lagt ved den nye kirken. Det skal ha skjedd omkring år 1100. En del vil ha det til at denne hendelsen betydde at kong Inge kom fra Östergötland, men trolig var det Helena som kom herfra. De tyve gårdene var i så fall en del av hennes bryllupsgave. Det kan også ha vært gårder som de overtok etter drapet på Blot-Svein som antagelig hadde sin ætt i området.

Pavens brev om dette emnet er et av de få skriftlige bevis på Inge som svensk konge: "Ingo gloriosus Suetonum Rex" – Inge, svearnes ærerike konge. I et annet brev fra pave Gregorius VII i 1081 nevnes han derimot ikke som konge av Sverige, kun som konge av Vestgötaland, "rege wisigothorum".

En annen historisk hendelse var det såkalte trekongemøtet i 1101 i Konghelle i norske Båhuslen, nå svenske Kungälv, hvor Erik Eiegod, konge av Danmark, Magnus Berrføtt, konge av Norge, og Inge den Eldre, konge av Sverige, skal ha kommet sammen for utarbeide en fredsavtale. Dette møtet er beskrevet av Snorre Sturlason i "Magnus Berrføtts saga". De nøyaktige detaljene om hvorfor og hvor møtet ble holdt er ukjent, men resultatet ble at de ikke skulle føre krig mot hverandre, og at de skulle la grensene være slik de var hos deres forfedre. Ifølge Snorre giftet Inge bort sin datter Margareta til kong Magnus for å bekrefte freden. Etter dette fikk hun navnet "Margareta Fredkulla". (Fredskvinne).

Inge den Eldre var gift med Helena, som i noen kilder blir kalt for "Maer" (mø).

Årstallet for Inge den Eldres død og når han fratrådte tronen er svært uklare. Kildene nevner alt fra 1103 til 1118, og det er heller ikke sikkert at de to hendelsene inntraff samtidig. "Hervors saga" forteller at "Inge styrte riket til sin dødsdag og ble sottedød."

Han skal ha blitt gravlagt på Hångers ødekirkegård, men en gang før år 1234 ble levningene flyttet til Varnhems klosterkirke hvor han skal ligge under en umerket stein i midtgangen. I kirken finnes det en stein med inskripsjonen

som Johan III av Sverige skal ha latt sette opp. Steinen forteller at Inge skal ha blitt drept av dansker i Skåne i år 1064. Den ansvarlige for steinen, Rasmus Ludvigsson, virker å ha fått sin informasjon direkte fra "Lilla rimkrøniken" som ikke stemmer spesielt godt overens med andre kilder. Det handler antagelig om en sammenblanding med en annen svensk eller vestgötisk konge eller høvding.»[304]

(Barn XI:676, Far XIII:2701)

Gift med neste ane.

Barn:

Christina Ingesdotter av Sverige. Død 18.01.1122. Levde 1090. (Se XI:676).
Ragnvald Ingesson av Sverige. Født før 1101. (Se XI:839).
Margareta Fredkulla Ingesdotter av Sverige. Dronning. Levde 1101. Død omkring 1130.

Margareta var datter til kong Inge I Stenkilsson den Eldre av Sverige och dronning Helena. Hun ble først norsk, senere dansk dronning.

Inge tilhørte den stenkilske ætten og forknippes fremst med områder i Götaland, spesielt i Östergötland. Inges og Helenas kjente døtre, Margareta, Christina og Katarina, inngikk alle storpolitiskt viktige ekteskap med fyrster fra Norge, Russland og Danmark.

Margareta spilte tidlig en avgjørende politisk rolle i relasjonene mellom de svenske og norske kongefamiliene. Norske kilder som Theodricus og Ágrip forteller at den norske kongen Magnus III Berrføtt krevde områder vest for Vänern i nåværende Dalsland og Bohuslän, muligens også i Västre Götaland, områder som lydde under kong Inge. Magnus skal ha møtt den «götiske kongen» (rex gautorum) i to sammentrefninger. Det ble sluttet fred mellom kong Inge og kong Magnus i Konghäll i 1101, den danske kongen Erik I Ejegod var også tilstede. Avtalen gikk ut på at Inge giftet bort sin datter Margareta med Magnus Barrføtt. Margareta skal da ha fått de omstridde områdene i «heimanfylgje» (medgift) av sin far. Etter denne oppgjørelse fikk hun i islandske kilder som Morkinskinna tilnavnet «Friðkolla» (Fredkulla).

I 1103 falt hennes make, kong Magnus, på Irland, hvoretter hun ble giftet bort med den danske kongen Niels I, sønn til kong Svend II Estridsson. Niels var dansk konge fra 1104 til 1134. Han hadde som nytiltrådt konge en usikker stilling, og hadde derfor sikkert et stort behov av å få en mektig utenlandsk alliert.

Margaretas søster, Kristina, ble senere giftet bort med Novgorodfyrsten Mstislav I [Mstislavich Vladimirovich], mens den andre søsteren, Katarina, ektet den danske kongeætlingen Bjørn Jernside.

Opplysningene om Kristinas ekteskap gjengis i islandske kilder som f. eks. Morkinskinna, kapitel 51, side 357. Informasjonen bekreftes også av Novgorodkrøniken. Katarinas giftemål med Bjørn Jernside omtales i Knytlingesagaen, kapitel 82, side 117. Det kan imidlertid ikke avgjøres om disse ekteskap ble inngått under Inge I den Eldres livstid eller under hans etterfølgere, Filip og Inge II den Yngre. Kristina døde ifølge Novgorodkrøniken i 1122.

Som dansk drottning utøvet Margarete stor innflytelse. Hun var mor till Magnus Nilsson.

Knud Lavardslegendens påstand om at «Danmarks styre lå i en kvinnes hånd» må ses på bakgrunn av Margaretas nøkkelrolle ved oppbyggelsen av et nettverk av giftemålsforbindelser. Disse gjorde det mulig å holde sammen den kongelige slektsgrupperingen under lengre tid ved at et flertall av kongeætlingene fikk personlige bånd til dronningen. «Saxonis Gesta Danorum» er den kilde som gir den mest utførlige forklaringen til konflikten i 1131. Forfatteren presenterer en kjede av begivenheter som direkte kan relateres til dronningens giftemålspolitikk. Saxo ser Magnus Nielsen som et «exemplum på troløshet» da han setter Magnus svikefulle natur opp mot hans mors gode intensjoner om å skape fred mellom sin sønn og hans slektninger. Saxo skriver at Margareta ville

«sterke slektskapsbåndene (propinquorum) mellom hans slektninger gjennom giftemålsforbindelser (affinitatum beneficio creare) og hun giftet bort sin bror Ragvalds datter med Henrik og sin søsterdatter Ingeborg med Knud. Sitt fedrenegods delte hun i tre like store deler, av hvilke hun selv beholdt den ene og ga de nylig nevnte frender hver sin del i medgift. Derav oppsto det splittelse mellom dansker og svensker og nært og forøket gjennom alle mulige fientligheter har det gamle hatet hårdnakket holdt seg ved liv frem til våre dager».

Saxo kompletterer bildet av Margaretas giftemålspolitikk gjennom å vise kong Niels noe mer beskjedne rolle på dette område da han tillegger:

«Niels skal også med en frille ha hatt en datter ved navn Ingrid, som senere ble gift med en mann ved navn Ubbe».

Kusinene Magnus Nielsen, Henrik Skatelar og Knud Lavard fikk derved alle en betydelig andel av Margaretas fedrenearv (bona): Magnus gjennom sin morsarv, Henrik gjennom giftemålet med Margaretas brorsdatter Ingrid og Knud Lavard gjennom søskenbarnet Ingeborg, datter til Margaretas søster Christina av Novgorod.

304 Wikipedia.

Det råder uenighet om når Margareta døde.

Knud Lavardslegenden hevder at dronningen døde så tidlig som i 1117, før Knud overtok prefekturatet i Slesvig. Den såkalte «Yngre Næstvedårboken» (Annales Nestvedienes), som imidlertid kun er kjent i sene avskrifter, oppgir også at hun døde i 1117. Saxos og Helmolds opplysninger om henne er imidlertid plassert så sent i deres fremstillinger at denne tidsangielse har blitt trukket i tvil av flere generasjoner historikere.

I henhold til Saxo døde Margareta av «Vattusot». I hans skildring er det i fremst Margaretas død som utløser den kjede av begivenheter som leder frem til Knud Lavards fall i 1131. Saxos detaljerte skildring av Margaretas sykdom tyder imidlertid på at hans opplysninger, i kombinasjon med Helmolds er troverdige, da begge kildene plasserer hennes bortgang omkring 1130. Saxo skriver at dronningen på sitt dødsleie kalte til seg Knud Lavard og ba ham arbeide for at ingen uvennskap skulle oppstå mellom kongsfrendene. Knud svor å holde dette løfte. Når hun senere døde, brøt imidlertid det åpne fiendeskapet ut mellom kusinene.

Skildringen av Margaretas samtale med Knut Lavard på sitt dødsleie innebærer i alle fall at hun rimeligvis døde før Knut ble drept av Magnus 07.01.1131.

Lunds domkirkes nekrologium, som nevner at hun donerte en kalk prydet med rav og edelstener til domkirken, angir hennes dødsdatum til å være 4. november.

I henhold til den svenske Nationalencyklopedin døde hun omkring 1135.[305]

Katarina Ingesdotter. Levde omkring 1100.

Ifølge Knytlingesagaen skulle Katarina være gift med Harald Kesjas sønn, Bjørn Jernside, og svigermor til Erik den Hellige. Dette bekreftes imidlertid ikke i andre kilder.[306]

XII:1352 fm fm fm ff fm mm

Helena av Sverige. Dronning. Levde 1100.

Helena var svensk drottning, gift med kong Inge den Eldre.

Hun nevnes som kong Inges hustru i den slektsutredning som ble inngitt i 1194 i et brev til paven fra dansk side for å bestride ekteskapshinder mellom den franske kongen Filip II August og en datter til hennes datterdattersønn, kong Valdemar den Store av Danmark. Brevet er forfattet av abbeden Vilhelm av Æbelholt (W. Norvin: Abbed Wilhelms Breve 1933, side 159).

Helena forekommer også i en større genealogi av Æbelholt over de danske kongene.

Som Inge's hustru omtales hun i en lengde over 1100-talls donatorer til Vreta kloster, kjent gjennom avskrifter fra 1500-tallet. Samme lengde oppgir også at en dronning Helena hadde inngått i klosteret og donert jord i Røby i Slaka til klosteret.*

Plasseringen av denne notis har imidlertid ført til spekulasjoner om at hun skulle være identisk med en ukjent senere dronning. Derfor henger spørsmålet om Helenas identitet sammen med den «Elena Regina» viss dødsdag var 31. desember i henhold til «Necrologium Lundense».

I henhold til den islandske Hervararsagaen fra 1200-tallet var Blot-Sven bror til Inge den eldres hustru, hun kalles «Mær» i denne sagaen. Ordet betyr mø, men er forøvrig ikke kjent som kvinnenavn. Det har derfor blitt antatt at hun var identisk med Helena, dvs. at Helena var søster til Blot-Sven og dermed i slekt med den foregående kongeslekten.

1500-tallshistorikeren Johannes Magnus, som forvekslet Inge den Yngre og Inge den Eldre, gjorde Helena til Inge den Yngres dronning. Dette har ført til at hennes navn forekommer på det gravmonument over Inge den Yngre som Johan III lot oppføre i Vreta klosters kirke.

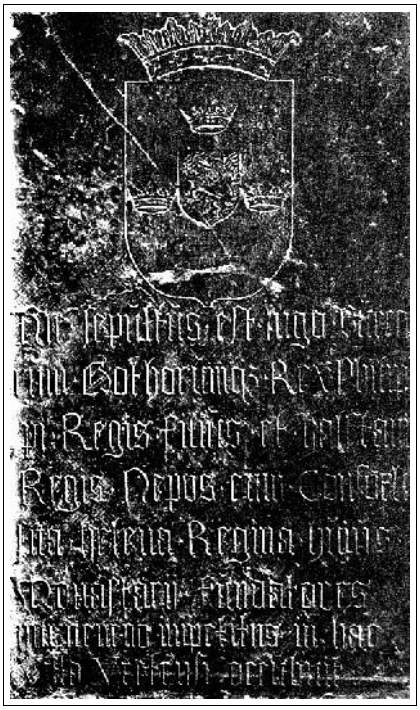
Helena døde i begynnelsen av 1100-talet.[307]

---

305 Erik Gustaf Geijer: Svenka folkets historia, bind 1, side 135. Svenskt Biografiskt Lexikon 1985-87, Band 25, side 141-143 Den svenske Nationalencyklopedin. Lars Hermanson (2000): Släkt, vänner och makt - En studie av elitens politiska kultur i 1100-talets Danmark, side 94, 101, 108-111. Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 562. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 20, 53, 94.

306 Svenskt Biografiskt Lexikon 1985-87, Band 19, side 780. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 351. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 40, 94.

307 Svenskt Biografiskt Lexikon 1969-71, Band 18, side 555-556. Den svenske Nationalencyklopedin.

Gravstein til kong Inge den Yngre av Sverige (fra 1500-tallet). Den er feilplassert i en annen del av kirken enn der de andre kongelige gravene har blitt plassert, og den nevner feilaktig en dronning Helena som hans hustru, selv om det er antatt at en annen Helen (en senere svensk prinsesse som var dronning av Danmark fra 1156) er antatt begravet her. Sted: Vreta kirke, Linköping, Sverige.(Wikipedia).

Fra svensk Wikipedia (oversatt):

«Helena (i noen kilder Maer og Mö) var dronning av Sverige i to omganger omkring 1080-1084 og omkring 1088-1105.. Hun var søster til Blot-Sven (i følge svensk Wikipedia) og hustru til kong Inge den Eldre.

Helena endte sine dager i Vreta kloster og var sannsynligvis samme dronning som den "maer" eller "mö" som i klostrets annaler ikke refererte til et personlig navn, men hadde betydningen nonne.

Eldre teorier om at Helena skulle ha vært identisk med den hellige Elin av Skövde, har blitt avvist av moderne historikere som usannsynlig.

Helena og Inge hadde barna:

Kristina, († 1122), gift med storfyrste Mstislav I av Kiev (* 1076 - † 1132).

Ragnvald, sannsynligvis død før faren,
i noen kilder identifisert som kong Ragnvald Knaphövde.

Margareta, kalt "Fredkulla", gift 1. gang med Magnus Barfot fra Norge og gift 2. gang med Nils av Danmark.

Katarina, gift med Björn Jernside av Danmark († 1134), deres datter Kristina ble svensk dronning.»[308]

(Barn XI:676)

Gift med forrige ane.

XII:1353 fm fm fm ff mf ff

Vseslav Bryachislavich den Synske av Polotsk. Prins, storfyrste. Født omkring 1029. Død 24.04.1101.

308 Wikipedia.

Baksiden av en Belarusisk 20 rubel sølv minnemynt utstedt i 2005 med Vseslav ("Usiaslau") av Polotsk og en skildring av ham som en varulv i bakgrunnen. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Vseslav av Polotsk eller Vseslav Bryachislavich (* ca. 1029 - † 24.04.1101), også kjent som Vseslav Trollmannen eller Vseslav den Synske, var den mest kjente herskeren i Polotsk og i en kort tid prins i Kiev (1068-1069). Sammen med Rostislav Vladimirovich og "voivode" Vyshata opprettet han en koalisjon mot Yaroslaviches triumvirat. Polotsk's "Katedral av hellig visdom" (ferdigstilt i 1066) er et av de mest varige monumentene i Belarus og dateres til hans 57 årige regjeringstid.

Vselav var sønn til Bryachislav Izyaslavich (* ca. 997 - † 1044), prins av Polotsk og Vitebsk, og han var dermed oldebarn til Vladimir I den Hellige av Kiev og Rogneda av Polotsk. Han ble født ca. 1029-1030 i Polotsk (med Vasilii som dåpsnavn) og giftet seg omkring 1060.

Han inntok tronen i Polotsk i 1044 etter farens død, men selv om han fra 1093 var Rurik-dynastiets seniormedlem i sin generasjon, ble Vseslav ekskludert (izgoi) fra den store fyrsterekkefølge da hans far ikke hadde vært prins i Kiev. Da han var den eneste betydningsfulle prins i Rus som ikke stammet fra Jaroslav, var han ifølge Simon Franklin og Jonathan Shepard "en utenforstående innenfra".

Ute av stand til å sikre hovedstaden, som ble holdt av Yaroslavs tre sønner, begynte Vseslav å plyndre de nordlige områdene i Kievan Rus. I 1065 beleiret han Pskov, men ble kastet tilbake. Vinteren 1066-1067 plyndret og brente han "Velikij Novgorod" (stor nystad), fjernet klokken og andre religiøse gjenstander fra "katedralen av hellig visdom" og tok disse for å dekorere sin egen katedral med samme navn i Polotsk. Hans angrep truet med å bryte forbindelsen Yaroslavsønnene i Midt-Dnepr-regionen hadde med Skandinavia, Baltikum og nordområdene. Dette var viktige kilder til mannskap, handel og inntekt (for eksempel pelsverk) for Rus-prinsene i Midt-Dnepr. Angrepet tvang også den unge Mstislav, innsatt på tronen i Novgorod, til å flykte tilbake til sin far, Iziaslav i Kiev, noe som dermed var en fornærmelse overfor storprinsen av Kiev. Yaroslavsønnene gikk sammen og marsjerte nordover, plyndre Minsk (den gang under kontroll av Polotsk) og beseiret Vseslav i kamp ved Nemiga-elven 03.03.1067. Vseslav flyktet, men ble ved et forræderi tatt til fange under fredsforhandlingene i juni, da Iziaslav brøt sin ed. Han ble deretter fengslet i Kiev.

Storprins av Kiev.

Under Kiev-opprøret i 1068 – forårsaket av et nederlag mot kipchakene ved Alta-elven og Iziaslavs uvilje til å bevæpne "vetje" (en slags folkeforsamling i mange av middelalderens slaviske riker) slik at medlemmene kunne marsjere ut og møte nomadene en andre gang – frigjorde folkemengden Vseslav fra fengsel, utropte ham til storfyrste av Kiev og tvang Iziaslav på flukt til Polen. Da Iziaslav kom tilbake med en hær syv måneder senere, tok han tilbake tronen, og Vseslav flyktet tilbake til Polotsk. Etter flere år med komplisert kamp mot Iziaslav av Kiev, sikret han seg endelig Polotsk i 1071. I løpet av de siste 30 årene av hans regjeringstid var hans viktigste fiender Vsevolod Yaroslavich og hans sønn Vladimir Monomakh.

Vseslav døde 24.04.1101, onsdagen før langfredag i henhold til "Russian Primary Chronicle" – faktiskt forbinder krønikene de to hendelsene på en merkelig måte, som om trollmannen døde som følge av korsfestelsen og oppstandelsen. Han ble gravlagt i "katedralen av hellig visdom" i Polotsk.

Vseslav hadde seks sønner:
Roman († 1114/1116), trolig prins av Drutsk).
Gleb Vseslavich († 1119), prins av Minsk.
Rogvolod-Boris († 1128), prins av Drutsk.
Davyd, prins av Polotsk.
Sviatoslav, prins av Vitebsk.
Rostislav, antagelig prins av Lukoml og senere i 1129 sendt til Bysants av Vladimir II Monomakh.

St. Euphrosyne i Polotsk hevdes noen ganger å være hans datter, selv om hennes fødselsdato er angitt til1120, to tiår etter Vseslavs død og dermed kunne hun ikke være hans barn. Andre kilder hevder imidlertid at hun var datter til Sviatoslav Vseslavich, og dermed Vselevs barnebarn. Hun grunnla en rekke klostre i Polotsk og regionen omkringog regnes som en av skytshelgenene i Belarus.»[309]

(Barn XI:677, Far XIII:2705)

Gift

Barn:

Gleb Vseslavich av Polotsk. Død 13.09.1119. (Se XI:677).

XII:1355 fm fm fm ff mf mf

Yaropolk Izyaslavich av Kiev. Fyrste. Født før 1050. Død 22.11.1087.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Yaropolk Izyaslavich, ortodokst dåpsnavn Pjotr (Peter) (* før 1050 - † 22. november 1087 eller 1086) var prins av Vyshgorod (1076-1078), Volhynia (1078-1084) og Turow (1078-1086).

Han var den eldste sønnen til storhertug Iziaslav I av Kiev (* ca. 1024 - † 03.10.1078) og Gertrud av Polen (* ca. 1025 - † 04.01.1107), datter til kong Mieszko II.

Lambert. Yaropolk æres som en helgen i de russisk-ortodokse og ukrainske ortodokse kirker. Hans festdag er 5. desember.

Hans fødselsår er ukjent. Han ble først nevnt i en krønike i 1071 da han beseiret Vseslav av Polotsk på Golotitschesk.»

T. v. Ikon av Jaropolk Pjotr Isjaslawitsch av kiev. T.. h. Kroning av Jaropolk og Irina , Belysning i Gertrude Psalter som skildrer Yaropolk og hans hustru foran apostelen Peter, med Yaropolks mor Gertruda ved apostelens føtter. (Wikipedia).

«I 1073 ble han og og hans far utvist fra fyrstedømmet Kiev av deler av Kiev-befolkningen og av hans onkler. Begge flyktet vestover, ble avvist av kong Henrik IV, mens Pave Gregorius VII godtok dem. Isjaslav underkastet seg ham, overga Kiev til ham og mottok det tilbake som ett apostolsk len. Jaropolk ble også kronet til konge av Rus av Den apostoliske stol.

I 1076 returnerte begge til Kiev, hvor Yaropolk mottok fyrstedømmet Vyshgorod.

Prins av Volhynia og Turov.

Da Yaropolks far falt i 1078, gikk tittelen storhertug av Kiev til broren Vsevolod I. Yaropolk fikk delvis fyrstedømmer i Volhynia og Turow. I løpet av denne tiden var det gjentatte kamper med Rostislavene. I 1084 delte de fyrstedømmet Peremyschl og bortviste Jaropolk fra Vladimir (Volhynia).

I 1086 kom han tilbake dit ved hjelp av Wsewolid.

Vinteren 1086 eller 1087, etter at han kom tilbake fra Polen, ble han myrdet i nærheten av Zvenigorod av sin egen tilhenger.

Jaropolk er gravlagt i Kiev, i Dmitry-klosteret i Peterskirken.

309 Wikipedia.

Yaropolk var gift med Irina. Hennes Identitet er ukjent. Muligens var hun Kunigunde av Weimar († 08.06.1140), datter til greve Otto I, gift med en russisk prins, hvis navn heller ikke er kjent. De kan ha giftet seg mellom 1073 (Jaropolk ankomst til Tyskland) og 1075.

Jaropolk hadde (minst) fem barn med sin hustru:
Anastasija Yaropolkovna (* 1074 - † 08.01.1159), gift med Gleb Vzeslavich(† 13.09.1119, prins av Minsk.
Mechtild (* sannsynligvis 1076), gift etter 1087 med Günther av Schwarzburg († 1109).
Yaroslav Yaropolkovich († 11.08.1103).
Viacheslav Yaropolkovich († 13.12.1104).
Vasilko Yaropolkovich.»[310]

(Barn XI:678, Far XIII:2709, Mor XIII:2710)

Gift

Barn:

Anastasia Jaropolkowna av Kiev. Født 1074. Død 08.01.1159. (Se XI:678).

XII:1357 fm fm fm ff mm ff

Vladislaw I Herman av Polen. Hertug. Født omkring 1040. Død 05.06.1102.

Hertug av Polen 1080 - 1102.

Vladislaw [Ladislaus] overtok regjeringen i 1080 efter at hans bror Boleslaus II hadde blitt jaget bort.

Da hans første hustru, Judith, døde kort tid etter Boleslaus III's fødsel, ble forholdet til Böhmen bittert, og Polen måtte senere betale tributt. Han søkte da støtte hos keiser Heinrich IV. Senere inngikk han ekteskap med keiserens søster, Jutta, men ekteskapet ble barnløst.

Heldigst var han i sine tog mot Pommern 1081-90 og 1092-99, men ellers var hans styre urolig. Den opprørske adel innkalte hans illegitime sønn Zbigniev mot ham. I kampen seiret Vladislaw, og Zbigniev ble en tid holdt fanget.

I 1097 ble landene delt i tre, hvorav han selv beholdt de viktigste borgene, men han ga Zbigniev og sin ekte sønn, Boleslaus, hver en del.

Ettter hans død seiret Boleslaus III over Zbigniev og blindet ham.[311]

T. v. Vladislaw Herman (Jan Matejko). T. h. Wladyslaw Hermans segl, sannsynligvis det eldste seglet til en polsk konge. (Wikipedia)

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Vladislaw I Herman (polsk: Wladyslaw I Herman) (* ca. 1043 - † 04.06.1102 i Plock) fra Piast-dynastiet var hertug av Polen fra 1079 til 1102.
Han var sønn til Kasimir I Karol Fornyeren av Polen (* 1016 - † 1058) og Maria Dobroniega av Kiev (* etter 1012 - † 1087).

Etter at den polske adelen og kirken utviste hans bror, hertug Boleslaw II, ble Vladislaw I Herman, den yngre sønnen til hertug Kasimir I Karol av Polen (* 1016 - † 1058) og Maria Dobroniega av Kiev (* etter 1012 - † 1067),

310 Wikipedia.

311 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 17. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 79. Columbia Encyclopedia, Sixth Edition, Copyright (c) 2000.

plassert på den polske tronen i Krakow.

Vladyslaw støttet forståelsespolitikken mellom det Tysk-romerske rike og Böhmen som igjen ga Böhmen tributtrettighetene til det besatte Schlesien. Han var ikke en aktiv monark, den virkelige makten ble samlet hos "wojewoda" (gammel slavisk tittel for lokal herskere) Sieciech.

Dette forårsaket misnøye blant adelen, som til slutt valgte å støtte sønnene Zbigniew og Boleslaw. Dette førte til en forsterket konflikt i 1097 og den påfølgende delingen av landet i 1099. Sønnen Zbigniew ble tildelt Stor-Polen med Kujawy som regjeringsdistrikt, mens den yngre Boleslaw fikk Schlesien og Lille-Polen. Selv overtok Vladislaw som "senior" overherredømmet over hele Polen.

Vladyslaw Herman kronte seg ikke til konge fordi han var underordnet keiseren som han støttet i investiturstriden. I 1091 underla han seg midlertidig Pommern ved å ta Stettin.

Hans første hustru var en ukjent polsk kvinne. Dette ekteskapet ga hans eldste sønn:
Zbigniew (* ca 1070 - † 1112) hertug av Polen (1096-1107 og 1111).

Siden dette ekteskapet ble inngått i henhold til den altslaviske "Rirus", ble det ikke anerkjent av den katolske kirke og sønnen Zbigniew, ble erklært ikke å være legitim.

For å redusere konfliktene med Böhmen skilte Vadyslaw seg og giftet seg i 1080 med Judith av Böhmen, datter til hertug Vratislav II.

De fikk sønnen:
Boleslaw III den Skjevmunnede (* 1085 - † 1138), hertug av Polen (1102-1138).

Tre år etter Judith av Böhmens død 25.12.1086, giftet han seg i 1089 med den keiserlige prinsessen Judith, datter til keiser Henrik III den Svarte av Tyskland, enke etter kong Salomo av Ungarn. Hun tok med seg biskopen Otto von Bamberg til hoffet i Gnesen. Ekteskapet ble ansett som ulykkelig, men de fikk 3 døtre:

en datter (ukjent navn) (* etter 1088 - † før 12.10.1112), gift før 1108 med Yaroslav I Svjatopolkowitsch Prins av Vladimir (1112-1118).

Agnes, abbedisse av Quedlinburg og Gandersheim.

Adelheid, gift med Diepold III av Vohburg. Deres datter Adela ble gift med den senere keiseren Fredrik I Barbarossa († 1190) før 02.03.1147 (skilt i 1153).»[312]

(Barn XI:679, Far XIII:2713, Mor XIII:2714)

Gift omkring 1080 med neste ane.

Barn:

Boleslaw III den Skjevmunnede av Polen. Født 20.08.1085. Død 18.10.1138. (Se XI:679).

XII:1358 fm fm fm ff mm fm

Judith av Böhmen. Hertuginne. Født omkring 1057. Død omkring 1085.

Judith av Böhmen, født ca. 1057, død ca. 1085, gift i 1083 med Vladislaw I Herman av Polen..[313]

Judyta av Böhmen. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Judith av Böhmen (polsk: Judyta) (* ca. 1056/58 - † 25.12.1086), også kjent som Judith Premyslid, tilhørte Premyslid-dynastiet og var hertuginne av Polen ved ekteskap.

Hun var det andre av fire barn til Vratislav II av Böhmen (* ca. 1035 - † 1092) og hans andre hustru, Adelaide av Ungarn (* ca. 1040 - † 1062).

Hennes far ble hertug i 1061 og hennes mor døde året etter.

Omkring 1080 ble Judith gift med hertug Vladislaw Herman av Polen for å styrke den nylig etablerte

312 Wikipedia.

313 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 150. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 79, 82.

böhmisk-polske alliansen.

I følge samtidige kronikører utførte hertuginne Judith et bemerkelsesverdig veldedighetsarbeid og hjalp de trengende.

Etter et nære fem års barnløs ekteskap økte behovet av en arving:
"Fordi hun var ufruktbar, ba til Gud hver dag med tårer og taler, ofret og betalte gjeld, hjalp enker og foreldreløse barn og ga veldig sjenerøse mengder gull og sølv til klostrene, befalte prestene å be til de hellige og om Guds nåde for et barn."

I juni 1085 var Judith og hennes mann tilstede ved kroningen av hennes far, Vratislaus II, som den første kongen av Böhmen.

Ett år senere, 20.08.1086, fødte hun den etterlengtede sønnen og arvingen, Boleslaw Wrymouth.
Hun kom seg aldri av ettervirkningene etter fødselen og døde 25. desember. Hun ble gravlagt i katedralen til den salige jomfru Maria av Masovia i Plock.»[314]

(Barn XI:679, Far XIII:2715, Mor XIII:2716)

Gift omkring 1080 med forrige ane.

XII:1359 fm fm fm ff mm mf

Henrik av Berg-Schelklingen. Greve. Født omkring 1073. Levde omkring 1100. Død 24.09.1115.

Henrik var greve av Berg-Schelklingen.

Sammen med sin hustru Adelheid ga han 6 gårder til klostret Zweifalten.

Han ble senere munk i klostret og er bisatt der.[315]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Henrik I, greve av Berg-Schelklingen (* ca. 1073 - † 24.09.1115) var en bayersk adelsmann som styrte Berg slott i Ehingen, Bayern.

Hans foreldre var Poppo, greve av Berg-Schelklingen og Sophia med usikker opprinnelse.

Henrik giftet seg omkring 1090 med Adelaide av Mochental, datter til Diepold II, markgreve av Vohburg og Liutgard av Kärnten.
I løpet av 1090-årene fikk Henrik og Adelaide tre sønner og tre døtre, som giftet seg med meget innflytelsesrike adelsmenn fra husene Premyslid i Böhmen og Piast i Polen. Henrik trakk seg tilbake i løpet av 1100-tallet og ble munk i Zwiefalten Abbey.

Hans eldste sønn etterfulgte ham som greve av Berg-Schelklingen.»[316]

(Barn XI:680, Far XIII:2717, Mor XIII:2718)

Gift omkring 1090 med neste ane.

Barn:

Salome av Berg-Schelklingen. Født mellom 1099 og 1101. Død 27.07.1144. (Se XI:680).

XII:1360 fm fm fm ff mm mm

Adelheid av Mochental. Grevinne. Levde omkring 1100.

Adelheid er bisatt i klostret Zweifalten.[317]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Adelaide av Mochental var datter til Diepold II († 1078), markgreve av Vohburg og Liutgard av Kärnten (* ca. 1047 - † 1119).

Hun giftet seg omkring 1090 med Henrik av Berg-Schelklingen.

Deres barn var:
Henrik II, greve av Berg-Schelklingen (* ca. 1093 - † 1126), som etterfulgte ham.
Richeza av Berg (* ca. 1095 - † 1125), gift med Vladislaus I, hertug av Böhmen.
De hadde bl. a. sønnen Vladislaus II, hertug og konge av Böhmen.
Diepold II, greve av Berg-Schelklingen (* ca. 1097 - † 1160), etterfulgte Henrik II,

---

314 Wikipedia.

315 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 596. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 79.

316 Wikipedia.

317 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 598. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 79.

gift med Gisela av Andechs, datter til Berthold II, greve av Andechs og Sophia av Istria,
Sophia av Berg (* ca. 1099 - † 1126), gift med Otto II, prins av Olomouc.
De hadde sønnen Otto III, prins av Olomouc.
Salome av Berg (* ca. 1101 - † 1144), gift med Boleslaw III, hertug av Polen.
Rapoto, greve av Berg-Schelklingen (* ca. 1103 - † 1164), etterfulgte Diepold II.»[318]

(Barn XI:680, Far XIII:2719, Mor XIII:2720)

Gift omkring 1090 med forrige ane.

XII:1361 fm fm fm fm ff ff

Henrik den Galante av Burgund. Hertug. Født omkring 1035. Død mellom 1070 og 1074.

Hertug av Burgund.[319]

Fra norsk Wikipedia:
«Henrik den Galante av Burgund (* ca. 1035 - † 27. januar 1070 eller 1074) (fransk: Henri de Bourgogne le Damoiseau, "den Galante"), var eldste, overlevende sønn og arvingen til hertug Robert I den Gamle av Burgund og hans hustru Helie av Semur. Han var sønnesønn til kong Robert II av Frankrike, således medlem av huset Capet via dens gren i hertugdømmet Burgund.

Lite er kjent om hans liv, han døde kort tid før sin far. Derfor ble han ikke den neste hertugen av Burgund. To av hans sønner etterfulgte som hertuger i hertugdømmet etter hans fars død, mens den tredje ble greve av Portugal via sitt ekteskap med Theresa, datter til kong Alfonso VI av León og Castilla, deres sønn, Alfonso, ble den første konge av det uavhengige Portugal,

Navnet til hans hustru er ikke kjent, skjønt både Sibylla og Clémence har blitt foreslått. Basert utelukkende på onomatologi (navneforskning) har historikeren Szabolcs de Vajay foreslått at hun var datter til greve Berenguer Ramon I av Barcelona og hans tredje hustru, Guisle av Lluca. Om dette er riktig skulle Henrik kunne ha blitt gift i Barcelona mens han var på korstog. Henriks hustru synes å ha gått bort etter ham – 06.06.1074 eller senere – og ble gravlagt i Besançon, Sainte-Etienne.

Dateringen for hans egen død er usikker, 27. januar i 1070 eller 1074.

Henrik og hans hustru hadde barna:
Hugo (* 1057 - † 1093), greve av Burgund.
Odo (* 1058 - † 1103), greve av Burgund.
Robert (* 1059 - † 1111), biskop av Langres.
Helie (* 1061), nonne,
Beatrice (* 1063), gift med Guido I, greve av Vignory.
Reginald (* 1065 - † 1092), abbed av Saint-Pierre de Flavigny.
Henrik (* 1066 - † 1112), fra 1093 greve av Burgund, greve av grevskapet Portugal, og
far til Alfonso I Henrique Erobreren, Portugals første konge.v[320]

(Barn XI:681, Far XIII:2721, Mor XIII:2722)

Gift omkring 1055

Barn:

Henrik av Burgund. Født omkring 1066 i Dijon. Død 01.11.1112. (Se XI:681).

XII:1363 fm fm fm fm ff mf

Alfonso VI den Modige av Castilla-León. Konge. Født omkring 1040. Død 30.06.1109.

Alfonso VI den Modige («el Bravo») var
konge av León 1065 - 1109 og
konge av Castilla 1072 - 1109.

Han samlet etter hvert Castilla, Asturien og León under sitt herredømme.

Alfonso erobret det viktige Toledo fra Maurerne i 1085, hvorved han fikk navnet «Spaniens Skjold». Året etter led han nederlag ved Sallaka, men var ellers heldig like til sin død.

Hans indre styre var fortreffelig. Rettspleien ble forbedret og byer blomstret frem.

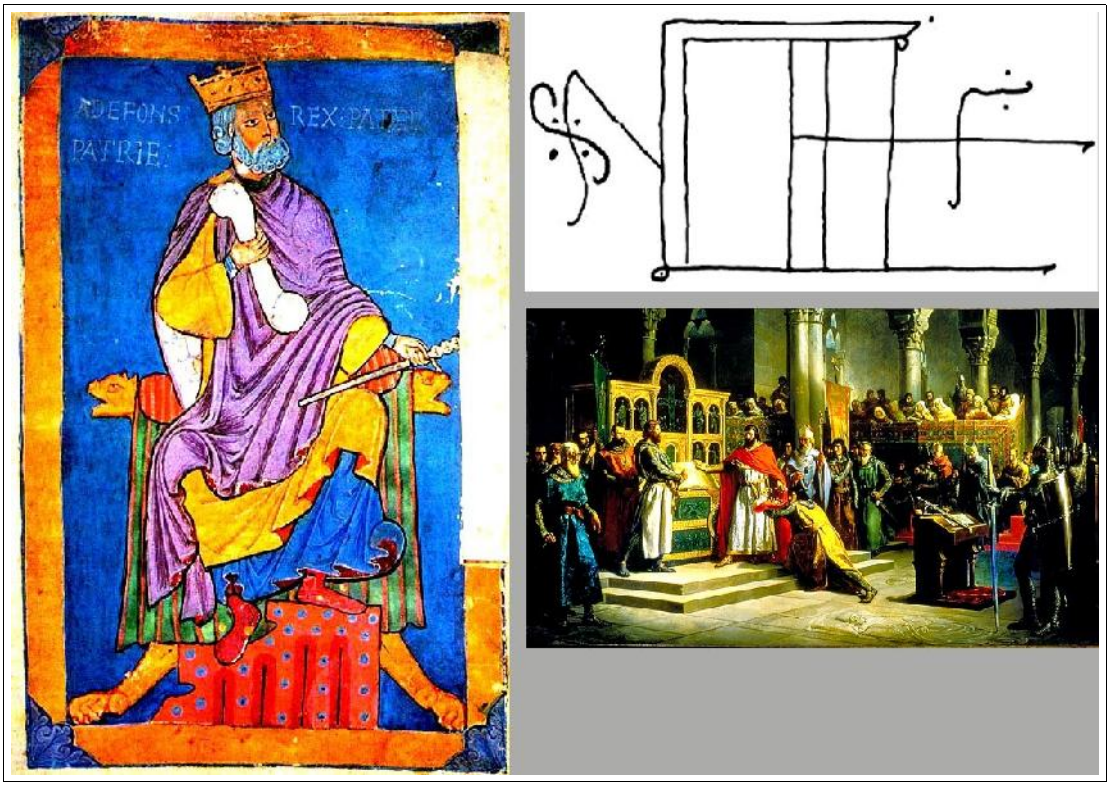
Jimena var hans konkibine, men ble snart forskutt. Han var gift

318 Wikipedia.

319 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 904. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 57.

320 Wikipedia.

1. gang i 1074 med Inez av Aquitanien,
2. gang i 1080 med Constance av Burgund,
3. gang med Berta av Burgund,
4. gang med Isabel av Este og
5. gang med Beatrice av Este.[321]

T. v. Miniatyr som representerer kong Alfonso VI av León (1047-1109). Det er en del av grav A i katedralen i Santiago de Compostela. Oppe til høyre: Signaturen til Alfonso VI i et "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) fra 1097. Nede til høyre: Angivelig en historisk begivenhet i 1072 hvor Alfonso VI måtte sverge i kirken Santa Gadea de Burgos, overfor Rodrigo Díaz de Vivar («El Cid Campeador»), at han ikke deltok i drapet på sin bror, kong Sancho II av Castilla, som ble myrdet foran murene til byen Zamora i 1072. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt)::

«Alfonso VI (* ca. 1040/1041 - † 01.07.1109), med kallenavnet den Modige ("El Bravo") eller den tapre, var konge av León (1065-1109), av Galicia (1071-1109) og av Castilla (1072-1109).

Han var sønn til Ferdinand I (* ca. 1015 - † 1065), konge av León og greve av Castilla og hans hustru, dronning Sancha av León (* ca. 1018 - † 1067), Han var en "leonesisk infante [prins] med Navarra- og Castillablod".

Hans farforeldre var Sancho Garcés III, konge av Pamplona og hans hustru Muniadona av Castilla, hans morforeldre var Alfonso V av León (som han sannsynligvis ble oppkalt etter) og hans første hustru Elvira Menéndez.

Alfonsos fødselsår er ikke registrert i middelalderdokumentasjonen. I følge en av forfatterne til "Anonymous Chronicle of Sahagún", som møtte monarken og var til stede ved hans død, døde han i en alder av 62 år etter å ha regjert i 44 år. Dette indikerer at han ble født i andre halvdel av 1047 eller i første halvdel av 1048. Pelagius av Oviedo skrev at Alfonso var 79 år da han døde, men det skulle plassere hans fødsel omkring 1030, før foreldrenes ekteskap.

I følge "Historia silense" ble det eldste barnet til Ferdinand I og Sancha, en datter kalt Urraca, født da hennes foreldrene fortsatt var greve og grevinne av Castilla, så fødselen hennes kunne plasseres i 1033-34. Det andre barnet og den eldste sønnen, Sancho, må ha blitt født i andre halvdel av 1038 eller i 1039. Det tredje barnet og den andre datteren, Elvira, kan ha blitt født i 1039-40, etterfulgt av Alfonso i 1040-41, og til slutt det yngste av søsknene, García, en gang mellom 1041 og 24.04.1043, datoen da kong Ferdinand I, i en donasjon til klosteret San Andrés de Espinareda, nevner sine fem barn. Alle bortsett fra Elvira signerte et dokument i klosteret San Juan Bautista de Corias 26.04.1046.

Alle barna til kong Ferdinand I, ble ifølge "Historia silense", utdannet i "liberal arts", sønnene ble også trent i våpenbruk, "kunsten å drive hester i spansk vis" og jakt. Den geistlige Raimundo hadde ansvaret for Alfonsos tidlige utdannelse. Når han ble konge, utnevnte Alfonso ham til biskop av Palencia og omtalte ham som "magistro nostro, viro nobile et Deum timenti" ("vår herre, en edel mann som frykter Gud"). Alfonso tilbrakte sannsynligvis lange perioder i Tierra de Campos, hvor han sammen med Pedro Ansúrez, sønn til Ansur Díaz og nevø til greve Gómez

321 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 921. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 74.

Díaz de Saldaña (begge tilhørte Banu Gómez-slekten), lærte krigskunsten og hva som ble forventet av en ridder.

Etter erobringen av Toledo i 1085, utropte Alfonso seg til "victoriosissimo rege in Toleto, et in Hispania et Gallecia" (mest seirende konge av Toledo, og av Hispania og Galicia). Denne erobringen, samtidig som hans vasall, El Cid, tok Valencia, utvidet i stor grad territoriet og innflytelsen til det León/Castillanske riket, men provoserte også en Almoravid-invasjon som Alfonso skulle bruke resten av sin regjeringstid til å motstå. Hærene fra León og Castilla led nederlag i slag ved Sagrajas (1086) og Uclés (1108), i sistnevnte døde hans eneste sønn og arving, Sancho Alfónsez. Valencia ble forlatt, mens Toledo forble en del av et utvidet rike som gikk over til hans datter.»

Politisk situasjon på den nordlige iberiske halvøy omkring 1065: (Wikipedia).

«Oppstigning til tronen.

Som den andre sønnen til kongen av León og greve av Castilla, ville Alfonso ikke ha vært berettiget til å arve tronen. Men mot slutten av 1063, sannsynligvis den 22. desember, utnyttet Ferdinand det faktum at mange stormenn hadde samlet seg i León, rikets hovedstad, for innvielsen av San Isidoro-basilikaen.

Ferdinand I tilkalte en "Curia Regia" for å gjøre kjent sine testamentariske disposisjoner, under hvilke han bestemte seg for å fordele sin arv sin blant sine barn, en fordeling som ikke skulle tre i kraft før monarkens død for å forhindre at eventuelle tvister skulle oppstå etter hans død.

Alfonso arvet kongeriket León, "den mest omfattende, verdifulle og emblematiske delen som omfattet byene Oviedo og León, det asturisk-leoniske monarkiets vugger", som inkluderte Asturias, León, Astorga, El Bierzo, Zamora med Tierra de Campos samt "parias" fra Taifa Toledo.

En taifa var i al-Andalus, det muslimske Spania, en selvstendig, stadsstat med omkringliggende landsbygd, "parias" en slags tributt betalt av en taifa.

Hans eldste bror, Sancho, ble gitt kongeriket Castilla, skapt av faren for ham, med "parias" fra Taifa Zaragoza.

Hans yngre bror, García, mottok hele regionen Galicia, "opphøyet til rang av et rike" som strakk seg sørover til Mondego-elven i Portugal med pariaene til Taifa av Badajoz og Sevilla.

Deres søstre, Urraca og Elvira, mottok begge "Infantazgo", det vil si "beskyttelse og inntekt av alle klostre som tilhørte det kongelige arvet" forutsatt at de forble ugifte.

Historikeren Alfonso Sánchez Candira antyder at selv om årsakene som førte til at kong Ferdinand I delte riket (med Alfonso VI som arvet kongetittelen) er ukjente, ble fordelingen sannsynligvis gjort fordi kongen anså det som riktig at hver sønn skulle arve den region hvor han hadde blitt utdannet og tilbrakte sine første år.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Hustruer, konkubiner og barn.

Alfonso VI var gift minst fem, kanskje seks ganger, og hadde fire legitime og to illegitime barn:

Forlovelse: I 1069 med Agatha, en datter til den anglo-normanniske kong Vilhelm Erobreren. Hun døde på sin reise til Spania.

1. ekteskap: 1069 med Agnes eller Beatrix, en datter til hertug Vilhelm VIII av Aquitaine. Ekteskapet forble barnløst og ble annullert I 1077.

Konkubinat med adelskvinnen Jimena Muñoz, to illegitime døtre :
Elvira Alfónsez († ca. 1156), gift ca. 1094 med greve Raimund IV av Toulouse († 1105).
Theresa Alfónsez (* 1080 - † 1130), "dronning" av Portugal,
gift ca. 1094 med Henrik av Burgund (* 1069 - † 1112), greve av Portugal.

2. ekteskap: Høsten 1079 med Konstanze († 1093), en datter til hertug Robert I av Burgund, som han hadde en datter med:
Urraca Alfónsez (* 1080 - † 1126), etterfølger som dronning av León, Castilla og Galicia.
Gift 1. gang i 1087 med Raymond av Burgund († 1107), greve av Galicia og
2. gang i 1109 med kong Alfonso I av Aragón (* 1073 - † 1134).

3. ekteskap: 1094 med Bertha († 1098/99), fra Toscana. Ekteskapet forble barnløst.

Mulig 4. ekteskap: Senest i 1106 med Zaida, kalt "Elisabeth" etter hennes konvertering til kristendommen. Ekteskapet ga en datter:
Sancho Alfónsez (* 1093 - † 1108).

4. eller 5. ekteskap: 1100 med Elisabeth (Isabel), hvis familieopprinnelse er uklar. Kanskje hun var identisk med Zaida ovenfor. Med henne hadde han to døtre:
Elvira Alfónsez (* 1100 - † 1135), gift 1118 med kong Roger II av Sicilia (* 1095 - † 1154).
Sancha Alfónsez († 1125), gift 1120 med Rodrigo González av Lara († etter 1144).

5. eller 6. ekteskap: 1108 med Beatrix, hvis familieopprinnelse er uklar. Hun overlevde Alfonso og returnerte til hjemlandet etter hans død. Ekteskapet forble barnløst.»

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Konsolidering av tronen (1065-1072).

Etter hans kroning i byen León i januar 1066, måtte Alfonso VI konfrontere broren Sancho II's ekspansjonistiske ønsker (selv om Alfonso ville vise at han hadde de samme eller mer til), som, som den eldste sønnen, betraktet seg selv som den eneste legitime arving til deres fars alle riker. Konfliktene begynte etter at deres mor, dronning Sancha døde 07.11.1067, noe som førte til syv års krig mellom de tre brødrene. Den første trefningen var slaget ved Llantada, en guddommelig prøvelse ("trial by ordieal") der brødrene ble enige om at den som vant skulle få kongedømmet til den beseirede broren. Selv om Sancho II vant overholdt ikke Alfonso VI avtalen. Likevel forble forholdet mellom dem hjertelig, noe som fremgår av det faktum at Alfonso var til stede i Sancho II's bryllup 26.05.1069 med en engelsk adelskvinne ved navn Alberta. Det var ved denne begivenheten de begge bestemte seg for å samle sine krefter for å dele mellom seg Kongeriket Galicia som hadde blitt tildelt deres yngre bror García II. I kjølvannet av brodermordskrigen, som ble ført mellom etterfølgerne til al-Muzaffar, herskeren over Taifa de Badajoz, etter sistnevntes død i 1068, klarte Alfonso å utnytte situasjonen til å hente ut økonomisk profitt, selv om taifaen nominelt falt under Garcías innflytelsessfære.

Med medvirkning fra Alfonso VI, invaderte Sancho II Galicia i 1071 og beseiret deres bror García II som ble arrestert i Santarém og fengslet i Burgos til han ble utvist til Taifa de Sevilla, da styrt av Al-Mu'tamid ibn Abbad. Etter å ha eliminert deres bror, titulerte både Alfonso VI og Sancho II seg konger av Galicia og undertegnet en våpenhvile.

Våpenhvilen ble brutt med slaget ved Golpejera 12.01.1072. Selv om Sancho II's tropper vant, bestemte han seg for ikke å forfølge sin bror Alfonso, som ble fengslet i Burgos og senere overført til klosteret Sahagún, hvor hans hode ble barbert og han ble tvunget til å bære en messehake. Takket være forbønn fra deres søster Urraca, nådde Sancho og Alfonso en avtale der Alfonso VI kunne søke tilflukt i Taifa de Toledo under beskyttelse av sin vasall Al-Mamun, fulgt av sin barndomsvenn, den trofaste Pedro Ansúrez og hans to brødre Gonzalo og Fernando.

Alfonso VI fikk fra sitt eksil i Toledo støtte fra den leónske adelen og hans søster Urraca, som hadde forblitt sterk i byen Zamora, et herredømme som Ferdinand I hadde garantert henne tidligere. Da Urraca nektet å bytte Zamora mot andre byer som Sancho hadde tilbudt henne i et forsøk på å kontrollere festningen Zamora, "nøkkelen til den fremtidige utvidelsen sør for Duero", beleiret Sancho byen. Imidlertid ble Sancho II myrdet under beleiringen. I følge tradisjonen innfant en adelsmann ved navn Vellido Dolfos seg hos kongen under beleiringen, og hevdet å ha endret sin lojalitet fra Urraca til Sancho. Under påskudd av å vise ham de svake delene av byens murer, skilte Dolfos kongen fra hans vakt og drepte ham med et spyd. Selv om det ikke finnes noen klare bevis for at Sancho II's død skyldtes forræderi snarere enn svik, da Dolfos var Sancho II's fiende, skjedde drapet i et krigslignende angrep under beleiringen, ikke nær bymurene, men heller i en nærliggende skog der Dolfos lokket den Castillanske kongen bort fra sin væpnede beskyttelse. Den voldelige døden til Sancho II, som ikke hadde noen etterkommere, tillot Alfonso VI å gjenvinne sin trone, og dertil Sanchos og Garcias opprinnelige arv, Castilla og Galicia.

Selv om Rodrigo Díaz de Vivar (El Cid), fanebærer og fortrolig til kong Sancho II, var til stede ved beleiringen av Zamora, er ikke hvilken rolle han spilte ved denne begivenheten kjent. Skylden for Sancho II's død kan heller ikke legges på Alfonso VI, som da hans bror ble drept, var i eksil langt unna hendelsene. Dette hindet imidlertid ikke spekulasjoner om at Alfonso på en eller annen måte var involvert i Sanchos drap. Til tross for mangel på bevis, fylte "profesjonelle spillemenn og ballader dette tomrom med vakre litterære kreasjoner blottet for historisk virkelighet" (Martinez Diez, Gonzalo (2003) "Alfonso VI: Señor del Cid, conquistador de Toledo, side 43).

Den vedvarende mistanken om denne hendelsen skulle senere bli en del av "Leyenda de Cardeña", et sett med legendariskt narrativt materiale om El Cid som begynte å utvikle seg på 1200-tallet.

I følge legenden tvang El Cid Alfonso VI til å avlegge en ed hvor han benektet at han hadde vært involvert i

brorens død, og ga dermed opphav til en gjensidig mistillit mellom de to, til tross for at Alfonso tilbød sin slektning Jimena Díaz til El Cid i ekteskap, så vel som immuniteten til hans arv. Disse hendelsene og deres konsekvenser ville etter hvert komme til å bli betraktet som historiske av mange senere kronikører og historikere. Imidlertid avviser de fleste moderne historikere at en slik hendelse noen gang fant sted.

Sancho IIs død ble også brukt av García II for å gjenvinne sin egen trone, Men året etter, den 13.02.1073, innkalte Alfonso García til et møte, hvorpå han fengslet sin yngre bror. Garcia ble holdt i slottet Luna i sytten år, hvor han til slutt døde 22.03.1090. Med sine to brødre ute av veien, kunne Alfonso VI med letthet sikre lojaliteten fra både det høye presteskapet og adelen i hans territorier. For å bekrefte dette brukte han de neste to årene til å besøke dem.

Territoriell utvidelse (1072-1086).

Etablert på Leóns trone, og med tittelen "keiseren", en relikvie fra den gotiske tradisjonen, brukte Alfonso VI de følgende fjorten år av sin regjeringstid til å utvide sine territorier gjennom erobringer som Uclés og territoriet til Banu Di-l-Nunn-familien. I 1072 kalte han seg selv "Rex Spanie".

I 1074, i allianse med Al-Mamun, hersker over Taifa de Toledo, drev Alfonso en offensiv mot Zirid-herskeren av Taifa de Granada, Abd Allâh, og tok den strategiske festningen Alcalá la Real.

Etter at Sancho IV av Navarra døde i 1076, bestemte den lokale Navarra-adelen at tronen ikke skulle arves av kongens sønn som fortsatt var mindreårig, men i stedet av ett av barnebarna til Sancho III av Pamplona, Alfonso VI eller Sancho Ramírez av Aragón, som begge invaderte kongeriket Navarra. Etter å ha oppnådd en avtale, ble Sancho Ramírez anerkjent som konge av Navarra og Alfonso VI annekterte territoriene til Álava, Vizcaya, en del av Guipúzcoa og La Bureba, og tok i 1077 tittelen "Imperator totius Hispaniae" ("Keiseren av hele Spania").

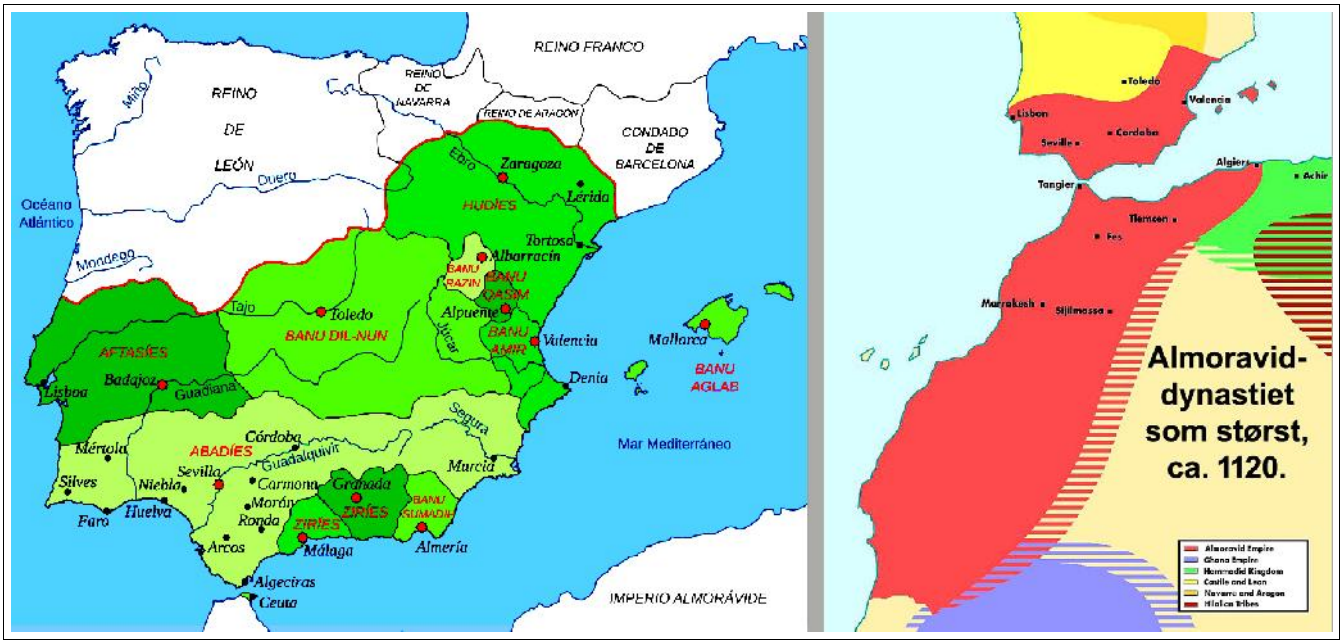
Hans store territorielle ekspansjon kom på bekostning av de muslimske Taifa-kongedømmene. Alfonso VI fortsatte sin økonomiske utnyttelse ved hjelp av "parias"-systemet, og lyktes i å underlegge de fleste av Taifa-rikene som sine tributtgivere, håndhevet av trusselen om militær intervensjon. I 1074 gjenopprettet han sannsynligvis betaling fra Toledo-pariane, og samme år, hjulpet av tropper fra den byen, hogg han ned trær i områdene til Taifa de Granada, som følgelig også begynte å betale ham skatter. I 1076 gikk emiren av Zaragoza, som ønsket å erobre Valencia uten å bli forstyrret av Alfonso VI, med på å gjenoppta betaling av pariaene. I 1079 erobret han Coria.

Et av initiativene i disse årene, kjent som "Ruedas forræderi", endte i fiasko. Det fant sted i 1083 i slottet Rueda de Jalón, da Alfonso VI mottok nyheter om at guvernøren for den festningen – som tilhørte Taifa de Zaragoza – hadde til hensikt å overgi den til den Leóniske kongen. Kongens tropper ble overfalt da de gikk inn i slottet og flere av de viktigste stormennene i riket ble drept.

I 1074 døde Alfonso VI's vasall og venn Al-Mamun, konge av Taifa de Toledo av forgiftning i Córdoba, og ble etterfulgt av sitt barnebarn, Al-Qádir, som ba om hjelp fra den leóniske monarken for å få slutt på et opprør mot ham. Alfonso VI utnyttet denne anmodningen til å beleire Toledo, som til slutt falt 25.05.1085. Etter å ha mistet tronen ble Al-Qádir utsendt av Alfonso VI som konge av Taifa de Valencia under beskyttelse av Álvar Fáñez. For å lette denne operasjonen og for å inndrive betalingen av pariaene som byen skyldte, og som de hadde unnlatt å betale ham siden året før, beleiret Alfonso VI Zaragoza våren 1086. I begynnelsen av mars aksepterte Valencia styret til Al-Qádir. Xàtiva unngikk å be om hjelp fra herskerne i Tortosa og Lérida til han ble tvunget til å gjøre det. Deres plyndringstokt mot regionen mislyktes, og de trakk seg tilbake trakassert av troppene til Fáñez.

Etter denne viktige erobringen fikk Alfonso VI tittelen "al-Imbratur dhi-l-Millatayn" ("keiseren av de to religionene") og som en gest til den viktige muslimske befolkningen i byen, lovet han dem, i tillegg til å respektere deres eiendommer, retten til å bruke hovedmoskeen til sine religiøse aktiviteter. Denne avgjørelsen ble senere opphevet av den nyutnevnte erkebiskopen av Toledo, Bernard av Sédirac, som utnyttet kongens fravær fra Toledo og med støtte fra dronning Constance av Burgund.

Okkupasjonen av Toledo – som gjorde at Alfonso VI kunne legge tittelen konge av Toledo til de han allerede brukte ("Victoriosissimo rege in Toleto, et in Hispania et Gallecia") – førte til at byer som Talavera og festninger, inkludert slottet Aledo, ble tatt. Han okkuperte også Mayrit (nå Madrid) i 1085 uten motstand, sannsynligvis ved kapitulasjon. Innlemmelsen av territoriet mellom Sistema Central og Tajo-elven skulle tjene som operasjonsbase for kongeriket León, hvorfra han kunne starte flere angrep mot Taifas i Cordoba, Sevilla, Badajoz og Granada.»

T. v. Det kristne Spania og de muslimske Taifa-rikene i al-Andalus omkring 1080. T. h. Politisk situasjon på den nordlige iberiske halvøy omkring 1065. (Wikipedia).

«Almoravid-invasjonen (1086-1109).

Erobringen av den omfattende og strategiske Taifa de Toledo, kontrollen av Valencia og besittelsen av Aledo, som isolerte Murcia fra resten av Al-Andalus, bekymret de muslimske herskerne på den iberiske halvøy. Det militære og økonomiske presset på Taifa-rikene førte til at herskerne i Taifas de Sevilla, Granada, Badajoz og Almeria søkte hjelp fra Yusuf ibn Tashfin, Almoravid-emiren som styrte Maghreb.

Almoravidene var et berbisk dynasti som på sitt høydepunkt omkring år 1100 hersket over Maghreb og al-Andalus. Dynastiet startet som en muslimsk asketisk bevegelse omkring 1040, men utviklet seg snart i en militaristisk retning. I løpet av 1050-årene ekspanderte almoravidene til de kontrollerte et område tilsvarende det moderne Marokko. Marrakech ble grunnlagt som rikets hovedstad i 1062.

I slutten av juli 1086 krysset Almoravid-tropper Gibraltarstredet og landet i Algeciras.

I Sevilla sluttet Almoravid-hæren seg til troppene fra Taifa-rikene, og sammen marsjerte de til Extremadura. Der møtte de 23.10.1086 troppene til Alfonso VI (som måtte forlate beleiringen av Zaragoza) i slaget ved Sagrajas. Álvar Fáñez, som hadde blitt kalt fra Valencia sluttet seg til kongens styrker. Slaget endte med nederlag for de kristne troppene, som returnerte til Toledo for å forsvare seg. Emiren utnyttet imidlertid ikke seieren da han raskt måtte tilbake til Afrika på grunn av sin sønns død. Nederlaget markerte begynnelsen på en ny æra på den iberiske halvøy som varte i omtrent tre tiår, der det militære initiativet ble tatt av Almoravidene og Alfonso VI måtte være på defensiven. Likevel klarte han å beholde Toledo, hovedmålet for Almoravid-angrepene.

Alfonso VI ba de kristne kongedømmene i Europa om å organisere et korstog mot Almoravidene, som hadde gjenvunnet nesten alle de territoriene han hadde erobret, med unntak av Toledo, hvor kongen fortsatt stod sterk. For å styrke sin posisjon, forsonet han seg med El Cid, som kom til Toledo mot slutten av 1086 eller tidlig i 1087. Som en konsekvens av det alvorlige nederlaget, sluttet de andalusiske taifaene å betale pariaene. Cid lyktes imidlertid i å underlegge seg opprørerne i taifaene på nytt i løpet av de neste to årene.

Selv om korstoget ikke ble noe av, kom et stort antall utenlandske riddere til den iberiske halvøy. De inkluderte Raymond og Henrik av Burgund, som giftet seg med Alfonso VI's døtre, Raymond med Urraca i 1090 og Henrik med Theresa i 1094, noe som førte til etablering av Anscarid- og Capetian-dynastiene på halvøyriket. Noen av korsfarerne beleiret Tudela uten hell vinteren 1087, før de trakk seg tilbake. Samme år knuste kongen et opprør i Galicia med sikte på å løslate sin bror García II.

I 1088 krysset Yusuf ibn Tashfin Gibraltarstredet for annen gang, men ble beseiret ved beleiringen av Aledo og led av at mange av taifas-herskerne deserterte. Da emiren kom tilbake til halvøya, bestemte han seg for å avsette alle taifa-herskerne og ble eneste konge over hele Al-Andalus-territoriet. Takket være det muslimske nederlaget i Aledo var Alfonso VI i stand til å gjenoppta innsamling av pariaene ved å true byens hersker med at han ville hugge ned alle trærne på Granadas territorium og dro deretter til Sevilla for å underlegge seg byen igjen. Abdallah ibn Buluggin fra Granada hadde tatt definitivt avstand fra Yusuf ibn Tashfin og Alfonso VI lovet å hjelpe ham i bytte mot hans underkastelse.

I juni 1090 startet Almoravidene et tredje angrep, avsatte kongen av Granada, beseiret guvernøren i Córdoba, og etter slaget ved Almodóvar del Río gikk de inn i Sevilla og sendte kong al-Mutamid i eksil. I andre halvdel av året hadde alle de sørlige taifaene blitt erobret av Almoravidene og Alfonso var ikke i stand til å oppfylle sitt løfte om å hjelpe kongen av Sevilla. Kongen led tilbakeslag på alle fronter:

i øst klarte han ikke å gripe Tortosa på grunn av den sene ankomsten til den genovesiske flåten som skulle delta i inntagelsen; lenger sør ble Al-Qádir avsatt i et opprør; i sør kunne ikke hans forhold til Zaida, kongen av Sevillas svigerdatter, styrke hans image som forkjemperen for muslimene på halvøya mot Almoravidene; og til slutt, i vest, hindret ikke alliansen med kongen av Badajoz nordafrikanerne fra å erobre dette territoriet.

Som gevinst ved alliansen med Granada hadde Alfonso VI fått Lisboa, Sintra og Santarém, men mistet disse i november 1094 da hans svigersønn Raymond av Burgund, ansvarlig for å forsvare disse byene, ble beseiret av Almoravid-hæren som hadde tatt Badajoz kort tid før. Den eneste gode nyheten for Alfonso VI var gjenopprettelsen av Valencia av El Cid i juni. Han hadde beseiret Almoravid-hæren som hadde rykket frem mot ham i slaget ved Cuarte 21. oktober. Denne seieren satt den østlige grensen i omtrent et tiår.

Kort tid senere beseiret Alfonso VI på snedig vis en konspirasjon av svigersønnene Raymond og Henrik som hadde planlagt å dele riket ved hans død. For å vende dem mot hverandre ga han Henrik og Theresa styret i grevskapet Portugal, inntil da styrt av Raymond, som omfattet områdene fra Minho-elven til Santarém, mens Raymonds herredømme ble begrenset til Galicia. "Dermed ble kusinene, i stedet for å være allierte, rivaler med motstridende interesser; arvepakten gikk opp i røyk, og fra nå av ville begge forsøke å vinne kong Alfonso VI's gunst." (Martinez Diez, Gonzalo (2003) "Alfonso VI: Señor del Cid, conquistador de Toledo, side 171).

I 1097 kom det en fjerde Almoravid-invasjon. Alfonso fikk nyheten da han var på vei til Zaragoza for å hjelpe sin vasall Al-Mustain II i konfrontasjonen med kong Peter I av Aragón og Navarra. Nok en gang var Almoravid-målet Toledo, de beseiret de kristne styrkene i slaget ved Consuegra 15. august, og bekreftet dermed tilbakegangen i Alfonso VI's regjeringstid som hadde begynt i 1086 med nederlaget ved Sagrajas.

I 1099 erobret Almoravidene et stort antall av slottene som forsvarte Toledo og områdene omkring, og året etter forsøkte de uten hell å erobre byen. Henrik av Burgund, Alfonsos svigersønn, hadde ansvaret for å forsvare Toledo da kongen på den tiden var i Valencia for å inspisere forsvaret. El Cid døde året før og hans enke, Jimena, styrte byen.

I 1102 sendte Alfonso VI tropper for å hjelpe Valencia mot Almoravid-trusselen. Kampen fant sted i Cullera og endte uten en klar vinner. Valencia ble i alle fall tatt av Almoravidene fordi Alfonso bestemte at det var for dyrt å forsvare byen. Alfonso VI overvåket evakueringen av Valencia i mars og april og satt fyr på byen før han dro; i mai tok Almoravidene restene i besittelse. Samme år påtok han seg gjenbefolkningen av Salamanca som beskyttet Coria og Ávila som forsvarte fjellovergangen som var mer tilgjengelig fra Guadarrama, og forsøkte å forberede seg på et eventuelt tap av Toledo. For å beskytte området fra øst, beleiret og erobret han Medinaceli i 1104, et nøkkelsted hvorfra regionen Toledo kunne angripes fra øst langs dalen til elven Jalón. I 1104, 1105 og 1106 foretok kongen flere inngrep i andalusisk territorium, nådde Málaga i 1106, og kom tilbake med mange mosarabere ("mozárabe", den som har blitt araber), som slo seg ned i hans rike.

I 1108 angrep troppene til Almoravid Tamim – guvernøren i Córdoba og sønn til Yusuf ibn Tashfin – kristne territorier, men denne gang var den valgte byen ikke Toledo, men Uclés. Alfonso VI var i Sahagún, nylig gift, eldre og med et gammelt sår som hindret ham i å ri. Álvar Fáñez, guvernøren for landene til Banu Di-l-Nun, ledet hæren. Han ble ledsaget av Sancho Alfónsez, kongens eneste sønn og arving. Hærene støtte sammen i slaget ved Uclés 29.05.1108 og de kristne troppene led et nytt nederlag. Den unge Sancho Alfónsez, arving til tronen, ble drept i kamp. Som en konsekvens ble "Reconquista" stanset i 30 år, og grevskapet Portugal ble til slutt et selvstendig rike. Den militære situasjonen var også alvorlig da Almoravidene nesten umiddelbart erobret hele forsvarsgrensen i Tagus-dalen fra Aranjuez til Zorita og det kom til opprør fra den muslimske befolkningen i denne regionen.

Suksesjonskrise.

Alfonso VI, allerede gammel, måtte forholde seg til problemet med arveføIgen. Hans hustru, Berta døde uten å gi ham en arving i slutten av 1099, Kort tid senere giftet Alfonso seg med Isabel som ga ham to døtre, men ingen sønner.

For å komplisere situasjonen ytterligere, i mars 1105 ble hans barnebarn Alfonso Raimúndez, sønn til Urraca og Raymond av Burgund, født, en mulig kandidat til tronen til skade for Sancho Alfónsez, kongens sønn med Zaida.

Montenegro mener at Alfonso VI sannsynligvis legitimerte Sancho i forbindelse med møtet i et konsil i Carrión de los Condes i januar 1103, fordi fra den dato og utover begynte Sancho å bekrefte kongelige "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) for sine svogre Raymond og Henrik av Burgund.

I mai 1107 framtvang Alfonso anerkjennelse av Sancho som arving, sannsynlig til tross for motstand fra hans døtre og svigersønner, under en "Curia Regia" holdt i León. Situasjonen forbedret seg for kongen ved Raymond av Burgunds død i september og avtalen med Urraca om at hun forble hersker av Galicia, unntatt ved et eventuelt gjengifte hvor Galicia i så fall ville gå over til henne sønn.

Sanchos død i slaget ved Uclés 29.05.1108 etterlot Alfonso VI uten noen mannlige arvinger. Han valgte deretter sin eldste legitime datter, Urraca, som sin etterfølger, men bestemte seg for å gifte henne med sin rival, den berømte krigerkonge Alfonso I av Aragón og Navarra høsten 1108. Selv om ekteskapet ble feiret mot slutten av året etter, førte det ikke til forventet stabilitet, men til en lang borgerkrig som varte i åtte år.

Alfonso døde i Toledo 01.07.1109 i en alder av 72 år. Han ble gravlagt 21. juli i det kongelige klosteret "Santos Facundo y Primitivo" (senere San Benito) i Sahagún.»[322]

(Barn XI:682, Far XIII:2725, Mor XIII:2726)

Utenfor ekteskap med neste ane.

Barn:

Theresa av Castilla. Født omkring 1080. Død 11.11.1130. (Se XI:682).

322 Wikipedia.

XII:1364 fm fm fm fm ff mm

Jimena Muñoz. Konkubine. Levde 1070. Død 1128.

Jimena var Alfons VI's konkubine og mor til Theresa, men hun ble straks etter forskutt.[323]

T. v. Skildring av Jimena Muñoz i «Liber genealogiae regum Hispanie» fra 1500-tallet
T. h. Gravskrift for Jimena Muñoz:: «Quam deus a pena defendat dicta Semena Alphonsi vidui regis amica fui; Copia, forma, genus, dos morum, cultus amenus, Me regnatoris prostituere thoris, Me simul et Regem mortis persolvere legem. Fata coegerunt, que fera queque terunt Terdenis demptis super hec de mille ducentis, Quator eripies, que fuit era. Scies84». (Wikipedia)

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

»Jimena Muñoz eller Muñiz († 1128) var en adelskvinne fra El Bierzo-regionen i middelalderriket León, Hun var elskerinne til kong Alfonso VI av León og Castillo mot slutten av 1070-tallet og tidlig på 1080-tallet. Med ham var hun mor til to grevinner og mormor til Alfonso I, den første kongen av Portugal.

Hennes opprinnelse har vært gjenstand for vitenskapelig diskusjon og debatt. Hennes patronymikon indikerer at hennes far ble kalt Munio, og en samtidsforfatter, biskop Pelagius av Oviedo, kalte henne "nobilisima" (meget edel), mens "Crónicas anónimas de Sahagún" beskriver henne på samme måte, "muy noble".

1600-tallshistorikeren Luis Alfonso de Carvallo gjorde henne til søster til den galisiske greve Rodrigo Muñoz og datter til greve Munio Rodríguez og hans hustru Jimena Ordóñez som var barnebarn til kong Bermudo II av León.

I dette ble han fulgt i det neste århundret av kirkehistorikeren Enrique Flórez, men så vel kronologien som politikken ser ut til å stride mot denne plasseringen.

Hun ser ut til å være kvinnen med dette navnet i et dokument fra klosteret San Pedro de Montes sammen med en Munio Muñoz og hans hustru Velasquita. Da Munio ser ut til å være for gammel til å ha vært hennes bror, foreslo historikeren Quintana Prieto at dette var Jimenas foreldre. Han antyder også at Munio var greven med dette navnet som fulgte Alfonso til Sevilla.

Andre historikere har akseptert dette forholdet, og har videre gjort Munio Muñoz til sønn til Munio Rodríguez og Jimena Ordóñez, hvorved Jimena ville være en etterkommer til Bermudo II.

På den annen side fremholdt Canal Sánchez Pagín en Jimena Muñoz som var søster til den asturiske greve Rodrigo Muñoz av Urraca Muñoz og hustru til greve Gómez González, samt Enderquina Muñoz, hustru til greve Fernando Díaz, alle barn til "nobilisimi comitis Monio Gonçaluizi" (meget edel greve Munio González). Han konkluderte med at det blant de mulige løsningene til Jimenas foreldre var det mest sannsynlig at hun var identisk med datteren til denne greven, Munio González, og hans hustru Mayor.

I dette ble han fulgt av slektsforskeren Szabolcs de Vajay og historikeren Jaime de Salazar y Acha, som dertil påviste at en greve Munio Rodríguez (ikke identisk med mannen til Jimena Ordóñez) hadde to døtre med sin hustru Jimena Muñoz – Velasquita og Mayor Muñoz – og han påviste også at Munio Muñoz' hustru het Velasquita Muñoz. Han konkluderte med at kongens kjæreste, Jimena, var datter til Munio González og denne Mayor Muñoz, noe som gjorde henne til niese, snarere enn datter, til Munio Muñoz og Velasquita Muñoz.

Quintana Prieto forslo i sitt studium av biskopene i Astorga at Jimena var en pårørende til biskop Pedro av Astorga, som ble fratatt sitt bispesete tidlig på 1070-tallet og innesperret ved San Pedro del Montes-klosteret. Biskopens far het Munio González. Jimeno ville gi donasjoner både til San Pedro-klosteret og til Astorga-katedralen, samt til Hospital de San Juan.

Jimena antas å ha inngått en kjærlighetsaffære med Alfonso i perioden mellom hans første og andre ekteskap, og

[323] Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 964. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 74.

hun ser ut til å ha trukket seg fra hoffet ikke lenge etter fødselen til hennes yngre datter og Alfonsos ekteskap med Constance av Burgund.

Han utnevne sin tidligere elskerinne til sin "tenente" (ikke-arvelig føydaladministrator) over Castillo de Cornatel i El Bierzo, en rolle hun hadde fra 1093 til 1108.

Alfonso og Jimena Muñoz hadde to døtre som begge giftet seg med fremtredende grever.

Elvira Alfónsez (* ca. 1079 - † efter april 1157), gift 1. gang med Raymond IV, greve av Toulouse, og 2. gang med greve Fernando Fernández de Carrión.

Theresa Alfónsez (* ca. 1080 - † 11.11.1130), gift med Henrik, greve av Portugal. De fikk retten til å styre grevskapet Portugal og deres eldste sønn, Alfonso Henriques, ble den første kongen av Portugal.

Jimena døde i 1128.

Hun ønsket å bli gravlagt i San Andrés kloster, Vega de Espinareda, i El Bierzo-regionen i León. Hennes grav, nå tapt, ble en gang markert med en innskrevet minnestein som nå finnes i Museo de León i den byen.»[324]

(Barn XI:682)

Utenfor ekteskap med forrige ane.

XII:1365 fm fm fm fm fm ff

Humbert II den Sterke av Savoye. Greve. Født omkring 1060 i Carignano, Italia. Levde 1080. Død 14.10.1103 i Moutier, Frankrike.

Greve av Savoye 1080-1103.[325]

Humbert II, den Sterke (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Humbert II av Maurienne eller Savoye, kalt den Sterke eller den Fete (* ca. 1060 i Carignano, Italia - † 14.10.1103 i Moutier, Frankrike) var greve av Savoye og den eneste sønnen til Amadeus II og hans hustru Joan av Genève.

Han var den sjette greven av Maurienne, også herre over Bugey, Aosta og Chablais og fra 1078 til 1080, markgreve av Susa og, som sønn til Amadeus II, også greve av Savoye.

Først hadde han til hensikt å delta i det første korstoget, holdt seg imidlertid hjemme i 1098 og 1100 og døde 18.09.1103.

Han var gift med med Gisela (* ca. 1070 - † etter 1133) , datter til greve Vilhelm I av Burgund († 1087), som han hadde flere barn med.

Humberts alliansepolitikk var orientert mot Frankrike, der han var i stand til å gifte sin datter med kong Ludvig VI av Frankrike – også for å kunne forsvare huset Savoyes interesser i Italia.»[326]

(Barn XI:683)

---

324 Wikipedia.

325 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 967. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 55, 92.

326 Wikipedia.

Gift omkring 1090 med neste ane.

Barn:

Amadeus III av Savoye. Født omkring 1092. Død 30.08.1148 på Kypros. (Se XI:683).

XII:1366 fm fm fm fm fm fm

Gisela av Burgund. Grevinne-konsort/Markisinne-konsort. Født omkring 1070. Levde 1105. Død etter 1133.

Gisela levde som enke 21.10.1104.

Hun ble gift annen gang ca. 1105 med Rainer, markgreve av Montferrat, som døde ca. 1135.[327]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Gisela av Burgund (* 1075 - † 1135) var datter til Villiam I den Store (* 1020 - † 1097), greve av Burgund. Hun var grevinne-konsort av Savoye og senere markisinne-konsort av Montferrat.

Gisela ble gift 1. gang ca. 1090 med Humbert II (* ca. 1060 - † 1103), greve av Savoye.

Gisela og Humbert hadde barna:
Amadeus III (* 1095 - † 1048 på Kypros), etterfulgte sin far som greve av Savoye.
William († 1130), biskop av Liège.
Adelaide (* 1092 - † 1154),
gift 1. gang i 1115 med kong Ludvig VI (1081 - † 1137) av Frankrike og
2. gang med Matthaus I († 1160). av Montmorency, konnetabel av Frankrike.
Agnes, († 1127), gift med Arcimboldo VI, herre av Bourbon.
Humbert.
Reginald, rektor for klosteret i Saint-Maurice i Valais.
Fyr eller Guido, abbed i Namur.

Etter Humberts død giftet hun seg 2. gang med Rainier I, markis av Montferrat.

Gisela og Rainier hadde barna:
Joanna, gift i 1127 med William Clito, greve av Flandern og enke et år senere.
Villiam V (* 1115 - † 1191) av Montferrat, gift med Judith av Babenberg.
Matilda, gift med Alberto av Parodi, markgreve av Parodi.
Adelasia, nonne.
Isabella, gift med Guido, greve av Biandrate »[328]

(Barn XI:683, Far XIII:2731, Mor XIII:2732)

Gift omkring 1090 med forrige ane.

XII:1369 fm fm fm fm mf ff

Ramón Berenguer II Flathode av Barcelona. Greve. Født etter 1053. Død 06.12.1082.

Ramón «Stryhode» var greve av Barcelona 1076 - 1082.

Han var greve av Barcelona fra 1076 sammen med sin bror, Berengar Raimund II (Fratricida), og lå hele tiden i strid med ham om herredømmet over deres land.

Ramón ble myrdet i en skog mellom San Celoni og Hostalrich. Broren ble så, som det synes, eneherre i grevskapet fra 1082 til 1097.[329]

---

327 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 971. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 55, 92.

328 Wkipedia.

329 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1003. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 25.

T. v. Ramón Berengar II av Barcelona (illustrasjon fra 1500-tallet). Oppe t. h. Signaturen til greve Ramón Berenguer II av Barcelona. Nede t. h. Katedralen i Santa Maria de Girona. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Ramón Berenguer II Flathode (el Cap d'Estopes) (* 1053 eller 1054 - † 05.12.1082) var greve av Barcelona fra 1076 til hans død.
Han var sønn til Ramón Berenguer I (* ca. 1024 - † 1076), greve av Barcelona og Almodis de La Marche (* ca. 1020 - † 1071).

Av "Crónica San Juan de la Peña" ble han beskrevet som:
"... ekstremt tapper og modig, snill, hyggelig, from, glad, sjenerøs og med et attraktivt utseende".
På grunn av hans ekstremt tykke hår og fargen på håret, ble han kjent som "Cap d'Estop".

Han etterfulgte sin far, Ramón Berenguer I, greve av Barcelona, som medhersker i 1075 sammen med sin tvillingbror, Berenguer Ramón. Tvillingene klarte ikke å bli enige og delte sine besittelser mellom seg, mot sin avdøde fars vilje. Ramón Berenguer Flathode ble drept mens han jaktet i skogen i 1082. Hans bror, som derved ble enehersker i Katalonia ble, etter folkelig oppfatning, antatt å ha orkestrert drapet. Berenguer Ramón II "el Fratricida" (brodermorderen) ble senere etterfulgt av Ramón Berenguer's sønn, Ramón Berenguer III.

Ramon Berenguer giftet seg med Mahalta (eller Maud) av Apulia (* ca. 1059 - † 1111/1112), datter til hertug Robert Guiscard av Apulia og Sikilgaita av Salerno.»

(Barn XI:685, Far XIII:2737, Mor XIII:2738)

Gift 1078 med neste ane.

Barn:

Ramón Berenguer III den Store av Barcelona. Født 11.11.1082. Død 01.08.1131. (Se XI:685).

XII:1370 fm fm fm fm mf fm

Mafalda av Apulia. Grevinne. Levde 1060. Død omkring 1111.

Mafalda (Mahud, Mathilde) var gift 2. gang ca. 1085 med Aymeri I, vicomte av Narbonne. Hun beholdt sin grevinne-tittel.[330]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Mafalda av Apulia (også kjent som Mahalda, Mahault, og Matilda) (* ca. 1060 - † ca. 1112) tilhørte Norman D'Hauteville-familien.
Hun var den eldste datteren til Robert Guiscard, hertug av Apulia og Calabria (* ca. 1020 - † 1085) og hans andre hustru Sikilgaita, en Lombard-prinsesse, datter til Guaimar IV, prins av Salerno.
Hennes bror, Roger Borsa, var den reelle herskeren i Sør-Italia fra 1085 til hans død. Hennes nevøer var Simon av Sicilia og Roger II (sønner til Roger Borsa) som ledet arbeidet med å konsolidere Sør-Italia og Sicilia under normannernes styre (huset d'Hauteville), noe som ble oppnådd i 1130.
Hun var også halvsøster til Bohemund av Taranto, som var en av lederne for det første korstoget og ble prins av Antiokia.

Mafalda var gift med Ramón Berenguer II, og dermed grevinne av Barcelona (1078- 1082).
Bryllupet til Ramón Berenguer II og Mafalda fant sted i begynnelsen av 1078. Ekteskapet kan ha vært et resultat av pave Gregorius VII's politikk som søkte støtte blant den normanniske adelen i Sør-Italia mot Henrik IV, den

330 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1037. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 25.

romerske keiseren. Samme år hadde grevene Guillermo IV av Tolosa og Ramón av Roerga, stebrødre til Ramõn Berenguer, også giftet seg med døtre til normanniske adelsmenn.

05.12.1082 ble Ramón Berenguer II myrdet av en gruppe menn som antas å ha konspirert med hans tvillingbror, Berenguer Ramón II, som han styrte grevskapet Barcelona sammen med. Noen dager før hadde Mafalda født en sønn, den fremtidige Ramón Berenguer III.

Ektemannens død etterlot Mafalda og sønnen i en prekær situasjon, da barnet ikke kunne arve grevskapet før etter onkelens død. Imidlertid kunne han overta grevskapet i 1097, da onkelen ble tvunget i eksil.

Etter ektemannens død giftet hun seg 2. gang omkring 1086 med Aimery I, visegreve av Narbonne (1086-1108) som hun fikk fire barn med:
Den fremtidige Aimery II av Narbonne,
Guiscardo,
Bernardo og
Berenguer.

Hun ble igjen enke i 1105, hvoretter hun kom tilbake til Barcelona. Her hadde hennes første sønn, Ramón Berenguer III, nå blitt installert som greve av Barcelona.

Hun døde i klosteret Sant Daniel i Girona og ble gravlagt i katedralen i Girona ved siden av sin første ektemann.»[331]

(Barn XI:685, Far XIII:2739, Mor XIII:2740)

Gift 1078 med forrige ane.

XII:1371 fm fm fm fm mf mf

Gilbert I av Gévaudan. Greve. Født omkring 1055. Død omkring 1111.

Greve av Rouerque, Milhaud og Gévaudan.[332]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
Wikipedia påpeker at denne artikkelen ikke er tilstrekkelig utstyrt med støttedokumenter.

«Gilbert I av Gévaudan (også kalt Gilbert Milhaud) (* ca. 1055 - † ca. 1111) var greve av Gévaudan, visegreve av Carlat og greve av Arles (Huset of Provence).
Han var sønn til visegreve Berenger av Rodes og Adele av Carlat.

Han deltok i korstogene og donerte mange relikvier fra Midtøsten til kirker i Provence.

Gilbert ble gift med Gerberge av Provence († 1112/1118).
Deres datter Douce, også kalt Dulce Aldonza Milhaud, ble gift med Ramón Berenguer III av Barcelona.

Gilbert døde i omkring 1111. Han ble i henhold til svensk Wikipedia myrdet.»[333]

(Barn XI:686, Far XIII:2741, Mor XIII:2742)

Gift med neste ane.

Barn:

Dulcia av Provence. Født omkring 1090. Død 1127. (Se XI:686).

XII:1372 fm fm fm fm mf mm

Gerberge av Provence. Grevinne. Født omkring 1055. Død omkring 1112.

Grevinne av Provence 1100 - 1112.[334]

331 Wikipedia.

332 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1060. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 81.

333 Wikipedia.

334 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1064. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 81.

Gilbert I av Gévaudan og Gerberge av Provence (Antoine de Ruffi: «Histoire des comtes de Provence: enrichie de portraits, sceaux, monnoyes». (Wikipedia).

Fra engelsk og svensk Wikipedia (oversatt):
«Gerberge (* 1045/65 - † 1115), også stavet Gerberga eller Gerburge, var grevinne av Provence i mer enn et tiår, fram til 1112.

Provence er en region som ligger i den sørøstlige delen av dagens Frankrike og som ikke ble en del av Frankrike før 1481 (godt etter Gerberges tid).

Grevinne Gerberga var datter til Geoffroi I av Provence († 1061/1063) og hans hustru Etiennette.

Imidlertid etterfulgte Gerberga ikke sin far umiddelbart, men ble først grevinne flere ti-år etter hans død, I mellomtiden fylte andre slektninger stillingen. Det er uklart når hun ble grevinne; kilder indikerer at det ikke var tidligere enn 1093 og ikke senere enn 1100.

Hun og hennes mann, Gilbert I av Gévaudan, ble ansett som hederlige. Han deltok i korstogene og donerte mange relikvier fra Midtøsten til kirker i Provence.

De hadde minst tre døtre; Douce I, Stephanie og Sibyl.

Gilbert døde i 1108. Han ble i henhold til svensk Wikipedia myrdet.

Gerberga tok deretter kontroll over regjeringen, og sies å ha styrt klokt.

datteren Douce ble i 1112 gift med Ramón Berenguer III, greve av Barcelona. Disse arvet deretter tronen og svigersønnen kalles som greve av Provence "greve Raimond Berengar I den Store". Tittelen greve av Provence gikk dermed over til slekten Barcelona.

Datteren Stephanie ble gift med Raimond I av Baux. Disse gjorde også krav på tronen i Provence, og det var en av utløserne i Baux-krigene, "Guerres baussenques" som varte fra 1144-1162.»[335]

(Barn XI:686, Far XIII:2743, Mor XIII:2744)

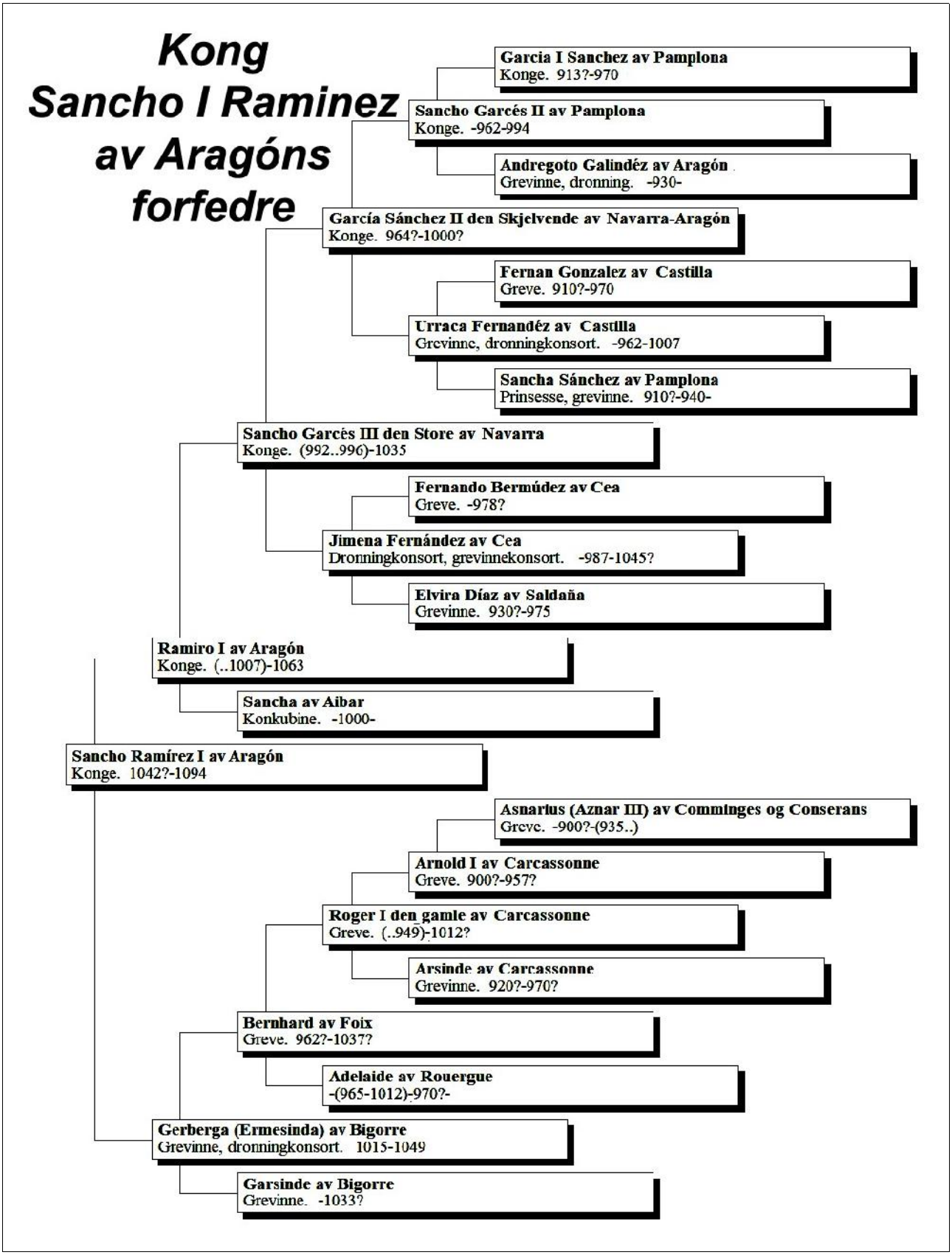
Gift med forrige ane.

XII:1373 fm fm fm fm mm ff

Sancho Ramírez I av Aragón. Konge. Født omkring 1042. Død 04.06.1094.

Sancho var
konge av Aragon 1063 - 1094 og
konge av Navarra 1076 - 1094 (som Sancho V).

335 Wikipedia.

Sancho var gift 2. gang med Mathilde Philippa av Toulouse.[336]

336 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1071. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 16, 87, 97.

T. v. Fantasiportrett av kong Sancho Ramírez av Aragón († 1094), sønn til kong Ramiro I av Aragón og dronning Gersberga. T. h. Guldmynt, Sancho Ramírez. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Sancho Ramírez (* ca. 1042 - † 04.06.1094) var konge av Aragón fra 1063 til 1094 og konge av Pamplona fra 1076 under navnet Sancho V (baskisk: Antso V.a Ramirez).

Han var eldste sønn til Ramiro I (* før 1007 - † 1063) og Ermesinda av Bigorre (* 1015 - † 1049). Hans far var den første kongen av Aragón og en illegitim sønn til Sancho III den Store av Navarra.

Han arvet den aragonske kronen fra sin far i 1063. Sancho Ramírez ble valgt til konge av Pamplona av adelsmennene i Navarra etter at Sancho IV ble myrdet av sine søsken.

Sancho Ramírez etterfulgte sin far som den andre kongen av Aragon i 1063.»

Navarra i 1037 (Thomas Pusch). (Wikipedia).

«Mellom 1067 og 1068 var han involverte i en konflikt med sine fettere som også begge het Sancho.

"Guerra de los Tres Sanchos" (De 3 Sanchos krig) var en kort militær konflikt mellom tre spanske riker i 1065-1067. Kongedømmene ble alle styrt av Jiménez-konger som var fettere: Sancho II av Castilla, Sancho IV av Navarra og Sancho Ramírez av Aragón, alle barnebarn til Sancho den Store.

Katalanske Sancho forsøkte å ta tilbake Bureba og Alta Rioja som hans far hadde gitt til kongen av Navarra og ikke hadde klart å ta tilbake. Sancho av Navarra tryglet om hjelp fra Sancho av Aragón for å forsvare sitt rike. Sancho av Castilla beseiret de to fetterne og tok tilbake både Bureba og Alta Rioja, samt Álava.

Sancho Ramírez fulgte sin fars praksis, og brukte ikke den kongelige tittelen tidlig i regjeringstiden, selv om staten hadde blitt helt uavhengig. Dette endret seg i 1076, da Sancho IV av Navarra ble myrdet av sine egne søsken, noe som førte til en påfølgende krise i dette nabolandet, Aragons nominelle overherre. Først ble den myrdede kongens unge sønn, García, som hadde flyktet til Castilla, anerkjent som titulær konge av Alfonso VI av León og Castilla, mens Sancho Ramírez på sin side rekrutterte adelsmenn i Navarra som mislikte at deres rike kom inn under Alfonsos innflytelse. Krisen ble løst ved oppdeling. Sancho Ramírez ble valgt til konge av Navarra, mens han overga tidligere omstridte vestlige provinser i riket til Alfonso. Fra denne tiden omtalte Sancho seg selv som konge, ikke bare av Navarra, men også av Aragon.

Sancho erobret Barbastro i 1064, Graus i 1083 og Monzón i 1089.

Han ble beseiret av El Cid i slaget ved Morella, som plyndret hans og hans muslimske alliertes områder. sannsynligvis i 1084.

Sancho omkom i 1094 i slaget ved Huesca.

Sancho inngikk sitt første ekteskap ca. 1065, med Isabella († ca. 1071), datter til greve Armengol III av Urgel. De ble skilt 1071.
Hans andre ekteskap, i 1076, var med Felicia († 03.05.1123), datter til Hilduin IV, greve av Montdidier.
Noen ganger oppgis et tredje ekteskap med Philippa av Toulouse, men samtidige kilder viser at han fortsatt var gift med Felicia da han døde.

Han var far til fire sønner:
Med Isabella hadde han sønnen
Peter, hans etterfølger.
Med Felicia hadde han
Ferdinand, levde i 1086, men døde i løpet av det neste tiåret,
Alfonso som etterfulgte Peter og
Ramiro som etterfulgte Alfonso.»[337]

(Barn XI:687, Far XIII:2745, Mor XIII:2746)

Gift 1063 med neste ane.

Barn:

Ramiro II Munken av Aragón. Født mellom 1075 og 1080. Død 16.08.1147. (Se XI:687).

XII:1374 fm fm fm fm mm fm

Felicia av Roucy.[338] Dronningkonsort. Født omkring 1060. Død 03.05.1123.

Felicitas av Roucy, død 24/4 1086. Gift 1063 med Sancho IV av Aragonien.[339]

T. v. Felicia de Roucy (António de Hollanda, British Library, fra deres digitale samlinger). T. h. Evangelieboken til Felicia de Roucy (1070-1085). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Felicia av Roucy (* ca. 1060 - † 03.05.1123) var dronningkonsort av Aragón og Navarra.
Hun var datter til Hilduin IV av Montdidier († 1063) og hans hustru Alice av Roucy.

Hun giftet seg i 1076 med Sancho Ramírez, da konge av Aragón etter at han hadde skilt seg fra sin første hustru, Isabella av Urgell.

Hans tiltredelse til kronen av Navarra senere samme år gjorde henne til den første aragonske konsort som også var dronningkonsort av Navarra. Hun nevnes kort tid før ektemannens død og antas nå å ha overlevd ham.

337 Wikipedia.

338

339 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1076. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 16, 87.

Sanchos antatte påfølgende ekteskap med en tredje hustru, Philippa av Toulouse, som nevnes en senere krønike, antas nå å være feil.

Felicia og Sancho Ramirez hadde tre sønner hvorav Alfonso og Ramiro etterfulgte Peter I av Aragón og Navarra - Sanchos sønn fra ekteskapet med Isabella - i Aragón (Alfonso også i Navarra).

Fernando Sánchez (* 1071 - † 1094).

Alfonso Sánchez (* ca. 1073 - † 1134), kjent som "slagmannen". Han var konge av Aragón og Pamplona fra 1104 til 1134. Alfonso var gift med Urraca av León, dronning av León, Castilla og Galicia. Ekteskapet ble opphevet i 1112.

Ramiro Sánchez (* 1086 - † 1157), kjent som "munken". Han var konge av Aragon mellom 1134 og 1157. Ramiro Sanchez var gift med Agnes av Aquitaine i hennes andre ekteskap etter hennes ekteskap med Aimery V, visegreve avThouars,

Gjennom deres eneste datter Petronilla av Aragón var hun stammor til de senere herskerne av Aragón.»[340]

(Barn XI:687, Far XIII:2747, Mor XIII:2748)

Gift 1063 med forrige ane.

XII:1375 fm fm fm fm mm mf

Vilhelm IX den Unge av Aquitania. Hertug. Født 22.10.1071. Død 10.02.1127 i Poitiers.

Hertug av Aguitania og greve av Poitou 1086 - 1127.

Vilhelm den unge (le Jeune) var en modig kriger, elsket videnskap og poesi, skrev dikter og er en av de eldste kjente diktere på romansk språk. Han hadde en sterk vilje, men var usedelig.

Han er den eldste kjente trubadur. I en provensalsk biografi heter det kort og godt: «Han var en av de mest belevne menn som noensinne har levd og en stor kvinnebedårer – en ridder, dyktig i våpenbruk og stadig innviklet i kjærlighetseventyr. I diktning og sang var han en mester, og i mange år gjennomstreifet han verden for å vinne vakre damers kjærlighet.» Og at han selv ikke holdt sine seire i kampen om de skjønne hemmelig, gir hans dikt tydelige vitnesbyrd om.

Vilhelm gjorde krav på Toulouse hos Raimuind IV, erobret og oppga Toulouse to ganger, og førte ellers en lang rekke kriger. Han bygde Partheney.

Han var tilstede ved konsiliet i Clermont i 1095, men først i 1100 dro han på korstog med mer en 60.000 mann. De ble utsatt for et blodig angrep i Lilleasien, men nådde likevel Jerusalem og leverte de «vantro» slaget ved Rama 26.05.1102.

Vilhelm hjalp Alfons av Aragón mot Maurerne, og Ludvig den Store mot tyrkerne.

Han var første gang gift ca. 1089 med Irmgard av Anjou, men ble skilt ca. 1092.[341]

Miniatyr av Villiam i en «chansonnier» fra 1200-tallet (Bibliothèque nationale de France). Wikipedia).

340 Wikipedia.

341 Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 8, side 127. Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1085. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 14, 97.

Fra norsk Wikipedia:

«Vilhelm IX (* 22.10.1071 - † 10. februar 1126 eller 1127) var hertug av Akvitania og Gascogne, og fra 1086 greve av Poitou. Han hadde en viss politisk og militær betydning, blant annet som en av lederne under korstoget i 1101, men er i dag best kjent som den første trubadur som det finnes bevarte dikt etter.

Som hertug.

Vilhelm IX var sønn til Vilhelm VIII av Akvitania (* ca 1025 - † 1086) og hans tredje hustru Hildegard (Audéarde) av Burgund (* ca. 1050 - † etter 1104). Hans fars to skilsmisser og blodsbånd til Audéarde gjorde at kirken opprinnelig betraktet sønnen som illegitim, og Vilhelm VIII måtte gjøre en pilegrimsreise til Roma for å søke paven om at det tredje ekteskapet skulle bli godkjent og den nye arvingen gjort legitim.

Tidlige karriere, 1088-1102.

Da Vilhelm var femten år gammel, arvet han hertugdømmet Aquitaine ved sin fars død..

I 1088, giftet han seg med sin første hustru, Ermengarde, datter til Fulko III, greve av Anjou. Hun var etter sigende vakker og godt utdannet, men led av tunge humørsvingninger, vinglet mellom lystig livlighet og tungsindig misnøye. Hun ble således, etter sigende, ei vrang kjeftesmelle som trakk seg tilbake i raseri til et kloster etter en krangel med ektemannen og nektet å ha noe å gjøre med omverden inntil hun brått dukket opp ved hoffet igjen som om hennes fravær aldri hadde funnet sted. Denne oppførselen, foruten at hun heller ikke ble gravid, fikk Vilhelm til slutt til å sende henne tilbake til hennes far og fikk i 1091 ekteskapet oppløst.

I 1094 giftet han seg med Philippa av Toulouse, datter til og arving etter Vilhelm IV av Toulouse. Med Philippa fikk Vilhelm to sønner og fem døtre, inkludert hans etterfølger, Vilhelm X av Aquitaine. Hans andre sønn Raymond ble prins av fyrstedømmet Antiokia i Det hellige land, og hans datter Agnes var først gift med Aimery V av Thouars, og deretter med Ramiro II av Aragón, og etablerte derved dynastiske bånd mellom de to fyrstehusene.

Vilhelm inviterte pave Urban II til å tilbringe julefeiringen i 1095 ved hans hoff og i løpet av julen overtalte paven ham til "å ta korset", det vil si gi sin korsfarered og dra til Det hellige land, men Vilhelm var mer interessert i å utnytte fraværet til andre adelige som hadde dratt på korstog, spesielt Raymond IV av Toulouse, onkelen til hans hustru, ved å kreve Toulouse. Med sin hustru erobret han Toulouse uten et sverdslag i 1098, en handling som de ble truet med bannlysing for da de dro fordel av en korsfarer, noe kirken betraktet som et helligbrøde. Delvis ut fra et ønske om å bedre forbindelsen til kirken og delvis ut fra et ønske om å se verden, dro Vilhelm med korstoget i 1101, en ekspedisjon som var inspirert av suksessen til det første korstoget i 1099. For å finansiere korstoget pantsatte han Toulouse tilbake til Bertrand av Toulouse, sønnen til Raymond IV, for en stor sum penger, noe som gjorde hans hustru Philippa rasende ved at han på denne måten behandlet hennes arv.

Vilhelm kom til Det hellige land i 1101 og ble der til året etter. Hans rulleblad som militær leder er ikke spesielt imponerende. Han kjempet hovedsakelig i små trefninger i Anatolia og ble som oftest beseiret. Hans likegyldighet førte til at han ble tatt i bakhold ved flere anledninger og med store tap for hans egne styrker. I september 1101 ble hele hæren hans utslettet av seldsjukkene ved Heracleia i dagens Tyrkia. Vilhelm selv klarte med nød og neppe å unnslippe og i henhold til krønikeskribenten Orderic Vitalis nådde han fram til Antiokia ved Orontes kun ledsaget av seks som hadde overlevd.

Konflikt med kirken og hustruen, 1102-1118.

Vilhelm hadde som sin far og mange andre magnater på denne tiden et skrøpelig og skjørt forhold til kirken. Han ble bannlyst to ganger, første gang i 1114 for en påstått krenkelse eller overtredelse av kirkens skatteprivilegier. Hans svar på dette var å kreve syndsforlatelse av Pierre, biskopen av Poitiers. Da biskopen var klar til offentlig å utrope bannlysing truet hertug Vilhelm ham med sverdet og sverget på å drepe ham om han ikke ga ham syndsforlatelse. Biskopen lot som om han gikk med på dette, og da hertugen lettet slapp ham fullførte biskopen lesningen av bannlysningen før han bøyde seg og tilbød hertugen sin nakke. I henhold til samtidens skribenter skal Vilhelm ha nølt et øyeblikk før han stakk sverdet i skjeden og svarte: "Jeg elsker deg ikke nok til å sende deg til paradiset!"

Vilhelm ble bannlyst for andre gang da han "bortrøvet" visegrevinnen Dangerosa eller Dangereuse av l'Isle Bouchard (* 1079 - † 1153), hustru til hans vasall Aimery I av Châtellerault. Fruen synes å ha vært et villig "offer". Vilhelm installerte henne i Maubergeonne-tårnet i sin festning i Poitiers, noe som ga henne tilnavnet La Maubergeonne, og i henhold til den engelske krønikeskribenten og historikeren William av Malmesbury skal han også ha fått malt hennes bilde på sitt skjold.

Da hans hustru, Philippa, kom tilbake til Poitiers fra Toulouse ble hun rasende over å oppdage at en rivaliserende kvinne levde i hennes palass. Hun appellerte til sine venner ved hoffet og til kirken, men ingen adel våget å støtte henne mot deres føydale overherre. Pavens legat, Giraud (som var skallet) klaget til Vilhelm og krevde at han leverte Dangereuse tilbake til hennes ektemann. Hertugen svarte da at "Krøller vil vokse på din skalle før jeg skiller meg fra henne!"

Ydmyket valgte Philippa i 1116 å trekke seg tilbake til Fontevraud-klosteret hvor hun ironisk nok ble venn med Ermengarde av Anjou, Vilhelms første hustru. I klosteret skal hun hatt mange samtaler eller brevvekslinger med grevinne Adela av Blois, som var i konstant kontakt med Fontevraud fra Marcigney-klosteret. Philippa skal uansett ikke ha blitt lenge ved klosteret da institusjonens nedtegnelser viser at hun døde den 28.11.1118.

Senere karriere, 1118-1126.

Forholdet mellom hertugen og hans eldste sønn, Vilhelm X, ble også anstrengt, skjønt det er usannsynlig at han noen gang startet et opprør som skulle ha vart i syv år, noe den engelske presten og krønikeskribenten Ralph de Diceto har påstått, kun for å ha bli tatt til fange av sin far. Andre nedtegnelser motsier likefrem at noe opprør over hodet skjedde. Ralph påsto at opprøret begynte i 1113, men på den tiden var unge Vilhelm kun 13 år og farens

amorøse eventyr med Dangereuse hadde ennå ikke startet. Far og sønn ble uansett forsonet da sønnen i 1121 giftet seg med Aenor av Châtellerault, datteren til Dangereuse, med hennes legitime ektemann.

Vilhelm ble tatt inn i kirken igjen en gang omkring 1120 etter å ha kommet med innrømmelser. Imidlertid ble han etter 1118 igjen konfrontert med sin første hustru Ermengarde. Da Philippa døde skal Ermengarde ha stormet ned fra Fontevrault og til hoffet i Poitou og krevd å bli reinstallert som hertuginne av Aquitaine, muligens i et forsøk på hevne den dårlige behandlingen av Philippa. I oktober 1119 dukket hun brått opp ved kirkerådet i Reims som ble holdt av pave Calixtus II og krevde at paven bannlyste Vilhelm IX (igjen), forviste Dangereuse fra hertugdømmets palass og gjeninnsette henne i hennes rettmessige posisjon. Paven "avslo å hjelpe henne", men hun fortsatte å skaffe Vilhelm bråk og vanskeligheter i de følgende årene, og sørget indirekte for at han ble med på "Reconquista", gjenerobringen av Spania fra maurerne.

Mellom 1120 og 1123 slo Vilhelm sine styrker sammen med hæren til kongedømmene i Castilla og León. De franske soldatene fra Aquitaine kjempet side ved side ved spanjolene i et forsøk på å ta Córdoba. Under oppholdet i Spania fikk Villiam en bergkrystallvase av en muslimsk alliert som han senere testamenterte til barnebarnet Eleanora av Aquitaine. Vasen stammer sannsynligvis fra Sasanide-dynastiets Persia på 600-tallet.

I 1122 mistet Vilhelm kontrollen over Toulouse, Philippas medgift, til Alfonso Jordan, sønn og arving til Raymond IV, som hadde tatt Toulouse etter at Vilhelm IV døde. Han gjorde ikke noe forsøk på å kreve det tilbake og døde 10.02.1126, 55 år gammel, etter en kort tids sykdom.

Som poet.

Vilhelm IXs største arv til historien var ikke som kriger, men som poet – en lyrisk poet som brukte det romanske folkespråket kalt provençalsk eller oksitansk.

Han var den tidligste trubaduren hvis arbeid har overlevd. Elleve av hans sanger overlevde (Merwin, 2002). Sangene tilskrives ham under hans tittel "Lo coms de Peitieus" (greve av Poitou). Temaene varierer, de behandler sex, kjærlighet, kvinner, hans egen seksuelle og litterære dyktighet og føydal politikk.»[342]

(Barn XI:688, Far XIII:2749, Mor XIII:2750)

Gift 1094 med neste ane.

Barn:

Agnes av Aquitania. Født omkring 1105. Død omkring 1159. (Se XI:688).

XII:1376 fm fm fm fm mm mm

Philippa Maude av Toulouse. Hertuginne. Født omkring 1073. Død 28.11.1118 i Fontevraud.

Mathilde (Philippa, Mahud) styrte hertugdømmet Aquitania under Vilhelm VII's fravær i det hellige land. I 1114 gjorde hun innfall i grevskapet Toulouse mot sin fetter Alfons-Jourdain og allierte seg med visegreve Bernhard-Ato.

I 1114 grunnla hun klosteret Espinasse i Toulouse stift. Hun var religiøs og døde i Fontevraud.

Hun var 1. gang gift ca. 1085 med kong Sancho I av Aragón som ble drept i 1094.[343]

Fra norsk Wikipedia.

«Philippa Maude av Toulouse (* ca. 1073 - † 28.11.1118), også kjent som Philippa av Toulouse eller Philippa av Rouergue, var hertuginne av Aquitaine og grevinne av Toulouse. Hun er også betraktet av en del historikere som en dronninggemal av Aragón og Navarra, men det er basert på et påstått ekteskap med kong Sancho Ramirez av Aragón som nå betraktes som mistenkelig eller tvilsomt.

Tvilsomt ekteskap med kongen av Aragón.

Philippa ble født en gang omkring 1073 som datter til greve Vilhelm IV av Toulouse (* ca. 1040 - † 1094), og hans hustru Emma av Mortain. Hun var hans eneste overlevende barn, og var således etter lovene i Toulouse også hans arving. I 1088 dro Vilhelm på pilegrimsferd til Det hellige land og etterlot sin bror Raymond av Saint-Gilles som regent. Før han dro ble det hevdet at han hadde giftet sin datter med kongen av Aragón for å gjøre henne arveløs. Det er imidlertid bevis som indikerer at Sancho fortsatt var gift med sin tidligere hustru da han døde i 1094.

Philippas tidlig liv, om hun ikke hadde vært gift med Sancho Ramirez av Aragón, er da uklart. Det er kjent at hun ikke giftet seg med Vilhelm IX av Aquitaine før i 1094, etter at hennes far døde og etter at hennes onkel hadde etterfulgt ham som greve av Toulouse. Omstendighetene til hvor og hvordan hun levde før sin fars død, omstendighetene til at hun ble gjort arveløs, og arrangementet ved hennes ekteskap er fortsatt ukjent. De historikere som argumenterer for at hun ble gift med Sancho Ramirez får hennes tilsidesettelse som arving forklart, og mener at da Sancho var død sto hun fritt til å gifte seg etter eget valg. Hva som er sikkert er at da greve Vilhelm var død ble hennes rettslige krav oversett og hennes onkel, Raymond, ble den neste greven av Toulouse. Philippa ble deretter gift med hertug Vilhelm IX av Aquitaine, noe som var et godt valg av ektefelle grunnet hans tallrike fortjenester: Han var en flott mann som var dyktig i å smigre en kvinne, en av de fremste hertugene i Europa, i stand til å gi henne det opphøyde liv som hun antagelig mente at hun hadde krav på, og hans rike lå også beleilig til grensende til Toulouse,

342 Wikipedia.

343 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1088. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 14, 16, 97.

noe som ville gjøre det lettere for henne å ta tilbake Toulouse, noe hertugen også lovte å gjøre for henne. Hvorfor hun fikk tillatelse til å gifte seg med en slik farlig mann eller om Raymond i det hele tatt hadde mulighet til å påvirke valget er fortsatt ukjent.

Gift med Vilhelm IX av Aquitaine.

Da Raymond IV av Toulouse reiste med det første korstoget høsten 1096 etterlot han sin sønn Bertrand til å styre over grevskapet. Imidlertid marsjerte Vilhelm IX og Philippa våren 1098 inn i byen Toulouse og tok kontroll uten at et eneste liv gikk tapt. I det neste året født hun sitt første barn i byen, Vilhelm avToulousain, den kommende hertug Vilhelm X av Aquitaine.

Philippa ble derimot forskrekket da hennes ektemann pantsatte Toulouse til hennes fetter, Bertrand, for en stor sum penger som hertugen benyttet til selv å dra på korstog. Philippa ble fjernet fra sitt hjem, og sent til ektemannens hovedstad Poitiers hvor hun styrte Aquitaine på vegne av sin ektemann mens han var fraværende.

Etter at Vilhelm IX kom tilbake fra Midtøsten levde de for en tid tilfreds med hverandre og fikk ytterligere fem døtre og en sønn, Raymond av Poitiers, den framtidige hersker over fyrstedømmet Antionkia.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Philippa og Vilhelm hadde to sønner og fem døtre:
Vilhelm X (* 1099 - † 1137), hertug av Aquitaine, gift med Eleanor av Châtellerault.
Raimund (* ca. 1099 - † 1149), prins av Antiokia, gift med Constance av Antiokia.
Agnes (* ca. 1105 - † ca. 1159), gift 1. gang med Aimery V av Thouars og
2. gang med Ramiro II av Aragon.
Dertil fire andre døtre hvis navn er ukjent.»

Fra norsk Wikipedia:

«Over tid synes det som om hun hadde mindre sans for hertugen som trubadur og sanger hvori han blant annet skrøt av sin manndom og sine seksuelle erobringer. Hun konsentrerte seg heller om religion, særlig Fontevraud-klosteret som hun støttet økonomisk. Hun lyttet også til predikener av Fontevraults grunnlegger, Robert av Arbrissel, som lærte om kvinners overlegenhet over menn. Hennes tiltrekning til denne læren ble betraktet som fornærmende av mange menn, og kombinert med Vilhelm IX's økende misnøye med henne, og kanskje også det syn som han hevdet i en av sine sanger, at klosteret var fylt opp med prostituerte, førte til splid i ekteskapet.

Toulouse ble vunnet tilbake av Vilhelm IX for sin hustru i 1113, etter at Bertrand døde i Syria i 1112. Hans arving var hans halvbror, den ni år gamle Alfonso Jordan, som Vilhelm IX rimeligvis ikke møtte motstand fra. Fra 1114 tilbrakte Philippa det mest av sin tid som hersker i Toulouse. Etter sigende var hun svært misfornøyd da hun kom tilbake Poitiers fra Toulouse og oppdaget at hennes ektemann hadde flyttet sin elskerinne Dangereuse av l'Isle Bouchard inn i hennes palass. Philippa appellerte til venner og til kirken for få å støtte til å få elskerinnen kastet ut, men forgjeves – ingen kunne eller våget å overtale hertugen om å oppgi sin elskerinne.

Krenket.

I 1116 forlot en ydmyket Philippa hoffet, fortørnet over hennes ektemanns måte å behandle henne på etter deres samliv i så mange år. Hun søkte tilflukt i Fontevraud-klosteret. Av skjebnens omstendigheter ble hun her en nær venninne av Vilhelm IXs første ektefelle, Ermengarde av Anjou, og de tilbrakte mye tid sammen hvor de samtalte om Vilhelm IXs mangler. Til tross for Philippas hengivenhet til klosteret og dets idealer fant hun lite fred der, både rasende og krenket over at hennes ektemann hadde vraktet henne for en gift kvinne, Aimery I av Châtellerault, som var tatt fra sin ektefelle.

Hun døde av ukjente grunner ved klosteret 28.11.1118, overlevd av Vilhelm, hans elskerinne Dangereuse, og Ermengarde som kort tid senere forsøkte å hevne Philippa ved å få Dangereuse forvist fra Aquitaine, blant annet ved å henvende seg til paven, men forgjeves.

En mulig årsak til forvirringen om hvorvidt Philippa hadde vært gift i Aragón kan muligens skyldes at andre kvinner fra Aquitaine ble giftet bort til fyrstehus i Spania ved omtrent samme tidspunkt. Hennes ektemann Vilhelm IX hadde to søstre med samme navn (og forskjellige mødre), Agnes av Aquitaine († 1097) som ble gift med Peter I av Aragón; og Agnes av Poitou († 1078) som ble gift med Alfons VI av Castilla, og hun hadde selv en datter, også kalt Agnes av Poitiers († 1159), som ble gift med kong Ramiro II av Aragón.

Philippa av Toulouse ble selv farmor til Eleanora, hertuginne av Aquitaine og dronning av henholdsvis Frankrike og England.»[344]

(Barn XI:688, Far XIII:2751, Mor XIII:2752)

Gift 1094 med forrige ane.

XII:1377 fm fm fm mf ff ff

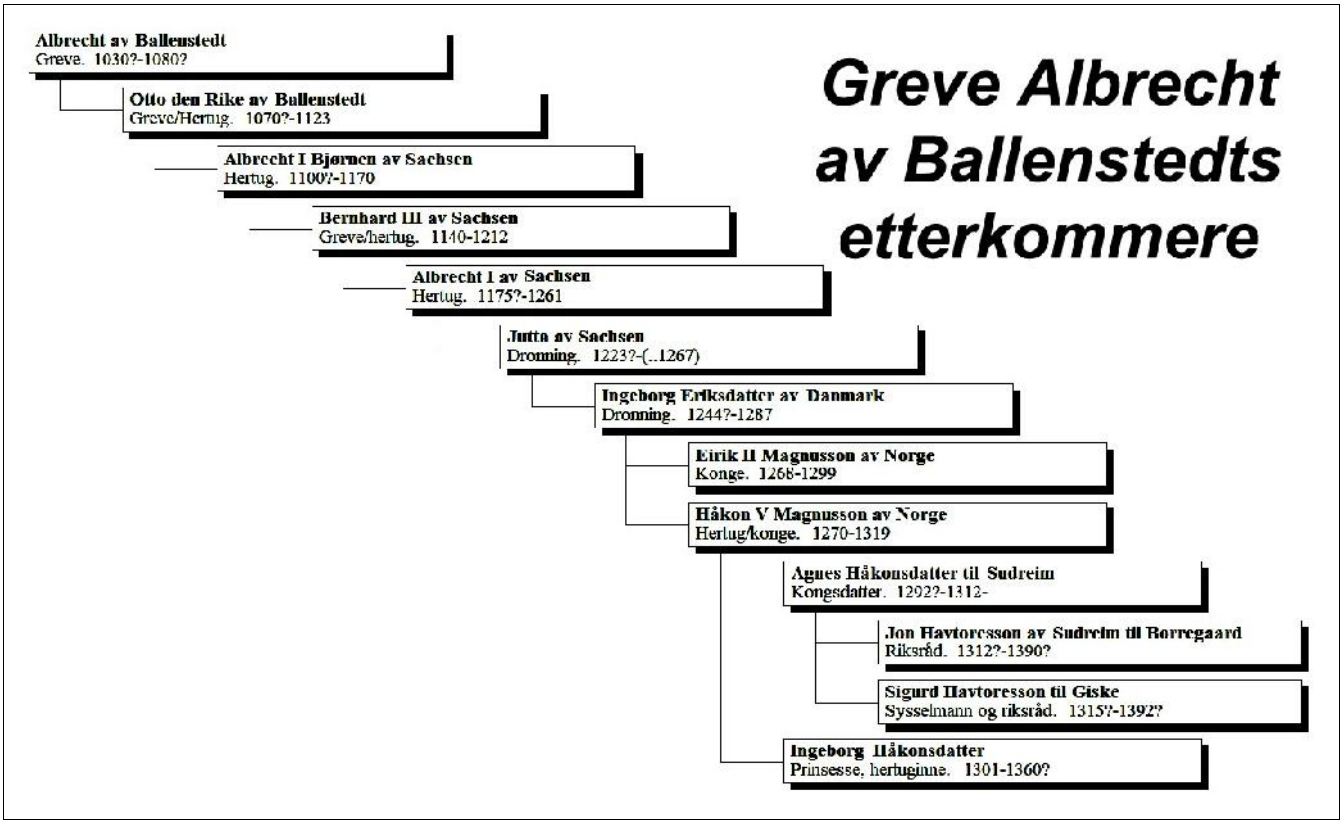
Albrecht av Ballenstedt. Greve. Født omkring 1030. Død omkring 1080.

Greve av Ballenstedt 1060 - 1080.[345]

---

344 Wikipedia.

345 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 391. Bent og

Fra tysk Wikipedia:

«Adalbert var sønn til greve Esico von Ballenstedt og hans kone Mathilde.

Han blir først nevnt etter 1033. I 1069 var han greve i Nord-Thüringen, senere i de to distriktene Nizizi og Serimunt. Han deltok i opprøret til sakserne i 1072 under Otto von Northeim mot kong Heinrich IV. Omtrent et år senere overførte han Ballenstedt-prosten til Nienburg-klosteret. Han var også involvert i det andre saksiske opprøret, 1073-1075, og involvert i nederlaget i slaget ved Homburg an der Unstrut 09.06.1075

27.10.1075 holdt de opprørske saksiske prinsene i Sondershausen offentlig – det vil si foran hele den samlede hæren – fram våpnene og overga seg til kongens nåde. Han fikk lederne presentert hver for seg, barbeint, etter rang og deretter internert over hele imperiet, fra Bayern til Bourgogne, fra Italia til Franconia. Det er ikke kjent hvor Adalbert ble fengslet. Et segl med et stilisert bilde er kjent fra Adalbert II, som anses å være det eldste bildet av en askaner.

Adalbert ble drept rundt 1080 (etter 1076, før 1083), sannsynligvis i en feide, av Egeno II av Konradsburg. Årsakene til denne handlingen er ikke kjent; man mistenker politiske grunner eller at Egeno hadde tilegnet seg askansk eiendom under Adalberts fangenskap, og at de to derfor møttes i en feide.

Steinkorset Westdorf minnes denne handlingen med et sagn:

Forrådt av lyden av en bjelle, falt han i hendene på Egeno den yngre av Konradsburg
og ble drept av ham

Hans sønn, Otto von Ballenstedt, skulle kompensere for denne langvarige konflikten der familiens interesser var så vesentlig involvert. Adelen i Konradsburg fant det nødvending å grunnlette ett kloster som nødvendig for å sone for

Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 21, 100.

den blodige gjerningen

Feiden varte i mer enn 40 år og fortsatte i over 20 år etter Adelheids død.

Adalbert giftet seg med Adelheid, arvingen til grev Otto I av Weimar-Orlamünde.

Ekteskapet hadde to barn:

- Otto den rike (ca 1070/73-1123), mottok den askanske arven fra sin far; han ble greve av Ballenstedt og i 1112 hertug av Sachsen
- Siegfried von Ballenstedt (ca 1075-1113), arvet Weimar-Orlamündischen- påstandene fra sin mor; omkring 1097 ble han greve av Palatine nær Rhinen.»

(Barn XI:689, Far XIII:2753, Mor XIII:2754)

Gift mellom 1070 og 1075 med neste ane.

Barn:

Otto den Rike av Ballenstedt. Født omkring 1070. Død 09.02.1123. (Se XI:689).

XII:1378 fm fm fm mf ff fm

Adelaide av Weimar-Orlamünde. Grevinne. Født omkring 1055. Død 28.03.1100.

Grevinne av Weimar.

Adelaide var gift
2. gang med Hermann, Pfalzgreve av Lothringen, død i 1088,
3. gang i 1089 med Heinrich av Laach, død 12.04.1095.[346]

Maria Laach (tysk: Abtei Maria Laach, latin: Abbatia Mariae Lacensis eller Abbatia Mariae ad Lacum) er et kloster tilhørende den romersk-katolske benediktinerordenen. Det ligger ved Laacher See i Rheinland-Pfalz i Tyskland. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Adelaide av Weimar-Orlamünde (* ca. 1055 - † 28.03.1100) tilhørte familien til grevene av Weimar og Orlamünde. Hun giftet seg suksessivt med Adalbert II av Ballenstedt, pfalsgreve Herman II av Lothringen og Henrik av Laach.

Hun var datter til og arving etter Otto I av Meissen († 1067) og hans hustru, Adela av Leuven († 1083). Hennes eldre søstre var Oda, gift med Egbert II av Meissen, og Cunigunda, gift 1. gang med Yaropluk, sønn til Iziaslav I av Kiev, 2. gang med Kuno av Nordheim og 3. gang med Wiprecht av Groitzsch.

Adelaide var 1. gang gift med Adalbert II av Ballenstedt fra huset Ascania. Omkring 1079 ble Adalbert myrdet av Egeno II av Konradsburg.

Adeleide og Adalbert hadde to sønner:
Otto den rike (* ca. 1070 - † 1123), greve av Ballenstedt.
Siegfried (* ca. 1075 - † 1113), greve av Weimar-Orlamünde og pfalzgreve av Rhinen fra 1095/97.

Etter Adalberts død giftet Adelaide seg 2. gang ca. 1080 med pfalzgreve Herman II av Lothringen, fra Ezzonid-dynastiet. Hermann ble drept i en duell med Albert III av Namur, i et slag nær Dalhem 20.09.1085.

Med Hermann II fikk Adelaide to barn, som begge døde som spedbarn før 1085, og hvis navn er ukjente.

346 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 404. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 21, 100.

Etter Hermanns død i 1085 giftet Adelaide seg 3. gang med Henrik av Laach fra huset Luxembourg. Senest fra 1097 etterfulgte Henrik Adelaides forrige ektemann, Hermann II, i noen av landene og titlene, og kalte seg "pfalsgreve av Rhinen".

Adelaide og Henriks ekteskap var barnløst.

Henrik adopterte Siegfried, Adelaides yngre sønn fra hennes ekteskap med Adalbert, som sin arving. Etter Henriks død i 1099, etterfulgte Siegfried ham som phalzgreve av Rhinen.

Stiftelsen av Maria Laach kloster.

I 1093 grunnla Adelaide og hennes tredje ektemann, Henrik, klosteret til Maria Laach, med eiendom som Adelaide hadde arvet fra sin far, Otto. Klosteret var viet til Jomfru Maria og Saint Nicholas. Byggearbeidene ble avbrutt ved Adelaides død i 1100. Det var først i 1112 at Adelaides sønn, Siegfried, fornyet og fullførte byggearbeidet.

Et av de tidligste overlevende kvinneseglene er knyttet til et "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) utstedt av Adelaide i 1097. Segllegenden (skrevet rundt seglets kant) refererer til Adelaide som 'Adelaide, pfalzgrevinne' ("Adelheit palatina comitizsa"). Seglets bilde viser profilbysten av en tilslørt kvinneskikkelse, som holder en åpen bok og et fleur-de-lis (heraldisk lilje) septer som ender i en quatrefoil (firkløverformet arkitekturdetalj).

Adelaide døde i 1100, et år etter Henrik, mens han var på pilegrimsreise til Roma.»[347]

(Barn XI:689, Far XIII:2755, Mor XIII:2756)

Gift mellom 1070 og 1075 med forrige ane.

XII:1379 fm fm fm mf ff mf

Magnus av Sachsen. Hertug. Født omkring 1045. Død 23.08.1106 i Altenburg ved Elbe.

Hertug av Sachsen 1072 - 1106.

Magnus var den siste «Billung».[348]

Hertug Magnus av Sachsen (Lucas Cranach den yngre). (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Magnus av Sachsen (* 1042 - † 1106) var hertug av Sachsen 1072-1106.

Han tilhørte familien Billung, og var eldste sønn til hertug Ordulf av Sachsen (* ca. 1020 - † 1072) og Ulvhild Olavsdatter av Norge (* ca. 1020 - † 1071). Han etterfulgte sin far som hertug i 1072.

Siden Magnus hadde støttet Otto II av Bayerns opprør mot Henrik IV ble han tatt til fange i 1070 og satt fanget i tre år. Han ble på nytt tatt til fange av Henrik IV i 1075, og denne gang ble han frigitt året etter. Etterhvert kom en forsoning i stand mellom Henrik IV og Magnus, og Magnus stod på Henriks side under kampene mot liutieserne. Huset Billungs herredømme over Sachsen endte i 1106 da Magnus døde uten å etterlate seg mannlige arvinger.

I sin tid som hertug var Magnus i strid med erkebiskop Adalbert av Bremen. Før Magnus ble hertug drev han gjennom hans avsettelse i 1066 fordi erkebiskopen hadde utnyttet sin herskermakt til å berike kirken med krongods. Adalbert kom senere tilbake, og Magnus ble hans vasall.

347 Wikipedia.

348 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 343. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 434. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 27.

Magnus var gift med Sophia av Ungarn († 1095), datter til kong Béla I av Ungarn og enke etter Ulrich I av Weimar, markgreve av Istria.»[349]

(Barn XI:690, Far XIII:2757, Mor XIII:2758)

Gift 1071 med neste ane.

Barn:

Eilika av Sachsen. Født omkring 1080. Død 16.01.1142. (Se XI:690).

XII:1380 fm fm fm mf ff mm

Sophie av Ungarn. Hertuginne. Født omkring 1050. Død 18.06.1095.

Sophie var første gang gift i 1062 med Udalrich I av Krain.[350]

Sophia av Ungarn (Ca. 1050-1095) (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Sophia av Ungarn (* ca. 1050 - † 18.06.1095), et medlem av det kongelige Árpád-dynastiet, var markgrevinne av Istria og Carniola fra ca 1062 til 1070 ved sitt første ekteskap med markgreve Ulric I, samt hertuginne av Sachsen fra 1072 til hennes død, ved hennes andre ekteskap med hertug Magnus Billung.

Sophia var datter til kong Béla I av Ungarn (* ca. 1015/1020 - † 1063) og hans gemalinne Richeza av Polen (* 1013 - † 1075). Hennes far, hersket i det tidligere fyrstedømmet Nitra da hun ble født, flyktet til Polen under dynastiske kamper med sin bror kong Andreas I. I 1060 kom han tilbake til Ungarn og overtok tronen ved Esztergom med polsk støtte.

Sophia var opprinnelig forlovet med markgreve William av Meissen, som ble sendt til Ungarn med en keiserlig hær av keiserinne Agnes fra Poitou. William ble arrestert av Béla, som likevel beundret hans tapperhet. Han døde imidlertid uventet i 1062, før han kunne gifte seg med Sophia.

Hun giftet seg deretter med nevøen markgreve Ulric I av Carniola. Hennes mann, en lojal tilhenger av det tyske kongelige Salian-dynastiet, benyttet seg av sine utmerkede kontakter med den ungarske herskeren og utvidet sine istriske territorier mot motstanden fra patriarkene i Aquileia og Republikken Venezia.

I 1063 holdt han utvidede eiendommer langs Adriaterhavskysten ned til Fiume (Rijeka) som senere ble forhøyet til hertugdømmet Merania; hans eiendeler ble offisielt bekreftet av kong Henrik IV av Tyskland.

Etter Ulrichs død i 1070 giftet Sophia seg med Billung-prinsen Magnus († 1106), sønn til hertug Ordulf av Sachsen. Magnus støttet den opprørske saksiske greven Otto av Nordheim og ble arrestert av styrkene til kong Henrik IV; han ble fortsatt holdt i fangenskap da han etterfulgte sin far som hertug i 1072. Først i august 1073, under det saksiske opprøret, ble han løslatt fra varetekt på Harzburg slott. Senere deltok han i den store saksiske opprøret, men forsonet seg til slutt med kong Henrik.

I sitt første ekteskap med Ulric hadde Sophia barna:
Ulric II († 1112), markgreve av Carniola, gift med Adelaide av Thuringia († 1146).
Poppo II († 1098), markgreve av Carniola gift med Richgard († 1130),
datter til greve Engelbert I av Spanheim.
Richardis, gift med greve Otto II av Scheyern († ca. 1110).
Adelaide († 1122), gift 1. gang med Fredrik II av Diessen og
2. gang med greve Udalschalk av Lurngau († 1115),

349 Wikipedia.

350 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 371. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 19, 27.

huset Grögling-Hirschberg.
Walburga.

I sitt andre ekteskap med Magnus av Sachsen hadde hun to døtre:
Wulfhilde (†.29.12.1126 i Altdorf, begravet i Weingarten),
gift med hertug Henrik IX den Svarte av Bayern († 1126), huset Welf.
Eilika (†.18.01.1142), gift med greve Otto av Ballenstedt († 09.02.1123), huset Ascania,
hertug av Sachsen fra 1122.»[351]

(Barn XI:690, Far XIII:2759, Mor XIII:2760)

Gift 1071 med forrige ane.

XII:1389 fm fm fm mf mm ff

Álmos av Kroatia. Konge. Født omkring 1074. Død 1129.

Almos var prins av Ungarn og statholder 1087 i Dalmatien og Illyrien.
Fra 1091 til 1095 var han konge av Kroatia.

Han ble forfulgt, fengslet i 1109 av Koloman og blindet. Koloman blindet også hans sønn i 1113 (eller 1123?).

Almos ble første gang gift ca. 1090 med Sofie av Looz.

Han døde i Tracien (eller i Konstantinopel).[352]

T. v. Forsoning mellom Kálmán og Álmos. I midten: Álmos og hans sønn, Béla, blindes på Colomans ordre. T, h. Coloman fikk den blinde Álmos fengslet før hans død (fra «Illuminated Chronicle»). (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Álmos (kroatiske Almoš, slovakiske Álmoš) (* ca 1074/1075 - † ca. 1127/1129) var hertug av Kroatia fra 1084 til 1091, konge av Kroatia fra 1091 til 1095 og den siste hertugen av det slovakiske hertugdømmet Nitra fra 1095 til 1108.

Han var sønn til den ungarske kongen Géza I av Ungarn (* 1040/1044 - † 1077). Hans mor var enten Sophie av Looz eller den greske prinsessen Synadene av Bysants, niese til den greske feltherren og senere keiseren Nikeforos Botanelates.

I august 1104 giftet han seg med Predslava, datter til Svyatopolk II Isjaslavich, storhertug av Kiev. De hadde tre barn: Adelhaid, Hedvig (også kalt Sophia) og Béla, som senere ble konge av Ungarn.

I 1091 deltok han i et felttog mot Kroatia ledet av hans farbror kong Ladislaus og ble gjort til konge av denne nylig erobrede delen av landet av ham. Ladislaus hadde installert Álmos som konge i Slavonia for å vise at han ikke ønsket å annektere denne delen av Kroatia. Da Ladislaus' felttog mot Kroatia ble mislykket, annekterte Ladislaus Slavonia for Ungarn. Álmos måtte gi avkall på tittelen som konge og ta tittelen hertug.

I 1095 utnevnte Ladislaus Álmos til tronfølger. Hans bror, Koloman, kunne ikke avfinne seg til det. En tvist utbrøt mellom Ladislaus og Koloman og Koloman flyktet til Polen. Etter Ladislaus' død ble Álmos og Koloman forsonet. Koloman ble konge av Ungarn og Álmos ble prins av Neutra-fyrstedømmet.

I 1098 oppsto en ny konflikt mellom Koloman – som ble støttet av paven – og Álmos – som ble støttet av Tyskland (Henrik IV kalte ham sin lojale venn) og Böhmen. Dette fordi Koloman hadde utropt seg til konge av Kroatia i 1097 (kroning først i 1102, etter at han tidligere hadde overgitt territoriet til Venezia). I kampene fikk Álmos hjelp av Det hellige romerske riket, Polen og Böhmen.

I 1108 inngikk de to brødrene fred, men Koloman skadet ham og fikk Almos og sønnen Béla (den fremtidige

351 Wikipedia.

352 N. de Baumgarten: Généalogie et Mariage occidenteaux des Rurikides Russes du Xe au XIII Siècle. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1120. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 18.

kongen Béla II) blindet i 1108 eller 1109 og låst inne i klosteret Dömös for å forhindre stridigheter om tronen. Henrettelse av de to kunne unngås gjennom munkenes mekling.

Den blinde Álmos rømte i 1126. Han fikk beskyttelse ved hoffet til den bysantinske keiseren Johannes II Komnenos, hvis hustru var datter til Ladislaus I. I det bysantinske riket levde Álmos under navnet Konstantin.

Han døde i 1127 eller 1129 og hans levninger ble overført til Székesfehérvár i 1137.»

Det råder enighet om at Géza var gift 2 ganger, men det er usikkert hvem som var mor til hans barn.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Familien til hans første hustru, Sophia, som han giftet seg med mot slutten av 1060-tallet, er ukjent.
Etter kroningen i 1075 giftet han seg med sin andre hustru, som var niese til den fremtidige bysantinske keiseren Nikephoros III.
Det er usikkert hvilken hustru som fødte Gézas barn, men historikerne Gyula Kristó og Márta Font hevder at Sophia var deres mor. Kristó legger til at Géza fikk minst seks barn. Selv om bare to av dem – Coloman og Álmos – er kjent ved navn, heter det i "Illuminated Chronicle" at Coloman hadde brødre som "døde før ham".
Coloman og Álmos ble begge tilsynelatende født omkring 1070.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Géza hadde to barn med sin første hustru, Sophie av Looz, inkludert Koloman, den fremtidige kongen.
Gézas andre hustru var Synadene av Bysants, niese til den greske generalen og senere keiser Nikeforos Botaneiates.»
Álmos nevnes ikke, men i biografien til Synadene føres Álmos som hennes sønn.[353]

(Barn XI:695, Far XIII:2777)

Gift 21.08.1104 med neste ane.

Barn:

Béla II den Blinde av Ungarn. Født omkring 1108. Død 13.02.1141. (Se XI:695).

XII:1390 fm fm fm mf mm fm

Predslawa av Kiev. Født omkring 1090.

Hennes mor, som døde før 1094, var datter til den polowsiske Tugor-Khan, og var farens gamle konkubine.[354]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Predslava av Kiev (* ca. 1090, nevnt 1104-07) var en Rurikid-prinsesse, datter til Sviatopolk II, storprins av Kiev (regjerte 1093-1113).

Hun giftet seg 21.08.1104 med den ungarske prinsen Álmos av Kroatia som hun fikk tre barn med, hvorav ett ble den senere kongen av Ungarn, Béla II (regjerte 1131-1141).

Predslava og Álmos hadde barna:
Adelaide, (* ca. 1107 - † etter 1140), gift i 1123 med Sobieslav I av Böhmen.
Béla II (* ca. 1109 - † 1141), konge av Ungarn (regjerte 1131-1141).
Hedwig, eller Sophia (* ca. 1107 - † 1138), gift i 1132 med markgreve Adalbert II av Østerrike.»[355]

(Barn XI:695, Far XIII:2779, Mor XIII:2780)

Gift 21.08.1104 med forrige ane.

XII:1391 fm fm fm mf mm mf

Stefan Uroš av Serbia. Stor-Župan. Født før 1083. Død omkring 1149.

Stefan Uroš (f. ca. 1080, d. vel ca. 1149), fyrste av Serbia, storžupan under navnet «Uroš I» over det østlige Serbia. I februar 1084 gav den daværende storžupan Vikan tyve gisler til keiser Alexios, deriblandt sine nevøer Uroš og Stephan Vikan. Disse to støttet enkelte tronpretendenter og styrtet kong Lobroslav II som etterfulgte kong Bodin (1082 til 1104 eller 1108). Uroš etterfulgte Vikan (som ennu 1106 var storžupan) antagelig 1108/18. Selv etterfulgtes han av Uroš II som i 1149 var storžupan.

Mogens Bugge angir ikke i «Våre forfedre» hvem som var hans far![356]

---

353 Wikipedia.

354 N. de Baumgarten: Généalogie et Mariage occidenteaux des Rurikides Russes du Xe au XIII Siècle. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1124. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 18.

355 Wikipedia.

356 Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 18. Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1156.

Uroš I var storfyrste (Veliki Župan) i storfyrstedømmet Serbia fra cirka 1112 til 1145.

Engelsk Wikipedia anser – med forbehold – at han var sønn til Marko, sønnesønn til Petrislav Vojislavljevic og bror til Stor-Župan Vukan.
Tysk Wikipedia fører Uroš som sønn til Stor-Župan Vukan ("Fine", John V. A. Jr. (1991) [1983]. "The Early Medieval Balkans: A Critical Survey from the Sixth to the Late Twelfth Century". Ann Arbor, Michigan: University of Michigan Press. ISBN 0-472-08149-7).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Uroš I (* før 1083 - † 1140-45(?)) var en serbisk Stor-Župan fra omkring 1118 til 1140 (eller 1145? engelsk Wikipedia).
Župan er en historisk slavisk tittel for lederen av en župa, en historisk administrativ enhet som nesten kan oversettes til fylke eller distrikt, og som tidligere ble brukt av slaver i Øst- og Sentral-Europa.

Etter at Vukan ble beseiret av Bysants, ble Uroš I ca. 1118 "Župan" av fyrstedømmet Rascia (en geografisk region mellom Serbia og Montenegro) med støtte fra Dorde ojisavljevic, kongen av Dioclitia (senere Montenegro). Han brøt med Bysants, søkte allianse med Ungarn og fornyet Rascias innflytelse over fyrstedømmet Duklja (senere Zeta) og kystlandene (Dalmatien).

Da Dorde Vojisavljevic døde (ca. 1131), brakte Uroš Dioclitia og kystlandene inn under regjeringen i Raszien, der de forble til 1360. Selv ble han serbisk Stor-Župan.»

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Uroš var gift med den bysantinsk adelskvinnen Anna Diogene, datter til Konstantin Diogenes († 1073) og barnebarn til Romanos IV Diogenes.
Dette ekteskapet nevnes ikke i tysk Wikipedia.»[357]

(Barn XI:696)

Gift med neste ane.

Barn:

Helena Urosz av Serbia. Født etter 1100. Død etter 1146. (Se XI:696).

XII:1392 fm fm fm mf mm mm

Anna Diogenissa. Storprinsesse-konsort. Født før 1075. Død omkring 1145.

Fra Engelsk Wikipedia (oversatt):
«Anna Diogenissa (* ca. 1074 - † 1145) var en bysantinsk adelskvinne fra Diogenes-familien som ble storprinsesse konsort i Serbia som hustru til Uroš I Vukanovic (regjerte 1112-1145).
Anna Diogenissa ble født i den bysantinske hovedstaden Konstantinopel året etter at hennes far, Konstantin Diogenes († 1073), døde i Antiokia. Hennes mor var Theodora Komnene, datter til den mektige adelskvinnen Anna Dalassene og Johannes Komnenos, og dermed søster til den fremtidige keiseren Alexios I Komnenos (regjerte 1081-1118). Hennes farforeldre var Romanos IV Diogenes (regjerte 1068-1071) og Anna av Bulgaria.

Det er ikke registrert når Anna giftet seg med Uroš I, den serbiske storprinsen, som regjerte fra ca. 1112 til 1145. Det skjedde mest sannsynlig under hans fangenskap i Bysants som han hadde blitt sendt til som gissel av onkelen Vukan etter at Lipljan ble tatt av troppene til Alexios I Komnenos i 1094.
Hun hadde fem barn med Uroš I, inkludert etterfølgeren Uroš II (regjerte 1145-1162).

Uroš får æren for å ha samlet de fleste serbiske territoriene etter å ha tatt dem tilbake fra bysantinsk okkupasjon. Rascia var serberens første uavhengige stat dannet på 800-tallet.

Sammen hadde de minst fem barn:
Uroš II, Uroš' etterfølger, storfyrste av Serbia 1145-61.
Desa. hertug av serbisk Primorje, styrte Serbia sammen med Uroš II.
Beloš, "Ban" av Kroatia og kort tid prins av Serbia.
Helena, gift med Béla II den Blinde, konge av Ungarn.
Marija, gift med Konrad II av Znojmo. De hadde fem barn.
Og muligens
Zavida, hertug av Zahumlje.

Det er ikke mye informasjon i de tilgjengelige kildene om livet til Anna Diogenissa, og denne mangelen inkluderer datoen for hennes død. Charles Cawley utledet den lille informasjonen han har i sin "Medieval Lands" fra "Europäische Stammtafeln".»[358]

(Barn XI:696, Far XIII:2783, Mor XIII:2784)

357 Wikipedia.

358 Wikipedia.

Gift med forrige ane.

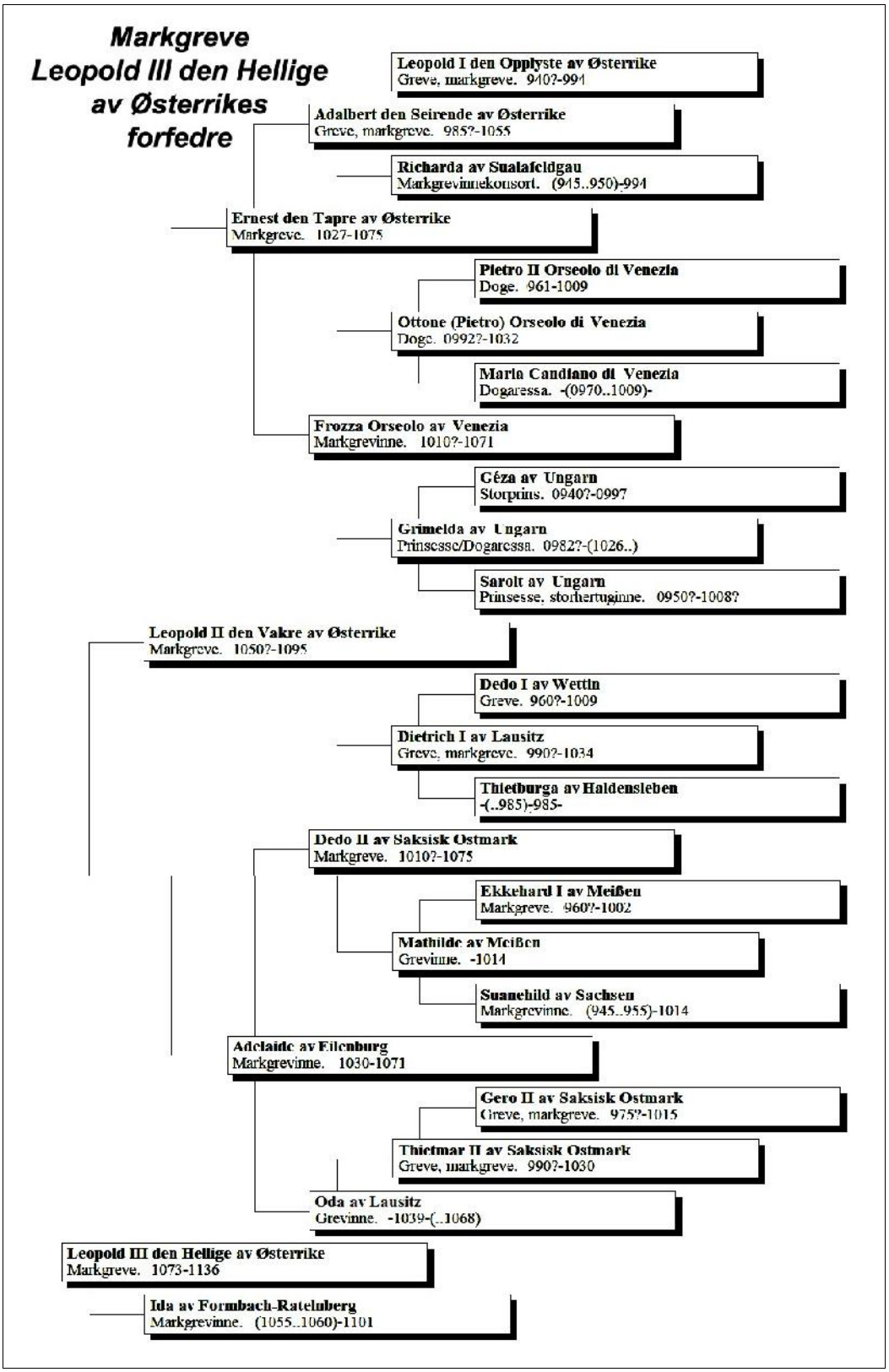
XII:1393 fm fm fm mm ff ff

Leopold III den Hellige av Østerrike. Markgreve. Født 29.09.1073. Død 15.11.1136.

Markgreve av Østerrike 1095 - 1136.

Leopold den Hellige («der Heilige», «der Milde» eller «der Fromme») ble Østerrikes landspatron.

Han er begravet i klosteret Neuburg.[359]

359 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 189. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 23, 91.

T.v. Helgenen Leopold III foran Klosterneuburg kloster.ca. 1490. T.h. Statue i Saint Leopold Chapel, Stephansdomwn i Wien (Wikipedia).

Tysk Wikipedia (oversatt):

«Leopold var sønn til markgreve Leopold II den Vakre av Østerrike (* ca. 1055 - † 1096) og hans hustru Ida av Formbach-Ratelnberg (* ca. 1055 - † 1101).

Han kalte seg "Princeps Terrae", noe som indikerer bevisstheten om en uavhengig suverenitet.

Han var under diskusjon som kandidat ved valg av konge i 1125, men sies å ha trukket seg med referanse til sin høye alder (50 år) og hans mange sønner – dette kunne ha ført til problemer med arven. Mulige andre årsaker kan være mangelen på innenlands makt og kanskje også hensynet til den alternatiave kandidaten Fredrik von Schwaben, hans stesønn.

Ekteskap.

Leopolds familiepolitikk bidro i betydelig grad til utvidelsen av hans besittelser og til den sosiale oppgraderingen av hans familie.

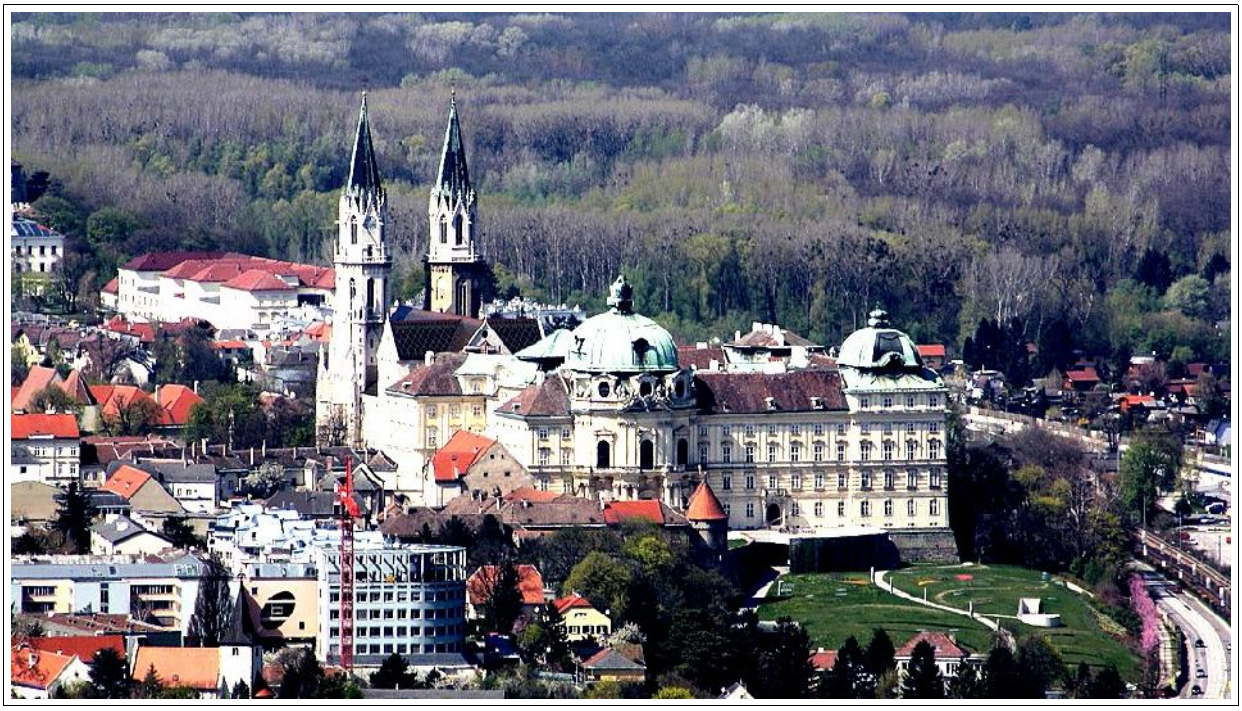
Hans første ekteskap før 1103/1104 var med Adelheid av Perg/Machland, tilhørende adelsfamilien "herrene av Perg og Machland" i Øvre Østerrikes Machland, noe som betydelig økte hans innflytelse. Machland er en region og ett kulturlandskap i den østerrikske Donau-dalen. Regionen ligger i den østlige delen av delstaten Øvre Østerrike i den sørlige delen av Nedre Mühlviertel i distriktet Perg og i den vestlige delen av delstaten Nedre Østerrike i Mostviertel i distriktet Amstetten.

Adelheid var datter til Walchun I av Perg/Machland (* ca. 1050 - † 1114) og Adelheid († 1090), enke etter greve Henrik II av Formbach og muligens grevinne av Sulzbach. (Engelsk Wikipedia uttrykker usikkerhet om dette opphav.)

Hans andre ekteskap var i 1106 med Agnes av Waiblingen (* 1074 - † 24.09.1143), datter til den vest-romerske keiseren Henrik IV (1084-1105) og hans hustru, Bertha av Savoye. Agnes var enke etter hohenstauferen, hertug Fredrik I av Schwaben († 06.04.1105). Gjennom denne forbindelse med Salier-dynastiet kunne Leopold stige til første rang i det keiserlige aristokratiet, da han nå ikke bare var svoger til keiser Henrik V, men også stefar til Fredrik II, hertug av Schwaben og hertugen av Øst-Franken, den senere tyske kong Konrad III av Hohenstaufen-dynastiet. Derigjennom ble han tildelt viktige kongelige rettigheter i sitt markgrevskap. Dette sosiale fremskritt skyldes en – kontroversiell – taktisk manøver ved at han – før det avgjørende slaget mellom Henrik IV og hans sønn, den senere kong Henrik V – byttet side fra far til sønn. Slaget ved Regen fant sted i forbindelse med Investitur-striden. Leopold og Henrk V representerte der det pave-lojale partiet.

I sitt første ekteskap hadde han sønnen Adalbert den Andaktsfulle av Østerrike (* ca 1098 - † 1138).

Leopold døde 15.11.1136 etter en jaktulykke. Han er gravlagt i Klosterneuburg kloster, som skylder Leoold sin eksistens.»

Klostret Klosterneuburg (Wikipedia).

«Leopold huskes fremfor alt for utviklingen av landet, som går hånd i hånd med hans aktivitet som klostergrunnlegger. Det viktigste var klostret Klosterneuburg grunnlagt i 1108. Ifølge legenden var dette stedet der en åpenbarelse av Maria viste ham sløret til hans hustru Agnes, som hadde gått tapt under jakt eti tidligere år. Klosterneuburg ble utbygd til residens i årene som fulgte. Andre grunnlagte klostre var klostrene Heiligenkreuz og Klein-Mariazell. Disse tjente evangelisering, utdanning og utvikling av de fortsatt sterkt skogkledde områdene.»[360]

(Barn XI:697, Far XIII:2785, Mor XIII:2786)

Gift 1106 med neste ane.

Barn:

Henrik II Jasomirgott av Østerrike. Født 1107. Død 13.01.1177 i Wien. (Se XI:697).

XII:1394 fm fm fm mm ff fm

Agnes av Waiblingen. Markgrevinne. Født omkring 1073. Død 24.09.1143.

Agnes var stammor til alle senere staufiske keisere og konger og til alle hertuger i Østerrike av huset Babenberg.

Hun var første gang gift i 1089 med hertug Fredrik I av Schwaben (ca. 1050 - 1105).[361]

360 Wikipedia.

361 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 196. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 23, 91.

Markgrevinne Agnes, hustru til Leopold III og datter til keiser Henrik IV (utdrag fra Babenberger-slektstreet, Klosterneuburg kloster, I midten: Agnes av Waiblingen på et vindu i Heiligenkreuz kloster, ca 1290. T. h. Statue av Agnes i muséet i Klosterneuburg kloster (ca. 1477). Den sto opprinnelig på det gotiske sørtårnet til kollegiatkirken og ble erstattet der av en kopi. (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Agnes av Waiblingen (* sent i 1072 - † 24.09.1143 i Klosterneuburg) fra Salier-familien var hertuginne av Schwaben fra 1089 til 1105 gjennom hennes første ekteskap med hertug Fredrik I av Schwaben og markgrevinne av Østerrike fra 1106 til 1136 gjennom hennes andre ekteskap med markgreve Leopold III den Hellige av Østerrike. Hun ble dermed "formoder" til både hohenstauferne og de senere hertugene av Østerrike fra huset Babenberg.

Agnes var den andre datteren til keiser Henrik IV av Tyskland (* 1050 - † 1106) og Bertha av Savoye (* 1051 - † 1087). Hennes bror var keiser Henrik V. Hun fikk sitt navn fra Agnes av Poitou, hennes farmor.

Ekteskap med Fredrik I.

I en alder av syv år ble hun 24.03.1079 forlovet med den første hertugen av hohenstauferne, Fredrik I av Schwaben. Hennes far, Henrik IV, ønsket å binde Fredrik – en av hans viktigste støttespillere – gjennom dette engasjementet og den samtidige utnevnelsen av Fredrik til hertug av Schwaben. Agnes ble "formoder" til Hohenstaufen-dynastiet, som senere baserte sitt krav på den tyske kongekronen med nedstigningen fra Salier-dynastiet.

I tillegg til sønnene hertug Fredrik II og Konrad III er det sikkert at de hadde en datter Gertrud, gift med Hermann av Stahleck. En annen datter sies å være Bertrada (Berta von Boll), men dette og annen informasjon om barn, som Hansmartin Decker-Hauff laget på grunnlag av forfalskede Lorcher-kilder, har vist seg å være fantasiprodukter.

Ekteskap med Leopold III.

Etter Fredriks død i 1105 ble hun – gjennom sin bror, den senere keiser Henrik V – i 1106 gift med babenbergeren og markgreven Leopold III av Østerrike. Dette var takken for at Leopold høsten 1105 – da Henrik hadde reist seg mot sin far, keiser Henrik IV – sammen med sin svoger, hertug Boriwoy av Böhmen, overga Henrik IV og tok parti for sønnen. Dette gjorde situasjonen til den gamle Henrik håpløs, han måtte flykte og døde i 1106 som en jaget mann i Liège. Agnes etablerte et nært forhold mellom hohenstaufere og Babenbergere.

Agnes, nå over tretti år gammel, skal ha født ytterligere atten barn. Det er mulig at noen av disse barna i realiteten kommer fra hennes første ekteskap, alternativt fra Leopolds første ekteskap.

Følgende barn er kjent med navn fra deres andre ekteskap:

Henrik II Jasomirgott (* ca. 1107 - † 13.01.1177), phalzgreve av Rhinen (1140-1141),
markgreve av Østerrike (1141-1156), hertug av Bayern (1143-1156),
1. hertug av Østerrike (1156-1177),
gift 1. gang 1142 med Gertrud, datter til keiser Lothar III av Sachsen,
2. gang 1149 med Theodora Komnene († 1184), prinsesse av Bysants,
niese til keiser Manuel I av Bysants.

Leopold IV (* 1108 - † 18.10.1141), markgreve av Østerrike (1136-1141),
hertug av Bayern (1139-1141),
gift 1139 med Maria av Böhmen († ca. 1160), datter til
Sobeslav I. hertug av Böhmen og
Adleyta, prinsesse av Ungarn (huset Árpáden).

Otto av Østerrike (* 15. desember ca. 1109 - † 22.09.1158),
kjent som Otto av Freising, biskop av Freising og historiker.

Jutta av Østerrike, gift med Liutold († 1164), greve av Plain.

Agnes av Østerrike, (* 1111 - † 25.01.1157),

gift 1125 med Wladislaw II († 1159),
prins av Polen, hertug av Schlesien (1138-1146).
Judith av Østerrike, (* ca. 1115 - † etter 1178),
gift 1133 med William V den Eldre († 1191),
markgreve av Montferrat (Monferrato), fra huset til Aleramides.
Konrad av Østerrike (* 1120 - † 28.09.1168), biskop av Passau (1148-1164),
erkebiskop av Salzburg (1164-1168).
Gertrud av Østerrike, (* ca. 1120 - † 08.04.1150),
gift 1140 med Vladislav II († 1174), 1140 hertug av Böhmen,
konge av Böhmen (1158- 1172),
fra Premyslid-familien).
Elisabeth av Østerrike (* ca. 1123 - † 20.05.1143),
gift 1142 med greve Hermann II av Winzenburg († 29.01.1152),
1123 markgreve av Meißen, landgreve av Thüringen.
Bertha av Østerrike (* ca. 1124 - † 1160),
gift med Henrik III († 1174).
borggreve av Regensburg,
vokter av slottet St. Emmeram og klostret Prüfening,
greve av Donauknie og nedre Altmühl.»

Agnes kiste ligger i en krypt under Leopold-kapellet med Verdun-alteret i klosteret Klosterneuburg (Wikipedia).

«I likhet med sin andre ektemann Leopold III, som senere ble kanonisert, ble hun begravet i en krypt under det tidligere kapitelsalen til augustinerkorherrenes kloster i Klosterneuburg, dagens Leopold-kapell med Verdun-alteret. Til venstre for gitteret i kapellet fører en trapp ned til krypten, som ikke er åpen for publikum.»[362]

(Barn XI:697, Far XIII:2787, Mor XIII:2788)

Gift 1106 med forrige ane.

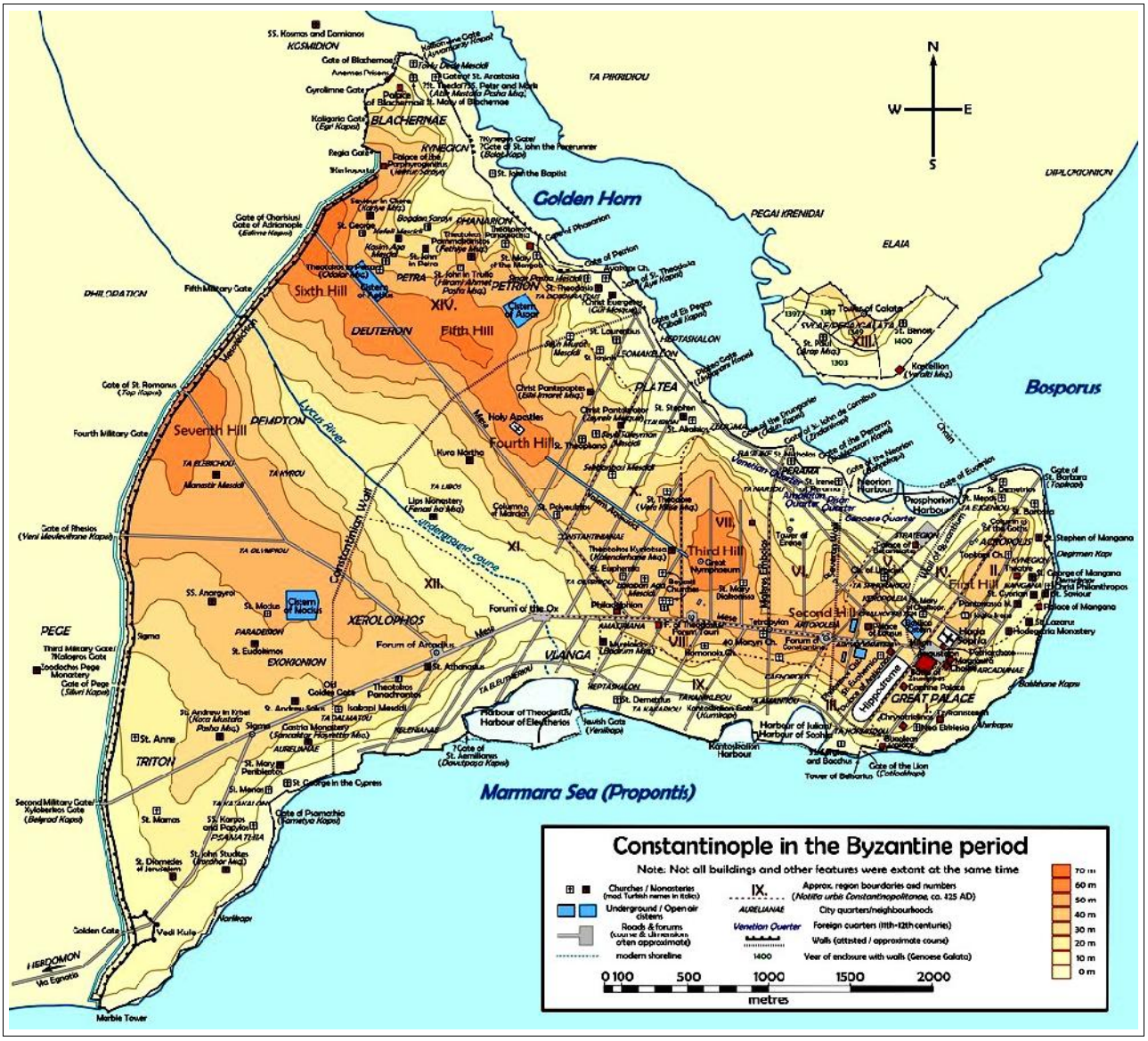
XII:1395 fm fm fm mm ff mf

Andronikos Komnenos. Bysantinsk prins, sebastokrator. Født omkring 1108. Død 1142.

Andronikos Komnenos var sønn til Johannes II Komnenos og Piriska (Irene) av Ungarn.[363]

362 Wikipedia.

363 Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 31.

Constantinople in the Byzantine period
Note: Not all buildings and other features were extant at the same time
Churches / Monasteries
Underground / Open-air cisterns
Roads & forums
modern shoreline
Approx. region boundaries and numbers
City quarters/neighbourhoods
Foreign quarters (11th-12th centuries)
Walls (attested / approximate course)
Year of enclosure with walls (Genoese Galata)
0 100 500 1000 1500 2000
metres
Golden Horn
Bosporus
Marmara Sea (Propontis)
Sixth Hill
Fifth Hill
Seventh Hill
Fourth Hills
Third Hill
Second Hill
First Hill
GREAT PALACE
Theodosian Wall
Constantinian Wall
Cistern of Aspar
Cistern of Modius
Forum of the Ox
Forum of Arcadius
Forum of Constantine
Hippodrome
Blachernae Palace
Harbour of Theodosius
Harbour of Eleutherios
Harbour of Julian
Harbour of Sophia
Kontoskalion Harbour
Prosphorion Harbour
Genoese Quarter
Venetian Quarter
Golden Gate
Marble Tower
Tower of Galata
Kontoskalion
Bucoleon Palace
Church of the Pantokrator
Church of the Virgin Peribleptos
Church of St. John Studius
Church of St. Mary Pammakaristos
Church of St. Mary Diaconissa
Church of St. Mary Kyriotissa
Church of St. Mary Panachrantos
Church of St. Mary Peribleptos
Church of St. Mary Mouchliotissa
Church of St. Mary Hodegetria
Church of St. Mary Blachernae
Church of St. Mary Chalkoprateia
Church of St. Mary Theotokos Evergetis
Church of St. Mary Theotokos Kyriotissa
Church of St. Mary Theotokos Panachrantos
Church of St. Mary Theotokos Peribleptos
Church of St. Mary Theotokos Mouchliotissa
Church of St. Mary Theotokos Diaconissa
Church of St. Mary Theotokos Hodegetria
Church of St. Mary Theotokos Blachernae
Church of St. Mary Theotokos Chalkoprateia
Church of St. Mary Theotokos Pammakaristos

II.»[364]

(Barn XI:698, Far XIII:2789, Mor XIII:2790)

Gift omkring 1124

Barn:

Theodora Komnene. Død 02.01.1184. (Se XI:698).

XII:1397 fm fm fm mm fm ff

Béla II den Blinde av Ungarn. Født omkring 1108. Død 13.02.1141. Gjentakelse, se side 226.

XII:1398 fm fm fm mm fm fm

Helena Urosz av Serbia. Født etter 1100. Død etter 1146. Gjentakelse, se side 227.

XII:1399 fm fm fm mm fm mf

Mstislav I Vladimirovich den Store av Kiev. Født 01.06.1076 i Turiv. Død 15.04.1132 i Kiev. Gjentakelse, se side 200.

XII:1400 fm fm fm mm fm mm

Ljubava Dmitrievna. Fyrstinne. Levde før 1132.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Ljubava var datter til Dmitry Saviditsch, en adelsmann i Novgorod.

Hun giftet seg i 1122 med Mstislav Vladimirovitsj, samme år som Msatslavs første hustru, Christine Ingesdotter av Sverige, døde.

Deres barn var:
Euphrosyne av Kiev, (* ca. 1130 - † ca. 1193), gift i 1146 med kong Géza II av Ungarn.
Vladimir III Mstislavich (* 1132 - † 1171).»[365]

(Barn XI:700, Far XIII:2799)

Gift med forrige ane.

Barn:

Euphrosyne Mstislavsdatter av Kiev.[366] Født omkring 1130. Død mellom 1174 og 1186. (Se XI:700).

XII:1401 fm fm fm mm mf ff

Theodore Vatatzes. Sebastohypertatos. Levde mellom 1110 og 1158. Død før 1166.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Theodore Vatatzes eller Batatzes var aristokrat og militær sjef i det bysantinske riket under regjeringen til Johannes II Komnenos og Manuel I Komnenos.

Theodore Vatatzes tilhørte Vatatzes-familien, som hadde vært fremtredende i byen og regionen Adrianople i Trakia i flere generasjoner. Familien steg øverste rang i det bysantinske aristokratiet, og til fremtredende plass i imperiets politikk, takk være Theodores selv. Han var en av en gruppe dyktige menn som Johannes II forfremmet til myndighetsstillinger som et alternativ til å stole på medlemmer av den keiserlige familien, som han mistrodde.

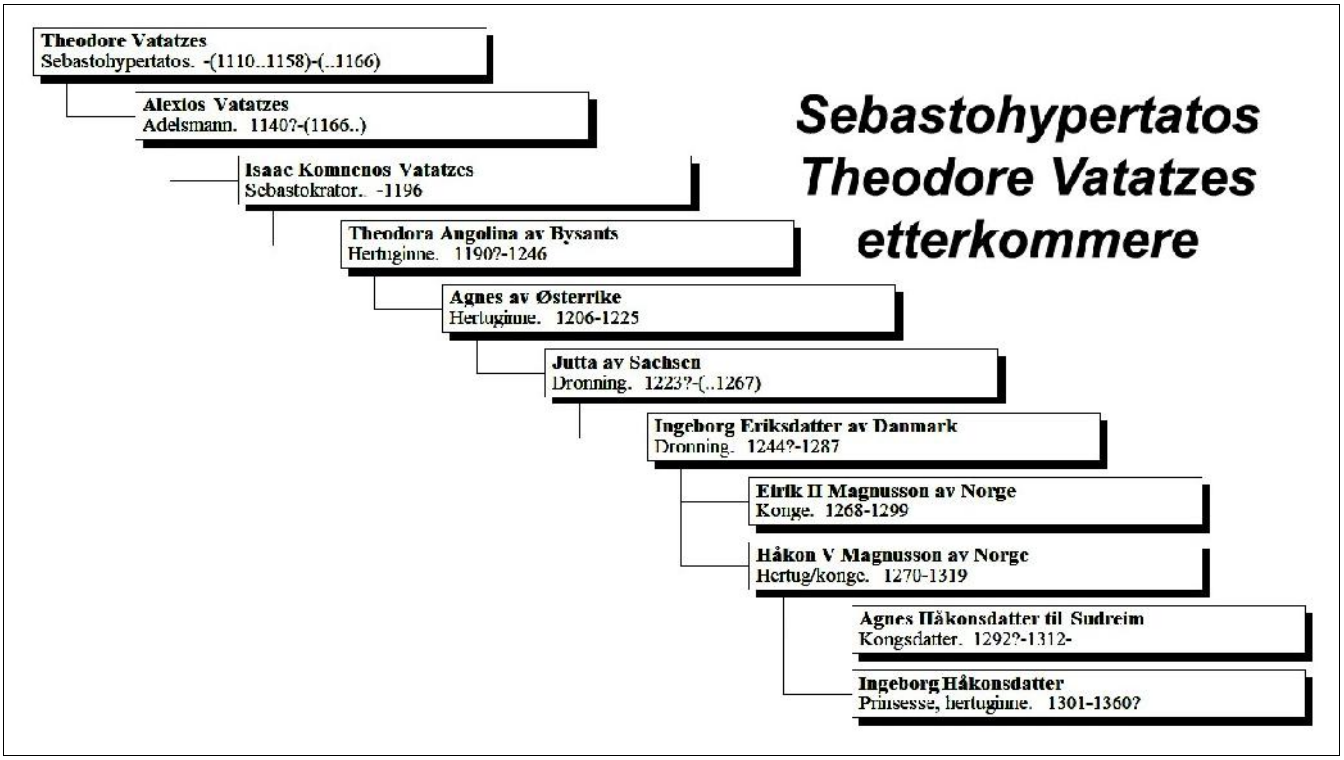
I 1131 giftet Theodore seg med porphyrogenita-prinsessen Eudokia Komnene, datter til Johannes II og hans keiserinne, Eirene av Ungarn, og ble opphøyd til sebastohypertatos' verdighet.»

---

364 Wikipedia (enelsk).

365 Wikipedia.

366 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. N. de Baumgarten: Généalogie et Mariage occidenteaux des Rurikides Russes du Xe au XIIIe Siècle. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1157. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 18, 89.

«Opptegnelser over de militære innsatsene til Theodore Vatatzes under Johannes IIs regjeringstid har ikke overlevd. I regjeringen til Manuel I Komnenos, Johannes' etterfølger og Theodores svoger, nevnes han imidlertid i samtidige kilder som en bemerkelsesverdig militær sjef i 1150-årene. I 1151 var Vatatzes seniorgeneral ved grensen til Ungarn, han herjet området rundt byen Zemun og opprettholdt en blokade av byen, til den overgav seg til Manuel personlig. Armenerne i Cilicia hadde gjort opprør og i 1158 kjempet Manuel I for å gjenvinne kontrollen over regionen. dette ville også åpne ruten til Antiochia, hvis kontroll var hans hovedmål. Theodore Vatatzes ble betrodd erobringen av den store befestede byen Tarsus. Da innbyggerne trodde at keiseren hadde ankommet med hele sin hær, fikk forsvarerne panikk, og byen falt umiddelbart for den bysantinske styrken.»[367]

(Barn XI:701)

Gift 1131 med neste ane.

Barn:

Alexios Vatatzes. Født omkring 1140. Død etter 1166. (Se XI:701).

XII:1402 fm fm fm mm mf fm

Eudokia Komnene. Prinsesse. Født omkring 1116. Død før 1150.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Eudokia (* ca. 1116 - † før 1150) var datter til keiser Johannes II Komnenos (* ca. 1040 - † 1143) og Piriska (Irene) av Ungarn (* ca. 1088 - † 1134).

I 1131 giftet Eudokia seg med Theodore Valatzes som ble opphøyd til sebastohypertatos' verdighet.

Eudokia og Theodore fikk et antall barn:
Johannes (* ca. 1132 - † 1185), "Megas domestikos", som vant en bemerkelsesverdig seier over Seljuk-tyrkerne (slaget ved Hyelion og Leimocheir) og senere gjorde opprør mot Andronikos I Komnenos.
Andronikos (* ca. 1133 - † 1176), også en fremtredende general, ble drept av Seljuk-tyrkerne da han ledet en ekspedisjon mot Amaseia i 1176.
En datter, sannsynligvis kalt Anna (* ca. 1136 - † etter 1186), gift med Nikephoros Synadenos, og deretter general Alexios Branas.
Theodora Komnene (* ca. 1137 - † etter 1185), gift med general og diplomat Nikephoros Chalouphes. Hun var kjent for sin skjønnhet og ble elskerinne til onkelen, keiser Manuel I, og fødte ham en illegitim sønn.
Isaac Komnenos Vatatzes (* ca. 1139 - † ukjent), er bare kjent fra et dikt som feirer hans ekteskap, ca. 1158 med en Irene Komnene, oldebarn til sebastokratoren Isaac Komnenos, bror til Alexios I Komnenos. Det er ikke kjent noe om paret.
Alexios Komnenos Vatatzes (* ca. 1140 - † etter 1166), gift ca. 1158 med Maria Pegonitissa. De hadde sønnen Isaac Komnenos Vatatzes. Alexiosn ble sist registrert ved synoden i Blachernae i mars 1166.»[368]

367 Wikipedia.
368 Wikipedia.

(Barn XI:701, Far XIII:2803, Mor XIII:2804)

Gift 1131 med forrige ane.

XII:1405 fm fm fm mm mm ff

Andronikos Doukas Angelos. Sabastakrato. Født omkring 1133. Død før 1185.

Han var sabastakrator ved det bysantinske hoff.

En sebastokrator var senior i det sene bysantinske riket. Tittelen ble også brukt av andre herskere hvis stater grenser til imperiet eller var innenfor dets innflytelsessfære. Ordet er en forbindelse av "sebastos" ("ærverdig", det greske ekvivalenten til latin Augustus) og "krátor" ("linjal", det samme elementet som finnes i "autokrator", "keiser"). Hans hustru ble kalt sebastokratorissa.

Andronikos var antagelig den sabastakrator som i begynnelsen av 1155 hadde flyktet fra fangenskap.[369]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Andronikos Doukas Angelos (ca 1133 - før 1185) var en bysantinsk aristokrat som var knyttet til det regjerende Komnenos-dynastiet. Under sin fetter, Manuel I Komnenos' styre, tjente han uten suksess som militær kommandant mot seljuk-tyrkerne, og som utsending til kongeriket Jerusalem. Etter Manuels død ble han i 1182 sendt for å stoppe Andronikos I Komnenos' opprør, men ble beseiret og eventuelt overlatt til ham. Kort tid senere ledet han en mislykket sammensvergelse av ledende aristokrater mot Andronikos I. Da det ble oppdaget, flyktet Andronikos og hans sønner fra imperiet og havnet i Acre, hvor han døde. Han var far til keiserne Isaac II Angelos og Alexios III Angelos.

Andronikos ble født rundt 1133, som tredje sønn til Konstantin Angelos og Theodora Komnene, den yngste datteren til keiser Alexios I Komnenos (r. 1081-1118) og Irene Doukaina. En tid før 1155, sannsynligvis omkring 1150, giftet han seg med Euphrosyne Kastamonitissa, søster til Theodore Kastamonites, som ble en allmektig minister under regjeringen til Andronikos sønn Isak II. Andronikos nevnes første gang i historiske kilder under en synode i mars 1166 som ble innkalt angående tolkningen av Kristi uttalelse "Min far er større enn jeg". Han deltok i synoden sammen med sine brødre og andre eldre medlemmer av hovet og det kirkelige hierarkiet.

I 1176 kommanderte Andronikos og hans eldre bror Johannes enheter i den keiserlige hærens fortropp i felttoget mot Seljuk-sultanatet Ikonium. Felttoget kulminerte med et tungt bysantinsk nederlag i slaget ved Myriokephalon. Året etter ledet Andronikos en sendeferd, som inkluderte "megas hetaireiarchkes" (hetaireia: i.e. livvakt) John Doukas, Alexander, greve av Gravina og George Sinaites, til kongeriket Jerusalem for å fornye alliansen mellom hans kusine, keiser Manuel I Komnenos (r. 1143 -1180), og kong Baldwin IV.

I 1179 overlot keiser til Manuel Andronikos å lede et felttog mot tyrkerne i området Charax i Frygia. I løpet av natten klarte imidlertid noen tyrkere å flytte seg inn bak den keiserlige hæren og og gjorde seg høylytte. I frykt for at han var omringet, tok Andronikos sin hest og flyktet mot Chonae. Da den bysantinske hæren så sin kommandants flukt, fikk de panikk og begynte å flykte i samme retning. Bare et inngrep fra en annen keiserlig slektning, Manuel Kantakouzenos, som med sverd i hånd konfronterte de flyktende soldatene og påpekte at ingen fiender angrep dem, hindret flukten. I følge beretningen fra samtidshistorikeren Niketas Choniates var keiser Manuel så opprørt over Andronikos 'skammelige flukt at han truet med å få ham paradert offentlig gjennom Konstantinopels gater utkledd som en kvinne, Til slutt ombestemte han seg og gjennomførte ikke sin trussel. Kort tid senere forsøkte Andronikos å skille seg fra sin hustru, Euphrosyne Kastamonitissa, og gifte seg med sin elskerinne, men keiseren og synoden forbød ham å gjøre det.

Våren 1182 sendte keiserinne-regent Maria av Antiochia og hennes øverste minister, Alexios Komnenos, Andronikos for å konfrontere en annen fetter, Andronikos Komnenos, som hadde gjort opprør og marsjerte mot Konstantinopel. Andronikos Komnenos hadde nådd nær Nicomedia, hvor mange lokale personer fulgte ham. I en kamp nær Charax ble Andronikos beseiret av opprørshæren selv om den var en raskt samlet styrke, som ifølge Choniates bare besto av "bønder som var uegnet til krigføring og en kontingent av paphlagonske soldater", ikke engang ledet av en erfaren kommandant. men av "en viss evnukk". Da han kom tilbake til Konstantinopel, ble Andronikos møtt med beskyldninger om at han hadde misbrukt penger som var avsatt for hærens lønninger. Av frykt for anklager om pro-opprørsstemninger, barrikaderte han seg selv og familien - etter råd fra sin sønn - i deres inngjerdede palass i Exokionion, før han flyktet fra byen og sluttet seg til Andronikos Komnenos i Bithynia. Andronikos Komnenos fikk økt mot av dette avhoppet, og fortsatte til Chalcedon, på den andre siden av Bosporos fra Konstantinopel. Etter avhoppet av megas doux Andronikos Kontostephanos med marinen til rebellen brøt det ut et opprør i byen og portene ble åpnet for Andronikos Komnenos, som nå besteg tronen som keiser.

Imidlertid konspirerte snart, de samme adelsmennene som hadde hjulpet Andronikos Komnenos til å bli keiser, mot ham så snart det stod klart at han ikke hadde til hensikt å gjenopprette de privilegerte stillingene de hadde hatt under keiser Manuel. Andronikos Angelos og Andronikos Kontostephanos, sammen med sine mange sønner, og logotettene for dromou Basil Doukas Kamateros, var lederne for komplottet, som raskt ble oppdaget av keiserens agenter. Kamateros, Kontostephanos og fire av hans sønner, så vel som mange andre deltagere i konspirasjonen, ble fanget og blindet, men Andronikos og hans sønner slapp unna. Ifølge Choniates fant Andronikos og hans sønner,

369 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1163. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 31.

mens de flyktet fra de forfølgende keiserlige soldatene, en båt lastet med tomme amforaer; kastet lasten over bord, gikk selv ombord og seilte i sikkerhet. Andronikos forlot det bysantinske territoriet og dro til Damaskus og Bagdad, hvor han møtte og mottok hjelp fra Saladin før han bosatte seg i Akko. Han døde sannsynligvis der, en stund før sønnen Isak overtokk tronen i september 1185.

Andronikos og Euphrosyne Kastamonitissa hadde åtte barn, seks sønner og to døtre. Bare Constantine, Alexios og Isaac er sikkert bevist som Andronikos 'sønner. Navnene på de tre andre sønnene er ukjente og omstridt blant forskere.

Konstantin Komnenos Angelos (ca. 1151 - etter 1199), militær sjef, blindet av Andronikos Komnenos, og utnevnt til Cesar (sebastokrator) av sin bror Isaac. Gift, men hustru og barn er ukjente.

Johannes Angelos (ca 1152 - muligens etter 1222), blindet av Andronikos Komnenos, og sannsynligvis utnevnt til Cæsar og deretter sebastokrator av sin bror Isak. Gift, muligens med Irene Komnene, og hadde sønnem Andronikos.

Alexios III Angelos (c. 1153 - 1211), utnevnt til sebastokrator av broren Isaac, tilskanset seg tronen fra ham i 1195. Generelt regjerte han som en ulempelig og gledes-glad hersker til han flyktet før angrepene fra det fjerde korstoget i 1203. Han forsøkte å erobre Empire of Nicaea i 1211, men ble beseiret av Theodore I Laskaris og døde kort tid etter. Gift med Euphrosyne Doukaina Kamatera og hadde tre døtre, Irene, Anna og Eudokia.

Michael Angelos (ca. 1154 - ukjent) i kildene, han har foreløpig blitt identifisert som en keiser med dette navnet, kun kjent fra et enkelt segl. Som alle hans brødre, bortsett fra Isaac og Alexios, ble også han blindet av Andronikos I.

Theodore Angelos (ca 1155 - etter 1199), i 1183 ledet han et opprør mot Andronikos I i Prussen, og ble beseiret, blindet og forvist til seljukkene. Da Isak ble keiser, kan han ha blitt utnevnt til Cæsar. Gift, men hustru og barn er ukjente.

Isaac II Angelos (1156-1204), i 1183 ledet han et opprør sammen med Theodore Kantakouzenos mot Andronikos I i Nicaea, men etter Kantakouzenos 'død overga han seg til keiseren. Isaks drap på den forhatte statsministeren, Stephen Hagiochristophorites, i 1185 inspirerte til et populært opprør som avsatte Andronikos og førte Isak til tronen. Han regjerte til han ble avsatt av broren Alexios i 1195, men ble gjeninnsatt av korsfarerne i 1203, og satt på tronen sammen med sønnen Alexios IV til sin død, kort før korsfarernes endelige plyndring av Konstantinopel. Han giftet seg først med en ukjent kvinne og hadde tre barn, Anna- Euphrosyne, Irene og Alexios IV; med sin andre hustru, Margaret av Ungarn, hadde han hatt to sønner, Manuel og John.

Irene Angelina (ca. 1154 - ukjent), giftet seg med Johannes Kantakouzenos, som da ble kalt Caesar. Paret hadde minst en sønn, hvis navn er ukjent.

Theodora Angelina (ca. 1160 - ukjent), gift med markisen Conrad av Montferrat, som da ble kalt Caesar. Etter at Conrad forlot henne i 1187 for å reise til Jerusalem, trakk hun seg tilbake til Dalmatou-klosteret, som ble omgjort til et kvinnelig kloster for henne.».[370]

(Barn XI:703, Far XIII:2809, Mor XIII:2810)

Gift omkring 1150 med neste ane.

Barn:

Alexios III Angelos. Født omkring 1153. Død 1211. (Se XI:703).
Isak II Angelos. Bysantinsk keiser. Født 1156. Død 25.01.1204.

Elektrum-mynt av Isak II Angelos, avbildning av jomfru Maria med en byste av Kristus som barn (Wikipedia).

Isak var Keiser av Bysants 1185-1195 og 1203-1204.

Han var den første bysantiske keiser av slekten Angelos. Han fortrengte ved et opprør sin forgjenger,

370 Wikipedia.

Andronikos I Komenos (1183-1185, sønn til Isak Komnenos) og besteg keisertronen 12.09.1185.

Som keiser måtte han kjempe mot oppstander av bulgarer og vlakker, som tilføyet ham flere nederlag, men det lyktes ham å fordrive de sicilianske normanner fra riket.

Under det tredje korstog kom Fredrik Barbarossa til Bysants, det sies i spissen for en hær på 100.000 mann. Delbrück setter tallet på ryttere til 3000, mens det er betydelig vanskeligere å beregne fotfolkenes antall. Han ble mottatt alt annet enn vennskapelig av Isak, som ikke likte at Fredrik kalte seg romersk keiser. I de skrivelser han sendte ham, anslo Isak en meget overlegen tone og titulerte ham rett og slett Tysklands konge, ja, han lot til og med som om han ikke viste hva han het, mens han derimot alltid brukte titelen «Romernes keiser» om seg selv. Fredrik svarte i samme tone. I flere brev til «Hellenernes konge» hevdet han å ha arvet retten til å herske over det romerske keiserrike etter sine forgjengere, de ærerike romerske keisere. «Roma er faktisk verdens hovedstad,» skrev han, og han lot Isak forstå at Hellas' konge i virkeligheten var hans vasall.

De fornemme biskoper og grever som Fredrik Barbarossa sendte til Bysants for å forberede Isak på keiserens ankomst, ble skjendig behandlet, ja, ble til og med kastet i fengsel og fratatt alt de eide. Men til slutt fant bysantineren det likevel rådeligst å sette dem på frifot og sende en delegasjon til keiser Fredrik. Ingen kunne av Fredrik Barbarossas opptreden ane hvilke følelser som rørte seg hos ham på denne tiden da han var sterkt inne på tanken om å gjengjelde Isaks hovmodighet med å ta Bysants. Med overlegen og fin ironi besvarte han den østromerske keisers fornærmelser. Ettersom Isak hadde latt Fredriks sendemenn stå under hele audiensen hos ham, til tross for deres høye rang, nødet nå Fredrik hele den hellenske delegasjon, til og med rideknekter, tjenere og kokker, til å sette seg med en gang de kom, og ingen ydmyke protester hjalp.

Etter disse merkverdige preludiene, tok keiseren omsider bladet fra munnen og sang ut. Og da han samtidig lot sine menn herje på østromersk jord, ble Isak enda mykere og skyndte seg å sette korsfarerne over Hellesponten.

Isaks ødselhet førte til store skatter og sterk misnøye. 08.04.1195 ble han da også styrtet og blindet av sin egen bror, Alexios III (1195-1203).

Mot slutten av 1100-tallet led venetianernes handelsinteresser et stort avbrekk ved at det kom en knute på tråden mellom dem og den østromerske keiseren. Under det fjerde korstog, «Kremmerkorstoget» fra 1202 til 1204, utnyttet nå Venezias doge og råd korsfarerne med klok beregning. Korsridderne, som denne gang, akkurat som i første korstog, overveiende besto av franskmenn, samlet seg i Venezia i 1202. Mot en godtgjørelse på over 3 millioner kroner hadde nemlig byen påtatt seg å skaffe dem underhold og sette dem over til Egypt, hvor de aktet å «oppsøke løven i dens hule». Men nå fikk venetianerene plutselig en kjærkommen anledning til å blande sg inn i det østromerske rikes affærer. En bysantisk prins og tronpretendent, Isaks sønn Alexios, kom nemlig til korsfarerne og ba om hjelp mot sin onkel, som hadde styrtet hans far fra tronen og overtatt regjeringen. Prinsen fristet dem med forespeilinger om at han til takk ville arbeide for en sammenslutning av den gresk-ortodokse og den romersk-katolske kirken og skaffe korsfarerne hjelpetropper til den avgjørende kamp mot muhammedanerne. Med god hjelp fra dogen i Venezia, greide prinsen å overtale korsfarerne til å sette kursen for Bysants. At det gikk så lett å få dem med å dette, skyldtes nok ellers ikke minst at de ikke maktet å betale overfarten til Egypt.

Isak kom nå på tronen igjen sammen med sin sønn, Alexios IV, den 18.08.1203. Hverken korsfarerne eller hans befolkning var imidlertid tilfreds. Allerede i 1204, 28/29 januar, ble han styrtet av en slektning, Alexios Murzuflos V og døde kort tid etter.

Isak var gift 2 ganger:
1. gang med Irene, mor til ??? Angela og død før 1186,
2. gang med Margrete av Ungarn.

Bysants, denne sterkt befestede byen ved Bosporus, som inntil da hadde kastet alle angripere tilbake, var nå sterkt svekket av partistridigheter. Etter mange kamper og forviklinger ble Bysants tatt med storm av «korsfarerne» 13.04.1204. Den dagen ble en av de mørkeste i kulturens historie. Helt til da hadde hellensk kunst hatt et siste fristed i Bysants. Men nå brøt ødeleggelsens vederstyggelighet inn over disse uerstattelige skjønnhetsverdiene. Bronsestatuene ble støpt om til pengestykker, og marmorskulpturer av Lysippos, Fidias og Praxiteles ble knust og kastet på sjøen av ren ødeleggelseslyst. Intet fikk være i fred for «korsfarerne», ikke engang kirkene med sin relikvieskatter, for ikke å snakke om palassene og de underjordiske skattkamrene. Fullstendig overveldet fant de griske vesterlandske krigerne seg stilt overfor så dyrebare relikvier som meterlange stykker av Kristi kors, «tykke som benet på en mann», jernspissen på den lansen Kristus ble stukket i siden med, to av de spikerne han var blitt naglet til korset med, en krystallflaske med Jesu blod, tornekronen som han ble kronet med og kjortelen han hadde på seg. Guds mors drakt og døperen Johannes' hode fant de også. Selv keisergravene ble åpnet og plyndret på sine kostbarheter av gull, perler og edelstener, og på toppen av all denne elendigheten brøt det ut en stor brann som la over halvparten av byen i aske. Med slike skjendige handlinger gjengjeldte de romerske katolikkene hva de før hadde måttet tåle av gresk overlegenhet. De hadde nok ikke glemt slike hånlige uttalelser, som

den erkebiskopen av Korfu hadde kommet med året i forveien, at «Romas krav på overhøyhet over kristenheten grunnet seg på at det var romerske krigsknekter som korsfestet Frelseren».

Det østromerske rike ble knust og delt mellom «seierherrene». Venezia tok nesten halvparten, først og fremst øyene i Egeerhavet og Peloponnes. Resten ble en feudalstat, som ble kalt det latinske keiserdømme, med Bysants som sentrum.[371]

XII:1406 fm fm fm mm mm fm

Euphrosyne Kastamonitissa. Levde 1150. Død 1186.

Euphrosyne var muligens datter til Theodor Kastamonnites.[372]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Euphrosyne Kastamonitissa var en bysantinsk adelskvinne fra Kastamonites-familien og hustru til Andronikos Doukas Angelos (en fetter til det regjerende Komnenos-dynastiet) og mor til de to fremtidige bysantinske keiserne fra Angelos-familien: Isaac II Angelos og Alexios III Angelos.

Under Manuel I Komnenos
Euphrosyne og Andronikos giftet seg omkring 1150. Sammen fikk de åtte barn, seks sønner og to døtre. I 1179/80 forsøkte Andronikos imidlertid å annullere sitt lovlige ekteskap med Euphrosyne, for å gifte seg med en annen kvinne som han hadde forelsket seg i. Andronikos 'ekteskapsplaner mislyktes etter intervensjon fra keiser Manuel I Komnenos til støtte for Euphrosyne. En kirkesynode som ble bedt om å løse dette problemet, bestemte seg også for Euphrosyne.

Under Andronikos I Komnenos
Under keiser Andronikos I styre gjorde hennes familiemedlemmer opprør mot Andronikos, men plottet ble oppdaget. Mens de fleste sammensvorne ble tatt til fange og blindet av keiseren, klarte Andronikos og hans sønner å flykte med skip.

I 1185 gjorde også sønnen Isak opprør og barrikaderte seg sammen med andre bak de sterke murene i byen Nicea i Lilleasia. For å bryte ned moralen til den beleirede Andronikos ble Euphrosyne hentet fra Konstantinopel og plassert på toppen av en rambukk. Niketas Choniates nevner at det nermest var et mirakel at hun ikke døde av terroren avr denne handlingen. Likevel fortsatte forsvarerne å sende raketter mot Andronikos"menn, men de var meget forsiktige for ikke å skade Euphrosynes utsatte kropp. Nicaeerne brente til slutt beleiringsmaskinene til Andronikos, reddet Euphrosyne og trakk henne opp i tryggheten i byen med et tau.

Under Isaac II Angelos
Euphrosyne stammet fra en familie av byråkrater som hjalp sønnen Isak til å etablere sitt styre etter Andronikos I Komnenos fall i 1185 takket være opprøret fra folket i Konstantinopel. Theodore Kastamonites, hennes bror, ble Isaks allmektige sjefsminister.

Euphrosyne var så heldig at hun fikk se sin sønn som keiser i ett år. I 1186 fulgte hun sønnen Isak i sin felttog mot guvernøren i Dyrrachium som hadde gjort opprør mot den keiserlige tronen. Keiseren beleiret og stormet byen, men Euphrosyne døde da han kom tilbake til Konstantinopel»[373]

(Barn XI:703)

Gift omkring 1150 med forrige ane.

XII:1407 fm fm fm mm mm mf

Andronikos Doukas Kamateros. Aristokrat/Teolog. Født omkring 1110. Død anslått 1180.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Andronikos Doukas Kamateros var en bysantinsk aristokrat og senior tjenestemann under keiser Manuel I Komnenos, og teolog, best kjent for sin teologiske avhandling "Sacred Arsenal".

Han ble antgelig født omkring 1110, og var sønn til Gregory Kamateros, en mann med beskjeden opprinnelse, men velutdannet, og som hadde flere ledende stillinger i regjeringen under keiserne Alexios I Komnenos og Johannees II Komnenos og gikk videre til sebastos, og Irene Doukaina, sannsynligvis datter til protostratoren Michael Doukas, hvis søster Irene ble gift med Alexios I. Andronikos hadde flere søsken, men med unntak av en bror Michael, som døde ung, og muligens en annen bror ved navn Theodore, hvis død John Tzetzes komponerte en gravskrift, er de stort sett ukjente. Med Andronikos og Johannes nådde Kamateros-familien toppen av sin innflytelse.

Hans forhold til det regjerende Komnenian-dynastiet - på hans mors side, var Andronikos søskenbarn til keiser Manuel I Komnenos (r. 1143-80) - sikret hans fremgang. Andronikos ble tildelt den høye rangeringen av sebastos, og

371 Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 8, side 232-233, 268-272. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1162. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 31.

372 Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 1163. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 31.

373 Wikipedia.

på midten av 1150-tallet hadde Andronikos den relativt høye stillingen som epi ton deeson, med ansvar for begjæringer. Deretter gikk han videre til posten som eparchos i Konstantinopel (1157-61) og til slutt til "megas droungarios tes viglas" (1166-76), to av de høyeste rettsembeter i imperiet. I 1161 deltok han i en sendeferd til fyrstedømmet Antiochia for å eskortere Manuel Is andre hustru, Maria av Antiochia, til Konstantinopel.

Han var en dyktig teolog, han spilte en fremtredende rolle i Manuels forhandlnger med kirken; ikke bare redigerte han Manus teologiske diskusjoner som en del av sitt hellige arsenal, men i 1173 overlot Manuel ham håndhevelsen av et keiserlig dekret om fraværende biskoper, og et annet sted nevnes at han introduserte en abbed til klosteret Patmos til Manuel.

Tidspunktet for hans død er ukjent, men var sannsynligvis rundt 1180.

Andronikos Kamateros var gift og hadde flere barn, hvorav Basil også fikk et høyere embede. Av hans to kjente døtre giftet Theodora seg med megas doux Michael Stryphnos, mens Euphrosyne giftet seg med den fremtidige Alexios III Angelos (r. 1195-1203).»[374]

(Barn XI:704, Far XIII:2813, Mor XIII:2814)

Gift

Barn:

Euphrosyne Doukaina Kamatera. Født omkring 1155. Død 1211. (Se XI:704).

XII:1677 fm mf mf ff mm ff

Inge I den Eldre Stenkilsson av Sverige. Levde 1065. Død 1112. Gjentakelse, se side 258.

XII:1678 fm mf mf ff mm fm

Helena av Sverige. Levde 1100. Gjentakelse, se side 261.

Generasjon XIII

XIII:2627 fm fm ff mf ff fm f

Nevstein ???. Stallare. Levde 1052.

Fra Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga:
«98. ... Kong Olav [III Haraldsson Kyrre] giftede ham [Skule kongsfostre] med sin frændkvinde, Gudrun Nevsteins datter.»

Fra «Store norske leksikon»:
«En stallare var i Norden i middelalderen en av de høyeste embetsmennene ved kongens hird. Stallarens opprinnelige verv var å bestyre den kongelige stallen og å sørge for kongens skyssferder. I Norge førte han ordet for kongen på tinget, var leder for hirden og dommer i hirdsaker. Stallaren hadde lendmanns rett.»

Fra P. A. Munch (1810-63): «Det norske Folks Historie» – Anden Deel (1031-1166).
Avsnitt 37: «Anseede Mænd og Ætter paa Olafs Tid» (side 446-448):
«Beklage maa man imidlertid, at der fortælles saa lidet om de mægtige gejstlige og verdslige Mænd, der levede paa Olafs Tid, og vistnok vare ham behjelpelige i alle hans Foretagender. Den eneste, om hvilken der tales noget udførligere, er Tostig Godwinessøns Søn [Tvilsomt!], Skule. Vi have allerede ovenfor omtalt, at Olaf tog ham og hans Broder(?) Ketil Krok med sig fra England, og viste dem stor Yndest, især Skule, som fik Tilnavnet Kongsfostre, et Beviis paa at Olaf har beholdt ham hos sig og saa at sige opdraget ham indtil hans Myndigheds Alder.

Vi have ligeledes nævnt, hvorledes Skule, sandsynligviis i Aaret 1069, sendtes til England for at hente Harald Haardraades Liig, hvilket han ogsaa bragte med tilbage. Skule, fortælles der, var en forstandig og kraftig Mand, dertil smuk af Udvortes og eltalende. Olaf satte ham derfor i Spidsen for sin Hird, og brugte ham til at tale paa sine Vegne til Thinge eller ved offentlige Moder, da Kongen selv ikke talte saa godt for sig: med andre Ord, han maa have udnævnt ham til Stallare, da det netop var Stallarens Hverv at tale offentligt paa Kongens Vegne, ligesom de ogsaa regnedes blandt de saakaldte Hirdstjorer (Forstandere for Hirden). Skule raadede og, som Sagaen udtrykker sig alle Landraad med Kongen, det vil sige, han var hans fornemste Raadgiver i Regjeringsanliggender, thi Olaf, lægges der til, havde ikke fuldt saa dyb Forstand som hans Fader, og lyttede derfor i mangt og meget til sin Fostersøn Skules Raad. Man har saaledes al Grund til at formode, at mange eller de fleste af Olafs Regjeringsforanstaltninger egentlig skyldes Skule, der sandsynligviis især havde engelske eller flamske Forbilleder for Øje. Da Olafs Indretninger bleve modtagne med en saa almindelig Tilfredshed, og det neppe var nogen Hemmelighed, at Skule havde stor Deel i dem, maa man antage at han var lige saa populær blandt Folket, som han var yndet af Kongen.

Denne knyttede ham endnu nærmere til sig ved at give ham sit Syskendebarn Gudrun, en Datter af en vis Nevstein og Harald Haardraades Heelsyster Ingerid Sigurdsdatter, til Egte. Kongen tilbød ham derhos et heelt Fylke,

[374] Wikipedia.

som han selv kunde vælge, med alle kongelige Indtægter og Landskylder; men Skule, som frygtede for at en saa stor Gave maaskee kunde blive tilbagekaldt af en senere Konge, der ej var ham saa gunstig 4som Olaf, bad Kongen i Betragtning af at han som oftest var hos ham ved hans Hird, heller at give ham nogle Landejendomme i Nærheden af de Kjøbstæder, hvor han plejede at tilbringe Julen og tage Jule-Vejtsler.

Denne Bøn opfyldte Kongen, og skjødede ham nogle af de bedste Gaarde i Omegnen af Kongehelle, Oslo og Nidaros, hvilke Gaarde siden gik i Arv til hans Efterkommere.Den fornemste af disse Gaarde og det egentlige Familiesæde synes Rein i Rissens Skibrede paa Nordmøre, kun et Par Mile nordvestenfor Nidaros, at have været, thi efter den benævnes hans Descendenter saa længe som den forblev i Ætten.

Denne oprindelige angliske eller anglo-danske Æt blev dog strax fuldkommen nationaliseret i Norge, og hørte lige fra dens første Optræden i Riget indtil dens Forsvinden blandt Landets aller ypperste og mægtige Slægter, ikke engang Arnunge-Ætten undtagen, med hvilken den og, ligesom de andre fornemme Slægter, efterhaanden kom i den nøjeste Forbindelse ved indbyrdes Giftermaal. Fra Skule Tostigssøn og Gudrun Nevsteinsdatter nedstammede i tredie Led Lendermanden Baard Guthormssøn paa Rein, hvis ældste Søn Inge endog besteg Norges Kongetrone, og hvis anden Søn, der bar Stamfaderens Navn, Skule,opnaaede Hertugs-Værdigheden og var Kong Haakon Haakonssøns Svigerfader og farligste Medbejler.»[375]

(Barn XII:1314)

Gift med neste ane.

Barn:

Gudrun Nevsteinsdatter. Født omkring 1052. (Se XII:1314).

XIII:2628 fm fm ff mf ff fm m

Ingerid Sigurdsdatter. Levde 1018.

Ingerid var datter til Sigurd Syr (* ca. 960 - † ca. 1018).

Fra Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga:
«98. ... Kong Olav [III Haraldsson Kyrre] giftede ham [Skule Kongsfostre] med sin frændkvinde, Gudrun Nevsteins datter; hendes moder var Ingerid, datter af kong Sigurd Syr og Aasta; hun var søster af kong Olav den hellige og kong Harald.»[376]

(Barn XII:1314, Far XIV:5255, Mor XIV:5256)

Gift med forrige ane.

XIII:2629 fm fm ff mf ff mf f

Ogmund Torbergsson på Giske. Død før 1050.

Ogmund døde før sin far, dvs. tidligere enn 1050. Han var ikke lendmann.[377]

Ogmund var sønn til Torberg Arnesson på Giske (* ca. 990 - † ca. 1050) og Ranhild, datter til Erling Skjaldsson på Sola.

Hans hustru er ukjent.

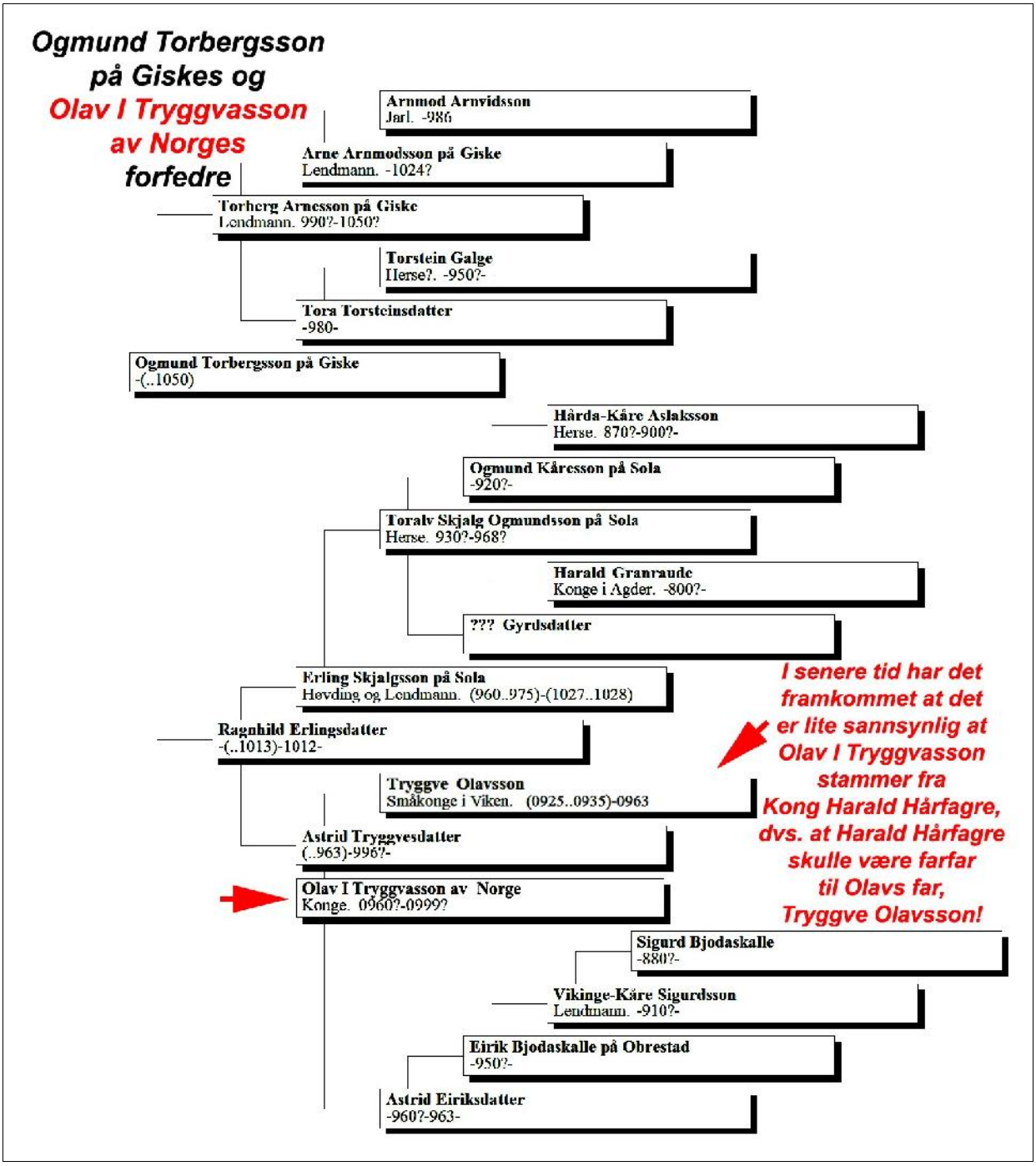
Han var far til
Skofte Ogmundsson på Giske (* ca. 1040 - † 1103 i Roma) og
Ingeborg, gift med lendmannen Egil Aslaksson fra Folland (i Kvernes på Nordmøre).

Ogmiund nevnes kortfattet i Snorre Sturlassons «Magnus Berrføtt saga», men ellers er lite kjent om Ogmund.

375 Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga, avsnitt 98. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 869. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 84. Store norske leksikon. P. A. Munch (1810-63): «Det norske Folks Historie» – Anden Deel (1031-1166), side 446-448. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 345.

376 Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga, avsnitt 98. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 345. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 870. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 84.

377 C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 341. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 873. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 17.

Fra P. A. Munch (1810-63): «Det norske Folks Historie» – Anden Deel (1031-1166).

Avsnitt 37: «Anseede Mænd og Ætter paa Olafs Tid» (side 449-450):

«De meest anseede Medlemmer af Arnunge- eller Arnmødlinge-Ætten vare nu, efter at Eystein Orre var falden ved Stanford, uden, som det synes, at efterlade sig Børn, dennes Brodersøn Skofte i Giske med Sønner. Da Skofte allerede strax efter Olafs Død omtales som en ældre Mand, der havde voxne Sønner, og i længere Tid havde været bosat paa Familiesædet Giske, maa man antage at hans Fader Agmund maaskee var død før Eystein Orres Fald, og at Skofte umiddelbart derefter har tiltraadt Gaarden. Agmunds Syster Thora var Kong Olafs Moder, og Skofte saaledes hans Syskendebarn, et Frændskab, der nødvendigviis maatte bidrage til at gjøre den allerede mægtige Æt endnu mere mægtig og anseet. Skoftes Datter Thora egtede siden Aasulf paa Rein, Skule Kongsfostres Søn og Efterfølger»[378]

Fra Snorre Sturlasson: Magnus Berrføtt saga:

«4. Svein het en mann, sønn til Harald Flette, dansk av ætt. Han var en veldig viking og en stor stridsmann, djerv som noen, en ættestor mann i sitt land. Han hadde vært med kong Håkon. Da Håkon var død, hadde Steigar-Tore ingen tro på at han kunne komme til forlik og vennskap med kong Magnus, om han fikk makt over hele landet, på grunn av det han hadde gjort, og den motstand han hadde satt i verk mot kong Magnus. Så la Tore og Svein og deres venner opp råd, som etterpå fikk framgang, de reiste en flokk med den hjelp og det store mannskapet Tore hadde. Men fordi Tore da var en gammel og tungfør mann, tok Svein styringen over flokken og høvdingnavn. Denne planen var flere høvdinger med på. Den gjeveste av dem var Egil, sønn til Aslak fra Folland (i Kvernes på Nordmøre). Egil var lendmann, han var gift med Ingebjørg, datter til Ogmund Torbergsson og søster til Skofte fra

378 P. A. Munch (1810-63): «Det norske Folks Historie» – Anden Deel (1031-1166), side 449-450.

Giske. Skjalg het en rik og mektig mann, som også kom med i flokken. ...»[379]

(Barn XII:1315, Far XIV:5257, Mor XIV:5258)

Gift

Barn:

Skofte Ogmundsson på Giske. Født omkring 1040. Død 1103. (Se XII:1315).

XIII:2631 fm fm ff mf ff mm f

Tord Folesson. Merkesmann. Død 29.07.1030 på Stiklestad.

Tords ætt og hjem kjennes ikke. Hans hustru, Ålov, var imidlertid datter til Einar Tambarskjelve og Bergliot, datter til Håkon Jarl. Han må derfor selv også ha vært «ættestor».

Han var en av dem som i 1018 oppdaget Røreks mordplan mot Olav. Under slaget ved Stiklestad var han kong Olav den Helliges merkesmann og gikk i spissen med kongens merke høyt på den fagre gyldne stand. Han falt under merket.

Fra Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, slaget på Stiklestad:
«212. Tord Folesson bar kong Olavs merke. Det sier Sigvat skald i den arvedråpa han diktet om kong Olav, og der omkvedet er tatt fra sagaen om Skapelsen.

Tord vet jeg, dengang styrket Olav med spyd i striden,
der gikk gode hjerter jamsies. Kampen vokste.
Bror til Ogmund hevet høyt det gylne merket
fram for Ringerikskongen, det var fullgjort mannsverk.»

«226. ... Nå gikk bondehæren fram fra alle kanter. De som sto fremst, hogg, og de som sto dernest, stakk med spyd, og alle de som gikk baketter, skjøt spyd og piler eller kastet stein og håndøkser og kastespyd. Det ble snart en blodig kamp, og det falt mange folk på begge sider. I denne første rien falt Arnljot Gjelline, Gaukatore og Avrafaste og hele følget deres, men hver av dem hadde drept en mann eller to før de falt, og noen hadde drept flere. Da ble fylkingen tynn framfor kongens merke. Kongen ba Tord bære merket framover, og kongen selv fulgte merket og likeså den flokken han hadde valgt ut til å stå nær ham i kampen. Det var de mest våpendjerve menn i hæren hans, og de som var best rustet.»

«227. Nå kjempet kong Olav djervt og modig. Hann hogg til Torgeir fra Kvistad, den lendmannen som vi nevnte før, og hogg ham tvert over ansiktet så neseskjermen på hjelmen gikk i stykker, og hodet ble kløvd nedenfor øynene så det nær gikk tvert av. Da Toreir falt, sa kongen: «Ble det ikke sant som jeg sa deg, Torgeir, at du ikke ville seire når vi to møttes?» I samme stund satte Tord merkestangen ned så hardt at stangen ble stående. Da hadde Tord fått banesår, og han falt der under merket. Da falt Torfinn Munn og Gissur Gullbrå også. To mann hadde gått på Gissur, men han drepte den ene og såret den andre før han falt.»[380]

Fra norsk Wikipedia:
«Tord Foleson er kjent fra slaget på Stiklestad hvor han var merkesmann for kong Olav Haraldsson (senere helgenerklært som Olav den hellige). Han gikk i spissen med kongens merke høyt på "den fagre gyldne stand". Han falt under merket 29.07.1030.»[381]

(Barn XII:1316)

Gift med neste ane.

Barn:

Gudrun Tordsdatter. Født før 1031. (Se XII:1316).

XIII:2632 fm fm ff mf ff mm m

Ålov Einarsdatter. Født omkring 1000. Død etter 1031.

I Cappelen's Norges Historie oppgis at Bård Guttormsson på Rein i Trøndelag blandt sine forfedre talte folk som Sigurd Syr, Toste jarl, Torberg Arnesson, Tord Folesson, Erling Skjalgsson, Einar Tambarskjelve og Håkon jarl den gamle. Det fremgår ikke her eller hos Snorre Sturlasson hvori slektskapet med Einar Tambarskjelve består.

I C. M. Munthe: «Norske slegtsmerker» og i «Rosensverdslektens forfedre» oppføres Tord Folessons hustru, Ålov å være datter til Einar Tambarskjelve. Det henvises ikke til hvilke kilder som har vært anvendt.[382]

379 Snorre Sturlasson: Magnus Berrføtts saga, avsnitt 4, 11.

380 Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 83, 212, 226-227. Snorre Sturlasson: Magnus Berrføtts saga, avsnitt 11. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 341. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 875. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 17.

381 Wikipedia.

382 Cappelen's Norges Historie, Bind 3, side 51. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 341. Mogens

Fra norsk Wikipedia:
«Ålov Einarsdatter (* ca. 1000 - † etter 1031) var datter til Einar Tambarskjelve og Bergljot Håkonsdatter.

Hun var gift med kong Olav Haraldssons merkesmann Tord Foleson, som falt under Slaget på Stiklestad i 1030.

Sammen fikk de datteren Gudrun Tordsdatter, født før 1031.-[383]

(Barn XII:1316, Far XIV:5263, Mor XIV:5264)

Gift med forrige ane.

XIII:2637 fm fm ff mf fm mf f

Brynjulf Helgesson på Aurland. Lendmann. Levde omkring 1040.

Brynjulf på Aurland i Sogn var lendmann under Harald Hardråde (* 1015 - † 1066).

Han var sønn til Helge Rannveigsson på Aurland og representerte den mektigste ætt i Sogn på den tiden.

Han levde vel omkring 1040.[384]

(Barn XII:1319, Far XIV:5273)

Gift

Barn:

Svein Brynjulfsson på Aurland. Levde fra 1080 til 1093. (Se XII:1319).

XIII:2639 fm fm ff mf fm mm f

Tord Rannveigsson på Aurland. Levde omkring 1010.

Tord var sønn til Rannveig Tordsdatter d.e. på Aurland.

Han hadde datteren Rannveig som var gift med sin brors sønnesønn, Svein Brynjulfsson på Aurland.

At hans datter. Rannveig, tidligere skulle ha vært kong Svein Estridsson (Ulfsson) av Danmarks frille og mor til Ingerid, gift med Olav Kyrre er meget tvilsomt![385]

(Barn XII:1320, Mor XIV:5278)

Gift

Barn:

Rannveig Tordsdatter d.y. på Aurland. Levde 1080. (Se XII:1320).

XIII:2689 fm fm fm ff ff ff f

Ulv Torgilsson Jarl. Jarl. Født omkring 988. Død 1027 i Roskilde.

På vei hjem fra Østersjøtoget i 1022 kom det til forsoning mellom Knud den Mektige og Torkil den Høye, som ble innsatt som stattholder i Danmark. Få år senere døde Torkil, og den engelske stormannen Wulfsige, som var gift med Knuds halvsøster Estrid, overtok som stattholder under navnet Ulv Jarl. Hans far var angelsakseren Sprakling, etter islandske kilder, Torgils Sprakelegg. I brev fra Knud den Mektiges tid nevnes Ulv og hans bror Eilif som jarler i England. Ulv var nest kong Knud den mektigste mann i Danmark.

Under et sjakkspill kom han i trette med Knud. Han ble deretter drept i Luciuskirken i Roskilde ca. 1026 av hirdmannen Ivar Hvide på Knud den Mektiges befaling.

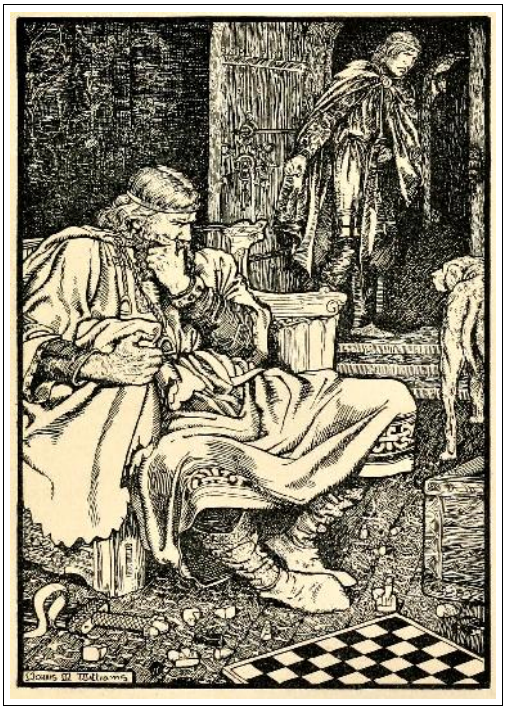
Fra Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga:
«134. Det er sagt før at kong Olav var øst i Sarpsborg den vinteren Knut den mektige satt i Danmark. Anund sveakonge red omkring i Vester-Götland den vinteren og hadde mer enn tretti hundre (3 600) mann. Det gikk menn og sendebud mellom ham og kong Olav; de satte hverandre stevne så de skulle møtes ved Konghelle om våren. Møtet ble utsatt av den grunn at de ville vite hva kong Knut hadde fore før de møttes. Da det led på våren, gjorde kong Knut seg ferdig med hæren til å reise vest til England; han satte Hordaknut, sønn sin, igjen i Danmark, og satte Ulv jarl, sønn til Torgils Sprakalegg, hos ham. Ulv var gift med Astrid, datter til kong Svein og søster til Knut den mektige, deres sønn var Svein som siden ble konge i Danmark. Ulv jarl var en stor og mektig mann. ...»

Bugge: Våre forfedre, nr. 876. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 17.

383 Wikipedia.

384 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 886. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 22.

385 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 893. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 22, 45.

Kong Knut og Ulf kranger over et parti sjakk. Tegning av M. Meredith Williams (Illustrasjon fra «The Northmen in Britain» av Eleanor Means Hull, utgitt 1913). (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Ulf Torgilsson, også kjent som Ulf jarl, (død 1026 i Roskilde) var jarl av Danmark. Han var sønn til Torgil Sprakling. Torgilsson ble ca. 1015 gift med Estrid Sveindsdatter av Danmark (Knuts søster). Han var far til Svein II Estridsson, konge av Danmark.

Ulf deltok i Knut den stores invasjon av England. Han ble utnevnt til jarl av Danmark og regjerte landet i Knuts fravær. Han var også fosterfar til Knuts sønn Hardeknut. Svenskekongen Anund Jakob og den norske Olav den hellige utnyttet Knuts fravær til å angripe Danmark. Ulf fikk da overtalt de danske frimennene til å velge den unge Hardeknut til konge, siden de var misfornøyd med Knuts opphold utenfor Danmark. Som Knuts varetaker gjorde dette trekket Ulf til Danmarks egentlige hersker.

Da Knut i 1026 fikk høre om det som hadde skjedd dro han tilbake til Danmark. Med Ulfs hjelp slo han svenskene og nordmennene i slaget ved Helgeå. Dette var imidlertid ikke nok til at Knut kunne tilgi Ulf for kuppet. Ved en fest i Roskilde spilte de to svogerne sjakk og kom i krangel. Dagen derpå, juledag 1026, lot Knut en av husmennene sine drepe Ulf jarl i Treenighetskirken i Roskilde. Beretninger om de to svogerne og drapet på Ulf er motstridende.

Ulf var far til Svend Estridson og ble således stamfar til Danmarks konger fra 1047 til 1375.»

(Barn XII:1345, Far XIV:5377)

Gift 1015 med neste ane.

Barn:

Svend II Estridsson av Danmark. Født omkring 1018. Død 28.04.1076. (Se XII:1345).

XIII:2690 fm fm fm ff ff ff m

Estrid Margarete Svendsdatter. Prinsesse. Født før 1005. Død mellom 1057 og 1073.

Hennes kirkelige navn var Margrethe.

Samtidig med at Estrids bror Knud ble tatt til konge i England og giftet seg med dronning Emma, søster til hertug Rikard II av Normandie, ble det antagelig sluttet en avtale om ekteskap mellom Estrid og hertugens sønn, Robert. Derfor ble Estrid etter tidens skikk sendt til Normandie for å oppdras der, inntil hun ble gifteferdig. Da dette inntraff, nektet Robert å inngå ekteskapet og Estrid ble sendt tilbake til England. I disse hendelser får man antagelig søke forklaringen til beskrivning i utenlandske kilder om at Estrid hadde vært gift med den normannske hertug, men at han avviste henne.

Estrid (Astrid) ble gift med Ulv som hadde deltatt i Knuds hærtog til England og fikk av denne høye poster. Men i 1026 ble han på Knuds befaling myrdet i St. Lucie Kirke i Roskilde.

Knud forsonet seg med Estrid ved å gi henne betydelige jordegods, som hun i sin tur skjenket til kirken. Roskilde Domkirke fikk 50 Bol i Gjønge Herred i Skåne. Estrid bygde også en stenkirke i stedet for den gamle trekirken.

Estrid må ha nådd en høy alder, og hun har således i en årrekke kunnet nyde stillingen som kongsmoder. Hun ble

jordet i Roskilde Trefoldighetskirke.[386]

Kalkmaleri fra 1500-tallet i Roskilde Domkirke, Roskilde (Wikipedia).

Fra norsk (og noe dansk) Wikipedia:

«Estrid (Astrid) Sveinsdatter (* før 1005 - † mellom 1057 og 1073) var en dansk kongsdatter med Svein Tjugeskjegg som far og Sigrid Storråde (eller eventuelt Gunhild av Venland) som mor. Hun var søster til Harald Sveinsson, senere konge av Danmark, og Knut den Mektige, senere konge av England, og ved brorens død også av Danmark. Med sin sønn Svein Estridsson ble hun selv mor til en konge av Danmark. Det er bemerkelsesverdig at hennes sønn hadde navn etter henne, og ikke hans far, Ulf Torgilsson, og det dynasti som styrte Danmark i 1047-1412 hadde navn etter henne. I Danmark var hun kjent som "dronning Estrid" til tross for at ikke var gift med en konge.

Det er usikkert når Estrid ble født, anslagsvis en gang omkring 990, men kanskje så sent som ca. 1000. I 1014 døde hennes far Svein, og da ble hennes bror Knut hennes verge. Kongsdøtre var viktige i alliansebygging, og en enkelt kilde nevner at Estrid ble giftet bort med en russisk kongesønn, og da antagelig en av sønnene til Vladimir I den Store, men alle sønnene til Vladimir døde i innbyrdeskrigen etter farens død i 1015.

Etter at Knut ble konge av England i 1017 forsøkte han å få til en allianse med hertugdømmet Normandie ved å gifte Estrid med Robert I, sønn til hertug Rikard II av Normandie. Det er uklart om dette ekteskapet noen gang ble inngått. Den franske kronikøren Rodulfus Glaber rapporterte i sitt verk "Historiarum libri quinque" at en søster til Knut, som ikke nevnes med navn, giftet seg med Robert, Adam av Bremen forteller om et ekteskap mellom Estrid (som han kaller "Margaret") og Rikard II (ikke Robert I), og indikerer at da Rikard II dro til Jerusalem, giftet hun seg med jarl Ulf. Problemet her er at Rikard II ikke dro til Jerusalem, men at Robert I gjorde det. Normanniske kilder nevner ikke et slikt ekteskap for noen av hertugene, og senere historikere er uenige i om ekteskapet kun var kortvarig, om det kun var en forlovelse, eller om det hele er et resultat av forveksling. Hennes bror Knut sørget for at hun ved omtrent samme tidspunkt, omkring 1015, ble gift med den danske stormannen, jarl Ulf Torgilsson. Ulf deltok i Knuts invasjon av England. Han ble deretter utnevnt til jarl av Danmark og regjerte landet i Knuts fravær. Han var også fosterfar til Knuts sønn, Hardeknut. Ulfs søster Gyda ble gift med den angelsaksiske jarl Godwin av Wessex, en av de fremste stormennene under Knut. Ulfs stilling som Danmarks egentlig hersker ble etter hvert for mye for Knut, og juledagen 1026 lot han sine folk drepe Ulf. Kildene avviker, men han ble drept enten inne i kirken i Roskilde, den senere Roskilde domkirke, i henhold til Roskilde-krøniken, eller på kongsgården i henhold til Saxo Grammaticus' "Gesta Danorum". Estrid ble rasende og krevde at hennes bror skulle betale mannebot. Hun brukte pengene til bygge en steinkirke på stedet i 1035. Harald Blåtann hadde allerede bygget en liten kirke av tømmer der som ble kalt for Treenighetskirken, og han ble begravet der. Hans sønn, Svein Tjugeskjegg, utvidet kirken og ble også begravet der. I 1020 ble Roskilde utnevnt til bispesete, og kirken ble en domkirke. som da ble revet og en ny kirke reist i stein. På 1070-tallet ble den under hennes sønn, Svein Estridsson, erstattet av en ny kirke.

Estrid mistet ikke sin brors tillit og mottok store eiendommer i Skåne og Sjælland fra ham. Hun var Hardeknuts tante og hadde således innflytelse i maktens sentrum. Hun ga sin sønn Svein en kristen utdannelse, og støttet senere hans kamp om makten i Danmark etter at den mannlige kongeslekten døde ut når Knut døde i 1035, og Hardeknut i 1042. Hennes sønn var nå den nærmeste i slekt via sin mor. I 1047 ble han godtatt som konge av Danmark grunnet sin mors slektskap, og ble således kjent ved det uvanlige matronymikon Estridsson, "sønn av sin mor", og ikke det vanlige patronymikon, "sønn av sin far". Hennes andre sønn, Bjørn Ulfsson, var kjent ved sin fars navn, og døde i England. Estrid selv nøt stor respekt og ble omtalt som dronning Estrid, ikke dronningmor.

Sammen med Ulf Jarl hadde Estrid tre sønner:
Svend II Estridsson (* ca. 1020), konge av Danmark.

386 Politiken's Danmarks Historie, Bind 2 (1963), side 244, 266, 442; Bind 3 (1969), side 29, 49, 62. Dansk Biografisk Leksikon, Bind 6 (1935), side 452-453, Bind 24 (1943), side 455. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 517. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 45.

Asbjørn Jarl (* ca. 1026).
Bjørn Jarl. gjorde i 1069 et meningsløst forsøk på å erobre England.

Det sies at hennes mor, Sigrid, nektet å konvertere til kristendommen, mens Estrid hadde et godt forhold til kirken. Som rik enke donerte hun land til Roskilde domkirke (etter 1057) og bygde med egne midler det som trolig var Danmarks første steinkirke Roskilde. Estrid forsynte sønnen Svend en kirkeutdannelse som ble lagt merke til av pave pave Gregor VII.

Dato for Estrids død er ikke kjent, men det kan ikke ha vært tidligere enn 1057 eller senere enn 1073, da det er kjent at biskop Vilhelm av Roskilde forrettet ved hennes begravelse, og han hadde sitt bispesete mellom 1057 og 1073.

Estrid-familien er oppkalt etter henne.

Det var lenge antatt at hun ble gravlagt i den nordøstlige utstikkeren av Roskilde Domkirke, men en DNA-prøve i 2003 tilbakeviste myten da levningene tilhørte en kvinne altfor ung til å være Estrid. Den nye teorien er at tegnene på utstikkeren gjelder Margareta Hasbjørnsdatter, gift med kong Harald Hen, sønn til Svein Estridsson.[387]

(Barn XII:1345, Far XIV:5379, Mor XIV:5380)

Gift 1015 med forrige ane.

XIII:2693 fm fm fm ff ff mf f

Ulv Galiciefarer. Jarl. Født mellom 1000 og 1010. Levde 1062.

Jarl i Danmark.

Ulv var mest kjent for sine dristige Vesterhavstokter, helt til Galicien i Spanien. Han gikk derfor under navnet «Galicieulv» i henhold til Saxo og Knytligesagaen. Ulv hadde også vært på pilgrimsreise til St. Jakobsland (Galileen).

Adam i Bremen omtaler Ulv i anledning av et tokt han skal ha gjort helt opp til de nordlige hav.

Ulv må ha levd i 1062.[388]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Ulv Galiciefarer (også kjent som Galicieulv (Jarl Galizu-Úlfr) (* ca. 1000-1010), var en dansk jarl, en vikinghøvding som ble kjent for sine streiftog og plyndringer av områdene i Galicia tidlig i det 11. århundre, kanskje i 1028 eller 1048, under regjeringstiden til Bermudo III og Ferdinand I av León. I følge Saxo Grammaticus og Knýtlinga-sagaen var Galicieulv farfar til Bodil Thrugotsdatter, hustru til Erik I av Danmark.

Knytlinga saga er en av hovedkildene ved beskrivelsen av hans liv. Den sier at han dro modig i vesterled for å erobre "Jakobsland" (Santiago de Compostela). Mest sannsynlig drev han plyndringstog med relativt liten motstand. Noen legender hevder at han tjente som leiesoldat hos den galisiske greven Rodrigo Romáñiz ved angrepet på Castillo de Labio, nær dagens Lugo i opprøret mot Bermudo III. Ulf hjalp også Romariz i å vinne over baskerne. Anfallene fortsatte til Ulf ble kastet ut av biskop Cresconius' tropper, men ikke før de hadde plyndret Redondela's klostersamfunn på øyene San Simón, Cíes og Toralla. Etter fordrivingen forekom vikingangrepene på Galicia langt mer sjelden.

I følge Saxo Grammaticus var Úlfr (gammelnorsk: Wolf) av adelsfamilie. Det er spekulert i at han var sønn av Ulf Torgilsson Jarl.

Han giftet seg som ung med Bodil Haakonsdatter (* 1014), datter til jarlen av Lade, Håkon Eiriksson.

De hadde sønnen Thurgot Fagerskinna Ulfsen (nevnt i 1032), (med kallenavnet "blek hud", selv om huden tilsynelatende var mørk). Han ble markgreve (Leibhauptman des Königs).
Thurgots datter, Bodil (Bothilda) Thorgunnsdatter (* 1068 - † 1134) giftet seg med den danske kongen Erik I Ejegod av Danmark. Paret døde på en pilegrimsreise til Det hellige land.
Deres sønn, Knud Eriksson Lavard, ble hertug av Slesvig.»[389]

(Barn XII:1347)

Gift med neste ane.

Barn:

Thrugot Ulvsson Fagerskinna. Levde 1036. Død omkring 1070. (Se XII:1347).

---

387 Wikipedia.

388 Dansk Biografisk Leksikon, Bind 3 (1934), side 362. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 521. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 44, 50.

389 Wikipedia.

XIII:2694 fm fm fm ff ff mf m

Bodil Haakonsdatter. Levde 1062.

Som Bodils mor nevnes Knud I den Mektiges søsterdatter. Hun levde i 1062.

I henhold til Dansk Biografisk Leksikon, hadde kong Erik I Ejegods hustru, Bodil Thrugotsdatter, navn etter sin farmor, Bodil Haakonsdatter, datter til jarlen Håkon Erikssons. Håkon var sønn til Eirik Ladejarl Håkonsson og kong Svend Tjugeskjeggs datter, Gyda.

Håkon var antagelig gift med Gunhild, datter til en vendisk konge og søsterdatter til kong Knud den Mektige. Håkon skal ha etterlatt seg datteren Bodil. Om dette er farmor til kong Eriks hustru er usikkert.[390]

(Barn XII:1347, Far XIV:5387, Mor XIV:5388)

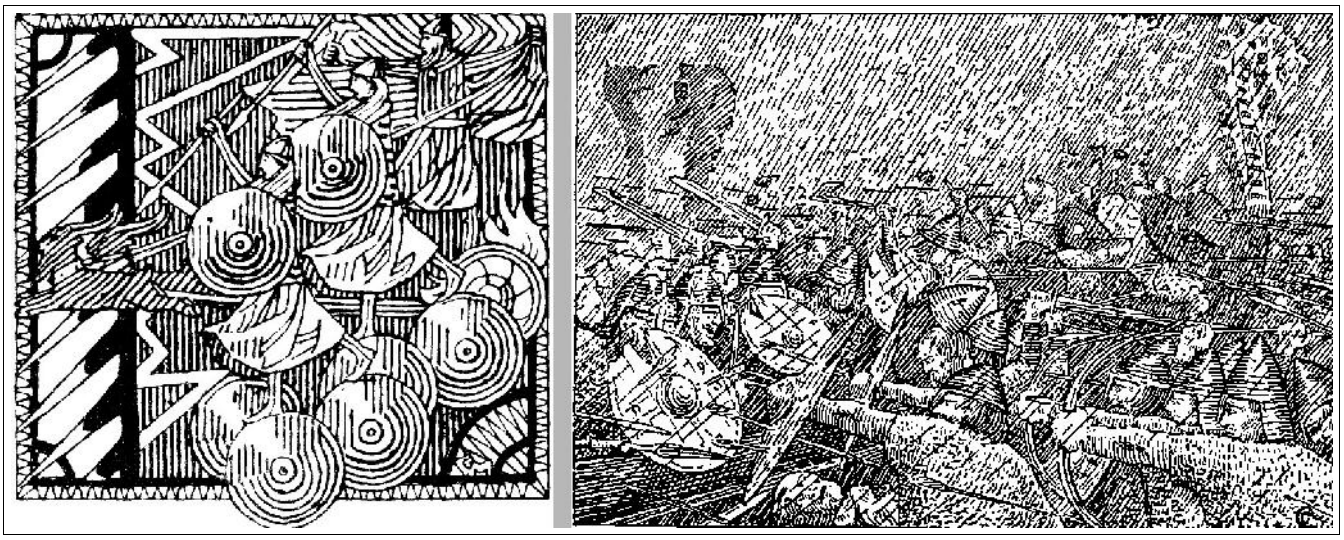
Gift med forrige ane.

XIII:2695 fm fm fm ff ff mm f

Vagn Åkesson. Jomsviking. Levde fra 970 til 987.

Vagn var en av de mest fremtredende jomsvikinger i det 10. århundre.

Han ble etter hård motstand tatt til fange i slaget ved Hjørungavåg i 986. På Erik Jarls forbønn fikk han imidlertid fred med Håkon Jarl, til tross for at han drepte Torkil Leira.

Uværet under slaget ved Hjørungavåg i 986.(Gerhard Munthe t.v. og Halfdan Egedius t.h.)

Et voldsomt uvær braket løs, ei skikkelig norsk haglbyge «så svær at hvert hagelkorn veide en øre» og det trollske uværet ble vendepunktet i kampen. Kunne et slikt fryktelig uvær komme for å ta parti med nordmennene? Hadde hedningen Håkon jarl tatt i bruk mørke krefter? Snorre nevner at noen har sagt at han hadde ofret den ene sønnen sin, Erling, og blotet ham for å få seier. Etter det hadde «mannefallet vendt seg og blitt størst hos jomsvikingene».

Håkon Jarl behersket i 970-årene kysten rundt fra Viken og nordover, sier et skaldekvad. I Viken var derimot danskekongens makt på ny anerkjent. Der satt nå Hårfagreætlingen Harald Grenske (oppfostret i Grenland), sønn til vestfoldkongen Gudrød. I 980-årene sendte så Harald Blåtann en stor styrke nordover for å gjøre opp med jarlen. Slaget i Hjørungavåg ble besunget av en rekke skalder, og med god grunn ble det stående i minnet som en av de navnkundigste begivenheter i Norgeshistorien. Jomsvikinger eller ikke, danskekongen hadde mobilisert de beste krigerne han kunne skaffe. Selv om det først er sønnen som har reist trelleborgene, har Harald vært i stand til å disponere betydelige stridskrefter, og at han ved denne anledningen har hatt hjelp av danske garnisoner fra Vendland, er trolig nok. Som ledere for hæren nevner flere kvad en Sigvalde som var sønn av en jarl i Skåne og Bue Digre. Håkon Jarl hadde budt ut leidang på Vestlandet, men var klart underlegen det danske oppbudet, de nådde helt opp på Mørekysten før det kom til kamp.

Fra Snorre Sturlassonns «Olav Trygvessons saga» om gjestebudet kong Svein Tjugeskjegg av Danmark holdt for å drikke arveøl etter faren:
«35. Kong Svein gjorde et svært gjestebud, han ba til seg alle høvdinger som var i riket, for han ville drikke arveøl etter faren. Like i forveien var Strut-Harald i Skåne død, og Vesete på Bornholm, far til Bue Digre og Sigurd; og så sendte kongen bud til jomsvikingene at Sigvalde jarl og Bue og brødrene deres skulle komme dit og drikke arveøl etter fedrene i dette gjestebudet som kongen gjorde. Jomsvikingene kom til gjestebudet med alle de modigste menn i hæren, de hadde tilsammen 40 skip fra Vendland og 20 fra Skåne, det ble en veldig mengde mennesker som kom

390 Dansk Biografisk Leksikon, Bind 3 (1934), side 362. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 522. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 44, 50.

sammen der.

Første dag i gjestebudet, før kong Svein steg opp i farens høysete, drakk han minne etter ham, og lovte at før tre år hadde gått, skulle han ha kommet til England med hæren sin og drept kong Adalråd (Ætelred) eller drevet ham ut av landet. Den minneskål måtte de drikke alle som var i arveølet, og for jomsvikingehøvdingene ble det skjenket de største hornene med den sterkeste drikken som var der. Da dette minnet var drukket, skulle alle drikke Krists minne, og hele tiden bar de den sterkeste drikken for jomsvikingene. Tredje minnet var for Mikael (erkeengelen), og den drakk også alle.

Sigvalde Jarl gir løfte ved minnebegeret.

Og etter den drakk Sigvalde jarl sin fars minne, og han lovte at før tre år hadde gått, skulle han ha kommet til Norge og drept Håkon jarl eller drevet ham ut av landet. Så lovte Torkjel Høye, bror hans, at han skulle følge Sigvalde til Norge og ikke flykte fra noen kamp så lenge Sigvalde kjempet ennå. Da lovte Bue Digre at han skulle dra til Norge sammen med dem og ikke flykte i noe slag for Håkon jarl. Da lovte Sigurd, bror hans, at han skulle være med til Norge og ikke flykte så lenge størstedelen av jomsvikingene sloss enda. Da lovte Vagn Åkesson at han skulle bli med dem til Norge og ikke komme igjen før han hadde drept Torkjel Leira og gått til sengs med Ingebjørg, datter hans. Mange av de andre høvdingene lovte forskjellige andre ting. Den dagen drakk de arveøl, men morgenen etter, da jomsvikingene ble edrue igjen, syntes de at de hadde tatt munnen lovlig full, og holdt møter og la råd opp om hva de nå skulle gjøre, hvordan de skulle ta fatt på denne ferden. De ble enige om å gjøre seg i stand så fort de kunne, og så rustet de skip og mannskap. Dette ble alment kjent utover i landene.»

«40. ... Så ordnet begge hærene seg til strid. I midten av hæren var merket til Sigvalde jarl, mot det la Håkon jarl seg til kamp. Sigvalde jarl hadde 20 skip og Håkon 60. Tore Hjort fra Hålogaland og Styrkår fra Gimsan (i Gauldal) var høvdinger i hæren hos Håkon jarl. I den ene armen på fylkingen lå Bue Digre og Sigurd, bror hans, mot dem la Eirik Håkonsson jarl 60 skip, og hos ham var disse høvdingene: Gudbrand Hvite fra Opplandene og Torkjel Leira, en vikværing. I den andre armen på fylkingen la Vagn Åkesson seg fram med 20 skip, mot ham lå Svein Håkonsson sammen med Skjegge fra Opphaug på Ørlandet og Ragnvald fra Ærvik på Stad og 60 skip ...».

«41. Jomsvikingene hadde større og høyere skip, men begge hærene gikk på så djervt de kunne. Vagn Åkesson gikk så hardt fram mot skipet til Svein Håkonsson, at Svein lot folkene skåte med årene, og tok til å flykte. Da la Eirik jarl skipet sitt dit, fram i fylkingen mot Vagn. Nå lot Vagn sige unna, og så lå skipene som de hadde ligget fra først av. Eirik flyttet tilbake til sine egne folk igjen, da hadde hans menn rodd unna, og Bue hadde hogd over fortøyningene og skulle til å følge etter flyktningene. Da la Eirik skipet sitt langskips opp til Bues skip, og nå ble det en hard og kvass nærkamp med hoggvåpen, på Eiriks skip var de to og tre mot én hos Bue. Da kom det et fælt uvær, en haglbyge så svær at hvert haglkorn veide en øre. Nå hogg Sigvalde fortøyningene, snudde skipene unna og ville flykte. Vagn Åkesson ropte til ham, sa han skulle ikke flykte. Sigvalde jarl brydde seg ikke noe om hva han sa. Da kastet Vagn et spyd etter ham, og det slo ned den mannen som satt ved styret. Sigvalde jarl rodde bort med 70 skip, men 25 lå igjen.

Nå la Håkon jarl sitt skip opp på den andre siden av Bues skip, da ble det ikke langt mellom hoggene for Bue-mennene. Vigfus Viga-Glumsson tok opp et nebbe-ste som lå der på tilja, en mann hadde nettopp brukt det til å klinke sammen håndgrepet på sverdet sitt. Vigfus var en svært sterk kar, han tok ambolten i begge hender og slo den i hodet på Aslak Holmskalle, slik at nebbet sto langt inn i hjernen. Før hadde ikke våpen bitt på Aslak, og han hadde hogd til begge sider. Han var stavnbu hos Bue og fostersønn hans. En annen Stavnbu var Håvard Hoggende, det var også en svært sterk kar, overmåte modig.

I denne striden gikk Eiriks-mennene opp på skipet til Bue og bakover mot løftingen der Bue sto. Da hogg

Torstein Midtlang til Bue tvert over nesen så neseryggen gikk sund, det ble et svært sår. Bue hogg til Torstein fra siden, så mannen gikk tvers av på midten. Så tok Bue opp to kister, fulle av gull, og ropte høyt: «Overbord alle Bues menn!» Dermed stupte Bue overbord med begge kistene, og mange av hans menn sprang også overbord, men noen av dem falt på skipet, for det nyttet ikke stort å be om grid. Så ble Bues skip ryddet fra stavn til stavn, og siden det ene skipet etter det andre. Nå la Eirik jarl seg mot skipet til Vagn, og da ble det et hardt basketak, men til slutt ble skipet ryddet, Vagn ble tatt til fange sammen med 30 andre, og de ble ført opp på land og bundet.

Da gikk Torkjel Leira bort til dem og sa dette: «Du lovte det, du Vagn, at du skulle drepe meg, men nå ser det mer ut til at jeg kommer til å drepe deg.» Vagn og hans menn satt på en tømmerstokk alle sammen. Torkjel hadde en stor øks, han hogg den som satt ytterst på stokken. Vagn og de andre var bundet på den måten at det var snørt et tau om føttene på dem alle sammen, men hendene var fri. Da var det en som sa: «Jeg har en nål her i hånden, den vil jeg stikke i jorden om jeg skjønner noe når hodet er av meg.» De hogg hodet av ham og nåla falt ut av hendene på ham. Så satt det en mann som var vakker og hadde stort hår; han sveipte håret fram over hodet, rakte fram halsen og sa: «Ikke søl blod i håret.» En mann tok håret i hånden og holdt det fast. Torkjel løftet øksa og hogg; vikingen nappet til seg hodet så hardt at den som holdt håret, ga etter, og øksa falt ned på begge hendene hans og tok dem av, øksa gikk rett ned i bakken. Da kom Eirik jarl til og spurte: «Hvem er denne vakre mannen?» «De kaller meg Sigurd,» sa han, «og jeg går for å være sønn til Bue. Alle Jomsvikinger er ikke døde ennå». Eirik sa: «Du må sannelig være en sann sønn til Bue. Vil du ha grid?» spør jarlen. «Det kommer an på hvem som byr,» sa Sigurd. «Den byr som har makt til det,» sa jarlen, «det er Eirik jarl.» «Ja da vil jeg,» sa han. Så ble han løst av tauet. Men da sa Torkjel Leira: «Jarl, om du så vil gi grid til alle disse mennene, så skal iallfall Vagn Åkesson aldri gå levende herfra,» og så sprang han fram med løftet øks. Vikingen Skarde slengte seg overende i tauet og falt foran føttene på Torkjel. Torkjel falt så lang han var over ham, da grep Vagn øksa og løftet den høyt og hogg Torkjel i hjel. Nå sa jarlen: «Vagn, vil du ha grid?» - «Det vil jeg,» sa han, «om vi kan få det alle sammen» «Løs dem av tauet,» sa jarlen. Det ble gjort; da var atten drept, og tolv fikk grid».[391]

Erik gir grid til Vagn etter slaget ved Hjørungavåg. Illustrasjon av Christian Krohg (Wikipeda).

Fra norsk Wikipedia:

«Vagn Åkesson var en legendarisk dansk kriger mot slutten av 900-tallet som har en betydelig rolle i Jomsvikingenes saga, og nevnes også i andre sagaer.

Han var sønn til Åke Tokesson og Torgunn Vesetesdatter fra Bornholm. Allerede i 12 -årsalderen var Vagn en bråmoden kriger som søkte å bli opptatt blant de legendariske jomsvikingene, et antatt broderskap av leiesoldater med strenge regler. Imponert over den unge mannens mot og selvhevdelse lot jomsvikingenes høvding Palnatoke ham bevise sin dyktighet i en duell mot Sigvald Jarl, som Vagn beseiret. Vagn fikk da lov til å bli jomsviking til tross for regelen om at ingen mann under 18 år kunne bli medlem.

Palnatoke adopterte Vagn som sin fostersønn. Kanskje var Palnatoke en slektning til Vagn, kanskje til og med hans farfar. Forfatteren av Jomsvikingadråpa nevner ved to tilfeller at Vagn eide en falk, noe som kanskje er et bilde på tapperhet.

Vagn blir beskrevet som en av de mest fryktløse i Jomsvikingenes saga og hans mot står i skarp kontrast til den pragmatisme eller den feighet som blir vist av Sigvald jarl. Når Palnatoke dør blir Sigvald jarl jomsvikingenes nye

391 Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 35, 41. Cappelen's Norges Historie, Bind 2, side 208-210. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 544.

leder. I slaget ved Hjørungavåg i 986 gir han ordre om retrett når nordmennene går fram, en ordre som en rasende Vagn nekter å følge. I henhold til sagaen kaster Vagn sitt spyd etter Sigvald, men treffer ikke. I slaget blir det kamp direkte mot Eirik Håkonsson, sønnen til Håkon Jarl:

¤Nå la Eirik jarl seg mot skipet til Vagn, og da ble det et hardt basketak, men til slutt ble skipet ryddet, Vagn ble tatt til fange sammen med tretti andre, og de ble ført opp på land og bundet."

Tanken var å halshugge alle de jomsvikingene som overlevde, men Eirik Jarl viste sitt storsinn og ga Vagn grid til tross for at hans far, Håkon Jarl, var svært misfornøyd med det. Vagn overlevde slaget med ære mens Sigvald jarl blir latterliggjort.

Ifølge Snorre Sturlason lot Eirik jarl Vagn Åkesson gifte seg med Ingebjørg Torkelsdatter, datteren til Torkjell Leira (som Vagn har drept) og utstyrte ham med et godt skip og mannskap. De skiltes som gode venner og "Vagn drog hjem, sør til Danmark; han ble en stor mann siden, og mange storfolk stammer fra ham".

Etter dette forsvinner Vagn ut av sagaene, og vi kjenner ikke til Vagns barn, bortsett fra en datter, Torgunn Vagnsdatter, som giftet seg med Thrugot Ulvsson Fagerskinna (som igjen var i slekt med Håkon Jarl). Torgunns datter blir senere gift med kong Erik Eiegod, og Snorre har således sitt ord i behold at mange storfolk stammer fra Vagn.»

(Barn XII:1348, Far XIV:5389, Mor XIV:5390)

Gift omkring 987 med neste ane.

Barn:

Thorgunna Vagnsdatter. Født omkring 1030. Levde 1070. (Se XII:1348).

XIII:2696 fm fm fm ff ff mm m

Ingeborg Torkelsdatter. Levde fra 970 til 987.

Vagn drepte Ingeborgs far etter slaget i Hjørungavåg i 986.

Fra Snorre Sturlassons Olav Trygvessons saga etter slaget i Hjørungavåg:

«42. ... Nå løste de opp hæren, Håkon jarl dro til Trondheimen. Han var fælt misnøyd med at Eirik hadde gitt Vagn Åkesson grid.

Det er noen som sier at i denne kampen hadde Håkon jarl ofret sønnen Erling og blotet med ham for å få seier, og etter det hadde haglskuren kommet, og da hadde også mannefallet vendt seg og blitt størst hos jomsvikene.

Eirik jarl dro nå til Opplandene og derfra øst i riket sitt, Vagn Åkesson fulgte ham. Eirik giftet Vagn Åkesson med Ingebjørg, datter til Torkjel Leira, og ga ham et godt langskip med fullt utstyr og satte mannskap til det; de skiltes som de kjæreste venner. Vagn dro hjem, sør til Danmark; han ble en stor mann siden, og mange storfolk stammer fra ham».[392]

(Barn XII:1348, Far XIV:5391)

Gift omkring 987 med forrige ane.

XIII:2697 fm fm fm ff fm ff f

Vsevolod I Yaroslavich av Kiev. Storfyrste. Født 1030. Død 13.04.1093.

Vsevolod var
Fyrste av Pereyaslavl fra 1054.
Fyrste av Chernigiv 1077-78.
Storfyrste av Kiev i 1077 og 1078 - 1093.

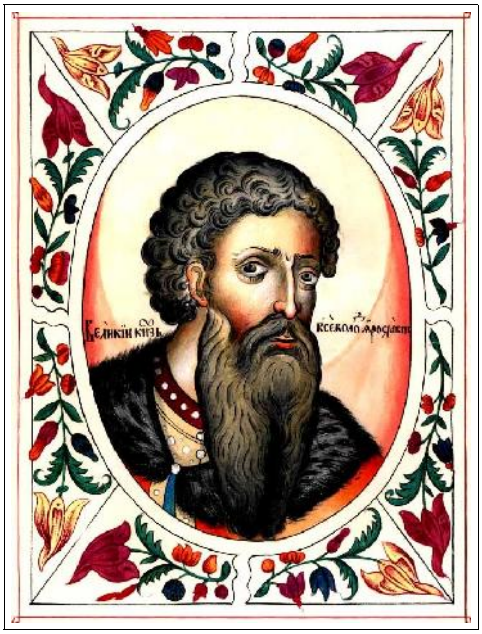
Han var 2. gang gift med Oda av Tyskland.

Vsevolod støttet sin bror Izyaslev i Kiev mot den tyrkiske folkegruppen Polovsti (kumaner, Polouzianer/Kipcakser] og troneraneren Vseslav I Bryacheslav. Han holdt seg utenfor da deres bror, Svyatoslav, tok tronen i Kiev (1073-76), men støttet igjen sin bror, Izyaslav, når denne returnerte i 1077. Han flyttet så til Chernigiv. Men deres nevø Oleg Svyatoslavish, en sønn til den tidligere herskeren i Chernigiv, var ikke villig til å kompromisse. Han brakte inn en polovtsi-arme for å angripe Vsyevolod i 1078. Vsyevolod flyktet til Kiev hvor hans bror Izyaslav raskt organiserte en redningsarme. Når så Izyaslav døde i slaget mot Oleg utenfor Chernigiv, flyttet Vsyevolod til Kiev. I et familiekompromiss overtok Oleg Chernigiv.[393]

---

392 Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 42. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 548.

393 N. de Baumgarten: Généalogie et Mariage occidenteaux des Rurikides Russes du Xe au XIII Siècle. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 553. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 90.

Storhertug Vsevolod I Yaroslavich. Portrett fra Tsarens titulære bok (1672) (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia (modifisert):

«Vsevolod I Yaroslavich (* 1030, † 13.04.1093) regjerte som storfyrste av Kiev fra 1078 frem til sin død.

Han var den femte sønn, og favorittsønn, til Jaroslav I den Vise og Ingegerd Olofsdatter. På hans segl fra hans siste år av ble han navngitt som "Andrei Vsevolodu" på gresk, noe som tyder på at hans fornavn var Andreas.

Den siste bysantinske-russiske krigen var i det vesentlige et mislykket sjøangrep mot Konstantinopel initiert av Jaroslav I av Kiev og ledet av hans eldste sønn, Vladimir av Novgorod, i 1043.

For å støtte våpenhvilen som ble inngått med Det bysantinske riket i 1046 giftet hans far seg med en bysantinsk prinsesse som het Anastasia († 1067) eller Maria. Tradisjonen holder fast ved hun var keiser Konstantin IX Monomakhos' datter med hans andre hustru (han fikk keisertittel gjennom sitt tredje ekteskap), men ingen troverdig kilde har kunnet bevise dette. Derimot bar parets sønn Vladimir Monomakh den romersk/bysantinske keisers familienavn, men ingen samtidige kilders vitner om et spesifikt forhold, og beretninger om keiseren nevner ikke en slik datter.

Ved sin fars bortgang i 1054 fikk han i apanasje byene Perejaslav, Rostov, Suzdal, og landsbyen Beloozero som forble i hans etterkommeres eierskap frem til slutten av middelalderen.»

En kieviansk domstol i Vsevolod I's tid (Wikipedia).

«Sammen med sine eldre brødre, Iziaslav og Svjatoslav, dannet han en form for fyrstelig triumvirat, som sammen erklærte krig mot steppenomadene, "polovtsy", og sammenstilte den første øst-slaviske lovsamlingen. I 1055 startet Vsevolod et felttog mot tyrkerne, som i tidligere år hadde fordrevet petsjenegene fra De pontiske stepper. Han sluttet også fred med kumanerne (et tyrkisk folk som på 1000- og 1100-tallet var utbredt i Sørøst-Europa), som dukket opp

i Europa første gang samme år (1055). Kumanene invaderte hans fyrstedømme i 1061, og drev Vsevolod på flukt. Han overtalte sin bror, Iziaslav, og deres fjerne fetter, Vseslav, til å slå seg sammen med ham og sammen angrep de tyrkene i 1060.

I 1067 døde Vsevolods greske hustru – mor til Vladimir II – og han giftet seg snart med kiptsjak-prinsessen Anna Polovetskaya († 1111).

De fikk en sønn som druknet etter slaget ved elven Stugna, og to døtre, hvorav en ble nonne, og den andre, Eupraxia av Kiev, ble gift med keiser Henrik IV.

Kumanerne invaderte igjen kiev-russerne i 1068. De tre brødrene forenet sine styrker, men kumanerne vant i et slag ved elven Alta. Etter deres tap trakk Vsevolod seg tilbake til Perejaslav. Men dets innbyggere gjorde opprør, fjernet Iziaslav fra tronen, og befridde og erklærte Vseslav for å være deres storfyrste. Vsevolod og Svjatoslav forsøkte ikke å fordrive opprøreren fra Kiev.

Vsevolod støttet Svjatoslav mot Iziaslav. De tvang deres bror til å flykte fra Kiev i 1073. Feodosyj, den hellige hegumen (Hegumenos (leder, hode) refererer til en prior i et gresk-katolsk kloster), overhodet til Petjerskaklostret, også kjent som Grotteklostret i Kiev, forble lojal mot Iziaslav, og nektet å spise et måltid med Svjatoslav og Vsevolod.

Iziaslav ga Svjatoslavs tidligere fyrstedømme til Vsevolod, men Svjatoslavs sønner anså at fyrstedømmet Tsjernigov var deres eget arvegods, eller "otsjina". Oleg Svjatoslavitsj inngikk en allianse med kumanerne og invaderte Tsjernigov. Iziaslav kom til Vsevolods unnsetning, og de tvang Oleg til å slå retrett, men Iziaslav ble drept i slaget.

Etter Iziaslavs død tok Vsevolod, som deres fars eneste gjenlevende sønn, Kievs trone, og forenet dermed de tre kjernefyrstedømmene Kiev, Tsjernigov og Perejaslavl, til Kievriket. Han valgte ut sin eldste sønn, Vladimir II Monomakh, til å administrere Tsjernigov.

Den primære russiske kronikøren skriver at "folket ikke lenger hadde tilgang til fyrstens rettferdighet, dommere ble korrupte og bestikkelige", Vsevolod fulgte rådene til sine unge rådmenn i stedet for hans gamle tjenere de siste årene.

Vsevolod talte fem fremmede språk, ifølge Vladimir Monomakhs selvbiografi. Dette inkluderte sannsynligvis gresk og kumansk, grunnet hans to hustruers nasjonalitet, i tillegg til at han sannsynligvis talte latin, norrønt, og ossetisk.

Vsevolod var gift 3 ganger:

Vsevolod og hans første hustru, Anastasia (muligens datter til Konstantin IX Monomakhos), hadde to kjente barn hvorav en sønn:
Vladimir II Monomakh (* 1053 - † 19.05.1125).
Ianka eller Anna Vsevolodovna (†03.11.1112), forlovet med Konstantin Dukas i 1074,
men hun giftet seg aldri.
Hun ble nonne, og startet en pikeskole.

Vsevolod og hans andre hustru. Anna Polovetskaya, hadde fem kjente barn:
Rostislav Vsevolodovitsj (* 1070 - † 26.05.1093).
Druknet mens han slo retrett fra slaget om elven Stugna.
Eupraxia av Kiev (* 1071 - †20.07.1109). gift 1. gang med Henrik den Lange, markgreve av Nordarm,
gift 2. gang med Henrik IV, tysk-romersk keiser.
Katrine Vsevolovna († 11.08.1108). Hun ble nonne. Hennes dødsdato er nedskrevet i Nestors krønika.
Maria Vsevolodovna († 1089).» [394]

(Barn XII:1349, Far XIV:5393, Mor XIV:5394)

Gift omkring 1046 med neste ane.

Barn:

Vladimir II Vsevelodovich Monomakh av Kiev. Født omkring 1053. Død 19.05.1125. (Se XII:1349).

XIII:2698 fm fm fm ff fm ff m

Anastasia Monomachus av Bysants. Prinsesse.

Det er enighet om at hans hustru og mor til Vladimir II Vsevelodovich var en bysantinsk prinsesse.

Mogens Bugge i "Våre forfedre" og Bent og Vidar Billing Hansen i "Rosensverdslektens forfedre" angir at at hun het Theodora Monumachus, alternativt Maria (Theodora) Monomcha.

Wikipedia angir at hennes navn var Anastasia († 1067) og at hun muligens var en slektning – eller en datter – til til den bysantinske keiseren Konstantin IX Monomachos (* ca. 1000 - † 1055).[395]

394 Wikipedia.

395 N. de Baumgarten: Généalogie et Mariage occidenteaux des Rurikides Russes du Xe au XIII Siècle. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 554. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 90.

Fra engelsk Wikipedia (biografien til Vsevolod):
«Vsevolod og hans første hustru Anastasia, en slektning til Konstantin IX Monomachos, hadde barna:
Vladimir II Monomakh (* 1053 - † 19.05.1125).
Ianka eller Anna Vsevolodovna († 03.11.1112), forlovet med Konstantine Dukas i 1074,
men giftet seg aldri. Hun ble nonne og startet en skole for jenter.[396]

(Barn XII:1349)

Gift omkring 1046 med forrige ane.

XIII:2699 fm fm fm ff fm fm f

Harald II Godwinsson av Wessex. Konge. Født omkring 1022. Død 14.10.1066 ved Hastings.

Haralds angelsaksiske navn var Godwinsson, han var konge av England i 1066.

Det var mange liebhabere til den engelske kronen. I sør satt hertug Vilhelm av Normandie og hevdet at han hadde Edvards tilsagn om å få overta hans rike, og paven støttet hans krav. Den som i første omgang gikk av med seieren, var likevel en innfødt jarl, Harald Gudinesson. Kong Edvard Bekjenneren overlot ham riket 05.01.1066, da han var døende. Harald ble umiddelbart kronet i Westminster. Paven bannlyste nå Harald for brudd på ed.

Harald hadde en misunnelig bror, Tostig eller Toste, som syntes at han hadde like stor rett til kronen. Han søkte nå hjelp hos den norske kongen, og tilbød å støtte ham. Harald Hardråde hadde aldri glemt de arvekrav som også han kunne gjøre gjeldende på Englands trone. Og det var fristende å gripe sjansen. Danmark hadde han – iallfall tilsynelatende – oppgitt; han hadde fred med kong Svend, og inten farer truet derfra. Men ble han herre over både England og Norge, ville ikke Svend Estridsson ha store mulighetene for å stå seg. Da ville kong Knuds gamle nordsjørike kunne gjenoppstå under norskekongens scepter. Og utsiktene til at en ekspedisjon til England skulle kunne føre fram, var slett ikke dårlige. Arvekravet ga felttoget et anstrøk av legitimitet, som nok kunne vinne endel tvilere for hans sak. Han kunne regne med en viss tilslutning i England, særlig i de nordøstlige områdene, der det nordiske islettet var sterkt. Riktignok viste Toste seg her som en upålitelig informatør, oppslutningen om Harald ble langt dårligere enn det han forespeilet. Men Harald Gudinnesson kunne ikke mobilisere fullt ut mot Harald, han måtte holde et våkent øye med hertugen av Normandie, som gjorde åpenlyse forberedelser til en landgang.

Harald på sin side gjorde også omfattende forberedelser som viser at han regnet med et stort felttog. Han satte seg først fast på Orknøyene, noe som ble desto lettere fordi den mektige Torfinn jarl nylig var død. Her trakk han sammen folk, og her plasserte han sin dronning, den russiske Ellisiv, og hennes to døtre. Så gikk han i land på kysten av Northumbria og vant flere seire i mindre slag, byen York var i ferd med å åpne sine porter for ham, da han selv nådde fram. Harald Hardråde lot seg overraske med en mindre avdeling og falt på jordene et stykke utenfor byen, ved Stamford bro 25.09.1066. Harald Gudinesson selv fulgte ham i døden et par uker senere. Straks etter Harald Hardrådes fall måtte han dra i ilmarsj med sine menn sørover for å ta imot normannerne på kanalkysten. Det kom til slag ved Hastings den 14. oktober. Harald ble rammet av en pil i øyet og nedhugget. Liket kjentes igjen av hans elskede Edgyth Svanehals. Han ble jordet der, men senere flyttet til Waltham kloster.

Edgyth var Haralds konkubine. Han ble ca. 1064 gift med Ealdgyth, datter til Elfgar og enke etter Griffits. Dette var et politisk ekteskap.

Harald var den siste angelsaksiske konge av England. Normannerhertugen ble hans arvtager.[397]

---

396 Wikipedia.

397 Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 152. Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga, avsnitt 75-78, 86, 90-92,95-96. Cappelen's Norges Historie, Bind 2, side 283-287. Politiken's Danmarks Historie, Bind 2 (1963), side 245, 471-473. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 557. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 89.

T.. v. Harald II av England (Lucien Musset: "The Bayeux Tapestry oversatt av Richard Rex, utgitt av Boydell Press, Woodbridge, Storbritannia. 2005). T. h. Sølvmynt preget av Harald Godwinsson. (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Harald Godwinsson eller Harald II (angelsaksisk: Harold Godwinson; latin: Haroldus) (* ca. 1022 - † 14.10.1066) var den siste angelsaksiske konge av England. Harald styrte fra 06.01.1066 ved Edvard Bekjennerens død dagen før, og til sin død ved slaget ved Hastings 14. oktober samme år i kamp mot en normannisk invasjon ledet av Vilhelm Bastarden (etter seieren kjent som Vilhelm Erobreren). Haralds død markerte slutten på det angelsaksiske styret over England.

Harald var en mektig jarl og et medlem av den framstående og mektige angelsaksiske familien som kom til makten under Knud den Mektige. Da den barnløse Edvard Bekjenneren døde i januar 1066 valgte det angelsaksiske rådet, Witenagemot, Harald til å overta tronen. Han ble kronet i Westminster Abbey. I slutten av september måtte han marsjere nordover for å slå tilbake en norsk invasjon av England ved Harald Hardråde, som ble drept i slaget ved Stamford bro sammen med Harald Godwinssons bror Tostig som kjempet på norsk side. Deretter måtte han raskt marsjere sørover med hæren for å møte Vilhelm, hertug av Normandie, ved Hastings omkring to uker senere. Sammen med tre av sine brødre ble Harald Godwinsson drept i slaget ved Hastings, og den normanniske erobringen av England var et faktum.

Familiebakgrunn.

Harald var sønn til Godwin (* 1001 - † 1053), den mektige jarlen av Wessex, og Gyda Torkelsdatter († etter 1067). Gydas bror var jarl Ulf Torgilsson, gift med Estrid Svendsdatter, søster til Knud den Mektige. Ulf og Estrids sønn, Svend Estridsson, ble konge av Danmark i 1047. Godwin hadde intet krav på politisk innflytelse via en gammel slekt. Hans fars navn var Wulfnoth, og faren har blitt identifisert med en viss grad av sannsynlighet med Wulfnoth Cild, en thegn i Sussex som i en konflikt hadde ført en del av de kongelige skipene i piratvirksomhet under kampene med vikinger i 1008-1009. Lite er kjent om Godwin før Knud gjorde ham til jarl i 1018, og rett etter lar ham bli gift med Gyda, søster til Knuds svoger. Blant Knuds mange norrøne jarler i England vant åpenbart Godwin hans tillit, og via sitt ekteskap ble han blandt kongens nærmeste. Mot slutten av Knuds styre hadde mange av de norrøne jarlene han hadde gitt posisjoner, blant annet norske Eirik Håkonsson som var jarl av Northumbria, forsvunnet eller var døde, og ingen nye norrøne kom til, bortsett fra danske Siward, som erstattet Eirik Håkonsson. De to fremste av Knuds rådgivere var angelsaksere, Leofric, jarl av Mercia, og Godwin, jarl av Wessex. Harald Godwinssons skjebne ble bestemt av hans fars handlinger som førte fram til at hans selv først ble jarl, og til sist konge.

Ved Knuds død i 1035 hadde han en legitim sønn, Hardeknud, som allerede var konge i Danmark. Stormennene i England var villige til å akseptere Hardeknud som etterfølger, men Magnus Olavsson hadde blitt konge i Norge og hadde sitt å hevne mot Danmark. Det var derfor umulig for Hardeknud å forlate Danmark for ta opp arven i England. Det etterlot stormennene i England med den vanskelig sak å velge en hersker. Krisen delte beslutningene; dronning Emma, støttet av jarl Godwin, var villig til å ta risikoen med å velge en fraværende konge. De andre, ledet av Leofric, og støttet av London, ønsket å utsette endelig beslutning til situasjonen i Danmark var løst, og fremmet nyskapelsen med en regent, Harald Harefot, sønn til Knud og Ælfgifu av Northampton. Et råd i Oxford bestemte å gå for ett kompromiss: Harald Harefot ble regent og Emma skulle leve i Winchester med det kongelige skattekammer, beskyttet av en del av Knuds huskarler. Kort tid senere sendte Harald en styrke til Winchester som tok hånd om skattekammeret mot dronningens vilje. Mot slutten av 1037 ble Harald anerkjent som Englands nye konge i Hardeknuds fravær mens dronning Emma flyktet til Flandern.

Godwin hadde på dette tidspunkt åpenbart gått over til Harald Harefots side da Alfred Ætheling, den ene av Æthelred den Rådvilles to gjenværende sønner, kom over fra Normandie i 1036 for å besøke sin mor i Winchester. Stormennene så på Alfred som en trussel og ville ikke at han skulle møte dronningen. Godwin grep Alfred, drepte en del av hans følge og fikk Alfred blindet med glødende jern, noe som førte til at han døde av sine sår. Handlingen var ikke populær, mislikt av HardeKnud, Alfreds halvbror, og av hoffet i Normandie som hadde beskyttet ham, og ikke minst hans helbror Edvard.

Hardeknud avverget norsk invasjon av Danmark ved å inngå en avtale med kong Magnus som innebar at om han selv eller Magnus døde uten en arving, skulle den andre arve deres rike. Avtalen gjorde det mulig for Hardeknud å

endelig forfølge sitt krav i England.Han satte ut med en stor flåte på 62 krigsskip før slutten av 1039, først til Brugge i Flandern for å møte sin mor Emma. I England var Harald Harefot allerede syk og døde 17.03.1040. 17.06.1040 sto Hardeknud på engelsk jord sammen med sin mor.

Hardeknud lot ikke drapet på Alfred ligge, da det var et angrep på hans egen slekt, og rettet søksmål mot Godwin og Lyfing, biskop av Worchester, som ble holdt ansvarlige. Lyfing ble fratatt sitt bispedømme for en tid, men Godwin fikk kongen på bedre humør ved å overrekke ham et godt utstyrt krigsskip med åtti menn som gave, og sverget på at han aldri hadde ønsket at Alfred skulle bli blindet, og hva han hadde gjort var gjort av plikt til sin herre, Harald Harefot. HardeKnud demonstrerte sin slektsfølelse ved i 1041 å invitere Alfreds bror Edvard av Normandie til sitt hoff. Dette året kan ikke HardeKnud ha vært mer enn 24 år gammel, men som sin halvbror Harald døde han ung. HardeKnuds død 08.06.1042 kom antagelig til å involvere Godwin i rollen som kongemaker og hjalp til å sikre den engelske tronen for Edvard. I 1045 nådde Godwin høyden av sin makt og innflytelse da han fikk den nye kongen til å gifte seg med sin datter Edith.

Godwin og Gyda hadde flere barn – seks sønner: Svein, Harald, Tostig, Gyrth, Leofwine og Wulfnoth; og tre døtre: Edith (opprinnelig gitt navnet Gyda, men omdøpt til Ældgyth, som ble anglifisert til Edith da hun ble gift med Edvard Bekjenneren), Gunhild og Ælfgifu. Barnas fødselsdatoer er ikke kjent, men Svein var den eldste og Harald den nest eldste sønnen Harald var omkring 25 år i 1045, noe som innebærer at hans fødselsdato er beregnet til omkring en gang mellom 1020 og 1022.

Jarl av East Anglia.

Edith ble gift med kong Edvard den 23.01.1045, og på omtrent samme tid ble Harald utnevnt som jarl av East Anglia. Han ble omtalt som jarl da han sto oppført som et vitne til et testamente som kan være datert til 1044, men det er ingen tvil om at han var jarl fra 1045 da han jevnlig opptrer som jarl i dokumenter. En årsak til hans utnevnelse i East Anglia, bortsett fra Godwins innflytelse, kan ha vært å forebrede et forsvar av England på grunn av trusselen fra kong Magnus av Norge. Norskekongen hadde gjort sitt krav gjeldende at Danmark var hans som følge av avtalen med HardeKnud, og mente således at det gjorde ham til rettmessig arving også av den engelske tronen. Det er mulig at det var Harald som førte en del av skipene fra hans jarledømme som ble sent til Sandwich i 1045 til forsvar mot nordmennene. Haralds eldre bror Svein hadde blitt gjort til jarl i 1043.

Det var også ved den tiden da Harald ble gjort til jarl at han begynte et forhold til en kvinne ved navn Edith, som synes å ha vært arving til landområder i Cambridgeshire, Suffolk og Essex, det vil si områder innenfor hans jarledømme. Hennes egentlige navn er Ældgyth eller Ædgifu, men som med mange andre kvinner med likelydende navn har det ført til forveksling. Hun ble kalt Edith Svanehals, en oversettelse fra "Edith Swanneck", igjen avledet fra det angelsaksiske "swann hnesce", som faktisk betyr vakre eller edle svane. Hun ble også omtalt som "Edith the Fair", den lyse eller blonde. Edith Svanehals blir ofte forvekslet med en senere hustru til Harald, som også het Ældgyth, datter til ealdorman Ælfgar av Mercia. Ekteskapet med førstnevnte, Edith Svanehals, ble ikke velsignet av kirken. Hun har blitt beskrevet som "common-law wife" (samboer) eller "ugift gemalinne" eller "mores danico", "på dansk vis", en sedvaneskikk som ble akseptert av folk flest på denne tiden, og hvor barna ikke ble betraktet som illegitime. Det har blitt antatt at Harald inngikk i forholdet for å sikre støtte for sitt nye jarledømme, men det synes ikke som om det ikke utelukkende var fornuftsgrunner. De levde sammen i tjue år og fikk seks barn.

I 1047 ble Haralds eldre bror Svein forvist for å ha forført og rømt med Ædgifu, abbedissen av klosteret Leominster i Hereford. Sveins landområder ble tatt fra ham og fordelt mellom Harald og en fetter, Bjørn Estridsson (bror til kong Svend Estridsson av Danmark). I 1049 hadde Harald ledelsen over et skip eller en flåte med skip som ble sendt for å gi støtte til keiser Henrik III av Det tysk-romerske rike i kampen mot greve Boudewijn V av Flandern som var i opprør mot keiseren. Svein som hadde søkt tilflukt hos greven, dro deretter til Danmark, før han seilte tilbake England og forsøkte å trygle om tilgivelse hos kongen, men Harald og Bjørn nektet å gi fra seg hans tidligere landområder som de hadde mottatt. Etter at Svein forlot hoffet oppsøkte han Bjørn, krevde at han skulle tale hans sak, men endte opp med å drepe ham. Kong Edvard sammenkalte hæren og utropte Svein til niding, en mann uten ære.

Nid (norrønt níð) er et sentralt norrønt begrep for en sosial skamplett som indikerte tap av ære og status som en kjeltring i vikingtiden og middelalderen. En person som ble berørt av skampletten ble karakterisert som en niding. En niding er en skurk eller til og med en illgjerningsmann.

Likevel ser det ut til at Svein, til tross for hans forbrytelser, en gang i 1050 delvis ble tatt til nåde i England og gjeninnsatt i sine posisjoner, antagelig grunnet påtrykk fra jarl Godwin og Harald som dominerte Edvards hoff.

Landflyktighet.

I begynnelsen av 1051 var jarl Godwin den fremste i landet bortsett fra kongen selv. Hans jarledømme strakte seg langt sørkysten fra Kent til Cornwall. Hans datter var gift med kongen. Han sikret sin eldste sønn hans jarledømme i Oxford, Gloucester og Hereford i Mercia, foruten Berkshire og Somerset i Wessex. Hans nest eldste sønn Harald var jarl av Essex, East Anglia, Cambridgeshire og Huntingdonshire. Politisk var Godwin og hans sønner imidlertid isolert. Leofric av Mercia og Siward av Northumbria viste ham ikke velvilje. Da Godwin ville støtte sin nevø Svend Estridsson med angelsaksiske krigsskip, greide Leofric og Siward å hindre en politisk beslutning som Godwin hadde bestemt seg for. Det er heller ingen tegn til at kong Edvard hadde tilgitt Godwin for hans deltagelse i mordet på sin bror Alfred.

Det brå fallet til Englands mektigste stormann i 1051 viser antagelig graden av fiendskap som Godwin og hans sønner hadde skaffet seg. Vanskelighetene begynte, i henhold til en skribent i Canterbury, i en affære mellom menn i Dover og en gruppe franskmenn tilhørende greve Eustace II av Boulogne som var på besøk hos kong Edvard. Greven og hans følge tok seg til rette i Dover noe som førte til en strid hvor rundt tjue menn ble drept eller såret. Greven

reiste tilbake til kong Edvard og klagde, og Edvard krevde uten undersøkelser eller dom at Godwin skulle herje Dover som straff. Godwin nektet å lyde kongens direkte ordre, muligens for at han ikke ville herje sitt eget jarldeømme, men kanskje også mente han at tiden var inne for å sette styrkeforholdet på en prøve ved å trosse kongen. Innen september samlet Godwin og hans sønner Svein og Harald en stor hær omkring 24 km fra Gloucester hvor Edvard oppholdt seg, og kongen innkalte til et råd 8. september hvor også jarlene Leofric og Siward møtte med egne soldater. Ingen av hærene ønsket å slåss mot sine landsmenn, og det ble avtalt å møtes i London 28. september hvor Godwin og hans sønner måtte svare for anklagene som var rettet mot dem. Godwin krevde ytterligere utveksling av gisler og garantier om trygghet, noe som kongen nektet å innfri, og det endte med at de fikk fem dager på å forlate riket. Godwin og hans hustru sammen med Svein, Tostig og Gyrth dro til Bosham i Sussex og videre til Brugge i Flandern hvor de søkte beskyttelse hos sin slektning greve Balduin V. Harald og hans bror Leofwine red til Bristol og seilte derfra til Irland.

I løpet av de tolv månedene etter Godwins nederlag var det første gang i hans styre hvor kong Edvard var fri fra en sterk personlighet ved sitt hoff. Kong Edvard triumferte og sendte Edith. sin hustru og Godwins datter, i kloster. Verken Siwart eller Leofric viste noen interesse i overta Godwins plass. Edvard sørget i stedet for å fylle opp verdslige og kirkelige posisjoner med normannere og franskmenn. Fra landområder ekspropriert fra familien til Godwin behøvde han ikke å gi dem landområder fra kronens eiendom. Det økende innslaget av utlendinger i den angelsaksiske administrasjonen bidro til minske hans egen støtte i befolkningen. Det var Godwin og hans sønner som kom til å bli sett på som de som forsvarte de nasjonale interessene mot utlendingene.

I Flandern giftet Tostig seg med Judith, halvsøster til greve Balduin V. Ved omtrent samme tid giftet grevens datter Matilda seg med hertug Vilhelm av Normandie. I løpet av vinteren 1051 eller våren 1052 seilte Vilhelm til England med et stort følge av franskmenn og ble mottatt av kong Edvard. Kun en av tre krøniker har omtalt dette viktige møtet. Selv om ingen detaljer finnes var det uvanlig for en regjerende fyrste å forlate sitt rike. Møtet var neppe en ordinær høflighetsvisitt og det er høyst sannsynlig at Vilhelm kom for å bli anerkjent som den barnløse Edvards utpekte etterfølger til tronen.

I 1052 seilte Godwin ut fra Flandern og samtidig seilte Harald fra Irland for å slå sine styrker sammen med farens. De fikk befolkningen på vestkysten på sin side, og Godwin hadde bygd allianser med de sørøstlige havnebyene, og kommanderte skipene til de byene som senere ble hetende Cinque Ports (fem havner). Samlet utgjorde det en langt større flåte enn hva Edvard hadde ved London. Edvard måtte bøye seg og ved hjelp av biskop Stigand av Winchester som formidler ble det organisert et møte med "witan" utenfor London hvor Godwin med riktige juridiske termer forsvarte seg mot tidligere anklager. Ved å la Godwin få forklare seg hadde kongen akseptert at prosessen med å gjenopprette hans og familiens posisjoner var i gang, og witan hadde ikke noe annet valg enn å si seg fornøyd med den gamle jarlens svar.

"Witenagemot" eller "witena gemot", også kjent som "witan" (antagelig heller tittelen til medlemmene) var en politisk institusjon i det angelsaksiske England. Den var i funksjon fra før 600-tallet og fram til 1000-tallet. Navnet er avledet fra angelsaksiske "witena gemot", i betydning "møte av de kloke menn". Witenagemots hovedoppgave var å gi råd til kongen. Rådet bestod av de mest betydningsfulle adelsmenn i England, både verdslige og geistlige.

Den mektigste i England.

Godwin og hans sønner, unntatt Svein som hadde dratt på pilegrimstur til Jerusalem for å søke personlig forsoning og døde på hjemveien av strabasene, ble gjeninnsatt i sine jarledømmer og fikk sine eiendommer tilbake. Men det betydde også en politisk kursendring. Godwin og sønnene ble sett på som fiender av den normanniske innflytelsen. Den normanniske erkebiskopen av Canterbury og biskopen av Dorchester, som Edvard hadde innsatt, flyktet fra landet, og deres eiendommer ble inndratt og fordelt mellom Godwin, Harald og dronningen, som nå hadde kommet tilbake til hoffet. Denne revolusjonen markerte et betydelig vendepunkt. Normannere ble gjort lovløse, unntatt de fransktalende i Edvards indre krets, og redusert til en ubetydelighet. Kongen trakk seg fra å forholde seg til statens affærer og fant fornyet interesse i religiøse aktiviteter, og overlot ledelsen av staten til Harald. Det var også et klart signal til hertugen i Normandie at om han skulle overta den engelske tronen måtte det skje ved krig.

Det var også en tid hvor den gamle generasjonen døde ut. Enkedronning Emma døde i 1052. Den 15. april samme år døde Godwin selv, kun seks måneder etter hans totale seier over Edvard. Han falt sammen mens han spiste sammen med kongen og omgitt av sin familie. Han ble fraktet bevisstløs til sitt kammer og døde der. Det var enda ett av mange brå og merkelig dødsfall i perioden. Da den eldste sønnen Svein var død gikk farens jarledømme til Harald. Sveins jarledømme ble delt, Somerset og Berkshire ble forent med Wessex, mens Ralf, kongens nevø, fikk Oxfordshire og Herefordshire, men han døde fire år senere i 1057. Jarl Leofric døde i 1057, den siste av Knud den Mektiges jarler, og ble etterfulgt av sin sønn Ælfgar som jarl av Mercia. Siward av Northumbria døde i 1055, og hans overlevende sønn i tenårene var for ung til å overta jarledømmet. I stedet ble Tostig utnevnt til jarl av Northumbria, men det var et dristig trekk at en fra sørlige England for første gang skulle styre det etnisk adskilte Northumbria, preget av norrønt språk og tradisjoner. Tostig tilbrakte mye av tiden i sør, men inngikk en personlig allianse med den skotske kongen, Malcolm III. Deres gode forhold ble åpenbart i 1059 da Malcolm besøkte kong Edvard eskortert av Tostig. Ingen skotsk konge hadde besøkt den engelske på åtti år etter at Kenneth I besøkte kong Edgar av England. Den mektigste av jarlene i angelsaksiske England var nå utvilsomt Harald Godwinsson nå som de gamle var døde.

Edvard den Landflyktige.

Kongen hadde en nevø, Edvard den Landflyktige, sønn til Edmund Jernside. Han ble sendt ut av landet da Knud den Mektige overtok tronen i England, først til Sverige, og deretter til Ungarn hvor han som voksen ble gift med en østeuropeisk kvinne av uklar opprinnelse, men "nobili progenio"(av edel byrd), forsikres det. I 1054 ble biskop

Ealdred av Worcester, kong Edvards rådgiver, sendt til Tyskland for å få nevøen hjem, men Edvard Ætheling utsatte hjemreisen i to år. Et besøk som Harald gjorde i Flandern i 1056 er antagelig forbundet med mottagelsen av ham.

I februar 1057 kunne Edvard den Landflyktige sette foten på angelsaksisk jord med sin familie, men rett etter døde han brått og uforståelig, og det før han møtte kong Edvard. Om dødsfallet ikke var mistenkelig, er det sterke hentydninger om intriger ved at krønikører klaget på at "vi vet ikke hvorfor det ble sørget for at han ikke fikk se kong Edvard, sin slektning". Hans unge sønn Edgar, den nye ætheling, var født i 1051 og for ung til å være seriøs kandidat til tronen, men ble tatt var på av kong Edvard og oppfostret ved hoffet.

Krig i Wales.

Wales hadde alltid vært en trussel for England. I 1039 ledet Gruffydd ap Llywelyn av Gwynedd, som hadde ambisjon om gjøre seg til konge over hele Wales, en walisisk hær. De sørlige walisiske fyrstene motsto ham i årevis og det var ikke før i 1055 at han overvant den siste. Hans første mulighet for et alvorlig angrep på England sammenfalt med at Ælfgar, jarl av Mercia, og sønn til tidligere Leofric, ble gjort fredløs av witan, anklaget for forræderi. Ingen forklaring er gitt i de bevarte dokumentene, men ved at Godwins sønner overtok jarledømmer, Gyrth, den fjerde sønnen, fikk East Anglia, og Oxfordshire lagt til det, mens et nytt jarledømme av Kent og Surrey ble opprettet for Leofwine, Gyrths yngre bror, og Ralfs jarledømme i Herefeld opphørte som eget jarledømme ved hans død og ble slått sammen med Haralds i Wessex. Til sammen truet det Ælfgars Mercia med å bli isolert, noe som kan ha vært årsaken til at Ælfgar gikk inn i en farlig allianse med Gruffydd, som han giftet sin datter med antagelig etter 1058.

Da Ælfgar ble gjort lovløs seilte han over til Irland, samlet en flåte på atten skip fra de norrøne bosetningene på østkysten, og seilte deretter til Wales og allierte seg med Gruffydd for å invadere England. De angrep Herefordshire, beseiret den lokale militsen, brente byen Hereford, plyndret katedralen og drepte sju av prestene som beskyttet dørene. Kong Edvard ga Harald ordre om å slå tilbake. Han samlet militsstyrker fra hele England og slo angriperne tilbake. De ble stående på den vestlige siden av Golden Valley i Herefordshire, og lederne for begge hærene møttes til forhandlinger. Ælfgar ble gjeninnsatt i sitt jarledømme med alle sine besittelser, mens Gruffydd ikke er nevnt. Han ble antagelig anerkjent som herre over et omstridt område mellom England og Wales.

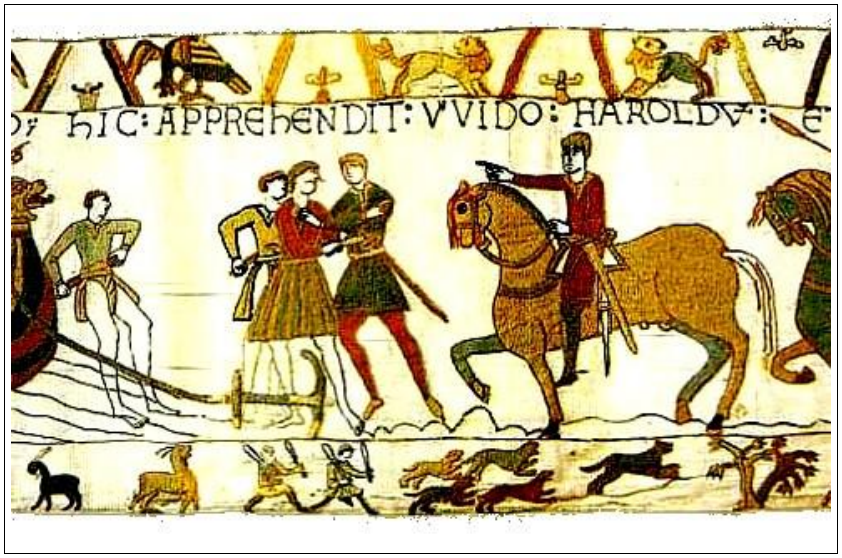
Athelstan av Hereford, biskop av den kirken som Gruffydd hadde ødelagt, døde tidlig i 1056, og hans etterfølger var en av Haralds prester, den militante Leofgar, som forsøkte hevne seg på Gruffydd uten støtte utenfra. Den 16. juni ble han drept av Gruffydd sammen med en rekke andre prester. Det tvang Harald til å samle militsen på nytt, men det var et dårlig forberedt angrep i de walisiske fjellene. Igjen kom han til en avtale med Gruffydd hvor han sverget på å være en tro og lojal underkonge av Edvard og fastsatte også grenser mellom dem. Avtalen stagget Gruffydds ambisjoner i mer enn et år. Året 1058 er uklart og forvirrende, og annalene navngir Ælfgar i et nytt opprør. Den eneste engelske krønikøren skrev at "Jarl Ælfgar ble drevet ut, men kom snart tilbake igjen med vold ved hjelp av Griffin (=Gruffydd) og en flåte fra Norge." Walisiske "Annales Cambriae" beskriver en ødeleggelse av England utført av Magnus Haraldsson, sønn til Harald Hardråde i allianse med Gruffydd. Den fremste irske krønikøren skrev om et forsøk på å angripe England med en flåte samlet fra norrøne Orknøyene, Hebridene og Dublin, ledet av norskekongens sønn, kun forhindret av Guds vilje.

Ælfgar ble uansett gjeninnsatt for annen gang, levde ytterligere fire år og døde en gang omkring 1060, kanskje i 1062. Han ble etterfulgt av sin unge sønn Edwin som ikke kunne lede jarledømmets militære ressurser. Det ga Harald Godwinsson anledning til å gjøre opp med hans fars allierte i Wales. Ved juletider i 1062 ledet Harald de første av de raske felttog som ga ham omdømme som en dyktig krigsherre. Han angrep Gruffydds sete i Clwyd, men klarte ikke å fange den walisiske kongen. Han brente hans hus og skip. Mot slutten av mai samme år drev han krig med formålet å legge Gruffydds rike i ruiner med et angrep til lands og havs. Hans bror, Tostig, ledet en hær av kavalerister inn i nordlige Wales og Gruffydd kunne ikke forhindre at Harald og Tostigs hærer ble samlet. Den 5. august var krigen over da den flyktende Gruffydd ble drept av sine egne. Hans hode ble fraktet til Harald som tok det med til kong Edvard. Harald tok seg også av Ældgyth, Gruffydds enke og Ælfgars datter. Han giftet seg med henne som sin andre hustru, skjønt det er uklart når det skjedde, kanskje i januar 1066. Det er også uklart om de hadde barn sammen, skjønt tvillingene Ulf og Harald tidvis har blitt tilskrevet henne.

Harald i Normandie.

Harald Godwinsson sto etter krigene i Wales på høyden av sin makt og omdømme, særlig var han populær i de områdene som Gruffydd hadde truet. Harald var uten rivaler ved hoffet, og uten sidestykke den fremste i landet etter kongen. Han må ha innsett at den angelsaksiske kronen var innenfor hans rekkevidde når Edvard døde. Hans eneste reelle motstandere til tronen var hertugen av Normandie og den norske kongen.

I 1064 dukket Harald opp i Normandie av uklare og av historikerne meget omdiskuterte årsaker. Hvorfor han foretok denne reisen er uklart, men en plausibel forklaring er at han søkte å få frisatt sin nevø Håkon Sveinsson, den eneste sønnen etter Svein Godwinson, som ble holdt som gissel av Vilhelm av Normandie. Dette støttes av "Eadmers Historia novorum in Anglia", Han hadde blitt gitt som gissel av Godwin i 1051 sammen med Haralds yngre bror Wulfnoth, men de havnet til sist i Normandie, muligens kidnappet eller forledet av erkebiskop Robert av Jumieges, da han flyktet fra England ved Godwins triumferende tilbakekomst i 1052.»

Bayeux-teppet - Scene 7: «HIC APREHENDIT WIDO HAROLDU[M]» (Her griper Guido Harald). (Wikipedia).

«Harald skal ha forlist utenfor Ponthieu og ble tatt til fange av greve Guido I av Ponthieu, som konfiskerte den store pengesummen med løsepenger som Harald hadde med seg. Harald ble innstengt i festningen i Beaurain, som gjengitt på Bayeux-teppet:

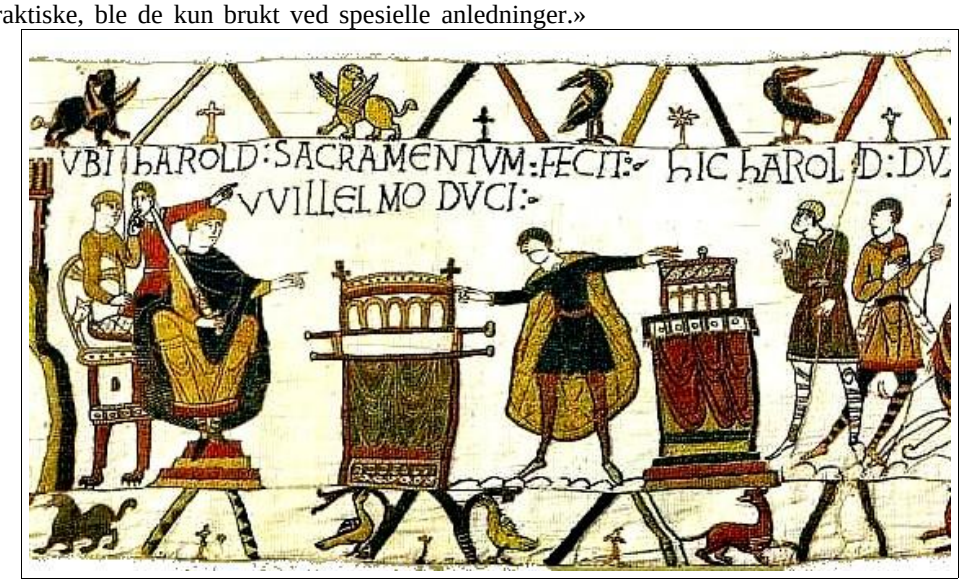
"HIC APPREHENDIT WIDO HAROLDUM ET DUXIT EUM AD BELREM ET IBI EUM TENUIT"

("Her grep Guido Harald og førte ham til Beaurain og holdt ham der").

Hertug Vilhelm av Normandie krevde ham løslatt og greve Guodo utleverte Harald Godwinsson etter at det ble betalt løsepenger for ham.

Harald var deretter "gjest" ved det normanniske hoffet, og han måtte være med på en militær ekspedisjon mot Conan, hertug av Bretagne, skal ha hjulpet til med å redde to av Vilhelms soldater fra kvikksand, og var tilstede da Conan overga sin festning ved Dinan. Ved dette tidspunkt hevder Bayeux-teppet at Harald ble slått til ridder av Vilhelm, et utsagn som uten tvil var ment å forstå slik at Harald anerkjente at Vilhelm var hans herre. Den neste scenen på teppet har skriften at "Vilhelm kom til Bayeux hvor Harald ga ed til hertug Vilhelm." Deretter viser teppet at Harald seilte tilbake til England og fortalte sin historie til kong Edvard. Håkon og Wulfnoth ble med til England, men unge Håkon forsvinner deretter ut i historiens mørke.

Bayeux-teppet (fransk: "Tapisserie de Bayeux") eller dronning Mathildes tapet ("La Tapisserie de la Reine Mathilde") er et vel 70 meter langt og 0,5 meter bredt brodert veggteppe i lin fra årene omkring 1070. Det fremstiller normannerhertugen Vilhelm Erobrerens invasjon av England og slaget ved Hastings i 1066. Bayeux-teppet var i samtiden opphengt i domkirken i byen Bayeux i Normandie, hvorfra det har fått navnet. Teppet omfatter 72 detaljerte figurscener utstyrt med tekster på middelalderlatin og utformet i en dekorativ, fortellende stil omtrent som veggmalerier og billedvevde tapeter. Det har sannsynligvis eksistert mange liknende, men kortere tepper. Fordi de var så lange og upraktiske, ble de kun brukt ved spesielle anledninger.»

Bayeux-teppet - Scene 23: «UBI HAROLD SACRAMENTUM FECIT WILLELMO DUCI» (Harald sverget sin troskapsed til hertug Vilhelm). (Wikipedia).

«Bayeux-teppet er hovedvitnet til denne fortellingen hvor Harald tilsynelatende underkastet seg Vilhelm og anerkjente ham som Englands neste konge. Historikerne er uenige om i hvilken grad normannisk propaganda skal betraktes som sannhetsbevis. Teppet er i sitt vesen overfladisk, gir ingen forklaring på hvorfor Harald reiste, årsaken for hans reise, eller detaljer om hans opphold i Normandie. Normanniske skribenter har forsikret at Harald ga ved ed

sitt løfte om hjelpe Vilhelm til Englands trone, men selv de eldste blandt disse skiller seg fra hverandre om når Harald eventuelt skal ha anerkjent Vilhelm som sin personlig herre, utbrodert i umulige detaljer og ingen av dem er enige om en dato. Normannisk propaganda både før og etter 1066 hevdet at Harald hadde brutt sin ed, og således var selv skyldig i sin skjebne.

Historikeren Frank Stenton mener det er mulig at Harald ga en troskapsed og at han i 1054 fortsatt ikke var sikker på at han selv var Englands neste konge, Vilhelm kunne derfor være en framtidig alliert for å møte trusselen fra Norge, men den enkleste forklaringen er at han tok den letteste løsningen der og da i en vanskelig situasjon, og kunne senere hevde at eden rimeligvis var gitt under urettmessig press. Kronikøren Orderic Vitalis († 1142) skrev om Harald at han var "meget høy og kjekk, bemerkelsesverdig for sin fysiske styrke, sitt mot og veltalenhet, hans jevnlige spøker og tapre handlinger. Men hva var disse gaver for ham uten ære, som er roten til alt godt?"

Tostigs fall.

Halvveis inn i 1065 ble den politiske situasjonen i England påvirket av et opprør i Northumbria. Det skjedde delvis grunnet et raseri over en sterk skattebyrde som jarl Tostig hadde lagt på folket i nord, men også at de var bestyrtet over at Tostig hadde vært knyttet til mordet på tre adelsmenn fra Northumbria i 1063 eller 1064, og det er antydet at dronning Edith, Tostigs søster, hadde sørget for mordene på brorens vegne. En av de drepte var Cospatric, den innfødte arvingen til Bernicia. Tostig selv var på besøk hos kongen i Britford i nærheten av Salisbury da opprøret brøt ut i hans fravær. Northumbrierne drepte Tostigs soldater i nord, og tok hans våpenlager og hans skattekammer. De inviterte deretter Morcar, sønn til Ælfgar av Mercia og bror til Edwin av Mercia, til å bli deres jarl. Da han møtte dem, marsjerte de sørover og økte i antall med styrker fra Lincoln, Nottingham og Derby. De okkuperte Northampton, og deres antall økte stort da også Edwin sluttet seg til med styrker fra Mercia og Wales.

Harald Godwinsson og kong Edvard møtte dem for forhandlinger i Oxford, og Harald forsøkte å få dem til å komme til en enighet med Tostig, men mislyktes. Med deres store hær kunne opprørerne diktere sine betingelser og Harald ville ikke risikere innbyrdeskrig. Kong Edvard gikk med på at Morcar skulle være jarl av Northumbria. Fornøyd med dette trakk de seg tilbake nordover til Northumbria med plyndringsgods og stjålne krøtter. Tostig var rasende etter å ha tapt sin posisjon, særlig på sin bror som han mente burde ha støttet ham bedre, blodsbånd framfor alt. Med sin hustru, og noen trofaste tilhengere forlot han England ved juletider og reiste til sin svigerfar i Flandern. Det er ingen antydninger om at det ble gjort forsøk på forsoning etter at Harald ble konge, i stedet drev det Tostig inn i allianse med den norske kongen Harald Hardråde.»

Bayeux-teppet - Scene 30: «HIC RESIDET HAROLD REX ANGLORUM» (Her sitter Harald, konge av England). (Wikipedia).

«Harald, konge av England.

Mot slutten av 1065 falt Edvard Bekjenneren i koma uten at han hadde klargjort hvem han fortrakk som sin etterfølger. Hans helse hadde blitt dårligere etter urolighetene med Northumbria tidligere på høsten. Han var for syk til å være tilstede ved innvielsen av Westminster Abbey, hans storverk, 28.12.1065. Han døde 05.01.1066 i henhold til "Vita Ædwardi Regis", men ikke før han et øyeblikk hadde fått igjen bevisstheten og betrodd sin enke og sitt kongerike til Haralds "beskyttelse". Hans død må ha vært forventet og ga stormennene tid til å komme sammen og avgjøre hvem som skulle bli den neste kongen. Intet er kjent fra diskusjonene, men resultatet er kjent. Det ble Harald Godwinsson. Omstendighetene ved valget var opplagte. Trusselen fra Norge og Normandie var overhengende, og England trengte en sterk leder. Også Tostig var en trussel sammen med hans allierte i Skottland. Kong Edvard selv må ha innsett at unge Edgar måtte vike for en krigerkonge. Bayeux-teppet viser at Edvard pekte mot en mann som er antatt å ha representert Harald. Den eneste samtidige redegjørelsen slo fast at Harald "etterfulgte til kongedømmet som kongen hadde gitt det til ham og som han ble valgt til." Edvard ble gravlagt i Westminster, og dagen etter ble Harald kronet til Englands konge antagelig på samme sted 6. januar.»

Bayeux-teppet - Scene 36: «HIC WILLELM[US] DUX JUSSIT NAVES [A]EDIFICARE» (Her gir hertug Vilhelm ordre om bygging av skip). (Wikipedia).

«Tidlig i januar nådde nyheten om Edvards død og Haralds kroning fram til Normandie, og Vilhelm begynte planering for å invadere England ved å bygge 700 krigs- og transportskip ved Dives-sur-Mer. Innledningsvis hadde Vilhelm vanskeligheter med å få støtte for invasjonen, men etter å ha hevdet at Harald æreløst hadde brutt sin hellige ed, fikk han kirkens velsignelse, og ved å love land, titler og rike angelsaksiske enker begynte normanniske adelsfolk å slutte seg til hans opplegg. I påvente av invasjonen samlet Harald sine tropper på Isle of Wight, men den normanniske flåten ble liggende i havnen i bortimot sju måneder mens ressursene ble samlet. 8. september tok provianen slutt, Harald oppløste hæren og reiste inn til London.

Etter at Harald Hardråde ble enekonge i Norge etter Magnus' død hadde han ligget i krig med Svend Estridsson, konge i Danmark som ikke vant et eneste slag, men ikke heller tapte krigen. I 1064 inngikk Harald en fredsavtale med Svend og kunne da konsentrere seg om England som Knud den Mektiges rette arvtaker. I løpet av våren hadde Tostig dukket opp med en styrke utenfor Isle of Wight, og etter å ha herjet kysten av Sussex, okkuperte han midlertidig Sandwich. Da Harald Godwinsson hørte om brorens fiendtligheter, antok han at den normanniske invasjonen var forestående og mobiliserte hæren. Mens Tostig fortsatt var i Kent kom Copsi, en av hans northumbriske allierte, forvist i 1065, seilende fra Orknøyene med 17 skip. Harald Hardråde hadde nylig tatt direkte kontroll over Orknøyene og en slik hær måtte nødvendigvis ha hatt hans godkjennelse. De seilte til Humber for å herje, men ble møtt av jarl Edwin og militsen fra Lindsey som beseiret ham. Med en flåte redusert til 12 skip seilte Tostig til Skottland og ble der resten av sommeren i påvente av norskekongen. Den nordlige vinden som gjorde at Vilhelms flåte ikke kunne seile ut fra Somme, tok den norske flåten på 300 skip over Nordsjøen og inn i munningen til elven Tyne i nordlige England.»

Harald Godwinsons forflytning før og etter Stamford bro, og før Hastings. (Wikipedia).

«Slaget ved Stamford bro.

Den norske hæren beseiret styrkene til jarlene Edwin og Morcar i slaget ved Fulford 20.09.1066. Deretter overga byen York seg. Kun fem dager senere, mens nordmennene var oppstemte ved seieren, mange hadde ikke rustning på seg og store deler av hæren var ved skipene i Riccall, ble de overrasket av Harald Godwinssons styrker ved Stamford bro ikke langt fra York. Ifølge Snorre Sturlason var det godt vær, solskinn og varmt slik at mennene hadde latt brynjene ligge igjen.»

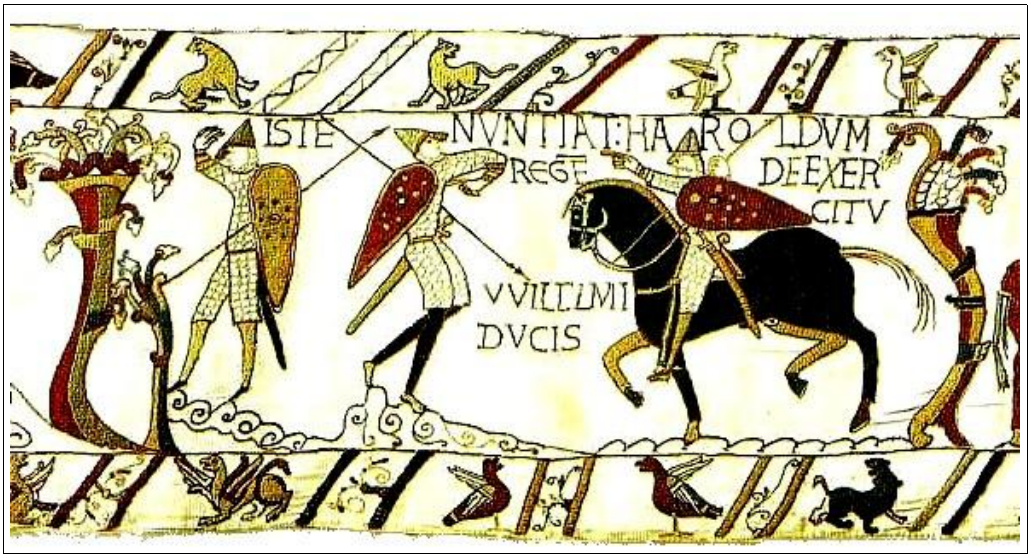

Harald Hardråde dør i slaget ved Stamford bro. Maleri av Peter Nicolai Arbo, 1879. (Wikipedia).

«Kort tid etter at nordmennene hadde gjort landgang nådde nyheten fram til Harald Godwinsson. Han startet en marsj nordover med sin faste styrke som ble forsterket av militsgrupper langs veien. I hastig marsj nordover langs den gamle romerveien fra London til York med kun korte stopp for matpauser, marsjerte og red de nær 80 km om dagen, noe som fortsatt er rangert som en enestående prestasjon i engelsk militærhistorie. De nådde den angelsaksiske hæren i Tadcaster, omkring 14 km fra York og slo leir der for natten. Neste dag marsjerte de til York som Harald Hardråde hadde unnlatt å okkupere, og nådde overraskende fram til nordmennene ved Stamford bro hvor de hadde slått leir på motsatt side av elven. De hadde samtidig følt seg så trygge at de hadde unnlatt å vokte broen med en egen styrke. Ifølge Snorres litterære fortelling skal Harald Godwinsson latt spørre om Toste jarl var blant nordmennene. Det ble bekreftet at dette var tilfelle. Det ble da gitt beskjed om at Harald Godwinsson sendte hilsen og var villig til å gi ham grid og Nordimbraland (Northumbria) som jarledømme. Da svarte jarlen: "Det er et annet tilbud enn ufred og svivøring slik som i vinter. Hadde dette tilbudet vært satt fram den gang, ville mang en mann ha vært i live som nå er død, og da ville det ha stått bedre til med Englands rike." Han spurte hva broren ville tilby den norske kongen. Han kunne ikke få mer en sju fot med jord, eller mer siden han var en stor mann. Tostig avslo tilbudet ved slå fast at han enten ville dø med ære eller få England med seier.

Den norske hæren formet en skjoldmur i sirkel for å stå imot det angelsaksiske angrepet som kom over broen og dannet en linje mot den norske hæren, lukket skjoldene mot hverandre og angrep. Selv om det varte i timevis var den norske beslutningen å ikke ha på seg brynje til deres klare ulempe. Den norske skjoldmuren ble stadig angrepet av kavaleriet som jevnlig drev hestene med full tyngde inn i skjoldmuren. Til sist begynte den norske hæren å fragmenteres, og den angelsaksiske kunne bryte gjennom skjoldmuren, og med Harald Hardråde drept med en pil gjennom halsen og Toste drept deretter, ble den gjenværende norske hæren utryddet. Det kom forsterkninger fra Riccall ledet av Øystein Orre, men da var de fleste allerede drept, og selv var de utslitt etter å ha løpt. De kastet seg tappert inn i slaget, men forgjeves. Også Øystein Orre ble drept. Slaget var kanskje den største tilintetgjørelsen i middelalderens militære historie. Flere tusen menn hadde blitt drept, og det var et slag "av europeisk betydning da det avsluttet tidsalderen med store vikinginvasjonene."

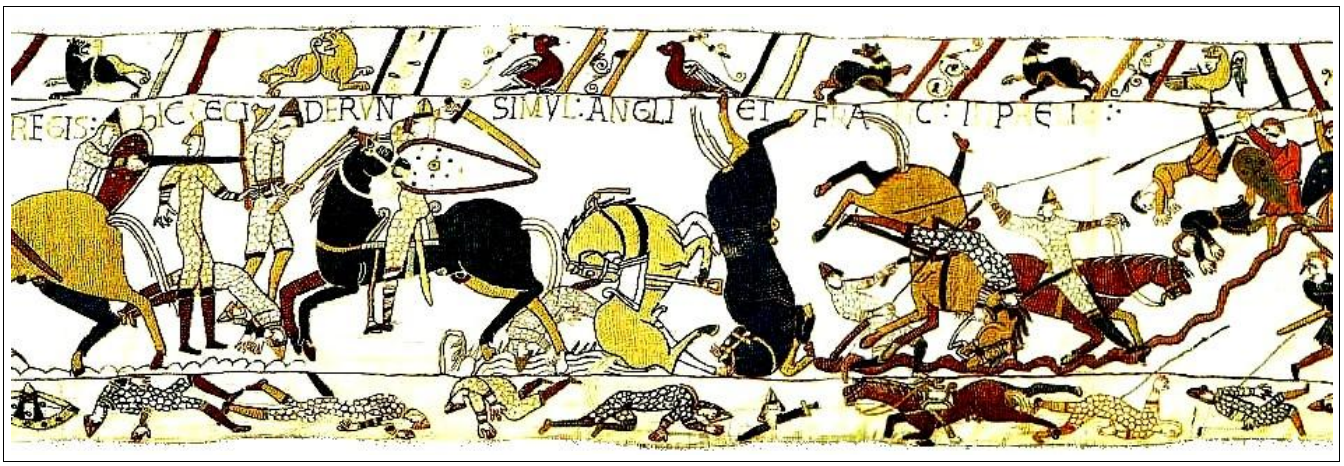
Kongens sønn Olav Kyrre, jarl Pål av Orknøyene, en norsk biskop og resten av hæren som voktet skipene fikk seile mot at de sverget å aldri angripe England igjen. Ingen av sidene hadde større lyst til å fortsette kampen. Den angelsaksiske seieren kom også med store kostnader da Harald Godwinsons hær sto igjen med store tap og i svekket tilstand. En indikasjon på de norske tapene var at kun 24 skip av de påståtte 300 seilte ut med de overlevende. Slaget ble utkjempet mandag den 25. september. Den følgende onsdagen førte en fordelaktig vind til at normannerne kunne seile over Den engelske kanal i ly av mørket, og i nitiden om morgenenm, torsdag den 28. september gjorde Vilhelm av Normandie og hæren landgang i den ubeskyttede bukten Pevensey i East Sussex.»

Bayeux-teppet - Scene 50: "ISTE NUNTIAT HAROLDUM REGE[M] DE EXERCITU WILLELMI DUCIS" (Denne mannen informerer kong Harald om hertug Vilhelms hær).

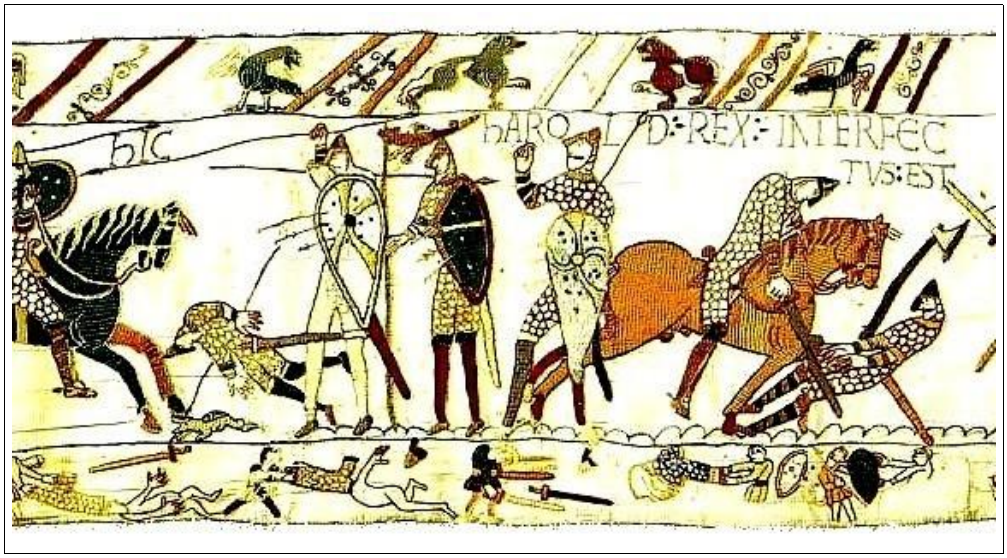
«Slaget ved Hastings.

Det er uklart når Harald Godwinsson fikk høre om Vilhelms landgang, men det var antagelig under reiste sørover igjen. Han stoppet i London, og var der omkrng en uke før Hastings, og det er derfor trolig at han tilbrakte omkring en uke på marsjen sørover, gjennomsnittlig omkring 43 km om dagen av de omkring 320 km. Det er uklart hvor mange menn Vilhelm hadde med seg. De samtidige tallene er antagelig dramatisk overdrevet. Et estimat er 7.000-8.000 menn hvorav 1.000-2.000 av dem pansret kavaleri. Den angelsaksiske hæren slo leir ved Caldbec Hill natten før den 13. oktober, omtrent 13 km fra normannerne ved Hastings. Selv om Harald Godwinsson håpet å overraske normannerne, slik han hadde gjort med nordmennene, hadde Vilhelm speidere som rapporterte om angelsaksernes ankomst. De nøyaktige hendelsene opp mot slaget er uklare, men det synes som om Vilhelm ledet sin hær ut fra festningverket og mot fienden. Harald Godwinsson hadde tatt en forsvarsposisjon på toppen av Senlac Hill, ved dagens "Battle", en liten by i East Sussex, omkring 10 km fra Vilhelms festning ved Hastings. Den engelske hæren besto utelukkende av infanteri. Muligens var det en del av adelen som red, men de gikk av hestene for å slåss til fots. Det er ikke mulig å vite antallet, men beregningene strekker seg mellom 5.000 og 13.000, et sted midt imellom er kanskje mest sannsynlig, omkring 7.000-8.000 menn.»

Bayeux-teppet - Scene 53: "HIC CECIDERUNT SIMUL ANGLI ET FRANCI IN PR[O]ELIO" (Her faller engelske og franske samtidig i slaget). (Wikipedia).

«Vilhelm satt opp sine bueskyttere og armbrøster i første rekke, i andre rekke sitt infanteri, og i tredje rekke sine riddere og kavaleri, fordelt i tre avdelinger med bretonerne til venstre, normannerne midten og franske leiesoldater til høyre. Harald trakk sin hær opp i tre kileformete formasjoner. Mot det normanniske kavaleriet hadde han ikke annet valg enn å kjempe ett defensivt slag. Han ble tvunget til å støtte seg på en massiv skjoldmur, slik også nordmennene hadde gjort ved Stamford bro, og la normannerne angripe dem. Denne taktikken virket, normanniske riddere kastet seg mot den angelsaksiske skjoldmuren, men som Bayeux-teppet viser, klarte de ikke å bryte igjennom. Deretter begynte greve Alan av Bretagne på den normanniske venstresiden å gi etter. Orderic Vitalis fortalte at hardheten i skjoldmuren satt skrek i de bretonske fotsoldatene, og de begynte å rømme. Nesten hele den normanniske linje falt bakover da det ble ropt at hertugen var død. Vilhelm så hva som skjedde og sprang fram. Han løftet hjelmen, viste ansiktet og ropte til dem at han levde og at kampen skulle fortsette. Denne episoden er også framstilt på Bayeux-teppet. Det var et vendepunkt i slaget. Normannerne rykket fram på nytt, den angelsaksiske skjoldmuren begynte å brytes opp og normannerne slo seg igjennom i sprekkene. Utmatting og økende tap uten håp om forsterkninger, begynte å gjøre seg gjeldende. Gyrth og Leofwine, de to gjenværende brødrene til Harald, ble visst hogd ned og snart ble også Harald Godwinsson drept.»

Bayeux-teppet - Scene 57: «HIC HAROLD REX INTERFECTUS EST» (Harald kongen er drept). (Wikipedia).

«Død.

Oppfatningen at Harald døde av en pil gjennom øyet, som framstilt på Bayeux-teppet, er en vedvarende tro i dag, men denne historiske legenden har vært emne for en akademisk debatt. En normannisk redegjørelse av slaget, "Carmen de Hastingae Proelio" ("Sangen om slaget ved Hastings"), som skal ha blitt skrevet av Guido – biskop av Amiens og onkel til Guido I av Ponthieu – kort tid etter slaget, forteller at Harald ble drept av fire riddere, og at hans lik brutalt ble kappet opp i biter. Anglo-normanniske krønikører som William av Malmesburys "Gesta Regum Anglorum" og Henry av Huntingdons "Historia Anglorum" forteller at Harald døde av en pil i hodet. En tidligere kilde, Amatus av Montecassinos "L'Ystoire de li Normant" ("Normannernes historie"), skrevet bare tjue år etter slaget ved Hastings, inneholder detaljen at Harald ble skutt i øyet av en pil, men denne detaljen er mistenkt å være et tillegg fra tidlig på 1300-tallet.

Senere redegjørelser reflekterer den ene eller begge disse to versjoner. En figur på Bayeux-teppet har inskripsjonen "Harold Rex Interfectus Est" ("Harald konge er drept") og viser ham gripe en pil som står inn i øyet, men en del historikere har stilt spørsmål ved om denne mannen er den som hevdes å være Harald, eller om Harald er den figuren som ligger til høyre, mishandlet under en hests hover. Raderinger gjort av Bayeux-teppet på 1730-tallet viser en stående figur med andre objekter. Antoine Benoîts skisse av teppet fra 1729 viser kun et prikket linje som indikerer maskemerker uten noen indikasjoner av piler. Bernard de Montfaucons gravering fra 1730 har en solid linje som minner om et spyd som blir holdt på tilsvarende vis som figuren til venstre. Stothards akvarell fra 1819 viser for første gang en pil i øyet. Selv om det ikke er åpenbart fra tidligere framstillinger, har Bayeux-teppet i dag broderinger hvor den felte figuren hadde en pil i øyet. Det har blitt foreslått at den andre figuren fikk tillagt en pil av litt for entusiastiske restaurerer på 1700-tallet og som senere ble fjernet. Et forslag er at begge redegjørelser er riktige, at Harald først fikk et sår i øyet, og deretter ble lemlestet, og at Bayeux-teppet faktisk viser begge deler i en sekvens som en tegneserie.

Gravleggelse og arv.

Den samtidige kronikøren William av Poitiers hevdet at liket til Harald ble gitt til William Malet, en i Vilhelms følge, for gravleggelse:

"Kongens to brødre ble funnet i nærheten av ham, og Harald selv, renset for alle kjennetegn på ære, kunne ikke bli identifisert ved hans ansikt, men kun ved bestemte kjennetegn på hans legeme. Hans lik ble fraktet til hertugens leir, og Vilhelm ga det til William Malet, og ikke til Haralds mor, som hadde tilbudt likets vekt i gull for hennes elskede sønn. For hertugen mente at det var usømmelig å motta penger for slik handel, og likeledes mente han det galt at Harald skulle gravlegges slik hans mor ønsket, da så mange menn lå ubegravet grunnet hans griskhet. De sa i spøk at han som hadde voktet kysten med slik vettløs iver burde bli begravd ved stranden."

En annen kilde hevdet at Haralds enke, Edith Svanenakke, ble tilkalt for å identifisere liket, noe hun kunne gjøre ved en del private merker på hans bryst som kun hun kjente. Vilhelm nektet etter sigende å overgi liket til Haralds mor, Gyda Torkelsdatter. Edith skal ha gått gjennom slagmarken mellom likene for å kunne gjenkjenne Harald. Det hevdes at det var på grunn av Edith at han ble gjenfunnet og gitt en kristen begravelse av munkene ved klosteret Waltham Abbey. Denne legenden er gjenfortalt i et dikt av den tyske poeten Heinrich Heine, "Schlachtfeld bei Hastings" (utgitt i 1851 i Romanzero). I dette diktet søker Edith og to munker ved navn Asgod og Ailrik gjennom slagmarken.

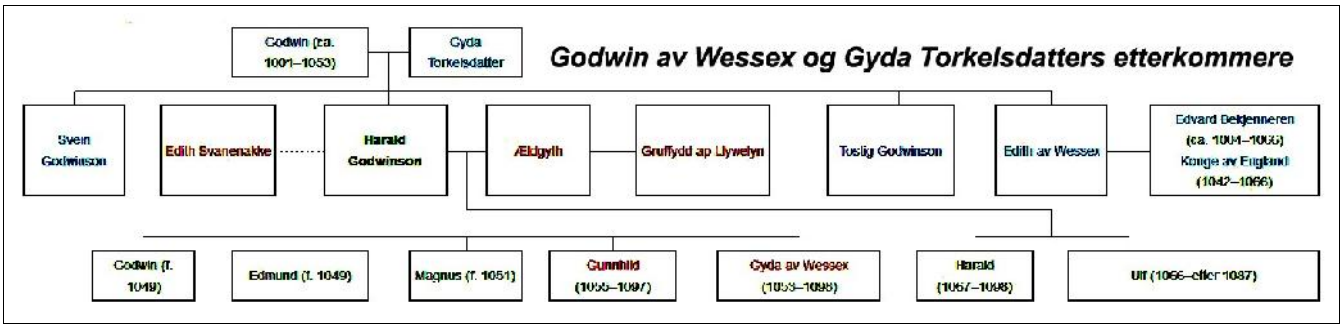
Det var legender om at Haralds lik ble gitt en skikkelig begravelse flere år senere i hans klosterkirke ved Waltham Abbey i Essex som han grunnla i 1060.

Det dukket også opp legender om at han slett ikke døde ved Hastings, men i stedet flyktet fra England, alternativt at han senere avsluttet livet som en eremitt ved Chester eller Canterbury.

Harald Godwinsson er betraktet av en del (østlige) ortodokse kristne og teologer som den siste ortodokse konge av England og en mulig "strastoterpets", ("pasjonsbærer", en ortodoks tittel) etter sammensvergelsen mellom Vilhelm

Erobreren (som han ble hetende) og pave Alexander II for å sikre romerske riter på De britiske øyer, som på den tiden ennå ikke hadde innsett konsekvensene av det store skisma i 1054.

Vilhelm fikk pavens velsignelse til å invadere England, et kristent land, og et banner, velsignet av paven for invasjonen av England, ble sendt til Normandie fra den hellige stol. Presteskapet på det europeiske fastland framhevet at invasjonen var "Guds vilje", en hellig krig og et korstog. Banneret var et Georgskors, et rødt kors på hvit bunn, og dagens engelske flagg. Pavens begunstigelser var medvirkende til underkastelse av den angelsaksiske kirken etter slaget ved Hastings.»

«Ekteskap og barn.

I omkring tjue år var Harald gift med Edith Svanenakke (Edith Swannesha) i et samboerforhold, "More danico" (på dansk vis). Et slikt ekteskapsforhold var allment akseptert, men kirken betraktet Edith som en frille. Edith og Harald fikk minst seks barn.

I henhold til William av Jumièges var Harald på et tidspunkt trolovet til Adeliza, en datter til Vilhelm mens han var hertug av Normandie. Orderic Vitalis mener i stedet at det var en annen datter, Agatha. Det hele kan i realiteten ha vært en del av forhandlingene i tiden før invasjonen som aldri førte fram.

En gang i januar 1066, i tiden omkring hans kroning, giftet Harald seg også med Ældgyth, datter til ealdorman (alderman) Ælfgar av Mercia og enke etter den walisiske kongen Gruffydd ap Llywelyn. Ældgyth er et navn som jevnlig ble oversatt til Edith, derav muligheten til forveksling av kvinner med likelydende navn.

Ældgyth og Harald hadde to sønner, muligens tvillinger, ved navn Harald og Ulf, født omkring november 1066. Begge synes å ha overlevd til de bli voksne, men levde antagelig utenfor England.

Ulf ble værende som gissel ved det normanniske hoff og satt fri ved Vilhelms død, Han gikk i tjeneste hos Vilhelms sønn Robert Korthose (Curthose) i Normandie. Det er mulig at han kan identifiseres med en bestemt Loup Fitz Heraut som sto som vitne av flere "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev).

Hans bror Harald synes å ha blitt tatt vare på av morens brødre Edwin og Morcar. Han ble tatt med til Chester og det er mulig at onklene planla å bruke ham som en spydspiss for et framtidig krav på tronen, men deres eget opprør i nordlige England mislyktes. Ældgyth skal da ha tatt med sønnen til Irland. Harald Haraldsson skal tilsynelatende som voksen ha kommet over til Norge. I 1098 fulgte han kong Magnus Berrføtt på hans krigstokt i Irskesjøen, men deretter forsvinner han ut i historiens mørke.»[398]

(Barn XII:1350, Far XIV:5397, Mor XIV:5398)

Gift med neste ane.

Barn:

Gyda Haraldsdatter av Wessex. Født mellom 1053 og 1061. Levde fra 1085 til 1132. Død mellom 1097 og 1107. (Se XII:1350).

XIII:2700 fm fm fm ff fm fm m

Edith Svanehals. Gift «More danico». Født omkring 1025. Død omkring 1066.

Edgyth (Edith) Svanehals («Swan-neck») var Haralds konkubine og antagelig mor til Gyda.[399]

398 Wikipedia.

399 Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 557. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 89.

T. v. Haralds første hustru Edith Svanehals, sammen med to munker, lokaliserer Haralds lik. (Illustrasjon fra François Guizots historieverk på 1830-tallet). T. h. Statuen av Vår Frue av Walsingham, Slipper Chapel, Walsingham, Norfolk, England. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Edith Svanehals (Edgyth Swannesha, gammelengelsk: "Ealdgyð Swann hnesce" (Edgyth, den milde svanen) (* ca. 1025 - † ca. 1066), også kjent som Edith Swanneck, var kong Harold Godwinssons første hustru.

"Swanneck" (eller Svanehals) kommer fra folkeetymologien hvor hun på gammelengelsk het "swann hnecca" (svanehals), som mest sannsynlig er en forvansket form av "swann hnesce" (milde svane). Hun har noen ganger blitt forvekslet med Ealdgyth, datter til jarl Ælfgar av Mercia, som var dronning under Harolds regjeringstid.

Hun kan være identisk med Eadgifu den Rettferddige, som var en av de rikeste magnatene i England mot slutten av den normanniske erobringen.

I omkring tjue år var Harald gift med Edith Svanehals (Edith Swannesha), i et samboerforhold, "More danico" (på dansk vis). Et slikt ekteskapsforhold var allment akseptert, men kirken betraktet Edith som en frille. De fikk minst seks barn.

Blant barna til Edith og Harold II var:
Gunhild av Wessex, elskerinne til Alan Rufus og
Gytha av Wessex, ført av sin bestemor til Danmark i 1068.

Gytha ble tiltalt som "prinsesse" og ble gift med Vladimir II Monomakh, storhertug av Kiev.

I en monografi fra 2015 hevder historikeren Bill Flint at Edith Svaneshals og Harold var lovlig gift. Flint forkaster mange tidligere antakelser om Ediths forhold til Harold, inkludert trofastheten i parets ekteskapelige forening og kristne hengivenhet. Flint hevder at Edith og Harold mest trolig var gift "more danico" (den danske håndfaste ekteskapsskikken). Som bevis for dette siterer han en rekke medgiftslegater som ble gjort ved tidspunktet for Ediths forening med Harold. Flint bemerker at legatene som ble gjort inkluderte Walsingham herregård, noe som betyr at Edith etter all sannsynlighet var "damen på herregården" i 1061, som ble identifisert av Tudor-historikeren Richard Pynson som året for grunnleggelsen av helligdommen "Vår frue av Walsingham". Flint hevder at foreningen av Edith og Harold "more danico" var legitim fra et katolsk perspektiv, og argumenterer:

"Endringene som bekrefter den sakramentale karakteren til det kristne ekteskapet hadde bare nylig blitt kunngjort fra Roma. Gjennom hele daneloven og utbredt blant adelen i England som nå hadde mange slike skandinaviske blodslinjer, skulle det håndfaste ekteskapet, som var vanlig og allment akseptert i hele Nord-Europa, ikke omtales som en illegitim union."

Faktisk praktiserte angelsakserne håndfast ekteskap lenge før den danske erobringen.

Selv om Harold sies å ha giftet seg lovlig med Ealdgyth, datteren til jarl Ælfgar, enken etter den walisiske herskeren Gruffydd av Llywelyn som han hadde beseiret i kamp, blir dette ekteskapet våren 1066 av de fleste moderne forskere sett på som et ekteskap av politisk bekvemmelighet. Mercia og Wales var alliert mot England, og ekteskapet ga engelskmennene krav i to svært plagsomme regioner, og ga også Harold Godwinesson ett ekteskap som ble ansett som "legitimt" av presteskapet, i motsetning til hans mangeårige ekteskap etter "felles lov" med Edith Svanehals.

Walsingham-visjonæren.

Flint identifiserer Edith som den visjonære, kjent i daglig tale som "Rychold" eller "Richeldis av Faverches", som forfattet "Vår Frue av Walsingham". Identifikasjonen av Edith som Walsingham-visjonæren er forankret i hans

overbevisning om at den tidligere datoen for helligdommens stiftelse, gitt av Richard Pynson i 1061 er troverdig. Pynsons historie, som er gitt i et narrativt dikt kjent som "Pynson Ballad", hadde tidligere blitt forkastet av historikere med den begrunnelse at den var upålitelig som en muntlig fortelling, men Flint forsvarer balladen med begrunnelse at Pynson var en respektert historiker, ansatt av kong Henrik VII, som også samarbeidet med John Leland. Flint bestrider teoriene til J. C. Dickinson (1959) med begrunnelse at 1131's "Norfolk Roll", som Dickinson hevder refererer til opprettelsen av helligdommen, faktisk refererer til opprettelsen av "Priory of the Austin Friars", som fant sted før opprettelsen av Walsingham-helligdommen. Han bemerker også at Edith Svanehals var kjent ved hoffet som "Rychold", som betyr "rettferdig og rik", nevnt av Pynson derfor kan referere seg til den angelsaksiske dronningen – en referanse som er i samsvar med den opprinnelige datoen gitt i "Pynson Ballad" som 1061, om at Edith Swaneshals var Fruen av Walsingham herregård i denne perioden. Flint etablerer dermed Edith Swaneshals som en kristen dronning og den legitime ektefellen til Harold Godwinsson i tillegg til å forsvare hennes kristne karakter som den sannsynlige visjonæren ved helligdommen i Walsingham. For å forsvare Ediths kristne karakter siterer Flint hennes vennskap med Wulfstan av Worcester.

Folklore.

I følge folklore identifiserte Edith Harolds kropp etter slaget ved Hastings. Liket hadde blitt fryktelig lemlestet etter slaget av den normanniske hæren til Vilhelm Erobreren, og til tross for bønn fra Harolds mor, Gyda Torkilsdatter, om at Villhelm skulle overgi Harolds kropp for begravelse, nektet den normanniske hæren, selv om Harolds mor tilbød Harolds vekt i gull. Det var da Edith den rettferdige gikk gjennom slagets blodbad slik at hun kunne identifisere Harold med merker på brystet som bare var kjent for henne. Det var på grunn av Edith den Rettferdiges identifikasjon av Harolds kropp at Harold ble gitt en kristen begravelse av munkene i Waltham kloster. Denne legenden ble fortalt i det velkjente diktet av Heinrich Heine, "The Battlefield of Hastings" (1855), som har Edith den Rettferdige (som Edith Svanehals) som hovedperson og hevder at "merkene som bare var kjent for henne" "var kjærlighetsbitt.»[400]

(Barn XII:1350)

Gift med forrige ane.

XIII:2701 fm fm fm ff fm mf f

Stenkil (Ragnvaldsson?) av Sverige. Konge. Født omkring 1030. Død omkring 1066.

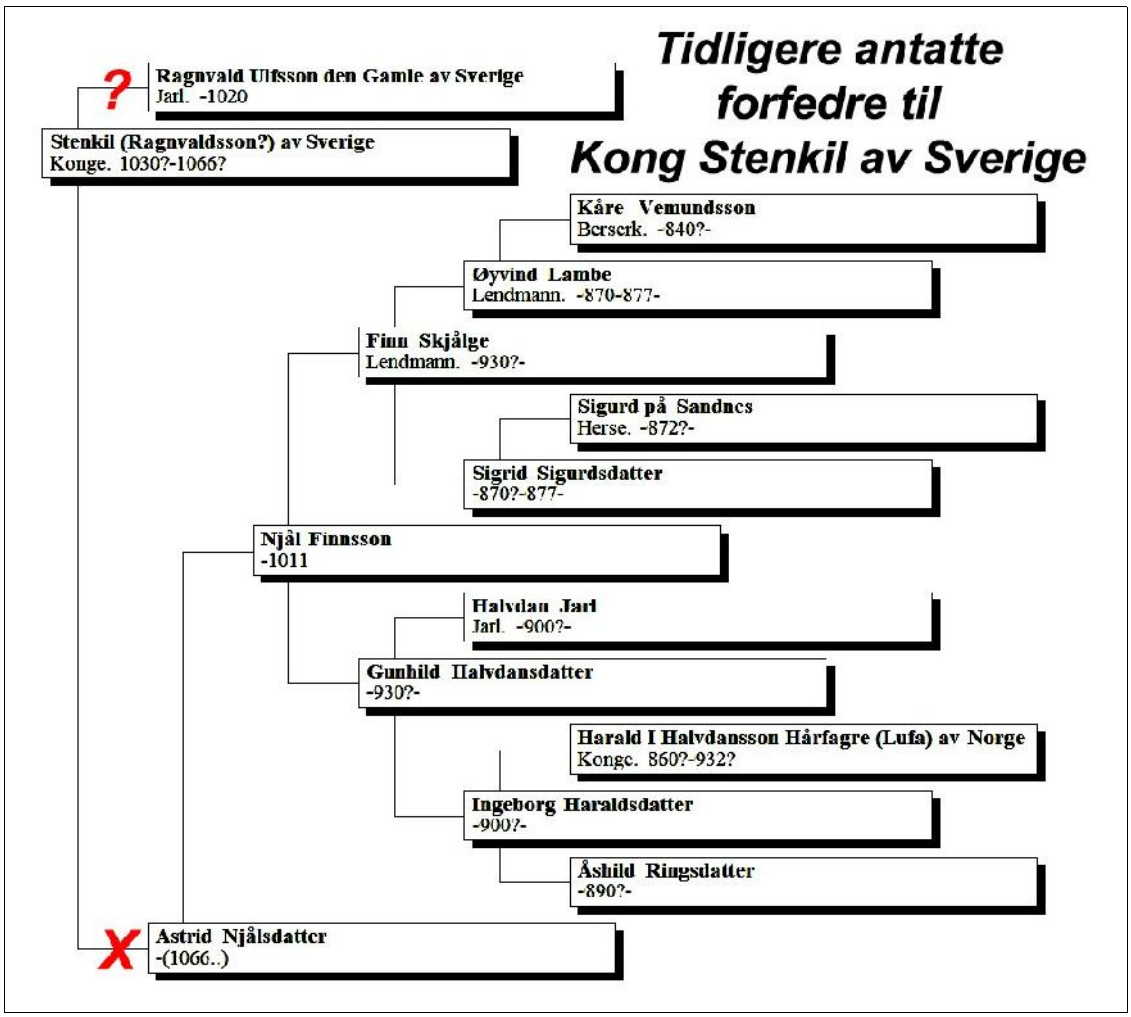
Stenkilslekten etterfulgte Munsöslekten som konger av Sverige fra 1056 til 1125. Slekten ble etterfulgt av Sverkerslekten og Erikslekten.

Stenkil var i slekt med den gamle kongeætten, og ble konge etter at Emund Slemme døde i 1060. Han arbeidet ivrig for kristendommens utbredelse i Sverige. I motsetning til sine foretredere samarbeidet han med representanter for kirken i Hamburg-Bremen, biskop Egino av Dalby og biskop Adalvard d. y. av Sigtuna. Stenkil forhindret den sistnevnte i å brenne ned hedningtemplet i Uppsala. Etter hans død utbrøt det en hednisk reaksjon i Sverige.[401]

Det meste er usikkert når det gjelder Stenkils forfedre.

400 Wikipedia.

401 Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga, avsnitt 69-70, 72. Snorre Sturlasson: Magnus Berrføtts saga, avsnitt 12. Svensk Uppslagsbok, Bind 26 (1935), «Stenkil». C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 351. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 563. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 73, 94.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«"Hervors og Hedreks saga" (norrønt: "Hervarar saga ok Heiðreks") fra 1200-tallet beskriver Stenkil som sønn til Ragnvald den Gamle og Astrid Njålsdotter, datter til Njål Finnsson fra Hålogaland i Norge og en kognatisk etterkommer til Harald Hårfagre. Senere historikere har identifisert Stenkils far som Ragnvald Ulfsson, jarl til Staraya Ladoga og barnebarn til den legendariske vikingen "Skoglar Toste", men denne antatte familieforbindelsen støttes ikke av andre kilder og må derfor betraktes som svært usikker. De islandske sagaene nevner en hustru og to sønner til Ragnvald Ulfsson, men ingen av disse er identifisert som Stenkil og hans mor Astrid. Den samtidige kronikeren Adam av Bremen sier at Stenkil var nevø ("nepos") eller stesønn ("privignus") til den tidligere kong Emund den Gamle, mens "Hervors og Hedreks saga" hevder at han var i slekt med det forrige dynastiet ved ekteskap med Emunds datter.

Stenkils antatte forfedre har tidligere vært basert på "Hervors og Hedreks saga" (norrønt: "Hervarar saga ok Heiðreks"), en legendarisk saga fra slutten av 1200-tallet som kombinerer emner og ulike fortellinger fra flere eldre sagaer. Denne er senere blit trukket sterkt i tvil.»

Jeg har valgt å fjerne antagelsen om at han var sønn til Ragnvald Ulfsson den Gamle av Sverige og Astrid Njålsdatter.

Fra Svenskt biografiskt lexikon:

«Stenkil, konung, død omkr 1066. Föräldrar (enligt obestyrkt uppg): Ragnvald den gamle o Astrid Nialsdtr (Thjottaätten).

Möjligen gift med en dotter till kung Emund gamle.

Huvudkällan för kunskapen om Stenkil| är den med honom samtida magister Adams av Bremen "Gesta Hammaburgensis ecclesiae pontificum". Enligt detta verk skall Stenkil under Emunds regering ha hjälpt de sändebud som från ärkebiskopen av Bremen sänts till denne men blivit avvisade på initiativ av den engelske missionsbiskopen Osmundus. Sedan Stenkil blivit Emunds efterträdare som svensk kung, fortsatte han att stödja den bremiska missionen. Han medverkade genom sändebud till Bremen vid upprättandet av ett biskopssäte i Sigtuna för Adalvard, men lyckades avstyra dennes på grund av risken för hednisk reaktion alltför äventyrliga plan att bränna ned det hedniska templet i Uppsala. Beträffande arten av hans anknytning till Emund är Adam tveksam. På ett ställe uppger Adam, att han inte vet, om Stenkil var Emunds "nepos" eller "privignus", men på ett annat använder han utan reservation det förstnämnda ordet, som i svenska urkunder mestadels betyder systerson men även brorson, ehuru exempel även finns på den klassiska betydelsen barnbarn (Liljeholm). "Privignus" betyder styvson.

Betydligt yngre än Adams av Bremen verk är västgötalagens kungakrönika, som behandlar de svenska kungarna fram till början av 1200-talet. Där uppges Stenkil inte omedelbart ha efterträtt Emund, där kallad Emund "sleme",

utan mellan dem står Håkan röde, vilken enligt såväl Adam som isländsk tradition regerade senare än Stenkil. Enligt denna kungakrönika älskade Stenkil västgötarna mer än alla andra undersåtar, och västgötarna gladdes så länge han levde. Samma källa framhåller också Stenkil som en god och stark skytt och nämner från Levene sn i Viste härad, där Håkan röde var född, tre från Stenkil härrörande mål att skjuta på.

Mycket yngre än Adams verk är också uppgifterna om Stenkil i några isländska sagor. Av dessa innehåller särskilt Hervors och Hedreks saga unika genealogiska uppgifter om Stenkil och hans familj. Det är därifrån de ovan anförda uppgifterna om hans föräldrar och äktenskap härrör. Enligt samma källa var Stenkil jarl innan han blev kung.

Intressanta uppgifter för Stenkils biografi föreligger i den från slutet av 1200-talet härrörande isländska handskriften Morkinskinna. Där uppges han ha varit fet, tung och benägen att dricka. Stenkil ville enligt denna källa vara i stillhet och lät sina män sköta striderna mot den norske kungen Harald "hårdråde", vars fiende, jarlen Håkan Ivarsson stöddes av honom; enligt Snorre Sturlasson hade Stenkil givit Håkan styrelsen i Värmland.

Knytlingasaga uppger, att Stenkil utan framgång anfallit den danske kungen Sven Estridsson.

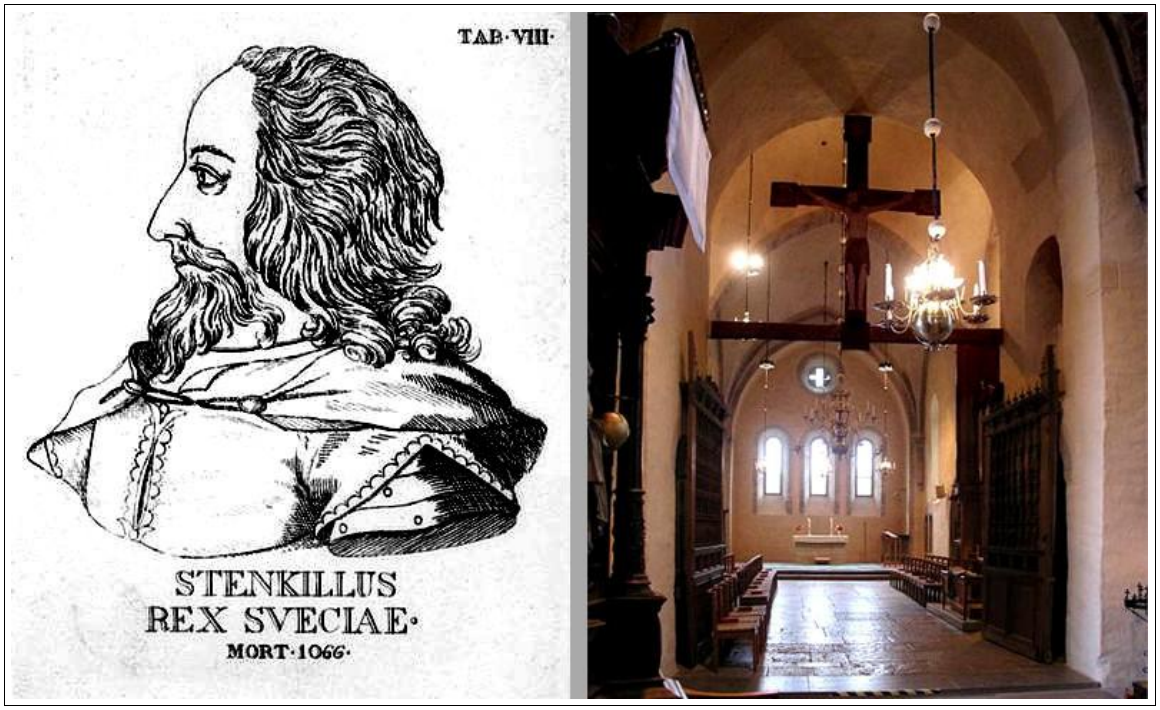
Det mestadels sena och svårkontrollerade källmaterialet har blivit föremål för till sitt värde diskutabla kombinationer. Stenkils endast i Hervors och Hedreks saga nämnde fader Ragnvald den gamle har sålunda utan bevis identifierats (Dalin, Lagerbring, Suhm, Geijer, Reuterdahl, Strinnholm, Königsfeldt, Fahlbeck, Bolin, Tunberg 1940 och Nerman) med den i början av 1000-talet uppträdande jarlen Ragnvald Ulfsson, och Adams alternativa formulering "privignus" har föranlett gissningen, att Stenkils mor gift om sig med kung Emund (Dalin, Lagerbring, Geijer, Strinnholm, Munch, Königsfeldt, Heber, SMoK och Gillingstam).»[402]

Fra norsk Wikipedia:

"Stenkil, (eller Steinkel) (* ca. 1030 - † 1066), konge av Sverige ca. 1060 - ca. 1066, var en stormann fra Västergötland som etterfulgte kong Emund den Gamle.

I henhold til Västgötalovens kongeliste var Stenkil fra Levene i Västergötland og han ble valgt til konge av sveaerne da Edmund den Gamle ikke hadde noen overlevende sønn. I tillegg var Stenkil gift med Edmunds datter (eller kanskje Maria Anundsdatter, en datter til Emunds bror Anund Jacob, hans forgjenger på tronen).

Et legendarisk element er påstanden om at Stenkil skal ha nedstammet fra den mytiske vikingen Skagul Toste. En kilde nevner at Stenkil vokste opp i Aldeigjuborg (Staraja Ladoga i Russland), men at da hans far døde flyttet hans mor ham til Sverige og giftet seg med Emund den Gamle. Om dette er riktig hadde Stenkil flere forbindelser til den gamle kongeslekt.»

T. v. Konge av Sverige ca. 1060 - 1066. T. h. Steinvinduene (ættens verk) i Vreta kloster. (Wikipedia).

Fra svensk Wikipedia (oversatt):

«Stenkil (* ca. 1030 - † ca. 1066) var konge av Sverige omkring 1060-1066. Hans navn stammer fra kittel (ikke kil). Hans mulige ekteskap med en navngitt datter av kong Emund den eldre kan ha vært avgjørende for hans tiltredelse til tronen.

Stenkils opphav er ukjent. Den kongelige lengden i "Västgötalagen" forteller at Stenkil elsket västgöter mer enn andre i hans rike, og at västgötene likte ham. Kongelengden sier også at han var en "enorm bueskytter". "Hervors og Hedreks saga" forteller at Stenkil var jarl av Svitjod under kong Emunds regjeringstid. Han skal ha vært en from mann og en forkjemper for kristendommen. For å støtte misjonsarbeidet i Svitjod fikk han opprettet et bispesete i Sigtuna. "Hervors og Hedreks saga" forteller videre at han "ble sotdød i Svitjod" omtrent samtidig som den norske kongen Harald Hårdråde døde i slaget ved Stamford Bridge i England i 1066.

402 Svenskt biografiskt lexikon:

Det er kjent fra "Adam av Bremen" at han tilhørte kretsen omkring kong Emund den Eldre. Adam var imidlertid usikker på Stenkils tilknytning til Emund og skrev på et tidspunkt i sin kronikk at han ikke visste om Stenkil var Emunds "nevø" (nevø eller muligens barnebarn) eller "privignus" (stesønn). Et annet sted i Adams tekst kalles Stenkil imidlertid for Emunds "nepos" uten forbehold.

Stenkil skal ha vært den eneste i kretsen omkring Emund som støttet Adalvard den Eldre sendt av bispedømmet i Hamburg-Bremen da kongen påvirket av Osmundus avviste dem. Etter at Stenkil ble konge, fortsatte han å støtte Bremen bispedømme.

Da en ny bispedelegasjon ledet av biskopene Adalvard den Yngre i Sigtuna (senere også biskop i Skara) og Egino i Dalby noen år senere ville gjøre et nytt forsøk på å misjonere i Uppland ved å brenne det hedenske tempelet i Uppsala fordi de mente at hele folket da ville omvende seg til kristendommen, Stenkil var selv kristen men klarte å få biskopene til å avstå fra dette, da han fryktet at han da ville bli avsatt og de som omvendte seg ville gå tilbake til hedenskap.

I følge Snorre Sturlassons "Heimskringla" støttet Stenkil den norske jarlen Håkon Ivarsson (muligens identisk med Håkon Røde) i hans motstand mot den norske kong Harald Hårdråde og overlot regjeringen i Västergötland og Värmland til ham. Men da det brøt ut kamper i Västergötland mellom jarlen og kong Harald, lyste Stenkil med sitt fravær.

"Morkinskinna" forteller at han var fet, tung og likte å drikke, samt å sitte i fred og ro i sitt eget rede. I følge "Knytlingasagan" angrep han Sven Estridsson uten å lykkes.

Etter Stenkils død var Sverige innblandet i sivile stridigheter mellom to tronfølgere, som begge het Erik. Hans viktigste etterfølgere til tronen var sønnene Halsten og Inge, og senere besteg to av hans barnebarn tronen. Denne kongefamilien kalles derfor Stenkil-familien.

Utdrag fra "Hervarar saga ok Heiðreks" ("Hervors og Hedriks saga") (i ett tillegg fra 1200-tallet, avskrift fa 1600-tallet):

"Steinkell hét ríkr maðr í Svíaríki ok kynstórr; móðir hans hét Ástríðr, dóttir Njáls Finnssonar ins skjálga af Hálogalandi, en faðir hans var Rögnvaldr inn gamli. Steinkell var fyrst jarl í Svíþjóð, en eptir dauða Eymundar konungs tóku Svíar hann til konungs. Þá gekk konungdómr ór langfeðgaætt í Svíþjóð inna fornu konunga. Steinkell var mikill höfðingi. Hann átti dóttur Eymundar konungs. Hann varð sóttdauðr í Svíþjóð nær því, er Haraldr konungr fell á Englandi. Ingi hét sonr Steinkels, er Svíar tóku til konungs næst eptir Hákon"

"Stenkil hette en mektig og høyaktet mann i Svitjod. Hans mor hette Astrid og var datter til Finn Skjalges sønn Njål av Hålogaland, og hans far var Ragnvald den Gamle. Stenkil var først jarl i Svitjod, men etter kong Emunds død tok sveaerne ham til konge. Da gikk kongsmakten for første gangen fra de tidligere kongenes ætt. Stenkil var en stor høvding. Han var gift med kong Emunds datter og døde sottedøden i Svitjod, og det var omtrent på den samme tiden som da kong Harald stupte i England. Stenkil hade en sønn som het Inge, som svearna tok til konge efter Håkan."»[403]

(Barn XII:1351)

Gift

Barn:

Inge I den Eldre Stenkilsson av Sverige. Levde 1065. Død 1112. (Se XII:1351).

XIII:2705 fm fm fm ff mf ff f

Bryachislav Izyaslavich av Polotsk. Prins. Født omkring 997. Død 1044.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Bryachislav Izyaslavich (* ca. 997 - † 1044) var prins av Polotsk mellom 1001 og 1044. Bryachislav var sannsynligvis en gammelrussisk variant av det tsjekkiske navnet Vratislav (gammelislandsk Vartilafr), (Tysk Wikipedia).

Han var sønn til Izyaslav Vladimirovich (* ca. 978 - † 1001).

Under hans regjeringstid var Polotsk i krig med Kiev og Novgorod. I 1015 arvet han byen Lutsk etter sin farfar, Vladimir I den Hellige av Kiev.

Bryachislav Izyaslavich ble født i Polotsk. Han arvet fyrstedømmet Polotsk etter sin fars død i 1001 eller etter hans yngre bror Vseslavs død i 1003. Han var selv et barn på dette tidspunkt (farforeldrene giftet seg omring 978).

Under hans styre forsøkte Polotsk å ta avstand fra Kiev. Spenningene ble forverret da hans etterkommere fra huset Polots mistet sine dynastiske rettigheter til Kievan-tronen fordi Izyaslav døde før sin far og derfor aldri regjerte i Kiev. Dette i henhold til den østslaviske husloven, de ble derfor klassifisert som "izgoi" (utstøtt).»

403 Wikipedia.

Slaget ved Sudoma, Radziwill Chronicle, 15. århundre (Wikipedia).

«I 1020 klarte Bryachislav å plyndre Novgorod, men på vei tilbake ble han konfrontert av en hær ledet av hans onkel, Yaroslav den Vise. Bryachislav led nederlag i slaget ved Sudoma-elven, flyktet og etterlot sine Novgorod-fanger og bytte. Yaroslav forfulgte ham og tvang ham til å signere en fredsavtale i 1021, hvoretter ham bare fikk beholde to byer, Usvyat og Vitebsk. Til tross for edsavtalen fortsatte fiendtlighetene mellom Bryachislav og Yaroslav i årevis. Etter hvert utvidet han sitt fyrstedømmes territorium og etablerte byen Braslaw.

Navnet til hans ektefelle eller konsort er ukjent. Han hadde minst en sønn,

Vseslav av Polotsk (* ca. 1029 - † 1101), storfyrste av Kiev og stamfar til alle de følgende Polotsk-prinsene og den eneste blandt dem som regjerte i Kiev.

Bryachislav døde i Polatsk i 1044.» [404]

(Barn XII:1353, Far XIV:5409)

Gift

Barn:

Vseslav Bryachislavich den Synske av Polotsk. Født omkring 1029. Død 24.04.1101. (Se XII:1353).

XIII:2709 fm fm fm ff mf mf f

Iziaslav I Yaroslavich av Kiev. Storfyrste. Født omkring 1024. Død 03.10.1078.

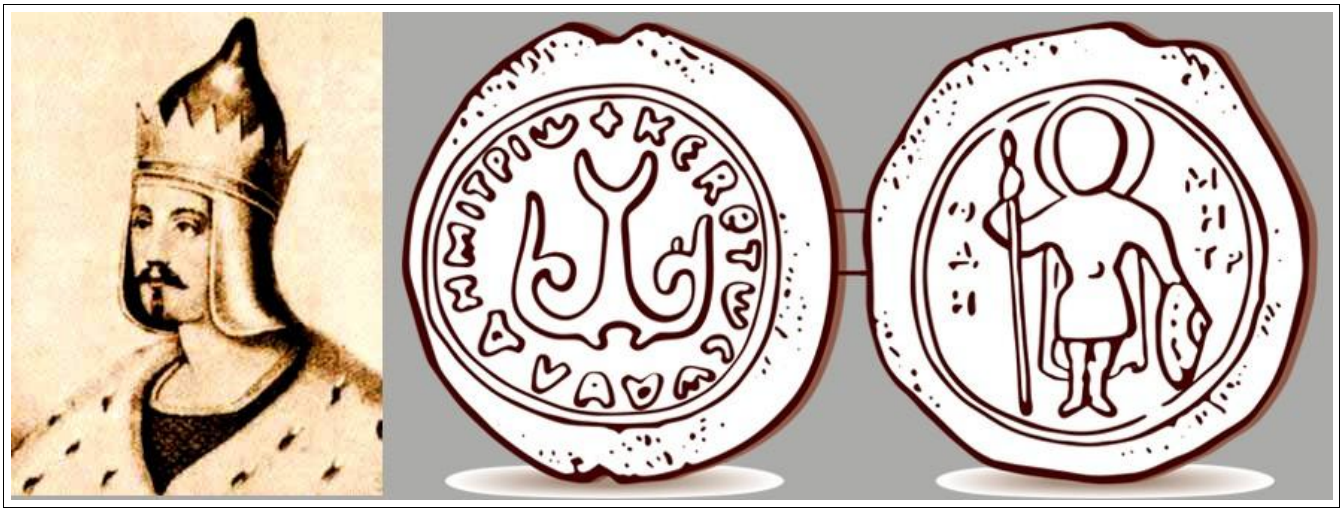
Storfyrste av Kiev 1054-68, 1069-73 og 1076-78.

Iziaslav [Yziaslav] levde som landflyktig i Polen i 1068-69 og 1073-76.

Han ble drept i 1078.[405]

404 Wikipedia.

405 N. de Baumgarten: Généalogie et Mariage occidenteaux des Rurikides Russes du Xe au XIII Siècle. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 186. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 18, 90.

T. v. Iziaslav I av Kiev regjerte 1054–1068, 1069–1073, og 1076–1078. T. h. Seglet til Iziaslav I av Kiev. 1052–1054. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Iziaslav Yaroslavich (* 1024 - † 03.10.1078), døpt Demetrius, var "Kniaz" (prins) av Turov og "Veliki Kniaz" (stor prins) av Kiev fra 1054.

Hans sønner, Yaropolk og Sviatopolk ville styre fyrstedømmet Turov. Deres autoritet ble hovedsakelig utfordret av Rostislav Vsevolodovich, prins av Pereyaslavi.

Iziaslav var eldste sønn til Yaroslav I den Vise (* ca. 978 - † 1054) og hans andre hustru, Ingegjerd Olafsdotter (* 1001 - † 1050). Iziaslav etterfulgte sin far, etter at Yaroslavs eldste sønn, Vladimir (hans eneste barn i hans første ekteskap), døde før sin far. Iziaslav var en av forfatterne til "Pravda Yaroslavichiv" – en del av den første lovkodeks i Rus, kalt "Russkaya Pravda".

Pechersk-klosteret i (Kiev-Pechersk nasjonalreservat Lavra, Kiev, (Wikipedia).

«Han får også æren for grunnleggelsen av Kiev Pechersk-klosteret. Prins Iziaslav I av Kiev overlot hele fjellet til Antonitt-munker som grunnla et kloster bygget av arkitekter fra Konstantinopel. I begynnelsen av det 11. århundre returnerte – i følge "Primary Chronicle" – Antony, en gresk-ortodoks munk fra Esphigmenon-klosteret på Athos-fjellet, opprinnelig fra Liubech i fyrstedømmet Chernigov, til Rus og slo seg ned i Kiev som en misjonær av klostertradisjonen til Kievan Rus. Han valgte en grotte ved Berestov-fjellet med utsikt over Dnepr-elven, og et fellesskap av disipler vokste snart.

I 1043 inngikk deres far, "Veliki Kniaz" (Stor Prins) Yaroslav en avtale med kong Kasimir I av Polen som anerkjente Cherven som en del av Kievriket. Avtalen ble beseglet med et dobbelt ekteskap: Kasimir giftet seg med Dobronega, søster til Yaroslav, og Iziaslav med Gertrude, Kasimirs søster. Gertrude og Iziaslev fikk sønnene Yaropolk, Mstislav og Sviatopolk. Etter at Yaroslav den Vise døde, ble hans rike delt mellom tre av hans eldre sønner (Vladimir av Novgorod var da død), Izyaslav, Sviatoslav og Vsevolod. Derved ble Yaroslavichi-triumviratet skapt som styrte landet de neste 20 årene.

Som et resultat av det folkelige opprøret i 1068 ble Iziaslav avsatt og flyktet til Polen. I 1069 tok han tilbake Kiev ved hjelp av den polske hæren. Imidlertid ble han igjen avsatt, nå av sine brødre i 1073. Iziaslav henvendte seg ved flere anledninger til den tyske kongen og hellige romerske keiseren Henrik IV, den polske kongen Boleslaw II den Generøse og pave Gregorius VII for å få hjelp. Iziaslav ble den første kongen av Rus i 1075 da paven sendte ham en krone. Han lyktes å innta Kiev nok en gang i 1076, men døde snart i en ødeleggende krig mot prinsene Oleg Sviatoslavich og Boris Vyacheslavich.

Det er trolig at han fikk sønnen Sviatopolk (* 08.11.1050 - † 16.04.1113) med sin konkubine og ikke med Gertrude.

Han var storprins av Kiev 1093-1113.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Svyatoslav døde i 1076 og Vsevolod etterfulgte ham som storhertug. Vsevolod oppnådde en forhandlingsløsning med hæren hvorved Iziaslav kunne komme tilbake som storhertug, mens Vsevolod ble prins av Tsjernigov, en posisjon som opprinnelig var tiltenkt Svyatoslavs sønn, Oleg, etter Svyatoslavs død. Oleg allierte seg deretter med sin fetter, Boris Vyacheslavich av Tmutorokan, og kom tilbake sammen med Kuman-allierte for å erobre Tsjernigov for seg selv. Iziaslav og Vsevolod møtte Olegs hær ved Nezhatyna Nyva (dagens Nischyn) 03.10.1078. Oleg ble beseiret, og Iziaslav og Boris ble drept.

Vsevolod utnyttet situasjonen og ble storhertug av Kiev, mens sønnen Vladimir Monomakh ble den nye prinsen av Tsjernigov.

Som et resultat av Iziaslavs død mislyktes også pave Gregorius med sine planer om å vinne Kiev for den romerske kirken.

I sitt siste regjeringsår sendte Iziaslav I et nytt felttog mot den gamle fienden Polotsk.»[406]

(Barn XII:1355, Far XIV:5417, Mor XIV:5418)

Gift omkring 1043 med neste ane.

Barn:

Yaropolk Izyaslavich av Kiev. Født før 1050. Død 22.11.1087. (Se XII:1355).

Utenfor ekteskap med .

Barn:

Sviatopolk II Izyaslavich av Kiev. Født 08.11.1050. Død 16.04.1113. (Se XIII:2779).

XIII:2710 fm fm fm ff mf mf m

Gertrude av Polen. Født omkring 1025. Død 04.01.1108.

Gertrude var datter til kong Mieszko II Lambert av Polen og søster til Kasimir Karol av Polen.[407]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Gertrude-Olisava (* ca. 1025 - † 04.01.1108), prinsesse av Polen, var datter til kong Mieszko II av Polen (* 990 - † 1034) og dronning Richeza av Lothringen (* ca. 1000 - † 1063) og oldebarn til den tyske keiseren Otto II.

Nøyaktige når og hvor Gertude ble født er ukjent, men de fleste kilder plasserer hennes fødsel omkring 1025. Det anslås at hun ble i Polen til 1036, og deretter reiste til Tyskland med sin mor. De returnerte da Gertrudes bror, Kasimir I Fornyeren, etablerte seg som hertug av Polen.

Hun fikk en grundig utdannelse, først i Polen, deretter antagelig i et av klostrene i provinsen Köln.

I 1043 giftet Gertrude seg med Iziaslav I av Kiev, en sønn til Yaroslav den Vise. De fikk to sønner, Yaropolk Iziaslavich og Mstislav, og datteren Eupraxia, gift med Mieszko Boleslawowic, prins av Kraków fra Piast-dynastiet.

Sviatopolk II av Kiev er ofte antatt å være hennes sønn, men kan også ha vært sønn til Izyaslav og en medhustru.

15.09.1068 led Iziaslav et nederlag og både hun og mannen ble utvist fra Kiev og bosatte seg i Polen. Det var da Gertrude arvet et middelaldersk utsmykket manuskript, kjent som "Egbert Psalter" eller "Trier Psalter", opprettet på slutten av 900-tallet for erkebiskop Egbert av Trier. Hun inkluderte sin bønnebok som en del av kodeksen. I bønneboken ber hun seks ganger for Yaropolk, "unicus filius meus" (oversatt som enten "min favoritt sønn" eller "min eneste sønn").

02.05.1069 hjalp Gertrudes nevø, Boleslaw II den Generøse, Iziaslav med å gjenvinne kontrollen over Kiev. Likevel måtte det fyrstelige paret 22.03.1073, sammen med barna, flykte til Polen igjen. Denne gang stod Boleslaw på den ruthenske opposisjonens side, og tvang familien til å reise til Tyskland. Imidlertid tvang paven ham til å forsone seg med paret, noe som skulle ha vært en betingelse for å gi ham den kongelige kronen. 25.12.1076 deltok Gertrude og hennes mann ved kroningen av Boleslaw i Gniezno.

15.07.1077 bosatte paret seg nok en gang i Kiev.

406 Wikipedia.

407 N. de Baumgarten: Généalogie et Mariage occidenteaux des Rurikides Russes du Xe au XIII Siècle. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 187. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 18, 79.

Etter ektemannens død i 1078 bodde Gertrude ved hoffet til Yaropolks yngste sønn, hertugen av Turów og Wlodzimierz. I 1084 ble hun tatt som gissel av Vladimir II Monomakh, som hadde tatt Lutsk hvor hun hadde søkt tilflukt etter at hun hadde blitt overgitt av sin sønn.

Hun døde 04.01.1108. Begravelsesstedet er ukjent.»[408]

(Barn XII:1355, Far XIV:5419, Mor XIV:5420)

Gift omkring 1043 med forrige ane.

XIII:2713 fm fm fm ff mm ff f

Kasimir I Karol Fornyeren av Polen. Hertug. Født 25.07.1016. Død 28.11.1058.

Kasimir [Kazimierz] var hertug av Polen ca. 1040 - 1058.

Under Kasimirs første regjeringstid gjorde bønder og treller opprør mot kristendom og fremmed åk. Hans mor, Richeza, holdt ham derfor skjult i 9 år i det burgundiske kloster Clugny, hvor han ble oppdratt.

Ved tysk hjelp ble han hertug av Polen i 1040 eller 1041, men han ble aldri kronet til konge.

Som tysksinnet støttet han seg til presteveldet som han på alle vis styrket, især ved å opprette bispedømmer.

For å styrke sin makt, utnevnte han mange riddere. Krenket av dette trakk gamle adelsslekter seg tilbake og dannet snart en egen klasse, «czlachta» (av tysk «Geschlecht»).[409]

Kasimir I. T.v. Portrett av Aleksander Lesser. T. h. Portrett av Jan Matejko. (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia.

«Kasimir I Fornyeren (polsk Kazimierz I Odnowiciel) (* 25.07.1016 usikkert hvor men tradisjonelt antatt i Krakow - † 28.11.1058 i Poznan) var en hertug fra det piastiske dynasti. Hans foreldre var Mieszko II Lambert av Polen (* 990 - † 1034) og Richeza av Lothringen (* ca. 1000 - † 1063).

Han var Polens hersker i årene 1039-1058. Kasimir er kjent som "Fornyeren" fordi han klarte å forene Polen etter en periode med forvirring og kaos, og innlemmet igjen dessuten Masovia, Schlesien og Pommern i riket. Skjønt han de facto var Polens monark, ble han ikke kronet til konge, som følge av indre og ytre vanskeligheter (stormennene ønsket ikke kroning og Keiserriket protesterte).

Meget er uklart og usikkert om Kasimirs tidlige liv. Det er motstridende opplysninger i kildene.

Veien til makt.

Etter at Bezprym i 1031 hadde tatt makten fra Mieszko II, forlot Kasimir og hans mor, Rycheza, Polen og reiste til Sachsen. I 1034, etter at hans far, Mieszko II, døde, forsøkte Kasimir å overta makten, men et opprør blant magnatene førte til at han ble forvist fra landet, og oppholdte seg så i Ungarn, før han dro til Tyskland.

Etter farens død ble situasjonen i Polen spent. Det kom til et folkeopprør mot magnatene og kirken, og en gjenopplivelse av hedensk tro. Masovia erklærte seg uavhengig under landeherren Mieclaw (eller Maslaw), og Pommern ble overtatt av et lokalt dynasti.

Situasjonen i det kongeløse riket ble utnyttet av tsjekkerne, og den tsjekkiske hertug Bretislav I invaderte det polske territoriet i 1038 eller 1039, og etterlot landet – hovedsakelig Stor-Polen – i ruiner. Blant annet ble Gniezno

408 Wikipedia.

409 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 18. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 79. Columbia Encyclopedia, Sixth Edition, Copyright (c) 2000.

lagt i grus og St. Adalberts relikvier plyndret. Samtidig erobret tsjekkerne Schlesien og Lille-Polen.

Kasimir kom tilbake til Polen i 1039, med støtte fra den tyske keiseren – som var bekymret over Bretislavs økte makt og situasjonen i de polske områdene – og den russiske hertug Jaroslav I. Kasimir inntok Stor-Polen og Lille-Polen med Kraków, som han gjorde til rikets nye hovedstad da Gniezno og Poznan var altfor ødelagt. Han fant støtte hos magnatene, som var utslitte etter folkeoppstanden og den tsjekkiske invasjonen.

Etter at Kasimir klarte å styrke sin makt og gjenoppbygge kirkeorganisasjonen, gikk han inn for å gjenvinne territoriene Polen hadde tapt. I 1040 eller 1041 allierte han seg med Yaroslav I, og denne alliansen ble styrket etter at Kasimir giftet seg med Yaroslavs søster, Maria Dobroniega. I 1047 klarte han så med Yaroslavs hjelp å seire over Mieclaw og slik gjenvinne og igjen innlemme Masovia (og Pommern) i det polske riket. I og med at han ikke kom til enighet med Bretislav om gjeninnlemmelse av Schlesien, erobret han området i 1050 – denne gang på egen hånd. Imidlertid stod den tyske keiseren på Tsjekkias side, og i 1054 i Quedlinburg avgjorde keiseren striden ved å la Kasimir beholde Schlesien, men samtidig betale Polen en årlig tributt.

Kasimir I klarte å gjenoppbygge riket som hadde blitt svekket etter Mieszko II's død. Til tross for at han ikke gjenvant kronen og måtte betale tributt, klarte han å styrke landet internt. Han gjenoppbygde kirkeadministrasjonen, reformerte monetærpolitikken og gjenbefolket de herjede områdene. Han etterlot et rike som var styrket og betraktelig forstørret etter Mieszko II's død i 1034, skjønt det hadde ennå ikke gjenvunnet den samme maktposisjon som det hadde hatt under Boleslaw I.

Kasimir døde 28.11.1058 i Poznan.»[410]

(Barn XII:1357, Far XIV:5425, Mor XIV:5426)

Gift med neste ane.

Barn:

Vladislaw I Herman av Polen. Født omkring 1040. Død 05.06.1102. (Se XII:1357).

XIII:2714 fm fm fm ff mm ff m

Maria Dobroniega av Kiev.[411] Hertuginne. Født etter 1012. Død 1087.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Maria Dobroniega av Kiev (* etter 1012 - † 13.12.1087), var en prinsesse i Kievan Rus av Rurikid-dynastiet og ved ekteskap, hertuginne av Polen.

Hun var et av de yngre barna til Vladimir I, storfyrste av Kiev. Hennes mors identitet er omstridt blant historikere og nettkilder.

Vladimir I hadde giftet seg sju ganger og hadde mange barn, legitime og uekte. Det er kjent at Anna Porphyrogeneta, hans sjette hustru, døde 4 år før Vladimir. Kronikøren Thietmar av Merseburg, som skrev fra samtidige kilder, nevner at Boleslaw I av Polen fanget Vladimir I's enke under hans raid mot Kiev i 1018. Historikerne viste lenge ikke noe om identiteten til denne hustru. Historikeren Nicholas Baumgarten pekte imidlertid på den kontroversielle informasjonen i "Genealogia Welforum" og "Historia Welforum Weingartensis" om at en datter til greve Kuno av Öhningen (den fremtidige hertug Konrad I av Schwaben) giftet seg med "Rex Rugorum" (kongen av Rus). Moren skulle være "filia Ottonis Magni imperatoris" (Otto den Stores datter, muligens Rechlinda Otona [Regelindis], av noen hevdet å være en uekte og av andre en legitim datter fra hans første ekteskap med Edith av England). Baumgarten tolket dette som et bevis på at hun var Vladimir I's siste hustru og at hun muligens var Marias mor.

Maria giftet seg omkringt 1040 med Kasimir I Karol Fornyeren, hertug av Polen. Dette ekteskapet ga Kasimir

410 Wikipedia.

411 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 144. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 79, 90.

støtte ved hans gjenvinning av den polske tronen. Kasimir hadde forsøkt å ta tronen to ganger tidligere, begge ganger mislyktes han. Med støtte fra Marias bror, Yaroslav I den Vise, var Kasimir i stand til å gjøre et vellykket krav.

Maria og Kasimir hadde fem barn:
Boleslaw II den Dristige (* ca. 1043 - † 2/3. April 1081/82).
Wladyslaw I Herman (* 1044 - † 04.06.1102).
Mieszko (* 16.04.1045 - † 28.01.1065).
Otto (* 1046 - † 1048).
Swietoslawa (* ca. 1048 - † 01.09.1126), gift ca. 1062 med Vratislaus II, hertug og senere, i 1085 konge av Böhmen.

Marias mann døde 28.11.1058.

Hennes seksten år gamle sønn, Boleslaw, ble i 1076 konge av Polen. Boleslaw II regnes som en av de mest dyktige av Piast-herskerne. Imidlertid ble han avsatt og utvist fra landet i 1079.

Maria overlevde sin eldste sønn med fem eller seks år og døde i 1087.»

Det råder – i henhold til tysk Wikipedia – usikkerhet om hvem som var hennes far. Det hevdes at han muligens var en av følgende:
Vladimir den store (* 960 - † 1015), storhertug av Kiev, usikker.
Yaroslav den vise (ca. 979 - † 1054), storhertug av Kiev, mer sannsynlig.
Kosnjatin Dobrynitsch (ca. 990 - † etter 1019), guvernør i Novgorod, mulig.[412]

(Barn XII:1357, Far XIV:5427, Mor XIV:5428)

Gift med forrige ane.

XIII:2715 fm fm fm ff mm fm f

Vratislav II av Böhmen. Konge. Født omkring 1035. Død 14.01.1092.

Hertug av Böhmen 1061 - 1085 og Konge av Böhmen 1085 - 1092.

Wratislav II var den første i Böhmen som fikk kongetittel av keiser Heinrich IV.

Han ble gift annen gang i 1063 med Swantawa av Polen.[413]

T. v. Vratislav II (Fresko i St. Catherine-kapellet i Znojmo, 1134). I midten: Sølvdenar, kong Vratislav, Praha. T. h. Miniatyr: Vratislav II i "Codex Vyšehradensis" (ovenfor). (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:
«Vratislav II (* ca. 1035 - † 14.01.1092) var hertug av Böhmen, og senere den første konge i Böhmen. Kongetittelen var imidlertid en personlig gave fra keiseren og ikke arvelig. Han var sønn til Bretislav I Fornyeren av Böhmen (* ca. 1002 - † 1055) og Judith av Schweinfurt († 1058).

412 Wikipedia.

413 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 151. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 82.

Etter farens død i 1055 ble han hertug av Olomouc, men en konflikt med broren Spytihnev II førte til at han måtte flykte til Ungarn. Med ungarsk hjelp gjenvant han sitt hertugdømme og ble forsonet med sin bror. Ved brorens død ble han hertug av Böhmen.

Nesten hele hans regjeringstid var preget av konflikter med hans yngre brødre, Konrad og Otto, som styrte hver sin del av Mähren, og Jaromir som var biskop i Praha.

Vratislav II giftet seg første med den ungarske prinsesse Adelheid, og etter hennes død ektet han den polske prinsesse Swatawa, for å bedre forholdet mellom landene. Forsøket var imidlertid mislykket, og i 1070 og 1071 var flere grensetrefninger mellom de to rikene.

Siden både Böhmen og Polen var vasaller av den tyske kongen, innkalte Henrik IV høsten 1071 Vratislav og Boleslaw II av Polen til Meissen for å tvinge fram en fredsavtale. Det lyktes ikke, men Vratislav ble en viktig støttespillere til Henrik. Hans soldater deltok i felttog mot den opprørske tyske adelen og i Italia. Böhmen opplevde i denne perioden borgerkrigslignende forhold, samtidig som det var kriger mot Polen i Schlesien.

Etter seieren mot sakserne ga Henrik i 1076 Vratislav "Mark Lausitz", men tok senere området tilbake. Han tilbød ham i stedet markgrevskapet Østerrike, men Vratislav klarte ikke å erobre dette fra markgreve Leopold II. I 1085 måtte Vratislav oppgi sitt krav på Østerrike, men fikk til gjengjeld kongetittelen.

15.06.1086 ble han kronet i Praha som den første böhmiske kongen.»[414]

(Barn XII:1358, Far XIV:5429, Mor XIV:5430)

Gift 1055 med neste ane.

Barn:

Judith av Böhmen. Født omkring 1057. Død omkring 1085. (Se XII:1358).

XIII:2716 fm fm fm ff mm fm m

Adelaide av Ungarn. Prinsesse, hertuginne. Født omkring 1040. Død 27.01.1062.

Adelheid av Ungarn, (1038/40 - 27.01.1062), gift 1055 med Wratislaw II av Böhmen.[415]

Fra svensk Wikipedia (oversatt):
«Adelaide av Ungarn (* ca. 1040 - † 27.01.1062 i Praha) var hertuginne av Böhmen.

Hun var datter til Andreas I av Ungarn († ca. 1060) fra Árpád-dynastiet og Anastasia Yaroslavsdatter av Kiev (* ca. 1021 - † etter 1074).

Hun ble gift i 1057 med Vratislav II, senere hertug av Böhmen.

Vratislav hadde søkt støtte fra hennes far og levde i eksil ved hans hoff under en konflikt med sin regjerende bror, Spytihnev II av Böhmen.

Ekteskapet ble arrangert som en allianse mellom Ungarn og Vratislav. Han returnerte til Böhmen i 1061 og etterfulgte sin bror Spytihnev som dets monark.

Adelaide var Vratislavs andre hustru, hans første hustru, en ukjent adelskvinne, hadde blitt værende i Böhmen, hvor hun ble fengslet av Vratislavs bror og døde i fengsel.

Adelaide og Vratislav hade barna:
Judith av Böhmen (* ca. 1056 - † 1086), gift med Vladislav I Herman, hertug av Polen.
Bretislav II (* 1060 - † 1100), monark av Böhmen.
Ludmila.
Vratislav (død i barndommen).

Adelaide døde i 1062, sannsynligvis av den nedsatte helsen hun led av etter sine hyppige svangerskap og fødsler.

Hennes mann giftet seg på nytt kort tid etter hennes død med Swirtoslawa av Polen og ble senere kronet som den første kongen av Böhmen i 1085.»[416]

(Barn XII:1358, Far XIV:5431, Mor XIV:5432)

Gift 1055 med forrige ane.

XIII:2717 fm fm fm ff mm mf f

Poppo av Berg-Schelklingen. Greve. Levde mellom 1050 og 1073.

Familien var en av de mest ansette slekter i Øvre Schwaben og var i slekt med Hohenstauferne.

Deres navneborg reiste seg over landsbyen syd for Ehingen. De hadde greve- og herskapsbesittelser i Berg

414 Wikipedia.

415 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 158. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 82.

416 Wikipedia.

(Ehingen) og Schelklingen, uten tvil også i Wartstein, og fikk i begynnelsen av det 13. århundre også det statelige markgrevskapet Burgau.

Familiens sikre genealogi begynner med Poppo. I Zweifalten klosters nekrolog som antagelig ble påbegynt i Popos sønns eller sønnesønns tid, kalles han greve av Berg.

Han er med sin hustru begravet i klostret.[417]

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):
«Poppo var greve av Berg-Schelklingen og den eldste kjente medlem av huset Berg-Schelklingen.

Han var gift med Sophie med usikker opprinnelse.

Borgen Berg i Ehingen er en forsvunnet borg i Berg, et distrikt i byen Ehingen i Alb-Donau-distriktet i Baden-Württemberg. Intet har overlevd fra borgen som ble bygd av grevene av Berg og var sete for Berg-slektens herredømme. Plassen kan ikke lenger lokaliseres. Borgen sies å ha stått på høyden bak kirken og skulle beskytte overgangen over Donau.»[418]

(Barn XII:1359)

Gift med neste ane.

Barn:

Henrik av Berg-Schelklingen. Født omkring 1073. Levde omkring 1100. Død 24.09.1115. (Se XII:1359).

XIII:2718 fm fm fm ff mm mf m

Sofie ???. Grevinne. Levde mellom 1050 og 1073.

Sofie er begravet i klosteret i Zweifalten.[419]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Sophia var gift med Poppo, greve av Berg-Schelklingen.

Hun hevdes noen ganger å ha vært prinsesse av Ungarn, en ellers udokumentert datter til Salomo, konge av Ungarn og Judith av Schwaben, men dette er svært lite sannsynlig av kronologiske årsaker.

Historikeren Christoph Fredrik von Stälin teoretiserte at deres store politiske makt – til tross for beskjeden byrd – skyldtes slektskap med biskop St. Otto av Bamberg, som også var Judith av Schwabens kapellan etter hennes ekteskap med Wladyslaw I, hertug av Polen, De hadde datteren Adelaide som giftet seg med Henriks svoger, Diepold III, markgreve av Vohburg og fødte Adelaide av Vohburg, Frederick Barbarossas første hustru.

Sophia og Poppo hadde sønnen
Henrik I, greve av Berg-Schelklingen (* ca. 1073 - † 24.09.1115) gift med Adelheid av Möchental.»[420]

(Barn XII:1359)

Gift med forrige ane.

XIII:2719 fm fm fm ff mm mm f

Diepold II av Vohburg. Markgreve. Død 07.08.1078 i Mellrichstadt.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Diepold II av Vohburg († 07.08.1078 i slaget ved Mellrichstadt) fra Rapotonen-familien, var markgreve av Nordgau og Giengen. Han var den yngre sønnen til greve Diepold I. markgreve av Cham-Vohburg.

Diepold var gift med Liutgard av Zähringen.

Han grunnla flere kirkebygninger og ga bl. a. bispedømmet Regensburg byen Waldsassen som inntektskilde, hvor hans sønn, Diepold III av Vohburg, grunnla klosteret Waldsassen.

Hans markgrevskap strakk seg over Egerland til det vestlige Böhmen, hvor han var involvert i grunnleggelsen av slottet Pfraumberg.

Diepold II falt i slaget ved Mellrichstadt 07.08.1078.

Slaget ble utkjempet mellom den hellige romerske keiseren Henrik IV og den tyske antikongen Rudolf av Schwaben.»[421]

---

417 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 596. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 79.

418 Wikipedia.

419 Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 596. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 79.

420 Wikipedia.

421 Wikipedia.

(Barn XII:1360)

Gift med neste ane.

Barn:

Adelheid av Mochental. Levde omkring 1100. (Se XII:1360).

XIII:2720 fm fm fm ff mm mm m

Luitgard av Zähringen. Markgrevinne. Født omkring 1047. Død 1119.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Luitgard av Zähringen (også kalt Lütgard eller Liutgard av Kärnten (* ca. 1047 - † 9. juli, ca. 1119 eller 18.03.1119) var en grevinne fra familien Zähringer.

Hun var eneste datter til Berthold I av Zähringen (* ca. 1000 - † 1078) og sannsynligvis) hans første hustru Richwara, datter til hertug Konrad II av Kärnten.

Luitgard var gift med Diepold II av Vohburg og dermed markgrevinne av Cham-Vohburg.

Deres sønn var Diepold III av Vohburg.

Etter Diepold II's død sies hun å ha giftet seg med den bayerske greven Ernst I av Grögling og at hun igjen ble enke omkring 1096/98. Denne påstand, basert på eiendomshistoriske argumenter, er imidlertid kontroversiell.»

Gravering av Kastl-klosteret (i «Churbaierischen Atlas» av Anton Wilhelm Ertl, 1687). (Wikipedia).

«Grunnlegger av klostre.

Luitgard var en av grunnleggerne av Kastl-klosteret i 1102 sammen med sin bror, Gebhard III av Zähringen, biskop av Konstanz, og de andre eierne av Kastl slottet, greve Berengar av Sulzbach, Fredrik I av Habsberg-Kastl og hans sønn, greve Otto av Habsberg-Kastl. Biskop Gerhard var opprinnelig en munk fra Hirsau-klosteret, hvorfra benediktinerreformen stammet og ble leder av opposisjonen som var lojal mot paven i striden mot keiser Henrik IV. Derfor kan man anta at disse ideer også ble delt av Luitgard. Hun inngikk i Kastl-klosterets historie som "grunnleggelsens sjel".

Sammen med sønnen Diepold III var hun i 1118 også grunnlegger av Reichenbach am Regen-klosteret, som først ble tatt i bruk av munker fra Kastl-klosteret.

Luitgard og Diepold hadde barna:
Diepold III († 1146), markgreve av Nabburg, Vohburg og Cham,
gift 1. gang før 1118 med Adelajda av Polen (* 1090/91 - † 1127),
datter til prins Wladyslaw I. Herman,
2. gang med Kunigunde av Beichlingen fra Northeim-familien,
datter til greve Kuno,
enke etter Wiprecht III, greve av Groitzsch,
3. gang med Sophia, søster til en ungarsk greve som het Stephan.
Konrad (* ca. 1110).
Adelheid von Mochental († åndelig 1. desember, sannsynligvis 1127),
gift med Henrik I († 24. september, før 1116 som munk i Zwiefalten),
greve av Berg, gravlagt i Zwiefalten.

Uten nærmere begrunnelse setter tysk Wikipedia spørsmålsregn ved hvorvidt Adelheid var ett av deres barn»

Luitgard av Zähringens sarkofag i Kastl-klosteret. (Wikipedia).

«Navnet Luitgard i Zähringer-familien.

Luitgard var et vanlig navn i Zähringen-familien, mest kjent er en Luitgard som hustru til greve Landolt I av Nellenburg, sannsynligvis en sønn til Guntram den Rike, og en Luitgard som datter til Berthold II av Zähringen, hustru til Gottfried av Calw, pfalzgreve av Rhein, som hun ofte blir forvekslet med. Hun hadde selv også en datter med samme navn, hvis søster var Uta av Schauenburg. Greve Berthold IV av Zähringen hadde også en datter med dette navnet.»[422]

(Barn XII:1360, Far XIV:5439, Mor XIV:5440)

Gift med forrige ane.

XIII:2721 fm fm fm fm ff ff f

Robert I den Gamle av Burgund. Hertug. Født omkring 1011. Død 21.03.1076.

Robert «den Gamle» (fransk «le Vieux») var hertug av Burgund 1032 - 1076.[423]

Hertug av Burgund 1032 - 1076.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

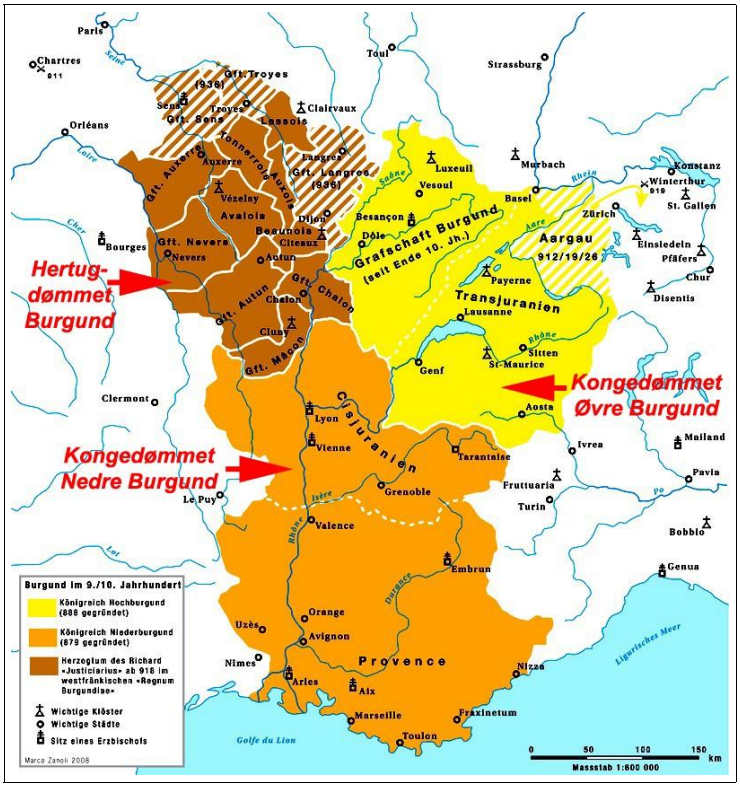
«Robert I den Gamle (* 1011 - † 21.03.1076 i Fleurey-sur-Ouche) var hertug av Burgund fra 1032 og greve av Auxerre fra 1040 til 1060. Han var sønn til kong Robert II den Fromme av Frankrike (* 972 - † 1031) og Constance av Arles (* ca. 988 - † 1032), datter til Vilhelm I Befrieren, greve av Arles.

Robert var sin mors favorittsønn, som hun derfor favoriserte som tronfølger etter farens død i 1031. I den følgende maktkamp mot hans eldre bror, Henrik, allierte de seg med greve Odo II av Blois. Likevel måtte Constance og Robert innrømme nederlag i 1032. Som kompensasjon fikk Robert hertugdømmet Burgund fra broren.»

---

422 Wikipedia.

423 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 905. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 13, 14, 57.

Kongedømmene i Øvre og Nedre Burgund og Hertugdømmet Burgund i 9. / 10. århundre (Wikipedia)

«Robert ble ansett for å være en voldelig hersker som hadde feider med sine naboer og religiøse institusjoner og som angivelig myrdet sin første svigerfar.

Han kjempet mot svogeren Rainald av Nevers om herredømmet over Auxerre, som han erobret i 1040, men måtte avstå igjen til greven av Nevers i 1060.

Hans første ekteskap var med Helie av Sémur (* 1016 - † etter 1055), datter til Damas I av Semur-en-Brionnais.»

*Notre-Dame, Semur-en-Auxois, Côte-d'Or, Bugund (*Wikipedia)*

«Robert drepte sin svigerfar i en tvist, årsaken til dette er usikker. Robert var kjent for å være en voldelig mann med eksplosivt humør. Det er uklart hvilken metode som ble brukt for å drepe Dalmas, men Hildebert de Lavardin, en samtidig, rapporterte at hertugen drepte sin svigerfar "propia manu", noe som har fått noen historikere til å tro at Dalmas mistet livet i kamp om territorium omkring Auxerre.

Imidlertid, gitt at Dalmas sønn Josserand ble drept av "to av hertugens soldater" mens han forsøkte å oppløse slosskamp, ser det imidlertid ut til at drapsstedet kan ha vært mer intimt.

Det har blitt teoretisert – basert på figurene på tympanonen (det trekantete feltet i en klassisk tempelgavl) ved

portene til Notre-Dame de Semur-en-Auxois, realisert en gang etter 1250 – at Dalmas ble forgiftet under en bankett hvor svigersønnen. deltok. Denne kirken i en navneby, nesten 170 kilometer fra setet for Dalmas maktsentrum, ble finansiert av hertug Robert I for å dempe skylden og sone for å ha drept sin hustrus (og den lokale biskopens) far.

Hans andre hustru var Ermengarde av Anjou († 1076), datter til greve Fulko III Nerra av Anjou og enke etter greve Gottfried II Ferréol av Gâtinais.»[424]

(Barn XII:1361, Far XIV:5441, Mor XIV:5442)

Gift 1. gang omkring 1033 med neste ane.

Barn:

Henrik den Galante av Burgund. Født omkring 1035. Død mellom 1070 og 1074. (Se XII:1361).

Gift 2. gang med **Ermengard av Anjou.** Hurtuginne. Født 1012. Død 1076.

Ermengard (Irmgard) var datter til Fulco (Foulques) III av Anjou.[425]

Fra tysk og engelsk Wikipedia (oversatt):
«Ermengarde av Anjou kalt Blanche (* (usikker) 1018; † 18.03.1076 i Fleurey-sur- Ouche), var datter til greve Fulko II. den Svarte av Anjou (Foulques Nerra) og Hildegard.

Hun giftet seg 1. gang ca. 1035 med greve Gottfried II av Gâtinais (Geoffrey Ferréol),
(† 30. april 1043/45, Huset Château- Landon).

De hadde barna:
Gottfried III den Skjeggede (Geoffroy le Barbu) († 1096/97), greve av Anjou.
Fulko IV den Trettekjære (Foulques le Réchin) († 1109), greve av Anjou.
Hildegard, gift ca. 1050 med Josselin I, Lord av Courtenay (Huset Courtenay).

Geoffrey døde en gang mellom 1043 og 1046, og Ermengardes mor døde mens hun var pilegrimsreise til Jerusalem i 1046

Hun giftet seg 2. gang ca. 1048 med hertug Robert I av Burgund (senere kalt den gamle),
(* 1011, † 21.03.1076, Huset Elder av Burgundy).

De hadde datteren
Hildegard (* sannsynligvis 1050, † etter 1104, sannsynligvis i 1120),
gift 1068/69 med Wilhelm VIII († 25.09.1086)
greve av Poitou og hertug av Aquitaine (Ramnulfiden).

Da broren, Gottfried II, greve av Vendôme og Anjou, døde uten arvinger, arvet hun grevskapet Anjou for sine sønner, mens etterkommerne til søsteren Adela fikk grevskapet Vendôme.

18.03.1076 ble hun og ektemannen hertug Robert av Burgund myrdet i kirken Saint-Fleurey-sur-Ouche. Begge ble gravlagt i klosteret Saint-Seine.»[426]

Barn:

Hildegard av Burgund. Født omkring 1050. Død etter 1104. (Se XIII:2750).

XIII:2722 fm fm fm fm ff ff m

Hélia av Semur. Hertuginne. Født 1016. Levde 1020. Død etter 1055.

Helia ble forstøtt ca. 1055.[427]

Fra fransk Wikipedia (oversatt):
«Hélie de Semur-en-Brionnais (* 1016 - † 1056) var datter til Dalmas I av Semur (Dalmace, Damas), herre over Semur-en-Brionnais, og Aremburge de Vergy, datter til Henrik I den Store av Burgund og niese til kong Hugo I.
Hélie de Semur var også søster til abbeden Hugues de Cluny (* 1024 - † 1109), og oldebarn til greve og biskop Hugo av Chalon.

Hun var mor til Henrik den Galante av Burgund.

I 1033 inngikk hertug Robert I av Burgund en allianse med familien Semur-en-Brionnais som var rikt besatt i Autunois og Charolais, ved i sitt første ekteskap å gifte seg med sin tremenning, Hélie de Semur. Robert ble ved dette ekteskapet svoger til abbeden Hugues de Cluny.

---

424 Wikipedia.

425 Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 905. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 13, 57.

426 Wikipedia.

427 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 917. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 57.

Hálie og Robert hadde barna
Hugo av Borgund (* 1034 - † 1058 eller 1059?).
Henrik av Burgund (* 1035 - † 1070 eller 1072).
Constance (* 1036 - † 1092), gift 1. gang med Hugo II av Chalon († 1078) og
2. gang i 1081 med Alfonso VI av León (* 1040 - † 1109).»

Fra engelsk Wikipdia (oversatt):
«Hélie de Semur, noen ganger feilaktig kalt Elvie eller Hermengarde (* ca. 1015 i Semur - † etter 1055).
I 1032 giftet hun seg med Robert I av Burgund som ville myrde hennes far.
Deretter gikk hun inn i Cluniac-klosteret i Den hellige treenighet i Marcigny.»[428]

(Barn XII:1361, Far XIV:5443, Mor XIV:5444)

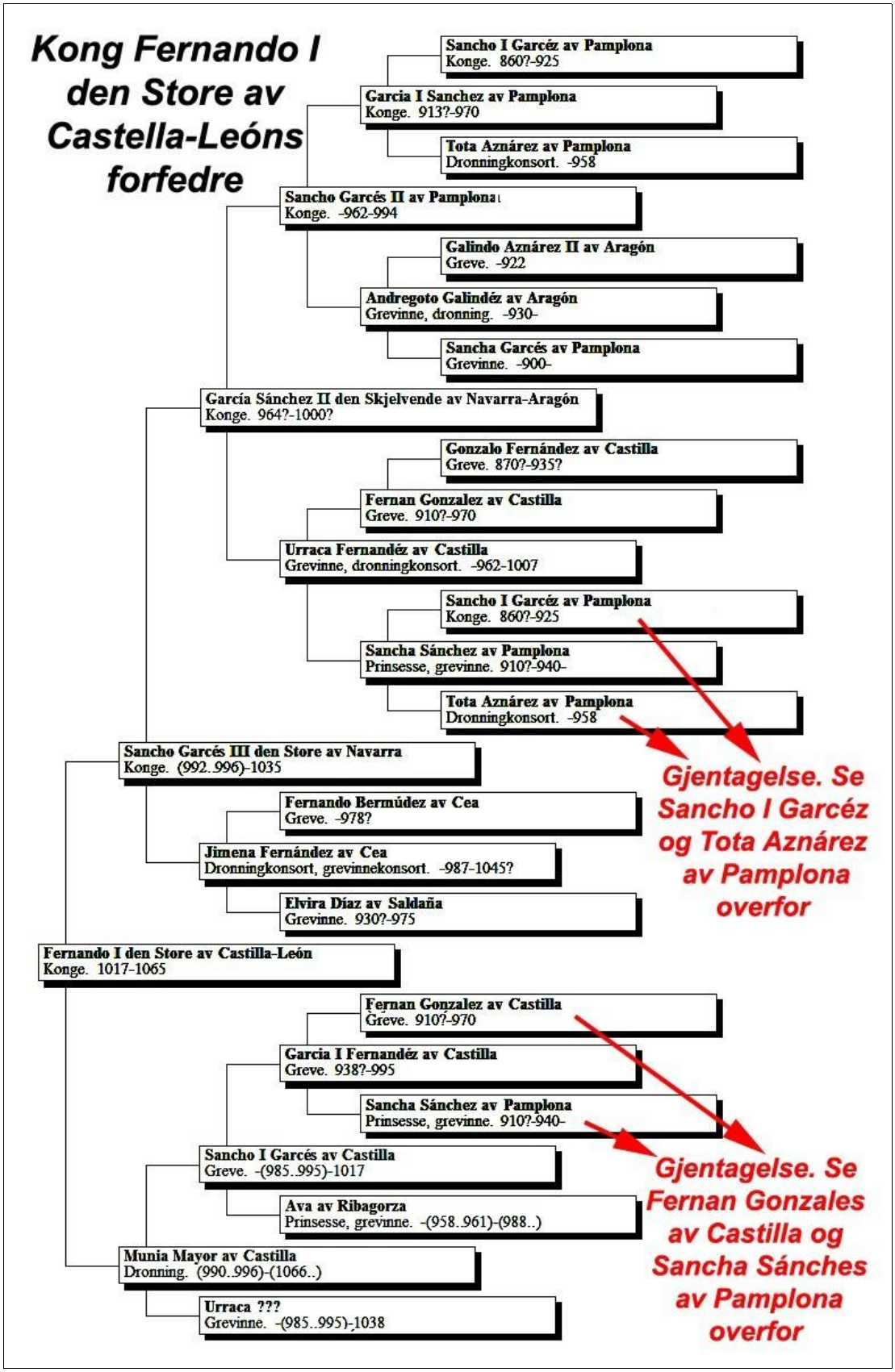
Gift omkring 1033 med forrige ane.

XIII:2725 fm fm fm fm ff mf f

Fernando I den Store av Castilla-León. Konge. Født 1017. Død 27.12.1065.

Fernando den Store («el Grande») var konge av Castilla 1035 - 1065 og konge av León 1037 - 1065.

428 Wikipedia.

Han var en dyktig hersker som forbedret de gamle vestgotiske lovene, reformerte klostertukten og utvidet Castillas makt betydelig. Han utbredte sin makt også over deler av Portugal og det nåværende Ny-Castilla. Med sin hustru, Sancha, fikk han landene mellom Pisuerga og Cea.

I 1056 antok han keisertitel for å betegne sin overhøyhet over de andre spanske fyrster og kom derved i strid med keiser Henrik III av Tyskland. Han ødela imidlertid selv Castillas førerstilling ved å dele sitt rike mellom sine tre sønner Sancho, Alfons og Garcia, slik hans far også hadde gjort.[429]

429 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 922. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 65, 74.

T. v. Fernando (til venstre) og hans hustru Sancha (til høyre) mottar en bok fra dens skriver. Fra en samtidig illuminering. T. h. Fernando I (en middelaldersk miniatyr i katedralen i León. (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Fernando I av León, også kalt Fernando den store (spansk: Fernando el Magno (* ca 1016 - † 27.12.1065 i León) var fra 1035 til sin død konge av Castilla, fra 1037 også konge av Castilla og León.

Fernando var sønn til Sancho III av Navarra (* 992/996 - † 1035) og Munia Mayor (* 990/996) - † etter 1066). Det består noe uenighet om i hvilken rekkefølge Sancho III's sønner var født. Han var med sikkerhet en yngre sønn, og sannsynligvis født etter 1011, da kildene første gang nevner foreldrenes ekteskap. De fleste og mest pålitelige kilder fører Sanchos sønner i rekkefølgen Ramiro, García, Gonzalo, så Fernando.

Dette gjelder tre dokumenter fra katedralen i Pamplona og fire fra klosteret San Juan de la Peña. Et charter fra Pamplona, datert 29.09.1023, oppfører dem slik, García, Fernando, då Gonzalo, og deres bror den uekte Ramiro.

Fernando etterfulgte i 1035 sin far, Sancho III av Pamplona, som konge av Castilla.

Etter at han i 1037 beseiret sin svoger Bermudo III av León i slaget ved Carrion, erobret han han også León, Asturia og Galicia, og skapte dermed kongeriket Castilla. Fra sin bror Garcia V erobret han den delen av Navarra.som ligger på østre side av Ebro.

Fernando er også husket for sine seire mot maurerne, noe som ble lettere etter at den muslimske enhet om Al-Andalus hadde falt sammen med Córdoba-kalifatets sammenbrudd etter Almansors død i 1002 og den siste kalifens død i 1031.

Kong Fernando jaget maurerne fra Coimbra i 1064. Hans styrker truet deretter Toledo og Alcalá de Henares. I 1063 hadde Abbad II latt overførte den hellige Isidors levninger fra Sevilla til Leon.

Hans store rike ble ikke bestående, idet han delte det mellom sine tre sønner. Også hans to døtre fikk noen mindre områder, Zamora og Toro.»[430]

(Barn XII:1363, Far XIV:5449, Mor XIV:5450)

Gift 1032 med neste ane.

Barn:

Alfonso VI den Modige av Castilla-León. Født omkring 1040. Død 30.06.1109. (Se XII:1363).

XIII:2726 fm fm fm fm ff mf m

Sancha av León. Dronning. Født 1016. Død 13.12.1071.

Sancha (Beata) var dronning av León og Castilla.

Hennes foreldre lot henne ekte infanten don Garcia, men på selve bryllupsdagen ble han drept av misfornøyde adelsmenn.

De spanske kronister roser henne meget for hennes dyder, klokskap, redelighet og rettferdighet og for hennes kjærlighet til sine undersåtter. Da hun igjen ble enke, trakk hun seg tilbake til klosteret San Isidro i Leon og førte her et ærbart liv til sin død.[431]

---

430 Wikipedia.

T. v. Sancha av León. T. h. Krusifiks i "Basílica de Santo Isidoro" bestilt av Ferdinand og Sancha (foto: José-Manuel Benito). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Sancha av León (* ca. 1018 - † 08.11.1067) var prinsesse og dronning av León.

Hun var datter til Alfonso V av León og hans første hustru, Elvira Menéndez. Sancha ble en sekulær abbedisse i klosteret San Pelayo.

Sancha var gift med Ferdinand I, greve av Castilla som senere ble konge av León etter å ha drept Sanchas bror i kamp.

I 1029 skulle det ha blitt arrangert et politisk ekteskap mellom henne og greve García Sánchez av Castilla. Etter å ha reist til León for ekteskapet, ble García myrdet av en gruppe misfornøyde vasaller.

I stedet ble Sancha i 1032 gift med Garcias nevø og etterfølger, Ferdinand I av León og Castilla, da sistnevnte bare var 11 år gammel.

I slaget ved Tamarón i 1037 drepte Ferdinand Sanchas bror, Bermudo III av León, gjorde Sancha til arving og lot seg selv krone til konge av León. Sanchas egen posisjon som dronning av León er uklar og motstridende. Hun etterfulgte som arving etter sin bror på Leóns trone og i sin "egen rett", men til tross for dette blir hun ikke tydelig omtalt som "Rreina reinante" (kvinnelig monark). Etter ektemannens død gikk tronen over til hennes sønn, til tross for at hun fremdeles levde.

Etter Ferdinands død i 1065 og delingen av ektemannens rike, sies det at hun har spilt den fruktløse rollen som fredsmegler mellom deres sønner.

Hun var en from katolikk, som sammen med sin mann bestilte krusifikset som bærer navnet deres navn som en gave til basilikaen "San Isidoro".

Sancha og Ferdinand hadde fem barn:
Urraca av Zamora.
Sancho II av León og Castilla.
Elvira fra Toro.
Alfonso VI fra León og Castilla.
García II av Galicia.»

431 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 945. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 65, 74.

Det kongelige pantheon i «Basílica de Santo Isidoro». (Wikipedia).

«Hun døde i León 08.11.1067 og ble gravlagt i det kongelige pantheon av "Basílica de Santo Isidoro" sammen med sine foreldre, hennes bror, hennes mann og barna Elvira, Urraca og García.

Følgende latinsk inskripsjon ble skåret i graven der hennes levninger biir bevart.

"H. R. SANCIA REGINA TOTIUS HISPANIAE, MAGNI REGIS FERDINANDI UXOR. FILIA REGIS ADEFONSI, QUI POPULAVIT LEGIONEM POS DESTRUCTIONEM ALMANZOR. OBIIT ERA MCVIIII. III N. M."

("Her ligger Sancha, dronning av hele Spania, hustru til den store kongen Ferdinand og datter til kong Alfonso, som befolket León etter ødeleggelsen av Almanzor. Døde vår tidsregning MCVIIII III N.M, (5. mai 1071))»[432]

(Barn XII:1363, Far XIV:5451, Mor XIV:5452)

Gift 1032 med forrige ane.

XIII:2731 fm fm fm fm fm fm f

Vilhelm I den Store av Burgund. Greve. Født omkring 1020. Død 12.11.1087 i Besançon.

Vilhelm («Guillaume») den Store var
greve av Burgund 1057 - 1087 og greve av Mâcon 1078 - 1087.[433]

432 Wikipedia.

433 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 972. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 55.

Maleri i Besançon-katedralen (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«William I den Store (fransk: Guillaume I le Grand eller Guillaume I Tête Hardie) (* 1020 - † 12.11.1087) i Besançon) var greve av Burgund og Mâcon. Han var sønn til greve Rainald I (* ca. 986 - † 1057) fra huset Burgund-Ivrea og Adele (Adelheid) (* ca. 1002 - † 1038) av Normandie fra huset Rolloniden.»

Kongedømmet Hochburgund på 900-tallet med grevskapet Burgund (Wikipedia).

«I 1057 etterfulgte han sin far som greve av Burgund. I 1078 overtok han også grevskapet Mâcon da hans fetter, greve Guido II, trådde inn i klostret Cluny. I hvert fall var han nå den mektigste mannen i regionen, som noen år senere også lyktes i å besette det viktigste bispedømmet i grevskapet Burgund med en av sine syv sønner. Sønnen Hugo ble erkebiskop av Besançon i 1086. Ett år etter hans død ble en annen sønn, Guido, erkebiskop av Wien. Endelig, i 1119, ble Guido pave som Calixt II.

Vilhelm mottok Henrik IV i 1076 på hans ferd til Canossa i Besançon og gjorde det mulig for ham å krysse Jura

gjennnom territoriet til grevene av Savoye, men han ser ikke ut til å ha deltatt i konflikten mellom pave og konge.

Vilhelm I ble gravlagt i Saint-Étienne-katedralen i Besançon. Da katedralen ble erstattet av Sainte-Jean-katedralen på 1700-tallet, ble gravene til grevene i Bourgogne, inklusive Vilhelms grav, overført.

Hans sønner Rainald II og Stephan I ble hans etterfølgere,

Vilhelm ble gift med Stephanie († 19. oktober etter 1088) mellom 1049 og 1057, dvs. under hans fars levetid. Hun har til tider vært ansett å være datter til Adalbert, greve av Longwy, 1047 hertug av Øvre Lothringen (huset Châtenois) og Clémence av Foix.»[434]

(Barn XII:1366, Far XIV:5461, Mor XIV:5462)

Gift med neste ane.

Barn:

Gisela av Burgund. Født omkring 1070. Levde 1105. Død etter 1133. (Se XII:1366).

XIII:2732 fm fm fm fm fm fm m

Stephania (Etienette) ???. Grevinne. Død etter 1088.

Stephania (Etienette) var muligens datter til Raimund II av Barcelona.[435]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Stephanie († 19. oktober etter 1088) giftet seg med Vilhelm I den Store av Burgund mellom 1049 og 1057.

Hun har til tider vært ansett å være datter til greve Adalbert av Longwy, 1047 hertug av Øvre Lothringen (huset Châtenois) og Clémence av Foix.

Denne informasjonen om Stephanies herkomst stammer fra Szabolcs de Vajay som omkring 1960 på grunnlag av to dokumenter "tildelte" Adalbert grevskapet Longwy og hevdet at Vilhelm hadde inngått et ekteskap med Clémence, en datter til greven av Foix. To døtre skulle komme fra dette ekteskapet, Stephanie, hustru til Wilhelm, og Ermesinde, hustru til Wilhelm VII, hertug av Aquitaine. Senere korrigerte Vajay seg da han hadde mistolket de nevnte dokumentene.

Det er derfor fortsatt uklart hvem som var far til disse to kvinnene. Stephanie er nå tildelt huset Barcelona mens Ermesinde og grevskapet Longwy er tildelt huset Luxembourg. Clemence blir ikke lenger ansett å ha vært hustru til Adalbert. Det er faktisk ikke kjent hvorvidt Adalbert var gift, og følgelig heller ikke navnet på hans hustru eller eksistensen av etterkommere.

Stephanie og Vilhelm hadde barna:

Odo (Eudes) († før 1087).

Rainald (Renaud) II († 1097 på første korstog), 1082 greve av Mâcon, 1087 greve av Burgund; gift med Regina av Oltigen († etter 1097), datter til greve Kuno og NN av Luxemburg, datter til greve Giselbert (Wigeriche).

Vilhelm (Guillaume) († før 1090).

Stephan I den Egensindige (Étienne I Tête-Hardi) († 27.05.1102, myrdet i Askalon), greve av Mâcon, herre av Varasque, gift ca. 1090 med Beatrix († etter 1102).

Raimund (Raimond) († 24.05.1107 i Grajal de Campos), greve av Amerous, 1093 greve av Galicia og Coimbra, gift 1. gang i 1087 i Toledo med Urraca (* etter 1081 - † 08.03.1126 i Saldana), dronning av Castilla og León, arvedatter til kong Alfonso VI. Urraca giftet seg 2. gang i september 1109 på Munó slott (Burgos) med Alfonso I († 07.09.1134 i Almuniente), 1104 konge av Aragón og Navarra). ekteskapet ble annullert i 1114. Hennes 3. (hemmelige) ekteskap var med Pedro González Conde de Lara († 1130 i Bayonne).

Hugo (Hugues) (†13.11.1101), 1086 erkebiskop av Besançon.

Guido, bevitnet i 1088 († 13.11.1124), 1088 erkebiskop av Wien, 1107/09 administrator av Besançon, 1119 pave Calixtus II.

Stephanie (Étiennette), bevitnet i 1108, gift med Lambert François († etter 1119), prins av Royans, Seigneur de Peyriers.

Sibylle (* sannsynligvis 1065 - † etter 1103 som geistlig enke i Fontevrault Abbey), gift med Eudes I Borel († 23.03.1103), 1079 hertug av Burgund, (huset Elder av Burgund).

Ermentrude († etter 08.03.1105), arving til Mömpelgard (Montbéliard), gift ca. 1065 med Dietrich I († 2. februar 1102/1105), 1093 greve av Bar (huset Scarponnois).

Gisela (* ca. 1070 - † etter 1133), gift 1. gang ca. 1090 med Humbert II den Sterke († 19.10.1103), 1080 greve av Maurienne, 1094 markgreve av Torino (huset Savoye), gift 2. gang med Rainer († 1135/37), markgreve av Montferrat, (huset Aleramiden).

Klementia (Clémence) (* ca. 1078 - † sannsynligvis 1133), gift 1. gang før 1092 med Robert II († 05.10.1111), 1093 greve av Flandern (huset Flanders), gift 2. gang ca. 1125 med Gottfried VI († 25.01.1139), 1106 hertug av Nedre Lothringen, (huset Brabant).

Bertha († 19. mai 1097/98), gift i 1093, før 25. november, med Alfonso VI († 30.06.1109), 1072 konge av

434 Wikipedia.

435 Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 972. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 55.

Castilla, (huset Jiménez).»[436]

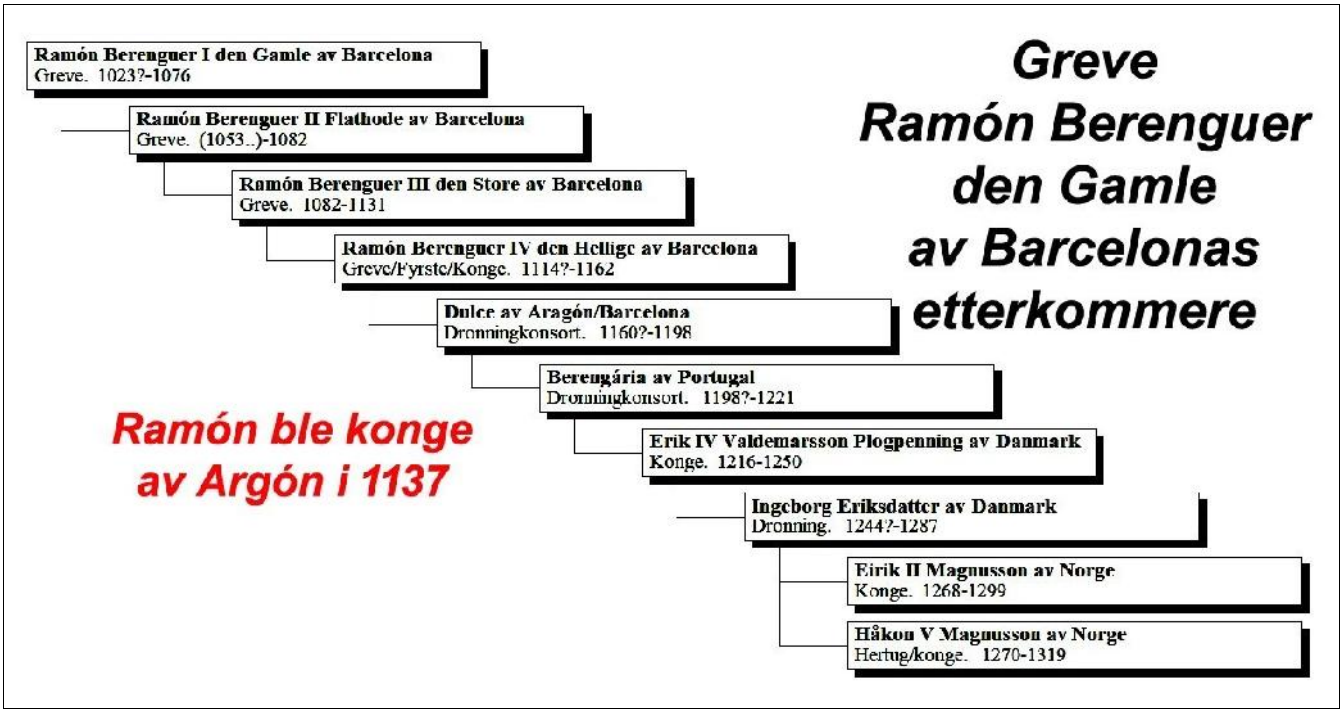
(Barn XII:1366)

Gift med forrige ane.

XIII:2737 fm fm fm fm mf ff f

Ramón Berenguer I den Gamle av Barcelona. Greve. Født omkring 1023. Død 27.03.1076.

Ramón Berenguer I den Gamle («el Viejo») var greve av Barcelona 1035 - 1076.

Han var eneste barn da han etterfulgte sin far 26.05.1035. Tre år senere ble han innviet i sine rettigheter i kirken i Ausona og kalles her «Puer aegregiae indole», under formynderskap av sin farmor, Ermessinde.

Ramón utvidet sitt grevskap betydelig. I 1072 sammenkalte han Cortés og lot gjøre et utvalg av de gotiske og romerske lover som ble Kataloniens lovbok under navnet «Los Usatges». I 1074 gjorde han en ekspedisjon til Murcie.

Han var gift
1. gang i 1039 med Elisabeth (Isabel), muligens datter til Raimund Bernard av Beziera.
Hun døde i 1050.
2. gang med Blanca som snart etter ble forskutt.[437]

436 Wikipedia.

437 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1004. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 26, 78.

T. v. Ramón Berenguer I og hans hustru, Almodis de la Marche, regner opp 2000 gram gullmynter som betaling til William Raymond og Adelaide, greve og grevinne av Cerdagne, for overdragelse av rettighetene til Carcassonne i 1067. I midten: Ramón Berenguer I (Genealogisk rulle i Poblet-klosteret). T. h. Ramón Berengar kjemper mot maurerne (i et eksemplar av "Usatges de Barcelona", 1. tredjedel av 1300-tallet). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Ramón Berenguer I (* ca. 1023 - † 1076), kalt den Gamle (katalansk: "el Vell", fransk: "le Vieux"), var greve av Barcelona 1035-1076. Han kunngjorde de tidligste utgavene av en skriftlig kode for katalansk lov, "behandling av Barcelona" (Usatges de Barcelona).

Han var sønn til Berenguer Ramón I den Krumme (* ca. 1005 - † 1035) og Sancha av Garcogne (* ca. 1006 - † ca. 1026).

Han etterfulgte sin far som greve da faren døde i 1035. Det var i hans regjeringstid at Barcelonas dominerende posisjon blant de andre katalanske grevskapene ble tydelig.

Ramón Berenguer førte felttog mot maurerne, utvidet sitt herredømme så langt vest som til Barbastro og påla andre mauriske byer tunge tributter ("parias"). Historikere hevder at disse tributter bidro til å skape den første velstandsbølgen i katalansk historie. Under hans regjeringstid begynte katalansk maritim makt å bli merkbar i det vestlige Middelhavet. Ramón Berenguer den Gamle var også den første greven av Katalonia som skaffet seg landområder (grevskapene Carcassonne og Razés) og innflytelse nord for Pyreneene.

En annen av hans store innsatser var begynnelsen til kodifiseringen av katalansk lov i den skrevne "Usatges de Barcelona" som skulle bli den første fulle samlingen føydalsk lov i Vest-Europa. Juridisk kodifisering var en del av grevens anstrengelser for å fremme og på en eller annen måte kontrollere føydaliseringsprosessen som startet under Berenguer Ramóns, i hans skrøpelige fars regjeringstid.

En annen viktig bidragsyter var kirken gjennom institusjonen "Pax et treuga Dei" (Guds fred og våpenhvile), en bevegelse i middelalderen ledet av den katolske kirke og og som var den første massefredsbevegelsen i historien.

Denne etablerte en generell våpenhvile blant stridende fraksjoner og herrer i en gitt region for en gitt tid. Den tidligste datoen for innføringen av "Guds fred" i Vest-Europa er 1027 i Katalonia, under hans far, Berenguer Ramóns regjeringstid.

Mens han fremdeles var gift med sin andre hustru, Blanca, innledet han et forhold med Almodis de La Marche, grevinne av Limoges og hustru til greven av Toulouse. De giftet seg raskt og ble derfor ekskommunisert av pave Victor II.

Ramón Berenguer I grunnla, sammen med sin tredje hustru, Almodis, den romanske katedralen i Barcelona som erstatning for den eldre basilikaen som antagelig hadde blitt ødelagt av Almanzor. Deres fløyels- og messingsinnbundne trekister vises fremdeles i den gotiske katedralen som senere erstattet katedralen de grunnla.

Han ble etterfulgt av tvillingesønnene Ramón Berenguer II og Berenguer Ramón II.

Ramón var gift 3 ganger.

Hans første hustru, muligens Isabel, var datter til greve Sancho av Gascogne. De hadde barna:
Berenguer (døde ung).
Arnau (døde ung).
Pedro Ramón (* 1050 - † 1073?), myrdet sin fars tredje hustru, Almodis, og ble tvunget i eksil.

Hans andre hustru, Blanca av Narbonne, var datter til Llop Ato Zuberoa og Ermengarda av Narbonne

Hans tredje hustru, Almodis de La Marche, grevinne av Limoges, var datter til greve Bernard I av la Marche og hans hustru Amélie.»[438]

(Barn XII:1369, Far XIV:5473, Mor XIV:5474)

Gift omkring 1053 med neste ane.

Barn:

Ramón Berenguer II Flathode av Barcelona. Født etter 1053. Død 06.12.1082. (Se XII:1369).

XIII:2738 fm fm fm fm mf ff m

Almodis av La Marche. Grevinne. Født omkring 1020. Død 16.10.1071.

Grevinne av La Marche.

Noen mener at Almodis var enke etter greve Adelbert I av La Marche og datter til Gerard, visegreve av Limoges. Dette er sikkert feil og en forveksling med den Almodis som kanskje var hennes bestemor og som ca. 997 ble gift med Vilhelm den Store, greve av Poitou, i hans første ekteskap og som døde allerede ca. 1005-11.

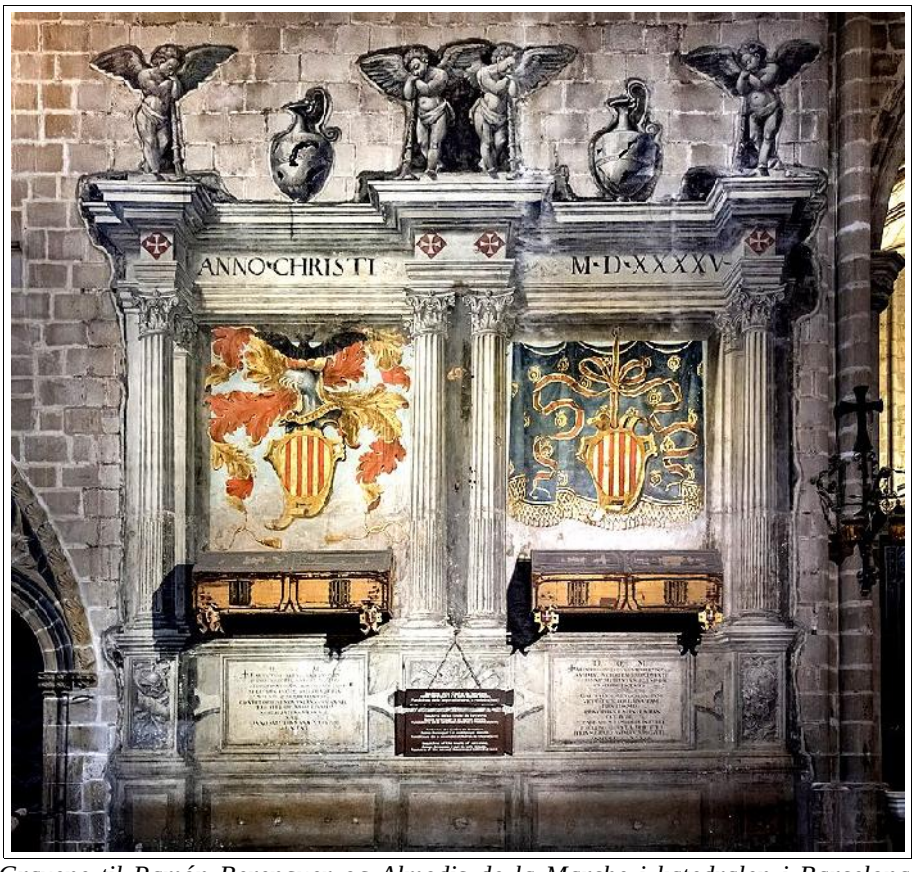
Almodis var åpenbart temmelig intrigant. Hun hadde tre ektemenn i live samtidig.

Hennes første ektemann var greve Hugo av Leizignan. I «Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana» heter det at det var en greve av Arles som ble drept 08.10.1060 og som forstøtte henne under påskudd av for nært slektskap.

Hun var gift 2. gang ca. 1040-45 med Pons av Toulouse som forstøtte henne ca. 1053.

Hun ble så gift med Ramón mellom 04.11.1053 og 04.11.1054. Dette ekteskap ble bekreftet av Pons i et dokument av 04.11.1056. Med Ramón hadde hun tvillingsønnene Ramón Berengar II og Berengar Ramón II, samt to døtre, Sancha og Inés.

Mellom Almodis og Pedro Ramón, sønn til Ramón Berengar I i hans første ekteskap med Isabel, oppstod det en bitter strid, utvilsomt fordi Almodis intrigerte for å berøve ham hans førstefødselsrett. Det gikk så vidt at Pedro myrdet henne.[439]

Gravene til Ramón Berenguer og Almodis de la Marche i katedralen i Barcelona. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Almodis av la Marche (ca. 1020 - † 16.10.1071) var en fransk adelskvinne. Hun var berømt for sin ekteskapskarriere, særlig for sitt tredje ekteskap med Ramón Berenguer I, greve av Barcelona, som hun begikk dobbel bigami med i 1053, og som paven lot dem ekskommunisere for.

438 Wikipedia.

439 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1035. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 26, 78, 97.

Hun var datter til greve Bernard I av la Marche († 1047) og hans hustru Amélie.

Almodis giftet seg 1. gang med Hugo V av Lusignan omkring 1038, og de hadde to sønner og en datter. Almodis og Hugo ble skilt på grunn av blodsband.
Hun giftet seg senere, med Hugos hjelp, med greve Pons av Toulouse i 1040.

Almodis var fortsatt gift med Pons i april 1053, da hun ble bortført av greve Ramón Berenguer I av Barcelona. Han kidnappet henne fra Narbonne ved hjelp av en flåte sendt nordover av hans allierte, den muslimske emiren i Tortosa. De giftet seg umiddelbart (til tross for at begge hennes tidligere ektemenn fortsatt var i live) og de dukker opp i et "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) sammen med sine tvillingsønner året etter. Pave Victor II ekskommuniserte Almodis og Ramón for dette ulovlige ekteskapet fram til 1056.

Almodis opprettholdt kontakten med sine tidligere ektemenn og mange barn, og i 1066/1067 reiste hun til Toulouse for datterens bryllup. Noen år tidligere, i 1060, hadde Hugo V av Lusignan gjort opprør mot sin herre, hertug Vilhelm VIII av Aquitaine, til støtte for Almodis' sønn Vilhelm IV av Toulouse. Hennes sønner støttet hverandre i militære felttog. Hugo VI av Lusignan, Raymond IV av Toulouse og Berenguer Ramón II av Barcelona tok alle korset.

Hennes tredje ektemann Ramón var gift med hennes niese, Isabela Trencavel, datter til Rangearde av la Marche. Deres sønn, Pedro-Ramón var Ramóns opprinnelige arving. Han mistrodde Almodis' innflytelsen over faren og var overbevist om at hun forsøkte å erstatte ham med sine egne to sønner, nevøene til Pedro-Ramón, som begge hadde krav gjennom sin far, greve La Marche. Han myrdet henne i oktober 1071. William av Malmesbury reflekterte at hun var "trist, [av] uhemmet utukt".

Pedro-Ramón ble gjort arveløs og forvist for sin forbrytelse og flyktet fra landet. Da faren døde i 1076, ble Barcelona delt mellom Almodis' sønner, Berenguer Ramón og Ramõn Berenguer.

Familiehistorien med drap endte ikke med Pedro-Ramón, da Berenguer Ramón fikk kallenavnet "El fratricidio" (Brodermorderen) da han drepte sin egen tvillingbror.

Almodis giftet seg 1. gang med Hugo V av Lusignan omkring 1038, De hadde to sønner og en datter:
Hugo VI av Lusignan (* ca. 1039 - † 1101).
Jordan av Lusignan.
Mélisende av Lusignan (* før 1055), gift før 1074 med Simon I, visegreve av Parthenay.

Almodis og Hugo ble skilt på grunn av blodsbånd og Hugo sørget for at hun giftet seg med greve Pons av Toulouse i 1040.
De fikk flere barn, inkludert:
Vilhelm IV (* ca. 1040 - † 1094), greve av Toulouse.
Raymond IV (* ca. 1041 - † 1105), greve av Toulouse.
Hugo, abbed i Saint-Gilles.
Almodis av Toulouse, gift med greve Pierre av Melgueil.

I 1053 giftet hun seg med Ramón Berenguer I, greve av Barcelona.
De fikk fire barn:
Berenguer Ramón I (* 1053/1054 - † 1097/1099), greve av Barcelona (1076-1082).
Ramón Berenguer II (* 1053/1054 - † 1105), greve av Barcelona (1082-1096).
Agnes av Barcelona, gift med greve Guigues II av Albon.
Sancha av Barcelona, gift med greve Guillermo Ramón I av Cerdagne.»[440]

(Barn XII:1369, Far XIV:5475)

Gift 1. gang 1040 med **Pons av Toulouse.** Greve, pfalzgreve. Født omkring 991. Død omkring 1060.

Greve av Toulouse 1037 - 1060.

Pons var greve av Toulouse, Quercy, Albigeois og herre over Auvergne. Gjennom sin mor, Emma, hadde han rett til grevskapet Avignon. Han antar senere titelen «compte palatin».

Han ble ekskommunisert for å ha forstøtt sin hustru og ektet en annen.

I 1053 grunnlegger han klosteret Vigan og forener klosteret Psalmodie med Moissac i Cluny og S. Victor i Marseille.

Pons ble gift ca. 1037 med Majore, vistnok av huset Carcasona eller Foix. Hun døde antagelig få år senere. Majore var antagelig hans andre eller tredje hustru.

Han giftet seg så med Almodis ca. 1040-45, men forstøtte henne ca. 1053-54.

Han levde enda i 1060, da han var tilstede ved et møte i Toulouse. Pons døde senest i begynnelsen av 1061 og er begravet i St. Sernin i Toulouse.[441]

[440] Wikipedia.

[441] Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1090. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 97.

Del av en samling av 4 litografier fra 1200-tallet De er utgitt av Gihaut frères. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Pons av Toulouse (Pons II Guillaume de Toulouse) (* ca. 991 - † ca. 1060, 68-69 år gammel) var greve av Toulouse fra 1037.

Han var eldste sønn og etterfølger til Villiam III Taillefer av Toulouse (* ca. 970 - † 1037) og Emma av Provence (* ca. 975 - † 1062).

Han arvet dermed tittelen "Marchio Provincæ". Han er kjent for å ha eid mange "alloder", og han bygde på på romersk, salisk og gotisk lov.

Allodialgods (tysk: Allod) var hos germanerne, og senere i Det tysk-romerske rike, gods som var personlig eiendom til lensinnehaver, og som kunne gå i arv etter fri vilje. Dette i motsetning til lensgods, som måtte gå til nærmeste ektefødte mannlige slektning.

Allerede i 1030 hadde han mye makt i Albigeois. I 1037 ga han mange "allodiale" kirker og slott, inkludert halvparten av den i Porta Spina, i Albigeois, Nimois og Provence som brudegave til sin første hustru, Majore.

I 1038 delte han kjøpet av bispedømmet Albi med Trencavel-familien. I 1040 ga han eiendom i Diens til Cluny. I 1047 nevnes han første gang som pfalzgreve i et "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) hvor han donerte Moissac til Cluny.

Pons giftet seg med sin første hustru, Majore († 1044), i 1022. Deres eneste barn var
Pons den Yngre, som ikke arvet hans grevskap eller "marca".

I 1040 giftet han seg med Almodis av La Marche, tidligere gift med Hugo V av Lusignan, men også han avviste henne i 1053.

De hadde barna:
Vilhelm IV (* ca. 1040 - † 1094), greve av Toulouse.
Raymond IV (* ca. 1041 - † 1105), greve Saint-Gilles, etterfulgte sin bror.
Hugo, abbed av Saint-Gilles.
Almodis, gift med greven av Melgueil.»

Pons døde i Toulouse og ble gravlagt i Saint-Sernin, sannsynligvis sent i 1060 eller tidlig i 1061.»[442]

Barn:

Vilhelm IV av Toulouse. Født omkring 1040. Død omkring 1094. (Se XIII:2751).

Gift 2. gang omkring 1053 med forrige ane.

XIII:2739 fm fm fm fm mf fm f

Robert Guiscard av Apulia. Greve, hertug. Født 1015 i Hauteville, Normandie. Død 17.07.1085 i Kefalonien.

Hertug av Apulia 1057 - 1085.

442 Wikipedia.

Robert var greve, senere hertug, av Apulia, Calabrien og Sicilien. Allerede i 1035 var Robert i Italien, hvor han i 1046 bemektiget seg Humfreds eiendommer. Han utmerket seg som ung i kampene mot grekere og langobarder og ble derfor av sine menn i 1057 valgt til greve av Apulia etter halvbroren Humfreds død. Han fikk tilnavnet «Guiscard» eller «Wiscard» som betyr listig, snedig. Han var en mektig førerskikkelse, modig som en løve, et normannisk fyrsteideal.

I 1016, da Salerno ble beleiret av sarasenerne, fikk byen uventet hjelp av noen normanniske riddere som gikk i land der på vei hjem fra en valfart til Jerusalem. Med begeistring grep de eventyrlystne pilegrimene denne anledning til å få slåss mot kristenhetens fiender. Og de viste et slikt heltemot at enda de bare var førti mann, satte de en kraftig skrekk i araberne og reddet Salerno. Da de kom hjem til Normandie igjen, lot andre normanniske vikingætlinger seg lokke av deres beretninger om alt hva de hadde opplevd. Antagelig ble det også drevet regulær verving til å dra til Syd-Italia og hvert år strømmet nå nye skarer av eventyrlystne normannere dit. Til å begynne med kom de som hjelpere og tok tjeneste som leiesoldater, men snart ble de så mange at de våget å prøve seg som erobrere og begynte å danne egne samfunn. Under ledelse av Robert Guiscard og andre foretagsomme normanniske høvdinger vokste disse småstedene etterhånden til et betydelig rike. Robert var den mest berømte av ti brødre som alle dro ut på eventyr til Syd-Italia. I alminnelighet sloss de hver på sin kant uten å bry seg om hverandre, men støtte disse slåsskjempene sammen, gikk det hardt for seg. Den berømte normanneren gjorde like stor rett for sitt andre tilnavn, «den Dristige». Den bysantiske prinsessen Anna Komnene beskriver ham som en ekte nordisk skikkelse med blondt hår og blå øyne, «som man nesten kunne si sprutet ild». Statelig var han å se på og veldig i kamp. Han minnet ikke bare om den listige Odyssevs, men også om «Akillevs, som hadde en så rungende stemme at de som hørte den, trodde de hørte brølet fra en rasende menneskemasse. Men Roberts hærskrik skremte myriader på flukt.» Takket være denne foreningen av sluhet og kraft underla Robert seg den ene etter den andre både av de langobardiske småstatene og de østromerske besittelsene i Syd-Italia og skapte et rike som omfattet det meste av Calabria og Apulia. En landsmann av ham som var av lignende støpning og het Rikard, erobret Capua og landet omkring. Det hele er som en usannsynlig eventyrroman. Og disse dumdristige røverridderne nøyde seg ikke engang med det de hadde vunnet på italiensk jord, men gjorde det ene forsøket etter det andre på å omstyrte den østromerske keiserens trone.

Hildebrand, den senere pave Gregorius VII, vant ham for kirken. I 1059 erobret han Reggio og Cosenza, han tok sitt land i len av pave Nicolaus II som utnevnte ham til hertug av Apulia, Kalabrien og Sicilien som var besatt av maurerne.

Omkring 1070 var hele Syd-Italia blitt en normannisk besittelse. Da hadde erobrerne alt lenge kastet lengselsfulle blikk over Messinastredet mot den vakre, fristende øya, som akkurat som Odysseens Kirke stadig lokket nye folk over til seg. Normannerne lengtet, som det så vakkert heter på den tids språk, «etter å gjenvinne for den sanne Gud det land som hadde falt i hendene på vantro.» Erobringen av Sicilia ble påbegynt alt i 1060, da Robert sendte sin bror Roger over dit. Med seig styrke oppnådde han etter hvert å skaffe seg herredømme over store deler av øya, og i 1072 falt Palermo, Sicilias største by, i Roberts og Rogers hender. Men enda i 19 år måtte Roger og hans menn kjempe før han var blitt herre over hele øya. For annen gang hadde Europa gjenerobret Middelhavets perle fra semittene. Muhammedanernes moskéer ble forvandlet til kristne kirker. Hovedmoskéen i Parermo, som i likhet med Sofiamoskéen i Konstantinopel en gang hadde vært kirke, ble under store høytideligheter igjen innvidd til kristen gudstjeneste. «Hele menigheten gråt av rørelse og glede da man hørte liflige englestemmer synge Hosianna.»

I 1074 blir han excommunisert av Gregorius VII, men forsones med ham i 1080. I 1081 gjør han en ekspedisjon til Konstantinopel mot keiser Nicephorus, erobret Korfu, og slo den dyktige greske fører Alexios Komnenos ved Durazzo i 1081-82.

Gregorius VII, som var blitt fordrevet av keiser Henrik IV, kaller Robert tilbake til Italien, hvor Henrik beleiret Gregorius i slottet St. Angelos i Roma. Robert kom paven til unnsetning med en sterk hær, vel mindre for å hjelpe Gregorius enn for å fordrive keiseren, som han betraktet som en ubuden og uønsket gjest i Italia. Jo mer normannernes egen makt vokste i Syd-Italia og på Sicilia, desto større ble nemlig også faren for at den tyske keiser skulle angripe deres område. Henriks tropper var ikke sterke nok til å møte denne nye fienden, og han fant det derfor rådeligst å trekke seg tilbake til Lombardiet sammen med motpaven Clemens.

Knapt hadde Henrik dradd bort fra Roma, før Robert kom dit. Han tok byen med storm allerede dagen etter sin ankomst. Og igjen utspilles en av disse grusomme scenene som den evige stad har måttet oppleve oftere enn noen annen by. Med ild og sverd, med drap og skjensler raste de ville normannerne, og mange tusen romere ble slept bort som fanger eller solgt som slaver.

Så var da Gregorius befridd. Men til hvilket pris! Romernes hat mot hans vasall og redningsmann vendte seg ikke minst mot paven selv, som hadde skaffet seg en slik forbundsfelle. Da normannernes fryktede høvding forlot Roma, våget Gregorius derfor ikke å bli der, men fulgte med sin beskytter til hans eget land og slo seg ned i Salerno. Derfra preket han korstog mot den gudløse Henrik IV, og lot en skrivelse utgå til alle kristne om å komme sin mor kirken og «Herrens salvede» til hjelp. Men ingen korsfarer kom og bisto den hellige fader i hans nød. Ja, ikke engang hans nyss så lydige vasall oppfylte hans forventninger. Gregorius døde i Salerno i 1085.

Andre og større bragder lokket nå Robert. Det urolige sjøfarerblodet drev ham mot det store mål å erobre Konstantinopel. Røverridderen, som hadde begynt med to tomme hender og hadde skapt seg et rike av intet, ville oppkaste seg til østromersk keiser. Den slu, hjerteløse egoisten gikk sine egne veier og bekymret seg i bunn og grunn

ikke det ringeste om den hellige faders ønske om å bli eskortert til Roma av normanniske troppestyrker. Med en stor flåte og en tallrik hær satte Robert over fra Brindisi (Brundisium) til Epeiros. Robert var uheldig og ble slått av venetianerne og grekerne. Han og hans tropper ble også rammet av en pestepidemi på et tog mot Kefalonien i 1085, som gjorde det av med en stor del av dem, og også Robert selv ble til slutt revet bort av farsotten.

Robert var første gang gift med Albèralde, søster til Girard av Buonalbergo, som han forstøtte i 1058.[443]

T. v. Mynt med Robert Guiscard, hertug av Sicilia. T. h. Robert Guiscard blir kronet til hertug av pave Nicholas II (Fra "Nuova Cronica" av Giovanni Villani, 1300-tallet). Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Robert Guiscard (* ca. 1015 i Normandie - † antagelig 17.06.1085 i Kefallinia) var en normannisk ridder, eventyrer og hertug av Puglia.

Han deltok i gjenerobringen av det sørlige Italia og Sicilia fra bysantinerne, og ble greve (1057-1059) og deretter hertug (1059-1085) av Puglia og Calabria etter sin bror Humfred av Hautevilles død.

Robert var en av de mange sønnene til adelsmannen Tancred av Hauteville (* ca. 980 - † 1041) i Normandie.

Fra 999 var normanniske leiesoldater stadig oftere i bysantinsk eller ulik italiensk tjeneste, og fra 1029 fikk de en fast base i Aversa, nær dagens Napoli. Også hans bror, William Jernarm, hadde betydelige len i Sør-Italia.

Robert ble gift i 1051 med Alberada av Buonalbergo (* 1032 - † etter juli 1122).

De hadde barna:

Bohemund.

Emma (* 1052 eller senere), gift med Odo den Gode, markis.

Robert skilte seg fra, Alberada, på grunn av antatt slektskap.

Han var gift 2. gang i 1058 eller 1059 med Sigilgaita. De hadde minst 9 barn.

Italia og Sicilia.

Fra 1047 dukket Robert opp i midtre Italia, hvor han gikk i tjeneste for ulike italienske småfyrster. Han deltok i motstanden mot Pave Leo IX's anti-normanniske politikk, og fikk snart en sterk posisjon i Calabria. I 1057 fikk han Puglia i len som greve av sin bror Humphrey, trolig for sin innsats på normannisk side mot paven.

På denne tiden skjedde det en dramatisk endring i italiensk politikk, fordi paven, i møte med den bitre og dyptgående investiturstriden med de tyske keisere, måtte alliere seg med normannerne for å stå imot presset fra den mektige fyrsten i Tyskland. Som ledd i den nye orienteringen foretrakk paven ved Konsilet i Melfi i 1059 å utnevne Robert Guiscard til hertug av Puglia, Calabria og Sicilia. Robert gikk i Pavens tjeneste som fyrste med Pavestatens støtte. Det tok nesten 20 år å erobre Sør-Italia og Sicilia fra Bysants.

Robert involverte seg også mot bysantinerne på Balkan i allianse med kongene av Duklja (dagens Montenegro). I oktober 1081 vant normannerne og montenegrinerne en seier over Bysants i slaget ved Durazzo. Men så ble han hjemkalt for å redde Pave Gregorius VII fra den tyske keiser Henrik IV utenfor borgen Castel Sant'Angelo i Roma.

To år senere døde han av feber på øya Kefallonia under et felttog mot Bysants.

Robert Guiscard ble en avgjørende eksponent for å utbre og befeste katolisismen i Sør-Italia og Sicilia, hvor den østlige, bysantinske ortodoksien hadde fått utvikle seg før gjenerobringen.

Hans sønn Roger Borsa etterfulgte Robert som hertug, mens den mindre vellykkede sønnen Guido av Hauteville deltok ved den katastrofale beleiringen av Antiokia 1097-1098 under det første korstoget.»[444]

443 Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 7, side 367-369, bind 8, side 82-83. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1038. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 25.

444 Wikipedia.

(Barn XII:1370, Far XIV:5477, Mor XIV:5478)

Gift omkring 1058 med neste ane.

Barn:

Mafalda av Apulia. Levde 1060. Død omkring 1111. (Se XII:1370).

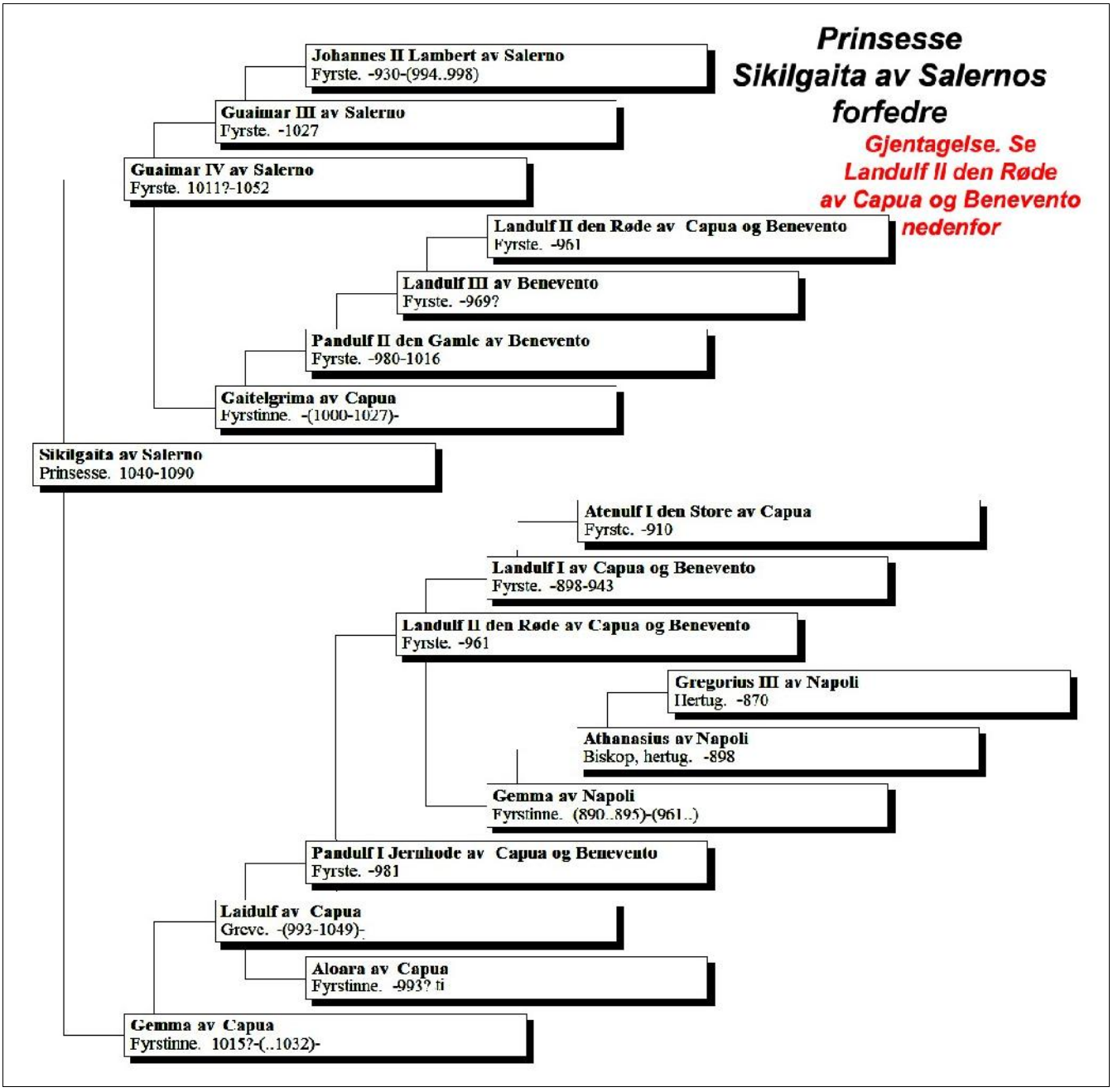
XIII:2740 fm fm fm fm mf fm m

Sikilgaita av Salerno. Prinsesse. Født 1040. Død 16.04.1090.

Sikilgaitas navn skrives forskjellig, Sychelgaita, Sichelgaita, Sigelgaita. Hun var en vakker og heltemodig langobardisk prinsesse.

Ifølge «Histoire de la Domination Normande en Italie et en Sicile» av Ferdinand Chalandon var Sikilgaita mor til Mathilde. I henhold til samme døde hun 15.04.1090 og ble begravet i Monte Casino, mens andre kilder angir at hun døde 04.09.1090.

Hun forsto å øve stor innflytelse på sin mann og synes å ha vært nettopp den kone som passet ham. Mer enn en gang nevner kronistene at hun deltok i sin manns kamper, og at hun oppflammet hans soldater til kamp. Orderic Vital beskylder henne for å ha forgiftet Robert, hvilket ikke kan være riktig, da hun ikke var hos ham dengang han ble syk. Hun kom derimot til hans dødsleie sammen med sønnen Robert.[445]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

445 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1041. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 25.

«Sikilgaita (også Sichelgaita eller Sigelgaita) (* 1040 - † 16.04.1090) var en langobardisk prinsesse, datter til prins Guaimar IV av Salerno (* ca. 1013 - † 1052) og hertug Robert Guiscard av Apulias andre hustru. Hun befalte tropper i sin egen rett.

Hun giftet seg med Robert i 1058, etter at Robert hadde skilt seg fra sin første hustru, Alberada, på grunn av antatt slektskap. Hennes søster, Gaitelgrima, hadde tidligere vært gift med Roberts halvbror Drogo. Skilsmissen fra Alberada og ekteskapet med Sikilgaita var sannsynligvis en del av en alliansestrategi med de gjenværende Lombard-prinsene, hvorav Guaimar var leder. Alberada på sin side ser ut til å ikke ha hatt noen betenkeligheter med at hennes ekteskap ble oppløst.

Hun forsøkte å mekle mellom sin mann og sin bror, Gisulf II av Salerno, men mislyktes og aksepterte at broren ble avsatt av hennes mann i krigen i 1078.

Sikilgaita fulgte ofte Robert på hans erobringer. Hun gjennomførte beleiringen av Tran i 1080 mens Robert rykket fram mot Taranto. Selv om hun først forsøkte å overtale ham til ikke å angripe det bysantinske riket, tok hun med seg tropper og fulgte ham på hans felttog mot dem. I slaget ved Dyrrhachium i 1081 deltok hun i full rustning, og samlet sine og Roberts tropper da de først ble slått tilbake av den bysantinske hæren og sto i fare for å miste samholdet. I følge den bysantinske historikeren Anna Comnena var hun "som en annen Pallas, om ikke en andre Athena", og i Alexiaden tilskriver Anna henne et sitat fra Iliaden.

I 1083 vendte Sikilgaita tilbake til Italia sammen med Robert for å forsvare pave Gregorius VII mot keiseren Henrik IV. Hun fulgte ham på ett andre felttog mot bysantinerne, hvor Robert døde på Kefalonia i 1085 med Sikelgaita ved sin side.»

Det gjenoppbygde Monte Cassino sydøst for Rom. (Wikipedia).

«Tidlig i 1086 var Sikilgaita i Salerno hvor hun til hans ære donerte byen Cetraro til Monte Cassino som paret hadde utstyrt godt gjennom hele sitt ekteskap. Ved en annen anledning donerte Sikilgaita en stor mengde sølv for sin helse mens hun var syk.

Tilsynelatende forsøkte hun å forgifte Roberts sønn Bohemond fra hans første ekteskap, selv om de to til slutt kom til enighet om at sønnen Roger Borsa skulle få etterfølge Robert i hertugdømmet. Sammen med sin sønn satte hun jødene i Bari under den byens erkebiskop. I sin "Historia Ecclesiastica" uttaler Orderic Vitalis at hun hadde studert og lært om bruken av gift blant legene ved Schola Medica Salernitana.

Sikilgaita og Robert hadde åtte barn:
Mafalda (* 1059/1060 - † 1108), gift 1. gang med Raymond Berengar II av Barcelona og
2. gang med Aimeric I, visegreve av Narbonne.
Roger Borsa (* 1060/1061 - † 1111).
Guido († 1107).
Robert Scalio († 1110).
Sibilla (Sybil), gift med Ebles II, greve av Roucy.
Mabillia (Mabel) av Apulia, gift med Villiam av Grandmesnil.
Heria, gift med Hugo V, greve av Maine.
Olympias, forlovet med Konstantios Doukas i 1074,
sønn til Michael VII Ducas og Maria Bagrationi.

Ved sin død ble hun, etter eget ønske, gravlagt i Montecassino.»

(Barn XII:1370, Far XIV:5479, Mor XIV:5480)

Gift omkring 1058 med forrige ane.

XIII:2741 fm fm fm fm mf mf f

Berengar II av Milhaud. Visegreve. Levde 1060. Død omkring 1080.

Visegreve av Milhaud og Gévaudan ca. 1060 - 1070.[446]

Fra fransk Wikipedia (oversatt via engelsk):
«Bérenger II av Millau senere Bérenger av Carlat (* ca. 1025 - † ca. 1080) var visegreve av Millau og Rodez i 1051, og ved ekteskap, visegreve av Carlat.
Han var sønn til Richard II, visegreve av Millau og Rodez, og av Rixinde de Narbonne.

Før 1050 giftet han seg med Adèle, visegrevinne av Carlat, datter til Girbert, visegreve av Carlat og Nobilia, visegrevinne av Lodève.

Omkring 1080, sammen med sin hustru Adèle og Nobilia av Lodève, Adèles mor, samt deres tre barn Richard, Gilbert og Raymond, ga han en donasjon til klosteret grunnlagt av Gausbert, munk i Saint-Amans de Rodez og til det åndelige i sognet Junhac. Klostrets navn, Montsalvy (Montis Salvii) nevnes ikke før i 1093 i en bulle av Celestine III som direkte knytter det nye klosteret til Den hellige stol.

Han døde omkring 1080.»[447]

(Barn XII:1371)

Gift før 1050 med neste ane.

Barn:

Gilbert I av Gévaudan. Født omkring 1055. Død omkring 1111. (Se XII:1371).

XIII:2742 fm fm fm fm mf mf m

Adele av Carlad. Visegrevinne. Levde 1040.

Adele var grevinne av Carlad.[448]

Fra fransk Wikipedia (oversatt via engelsk):
«Adéle av Carlat var datter til Girbert (* ca. 980 - † 1048), visegreve av Carlat og Nobila av Lodève, visegrevinne av Lodève.

Hun var gift med Bérenger II av Millau, sønn til Richard II, visegreve av Millau og Rodez, og Rixinde av Narbonne.

De hadde minst tre sønner:
Richard III av Millau (* ca. 1055 - † 1135), visegreve av Carlat og greve av Rodez.
Gilbert av Millau († ca. 1111), gift med Gerberge av Provence.
Raymond.»[449]

(Barn XII:1371, Far XIV:5483)

Gift før 1050 med forrige ane.

XIII:2743 fm fm fm fm mf mm f

Geoffroi I av Provence. Greve. Født omkring 1004. Død mellom 1061 og 1063.

Greve av Provence 1052 - 1060.

Gotfred døde mellom 15.02.1060 og 07.02.1061.[450]

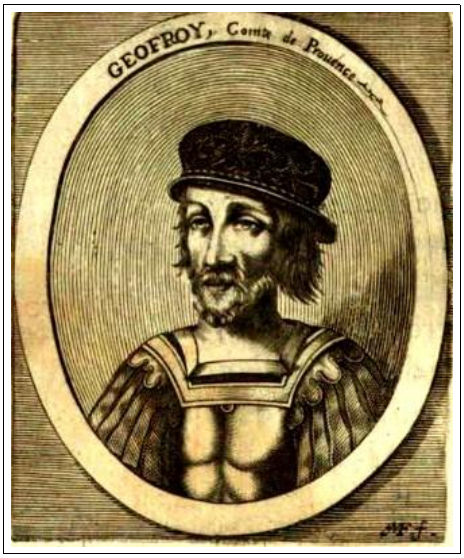
446 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1061. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 81.

447 Wikipedia.

448 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1062. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 81.

449 Wikipedia.

450 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1065. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 81.

Geoffroi I av Provence (Antoine de Ruffi: «Histoire des comtes de Provence: enrichie de portraits, sceaux, monnoyes»). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Geoffroi I (Geoffrey I eller Josfred) († februar mellom 1061 og 1063) var greve av Provence sammen med sine eldre brødre Villiam IV og Fulk fra 1018 til hans død.

Han var den tredje sønnen til Villiam II av Provence († 1018) og Gerberga av Burgund (* ca. 985 - † 1019/1024) og en del av familiens yngre linje. Det er mulig at han ikke hadde tittelen "greve" før etter at hans eldste bror Villiam IV døde ca.1032.

Han ble greve av Arles i 1032, og ga sammen medsin bror, Fulk, en donasjon til klosterkirken i Cluny 26.05.1037. Mens Fulk levde var han underordnet ham. Med brorens død ble han ensom greve med tittelen "Marchyo sive comes Provincie". Tittelen "Marchio" (markgreve) antydet at han var overhodet for dynastiet.

Han var en stor kirkebygger i sin region som hadde blitt ødelagt i forrige århundre av sarasenernes plyndringstokter. Han restaurerte klosteret i Sparro, som de hadde ødelagt, og ga det til erkebiskopstolen i Aix. Som de fleste av hans forfedre, var han skytshelgen for Saint Victor i Marseille. I 1045 godkjente han en donasjon fra en av hans visegrever til klosteret og i mars 1048 en overføring av eiendom fra Raimbaud, erkebiskop av Arles, til kirken. I juli 1055 og igjen i 1057 donerte han selv eiendom sammen med sin hustru, Etiennette, og sønnen Bertrand til St. Victor. Hans støtte overgikk langt hva forgjengerne hadde gitt. Han frafalt sine rettigheter til alt land som Fulk, visegreven av Marseille, ønsket å donere til klosteret i 1044, mens han i 1032 hadde samtykket i å overdra land til kirken som allodialgods.

Allodialgods (tysk: Allod) var hos germanerne, og senere i Det tysk-romerske rike, gods som personlig eiendom til lensinnehaver, og som kunne gå i arv etter fri vilje. Dette i motsetning til lensgods, som måtte gå til nærmeste ektefødte mannlige slektning.

I 1038 overtro han samfunnsrettigheter som hans familie hade vært i besittelse siden hans farfar Villiam Frigjørerens regjeringstid til sine vasaller, og mistet derved kontrollen over mange slott og festninger. Den kongelige "fiscus", som hadde vært under kontroll av grevene i Provence siden Villiams tid, ble stort sett gitt som allodialgods til vasallene under Geoffrois embetsperiode og svekkelsen av grevskapet Provence som en samlet politisk enhet kan dateres til hans regjeringstid. Selv da Rudolf III av Burgund, hans herre, solgte gjenværende rettigheter over noen kongelige villaer, ga Geoffroi disse bort som allodiale eiendommer.»[451]

(Barn XII:1372, Far XIV:5485, Mor XIV:5486)

Gift før 27.01.1040 med neste ane.

Barn:

Gerberge av Provence. Født omkring 1055. Død omkring 1112. (Se XII:1372).

XIII:2744 fm fm fm fm mf mm m

Ettienette av Roucy. Grevinne. Levde 1040. Død etter 1100.

Grevinne av Provence 1090 - 1100.

Etiennette, med tilnavnet Douce, var hennes franske navn. Hun kaltes også «Stephania, Cognomine Dulcia». Etter at hun ble enke, regjerte hun under sin sønn Bertrand II's mindreårighet og overtok etter hans død ca. 1093 igjen styret.

Hun ga en rekke donasjoner til kirken, grunnla klostre og bygde kirken San Nicolas i Tarascòn.[452]

451 Wikipedia.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Geoffroi og Etiennette hadde barna:
Bertrand († 1093), etterfulgte sin far som greve av Provance, gift med Mathilda.
En ikke navngitt datter, 1. hustru til Raymond IV av Toulouse,
Stephanie, gift med Villiam II av Besalú.
Gerberga (* a. 1055 - † 1115), gift med Gilbert I av Gévaudan.»[453]

(Barn XII:1372)

Gift før 27.01.1040 med forrige ane.

XIII:2745 fm fm fm fm mm ff f

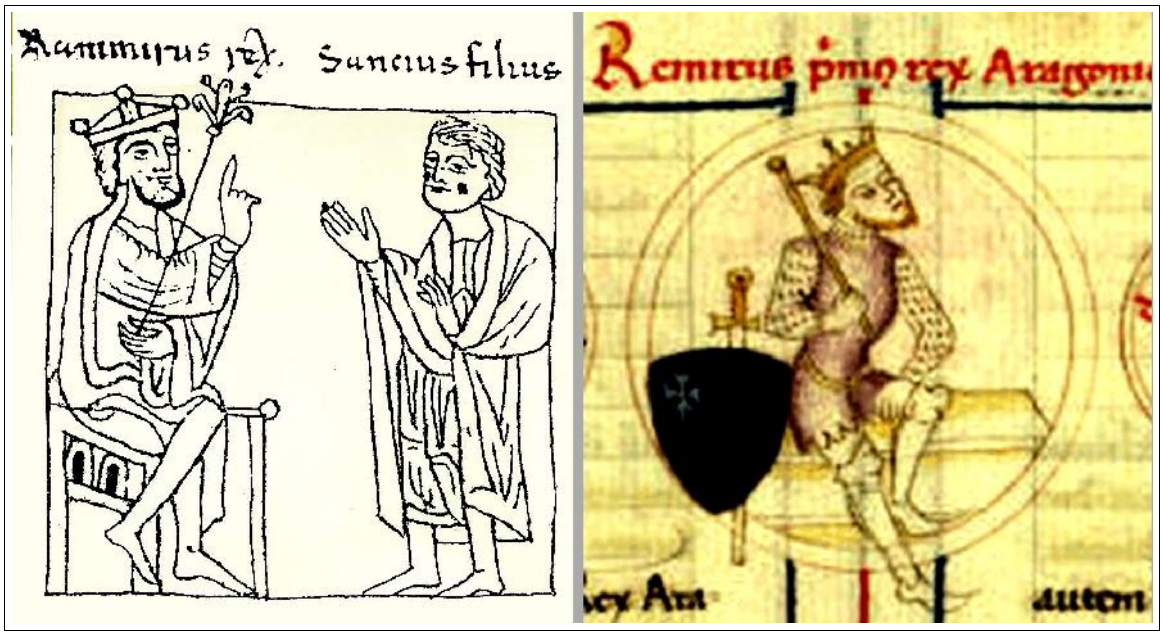
Ramiro I av Aragón. Konge. Født før 1007. Død 08.05.1063.

Konge av Aragón 1035 - 1063.

Ramiro var en «uekte» sønn til Sancho III den Store av Navarra-Aragón.

Han ble i 1035 konge i Aragón og etter sin brors død i 1045 også i Suprarbien.

Aragónslekten, som er en sidegren til Navarraslekten, var konger av Aragón fra 1035 til 1410. Aragón ble skilt ut fra Navarra i 1035, men landene var i personalunion fra 1076 til 1134. Etter Petronilla av Aragóns ekteskap med Ramón Berenguer IV av Barcelona i 1151 ble Barcelona innlemmet i riket, og Aragón la senere under seg det østlige Spania og øyene i det vestlige Middelhavet. Sidegrenen var grever av forskjellige grevskaper i Sør-Frankrike.[454]

T.. v. Ramiro I. (Ranimirus rex) til venstre og sønnen Sancho Ramírez (Sancius filius) til høyre i en framstilling fra 1200-tallet. T. h. Ramiro I av Aragón i ett manuskript fra 1400-tallet: «Genealogies dels Comtes de Bacelona». (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Ramiro I (* før 1007 - † 08.05.1063) var den første kongen av Aragón fra 1035 til hans død, Han ble noen ganger beskevet som en smålig konge. Han ville utvide det begynnende kongeriket Aragón gjennom erververlse av territorier som Sobrarbe og Ribagorza og byen Sangüesa. Hans sønn og etterfølger, Sancho Ramírez, var konge av Aragón, men ble også konge av Pamplona.
Trolig født før 1007, var han en illegitim sønn til Sancho III av Navarra (* 992/996 - † 1035) med hans elskerinne Sancha av Aybar. Ramiro ble kjent for å ha blitt adoptert av farens hustru, Munia Mayor, da han var det eneste av farens barn som hjalp henne når det var nødvendig. Det er ingen skriftlige kilder om forholdet deres, men man kan anta at de stod hverandre nær.

Under farens regjeringstid framtrådte han som vitne til kongelige "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) fra 1011, og ble gitt mange besittelser i grevskapet Aragón. Ved delingen av Sanchos rike etter hans død i 1035 mottok Ramiro grevskapet Aragón med tittelen "baiulus" (forvalter) Dette var en del av det som skulle vise seg å være en større oppdeling:
- Navarra og Baskerland gikk til hans eldste halvbror, García;

452 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1068. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 81.

453 Wikipedia.

454 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1072. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 16.

- Grevskapet Castilla ble overtatt av Ferdinand;
- Grevskapene Sobrarbe og Ribagorza til Gonzalo og
- Ramiro mottok besittelser i Aragón som vasall under García.

Ramiros eksakte status er vag. Han ble kalt konge av sine vasaller, naboer, kirken og sine sønner, men han omtalte alltid seg selv bare som "Ranimiro Sancioni regis filio" (Ramiro, sønn til kong Sancho). På samme måte omtaler han i sine to testamenter sine besittelser som gitt ham som forvalterskap: i det første av García, og i det andre av Gud. Han kalles "regulus" (snarere enn "rex" brukt for García) og "quasi pro rege" (opptrer som en konge) i et "charter" fra Navarra. På grunn av hans økende uavhengighet og den lille størrelsen på hans pyreneiske besittelser, kalles han noen ganger en "småkonge" og Aragon et "lommekongerike".

Ramiro søkte å øke sine besittelser på bekostning av maurerne og broren, García, kongen av Navarra. Kort tid etter farens død (datoen plassert mellom 1036 og 1043), støttet han emiren av Tudela i en invasjon av Navarra. Selv om han ble beseiret i slaget ved Tafalla, var han fortsatt i stand til å ta territorium, inklusive Sanguesa, og etablerte en tilstand av semi-autonomi. I 1043, tilsynelatende med godkjennelse av García, annekterte han Sobrarbe og Ribagorza, tidligere holdt av hans yngste legitime halvbror, Gonzalo. Denne unionen skapte en pseudo-uavhengig aragónsk stat, med hovedstad i Jaca, og som ga opphav til kongeriket Aragón.

Etter annektering av Ribagorza og Sobrarbe begynte Ramiro fremrykkingen fra Aragón mot Huesca og Zaragoza. Det første "charter" for kongebyen Jaca tilskrives ham. Det inkluderte veldefinerte beskyttelseslover også for ikke-bosatte, og satt ett eksempel for urbane rettigheter til sent i middelalderen.

Ekteskap og barn:
Før han ble gift, hadde Ramiro en elskerinne ved navn Amuña (Amunna).
De fikk den illegitime sønnen:
Sancho Ramírez, greve av Ribagorza, der han ble betrodd regjeringen i grevskapet Ribagorza.

Ramiros første hustru var Gisberga, datter til Bernard Roger av Bigorre, gift 22.08.1036. Hun skiftet navn til Ermesinda da hun giftet seg med ham.
Sammen fikk de fem barn.

Ramiros andre hustru var Agnes (Inés), kanskje en datter av hertugen av Aquitaine.
Ingen barn er kjent fra dette ekteskapet.

Ramiro døde i slaget ved Graus mens han forsøkte å ta byen. Slaget var en del av "Reconquista", som tradisjonelt sies å ha funnet sted 08.05.1063.
"Reconquista" (spansk og portugisisk for "gjenerobring") er en betegnelse på den kristne gjenerobringen av Den iberiske halvøy fra maurerne mellom 718 og 1492.

Han ble gravlagt i klosteret San Juan de la Peña, i Santa Cruz de la Serós.»[455]

(Barn XII:1373, Far XIV:5489, Mor XIV:5490)

Gift ...08.1036 med neste ane.

Barn:

Sancho Ramírez I av Aragón. Født omkring 1042. Død 04.06.1094. (Se XII:1373).

XIII:2746 fm fm fm fm mm ff m

Gerberga (Ermesinda) av Bigorre. Grevinne, dronningkonsort. Født 1015. Død 01.12.1049.

Grevinne av Bigorre, Carcasona og Foix.

Gerberga (Gilberga) var en sjelden skjønnhet.[456]

---

455 Wikipedia.

456 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1073. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 16.

En skildring av dronning Ermesinda med en bok (forestilt av António de Holanda i begynnelsen av 1530-tallet). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Ermesinda av Bigorre (aragonsk: Ermisenda de Bigorra), født Gerberga eller Gisberga (* 1015 - † 01.12.1049), var dronning av Aragón, datter til Bernard-Roger (* ca. 962 - † ca. 1034), greve av Bigorre og hans hustru Garsenda, arving til Bigorre. Hun tilhørte Foix-familien og var søster til Bernard II, greve av Bigorre, Roger I, greve av Foix, og kanskje Stephanie, gift med García Sánchez III av Navarre.

Gerberga giftet seg 22.08.1036 med kong Ramiro I av Aragón. Etter bryllupet skiftet Gerberga navn til Ermesinda. Paret var gift i tretten år, mens hennes mann ble opphøyet fra ¨være en vasall som holdt spredte landområder omkring Jaca til en de facto hersker over ett "lommekongerike" som omfattet de tidligere grevskapene Aragón, Sobrarbe og Ribagorza, og ble dermed den første kongen av Aragon.

De hadde barna:
Sancho Ramírez (* ca. 1042 - † 04.06.1094), etterfulgte sin far.
García, biskop av Jaca (†17.07.1086).
Teresa (* 1037), gift med Villiam Bertrand av Provence.
Sancha († 1097), muligens gift 1. gang med Pons, greve av Toulouse og
2. gang med Ermengol III, greve av Urgell.
Urraca († 1077), nonne.

Alle hennes barn levde til voksen alder.

Hun døde 01.01.1049 og ble gravlagt i klosteret San Juan de la Peña.»[457]

(Barn XII:1373, Far XIV:5491, Mor XIV:5492)

Gift ...08.1036 med forrige ane.

XIII:2747 fm fm fm fm mm fm f

Hilduin IV av Montdidier. Greve. Død 1063.

Greve av Roucy.[458]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Hilduin IV († 1063) var greve av Montdidier og herre av Ramerupt. Hilduin var også greve av Roucy gjennom sitt ekteskap med Adele, datter til Ebles I, greve av Roucy.
Han var sønn til Hilduin III († etter 1032), greve av Montdidier, fra huset til Montdidier.

Lite er kjent om Hilduin til tross for hans mange kjente barn og barnebarn.

Hériman fra Tournai nedtegnet at kong Philippe I av Frankrike utnevnte Hilduin til ambassadør i Roma (ukjent dato).
En gang mellom 1033 og 1054, sannsynligvis nærmere det siste, ble Hilduin bortdrevet fra Montdidier av greve Raoul IV av Valois, som fortsatte å herske over Montdidieer til sin død i 1074.

457 Wikipedia.

458 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1077. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 87.

Hilduin var gift med Adele av Roucy (fransk: Alix), datter til Ebles I, greve av Roucy, og Beatrix av Hainaut. De hadde ni barn.

Hilduin var tilsynelatende den siste greven av Montdidier, linjen ble videreført med grevene av Roucy.»[459]

(Barn XII:1374, Far XIV:5493)

Gift før 1031 med neste ane.

Barn:

Felicia av Roucy.[460] Født omkring 1060. Død 03.05.1123. (Se XII:1374).

XIII:2748 fm fm fm fm mm fm m

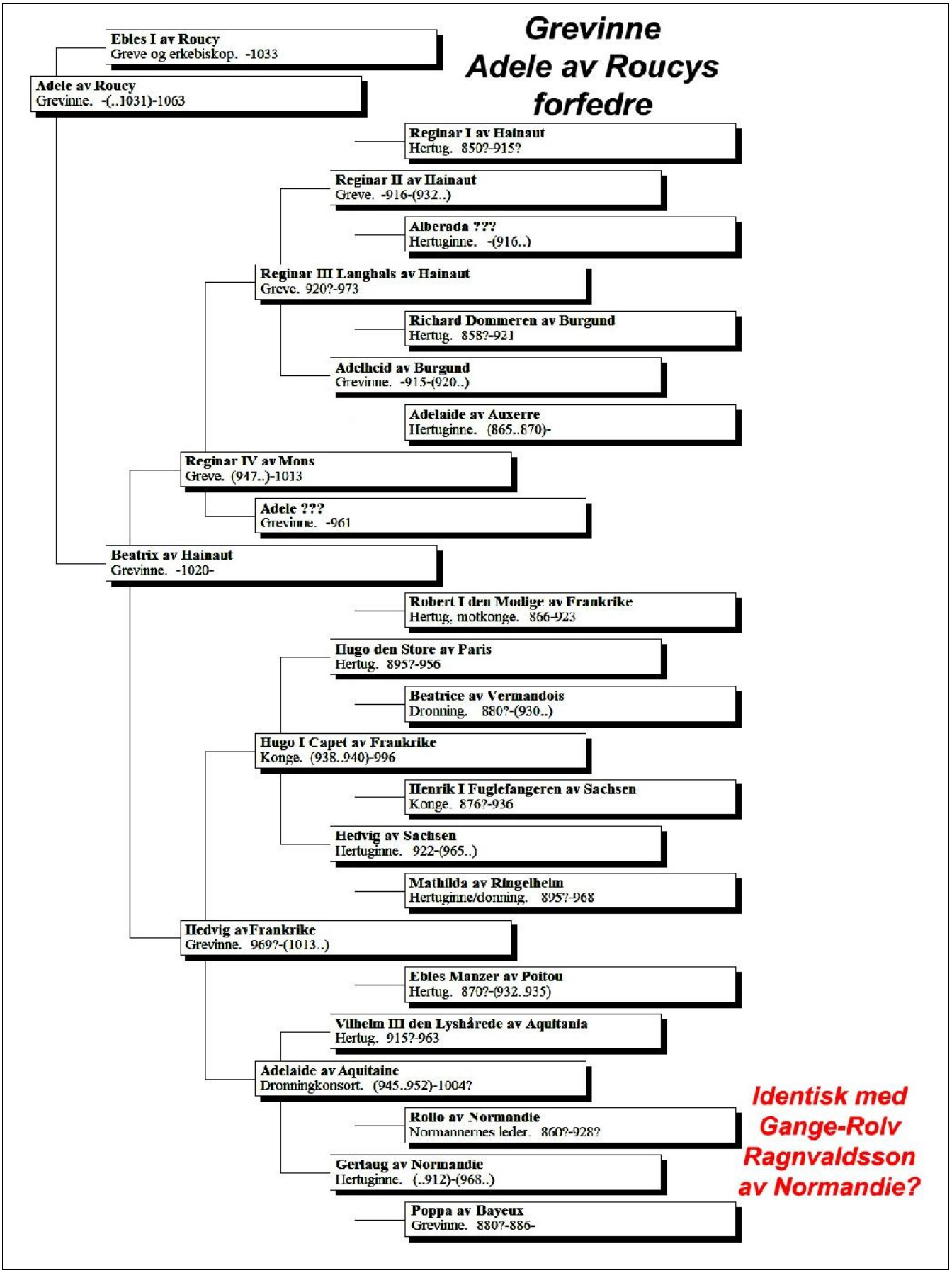
Adele av Roucy. Grevinne. Død 1063.

Adele var gift med Hilduin av Rameru, greve av Roucy.[461]

459 Wikipedia.

460

461 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1078. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 87.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Adele av Roucy (fransk: Alix) (* 1015/1020 - † 1062) var datter til Ebles I († 1033), greve av Roucy og Beatrix av Hainaut.

Hun var gift med Hilduin IV av Montdidier, sønn til Hilduin III († etter 1032), greve av Montdidier, fra huset til Montdidier.

Adele og Hilduin hadde barna:

Ebles II († 1103), greve av Roucy, gift med Sibylle av Apulia, datter til Robert Guiscard, hertug av Apulia og Sikilgaita av Salerno.

Andre († etter 1118), Seigneur av Ramerupt og Arcis-sur-Aube, gift med Guisemode, enken etter Hugo, Siegneur av Pleurs. Deres sønn Eble de Roucy var biskop av Châlons (1122-1127) og datteren Alix giftet seg med Erard I, greve av Brienne.

Beatrix av Ramerupt († etter 1129), gift med Gottfried II, greve av Perche.

Marguerite av Ramerupt, gift med Hugo, greve av Clermont-en-Beauvaisis.

Ermentrude av Ramerupt († etter 1102), gift med Thibaut, greve av Reynel, sønn til Olri, greve av Reynel.

Ada de Ramerupt († etter 1121), gift 1. gang med Gottfried, Seigneur av Guise, og 2. gang med Gauthier, Seigneur av Ath.

Adélaïs, gift med Arnold I, greve av Chiny.

Aelis de Ramerupt, gift med Conan "Falcon" av la Sarraz. Deres sønn var Barthélemy av Jur, biskop av Laon.

Felicia av Roucy (* ca. 1060 - † 1123), gift med Sancho I, konge av Aragon.»[462]

(Barn XII:1374, Far XIV:5495, Mor XIV:5496)

Gift før 1031 med forrige ane.

XIII:2749 fm fm fm fm mm mf f

Vilhelm VIII av Aquitania. Hertug. Født omkring 1025. Død 25.09.1086 i Chizé.

Hertug av Aquitania og greve av Poitou fra 1058 til 1086.

Vilhelm VIII «den Unge» (VI av Poitou) kalles også Guido Gotfred. Han var allerede hertug av Aquitania da han ved sin bror Wilhelm V's død i 1058 fikk grevskapet Poitou.

Han erobret Saintonge i 1063 og kjempet i Spanien mot sarasenerne.

Vilhelm var gift
1. gang ca. 1044 med en datter til Alderbert II av Perigord, forstøtt i 1058,
2. gang ca. 1058-59 med Matilde, forstøtt i 1068,
3. gang ca. 1068-69 med Hildegard (Alderade) av Burgund.

Hans ekteskapelige ulykker og hans sammenstøt med kirken er berømte. Paven tvang ham til å skille seg fra sine to første hustruer på grunn av for nært slektskap i 1058 og 1068. Hans tredje hustru fant heller ikke kirkens bifall.

Vilhelm døde i Chizé og ble begravet i Montierneuf i et vakkert gravsted som han hadde latt bygge for de cluny'ske munker.[463]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Wilhelm VIII (* ca. 1025 - † 25.09.1086), døpt Guido, kalt Guido-Gottfried fra Huset Ramnulfiden var hertug av Gascogne (1052-1086), hertug av Aquitaine og greve av Poitou (1058-1086).

Han etterfulgte Bernard II Tumapaler i Aquitaine og Gascon og sin bror Wilhelm VII i Poitou.

Guido var yngste sønn til hertug Wilhelm V og hans tredje hustru, Agnes av Burgund. Han var svoger til keiser Henrik III, gift med hans søster Agnes av Poitou.

Han ble hertug av Gascogne under styret til sin bror William VII i Aquitaine. Gascony kom under Ramnulfidens styre gjennom William V's ekteskap med Prisca av Gascogne, datter til hertug Guillaume Sanche. Guido ble hertug, selv om han ikke var etterkommer til Prisca.

William VIII var en av lederne for de allierte som kom Sancho I Ramirez, konge av Aragón, til unnsetning ved beleiringen av Barbastro i 1064. Dette var den første krigstog organisert av paven, her pave Alexander II, mot en muslimsk by - en forutanelse om de senere korstogene. Barbastro ble erobret, innbyggerne ble drept og et enorm bytte ble tatt. Byen gikk imidlertid tapt igjen etter noen år. Ekteskapene som Wilhelms døtre inngikk med herskere på den iberiske halvøya, indikerer hvilken prioritet han ga til politikken sør for Pyreneene.

Wilhelm VIII giftet seg tre ganger og hadde minst fem barn. Etter å ha skilt seg fra sitt første hustru (uten barn) og andre hustru (en datter), giftet han seg med en meget yngre kvinne som han var i slekt med. Dette ekteskapet ga en sønn, og William VIII måtte reise til Roma tidlig på 1070-tallet for å få pavens godkjennelse av sine barn fra dette tredje ekteskapet som legitime.

1. ekteskap ca. 1044 med Anna von Périgord, datter til greve Aldebert II, skilt i 1058.
2. ekteskap 1058/9 med Mathilde von La Marche, datter til greve Audebert, skilt i 1068.
   De hadde datteren
   Agnes (ca. 1059-1078), gift med Alfons VI. Konge av Castile (Huser Jiménez).
   Ekteskapet forble barnløst og ble annullert.
3. ekteskap 1068/9 med Hildegard of Burgund († etter 1104, sannsynligvis 1120), datter til Robert I hertug av

462 Wikipedia.

463 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1086. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 14.

Burgund (Eldre huset Burgund).»[464]

(Barn XII:1375, Far XIV:5497, Mor XIV:5498)

Gift mellom 1068 og 1069 med neste ane.

Barn:

Vilhelm IX den Unge av Aquitania. Født 22.10.1071. Død 10.02.1127 i Poitiers. (Se XII:1375).

XIII:2750 fm fm fm fm mm mf m

Hildegard av Burgund. Hertuginne. Født omkring 1050. Død etter 1104.

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):
«Hildegarde av Bourgogne (* ca. 1056- † 1104) var en fransk adelskvinne, hertuginne consort av Gascogne og Aquitaine ved ekteskap med William VIII, hertug av Aquitaine.

Hun var eneste datter til Robert I, hertug av Burgund i hans andre ekteskap med Ermengarde av Anjou.

Hildegard giftet seg med William VIII, hertug av Aquitaine; hun var hans tredje hustru.

William og Hildegarde hadde barna:
Wilhelm IX den Unge (Guillaume le Jeune) (* sannsynligvis 22.10.1071 - † 10. februar 1126/27), greve av Poitou i 1086 og hertug av Aquitaine.
Hugo (Hugues) († etter 1126).
Agnes († 1097) gift med Peter I, konge av Aragón i 1094 (†27.09.1104 (Huset Jiménez)
Beatrix († 1110). gift 1108 med Alfonso VI (1072(† 30. juni/1. Juli 1109), konge av Castile and León (Huset Jiménez).

Sønnen Williams fødsel førte til stor feiring ved det akvitanske hovet, men kirken anså først ham at han var uekte, på grunn av foreldrenes slektskap. Dette tvang faren til å foreta en pilegrimsreise til Roma kort tid etter fødselen for å søke pavelig godkjenning av ekteskapet med Hildegarde.»[465]

(Barn XII:1375, Far XIV:5499, Mor XIV:5500)

Gift mellom 1068 og 1069 med forrige ane.

XIII:2751 fm fm fm fm mm mm f

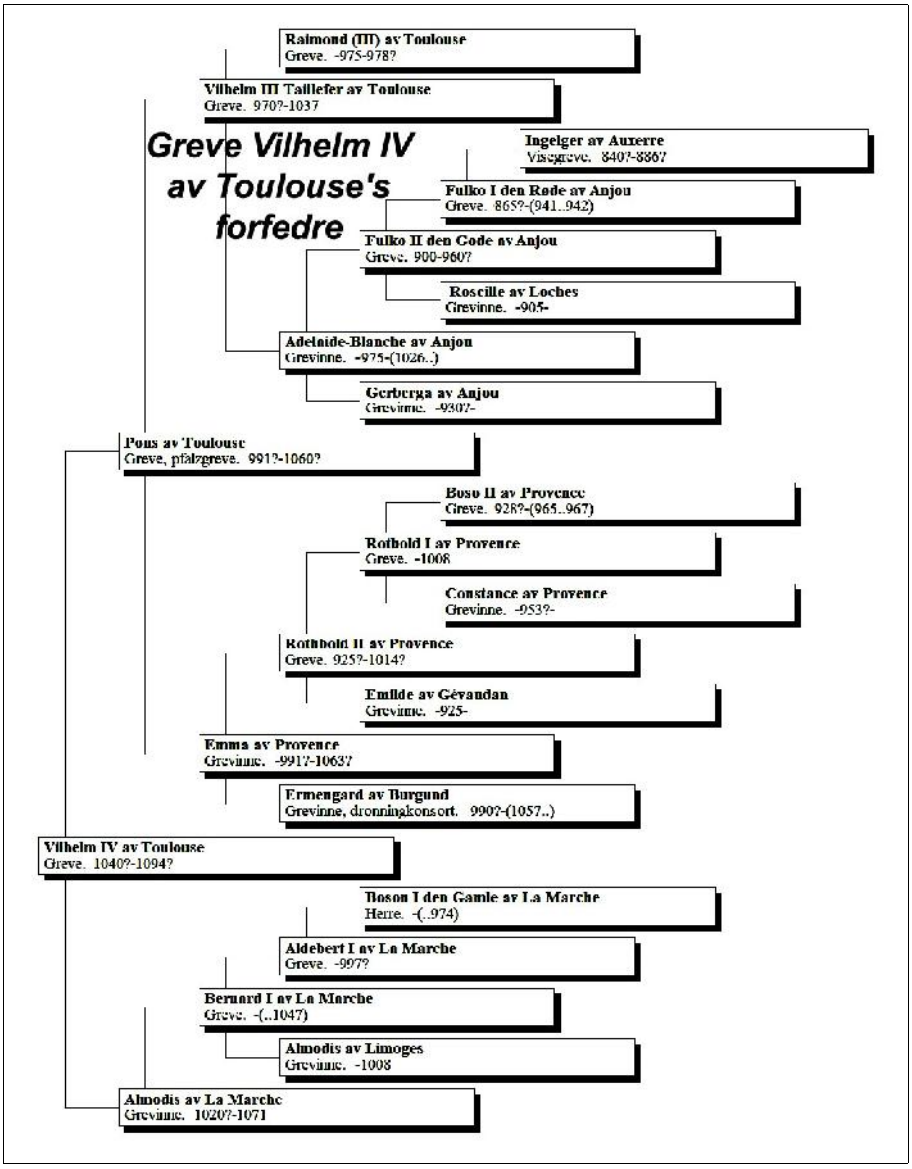
Vilhelm IV av Toulouse. Greve. Født omkring 1040. Død omkring 1094.

Vilhelm (Guillaume) var greve av Toulouse 1060 - 1088.

---

464 Wikipedia.

465 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1087. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 14, 57. Wikipedia.

Han etterfulgte i 1061 sin far som greve av Toulouse i en alder av 18-20 år. Vilhelm var også greve av Albigeois, Querci, Lodève, Périgord, Carcasona, Agenois og Astarec.

I 1071 overga han grevskapet Lauragais til greven av Barcelona og mottok hans hyldning. I 1079 bemektiget hertug Vilhelm VI av Aqutania seg Toulouse.

Da begge hans sønner døde unge, etterlot han grevskapet Toulouse til sin bror Raymond, som var greve av St. Gilles.

Vilhelm var gift første gang med Mathilde av ukjent oprinelse.

Han ga rettigheter til klosteret Daurade som han valgte til gravsted for familien.

Vilhelm døde på en pilgrimsferd til Jerusalem.[466]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Vilhelm IV av Toulouse (* ca. 1040 - † ca. 1094, 53 eller 54 år gammel) var greve av Toulouse, markgreve av Provence og hertug av Narbonne fra 1061 til 1094.
Han var sønn til Pons av Toulouse (* 991 - † ca. 1060) og Almodis av la Marche (* ca. 1020 - † 1071).

Han var gift med Emma av Mortain, datter til Robert, greve av Mortain, som ga ham en datter, Philippa.

Villiam var gift to ganger, og fikk to legitime sønner, men da ingen av disse overlevde spedbarnsalderen, etterlot de seg datteren Philippa som arving. Da Toulouse ikke hadde noen tradisjon for kvinnelig arv, reiste dette et spørsmål med hensyn til suksesjon. Da Villiam dro til Det hellige land i 1088, overlot han til sin bror, Raymond av Saint-Gilles, å styre i hans sted (og, ble det senere hevdet, for å etterfølge ham). Innen fem år var Villiam død, og Raymond tok makten. Etter at Philippa giftet seg med Villiam IX av Aquitaine gjorde de krav på Toulouse og kjempet, av og til, i årevis for å forsøke å gjenvinne Toulouse fra Raymond og hans barn.

Villiam var oldefar til Eleanor av Aquitaine, ved sin datters ekteskap med Villiam IX av Aquitaine, og Eleanors etterkommere fortsatte å gjøre nominelle krav på Toulouse basert på avstamning fra Villiam IV.

466 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1089. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 97.

Det har blitt hevdet at Villiam giftet datteren Philippa bort til kongen av Aragon, Sancho Ramirez, for å hindre henne i å forårsake borgerkrig ved å kreve Toulouse (f.eks. Meade, Marion og Eleanor av Aquitaine). Imidlertid har to nyere historikere – som har foretatt en detaljert studie av problemet – avvist denne påstanden.

Ruth E Harvey, i "The wives of the first troubadour Duke Villiam IX of Aquitaine", "Journal of Medieval History", vol 19, 1993, s. 315, konkluderer med at Villiam IX, i motsetning til tidligere antagelser, sikkert var Philippa av Toulouses eneste ektemann.

Szabolcs de Vajay, i "Ramire II le Moine, roi d'Aragon et Agnes de Poitou dans l'histoire et la légende", "Mélanges offerts à René Crozet", 2 vol, Poitiers, 1966, vol 2, s 727- 750. at ekteskapet med en ikke navngitt konge av Aragon angitt av en ikke-samtidig kronikør var oppdiktet, selv om det har dukket opp bredt i moderne historie. Han siterer J de Salarrullana de Dios, "Documentos correspondientes al reinado de Sancho Ramirez", Saragossa, 1907, vol I, nr 51, s. 204-207, for å dokumentere at Sanchos første hustru, Felicie, tydeligvis fortsatt var gift med ham måneder før hans død, og dermed gjorde et ekteskap flere år tidligere med Philippa fullstendig uholdbart.»[467]

(Barn XII:1376, Far XIV:5501, Mor XIV:5502)

Gift omkring 1068 med neste ane.

Barn:

Philippa Maude av Toulouse. Født omkring 1073. Død 28.11.1118 i Fontevraud. (Se XII:1376).

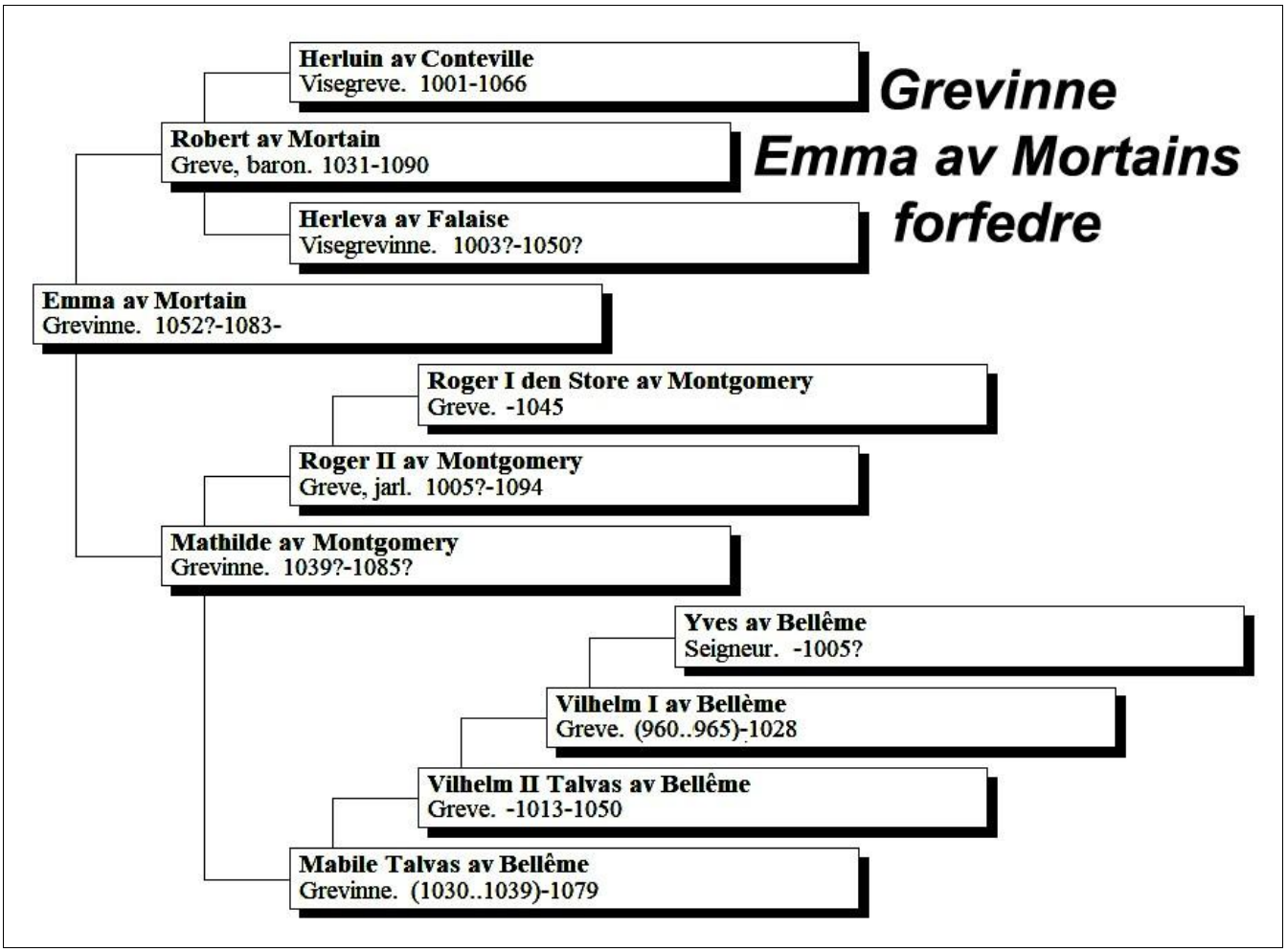
XIII:2752 fm fm fm fm mm mm m

Emma av Mortain. Grevinne. Født omkring 1052. Levde 1083.

Emma var grevinne av Mortain. Hun var sin fars 3. datter.

Hun underskriver et dokument 16.06.1080 og et annet 23.07.1083.

Datteren Philippa ble gift ca. 1085 med Sancho og kan da ha vært 17 år. I så fall kan Emma og Vilhelm ha blitt gift omkring 1068.[468]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Emma av Mortain var datter til Robert av Montain (* 1031 - † 08.12.1090) og Mathilda av Montgomery (* 1039

467 Wikipedia.

468 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1102. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 97.

- † ca. 1085).

Hun ble gift med Vilhelm IV av Toulouse, sønn til Pons av Toulouse (* 991 - † ca. 1060) og Almodis av la Marche (* ca. 1020 - † 1071).

De hadde datteren
Ca. 1073: Philippa Maude av Toulouse († 28.11.1118), gift med Vilhelm IX den Unge
(* 1071 - † 1127),
hertug av Aquidania.»[469]

(Barn XII:1376, Far XIV:5503, Mor XIV:5504)

Gift omkring 1068 med forrige ane.

XIII:2753 fm fm fm mf ff ff f

Esico av Ballenstedt. Greve. Død etter 1059.

Greve av Ballenstedt ca. 1003 - 1060.[470]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Esico (også Esiko eller Esichos) (* ca. 990/1000 - † etter 1059, trolig 1060) var en greve i Schwaben, Harz og Hardagau. Han er den tidligste kjente stamfaren til askanerne.
Esikos foreldre er ikke kjent ved navn, men hans far var guvernør for klostrene Nienburg og Hagenrode. Han var gift med en datter til markgreve Hodo I av Ostmark. Det er usikkert om Uta, hustru til markgreve Ekkehard II av Meißen og Hazecha og abbedisse av Gernrode-klosteret, var hans søster.

Han nevnes første gang i 1036 i et dokument fra kong Konrad II. I dette, som i alle andre dokumenter, ble han bare omtalt som greve ("comes Hesicho") uten ytterligere tillegg. Bare i "Annalista Saxo" på 1200-tallet ble han omtalt som "Esicus de Ballenstide". Trolig omkring 1043 grunnla han klosterkirken St. Pancratius og Abundus ved Ballenstedt slott.
Området til hans grevskap er bare grovt kjent. Det lå i Schwaben, Harz og Hardagau. Esico hadde trolig arvet allodialgods i forskjellige områder gjennom sin mor, men greverettighetene i disse områdene gikk ikke helt over til ham. I noen tilfeller antas besittelser i det slaviske området øst for Elben ha inngått.
Allodialgods (tysk: Allod) var hos germanerne, og senere i Det tysk-romerske rike, gods som personlig eiendom til lensinnehaver, og som kunne gå i arv etter fri vilje. Dette i motsetning til lensgods, som måtte gå til nærmeste ektefødte mannlige slektning.

Esico ble nevnt i alt ni ganger i dokumenter under sin tid, siste gang i 1059. Siden siste skriftlige omtale er datert til år 1059, kan det antas at Esico døde kort tid etter, trolig i 1060.

Esiko var gift med en Mathilde. De hadde to sønner.»[471]

(Barn XII:1377, Far XIV:5505)

Gift med neste ane.

Barn:

Albrecht av Ballenstedt. Født omkring 1030. Død omkring 1080. (Se XII:1377).

XIII:2754 fm fm fm mf ff ff m

Mathilde av Werl. Grevinne. Født omkring 990. Død 29.07.1032.

Grevinne av Werl.

Mathilde anses av flere å være en halvsøster til keiserinne Gisela av Schwaben, datter til Hermann II av Schwaben og Gerberge av Burgund. Hun skulle i så fall være datter til Gerberge av Burgund i hennes ekteskap med greve Hermann av Werl.

Erich Brandenburg «Die Nachkommen Karls des Grossen» forkaster dette. Han antar i stedet at hun var sønnedatter til Hermann og Gerberge.[472]

Jeg finner det lite trolig at Mathilde, gift med Esico av Ballenstedt, var datter til hertug Herman II av Schwaben.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

469 Wikipedia.

470 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 392. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 21.

471 Wikipedia.

472 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 403. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 21, 100.

«Mathilde (av Werl?) var gift med Esico, greve av Ballenstedt.

Mathilde og Esico hadde barna:
Otto.
Adalbert II (* ca. 1030 - † ca. 1080), greve av Ballenstedt.
Adelheid, gift med Thiemo, "edler" (lav adelstittel) av Schraplau.

Forskning har en tendens til å anta Mathilde av Schwaben var gift en tredje gang med greve Esico av Ballenstedt og derved kunne betraktes som askanernes stammor, en forveksling i "Annalista Saxo" da Mathilde av Werl kan ha vært en datter fra Gerbergas første ekteskap med Herman I, greve av Werl.»

Fra svensk Wikipedia (oversatt):
«I følge Lutz Partenheimer er Esicos foreldre ukjente, men han tror samtidig at Esico faktisk var barnebarn til greve Hodo I († 993).
Hvem Esicos hustru, Mathilde, var har lenge vært et mysterium. I "Annalista Saxo" er det nedtegnet at Esicos hustru, Mathilde, var søster til den tysk-romerske keiserinnen Gisela av Schwaben († 1043), og som sådan datter til hertug Herman II av Schwaben († 1003). "Annalista Saxo" er den eneste samtidskilden som bekrefter denne Mathildes eksistens. Slektsforskere, inklusive Hermann Bollnow, Werner Trillmich og Andreas Thiele, mener at Esikos hustru Mathilde tilhørte huset Werl og var datter til keiserinne Giselas eldre halvbror, greve Bernhard II av Werl-Hoevel.»

(Barn XII:1377)

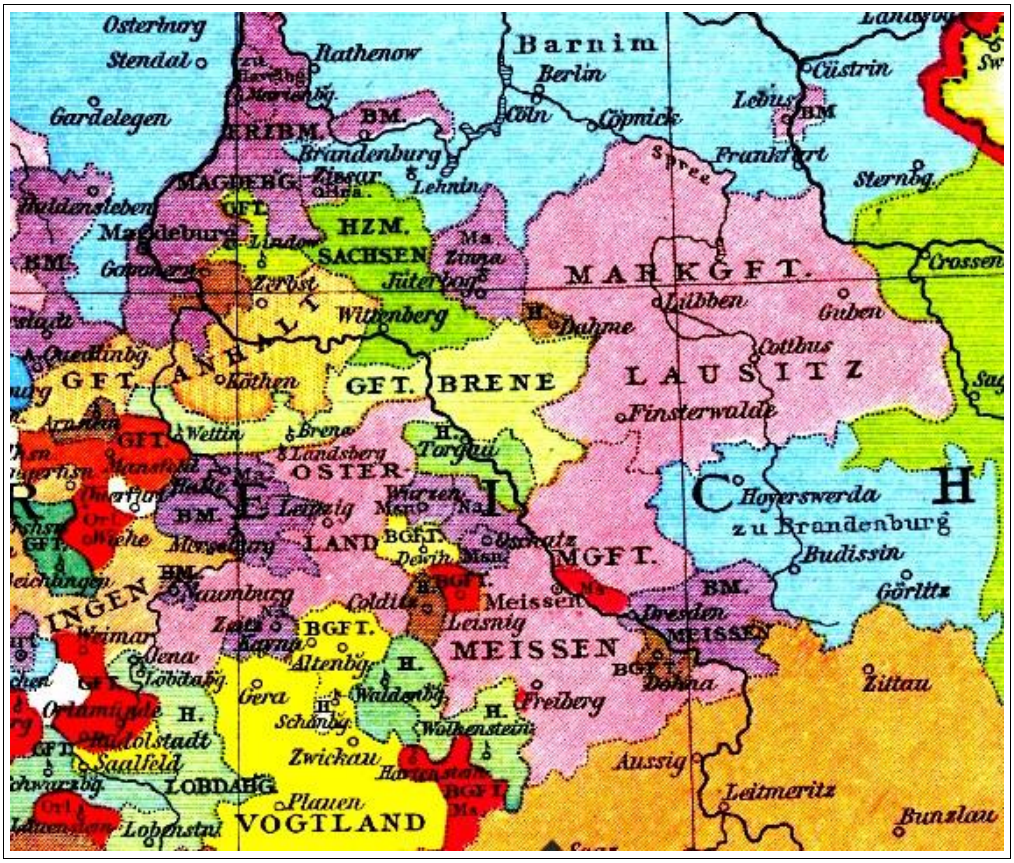
Gift med forrige ane.

XIII:2755 fm fm fm mf ff fm f

Otto I av Weimar-Orlamünde. Greve. Død 1067.

Greve av Weimar-Orlamünde, markgreve i 1062.

Otto døde i begynnelsen av 1067.[473]

Plasseringen av markgrevskapet Meissen i det tysk-romerske riket omkring år 1200 (Gustav Droysen). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Otto I († 1067) var markgreve av Meissen fra 1062 til hans død i 1067, og den andre markgreven i familien til grevene av Weimar og Orlamünde.
Han var en yngre sønn til William III av Weimar († 1039) og Oda, datter til Thietmar, markgreve av det saksiske

473 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 405. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 100.

Ostmark.

Otto arvet Orlamünde fra sin far i 1039 og Weimar fra sin bror Vilhelm i 1062. Han ble utnevnt av keiser Henrik IV til å etterfølge Vilhelm også i Meissen.

Han ble "advocatus" (talsmann) for katedralen i Merseburg i 1066.

"Advocatus" var en embetsinnehaver som var legalt delegert til å utføre noen av de sekulære oppgavene til en stor føydalherre, eller for en institusjon som et kloster.

Markgrevskapet Meissen var et tysk markgrevskap, opprettet i 965 for beskyttelse mot sorberne. Det grenset i sør til Böhmen og strakte seg opprinnelig østover til Queis, nordover til Schwarze Elster, vestover over Mulde og tilsvarer nå en del av den nåværende delstaten Sachsen.

Markgrevskapet ble grunnlagt 968 med byen som hovedstad for markgreven. Den ble kjøpstad i 1000 og var en del av kongedømmet Polen i 1018 under Boleslav I, kalt den Modige. Allerede i 1032 gikk byen tilbake til keiser Konrad II. Fra 1098 ble byen regjert av Henrik av Eilenburg, den første av huset Wettin. Meissen var i frontlinjen for "Ostsiedlung", den tyske koloniseringen av de slaviske landområdene øst for Elben.

Han giftet seg med Adela av Leuven, datter til Lambert II, greve av Leuven og sønnesønn til Lambert I av Leuven, før 1060. De hadde tre døtre.»[474]

(Barn XII:1378, Far XIV:5509, Mor XIV:5510)

Gift før 1060 med neste ane.

Barn:

Adelaide av Weimar-Orlamünde. Født omkring 1055. Død 28.03.1100. (Se XII:1378).

XIII:2756 fm fm fm mf ff fm m

Adele av Leuven. Grevinne. Død 1083.

Adele ble 2. gang gift med Dedo II av Wettin som døde i 1075.[475]

Fra engelsk Wikipdia (oversatt):

«Adela av Leuven (flamsk Leuven, fransk Louvain, tysk Löven) († 1083) var markgrevinne av Meissen og senere markgrevinne av det saksiske Ostmark.

Hun var datter til Lambert II av Leuven († 1054) og Uda av Lothringen (også kalt Oda av Verdun), datter til Gothelo I av Lothringen.

Før 1060 giftet Adela av Leuven seg med Otto I, markgreve av Meissen og greve av Weimar.

Etter Ottos død i 1067 forsøkte Eckbert I, markgreve av Meissen å avvise sin egen hustru, Immilla av Torino, for å kunne gifte seg med Adela og sikre sitt grep om Mark Meissen ("Wiege Sachsens"), men Eckbert døde i 1068.

Året etter giftet Adela seg med Dedi I, markgreve av det saksiske Ostmark (også kalt Nedre Lusatia). Dedi forsøkte også å kreve Mark Meissen gjennom ekteskap med Adela, og gjorde opprør mot Henrik IV av Tyskland da Henrik nektet å tildele Dedi området.

Lampert av Hersfeld skildret Adela som drivkraften bak Dedis opprør, og kalte henne en "mest grusom kone" (saevissima uxor). I følge Lampert drev Adela Dedi til handling ved å fortelle ham at:

"Hvis han var en mann, ville han ikke motta denne urettferdigheten uhevnet, og han ville heller ikke oppføre seg med mindre mot enn hennes første ektemann [Otto]".

Lambert legger til at det gikk rykter om at Adela sto bak attentatet på Dedi II (Dedi I's sønn med hans første hustru, Oda, i 1069.

Med sin første mann, Otto, hadde Adela følgende barn:
Oda († 1111), gift med Eckbert II av Meissen (* ca. 1060 - † 1090).
Cunigunda († etter 1117), gift 1. gang med Yaropolk, sønn til Iziaslav I av Kiev,
2. gang med Kuno av Nordheim, og
3. gang med Wiprecht av Groitzsch.
Adelaide († 1100), gift 1. gang med Adalbert II (* ca. 1030 - † 1076/1083), greve av Ballenstedt,
2. gang med pfalzgreve Herman av Lothringen og
3. gang med pfalzgreve Henrik av Laach.

Med sin andre ektemann, Dedi, hadde Adela følgende barn:
Henrik, markgreve av saksiske Ostmark, som senere styrte både Lusatia og Meissen.
Konrad, som døde i kamp med vendene.»[476]

(Barn XII:1378, Far XIV:5511, Mor XIV:5512)

474 Wikipedia.

475 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 415. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 100.

476 Wikipedia.

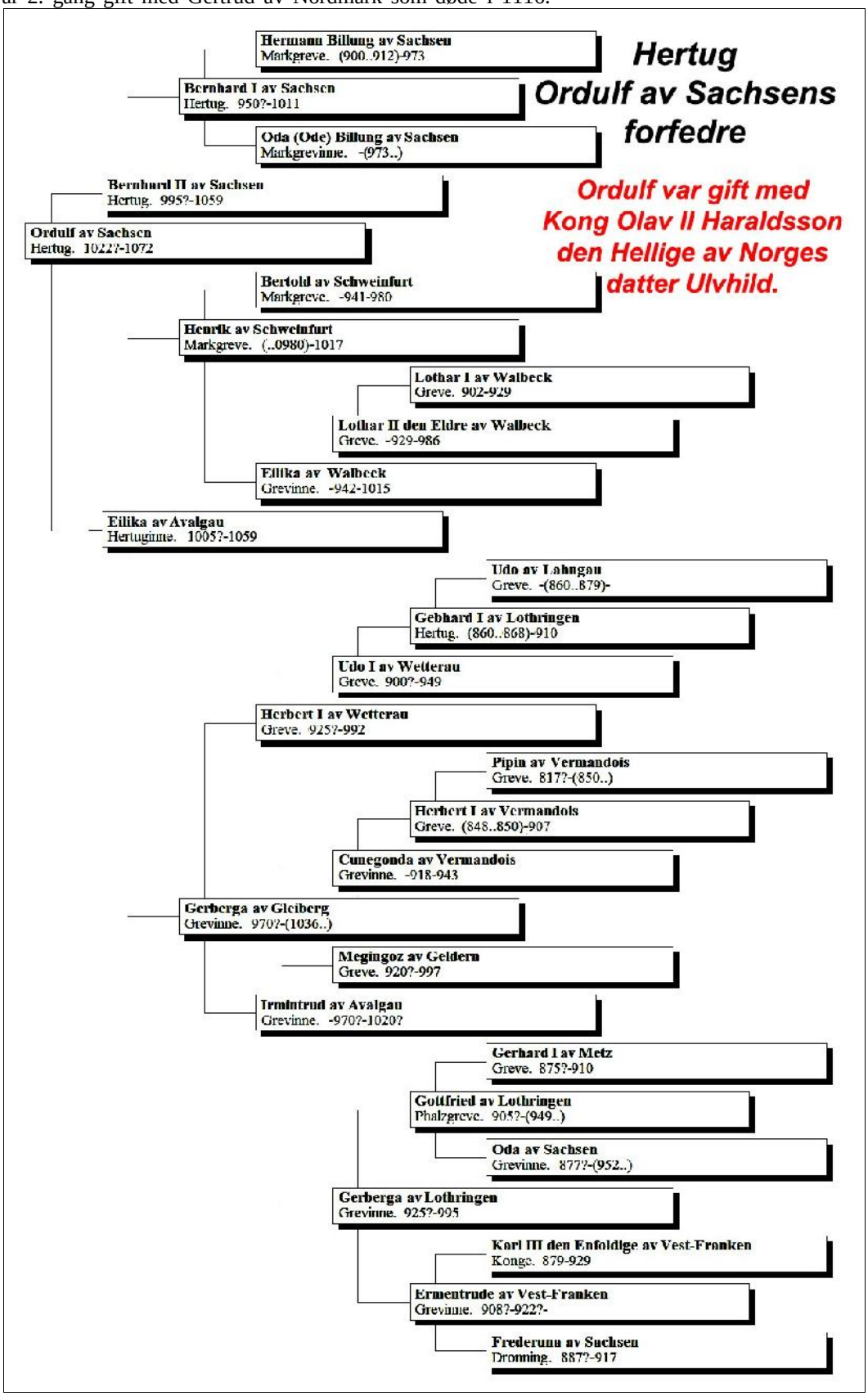
Gift før 1060 med forrige ane.

XIII:2757 fm fm fm mf ff mf f

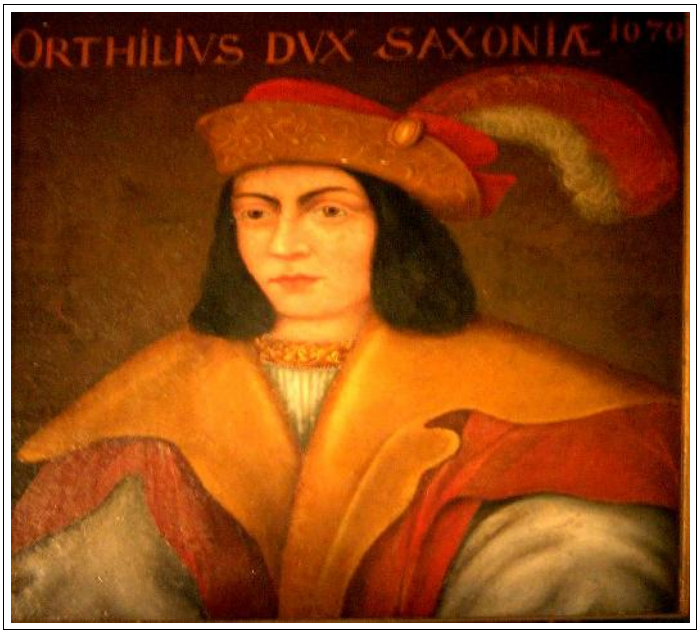
Ordulf av Sachsen. Hertug. Født omkring 1022. Død 28.03.1072.

Hertug av Sachsen 1059 - 1072.

Ordulf var 2. gang gift med Gertrud av Nordmark som døde i 1116.[477]

477 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 343. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 435. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 27.

Sannsynligvis Hertug Ordulf av Sachsen ("Orthlivs DVX Saxoniæ 1070". i et galleri av forfedre. (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Ordulf av Sachsen (* ca.. 1022 - † 28.03.1072), også kalt Otto, latinisert "Orthilius", av huset Billung, var en av sønnene til hertug Bernhard II av Sachsen (* ca. 990 - † 1059) og Eilica av Schweinfurt.

Ordulf etterfulgte sin far som hertug i 1059 og hans tid som regent ble preget av striden mot venderne, en kamp han førte sammen med de kristne danskene.

I 1061 bygde han en borg i Hamburg, den såkalte Wasserburg (også kalt Neue Burg) rett utenfor byvollen. Dette var en oppblomstringstid for Hamburg, og byen hadde året før blitt delt slik at erkebiskopen regjerte gamlebyen ("Altstadt") og billungerhertugene den nye by ("Neustadt"). Hamburg hadde på nytt blitt utgangspunkt for misjon både mot øst og nord.

Det området som på 1000-tallet utgjorde Sachsen lå betydelig lenger nordvest i Tyskland enn den moderne delstaten Sachsen. Det lå hovedsakelig mellom elvene Rhinens og Elbes nedre løp og dekket områder som i moderne tid faller under Westfalen, Niedersachsen, Bremen, Hamburg, Holstein og den nordlige del av Sachsen-Anhalt.

Ordulf giftet seg i november 1042 med Ulvhild (på tysk kjent som Wulfhild), datter til Olav den Hellige og halvsøster til den da regjerende kong Magnus den Gode av Norge (1035 -1047) og Danmark (1042-1047). Dette ekteskapet styrket alliansen med skandinavene.

Med Ulvhild fikk han sønnen Magnus (* 1042 - † 1106) som etterfulgte ham som hertug.

Før Magnus ble hertug drev han i 1066| gjennom avsettelsen av erkebiskop Adalbert av Hamburg og Bremen fordi han hadde utnyttet sin herskermakt til å berike kirken med krongods.

Ordulf hadde gjennom Magnus-grenen mange etterkommere, bl.a. i fyrstehuset Oldenburg, slik at det nåværende norske kongehuset kan regne sine aner tilbake til sagatidens norske konger via denne linjen.

Hans hustru, Ulvhild, døde 24.05.1071.

Ordulf giftet seg annen gang samme år med Gertrud av Haldensleben, datter til greve Konrad, enke etter greve Fredrik av Formbach.

Med henne fikk han sønnen Bernhard som døde etter et fall fra sin hest den 15. juli i Lüneburg i et ikke nærmere angitt år, kanskje i 1083.

Ordulf ble begravet i St.-Michaelis-kirken i Lüneburg.»[478]

(Barn XII:1379, Far XIV:5513, Mor XIV:5514)

Gift 1042 med neste ane.

Barn:

Magnus av Sachsen. Født omkring 1045. Død 23.08.1106 i Altenburg ved Elbe. (Se XII:1379).

XIII:2758 fm fm fm mf ff mf m

Ulvhild Olavsdatter. Hertuginne. Født omkring 1020. Død 24.05.1071.

478 Wikipedia.

Ulvhild (Wulfhild) var datter til Olav «den Hellige».[479]

Fra norsk Wikipedia:

«Ulvhild av Norge (på tysk kjent som Wulfhild) (* ca. 1020 - † før 24.05.1071), var en norsk kongsdatter.

Hun var mest kjent som datter til Olav den Hellige av Norge (* 995 - † 1030) og Astrid Olavsdatter († 1035), datter til Olof Skötkonung, gift i 1019.

Med en frille var hennes far også far til kong Magnus den Gode (* 1024 - † 1047) som fra 1035 var konge av Norge og fra 1042 konge av Danmark. Ulvhild var altså halvsøster til Magnus.

Noen kilder hevder at også Ulvhild var datter av en frille, og ikke Astrid.

Ulvhild ble i november 1042 gift med Ordulf av Sachsen (* ca. 1022 - † 1072), også kalt Otto, latinisert "Orthilius", av huset Billung. Ordulf var en av sønnene til hertug Bernhard II av Sachsen (* ca. 995 - † 1059) og Eilica av Schweinfurt. Dette ekteskapet blev arrangert av hennes bror, kong Magnus, for å sikre økt innflytelse i det nordlige Tyskland, og å styrke Ordulfs allianse med skandinavene.

Ifølge Adam av Bremen († ca. 1080) ble de ekteviet av erkebiskopen av Bremen, mens biskopene av Hildesheim og Slesvig leste bibelske tekster.

Ulvhild og Ordulf fikk sønnen Magnus av Sachsen, (* mellom 1043 og 1047 - † 1106) som etterfulgte Ordulfs far, Bernhard, som hertug. Magnus var gift med Sophia, datter til kong Béla I av Ungarn. Deres datter er kjent som Wulfhild av Sachsen (* 1072 - † 1126). Hun ble gift med Henrik "den Svarte" av Bayern (* ca. 1074 - † 1126).

Blant deres etterkommerne finner vi via huset Oldenburg alle nåtidens norske konger og Winston Churchill.»[480]

(Barn XII:1379, Far XIV:5515, Mor XIV:5516)

Gift 1042 med forrige ane.

XIII:2759 fm fm fm mf ff mm f

Bela I av Ungarn. Konge. Født 1016. Død 11.09.1063.

Konge av Ungarn 1061 - 1063.

Bela nevnes første gang i 1031 som «parvulus». Han vokste opp i Polen, men vendte tilbake til Ungarn ca. 1050 hvor han ble konge i 1061.

Han minsket skattene, innførte ensartet mål og vekt, og arbeidet for kristendommens utbredelse i sitt land.

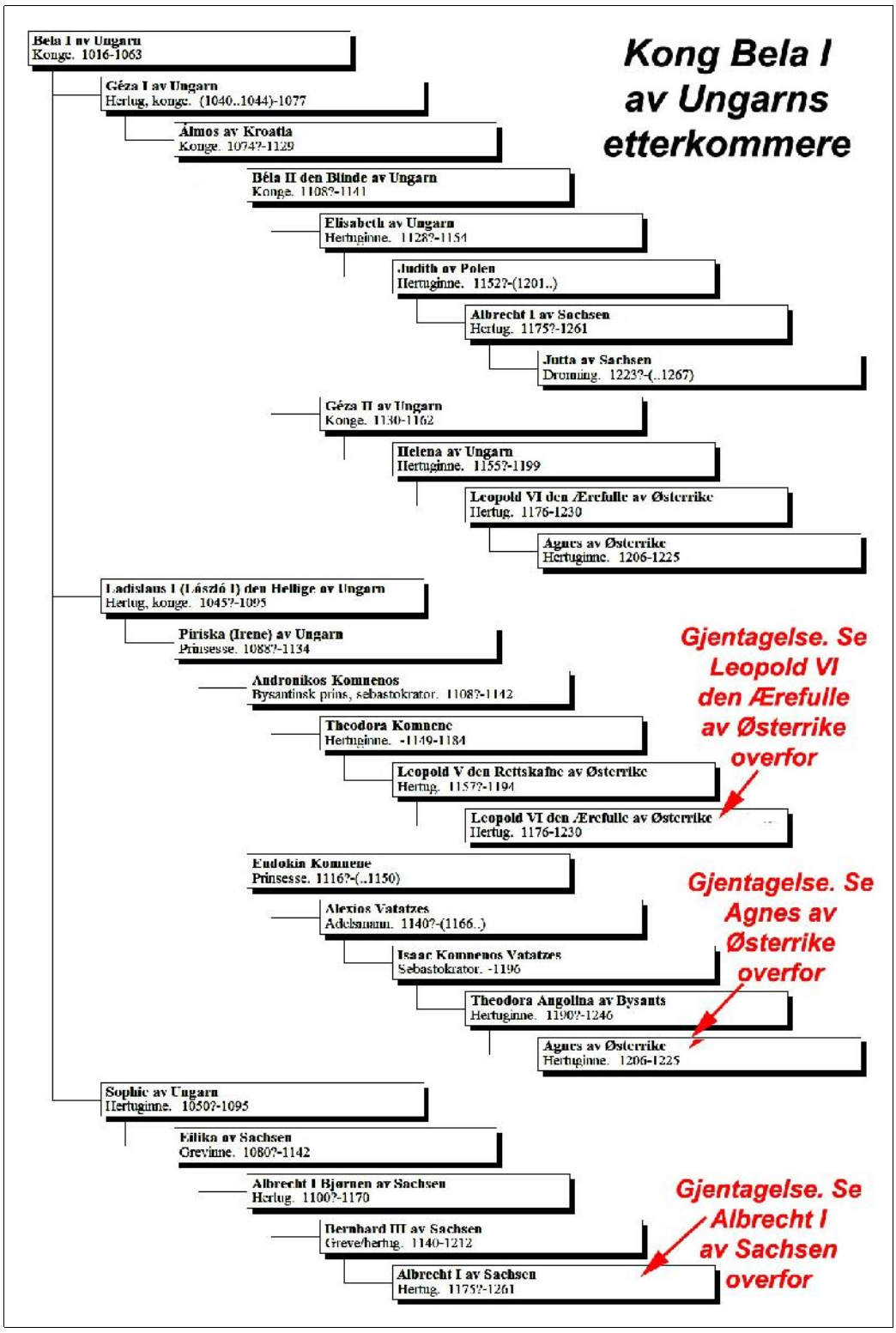
Bela falt på sensommeren i 1063 i en krig mot tyskerne.[481]

---

479 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 343. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 452. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 27.

480 Wikipedia.

481 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 372. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 19, 32.

Kong Bela I av Ungarns etterkommere
Bela I av Ungarn
Konge. 1016-1063
Géza I av Ungarn
Hertug, konge. (1040..1044)-1077
Álmos av Kroatia
Konge. 1074?-1129
Béla II den Blinde av Ungarn
Konge. 1108?-1141
Elisabeth av Ungarn
Hertuginne. 1128?-1154
Judith av Polen
Hertuginne. 1152?-(1201..)
Albrecht I av Sachsen
Hertug. 1175?-1261
Jutta av Sachsen
Dronning. 1223?-(..1267)
Géza II av Ungarn
Konge. 1130-1162
Helena av Ungarn
Hertuginne. 1155?-1199
Leopold VI den Ærefulle av Østerrike
Hertug. 1176-1230
Agnes av Østerrike
Hertuginne. 1206-1225
Ladislaus I (László I) den Hellige av Ungarn
Hertug, konge. 1045?-1095
Piriska (Irene) av Ungarn
Prinsesse. 1088?-1134
Andronikos Komnenos
Bysantinsk prins, sebastokrator. 1108?-1142
Theodora Komnene
Hertuginne. -1149-1184
Leopold V den Rettskafne av Østerrike
Hertug. 1157?-1194
Leopold VI den Ærefulle av Østerrike
Hertug. 1176-1230
Gjentagelse. Se Leopold VI den Ærefulle av Østerrike overfor
Eudokia Komnene
Prinsesse. 1116?-(..1150)
Alexios Vatatzes
Adelsmann. 1140?-(1166..)
Isaac Komnenos Vatatzes
Sebastokrator. -1196
Theodora Angolina av Bysants
Hertuginne. 1190?-1246
Agnes av Østerrike
Hertuginne. 1206-1225
Gjentagelse. Se Agnes av Østerrike overfor
Sophie av Ungarn
Hertuginne. 1050?-1095
Elika av Sachsen
Grevinne. 1080?-1142
Albrecht I Bjørnen av Sachsen
Hertug. 1100?-1170
Bernhard III av Sachsen
Greve/hertug. 1140-1212
Albrecht I av Sachsen
Hertug. 1175?-1261
Gjentagelse. Se Albrecht I av Sachsen overfor

Béla blir kronet til konge etter et hans sin nevø, Salomo ble fratatt kronen (fra «The Illuminated Chronicle»). (Wikipedia).

Fra svensk Wikipedia (oversatt):

«Béla I, (* 1015/1020 - † 11.09.1063), var konge av Ungarn fra 1060. Bela I var fetter til Stefan I av Ungarn. Han vokste opp i Polen, men vendte senere tilbake til Ungarn. Han falt i krig i 1063.

Béla var barnebarn til prins Gézas lillebror, Mihail. Hans far var antagelig Vazul, men i samtidskronikkene framstiller Vazuls lillebror, Ladislaus Szár, som hans far. Årsaken til dette var at Vazul reiste opposisjon mot Stephen I, så det ville ha vært politisk "ubekvemt" å fastslå at de følgende kongene i Árpád-dynastiet var Vazuls etterkommere.

Bélas fødselsår er ikke nøyaktig fastslått. Han blir først nevnt da han flyttet til Polen sammen med brødrene Andreas og Levente. I følge kronikkene ønsket prins Peter å myrde dem, for å sikre sin posisjon på den ungarske tronen. Stefan I kunne ikke beskytte sine søskenbarn de siste årene av livet, så han rådet dem til å flytte til utlandet.

Først flyttet prinsene til det som nå er Tsjekkia, hvor de var gjester ved prins Ulriks hoff. Her møtte de den polske prinsen Micislav, som også var der som flyktning. Etter at Micislav hadde klart å vinne tilbake sitt land, fulgte de ungarske prinsene ham til Polen, der Béla hjalp fyrsten med hans plikter. For eksempel ledet Béla den polske hær mot Pomeranians, og han fikk som belønning gifte seg med Richeza, den polske fyrstens datter.

Ungarerne reiste seg imidlertid mot Peter, og Bélas bror Andreas ble tilbudt den ungarske tronen. Andreas kalte Béla tilbake til Ungarn og ga ham en tredjedel av landet. Peter hadde ingen sønn, så Béla ble den kongelige arvingen. Béla beviste sin militære dyktighet i krigene mot den tysk-romerske keiseren Henrik III. Han gjenerobret også Sør- Ungarn fra den kroatiske og bysantinske okkupasjonen.

Andreas hadde sønnen Salomo. Béla hadde intet imot kroningen av den syv år gamle Salomo, men hans fiender ledet Andreas til å tro at Béla ville ha kronen. Siden han ikke følte seg trygg, flyttet Béla til Polen igjen. Der organiserte han en hær, og i 1061 angrep han Ungarn hvor Andreas falt i kamp.

Etter seieren gikk Béla til Székesfehérvár, da han ble kronet. Folket som var samlet her krevde at den hedenske ordningen skulle gjenopprettes. Bevegelsen ble ledet av Johan, sønn til Vata (Vatafia János, betyr bokstavelig "Johan Vatasson"). Béla ba om å få tre dager til å vurdere saken, men deretter sammenkalte han en hær fra de nærliggende byene og ødela den hedenske bevegelsen, den siste i Ungarn.

Etter å ha stabilisert sin makt, gjorde Béla mye for den kulturelle og økonomiske utviklingen i Ungarn. Han ønsket å forsvare landet mot Henrik IV i 1063, men fikk ikke avsluttet slaget, fordi han døde i sitt palass i Dömös.

Béla døde da hans tron av tree kollapset under ham. De dynastiske kampene fortsatte, da hans sønner Géza og Ladislaus krevde tronen, det samme gjorde den utviste Salomo, som kom tilbake til Ungarn i 1063 med tysk hjelp og overtok kronen.

Han ble gravlagt i kirken i Szekszárd.»[482]

(Barn XII:1380, Far XIV:5517)

Gift omkring 1040 med neste ane.

Barn:

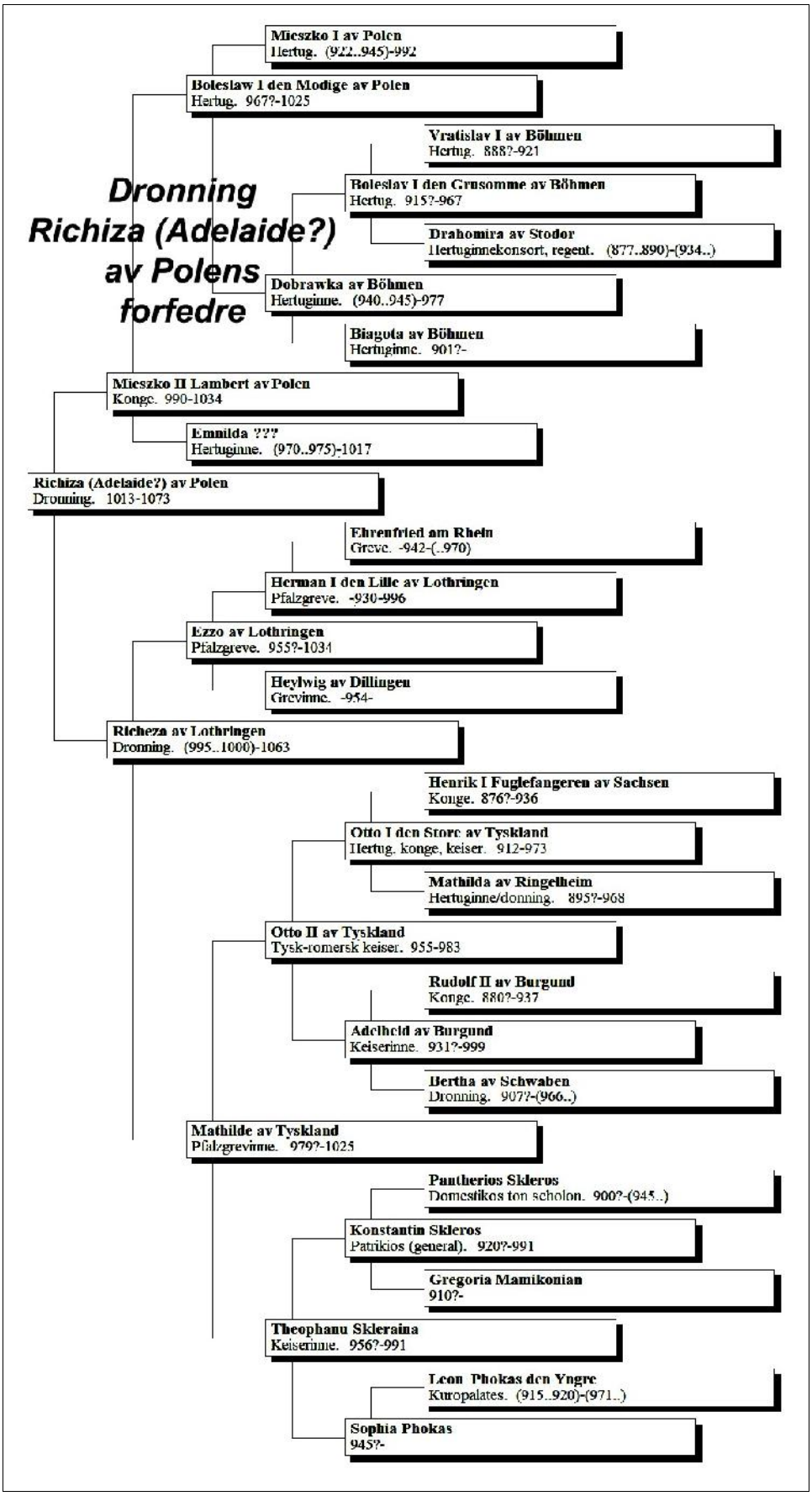
Géza I av Ungarn. Født mellom 1040 og 1044. Død 15.04.1077. (Se XIII:2777).
Ladislaus I (László I) den Hellige av Ungarn. Født omkring 1045. Død 29.07.1095 i Nyitra. (Se XIV:5579).
Sophie av Ungarn. Født omkring 1050. Død 18.06.1095. (Se XII:1380).

XIII:2760 fm fm fm mf ff mm m

Richiza (Adelaide?) av Polen. Dronning. Født 22.09.1013. Død 21.05.1073.

482 Wikipåedia.

Richiza var datter til kong Mieszko II Lambert av Polen og Richiza av Lothringen.[483]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt).

«Richiza (* 22.09.1013 - † 21.05.1075) var datter til kong Mieszko II Lambert av Polen (* ca. 990 - † 1034), og hans hustru, Richeza av Lothringen (* 995/1000 - † 1063), oldebarn til keiser Otto II.

Hun kalles tradisjonelt Richeza, men samtidskilder bekrefter ikke dette navnet. Nå for tiden antas det at hun ble kalt Adelaide.

483 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 373. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 19, 79.

Richiza ble gift med kong Béla av Ungarn mellom 1039 og 1043.

Han hadde tjent sin far og deltatt i farens kampanjer mot de hedenske pommerske stammene. I 1048 mottok ektemannen en tredjedel av Ungarn (Tercia pars Regni) som appanage fra sin bror, kong Andrew I av Ungarn, og paret flyttet til Ungarn.

06.12.1060 ble hennes mann kronet til konge av Ungarn etter å ha beseiret broren.

Richeza og Béla hadde barna
Kong Géza I av Ungarn (ca. 1040 - 25. april 1077).
Kong Ladislaus I av Ungarn (ca. 1040 - 29.07.1095).
Hertug Lampert av Ungarn (etter 1050 - ca 1095).
Sophia (etter 1050 - 18. juni 1095), gift 1. gang med Markgreve Ulrich I av Carniola, og 2.gang med hertug Magnus I av Sachsen.
Eufemi (etter 1050 - 02.04.1111), gift med prins Otto I av Olomouc
Helen I av Ungarn (etter 1050 - ca 1091), gift med Demetrius Zvonimir av Kroatia.»[484]

(Barn XII:1380, Far XIV:5519, Mor XIV:5520)

Gift omkring 1040 med forrige ane.

XIII:2777 fm fm fm mf mm ff f

Géza I av Ungarn. Hertug, konge. Født mellom 1040 og 1044. Død 15.04.1077.

Konge av Ungarn 1074 - 1077.[485]

T. v. Géza avbildet på den nedre delen av den hellige kronen («Corona Graeca») i Ungarn. I midten: Hertug Géza's halv-dinar. T. h. Géza I Litografi av Josef Kriehuber etter tegning av Moritz von Schwind, ca. 1828. (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Géza I (* 1044/1048 - † 25.04.1077) fra Árpáden-familien var hertug av hertugdømmet Nitra (1060 til 1074) og konge av Ungarn (1074 til 1077). Hans dåpsnavn var Magnus.

Han var sønn til kong Béla I (* 1015/1020 - † 1063) og Ryksa (* 1013 - † 1075), en polsk prinsesse. Géza ble født under farens opphold i Polen.

Géza kom tilbake fra Polen sammen med sin far i 1048. Først motsatte hverken han og eller hans bror, Ladislaus. kroningen av deres fetter, Salomon, men i 1059, etter et mislykket kupp i Tiszavárkony, måtte de to brødrene og deres far flykte til Polen. Derfra angrep de med hell Ungarn med polske tropper og i 1061 ble Béla I kronet.

Etter at Béla I døde i 1063, vendte antikongen Salomo tilbake til Ungarn med tyske tropper. Etter sammenstøt under kroningen flyktet brødrene til Polen og returnerte derfra med tropper. Etter korte kamper forsikret Géza og hans brødre, Ladislaus og Lambert, ved Györ-freden 20.06.1064 Salomon om den ungarske kongeverdigheten. Til gjengjeld anerkjente Salomon hertugdømmene til Géza og hans brødre.

11. april kronet Géza personlig Salomo, senere gjentok han denne handlingen i Székesfehérvár i nærvær av Henrik IV, keiser av Det hellige romerske riket.

Den dermed gjenforente kongefamilien ledet vellykkede kamper mot grekerne og pechenegerne i 1071. I 1072 gjenvant de greske troppene Nándorfehérvár (nå Beograd). Géza forlot kampene i Sør-Ungarn på dette tidspunktet for å forberede et opprør mot Salomo. I 1073 holdt brødrene et siste møte på øya Graner før det brøt ut kamper mellom dem året etter.

I 1074 klarte Géza å ta makten i det sentrale Ungarn og bestige tronen. Salomo flyktet til de vestlige

484 Wikipedia.

485 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1121. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 18.

grenseområdene, hvorfra han uten hell forsøkte å gjenvinne makten. Han ba Henrik IV om hjelp, men på foranledning av pave Gregorius VII grep ikke keiseren inn. Pave Gregorius VII ga Géza i oppdrag demonstrativt å beskytte Ungarn 23.03.1075, mens han ekskommuniserte Henrik 22.02.1076.

Som konge anerkjente Géza den bysantinske keiseren Michael VII som sitt overhode.

Géza I døde 25.04.1077. Hans bror Ladislaus I etterfulgte ham.»

Det råder enighet om at Géza var gift 2 ganger, men det er usikkert hvem som var mor til hans barn.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Familien til hans første hustru, Sophia, som han giftet seg med mot slutten av 1060-tallet, er ukjent.
Etter kroningen i 1075 giftet han seg med sin andre hustru, som var niese til den fremtidige bysantinske keiseren Nikephoros III.
Det er usikkert hvilken hustru som fødte Gézas barn, men historikerne Gyula Kristó og Márta Font hevder at Sophia var deres mor. Kristó legger til at Géza fikk minst seks barn. Selv om bare to av dem – Coloman og Álmos – er kjent ved navn, heter det i "Illuminated Chronicle" at Coloman hadde brødre som "døde før ham".
Coloman og Álmos ble begge tilsynelatende født omkring 1070.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Géza hadde to barn med sin første hustru, Sophie av Looz, inkludert Koloman, den fremtidige kongen.
Gézas andre hustru var Synadene av Bysants,, niese til den greske generalen og senere keiser Nikeforos Botaneiates.»
Álmos nevnes ikke, men i biografien til Synadene føres Álmos som hennes sønn[486]

(Barn XII:1389, Far XIV:5553, Mor XIV:5554)

Gift 1073

Barn:

Álmos av Kroatia. Født omkring 1074. Død 1129. (Se XII:1389).

XIII:2779 fm fm fm mf mm fm f

Sviatopolk II Izyaslavich av Kiev. Storfyrste. Født 08.11.1050. Død 16.04.1113.

Sviatopolk var
fyrste av Polotsk 1069 - 1071,
fyrste av Novgorod 1078 - 1088,
fyrste av Turov 1088 - 1093 og
storfyrste av Kiev 1093 - 1113.

Sviatopolk ble storfyrste av Kiev etter sin onkel, Vsevolod I Yaroslavich.

Mor til hans datter Predslawa var antagelig hans gamle konkubine som døde før 1094.

Hans giftet seg 1. gang i 1094 med en datter (antagelig Elina) til den polowsiske Khan Tugor, hun døde før 1103.

Han giftet seg 2. gang ca. 1103 med Barbara Komnene av Bysants, datter til Alexius I, død i 1125.[487]

486 Wikipedia.

487 N. de Baumgarten: Généalogie et Mariage occidenteaux des Rurikides Russes du Xe au XIII Siècle. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 185. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 18, 79, 89.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt);

Sviatopolk II Iziaslavich (* 08.11.1050 - † 16.04.1113) var øverste hersker av Kievriket fra 1093 til 1113. Han var ikke en populær prins, og hans regjeringstid var preget av ustanselig rivalisering med hans fetter, Vladimir Monomakh.

Sviatopolk var sønn til Iziaslav Yaroslavich (* 1024 - † 1078) og hans konkubine. Hans kristne navn var Michael. Mens hans bror Yaropolk levde ble ikke Sviatopolk sett på som en potensiell fordringshaver til tronen i Kiev (Kyiv). I 1069 ble han sendt til Polotsk, en by som hams far en kort hadde blitt tatt fra den lokale herskeren Vseslav, og deretter styrte han Novgorod i ti år (1078-88). Etter brorens død etterfulgte han ham i Turov, som forble i hans etterkommeres besittelse til 1700-tallet.»

Prinsenes kongress - Et møte mellom prins Vladimir Monomakh og prins Svyatopolk. (Alexey Danilovich Kivshenko 1851-1895). (Wikipedia).

«Da Vsevolod Iaroslavich døde i 1093, ble Sviatopolk anerkjent av andre prinser som eldste sønn til "Veliki Kniaz" (storfyrsten) og fikk bestige Kiev-tronen. Selv om han deltok på de første kongressene organisert av Vladimir Monomakh, ble han noen ganger anklaget for å oppmuntre til kriger mellom Rurikid-prinsene. For eksempel fanget og blindet han, sammen med sin fetter David av Volhynia og svigersønnen Boleslaw III Wrymouth, en av de galisiske prinsene. Sammen med Vladimir Monomakh deltok han også i flere felttog mot kiptsjakerne, men ble beseiret i slaget ved elven Stugna i 1093. Senere samme år møtte Sviatopolk kiptsjakerne igjen, og ble igjen beseiret. Kiptsjakerne ødela deretter Torchesk, en bosetting i Oghuz Turk.

I et forsøk på å tvinge Oleg I av Tsjernigov inn i en Rus-kompakt i 1096, forlot Sviatopolk sine landområder uten forsvar. Hans svigerfar, Tugorkhan, overfalt Pereiaslavl mens Boniak angrep så langt som til Kiev, ødela Berestovo og plyndret de tre klostrene Klov, Vydubichi og Petjerska (kjent som grotteklostret i Kiev). Tugorkhan ble drept under hans overfall mot Pereiaslavl, følgelig ville Sviatopolk få ham begravet i Kiev.

Sviatopolks kristne navn var Michael. Derfor oppmuntret han til utsmykning av St. Michael's klosteret, nå kjent som Sankt Michaelskatedralen. Historien som nå er kjent som "Primary Chronicle ble samlet av munken Nestor under Sviatopolks regjeringstid.

Sviatopolk var først gift med en bøhmisk prinsesse fra Premyslid-dynastiet, sannsynligvis en datter til hertug Spytihnev II. De hadde tre barn:

Zbyslava, gift 15.11.1102 med kong Boleslaw III av Polen.

Predslava, gift 21.08.1104 med prins Álmos av Ungarn. Hennes skjebne er mindre kjent.

Iaroslav († 1123), prins av Volynia og Turov ble gift tre ganger – med prinsesser fra Ungarn, Polen (Sophia, datter til Wladyslaw I Herman og hans andre hustru, Judith av Swabia), og Kiev. Som en konsekvens av Iziaslavs tidlige død, mistet hans etterkommere enhver rett til Kievan-tronen og måtte nøye seg med Turov og Pinsk.

Sviatopolk ble i 1094 gift annen gang med en datter til Tugorkhan av Kypchaks, Olena. De hadde fire barn:

Anna († 1136), gift med Sviatoslav Davydych av Tsjernihiv som ble munk etter hennes død og senere den hellige Nikolai Svyatoslav Davydych av Tsjernihiv.

Maria, gift med Piotr Wlostowic, kastellan av Wroclaw og polsk markgreve.

Bryachislav (* 1104 - † 1127), muligens detroniserte han Iaroslav i 1123 som prins av Turov (1118-1123).

Iziaslav († 1127), muligens prins av Turov i 1123.

I 1104 ville Sviatopolk gifte seg for tredje gang med Barbara Komnene.

Noen kilder hevder at Sviatopolk hadde en utenomekteskapelig sønn, Mstislav, som styrte Novgorod-Sieversky i 1095-1097 og senere Volyn (1097-1099). Mstislav ble senere myrdet i Volodymyr-Volynski.»[488]

(Barn XII:1390, Far XIV:5557, Mor XIV:5558)

Gift med neste ane.

Barn:

Predslawa av Kiev. Født omkring 1090. (Se XII:1390).

XIII:2780 fm fm fm mf mm fm m

. (Barn XII:1390)

Gift med forrige ane.

XIII:2783 fm fm fm mf mm mm f

Konstantin Diogenes. Militær sjef. Død 1073.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Konstantin Diogenes († 1073) var en av sønnene til den bysantinske keiseren Romanos IV Diogenes (regjerte 1068-1071).

Han var sønn til Romanos i hans første ekteskap med en navnløse hustru, en datter til Alusian av Bulgaria. Han ble ekskludert fra arveføIgen da hans far giftet seg med keiserinnen og enkefruen Eudokia Makrembolitissa i 1068. Konstantin ble oppkalt etter sin farfar, general Konstantin Diogenes († 1032).

Den daværende "kouropalatissa" (hustru til ansvarlig for palasset, en av de høyeste titlene i Bysants), Anna Dalassene (senere, keiserens regent) – hustru til den avdøde keiseren Isaac I Komnenos' bror – foraktet keiserfamilien Doukas. I følge Anna Dalassenes oppfatning hadde Doukas-mennene overtatt den keiserlige verdigheten ved å lure keiser Isaac til å trekke seg og hennes mann, kouropalates" Johannen Komnenos, til å avslå tronen. Anna Dalassene forventet at Doukas-mennene skulle lede landet til militære problemer

Følgelig planla hun sammen med Romanos IV Diogenes og andre å skyve den mindreårige Mikael VII Doukas til side. Romanos Diogenes mottok den keiserlige tronen, men måtte gifte seg med keiserinne-enkefruen Eudokia Makrembolitissa.

Som et signal om styrke fra de allierte støttespillerne og Romanos IV ble ekteskapet til Konstantin Diogenes arrangert. Keiser Romanos' sønn mottok datteren til kouropalates Johannes Komnenos og kouropalatissa Anna Dalassene som sin brud. Ekteskapet var et av signalene fra anti-Doukasleiren. Han ble gift med Theodora Komnene, søster til den senere keiseren Alexios I Komnenos (regjerte 1081-1118) under farens regjeringstid.

Deres datter, Anna Diogenissa, ble konsort i Serbia i ekteskapet med Uroš I av Serbia.

Konstantin falt i kamp i 1073. En eventyrer utga seg for å være ham på 1090-tallet, og invaderte det bysantinske riket med Cuman-hjelp i 1095.»[489]

(Barn XII:1392, Far XIV:5565)

Gift med neste ane.

Barn:

Anna Diogenissa. Født før 1075. Død omkring 1145. (Se XII:1392).

XIII:2784 fm fm fm mf mm mm m

Theodora Komnene. Født omkring 1054.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Theodora var datter til Johannes Komnenos (* 1015 - † 1067) og Anna Dalassena (* ca. 1030 - † ca. 1105).

Hun var søster til Alexios I Komnenos.

Theodora var gift med Konsantin Diogenes, sønn til keiser Romanos IV Diogenes.

Hun var mor til Anna Diagenissa, Grand Princess Consort av Serbia,
gift med Stefan Uroš Vukanovic, Stor-Župan av Serbia.»[490]

(Barn XII:1392, Far XIV:5567, Mor XIV:5568)

Gift med forrige ane.

---

488 Wikipedia.

489 Wikipedia.

490 Wikipedia.

XIII:2785 fm fm fm mm ff ff f

Leopold II den Vakre av Østerrike. Markgreve. Født omkring 1050 i Tulln, Niederösterreich. Død 12.10.1095.

Markgreve av Østerrike 1075 - 1095.

Leopold etterfulgte sin far som markgreve av Østerrike.[491]

T. v. Leopold den Vakre i slaget om Mailberg, «Babenberger Stammbaum», klostret Klosterneuburg 1489-1492. T. h. Leopold II og abbed Sigibold av Melk, takfresko i Melk klostret, ca. 1745. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Leopold II (* 1050 - † 12.10.1095), kjent som Leopold den Vakre (tysk: Luitpold der Schöne) av huset Babenberg, var markgreve av Østerrike fra 1075 til hans død. Han var tilhenger av de gregorianske reformene, og var en av hovedmotstanderne til den tyske kongen Henrik IV under investiturstriden.

Han var sønn til Ernest (* 1027 - † 1075), markgreve av Østerrike og hans hustru Adelaide av Eilenburg (* 1030 - † 1071), datter til Dedi I, markgreve av Lusatia fra Wettin-familien. Hans Babenberg-forfedre hadde styrt markgrevskapet i Østerrike siden utnevnelsen av Leopolds oldefar Leopold I i 976.

Leopold II etterfulgte som markgreve etter farens død i juni 1075, ved det tidspunkt da investiturstriden brøt ut mellom kong Henrik IV og pave Gregorius VII. Han stilte seg først på samme side som den tyske monarken og forblev ved hans hoff selv etter Henrik's Canossavandring i januar 1077. Imidlertid byttet han side under påvirkning av sin hustru, Ida, og biskop Altmann av Passau, en lojal tilhenger til pave Gregorius som ble utvist fra bispedømmet av Henriks styrker i 1078. Altmann flyktet til Østerrike og markgreve Leopold stod overfor en invasjon av kongelige tropper året etter, noe som førte til det avgjørende bruddet med kongen.

Sommeren 1081, mens kong Henrik IV var på felttog i Italia, støttet Leopold valget av antikongen, greve Hermann av Salm, og innkalte til en østerriksk forsamling i Tulln hvor han offisielt tok avstand fra Henrik. Deretter ble han erklært avsatt av kongen, som ga det keiserlige len til sin lojale tilhenger, hertug Vratislav II av Böhmen. Premyslid-hertugen invaderte Østerrike og beseiret Leopold i slaget ved Mailberg i 1082, hvorfra han knapt unnkom med livet i behold. Han kunne imidlertid beholde sin posisjon da Vratislav ble valgt til konge av Böhmen i 1085. Leopold mistet noe territorium i Sør-Moravia nord for Thaya-elven, styrt av prins Luitpold av Znojmo, som faktisk var hans svigersønn.

Mens biskop Altmann av Passau bodde i Østerrike, fikk markgrevskapet en ledende posisjon i å fremme de gregorianske reformene og tilsidesatte konseptet om proprietære kirker og presteekteskap. Altmann introduserte benediktreformen i klostret Kremsmünster og etablerte i 1083 det augustinske klosteret Göttweig nær Krems.»

491 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 190. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 23.

Klostret Melk i Østerrike overfor Donau (Wikipedia)..

«I 1089 hjalp Leopold til med å betale for byggingen av klostret Melk i Wachau-regionen ved å donere utvidede områder høyt over Donau for det nye klosteret.

Ruinene av Gars am Kamp slott, Leopolds siste gravsted ligger 68 km unna.»[492]

(Barn XII:1393, Far XIV:5569, Mor XIV:5570)

Gift med neste ane.

Barn:

Leopold III den Hellige av Østerrike. Født 29.09.1073. Død 15.11.1136. (Se XII:1393).

XIII:2786 fm fm fm mm ff ff m

Ida av Formbach-Ratelnberg. Markgrevinne. Født mellom 1055 og 1060. Død 1101.

Ida er av ukjent herkomst ifølge «Våre forfedre» av Mogens Bugge.

Hun døde på et korstog i 1101.[493]

Markgrevinne Ida, hustru til Leopold II (utsnitt fra «Babemberger-Stammbaum», kloster Klosterneuburg) (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Leopold II var gift med Ida, hvis opprinnelse ikke er sikker, men som sannsynligvis kom fra huset til grevene i

492 Wikipedia.

493 Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 190. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 23.

Formbach (distriktet Passau), som var lojale mot paven.

Før hun giftet seg med Leopold II, var hun sannsynligvis gift med Haderich av Schwarzenburg fra Schwarzenburg-familien i Øvre Pfalz.

Som hustru til Leopold II og markgrevinne delte Ida ektemannens motstand mot Henrik IV i investiturstriden. Selv etter Leopolds død i 1095 beholdt hun denne posisjonen, som vises i hennes relasjon til to ledende representanter for det pavelige partiet i Tyskland, hertug Welf IV av Bayern og erkebiskop Thiemo av Salzburg.

"Chronicon pii marchionis", en tidlig biografi om markgreve Leopold III, beretter om fire barn i ekteskapet:
Elisabeth († 1107/11), gift med Ottokar II, markgreve av Steyr.
Ida, gift med Lutold av Znaim, sønn til Konrad I, hertug av Böhmen.
Gerberga († 13.07.1142), gift med Borivoj II, hertug av Böhmen.
Leopold III († 15.11.1136), markgreve av Østerrike, antagelig gift med Agnes av Waiblingen.

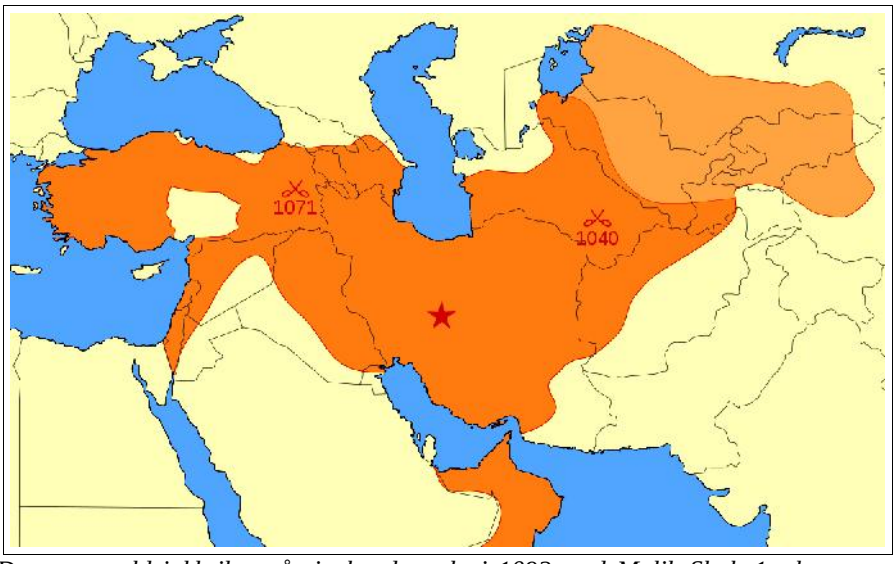
I 1101 sluttet hun seg til hertugene Welf IV i Bayern († 1101) og William IX. av Aquitaine († 1126) og deltok i korstoget i 1101, hvor hun døde, som en av de første korsfarerne ved navn, sammen med erkebiskop Thiemo fra Salzburg – som også kommer fra dynastiet til grevene i Formbach.

Ida og Leopold hadde barna:
Adelheid († 14. juni, etter 1120) gift ca. 1120 med Dietrich II, greve av Formbach († 1145).
Elisabeth († 01.11.1107), gift med Ottokar II († 1122), markgreve av Steiermark.
Gerberga († 13.07.1142), gift med Borivoj II, hertug av Böhmen.
Leopold III den Hellige († 15.11.1136), markgreve av Østerrike (1095-1136).
Ida, gift med Lutold av Znojmo († 15.03.1112, prins av Moravia,
sønn til hertug Konrad I av Böhmen.
Euphemia († 16. mai ?), gift med Konrad I († 1168), greve av Peilstein.
Sophie († 02.05.1154), gift 1. gang med. Hennrik III av Eppenstein († 1122), hertug av Kärnten,
2. gang ca, 1123 med Sieghard X († 19.04.1142).
greve av Burghausen og Schala (Tengling).»

Fra svensk Wikipedia (oversatt):
«Ida av Formbach-Ratelnberg eller Ida av Cham (* ca 1060 - † ukjent år (muligens i september 1101)), var markgrevinne av Østerrike, gift med Leopold II av Østerrike. Hun var en av de kvinnene som deltok i korstogene mot den muslimske verden.

Hennes opphav er omdisktert (se tysk Wikipedia ovenfor). Hun ble sannsynligvis født omkring 1060 i byen Cham i Oberpfalz, Bayern som datter til Ratpoto IV av Cham (* 1034 - † 1076), greve av Formbach-Ratelnberg og Mathilde av Kastl (fødsel og død ukjent). Det gis ingen informasjon om hennes oppvekst eller søsken. Hun ble forlovet med Leopold II av Østerrike (* ca. 1055 - † 1096) i 1065 i en alder av fem år. Ida ble beskrevet som en stor skjønnhet. Hun ble enke i 1095.

Ida deltok så i korstoget i 1101. Hun ledet sin egen hær til Wien, hvor hun ble forenet – blant andre med Thiemo av Salzburg og hertugene Welf IV av Bayern og William IX av Aquitaine – for, som det ble kalt, "å ta korset og dra til Midtøsten for å frigjøre Det hellige land"»

Det store seldsjukkriket på sitt høydepunkt i 1092, ved Malik Shah 1.s bortgang. Grensene til dagens nasjoner er vist i lyst gult. Den lysere brunfargen øverst til høyre representerer Karakhaniden. (Wikipedia).

«I september 1101 ble korstoget angrepet ved Heraclea av tyrkiske seldsjukker under sultanen Kilij Arslan Ivid av Rum. Ekkehard av Aura hevdet at Ida døde i angrepet, mens ryktet sa at hun hadde blitt tatt til fange og ført til et harem. Legenden hevdet at hun ble mor til Zangi av Mosul, men dette er en kronologisk umulighet. Seldsjukken

sultan Kilij Arslan II av Rum hevdet imidlertid på et møte med Henrik Løven i 1172 at de var blodsslektninger gjennom en vestlig kvinne.»[494]

(Barn XII:1393)

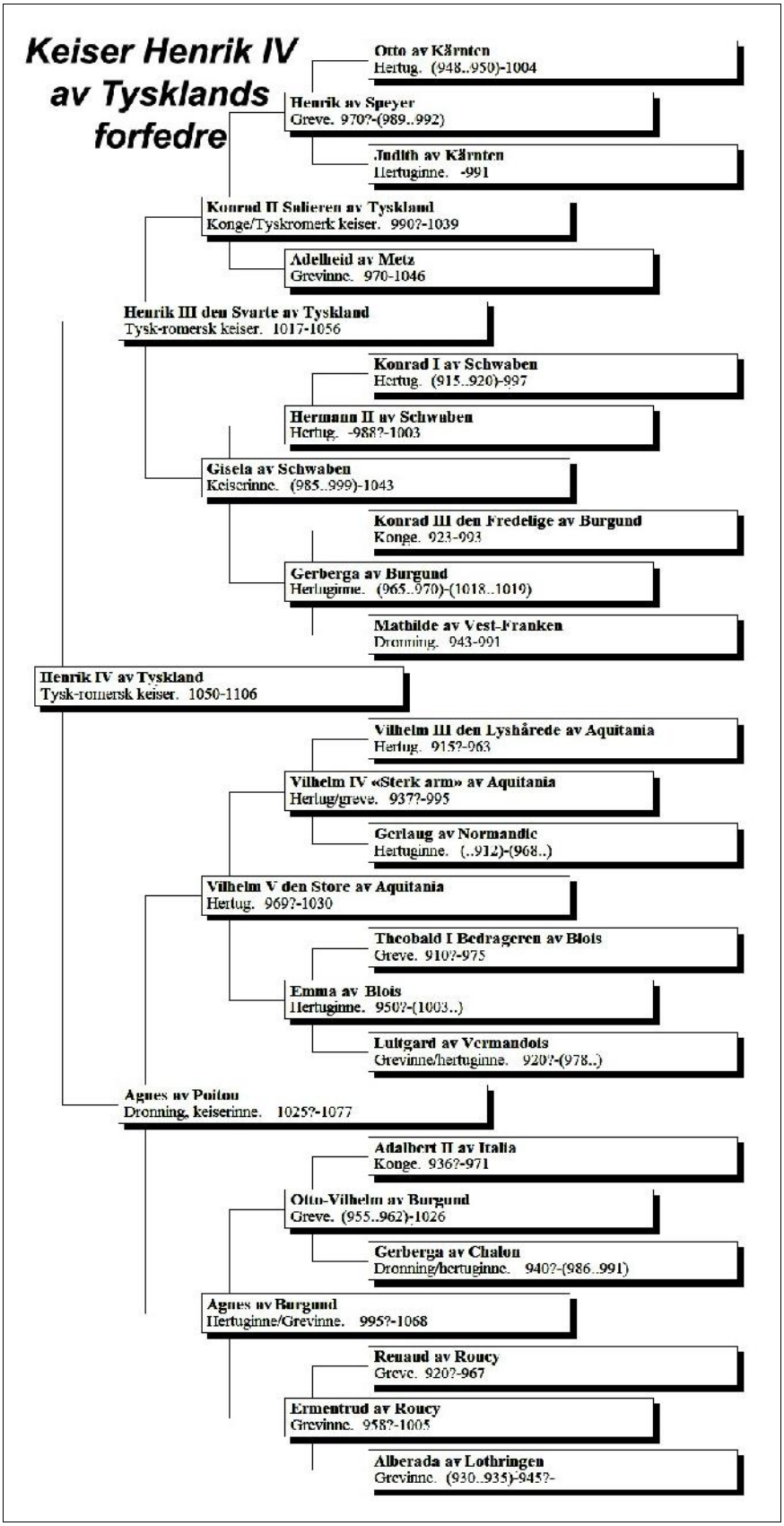
Gift med forrige ane.

XIII:2787 fm fm fm mm ff fm f

Henrik IV av Tyskland. Tysk-romersk keiser. Født 11.11.1050 i Goslar. Død 07.08.1106 i Liege.

Henrik var konge av Tyskland 1056 - 1084 og Tysk-romersk keiser 1084 - 1105.

494 Wikipedia.

Henrik ble konge av Tyskland 05.10.1056, men ble bortført i 1062 av erkebiskop Anno av Køln og Otto av Nordheim. I 1065 ble han erklært for myndig etter initiativ av erkebiskop Adalbert. Erkebiskopen satt Henrik opp mot sachserne som gjorde opprør to ganger, men de ble kuet etter Henriks seier ved Hohenburg 13.06.1075.

Pave Gregor VII, som hadde forenet seg med hans motstandere, erklærte Henrik for avsatt 24.06.1076 på synoden i Worms og lyste ham i bann. Han måtte ydmyke seg for paven i Canossa i 1077, hvoretter bannstrålen ble tatt tilbake.

Det lyktes ham å felle motkongen, Rudolf av Schwaben, i 1080 og å avsette pave Gregor VII. Han ble igjen bannlyst, men dro til Italien og inntok Roma i 1080. Her lot han seg krone til keiser 31.03.1084 av motpaven, Clemens III.

I 1104 reiste hans sønn, Henrik V, seg mot ham, og tvang ham til å ta avskjed i Ingelheim 31.12.1105.

Henrik ble gift 2. gang med Aupraxia, som døde i 1109.[495]

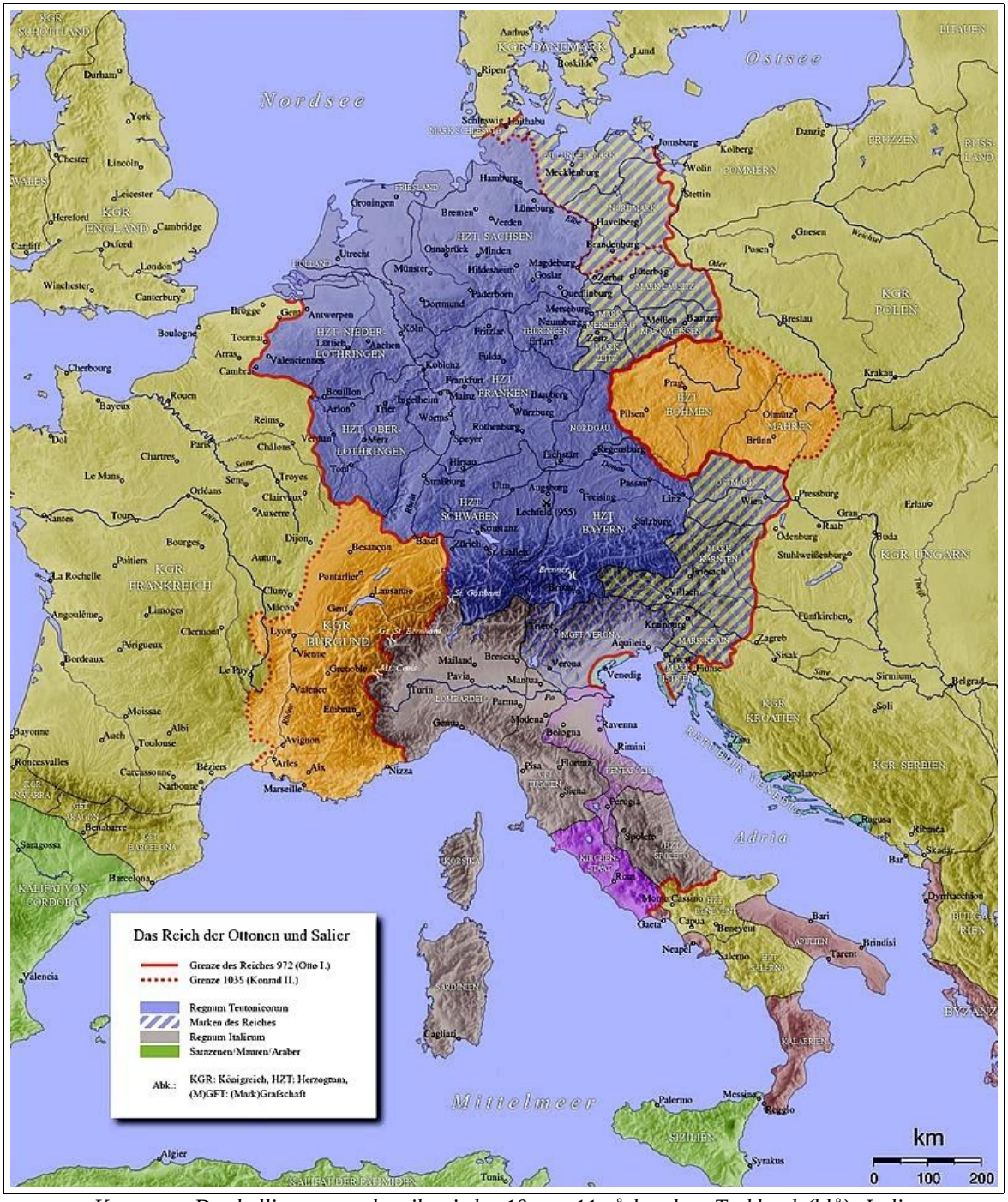

T.v. Henrik IV, den hellige romerske keiseren, miniatyr fra Emmeram-evangeliet. T.h. Vinteren 1077 sluttet dronningen Bertha av Savoy, den senere hellige romerske keiserinnen, seg til sin ekskommuniserte ektemann Henrik IV som ba om tilgivelse fra pave Gregor VII foran porten til slottet Canossa. Som mannen, tok dronningen av seg skoene og sto barbeint i snøen til tross for den store ydmykelsen og viste deerved hennes rørende støtte til sin mann. De måtte vente ute i 3 dager før paven godtok Henriks overgivelse. John Foxe (1563) (Wikipedia)

Fra norsk Wikipedia:

«Henrik IV av Det tysk-romerske rike (* 11.11.1050 i Goslar - † 07.08.1106 i Liège), var en tysk konge fra 1056, og tysk-romersk keiser 1084–1105. Han var sønn til Henrik III den Svarte (* 1017 - † 1056) av Tyskland og Agnes (* 1022 - † 1077) av Poitou og tilhørte Salier-dynastiet. Han var den tredje keiseren fra Salier-dynastiet og blir regnet som en av de mest markante lederne i det 11. århundre. Hans tid var sterkt preget av investiturstriden hvor han var i konflikt med pavedømmet, og han ble lyst i bann fem ganger av tre forskjellige paver. Han opplevde også flere borgerkriger både i Italia og Tyskland i sin keisertid. Han døde i 1106 rett etter at han hadde vunnet en kamp mot sin sønn i Visé i Frankrike.»

495 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 197. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 91.

Kart over Det hellige romerske riket i det 10. og 11. århundre: Tyskland (blå), Italia (grå), Burgund (oransje mot vest), Böhmen (oransje i øst), pavelige stater (lilla). Sardinias presentasjon som en del av Det hellige romerske riket debatteres. (Wikipedia).

«Henrik IV ble kronet til tysk konge av pave Viktor II i Aachen i 1056, seks år gammel. Hans mor Agnes av Poitou ble oppnevnt til regent. I 1062 ble den unge keiseren kidnappet av en konspirerende gruppe ledet av erkebiskop Anno II av Köln. Regenten Agnes flyktet til et kloster og makten lå nå i hendene på Köln-erkebiskopen med støtte fra Adalbert, erkebiskopen av Bremen, Henrik klarte likevel å gjenerobre makten mens Anno var utenlands, og han klarte etterhvert å gjenskape tilliten blant aristokratiet. Erkebiskop Adalbert falt også i unåde etter at han hadde beriket seg kraftig i sin posisjon under Annos styre.

I juni 1066 giftet Henrik seg med Bertha av Savoye, også kalt Bertha av Torino, datter til greve Otto av Savoye, som han hadde vært forlovet med siden 1055.

Utover i 1060-årene måtte Henrik hanskes med opprør i forskjellige deler av imperiet, blant annet Schwaben og Bayern.

Investiturstriden

Under Henrik IV's far Henrik III var grunnlaget lagt for en kirkereform, ledet av pave Leo IX som var utnevnt av Henrik III. Den sterke Leo IX hadde stadfestet den endelige splittelsen (Det store skisma) i 1054 mellom den katolske og den ortodokse kirken. Under den senere pave Gregorius VII som tiltrådte i 1073 kom det til strid mellom keiseren og paven om retten til å utnevne biskoper. Striden eskalerte i 1074 og 1075 med en synode holdt av paven i februar 1075 hvor kirken erklærte sin myndighet til å utnevne biskopene. Keiser Henrik svarte med en motsynode samme år. Julaften 1075 ble paven kidnappet og fengslet av medlemmer i den romerske adelen. Gregorius ble befridd

av en folkelig oppstand, og han beskyldte keiseren for å stå bak fengslingen.

I Worms 24.01.1076 erklærte en synode sammensatt av Henrik at paven var avsatt. Paven svarte 22.02.1076 med å ekskommunisere Henrik. I oktober forsøkte man, under et møte i Tribur, å finne en løsning ved å gi keiseren en ett års frist til å omvende seg før ratifikasjonen av bannlysningen skulle tre i kraft. I desember dro han mot Italia. Han tilbragte julen i Besançon før han sammen sin hustru og sitt barn krysset Alpene og dro til slottet Canossa hvor paven befant seg. Canossa var eid av den mektige Mathilde av Toscana som var en av pavens viktigste allierte. Fra 25. til 27. januar 1077 sto keiser Henrik III sammen sin familie – angivelig uten sko, uten mat og uten ly – bare iført en taglskjorte, utenfor slottet til paven og ba om opphevelse av bannlysningen. Dette har gitt opphav til begrepet "kanossagang". Paven hevet ekskommunikasjonen etter dette.

Borgerkrig og gjenoppretting av freden.

Rudolf av Rheinfelden, som var hertug av Schwaben og dobbel svoger til keiseren, utnyttet Henriks svake stilling og startet et saksisk opprør mot keiseren. I forståelse med paven erklærte han seg som saksisk, bayersk og karintisk prins. Til tross for dette klarte Henrik å bedre sin posisjon. Da Rudolf i 1077 ble kronet til konge av sin medsammensvorne, erkebiskopen av Mainz, gjorde folket opprør og tvang Rudolf og erkebiskopen til å forlate Sachsen. Henrik skaffet seg kontroll over Sachsen, og senere også over Schwaben.

14.10.1080 møttes de to kongene med sine styrker, og det kom til et slag i Elster ved Leipzig. Henrik led militært nederlag i slaget, men klarte strategisk å gjenvinne sin posisjon. Dette mye på grunn av at Rudolf ble hardt såret i kampen og døde dagen etter. Ved dette mistet opprøret mot Henrik mye av sin kraft.

Kort tid senere forsøkte en annen «motkonge», Hermann av Salm, å overta ledelsen av opprøret, men han ble nedkjempet av Frederik av Schwaben, som var Henriks svigersønn (gift med Henriks datter Agnes) og innsatt av Henrik som hertug av Schwaben. I juni 1080 innkalte Henrik til en synode som igjen fordømte og formelt avsatte pave Gregorius og innsatte "motpaven" (antipaven) Clemens III.

Henriks andre reise til Italia.

Henrik IV dro nå til Italia og kom til Pavia hvor han ble kronet som konge av Italia og fikk den lombardisk jernkronen på sitt hode. Han delte ut privilegier til sine støttespillere og marsjerte mot den forhatte Mathilda av Toscana som han forviste, og beslagla hennes eiendeler. Han rykket så fram mot Roma som han beleiret tidlig i 1081, men han ble tvunget til å trekke seg tilbake til Toscana hvor han fikk en større sum i gull fra sin nye allierte, keiser Alexios I Komnenos i Konstantinopel (det Øst-romerske riket) for å bekjempe normannerne som hadde befestet seg på Sicilia og i Sør-Italia under Robert Guiscard og var sterke allierte av pave Gregorius.

Et andre og like mislykket angrep på Roma ble fulgt av en krig i Nord-Italia mot Mathildas tilhengere. Mot slutten av 1082 dro Henrik for tredje gang mot Roma, og etter en sju måneders beleiring klarte han å innta den romerske bydelen Mura leonine. Det ble inngått en fredsavtale med romerne som innebar at det skulle innkales til en ny synode som skulle avgjøre striden mellom keiseren og paven. I hemmelighet ble det avtalt at alternativene var at enten skulle Gregorius krone Henrik som romersk keiser, eller de skulle velge en ny pave. Gregorius, som nå oppholdt seg i Castel Sant'Angelo, godtok ikke premissene og hele synoden endte i fiasko. Henrik marsjerte i stedet videre sørover for å bekjempe normannerne i henhold til sin traktat med Alexios.

Pave Gregorius mistet nå sin støtte blant romerne, og Henrik kunne i mars 1084 marsjere inn i Roma. Paven ble avsatt og motpaven Clement III ble valgt til ny pave av romerne. 31.03.1084 ble Henrik IV kronet av Clement III. Henrik forsøkte nå å innta befestningene til Gregorius, men han mislyktes med dette fordi normannerne under Robert Guiscard marsjerte nordover og kom Gregorius til unnsetning. Gregorius ble satt fri, men han døde kort tid senere. Før han døde rakk han å skrive en formaning til hele kristenheten om å mobilisere et korstog mot keiser Henrik IV.

Henrik følte nå at han hadde full kontroll i Italia, og han kunne dra tilbake til Tyskland for å konsolidere sin stilling der. De opprørske sakserne var nå ledet av Otto av Ostia. Med normannisk støtte ble denne Otto valgt til ny pave under navnet Urban II i 1088. Pave Urban ekskommuniserte igjen Henrik IV og også Clemens III. Han samlet videre en sterk koalisjon mot Det hellige tysk-romerske rike bestående av normannerne, Kievriket og flere italienske provinser inkludert Mathilda av Canossa som hadde giftet seg på nytt med hertug Welf II av Bayern. Denne koalisjonen var for sterk til at keiseren kunne overse den.

Borgerkrigene.

I 1088 døde Hermann av Salm, og markgreve Egbert av Meissen lanserte seg selv som hans etterfølger som motkonge. Henrik fikk ham fordømt, først i Sachsen, og deretter på nasjonalt nivå i Quedlinburg og i Regensburg. Henrik beleiret Egbert, men han klarte ikke å innta Egberts befestning Gleichen. Da Egbert døde to år senere, i 1090, falt opposisjonen fra hverandre.

Henrik innledet nå sin tredje ekspedisjon mot Italia. Etter noe suksess i starten led han nederlag mot lombardierne i 1092. Han fikk ytterligere motstand da den stadig like energiske og mektige Matilda av Canossa klarte å mobilisere Henriks eldste sønn Konrad til motstand mot faren. Konrad ble kronet til «konge av Italia» i Monza i 1093. Henrik ble med dette avskåret fra å returnere til Tyskland før i 1098. I Tyskland hadde han fortsatt makten. Matilda hadde i hemmelighet overført sine eiendommer til kirken før hun giftet seg med Welf av Bayern. Welf ble rasende da dette kom for en dag i 1095, og han og hans far, hertug Welf I, gikk umiddelbart over til å støtte Henrik IV. For Welf II's vedkommende var dette kanskje også motivert av et løfte om å etterfølge faren som hertug av Bayern. Henrik på sin side reagerte med å tilsidesette sin sønn Konrad i arverekkefølgen og utpeke den yngre broren Henrik V som sin etterfølger. Den unge Henrik V måtte sverge ed på at han ikke skulle følge sin brors eksempel.

Situasjonen i imperiet var kaotisk, og den ble forverret av en fornyet ekskommunikasjon mot Henrik IV, satt i verk av den nye pave Paschalis II som var blitt valgt i august 1099. Denne gangen kunne keiseren i større grad

ignorere bannlysningen. Etter et vellykket felttog i Flandern kunne han i 1103 innkalle Riksdagen til møte i Mainz, der det ble gjort anstrengelser for å komme fram til en fredsløsning. Henrik lovet ved denne anledning å dra på korstog.

I 1104 gjorde Henrik IV's sønn og utpekte etterfølger Henrik V opprør og ble støttet av kirken og biskopene, mens Henrik IV hadde støtte blant aristokratiet i byene. Ved et angivelig forsoningsmøte i Koblenz ble Henrik IV tatt til fange. Det ble innkalt til riksdagsmøte i Mainz i desember 1104, og der ble Henrik IV fratatt sin krone og deretter holdt fengslet i slottet Waldböckelheim. Han måtte også tilstå at han hadde forfulgt pave Gregor VII ulovlig og at han ulovlig hadde innsatt Clement III til pave.

Da dette ble kjent i Tyskland spredte et opprør seg. I 1106 ble det opprettet en hær for å kjempe mot Henrik V og pave Paschalis II. Henrik IV klarte å flykte fra fengslet til Köln og fikk stor støtte i Rheinland. Han gikk også i forhandlinger med krefter i England, Frankrike og Danmark.

Henrik klarte til slutt å beseire sin sønns styrker i et slag nær Visé i Lorraine 02.03.1106.

Kort tid senere døde han imidlertid av sykdom mens han var hos sin venn Othbert, biskopen av Liège. Han ble først begravet av biskop Othbert, men etter ordre fra en pavelig utsending, og etter at hans ekskommunikasjon var tilbakekalt, ble han gravd opp og begravet på nytt i Speyerdomen i august 1111.

Ettermæle

Henrik IV viste i siste del av sitt liv store diplomatiske evner. Hans botsgang til Canossa kan betraktes som en politisk bevegelse for å styrke sin egen posisjon på bekostning av en ydmykelse av sin egen person. Han ble alltid ansett som en venn av de lavere klasser og han var i stand til å vise generøsitet og takknemlighet. Han utviste betydelig militærferdighet og stor ridderlighet.»

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Henriks første hustru, Bertha av Savoye, var et år yngre enn ham. Fram til 05.08.1068 nevnte Henrik henne jevnlig som "konsort av vårt rike og vår ekteskapsseng" i sine vitnemål. At hun forsvant fra vitnemålene var et tegn på en voksende misnøye. Henrik søkte skilsmisse på en forsamling i juni 1069 fordi deres ekteskapet ikke var fullbyrdet. De samlede tyske aristokrater henviste forespørselen til en synode, som sendte saken til Den hellige stol i begynnelsen av oktober. Pave Alexander II gjorde det klart at Henrik bare ville bli kronet som keiser om han forlot planen. Henrik adlød og Bertha ble igjen nevnt regelmessig i vitnemålene fra 26.10.1069. Hun døde 27.12.1087.

Bertha fødte fem barn, men to av disse – Adelaide og Henrik – døde som små.

"Morkinskinna" – den tidligste islandske krøniken om de norske kongene – refererer til en keisers datter (som må ha vært identisk med Henrik av kronologiske årsaker), kalt Mathilde. Ifølge denne kilden utvekslet Magnus III av Norge meldinger med henne og komponerte også en "stanza" (strofe) for henne. Andre primære kilder nevner ikke Mathilde blant Henriks barn.

Henriks andre hustru, Eupraxia (kjent som Adelaide i Tyskland), (* ca. 1068) var datter til Vsevolod I, storprins av Kiev. Det var ikke hennes forbindelse til Kievan Rus, men hennes første ekteskap med Henrik av Stade, markgreve av Nordmark, som gjorde henne til en ideell ektefelle for Henrik etter at hennes mann døde i 1087. Henrik av Stade hadde vært en velstående saksisk aristokrat og enkens ekteskap med Henrik bidro til hans forsoning med sakserne. Henrik og Eupraxia ble forlovet i 1088. I motsetning til Bertha ble Eupraxia bare nevnt i ett av ektemannens diplomer, og viste dermed at hun aldri fikk Henriks tillit. Etter den skandaløse slutten på ekteskapet, returnerte hun til Kiev hvor hun døde 10.07.1109.»[496]

(Barn XII:1394, Far XIV:5573, Mor XIV:5574)

Gift 13.07.1066 med neste ane.

Barn:

Agnes av Waiblingen. Født omkring 1073. Død 24.09.1143. (Se XII:1394).

XIII:2788 fm fm fm mm ff fm m

Bertha av Savoye. Dronningkonsort. Født 21.09.1051. Død 27.12.1087.

Fra svensk Wikipedia (oversatt):

«Bertha av Savoye, også kjent som Bertha av Torino (* 1051 - † 1087), var en tysk-romersk keiserinne; giftet seg 1066 med Henrik IV (tysk-romerske keiser).

Hun var datter til greve Otto av Savoye og den regjerende markisen Adelaide av Susa.

«Bertha var forlovet med Henrik i 1055 og bryllupet fant sted i 1066. Hun sies å ha vært forelsket i ham og ble beskrevet som søt, men Henrik likte ikke ekteskapet fordi det var blitt tvunget på ham, Han skal ha nektet å møte henne mer enn nødvendig og hadde et helt harem av elskerinner.

I 1069 begjærte Henrik skilsmisse og hevdet at ekteskapet ikke var fullført, men søknaden ble avslått. Deretter innledet han en relasjon med henne.»

496 Wikipedia.

«Bertha fulgte ham på reisen til Canossa 1077».

Bertha av Savoye i bot (Wikipedia),

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Bertha og Henrik fikk fem barn, hvorav to døde mens de var unge:
Adelheid (* 1070 - † før 04.06.1079).
Henrik († 02.08.1071 en dag gammel).
Agnes (* sommeren 1072/tidlig 1073 - † 24.09.1143), gift
1, gang med Fredrik I, hertug av Schwaben (første herskeren fra Hohenstaufen-dynastiet) og
2. gang med Leopold III, markgreve av Østerrike (huset Babenberg).
Konrad (* 12.02.1074 - † 27.07.1101), senere tysk-romersk konge og konge av Italia.
Henrik V (11. august 1081/86 - † 23.05.1125), senere tysk-romersk konge og hellig romersk keiser.

Bertha var trettiseks år gammel da hun døde i Mainz 27.12.1087. Hun ble gravlagt i den saliske krypten ved Speer-katedralen.»[497]

(Barn XII:1394, Far XIV:5575, Mor XIV:5576)

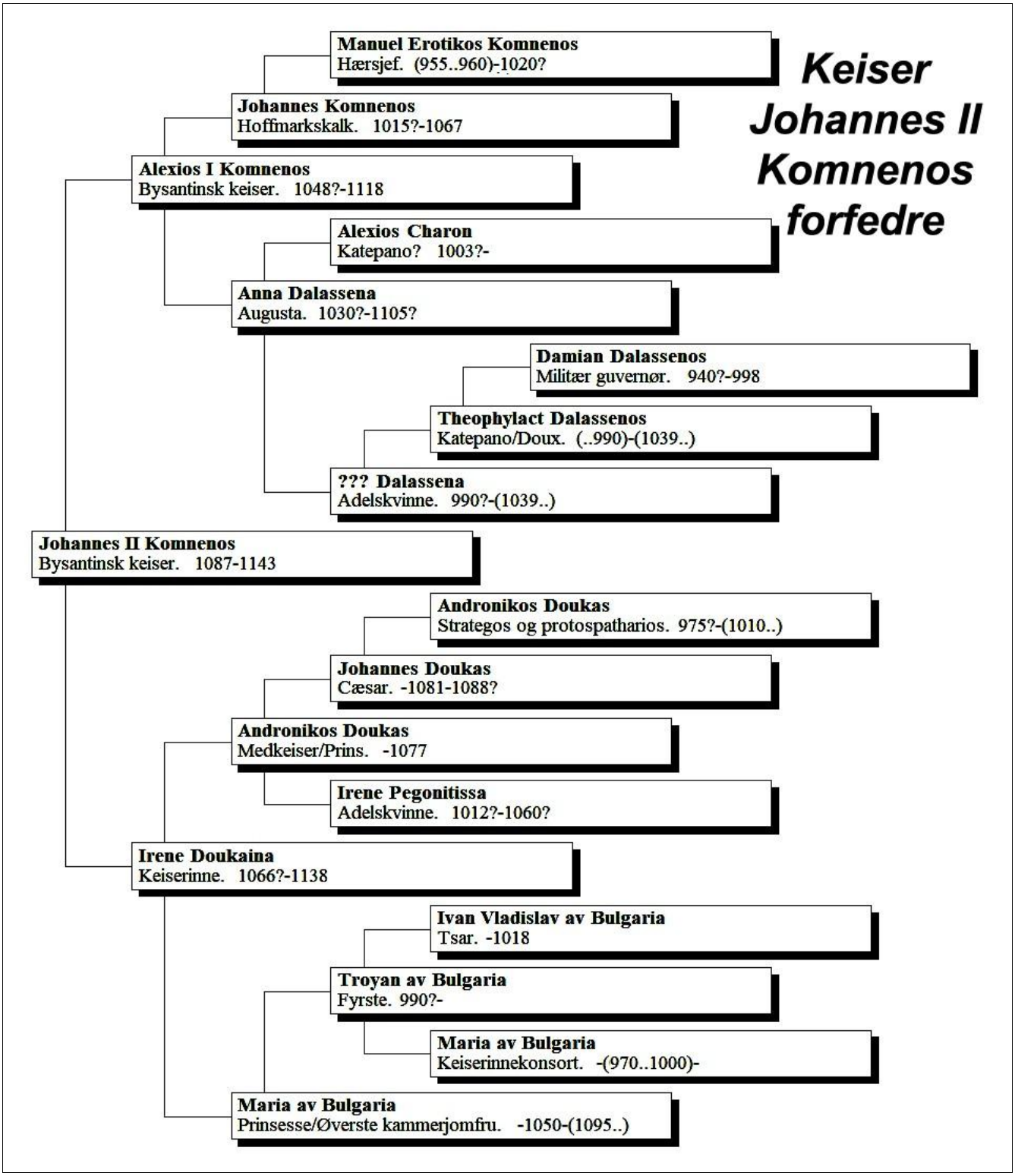
Gift 13.07.1066 med forrige ane.

XIII:2789 fm fm fm mm ff mf f

Johannes II Komnenos. Bysantinsk keiser. Født 13.09.1087. Død 08.04.1143 i Kilikien.

Johannes fikk tilnavnet Calo-Johannes, «den Smukke» Han ble bysantisk keiser etter sin far 16.08.1118 og kronet i Sofia.

[497] Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 322. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 91, 92. Wikipedia.

Han var rettskaffen og dyktig regent. Han kjempet med hell på rikets nordgrense mot petsjeneger, serbere og magyarer, men var mindre heldig mot venetianerne. Disse tvang ham til å gi dem tilbake endel handelsprivilegier som Johannes hadde berøvet dem i 1126.

Han vendte seg senere mot seldschukkerne i Lilleasien, hvor han gjorde store erobringer. Han hadde planer om å trenge inn i Syrien, helt ned til Jerusalem, men døde i Kilikien under et uhell på jakten.[498]

498 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1131. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 31.

T. v. Mosaikk av Johannes II i Hagia Sophia, bysantinsk keiser. I midten: Gullmynt, Johannes II Komnenos, som viser Jomfru Maria og Johannes som holder et kors. T. h. Johannes II (til venstre) og hans eldste sønn Alexios kronet av Kristus (Bysantinsk manuskript, tidlig på 1100-tallet). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

Johannes II Komnenos eller Comnenus (også kjent som Johannes den Vakre eller Johannes den Gode) (* 13.09.1087 - † 08.04.1143) var bysantinsk keiser fra 1118 til 1143.

Han var den eldste sønnen til keiser Alexios I Komnenos (* 1056/57 - † 1118) og Irene Doukaina (* ca. 1066 - † 1138) og den andre keiseren som regjerte under den komnenske restaureringen av det bysantinske riket.

Da han ble født av en regjerende keiser, hadde han status som en "porfyrogennetos". Johannes var en from og dedikert monark som var fast bestemt på å rette opp skadene hans imperium hadde blitt påført etter slaget ved Manzikert, et halvt århundre tidligere.»

Fra norsk Wikipedia:

«Han kom til makten via en intrige der han i samråd med sin døende far uventet lot seg krone og kom dermed sin søster Anna Komnene og hennes mann Nikephoros Bryennios i forkjøpet.

Johannes ble høyt verdsatt av sine undersåtter og også i utlandet for sin dugelighet, seriøsitet og karakterfasthet. Han førte en ganske vellykket finanspolitikk.

Johannes fortsatte sin fars anstrengelser for å utvide riket på nabostatenes bekostning, og han klarte å erobre ytterligere områder fra seldsjukkertyrkerne i Anatolia. Med dette ble de seldsjukkiske landevinninger etter slaget ved Manzikert i Lilleasia delvis reversert slik at østgrensen ble sikret. Også andre fremstøt lyktes ham. Han reetablere bysantinsk overhøyhet over kongeriket Lillearmenia i Kilikia (1137) og tilsvarende myndighet over korsfarerrikene fyrstedømmet Antiokia (1137) og grevskapet Edessa. Dette forøket hans rikes prestisje vesentlig. Han forsøkte til og med å rykke frem mot araberne i Syria, men hans overraskelsesangrep på Aleppo slo feil, fordi noen hadde klart å advare innbyggerne.

På annet hold ble riket truet av angripende petsjeneger, ungarere og et serbisk opprør, men keiseren han klarte ved militære fremganger å beholde de bysantinske territorier på storparten av Balkan. En trofast støtte hadde han i sin barndomsvenn, tyrkeren Johannes Axouch som var øverstkommanderende for hæren («mégas doméstikos»). Mot normannernes kong Roger II av Sicilia søkte han støtte ved forhandlinger med den tyske keisermakt. Han arrangerte seg med de tyske herskerne Lothar III og Konrad III – ved Thessalonikitraktaten allierte de seg og keiser Johannes lovet å støtte dem finansielt.

Hans eneste alvorlige tilbakeslag led han mot Republikken Venezia. Deres sjømakt hadde blitt dominerende etter at den bysantinske flåte brøt sammen på 1000-tallet. Bysants måtte derfor forholde seg til venetianernes interesser i mangt og meget. Hans forsøk på å redusere venetianernes mangfoldige privilegier i riket – som var med på å svekke og på lengre sikt ødelegge Bysants' økonomiske grunnlag – endte med forsmedelse etter av Venezia plyndret en rekke bysantinske havner.

Under en jakt på villsvin i Taurusfjellene pådro han seg blodforgiftning av et pilsår, og dette døde han av. Han rakk imidlertid å sikre tronfølgen ved at han fikk innsatt sin fjerde sønn, Manuel I Komnenos som keiser. De to eldste sønnene Alexios Komnenos Porphyrogennetos og Andronikos hadde allerede avgått ved døden mens den tredje sønnen, Isaak, ble forbigått i tronfølgen.»[499]

(Barn XII:1395, Far XIV:5577, Mor XIV:5578)

Gift med neste ane.

499 Wikipedia.

Barn:

Andronikos Komnenos. Født omkring 1108. Død 1142. (Se XII:1395).
Eudokia Komnene. Født omkring 1116. Død før 1150. (Se XII:1402).

XIII:2790 fm fm fm mm ff mf m

Piriska (Irene) av Ungarn. Prinsesse. Født omkring 1088. Død 13.08.1134.

Piriska var prinsesse av Ungarn.

Hun antok navnet Irene da hun giftet seg med Johannes.[500]

Johannes II og keiserinne Irene, mellom Maria og Jesusbarnet på Comnenos-mosaikken i Hagia Sophia, Konstantinopel (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Piroska av Ungarn (ungarsk Szent Piroska; * 1088; † 13.08.1134) ble født som datter til den ungarske kongen Ladislaus I. og hans hustru Adelheid von Schwaben.

I 1104 ble Piroska gift med den senere bysantinske keiseren Johannes II Komnenos i i et politisk og dynastisk kompromiss mellom Bysants og Ungarn. Med ekteskapet tok hun navnet Irene og den ortodokse troen. Hun spilte bare en mindre rolle i politikken og viet sin tid til, ved siden av sine åtte barn, først og fremst til den kristne troen. Hun æres som en helgen i den ortodokse kirken.

Paret hadde flere barn, herunder sønnene:
Alexios Komnenos.
Andronikos Komnenos.
Isaac Komnenus.
Manuel Komneno.»[501]

(Barn XII:1395, Far XIV:5579, Mor XIV:5580)

Gift med forrige ane.

XIII:2799 fm fm fm mm fm mm f

Dmitr Sawiditsch. Stattholder. Død 06.07.1118.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Dmitr Saviditsch († 6. juli 1118) var stattholder i Novgorod fra 1117 til 1118.
Han var sannsynligvis sønn til Savid, guvernør i Novgorod.

Dmitr nevnes på en liste som stattholder 1117-1118 og som etterfølgeren til Dobrynja.

Han døde 06.07.1118

Det er fire amtssegl med et bilde av den kristne martyren St. Demetrios av Thessaloniki († 306), viktig i både i den ortodokse og den romersk-katolske kirken. Kanskje tilhørte disse Dmitr.

Som etterkommere er kjent:

[500] Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1144. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 31.
[501] Wikipedia.

Savid, guvernør i Novgorod.
Ljubava, gift med storfyrste Mstislav I Vladimirovich den Store i 1122.»[502]

(Barn XII:1400)

Gift

Barn:

Ljubava Dmitrievna. Levde før 1132. (Se XII:1400).

XIII:2803 fm fm fm mm mf fm f

Johannes II Komnenos. Født 13.09.1087. Død 08.04.1143 i Kilikien. Gjentakelse, se side 399.

XIII:2804 fm fm fm mm mf fm m

Piriska (Irene) av Ungarn. Født omkring 1088. Død 13.08.1134. Gjentakelse, se side 402.

XIII:2809 fm fm fm mm mm ff f

Konstantin Angelos. Admiral/Sebastohypertato. Født omkring 1093. Levde 1154. Død etter 1166.

Admiral i Bysants.

Konstantin var en asiatisk adelsmann fra Philadelphia. Han tilhørte en høyadelig familie som på den tid synes å ha vært jevnbyrdig med familiene Dukas og Palæologos.

Han lå i 1154 for anker i Monembasia da Wilhelm I av Sicilien vendte tilbake fra Egypten med sin flåte. Han fikk ordre om å angripe Wilhelm med sin utilstrekkelige flåte.[503]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Konstantin Angelos (ca. 1093 - etter 1166) var en bysantinsk aristokrat som giftet seg inn i det komnenske dynastiet og tjente som militær kommandant under Manuel I Komnenos, Han tjenestegjorde på det vestlige og nordlige Balkan og som admiral mot normannerne og var grunnleggeren av Angelos-dynastiet, som regjerte det bysantinske riket i 1185-1204 grundet og styrte Despotate of Epirus (1205-1318) og Empire of Thessalonica (1224-1242/46).

Han ble født i omkring1093 i en ukjent familie i det lokale aristokratiet i Philadelphia. Familiens etternavn, "Angelos", anses ofte ha stammet fra det greske ordet for "engel", men en slik opprinnelse bekreftes sjelden i bysantinsk tid. Det er mulig at deres navn i stedet stammer fra A[n]gel, et distrikt nær Amida i Øvre Mesopotamia. Historikeren Suzanne Wittek- de Jongh foreslo at Konstantin var sønn til en viss patrikios Manuel Angelos, hvis eiendommerr nær Serres ble nevnt i en krysobull av keiser Nikephoros III (r. 1078-1081), men dette anses som usannsynlig av andre forskere.

Til tross for sin enkle opprinnelse var Konstantin angivelig modig og overmåte vakker, og klarte å vinne hjertet til Theodora Komnene (født 1097), den fjerde datteren til keiser Alexios I Komnenos (r. 1081-1118) og Irene Doukaina. Theodora hadde allerede vært gift en gang med Konstantin Kourtikes, men hennes mann døde uten at de fikk barn. Ekteskapet fant sannsynligvis sted omkring 1122, sikkert etter at Alexios I døde; Keiserinne Irene var tydeligvis imot dette, og det ser ut til å ha forsuret hennes forhold til Theodora, som er oppført sist og med de minst gunstige bestemmelsene i typikonet som Irene ga Kecharitomene- klosteret.

Konstantins ekteskap løftet ham ut av det ukjente og ga ham tittelen sebastohypertatos, en av de høyeste bysantinske verdighetene, gitt til ektemennene til en keisers yngre døtre. Rangeringen kan ha blitt opprettet spesielt for Konstantin, da han er en av de to første registrerte innehaverne. Hans aktiviteter under regjeringen til Theodoras bror Johannes II Komnenos (r. 1118-1143) er ukjente, men han, likt hans brødre Nicholas, Johannes og Michael nøt favoriseringen av Johannes sønn og etterfølger, Manuel I Komnenos (r. 1143-1180). Dermed deltok han 28.02.1147 i kirkerådet i Blachernae som avsatte patriarken Cosmas II Attikos, og ble rangert på fjerde plass bak arvingen, despotene Bela-Alexios, keiseren Johannes Rogerios Dalassenos og panhypersebastos Stephen Kontostephanos.Sommeren 1149 fulgte han keiser Manuel i hans felttog i Dalmatia. Etter at Manuel erobret festningen Razon, ble Konstantin satt til å vokte området, og startet en ekspedisjon i Nishava-dalen.

I 1154, da Manuel forberedte seg på krig med William I på Sicilia, ga han onkelen kommandoen over den bysantinske flåten og beordret ham til å fortsette til Monemvasia, hvor han skulle avvente ytterligere forsterkninger. Konstantin ble imidlertid overbevist av sine astrologer om at han, hvis han angrep sicilianerne, ville vinne. Ulydig mot keiserens ordre fortsatte han med å avskjære en langt større siciliansk flåte som kom tilbake fra et raid mot Fatimid Egypt. I det påfølgende slaget ble bysantinene beseiret og de fleste av deres skip deres ble tatt. Hans bror Nicholas klarte å rømme med en håndfull skip, mens Konstantin ble tatt til fange og fengslet i Palermo til 1158, da Manuel inngikk en fredsavtale med William.

---

502 Wikipedia.

503 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1164. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 31.

I juni eller juli 1166 anklaget keiser Manuel ham og Basil Tripsychos for å reparere og styrke befestningene i Zemun, Beograd og Niš, og generelt styrke Byzantiums grense mot Ungarn langs den mittre delen av Donau. Som en del av denne prosess organiserte han gjenbosetting av Brani?evo. Datoen for hans død er ukjent; hans hustru døde muligens før ham da huns sist ble nevnt i 1136.

‚Med utgangspunkt i Du Cange skilte mange tidligere historikere mellom to personer med dette navnet, siden kildene forteller at en lavere adelsmann ved navn Konstantin Angelos, fra Philadelphia, giftet seg med den fjerde datteren til Alexios I Komnenos og fikk tittelen pansebastohypertatos, mens Konstantin Angelos , onkel til Manuel I og aktiv under sistnevntes regjering, er registrert i kildene som en sebastohypertatos. Imidlertid demonstrerte Lucien Stiernon i 1961 at de to personene faktisk er identiske, med pansebastohypertatos bare som en retorisk utvidelse av den riktige tittelen.»

(Barn XII:1405)

Gift med neste ane.

Barn:

Andronikos Doukas Angelos. Født omkring 1133. Død før 1185. (Se XII:1405).

XIII:2810 fm fm fm mm mm ff m

Theodora Komnene. Prinsesse. Født 15.01.1096.

Theodora var sin fars yngste datter. Hun var søster til keiser Johannes Komnenos og den kjente Anna Komnene (1083 - 1147) som skrev «Alexiaden».[504]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Theodora Komnene (* 15.01.1096) var en bysantinsk adelskvinne, og den fjerde datteren til keiser Alexios I Komnenos (* 1056/1057 - † 1118) og Irene Doukaina (* 1066 - † 1138).
Hun giftet seg med Konstantin Angelos, som hun fikk syv barn av. De bysantinske keiserne Alexios III Angelos og Isaac II Angelos var hennes barnebarn, og gjorde henne dermed til stammor for Angelos-dynastiet.

Theodora ble født i Konstantinopel klokken 3 etter midnatt 15.01.1096, hun var den fjerde av de fem døtrene og totalt det sjuende barnet til keiser Alexios I Komnenos (regjerte 1081-1118) og Irene Doukaina.

Omkring 1111 giftet hun seg med adelsmannen Konstantin Kourtikes, men hennes mann døde like etter – Theodora er nevnt som enke i 1118 – og ekteskapet forble barnløst.

Omkring 1122, sikkert etter Alexios I's død, giftet hun seg anden gang med Konstantin Angelos, en lavere adelsmann fra Philadelphia. Han var overmåte vakker, men keiserinne Irene mislikte tydeligvis ekteskapet, og dette ser ut til å ha svekket hennes forhold til Theodora, som er oppført sist og med de minst gunstige bestemmelsene i det "typikon" som Irene ga Kecharitomene-klosteret.

I ekteskapet med Konstantin hadde Theodora syv barn, tre sønner og fire døtre. Gjennom sønnene var Theodora stammor til Angelos-dynastiet, som ga tre bysantinske keisere i perioden 1185-1204, samt "Angelos Komnenos Doukas"-dynastiet som hersket over Epirus og Thessalonika på 13- og1400-tallet.
Johannes Doukas (* ca. 1125/27 - † ca. 1200), hadde flere barn i ett eller to ekteskap, og en "uekte" sønn. Sistnevnte, Michael I Komnenos Doukas (regjerte 1205-1214) grunnla Despotate av Epirus, og ble etterfulgt av sine halvbrødre.
Maria Angelina (* ca. 1128-/30), gift med Konstantin Kamytzes, som hun fikk et antall barn med, inkludert Manuel Kamytzes.
Alexios Komnenos Angelos (* ca 1131/32), var gift og fikk en sønn.
Andronikos Doukas Angelos (* ca. 1133 - † før september 1185), gift med Euphrosyne Kastamonitissa, som han fikk ni barn med, inkludert keiserne Isaac II Angelos (regjerte 1185- 1195 og 1203-1204) og Alexios III Angelos (regjerte 1195-1203).
Eudokia Angelina (* ca 1134), gift med Basil Tzykandeles Goudeles. Paret hadde ingen barn.
Zoe Angelina (* ca. 1135), gift med Andronikos Synadenos. Paret hadde flere barn, hvis navn er ukjente.
Isaac Angelos Doukas (* ca. 1137), gift og hadde minst fire barn, inkludert den mislykkede usurpatoren Konstantin Angelos Doukas.

Theodora selv er nevnt siste gang i oktober 1136, og det er ukjent når hun døde.

Hennes mann fortsatte å holde en rekke ikke spesielt vellykkede militærkommandoer under Manuel I Komnenos (regjerte 1143-1180). Han ble sist nevnt i 1166.»[505]

(Barn XII:1405, Far XIV:5619, Mor XIV:5620)

Gift med forrige ane.

---

504 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1165. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 31-32.

505 Wikipedia.

XIII:2813 fm fm fm mm mm mf f

Gregorios Kamateros. Levde 1088. Død mellom 1126 og 1326. protasekretis.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Gregorios Kamateros (fl. 1088 - ca. 1126/32) var en senior bysantinsk tjenestemann. Med ubetydelig famliebakgrunn, men meget godt utdannet, nådde han høye posisjoner under keiser Alexios I Komnenos og ble til slutt logotetter ton sekreton, de facto statsminister, under både Alexios og Johannese II Komnenos. Gjennom ekteskapet med Irene Doukaina, en keiserlig slektning, grunnla han det byråkratiske dynastiet Doukai - Kamateroi.

Det er flere spredte referanser til en "Gregorios Kamateros" i dokumenter og forseglinger fra slutten av 1100- og tidlig 1100-tall. De fleste forskere anser disse for å gjelde samme person, med det bemerkelsesverdige unntaket fra historikeren Vitalien Laurent, som dro dette i tvil.

I følge historikeren Niketas Choniates var Gregorios Kamateros av beskjedent og uklar fødsel. Likevel ble han preget av sin store kunnskap, som ble sagt å omfatte alle kunnskapsfelt. Han forekommer først i et dokument fra år 1088, som logariastes (regnskapsfører) for genikonavdelingen. Det samme dokumentet gir også hans fars navn som Basil. På tidspunktet for den mislykkede sammensvergelsen av Nikephoros Diogenes mot Alexios I Komnenos (r. 1081-1118) i 1094, var han en "nylig utnevnt" sekretær for keiseren, og deltok i avhøret av Diogenes.»

Kamateros segl som innehaver av temaene Hellas og Peloponnes.

«Et segl vitner om at han hadde hatt guvernørembetet, med tittelen praetor, av fellestemaene (provinsene?) til Peloponnes og Hellas. Dette var sannsynlig når han ifølge Choniates ble rik på skatteoppdrett i provinsene. Rikdommen han samlet, tillot ham å gifte seg med en keiserlig slektning, Irene Doukaina. Erkebiskop Theophylact of Ohrid, som opprettholdt vennlige forbindelser med Gregorios og adresserte fem brev til ham, antyder at han var meget innflytelsesrik ved hovet; i et brev skrevet ca. 1094 gratulerer Theophylact Gregorios med forfremmelsen til nobilissimus-rang og protasekretis-stillingen.

En protasekretis var opprinnelig leder for det keiserlige kansleri, men ifølge historikeren Paul Magdalino kan Gregorios Kamateros ha vært den første protasekretis som ledet tribunalet som kontoret hovedsakelig ble assosiert med senere på 1100-tallet. Senere ble han forfremmet til rang av sebastos, og stillingen som logothetes ton sekreton. Den senere var en skapelse av Alexios I, som opprinnelig bare hadde til oppgave å koordinere de forskjellige regjeringsavdelingene (sekreta), men som ved begynnelsen av 1100-tallet hadde etablert seg som en de facto statsminister. Faktisk skildrer monodien skrevet i anledning Gregorios begravelse av hoffpoeten Theodore Prodromos ham som imperiets virtuelle hersker.

Etter tiltredelsen av John II Komnenos (r. 1118-1143) ser det ut til at Gregorios ble satt utenfor en stund, sidene regjeringen da ble ledet av Johns favoritter, parakoimomenos John Komnenos og protovestiarios Gregorios Taronites. Da sistnevnte viste seg å være ineffektiv, ble Gregorios Kamateros tilbakekalt, men som Magdalino bemerker, sannsynligvis ikke "i sin fulle tidligere kapasitet"; ikke bare måtte han dele regjeringsansvaret med parakoimomenos, men megas domestikos John Axouch dominerte nå hovet.

Mot slutten av livet gikk både han og hustru Irene inn i et kloster. Den eksakte datoen for Gregorios død er ukjent, men den plasseres mellom 1126 og 1132 på grunn av en referanse til utseendet av en komet i Prodromos 'begravelsesmonodi. En annen hoffpoet, Nicholas Kallikles, skrev også et dikt i anledning Gregorios død.»[506]

(Barn XII:1407)

Gift med neste ane.

---

506 Wikipedia.

Barn:

Andronikos Doukas Kamateros. Født omkring 1110. Død anslått 1180. (Se XII:1407).

XIII:2814 fm fm fm mm mm mf m

Irene Doukaina. Levde mellom 1088 og 1126.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Gregorios Kamateros giftet seg med Irene Doukaina, sannsynligvis datter til protostratoren Michael Doukas og dermed niesen til Alexios I.

Irene Doukaina overlevde sin mann, men hennes dødsdato er ukjent.

Ekteskapet førte til fremveksten av Doukas-Kamateros-linjen, som hadde høye verv under de komnenske keiserne gjennom hele 1100-tallet.

De fleste av parets barn er ukjente.
En sønn ved navn Michael døde ung og
den samtidige Theodore Kamateros var sannsynligvis også en av parets sønner.

De mest kjente av Gregorios barn er
den høye offisielle Johannesn Kamateros, og
den høye tjenestemannen og teologen Andronikos Kamateros.

Sistnevntes sønn Basil Doukas Kamateros var også en høyt embetsmann, mens datteren Euphrosyne Doukaina Kamatera ble keiserinne for Alexios III Angelos (r. 1195-1203).» [507]

(Barn XII:1407)

Gift med forrige ane.

Generasjon XIV

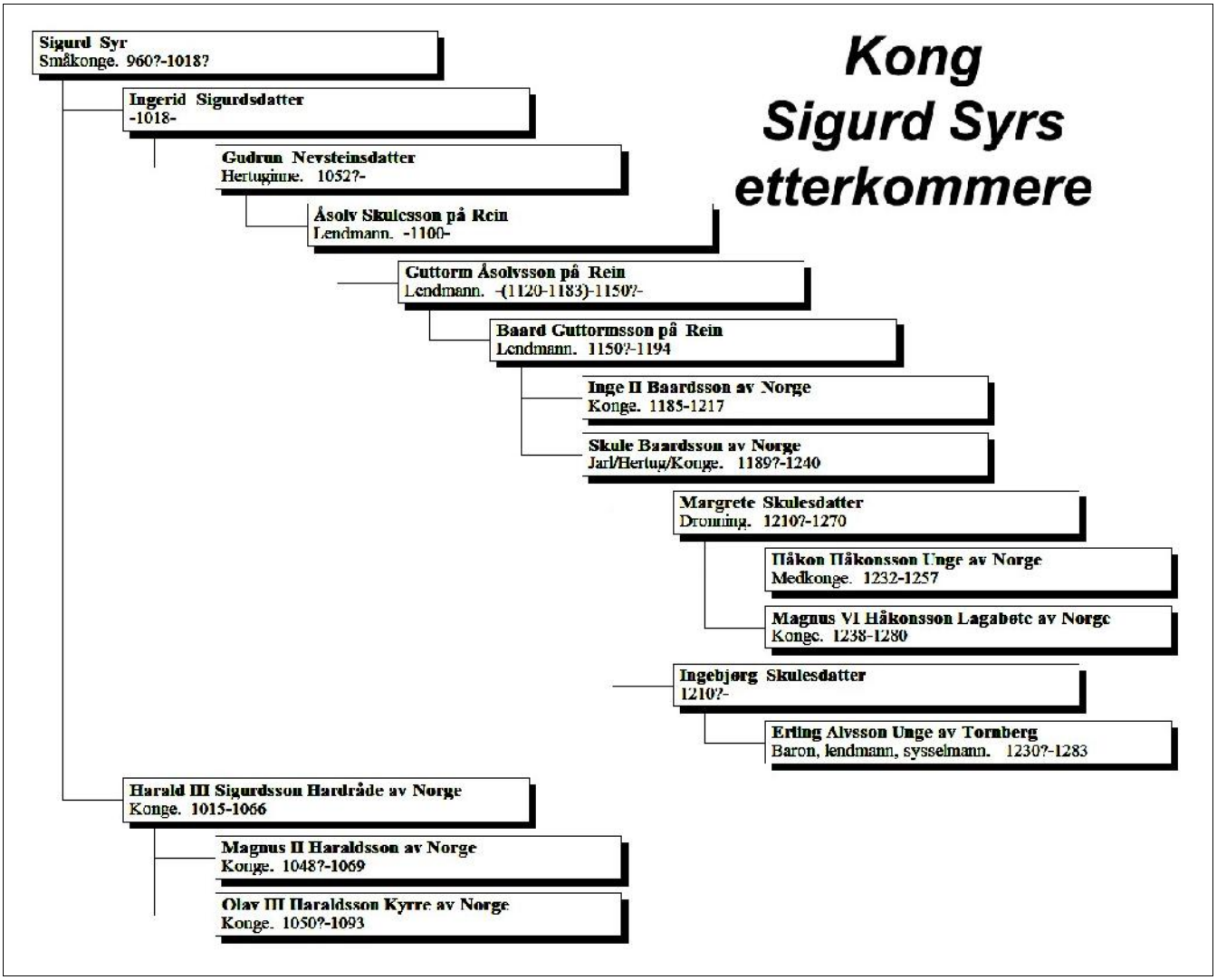
XIV:5255 fm fm ff mf ff fm mf

Sigurd Syr. Småkonge. Født omkring 960. Død omkring 1018.

Sigurd var den siste småkongen i Norge. Han var konge på Opplandene, hadde gårdsbruk på Ringerike og bodde etter et gammelt sagn på gården Bønsnes. Han skildres som en fredsommelig mann som best likte å stelle på gården. Derfor fikk ha navnet «Syr», dvs. so eller purke. Forøvrig var han forstandig, sindig og måteholden. Han hjalp sin stesønn Olav den Hellige til å vinne overherredømmet etter slaget ved Nesjar.[508]

507 Wikipedia.

508 Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 60. Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga, avsnitt 98. Cappelen's Norges Historie, Bind 2 (side 230 f) og Bind 3. Norsk Biografisk Leksikon, Bind XIII (1938), side 326-327. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 344. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 793. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 53, 77, 84.

Fra Olav den Helliges saga.

«1. Olav, søn af Harald den grenske, fødtes op hos sin stefader Sigurd Syr og sin moder Aasta. Rane den vidfårle var hos Aasta; han fostrede Olav Haraldsøn. Olav var tidlig dygtig, vakker af udseende, middels af vext; god forstand viste han ogsaa tidlig og var ordsnild. Sigurd Syr var ivrig i gaardsstellet og havde sine mænd stadig i arbeide, og han fór selv ofte for at se til aker og eng eller fæ eller ogsaa til haandverkere eller did, hvor hans folk havde noget at udrette.»

«2. Det var en gang, at kong Sigurd vilde ride fra gaarden og det ikke var nogen hjemme paa gaarden; han bød da sin stesøn Olav at sadle en hest for sig. Olav gik til gede-huset, tog der den største buk, leiede den hjem og lagde kongens sadel paa, gik saa og sagde til ham, at han havde gjort skydsen rede for ham. Da gik kong Sigurd til og saa, hvad Olav havde gjort. Han sagde: «Let er det at se, at du vil afvise mine bud; det vil vel ogsaa tykkes din moder sømmeligt, at jeg ikke har at byde dig noget, som er dig imod. Det er let at se, at vi to ikke vil være lige af sind; du er nok mere storsindet end jeg.» Olav svarede lidet, men lo til og gik bort.»

Christian Krohg: Illustration for Olav den helliges saga, Heimskringla 1899-edition.
«Sigurd Syr, Åsta, Olav og Rane».

»35. ....

Kong Olav lagde da under sig det rige, som disse fem konger havde havt, og tog gisler af lendermænd og bønder. Han tog gjestningspenger nordenfra Dalene og vidt om paa Hedemarken og vendte sig saa atter ud til Raumarike og derefter vester til Hadeland. Den vinter døde Sigurd Syr, hans stefader. Da vendte kong Olav sig til Ringerike, og hans moder Aasta gjorde et stort gjestebud for ham. Da bar Olav ene kongenavn i Norge.»

«45. Kong Olav fór da syd efter Gudbrandsdalene og derfra ud paa Hedemarken; selve høivinteren fór han paa gjestning, men da det vaaredes, drog han hær sammen og fór ud i Viken [1015]; han havde fra Hedemarken en stor styrke, som kongerne gav ham; mange lendermænd derfra fór med, og blandt dem Ketel Kalv paa Ringanes. Kong Olav havde ogsaa mænd fra Raumarike. Kong Sigurd Syr, hans maag, kom ham til hjælp med en stor skare mænd. De søger nu ud til sjøen, skaffer sig skibe og ruster sig inde i Viken; de havde vakkert og talrigt folk. Men da de havde rustet sine mænd, lagde de ud til Tunsberg.»

Fra svensk Wikipedia (overatt):

«Ved begynnelsen av 1100-tallet var det flere små konger i det indre østlige Norge, som i dag ikke en gang er kjent med navn. At Sigurd Syr er blitt husket skyldes utelukkende at han var fosterfar til Olav den Hellige og far til Harald Hårdråde. Imidlertid er det ingen historisk hendelse som kan knyttes til Sigurd Syr. I Olav den Helliges saga i Heimskringla blir han av Snorre Sturlasson fremstilt som en beskjeden og flittig bonde uten egne maktambisjoner. Da stesønnen Olav kommer hjem i 1015 etter en vikingtur, arbeider Sigurd ute i felten. Dronning Åsta sender budbringere etter seg, og budbringeren har ifølge Snorre også med seg et sett med fine klær slik at kongen kan se staselig når han kommer hjem. I sagaen blir Sigurd Syr og dronning Åsta fremstilt som rådgivere for Olav når han planlegger å underkaste seg hele Norge. Dette er uhistorisk, men Snorre bruker disse samtalene til å få liv i og forklare hendelsesforløpet.»

Fra norsk Wikipedia:

«Småkongen Sigurd Syr (død ca. 1018) knyttes av sagaen til en storgård på Ringerike, men er kanskje best kjent som stefar til Olav den Hellige (995-1030) og far til Harald Hardråde (1015-1066), som begge ble konger over Norge på 1000-tallet.

Sigurd Syr var sønn til Halvdan Sigurdsson.

Ifølge sagaen var han sønnesønn til Harald Hårfagres sønn Sigurd Haraldsson Rise. Nyere historikere og slektsforskere mener at det er tvilsomt.

Sigurd giftet seg med Åsta Gudbrandsdatter, som var mor til både Olav og Harald, etter at hennes første mann, Harald Grenske, ble brent inne av Sigrid Storråde.

Han var en dugelig bonde, men en dårlig kriger ifølge Snorre, men hvor han hadde den informasjonen fra vet ingen. Sagaen forteller derimot at Sigurd sto Olav den Hellige bi under slaget ved Nesjar i år 1016. Det var også ham Olav henvendte seg til for råd og hjelp, da Olav ønsket å bygge en hær i Norge.

Noen mener at storgården Stein på Steinsletta i Hole kommune kan ha vært Sigurds sete, andre at det var Bønsnes eller en annen storgård i distriktet. Sannheten er imidlertid uviss. Han kan godt ha eid flere storgårder samtidig, for han var "busysselmann" (les småkonge/storbonde) ifølge kildene. Kanskje var både Stein, Bønsnes, Berg (les Tornberg, nå Tanberg, og Hesleberg på Ringerike), Sætrang og Gjermundbu i hans eie. På sistnevnte gård ble

Gjermundbufunnet gjort i 1943. Dette er et rikt gravfunn, der bl.a. den berømte vikinghjelmen Gjermundbu-hjelmen, og et praktsverd inngår. Gården Gjermundbu kan imidlertid ha ligget under Bølgen på den tid.

Tilnavnet Syr blir som regel tolket sugge, i betydningen ei purke som roter i jorda. Siden Sigurd var en respektert mann av høy byrd må vi regne med at tilnavnet er en hederstittel. Om tolkningen er rett kan den derfor peke mot at Sigurd Syr var en dyktig bonde, men dette vet man ikke med sikkerhet. Det finnes andre tolkninger, der spesielt en er interessant. Den tolker tilnavnet til å ha med slektskap å gjøre.»[509]

(Barn XIII:2628, Far XV:10509)

Gift etter 995 med neste ane.

Barn:

Ingerid Sigurdsdatter. Levde 1018. (Se XIII:2628).
Harald III Sigurdsson Hardråde av Norge. Konge. Født 1015. Død 25.09.1066 ved Stamford bro.

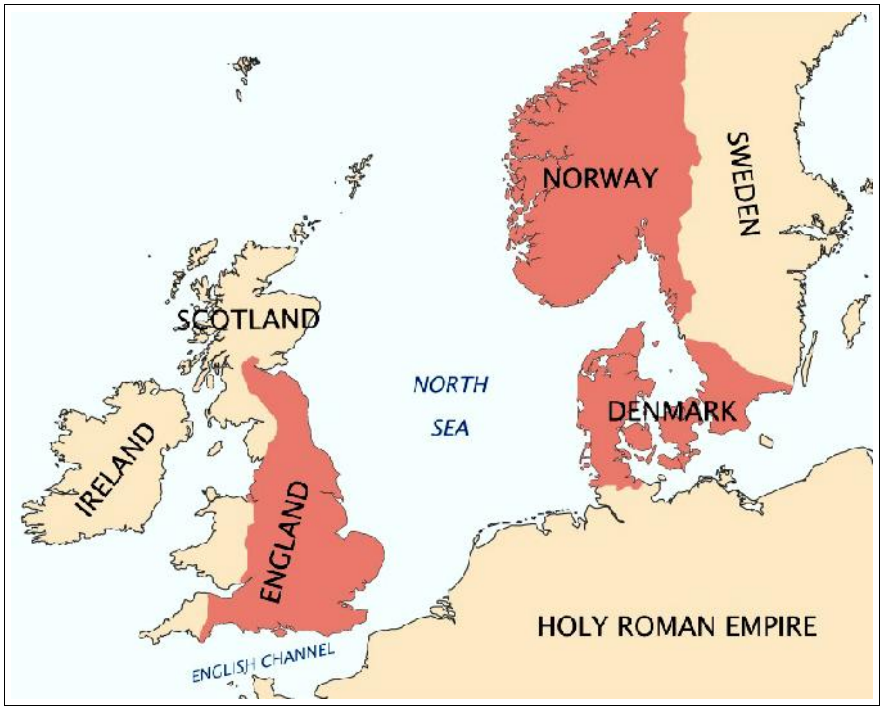
Konge av Norge 1046 - 1066.

Harald var halvbror til Olav den Hellige (samme mor) og angivelig sønnesønns sønnesønn til Harald Hårfagre. Han var samkonge med nevøen Magnus I Olavsson den Gode frem Magnus' død i 1047.

Etter at Harald falt i England i 1066 ble hans sønner
Magnus II Haraldsson - konge 1066-69 og
Olav III Haraldsson Kyrre - konge 1066-93 (samkongedømme til 1069)
hyllet som konger.

509 Wikipedia.

Nordsjøveldet 1016-1042 under Knut den store.

Det var trønderne og deres norske forbundsfeller som vant over kong Olav, men det var danskene som høstet fruktene av seieren. Kong Knut innsatte sin sønn Svein, ennå bare barnet, til lydkonge i Norge, under formynderskap av moren, den angelsaksiske Ælfgifu, som nordmennene kalte Alfiva.

Nordmennene fikk snart merke at de var kommet fra asken til ilden. Danskene innførte nye lovbud, skatter og tyngsler av forskjellig og uhørt slag. En grusom hungersnød hjemsøkte Europa i begynnelsen av 1030-årene, og den rammet også Norge. De nye lovbudene gjorde danskene forhatt, bøndene oppnådde ikke den friheten de hadde kjempet for, høvdingene fikk ikke de fordelene de var blitt lovet, og harde nødsår festnet inntrykket av et ulykkesbringende styre. I denne situasjon kunne helgenkongen i Trondheimen bli også et nasjonalt samlingsmerke - det han aldri hadde oppnådd å bli i levende live. Danskene ble jaget av landet, og med allmen tilslutning ble Olavs sønn Magnus «den gode» hentet fra Russland hvor han var til fostring, og satt i kongesetet. Heretter var opposisjonen mot rikskongedømmet minimal. Etter ti år måtte Magnus imidlertid finne seg i å dele kongemakten med «onkelen» Harald.

Olav Kyrres sønn, Magnus III Olavsson Berrføtt, var samkonge med Håkon (II) Magnusson Toresfostre til 1094 og regjerte så alene til han døde i 1103. Han ble etterfulgt av sine sønner i et samkongedømme til 1123:

Øystein I Magnusson - konge 1103-23,
Sigurd I Magnusson Jorsalfare - konge 1103-30 og
Olav Magnusson - konge 1103-15.

Etter at Sigurd Jorsalfare døde i 1130 ble hans sønn, Magnus IV Sigurdsson Blinde (konge 1130-35) tvunget til å samregjere med Harald IV Gille som hevdet at han var sønn til Magnus Berrføtt.

Snart oppstod det rivalisering blant stormennene som styrte i kong Magnus Olavssons navn. Seierherren ble trønderhøvdingen Einar Tambarskjelve. Han var blant Olavs motstandere, men hadde ikke deltatt i slaget på Stiklestad. Einars politikk rettet seg nå mot dem som hadde kjempet mot Olav i dette slaget. En av dem var Kalv Arnesson, som rømte landet. Også skaldekvadene gir klart inntrykk av at kongen og kretsen rundt ham ville ta et oppgjør med de fremste av Olavs tidligere motstandere.

Det var åpenbart i årene 1035-40 en viss uro også i bondesamfunnet omkring det man oppfattet som ulovligheter og hardstyre fra kongemaktens side, med blant annet konfiskasjon av jordegods. Tilsynelatende ville ikke de nye makthaverne uten videre avskaffe de siste økonomiske byrdene som var blitt pålagt bøndene under Svein og Alfiva, og det gikk så langt at bøndene truet med opprør. Men Magnus' hardstyre synes å ha vært midlertidig, etter sagatradisjonen fikk han tilnavnet «den gode».

Det ser ut til at kong Magnus og rådgiverkretsen rundt ham etter ca. 1040 fikk i stand et stabilt styre innenlands. Og i motsetning til det som oftest hadde vært tilfelle tidligere, truet ingen ytre fare kongens stilling.

Den indre freden i perioden etter at danskestyret opphørte, står i kontrast til den voldelige aktiviteten de fleste norske kongene i perioden la for dagen utenfor rikets grenser. De utnyttet muligheter som åpnet seg da det danske Nordsjøimperiet gikk i oppløsning og ikke lot seg gjenopprette. Det var ingen ytre fiender som kunne profittere på eventuell indre uro i Norge, da Knut den Mektiges sønn Hardeknut - som hadde gjort krav på Norge - var opptatt med å samle styrker for å erobre England. Da han døde i 1042, gikk det dansk-engelske kongefellesskapet i oppløsning for godt, og oppsiktsvekkende nok ble den norske

kongen Magnus Olavsson den Gode også dansk konge.

Ifølge Roskildekrøniken fra ca. 1140, som bygger på lokal geistlig tradisjon, skulle dette skyldes en avtale som kom i stand under et møte i 1038 på Brennøyene ved utløpet av Götaelv, For å sikre fred mellom de to rikene, skal det her ha blitt avtalt at den som levde lengst av Magnus og Hardeknut, skulle arve den annens rike. Det er blitt uttrykt tvil om hvorvidt møtet virkelig fant sted, da ingen antydninger om dette finnes i samtidige kilder. På den andre side ville nettopp en slik avtale best forklare at Magnus ble dansk konge.

Spørsmålet blir da likevel hvorfor Magnus skulle lede det krigstoget mot Danmark som fant sted vinteren 1041-42, altså før Hardeknut døde. Motivet for dette angrepet kan ha vært den uvennskap som hersket mellom de to rikene etter at de danske herskerne ble fordrevet fra Norge, og et forsøk fra Magnus' side på å komme på offensiven overfor danskene. Uroen rundt den danske tronfølgen ga Magnus hans mulighet. Han oppholdt seg i Danmark da Hardeknut døde, og ble tatt til konge. Som dansk konge arvet han sine forgjengeres ekspansjons- og oppdemningspolitikk overfor de slaviske stammene i sør, og da disse angrep i 1043, beseiret Magnus «venderne» i et slag på Lyrskogshede i Sønderjylland. Konflikten i sør kan ha motivert danskene til å hylle den norske kongen for også å kunne nyttiggjøre seg norske ressurser i denne striden.

Etter dette virket kong Magnus' stilling i Danmark sikker, men etter hvert måtte han utkjempe en rekke slag mot tronkreveren Svein Estridsson, Knut den mektiges søstersønn, som ble støttet av svenskekongen. Alt på denne tiden kan vi skimte den svenske politikken med å motarbeide samling av de to andre nordiske rikene under én hersker, ved å støtte den til enhver tid svakere part. Engasjementet i Danmark stod i veien for et mulig forsøk fra Magnus' side på å tilkjempe seg kongeverdigheten i England, i den grad han måtte ha oppfattet seg som Knut den mektiges arvtaker.

Mot midten av 1040-tallet ble Magnus' kongedømme truet av en ny tronkrever, nemlig hans onkel Harald Sigurdsson, i sagaene med tilnavnet «hardråde», som kom til Norge i 1045. Han var Olav Haraldssons halvbror på morssiden, og sagatradisjonen vil på et svakt grunnlag også knytte ham til hårfagreætten på farssiden. Etter slaget på Stiklestad hadde han rømt via Sverige østover til Gardarike, og derfra kom han seg til Konstantinopel hvor han i flere år tjente som kaptein i væringkorpset - keiserens garde av leiesoldater. Dette fremgår av skaldekvad og bekreftes av en bysantinsk kilde. I Konstantinopel samlet han seg store rikdommer som han brakte med til Norge etter et opphold i Gardarike, der han giftet seg med storfyrstens datter Yelisaveta [Ellisiv, Elizabeth].

Forholdet mellom de to slektningene var til å begynne med fiendtlig. Harald var trolig først i allianse med den danske tronkreveren Svein Estridsson mot Magnus, som disse to hadde felles interesser mot. Men Harald og Magnus kom etter forhandlinger til enighet slik at Harald i 1046 ble samkonge med sin nevø, som han muligens ga kompensensjon i form av en del av sin rikdom. For Magnus må kompromisset med onkelen ha vært et valg mellom to onder - samkongedømme eller kamp. Da Magnus døde sønneløs av sykdom i 1047, ble Harald enekonge.

Harald fullførte det Knut Helle kaller første fase av den territorielle rikssamlingen i Norge. Harald brukte sin hird til å fullføre den politikken kong Magnus hadde innledet overfor de mest selvrådige innen aristokratiet - noen lot han drepe, blant dem Einar Tambarskjelve og hans sønn - andre lot han fordrive. Med Einars og sønnens død rundt 1050, hadde ladeætten utspilt rolle som motstandssentrum og konkurrent til rikskongedømmet, og Trøndelag ble definitivt lagt under rikskongedømmet. Med de fleste andre stormennene fikk Harald i stand samarbeid, og lendmennene fikk til en viss grad styre seg selv, dersom de ellers viste kongen lydighet.

Slik har arkeologen Gerhard Fischer tenkt seg Harald Hardråde Oslo ved Alnaelvas utløp. Nærmest fjorden - nær kongsgården - ligger Mariakirken og innenfor den en mindre sognekirke.

Det er Harald Hardråde som får æren av å ha grunnlagt Oslo. Og det passer iallfall godt med hans politikk og problemer. Han hørte hjemme i mjøsbygdene, og hadde vanskeligheter med å få bøndene mellom Mjøsa og Oslofjorden til å lyde. Samtidig trengte han et utgangspunkt for sine ekspedisjoner mot danskene. I 1042 hadde Danmark tilfalt norskekongen, men for å kunne holde det, trengtes en base som lå nærmere Danmark enn norskekongenes tradisjonelle utgangspunkt, Vestlandet og Trøndelag.

I 1050-årene besluttet Harald å reise en kongsgård og skaffe seg fast fot inne i bunnen av Oslofjorden. Kanskje var Oslo nå allerede i ferd med å gro frem som en markedsplass for et større oppland enn det Tunsberg kunne tilby. Flere ting peker i retning av at det lå en gammel sentralhelligdom her - vi har både et Dis-vin, et Tors-hov og minner om Ullsdyrkelse (Ullern, Ullevål). Kirken på Aker ble meget tidlig utpekt til å spille en sentral rolle som fylkeskirke. Aker, Bærum og Asker var relativt tett befolket i vikingtiden - her er et hundretall gårdsnavn på -vin, -heim og -stad. Snart blir det mange åpninger i skogen mellom Akersbygda og Romerike, og Akersvika blir mer og mer en naturlig havn for romerikingene, mens den gamle handelsveien opp langs Glomma går av bruk. Funn kan tolkes slik at det stod en kirke der hvor Klemenskirken senere ble reist, alt før Harald Hardråde installerte seg på øren.

Helt nede ved stranden, på øren hvor Alnaelva løp ut i fjorden, la Harald sin kirke, Mariakirken, og sin kongsgård. Her dominerte han innseilingen til Akersvika. Borgerne fikk slå seg ned lenger oppe i byen, langs stretet som dannet utgangspunktet for veien til Romerike. Her fant de to soknekirkene - Klemens og Nikolas - sin plass, og her kneiste den nye bispekirken, som huset levningene av den hellige Hallvard fra Lier, og som begynte å reise seg omkring 1100. Før 1130 stod den noenlunde ferdig, for da ble Sigurd jorsalfare begravd der.

Men denne basen hadde kanskje også en annen funksjon - nemlig som støttepunkt overfor bøndene i innlandet. Opplandene hadde hatt liten føling med rikskongedømmet hittil. De hadde ikke engang plikt til militæroppbud i krig; leidangsordningen kunne jo ikke gjelde her, og noen annen fast ordning fantes ikke. Visse plikter hadde nok bøndene overfor kongen. Etter hvert som småkongene her oppe ble fjernet, falt en god del jordegods i rikskongenes hender, og likeså krevde nå rikskongen de gamle veitslene. Imidlertid røk bøndene og kong Harald uklar om kongens rettigheter - enten det nå var bøndene som fant ut at Harald ikke behøvde så store ytelser som lokalkongene hadde krevd, eller det var Harald som ville øke de gamle avgiftene, fordi krigene med Danmark hadde tømt hans kasse.

På Hedemarken, Romerike og Ringerike kom det til en alvorlig oppstand. Gjennom terror knekte imidlertid Harald motstanden til bøndene og deres ledere i løpet av tre sommerfelttog tidlig på 1060-tallet. Gårder og hele bygdelag gikk ifølge skaldene opp i flammer. Opplandene, de rike jordbruksbygdene i det indre av Østlandet, hadde takket være sin beliggenhet aldri vært en integrert del av kongens velde på samme måte som kystområdene, og opplandsbygdene må ha hatt en relativt fri stilling både under Olav Haraldsson og Svein Alfivason. Ved operasjonene på Opplandene styrket kong Harald sitt økonomiske grunnlag gjennom store mengder konfiskert jordegods. Da Harald Hardråde falt i 1066 i England, etterlot han seg et rike der en veletablert kongemakt med støtte fra stormenn hadde kontroll over både landet og folket.

Da Harald Hardråde ble enekonge etter Magnus den Godes død, videreførte han brorsønnens politikk

overfor Danmark. I så godt som hele sin tid som konge lå han på krigstog i Danmark, og etter hvert som det viste seg umulig å knekke Svein Estridsson, fikk engasjementet preg av å være regulære plyndringstog, kanskje for å holde hirden i aktivitet og skaffe midler til underhold av den. Men etter fredsavtale med Svein i 1064 skiftet Haralds utenrikspolitiske orientering retning.

Harald hadde med all sannsynlighet ambisjoner om å gjenopprette Knut den Mektiges Nordsjøimperium, og da den engelske kongen, Edvard Bekjenneren, døde i januar 1066, så Harald sin sjanse.

Det var mange liebhabere til den engelske tronen. I sør satt hertug Vilhelm av Normandie og hevdet at han hadde Edvards tilsagn om å få overta hans rike, og paven støttet hans krav. Den som i første omgang gikk av med seieren, var likevel en innfødt jarl, Harald Godvinsson, som umiddelbart ble kronet i Westminster. Men Harald hadde en misunnelig bror, Tostig eller Toste, som syntes at han hadde like stor rett til kronen. Han søkte nå hjelp hos den norske kongen, og tilbød å støtte ham.

Harald Hardråde hadde aldri glemt de arvekravene som også han kunne gjøre gjeldende på Englands trone. Og det var fristende å gripe sjansen. Danmark hadde han - iallfall tilsynelatende - oppgitt; han hadde fred med kong Svein, og ingen farer truet derfra. Men ble han herre over både England og Norge, ville ikke Svein Estridsson ha store mulighetene for å stå seg; da ville kong Knuts gamle nordsjørike kunne gjenoppstå under norskekongens scepter. Og utsiktene til at en ekspedisjon til England skulle kunne føre frem, var slett ikke de dårligste. Arvekravet ga toget et anstrøk av legitimitet, som nok kunne vinne endel tvilere for hans sak. Han kunne regne med en viss tilslutning i England, særlig i de nordøstlige områdene, der det nordiske islettet var sterkt. Riktignok viste Toste seg her som en upålitelig informant - oppslutningen om Harald ble langt dårligere enn det han forespeilet. Men Harald Godvinsson kunne ikke mobilisere fullt ut mot Harald - han måtte holde et våkent øye med hertugen av Normandie, som gjorde åpenlyse forberedelser til en landgang.

Harald på sin side gjorde også omfattende forberedelser som viser at han regnet med et stort felttog. Sensommeren 1066 seilte han over til England med en stor flåte. Han satte seg først fast på Orknøyene, noe som ble desto lettere for ham fordi den mektige Torfinn jarl nylig var død. Her trakk han sammen folk, og her plasserte han sin dronning, den russiske Yelisaveta, og hennes to døtre. Så gikk han i land på kysten av Northumbria og vant flere seire i mindre slag; byen York var i ferd med å åpne sine porter for ham, da Harald Godvinsson selv nådde fram. Harald lot seg overraske med en mindre avdeling og falt på jordene et stykke utenfor byen - ved Stamford bro. Det var den 25. september. Selv om Harald skulle ha seiret i dette slaget, var erobringsforsøket trolig dømt til å mislykkes. Det militære og organisatoriske talentet han åpenbart hadde, ville etter all sannsynlighet ha vært utilstrekkelig dersom han ikke også hadde kunnet disponere danske ressurser.

Harald Godvinsson selv fulgte ham i døden et par uker etter. Straks etter Haralds fall måtte han dra i ilmarsj med sine menn sørover for å ta imot normannerne på Kanalkysten, og her falt han ved Hastings, 14. oktober. Normannerhertugen ble hans arvtager.

Fra Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga

«99. Året etter kong Haralds fall ble liket hans ført vestfra England og nord til Nidaros, og det ble jordet i Mariakirken, som han hadde latt bygge. ....»

Da Harald Hardråde døde, var det flere enn én potensiell tronkrever. Og dette var tilfellet ved alle de fire kongeskiftene før borgerkrigene, uten at det førte til krig eller oppdeling av riket. Vi kan tvert imot slå fast at det i denne perioden, av Haralds ekte og påståtte etterkommere, ble etablert et norsk dynasti som utviklet et varig herredømme, og som var så sterkt at det ikke var truet av rivaler utenfra. Stormennene samlet seg - med få unntak - om kongedømmet. Flere forhold kan forklare dette.

For det første hadde forestillingen om større frihet under en fjern hersker vist seg å være gal. Under Knut den Mektige ble forholdene snarere verre enn under norske herskere. Heller ikke var herskerne i Danmark på denne tiden sterke nok til å blande seg inn i norske forhold.

For det andre var kristendommen akseptert som uunngåelig. Og noe av den gamle maktbasen aristokratiet hadde hatt som religiøse ledere, ble for en tid opprettholdt gjennom systemet med egenkirke - dette at stormenn på eget initiativ bygde og eide kirker, og tilsatte prester.

For det tredje ble kongstjeneste en ny maktbasis for aristokratiet. Som lendmenn fikk de inntekter av kongsjord, som lokaladministratorer fikk de del i kronens inntekter, og som ledere i krig fikk de del i inntektene av dette samt gaver fra kongene. Og ytre krig ble, som vi har sett, drevet i store deler av perioden nærmest som regelrett ekspansjonspolitikk.

For bondesamfunnet er fred alltid en fordel. Indre fred og beskyttelse mot voldsmenn og angrep utenfra bidro til å sikre bøndenes passivitet.

Når det gjelder tronfølgen, var arverettsforholdene en potensiell kilde til strid. Etter germansk sedvanerett arvet alle sønner likt - ekte som uekte - og før 1035 hadde de fleste kongene vunnet rike i Norge som vikinghøvdinger. Disse kunne altså sette både militær og økonomisk makt bak tronkravene. I fredsperioden 1035-1130 ble problemet med flere samtidige kongsemner løst delvis gjennom tilfeldigheter, delvis gjennom praktiske ordninger. Alle som ble konge, var mindreårige eller svært unge, slik at når de overtok tronen, førte dette ikke til oppløsning av den sittende hoffkretsen. Og kongerekken viser at overtallige tronfølgere hadde en tendens til å dø etter kort tid. Ellers viste samkongedømmet seg å være en smidig ordning; ingen av samkongene ble i denne perioden drept av rivaler. Man delte kongemakt og

verdighet, ikke riket, som altså unngikk å bli stykket ut, og man delte inntektene, enten ved å styre sammen eller ved at man oppholdt seg i forskjellige landsdeler. I denne perioden kunne derfor forestillingen om Norge som et enhetlig rike under et innenlandsk dynasti feste seg.

Den viktigste nyskapningen i perioden ved siden av etableringen av det innenlandske kongedømmet var grunnleggelsen av en norsk kirkeorganisasjon.

Etter Haralds fall i 1066 ble hans sønner, Magnus og Olav, den siste med det karakteriserende tilnavnet «kyrre» (den rolige), uten motstand hyllet som konger. Etter brorens død et par år etter styrte Olav Kyrre (1066-93) landet i et kvart århundre, en fredelig periode kjennetegnet av økonomisk og kulturell vekst. Norge mottok i Olavs tid som konge sterke kulturimpulser utenfra, ikke minst fordi kongen og aristokratiet søkte en mer forfinet livsstil. Olav skal som den første norske konge ha vært lesekyndig.

Olav Kyrre hadde, i motsetning til sin far, ingen større ambisjoner om krig og erobringer. Det hadde derimot hans sønn Magnus Berrføtt (1093-1103). I store deler av sin regjeringstid lå han utenlands på herje- og erobringstokt. Etter Olavs død i 1093 ble han tatt til konge sammen med sin fetter Håkon, men uten å vise særlig vilje til å akseptere ham som medkonge. Da Håkon døde allerede året etter, satte hans fosterfar, Tore på Steig i Gudbrandsdalen, opp en motkonge og samlet en krigerflokk til kamp mot Magnus. Han fikk liten tilslutning og ble snart fanget og henrettet. Episoden viser at det også i denne fredelige perioden kunne oppstå personlige motsetninger og ufred i forbindelse med støtte til ulike kongsemner.

Magnus' tre sønner, Øystein, Sigurd og Olav, ble alle konger etter farens død i Irland i 1103. Også dette samkongedømmet foregikk uten dramatiske stridigheter. Hele perioden mellom Harald Hardrådes død i 1066 og utbruddet av borgerkrigene i 1130 preges altså av indre fred og vekst. Det var en periode da kongedømmet konsoliderte sin stilling og den nasjonale kirken kunne legge grunnlaget for sin stilling som den viktigste samfunnsmakten ved siden av kongedømmet.[510]

XIV:5256 fm fm ff mf ff fm mm

Åsta Gudbrandsdatter. Kongemor. Født omkring 970. Død omkring 1020.

Åsta ble døpt ca. 998. Hun fikk besøk av Olav den Hellige i 1015 og etter Sigurds død i 1018.

Fra norsk Wikipedia:

«Åsta Gudbrandsdatter (død omkr. 1020/1030) var mor til Olav den Hellige i sitt første ekteskap med Harald Grenske, og mor til Harald Hardråde i sitt annet ekteskap med Sigurd Syr.

Hennes far var ifølge Snorres Olav Tryggvasons saga Gudbrand Kula på Opplandene. Snorre forteller også at både Åsta og ektemannen Sigurd skal ha blitt døpt på Ringerike av Olav Tryggvason i ca. 998.

Åsta og Sigurd Syr hadde ifølge Olav den Helliges saga barna:
Guttorm, som var eldst.
Gunnhild.
Halvdan.
Ingerid.
Harald Hårdråde, som senere ble konge av Norge.»

Fra Snorre Sturlasson: Olav Trygvassons saga:

«44. Året før dette (Harald Grenskes død i Svitjod) var det jomsviking-slaget i Hjørungavåg sto. Rane hadde blitt igjen ved skipene mens Harald gikk opp i landet, han hadde styringen over den del av hæren som var igjen der. Da de nå fikk høre at Harald var tatt av dage, skyndte de seg av sted så fort de kunne, tilbake til Norge og fortalte det som hadde hendt. Rane kom til Åsta og sa henne hvordan alt hadde gått for seg på ferden, og hva ærend Harald hadde hatt hos dronning Sigrid. Åsta reiste til far sin på Opplandene med en gang hun hadde fått høre det Rane hadde å fortelle, og faren tok godt imot henne; men begge to var svært harme over det giftermålet som hadde vært påtenkt i Svitjod, og over at Harald hadde ment å gå fra henne. Åsta Gudbrandsdatter fikk en gutt den sommeren; gutten ble kalt Olav da de øste vann over ham. Det var Rane som øste vann over ham. Gutten vokste opp der hos Gudbrand og Åsta sin mor.»

«60. ... Samme vinter dro kong Olav opp på Ringerike og kristnet der. Åsta Gudbrandsdatter giftet seg snart igjen etter Harald Grenskes død, med en mann som het Sigurd Syr (sugge); han var konge på Ringerike. Sigurd var sønn til Halvdan, og han var sønn til Sigurd Rise, sønn til Harald Hårfagre. Olav, sønn til Åsta og Harald Grenske, var der hos henne, han vokste opp i ungdommen hos stefaren Sigurd Syr. Og da kong Olav Trygvesson kom til Ringerike for å by kristendom, lot de seg døpe, Sigurd Syr og hans kone Åsta, og Olav, sønn hennes. Da sto Olav Trygvesson fadder for Olav Haraldsson, som var tre år den gang. Kong Olav dro vest i Viken igjen og ble der om vinteren. Det var tredje året han var konge i Norge.»

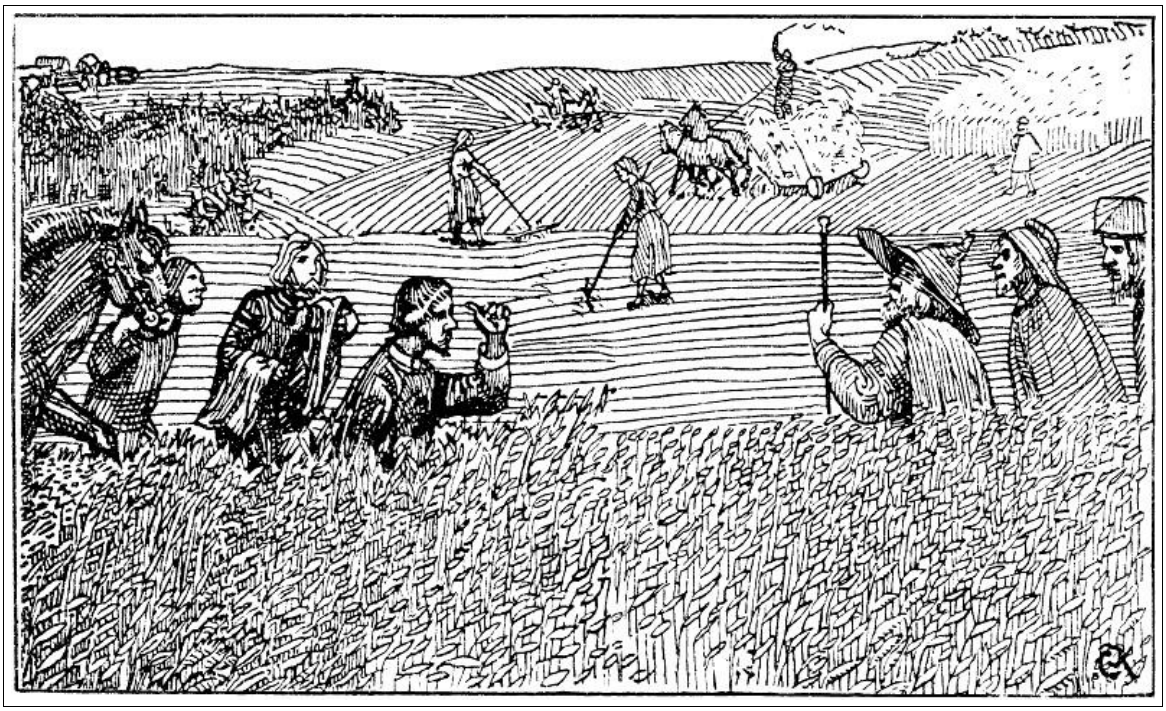
Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga:

«32. ... Om høsten dro kong Olav Digre opp i landet til mågen, kong Sigurd, han kom der en dag tidlig på dagen. Da kong Olav kom nær gården, løp tjenesteguttene opp til gården og inn i stua. Åsta, mor til kong Olav, satt der

[510] Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga. Cappelen's Norges Historie, Bind 2 side 106, 262, 265, 280-81, 285-87, 327-28; Bind 15 side 170. Ole Georg Moseng, Erik Opsahl, Gunnar I. Pettersen og Erling Sandmo: Norsk historie I - 750-1537, Tano Aschehoug 1999, side 78-83. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 53.

inne sammen med noen andre kvinner. Guttene fortalte henne at kong Olav kom, og at nå kunne de snart vente ham der. Åsta sto opp straks, hun ropte på både karer og kvinnfolk, og sa de skulle stelle i stand alt på best mulige måte. Hun lot fire kvinner ta fram stuebunaden og skyndte seg og kle med tepper og legge åklær på benkene; to karer bar halm på gulvet, to satte fram skjenkebordet og den store ølbollen, to tok fram bordet, to satte inn maten, to sendte hun ut av gården, to bar inn ølet, og alle de andre, kvinner som karer, gikk ut på tunet.

De to hun sendte ut, gikk til kong Sigurd der han var, og hadde med til ham kongeklærne hans og hesten med forgyld sal og bissel som var innlagt med emalje og helt forgylt. Fire mann sendte hun til fire kanter i bygda og ba til seg alle stormenn, de skulle komme i gjestebud til henne for hun holdt velkomstøl for sønnen sin. Alle andre som var til stede, lot hun kle seg i de beste klærne sine, og hun lånte klær til dem som ikke hadde selv.»

Kong Sigurd Syr i arbeide på åkeren når et sendebud kommer. Tegning av Christian Krogh, 1899.

«33. Kong Sigurd Syr sto ute på åkeren da sendemennene kom til ham og fortalte hva som var på ferde, og om alt det Åsta holdt på med hjemme på gården. Han hadde mange folk der, noen skar kornet, noen bandt og noen kjørte det hjem; noen la det i stakker eller laer. Kongen gikk til og fra sammen med to mann, han var snart på åkeren og snart der de lesset av kornet. Det er fortalt at han var kledd slik: han hadde blå kjortel og blå hoser og sko som var snørt oppover leggen, grå kappe og grå brei hatt og hodelin (url) omkring ansiktet, han hadde en stav i hånden, med forgylt sølvholk og en sølvring i oventil. De sier ellers om Sigurd Syrs måte å være på, at han var svær til å arbeide og tok seg mye av stellet med gård og gods; han styrte gårdsdriften selv. Han var ikke noen praktsyk mann, og var nokså fåtalende; han var den klokeste mann av alle som var i Norge dengang, og den rikeste på løsøre, han var fredsommelig og føyelig. Åsta, hans kone, var raus og storlynt. De hadde disse barna: Guttorm, han var eldst, så Gunnhild, Halvdan, Ingerid og Harald.»

«43. Harald Grenske var konge paa Vestfold, som før er skrevet[59]; han fik Aasta, datter af Gudbrand Kula. [994] En sommer, da Harald Grenske fór paa hærfærd i Østervei for at vinde sig gods, kom han til Svitjod. Da var Olav Svenske konge der; han var søn af kong Eirik den seiersæle og af Sigrid, datter af Skågul-Toste. Sigrid var da enke og havde mange store gaarder i Svitjod. Men da hun hørte, at hendes fostbroder Harald Grenske var kommen nær land der ikke langt fra, sendte hun mænd til ham og bød ham til gjestebud; han var strax rede og fór did med et stort følge mænd. Der blevet godt gilde; kongen og dronningen sad i høisædet og drak begge sammen om kvelden, og det blev skjænket godt i for alle hans mænd. Om kvelden, da kongen gik til sengs, var hans seng tjeldet med pell[60] og pyntet med dyrebare klæder; i det hus var det faa mænd. Men da kongen var afklædt og havde gaaet tilsengs, kom dronningen til ham der, skjænkte selv for ham og lokkede ham meget til at drikke, og hun var meget blid. Kongen var meget drukken og ligesaa hun. Da sovnede han, men dronningen gik da ogsaa at sove. Sigrid var en meget klog kvinde og fremsynt om mange ting. Morgenen efter blev det skjænket meget flittig; men det hændte som ofte, naar folk bliver meget drukne, at næste dag efter vogter de fleste sig ved drikken; men dronningen var lystig, og hun og Harald taler sig imellem. Hun sagde da, at hun værdsatte de eiendommer og det rige, hun havde i Svitjod, ikke lavere end hans kongedømme og eiendommer i Norge. Ved den tale blev kongen sørgmodig og fandt liden glæde i alt; han vilde bort og var syg i hug, men dronningen var meget glad og ledsagede ham bort med store gaver. Fór da Harald om høsten tilbage til Norge, var hjemme om vinteren og var temmelig uglad. Sommeren efter fór han i Østervei med sin hær og styrede da til Svitjod; han sendte de ord til Sigrid, at han vilde mødes med hende. Hun red ned til ham, og de tales ved. Han kommer strax frem med den sag, om Sigrid vil gifte sig med ham. Hun svarer, at det var taabeligt af ham, og han er forud saa vel gift, at det er fuldgodt giftermaal for ham. Harald siger, at Aasta er en god og gjæv kvinde, «men ikke er hun af saa god æt som jeg.» Sigrid svarer: «Være kan det, at du er af større

æt end hun; det skulde jeg tro, at med hende mon nu eders begges lykke være.» Faa ord skiftede de, inden dronningen red bort. Kong Harald var da meget tungsindig; han gjorde sig rede til at ride op i landet og atter til dronning Sigrid; mange af hans mænd raadede ham fra det, men ikke desto mindre fór han med et stort følge af mænd og kom til den gaard, som dronningen raadede for. Den samme kveld kom did en anden konge; han hed Vissavald østen fra Gardarike, han kom for at beile til hende. Kongerne og alle deres folk fik sæde i en stor og gammel stue; saadan var ogsaa hele stuens udstyr, men overflødig drik var der om kvelden, saa sterk, at alle blev fulddrukne, og baade hovedvagten og udvagten sovnede. Da lod om natten dronning Sigrid dem overfalde baade med ild og vaaben; der brandt stuen og de mænd, som inde var, men de blev dræbte, som kom sig ud. Sigrid sagde, at saa skulde hun gjøre smaakonger lei af at fare fra andre lande for at beile til hende; siden blev hun kaldt «Sigrid Storraade.»[511]

(Barn XIII:2628, Far XV:10511)

Gift 1. gang med **Harald Grenske.** Småkonge. Født mellom 952 og 957. Død 995.

Harald var sønn til Gudrød Bjørnsson som igjen var sønn til Bjørn Farmann Haraldsson. Snorre hevdet at Bjørn Farmann var en av Harald Hårfagres sønner med Svanhild Øysteinsdatter, noe som i dag betraktes som meget tvilsomt!

Tilnavnet «Grenske» fikk Harald fordi han ble oppfostret i Grenland.

I sin ungdom var han viking sammen med den svenske høvdingen Skoguls-Toste, far til Sigrid Storråde.

I 970-årene satt Harald som konge i Viken under danekongen Harald Blåtann.

Fra Snorre Sturlasson: Håkon jarls saga:
«6. Kong Gudrød Bjørnsson hadde tatt seg en bra kone av god ætt slik som høvelig var. De hadde en sønn som het Harald, han ble sendt til oppfostring i Grenland (nedre Telemark) hos Roe den hvite, en lendmann. Sønn til Roe var Rane den vidfarende; han og Harald var jamgamle på lag, og fosterbrødre. Etter at faren Gudrød var falt, rømte Harald, som ble kalt «den grenske», først til Opplandene; fosterbroren Rane og noen få mann ble med ham. Der bodde han en stund hos frendene sine. Eirikssønnene var stadig ute etter de menn som hadde noe utestående med dem, og især etter slike som de kunne tenke seg ville reise seg mot dem. Frendene og vennene til Harald rådde ham derfor til at han skulle reise ut av landet. Derfor dro Harald Grenske øst til Svitjod og så til å komme ombord på et skip og få følge med noen som skulle på hærferd og skaffe seg rikdom. Harald var dugelig som få.
Det var en mann i Svitjod som het Toste, han var en av de mektigste og beste menn der i landet av dem som ikke hadde høvdingnavn. Han var stor hærmann og var på hærferd i lange tider, de kalte ham Skoglar-Toste (etter valkyrjen Skogul). Harald Grenske slo seg i lag med ham, og ble med Toste på vikingferd om sommeren. Alle syntes godt om Harald. Vinteren etter var Harald hos Toste. Datter til Toste het Sigrid, hun var ung og vakker og ikke lite stor på det. Siden ble hun gift med Eirik Sveakonge, den seiersæle; sønn deres var Olav Svenske, som ble konge i Svitjod siden. Eirik døde sottedøden i Uppsala ti år etter at Styrbjørn var falt.»
«10. ... Etterpå seilte Håkon jarl ut til havs og så utenskjærs sørover langs landet. Han kom fram sør i Danmark, og dro til Harald Gormsson, danekongen, der ble han godt mottatt, og ble hos ham vinteren over. Der hos danekongen var det også en mann som het Harald; han var sønn til Knut Gormsson og brorsønn til kong Harald. Han var kommet hjem fra vikingferd, hadde vært ute og herjet lenge og fått seg svære rikdommer; de kalte ham Gull-Harald. Han mente han hadde god rett til å bli konge i Danmark.»

Fra Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga:
«15. Håkon jarl og Gull-Harald møttes litt etter at Harald Gråfell var falt. Da la Håkon jarl til strid med Gull-Harald. Håkon jarl seiret, og Harald ble fanget, Håkon lot ham henge i en galge. Etterpå dro Håkon jarl til danekongen, og han ble lett forlikt med ham for drapet på Gull-Harald, frenden hans.
Så bød kong Harald ut hær over hele riket, han hadde seks hundre skip. Håkon jarl var med ham der da, og Harald Grenske, sønn til kong Gudrød, og mange andre stormenn som hadde rømt fra odelen sin for Gunnhildssønnene. Danekongen kom sørfra med hæren til Viken, og der gikk hele folket under ham; da han kom til Tønsberg, kom det en mengde folk og gikk over til ham, og hele denne hæren som var kommet til ham i Norge, ga kong Harald over til Håkon jarl og ga ham dessuten styringen i Rogaland og Hordaland, Sogn og Fjordane (Firdafylke), Sunnmøre og Romsdal og Nordmøre. Disse sju fylkene ga kong Harald til Håkon jarl, slik at han skulle rå for dem på de samme vilkår som Harald Hårfagre hadde gitt sønnene sine; det var bare det som skilte at Håkon jarl skulle få alle kongsgårdene og all landskylden både der og i Trondheimen, han skulle også ha så mye han trengte av kongens andre inntekter, om det var hær i landet. Kong Harald ga Harald Grenske Vingulmark, Vestfold og Agder til Lindesnes og dertil kongsnavn; han lot ham i ett og alt ha samme rike der som frendene hans hadde hatt fra gammelt, og som Harald Hårfagre hadde gitt sønnene sine. Da var Harald Grenske atten år gammel, og han ble siden en stor mann. Så dro Harald danekonge hjem med hele danehæren.»
«43. Harald Grenske var konge i Vestfold, som før skrevet. Han ble gift med Åsta, datter til Gudbrand Kule. En sommer da Harald Grenske var på hærferd i Austerveg og fikk seg rikdommer, kom han til Svitjod. Der var Olav Svenske konge, han var sønn til kong Eirik den seiersæle og Sigrid, datter til Skoglar-Toste. Sigrid var enke dengang

511 Snorre Sturlasson: Olav Trygvassons saga, avsnitt 43-44. Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 32-33. Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga, avsnitt 98. Cappelen's Norges Historie, Bind 15, side 169. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 476. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 27, 53, 77.

og hadde mange store gårder i Svitjod. Og da hun fikk høre at Harald Grenske, fosterbror hennes, var kommet i land der like ved, sendte hun bud til ham og ba ham til gjestebud. ...»

«... Om høsten dro Harald tilbake til Norge, han var hjemme vinteren over og var nokså sur. Sommeren etter dro han i Austerveg med følget sitt, da seilte han til Svitjod og sendte bud til dronning Sigrid at han gjerne ville møte henne. Hun red ned til ham, og de talte sammen. Han kom snart til saken, og spurte om Sigrid ville gifte seg med ham. Hun sa det var bare et påfunn av ham, og at han var så vel gift før at det var fullt ut godt nok for ham. Harald sa at Åsta er nok en god og gild kone, «men hun er ikke av så stor ætt som jeg er.» Sigrid sa: «Det kan vel være at du er av større ætt enn hun. Men jeg skulle likevel tro at den lykke dere begge to eier, er hos henne nå.» De sa ikke stort flere ord til hverandre, og så red dronningen bort.

Nå var kong Harald nokså tung til sinns; han ville ri opp i landet og tale med dronning Sigrid enda en gang. Mange av hans menn rådde ham fra det, men han tok likevel av sted med et stort følge, og kom til gården som dronningen eide. Samme kveld kom det en annen konge dit; han het Vissevald (Wsevolod) og var østfra Gardarike; han kom for å fri til henne. Kongene og hele følget deres fikk plass i en stor og gammel stue, all bunaden i rommet var også deretter. Men det skortet ikke på drikk om kvelden, og den var så sterk at alle ble fulle, og både hovedvakten og vaktene utenfor sovnet. Så lot dronning Sigrid folk gå på dem om natten, både med ild og våpen, huset brant og alle menn som var inne i det, og de som kom seg ut, ble drept. Sigrid sa at slik skulle hun venne småkonger av med å komme fra andre land og fri til henne. Etter dette ble hun kalt Sigrid Storråde.»[512]

Fra norsk Wikipedia:

«Harald Grenske (født mellom 952 og 957, død 995) var far til Olav den Hellige. Tradisjonelt har det blitt ansett at Harald Grenske stammet fra Harald Hårfagre via faren Gudrød Bjørnsson. Tilnavnet Grenske kommer av at han var fra Grenland.

Harald omtales i Snorres Heimskringla, først i Håkon jarls saga, som forteller om at faren Gudrød døde, hvorpå Harald rømte til Opplandene, sammen med blant annet sin fosterbror Rane. Eirikssønnene, sønnene til Eirik Blodøks, var stadig ute etter å kvitte seg med alle som kunne utgjøre en trussel mot dem, og Harald forlot derfor Norge og reiste til Svitjod (Sverige). Der møtte han den svenske hærmannen Skoguls-Toste, far til Sigrid Storråde. De dro på noen viking-tokter sammen, blant annet til Baltikum. Harald Grenske nevnes også i både Fagerskinna og Ågrip, men disse sagaene har ingen opplysninger om ham utover at han var Olav den Helliges far.

I Olav Tryggvasons saga forteller Snorre at Harald ble konge over landskapene i Viken; Vingulmark, Vestfold og Agder. Disse områdene fikk han av den danske kongen Harald Blåtann, som ble konge i Viken da Harald Grenske var 18 år gammel. Harald Blåtann var konge i Danmark, men via samarbeid med Håkon jarl fikk Harald også kontrollen over Norge.

Forfatteren til Historia Norvegiæ skriver derimot bare at Harald Grenske hersket i Grenland, og nevner ikke Harald Blåtann. Harald Grenske ble gift med Åsta, datteren til Gudbrand Kula.

Snorre forteller også om Haralds død. Under en reise i Sverige fridde Harald Grenske til dronning Sigrid Storråde, men hun sa nei. Sigrid var datter til Skoguls-Toste, og var nå enke. Hun var velstående, og eide mange gårder i Svitjod. Sigrid mente at Harald var godt nok gift som han var, men Harald svarte at Åsta var en god hustru, dog ikke av like stor ætt som han selv. Deretter red Sigrid fra ham. Senere dro Harald tilbake til Sigrid for å prøve igjen, og samme kveld kom det enda en frier; Vissevald (Wsevolod) fra Gardarike (Russland). Begge frierne og følget deres fikk plass i en stor stue. De drakk tett om kvelden, og vaktene sovnet. Da lot Sigrid stuen tenne på, og alle døde, enten i brannen eller de ble drept da de forsøkte å rømme.

Sigrid skal da ha sagt at dette skulle vende småkonger av med å komme fra andre land og fri til henne. Etter dette ble hun kalt Sigrid Storråde.

Haralds hustru i Norge, Åsta, var gravid og ventet det guttebarnet som senere skulle bli Olav den hellige. Hun giftet seg senere med Sigurd Syr og fødte blant annet sønnen Harald Sigurdsson som også skulle bli Norges konge.

Harald Grenske er også omtalt i flere av skaldekvadene om sønnen Olav og andre konger tilknyttet ham. Snorre gjengir flere av dem i Olav den Helliges saga. De fleste er diktet av skaldene Sigvat skald og Ottar Svarte.»

Barn:

Olav II Haraldsson den Hellige av Norge. Født omkring 995. Død 29.07.1030 på Stiklestad. (Se XIV:5515).

Gift 2. gang etter 995 med forrige ane.

XIV:5257 fm fm ff mf ff mf ff

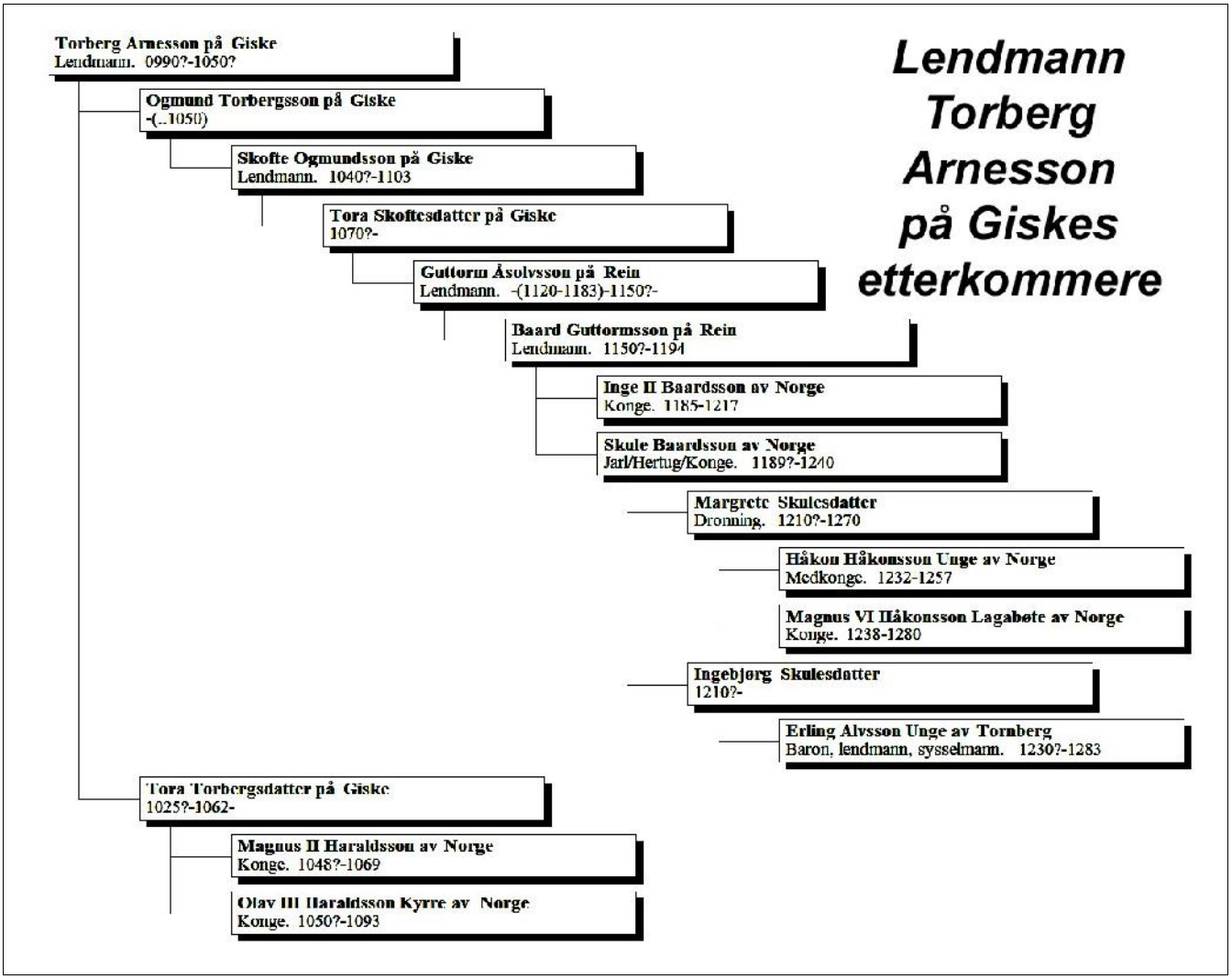
Torberg Arnesson på Giske. Lendmann. Født omkring 990. Død omkring 1050.

Torberg var vistnok sin fars eldste sønn. Han ble i 1025 lendmann på Møre hvor han ble etterfulgt av sin sønn, Øystein Orre. [513]

---

512 Cappelen's Norges Historie, Bind 2, side 107, 208, Bind 15, side 169. Snorre Sturlasson: Håkon jarls saga, avsnitt 6, 10. Snorre Sturlasson: Olav Trygvassons saga, avsnitt 15, 43-44. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 343. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 454. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 27, 77.

513 C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 341. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 797. Bent og Vidar

Fra «I balansepunktet - Sunnmøres eldste historie»:

«Torberg Arnesson tok over eiga etter faren heime på Giske. Han var kong Olav sin lendmann og held seg tru mot han heilt til Olav fall på Stiklestad der Torberg var med på kungen si side. Den eine av brørne, Kalv, hadde skifta side og kjempe saman med Hårøk på Tjøtta som leiar for bondehæren. Det vart tilmed sagt at han var med på sjølve kongsdrapet. Sidebytet til Kalv var nok naudsynt om han ville halda på posisjonen sin i Trøndelag etter at Olav tidlegare laut røma landet.

Øystein Torbergsson Orre († 1066) tok over Giske etter faren. Han var praktglad og førte eit stormannsleg hushald, denne eigenskapen gav han oppnamnet "Orre" – orrhane. Han var aktiv i riksstyringa under Harald Hardråde og var ein av kongen sine fremste rådgjevarar. Øystein var med på kong Harald sitt vidgjetne tokt til England i 1066 der kongen ville setja makt bak kravet om kongsmakta i England. Både kongen og Øystein fall i kampen ved Stanford bru. I Snorres kongesagaer får Øystein svært heiderleg omtale for innsatsen i den såkalla "Orre-rida"»[514]

Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 17, 93.

514 I balansepunktet: Sunnmøres eldste historie - Redigert av Stein Ugelvik Larsen og Jarle Sulebust (1994), Sunnmørsposten Forlag, Ålesund.

Kartet fra 1890 viser Giske rett syd for Vigerø (nåværende Vigra) med setegården Synnes, der setesveinen Eiliv Bårdsson satt i 1533. I nordøst ligger Gamlem, hvor erkebiskopens rådsmann holdt til. I syd og sydøst finner vi Ålesund og den tidligere kaupang Borgund med sin middelalderkirke, som var et kannikgjeld under Nidaros. Slik sett gir tittelen til bokverket "I balansepuntet - Sunnmøres eldste historie" fra 1994 absolutt mening. (Kartverket, historieske kart: Romsdals amt 56-10: Sju kartblad over Ålesund, Molde og Kristiansund med omegn. Møre og Romsdal, Amtkartsamling, Møre og Romsdal, 1890, Håndtegnet. Målestokk 1:50 000).

Fra Lars Løbergs "Bjarkøyætta og odelen i Giske - Odelsretten i norsk middelalder", side 121-122:
«Giske gård - eierhistorikk og belegg for odelsrett.

Arnmødlingatal er navnet på et tillegg til sagahåndskriftet "Fagrskinna B". Dette viser en sammenhengende agnatisk eierrekke for Giske fra Arne Arnmodsson på tidlig 1000-tall, sønn til Arnmod Jarl, til årene 1217-1223. Påls sønnesønn, Nikolas Petersson eide Giske, og i det bevarte fragmentet av "Magnus Lagabøts saga" får vi vite at Nikolas ved sin død høsten 1264 etterlot seg datteren Margrete Nikolasdotter, som ble holdt for å være "eit av dei beste gifte i landet, både for skuld, ætt og rikdom og venleik".

Mer har ikke kildene å fortelle oss, verken om Margrete eller fordelingen av arven etter henne, 12 år senere, i 1276, sies imidlertid baronen Bjarne Erlingsson (Bjarkøyætta) å være fra Giske. Før sin død 1313 disponerte han tilsynelatende Giske fritt, idet han brukte det som testamentgave. En mannsalder deretter bosatte Bjarnes nevø, drottseten Erling Vidkunnsson, seg på Giske. Deretter forble Giske i Erlings etterkommeres eie fram til at den siste private eieren, fru Gjøvel Fadersdatter, sjenerøst donerte sitt norske gods til Kongen mot slutten av 1500-tallet, bare avbrutt av to perioder med kongelige konfiskasjoner av godset på tidlig 1500-tall.

Giske tilhørte altså i mer enn 500 år eiere av først Arnmødlingene, dernest av Bjarkøyslekta og dens etterkommere via kvinneledd. I motsetning til de 250 årene hvor Giske tilhørte Arnmødlingene, og hvor eiendomsrettsoverføringen tilsynelatende er gått uproblematisk ned ad hele den lange eierrekken, er det for Bjarkøyættas og dens etterkommeres del over 300 år minst 16 ulike eiere til Giske, hvorav kun tre eiendomsrettsoverdragelser har vært uproblematiske: Fra Sigurd Jonsson til junker Hans Sigurdsson, fra Alv Knudsson til Knut Alvsson og fra jomfru Karine Alvsdotter til fru Gørvel.

At odel til Giske var etablert både for Arnmødlingene og for Bjarkøyættas etterkommere, synes rimelig. Et klart belegg for dette finner vi i en påstand fra den rettslærde Vincent Lunge, dr. juris. og tidligere jussprofessor, i 1526 da han ber om hjelp til at Giske kunne bli solgt til hans svigermor, Fru Ingjerd Ottesdotter, "som tiill Giske gotz odelsborenn er" (DN IX 568). Erling Vidkunnsson var hennes farmors mormors morfar. Giske gikk imidlertid ikke i arv i rett nedstigende linje fra Erling til Fru Ingjerd. Av de fem mellomliggende generasjonene, er Erlings datter, Ingebjørg Erlingsdotter, som vi med visshet kan si at eide Giske. Gården hadde i mellomtiden mellom 1370 og 1526, skiftet eiere mellom ulike grener av hennes etterkommere.»[515]

Fra «Store norske leksikon», historie, norske slekter:
«Giskeætten, norsk stormannsætt som stammet fra Torberg Arnesson av Arnmødlingætten (bror til Finn og Kalv Arnesson) og Erling Skjalgssons datter Ragnhild. Ættens hovedsete var gården Giske på øya av samme navn på Sunnmøre.

En av Torberg Arnessons døtre, Tora, ble ved ekteskap med Harald Hardråde Norges dronning, mens en av sønnene, Øystein Orre, falt sammen med sin kongelige svoger ved slaget ved Stamford Bridge. En annen sønn av Torberg, Agmund på Giske, ble far til den første norske korsfarer, Skofte Agmundsson, som døde i Roma i 1103. Skoftes sønn Pål ble sittende på Giske, mens datteren Tora ble giftet inn i Reinslekten.

Påls sønn Nikolas Kuvung var kong Magnus Erlingssons lendmann, og Nikolas' sønn Pål Flida stod på hertug Skules parti i dennes konflikt med kong Håkon Håkonsson. Pål Flidas sønn Peter var kong Håkon Håkonssons mann,

515 Lars Løbergs: «Bjarkøyætta og odelen i Giske - Odelsretten i norsk middelalder» (NST XLVI. hefte 2 (2020), side 121-122.

men ble likevel mistenkt for å sympatisere med Skule. Med Peters sønn Nikolas døde mannssiden av Giskeætten ut (1265), og ættens gods kom ved Margrete Nikolasdatters ekteskap med Bjarne Erlingsson over til den yngre Bjarkøyætt.»[516]

Fra norsk Wikipedia:

«Torberg Arneson på Giske (virket i første halvdel av 1000-tallet) var en norsk høvding og stamfar for Giskeætten.

Han var sønn til Arne Arnmodsson på Giske († ca. 1024) som tilhørte den mektige arnmødlingeætten.

Såvel Torberg som hans brødre Kalv, Finn og Arne spilte fremtredende roller i Norge i første halvdel av 1000-tallet. Faren hadde vært kong Olav den Helliges lendmann, og også Torberg kom til å stå på kongens side. Han fulgte ham i landflyktighet, og deltok i slaget på Stiklestad i 1030, hvor han ble såret.

Torberg var gift med Ragnhild, datter til Olav den Helliges fiende Erling Skjalgsson på Sola.»[517]

Fra Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga:

(Etter striden mellom Ragnhild og Torberg om Stein Skaftesson).

«138. ... Etter jul kom det sendemenn fra kongen til Torberg med bud om at han skulle komme til kongen før midfaste, og med strengt pålegg om å følge budet. Torberg forela det for vennene sine og ba om råd om han skulle våge så mye som å reise til kongen slik som saken sto, og det var mange som rådde ham fra det, og sa det var tryggere å se til å bli av med Stein først og så gå i kongens makt. Torberg hadde mest lyst til å ikke utsette det med reisen.

Litt senere dro Torberg til sin bror Finn og forela saken for ham og ba ham følge med seg. Finn svarte, han sa at han syntes det var fælt å la seg kue av kvinnfolk slik at han ikke torde holde ord mot sin herre for sin kone. "Du kan jo la være å komme om du ikke vil," sa Torberg, "men jeg tror nå at du lar være mer av redsel enn av troskap mot kongen." De skiltes i sinne.

Så dro Torberg til Arne Arnesson, bror sin, og fortalte ham hvordan saken sto, og ba ham følge med seg til kongen. Arne sa: "Det er underlig med deg, synes jeg, så klok mann som du er, og så omtenksom, at du skal ha styrtet deg ut i en slik ulykke og fått kongens unåde over deg når det ikke var noen nødvendighet for det. Det kunne enda vært en unnskyldning om det hadde vært din frende du tok deg av eller en fosterbror, men det er ingen mening i slikt, å ta seg av en islending og ha hos seg en mann som kongen har gjort fredløs; og nå vil du sette både deg selv og alle dine frender på spill." Torberg sa: "Det er som de sier at én er det som vanslekter i hver ætt. Den ulykke far hadde, ser jeg nå helt klart, han var uheldig med sønnene sine, siden han til slutt skulle få en som ikke har noen likhet med ætten vår, men er uten tiltak. Om jeg ikke syntes det var skam å si slikt om min mor, så skulle jeg sannelig aldri kalle deg vår bror." Så snudde Torberg seg og gikk, han dro hjem og var nokså ute av seg. Etterpå sendte han bud nord i Trondheimen til Kalv, bror sin, og ba ham komme og møte seg ved Agdenes. Og da sendemennene kom til Kalv, lovte han å komme og sa ikke et ord imot.

Ragnhild sendte noen menn øst på Jæren til sin far Erling og ba ham sende hjelp til henne. Derfra kom da Erlings sønner, Sigurd og Tore, og hver av dem hadde en tjuesesse med nitti mann ombord. Da de kom nord til Torberg, tok han imot dem på det beste og med stor glede. Så rustet han seg til reisen, og Torberg hadde også en tjuesesse. De dro i vei nordover. Da de kom til Trondheims Minne så lå alt Finn og Arne der, brødrene til Torberg, med to tjuesesser. Torberg hilste glad på brødrene sine, og sa at bryningen hadde nok bitt på dem. Finn sa at det var ikke ofte det trengtes med ham. Så seilte de med hele denne flåten til Trondheimen, og Stein var med dem ennå. Og da de kom til Agdenes, lå Kalv Arnesson og ventet, og han hadde en tjuesesse med godt mannskap. Med denne flåten seilte de inn til Nidarholm og lå der natten over. Morgenen etter hadde de en samtale med hverandre; Kalv og sønnene til Erling ville at de skulle seile inn til byen med hele flåten og så la lykken rå, men Torberg ville at de først skulle fare varsomt og komme med tilbud, det var Finn og Arne enige i. Så ble det avgjort slik at Finn og Arne dro til kong Olav først og hadde få menn med.

Kongen hadde fått høre hvor mannsterke de var, og han var nokså sint da han talte med dem. Finn gjorde tilbud for Torberg og for Stein, han tilbød at kongen skulle dømme så store pengebøter han ville, men Torberg skulle få lov å bli i landet og få ha veitslene sine, Stein skulle ha fred på liv og lemmer. Kongen sa: "For meg ser det ut som dere har stelt det slik at dere nå mener dere rår halvt med meg eller mer. Det var det siste jeg hadde ventet av dere brødre at dere skulle gå mot meg med en hær; jeg kan merke på denne planen at det er disse jærbuene som har satt den i verk. Men dere trenger ikke å by meg penger." Da sa Finn: "Vi brødre har ikke samlet hær av den grunn at vi vil by Dem ufred, konge. Det er tvert imot slik at vi vil by Dem vår tjeneste først. Men om De nekter og tenker å la Torberg li noen overlast, da vil vi dra med hele den hæren vi har, til Knut den Mektige." Da så kongen på ham og sa: "Om dere brødre vil sverge en ed til meg på det at dere skal følge meg innenlands og utenlands og ikke skilles fra meg uten at jeg gir samtykke til det, og ikke dølge det for meg om dere får vite om svikråd mot meg, da skal jeg ta imot forlik av dere brødrene."

Så dro Finn tilbake til hæren og sa hva for et valg kongen hadde gitt dem. Nå sa hver sin mening; Torberg sa at han for sin part vile ta imot dette vilkåret; "jeg har ingen lyst til å rømme fra eiendommene mine og reise til utenlandske høvdinger," sa han. "Jeg mener det alltid vil være til ære for meg å følge kong Olav og være der han er." Da sa Kalv: "Jeg vil ikke avlegge noen ed til kongen, og jeg vil bare være hos kongen så lenge jeg får ha veitslene mine og de andre verdighetene, og så lenge kongen vil være min venn. Og det er mitt ønske at vi alle sammen skal gjøre det slik." Finn svarte: "Jeg vil rå til det at vi lar kong Olav rå alene i tretten mellom oss." Arne Arnesson sa som så: "Om jeg var ferdig til å følge deg, Torberg, enda du ville kjempe mot kongen, da skal jeg ikke

516 «Store norske leksikon», historie, norske slekter:

517 Wikipedia.

skilles fra deg nå, dersom du velger en bedre vei. Jeg vil følge deg og Finn og velge det vilkåret dere synes er best for dere." Så gikk de tre brødrene, Torberg, Finn og Arne, ombord på ett skip, og rodde inn til byen, og så gikk de til kongen. Forliket kom i stand, og brødrene avla ed til kongen. Så prøvde Torberg å få forlik med kongen for Stein, og kongen sa at Stein kunne få fare i fred hvor han ville for ham. "Men hos meg kan han ikke være mer," sa han.

Kalv tok inn på Egge, og Finn dro til kongen, men Torberg og resten av hæren deres reiste hjem sørover. Stein fulgte med Erlings sønner sørover; tidlig på våren dro han vestover til England og så til kong Knut den mektige og ble hos ham lenge og var velsett der.»

Under slaget ved Stiklestad etter at kong Olav hadde falt:

«231. Kalv Arnesson lette etter brødrene sine som hadde falt der. Han fant Torberg og Finn, og folk sier at Finn kastet et sverd etter ham og ville drepe ham og talte harde ord til ham og kalte ham en niding som hadde sveket sin konge. Kalv brrydde seg ikke om det og lot bære Finn bort fra valplassen, og likeså Torberg. Så ble sårene deres ettersett, og de hadde ingen farlige sår. De hadde falt om av tretthet under alle de våpen som ble brukt på dem. Så sørget Kalv for å få flyttet brødrene sine ned til skipet og fulgte selv med dem. Straks han var borte, dro også hele den bondehæren bort som hadde hjemme der i nærheten, unntagen de som hadde sårede frender og venner å stelle med eller tok seg av likene etter dem som hadde falt. De som var såret, ble flyttet inn på gården, så der var hvert hus fullt av dem, og det var slått telt ute over noen. Men så merkelig mange folk det hadde samlet seg til bondehæren, så syntes folk ikke det var mindre rart hvor fort samlingen gikk fra hverandre, da den først tok til med det. Det kom mest av det at størsteparten av hæren hadde samlet seg fra bygdene der omkring, og disse folkene ville svært gjerne hjem igjen.»

«242. Finn Arnesson ble ikke lenge hos Kalv på Egge, for han kunne slett ikke glemme at Kalv hadde vært med i slaget mot kong Olav. Finn kom stadig med harde ord til Kalv av den grunn. Torberg Arnesson styrte ordene sine mye bedre enn Finn. Likevel lengtet Torberg også etter å komme bort og hjem til gården sin. Kalv ga brødrene sine et godt langskip med all slags redskap og annet utstyr og godt følge. Så reiste de hjem til gårdene sine. Arne Arnesson lå lenge av sårene, men ble helt bra og fikk ingen men av det. Han reiste sørover til gården sin senere på vinteren. Alle brødrene fikk fred med kong Svein og slo seg til ro hjemme.»

Fra Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga:

«33. Kong Harald giftet seg med Tora, datter til Torberg Arnesson vinteren etter at kong Magnus den gode var død. De hadde to sønner; den eldste het Magnus og den andre Olav. Kong Harald og dronning Ellisiv hadde to døtre; den ene het Maria, den andre Ingegjerd. Våren etter den hærferd som vi nå har fortalt om, bød kong Harald ut en hær og reiste om sommeren til Danmark og herjet. Og det gjorde han sommer etter sommer. ...»[518]

(Barn XIII:2629, Far XV:10513, Mor XV:10514)

Gift før 1013 med neste ane.

Barn:

Ogmund Torbergsson på Giske. Død før 1050. (Se XIII:2629).
Tora Torbergsdatter på Giske. Født omkring 1025. Levde 1062.

Harald Hardråde giftet seg inn i Arnmødlingætten, han tok Torberg Arnessons datter Tora til en slags medhustru. Tidligere var han gift med en datter til storfyrst Jaroslav og hadde med henne to døtre.

Fra Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga:

«33. Kong Harald giftet seg med Tora, datter til Torberg Arnesson vinteren etter at kong Magnus den gode var død. De hadde to sønner; den eldste het Magnus og den andre Olav. Kong Harald og dronning Ellisiv hadde to døtre; den ene het Maria, den andre Ingegjerd. Våren etter den hærferd som vi nå har fortalt om, bød kong Harald ut en hær og reiste om sommeren til Danmark og herjet. Og det gjorde han sommer etter sommer. ...»

Tora var gift med Harald i 1048, selv om hans dronning Elisiv enda levde og han ikke hadde skilt seg fra henne. Tora kalles ofte dronning og var ansett som den egentlige dronningen. Som sådan ledsaget hun Harald like til etter Risaslaget i 1062. Men da han i 1066 dro til England, var hun ikke med, mens Elisiv fulgte ham.

Fra Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga:

«82. Nå drømte kong Harald en natt at han var i Nidaros og møtte sin bror, kong Olav, som kvad et vers for ham: Den digre kongen i mange kamper seiret med ære.
Hellig fall i kampen fikk jeg fordi jeg ble hjemme.
Det reddes jeg for, konge, at kampdøden nå deg venter.
Mat du vil bli for varger; slikt volder nok Gud ikke.

Mange andre drømmer og andre slags varsler ble fortalt, og de fleste varslet vondt. Før kong Harald tok av sted fra Trondheim, hadde han latt sin sønn Magnus ta til konge der, og satte ham til å styre i Norge når han selv fór bort. Tora Torbergsdatter ble også igjen, men dronning Ellisiv og døtrene hennes, Maria og Ingegjerd, reiste med ham. Olav, sønn til kong Harald, fór også med ham ut av landet.

518 Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 22, 110, 138, 231, 242; Harald Hardrådes saga, avsnitt 33. Cappelen's Norges Historie, Bind 2 og 3.

Tora nevnes ikke sammen med Harald etter 1062, hun sies senere å ha blitt gift med Sven Ulfsen, men det heter også at det var Elisiv.[519]

XIV:5258 fm fm ff mf ff mf fm

Ragnhild Erlingsdatter. Levde 1012.

Ragnhild kalles også «Astrid den aarbaarne».

I 1025 var hennes sønn, Øystein Orre, 12 år. Hun må altså være gift før 1013.[520]

Ragnhild var datter til Erling Skjalgsson på Sola (960/975 - † 1027/1028) og Astrid Tryggvesdatter (* trolig før 963).

Fra norsk Wikipedia):
«Ragnhild ble gift med Torberg Arnesson på Giske før 1013.
Ragnhild og Torberg hadde barna:
Tora (* ca. 1025), gift med kong Harald Hardråde.
Øystein Orre ,falt i slaget ved Stamford bro i 1066.
Ogmund († før 1025), ble stamfar til den mektige Giskeætten.»

.Fra Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga:
«138. ... Torgeir het en av kongens årmenn; han styrte gården hans i Orkdal, han var hos kongen den gangen og hørte på samtalen mellom Stein (Skaftesson) og kongen. Litt etter reiste Torgeir hjem. En natt hendte det at Stein løp bort fra byen, og skosveinen hans ble med ham. De tok veien opp over Gaularåsen og så utover helt til de kom ned i Orkdal, og om kvelden kom de til den kongsgården Torgeir rådde for; Torgeir bød Stein bli der natten over og spurte hva det var han var ute etter. Stein ba ham låne seg hest og slede, han så de holdt på å kjøre inn kornet der. Torgeir sa: «Jeg kan ikke vite hvordan det har seg med denne reisen din, om du har lov av kongen eller ikke; her forrige dagen syntes jeg ikke det var myke ord som falt mellom deg og kongen.» Stein sa: «Om jeg ikke på noen måte rår meg selv for kongen, så skal det likevel være annerledes med trellene hans.» Han dro sverdet, og så drepte han årmannen; han tok hesten og ba sveinen sette seg opp på den, Stein selv satte seg i sleden, og så dro de i vei og kjørte hele natten. De reiste videre helt til de kom ned i Surnadal på Møre, der fikk de seg båtskyss over fjorden, han reiste så fort han kunne. De sa ikke noe til noen om drapet der de kom, men sa de var kongsmenn; de fikk god hjelp overalt der de kom.

En dag mot kvelden kom de til Torberg Arnessons gård på Giske; han var ikke hjemme, men hjemme var Ragnhild, hans kone, datter til Erling Skjalgsson. Der ble Stein riktig godt mottatt, for de kjente hverandre godt fra før. Det hadde nemlig hendt seg slik før, den gang Stein kom fra Island, han eide selv skipet han kom med, og kom i land utfor Giske og la til ved øya; da lå Ragnhild i barnsnød, og det gikk svært tungt for henne, og ingen prest var det på øya og ingen ellers i nærheten heller. Så kom det folk ned til kjøpmannsskipet og spurte om det var noen prest ombord; det var en prest som het Bård med skipet, en mann fra vestfjordene, ung og ikke videre lærd. Sendemennene ba presten bli med til huset; han syntes dette var en svært vanskelig sak, og han visste hvor lite han kunne, derfor ville han ikke gå. Da la Stein et ord inn hos presten og ba ham gå med. Presten svarte: «Jeg skal gå om du blir med meg; det er en trøst i det å ha deg å rådspørre.» Stein sa at det skulle han gjerne gjøre. Så dro de opp til gården og dit Ragnhild var. Litt senere fødte hun et barn, det var en pike, som så nokså svak ut. Så døpte presten barnet, og Stein holdt piken over dåpen og kalte henne Tora. Stein ga henne en gullfingerring. Ragnhild lovte Stein trofast vennskap, og sa han skulle komme dit til henne om han kom til å synes han trengte hjelp av henne. Stein sa som så at han ville ikke holde flere jentunger over dåpen, og så skiltes de med dette. Men nå var det kommet dit at Svein minte Ragnhild om vennskapsløftet, han fortalte hva som hadde hendt ham, og at nå var han kommet ut for kongen unåde. Hun sa hun skulle legge så mye makt på å hjelpe ham som hun hadde styrke til, og ba ham vente der til Torberg kom; hun ga ham plass ved siden av Øystein Orre (orrhane), sønn sin; han var tretten år gammel den gang. Stein ga Ragnhild og Øystein gaver.

Torberg hadde hørt alt om Steins ferd før han kom hjem, og han var nokså sint. Ragnhild gikk og snakket med ham, fortalte ham hva Stein hadde gjort, og ba ham ta seg av Stein og se etter saken hans. Torberg sa: "Jeg har hørt," sa han, "at kongen har sendt budstikke og stevnet ting etter drapet på Torgeir, at Svein er gjort utleg, og at kongen er så sint han kan bli. Og jeg har mer vett enn at jeg skulle ta meg av en utlending og få uvennskap med kongen for det. La Stein ha seg bort herfra på timen." Ragnhild svarte, hun sa at enten kom de til å reise både hun og Stein, eller også fikk begge to bli. Torberg sa hun kunne reise hvor hun ville. «Jeg tenker nok det,» sa han, «at om du reiser, så kommer du snart igjen, for du har ingensteds så mye å si som her.» Da gikk Øystein Orre fram, sønn deres; han sa fra om det at han ville ikke bli igjen om Ragnhild skulle reise bort. Torberg sa at det var fælt så påståelige og strie de var på dette. «Men det ser mest ut til at dere kommer til å rå her, siden dere synes det er så mye om å gjøre. Men du slekter altfor mye på ætten din, Ragnhild, i dette at dere ikke bryr dere stort om hva kong Olav sier.» Ragnhild sa: "Om du synes det blir altfor mye for deg å ha Stein her, så følg du selv med ham til Erling, far min, eller gi ham følge med, så han kan komme dit i fred." Torberg sa at han ville ikke sende Stein dit. «Erling

519 Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga, avsnitt 33, 82. Cappelen's Norges Historie, Bind 2, side 277-278. Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 796.

520 C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 341. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 798. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 17, 93.

har nok å svare for likevel som kongen er misnøyd med.» Stein ble der om vinteren.»[521]

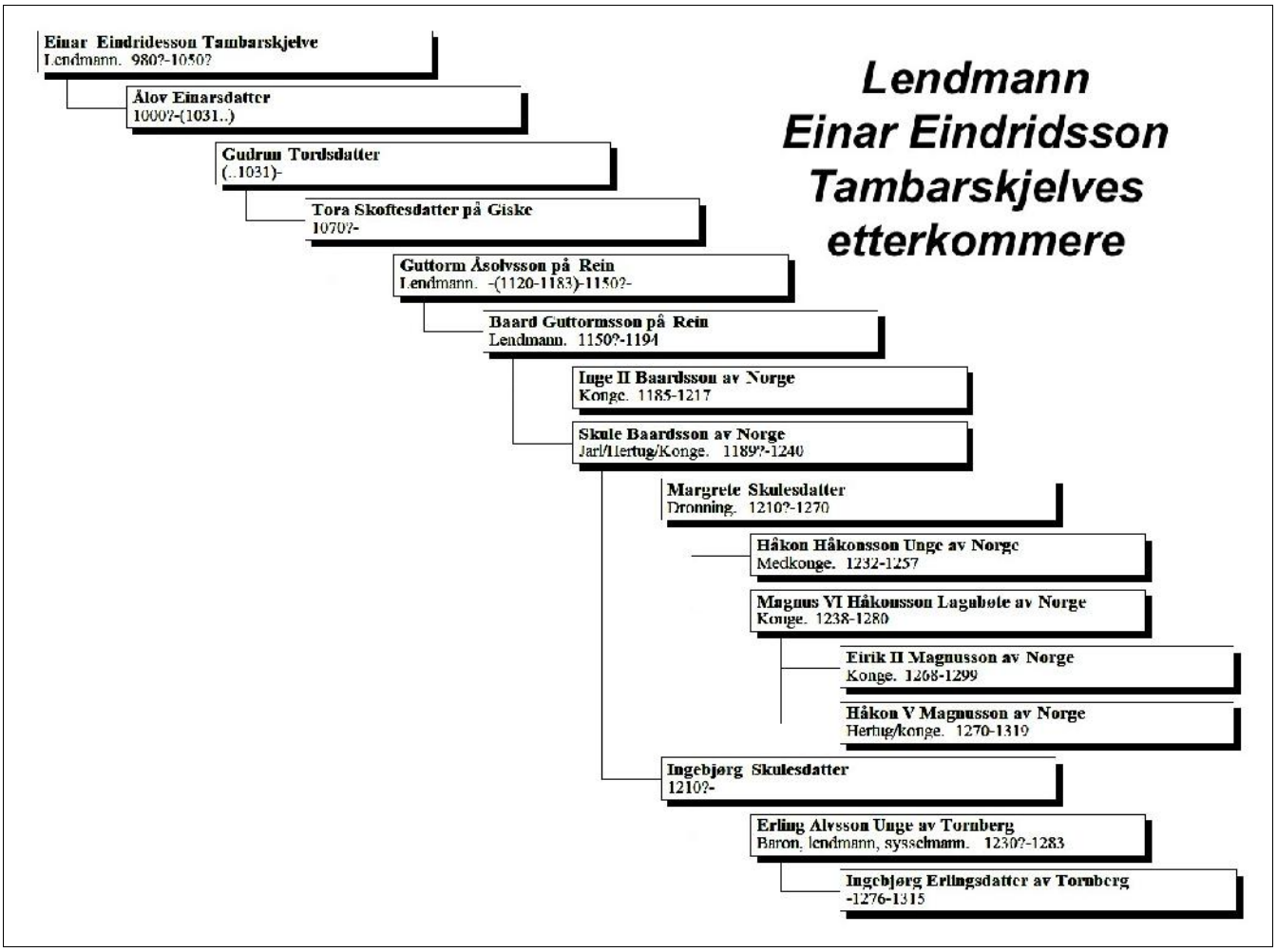
(Barn XIII:2629, Far XV:10515, Mor XV:10516)

Gift før 1013 med forrige ane.

XIV:5263 fm fm ff mf ff mm mf

Einar Eindridesson Tambarskjelve. Lendmann. Født omkring 980. Død omkring 1050.

Fra Snorre Sturlasson: Håkon jarls saga:
«9. ... Ålov, som var gift med Klypp herse, var datter til Asbjørn og søster til Jernskjegge nord fra Ørlandet. Bror til Asbjørn var Reidar, far til Styrkår, far til Eindride, far til Einar Tambarskjelve. ...»

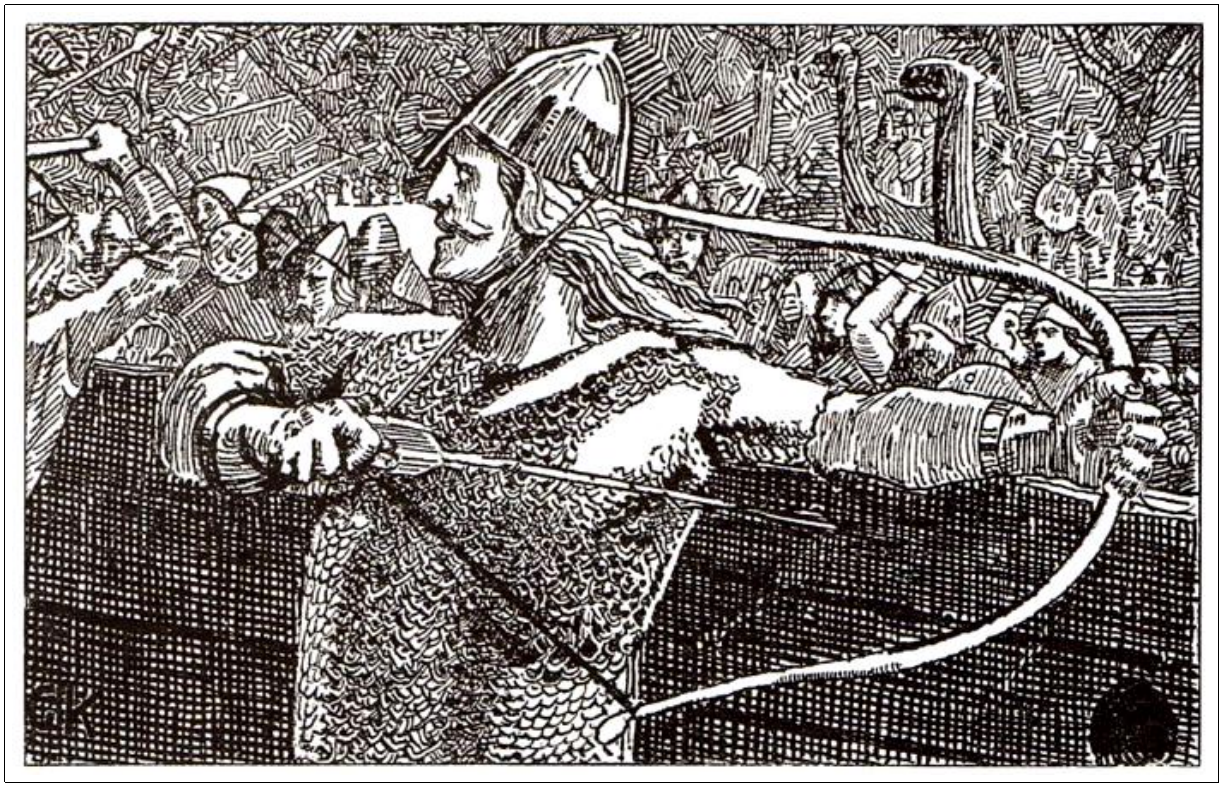

Einar var en av de politisk mest fremskutte menn i landet i første halvdel av det 11. århundre. Overleveringen om hans slekt er delvis motstridende, sagaene er uenige om hvorvidt det var hans far som het Eindride og hans farfar som het Styrkår, eller om det var omvendt. Alle sagaer lar ham imidlertid høre til samme slekt som Jarnskjegge på Ørlandet, og enkelte gjør ham, sikkert uriktig, til en etterkommer av Horda-Kaare. I hvert fall var han en ættestor og rik høvding. Sikkert er det også at han og hans nærmeste forfedre var bosatt på gården Gimsar, nå Gjømsan, i Melhus, Gauldalen.

Tilnavnet hans blir oftest skrevert Þambaskelfir, av og til også Þambaskelmir. Sagaen gir ingen direkte forklaring på dette navnet.

På grunn av sin tidlige manndom fikk Einar plass på «Ormen Lange» under Olav Trygvessons siste ferd i år 1000, enda han da kun var 18 år. I Svolder-slaget kjempet han som bueskytte, inntil buen brast.

521 Wikipedia. Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 22, 138.

Christian Krohg: Einar Tambeskjelve: «For vek, for vek er fyrstens bue.»

Fra Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga:

« 108. Einar Tambarskjelve sto bak i krapperommet på Ormen. Han skjøt med bue, og skjøt hardere enn noen annen. Einar skjøt etter Eirik jarl, og pilen smalt i nakken på rorknappen rett over hodet på jarlen, og gikk inn like til snurrebandene. Jarlen så på den, og spurte om noen visste hvem som skjøt, men i det samme kom det en ny pil, og det så nær jarlen at den fløy mellom siden og armen på ham, og så inn i hodefjelen bak ham, slik at brodden sto langt ut på den andre siden. Da sa jarlen til en mann som noen sier het Finn, men andre sier han var av finsk ætt, det var en stor bueskytter: «Skyt den store mannen i krapperommet du.» Finn skjøt, og pilen traff Einars bue på midten i det samme Einar spente buen for tredje gang. Da smalt buen i to stykker. Da sa kong Olav: «Hva var det som smalt så høyt?» Einar svarte: «Norge av din hånd, konge.» «Det var vel ikke så stort smell,» sa kongen, «ta min bue og skyt med den,» og så kastet han buen sin til ham. Einar tok buen, dro den straks ut forbi odden på pilen, og sa: «For veik, for veik er kongens bue,» slengte buen tilbake, og tok skjold og sverd og kjempet med.»

Han kom fra slaget med livet i behold, fikk grid av den seirende Eirik jarl, og fikk også til ekte jarlens søster Bergljot, datter til Håkon jarl og Tora Skagedatter fra Møre, og fikk store veitsler i Orkdalen. Han sto da også sammen med Svein jarl mot Olav Haraldsson både i Trøndelag og i Nesja-slaget. Etter nederlaget i det siste slaget rømte han til Sverige, ble sveakongen Olav Skötkonungs mann, og fikk veitsler der. Da Olav Skötkonung døde, vendte Einar tilbake til Norge, idet han søkte fred med Olav Haraldsson og oppnådde å få sine eiendommer i Trøndelag tilbake. Allerede neste år forlot han Norge, besøkte kong Knud den Mektige og den unge norske jarl Håkon Eiriksson i England og reiste så på pilgrimsferd til Roma. Først etter et helt års fravær kom han hjem til Gimsar.

Dette var før det åpne brudd mellom kong Knud og den norske kongen, og vi har ingen tegn til at kong Olav reiste noen anklage mot ham for forræderi. Det bør dog merkes at sagaskriverne på grunn av de etterfølgende begivenheter, har hatt interesse av å fremstille Einar minst mulig aktiv som Olavs motstander. Han blir ikke nevnt under de nærmest følgende års kamper. Men da kong Knud i 1028 kom til Nidaros og lot seg hylde på Øretinget, sluttet Einar seg straks til ham, og jarlen Håkon Eiriksson ga ham tilbake hans gamle veitsler. Etter at jarlen dro over til England i 1029 og så druknet på hjemveien derfra vinteren etter, var Einar i virkeligheten den øverste styrer i Trøndelag, åpenbart i konkuranse med Kalv Arnesson. De mente begge å ha fått løfte om jarlsnavn av kong Knud, og våren 1030 dro Einar over til England for å få løftet oppfylt. Han oppnådde ikke sitt ønske, men kom derfor til å være borte fra landet mens Kalv organiserte motstanden mot Olav og felte ham på Stiklestad.

Sagaene er enige om å utpeke Einar som opphavsmann til reisningen mot kong Knuds nye representant, hans unge sønn Svend. Einar var den første verdslige høvding som i 1031 sluttet seg til tanken om kong Olavs hellighet, og ett par år senere begynte han direkte å oppfordre trønderne til opprør. Sammen med Kalv Arnesson dro han i 1034 til Gardarike og kom året etter hjem derfra med kong Olavs unge sønn Magnus, som nå ble tatt til konge. Det var naturlig at Einar og Kalv ble den nye kongens rådgivere, og da Kalv etter få års forløp måtte rømme landet, ble Einar den mektigste mann i Norge. Man skulle tro at han dermed også ble medansvarlig for den harde fremferd som vakte misnøye mot kong Magnus, men han blir slett ikke nevnt i sammenheng med de begivenheter som førte til opprøret i Sigvat skalds Bersoglisvisur. Det som blir fortalt om ham i disse årene, viser at han ønsket å holde kongemakten til Magnus oppe så sterkt som mulig, han frarådet å gjøre Svend Estridsson til jarl over hele Danmark.

Han motsatte seg også å dele det norske kongedømme med Harald Hardråde, og støttet senere Magnus mot Harald.

Da kong Magnus døde i Danmark i 1047, nektet Einar å fortsette kampen der under kong Harald, han «ville heller følge kong Magnus død enn enhver annen konge levende». Under Harald beholdt han fortsatt de veitsler han hadde hatt siden 1028, og hans sønn Eindride ble gift med en slektning til kongen. Men hans selvrådighet førte tidlig til strid. Sagaene er uenige om hva som ga anledning til den endelige krisen. I alle fall tok han seg til rette i tross mot loven, og det endte med at kongen lot drepe ham og sønnen i Nidaros, det må ha vært omkring år 1050. Etter drapet måtte kong Harald rømme fra Trøndelag, men oppnådde snart forlik.

Einar ble jordet i Olavskirken ved siden av kong Magnus.[522]

Fra norsk Wikipedia:

«Einar Eindridesson Tambarskjelve (norrønt Einarr Þambarskelfir) (* ca. 980 - † ca. 1050) fikk trolig tilnavnet "Tambarskjelve" (av norrønt Þomb (’den utspilte bue’) fordi han var den beste bueskytteren i landet. Han er en av de mest omtalte personene i sagalitteraturen. Han omtales også av Saxo Grammaticus. I store deler av Snorre Sturlassons Heimskringla er han nærmest en gjennomgangsfigur. Han bodde på Husby i Skaun sør for Trondheim.

I Heimskringla heter det om Einar Tambarskjelve at han var "den sterkeste mann og den beste bueskytter som har vært i Norge; det var ingen annen mann som kunne skyte så hardt som han; han skjøt med en butt pil så den gikk gjennom en råblaut oksehud som hang på en stang. Han var en framifrå skiløper, god i alle idretter og en modig kar, ættestor og rik var han også" og "den mektigste og gjeveste mann i hele Trøndelag".

Einar Tambarskjelve framstår som en politiker som ifølge sagaen spiller en avgjørende rolle både når det gjelder helliggjøringen av Olav Haraldsson i 1031 og ved gjeninnsettelsen av Magnus den Gode som norsk regent i 1035.

Slekt.

Ifølge Heimskringla var Einar sønn til Eindride, sønn til Styrkår fra Gimsan (Gimse i Melhus) som var sønn til Reidar. I Heimskringla står det at Styrkår deltok i slaget i Hjørungavåg mot Jomsvikingene sammen med Håkon Jarl. Einars sønn het også Eindride og var, ifølge en usikker kilde gift med Sigrid Erlingsdatter, datter til Erling Skjalgsson på Sola.

Ifølge Snorre var Eindride gift med en annen Sigrid; datteren til Ketil Kalv og Gunhild, søster til Harald Hardråde.

Einar var gift med Håkon Jarls datter Bergljot – søster til ladejarlene Eirik og Svein Håkonsson – som gav Einar skatteinntektene fra Orkdal.

Ekteskapet mellom Bergljot og Einar viser hvilke maktpolitiske funksjoner ekteskapsinngåelser hadde i nordisk middelalder.

Slaget ved Svolder.

Ifølge sagaen skal han allerede som 18-åring ha kjempet ombord på "Ormen Lange" sammen med Olav Tryggvasson i slaget ved Svolder i år 999 eller år 1000.

I Snorres skildring fra slaget (Olav Tryggvassons saga – som på dette punkt ikke kan verifiseres gjennom andre kilder) heter det:"Einar Tambarskjelve sto bak i krapperommet på Ormen. Han skjøt med bue, og skjøt hardere enn noen annen. Einar skjøt etter Eirik Håkonsson Jarl, og pilen smalt i nakken på rorknappen rett over hodet på jarlen, og gikk inn like til surrebandene. Jarlen så på den, og spurte om noen visste hvem som skjøt, men i det samme kom det en ny pil, og det så nær jarlen at den fløy mellom siden og armen hans, og så inn i hodefjelen bak ham, slik at brodden sto langt ut på den andre siden. Da sa jarlen til en annen som noen sier heter Finn, men andre sier han var av samisk ætt, – det var en stor bueskytter – :

’Skyt den mannen i krapperommet du.’

Finn skjøt, og pilen traff Einars bue på midten i det samme Einar spente buen for tredje gang. Da smalt buen i to stykker. Da sa kong Olav:

’Hva var det som smalt så høyt?’

Einar svarte:

’Norge av din hånd, konge.’

’Det var vel ikke så stort smell’,

sa kongen

’ta min bue og skyt med den’,

og så kastet han buen sin til ham. Einar tok buen, dro den straks ut forbi odden på pilen, og sa:

’For veik, for veik er kongens bue’,

slengte buen tilbake, og tok skjold og sverd og kjempet med."

Einar skiftet side etter slaget. Han seilte med skipet "Ormen Lange" som seierherren Eirik Håkonsson Ladejarl fikk, tilbake til Trondheimen.

Det er imidlertid sannsynlig at Einar ikke var med i dette slaget. Legendariske sagaer om Olav den Hellige, som er skrevet tidligere enn Snorri Sturlasson og Odd Munk Snorrisons sagaer om Olav Tryggvasson, beskriver nemlig anekdoten om buen som brast i et annet slag, og da med Eirik Jarls bror, Svein, som den tapende kongen. Som gift

522 Snorre Sturlasson: Håkon jarls saga, avsnitt 9. Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 19, 94, 108. Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga. Snorre Sturlasson: Magnus den godes saga. Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga, 29-30, 40-44. Cappelen’s Norges Historie, Bind 2, side 235, 244, 249, 255, 272f, 277f, 282f, 297. Norsk Biografisk Leksikon, Bind III (1926), side 470-473. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 341. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 877. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 17.

med Eirik Håkonsson Jarls søster, er det usannsynlig at Einar skulle delta i et slag og kjempe mot svogeren Eirik. En samtidig kilde til slaget ved Svolder, Hallfred Vandrædaskald, som kvad om Olav Tyggvasson, nevner heller ingenting om at Olav Tryggvasson skal ha hatt et hærfølge fra Trøndelag. Det er derfor sannsynlig at den kjente anekdoten om buen som brast stammer fra slaget ved Nesjar, der Einar deltok sammen med sin andre svoger Svein Jarl. Anekdoten beskriver da sannsynligvis Einar og Svein under slaget ved Nesjar, og ikke Einar og Olav Tryggvasson under slaget ved Svolder.

Politisk liv.

Einar sto i opposisjon til Olav den Hellige og deltok i kampen mot ham i slaget ved Nesjar sammen med Svein Jarl – bror til Bergljot. Olavs flåte vant, men Svein nektet å innse at slaget var tapt og ifølge sagaen måtte Einar Tambarskjelve kaste et anker ombord i skipet hans og hale ham vekk fra kampplassen før han ga seg.

Etter slaget ved Nesjar tilbragte Einar noen år utenlands, men kom tilbake og forlikte seg med Olav. Han fikk beholde sine gårder og ble dermed den mektigste høvdingen i Ut-Ttrøndelag. I 1023 drog Einar på pilegrimsferd til Roma og besøkte underveis Knud den Mektige i England og fikk rike gaver av ham.

Einar deltok ikke i slaget ved Stiklestad. Sammen med sønnen Eindride hadde han reist til England for bl. a. å ta opp jarlespørsmålet med kong Knud. Men heller ikke med Knuds og hans sønn Svends styre i Norge var Einar tilfreds, kan hende fordi han selv ikke ble jarl og dermed ikke fikk riksstyring i landet. Som reaksjon på de harde vilkårene Knud påla nordmennene gjennom Alfivalovene, stilte Einar seg i spissen mot Danskeveldet.

Einar spilte en sentral rolle sammen med bispen Grimkjell i helliggjøringen av Olav Haraldsson. Grimkjel og Einar sørget i 1031 for at Olavs lik ble tatt opp, og sagaen forteller at hår og skjegg hadde vokst. De danske regentene strittet i mot, men under ledelse av Einar ble de tvunget til å bøye av.

Sammen med Kalv Arneson hentet han i 1035 hjem Olavs sønn, Magnus, fra Gardariket og gjenopprettet dermed et selvstendig norsk kongedømme. Einar ble Magnus' rådgiver og den mektigste høvding i landet, og han dominerte helt i Trøndelag.

På kant med Harald Hårdråde.

Einar kom i et spent forhold til etterfølgeren Harald Hardråde, opptrådte som den rene småkongen i Trøndelag og unnså seg ikke engang for å trosse kongen på tinget. Snorre ser det slik at han verget bøndenes rett mot kongen.

"Einar Tambarskjelve var det som mest var formann for bøndene i hele Trondheimen. Han svarte for dem på tingene når kongsmennene gjorde søksmål. Einar hadde god kjennskap til lovene, og det skortet ham ikke på djervhet til å føre det fram på tingene om så kongen sjøl var der. Alle bøndene støttet ham. Kongen harmet seg sterkt over dette, og til slutt kom det til det at de hele tida dreiv på med ordstrid. Einar sa at bøndene ville ikke tåle ulov av ham dersom han brøt landsretten for dem. På denne måten gikk det noen ganger mellom dem."

Både kongen og Einar følte seg utrygge på hverandre og Einar begynte å holde en stor styrke av huskarer (soldater) om seg, både hjemme og i særlig grad når han for inn til Nidaros. En gang "frelste" han til og med en tyv, anklaget på bymøtet i Nidaros, unna kongsmennene. Bare ved svik lyktes det Harald å drepe Einar og sønnen Eindride i Nidaroskaupangen. Ifølge sagatradisjonen ble deres lik jordet i Kristskirken (Nidarosdomen) ved siden av Magnus den Gode.

Drapet på Einar Tambaskjelve i 1050 "markerer den endelige avslutningen av vikingtiden med jarledominansen i Trøndelag og overgangen til et styre med én konge og én gud.

I "Harald Hardrådes saga" er det også inkludert et kvad diktet av Harald Hardråde selv, om Einar. Dette er den eneste samtidige kilden som finnes om Einar.»[523]

(Barn XIII:2632)

Gift etter 1000 med neste ane.

Barn:

Ålov Einarsdatter. Født omkring 1000. Død etter 1031. (Se XIII:2632).

XIV:5264 fm fm ff mf ff mm mm

Bergljot Håkonsdatter. Født før 990. Levde 1050. Død etter 1050.

Bergliot var en storsinnet kvinne. Etter drapet på Einar dro hun til kongssgården for å oppmuntre bøndene til kamp, men da hun kom frem, rodde kongen ut av elven. Derved unnkom Einars banemann. Hun sendte bud til Håkon Ivarsson for å få ham til hevne drapene. Han var villig, men ble overtalt til å inngå forlik med Harald Hardråde, idet han fikk Magnus den Godes datter, Ragnhild.

Fra Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga:

«19. Håkon jarl giftet seg med en kvinne som het Tora, datter til Skage Skoftesson, en mektig mann. Tora var en usedvanlig vakker kvinne. Sønnene deres het Svein og Heming, datteren het Bergljot, hun ble siden gift med Einar Tambarskjelve. ...»

Fra Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga:

«40. Einar Tambarskjelve var den mektigske av lendmennene i Trondheimen. Det var ikke særlig godt mellom ham

523 Wikipedia.

og kong Harald, men Einar hadde likevel de landinntektene som han hadde hatt så lenge kong Magnus levde. Einar var en grunnrik mann; han var gift med Bergljot, datter til Håkon jarl, som før er skrevet. Eindride, deres sønn, var nå fullvoksen. Han var gift med Sigrid, datter til Kjetil Kalv og Gunnhild, som var en søsterdatter til kong Harald. Eindride var vakker som morsfrendene sine, Håkon jarl og sønnene hans, men etter sin far Einar hadde han vekst og styrke og all den dyktighet som Einar hadde fremfor andre menn. Han var en svært vennesæl mann.»[524]

Fra norsk Wikipedia:

«Bergljot Håkonsdatter (* før 990 - † en gang etter 1050), var datter til Håkon Sigurdsson Ladejarl og Tora Skagesdatter.

Bergljot var søster til jarlene Eirik og Svein Håkonsson, som hersker over Norge etter at Olav Tryggvasson falt ved Svolder i år 1000. Hennes mann, Einar Tambarskjelve, hadde kjempet sammen med kong Olav ved Svolder mot Eirik Håkonsson. Bergljot ble gift med Einar en gang etter år 1000 for å bygge en politisk allianse og forsoning. Einar var en av de mektigste høvdingene i Trøndelag og i Norge. Alliansen var av stor betydning for å holde fred i landet.

Det er svært lite vi vet om Bergljot. Hun og Einar fikk to barn, datteren Ålov Einarsdatter som senere ble gift med Tord Folesson, og sønnen Eindride Einarsson. Kongesagaen forteller at Eindride hadde arvet morsslektas vakre trekk, og av den grunn må Bergljot ha vært anerkjent som vakker, skjønt sagaen sier det ikke direkte.

Einar og Eindride ble drept av kong Harald Hardråde i 1050. Etter drapet på Einar dro Bergljot til kongsgården for å oppmuntre bøndene til kamp, men da hun kom frem, rodde kongen ut av elven. Derved unnkom Einars banemann. Hun mente slektningen Håkon Ivarsson ville ha hevnet drapene, om han hadde vært der. Håkon var villig, men inngikk i stedet forlik med Harald Hardråde, idet han fikk Magnus den Godes datter, Ragnhild.

Deretter nevnes hun ikke mer. »[525]

(Barn XIII:2632, Far XV:10527, Mor XV:10528)

Gift etter 1000 med forrige ane.

XIV:5273 fm fm ff mf fm mf ff

Helge Rannveigsson på Aurland. Levde omkring 1010.

Helge kan ha levet omkring 1010.

Han var sønn til Rannveig Tordsdatter d.e., far til lendmannen Brynjulf på Aurland og farfar til Svein på Aurland og Serk i Sogn.[526]

(Barn XIII:2637, Mor XV:10546)

Gift

Barn:

Brynjulf Helgesson på Aurland. Levde omkring 1040. (Se XIII:2637).

XIV:5278 fm fm ff mf fm mm fm

Rannveig Tordsdatter d.e. på Aurland. Levde omkring 980.

Rønnveig var datter til lendmannen Tord Brynjulfsson på Aurland.

Hun levde antagelig omkring 980.[527]

Fra islandske «Egils saga» (eller «Egil Skallagrimssons saga».

Sagaen, skrevet på 1200-tallet av en anonym forfatter, handler om livsløpet til hovedpersonen Egil Skallagrimsson og ætten hans, som levde en gang på 900-tallet. I tillegg beskrives en rekke andre personer, som enten er i slekt med ham eller som han møter i strid eller vennskap (her oversatt fra islandsk via engelsk).

Utdrag fra kapittel 40: «Av Egils og Skallagrims spill.»

«Da Thorolf kom ombord tok han med en gang øksen som Skallagrim hadde gitt ham i hendene, han kastet den over bord ned i dypet slik at det aldri mer kom opp.

Thorolf dro sin vei om sommeren, og hans reise gikk godt, og de kom ut til Hordaland. Han reiste straks nordover til Sogn.

Der hadde det skjedd om vinteren at Brynjolf hadde blitt syk og døde, og hans sønner hadde delt arven. Thord hadde Aurland, godset hans far hadde bodd på. Han hadde blitt kongens vasall og var utnevnt til lendmann.

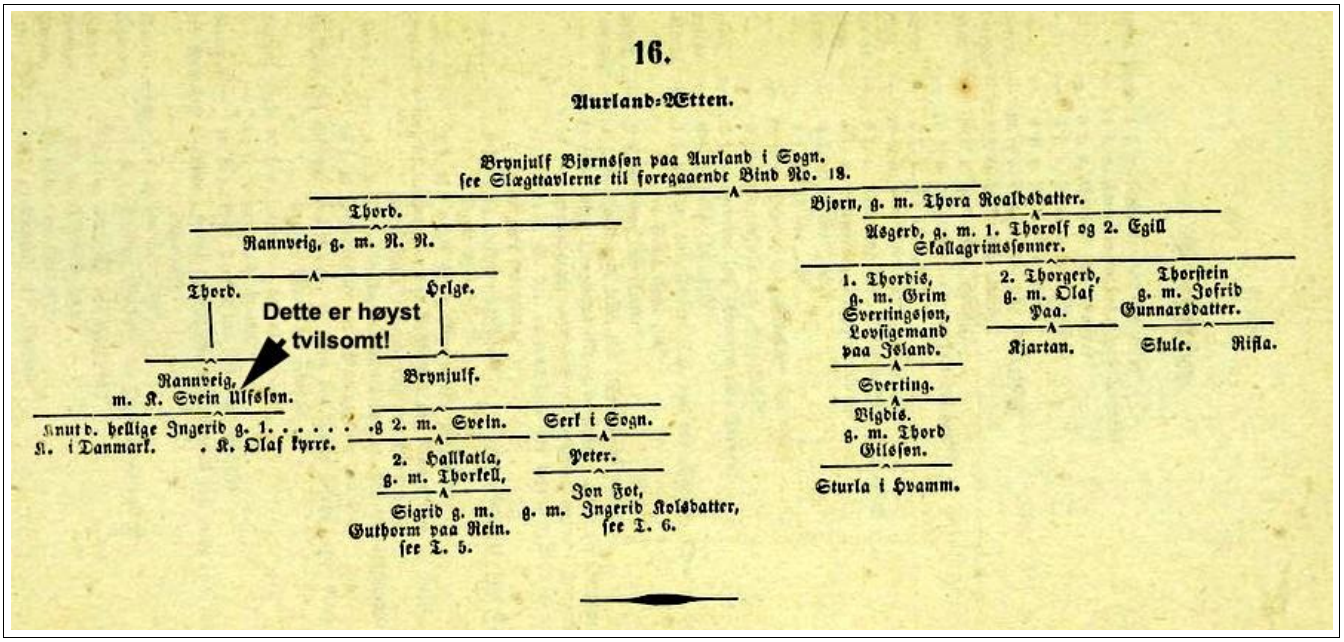
524 Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 19. Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 21, 115. Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga, avsnitt 40, 44, 46. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 341. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 881. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 17, 50.

525 Wikipedia.

526 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 887. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 22.

527 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 888. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 22.

Thords datter het Rannveig, mor til Thord og Helgi. Thord var far til Rannveig, moren til Ingirid, som giftet seg med kong Olaf [III Kyrre Magnusson]. Helgi var far til Brynjolf, far til Serk fra Sogn og Svein.»[528]

Fra P. A. Munch (1810-63): «Det norske Folks Historie» – Anden Deel (1031-1166) – Tavle 16,

Fra P. A. Munch (1810-63): «Det norske Folks Historie» – Anden Deel (1031-1166).

Avsnitt l5. «Indenlandske Forhold. Kong Haralds strenge og kraftige Styrelse» (side 178-179):

«Ligeledes lader det til. at den sognske eller aurlandske Æt stod i nærmere Forbindelse med Sven Ulfssøn, thi Brynjulfs Syskendebarn. Rannveig Thordsdatter, havde med Sven Datteren Ingerid. og var ligeledes, som det synes. Moder til hans Son Knut, siden bekjendt som Kong Knut den hellige.»

P. A. Munchs kommentar til avsnittet:

«I Egils Saga Cap. 40 staar der at Thord Brynjulfssøns Datter Rannveig havde to Sønner, Thord og Helge, af hvilke Thord havde Datteren Rannveig, Moder til Ingerid, Olaf Kyrres Hustru, og Brynjulf Sønnen Serk i Sogn, der i Magnus Barfods Saga Cap. 23 omtales blandt Norges mægtigste Lendermænd, hvilket noksom viser, at ogsaa hans Fader Brynjulf var en af de fornemste Lendermænd i Sogn. Men saa vel i Olaf Kyrres Saga Cap. 5, som i Fagrskinna Cap. 217, og Knytl. Saga Cap. 23 siges det udtrykkeligt, at Olaf Kyrres Hustru Ingerid var en Datter af Sven Ulfssøn. Altsaa maa Rannveig have været en af Svens mange Hustruer eller Medhustruer. Men besynderligt nok er det, at Fagrskinna Cap. 214 saa vel som Snorre Cap. 403, sige at Hallkatla, en Datter af Svein Brynjulfssøn, Broder til Serk i Sogn, tillige var en Datter af Ingerid, en Syster af Danekongen „Knut rike“, med andre Ord, at Svein var gift med Ingerid, Knut rikes Syster. Da ingen Syster af Knut den mægtige kunde leve paa Svein Brynjulfssøns Tid (Cap. 1100), maa „Knut den rike“ her være „Knut den hellige“. Men var Ingerid hans Syster, maa hun og, som det synes, have været Sven Ulfssøns Datter.

Man maa altsaa forestille sig Sagens Sammenhæng paa den Maade, at Rannveig har været saavel Knuts, som Ingerids Moder, at Ingerid efter Olaf Kyrres Død har taget til sine Frænder i Sogn, og at hun der har egtet sin Fætter Svein, med hvem hun har haft Datteren Hallkatla.»

Rannveig skal altså ha vært en av kong Svend II Estridsson [Ulfsson] av Danmarks friller og mor til den Ingeborg som var gift med kong Olav III "Kyrre" Magnusson av Norge (* 1050 - † 1093). Videre at hun etter hans død flyttet til sine frender i Sogn hvor hun giftet seg 2. gang med sin fetter, Svein Brynjulfsson på Aurland.

Kilden – «Egils saga» vist innledningsvis – oppfattes som uklar og tvilsom av såvel dansk som norsk biografisk leksikon.

Fra «Magnus Berfots saga»:

«23. Kong Magnus ruster sin færd fra landet [1102] og havde en stor hær; da havde han i ni vintre været konge i Norge. Da fór han vester over havet og havde de vakreste hærmænd, som til var i Norge. Ham fulgte alle stormænd, som var i landet, Sigurd Ranesøn, Vidkunn Jonsøn, Dag Eilivsøn, Serk fra Sogn, Øivind Ålboge, kongens stallare, Ulv Ranesøn, Sigurds broder, og mange andre. ....»[529]

(Barn XIII:2639, Far XV:10555)

Gift

528 «Egils saga» (eller «Egil Skallagrimssons saga».

529 P. A. Munch (1810-63): «Det norske Folks Historie» – Anden Deel (1031-1166), side 178-179. Snorre Sturlassons «Magnus Berfots saga»:

Barn:

Helge Rannveigsson på Aurland. Levde omkring 1010. (Se XIV:5273).
Tord Rannveigsson på Aurland. Levde omkring 1010. (Se XIII:2639).

XIV:5377 fm fm fm ff ff ff ff

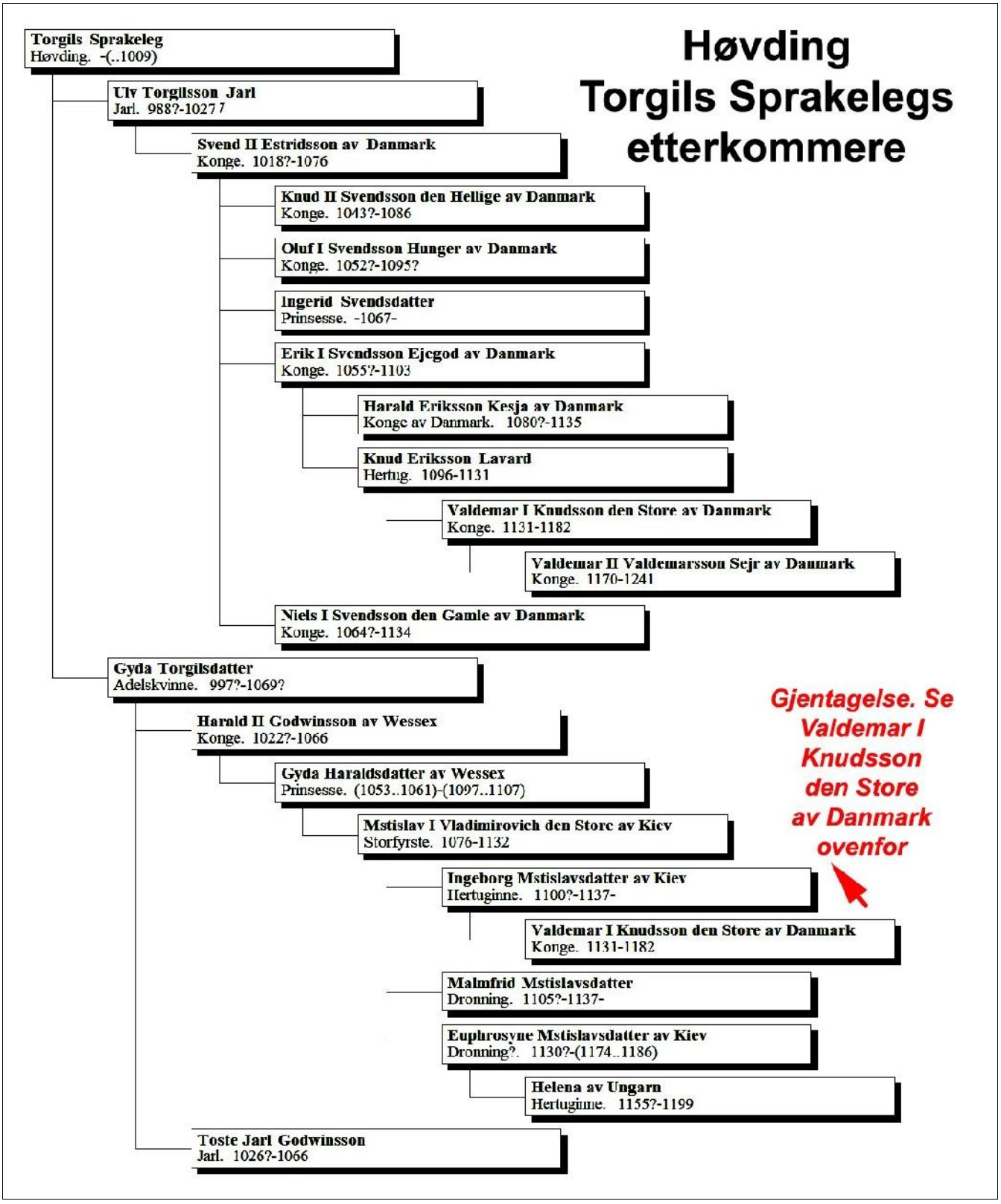
Torgils Sprakeleg. Høvding. Død før 1009.

Torgils angelsaksiske navn var Sprakling.

Harald Blåtann hadde antagelig bestemt at Torgils skulle bli hans ettermann. Han må derfor ha hatt fordring på Danmark foruten på Sveriges krone. Han var altså medbeiler til Olav Sigurdsson.

Mogens Bugge fører i «Våre forfedre» Torgils som sønn til Björn «Styrbjörn» Olavsson og sønnesønn til Olav, bror til Erik Segersäll av Sverige.[530]

530 Dansk Biografisk Leksikon, Bind 24 (1943), side 455. Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 134. Snorre Sturlasson: Magnus den godes saga, avsnitt 22. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 505. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 45, 89.

Fra engelsk og dansk Wikipedia (oversatt):

«Thorgils Sprakeleg († før 1009) var en dansk (alternativt en svensk, skånsk eller engelsk) stormann, vikinghøvding eller jarl, som levde på Svend Tjugeskjeggs tid. Han var far til Ulf Jarl og dermed farfar til Svend II Estridsson.

Navnet er avledet fra norrønt "Þórgísl". Han er i nyere tid kalt Thrugils, Torgils, Thorgil, Thorkel og Torkel, mens tilnavnet Sprakeleg også finnes i formene: Sprakalegg, Sprakelæg, Spragelæg, Sprageleg, Sprakaleg, Sprakalägg, Sprakling og en rekke andre varianter. På svensk Torgils Sprakalägg og på engelsk Thorgil Sprakling. Noen ganger også kalt Torkel Styrbjörnsson (basert på en ikke-historisk antagelse om et forhold til den svenske tronfølgeren Styrbjörn). I den islandske Knýtlinge-sagaen kalles han også "den raske".

Lite er nedtegnet om Thorgil i historiske tekster. Når det gjelder navnkundighet, gjenspeiles det spesielt i Thorgils kjente barns status og posisjon, men ingen konkrete historier om Thorgils' liv ser ut til å være overlevert. Saxo skriver imidlertid denne lille karakteristikken av Thorgils, at han "ikke på noe tidspunkt avvek fra farens mot og mannlighet". Thorgils må antas fortsatt å ha vært i live omkring år 997, det året man generelt anslår at den datteren

vi kjenner til ble født.

Ifølge Florence av Worcester og "Saxo Grammaticus" (* ca. 1160 - † etter 1208) het hans far Bjørn (latin: Ursius), men hans forfedres opprinnelse ut over dette er mer omstridt. Det er ikke overlevert noe navn på ektefelle (forskjellige steder på Internett florerer imidlertid navnet Sigrid (fra Halland) som navn på Thorgils ektefelle, uten at det oppgis noen pålitelig kilde), men det er ikke urimelig å anta at Thorgils' svigermor, eller kanskje hans egen mor, het Gytha (Gyða), da dette navnet regelmessig brukes i flere generasjoner av hans etterkommere (begynner med datteren).

Noen samtidige forfattere vil vite at han falt i slaget ved Svolder. I så fall vil hans dødsår kunne settes til år 1000, men det ser ut til at denne informasjonen er basert på et oppdiktet grunnlag og trolig stammer fra Åke Ohlmarks sagaroman "Konungariket Skånes Undergång" (1975).

Om Thorgils kan det trolig antas at han døde før 1009, da en av hans sønner er en av lederne for englandstoget det året. Da Thorgils' alltid benevnes i datid i de sagaene hvor han nevnes, er det neppe feil å konkludere med at han døde før hans sønner selv begynte å utmerke seg.

Barn og etterkommere.

Det som har gjort Thorgils interessant for ettertiden er at to av hans barn ble foreldre til to konger og en dronning.

Ulf (* ca. 998 - † 1027), jarl av England og senere jarl av Danmark ble gift med Knud den Mektiges søster Estrid. Estrid og Ulf fikk sønnen Svend, som i 1047 ble konge av Danmark og dermed stamfar til middelalderens danske konger.

Datteren Gyda (* ca. 997 - † ca. 1069) ble gift med Godwin, jarl av Wessex. Deres ene sønn Harald II (Harold) var konge av England fra januar 1066 til han falt i slaget ved Hastings i oktober samme år sammen med to av sine brødre. Hans bror, Toste Jarl (Tostig), hadde allerede falt i slaget ved Stamford Bridge måneden før. Nesten alle nåværende eller tidligere europeisk fyrstehus stammer fra dem (inklusive Valdemar den Stores mor, Ingeborg av Novgorod. Gyda og Godwins datter Edith av Wessex ble gift med den engelske kong Edvard Bekjenneren og var engelsk dronning fra 1045 til 1066 og var deretter enke til hennes død i 1075. Edith og Edvard hadde ingen barn.

En annen mulig sønn var, om opplysningene om slektskapet er pålitelige, Eilaf jarl (også kalt Eilif, Ejlif, Ejlaf og Eglaf), nevnt i ulike sammenheng sammen med sin bror Ulf. Han deltok i flere felttog, og signerte diverse diplomer på 1020-tallet.

Navnet Thorgils ser ikke ut til å ha blitt brukt særlig ofte i ettertiden. Faktisk er det i de ulike kildene bare en enkelt forekomst av oppkalling etter Thorgils. Det er en av Svend Estridssons mange sønner (dvs. et oldebarn til Thorgils Sprakeleg), som fikk navnet Thorgils, og som senere slo seg ned øst i Gardarike ifølge Knýtlinge-sagaen.

Det kanskje mest tydelige eksemplet på viktigheten av et felles slektskap gjennom Thorgils Sprakeleg er Vladimir II Monomakhs ekteskap med Gyda av Wessex. Ekteskapet ble formidlet av Svend Estridsen, som var i slekt med Gyda gjennom Thorgils Sprakeleg. Den påfølgende konsekvensen ble at Svend Estridssons barnebarn Knud Lavard senere ble gift med Vladimir Monomakhs barnebarn, Ingeborg, og sammen fikk de sønnen Valdemar I den Store, som dermed ble den første danske kongen som nedstammet fra Thorgils både på fedrenes og mødrene siden.

Teorier om Thorgils slekt.

Saxo lar Thorgils' far Bjørn være frukten av en forbindelse mellom en bjørn og en ikke navngitt vakker svensk jomfru.

Senere genealogiske overveielser (trolig først fremsatt av de danske historikerne P. F. Suhm og Jacob Langebek) antar at Thorgils' far, Bjørn, var identisk med den svenske Styrbjørn eller Styrbjørn den Sterke, sønn til svenskekongen Olof Björnsson og gift med Harald Blåtanns datter Thyra (en av Harald Blåtands ektefeller var søster til Styrbjørn). Derved skulle den danske kongefamilien i middelalderen (fra 1047 til 1412) nedstamme på fedrene side fra den første historisk kjente svenske kongefamilien (som i Sverige går under navn som Björn Järnsidas slekt eller Munsöätten, og som døde ut på mannslinjen omkring 1060) . Imidlertid støtter Ingen kilder direkte et slikt forhold, og selv om det kan fremføres plausible grunner til støtte for teorien, kan det fremføres like mange argumenter mot denne (f.eks. nevner både Saxo og Knýtlinge-sagaen Thorgils og Styrbjørn uten at de på noen måte antyder slektskap).»[531]

(Barn XIII:2689)

Gift

Barn:

Ulv Torgilsson Jarl. Født omkring 988. Død 1027 i Roskilde. (Se XIII:2689).
Gyda Torgilsdatter. Født omkring 997. Død omkring 1069. (Se XIV:5398).

XIV:5379 fm fm fm ff ff ff mf

Svend I Haraldsson Tjugeskjegg av Danmark. Konge. Født omkring 960. Død 03.02.1014 i Gainsborough.

Svend var
Konge av Danmark ca. 985 - 1014 og

531 Wikipedia.

Konge av England 1013 - 1014.

Svend Tjugeskjegg fører tilsyn med engelskmennene som betaler danegeld til Svend og hans menn. (Malt av den danske kunstneren Lorenz Frølich på 1880-tallet. En meget liten del av en 37 meter lang frise laget for Frederiksborg slott i Hillerød, Danmark. (Wikipedia).

Svend var leder av en sterk opposisjon mot sin far, kong Harald, mot slutten av dennes levetid. Så vidt man kan se, var denne opposisjon grunnet på at Danmark, ved innførelsen av kristendommen under kong Harald, hadde kommet sterkt under innflytelse av erkebispsetet i Bremen. De ønsket også å gjenoppta vikingtokter til England i stor stil. Omkring 986 kom spenningen til brudd. Kong Harald ble jaget fra Danmark og døde i Jumne (Jomsborg i Vengland), hvoretter Svend ble konge.

Ifølge noen primærkilder, bl.a. Snorre, var Svend også gift med Sigrid Storråde (960 - 1020), datter til Skoglar-Toste. Sigrid skulle være enke etter Erik VII Segersäll av Sverige og mor til Estrid. Andre primærkilder oppgir at denne enken var en polsk prinsesse. Gunhild av Polen er også nevnt lenge etter det angivelige giftemålet med Sigrid. Flere forskere har derfor vært av den mening at Sigrid var en oppdiktet person, og at Gunhld var Svends eneste hustru.

Det er 2 kvinner som står sentralt i forholdet til de 2 samtidige kongene, Erik Segersäll av Sverige og Svend Tjugeskjegg av Danmark. Det samtidige kildematerialet er magert, men det virker som om man i dag har kommet fram til følgende:

Sigrid Toftesdatter Storråde var datter til Tofte Skoglar, en mektig bonde og viking fra Götaland. Hun var først gift med Erik Segelsäll, og senere med Svend Tjugeskjegg.

Swietoslawa (trolig identisk med Snorres "Gunhild av Venden") var datter til hertug Mieszko av Polen. Hun var gift med Svend Tjugeskjegg (og ikke med Erik Segersäll, hverken før eller senere).

Svend Tjugeskjegg hadde minst 8 barn og det råder usikkerhet om hvilke barn han hadde henholdsvis med Swietoslawa av Polen i sitt 1. ekteskap, og med Sigrid Storråde i sitt 2. ekteskap,

Det er trolig av Swietoslawa i sitt ekteskap med Svend Tjugeskjegg hadde barna:
Gyda Svendsdatter (* 980), gift med Eirik Håkonsson Ladejarl.
Harald († 1018), konge av Danmark.
Knud I den Mektige (* ca. 995 - † 1035), konge av Danmark.
Gunhild
Santslaue, nonne i England.

Sigrid Storråde hadde i sitt 1. ekteskap med Erik Segersäll barna:
Oluf Skötkonung (* 980 - † 1021-22), konge av Sverige.
Holmfrid av Sverige, trolig, alternativt datter til Oluf Skötkonung.

I sitt 2. ekteskap med Svend Tjugeskjegg er det trolig at Sigrid Storråde hadde datteren:
Estrid (* før 1005 - † 1074), gift 1. gang med Ulf Torgilsson, 2. gang med Rikard II av Normandie.

Fra Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga:

«34. Svein, sønn til kong Harald, han som siden ble kalt Tjugeskjegg, krevde rike av far sin kong Harald; men det gikk da som før, at kong Harald ville ikke dele Danevelde i to, og ville ikke gi ham noe rike. Da fikk Svein seg hærskip, og sa at han ville i viking. Men da hele flåten hans var kommet sammen, og dessuten Palna-Toke av

jomsvikingene hadde kommet for å hjelpe ham, så seilte Svein til Sjælland og inn i Isefjorden. Der lå kong Harald, far hans, med skipene sine, han skulle ut i leidang. Svein la til strid med ham, det ble et stort slag; folk gikk over til kong Harald, så Svein kom til å kjempe mot overmakt, og så flyktet han. Kong Harald fikk sår der, og døde av dem. Deretter ble Svein tatt til konge i Danmark.

Dengang var Sigvalde jarl over Jomsborg i Vendland, han var sønn av kong Strut-Harald, som hadde rådd for Skåne før. Heming og Torkjel Høye var brødre til Sigvalde. Bue Digre fra Bornholm var også en av høvdingene for jomsvikingene, og bror hans som het Sigurd; Vagn var også med der, sønn til Åke og Torgunna, søstersønn til Bue. Sigvalde jarl hadde engang tatt kong Svein til fange og tatt ham med til Jomsborg i Vendland og tvunget ham til å slutte fred med Burislav, venderkongen, og til å la Sigvalde sette vilkårene for freden. Sigvalde var gift med Astrid, datter til kong Burislav. Og hvis kong Svein ikke gikk med på dette, sa Sigvalde, ville han overgi ham til venderne. Kongen visste at da ville de pine ham til døde, og derfor ga han samtykke til at Sigvalde skulle sette vilkårene for forliket. Jarlen dømte at Svein skulle gifte seg med Gunnhild, datter til kong Burislav, og Burislav skulle få Tyra, datter til Harald og søster til kong Svein; begge skulle få ha hver sitt rike, og det skulle være fred mellom landene. Så dro kong Svein hjem til Danmark med Gunnhild, sin kone. Sønnene deres var Harald og Knut den mektige. Den tid truet danene stadig med å dra med hær mot Håkon jarl i Norge.»

«91. Svein Tjugeskjegg, danekonge, var gift med Gunnhild, datter til Burislav venderkonge. Men ved den tid det er fortalt om her foran, hendte det at Gunnhild ble syk og døde. Og litt senere ble kong Svein gift med Sigrid Storråde, datter til Skoglar-Toste og mor til sveakongen Olav Svenske. Med mågskapen kom det stort vennskap mellom kongene og mellom dem og Eirik Håkonsson jarl.»

Fra Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga:

«130. Knut den mektige, som noen kaller Knut den gamle, var konge både over England og over Danevelde på den tiden. Knut den mektige var sønn til Svein Tjugeskjegg Haraldsson. Hans ætt hadde rådd over Danmark i lange tider. Harald (Blåtann) Gormsson, farfar til Knut, hadde tatt Norge etter Harald Gunnhildssons fall og hadde tatt skatter derfra og satt Håkon jarl den mektige til å styre landet. Svein danekonge, sønn til Harald, hadde også rådd over Norge og hadde satt Eirik Håkonsson jarl til å styre landet. ...»

Ethelred II «den Rådville» var konge av England fra 978 til 1016. På hans tid ble England hjemsøkt av den senere norske kongen Olav Tryggvasson og andre vikinger, og Ethelred måtte flere ganger ut med svære pengesummer til dem. Angrepene ble fortsatt av Olavs våpenbror, Svein Tjugeskjegg, og engelskmennene måtte på ny kjøpe seg fri for vikingenes herjinger. Pengene som skulle til, ble innkrevet som skatt, den såkalte «danegeld».

Men i 1002 gikk den uberegnelige Ethelred til det grusomme og troløse skritt å la alle dansker i den angelsaksiske delen av England drepe. Grunnen var et rykte om at danskene pønsket på å rydde ham selv og hele hans ætt av veien. Da tok Svend en forferdelig hevn ved år etter år å sette i gang plyndringstog som ble fulgt av nye utpressinger. Sammen med ham kom også den senere norske kongen Olav Haraldsson, som etter sin død fikk navnet Olav «den Hellige». Til slutt måtte Ethelred flykte ut av landet, og Svend lot seg utrope til konge av England. [532]

[532] Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 7, side 365-366. Dansk Biografisk Leksikon, Bind 23 (1942), side 193-194. Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 34-35, 53, 90-92, 98-101, 105, 113. Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 12, 72, 130, 134. Snorre Sturlasson: Magnus den godes saga, avsnitt 22. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 518. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 45, 50.

Svend Tjugeskjegg og jomsvikingene ved begravelsen til Harald Blåtand. framstilt av illustratøren Lorenz Frølich omkring 1883-1886 som dekor på Frederiksborg slott i Danmark, inspirert av Bayeux-teppet fra 1000-tallet (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia (modifisert):

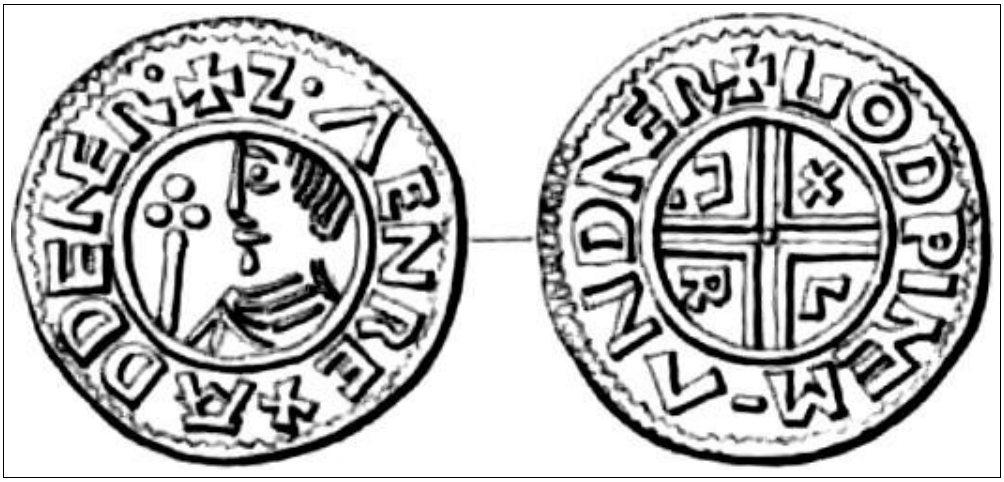
«Svend Tjugeskjegg (norrønt: Svendn tjúguskegg; dansk: Svend Tveskæg (* ca. 960 - † 03.02.1014) var konge av Danmark i tiden 986-1014 og konge av England fra slutten av 1013 og til sin død i 1014. Han hevdet også overherredømme over Norge 1000-1014, men mest i navnet da Norge stort sett styrte seg selv.

Mot slutten av 986 eller tidlig i 987 gjorde Svend opprør mot sin far, kong Harald Blåtann, og erobret kongetronen i Danmark. Harald ble fordrevet i landflyktighet og døde kort tid etter i november 986 eller 987. Sammen med Olav Tryggvasson herjet Svend fra 994 flere ganger England med store vikingflåter, og de tvang kong Æthelred II til å betale store pengesummer i "danegeld". Senere sluttet Svend seg til Olavs fiender og deltok i slaget ved Svolder hvor Olav ble drept. Svend kunne deretter konsentrere seg om å angripe England, og i 1013 erobret han hele landet. Han ble den første danske konge av England etter flere års anstrengelser, men døde noen uker senere.

Bakgrunn.

Viktige kilder om Svends liv er "Den angelsaksiske krønike" (hvor hans navn staves "Swegen"), Adam av Bremens "Gesta Hammaburgensis ecclesiae pontificum" fra 1100-tallet, og Snorre Sturlasons "Heimskringla" (sagaene om de norske kongene) fra 1200-tallet. Motstridende redegjørelser om Svends senere liv forekommer også i "Encomium Emmæ Reginæ", en latinsk "encomium" (lovtale) av hans sønn Knud på vegne av hans dronning Emma av Normandie, sammen med "Chronicon ex chronicis" av Florence av Worcester, en annen forfatter fra 1000-tallet.

På dansk blir han kalt for Svend Tveskæg og på engelsk Sweyn Forkbeard. Tilnavnet "Tjugeskjegg", som brukes i Heimskringla, kommer ikke av at skjegget hans var delt, for han hadde sannsynligvis ikke fullskjegg. Det kommer fra det norrøne ordet tjúgu-skegg på grunn av hans lange overskjegg eller mustasjer som hang ned og som lignet på en høygaffel. Tilnavnet var sannsynligvis i bruk allerede i hans levetid.»

Mynt med Svein Tjugeskjegg, preget i 995; dette er en av de tidligste kjente myntene med latinsk inskripsjon som ble framstilt i Skandinavia, basert på angelsaksiske modeller og gjort av en angelsaksisk myntsmed (obv.: ZVEN REX AD DENER «Svein, konge av [eller blant] danene», rev.: GOD-WINE M-AN D-NER «Godwin, myntsmed blant danene») (Wikipedia).

«Svend preget mynter med sitt eget bilde som den første danske konge og inskripsjonen lød: "Zven, Rex ad Dener", som kan oversettes til "Svend, konge av danene". Svends far, Harald Blåtann, var den første regjerende konge i Skandinavia som ble døpt og aksepterte kristendom i sitt rike en gang tidlig eller på midten av 960-tallet. I henhold til Adam av Bremen ble Svend døpt og gitt det kristne navnet "Otto" (til ære for den tyske kongen Otto I). Kildene er motstridende når hans mor skal identifiseres. Adam av Bremen identifiserer henne som "Gunhild", men en del moderne forskere har kommet fram til navnet Tove fra vestlige Vendland. Svend selv giftet seg med en kvinne som er vanskelig å identifisere med nøyaktighet da kildene er motstridende. Hun var enke etter Erik Segersäll, konge av Sverige, og Snorre Sturlason hevder blant annet at hun het Sigrid Storråde, men i strid med seg selv sier han et annet sted at Svend var gift med med Gunhild av Vendland, datter til Buleslav av Polen. Andre, i samsvar med sistnevnte, omtaler henne som en søster til hertug Boleslaw I av Polen. Moderne forskning har gitt henne navnet Swietoslawa, konstruert ut fra navnet til en av hennes døtre, Santslaue.

Opprør mot Harald Blåtann.

Harald Blåtann fikk sønnen Svend med en kvinne ved navn Gunhild, eller eventuelt med en annen kvinne, også kalt Gunhild, men som moderne forskning har identifisert som Tove. I noen gamle kilder opptrer Svend som en illegitim sønn til Harald Blåtann og at han ble oppfostret av den mytiske vikinghøvdingen Palnatoke, jarl av Jomsborg. Selv om det ikke er bevist, har det blitt hevdet at Svend ikke arvet kongedømmet etter sin far, men at han gjorde opprør og nedkjempet og drepte ham i et slag. Det er kanskje ikke riktig, men det er indikasjoner på at Harald Blåtann ikke frivillig ga opp kronen for sønnen. Det eneste vi vet med sikkerhet er at Svend kom på tronen etter farens død i 986 eller 987.

Snorre Sturlasson skriver i Heimskringla at Svend ville ha halvparten av kongemakten, noe Harald Blåtann nektet. Svend gikk da til strid sammen med Jomsvikingene til hans fosterfar Palnatoke mot faren. Det ble et voldsomt slag som gamlekongen vant, men han fikk sår som han døde av og Svend ble dermed likevel konge.

Den tyske kirkehistorikeren Adam av Bremen var sterkt kritisk til Svend og hevder i verket "Gesta Hammaburgensis Ecclesiae Pontificum" fra siste halvdelen av 1000-tallet at Svend ble avsatt av den svenske kongen Erik Segersäll som deretter styrte Danmark inntil han døde i 994 eller 995. Dette blir ikke betraktet som sannsynlig av dagens historikere, som peker på at Adam siterte en annenrangs kilde. Historikerne mener at Svend regjerte samtidig med Olof Skötkonung, som Svend var alliert med mot Olav Tryggvasson. Olof var videre den første konge av det som motsvarer hele Sverige, unntatt Skåne, mens Erik Segersäll styrte en region omkring Uppsala. Adams skrifter kan leses i lys av Adams forsøk på å framheve Harald Blåtann som en helgenkandidat, i motsetningen til sønnen Svend som han hevdet var en hedning. Det siste kan gjerne være riktig, da det store flertallet av befolkningen i de tre nordiske landene fortsatt ikke var kristne.

Ifølge Adam ble Svend straffet av Gud for sitt opprør og for å ha forvoldt farens død. For dette måtte han tilbringe "fjorten år" som landsforvist. Dette er nok en bibelsk referanse fra en kristen forfatter. Adam skriver at Svend ble avskydd av alle, men fikk til slutt søke tilflukt i Skottland. Den skotske kongen var øyensynlig kjent i det kristne Europa som hedning og morder. Adams uhistoriske hensikt var nok å vise at Svend hørte til blant hedninger og deres like, og ikke kunne regjere et kristent land før han aksepterte Kristus som sin frelser.

Religion.

Om Svend var hedning eller ikke var neppe et vesentlig spørsmål for andre enn Adam av Bremen. Svend selv var sannsynligvis realpolitiker nok til å holde seg til den religionen som passet den politikk han førte. Han vervet prester og biskoper fra England framfor fra erkebispedømmet i Bremen. Det kan være årsaken til Adam av Bremens tilsynelatende fiendtlighet i hans nedtegnelser. Tallrike konverterte prester av dansk opprinnelse fra "Danelagen" levde i England mens Svend hadde få forbindelser til Tyskland eller prester derfra. Som følge av den angelsaksiske kirkelige innflytelse i hans rike kunne han avvise erkebiskopen av Hamburg-Bremen. Da tyske biskoper var en

integrert del av den sekulære staten, kan Svends forkjærlighet for, og begunstigelse av, den angelsaksiske kirke ha vært politisk begrunnet. Han søkte å forhindre enhver trussel mot sin uavhengighet fra tyske konger.

Svend Tjugeskjegg var nok også oppmerksom på at om erkebiskopen av Hamburg- Bremen fikk fotfeste i Danmark ville den tyske keiseren Otto III ikke være langt unna. Hans slaviske naboer i sørøst, arvefiendene slaverne, var allerede underlagt Det tysk-romerske rike. Svend hadde ingen grunn til å ønske det samme for Danmark.

Striden med Norge.

Såvel før som etter at Svend ble konge herjet han i viking. I begynnelsen var han også alliert med norske Olav Tryggvasson i England og kunne ved selvsyn se at nordmannen var en veldig slåsskjempe og grusom og ondskapsfull som fiende.

I henhold til Snorre Sturlason var det Svend Tjugeskjegg som tok initiativ til å sende en stor dansk invasjonsflåte til Norge i 986 for få den norske herskeren Håkon Jarl avsatt og drept. I slaget som sto i Hjørungavåg gikk danskene på et tungt nederlag den første gang Norge som samlet nasjon hevdet sin selvstendighet mot Danmark i krig.

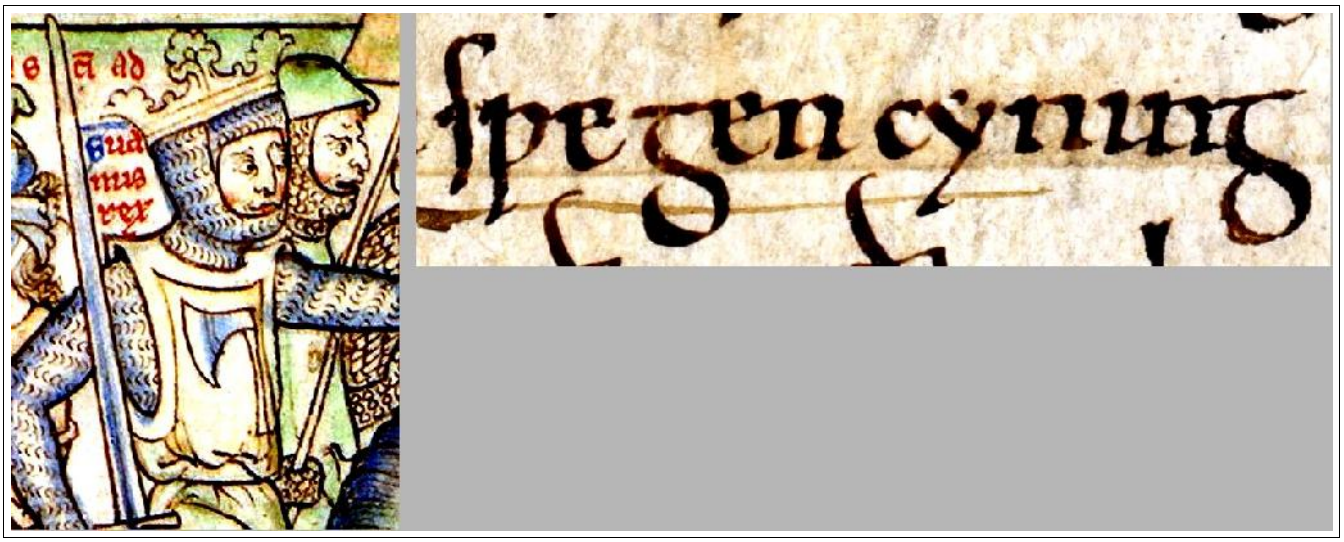
Den danske hæren var forsterket med de fryktede jomsvikingene, ledet av Sigvald Jarl, høvding av Jomsborg etter Palnatoke. Et sagn, som Snorre gjentar, sier at Svend ble tatt til fange av Sigvald, ført til Jomsborg og tvunget til å slutte fred med venderkongen Boleslaus den Tapre. Nødtvungent gikk Svend med på avtalen. Sigvald Jarl var allerede gift med Boleslaus' datter Astrid. Avtalen ble sikret ved at Svend ble gift med Gunhild, en annen av Boleslaus' døtre, og Boleslaus selv ble gift med Tyra Haraldsdatter, Svend søster. Med Gunhild fikk Svend sønnene Harald Svendsson og Knud Svendsson.

I Norge ble Olav Tryggvasson konge i 995 etter at han var blitt kristen, hvilket ikke hadde gjort ham mildere, snarere tvert imot. I henhold til Olav Tryggvassons saga forsøkte han å fri til den svenske adelskvinnen Sigrid Storråde, men da hun ikke vil skifte tro slår han henne i ansiktet og kaller henne "en hedensk hund". I Polen satt Svends søster, Tyra Haraldsdatter, og mislikte sterkt at hun var blitt giftet bort til en gammel konge som i tillegg var "hedning". Hun flyktet derfra til Norge hvor møtte Olav Tryggvasson og sørget for å gifte seg med ham.

I Danmark fikk Svend Tjugeskjegg høre at avtalen med den polske kongen hadde blitt brutt og at søsteren i tillegg hadde gått til sengs med hans gamle våpenbror fra tiden i England. Svend hadde i mellomtiden giftet seg med Sigrid Storråde som kong Olav hadde forkastet, og i henhold til Snorre egget Sigrid Svend Tjugeskjegg ved å si at norskekongen har ligget med hans søster "uten å spørre deg om lov, og slikt ville ikke dine foreldre ha funnet seg i." I Norge drev Tyra med sitt eget renkespill og egget kong Olav ved å håne ham med at han ikke turde stille opp mot Svend Tjugeskjegg. Olav ble rasende, rustet til leidang og sa: "Aldri skal vel jeg være redd for bror din, kong Svend. Og om vi to møtes, da skal han vike."

Den personlige striden mellom Svend og Olav som ble framprovosert av de to dronningene Sigrid og Tyra, er nok en litterær konstruksjon fra Snorres side, men resultatet ble uansett at Olav Tryggvasson i år 1000 falt i slaget ved Svolder. En av de som kjempet mot ham var sønnen til Håkon Jarl, Eirik Håkonsson. Han hadde blitt gift med datteren til Svend, Gyda Svendsdatter, og i henhold til Snorre ble det et godt vennskap mellom Eirik og Svend. Eirik oppnådde det han ønsket ved å bli Norges reelle hersker, selv om landet formelt var underlagt kong Svend.

Snorre nevner for øvrig at Svends første hustru, Gunhild av Polen, ble syk og døde slik at han kunne gifte seg med svenske Sigrid Storråde. Det er nok feil, for andre kilder vitner om at Gunhild dro til Vendland eller Polen og ble der til Svend døde i 1014 og at hun da vendte tilbake til Danmark for å være sammen med sine sønner. Med Sigrid fikk Svend datteren Estrid Svendsdatter som senere ble gift med Ulf Thorgilsson Jarl.»

T.v. Svend (Suanus rex) invaderer England i1013 (detalj fra miniatyr fra 1200-tallet. T.h. Svend cyning (konge), utsnitt fra C-versjon av Den angelsaksiske krønike (Wikipedia).

«Invasjon av England.

"Chronica Joannis Wallingford" (eller Krøniken til John av Wallingford), framstilt i tidsrommet ca 1225-1250, har nedtegnet Svends deltagelse i angrep mot England i tiden 1002-1005, 1006-1007, og 1009-1012, motivert delvis som hevn for massakrene på Sankt Brictiusdagen av daner og norrøne folk i England 13.11.1002. Massakrene ble beordret av Æthelred II i 1002 som et desperat grep mot indre trusler, men i henhold til en veldokumentert tradisjon var

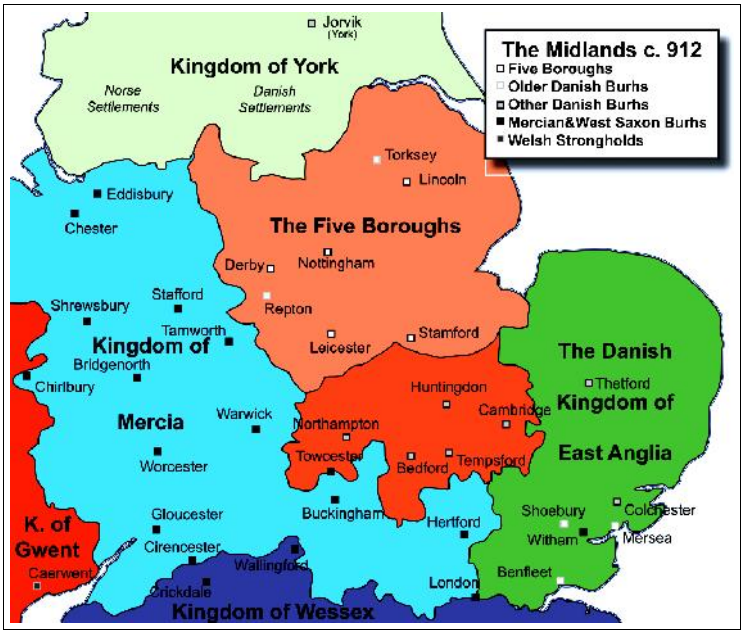
Svends søster, Gunhild, en av ofrene da hun sammen med andre søkte inn i en kirke i Oxford som ble brent ned. I henhold til historikerne Frank Stenton (1971) og Mike Ashley (1998) er det høyst sannsynlig at Svends invasjon var motivert av hevn for dette. Niels Lund (1986) argumenterer at det var underordnet og at den fremste motivasjonen antagelig var muligheten for utbytte.

Svend drev krigføring i Wessex og East Anglia i 1003-1004. Han kommanderte danske ressurser fra Jylland, Skåne og øyene omkring. Han var forbundet med lederne i Jomsborg og den svenske kongen var hans allierte. Han hadde likevel ikke nok mannskap til å erobre hele England, men trengte lengre inn i innlandet enn noen gang tidligere. Det første året hadde den normanniske "reeve" (høytstående myndighetsperson) tilhørende dronning Emma av Normandie forrådt den befestede byen Exeter til danene, og de kunne deretter herje over Wessex så langt som til Wilton og Salisbury før de vendte seg mot kysten. I 1004 gikk de land i East Anglia og herjet Norwich. For å unngå videre katastrofer gikk stormennene i området inn i fredsforhandlinger, og underveis i disse forlot hæren skipene og tok seg over landet for å angripe Thetford. Dagen etter møtte de motstand av en hær raskt samlet av den ledende høvdingen i området, Ulfkell Snilling (etternavnet har betydning "tapper"). Angelsakserne tapte slaget, men danene fikk så store tap at de kun ble reddet fra katastrofe ved at Ulfkells ordre om å ødelegge danenes skip ikke ble utført. En ustrekt hungersnød i 1005, tvang Svend til å seile tilbake til Danmark.

Ytterligere angrep kom sommeren 1006 hvor danene okkupert havnebyen Sandwich og herjet bredt i sørøst og unngikk å gå i kamp med en styrke som ble utkalt fra hele Wessex. Om høsten trakk de seg tilbake til øya Isle of Wight, og midt på vinteren dro hæren ut på et angrep gjennom Hampshire og Berkshire til Reading, og deretter krysset den over til Wallingford. Ved dette tidspunkt var de omtrent 95 km fra kysten. I stedet for å ta seg tilbake til skipene dro de i en dristig stor bue langs Ridgeway, en oldtidsvei, beskrevet som Storbritannias eldste vei, stoppet for å angripe Cuckhamsley Knob som ligger langs veien, og beseiret den lokale militsen i nærheten av Avebury. Deretter dro de forbi Winchester og til kysten. Tidlig i det nye året mottok de danegeld på 36 000 pund for å forlate England, noe de også gjorde.

Det gikk to år før det kom nye angrep, men i 1009 kom en hær som antagelig var den største etter at Æthelred II hadde blitt konge. Den første var ledet av Torkjell Høge, bror til Sigvald Jarl, høvding av Jomsborg, og venn til Svend gjennom mange år. Den andre og største delen var ledet av Torkjells bror Hemming og av en annen høvding ved navn Eilaf, hvis bror Ulf Torgilsson Svend senere lot gifte seg med sin datter Estrid, og således ble i slekt med den gamle danske kongehuset. I løpet av de første seks månedene gjorde de ikke mer enn å herje og plyndre de områdene som allerede hadde vært herjet av deres forgjengere, men folket i Canterbury og i østlige Kent overrakte dem 3000 pund for å kjøpe seg fred. London holdt stand, men Oxford ble brent ned. Våren 1010 forlot flåten kysten av Kent og gikk i land i East Anglia hvor Ulfkell Snilling ledet forsvaret. I en hard kamp ble angelsakserne slått tilbake. En kronikør som det påfølgende året hevdet at danene hadde herjet hele eller deler av femten grevskap i de seksten månedene siden de kom til landet. Det er uklart hva som skjedde i løpet av våren og sommeren, men i september ble Canterbury tatt og erkebiskop Ælfheath tatt til fange. Det ble betalt 48 000 pund for fred, men danene krevde ytterligere penger for Ælfheath, noe han nektet å betale. For dette ble han brutalt drept, noe som opprørte Torkjell Høge, som det ble sagt hadde tilbudt alt sitt bytte, unntatt sitt skip, for erkebiskopens liv, men forgjeves. Denne hendelsen kan forklare det bemerkelsesverdige faktum at Torkjell gikk i tjeneste hos Æthelred med 45 skip mens resten av den danske hæren seilte hjem.

Historikeren Simon Keynes mener det er usikkert om Svend støttet de siste invasjonene, men "uansett hva som er tilfelle, han var rask til å utnytte det sammenbrudd som Torkjells hær hadde forårsaket." Sammenbruddet i det angelsaksiske forsvaret sammen med de store materielle tapene i årene mellom 1009 og 1012 hadde utvilsomt ført til et tap av moral og tap av tillit til kong Æthelred i alle samfunnslag. Svend hadde samlet enorme summer "danegjeld" gjennom tidligere angrep i England, og det gjorde ham i stand til å rekruttere en stor hær. I 1013 ble han rapportert personlig å lede sine styrker i en fullskalig invasjon av England, muligens også motivert av raseri over sin gamle venn Torkjells "forræderi" ved å gå i tjeneste hos fienden.»

Dansk-angelsaksiske jarldømmer rundt år 912. Området til de fem burgher er markert i innrammet hvitt. (Wikipedia).

«Den nær samtidige Peterborough-krøniken (en del av Den angelsaksiske krønike) hevdet at:

"før august måned kom kong Svend med sin flåte til Sandwich. Han dro meget raskt mot East Anglia og inn i munningen av Humber, og deretter oppover langs Trent til han kom til Gainsborough. Jarl Uchtred og hele Northumbria bøyde seg raskt for ham, det samme gjorde folket i kongeriket Lindsey, deretter folkene i de fem "burgher" (dvs. de fem festningsbyene innenfor det danskdominerte området Mercia). Han ble gitt gisler fra hver "shire" (tilsvarende syssel). Da han forsto at alle folkene hadde underkastet seg ham, krevde han at hans hær skulle bli gitt forsyninger og hester. Han dro sør med hoveddelen av invasjonshæren, men en del av den, foruten gislene, var [i Gainsborough] med hans sønn Knud. Etter at han kom over på Watling Street, dro de til Oxford, og byborgerne bøyde seg snart for ham og ga ham gisler. Derfra dro de til Winchester, og folket der gjorde det samme, deretter [dro hæren] østover til London."

London hadde klart å stå imot Svends angrep, men byen var nå alene, isolert i en nasjon som hadde overgitt seg. Svend Tjugeskjegg ble akseptert som konge over England etter at Æthelred II flyktet til Normandie mot slutten av 1013. Med tillatelse fra Witenagemot, "rådet for de vise menn", underkastet London seg og overga byen til Svend, og han ble erklært som konge første juledag.

Konge av England.

Svend hadde sitt hovedkvarter i Gainsborough i Lincolnshire og begynte å organisere sitt store kongedømme. Han rakk å gjøre Eirik Håkonsson til jarl over Northumbria før han døde den 03.02.1014 i grevskapet Lincoln etter å ha styrt England i kun fem uker, angivelig døde han av slag. Man vet ikke når han ble født, men det antas at han var i femtiårene da han døde.

Svend Tjugeskjeggs lik ble balsamert i et kloster i England i 1014. Han skal ha blitt begravet i katedralen York Minster, men ble senere fraktet til Danmark og gravlagt i Roskilde domkirke. Det er også mulig at Svend ble begravet i Lund domkirke. Her ble det foretatt arkeologiske utgravinger i 1980-årene, og man fant spor etter en eldre trekirke fra omkring 990. I denne ble det funnet en tom grav, og det er mulig at Svends lik ble begravet i denne kirken, for så å bli overført til den senere steinkirken som ble bygget rundt 1030.

I Danmark ble han etterfulgt av sin eldste sønn Harald Svendsson. I England erklærte den danske hæren sin troskap til hans yngre sønn Knud som konge. Men i mellomtiden hadde Æthelred kommet tilbake fra Normandie og gjenopptok styringen ved å erklære for sine landsmenn at "alt var tilgitt". Han samlet en hær som marsjerte nordover. Den unge og uerfarne Knud valgte å ikke møte hæren i kamp og seilte til Danmark. Han kom tilbake året etter og gjenerobre England for å kunne fortsette farens verk.

Moderne forskere har spekulert i om Svend kan ha dødd av Brugadas syndrom, en arvelig hjertefeil.

Svend hadde minst åtte barn med Gunhild av Vendland (Swietoslawa) og/eller Sigrid Storråde:
Harald II av Danmark
Knud den Mektige.
Gyda.
Gunhild.
Santslaue, nonne i England.
Tyra.
Estrid.
Navnløs datter.»[533]

(Barn XIII:2690, Far XV:10757, Mor XV:10758)

[533] Wikipedia.

Gift 1. gang ca. 995 med **Swietoslawa (Gunhild) Mieczyslavsdatter av Polen.** Dronning. Født omkring 967. Død etter 1013.

Det er 2 kvinner som står sentralt i forholdet til de 2 samtidige kongene, Erik Segersäll av Sverige og Svend Tjugeskjegg av Danmark. Det samtidige kildematerialet er magert, men det virker som om man i dag har kommet fram til følgende:

Sigrid Toftesdatter Storråde var datter til Tofte Skoglar, en mektig bonde og viking fra Götaland. Hun var først gift med Erik Segelsäll, og senere med Svend Tjugeskjegg.

Swietoslawa (trolig identisk med Snorres "Gunhild av Venden") var datter til hertug Mieszko av Polen. Hun var gift med Svend Tjugeskjegg (og ikke med Erik Segersäll, hverken før eller senere).

Svend Tjugeskjegg hadde minst 8 barn og det råder usikkerhet om hvilke barn han hadde henholdsvis med Swietoslawa av Polen i sitt 1. ekteskap, og med Sigrid Storråde i sitt 2. ekteskap,

Det er trolig av Swietoslawa i sitt ekteskap med Svend Tjugeskjegg hadde barna:
Gyda Svendsdatter (* 980), gift med Eirik Håkonsson Ladejarl.
Harald († 1018), konge av Danmark.
Knud I den Mektige (* ca. 995 - † 1035), konge av Danmark.
Gunhild
Santslaue, nonne i England.

Sigrid Storråde hadde i sitt 1. ekteskap med Erik Segersäll barna:
Oluf Skötkonung (* 980 - † 1021-22), konge av Sverige.
Holmfrid av Sverige, trolig, alternativt datter til Oluf Skötkonung.

I sitt 2. ekteskap med Svend Tjugeskjegg er det trolig at Sigrid Storråde hadde datteren:
Estrid (* før 1005 - † 1074), gift 1. gang med Ulf Torgilsson, 2. gang med Rikard II av Normandie.

De sikre informasjoner vi har om Swietoslawa? (Gunhild?) er ytterst få, hennes slaviske navn er ikke kjent.

Fra Dansk biografisk lexikon (oversatt):

«Gunhild - 1000 - Svend Tjugeskjeggs dronning, var datter til den polske hertugen Mastislav eller Miesko. Da Svend i Grønsund ble tatt til fange av Sigvald, høvding i Jomsborg, lovet han å gifte seg med Gunhild, hvis søster Sigvald var gift med. Deres bror hertug Boleslaus den Tapre skulle til gjengjeld ekte Svends søster Tyra. Svend hadde i ekteskapet med Gunhild sønnene Harald og Knud (f. o. 995); senere forskjøt han henne, og Gunhild kom tilbake til hjemmet, hvorpå Svend giftet seg med Sigrid Storråde. Umiddelbart etter Svends død (1014) hentet sønnene deres mor tilbake til Danmark.

Johannes C. H. R. Steenstrup.»

Adam av Bremen setter hennes ekteskap med Erik Segersäll i forbindelse med et forenet svensk-slavisk angrep på Danmark, men den historiske bakgrunn for dette kan ikke kontrolleres. Ifølge Adam fødte hun Erik sønnen Olof Skötkonung. Etter Eriks død giftet hun seg med Svend Tjugeskjegg, muligens da denne ca. år 1000 inngikk forbund med kong Olav. Hun ble senere bortvist av Svend, og levde i mange år i Vendland, inntil hennes sønner etter Svends død hentet henne hjem til Danmark. De islandske sagaforfatterne har knyttet forskjellige ikke historiskt korrekte trekk til hennes navn, og dette har senere i tradisjonen blitt fortrengt av den svenske dronning Sigrid Storråde.

Gunhild var søster til Boleslav I av Polen (992 - 1025) og ikke hans datter som Snorre Sturlasson beretter.

Fra Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga:

«22. Mens Olav lå ved Bornholm, fikk han kvast vær og stormsjø, så han kunne ikke holde seg der; så seilte de derfra og sør under Vendland (Pommern), og der fikk de god havn. Der gikk alt fredelig for seg, og de ble der en stund. Kongen i Vendland het Burislav, døtrene hans var Geira, Gunhild og Astrid. ...»[534]

Fra norsk Wikipedia:

«Swietoslawa av Polen (Gunhild av Polen) (* ca. 967 - † ca. 1014) var datter til Mieszko I av Polen og Dobrawa av Böhmen. Swietoslawa ble gift med den danske kongen Svend Tjugeskjegg en gang etter 994 og muligens [NEPPE] også med den svenske kongen Erik Segersäll, men det kan bero på en misforståelse fra den tyske kronikøren Adam av Bremen.

Navnet Swietoslawa er en rekonstruksjon som først og fremst er begrunnet på en inskripsjon i "Liber vitae of the New Minster and Hyde Abbey Winchester" om at en søster til sønnen Knud den Mektige skal ha hett "Santslaue" - den fulle inskripsjonen lyder "Santslaue soror CNVTI regis nostri". Trolig var denne datteren døpt etter sin mor. Hun er ellers kjent under navnet Gunhild eller Gunhilda, en mulig norrøn forenkling av hennes opprinnelige navn.

I henhold til islandske sagaer og andre kilder var Svein Tjugeskjeggs hustru den vestgøtske stormannsdatteren Sigrid Storråde. Kildekritiske forskere på 1900-tallet argumenterte for at Sigrid Storråde var en oppdiktet og fiktiv person og at begge navnene, Gunhild og Sigrid, har vært norrøne forenklinger av det polske navnet Swietoslawa. I senere tid har forskerne derimot hellet til oppfatningen at Sigrid Storråde var en faktisk historisk person, at Svein Tjugeskjegg var gift to ganger, at Adam av Bremen tok feil, og at de islandske sagaene hadde rett. Sigrid Storråde hadde da vært gift med både Erik Segersäll og Svend Tjugeskjegg, mens Swietoslawa av Polen kun var gift med

534 Politiken's Danmarks Historie, Bind 2 (1963), side 244, 265-267. Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 22, 34, 91. Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 170 og 518. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 45, 73, 80.

danskekongen.

Den polske prinsessens ekteskap med Svein Tjugeskjegg var ikke lykkelig og hun ble tvunget til å flytte tilbake til sitt hjemland hvor hun levde til hennes sønner tok makten i Danmark. Hun flyttet da altså ikke til Sverige og Olof Skötkonung var derfor ikke hennes sønn.

Ifølge Snorre Sturlason hadde Gunhild to søstre, Geira og Astrid. Geira ble i 982 gift med Olav Tryggvasson som senere ble norsk konge (995-1000). Geira døde ifølge kildene barnløs i 985. Prinsesse Astrid ble gift med jomsvikingenes høvding Sigvald Jarl.

Swietoslawa og Svend hadde barna:
Santslaue
Gyda.
Knud den Mektige (* ca. 1000 - † 12.11.1035).
Harald II av Danmark († 1018).
Estrid.»

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Swietoslawa et navn gitt en polsk prinsesse, datter til hertug Mieszko I av Polen og søster til kong Boleslaw I av Polen. Ifølge tyske kronikører ble denne prinsessen, hvis navn ikke er kjent, først gift med Erik VII Segersäll av Sverige og deretter med Svend Tjugeskjegg av Danmark. Med Erik fikk hun sønnen Olof Skötkonung og med Svend sønnene Harald II og Knud den Mektige. Hun er retrospektivt gitt navnet Swietoslawa som er utledet fra en sannsynlig datter, under antagelsen at hun kan ha fått samme navn som sin mor.

De islandske sagaene gir rollen som suksessiv dronning til de ovennevnte monarker til Sigrid Storråde, datter til Skagul Toste. Denne beretningen anses av en rekke forskere som mindre pålitelig enn samtidens kronikører ifølge Birgitta Fritz i Svenskt biografiskt lexikon, og den historiske autentisiteten til Sigrid blir sett på med skepsis. Snorre Sturlasson nevner også en slavisk prinsesse han kaller Gunhild av Venden, datter til kong Burislav av Venden, det området som ble bebodd av slavere i de nordlige regionene av det moderne Polen, og det har blitt antydet at Gunhild representerer en noe forvirret beskrivelse av den polske kongen Boleslaw I's søster, beskrevet av kronikørene.

Den polske genealogen Rafael T. Prinke anser at de tyske kronikørene har blandet sammen rollene til to av Svend Tjugeskjeggs hustruer, den polske prinsessen, Gunhild, mor til Knud, Harald og en datter, Swietoslawa, mens han ser på Sigrid Storråde som en autentisk. neste hustru til Svend og som enke etter Erik Segersäll, mor til Eriks sønn Olav og til Svends datter Estrid. Han antyder videre at selv om Swietoslawa ikke var navnet til Svends polske hustru, har navnet en historie i familien, at det kanskje var navnet på den ellers ukjente hustru til Mieszkos far, Siemomys?».[535]

Barn:

Gyda Svendsdatter. Født omkring 980. Levde 1000. (Se XV:10774).
Knud I Svendsson den Mektige av Danmark. Konge. Født omkring 995. Død 12.11.1035 i Shaftesbury.

Konge av Danmark 1018 - 1035.
Konge av England 1014 - 1035.
Konge av Norge 1028 - 1030.

Knud deltok tross sine unge år i sin fars, kong Svend, hærtog til England i 1013, og da Svend døde 03.02.1014, overtok Knud ledelsen av hæren og fortsatte kampen mot den fordrevne kong Æthelred, som nå hadde kommet tilbake, og dennes sønn Edmund Jernside. I begynnelsen måtte Knud rømme landet. Han dro til Danmark, hvor han krevde halv arv i riket av sin yngre bror Harald, som hadde blitt hyldet der. Harald avslo hans krav, men et uvennskap mellom brødrene oppsto ikke av denne grunn. I fellesskap foretok de et tokt til den slaviske kyst, hvorfra de hjemførte deres forviste mor, dronning Gunhild. Straks etter seilte Knud til England. Han hadde nå øket sin hær mens han var i Danmark, den norske jarl Erik Haakonsson hadde gått inn i hans tjeneste, den svenske kongen Olav Skötkonung hadde ydet flåtehjelp. Thorkil den høye, som hadde brutt med kong Æthelred, hadde sluttet seg til ham med ni skib. I den følgende tid fant en lang rekke slag sted. Hans motstander, Æthelreds sønn Emund Jernside, ble etter farens død 23.04.1016 kåret til konge, men han døde 30.11.1016.

Knud ble engelsk konge i 1017. Han underla seg hele England og styrte både dette landet og Danmark med stor kraft. Han erobret også Norge og en del av vendernes land, slik at hans rike sies å ha vært det største noen nordisk konge har hersket over. Det var vikingenes største triumf.

Knud har reist seg et vakkert minnesmerke i de lovene han ga. En streng nordisk ånd har her seiret over den slapphet som hadde tatt overhånd i angelsaksisk strafferett og fullstendig hadde undergravet aktelsen for lov og rett i landet. Men Knuds berømte lovverk er ikke desto mindre gjennomsyret av humane prinsipper og utmerket seg blant annet ved at det gjør de forskjellige samfunnsklassene mer like for loven.

Knuds regjering var en fredelig og lykkelig tid for folket. Men den varte bare så alt for kort. Allerede i 1035 ble han revet bort, bare 40 år gammel, og da gikk det snart på samme måte med hans løst

535 Wikipedia.

sammenføyde rike som med Aleksander «den Store»'s. Knuds sønner maktet ikke å forvalte arven etter sin store far og døde dessuten begge to ganske unge. Det skandinavisk-engelske samveldet falt fra hverandre, og i 1042 besteg Ethelreds sønn, Edvard, Englands trone.

Fra Snorre Sturlasson: Magnus den godes saga:
«5. Kong Magnus fór om høsten helt øst til landsenden, og ble tatt til konge over hele landet, og hele landsfolket var glad over at Magnus var blitt konge. Samme høst døde kong Knut den mektige i England 13. november. Han ble jordet i Vincester. Da hadde han vært konge over Danmark i 27 år, og over både Danmark og England i 24 år, og dertil over Norge i 7 år. Da ble Knuts sønn Harald tatt til konge i England. Samme vinter døde Svein Alfivasson i Danmark. ...»[536]

Antagelig gift ca. 1000 med neste ane.

Barn:

Estrid Margarete Svendsdatter. Født før 1005. Død mellom 1057 og 1073. (Se XIII:2690).

XIV:5380 fm fm fm ff ff ff mm

Sigrid Toftesdatter Storråde. Dronning. Født omkring 967. Død omkring 1014.

Det er 2 kvinner som står sentralt i forholdet til de 2 samtidige kongene, Erik Segersäll av Sverige og Svend Tjugeskjegg av Danmark. Det samtidige kildematerialet er magert, men det virker som om man i dag har kommet fram til følgende:

Sigrid Toftesdatter Storråde var datter til Tofte Skoglar, en mektig bonde og viking fra Götaland. Hun var først gift med Erik Segelsäll, og senere med Svend Tjugeskjegg.

Swietoslawa (trolig identisk med Snorres "Gunhild av Venden") var datter til hertug Mieszko av Polen. Hun var gift med Svend Tjugeskjegg (og ikke med Erik Segersäll, hverken før eller senere).

Svend Tjugeskjegg hadde minst 8 barn og det råder usikkerhet om hvilke barn han hadde henholdsvis med Swietoslawa av Polen i sitt 1. ekteskap, og med Sigrid Storråde i sitt 2. ekteskap,

Det er trolig av Swietoslawa i sitt ekteskap med Svend Tjugeskjegg hadde barna:
Gyda Svendsdatter (* 980), gift med Eirik Håkonsson Ladejarl.
Harald († 1018), konge av Danmark.
Knud I den Mektige (* ca. 995 - † 1035), konge av Danmark.
Gunhild
Santslaue, nonne i England.

Sigrid Storråde hadde i sitt 1. ekteskap med Erik Segersäll barna:
Oluf Skötkonung (* 980 - † 1021-22), konge av Sverige.
Holmfrid av Sverige, trolig, alternativt datter til Oluf Skötkonung.

I sitt 2. ekteskap med Svend Tjugeskjegg er det trolig at Sigrid Storråde hadde datteren:
Estrid (* før 1005 - † 1074), gift 1. gang med Ulf Torgilsson, 2. gang med Rikard II av Normandie.

Sigrid kjennes kun fra den sene sagalitteratur, og det er meget vanskelig å avgjøre om det i fortellingene om henne finnes trekk av historisk verdi. Sannsynligvis levde det omkring år 1000 en svensk høvdingdatter, Sigrid, hvis far Skogul-Toste var en stormann, rik på gods. I den norrøne tradisjon minnes hun som «Storråde», den som legger vidstrakte planer. I den svenske overlevering kalles hun «den rike», idet det henvises til hennes utstrakte eiendommer, det såkalte «Sigridlev», som var en del av den danske kongeætts arvegods i Sverige. Disse få og lite informative trekk er alt som kan henføres til en historisk Sigrid Storråde. Beretningene om hvordan hun brendte inne sine friere, den norske konge Harald Grenske og den russiske Vsevolod, synes ikke å hvile på noen pålitelig tradisjon. Den dramatiske fortelling om Olav Trygvessons frieri til henne, og den voldsomme strid det medførte, er ren og skjær sagadiktning.

I den middelalderlige sagnutvikling har Sigurddiktningens praktfulle skildring av Brynhild Budlesdatter (Die Nibelungensaga) trekk for trekk blitt overført til Sigrid. Brynhilds og Sigrids karakterer og omgivelser blir så godt som identiske i sagaene. Derved har detaljer som kan tenkes å ha tilhørt en historisk Sigrid Storråde gått tapt.

Fra Dansk biografisk lexikon (oversatt):
«Sigrid Storråde - 1000 - dronning, var datter til den mektige og rike bonden og vikingen Skoglar-Toste i Götaland, som hun arvet mange gods etter. Sigrid giftet seg med den svenske kongen Erik Segersäll, som hun hadde sønnen Olof (Skötkonung) med og datteren Holmfrid (trolig), som giftet seg med Hakon Jarls sønn Svein. Etter å ha blitt skilt fra Erik dro hun til sine besittelser i Götaland og hadde mange friere her, som den norske kongen Harald Grenske og en russisk konge, Vsevolod, men hun lot begge brenne inne "for å få små konger til å lede av å fri til henne". Det ble avtalt et ekteskap med Olav Tryggvasson, men da han krevde at hun aksepterte kristendommen, nektet hun å forlate fedrenes tro, hvorfor Olav hånende slo henne i ansiktet med hansken og kalte henne en hedensk

536 Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 7, side 366-367. Dansk Biografisk Leksikon, Bind 12 (1937), side 566-570. Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 34. Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, mange avsnitt. Snorre Sturlasson: Magnus den godes saga, avsnitt 5, 8, 17-22, 31, 37. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 45.

hund. Sigrid, som på grunn av sine høye planer hadde fått navnet Storråde, giftet seg da med kong Svend Tjugeskjegg; hun hadde med ham datteren Estrid. Sigrid hisset opp ektefellen mot den norske kongen, som dessuten hadde tatt Svends søster, Tyra, til ekte uten hans samtykke. I forenng med stesønnen kong Olof, angrep Svend Olav Tryggvasson ved Svold[er], og denne falt (1000). Vi vet ingenting om Sigrids senere skjebne eller hennes dødsår. I "Kong Valdemars jordregister" er "Sigridlef" fremdeles nevnt blant de danske kongens besittelser i Sverige.

Johannes C. H. R. Steenstrup.»

Fra Snorre Sturlasson: Håkon jarls saga:

«6. ... Det var en mann i Svitjod som het Toste, han var en av de mektigste og beste menn der i landet av dem som ikke hadde høvdingnavn. Han var stor hærmann og var på hærferd i lange tider, de kalte ham Skoglar-Toste (etter valkurjen Skogul). Harald Grenske slo seg i lag med ham og ble med Toste på vikingferd om sommeren. Alle syntes godt om Harald. Vinteren etter var Harald hos Toste. Datter til Toste het Sigrid, hun var ung og vakker og ikke lite stor på det. Siden ble hun gift med Eirik Sveakonge, den seiersæle; sønn deres var Olav Svenske, som ble konge i Svitjod siden. Eirik døde sottedøden i Uppsala ti år etter at Styrbjørn var falt.»

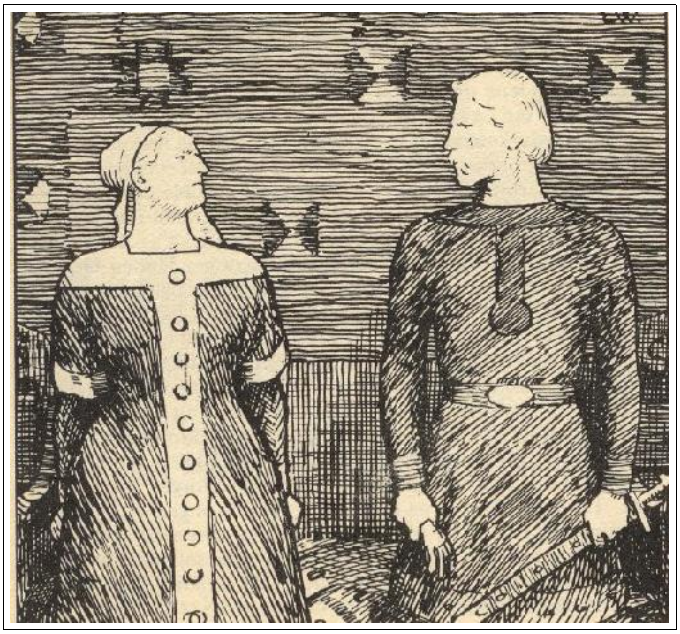
Fra Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga:

«43. Harald Grenske var konge paa Vestfold, som før er skrevet; han fik Aasta, datter af Gudbrand Kula. En sommer [året 994], da Harald Grenske fór paa hærfærd i Østervei for at vinde sig gods, kom han til Svitjod. Da var Olav Svenske konge der; han var søn af kong Eirik den seiersæle og af Sigrid, datter af Skågul-Toste. Sigrid var da enke og havde mange store gaarder i Svitjod. Men da hun hørte, at hendes fostbroder Harald Grenske var kommen nær land der ikke langt fra, sendte hun mænd til ham og bød ham til gjestebud; han var strax rede og fór did med et stort følge mænd. Der blevet godt gilde; kongen og dronningen sad i høisædet og drak begge sammen om kvelden, og det blev skjænket godt i for alle hans mænd. Om kvelden, da kongen gik til sengs, var hans seng tjeldet med pell [et slags kostbart klede eller stoff (især til tepper)] og pyntet med dyrebare klæder; i det hus var det faa mænd. Men da kongen var afklædt og havde gaaet tilsengs, kom dronningen til ham der, skjænkte selv for ham og lokkede ham meget til at drikke, og hun var meget blid. Kongen var meget drukken og ligesaa hun. Da sovnede han, men dronningen gik da ogsaa at sove. Sigrid var en meget klog kvinde og fremsynt om mange ting. Morgenen efter blev det skjænket meget flittig; men det hændte som ofte, naar folk bliver meget drukne, at næste dag efter vogter de fleste sig ved drikken; men dronningen var lystig, og hun og Harald taler sig imellem. Hun sagde da, at hun værdsatte de eiendommer og det rige, hun havde i Svitjod, ikke lavere end hans kongedømme og eiendommer i Norge. Ved den tale blev kongen sørgmodig og fandt liden glæde i alt; han vilde bort og var syg i hug, men dronningen var meget glad og ledsagede ham bort med store gaver.

Fór da Harald om høsten tilbage til Norge, var hjemme om vinteren og var temmelig uglad. Sommeren efter [året 995] fór han i Østervei med sin hær og styrede da til Svitjod; han sendte de ord til Sigrid, at han vilde mødes med hende. Hun red ned til ham, og de tales ved. Han kommer strax frem med den sag, om Sigrid vil gifte sig med ham. Hun svarer, at det var taabeligt af ham, og han er forud saa vel gift, at det er fuldgodt giftermaal for ham. Harald siger, at Aasta er en god og gjæv kvinde, «men ikke er hun af saa god æt som jeg.» Sigrid svarer: «Være kan det, at du er af større æt end hun; det skulde jeg tro, at med hende mon nu eders begges lykke være.» Faa ord skiftede de, inden dronningen red bort.

Kong Harald var da meget tungsindig; han gjorde sig rede til at ride op i landet og atter til dronning Sigrid; mange af hans mænd raadede ham fra det, men ikke desto mindre fór han med et stort følge af mænd og kom til den gaard, som dronningen raadede for. Den samme kveld kom did en anden konge; han hed Vissavald østen fra Gardarike, han kom for at beile til hende. Kongerne og alle deres folk fik sæde i en stor og gammel stue; saadan var ogsaa hele stuens udstyr, men overflødig drik var der om kvelden, saa sterk, at alle blev fulddrukne, og baade hovedvagten og udvagten sovnede. Da lod om natten dronning Sigrid dem overfalde baade med ild og vaaben; der brandt stuen og de mænd, som inde var, men de blev dræbte, som kom sig ud. Sigrid sagde, at saa skulde hun gjøre smaakonger lei af at fare fra andre lande for at beile til hende; siden blev hun kaldt "Sigrid Storraade."

«60. Dronning Sigrid i Svitjod, hun som ble kalt Storråde, holdt seg på gårdene sine. Den vinteren gikk det bud mellom kong Olav (Trygvesson) og dronning Sigrid. Kong Olav fridde til dronning Sigrid, og hun svarte vennlig på det, saken ble avtalt, og alt gikk greitt. Så sendte Olav den store gullringen til dronning Sigrid, den han hadde tatt av døren på hovet på Lade, og den skulle være et rent praktstykke. De skulle møtes våren etter ved landegrensen ved Elv for å tale nærmere om dette giftermålet. Denne ringen som kong Olav hadde sendt til dronning Sigrid, ble rost svært av alle mennesker. Det var to smeder der hos dronningen, to brødre; de tok ringen og løftet på den og veide den med hendene og hvisket noe til hverandre. Da lot dronningen dem kalle til seg og spør hva de hadde å utsette på ringen. De ville ikke ut med det, men hun sa de måtte for all del la henne få vite det om de hadde merket noe. De sa ringen var falsk. Da lot hun dem bryte sund ringen, og så fant de kobber inni. Nå ble dronningen sint; hun sa det kunne hende Olav svek henne i mer enn dette. ...»

Sigrid Storråde og Olav Trygvasson. Erik Werenskiold: Illustration til Olav Trygvassons saga, 1899-utgaven..

«61. Tidlig på våren dro kong Olav øst til Kongehelle for å møte dronning Sigrid. Da de møttes, talte de om den saken som hadde vært på tale før om vinteren, at de skulle gifte seg med hverandre, og dette så ut til å skulle gå helt greitt. Da sa kong Olav at Sigrid måtte ta dåpen og den rette tro. Hun svarte slik: "Jeg vil ikke gå fra den tro jeg har før, og som frendene mine har hatt før meg. Men jeg skal heller ikke si noe på det om du tror på den gud du har lyst på." Da ble kong Olav fælt harm og svarte nokså brått: "Tror du jeg vil ha deg slik, hedensk som en hund!" og slo henne i ansiktet med hansken, som han holdt i hånden. Så sto han opp og hun også. Da sa Sigrid: "Dette kunne vel bli din bane!" Så skiltes de. Kongen dro nord i Viken og dronningen øst i Sveavelde.»

«98. Kong Svein Tjugeskjegg var nå gift med Sigrid Storråde, som før skrevet. Sigrid var kong Olav Trygvessons verste uvenn, grunnen var at kong Olav hadde brutt avtale med henne og slått henne i ansiktet, som før er skrevet. Hun drev og egget opp kong Svein til å føre krig mot kong Olav Trygvesson; hun sa han hadde grunn nok til strid med kong Olav, for han hadde ligget med Tyre, søster hans, "uten å spørre deg om lov, og slikt ville ikke forfedrene dine ha funnet seg i." Slik snakk førte Sigrid støtt i munnen, og til slutt fikk hun det så langt ved overtalelsene sine, at kong Svein ble helt oppsatt på dette. ...»[537]

Fra norsk Wikipedia (modifisert):

«Sigrid Storråde (* ca. 967 - † ca. 1014) var ifølge Olav Tryggvasons saga datter til Skoglar-Toste, en svensk stormann.

Hun var først gift med Erik Segersäll og mor til Olof Skötkonung og Holmfrid (trolig). Senere gift med danskekongen Svend Tjugeskjegg og mor til Estrid (mor til Svend II Estridsson).»

Fra svensk Wikipedia (oversatt):

«Sigrid Storråde er en historisk kontroversiell dronning (først i Sverige, deretter i Danmark) som sies å ha vært gift med Erik Segersäll og deretter, etter Eriks død med Svend Tjugeskjegg. I følge islandske kilder skal hun ha vært datter til en Vestgöta-stormann ved navn Skoglar-Toste. Det meste om hennes person er uklart fordi Eriks ektefelle i andre kilder kalles "Gunhild" eller sies å ha vært en polsk prinsesse. Sigrid kan derfor ha vært den samme personen som Swiatoslawa fra Polen.

Sigrid Storråde i følge islandske sagaer.

I følge legendene hadde hun sønnene Olof og Emund med sin første mann, den svenske kongen Erik Segersäll. Erik Segersäll skilte seg imidlertid fra henne, noe historien gir forskjellige forklaringer til, og satt henne i stedet inn for å herske over Gautland (Västergötland) sammen med Emunde. Som herskerinne i Västergötland ble hun ettertraktet av flere små konger som ønsket å gifte seg med henne. To av disse frierne var så nærgangne at hun til slutt fikk dem brent inne, nemlig Opplandskongen Harald Grenske (far til Olof den Hellige) og østerveis-kongen Vissivald (Vsevolod, sannsynligvis en russisk prins). Med denne grusomheten ønsket hun å vise at de små kongene gjorde sitt beste ved å holde seg borte fra henne, og dette ga henne kallenavnet Storråde.

En konge hun ikke hadde noe imot å gifte seg med, var imidlertid Norges Olav Tryggvason. Men bryllupsplanene fikk en brå slutt i Kungahälla da Sigrid erklærte at hun ikke ønsket å bli kristen. Olav Tryggvason ble da så sint at han slo henne i ansiktet og sa at han ikke hadde til hensikt å gifte seg med en hundhedning. Etter denne uforrett ble Sigrid Storråda en bitter fiende av Olav Tryggvason.

Hun giftet seg igjen med Danmarks konge Svend Tjugeskjegg og oppmuntret ham og sin sønn, Olof Skötkonung,

537 Politiken's Danmarks Historie, Bind 2 (1963), side 244, 265. Dansk Biografisk Leksikon, Bind 22 (1942), side 12. Snorre Sturlasson: Håkon jarls saga, avsnitt 6. Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 43-44, 60-61, 91, 98. Snorre Sturlasson: Magnus den godes saga, avsnitt 22. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 182. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 45.

som nå var konge av Sverige, til å gå i krig mot Olav Tryggvason. Dette skjedde også og resulterte i den norske kongens død i slaget ved Svolder i år 1000.

Imidlertid nevner Snorre også en prinsesse Gunhild av Venden som Svend Tjugeskjegg skal ha hatt sønnene Harald og Knud med.

Med Svend Tjugeskjegg hadde Sigrid datteren Estrid, som ble mor til den danske kongen Svend II Estridsson, hvis familie regjerte Danmark frem til 1074.

Samtidige kronikører (engelsk Wikipedia).

Det er et sparsomt materiale i middelalderens kronikker som gir detaljer om ekteskapene til Svend Tjugeskjegg av Danmark og Erik Segersäll av Sverige:

Thietmar av Merseburg nevner at datteren til Mieszko I av Polen og søster til Boleslev I den Tapre av Polen giftet seg 2. gang med Svend Tjugeskjegg og ga ham to sønner, Knud den Mektige og Harald II av Danmark, men han nevner ikke hennes navn. Thietmar er trolig den best informerte av middelalderens forfattere som tar opp spørsmålet, siden han var samtidig med de beskrevne og derfor godt informert om hendelsene i Polen og Danmark. Påstanden om at Knuds og Haralds mor var Boleslaws søster kan forklare noen mystiske uttalelser som dukker opp i middelalderens kronikker, som for eksempel involvering av polske tropper i invasjoner av England.

Adam av Bremen skriver nesten et århundre senere at en polsk prinsesse - søsteren eller datteren til Boleslaw I den Tapre av Polen - var hustru til Erik Segersäll og ved dette ekteskapet mor til Olof Skötkonung av Sverige, før hun ble mor til Knud den Mektige og Harald II av Danmark i sitt andre ekteskap med Svend. Adams påstand om ekteskapet med Erik anses av mange historikere som upålitelig, siden han er den eneste kilden som oppgir dette forholdet og fordi han skriver flere generasjoner senere.

I verket "Gesta Hammaburgensis Ecclesiae Pontificum" (Historie om Hamburgs stifts biskoper) nevner Adam av Bremen at det var den polske kongen Boleslaw som ga prinsessens hånd i ekteskap. Et problem er at Olof ble født senest på 980-tallet, før Boleslaw den Tapre kom til makten, og derfor var for gammel til å være den navnløse prinsessens sønn.

I løpet av denne tiden ble det inngått ekteskap mellom nordiske monarker og vendiske adelsdamer av politiske årsaker. For eksempel giftet Tove av otrobittene, datter til den porske hertugen Mistivoj, med kong Harald Blåtann av Danmark på 960-tallet.

"Gesta Cnutonis regis" nevner i en kort passasje at Knud og hans bror dro til slavernes land og brakte tilbake deres mor som bodde der. Dette betyr ikke nødvendigvis at hans mor var slavisk, men likevel antyder denne kronikken sterkt at hun var det.

Kildekritikk (svensk Wikipedia).

Historikeren Lauritz Weibull, som representerte en kildekritisk skole, hevdet i begynnelsen av 1900-tallet at Sigrid Storråde var en oppdiktet person, og dette synet ble snart det etablerte. Weibulls kildekritikk besto i at de islandske sagaene og Saxo Grammaticus' danske historie, nedskrevet på 1100- og 1200-tallet må anses som helt upålitelige, mens Adam av Bremens eldre kilde, som ble nedskrevet omkring 1075, kunne vurderes som mer troverdig. De førstnevnte kildene hadde informasjon om Sigrid Storråde, mens Adam av Bremen hevdet at Olof Skötkonung og den danske kong Knud den Mektige var sønner til en ikke navngitt vendisk prinsesse. Thietmar av Merseburg, som var samtidig med denne dronningen, skrev også at hun var en slavisk prinsesse. Ingen av disse nevnte imidlertid prinsessen ved navn. Navnet Sigrid ble deretter erklært av de kildekritiske forskerne å være en forvrengning av det polske navnet Swietoslawa.

En mulig forklaring til at det er to varianter av kvinnen som både Erik Segersäll og Svend Tjugeskjegg var gift med, er at Svend Tjugeskjegg var gift to ganger og at Adam av Bremen ikke visste dette, noe som ga opphav til misforståelsen om at den danske kongen Knud den Mektige og den svenske kongen Olof Skötkonung var halvbrødre. Thietmar av Merseburg, som også nevner den vendiske prinsessen, nevnte ikke at hun tidligere hadde vært gift med den svenske kongen, noe han sannsynligvis burde ha gjort hvis det hadde vært tilfelle. At de danske kongegodsene i Sverige ble kalt "Syghridslef" (Sigrids arvestykker) har også blitt sitert som et argument for at Sigrid var en virkelig person.»

Min kommntar til det siste avsnittet:

Olof Skötkonung var – etter hva jeg har kommet fram til – sønn til Erik Segersäll og Sigrid Storråde mens Knud den Mektige var sønn til Svend Tjugeskjegg og Swietoslawa? (Gunhild) Mieczyslavsdatter av Polen! Det skal understrekes at det råder en viss forvirring om hvem av de aktuelle personene som var i slekt med hvem.[538]

(Barn XIII:2690, Far XV:10759)

Gift 1. gang med **Erik VII Segersäll av Sverige.** Konge. Født omkring 945. Død omkring 995.

Konge av Sverige ca. 965 - 995.

538 Wikipedia.

Erik Segersäll. Illustrasjon fra The Scandinavian Nordic Region, bind 1 av Gustaf Henrik Mellin (1850) (Wikipedia).

Munsöslekten etterfulgte Lodbrokslekten som konger av Sverige fra 785 til 1056. Erik regnes som den første historiske kongen av et samlet Sverige. Slekten ble etterfulgt av Stenkilslekten.

Det foreligger ingen vitnesikre opplysninger om Eriks byrd. I islandsk litteratur berettes at han skulle være sønn til en kong Bjørn. Dette er imidlertid historiskt umulig, og man har i stedet antatt at han skulle være sønn til den Emund Eriksson, som Adam av Bremen i sin krønika oppfører som svensk konge umiddelbart før Erik. Unektelig finnes det ikke noe som hindrer at Eriks far het Emund, en sønnesønn til Erik bar dette navn, eller at han som Erik hadde vært svensk konge. At navneskikken bland Eriks arvtagere er den samme som hos hans foretredere på tronen gjør det imidlertid sannsynlig at hans tronebestigelse ikke innebar et nytt dynasti.

Erik hadde seiersrike strider mot sine fiender. Mest kjent er slaget ved Fyrisvallene, hvor han seiret over anfallende skånske vikinger. I allianse med slavere har han i henhold til en kilde bekjempet Danmark, at han også erobret landet og der mottok dåpen er omstridt. I de nordiske sagaene er Erik ofte omtalt, og hans historie overdrives kraftig. Det ovennevnte slaget ved Fyrisvallene skal han ifølge sagaene ha utkjempet mot sin brorsønn Styrbjørn og før seieren fått vie seg selv til Odin. Slaget skal ha funnet sted i 982.

Brorsønnen skulle tidligere ha flyktet til Danmark og blitt høvding i Jomsborg. Med hjelp av Harald Blåtann kunne han sette seg i spissen for en mektig hær og dra mot sin farbror. Styrbjørn falt i slaget ved Fyrisvallene. Etter seieren fikk Erik tilnavnet «Segersäll».

Fra Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga:
«28. Guttorm hertug satt oftest i Tønsberg og hadde styringen over hele Viken, når kongen ikke var til stede; han sto for landvernet der. Det var svært utsatt for vikinger der, og det var ufred oppe i Götaland hele tiden så lenge kong Eirik Emundsson levde. Han døde da kong Harald Hårfagre hadde vært konge i Norge i ti år.»
«29. Etter Eirik var Bjørn, sønn hans, konge i Svitjod i femti år; han var far til Eirik den seiersæle og Olav, far til Styrbjørn. Guttorm hertug døde sottedød i Tønsberg; da ga kong Harald styringen over hele dette riket til sin sønn Guttorm, og satte ham til høvding der.»[539]

Det er 2 kvinner som står sentralt i forholdet til de 2 samtidige kongene, Erik Segersäll av Sverige og Svend Tjugeskjegg av Danmark. Det samtidige kildematerialet er magert, men det virker som om man i dag har kommet fram til følgende:
Sigrid Toftesdatter Storråde var datter til Tofte Skoglar, en mektig bonde og viking fra Götaland. Hun var først gift med Erik Segelsäll, og senere med Svend Tjugeskjegg.
Swietoslawa (trolig identisk med Snorres "Gunhild av Venden") var datter til hertug Mieszko av Polen. Hun var gift med Svend Tjugeskjegg (og ikke med Erik Segersäll, hverken før eller senere).

Svend Tjugeskjegg hadde minst 8 barn og det råder usikkerhet om hvilke barn han hadde henholdsvis med Swietoslawa av Polen i sitt 1. ekteskap, og med Sigrid Storråde i sitt 2. ekteskap,
Det er trolig av Swietoslawa i sitt ekteskap med Svend Tjugeskjegg hadde barna:
Gyda Svendsdatter (* 980), gift med Eirik Håkonsson Ladejarl.
Harald († 1018), konge av Danmark.

539 Svenskt Biografiskt Lexikon, Bind XIV (1953), side 245-248. Politiken's Danmarks Historie, Bind 2 (1963), side 257, 264, 267. Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga, avsnitt 28-29. Snorre Sturlasson: Håkon jarls saga, avsnitt 6. Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 5, 43. Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 72, 80. Svensk Uppslagsbok, Bind 8 (1931), «E. Segersäll». Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 170. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 45, 73.

Knud I den Mektige (* ca. 995 - † 1035), konge av Danmark.
Gunhild
Santslaue, nonne i England.

Sigrid Storråde hadde i sitt 1. ekteskap med Erik Segersäll barna:
Oluf Skötkonung (* 980 - † 1021-22), konge av Sverige.
Holmfrid av Sverige, trolig, alternativt datter til Oluf Skötkonung.

I sitt 2. ekteskap med Svend Tjugeskjegg er det trolig at Sigrid Storråde hadde datteren:
Estrid (* før 1005 - † 1074), gift 1. gang med Ulf Torgilsson, 2. gang med Rikard II av Normandie.

Fra norsk Wikipedia:

Erik Segersäll (* ca. 945 - † ca. 995, norrønt Eiríkr inn sigrsæli) var sønn til Björn Eriksson, konge over svearne i tidsrommet ca. 970-995 og dansk konge eller kun erobrer ca. 992-993. Han regnes tradisjonelt som den første konge som la under seg det området som i dag utgjør Svealand og vestre og østre Götaland det vil si det området som ble middelalderens Sverige. I henhold til de sagn og fortellinger som finnes om hans styre, islandske sagaer og Adam av Bremens krønike, skal han ha blitt konge ca. 970 sammen med sin yngre bror Olof Björnsson. Fem år senere døde broren og Erik styrte videre som enekonge. Tilnavnet Segersäll skal han ha fått etter sin seier over brorsønnen Styrbjörn Sterke.

I henhold til tradisjonen var Erik gift med Sigrid Storråde, datter til den legendariske vikingen Skoglar-Toste, men at han skilte seg fra henne og ga henne Götaland som erstatning.»

Erik Segersäll ber til Odin før slaget ved Fyrisvallarna. Illustrasjon av Jenny Nyström fra Agnes Ekermanns Fra den nordiske fortiden: Gamle norrøne eventyr bearbeidet på svensk (1895).

«Seier over Styrbjörn.

I henhold til sagaen hadde Eriks bror Olof en sønn, Styrbjörn Sterke, som trolig var en høvding i Skåne og som hevdet sin fars rett til tronen. Da Erik verget å erkjenne denne retten trakk Styrbjörn seg sørover og hærtok Jomsvikingenes borg i Wolin hvor den danske jarlen Palnatoke styrte etter å ha blitt fordrevet av den danske kongen Harald Blåtann. Den danske kongen var takknemlig for den unge svenskens dåd, som gjorde at han fikk tilnavnet "den Sterke", og Harald Blåtann utstyrte ham med flerfoldige skip og menn.

Med denne hæren seilte Styrbjörn ca. år 985 mot Uppland for å avsette og fjerne Erik. Ved Fyrisåns munning lot han skipene brenne for å hindre mennene å flykte, kun seier eller døden var valget. Danskene var mindre begeistret for ultimatumet og dro hjem. Styrbjörn mistet ikke motet, men møtte Eriks hær i slaget ved Fyrisvollene (norrønt Fýrisvellir) utenfor Gamle Uppsala i Uppland. Slaget raste i tre dager inntil Styrbjörn Sterke stupte og Erik sto igjen som seierherre. Det var etter dette veldige slaget at Erik fikk tilnavnet 'Segersäll'.

Antagelig grunnla Erik byen Sigtuna hvor de første svenske mynt ble preget for hans sønn og etterkommer til tronen, Olof Skötkonung.

Hærtog i Danmark

Erik Segersäll skal også ha fordrevet Svein Tjugeskjegg av Danmark og hevdet svensk herredømme over Danmark etter et herjingstokt mot de danske øyene for hevne danskekongens støtte til den avdøde Styrbjörn. Hans kontroll over Danmark var kortvarig, i høyden ett år, før sykdom tvang svenskene tilbake til Gamla Uppsala som var svenskekongens maktbase. Noen kilder setter denne tiden til tidsrommet 992-993.

Etter sigende skal han ha latt seg døpe i Danmark, men fort kommet på bedre tanker og vendt tilbake til åsatroen.

Erik Segersäll dør i år 995 av sykdom (sottedød) på kongsgården i Gamla Uppsala, det samme år som Olav Tryggvason kommer til Norge,. Man antar at Erik ligger begravd i sydvestlige gravfeltsområdet ved Gamla Uppsala. Den som ble konge etter ham var hans mindreårige sønn Olof Skötkonung som han hadde fått sammen med den myteomspunnede Sigrid Storråde.

Ekteskap

Erik Segersäll var gift enten med den vestgotiske stormannsdatteren Sigrid Storråde eller den polske Swietoslawa (også kjent som Gunhild), datter til hertug Mieszko I av Polen.

Kildene er motstridende om hvem som var Eriks dronning, og om de to ovennevnte kvinnenes identitet. Forskerne har trukket ulike konklusjoner ut fra hvilke kilder man til ulike tider har sett på som mest troverdige. De islandske kildene og Saxo Grammaticus sier at det var Sigrid Storråde, hun som norske Olav Tryggvason beilet til med ulykksalig resultat i Olav Tryggvasons saga. Hun får stor plass i deres fortellinger. Adam av Bremen forteller derimot at hun var en ikke navngitt slavisk prinsesse, som i et senere tillegg får navnet Gunhild.

Lenge betraktet historikerne fortellingene om den vestgotiske stormannsdatteren Sigrid Storråde som fiktiv, og mente at navnene Sigrid og Gunhild var norrøne forenklinger av det polske navnet Swietoslawa. I den senere tid har pendelen svingt den andre veien, og personen Sigrid Storråde har stort sett blitt gjeninnsatt med begrunnelsen at Adam av Bremen har misforstått, noe som ses flere steder i hans subjektive krønike.

Erik hadde sønnen:
Olof Skötkonung - etterfølger til den svenske tronen.

Det er uklart hvorvidt Holmfrid - gift med Svein Håkonsson Jarl av Norge († ca. 1016) - var datter til Edla og Olof Skötkonung eller om hun var Olofs søster.»»[540]

Barn:

Olof Skötkonung Eriksson av Sverige. Levde 995. Død omkring 1021. (Se XV:10787).

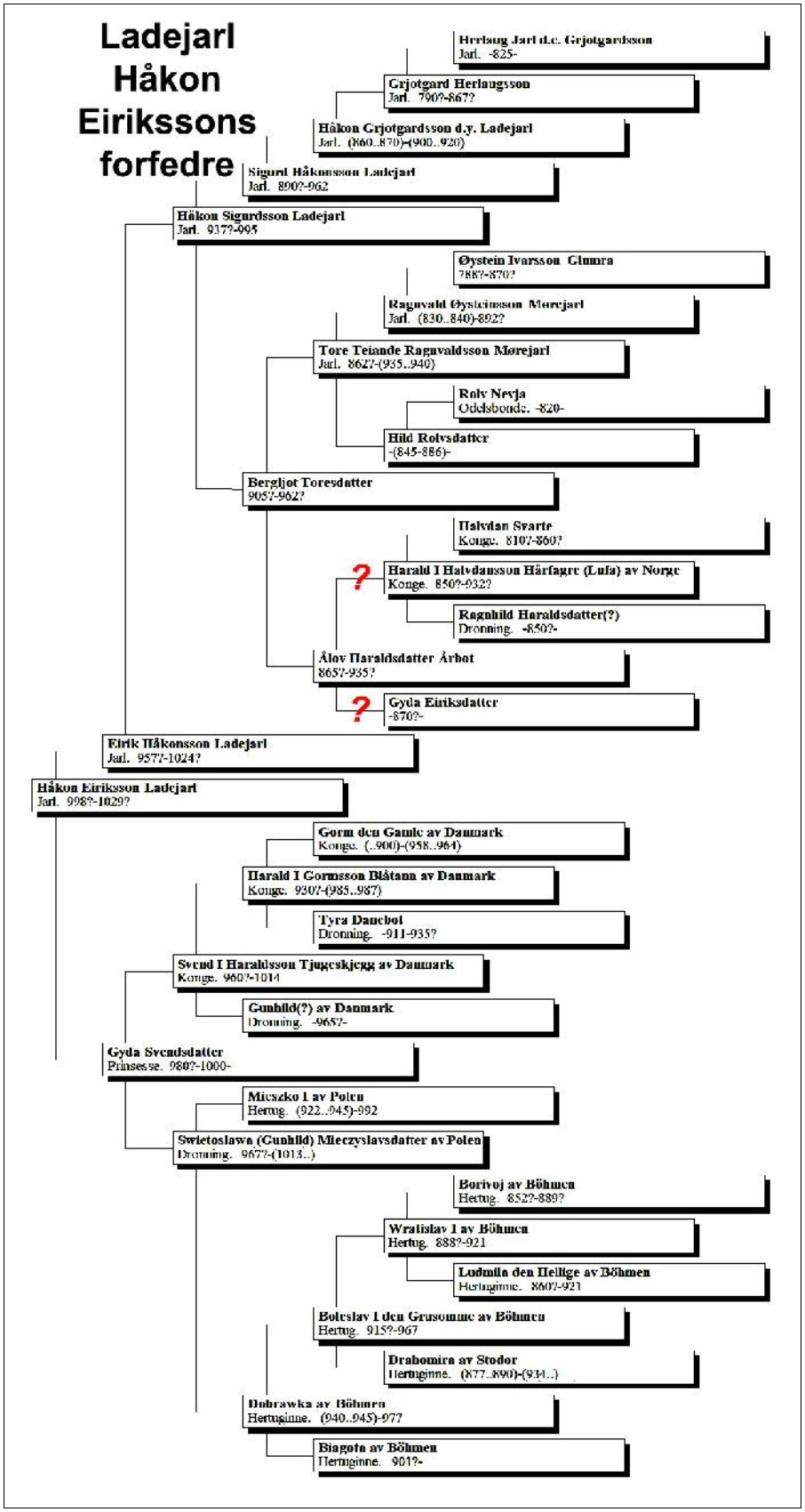
Antagelig gift ca. 1000 med forrige ane.

XIV:5387 fm fm fm ff ff mf mf

Håkon Eiriksson Ladejarl. Jarl. Født omkring 998. Død omkring 1029.

Stattholder i Norge 1028 - 1030.

540 Wikipedia.

Håkon ble innsatt til å styre farens del av Norge da denne i 1015 dro til England for å hjelpe Knud den Mektige. Han ble kort tid senere overrasket av Olav den Hellige, men fikk beholde livet og tillatelse til å dra til England. Han ble i 1028 igjen innsatt som jarl

Fra Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga:

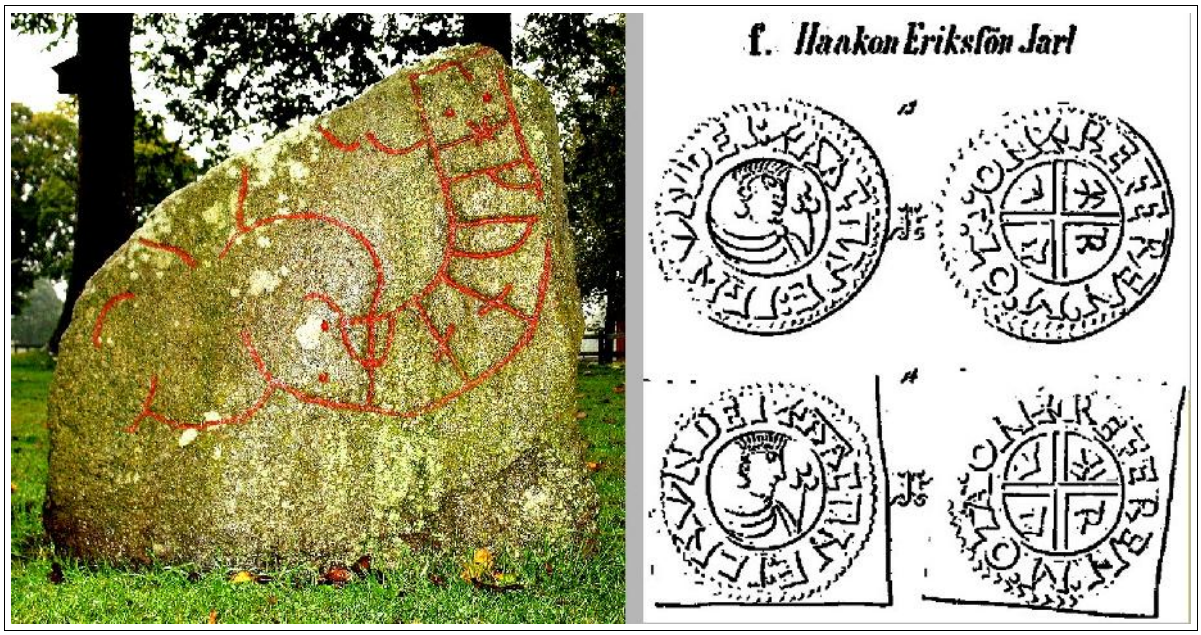
«130. Knut den mektige, som noen kaller Knut den gamle, var konge både over England og over Danevelde på den tiden. Knut den mektige var sønn til Svein Tjugeskjegg Haraldsson. Hans ætt hadde rådd over Danmark i lange tider. Harald Gormsson, farfar til Knut, hadde tatt Norge etter Harald Gunnhildssons fall og hadde tatt skatter derfra og satt Håkon jarl den mektige til å styre landet. Svein danekonge, sønn til Harald, hadde også rådd over Norge og hadde satt Eirik Håkonsson jarl til å styre landet. Han og broren Svein Håkonsson rådde deretter landet, inntil Eirik jarl dro vest til England da Knut den mektige, mågen hans, sendte bud etter ham; han satte sin sønn Håkon jarl etter seg til å

styre i Norge, Håkon var søstersønn til Knut den mektige, Eiriks måg. Men da så Olav Digre kom til Norge, tok han først Håkon jarl til fange og avsatte ham fra styret, slik som før er skrevet. Da reiste Håkon til sin morbror Knut, og hos ham hadde han vært hele tiden siden til vi er kommet så langt som hit i sagaen. ...»

Det ble forberedt, og muligens holdt, bryllup mellom Håkon og Gunhild, en søsterdatter til kong Knud. Gunhilds far var en vendisk konge. Men da han langt ut på høsten i en sendeferd for kong Knut reiste til Orknøyene, forliste han i Pentlandsfjorden og omkom. Hans brud (eller enke) ble senere gift med den danske høvding Harald, sønn til Torkel den Høye.

Håkon skal ha etterlatt seg en datter, Bodil. Om Bodil, som var gift med «Galicieulv», heter det nettopp at hennes mor var Knud den Mektiges søsterdatter.

Håkon var den siste mann på mannslinjen i Ladejarlsætten, og ingen kunne lengre opprettholde ættens krav i full utstrekning.[541]

T. v. Håkon Eiriksson som er nevnt på runesteinen i Komstad var sannsynligvis Håkon Jarl T. h. Mynt fra regjeringstiden til Håkon Eiriksson Ladejarl, som identifisert av C. I. Schive (1865). Advers tolket til: AACUNE IGNUNDEI (in nomine dei). Revers tolket til: REFEREN MONETARIUS. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
"Runesteinen i Komstad i Småland.

Bare et fragment gjenstår av denne runesteinen, men før den ble ødelagt, ble teksten lest av runologene. Fragmentet ligger i hagen til vertshuset Komstad i Småland. Den ble opprinnelig reist av en kvinne til minne om Vrái som hadde vært marskalk for en "jarl Hakon", som sannsynligvis var jarlen Håkon Eiriksson. Noe tidligere reiste Vrái runesteinen i Sävsjö til minne om sin bror Gunni som døde i England. Den generelt aksepterte identifikasjonen av Hákon Eiríksson ble gjort av von Friesen i 1922.

Gammel nordisk transkripsjon:
"Tofa ræisti stæin þenna æfti? Vraa, faður sinn,
stallara Hakona? iarls."
(Tófa hevet denne steinen til minne om Vrái, faren hans,
Earl Hákons marskalk.)

Fra norsk Wikipedia:
«Håkon Eiriksson Ladejarl (* ca. 998 - † ca. 1029), var sønn til Eirik Håkonsson Ladejarl og Gyda Svendsdatter, datter til kong Svend Tjugeskjegg og Swietoslawa? (Gunhild) Mieczyslavsdatter av Polen. Han var sønnesønn til Håkon Sigurdsson Ladejarl, norsk regent fra ca 970 til 995.

Håkon fikk tittelen ladejarl i 1012 sammen sin farbror Svein Håkonsson da hans far, Eirik, dro til Danmark for å delta i Sveid Tjugeskjeggs og sønnen Knud den Mektiges angrep på England. 17 år gammel, i 1015, ble han innsatt som riksstyrer (Jarl over Norge) sammen Svein Jarl da hans far tok over som jarl av Northumbria. Ladejarlene hadde da sørget for å få den mektige trønderhøvdingen Einar Tambarskjelve til rådgiver og alliert ved å la ham gifte seg med Eirik og Sveins søster Bergljot Håkonsdatter. Sagaen skildrer et møte mellom Håkon og Olav Haraldsson i Saudungssund i Fjaler i 1015. Store norske leksikon ved historikeren Claus Krag hevder at dette møtet skjedde i fredelige former og at det representerte en besegling av en avtale og forståelse mellom de to. Snorre Sturlason hevdet

541 Norsk Biografisk Leksikon, Bind V (1931), side 157-158. Dansk Biografisk Leksikon, Bind 3 (1934), side 362. Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 90. Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, mange avsnitt. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 523. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 50.

imidlertid i "Olav den Helliges saga" at Olav senket Håkons skip og tvang Håkon til å forlate landet. Etter dette, fra 1019, blir Håkon omtalt i engelske kilder som jarl av Mercia (Worcestershire) i England. Han deltok sannsynligvis i Knud den Mektiges kamper og maktspill i 1020-årene som førte til at han kunne ta makten i Norge i 1028.

Håkon ble utnevnt til jarl over Norge av Knud den Mektige i 1028, etter at Knud hadde tvunget kong Olav Haraldsson ut av landet. Håkon var tilbake i England i 1029, sannsynligvis for å gifte seg med Knud den Mektiges søsterdatter Gunhild. Han druknet på vei tilbake til Norge og etterlot seg datteren Bodil Håkonsdatter.

Med Håkons død i 1029 døde mannslinjen i ladejarlætten og håløygætten ut. Dermed ble hårfagreætten (ynglingeætten) enerådende som norsk fyrsteslekt.»[542]

(Barn XIII:2694, Far XV:10773, Mor XV:10774)

Gift med neste ane.

Barn:

Bodil Haakonsdatter. Levde 1062. (Se XIII:2694).

XIV:5388 fm fm fm ff ff mf mm

Gunhild ???. Død etter 1066.

Det heter at Gunhild etter drapet på Håkon Ladejarl i 1030 skal ha styrt hans len og av harme over drapet ha trådt i forbindelse med Sven Estridsson. Hun overdro Jomsborg til ham og hans tilhengere blandt venderne.

At han ble drept står i strid med at han skulle være forlist!

Etter Håkons død ble hun gift med jarlen Harald, Torkil Høyes sønn, og fikk med ham sønnene Torkil og Heming. Harald ble myrdet i 1042 på oppdrag av Magnus den Gode. Etter dette oppholt Gunhild seg i England, men måtte flykte til Danmark med sine sønner, da Wilhelm Erobreren underkuet angelsakserne i 1066.

Mogens Bugge hevder i "Våre forfedre" at Gunhild var datter til Vortigern av Vendland (Vidzeme, Latvia) og Gunhild, en datter til Svend I Haraldsson Tjugeskjegg av Danmark.

Han baserer dette på P. A. Munch som hevder at man fra "Florents av Worcester" vet at Knud "den Mektiges" søster, Gunhild, i 1028 var gift med den vendiske fyrsten "Wyrtgeorn rex Winidorium" (Vortigern) og at dette muligens er den samme som i et diplom fra 1026 kalles Wrytsleof Dux og straks etter kalles Hacun dux, Knuds søstersønn.

Andre hevder at hennes far var Burislaw, konge av Rügen (ca. 960 - ca. 1000).

Jeg har ikke funnet Gunhild nevnt i Dansk biografisk Lexikon, Wikipedia på ulike språk har heller ingen biografi som omhandler Gunhild selv om en datter med navnet Gunhild nevnes uten videre referanse i engelsk Wikipedia.

Jeg finner informasjonene om hennes forfedre så vidt usikre at jeg har valgt å fjerne disse.[543]

(Barn XIII:2694)

Gift med forrige ane.

XIV:5389 fm fm fm ff ff mm ff

Åke Tokesson(?).

Hans far skal ha vært Palna-Toke som ifølge Jomsvikingesagaen igjen var sønn til den mektige Palne Tokesson og Ingeborg, datter til Ottar Jarl i Gautland.

Fra norsk Wikipedia:

«Jomsvikingene var en gruppe vikinger som levde på 900- og 1000-tallet. Ifølge Jomsvikingenes saga, Olav Tryggvassons saga i Heimskringla, holdt de til i Jomsborg som lå ved kysten av dagens Tyskland eller Polen. Den eksakte beliggenheten er omdiskutert, men en mulig plassering er ved byen Wolin i det nåværende Polen.

Det er også usikkert hvem som grunnla Jomsborg. Noen kilder hevder at befestningen ble grunnlagt av Harald Blåtann, mens andre kilder sier den ble grunnlagt av Palnatoke.

Jomsvikingenes saga forteller at i 986 angrep jomsvikingene Håkon jarl hvor de ble nedkjempet ved slaget ved Hjørungavåg. Jomsvikingene deltok også i slaget ved Svolder i år 1000.

I 1043 gjorde Magnus den gode slutt på jomsvikingene. Han angrep da Jomsborg, ødela befestningen og drepte de overlevende.»[544]

(Barn XIII:2695, Far XV:10777)

Gift med neste ane.

---

542 Wikipedia.

543 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 540. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 50.

544 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 545. Wikipedia.

Barn:

Vagn Åkesson. Levde fra 970 til 987. (Se XIII:2695).

XIV:5390 fm fm fm ff ff mm fm

Thorgunna Vesetesdatter.

Fra Snorre Sturlassons Olav Trygvessons saga etter at Svein Tjugeskjegg ble tatt til konge i Danmark:

«34. ... Dengang var Sigvalde jarl over Jomsborg i Vendland, han var sønn av kong Strut-Harald, som hadde rådd for Skåne før. Heming og Torkjel Høye var brødre til Sigvalde. Bue Digre fra Bornholm var også en av høvdingene for jomsvikingene, og bror hans som het Sigurd; Vagn var også med der, sønn til Åke og Torgunna, søstersønn til Bue.»

«35. Kong Svein gjorde et svært gjestebud, han ba til seg alle høvdinger som var i riket, for han ville drikke arveøl etter faren. Like i forveien var Strut-Harald i Skåne død, og Vesete på Bornhold, far til Bue Digre og Sigurd; ...»

Torgunna var altså søster til Bue Digre og datter til Vesete som hadde vært høvding på Bornholm.

Jomsvikingene kom fra Jomsborg som lå ved utløpet av Oder. På Harald Blåtands tid hadde danskene nære kontakter med venderne langs østersjøkysten og med det nyoppståtte polske riket. Polen var ved mitten av 900-tallet en ren innlandsstat, men underla seg omkring 960-980 de pommerske landskapene mellom Wisla og Oder. Også her utviklet det seg et fruktbart varebytte, og politiske allianser kom til stand. Kolonier av danske krigere og handelsmenn satte seg også fast på kysten, lik de gamle svenske koloniene lengre nord. I 1930-årene ble det gravd frem et byanlegg på Wollin ved Odermunningen, der funnene gjør det klart at byen var under nordisk herredømme på 900- og 1000-tallet. Arkeologene er ikke i tvil om at de har funnet den viktige handelskolonien Jumme, sagaens Jomsborg der de legendariske jomsvikingene skal ha hatt tilhold.[545]

(Barn XIII:2695, Far XV:10779)

Gift med forrige ane.

XIV:5391 fm fm fm ff ff mm mf

Torkel Leira. Lendermann. Død 986.

Torkel var lendermann i Vigen. Han synes å ha vært beslektet med Skjalm Hvide.

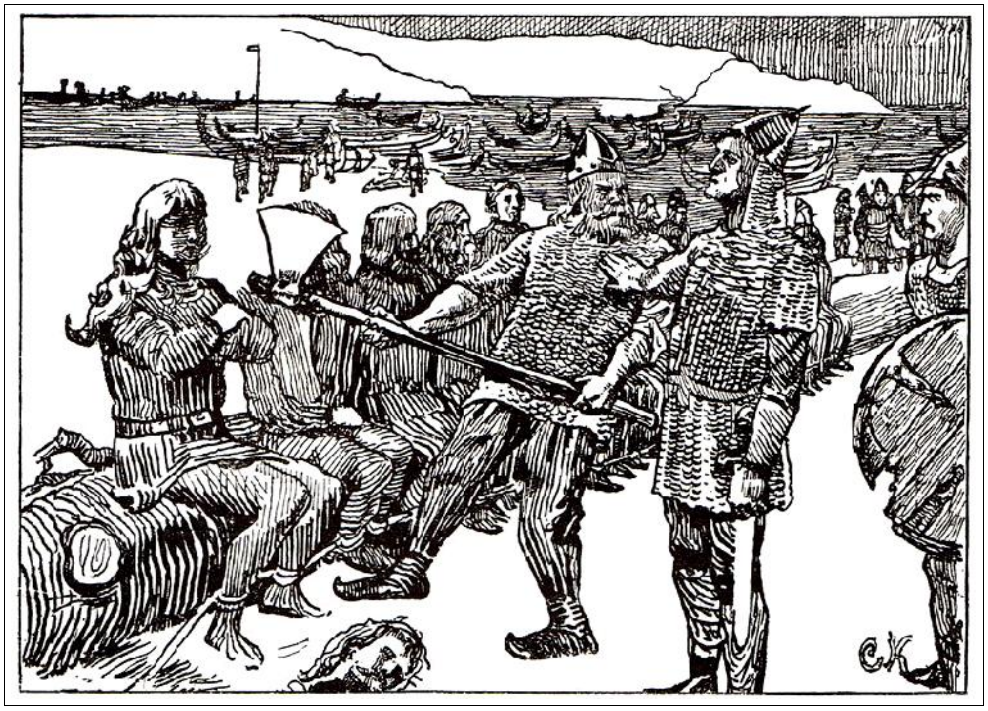
Fra Snorre Sturlassons Olav Trygvessons saga:

«40. Håkon jarl og Eirik jarl, sønn hans, lå i Hallkjellsvik, der var hele hæren deres kommet sammen, de hadde halvannet hundre (= 180) skip, og de hadde fått greie på at jomsvikingene hadde lagt til på utsiden av Hod. Nå rodde jarlene nordover for å finne dem, og da de kom der det heter Hjørungavåg, møttes de.

Så ordnet begge hærene seg til strid. I midten av hæren var merket til Sigvalde jarl, mot det la Håkon jarl seg til kamp. Sigvalde jarl hadde 20 skip og Håkon 60. Tore Hjort fra Hålogaland og Styrkår fra Gimsan (i Gauldal) var høvdinger i hæren hos Håkon jarl. I den ene armen på fylkingen lå Bue Digre og Sigurd, bror hans, mot dem la Eirik Håkonsson jarl 60 skip, og hos ham var disse høvdingene: Gudbrand Hvite fra Opplandene og Torkjel Leira, en vikværing. I den andre armen på fylkingen la Vagn Åkesson seg fram med 20 skip, mot ham lå Svein Håkonsson sammen med Skjegge fra Opphaug på Ørlandet og Ragnvald fra Ærvik på Stad og 60 skip. ...»

---

545 Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 34 - 35. Cappelen's Norges Historie, Bind 2, side 204. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 546.

Christian Krohg: Eirik jarl, Torkel Leira og Sigurd Buesøn.

Fra Snorre Sturlassons Olav Trygvessons saga:

«42. Haakon jarl og mange mænd med ham sad paa en træstamme; da brast en buestreng paa Bues skib, men pilen kom paa Gissur af Valders, en lendermand, som sad nærmest jarlen og var prægtig klædt. Siden gik nogle ud paa skibet og fandt Haavard Huggende; han stod ude ved skibets bord paa knærne, thi fødderne var huggede af ham; han havde bue i haanden. Men da de kom ud paa skibet, spurgte Haavard: "Hvem faldt af træstammen?" De sagde, at han hed Gissur. "Da var mit held mindre, end jeg vilde." "Uheldet var stort nok," siger de "og ikke skal du gjøre flere," — og dræber ham. Siden blev kampvolden ransaget og godset baaret til deling; 25 skibe af Jomsvikingene var ryddede. Saa siger Tind:

Han, som bød ravners flokker
føde, (sverdene rammed'
eggene) mod Vendernes
ven længe kjæmpede,
indtil han, som skjolde
ødede, kunde rydde
(farligt var det for hæren)
fem og tyve skibe.

Siden skiltes hæren ad. Haakon jarl fór til Trondhjem og likte meget ilde, at Eirik havde givet Vagn Aakesøn grid. Det er mænds sagn, at Haakon jarl i denne kamp har blotet sin søn Erling for at faa seier, og at siden haglveiret kom, og at da mandefaldet vendte sig til Jomsvikingene. Eirik jarl fór da til Oplandene og derpaa øster i sit rige, og Vagn Aakesøn fór med ham. Da giftede Eirik Vagn med Ingebjårg, Torkel Leiras datter, gav ham et godt langskib med al redskab og skaffede ham folk til det; de skiltes som de kjæreste venner. Vagn fór da hjem syd til Danmark og blev siden en navnkundig mand; mange stormænd er komne fra ham. »

Torkel ble drept av Vagn Åkesson etter slaget ved Hjørungavåg.[546]

(Barn XIII:2696)

Gift

Barn:

Ingeborg Torkelsdatter. Levde fra 970 til 987. (Se XIII:2696).

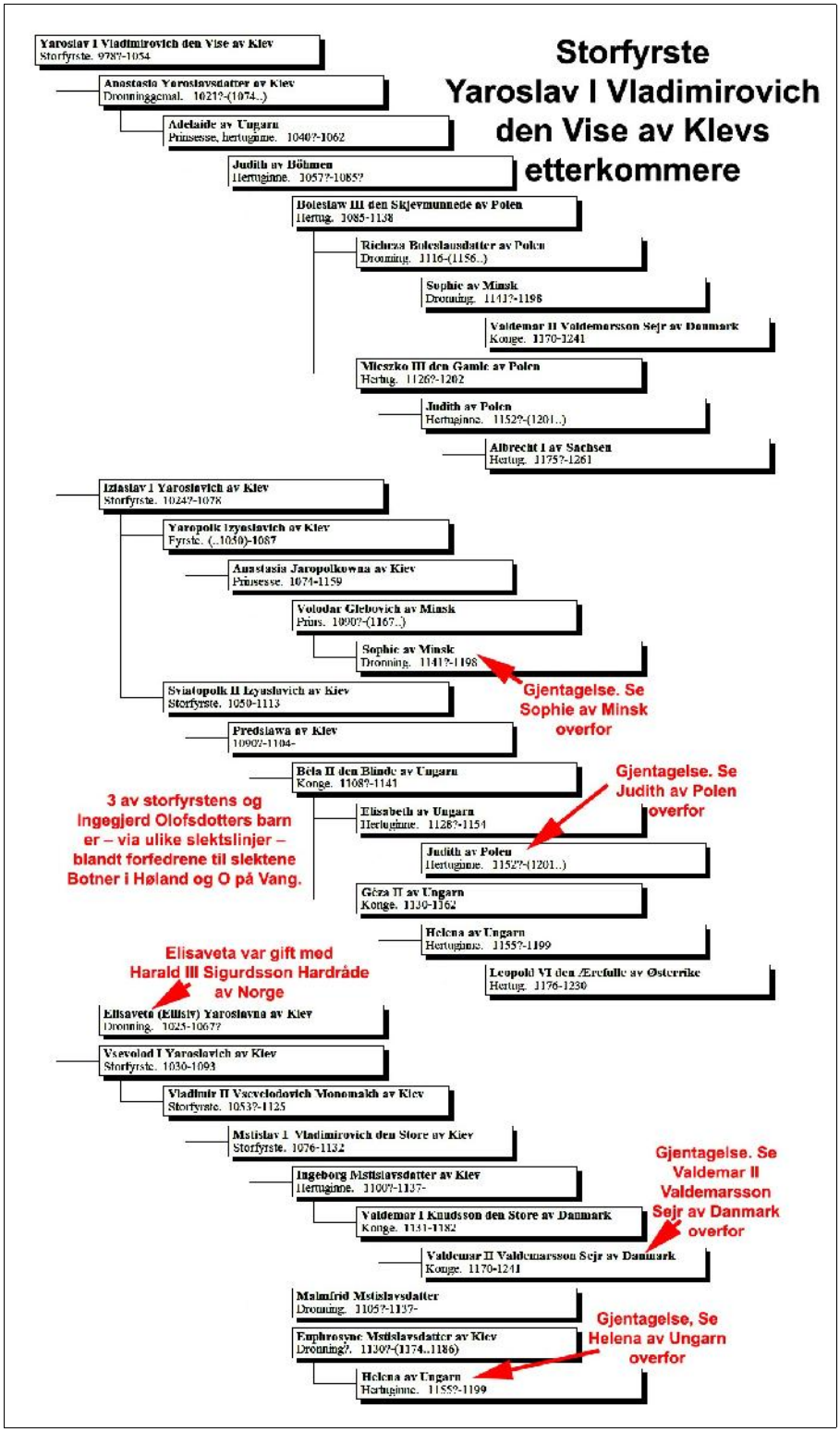
XIV:5393 fm fm fm ff fm ff ff

Yaroslav I Vladimirovich den Vise av Kiev. Storfyrste. Født omkring 978. Død 20.02.1054 i Vyshorod.

Storfyrste av Kiev 1019.
Enehersker i Russland 1036.
Gift i 1019 med Ingegjerd av Sverige.[547]

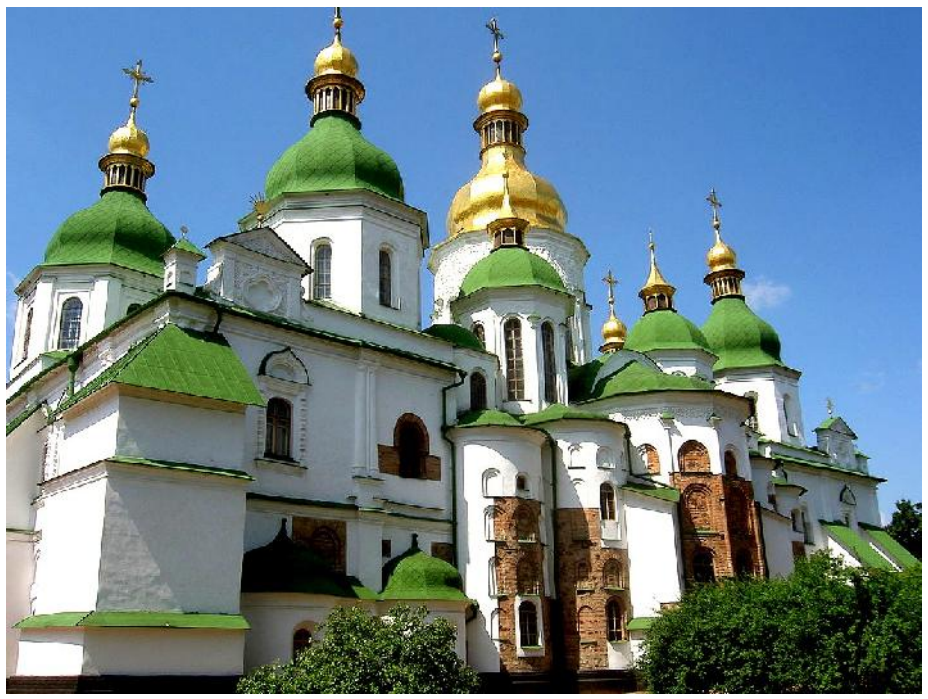
546 Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 40-42. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 549.

547 N. de Baumgarten: Généalogie et Mariage occidenteaux des Rurikides Russes du Xe au XIII Siècle. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 166. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 89, 90.

Yaroslavs far ble av sin far, Vladimir I, utsett til å herske over Novgorod, men han ble storfyrste av Kiev etter å ha beseiret sin eldre bror, Sviatopolk, som hadde etterfulgt Vladimir I. Yaroslav ble enehersker over hele Russland fra 1036.

Fyrst Yaroslavs regjeringstid (1019-54) hører til de mest strålende og beste perioder i middelalderens Russland, og fyrsten fikk alt mens han levde, tilnavnet «den Vise». Tålmodig arbeidet han for rikets indre stabilisering og for å styrke dets stilling utad. I begynnelsen gikk han med på å overlate områdene øst for Dnepr til sin yngre bror, men etter at broren døde i 1034, fikk han områdene tilbake og innlemmet disse i sitt rike. I nord utvidet han Novgorods herredømme til den østlige delen av Estland, der byen Jurjev eller Tartu ble grunnlagt omkring 1030. I vest fortsatte striden om grenseområdene med Polen, som mistet størstedelen av Galizia, og i sør gikk Yaroslav til en avgjørende kamp mot petsjenegerne. Etter gjentatte forsøk lyktes det ham å tilintetgjøre denne nomadestammen så ettertrykkelig at den fra året 1035 er ute av Russlands historie. I 1043 foretok Yaroslav også Russlands siste krigstog mot Bysants, nærmest for å hevne mordene på russiske kjøpmenn i Konstantinopel. Angrepet ble slått tilbake, men foretagenet ble avsluttet med en respektabel fred.

St. Sofia-katedralen i Kiev (Wikipedia).

Mest gjennomgripende var likevel Yaroslavs virksomhet på den åndelige og materielle kulturs område. Han støttet særlig kirken, og styrket dermed dens stilling. I hans regjeringstid ble de første klostrene i Kiev grunnlagt. Det mest ansette av dem, Grotteklosteret, ble sentrum for krønikelitteraturen. Etter Konstantinopels forbilde lot Yaroslav bygge en Hagla Sofia-kirke i begge sine hovedsteder. Kirken i Kiev ble ferdig i 1037 og den i Novgorod i 1050. Begge hører til de vakreste byggverk i Europa fra tidlig middelalder, og begge er bevart inn i vår tid – katedralen i Kiev riktignok under en barokkhvelving.

Yaroslav støttet også misjonsarbeidet og den kristne undervisningen. Ifølge Nestorkrøniken ga han i 1037 ordre om å bygge kirker i alle byer og tettsteder og sende prester ut overalt for å lære opp folket. Kirkens forvaltning ble gjort mer effektiv, og to nye bispedømmer ble grunnlagt. Til innvielsen av Sofiakirken i Kiev innbød Yaroslav en mann som kom helt fra Konstantinopel, og som med tittelen metropolitt ble leder for den russiske kirke. Han ble etterfulgt av den russiske presten Hilarion, en lærd og dypt religiøs munk, utgiver av skrifter som ble studert i århundrer fremover. Bysants forsynte også landet med byggmestre og kunstnere - det sies at til og med kordirigenter skal ha kommet derfra. l tilknytning til katedralen i Kiev ble det oppført et bibliotek, og de greske håndskriftene der ble oversatt til slavisk. Om Yaroslav sier kronikøren at han sådde skriftens ord i de troendes hjerter.

Mest betydningsfullt fra et samfunnsmessig synspunkt var tilblivelsen av en skreven lov. Kirkens kanoniske rett ble overtatt direkte fra Bysants, «Kormtshaja kniga», men prinsippene for den verdslige rett ble utformet ved at varjagernes og slavernes tradisjoner ble knyttet sammen innen en bysantinsk ramme. Arbeidet krevde mange års innsats i den siste del av Yaroslavs regjeringstid, og verket ble komplettert i århundrene som fulgte. Yaroslavs «Russkaja pravda» (Russisk rett) dannet likevel grunnlaget for jurisdiksjonen i middelalderens Russland.

«Russkaia pravda» gjorde slutt på blodhevnen og andre rå rettsformer som skrev seg fra hedensk tid. Isteden overtok man straffebøtene fra den germanske tradisjon. Dette gjaldt også mord, og bestemmelsene var slik at boten var større for mord på en høytstående person enn på et menneske av lavere rang. En del av boten gikk til fyrsten og en del til den dreptes slektninger. Loven gir løfte om beskyttelse av liv og eiendom, men samtidig erkjenner den klassesamfunnets eksistens og rettferdiggjør til og med slaveriet, idet slaver blir regnet som eiendom. Handelens sentrale betydning innen næringslivet gjenspeiles i de merkantile bestemmelsenes mangfoldighet og detaljrikdom. Her finnes alt fra kredittvilkår til straff for uhederlige konkurser.

Yaroslavs ry spredte seg over Europa, der han fikk plass blant de fremste fyrster. Til hustru fikk han den svenske konge Olof Skötkonungs datter Ingegjerd. Hun ble senere erklært for helgen under navnet Anna. Sin søster giftet Yaroslav bort til den polske kongen Kasimir I, en av døtrene sine skjenket han Norges kong Harald III Hardråde, en annen datter ble gitt til Ungarns konge Andreas I, og den tredje, Anna, ble giftet bort til den franske kongen Henrik I. Til kone for sin sønn Vsevolod fikk han en datter av den bysantinske keiser. Russland ble anerkjent som en europeisk stormakt.

Som i så mange andre land ble også i Russland den store herskeren etterfulgt av en rekke ubetydeligheter, og da et regime av denne arten bygger på fyrstens personlige evne til å styre, følger gjerne en nedgangstid etter en glansperiode. Slik gikk det også i Russland. Yaroslav fulgte den germanske rettstradisjonen, som var blandet opp med slaviske tradisjoner. Det var slekten i fellesskap som satt med makten, og som en følge av det ble landet delt mellom fyrstens sønner. Alle sønnene bevarte sin rett som tronfølgere hele sitt liv, også foran yngre generasjoner. Den eldste fikk hovedparten og hovedstaden, og det var han som ble storfyrste. De yngre var imidlertid så godt som selvstendige

innen sine len, og de var om nødvendig villige til å slåss for sin arverett.

Yaroslavs Russland ble delt opp i seks fyrstedømmer, og forholdet mellom dem ble preget av stadige konflikter. Sønnene til Yaroslav og hans hustru Ingegjerd ble stamfedre til ulike grener av den russiske storfyrsteslekten. Deres eldste sønn Isaslav ble storfyrste og fikk Kiev og Novgorod, men på grunn av indre stridigheter som tæret på kreftene, lyktes det ham aldri å befeste sin makt. En av grenene dannet senere det første tsarhuset som døde ut i 1598. Deres døtre ble gift med kongene Harald Hardråde av Norge, Andreas I av Ungarn og Henrik I av Frankrike. Den sistnevnte ble stamfar for alle senere franske konger.

Et nytt nomadefolk polovetserne eller kumanene, trengte inn fra Asia og herjet i Sør- Russland. Handelslivet led under de urolige forholdene. l mer enn femti år var Russland preget av indre oppløsning, til landet begynte å reise seg igjen på 1100-tallet. Kiev tapte imidlertid sin posisjon som ledende by til andre sentra.

Den russiske samfunnsutviklingen i middelalderen ble bestemt av mange forskjellige faktorer, som dels skrev seg fra slaviske og finskættede stammers tradisjoner, dels fra varjagerne, og dels skyldtes påvirkningene fra Bysants. Den meget gamle skikken at de frie menn traff beslutninger om felles anliggender på tinget, ble beholdt i Novgorod også i fyrstedømmets tid. Viktige beslutninger, for eksempel spørsmål om krig og fred, ble truffet på torget i «vetsje» (samlingen), som ble kalt sammen ved at man ringte med vetsje-klokken. Taleflommen var stor, og under avstemningene var det skrik og skrål og endog håndgemeng. Lokalt ble denne tradisjonen bevart i landsbyene.[548]

Oppe t.v. Yaroslav på en seddel i 1992. Nede t. v. Mynter av Yaroslav og hans etterkommere representerer treforken (ett treoddet spyd). T. h. Skildring av Yaroslav den Vise i «Granovitaya Palata». (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Yaroslav I (norrønt: Jarizleifr, kalt Yaroslav den Vise) (* 978 - † 1054) var storfyrste av Kievriket fra 1019 til 1054.

Han var sønn til Vladimir I og Rogneda av Polotsk (noen kilder sier Anna av Bysants).

Etter sin fars død i 1015 kjempet Yaroslav lenge mot sine brødre om tronen, og søkte støtte i Sverige. Han erobret Kiev i 1019 med hjelp av væringene.

Væringer (norrønt væringjar, kanskje avledet av substantivet várar = løfte, ed) er en felles norrøn betegnelse på de menn som tjenestegjorde i vaktstyrken hos keiseren av Miklagard (Konstantinopel). Væringer var en form for leiesoldater på 900- og 1000-tallet.

Yaroslav var gift med den svenske prinsessen Ingegjerd Olofsdatter. Hun var opprinnelig lovet bort til Olav den Hellige. På sine eldre dager gikk hun i kloster, og ble helgenkåret som den hellige Anna av Novgorod. Jaroslav og Ingegerd var vertskap for Olav den Hellige og hans følge da de dro i eksil til Kievriket før Olav returnerte til Norge og falt i slaget ved Stiklestad.

Hans datter, Elisaveta Yaroslavna, eller Ellisiv av Kiev som hun kalles i norsk tradisjon, ble gift med kong Harald Hardråde.»[549]

(Barn XIII:2697, Far XV:10785, Mor XV:10786)

Gift 1019 med neste ane.

---

548 |Cappelens verdenshistorie, bind 5 (1982-87): Østens storriker, side 260-265. Svenskt Biografiskt Lexikon, Bind 20 (1973/75), side 6-7. Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 91, 93, 181, 187, 190-192, 251. Snorre Sturlasson: Harald Hardråde, avsnitt 2, 5, 15-16.

549 Wikipedia.

Barn:

Anastasia Yaroslavsdatter av Kiev. Født omkring 1021. Død etter 1074. (Se XIV:5432).
Iziaslav I Yaroslavich av Kiev. Født omkring 1024. Død 03.10.1078. (Se XIII:2709).
Elisaveta (Ellisiv) Yaroslavna av Kiev. Dronning. Født 1025. Død omkring 1067.

Elisaveta [Ellisiv, Elizabeth] og Harald III Sigurdsson Hardråde hadde døtrene:
Maria, død 1066, og
Ingegjerd.

Fra Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga:
«83. Da kong Harald var ferdig, og han fikk bør, seilte han ut på havet og kom inn ved Hjaltland; men noen av skipene hans kom til Orknøyene. Kong Harald lå bare en kort tid før han seilte til Orknøyene, og derifra fikk han med seg en stor styrke og jarlene Pål og Erlend, sønnene til Torfinn jarl. Men han lot etter seg der dronning Ellisiv og døtrene deres, Maria og Ingegjerd. Derifra seilte han sør langs Skottland og så langs England og kom til land der det heter Klevland (i Yorkshire). Der gikk han i land og herjet straks og la under seg landet; han fikk ingen motstand. Siden styrte kong Harald inn til Skardaborg (Scarborough) og kjempet med bymennene der. Han gikk opp på berget som er der, og lot gjøre et stort bål, som han satte ild på. Da bålet flammet opp, tok de noen store staker og skubbet bålet ned i byen. Så tok det ene huset etter det andre til å brenne, og hele byen ga seg. Nå drepte nordmennene mange menn der, og tok alt det gods som de fikk tak i. Engelskmennene hadde da ikke annet vilkår enn å gi seg under kong Harald - om de ville berge livet. Da la han under seg alt land der han fór. Så styrte kong Harald med hele hæren sør langs landet og la til ved Hellornes (Holderness). Der kom det en flokk imot ham, og der holdt kong Harald slag og vant seier.»
«98. Olav, sønn til kong Harald, styrte bort fra England med hæren sin. De seilte ut fra Ravnsør (Ravenseer) og kom om høsten til Orknøyene. Der fikk de høre at Maria, datter til kong Harald Sigurdsson, hadde fått brådød samme dag og samme stund som hennes far kong Harald falt. Olav ble der om vinteren. Men sommeren etter fór kong Olav øst til Norge; der ble han så tatt til konge sammen med Magnus, sin bror. Dronning Ellisiv dro østover sammen med Olav, sin stesønn, og Ingegjerd hennes datter fulgte også med....»[550]

Fra norsk Wikipedia:
«Elisaveta (Ellisiv)Yaroslavna av Kiev (* 1025 - † ca. 1067), var en rusersk prinsesse fra Kiev, gift med kong Harald Hardråde av Norge.
Hun ble født i Kiev som datter til prins Yaroslav I av Kiev og prinsesse Ingegjerd Olofsdotter av Sverige.

Hun var søster til Anne av Kiev, gift med Henrik I av Frankrike og dronning og regent av Frankrike.
En annen søster var Anastasia av Kiev, gift med Andreas I av Ungarn og dronning av Ungarn.
En tredje mulig søster var Agatha av Kiev, gift med den engelske Edvard den Landflyktige.
Hennes brødre inkluderte Vladimir av Novgorod, Iziaslav I av Kiev, Sviatoslav II av Kiev, Vsevolod I, prins av Kiev og Igor Yaroslavich.

Snorre Sturlason omtaler henne som Ellisiv Jarisleivsdatter.
Da Adam av Bremen skriver om Yaroslav den Vises tre døttre og nevner at den første giftet seg med Harald Hardråde (uten å nevne hennes navn), er Ellisiv er antatt å være den eldste.
Fagrskinna saga sier at i 1030 møtte Harald Hardråde datteren til Yaroslav den Vise og ba om hennes hånd. Yaroslav den Vise nektet imidlertid fordi Harald ikke har noe rike eller penger til brudens løsepenger. Ca. 1034 dro Harald fra Kiev til Byzantium. Snorres "Harald Hardråde saga" sier at Harald var en gode skald og skrevet dikter til Ellisiv med samme omkved:
"Langs Sikiløy skar snekka, stolt seilte vengebåten,
om bord var menn så djerve, vi barge var med rette.
Og sikkert ingen stakkar på slik hærferd seg våger.
Men møya i Gardarike meg likevel vi vrake."
Snorre skrev også at han kom tilbake fra Konstantinopel med "så mye gods at ingen mann nord i landene hadde sett slikt i en manns eie. Morkinskinna skriver at Harald giftet seg med Ellisiv vinteren 1043-1044, umiddelbart etter å ha kommet tilbake fra Konstantinopel. Stuv den Blinde omtaler dette:
"Egdenes stridsglade høvding fikk svogerskap dom han ville.
Mennnenes venn fikk gullet I mengde og datter til kongen."

Heimskringla skriver at Ellisiv fødte Harald to døtre etter de har kommet tilbake i Norge, Maria og Ingegerd.

Vsevolod I Yaroslavich av Kiev. Født 1030. Død 13.04.1093. (Se XIII:2697).

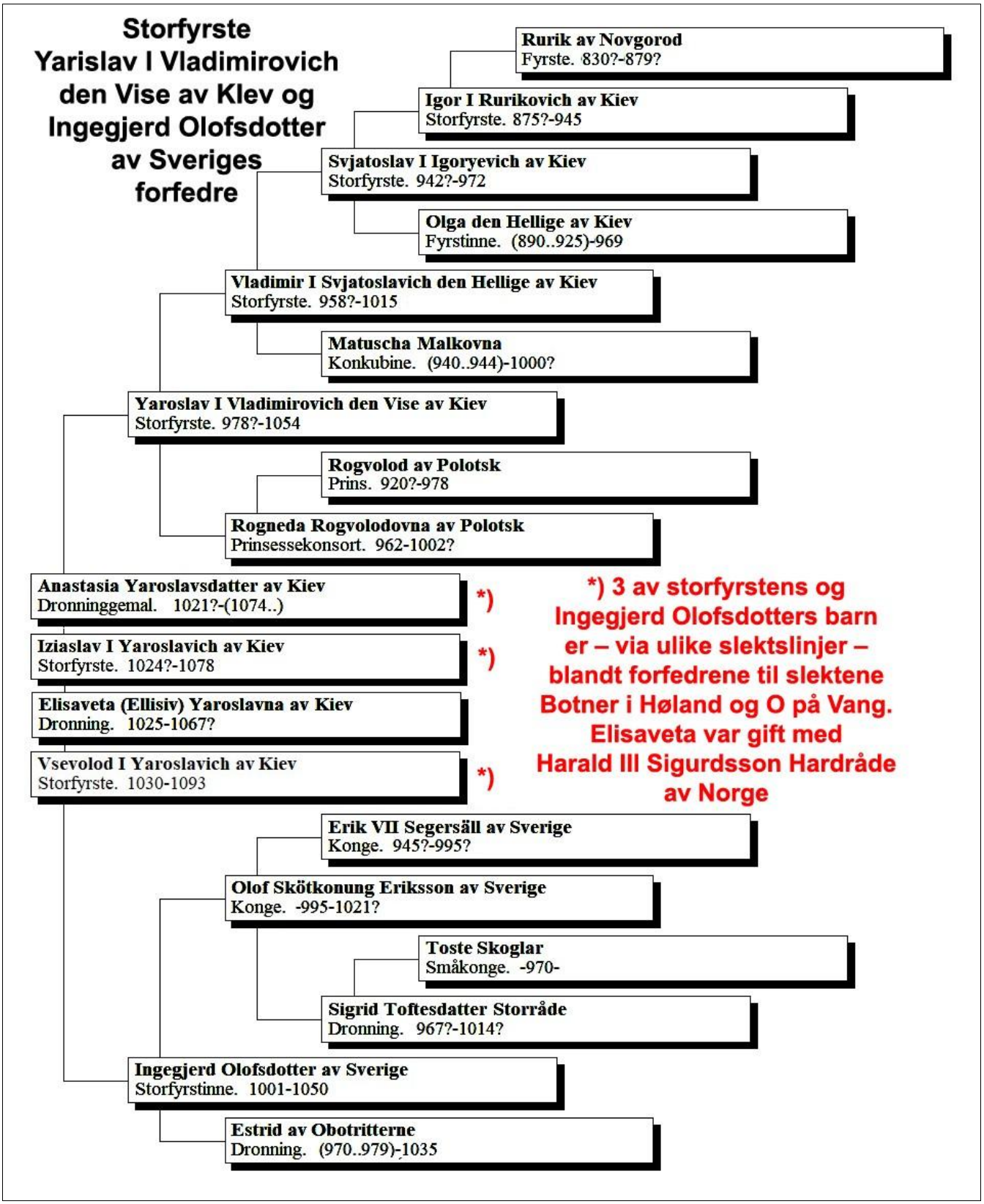
[550] Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga, avsnitt 83, 98.

XIV:5394 fm fm fm ff fm ff fm

Ingegjerd Olofsdotter av Sverige. Storfyrstinne. Født 1001 i Sigtuna. Død 10.02.1050.

Ingegjerd var datter til Olof Skötkonung av Sverige og obotritiskan Estrid. Han omtales i Snorre som «Olav Svenske» eller «Olav Sveakonge» og Ingegjerd som «Ingegjerd kongsdatter».

Hun eide en stor gård på Ulleråker i Simtuna og synes allerede i 1017 å ha vært myndig og å ha levet for seg selv. Kanskje var hun enke eller hadde fått flere besittelser etter sin mor, som da må ha vært død. Hun skulle ha giftet seg med Olav den Hellige, men dette var hennes far imot, og giftermålet kom ikke istand.[551]

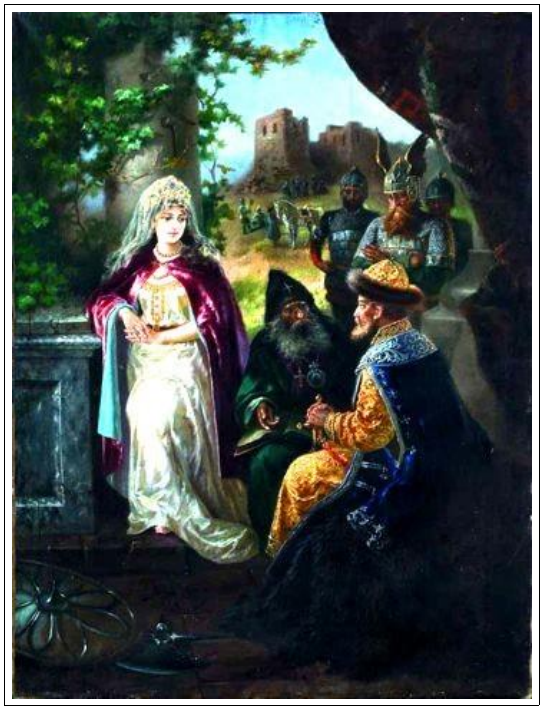
Oppgiftene om Ingegjerds byrd og ekteskap forekommer tidligst i «Gesta Hammaburgensis ecclesiæ pontificum»

551 N. de Baumgarten: Généalogie et Mariage occidenteaux des Rurikides Russes du Xe au XIII Siècle. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 168. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 73, 90.

forfattet av Adams av Bremen på 1070-tallet. Yngre og med tildels motstridige detaljer gis i de utførlige islandske berettelser om hennes tidligere forlovelse med den norske kongen Olav den hellige, som fikk nøye seg med hennes illegitime halvsøster Astrid. Den islandske dateringen av Ingegjerds giftemål til 1019 styrkes av den russiske Nestorskrønikaens oppgave om at Yaroslavs eldste sønn ble født i 1020. En islandsk saga beskriver hvordan hun under strider i Russland ble tatt til fange av den norske kongeslektningen Eymund Ringsson, som var i tjeneste hos en fiendtlig bror til Yaroslav, og om hvordan hennes fangenskap ble utnyttet til å påtvinge Yaroslav fredsvilkår. Det finnes også islandske oppgaver om at Olav den hellige og hans sønn, Magnus den gode, i 1029 for en tid tok sin tilflukt til Ingegjerd og Yaroslav, da de hadde blitt landflyktige.[552]

Fra Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga:
«93. Våren etter kom det sendemenn til Svitjod fra kong Jarisleiv øst i Holmgard; de kom og ville ha oppfylt avtalen fra sommeren før, da kong Olav hadde lovt å gifte sin datter Ingegjerd med kong Jarisleiv. Kong Olav talte med Ingegjerd om saken, og sa han ville at hun skulle gifte seg med kong Jarisleiv. Hun svarte: «Om jeg skal gifte meg med kong Jarisleiv,» sa hun, «da vil jeg ha Aldeigjeborg [Staraja Ladoga] og det jarlsrike som hører til borgen i brudegave.» Sendemennene fra Gardarike gikk med på det på sin konges vegne. ...»

Nestsorskrønikaen nevner ikke Ingegjerds navn, men oppgir at Yaroslavs hustru døde i 1050. Ifølge en senere utført inskripsjon i Sofiakatedralen i Novgorod kalles Ingegjerd «Anna» i Russland. Denne Anna ble formål for helgendyrkelse, og hennes minne ble feiret 10. februar, 5. september og – sammen med sønnen Vladimir – 4. oktober (Martinov).[553]

"Yaroslav den Vise og den svenske prinsessen Ingegjerd" (Alexey Ivanovich Trankovsky, sent 1800-tall - tidlig 1900-tall, lerret, olje) (Wikipedia).

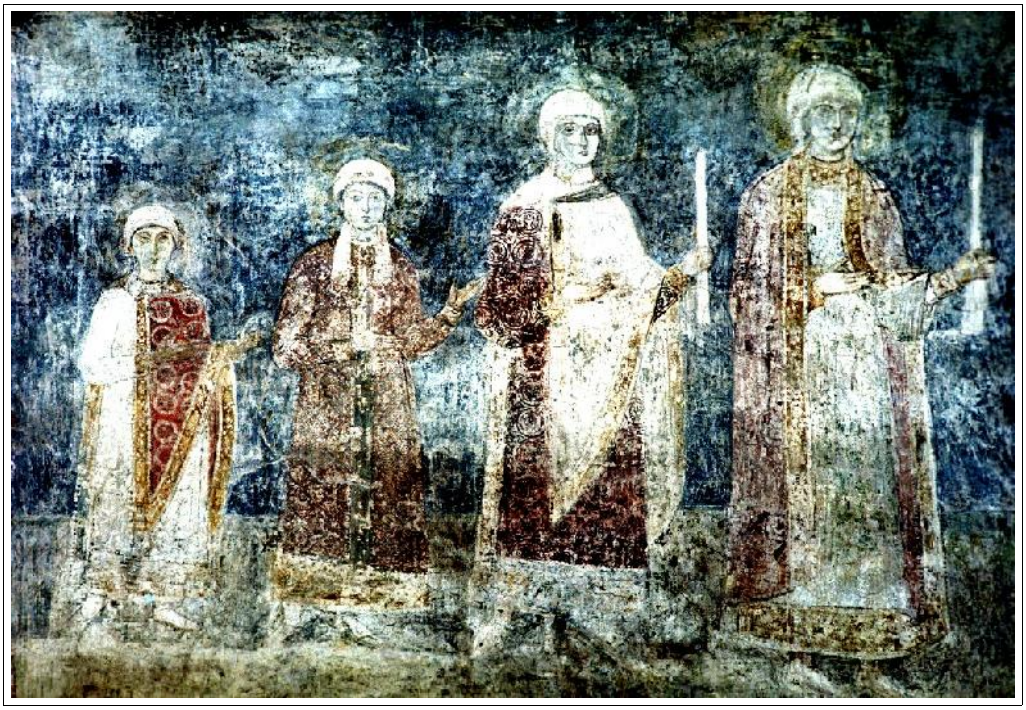
Fra norsk Wikipedia:
«Ingegjerd Olofsdotter av Sverige (* 1001 i Sigtuna - † 10.02.1050) var en svensk prinsesse og storfyrstinne av Kiev, datter til den svenske kongen Olof Skötkonung Eriksson og Estrid av Obotritterne, og hustru til Yaroslav I av Kiev, også kalt den Vise. Hennes søster Astrid Olofsdotter ble gift med den norske kongen Olav Digre, den senere Olav den Hellige.

Trolovet med Olav den Hellige.
Ingegjerd (Snorre Sturlason kaller henne Ingegerd), ble antagelig født i Sigtuna i Sverige. Olav Digre ba om hennes hånd, noe de svenske stormennene anså var et godt gifte da det også vil bilegge ufreden med Norge, men svenskekongen selv, Olof Skötkonung, var mindre begeistret for nordmannen og satte seg imot.
"...kongen var blitt så vred på Olav at han ikke kunne tåle å høre ham bli nevnt."
Og når nordmannens utsendinger snakker med svenskekongen slår han fast at
"Den digre mannen må ingen kalle konge her i min hird, han er mye mindre mann enn folk sier."
I henhold til Snorre var Ingegjerd slett ikke uvillig til å bli gift med Olav Digre:
"Hvis Olav er en så gjev kar som du sier om ham, så kunne jeg ikke ønske meg en bedre mann, sa Ingegjerd mens hun rødmet.".
På Uppsalatinget truet de svenske bøndene med å drepe Olof Skötkonung om han ikke bila striden med Norge, og det ble avgjort at Ingegjerd Olofsdatter skulle bli gift med Olav Digre. Norskekongen dro til Konghelle for å vente

552 Svenskt Biografiskt Lexikon, Bind 20 (1973/75), side 6-7.

553 Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 70, 72, 78, 80, 87-94, 181, 187, 189.

på sin svenske brud. Han ventet hele sommeren, og i mellomtiden brøt svenskekongen sitt løfte og giftet Ingegjerd bort til Yaroslav I av Kiev, fyrste av Gardariket. Norskekongen sto uten brud, men sammen med sin svenske allierte, Ragnvald Ulvsson jarl, fant de at Astrid Olofsdatter, Ingegjerds halvsøster, kunne gi den samme politiske vinst.»

En fresko fra 1000-tallet i St. Sofia-katedralen i Kiev viser døtrene til Yaroslav I av Kiev, hvor Anna som sannsynligvis var den yngste; deretter Anastasia; deretter Elisaveta / Ellisiv, gift med Harald Hardråde av Norge, og til sist Agatha (Wikipedia).

«Fyrstinne av Kiev.

Ingegjerd ble i all hast bortgiftet til den mektige Yaroslav den Vise av Novgorod. Bryllupet fant sted i 1019. I Kiev ble hennes navn endret til det kristne Irene eller Irina da det var øst-kirkelig tradisjon at alle kristne skulle ha et kristent navn. I henhold til sagaene fikk hun som ekteskapsgaver Staraja Ladoga og omliggende land, som senere fikk navnet Ingria (Ingermanland), antagelig en avart av hennes navn. Hun satt sin venn jarl Ragnvald Ulvsson, inn som hersker og forvalter for seg.

Ingegjerd tok initiativ til å igangsette byggingen av St. Sofia-katedralen i Kiev, noe som ble overvåket av Yaroslav. De fikk seks sønner og fire døtre (noe uklart for enkelte av dem). Døtrene ble dronninger av Frankrike, Ungarn, Norge, og til dels, om enn i landflyktighet, også av England. Hele familien ble avbildet på freskoer i St. Sofia-katedralen. Bildet av døtrene finnes fortsatt i redusert forfatning mens freskoen av fyrsteparet har gått tapt da denne veggen senere ble revet. Bildet er likevel kjent takket være en tegning som ble gjort av den på 1600-tallet.

Der råder delte meninger om hvor Ingegjerd ble begravet, i Sofia-katedralen i Kiev eller Novogorod.

Forholdet til Norge.

Snorre Sturlason gir klare indikasjoner om at Ingegjerd ønsket å bli gift med Olav den Hellige. Dette kan være en litterær fiksjon, men i 1028 er motstanden mot ham så kraftig i Norge at han må flykte fra landet til Sverige. Året etter drar han videre til Gardariket, en flukt som aldri har fått noen fullgod forklaring. Muligens kjente han seg ikke trygg nok i Sverige. Ingegjerd har en sentral plass i Snorres "Olav den Helliges saga", men Morkinskinna gir ytterligere informasjon, selv om den ikke nødvendigvis er mer historisk av den grunn.

Ingegjerd skal ha vært en svært klok kvinne og vakker å se til, og sagaen gjenforteller en sannsynligvis fiktiv anekdote om at Yaroslav lot reise en imponerende hall, men Ingegjerd slo fast at den hallen som Olav Digre hadde var mye større og bedre. I henhold til Morkinskinna ba Ingegjerd spesielt om å få fostre Magnus, Olav Digres sønn, noe som avviker fra Snorres fortelling.

Deretter dro Olav tilbake til Norge og møtte sin skjebne ved Stiklestad.

Ingegjerd som den hellige Anna.

Ingegjerds levninger hviler ifølge enkelte kilder sammen med makens i en sarkofag i St. Sofia-katedralen i Kiev, mens Sofia-katedralen i Novgorod også hevder å ha hennes relikvier. Denne kirken, med samme navn som katedralen i Kiev, hadde Yaroslavs og Ingegjerds sønn, Vladimir av Novgorod, som byggherre. Novgorod er da også stedet hvor helgenkulten oppstod. Sovjetiske forskere åpnet sarkofagen i Kiev i 1939 og undersøkte innholdet. Det velbevarte kraniet som antas å være Ingegjerds var hva frenologene noe tvilsomt kalte for "en nordisk type", massivt og tungt med en elliptisk form. Pannen var "ikke særskilt høy" og hadde en "gjennomsnittlig" helning. Nesen var "sterkt framtredende med en smal neserot". Haken var "av gjennomsnittlig storhet", men "markant framtredende". Tennene ble bedømt som ganske godt bevart. Yaroslav ble målt til ha vært ca. 172 cm og Ingegjerd ca. 162 cm lange.

Kildene til Ingegjerds liv er fåtallige og opplysningene om hennes opphøyelse til helgen er ikke entydige, men

ifølge den ortodokse kirkes tradisjon ble Ingegjerd etter sin død opphøyd til helgen, som den hellige Anna av Novgorod. Navnet Anna fikk hun da hun på sine gamle dager gikk i kloster; det var vanlig at den som tonsureretes (kronrakes, rituell barbering av hodet), fikk et nytt navn. Ingegjerd anses å være Sveriges første ortodokse helgen og er landets skytshelgen. Det finnes en svensk-ortodoks menighet som er virksom i Linköping, Norrköping og Örebro, og som kalles Heliga Annas ortodoxa församling. En bit av hennes relikvier ble i år 2009 overført fra Russland til Sverige. Hennes kirkelige festdager er 10. februar og 4. oktober. En liturgisk hymne som synges i forbindelse med feiringen lyder:

"Som en himmelskt lysande stjärna framträdde du från Västern. Du förunnades antaga den ortodoxa tron och i den frambragte du en välsignad frukt åt det heliga, ryska landet, heliga, rättrogna furstinna Anna. Du älskade Kristus av allt ditt hjärta och du bevarade hans rättfärdighet och lagar. Då vi i dag firar ditt allraheligaste minne, mottager vi därför genom dina förböner syndernas förlåtelse."

Fra en historisk synsvinkel synes det som om Ingegjerd er forvekslet med Yaroslavs første hustru, Anna, som senere ble erklært som en lokal helgen i Novgorod da det var på hennes initiativ at man skal ha igangsatt byggingen av den lokale Sofiakatedralen. Hennes levninger ble også undersøkt av sovjetiske forskere som avgjorde at de tilhørte en yngre kvinne enn Ingegjerd som må ha gått bort da hun var omkring femti.

Yaroslav og Ingegjerd hadde følgende barn (rekkefølgen er tilfeldig):
Elisaveta eller Ellisiv av Kiev, dronning av Norge, gift med Harald Hardråde.
Anastasia av Kiev, dronning av Ungarn, gift med Andreas I av Ungarn.
Anne av Kiev, dronning av Frankrike, gift med Henrik I av Frankrike.
Vladimir av Novgorod (* 1020 - † 1052).
Izjaslav I av Kiev (* 1024 - † 1078, døde i kamp), storfyrste av Kiev.
Svjatoslav II av Kiev.
Vsevolod I av Kiev.
Igor av Volynia.
Vyacheslav av Smolensk.
Agatha (bestridt), hustru til Edvard den Landflyktige.
Dobronega (Maria) (bestridt) av Kiev, gift med Kasimir I, hertug av Polen.

Dokumentasjon angående de to sistnevnte, Agatha og Dobronega, er svake og omdiskuterte.»[554]

(Barn XIII:2697, Far XV:10787, Mor XV:10788)

Gift 1019 med forrige ane.

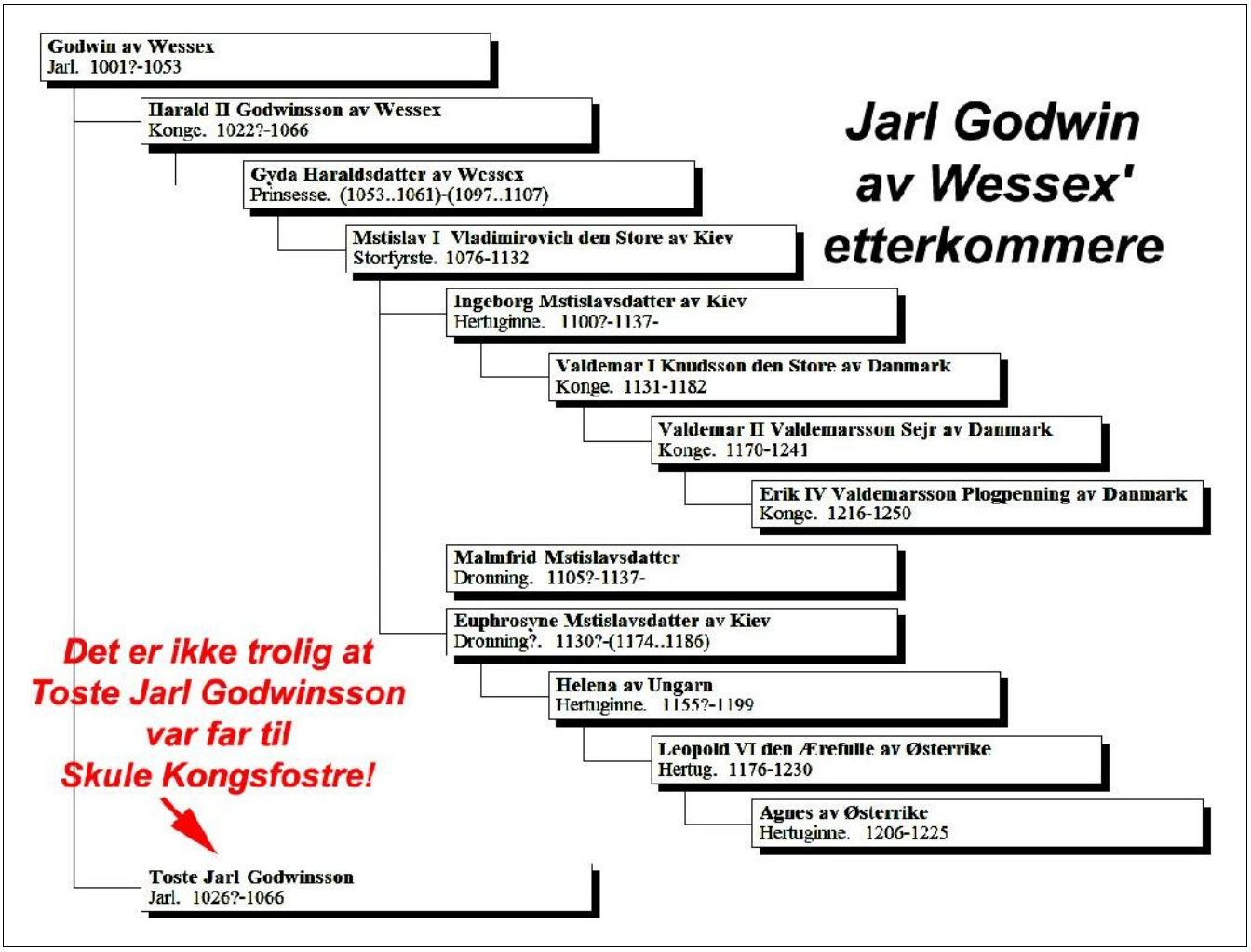
XIV:5397 fm fm fm ff fm fm ff

Godwin av Wessex. Jarl. Født omkring 1001. Levde 1018. Død 15.04.1053.

Jarl av Wessex.[555]

554 Wikipedia.

555 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 558. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 84, 89. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 345.

Gudine (Godwin) var en angelsaksisk stormann. Han nevnes alt i 1018 som jarl av Wessex under Knud den Store av Danmark. Det kom imidlertid til åpen strid mellom Knud og Gudine i 1051. Han ble dømt til landflyktighet, men vendte tilbake allerede året etter og tiltvang seg atter sine jarledømmer.

Han døde av slag ved kongens bord i 1053.[556]

Fra Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga:
«75. Edvard Adalrådsson var konge i England etter Hordaknut, sin bror. Han ble kalt Edvard den gode (Edward Confessor, 1042-1066), og det var han også. Mor til kong Edvard var dronning Emma, datter til Rikard Rude-jarl (i Rouen). Hennes bror var Robert jarl, far til Viljalm Bastard (Wilhelm Erobreren), som da var hertug i Ruda i Normandi. Kong Edvard var gift med dronning Gyda, datter til jarlen Gudine (Godwin) Ulvnadsson. Brødrene til Gyda var Toste jarl - han var eldst -, den andre var Morukåre jarl, den tredje Valtjov jarl, den fjerde Svein jarl, den femte Harald - han var yngst. Han vokste opp i kong Edvards hird og var hans fostersønn; kongen elsket ham overmåte høyt og regnet ham som sin egen sønn, for kongen hadde ikke barn selv.»[557]

Fra norsk Wikipedia:
«Godwin (noen ganger Godwine), jarl av Wessex, (* ca. 1001 - † 15.04.1053) var den mest betydningsfull høvdingen i England etter monarken selv, under den danske kongen Knud den Mektige og hans etterfølgere. Kong Knud som gjorde Godwin til den første jarl av Wessex. Godwin var far til Harald Godwinson, den senere konge av England, og Edith av Wessex, hustru til kong Edvard Bekjenneren.

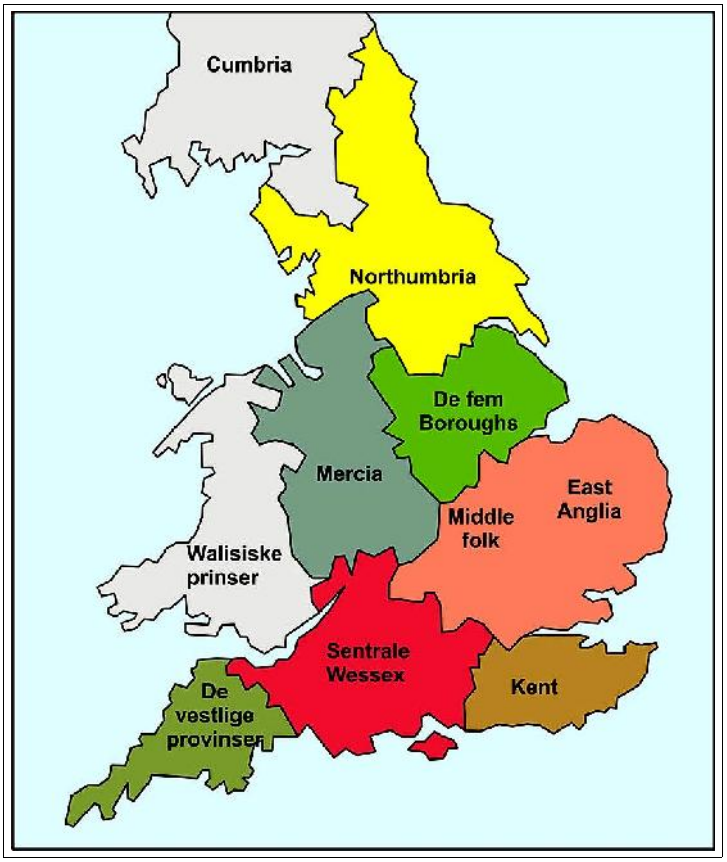
Godwins far var sannsynligvis Wulfnoth Cild (* ca. 983 - † 1015) som var thegn av Sussex, skjønt senere dokumenter har beskrevet Godwins far som en "ceorl" (en fri mann av laveste rang). Wulfnoth var av kongelig angelsaksisk ætt som sjette generasjons etterkommer etter kong Ethelred av Wessex (* 837 - † 871), en eldre bror til Alfred den Store. Hans etterkommere ble forbipassert i den kongelige arvefølge, men ble prominente adelige i kongedømmet. Dette kongelige opphavet er omdiskutert, blir fortsatt forsket på.
Wulfnoth ledet en gruppe kongelige skip som gikk over til å drive piratvirksomhet og som en konsekvens tapte sine områder og ble drevet i landflyktighet.

Det ble opp til hans sønn Godwin å forbedre familiens posisjon etter farens død i 1015. I sin tid ble Godwin sett på som en nykommer som gjorde sin "lykke" ved å inngå to giftemål med danske kvinner av høy ang og ætt.

556 Politiken's Danmarks Historie, Bind 2 (1963), side 245, 437, 462-464.

557 Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 152. Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga, avsnitt 75.

Godwin var en sterk støttespiller til Edmund Jernside, sønn til kong Ethelred den Rådville. Mens Edmund gjorde opprør mot sin far, invaderte den danske kongen Knud den Mektige England. Edmund ble drept sammen med mange av sine støttespillere, men Godwin overlevde og sverget sin troskap til kong Knud. Han ble venn med Knuds svoger, Ulf Torgilsson, og en av Knuds rådgivere. Godwin fulgte Knud til Danmark for å slå ned et opprør der. Omkring 1018 ble han jarl av West Saxon. I 1022 giftet han seg med Tyra Svendsdatter, Knuds søster. Tyra døde kort tid senere uten å ha født en arving, men Godwin fortsatte å øke i betydning og prestisje og i 1023 var han den mektigste jarlen i England. Da giftet han seg igjen med en dansk kvinne av betydningsfull ætt: Gyda Torkelsdatter, datter til Torgil Sprakling, og således en av kong Knuds kusiner.»

Dansk-angelsaksiske jarldømmer omkring 1025 (Wikipedia).

«12.11.1035 døde Knud. Hans kongedømme, bestående av England, Danmark, Norge og deler av Sverige, gikk i oppløsning. Høvdingene i Norge hentet Magnus, sønn til Olav den Hellige, til landet og Knuds sønn Svend Knudsson (eller Svend Alfivasson som han også blir kalt) flyktet fra Norge. I England grep Harald Harefot, Knuds illegitime sønn med Ælfgifu Ælfhelmsdatter av Northampton (som også fødte Svend), makten og tronen. I Danmark satt Hardeknud, Knuds legitime sønn med dronning Emma av Normandie.

I 1037 ble den engelske tronen utfordret av Alfred av Wessex, den yngste sønnen til Ethelred den Rådville i hans ekteskap med Emma av Normandie (og således halvbror til Hardeknud). Godwin skal ha fanget Alfred eller lurt ham ved å late som han var en alliert, og deretter utlevert ham til kong Harald Harefot hærstyrke. Alfred ble blindet, mishandlet og døde kort tid senere ved Ely. En av de ansvarlige kan ha vært Godwins sønn Svein Godwinsson, en mann med et iltert, kanskje psykotisk raseri, og som etter sigende skal ha drept sin egen fetter.

17.03.1040 døde Harald Harefot og Godwin støttet kroningen av hans halvbror Hardeknud da han kom til England. Da Hardeknud selv døde brått i en alder av 25 år 08.06.1042 uten arving ga Godwin motvillig sin støtte til hans halvbror Edvard Bekjenneren. Edvard var den andre sønnen til Emma og Ethelred II, og hadde tilbrakte det meste av sine tretti år i landflyktighet i Normandie. Edvards regime gjeninnførte det angelsaksiske huset av Wessex til den engelske tronen. Emma av Normandie hadde ingen stor kjærlighet til sine sønner med Ethelred II og skal ha støttet kravet til den norske kongen Magnus den Gode, som da var blitt konge av Danmark, ved at denne hadde arverett til den engelske tronen etter Hardeknud. Også Godwin skal ha støttet dette kravet en stund.

Til tross for at det ble påstått at Godwin var medansvarlig i drapet på kong Edvards bror Alfred, sikret Godwin sin posisjon ved å gifte bort sin datter Edith (Eadgyth) til Edvard i 1045, et ekteskap som Edvard inngikk i takknemlighet for Godwins støtte. Ekteskapet forble barnløs, noe som senere skulle gjøre arverekkefølgen til tronen problematisk. Etter hvert som Edvard trakk til seg rådgivere, adelsfolk og prester fra sitt tidligere eksil i Normandie for å sikre sin maktposisjon, vokste Godwins mistro til den økende normanniske innflytelsen og han ble selv leder for opposisjonen. Situasjonen spisset seg til da kongen utnevnte normanneren Robert av Jumieges til erkebiskop av Canterbury.

Etter et voldelig sammenstøt mellom folk i Dover og den besøkende Eustace II, greve av Boulogne, kong Edvards nye svoger (gift med Goda av England, Edvards søster), ga Edvard ordre om at folket i Dover skulle straffes, noe han og jarl Leofric fra Mercia hadde gjort i Worcester (Leofrics jarldømme). Denne gang nektet Godwin og valgte å utfordre kongen og den besøkende utenlandske herskeren på vegne av sine landsmenn. Edvard innså at dette var en

prøve på hvem som satt med makten, og fikk støtte fra de andre jarlene, jarl Siward (Sigurd Danske) fra Northumbria og ikke minst jarl Leofric fra Mercia. Godwin og hans sønner ble straffet med landsforvisning fra kongedømmet i september 1051. Mens Godwin var landsforvist mistet også dronning Edith, Godwins datter, sin maktposisjon. Edvard fikk henne plassert i et nonnekloster.

Godwin og sønnene kom tilbake det påfølgende året, ni måneder etter landsforvisningen, og seilte opp elven Thames til London med en stor flåte og tvang Edvard til å gjenopprette hans jarledømme. Edith fikk også tilbake til sin tidligere makt som Englands dronning. Det negative ved maktdemonstasjonen fra kongens undersått var at det satt en presedens som ble fulgt av en rivaliserende jarl noen år senere, og deretter av Godwins egen sønn i 1066.

15.04.1053 døde Godwin i Winchester, hvor han tilbrakte påsken sammen med kongen, kanskje av slag. En uverifisert påstand hevder at han på dødsleiet nektet for at han hadde ansvar for drapet på kongens bror Alfred i 1036. Ved middagsbordet skal Godwin ha sverget:

"Må dette brødstykket kvele meg om jeg selv i tankene har vært falsk mot deg konge!"

Og deretter fikk han maten i vranghalsen, kvaltes og døde.

Hans sønn Harald Godwinsson etterfulgte ham som jarl av Wessex, et område som den gang dekket grovt sett den sydlige tredjedelen av England. Dødsfallene til jarl Siward i 1055 og senere jarl Algar i 1062 skapte et maktvakuum som sønnene til Godwin grep til fulle. Toste Godwinsson fikk hjelp til å få jarldømmet Northumbria og kontrollerte således det nordlige England. Jarlen av Marcia ble utmanøvrert og plassert på sidelinjen i maktkampen om England, spesielt etter at Harald og Toste brøt den walisiske-mercianske alliansen i 1063. Harald Godwinsson klarte senere å bli akseptert som Edvards etterfølger som konge av England etter en tvilsom påstand om at Edvard hadde lovet ham tronen på sitt dødsleie. Edvard hadde ingen barn, verken legitime eller utenfor ekteskap, med Haralds søster Edith. Harald hadde allerede makten i Wessex og han hadde giftet seg med søsteren til jarl Edwin av Mercia og jarl Morcar av Northumbria. Sistnevnte etterfulgte som jarl av Northumbria da Toste Godwinsson hadde gjort seg upopulær ved hardt styre og et opprør tvang ham til å flykte fra jarldømmet.

På samme måte som Huset Capet grep kongemakten i Frankrike så det ut til at Godwins ætt hadde grepet makten i England. De eneste skjær i sjøen var at han, på grunn av Haralds egne maktambisjoner, ikke valgte å støtte broren Toste i hans krav på jarledømmet i Northumbria. I raseri over dette vendte Toste seg til den norske kongen Harald Hardråde og støttet dennes krav på den engelske tronen mot broren Harald. Samtidig mente hertug Vilhelm i| Normandie at også han hadde krav på den engelske tronen. Det store sammenstøttet skulle skje i det store omveltningsåret 1066.

Etter det korte og barnløse ekteskapet med Tyra Svendsdatter, datter til kong Svend Tjugeskjegg av Danmark og søster til kong Knud den Mektige, giftet han seg andre gang med Gyda Torkelsdatter, en datter til Thorgils Sprakalägg.»[558]

(Barn XIII:2699, Far XV:10793)

Gift før 1019 med neste ane.

Barn:

Harald II Godwinsson av Wessex. Født omkring 1022. Død 14.10.1066 ved Hastings. (Se XIII:2699).
Toste Jarl Godwinsson. Jarl. Født omkring 1026. Død 25.09.1066 ved Stamford Bro.

Jarl av Northumberland.

Toste (Tostig) ble i 1055 utnevnt til jarl av Northumberland av kong Edvard Bekjenneren. I 1061 reiste han med Judith som pilgrim til Roma og ble meget ærefullt mottatt av Paven. Som jarl gjorde han seg forhatt ved sin hensynsløshet og ble 01.11.1065 fordrevet av folket. Han flyktet med kone og barn til sin svoger Baldiun V i Flandern. Hans bror, Harald, og kong Edvard forsøkte forgjeves å få ham gjeninnsatt. Toste fattet derfor hat til sin bror og søkte etter Edvards tronbestigning i 1066 å sette opp Vilhelm av Normandie og Sven Estridsen i Danmark mot Harald. Dette mislyktes, men han fikk hjelp av Harald Hardråde i Norge som dro med en flåte til England, men begge falt ved Stamford bro.

I «Norsk Biografisk Leksikon» (bind I utgitt i 1924) hevdes at Skule Kongsfostre var sønn til Toste Jarl. Dette gjentas av C. M. Munthe i «Norske slegtsmerker» (NST i 1928), Mogens Bugge i «Våre forfedre» og av Bent og Vidar Billing Hansen i «Rosensverdslektens forfedre».

Dette tilbakevises av engelske forskere som mener å ha full oversikt over Tostes barn, og det er ingen plass for Skule der. Lars Løberg gjør oppmerksom på at den siste omtalen han har sett, refererer til de norrøne påstandene om dette slektskapet som helt utenkelige. Det hevdes også at Toste møtte Skule første gang i 1066.

Professor Ludvig Daae hadde samme oppfatning. Hans avhandling «Om Reins-ættens sidste, fyrstelige medlemmer» fra 1896 inneholder en kort diskusjon av det som da var kjent, dvs. at et flertall av ættesagaene førte Skule som sønn av Toste jarl. Han peker imidlertid på at nettopp Snorre – som kjente hertug Skule og derved skulle ha gode kilder – ikke oppgir noe slikt slektskap. Snorre sier kun at han var av god engelsk ætt.

558 Wikipedia.

Fra Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga:

«152. ... Ulv jarl var den mektigste mann i Danmark så snart kongen døde. Søster til Ulv jarl var Gyda som var gift med Gudine jarl Ulvnadsson, og deres sønner var Harald, Englands konge, Toste jarl, Valtjov jarl, Morukåre (Morkere) jarl, Svein jarl; Gyda var datter deres, hun som var gift med Edvard den gode (Edvard Bekjenneren), Englands konge.»

Fra Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga:

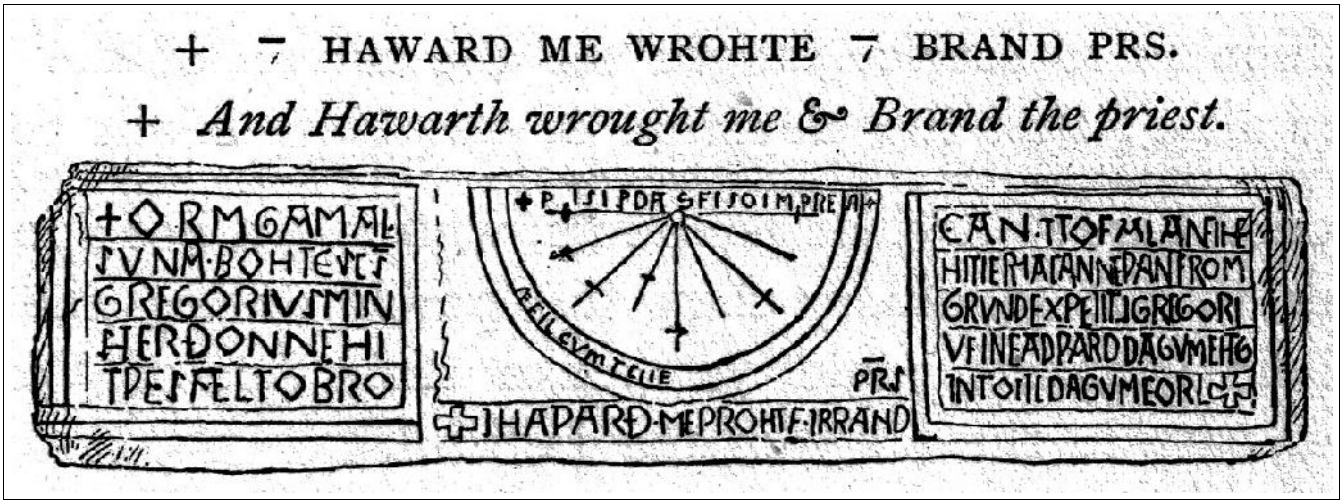
«77. Da våren kom, gjorde Harald (Gudinesson) ferdig skipet sitt og tok bort. Han og jarlen (Vilhelm Erobreren) skiltes i stor vennskap. Harald satte over til England til kong Edvard, men kom ikke til Valland siden for å holde bryllup. Kong Edvard styrte over England i 23 år; han døde sott-døden i London 5. januar (1066) og ble jordet i Pålkirken (St. Paul's Cathedral), og engelskmennene regner ham for hellig. Sønnene til Gudine jarl var på den tid de mektigste menn i England. Toste var satt til høvding over hæren til den engelske kongen, og han var landvernsmann da kongen tok til å eldes. Han var satt over alle andre jarler. Harald, hans bror, var støtt den mann i hirden som sto kongen nærmest i all tjeneste, og han hadde tilsyn med alle skattkammerne til kongen. Det er fortalt at da det led mot døden med kongen, var Harald og noen få andre menn til stede. Da bøyde Harald seg over kongen og sa: "Det tar jeg dere alle til vitne på at kongen nå ga meg kongedømmet og all makten i England." Kort etter ble kongen båret død ut av sin seng. Samme dag var det høvdingmøte, og det ble talt om kongevalget. Da lot Harald føre fram sine vitner på at kong Edvard ga ham riket på sin dødsdag. Møtet sluttet slik at Harald ble tatt til konge, og han fikk kongsvigsel trettendedagen (6. januar) i Pålskirken; da ga alle høvdinger og alt folket seg under ham. Da Toste jarl, hans bror, fikk greie på det, likte han det ille. Han syntes at han var likså nær til å være konge. "Jeg vil," sa han, "at landshøvdingene skal velge den til konge som de synes høver best til det" – og om dette gikk det ordsendinger mellom brødrene. Kong Harald sa da at han ville ikke gi opp kongedømmet, for han var blitt satt på den trone som kongen hadde, og var siden salvet og hadde fått kongsvigsel. Hele folkemengden sluttet seg også til ham, og han hadde også alle kongens inntekter.»

«78. Da Harald merket at hans bror Toste ville ta fra ham kongedømmet, trodde han ham ille, for Toste var en klok mann og en gjev mann og godt til venns med landshøvdingene. Da tok Harald fra Toste hærstyringen og all den makt som han før hadde hatt framfor de andre jarlene der i landet. Toste jarl ville ikke på noen måte finne seg i å være tjener for sin sambårne bror. Han fór da bort med sine folk mot sør over sjøen til Flæmingeland (Flandern) og ble der en kort stund. Så reiste han til Frisland og derfra til Danmark til kong Svein, som var hans frende. De var søsken Ulv jarl, far til kong Svein, og Gyda, mor til Toste jarl. Jarlen ba kong Svein om støtte og folkehjelp. Kong Svein bød ham å være hos seg, og sa han skulle få et slikt jarledømme i Danmark at han kunne være en gjev høvding der. Jarlen sa da: "Det er det jeg ønsker, å få fare tilbake til England, til odelen min. Men om jeg ikke får noen hjelp til det av Dem, konge, vil jeg heller by Dem det at jeg vil gi Dem all den hjelp som jeg har høve til i England, om De vil fare med danehæren til England og vinne landet slik som Knut, Deres morbror." Kongen svarte: "Så mye mindre mann er jeg enn min frende, kong Knut, at jeg knapt kan verge Daneveldet mot nordmennene. Gamle Knut fikk Dane-riket ved arv, men vant England i hærferd og strid; likevel så det en tid ut til at han skulle miste livet sitt der. Norge fikk han uten kamp. Nå kan jeg holde så vidt måte at jeg heller retter meg etter mine egne små vilkår enn etter den framgang min frende Knut hadde." Da sa jarlen: "Mindre blir det jeg oppnår ved ærendet mitt hit enn jeg tenkte, når du som er så gjev en mann lar meg være i slik knipe. Det kan nå være at jeg søker vennskap der det er mindre rimelig. Men likevel kan det hende jeg finner en høvding som er mindre redd for å legge store planer enn De, konge." Så skiltes de, kongen og jarlen, og var ikke svært gode venner.»

«79. Nå vendte Toste ferden til en annen kant, og han kom fram til Norge og reiste til kong Harald, som var i Viken. Da de møttes, bar jarlen fram ærendet sitt for kongen; han fortalte ham alt om sin ferd fra det han fór fra England; han ba kongen om å få hjelp til å vinne riket sitt i England. Kongen sa da at nordmennene ikke hadde noen lyst til å fare til England og herje når de hadde en engelsk høvding over seg. "Folk sier det," sa han, "at disse engelskmennene er ikke altfor mye å lite på." Jarlen svarte: "Mon det er sant det jeg hørte si i England? At kong Magnus, din frende, sendte menn til kong Edvard med den ordsending at kong Magnus eide England med samme rett som Danmark, og dette landet hadde han tatt i arv etter Hordaknut, slik som de med ed hadde lovt hverandre." Kongen svarte: "Hvorfor hadde han det ikke da, når han eide det?" Jarlen sier: "Hvorfor har ikke du Danmark slik som kong Magnus hadde det før deg?" Kongen svarte: "Ikke trenger danene å briske seg for oss nordmenn. Stor skade har vi gitt dem, disse frendene dine." Da sa jarlen: "Vil ikke du si meg det, så skal jeg si deg det. Derfor la kong Magnus Danmark under seg, fordi høvdingene der ga ham hjelp, og derfor fikk du det ikke, fordi hele landsfolket sto imot deg. Derfor kjempet ikke kong Magnus for å vinne England, fordi alt folket i landet ville ha Edvard til konge. Vil du få makt over England, kan jeg lage det slik at størsteparten av høvdingene i England blir dine venner og hjelpesmenn. Det er bare i kongsnavn jeg står tilbake for Harald, min bror. Det vet alle menn at det ikke har vært født noen slik hærmann som du i Nordlandene; det synes jeg er underlig at du kjempet i 15 år for å vinne Danmark, men England vil du ikke ha når det ligger åpent for deg." Kong Harald tenkte nøye over det jarlen sa, og skjønte at det var mye sant i det, og dessuten fikk han også lyst til å vinne riket. Siden talte de sammen, kongen og jarlen, lenge og ofte, og de avtalte da at om sommeren skulle de fare til England og vinne landet. Kong Harald sendte et bud over hele Norge og bød ut leidang, halv almenning. Overalt ble det nå talt om dette, og det var mange slags gissinger om

hvorledes det ville gå på denne ferden. Noen regnet opp storverkene til Harald, og sa at ingenting ville være umulig for ham; noen sa at England ville det ikke være lett å vinne, der var mange folk, og så var det en hær der som ble kalt tingmannalid; i den hæren var mennene så djerve, at én av dem var bedre enn to av de beste hos Harald. ...»

«86. Toste jarl hadde kommet vest (sør) fra Flæmingland til kong Harald så snart han kom til England, og jarlen var med i alle disse slagene. Da gikk det som han hadde sagt til Harald da de møttes forrige gang, at en mengde menn drev til dem i England; det var frender og venner til Toste jarl, og det ble til stor folkehjelp for kongen. Etter det slaget som det nyss er fortalt om, gikk alt folket i de nærmeste bygdene under kong Harald, men noen rømte. Nå dro kong Harald av sted for å vinne byen og la hæren ved Stamford bro. Men fordi kongen hadde vunnet så stor seier mot store høvdinger og en veldig hær, var alle folk redde og mistvilte om å kunne gjøre motstand. Da tok bymennene den utvei at de sendte bud til kong Harald og bød seg til å overgi både seg selv og byen til ham. Det gikk budsending om dette slik at søndag (24. september) fór kong Harald med hele hæren til byen; kongen og hans menn satte ting utenfor byen, og bymennene kom til tinget. Her samtykte hele folket i å gå inn under kong Harald og ga stormannssønner til gisler etter den kjennskap som Toste jarl hadde til alle i denne byen. Om kvelden fór kongen til skipene med en seier som hadde gjort seg selv, og han var lystig og glad. Det ble fastsatt ting i byen til tidlig om mandagen; da skulle kong Harald sette styresmenn i byen og gi len og rettigheter. Samme kvelden etter solnedgang kom kong Harald Gudinesson sør fra til byen med en veldig hær. Han red inn i byen med alle bymennenes vilje og samtykke. Det ble satt mannskap ved alle byportene og på alle veier, så nordmennene ikke skulle få nyss om det. Denne hæren var i byen om natten.»[559]

Kirkdale-soluret med Toste Jarls navn i dedikasjonen «IN TOSTI DAGVM EORL+» («i Toste Jarls dag» nederst til høyre). (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Toste Godwinsson, jarl av Northumbria (* ca. 1026 - † 25.09.1066), benevnes også som Tostig. Toste var alliert med kong Harald Hardråde (* 1015 - 25.09.1066) og en rival til sin bror, kong Harald Godwinsson (* ca. 1020 - † 1066), til den engelske trone. Han døde i slaget ved Stamford Bridge i 1066. Det hevdes at Toste var far til Skule Kongsfostre som fikk godset Rein og ble stamfar til blant annet kong Inge Bårdsson og Hertug Skule. Dette slektskapet tilbakevises av en del engelske forskere, men blant annet Frank Barlow og Emma Mason mener det ikke er usannsynlig.

Toste Godwinsson var tredje sønn til den mektige angelsaksiske jarl Godwin av Wessex († 15.04.1053) av Wessex og Kent og Gyda Torkelsdatter († etter 1067).

I september 1051 ble Toste gift med grevinne Judith av Flandern († 05.03.1094), datter til greve Balduin IV av Flandern og halvsøster til Balduin V av Flandern og dermed tante til Mathilda som ble gift med Vilhelm Erobreren av Normandie – som igjen Judiths mor var tante til. I 1061 reiste Toste med Judith som pilegrim til Roma og ble meget ærefullt mottatt av Paven.

Hensynsløs jarl.

Det samme året som han ble gift ble Toste og hans far jaget fra Northumbria, men de kom sterkt tilbake året etter. Tre år senere i 1055 utnevnte kong Edvard Bekjenneren Toste til jarl av Northumbria etter at jarl Siward døde i 1055. For å sikre sitt herredømme over de nordlige distriktene av Northumbria introduserte Toste den hensynsløse krigsloven (engelsk "martial law"). De som utfordret hans autoritet ble meget strengt straffet, og det gjorde ham ekstremt upopulær og forhatt.

Innbyggerne gjorde opprør og erstattet ham med Morcar, bror til Edwin, jarl av Mercia, som erklærte Toste for fredløs. Opprørerne tvang Toste på flukt sørover, hvor de ble møtt av jarl Harald Godwinsson

559 Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 152. Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga, avsnitt 75-79, 86-92. Professor Ludvig Daae: Om Reins-ættens sidste, fyrstelige medlemmer (1896). Norsk Biografisk Leksikon, Bind I (1923), side 334. Cappelen's Norges Historie, Bind 2, side 283-287. Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. C. M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 345. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 836. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 84.

ved Oxford og som, på grunn av sine egne ambisjoner om den engelske tronen, aksepterte opprørernes krav til tross for kong Edvard Bekjennerens ønske. Toste fikk ikke høye tanker om sin bror etter dette.

På flukt.

Etter å ha seilt til Flandern søkte Toste å innynde seg hos hertug Vilhelm i Normandie som forberedte en invasjon av England. Han hadde også kontakt med Svend Estridsson av Danmark for å få den danske kongen til å gå mot broren Harald, men uten å lykkes. Det rapporteres at Toste herjet på den engelske øya Wight og på kystene av Kent og Lincolnshire før han dro nordover mot Skottland Derfra dro han til Norge og ble tatt vel imot av kong Harald Hardråde. Disse gjorde felles planer om å invadere England. Harald Hardråde hadde en stor hær av erfarne og profesjonelle krigere. Snorre Sturlason skriver i Harald Hardrådes saga at:

"Kong Harald tenkte nøye over det jarlen sa, og skjønte at det var mye sant i det, og dessuten fikk han også lyst til å vinne riket. Siden talte de sammen, kongen og jarlen, lenge og ofte, og de avtalte da at om sommeren skulle de fare til England og vinne landet. Kong Harald sendte et bud over hele Norge og bød ut leidang, halv almenning. Overalt ble det nå talt om dette, og det var mange slags gissinger om hvorledes det ville gå på denne ferden. Noen regnet opp storverkene til Harald, og sa at ingenting ville være umulig for ham; noen sa at England ville det ikke være lett å vinne, der var mange folk..."

Ved elven Tyne møtte Toste sin allierte, kong Harald av Norge, og med støtte fra norske krigere seilte han opp Humber og kom i slag med sin fiende Morcar og Edwin ved Fulford. Harald Hardrådes hær invaderte og tok den store byen Jorvik, nåværende York.

Tostes bror, kong Harald Godwinsson, marsjerte med hæren nordover fra det sted hvor de ventet på normannernes invasjon. De møtte overraskende deler av den norske hæren ved Stamford Bridge 25.09.1066. Både kong Harald Hardråde og Toste Godwinsson døde i slaget, mens kong Harald Godwinsson skyndte seg sørover for å møte normannerne ved Hastings hvor han falt den 14. oktober og ble den siste angelsaksiske konge i England.

Etter at Toste døde tok hans to sønner, Skule Tostesson Kongsfostre (-->> neppe hans sønn!) og Kjetil Krok, tilflukt i Norge under beskyttelse av kong Olav Kyrre. Tostes hustru Judith (datter til Eleanora av Normandie) ble derimot igjen i England og giftet seg senere med hertug Welf I av Bayern.»[560]

XIV:5398 fm fm fm ff fm fm fm

Gyda Torgilsdatter. Adelskvinne. Født omkring 997. Død omkring 1069.

Gyda flyktet i 1067 til en klippeøy i Bristolfjorden sammen med flere høvdinger. Hun måtte så flykte videre til St. Omer i Flandern, hvor hun døde.[561]

Gyda, glassmaleri av Caroline Townshend og Joan Howson i St Nectan's Church (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Gyda Torgilsdatter (norrønt: Gyða Þorkelsdóttir; født ca. 997, død ca. 1069) var en dansk adelskvinne som ble inngift i hva som ble den mektige adelsfamilien i angelsaksiske England, hvor hun ble mor til en konge og en

560 Wikipedia.

561 Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 134, 152. Snorre Sturlasson: Magnus den godes saga, avsnitt 22. Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga, avsnitt 75. Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 560. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 45, 89.

dronning.

Gyda var datter til Torgil Sprakling (også kalt Torkjell), søster til jarl Ulf Torgilsson, gift med Estrid Sveinsdatter, søster til Knut den Mektige. Hun var også søster til Eilaf, som Knut ga et jarledømme i England. Gyda ble gift med den angelsaksiske Godwin av Wessex (1001-1053) av beskjeden herkomst, men som kong Knuts betrodde mann vokste han i makt til å bli en av de mektigste jarlene i England.

De fikk en stor familie til sammen. Fem av deres sønner ble jarler ved et eller flere tidspunkter, tre av dem var jarler i 1066. Hun ble mor til kong Harald Godwinson av England, og av Edith av Wessex, dronning av England som hustru av kong Edvard Bekjenneren.

To av hennes sønner, Harald og Tostig (Toste i norsk tradisjon), møtte hverandre som motstandere i slaget ved Stamford Bridge i 1066, hvor Tostig ble drept. Mindre enn en måned senere ble tre av hennes sønner, Harold, Gyrth, og Leofwine, alle drept i slaget ved Hastings.

Kort tid etter slaget ved Hastings bodde Gyda i Exeter, og det er mulig at hun var årsaken til at byen gjorde opprør mot Vilhelm Erobreren i 1067. Det førte til at han la byen under beleiring. Hun tryglet Vilhelm om å få utlevert Haralds lik for å få gravlagt ham, men Vilhelm avviste henne. I henhold til Den angelsaksiske krønike forlot Gyda England kort tid etter den normanniske erobringen sammen med hustruene eller enkene til andre framtredende angelsaksere. Alle eiendommene til hennes og Godwins familie ble konfiskert av Vilhelm. Det er lite som er kjent om Gydas liv etter denne tiden, men det er antatt at hun dro til Danmark hvor hun hadde slektninger.

Hennes yngste, og eneste overlevende sønn, Wulfnoth, levde nesten hele livet i fangenskap i Normandie, fram til at Vilhelm Erobreren døde i 1087. Hennes eldste datter, Edith, hadde fortsatt en del makt i navnet som enke etter kong Edvard Bekjenneren.

Ekteskapet var særdeles barnerikt:
Svein Godwinson, av engelskmennene kalt for "Sweyn", jarl av Herefordshire (ca. 1023- 1052).
Ved et tilfelle erklærte Svein seg selv som en illegitim sønn av Knut den mektige,
et krav som hverken samtiden og ettertiden har trodd på.
Harald Godwinson (ca. 1025 -14.10.1066), konge av England,
Toste Godwinson (ca. 1026 - 25.09.1066), kalt "Tostig" av engelskmennene, jarl av Northumbria.
Edith av Wessex, (ca. 1030 -19.12.1075), dronning av England, gift med Edvard Bekjenneren.
Gyrth Godwinson (ca. 1030 -14.10.1066).
Gunhild av Wessex (ca. 1035-1080), også kalt for "Gunhilda", nonne.
Ælfgifu av Wessex (ca. 1035).
Leofwine Godwinson (ca. 1035 -14.10.1066), jarl av Kent.
Wulfnoth Godwinson (ca. 1040).»

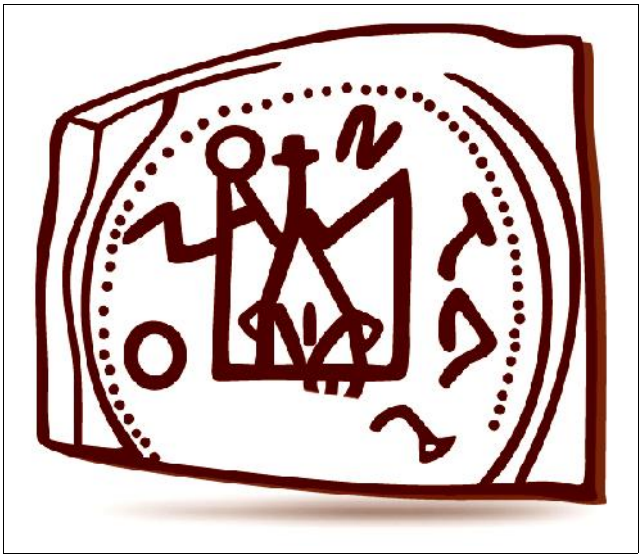
(Barn XIII:2699, Far XV:10795)

Gift før 1019 med forrige ane.

XIV:5409 fm fm fm ff mf ff ff

Izyaslav av Polotsk. Født omkring 978. Død 1001.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Izyaslav var sønn til Vladimir I den Hellige av Kiev (* ca. 958 - † 1015) og Rogneda av Polotsk (* 962 - † ca. 1002).»

Izyaslav av Polotsk - Segl, forside (Wikipedia).

«Etter norrøn tradisjon ble Izyaslav sendt med sin mor for å styre hennes hjemland, Polotak. Det finnes også en legende som forteller at Rogneda forsøkte å få Izyaslav til å drepe sin far.

Til tross for at han muligens gikk imot sin fars vilje, klarte Izyaslav å fortsette sitt styre i Polotsk. Han var den første som gjorde Polotsk autonom fra storhertugen av Kiev og hans tittel ble arvet av hans etterkommerne etter hans død. Fyrstedømmet hadde en stor grad av autonomi som også ble overført til hans etterkommere. Han ble minnet ved at en etablert by ble oppkalt etter ham.

Izyaslav døde 1001 i ung alder, omkring 23 år gammel. Han overlevde sin mor, men døde før sin far, Vladimir av Kiev.

Dermed ble hans etterkommere hindret fra noen gang å kunne overta Kievan-tronen, dette ifølge det såkalte "Rota-systemet", eller rotasjonssystemet. Dette innebar at tronen ikke gikk lineært fra far til sønn, men lateralt, dvs. fra bror til bror og deretter til den eldste sønnen til den eldste broren som hadde sittet på tronen.

Han hadde to sønner, men hans ektefelle er ukjent.:
Bryachislav av Polotsk (* ca. 997 - † 1044) og
Vseslav som døde ung.

Begge sønnene var mindreårige da faren døde. Vseslav døde mens han fortsatt var mindreårig mens Bryachislav overlevde og kunne fortsette Polotsk-dynastiet og å utfordre autoriteten til sin onkel, Yaroslav den Vise.

Hans direkte etterkommere styrte Polotsk til 1222.» [562]

(Barn XIII:2705, Far XV:10817, Mor XV:10818)

Gift

Barn:

Bryachislav Izyaslavich av Polotsk. Født omkring 997. Død 1044. (Se XIII:2705).

XIV:5417 fm fm fm ff mf mf ff

Yaroslav I Vladimirovich den Vise av Kiev. Født omkring 978. Død 20.02.1054 i Vyshorod. Gjentakelse, se side 452.

XIV:5418 fm fm fm ff mf mf fm

Ingegjerd Olofsdotter av Sverige. Født 1001 i Sigtuna. Død 10.02.1050. Gjentakelse, se side 456.

XIV:5419 fm fm fm ff mf mf mf

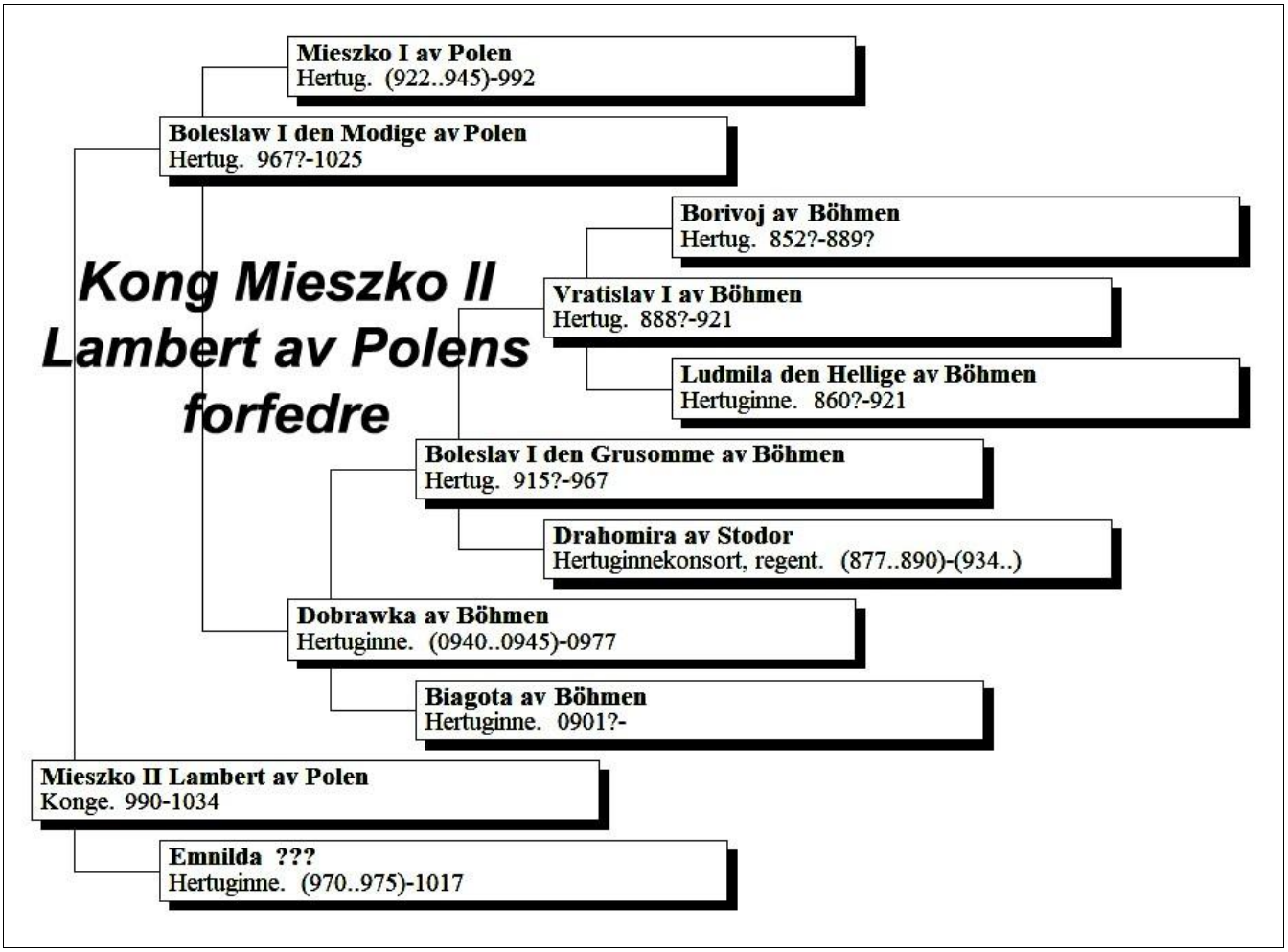
Mieszko II Lambert av Polen. Konge. Født 990. Død 10.05.1034.

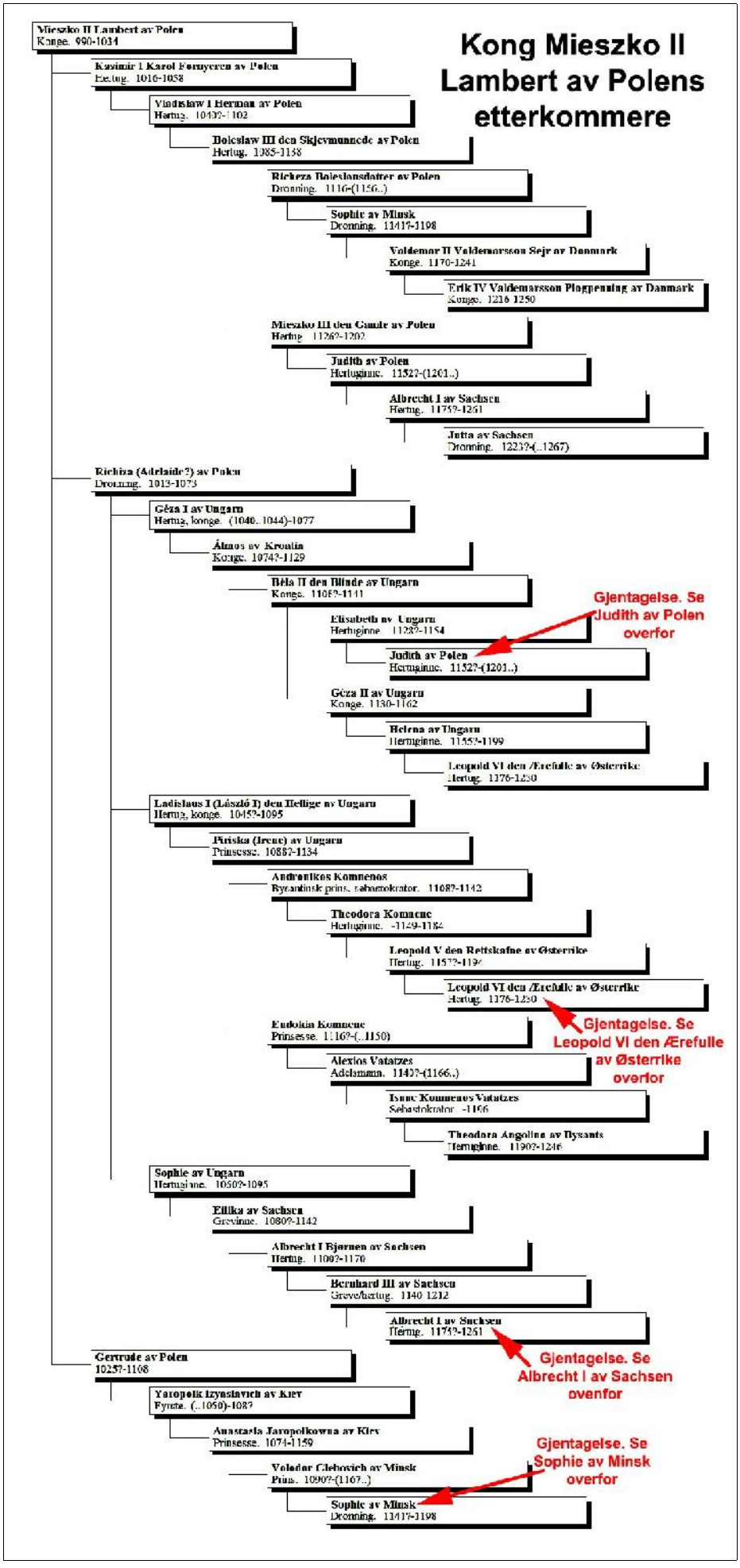
Mieszko (Mieszislaus) var konge av Polen 1025 - 1034.

Under Mieszkos tid falt riket sammen. Hans forbigåtte brødre fikk hjelp av keiser Konrad II, av russere og tsjekkere. Ungarerne erobret Slovakien og danskene tok Pommern. Også i øst og vest mistet han provinser, og han måtte anerkjenne keiserens lensrett.[563]

562 Wikipedia.

563 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 19. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 79. Columbia Encyclopedia, Sixth Edition, Copyright (c) 2000.

Kong Mieszko II Lambert av Polens forfedre
Mieszko I av Polen
Hertug. (922..945)-992
Boleslaw I den Modige av Polen
Hertug. 967?-1025
Borivoj av Böhmen
Hertug. 852?-889?
Vratislav I av Böhmen
Hertug. 888?-921
Ludmila den Hellige av Böhmen
Hertuginne. 860?-921
Boleslav I den Grusomme av Böhmen
Hertug. 915?-967
Drahomira av Stodor
Hertuginnekonsort, regent. (877..890)-(934..)
Dobrawka av Böhmen
Hertuginne. (0940..0945)-0977
Biagota av Böhmen
Hertuginne. 0901?-
Mieszko II Lambert av Polen
Konge. 990-1034
Emnilda ???
Hertuginne. (970..975)-1017

Kong Mieszko II Lambert av Polens etterkommere
Mieszko II Lambert av Polen
Konge. 990-1034
Kasimir I Karol Fornyeren av Polen
Hertug. 1016-1058
Vladislaw I Herman av Polen
Hertug. 1040?-1102
Boleslaw III den Skjevmunnede av Polen
Hertug. 1085-1138
Richeza Boleslavsdatter av Polen
Dronning. 1116-(1156..)
Sophie av Minsk
Dronning. 1141?-1198
Valdemar II Valdemarsson Sejr av Danmark
Konge. 1170-1241
Erik IV Valdemarsson Plogpenning av Danmark
Konge. 1216-1250
Mieszko III den Gamle av Polen
Hertug. 1126?-1202
Judith av Polen
Hertuginne. 1152?-(1201..)
Albrecht I av Sachsen
Hertug. 1175?-1251
Jutta av Sachsen
Dronning. 1223?-(..1267)
Richiza (Adelaide?) av Polen
Dronning. 1013-1073
Géza I av Ungarn
Hertug, konge. (1040..1044)-1077
Álmos av Kroatia
Konge. 1074?-1129
Béla II den Blinde av Ungarn
Konge. 1108?-1141
Elisabeth av Ungarn
Hertuginne. 1128?-1154
Judith av Polen
Hertuginne. 1152?-(1201..)
Géza II av Ungarn
Konge. 1130-1162
Helena av Ungarn
Hertuginne. 1155?-1199
Leopold VI den Ærefulle av Østerrike
Hertug. 1176-1230
Ladislaus I (László I) den Hellige av Ungarn
Hertug, konge. 1045?-1095
Piriska (Irene) av Ungarn
Prinsesse. 1088?-1134
Andronikos Komnenos
Bysantinsk prins, sebastokrator. 1108?-1142
Theodora Komnene
Hertuginne. -1129-1184
Leopold V den Rettskafne av Østerrike
Hertug. 1157?-1194
Leopold VI den Ærefulle av Østerrike
Hertug. 1176-1230
Gjentagelse. Se Leopold VI den Ærefulle av Østerrike ovenfor
Eudokia Komnene
Prinsesse. 1116?-(..1150)
Alexios Vatatzes
Adelsmann. 1140?-(1166..)
Isaac Komnenos Vatatzes
Sebastokrator. -1196
Theodora Angelina av Bysants
Hertuginne. 1190?-1246
Sophie av Ungarn
Hertuginne. 1050?-1095
Ellika av Sachsen
Grevinne. 1080?-1142
Albrecht I Bjørnen av Sachsen
Hertug. 1100?-1170
Bernhard III av Sachsen
Greve/hertug. 1140-1212
Albrecht I av Sachsen
Hertug. 1175?-1251
Gjentagelse. Se Albrecht I av Sachsen ovenfor
Gertrude av Polen
1025?-1108
Yaropolk Izyaslavich av Kiev
Fyrste. (..1050)-1087
Anastasia Jaropolkowna av Kiev
Prinsesse. 1074-1159
Voladar Glebovich av Minsk
Prins. 1090?-(1167..)
Sophie av Minsk
Dronning. 1141?-1198
Gjentagelse. Se Sophie av Minsk ovenfor

T. v. Konge av Polen 1025 - 1034 (Jan Matejko 1838-1893). T. h. Kopi fra 1800-tallet av en tapt samtidsskildring av Mieszko Lambert som mottar en liturgisk bok fra Mathilda av Schwaben. (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Mieszko II Lambert (* 990 - † 10. eller 11. mai 1034) var konge av Polen fra 1025 til 1031 og senere hertug av Polen fra 1032 til 1034. Han tilhørte det piastiske dynasti, og var andre sønn til Boleslaw I den Modige (* ca. 967 - † 1025) og Emnilda (* 970/975 - † 1017).

Noe urettferdig fikk han tilnavnet Gnusny (som kan oversettes blant annet med den late), som kanskje var ment å skulle reflektere den uheldige måten styret hans endte med. I begynnelsen av sin regjeringstid var han imidlertid en dyktig og talentfull hersker, som videreførte sin forgjengers vellykkede politikk.

Mieszko tok makten (og kronet seg selv til konge) etter sin fars død og forviste sannsynligvis sine to brødre (Bezprym og Otto) fra landet. Han organiserte to vellykkede invasjoner av Sachsen i 1028 og 1030, og kom derved den nye tyske keiseren Konrad II i forkjøpet, da den sistnevnte var i ferd med å gå til krig mot Polen. Senere førte Mieszko defensive kriger mot tyskerne, tsjekkerne og hertugene av Kievriket.

Polen kom snart til å befinne seg i en vanskelig situasjon, da rikets nabostater søkte å gjenvinne områdene erobret av Mieszko I og Boleslaw I, samtidig som Mieszko II's to brødre – i sin kamp om makten – søkte støtte fra en tysk-russisk koalisjon. Mieszko klarte ikke å stå imot det samtidige angrepet mot riket i 1031 av Konrad II (med Otto) i vest og Yaroslav I (med Bezprym) i øst, og flyktet til Tsjekkia, hvor han ble tatt til fange av den tsjekkiske hertugen Oldrich.

I mellomtiden tok Bezprym makten i Polen. Hans brutale styre førte imidlertid til at han ble drept noen måneder senere. Etter Bezpryms død i 1032 ble Mieszko løslatt, og etter sin tilbakekomst til Polen forsøke han å gjenvinne makten.

For å sikre støtte hos den tyske keiseren måtte han imidlertid frasi seg kongetittelen, og dele det polske territoriet i tre deler – mellom seg selv, sin bror Otto og sin slektning Dytryk. Slik kom han tilbake til makten som hertug av den største av de tre landsdelene, men denne tredelingen ble ikke langvarig, for etter Ottos død tok han over hans landdel, forviste Dytryk og klarte slik – kort tid før sin død – å forene piastenes rike.

Situasjonen i landet ble imidlertid ikke stabilisert – under Bezpryms styre hadde det kommet til opprør blant jordeiere og bønder mot stormennene og kirken (den paganske reaksjon), og etter Mieszkos død ble landet ytterligere svekket av indre anarki. Hans hustru og sønn ble forvist fra landet, og kaoset ble forsterket av tsjekkernes plyndretokt i riket (blant annet ble Gniezno lagt i grus).

Under Mieszko II's tid mistet Polen territoriene Boleslaw I hadde erobret: Morava, Luzyce, Milsko og Rødrutenia (Øst-Galicia). Etter Mieszko I's og Boleslaw I's vellykkede styre havnet den unge polske staten under Mieszko II – som følge av mange forskjellige faktorer vel å merke – i en svekket og uklar posisjon.»[564]

(Barn XIII:2710, Far XV:10837, Mor XV:10838)

Gift 1013 med neste ane.

Barn:

Kasimir I Karol Fornyeren av Polen. Født 25.07.1016. Død 28.11.1058. (Se XIII:2713).
Richiza (Adelaide?) av Polen. Født 22.09.1013. Død 21.05.1073. (Se XIII:2760).
Gertrude av Polen. Født omkring 1025. Død 04.01.1108. (Se XIII:2710).

564 Wikipedia.

XIV:5420 fm fm fm ff mf mf mm

Richeza av Lothringen. Dronning. Født mellom 995 og 1000. Død 21.03.1063.

Richiza (Rixa) var eldste datter til Ezzo av Lothringen. [565]

T. v. Portrett av Richeza ved gravstedet i Johanneskapellet i Kölnerdomen. I midten Portrett av Jan Matejko (1838-1893). T. h. Richeza støttet St. Nikolaus-klosteret i Brauweiler, blant annet ved å bygge den nye kirken. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (Oversatt):

«Richeza av Lothringen (også kalt Richenza, Rixa, Ryksa) (* ca. 995-1000 - † 21.03.1063) tilhørte Ezzonen-dynastiet. Hun ble dronning av Polen som hustru til Mieszko II Lambert.

Hennes polske ekteskap ble arrangert for å styrke båndene mellom Mieszko og hennes onkel, keiser Otto III.

Hun kom tilbake til Tyskland etter avsetningen av Mieszko i 1031, separert eller skilt fra ham.

Etter at hennes bror, hertug Otto II av Schwaben, døde og den påfølgende utryddelsen av den mannlige linjen i hennes familie, ble Richeza nonne, arbeidet for å bevare Ezzonen-arven og finansierte restaureringen av klosteret Brauweiler.

Hun ble saligforklart.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Richeza og Mieszko hadde tre påviste barn:
Kasimir (* ca. 1016), hertug av Polen (Piast).
Gertrud (* ca. 1025), gift med storhertug Iziaslav av Kiev (Rurikids).
Richeza (* 1018 - † etter 1059), gift med den senere ungarske kongen Béla (Arpaden) »[566]

(Barn XIII:2710, Far XV:10839, Mor XV:10840)

Gift 1013 med forrige ane.

XIV:5425 fm fm fm ff mm ff ff

Mieszko II Lambert av Polen. Født 990. Død 10.05.1034. Gjentakelse, se side 468.

XIV:5426 fm fm fm ff mm ff fm

Richeza av Lothringen. Født mellom 995 og 1000. Død 21.03.1063. Gjentakelse, se side 471.

XIV:5427 fm fm fm ff mm ff mf

Vladimir I Svjatoslavich den Hellige av Kiev. Storfyrste. Født omkring 958. Levde 970. Død 15.07.1015.

Vladimir [Volodymyr] kalles også «den Store». Han ble døpt i 989 med navnet Basilius.

---

565 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 35. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 79.

566 Wikipedia.

T. v. Fyrste av Novgorod 970 - ca. 980. – Storfyrste av Kiev ca. 980 - 1015. T. h. Vladimirs illustrasjon på en av hans mynter. Han er kronet i bysantinsk stil, og holder en tverrmontert stav i den ene hånden og en Khazar-inspirert tregaffel i den andre. (Wikipedia).

Han giftet seg først i 980 med Rogneda, datter til prins Rogvolod av Polotsk. Han hadde derefter mange koner og konkubiner før han offisielt giftet seg med Anna Porphrogenita, datter til den bysantiske keiseren Romanus II og søster til keiser Basil II. Anna døde i 1011. Senere giftet han seg med en datter til greve Cuno av Öningen, barnebarn til keiser Otto I som døde i 1018. Vladimir hadde mange sønner, og det er uklart hvem som var deres mødre. Troligvis var Yaroslav fra ekteskapet med Rogneda slik Bent og Vidar Billing Hansen anser i «Rosensverdslektens forfedre». Mogens Bugge hevder imidlertid i « Våre forfedre» at Anna av Bysants var mor til Yaroslav.

Svjatoslavs sønn Vladimir var til å begynne med en minst like innbitt hedning som faren. Han tilba slavernes guder, han holdt seg med en stor skare hustruer og han straffet sine fiender på det grusomste. Ærelysten som han var, innså han hvilke fordeler det ville medføre for ham selv å få i stand en allianse med Bysants, som befant seg på høyden av sin makt. Ved å beleire Kherson tvang han stormakten til forhandlinger. Som tegn på forbund gikk Vladimir med på å la seg døpe, og keiseren skjenket ham sin søster Anna til hustru.

Vladimirs politikk fikk bred støtte hos folket. De samfunnsmessige og kulturelle forandringene han gjennomførte, var så gjennomgripende at forutsetningene må ha ligget latente alt i de foregående generasjoners utvikling. Den nye tro hadde alt vært forkynt i Russland i over hundre år, selv om de ledende kretser fremdeles hadde sluttet opp om den hedenske tradisjonen.

Forandringen ser ut til å ha gått nokså smertefritt for seg, særlig når misjonen tok fyrstenes autoritet til hjelp. Misjonsarbeidet ble hurtig organisert, og kirker ble bygd i alle de viktigste byene. Novgorod fikk sin egen biskop bare fem år etter Kiev, og alt i alt ble det opprettet fem bispedømmer i Vladimirs tid. Fra Bulgaria, Krim og Konstantinopel strømmet prester, munker, sangere, byggmestere og kirkemalere inn i landet. Den bysantinske kristne kulturtradisjonen fikk innpass i de slaviske gudstjenestene og slo rot i Russland, til dels ved Bulgarias formidling. Religionen ble en sterk lenke i forbindelsen mellom Bysants og Russland. Russland ble knyttet til den østlige gren av kristendommen, og kom dermed inn i Europas østlige kulturkrets. Fyrst Vladimirs beslutning hadde meget vidtrekkende følger. Ettervirkningene strekker seg, i hvert fall indirekte, over tusen år helt inn i vår tid.

Den nye tro endret livsvanene fra grunnen av, og det samme skjedde med kulturen i de sentrale byer. Men i avsides beliggende trakter, blant slaver og særlig blant finskættede stammer, ble de hedenske tradisjoner bevart ennå i lang tid fremover. I slutten av 1000-tallet begynte kristendommens innflytelse å nå frem til den viktige handelsruten over Ladoga.

Fyrst Vladimir hadde som nevnt hele tolv sønner med forskjellige mødre, og mellom dem brøt det ut en blodig kamp om makten. Av hans legeme og blod var blant andre de fromt kristne Boris og Gleb, som Vladimirs eldste sønn, Svyatoslav, lot myrde i kirken. De ble Russlands første helgener. Novgorods hersker Yaroslav var den fjerde sønnen i rekken, og utsett som neste offer, men han samlet sin hær, angrep Kiev og fordrev Svyatoslav.[567]

567 Cappelens verdenshistorie, bind 5 (1982-87): Østens storriker, side 259-260. Svenskt Biografiskt Lexikon, bind 20 (1973/75), side 6. N. de Baumgarten: Généalogie et Mariage occidenteaux des Rurikides Russes du Xe au XIII Siècle. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 145, se også nr. 167 og side 63. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 90.

T. v.. Vladimir og Rogneda. Öljemaleri av Anton Losenko, 1770. T. h. St. prins Vladimir døpes (Viktor Vasnetsov (1890), (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Vladimir I Svjatoslavitsj (ukrainsk: Volodymyr; russisk: Vladimir eller den nordiske skrivemåten Valdemar (* ca. 956-958 - † 15.07.1015 i Berestovo) – kalt Vladimir den Store (Vladimir Velikij) eller Vladimir den Hellige (Vladimir Svatoj) – var storfyrste av Kiev. Med ambisjonen å forene folkene i Kievriket ville storfyrste Vladimir gi dem en felles religion. Han forsøkte å slå sammen alle de hedenske gudene i riket til en religion, men det mislyktes og han lot seg døpe i 988. Dermed ble den gresk-ortodokse kirken etablert i landet. Vladimir kristnet så hele Kievriket. Han giftet seg i 989 med Anna av Bysants.

Han var "uekte" sønn til Svyatoslav I av Kiev (* ca. 942 - † 972) og Matuscha Malkovna (* 940/944 - † ca. 1000). Svjatoslav flyttet i 969 sin hovedstad til Perejaslavets, og utpekte Vladimir til hersker over Novgorod, men ga Kiev til sin ektefødte sønn. Jaropolk.

Etter Svjatoslavs død i 972 brøt det i 976 ut brødrekrig mellom Jaropolk og hans yngre bror Oleg, hersker over drevljanere (en fornslavisk folkestamme i vestre del av dagens Ukraina). I 977 flyktet Vladimir til sin frende Håkon jarl, som hersket i Norge, og reiste der en hærstyrke med så mange norske krigsmenn han kunne for å kunne gjenerobre Novgorod. Han reiste hjem året etter og rykket frem mot Jaropolk. På sin vei mot Kiev sendte han en budbringer til Rogvolod (Ragnvald), fyrsten av Polotsk, for å be om hans datters hånd – Rogneda (Ragnhild). Prinsessen motsatte seg å knytte seg til en tjenestekvinnes sønn, så Vladimir angrep Polotsk, drepte Rogvolod, og tok Ragnhild med makt. Polotsk var en viktig befestning på veien mot Kiev, og erobringen av Polotsk og Smolensk gjorde det lettere å innta Kiev i 978, der han drepte Jaropolk og lot seg hylle som "knjas" (fyrste) over alle Kiev-rus'.

Kristningen av Rus.

Den viktigste hendelse i Vladimirs regjeringstid var kristningen av kievske rus' i 988, etter at han ble forlovet med prinsesse Anna av Bysants, datter til den bysantinske keiser Romanos II Porfyrogennetos. Det var for denne kristningen han fikk tilnavnet den Hellige, og etter sin død ble helgenkåret i den ortodokse kirke.

Forut for hans egen dåp hadde han, ifølge helgenlegenden, syv hovedhustruer og 800 elskerinner. Han lot gudebilder oppstille overalt, og var en ivrig tilhenger av den slaviske hedendom. Ifølge overleveringen var det fornuften som bragte ham til den kristne tro. Angivelig hentet han til seg lærde fra alle de forskjellige religioner, hørte på deres fremstillinger, og så valgte han ut den beste. (Hans innvending mot den muslimske utsending: "Ruserne er glad i drukkenskap, og vi kan ikke klare oss uten den".)

Vladimirs dåp var i alle fall et diplomatisk sjakktrekk: Han klarte med dette å etablere et nyttig bånd med det bysantinske keiserhus. Keiser Basileios II trengte hjelp mot bulgarene; de var deres felles fiender. Vladimir sendte en hær med 6000 rus' til Konstantinopel. Dessuten la han et visst press på keiseren ved det at han angrep den bysantinske by Chersones på Krimhalvøya. Til slutt innvilget keiseren hans ønske: Dersom Vladimir lot seg døpe, så ville Basileios II gi ham sin søster Anna til hustru som takk for den militære støtte. Slik gikk det til at Vladimir I ble den første europeiske hersker som kunne ta en "purpurfødt" kvinne til sin hustru.

Knjasernes dåp ble feiret som en storslagen begivenhet i Kiev. Etter at man hadde revet ned de hedenske gudebilder fant det sted en massedåp i floden Dnjepr. Det synes ikke å ha vært noen åpen motstand mot kristningen, men ute på landsbygda tok det lenger tid før hedendommen mistet grepet om folk. Kirken begynte raskt med oppbyggingen av et nettverk av klostre og kirkebygninger, og dette bidro vesentlig til rikets nasjonsbygging. Den nye tro skulle også raskt sette et sterkt preg på kulturen.

I sammenheng med kristningen overtok man ikke bare den kirkelige kalender og de kristne skikker i hverdagen, men tok seg også det gammelbulgarske eller gammelkirkeslaviske skriftspråk, som med tiden utviklet seg til kirkeslavisk.»

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Skjebnen til alle Vladimirs døtre, hvis tall er omkring ni, er høyst usikkert. Hans hustruer, konkubiner og deres barn var som følger:

Barn med Olava eller Allogia (varangisk eller tsjekkisk). Usikker: hun kan ha vært mor til Vysheslav mens andre hevder at det er en forveksling med Helena Lekapene.
Vysheslav (* ca. 977 - † ca. 1010), prins av Novgorod (988-1010).

Barn med enken etter Yaropolk I, en gresk nonne.
Sviatopolk den Forbannede (* ca. 979), muligens den gjenlevende sønnen til nevnte Yaropolk.

Barn med Rogneda (datter til Rogvolod). Senere, etter skilsmisse, gikk hun i et kloster med det kristne navnet Anastasia.
Izyaslav av Polotsk (* ca. 979 i Kiev), prins av Polotsk (989-1001).
Yaroslav den Vise (* tidligst 983), prins av Rostov (988-1010), prins av Novgorod (1010-1034), storprins av Kiev (1016-1018, 1019-1054). Muligens var han sønn til Anna i stedet for Rogneda. Et annet interessant faktum er at han var yngre enn Sviatopolk i henhold til Boris' ord i "Tale of Bygone Years" og ikke som det var offisielt kjent.
Vsevolod (* ca. 984 - † 1013), muligens identisk med den svenske prinsen Wissawald av Volhynia (ca. 1000), var kanskje Estrid Svendsdatters første ektemann.
Mstislav, ikke identisk med Mstislav av Chernigov, døde muligens som spedbarn, om han overhodet har eksisert.
Mstislav av Tsjernigov (* ca. 983), prins av Tmutarakan (990-1036), prins av Tsjernigov (1024-1036), andre kilder hevder at han var sønn til andre mødre (Adela, Malfrida eller en annen bulgarsk hustru).
Predslava, en av Boleslaw I den Modiges konkubiner ifølge "Gesta principum Polonorum".
Premislava, († 1015), noen kilder oppgir at hun var hustru til hertugen Laszlo (Vladislav) "den skallede" av Arpadianerne.
Mstislava, i 1018 fanget sammen de andre døtrene av Boleslaw I den Modige.

Med Bulgarske Adela, noen kilder hevder at Adela ikke nødvendigvis var bulgarsk da Boris og Gleb kan ha blitt født av en annen kvinne.
Boris (* ca. 986), prins av Rostov (ca. 1010-1015). Bemerkelsesverdig er det faktum at fyrstedømmet Rostov så vel som fyrstedømmet Murom brukte å grense til det Volgabulgarske rike.
Gleb (* ca. 987), prins av Murom (1013-1015), i likhet med Boris, hevdes også Gleb å være sønn til Anna Porphyrogenita.
Stanislav (* ca. 985 - † 1015), prins av Smolensk (988-1015), muligens sønn til en annen kvinne og hvis skjebne ikke er sikker.
Sudislav († 1063), prins av Pskov (1014-1036). Muligens sønn til en annen kvinne, men han er nevnt i "Nikons Chronicles". Han tilbrakte 35 år i fengsel og ble senere munk.

Med Malfrida.
Sviatoslav (* ca. 982 - † 1015), prins av Drevlians (990-1015).

Med Anna Porphyrogenita.
Theofana, en hustru til Novgorods "posadnik" (borgmester) Ostromir, et barnebarn til den semi-legendariske Dobrynya (det er meget tvilsomt om hun var Annas datter).

Med et barnebarn til Otto den Store (muligens Rechlinda Otona [Regelindis]).
Maria Dobroniega av Kiev (* ca. 1012), hertuginne av Polen (1040-1087), gift ca. 1040 med Kasimir I Fornyeren, hertug av Polen, at hun antas å være datter til denne kvinne er utledet fra hennes antatte alder.

Annen mulig familie.
Vladimirovna († 1044), en "uekte" datter, gift med Bernard, markgreve av Nordmark.
Pozvizd (* før 988), en sønn til Vladimir ifølge "Hustyn Chronicles". Han var muligens den prins, Khrisokhir, som er nevnt av "Niketas Choniates".»[568]

De ortodokse kirkene i Ukraina (Dagens Nyheter 24.12.2022):
988: Prins Vladimir I av Kiev blir døpt. Kongeriket Kiev ble kristnet.
1240: Mongolene plyndrer Kiev og tyngdepunktet til det russiske imperiet flyttes til Moskva.
1686: Den ukrainske ortodokse kirken mister sin uavhengighet og blir en del av Moskva-patriarkatet.
1921: Den ukrainske «autocephalous» (ortodokse) kirke (uavhengig, men under patriarken av Konstantinopel) blir grunnlagt i løpet av en kort periode med ukrainsk uavhengighet. Den forbyds når Ukraina blir en del av Sovjetunionen – kommunistpartiet godkjenner bare Moskva-patriarkatet.
1992: Den ukrainske ortodokse kirken (Kiev-patriarkatet) grunnlegges av «Metropolitan Filaret». Ukraina har nå tre ortodokse kirker – Moskva-patriarkatet, Kyiv-patriarkatet og den ukrainske autokefale kirken.
2018: Kyiv-patriarkatet anerkjennes av det økumeniske patriarkatet i Konstantinopel. Den heter «Ortodokse kirken

[568] Wikipedia.

i Ukraina». «Autocephalous-kirken» slutter seg til denne kirken. Ukraina har nå to ortodokse kirker: den «ortodokse kirken i Ukraina» (Kiev-patriarkatet) og den «ukrainske ortodokse kirken» (Moskva-patriarkatet).

24.02.2022: Russland angriper Ukraina på bred front.

27.05.2022: Den ukrainske ortodokse kirken i Ukraina kunngjør at den forlater Moskva-patriarkatet.

02.12.2022: Ukrainas president Volodymyr Zelenskyy kunngjør at religiøse organisasjoner med tilknytning til Russland vil bli forbudt.

(Barn XIII:2714, Far XV:10853, Mor XV:10854)

Gift 1. gang med **Rogneda Rogvolodovna av Polotsk.** Prinsessekonsort. Født 962. Død omkring 1002.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Rogneda av Polotsk (* 962 - † 1002) er det slaviske navnet til Ragnheiðr, en prinsessekonsort av Rus. Hun var datter til Ragnvald (slavisk: Rogvolod) som kom fra Skandinavia og etablerte seg i Polatsk ved midten av 900-tallet.

Det har blitt spekulert i at Rogneda tilhørte Ynglinge-kongefamilien i det som er dagens Sverige.»

Vladimir forsøker å drepe Rogneda. Isjaslaw hindret dette. (Wikipedia).

«I følge Novgorods fjerde krønike tok Vladimir den Store, i eller omkring 980, da han fikk vite at hun var trolovet med hans halvbror, Yaropolk I av Kiev, Polotsk og tvang Rogneda til å gifte seg med ham. Etter å ha voldtatt Rogneda i nærvær av hennes foreldre, beordret han at de skulle drepes sammen med to av Rognedas brødre.

Rogneda og Vladimir hadde flere barn.

De fire sønnene var Yaroslav den Vise (selv om noen beretninger tyder på at han kan ha vært sønn til Anna Prophyrogeneta), Vsevolod, Mstislav av Tsjernigov og Izyaslav av Polotsk.

Hun fødte også to døtre, hvorav den ene av kronikøren Nestor ble kalt Predslava (konkubine til Boleslaus I av Polen, ifølge Gallus). En senere krønike forteller en mer sannsynlig historie, mest hentet fra en norrøn saga, om at Rogneda konspirerende mot Vladimir og ba sin eldste sønn, Izyaslav, om å drepe ham. Som den norrøne kongelige skikken var ble hun sendt med sin eldste sønn for å regjere foreldrenes land, dvs. Polotsk. Izyaslavs slekt fortsatte å styre Polotsk og den nylig grunnlagte byen Izyaslavl, nå kalt Zaslawye.

Etter at Vladimir konverterte til kristendommen og tok Anna Porphyrogeneta som sin hustru, måtte han skille seg fra alle sine tidligere hustruer, inkludert Rogneda. Etter dette gikk hun i kloster og tok navnet Anastasia.»

Fra svensk Wikipedia (oversatt):

«I følge den relativt sene "Tverskojkrøniken" ble Rogneda nonne i år 1000 under navnet Anastasia. Historikere er usikre når det gjelder troverdigheten i dette da det ikke nevnes i andre kilder.

Rogneda døde sannsynligvis i år 1000 i byen Iziaslav. Hennes grav er ukjent.»[569]

Barn:

Izyaslav av Polotsk. Født omkring 978. Død 1001. (Se XIV:5409).

Yaroslav I Vladimirovich den Vise av Kiev. Født omkring 978. Død 20.02.1054 i Vyshorod. (Se XIV:5393).

Gift 2. gang etter 1012 med neste ane.

569 Wikipedia.

Barn:

Maria Dobroniega av Kiev.[570] Født etter 1012. Død 1087. (Se XIII:2714).

XIV:5428 fm fm fm ff mm ff mm

??? Konradsdatter? av Schwaben. Fyrstinne. Levde 1015.

Der er ikke kjent hvem som var mor til Maria Dobroniega, men det er trolig at Vladimir giftet seg med henne etter at hans 6(?) hustru, Anna Porphyrogeneta døde omkring1011

Følgende fra engelsk Wikipedia indikerer at hun kan ha vært datter til greve Kuno av Öhningen – senere hertug Konrad I av Schwaben – og et barnebarn til til Otto den Store, muligens Rechlinda Otona [Regelindis].

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Vladimir I hadde giftet seg sju ganger og hadde mange barn, legitime og uekte. Det er kjent at Anna Porphyrogeneta, hans sjette hustru, døde 4 år før Vladimir. Kronikøren Thietmar av Merseburg, som skrev fra samtidige kilder, nevner at Boleslaw I av Polen fanget Vladimir I's enke under hans raid mot Kiev i 1018.

Historikerne visste lenge ikke noe om identiteten til denne hustru. Emigranthistorikeren Nicholas Baumgarten pekte imidlertid på den kontroversielle informasjonen i "Genealogia Welforum" og "Historia Welforum Weingartensis" om at en datter til greve Kuno av Öhningen (den fremtidige hertug Konrad I av Schwaben) giftet seg med "Rex Rugorum" (Kongen av Rus).

Moren skulle være "filia Ottonis Magni imperatoris" (Otto den Stores datter), muligens Rechlinda Otona [Regelindis], av noen hevdet å være en uekte og av andre en legitim datter fra hans første ekteskap med Edith av England.

Baumgarten tolket dette som et bevis på at hun var Vladimir I's siste hustru og at hun muligens var Marias mor.»[571]

(Barn XIII:2714, Far XV:10855)

Gift etter 1012 med forrige ane.

XIV:5429 fm fm fm ff mm fm ff

Bretislav I Fornyeren av Böhmen. Hertug. Født omkring 1002. Død 10.01.1055.

Hertug av Böhmen 1034 - 1055.

Bretislav gjenerobret Mähren som hadde gått tapt under hans fars regjering og som nå ble varig forenet med Böhmen.[572]

570 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 144. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 79, 90.

571 Wikipedia.

572 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 152. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 82.

Bretislav kidnapper Judith av Schweinfurt fra klosteret. (Fra det parisiske manuskriptet til Dalimil Chronicle, 1300-tallet). (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Bretislav I Fornyeren (* ca. 1005 - † 10.01.1055), kalt den böhmerske Akilles, var hertug av Böhmen fra 1035. Han var sønn til hertug Oldrich († 1034) og hans hustru Božena († 1052).

I 1019 bortførte han sin fremtidige hustru. Judith av Schweinfurt, datter til markgreve Henrik av Nordgau.

I 1029, mens hans far fortsatt levde, gjenerobret han Mähren fra Polen.
I 1031 invaderte han Ungarn for å hindre at landet ekspanderte under kong Stefan.
I 1034 hjalp han sin far med å ta tilbake makten fra hans bror Jaromir.
I 1035 støttet han keiser Konrad II i hans krig i Lausitz (et historisk landskap i det østlige Tyskland og vestlige Polen).
I 1039 invaderte han Polen, der han erobret Poznan, plyndret Gniezno og tok relikviene etter den hellige Adalbert av Praha. Han erobret også deler av Schlesien inkludert Wroclaw.

I 1040 invaderte kong Henrik III Böhmen, men måtte trekke seg tilbake etter å ha tapt slaget ved Brudek. Året etter invaderte imidlertid Henrik igjen og beleiret Bretislav i Praha. Bretislav ble tvunget til å gi opp alle sine erobringer bortsett fra Mähren.

I 1047 meklet Henrik, som nå var keiser, fram en fred mellom Bretislav og polakkene.

I 1054 utstedte Bretislav en lov om at Böhmen og Mähren skulle gå i arv til det eldste medlemmet av Premyslid-dynastiet, men at yngre medlemmer skulle styre Mähren som underordnede hertuger.

Bretislav døde i Chrudim i 1055 mens han planla en ny invasjon av Ungarn.

Han ble etterfulgt av sønnen Spytihnev II.

Mähren ble delt mellom hans yngre sønner:
Vratislav fikk Olomouc,
Konrad fikk Znojmo og
Otto fikk Brno.
Den yngste sønnen Jaromir ble biskop av Praha.»[573]

(Barn XIII:2715, Far XV:10857, Mor XV:10858)

Gift 1021 med neste ane.

Barn:

Vratislav II av Böhmen. Født omkring 1035. Død 14.01.1092. (Se XIII:2715).

XIV:5430 fm fm fm ff mm fm fm

Judith av Schweinfurt. Hertuginne/dronning. Født før 1003. Død 02.08.1058.

Judith var antagelig datter til Henrik, markgreve av Schweinfurt (975 - 18.11.1017) og Gerberge.

Hun var annen gang gift med kong Peter Orseolo av Ungarn.[574]

Judith av Schweinfurt (Skildring i "Chronicle of Dalimil", 1300-tallet). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Judith av Schweinfurt (tsjekkisk: Jitka ze Schweinfurtu, gammeltsjekkisk: Jitka ze Svinibrodu) (* før 1003 - † 02.08.1058) var hertuginne-konsort i Böhmen fra 1034 til 1055, ved ekteskap med hertug Premyslid Bretislav I.

Hun var datter til Henrik av Schweinfurt (* ca. 970 - † 1017), markgreve i det bayerske Nordgau og hans hustru, Gerberga av Gleiberg (* ca. 970 - † etter 1036).

Henrik og hans far, Berthold, kan ha vært etterkommere til hertug Arnulf av Bayern og i slekt med Luitpolding-dynastiet.

Bertholds bror (eller nevø), markgreve Leopold I av Østerrike, ble stamfar til det yngre Babenberg-huset.

Judith vokste opp i det nonneklosteret som hennes familien hadde grunnlagt i Schweinfurt.

I følge František Palacký, passerte den unge böhmiske prinsen Bretislav, sønn til Premyslid-hertugen Oldrich av Böhmen, gjennom Schweinfurt på vei til keiser Konrad II's hoff i 1029 hvor han møtte Judith og umiddelbart ble forelsket i henne.

Hertug Oldrich hadde inngått en allianse med den tyske kongen Henrik II om å avsette sine eldre brødre, Boleslaus III og Jaromír. Han hadde også klart å gjenerobre store moraviske territorier okkupert av den polske hertugen Boleslaw I den Modige før 1019. Derfor stilte Oldrich seg ikke uvillig til å bekrefte sitt gode forhold til den tyske adelen gjennom et ekteskap med Judith.

Vakre Judith var en ønskelig brud, men Oldrichs eneste sønn, Bretislav, var av "uekte" fødsel etter hans forhold til bondedatteren Bozena. Judiths slektninger var meget stolte av sine adelige forfedre, noe som kompliserte muligheten for et ekteskap mellom Bretislav og den høyættede Judith.

Den unge mannen løste problemet på sin egen måte ved å snike seg inn i klosteret og bortføre Judith i ett vilt ritt ut av Schweinfurt mens han knuse låser og lenker med sitt sverd. Bretislav ble aldri straffet for forbrytelsen. Han og

573 Wikipedia.

574 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 157. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 82.

Judith bosatte seg på Olomouc i Moravia.

Bretislav giftet seg med Judith en tid senere. Deres første sønn, Spytihnev, ble født etter nesten ti år (derav hypotesen om at kidnappingen skjedde i 1029), selv om Judith kan ha født døtre før hennes første sønn.

Etter at Bretislav døde i 1055, ble Judith utvist fra Böhmen, av sønnen Spytihnev som så mange andre tyskere, og flyttet til kongeriket Ungarn med sin yngre sønn Vratislaus.
Det er mulig at hun her giftet seg en 2. gang med den tidligere kongen Peter Orseolo, som ble avsatt i 1046.

Judith døde i 1058 og hennes levninger ble overført til St. Vitus-katedralen i Praha.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Judith og Bretislav fikk fem sønner hvorav den eldste fikk Böhmen mens de fire yngste delte Mähren:
Spytihnev (* 1031 - † 1061), hertug av Böhmen 1055 - 1061.
Vratislav II (* ca. 1035 - † 1092), fra 1061 prins og fra 1085 som Vratislav I konge av Böhmen.
Konrad (* ca. 1035 - † 1092), hertug av Mähren,
Jaromír (* ca. 1040 - † 1090), biskop av Prag.
Otto I. den vakre (tsjekkiske Ota I) († 1087), hertug av delhertugdømmet Olmütz.»[575]

(Barn XIII:2715, Far XV:10859, Mor XV:10860)

Gift 1021 med forrige ane.

XIV:5431 fm fm fm ff mm fm mf

Andreas I av Ungarn. Konge. Levde 1045. Død omkring 1060.

Konge av Ungarn 1045 - ca. 1060.

Andreas ble jaget bort av usurpatoren Peter i 1038, men da denne ble avsatt i 1046 ble Andreas utropt til konge. Keiser Heinrich III erklærte derfor krig mot Andreas, men måtte slutte fred i 1052 og gi avkall på tributt av Ungarn.

Senere kom Andreas i strid med sin bror Bela, senere kong Bela I. Dette fordi han hadde lovet Bela at han skulle bli hans etterfølger. Men da Andreas selv fikk en sønn, ble Bela skjøvet til side. I et slag ved Theis mistet Andreas livet.[576]

T.v. Kroning av Andreas (Illuminated Chronicle). T.h. Andreas I., litografi av Josef Kriehuber etter tegning av Moritz von Schwind, ca.1828 (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Andreas I (ungarsk András I) (* 1015 - † 1060), sønn til Vazul fra Arpad-familien, var konge av Ungarn fra 1047 til kort før hans død.

Etter perioden av tronkampene som fulgte etter Stephen I's død i 1038 og Peter Orseolo's død, kom igjen en Arpade, Andreas, på den ungarske tronen. Under Sámuel Abas styre hadde Andreas og hans bror, Levente, blitt forvist fra Ungarn og hadde funnet tilflukt i "Kiewer Rus" (Kievriket). Da de kom tilbake til Ungarn i 1046, støttet

575 Wikipedia.

576 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 159. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 82.

den hedenske Levente og den kristent døpte Andreas opprinnelig de hedenske kretsene som hadde fått innflytelse under kaoset rundt kronen. Etter at Andreas ble kronet til konge i Stuhlweissenburg i 1047 og hadde konsolidert sitt styre gjennom militære fremganger, arbeidet han imidlertid igjen for kristning.

Også som ungarsk konge forble Andreas nær knyttet til sitt tidligere eksil, Kiewer Rus. Han giftet seg med Anastasia, den tredje datteren til Kiev-storhertugen Jaroslav.

Forholdet til det hellige romerske imperiet forble spent. I 1051 og 1052 startet Henrik III to, stort sett mislykkede, felttog mot Ungarn. Andreas allierte seg i 1053 med Konrad I av Bayern og støttet dermed opposisjonen mot keiseren.

I 1057 forsøkte Andreas å utse sin etterfølger ved å få sin fem år gamle sønn, Solomon, kronet til konge. Denne kunne ikke overta tronen foreløpig, da Béla I styrtet Andreas og tok tronen.

Andreas og hans familie er gravlagt i familiekrypten til Tihany-klosteret ved Balatonsjøen.»

577

Scenen ved Tiszavárkony avbildet i «Illuminated Chronicle»: Den lamme Andreas tvinger broren Béla til å velge mellom krone og sverd. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Andreas dronning, Anastasia, fødte en sønn som het Salomo i 1053. Andreas forsøkte å sikre sønnen som tronfølger, også mot sin bror, Béla, som hadde et sterkt krav på å etterfølge Andreas i henhold til det tradisjonelle prinsippet om ansiennitet.

Brødrenes forhold ble ikke umiddelbart forverret etter Salomos fødsel. I forbindelse med grunnleggelsen av Tihany Abbey, et benediktinerkloster etablert av Andreas i 1055, var hertug Béla oppført blant de herrer som var vitne til handlingen. Selv om dette "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) hovedsakelig er skrevet på latin, inneholder den tidligste eksisterende teksten – "Feheruuaru rea meneh hodu utu rea" ("på den militære veien som leder til Fehérvár") – skrevet på ungarsk. Andreas opprettet også en "lavra"(en samling eremittbosettninger) for ortodokse eremitter i Tihany og et ortodoks kloster nær Visegrád. Kong Ladislaus I av Ungarns (konge 1077-1095) tredje lovbok refererer til en "boundersøkelse av dommeren Sarkas" under "Kong Andreas og hertug Béla". I følge György Györffy ble livegne under de kongelige domenene registrert i denne undersøkelsen som fant sted ca. 1056.

Andreas fikk hjerneslag som lammet ham. I et forsøk på å styrke sønnens krav på tronen, fikk han det fire år gamle barnet kronet som Salomo i løpet av den ett år lange perioden som begynte høsten 1057. Av samme grunn arrangerte Andreas også sønnens forlovelse med Judith - en datter til den avdøde keiseren Henrik III og søster til den nye tyske monarken, Henrik IV (konge 1056-1105) - i september 1058. Deretter, ifølge en episode fortalt av de fleste ungarske kronikører, inviterte kongen hertug Béla til et møte i Tiszavárkony. På møtet tilbød Andreas tilsynelatende sin bror fritt å velge mellom en krone eller et sverd, symbolene på henholdsvis riket og "ducatus". Hertug Béla, som hadde blitt informert av sine partisaner ved Andreas hov at han ville bli drept på kongens ordre hvis han valgte kronen, valgte sverdet.

Imidlertid flyktet Béla, som ikke hadde til hensikt å gi avkall på kravet om å etterfølge sin bror til fordel for nevøen, til Polen og søkte militær hjelp fra hertug Boleslaus II av Polen (hertug 1058-1079). Med hertug Boleslaus støtte vendte Béla tilbake til Ungarn i spissen for polske tropper. På den annen side sendte Dowager-keiserinne Agnes – som styrte Det hellige romerske riket i navnet til hennes mindreårige sønn, Henrik IV – bayerske, bøhmiske og saksiske tropper for å hjelpe Andreas.

Den avgjørende slaget ble utkjempet i regionene øst for elven Tisza. Andreas ble skadet og tapte slaget. Han

577

forsøkte å flykte til det hellige romerske riket, men has brors partisaner avskar hans følge ved Moson. "Annals of Niederaltaich" forteller at vogner og hester trampet ned ham på slagmarken. Dødelig såret på slagmarken ble Andreas fanget og ført av brorens partisaner til Zirc hvor "han ble dårlig behandlet " ifølge "Illuminated Chronicle". Døde Andreas i den kongelige herregården der før hans bror ble kronet til konge 06.12.1060. Andreas Able gravlagt i krypten til kirken til Tihany Abbey.»[578]

(Barn XIII:2716, Far XV:10861)

Gift 1038 med neste ane.

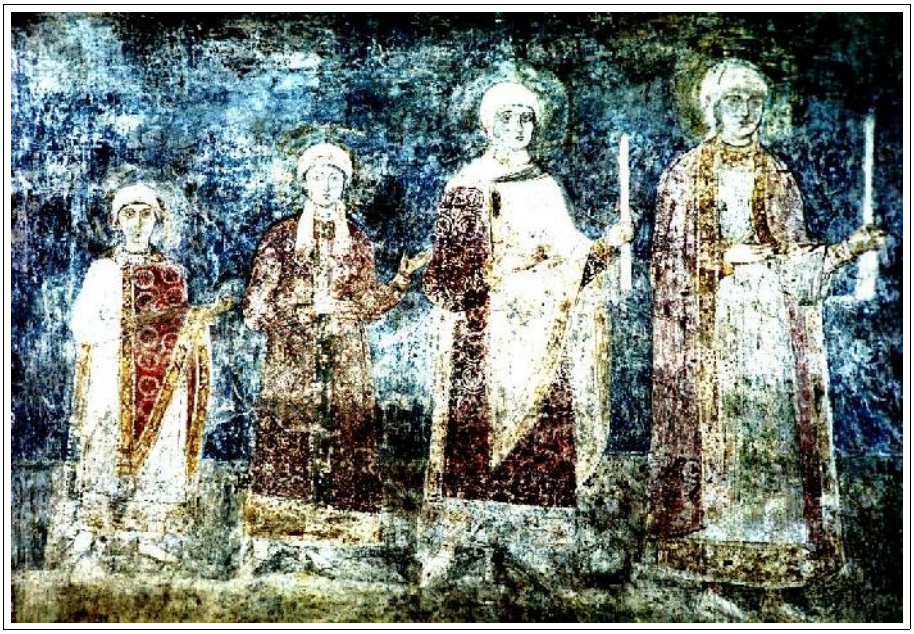
Barn:

Adelaide av Ungarn. Født omkring 1040. Død 27.01.1062. (Se XIII:2716).

XIV:5432 fm fm fm ff mm fm mm

Anastasia Yaroslavsdatter av Kiev. Dronninggemal. Født omkring 1021. Død etter 1074.

Salomon, sønn til Anastatia og Andreas, ble konge av Ungarn.[579] ,

Freske fra det 11. århundre av av Córek Jaroslawa Madrego i Saint Sophia's Cathedral i Kiev, som representerer døtrene til Yaroslav I, Fra venstre Anna (gift med Henrik I av Frankrike), Anastasia (gift med Andreas I av Ungarn), Yelizaveta (Elisiv) (gift med Harald Hardråde av Norge) og (trolig) Agatha (gift med Edvard Landflytningen av England). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Anastasia av Kiev (* ca. 1023 - † mellom 1074 og 1094) var dronning av Ungarn ved ekteskap med kong Andreas den Hvite.

Hun var datter til storprins Yaroslav I den Vise av Kiev og Ingegjerd av Sverige, og en eldre søster til den franske dronningen Anne av Kiev.

Ca. 1038 giftet Anastasia seg med hertug Andreas av Ungarn, som hadde bosatt seg i Kiev etter at faren Vazul deltok i et mislykket attentat rettet mot kong Stephen I av Ungarn. I 1046 kom hun sammen med sin mann tilbake til Ungarn hvor han overtok tronen etter å ha beseiret kong Peter Urseolo. Det var sannsynligvis Anastasia som overtalte Andreas til å sette opp en "lavra" i Tihany for eremitter som hadde kommet til Ungarn fra Kievan Rus.

Det kongelige paret fikk ingen sønn før i 1053, da dronning Anastasia fødte Salomo. Salomos fødsel og senere kroning forårsaket imidlertid en bitter konflikt mellom kong Andreas I og hans yngre bror, hertug Béla, som skulle ha vært den neste på tronen. Da hertug Béla reiste seg i åpent opprør mot kong Andreas i 1060, sendte kongen sin hustru og sine barn til Adalbert, markgreve i Østerrikes hov. Kong Andreas ble beseiret og døde kort tid senere, hvorpå hans bror ble kronet til konge 06.12.1060.

Anastasia søkte hjelp hos kong Henrik IV av Tyskland, hvis søster, Judith, hadde blitt forlovet med Salomo i 1058. Da de tyske troppene kom inn til Ungarn for å hjelpe Salomo, var kong Béla I død (11.09.1063) og hans sønner, Géza, Ladislaus og Lampert, hadde flyktet til Polen.

Hun giftet seg ca. 1039 med Kong Andreas I av Ungarn (* ca. 1015 - † før 06.12.1060).

578 Wikipedia.

579 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 165. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 82, 90.

De hadde barna:
Adelaide (* ca 1040 - 27.01.1062), gift med kong Vratislaus II av Böhmen.
Kong Salomo av Ungarn (* 1053 - † 1087).
David av Ungarn (* etter 1053 - † etter 1094).

Den unge Salomo ble kronet 27.09.1063. I anledning sønnens kroning presenterte Anastasia det som ble ansett å være Attilas sverd for hertug Otto av Bayern, lederen for de tyske troppene. Mellom 1060 og 1073 styrte kong Salomo riket i samarbeid med sine fettere, hertugene Géza, Ladislaus og Lampert, som hadde returnert til Ungarn og akseptert hans styre. I 1074 gjorde de imidlertid opprør mot ham, og beseiret ham .31.1070. Kong Salomo flyktet til Ungarns vestlige grenser, hvor han opprettholde sitt styre over grevskapene Moson og Pozsony.

Anastasia hadde fulgt Salomo, men de begynte å bråke med hverandre. Så hun flyttet til Admont Abbey hvor hun bodde som nonne til hun døde. Hun ble gravlagt i klosteret.»[580]

(Barn XIII:2716, Far XV:10863, Mor XV:10864)

Gift 1038 med forrige ane.

XIV:5439 fm fm fm ff mm mm mf

Berthold I den Skjeggete av Zähringen. Hertug og markgreve. Født omkring 1000. Død 06.11.1078 i Weilheim ved Teck.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Berthold I den Skjeggete av Zähringen (* ca. 1000 - † 06.11.1078), også kjent som Berthold II av Kärnten, var stamfar til det schwabiske huset Zähringen. Fra 1061 til 1077 var han hertug av Kärnten og markgreve av Verona.

Han var muligens etterkommer til en Berthold (eller Bezelin) av Villingen († 1024), en schwabisk greve i Breisgau-regionen fra Ahalolfing-dynastiet. De tidlige Zähringer var nære allierte med det keiserlige ottonske dynastiet. Berthold av Villingens sønn, greve Birchtilo, var blant adelsmennene som fanget og lemlestet antipaven Johannes XVI i 998 på befaling av keiser Otto III.

På sin mors side stammet Berthold sannsynligvis fra Hohenstaufen-familien, som da regjerte som schwabiske grever i Ortenau, Thurgau, Breisgau og Baar.»

T. v. Berthold I av Zähringen (ca. 1000-1106), også kjent som Berthold II, hertug av Kärnten. I midten oppe: Berthold I's denar (Franziskanermuseum i Villingen). I midten nede: Berthold I på et grundleggerbilde av Petersklosteret i Schwarzwald (ca. 1520) T. h. 1800-talls statue av Berthold i Konstanz. (Wikipedia).

«Berthold steg raskt til å bli en av de mektigste grevene i Schwaben, og den saliske keiseren Henrik III lovet til og med Berthold tittelen hertug av Schwaben, som da ble holdt av Otto av Schweinfurt. Men etter Ottos død i 1057 ga Henriks enke, Agnes av Poitou, hertugdømmet Schwaben som len til greve Rudolf av Rheinfelden. Berthold fikk hertugdømmet Kärnten og markgrevskapet Verona, som kompensasjon etter at Ezzonid-hertugen Konrad III døde i 1061. Derved oppnådde Zähringer status som et fyrstelig hus.

580 Wikipedia.

Berthold ble den eneste Kärnten-hertugen fra Zähringen-dynastiet. Både i Kärnten og Verona ble han, i likhet med sin Ezzonid-forgjenger, ansett som en utenlandsk hersker og ble aldri godtatt av de lokale adelsmennene. I følge den samtidige kronikøren Lambert av Hersfeld ble han til og med midlertidig erklært avsatt i 1072/73.

Under den voldsomme investiturkonflikten støttet han – sammen med hertug Welf I av Bayern – valget av sin tidligere rival Rudolf av Rheinfelden som motkonge etter kong Henrik IV's Canossagang i 1077. Kong Henrik V innkalte den keiserlige riksdag i Ulm, hvor han avsatte Berthold som hertug av Kärnten og og ga embetet til Liutold av Eppenstein, hvis farfar, Adalbero, hadde holdt det til 1035.

Berthold trakk seg deretter tilbake til sitt schwabiske hjemmeområde, hvor han måtte avverge konstante angrep fra kong Henriks styrker. Han døde året etter på Limburg slott og ble gravlagt i Hirsau Abbey, hvor han hadde støttet byggingen av klosterkirken under abbed William.

Berthold var gift med en Richwara, muligens en etterkommer til hertug Konrad II av Kärnten. Paret hadde minst tre sønner og to døtre

Berthold var gift 2. gang med Beatrice, søster til greve Theodoric I av Montbéliard.

Senere lyktes Zähringer-familien å opprettholde sin posisjon, da Berthold II omkring 1098 nådde en avtale med Hohenstaufen-hertugen Fredrik I av Schwaben og beholdt tittelen "hertug av Zähringen".

Fra 1112 regjerte Herman II, sønn til Herman I, som markgreve av Baden.»[581]

(Barn XIII:2720)

Gift med neste ane.

Barn:

Luitgard av Zähringen. Født omkring 1047. Død 1119. (Se XIII:2720).

XIV:5440 fm fm fm ff mm mm mm

Richwaara ???. Markgrevinne, hertuginne. Levde mellom 1040 og 1050.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Richwara var muligens etterkommer til hertug Konrad II av Kärnten.

Hun var gift med Berthold I av Zähringen. De hadde minst tre sønner og to døtre.
Herman I (* ca. 1040 - † 1074), markgreve av Verona og stamfar til markgrevene i Baden.
Berthold II (* ca. 1050 - † 1111), hertug av Schwaben.
I opposisjon til Fredrik av Hohenstaufen fra 1092 til 1098,
deretter hertug av Zähringen.
Gebhard (* ca. 1050 - † 1110), biskop av Konstanz fra 1084.
Liutgard († ca. 1119), gift med Diepold av Vohburg, markgreve av Nordgau,
mor til markgreve Diepold III og
farmor til Adelaide av Vohburg, keiser Fredrik Barbarossas første hustru.
Richinza, gift 1. gang med greve Rudolf av Frickingen,
2. gang med Ludvig av Sigmaringen, stamfar til huset Helfenstein.»[582]

(Barn XIII:2720)

Gift med forrige ane.

XIV:5441 fm fm fm fm ff ff ff

Robert II den Fromme av Frankrike. Konge. Født 27.03.972. Død 20.07.1031.

Robert «le Pieux» eller «den Hellige» var konge av Frankrike 996 - 1031.

Han ble i 987 kronet som farens medregent. Sitt tilnavn fikk han fordi han bygde mange kirker og diktet kirkehymner.

Robert var gift
1. gang i 989 med Rozela (Susanna), datter til kong Berengar II av Italien, skilt i 992,
2. gang i 997 med Berta, datter til kong Konrad av Burgund.
Han var Bertas kusine og de ble skilt ca. 1000
etter forlangende av pave Gregor V.[583]

---

581 Wikipedia.

582 Wikipedia.

583 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 345. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 906. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 37, 57.

T.v. Robert II's segl. t.h. Denarius av Robert II ble mønstret på Soissons (Wikipedia)..

Fra Wikipedia (oversatt):

«Robert II (27.03.972 - 20. juli 20.07.1031), kalt den fromme (fransk: le Pieux) eller den vise (fransk: le Sage), var konge over Frankerne fra 996 til 1031, den andre kongen fra Capet House. Han ble født i Orléans av Hugo Capet og Adelaide of Aquitaine. Robert markerte seg med en usedvanlig lang regjeringstid for sin tid. Hans 35 år lange regjeringstid var preget av hans forsøk på å utvide det kongelige domenet med alle midler, spesielt av hans lange kamp for å få hertugdømmet Burgund. Hans politikk ga ham mange fiender, inkludert tre av hans sønner. Han var også kjent for sine vanskelige ekteskap: han giftet seg tre ganger, annullerte to av disse og forsøkte også å annullere det tredje, bare forhindret av at paven nekte av å godta en tredje annullering.

Samstyre med sin far

Umiddelbart etter sin egen kroning begynte Roberts far Hugo å presse for kroning av sønnen. "De viktigste måtene hvorpå de tidlige kapeterne beholdt tronen i familien, var gjennom assosiasjon av den eldste overlevende sønnen i kongedømmet i løpet av farens levetid, Dette har Andrew W. Lewis observert når han sporet fenomenet i denne rad av konger som manglet dynastisk legitimitet. Hugos påståtte grunn var at han planla en ekspedisjon mot de mauriske hærene som trakasserte Borrel II i Barcelona, en invasjon som aldri skjedde, og at landets stabilitet nødvendiggjorde en co-konge, skulle han dø mens han var på ekspedisjon. Ralph Glaber tilskriver imidlertid Hugos ønske hans alderdom og manglende evne til å kontrollere adelen. Moderne forskere har i stor grad tilskrevet Hugo motivet for å etablere et dynasti mot kravene om valgmakt fra aristokratiets side, men dette var ikke det typiske synet i samtiden og til og med noen moderne forskere har vært mindre skeptiske til Hugos "plan" om å kampanje i Spania. Robert ble til slutt kronet 28.12.987. Et mål på Hugos suksess er at da Hugo døde i 996, fortsatte Robert å regjere uten noen etterfølgerkonflikt, men i løpet av sin lange regjeringstid forsvant den faktiske kongemakten i hendene på de store territoriale magnatene.

Robert begynte å påta seg aktive kongelige plikter sammen med din far tidlig på 990- tallet. I 991 hjalp han faren med å forhindre at de franske biskopene vandret til Mousson i kongeriket Tyskland for i delta i en synode sammenkalt av pave Johannes XV, noe Hugo da var uenig i

Ekteskap.

Allerede i 989, etter å ha blitt avvist i sin søken etter en bysantinsk prinsesse, arrangerte Hugo Capet at Robert skulle gifte seg med Rozala, den nylige enkedatteren til Berengar II i Italia, mange år eldre enn ham, og som tok navnet Susanna da hun ble dronning. Hun var enke etter Arnulf II av Flandern, som hun hadde to barn med. Robert skilte seg fra henne innen et år etter farens død i 996.

Han giftet seg deretter med Bertha, datter til Konrad av Burgund, omkring tidspunktet for farens død. Hun var enke etter Odo I fra Blois, men var også Roberts fetter. Av denne grunn nektet pave Gregorius V å sanksjonere ekteskapet, og Robert ble bannlyst. Etter lange forhandlinger med Gregorys etterfølger, Sylvester II, ble ekteskapet annullert

Til slutt inngikk Robert sitt siste og lengste ekteskap i 1001 - med Constance of Arles, datteren til William I av Provence. Hennes sørlige skikker og følge ble sett på med mistenksomhet ved hovet. Etter at hans følgesvenn Hugo av Beauvais, greve palatine, også oppfordret kongen til å avvise henne, myrdet riddere til hennes slektning Fulk III, greve av Anjou, Beauvais i 1008. Kongen og hans forrige hustru,Bertha, dro deretter til Roma for å be pave Sergius IV om nok en annullering slik at de kunne gifte seg på nytt. Etter at paven nektet, dro han tilbake til Constance og fikk flere barn med henne. Hennes ambisjon var fremmede for kronikerne på hennes tid, og de beskyldte henne for flere av kongens beslutninger. Constance og Robert forble gift til hans død i 1031.

Gudfryktighet

Robert var en troende katolikk, derav hans tilnavn "den fromme". Han var musikalsk disponert, da han var komponist, kunstner og dikter, og gjorde palasset til et sted for religiøs tilbaketrukkethet der han dirigerte matiner og vesper i sine kongelige skrud. Roberts rykte for fromhet skyldtes også hans manglende toleranse for kjettere, som han straffet hardt. Han sies å ha forfektet tvangskonvertering av lokal jødedom. Han støttet opptøyer mot jødene i Orléans som ble beskyldt for å ha konspirert for å ødelegge Den hellige gravs kirke i Jerusalem. Videre gjeninnførte Robert den romerske keiserlige skikken med å brenne kjettere på bålet.

I 1030-1031 bekreftet Robert grunnleggelsen av Noyers Abbey.

Militær karriere

Kongeriket Robert arvet var ikke stort, og i et forsøk på å øke sin makt fulgte han kraftig opp sine krav på ethvert føydalt land som ble ledig, noe som i regel resulterte i krig med motkrav. I 1003 ble hans invasjon av hertugdømmet Burgund hindret, og det var først i 1016 at han endelig fikk Kirkens støtte til å bli anerkjent som hertug av Burgund.

Den fromme Robert fikk få venner og mange fiender, inkludert tre av sine egne sønner: Hugo, Henrik og Robert. De vendte seg mot faren i en borgerkrig om makt og eiendom. Hugo døde i et opprør i 1025. I en konflikt med Henrik og den yngre Robert ble kong Roberts hær beseiret, og han trakk seg tilbake til Beaugency utenfor Paris, hans hovedstad. Han døde midt i krigen mot sønnene 20.07.1031 på Melun. Han ble gravlagt med Constance i Saint Denis Basilica og etterfulgt av sønnen Henrik, både i Frankrike og Burgund.

Robert hadde ingen barn fra sitt kortvarige ekteskap med Susanna. Hans ulovlige ekteskap med Bertha ga ham en dødfødt sønn i 999, men bare Constance ga ham overlevende barn:»

Robert II (i midten) og Constance d'Arles (foran) ved Basilique Saint-Denis (Wikipedia).

«Robert og Constance hadde barna:
Hedwig (eller Advisa), grevinne av Auxerre (ca. 1003 - etter 1063),
gift med Renauld I, greve av Nevers 25.01.1016.
Hugo Magnus, medkonge (1007 - 17.09.1025)
Henrik I, etterfølger (4. mai 04.05.1008 - 04.08.1060)
Adela, grevinne av Flandern (1009 - 05.06.1063), gift 1, gang med Richard III av Normandie og
2. gang med greve Baldwin V av Flandern.
Robert (1011 - 21.03.1076) Odo eller Eudes (1013 - ca.1056), som kan ha vært intellektuelt funksjonshemmet og døde etter sin brors mislykkede invasjon i Normandie.
Constance (1014-1052), gift med greve Manasses de Dammartin.

Robert etterlot seg også en uekte sønn: Rudolph, biskop av Bourges.»[584]

(Barn XIII:2721, Far XV:10881, Mor XV:10882)

Gift omkring 1002 med neste ane.

Barn:

Robert I den Gamle av Burgund. Født omkring 1011. Død 21.03.1076. (Se XIII:2721).

XIV:5442 fm fm fm fm ff ff fm

Constance av Arles. Dronning. Født omkring 986 i Arles. Død 25.07.1032.

Constance var grevinne av Provence og dronning av Frankrike.[585]

584 Wikipedia.

585 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 912. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 57, 81.

Constance overgir seg til sønnen Henrik I av Frankrike (ca. 1375–1380).

Fra svensk Wikipedia (oversatt):
«Constance of Arles (* 986 i Arles - † i juli 1032 i Melun) var datter til Vilhelm I Befrieren av Provence og Adelaide av Anjou. Hun var søster til Villiam II, greve av Provence.

Hun ble dronning av Frankrike da hun i 1003 giftet seg med Robert II, konge av Frankrike.

Det ble reist spørsmål ved Constance av tilhengere til Roberts første hustru, Bertha av Burgund. Da Hugo av Beauvais i 1007 forsøkte å overtale Robert til å fortrenge henne, fikk hun ham myrdet av sin slektning Fulk Nerra. Hun var også upopulær på grunn av sitt hoff av provençalske favoritter.

I 1010 besøkte hennes mann Roma med sin ekshustru Bertha for å be paven om tillatelse til å skille seg fra Constance og gifte seg med Bertha.

I 1022 ble Herefast av Crepons sekt stilt for retten i Orléans. Constance forhindret at sekten ble lynsjet ved å stå i døråpningen til kirken der de ble holdt, men da de ble tatt ut, slo hun også ut øyet på en av dem, hennes tidligere biktefar, Stephen.

I 1017 fikk hun sønnen Hugo Magnus kronet som medregent, han gjorde opprør og døde i 1025. Constance støttet sønnen Robert framfor sønnen Henrik i arveføLgespørsmålet, men det var Henrik som i 1027 ble kronet som medregent. Hun oppfordret sønnene Robert og Henrik til å gjøre opprør mot sin far, hvoretter Robert angrep Burgund og Henrik angrep Dreux.

Ved ektemannens død tok Constance kontroll over flere landområder. Henrik flyktet til sin bror, Robert i Normandie, hvor han ble hjulpet til å beleire moren i Poissy. Hun trakk seg tilbake til Pontoise, men overga seg da Henrik beleiret Le Puiset og lovet å slakte innbyggerne.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Constance og Robert hadde 7 barn:
Adele (Hadwig (* 1003 - † etter 1063), grevinne av Auxerre,
gift i 1028 med Rainald I av Nevers († 1040).
Hugo (* 1007 - † 17.09.1025), kronprins og fra 1017 medkonge.
Henrik I (* 1008 - † 04.08.1060), konge av Frankrike.
Adela (også Adelheid, Adelaide eller Alix) (* 1009/1014 - † 08.01.1079),
gift 1. gang i 1027 med Richard III av Normandie († 1027),
gift 2. gang i 1028 med Baldwin V av Flandern († 1067).
Robert (* 1011 - † 21.03.1076), fra 1025 hertug av Burgund.
Odo (* 1012/13 - † 1056).
Beatrice.»[586]

(Barn XIII:2721, Far XV:10883, Mor XV:10884)

Gift omkring 1002 med forrige ane.

XIV:5443 fm fm fm fm ff ff mf

Dalmas I av Semur. Greve. Født mellom 980 og 985. Levde omkring 1000. Død 1040.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Dalmas I of Semur (fransk: Dalmace Ier de Semur) (* 980/985 - † 1040) var en burgundisk adelsmann i middelalderens Frankrike.

Han var den eldste sønnen til Gottfried I av Semur (* ca. 942 - † ca. 1000), herre over Semur-en-Brionnais, og

586 Wikipedia.

hans første hustru, datter til Dalmace II, visegreve av Brioude (* ca. 935/950 - † 985).

Han hadde en helbror,
Renaud de Semur (* 981/985 - † 1040 eller senere)
og fire halvsøsken:
Gottfried II av Semur (* 987 - † 1037), kjent som "Geoffroy I de Donzy",
gift med Adelaide de Guînes.
Lambert av Semur (° 990 - † 1065 i Toulouse).
Thibaut av Semur, greve av Chalon.
Blanche (* ca. 1015 - † ?), gift med Étienne II (* 1020 - † 1060), visegreve av Thiern.

Det sies at hans halvbror, Gottfried, led av en psykisk lidelse, men at han kom seg under en pilegrimsreise for å besøke relikviene til Saint Benedict ved prioryet i Perrecy-les-Forges. Han var far til Raingarde av Semur.

Hans samtidige så på ham ham som en mann med store kvaliteter, og kalte ham "den Store". Etter alt å dømme hadde han lidenskap for rettferdighet og var en inderlig kristen. I motsetning til mange av de lokale adelsmennene, nektet han å delta i plyndringen av Benediktinerklostret i Cluny. Denne plyndringen ble fordømt av pave Benedict VIII, som ekskommuniserte mange av vandalene.

Ca. 1013 giftet han seg med Aramburga av Burgund, grevinne av Vergy, datter til hertug Henrik I den Store av Burgund.
Med Aramburga hadde han ti barn.

Mord.
Hans svigersønn, Robert I, hertug av Burgund, drepte ham i en tvist, årsaken til dette er usikker. Robert var kjent for å være en voldelig mann med eksplosivt humør. Det er uklart hvilken metode som ble brukt for å drepe Dalmas, men Hildebert de Lavardin, en samtidig, rapporterte at hertugen drepte sin svigerfar "propia manu", noe som har fått noen historikere til å tro at Dalmas mistet livet i kamp om territorium omkring Auxerre.
Imidlertid, gitt at Dalmas sønn Josserand ble drept av "to av hertugens soldater" mens han forsøkte å oppløse en slosskamp, ser det imidlertid ut til at drapsstedet kan ha vært mer intimt.
Det har blitt teoretisert – basert på figurene på tympanonen (det trekantete feltet i en klassisk tempelgavl) ved portene til Notre-Dame de Semur-en-Auxois, realisert en gang etter 1250 – at Dalmas ble forgiftet under en bankett hvor svigersønnen. deltok. Denne kirken i en navneby, nesten 170 kilometer fra setet for Dalmas maktsentrum, ble finansiert av hertug Robert I for å dempe skylden og sone for å ha drept sin hustrus (og den lokale biskopens) far.»[587]

(Barn XIII:2722)

Gift omkring 1013 med neste ane.

Barn:

Hélia av Semur. Født 1016. Levde 1020. Død etter 1055. (Se XIII:2722).

XIV:5444 fm fm fm fm ff ff mm

Aramburga av Burgund. Grevinne. Født mellom 988 og 999. Levde mellom 990 og 1055. Død etter 1016.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt)
«Aramburga av Burgund (* ca. 988 eller 999 - † etter 1016 eller 1025?), grevinne av Vergy, var datter til Henrik I den Store av Burgund (* 946 - † .01.121) og Mathilde av Charon.

Aramburga giftet seg ca. 1013 med Dalmas I, greve av Semur.

De hadde mange barn:
Helie av Semur, også kjent som Héliette, og noen ganger feilaktig kalt Elvie eller Hermengarde (* ca. 1015 i Semur - † etter 1055). Gift 1032 med Robert I av Burgund som myrdet hennes far. Deretter gikk hun inn i Cluniac-klosteret i Den hellige treenighets orden i Marcigny.
Gottfried III av Semur (* 1018/1025 - † ca. 1090), 5te. greve av Semur, gift ca. 1030 med Alice av Guînes, datter til Baldwin I, greve av Guînes. Han trakk seg tilbake fra hoffet og gikk inn i samme "priorat" som hans søster, en av hans sønner og tre av hans døtre. Han ble etter hvert benevnt Hellig Trinity's prior. (Prior er en tittel som brukes om lederen for et kloster. Klostre som ledes av en prior, et såkalt priorat, er som oftest klostre som ennå ikke oppfyller kravene for å bli et abbedi).
Hugo av Cluny (* 13.05.1024 - † 28.04.1109), en av de mektigste munkene i middelalderen, og en katolsk helgen.
André av Semur, motok territoriet i Morvan i 1063 av sin bror, GGottfried, som utnevnte ham til Herre av Larochemillay.
Josserand de Semur († 1048), drept av en burgundisk soldat da han forsøkte å gripe inn i striden mellom sin far og farens svigersønn. Hertug Robert av Burgund. Morderen, fylt av anger, slapp unna rettferdighet ved å tilstå for

[587] Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 918. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 57. Wikipedia,

Saint Hugo i Cluny, som benådet ham og lot ham komme inn i klosterordenen.

Dalmas II av Semur († 1136 i Auxerre), kalt "den Yngre", Herre av Montaigu-delen av Oyé og Trémont. Han blir ofte sitert i sin eldre bror, Gottfrieds dokumenter. Han hadde to barn med en ikke navngitt hustru, Renaud av Semur som etterfulgte sin far som Lord Montaigu, og Hugo av Montaigu, som ble abbed i prioratet til Saint-Germain d'Auxerre, den gang biskop av Auxerre.

Adelaide av Semur (* ca. 1055), gift med baron Dalmas av Châtel-Montagne i Bourbonnais. Hennes medgift inkluderte grevskapet Vitry-en-Charollais og noen store områder nær Briennon, hvorav hun donerte mye til Hellig Trinity Priory da hun gikk inn i klosteret med samtykke fra sin sønn Pierre de Châtel.

Matilda av Semur, kalt "Mahaut" (* ca. 1030), gift med Guichard av Bourbon-Lancy, Herre av La Motte-Saint-Jean. Som enke gikk hun inn i Hellig Trinity Priory i Marcigny,

Cecilia og Evelle, om disse er lite kjent,

Hermengarde av Semur, første priorinne av Marcigny i 1061.

Renaud av Semur (* 1016-? - † etter 1040), gift med Adele av Bar-sur-Aube (* ca 1010 - † 1053), grevinne av Bar-sur-Aube.»[588]

(Barn XIII:2722, Far XV:10887, Mor XV:10888)

Gift omkring 1013 med forrige ane.

XIV:5449 fm fm fm fm ff mf ff

Sancho Garcés III den Store av Navarra. Konge. Født mellom 992 og 996. Død 18.10.1035.

Sancho III benevnes også «Sancho III el Major de Pamplona».

Da Sancho «den Store» i år 1000 ble konge i Navarra og Aragón, forenet han distriktene Sobrarbien og Ribagorza. Han viste å dra fordel av muselmennenes svakhet etter Almanzors død i 1008. Sancho utvidet sine grenser mot syd og forberedte sin intervensjon i det kristne Spaniens affærer. Han forstøtte derfor sin første hustru, Sancha, for å kunne ekte Nuña av Castilla.

Da Nuñas far døde i 1017 eller 1721, ble han etterfulgt av hennes bror Garcia Sanchés. Han ble imidlertid myrdet av sønnene til greve Vela av Alvada i 1028, hvoretter Sancho tok herredømmet over alle castillanske land.

Deretter angrep han Bermudo III, konge av León, men prestene fremtvang fred. Sanchos eldste sønn ble gift med en datter til Bermudo. Straks etter brøt imidlertid krigen ut igjen. Sancho tok hele León og lot Bermudo kun beholde kongeriket Galicien.

Han antok nå titelen konge over de spanske land, men ved sitt testamente ødela han det spanske enhetsrike han hadde skapt. Hans sønn Garcia fikk Navarra og Vascongades. Fernando fikk Castilla, Gonzalo fikk Sobrarbien og Ramiro fikk Aragón. Hvem Ramiros mor var er ikke helt på det rene. Noen mener det var hans første hustru, doña Urraca, andre at det var en illegitim forbindelse.

Sancho var gift 1. gang med Urraca som ble forstøtt.[589]

---

588 Wikipedia.

589 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 923. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 16, 35, 74.

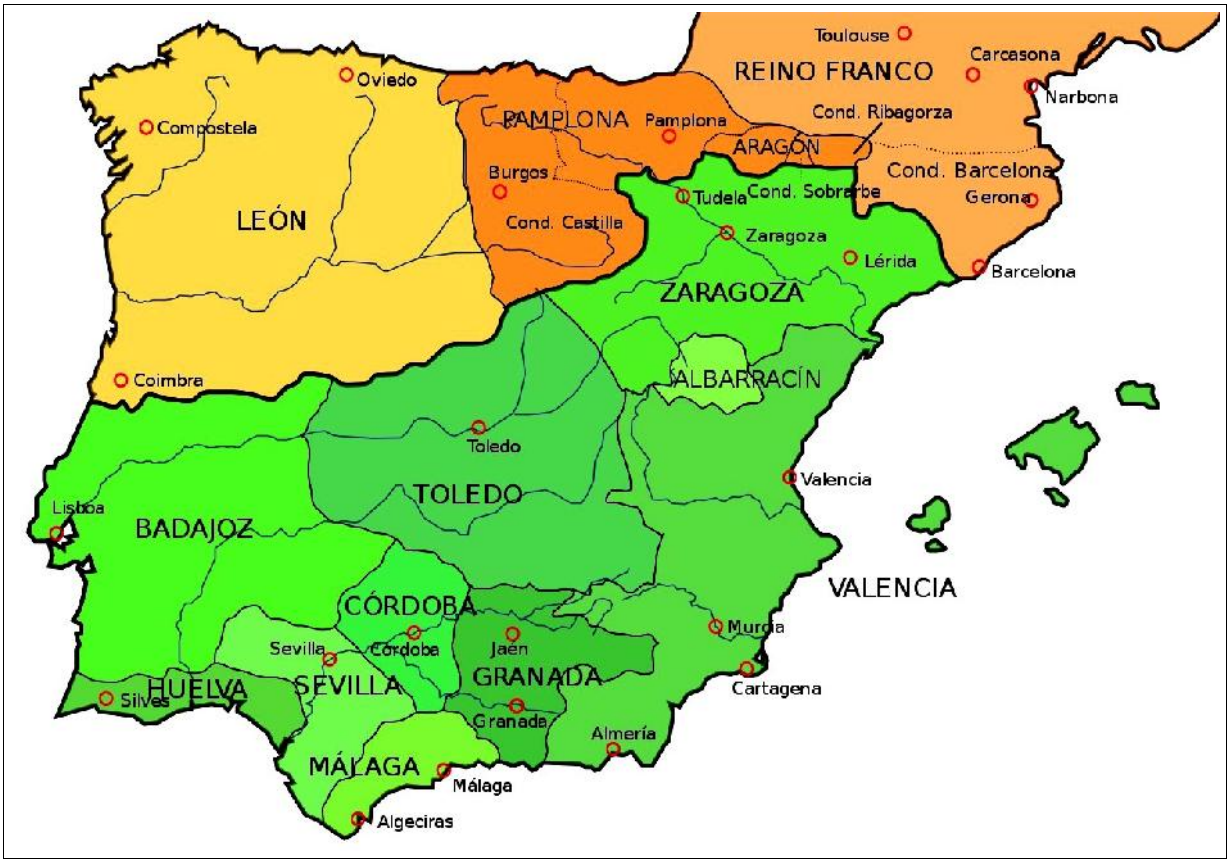

T. v. Konge av Navarra og Aragon 1000 - 1035 og konge av Castilla 1026 - 1035 (som Sancho I). I midten: Sancho den eldste (Verk fra det syttende århundre av Juan Ricci. Klosteret San Millán de Yuso). T. h. Gravstenen til Sancho III «El Mayor» av Navarre (Leóns museum). (Wikipedia(.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Sancho III den Store (baskisk: Antso Nagusia, spansk: Sancho el Mayor) (* 992/996 - † 18.10.1035) fra Jiménez-huset var konge av Navarra fra 999 til 1035. Under hans styre fikk Navarra en kort tid overherredømme blant de kristne imperiene i Spania.

Sancho var sønn til kong García II (* ca. 964 - † ca. 1000) og Jimena Fernández. (* ca. 970 - † ca. 1045). Han etterfulgte sin far, men stod under en vergemålsregent til 1004. I sine tidlige og knapt dokumenterte regjeringsår måtte han gjenoppbygge sitt rike etter de ødeleggende plyndringstoktene av maurerne i Al-Andalus under Almansor († 1002). Fra 1017 begynte Sancho en kraftfull ekspansjonspolitikk som ga ham og hans dynasti hegemoni over de kristne imperiene i Spania. I det året annekterte han først grevskapene Sobrarbe og Ribagorza i Pyreneene som grenser mot Navarra i øst, etter at det regjerende og nær beslektede grevehuset der hadde dødd ut. Begge grevskapene tilhørte opprinnelig det frankiske rikets "Marca Hispanica", lik Aragón, som hadde blitt annektert tidligere. Samme år døde hans svigerfar, greve Sancho García, hvoretter han kunne utøve en dominerende innflytelse i Castilla, vest for Navarra, som verge for sin unge svoger, García Sánchez.»

Imperiet til Sanchos III av Navarra (mørk oransje) i begynnelsen av 1000-tallet. "Taifa"-rikene til al-Andalus i grønt. (Wikipedia).

«Kong Alfonso V av Leóns død i 1028 var avgjørende for Sanchos oppstigning til hegemoniet over de kristne imperiene i Spania, da han nå var den eneste regjeringsdugelige herskeren blant dem. Den nye kongen av León, Bermudo III, var ikke bare et barn på elleve år, men var også under veiledning av stemoren Urraca, som igjen var Sanchos søster. Da García Sánchez fra Castilla ville gifte seg med søsteren til den nye Leonese-kongen, Sancha, i 1029, ble han myrdet like før bryllupsdagen. I hvilken grad Sancho var involvert i dette overfallet er fortsatt uklart. Han utnyttet imidlertid svogers død og tok kontroll over Castilla på vegne av sin hustru. Dette grevskapet skulle en dag tilfalle deres yngste sønn, Ferdinand, som arv, og som Sancho påtvang ekteskap med Infanta Sancha i 1032 og dermed sikret kravet på Leónese-tronen. Senest fra dette tidspunkt overtok Sancho også vergemålsregjeringen til Bermudo III i León, som han så på som "imperiets krone" (imperiali culmine), slik han uttrykte det i tittelen i et dokument fra det året. I følge hans påstand omfattet dette imperiet hele Spania, Han beskrev seg allerede i et dokument datert 27.06.1017 som konge, det vil si mens Alfonso V i León fortsatt levde, som i det minste var hans likemann.

Det som er bemerkelsesverdig, er ikke bare at tittelen "Spanias konge" her ble brukt her for første gang, men at Sancho også var den første herskeren sør for Pyreneene som krevde "guddommelig rettighet" for seg selv, helt etter frankerkongenes forbilde. I tillegg var han også den første trans-pyreneanske kongen som tok direkte kontakt med de vest-frankiske og franske hoffene da han møtte kong Robert II og hertug Vilhelm V av Aquitaine i Saint-Jean-d'Angély for et diplomatisk møte ved et uspesifisert tidspunkt. Senest etter Alfonso V's død i 1028, ble det "spanske kongedømmet" til Sancho en realitet, noe som kom til uttrykk ved økt bruk av denne tittelen i hans dokumenter. Han ble anerkjent som "Iberias konge" i et brev fra abbeden Oliba. I hans myntpregning brukte Sancho tittelen "IMPERATOR / NAIARA", som til da bare hadde blitt brukt av Leónese-kongene for å underbygge deres krav på arven etter de vest-gotiske kongene som hersket over den iberiske halvøy. Imidlertid ble denne tittelen ikke brukt i hans dokumenter, bare i et dokument fra klosteret i San Juan de la Peña som ble avslørt som en forfalskning.

Sanchos omfattende maktpolitikk må forstås på bakgrunn av den samtidige oppløsningen av den politiske enheten al-Andalus. Kalifatet i Córdoba ble utsatt for en serie ødeleggende kamper om tronen og i den gamle motsetningen mellom berber og arabere. I stedet kom flere delkongeriker ("taifa") som, på grunn av deres rivalisering med hverandre, ikke utgjorde noen umiddelbar trussel mot de kristne statene i Spania.

I tillegg til sin maktutvidelse, fortsatte Sancho å utnytte muligheten til strukturelle reformer av klostersystemet i sitt imperium ved å fremme omorganisering av klosterorganisasjonen i henhold til reglene for St. Benedict av Nursia. Allerede i 1022 foreslo han at klosteret i San Salvador de Leire skulle vedta benediktinerregelen og tok samtidig kontakt med Cluny-klosteret under abbeden Odilo og åpnet det spanske klostersystemet.for hans reformbevegelse. I løpet av hans levetid ble klostrene til San Juan de la Peña, San Millán de la Cogolla og San Salvador de Oña integrert i Clunys klostersystem.

Fram til våren 1034 regjerte Sancho fremdeles som verge for Bermudo III i León, og i hans navn restaurerte han "Bustim Palencia" og deretter giftet han Bermundo med sin datter, Jimena. Men samme år tvang han Bermudo III i

eksil i Galicia, overtok enestyre i León og nådde dermed høyden av sin makt. Imidlertid hadde han aldri tittelen Konge av León.

Sancho giftet seg før 27.06.1011 med Munia Mayor.
De hadde seks barn.

Før han giftet seg med Munia Mayor hadde han med sin elskerinne, Sancha av Aibar, en illegitim sønn:
Ramiro I Sánchez († 1063), konge av Aragón.

Sancho døde bare litt over et år senere. Han ble gravlagt i klosteret i San Salvador de Oña, senere ble hans kropp overført til klosteret i San Isidoro de León.»

(Barn XIII:2725, Far XV:10897, Mor XV:10898)

Utenfor ekteskap med **Sancha av Aibar.** Konkubine. Levde 1000.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Sancha hadde med Sancho – før han giftet seg med Nubia Mayor – en illegitim sønn:
Ramiro I Sánchez (* før 1007- † 1063), konge av Aragón.»[590]

Barn:

Ramiro I av Aragón. Født før 1007. Død 08.05.1063. (Se XIII:2745).

Gift før 27.06.1011 med neste ane.

Barn:

Fernando I den Store av Castilla-León. Født 1017. Død 27.12.1065. (Se XIII:2725).

XIV:5450 fm fm fm fm ff mf fm

Munia Mayor av Castilla. Dronning. Født mellom 990 og 996. Død etter 13.06.1066.

Munia Mayor eller Nuña Elvira Nuña (eller Major) var arving til Castilla.

Rikets infanter beskylte henne for ekteskapsbrudd. Cortés ble sammenkalt og bestemte at hun skulle forsvare seg ved duell. Ramiro I, Sanchos eldste sønn, erklærte seg beredt til å kjempe for dronningens ære, hvoretter bakvaskerne tok beskyldningen tilbake og hennes ære var reddet.

Hun hadde tre sønner, Garcia, Fernando og Gonzalo.[591]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Munia Mayor (* 990/5 - † etter 13.06.1066) var grevinne av Castilla og dronning av Navarra.
Hun var den eldste datteren til Sancho García († 1017/1021), greve av Castilla og hans hustru Urraca.
Hun giftet seg med Sancho III den Store, konge av Navarra. I 1024 tok hun navnet Mayor.

Etter drapet på hennes bror, García Sánchez, greve av Castilla, etterfulgte hun i 1029 ham i Castilla. Hennes mann, Sancho, besatte grevskapet Castilla og de tilstøtende områdene omkring Cea og Pisuerga i León.

Munia giftet seg før 27.06.1011 med kong Sancho III av Navarra (* ca. 990 - † 1035).
De hadde seks barn:
Mayor Sánchez († før 1044), gift før 1037 med Pons-Vilhelm (* 995/7 - † 1060),
greve av Toulouse.
García III, konge av Navarra (* 1005/10 - † 1054).
Gonzalo Sánchez, konge av Sobrarbe-Ribagorza († 1045).
Bernardo Sánchez († etter 17.12.1024).
Ferdinand I Sánchez (* 1018 - † 1065), konge av Castilla og León,
gift 1032 med Sancha av León (* 1013 - † 1067),
datter til Alfonso V, konge av León.
Jiména Sánchez († etter 23.12.1062), gift 1034/5 med Bermudo III, konge av León (* 1017 - † 1037).

Etter Sanchos død ble hans besittelser delt.
- Den eldste og illegitime sønnen til Sancho, Ramiro, ble konge av Aragón.
Av Munias overlevende sønner fikk
- García Navarra,
- Ferdinand Castilla, som ble kongerike og
- Gonzalo det nyanskaffede riket Sobrarbe-Ribagorza.

Etter ektemannens død trakk Munia seg tilbake til et kloster. Hun nevne siste gang 13.06.1066 i et dokument der

590 Wikipedia.

591 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 938. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 35, 74.

hun ønsket å bli begravet i klosteret San Martín de Frómista, som hun grunnla.»[592]

(Barn XIII:2725, Far XV:10899, Mor XV:10900)

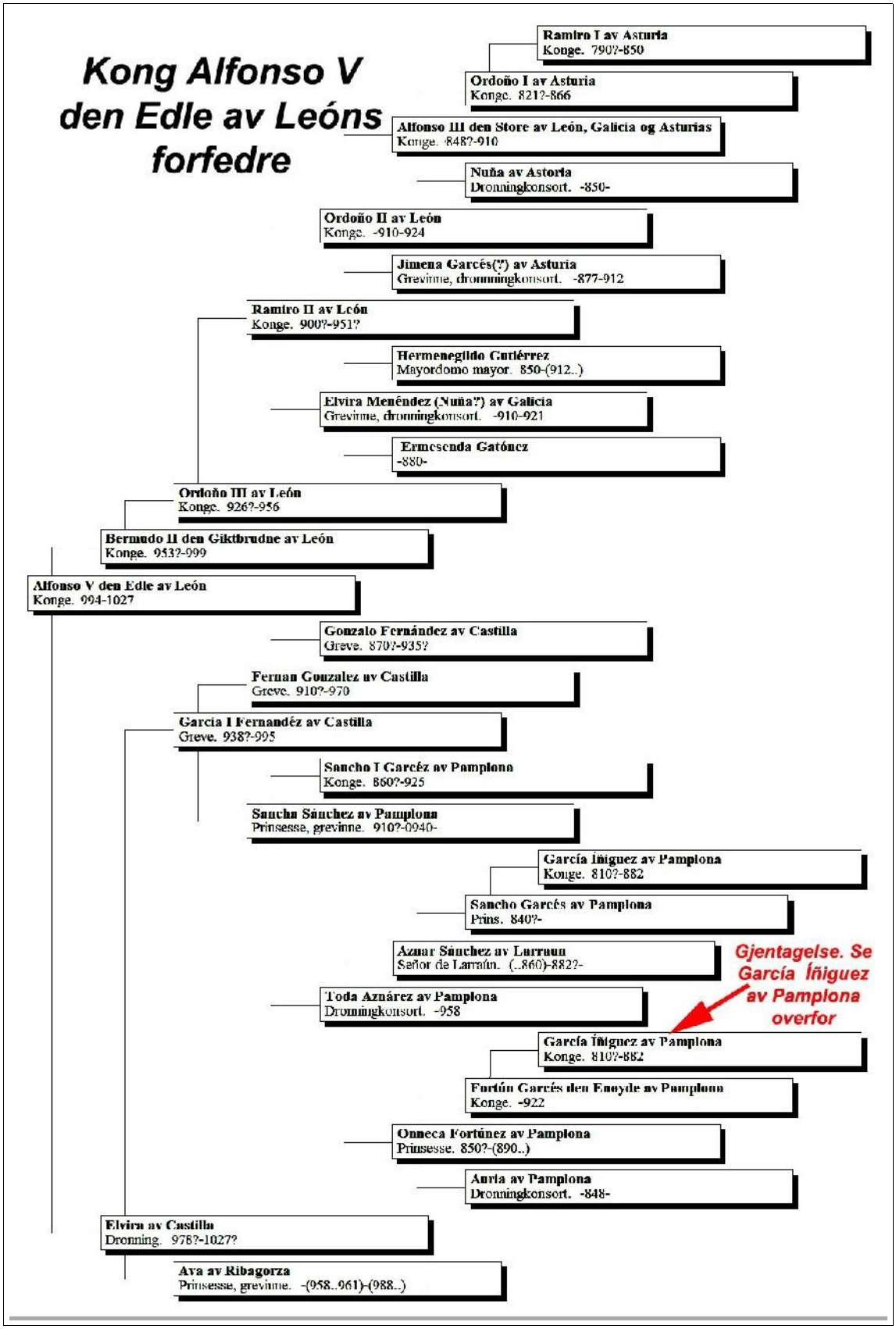
Gift før 27.06.1011 med forrige ane.

XIV:5451 fm fm fm fm ff mf mf

Alfonso V den Edle av León. Konge. Født 994. Død 07.08.1027 i Viscu.

Alfonso den Edle «el Noble» var konge av León 999 - 1027.

592 Wikipedia.

Alfonso ble 5 år gammel konge av León i 999 og regjerte først under formynderskap av sin mor, doña Elvira, greve Menendo Gonzales av Galicien, greve Sancho Garcias av Castilla og kong Sancho Garcias Cuatromanos (den Store) av Navarra.

I 1002 førte hans mor et brilliant felttog i Portugal som særlig utmerket seg i slaget ved Calatañazor.

Alfonso reparerte León etter de ødeleggelser maurerne under ledelse av Almanzor hadde forårsaket, og innrettet kirken St. Jean som gravsted for kongene av León. I 1017 kom han i strid med sin onkel, greven av Castilla, da han mottok familien Véla som var blitt jaget bort fra Castilla.

I 1020 samlet han rikets Cortés i León og publiserte «El Fuero de León» (Leóns lovforsamling) i 58 paragrafer eller dekreter. Han var den første som anvendte titelen konge av Castilla.

Alfonso ble drept ved beleiringen av Viscu.[593]

T. v. Alfonso V ifølge en middelaldersk miniatyr i katedralen i León. T. h. Kong Alfonso V avbildet i en miniatyr fra 1100-tallet (Archivo de la Catedral de Santiago), Tumbo A. (Wikipedia).

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):
«Alfonso V (* ca. 994 - † 07.08.1028), kalt den Edle, var konge av León fra 999 til 1028. Det er kjent tilstrekkelig om ham til å rettferdiggjøre troen på at han hadde noen av egenskapene til en soldat og en statsmann. Som andre konger i León brukte han tittelen keiser for å hevde sin stilling blant de kristne herskerne i Spania. Han etterfulgte sin far, Bermudo II (* ca. 953 - † 999) i 999. Hans mor Elvira García († 1027) og greve Menendo González, som oppdro ham i Galicia, fungerte som hans medregenter.

I løpet av sin umyndighetstid mottok han støtte fra Navarra og Castilla i den væpnede konflikten med Almansor.

Etter grevens død i 1008 styrte Alfonso selvstendig.

Etter å ha tiltrådt, gjenbefolket han León, som hadde blitt ødelagt av maurerne.
Alfonso begynte arbeidet med å omorganisere det kristne riket nordvest på Den iberiske halvøy etter en meget katastrofal periode med borgerkrig og fiendtlige arabiske anfall.
Hans og hans hustrus navn er knyttet til tildelingen av Leóns første rettighetene i 1017.

Onsdag 07.08.1028 ble Alfonso V drept av en pil mens han beleiret den muslimsk-okkuperte byen Viseu.

Kong Alfonso ble gravlagt ved siden av sin første hustru Elvira, i henhold til hans ønske, i kirken "St. Johannes døperen og San Pelayo" som senere endret navn til basilikaen "San Isidoro" da den sistnevnte helgens levninger ble overført fra Sevilla. Følgende gravskrift ble skåret på hans graven:
"H. IACET ADEFONSUS QUI POPVLATIT LEGIONEM ...
ET DEDIT BONOS FOROS ET FECIT /
ECCLESIAM HANC LVTO ET LATERE. HABVIT PRAELIA CUM /
SARRACENIS, ET INTERFECTUS, EST SAGITTA APUD VISEUM /
PORTUGAL FUIT FILIUS VEREMUNDI ORDONII /
OBIIT ERA M SEXAGESIMA QUINTA III NAS M."

Alfonso var første gang gift i 1013 med Elvira Menéndez datter til hans lærer Menendo González i hvis hus han vokste opp som barn.
De hadde to barn:
Sancha av León (* 1016 - † 999), gift med Ferdinand I av León og Castilla.
Bermudo III av León (* ca. 1015 - † 1037).

Etter Elviras død 02.12.1022, giftet Alfonso seg med Urraca Garcés, søster til kong Sancho III av Pamplona.
Før dette ekteskapet fant sted, hadde kongen av Pamplona sendt Ponce, abbed i klosteret San Pedro de Tavèrnoles, senere biskop av Oviedo, og en adelsmann ved navn Garcia, for å gå i forbønn hos abbed Oliba, biskop av Vic, i favør av ekteskapet til hans søster Urraca med kongen av León, til tross for slektskapshinder. Selv om biskop Oliba ikke autoriserte ekteskapet, og beskrev det som "incesti connubii" i et brev datert 11.05.1023, ble det kongelige bryllupet feiret mellom datoen til biskopens brev og 13.11.1023 da Alfonso V og hans nye hustru, bekreftet som "Urraka regina", opptrådte sammen for første gang i et "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) i katedralen i León.

593 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 946. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 65.

Urraca og hennes mor, Jimena Fernández, ga en donasjon 26.09.1028 til katedralen i Santiago de Compostela bekreftet som "Scemena regina simulque et filia mea Urraca Regina (...) genitoris nostri Fredenandus Ueremudiz et domna Geloria". Noen år senere omtalte kong. Bermudo III 06.08.1031 sin stemor som "Urraca regina Garseani regis filia".

Alfonso og Urraca hadde en datter, som ble kalt Jimena, vist i et "charter" datert 22.12.1036 i en donasjon fra Muniadona og hennes sønn Fernando Gundemáriz, sønn til Gundemaro Pinióliz, hvor hun bekreftes som Jimena, datter til kong Alfonso.»[594]

(Barn XIII:2726, Far XV:10901, Mor XV:10902)

Gift 1013 med neste ane.

Barn:

Sancha av León. Født 1016. Død 13.12.1071. (Se XIII:2726).

XIV:5452 fm fm fm fm ff mf mm

Elvirar Menéndez av Leon. Dronningkonsort. Født omkring 996. Død 02.02.1022.

Regent av Leon 1027 - 1037.

Elvira ble oppdratt sammen med kong Alfons V.

Hun deltok i sin dronningtid i katedralen sammen med Alfons V, biskopene og rikets herrer i det konsil som i 1020 vedtok det kjente «Fueros de Leon». Med Alfons fikk hun Bermudo III, Sancha og Jimena som ble mor til Cid Campeador.[595]

Doña Elvira i «Berømte kvinner i Spania og Portugal». (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Elvira Menéndez (portugisisk og galisisk: Elvira Mendes) (* ca 996 - † 02.02.1022) var dronningkonsort av Leon ved ekteskap med kong Alfonso V.
Hun tihørte de høyeste rekkene av adelen i Portugal og Galicia som datter til Menendo González († 1008), greve av Portucale og hans hustru Toda (også kjent som Tutadomna, Tota).

Elvira ble dronning av León som hustru til kong Alfonso V som hun ble oppdratt sammen med som barn.
Hennes far, Menendo, var medlem av kong Bermudo II av Leóns "curia regis", og var lærer til – og medregent sammen med dronning Elvira Garcia – for "Infante" Alfonso, som senere regjerte som Alfonso V av León .

Dronning Elvira døde 02.02.1022 og ble gravlagt i det kongelige Pantheon i basilikaen "San Isidoro" i León.

Elvira giftet seg med Alfonso V i 1013.
De hadde to barn:
Bermudo III av León, drept i 1037 i slaget ved Tamarón av
greve Ferdinand som var gift med Sancha, Bermudos søster.

[594] Wkipedia.

[595] Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 962. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 65.

Sancha, dronning av León og hustru til Ferdinand I.»[596]

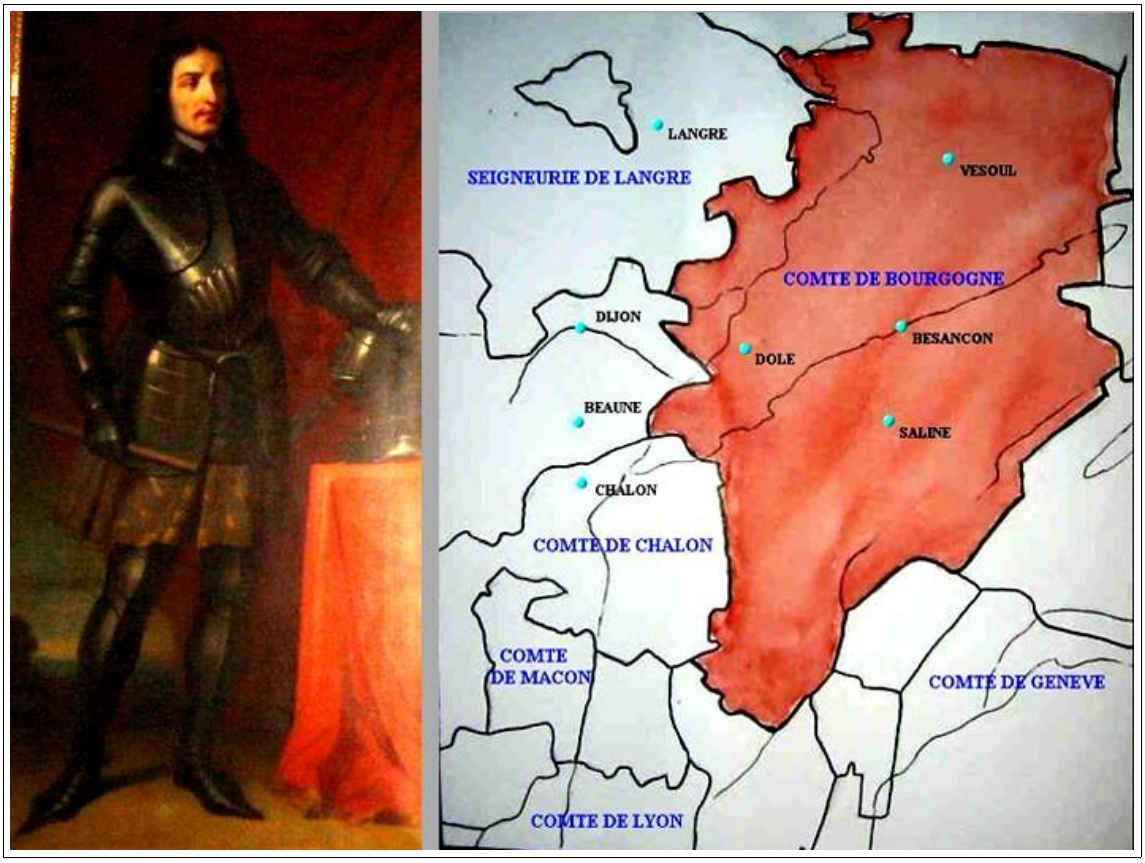
(Barn XIII:2726, Far XV:10903)

Gift 1013 med forrige ane.

XIV:5461 fm fm fm fm fm fm ff

Renaud I av Burgund. Greve. Født omkring 986. Død 04.09.1057.

Greve av Burgund 1026 - 1057.[597]

T.v. Renaud I av Burgund, maleri fra Saint-Jean-katedralen i Besançon. T.h. Grevskapet Burgund (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Renaud I var den andre greven i det frie grevskapet Burgund. Han ble født i 986 og var sønn til Otto-Vilhelm, den første greven av Burgund, og Ermentrude de Roucy.

I 1016 giftet Renaud seg med Alice av Normandie. Han overtok grevskapet ved farens død i 1026. Renaud ble etterfulgt av sønnen, Vilhelm I, ved hans død i 1057.

Renaud og Alice fikk barna:

William I of Burgund

Guy (ca. 1025-1069), mislykkedes i sitt forsøk på å kreve hertugdømmet Normandie og grevskapet Burgund

Hugo (ca 1037 - ca 1086), Viscount av Lons-le-Saunier, far til Montmorot, Navilly og Scey gift med Aldeberge Scey. De hadde sønnen Montmorot Thibert, grunnlegger av huset Montmorot (eller Montmoret).

Falcon eller Fouques of Burgundy (skjebne ukjent).»[598]

(Barn XIII:2731, Far XV:10921, Mor XV:10922)

Gift før 01.09.1016 med neste ane.

Barn:

Vilhelm I den Store av Burgund. Født omkring 1020. Død 12.11.1087 i Besançon. (Se XIII:2731).

---

596 Wikipedia.

597 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 973. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 55, 76.

598 wIKIPEDIA.

XIV:5462 fm fm fm fm fm fm fm

Adele av Normandie. Født omkring 1002. Død 1038.

Adele (Adelheid) kalles også Judith.[599]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Alice eller Adeliza, Adelaide eller Aelis (c. 1002 - 1038) var en grevinne av Burgund, datter til Richard II, hertug av Normandie (972-1026) og Judith av Bretagne.

Hun giftet seg med Reginald I, greve av Burgund og fikk følgende barn:

William I, grev av Burgund

Guy (ca. 1025-1069), [3] utdannet ved hoffet i Normandie, som ledet et opprør mot sin fetter William of Normandy (senere William Conqueror). for å få kontroll over hertugdømmet Normandie Han måtte forlate grevskapet Brionne og Vernon i Normandie, etter å ha stilt seg i spissen for koalisjonen til baronene i Normandie, som ble beseiret i slaget ved Val-ès-Dunes i 1047. Guy fant tilflukt hos sin onkel Geoffrey II. , Greve av Anjou. Senere forsøkte han å overta grevskapet Burgund etter broren William.

Hugh (ca 1037 - ca 1086), Viscount of Lons-le-Saunier, far til Montmorot, Navilly og Scey gift med Aldeberge Scey. De hadde sønnen Montmorot Thibert, grunnleggeren av huset Montmorot (eller Montmoret).

Falcon eller Fouques av Burgund (i skjebne ukjent).

Alberada av Buonalbergo (eller Alberada De Macon) (ca 1033 - ca 1122) var Robert Guiscards første hustru..»[600]

(Barn XIII:2731, Far XV:10923, Mor XV:10924)

Gift før 01.09.1016 med forrige ane.

XIV:5473 fm fm fm fm mf ff ff

Berenguer Ramón I den Krokryggede av Barcelona. Greve. Født omkring 1005. Død 26.05.1035 i Cardagne.

Berenguer Ramón den Krokryggede («el Curvo») var greve av Barcelona 1018 - 1035.

Han lot bekrefte sine rettigheter til grevskapet, men delte landet mellom sine fire barn.

Han var annen gang gift med Gisela, søster til greve Hugo av Empurias.

Berengar ble drept i et slag ved Cardagne.

Etter hans død i 1035 styrte sønnen Ramón Berengar I grevskapet under formynderskap av sin farmor, Ermessinde, og under stadige stridigheter mellom henne og hans hustru, Almodis. Først i 1057 fikk Ramón grevskapet i realiteten.[601]

---

599 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 974. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 55, 76.

600 Wikipedia.

601 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1005. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 26, 41.

Berenguer Ramón I (Genealogisk rulle i Poblet-klosteret, 1400). (Wikipedia).

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):

«Berenguer Ramón I den Pukkelryggede (Berengar Raymond I) (* ca. 1005 - † 26.05.1035), kalt den Pukkelryggede (latin: curvus, katalansk: el Corbat, spansk: el Corvado eller el Curvo), var greve av Barcelona, Girona og Ausona fra 1018 til hans død.

Han var sønn til Ramón Borrell III (* ca. 972 - † 1018), greve av Barcelona, Girona og Ausona og hans hustru Ermesinde av Carcassonne. (* ca. 972 - † 1058).

Han godtok Sancho den Store av Navarras suverenitet (lensherrens overhøyhet)..

Berenguer Ramón som historisk skikkelse er gåtefull, innhyllet i ubegripelige motsetninger og uklarheter. Han var en fredens mann, og fred hersket under hele hans regjeringstid. Han beroliget også sine naboer og Ermengol II, greven av Urgell.

Han gjenopprettet vennskapelige forhold til Hugo I, greven av Empúries, og beholdt et vennskapelig forhold til Villiam I av Besalú og Vilfred II av Cerdanya. Han var en "sønn av kirken" som opprettholdt relasjonene til pavedømmet og dro på pilegrimsreise til Roma i 1032. Han reiste ofte til Zaragoza og Navarra for å diskutere med Sancho III den Store, konge av Navarra, deres felles holdning mot grevene av Toulouse. Hans fortrolige og rådmenn var abbed Oliva, dommeren Ponç Bofill, Gombau av Besora, Pere av Carcassona og Deudado av Barcelona. I 1025 bestemte han at innehaverne av "entails" (menn som holdt jord etablert ved skjøte eller forlik med begrenset mulighet til salg eller arv) var skattefrie.

På den annen side markerte Berenguer Ramón I's regjeringstid begynnelsen til nedgangen i Katalonias makt. Ved farens død i 1017 var Berenguer Ramón fremdeles mindreårig, og hans mor, Ermesinde, regjerte for ham til 1023. Men selv etter at han ble myndig, ønsket ikke moren å avstå regjeringsskapet og styrte sammen med ham. I følge noen kronikører kunne Berenguer Ramóns karakter ha vært sterkere; han beskrives som svak og ubesluttsom.

Dessuten var hans fredspolitikk mot maurerne et stridens eple i forhold til adelsmennene, som så på krig med muslimene som en måte å oppnå ære og rikdom og muligens til og med frelse. Dette førte til at noen adelsmenn handlet uavhengig av grevens ønsker.

Hans mor, Ermesinde, var, i motsetning til sønnen, energisk og besluttsom og hadde til hensikt å pålegge adelsmennene Barcelonas myndighet.

Men som kvinne ble hennes muligheter til å utøve kontroll over militæren sterkt forhindret, slik at det var praktisk talt umulig å organisere raid eller felttog for å tilfredsstille aristokratiets ønsker.

I 1021 giftet Berenguer Ramón seg med kongen av Navarras svigerinne, Sancha Sánchez, datter til Sancho García, greve av Castilla (huset Castile), som han hadde to sønner med.

Etter at Sancha Sanchez døde, giftet han seg i 1027 med Gisela av Lluçà.»

Engelsk og tysk Wikipedia er enge om at Gisela og Ramón hadde sønnen:

Villiam Berenguer (* 1028), som fikk grevskapet Osona ("comitatum Ausonensem") etter sin mor, og grevskapet Manresa. Han ga avkall på sitt grevskap 04.12.1054, slik at hans bror, Ramón, kunne gjenopprette deres arv.

Engelsk Wikipedia fører i tillegg sønnen:
Bernat [Bernard] Berenguer (* 1029).

Dertil at det har blitt spekulert om ytterligere to mulige døtre i dette ekteskapet:
Clemencia, gift med Ermengol III av Urgell, og
Henrik den Galante av Burgunds hustru med ukjent navn.

Tysk Wikipedia fører – i stedet for ovennevnte Bermat – Sibylla av Barcelona og antar at hun var Henrik den Galante av Burgunds hustru og dermed formoder til Portugals konger.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt).

«Svekkelsen av grevens autoritet ble meget tydelig kort tid før Berenguer Ramón I døde i 1035 da hans mor, Ermesinde, framgangsrikt delte hans arv blant hans sønner.

Ramón Berenguer I fikk grevskapene Girona og Barcelona opp til Llobregat.

Sancho fikk grenselandet fra Llobregat til de mauriske landene og grevskapet Penedés med hovedstaden i Olérdola.

Vilhelm fikk grevskapet Ausona.»[602]

(Barn XIII:2737, Far XV:10945, Mor XV:10946)

Gift 1021 med neste ane.

Barn:

Ramón Berenguer I den Gamle av Barcelona. Født omkring 1023. Død 27.03.1076. (Se XIII:2737).

XIV:5474 fm fm fm fm mf ff fm

Sancha av Castilla. Grevinne. Født omkring 1006. Død omkring 1026.

Sancha var grevinne av Castilla.

Ifølge «La España del Cid» av Ramon Menendez Pidal var hun datter til greve Sancho Garcéz av Castilla. «Enciclopedia universal illustrada Evropo - Americana» oppgir på den annen side at hennes far var hertug Sancho Vilhelm (Guillermo) av Gascogne.

Engelsk, tysk og spansk Wikipedia anser alle at hun var datter til greve Sancho Garcéz av Castilla.[603]

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):

«Sancha Sánchez (* 1006/07 - ca. † 1026) var datter til Sancho García (* ca. 965 - † 1017), greve av Castilla og kongen av Navarras svigerinne.

I følge tysk Wikipedia het hennes mor Urraca († 1038), med usikker opprinnelse.

I følge engelsk Wikipedia er hun ikke funnet i samtidige opptegnelser, men basert på at de ga en datter samme navn som en av Banu Gómez-klanens grunnleggere har hun blitt identifisert som søster til opprøreren García Gómez og datter til greve Gómez Díaz av Saldaña og Sanchos tante, Muniadona Fernández av Castilla.

Hun giftet seg med Berenguer Ramós i 1021,

De hadde to sønner:

Ramón Berenguer (* 1023), som fikk grevskapet Girona (etter sin mor) og grevskapet Barcelona så langt som til elven Llobregat.

Sancho Berenguer, (ukjent fødselsdato), som fikk grensemarkene fra Llobregat til al-Andalus som utgjorde det nye grevskapet Penedès med hovedstad i Olèrdola. En gang mellom 1041 og 1049 sverget Sancho troskap til sin eldre bror. 09.06.1050 overlot han arven til Ramón, som til gjengjeld gav ham noe land som len. Sancho gikk deretter inn i kirken, først som munk i Saint-Pons-de-Thomières og deretter som prior (forstander under abbeden) av Sant Benet de Bages, før det ble et kloster.»[604]

(Barn XIII:2737, Far XV:10947, Mor XV:10948)

Gift 1021 med forrige ane.

XIV:5475 fm fm fm fm mf ff mf

Bernard I av La Marche. Greve. Død før 1047.

Greve av La Marche en Limousin 1006 - 1047.

Bernhard I (eller II) var far til Almodis og antagelig sønn til Aldebert I som var greve av Perigord og La Marche. Han var igjen sønn til Boso «den Gamle» av La Marche og Almodis som var datter til greve Gerard, visegreve av Limoges.

Han var gift med Amelie.[605]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Bernard I († før 1047) var greve av La Marche (huset Périgord).

Han var sønn til Aldebert I († ca. 997), greve av La Marche-Périgord og Almodis av Limoges († 1008).

Da han ikke var myndig ved faren død i 997, overtok hans onkel Boson II først hans besittelser. Etter at onkelen døde ca. 1005 kunne Bernard tiltre styret av La Marche, mens Périgord fortsatt ble styrt av etterkommerne til Boson.

602 Wikipedia.

603 Ramon Menendez Pidal: La España del Cid. Enciclopedia universal illustrada Evropo - Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1028. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 26, 41.

604 Wikipedia.

605 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1036. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 78.

Bernard ledet en feide mot Amalrich I av Rancon som holdt hans len Civray okkupert. Derfor allierte han seg med hertug Vilhelm V av Aquitania og Hugo IV av Lusignan. Til gjengjeld anerkjente han Hugos krav på en fjerdedel av slottet Civray og ga også den føydale eden. Men etter at Civray ble frigjort, kunne Bernard okkupere hele slottet med støtte fra befolkningen. Derved gjorde han seg til en fiende av Hugo som allierte seg med Amalrich av Rancon mot ham.

Feiden ble avgjort ved ekteskap mellom Bernards datter og arvingen til Lusignan.

Med sin hustru, Amelie, hadde han flere barn:
Aldebert II († 1088), greve av La Marche.
Odo I († ?), greve av La Marche.
Almodis († 16.10.1071, myrdet), gift 1. gang med Hugo V († 1060), herre av Lusignan,
2. gang med Pons († 1061), greve av Toulouse og
3. gang med Ramón Berengar I († 1076), greve av Barcelona.
Raingarde († ?), gift med Peter Ramón († ca. 1061), greve av Carcassonne.
Lucie († etter 1090), gift med Artaldo, greve av Pallars.

Bernards dødsår er ukjent.

Hans hans eldste sønn ble første gang nevnt som greve av La Marche i et dokument fra 1047.»[606]

(Barn XIII:2738, Far XV:10949, Mor XV:10950)

Gift

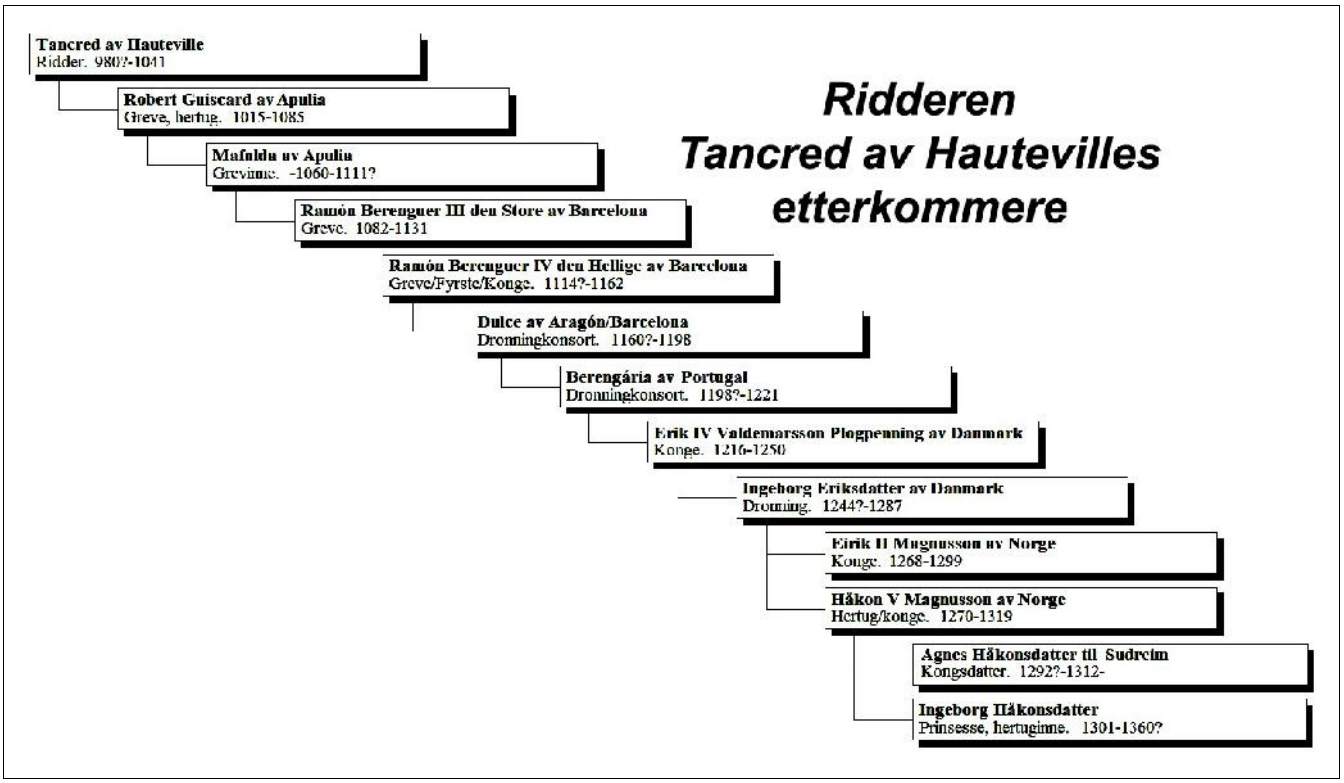
Barn:

Almodis av La Marche. Født omkring 1020. Død 16.10.1071. (Se XIII:2738).

XIV:5477 fm fm fm fm mf fm ff

Tancred av Hauteville. Ridder. Født omkring 980. Død 1041.

Tancred, som levde i 1031, var en normannisk ridder. Han bodde på borgen Hauteville de Guichard nær Cautances.

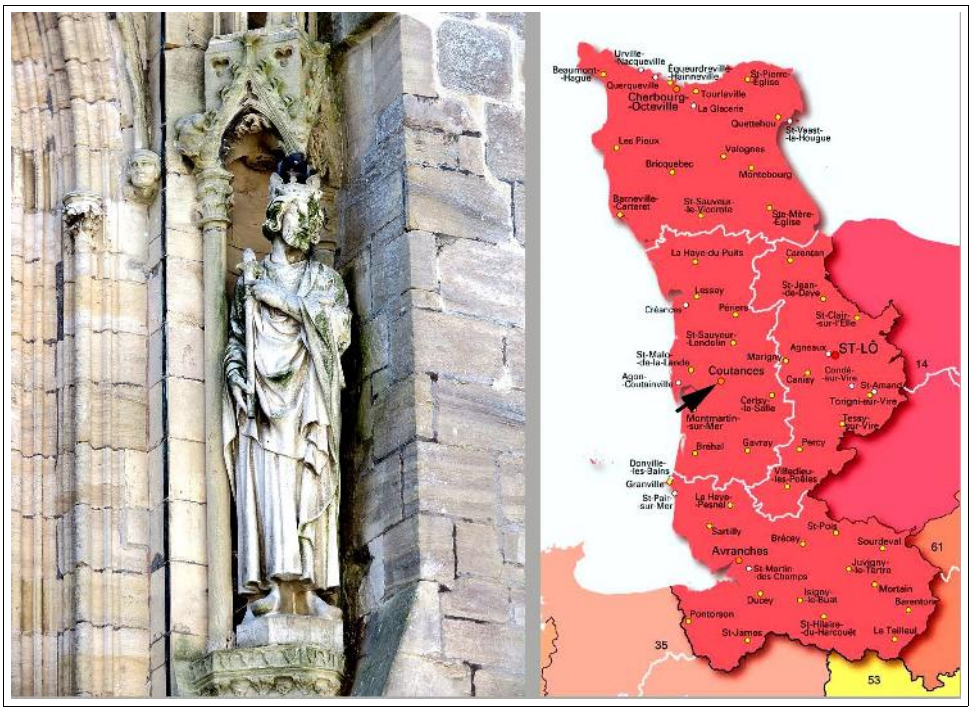

Han var far til 12 sønner, hvorav 10 dro til Syditalien i 1037. Her hadde franske normanner i langobardisk tjeneste under Rainulf av Aversa grunnet et selvstendig grevskap. Først gikk hans sønner i grekernes tjeneste mot sarasenerne, men da de kun fikk svik til gjengjeld, begynte kampen mot grekerne.

Over de land de erobret, hersket først den eldste broren, Vilhelm I Jernarmen, som greve av Apulia. Hans brødre Drogo (1046-51) og Humfred (1051-56) etterfulgte ham, og Humfred tvang pave Leo IX til å gi normannerne de land i len som var tatt fra grekerne og maurerne. Robert Guiscard styrte så (1056-85) i stedet for Humfreds umyndige barn. Roberts bror, Roger I, erobret Sicilien, mens hans sønn, Roger II, forenet Nedre Italien og Sicilien til kongeriket Sicilien.

606 Wikipedia.

Han var første gang gift med Muriella.[607]

T. v. Muligens statue av Tancrèd av Hauteville fra 1875 som erstattet den som ble skadet under revolusjonen. T. h. Kartet viser dagens departement Manche på Cotenin-halvøya. Coutances ligger omtrent midt i departementet (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:
«Tancred av Hauteville (* 980 - † 1041) var en normannisk ridder, som man imidlertid ikke har så mange historiske kilder om.

Tancred var en lavadelsmann fra området ved Coutances på Cotentin-halvøya i Normandie, sannsynligvis fra landsbyen Hauteville-la-Guichard. Hans bestefar skal ha kommet til området fra Skandinavia på samme tid som Rollo av Normandie.

Hans betydning er i første rekke gjennom de erobringer og den innflytelse som hans sønner og deres etterkommere skulle få i Europa. Han står derfor i historien fra som stamfaren i Huset Hauteville.
Han hadde i hvert fall tolv sønner og to døtre, noe som gjorde at noen av disse søkte til nye områder for å etablere seg.
Hans to hustruer, Muriella og Fressenda skal ifølge usikre kilder begge være døtre til Rikard I, men det finnes ikke sikre primærkilder som støtter denne påstanden.»

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Forfedre.
Hauteville-familien ble sagt av senere tradisjoner å stamme fra Hiallt, en nordboer aktiv i 920, som skal ha grunnlagt landsbyen Hialtus Villa (Hauteville) i Cotentin i Normandie. Tancred er en antatt etterkommer til Hiallt, som landsbyen Hauteville og familien hentet sitt navn fra. Dette kan ikke bekreftes med sikkerhet, og noen moderne forskere favoriserer Hauteville-la-Guichard fremfor Hauteville i Cotentin.

Familie og etterkommere.
Med sine to hustruer hadde han tolv sønner og flere døtre, som nesten alle forlot Normandie og reiste til Sør-Italia og fikk en viss betydning der.

Med sin første hustru, Muriella, hadde han fem sønner og en datter:
Serlo (* før 1010) (ble i Normandie).
Beatrix († 1101), gift 1, gang med Armand de Mortain, sønn til Robert, greve av Eu og
2. gang med en Roger (ukjent familie).
Godefroi (* ca. 1020 - † 1063), herre av Hauteville, greve av Loritello.
Villiam Jernarm († 1046), greve av Apulia og Calabria.
Drogo († 1051), greve av Apulia og Calabria.
Hubert († 1057), greve av Apulia og Calabria.

Med sin andre hustru, Fressenda (eller Fredesenda), hadde han ytterligere syv sønner og minst en datter:»[608]

(Barn XIII:2739)

---

607 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1039. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 26.
608 Wikipedia.

Gift med neste ane.

Barn:

Robert Guiscard av Apulia. Født 1015 i Hauteville, Normandie. Død 17.07.1085 i Kefalonien. (Se XIII:2739).

XIV:5478 fm fm fm fm mf fm fm

Fressenda ???. Død omkring 1057.

Med Fressenda hadde Tancred sønnene Robert Guiscard, Mauger, Wilhelm, Alveredo (Affred), Tancred, Humbert og Roger.[609]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Fressenda var Tancreds andre hustru. De hadde barna:
Robert Guiscard de Hauteville (* ca. 1015 - † 1085), greve av Apulia og Calabria (1057), deretter hertug av Apulia, Calabria og Sicilia.
Mauger († 1064), greve av Capitanatet (del av provinsen Foggia, innenfor Apulia).
Villiam (* ca. 1027 - † 1080), greve av Principatet.
Alberic eller Alvared (Alveredus på latin) (ble i Normandie).
Hubert (ble i Normandie).
Tancred (ble i Normandie).
Roger de Hauteville (* ca. 1031 - † 1101), greve av Sicilia fra 1062.
Fressenda, gift med Richard I († 1078), greve av Aversa og prins av Capua.»[610]

(Barn XIII:2739)

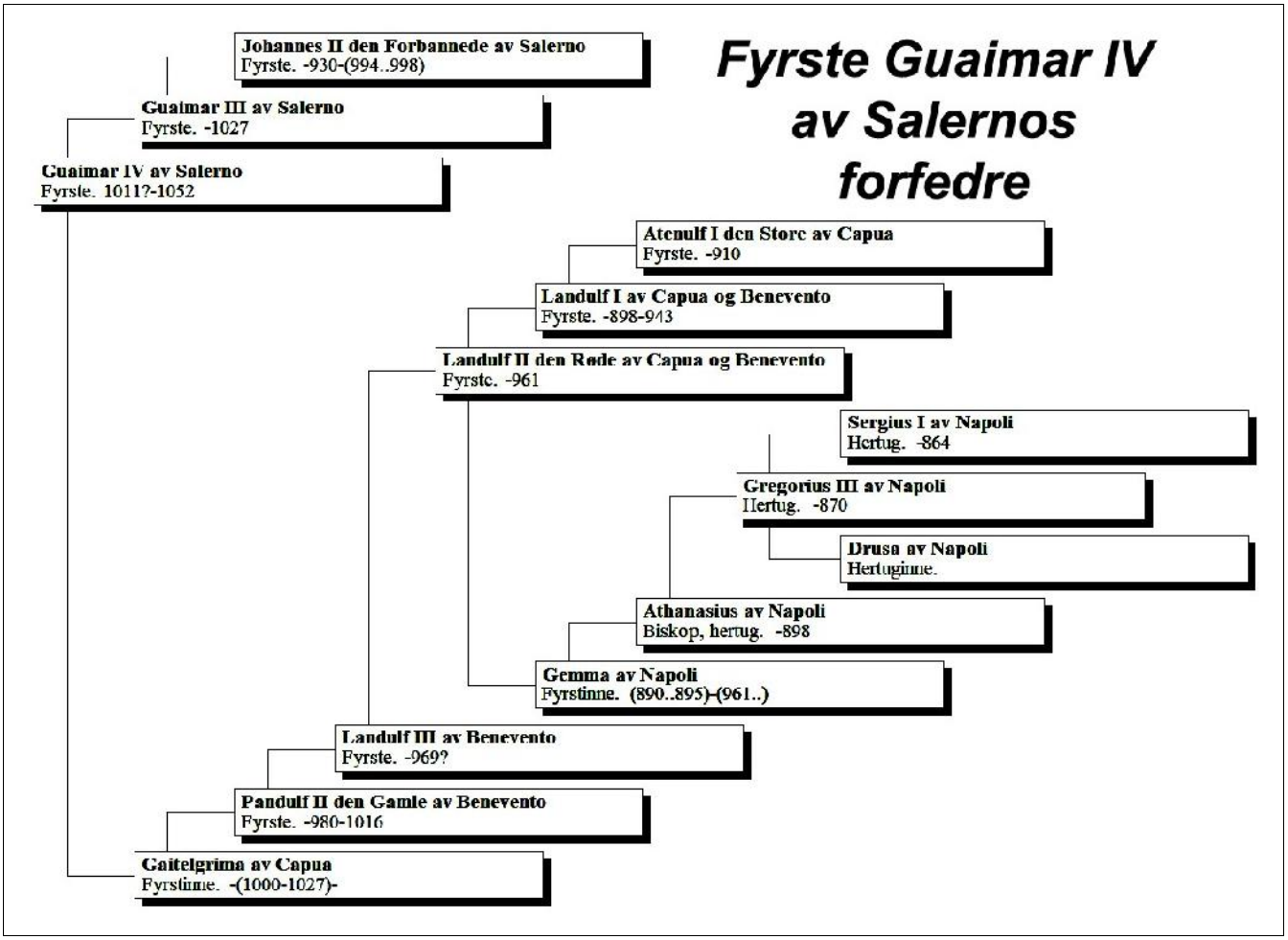
Gift med forrige ane.

XIV:5479 fm fm fm fm mf fm mf

Guaimar IV av Salerno. Fyrste. Født omkring 1011. Død 03.06.1052.

Guaimar var
fyrste av Salerno 1018 - 1052 og
fyrste av Capua 1038 - 1047.

609 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1040. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 26.
610 Wikipedia.

I de gamle historier kalles han Waimar (Guaimar) IV. Fra 21.09.1018 var han som barn sin fars medregent, og ble ved dennes død i 1027 eneregent noe over 16 år gammel under sin mors, Gaitelgrimas, formynderskap. I 1038 tok han sin eldste sønn Johan IV som medregent, og etter dennes død i 1040 sin annen sønn, Gisulf II, som ble hans etterfølger. Han var tapper og i motsetning til sin far gavmild og liberal.

Waimar fikk fyrstedømmet Capua i 1038 av Konrad II, idet fyrsten der, Pandulf IV, ble fordrevet. I april 1039 erobret han Amalfi ved normannernes hjelp, og fordrev hertug Manso. I 1040 tok han hertugdømmet Sorrente. Dessuten ble han hertug av Gaëta. Da Wilhelm av Hauteville i 1043 grunnet grevskapet Apuglien, anerkjente han Weimar som sin overherre. Som følge av dette antok Waimar titelen «Hertug av Apuglien og Calabrien». I 1044 anla han festningen Squillace og han beleiret Bari. Han var således i 1046 Syd-Italiens mektigste fyrste. Waimar var beslektet med pave Benedikt IX, og gikk i forbund med den mektige markgreven av Toscana. Likevel ble han av Henrik III i 1047 tvunget til å gi Capua tilbake til Pandulf V.

I 1052 ble han offer for en sammensvergelse og drept.[611]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Guaimar IV (* c. 1013 - † 2., 3. eller 4. juni 1052) (også Waimar, Gaimar, Guaimaro, Guaimario, Guaimarius eller Weimarius). I følge en revidert genealogi av Huguette Taviana- Carozzi blir han noen ganger nummerert Guaimar V. Gravett kaller ham "Jernhånden." Han var prins av Salerno (1027-1052), hertug av Amalfi (1039-1052), hertug av Gaeta (1040-1041) og prins av Capua (1038-1047) i Sør-Italia i perioden fra 1027 til 1052. Han var en viktig person i sluttfasen av det bysantinske styret i Mezzogiorno og ved begynnelsen av den normanniske makten. Han var, ifølge Amatus fra Montecassino, "modigere enn sin far, mer raus og høflig; han hadde faktisk alle egenskapene en lekmann burde ha - bortsett fra at han hadde en overdreven glede i kvinner."

Han ble født ca. år 1013, som eldste sønn til Guaimar III av Salerno og Gaitelgrima, datter til hertug Pandulf II av Benevento. Hans eldre halvbror, Johannes (III), sønn til Porpora of Tabellaria, regjerte som medprins fra 1015. Da broren døde i 1018 ble Guaimar gjort til medprins. I 1022 kjempet keiser Henrik II mot grekerne i Sør-Italia og sendte erkebiskopen av Köln, Pilgrim (Pilgrimus) for å angripe Pandulf IV av Capua, med tilnavnet "Ulven av Abruzzi", og Guaimar III av Salerno. Pandulf ble tatt til fange mens Guaimar bøyde seg, og sendte sin sønn, Guaimar, som gissel. Keiseren sendte ham tilbake til pave Benedikt VIII , og han ble løslatt. Den yngre Guaimar etterfulgte sin far i Salerno i 1027 (i en alder av fjorten eller seksten år, muligens under styre av sin mor under hans korte tid som mindreårig). Han begynte da et livslang arbeid for å kontrollere hele den sørlige tredjedelen av den italienske halvøya.

I 1036 fikk han beskjed om at hans onkel og tidligere allierte, Pandulf av Capua, hadde forsøkt å voldta sin niese,

611 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1042. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 25, 34.

datteren til hans hustrus søster og hertugen av Sorrento. Han mottok deretter hyllest fra den avhoppede Rainulf Drengot, en av Pandulfs tidligere vasaller. Dermed vant Guaimar støtte fra normannerne i Mezzogiorno. I 1037 fremmet Guaimar en anmodning om voldgift angående spørsmålet om Pandulfs manglende evne til å herske til de hellige romerske og bysantinske keiserne. Keiser Konrad II godtok invitasjonen og reiste sørover våren 1038. Han krevde gisler av Pandulf, men gislene flyktet og Capua ble umiddelbart beleiret. Etter å ha tatt fyrstedømmet ga han det til Guaimar, som ba om en adelstittel til sin nye normanniske vasall. Dette ble innvilget og Rainulf ble offisielt "Greve av Aversa" og vasall av Salerno.»

612

Fyrstendømmet Salerno slik det eksisterte på Guaimars tid. Guaimar utvidet sin overherredømme over hertugdømmet Amalfi og Fyrstendømmet Capua og også over store deler av de purpurfargede landene som tilhører Byzantium (Wikipedia).

«Guaimar satte seg for å ta sitt nye fyrstedømme i besittelse med en gang. 15. august erobret han Rocca Vandra og ga det til klosteret Monte Cassino. I mellomtiden pasifiserte normannerne i Aversa Sangrodalen.

Etter at Pandulf flyktet til Konstantinopel, vendte Guaimar sin oppmerksomheten mot Amalfi. I april 1039, til støtte for den avsatte og blindede Manso II, fremtvang Guaimar Johannes II's abdikasjon og eksil sammen med hans mor, Maria, en søster til Pandulf. Guaimar installerte seg som hertug. I juli erobret han Sorrento, som hadde blitt erobret av Pandulf i 1034. Han ga det til sin bror Guido med tittelen hertug. Han mottok også hyllest fra hertugen av Napoli, Johannes V, som hadde overbrakt anmodningen om mekling til Konstantinopel i 1037.

I nord førte han Comino, Aquino, Traetto (i mai 1039), Venafro (i oktober 1040), Pontecorvo og Sora inn under sitt styre. I juni 1040 tok han Gaeta, som hadde blitt erobret av Pandulf i 1032.

Etter oktober 1041 opphører Guaimar å fremtre i Gatas annaler, og det ser ut til at han ble erstattet av en populær usurpator knyttet til det gamle dynastiet, "Leo". I desember 1042 var Gaeta imidlertid i hendene på Rainulf og som holdt den for Guaimar.

Kort tid senere ble han involvert med familien Hautevilles. Bysantinerne, som ikke hadde svart på Guaimars tidligere anmodning om hjelp, forberedte et felttog under deres store general Giorgio Maniace. Guaimar sendte, på

612 Wikipedia.

deres forespørsel, et årskull lombardiske og normanniske krigere, hvorav den fremste var en William, som på Sicilia vant epitetet "Jernarm". I 1038 kom normannerne og lombardene tilbake i en opprørsk tilstand og invaderte raskt greske Apulia. Guaimar støttet dem, og i 1042 valgte de William Jernarm som greve og søkte godkjenning av Guaimar, som de i 1043 anerkjente som hertug av Apulia og Calabria i full opposisjon mot eventuelle bysantinske krav. Guaimar ga dem, i samsvar med god føydal teori, Melfi og den republikanske modellen som den ble satt opp på. Den føydale basen var imidlertid ikke så god i loven. Guaimar var bare hertug ved akklamasjon av mennene han utnevnte som vasaller, og det var med hertugtittelens autoriteten han installerte dem i Melfi. Dette skulle gi ham problemer senere.

I 1044 begynte han og Wilhelm Jernarm å ta Calabria og bygde et stort slott ved Squillace. I hans senere år fikk han problemer med å beholde sine områder overfor den hellige romerske keiseren og normannerne. Rainulf Drengot, som fremdeles holdt Aversa, opprinnelig for hertugen av Napoli, døde i 1045 og hans grevskap gikk, mot Guaimars protest, til hans nevø Asclettin. Senere samme år motsatte Guaimar seg at Asclettin skulle etterfølges av hans, fetter Rainulf Trincanocte, men ble igjen tilsidesatt. Disse kranglene førte til at det en gang så lojale Aversa vendte sin troskap tilbake til Pandulf, som nylig hadde kommet tilbake fra eksil i Konstantinopel. Krigen mot Pandulf fortsatte fra 1042 til 1047. Guaimar sikret imidlertid sin egen stilling ved å anerkjenne Williams bror, Drogo av Hauteville, kort tid etter Williams død i 1046 og ved å gi ham sin søster, Gaitelgrima, i ekteskap.

I 1047 ble Guaimars livsverk imidlertid som ugjort. Det året kom keiser Henrik III for å kreve hyldest av hertugene i sør. Han returnerte Capua til Pandulf og tok Aversa og Melfi direkte under sin lenshøyhet. Til slutt fratok han Guaimar tittelen over Apulia og Calabria, og brakte den plagsomme føydale merkeligheten til en slutt.

Fra norsk Wikipedia om føydalismen:
"I tiden etter Romerrikets fall var det store folkevandringer i Europa som endret den europeiske strukturen. Skatteinnkreving, infrastruktur, pengesystem og rettssystem brøt sammen. Kirken ble delt mellom øst og vest, mellom den "greske" kirke med sitt sentrum hos den bysantinske keiser og den "latinske" kirke i biskopen av Roma. I Vest-Europa ble det dannet germanske kongeriker.
I kjølvannet av de overstående samfunnsendringene oppsto føydalismen først og fremst i Frankerriket, på 700-tallet, og spredte seg deretter over hele Europa. Føydalismen var en samfunnsform som var preget av bånd mellom ulike nivåer av over- og underordnede, og som hadde gjensidige avhengighetsbånd til hverandre. Under føydalismen oppsto en desentralisering av forvaltningen, hvor vasallene fikk makt på bekostning av sentralmakten. Den økonomiske strukturen var bygd på økonomisk relativt selvforsynte storgods, hvor bøndene jobbet på godseiernes jord og leverte fra seg store deler av utbyttet i form av naturalia. Under føydalismen ble overskuddet i liten grad reinvestert i ny virksomhet. Betaling foregikk for det meste i form av naturalia, som korn og melk, noe som hadde sammenheng med at naturalhusholdet dominerte."

Keiseren beleiret også Benevento, der keiserinne Agnes ble holdt mens portene ble stengt for ham. På det tidspunktet flyktet Daufer, den fremtidige pave Victor III og bror til Pandulf III av Benevento, fra byen og søkte beskyttelse hos Guaimar, som ga ham tilflukt i La Trinità della Cava. Daufers nevø Landulf reiste personlig til Salerno for å møte Guaimar og forhandle om Daufer. Daufer ble sendt tilbake med løftet om at hans valg av et monastisk kall ville bli respektert.

I 1048 var Pandulf, nok en gang prins av Capua, i krig med Guaimar. Da Rainulf II Trincanocte av Aversa døde det året, behøvde hans etterfølgende sønn Herman, som var et spedbarn, en regent. Det første valget, Bellebouche, var en fiasko. Richard Drengot, en fetter til Herman, var da i et Melfitan-fengsel for å ha ført krig mot Drogo. Guaimar løslot ham og førte ham personlig til Aversa, hvor han ble installert som regent, og senere som greve i sin egen rett. Dermed fikk Guaimar tilbake Aversas troskap.

På en synode i Benevento i juli 1051 ba pave Leo IX Guaimar og Drogo om å stoppe de normanniske angrepene på kirkens landområder. Snart ble Drogo myrdet, sannsynligvis i en bysantinsk sammensvergelse. Året etter ble også Guaimar myrdet i hovedstaden havn. De fire snikmorderne var brødre til hans hustru, Gemma. Guaimars bror Pandulf fra Capaccio ble også drept. Guido av Sorrento slapp unna mens Guaimars søster og niese ble sperret inne. Svogerne la beslag på byen og valgte Pandulf, den eldste blant brødrene, til prins. Attentatet på Guaimar er datert 2. juni i Annales Beneventani, 3. juni i Amatus og 4. juni i nekrologien til Monte Cassino.
Guido flyktet til normannerne og snart ble de fire konspiratørene beleiret i Salerno av en stor normannisk styrke og Guido's sorrentoiske hær. Mordernes familier falt snart i fiendenes hender, og de forhandlet om løslatelse ved å løslate Gisulf, Guaimars sønn og arving, til Guido. Guido aksepterte overgivelsen kort tid senere, og lovet å ikke skade dem. Normannerne, som fastholdt at de ikke var bundet av Guido's ed, massakrerte de fire brødrene og 36 andre, en for hvert knivstikk som ble funnet i Guaimars kropp. Dermed viste normannerne sin lojalitet til Guaimar selv etter hans død.

Guaimars arv inkluderer hans herredømme, ved erobring eller på annen måte, over Salerno, Amalfi, Gaeta, Napoli, Sorrento, Apulia, Calabria og Capua på en eller annet tidspunkt. Han var den siste store lombard-prinsen i sør, men kanskje er han mest kjent for sin karakter, som Lord Norwich oppsummerer på denne måten:
"... uten noen gang å bryte et løfte eller svikte en tillit.
Helt til dagen han døde hadde hans ære og god tro aldri blitt stilt spørsmål ved."
Peter Damian, en samtidig, hadde et annet syn uttrykt i en traktat for pave Nicholas II:
"Guaimar ble drept av sverdet på grunn av hans mange handlinger vold og

tyrannisk undertrykkelse".

Guaimar giftet seg med Gemma, en datter til Capuan-greven Laidulf. De giftet seg før 1032 og hadde seks sønner, hvorav fem overlevde dem, og minst fire døtre.»

(Barn XIII:2740, Far XV:10957, Mor XV:10958)

Gift før 1032 med neste ane.

Barn:

Sikilgaita av Salerno. Født 1040. Død 16.04.1090. (Se XIII:2740).

XIV:5480 fm fm fm fm mf fm mm

Gemma av Capua. Fyrstinne. Født omkring 1015.

Gemma var grevinne av Teano.

Hennes datter, Sikilgaita, kan antas å være født ca. 1040. Gemma kan da være født ca. 1015.[613]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Gemma var datter til greve Laidulf av Capua.

Hun giftet seg før 1032 Guaimar.

De hadde seks sønner, hvorav fem overlevde dem, og minst fire døtre.

I 1037 gjorde Guaimar deres eldste sønn Johannes til medprins som Johannes IV, men Johannes døde i 1039.
Guaimar ble etterfulgt av deres andre sønn Gisulf II (medprins fra 1042), og som normannerne satt under deres beskyttelse.
Deres tredje sønn var Landulf, Lord of Policastro.
Deres fjerde sønn, Guido, var alliert med Robert Guiscard.
Deres femte sønn var Johannes, abbed i Curte.
Deres yngste sønn, Guaimar, styrte sammen med sin bror Gisulf.
Deres eldste datter var Sikilgaita, gift med Robert Guiscard.
Deres yngre datter var Gaitelgrima, som ble gift med Drogo etter Williams død.
Hun hadde med seg en stor medgift.
Hun giftet seg to ganger til: med Robert, greve av Monte Sant'Angelo, og med en greve Alfred. Humphrey,»[614]

(Barn XIII:2740, Far XV:10959)

Gift før 1032 med forrige ane.

XIV:5483 fm fm fm fm mf mf mf

Girbert av Carlad. Visegreve. Levde omkring 1010.

Giselbert II var visegreve av Carlad og Lodève.[615]

i følge fransk Wikipedia het han Girbert. Nærmere informasjon er ikke tilgjengellig på Wikipedia,[616]

(Barn XIII:2742)

Gift

Barn:

Adele av Carlad. Levde 1040. (Se XIII:2742).

XIV:5485 fm fm fm fm mf mm ff

Vilhelm II den Fromme av Provence. Født omkring 987. Død 1018. Greve.

Greve av Provence 1008 - 1018.

Han fylte klostrene i Montmajour og i Saint-Victor med gaver. Disse var meget populærte i hans land.

Mogens Bugge fører i "Våre forfedre" no. 1066 "Wilhelm IV (eller II)" som far til no. 1065 Gotfred I (Geoffroi), og at han var greve fra 992 til 1018.

---

613 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1053. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 25, 34.

614 Wikipedia.

615 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1063. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 81.

616 Wikipedia.

Jeg anser at Vilhelm II og Vilhelm IV var far og sønn og at Vilhelm IV var en eldre bror til Geoffroi I.
Bent og Vidar Billing Hansen angir i "Rosensverdslektens forfedre" at Vilhelm II ble født ca. 950.[617]

Vilhelm II av Provence (Antoine de Ruffi: «Histoire des comtes de Provence: enrichie de portraits, sceaux, monnoyes»). (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Vilhelm II. (* ca 987 - † 30.05.1018), kalt den Fromme (fransk: Guillaume le Pieux), var greve av Provence.
Han etterfulgte sin far Vilhelm I (* ca. 925 - † ca. 992) da han trakk seg tilbake til et kloster kort før sin død i slutten av 993. Han ble ikke markgreve av Provence, da denne tittelen – som tilsvarte et familieoverhode – gikk til onkelen Rotbald II.
Hans mor var Adelaide av Anjou († ettter 1026), datter til Fulkos II, greve av Anjou, eller Arsenda av Comminges, datter til Arnold, og farens første hustru .
Han var opprinnelig under formynderskap til han ble voksen i 999. Omkring 1002 giftet han seg med Gerberge av Burgund, datter til Otto Vilhelm, greve av Burgund, og Ermentrude av Mâcon og Besançon.
I 1005 deltok han i et møte som moren ledet, der regelverket for Saint-Victor-klosteret i Marseille ble etablert. I 1018 gjorde visegreve Fos opprør mot hans suverenitet. Wilhelm døde før 30. mai samme år under beleiringen av visegrevens borg. Han ble gravlagt i Montmajour Abbey nær Arles.
Merknader:
Greve Vilhelm II angis ofte med ordinalt nummer "III" og hans fars med ordinalt nummer "II.", Dette fordi hans farfar, greve Boso II hadde en bror som også het Vilhelm og var greve av Avignon. I følge de europeiske familietabellene var han sønn til Vilhelm I og hans første hustru, men kilden som denne informasjonen er basert på, er ikke identifisert.»[618]

(Barn XIII:2743, Far XV:10969, Mor XV:10970)

Gift med neste ane.

Barn:

Vilhelm IV av Provence. Greve. Død før 1030.

Vilhelm IV var greve av Provence fra 1018 til sin død.

Det ser ut som om Mogens Bugge i «Våre forfedre» har blandet sammen Vilhelm IV og hans far, Vilhelm II, som døde i 1018.[619]

Fra fransk Wikipedia (oversatt):
«Vilhelm (Guillaume) IV († 1019/1030) var sønn til Vilhelm II (* ca. 987 - † 1018), greve av Provence og Gerberge av Burgund (* ca. 985 - † 1019/1024).
Selv om han etterfulgte sin far, er han nummer fire fordi grevskapet Provence på det tidspunkt ble eid i fellesskap av de forskjellige medlemmene av huset Provence, og en Vilhelm av den eldste grenen hadde blitt greve under hans fars styre.
Han nevnes første gang i 1013, i en donasjon gitt av foreldrene til fordel for Saint-Victor klosteret i Marseille. En annen donasjon fra 1018 nevner ham sammen med brødrene, grevene Foulques Bertrand og Geoffroi, hans mor, Gerberge, og hans mormor, Adélaïde d'Anjou.

617 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1066 (og 1065). Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 81.

618 Wikipedia.

619 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 1066. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 81.

Han døde før 1030, fordi en donasjon fra hans to brødre som ble gitt denne dato ikke nevner ham. Grevskapet ble styrt av de andre grevene, hans brødre, Foulque-Bertrand og Geoffroy, samt fetteren Guillaume III.»[620]

Geoffroi I av Provence. Født omkring 1004. Død mellom 1061 og 1063. (Se XIII:2743).

XIV:5486 fm fm fm fm mf mm fm

Gerberga av Burgund. Grevinne. Født omkring 985. Død mellom 1019 og 1024.

Gerberga var datter til Otto-Vilhelm av Burgund og Ementrud av Roucy.

Hun var først gift med Herman I, greve av Werl,

Hun ble så gift med Vilhelm II den Fromme av Provence før 1013, vistnok ca. 1002.

Hun får ikke forveksles med sin navne Gerberga av Burgund (* 965-70 - † 1018-19), datter til Konrad III den Fredelige av Burgund og Mathilde av Frankrike, gift med Hermann II av Schwaben.[621]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Gerberga var datter til Otto-Vilhelm av Chalon (* 955/962 - † 1026) og Ermenrud av Roucy (* ca. 958 - † 1005).
Gerberga og Vilhelm hadde barna:
Vilhelm IV av Provence († ca. 1019-30), etterfulgte sin far.
Fulk Bertrand av Provence († 27.04.1051), greve av Provence, gift med Hildegard.
Geoffroi I av Provence († ca. Februar 1061-62), greve av Arles, markgreve av Provence, gift med Ettienette.»[622]

(Barn XIII:2743, Far XV:10971, Mor XV:10972)

Gift med forrige ane.

XIV:5489 fm fm fm fm mm ff ff

Sancho Garcés III den Store av Navarra. Født mellom 992 og 996. Død 18.10.1035. Gjentakelse, se side 489.

XIV:5490 fm fm fm fm mm ff fm

Sancha av Aibar. Konkubine. Levde 1000.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Sancha hadde med Sancho – før han giftet seg med Nubia Mayor – en illegitim sønn:
Ramiro I Sánchez (* før 1007- † 1063), konge av Aragón.»[623]

(Barn XIII:2745)

Utenfor ekteskap med forrige ane.

Barn:

Ramiro I av Aragón. Født før 1007. Død 08.05.1063. (Se XIII:2745).

XIV:5491 fm fm fm fm mm ff mf

Bernhard av Foix. Greve. Født omkring 962. Død omkring 1037.

Greve av Conserans, en del av Carcassonne, Foix og Bigorre.

Bernhard var stamfar til huset Foix. Han kaller seg greve i et dokument fra 1011 som også hans foreldre underskriver.

Etter farens død fikk han, foruten Conserans, Foix og en del av Carcassonne, også deler av Toulousin. Bigorre fikk han med sin hustru.[624]

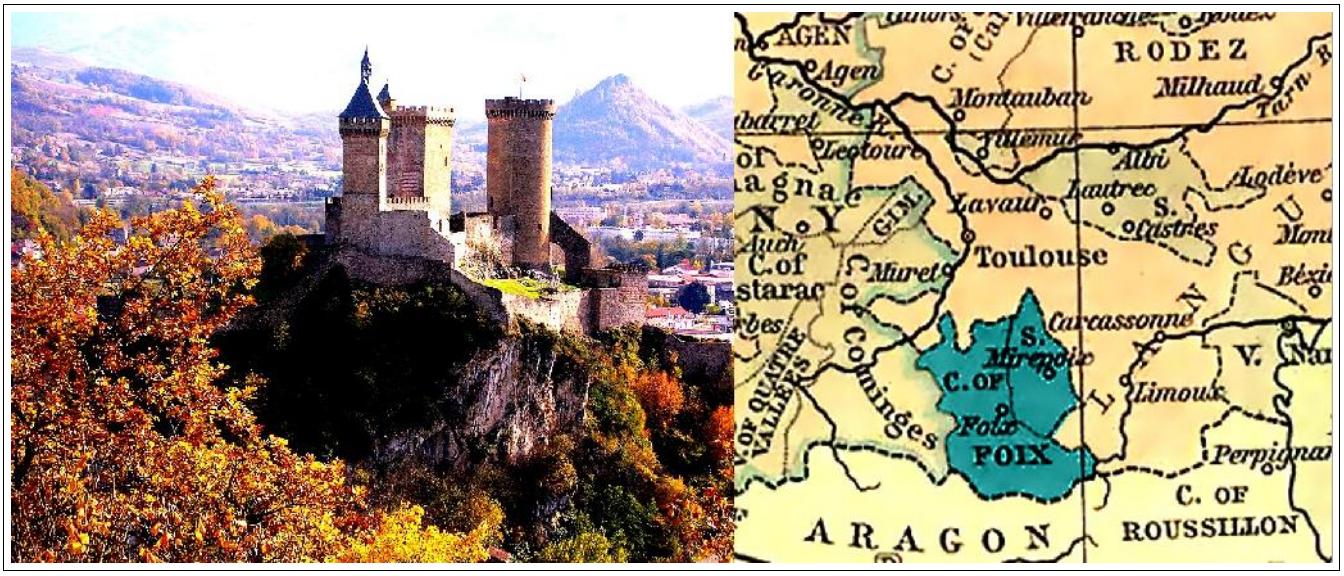
620 Wikipedia.

621 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1067. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 55, 81.

622 Wikipedia.

623 Wikipedia.

624 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1074. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 16.

T. v. Borgen Foix (Foto: Patrickj Castay). T. h. Grevskapet Foix (William Robert Shephard). (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Bernard Roger (* ca. 962 - † mellom 1036 og 1038) var greve av Couserans og Herre av Foix.

Han var den andre sønnen til sin forgjenger, greve Roger den Eldste av Carcassonne († 1012) og hans hustru Adelais.

Han var også ved ekteskap – som Bernard I Roger – greve av Bigorre.

Bernard Roger er nevnt som greve i et dokument fra klosteret Saint-Hilaire nær Limoux så tidlig som i 1011. Han hadde sannsynligvis vært medregent med sin far, som døde året etter, i noen tid. Selv om Bernard Roger sannsynligvis fortsatt hadde tittelen greve av Couserans, anses han generelt for å være den første greven av Foix. Borgen i Foix var bare en del av domenet til grevskapet Couserans, men under Bernard Roger og hans etterfølgere skulle det bli grevenes hovedresidens og dermed også den nye benevning på deres territorium. Bernard Roger bygde selv ut det eksisterende forsvarssystemet med et tårn, kalt "Tour d'Arget" (i bildets front), som dominerer dalen og elven med samme navn på nordsiden av berget. Men tårnets tak ble ikke påsatt før på 1300-tallet. Under hans regjeringstid fremmet Bernard Roger også etablering av en by ved foten av borgen.

Intet er kjent om grevens videre virke. Likevel må hans politiske innflytelse ha vært svært høy på den tiden, noe som kan utledes av familiens omfattende familieforbindelser.

Greve Bernard Roger var gift med Gersende (Arsinde) († omkring 1032-1034), arvingen til grevskapet Bigorre.

I likhet med sin far besluttet Bernard Roger at hans sønner skulle dele arven etter ham.

Den eldste sønnen, Bernard, fikk morsarven til Bigorre, men huset Foix skulle dø ut der etter en generasjon.

For den andre sønnen, Roger, bestemte han å dele opp grevskapet Couserans ved å skille ut Foix og andre slott i området omkring som Castelpenent og Lordat fra Couserans og gi Roger disse. For dette nye territoriet, "pays de Foix" (Landet Foix), skulle Roger gis greverettigheter, som til slutt etablerte grevskapet Foix.

Den tredje sønnen, Peter Bernard, fikk det forminskede Couseranse. Men da hans eldre bror døde uten arvinger, gjenforente Peter Bernard begge territoriene igjen.

Bernard Roger døde omkring 1036-1038 og han sies å ha nådd en alder på med enn 70 år, en høy alder i den tiden.

Han ble gravlagt i klostret St. Volusien nær Foix.»[625]

(Barn XIII:2746, Far XV:10981, Mor XV:10982)

Gift med neste ane.

Barn:

Gerberga (Ermesinda) av Bigorre. Født 1015. Død 01.12.1049. (Se XIII:2746).

XIV:5492 fm fm fm fm mm ff mm

Garsinde av Bigorre. Grevinne. Død omkring 1033.

Grevinne av Bigorre.

Garsinde var datter eller søster til greve Garcias Arnold av Bigorre som døde ca. 1032. Hun var arving til grevskapet Bigorre.[626]

625 Wikipedia.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Gersenda (Arsinde) († 1032-1034) var arving til grevskapet Bigorre.
Hun var antagelig datter til García Lupus, greve av Bigorre 1930-1038).

Arsinde var gift med Bernhard av Foix, sønn til greve Roger den Eldste av Carcassonne († 1012) og hans hustru Adelais.
De hadde barna:
Bernard II († 1077), greve av Bigorre.
Roger I († 1067), greve av Foix og som Roger II, greve av en del av Carcassonne.
Peter Bernard († 1071), greve av Couserans, fra 1067 greve av Foix.
Heraclius, biskop av Bigorre.
Gilberga / Ermensinde († 01.12.1049), gift i 1036 med kong Ramiro I av Aragón.
Estefanía († 1058), gift 1038 med kong García III (V) av Navarra.»[627]

(Barn XIII:2746)

Gift med forrige ane.

XIV:5493 fm fm fm fm mm fm ff

Hilduin III av Montdidier. Død etter 1032.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Hilduin III († etter 1032), greve av Montdidier og Seigneur de Ramerupt var sønn til Hilduin II († etter 993), greve av Arcis-sur-Aube. Han tilhørte huset Montdidier.
Hver føydal hersker ble kalt Seigneur (fransk av latin senior, "den eldste", forkortet Sieur, "høy herre") i forhold til sine undersåtter under feudaltiden i Frankrike.

Så godt som intet er kjent om hans liv.

Hilduin giftet seg med Lessaline de Dammartin. Etter at Hilduin døde giftet hun tilsynelatende om seg med Renaud I, greve av Soissons.

Hilduin og hans hustru hadde tre barn:
Hilduin IV († 1063), greve av Montdidier.
Manasses av Ramerupt († etter 1031).
Guilliume.

Etter hans død ble han etterfulgt av sønnen Hilduin IV som greve av Montdidier.»[628]

Greve, seigneur. (Barn XIII:2747, Far XV:10985)

Gift

Barn:

Hilduin IV av Montdidier. Død 1063. (Se XIII:2747).

XIV:5495 fm fm fm fm mm fm mf

Ebles I av Roucy. Greve og erkebiskop. Død 11.05.1033.

Ebles var
Greve av Roucy i 997 og
erkebiskop av Reims.

Jeg har fjernet Giselbert (Mogens Bugge: «Våre forfedre», nr. 1080) som far til Ebles, se diskusjon nedenfor.[629]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Ebles I av Roucy († 11.05.1033) var greve av Roucy fra 1000 til 1033 og erkebiskop av Reims fra 1021 til 1033.

Mulig familiebakgrunn.
I "Genealogiciæ Scriptoris Fusniacensis" blir han ført som bror til:
- Eudes (Odo) Roucy, kalt "den Sterke" († 27. august etter 1021), herre av Rumigny.
- Liétaud (også Letard eller Letald) av Roucy, Lord av Marle. Liétauds datter Adèle av Marle, var gift 1. gang med Aubry, visegeve av Coucy, og 2. gang med den skandaløse korsfareren Enguerrand I, Lord av Coucy.
- Yvette (muligens Judith eller Dada) av Roucy, gift med Manasses II eller Manasses III av Rethel.

626 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1075. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 16.

627 Wikipedia.

628 Wikipedia.

629 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1079. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 87.

Selv om han tradisjonelt anses å ha vært sønn til sin forgjenger, Giselbert, greve av Roucy og Reims og en ikke navngitt datter til Villiam III den Lyshårede, hertug av Aquitaine, nevner ingen samtidige dokumenter Giselberts hustru eller barn. I stedet løser en ny teori av Jean-Noël Mathieu noen inkonsekvenser ved å plassere Giselbert som hans matrilineære grand onkel.

Den nye studien, basert på onomastiske data, antyder at Ebles I var sønn til Eble av Poitiers (sønn til Villiam IV, hertug av Aquitaine og Emma av Blois) og en navnløs datter til Aubry II, greve av Mâcon og Ermentrude av Roucy, Giselbert av Roucys søster.

Mathieu bemerker videre at den konvensjonelle teorien ikke tar hensyn til at:
- Fornavnet Liétaud tradisjonelt er assosiert med grevene av Mâcon, men ikke med Roucy-familien.
- Fornavnet Eudes er tradisjonelt assosiert med Robertianerne, Herbetiens eller huset Blois.
- Landene Rumigny og Coucy hadde tidligere tilhørt grevene av Blois, men gikk senere over til Roucy-linjen.

Ebles giftet seg med Beatrix av Hainaut, datter til Reginar IV, greve av Mons og Hedvig av Frankrike (datter til kong Hugo Capet).

Omkring 1020 skilte Ebles seg fra sin hustru og tok "Holy order" (hellige rekkefølge, og ble derfor valgt til erkebiskop av Reims. Han ble også greve av Reims i 1023 og knyttet deretter grevskapet til erkebispedømmet.

Sakramentet for hellig rekkefølge i den katolske kirke inkluderer tre ordener: biskoper, prester og diakoner, i synkende rekkefølge av rang, som til sammen omfatter presteskapet. I uttrykket "Holy order" betyr ordet "holy" "avsatt til et hellig formål", ordet "order" betegner et etablert sivilt organ eller selskap med et hierarki, og ordinasjon betyr lovlig innlemmelse i en order. I sammenheng er det derfor en gruppe med en hierarkisk struktur som er satt ut for tjeneste i kirken.

Beatrice giftet seg deretter med Manasses av Ramerupt.

Ebles døde i 1033.» [630]

(Barn XIII:2748)

Gift med neste ane.

Barn:

Adele av Roucy. Død 1063. (Se XIII:2748).

XIV:5496 fm fm fm fm mm fm mm

Beatrix av Hainaut. Grevinne. Levde 1020.

Beatrix av Hainaut (Hennegau) ble annen gang gift i 1035 med Manasse Calve Asina av Rameru som døde etter 1055.[631]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Beatrix av Hainaut var datter til Reginar IV av Mons (* etter 947 - † 1013) og Hedvig av Frankrike (* ca. 969 - † etter 1013), datter til kong Hugo I Capet av Frankrike og Adelaide av Aquitaine.

Hun var gift med Ebles I, greve av Roucy.

Beatrix og Ebles hadde barna:

Alix (Adele), etterfulgte Ebles, gift med Hilduin IV av Montdidier, greve av Ramerupt og Roucy, mor til Ebles II av Roucy og Margaret de Roucy, gift med Hugo, greve av Clermont, foreldre til Adeliza, gift med Gilbert Fitz Richard.

Hedvig, arvet landene til Rumigny etter at hennes onkel, Eudes, døde, gift med Gottfried IV, Lord of Florennes.

Omkring 1020 skilte Ebles seg fra Beatrix, og tok "hellige ordre", og ble derfor valgt til erkebiskop av Reims.

Beatrice giftet seg deretter med Manasses av Ramerupt.»[632]

(Barn XIII:2748, Far XV:10991, Mor XV:10992)

Gift med forrige ane.

XIV:5497 fm fm fm fm mm mf ff

Vilhelm V den Store av Aquitania. Hertug. Født omkring 969. Død 31.01.1030.

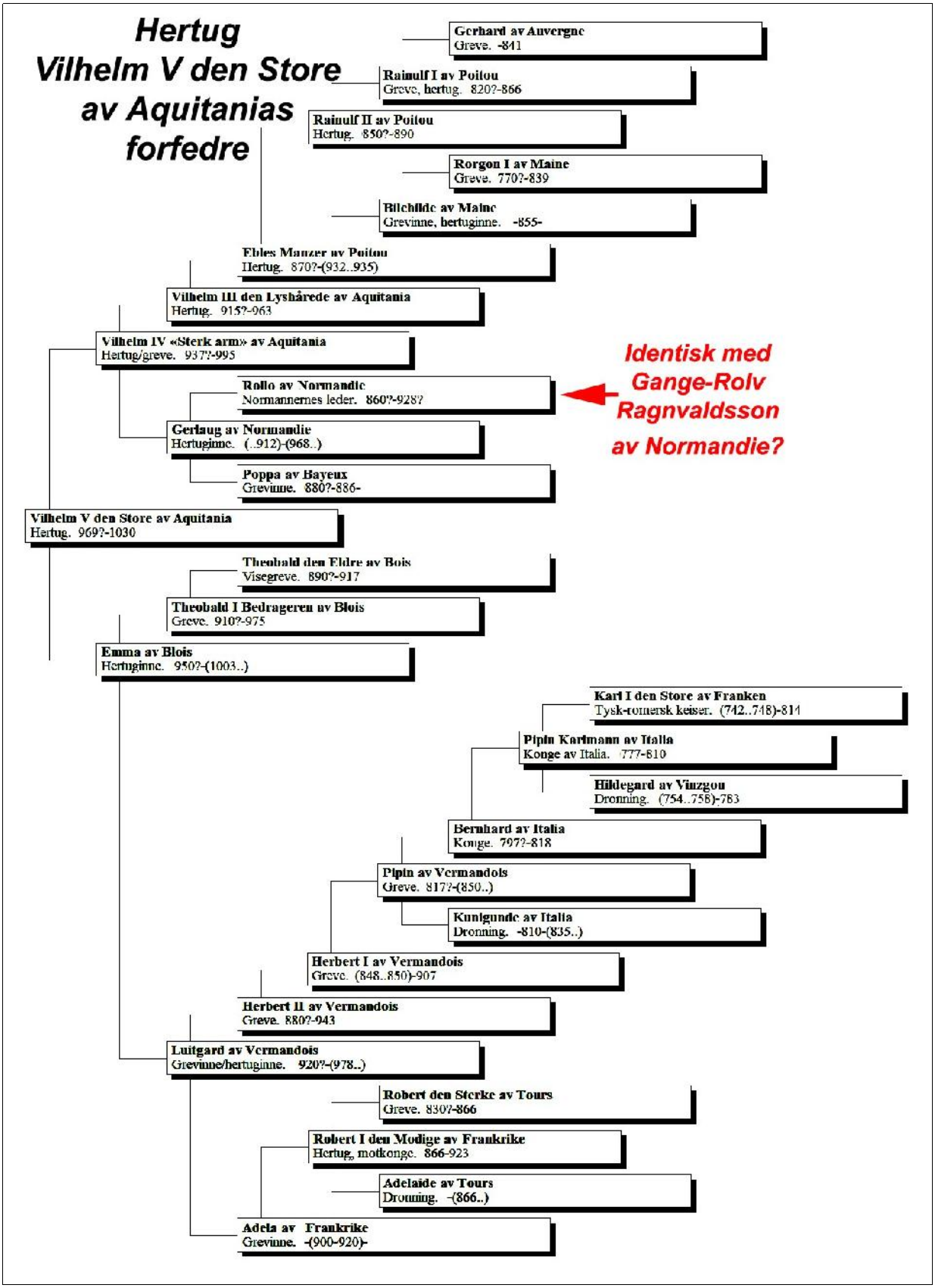
Vilhelm «den Store» (le Grand) var greve av Poitou som Vilhelm III og hertug av Aquitania som Vilhelm V fra 990 til 1029.

---

630 Wikipedia.

631 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1081. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 48, 87.

632 Wikipedia.

Etter at hans fiende, Robert den Fromme som var konge av Frankrike, døde, giftet han seg i 1006 med hans enke og oppnådde herredømme over La Marche og Perigord. Han beskyttet kunst og literatur.

Vilhelm var gift
1. gang i 1006 med Almodis av La Marche,
2. gang ca. 1011 med Brisca av Gasgogne.

I 1029 trakk han seg tilbake, som også hans to forgjengere hadde gjort, og endte sin dager i klosteret Moillezais.[633]

633 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 263. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 14.

Benedikterklosteret Maillezais i departementet Vendée i Pays de la Loire-regionen.
Ruinen sett fra sørøst. (Wikipedia).

Fra tysk og engelsk Wikipedia (oversatt):

«Vilhelm V, kalt den store ("Guillaume le Grand") (* ca. 969 - † 31.01.1030 i Maillezais kloster) fra familien Ramnulfiden var hertug av Aquitaine fra 995 og (som Vilhelm III) greve av Poitiers.

Han var sønn til Vilhelm IV (II) av Aquitania († 995/995) og hans hustru Emma av Blois (* ca. 950 - † 1003).

I Tyskland er Vilhelm V først og fremst kjent som far til keiserinnen og regenten Agnes av Poitou.

Han var en kultivert og from hersker, venn med Fulcher av Chartres, som gjorde det velstående hoffet i Aquitaine til et intellektuelt senter i Sør-Frankrike.

Hans hoff var et sentrum for kunstnerisk bestrebelse og han dets sikreste beskytter. Hans fromhet og kultur brakte fred til hans enorme territorier.

Han forsøkte å demme opp for føydalkrigføringen som ødela integriteten til mange europeiske nasjoner ved å støtte bevegelsene for "Guds fred" og våpenhvile initiert av pave og kirke.

Han grunnla klosteret Maillezais i 1010 og klosteret Bourgueil. Etter en brann i Poitier gjenoppbygde han katedralen og mange andre religiøse strukturer.

Han reiste mye i Europa, og besøkte årlig Roma eller Spania som pilegrim. Overalt ble han møtt med kongelig prakt. Hans hoff var av internasjonal smak, og mottok ambassadører fra keiser Henrik II, Alfonso V av León, Knud den Store av Danmark, og til og med fra hans lensherre, kong Robert II av Frankrike.

På grunn av sine manglende militære ferdigheter møtte han en rekke tilbakeslag.

Han ba kong Robert II den Fromme av Frankrike (regjerte 996-1031) om hjelp til å få sin vasall, greven av La Marche, under kontroll, men det felles felttoget endte i fiasko.

Han ble beseiret av Fulk III, greve av Anjou, hvoretter han måtte gi fra seg området omkring Loudun og Mirebeaul.

Vikingene påførte ham et nytt nederlag i 1006.

Han forminsket også sitt territorium omkring Confolens, Ruffec og Chabanais for å belønne sin vasall, greven av Angoulême.

Etter Henrik II's død uten en åpenbar arving, søkte noen av de adelige i kongeriket Italia etter en separat kandidat de kunne velge i stedet for å opprettholde sin union med Tyskland ved å akseptere valget av Konrad II. En ambassade ledet av Ulric Manfred, markisen av Susa, kom til Frankrike i 1024 og ble værende i et år. De forsøkte å interessere Roberts sønn Hugo Magnus og deretter (etter at Robert nektet å tillate dette) Vilhelm, hvis karakter og hoff imponerte mange. Vilhelm vurderte forslaget alvorlig, men da han selv besøkte Italia, fant han den politiske situasjonen så ugunstig at han ga avkall på kronen for seg selv og sine arvinger. De fleste av hans seks i dag eksisterende brev omhandler det italienske forslaget.

Kronikøren Adémar av Chabannes skrev en lovsang til Vilhelm, en av de viktigste kildene som omhandler hans regjering.

Vilhelm var gift tre ganger.

Han var gift 1. gang med Adalmodis (Aumode) av Limoges, enke etter Aldebert I, greve av La Marche.

De hadde sønnen

Vilhelm VI (IV) den Fete ("Guillaume le Gros") († 1038), hertug av Aquitaine og

greve av Poitiers 1030-1038.

Han var gift 2. gang med Prisca (Brisque) av Gascogne († før 1018), datter til Vilhelm II, hertug av Gascogne (Huset Gascogne).

De hadde barna:

Odo (Eudes) (* ca. 1000 - † 1039), hertug av Gascogne 1032-1039,
hertug av Aquitaine og greve av Poitiers 1038- 1039.

Adelais, gift med Géraud I Tranacléon († 1020), greve av Armagnac.

Theobald (Thibault) († ung).

Han var gift 3. gang med Agnes av Burgund († 10.11.1068), datter til Otto-Vilhelm, greve av Burgund (Huset Burgund-Ivrea).

Etter at Vilhelm døde 31.01.1030 giftet hun seg med Gottfried II, greve av Anjou.»[634]

(Barn XIII:2749, Far XV:10993, Mor XV:10994)

Gift omkring 1018 med neste ane.

Barn:

Agnes av Poitou. Født omkring 1025. Død 14.12.1077 i Roma. (Se XIV:5574).
Vilhelm VIII av Aquitania. Født omkring 1025. Død 25.09.1086 i Chizé. (Se XIII:2749).

XIV:5498 fm fm fm fm mm mf fm

Agnes av Burgund. Hertuginne/Grevinne. Født omkring 995. Død 09.11.1068.

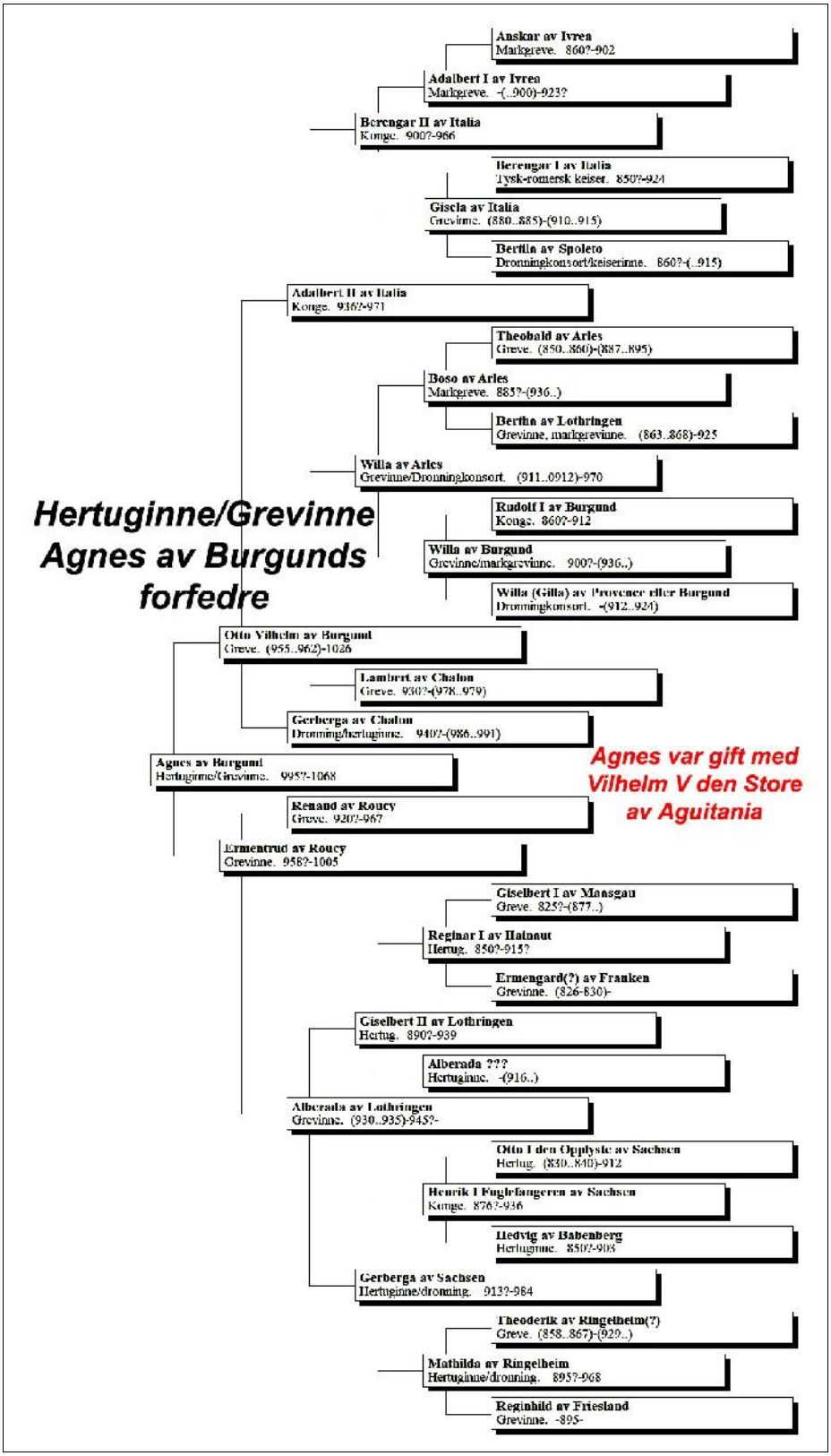
Agnes var første gang gift i 1019 med Vilhelm V av Aquitania

Hun ble annen gang gift 1032 med Gottfried II av Anjou, men ble senere skilt fra ham.

Hun døde vistnok som nonne i klosteret Vendôme.[635]

634 Wikipedia.

635 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 294. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 14, 55.

Anskar av Ivrea
Markgreve. 860?-902
Adalbert I av Ivrea
Markgreve. -(..900)-923?
Berengar II av Italia
Konge. 900?-966
Berengar I av Italia
Tysk-romersk keiser. 850?-924
Gisela av Italia
Grevinne. (880..885)-(910..915)
Bertila av Spoleto
Dronningkonsort/keiserinne. 860?-(..915)
Adalbert II av Italia
Konge. 930?-971
Theobald av Arles
Greve. (850..860)-(887..895)
Boso av Arles
Markgreve. 885?-(936..)
Bertha av Lothringen
Grevinne, markgrevinne. (863..868)-925
Willa av Arles
Grevinne/Dronningkonsort. (911..0912)-970
Hertuginne/Grevinne Agnes av Burgunds forfedre
Rudolf I av Burgund
Konge. 860?-912
Willa av Burgund
Grevinne/markgrevinne. 900?-(936..)
Willa (Gilla) av Provence eller Burgund
Dronningkonsort. -(912..924)
Otto Vilhelm av Burgund
Greve. (955..962)-1026
Lambert av Chalon
Greve. 930?-(978..979)
Gerberga av Chalon
Dronning/hertuginne. 940?-(986..991)
Agnes av Burgund
Hertuginne/Grevinne. 995?-1068
Agnes var gift med Vilhelm V den Store av Aquitania
Renaud av Roucy
Greve. 920?-967
Ermentrud av Roucy
Grevinne. 958?-1005
Giselbert I av Maasgau
Greve. 825?-(877..)
Reginar I av Hainaut
Hertug. 850?-915?
Ermengard(?) av Franken
Grevinne. (826-830)-
Giselbert II av Lothringen
Hertug. 890?-939
Alberada ???
Hertuginne. -(916..)
Alberada av Lothringen
Grevinne. (930..935)-945?-
Otto I den Opplyste av Sachsen
Hertug. (830..840)-912
Henrik I Fuglefangeren av Sachsen
Konge. 876?-936
Hedvig av Babenberg
Hertuginne. 850?-903
Gerberga av Sachsen
Hertuginne/dronning. 913?-984
Theoderik av Ringelheim(?)
Greve. (858..867)-(929..)
Mathilda av Ringelheim
Hertuginne/dronning. 895?-968
Reginhild av Friesland
Grevinne. -895-

Agnes av Burgund (Wikipedia).

,Fra svensk Wikipedia (oversatt):

«Agnes (* før 1000 - † 1068) var datter til hertug Otto-Vilhelm av Chalon (* 955/62 - † 1026) og Ermentrude av Roucy (* ca. 958 - † 1005).

Hun var hertuginne av Aquitaine og grevinne av Anjou gjennom ekteskap først med hertug Vilhelm V av Aquitaine og senere greve Gottfried II av Anjou. Agnes var regent over Aquitaine som verge for sin sønn fra 1039 til 1044.

I 1019 giftet hun seg med Vilhelm V av Aquitaine i hans tredje ekteskap. Paret hadde tre sønner. Ved Vilhelms død i 1030 mistet hun all innflytelse i Aquitaine fordi ektemannen ble etterfulgt av Vilhelm VI, en av hans sønner fra hans første ekteskap.

Hun forlot Aquitaine og giftet seg på nytt med Gottfried II i Anjou i 1032. I 1033 invaderte hun Aquitaine med støtte fra Anjou. Hennes tidligere stesønn Vilhelm VI falt barnløs i kamp i 1038, og ble etterfulgt av Odo av Gascony, en annen av hennes tidligere stesønner. Da Odo av Gascony også falt barnløs i kamp mot hennes tropper, skulle hennes egen sønn, Vilhelm VII, arve Aquitaine. Da han var mindreårig, tok hun selv makten i Aquitaine som regent. Hun styrte Aquitaine alene til Vilhelms myndighetsdag i 1044, til tross for at hun som gift kvinne var under ektemannens vergemål.

Da Vilhelm ble voksen, besøkte hun keiseren i Tyskland sammen med sin mann, og paret bodde ved keiserhoffet til 1047.

Agnes skiltes fra Gottfried omkring 1050. Årsaken er ukjent.

Hun vendte deretter tilbake til sønnens hoff i Poitiers, Aquitaine. Da hennes eldste sønn Vilhelm VII døde barnløs, ble han etterfulgt i Aquitaine av hennes yngre sønn, Vilhelm III.

Agnes blir beskrevet som aktiv og livsviktig ved hoffet i Poitiers til hun døde, og sies å ha utøvd en viss innflytelse over sine sønners regjeringer».

Hun døde vistnok som nonne i klosteret Vendôme.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Første ekteskap med Vilhelm V av Aquitania.

I 1019 inngikk den ærgjerrige og politisk ambisiøse Agnes et ekteskap arrangert av hennes far med den mye eldre, 50 år gamle hertugen Vilhelm V den Store av Aquitania og (som Villiam III) greve av Poitou.

Agnes og Vilhelm hadde tre barn:

Peter Vilhelm (Pierre-Guillaume) (* 1023 - † høsten 1058), som Vilhelm VII Ørnen (Guillaume l'Aigle), hertug av Aquitania og (som Vilhelm V) greve av Poitou 1039-1058.

Guido Gottfried (* ca. 1025 - † 25.09.1086), som Vilhelm VIII, hertug av Aquitania og (som Vilhelm VI), greve av Poitou 1058-1086.

Agnes av Poitou (* ca. 1025 - † 14.12.1077), gift i 1043 med Henrik III den Svarte (* 28.10.1017 - † 05.10.1056), hertug av Bayern og Schwaben, konge av Burgund, medkonge i det tysk-romerske keiserriket fra 1028, konge fra 1039, keiser 1046-1056) »[636]

(Barn XIII:2749, Far XV:10995, Mor XV:10996)

Gift omkring 1018 med forrige ane.

XIV:5499 fm fm fm fm mm mf mf

Robert I den Gamle av Burgund. Født omkring 1011. Død 21.03.1076. Gjentakelse, se side 347.

636 Wikipedia.

XIV:5500 fm fm fm fm mm mf mm

Ermengard av Anjou. Hurtuginne. Født 1012. Død 1076.

Ermengard (Irmgard) var datter til Fulco (Foulques) III av Anjou.[637]

Fra tysk og engelsk Wikipedia (oversatt):
«Ermengarde av Anjou kalt Blanche (* (usikker) 1018; † 18.03.1076 i Fleurey-sur- Ouche), var datter til greve Fulko II. den Svarte av Anjou (Foulques Nerra) og Hildegard.

Hun giftet seg 1. gang ca. 1035 med greve Gottfried II av Gâtinais (Geoffrey Ferréol),
(† 30. april 1043/45, Huset Château- Landon).

De hadde barna:
Gottfried III den Skjeggede (Geoffroy le Barbu) († 1096/97), greve av Anjou.
Fulko IV den Trettekjære (Foulques le Réchin) († 1109), greve av Anjou.
Hildegard, gift ca. 1050 med Josselin I, Lord av Courtenay (Huset Courtenay).

Geoffrey døde en gang mellom 1043 og 1046, og Ermengardes mor døde mens hun var pilegrimsreise til Jerusalem i 1046

Hun giftet seg 2. gang ca. 1048 med hertug Robert I av Burgund (senere kalt den gamle),
(* 1011, † 21.03.1076, Huset Elder av Burgundy).

De hadde datteren
Hildegard (* sannsynligvis 1050, † etter 1104, sannsynligvis i 1120),
gift 1068/69 med Wilhelm VIII († 25.09.1086)
greve av Poitou og hertug av Aquitaine (Ramnulfiden).

Da broren, Gottfried II, greve av Vendôme og Anjou, døde uten arvinger, arvet hun grevskapet Anjou for sine sønner, mens etterkommerne til søsteren Adela fikk grevskapet Vendôme.

18.03.1076 ble hun og ektemannen hertug Robert av Burgund myrdet i kirken Saint-Fleurey-sur-Ouche. Begge ble gravlagt i klosteret Saint-Seine.»[638]

(Barn XIII:2750, Far XV:10999, Mor XV:11000)

Gift med forrige ane.

Barn:

Hildegard av Burgund. Født omkring 1050. Død etter 1104. (Se XIII:2750).

XIV:5501 fm fm fm fm mm mm ff

Pons av Toulouse. Greve, pfalzgreve. Født omkring 991. Død omkring 1060.

Greve av Toulouse 1037 - 1060.

Pons var greve av Toulouse, Quercy, Albigeois og herre over Auvergne. Gjennom sin mor, Emma, hadde han rett til grevskapet Avignon. Han antar senere titelen «compte palatin».

Han ble ekskommunisert for å ha forstøtt sin hustru og ektet en annen.

I 1053 grunnlegger han klosteret Vigan og forener klosteret Psalmodie med Moissac i Cluny og S. Victor i Marseille.

Pons ble gift ca. 1037 med Majore, vistnok av huset Carcasona eller Foix. Hun døde antagelig få år senere. Majore var antagelig hans andre eller tredje hustru.

Han giftet seg så med Almodis ca. 1040-45, men forstøtte henne ca. 1053-54.

Han levde enda i 1060, da han var tilstede ved et møte i Toulouse. Pons døde senest i begynnelsen av 1061 og er begravet i St. Sernin i Toulouse.[639]

---

637 Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 905. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 13, 57.

638 Wikipedia.

639 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1090. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 97.

Del av en samling av 4 litografier fra 1200-tallet De er utgitt av Gihaut frères. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Pons av Toulouse (Pons II Guillaume de Toulouse) (* ca. 991 - † ca. 1060, 68-69 år gammel) var greve av Toulouse fra 1037.

Han var eldste sønn og etterfølger til Villiam III Taillefer av Toulouse (* ca. 970 - † 1037) og Emma av Provence (* ca. 975 - † 1062).

Han arvet dermed tittelen "Marchio Provincæ". Han er kjent for å ha eid mange "alloder", og han bygde på på romersk, salisk og gotisk lov.

Allodialgods (tysk: Allod) var hos germanerne, og senere i Det tysk-romerske rike, gods som var personlig eiendom til lensinnehaver, og som kunne gå i arv etter fri vilje. Dette i motsetning til lensgods, som måtte gå til nærmeste ektefødte mannlige slektning.

Allerede i 1030 hadde han mye makt i Albigeois. I 1037 ga han mange "allodiale" kirker og slott, inkludert halvparten av den i Porta Spina, i Albigeois, Nimois og Provence som brudegave til sin første hustru, Majore.

I 1038 delte han kjøpet av bispedømmet Albi med Trencavel-familien. I 1040 ga han eiendom i Diens til Cluny. I 1047 nevnes han første gang som pfalzgreve i et "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) hvor han donerte Moissac til Cluny.

Pons giftet seg med sin første hustru, Majore († 1044), i 1022. Deres eneste barn var
Pons den Yngre, som ikke arvet hans grevskap eller "marca".

I 1040 giftet han seg med Almodis av La Marche, tidligere gift med Hugo V av Lusignan, men også han avviste henne i 1053.

De hadde barna:
Vilhelm IV (* ca. 1040 - † 1094), greve av Toulouse.
Raymond IV (* ca. 1041 - † 1105), greve Saint-Gilles, etterfulgte sin bror.
Hugo, abbed av Saint-Gilles.
Almodis, gift med greven av Melgueil.»

Pons døde i Toulouse og ble gravlagt i Saint-Sernin, sannsynligvis sent i 1060 eller tidlig i 1061.»[640]

(Barn XIII:2751, Far XV:11001, Mor XV:11002)

Gift 1040 med neste ane.

Barn:

Vilhelm IV av Toulouse. Født omkring 1040. Død omkring 1094. (Se XIII:2751).

XIV:5502 fm fm fm fm mm mm fm

Almodis av La Marche. Født omkring 1020. Død 16.10.1071. Gjentakelse, se side 359.

640 Wikipedia.

XIV:5503 fm fm fm fm mm mm mf

Robert av Mortain. Greve, baron. Født 1031. Død 08.12.1090.

Greve av Mortain 1049 - 1091.

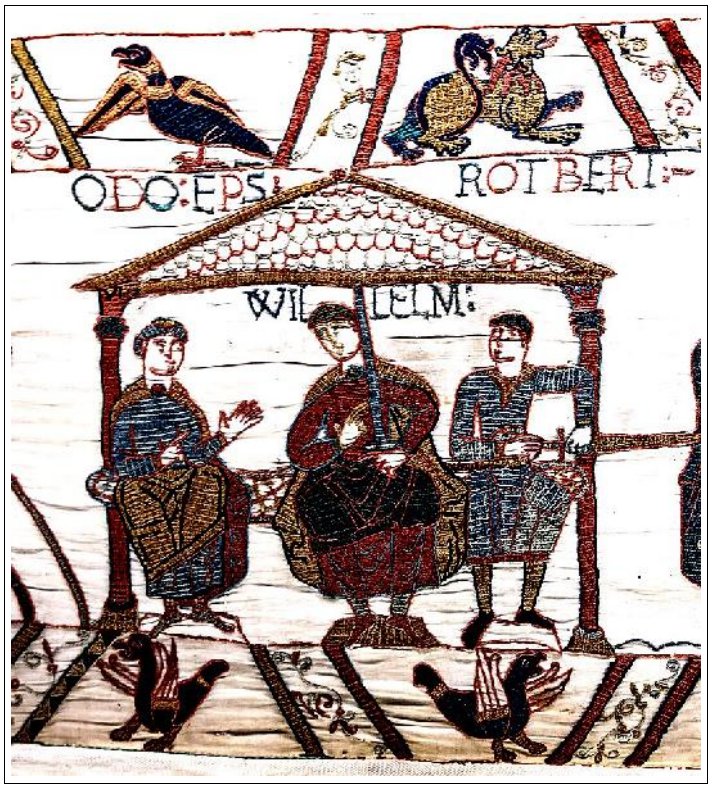
Han var sin fars annen sønn og fikk 1048-49 grevskapet Mortain i stiftet Avranches.
Robert var halvbror til Wilhelm Erobreren (født ca. 1028), konge av England, på morsiden. Biskop Odo av Bayeux var hans helbror.

I 1066 var han tilstede ved koncilet i Lillebonne for å drøfte invasjonen i England. Han bidro med 120 skib til Englands flåte og kjempet i Senlac. Robert reddet Wilhelm Erobrerens liv i slaget ved Hastings og fikk av ham mange borger forskjellige steder i England. I 1069 ble han igjen i England for å beskytte Lindsey mot danskene. Samtidig ble hans borg Luthgaresburg (Montacute) i Somerset beleiret.

Han hadde veldige landeiendommer i England. Sammen med sin hustru, Mathilde, grunnla han en kollegiekirke i sitt slott i Mortain. Han nevnes også som stifter av Grestain Abbey ved Honfleur ved Seine-bredden, men stifteren var utvilsomt hans far. Robert ga betydelige gods til Grestain, dette gjorde også hans sønn Wilhelm.

Hertug Robert «le Diable» hadde gitt grevskapet Mortain til Wilhelm Warlengus, sønnesønn til Richard I. En uforsiktig uttalelse om ham syntes å røbe utroskap og ha måtte gå i landflyktighet. Derved fikk Robert grevskapet.

Han ble begravet i Grestain, likeså hans hustru og foreldre.[641]

Robert (til høyre) ved siden av sin halvbror Vilhelm Erobreren (i midten) og broren Odo (til venstre) i Bayeux-teppet. (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Robert av Mortain (* 1031 - † 08.12.1090) fra Huset Conteville var en normannisk adelsmann, jarl av Mortain og jarl av Cornwall.
Han var sønn til Herluin, visegreve av Conteville (* 1001 - † 1066) og hans hustru Herleva (Arlette) (* 1003 - † 1050). Gjennom sin mor var han halvbror til Vilhelm Erobreren (* 1027 - † 1087) og bror til Odo, biskop av Bayeux (* 1035 - † 1097).

I 1049 utnevnte hans halvbror, Vilhelm, ham til greve av Mortain, som etterfølgeren til sin mors (eller fars) fetter, Wilhelm Warlong, som hadde blitt avsatt i 1048.

I 1058 giftet han seg med Mathilde (* 1039 - † 1085), datter til Roger II av Montgomery (* 1005 - † 1094) og hans hustru Mabile av Bellême (* 1026 - † 1079).

Etter Mathildes død giftet han seg med Almodis.

Han fulgte sin halvbror ved erobringen av England og deltok i slaget ved Hastings i 1066. Til gjengjeld fikk han fra sin halvbror William, nå konge av England, flere engelske landområder som len og i 1068 tittelen jarl av Cornwall. Dette gjorde ham til en av de største og mektigste godseierne i England og Normandie.

641 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1103. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 72, 97.

I Mortain lot han bygge forløperen til dagens stiftskirke, St. Évroult, hvorav en portal fra hans tid er bevart. Hans kapellan var Vitalis, som senere ble kanonisert og grunnlegger av Savigny-klosteret.

Etter hans død ble han gravlagt i Notre-Dame-klosteret i Grestain.»[642]

(Barn XIII:2752, Far XV:11005, Mor XV:11006)

Gift 1058 med neste ane.

Barn:

Emma av Mortain. Født omkring 1052. Levde 1083. (Se XIII:2752).

XIV:5504 fm fm fm fm mm mm mm

Mathilde av Montgomery. Grevinne. Født omkring 1039. Død omkring 1085.

Mathilde var grevinne av Montgomery.

Sammen med Robert grunnla hun kirken i slottet Mortain. De ble begravet i Grestain kloster.[643]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Mathilde (* 1039 - † 1085) var datter til Roger II av Montgomery (* 1005 - † 1094) og hans hustru Mabile av Bellême (* 1030/1039 - † 1079).

I 1058 giftet hun seg med Robert av Mortain, sønn til Herluin av Conteville og Arlette.

Mathilde og Robert hadde harna:
Emma (* 1058 - † 1080), gift 1080 med greve Vilhelm IV av Toulouse.
Eremberga (* 1060 - † 1087), gift 1077 med Prins Roger I av Sicilia.
William (* 1074 - † 1120), jarl av Mortain og jarl av Cornwall.
Agnes (?), gift med André, Lord of Vitré (Huset Vitré).»[644]

(Barn XIII:2752, Far XV:11007, Mor XV:11008)

Gift 1058 med forrige ane.

XIV:5505 fm fm fm mf ff ff ff

Adalbert(?) av Ballenstedt. Greve. Født omkring 970.

Man vet ikke sikkert om hans navn var Adalbert. Han var den første greven av Ballenstedt.

Hans hustru var fra Sermunt, det er mulig at hun het Hidda.

Askanierslekten var grever av Ballenstedt, markgrever av Brandenburg fra 1134 til 1320 og grever av Orlamünde. Slekten etterfulgte dessuten Billungslekten som hertuger av Sachsen fra 1138 til 1260. Hertugdømmet Sachsen var en del av det tysk-romerske riket.[645]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«N. N. (muligens Adalbert (?) (* ca. 970) var greve av Ballenstedt, "advocatus" ved klosteret Nienburg og prost i Hagenrode. Han er den første påviste stamfaren til askanerne.
Hans navn er ukjent, men er antatt å være Adalbert lik navnet til hans barnebarn, Adalbert, men han kan også ha hatt et annet navn.
Det er kjent at han var far til Esiko, den første askaneren kjent ved navn.

Han var gift med Hidda, datter til Hodo, markgreve av det saksiske Ostmark.
Hodo var i slekt med markgreve Christian fra Gau Serimunt. Det er mulig at besittelsene til Esikos etterkommere i dette området og borggårdene Nienburg og Frose kom fra markgreven Christian.

"Spieger der Saxen" (en lovbok på lavtysk) rapporterte at N.N.s (Adalberts) forfedre kom ved immigrasjonen av schwabiske stammer til området ved Nedre Harz, det såkalte Schwabengau, omkring 568 og slo seg ned der.

De kan ha hatt ytterligere barn:
Uta, gift med Ekkehard II, markgreve av Meißen, kjent som "Uta av Naumburg".
Dietrich, senere prost i Ballenstedt (usikker).
Ludolf, senere munk i Corvey.
Hazecha, senere abbedisse ved klostret Gernrode.»[646]

---

642 Wikipedia.

643 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1106. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 72, 97.

644 Wikipedia.

645 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 393, se også nr. 394. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 21.

646 Wikipedia.

(Barn XIII:2753)

Gift

Barn:

Esico av Ballenstedt. Død etter 1059. (Se XIII:2753).

XIV:5509 fm fm fm mf ff fm ff

Vilhelm III av Weimar. Greve. Død 16.04.1039.

Greve av Weimar.

Vilhelm var første gang gift med Bertha.[647]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Vilhelm III ("Wilhelmi Thuringorum pretor") († 16.04.1039) var greve av Weimar fra 1003 og greve av Eichsfeld fra 1022.
Han var yngste sønn til greve Vilhelm II av Weimar (* ca. 930/935 - † 1003).

Etter farens død etterfulgte han sin far som greve av Weimar og fikk også greves rettigheter i Eichsfeld. Derved kom han i konflikt med erkebiskopene i Mainz.
Han stod på beste fot med kongen. Fra tid til annen overtok han vaktholdet av Burg Meißen.
I 1017 var han i tvist med Gebhard av Querfurt, som kongen av Allstedt(?) avgjorde.

Under Vilhelm nådde huset Weimars maktstilling sitt klimaks innenfor det thüringerske området, noe som delvis ble lettet av Ekkehardinernes inntrengning i markgreveområdet.

Han var første gang gift med Bertha.
I sitt annet ekteskap var han gift med Oda (antagelig datter til markgreve Thietmar II av Lausitz).»[648]

(Barn XIII:2755, Far XV:11017)

Gift med neste ane.

Barn:

Otto I av Weimar-Orlamünde. Død 1067. (Se XIII:2755).

XIV:5510 fm fm fm mf ff fm fm

Oda av Lausitz. Grevinne. Levde 1039. Død før 1068.

Oda var grevinne av Lausitz.[649]

Fra tysk og engelsk Wikipedia (oversatt):
«Oda var antagelig datter til Thietmar II (* ca. 990 - † 1030), markgreve av Lausitz). og greve av Schwaben og Nord-Thüringen.

Hun var gift 1. gang med Vilhelm III av Weimar i hans andre ekteskap.
De hadde barna:
Vilhelm IV († 1062), markgreve av Meißen fra 1046.
Otto I († 1067), greve av Orlamünde.
Poppo († etter 1046).
Aribo († 1070, myrdet).

Etter at Vilhelm døde i 1039 var hun 2. gang gift med Dedo II av Wettin. Som Dedo I var han markgreve av Lausitz i 1046.
Oda og Dedo hadde barna:
Dedo III († 1069), markgreve av Lausitz som Dedo II.
Adelaide, gift med Ernest (* 1027 - † 1075), markgreve av Østerrike.
Agnes, gift med en saksisk greve ved navn Fredrik.»[650]

(Barn XIII:2755, Far XV:11019)

Gift 1. gang med forrige ane.

Gift 2. gang med **Dedo II av Saksisk Ostmark.** Markgreve. Født omkring 1010. Død 1075.

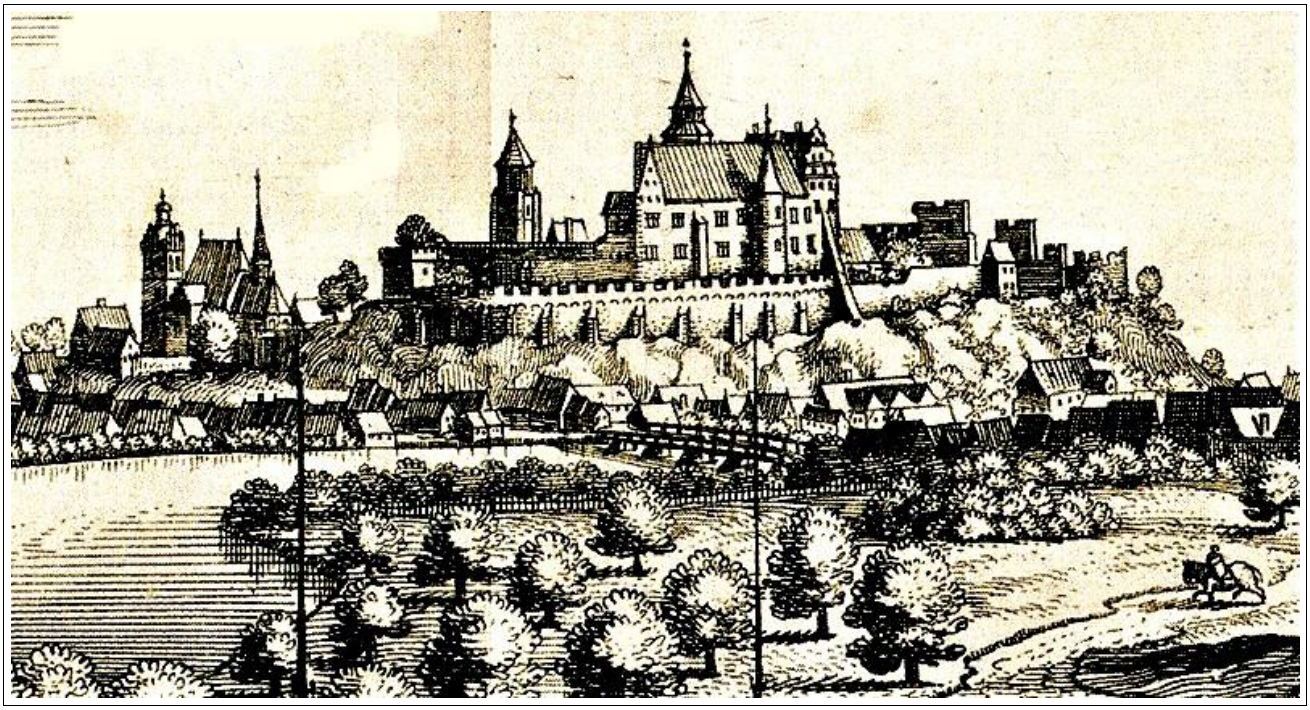
647 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 359. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 100.
648 Wikipedia.
649 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 406. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 100.
650 Wikipedia.

Markgreve av saksisk Ostmark 1034-1075.

Bent og Vidar Billing Hansen angir i «Rosensverdslektens forfedre» at markgreve Ernst av Østerrike først var gift med Dedo's datter Adelheid, at hun var mor til Leopold II, og at han annen gang var gift med Svanhilde.

Mogens Bugge oppgir i «Våre forfedre» kun at han var gift med Svanhilde og at hun var av ukjent herkomst.

Wettinslekten var en tysk adelsslekt i det som nå er Østre Tyskland. Grevskapet Wettin og markgrevskapet Meißen var begge deler av det tysk-romerske riket.[651]

Slottet Eilenburg i saksisk Ostmark i 1650 (Caspar Merian (1627-1686)). (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Markgreve Dedo (* ca. 1010 - † oktober 1075) var som Dedo II greve av Wettin fra 1034, greve på Eilenburg slott, greve av Gauen Siusili, Serimunt og Nizizi og fra 1046 som Dedo I, markgreve av Saksisk Ostmark (Mark Lausitz) og greve av sydlige Schwabengau.

Han kom fra den aristokratiske Wettin-familien og var den andre sønnen til markgreve Dietrich I (* ca. 990 - † 1034),

Hans mor var Mathilde († 1014), datter til Eckard I, markgreve av Meißen og Suanehild av Sachsen, datter til Hermann Billung, hertug av Sachsen og Oda.

Han var bror til biskop Fredrik I av Münster og greve Thimo av Wettin.

Dedo ble ifølge "Altaicher Annalene" fra 1046 tildelt to markgrevskap, Lausitz og Thüringen, av keiser Henrik III. Senere kom de til å danne en enhet, men på midten av 1000-tallet var det fortsatt to ulike makt- eller forvaltningsområder.

I 1069, før det saksiske aristokratiske opprøret begynte i 1073, brøt det ut en væpnet konflikt mellom den saliske kong Henrik IV og Dedo, der Dedo med makt forsøkte å ta gods i besittelse, inklusive kongelig gods. I tillegg kan konflikten med kongen også knyttes til spenningen mellom de østsaksiske adelsmennene og de saliske som antydet i Altaicher-annalene, fordi de følte at deres rettigheter var begrenset. Som svar på Wettinernes handlinger samlet Henrik IV en hær og ledet den gjennom Thüringen og Sachsen. Dedo fikk i denne konflikten hjelp av ektemannen til hans stedatter Adelheid, Adalbert II av Ballenstedt.

Etter å ha erobret de to slottene Burgscheidungen og Beichlingen, der Dedo hadde plassert mannskap innså markgreven situasjonens håpløshet og overga seg. Kongen tok ham til fange og han måtte overgi omfattende besittelser. Dertil ble han avsatt og hans sønn, Dedo III, utnevnt til markgreve av Lausitz. Etter attentatet på Dedo III samme år, ble Henrik IV og Dedo II forsonet og han fikk tilbake markgrevskapet.

I 1073 reiste fyrstene av Øst-Sachsen seg mot Henrik IV, Dedo var en av dem. Basert på erfaringene fra 1069 var han imidlertid en av de mer moderate fyrstene og forsøkte i Goslar å dempe sinnet mot Henrik IV blant de tilstedeværende fyrstene. Allerede før freden ble sluttet i februar 1074, ser det ut til at Dedo har skiftet side, for da kampene startet igjen, holdt han seg utenfor. I 1075 tok han på vegne av kongen på seg beskyttelsen av den russiske storhertug Isjaslav I, som oppholdt seg i Sachsen. Likevel måtte han stille sin sønn, som senere ble markgreve Henrik I, som gissel.

Dedo var 1. gang gift med Oda, enke etter Vilhelm III av Weimar og datter til Thietmar, markgreve av Lusatia fra 1015 til 1030.

---

651 Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 191. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 23, 105.

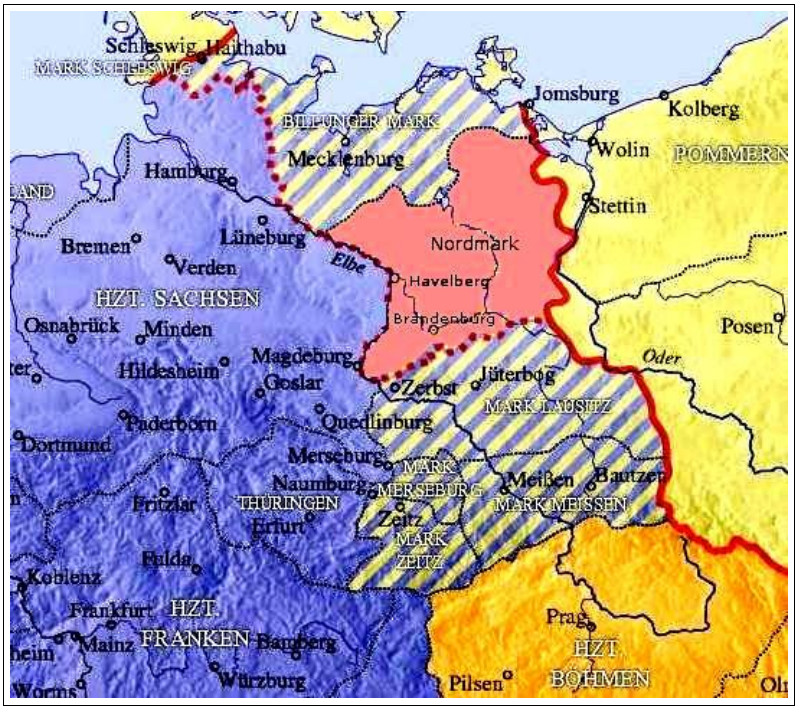
I 1068 giftet han seg 2. gang med Adela, et barnebarn til Lambert I av Löwen. Hun var enke etter markgreve Otto I av Meißen. Han var sønn til Dedos første hustru Oda ihennes første ekteskap med Vilhelm III av Weimar.

Adela og Dedo hadde barna:

Henrik I († 1103), markgreve av Meißen og Lausitz, gift med Gertrud den yngre av Braunschweig, datter til markgreve Ekbert I av Meißen.

Konrad, angivelig drept av Wende.

Dedo døde i 1075 etter lang tids sykdom.»

Inndeling av Saksisk Ostmark i 965. Nordmark, markgrevskapet Lausitz, markgrevskapet Meißen, markgrevskapet Merseburg og markgrevskapet Zeitz (utstrekning i årene 965-983). (Wikipedia).

Fra svensk Wikipedia (oversatt):

«Saksisk Ostmark (tysk: Sächsische Ostmark) var et markgrevskap og grenseland innenfor Det hellige romerske rike mellom 10. og 12. århundre. Begrepet "Ostmark" kommer fra det latinske begrepet "Marchia Orientalis" og kunne opprinnelig enten referere til en region opprettet på den østlige grensen til hertugdømmet Sachsen eller en annen region på den østlige grensen til hertugdømmet Bayern, den bayerske Ostmark, motsvarende det som senere ble Østerrike.

Saksisk Ostmark ble skapt fra det store "Marca Geronis" (Geromark) etter at markgreven Gero I "den Store" døde i 965. Hans områder ble delt ved etableringen av Nordmark mellom elvene Elbe og Oder, mens det øvrige Øst-Sachsen bestod av det sørlige territoriet mellom Saale og Bóbr, omtrent tilsvarende den moderne tyske delstaten Sachsen. Keiser Otto I innsatte Odo I som markgreve.

Samtidig ble markgrevskapene Meißen, Merseburg og Zeitz opprettet i den sørlige halvdelen av Ostmark.

I 1002 mistet Odos etterfølger, Gero II, den østlige delen av Ostmark til Boleslaw I av Polen, men Boleslaws sønn Mieszko II ble tvunget til å returnere det erobrede territoriet til keiser Konrad II i 1031.

I 1046 arvet Dedi I fra huset Wettin Ostmark, og hans sønn og etterfølger Henrik I mottok markgrevskapet Meißen som forlening av keiser Henrik IV i 1089. Begge markgrevskapene forble under administrasjonen av huset Wettin og ble senere kjernen i senmiddelalderens Sachsen.»[652]

Barn:

Adelaide av Eilenburg. Født 1030. Død 26.01.1071. (Se XIV:5570).

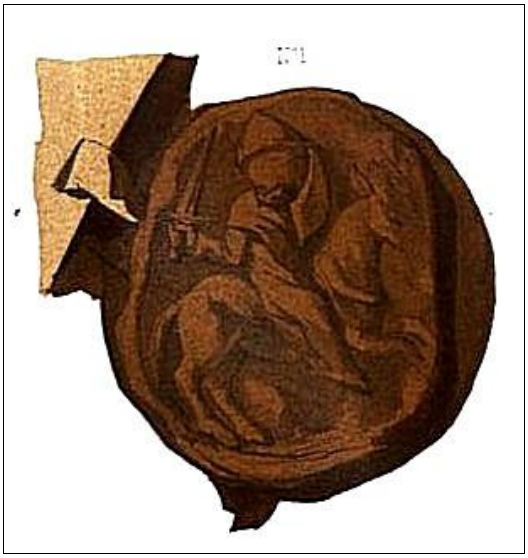
XIV:5511 fm fm fm mf ff fm mf

Lambert II av Leuven. Greve. Død 19.06.1054.

Lambert (Balderich) ble greve av Leuven i 1041.[653]

652 Wikipedia.

653 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 416. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 70, 100.

Seglet til Lambert II, greve av Leuven (Fra segl til grevene av Leuven og hertugene av Brabant (976 - 1430). (Wikipedia).

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):
«Lambert II († 19.06.1054 i Tournai) var greve av Leuven mellom 1033 og 1054.
Han var sønn til Lambert I av Louvain († 1015).

I følge "Vita Gudilae" (opptegnet mellom 1048-1051) etterfulgte han sin bror, Henrik I av Leuven.
Lambert foraktet både timelige og åndelige autoriteter og tok i 1054 til og med til våpen mot den hellige romerske keiseren, Henrik III. Han ble beseiret og mistet livet i Tournai.

Under hans regjeringstid begynte Brussel sin vekst. Lambert sørget for å overføre restene av helgenen Gudula til St. Michaels kirke. Denne kirken, deretter kjent som de hellige Mikaels og Gudulas kirke, ble senere St. Mikaels- og Gudula-katedralen. Lambert konstruerte også en festning på Coudenberg-høyden.

Lambert av Leuven var gift med Uda av Lothringen (også kalt Oda av Verdun), datter til Gothelo I, hertug av Lothringen.
De hadde minst 4 barn.

Han sluttet seg til til Baldwin V, greve av Flanderns, opprør mot keiseren Henrik III. I en trefning med keiserlige soldater ble han drept nær Tournai i 1054.

Han ble gravlagt i klosterkirken i Nivelles. Hans sønn Henrik II ble hans etterfølger.

Etter at Lambert II døde i 1054, knytter et keiserlig "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) datert september 1062 en viss Lambert til grevskapet Brussel. Dette refererer antagelig til en annen person.»[654]

(Barn XIII:2756, Far XV:11021, Mor XV:11022)

Gift med neste ane.

Barn:

Adele av Leuven. Død 1083. (Se XIII:2756).

XIV:5512 fm fm fm mf ff fm mm

Oda av Nedre Lothringen. Grevinne. Levde 1020.

Grevinne av Lothringen.

Oda døde 23. oktober, men året er ukjent.[655]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Uda av Lothringen (også kalt Oda av Verdun) var datter til Gothelo I den Store (* ca. 967 - † 1044), hertug av Nedre Lothringen. Hennes mor er ukjent.

Hun var gift med Lambert II, greve av Leuven.

Uda og Lambert hadde barna:
Henrik II († 1078), greve av Leuven, gift med Adela av Orthen,
datter til greve Everard av Orthen (eller Betuwe).

654 Wikipedia.

655 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 426. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 70, 100.

Adela av Leuven († 1083), gift 1. gang med Otto I († 1067), markgreve av Meissen og
greve av Weimar,
2. gang med Dedi I, markgreve av den saksiske Ostmark.
Reginar (Rainier) av Leuven († 1067). Drept i slaget ved Hesbaye i 1077.»[656]

(Barn XIII:2756, Far XV:11023)

Gift med forrige ane.

XIV:5513 fm fm fm mf ff mf ff

Bernhard II av Sachsen. Hertug. Født omkring 995. Død 29.06.1059.

Hertug av Sachsen 1011 - 1059.[657]

Portrett av Bernhard II av Sachsen - † 29.06.1059 (Johann Agricola († 1590) Portretter av flere prinser og herrer ... Wittenberg 1562). (Wikipdia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Bernard II (* ca. 995 - † 29.06.1059) var hertug av Sachsen mellom 1011 og 1059, den tredje av Billung-dynastiet, sønn til Bernard I († 1011) og Hildegard. I tillegg til sin posisjon i Sachsen, hadde han rettighetene som greve i Frisia.

Han utvidet hertugdømmet Sachsens makt og regnes som den største av Billungerne. Han var opprinnelig tilhenger av den hellige romerske keiseren Henrik II, og han fulgte ham til Polen for å forhandle om Bautzen-freden i 1018. I 1019-1020 revolterte han imidlertid mot Henrik og ble anerkjent av stammelovgiverne i Sachsen, noe hans far ikke hadde klart. Deretter vendte han tilbake for å krige mot obodrittene og Lutici (to slaviske stammer) og tvang dem inn under sin innflytelsessfære gjennom deres leder Gottschalk.

Han støttet den romerske keiseren Konrad II i 1024 og Konrads sønn Henrik III, selv om han begynte å frykte sistnevnte for hans nærhet til erkebiskopen Adalbert av Bremen, som han betraktet som spion og innbitt fiende av hertugene i Sachsen. Selv om han var en kritisk alliert til danskene som ga fundamental støtte til Henriks kriger i lavlandene (Holland), var Bernard nær opprør frem til Adalberts død. Resten av hans regjeringstid var imidlertid fredelig.

Bernard var gift med Eilika av Schweinfurt, datter til Henrik av Schweinfurt.
De hadde barna.
Gertrude av Sachsen (* ca. 1030 - † 04.08.1113, gift
1, gang med Floris I, greve av Holland og
2. gang med Robert I, greve av Flandern.
Ordulf, hertug av Sachsen (* ca. 1020 - † 28.03.1072),
gift med Ulfhild eller Wulfhilde av Norge (ca. 1023 - 24.05.1070),
datter til kong Olaf II den Hellige av Norge og

656 Wikipedia.

657 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 436. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 27, 37.

hans hustru, dronning Astrid.

Hermann
Ida av Sachsen, gift med Albert III, greve av Namur.

I 1045 oppførte han Alsterburg i Hamburg.

Han døde i 1059 og ble etterfulgt av sønnen Ordulf.

Han er gravlagt i St. Michael-kirken i Lüneburg.»[658]

(Barn XIII:2757, Far XV:11025)

Gift omkring 1020 med neste ane.

Barn:

Ordulf av Sachsen. Født omkring 1022. Død 28.03.1072. (Se XIII:2757).

XIV:5514 fm fm fm mf ff mf fm

Eilika av Avalgau. Hertuginne. Født omkring 1005. Død 10.12.1059.

Eilika kom fra en bayersk adelsfamilie som datter til Margrave Henry av Schweinfurt og Gerberga av Gleiberg.[659]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Eilika av Schweinfurt (* ca. 1005 - † etter 10.12.1059) var hertuginne av Sachsen.
Hun kom fra en bayersk adelsfamilie som datter til markgreve Henrik av Schweinfurt (* 975 - † 1017) og Gerberga av Gleiberg (* ca. 970 - † efter 1036).

Omkring 1020 ble Eilika gift med Bernard II, hertug av Sachsen.
De hadde barna:
Ordulf, hertug av Sachsen (* 1022 - † 1072).
Herman († 1086).
Gertrude († 1115), gift 1. gang i 1050 med Floris I, greve av Holland og
2. gang i 1095 med Robert I, greve av Flandern.
Hedwig, gift med Engelbert I, greve av Spanheim († 1096).
Ida († 31.07.1102), gift 1. gang med Fredrik, hertug av Nedre Lorraine († 1065)
med grevskapet La Roche som medgift, og
2. gang med greve Albert III av Namur.»[660]

(Barn XIII:2757, Far XV:11027, Mor XV:11028)

Gift omkring 1020 med forrige ane.

XIV:5515 fm fm fm mf ff mf mf

Olav II Haraldsson den Hellige av Norge. Konge. Født omkring 995. Død 29.07.1030 på Stiklestad.

Konge av Norge 1016 - 1028 og Norges nasjonalhelgen.

---

658 Wikipedia.

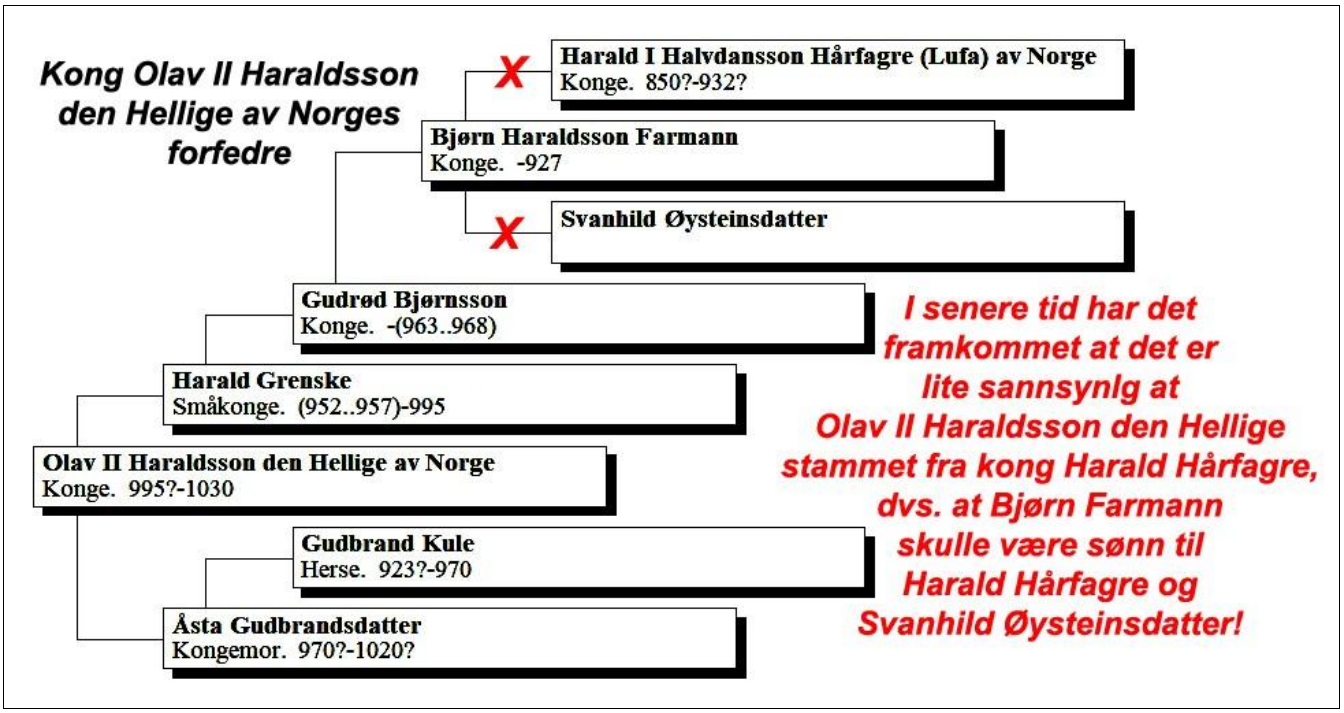
659 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 440. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 27

660 Wikipedia.

Titelfrise til Olav den helliges saga (1914-utgaven).

«1. Olav, søn af Harald den grenske, fødtes op hos sin stefader Sigurd Syr og sin moder Aasta. Rane den vidfårle var hos Aasta; han fostrede Olav Haraldsøn. Olav var tidlig dygtig, vakker af udseende, middels af vext; god forstand viste han ogsaa tidlig og var ordsnild. Sigurd Syr var ivrig i gaardsstellet og havde sine mænd stadig i arbeide, og han fór selv ofte for at se til aker og eng eller fæ eller ogsaa til haandverkere eller did, hvor hans folk havde noget at udrette.»

Olav Haraldsson også kalt «Olav Digre», var sønn av småkongen Harald Grenske fra Vestfold-Grenland og hadde tilknytning til Opplandene gjennom sin mor, som var omgiftet med ringerikshøvdingen Sigurd Syr. Sæmund og Are Frode, og de sagaene som bygger på dem, hevder at Olav var Harald Hårfagres sønnesønns sønnesønn. Når Olavs skalder Ottar Svarte og Sigvat Tordsson kaller ham «Haralds ætling», kan dette tas som et indisium på at Olav i samtiden ble oppfattet som Harald Hårfagres etterkommer. Dette kan i seg selv ha vært motiv godt nok for at Olav gjorde krav på arverett til kongeverdigheten i Norge. Kristen misjonsiver er blitt trukket frem som et annet motiv. Olav skal nemlig ha blitt døpt i Rouen ca. 1013, og han brakte med seg angelsaksiske geistlige til Norge.

Olav hadde bak seg en vellykket karriere som vikinghøvding, sjørøver og leiesoldat da han kom til Norge høsten 1015. I 1012 var han med og delte den største utbetalingen av «danegeld» noensinne, hele 48 000 pund, altså mer enn 15 tonn sølv.

Han kom tilbake på et gunstig tidspunkt. Det var oppstått et militærpolitisk vakuum i landet etter at Eirik jarl i 1014 var blitt kalt til England av Knut den mektige for å hjelpe ham i kampen om den engelske tronen. Én teori går ut på at Olav hadde en avtale med Knut om ikke å støtte den engelske kongen Ethelred i denne striden, mot at han

fikk herredømme over hele eller deler av Norge. Avtalen kan ha blitt noe ulikt oppfattet av de to, noe som senere førte til brudd mellom dem. Det er blitt pekt på at Olav seilte til Norge med to «knarrer», handelsskip, og altså neppe som erobrer. Et møte på Vestlandet mellom Olav og Håkon, sønn av Eirik jarl og Knut den mektiges søster, som ikke førte til væpnet kamp, tas også til inntekt for dette synet. Og både Eirik og Knut lot Olav i fred til midt på 1020-tallet.

På den andre siden er sagaene samstemte om at Olav, mens han opererte i England, kjempet for Ethelred og mot danskekongen. Møtet mellom Olav og Håkon jarl resulterte i at Olav tok Håkon til fange og sendte ham til England mot løfte om aldri å returnere til Norge. At Olav lot ham slippe så lett, kan forklares med et ønske om ikke å provosere Eirik og Knut mer enn nødvendig, eller rett og slett gi dem en gave det ville være vanskelig å gjengjelde. Sett under ett virker det derfor rimeligst at det var den engelske kongen som oppmuntret Olav til å utfordre det danske overherredømmet i Norge, slik han tidligere kan ha oppmuntret Olav Tryggvason til det samme.

Den hjemvendte sjøkongen ble vel mottatt av moren Åsta, og likeså av stefaren Purke-Sigurd. Det store spørsmål var likevel om stefaren og de andre høvdingene på Opplandene ville støtte ham aktivt med folk og utstyr, og dertil akseptere ham som overkonge. Det var dette som ble det store samtaleemnet på Opplandene den vinteren. Oppover i landet satt det en rekke storbønder som raget et hode høyere enn de andre og var allment akseptert som høvdinger og ledere. Noen av dem kalte seg også konger, og noen overherre var de ikke vant til å ha. Men lenger ute, i Viken, satt det ombudsmenn for danskekongen på alle høvdingsetene. Snorre gjør det til et hovedpunkt i diskusjonen småkongene imellom: «Hva har vi å vinne», spurte de seg selv, «om vi støtter Olav i hans planer om å bli storkonge?» «Knapt blir det til noen fordel for oss», mener den ene. «Nei», svarer den andre, «noen direkte vinning kan vi neppe vente oss, men seirer Olav, kan vi iallfall ikke få det verre, om vi har holdt oss til ham. Og dertil slipper vi den skammen at det sitter utlendinger som herrer i landet.» Ikke alle vil ha like lett for å tro at bondehøvdinger på Opplandene ennå hadde fått noen særlig sans for det nasjonale. Derimot kan de ha ant at et rikskongedømme i lengden ikke var til å unngå. Og hva motivene enn kan ha vært, enden på diskusjonen ble at de fleste fant det best å støtte Olav, og han ble tatt til konge på Opplandstinget - Åkertinget på Hedemarken må det vel ha vært.

Skaldene opplyser at i slaget ved Nesjar, trolig Brunlanes, i 1016, der Olav beseiret trønderne under ledelse av Eirik jarls bror Svein, besto Olavs flokk av «opplendinger og hedmarkinger». Skaldene forteller også at oppslutningen om Olav skyldtes gavmildhet. Han har åpenbart vært raus med skattene han brakte med seg fra England, men han må også ha brukt makt. Skalden Ottar Svarte forteller om kamper Olav hadde på Østlandet i denne første fasen.

Etter slaget ved Nesjar drog Olav til Trøndelag og lot seg kongehylle på Øyratinget. På denne måten sikret han seg formelt rettsgrunnlag for sitt kongedømme. Deretter søkte han å sikre sin makt gjennom ordninger med lederne av flere av de mektigste høvdingættene i landet. Ifølge sagaene ble Erling Skjalgsson og de nordnorske høvdingene Hårek av Tjøtta og Tore Hund på Bjarkøy, kongens «lendmenn». Lendmenn var i høymiddelalderen landets topparistokrati; de var høvdinger som med lokal maktbasis ble knyttet til kongen med personlige bånd som hans ombudsmenn, mot til gjengjeld å bli tildelt inntekter av kongens jordegods. Ut fra dette skulle betegnelsen lendmann stå for en mann som «lånte» jord av kongen. Men lendmannsbetegnelsen er kjent fra tiden forut for Olav uten at en sikkert vet hva den innebar. Den kan rett og slett ha betydd stormann, «mann med land». Det er likevel ikke utenkelig at Olavs forhold til lendmennene kan ha vært et skritt på veien mot det som ble høymiddelalderens lendmannsombud.

Olav satset altså tilsynelatende på samarbeid, men etter hvert, og på bekostning av de store høvdingene, trakk han frem betydelige bønder og yngre høvdingsønnen som fikk kongen å takke for sin økonomiske og sosiale stilling. Olav søkte i motsetning til sine forgjengere å gjennomføre et mer reelt herredømme over det meste av Norge. Dette gjorde han gjennom menn som hadde personlig tilknytning til ham og gjennom å tillegge sine godsbestyrere, «årmennene», oppgaver i lokalstyret - også dette på bekostning av de gamle stormannsættene.

Å føre denne politikken overfor Erling Skjalgsson, Tore Hund og andre, måtte gjøre disse topparistokratene fiendtlig innstilt. Topparistokratiet, som var knyttet sammen i et nett av slekts-, ekteskaps- og vennskapsforbindelser, ville selv disponere ressursene i sitt område med minst mulig innblanding fra kongedømmets side.

Olav hadde tilsynelatende kontroll i første halvdel av 1020-tallet. Men i 1026 var forholdet fullstendig endret. Bøndene i Trøndelag og på Opplandene var fiendtlig stemt mot ham, og det var åpen motstand mot ham blant stormennene. Tore Hund ble Knut den mektiges mann, og Erling Skjalgsson sendte sine to eldste sønner til England. I 1028 måtte Olav rømme landet. Han drog til sin svoger Jaroslav i Gardarike. Hvordan kan det forklares at alt raknet rundt Olav på denne måten?

At stormennene vendte seg mot Olav, var en naturlig følge av måten han behandlet dem på. Også Olavs kristningspolitikk måtte skape problemer i deler av landet, både overfor lokale høvdinger og overfor bondebefolkningen. Men som nevnt var kristendommen velkjent i kystdistriktene i sør og vest da Olav Tryggvason var konge. Det er også indikasjoner på at noen av stormennene i disse landsdelene hadde tatt den nye troen alt før Olav Haraldsson satte igang sitt kristningsforsøk. Erling Skjalgsson var trolig én av disse, et steinkors til minne om ham synes nemlig å være reist av hans prest. Dette tyder på at det ikke var religionen i seg selv som avgjorde hvilken holdning stormennene hadde til Olav, men tvangstiltakene som fulgte den. At kristendommen ble gjort til eneste tillatte kult, måtte for mange virke sterkt provoserende. En kirkeordning under kongens kontroll gjorde kristendommen til riksreligion under kongens beskyttelse og grep dermed inn på et område som hadde tilhørt folks privatliv. Bøndene gjorde motstand. Illustrerende i så måte er det at hedensk gravskikk holdt seg på Opplandene og i Nord-Norge ut i andre halvdel av 1000- tallet.

Utenrikspolitiske forhold gjorde det nå mulig å koordinere den innenlandske motstanden mot kongen under en handlekraftig ledelse. Knut den mektige var blitt konge i England allerede i 1016, men han fikk full kontroll over

landet først etter 1020. Og året før var han blitt konge i Danmark etter sin bror. Knut hadde vel aldri hatt i tankene å oppgi det han måtte oppfatte som sin norske arv – nå hadde han frie hender til å konsentrere seg om denne oppgaven. At han ikke slo til før i 1025-26, kan bety at han nyttet tiden til å knytte de misnøyde norske stormennene til seg gjennom rike gaver. Etter slaget ved Helgeån i Skåne, der Knut beseiret Olav og hans svoger, sveakongen Anund Jakob, nyttet også mange av de hittil lojale stormennene anledningen til å forlate Olav. Olavs brudd med Erling Skjalgsson og drapet på ham i 1027 førte til den endelige samlingen av stormennene rundt Knut den mektige. Da Knut kom til Norge i 1028 med sin hær og Olav samtidig ble truet av en trønderhær under ledelse av Håkon, Eirik jarls sønn, flyktet Olav til Sverige og derfra videre til sin svoger Jaroslav i Kiev. Håkon Eiriksson ble kong Knuts jarl i Norge.

Da Håkon Eiriksson senhøstes 1029 forsvant på havet underveis fra England til Norge, så Olav atter sin sjanse. Han returnerte fra eksilet i øst og falt på Stiklestad 29.07.1030. Bondehærens størrelse og innbitte kamp mot Olav på Stiklestad er satt i forbindelse med den tidligere nevnte bestemmelsen i Frostatingsloven om motstandsrett, som blant annet pålegger bøndene fra de åtte trønderfylkene å samle seg og drepe en konge som gjør ulovlig overfall på en mann i hans hjem. Kom kongen seg unna, skulle han aldri få vende tilbake. Olavs konfiskasjoner i Trøndelag av motstanderes eiendom kan ikke ha blitt oppfattet som lovlige av bondesamfunnet. Og da Olav vendte tilbake, kunne man med rette drepe ham.

Olav Haraldsson falt på Stiklestad etter en meget bitter kamp mot en overveiende hedensk hær av trønderbønder under ledelse av sine stormenn, av nordnorske og vestnorske høvdinger og av flere lendmenn som kunne takke Olav for sin posisjon. Olavs anstrengelser for rikssamling og kristning så ut til å være forspilt.

Ett år og fem dager etter hans død ble graven åpnet av hans engelske hirdbisp Grimkjell, og få år etter – i 1030-årene – «oppstod Olavslegenden» om de miraklene som hadde skjedd i forbindelse med kongen. Det gikk sagn om mirakuløse helbredelser ved den døde kongen alt på slagplassen. Kongens lik viste alle tegn på hellighet, det var ikke gått i forråtnelse, og hår og negler hadde vokst. Olav ble skrinlagt og satt på alteret i Klemenskirken i Nidaros.

Stormennene som stod mot Olav på Stiklestad, vendte helt om. De gikk inn for å erklære ham for hellig, og de innsatte hans sønn som konge. Også bøndene synes etter kort tid å ha forkastet hedendommen til fordel for kristendommen, og kirken etablerte seg som en fast og ekspanderende samfunnsinstitusjon - alt dette til tross for at Olav må ha gått særlig hardt frem i de gode jordbruksbygdene i Trøndelag, med store jordegodskonfiskasjoner. Hele 15 av de 16 motstandergårdene sagaene nevner fra hedensk tid, er kongseiendom i kristen tid.

Det mangler ikke kilder til Olav Haraldssons historie. Problemet er å trenge gjennom legendestoffet som pakker inn det historiske stoffet. Kirken begynte å feire Olavsmesse alt på 1030-tallet. Man trengte i den forbindelse liturgiske tekster og korte tekster som beskrev kongens liv og død. De som først skrev om Olav, var altså kirkemenn med et religiøst siktemål. De som senere skrev om den historiske kongen, måtte til en viss grad bygge på disse skriftene. Dette preger også de sagaene som senere ble skrevet om Olav, de inneholder mye legendestoff.

Samtidige eller gamle opplysninger om Olav er bevart i utenlandske annaler og krøniker. Disse kan gi stoff til å kontrollere opplysninger i sagaene og skaldekvadene, og opplysninger som ikke er kjent i nordiske kilder.

Det er likevel de samtidige skaldekvadene som i noen grad kan brukes selvstendig. Olav hadde hirdskalder som skildret hans bedrifter, og deler av deres produksjon er bevart gjennom sagaene. Problemet med skaldekvadene er ikke tendens, som en er oppmerksom på, men at så få av dem er bevart, og at de er så sparsommelige med faktiske opplysninger.

Eldre lovgivning inneholder bestemmelser som påberoper seg Olav som opphavsmann, men vi kan ikke vite om de er bevart i sin opprinnelige form, selv om Olavs prestisje som lovgiver kan ha gjort dem mer motstandsdyktige enn andre bestemmelser.

Blant det forholdsvis rike kildematerialet til Olav den helliges historie er det flere sagaer. Disse bygger i utstrakt grad på legendariske skrifter om Olav, produsert av kirkemenn. Vil en finne den historiske Olav, må en trenge gjennom legendestoffet som omgir det historiske stoffet. Snorres Heimskringla er bygd opp rundt fortellingen om Olav den hellige, og Snorre støtter seg i dette arbeidet til flere eldre sagaer. Det er bevart fragmenter av en «eldste saga» fra 1160-80, som man mener bygger på muntlig tradisjon og skrifter fra 1120-årene av de islandske «frode» menn Are og Sæmund. På denne eldste sagaen skal det så bygge en tapt «mellomste saga» fra før 1200, som igjen er grunnlag både for den bevarte «legendariske» Olavssagaen fra omlag 1200 og for lovsigemannen Styrme Kåressons tapte saga fra ca. 1220 om Olav den helliges liv. På disse to sagaene bygger så Snorres bevarte «Sagaen om Olav den hellige» fra 1220-årene, mens forfatteren av Fagrskinna, også fra 1220-årene, har kjent den tapte sagaen om Olavs liv. Snorre bruker både sin egen Olavssaga og Fagrskinna når han skriver om Olav i Heimskringla.»

Olav den Hellige (995 - † 1030) avbildet på et Ålandsk frimerke. (Wikipedia).*

«Olavs nederlag og fall på Stiklestad kunne se ut som en seier for de desentraliserende kreftene i riket, for de stormennene som hadde sett seg tjent med en fjern hersker som i mindre grad grep inn i de indre forholdene i landet. Det må derfor ha kommet som en ubehagelig overraskelse for dem at Knut den mektige, innsatte sin frillesønn Svein og hans engelske mor Alfiva som styrere i Norge etter Håkon Eiriksson jarls død i 1029. Under deres herredømme ble de norske stormennene som hadde stått sammen med Knut mot Olav, satt utenfor styret. Dette måtte skape misnøye hos høvdinger som Einar Tambarskjelve og Kalv Arnesson, som begge trolig hadde gjort seg håp om jarleverdighet og kontroll over styret i Norge.

Et par «tilfeldigheter» kom til å spille på lag med dem som hadde nytte av å fremme Olavs hellighet.

For det første ble Europa i årene nærmest etter Olavs død rammet av en rekke uår, noe som førte til hungersnød også flere steder i Norge. Dette slo tilbake på herskeren, Svein Alfivasson, som var «ansvarlig» for godt år og fred.

For det andre døde Knut den mektige i 1035 uten voksne arvinger, slik at det var ingen som umiddelbart kunne erstatte ham, og hans Nordsjørike gikk i oppløsning.

Det danske hardstyret hadde også betydning. Økte økonomiske byrder på bøndene og økt kontroll skapte motvilje mot de fremmede makthaverne. Slik Andreas Holmsen påpeker, kan dette ha satt Olavs kamp mot Knut den mektige i et nytt lys - som en rettferdig kamp.

Følgen av dette var at alt før Knut den mektige døde i 1035, samlet aristokratiet seg om Olavs mindreårige frillesønn Magnus, som ble hentet fra Gardarike. Svein og Alfiva måtte rømme landet. Høvdingene må ha innsett at en innenlandsk konge de selv kunne kontrollere, var til deres fordel. Og allerede på denne tiden kan mange ha sett sine politiske og økonomiske interesser bedre tjent med at de samarbeidet med rikskongedømmet i stedet for å motarbeide det. De fremste mennene i kretsen rundt den unge kongen ble trønderhøvdingene Einar Tambarskjelve, som hadde vært i England da slaget på Stiklestad stod, og Kalv Arnesson, til tross for at han hadde stått mot kong Olav på Stiklestad. For den nye kongens legitimitet ville det også åpenbart være en styrke dersom hans far ble tillagt helgenverdighet.

For stormennene var som nevnt fremmedstyret en skuffelse. Svein og Alfilda var mer egenmektige enn høvdingene hadde tenkt seg, og de behandlet Norge som erobret land. Stormennene fikk ikke den plass i det nye styret de hadde ventet, og de kunne desto lettere samle seg om den døde kongen og hans sønn. Som formyndere ville de få den makt og posisjon danskestyret hadde nektet dem. Særlig sterk var misnøyen i Trøndelag, der de nye makthaverne oppholdt seg. Her ble trøndernes lojalitet overfor kong Magnus sikret ved at trønderhøvdingene Einar Tambarskjelve og Kalv Arnesson var de fremste menn i formynderstyret. Den store oppslutningen om Olavskulten som etter kort tid oppstod, skyldtes ikke minst at disse stormennene støttet aksjonen for å gjøre Olav til helgen. Særlig hadde Einar høy prestisje. Han var gift med ladejarlene Eirik og Sveins søster Bergljot, og da jarleætten var utdødd på mannssiden, kan han ha oppfattet seg som jarlenes etterfølger.

Kirkens innsats må likevel ha vært avgjørende. Kirken, som Olav sammen med sin engelske biskop Grimkjell hadde lagt grunnen til, og som i allianse med stormennene hadde gått inn for Magnus som ny konge, grep sjansen til å skaffe seg høyere prestisje og styrke sin stilling gjennom å erklære Olav for hellig og opphøye ham til nasjonalhelgen. Han ble etablert som helgen senest rundt 1040.

Folkereligiøse momenter kan også ha spilt inn. Olavs hellighet kan neppe bare ses på som et politisk knep; den fikk etter hvert feste i folket. Bondereligionen i innlandet innebar blant annet en dyrkelse av makter, og en ny og sterkere makt kunne være akseptabel. Misjonskongenes taktikk i disse områdene var da også å søke å vise at deres gud var den sterkeste. Man fremstilte Kristus ikke som den lidende, men som den seirende. Denne forklaringen kan

dessuten være med på å belyse at kristendommen vant frem i landet på – som det synes – forbløffende kort tid. Etter 1030 møter vi ingen hedensk reaksjon. Det som måtte foregå av hedensk kultus, foregikk heretter i det skjulte.

Erik Gunnes har trukket frem folks forestillinger om kongers hellighet som et mulig forklaringsmoment. Det var vanlig hos germanerne å utruste en konge med overnaturlige evner. I middelalderen forestilte man seg mange steder at kongen kunne helbrede, at han hadde legende hender. Også om Olav finnes det beretninger om slike evner. En konges død var dertil i seg selv en skremmende begivenhet - også for dem som drepte ham. Og selv en død konge kunne vise seg å ha makt, gi godt år og fred, noe fedredyrkelsen og de store, sentrale gravhaugene - ikke minst i Trøndelag - bærer bud om. Uårene under Olavs etterfølger ga næring til disse oppfatningene. Resultatet var at kongen ble «hauglagt», som Gunnes uttrykker det, riktignok ikke i en haug, men i et skrin i Klemenskirken i Nidaros. Hedenske forestillinger kunne altså bidra til å skape Olav den hellige, og for folk flest kom Olav på mange måter til å erstatte bondeguden Tor som menneskenes verner og hjelper.

Olavs helliggjørelse er i samsvar med strømninger i tiden. Det var en tid for helgenkonger, i nær sagt hvert eneste land i Europa. Helgenkongene hadde en bestemt funksjon i forbindelse med rikssamlinger og organisering av riker; kongen ble et naturlig midtpunkt og kristendommen ideologisk grunnlag. Kongens eksempel som rettferdig og som beskytter sto sentralt. Den hellige kongen fikk altså en politisk funksjon i sentralmaktens og dynastienes tjeneste. Dette ble også Olavs rolle. Han legitimerte dynastiet. Og ingen av de andre nordiske helgenkongene kom til å spille en så viktig rolle på dette feltet som Olav.

Olav Haraldsson la det endelige grunnlaget for rikskongedømmet, dels gjennom sin virksomhet i de årene han var konge, men aller mest gjennom sin død og helgenstatus. Olav samlet og styrte et større rike enn noen norsk konge før ham. Det strakte seg fra Götaelv i sør til Finnmark i nord, og også i Trøndelag og på Østlandet hadde han reell makt. På dette grunnlaget kunne hans etterfølgere bygge ut kongemakten og knytte sammen landsdelene til et samlet rike.

Olav revolusjonerte neppe styringsapparatet verken sentralt eller lokalt. Noe sentralt styringsapparat kan en vel knapt tale om. Rundt seg hadde kongen hirden, og det er mulig han her innførte en viss funksjonsdeling, kanskje etter angelsaksisk forbilde, med hirdembetsmennene «stallar» og «merkesmann» som nære rådgivere, og en deling av hirdmennene i krigere og politikorps («Gjester»). Hirdgeistligheten med sin lese- og skrivekyndighet kom etter hvert til å utgjøre kongenes sentrale administrasjonsapparat.

Når det gjelder lokalstyringen, har man tradisjonelt villet se «lendmannsombudet» som en nyskapning under Olav, men dette er usikkert. At kongen knyttet til seg regionale stormenn, var ikke noe nytt under Olav. Det kan derimot se ut til at den utstrakte bruken av «brytene», gårdsbestyrerne på kongsgårdene, i styrings- og kontrollapparatet i distriktene er noe nytt. Kongedømmets og etter hvert kirkens sterkere grep om lokalstyringen førte med tiden til større grad av offentlig rettshåndhevelse, men også til økte økonomiske krav overfor bøndene.

Olav skapte en bredere økonomisk basis for kongedømmet. Krongodset ble utvidet gjennom konfiskasjon av motstandernes gods. Denne konfiskasjonspolitikken svekket ledersjiktet i de opprørske områdene og dermed bøndenes motstandsevne mot sentrale myndigheter. Også dette førte altså til sentralisering av makten.

Det er likevel gjennom sin martyrdød Olav hadde størst betydning. Hans helgenverdighet kom etterfølgerne til gode ved at de fikk hans beskyttelse og på en måte del i hans hellighet. Kongedømmet fikk gjennom hellig Olav en dominerende plass i folks bevissthet. De etterfølgende kongene styrte på vegne av helgenkongen, og Olav som helgen med eiendomsrett til hele Norge, styrket forestillingen om riket som en realitet uavhengig av en konges person.

En annen sak er det at Norge også den gang var «et land i verden». Norge kunne på lengre sikt ikke bestå som en øy i et hav av kristne riker. Innføringen av kristendommen var derfor en nødvendig forutsetning for at landet skulle bli anerkjent som et selvstendig rike i det kristne Europa. Det er utenkelig at et hedensk kongedømme ville ha fått være i fred for de kristne naborikene. I 1226 fikk for eksempel ridderordenen «Den tyske orden» i oppdrag av den tysk-romerske keiseren Fredrik II (1220-50) å erobre det hedenske Preussen, og så sent som mot slutten av 1300-tallet ble det ført erobringskrig under påskudd av å være «korstog» mot det man oppfattet som hedningene i Øst-Europa, som ikke bekjente seg til den rette kristendom, men var gresk-katolske. Liknende påskudd ble allerede i 1123 brukt av Sigurd Jorsalfare da han rettferdiggjorde et herjetog mot smålendingene med at de var hedninger.

Det er full enighet om at kristendommen var kjent av nordmenn flere hundre år før religionsskiftet, at deler av landet hadde vært under kristen påvirkning i lang tid, og at det fantes kristne mennesker i landet. Når det gjelder måten religionsskiftet skjedde på, er det derimot to diametralt motsatte syn. Det ene går ut på at trosskiftet skjedde over lang tid, at det var et resultat av en indre utvikling. Man har oppfattet 900-tallet som en oppløsningstid for gamle trosformer og som en tid da kristen misjon gjorde seg sterkt gjeldende. Det skal da ha skjedd en endring i synet på de gamle gudene i den forstand at tilliten til dem sviktet, og at folk ga opp den gamle troen uten å finne en ny. Hedendommen nærmest råtnet på rot. Belegg for dette mener man å finne i de kildene som opplyser om menn med tilnavn som «gudløs» eller som stolte på egen makt og styrke. Overgangen fra hedensk gravskikk og et betydelig antall kristne steinkors fra tiden før kristningen er også tatt til inntekt for dette synet. Først skulle det altså ha kommet et trosskifte, så fulgte kultskifte og sedskifte.

Det andre synet går tilbake til Rudolf Keyser og midten av 1800-tallet. For ham var tros- og sedskiftet en følge av et tvungent kultskifte. Dette synet har i den senere tid vunnet tilslutning fra religionsforskere og historikere. Man tar avstand fra synet på hedendommen som en degenerert og dødsmerket religion og peker på at tilnavn som «gudløs» viste til noe atypisk, til personer som på en eller annen måte falt utenfor fellesskapet, for eksempel fredløse.

På grunn av den hedenske religionens karakter var det ikke lett å bytte den med en annen uten å bryte med samfunnet i sin alminnelighet. Fordi hedendommen var knyttet til stammen eller folkegruppen som helhet, var den en integrert del av folkets liv på alle områder. Når det åpenbart fantes kristne mennesker i Norge før kristendommen ble

enerådende, skyldtes dette at de frie menneskene hadde en liberal oppfatning av hvilke guder folk valgte å holde seg til så lenge de ellers deltok i kultfellesskapet. Brøt man derimot kultfellesskapet, stilte man seg utenfor samfunnet.

Ut fra dette synet kunne ikke hedendommen gå i oppløsning uten store samfunnsendringer. Og det var dette som skjedde. Til tross for kristen misjonsvirksomhet over lengre tid – på 800- og 900-tallet – var det først da misjonskongene grep inn, at det ble fart i kristningen, som ble gjennomført i løpet av 30-40 år. Og måten kongene gikk frem på, var å angripe hedendommen der den var mest sårbar, nemlig dens kult. Det sentrale i hedendommen var kulten, og ved å forby hedensk kult rev man bort grunnlaget for hedendommen. Det var så kun et tidsspørsmål før den lå død. Kongene rettet misjonsvirksomheten med fredelige og voldelige midler mot toppsjiktet i samfunnet, med gaver og vennskapsbånd eller med trusler og tvang – i verste fall drap. Når stormennene var vunnet for kristendommen, var hedendommens dager talte.

Både Olav Tryggvason og Olav Haraldsson kan ha hatt personlige motiver for sin misjonsvirksomhet, men dette vet vi lite om. Begge hadde imidlertid oppholdt seg lenge blant kristne i kristne land. De kjente kristendommen godt og hadde selv latt seg døpe. De kristne rikene var velorganiserte, kongene hadde kontroll over befolkningen og var i stand til å mobilisere store rikdomsressurser. Og ideer representert av de rike, mektige og prestisjefylte måtte appellere også til menn fra Skandinavia som hadde politiske ambisjoner. Videre fikk kongene rundt i Europa støtte fra sine kirkeorganisasjoner både i styringen og kontrollen av rikene. Slik sett måtte kristendommen fortone seg hedendommen overlegen.

Kristendommen som politisk instrument er ellers et velkjent fenomen i perioden. Det å la seg kristne var en måte å akseptere en annens overherredømme på, mens hedensk reaksjon kunne være markering av politisk uavhengighet. Det mest nærliggende eksempelet på dette er Håkon jarl, som ved å måtte la seg døpe anerkjente danskekongen Harald Blåtann som sin overherre, men som igjen hevdet sin uavhengighet ved å forkaste kristendommen. Kristendommen virket følgelig som et instrument for kristningskongene i deres bestrebelser på å underlegge seg riket.

Religionen kunne virke som en sammenbindende faktor i samfunnet. Når kongene gikk så hardt frem mot sine religiøse motstandere og ikke kunne tolerere en annen religion enn sin egen, må dette ha skjedd ut fra en erkjennelse av at to konkurrerende religioner ville virke samfunnsoppløsende. Det som skjedde på Island, er et godt eksempel på at dette ble oppfattet som et problem. Der valgte man å løse problemet gjennom flertallsvedtak på Alltinget, hvor kristendommen ble valgt som eneste lovlige religion.

Kristendommens betydning for rikssamlingen var altså fremfor alt at den virket sentraliserende. Det var i kongens interesse at makt og prestisje ikke bygde på stormennenes private ressurser, men på tilknytning til kongens person, at stormennenes rolle som mellommenn mellom kongen og folket ble svekket, og at folket selv i større grad ble kongens direkte undersåtter – hans «tegner». Svekkelsen av høvdingenes rolle som religiøse ledere bidrog nettopp til dette, i og med at kirken, som var etablert av kongen og under hans kontroll, etter hvert overtok denne funksjonen.

Den nye religionen ga kongedømmet en ideologisk plattform gjennom kirkens legitimering av kongemakten. Rang og verdighet var fastsatt av Gud, noe som styrket kongens autoritet overfor folket. Den nyetablerte kirken bidro også til et mer effektivt styringsapparat, i og med at kongen kunne nyttiggjøre seg de geistliges administrative erfaring og bruk av skrift. Kristningen førte på denne måten til en modernisering av kongedømmet med økt oversikt og kontroll over folk og ressurser, samt større muligheter for korrespondanse og diplomatisk samkvem med makthavere i andre land.[661]

(Barn XIII:2758, Far XV:11029, Mor XV:11030)

Gift ...02.1019 i Sarpsborg med neste ane.

Barn:

Ulvhild Olavsdatter. Født omkring 1020. Død 24.05.1071. (Se XIII:2758).

Utenfor ekteskap med **Alvhild ???.** Levde 1025.

Alvhild var Olavs frille. Hun kom fra England.[662]

Barn:

Magnus I Olavsson den Gode av Norge. Konge. Født omkring 1025. Død 1047.

Konge av Norge 1035 - 1047.

661 Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga. Cappelen's Norges Historie, Bind 15, side 169. Ole Georg Moseng, Erik Opsahl, Gunnar I. Pettersen og Erling Sandmo: Norsk historie I - 750 -1537, Tano Aschehoug 1999, side 66-74. Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 343. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 453. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 27.

662 Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 27.

Titelfrise til Magnus dn Godes saga (1914-utgaven).

Magnus ble hentet hjem fra Kiev i Gardariket i 1035 eller 1036 av Einar Tambarskjelve og Kalv Arnesson. Han var da antagelig 10-11 år gammel.

Han ble til å begynne med tatt imot med åpne armer, Kalv og Einar skulle stå for styret, men de kunne ikke bli enige. Einar hadde et vesentlig fortrinn fremfor Kalv da han ikke hadde vært med på Stiklestad. Kong Olavs gamle garde flokket seg om den unge kongen og gjorde seg til talsmenn for en hevnpolitikk, Einar pustet til ilden.

Gamle Hårek av Tjøtta rustet seg til å fare sørover, han hadde sitt å vareta. Men så langt som til kongen kom han ikke. Åsmund Grankjelsson sto der da Hårek kom gående opp fra brygga. Med kongens egen øks hogg han ned Hårek. Som lønn fikk han overta sysselen der nord, med finneskatten.

I selve Trøndelag gikk Magnus likeledes hardt fram. Mange av farens fiender fikk sine gods beslaglagt, storgårder som Viggja og Kvistad og mange andre ble inndratt. Noen ble også straffet på kroppen, men de fleste berget livet om de fór av landet. En dag skjønte Kalv at turen var kommet til ham. Han dro til Egge i all hast, pakket det nødvendigste og heiste seil. Egge ble lagt under kongen.

Alt dette var stikk i strid med eder som ble svoret dengang Magnus ble tatt til konge, og folk begynte å murre. Dessuten hadde kong Magnus ved hyllningen lovet å avskaffe Alfiva-lovene. Det så man heller ikke noe til, og uroen bredte seg. Det var Sigvat skald, en av farens nærmeste menn, som tok på seg det farlige vervet å forklare den unge kongen hvordan sakene sto til ute i folket.

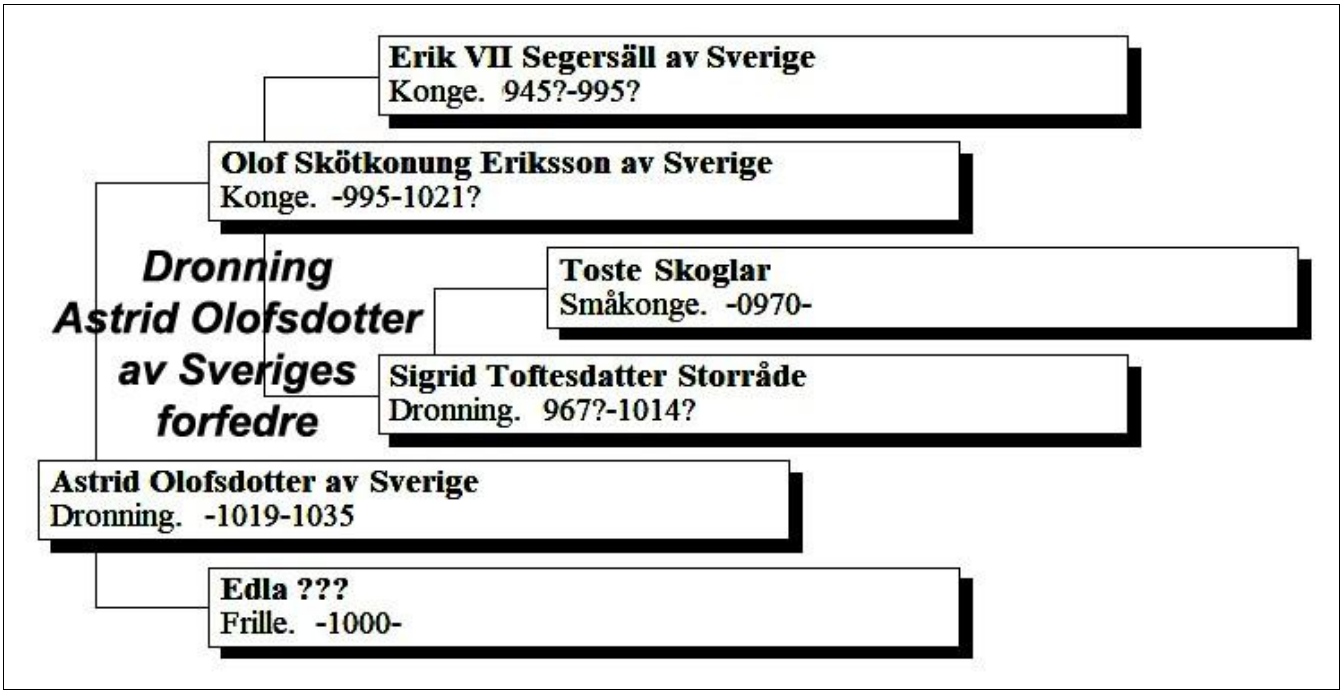
Magnus var forstandig nok til å ta Sigvats ord opp i beste mening. Han fulgte rådene, og endret sin politikk. I hvilken grad han avskaffet Alfiva-lovene, er riktignok uvisst, iallfall noen av dem ble stående ved lag i et par generasjoner fremover. Men omslaget ble klart nok til at han gjorde seg fortjent til tilnavnet «den gode». Han prøvde ikke å skape noe kongedømme som gikk på tvers av den nedarvede rettsbevissthet. Derimot fant hans etterfølger, Harald Hardråde, seg kallet til å ta et oppgjør med både stormenn og bønder.[663]

XIV:5516 fm fm fm mf ff mf mm

Astrid Olofsdotter av Sverige. Dronning. Død 1035.

Astrid var ifølge Snorre datter til Olof Skötkonung og hans frille, Edla, og derfor helsøster til Emund «Gammel». Navnet finnes kun i islandske kilder, og det har derfor blitt vanlig å anvende den norske formen, selv om hun som sin faster i Danmark, nok kalte seg Estrid.

663 Cappelen's Norges Historie, Bind 2, side 272-274; Bind 15, side 170. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 27.

Da dronningen ikke var god mot sine stebarn, sendte kong Olof barna til oppfostring hos fremmede. Astrid kom derfor til en fremstående mann i Västergötland som het Egil. Opplysningene lar seg ikke kontrollere, men er ikke usannsynlige.

Vanskeligere blir det når det gjelder det første store vendepunket i hennes liv, giftemålet med Olav «den Hellige» i 1019. Kildene beretter enstemmig at Olav først hadde fått løfte om Ingegjerd, sveakongens ektefødte datter, men at dette løfte ikke ble innfridd. Ingegjerd ble i stedet bortgift med Jaroslav, storfyrsten av Novgorod. At Astrid i stedet ble dronning i Norge forklares av Snorre med at Ragnvald jarl i Västergötland fikk Olav til å gå med på å gifte seg med Astrid for å irritere den blivende svigerfaren. Den legendariske Olofs-sagaen lar Astrid selv by ut seg. Begge versioner forefaller urimelige og tendensiøse. Mest rimelig er fremstillingen i «Fagerskinna», som skriver at kong Olof i Sverige tilbød å gifte bort Astrid med den hjemgift som han tidligere hadde avsatt for Ingegjerd. Situasjonen var neppe slik at dette tilbud om forlik skulle kunne avvises av den norske kongen.

Fra Snorre Sturlasson: Magnus den godes saga:

«1. ... Her blir fortalt at da kong Magnus fór vest fra Gardarike, seilte han først til Svitjod og opp til Sigtuna. Da var Edmund Olavsson konge i Svitjod; der var da også dronning Astrid, som hadde vært gift med kong Olav den hellige. Hun tok særdeles vel imot Magnus sin stesønn, og lot straks stevne et mangment ting et sted som blir kalt Hangrar. På det tinget talte Astrid og sa så: «Til oss er nå kommet kong Olav den helliges sønn, som heter Magnus. Han vil fare til Norge og kreve farsarven sin. Jeg har stor skyldighet til å hjelpe ham til denne ferden; for han er min stesønn, slik som det er kjent for alle, både svear og nordmenn. Jeg skal ikke spare på noe som jeg har i min makt forat hans styrke kan bli så stor som råd er, hverken folkemakt, som jeg rår for, eller penger.» ...»[664]

664 Snorre Sturlasson: Magnus den godes saga, avsnitt 1. Svenskt Biografiskt Lexikon, Bind II, side 408. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 487. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 27, 73.

Astrid Olofsdotter, illustration till «Heimskringla» av Christian Krohg fra 1899. (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Astrid Olofsdotter († 1035) var dronning av Norge til 1030 da Olav Digre ble drept i slaget på Stiklestad.

Hun var datter til den svenske kongen Olof Skötkonung († ca. 1021) og hans frille Edla. Astrid ble gift 1019 i Sarpsborg med Olav.

Kong Olav ble erklært som helgen etter sin død og kjent over hele Europa som Olav den Hellige.

Astrid eller Estrid.

Astrid er det navnet som vi kjenner fra Snorre Sturlasson, og på grunn av Snorres autoritet er det dette norske navnet hun kjennes under, men sannsynligvis het hun Estrid som sin tante i Danmark og sin stemor i Sverige. Som datter til svenskekongen Olof var hun søster til Emund den Gamle som etterfulgte sin halvbror Anund Jakob på den svenske tronen i 1050.

Det fortelles at dronning Estrid ikke var vennlig innstilt til sine stebarn og kong Olof sendte derfor barna til fostring hos fremmede slik skikken var den gang. Astrid kom til en fremstående mann i Västergötland som het Egil.

Den uvennlige svenskekongen.

Svenskekongen hadde vært med på å drepe kong Olav Tryggvasson av Norge ved årtusenskiftet, og da Olav Digre reetablerte det norske kongedømmet femten år senere var det ikke gode forbindelser mellom det svenske og det norske kongehuset. Stormenn i begge land forsøkte imidlertid å etablere en fredsavtale som skulle forsegles ved at Olav Digre giftet seg med Olof Skötkonungs ektefødte datter, Ingegjerd Olofsdatter.

Svenskekongen verget seg på det svenske tinget i Uppsala, men da han ble truet med opprør ga han seg og gikk med på avtalen. Men løftet ble ikke innfridd. Hans ektefødte datter ble bortgift til Jaroslav I av Kiev, storfyrste av Novgorod. At Astrid i stedet ble dronning i Norge forklares av Snorre med at Ragnvald jarl i Västergötland fikk Olav til å gå med på å gifte seg med Astrid for å irritere den kommende svigerfaren. Den islandske kongesagaen "Fagerskinna" skriver at Olof Skötkonung tilbød å gifte bort Astrid med den medgift som han tidligere hadde gått med på å tilby for Ingegjerd, hvilket sannsynligvis var godt nok for den norske kongen om freden skulle opprettholdes. Snorre mener at det var Ragnvald jarl som betalte medgiften for å opprettholde avtalen, og at ekteskapet skjedde mot svenskekongens vilje.

Ei vakker, veltalende kvinne.

Snorre beskriver Astrid i rosende vendinger:

"Hun var en svært vakker kvinne og visste vel å velge sine ord, blid og medgjørlig og gavmild på gods. Da hun var voksen, var hun ofte hos sin far, og alle mennesker likte henne godt."

Olav Digre var konge av Norge i femten urolige år før han døde på Stiklestad. Sammen med Astrid fikk han muligens datteren Ulvhild Olavsdatter (* ca. 1020 - † 1070) som ble gift med hertug Ordulf av Sachsen (* 1020 - † 1072), sønn til Bernhard II av Sachsen. Snorre kaller ham "Otta av Brunsvik (Braunschweig) i Saksland", Han hjalp senere Magnus Olavsson den Gode på hærferd i Danmark.

Den gode stemor.

Morskapet til Ulvhild er noe uklart da andre kilder mener at hun var datter til Alvhild, en frille Olav Digre hadde med seg fra England. Olavs sønn, Magnus Olavsson, blir også oppført som sønn til svenske Astrid, men dette er ikke riktig da Snorre klart sier at Astrid er hans stemor. Magnus er derfor også et produkt av en frille. Men det var ikke et dårlig forhold mellom stemoren og Magnus. I innledningen til Magnus den godes saga skriver Snorre:

"Her blir fortalt at da kong Magnus fór vest fra Gardarike, seilte han først til Svitjod og opp til Sigtuna. Da var

Edmund Olavsson konge i Svitjod; der var da også dronning Astrid, som hadde vært gift med kong Olav den hellige. Hun tok særdeles vel imot Magnus sin stesønn, og lot straks stevne et talrikt ting et sted som blir kalt Hangrar. På det tinget talte Astrid og sa så: 'Til oss er nå kommet kong Olav den helliges sønn, som heter Magnus. Han vil fare til Norge og kreve farsarven sin. Jeg har stor skyldighet til å hjelpe ham til denne ferden; for han er min stesønn, slik som det er kjent for alle, både svear og nordmenn. Jeg skal ikke spare på noe som jeg har i min makt for at hans styrke kan bli så stor som råd er, verken folkemakt, som jeg rår for, eller penger. Og alle de som gir seg i lag med ham på denne ferden, skal være visse på fullt vennskap av meg.' Slik talte hun lenge og klokt..."

Øyensynlig har Astrid hatt en viss makt og prestisje i Sverige også etter at hun rømte fra Norge.

Hun dør i 1035, og overlevde sin mann med fem år.»[665]

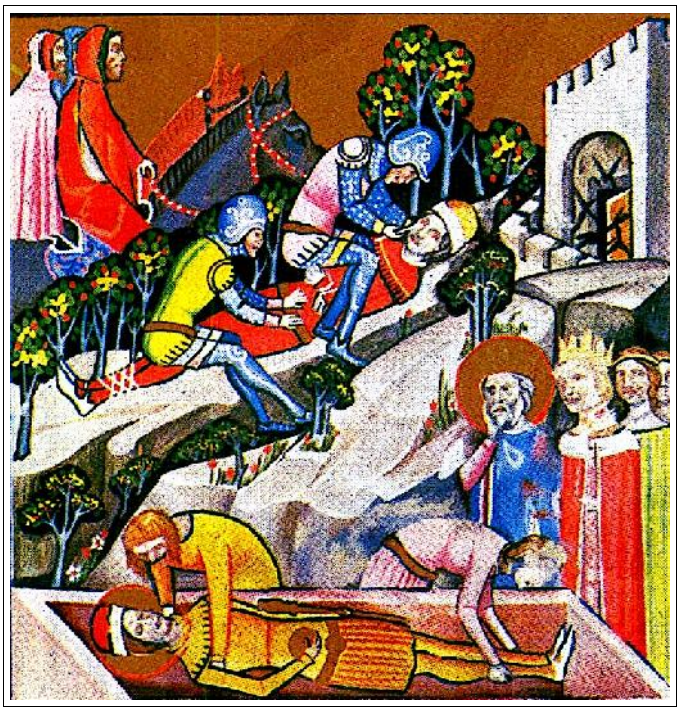
(Barn XIII:2758, Far XV:11031, Mor XV:11032)

Gift ...02.1019 i Sarpsborg med forrige ane.

XIV:5517 fm fm fm mf ff mm ff

Vazul av Ungarn. Fyrste. Født omkring 976. Levde 1038.

Vazull var en ungarsk fyrste som ble blindet i 1038.[666]

Blinding av Vazul avbildet i Illuminated Chronicle (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Vazul, eller Vászoly, (* før 997 - † 1031 eller 1032) tilhørte Huset Árpád, og var sønnesønn til Taksony, storprins av Ungarn.

For øvrig er den eneste sikre informasjon om hans liv er at han ble holdt i fangenskap og blindet i festningen Nyitra (Nitra i Slovakia) under de siste årene av hans fetter, kong Stephen I av Ungarns, regjeringstid. Moderne historikere, inkludert György Györffy, utelukker ikke at han tidligere hadde vært hertug av Nyitra. Han er forfader til nesten alle kongene i Ungarn som regjerte etter 1046.

Vazul var sønn til Michael, som var den yngste sønnen til storprins Taksony. Hans mors navn er ukjent. I følge György Györffy er det "sannsynlig" at hun var en bulgarsk prinsesse, en slektning til Samuel av Bulgaria. Györffy skriver også at Vazul fortsatt var barn omkring 997. Hans navn stammer fra det greske Basileios, som innebærer at han ble døpt i henhold til bysantinsk ritual.

Györffy sier at Vazul "tilsynelatende" holdt "Nyitra ducate", fordi kronikkene ikke nevner andre bosetninger i forbindelse med ham. I følge "Illuminated Chronicle" fengslet kong Stephen Vazul og holdt ham i fangenskap i festningen Nyitra (Nitra, Slovakia) for å få ham til å "endre sin ungdommelige lettsindighet og dårskap". I motsetning til Györffy er hans slovakiske kollega, Ján Steinhübel, ikke i tvil om at Vazul var hertug av Nyitra, og at han etterfulgte sin bror, Ladislas den Skallede, før 1030. Steinhübel legger til at Vazul, i likhet med sin bror, aksepterte kong Mieszko II av Polens suverenitet, han ble fengslet på sitt tidligere sete da kong Stephen I av Ungarn okkuperte hans hertugdømme i 1031. Teorien om at "hertugdømmet Nyitra" var under polsk overlegenhet i de første tiårene av

665 Wikipedia.

666 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 160. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 19.

det 11. århundre, basert på den polsk-ungarske kronikøren, avvises av Györffy.

Emeric, den eneste av sønnene til kong Stephen som ble voksen, døde i en jaktulykke i 1031. Selv om Vazul, som var Stefans nærmeste agnatiske slektning, hadde det sterkeste kravet om å etterfølge ham på tronen, så kongen bort fra dette og nominerte sin egen søsters sønn, Peter Orseolo som arving. I følge de nesten samtidige "Annals of Altaich" motsatte Vazul seg bittert denne forbigåelse, men han ble blindet på kong Stephens ordre. I følge de kontrasterende rapportene fra senere ungarske kronikører, skrevet under konger som stammer fra Vazuls linje, planla Stephen opprinnelig å utnevne Vazul til sin arving, men Vazuls fiender, inkludert Stefans dronning, Gisela klekket ut et komplott for å hindre kongens planer. De sendte en "ond mann" til Nyitra som "stakk ut Vazuls øyne og fylte hulrommene i ørene med bly" før kongens utsendinger kom.

Fra "Gesta Hunnorum et Hungarorum" ("Handlinger fra hunere og ungarere "):
"Kong Stephen følte at hans krefter gled bort, og sendte budbringere i hast for å få hans onkels sønn Vazul brakt fra fengselet i Nitra, for å gjøre ham konge av ungarerne etter seg selv. Men så snart dronning Gisela fikk kunnskap om dette, klekket hun ut et komplott med en gruppe forrædere og sendte "ispán" (lederen av et slottsdistrikt) Sebus foran sendebudet. Sebus lot fjerne Vazuls øyne og smeltet bly helle i hans ører. deretter flyktet han til Böhmen. Da Vazul ble ført tilbake av kongens sendebud, gråt kongen bittert over hans skjebne."

Informasjonen om Vazuls familie er motstridende. Senere ungarske kronikører hadde en tendens til å skjule at kongene som regjerte etter 1046, stammet fra en prins som ble gjort arveløs og dømt av den hellige første kongen av Ungarn. Følgelig hevder mange av kronikørene at Vazuls bror, Ladislas den Skallede, var de ungarske monarkenes forfader. En beretning registrert i "Illuminated Chronicle" har imidlertid bevart minnet om Vazuls farskap til tre sønner som heter Andreas, Béla og Levente. Likeså skriver "Illuminated Chronicle" at Vazuls hustru kom fra Tátony-klanen, men at hans ekteskap savnet legitimitet. Hans tre sønner ble utvist fra Ungarn etter Vazuls død i 1031 eller 1032.

Fra "Hungarian Illuminated Chronicle":
"Det sies at disse tre brødrene [Andreas, Béla og Levente] var sønnene til hertug Vazul med en eller annen jente fra Tatuns klan og at de ikke var født i et sant ekteskaps seng, og at de av denne grunn hentet sin adel fra Tatun. Dette er med sikkerhet en falsk og ondskapsfull fortelling. Ikke fordi de er adelige, men fordi de er sønnene til Ladislas den Skallede, som sies å ha tatt en hustru fra Ruthenia som fødte disse tre brødrene."

Györffy og Gerics hevdet Vazuls hustrus navn, Tatun, er en feilstaving av ordet "Catun", som var en kongelig tittel blant folk med tyrkisk opprinnelse fra Manchuria til Bulgaria. Betydningen var "den første hustru til "khagan"". I følge Györffy var hun fra slekten Tatun, datter til Tatun, og hustru til Kean (nevnt i de ungarske kronikkene), dvs. tsaren i Bulgaria, hvis familie flyktet til Ungarn da Basil II, den bysantinske keiseren, gjorde slutt på eksistensen av en bulgarsk stat (996-1004, 1014-1018). Gerics hevdet at Vazul og Tatun fremdeles var hedninger ved ekteskapstidspunktet, og at det er grunnen til at de ungarske kronikørene erklærte at Andreas, Béla og Levente, sønnene til hertug Vazul, ikke var født i en ekte ekteskapseng. Gerics hevdet også at Tatun kan ha deltatt i Koppánys opprør, og deretter mistet sin adelsstatus. Av den grunn erklærte de ungarske kronikørene at sønnene til Vazul hentet sin adel fra faren, og ikke fra moren.»[667]

(Barn XIII:2759, Far XV:11033)

Gift

Barn:

Andreas I av Ungarn. Levde 1045. Død omkring 1060. (Se XIV:5431).
Bela I av Ungarn. Født 1016. Død 11.09.1063. (Se XIII:2759).

XIV:5519 fm fm fm mf ff mm mf
Mieszko II Lambert av Polen. Født 990. Død 10.05.1034. Gjentakelse, se side 468.

XIV:5520 fm fm fm mf ff mm mm
Richeza av Lothringen. Født mellom 995 og 1000. Død 21.03.1063. Gjentakelse, se side 471.

XIV:5553 fm fm fm mf mm ff ff
Bela I av Ungarn. Født 1016. Død 11.09.1063. Gjentakelse, se side 382.

XIV:5554 fm fm fm mf mm ff fm
Richiza (Adelaide?) av Polen. Født 22.09.1013. Død 21.05.1073. Gjentakelse, se side 384.

XIV:5557 fm fm fm mf mm fm ff
Iziaslav I Yaroslavich av Kiev. Født omkring 1024. Død 03.10.1078. Gjentakelse, se side 338.

667 Wikipedia.

XIV:5558 fm fm fm mf mm fm fm

. (Barn XIII:2779)

Utenfor ekteskap med forrige ane.

Barn:

Sviatopolk II Izyaslavich av Kiev. Født 08.11.1050. Død 16.04.1113. (Se XIII:2779).

XIV:5565 fm fm fm mf mm mm ff

Romanos IV Diogenes. Bysantisk keiser. Født omkring 1030. Død 1072.

Fra norsk Wikipedia.

«Romanos IV Diogenes (* 1030 - † 1072), var keiser i det østromerske riket fra 1068 til 1071. Han ble inngiftet i det bysantinske aristokratiet gjennom sitt ekteskap med enkekeiserinnen Eudokia Makrembolitissa, enke etter keiser Mikael VII Doukas. Han forsøkte i sin keisertid å stanse forfallet i det bysantinske militærvesenet og å stanse de muslimske seldsjukkenes frammarsj. Han ble i 1071 slått og tatt til fange av seldsjukkene i slaget ved Manzikert. Mens han satt i fangenskap ble han styrtet i et palasskupp, og da han ble satt fri ble han arrestert av medlemmer av Doukas-familien som hadde tatt makten. I 1072 ble han blindet og sendt i kloster hvor han døde av sine skader.»

T. v. En sølv miliaresion av Romanos IV Diogenes. I midten: Gull-histamenon fra Romanos IV: Mikael VII Doukas flankert av sine brødre Andronikos og Konstantios på forsiden, Romanos IV og Eudokia Makrembolitissa kronet av Kristus på baksiden. T. h. Kopper-follis fra Romanos IV's tid. Advers viser Kristus, mens baksiden viser et kors med teksten «Ditt kors hjelpe Herren Romanos». (Wikipedia).

«Tiltredelse til tronen.

Romanos Diogenes var sønn til Konstantin Diogenes († 1032) og var født inn i den fremtredende og mektige Kappadokia-familien som tilhørte den aristokratiske adelen i Lilleasia. Hans mor var datter til Basileios Argyros, bror til keiser Romanos III. Han gikk inn i det militære og steg raskt i gradene på grunn av sine personlige egenskaper. Han tjenestegjorde ved Donau, ved imperiets nordgrense. Han ble i 1067 dømt for forsøk på å tilrane seg tronen fra sønnene til den nylig avdøde Konstantin X Doukas. I stedet for straff ble han imidlertid innkalt til enkekeiserinne Eudokia Makrembolitissa og hun opplyste at hun hadde tilgitt ham og at han slapp straff. Dessuten at hun ønsket å gifte seg med ham og utnevne ham til regent for sine sønner. Hun gjorde dette primært fordi hun forsto at hun trengte en sterk og mektig mann for å holde på makten, men også fordi hun var betatt av den populære Romanos. Hennes beslutning ble godt mottatt da alle nå så faren for at de muslimske seldsjukkene skulle ekspandere videre inn over imperiets grenser i øst. De hadde allerede inntatt den viktige byen Kayseri (Caesarea Cappadociae) i Anatolia i det sentrale nåværende Tyrkia og man forsto at hæren måtte settes under kommando av en dyktig og energisk general.

Romanos' og Eudokias problem med denne planen var at Eudokias avdøde mann, keiser Konstantin X Doukas, hadde fått henne til å avlegge ed på aldri å gifte seg på nytt. Kirken, med den mektige patriark Johannes VIII av Konstantinopel (Johannes Xiphilinos) var dessuten sterkt imot omgifte. Eudokia trengte dermed dispensasjon fra både patriarken og Senatet, noe hun behendig skaffet seg gjennom å antyde overfor patriarken at hun kunne tenke seg å gifte seg med hans bror. Patriark Johannes aksepterte da ansøkningen om nytt ekteskap, og overbeviste også Senatet om å gi samtykke. Da samtykket til nytt ekteskap forelå giftet hun seg i stedet med Romanos 01.01.1068 og han ble samtidig kronet til keiser.

Krig mot tyrkerne.

Romanos IV var nå regjerende keiser og regent for sine stesønner og mindreårige medkeisere Mikael VII, Konstantios og Andronikos Doukas. Hans raske karriere møtte motstand, ikke bare hos familiedynastiet Doukas hvor caesar Johannes Doukas ledet opposisjonen, men også i væringgarden (vaktstyrken hos keiseren) som åpent uttrykte sin misnøye med hans ekteskap med Eudokia. Romanos besluttet derfor å fokusere på den ytre fienden og konsentrerte sin innsats til militær ledelse i felt mot de tyrkiske seldsjukkene.

I 1067 hadde tyrkerne gjort en rekke fremstøt mot imperiets østgrense som kulminerte med plyndringen av St. Basilios-katedralen i Caesarea Mazaca. De slo vinterleir på grensen mot imperiet og ventet på våren, mens Romanos følte seg sikker på den bysantinske militære overlegenheten og så på tyrkerne som en horde røvere som ville flykte ved det første møtet. Han hadde imidlertid ikke tatt med i beregningen de forsømmelsene som hans forgjengere, spesielt Konstantin X Doukas, hadde gjort seg skyldig i. De bysantinske styrkene besto for det meste av leiesoldater fra Slavonia, Armenia, Bulgaria og Frankerriket og de var dårlig organisert og elendig utstyrt. Romanos militære

innsikt var uomstridt, men hans temperament var en alvorlig feil.

Krigen i 1068.

De første militære operasjonene som Romanos satt i verk hadde en viss suksess og forsterket hans tro på egen styrke. Antiokia ble angrepet av sarasenere med hjelp fra tyrkiske tropper og de forsøkte å gjenerobre den bysantinske provinsen Syria. Romanos satt kurs mot den sørøstlige grensen for å håndtere denne trusselen, men da han var framme ved forlegningen i Lykandos fikk han melding om at seldsjukkene hadde slått til mot Pontos og hadde plyndret byen Niksar. Han valgte å dra med en mindre styrke mot dem og tvang dem til retrett, men uten å kunne påføre tyrkerne særlige tap.

Han returnerte sørover og sluttet seg til hovedstyrken, og de fortsatte sin marsj mot emiratet Aleppo. Romanos inntok og befestet den syriske byen Manbij for å hindre invasjon i de sørøstlige provinsene i imperiet. Han gikk også til kamp mot sarasenerne i Aleppo uten at noen fikk noen endelig seier. Da høsten kom trakk Romanos seg tilbake mot nord. De hadde noen trefninger med seldsjukkene i Lilleasia, men nådde tilbake til Konstantinopel i januar 1069.

Krigen i 1069.

Planene for neste års kriger ble kullkastet etter et opprør blant frankiske leiesoldater ledet av normanneren Robert Crispin. De begynte å plyndre i området rundt Edessa der de var stasjonert, sannsynligvis på grunn av manglende lønnsutbetalinger. Frankerne fortsatte å herje en tid også etter at Crispin ble tatt til fange. Samtidig angrep tyrkerne i Kayseri og Romanos måtte bruke mye av sine styrker for å gjenopprette kontrollen i Kappadokia. Romanos satt etter dette kursen mot byen Ahlat ved Vansjøen for å beskytte den armenske grensen.

Under marsjen etterlot Romanos en betydelig del av hæren under kommando av Filaretos Brachamios for å forsvare den mesopotamiske grensen. Filaretos ble imidlertid beseiret av tyrkerne, noe som tvang Romanos til å oppgi sin plan og returnere til Sebaste. Han klarte å omringe de tyrkiske styrkene, men de unnslapp og flyktet til Aleppo. Romanos måtte dra tilbake til Konstantinopel uten å få den seieren over tyrkerne som han hadde håpet på.

Tapet av italienske provinser.

Romanos startet administrative reformer i Konstantinopel samtidig som han i 1070 la planer for å forsvare den italienske provinsen Bari mot normannerne. Bari hadde vært under beleiring i to år uten at keiseren hadde kunnet gjøre noe. Nå sendte han en flåte med tropper og forsterkninger slik at de kunne holde ut beleiringen lenger. Flåten møtte imidlertid en normannisk skvadron under kommando av Roger I av Sicilia, en yngre bror til hertug Robert Guiscard som ledet beleiringen av Bari. Roger og normannerne beseiret flåten og Bari, bysantinernes siste utpost i Italia, ble inntatt av normannerne 15.04.1071 etter 500 års bysantinsk styre.

Innenriks stridigheter.

Romanos var også nødt til å gjennomføre en rekke upopulære reformer. Han måtte redusere unødvendige utgifter til seremonier ved hoffet i Konstantinopel. Han reduserte lønninger for ansatte ved hoffet og i administrasjonen. Han gjorde seg også upopulær blant guvernørene i provinsene og det militære hierarkiet gjennom tiltak for å hindre korrupsjon. Hos leiesoldatene la han vekt på større disiplin. Han ble også mislikt av de vanlige borgere i Konstantinopel ved at han ikke lenger arrangerte leker i At Meydani-hippodromen. Bøndenes kår ble heller ikke bedret under Romanos, noe som kom til å få betydning for deres manglende lojalitet til Romanos ved hans senere problemer.

Han glemte imidlertid aldri sitt viktigste mål, tyrkerne. Han overlot kommandoen til en av sine generaler, Manuel Komnenos, nevø til den tidligere keiser Isak I Komnenos og eldre bror til den fremtidige keiser Alexios I Komnenos. Manuel kom i kamp med tyrkerne og ble tatt til fange av den tyrkiske general Khroudi. Han overtalte Khroudi til å dra til Konstantinopel og inngå en allianse med Romanos, noe som ble gjort. Dette foranlediget et angrep fra selsjukkenes sultan Alp Arslan som angrep og beleiret blant annet byen Manzikert.

Slaget ved Manzikert.

Tidlig på våren 1071, mens han forhandlet med Alp Arslan om Manzikert, dro Romanos mot byen med en stor hær. Det ble snart klart at hæren hadde alvorlige disiplinære problemer. Soldatene streifet rundt og plyndret områdene omkring deres nattlige leir. Da Romanov forsøkte å håndheve bedre disiplin gjorde et helt regiment av tyske leiesoldater opprør, noe som ble slått ned med stort besvær.

Da Romanos ikke trodde at Alp Arslan var i nærheten av Manzikert, delte han hæren i to. En del angrep Ahlat som på den tiden var besatt av tyrkerne, mens Romanos selv avanserte mot Manzikert som han gjenerobret med hoveddelen av hæren. På dette tidspunkt møtte hans fortropper seldsjukkene som raskt nærmet seg Manzikert. Romanos tilbakekalte derfor styrken som var på vei mot Ahlat. Disse møtte imidlertid en annen stor tyrkisk arme som tvang dem til retrett inn i Mesopotamia. Romanos hær ble ytterligere svekket av at en kontingent leiesoldater fra Uzès deserterte og sluttet seg til tyrkerne.

Arslan ønsket egentlig ikke å "ta" den bysantinske hæren, så han foreslo en fredsavtale hvor Romanos fikk gunstige vilkår. Keiseren var imidlertid opptatt av endelig å få en stor militær seier og avslo tilbudet. Armèene stilte opp til kamp 26.08.1071. Slaget bølget fram og tilbake, men i forvirringen oppsto en misforståelse som gjorde at en stor del av de bysantinske styrkene trakk seg tilbake mot leiren. Andronikos Doukas, sønn til caesar Johannes Doukas, som kommanderte reservestyrkene benyttet anledningen til å forråde Romanos ved å spre et rykte om at keiseren var død. Han trakk seg derfor tilbake med 30.000 mann i stedet for å dekke keiserens retrett. Tyrkerne begynte nå å presse på for alvor. Romanos kjempet tappert, men ble skadet og deretter tatt til fange.»

Alp Arslan ydmyker keiser Romanos IV. Fra en illustrert fransk oversettelse av «Boccaccios De Casibus Virorum Illustrium» fra 15. århundre. Wikipedia).

«Støvet, skitten og fillete ble Romanos ført fram for Arslan, som markerte sin seier med å sette foten på Romanos' nakke. Etter denne rituelle ydmykelsen bad han Romanos reise seg og ga ordre om at fangen skulle behandles med all mulig respekt. Etter en uke ble keiseren løslatt mot at han undertegnet en fredstraktat og betalte løsepenger. Traktaten inneholdt nokså moderate krav, Arslan skulle overta kommandoen i byene Manzikert, Antiokia, Edessa og Hieropolis, og også få en av Romanos' døtre til gifte for en av sine sønner. Han forlangte dessuten 10 millioner nomismata (gullmynter), men reduserte kravet etter hvert til 1,5 millioner pluss et årlig bidrag på 360.000.

Forræderiet.

Mens Romanos var fange hos Arslan intrigerte opposisjonen effektivt. Johannes Doukas, med hele den mektige Doukas-familien i ryggen, og Michael Psellos tvang Eudokia til å gå i kloster, og de fikk Mikael VII til å erklære Romanos IV for avsatt. Mikael ble kronet til enekeiser i Sofia Haga. De nektet også å godta avtalen med Arslan. Da Romanos kom tilbake tok han opp kampen mot Konstantin og Andronikos Doukas, men ble slått og tvunget til å flykte. Ved Adana i Kilikia overga han seg til garnisonen mot forsikringer om egen sikkerhet. Før han ble sendt tilbake til Konstantinopel samlet han sammen alt han hadde av penger og sendte de til sultan Alp Arslan som et bevis på god vilje med budskapet:

"Som keiser lovet jeg deg løsepenger på en og en halv million. Detronisert og i ferd med å bli avhengig av andre, sender jeg deg alt jeg har som bevis på min takknemlighet."

Andronikos besluttet at hans liv ville bli spart hvis han abdiserte og gikk i kloster. Romanos aksepterte og denne avtalen ble ratifisert i Konstantinopel. Men Johannes Doukas så bort fra avtalen og sendte menn for å få Romanos blindet 29.06.1072 før han ble sendt i eksil til et kloster i Marmarahavet. Uten noe medisinsk assistanse ble såret infisert, og Romanos fikk en smertefull og langsom død. Den siste fornærmelsen fikk han noen dager før sin død, da han mottok et brev fra sin bitre motstander, Michael Psellos, som gratulerte ham med tapet av synet.

Da han var død fikk hans kone Eudokia lov til å hedre ham med en storslått begravelse.»[668]

(Barn XIII:2783, Far XV:11129)

Gift

Barn:

Konstantin Diogenes. Død 1073. (Se XIII:2783).

XIV:5567 fm fm fm mf mm mm mf

Johannes Komnenos. Hoffmarkskalk. Født omkring 1015. Død 12.07.1067.

Johannes (Ioannis) var hoffmarskalk ved det bysantiske hoff.

Han ble født i Kastamon i Lilleasien, hvor komnenerne hadde store familieeiendommer. Han ble etter farens død sammen med sin bror Isak I oppdratt under keiserens oppsikt og utdannet i klosteret Studion, dengang et hovedsete for lærde.

668 Wikipedia.

Broren Isak ble keiser 02.09.1057, men oppga kronen på grunn av sykdom i 1059. Han valgte da, i stedet for sin bror Johannes, sin venn og førsteminister Konstantin X Dukas som etterfølger.

Johannes var statholder i Bysants i 1057. Da Isak abdiserte i 1059 og gikk i kloster, trakk han seg også tilbake fra det offentlige liv og døde i kloster.[669]

Johanes Komnenos segl.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Johannes Komnenos (* ca. 1015 - † 12.07.1067) var en bysantinsk aristokrat og militær leder. Den yngre broren til keiser Isak I Komnenos, tjente som "Domestic of he Scchools" under Isaks korte styre (1057-59). Da Isak I abdiserte ble Konstantin X Doukas keiser og Johannes trakk seg tilbake fra det offentlige liv til sin død i 1067. Gjennom sønnen Alexios I Komnenos, som ble keiser i 1081, var han stamfar til det komnenske dynastiet som styrte det bysantinske riket fra 1081 til 1185, og Empire of Trebizond fra 1204 til 1461.

Johannes Komnenos ble født omkring 1015 som den yngste sønnen til patrikios Manuel Erotikos Komnenos, en eldre militærsjef i det siste styret til Basil II (r. 976-1025). Han nevnes første gang i 1057, året da hans eldre bror, Isaac I Komnenos, i spissen for en gruppe generaler, gjorde opprør mot Michael VI (r. 1056-1057) og tvang ham til å abdisere. Ved tidspunktet for opprøret hadde Johannes stillingen som doux, men etter brorens seier ble han opphøyd i rang av kouropalater og utnevnt til "Domestic of the Schools of the West". Det er ikke kjent noe om Johannes aktiviteter under brorens regjeringstid, selv om Nikephoros Bryennios den yngre, som giftet seg med Johannes barnebarn Anna Komnene, sier at han i sin egenskap av "Domestic of the West" forlot sine (uspesifiserte) gjerninger som et "udødelig monument" for folket. av provinsene på Balkan.

Isaks regjeringstid ble forkortet av hans sammenstøt med den mektige patriarken i Konstantinopel, Michael Keroularios, som hadde vært medvirkende til å sikre Michael VIs abdikasjon og det mektige sivile aristokratiet i hovedstaden. Keroularios og hans støttespillere ledet opposisjonen mot Isaks strenge økonomiseringspolitikk, og tvang ham til å abdisere 22.11.1059, hvoretter han trakk seg tilbake til Stoudios-klosteret. Kronen gikk deretter til Constantine X Doukas (r. 1059-1067), selv om Bryennios hevder at den først ble tilbudt Johannes, som nektet å ta imot den, til tross for presset fra sin hustru, Anna Dalassene, om å akseptere. følge historikeren Konstantinos Varzos er denne versjonen imidlertid mistenkelig, og kan godt være et post-fact forsøk på å legitimere det endelige troneranet av Johannes sønn, Alexios I Komnenos (r. 1081-1118). Johannes blir ikke nevnt i kildene under Konstantin Xs styre, noe som ifølge Konstantinos Varzos antyder at han var i keiserlig unåde, til tross for Bryennios 'påstand om at både han og broren forble æret av den nye keiseren. Det sene 1200-tallets typikon av Christ Philanthropos-klosteret, grunnlagt av Alexios I's hustru Irene Doukaina, er den eneste kilden som oppgir at Johannes Komnenos trakk seg tilbake til et kloster, sannsynligvis sammer med sin hustru, Anna Dalassene. Han døde som munk 12.07.1067.

Johannes Komnenos giftet seg med Anna Dalassene, datter til Alexios Charon, mest sannsynlig i 1044. Anna, født omkring 1028, levde mye lengre enn sin mann og etter hans død ledet hun familien som den ubestridte hersker. Anna var involvert i konspirasjoner mot Doukas-familien, som hun aldri tilgav for å ta tronen i 1059. Senere spilte hun også en viktig rolle i den vellykkede styrtningen av Nikephoros III Botaneiates (r. 1078-1081) og fremmet sønnen Alexios. til tronen. Deretter, og i omtrent femten år, fungerte hun som den virtuelle medherskeren over imperiet ved siden av sønnen. Hun trakk seg deretter tilbake til et kloster, hvor hun døde i 1100 eller 1102.

Med Anna hadde Johannes åtte barn, fem gutter og tre jenter:

Manuel Komnenos (ca 1045 - 1071), kouropalates og protostrator, gift med en slektning av Romanos IV Diogenes (r. 1068-1071)

Maria Komnene (ca 1047 - etter 1094), gift med panhypersebastos Michael Taronites.

Isaac Komnenos (ca. 1050 - 1102/4), sebastokrator, gift med Irene, datter til herskeren i Alania

Eudokia Komnene (ca. 1052 - før 1136), gift med Nikephoros Melissenos

Theodora Komnene (ca 1054 - før 1136), gift med kouropalates Constantine Diogenes, sønn til Romanos IV

Alexios Komnenos (1057-1118), den fremtidige keiseren, gift med Irene Doukaina

669 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1133. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 32.

Adrianos Komnenos (ca 1060 - 1105), protosebastos, gift med Zoe Doukaina
Nikephoros Komnenos (ca 1062 - etter 1136), sebastos og droungarios av flåten »[670]

(Barn XIII:2784, Far XV:11133)

Gift mellom 1040 og 1045 med neste ane.

Barn:

Alexios I Komnenos. Født omkring 1048 i Konstantinopel. Død 15.08.1118. (Se XIV:5577).
Theodora Komnene. Født omkring 1054. (Se XIII:2784).

XIV:5568 fm fm fm mf mm mm mm

Anna Dalassena. Augusta. Født omkring 1030. Død omkring 1105.

Anna var regent under Alexios I's fravær med armeen.

Hun hadde stor innflytelse, men trakk seg senere tilbake til klosteret Pantepoptes.[671]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Anna Dalassene (* ca. 1025/30 - † 1. november 1100/02) var en viktig bysantinsk adelskvinne som spilte en viktig rolle i Komnenosenes vei til makten til i det 11. århundre. Som "Augusta", en tittel som ble gitt henne av sønnen, Alexios I Komnenos, var det snarere hun enn hans keiserinne, som styrteet imperiet under hans mange fravær for lange militære kampanjer mot tyrkiske og andre innfall i det bysantinske riket. Som keiserinne-mor utøvde hun mer innflytelse og makt enn keiserinne-konsorten, Irene Doukaina, en kvinne Hun hatet på grunn av tidligere intriger med Doukas-familien.

Tidlig liv og familie.
Anna var datter til Alexios Charon, og en kvinne som tilhørte adelsfamilien Dalassenos. Hennes morfaren het Adrianos Dalassenos, tydeligvis en sønn til magistros og doux Antiochia, Theophylact Dalassenos. Svært lite er kjent om hennes far, som var imperialtjenestemann i Italia. Hennes mors familie, Dalassenoi, var en fremtredende familie i det bysantinske militære aristokratiet, som startet med Theophylacts bror Damian Dalassenos på slutten av 990-tallet.
Dato for Annas fødsel er ukjent, men er plassert rundt årene 1025-1030. Dato for hennes ekteskap med Johannes Komnenoser plassert ca. 1040, eller ca. 1044/45.
Paret hadde åtte barn, fem sønner og tre døtre.

Disse var i fødselsrekkefølge:
Manuel Komnenos (* ca. 1045.- † 1071),
Maria Komnene (* ca. 1047),
Isaac Komnenos (* ca. 1050 - † 1102/04), gift med Irene av Alania,
Eudokia Komnene (* ca. 1052),
Theodora Komnene (* ca. 1054),
Alexios I Komnenos (* 1056/57 - † 1118),
Adrianos Komnenos (* ca. 1060/656) og
Nikephoros Komnenos (* ca. 1062 - † etter 1136).

I 1057 gjorde Johannes eldre bror Isak, i spissen for en gruppe generaler, opprør mot Michael VI og tvang ham av tronen. Da hadde Johannes stillingen som doux, men etter brorens seier ble han opphøyd til rang av kouropalates og utnevnt til domestikos ton scholon i Vesten. Denne hendelsen økte tydeligvis Annas ambisjoner; hennes segl fra denne tiden viser at hun bruker den feminine formen til ektemannens titler, kouropalatissa og domestikissa. Isaks regjeringstid bleforkortete av hans sammenstøt med den mektige patriarken i Konstantinopel, Michael Keroularios, som hadde vært medvirkende til å sikre Michael VIs abdikasjon og det mektige sivile aristokratiet i hovedstaden. Keroularios og hans støttespillere ledet opposisjonen mot Isaks strenge økonomiseringspolitikk. Selv om Keroularios ble avsatt, trakk Isaac seg 22.11.1059 og trakk seg tilbake til Stoudios-klosteret. Kronen gikk deretter til Konstantin X Doukas (r. 1059-1067), selv om Nikephoros Bryennios den yngre, som giftet seg med Annas barnebarn Anna Komnene, hevdet at den først ble tilbudt Johannes. Til tross for Annas heftige motstand, som understreket fordelene for barna sine, nektet Johannes å ta imot kronen. Anna prøvde sterkt å overtale Johannes til å bli keiser og gjorde alt hun kunne, til og med "tårer og stønn" for å få Johannes til å ombestemme seg, men til ingen nytte.I følge historikeren Konstantinos Varzos er denne versjonen imidlertid mistenkelig, og kan godt være et post-fact forsøk på å legitimere det endelige troneranet av Johannes sønn, Alexios. I alle fall forble Anna en uforsonlig motstander av Doukas-familien deretter.

Rivalisering med Doukai-familien
Etter at hun ble enke 12.07.1067 styrte hun familiens formuer de neste tiårene med det eneste formål å sikre barnas vei til tronen. I mai samme år døde Constatine X Doukas, og Anna allierte seg med hans enke, keiserinne-regenten Eudokia Makrembolitissa.For å styrke sin families posisjon, arrangerte hun ekteskapsallianser med de ledende aristokratiske familiene. Dermed giftet datteren Maria seg med Michael Taronites, mens Eudokia giftet seg med

670 Wikipedia.

671 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1135. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 32.

Nikephoros Melissenos. Anna allierte seg også tett med Eudokia Makrembolitissas andre ektemann, Romanos IV Diogenes (r. 1068-1071), og støttet ham i hans kamp mot intrigene frar medlemner av i Doukas-familien. Hennes yngste datter Theodora giftet seg med Romanos 'sønn Constantine, og hennes eldste sønn Manuel var en av Romanos favorittgeneraler og ble kalt kouropalates og protostrator. Da han døde av ørebetennelse tidlig i 1071, skyndte Anna seg til dødsleiet i Bithynia. Så snart han ble gravlagt, prøvde hun å fremme sin tredje sønn Alexios for å erstatte ham, men han ble vurdert å være for ung.

Doukai kom tilbake til makten etter Romanos IV's nederlag mot Seljuk-tyrkerne i slaget ved Manzikert 19.08.1071 hvor han ble tatt til fange.. Caesar Johannes Doukas, bror til Constantine X, gjorde et kupp som satt keiserinne Eudokia Makrembolitissa til side og ga tronen til Eudokias eldste sønn Michael VII Doukas (r. 1071-1078) i stedet. Da Romanos ble løslatt fra fangenskap, ledet keisersønnene også tropper mot ham. Etter at han ble tatt til fange, beordret Caesar at den tidligere keiseren skulle bli blindet. Under tiden ble Anna anklaget for å opprettholde en hemmelig korrespondanse med den avsatte keiseren og ble ført for retten. Hun forsvarte seg med mot, og Bryennios uttaler at hun på et tidspunkt tok fram et krusifiks fra under kappen og kunngjorde sin uskyld og sa at "Her er min dommer og din. Tenk på ham før du bestemmer deg og ta hensyn til at din beslutning er verdig den øverste dommeren, som kjenner hemmelighetene til menns hjerter ". Dommerne var splittet, noen ønsket å frie henne, men andre fryktet keiserens vrede. Hun ble derfor forvist sammen med sine sønner til øya Prinkipos tidlig på 1072. Det er mulig at hun også ble tonert, om det ikke hadde skjedd tidligere, siden hennes seil bærer titlene monache ("nonne") samt kouropalatissa. Alternativt kan dette ha skjedd senere, i 1081.

Etter at Romanos IV døde 04.08.1072, fikk Komnenoi komme tilbake fra eksil til den keiserlige hovet. Selv om fiendskapen hennes mot Doukai fortsatte uforminsket, ser det ut til at Michael VII forsøkte å vinne henne og gi samtykke til ekteskapet mellom Annas eldste overlevende sønn, Isaac, med Irene, kusinen til Michaels keiserinne-consort Maria av Alania. I september 1077, til tross for sin opprinnelige sterke motstand, godtok hun ekteskapet til sin andre gjenlevende sønn, Alexios, med Irene Doukaina, barnebarnet til keiseren Johannes Doukas. Ekteskapet fant sannsynligvis sted tidlig i 1078, da bruden bare var tolv år gammel.

Annas rolle i det komnenske opprøret

Anna skulle spille en fremtredende rolle i det komnenske statskuppet i 1081, sammen med den daværende keiserinne Maria av Alania. Først gift med Michael VII Doukas og så med Nikephoros III Botaneiates (r. 1078-1081), var Maria opptatt av framtiden til sønnen Michael VII, Constantine Doukas. Nikephoros III hadde til hensikt å overlate tronen til en av sine nære slektninger, og dette resulterte i Marias allianse med Komnenoi. Den drivende kraften bak denne politiske alliansen var Anna Dalassena.

Komnenoi-brødrene, som allerede var nært knyttet til Komnenoi gjennom sin kusine Irene's ekteskap med Isaac Komnenos, fikk møte keiserinnen under påskudd av et vennlig familiebesøk. Videre, for å hjelpe konspirasjonen, hadde Maria adoptert Alexios som hennes sønn, selv om hun bare var fem år eldre enn han. Maria ble overtalt til å gjøre dette etter råd fra sine egne "Alans" og hennes evnukker, som Isaac Komnenos hadde egget til å gjøre dette. Med kunnskap om Annas stramme grep om familien, må det ha vært med hennes implisitte godkjennelse at han ble adoptert. Som et resultat ble Alexios og Constantine, Marias sønn, nå adoptivbrødre, og både Isaac og Alexios tok ed på at de ville beskytte hans rettigheter som keiser. Ved i hemmelighet å gi innsideinformasjon til Komnenoi, var Maria en uvurderlig alliert.

Som ved tidligere anledninger, stoppet ikke forlovelsen av barnebarnet til en slektning av Botaneiates' Annas intriger mot det nye regimet. Som det ble sagt i Alexiaden, da Isaac og Alexios forlot Konstantinopel i midten av februar 1081 for å samle en hær mot Botaneiates, mobiliserte Anna raskt og i skjul resten av familien og tok tilflukt i Hagia Sophia. Derfra forhandlet hun med keiseren om sikkerheten til de familiemedlemmer som var igjen i hovedstaden, samtidig som hun hevdet sønnenes uskyld i fiendtlige handlinger.

Med en løgn om å gjøre et vesperalt besøk for tilbedelse i kirken, hvor hun bevisst ekskluderte barnebarnet til Botaneiates og hans lojale veileder, møtte Alexios og Isaac og flyktet til forumet til Konstantin. Læreren fant dem savnet og fant dem til slutt på palassområdet, men hun klarte å overbevise ham om at de snart ville komme tilbake til palasset. For å få adgang til både den ytre og indre helligdommen i kirken, sa kvinnene til portvaktene at de var pilegrimer fra Kappadokia som hadde brukt alle sine penger og ønsket å tilbe før de startet hjemreisen. Men før de kom inn i helligdommen, innhentet Straboromanos og kongelige vakter dem for å kalle dem tilbake til palasset. Anna protesterte da og sa at familien fryktet for livet, sønnene hennes var lojale undersåtter (Alexios og Isaac ble oppdaget å være fraværende uten permisjon), og hadde hørt om et komplott av Komnenois fiender om å blinde begge og hadde derfor flyktet fra hovedstaden slik at de kunne fortsette å være lojale i tjeneste for keiseren.

Hun nektet å følge dem og krevde at de tillot henne å be til Guds mor for beskyttelse. Denne forespørselen ble imøtekommet, og Anna manifesterte deretter sine sanne teatralske og manipulerende evner: "Hun fikk lov til å komme inn. Som om hun var tynget av alderdom og utslitt av sorg, gikk hun sakte og da hun nærmet seg selve inngangen til helligdommen. gjorde to knebøyninger; på den tredje sank hun ned på gulvet og tok godt tak i de hellige dørene, og ropte med høy røst: "Med mindre mine hender blir kuttet av, vil jeg ikke forlate dette hellige sted, med mindre at jeg mottar keiserkorset som garanti for sikkerhet ".

Nikephoros III Botaneiates ble tvunget til å gi et offentlig løfte om at han ville gi familien beskyttelse. Straboromanos forsøkte å gi henne sitt kors, men for Anna var dette ikke tilstrekkelig stort til at alle tilskuere kunne være vitne til eden. Hun krevde også at korset personlig skulle sendes av Botaneiates som et tegn på hans gode vilje. Han forpliktet seg til dette og sendte en fullstendig forsikring for familien med sitt eget kors. På keiserens ytterligere krav, og for deres egen beskyttelse, tok de tilflukt ved klosteret Petrion, hvor de så fikk selskap av Irene Doukainas mor, Maria av Bulgaria.

Botaneiates tillot dem å bli behandlet som flyktninger i stedet for som gjester. Familiemedlemmer fikk lov til å ta med seg sin egen mat og de hadde gode forhold til vaktene som ga dem de siste nyhetene. Anna lyktes meget bra i tre viktige aspekter av opprøret: - hun kjøpte tid for sine sønner til å stjele keiserlige hester fra stallen og unnslippe byen, - hun distraherte keiseren og ga sønnene tid til å samle og bevæpne troppene sine og - hun ga en falsk følelse av sikkerhet til Botaneiates om at det ikke pågikk noe virkelig forræderisk kupp mot ham.

Til makten

Isaac og Alexios Komnenos dro seirende inn i hovedstaden 01.04.1081. Selv dette avskrekket imidlertid ikke Anna fra å forhindre Doukas-familien i å delta i den keiserlige kroningen - hun godkjente aldri ekteskapet mellom Alexios og Irene Doukaina, og situasjonen ble akutt nå da tenåringen Irene skulle bli Augusta. Selv om det hadde kommet til enighet om Alexios' kandidatur til tronen mellom Doukai og Komnenoi i hærleiren på Schiza, hadde den eldste Isaac fortsatt støttespillere.

At Alexios ble kronet 4. april mens Irene først ble kronet en hel uke senere, er svært mistenkelig. Det er sannsynlig at Anna og Maria fra Alania hadde planlagt Irenes avskjed og ønsket å herske sammen med Alexios som "både" mødre og hustru. Sistnevnte hadde allerede vært keiserinne-mor to ganger og var langt mer erfaren enn den naive, tenårige, enda barnløse Irene. I sin egen beretning om denne hendelsen hevdet Anna Komnene at Komnenoi nektet å kjøre Maria fra palasset på grunn av hennes mange godheter(?) og fordi "hun var i et fremmed land, uten slektninger, uten venner, med ingen som helst av hennes eget folk.

Imidlertid ble Irene til slutt kronet av patriarken Cosmas. Anna Dalassene fikk imidlertid velge den neste patriarken, Eustratius Garidas som kompensasjon.

Livet under Alexios 'regjeringstid

Fra det komnenske maktovertakelsen i 1081 til hennes utvisning eller henns død, skulle hun spille en sterk offentlig rolle i administrasjonen av imperiets militære og sivile tjenester. Hennes sønn Alexios var i mange år under hennes innflytelse. Hun var imidlertid konstant i strid med svigerdatteren, Irene, og overtok, muligens helt, det totale ansvaret for oppdragelsen og utdannelsen til barnebarnet Anna Komnene.

Gitt kulturen og tradisjonene til middelalderens greske bysantium, var det uvanlig at Anna utøvde en slik makt over sønnen så vel som imperiet. Selv om han trengte en pålitelig rådgiver, og i det vesentlige skyldte sin mor for sin tiltredelse til tronen på grunn av hennes intriger for å beholde en mektig stilling i femten år etter hans overtagelse til han var midt i førtiårene, viser godtroende. Nå var Alexios fast bestemt på å herske selv. Etter militærkampanjene på 1080-tallet kunne han bli i hovedstaden og ble da frustrert over Annas stramme grep om administrasjonen, uansett hvor produktivt dette så ut til å være. Dette ble antydet av forfatteren Zonaras som sier at Anna hadde makten så lenge at Alexios ble frustrert over at han bare var keiser i navnet. Anna, alltid en som ante de skiftende vindene, merket hans frustrasjon, og bestemte seg for å dra før hun ble tvunget ut og trakk seg tilbake til hennes private leiligheter knyttet til hennes "monastic foundation of the Christ Pantepoptes. Spiren til hans misnøye kan ha startet allerede i 1089 da han i en keiserlig kommunikasjon klaget over Annas raushet overfor klosteret Docheiariou.

Kilder er motstridende angående året for Annas avgang og død. Anna Komnene er merkelig taus om sin forsvinning fra hovet, og dette kan tyde på at hennes bestemor kan ha vært involvert i noe tvilsomt - kanskje en kjettersk sekt som Bogomils. Vi vet imidlertid at hun brukte sin makt da det første korstoget passerte byen i slutten av 1096 eller tidlig i 1097, og kanskje trakk hun seg tilbake etter deres avreise. Da vi ikke er sikre på datoen og årsaken til avgangen, registrerer Zonaras at hun bodde 'imperielt med ære' ved stiftelsen i flere år, og døde i høy alderdom litt over et år før sønnen Isak. Høyst ironisk døde hun på den dagen en athensk astrolog for Alexios selv hadde spådd. Hun døde 1. november mellom 1100 og 1102. Under det komnenske dynastiet fortsatte kvinnene ikke bare å beholde sine roller som tidligere keiserinner hadde, men gjorde store fremskritt i å stifte klostre, å nedverdige kirkemenn, teologer og litterære figurer og var mer selvsikre i keiserlig forvaltning: de mest fremtredende i slike roller var Anna Dalassena og hennes samtidige Maria av Alania.»[672]

(Barn XIII:2784, Far XV:11135, Mor XV:11136)

Gift mellom 1040 og 1045 med forrige ane.

XIV:5569 fm fm fm mm ff ff ff

Ernest den Tapre av Østerrike. Markgreve. Født 1027. Død 10.06.1075.

Markgreve av Østerrike 1055 - 1075.

Ernest fulgte sin far som markgreve av nåværende Nedre Østerrike og på den annen side av Ems som greve i Traungau.

Han døde 10.06.1075 etter slaget ved Unstrut.[673]

672 Wikipedia.

673 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 191. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 23, 105.

Markgreve Ernest (her kalt Ernest d. Straig) såret i slaget ved Unstrut. (Babenberger-slektstreet, ca. 1490, Klosterneuburg klotser). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Ernest (tysk: Ernst) (* 1027 - † 10.06.1075), kjent som Ernest den Tapre (Ernst der Tapfere), var markgreve av Østerrike fra 1055 til hans død i 1075. Han tilhørte Babenberg-familien.

Han var sønn til markgreve Adalbert av Østerrike (* ca. 987 - † 1055) og hans hustru Frozza Orseolo (* ca. 1010 - † etter 1058), datter til Doge Otto Orseolo fra Venezia.

Ernest økte markgrevskapets territorier ved å slå de sammen med de bömiske og ungarske "mark"-områdene opp til Thaya-, March- og Leithaelvene i det som i dag er Nedre Østerrike.

Markgrevskap (av mark eller grensemark) var nyerobrede landområder i utkanten av det tysk-romerske riket som ofte fungerte som rikets sikring mot nabostatene. Disse markene ble ofte forsvart og administrert av en greve eller en person med høy militær rang, som derfor fikk tittelen markgreve

I hans tid ble koloniseringen av den avsidesliggende Waldviertel-regionen påbegynt av hans "ministerialer" ("ufrie" hoffembetsmenn i det frankiske riket), Kühnring-ridderne.

I 1060 giftet Ernest seg med Adelaide av Eilenburg (* 1030 - † 26.01.1071), datter til Dedi I (* ca. 1004 - † 1075), markgreve av saksisk Ostmark og Oda av Lusatia fra huset Wettin.

Han giftet seg 2. gang med Swanhild, datter til greve Sighard VII av Ungarnmark.

Ernest mottok epitetet "den Tapre" på grunn av hans kamp mot kong Béla I av Ungarn og hans sønn Géza I på vegne av deres rival, Solomon av Ungarn, ifølge krønikeren Lambert av Hersfeld. I den pågående Investitur-kontroversen stod han på kong Henrik IV av Tysklands side, kjempet mot sakserne og døde i slaget ved Langensalza i 1075.»[674]

(Barn XIII:2785, Far XV:11137, Mor XV:11138)

Gift 1060 med neste ane.

Barn:

Leopold II den Vakre av Østerrike. Født omkring 1050 i Tulln, Niederösterreich. Død 12.10.1095. (Se XIII:2785).

XIV:5570 fm fm fm mm ff ff fm

Adelaide av Eilenburg. Markgrevinne. Født 1030. Død 26.01.1071.

Bent og Vidar Billing Hansen angir i «Rosensverdslektens forfedre» at Ernest først var gift med Adelheid av Ostmark, at hun var mor til Leopold II, og at han annen gang var gift med Svanhilde.

Mogens Bugge oppgir i «Våre forfedre» kun at han var gift med Svanhilde og at hun var av ukjent herkomst.[675]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Adelaide av Eilenburg (* ca. 1030 - † 26.01.1071) var en tysk adelskvinne. Hun var datter til markgreve Dedi I (* ca. 1004 - † 1075), markgreve av saksisk Ostmark (tysk: Sächsische Ostmark) og hans første hustru, Oda av

674 Wikipedia.

675 Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 191. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 23, 105.

Lusatia fra huset Wettin.

I 1060 ble hun gift med markgreve Ernest av Østerrike. Han tilhørte Babenberg-femilien, hun var hans første hustru.

Adelaide og Ernest hadde fire barn:
Leopold II (* 1050 - † 1095), markgreve av Østerrike 1075-1095,
gift med Ida av Formbach-Ratelnberg.
Adalbert I († 1100), greve av Pernegg.
En datter, gift med Hermann I, greve av Poigen.
Justitia († 1120/1122), gift med Otto II, greve av Dießen-Wolfratshausen.»[676]

(Barn XIII:2785, Far XV:11139, Mor XV:11140)

Gift 1060 med forrige ane.

XIV:5573 fm fm fm mm ff fm ff

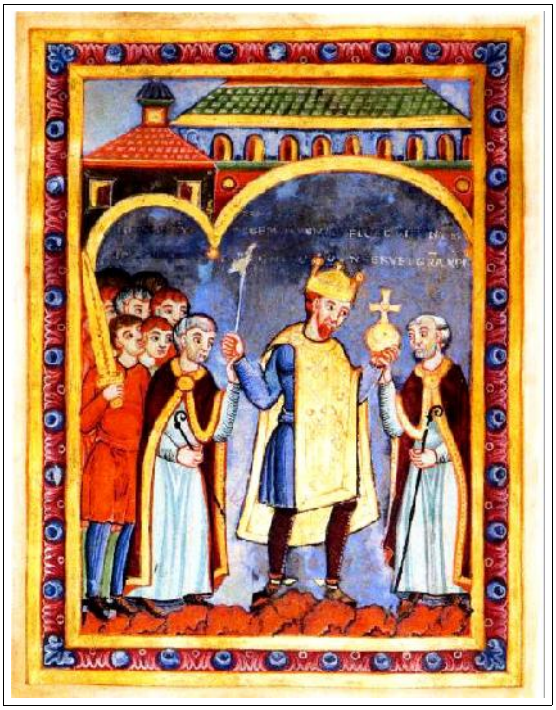
Henrik III den Svarte av Tyskland. Tysk-romersk keiser. Født 28.10.1017 i Ostenbach. Død 05.10.1056 i Bodfeld i Harz.

Henrik III den Svarte (der Schwarze) var hertug av Bayern i 1027, hertug av Schwaben og konge av Burgund i 1038. Han ble tysk konge 04.06.1039 og tvang Böhmen til lensplikt.

I 1046 gjorde Henrik slutt på skismaet ved å avsette tre paver. Han ble tysk-romersk keiser 25.12.1046 med tilnavnet «den Svarte».

Han ble første gang gift i 1036 med Gunhild av Danmark som døde 18.07.1038.

Henrik døde i Bodfeld i Harz, og ble bisatt i Speier.[677]

Henrik med symbolene på herredømme ved innvielsen av klosterkirken i Stavelot 5. juni 1040, miniatyr fra midten av 1000-tallet (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:
«Henrik III (* 29.10.1017 - † 05.10.1056 i Bodfeld i Harz i Tyskland), kalt Henrik den svarte eller Henrik den fromme, var konge av Tyskland og keiser av Det tysk-romerske rike og tilhørte det saliske dynasti.

Han var eldste sønn av kong Konrad II av Tyskland og Gisela av Schwaben, og faren gjorde ham til hertug av Bayern som Henrik VI i 1026, etter Henrik Vs død. Da faren ble kronet til tysk-romersk keiser på første påskedag 1028, ble Henrik valgt og kronet til konge av Tyskland i Aachen-katedralen av Pilgrim, erkebiskop av Köln. Etter at Herman IV, hertug av Schwaben døde i 1038, ga faren også dette hertugdømmet til ham i tillegg til kongeriket Burgund, som Konrad arvet i 1033.

Da faren, Konrad II, døde den 4. juni 1039 ble Henrik enehersker i kongeriket Tyskland og Det tysk-romerske

676 Wikipedia.

677 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 198. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 91.

keiserriket.

På synoden i Sutri i desember 1046 fikk Henrik satt punktum for et bittert skisma innen pavedømmet. Den betraktes som den første reformsynoden under Henrik IIIs regjeringstid, og den skulle ta oppgjør med simoni, det vil si kjøp og salg av kirkelige embeter eller stillinger. Synoden kom til at pave Benedikt IX, som ikke var til stede, ikke lenger var å betrakte som pave. Sylvester III, som var kommet til synoden, ble ilagt en straff, men hva den bestod i, er ukjent.

Gregor VI førte som fungerende pave forsete under synoden, men pådro seg så meget kritikk at han etter påtrykket fra forsamlingen erklærte seg beredt til fratreden for å gjøre veien fri for en ny og ubelastet pave. Den 24. desember 1046, altså noen dager etter, ble det avholdt en ny synode i Roma, som fortsatte med det reformverk som var påbegynt i Surti, som formelt avsatte Benedikt IX, og valgte en ny pave. Henriks ønskekandidat erkebiskop Adalbert av Hamburg-Bremen (hvis tilsynsområde også omfattet Norge og resten av Skandinavia) avslo, men foreslo en venn av seg, biskop Suidger av Bamberg. Derpå ble Suidger valgt til pave den 25. desember 1046 og tok navnet Klemens II.

Den nyutnevnte pave Klemens II kronet så umiddelbart Henrik til keiser i Roma.

Henrik III utså med tiden fire tyskere til paver; Klemens II (1046-1047), Damasus II (1048), Leo IX (1049-1054) og Viktor II (1055-1057).

Keiseren ble i 1036 gift med den danske kong Knut den mektiges datter prinsesse Gunhild av Danmark. Sammen fikk de datteren Beatrix. Gunhild døde i 1038, og Henrik giftet seg på nytt i 1043 med Agnes, datter av hertug Wilhelm V av Aquitaine. Med Agnes fikk han en sønn som etterfulgte ham som keiser under navnet Henrik IV. »[678]

(Barn XIII:2787, Far XV:11145, Mor XV:11146)

Gift 21.11.1043 med neste ane.

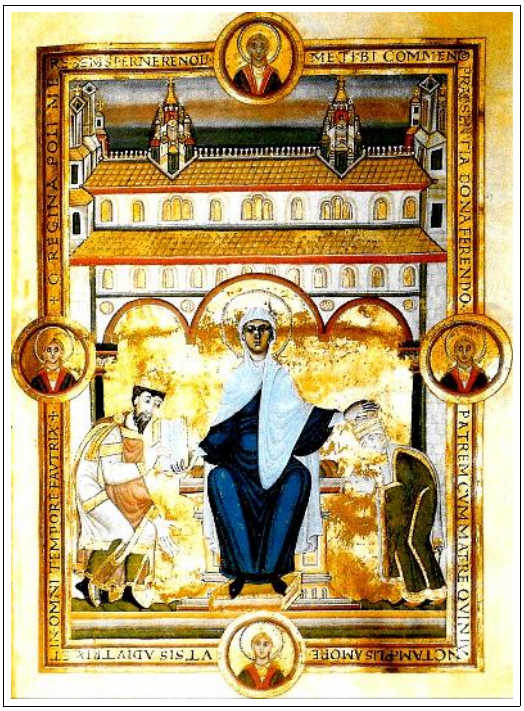
Barn:

Henrik IV av Tyskland. Født 11.11.1050 i Goslar. Død 07.08.1106 i Liege. (Se XIII:2787).

XIV:5574 fm fm fm mm ff fm fm

Agnes av Poitou. Dronning, keiserinne. Født omkring 1025. Død 14.12.1077 i Roma.

Agnes var datter til hertug Wilhelm V av Aquitaine og Agnes av Burgund.
Hun var en tysk-romersk keiserinne; giftet seg 1043 med Henrik III i sitt andre ekteskap.
Agnes var regent for det tysk-romerske riket 1056-1062 som verge for sønnen Henrik IV.
Etter 1065 bodde hun i et kloster[679]

Henrik III overleverer "Den gyldne bok" ("Codex Aureus"), en praktfullt dekorert evangeliebok, til St. Maria, Speyer-kirkens beskytter. Maria legger hånden på keiserinne Agnes i en velsignelse. I bakgrunnen Speyer-katedralen. (Miniatyr fra omkring 1045). (Wikipedia).

678 Wikipedia.

679 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 262. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 14, 91.

Fra norsk Wikipedia:
«Agnes av Poitou (* ca. 1025 - † 14.12.1077) var en fransk adelsdame som tilhørte Ramnulfidene eller Huset Poitiers.

Hun var datter til Ramnulfidedynastiets hertug Vilhelm V av Aquitania († 1030) og hans hustru Agnes († 1068) hertuginne av Burgund.

Hun var dermed søster til hertugene Vilhelm VI, Vilhelm VII og Vilhelm VIII. Hennes morforeldre var greve Otto-Vilhelm av Burgund (* ca. 958 - † 1026) og Ermentrude av Roucy (* 958 - † 1005), datter til Renaud av Roucy.

Agnes var gift med keiser Henrik III den Svarte av Det tysk-romerske rike, tysk dronning fra 1043 og keiserinne fra 1046 til 1056. Fra 1056 til 1061 var hun regent for sin mindreårige sønn, Henrik IV av Det tysk-romerske rike.

Agnes ble gift med kong Henrik III av Tyskland i Ingelheimer Kaiserpfalz i november 1043. Hun var hans andre hustru etter at Gunhild av Danmark (datter til den danske kong Knud den Mektige) døde av malaria i 1038.

Ekteskapet bidro til å styrke forholdet mellom det tysk-romerske imperium og hertugdømmet i vest og å øke Henriks innflytelse. Agnes var, som sin mann, dypt religiøs, og hennes familie hadde grunnlagt det høyt ansette Cluny-klosteret. Abbeden der, Hugo av Cluny (Hugo den Store) var også gudfar for sønnen Henrik IV.

Agnes og Henrik hadde barna:
Adelaide II (* 1045 - † 11.01.1096), abbedisse i Gandersheim fra 1061 og i Quedlinburg fra 1063.
Gisela (* 1047 - † 06.05.1053).
Mathilda (* oktober 1048 - † 12.05.1060), gift i 1059 med Rudolf av Rheinfelden,
hertug av Schwaben og motkonge i 1077.
Henrik IV (* 1050 - † 1106), etterfulgte sin far som keiser av Det tysk-romerske rike.
Konrad II (* 1052 - † 10.04.1055), hertug av Bayern fra 1054.
Judith av Schwaben (* 1054 - † 14.03.1092 eller 1096),
gift 1. gang i 1063 med kong Solomon av Ungarn og
2. gang i 1089 med Wladyslaw I Herman, hertug av Polen.

Etter at Henrik III døde 05.10.1056, fungerte Agnes som regent for sin mindreårige sønn Henrik IV. Henrik III hadde på sitt dødsleie sikret seg at sønnen ble valgt til sin etterfølger. Agnes viderefører sin manns politikk med hjelp av sine støttespillere abbed Hugo av Cluny og pave Viktor II.

I 1062 ble den unge keiser Henrik IV bortført i en sammensvergelse ledet av erkebiskop Anno II av Köln og Otto av Nordheim, kjent som Kaiserswerth-kuppet. Kuppet hadde til formål å fjerne Agnes fra tronen, og da Agnes aksepterte å tre tilbake ble Henrik løslatt mens Anno II sammen med erkebiskopene i Mainz og Bremen overtok plassen som regenter.

Agnes flyttet omkring 1065 til Roma og døde der 14.12.1077.

Hun er begravet i Peterskirken i Roma.»[680]

(Barn XIII:2787, Far XV:11147, Mor XV:11148)

Gift 21.11.1043 med forrige ane.

XIV:5575 fm fm fm mm ff fm mf

Otto av Savoye. Greve. Født omkring 1021. Død mellom 1057 og 1060.

Greve av Savoye 1056 - 1060.

Otto (Oddone) var markgreve av Italia, og ble ved Adelheid greve av Torino, Asti og Albenga.[681]

680 Wikipedia.

681 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Prof. Fritz Curschmann: Zwei Ahnentafeln (Friedrich I und Heinrich d. Löwen). Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 323. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 31, 91, 92, 96.

Otto av Savoye, † 1060 (Wikipedia).

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):

«Otto (fransk: Odon, Oddon, Othon; italiensk: Oddone) (* ca. 1023 - † ca. 1057/1060) var greve av Savoye fra

omkring 1051 til hans død. Gjennom ekteskap med Adelheid, arvingen til Oldéric Manfred II, administrerte han også Marca di Torino (også kalt Marca di Susa) fra omkring 1046 til hans død.

Han var en yngre sønn til Humbert I Hvithånd (* ca. 980 - † 1042-48) og hans hustru, Ancilla av Lenzburg. Gjennom Humberts tjeneste for de tyske keiserne fikk familien innvilget grevskapene Maurienne, Aosta og Sapaudia (Savoye), alt på bekostning av lokale biskoper eller erkebiskoper. Otto arvet familiens områderetter at hans bror, Amadeus, døde ca. 1051.

I 1046 giftet han seg med Adelheid arving til "Marca di Susa" og grevskapet Torino. Hun hadde tidligere vært gift med Hermann av Schwaben, som døde i 1038.

Ved ekteskapstidspunktet sies Adelheid å ha vært omkring 25 år og Otto omkring 45 år. Ekteskapet ga ham mange territorier i Piemonte og tilgang til Middelhavet. Deretter konsentrerte huset Savoy sitt ekspansjonsarbeid mot Italia i stedet for nord for Alpene som det hadde gjort tidligere. Savoyes områder omfattet store deler av moderne Savoy og Piemonte, selv om flere andre små stater kunne finnes mellom dem.

På 1050-tallet tillot Otto at det ble fremstilt mynter i Aiguebelle. Erkebiskopen av Vienne, Léger, som hadde enerett til å mynte i regionen, klaget til pave Leo IX, så Otto forbød ytterligere mynting i Aiguebelle.»[682]

(Barn XIII:2788, Far XV:11149, Mor XV:11150)

Gift 1050 med neste ane.

Barn:

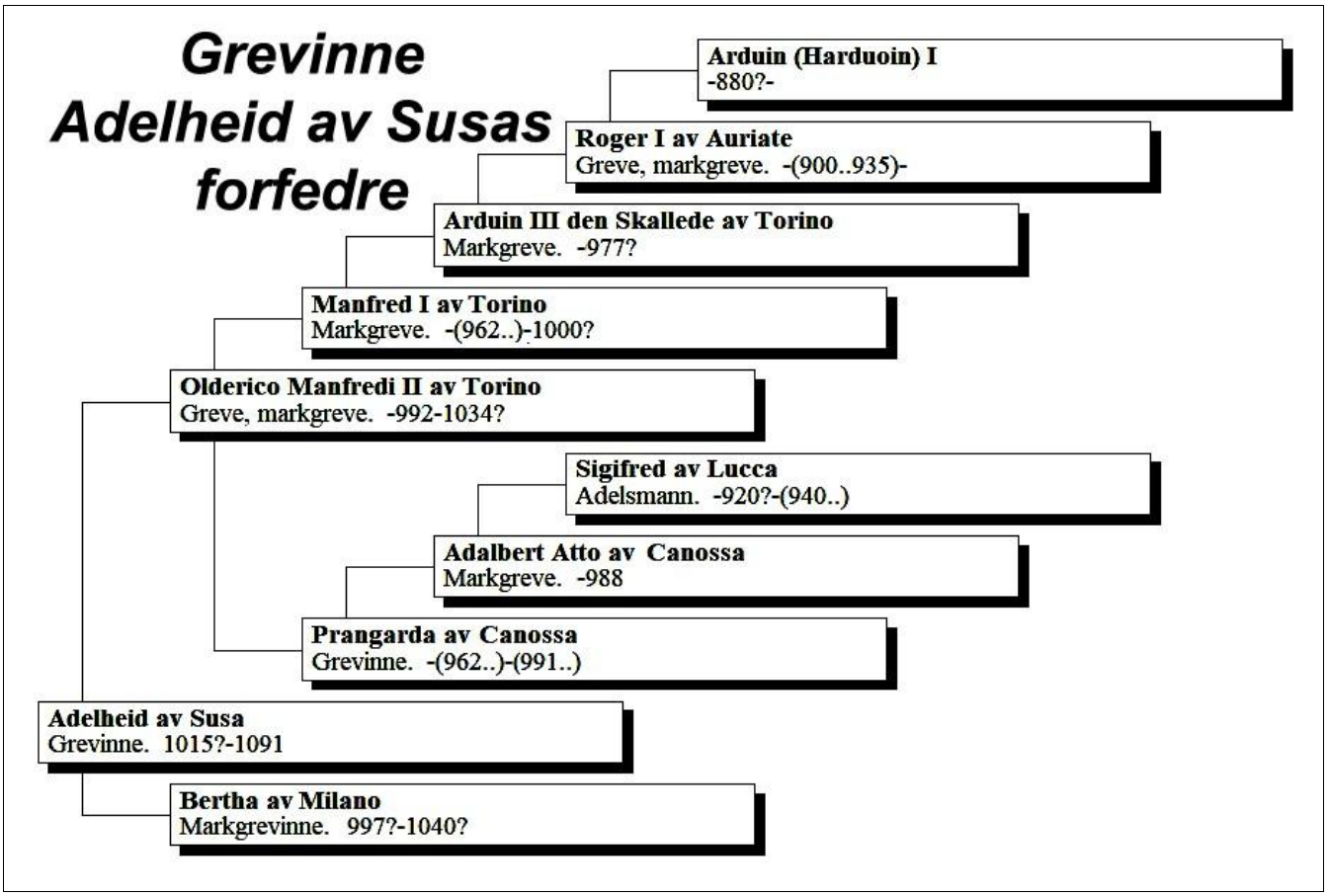
Bertha av Savoye. Født 21.09.1051. Død 27.12.1087. (Se XIII:2788).
Adelheid av Savoye. Født mellom 1050 og 1052. Død 1079. (Se XV:11160).

XIV:5576 fm fm fm mm ff fm mm

Adelheid av Susa. Grevinne. Født omkring 1015. Død 19.12.1091.

Adelheid var arving til markgrevskapene Turin, Susa, Asti og Albenga i Italia.

Hun var første gang gift 28.07.1038 med Hermann IV, hertug av Schwaben.[683]

682 Wikipedia.

683 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Prof. Fritz Curschmann: Zwei Ahnentafeln (Friedrich I und Heinrich d. Löwen). Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 331. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 92, 96.

Adelheid som fremstilt på 1700-tallet (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Adelheid av Susa (også Adelaide, Adelais eller Adeline) (* ca. 1014/1020 - † 19.12.1091) var datter til Oldéric Manfred II av Torino († ca. 1033) og Bertha av Milano (* ca. 997 - † ca. 1040).

Hun var grevinne av en del av "Marca di Ivrea" og "Marca di Torino" i Nordvest-Italia fra 1034 til hennes død. Hun var den siste av Arduinici. Noen ganger blir hun sammenlignet med sin tremenning, og nære samtidige, Mathilde av Toscana.

Adelheids tidlige liv er lite kjent. Hun hadde to yngre søstre, Immilla og Bertha. Hun kan også ha hatt en bror, hvis navn ikke er kjent, og som døde før hennes far. Derved arvet Adelheid ved hennes fars død i desember 1033 eller 1034, hoveddelen av farens eiendom. Hun mottok eiendommer i grevskapene Torino (spesielt i Susadalen), Auriate og Asti. Adelheid arvet også eiendommer, men sannsynligvis uten samfunnsmyndighet, i grevskapene Albenga, Alba, Bredulo og Ventimiglia. Det er sannsynlig at Adelheids mor, Bertha, en kort tid fungerte som regent for Adelheid etter farens død.

Ekteskap

Da grevetittelen først og fremst hadde et militært formål på den tiden, ble den ikke ansett egnet for en kvinne. Keiser Konrad II arrangerte derfor et ekteskap mellom Adelheid og sin stesønn, Herman IV, i 1036 eller 1037. Herman ble deretter innsatt som markgreve av Torino. Han døde av pesten mens han i juli 1038 kjempet for Konrad II i Napoli.

Adelheid giftet om seg for å sikre sine store besittelser. Sannsynligvis i 1041, og sikkert før 19.01.1042, giftet Adelheid seg 2. gang med Henrik, Marques av Montferrat. Da Henrik døde omkring 1045 ble Adelheid enke for andre gang.

Umiddelbart ble det inngått et tredje ekteskap, denne gang i 1046 med Otto av Savoye.

Adelheid og Otto hadde tre sønner, Peter I, Amadeus II og Otto. Paret hadde også to døtre, Bertha, gift med Henrik IV, konge av Tyskland og Adelheid, gift med Rudolf av Rheinfelden, (som senere motsatte seg Henrik som konge av Tyskland).

Enke og styre.

Etter Ottos død ca. 1057/60 styrte Adelheid "Marca de Torino" og grevskapet Savoye sammen med sine sønner, Peter og Amadeus.

Det sies noen ganger at Adelheid overga Torino som hovedstad og bodde permanent i Susa. Dette er feil. Adelheid er langt oftere dokumentert i markgrevepalasset i Torino enn noe annet sted.

I 1070 inntok og brente Adelheid byen Asti, som hadde gjort opprør mot henne.

Forholdet til imperiet.

I 1069 forsøkte Henrik IV å avvise Adelheids datter, Bertha, noe som kjølte ned Adelheids forhold til den keiserlige familien. Imidlertid – gjennom intervensjon av Bertha – mottok Henrik Adelheids støtte da han kom til Italia for å underkaste seg pave Gregorius VII og Mathilda av Toscana i Canossa. Til gjengjeld for at hun lot ham reise gjennom sine områder ga Henrik henne Bugey, et len i det hellige romerske rike. Adelheid og sønnen Amadeus fulgte deretter Henrik IV og Bertha til Canossa, hvor Adelheid fungerte som mekler sammen med blant andre Mathilde og Albert Azzo II, markgreve av Milano.

Biskop Benzo av Alba sendte flere brev til Adelheid mellom 1080 og 1082, og oppfordret henne til å støtte

Henrik IV i de italienske krigene som utgjorde en del av investiturstriden. Adelheids forhold til Henrik IV ble bedre etter dette. Hun tilbød å mekle mellom ham og Mathilde av Toscana, og kan til og med ha sluttet seg til ham i et felttog i Sør- Italia i 1084.

Forholdet til Kirken.

Adelheid ga mange donasjoner til klostre i "Marca di Torino". I 1064 grunnla hun klosteret Santa Maria i Pinerolo.

Adelheid mottok brev fra mange av datidens ledende kirkemenn, inklusive pave Alexander II, Peter Damian (munk i benedikterordenen og kardinal), og pave Gregorius VII. Disse brevene indikerer at Adelheid noen ganger støttet den gregorianske reformen, men at hun andre ganger ikke gjorde det. Den gregorianske reformrørelsen innebar at kirken skulle skille seg fra det verdslige lederskapet, Peter Damian skrev i 1064 og Gregorius VII i 1073, at de stolte på at Adelheid skulle håndheve det geistlig sølibat og beskytte klostrene Fruttuaria og San Michele della Chiusa. På den annen side bebreidet Alexander II ca.1066/7 Adelheid for hennes omgang med Guido da Velate, den simoniaske erkebiskop av Milano (Simon Magnus forsøkte i henhold til Apg. 8:18-20 å kjøpe den Hellige Ånd for penger).

Adelheid døde i desember 1091. I følge en senere legende ble hun gravlagt i den trangsynte kirken i Canischio (Canisculum), en liten landsby i Cuorgnè i Valle dell'Orco, hvor hun visstnok hadde levd inkognito i tyve år før sin død. Middelalderhistorikeren Charles William Previté-Orton kalte denne historien "absurd". I katedralen i Susa, i en nisje i veggen, er det en statue av valnøttre, under et bronsefiner, som representerer Adelheid, som bøyer seg i bønn. Over den kan man lese inskripsjonen:

"Questa è Adelheide, cui l'istessa Roma Cole, e primo d'Ausonia onor la noma".

Familie og barn.

Ut fra en sen østerriksk kilde, blir Adelheid og Herman IV noen ganger feilaktig hevdet å ha fått barn sammen. Dette var ikke tilfelle. Herman var på felttog under store deler av sitt korte ekteskap med Adelheid og døde uten arvinger. Adelheid fikk heller ikke barn med sin andre ektemann, Henrik.

Adelheid og Otto av Savoye hadde fem barn:
Peter I av Savoye (* ca. 1048 - † 1078), gift med Agnes,
datter til William VII, hertug av Aquitaine.
Amadeus II av Savoye (* ca. 1050 - † 1080).
Otto.
Bertha av Savoye (* 1051 - † 1087), gift i juni 1066 med Henry IV, den hellige romerske keiseren,
Adelheid av Savoye (* ca. 1050/52 - † 1079), gift med Rudolf von Rheinfelden.»[684]

(Barn XIII:2788, Far XV:11151, Mor XV:11152)

Gift 1050 med forrige ane.

XIV:5577 fm fm fm mm ff mf ff

Alexios I Komnenos. Bysantinsk keiser. Født omkring 1048 i Konstantinopel. Død 15.08.1118.

Keiser av Bysants 1081 - 1118.

Alexios var en fortreffelig feltherre som ble utropt til keiser av hæren 24.01.1081. Han erobret Konstantinopel, hvoretter hans motstander Nikeforos gikk i kloster.

684 Wikipedia.

I 1081 ble han overvunnet ved Durazzo av Robert Guiscard, men da denne ble kalt hjem til Apulia, ble hans etterlatte hær nesten tilintetgjort av Alexios. Robert angrep på ny i 1084, men døde i 1085.

Det første korstog til Jerusalem fant sted fra 1096 til 1099. Bakgrunnen var at den hellige stad hadde falt i tyrkernes hender. Så lenge araberne var herrer i Jerusalem, hadde de tatt godt imot pilegrimene, de så jo hvor mange penger det var å tjene på valfartene. Men tyrkerne var så fanatiske muhammedanere at de ikke tålte å se kristne blandt seg. Da nå pilegrimsskarene kom hjem fra Jerusalem og fortalte om hvordan tyrkerne hadde overfalt og plyndret dem, om hvordan de hadde drevet gjøn med deres andaktsøvelser og til og med drept flere pilegrimer, da steg det et skrik av forbitrelse mot de vantro fra hele Vesten.

Gotfred av Bouillon var den som først sto ferdig til oppbrudd for å dra til Bysants, korsfarernes nærmeste felles mål. Snart var ikke mindre enn syv korstogshærer på vei dit. Alexios likte seg ikke riktig da han fikk høre hva som var på ferde. Aldri hadde han tenkt seg at han skulle bli så overveldende bønnhørt da han ba Den hellige fader om hjelp. Hva kunne ikke disse, i hans øyne, halvt barbariske vesterlendingene under sine tøylesløse krigerhøvdinger, komme til å finne på når de fikk se keiserbyens rike skatter! Det var ingen lett oppgave å holde dem i godt humør og gjøre deres sverd til lydige redskaper for den bysantiske politikk. Fremfor alt gjaldt det nå å hindre ethvert samarbeid mellom korsfarerhøvdingene før han hadde fått dem vel over til Lilleasia. Alexios skjønte at han måtte underhandle med dem en av gangen og lokke eller true dem til å avlegge lensed til keiseren for de erobringene de eventuelt kom til å gjøre i Lilleasia og Syria, og deretter i tur og orden få dem over Bosporus så snart som mulig.

Først gjaldt det altså Gotfred av Bouillon. Han nektet hårdnakket å anerkjenne keiseren som sin lensherre, å gjøre seg til «keiserens slave», som han kalte det. Det begynte med at han sa nei takk til keiserens innbydelse til å komme og hilse på ham. Gotfred aktet tydeligvis først å avvente sine krigsfellers ankomst. Men det måtte for alt i verden ikke få skje. Alexios grep derfor til det middel som etter hans mening var best egnet til å få korsfarerhøvdingen myk, han avskar alle provianttilførsler. Hertugen svarte med å skaffe seg proviant selv med makt, og keiseren måtte åpne for tilførslene igjen. Slik svinget begivenhetene fram og tilbake helt til Gotfred av Bouillon innså at han i lengden måtte komme til å trekke det korteste strå i en kraftprøve med keiseren. Nå fant han seg i å besøke Alexios i hans palass, bøye kne for keiseren som satt på sin trone, og avlegge troskapsed til ham. Gotfred anerkjente dermed Alexios som lensherre over alle de landområder han kom til å erobre i Østen. Orientalerens list hadde seiret over vesterlendingens stolthet.

Deretter ble Gotfreds tropper transportert over Bosporus i god tid før Robert Guiscards sønn, Bohemund av Tarent, ankom. Slik gjorde Alexios opp med den ene korsfarerhøvdingen etter den andre og forvandlet dem så godt som alle sammen til lydige redskap for sine egne planer før han satte dem over til den asiatiske siden av sundet. Med stor psykologisk skarpsindighet behandlet han hver enkelt etter sin egenart. Ja, en av høvdingene skrev begeistret hjem til sin hustru: «Keiseren er som en far for meg; han elsker meg mer enn alle de andre fyrstene. Og for en rikdom og en makt han har!» Med uovertreffelig mesterskap hadde keiser Alexios tillempet den gamle romerske regelen: «Divide et impera!»

Alexios styrte klokt og kraftig, og skaffet riket igjen herredømme over store deler av Lilleasien. Alexios brakte orden i rikets indre forhold og beskyttet kirken. Hans liv er skildret i «Alexiaden».[685]

(Barn XIII:2789, Far XV:11153, Mor XV:11154)

Gift mellom 1077 og 1078 med neste ane.

Barn:

Johannes II Komnenos. Født 13.09.1087. Død 08.04.1143 i Kilikien. (Se XIII:2789).
Theodora Komnene. Født 15.01.1096. (Se XIII:2810).

XIV:5578 fm fm fm mm ff mf fm

Irene Doukaina. Keiserinne. Født omkring 1066. Levde 1118. Død 19.02.1138.

Irene utøvet stor innflytelse, da hennes svigermor trakk seg tilbake. I 1118 søkte hun å bringe sin ærgjerige datter, Anna Komnenes, mann Nikeforos, på tronen i stedet for sin sønn Johannes. Dette strandet imidlertid på motstand fra Alexios, noe som fikk henne til å trekke seg tilbake til klosteret «Vierge Plaine de Grâce» som hun hadde stiftet.

Hennes ekteskap var helt politisk. Hun var mor til tre sønner, Johannes II, Andronikos og Isak, og fire dødre, Anna, Maria, Eudoxia og Theodora.[686]

685 Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 8, side 137-139, 145-147. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1132. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 32.

686 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1137. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 32.

T. v. Trolig bilde av Irene Doukaina fra Pala d'Oro i Markuskirken i Venezia, Italia. I midten: Blyforsegling av Irene Doukaina, som skildrer Jesus på forsiden og Irene på baksiden. T. h. Keiserinne Irene, fra Komnenos-mosaikken i Hagia Sophia. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Irene Doukaina eller Ducaena (* ca. 1066 - † 19.02.1138) var en bysantinsk keiserinne ved ekteskap med den bysantinske keiseren Alexios I Komnenos, og mor til keiser Johannes II Komnenos og til historikeren Anna Komnene.

Hun ble født i 1066. Hennes foreldre var Andronikos Doukas († 1077) og Maria av Bulgaria (* 1030), barnebarn til Ivan Vladislav fra Bulgaria. Andronikos var nevø til keiser Konstantin X Doukas og fetter til Michael VII.

Irene ble gift med Alexios i 1078, da hun bare var elleve år gammel. Derfor støttet Doukas-familien Alexios i 1081, da det brøt ut en kamp om tronen etter abdikasjonen til Nikephoros III Botaneiates. Alexios' mor, Anna Dalassene, en livslang fiende til familien Doukas, forsøkte å presse sønnen til å skille seg fra den unge Irene og gifte seg med Maria av Alania, den tidligere hustru til både Michael VII og Nikephoros III. Irene ble faktisk utestengt fra kroningsseremonien, men Doukas-familien overbeviste patriarken i Konstantinopel, Kosmas I, om også å krone henne, noe han gjorde en uke senere. Anna Dalassene godtok dette, men tvang Kosmas til å trekke seg umiddelbart etterpå; han ble etterfulgt av Eustratios Garidas.

Alexios' mor, Anna, fortsatte å bo i det keiserlige palasset og å blande seg i sønnens anliggender til hun døde 20 år senere; Maria av Alania kan også ha bodd i palasset, og det var rykter om at Alexios hadde en affære med henne. Anna Komnene benektet dette, selv om hun selv ikke ble født før 1. desember 1083, to år senere.

Anna kan ha hvitvasket familiehistorien sin; hun har ikke annet enn ros for begge sine foreldrene. Hun beskriver moren i detalj:

"Hun stod oppreist som noen unge frøplanter, oppreist og eviggrønne, alle lemmer og de andre kroppsdelene helt symmetriske og i harmoni med hverandre. Med sitt nydelige utseende og sjarmerende stemme sluttet hun aldri å fascinere alle som så og hørte henne Ansiktet hennes strålte av det myke lyset fra månen, det var ikke det assyriske kvinnenes runde ansikt eller langt, som ansiktet til en himmel, men bare litt ovalt i form. Det var rosenblomster på kinnene hennes, synlige en lang vei unna. De lyseblå øynene hennes var både homofile og strenge: deres sjarm og skjønnhet tiltrukket, men frykten de forårsaket så blendende den tilskuerne at han verken kunne se eller vende seg ... Generelt fulgte hun ordene hennes med grasiøse bevegelser , hendene bare mot håndleddene, og du vil si at det var elfenben forvandlet av en håndverker til form av fingre og hånd. Elevene i øynene hennes, med den strålende blå av dype bølger, husket et rolig, stille hav, mens hvite rundt dem skinte av forts rast, slik at hele øyet fikk en merkelig glans og en sjarm som var uuttrykkelig."

Det "ville ikke ha vært så veldig upassende," skriver Anna å si at Irene var "Athena ble manifestert for menneskeheten, eller at hun plutselig hadde kommet ned fra himmelen i en eller annen himmelsk herlighet og uoppnåelig prakt."

Irene var sjenert og foretrakk å ikke møte offentlig, selv om hun var kraftig og alvorlig da hun opptrådte offisielt som keiserinne (basileia). Hun foretrakk å utføre husarbeidene sine, og likte å lese hagiografisk litteratur og gi veldedige donasjoner til munker og tiggere. Selv om Alexios kanskje hadde hatt Maria som elskerinne tidlig i hans regjeringstid, var han og Irene i løpet av den senere delen av hans regjeringstid oppriktig forelsket (i det minste ifølge datteren Anna). Irene fulgte ofte med på hans felttog, inkludert felttogene mot prins Bohemund I av Antiochia i 1107 og til Chersonesus i 1112. På disse felttogene fungerte hun som sykepleier for sin mann da han ble plaget med

gikt i føttene. I følge Anna opptrådte hun også som en slags vakt, da det var stadige konspirasjoner mot Alexios. At Alexios insisterte på at Irene skulle følge ham på felttog, kan tyde på at han ikke helt stolte nok på henne til å forlate henne i hovedstaden. Da hun ble værende igjen i Konstantinopel, fungerte hun som regent, sammen med Nikephoros Bryennios, Annas ektemann, som rådgiver.

Hun foreslo ofte at Alexios skulle gjøre Nikephoros og Anna til hans arvinger, framfor deres yngre sønn Johannes. I følge Niketas Choniates, som skildrer henne mer som en gnagende slyngel enn en kjærlig hustru, ga hun "... sin fulle innflytelse til fordel for datteren Anna og mistet ingen anledning til å baktale sønnen Johannes ... hånet ham som utslett, gledeelskende og med svak karakter." Alexios som foretrakk å skape et stabilt dynasti gjennom sin egen sønn, enten ignorert henne, lot som om han var opptatt med andre saker, eller til slutt mistet humøret og tuktet henne for å antyde slike ting. Irene pleiet Alexios på dødsleiet 1118, samtidig som hun fortsatt planla å få Nikephoros og Anna til å etterfølge ham. Alexios hadde allerede lovet tronen til Johannes, og da Johannes tok farens signetring beskyldte Irene ham for svik og tyveri. Da Alexios døde, følte hun ekte sorg og hadde på seg sorgklærne til datteren Eudokia, hvis egen mann døde tidligere. Imidlertid konspirerte hun snart med Anna mot Johannes, men deres komplott lyktes ikke, og både Irene og Anna ble deretter tvunget i eksil ved Kecharitomene nonnekloster, som Irene hadde grunnlagt noen år tidligere. Det var ikke en streng eksil, og Irene bodde der i fred, distribuerte mat til de fattige og utdannet unge foreldreløse piker. Irene kan ha inspirert historien skrevet av svigersønnen Nikephoros Bryennios, korresponderte med eller var nedlatende mot viktige litterære figurer, inkludert Theophylact of Ohrid og Michael Italikos.

Den store samtidige greske dikteren Constantine Cavafy inkluderer en henvisning til Irene Doukaina i diktet hans "A Byzantine Nobleman in Exile Composing Verses", som refererer til Doukaina som "den hugormen Irini Doukaina" og at som årsaken til den adelige adelsmannens eksil, "skal hun blir forbannet". Det er en klar referanse til hennes rykte som en intrigemaker.

Irene døde 19.02.1138.

Med Alexios I Komnenos fikk hun ni barn:
Anna Komnene (* 1083 - † 1153).
Maria Komnene (* 1085 - † etter 1136).
Johannes II Komnenos (* 1087 - † 1143).
Andronikos Komnenos (* 1091 - † 1130/31).
Isaac Komnenos (* 1093 - † etter 1152).
Eudokia Komnene (* 1094 - † ca. 1129).
Theodora Komnene (* 1096), gift med Konstantin Angelos (* ca. 1093 - † etter 1166).
Manuel Komnenos.
Zoe Komnene.

Blant barna til Theodora Komnene og Konstantin Angelos var
Johannes Doukas (som tok etternavn etter sin morfar), far til
de to første herskerne i Despotate of Epirus
(ett av tre riker som etterfulgte det bysantiske riket),
Michael I Komnenos Doukas og Theodore Komnenos Doukas og
Andronikos Doukas Angelos, far til keiserne Isaac II Angelos og Alexios III Angelos.»[687]

(Barn XIII:2789, Far XV:11155, Mor XV:11156)

Gift mellom 1077 og 1078 med forrige ane.

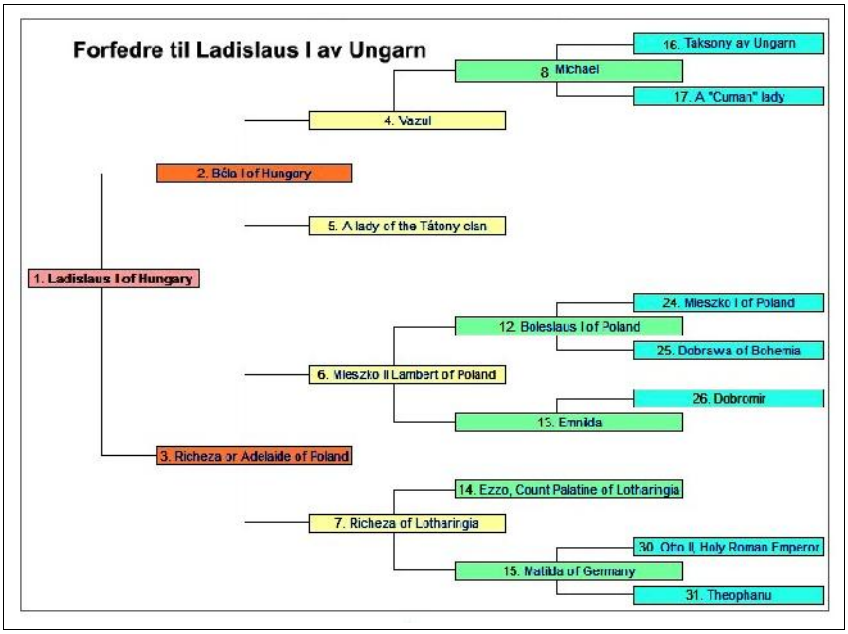
XIV:5579 fm fm fm mm ff mf mf

Ladislaus I (László I) den Hellige av Ungarn. Hertug, konge. Født omkring 1045. Død 29.07.1095 i Nyitra.

Konge av Ungarn 1077 - 1095.

Ladislaus (László) etterfulgte sin bror Geza I. I 1088 ble han av de tyske prinser tilbudt keisertronen, men avslo.

687 Wikipedia.

Fra norsk Wikipedia.

Han gjorde sitt rike uavhengig av den tyske keiser, og erobret Kroatien og Dalmatien. I 1091 tvang han kumanerne til å anta kristendommen. Han fremmet ro og orden, ga lover og var like god kriger som en vis lovgiver.

Konsiliet i Plaisance valgte ham til leder av det første korstog. Han mottok denne utmerkelse, men døde en tid etter, da han bega seg til Böhmen.

Ladislaus var første gang gift med Gisela.

I 1198 ble han kanonisert av pave Cölestin III. Hans grav i katedralen i Nagy-Varad ble et søkt sted for pilgrimmer.[688]

T.v. Ladislaus I., litografi av Josef Kriehuber etter tegning av Moritz von Schwind. ca 1828 T.h. Relikvie, kong Saint Ladislaus I av Ungarn (ca.1040–1095) XIV århundre. Innfelt: Ladislaus' denar. (Wikipedia).

Fra svensk Wikipedia (oversatt):

«Ladislaus I eller László I, "den hellige", født ca 1040 i Krakow, Polen, død 29.07.1095, var konge av Ungarn mellom 1077 og 1095. Han var sønn til Béla I og Rikissa, datter til den polske kongen Mieszko. Ladislaus tilhørte Árpad-dynastiet.

Han kom til Ungarn i 1048, men i 1059 måtte han flykte fra Andreas I tilbake til Krakow.

Under hans og hans sønn, Koloman's regjeringer, stabiliserte føydalismen seg i Ungarn. Ladislaus innførte strenge lover, for eksempel tyveri av kyllinger (og tyverier motsvarende verdien av en høne) ble straffet med døden – om gjerningsmannen ikke flyktet til en kirke. Det var stor forskjell på straffen til vanlige mennesker og adelsmenn. Vanlige mennesker ble hovedsakelig straffet med døden i tilfeller av tyveri, men adelsmenn bare ble straffet med tvangsarbeid.

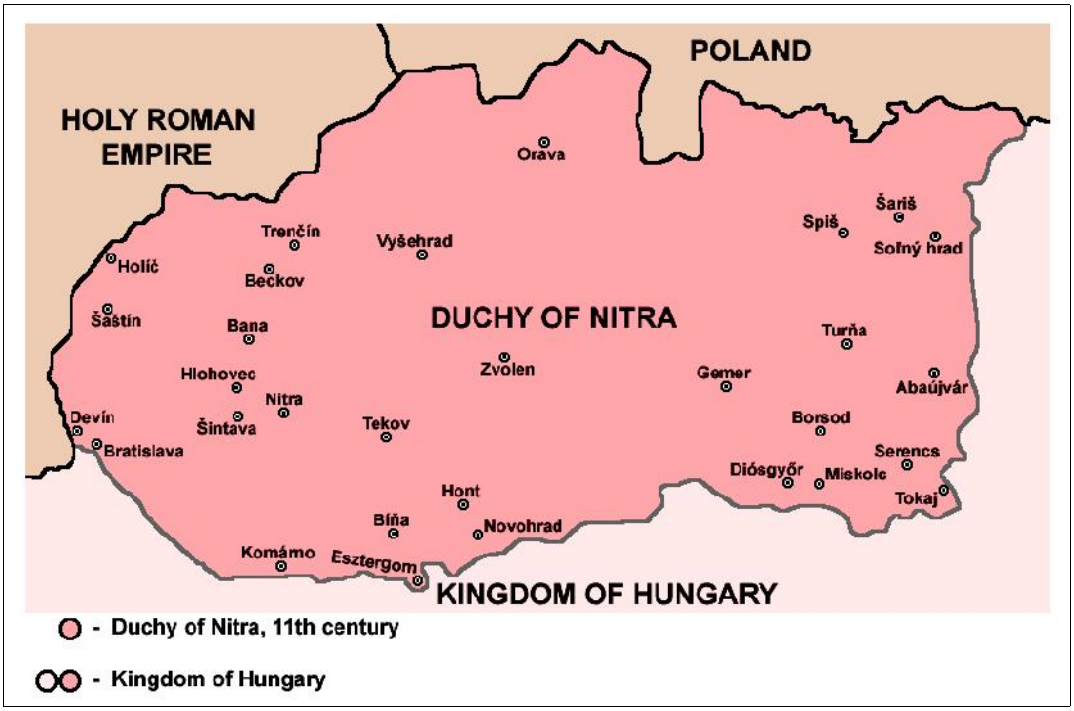
De som ble påtruffet praktiserende hedenske skikker måtte betale mye. De som ikke gikk i kirken på søndager ble fysisk straffet.

688 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1145. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 19, 31.

Fram til 1085 levde han et meget risikabelt liv. Han deltok i slag og måtte ofte flykte fra forskjellige adelshærer.

Ladislaus beskyttet Ungarn mot en kuman-invasjon og utvidet Ungarn i sørvestlig retning ved å erobre Kroatia og Slovenia. Bysantinske interesser ble dermed skadelidende og kumanerne ble ansporet til å angripe Ungarn igjen, og derfor måtte Ladislaus avbryte erobringene i Kroatia.

Ladislaus ble kanonisert i 1192.»[689]

Hertugdømmet Nitra på 1000-tallet ifølge Ján Steinhübel. Nitra var et ungarsk føydalt fyrstedømme fra 1030 til 1110. (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

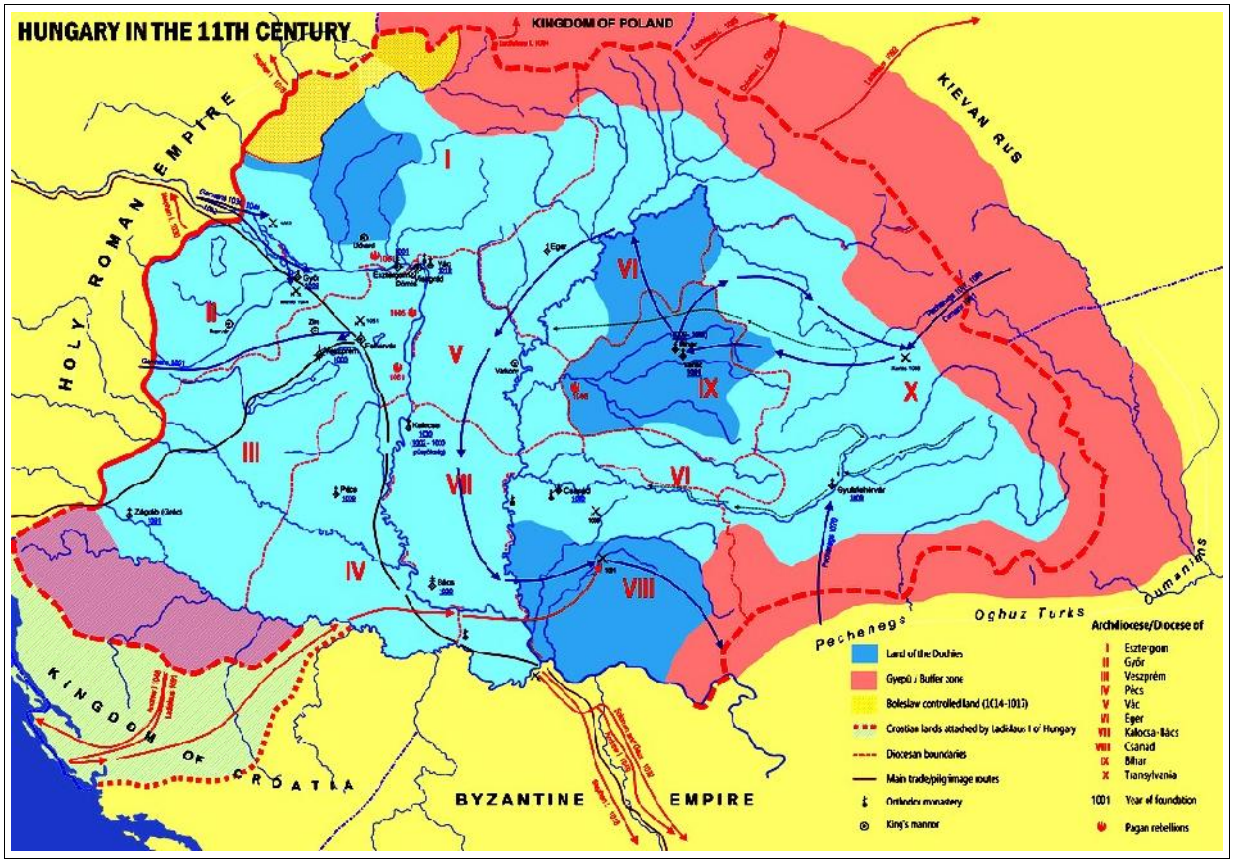
«Ladislaus I (ungarsk László), kalt helgenen (* 1048 i Polen - † 29.07.1095 ved Nitra) fra Árpáden-familien var hertug av hertugdømmet Nitra (1074 til 1077) og konge av Ungarn (1077 til 1095).

Han var sønn til Béla I (* ca. 1015 - † 1063), konge av Ungarn og hans hustru Ryksa (* 1013 - † 1075), en polsk prinsesse. Han var bror til Géza I.

Etter Béla I's død i 1063, returnerte antikongen og Gézas fetter, Salomon, til Ungarn med tyske tropper. Etter korte kamper forsikret Géza og hans brødre ham om den ungarske kongeverdigheten. Etter tvister under kroningen flyktet brødrene, inklusive Ladislaus, til Polen, hvorfra de kom tilbake med tropper. Med denne militære makt tvang de Salomo til å avgi dem hertugdømmer mens de anerkjente hans kongedømme.

Bélas sønner aksepterte imidlertid bare denne avtalen en kort tid. I 1074 lyktes de å ta makten i det sentrale Ungarn. Géza I besteg tronen som den eldste, men døde i 1077. Hans etterfølger var Ladislaus, som i begynnelsen av sin regjeringstid, ved hjelp av den polske kongen Boleslaw II, kunne forsvare seg mot Salomos forsøk på å gjenvinne tronen.»

689 Wikipedia.

Kongeriket Ungarn på 1090-tallet (Wikipedia).

Konge av Ungarn fra 1077 til 1095.

«Ladislaus' regjeringstid representerte en periode med fred og ro etter de tidligere dynastiske stridighetene i huset Arpad. I tillegg til de gode relasjonene til Polen forsøkte Ladislaus også å etablere en forbindelse med Kievan Rus ved å få en av sine døtre fra ekteskapet med Adelaide gift med Vladimir Monomakh.

I 1083 oppnådde han kanonisering av kong Stephen I, hans sønn Emerich og biskop Gerhard. I 1091 beseiret Ladislaus Kiptsjakerne i et avgjørende slag.

I 1091 innsatte han nevøen Álmos, sønn til Géza I, som konge av Dalmatia og Kroatia, hvor kongefamilien hadde dødd ut på den tiden. Dette brakte ham i konflikt med pave Urbanius II som så på området som et pavelig len. Under disse konfliktene flyktet Álmos eldre bror, Koloman, biskop av Oradea, til Polen, men kom tilbake på Ladislaus' anmodning for å etterfølge ham i 1095 i samsvar med ansiennitetsprinsippet.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

Ladislaus døde nær den ungarsk-bohemske grensen 29.07.1095. En "papai bull" (pavelig kunngjørelse) av pave Paschal II i 1106 uttaler at Ladislaus' "ærverdige kropp hviler" i klostret Somogyvár, noe som antyder at Ladislaus ble gravlagt i Somogyvár. På den annen side hevder Ladislaus' "Legend" fra slutten av 1100-tallet at hans ledsagere begravde ham i Székesfehérvár, men at vognen som fraktet hans kropp "satte ut til Várad på egen hånd, uten hjelp fra noe trekkdyr".

Historiker Gyula Kristó hevdet at Ladislaus hadde en første hustru, men at hennes navn og familie er ikke kjent. Hun fødte en datter, hvis navn også er ukjent. Denne datteren giftet seg med prins Laroslav Sviatopolchich av Volhinia omkring 1090.

Ladislaus giftet seg igjen i 1078, med Adelaide, en datter til den tyske antikongen Rudolf av Rheinfelden. Deres eneste kjente barn, Piroska, ble hustru til den bysantinske keiseren Johannes II Komnenos i 1105 eller 1106.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Ladislaus var 1. gang gift med en kvinne som het Gisela.

I sitt 2. ekteskap var han gift med Adelheid, som sies å ha vært en datter til prins Rudolf von Rheinfelden, ifølge prins Berthold av Zähringen.

Med Adelheid skal han ha hatt tre døtre, Piroska, Sophia og Berta.

I 1192 ble Ladislaus kanonisert av pave Celestine III. Hans patronage er 27. juni.»[690]

(Barn XIII:2790, Far XV:11157, Mor XV:11158)

Gift 1077 med neste ane.

690 Wikipedia.

Barn:

Piriska (Irene) av Ungarn. Født omkring 1088. Død 13.08.1134. (Se XIII:2790).

XIV:5580 fm fm fm mm ff mf mm

Adelaide av Rheinfelden. Dronningkonsort. Født omkring 1064. Død ...05.1090.

Adelaide var ifølge «Encyclopædia Brittanica» mor til Piriska. Hun hadde 1 sønn og 3 døtre med Ladislaus (ungarsk: László).[691]

Fra norsk Wikipedia:
«Adelaide av Rheinfelden (eller Adelaide av Schwaben) (tysk: Adelheid) (* ca. 1065 - † mai 1090), var dronningskonsort av Ungarn ved ekteskap med kong Ladislaus I av Ungarn.
Hun var datter til Rudolf av Rheinfelden (* ca. 1015 - † 1080 i slaget ved Elster), hertug av Schwaben og tysk motkonge, og hans andre hustru, Adelaide av Savoy (* ca. 1050 - † 1079). Hennes tante på morsiden var Bertha av Savoy, som var gift med Henrik IV av Tyskland.

I 1077 ble hun gift med den ungarske kongen Ladislaus I Helgenen (huset Árpádes), som ble kronet til konge samme år. Ladislaus gikk med på å støtte Rudolf i hans kamp for tronen mot Henrik IV av Tyskland.

I 1081 skrev pave Gregor VII til Adelaide og oppfordret henne til å oppmuntre mannen sin til å støtte klostre og være sjenerøs mot fattige og svake.

Adelaide døde i mai 1090; hennes mann overlevde henne med 5 år uten å gifte seg igjen. Hun ble gravlagt i Veszprém, hvor hennes gravstein fortatt står.»

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Adelaide og Ladislaus hadde to barn:
Piroska av Ungarn (* ca. 1080 - † 13.08.1134), gift med Johannes II Komnenos som Irene, keiser av det bysantinske riket.
Ukjent datter, gift med prins Yaroslav av Volhynia.»

Adelheidkorset fra 1000- og 1100-tallet, Stiftsmuseum St. Paul i Lavanttal (Foto: Horst N. Lengsten). (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Adelheidkorset er et relikviekors fra 1000- og 1100-tallet i St. Paul klostret i Lavanttal. Det ble donert til St. Blasien-klostret i Hotzenwald (Schwarzwald) av dronning Adelheid av Ungarn og befant seg der fram til 1800-tallet, hvoretter det kom til St. Paul klostret. Korset er det største bevarte tyske relikviekorset fra høymiddelalderen. Det består av en trekjerne dekket med gullbelagt sølvblekk og med edelstener og perler på framsiden. Det er 82,9 cm høyt, 65,4 cm bredt og 7,4 til 7,8 cm dypt.

I følge tradisjonen ("Libri Constructionum des Klosters St. Blasien") skal Adelheid ha mottatt en partikkel av korset fra sin svoger Géza I, som hun overleverte til benedikterklostret St. Blasien. Det var også hennes ønske å bli gravlagt i dette klostret som hadde blitt støttet av henne og hennes familie, noe som ifølge forskning på kildene til Martin Gerbert (* 1720 - † 1793), overhode i St. Blasien, også var tilfelle. Hun var søster til hertug Berthold av Rheinfelden. Hennes mor og en annen bror, Otto av Rheinfelden, skal også ha blitt gravlagt der.»[692]

(Barn XIII:2790, Far XV:11159, Mor XV:11160)

---

691 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1146. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 31.

692 Wikipedia.

Gift 1077 med forrige ane.

XIV:5619 fm fm fm mm mm ff mf
Alexios I Komnenos. Født omkring 1048 i Konstantinopel. Død 15.08.1118. Gjentakelse, se side 553.

XIV:5620 fm fm fm mm mm ff mm
Irene Doukaina. Født omkring 1066. Levde 1118. Død 19.02.1138. Gjentakelse, se side 554.

Generasjon XV

XV:10509 fm fm ff mf ff fm mf f
Halvdan ???. Småkonge. Levde 960.

Halvdan var angivelig sønn til Sigurd Rise og sønnesønn til Harald Hårfagre.

Han var ca. 960 konge på Opplandene. I Håkon jarls tid fikk han Hadafylke sammen med sine helbrødre og synes å ha overlevet dem alle.

Fra Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 60:
«Samme vinter dro kong Olav opp på Ringerike og kristnet der. Åsta Gudbrandsdatter giftet seg snart igjen etter Harald Grenskes død, med en mann som het Sigurd Syr (Sugge); han var konge på Ringerike.
Sigurd var sønn til Halvdan, og han var sønn til Sigurd Rise, sønn til Harald Hårfagre.»

Det fortelles at han var gift med en datter til Nerid jarl. Dette kan ikke være riktig, da Nerid levde så tidlig som ved 800. Derimot kan hans hustru ha stammet fra ham.[693]

Fra Norsk Biografisk leksikon:
«Harald hadde en rekke sønner med forskjellige kvinner. De enkelte sagaene navngir fra 11 til 20, mens en samtidig kilde, kvadet Hákonarmál, bare gir grunnlag for å regne med 9. Her heter det at Håkon den gode, som antakelig var den lengstlevende av Haralds sønner, skulle møte “åtte brødre” når han kom til Valhall.
Den dronningfødte Eirik var den fremste av sønnene og utsett til å etterfølge faren. Han ble overkonge allerede mens faren levde, samtidig som de andre sønnene også fikk kongsnavn. Eirik betraktet brødrene som rivaler og drepte flere av dem, men måtte selv flykte fra landet (ca. 934), et par år etter farens død.
Håkon den gode, som hadde vært til oppfostring i England, ble ny konge. Han ble senere drept av Eirikssønnene.
Det er disse kongene, Haralds etterkommere i to generasjoner, som vi med sikkerhet kan regne til Hårfagreætten. Derimot er det tvilsomt om de senere kongene Olav Tryggvason, Olav Haraldsson og Harald Hardråde virkelig stammet fra Harald Hårfagre, slik sagatradisjonen hevder.»

Fra norsk Wikipedia:
«Harald Hårfagre skal ha hatt mange barn, med forskjellige kvinner. Hvor mange han fikk, er ukjent. I "Historia Norvegiæ" sies det at han hadde 16 sønner. "Ågrip" og "Fagrskinna"gir navnene på 20 av Haralds sønner. Snorre sier ikke noe om antallet. Etter "Historia Norvegiæ " var Eirik Blodøks den eldste, mens Snorre mente at Guttorm var den eldste. Etter "Fagrskinna" var Eirik blant de eldste og Håkon den gode blant de yngste.
Etter Haralds død ble det å stamme fra Harald Hårfagre politisk opportunt: det ga arverett til kongemakten. Å ha Harald Hårfagre som oldefar ga uendelig mye mer legitimitet til et maktprosjekt enn å stamme fra en tilfeldig småkonge. Det er mer enn sannsynlig at mange av de slektslinjene som senere tiders høvdinger viste til, hadde blitt redigert av hensyn til dette. Det kan reises berettiget tvil om kongene Olav Tryggvason, Olav Haraldson og Harald Hardråde var etterkommere etter Harald Hårfagre.
Følgende oversikt over Haralds barn og barnas mødre må derfor leses med stor skepsis, kanskje med unntak av barna Eirik Blodøks og Håkon Adalsteinsfostre, som regnes som sikre.
Mulige, men lite sannsynlige barn med Gyda Eiriksdatter: Ålov Årbot, Rørek Haraldsson, Sigtrygg Haraldsson, Frode Haraldsson og Torgils Haraldsson.
Mulige, men lite sannsynlige barn med Åsa Håkonsdatter: Guttorm Haraldsson, Halvdan Svarte Haraldsson, Halvdan Kvite Haraldsson og Sigrød Haraldsson.
Sannsynlig barn med Ragnhild Eiriksdatter er Eirik Blodøks.
Mulige, men svært usannsynlige barn med Svanhild Øysteinsdatter: Bjørn Farmann, Olav Haraldsson Geirstadalf og Ragnar Rykkel.
Mulige barn med Åshild Ringsdatter: Ring Haraldsson, Dag Haraldsson, Gudrød Skirja, Ingeborg Haraldsdatter og Ingegjerd Haraldsdatter (kanskje Tora Mosterstong var hennes mor)
Mulige, men lite sannsynlige barn med Snøfrid Svåsedatter: Sigurd Haraldsson Rise, Halvdan Hålegg, Gudrød Ljome og Ragnvald Rettilbeine.

693 Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 60. Cappelen’s Norges Historie, Bind 2, side 107. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 344. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 794. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 53.

Sannsynlig barn med Tora Mosterstong: Håkon den gode (Håkon Adalsteinsfostre).»

(Barn XIV:5255)

Gift

Barn:

Sigurd Syr. Født omkring 960. Død omkring 1018. (Se XIV:5255).

XV:10511 fm fm ff mf ff fm mm f

Gudbrand Kule. Herse. Født omkring 923. Død 970.

Gulbrand bodde på Opplandene og har antagelig båret hersenavn. Han tilhørte antagelig en gren av den mektige herseætt på Hundorp i Fron som Dale-Gulbrand var overhode for.

Herse (av norrønt hersir, kanskje avledet av herr i betydningen «flokk») var en gammel norsk høvdingtittel som ble brukt fram til omkring år 1050. Det ser ut til at «herse» var et gammelt rangsbegrep fra ættesamfunnets tid som gikk av bruk etter hvert som kongemakten styrket sin stilling. (Wikipedia)

Foruten Åsta, som etter Harald Grenskes død giftet seg med Sigurd Syr, hadde Gulbrand to døtre. Den ene ble gift med Tord på Steig som kalles den mektigste mann i den nordre del av Gudbrandsdalen. Den andre ble gift med Vebjørn på Huseby i Lier.

Gulbrand levde ved år 1000.[694]

Fra norsk Wikipedia:
«Gudbrand Kula (Gudbrand Olavsson Kula) (født ca. 923, død 970) fra Opplandene. Han huskes fordi han var far til Åsta Gudbrandsdatter fra Vestfold (født 970), og dermed morfar til de senere kongene Olav den Hellige og Harald Hardråde. Han var gift med Ulvhild.

Gudbrand er nevnt i Snorre Sturlasons saga om Olav Tryggvasson og i den legendariske saga om Olav den hellige, kapitel 1.
"1. Olav, søn af Harald den grenske, fødtes op hos sin stefader Sigurd Syr og sin moder Aasta. Rane den vidfårle var hos Aasta; han fostrede Olav Haraldsøn. Olav var tidlig dygtig, vakker af udseende, middels af vext; god forstand viste han ogsaa tidlig og var ordsnild. Sigurd Syr var ivrig i gaardsstellet og havde sine mænd stadig i arbeide, og han fór selv ofte for at se til aker og eng eller fæ eller ogsaa til haandverkere eller did, hvor hans folk havde noget at udrette".

Åsta Gudbrandsdatter ble gift med Vestfold-kongen Harald Grenske. Ifølge Snorre Sturlasson dro Harald til Sverige og fridde til Sigrid Storråde fordi hun var av bedre ætt enn den kona han hadde. Sigrid avviste frieriet og tok livet av ham ved å skjenke ham full og brenne ham inne.

Gudbrand bodde i den nåværende Hole kommune, som Åsta flyttet tilbake til da Harald Grenske ble drept i 995, samme år som Olav den Hellige ble født. Gudbrand deltok i oppfostringen av dattersønnen Olav fram til Åsta giftet seg med Sigurd Syr (Halvdansson). Åsta fødte senere Olavs halvbror, den senere kong Harald Sigurdsson Hardråde. Hun fikk også sønnene Guttorm Sigurdsson og Halvdan Sigurdsson, og datteren Ingerid Sigurdsdatter.»[695]

(Barn XIV:5256)

Gift

Barn:

Åsta Gudbrandsdatter. Født omkring 970. Død omkring 1020. (Se XIV:5256).

XV:10513 fm fm ff mf ff mf ff f

Arne Arnmodsson på Giske. Lendmann. Død omkring 1024.

Arne skal ha deltatt i Hjørungavågslaget i 986.

Han var lendmann i 1016 på Møre under Olav den Hellige.

Arne var mektig og gjev og bodde vistnok på Giske. Da han døde ca. 1024 var han en gammel man.[696]

Fra «Store norske leksikon» (Terje Bratberg):
«Arnmødlingætten var en norsk godseier- og lendmannsætt fra Sunnmøre. De eldste historiske opplysningene om ætten gjelder trolig Arnmod (eller Årmod) jarl, som skal ha falt i slaget i Hjørungavåg rundt 986.

694 Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 43. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 477. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 77.

695 Wikipedia.

696 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 695. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 17.

Sønnen Arne Arnmodsson hadde 9 barn. De fleste kom ved giftermål inn i innflytelsesrike høvdingslekter over hele landet. Ætten fikk med andre ord riksomfattende interesser og kom til å spille en betydelig politisk rolle i norsk historie i tidlig middelalder og høymiddelalder.

Også kjent som Armødlingene, Arnunger, Arnungætten

De mest kjente av Arne Arnmodssons barn var:

Ragnhild, som ble gift med Hårek fra Tjøtta.

Kalv Arnesson, som ble gift med Tore Hunds søster Sigrid.

Finn Arnesson, som ble gift med Sigurd Syrs sønnedatter Bergljot; deres datter Ingebjørg ble først gift med Torfinn Sigurdsson Orknøyjarl, deretter med kong Malcolm 3 Canmore av Skottland.

Sigrid, som ble gift med Orm Eilivsson jarl; de ble oldeforeldre til Erling Skakke.

Torberg Arnesson, som ble gift med Erling Skjalgssons datter Ragnhild eller Astrid; deres etterkommere satt på familiesetet Giske; deres datter Tora Torbergsdatter ble gift med Harald Hardråde.

Arne, som ble gift med Erling Skjalgssons datter Geirtrud; deres sønn Jon ble gift med Tore Hunds sønnedatter Rannveig og fikk med henne Bjarkøygodset.»[697]

Fra «I balansepunktet - Sunnmøres eldste historie»:

«Arne Arnmodsson († 1024) synest å vera den første av den sunnmørske arnungaætta som åtte hovudganden Giske. Om han fekk eiga ved gifte eller kanskje som løn for god innsats i slaget ved Hjørungavåg veit ein ikkje. Kva gods som låg til utanom sjølve Giske-øya veit ein heller ikkje, men ein må ha lov å tru at det alt no låg ein del jordeige til Giske-herren utanom hovudsetet.

Arne Arnmodsson og sønene var dei første av ætta som steig fram til politisk makt i landet. Ein posisjon dei syntest vinne fram til i allianse med kongsmakta. Då han døydde i 1024, Iet han etter seg ein flokk vaksne søner som var mellom dei fremste menn i landet: Torberg vart lendmann på Giske, Kalv på Egge I Inn-Trøndelag, Finn på Austrått og Arne i Romsdalen. Ei grein av Arne si etterslekt var Bjarkøy-ætta som halvtanna hundreår seinare kom attende til Giske. Ei dotter av Arne, Ragnhild, var gift med håløygjarlen, Hårek på Tjøtta, som var ein av det fremste i bondehæren på Stiklestad i 1030.»[698]

Fra Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga:

«110. Det var en mann som het Arne Armodsson, han var gift med Tora, datter til Torstein Galge. De hadde disse barna: Kalv, Finn, Torberg, Amund, Kolbjørn, Arnbjørn, Arne og Ragnhild, og hun var gift med Hårek på Tjøtta. Arne var lendmann, en stor og mektig mann og kong Olavs gode venn. Sønnene hans, Kalv og Finn, var hos kong Olav den gangen, og kongen satte dem svært høyt.»[699]

Fra Cappelen's Norges Historie, Bind 2, side 247-248:

«Det var kongens oppgave å skape fred i riket. Det kunne gjøres gjennom straffeekspedisjoner mot vikinger og ransmenn. Men fremfor alt gjaldt det å unngå at vikinger og ransmenn fant beskyttelse lokalt. Olav måtte se til at det fantes lokale organer som kunne verne retten, men han måtte også sørge for at de lokale kreftene ikke selv opptrådde som røvere. Med andre ord, han måtte få stormennene til å tre i sin tjeneste. Her er det kyst-Norge som kommer sterkest inn i bildet.

I det siste halve århundret hadde stormennene på Vestlandet rådd seg mer eller mindre som de ville. De førte stort hus, hadde mange tjenere, ikke få mann som kunne føre våpen. En må regne med at de hadde vidt utstrakte eiendommer, og at mange bønder sto i mer eller mindre utpreget avhengighetsforhold til dem – enten som leilendinger, eller med et mer uklart pliktforhold. Ikke i noe fall var det særlig tilrådelig å legge seg ut med den lokale høvdingen. Å være hans venn innebar effektiv beskyttelse; unndro man seg hans proteksjon, kunne mangt og meget skje.

Dette måtte da bli kongemaktens første mål: Å gjøre disse høvdingene til kongens menn, å la dem beholde sin makt noenlunde ubeskåret, men la dem utøve den på kongens vegne. Det er nettopp på Olav Haraldssons tid vi møter en ny kategori stormenn i sagaene – nemlig lendmennene. Snorre bruker uttrykket bare ved et par spredte anledninger før Olavs tid, men fra og med Olavs saga er det stadig i bruk. Muligens var det Olav som skapte denne institusjonen. Ordet antas å betegne menn som kongen gir land, jord, å disponere. Kongeætten satt med store jordeiendommer rundt om i landet, tatt i arv fra slagne småkonger eller konfiskert fra oppsetsige høvdinger. Denne jorda kunne de la høvdingene få del i. Den høvding som tok imot kongsjord, ble kongens håndgangne mann, svor ham troskap.

Men kongemakten baserte seg ikke utelukkende på lendmennene. På kongsgårdene satt kongens årmenn, gårdsforvaltere, og heller ikke de var uten maktmidler. De rådde over en liten mannskapsstyrke, og hadde i oppdrag å kreve inn slike avgifter og bøter som ikke lendmennene disponerte, og likeså å se til at lov og rett ble fulgt – ikke bare av småkårsfolk, men også av stormennene. Det var ofte folk av lav ætt – trellbårne, heter det sågar undertiden – som hadde kongen å takke for alt, og som hadde all interesse av å tjene ham trofast; kongsombudet var det eneste årmannen hadde å støtte seg på. For den høvdingbårne lendmannen, som i alle tilfelle var født til rang og makt både i bygda og videre utover, føltes derimot verdigheten som kongsmann ikke alltid like lokkende, den kunne like gjerne føles som en tvang. Et motsetningsforhold mellom de to slags kongsmenn tegnet seg ofte. Lendmannen kon lett til å

697 Bratberg, Terje: Arnmødlingætten i Store norske leksikon på snl.no. Hentet 21. januar 2022 fra https://snl.no/Arnm%C3%B8dling%C3%A6tten.

698 I balansepunktet: Sunnmøres eldste historie - Redigert av Stein Ugelvik Larsen og Jarle Sulebust (1994), Sunnmørsposten Forlag, Ålesund.

699 Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 110.

se skjevt til årmannen. Han sto som en konkurrent til hans eget maktområde, og dertil var han en inntrenger og en oppkomling.

Olav Haraldsson mislyktes i å knytte de bestemmende ættene til seg, og derfor greide han heller ikke å holde Norge. Noen lendmenn – mest slike som han selv hadde ført til makt og ære – ble ham trofaste like til det siste. Mest kjent blandt dem er sønnene til Arne Arnmodsson fra Giske. Men mellom Olav og høvdingene på Vestlandet, i Trøndelag og i Hålogaland ble gapet for bredt. Og det er den tiltagende konflikten mellom dem og kongen som danner renningen i Snorres store saga om Olav.»[700]

(Barn XIV:5257, Far XVI:21025)

Gift med neste ane.

Barn:

Torberg Arnesson på Giske. Født omkring 990. Død omkring 1050. (Se XIV:5257).

XV:10514 fm fm ff mf ff mf ff m

Tora Torsteinsdatter. Levde 980.

Tora var datter til Torstein Galge.

Hun var gift med Arne, sønn til Arnmod Arvidsson på Giske.[701]

(Barn XIV:5257, Far XVI:21027)

Gift med forrige ane.

XV:10515 fm fm ff mf ff mf fm f

Erling Skjalgsson på Sola. Høvding og Lendmann. Født mellom 960 og 975. Død mellom 1027 og 1028.

Erling var en mektig herse over landet fra Sognefjord til Lindesnes og var den gjeveste av alle lendermenn i Norge. Han førte et stort hus med mange menn i sin tjeneste, såvel hjemme som i hærferd.

Han var med kong Olav Trygvesson på toget til Vendland.

I begynnelsen kjempet han mot Olav Haraldsson, men etter slaget ved Nesjar kom det til forsoning, hvorved Erling måtte gi avkall på endel av sine len. Det ble senere brudd mellom ham og kongen. Erling reiste da til kong Knud i England. Da han kom hjem, prøvde han å overraske kongen da denne skulle fare fra Viken til Trondheim. Men Erling var uheldig og ble selv overrasket. I en trefning ved Tungeøyene ble Erling overvunnet og måtte overgi seg. Kongen hånte ham, og han ble drept av sin frende og fiende Aslak Fitjaskalle. Dette ble senere skjebnesvangert for kongen.[702]

Fra «I balansepunktet - Sunnmøres eldste historie»:
«Erling Skjalgsson på Sola og sønene hans, høyrde og til kongen sine fiender. Denne slektsgruppa var såleis sentral på begge sider i kampen om kongsmakta fram mot 1030. På litt sikt er det Torberg si linje som fører fram, han får då og dottera Tora gift med kong Olav sin bror, Harald Hardråde. Tora var mor til Olav Kyrre (Bergen bys grunnleggjar) som dei seinere norske kongenes ætta frå. Kongsætta var såleia óg ei grein av amungaætta.»[703]

Fra Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga:
«54. På Hordaland var det mange gjeve stormenn, som var kommet av Horda-Kåres ætt. Han hadde hatt fire sønner; den ene var Torleiv Spake, den andre Ogmund, far til Torolv Skjalg som var far til Erling på Sola; den tredje var Tord, far til Klypp herse, som drepte Sigurd Sleva Gunnhildsson; den fjerde var Olmod, far til Askjel, far til Aslak Fitjaskalle. Det var den største og gjeveste ætten på Hordaland.

Fra Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga:
«22. Det har alltid vært sagt at Erling var den gjeveste av alle de lendmennene som har vært i Norge. Dette er barna til Erling og Astrid: Aslak, Skjalg, Sigurd, Lodin, Tore og Ragnhild som var gift med Torberg Arnesson.»
«120. Nu skal vi fortælle om det, som vi før har vendt os fra, at Erling og hans søn Skjalg lagde sine raad om denne vanskelighed, og det blev da med Skjalgs og hans andre sønners opeggelse endelig aftalt, at de samlede mænd og skar hærpil op; det kom da snart en stor hær sammen, og de skaffede sig skibe; det blev da holdt mandtal, og det var nær 1500 mænd. De fór med den hær og kom om søndagen til Ågvaldsnes paa Kårmt og gik op til gaarden med hele flokken og kom paa den tid, da evangeliet var læst; de gik strax op til kirken og tog Asbjørn; lænkerne blev

700 Cappelen's Norges Historie, Bind 2, side 247-248.

701 Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 110. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 700. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 17.

702 C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 341. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 703. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 93.

703 I balansepunktet: Sunnmøres eldste historie - Redigert av Stein Ugelvik Larsen og Jarle Sulebust (1994), Sunnmørsposten Forlag, Ålesund.

brudte af ham. Men ved dette gny og vaabenbrag løb alle de ind i kirken, som før var ude; men de, som var i kirken, saa alle ud undtagen kongen, han stod og saa sig ikke om. Erling stillede sin hær op paa begge sider af den vei, som laa fra kirken og til stuen. Men da hele messen var sunget, gik kongen strax ud af kirken; han gik da først frem i mandgaren, men siden hans mænd, den ene efter den anden.»

Kong Olav Haraldson går mellom manngardene fram til Erling Skjalgsson. (Illustrasjon til Sagaen om Olav den hellige i Heimskringla, tegnet av Erik Werenskiold.). (Wikipedia).

«Saasnart han kom frem til døren, gik Erling frem foran døren, bøiede sig for kongen og hilste ham. Kongen svarede og bad Gud hjælpe ham. Da tog Erling tilorde: "Saa er mig sagt, at min frænde Asbjørn har gjort en stor misgjerning, og er det ilde, konge, om det er skeet saa, at I er misfornøiet. Nu er jeg derfor kommen for at byde forlig og slige bøder for ham, som I selv vil have, for at modtage til gjengjæld hans liv og lemmer og landsvist." Kongen svarer: "Saa synes det mig, Erling, som om I nu vel tykkes at have magten i Asbjørns sag; jeg ved ikke, hvorfor du lader saa, som om du skulde byde forlig for ham; jeg tænker, at du har draget sammen en hær af mænd, fordi du nu ønsker at raade mellem os." Erling siger: "I skal raade, og raade saa, at vi skilles forligte." Kongen sagde: "Tænker du at skræmme mig, Erling? har du derfor saa stor hærstyrke?" "Nei," siger han. "Men hvis andet ligger under [siger kongen], saa kommer jeg ikke til at fly." Erling siger: "Ikke trænger du at minde mig paa det, at vore møder hidtil har været slige, at jeg har havt faa folk imod dig; men nu skal det, som jeg har i sinde, ikke skjules for dig, at jeg vil, at vi skal skilles forligte; eller ogsaa venter jeg, at jeg ikke vover flere møder mellem os." Erling var da rød som blod i ansigtet. Da gik biskop Sigurd frem og sagde til kongen: "Herre, jeg byder eder at lyde for Guds skyld at I forliger eder med Erling efter det, han byder, at denne mand faar have liv og lemmer, men I raader alene for alle vilkaar." Kongen svarer: "I skal raade." Da sagde biskopen: "Erling, giv kongen slig sikkerhed, som han liker; siden skal Asbjørn gaa til grid og give sig i kongens vold." Erling stillede sikkerhed, men kongen tog imod den. Siden gik Asbjørn til grid, gav sig i kongens vold og kyssede kongen paa haanden. Derpaa vendte Erling sig bort med sine mænd; det blev da ingen hilsning af. Derefter gik kongen ind i stuen og Asbjørn med ham; siden afgjorde kongen hele forliget og talte saa: "Det er ophav til vort forlig, Asbjørn, at du skal give dig under den landslov, at den mand, som dræber kongens tjenestemand, skal tage paa sig den samme tjeneste, hvis kongen vil. Nu vil jeg, at du skal overtage den aarmandsstilling, som Sel-Tore har havt, og raade her for min gaard paa Ågvaldsnes." Asbjørn siger, at saa skulde det være, som kongen vilde; "dog maa jeg først fare til min gaard og stelle for den." Kongen lod sig det vel like; han fór derfra til et andet gjestebud, der det var gjort istand til ham, men Asbjørn gjorde sig da rede til at fare med sine følgesmænd. De havde ligget i lønlige viger hele den tid, Asbjørn var borte; de havde speidet efter, hvad det var i veien med ham, men vilde ikke fare bort, før end de vidste, hvad det vilde blive til. Siden gav Asbjørn sig paa færd og stansede ikke om vaaren, før end han kom nord til sin gaard. Han blev kaldt Asbjørn «Selsbane». Men da Asbjørn havde været hjemme en kort tid, mødtes han og hans frænde Tore, og de taltes ved. Tore spørger da Asbjørn nøiagtig ud om hans færd og alle hændelser, som der havde tildraget sig, men Asbjørn fortalte alt, som det havde gaaet. Da siger Tore: "Det tykkes dig vel nu, at du har hevnet den skam, at du blev ranet i høst?" "Saa er det," sagde Asbjørn, "eller hvad tykkes dig, frænde?" "Det skal jeg snart sige", svarede Tore, "at den forrige færd, du fór syd i landet, var meget skjæmmende, men den stod dog til at bedre; men denne færd er en skam baade for dig og for dine frænder, om det skal have fremgang, at du blir kongens træl og jevning med den værste mand, Tore Sel. Gjør nu saa mandig, at du heller sidder paa dine eiendommer her; vi, dine frænder, skal yde dig saadan støtte, at du aldrig siden kommer i slig klemme." Asbjørn fandt dette rimeligt, og før end han og Tore skiltes, blev dette raad stadfæstet, at han skulde blive siddende paa sin gaard og ikke siden fare til kongen eller

gaa i hans tjeneste; og saa gjorde han og sad hjemme paa sine gaarder.»[704]

Fra norsk Wikipedia:

«Erling Skjalgsson (* trolig mellom 960 og 975 - † 1027 eller 1028) var herse og lendmann. Han var bosatt på den nordlige delen av Jæren, kanskje i dagens Sola kommune. Som svoger til Olav Tryggvason var Erling blant Norges mektigste menn.

Han er kun omtalt i et fåtall kilder, og ikke i noen skriftlige kilder fra hans egen samtid. Det kan være at noen av skaldekvadene om Erling Skjalgsson er samtidige eller nær samtidige. Noen av kildene gir motstridende opplysninger.

Familie.

Erlings familiebakgrunn er lite kjent. Morens navn er ukjent.

Theodoricus skrev ca. 1180 at han var sønn til Skjalg. På 1220-tallet hevdet Snorre at hans far var Torolv Skjalg. Ordet skjalg kan bety skjeløyd.

Det er mulig at Snorre forsettlig ga feil opplysninger for å kunne koble den norske kongefamilien til den danske Skjoldungætten.

Erling kan ha vært gift to ganger.

Han hadde trolig datteren Ragnhild og kanskje også flere av de andre barna, i et første ekteskap. Hvem som var Ragnhilds mor forteller ikke kildene noe om.

Erling giftet seg etter 995 med Astrid, som var søster til Olav Tryggvason. Kildene opplyser ikke hvem som var mor til Astrid, ikke heller om hun var Olavs hel- eller halvsøster.

"Fagrskinna" forteller at Erling hadde sønner, men oppgir ikke navnene. Snorre mente at Erling og Astrid hadde seks barn. Barnas fødselsår er ukjent.

De barna som "Heimskringla" omtaler er:
Aslak Erlingsson gift med Sigrid eller Gunhild Sveinsdatter – datter til Ladejarlen Svein Håkonsson,
Skjalg Erlingsson,
Sigurd Erlingsson,
Lodin Erlingsson,
Tore Erlingsson,
Gjertrud Erlingsdatter og
Ragnhild Erlingsdatter, gift med Torgeir eller Torberg Arneson.

Erling var blant annet morbror til Asbjørn Selsbane.

Hans datter, Ragnhild, hadde datteren Tora Torbergsdatter. Hun var Harald Hardrådes "medhustru", og mor til Olav Kyrre. Derved nedstammet de senere norske kongene fra Erling Skjalgsson.

Et senere tillegg til "Fagrskinna" ("Arnmødlingatal") og "Tåtten om Eindride og Erling", gir noen tilleggsopplysninger om Erling Skjalgssons familie som avviker fra eldre kilder, men de blir ikke regnet som pålitelige.

Erlings bosted.

Vi har ikke tilstrekkelige kilder til å slå fast nøyaktig hvor Erling bodde.

"Fagrskinna" viser ikke til noen geografisk plassering, men om han var Olav Tryggvasons lendmann for Østlandet, har han nok bodd der. Ågrip omtaler Erling i Olav Haraldssons styringstid, som Erling på (norrønt á) Sola, – så han kan ha flyttet til Sola senere.

Den legendariske Olavssagaen omtaler ham som Erling av (norrønt af) Sola. Preposisjonsbruken kan vise til usikkerhet om hvorvidt han faktisk bodde på Sola, eller om han bare eide Sola – som en setegård eller hovedgård.

De fleste viser til at Erling bodde på Sola, og gjerne en gård nær Sola Ruinkirke. Andre viser til at Erling Skjalgsson trolig bodde i Stavanger, kanskje på det som nå er Kongsgård. Grunnlaget for diskusjonen er blant annet teksten i "Heimskringla" om at Aslak Erlingsson bodde "øst på Sola". Noen mener at Sola kan ha vært et gammelt navn for hele Stavangerhalvøya, mens andre mener at Sola den gang var omtrent som i dag. Om "Heimskringla" her har noen historisk kildeverdi som en detaljert stedsangivelse er også uvisst.

Peder Clausson Friis († 1614) har i sin oversettelse av "Heimskringla", ved en anledning skrevet at Erling Skjalgsson var å treffe i "byen". Teksten på gammelnorsk er "til bæjar", som en kan oversette både med byen eller bøen (garden). Om han har ment at Erling bodde i Stavanger er uvisst.

Politisk virksomhet.

Erling og Olav Trygvasson – 995-999.

Etter at Olav Tryggvasson var blitt konge i Norge allierte han seg med Erling. Olav giftet sin søster Astrid til Erling.

I følge "Fagrskinna" fikk Erling som ombud alt land som Olav kontrollerte på Østlandet, men i følge Odd Snorresson fikk han som ombud området mellom Sognefjorden og Lindesnes. Hva som er rett kan vi ikke vite sikkert.

Erling Skjalgsson skal ha vært i følge med Olav Tryggvason før slaget ved Svolder, der Olav Tryggvason ble drept. Erling Skjalgssons båt var imidlertid et stykke foran de øvrige og ble ikke med i slaget. Slaget fant sted i år 999 eller 1000.

Erling og Eirik jarl Håkonson – 1000-1014.

I "Fagerskinna" omtales Erling Skjalgsson som lendmann, men at han ikke sto på god fot med ladejarlen Eirik

[704] Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 54-58. Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 22.

Håkonsson. Det er ikke fortalt hvor han var lendmann. Lendmann var en vasalltittel for personer som hadde fått et område å administrere av kongen, herunder å kreve opp skatter på vegne av kongen, hvor de kunne beholde en viss andel selv. "Heimskringla" forteller at Erling måtte dele den veitsle han hadde hatt under Olav Tryggvason med sønnen Aslak Erlingsson, men heller ikke her oppgis det direkte hvor det var. Ordet veitsle eller gjesting brukes om retten til fritt underhold i det distrikt hvor de oppholdt seg på reise. Varighet og antall følgesveiner var fastslått ved lov eller sedvane.

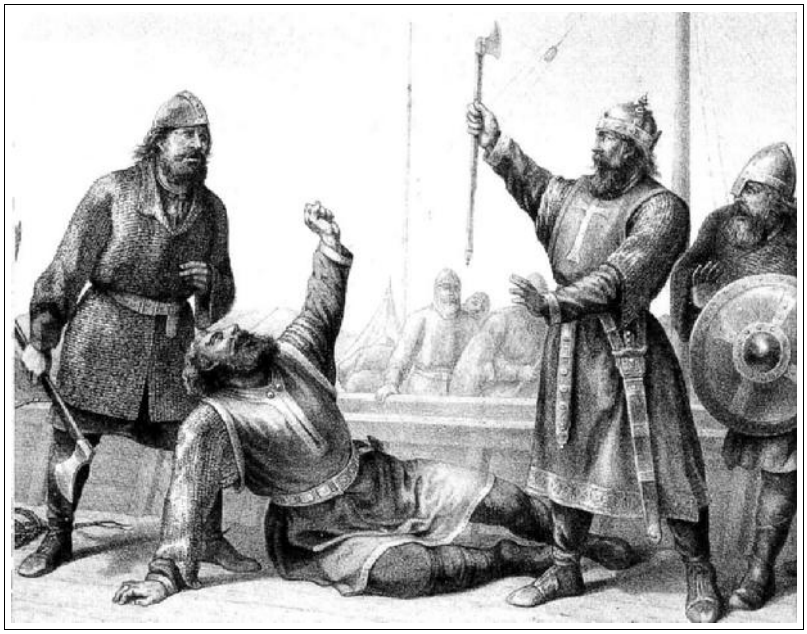
Etter et skaldekvad av Tord Kolbeinsson var Erling "herse" i denne perioden. At Erling var herse betydde at han var en slags høvding. Hersene nevnes ikke i lovene, så det er ikke noe en ble utnevnt til, eller en person med lovfestede rettigheter eller plikter. Trolig ble ordet herse brukt om mektige personer, og ikke knyttet til et ombud.

Erling og Olav Haraldsson – 1015-1028.

Erling forsøkte å holde seg på god fot med den nye kongen Olav Haraldsson (konge av Norge 1015-1028), men forholdet ble konfliktfylt.

Den legendariske "Olavssagaen" og "Fagerskinna" sier at han var lendmann, men ikke over hvilket område. I følge "Heimskringla" fikk Erling igjen kontrollen over området fra Sogn til Lindesnes, men det er ingen kilder som bekrefter dette.

Knud den Store skal ha gitt penger til norske stormenn, også til Erling Skjalgsson, for å støtte ham mot Olav Haraldsson. Ifølge "Heimskringla" skal Erling ha reist til England for å få Knud den Stores støtte mot Olav. Det er ingen kilder som bekrefter en slik reise eller et slikt møte. Det er derfor uvisst om det var Knud eller de norske stormennene som tok initiativet.»

«Erling Skjalgssons død» (Illustrasjon av Peter Nicolai Arbo (1831–1892)). (Wikipedia).

«Den siste striden mot Olav Haraldsson.

I 1027 eller 1028 var det et slag mellom Erling Skjalgsson og Olav Haraldsson. Noen angir tidspunktet for slaget til 1027, og andre til 1028. Claus Krag mente med grunnlag i kronologien til "Theodoricus monachus" at det trolig var før Knud den Store kom til Norge i 1028 og ble konge. Om "Heimskringlas" kronologi er rett må Olav Haraldsson ha kommet tilbake til Norge etter først å ha flyktet fra Knud den Store, og så forlatt landet enda en gang. "Heimskringla" forteller at slaget stod Sankt Thomasdag – 21. desember, men det er ikke andre kilder som bekrefter dette.

Det er også uenighet om hvor slaget sto. Theodoricus monachus mente det kom til slag i Tungenes. Den legendariske Olavssagaen plasserer slaget i Soknasundet. "Heimskringla" mente det var innenfor Bokn. Soknasundets plassering kan være en sammenblanding med slaget i Soknasund i 1033 mellom Svein Knutsson og tronkreveren Trygve Olavsson. Grunnlaget for uenigheten om det var Bokn eller Tungenes, kan være de litt tvetydige strofene til "Sigvatr Þórðarson" i "Flokkr om Erlingr Skjalgsson".

De aktuelle delene av versene oversetter Finnur Jonsson som

"der var en hard kamp utenfor Tungenes" (vers 2),

"Erlings hele mannskap var falt ved Bokn-øyas kyst; den unge kongen ryddet skipet nord for Tungenes" (vers 3) og

"etter kampen her ved Utstein" (vers 5).

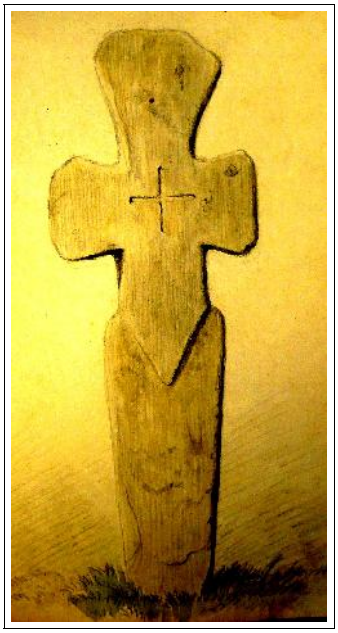
Både Tungenes, Bokn og Utstein er nevnt. Så vi har neppe grunnlag til å si mer enn at slaget sto et sted i ytre deler av Boknafjorden.

"Theodoricus monachus" mente at det var et sjøslag. Finnur Jonssons oversettelse av "Sigvatr Þórðarsons" kvad tilsier også at det skjedde til sjøs. Kåre Flokenes oversetter kvadet som at slaget skjedde på en strand:

"Erlings samla mannskap var falle på stranda ved Bokn".

"Fagrskinna" og "Ågrip" forteller at da slaget var over, hadde Erling mistet alle mennene sine. Da sprang Aslak Fitjaskalle frem og drepte Erling med øksen sin. Kongen skal da ha sagt: "Nå hogg du Norge ut av hånden min", og

siktet til at Erling var så viktig at drapet kom til å koste ham tronen. "Theodoricus monachus" forteller bare at drapet skjedde mot kongens vilje, slik at det er mulig at replikken er dikting.»

Minnesteinen tegnet av Bernhard Fredrik Hanson, da den sto i Steglebakken i mai 1852. Utformingen av minnesteinen med vinkelhaken (også kalt sparre eller chevron) har klare likheter med flere steinkors i Tyskland.(Foto: Arne Kvitrud, 2011). (Wikipedia).

«Ettermælet.

Minnesteinen.

Minnesteinen er vanskelig å tolke da steinen har stått ute og blitt nedbrutt i mange hundre år. Den tolkningen som en i dag viser til, er den Aslak Liestøl la fram i 1953. Liestøl har ikke kunnet lese hele teksten og har ekstrapolert noe. Hans tolkning av teksten er at en prest ved navn Alfgeir reiste et steinkors til minne om Erling Skjalgsson, med følgende tekst:

"ALFKAIR BRISTR RAISTI STAIN ÞINA AFT ARLIK TROTIN SIN
IS AIN UAS UR ARNI UILTR IS HAN BARIÞISK UIÞ OLAIF.»

«Alfgeir prest reiste denne steinen etter Erling, sin herre,
som ensom ble sveket av aren, da han sloss med Olav.»

Korset regnes av enkelte som Norges eldste rikshistoriske monument. Det stod fram til 1864 i Kongsgata 46 ved Breiavatnet. Kongsgata var hovedinnfartsveien fra Jæren til Stavanger. I dag står korset i vestibylen til Stavanger Museum.

Liestøl har ikke tolket hele teksten, og det er også deler av tolkingen han er usikker på. Det kan derfor komme andre tolkningsforslag.

Liestøl mente at korset sto i Steglebakken fordi det da sto nær veien. Andre anfører også at det var for at flest mulig skulle se det når de kom til Stavanger. En har ved diskusjonen om Stavangers alder argumentert med at en neppe hadde plassert et slikt kors utenfor allfarvei. En har også argumentert med at om Stavanger hadde vært et tettsted eller handelssted, ville det være mer naturlig å plassere korset slik at også sjøfarende kunne se korset.

Snorre Sturlasson om Erling Skjalgsson.

Mens de øvrige kongesagaene så vidt nevner Erling Skjalgsson bruker Snorre Sturlasson mye plass på ham. Han tegner på 1200-tallet, i sin bok "Heimskringla", et svært positivt bilde av Erling Skjalgsson til tross for at han var motstander til Olav Haraldsson. Grunnen kan være at Erlings etterkommere ble inngift i kongefamilien, og den positive omtalen kan derfor være en del av hans oppdrag.

Snorre skriver blant annet i "Olav Tryggvassons saga" i "Heimskringla" at Erling Skjalgsson hadde mange gode frender, og var mektig og gavmild.

Erling skal ha blitt døpt før bryllupet med Astrid en gang etter 995. Etter bryllupet forteller "Heimskringa" at Olav ga jarletittelen til Erling, men at han avslo. Om det faktisk var slik, eller om det bare er Snorres bortforklaring til hvorfor han ikke var jarl er uvisst. Det er heller ikke andre kilder som bekrefter at han var herse på denne tiden.

Snorre skriver at han var kristen og at han løslot treller. Han skal alltid ha hatt nitti frie menn eller flere med seg. I møte med jarlene hadde han to hundre mann eller flere med seg. Han eide store krigsskip med 30 rom.

Hvor mye Snorre diktet og hvor mye han hadde kildebelegg for er uvisst.

Torgrim Titlestad har i sine bøker i stor grad lagt til grunn Snorres oppfatninger av Erling Skjalgsson. Med grunnlag i Snorre mener han at Erling var forsvarer av det tradisjonelle norske, en desentralisert struktur med små uavhengige kongedømmer og et tingsystem. Motstander av dette var først og fremst Olav den Hellige, som kjempet for et sentralisert norsk monarki. Titlestad skriver selv at en del av stoffet i hans biografi "Konge mellom jarlar" har fått en "spekulativ karakter".»[705]

[705] Wikipedia.

(Barn XIV:5258, Far XVI:21029)

Gift omkring 996 med neste ane.

Barn:

Ragnhild Erlingsdatter. Levde 1012. (Se XIV:5258).

XV:10516 fm fm ff mf ff mf fm m

Astrid Tryggvesdatter. Født trolig før 963.

Fra Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga:
(Om at bøndene skulle ta ved kristendommen i Rogaland.)

«56. Kong Olav dro til Gulating med hæren, for bøndene hadde sendt bud til ham at de ville svare på saken der. Da begge parter var kommet til tinget, ville kongen først ha en samtale med høvdingene i landet. Da alle var kommet til stede, kom kongen fram med ærendet sitt; han ba dem ta imot dåpen, slik som han hadde bydd dem. Da sa Olmod Gamle: "Vi frender har talt om denne saken med hverandre, og alle vi kommer til å holde sammen om ett råd. Hvis det er så, konge, at du tenker å tvinge oss frender til slikt som å bryte med lovene våre, og om du vil bryte oss under deg med noen slags tvang, da kommer vi til å stå imot deg av all vår makt, og så får den seire som skjebnen vil. Men om du, konge, ville gjøre oss så vel og gi oss frender noe til gjengjeld, som kunne være til nytte for oss, da vil vi gå over til deg alle sammen, og love deg vår tjeneste fullt og helt." Kongen sa: "Hva vil dere kreve av meg for at vi skal bli best forlikt?" Da sa Olmod: "Det var for det første om du ville gifte Astrid, søster din, med Erling Skjalgsson, vår frende. Ham regner vi nå for å være den av alle unge menn i Norge en kan vente seg mest av." Kong Olav sa han syntes dette var rimelig, og at det visst var et godt gifte; han sa at Erling var av god ætt og så ut til å være en gild kar; men han sa også at Astrid selv måtte svare på dette. Kongen talte om dette med søsteren. "Nå er det ikke stor nytte jeg har av at jeg er en konges datter og konges søster," sa hun, "når du vil gifte meg bort med en mann som ikke engang har høvdingnavn. Jeg vil heller vente noen år på et bedre gifte." Og så sluttet samtalen for den gang.»

«57. Kong Olav lot ta en hauk som Astrid eide, og lot alle fjærene plukke av den, og så sendte han den til henne. Da sa Astrid: "Nå er bror min vill." Så reiste hun seg og gikk til kongen, han bød henne velkommen. Astrid talte nå, hun sa hun ville kongen skulle rå og gifte henne med hvem han ville. "Jeg har tenkt," sa kongen, "jeg skulle få makt til å gjøre den mann jeg ville til høvding her i landet." Så lot kongen Olmod og Erling og alle de frendene kalle til seg til en samtale. Der ble talt om frieriet, og det endte med at Astrid ble festet til Erling.

Nå lot kongen sette ting, og bød bøndene å la seg kristne, da var Olmod og Erling de første til å tale kongens sak i dette, og alle frendene deres gikk med dem. Ingen trøstet seg nå til å tale imot, og så ble hele denne tingalmuen døpt og kristnet.»

«58. Erling Skjalgsson holdt bryllup om sommeren, og dit kom det en svær mengde mennesker. Kong Olav var der også. Da tilbød kongen å gi Erling jarlsnavn. Erling svarte slik: "Herser har frendene mine vært, og jeg vil ikke ha høyere navn enn de. Men jeg vil gjerne få ta imot det av Dem, konge, at De lar meg bli den største i landet med det navnet." Det lovte kongen ham. Og da de skiltes, ga kong Olav land til Erling, mågen sin, nord fra Sognsjø og øst til Lindesnes, på samme vilkår som Harald Hårfagre hadde gitt sønnene sine, og som før er skrevet.»

Høvdingverdigheten på Vestlandet var vel etablert, herse kaltes en høvding ofte her.[706]

Fra norsk Wikipedia:

«Astrid (* trolig 960/980 - † ukjent) ble ca. 996 gift med Erling Skjalgsson († 1027 eller 1028).

Astrid var søster til Olav Tryggvasson og Ingeborg Tryggvesdatter.

Deres foreldre skal ha vært Tryggve Olavsson († 963) fra Viken eller Romerike og Astrid Eiriksdatter fra "Oprekstad", muligens identisk med gården Obrestad i Hå, Rogaland.

Astrid er ikke omtalt i kildene med patronymikon, og vi vet ikke om Olav og Astrid hadde begge foreldrene felles. Noen historikere mener de var halvsøsken. I Snorres kongesagaer står det at kong Tryggve og Astrid Eiriksdatter hadde døtrene Ingebjørg og Astrid sammen.

Da Olav Tryggvason ble konge i Norge var det viktig å holde seg inne med en høvding som Erling Skjalgsson. En måte å gjøre det på var å binde ættene sammen ved hjelp av ekteskap. Erling Skjalgsson var en mektig herse. Han kan ha vært sønn til Torolv Skjalg.

Snorre forteller at Olav Tryggvason omkring 995 dro til Gulatinget for å bli hyllet som konge. Kongen sa: "Hva vil dere kreve av meg for at vi skal bli best forlikt?" Da sa Olmod: "Det var for det første at du ville gifte Astrid, søster di, med Erling Skjalgsson, vår frende. Ham regner vi nå for å være den av alle unge menn i Norge en kan vente seg mest av." Olav sa ja, men Astrid sa ja først etter sterkt press fra broren. Snorre lar henne få en hendig replikk før hun gir etter:

"Nå er det ikke stor nytte jeg har av at jeg er en konges datter og konges søster", sa hun, "når du vil gifte meg bort med en mann som ikke engang har høvdingnavn. Jeg vil heller vente noen år på et bedre gifte."

Det er uvisst hvor mye av dette som er dikting og hvor mye som er riktig. Få historikere tillegger "Heimskringla"

706 Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 56-68. Cappelen's Norges Historie, Bind 2, side 72. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 341. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 707. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 93.

stor kildeverdi for denne perioden.

Erling og Astrid holdt muligens bryllup sommeren 996. Det var ikke uvanlig at jenter ble giftet bort i 15-årsalderen, men hun kan også ha vært eldre om familien ikke hadde funnet en god kandidat tidigere.

Til tross for at Astrid ikke var helt begeistret for giftemålet innledningsvis fikk hun og Erling mange barn. "Fagrskinna" forteller at Erling hadde sønner, mens Snorre mente at Erling hadde barna som er listet nedenfor. Vi vet ikke om det er rett og om det i så fall var sammen med Astrid. Vi vet ikke når barna er født.
Aslak Erlingsson, gift med Sigrid Sveinsdatter, datter til Svein Ladejarl.
Skjalg Erlingsson († 10.08.1062).
Sigurd Erlingsson.
Lodin Erlingsson.
Tore Erlingsson.
Ragnhild Erlingsdatter.

Det har også blitt hevdet at Astrid og Erlings datter het Astrid, ble kalt Astrid hin ubårne, og at hun ifølge "Arnmødlingatalet" (som var et tillegg til "Fagrskinna") var gift med Torberg Arnesson fra stormannsætten Arnmødlingene.

Andre har hevdet at Erling hadde datteren Ragnhild i et tidligere ekteskap.

Etter bryllupet er ikke Astrid omtalt flere ganger. Vi vet ikke når hun døde.

Erling drept i 1027 eller 1028.»[707]

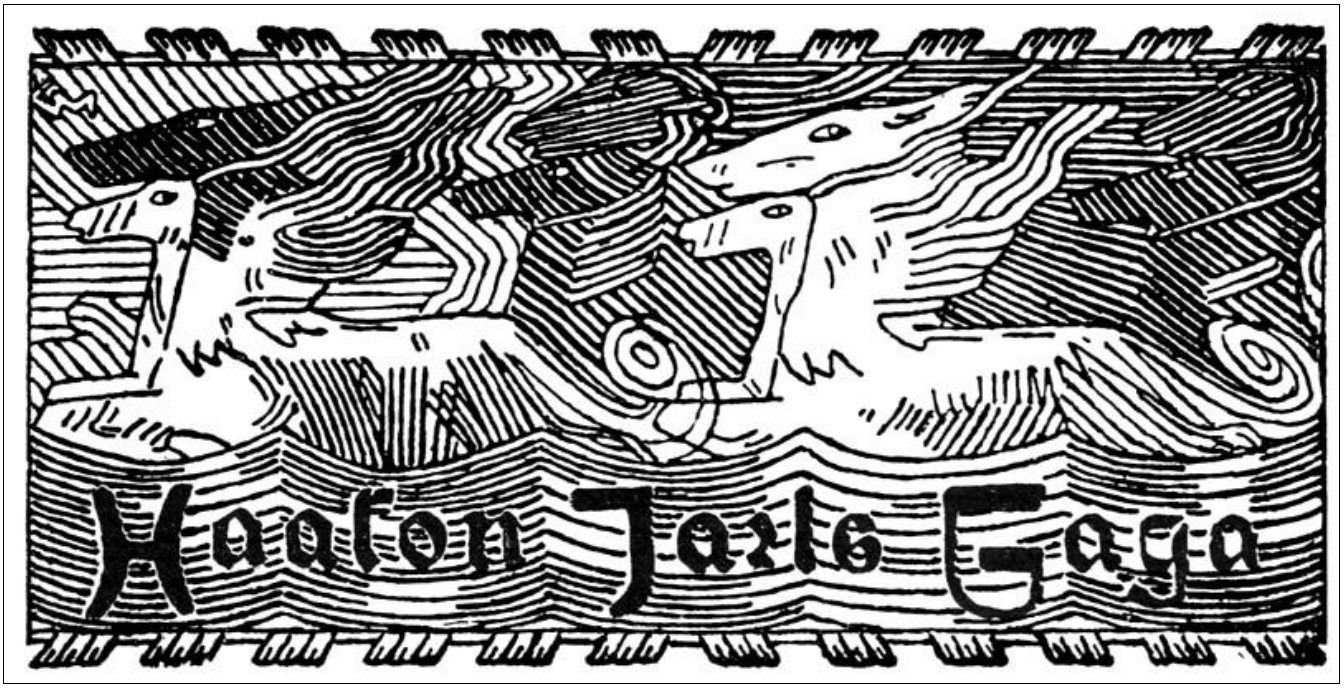
(Barn XIV:5258, Far XVI:21031, Mor XVI:21032)

Gift omkring 996 med forrige ane.

XV:10527 fm fm ff mf ff mm mm f

Håkon Sigurdsson Ladejarl. Jarl. Født omkring 937. Død ...02.995.

Håkon Ladejarl «den Mektige» var konge av Norge 974 - 994.

Titelfrise til Haakon Jarls saga (1900-utgaven).

Eirikssønnene hadde greid å brenne inne sin værste motstander, Sigurd jarl på Lade, i 962. Men dermed vant de ikke nettopp trøndernes hjerter, og Sigurds sønn, Håkon, var mann for å ta opp kampen. Gjennom en årrekke greide han å holde Eirikssønnene stangen, riktignok slik at han fra tid til annen måtte flykte utenlands. Han kom imidlertid alltid igjen, og bare tidvis lyktes det for brødrene å sette seg fast i Trondheimen. Sannsynligvis var det i en slik periode, da Håkon var drevet på defensiven, at Harald Gråfell greide å sikre seg herredømmet over Viken og ta livet av de to småkongene som regjerte der. Harald Blåtann hadde opprinnelig støttet Eirikssønnene, men nå begynte de å bli for sterke til at han riktig likte det. Han begynte å låne øre til Håkon, som foreslo å lokke Harald til Danmark og felle ham i et bakhold. Det ble også gjort. Harald Gråfell falt for overmakten på Hals ved Limfjorden ca. 965, og hans da gjenlevende brødrene ikke evnet å holde seg i Norge, måtte de rømme av landet. Håkon kunne dra hjem til Norge i triumf. Han fikk hele det nordenfjeldske i len av Harald Blåtann, men i realiteten var det han som nå ble kyst-Norges hersker.

707 Wikipedia.

Meget snart nektet han å anerkjenne Harald Blåtann som Norges overherre. Vi vet at Harald Blåtann gjorde et innfall i Tyskland da nyheten kom om at keiser Otto den Store var død. Men den nye keiseren rustet seg til en straffeekspedisjon, og Håkon Jarl kom Harald til hjelp for å forsvare Danevirke, vollen tvers over Sønderjylland. Dette var omkring 973-74, og kan ikke ha vært lenge etter drapet på Gråfell'en. De nordiske høvdingene led nederlag, og det kan ha vært nettopp dette nederlaget som fikk jarlen til å se sin sjanse og si seg fri fra Haralds overherredømme. Han betalte aldri senere noen skatt eller ytet Harald noen form for hjelp.

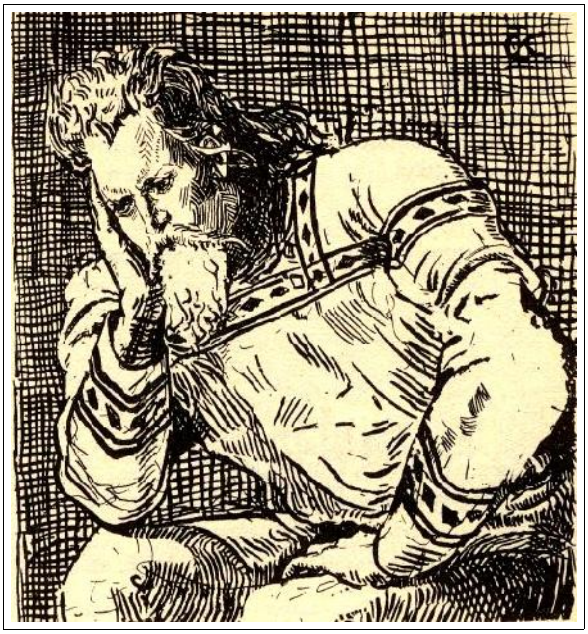
I sitt store hyllingskvad, Vellekla, feiret Einar Skålaglamm Håkon Jarl som den store fornyer av fedrenes religion. Eirikssønnene hadde ødet helligdommene, men Håkon «gjorde snart alle Tors og gudenes herjede hovs-land til sanne helligdommer for folket». Og nå «vender de nådige guder seg til blotene, nå er jorden fruktbar som før; den gavmilde mann lar krigerne igjen glade befolke godenes hellige steder». Det er som om skalden, og andre med ham, har opplevd noe som både har skremt og rystet dem. Ikke bare har hovene blitt vanhelliget, men folk har vendt seg fra dem, de er blitt likegyldige med de gamle guder. Det var en tid da det ikke var selvsagt at krigerne flokket seg i helligdommene. Eirikssønnenes helligdomsran var ikke hvilke som helst overgrep; de truet selve den religiøse orden. Men nå kan en endelig puste ut, jarlen har brakt alt i den rette skikk. En får tydelig inntrykk av at Håkons religionsfornyelse har vært en bevisst reaksjon, og har vært følt slik. Det var en tid da mange fant gode grunner til å bli likegyldige med den gamle religion, var det mon ikke også allerede noen som fant veien til den nye?

Håkon ble myrdet i februar 995 av sin trell, Kark.

Fra Snorre Sturlasson: Håkon den godes saga:

«11. Da Håkon (den gode) var konge i Norge, var det god fred for bønder og kjøpmenn, ingen mann skadde en annen hverken på liv eller eiendom; det var gode år både på sjø og på land. Kong Håkon var en usedvanlig blid mann, veltalende og omgjengelig, han var svært klok og tok seg mye av lovgivningen. Han satte Gulatingsloven i samråd med Torleiv Spake, og han satte Frostatingsloven i samråd med Sigurd jarl og andre av de klokeste blandt trønderne. Heidsævesloven hadde alt Halvdan Svarte satt, som før skrevet.

Kong Håkon var i julegjestebud i Trondheimen, Sigurd jarl hadde stelt det til for ham på Lade. Første julenatten fødte konen til jarlen, Bergljot, en gutt. Dagen etter øste kong Håkon vann over gutten og ga ham navnet sitt; og den gutten vokste opp og ble siden en gjev og mektig mann. Sigurd jarl var kong Håkons kjæreste venn.»[708]

Håkon Jarl. Illustrasjon til Heimskringla, Christian Krohg, 1899 (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Håkon Sigurdsson Ladejarl (norrønt: Hákon hlaðajarl Sigurðarsun) også Håkon Jarl den Mektige (norrønt: Hákon jarl inn ríki) (* desember ca. 935 - † februar 995), var jarl av Norge og fungerte i praksis som norsk konge fra ca. 970 til 995.

Han var sønn til Sigurd Håkonsson Ladejarl, gift med Tora Skagesdatter og ble far til Eirik Jarl og Svein Jarl.

Hans regjeringstid falt sammen med ladejarlenes storhetstid i Norge i siste halvdel av det 10. århundre. I brytningstiden mellom hedendom og kristendom utfordret håløygen Håkon jarl hårfagreættas hegemoni som Norges fremste høvdingætt, og for en periode vippet makten mellom de hedenske håløygene og de kristne ynglingene. Mannslinjen i håløygætten døde imidlertid ut med Håkons sønnesønn Håkon Eiriksson Ladejarl i 1029, omtrent samtidig med kristendommens definitive gjennombrudd i Norge etter ynglingekongen Olav den Helliges fall i 1030. Håkon huskes best som den siste hedenske hersker i nasjonen Norge (og kanskje også den eneste bortsett fra Harald

708 Snorre Sturlasson: Håkon den godes saga, avsnitt 11. Snorre Sturlasson: Håkon jarls saga. Cappelen's Norges Historie, Bind 2, side 207-208, 211-212. Politiken's Danmarks Historie, Bind 2 (1963), 244-248, 256-261, 266-267, 285, 301, 331. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 340. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 525. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 17, 50.

Hårfagre).

Håløygætten var en norsk herskerslekt med opphav i Hålogaland. Deres historie er beskrevet i mytiske dikt fra 900-tallet, først og fremst i "Håløygjatal", Øyvind Skaldespillers hyldningsdikt til Håkon Jarl. Ladejarlene som hersket i Trøndelag og Nord-Norge fra slutten av 800-tallet stammet fra håløygætten.

Det er gjort flere forsøk på å forklare opphavet til navnet håløyger (norrønt: háleygir) og Hålogaland. Det knyttes til myten omkring kong Hølgi og hans datter eller hustru Torgerd Hølgebrud. Andre forklaringer til ordet knyttes til den mytiske Logi, sønn av Fornjot. Historikeren Jordanes nevner i sin saga om goterne fra omkring år 551 et folkeslag han kaller adogit som bor i et land hvor det er dagslys i 40 dager og netter midt på sommeren. Adogit hevdes å være avledet av ordet håløyg.

Håkon startet sin karriere med å hevne drapet på sin far ved å ta livet av sin onkel Grjotgard. Ved hjelp av intriger, maktspill og allianse med danskekongen fikk han satt sine norske rivaler til kongemakten i Norge ut av spill. Til tross for at han formelt var underlagt dansk overhøyhet ved danskekongene Harald Blåtann (Harald Gormsson) og senere sønnen Svend Tjugeskjegg, opptrådte han som en selvstendig hersker i Norge. Sagaene og samtidige skaldedikt gir fyldige beskrivelser av jarlen, og han framstår ifølge sagaverket Ågrip fra 1190-årene nærmest som den ultimate vikinghøvdingen:

"Håkon jarl var den vakraste mann å sjå, ikkje høg, men vørdeleg, og han var uvanleg klok."

Han framsto som en uslåelig militærstrateg som både slo den tysk-romerske keiser Otto II ved Danevirke i 970-årene og jomsvikingene i slaget ved Hjørungavåg i 980-årene.

Samtid og bakgrunn.

Fram til midten av 800-tallet besto "Norge" av separate småkongedømmer og høvdingsamfunn. Ansporet av rikssamlingene på kontinentet, blant annet Karl den Stores Frankerrike, fikk Harald Hårfagre samlet en vesentlig del av småkongedømmene under seg til et rikskongedømme i 870-årene. Da kong Harald døde omkring 930 gikk det nye norske riket delvis i oppløsning, i noen grad som resultat av maktkamper mellom Haralds mange (angivelige) sønner som alle hevdet sin arverett til riket. I Trøndelag satt Haralds allierte Sigurd Håkonsson Ladejarl og deltok aktivt i utviklingen av kongedømmet for å styrke sin posisjon.

Ladejarlenes framvekst.

På 800-tallet var det utstrakt handel med varer fra nordområdene til sørlige deler av landet og også til kontinentet, og de mektige handelsmennene nordpå hadde behov for å trygge sine handelsruter sørover. Det var spesielt kontrollen over finneskatten og handel med pelsverk, selskinn, hvalrosshuder til tauverk og hvalrosstenner som var ettertraktede varer lenger sør. Håløygen Grjotgard Herlaugsson etablerte et handelssenter på Selva ytterst i Trondheimsfjorden i siste halvdel av 800-tallet og fikk etter hvert også etablert handel med varer fra Trøndelag og Sverige. Hans sønn Håkon Grjotgardsson flyttet hovedsetet sitt til Lade i det nåværende Trondheim og var den første som kalte seg Ladejarl – en jarletittel han fikk av kong Harald Hårfagre sist på 800-tallet. Da Håkon døde, sannsynligvis omkring 915, overtok hans sønn Sigurd jarletittelen i allianse med Harald Hårfagre og, etter Haralds død omkring 930, med hans sønn Håkon den Gode.

Handelsmennene hadde behov for å kue de vestlandske sjørøverne som truet handelsrutene, og deres interesser falt sammen med Harald Hårfagres ønske om rikssamling på bekostning av småkongedømmene langs norskekysten.»

Kong Håkon den gode øser vann over jarlesønnen Håkon, illustrasjon til Heimskringla av Christian Krohg (1899) (Wikipedia).

«Fødsel og slektsbakgrunn.

Håkon ble født på jarlesetet Lade julenatta i 935 som eneste kjente sønn til Sigurd Håkonsson Ladejarl og hans hustru Bergljot Toresdatter.

Snorre Sturlason skrev i Haakon den Godes Saga:

«11. _ _ _

Kong Håkon [den gode] var i julegjestebud i Trondheimen, Sigurd jarl hadde stelt det til for ham på Lade. Første julenatten fødte konen til jarlen, Bergljot, en gutt. Dagen etter øste kong Håkon vann over gutten og ga ham navnet sitt."

Selv om Håkon den gode (Håkon Adalsteinfostre) var kristent oppdratt og sannsynligvis selv døpt i England, der han var oppfostret hos kong Adalstein av England, er det lite som tyder på at den nyfødte jarlesønnen ble døpt etter noe kristent rituale. Sigurd Jarl og hans hus var solid forankret i den gamle åsatrua, og det er belegg for at også den norrøne åsatru praktiserte en lignende dåp.

Håkons mor Bergljot Toresdatter var datter til mørejarlen Tore Teiande og barnebarn til den mektige Ragnvald Mørejarl. Bergljots mor var Ålov Årbot, datter til Harald Hårfagre. Håkon var med andre ord født inn i de ledende herskerslektene i Norge. Dette ble ytterligere tydelig da Øyvind Skaldespiller i 970-årene framførte sitt genealogiske dikt "Håløygjatal" som i form og innhold sammenlignes med ynglingeættens hyldningsdikt "Ynglingatal". Begge diktene fører slekten, henholdsvis Håkons og Harald Hårfagres, i 27 slektsledd tilbake til de norrøne gudene og legitimerer kongeslektene ved å gi dem guddommelig opphav. Den tyske krønikeskriveren Adam av Bremen skriver om Håkon at: "Denne Håkon var meget grusom. Han tilhørte Yngves ætt og nedstammet fra kjemper."

Håkons liv og virke.

Håkon Jarl er en hovedperson i flere av Snorres sagaer i Heimskringla, slutten av Eirikssønnenes saga, "Håkon jarls saga" og de første delene av "Olav Tryggvasons saga". Snorre skrev Heimskringla omkring 1230, og det å anvende sagaene som kilde til forhold som ligger ca. 250-300 år tilbake i tid er omdiskutert. Snorre bygde mye av sin historieskriving på andre sagaer fra siste halvdel av 1100-tallet, og fra muntlig overleverte skaldedikt. Den følgende omtalen av Håkons liv er likevel basert på sagaenes fortellinger.

Sigurd Jarls død og Eirikssønnenes fall.

Den politiske situasjonen i Norge etter Harald Hårfagres død i 930 var ustabil. Sønnen Eirik Blodøks var av Harald utpekt som en slags overkonge framfor sine brødre som alle hevdet arverett etter faren. Men da Håkon den Gode kom tilbake fra England med en beskjeden styrke, måtte Eirik rømme landet og dro til England. Sannsynligvis skjedde maktskiftet i samråd med kong Adalstein som utnevnte Eirik til jarl av Northumberland etter flukten. Da han ble drept i slaget ved Stainmore i 954 dro Eiriks enke, Gunhild, og hans sønner til Danmark under beskyttelse av Gunhilds (angivelige) bror, danskekongen Harald Blåtann. Disse Eirikssønnene dro flere ganger til Norge for å prøve å slå Håkon og overta makten. I 961 lyktes de da Håkon ble såret og døde etter slaget ved Fitjar på Stord. Før han døde rakk imidlertid Håkon å si til sine menn at de skulle tilby Eirikssønnene riket etter ham, da han selv ikke hadde noen sønner. Understøttet av danskekongen Harald Blåtann ble dermed Harald Gråfell, den eldste av de gjenlevende brødrene, konge.

Ett eller to år senere, sannsynligvis i 962, klarte Harald Gråfell og hans brødre også å snikmyrde Håkon Jarls far Sigurd på Aglo (Skatval) i nåværende Stjørdal. Dette førte til at forholdet mellom trønderne og Eirikssønnene forverret seg betraktelig. Gråfell var den noe nedlatende betegnelsen trønderne hadde på Harald, og som henspilte på det forhold at han tok kongsnavn men kledde seg i en fell av gråskinn, mens jarlene til sammenlikning bar hermelin (røyskattskinn). Harald Gråfell fikk hjelp av Sigurds svikefulle bror, Grjotgard Håkonsson, til å drepe jarlen. Sannsynligvis har Harald tilbudt Grjotgard jarletittelen om de fikk tatt livet av Sigurd. Grjotgard fikk uansett ikke langvarig glede av denne tittelen. I 965 ble han drept av Håkon Sigurdsson som hevnet sin far, og de trønderske stormennene utropte Håkon til jarl på Lade.

Kildene spriker når de forteller hva Håkon Jarl gjorde etter drapet på Sigurd. Ifølge Heimskringla lå Håkon i stadig strid med Eirikssønnene og holdt tilbake skatteinntektene fra Trøndelag i tre år før venner på begge sider fikk i stand et forlik mellom partene. Eirikssønnene skulle ha kongsmakt slik Håkon den Gode hadde hatt, og Håkon Jarl skulle ha jarlemakt som Sigurd hadde hatt. I forlikets kjølvann gikk Snorre så langt at han antydet et kjærlighetsforhold mellom Håkon og Gunhild Kongsmor. Andre kilder, som Fagerskinna, legger vekt på at Håkon dro i viking i østerled og skaffet seg rikdom ved herjing hos esterne og kuronierne langs østersjøkysten. Også skaldediktet Vellekla framhever Håkons bedrifter i østerled. Håkon skulle under sine vikingferder også ha sluttet vennskap med danskekongen, Harald Blåtann, som han gjestet på kongsgården Jelling.

Sannsynligvis bidro danskekongen, som Håkons venn, til forlik mellom Harald Gråfell og Håkon. Av Eirikssønnene var det nå heller ikke mange igjen. Erling Eiriksson hadde blitt drept i Trøndelag under litt hardhendt skatteinnkreving, og samme skjebne led Sigurd Sleva i Hordaland etter at han hadde bortført hustruen til hersen Thorkell Klypp. Men Harald Gråfell og broren Gudrød klarte å ta livet av de mest innflytelsesrike norske skattkongene, Tryggve Olavsson og Gudrød Bjørnsson (begge angivelig barnebarn til Harald Hårfagre). Håkon var på dette tidspunkt i Danmark og pleiet vennskapet med Harald Blåtann.

Etter hvert fikk Håkon i stand en konspirasjon mellom danskekongen, hans brorsønn Gull-Harald (Harald Knutsson) og seg selv. De fikk lokket Harald Gråfell til Danmark med bare en liten styrke, og der ble han drept i et bakhold ved Limfjorden av Gull-Harald som trodde han skulle bli Blåtanns skattekonge i Norge. Håkon Jarl konspirerte imidlertid videre, og fikk låtanns aksept for å gå mot og drepe Gull-Harald for selv å bli skattekonge i Norge, noe han mente seg bedre i stand til enn Gull-Harald. Dermed fikk Håkon Jarl fjernet alle rivaler til lederstillingen i Norge. Etter drapet på Gull-Harald dro Håkon tilbake til Harald Blåtann og betalte bøter for å ha drept kongens brorsønn. Bøtene betalte han med gullet som han hadde ranet fra nettopp Gull-Harald.

Forholdet til Danmark.

Harald Blåtann reiste så en hær med 600 skip og dro sammen med Håkon Jarl til Norge. Her ble Harald først hyllet som konge i Viken, og han satt Harald Grenske, sønn til den Gudrød Bjørnsson som Harald Gråfell hadde tatt

livet av, til skattekonge over Vingulmark, Vestfold og Agder til Lindesnes. Deretter innsatte han Håkon til jarl over alt land fra Rogaland til Trøndelag. Håkon forpliktet seg til å betale danskekongen årlige skatter i form av gull, jaktfalker og hester. Innsettingen av Håkon til jarl i Norge har sannsynligvis skjedd omkring 970.

Omkring 973-974 dro Håkon til Danmark for å hjelpe Harald Blåtann med å forsvare Danmark mot den tysk-romerske keiseren Otto II. Danmark hadde blitt satt under press fra den katolske kirke i det tysk-romerske riket som ønsket å spre kristendommen til det hedenske Norden. Håkons hær ble satt til å forsvare det danske forsvarsverket "Danevirke" som var bygd som forsvarsmur tvers over det sørlige Jylland. Otto II måtte gi tapt for Håkon her, men han dro i stedet sjøveien inn i Danmark og klarte å slå danekongen.

I diktet Vellekla (vers 20) sier skalden Einar Skålaglam dette om Håkons innsats mot Ottos saksiske hær:

"Þrymr varð logs, es lögðu leikmiðjungar, Þriðja,
(arngreddir varð) odda (andvígr) saman randir.Sundfaxa
kom Söxum sækiþróttr á flótta,
þar svá gramr með gumnum garð yrþjóðum varði."

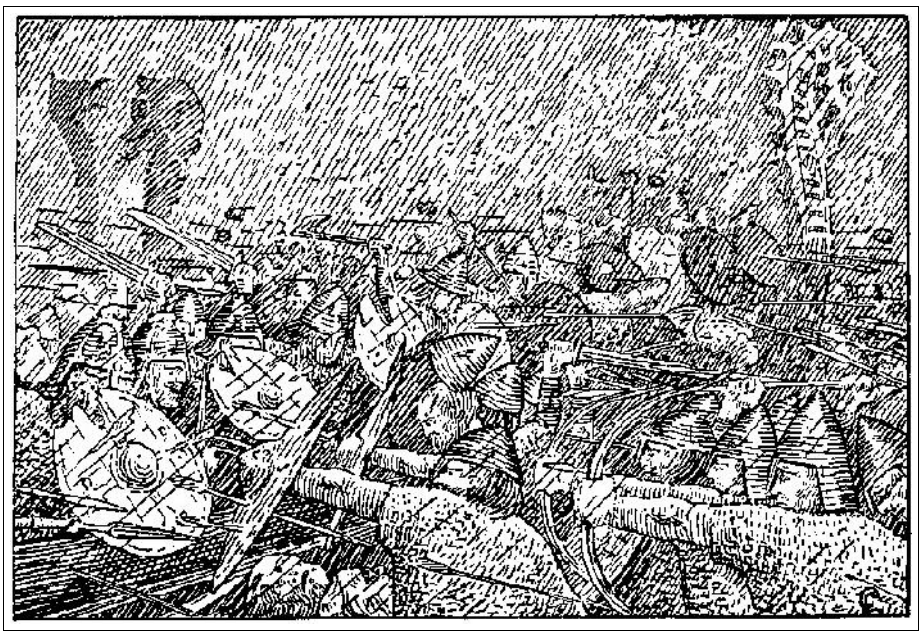
(luende sverd larmet der Odins leikesveiner
la skjoldene sammen ørners venn gikk mot odder
Sjøhelten fikk drevet sakserne på flukten
fyrsten og hans følge verget Virket mot fienden).

I Jomsvikingenes saga og i Heimskringla fortelles det at Olav Tryggvason sloss på saksernes side mot danskene og nordmennene. Kronologisk er nok dette feil – Olav fødselsår er ikke nøyaktig kjent, men han kan neppe ha vært mer enn 10 år på dette tidspunktet. Kilder forteller også at kong Burislav av Vendland kjempet sammen med keiser Otto, og koblingen til Olav ligger sannsynligvis i at Olav (på et noe senere tidspunkt) ble gift med Burislavs datter (eller mer sannsynlig hans søster), dronning eller prinsesse Geira av Vendland.»

Slaget ved Hjørungavåg.

Etter kampen mot keiser Otto II måtte Harald Blåtann rømme og ble deretter døpt til kristendommen av Otto og hans biskop Poppo av Slesvig. Harald innkalte så Håkon Jarl og fikk også ham tvangsdøpt. Han sendte med Håkon prester som skulle misjonere i Norge, men sagaen forteller at Håkon satt disse i land så fort Harald Blåtann var ute av syne. Deretter dro Håkon med sine menn østover gjennom Øresund og herjet i Götaland, før de brente skipene sine og dro landvegen helt til Trondheim og Lade.

Håkon opptrådte etter dette enda mer egenrådig i forhold til danskekongen. Harald Blåtann sendte en hærstyrke til Norge, men de måtte returnere uten å møte Håkon i kamp. I 985 ble Harald Blåtann dødelig såret i kamp mot sin sønn Svend Tjugeskjegg, og Svend overtok makten. Presset fra den tysk-romerske keiseren mot Danmark hadde nå avtatt fordi keiser Ottos styrker hadde vært mer opptatt med å slå ned det store slaviske opprøret mot keiseren i 982. Otto II døde dessuten i 983 og etterfølgeren Otto III var en svak barnekeiser som hadde mer interesse av den romerske (sørlige) delen av keiserriket. Etter Haralds død i 985 sendte Svend en invasjonsstyrke til Norge for å knekke ladejarlens makt. Svend deltok ikke selv i invasjonsflåten, i hovedsak var den bemannet av de beryktede Jomsvikingene ledet av Torkjell Høge, Bue Digre, Vagn Åkesson og Sigvald jarl.»

Uværet under slaget i Hjørungavåg, illustrasjon til Heimskringla, Halvdan Egedius (1899) (Wikipedia(.

«Den danske flåten møtte Håkon Jarls flåte på Mørekysten i slaget ved Hjørungavåg og ble der slått av nordmennene. I den sterkt mytiske beskrivelsen, spesielt i Jomsvikingenes saga, står det at danskene i begynnelsen så ut til å vinne seier, men så påkalte Håkon Jarl sin (og håløygenes) skytshelgen Torgerd Holgebrud som sørget for et vanvittig uvær over kamparenaen. I haglskurene kunne jomsvikingene se at guddommene Torgerd og hennes søster Irpa sto i Håkons skip og "skjøt piler fra hver finger, og hver pil drepte en mann". Kampbildet snudde, og Håkon

vant slaget. Etter å ha slått danskene og jomsvikingene befestet Håkon sin makt i Midt-Norge ytterligere.

Slaget fikk imidlertid ingen varig virkning for Norges selvstendighet fra Danmark. Svein Tjugeskjegg gjenerobret overherredømmet da han slo Olav Tryggvasson i slaget ved Svolder i 1000.

Byframveksten og Lade som kultursentrum.

Ifølge den islandske "Skáldatal", oversikten over skalder hos kongene, er Håkon jarl oppført med ikke mindre enn ni hirdskalder. Dette er mange sammenlignet med andre konger og sier noe om at Håkon satte skaldekunsten høyt. Blant skaldene var Øyvind Skaldespiller, Hallfred Vandrædaskald og Einar Skålaglam og de har blant annet diktet "Håløygjatal", "Håkonardråpa" og "Vellekla" som i sin opprinnelige form er samtidskilder til Håkons regjeringstid. Det fortelles også at Håkon ga sine skalder god lønn med kostbare våpen og prydgjenstander, og dette indikerer samtidig at Lade sannsynligvis var et sentrum også for smeder og håndverkere. Håkon rådde over store rikdommer fordi han styrte et rike som var større enn noen norsk konge hadde hatt før ham. Ladejarlenes makt var også bygd på en viktig handelsrute mellom Nord-Norge/Trøndelag og Danmark/Frisland som må ha gitt gode inntekter. I tillegg hjalp det også på kassabeholdningen at han hadde herjet i viking i østerled, og at han hadde beslaglagt Gull-Haralds skattkister.

Kildene forteller lite om Håkon i tidsrommet mellom slaget mot jomsvikingene og hans død i 995. Det kan tyde på at det har vært et tiår uten store kamper og slag. Arkeologiske funn kan tyde på at det har vært en bymessig framvekst i Trondheim på Håkon Jarls tid, noe som også underbygges av en innskutt historie (en tått - en kort, anekdotisk, islendingesaga i prosa) i "Flatøyboken" (Olav Tryggvassons saga) om Ogmund Dytt og Gunnar Helming som besøker Trondheim i 995 og beskriver et bymessig samfunn. Ifølge de historiske tradisjonene er det likevel Olav Tryggvasson som har fått æren av å "grunnlegge" Trondheim i 997.

Olav Tryggvassons hjemkomst og Håkon Jarls død.

I tiden etter jomsvikingslaget beskrives Håkons styre som hardere mot folket. Han "tok til å bli hard mot landsfolket, var pengekjær og passet ikke loven. Men verst var det at han var usedsmann mot kvinner, og hans menn gjorde som han." Bøndene i Trøndelag samlet seg i motstanden mot jarlen og en gang, i 995, da jarlen var i gjestebud på Melhus og krevde å få ha den vakre kona til storbonden Orm Lyrgja hos seg, gikk det for langt. Orm sendte ut hærpil til alle kanter og bøndene samlet seg og gikk mot jarlen. Han måtte flykte og gjemte seg til slutt under grisefjøset på garden til sin elskerinne Tora fra Rimol sammen skosveinen eller trellen sin, Tormod Kark.Her ble han drept av Kark.

På samme tid hadde Olav Tryggvasson seilt inn Trondheimsfjorden med fem skip. Jarlens sønn, Erlend Håkonsson, hadde seilt mot ham med tre skip, og Olav hadde tatt ham av dage. Olav dro inn til Trondheim, og trellen Kark oppsøkte ham der og viste ham jarlens avhuggne hode. Da befalte Olav at trellen skulle halshugges fordi han hadde sveket sin herre. Bøndene hyllet deretter Olav som sin nye konge.

Det er pekt på sammenhengen mellom Håkons hardstyre og de helt spesielle "motstandsbestemmelsene" i den eldre Frostatingsloven. I disse lovbestemmelsene står det blant annet at om kongen gjør voldsverk mot noen, skal han drepes dersom noen får tak i ham. Tilsvarende gjelder for jarler og lendmenn. Det fins ikke paralleller til dette i andre germanske lover. Disse lovene kan være fra omkring 1000 og kan tolkes som en direkte reaksjon på Håkons maktmisbruk på 990-årene.

Familie og etterkommere.

Ifølge sagaene fikk Håkon sønnen Eirik i 950, da han var 15 år. Årstallet trekkes i tvil, ikke fordi en femtenåring ikke kan få barn utenom ekteskap, men mer fordi kildene også gir Eirik Jarl en viktig politisk og militær rolle i England omkring 1020 når han etter angitt fødselsår skulle vært 70 år. Mor til Eirik skal ha vært ei tjenestejente som Håkon traff under et gilde på Opplandene. Eirik ble oppfostret hos stormannen Torleiv Spake i Meldal.

Under slaget ved Hjørungavåg deltok Eirik ved sin fars side og ledet en flåte på 60 skip.

Eirik og den yngre broren, Svein, deltok i slaget ved Svolder på danskekongens side og de to ble jarler i Norge under Svend Tjugeskjegg da Olav Tryggvason hadde falt. Fra 1016 var Eirik jarl av Northumbria til sin død i 1023 eller 1024.

Eirik ble gift med Gyda Svendsdatter, datter til Svend Tjugeskjegg, og fikk med henne sønnen Håkon Eiriksson, den siste ladejarlen som døde i 1029.

Håkon giftet seg med Tora Skagesdatter, datter til Skage Skoftesson.

Han hadde dessuten frilledatteren Ragnhild (eller Ingebjørg) som ble gift med Skofte Skagesson, bror til Håkons hustru, Tora.

Håkon Jarls historiske betydning.

Håkon har ikke i noen kilder blitt betegnet som "konge" i Norge, men han blir likevel oppført i den norske kongerekken som Norges monark fra 970 til 995. Kildene er samstemte i at han hersket over "sju fylker" fra Rogaland til Møre i tillegg til ladejarlenes gamle rike Trøndelag, Namdalen og Hålogaland. I Viken og østlandsområdet hersket Tryggve Olavsson og Harald Grenske, men i motsetning til Håkon hadde de en mer underordnet stilling i forhold til danskekongen og det var ikke spor av noen nasjonal ("norsk") reaksjon mot fremmedstyret. Håkon hadde tilsynelatende ingen agenda om å innlemme østlandet i sitt rike, men med basis i Trøndelag skapte han "et grunnlag for norsk nasjonalfølelse som Østlandet ikke hadde del i."

Hersker i en religiøs brytningstid.

"Sigurd Ladejarl var svær til å blote, og det var Håkon, far hans også. Sigurd holdt alle blotgildene på kongens

vegne der i Trøndelag." Med dette sitatet plasserer Snorre den gamle åsatros hovedsete nettopp på Lade. Kristendommen var godt kjent i Norge allerede på Harald Hårfagres tid, og på 900-tallet fikk den nye troen gjennomslag i deler av befolkningen, men ikke i Trøndelag.

Danskekongen hadde, under sterkt press fra den tysk-romerske keiser Otto II, tvunget jarlen til å la seg døpe og sendte med ham prester til Norge. Men så snart Håkon var utenfor danskekongens rekkevidde, satt han prestene på land og sto fram som en helstøpt hedning i ladejarlenes tradisjon. I hyllingskvadet Vellekla av den islandske skalden Einar Skålaglam blir Håkon Jarl omtalt som en talsmann for den gamle religionen, og han regnes blant de siste makthavere i Norge som bekjente seg til den norrøne religionen. Jarlen skal ifølge Snorre ha erklært seg som "Sæming" - det vil si en av krigerguden Odins sønner. "Han skulle aldri oppsøke striden, men heller aldri vike unna for striden."

I Vellekla hylles Håkon som den som brakte åsatrua tilbake tilbake til nordmennene etter de kristne kongene Håkon den Gode og Eirikssønnene:

"Hærens kloke herre lot de herjede hovsland
som Tor eide, atter aktes som guders templer.
Sjøl en Tor bak skjoldet førte han over sjøen
til jotners vei kampens ulv. Ham guder styrer."

Arkeologen Frans-Arne Stylegar nyanserer bildet av den hedenske Håkon ved å vise til at Håkon under sitt raid i Götaland rev ned og ranet et hov som var viet til guden Tor. Odd Snorresson (islansk benediktermunk, siste havdel 1100-tallet) skriver at gautlandsjarlen Ottar fikk Håkon erklært "varg i veum" (ulv i helligdommen) på tinget etter ugjerningen. Han refererer også at Harald fra Danmark skal ha sendt tyske misjonærer til Norge. Håkons rolle i forbindelse med dette er uklar, men det er klare arkeologiske spor som tyder på at kristendommen har vunnet fotfeste i landet på denne tiden. Stylegar hevder at "trenden på denne tiden var å fylle politiske allianse- og underordningsforhold med kristent, ideologisk innhold. Slik var forholdet mellom keiser Otto og kong Harald, og slik kan det gjerne ha vært mellom Harald og Håkon Jarl også." Det kan med andre ord tenkes at Håkon Jarl ble en kristen på sine eldre dager av rent politiske og opportunistiske grunner.

Et særtrekk ved Håkon Jarls gudedyrkelse er forholdet til gudinnen, skytsånden eller valkyrien Torgerd Holgebrud. Spesielt under slaget ved Hjørungavåg har hun en sentral rolle. Det gikk dårlig for Håkon i begynnelsen av slaget og han påkalte sin skytshelgen. Hun krevde et stort offer, og Håkon lot sin syvårige sønn Erling drepe. Deretter snudde kampen og Håkon vant med hjelp fra Torgerd og hennes søster Irpa. Også i sammenheng med Håkons hevn over Torleiv Jarleskald har Torgerd en viktig rolle. Kulten rundt Torgerd er også kjent fra islandske kilder.»[709]

(Barn XIV:5264, Far XVI:21053, Mor XVI:21054)

Utenfor ekteskap

Barn:

Eirik Håkonsson Ladejarl. Født omkring 957. Død omkring 1024. (Se XV:10773).

Gift med neste ane.

Barn:

Bergljot Håkonsdatter. Født før 990. Levde 1050. Død etter 1050. (Se XIV:5264).

XV:10528 fm fm ff mf ff mm mm m

Tora Skagesdatter. Levde omkring 960.

Fra Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga:

«19. Håkon jarl giftet seg med en kvinne som het Tora, datter til Skage Skoftesson, en mektig mann. Tora var en usedvanlig vakker kvinne. Sønnene deres het Svein og Heming, datteren het Bergljot, hun ble siden gift med Einar Tambarskjelve. Håkon jarl var svært glad i kvinner, og han hadde mange barn. En datter het Ragnhild, han giftet henne bort til Skofte Skagesson, bror til Tora. Jarlen var så glad i Tora at han holdt mye mer av Toras frender enn av noen andre; mågen Skofte var enda den han satte høyest av alle frendene hennes. Jarlen ga ham store veitsler på Møre. Hver gang de var ute i leidang, måtte Skofte legge sitt skip nærmest jarlens; det gikk ikke for noen annen å prøve å legge skipet sitt mellom deres.»[710]

Fra norsk Wikipedia:

«Tora Skagesdatter (norrønt: Þóra Skagasdóttir) var gift med ladejarlen Håkon Sigurdsson som var norsk regent (jarl av Norge) fra 970 til 995. Hun var datter til Skage Skoftesson som i Snorre Sturlassons Olav Tryggvassons saga betegnes som "en mektig mann". Sannsynligvis var han herse på Møre, det bekreftes i hvert fall senere at hans sønn Skofte (Toras bror) innehadde den arvelige hersetittelen. Tora betegnes i Heimskringla som en "usedvanlig vakker kvinne".

Tora og Håkon hadde ifølge Snorre disse barna:

709 Wikipedia.

710 Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 19. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 581. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 50.

Svein († ca 1016), jarl av Norge (sammen sin halvbror Eirik) fra 1000 til 1015.
Heming.
Bergljot, gift med Einar Tambarskjelve.
Sigurd.
Erling, ofret til Torgerd Holgebrud sju år gammel under slaget ved Hjørungavåg.
Erlend, drept i kamp mot Olav Tryggvasson i 995.

Sønnen Svein skal ifølge en usikker kilde ha vært gift med Holmfrid, datter til svenskekongen Olof Skötkonung.

Toras bror, hersen Skofte Skagesson, ble gift med en frillesdatter til Håkon Jarl som i Heimskringla kalles Ragnhild, i Fagerskinna kalles hun Ingebjørg. Skofte var en nær venn av Håkon Jarl, men ble drept av Håkons eldste sønn Eirik Jarl.»[711]

(Barn XIV:5264, Far XVI:21055)

Gift med forrige ane.

XV:10546 fm fm ff mf fm mf ff m

Rannveig Tordsdatter d.e. på Aurland. Levde omkring 980. Gjentakelse, se side 427.

XV:10555 fm fm ff mf fm mm fm f

Tord Brynjulfsson på Aurland. Lendmann. Levde fra 925 til 952.

Tord var ca. 925 kongens lendmann på Aurland i Sogn.
«En lendmann var i Norge i vikingtiden og middelalderen de mennene som hadde fått jordegods av kongen mot å verne landefreden og å administrere et område på vegne av kongen der». (Store norske leksikon).[712]

Fra P. A. Munch (1810-63): «Det norske Folks Historie» – Første Deel, 1:ste Bind (- 961).
Avsnitt 29: «Egil Skallagrimssøns første Bedrifter i Norge» (side 594):
«Rejsen til Norge gik heldigt. De landede ved Hørdaland, og begave sig strax til Sogn, hvor Thorolf erfarede at Brynjulf var død, og at hans Søn Thord havde faaet Aurland og var bleven Kongens Lendermand, medens Bjørn havde faaet en anden stor Ejendom, og ikke var traadt i Kongens Tjeneste, hvorfor man kaldte ham Bjørn Hauld.»[713]

Fra islandske «Egils saga» (eller «Egil Skallagrimssons saga»).
Sagaen, skrevet på 1200-tallet av en anonym forfatter, handler om livsløpet til hovedpersonen Egil Skallagrimsson og ætten hans, som levde en gang på 900-tallet. I tillegg beskrives en rekke andre personer, som enten er i slekt med ham eller som han møter i strid eller vennskap (her oversatt fra islandsk via engelsk).
Utdrag fra kapittel 39-41: «Egils og Skallagrims Lege. Thorolfs og Egils Udenlandsrejse.»
«Næste Sommer var det, at Thorolf, som før er fortalt, kom til Island. Og da han havde været der en Vinter over, udrustede han om Foraaret sit Skib i Braaksund. Da han nu var ganske færdig, gik Egil hen til sin Fader, og bad ham om Lov til at rejse med. "Jeg vil drage udenlands med Thorolf," sagde han. Skallagrim spurgte, om han havde talt med Thorolf derom? "Nej," svarede Egil; hvorpaa Faderen bad ham, først at gøre det. Men da Egil nu gav sig i Tale med Thorolf derom, viste denne kun liden Lyst til at tage ham med. "Naar din Fader," sagde han, "her i sit eget Hus ikke kan styre dig, saa kommer det mig voveligt for, at tage dig med mig udenlands; thi der nytter det dig ikke at vise et saadant Sind, som her." "Saa kommer nok ingen af os til at rejse," sagde Egil. Næste Nat rejste der sig et stærkt Uvejr, og Vinden bar ud paa Søen. Da det nu var blevet mørkt, og det var Flodlid, kom Egil hen, hvor Skibet laa, gik ud paa Skibet, udenom Tjældingerne, og hug Tovene over, som gik udenbords; derpaa skyndte han sig op over Skibsbryggen, skød den straks ud, og hug de Tov over, som var oppe paa Landet. Skibet drev da ud paa Fjorden. Men saasnart Thorolf og hans Folk mærkede, at Skibet drev, sprang de i en Baad; Vejret var imidlertid saa haardt, at de intet kunde udrette, og Skibet drev over til Andekil, og op paa Stranden der. Egil gik hjem til Borg. Da man erfarede hvad Egils hadde gjort, skyldte de fleste på det, men han sagde, at det skulde ikke vare længe, førend han tilføjede Thorolf endnu større Skade og Fortræd, hvis denne ikke vilde tage ham med sig. Flere gav sig imidlertid til at mægle imellem dem, saa at det blev Enden derpaa, at Thorolf tog mod Egil, der saaledes drog udenlands med ham om Sommeren.
Saasnart Thorolf var kommen om Bord, tog han Øksen, som Skallagrim havde givet ham og kastede den over Bord i Dybet, saa den aldrig mere kom op. Han havde en lykkelig Overfart, og landede ved Hordeland, hvorfra han straks drog til Sogn. Her var imidlertid Brynjolf død om Vinteren, og hans Sønner havde skiftet Arv. Thord havde faaet Gaarden Ørland, som Faderen havde boet paa, og var gaaet Kongen tilhaande, og var bleven Lensmand. Bjørn havde derimod til sin Lod faaet en anden god og anselig Gaard og var ikke gaaet Kongen tilhaande. Han kaldtes derfor Bjørn Høld; han var en velhavende og storsindet Mand. Thorolf begav sig straks efter sin Landing til ham, og bragte ham hans Datter Asgerd. Der blev megen Glæde ved Gensynet. Asgerd var en meget smuk Kvinde, forstandig og 1dannet og meget ferm i alle kvindelige Sysler.»

Det må gjøres oppmerksom på at "Egils saga" oppfattes som uklar og tvilsom av såvel dansk som norsk

711 Wikipedia.

712 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 889. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 22.

713 P. A. Munch (1810-63): «Det norske Folks Historie» – Første Deel, 1:ste Bind, side 594.

biografisk leksikon.[714]

(Barn XIV:5278, Far XVI:21109)

Gift

Barn:

Rannveig Tordsdatter d.e. på Aurland. Levde omkring 980. (Se XIV:5278).

XV:10757 fm fm fm ff ff ff mf f

Harald I Gormsson Blåtann av Danmark. Konge. Født omkring 930. Død mellom 985 og 987 i Jomsborg.

Konge av Danmark ca. 958 - ca. 986.

En runesten i Vissing kirke gir viktige opplysninger om Harald som ikke kjennes fra andre kilder: «Tove, Mistivojs datter, Harald den Godes, Gorms sønns kone, lot gjøre dette minnesmerke etter sin mor.» Denne innstrift forteller at Harald var gift med venderkongen Mistivojs datter, og at han har hatt sin svigermor boende ikke langt fra Jelling. Dessuten får vi et eksempel på samtidens gunstige dom over Harald, han kalles «den Gode».

Harald var forøvrig gift flere ganger. Adam av Bremen nevner at da kongen ble kristnet, gjorde hans dronning Gunhild det også. Saxo nevner kun at Harald hadde vært gift med Gyrid, en søster til Styrbjørn, hun kjennes imidlertid ikke fra andre kilder. Som hans barn nevnes Svend Tjugeskjegg hvis kristne navn var Otto, oppkalt etter den tyske keiser, Håkon som anla en koloni i Semland, datteren Tyra som først ble gift med Styrbjørn og senere med Olav Trygvesson, og til sist datteren Gunhild som ble gift i England.

De sikre opplysninger om Harald er ikke mange. Han nevnes første gang i 936, da erkebiskop Unni av Bremen gjorde en misjonsreise til Norden, og takket være Harald fikk adgang til å predike evangeliet på de danske øyer. Ved dette tidspunkt levde ennå kong Gorm, men ved hans død tok Harald riket i arv. Hvorvidt han spilte en rolle ved fordrirvelsen av den svenske fyrsteslekt fra Sønderjylland ca. 940 vet man ikke. Likeledes er det uklart hvordan forholdet mellom Harald og den tyske keisermakt formet seg i de nærmest følgende år. Muligens gjorde man fra tysk side gjeldende krav på overhøyhet over Danmark basert på den seier som kong Henrik i 934 vant over Gnupa. Når det i 948 nevnes bisper i Slesvig, Ribe og Århus, byer som var underlagt Bremen, kan innvielsen av disse neppe ha funnet sted uten den tyske keisers medvirkning. Av et brev utstedt av Otto I 26.06.965, fremgår da også at han har følt seg berettiget til å gi de danske bispedømmenes kirker immunitet. Likevel savner vi ethvert vitnesbyrd om at kong Harald skulle ha følt seg som en avhengig fyrste, som måtte utrede skatt, stille mannskap til keiserens disposisjon osv.

Harald lot seg døpe ca. 960 og bygde Trefoldighetskirken i Roskilde. Det nevnte keiserbrev er sikkert utstedt kort etter at kong Harald ble døpt.

Fra Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga:
«9. ... Like etter denne samtalen talte Gull-Harald (sønn til Knud Gormsson og brorsønn til kong Harald Blåtann) med kong Harald, mens det var mange stormenn til stede, venner til begge to. Da krevde Gull-Harald av kong Harald at han skulle skifte riket og gi ham halvparten, slik som han hadde byrd og ætt til der i Danevelde. Kong Harald ble fælt harm for dette kravet; han sa at ingen mann hadde krevd av kong Gorm, far hans, at han skulle bli halvkonge i Daneveldet, og heller ikke av far hans, Horda-Knut eller av Sigurd Orm-i-Øye eller av Ragnar Lodbrok. Han ble så vill og vred at det ikke var råd å snakke til ham.»

(Mogens Bugge oppgir i «Våre forfedre» at Harald var gift med Gyrid Olavsdatter som døde ca. 987. Hun var datter til Olav Björnsson, bror til kong Erik VII Segersäll. -->> Feil!)

Dansk Biografisk Leksikon og Bent og Vidar Billing Hansen i «Rosensverdslektens forfedre» oppgir at han først var gift med Gunhild og annen gang med Tove Mistivojsdatter.

Harald ble drept i 980 av sin egen sønn Svend Tjugeskjegg og dennes fosterfar, Palna-Toke.[715]

---

714 «Egils saga» (eller «Egil Skallagrimssons saga».

715 Politiken's Danmarks Historie, Bind 2 (1963), side 86, 225-234, 238-248, 253-264, 350, 354. Dansk Biografisk Leksikon, Bind 9 (1936), side 330-332. Snorre Sturlasson: Håkon den godes saga, avsnitt 10, 22. Snorre Sturlasson: Håkon jarls saga, avsnitt 10. Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 9, 12-15, 20, 24-28, 33-34, 53, 91-92. Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 36, 72, 130. Snorre Sturlasson: Magnus Erlingssons saga, avsnitt 2. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 509. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 45.

Harald Blåtand, kalkmaleri fra 1500-tallet i Roskilde Domkirke, Sjælland, Danmark (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Harald Gormsson Blåtann (norrønt Haraldr blátönn) (* ca. 930 kanskje i Jelling, dødsdag tradisjonelt angitt som 1. november 985, 986 eller 987) regnes som Danmarks første reelle konge, som med utgangspunkt i en mindre region ble konge over hele det som i dag er Danmark. Harald Blåtann er også den første danske konge som trår ut av sagnkongenes halvmørke og blir en historisk person dokumentert i skrift og stein. Mens danskekongen måtte underkaste seg den tysk-romerske keiseren i sør forsøkte han selv å underkaste seg norske herskere i nord. Et maktmiddel for å oppnå dette var å innføre kristendommen som offisiell religion.

Harald Blåtann på stein.

Harald Blåtann ble født en gang omkring 930 som sønn til kong Gorm den Gamle, konge over Jylland, og Tyra Danebod. Harald døde i 986 etter å ha styrt Danmark fra omkring 958 og hevdet også delvis overherredømme over et så utstrakt og selvstendig land som Norge i en viss tid fra 970. Ifølge Snorres Olav Tryggvassons saga kom Harald Blåtann til Tønsberg med 600 skip og ble tatt til konge i Viken.»

Harald Blåtands runesten - den store Jellingsten (tekstsiden), som også kaldes "Danmarks Dåbsattest". (Nationalmuséet i København - «Jellingprojektet»).

«Harald Blåtanns biografi blir oppsummert på en runeinskripsjon på Jellingsteinene som han lot reise for å ære sine foreldre. På norrønt står det:

"Haraltr kunukr bath kaurua kubl thausi aft
kurm fathur sin auk aft thaurui muthur sina.
sa haraltr ias sar uan tanmaurk ala auk

nuruiak auk tani karthi kristna."
(Harald, konge, ba gjøre disse kumbler [minner] etter
Gorm sin far og Tyra sin mor, den Harald som vant
seg hele Danmark og Norge og gjorde danene kristne.)

Hva som menes med "vant seg hele Danmark og Norge" er omstridt. Noen har tolket det slik at Danmark var splittet mellom flere småkonger, og at Harald Blåtann samlet det meste av Danmark under sin autoritet slik Harald Hårfagre hadde gjort i Norge. Det kan også bety at han gjenerobret det sydlige Jylland som muligens hadde vært under tysk kontroll i en periode.

Hans krav om å være konge over Norge skal ikke overdrives. Det strakte seg stort sett til at stormennene i Viken og rundt Oslofjorden sendte gaver for å beholde en viss form for uavhengighet. Etter at Harald Gråfell var død var det ingen reell autoritet i Norge før Håkon Jarl markerte seg. Harald Blåtann forsøkte å hevde sin autoritet over Norge, men det store invasjonsforsøket endte i et storslått nederlag i Hjørungavåg. Det var første gang Norge som samlet nasjon hevdet sin selvstendighet overfor Danmark i krig. Snorre Sturlason skriver i Heimskringla at "Håkon Jarl lot folk bygge og bo over hele landet og svarte aldri mer skatt til danekongen."»

Harald Blåtand døpes av Poppo Munken (Relief i Kamdrup kirke datert ca 1200) (Wikipedia).

«Underkastet kristendommen.

Harald Blåtann er kjent som mannen som lot seg kristne etter et sagnaktig møte med munken Poppo som etter sigende bar jernbyrd for å overbevise kongen om Kristi makt. Sagnet er neppe historisk. Harald kan like gjerne ha vært kristen hele sitt voksne liv, noe som ikke kan dokumenteres, og selve den offisielle "kristning" av Danmark skjedde helt eller delvis av politiske årsaker. Dels fratok den det kristne tysk-romerske keiserrike en god begrunnelse for å angripe og undertvinge seg Danmark, og dels kan Harald meget vel ha sett at fremtiden lå i å slutte seg til det kristne Europa.»

Den store runestenen er av lys grå granittgneis med et rødfarget fargespill. Den har, av naturens hånd, tre sider som brukes til en tekstside og to bildesider. Runeskriptet er velkjent, men motivene representerte noe nytt i Norden. Inskripsjonen er i horisontale linjer, og de to bildesidene minner om spredningen i en bok. Menneskeskikkelsen, som lenge ble tolket som et portrett av kongen selv, er den eldste kjente skildringen av Kristus på korset eller kanskje rettere Kristus i livets tre i dette landet. (Nationalmuséet i København - «Jellingprojektet»).

«Selv om Harald Blåtanns forgjengere aksepterte kristendommen etter press fra den frankiske, karolinske kongen i 826 var før-kristen hedenskap overveiende dominerende blant danskene og de øvrige nordboerne i minst to hundreår til. Haralds mor kan ha gitt ham spor av kristendommen til tross for at Gorm den Gamle var tilhenger av gammel tids sed og skikk. Da Harald konverterte omkring år 965 fikk han gravhaugene på Jelling omgjort til kristne monumenter til ære for sine foreldre, Gorm og Tyra. Runesteinene på Jelling har blitt sagt å være monument over Haralds nye religion og et bilde på kristendommens militære seier, men mer sannsynlig er de å betrakte som en overgang til og et bindeledd mellom det gamle og det nye. Utsmykningen viser en Kristuslignende figur med utstrakte armer omslynget av greinlignende bånd, men kan også tolkes som en Odin-figur som ofrer seg selv til seg selv i treet. Jellingsteinene kan således romme to tanker samtidig.

Den kristne religionen ble uansett stadig mer integrert hos danene som lå nærmere Europa enn Norge og Sverige. Selv enkelte av stormennene ble omvendt og bispeseter ble etablert, som i Slesvig, Ribe og Århus. Det første dokumenterte misjonsforsøk ble gjort av den engelske misjonæren Willibord tidlig på 700-tallet. Forsøket var mislykket, men etter sigende fikk Willibord med seg 30 unge dansker tilbake til England, sannsynligvis for å utdanne dem til prester. Andre forsøk ble gjort etter denne tid som også stort sett mislyktes. I 845 herjet danene byen Hamburg hvor Ansgar, Hamburgs biskop, oppholdt seg. Som et indirekte resultat ble Ansgars erstatning at han fikk det rikere bispesetet i Bremen som ble slått sammen med Hamburg.

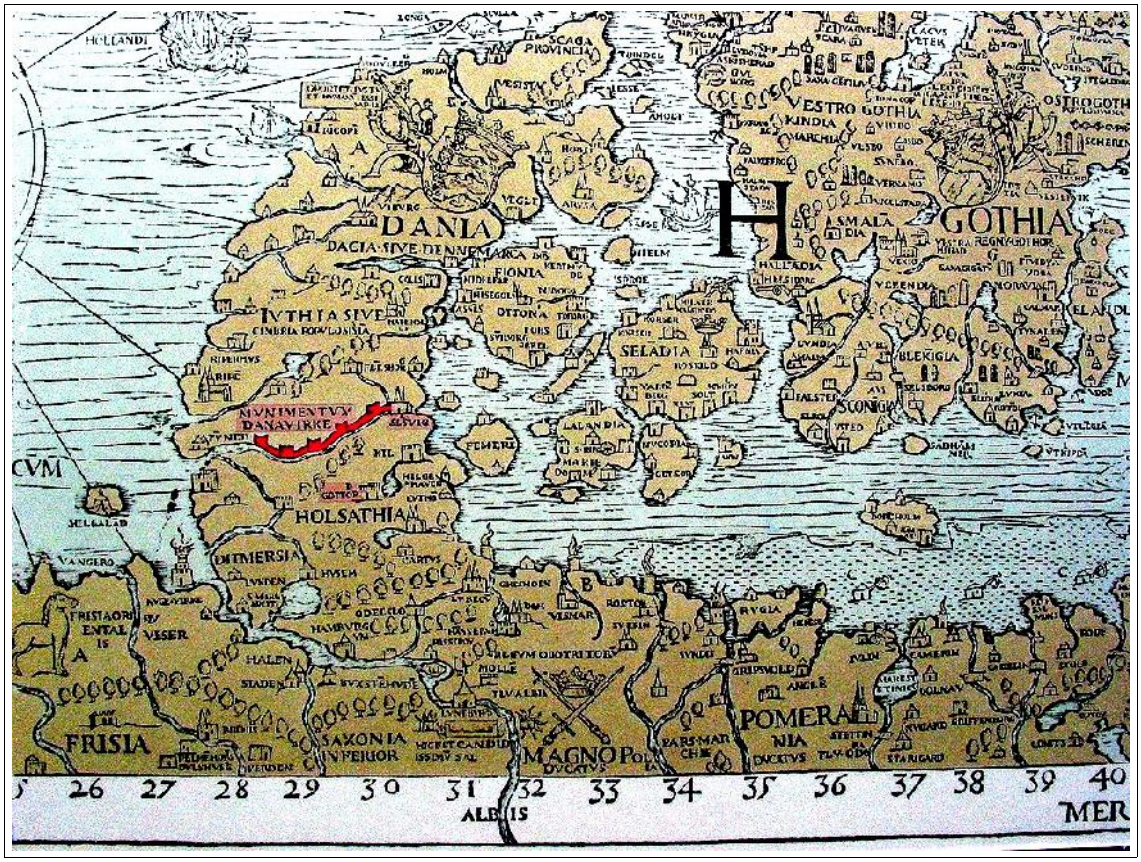
Det var ikke før i 935 at kristne misjonærer hadde et større gjennombrudd i Danmark. På denne tiden fikk Unni, erkebiskopen av Hamburg-Bremen, tillatelse av Harald Blåtann til å preke over hele Danmark selv om han ennå ikke hadde blitt konge. Så tidlig som i 948 ble bispeseter etablert av tyske misjonærbiskoper i Hedeby, Ribe og Århus. Harald Blåtann ble døpt mellom 960 og 965 på linje med andre europeiske konger, med unntak av de øvrige nordiske kongene.

Den betydning tyske misjonærer hadde i omstillingen, foruten den luftige idéen om et tysk-romersk storrike, fikk Otto I den Store til å kreve at Harald Blåtann anerkjente ham som "advocatus" eller øverste beskytter av den danske kirke, og til og med som overkonge over Danmark. Da informasjonen kom til danskekongen i 973 om at keiser Otto I var død utnyttet han øyeblikket ved å foreta et raskt hærtokt ned i Tyskland, men ble ettertrykkelig slått og han måtte trekke seg tilbake. Året etter kom tyskerne nordover, erobret Hedeby og Danevirke og besatte Sønderjylland. Årbøkene sier at tyskerne hadde mye motgang, men danene sendte ut fredsfølere da inntrengerne kom så langt nord som til Limfjorden, og da keiseren selv kom til området "vant han en stor seier". Det betydde sannsynligvis at han aksepterte danenes fredsforslag som mest av alt var hans eget ultimatum. Harald Blåtann var tvunget til å akseptere både fred og kristen dåp. Fra da av gikk en dansk manns frie valg av religion tapt og hedenskapen tapte stadig mer grunn.

Bispesetet i Odense ble etablert i 980 og det hellige offerstedet Vejle i Jylland ble forlatt. Kong Harald flyttet kongsgården til Roskilde og reiste en trekirke forbeholdt Den hellige treenighet. Kirker ble bygget på mange steder under kong Haralds regjering der tyske og noen danske prester prekte.

Harald Blåtann bidro aktivt til å spre kristendommen. Den norske jarlen på Lade i Trøndelag, Håkon Sigurdsson,

som hadde vært i Danmark og kjempet på dansk side mot tyskerne ble tvunget til å ta med seg tyske prester hjem til Norge. I henhold til Snorre satt en svært motvillig Håkon Jarl dem på land så snart han hadde kommet ut av syne, seilte videre og brøt all kontakt med den kristne danske kongen.»

Danevirke (i rött) på Carta Marina från 1500-talet (Wikipedia).

«Forsvarsanlegget Danmark.

Gorm den Gamles invasjon av Friesland i 934 blandet ham inn i en krig med den tyske keiseren og etter å ha blitt beseiret ble Gorm tvunget til å gjenreise de kirkene han hadde revet og tillate kristne fri adgang til riket. Gorm døde året etter og Harald ble konge. Biskop Unni fra Bremen prekte i Jylland og fikk den unge kongen til å lytte, men ikke til å la seg døpe. Harald søkte å holde tyskerne ute av riket ved å forsterke forsvarsmuren "Danevirke", en serie av festningsvoller og festninger som eksisterte helt til siste halvdel av 1800-tallet.

I løpet av sin tid satt Harald i gang reisningen av runesteinene på Jelling, men også andre prosjekt som festningsverk på fem strategiske steder, de såkalte Trelleborgene: Trelleborg på Sjælland, Nonnebakken på Fyn, Fyrkat sentralt i Jylland, Aggersborg i nærheten av Limfjorden og Trelleborg i nærheten av byen med samme navn i Skåne. Alle de fem festningene hadde samme form: perfekte sirkler med åpninger på fire sider, lik et solkors som delte sirkelen i fire områder med store langhus i kvadratiske mønstre. En sjette Trelleborg er lokalisert i Borgeby i Skåne. Den har samme form og har blitt datert tilbake til omkring år 1000 og kan derfor ha blitt bygget av Harald Blåtann.

Harald Blåtann bygde også den eldste kjente broen i sørlige Skandinavia, kjent som Ravningebroen ved Ravninge og som var fem meter bred og 760 meter lang.

Harald Blåtann som konge.

Med sin hustru (ukjent hvilken av hans mulige hustruer, Adam av Bremen angir at det var Gunhild) fikk Harald sønnen Svend som ble døpt sammen med resten av familien. I tillegg til navnet Svend fikk sønnen også navnet til den tysk-romerske keiseren, Otto, et navn Svein Tjugeskjegg tilsynelatende aldri brukte.

Med absolutt autoritet i Danmark kunne Harald Blåtann også vende oppmerksomheten ut over landets grenser. Han kom gjentatte ganger Rikard I av Normandie til hjelp (i årene 945 og 963). Han tok også Harald Hårfagres sønnesønn Harald Gråfell under sin beskyttelse i dennes kamp om den norske kongetronen, men sviktet ham igjen senere som en del av det taktiske spillet med å spille ulike aktører ut mot hverandre. Ved å sette opp en felle for Harald Gråfell i 970 som gjorde at ham ble drept, satset Harald Blåtann i stedet på Håkon Jarl, som hadde vært med på å forsvare Daneveldet mot tyskerne. Det viste seg at Håkon Jarl var en langt sluere hersker enn danskekongen hadde regnet med, og jarlen ristet av seg båndene til Danmark straks han hadde kommet til makten.

De norrøne kongesagaene, spesielt de av Snorre Sturlasson, framstilte Harald Blåtann i et negativt lys. Han ble tilsynelatende to ganger tvunget til å underkaste seg den svenske vikinghøvdingen Styrbjørn den Sterke; først ved å måtte gi Styrbjørn en flåte med skip og menn, og sin datter Tyra Haraldsdatter, og dernest å måtte å gi Styrbjørn flere skip. Styrbjørn Sterke seilte nord til Uppsala i Sverige for å ta den svenske tronen med makt fra kong Erik Segersäll, men da brøt Harald Blåtann sitt troskapsløfte, flyktet tilbake til Danmark og unngikk å møte den svenske hæren ved Fyrisvall.

En konsekvens av at Harald Blåtanns hær tapte for tyskerne i 974 var at hans grep om Norge ble svekket og at tyskerne bosatte seg ved grensen til Danmark i sør. I 983 ble de tyske bosetterne drevet ut av en hær bestående av et slavisk folk, obotritterne og Haralds krigere. Kort tid senere var dog Haralds tid som konge over. Ikke ved ytre krefter som fra Norge eller fra Tyskland, men av hans egen sønn, Svend Tjugeskjegg.

Harald Blåtanns død.

Flere kilder hevder at hans sønn erobret kongemakten fra sin gamle far. En av kildene er Snorre Sturlasson som skriver i Olav Trygvesøns saga:

"34. Kong Haralds søn Svein - han som siden blev kaldt Tjugeskjeg[- krævede rige af sin fader, kong Harald; men da var det fremdeles som før, at kong Harald ikke vilde tveskifte Danmark og ikke give ham noget rige. Da samler Svein sig hærskibe og siger, at han vil fare i viking. Men da hele hans hær kom sammen og af Jomsvikingene Palne-Toke var kommet ham til hjælp, da styrede Svein til Sjæland og ind i Isefjord. Der laa hans fader, kong Harald, med sine skibe, og de rustede sig til at fare i leding. Svein lagde til strid med ham, og der blev det et stort slag; drev da folk til kong Harald, saa at Svein maatte vige fór overmagten og flyede. Der fik kong Harald saadanne saar, at han døde. Siden blev Svein tagen til konge i Danmark. - - -"

Harald Blåtann døde den 1. november i enten 985 eller året etter. Han ble begravet i Roskilde domkirke, hvor hans levninger fortsatt hviler, bygget inn i en av pilarene i koret.»[716]

(Barn XIV:5379, Far XVI:21513, Mor XVI:21514)

Gift med neste ane.

Barn:

Svend I Haraldsson Tjugeskjegg av Danmark. Født omkring 960. Død 03.02.1014 i Gainsborough. (Se XIV:5379).

Tyra Haraldsdatter av Danmark. Prinsesse, dronning. Død etter 18.09.1000.

Fra norsk Wikipedia:

«Tyra eller Tyra Haraldsdatter var ei dansk prinsesse på slutten av 900-tallet, datter til Harald Blåtann av Danmark og en av hans hustruer (Gunhild eller Tove) og søster til kong Svend Tjugeskjegg. Hun ble dronning av Norge en kort stund, og i henhold til tradisjonen bidro hun til at ektemannen, kong Olav Tryggvasson døde i år 1000. Deretter forsvinner Tyra fra historien.

Tyra omtales i en rekke kilder fra middelalderen. Hun hadde som dansk kongedatter og senere norsk dronning en fremtredende posisjon, men særlig fortellingen om Tyra og Olav Tryggvasson er sterkt preget av rent litterære motiver. Det er derfor usikkert hva som er den historiske kjernen og hva som bare er ren diktning i fortellingene om Tyra.

Tyra hos Snorre Sturlasson.

Ifølge Snorre Sturlasson ble hun giftet bort til Burislav av Vendland, det vil si Boleslaus I av Polen, som en del av en dansk-vendisk fredsavtale. Denne avtalen innebar også at hennes bror Svend Tjugeskjegg ble gift med Burislavs søster Gunnhild.

Som enke var det praktisk å gifte bort Tyra for å oppnå politiske fordeler, men ifølge Snorre var ikke Tyra enig:

"Dette giftemålet hadde ikke kommet i stand, for Tyra sa tvert nei;
hun ville ikke gifte seg med en hedensk mann, som dertil var gammel."

Hun ble uansett sendt til Vendland og fikk fosterfaren Ossur Agesson som reisefølge, og for å blidgjøre henne fikk hun de samme eiendommene som Svends dronning Gunnhild hadde hatt i Vendland, i tillegg til andre eiendommer. Likevel gråt hun kraftig og ville nødig reise, men havnet i Vendland og ble gift med Burislav.

"Men da hun var hos hedenske mennesker,
ville hun verken ta imot mat eller drikke av dem, og slik gikk det i sju dager."

Etter å ha sultestreiket flyktet hun sammen med Ossur. De unngikk Danmark og dro i skjul helt til Norge. Her oppsøkte de kong Olav Tryggvasson.

Ifølge Snorre:

"Han tok godt imot dem, og de var der og hadde det godt. Tyra fortalte kongen alt om den vanskelige stillingen hun var kommet i, bad ham om råd og hjelp, og om fred i hans rike. Tyra talte godt for seg, og kongen likte godt det hun sa, han så det var ei vakker kvinne, og så falt det ham inn at dette måtte være et godt gifte. Han vendte samtalen inn på dette, og spurte om hun ville gifte seg med ham."

Tyra fikk innyndet seg hos kong Olav Tryggvasson og ble gift med ham. For norskekongen ga det dynastiske fordeler å bli slekt med danskekongen, selv om Svend Tjugeskjegg var sterkt uenig i dette ekteskapet. Først og fremst fordi det brøt hans fredsavtale med Vendland, og dernest fordi han ikke var noen venn av norskekongen.»

716 Wikipedia.

Kong Olaf tilbyr en stilk av Angelica til dronning Tyra. Hun gråter og klager over at hun vil ha større gaver (Eik Werenskiold - Illustrasjon til Olav Tryggvassons saga, 1899-utgaven). (Wikipedia).

Straks Olav og Tyra ble gift begynner hun å syte og klage, og kaller ham feig for ikke å hente medgiften hennes fra Vendland. Gift med Burislav ville hun ikke være, men medgiften vil hun likevel ha. Kong Olav blir rasende og uttaler de fatale ordene:

"Aldri skal vel jeg være redd for broren din, kong Svend.
Og om vi to møtes, da skal han vike!"

Ifølge Snorre var Tyras egging grunnen til at Olav deltok i slaget ved Svolder mot blant annet Tyras bror Svend. Olav falt i slaget, og deretter forsvinner også Tyra ut av historien. Vi vet ingenting om hennes skjebne senere. Det er heller ikke kjent om hun hadde barn.

Tyra i andre kilder.

Den eldste kilden som omtaler Tyra, er Adam av Bremens kirkehistorie fra cirka 1070. Her står det at Olav Tryggvasson fikk den danske kongedatteren Tyra til hustru, og at han ble egget av henne til å gå til krig mot danene.

"Historia Norvegiæ" forteller om ekteskapet til kong Olav og "sororem Sweinonis regis… Tyri" som tidligere hadde vært trolovet med "dux quidam de Sclauia".

I henhold til "Gesta Danorum" var Tyra tidligere gift med Styrbjørn Sterke av Sverige, sønn til Olav Bjørnsson, bror til kong Erik Segersäll av Sverige. Styrbjørn Sterke nevnes i et islandsk skaldekvad, men hans eksistens er ikke historisk belagt i andre kilder. Etter tradisjonen var Styrbjørn en høvding av Jomsborg som beseiret den danske kongen Harald Blåtann i et slag. Deretter fikk han gifte seg med Blåtanns datter Tyra, hvorpå han utfordret svenskekongen, men falt i slaget ved Fyrisvall ved Uppsala.»[717]

XV:10758 fm fm fm ff ff ff mf m

Gunhild(?) av Danmark. Dronning. Levde omkring 965.

Adam av Bremen forteller at kong Harald mottok dåpen «sammen med sin hustru, Gunhild», og at minnet om kongen «og hans hustru Gunhild» skal leve evig i Bremen. Ut over dette kjenner vi ikke det minste til Gunhild, men det er sannsynlig at kong Haralds datter Gunhild er oppkalt etter sin mor. I så fall har vi en bekreftelse på dronning Gunhilds eksistens.

Gunhild var muligens mor til Svend Tjugeskjegg.[718]

Fra dansk Wikipedia (oversatt):
«Ekteskap og barn.
Trolige ekteskap:
Gunhild (i følge Adam av Bremen)
Tove (Tofa, i følge runesteinen i Sønder Vissing kirke)
Gyrid (i følge Saxo Grammaticus)
Thora (?) (i følge Arild Huitfeldt (1546-1609) (trolig identisk med Tófa).

717 Wikipedia.

718 Politiken's Danmarks Historie, Bind 2 (1963), side 244, 260. Dansk Biografisk Leksikon, Bind 8 (1936), side 444. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 45.

Vi vet ikke sikker hvem som var mor til Svend Tjugeskjegg. Harald Blåtann var gift med Tove, datter til den vendiske prinsen Mistivoj. En runestein, som Tove reiste til minne om sin mor, er den eneste kilden om henne: Runestenen i Sønder Vissing, midt mellom Århus og Jelling har teksten:

"Tofa (Tove), Mistivojs datter, Harald den gode, sønnen til Gorm,
lot gjøre dette dødsminne etter moren.

Det er ikke kjent om Tove var mor til ett eller flere av Haralds berømte barn. Av Haralds øvrige hustruer nevner Adam av Bremen Gunhild og Saxo Grammaticus Gyrid, en søster til Styrbjörn fra Sverige. Hun må være Haralds siste hustru og neppe mor til noen av Haralds berømte barn.»

De forskjellige Wikipedia-utgavene lister flere muige hustruer til Harald, men intet sikker om hvem som var Svend Tjugeskjeggs mor.

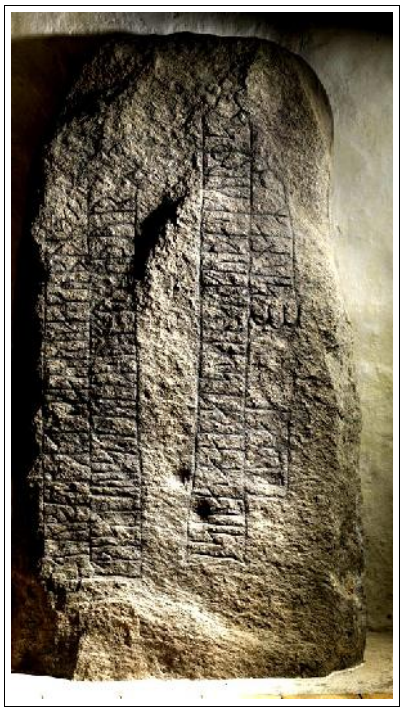
Fra norsk Wikipedia:
«Harald hadde følgende barn (minst):
Erik.
Håkon (* 961?).
Svein Tjugeskjegg (* ca. 960 - † 1014.
Tyra, gift 1. gang med Olav Tryggvasson, 2. gang med Styrbjørn den Sterke.
Gunhild († 1002), gift med Pallig Tokesen († 1002).

Gunhild (levde ca. 965), muligens gift med den danske kongen Harald Blåtann. Den tyske kronikøren Adam av Bremen nevner i "Gesta Hammaburgensis ecclesiae pontificum" at Harald Blåtann mottok dåpen "sammen med sin hustru Gunhild."

Det er ikke klarlagt om Gunhild er samme kvinne som Tove fra Venden eller om dette er to forskjellige personer.

Tove av Danmark, Tove fra Venden, (Tófa) (ca. 970) var dronning av Danmark ved sitt giftermål med Harald Blåtann på 960-tallet.

Hun var datter til den vendiske fyrsten Mistivoj.

Sønder Vissing-steinen er en dansk runestein fra 2. halvdel av 900-tallet i Sønder Vissing kirke mellom Horsens og Silkeborg (Wikipedia).

«Tove reiste en runesten etter sin mor rett ved den nåværende Sønder Vissing kirke (mellom Horsens og Silkeborg). Inskripsjonen lyder:

"Tófa lét gera kuml, Mistivis dóttir, ept móður sína,
kona Haralds hins Góða, Gorms sonar."
(Tove, Mistivis datter, Harald den Godes, Gorms sønns kone,
lot gjøre kumbl (=rune/minnesmerke) etter sin mor.)

Gyrid Olavsdatter var en svensk kongedatter som kan ha vært dronning av Danmark omkring 985.

Hun nevnes som søster til Styrbjørn den Sterke (* ca. 960 - † 985), som var sønn til sveakongen Olav Bjørnsson. Om dette stemmer, var Gyrid kongsdatter også niese til Erik Segersäll (* 945 - † ca.995).

Hennes far, Olav, var samkonge med sin onkel Erik ca. 970 til 975. Antakelig døde hennes far i 975. Deretter var hennes onkel Erik enekonge frem til sin død i 995.

Det er trolig at Styrbjørn ble uvenner med sin onkel, Erik, og rømte til Danmark. Der ble Styrbjørn gift med Tyra Haraldsdatter, datter til den aldrende kong Harald Blåtann (* 930 - † 986).

Det er her i historien at Gyrid samtidig blir gift med kong Harald Blåtann.

Med pengestøtte fra Harald, ledet hennes bror snart en hær som gikk inn i Sverige hvor han omkom i slaget ved Fyrisvollene, der han kriget mot sin onkel, Erik Segersäll.

Året etter dør Harald Blåtann.

Sagaene sier ikke noe mer om Gyrid.»[719]

(Barn XIV:5379)

Gift med forrige ane.

XV:10759 fm fm fm ff ff ff mm f

Toste Skoglar. Småkonge. Levde 970.

Skoglar-Toste var viking fra Götaland, en mektig sjøkriger.

Harald Grenske tok sin tilflukt hos ham etter mordet på sin far, og deltok i hans vikingferder.

Skoglar eller «Skågul» var ikke fyrste.[720]

Fra norsk Wikipedia:

«Skoglar-Toste var en småkonge i vestlige Götaland på midten av 900-tallet. I henhold til Snorre Sturlason var han far til Ulv Tostesson Jarl og Sigrid Storråde som etter sigende ble dronning i både Sverige og Danmark.

Tilnavnet, skoglar, skauglar, skagul eller sköguls, er språklige variasjoner i norrønt språk og betyr "kamp" (Skogul er også navnet til en av valkyrjene i norrøn mytologi). Skoglar-Toste eller "Kamp-Toste" var således en hard og stridig mann, noe som blir bekreftet at han kan være den samme Toste som herjet i England og var en av de første som krevde danegjeld (betaling for ikke å herje) en gang i 970.

Heimskringla nevner at han ga beskyttelse til norske Harald Grenske, far til den kommende norske kongen Olav Haraldsson. Da Harald Grenske senere kom tilbake for å fri til Sigrid Storråde hadde han med seg et stort følge, blant annet stormannen Tore fra Bjarkøy, far til Tore Hund, men kun for å bli drukket fulle og brent inne. I henhold til Olav Tryggvasons saga var grunnen at Sigrid Storråde ville lære dem av med å tro at hun giftet seg med hvem som helst.»

Orkestastenen, også kalt Yttergärdestenen, med signum U 344, er en av runesteinene som står utenfor Orkesta kirke i Orkesta sogn og Vallentuna kommune i Uppland. Den står nå ved den vestlige inngangen til kirken. (Wikippedia).

«Toste kan også være den samme som blir nevnt på Orkestasteinen som står på Vallentuna i nærheten av Stockholm,

"in ulfr hafiR onklati * þru kialtakat
þit uas fursta þis tusti ka -

719 Wikipedia.

720 Snorre Sturlasson: Håkon jarls saga, avsnitt 6. Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 43, 91. Snorre Sturlasson: Magnus den godes saga, avsnitt 22. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 183. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 45.

* ' þa - - - - þurktil * þa kalt knutr"
(Men Ulv har i England tatt tre gelder (danegjeld).
Den første var med Toste.
Den andre med Torkel. Den tredje med Knut".)

Ulv refererer sannsynligvis til Ulv jarl, og Knut likeledes til kong Knus Sveinsson, også kalt for den Mektige. Toste kan referere til Skoglar-Toste.»[721]

(Barn XIV:5380)

Gift

Barn:

Sigrid Toftesdatter Storråde. Født omkring 967. Død omkring 1014. (Se XIV:5380).

XV:10773 fm fm fm ff ff mf mf f

Eirik Håkonsson Ladejarl. Jarl. Født omkring 957. Død omkring 1024.

Konge av Norge 999 - 1015.

Eirik var uekte sønn til Håkon Ladejarl.

I «Håkon jarls saga» av Snorre Sturlasson heter det:
«3. En vinter reiste Håkon jarl til Opplandene i et gjestebud; der lå han med en kvinne; hun var av lav ætt. Men da det var gått en tid, så var kvinnen med barn, og da barnet ble født, var det en gutt; de øste vann over ham og kalte ham Eirik. Moren tok gutten med til Håkon Jarl,og sa at han var faren. Jarlen lot gutten vokse opp hos en mann som het Torleiv Spake; han bodde i Meldal. Det var en mektig og rik mann, som var jarlens gode venn. Eirik så snart ut til å bli en kjekk kar, han var riktig vakker å se til, og var tidlig stor og sterk. Jarlen brydde seg lite om ham. Håkon jarl var også vakrere å se til enn folk flest, han var ikke høy, men svært sterk, og god i idretter, klok og en stor hærmann.»

I 975 fikk Eirik Raumarike og Vingulsmark til len av Harald Blåtann, eller kanskje snarere av sin svigerfar, Svend Tjugeskjegg. Eirik og hans bror Svein styrte Norge under de danske kongene Svend Tjugeskjegg og Knud den Mektige, som underkonger i Viken.

Etter mordet på hans far i 995, dro han til den svenske kongen Olof Skötkonung.

Fra Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga:
«90. ... Da Eirik jarl hadde vært ett år i Sveavelde, dro han til Danmark. Han dro til danekongen Svein Tjugeskjegg og fridde til Gyda, datter hans. Giftemålet ble avtalt, og Eirik jarl fikk Gyda. Året etter fikk de en sønn som het Håkon. Om vinteren var Eirik jarl i Danmark og noen ganger i Sveavelde, men om sommeren var han på hærferd.»

Ved Norges deling etter slaget ved Svolder i år 1000, fikk han størstedelen av det nordenfjeldske Norge, dsv. halvparten av Trøndelag, Namdalen, Hålogaland, Fjordane, Fjaler, Sogn, Hordaland, Rogaland og Agder til Lindesnes. Han ble dertil forlent med sine tidligere len, Raumarike og Vingulsmark, av sin svigerfar, kong Svend.

I 1015 dro han med sin svoger, Knud den Mektige, til England hvor han døde i 1023 eller 1024.[722]

Fra norsk Wikipedia:
«Eirik Håkonsson Ladejarl (norrønt: Eiríkr hladajarl Hákonarsun) (* 957 - † 1024) var jarl på Lade for Trøndelag og Hålogaland (ca. 995-1012), hersker av Norge ved å anerkjenne danskekongens overherredømme (1000-1012), og jarl av Northumbria (1016-1023).
Eirik Ladejarl var en frillesønn (utenfor ekteskap) til Håkon Sigurdsson, også Ladejarl og ubestridt hersker av Norge. Eirik deltok i to store slag som var avgjørende i norgeshistorien og han gikk seirende ut av begge: slaget ved Hjørungavåg (986) og slaget ved Svolder (1000). Eirik var også en hersker som anerkjente og støttet skaldekunsten.

Kildene.
Eirik Håkonsson, ble nevnt som "Eric av Hlathir", det vil si som "Eirik av Lade", i England. I engelske "charter" (dokument) er han oppført som vitne med skrivemåten "Yric dux", men ble også referert til som Yric, Yrric, Iric, Eiric og Eric i latinske og gammelengelske kilder.
De viktigste skriftlige kildene om Eirik Ladejarl er de islandske og norske kongesagaer fra 1100- og 1200-tallet, deriblant Snorre Sturlassons Heimskringla, Fagrskinna, Ågrip, Knýtlinga saga, "Historia Norvegiæ", "Den legendariske saga om Olav den Hellige" og skrifter av Odd Snorresson og "Theodoricus monachus". De angelsaksiske kildene er knappe og sparsommelige, men verdifulle da de representerer samtidige vitnebevis. Den mest betydningsfulle er "Den angelsaksiske krønike" og "Encomium Emmae". I tillegg blir Eirik Ladejarl, nevnt av historikere fra 1100-tallet som

721 Wikipedia.

722 Politiken's Danmarks Historie, Bind 2 (1963), side 244, 258-259, 266-272, 427-428, 432, 437, 442. Snorre Sturlasson: Håkon jarls saga, avsnitt 3. Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 90. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 524. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 50.

Florence av Worcester, William av Malmesbury, og Henry av Huntingdon.

En betydelig mengde skaldekvad og dikt av Eiriks skalder er bevart i kongesagaene og representerer samtidige vitnebevis. De mest betydningsfulle er Bandadråpa av Eyjolv Dådaskald, og kvad av Halldor Ukristne og Tord Kolbeinsson. Eirik hadde også Hallfred Vandrædaskald, Gunnlaug Ormstunge, Ravn Onundsson (Hrafn Önundarson), Skule Torsteinsson og Tord Sjåreksson som diktet for ham.

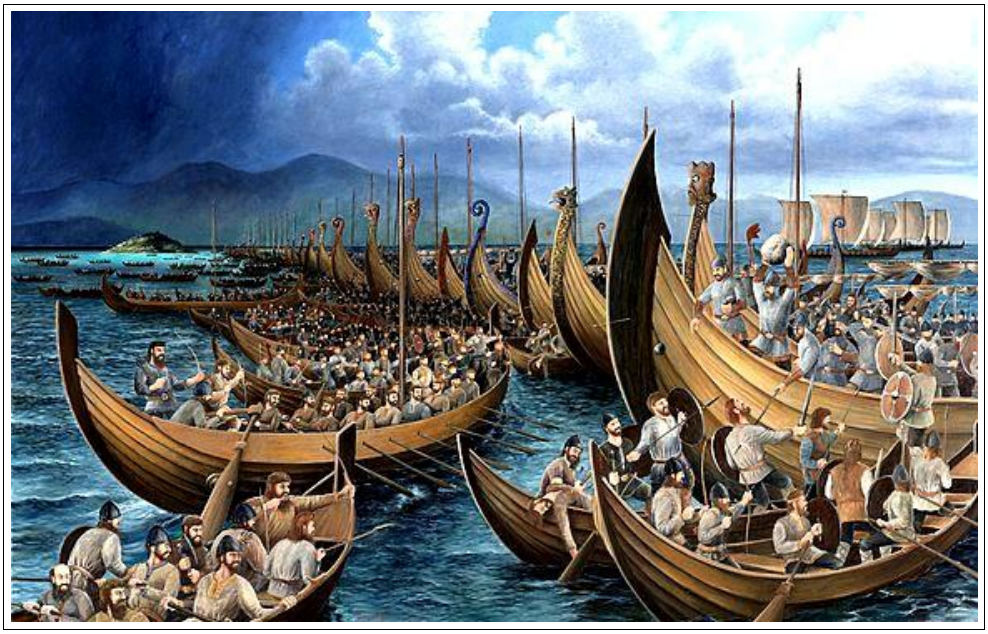
Eiriks ungdom.

Fagrskinna og Heimskringla skriver om Eiriks ungdomsår og forteller at han var sønn til Håkon Sigurdsson og ei kvinne av lav ætt som Håkon gikk til sengs med under et opphold i Oppland. I henhold til Fagrskinna var Håkon da 15 år gammel, og som vanlig var lot jarlen gutten bli fostret hos Torleiv Spake i Meldal. Snorre Sturlasson forteller i Håkon jarls saga at Eirik vokste opp og ble tidlig en kjekk kar, vakker å se til, og stor og sterk.

Håkon Jarl giftet seg med ei datter til Skage Toftesson, og giftet bort sin egen datter til hans sønn, Skofte Skagesson. Det ble tett vennskap mellom de to ættene, og da Eirik var 11-12 år, hadde han og fosterfaren, Torleiv, lagt sitt skip nærmest Håkon Jarls. Da Skofte ankom, ba han Eirik flytte sitt skip, slik at han kunne ankre nærmest jarlen, slik han var vant til. Dette nektet Eirik. De Håkon Jarl hørte dette, ble han rasende over sønnens arroganse, og ga ham ordre om å flytte skipet sitt straks. Eirik hadde ikke noe annet valg enn å adlyde faren, men neste vår fikk han et skip med 30 roere av fosterfaren. Han seilet til Møre, fant Skofte, la til kamp, og Skofte falt. Dette var første gang Eirik satte spor etter seg, og ble senere minnet av skalden Eyjolv Dådaskald i hans Bandadråpa:

"Hard og mektig lot hersen segne i striden.
En gullrik herre tapte livet før han trodde.
Han steig, stålsatte, aldri fra en som slår på skjoldet,
før han var død og stille. Han seirer ved guders vilje."

Sagaen forteller at etter at Skofte var drept, seilte Eirik sørover til Danmark, hvor han ble mottatt av kong Harald Blåtann. Etter å ha overvintret hos danskekongen, ga Harald Håkon Jarls sønn et jarledømme over Ringerike og Vingulmark (Osloområdet), danske skatteland i det sørøstlige Norge som lenge hadde vært under dansk innflytelse. Dette viser at han, til tross for Eiriks ungdom, at han var født av en frille og heller ikke sto på god fot med sin far, hadde en posisjon i kraft av sin fars ætt. Han var ikke hvem som helst.»

Slaget ved Hjørungavåg omkring 985 (Bjarte Ytterland) (Wikipedia).

«Slaget ved Hjørungavåg.

Slaget ved Hjørungavåg var Eirik Håkonssons første betydelig konfrontasjon. Slaget var i like deler av historisk som legendarisk betydning ved slutten av 900-tallet mellom jarlene på Lade og en dansk invasjonsstyrke. Slaget var mer enn en strid mellom høvdinger og konger. Det var første gang Norge som nasjon verget seg mot dansk invasjon og dominans. Slaget har blitt beskrevet i de norske kongesagaene, først og fremst i Heimskringla, dertil også i Jomsvikingenes saga og Saxo Grammaticus' "Gesta Danorum". Disse sene litterære opptegnelsene er fantasifulle, men historikerne mener at de inneholder en kjerne av sannhet, noe som blir bekreftet av skaldekvadene som omtaler slaget, blant annet av Tord Kolbeinsson og Tind Hallkjellsson.

I henhold til Snorre Sturlasson hadde Eirik tilsynelatende kommet til forsoning med sin far og var til stede ved slaget som kommandant. Han ledet seksti skip og var seierrik til tross for at danskene, støttet av de fryktede jomsvikingene, hadde større skip, men et fryktelig uvær ga fordeler til nordmennene. Etter slaget ga Eirik grid til mange av jomsvikingene, blant annet Vagn Åkesson. Griden viste Eiriks storsinn og selvhevdelse.

Herjing i Østersjøen.

I 995 kommer Olav Tryggvasson til Norge og griper makten. Håkon Jarl blir sviktet av trønderne og drept, mens Eirik Håkonsson blir tvunget til landflyktighet i Sverige. Han går i allianse med Olof Skötkonung av Sverige og Svend Tjugeskjegg av Danmark. Danskekongen lar Eirik bli gift med sin datter Gyda Svendsdatter, noe som igjen

understreker Eiriks posisjon. Han tilhører Ladejarlætten, den gamle ætten fra Hålogaland og fremste ætten med krav til Norges trone ved siden av Hårfagreætten som Olav Tryggvasson tilhørte.

Med Sverige som base gjør Eirik flere hærtokt mot øst. Han herjer landområdene til kong Vladimir I av Kiev, røver, herjer og brenner ned byen som på norrønt ble kalt for "Aldeigja", og som i dag heter Staraya Ladoga. Det er ingen skrevne kilder fra kontinentet som bekrefter eller avkrefter dette angrepet, men russiske, arkeologiske undersøkelser på 1980-tallet gir bevis på at byen ble brent en gang sent på 900-tallet.

Eirik plyndret også i vestlige Estland (norrønt Aðalsýsla) og øya Saaremaa (norrønt Eysýsla). I henhold til Fagrskinnas sammendrag av Bandadråpa kjempet han mot vikinger i Østersjøen og gjorde landgang i Östergötland på denne tiden, som tross alt var Olof Skötkonungs område. Hensikten var åpenbart å skaffe seg en formue lik Olav Tryggvasson hadde gjort i England tidligere, en formue som kunne benyttes til å bygge opp en hær som kunne settes inn mot Olav Tryggvasson.»

«Slaget ved Svolder», Otto Sinding (1883) (Wikipedia).

«Slaget ved Svolder.

I slaget ved Svolder i år 999 eller 1000, et sted i nærheten av Øresund, var svenskekongen, danskekongen og ikke minst Eirik Håkonsson klar til å ta imot Olav Tryggvasson. I løpet av sommeren hadde kong Olav vært i den baltiske regionen, sannsynligvis i dagens Polen, i henhold til Snorre, for å hente hjem rikdommer som tilhørte hans hustru Tyra Haraldsdatter. Han hadde med seg mange skip, men flere av disse tilhørte den svikefulle Sigvald Jarl, høvding for Jomsvikingene, som lurte den norske kongen i en felle. Olavs skip passerte i en lang rekke ankerplassen til den kombinerte hæren til Olof Skötkonung, Svend Tjugeskjegg og Eirik Håkonsson som lå på lur. Kong Olav stolte på Sigvald Jarl, ventet intet angrep og seilte selv helt sist i det største skipet "Ormen Lange". Den allierte hæren lot de fleste norske skipene passere før de seilte ut og angrep kong Olav.

Olav Tryggvasson kunne ha flyktet, men valgte å bli. For sagaforfatterne var det vel så mye ære i strålende nederlag som i seier (jfr. Vagn Åkesson). Han bant sammen sine 11 gjenværende skip til en flytende festning med "Ormen Lange" innerst og de øvrige utover i en lang rekke.

De islandske og norske forfatterne, som har gitt detaljer om slaget, gir all ære til de nordmennene som kjempet for Eirik Håkonsson, men også til de nordmenn som kjempet for Olav Tryggvasson. Svenskene og danskene kastet seg mot Olav Tryggvasson og ble øyeblikkelig slengt tilbake. Eirik Håkonsson viste seg som strateg ved å gå metodisk til verks. Han angrep det ytterste skipet først, ryddet dette, kappet det løs og deretter det neste. De overlevende trakk seg innover helt til kun "Ormen Lange" var igjen, bemannet av trette og sårete menn. Til slutt var også "Ormen Lange" overmannet, Olav Tryggvasson kastet seg over bord og ble aldri sett igjen.

Eirik Håkonsson sto igjen, akkurat som i slaget ved Hjørungavåg, som seierherren. Med det erobrete "Ormen Lange" kunne han, slik hans skald Halldor Ukristne har kvedet, seile fra kampplassen.

Herskere over Norge.

Etter slaget ved Svolder ble Eirik, sammen med sin halvbror, Svein Håkonsson, herskere over Norge fra 1000 til 1012. Norge var formelt under kong Svein Tjugeskjegg, og Snorre Sturlasson, som Hårfagreættens egen propagandist, understreker at Eirik aldri tok kongsnavn. I prinsippet var han likevel "konge" av Norge da han styrte som en.

Svein Tjugeskjeggs overherredømme av Norge skal ikke overdrives. I beste fall sendte Eirik gjeve gaver til danskekongen og aksepterte at hans lojalitet lå hos denne, men store deler av Norge ble styrt uavhengig av Danmark, spesielt de områdene som Eirik selv rådde over, hvilket antagelig tilsvarte de samme områdene som Harald Hårfagre i sin tid rådde over. I henhold til Snorre var forholdene for folk flest bedre under Eirik Håkonsson enn under det voldsstyret som Olav Tryggvasson hadde utøvet i sine knappe fem år som konge, akkurat som det hadde vært under Håkon Jarl: "gode år i landet og god fred for bøndene innenlands".

Snorre sier om Håkon Jarls sønner at:

"Eirik og Svein Jarl lot seg døpe begge to og tok den rette tro, men så lenge de rådde for Norge, lot de hver mann gjøre som han selv ville med å holde kristendommen. Selv holdt de godt de gamle lovene og landsens skikk og bruk, og de var vennesæle menn og styrte godt. Det var støtt Eirik Jarl som var den første av brødrene i alt som hadde med styringen å gjøre." (Olav Tryggvasons saga, avsnitt 113, oversettelse fra 1979).

Eiriks sønn med Gyda, Håkon Eiriksson, fortsatte i farens posisjon fram til 1015 da Olav Haraldsson kom til landet. Eirik og Svein befestet sitt styre ved å la deres søster, Bergljot Håkonsdatter, gifte seg med den mektige Einar Tambarskjelve, som hadde kjempet sammen Olav Tryggvasson ved Svolder, og de fikk således en betydningsfull rådgiver og alliert.

I løpet av den tiden Eirik styrte Norge var hans eneste seriøse rival den mektige Erling Skjalgsson på Jæren, gift med Olav Tryggvassons søster Astrid. Erling var altfor mektig til selv å bli rørt, men ikke så mektig at han gikk til åpen konfrontasjon mot brødrene. På samme måte som brødrene var formelt under danskekongen var Erling formelt under brødrene, men styrte stort sett på egen vegne over sine egne områder. Da Svein Håkonsson i brorens fravær samlet tropper for å møte Olav Haraldsson i slaget ved Nesjar var likevel Erling en av de som stilte opp og kjempet sammen med Ladejarlen.

I henhold til "Grettes saga" forbød Eirik holmgang og duell ved lov og landsforviste berserker fra riket kort tid før han seilte til England.»

Knud den Mektige ruster seg til strid. (Halfdan Egedius - Illustration til Olav den Helliges saga. 1899-utgaven) (Wikipedia).

«Kong Knud ruster seg til å invadere England.

I 1014 eller 1015 forlot Eirik Håkonsson Norge og slo seg sammen med danskekongen Knud Svendsson, sønn til Svend Tjugeskjegg, for dennes hærtog til England. Eiriks deltagelse var sannsynligvis prisen for å styre Norge uavhengig av Danmark, og nå var tiden inne for at lojaliteten skulle betales. Å unnslå seg var ikke bare feighet, men også å erklære fiendskap med danskekongen. Antagelig var det likevel ikke en uvillig jarl som kom seilende med en norsk hær.»

Fra Snorre Sturlasson: Olav den Helliges saga:

"24. Da Eirik jarl havde raadet for Norge 12 vintre, kom bud til ham fra Knut danekonge, hans maag, at Eirik jarl skulde fare med ham vester til England med sin hær [1012], thi Eirik var meget navnkundig af sin hærfærd, da han havde baaret seiren ud fra to slag, som havde været de skarpeste i Nordlandene: det ene, da Haakon jarl og Eirik kjæmpede imod Jomsvikingene, og det andet, da Eirik kjæmpede imod kong Olav Trygvesøn. Om dette taler Tord Kolbeinsøn:

"End lovpriser jeg dette, at landsherrerne sendte
(hører jeg) bud til jarlen, den kamplystne høvding,
at Eirik skyldigst skulde (jeg skjønner, hivad kongen vilde),
endelig drage til dem for der at holde et møde."

Jarlen vilde ikke undslaa sig for kongens bud og fór fra landet, men til at verge landet satte han sin søn Haakon efter i Norge og overgav ham til sin maag Einar Tambeskjelve, at
han skulde have landsstyrelsen for Haakon, thi han var da ikke ældre end 17 vintre."

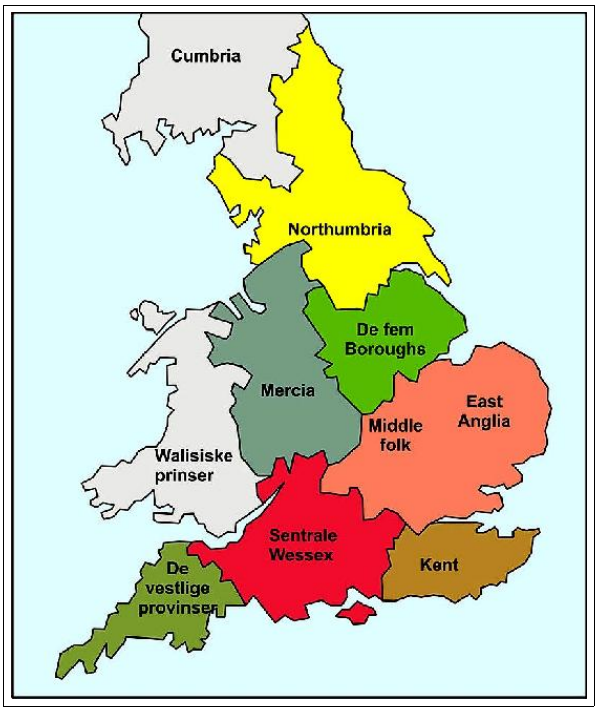
«I henhold til Tord Kolbeinssons Eiriksdråpa møttes den norske og den danske flåten ved den engelske kysten i 1015, men kronologien i de ulike kildene er ikke samstemte, og noen forskere mener at møtet først skjedde i Danmark i 1014. Ved denne tiden var Knud en ung og uerfaren hersker som sto i skyggen av sin avdøde far, Svend Tjugeskjegg, som hadde erobret England i 1013, men døde fem uker senere. Eirik Håkonsson var på den annen side en erfaren krigsstrateg med en utprøvd intelligens og krigslykke, i henhold til Fagrskinna. Forskeren Frank Stentons mening om Eirik var at han var "den beste rådgiver som var å finne for en ung prins som var i ferd med å begynne

sin erobring".

Den dansk-norske invasjonsstyrken gjorde landgang i Sandwich midtsommeren 1015. De møtte liten motstand. Knuds styrker forflyttet seg inn i Wessex og plyndret i Dorset, Wiltshire og Somerset. Alderman Eadric Streona samlet en engelsk hærstyrke på 40 skip og underkastet seg deretter kong Knud. "Encomium Emmae" er den eneste engelske kilden som gir informasjon om Eiriks bevegelser ved denne tiden, men opptegnelsene om hans antatte uavhengige hærtokt er vage og står ikke i samspill med andre kilder.

Tidlig i 1016 flyttet den norrøne styrken seg, kanskje forsterket med angelsaksiske medsammensvorne, over elven Thames og inn i Mercia, og plyndret omgivelsene etter hvert. Prins Edmund II av England, eller Edmund Jernside som han ble kalt, forsøkte å mønstre en hær for å stå imot invasjonen, men hans anstrengelser var ikke vellykket. Knud fortsatte uhindret inn i Northumbria hvor jarlen av Northumbria, Uchtred den Modige, ble myrdet i kaoset. Da kontrollen var tatt i nord ble det store nord-engelske jarledømmet gitt til Eirik Håkonsson slik at han kunne administrere det. Den store hæren beveget seg deretter sørover og mot London. Før den kom fram døde kong Ethelred den Rådville 23. april. Prins Edmund ble valgt til ny konge av England.

I kjølvannet av Ethelreds død beleiret de norrøne styrkene London. I henhold til "Encomium Emmae" ble beleiringen overvåket av Eirik Håkonsson. Den legendariske saga om Olav den Hellige indikerer at Eirik var til stede ved beleiringen, og et vers av Tord Kolbeinsson sier at Eirik kjempet et slag med en Ulfkytel "vest for London".»

Dansk-angelsaksiske jarldømmer omkring 1025.Northumbria er markert i gult (Wikipedia).

«Etter flere slag ble Knud og Edmund enige om å dele kongedømmet England, men Edmund dør noen få måneder senere. I 1017 er Knud den udiskutable kongen over hele England, noe som ga ham tilnavnet "den Mektige" eller "den Store". Han delte landet inn i fire deler: Wessex beholdt han selv, East Anglia ga han til Torkjell Høge, Northumbria til Eirik, og Mercia til angelsakseren Eadric, som ble henrettet som forræder samme år. I henhold til "Encomium Emmae" befalte Knud Eirik "å betale denne mannen hva vi skylder ham". Nordmannen skilte hodet hans fra kroppen med øksa.

Siste år.

Eirik Håkonsson forble jarl av Northumbria til han døde. Hans jarledømme er spesielt bemerkelsesverdig ved at det ikke er nedtegnet at han kjempet et eneste slag mot Skottland eller Strathclyde, som vanligvis truet Northumbria hele tiden.

Eirik er ikke nevnt i engelske dokumenter etter 1023. I henhold til engelske kilder ble han sendt i landflyktighet av kong Knud og dro tilbake til Norge. Det er svært lite sannsynlig og det er ingen norrøne kilder som bekrefter hans påståtte hjemreise. Det er heller ikke bekreftet at hans arvtager til jarledømmet, Sigurd Digre, ofte nevnt som Siward, en dansk, eller en engelskfødt av dansk opprinnelse, overtok jarledømmet før 1033.

Eiriks død kan ikke bli plassert med sikkerhet, men må ha falt mellom 1023 og 1033. Tradisjonelt blir hans død antatt å ha skjedd i 1024. I henhold til norrøne kilder døde han av blødninger etter at hans drøvel ble kuttet (en kjent prosedyre i middelalderens legekunst) enten like før eller rett etter en pilegrimsreise til Roma.»[723]

(Barn XIV:5387, Far XVI:21545)

Gift omkring 996 med neste ane.

723 Wikipedia.

Barn:

Håkon Eiriksson Ladejarl. Født omkring 998. Død omkring 1029. (Se XIV:5387).

XV:10774 fm fm fm ff ff mf mf m

Gyda Svendsdatter. Prinsesse. Født omkring 980. Levde 1000.

Snorre Sturlasson forteller at den norske Erik jarl Håkonsson som ble fordrevet fra sitt hjemland av Olav Trygvesson, via Sverige dro til Danmark hvor han giftet seg med Svend Tjugeskjeggs datter. Neste år fødte hun ham sønnen Håkon. Etter Olav Trygvessons fall fulgte hun antagelig sin mann til Norge, men vi hører ikke mer om hennes videre skjebne.[724]

Fra norsk Wikipedia:
«Gyda Svensdatter (* ca. 980 - † ukjent) var datter til kong Svend Tjugeskjegg av Danmark og hans hustru, Gunhild av Polen.

Hun ble gift med nordmannen Eirik Håkonsson, Ladejarl i Trøndelag, sønn til Håkon Jarl, en gang mellom 996 og 999. Året etter bryllupet fødte hun ham sønnen Håkon Eiriksson. Det er mulig at de fikk flere barn, men kongesagaene nevner dem ikke. Etter at Eirik Håkonsson fikk kong Olav Tryggvasson drept i slaget ved Svolder i 1000 fulgte hun antagelig sin mann til Norge og var i prinsippet Norges dronning, men kongesagaene forteller ikke mer om hennes videre skjebne.»[725]

(Barn XIV:5387, Far XVI:21547, Mor XVI:21548)

Gift omkring 996 med forrige ane.

XV:10777 fm fm fm ff ff mm ff f

Palna-Toke ???.

Palna-Toke var ifølge Jomsvikingesagaen sønn til den mektige Palne Tokesson og Ingeborg, datter til Ottar Jarl i Gautland.

Fra Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga:
«34. Svein, sønn til kong Harald, han som siden ble kalt Tjugeskjegg, krevde rike av far sin kong Harald; men det gikk da som før, at kong Harald ville ikke dele Danevelde i to, og ville ikke gi ham noe rike. Da fikk Svein seg hærskip og sa at han ville i viking. Men da hele flåten hans var kommet sammen, og dessuten Palna-Toke av jomsvikingene hadde kommet for å hjelpe ham, så seilte Svein til Sjælland og inn i Isefjorden. Der lå kong Harald, far hans, med skipene sine, han skulle ut i leidang, Svein la til strid med ham, der ble et stort slag; folk gikk over til kong Harald, så Svein kom til å kjempe mot overmakt, og så flyktet han. Kong Harald fikk sår der, og døde av dem. Deretter ble Svein tatt til konge i Danmark.»

Trelleborgen i Trelleborg. Foto Svein Rosborn. Trelleborger er danske ringformede vikingslott, oppkalt etter de første, som ble funnet på Slagelse og gravd ut i 1936–1941. Siden den gang er det funnet en rekke trelleborger i dagens Danmark og to i Skåne. En trelleborg hadde jordvoller, trekledning og en tørr vollgrav foran.

Om vi skulle tro sagaene, var Jomsborg et rent krigersamfunn. I virkeligheten var stedet først og fremst en handelsby, og forsåvidt hadde de sagakritikere rett som i en mannsalder ville fjerne hele Jomsborg fra historien. At den hadde sitt borganlegg med garnison, betyr neppe særlig mer enn at den var sterk nok til å hevde en uavhengig stilling og inngå allianser med andre makter. Den ser ut til å ha vært Harald Blåtann en tro forbundsfelle; det var hit han tok sin tilflukt da han ble avsatt av sønnen Svein Tjugeskjegg. Likevel kan myten om jomsvikingenes

724 Politiken's Danmarks Historie, Bind 2 (1963), side 244, 266, 428. Dansk Biografisk Leksikon, Bind 8 (1936), side 458. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 537. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 45, 50.

725 Wikipedia.

krigerforbund ha sitt opphav i faktiske forhold. Det er funnet en stor militærleir her, lik andre som det er funnet spor etter rundt om i Danmark. Disse kalles gjerne Trelleborger etter den første som ble funnet ved Trelleborg på Sjelland. I Jomsborg dreier det seg om fire veldige, sirkelrunde festningsanlegg. Innenfor store dobbeltvoller ligger det et kompleks av hus plassert langs et aksesystem med stor presisjon. Husene må betegnes som kaserner, og anlegget som en krigerleir. Borgene er forbløffende vitnesbyrd om en teknisk innsikt man ikke ante nordiske vikinger kunne være i besittelse av. Den har de sannsynligvis fått fra Orienten. I arabiske land de hadde handelskontakt med, finner vi byer anlagt etter et tilsvarende mønster. Men anleggene vitner også om en høy grad av organisasjon, altså av konsentrert makt og rikdom.[726]

(Barn XIV:5389)

Gift

Barn:

Åke Tokesson(?). (Se XIV:5389).

XV:10779 fm fm fm ff ff mm fm f

Vesete ???. Høvding. Levde omkring 980.

Vesete var høvding på Bornholm.

Mogens Bugge hevder i «Våre forfedre» at han deltok i slaget ved Hjørungavåg i 986, men i henhold til Snorre (nedenfor) var han da allerede død.

Fra Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga:
«35. Kong Svein gjorde et svært gjestebud, han ba til seg alle høvdinger som var i riket, for han ville drikke arveøl etter faren. Like i forveien var Strut-Harald i Skåne død, og esete på Bornholm, far til Bue Digre og Sigurd; og så sendte kongen bud til jomsvikingene at Sigvalde jarl og Bue og brødrene deres skulle komme dit og drikke arveøl etter fedrene i dette gjestebudet som kongen gjorde. Jomsvikingene kom til gjestebudet med alle de modigste menn i hæren, de hadde tilsammen 40 skip fra Vendland og 20 fra Skåne, det ble en veldig mengde mennesker som kom sammen der. ...»[727]

(Barn XIV:5390)

Gift

Barn:

Thorgunna Vesetesdatter. (Se XIV:5390).

XV:10785 fm fm fm ff fm ff ff f

Vladimir I Svjatoslavich den Hellige av Kiev. Født omkring 958. Levde 970. Død 15.07.1015. Gjentakelse, se side 472.

XV:10786 fm fm fm ff fm ff ff m

Rogneda Rogvolodovna av Polotsk. Prinsessekonsort. Født 962. Død omkring 1002.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Rogneda av Polotsk (* 962 - † 1002) er det slaviske navnet til Ragnheiðr, en prinsessekonsort av Rus. Hun var datter til Ragnvald (slavisk: Rogvolod) som kom fra Skandinavia og etablerte seg i Polatsk ved midten av 900-tallet.
Det har blitt spekulert i at Rogneda tilhørte Ynglinge-kongefamilien i det som er dagens Sverige.»

726 Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 34. Cappelen's Norges Historie, Bind 2, side 204, 206. Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 545.

727 Snorre Styrlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 35. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 547.

Vladimir forsøker å drepe Rogneda. Isjaslaw hindret dette. (Wikipedia).

«I følge Novgorods fjerde krønike tok Vladimir den Store, i eller omkring 980, da han fikk vite at hun var trolovet med hans halvbror, Yaropolk I av Kiev, Polotsk og tvang Rogneda til å gifte seg med ham. Etter å ha voldtatt Rogneda i nærvær av hennes foreldre, beordret han at de skulle drepes sammen med to av Rognedas brødre.

Rogneda og Vladimir hadde flere barn.

De fire sønnene var Yaroslav den Vise (selv om noen beretninger tyder på at han kan ha vært sønn til Anna Prophyrogeneta), Vsevolod, Mstislav av Tsjernigov og Izyaslav av Polotsk.

Hun fødte også to døtre, hvorav den ene av kronikøren Nestor ble kalt Predslava (konkubine til Boleslaus I av Polen, ifølge Gallus). En senere krønike forteller en mer sannsynlig historie, mest hentet fra en norrøn saga, om at Rogneda konspirerende mot Vladimir og ba sin eldste sønn, Izyaslav, om å drepe ham. Som den norrøne kongelige skikken var ble hun sendt med sin eldste sønn for å regjere foreldrenes land, dvs. Polotsk. Izyaslavs slekt fortsatte å styre Polotsk og den nylig grunnlagte byen Izyaslavl, nå kalt Zaslawye.

Etter at Vladimir konverterte til kristendommen og tok Anna Porphyrogeneta som sin hustru, måtte han skille seg fra alle sine tidligere hustruer, inkludert Rogneda. Etter dette gikk hun i kloster og tok navnet Anastasia.»

Fra svensk Wikipedia (oversatt):

«I følge den relativt sene "Tverskojkrøniken" ble Rogneda nonne i år 1000 under navnet Anastasia. Historikere er usikre når det gjelder troverdigheten i dette da det ikke nevnes i andre kilder.

Rogneda døde sannsynligvis i år 1000 i byen Iziaslav. Hennes grav er ukjent.»[728]

(Barn XIV:5393, Far XVI:21571)

Gift med forrige ane.

Barn:

Izyaslav av Polotsk. Født omkring 978. Død 1001. (Se XIV:5409).
Yaroslav I Vladimirovich den Vise av Kiev. Født omkring 978. Død 20.02.1054 i Vyshorod. (Se XIV:5393).

XV:10787 fm fm fm ff fm ff fm f

Olof Skötkonung Eriksson av Sverige. Konge. Levde 995. Død omkring 1021.

Konge av Sverige ca. 995 - ca. 1022.

Olof lot seg døpe i Husaby i Västergötland som nå ble en støtte for de kristne konger i deres strid mot Upsveerne. Det store offerstedet i Upsala forble enda i et århundre hedenskapens faste borg.

Sverige hadde fred under Olof, som sies å ha holdt mest av å sitte hjemme, hvor han førte et prektig hoff. Han var neppe spesielt likt av sitt folk, spesielt ikke av upsveerne, som ikke kunne tilgi at han hadde gått over til kristendommen. De tvang ham til å slutte forlik med Olav den Hellige i Norge som han hadde stilt seg fientlig til. Da han ikke holdt seg til avtalen, ble han avsatt av upsveerne som valge hans sønn, Anund Jakob, til konge. Olov beholdt imidlertid kongeverdigheten til sin død i 1021. Kort tid tidligere ble det holdt et møte mellom ham og Olav

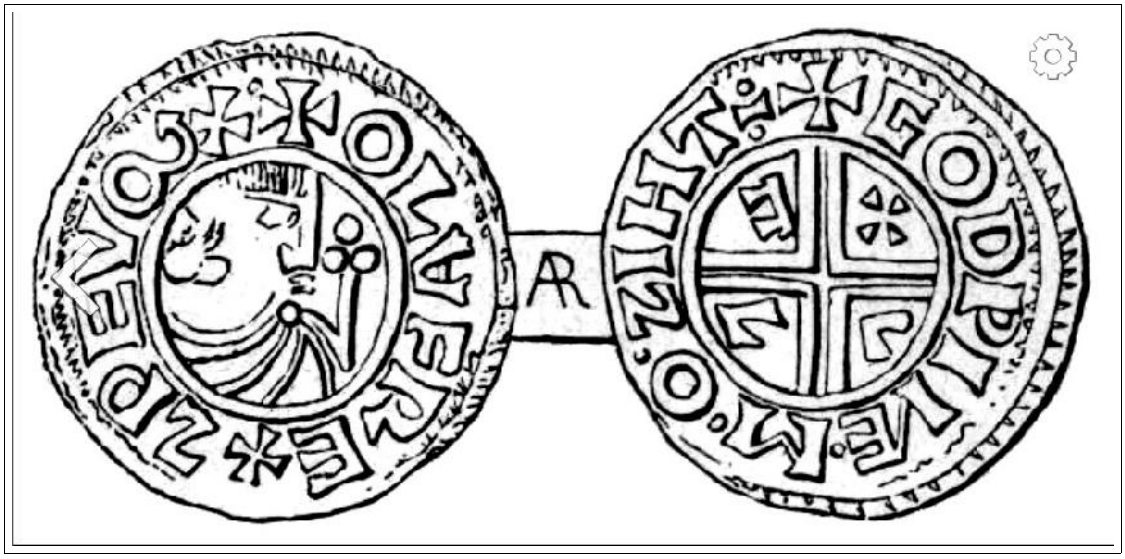
728 Wikipedia.

den Hellige hvor han måtte gå med på fred og forbund med Norge.

Samtidig kildemateriale om Olof foreligger dels i form av noen hundre mynt med innskrifter, som nevner ham og flere myntmestere samt pregningsbyen Sigtuna, dels i form av et dobbeltsidig blyavtrykk fra denne myntpregning funnet ved utgravinger der. Myntene er etterligninger av angelsaksiske typer fra slutten av 900-tallet. Den Olav som i henhold til en angelsaksisk krønika angrep London i 994 sammen med Svend Tjugeskjegg, kan derfor ha vært Olof Skötkonung og ikke Olav Trygvesson som man har antatt tidligere. Olof er den første av de svenske konger som det kan bevises har latt prege mynt. Slike foreligger også fra hans sønn og etterfølger, Anund Jakob, men den svenske myntningen synes deretter å ha stanset opp og har først blitt igjenopptatt mot slutten av det følgende århundre.

I «Gesta Hammaburgensis ecclesiae pontificum» skrevet på 1070-tallet av Adams av Bremen, oppgis at Olofs far, Erik Segersäll, beseiret Svend Tjugeskjegg og besatte Danmark, at Svend tok sitt rike i besittelse etter Eriks død, samt at Olof fordrev ham og erobret Danmark. Da Svend hadde giftet seg med Eriks enke, ble han gjeninnsatt av Olof. Hvorvidt dette er riktig har blitt trukket i tvil, man har antatt at det kun vitnet om Adams kritiske syn på Svend. Senere har det imidlertid blitt påpekt at informasjonen skulle kunne stamme fra Svends dattersønn kong Svend Estridsson.

Adam av Bremen oppgir også at Olof var aliert med Svends sønn Knut den mektige da denne erobret England i 1015. Videre skal Olof i følge Adam ha ønsket å rive ned det hedniske tempelet i (Gamle) Uppsala. Han grundet biskopsetet i Skara og sendte store gaver til erkebiskop Unwan i Bremen gjennom formidling av Thurgot, den første biskopen i Skara.[729]

Mynt preget av Olof Skötkonung i Sigtuna med kristne motiv (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia (modifisert):

«Olof Skötkonung (* ca. 980 - † vinteren 1021-1022), konge av Sverige ca. 995-1022, sønn til Erik Segersäll. Av og til på norsk kalt for Olav Skattekonge eller Olav Svenske. Det er omstridt hvem som var hans mor, i kildene oppgis så vel Sigrid Storråde som Swiatoslawa av Polen. Idag er vel den alminnelige oppfatning at sistnevnte kun var gift med Svend Tjugeskjegg av Danmark

Kristen konge.

i henhold til Sigfried-legenden ble Olof døpt i en kilde i Husaby i år 1008 av den engelske misjonsbiskopen Sigfrid. Denne opplysningen er imidlertid usikker, en misjonær ved navn Bernhard har også blitt nevnt som den som døpte Olof. Kong Olof var således den første svenske kongen som ble døpt, forble kristen og bidro til Sveriges kristnende. Men da folket stort sett holdt seg til tidligere tiders sed og skikk var kristningen av Sverige bare sporadisk og først og fremst i sør. Han var først med å prege mynt i Sverige, det finnes mynt med Olofs navn og kristne motiv i Sigtuna mot slutten av 990-tallet. Det faktum at han lot prege Sveriges første mynt i Sigtuna vitner også om at han hadde sin maktbase i Mälardalen.

Olof Skötkonung er mest kjent for å være den som kristnet Sverige (på samme måte som Olav Tryggvason kristnet Norge). Et ledd i kristningen var at han tillot at landets første bispesete ble opprettet i Skara i 1014. Plasseringen av setet i Skara og ikke i Sigtuna, som hadde vært kristnet siden begynnelsen av 970-tallet, har blitt forklart med at Olof Skötkonung ikke ville underordne seg den tyske keiseren som erkebiskopen av Hamburg-Bremen var underlagt. Av samme anledning støttet han også engelske misjonærer som den ovennevnte Sigfrid.

Tidlig i sin karriere deltok han på et hærtokt til Vendland hvor han tok til fange en kvinne ved navn Edla, visstnok en datter til vendisk høvding, som han tok til sin frille og fikk sønnen Emund og datteren Astrid med. Han giftet seg senere med Estrid av obotritterne, en kristen kvinne som også hadde vendisk eller slavisk bakgrunn, og som

729 Svenskt Biografiskt Lexikon, Bind 28 (1992/94), side 235-238. Snorre Sturlasson: Håkon jarls saga, avsnitt 6. Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 43, 51, 89, 91, 98-102, 104-106, 113. Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, mange avsnitt. Snorre Sturlasson: Harald Hardrådes saga, avsnitt 18. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 169. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 27, 73, 90.

fødte ham sønnen Anund Jakob og datteren Ingegjerd. Hos Snorre Sturlason får Estrid dårlig omtale som en vanskelig kvinne som behandlet stebarna så dårlig at de ble sendt vekk til fostring.

Sammen med Danmark mot Norge.

I begynnelsen av sitt styre var han alliert med den danske kongen Svein Tjugeskjegg, (som var gift med hans mor (Usikkert!), og sammen med ham ble den norske kongen Olav Tryggvason beseiret i slaget ved Svolder i år 1000. Som en følge av seieren skal Norge ha blitt delt (som likevel fungerte stort sett uavhengig) mellom de to kongene. Olaf Skötkonung rykket inn mot Oslofjorden og besatte Båhuslen, og etter sigende også den sørlige delen av Trøndelag. At svenskekongen kunne markere seg i Trøndelag er usannsynlig med tanke på den sterke posisjonen som trønderne hadde, og dessuten var herredømmet over Norge illusorisk ved at han uansett mistet områdene i senere stridigheter med nordmennene.

Strid og fred med Olav Haraldsson.

Da det norske kongedømmet ble reetablert i 1015 med Olav Haraldsson den Digre brøt en ny krig ut med Norge. Mange menn, så vel i Norge som i Sverige, forsøkte å forsone de to kongene. I 1018 kom Olofs jarl i Vestergötland, Ragnvald Ulvsson, og den norske kongens utsendinger, Bjørn Stallare og Halte Skeggesson, til tinget i Uppsala i et forsøk på å overtale svenskekongen til å akseptere fred og signere freden med å la svenskekongens datter gifte seg med Olav Haraldsson. Olof Skötkonung ble rasende og truet med å bannlyse og forvise Ragnvald Ulvsson fra kongedømmet. Ragnvald ble imidlertid støttet av sin fosterfar, Torgny Lagman, ansett som den klokeste og mest respekterte mannen i Sverige.

Torgny reiste seg og holdt en mektig tale hvor han minnet kongen om de store hærtog i østerled av de tidligere svenske kongene Erik Anundsson og Björn Eriksson, og hvor de ikke hadde det hovmod at de ikke lyttet til sine menns råd. Torgny hadde selv deltatt i mange vellykkede hærtokt med Olofs far Erik Seiersäl og selv Erik lyttet til sine menn. Den nåværende kongen ønsket ingenting annet enn Norge, noe ingen annen svensk konge før ham hadde ønsket. Dette ga misnøye hos svearne som var ivrige etter å dra på hærtokt i østerled og vinne tilbake tapt land, og det var derfor folkets ønske at kongen inngikk fred med kongen av Norge og ga ham sin datter Ingegjerd til dronning.

Torgny avsluttet sin tale ved å slå fast at om svenskekongen likevel ikke ønsket å gjøre som han hadde foreslått, da ville svearne angripe og drepe ham. Deres forfedre hadde gjort så ved tinget i Mula da de kastet fem konger i en brønn, konger som var like arrogante da som Olof Skötkonung var mot svearne nå!

Disse argumentene, og kanskje spesielt de utvetydige truslene, overbeviste kong Olof Skötkonung om å følge sitt folks råd, men han giftet sin datter til den russiske storfyrsten Yaroslav I av Kiev i stedet. Da folket ble rastløse og begynte å rasle med våpnene bila han opprøret ved å akseptere at han skulle dele makten med sin sønn, Anund Jakob. Han ble også tvunget til å akseptere enighet med Olav Haraldsson ved Konghelle. Han hadde allerede blitt gift med hans andre datter Astrid, men uten Olof Skötkonungs vitende, gjennom Ragnvald Ulfsson.

Overstående er den forklaringen som Snorre Sturlason har gitt til at svearne avsatte Olof Skötkonung og isteden valgte hans (like kristne) sønn Anund Jakob. Den tyske kronikøren Adam av Bremen mente istedet at det var Olof Skötkonungs kristne tro som skulle ha ført til misnøye blant de hedenske svearne.

En begravd konge.

Navnet Skötkonung har blitt forklart med mange hypoteser, det kan bety alt fra at skötkonung er en dialektisk tale for "Götkonung", skötkonung i betydningen "samlere", "skottkonung" da han tilbrakte en viss tid i Skottland, men den mest sannsynlige forklaringen er "skattekonung", da han var den første konge som preget kongelig mynt og muligens den første med betaling som motytelse for å slippe leidang, hvilket senere ble 'skatt'. Det finnes en informasjon om at Olof skal ligge begravet i Husaby i Vestergötland, men det kan like lite bevises som de 100-200 år eldre opplysningene om at han er begravet i Skara og Linköping. Den utpekte graven i Husaby er uansett ikke tilstrekkelig gammel til å være hans.

Uttalelsen "Jeg er den tiende kongen i Uppsala med arv fra frende til frende, alle har vi vært overkonger over andre konger i nordlandene" er blitt tilskrevet Olof Skötkonung.»

Fra svensk Wikipedia (oversatt):

«Ifølge Adam av Bremen var han gift med Estrid, en slavisk (obotritisk) prinsesse, og hadde med seg barna Anund Jakob og Ingegerd, gift med Yaroslav Vladimirovich, senere storhertug av Kiev, men at sønnen Emund den Eldre kom fra et frilleforhold.

Snorre Sturlasson opplyser at han hadde en medhustru ved navn Edla, men at han hadde fire barn med seg: i tillegg til Emund Astrid, gift med den norske kongen Olof den Hellige, en ellers ukjent Holmfrid og Anund Jakob.

Adam av Bremens informasjon er megetnærmere i tid, og blir vanligvis sett på som mer pålitelig. »[730]

(Barn XIV:5394, Far XVI:21573, Mor XVI:21574)

Utenfor ekteskap med **Edla ???.** Frille. Levde 1000.

Edla var Olavs frille. Hun kom fra Vendland.

Fra Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga:

«88. Olav Eiriksson sveakonge hadde først hatt en frille som het Edla, datter til en jarl i Vendland. Hun hadde først vært hærtatt og ble regnet som kongens tjenestejente. Barna deres var Emund, Astrid og Holmfrid. ...»[731]

730 Wikipedia.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt)::
«Edla (* på 900-tallet - † en gang etter år 1000) var kong Olof Skötkonungs frille.
Hun hadde antagelig slavisk bakgrunn, kanskje fra det slaviske området i dagens Mecklenburg i Tyskland. Det antas at hun kom til Sverige som krigsfange med kong Olof, enten samtidig med eller straks før Estrid av obotritterne en gang omkring år 1000. Tradisjonen vil ha det til at hun var en høvdingsdatter. Kongen skal ha blitt forelsket i henne og tok henne til seg som sin frille, skjønt han giftet seg med Estrid. Kongen fikk flere barn med Edla. Hennes levetid er ukjent.

Venderne var et vestslavisk folk som i tidlig middelalder (400-500-tallet) befolket områdene mellom elvene Elbe og Saale i vest og Oder i øst (Vest- Pommern). Venderne befolket til tider også Holstein og den danske øya Lolland.
Venderne ble vanligvis delt inn i obotritter, liutizers, hevels, kapper, pomorans, cashewnøtter og sorbenter.

Kongen behandlet Edla og Estrid på samme måte og ga sin sønn og hans to døtre med Edla de samme privilegiene som barna han hadde med Estrid, selv om det var Estrid han giftet seg med og gjorde dronning.»

I henhold til Snorre Sturlason ble hennes barn sendt i fostring fordi dronning Estrid behandlet dem dårlig. Det kan muligens tolkes som at Edla døde da hennes barn var små.

Sammen med Olof hadde hun barna:
Emund den Gamle († ca. 1060), konge av Sverige.
Astrid Olofsdotter av Sverige († 1035), gift med Olav den Hellige av Norge.
Hun var også mormor til dronning Gunhild av Sverige.

Det er uklart hvorvidt Holmfrid – gift med Svein Håkonsson Jarl av Norge († ca. 1016) – var datter til Edla og Olof Skötkonung eller om hun var Olofs søster.»[732]

Barn:

Astrid Olofsdotter av Sverige. Død 1035. (Se XIV:5516).

Gift med neste ane.

Barn:

Ingegjerd Olofsdotter av Sverige. Født 1001 i Sigtuna. Død 10.02.1050. (Se XIV:5394).

XV:10788 fm fm fm ff fm ff fm m

Estrid av Obotritterne. Dronning. Født mellom 970 og 979. Død 1035.

I henhold til Adam av Bremen var Olof gift med obotrittiskan Estrid.[733]

731 Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 88. Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 169. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 73.

732 Wikipedia.

733 Svenskt Biografiskt Lexikon, Bind 28 (1992/94), side 235. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 73.

Estrids grav i Husaby (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Estrid (også Astrid, norrønt Esrið) (* 970-979 - † ca. 1035) var gift med Olof Skötkonung, konge av Sverige, og mor til Anund Jakob, konge av Sverige og Ingegjerd, storhertuginne av Kiev.

Legenden sier at Estrid ble ført til til Sverige etter en krig i det vestslaviske området Mecklenburg som et krigsbytte. Hun ble mest sannsynlig gitt av sin far, en stammehøvding for de polabiske obotrittene, som et fredsoffer i et ekteskap for å forsegle freden, og hun antas å ha hatt med seg en stor medgift, siden en stor slavisk innflytelse er representert i Sverige fra denne tid, hovedsakelig blant håndverkere.

Hennes mann, Erik, hadde også en elskerinne, Edla, som kom fra samme område i Europa som hun selv, og som muligens ble ført til Sverige samtidig. Kongen behandlet Edla og Estrid på samme måte og ga sin sønn og hans to døtre med Edla de samme privilegiene som barna han hadde med Estrid, selv om det var Estrid han giftet seg med og gjorde dronning.

Dronning Estrid ble døpt sammen med ektemannen, deres barn og en stor andel av det svenske hoff i 1008, da den svenske kongefamilien konverterte til kristendommen, selv om kongen lovet å respektere religionsfriheten. Sverige skulle ikke bli kristnet før etter den siste religiøs krig mellom Inge den Eldre og Blot-Sven 1084-1088.

Estrid og Erik hadde barna:

Ingegerd Olofsdotter (* ca. 1001 - † 1054), gift med Yaroslav I den Vise,
prins av Novgorod og Kiev.
Hun var storprinsesse av Kiev, i Kievan Rus ʼkalt Anna,

Anund Jacob (* ca 1010 - † 1050), konge av Sverige, etterfulgte Olof som konge ca. 1022.»

Bosettingsområde for stammeunionen til obotritterne (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Obotrittere (tysk Abodritter, polsk Obodryci) var et vendisk og slavisk folkeslag som på 500-tallet slo seg ned i det nordøstlige Tyskland i det området som i dag heter Mecklenburg og Holstein. På grunn av deres forbindelser til andre slaviske grupper i nærheten blir obotritterne sett på som en undergruppe av polabianske slaver. Øst for dem bodde wilzerne. Historisk sett var obotritterne et folkeslag som gjennom mange år hadde en tett forbindelse med Danmark på godt og ondt.

Obotritterne var involvert i krigshandlinger med danske konger i årene 800-1200 som søkte overherredømmet i den baltiske regionen. Tyske misjonærer som Sankt Vicelinus hadde konvertert obotritterne til kristendommen.

Obotritterne både slåss med og var tidvis skattemessig underlagt de frankiske kongene og deres etterfølgere i øst. I tider ble obotritterne pålagt skatter av danskene og sakserne, og av og til drev de herjingstog i stor stil mot Danmark, Sverige og så langt nord som i Norge. Felles med andre slaviske grupper ble de ofte beskrevet av frankiske kilder som vendere, noe som også går igjen i nordiske kilder.

I 1170 aksepterte obotritterne å underkaste seg det tysk-romerske riket. Etter underkastelsen ble området hurtig utsatt for en tyskifisering, men likevel så sent som på 1400-tallet snakket folk i de fleste småbyene i obotritternes område fortsatt en slavisk dialekt før tysk ble det dominerende språket.»[734]

(Barn XIV:5394)

Gift med forrige ane.

XV:10793 fm fm fm ff fm fm ff f

Wulfnoth Cild. Thegn av Sussex. Død omkring 1014.

Vi vet ikke hvem Wulfnoth var, navnet var almindelig i England dengang. Mest sannsynlig var han den Wulfnoth som ble plyndret i 1009 i West-Saxon.

Wulfnoth ble landforvist under Ethelred.[735]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

»Wulfnoth Cild († ca. 1014) var en sørsaksisk thegn som av historikere blir sett på som Godwin av Wessex sannsynlige far, og dermed farfar til kong Harold Godwinsson.

Det er kjent at Godwins far ble kalt Wulfnoth, og ifølge Frank Barlow er Godwin- familiens massive eiendommer i Sussex et ubestridelig bevis for at Wulfnoth var den nevnte sørsaksiske thegn.

I 1008 beordret kong Æthelred II den Rådville byggingen av en flåte, og året etter samlet 300 skip seg i Sandwich, Kent, for å møte en truende vikinginvasjon. Der skal Brihtric, bror til Eadric Streona, ha fremført anklager mot Wulfnoth hos kongen, urettferdige ifølge John of Worcester. Wulfnoth flyktet da med 20 skip og herjet sørkysten. Brihtric fulgte etter med 80 skip, men hans flåte ble drevet på land i en storm og brent av Wulfnoth. Etter tap av en tredjedel av flåten ble de gjenværende skipene trukket tilbake til London, og vikingene kunne invadere Kent uten motstand.

Høyst sannsynlig inndro Æthelred Wulfnoths eiendommer som et resultat av dette.

Wulfnoth Cild døde før juni 1014.»[736]

---

734 Wikipedia.

735 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 559. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 89.

(Barn XIV:5397)

Gift

Barn:

Godwin av Wessex. Født omkring 1001. Levde 1018. Død 15.04.1053. (Se XIV:5397).

XV:10795 fm fm fm ff fm fm fm f

Torgils Sprakeleg. Død før 1009. Gjentakelse, se side 429.

XV:10817 fm fm fm ff mf ff ff f

Vladimir I Svjatoslavich den Hellige av Kiev. Født omkring 958. Levde 970. Død 15.07.1015. Gjentakelse, se side 472.

XV:10818 fm fm fm ff mf ff ff m

Rogneda Rogvolodovna av Polotsk. Født 962. Død omkring 1002. Gjentakelse, se side 593.

XV:10837 fm fm fm ff mf mf mf f

Boleslaw I den Modige av Polen. Hertug. Født omkring 967. Død 17.06.1025.

Boleslaw (Boleslaus] den Modige («Chobry») var hertug av Polen 992 - 1025 og ble den første konge av Polen.

Han erobret Lausitz og Meißen i 1002. Bøhmen overtok han etter at Boleslav III av Bøhmen ble fordrevet, men keiser Henrik II tvang ham snart til å oppgi dette igjen. Boleslaus var en varm forkjempe for kristendommen. Hans herredømme strakte seg like til Østersjøen.

I de norske sagaer kalles han Burislav. Hans søster, Gunhild, ble gift med Svend Tjugeskjegg. En av hans døtre, Geila, skal ha vært gift med Olav Trygvasson i hans ungdom.

Beleslav var gift
1. gang tidligst 987-88 med Hunilda av Meisen,
2. gang med Judith(?), datter til hertug Geza i Ungarn,
3. gang med Emnilda og
4. gang med Oda, datter til markgreve Eckhard I av Meissen.

Boleslaus tok kongenavn kort tid før sin død i 1025.[737]

Boleslaw I den modige - Hertug og konge av Polen (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Boleslaw I den Modige (polsk Boleslaw I Chrobry), i fortiden også kjent som Boleslaw I den Store, (polsk Boleslaw I Wielki) (* 966 eller 967 i Poznan - † 17.06.1025, kanskje i Kraków) var hertug og senere den første kongen av Polen. Han tilhørte det piastiske dynasti. I de nordiske sagaer omtales han under navnet Burislev (også den

736 Wikipedia.

737 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 20. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 80. Columbia Encyclopedia, Sixth Edition, Copyright (c) 2000.

mer legendariske Burislav kunne være ment å være ham). Han skal ha stått i vennskapelig forbindelse såvel med Erik Segersäll i Sverige som med Svend Tjugeskjegg i Danmark.

Boleslaw var sønn til den polske hertug Mieszko I (* 922-931 - † 992) og hans hustru Dubravka († 977) som var datter til den böhmiske hertug Boleslav I av Böhmen og hans Biagota. Mieszko hadde forenet de forskjellige vestslaviske stammer mellom elvene Oder og Bug under sitt herredømme.

Etter sin fars død i 992 etterfulgte Boleslaw ham som hertug av Polen. Boleslaw forente under sin makt riket som hans far – Mieszko I – hadde fordelt mellom sønnene sine. I begynnelsen av sin regjeringstid opprettholdt han landets gode forhold til keiserriket, og hjalp Otto III i kampene mot polaberne. Han sendte også i 997 St. Adalbert av Praha til Preussen for å omvende prøysserne til kristendommen – en misjon som endte med Adalberts martyrdom og etterfølgende kanonisering.

Etter Boleslaws ønske opprettet pave Sylvester II i 999 et erkebispedømme i Gniezno og bispedømmer i Kraków, Wroclaw og Kolobrzeg (innen fantes et bispedømme kun i Poznan).

I år 1000 reiste keiser Otto III på pilegrimsferd til St. Adalberts grav i Gniezno, hvor det samtidig ble organisert en kongress mellom ham og Boleslaw. Her ga han den polske hertugen tittelen "Frater et Cooperator Imperii", og anerkjente samtidig det nye polske riket, så vel som uavhengigheten til kirkeorganisasjonen i Polen.

Etter Ottos død i 1002 ble forholdet til keiserriket forverret. Ottos etterfølger, Henrik II, hadde endret holdningen til Boleslaw, da han gikk inn for ekspansjon snarere enn overenskomst med Polen. En rekke konflikter mellom de to rikene førte så til en langvarig spenningstid, delt i tre krigsfaser (1003-1005, 1007-1013, 1015-1018). Krigen tok slutt ved freden i Bautzen i 1018, og Boleslaw kom seirende ut av den. Blant annet beholdt han de nyerobrede Milsko og Luzyce, og endte også opp som hertug av Böhmen.

I 1003 inntok han som følge av Premyslidenes dynastikonflikter en kort tid Tsjekkia og Praha, og erobret dessuten Morava og Slovakia. Omkring 1007 mistet han imidlertid Vest-Pommern.

I 1018 utvidet han Polens innflytelse i øst gjennom erobringen av Kiev, og innlemmet dessuten Rødrutenia (dagens Øst-Galicja, som Mieszko I hadde tapt i 981) i sitt rike»

Polen i 1025 (Wikipedia).

«08.04.1025, noen uker før sin død, kronet Boleslaw seg selv til konge i katedralen i Gniezno, og gjorde slik Polen om til et kongedømme. Han etterlot seg et forstørret, styrket og forent rike. Boleslaw hadde utvidet Mieszkos rike betraktelig med Milsko, Luzyce, Morava, Slovakia og Rødrutenia, skjønt han tapte Vest-Pommern.»[738]

(Barn XIV:5419, Far XVI:21673, Mor XVI:21674)

Gift etter 986 med neste ane.

738 Wikipedia.

Barn:

Mieszko II Lambert av Polen. Født 990. Død 10.05.1034. (Se XIV:5419).

XV:10838 fm fm fm ff mf mf mf m

Emnilda ???. Hertuginne. Født mellom 970 og 975. Død 1017.

Hertuginne av Polen fra 992.[739]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Emnilda (polsk: Emnilda slowianska) (* ca. 970-975 - † 1017), var en slavisk adelskvinne og hertuginne av Polen fra 992 ved ekteskapet med Boleslaw I den Modige av Polen fra Piast-dynastiet.
Hun var datter til Dobromir, en slavisk hersker som i en oppføring i 1013 ble kåret til "venerabilis senior" av den samtidige kronikøren Thietmar av Merseburg (975-1018).
De fleste historikere mener at hennes far var hersker over Lusatia og Milceni-landene som fra 963 var en del av Ostmark (tysk: Sächsische Ostmark). Den tyske kronikøren omtalte ham som "senior" som i denne sammenheng mest sannsynlig betydde "prins", og viste en viss fortrolighet med personen. Dette antyder at Dobromir var godt kjent av Thietmar, som var biskop av Merseburg fra 1009, og derfor må Emnildas far være fra området til de polabiske slaverne i nærheten av hans bispestol. I lys av hennes tyske navn var muligens hennes mor fra ett saksisk komitaldynasti.
Andre historikere har imidlertid argumentert for en annen bakgrunn. Henryk Lowmianski trodde at Emnilda var datter til den siste uavhengige prinsen av Vistulans i Kraków-området. Tadeusz Wasilewski så i henne en moravisk prinsesse.

Bryllupet mellom Emnilda og Boleslaw, arvingen til den polske tronen, fant sted ca. 987. Det var det tredje ekteskapet til den unge prinsen: hans to tidligere hustruer, datteren til markgreve Rikdag av Meissen (kanskje kalt Hunilda eller Oda) og den ungarske prinsessen Judith ble avvist etter noen år, men begge fødte barn i sine ekteskap med Boleslaw, en datter og en sønn, Bezprym.

Hun ble nevnt av Gallus Anonymus og Thietmar av Merseburg. Begge kronikører bemerket at hun var en klok og sjarmerende person. Det hevdes at Emnilda hadde stor innflytelse på sin mann, og kanskje også i de polske statlige forholdene. Hun fulgte trolig Boleslaw til møtet med Henrik II i Merseburg 23.05.1013, og muligens fremmet hun aktivt anerkjennelsen av sønnen Mieszko II som keiserens vassal i hans styre av Moravia, noe som satt arveretten til Boleslaws eldste sønn, Bezprym, i fare. Han ble da også satt til side til fordel for sin yngre halvbror.

Nøyaktig dato for Emnildas død er ukjent, men det antas at det senest var i 1017, eller mer sannsynlig i slutten av 1016, da Boleslaw 03.02.1018 giftet seg med sin fjerde og siste hustru, Oda av Meissen.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Emnilda og Boleslaw hadde flere barn:
En datter (* ca. 988 - † etter 1013), abbedisse i et kloster med ukjent navn.
Reglindis (* ca. 989 - † etter 21.03.1016), gift 1002 med markgreve Hermann von Meißen.
Mieszko II (* 990 - † 10.05.1034), konge av Polen fra 1025,
gift i 1013 med Richeza, niese til keiser Otto III.
En datter (* ca. 995 - † etter 1018), gift mellom 1009 og 1012 med Swjatopolk I,
storhertug av Kiev Rus.
Otto (* ca. 1000 - † 1033), hertug av Polen fra 1031/1032.»[740]

(Barn XIV:5419)

Gift etter 986 med forrige ane.

XV:10839 fm fm fm ff mf mf mm f

Ezzo av Lothringen. Pfalzgreve. Født omkring 955. Død 21.05.1034 på Saalfeld.

Ezzo eller «Ehrenfried» var pfalzgreve i Lothringen.

Han stammet fra en greveslekt som bodde i Bonnregionen. Hans far var i det 10. århundre i besittelse av det lothringske Pfalz-grevskapet. Dette sto i forbindelse med Pfalz i Achen.

Ezzo hadde eiendommer i Thüringen og Østfranken og nevnes først som pfalzgreve i dokumenter fra 1020. Han opptrådte på Otto III's side.

Ezzo døde på sin eiendom Saalfeld etter sigende ca. 90 år gammel.[741]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

739 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 33. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 80.

740 Wikipedia.

741 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 36. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 67, 80.

«Ezzo (* ca. 955 - † 21.03.1034), noen ganger kalt Ehrenfried, tilhørte Ezzonid-dynastiet. Han var pfalzgreve av Lothringen fra 1015 til hans død. Som svoger til keiser Otto III, far til dronning Richeza av Polen og flere andre berømte barn, var han en av de viktigste personene i sin tids Rhinland-historie.

Ezzo var sønn til Herman I († 996), pfalzgreve av Lothringen og hans hustru Heylwig av Dillingen.

Han ble som barn sendt for å bli utdannet av biskop Ulrich av Augsburg (bispedømmet 923-973), en slektning til hans mor. Intet er kjent om hans ungdom.

Etter at han giftet seg med Mathilde av Tyskland († 1025), datter til keiser Otto II og hans konsort Theophanu, ble Ezzo en prominent person under hans svoger, keiser Otto III.

Ekteskapet ble uttrykkelig godkjent av enkekeiserinne Theophanu, sannsynligvis for å knytte Ezzos mektige familie til tronen. Mathilde mottok som medgift ottonske besittelser i Thüringen og i hertugdømmet Franken (Orlamünde og de østfrankiske territoriene Coburg og Salz), mens Ezzo ga henne familieeiendommen Brauweiler nær Köln som medgift.

Ved farens død i 996 ble Hermans rike "allodiale" eiendom delt mellom hans sønner.

Allodialgods (tysk: Allod) var hos germanerne, og senere i Det tysk-romerske rike, gods som var personlig eiendom til lensinnehaver, og som kunne gå i arv etter fri vilje. Dette i motsetning til lensgods, som måtte gå til nærmeste ektefødte mannlige slektning.

Ezzo mottok land i Cochem ved Mosel-elven, i Maifeld, Flamersheimer Wald og eiendommer omkring Tomburg slott nær Rheinbach, samt halvparten av bruksretten til Villewaldin.

Omtrent samtidig må han ha mottatt Pfalz- og tidligere greverettigheter, da han omtales som greve i Auelgau i 1015 og som pfalzgreve av Bonngau i 1020. Han mottok også grevskapet Ruhrgau med formynderskap over klosteret Essen.

Som mislykket kandidat til den keiserlige tronen etter keiser Otto III's død i 1002, ble hans forhold til den nye ottoniske kongen Henrik II umiddelbart meget anspent. Henrik bestred Ezzos eierskap til territorier, som han forsvarte som sin hustrus arv etter avdøde Otto III. Konflikten trakk ut i årevis og nådde sitt høydepunkt i 1011. Da Henrik møtte uroligheter i Lothringen, og trengte Ezzos militære støtte, ble Henrik tvunget til å komme overens. Ezzos seier førte til at kongen gjorde innrømmelser og til en fullstendig transformasjon av sin politikk. Han forsonet seg med Ezzo, anerkjente hans arverettigheter og ga ham de kongelige territoriene til Kaiserswerth, Duisburg samt Saalfeld i Thuringia for å ha gitt avkall på tronen. Han assosierte også Ezzonid-dynastiet til sin østlige politikk, og formidlet ekteskapet mellom Ezzos datter Richeza og arvingen til den polske tronen, Mieszko II Lambert.

Disse enorme territorielle innrømmelsene gjorde Ezzo til en av de mektigste prinsene i imperiet. Ezzos voksende makt og hans slekts økte prestisje ble reflektert i familiens grunnleggelse av klosteret Brauweiler, hvor hans ekteskap ble feiret og hvis bygging ble påbegynt etter en reise paret gjorde til Roma i 1024. Benediktinerklosteret, som ble innviet i 1028 av erkebiskop Pilgrim av Köln, skulle være gravsted og åndelig sentrum for Ezzonid- dynastiet. Det første familiemedlem som ble gravlagt der var Ezzos hustru Mathilde, som døde 04.11.1025.

Svært lite er kjent om Ezzos senere liv, men vi blir fortalt at han døde i høy alder i Saalfeld 21.03.1034, og ble gravlagt i Brauweiler.

Ezzo har vært en ganske imponerende personlighet, selv om rapporteringen om hans liv og embeter, beskrevet av den glorifiserende forfatteren til "Fundatio monasterii Brunwilarensis", kan være overdrevet. Han var mest aktiv i politiske saker når det gjaldt egne interesser og huset rang, og hvor han kunne øke sine territorier og autoritet. Hans behendige omsorg om keiserinne Theophanos, keiser Otto III og senere Henrik II, vitner om hans personlige ambisjoner og politiske fingerferdighet.»[742]

(Barn XIV:5420, Far XVI:21677, Mor XVI:21678)

Gift omkring 991 med neste ane.

Barn:

Richeza av Lothringen. Født mellom 995 og 1000. Død 21.03.1063. (Se XIV:5420).

XV:10840 fm fm fm ff mf mf mm m

Mathilde av Tyskland. Pfalzgrevinne. Født omkring 979. Død 1025.

Mathilde var abedisse i Qvedlinburg i 997. Hun må altså ha vært i kloster etter at hun ble gift. Hun var da bare var 10 år gammel.[743]

742 Wikipedia.

743 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 42. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 67, 80.

T. v. Mathilde med sønnene Liudolf, Herman og Otto (Chronica sancti Pantaleonis 1237). T. h.St. Nicholas' kirke i klostret Brauweiler, grunnlagt av Ezzo i 1024. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Mathilde (* sommeren 979 - † november 1025), pfalzgrevinne av Lothringen, tilhørte det ottoniske dynastiet som tredje datter til keiser Otto II (* 955 - † 983) og keiserinne Theophanu (* ca. 956 - † 991).

Rett etter fødselen ble Mathilde sendt til Essen kloster, hvor hennes eldre kusine Mathilde var abbedisse, Mathilde ble utdannet her. Det ble antatt at Mathilde skulle bli i klosteret og bli abbedisse som hennes eldre søstre Adelaide og Sophia.

Mathilde levde et annet liv enn sine to søstre. Hun ble gift med Ezzo, pfalzgreve av Lothringen. I følge historikeren Thietmar av Merseburg likte ikke Mathildes bror, keiser Otto III, i første omgang ideen om at Mathilde skulle gifte seg. Familien ga ekteparet store gaver for å sikre en tilstrekkelig levestandard. Keiserinne Theophanu samtykket i ekteskapet.

Ezzo tok deretter Mathilde ut av klosteret der hun hadde bodd. Abbedisse Mathilde nektet forgjeves å overgi jenta. Senere romantiske forskjønninger hevdet til og med at Ezzo tidligere hadde vært hemmelig forelsket i den unge Mathilde.

Det er sannsynlig at dette ekteskapet var ment å sikre makten til Otto III. Familien til Ezzo hadde omfattende eiendommer ved Nedre Rhinen og Mosel. Ezzos mor kom fra huset til hertugene av Schwaben, og Ezzo la derfor krav på disse landene. Mathilde mottok ottoniske eiendommer og ga disse til sin mann.

Mathilde og Ezzo hadde ti barn:
Liudolf (* ca. 1000 - † 10.04.1031), greve av Zutphen.
Otto I († 1047), pfalzgreve av Lothringen og senere hertug av Schwaben som Otto II.
Hermann II (* 995 - †1056), erkebiskop av Köln.
Theophanu († 1056), abbedisse av Essen og Gerresheim.
Richeza († 21.03.1063), dronning av Polen.
Adelheid († ca. 1030), abbedisse av Nijvel (Nivelles).
Heylwig, abbedisse av Neuss.
Mathilde, abbedisse av Dietkirchen og Vilich.
Sophie, abbedisse av St. Maria, Mainz.
Ida († 1060), abbedisse av Köln og Gandersheim kloster
(grunnlagt i 852 av hennes stamfar Liudolf, hertug av Sachsen).

Mathilde døde tilsynelatende uventet under et besøk hos Ezzos bror, Hermann av Echtz, mens Ezzo deltok på et i Aachen med adelsmenn i Lothringen.

Mathilde ble gravlagt i Brauweiler kloster.»[744]

(Barn XIV:5420, Far XVI:21679, Mor XVI:21680)

Gift omkring 991 med forrige ane.

XV:10853 fm fm fm ff mm ff mf f

Svjatoslav I Igoryevich av Kiev. Storfyrste. Født omkring 942. Død 972.

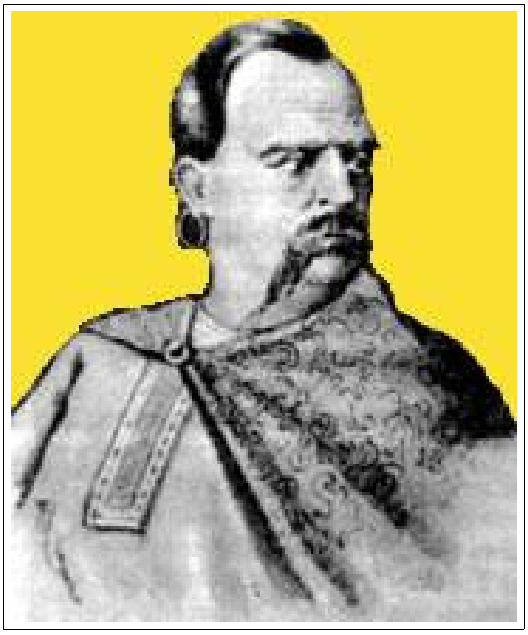
[744] Wikipedia.

Med sin tjenerinne, Matuscha [Malysha], hadde han sønnen Vladimir.

Da Olgas sønn Svjatoslav nådde voksen alder, overtok han makten. I navnet var han slaver, men i levesett viking. Han var motstander av den nye tro, og han levde helst sammen med sin stab av krigere, «druzjina», som under hans ledelse foretok krigsekspedisjoner i mange retninger.

Han gjorde slutt på Khazar-riket mellom Volga og Don, og han besatte en stripe land ved østkysten av Svartehavet. Bysants bønn om hjelp i krigen mot bulgarerne åpnet vei for ham til Donau. I nærheten av elven ville han gjerne grunnlegge sin hovedstad. Han herjet ikke bare Bulgaria, men plyndret også hensynsløst sine alliertes områder på Balkan, helt til keiser Johannes Tzimiskes beseiret ham og tvang ham til å trekke seg tilbake.

I 972 falt han under et forsøk på å fordrive petsjenegerne som gjorde handelsveiene utrygge.[745]

Storfyrste av Kiev 945 - 972 med sin mor som regent fra 945 til ca. 962.

Fra norsk Wikipedia:

«Svjatoslav Igorevitsj (* 942 - † 972) var fyrste av Kievriket. Han var sønn til Igor I av Kiev (* 875 - † 945) og Olga, og ble kjent for sine energiske felttog mot øst og sør, som bidro til at to store østeuropeiske stater kollapset, Khazarriket og Det første bulgarske riket.

Svjatoslav undertrykte også Volga-Bulgarerne, Alanerne, og forskjellige østslaviske stammer. Tidvis var han i allianse med Petsjeneger og Madjarer.»

745 Cappelens verdenshistorie, bind 5 (1982-87): Østens storriker, side 259. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 146. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 90.

Svjatoslavs rike, det området Kievriket kontrollerte når han ble kronet er markert med rødt, mens det området han erobret er markert med oransje. Bysants er markert med lilla mens de mindre Kazarfyrstedømmene er tegnet med blått. (Wikipedia).

«Svjatoslavs tiårige styre over Kievriket ble preget av rask ekspansjon inn i områdene rundt elven Volga, Den pontisk-kaspiske steppe og Balkan. Mot slutten av sitt korte liv hadde han skapt den største staten i datidens Europa, og han flyttet hovedstaden i riket fra Kiev til Perejaslavets ved Donau i 969. I motsetning til hans mor, som lot seg kristne, forble Svjatoslav med sine forfedres tro.

Grunnet hans plutselige død på slagmarken ble ikke erobringene konsolidert til ett rike og uten en ordnet arverekkefølge ledet det til borgerkrig blant hans etterfølgere.»[746]

(Barn XIV:5427, Far XVI:21705, Mor XVI:21706)

Utenfor ekteskap med neste ane.

Barn:

Vladimir I Svjatoslavich den Hellige av Kiev. Født omkring 958. Levde 970. Død 15.07.1015. (Se XIV:5427).

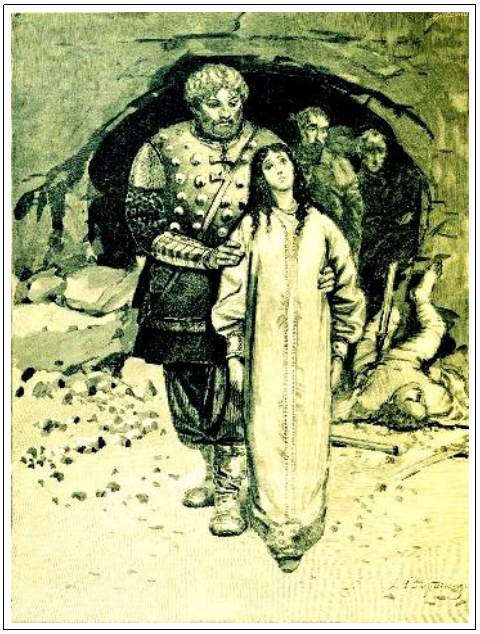
XV:10854 fm fm fm ff mm ff mf m

Matuscha Malkovna. Konkubine. Født mellom 940 og 944. Levde 959. Død omkring 1000.

Malusha (Matuscha) var husholderske hos Olga, mor til Svyatoslav, og hans konkubine.[747]

746 Wikipedia.

747 Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 146. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 90.

Illustrasjon for boken «Russiske episke helter» (Nikitich. 1895). Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Malusha Malkovna var angivelig en tjenerinne ("kholopka") hos Olga av Kiev og medhustru til Sviatoslav I av Kiev. I følge slaviske krøniker var hun mor til Vladimir den Store og søster til Dobrynya. De norrøne sagaene beskriver Vladimirs mor som en profetinne som levde opp til 100 år og ble brakt fra hennes grotte til palasset for å forutsi fremtiden. Det er satt opp monumenter med Malusha og hennes unge sønn, Vladimir, i Korosten, Ukraina.

Broren Dobrynyas liv og omfanget av hans innflytelse på Vladimir den Hellige er innhyllet i spekulasjoner og kontroverser. Det er ganske sikkert at hans søster, Malusha, var Vladimirs mor. Det er også generelt akseptert at Dobrynyas posadnik-dynasti i Novgorod ble videreført av sønnen Konstantin Dobrynich og sønnesønnen Ostromir.

I følge Novgorod-krønikene var det på hans oppfordring at Svyatoslav I sendte sin uekte sønn, Vladimir, for å styre Novgorod, med Dobrynya som veileder. Ni år senere overtalte Dobrynya Vladimir til å ta Kiev fra broren Yaropolk. På vei til Kiev fornærmet Yaropolks brud, Rogneda av Polotsk, Dobrynya ved å kalle hans søster en "tjenestekvinne". Dobrynya tok sin hevn ved å arrangere Vladimirs voldtekt av Rogneda. Etter å ha voldtatt henne i nærvær av hennes foreldre, ble de drept sammen med to av Rognedas brødre. Deretter ble Rognada tvunget til å gifte seg med Vladimir.

Da krønikene er stille om Malushas stamtavle, utviklet russiske og ukrainske historikere fra 1800-tallet forskjellige teorier for å forklare hennes slekt og navn.

Det har blitt sagt at Malusha Malkovna var datter til Malk av Lyubech, prins av Drevlians, den samme som ville gifte seg med Olga av Kiev etter at hun ble enke. Historikeren Leo Loewenson beviste imidlertid at Malk hverken var Drevlian eller en prins, og påpekte at "Primary Chronicle" bare benevner ham som 'Malk Lyubechinin' eller 'Malk av Lyubech' og at det "ikke er den svakeste indikasjonen på at Malyushas far var en prins". Loewenson bemerker videre at Lyubech "var en by med Severians og ikke Drevlians". Den sovjetisk-israelske historikeren Savely Dudakov uttalte at ved å ha et jødisk navn og med Lyubech som en del av førkristent Rus på den tiden, skulle Malk betraktes enten som jøde eller kazar-jødist i historisk sammenheng.

"Primary Chronicle" noterer at en viss Malusha døde i 1000. Denne nedtegnelsen følger nedtegnelsen om Rognedas død. Siden Rogneda var Vladimirs hustru, antar historikere at Malusha var en annen nær slektning til den regjerende prinsen, fortrinnsvis hans hustru eller mor.

Den anti-normanske historikeren Dmitry Ilovaisky trakk motsatt konklusjon: At det slaviske navnet Malusha ble omgjort til det skandinavisk Malfried. Denne påstanden fikk ingen bredere støtte.»[748]

(Barn XIV:5427)

Utenfor ekteskap med forrige ane.

XV:10855 fm fm fm ff mm ff mm f

Konrad I av Schwaben. Hertug. Født mellom 915 og 920. Død 20.08.997.

Konrad var greve av Rheingau fra 949 og hertug av Schwaben 982 - 997.

Han var gift med Jutta.

Konradinerslekten etterfulgte Hunfridingerslekten som hertuger av Schwaben fra 926 til 954 og fra 982 til 1079. Deretter overtok Hohenstauferslekten. Hertugdømmet Schwaben var en del av det tysk-romerske riket.[749]

748 Wikipedia.

749 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 242. Bent og

Det råder stor usikkerhet når det gjelder Konrad og hans familie!

Fra engelsk Wikipedia (oversatt:
«Det er stor forvirring om Konrad og hans familie. Han blir ofte identifisert med Kuno av Öhningen. Foreldrenes identitet er ikke kjent med sikkerhet. Hans far hevdes noen ganger å være greve Udo av Wetterau, og moren en ukjent datter til Herbert I, greve av Vermandois.
Det er også en del debatt om identiteten til Konrads hustru. Det hevdes ofte at hun var Reglint (eller Richlind), datter til Liudolf, hertug av Schwaben, og dermed barnebarn til keiser Otto. Andre hevder at hans hustru var Judith, datter til Adalbert av Marchtal.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Konrad I, som også opptrer som Kuno von Öhningen, (†20.08.997) fra Konradines-familien var hertug av Schwaben fra 983 til 997. I følge et etterdatert dokument grunnla han klosteret i Öhningen i 965. Det er så langt (1966) ikke bekreftet, men har heller ikke blitt tilbakevist.

Det er trolig at Konrad var gift med Reginlint, som hevdes å være datter til den schwabiske hertugen Liudolf fra Liudolfinger-familien og dermed barnebarn til keiser Otto I.

Etter at den schwabiske hertugen Otto I døde ugift, barnløs og uventet på et italiensk felttog i 982, besatte keiser Otto II hertugdømmet Schwaben med Konrad I, sannsynligvis hans svoger, og dermed igjen med en frankisk og sannsynligvis en fjern slektning. til den tidligere hertugen Hermann I.
Utnevnelsen av Konrad, som var lojal mot keiseren, ble dokumentert i 983 på riksdagen i Verona. Han og hans etterfølgere ble kalt "dux Alemannorum et Alsatiorum" (eller "hertugen av Schwaben og Alsater" som i et kongelig dokument fra 988). Strasbourg var deres hovedstad ("caput ducatus"), herredømmets tyngdepunkt ble derved flyttet betydelig nordover.
Konrad var den første schwabiske hertugen som klarte å beholde tittelen i familien: Hermann II. var hans sønn, Hermann III, sønn til Hermann II, Ernst I svigersønn til Hermann II og brødrene Ernst II og Hermann IV, sønner til Ernst I slik at det nå for første gang på mer enn femti år var noe som minnet om en dynastisk kontinuitet – selv om det ikke var planlagt av innehaveren av hertugdømmet.

Konrad hadde minst 7 barn:
Liutold, lekmanns abbed.
Konrad, lekmanns abbed.
Hermann II. († 2. eller 3. mai, 1003), 996 greve, 997 hertug av Schwaben, 1002/1003 kandidat ved kongevalg; gift ca. 986 med Gerberga av Burgund († 07.07.1019, muligens 1018), datter til Konrad III den Fredelige (Pacificus), konge av Burgund (Welfen), enke etter greve Hermann av Werl.
Ita av Öhningen gift med Rudolf II. greve av Altdorf († 10. mars ...) (Welfen).
Datter, gift etter 1011 med Vladimir I Svjatoslavich, Vladimir den Hellige († 15.07.1015), storhertug av Kiev (Rurikids).
Judith, gift 1. gang med NN (av Rheinfelden), gift 2. gang med Adalbert, greve av Metz († 1033) (fra Matfride).
Kunizza († 1020), gift med Fredrik I, 1003/1027, trolig greve av Dießen.»[750]

(Barn XIV:5428, Far XVI:21709, Mor XVI:21710)

Gift

Barn:

Hermann II av Schwaben. Død 04.05.1003. (Se XVI:22291).
??? Konradsdatter? av Schwaben. Levde 1015. (Se XIV:5428).

XV:10857 fm fm fm ff mm fm ff f

Oldrich av Böhmen. Hertug. Født omkring 975. Levde 990. Død 09.11.1034.

Hertug av Böhmen 1012 - 1034.[751]

Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 63.

750 Wikipedia.

751 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 153. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 82.

Oldrich, hertug av Böhmen 1012-1034 (fresko fra 1100-tallet i Znojmo Rotunda). (Wikipeda).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Oldrich (Udalrik) (* ca. 975 - † 09.11.1034), fra Premyslid-dynastiet var fra 1012 til 1033 og igjen i 1034 hertug av Böhmen. Etter Böhmens nedgang rundt årtusenskiftet ble landet under hans styre konsolidert og Moravia gjenerobret fra polsk okkupasjon.

Oldrich var den tredje sønnen til Boleslav II den Fromme († 999) og hans hustru Hemma († 1006). Han var bror til Boleslav III og Jaromir.

Han flyktet fra sin bror, Boleslav III, senest tidlig i 1002, til Regensburg sammen med sin mor og hans andre bror, Jaromír. Etter at Boleslav III ble styrtet og den regjerende hertugen Vladivoj døde etter kort tid, ble Jaromír og Oldrich tilbakekalt av den böhmiske adelen i 1003 og Jaromír utnevnt til regjerende hertug. Noen dager senere okkuperte den polske hertugen Boleslaw I den Modige Böhmen og innsatte Boleslav III igjen. Jaromír og Oldrich måtte flykte igjen, men returnerte til Böhmen i 1004 etter en militær intervensjon av den romersk-tyske kongen Henrik II.

12.05.1012 avsatte Oldrich, etter avtale med kong Henrik II, sin bror som hertug. Han godtok opprinnelig den romersk-tyske kongen eller keiseren som føydalherre over Böhmen, men forsøkte senere flere ganger å frigjøre seg fra sin avhengighet av keiseren. I løpet av denne regjeringstiden var det en mindre konsolidering etter den uro som hadde rystet Böhmen.

Oldrich eliminerte den aristokratiske opposisjonen i landet i 1014. De fleste ofrene for voldshandlingen tilhørte Vršovci-familien, Premyslid-dynastiets hovedkonkurrenter. I 1019 erobret han Moravia, som var under polsk styre. Han ga kontrollen over det erobrede området til sin sønn, Bretislav I. Annekteringen av Moravia bidro til å stabilisere den politiske og økonomiske situasjonen.

Oldrichs farfar, Boleslav I, hadde erobret store områder i nord og øst på 900-tallet, men disse gikk tapt ved årtusenskiftet. En slik ekspansjonskurs var ikke lenger gjennomførbar i forhold til de styrkede nabolandene Polen og Ungarn i begynnelsen av 1000-tallet. Oldrich sendte de "overflødige" krigerne og tjenestemennene til Moravia og begynte å forvandle den middelalderske böhmiske staten til en organisasjon som ikke lenger var avhengig av erobring. Territoriene til Böhmen og Moravia har vært forbundet med hverandre siden den gang.

I 1033 ble hertugen innkalt til Riksdagen i Merseburg, men dukket ikke opp der. Sønnen til keiser Konrad II, som senere ble keiser Henrik III, tok ham til fange, keiseren lot ham avsette og utnevnte Jaromír til fyrste igjen. Oldrich ble benådet året etter, returnerte til Böhmen og fikk Jaromír fanget og blindet. Han bortviste også Jaromirs sønn Bretislav I, som hadde blitt forlent med Moravia av keiseren.

Men han døde brått kort tid senere, 09.11.1034.

En moderne undersøkelse av skjelettet tyder på at han døde av et slag mot hodet. Jaromir frasa seg etter dette sitt krav på tronen til fordel for Oldrich' sønn, Bretislav.»

Oldrich og Božena i Dalimil's Chronicle, latinsk oversettelse, 1300-tallet. Det øvre bildet viser vaskescenen, i det nedre fører hertugen Božena inn i sitt slott. (Wikipedia).

«Oldrrch var gift, navnet til hans hustru er ukjent. Ekteskapet forble barnløst.

Han sikret dynastiets fortsatte eksistens ved hjelp av sin andre hustru, Božena, mor til Bretislav I.

Ifølge en historie av krønikøren Cosmas av Praha, var hun en bondedatter som hertugen hadde møtt mens hun vasket klær da han kom tilbake fra jakten.

Han giftet seg med henne uten at han oppløse sitt første ekteskap.

Denne romantiske historien om hertug Oldrich og den vakre klesvaskeren Božena har vært et populært motiv innen litteratur, kunst og musikk siden middelalderen.»[752]

(Barn XIV:5429, Far XVI:21713, Mor XVI:21714)

Gift med neste ane.

Barn:

Bretislav I Fornyeren av Böhmen. Født omkring 1002. Død 10.01.1055. (Se XIV:5429).

XV:10858 fm fm fm ff mm fm ff m

Bozena av Böhmen. Hertuginne. Levde 990. Død etter 1052.

Bozena oppgis å være en «artig» bondepike.

Hun skal ha vært datter til Kresina, en valdykisk bonde.[753]

752 Wikipedia.

753 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 156. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 82.

Møte mellom Oldrich og Božena (monumentalt maleri av František Ženíšek). (Wikipedia).

Fra tysk Wikikpedia (oversatt):
«Božena av Böhmen († ca. 1052) var bondedatter og den andre hustruen til den böhmenske hertugen Oldrich.

Božena, en kvinne av bondeherkomst. ble kjent gjennom en legende nedtegnet av den böhmske kronikøren Cosmas i Praha i hans historiske arbeid, "Chronica Boemorum":

Det første ekteskapet til den unge Oldrich hadde så langt vært barnløst. Mens han var på jakt møtte han, bondedatteren Božena mens hun vasket tøy. Han avbrøt jakten og returnerte til Praha med Božena, hvor hun omkring 1005. fødte deres illegitime sønn og senere arving, Bretislaus,

Det legendariske og romantiske møtet mellom de to fant veien til kulturhistorie og ble et populært motiv i litterære, kunstneriske og musikalske verk.

Hertug Oldrich giftet seg med Božena uten å ha avsluttet sitt første ekteskapet. Klasseforskjellen mellom de to var på grunn av deres herkomst betydelig. Deres sønn, som var en böhmisk hertug fra 1035, giftet seg senere med adelskvinnen Judith av Schweinfurt.»

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Božena var faktisk frelseren av det tsjekkiske Premysl-dynastiet. Oldrich hadde to brødre, men en av disse, Jaromír, hadde blitt kastrert av deres eldste bror, Boleslaus III. Boleslaus III selv ble fengslet i Polen, og hadde muligens bare en datter. Dermed var Oldrich den Premyslid som kunne få en sønn og arving. Hans første hustru antas å ikke ha født noen barn.

Det henspilles til Boženas lave byrd i kronikken til Cosmas, som sier at Oldrich først møtte henne "ridende gjennom landsbyen". Den ikke-legitime fødselen til hennes sønn, Bretislaus, av en mor med lav byrd antas å ha gjort det nødvendig for sønnen Bretislaus å ty til bortføring da han senere ettertrakte å gifte seg med en edel brud (Judith of Schweinfurt). I alle fall ble hans mor ansett for å være en bondekvinne allerede av forfatteren til Dalimil-krøniken i begynnelsen av 1300-tallet.»[754]

(Barn XIV:5429)

Gift med forrige ane.

XV:10859 fm fm fm ff mm fm fm f

Henrik av Schweinfurt. Markgreve. Født før 980. Død 18.09.1017.

Markgreve av Schweinfurt eller bayersk Nordgau 980 - 1017.

Schweinfurt var familiens hovedborg.

Henrik ble avsatt i 1003 etter et opprør, men ble benådet i 1004 av Henrik II, og var deretter greve av Nordmark til sin død.

Han er bisatt i familieklosteret i Schweinfurt.[755]

---

754 Wikipedia.

755 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 441. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 27.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Henrik av Schweinfurt (* før 980 - † 18.09.1017) var markgreve av Schweinfurt.
Henrik (også kalt "Hezilo" og "Ez(z)ilo") var sønn til markgreve Berthold (* før 841 - † 980), greve av østlige Franken fra adelsfamilien Schweinfurt (som igjen gikk tilbake til Luitpoldinger-familien), og Eilika av Walbeck († 1015), grunnlegger av benediktinerklosteret Schweinfurt.

I 981 ble han greve av nedre Naab, i 983 greve av nedre Altmühl, 994 markgreve av bayerske Nordgau og 1002 greve av Radenzgau.

I 995 påpekte Ezzilo at "Ezzelenkirken" (Etzelskirken), ble oppkalt etter ham (grevene av Schweinfurt hadde også eiendom i Riedfeld omkring Neustadt an der Aisch, for eksempel i Gutenstetten)

I 1002 støttet Henrik hertug Henrik IV av Bayern ved kongevalget mot markgreve Ekkehard I av Meißen og hertug Hermann II av Schwaben mot løfte om at han skulle etterfølge Henrik av Bayern. Da den nye kongen ikke holdt løftet, allierte Henrik av Schweinfurt seg i den såkalte Schweinfurt-feiden med noen slektninger, Boleslaw den Modige (hertug av Polen) som hadde overgitt Henrik II, og Bruno, kongens bror. (Schweinfurt-feiden var et opprør av Nordgaugreven Henrik av Schweinfurt mot kong Henrik II i august 1003).
Maktbasen til de såkalte markgrevene av Schweinfurt var basert på omfattende grevskapsrettigheter i Nordgau, Radenzgau og Volkfeldgau, hvis maktpolitiske ryggrad blant annet var et omfattende system av borger. Kampene – beskrevet av samtidskronikøren Thietmar av Merseburg – berørte blant annet slottene Ammerthal, Creußen, Kronach og Schweinfurt.
Opprøret var mislykket militært. Henrik II ga hertugdømmet Bayern til sin svoger, Henrik av Luxemburg, og styrket dermed kongemakten i Øst-Franken. Hvorvidt greve Henrik mistet alle sine greverettigheter og keiserlige len er omstridt. Etter at han hadde blitt holdt i fangenskap på Giebichenstein slott ble han benådet i 1004 og fikk sannsynligvis tilbake en stor del sine besittelser av Henrik II, inkludert eget "allodialgods".
Allodialgods (tysk: Allod) var hos germanerne, og senere i Det tysk-romerske rike, gods som personlig eiendom til lensinnehaver, og som kunne gå i arv etter fri vilje. Dette i motsetning til lensgods, som måtte gå til nærmeste ektefødte mannlige slektning.

Før 1017 kan det påvises at en Henrik var greve av Pegnitz og i 1015 greve av øvre Naab.

Henrik av Schweinfurt døde 18.09.1017.
Han ble gravlagt på nordsiden av kirken i Schweinfurt slott av biskop Henrik av Würzburg, den første Bambergbiskopen Eberhard og biskop Richulf (også Rikulf) av Trieste.»[756]

(Barn XIV:5430, Far XVI:21717, Mor XVI:21718)

Gift før 1003 med neste ane.

Barn:

Judith av Schweinfurt. Født før 1003. Død 02.08.1058. (Se XIV:5430).
Eilika av Avalgau. Født omkring 1005. Død 10.12.1059. (Se XIV:5514).

XV:10860 fm fm fm ff mm fm fm m

Gerberga av Gleiberg. Grevinne. Født omkring 970. Død etter 1036.

Det er mulig at hennes foreldre var Heribert av Kinziggau og Irmtrud, datter til greve Megingoz av Villich og Gerberga av Bidgau.[757]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Gerberga av Gleiberg (* ca 970 - † etter 1036) var datter til Herbert av Wetterau (* 975 - † 1017) og Irmtrud av Avalgau (* ca. 957 - † 1020).

Hun giftet seg med Henrik av Schweinfurt og fikk følgende barn:
Otto III, hertugen av Schwaben
Judith av Schweinfurt (* før 1003 - † 1058), gift med Bretislav I Fornyeren av Böhmen.
Eilika av Schweinfurt (* ca. 1005 - † 10.12.1059), gift med Bernard II, hertug av Sachsen.
Burchard muligens) († 18.10.1059), biskop av Halberstadt i 1036,
kansler for Konrad II, den hellige romerske keiseren.
Henrik (muligens), greve av Pegnitz, Upper Naab og Altmühl.
I 1040 deltok han i en ekspedisjon til Böhmen og
hadde mange kohflikter med biskopen i Eichstätt.
Gift med en datter til Kuno fra Altdorf (* ca. 980 - † etter 1020).»[758]

---

756 Wikipedia.

757 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 451. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 27.

758 Wikipedia.

(Barn XIV:5430, Far XVI:21719, Mor XVI:21720)

Gift før 1003 med forrige ane.

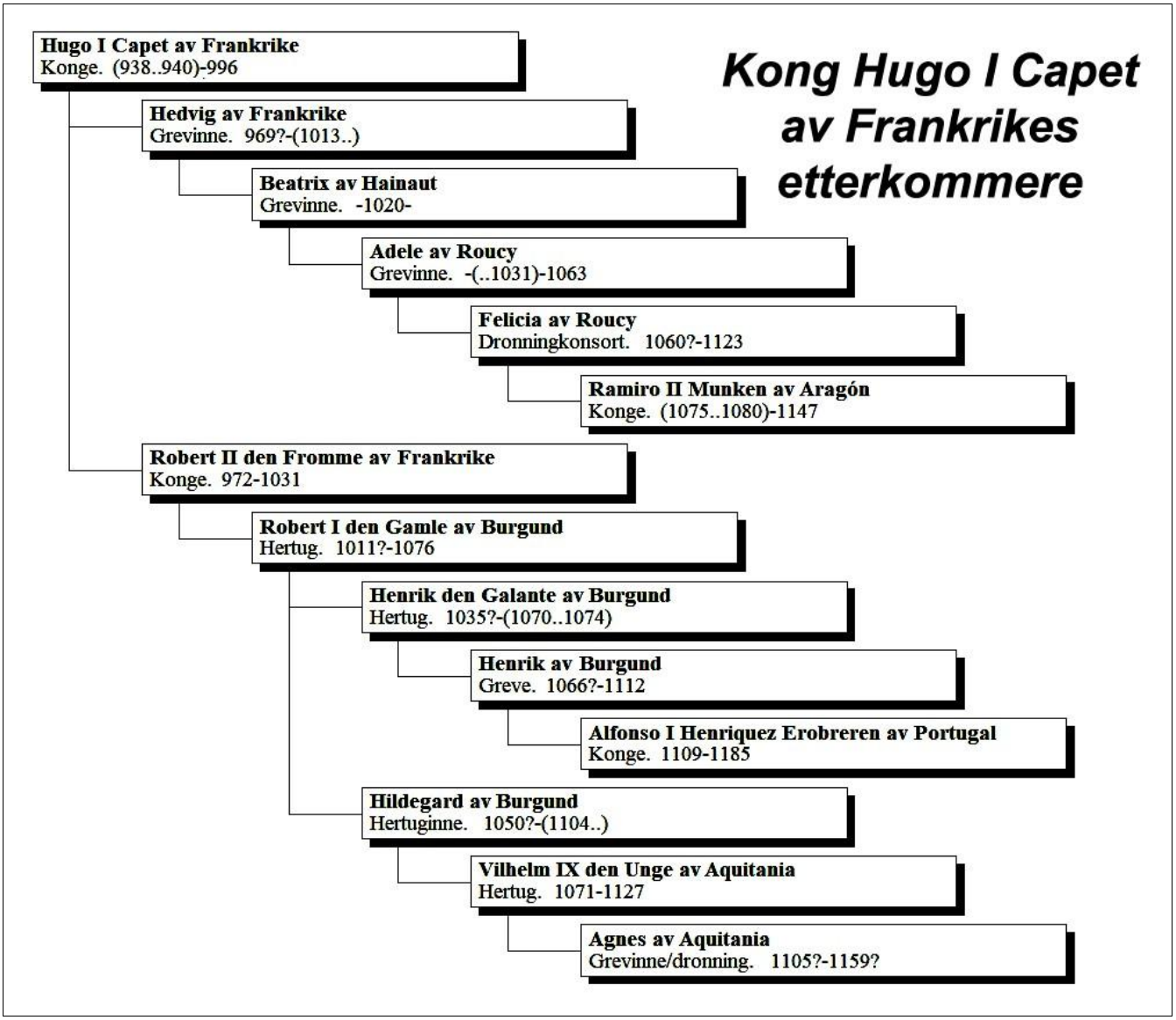
XV:10861 fm fm fm ff mm fm mf f
Vazul av Ungarn. Født omkring 976. Levde 1038. Gjentakelse, se side 537.

XV:10863 fm fm fm ff mm fm mm f
Yaroslav I Vladimirovich den Vise av Kiev. Født omkring 978. Død 20.02.1054 i Vyshorod. Gjentakelse, se side 452.

XV:10864 fm fm fm ff mm fm mm m
Ingegjerd Olofsdotter av Sverige. Født 1001 i Sigtuna. Død 10.02.1050. Gjentakelse, se side 456.

XV:10881 fm fm fm fm ff ff ff f
Hugo I Capet av Frankrike. Konge. Født mellom 938 og 940. Død 24.10.996.

Konge av Frankrike 987 - 996.

Ved farens død i 956 fikk Hugo hertugdømmet France, men kong Lothar måtte også la ham beholde hertugdømmet Burgund og dertil overdra Aguitania til ham.

Lothar døde i 986 og da den karolingiske ætt døde ut i 987 med hans sønn, Ludvig V «den Dovne», valgte de franske storvasaller Hugo til konge i Noyon. Hans og hans nærmeste ætlingers kongedømme eksisterte nærmest bare i navnet. De første kapetinger hersket nemlig egentlig bare over sitt eget arveland som hovedsakelig besto av Ile-de-France, øya med Seine og dens bielver, med Paris som hovedstad. Kongens «lentagere» var i virkeligheten selvstendige hertuger og grever, og den sterkeste av dem alle var hertugen av Normandie. Da han i 1066 hadde gjort

seg til Englands konge, var han faktisk langt mektigere enn sin «lensherre», kongen av Frankrike.

Det så ikke til at det skulle være håp om noensinne å få bygget opp et virkelig rike av alle de småstatene, som kapetingerne i navnet regjerte over. Frankrike var, så langt man kunne dømme om det, et rike i oppløsning. Ingen kunne dengang drømme om at den mannen, som i 987 ble valgt til Frankrikes konge, skulle bli stamfar til et mektig dynasti, som skulle regjere landet i åtte hundre år og gjennom sine sidelinjer Valois og Bourbon i visse perioder også beherske den pyrenéiske halvøy, Ungarn og Polen foruten store deler av Italia.

Politisk sett var Frankrike altså ved Hugos tronbestigelse en uensartet samling av innbyrdes selvstendige småstater. Og fra et kulturelt synspunkt, var Paris enda på ingen måte Frankrikes hjerte, slik det ble på 1100-tallet takket være sitt berømte universitet, som ble besøkt av studenter fra alle land.

Kapetingerslekten var konger av Frankrike fra 987 til 1328. Slekten var også hertuger av Burgund fra 1032 til 1361 og konger av Portugal fra 1139 til 1640. Hertugdømmet Burgund (Bourgogne) lå i Frankrike, mens Portugal var et grevskap i kongeriket León før det ble skilt ut som eget kongerike fra 1139.[759]

T. v. Hugo Capet som konge. T. h. oppe: Våpenskjold. T. h. nede: Mynt preget av Hugo Capet. (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Hugo Capet (Fransk Hugues Capet) (* ca. 938-940 - † 24.10.996 usikker dato) var fransk konge fra 987 til sin død i 996. Tilnavnet "Capet" kom av at Hugo, i egenskap av abbed for klosteret Saint-Martin de Tours og Saint-Germain des Prés, bar en kort frakk som ble kalt for "Cappa".

Han kom fra en mektig og innflytelsesrik adelsfamilie av frankisk bakgrunn, to familiemedlemmene hadde allerede sittet som konge av Frankrike på 800- og 900-tallet.

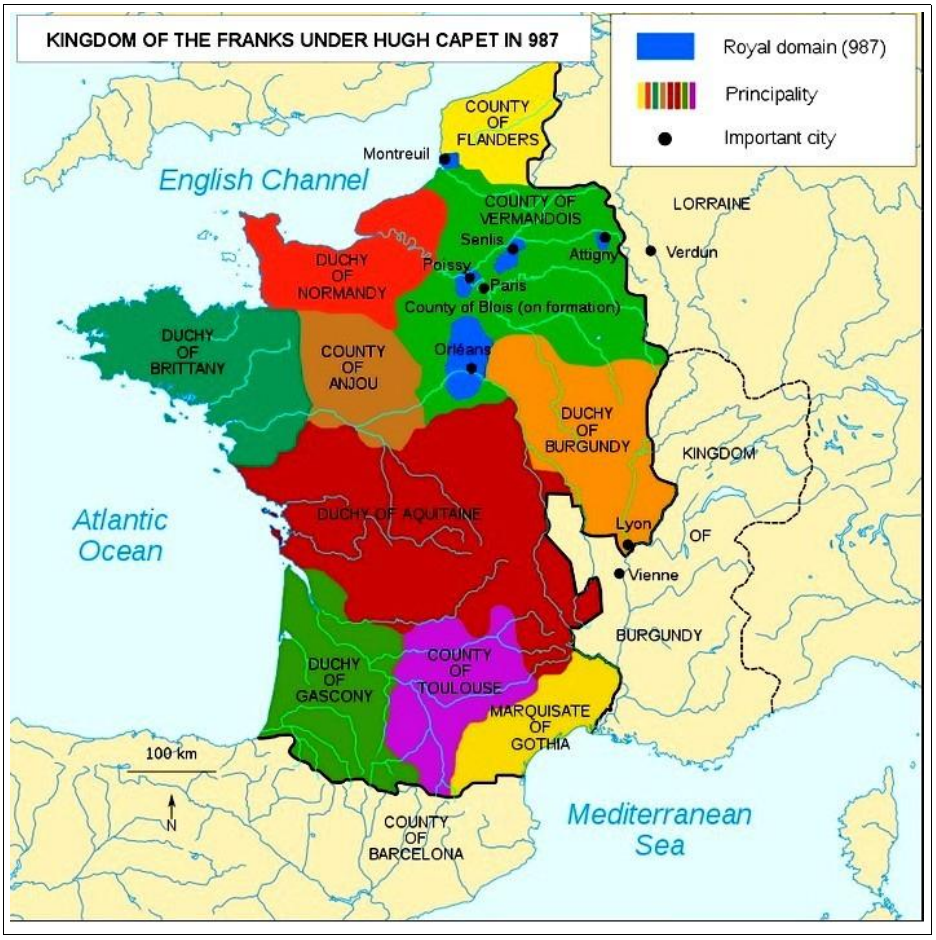
Han var sønn til Hugo den Store (* ca. 895 - † 956), greve av Paris, og Hedvig av Sachsen (* 922 - † 965). Hans farforeldre var Robert I av Frankrike og Beatrix av Vermandois, datter til Herbert I av Vermandois. Hans morforeldre var Henrik I av Sachsen, også kalt "Henrik Fuglefangeren", og Mathilde av Ringelheim.

Selv ønsket Hugo å bli lekmannsabbed og hadde i 980 forberedt å flytte helgenen Sankt Valérys relikvier til katedralen i Amiens.

Han arvet sin fars eiendommer og ble således sin tids mektigste adelsmann.

Han giftet seg i 970 med Adelheid av Aquitaine (952-1004), datter til hertug Vilhelm III av Aquitaine.»

759 Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 8, side 181-182. Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 345. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 907. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 57.

Frankernes kongedømme under Hugo Capet i 987. Kongelige domener i blått. (Wikipedia).

«Mellom år 978 og 986 maktet Hugo å opprettholde sin dominerende maktstilling mot den svake karolinske kongen Lothar III via en allianse med de tyske keiserne Otto II og Otto III og med biskop Adalbero av Reims. Allerede i 985 styrte Hugo riket som om han var konge. Lothar og hans sønn døde i 987 og erkebiskopen i Reims overbeviste en gruppe adelsmenn til å velge Hugo Capet som den nye konge. Han ble kronet 03.07.987 i Noyon, Picardie og ble således stamfar til Huset Capet.

Hugo Capet eide noen mindre eiendommer i nærheten av Chartres og Anjou, og mellom Paris og Orléans kontrollerte han byer og gods på omkring 1 000 km², men hans makt var innskrenket til dette området. Om han våget seg utenfor risikerte han å bli kidnappet eller drept. Et komplott for å kidnappe Hugo Capet for Otto III's regning ble planlagt av biskopen av Laon og Odo av Blois i 993.

Sammensvergelsen mislyktes, men det faktum at ingen ble straffet viser hvor begrenset hans maktposisjon var. I det øvrige Frankrike, utenfor hans kroneiendommer, eksisterte det like mange lover som det fantes grevskaper, bortimot 150 ulike pengeenheter og minst et dusin ulike språk. Å forene dette til ett sammenhengende rike betydde en farefull maktkamp mellom den franske kronen og landets føydalherrer, spesielt de i områdene ved Seine og Loiredalen, og det ble Hugo Capets livsgjerning.

Tilsettingen og den påfølgende avsettingen av Arnulf, nevø til hertugen av Lothringen, som biskop av Reims (Arnulf hadde ikke gitt sin stemme til Hugo da han ble valgt som konge) ble en konflikt mellom på den ene side kongen og biskopene og på den andre siden pave Johannes XV som ikke var løst ved Hugo Capets død.

Hans militære makt var begrenset og han måtte søke militær støtte hos Rikard I av Normandie, men at han var valgt som konge ga ham stor moralsk autoritet og innflytelse.

Hugo Capet ble begravd i Saint-Denis-basilikaen i Paris, men kisten hans forsvant under den franske revolusjonen. Han ble etterfulgt av sin sønn, Robert II av Frankrike.»[760]

(Barn XIV:5441, Far XVI:21761, Mor XVI:21762)

Gift omkring 969 med neste ane.

Barn:

Hedvig av Frankrike.[761] Født omkring 969. Død etter 1013. (Se XV:10992).
Robert II den Fromme av Frankrike. Født 27.03.972. Død 20.07.1031. (Se XIV:5441).

760 Wikipedia.

761 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1083. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 48, 57.

XV:10882 fm fm fm fm ff ff ff m

Adelaide av Aquitaine. Dronningkonsort. Født mellom 945 og 952. Død omkring 1004.

Adelaide av Aquitaine (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Adbelahide, Adele eller Adelaide av Aquitaine (også kjent som Adelaide av Poitiers (* ca. 945 eller 952 - † 1004), var dronningskonsort av Frankrike ved ekteskap med Hugo Capet. Adelaide og Hugo grunnla det kapetiske dynastiet i Frankrike, og Adelaide hadde en viss innflytelse over ektemannens styring av Frankrike.

Adelaide var datter til William III (* før 915 - † 963), hertug av Aquitaine og Gerlaug (døpt Adele) (* før 912 - † 968) av Normandie, datter til Rollo av Normandie. Hennes far brukte henne som sikkerhet for våpenhvilen med Hugo Capet, som hun giftet seg med i 969.

I 987, etter at Ludvig V, den siste karolingiske kongen av Frankrike, døde, ble Hugo valgt som ny konge med Adelaide som dronning. Paret ble proklamert som de nye monarkene i Senlis og velsignet i Noyon. Derved ble de grunnleggerne av det kapetiske dynastiet i Frankrike.

Tilsynelatende stolte Hugo på Adelaides dømmekraft og tillot henne å delta i styret. Han ba henne om å forhandle på hans vegne med regenten til Det hellige romerske imperiet, keiserinne Theophanu, og forpliktet seg på forhånd til å godkjenne enhver avtale de nådde.

Hugos anerkjennelse av Adelaide som "socia et particeps nostril regni", grovt oversatt til "medarbeider og deltaker i vårt rike", demonstrerer hans åpenbare anerkjennelse av Adelaide.

Læreren til Adelaides sønn, Robert, Gerbert av Aurillac kom på slutten av 990-tallet i konflikt med Arnulf, erkebiskopen av Reims. Gerbert søkte tilflukt hos Otto III, Theophanus sønn og den nye hellige romerske keiseren. Adelaide forsøkte å tilbakekalle Gerbert til Reims, men han motsatte seg motvillig denne kommandoen i et brev datert til våren 997, med henvisning til bekymringer for hans personlige sikkerhet og stabiliteten i det franske riket om han vendte tilbake for å utfordre Arnulf om erkebispedømmet.

Adelaide og Hugo hadde minst tre barn som levde til voksen alder:
Hedwig (* ca. 969 - † etter 1013), gift med Reginar IV, greve av Mons.
Robert II (* 972 - † 1031), den fremtidige kongen av Frankrike,.
kronet medkonge i 987 for å konsolidere det nye dynastiet.
Gisèle (* ca. 970 - † 1002), gift med Hugo I, greve av Ponthieu.»[762]

(Barn XIV:5441, Far XVI:21763, Mor XVI:21764)

Gift omkring 969 med forrige ane.

XV:10883 fm fm fm fm ff ff fm f

Vilhelm I Befrieren av Provence. Greve. Født omkring 950. Død omkring 992.

Vilhelm (Guillaume) I var greve av Provence 968 - 992.

Det råder uklarhet om hvorvidt sønnen Vilhelm II og Vilhelm IV var samme person eller ikke. Mogens Bugge behandler disse som samme person i «Våre forfedre», mens Bent og Vidar Billing Hansen i «Rosensverdslektens forfedre» oppgir at de er far og sønn. «Nobility of the Holy Roman Empire and other european Nobility» har ingen informasjon om forfedrene til Vilhelm IV.

762 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 345. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 911. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 14, 57. Wikipedia.

Jeg finner det trolig at Vilhelm II og Vilhelm IV er far og sønn, og har presentert materialet overensstemmende med dette. Se merknad ovenfor.

Vilhelm I synes å ha hatt en betydelig større posisjon enn hans far, Boso. Sammen med sin bror, Rothbald II, rådde han over utstrakte arvegods i grevskapene Frejus, Sisteron, Avignon, Riez, Marseille, Aix, Orange, Arles, Gap og mange andre. Han foresto retten i Arles i 967 eller 968 og i Manosque i grevskapet Sisteron i 978 eller 984. De var rådgivere bl. a. for biskopene i Marseille og Cavailon. På grunn av sin store innflytelse førte brødrene ikke bare titlene markgrever, men også fyrster av Provence, og ble titulert slik i samtige dokumenter.

Brødrene innla seg stor fortjeneste, da de som anførere for hæren i 973, vistnok hjulpet av markgreve Arduin av Turin, fullstendig knekte og ødela Sarasenere, som overalt hadde herjet og lagt landet øde.

Vilhelm var i det hele tatt en sjelden mann og ble kalt «fedrelandets far».

Han døde som munk og ble begravet i Sarrian eller Cluny.[763]

Vilhelm (Guillaume) av Provence (Antoine de Ruffi: «Histoire des comtes de Provence: enrichie de portraits, sceaux, monnoyes». (Wikipedia).

Fra svensk Wikipedia (oversatt):

«Vilhelm I (også Guillaume) (* ca. 950 - † 993), var greve av Provence mellom årene 968 og 975. Han var også kjent som befrieren etter å ha stoppet den islamske ekspansjonen, og blir ofte sett på som grunnleggeren av grevskapet Provence. Vilhelm og hans eldre bror Rotboald II hadde tittelen greve samtidig, en tittel som den eldre broren fikk først. Det er uklart om disse titlene bare gjaldt Provence, om brødrene delte området eller om de regjerte sammen. Vilhelm I fikk tittelen markgreve i 975 eller 979, en tittel som broren Rotboald II overtok ved hans død. Tittelen ble deretter overtatt av Vilhelm I's sønn, Vilhelm II.

Sarasenerne utgjorde en trussel mot Provence etter å ha etablert et feste i og rundt Fraxinet, dagens La Garde-Freinet nær St. Tropez, i 889. I slaget ved Tourtour i 973 ble sarasenere beseiret av Vilhelm I i en avgjørende kamp etter et felttog støttet av visegrevene i Marseille og Fos og alpegreveskapene. Så tok han Fraxinet og jevnet det med marken. Etter å ha eliminert innflytelsen fra Sarasenerne øst for Rhône, omorganiserte han territoriet han hadde mottatt fra kong Konrad av Burgund, og han og hans etterkommere fikk retten til å skattlegge Provence. Han gjendyrket Dauphiné ved hjelp av Isarn, biskop av Grenoble, og plasserte en italiensk greve ved navn Ugo Blaviar nær Fréjus for å odle om området. For dette blir han beskrevet av kronikøren Rudolf Glaber, 985-1047, som far til landet ("pater patriae").

Han donerte land til klosteret Cluny og trakk seg tilbake for å bli munk. Han døde i Avignon samme år og ble gravlagt i kirken Saint-Crox i Sarrians.

Det er enighet om at han var gift 2 ganger:
- 1. gang med Arsinde av Carcassonne og
- 2. gang med Adelaide-Blanche av Anjou.

Det råder imidlertid usikkerhet når det gjelder hvem om var mor til hans barn:

Fra engelsk (og fransk) Wikipedia (oversatt):

«Han giftet seg 1. gang med Arsinde, datter til Arnaud I av Carcassonne, de hadde ingen barn.

Han giftet seg 2. gang (mot pavelig råd) i 984 med Adelaide-Blanche av Anjou, datter til Fulk II av Anjou og Gerberga. Deres barn var:

Constance av Arles (986-1034), gift med Robert II av Frankrike.
Villiam II (eller III) av Provence.
Ermengarde, gift med Robert I, greve av Auvergne.
Tota-Adelaide, gift med Bernard I, greve av Besalú.

763 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 913. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 81.

Kilde: Detlev Schwennicke: "Europäische Stammtafeln: Stammtafeln zur Geschichte der Europäischen Staaten, Neue Folge", Bind II (Marburg, Germany: Verlag von J. A. Stargardt, 1984), Tafel 187.»

Fra svensk (og tysk) Wikipedia (oversatt):

«I sitt første ekteskap med Arsenda, datter til Arnold av Comminges, ble sønnen og etterfølgeren Guillaume (Vilhelm) II født.

I 984 giftet han seg mot pavens råd 2. gang med Adelaide av Anjou, datter til Fulk II av Anjou og Gerberga av Maine. De hadde datteren Constance av Arles (986 - 1034), som giftet seg med Robert II av Frankrike.

Kilde: Noël Coulet: "Wilhelm (Guillem) II. v. Arles. In: Lexikon des Mittelalters". Band 9. dtv, München 2002, ISBN 3-423-59057-2, Sp. 150-151.»

Kommentar i tysk Wikipedia:

«Denne delen må revideres: Denne Vilhelms slektsforskning har blitt ansett som foreldet siden 1990-tallet og bør oppdateres med den siste forskningen.»

I den tyske biografien til Adelheid av Anjou er det gjort en anpasning til biografien i engelsk Wikipedia slik at såvel Vilhelm II som Constanse er ført som hennes barn!

Jeg har under tvil valgt å følge den engels/franske versionen.

Merknad i sønnen Vilhelm II's biografi:

«Greve Wilhelm II kalles ofte med ordinalt nummer "III" og han fars med ordinalt nummer "II.", Dette fordi hans farfar, greve Boso II hadde en bror som også het Wilhelm og var greve av Avignon. I følge de europeiske familietabellene var han sønn av Wilhelm I og hans første kone, men kilden som denne informasjonen er basert på, er ikke identifisert.»

(Barn XIV:5442, Far XVI:21765, Mor XVI:21766)

Gift omkring 984 med neste ane.

Barn:

Constance av Arles. Født omkring 986 i Arles. Død 25.07.1032. (Se XIV:5442).
Vilhelm II den Fromme av Provence. Født omkring 987. Død 1018. (Se XIV:5485).

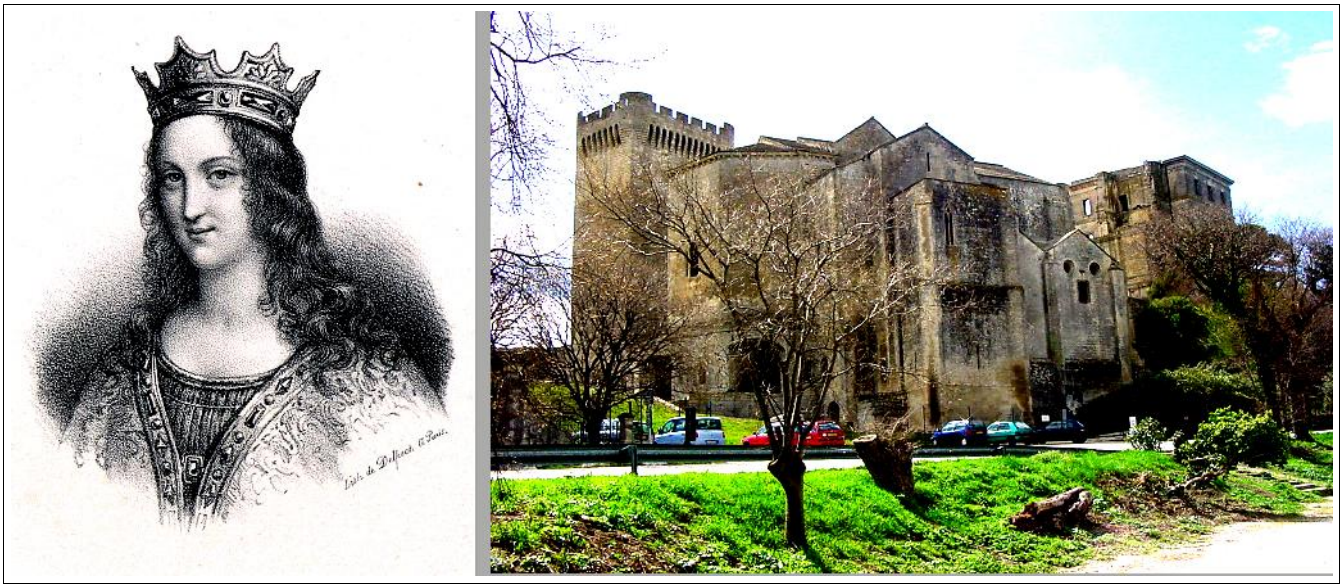
XV:10884 fm fm fm fm ff ff fm m

Adelaide-Blanche av Anjou. Grevinne. Død etter 1026.

Adelaide (Alix, Adelais) var grevinne av Anjou. Hun kalles også Blanca.

Ifølge «Våre forfedre» av Mogens Bugge var Adelaide gift med Wilhelm I, dvs. far til Wilhelm II.

Hun nevnes første gang i 986 som Vilhelms gemalinne.[764]

T. v. Adélaïde-Blanche d'Anjou. (Imaginær representasjon av François Delpech, tidlig på 1800-tallet). T. h. Klosteret Montmajour ved Arles. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Adelaide-Blanche av Anjou (fransk Adélaïde-Blanche d'Anjou) (* ca. 940 - † 1026) var, etter hennes påfølgende ekteskap, grevinne av Gévaudan og Forez, av Toulouse, av Provence og av Burgund, og dronning av Aquitaine. Hun var regent i Gevaudan mens hennes sønner var mindreårige på 960-tallet, og regent i Provence mens hennes stesønn

764 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 916. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 13, 81.

var mindreårig fra 994 til 999.

Hun var datter til Fulk II (* ca. 905 - † 960), greve av Anjou, og Gerberga, og søster til Gottfried I Gråkappe. Hun økte vellykket Angevin-formuen gjennom sine fem ekteskap.

Hennes familie hadde steget i anseelse fram til at Adelaide-Blanche, som tilhørende den tredje generasjon etter Ingelger, hadde giftet seg inn i de høyeste gradene av den eldre adelen i Vest-Franken.

Hennes første ekteskap var med Stephen den Mektige (Etienne de Brioude), greve av Gévaudan og Forez i det østlige Aquitaine. Hun var ikke mer enn femten år den gangen, og han var mye eldre. Likevel hadde de tre barn som overlevde til voksen alder. Stephen døde i begynnelsen av 960-tallet, og etter hans død styrte hun Gevaudan og Forez som regent for sine sønner Vilhelm, Pons og Bertrand. Hennes eldste sønn, Vilhelm, døde i 975 men hun fortsatte å styre grevskapene mens hennes to resterende sønner lærte å styre farens grevskaper. I tillegg oppdro hun avdøde Vilhelms sønn, Stephan, som bare var et spebarn. Hennes bror, Guido II, ble utnevnt til greve og biskop av le Puy i 975 tross lokal motstand, og på hans forespørsel ledet Adelaide en hær, på vegne av sønnene Pons og Bertrand, for å hjelpe ham med å etablere "Pax et treuga Dei" (Guds fred) i le Puy.

Etter hennes første ektemanns død kort før 975 giftet hun seg med Raymond, greve av Toulouse og prins av Gothien. Han var trolig en etterkommer til Raimond Pons av Toulouse, De hadde sønnen Vilhelm III Taillefer († september 1037), greve av Toulouse.

Raymond døde ca. 978.

I 982, som enke etter sin andre ektemann giftet hun seg med Ludvig, sønn til kong Lothar av Frankrike og senere kong Ludvig V av Frankrike. De to ble kronet til konge og dronning av Aquitaine i Brioude av hennes bror biskop Guido av le Puy. Ekteskapet varte i overkant av et år da paret ikke klarte å leve fredelig sammen. Det var også en betydelig aldersforskjell, han var femten og Adelaide-Blanche var over førti. Adelaide befant seg i en prekær situasjon med kong Lothar, men ble reddet av greve Vilhelm I av Provence som hun senere giftet seg med omkring 984. Greve Vilhelm av Provence døde i 994 kort tid etter at han ble munk i Avignon.

I 1010 dro kong Robert II av Frankrike sammen med Odo II, greve av Blois til Roma for å sikre en annullering fra ekteskapet med Roberts andre hustru, Constance av Arles, Adelaide-Blanches datter med Villiam I. Pave Sergius IV, en venn til Angevin-grevene, opprettholdt ekteskapet og støttet i tillegg Adelaides kamp for å opprettholde kontrollen over områdene ved Montmajour-klosteret. Disse landområdene i Perth hadde blitt donert av greve Vilhelm I av Provence med hans hustru, Adelaide-Blanche, samt av en tidligere donasjon fra Vilhelms far, Boson. En tvist om disse områdene oppsto med fire brødre, sønner til Nevolongus, som pave Sergius truet med ekskommunikasjon hvis de ikke trakk tilbake kravet. Kravet ble trukket tilbake og områdene forble under Adelaide-Blanches kontroll som fungerte som regent for sønnen Vilhelm II av Provence.

Det har blitt antydet at hun giftet seg en femte gang med Otto-Vilhelm, greve av Burgund, hvis andre hustru het Adelaide. Imidlertid er det omstridt om denne Adelaide var identisk med Adelaide-Blanche.

Adelaide-Blanche døde i 1026, omkring 86 år gammel. Hun døde sannsynligvis i Avignon, siden året for hennes død er registrert av Arnoux, en munk i klosteret Saint-André, nær Avignon. Hun ble gravlagt i Montmajour-klosteret nær Arles, på den tiden betraktet som gravstedet for familien til grevene av Provence.

Ekteskap og barn.

Hun var 1. gang gift ca. 955 med Stephen, visegreve av Gévaudan († 970). Deres barn var:
Vilhelm, (* ca. 955 - † 975).
Pons († etter 26.02.1011), greve av Gévaudan og Forez.
Bertrand, greve av Gévaudan.
Almodis av Gévaudan, gift med Adalbert I av Charroux, greve av la Haute March.
Philippa av Gévaudan, (gift med Vilhelm d 'Auvergne, muligens kalt Bertha).

Hun var 2. gang gift i 975 med Raymond III († ca. 978), greve av Toulouse og prins av Gothia.

De hadde minst ett barn:
Vilhelm III Taillefer († 1037), greve av Toulouse,
gift 1. gang med Arsinde (kanskje Arsinde av Provence),
2. gang mellom 1008 og 1021 med Emma av Provence.

Hun var 3. gang gift med den senere Ludvig V av Frankrike. De to ble kronet til konge og dronning av Aquitaine, men ekteskapet endte med annullering.

Hun var gift 4. gang ca. 984 med Vilhelm I av Provence. De hadde barna:
Constance av Arles (* ca. 986 - † 1032). gift med kong Robert II den Fromme av Frankrike.
Vilhelm II av Provence (* ca. 987 - † 1018).
Ermengarde, gift med Robert I, greve av Auvergne.
Tota-Adelaide, gift med Bernard I, greve av Besalú.»[765]

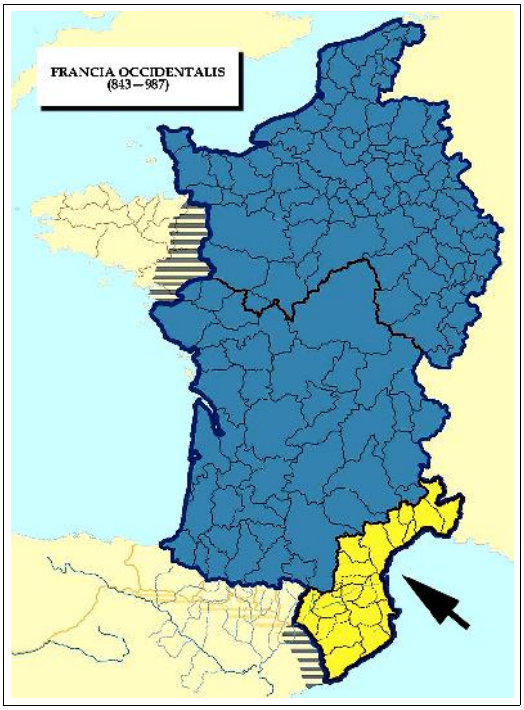
(Barn XIV:5442, Far XVI:21767, Mor XVI:21768)

Gift 1. gang 975 med **Raimond (III) av Toulouse.** Greve.

765 Wikipedia.

Raimond (III?) († ca. 978) var greve av Toulouse og fyrste av Gothia. Han var trolig en etterkommer til Raymond Pons av Toulouse.

Han var gift med Adelaide-Blanche av Anjou, datter til Fulko II den Gode av Anjou (* 900 - † ca. 960) og Gerbega av Anjou.

Hertugdømmet Gothia. Det frankiske Gothia strakte seg både nord (Septimania) og sør (Katalonia) av Pyreneene (Author: Georg Hessen). (Wikipedia).

Fra dansk Wikipedia (oversatt):
«Frankisk Gothia er et område i det sørøstlige Frankrike og noe i det nordøstlige Spania, hvor vestgoterne bodde en tid. Området strakte seg fra Pyreneene til elven Ebro og omfattet dermed deler av dagens Languedoc og det meste av Katalonia. I området ligger (i Frankrike) byene Carcassonne, Montpellier, Narbonne, Perpignan og Toulouse og (i Spania) kystbyene Barcelona, Barcino og Tarraco. "Gothia Land" (lat. Gathia Launia) er den hypotetiske opprinnelsen til navnet Catalonia, som utviklet seg fra den spanske Mark ved den spanske grensen.»

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Raymond III er en betegnelse som har blitt tildelt en – eller muligns flere – grever av Toulouse fra midten til slutten av 900-tallet. Ny kunnskap har opphevd den tradisjonelle beretningen om grevene i denne perioden uten at det har oppstått konsensus om en ny rekonstruksjon.

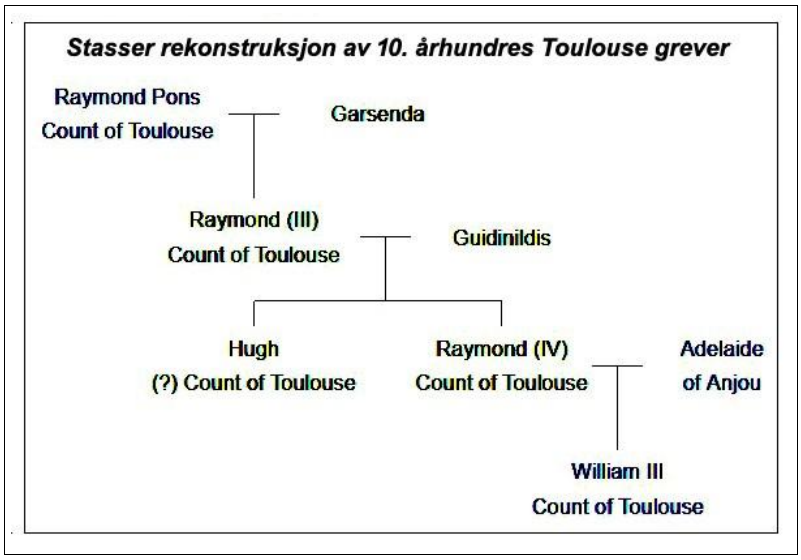
Tradisjonell rekonstruksjon.
Inntil nylig var Raymond III den numeriske betegnelsen som ble tildelt Raymond Pons, som ser ut til å ha etterfulgt sin far som greve av Toulouse før 926, som sist ble nevnt i 944, og tilsynelatende døde før 969. Det året framstår hans enke, Garsenda, og opptrer alene. Det har blitt antatt at hun da fungerte som verge for Raymonds etterfølger og (antatte) sønn, Vilhelm III, som først dukker opp sammen med sin hustru Emma i begynnelsen av 1000-tallet. Denne rekonstruksjonen var ikke problemfri. Ikke bare ble denne generasjonen tildelt et urimelig langt tidsintervall (må rimeligvis erstattes av flere generasjoner), men den er også i strid med en overlevd tilsynelatende samtidig stamtavle funnet i "Códice de Roda". Manuskriptet til denne stamtavlen er av en senere dato, men antas å stamme fra en original fra 1000-tallet. I sin beretning om grevene av Toulouse viser den at Garsenda, datter til hertug García II Sánchez av Gascogne, hadde giftet seg med (Raymond) Pons, og med ham hadde en sønn, Raymond, som igjen hadde barna Hugo og Raymond. Vilhelm (III) er ikke nevnt. Heller ikke Garsendas testamente navngir Villiam.

Revurdering.
Denne konsensusrekonstruksjonen viste seg å være mangelfull ved oppdagelsen av et "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) fra 992 av Vilhelm III og hans hustru, Emma, som eksplisitt kalte Vilhellms mor den fortsatt levende "Adelaix". Selv om dette dokumentet viser at Vilhelm ikke var sønn til Raymond Pons og Garsenda, gjør det lite for å belyse de øvrige forhold, og flere forskere har foreslått alternative løsninger. De er enige med hensyn til identiteten til Vilhelms mor. Hun er identifisert som Adelaide av Anjou, som som enke etter den avdøde Raymond av Gothia, først giftet seg med kong Ludvig V av Frankrike og deretter med greve Vilhelm III av Provence. Hennes første mann, "Prinsen av Gothia", hadde tidligere blitt betraktet som ukjent eller som unøyaktig, men gitt den historiske assosiasjonen til denne tittelen med grevskapet Toulouse, er identifiseringen av Vilhelms mor som Adelaide av Anjou nå akseptert. Dette betyr at Vilhels far var en tidligere ukjent greve Raymond av Toulouse, mens hans forhold til den tidligere dokumenterte greven, Raymond Pons, fortsatt et under debatt, med flere konkurrerende foreslåtte teorier.

House of Rouergue (revurdert).

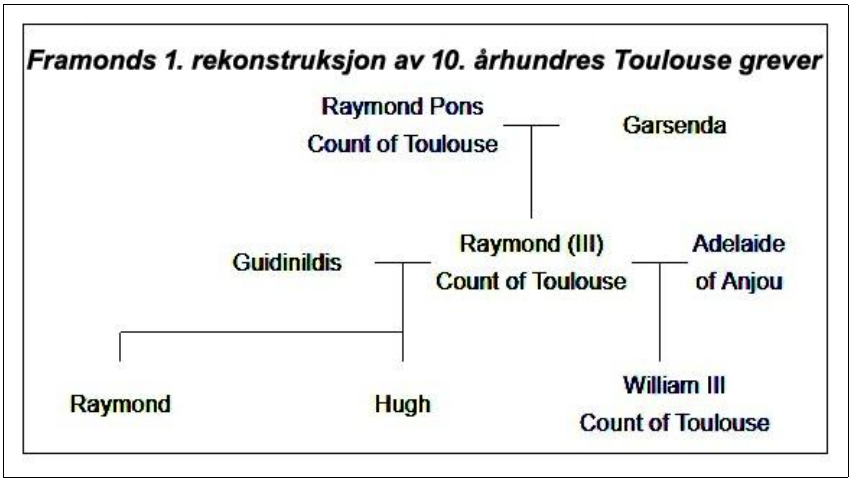
886-918: Odo.
918-924: Raymond II.
924-ca. 950: Raymond III Pons (I).

(Merk: Det hadde lenge vært antatt at Raymond III Pons ble direkte etterfulgt av Vilhelm III. Nyere forskning tyder imidlertid på at det var minst én, kanskje så mange som tre, tidligere oversette grever mellom Raymond III Pons og Vilhelm III Taillefer, og at minst én av disse tre ble navngitt Raymond. Dette har resultert i motstridende nummereringssystemer angående de senere Raymonds, selv om de fleste historikere fortsetter å bruke den etablerte, tradisjonelle nummereringen for dem. De er Raymond (IV) (ca. 950-961), Hugo (ca. 961-972) og Raymond (V) (ca. 972-978).
978-1037: Vilhelm III Taillefer.»

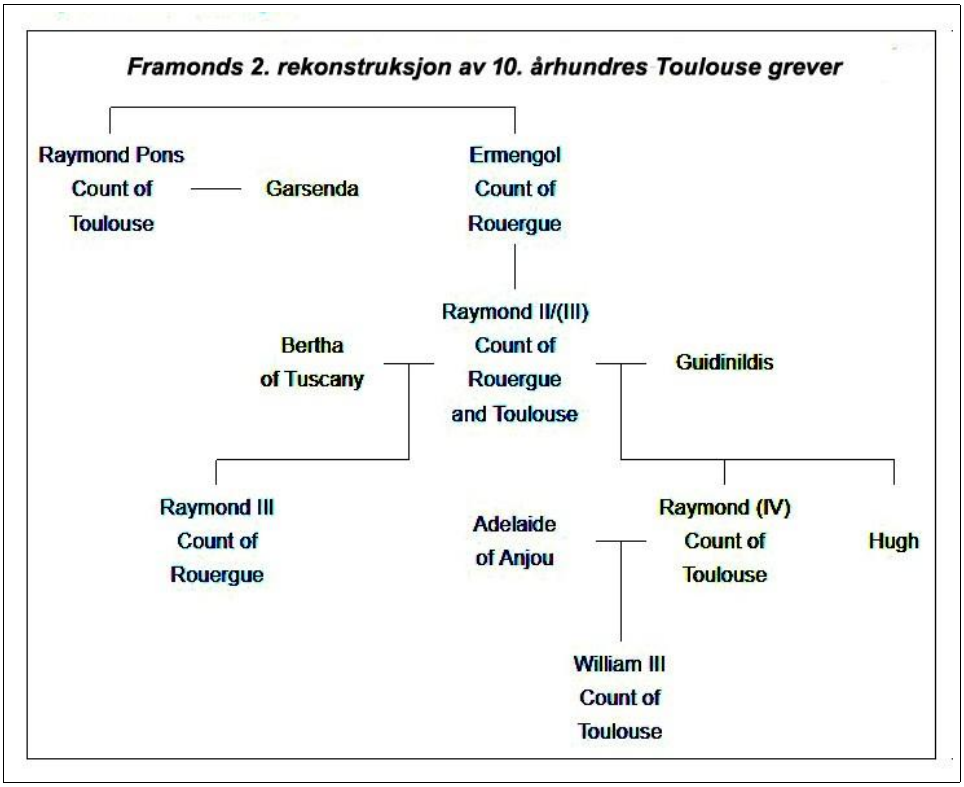
«Rekonstruksjon 1.

Thierry Stasser identifiserte Adelaides ektemann med det sistnevnte familiemedlemmet som dukket opp i Roda-stamtavlen, bror til Hugo, begge sønner til en tidligere Raymond og barnebarn til Raymond Pons og Garsenda. Denne rekonstruksjon harmonerer med Garsendas testamente, der hun navngir sine nepoter (barnebarn eller nevøer) Hugo og Raymond, barn til Guidinilda. Han ville dermed introdusere to generasjoner, begge kalt Raymond, mellom Raymond Pons og Vilhelm III. Den første ville være mannen til Guidinilda og far til Hugo og Raymond, hvor sistnevnte på sin side var mannen til Adelaide og far til Vilhelm III. Gitt at Garsenda refererte til Hugo og Raymond bare ved navnene til deres mor, kan det være at den eldste av de nye Raymonds også døde innen 969. Tilføyelsen av så mange som tre ekstra grever (Raymond, Hugo og Raymond) vil fortrenge nummereringen av alle påfølgende grever kalt Raymond.»

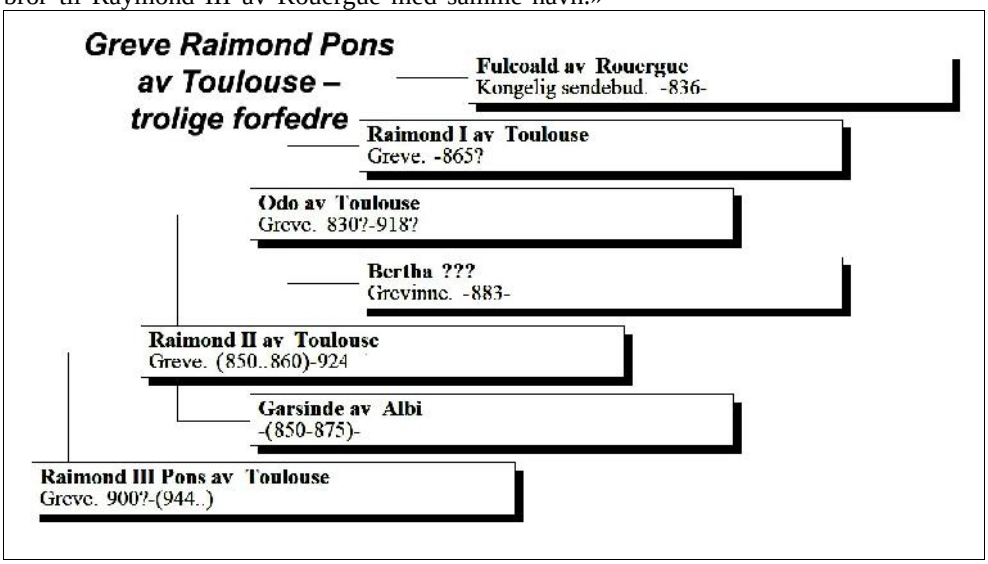
«Rekonstruksjon 2.

Martin de Framond foreslo to alternativer, hvorav det første bare introduserte én mellomliggende generasjon. Han antyder at Raymond Pons og Garsenda ble etterfulgt av en sønn Raymond, som som i "Codice de Roda" hadde sønnene Hugo og Raymond, men at han som enkemann etter Guidinilda deretter giftet seg med Adelaide, og fikk en yngre sønn, arvingen Vilhelm. Å legge til bare en ekstra greve, Raymond, i denne rekonstruksjonen har gjort det mulig å anpasse til den tradisjonelle nummereringen – man kan bruke etternavnet for å skille ut Raymond Pons, og deretter referere til den påfølgende nye "greven" som Raymond III, uten å endre den tradisjonelle nummereringen av påfølgende grever med det navnet.»

«Rekonstruksjon 3.

I sin andre rekonstruksjon la Martin de Framond mer vekt på Garsendas testamente, som skulle kunne leses som at hun ikke etterlot seg barn. Han antyder at nepotene Hugo og Raymond var barn til Raymond II, greve av Rouergue, en nevø til Raymond Pons og hans mannlige arving hvis han skulle dø uten sønner. Han antyder at Raymond av Rouergue kan ha etterfulgt sin onkel som greve av Toulouse, og at Adelaides mann var sønn til denne greven, en halvbror til Raymond III av Rouergue med samme navn.»[766]

Tidligere er Raymond Pons ført som far til Vilhelm III Taillefer av Toulouse. Dette er nå forkastet. Om Raymon Pons var en av hans forfedre må det være minst en, muligens så mye som tre generasjoner mellom de begge.

Død omkring 978.

Barn:

Vilhelm III Taillefer av Toulouse. Født omkring 970. Død 1037. (Se XV:11001).

Gift 2. gang omkring 984 med forrige ane.

XV:10887 fm fm fm fm ff ff mm f

Henrik I den Store av Burgund. Greve/hertug. Født 946. Død 15.10.1002.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

766 Wikipedia.

«Henrik I (* 946 - † 15.10.1002), kalt den Store, var greve av Nevers og hertug av Burgund fra 965 til hans død. Noen ganger er han kjent som Odo-Henrik eller Otto-Henrik (fransk Eudes-Henri), da hans fødselsnavn var "Odo" mens han tok navnet "Henrik" da han ble valgt til hertug av Burgund.

Han var en yngre sønn til Hugo den Store (* ca. 895 - † 956), greve av Paris, og Hedvig av Sachsen (* 922 - † etter 965) og dermed kong Hugh Capets yngre bror.

Som Odo kom han inn i kirken i ung alder og var en geistlig da hans bror, Otto, hertugen av Burgund, døde 22.02.965.

Han ble valgt av de burgundiske grevene til å etterfølge sin bror, og de ga ham navnet Henrik. Imidlertid hadde Otto-Henrik bare tre egne grevskap, hans vasaller holdt de seks resterende som utgjorde kjernen i det som Richard "Dommeren" holdt i 921.

I 978 deltok Henrik i invasjonen av Lothringen og forsvaret av Paris mot et motangrep. (Den fransk-tyske krigen 978-980 ble utkjempet om besittelse av Lothringen og om personlig ære).

I 972 giftet han seg med Gerberga av Chalon, enken etter Adalbert II av Italia som hadde søkt tilflukt i Autun. Med Gerberga hadde han stesønnen Otto-Vilhelm som han adopterte.

Han giftet seg annen gang med Gersenda, datter til Villiam II av Gascogne.»

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):

«Henrik giftet seg i 998 med sin tredje hustru, Mathilde av Chalon († 1005/1019), datter til greve Lambert av Chalon.

Med henne hadde han datteren Aramburga av Burgund, (* sannsynligvis 999) som ble gift med Dalmas av Semur ca. 1015.

Mathilde giftet seg i sitt andre ekteskap med Gottfried I av Semur (huset Semur).

I tillegg hadde han en uekte sønn ved navn Odo (Eudes) med en ukjent kvinne, som ble visegreve av Beaune i 1004.»

Han døde uten egne sønner i sine to første ekteskap og ble etterfulgt av stesønnen, Otto-Villiam. Dette resulterte i en kort arvekrig mellom tilhengerne til Otto-Vilhelm og tilhengerne til Robert II av Frankrike, noe som til slutt førte til deling av Burgund mellom grevskapet Burgund og hertugdømmet Burgund i 1004.»

I fransk Wikipedia nevnes ikke Henriks ekteskap med Mathilde![767]

(Barn XIV:5444, Far XVI:21773, Mor XVI:21774)

Gift 1. gang med **Gerberga av Chalon.** Dronning/hertuginne. Født omkring 940. Død mellom 986 og 991.

Gerberga var enten datter til greve Letald I av Mâcon eller mer sannsynlig til greve Lambert av Chalon som døde i 978.

Hun var gift 2. gang med hertug Henrik av Burgund.

Gerberga levde i april 986 og var død 11.05.993.[768]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Gerberga av Mâcon (også Gerberga of Salins) (* ca. 940 - † 986/91) var, etter hennes suksesive ekteskap, dronning av Italia (950-963), markgrevinne av Ivrea (965-970) og hertuginne av Burgund (971/5) - 986/91).

Det har vært en del debatt om Gerbergas aner. Det antas generelt at Gerbergas foreldre var Lambert av Chalon og Adelaide, datter til Gilbert, hertug av Burgund, og enken etter Robert av Vermandois. Men fordi Gerbergas sønn, Otto-William, senere etterfulgte i grevskapet Mâcon (gjennom ekteskap med Ermentrude de Roucy, enken etter den forrige greven), har noen lærde feilaktig hevdet at Gerberga må ha vært en etterkommer til grevene av Mâcon heller enn fra Lambert av Chalon.»

Jeg har valgt å føre Gerberga som datter til Lambert av Chalon i ett 1. ekteskap med en ukjent kvinne. Nærmere begrunnelse er gitt i biografien til hennes antatte far, hentet fra fransk Wikipedia.

«Gerbergas første ektemann var kong Adalbert av Italia. De giftet seg ca. 956, og hadde minst to barn:
Otto-William (* ca. 958 - † 21.09.1026), greve av Burgund, gift med Ermentrude av Roucy og
Gisela, gift med Anselm I av Savona.

Etter Adalberts død i 971/5 giftet Gerberga seg 2. gang med med Henrik I den Store, hertug av Burgund, kong Hugo Capets yngre bror.

Gerberga og Henrik hadde ingen felles barn.

Da Henrik ikke hadde noen egen sønn, adopterte han Gerbergas sønn, Otto Vilhelm, og ga ham grevskapet Burgund.»[769]

---

767 Wikipedia.

768 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 312. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 55.

Gift 2. gang 998 med neste ane.

Barn:

Aramburga av Burgund. Født mellom 988 og 999. Levde mellom 990 og 1055. Død etter 1016. (Se XIV:5444).

XV:10888 fm fm fm fm ff ff mm m

Mathilde av Chalon. Hertuginne. Levde 970.

Fra tysk og engelsk Wikipedia (oversatt):
Mathilde var datter til
Lambert av Chalon (* 930 - † 22.02.978) og Adeleide av Chalon (* 928 - † 987).

«Hun giftet seg i 998 med Henrik I den Store av Burgund.

De hadde datteren Aramburga av Burgund, (* sannsynligvis 999) gift med Dalmas av Semur ca. 1015.
Mathilde giftet seg i sitt andre ekteskap med Gottfried I av Semur (huset Semur).»[770]

(Barn XIV:5444, Far XVI:21775, Mor XVI:21776)

Gift 998 med forrige ane.

XV:10897 fm fm fm fm ff mf ff f

García Sánchez II den Skjelvende av Navarra-Aragón. Konge. Født omkring 964. Død omkring 1000.

García den Skjelvende («el Temblón») var konge av Navarra og greve av Aragon 994 - 1000.

Han fikk tilnavnet fordi han skalv under slag, skjønt han var tapper. Han sa: «Mon corps tremble du péril où mon courage va le porter».

Han slo maurerne under kalif Almanzor og bidro sammen med Bermudo II til seieren ved Calatañazor i 998.[771]

T. v. Garcia II Sanchez, konge av Navarra, sønn til Sancho Abarca (António de Hollanda. Bildet ble levert av British Library fra dets digitale samlinger). I midten. Garcia Sanches II (ukjent kunstner). T. h. Imaginært portrett av kong García Sánchez II av Pamplona (Manuel Aguirre og Monsalbe Ca. 1851-1853. (Provinsrådet i Zaragoza). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«García Sánchez II (baskisk: Gartzea II.a Santxez) († ca. 1000), var konge av Pamplona og greve av Aragon fra 994 til sin død ca. år 1000.
Han var den eldste sønnen til Sancho II av Pamplona (* ca. 938 - † 994) og Urraca Fernández († 1007).
Garcia var den andre monarken av Pamplona som også hadde tittelen greve av Aragón. Moderne historikere omtaler ham som den fryktelige, selv om denne betegnelsen sannsynligvis opprinnelig gjaldt hans farfar, García Sánchez I av Pamplona.

769 Wikipedia.

770 Wikipedia.

771 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 924. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 74.

Gjennom hans regjeringstid ser det ut til at hans utenrikspolitikk har vært nært knyttet til Castilla. Hans mor var tante til greve Sancho García av Castilla, og også til den mektige greven av Saldaña, García Gómez av Carrión, Det ser ut til at hun har spilt en rolle i å danne en bro mellom kongeriket og grevskapet.

Han sluttet seg til sin fetter, Sancho, i et forsøk på å bryte den underkastelse av Córdoba som Almanzor hadde påtvunget hans far.

Men i 996 ble han tvunget til å søke fred med Almanzor. I 997, under et felttog til Calatayud, drepte García guvernørens bror. Almanzor tok hevn ved å halshugge 50 kristne. I slaget ved Cervera i juli 1000 ble han – sammen med greve García Gómez av Saldaña i en koalisjon ledet av greve Sancho García av Castilla – beseiret av Almanzor (at greve Sancho ledet gruppen antas å gjenspeile Garcias reduserte betydning). Tradisjonen nevner ham som en av de kristne lederne i slaget ved Calatañazor i 1002, som resulterte i Almanzors død og den påfølgende krisen i Córdoba-kalifatet. Men det finnes ingen samtidige opptegnelse om ham etter år 1000, samtidig som hans fetter, Sancho Ramírez av Viguera, kan ha hersket i Pamplona i 1002. García var sikkert død før 1004, da hans sønn, Sancho Garcés III, første gang dukket opp som konge.

Innenlands tildelte han styret av Aragõn til sin bror Gonzalo, under formynderskap av deres mor, Urraca. En tradisjon rapporterer at han friga alle de muslimske fangene som ble holdt i riket.

García Sánchez II var gift med Jimena Fernández, datter til Fernando Bermúdez, greve av Cea og et fremtredende medlem av høyeste rang i kongeriket Leóns adel.»[772]

(Barn XIV:5449, Far XVI:21793, Mor XVI:21794)

Gift omkring 988 med neste ane.

Barn:

Sancho Garcés III den Store av Navarra. Født mellom 992 og 996. Død 18.10.1035. (Se XIV:5449).

XV:10898 fm fm fm fm ff mf ff m

Jimena Fernández av Cea. Dronningkonsort, grevinnekonsort. Levde 987. Død omkring 1045.

Jimena (Ximena) ga sammen med sin mann til klosteret San Salvador i Leyre ifølge et diplom fra 987 i klosteret Cardeña.[773]

Fra spansk Wikipedia - en noe usikker oversettelse(!):
«Jimena Fernández († ca. 1045), var dronning-konsort av Pamplona og grevinne-konsort av Aragon ved ekteskap med kong García Sánchez II.

Familieforhold.

Hun var datter til Fernando Bermúdez († ca. 978), en leónesisk magnat og greve av Cea og Elvira Díaz, datter til Diego Muñoz († ca. 970), greve de Saldaña og hans hustru Tregidia.

Jimena hadde flere søsken, blant andre Pedro Fernández (som den mannlige greve-linjen til Cea-familien døde ut med), Gotina, gift med greve Pelayo Rodríguez og Justa, gift med greve Flaín Muñoz.

Dronning av Pamplona.

Hun var dronning av Pamplona gjennom gifte med García Sánchez II omkring 988. Første gang hennes tilstedeværelse ble registrert ved Pamplona-hoffet var i 992 da hun sammen med andre medlemmer av kongehuset bekreftet en donasjon fra sin svigerfar, kong Sancho Garcés II, til klosteret San Millán de la Cogolla. Senere, i 995, dukket Garcia Sánches II opp med sin ektefelle, som allerede fungerte som konge i Pamplona, med en donasjon til klosteret San Juan de la Peña. I ingen av disse dokumentene ser det ut til at hennes eldste sønn, den fremtidige kong Sancho II den Store, var født, noe som får historikeren Gonzalo Martínez Díez til å anta at han sannsynligvis ble født mellom 992 og 996, men før 997 da han først dukket opp i et dokument som hverken angir dag eller måned, bare at det ble utstedt i 997 da kong García Sánchez II ga en ny donasjon til San Millán. Dette bekreftes blant annet av "Sancius filius meus" (Sønnen min Sancius). I tillegg til den fremtidige kongen, Sancho Garcés III, nevnes også foreldrene til til Elvira, García og Urraca, den framtidig hustruen til Alfonso V av León.

Mellom León og Pamplona.

Jimena ser ut til å ha vært årsaken til at hennes bror, Pedro Fernández de Cea, ble mottatt ved hoffet i Pamplona da hun hadde oppnådd den leónesiske kongens gunst. I tillegg hjalp hennes familiebånd til å forklare sønnens kommende delaktighet i Leon-hoffets anliggender. Senere opprettholdt Sancho III den Store legitime ambisjoner i forskjellige spørsmål i León og Castilla. Da hans morbror, Pedro Fernández av Cea, den siste i den mannlige linjen til Cea-familien, døde i 1028, krevde Sancho grevskapet Cea som en del av sin mors arv.

Den historiske konteksten: Almanzor.

Almanzors nådeløse plyndringstokter i León, Castilla og Navarra, og påfølgende ødeleggelser, bidrar til mangelen på informasjon om denne perioden. Det er opptalt inntil 52 felttog mot kristne territorier av den Cordobanske herskeren som også selv kom for å okkupere og ødelegge Pamplona ved to anledninger. i 994 og 999. En annen

772 Wikipedia.

773 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 937. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 74.

konfrontasjon skulle også finne sted mot kongen av León i Cervera i år 1000, og det kan være at kongen av Pamplona kort tid etter deretter døde.

Regentskap i Pamplona.

Etter ektemannens død omkring år 1000 var det et interregnum i kongeriket Pamplona frem til at Sancho Garcés III ble utropt til konge omkring 1005. Selv om det ble opprettet et regentsråd med Sancho Ramírez, konge av Viguera, i spissen, ser det ikke ut til at hans mor, Jimena, eller hans farmor, Urraca, ble fjernet fra styret, da begge guidet i den første tiden til kong Sancho etterat han ble utropt til konge, enten ved farens død eller ved interregnummets slutt.

Dronningsmoren døde etter 1035, det vil si etter sønnen Sancho III. Hennes lange levetid favoriserte etableringen av det dynastiske hegemoniet i kongeriket Navarra fremfor de andre spanske fyrstedømmene.»[774]

(Barn XIV:5449, Far XVI:21795, Mor XVI:21796)

Gift omkring 988 med forrige ane.

XV:10899 fm fm fm fm ff mf fm f

Sancho I Garcés av Castilla. Greve. Død 1017.

Greve av Castilla 995 - 1021.

Sanco Garcéz etterfulgte sin far som greve av Castilla i 995. Han betalte tributt til Almanzor og levde derfor i fred med maurerne inntil han forenet seg med Leons og Navarras folk ved Calatañazor.

Da Alamanzor døde i 1008 tok han tilbake Sepulveda og de andre landdeler han hadde måttet avstå. Fra 1012 levde han i et dårlig forhold til kongen i Leon.

Han døde antagelig i 1017, muligens i 1021, og ble bisatt i Oñas kloster som var stiftet for ham i 1011. Sagnet forteller at hans mor Oña (Ana) hadde gitt ham en giftig drikk.[775]

Klosteret San Salvador de Oña i provinsen Burgos (Spania). T. v. Utsikt mot kirken til klosteret i Oña. T. h. Fasaden til San Salvador de Oña. (Wikipedia).

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):

«Sancho García († 05.02.1017), kalt "av de gode "Fueros" (spansk: "el de los Buenos Fueros"), var greve av Castilla og Álava fra 995 til hans død.

"Fueros" var en betegnelse for de spesielle rettighetene som baskerne fikk beholde da de baskiske provinsene i Spania på 1200-tallet ble forent med Castilla.

Han var sønn til greve García I Fernández av Castilla (* 938 - † 995) og hans hustru Ava av Ribagorza († 1010), datter til Raymond I, greve av Pallars og Ribagorza.

Sancho giftet seg i 985/95 med Urraca († 1038). De hadde fem barn.

Han gjorde opprør mot sin far med støtte fra Al-Mansur av Córdoba. Dette resulterte i en deling av grevskapet mellom far og sønn, og grevskapet ble ikke gjenforent før ved farens død fem år senere.

Sancho fornyet "Reconquista" ved å gjøre opprør mot Almanzor sammen med García Gómez og deres felles fetter García Sánchez II av Pamplona. Sancho ledet koalisjonen som ble beseiret i slaget ved Cervera i juli 1000, men i begynnelsen av september ble en Córdoba-invasjon av hans grevskap med hell slått tilbake. Almanzor døde i 1002, og etterlot kalifatet Córdoba i krise.

Etter Almanzors død var kalifatet preget av konstante kamper om herredømmet, noe som gjorde at Sancho kunne gripe inn i kampen om Córdoba i 1009 sammen med berberne som støttet Sulaiman al-Mustain. Sancho klarte å stabilisere grensen i sør langs Duero.

774 Wikipedia.

775 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 939. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 35.

Sancho regjerte i ytterligere 15 år.

I 1010 grep han inn i Ribagorza, noe som førte til slutten på det muslimsk herredømme der og til grevinne Todas (hans tantes) abdikasjon. Dette førte til etableringen av en oppdeling mellom den Castilla-utdannede Vilhelm Isarn, en illegitim sønn til Todas bror og forgjenger, greve Isarn, og Raymond Sunyer av Pallars, gift med Sanchos søster, Mayor.

Sancho reorganiserte Castilla og utstedte byrettigheter (Fueros). Det ga ham tilnavnet "El de los Fueros" (bokstavelig talt "Han med rettighetene" eller "han med chartrene"),

Han grunnla klosteret San Salvador de Oña hvor han ble gravlagt etter at han døde i 1017.

Sancho ble etterfulgt av sønnen, García, som greve av Castilla.»[776]

(Barn XIV:5450, Far XVI:21797, Mor XVI:21798)

Gift mellom 985 og 995 med neste ane.

Barn:

Munia Mayor av Castilla. Født mellom 990 og 996. Død etter 13.06.1066. (Se XIV:5450).
Sancha av Castilla. Født omkring 1006. Død omkring 1026. (Se XIV:5474).

XV:10900 fm fm fm fm ff mf fm m

Urraca ???.[777] Grevinne. Død 1038.

Urraca († 1038) ble gift 985/995 med Sancho I Garcés av Castilla († 05.02.1017).

I følge tysk Wikipedia er hennes opprinnelse usikker.
I følge engelsk Wikipedia er hun ikke funnet i samtidige opptegnelser, men basert på at de ga en datter samme navn som en av Banu Gómez-klanens grunnleggere har hun blitt identifisert som søster til opprøreren García Gómez og datter til greve Gómez Díaz av Saldaña og Sanchos tante, Muniadona Fernández av Castilla.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Urraca og Sanco hadde barna:
Munia Mayor (Muniadona) (* 990/995 - † etter 1036),
gift før 1011 med Kong Sancho III av Navarra (* ca. 990 - † 1035).
Fernando Sánchez (* 995/7 - † før 02.03.999).
Tigridia Sánchez (* 998 - † etter 1029), abbedisse av San Salvador de Oña.
Sancha Sánchez (* 1006/7 - † 1026), gift 1021 med Berengar Ramón I,
greve av Barcelona (* 1005 - † 1035).
García Sánchez (* 1009 - † 1029) etterfulgte sin far som greve av Castilla fra 1017.
Engelsk Wikipedia nevner at de også kan ha vært foreldre til:
Urraca († 12.07.1041), gift før 1008 med Sancho VI Vilhelm av Gascogne,
døde barnløs i Bordeaux.»[778]

(Barn XIV:5450)

Gift mellom 985 og 995 med forrige ane.

XV:10901 fm fm fm fm ff mf mf f

Bermudo II den Giktbrudne av León. Konge. Født omkring 953. Død 999.

Bermudo den Giktbrudne («el Gotoso») var konge av León 982 - 999.

Han kjempet mot sin fetter, Ramiro III og forenet Leon med Galicien og Castilla.

I 992 ble han overvunnet av maurerne som hadde oversvømmet hans rike etter ordre av Almanzor.

Abu Amir Muhammad ibn Abdullah Ibn Abi Amir, Al-Hajib Al-Mansur (ca. 938-1002) kjent som Almanzur, var de facto hersker over den muslimske provinsen Al-Andalus på slutten av det 10. og tidlige 11. århundre). (Wikipedia).

Han tilbrakte de siste år av sin regjeringstid med å reparere ruinene etter denne invasjon.

Han var gift
1. gang i 983 med Velasquita av Castilla,
2. gang ca. 992 med hennes søster, Elvira.[779]

---

776 Wikiperia.

777 Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 939. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 35.

778 Wikipedia.

T. v. Bermudo II i «Libro de las Estampas». T. h. Den iberiske halvøy ved Bermudo II's død. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Bermudo II (eller Vermudo) kalt den Giktbrudne (spansk: el Gotoso), (* ca. 953 - † september 999), var først en konkurrerende konge i Galicia (982-984) og deretter konge i hele kongeriket León (984-999).

Han var sønn til tidligere kong Ordoño III av León (* ca. 926 - † 956).

Det er uenighet når det gjelder identiteten til hans mor. Tradisjonelt var han antatt å være sønn til Ordoño III's dokumenterte hustru, Urraca Fernández av Castilla († 1007) som etter at Ordono døde giftet seg med Sancho Garcés II av Pamplona.

Dette blir i dag betraktet som usikkert. Jeg har derfor valgt ikke å anføre hvem som var hans mor.

Hans regjeringstid oppsummeres i Justo Pérez de Urbels beskrivelse av ham som "den stakkars kongen plaget i livet av Almanzors sverd og i døden av en biskops hevngjerrige penn". Pelagius av Oviedo († 1153), hvis halve "Chronicon" dekker Bermudos regjeringstid og som var sterkt kritisk til kongen, anklaget Bermudo for å ha fengslet biskop Gudesteus av Oviedo på 990-tallet og skyldte angrepene fra Almanzor på Bermudos synder.

I 982 utropte den galisiske adelen Bermudo, som konge i opposisjon til hans fetter, Ramiro III. Denne usurpasjonen blir vanligvis sett på som en forlengelse av pågående kriser som begynte på 950-tallet. Ved tidspunktet for usurpasjonen ble Bermudo II's fraksjon ledet av Gonzalo Menéndez og den til Ramiro III av Rodrigo Velázquez. Bermudo ble kronet i katedralen i Santiago de Compostela 15.10.982. Det er sannsynlig at to bispelige motstandere av hans kroning – Rodrigos sønn Pelayo, daværende biskop av Santiago, og Arias Peláez, biskop av Mondoñedo – ble forvist fra sine embeter til klostrene i henholdsvis Celanova og San Martín de Lalín ved dette tidspunktet.

Fordi hans støtte var begrenset og regional, ba Bermudo om beskyttelse av kalifatet i Córdoba. Det var mye uro i Castilla i hans første år, og Cordoba-hærene til Almanzor kom ikke som allierte, men som erobrere. Mellom november 991 og september 992 ble Bermudo utvist fra kongeriket ved et opprør ledet av magnatene Gonzalo Vermúdez, Munio Fernández og greve Pelayo Rodríguez. Han ble snart gjeninnsatt og forsonet seg med de misnøyde. 08.08.994 ga Bermudo landsbyen Veiga til klosteret Celanova, etter at landsbyen hadde blitt bygget av Suario Gundemárez på land ulovlig tatt fra klosteret. Suario tok tilflukt der under sitt senere opprør. 23. august samme år ble landsbyen Morella gitt til abbed Salvato i Celanova etter at den hadde blitt inndratt etter drapet på Fortún Velázquez.

Bermudo lyktes til slutt i å gjenvinne Zamora fra muslimene, men lyktes ikke i å forvise dem helt før i 987. Dette førte til represalier fra Almanzor, som ødela Coimbra. Etter at Almanzor beleiret og raserte byen León, tok Bermudo tilflukt i Zamora. Muslimene fortsatte erobringene og tok Astorga i 996 og plyndret Santiago de Compostela i 997.

I 999 forverret gikten han led av seg, og det ble umulig for ham å ri på en hest. Som militær leder for de kristne i det nordvestlige Spania, reiste han deretter på båre.

Senere samme år døde han i Villanueva del Bierzo og ble gravlagt i klosteret Carracedo. Hans levninger ble senere overført til basilikaen San Isidoro.

Med sin første hustru, Velasquita Ramírez († ca. 1035), hadde Bermudo en datter,
Kristina (* ca. 982 - † 1051/1067), gift med Ordoño Ramírez, sønn til hans rival Ramiro III.

Bermudo giftet seg 2. gang Elvira García, datter til García Fernández, greve av Castilla. De hadde 3 barn: Alfonso, som etterfulgte ham,

779 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 947. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 65. Wikipedia.

Theresa og
Sancha.

Han hadde også tre illegitime barn:
Elvira,
Pelayo og
Ordoño, gift med Fronilde, datter til den nevnte greven Pelayo Rodríguez.

Hvem hans egne foreldre var har vært gjenstand for vitenskapelig debatt.

På farsiden kaller de viktigste kronikkildene ham sønn til kong Ordoño uten å spesifisere hvilken tidligere konge med det navnet det skule være. Tradisjonelt har faren blitt identifisert som Ordoño III, og det moderne konsensus er enig i dette, men minst en fremtredende moderne León-historiker, Manuel Carriedo Tejedo, har konkludert med at han i stedet var sønn til Ordoño IV. Spørsmålet er tilsynelatende løst ved et "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) i et "cartulary" tilhørende Santa María de Carracedo, der Bermudo navngir sin far, Ordoño, og sin farfar, Ramiro, noe som gjør at hans far var Ordoño III og ikke Ordoño IV, sønn til Alfonso.

Det råder uenighet når det gjelder identiteten til hans mor. Tradisjonelt har han blitt sett på som sønn til Ordoño III's dokumenterte hustru, Urraca Fernández, datter til Fernan Gonzalez av Castilla og Sanca Sánchez av Pamplona.
Biskop Pelagius forteller at Bermudo var sønn til en andre hustru til Ordoño, kalt Elvira, men da ingen slik dronning dukker opp i noe "charter" eller i noen annen opptegnelse ut over biskopens beretning, har hun sannsynligvis ikke eksistert.
I et kongelig "charter" datert 05.01.999 refererer Bermudo til sin "avo" (bestefar, eller i forlengelsen, forfader), greve Gonzalo Betótez av Deza. Da Bermudos tradisjonelle slektstavle ikke angir noe slikt slektskap, antydet Justo Pérez de Urbel at han i stedet var en illegitim sønn til Ordoño III med slektskap som kom gjennom hans mor.
Dette er en noe usikker oversettelse av:
(In a royal charter dated 5 January 999, Bermudo refers to his avo (grandfather, or by extension, ancestor), the count Gonzalo Betótez of Deza. As Bermudo's traditional pedigree would provide no such relationship, Justo Pérez de Urbel suggested that he was instead an illegitimate son of Ordoño III, with the relationship coming through his mother)
Basert på politiske betraktninger og ett annet tvetydig dokumentert slektskap, identifiserte han foreløpig hans mor som enten Aragonta eller Guntroda, døtre til Pelayo González, greve av Deza, som var sønn til greve Gonzalo. Han har blitt fulgt i dette av flere historikere, men andre synes at bevisene mangler og beholder det tradisjonelle synet om moren.
Identifiseringen av Bermudos første dronning, Velasquita Ramírez, som "grandniece" til greve Pelayo tillater muligheten for at Bermudo refererte til greve Gonzalo som forfader til sin hustru og ikke som sin egen forfader, men han var allerede skilt fra Velasquita da han utstedte det aktuelle "charterer".»

Da dette i dag blir betraktet som usikkert, har jeg valgt ikke å anføre hvem som var hans mor.

(Barn XIV:5451, Far XVI:21801, Mor XVI:21802)

Gift omkring 992 med neste ane.

Barn:

Alfonso V den Edle av León. Født 994. Død 07.08.1027 i Viscu. (Se XIV:5451).

XV:10902 fm fm fm fm ff mf mf m

Elvira av Castilla. Dronning. Født omkring 978. Død omkring 1027.

Regent av Leon 999 - 1015.

Ved kong Bermudos død gikk tronen til sønnen Alfonso V, men Elvira regjerte i hans navn til 999. Som regent presiderte hun i 1001 i Bodeva ved en forsamling av dommere og adelsmenn. Hun synes å ha vært en dyktig regent og var forøvrig et mønster blandt dronninger og mødre.

De spanske kronister beretter at hun slo tilbake et angrep av maurerne. Hun bygde opp igjen León som delvis hadde blitt ødelagt av Almanzor.

Da hennes sønn ble myndig, trakk hun seg tilbake til et kloster og døde der. Dette må ha funnet sted etter 1015.[780]

780 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 961. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 35, 65.

T. v. Elvira av Castilla portrettert i en litografi fra 1800-tallet, T. h. Kongenes Pantheon i basilikaen San Isidoro. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Elvira av Castilla (* ca. 978 - † ca. 1027) var datter til Garcia I Fernandéz av Castilla (* ca, 953 - † 999) og Ana av Ribagorza.

Selv om hennes fødselsåret ikke er dokumentert, må hun ha blitt født kort før eller etter 978 siden hun ikke vises sammen med sine eldre søstre, Urraca og Toda, i det grunnleggende charteret til "Infantado de Covarrubias" 24. november samme år. Hennes mann, Bermudo II av León, var hennes søskenbarn om Bermudos debatterte avstamning som sønn til dronning Urraca Fernández er riktig.

Ekteskapet ble feiret nær slutten av november 991 og begge vises sammen og bekrefter kongelige charter fra og med 992. Ekteskapet, som fant sted etter at Bermudo forstøtte sin første hustru, Velasquita Ramírez, mellom 988 og 991, beseglet en allianse mellom kongeriket León og grevskapet Castilla som styrket den leónesiske kronen betydelig.

Bermudo II døde i september 999. Han ble etterfulgt av sønnen "Infante" Alfonso, en mindreårig, salvet til konge før 13. oktober samme år under formynderskap av sin mor, dronning Elvira. Dokumentet der Alfonso nevnes for første gang som konge, ble bekreftet av moren, etterfulgt av greven "Menendus Gundisaluis comes" (greve Menendo González), "Santius, dux, Garsea prolis" (Sancho, hertug, sønn til García, dvs. Sancho García, Elviras bror), i tillegg til flere biskoper og magnater fra riket.

I 1004 utfordret greve Sancho García, med støtte fra søsteren dronning Elvira, greve Menendos mentorskap for hans nevø, den unge kongen Alfonso. For å unngå en væpnet konflikt, søkte begge voldgift hos hajib al-Muzaffar i Córdoba-kalifatet hvis stedfortreder, "qadi" for det mozarabiske samfunnet i Córdoba, Asbag bin Abd Allah bin Nabil, avgjorde til fordel for Menendo som fortsatte å være kongens mentor til han døde i oktober 1008, hvoretter Alfonso styrte alene.

De gode forholdene mellom Alfonso og hans morbror, greve Sancho García, ble brutt i 1014 da et medlem av Banu Gómez-klanen ved navn Munio Fernández, som så ut til å regne med kong Sanchos støtte, gjorde opprør mot kongen.

"Dette bruddet falt sammen med eller rettere sagt ga opphav til at dronning Elviras dro seg tilbake til Oviedo hvor hun døde høsten 1017" (Martínez Diez Gonzalo (2007). 'Sancho III el Mayor Rey de Pamplona, Rex Ibericus').

Elviras tilstedeværelse er registrert siste gang 18.08.1017 da hun sammen med sønnen ga en donasjon til katedralen i Santiago de Compostela.

Hun ble gravlagt i kongenes Pantheon ved basilikaen San Isidoro i León

Elvira og Bermudo II hadde tre barn:
Alfonso V av León (* ca. 994 - † 07.08.1028).
Sancha Bermúdez, levde i Galicia.
Teresa Bermúdez († 26.04.1039).»[781]

(Barn XIV:5451, Far XVI:21803, Mor XVI:21804)

Gift omkring 992 med forrige ane.

XV:10903 fm fm fm fm ff mf mm f

Menendo Gonzalez av Galicia. Greve, hertug. Levde 999. Død 06.10.1008.

Menendo Gonzales var formynder for Alfons V sammen med dronning Elvira, mor til Alfons, da han ble konge i

781 Wikipedia.

999. Menendo var muligens Elviras fetter, da det er sannsynlig at hennes far, Garcia Fernandéz, hadde en bror ved navn Gonzalo som kunne være far til Menendo.[782]

Fra engelsk Wikipedia (overatt):

«Menendo González (portugisisk og galisisk: Mendo Gonçalves) († 06.10.1008) var en semi-autonom hertug av Galicia og greve av Portugal (997-1008), en dominerende skikkelse i kongeriket León. Han var den kongelige "alférez" (kongens rustningsbærer ("armiger regis")) og sjef for de kongelige hærene, under Bermundo (Vermudo) II av León (regjerte 984-999), og han fortsatte å inneha stillingen til sin død.

Han ble lærer i 1003 og senere svigerfar til Vermudos etterfølger, kong Alfonso V av León. Han opprettholdt fredelige diplomatiske forbindelser med kalifatet Córdoba frem til 1004, hvoretter det rådde krigstilstand.

Alfonso V's regjeringstid.

Før 999 plasserte kong Vermudo II sin arving, Alfonso V, under veiledning av hans "alférez", Menendo. Alfonso var bare fem år ved farens død i september 999, og han tilbrakte de første årene av sin regjeringstid under omsorg av Menendo og hans hustru.

Alfonsos tidligste handling som konge dateres til 13.10.999, og den lister opp som konfirmanter først greve Menendo González ("Menendus Gundisaluiz, comes") og deretter "hertug" Sancho García av Castilla ("Santius, dux, Garsea prolis"). Menendo forekommer også i samtidige dokumenter med hertugtittelen, som i "Hertug domnus Menendo, sønn til Gonzalo" ("dux domnus Menendus proles Gundisalvi").

Fram til 1003 dukker den unge Alfonso alltid opp i sine offisielle handlinger sammen med sin mor, Elvira García, en søster til greven av Castilla, ved sin side. Muligens utøvde hun regentskapet under brorens påvirkning.

I år 1000 var Menendo vitne ved kongens bekreftelse av Hilals testamente, kalt "Salvatus" – den mozarabiske abbeden i San Cipriano de Valdesalce – etter dronning-regenten Elvira og før fem biskoper av riket. Et "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) datert 23.12.1001 registrerer avgjørelsen i en tvist angående klosteret Celanova av Alfonso V og "hans eldste, herren Menendo, sønn av Gonzalo" ("senatus sui domni Ermenagildi Gundisaluiz prolis"). Et annet "charter" datert 11.01.1002 registrerte donasjonen av "San Andrés de Congostro" til klosteret Celanova og ble bekreftet av hertug Menendo.

Etter 1003 opptrer ikke lenger Elvira i kongelige "charter", hun kan ha blitt fjernet i et palasskupp av Menendo. Ved underskrift på en kongelig handling gikk Menendo så langt som til å kalle seg "han som under den nevnte konges myndighet forordner og veileder alle ting" ("qui sub imperio iam dicti regis hec omnia ordinavit et docuit").

I 1004 utfordret Sancho regentskapet til Menendo. Begge grevene begjærte at hajib Abd al-Malik av Cordoba skulle avgjøre tvisten. I følge Ibn Khaldun fant en høring sted og Abd al-Maliks stedfortreder, dommeren (qadi) i det mosarabiske samfunnet i Córdoba, Asbag bin Abd Allah bin Nabil, avgjorde til fordel for Menendo. Ifølge noen kilder fant høringen sted i Córdoba med de to stridende grevene til stede, men ifølge andre fant det sted i León.

I et kongelig "charter" fra 1007 anerkjente kongen Menendos makt i Galicia. I dette kalles han "den store greven som holder hele landet Galicia" ("comes magnus ... omnem terram Gallecie ... obtinebat").

Forholdet til Córdoba.

Menendo samarbeidet i utgangspunktet ikke med Córdoba, men etter at kontingenter ble sendt fra Córdoba for å forsterke Coimbra og grensen til Portugal, inngikk Menendo en pakt med Abd al-Malik. Denne inkluderte en klausul som krevde militært samarbeid i 1003. Det året hjalp Leónesiske og Castillanske tropper Córdoba i et angrep på Catalonia. Denne pakten ser ut til å ha blitt brutt i 1005, da en Córdoban-hær marsjerte mot det Leónesiske riket med den hensikt å ta Zamora. Byen ble ikke erobret, men et stort territorium ble beslaglagt. I resten av Menendos regentskap var det ingen fred med Córdoba.

En "pyxis" (en rund beholder) – en gang eid av Menendo González og nå i museet til katedralen i Braga – gir ytterligere bevis på hans forhold til Córdoba. Denne Elfenbenspyxis med kalk og sølvpaten, har en inskripsjon på kanten av lokket som gjør at den kan dateres til mellom 1004, da hajib Abd al-Malik fikk tittelen han bærer i inskripsjonen, "Sayf al- Dawla" ("statens sverd"), og 1007, da han mottok den høyere tittelen "al-Muzaffar" ("den seirende").

Denne Pyxis ble anskaffet av Menendo før hans død, da en inskripsjon på bunnen relaterer til dens donasjon til kirken av ham og hans hustru, Toda. Kalken og patenen, som er samtidige, ser ut til å være laget for å passe til denne "pyxis" og ble muligens bestilt av Menendo. Hvordan han fikk tak i "pyxis" er ukjent. Han kan ha tatt det som krigsbytte under et felttog mot Córdoba, eller ha mottatt det som en gave fra hoffet i Córdoba til den Leónesiske regenten under diplomatiske forhandlinger.

Historikeren Serafín Moralejo antyder at den kan ha blitt presentert for Menendo av "qadi" Asbagh som "en velviljegave ... en virkelig bitter gave og også en advarsel, da tittelen 'Sayf al-Dawla' skåret ut på lokket gir et minne om det raid hajiben hadde startet mot León ett år tidligere." Ikonografien til "pyxis" kan indikere dens funksjon som en diplomatisk gave.

Voldelig død.

Den siste registrerte handlingen til Menendo var å bekrefte et "charter" i klosteret San Pedro de Rocas i 1007. Han ble nevnt i et søksmål som ble avgjort til fordel for greve Munio Fernández tidlig i 1008, men da han ikke bekreftet resultatet er det sannsynlig at han var borte fra hoffet i Galicia. Åtte måneder senere, 06.10.1008, døde han en voldelig død under uklare omstendigheter. Ibn Khaldun, som daterer hans død etter "anno Hegirae" (muslimsk kalender), plasserer den mellom 17.09.1007 og 04.09.1008, men datoen gitt av "Chronicon Lusitanum" er mer

[782] Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 963. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 65.

pålitelig. Den registrerer at "i år 1046 av den spanske epoken, dagen før "nones" av oktober, ble greve Menendo drept."

Ordlyden til både Ibn Khaldun og Chronicon antyder at Menendo døde voldelig, sannsynligvis ble han myrdet. Greve Munio har blitt mistenkt for å ha arrangert attentatet for å tilrane seg regenten. I så fall ble han hindret av dronningmoren, Elvira García, som utropte den fjorten år gamle Alfonso til å være myndig til å påta seg myndighetenes ansvar.

Omkring 1013 giftet Alfonso seg med Elvira Menéndez, Menendo Gonzalos datter. Hun fødte en sønn, Vermudo III, som etterfulgte ham på tronen, og en datter, Sancha, som giftet seg med greve Ferdinand av Castilla og overførte den leónesiske tronen videre til ham. Elvira Menéndez døde 02.12.1022. I 1014 bekreftet Alfonso V alle eiendelene til klosteret Guimarães, som var grunnlagt av Menendos bestemor, Mumadona Díaz.

Familieforhold.

Menendo González var sannsynligvis den eldste sønnen og etterfølgeren til Gonzalo Menéndez og hans hustru Ilduara Peláez. Hans hustru er kjent i samtidige kilder som Toda, Tota, Todadomna, Tutadomna, Tutadonna, osv. En kilde fra det tolvte århundre kaller henne Mayor.

Menendo hadde minst seks sønner og tre døtre:
Rodrigo Menéndez, direkte stamfar i morslinjen til Urraca Fróilaz,
hustru til Pedro Fróilaz de Traba.
Gonzalo Menéndez (attestert 983-1008), er sitert med tittelen greve i løpet av farens levetid.
Pelayo Menéndez, tjente som "armiger regis" i 1012-14.
Ramiro Menéndez (attestert 1005-15), tjente som "armiger regis" i 1015.
Egas Menéndez (attestert 1007-14).
Munio Menéndez (attestert 1007-14).
Elvira Menéndez († 1022), gift med kong Alfonso V av León.
Ilduara Menéndez (attestert 1025-58), gift med Nuño Alóitiz, en greve av Portugal og
regent av Portugal mens hennes sønn var mindreårig.
Ildoncia (Eldonza) Menéndez (attestert 1014).»[783]

(Barn XIV:5452)

Gift

Barn:

Elvirar Menéndez av Leon. Født omkring 996. Død 02.02.1022. (Se XIV:5452).

XV:10921 fm fm fm fm fm fm ff f

Otto-Vilhelm av Burgund. Greve. Født mellom 955 og 962. Død 21.09.1026.

Greve av Mâcon [skal være Chalon] 981 - 986 og av Burgund 985 - 1026.

Otto (Odo) Vilhelm var gift 2. gang før 1016 med Adelheid.[784]

Engelsk og tysk Wikipedia oppgir at hans mor var Gerberga av Mâcon. Dette er nok feil, se biografien Lambert av Chalon – basert på fransk Wikipedia – som kommer frem til at Lambert var hennes far i et første ekteskap med en ukjent kvinne!

Otto-Vilhelms foreldre var Adalbert II av Italia (* ca. 936 - † 971) og Gerberga av Chalon (* ca. 940 - † 986/991).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Otto-Vilhelm (fransk: Otte-Guillaume; tysk: Otto Wilhelm; (* 955/62 - † 21.09.1026) var greve av Mâcon, Nevers og Burgund.

Otto-Vilhelm av Mâcon [skal være Chalon] ble født i 958 under den felles regjeringen til sin farfar, kong Berengar II av Italia, og hans far, kong Adalbert. Hans mor var Gerberga av Mâcon [skal være Chalon]. Hun ga ham det som senere skulle bli det frie grevskapet Bourgogne rundt Dole i 982. Otto arvet også hertugdømmet Burgund på den andre siden av Saône i 1002 fra stefaren Odo Henrik den Store. Hertugdømmet tilsvarte deretter bispedømmet Besançon i det hellige romerske riket. I 990 var Otto-Vilhelm greve av Nevers. Han var også greve av Mâcon i Frankrike.

Selv om han var sønn til en konge, søkte han ikke selv en kongelig hustru. Ca. 975-80 giftet han seg med Ermentrude av Roucy, hvis mormor, Gerberga av Sachsen, var søster til Otto I, den hellige romerske keiseren. og ved dette ekteskapet ble det skapt en allianse i et nett av blodsbånd mellom senere konger i Frankrike, Tyskland, Bourgogne og Karolinger. Også hans barns ektefeller, selv om de kom fra viktige familier, kom fra utbredte og spredte deler av Frankrike.

---

783 Wikipedia.

784 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 295. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 55, 81.

Hertugdømmet Burgund ble annektert til Frankrikes krone av kong Robert II i 1004. Otto-Vilhelm var fast bestemt på å være suveren hersker over sine egne områder, og gjorde opprør mot keiseren Henrik II i 1016. Dette var etter at Rudolf III av Burgund, den siste kongen av Arles hadde hyllet Henrik i Strasbourg og gjort ham til hans vakt og arving.

Otto-Vilhelm døde 21.09.1026 i en alder av 64 år.

Ved Otto-Vilhelms død falt det frie grevskapet inn under de tyske keisernes overherredømme.

Hans første hustru var Ermentrude, datter til Renaud av Roucy.
De hadde to sønner og tre døtre:
Guido (* ca. 975 - † 1006) antagelig greve av Mâcon fra 995. Hans hustru er ukjent.
Mathilda, gift med Landri av Nevers, greve av Nevers.
Gerberga, gift med Vilhelm II av Provence.
Reginald I (* ca. 990 - † 1057), greve av Burgund, gift med Adelaide (eller Judith) av Normandie.
Agnes, gift 1. gang med Vilhelm V av Aquitaine, 2. gang med Gottfried II av Anjou.

Otto-Vilhelm giftet om seg sent i livet med en Adelaide. Noen forskere har identifisert henne som Adelaide-Blanche av Anjou – enke 4 ganger – men identiteten er usikker og har blitt bestridt.»[785]

(Barn XIV:5461, Far XVI:21841, Mor XVI:21842)

Gift mellom 975 og 980 med neste ane.

Barn:

Gerberga av Burgund. Født omkring 985. Død mellom 1019 og 1024. (Se XIV:5486).
Renaud I av Burgund. Født omkring 986. Død 04.09.1057. (Se XIV:5461).
Agnes av Burgund. Født omkring 995. Død 09.11.1068. (Se XIV:5498).

XV:10922 fm fm fm fm fm fm ff m

Ermentrud av Roucy. Grevinne. Født omkring 958. Død 05.05.1005.

Ermentrud var grevinne av Roucy eller av Reims.

Hun var første gang gift med Alberich II av Mâcon som døde i 971.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Ermentrude de Roucy (født 958 - død 05.05.1005) (Irmtrude) var grevinne og hertuginne av Burgund.
Hun var datter til Renaud av Roucy og hans hustru, Alberade av Lorraine, datter til Gilbert, hertug av Lorraine.

Hun giftet seg 1. gang med Alberic II av Mâcon (fr: Aubry II de Mâcon) og ble dermed grevinne av Mâcon.
De var foreldre til:
Létaud, erkebiskop av Besançon.
Aubry, abbed for Saint-Paul de Besançon.
Béatrice de Mâcon (974-1030), gift 1. gang i 975 med greve Geoffrey I av Gâtinais, og
2. gang med greve Hugues du Perche.
Guy I of Mâcon.

Dertil muligens en datter, NN de Mâcon, antatt ektefelle til Eble de Poitiers, sønn til William IV av Aquitaine og Emma of Blois. De var muligens foreldre til Ebles I of Roucy og alle hans søsken, inkludert Yvette de Roucy, hustru

785 Wikipedia.

til enten Manasses II eller Manasses III av Rethel.

Ementude giftet seg 2. gang med Otto-William, greve av Burgund.
De hadde barna:
Matilda, gift med Landri of Nevers.
Gerberga, gift med William II av Provence.
Reginald I, greve av Burgund.
Agnes av Burgundy, Hertuginne av Aquitaine.»[786]

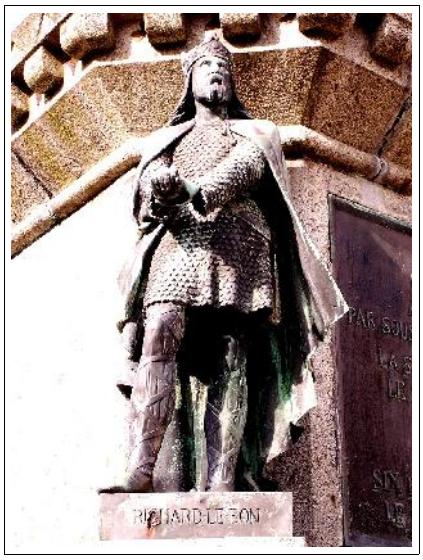
(Barn XIV:5461, Far XVI:21843, Mor XVI:21844)

Gift mellom 975 og 980 med forrige ane.

XV:10923 fm fm fm fm fm fm fm f

Richard II den Gode av Normandie. Hertug. Død 23.08.1027 i Abbaye de Fécamp.

Richard «den Gode» (Richard II le Bon) var hertug av Normandie 996 - 1027.[787]

Statue av Richard II den Gode av Normandie, som en del av statuerekken De seks hertuger av Normandie i Falaise (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:
«Rikard II av Normandie (* 23.08.963 - † 28.08.1026 i Fécamp) var hertug av Normandie. Han gikk under navnet "den gode" (fransk, Le Bon). Han var sønn av hertug Rikard I den fryktløse og hertuginne Gunnora. Han etterfulgte sin far som hertug av Normandie i 996.

Rikard var meget ung da han ble hertug, og i de første fem år av hans herskertid, var hans onkel, greve Rodulf av Ivrea, hans regent. Grev Rodolf slo ned et bondeopprør før Rikard selv overtok styringen.

Rikard huskes for å ha slått ned flere bondeoppstander, og at han hjalp Robert II av Frankrike mot hertugdømmet Burgund. Han slo i 1000-1001 også tilbake et angelsaksisk angrep ledet av Æthelred II av England på Cotentin, det vil si den halvøya som stikker ut i Den engelske kanal vest i Normandie. Ethelred hadde gitt ordre om at Rikard skulle tas til fange, bindes og føres til England. Men engelskmennene var ikke forberedt på det normanniske kavaleriet, og ble grundig beseiret.

Han forsøkte også å få gjennomført en reform av de normanniske klostrene.

Rikard forsøkte å bedre forholdene til England ved å la sin søster Emma gifte seg med kong Æthelred, men hun var sterkt mislikt av engelskmennene. Dette ekteskapet fikk likevel stor betydning da det skaffet Rikards sønnesønn, Vilhelm, et formelt krav på den engelske tronen. Ekteskapet var også gunstig for Æthelred tidligere enn som så, da Svein Tjugeskjegg invaderte England i 1013. Emma flyktet med sine to sønner Edvard og Alfred til Normandie, og ble kort tid etter fulgt av sin husbond kong Æthelred. Kort etter Æthelreds død tvang Knut den mektige Emma til å gifte seg med ham, og Rikard ble nødsaget å anerkjenne det nye regimet idet hans søster atter var dronningen.

Rikard opprettholdt kontakt med skandinaviske vikinger under hele sin regjeringstid. Han engasjerte vikinger som leiesoldater og fikk i stand en traktat med Svein Tjugeskjegg på hans vei til England.

Rikard II fikk sin prest og skriftefar Dudo av Saint-Quentin til å fremstille sine forfedre som moralsk fremstående kristne ledere som bygde opp Normandie trass i forræderiske lokale ledere og motstand fra tilgrensende områders herskere. Det var et åpenbart propagandaarbeid for å legitimere den normanniske makt, men selv om den omfatter en rekke historisk upålitelige legender er den grunnleggende pålitelig.

---

786 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 315. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 55, 87. Wikipedia.

787 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 849. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 29, 76.

Rikard giftet seg først i 996 med Judith (982-1017), datter av Conan I av Bretagne, og som han fikk følgende barn med:
Richard III (ca. 997), hertug av Normandie.
Robert I (999), hertug av Normandie.
William, munk ved Fécamp, død 1025.
Adélaide, gift med Renaud I, grev av Burgund.
Eleanora av Normandie (også nevnt som Ainor(a) eller Judith),
gift med grev Baldwin IV av Flandern.
Matilda, død 1033.

Han giftet seg for andre gang med Poppa (eller Papia) som han hadde følgende barn med:
Mauger, erkebiskop av Rouen.
"William av Talou, grev av Arques

Han har også tradisjonelt blitt tilskrevet et tredje ekteskap med en Astrid (Estritha), datter av kongen av England og Danmark, Svein Tjugeskjegg, og Sigrid Storråde, men det er høyst usannsynlig på grunn av den politiske situasjonen.»[788]

(Barn XIV:5462, Far XVI:21845, Mor XVI:21846)

Gift 996 med neste ane.

Barn:

Adele av Normandie. Født omkring 1002. Død 1038. (Se XIV:5462).

XV:10924 fm fm fm fm fm fm fm m

Judith av Bretagne. Født omkring 982. Død 1017.

Fra norsk Wikipedia:
«Judoth og Richard hadde barna:
Richard III (* ca. 997), hertug av Normandie.
Robert I (* 999), hertug av Normandie.
William († 1025), munk ved Fécamp.
Adélaide, gift med Renaud I, greve av Burgund.
Eleanora av Normandie (også nevnt som Ainor(a) eller Judith),
gift med greve Baldwin IV av Flandern.
Matilda († 1033).»[789]

(Barn XIV:5462, Far XVI:21847, Mor XVI:21848)

Gift 996 med forrige ane.

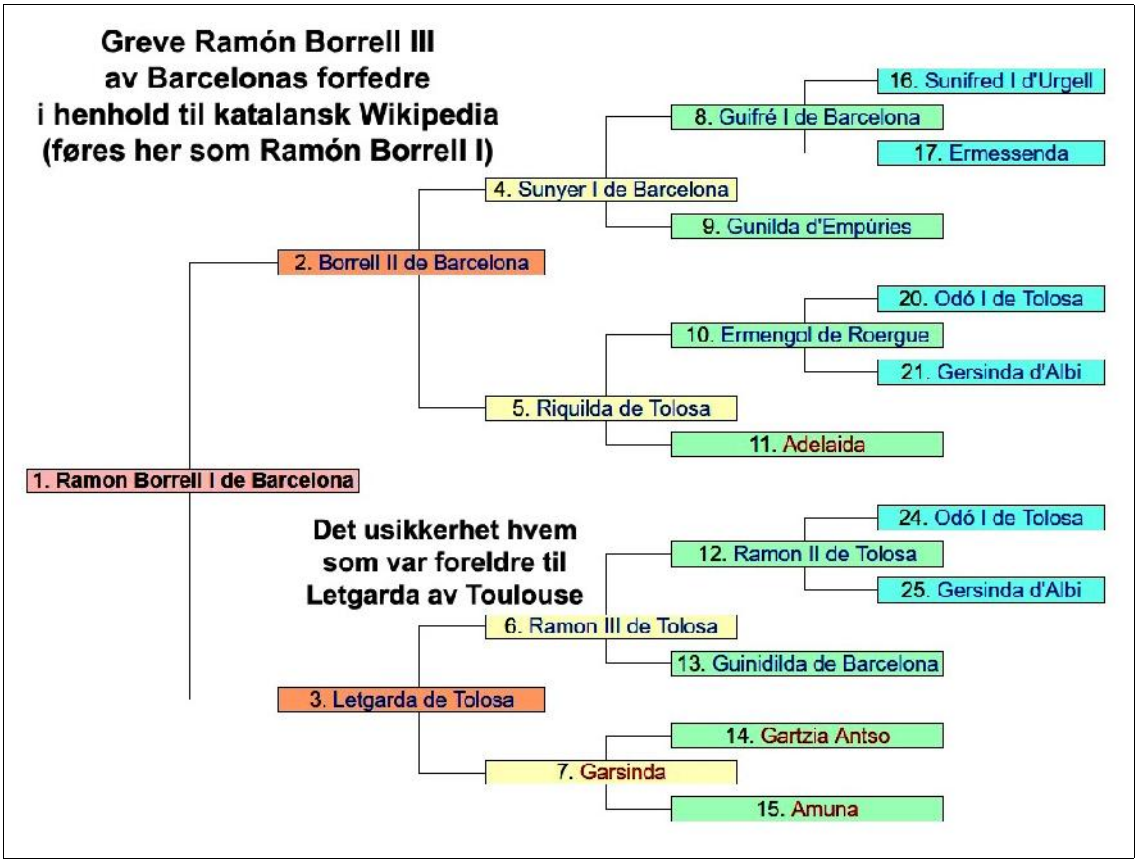
XV:10945 fm fm fm fm mf ff ff f

Ramón Borrell III av Barcelona. Greve. Født omkring 972. Død 25.02.1017 i Barcelona.

Greve av Barcelona 992 - 1018.

788 Wikipedia.

789 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 854. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 29, 76. Wikipedia.

Ramón var oppkalt etter sin mors farfar, Raimond II av Toulouse.

Han etterfulgte i 992 sin far i grevskapene Barcelona og Gerona og i anneksene Ausona, Manresa og Vallés. Hans bror, Armengaud, arvet grevskapet Urgel.

Ramón ble drept av sarasenerne i Barcelona i 1018 og bisatt i kirken i Santa Cruz.[790]

Ramón Borrell I av Barcelona (Genealogisk rulle i Poblet-klosteret). (Wikipedia).

Fra tysk og engelsk Wikipedia (oversatt):

«Ramón Borrell I (katalansk: Ramon Borrell, spansk: Ramón Borrell) (* 972 - † 25.02.1017) var greve av Barcelona og Girona og av Ausona fra 992.

Han var sønn til Borrell II av Barcelona (* 915/935 - † 992) og Letgarda av Toulouse (Rouergue?) (* ca. 935 - † ca. 978).

Ramón styrte grevskapene sammen med sin far fra 988.

I 993 giftet han seg med Ermesinde av Carcassonne.

De hadde sønnen Berengar Ramón I (* ca. 1005 - † 1035) som etterfulgte ham som greve av Barcelona under sin mors formynderskap.

790 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1006. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 26.

Mellom 1000 og 1002 måtte Ramón ta seg av en rekke angrep av Almanzor, den de facto herskeren over al-Andalus. Imidlertid døde Almanzor i 1002, og da så Ramón sin mulighet til et motangrep i 1003 og ledet et felttog til Lleida. Dette førte til et nytt plyndringstokt mot grevskapet Barcelona av Almanzors sønn, Abd al-Malik al-Muzaffar. Dette ble nedkjempet av en allianse av kristne styrker i slaget ved Torà. Ramon deltok også i slaget ved Albesa kort tid senere.

I 1010 benyttet han muligheten til å utvide sin makt på bekostning av det smuldrende kalifatet i Córdoba. Han organiserte et felttog mot Córdoba sammen med Armengol I av Urgell, Bernard av Besalú og Wahid, en muslimsk general fra Muhammad Al-Mahdi. Hæren ødela styrkene til kalifen Sulaiman al-Mustain i mai 1010 og frigjorde Catalonia fra ethvert maurisk styre. Ermengol I av Urgell døde i slaget ved Córdoba. Også biskop Arnulf av Vic og biskop Sal·la av Urgell døde under dette felttoget. I juni 1010 deltok Ramon i slaget ved Aqbat al-Bakr på de muslimske opprørernes side som en del av de andalusiske borgerkrigene.

I 1015 og 1016 ledet han et nytt felttog mot Ebro og Segre. Utbyttet ervervet i disse felttogene opprettholdt hans baroners lojalitet.

Han sikret gjenbefolkningen av Segarra, Conca de Barberà og Camp de Tarragona og begynte bygget av katedralen i Barcelona. Han var den første katalanske herskeren som preget egne mynter.

Ved hans død i 1017 ble han etterfulgt av sønnen Berenguer Ramón under sin mors formynderskap. Han skal ha blitt gravlagt i katedralen i Barcelona, men graven hans har gått tapt.»[791]

(Barn XIV:5473, Far XVI:21889, Mor XVI:21890)

Gift omkring 991 med neste ane.

Barn:

Berenguer Ramón I den Krokryggede av Barcelona. Født omkring 1005. Død 26.05.1035 i Cardagne. (Se XIV:5473).

XV:10946 fm fm fm fm mf ff ff m

Ermessenda av Carcassonne. Grevinne-konsort. Født mellom 975 og 978. Død 01.03.1058.

Ermensinda var grevinne av Carcassonne og Barcelona.

Hun var enke etter greve Ermengaud av Urgel som vistnok var bror til hennes annen mann. De hadde sønnen Ermengaud som i 1010 enda var et barn. Hennes mor var Adelaide. Det fremgår av et dokument undertegnet av Wilhelm, Miron og Roger Pons av Narbonne.

Ermensinda skal ha vært barmhjertig, klok og dyktig i sitt styre av de grevskaper (Barcelona, Gerona, Ausona og Manrese) som hennes mann hadde etterlatt henne. Han ga henne rett til å styre disse så lenge hun selv ønsket det. Ramón døde i 1017, hvoretter hun var formynder for sin sønn Berengar Ramón. I 1023 overga hun grevskapene på visse betingelser, han var da allerede gift med Sancia. Da han døde i 1035, overtok Ermensinda igjen styret, hennes sønnesønn, Ramón Berengar, var nærmest bare greve i navnet. Da hun stadig nektet å overgi styret til ham, mishandlet han henne, vistnok med støtte av sin hustru, Almodis. Ermensinda klaget til pave Victor II som ga henne medhold og ekskommuniserte Ramón Berengar og Almodis.

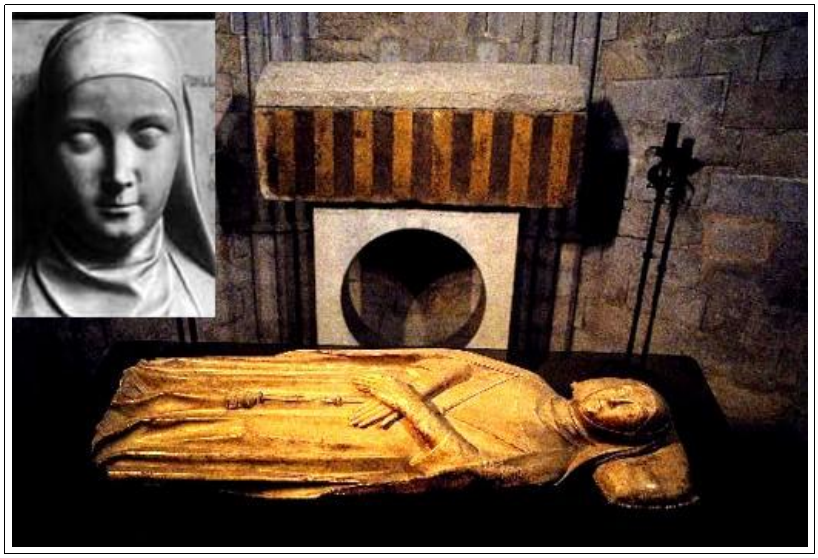
Først ved et dokument av 04.06.1057 overdro hun til ham grevskapene for 1000 gulluncer. Av alt dette må man slutte at hun var meget herskesyk og vel også gjerrig.

Ermensinda trakk seg nå tilbake til slottet Quircie i Ausona og døde der. I «Enciclopedia universal illustrada Evropo – Americana» angis at hun døde 85 år gammel på borgen Besona i grevskapet Ausona. Hun ble bisatt i katedralen i Gerona.[792]

---

791 Wikipedia.

792 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1022. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 16, 26.

Ermessenda av Carcassonnes grav. Innfelt: Reproduksjon av et portrett av Ermessenda av Carcassonne (Guillem Morell 1385). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (overatt):

«Ermessenda av Carcassonne (* ca. 975/8 - † 01.03.1058) var grevinne-konsort av Barcelona, Girona og Osona. Hun tjente som regent i disse grevskapene mens henes sønn var mindreårig.fra 1018 til 1023.

Hun var datter til Roger I den Gamle av Carcassonne (* før 949 - † 1012) og Adelaide,

Ermessenda giftet seg i 991 med Ramón Borrell I, greve av Barcelona.

Mens han levde var hun politisk aktiv og ledet forsamlinger og domstoler. Etter hans død i 1018 var hun regent for sønnen Berenguer Ramón I til 1023. Etter dette hadde hun fortsatt stor innflytelse. Hennes beskyttelse av og nære forhold til den katolske kirke hjalp henne å bygge et innflytelsesrikt nettverk av kirkemyndigheter som hjalp henne å beholde makt gjennom hele livet. I motsetning til hennes sønn favoriserte hun krig mot de muslimske maktene i sør, delvis på grunn av de adeliges misnøye med sønnens fredspolitikk. Da han døde i 1035, ble hun regent for sin sønnesønn til han ble erklært myndig i 1044.

Ermesinde og Ramon Borrell hadde barna:
Borrell Ramon.
Berenguer Ramón (* ca. 1005 - † 1035).
Etienette (Stephanie) /† etter 1066), gift 1. gang med Roger I av Tosny,
2. gang med kong García Sánchez III av Navarra.»[793]

(Barn XIV:5473, Far XVI:21891, Mor XVI:21892)

Gift omkring 991 med forrige ane.

XV:10947 fm fm fm fm mf ff fm f

Sancho I Garcés av Castilla. Død 1017. Gjentakelse, se side 626.

XV:10948 fm fm fm fm mf ff fm m

Urraca ???.[794] Død 1038. Gjentakelse, se side 627.

XV:10949 fm fm fm fm mf ff mf f

Aldebert I av La Marche. Greve. Død omkring 997.

Greve av Perigord og La Marche.

Aldebert var sønn til Boson I «den Gamle» som var greve av La Marche fra 944 og en datter til greve Bernhard av Perigord. Hennes farfar, Vilhelm I, var greve av Perigord fra 886 til 920.

Perigordslekten var grever av Perigord fra 866 til 1399 og grever av La Marche fra 944 til 1177. Begge grevskapene lå i Frankrike.[795]

---

793 Wikipedia.

794 Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 939. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 35.

795 Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 1036. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 78.

Frankrikes provinser i 1477. Innfelt: La Marche, Limousin og Auvergne i 1753 (Robert de Vaugondy). (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Aldebert I (også Adalbert) († 997 ved Gençay) fra huset Périgord var greve av "La Marche" fra omkring 975.

Han etterfulgte sin far, Boson I den Gamle († før 974), i hans besittelser i grenseområdene (fransk: la Marche) fra Limousin til Berry omkring 974/975 og var den første i familien som også bar tittelen greve ("Comitis Marchiæ") .

Kort tid etter farens død ble Aldebert og hans eldre bror, greve Elias I av Périgord, tatt til fange av visegreve Guido I av Limoges, hvis klan var deres fiender. Mens Elias kunne rømme fra fangehullet samme år, måtte Aldebert ifølge tradisjonen utstå en meget lang tid i fengsel. Ved brorens tidlige død ble han også greve av Périgord. Antagelig inngikk han i 989 fred med visegreven ved å gifte seg med hans søster. Det er mulig at han ble anerkjent som greve av grenseregionen (fransk: "Comte de la Marche") ved denne anledning.

Freden gjorde det mulig å sammenkalle et konsil for presteskapet i Aquitania – som sønnene til den gamle Boson var beskyttere ("advocati") av – i Charroux-klostret 01.06.989. Dette konsilet behandlet for første gang innføringen av "Guds fred" (latin "Pax Dei") i Aquitania-området for å motvirke tilstanden av føydal anarkisme. Fredsrådet ble sammenkalt annen gang i Limoges i 994.

Uavhengig av denne feide kom det til strid mellom Aldebert og hans yngre bror Boson II på den ene side og deres lensherre, hertug Vilhelm V av Aquitania. De allierte seg ved årsskiftet 995/996 med den mektige greven Fulko III den Svarte av Anjou mot Vilhelm. Aldebert angrep først Gençay som ble ødelagt. Han rykket så mot Poitiers, hvor han underveis beseiret en av hertugens hærer som var stilt opp mot ham. Deretter forente han sine krefter med de fra Anjou og sammen erobret de Tours i mars 996. Dette provoserte våren 997 fram en reaksjon fra kong Robert II, som sammen med hertugen av Aquitania og greven av Blois startet en motoffensiv og drev Fulko og Aldebert fra Tours. Ved denne anledning skal kongen ha stilt et spørsmål til Aldebert om hvem som over hodet hadde utnevnt ham til greve. Aldebert skal ha svart med å spørre hvem som hadde gjort Robert II til konge. En hentydning til mangelen på anerkjennelse av det unge capetianske kongedynastiet blant de ledende i Aquitania.

Aldebert og hans bror fortsatte kampen. Han angrep igjen det gjenoppbygde Gençay sommeren 997, men ble dødelig såret av en pil.
Han ble gravlagt i Charroux-klostret.

Aldebert var gift med Almodis, en datter til visegreve Gerald av Limoges.
De hadde sønnen Bernard I, som imidlertid ikke kunne etterfølge ham direkte da han var mindreårig. I stedet overtok Boson II grevskapene La Marche og Périgord.»[796]

(Barn XIV:5475, Far XVI:21897)

Gift med neste ane.

Barn:

Bernard I av La Marche. Død før 1047. (Se XIV:5475).

XV:10950 fm fm fm fm mf ff mf m

Almodis av Limoges. Grevinne. Død 1008.

Almodis var datter til visegreve Gerard av Limoges.[797]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Almodis var datter til visegreve Gerald av Limoges.
Hun var grevinne gjennom ekteskap med Aldebert I av la Marhe.
De hadde sønnen:
Bernard I († før 1047).»[798]

(Barn XIV:5475)

Gift med forrige ane.

XV:10957 fm fm fm fm mf fm mf f

Guaimar III av Salerno. Fyrste. Død 1027.

Guaimar (Waimar) var fyrste av Salerno 988 - 1027.

Han var sin fars annen sønn, og ble i de gamle historier kalt Waimar III.

Da hans eldste bror. Guido, som var farens medregent døde i 988, overtok Waimar i hans sted. Fra 999 var han eneregent.

Waimar måtte kjempe mot Sarasenerne som ofte herjet i hans land og holdt ham beleiret i hans egen hovedstad. I 1016 tok han sin eldste sønn, Johan, som medregent, og etter at sønnen døde i september 1018 ble hans annen sønn, Waimar V, medregent 21.09.1018. 2 ganger i hans regjeringstid, i 1001 og 1016, ble Salerno beleiret av maurerne. En av disse beleiringene ble av tradisjonen knyttet sammen med normannernes første tilsynekomst i Syditalien. I 1022 ble Salerno beleiret av keiser Henrik II's tropper, men den kom uskadet fra det. Kort tid senere søkte Waimar sammen med Normannerne å bli herrer i de andre lombardiske land, og det lyktes ham i stor grad å øke sitt fyrstedømmes makt og betydning, hvilket ble fortsatt at hans etterfølger.

Waimar ble myrdet i februar/april 1027.[799]

---

796 wikipedia.

797 Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 1036. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 78.

798 Wikipedia.

799 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1043. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 25.

Fyrstendømmet Salerno slik det eksisterte på Guaimars tid. Guaimar utvidet overherredømmet over hertugdømmet Amalfi og fyrstedømmet Capua og også over store deler av de purpurfargede landene som tilhører Byzantium. (Wikipedia)

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Guaimar III (også Waimar, Gaimar, Guaimaro eller Guaimario og noen ganger nummerert Guaimar IV) (* c. 983 - † 1027) var en lombardisk prins av Salerno fra ca. 994 til sin død. Under hans regjeringstid gikk Salerno inn i en tid med stor prakt. "Opulenta Salernum" var påskriften på hans mynter. Han gjorde Amalfi, Gaeta og Sorrento til sine vasaller og annekterte mye av det bysantinske Apulia og Calabria.

Han var nest eldste sønn til prins Johannes II av Salerno. Den eldste var Guido, som regjerte som medhersker sammen med sin far fra januar 984 til 988. En gang mellom januar og mars 989 gjorde Johannes Guaimar til medregent. I 994 (også angitt som 998 eller 999) døde hans far og han ble enehersker.

I 999 stoppet en gruppe normanniske pilegrimer på vei tilbake fra Jerusalem ved havnen i Salerno. Mens de bodde der, ble byen angrepet av Sarasener-sjørøvere. Salernitanerne var redde for å tilby kamp, men de krigserfarne normannerne var det ikke. Snart drev de med sin tapperhet ut sarasenerne og sammen dirigerte(?) de den muslimske styrken. Guaimar tilbød straks normannerne mange insentiver for å bli, men til ingen nytte. Før de dro, lovet imidlertid normannerne å spre budskapet om behovet for å bekjempe menn i sør.

Som medlem av den uavhengige Lombard-ledelsen i Mezzogiorno støttet Guaimar den lombardiske opprøreren Melus av Bari. Etter Melus nederlag i 1011 fikk Guaimari oktober besøk av den seirende bysantinske katapanen, Basil Mesardonites. Senere beskyttet han Melus. Guaimar var nominelt en vasal av den hellige romerske keiseren Henrik II, men etter nederlaget i Cannae i 1018 overgikk hans troskap diskret til den bysantinske keiseren Basil II. Da Henrik døde i 1024, sendte Guaimar en sendemann til den nye keiseren, Konrad II, for å be om løslatelse av svogeren Pandulf IV av Capua (ulven av Abruzzene). Konrad fulgte hans ønske troskyldig. Men da Pandulf kom tilbake, satt han umiddelbart sin gamle hovedstad, Capua, under beleiring, med støtte fra Guaimar og hans normannere under Ranulf Drengot og katepanen i Italia, Boiannes.

I 1015 gjorde Guaimar sin eldste sønn fra ekteskapet med sin første hustru, Porpora of Tabellaria (død 1010), til medprins som Johannes III. I 1018 døde imidlertid Johannes.

Guaimar gjorde deretter en sønn fra sitt andre ekteskap med Gaitelgrima, Pandulfs søster, til medprins. Det var denne sønnen, han het også Guaimar, som etterfulgte ham i 1027 i en alder av fjorten eller seksten under regentskap av Gaitelgrima.»[800]

(Barn XIV:5479, Far XVI:21913)

800 Wikipedia.

Gift med neste ane.

Barn:

Guaimar IV av Salerno. Født omkring 1011. Død 03.06.1052. (Se XIV:5479).

XV:10958 fm fm fm fm mf fm mf m

Gaitelgrima av Capua. Fyrstinne. Levde fra 1000 til 1027.

At Gaitelgrima var datter til Pandulf II av Capua fremgår klart av en rekke uttalelser. I den gammelfranske oversettelse av en tapt latinsk originaltekst heter det om Waimars gemalinne «la moillier laquel estoit soror de Pandulfe», at hans hustru «mobillier» (moglie på moderne italiensk) var Pandulfs søster. Amatus taler her nettopp om den «terrible» Pandulf som av Henrik II ble dømt til døden, men benådet bl. a. på Waimars forbønn og sendt i fangenskap til Tyskland i 1022. Han ble løslatt i 1024 av Conrad II også på Waimars anmodning.

Hun var etter sin manns død i 1027 formynder for sin mindreårige sønn, Waimar V.[801]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Gaitelgrima av Capua eller Gaitelgrima av Benevento († etter 1027), var datter til Pandulf II av Benevento og søster til Pandulf IV av Capua.

Hun var Guaimar III's andre hustru og mor til:
Guaimar IV (hans etterfølger),
Guido. Utnevnt til gastald av Capua av sin onkel og senere til hertug av Sorrento av sin eldre bror,
Pandulf. Herre over Capaccio
Theodora, den andre hustruen til Geoffrey av Hauteville og
Gaittelgrima (* sannsynligvis ca. 1026), som i tur giftet seg med
brødrene Drogo og Humphrey, grever av Apulia.

I listen nedefor er hun nevnt som den andre Gaitelgrima.

Gaitelgrima er et feminint navn fra Lombard.

Det er flere bemerkelsesverdige Gaitelgrimas i historien. Identiteten til disse fem kvinnene (samt noen andre med samme navn) blir ofte blandet sammen fordi de alle var nært beslektet med hverandre og til to menn: Guaimar III av Salerno og hans sønn, Guaimar IV.

Den første var Gaitelgrima av Capua, datter til Atenulf I av Capua, gift med Guaimar II av Salerno og mor til Gisulf I av Salerno.

Den andre, også Gaitelgrima av Capua eller Gaitelgrima av Benevento (død etter 1027), var datter til Pandulf II av Benevento og søster til Pandulf IV av Capua. Hun var Guaimar III's andre hustru og mor til Guaimar IV (hans etterfølger), Guido (senere hertug av Sorrento) og Pandulf (senere herre over Capaccio). Hun var også mor til den tredje Gaitelgrima.

Denne tredje var Gaitelgrima av Salerno, også kjent som Altrude, som i tur giftet seg med to brødre, Drogo av Hauteville og Humphrey av Hauteville, som var grever av Apulia. Med sistnevnte var hun mor til Abelard og Herman.

Den fjerde, også oppkalt etter Gaitelgrima av Benevento, var også en Gaitelgrima av Salerno. Hun var datter til Guaimar IV av Salerno (se ovenfor) og Gemma. Hennes bror, Gisulf II av Salerno, giftet henne bort med Jordan I i Capua, og hennes søster Sikilgaita med Robert Guiscard.

Den siste var Gaitelgrima, hertuginne av Apulia, William II, hertugen av Apulias andre hustru. Hun var datter til Jordan II av Capua. Hun elsket sin mann sterkt og klippet håret for å dekke hans kiste hans ved begravelsen.-[802]

(Barn XIV:5479, Far XVI:21915)

Gift med forrige ane.

XV:10959 fm fm fm fm mf fm mm f

Laidulf av Capua. Greve. Levde fra 993 til 1049.

Om hans korrekte navn og om hvem som var hans nærmeste forfedre strides de «lærde».

Mogens Bugge i «Våre forfedre» og
Bent og Vidar Billing Hansen i «Rosensverdslektens forfedre» fører ham som
Landulf (nevnt (993-999), greve av Teano og
sønn til Pandulf VI av Teano (975-1026),
sønnesønn til Aternulf (* 955), trolig markgreve av Aversa og
sønnesønns sønn til Pandulf I Jernhode av Capua og Benevento († 981).
(Forschungen zur deutschen Geschichte).
Engelsk Wikipedia angir derimot at han het

801 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1045. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 25.

802 Wikipedia.

Laidulf (Italiensk: Laidolfo) og at han var den yngste sønnen til Pandulf I Jernhode(!)
(Gwatkin, H.M., Whitney, J. P. (ed) et al. The Cambridge Medieval History: Volume III. Cambridge University Press, 1926. og Norwich, John Julius. The Normans in the South 1016- 1130. Longmans: London, 1967).

Ifølge «Våre forfedre» var han i 1049 som gammel i besittelse av grevskapet Teano.[803]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt)
«Laidulf (italiensk: Laidolfo) var sønn, sannsynligvis den yngste eller nest yngste sønnen, til Pandulf Jernhode (en prins fra Benevento og Capua fra det 10. århundre). Han forventet seg sannsynligvis aldri å arve mye, spesielt med så mange av sine fettere som kjempet om deres rettmessige arv.
Han var greve av Teano, og var involvert i attentatet på sin bror, Landenulf, og erkebiskopen i Benevento i 993.
Han etterfulgte sin bror som prins av Capua.
I 994 ga han Sant'Angelo i Asprano til Manso, abbed i Montecassino, og sverget på alltid å forsvare abbedens jurisdiksjon.
I 999 kom keiser Otto III ned for å hevne drapet på sin allierte, Landenulf. Han fjernet Laidulf fra makten, tok ham som fange til Tyskland, og plasserte Adhemar på Capuan-tronen.
Laidulf kan være far til Gemma, hustru til Guaimar IV i Salerno.»

Blandt annet fordi teorien i «Våre forfedre» og «Rosensverdslektens forfedre» skulle gi ganske korte avstander mellom generasjonenehar jeg valgt å føre Laidulf som sønn til Pandulf Jernhode![804]

(Barn XIV:5480, Far XVI:21917, Mor XVI:21918)

Gift

Barn:

Gemma av Capua. Født omkring 1015. (Se XIV:5480).

XV:10969 fm fm fm fm mf mm ff f
Vilhelm I Befrieren av Provence. Født omkring 950. Død omkring 992. Gjentakelse, se side 616.

XV:10970 fm fm fm fm mf mm ff m
Adelaide-Blanche av Anjou. Død etter 1026. Gjentakelse, se side 618.

XV:10971 fm fm fm fm mf mm fm f
Otto-Vilhelm av Burgund. Født mellom 955 og 962. Død 21.09.1026. Gjentakelse, se side 632.

XV:10972 fm fm fm fm mf mm fm m
Ermentrud av Roucy. Født omkring 958. Død 05.05.1005. Gjentakelse, se side 633.

XV:10981 fm fm fm fm mm ff mf f
Roger I den gamle av Carcassonne. Greve. Født før 949. Død omkring 1012.

Greve av Carcassonne, Razès, Comminges og Conserans.

Roger «den Gamle» ble greve av Carcassonne, Conserans, en del av Comminges, Razès, Narbonnois og Toulousin i 957. Han omtales i dokumenter mellom 957 og 1012. I 949 gir han til klosteret Montolieu sammen med sine foreldre og sin bror, Odo.

Etter farens død i november 957 solgte han og moren Arsinde en eiendom i Toulousin til presten Gilabert. Men allerede ca. 955 etterfulgte han sin far under morens formynderskap. I 979 gir han gaver til klosteret S. Hilaire, likeså i 981. Den siste gaven ga han som takk for å ha overvunnet sin fryktede fiende, greve Oliba Cabreta av Cerdagne, barnebarn til Wifred le Velu, i en farlig kamp. Senere slutter han fred med Oliba.

I 981 var han og hans hustru i Roma og fikk pave Benedict VIII's bekreftelse på gaven til St. Hilaire samme år. I 984 kaller han seg greve og marquis. I 985 deltar han i krigen mot sarasenerne. I 994 var han igjen i Roma, likeså i 1002, siste gang sikkert for å sette opp sitt testamente. Så sent som i april 1011 undertegner han og hans hustru, Adelaide, et dokument angående en ny gave til St. Hilaire, etter 1012 er han død.[805]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Roger I († 1012) kalt le Vieux (den Gamle) var greve av Carcassonne, Couserans, en del av Comminges og Herre av Foix fra omkring 957.
Roger var den eldste sønnen til greve Arnaud I av Comminges-Couserans (* ca. 900 - † 957) og hans hustru,

803 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1054. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 34.

804 Wikipedia.

805 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1023. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 16, 26.

grevinne Arsinde av Carcassonne-Razès (* ca. 920 - † ca. 970).

Som hovedarving til sine foreldre var Roger en av de mektigste adelsmennene i Septimania og Pyreneene. Hans makt tillot ham å riste av seg familiens vasallaavhengighet til grevene av Toulouse. Noen ganger kalte han seg "marchio" (markgrave) og fra 1002 "princeps Carcassonne", noe som innebar et krav om å herske over andre føydale herrer i regionen.

Hans største konkurrent var Oliba Cabreta, greve av Cerdanya og Besalú, som også ønsket å utvide sin makt i regionen Razès. Roger og hans bror, Odo av Razès, måtte avstå territoriene Sault, Peyrepertuse, Donezan og Capcir til ham. Det var først etter Olibas død i Italia omkring 990 at Roger kunne hevde seg mot hans sønner.

Roger den Gamle antas å være byggeren av et forsvarssystem på "Roc de Foix" (Berget Foix), ved sammenløpet til Arget og Ariège, først nevnt i dokumenter fra 987. Det nye slottet lå overfor det karolingiske klosteret St. Volusien. Under Rogers etterkommere, som la tre tårn til slottet, ble det hovedresidens til hans slekt og sentrum i grevskapet med samme navn.

Roger døde i 1012 og ble, i likhet med sin hustru, gravlagt i klosteret Saint-Hilaire nær Limoux. Dette klosteret, opprinnelig dedikert til Saint Saturnin av Toulouse, nøt mange års støtte fra Roger den Eldste. Etter at restene av St. Hilary av Carcassonne ble oppdaget i klosterkirken gjennom utgravninger initiert av greven, ble klosteret viet til ham og underlagt reglene til Saint Benedict-ordenen.

Også legenden tok opp forbindelsen mellom greven og den hellige første biskopen av Carcassonne da greve Roger kjempet en kamp mot sin rival Oliba Cabreta ved elven Lauquet. Da Roger var i ferd med å tape kampen, skal han ha bedt St. Hilarius om beskyttelse. Helgenen dukket opp på slagmarken med en hær, innhyllet i en strålende kappe og slo Oliba på flukt.

Roger den gamle var gift med Adelaide, trolig enke etter hans onkel, greve Roger I av Comminges.

I følge Rogers testamente ble arven etter ham delt mellom de to eldste sønnene.

Den eldste, Raymond I Roger, skulle få grevskapet Carcassonne; men da han døde før faren, fulgte hans sønnesønner Peter Raimund og Vilhelm Raimund.

Rogers andre sønn, Bernard Roger, fikk Couserans og slottet og land omkring Foix.

Roger ble derved stamfar til to linjer i hans dynasti. Men det spesielle med Rogers dekret var at den ene linjen skulle arve den andre hvis en av de to skulle dø ut i mannslinjen. Kvinners arverett, som allerede var vanlig på den tiden, skulle ignoreres. På denne måten forsøkte Roger å bevare den enestående makten til hans dynasti i regionen.

Roger testamenterte trolig sin andel i Comminges til stesønnen Arnaud II av Comminges.»[806]

(Barn XIV:5491, Far XVI:21961, Mor XVI:21962)

Gift omkring 970 med neste ane.

Barn:

Bernhard av Foix. Født omkring 962. Død omkring 1037. (Se XIV:5491).
Ermessenda av Carcassonne. Født mellom 975 og 978. Død 01.03.1058. (Se XV:10946).

XV:10982 fm fm fm fm mm ff mf m

Adelaide av Rouergue. Levde fra 965 til 1012.

Adelaide levde mellom 965 og 1012.[807]

Fra fra fransk, spansk, engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):
«Adelaide (Adelais, Adelaides, Adélaïde) var gift med Roger den Gamle, greve av Comminges.

Adelaides opphav er ikke avklart.

Fransk Wikipedia nevner at Roger var gift med Azalaïs (eller Adelaide), som nevnes første gang sammen med Roger i april 970.

Fra spansk Wikipedia (oversatt):
"Roger I av Carcassonne og II av Comminges giftet seg med Adelaide av Rouergue, enken etter hans onkel, greve Roger I av Comninges i 969."

I følge engelsk Wikipedia kom hun fra grevskapet Rouerque.

I følge tysk Wikipedia var hun sannsynligvis enke etter hans onkel, greve Roger I av Comminges.

Adelaide og Roger hadde barna:
Raimund I. Roger († før april 1011), hans etterkommere var grever av Carcassonne.
Bernard Roger (* 981 - † ca. 1036), etterfulgte som greve av Couserans og Herre av Foix.
Peter Roger († 01.08.1050), fra 1010 til 1050 biskop av Girona,
fra 1034 greve av en del av Carcassonne.

806 Wikipedia.

807 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1027. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 16.

Arsinde († etter 993), gift med visegreve Vilhelm II av Béziers.
Ermessenda († 01.03.1058), gift 993 med greve Ramón Borrell av Barcelona.»[808]

(Barn XIV:5491)

Gift omkring 970 med forrige ane.

XV:10985 fm fm fm fm mm fm ff f

Hilduin II av Montdidier. Greve. Død etter 993.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Hilduin II († etter 993), greve av Arcis-sur-Aube og Seigneur av Ramerupt, var nevø eller sønn til Hilduin I, greve av Montdidier.
Hans mor var Hersende, en edel dame som var Hilduin I's hustru alternativt søster eller ektefelle til Hilduin I's navnløse bror.
Hilduin II tilhørte huset Montdidier.

Hver føydal hersker ble kalt Seigneur (fransk av latin senior, "den eldste", forkortet Sieur, "høy herre") i forhold til sine undersåtter under feudaltiden i Frankrike.

Så godt som intet er kjent om Hilduin II annet enn en obskur referanse i "Chronicle of Alberic de Trois-Fontaines." Han foretok angivelig en pilegrimsreise til Jerusalem i 992 under en sjelden periode med fred etter at general Jawhar al-Siqilli døde.

Han var tilsynelatende gift, men hans hustrus navn er ukjent. De hadde to barn:
Hilduin III († etter 1032), greve av Montdidier og Seigneur av Ramerupt.
Manasses († 1037), greve av Dammartin (noen ganger referert til som Calvus Manassas), gift med Constance, datter til Robert II, konge av Frankrike.»[809]

(Barn XIV:5493)

Gift

Barn:

Hilduin III av Montdidier. Død etter 1032. (Se XIV:5493).

XV:10991 fm fm fm fm mm fm mm f

Reginar IV av Mons. Greve. Født etter 947. Død 1013.

Reginar (Rainier) var greve av Hainaut (Hennegau) 998 - 1013.[810]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Reginar IV (* etter 947; † 1013) fra Reginare-familien var sønn til Reginar III, som i en kort tid var greve av Hainaut, men som falt i unåde hos keiser Otto I.
Han var fremdeles mindreårig da hans far ble forvist til Böhmen og resten av familien flyktet til den vest-frankiske kongens hov.

Reginar IV mottok grevskapet Mons i 998.

Sammen med sin bror, Lambert angrep han i 973 grevene Renaud av Mons og Garnier av Valenciennes som samme år hadde overtatt det delte Hennegau, drepte dem i Péronne og begynte å besette Hainaut, men ble slått tilbake av keiser Otto II.
I 976 gjorde han et nytt forsøk, med støtte fra Karl, kong Lothars av Vest-Frankens yngre bror, denne gang mot de nye grevene, Gottfried den Fangne, greve av Verdun og Arnulf, noe som endte med et nederlag i Mons 19. april.
For å avhjelpe trusselen ga keiser Otto II i 978 Karl hertugdømmet Nedre Lothringen og Reginar en del av sin fars eiendommer. Reginar måtte imidlertid vente til etter Gottfrieds død i 998 før han mottok grevskapet Mons.

Omkring 996 giftet han seg med Hedvig av Frankrike (* sannsynligvis 969, † etter 1013), datter til Hugo I Capet, konge av Frankrike, og Alice av Poitou.»[811]

(Barn XIV:5496, Far XVI:21981, Mor XVI:21982)

Gift omkring 996 med neste ane.

---

808 Wikipedia.

809 Wikipedia.

810 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1082. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 48.

811 Wkipedia.

Barn:

Beatrix av Hainaut. Levde 1020. (Se XIV:5496).

XV:10992 fm fm fm fm mm fm mm m

Hedvig av Frankrike.[812] Grevinne. Født omkring 969. Død etter 1013.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Reginar og Hedvig hadde barna:
Reginar V († etter 1039), greve av Hainaut,
gift ca. 1015 med Mathilde av Verdun († etter 1039),
datter til Hermann av Eenham, greve av Eifelgau (Wigeriche)
Beatrix, levde 996, gift I, gang med Ebalus (Ebles) I († 11.05.1033), greve av Roucy i 997,
greve av Reims i 1023, erkebiskop av Reims (House of Roucy),
skilt før 1021,
gift 2. gang med Manasses Calva Asina de Ramerupt (Montdidier),
Vidame de Reims, bevitnet 1031/53 (House Montdidier).»[813]

(Barn XIV:5496, Far XVI:21983, Mor XVI:21984)

Gift omkring 996 med forrige ane.

XV:10993 fm fm fm fm mm mf ff f

Vilhelm IV «Sterk arm» av Aquitania. Hertug/greve. Født omkring 937. Død 03.02.995 i St. Maxient.

Vilhelm «Sterk arm» var hertug av Aquitania og greve av Poitou som Vilhelm II 963 - 990.

Han tapte Loudeon til greven av Anjou.

Vilhelm forsvarte med hell Poitiers mot sin svoger Hugo Capet i 988, men ble overvunnet i et stort slag og ble til slutt forsonet med Hugo.

I 990 trakk han seg tilbake til klosteret St. Maxient og døde der.[814]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«William IV (937 - 03.02.994, kalt Fierebras eller Fierebrace (som betyr "Sterk arm", fra den franske Fier-à-bras eller Fièrebrace, i sin tur fra Latin Ferox brachium), var hertug av Aquitaine og greve av Poitou fra 963 til han trakk seg tilbake i 990.
Williams far, William III, abdiserte til klosteret Saint-Cyprien i Poitiers og overlot ham styret. Hans mor var Gerloc, datter til hertug Rollo av Normandie. Hans søster var Adelaide, hustru til Hugo Capet, kongen William senere kjempet mot om sitt hertugdømme. Hans tidlige regjeringstid var preget av mange kriger. Han kjempet ofte mot grevene til Anjou, første gang mot Geoffrey Greymantle, som hadde tatt Loudun.

I 988 gikk han til krig mot den nyvalgte kongen av Frankrike, Hugh Capet, som han nektet å anerkjenne. Capet hadde fått Aquitaine av kong Lothar før sistnevnte hadde forsonet seg med Williams far. Capet fornyet sitt krav på Aquitaine og invaderte hertugdømmet det året. En kongelig hær ble beseiret på slettene i Loire-dalen. William forsvarte den unge Ludvig, sønnen til Karl, hertugen av Nedre Lorraine, den siste legitime karolingiske arvingen. Han åpnet Poitiers palass for ham, behandlet ham som kongelig og betraktet ham som den sanne arvingen til den franske tronen.

I 968 giftet han seg med Emma eller Emmeline, datter til Theobald I "Bedrageren" fra Blois og Luitgarde av Vermandois. Ekteskapet var stormfullt, delvis på grunn av Williams overdrevne jakt på kvinner og vilde dyr som fornærmet henne sterkt.. De skilte seg to ganger i lange perioder, og til slutt trakk han seg tilbake til et kloster, slik faren hadde gjort, og etterlot Emma for å herske over Aquitaine i sønnen Williams navn til 1004. Deres andre sønn, Ebles, døde en gang etter 997.»[815]

(Barn XIV:5497, Far XVI:21985, Mor XVI:21986)

Gift omkring 968 med neste ane.

Barn:

Vilhelm V den Store av Aquitania. Født omkring 969. Død 31.01.1030. (Se XIV:5497).

---

812 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1083. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 48, 57.

813 Wikipedia.

814 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 264. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 14.

815 Wikipedia.

XV:10994 fm fm fm fm mm mf ff m

Emma av Blois. Hertuginne. Født omkring 950. Død etter 27.12.1003.

Født omkring 950, død etter 27.12.1003.[816]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt);
«Hun var datter til Theobald I, greve av Blois og Luitgarde av Vermandois.
I 968 giftet hun seg med William IV, hertug av Aquitaine. Hans overdrift når det gjalt av jakt og kvinner fornærmet henne sterkt.
Rundt 990 trakk han seg tilbake til et kloster.
I løpet av ekteskapet grunnla hun klosteret Saint Peter i Bourgueil og klosteret Maillezais. Emma styrte deretter Aquitaine som regent for sønnen William V.»[817]

(Barn XIV:5497, Far XVI:21987, Mor XVI:21988)

Gift omkring 968 med forrige ane.

XV:10995 fm fm fm fm mm mf fm f

Otto-Vilhelm av Burgund. Født mellom 955 og 962. Død 21.09.1026. Gjentakelse, se side 632.

XV:10996 fm fm fm fm mm mf fm m

Ermentrud av Roucy. Født omkring 958. Død 05.05.1005. Gjentakelse, se side 633.

XV:10999 fm fm fm fm mm mf mm f

Fulko III den Svarte av Anjou. Greve. Født 979. Død 1040.

Fulko «den Svarte» (fransk: Foulque le Noir) var greve av Anjou 987 - 1040.

Han var gift første gang med Elisabeth av Vendôme.[818]

Skildring av greve Fulko III. fra 1600-tallet (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Fulko III (* 972; † 21.06.1040 i Metz) (fransk: Foulques; kalt Nerra eller den Svarte etter hans død), var greve av Anjou fra 987 til sin død. Han kom fra Anjous første hus og var sønn til greve Gottfried I Gråjakke (Geoffroy Grisegonelle) og hans hustru Adele av Vermandois († 974), datter til greve Robert av Meaux-Troyes.

I nesten hele sin regjeringstid befant Fulko seg i militære konflikter med naboene, som forsøkte å utnytte hans fars død til å bekjempe Anjous utvidede innflytelse i Vest-Frankrike. Spesielt den bretonske greven av Rennes, Conan den Urettferdige - hans egen svoger(!)-, ga Anjou problemer. I 990 erobret Conan det Anjou-kontrollerte grevskapet Nantes og tok tittelen hertug. Fulko dro straks med en hær til Bretagne og vant det andre slaget ved Conquereuil i 992 over bretoner og normannere, Conan ble drept i kamp.

---

816 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 285. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 14.

817 Wikipedia.

818 Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 13.

Befridd fra den vestlige trusselen, vendte Fulko, i nær allianse med de kapetiske kongene, seg mot sin østlige rival Odo I av Blois. Fulko hadde allerede i 990 angrepet Bois ved å brannskatte Saumur, Chinon og Blois, men han ble presset tilbake av Odos etterfølger Gelduin av Saumur, som ble kalt "Fuyons, djevelen fra Saumur". Odo slo tilbake vinteren 995, beleiret Fulkos slott Langeais og kunne bare fordrives etter intervensjon av kong Hugo Capet. Etter at Odo I von Blois døde i 996, utnyttet Fulko situasjonen og angrep Touraine igjen, men Odos enke Bertha hadde giftet seg med den nye kongen, Robert II, samme år og overtalte ham til støtte hennes sønner fra hennes første ekteskap , hvorpå Fulko måtte gi opp erobringene. Til gjengjeld benyttet Gelduin av Saumur Fulkos fravær under hans første pilegrimsreise 1002-1003 til å herje hans områder og bygge slottet Pontlevoy, midt i Fulkos innflytelsesområde i Touraine.

Deretter var det langvarig fred mellom Anjou og Blois, en tid Fulko brukte til intensiv slottsbygging (inkludert Loches, Montbazon, Montrichard, Montrésor) og en andre pilegrimsreise i 1008. Det siste ble nødvendig da Fulko nylig hadde blitt ekskommunisert av biskop Fulbert av Chartres etter å ha myrdet Pfalzgreven Hugo av Beauvais, en tilhenger av Blois, under et kongelig jaktparti foran kongen. Dette nye fravær benyttet Odo II av Blois til et fornyet angrep på Fulkos slott i Touraine, men Fulko tok opp kampen umiddelbart etter at han kom tilbake. I slaget ved Pontlevoy i 1016 unngikk Fulko knapt et nederlag og klarte å tvinge Odo på flukt etter inngrep fra greve Herbert I Hundevekkeren (Eveille-chien) i Maine. Han lot alle fangne fiender bli avrettet. I 1026 angrep Fulko selv sin rival og etter en nattmarsj og en kort kamp erobret han det mektige Saumur-slottet, og brant ned den tilhørende byen. Mens han sto på en gravhaug, skal han ha ropt: "Hellige Florentius, la dem brenne. Jeg vil bygge deg et bedre hjem i Angers." Men da overføringen av helgenens relikvie til Angers forårsaket vanskeligheter, erklærte han den for å være en bondetamp som ikke passet inn i hans by, og sendte restene tilbake til Saumur.

I årene 1031 til 1033 støttet Fulko kong Henrik I hans opposisjon mot dronning Constanze og hennes yngre sønner, som hadde alliert seg med Odo av Blois, og beleiret Sens. Sammen med den normanniske hertugen, Robert den Prektige, reiste Fulko i 1034 en tredje gang til Palestina, makten i Angers overlot han til sin sønn som sin stedfortredende. Etter at han kom tilbake, måtte Fulko tvinge sønnen Gottfried til å gi opp regentskapet noe han først nektet. Deretter fortsatte Fulko feiden med sin rival Odo von Blois og erobret slottet Saint- Aignan, hvis borgherre Gottfried av Donzy han hadde fanget og senere henrettet.

Fulko døde i Metz 21.06.1040 etter å ha gjort sin fjerde pilegrimsreise.

Ut over hans krigsaktiviteter var Fulko en betydelig byggmester. Under hans regjeringstid fra 987 til 1040,, lot han bygge mer enn hundre slott, donjoner og klostre, inkludert klosteret Beaulieu-lès-Loches (Belli Locus) i 1007, hvor han ble gravlagt og klosteret Saint-Nicolas, grunnlagt i 1020 i Angers. Mange av klosterstiftelsene fulgte etter voldelige angrep mot kirken. Han støttet også byggingen av katedralen i Angers.

Fulko var kjent for sin voldelige natur, hvori mange av hans samtidige på ingen måte stod tilbake for ham,.heller ikke hans botgjørelser, som førte til fire pilegrimsvandringer til Det hellige land i1002, 1008, 1034, 1040.

Erdoes skriver: "Fulko av Anjou, plyndrer, morder, røver og forfalsker, en virkelig forferdelig karakter med djevelsk grusomhet, grunnla ikke bare ett, men to store klostre. Denne Fulko var fylt med grenseløs lidenskap og et ekstremt temperament. Hver gang han hadde den minste uenighet med en nabo, invaderte han landet, ødela, plyndret, voldtok og drepte, intet kunne stoppe ham, minst av alt Guds bud. "

Fulko vek seg ikke fra grusomheter, det viste skjebnen til hans første hustru Elisabeth, som er overlevert via "Chronico Monasterii Sancti Albini Andegavensis". Hun var datter til greve Burchard I den Ærverdige av Vendôme, som ønsket å vinne Fulko som alliert mot den felles fienden Blois gjennom dette ekteskapet. Elisabeth fødte en datter, mens Fulko hadde ønsket seg en sønn. Han trodde ikke at Elisabeth kunne gi ham en sønn og arving og avviste henne. For å være fri til et nytt ekteskap anklaget Fulko sin hustru for ekteskapsbrudd med en gjet og anerkjente datteren som Elisabeths bastard. Men i stedet for å vente på en kirkelig dispensasjon for en skilsmisse, tokFulko saken i egne hender og fikk Elisabeth brent i sin brudekjole foran folket i Angers. Noen dager senere ble byen ødelagt av et brann. Både folket og greven så på det som en straff fra Gud, og deretter reiste Fulko første gang til Jerusalem.

"De kom fra djevelen - til djevelen vil de reise tilbake ..." var dommen fra den normannisk-walisiske kronikøren Giraldus Cambrensis over Plantagenet-dynastiet som nedstammet fra Fulk den Svarte. Gerald overleverte legenden om at Plantagenet stammet fra en kvinne, Fulkos, som gjorde sin mann mistenksom om at hun alltid unngikk å delta i den hellige messen. Da Fulko ville tvinge henne til å gå i kirken, grep hun sine to sønner og fløy med dem ut fra et vindu i kirken. Richard Løvehjerte brukte denne legenden omkring 1175: "Hvem er overrasket om vi ikke har menneskets naturlige følelser ... vi kommer fra djevelen og vi må igjen tilbake til djevelen". Senere versjoner av denne historien ble brukt i sagaen om féen Melusine.

I tillegg til å gi ham tittelen Konsul, sammenlignet forfatteren av "Gesta Ambaziensium Dominorum" (Deeds of the Lords of Amboise) Fulko med den romerske diktatoren Gaius Iulius Caesar ved å referere til Fulko som "den andre keiseren" i en tolkning av "Sallusts Coniuratione Catilinae". Hans mangeårige rival Odo II av Blois stilles i kontrast til ham som Cato den Yngre.

Før 990 giftet Fulko seg med Elisabeth av Vendôme († desember 999), en datter til greve Burchard I av Vendôme og Elisabeth av Melun. Ekteskakpet ga datteren Agnes († 26. februar 1033/35). Etter at Renaud († 1017), hennes onkel på morssiden døde uten arvinger, ble Agnes den lovlige arvingen til Vendôme-grevskapet. Gjennom ekteskap med Bodo av Nevers († 1023) kom huset Monceaux i besittelse av grevskapet .

I det andre ekteskapet omkring år 1000, giftet Fulko seg med Hildegard. Hennes eksakte familieopprinnelse er uklart, men den er ofte knyttet til de Lothringiske Sundgau- grevene.»[819]

(Barn XIV:5500, Far XVI:21997, Mor XVI:21998)

Gift omkring 1000 med neste ane.

Barn:

Ermengard av Anjou. Født 1012. Død 1076. (Se XIV:5500).

XV:11000 fm fm fm fm mm mf mm m

Hildegard av Lothringen. Grevinne. Født omkring 980. Død omkring 1046.

Hildegard levde fra 980 til 1046.[820]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Hildegards eksakte familieopprinnelse er uklart, men den er ofte knyttet til de Lothringiske Sundgau-grevene.

Hun giftet seg omkring år 1000 med Fulko III den Svarte.

De hadde barna:
Gottfried II Martel (* 1006 - † 1060), fra 1032 greve av Vendôme, fra 1033 av Saintonge, fra 1040 av Anjou og fra 1044 av Tours,
Ermengarde (kjent som Blanche) (* ca. 1018 - † 18.03.1076),
gift 1, gang ca. 1035 med greve Gottfried V Ferréol av Gâtinais († 1043-46),
gift 2. gang ca. 1047 med hertug Robert I av Burgund (* 1011 - † 1076), sønn til kong Robert II den Fromme.

Hildegard grunnla klosteret Saint-Marie de Ronceray i 1028, som hun flyttet til som nonne etter ektemannens død.

Hun døde 01.04.1046 under en pilegrimsreise til Jerusalem og ble gravlagt i Den hellige Gravens kirke.»[821]

(Barn XIV:5500)

Gift omkring 1000 med forrige ane.

XV:11001 fm fm fm fm mm mm ff f

Vilhelm III Taillefer av Toulouse. Greve. Født omkring 970. Død 1037.

De følgende avsnittene fra Mogens Bugges «Våre forfedre» er erstattet med tekster fra engelsk Wikipedia da hans opphav senere har vært gjenstand for en omfattende revurdering!

«Vilhelm var greve av Toulouse fra ca. 961 under sin mors, Garsindes, formynderskap.
Han delte med sin tremenning, Raimund II, grevskapene Rouergue, Quercy og Albigeois. Han var også greve av Auvergne, men overdro dette grevskap til Gui, visegreve av Clermont. Han ble stamfar til grevene St. Gille.
I 981 bemektiger han seg klosteret Beaulieu i Nedre Limousin. I 988 nekter han å anerkjenne Hugo Capet som konge.
Det synes som om han først var gift med en kvinne hvis navn er ukjent og som han forstøtte. Han var så gift ca. 975 med Arsinde, datter eller søster til greve Fulco Nera av Anjou.»

Med Emma fikk han halvdelen av Provence.

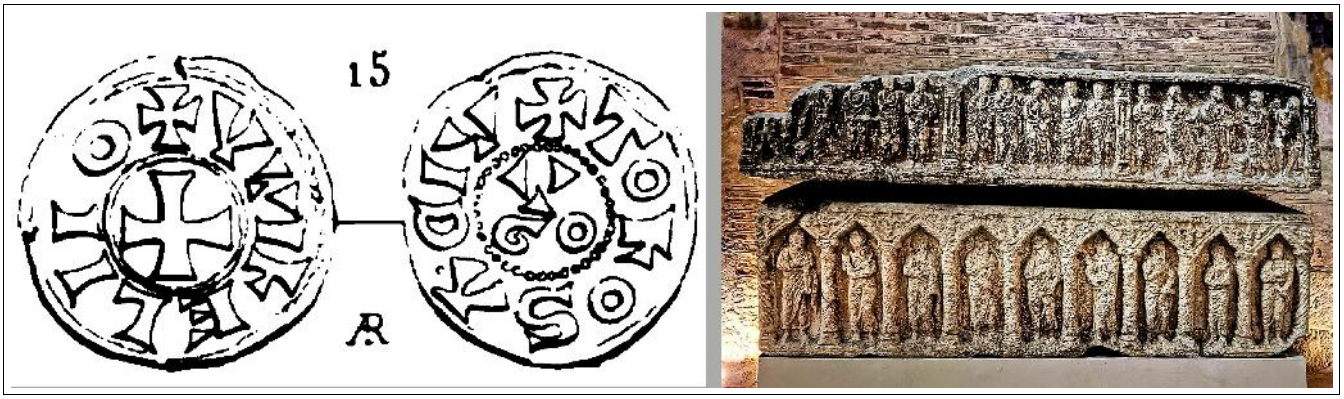
Vilhelm døde i 1037 etter september, og ble begravet i St. Sernin i Toulouse, hvor hans grav enda finnes.[822]

819 Wikipedia.

820 Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 13.

821 Wikipedia.

822 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1091. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 97.

T. v. Mynt av Vilhelm III Taillefer, greve av Toulouse. T. h. Sarkofag med Vilhelm i basilikaen Saint Sernin. (Wikipedia).

Det råder usikkerhet knyttet til Vilhelms forfedre. Det er enighet om at hans mor var Adelaide av Anjou. Derimot er det ikke konsensus når det gjelder hvem som var hans far. Dette er behandler mot slutten av denne biografien og i biografien til hans "fiktive" far, kalt Raimond (III) av Toulouse.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Vilhelm III Taillefer (også stavet Tallefer eller Tallifer) (* ca. 970 - † september 1037) var greve av Toulouse, Albi og Quercy fra 972 eller 978 til hans død. Han var den første i familiens Toulouse-gren som bar tittelen "marchio" (markgreve), som han ca. 975 arvet etter Raymond II av Rouergue.

Vilhelm og hans vasaller var beryktede ranere av kirkens eiendommer. Han stjal fra klosteret Lézat, men ga det tilbake mellom 1015 og 1025. Pave Johannes XIX beordret ham til å stoppe hans vasaller fra å ta landene til Moissac, et problem som senere ble løst ved at hans sønn og etterfølger, Pons, ga Moissac til Cluny.

Vilhelm ble den mektigste prinsen i det vestlige Languedoc, og han så fremveksten av Capet-huset i Frankrike og en tilsvarende nedgang i annerkjennelsen av kongelig autoritet i sør. Han bar tittelen "marchio prefatus in pago Tholosano" ("prefektmarkgreve i landet Toulouse). Hans innflytelse ble utvidet til Narbonensis og til og med til Provence, på vegne av hans hustru. Hans makt ble imidlertid redusert i hans egen by Toulouse, hvor han av et råd av lokale adelsmenn og geistlige ble tvunget til å gi fra seg avgifter som ble pålagt markedet der.

Vilhelm var gift to ganger.

Han var først gift med med Arsinde, De hadde to sønner, Raymond og Hugo, som begge antagelig døde unge.

I sitt andre ekteskap med Emma, datter til Rotbold II av Provence fikk han titler og land i Provence. De hadde 2 sønner og 2 døtre.
Pons, deres eldste sønn, arvet Toulouse og tittelen markgreve av Provence.
Bertrand, deres andre sønn, ble greve av Forcalquier, et provençalsk grevskap.

Dertil hadde han en illegitim datter, Emma, gift med Otto Raymond av L'Isle-Jourdain.

Tradisjonelt har han blitt oppfattet som sønn til Raymond III av Pons og Garsinda, men hans opphav har blitt gjenstand for revurdering:
Nyere forskning har påvist at Vilhelm i stedet var sønn til Adelaide av Anjou, kjent for å ha giftet seg med en Raymond, prins av Gothia ("princeps Gothiæ"). Dette har krevd en fullstendig revurdering av suksesjonen til grevskapet Toulouse i denne perioden, og ingen ny vitenskapelig konsensus er framsatt.
Noen historikere har foreslått en enkelt ekstra generasjon (referert til som Raymond III, greve av Toulouse, hans far Raymond Pons blir fratatt en ordinal), mens andre følger "Códice de Roda" ved å gi Raymond Pons en sønn, Raymond, som igjen hadde sønnene Hugo og Raymond. Å identifisere den sistnevnte som Adelaides ektemann fører inn to nye generasjoner, noe som gjør Vilhelm til Raymond Pons' oldebarn. Nok en rekonstruksjon antyder at Raymond Pons og Garsinda døde barnløse, og at Toulouse gikk over til slektningen Raymond II av Rouergue, som Adelais ektemann skulle stamme fra.
Dette er nærmere behandlet i biografien til hans far, kalt Raimond (III) av Toulouse.»[823]

(Barn XIV:5501, Far XVI:22001, Mor XVI:22002)

Gift omkring 991 med neste ane.

Barn:

Pons av Toulouse. Født omkring 991. Død omkring 1060. (Se XIV:5501).

XV:11002 fm fm fm fm mm mm ff m

Emma av Provence. Grevinne. Død omkring 1063.

823 Wikipdia.

Grevinne av Provence.

Emma arvet grevskapet Avignon etter sin far mens han enda levde. Dessuten arvet hun i 1037 halve Provence etter sin bror, Vilhelm III. Disse grevskapene medbrakte hun i sitt ekteskap.

I 992 underskriver hun et dokument som Vilhelms hustru.[824]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Emma av Provence (* 1014 - † ca. 1063) var gjennom sitt ekteskap med Vilhelm III Taillefer grevinne av Toulouse og arving fra den ene halvdelen av grevskapet Provence.
Hun var datter til Rotbald II († ca. 1014), greve av Provence og hans hustru Ermengard (* ca. 990 - † etter 1057).

I 1019 giftet hun seg med Villiam III Taillefer|, greve av Toulouse.

Emma og Vilhelm III hadde fire barn:
Pons II Villiam († trolig 1061), 1037 greve av Toulouse,
gift 1. gang før 1037 med Marjorie og
2. gang før 29.06.1053 med Almodis av la Marche,
datter til Bernhard I, greve av La Marche.
Bertrand, nevnt i 1030.
En datter gift med Fulko Bertrand I, 1018 greve av Provence.
Rangarde (Rengause), nevnt i i 1054/97, gift med Peter II Raimund, greve av Carcassonne og
visegreve av Béziers og av Agde.

I 1037 arvet hun halvparten av Provence etter sin bror Vilhelm V, som da ble kalt markgreveskapet Provences.

Emma døde omkring 1063.»[825]

(Barn XIV:5501, Far XVI:22003, Mor XVI:22004)

Gift omkring 991 med forrige ane.

XV:11005 fm fm fm fm mm mm mf f

Herluin av Conteville. Visegreve. Født 1001. Død 1066.

Herluins herkomst er ukjent.
Den middelalderske historieskriveren Wilhelm av Jumièges kaller ham «a certain honorable Knight», William av Malmsbury for «a man of moderate fortune».
Han er muligens den «Herluin pagensis eques» som Orderic Vital taler om som den eneste som gikk frem og tok vare på Wilhelm Erobrerens legeme. Da alle Wilhelms følgesvenner forlot ham umiddelbart etter hans død 09.09.1087, brakte en kriger ved navn Herluin Wilhelms legeme gjennom grevskapet fra Rouen til Caen.

Herluin sies å ha vært gift først med Fredegode som skal ha vært en av klosteret Grestains velgjørere. Dette kan stemme om klosteret ble stiftet før 1035-40.

Hvordan Herluin kom i besittelse av Conteville, er dunkelt. Det er antatt at han fikk slottet som medgift for Arlette av hertug Robert I «le Diable» som døde i 1035. Han eide imidlertid et annet gods i nærheten som han kunne gi sin sønn Robert.

På sine gamle dager synes han å være blitt munk i St. Maries kloster Grestain ved Honfleur, hvor han og Arlette ligger begravet. Han hadde stiftet klosteret ved tiden omkring 1050 eller tidligere hvis hellige menn skulle be for Herluins og Arlettes sjeler. Han synes å ha blitt meget gammel, og kan være død etter 1100.[826]

824 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1099. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 97.
825 Wikipedia.
826 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1104. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 97.

Grestain kloster i Normandie, gravstedet til Herluin av Conteville. (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Herluin av Conteville († sannsynligvis i 1066) var en normannisk adelsmann, far til Odo av Bayeux og Robert av Mortain og stefar til Vilhelm Erobreren.

Hans far var sannsynligvis Johann av Conteville.

Herluin kalles fra 1059 visegreve av Conteville.

Han var venn med og vasall til den normanniske hertugen Robert I av Normandie. Robert overtalte Herluin til å gifte seg med Herleva, som Robert tidligere hadde hatt et fredsekteskap med. De fikk to barn: Vilhelm, den senere hertugen av Normandie og konge av England, og Adelaide .

Herluin giftet seg med Herleva mellom 1029 og 1035. Paret hadde mange barn, inkludert Odo av Bayeux, en av de mest innflytelsesrike rådgiverne til sin halvbror Vilhelm og senere den rikeste mannen i England.

Herluin grunnla Grestain kloster etter 1050, hvor han også ble gravlagt og som ble gravsted for de fleste av hans etterkommere i de neste generasjonene.

Han var gift 2. gang med med Fredesinde. De hadde barna:
Raoul († etter 1089), 1086 greve av Conteville.
Jean, nevnt i 1089.

I tillegg hadde Herluin en annen datter, som trolig var fra det andre ekteskapet, og hvis fornavn ikke er kjent. Hun giftet seg med Guillaume, herre av La Ferté-Macé, nevnt i 1053.

Senere er han tilskrevet en datter, Muriel, gift med Yon al Chapel.»[827]

(Barn XIV:5503)

Gift omkring 1040 med neste ane.

Barn:

Robert av Mortain. Født 1031. Død 08.12.1090. (Se XIV:5503).

XV:11006 fm fm fm fm mm mm mf m

Herleva av Falaise. Visegrevinne. Født omkring 1003 i Falaise. Død omkring 1050 i Grestain.

Herleva (Arlette) var mor til Vilhelm Erobreren.

Hun var muligens datter til en pelshandler og brygger ved navn Herbert, dette ifølge «The romantic story of Arlette» av Rev. C. H. D. Grimes. Hun ble ifølge denne født i Florenne i provinsen Namur og kom til Falaise i Normandie med sin far som hadde blitt tvunget til å utvandre på grunn av fattigdom.

Ifølge «Mémoires de L'Académie Nationale des Sciences, Arts et Belles-Lettres de Caen» var faren pelshandleren Hubert som kom til Falaise for å etablere seg, etter å ha bodd i den lille vakre byen Hay i Meusedalen mellom Liège og Namur. Hans hustru skulle være fra et lite sted ved navn Vieux-Changes.

«Normandiets historie under de syv første hertuger 911 - 1066» av J. Steenstrup oppgir at hennes far var buntmakeren Hubert som med sin hustru, Doda, utvandret til Falaise fra den lille byen Huy ved Liège.

Herleva hadde en bror som het Valter.

827 Wikipedia.

Hun var først Robert I «le Diable»'s elskerinne og hadde med ham Vilhelm Erobreren. Det fortelles at Robert oppdaget henne en aften etter å ha vendt hjem fra jakten til sitt slott i Falaise mens hun vasket sitt tøy. Han ble straks forelsket og tok henne senere opp til slottet. En annen beskrivelse angir at han oppdaget henne mens hun danset i de unge pikers krets.

Robert synes å ha vært tro mot Herleva, og hun mot ham, selv om de aldri ble gift, sikkert på grunn av hennes lave byrd. Da hennes sønn, Vilhelm (født høsten 1028), var 7 år gammel dro Robert til det hellige land og døde der. Det heter at han, før han dro avsted, lot sin gamle våpenkamerat Herluin love å ekte Herleva, hvis Robert ikke kom tilbake. Noen mener at Herluin ektet henne før Roberts død.

Da sønnen Vilhelm ble født i 1028, kan hun ha truffer Robert i 1027 ca. 16 år gammel og være født ca. 1011.

Hun ligger begravet i Grestain kloster og ble vistnok meget gammel. Hun døde antagelig etter 1100.[828]

Fra norsk Wikipedia:

«Herleva av Falaise (* ca. 1003 - † ca. 1050), også kjent som Herleve, Arlette, Arletta og Arlotte, var mor til Vilhelm I Erobreren av England. Hun hadde i tillegg to andre sønner, Odo av Bayeux og Robert, greve av Mortain, som ble fremtredende i Vilhelms rike i England og Normandie.

«Herlevas bakgrunn og omstendighetene omkring Vilhelms fødsel utenfor ekteskap, noe som ga ham navnet "Vilhelm Bastarden", har vært uklart. De skriftlige kildene er datert en generasjon eller mer senere, og er heller ikke samstemmige. Den mest aksepterte versjonen forteller at hun var datter til en garver ved navn Fulbert og hans hustru Doda av Falaise. fra den lille normanniske byen Falaise familien levde i. Oversettelsen er noe usikker og Fulbert kan like gjerne ha vært en pelsbereder, ha drevet med balsamering, apoteker, eller en som la ut likene for begravelse.

Det har blitt hevdet at Herlevas far slett ikke var garver, men medlem av borgerklassen, det vil si de som bodde i byene ("burgher"). Dette støttes av det faktum at hennes brødre opptrer i et senere dokument som vitner for en umyndig Vilhelm. Også greven av Flandern aksepterte senere Herleva som en skikket verge for hans egen datter. Begge fakta ville ha vært bortimot umulig om hennes far (og derfor hennes brødre) var en garver, noe som er litt mer enn en bonde.

I henhold til en legende, fortsatt presentert av turistguidene i Falaise, startet det hele da den unge hertug Robert I av Normandie, også kalt "den Praktfulle", så Herleva fra taket av sitt borgtårn. Gangvegen ser den dag i dag fortsatt ned på fargernes huller som er skåret inn i borggården nedenfor. Den tradisjonelle måten lær og tøy ble farget på var at man tråkket på dem i farget væske med bare føtter. Herleva skal etter sigende ha sett hertugen på en festningsvoll overfor, og løftet skjørtene nok opp til at hun tiltrakk seg hertugens oppmerksomhet. Hertug Robert beordret henne ført inn bakvegen, men Herleva nektet og sa at hun ville kun komme inn i hertugens borg på hesteryggen gjennom hovedporten og ikke som en vanlig borger. Da hertugen var mer enn ivrig etter å møte den unge kvinnen gikk han med på det. I løpet av noen dager var Herleva kledd i de fineste klær hennes far kunne skaffe og red stolt gjennom hovedporten på en hvit hest med høyt hevet hode. Således ble hun etter sigende hertugens elskerinne. Hun fødte senere en sønn, Vilhelm, enten i 1027 eller året etter, og antagelig også en datter, Adelaide av Normandie, i 1030.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«I et fredsekteskap med den normanniske hertugen Robert I, hadde hun to barn, Vilhelm og Adelaide.

Herleva og hennes familie fikk rykte og rikdom gjennom tilknytningen til Robert.

Rett etter fødselen av deres andre barn giftet hun seg i 1031 med Roberts venn og føydale lensmann, greve Herluin av Conteville. Hun fødte ham fire døtre og to sønner.

Etter Roberts død i Nikea i 1035 under en pilegrimsreise, tok deres felles, illegitime sønn, Vilhelm II, over tronfølgen og dermed styret over Normandie. Villiam avsluttet i 1066 det angelsaksisk styre i England og ble den første normanniske kongen av England.

Herleve og Robert av Normandie hadde barna:
Vilhelm I Erobreren (* 1027 - † 1087), gift i 1051 med Mathilde av Flandern.
Adelaide (* 1030 - † 1082), gift 1. gang med Enguerrand II av Ponthieu-Aumale († 1053),
2. gang med. Greve Lambert av Lens-Aumale (falt i strid i 1054) og
3. gang med Odo III († 10 96). greve av Aumale og Lord av Holderness

Herleve og Herluin av Conteville hadde barna:
Robert av Mortain (* 1031 - † 1090), gift med Mathilde av Montgommery.
Emma (* 1032), gift med Richard Goz, visegreve av Avranches.
Isabella (* 1033).
Odo (* 1035 - † 1097), biskop av Bayeux, gift med Joan av Bayeux.
Muriel (* 1038).
Mathilde (* 1039).»

Fra norsk Wikipedia:

«Gift med Herluin de Conteville.

Herleva giftet seg senere med Herluin de Conteville i 1031, en mann som vi ellers vet lite om. En del skrifter har hevdet at hertug Robert alltid elsket henne, men var forhindret fra å gifte seg med henne på grunn av klasseforskjellen. Han ga en uansett et godt gifte til en av sine egne menn.

828 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1105. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 97.

Andre kilder hevder at Herleva ikke giftet seg med Herluin før etter at Robert døde i 1035 da det ikke finnes nedtegnelser av at Robert skaffet seg andre forhold, mens Herluin giftet seg med en annen kvinne, Fredesendis, på den tid da han grunnla klosteret i Grestain.

I hennes ekteskap med Herluin fikk hun to sønner; Odo, som senere ble biskop av Bayeux, og Robert som er referert til Hollingsheadskrøniken som Le Seigneur de Barde (Beathe), i hva som kom til å bli kalt greve av Mortain.

Begge ble framtredende figurer under Vilhelms regime.

Herleva og Herluin fikk også minst to døtre,
Emma, gift med Richard LeGoz (de Averanches), og
en datter med ukjent navn, gift med Villiam eller Guillaume, herre av la Ferté-Macé.

I henhold til Robert av Torigni, en normannisk munk og krønikeskribent, ble Herleva gravlagt ved klosteret Grestain som hennes ektemann hadde grunnlagt sammen med deres sønn Robert en gang omkring 1050. Det vil si at Herleva var i førtiårene da hun døde, men David C. Douglas har antydet at Herleva antagelig døde før ektemannen hadde grunnlagt klosteret da hennes navn ikke er oppført blant klosterets velyndere, noe Herlueins andre hustru, Fredesendis, gjør.»[829]

Bayeux-teppet - Scene 50: «HIC MILITES EXIERUNT DE HESTENGA – ET VENERUNT – AD PR[O]ELIUM CONTRA HAROLDUM REGE[M]» (Her forlater soldatene Hastings og kommer til slaget mot kong Harald. (Wikipedia).

Det er trolig at det berømte Bayeux-teppet ble bestilt av Vilhelms halvbror Odo, biskop av Bayeux, og at teppet ble laget av angelsaksere i Kent.

Fra norsk Wikipedia:
«Bayeux-teppet (fransk Tapisserie de Bayeux) eller dronning Mathildes tapet (La Tapisserie de la Reine Mathilde) er et vel 70 meter langt og 0,5 meter bredt brodert veggteppe i lin fra årene omkring 1070. Det fremstiller normannerhertugen Vilhelm Erobrerens invasjon av England og slaget ved Hastings i 1066. Bayeux-teppet var i samtiden opphengt i domkirken i byen Bayeux i Normandie, hvorfra det har fått navnet. Teppet omfatter 72 detaljerte figurscener utstyrt med tekster på middelalderlatin og utformet i en dekorativ, fortellende stil omtrent som veggmalerier og billedvevde tapeter. Det har sannsynligvis eksistert mange liknende, men kortere tepper. Fordi de var så lange og upraktiske, ble de kun brukt ved spesielle anledninger.»[830]

(Barn XIV:5503)

Gift omkring 1040 med forrige ane.

XV:11007 fm fm fm fm mm mm mm f

Roger II av Montgomery. Greve, jarl. Født omkring 1005. Død 27.07.1094.

Roger var jarl av Shrewsbury og Arundel, greve av Montgomery og visegreve av Exmes.

Han var sønn til Roger «den Store» som i 1035 var i landflyktighet i Paris for forræderi. Han hadde brødrene Hugo, Robert, Villiam og Gilbert og var fetter til Vilhelm Erobreren som igjen var sønn til Robert «le Diable». Han var også fetter til Rolf av Mortimer og Villiam Fitz Osbern. Roger var altså fra Normandie.

Med sin første hustru, Mabile, ble han den første greve av Alençon.

Robert roste seg av å være av ren normannisk rase. Som ung mann var han i 1048 med ved Domfront og var blandt de som oppdaget Gotfred Marteis hurtige flukt. Han regnes som den største av normannernes hertuger. Hans eldste sønn ble ridder i 1073.

Han var tilstede ved konsilet i Lillebonne i 1066. Ved invasjonen av England samme år bidro han med 60 skip. Han deltok i slaget ved Hastings, men kom tilbake til Normandie i 1067, og var sammen med Mathilde landets beskytter.

Roger bygde to klostre i Troarn i Normandie. Det ene ble innviet 13.05.1059 til ære for den hellige Martin. I 1068 bygde han kirken St. Perre de Renémesnil.

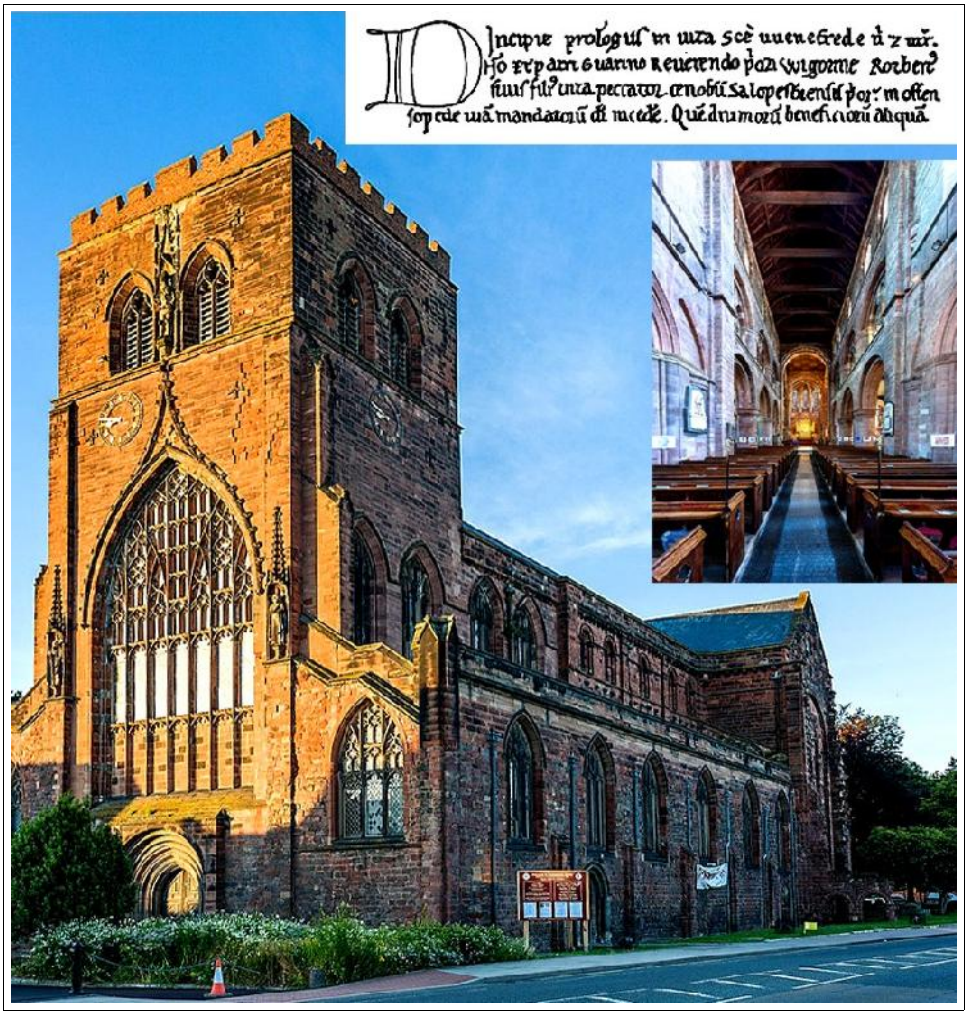
Han hjalp Robert mot Vilhelm Rufus, men kjempet med denne ved Rochester i 1088.

829 Wikipedia.

830 Wikipedia.

Han var gift 2. gang med Adeliza, datter til Eberhard av Puiset.

Roger grunnla Screwsbury kloster 1083-87 og ble på sine gamle dager munk der. Ifølge «L'Abbaye de St.-Martin de Trovarn au diocèse de Bayeux» av R. N. Sauvage døde han 27.07.1094 i Shrewsbury.[831]

Shrewsbury kloster sett fra Abbey Foregate i Shrewsbury, Shropshire, England. Innfelt: En del av prologen til "Et liv i St Winifred av Robert av Shrewsbury" (Bodleian Mss. Laud c.94). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Roger II den Yngre av Montgomery (* ca. 1005 † 1094), også kjent som Roger den Store av Montgomery, var den første jarlen av Shrewsbury, og jarl av Arundel, Sussex.

Han var sønn til Roger I den Eldre av Montgomery († 1055), seigneur av Montgomery, og en slektning til, sannsynligvis ett barnebarn, til hertuginnen Gunnor, gift med hertug Richard I av Normandie. Den eldre Roger hadde store eiendommer i det sentrale Normandie, hovedsakelig i Dives-dalen, som den yngre Roger arvet.

Roger var en av Vilhelm Erobrerens viktigste rådgivere, og spilte en stor rolle i Lillebonne-rådet. Han kjempet antagelig ikke i den første invasjonen av England i 1066, i stedet ble han igjen for å hjelpe til med å styre Normandie. I følge Waces Roman de Rou kommanderte han imidlertid den normanniske høyre flanken ved Hastings, og returnerte til Normandie med kong Villiam i 1067.»

831 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1107. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 72.

*Administrativt kart over det gamle grevskapet Sussex i 1832 som viser "Rapes" og "Boroughs" (Kain, R.J.P. og Oliver, R.R. (2001) "Historic parishes of England and Wales). *Wikipedia).*

«Deretter ble han betrodd land på to steder som var kritiske for forsvaret av England, og mottok "Arundel Rape" mot slutten av 1067 (eller tidlig i 1068). ("Rape" var en tradisjonell betegnelse på inndeling og måling landområder i grevskapet Sussex i England i middelalderen). I november 1071 ble han utnevnt til jarl av Shrewsbury, Noen få historikere mener at selv om han mottok Shropshire-territoriene i 1071, ble han ikke utnevnt til jarl før noen år senere.

I 1083 grunnla han Shrewsbury-klostret.

Roger ble dermed en blant ett halvt dusin største magnater i England under Vilhelm Erobrerens regjeringstid. Villiam ga jarl Roger nesten alt av det som nå er grevskapet West Sussex, som ved tidspunktet for Domesdag-boken (en jordebok over England fra Vilhelm Erobrerens tid) var "Arundel Rape". "Arundel Rape" ble til slutt delt i to "rapes", den ene fortsatte med navnet "Arundel Rape" og den andre "Chichester Rape". Foruten de 83 herregårdene i Sussex, inkluderte eiendelene hans også 7/8-deler av Shropshire som var tilknyttet jarldømmet Shrewsbury. Han hadde eiendommer i Surrey (4 herregårder), Hampshire (9 herregårder), Wiltshire (3 herregårder), Middlesex (8 herregårder), Gloucestershire (1 herregård), Worcestershire (2 herregårder), Cambridgeshire (8 herregårder), Warwickshire (11 herregårder) og Staffordshire (30 herregårder). Inntektene fra Rogers eiendommer beløp seg til rundt 2000 pund per år, i 1086 var Englands landformue omkring 72 000 pund, så det ville ha representert nesten 3% av landets BNP.

Etter Vilhelm I's død i 1087, slo Roger seg sammen med andre opprørere for å styrte den nykronede kongen, Vilhelm II, i opprøret i 1088. Vilhelm klarte imidlertid å overbevise Roger om å forlate opprøret og stå på hans side. Dette fungerte gunstig for Roger, da opprørerne ble slått og mistet sine landbesittelser i England.»[832]

(Barn XIV:5504, Far XVI:22013)

Gift med neste ane.

Barn:

Mathilde av Montgomery. Født omkring 1039. Død omkring 1085. (Se XIV:5504).

XV:11008 fm fm fm fm mm mm mm m

Mabile Talvas av Bellême. Grevinne. Død 02.12.1079 ved Bures-sur-Dines.

Mabel (Mabile) var grevinne av Bellème og Alençon.

Hun var liten, klok og veltalende, men dristig og grusom. Mabel ble drept av Hugo de la Roche d'Igé ved Bures-sur-Dines.

I «Histoire Française» av Lavisse heter det at hun moret seg med å berøve adelsmennene deres adelsgods for å redusere dem til tiggere ved de store landeveiene. Fire av adelsmennene forenet seg i raseri mot henne. En dag grevinnen gikk til sengs etter et bad, trengte de seg inn i hennes værelse og skar hodet av henne.

Hun ble begravet i Troarn 05.12.1082.[833]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Mabile Talvas av Bellême (* 1030/1039 - † 02.12.1079) var datter til Vilhelm (Guillaume) II Talvas (* ca. 995 -

832 Wikipedia.

833 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1109. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 72.

† 1052) av Bellême og Hildeburge, følgelig tilhørte hun Bellême-huset.

Hun var så avskydd av historikeren Ordericus Vitalis at man ikke kunne forvente lovsanger fra ham. I følge Vitalis arvet Mabile ikke bare farens laster, men dertil også hans defekte genius. Etter hans beskrivelse var hun grusom, skurk, amoralsk, arrogant og snakkesalig.

Hun var hustru til den mektige normanniske baronen Roger av Montgomery, 1. jarl av Shrewsbury.

Omkring 1050 giftet hun seg med en av de viktigste baronene i Normandie, Roger II av Montgomery, en nær rådgiver til hertug Vilhelm II. Dagens historikere ser mer på ekteskapet som et forsøk fra hertug Vilhelm på å begrense Bellême-familiens uavhengighet. Forbindelsen mellom Bellêmes-arvingen og hans fortrolige, Roger av Montgomery, sikret Vilhelm fred sør i landet. Historikeren Lucien Musset går enda lenger:

"Dette er hvordan den mektigste familien av Maine kom inn i bane rundt Normandie".

Faktisk var paret lojale mot hertugen. I likhet med landsherren restaurerte de flere klostre: Almenêches, Troarn og Saint-Martin i Sées. På den annen side var de motstandere til noen baroner: Robert av Grandmesnil og hans bror, Hugues av Grandmesnil, Raoul II av Tosny og Ernaud Fitz-Giroie. Ordericus Vitalis ser imidlertid at Mabiles forsøk – ifølge ham – på å forgifte Ernauld Fitz-Giroie la enda en episode til striden mellom Giroie- og Bellême-familiene.

Omkring 1070, etter at hennes onkel, Yves av Bellême, biskop av Sées, døde arvet sannsynligvis Mabile Bellême-herredømmet. I 1071 eller 1074 ble hun, som Rogers enkefrue, grevinne av Shrewsbury.

Død og takknemlighet.

Under Mabiles opphold på slottet Bures nær Caen, klarte medlemmer av Giroie-familien, Hugues de Saugei og hans to brødre, å bryte seg inn i slottet og halshugge Mabile. Denne typen dødsfall var vanligvis forbeholdt menn. Hun ble gravlagt i Troarn i klosteret finansiert av henne og Roger.

Hennes epitet, overlevert av Ordericus Vitalis, understreker særegenhetene til denne kvinnen:

"Hennes karakter var energisk, hennes sinn våken, hennes aktivitet utrettelig, hennes veltalenhet overbevisende, hennes visdom framsynt. Liten av vekst var hun stor i kraft, flott og nydelig, hun elsket smykkene. Hun var fedrelandets beskyttende skjold, grensens bulevarden, og for naboene noen ganger hyggelig, noen ganger forferdelig. "

Roger og Mabile hadde tolv barn, inklusive:

Robert av Bellême († etter 1130), 1079 herre av Bellême, Alençon og (til 1092) Domfront, 1094 herre av Montgommery, visegreve av Hiémois, 1098 3. jarl av Shropshire og Shrewsbury, 1101 greve av Ponthieu, gift med Agnès av Ponthieu († 1100/03), datter til greve Guido I.

Hugo (bevitnet 1079, † 1098), 1094 3. jarl av Shropshire og Shrewsbury.

Roger Poitevin († 1123), 1113 greve av La Marche, gift med Almodis († 1117/29), 1088 grevinne av La Marche, datter til greve Aldebert II.

Philipp Grammaticus († 1099 før beleiringen av Antiokia).

Arnoul (Arnulf), bevitnet i 1079/1119, forvist fra England i 1102, dro til Skottland og ble stamfar til det skotske Montgomery.

Emma († 1113), 1074 Abbedisse av Almenèches.

Mathilde († trolig i 1085), gift med Robert, jarl av Mortain og jarl av Cornwall (Huset Conteville).

Mabile, gift med Hugues, herre av Châteauneuf-en-Thymerais.

Sibylle († etter 1140), grunnlegger av Tewkesbury-klostret , gift 1. gang med Robert FitzHamon av Torigni, herre av Gloucester, herre av Creuilly, guvernør i Caen, gift 2. gang med Jean († 1131), herre av Raimes.»[834]

(Barn XIV:5504, Far XVI:22015)

Gift med forrige ane.

XV:11017 fm fm fm mf ff fm ff f

Vilhelm II den Store av Weimar. Greve, hertug. Født mellom 930 og 935. Død 24.12.1003.

Greve av Weimar i 984.

Vilhelm var bror til Poppo (død i 965), keiser Otto I's kansler.[835]

834 Wikipedia.

835 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 360. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 100.

t. v. Våpenskjold fra det eldre grevskapet Orlamünde. T. h. Slottet Wettin, familiesetet til huset Wettin (Foto: David Meisel). (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

Vilhelm II den Store (* ca. 930/35 - † 24.12.1003) var greve av Weimar fra 963 og hertug av Thüringen fra 1002.

Han var eldste sønn til greve Vilhelm I av Weimar († 963).

Vilhelm hadde greverettigheter i Helmegau fra 965, i Altgau fra 967 og i Viesichgau fra 974. Han hadde besittelser i Nabelgau (mellom Helme og Wipper) og i Ohm-fjellene nær Bleicherode.

Da han, til tross for mange begunstigelser fra kongefamilien, etter kong Otto II's død i 983 støttet hertugen av Bayern, Henrik den Kranglevorne, som etterfølger i det kongelige embetet, beleiret tilhengere til kong Otto III hans Weimar slott i 984.

Ved forvalget før kongevalget i 1002 var han igjen på den bayerske siden og avgjorde dermed holdningen til hele Thüringen og kunne avslutte den gamle grisetollen i Thüringen fra 600-tallet. Grevene av Weimar var de sterkeste rivalene til Ekkehardinerne i Thüringen, som beleiret Weimar slott i 1002.

Vilhelm tok imot kongen mens han var ute og red og døde noe senere i høy alder.

Hans hustru er ukjent, men de hadde barna:
Vilhelm III († 16.04.1039), greve av Weimar fra 1003 og Eichsfeld fra 1022.
Poppo († 13. juli før 1044), markgreve av Istrien 1012-1044.
Agnes, sannsynligvis gift med Fredrik I, pfalzgreve av Sachsen.»[836]

(Barn XIV:5509, Far XVI:22033)

Gift

Barn:

Vilhelm III av Weimar. Død 16.04.1039. (Se XIV:5509).

XV:11019 fm fm fm mf ff fm fm f

Thietmar II av Saksisk Ostmark. Greve, markgreve. Født omkring 990. Død 10.01.1030.

Thietmar var
greve av Suevogau og Nord-Thüringen og
markgreve av (saksisk) Ostmark 1015 - 1030.

I henhold til «Keiserzeit» av W. Giesebrecht var han sønn til Gero II som døde i 1015.

Gero var markgreve av Ostmark. Han forenet i 1002 Ostmark som han arvet fra sin far med Lausitz som han forvaltet for Hado, til et stort og avrundet landområde. I 1010 var han en av keiser Henrik II's førere ved et streiftog mot Polen. Han ble drept i 1015 under keiserens felttog mot Polen.[837]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Thietmar II (* ca. 990 - † 10.01.1030) var greve av Schwabengau og Nordthüringgau fra 1010 og markgreve av det saksiske Ostmark fra 1015 til sin død.

Han var sønn og etterfølger til Gero II (* ca. 975 - † 1015), markgreve av saksisk Ostmark. Hans mor het Adelaide.

I 1028 falt Ostmark, sammen med de øvrige østlige marker tilhørende hertugdømmet Sachsen, under angrep fra

836 Wikipedia.

837 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 407. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 100.

Mieszko II av Polen. Keiser Konrad II stormet fra det sentrale Sachsen og passerte over ett meget vilt terreng for å beleire polakkene i Bautzen.

I mellomtiden invaderte og erobret Bretislaus, sønn til Oldrich av Böhmen, markgrevskapet Moravia, som hadde gått tapt for Böhmen fra 1003.

Konrad klarte imidlertid ikke å ta Bautzen i 1029 og returnerte til Rhinlandet om vinteren, og overlot forsvaret av feltet til Dietrich II av Wettin og Thietmar.

Thietmar døde tidlig i januar 1030.

Etter at Thietmar døde, angrep og ødela Mieszko noen hundre tyske landsbyer.
Tilbakeslaget var alvorlig, den østlige delen av Ostmark gikk tapt.

Thietmar ble gravlagt i Helmarshausen.

Han ble etterfulgt av sønnen
Odo II († etter 30.07.1032, alternativt 1032), greve av Schwabengau,
fra 1030 markgreve av Lausitz.

Han etterlot også datteren
Oda († før 1068), gift 1. gang med Vilhelm III av Weimar og
2. gang med Dedo II av Wettin, som etterfulgte broren Odo.»[838]

(Barn XIV:5510, Far XVI:22037)

Gift

Barn:

Oda av Lausitz. Levde 1039. Død før 1068. (Se XIV:5510).

XV:11021 fm fm fm mf ff fm mf f

Lambert I den Skjeggede av Leuven. Greve. Født omkring 950. Død 12.09.1015.

Greve av Leuven ca. 976.

Lambert ble gift før 994 med Gerberga.[839]

Lambert and Gerberga of Nedre Lothringen (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Lambert I. med skjegget / den skjeggete († 12.09.1015 i Florennes) fra huset Reginare var greve av Leuven fra 994. Han var en yngre sønn til greve Reginar II. av Hainaut.

Han giftet seg med den karolingiske Gerberga (* sannsynligvis 975 - † 27. januar etter 1018) omkring 985-990, den eldste datteren til hertug Karl av Nedre Lothringen, som var tronpretendent til den vest-frankiske tronen fra 987, ble fengslet av Hugo Capet i 991 og var innesperret i Orléans til hans død.

838 Wikipedia.

839 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 417. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 48, 59, 100.

Lambert og Gerberga er gravlagt i klosteret St. Gertrud til Nevilles.

Fra dette ekteskapet kom grevene av Leuvens krav på hertugdømmet Nedre Lothringen, noe Lamberts etterkommere realiserte fra 1106 med Gottfried I av Löwen.»[840]

(Barn XIV:5511, Far XVI:22041, Mor XVI:22042)

Gift omkring 990 med neste ane.

Barn:

Lambert II av Leuven. Død 19.06.1054. (Se XIV:5511).

XV:11022 fm fm fm mf ff fm mf m

Gerberga av Nedre Lothringen. Grevinne. Født omkring 975. Død etter 27.01.1018.

Gerberga var datter til Karl av Nedre Lothringen og en Adelheid.

Hun var grevinne av Löwen.[841]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Lambert og Gerberga hadde minst tre barn:
Henrik I den Gamle († 1038 etter 5. august), greve av Löwen og Brussel fra 1015 til før 1038.
Han var muligens gift med en datter til greve Baldwin IV av Flandern.
Lambert II (†19.06.1054 i Doornik), greve av Löwen og Brussel rundt 1041,
gift med Oda av Verdun († 23. oktober i et ukjent år etter 47),
datter til hertug Gotzelo I.
Mathilde, gift med Eustach I, greve av Boulogne († ca. 1049) »[842]

(Barn XIV:5511, Far XVI:22043, Mor XVI:22044)

Gift omkring 990 med forrige ane.

XV:11023 fm fm fm mf ff fm mm f

Gozelo I av Nedre Lothringen. Greve/Hertug. Født omkring 967. Død 19.04.1044.

Hertug av Nedre Lothringen 1023 - 1044.

Gozelo var greve av Verdun, markgreve av Antwerpen i 1008, hertug av Nedre Lothringen i 1023 og av Øvre Lothringen i 1033.

En av hans sønner ble senere pave Stefan IX. Sønnene Gozelo II og Gotfred II ble hertuger av Nedre Lothringen.[843]

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):
«Gozelo (Gotzelo, Gothelo) (* ca. 967 - † 19.04.1044), kalt den Store, var hertug av Nedre Lothringen fra 1023 og av Øvre Lothringen fra 1033. Han var også markgreve av Antwerpen fra 1005 (eller 1008) og greve av Verdun.
Gozelo var den yngste sønnen til Gottfried I († 1002), greve av Verdun, og Mathilde (* 935/942 - † 1008), datter til Herman Billung, hertug av Sachsen.

Ved farens død ble han markgreve av Antwerpen og vasall til sin bror, Gottfried II, som ble hertug av Nedre Lothringen i 1012.
Han etterfulgte sin bror i 1023 med støtte fra keiser Henrik II, men ble motarbeidet til Konrad II tvang opprørerne til å underkaste seg i 1025.
Da Huset Bar, som regjerte i Øvre Lothringen, døde ut i 1033 med hans fetter,Fredrik III's død, gjorde Konrad ham til hertug over begge hertugdømmene, slik at han kunne bistå i forsvaret av territoriet mot Odo II, greve av Blois, Meaux, Chartres og Troyes (det senere Champagne).
I slaget ved Bar 15.11.1037 utdelte Gozelo ett avgjørende slag mot Odo, som hadde forsøkt å opprette en uavhengig stat mellom Frankrike og Tyskland. Odo døde i slaget.

Navnet til Gozelos hustru er ikke kjent. Hennes angitte navn Barbe av Lebarten (og faktisk alle hennes forfedre) er en feilaktig sammenblanding av senere slektsforskere.

Han hadde flere barn, herunder:
Gottfried III den Skjeggete († 1069), hertug av Øvre og Nedre Lothringen,

840 Wikipedia.

841 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 423. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 59, 100.

842 Wikipedia.

843 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 427. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 70.

Gozelo II (* 1008 - † antagelig i 1046).
Fredrik (* ca. 1020 -- † 1058), senere pave Stephan IX.
Oda, gift med Lambert II av Leuven (familien Reginare).
Mathilde, gift med pfalzgreve Henrik I av Lothringen (familien Ezzonen).
Regelinde, gift med greve Albert II av Namur.

Gozelo døde 19.04.1044 og ble gravlagt i klosteret Munsterbilzen.

Hans sønn Gottfried III overtok Øvre Lothringen, men keiseren Henrik III nektet å gi ham også hertugdømmet Nedre Lothringen. Da Gottfried var uenig i den keiserlige avgjørelsen, truet Henrik III med å overføre hertugdømmet til Gottfried s inkompetente bror Gozelo II. Dette forårsaket et langt opprør i Lothringen mellom de allierte til Gottfried (grevene av Flandern og Leuven) og keiserlige styrker (1044-1056).»[844]

(Barn XIV:5512, Far XVI:22045, Mor XVI:22046)

Gift

Barn:

Oda av Nedre Lothringen. Levde 1020. (Se XIV:5512).

XV:11025 fm fm fm mf ff mf ff f

Bernhard I av Sachsen. Hertug. Født omkring 950. Død 09.02.1011 i Corvey.

Hertug av Sachsen 973 - 1011.

Bernhard deltok med keiser Otto II i hans felttog mot Danmark i 974. Ved de tronstridigheter som oppsto etter Otto II's død 07.12.983, sto han på Otto III's side.

Han var tilstede ved innvielsen av domkirken i St. Stephan i 992, oppholdt seg ofte ved hoffet og ble gjerne spurt om råd.

Bernhard døde i klosteret Corvey hvor kong Heinrich II kort tid tidligere hadde ankommet. Han ble bisatt i kirken i klosteret St. Michaelis i Lüneburg.[845]

Portrett av Bernhard I av Sachsen - † 09.02.1011 (Johann Agricola († 1590) Portretter av flere prinser og herrer ... Wittenberg 1562). (Wikipdia).

Fra norsk Wikipedia:
«Bernhard I av Sachsen (Benno) (* ca. 950 - † 09.02.1011 i Corvey) var hertug av Sachsen fra 973 til sin død.
Han var den eldste sønnen til hertug Herman Billung (* ca. 903 - † 973) som var keiser Otto I's stedfortreder i Sachsen, noe som de facto gjorde ham til hertug uten at han hadde selve tittelen.

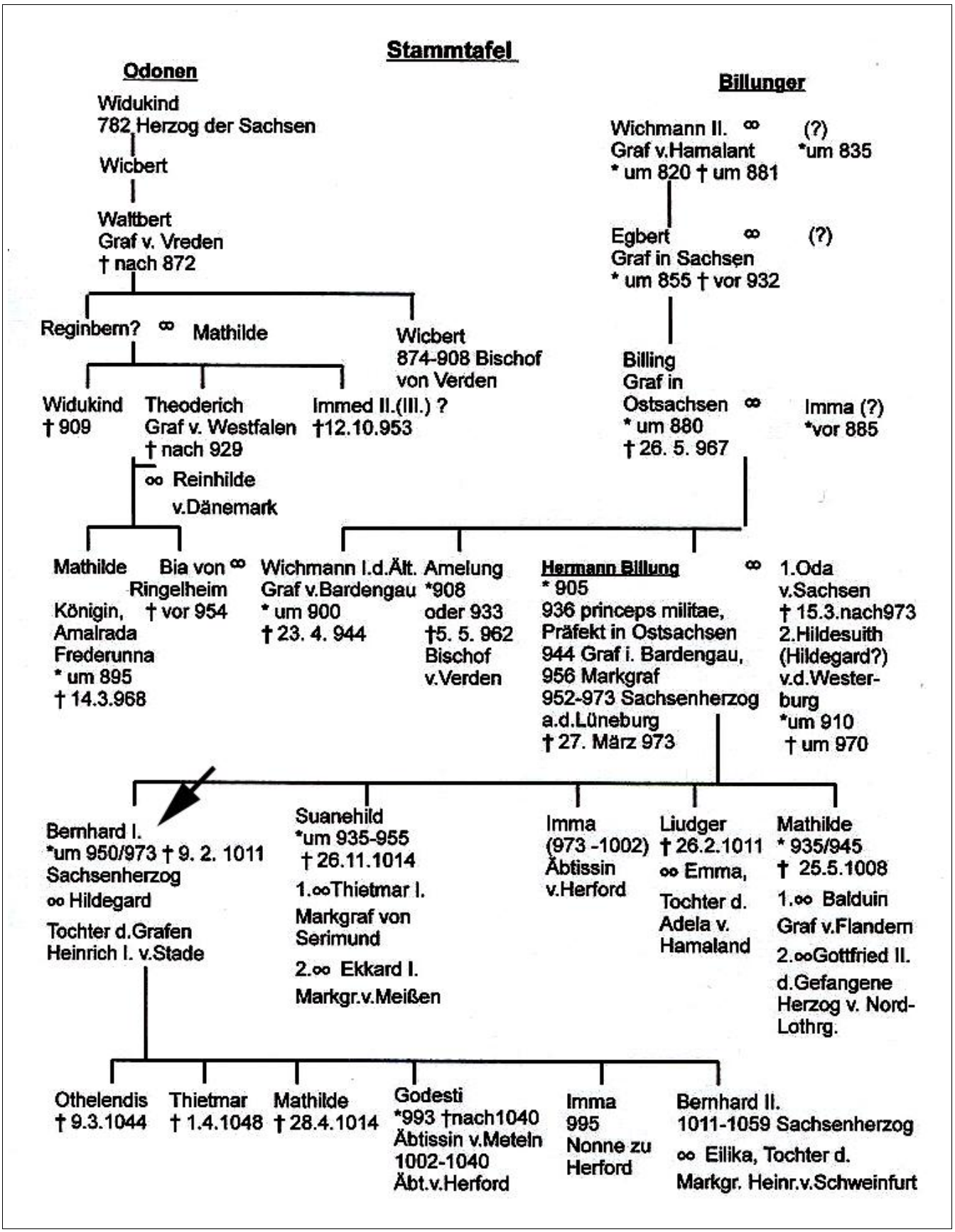
Han etterfulgte sin far som hertug av Sachsen i 973, samme år som keiser Otto I døde og ble etterfulgt av sin sønn Otto II.

844 Wikipedia.

845 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 437. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 28.

Bernhard I av Sachsen kjempet mot de invaderende danene i 974, 983 og 994. I 991 og 995 deltok han dessuten i hærtog mot slaverne.

Bernhard støttet liudolfingernes keisere og økte billungenes makt i Sachsen. Han var marskalk ved riksdagen i Quedlinburg i 986.»

Del av billungernes og odenernes stamtavle (8. til 11. århundre (forfatter Hajotthu, tysk Wikipedia). (Wikipedia).

«Liudolfingene var en hertugslekt i Sachsen fra det 9. til det 11. århundre. Slekten har navn etter dens første navngitte leder, hertug Liudolf av Sachsen som døde i 866. Etter Liudolfs død i 866 overtok hans sønn Brun (eller

Bruno) som hertug. Brun døde i 880 og ble etterfulgt av sin bror Otto I av Sachsen. Otto ble etterfulgt av sin sønn Henrik I av Sachsen (Henrik Fuglefangeren). Med Henriks sønn, keiser Otto I av Det tysk-romerske rike ble det saksiske riket ledende i et større tysk-romersk rike og liudolfingene omtales etter dette vanligvis som Det ottonianske dynasti – oppkalt etter keiser Otto I. Dette dynastiet ledet det tysk-romerske keiserdømmet fram til keiser Henrik IIs død i 1024

Bernhard kunne utvide sine besittelser, fremfor alt i områdene rundt elven Weser. Han hadde konflikter med grevene av Stade og med erkebiskopene av Bremen.

Ifølge kronikøren Adam av Bremen huskes Bernhard som "en god og tapper mann, bortsett fra at han tynget folket med utplyndring."

Bernhard var blant annet gift med Hildegard († 03.10.1011), enten en datter til greve Henrik I den Skallede av Stade eller et medlem av markgreve Geros slekt (tysk Wikipedia).

Hildegard og Bernhard hadde barna:
Herman.
Bernhard II av Sachsen († 1059).
Thietmar († 1048).
Godesti († 1041), abbedisse i Meteln fra 993 og Herford fra 1002.
Dertil muligens:
Mathildis († 1014), nonne i Gernrode
Imma, nonne i Herford.
Othelinde († 1044), gift med greve Dirk III av Holland († 1039).

Både hertug Bernhard og hans hustru Hildegard døde under en sykdomsapidemi i 1011, og ble begravd i St Michaels-kirken i Lüneburg.»[846]

(Barn XIV:5513, Far XVI:22049, Mor XVI:22050)

Gift

Barn:

Bernhard II av Sachsen. Født omkring 995. Død 29.06.1059. (Se XIV:5513).

XV:11027 fm fm fm mf ff mf fm f

Henrik av Schweinfurt. Født før 980. Død 18.09.1017. Gjentakelse, se side 611.

XV:11028 fm fm fm mf ff mf fm m

Gerberga av Gleiberg. Født omkring 970. Død etter 1036. Gjentakelse, se side 612.

XV:11029 fm fm fm mf ff mf mf f

Harald Grenske. Småkonge. Født mellom 952 og 957. Død 995.

Harald var sønn til Gudrød Bjørnsson som igjen var sønn til Bjørn Farmann Haraldsson. Snorre hevdet at Bjørn Farmann var en av Harald Hårfagres sønner med Svanhild Øysteinsdatter, noe som i dag betraktes som meget tvilsomt!

Tilnavnet «Grenske» fikk Harald fordi han ble oppfostret i Grenland.

I sin ungdom var han viking sammen med den svenske høvdingen Skoguls-Toste, far til Sigrid Storråde.

I 970-årene satt Harald som konge i Viken under danekongen Harald Blåtann.

Fra Snorre Sturlasson: Håkon jarls saga:
«6. Kong Gudrød Bjørnsson hadde tatt seg en bra kone av god ætt slik som høvelig var. De hadde en sønn som het Harald, han ble sendt til oppfostring i Grenland (nedre Telemark) hos Roe den hvite, en lendmann. Sønn til Roe var Rane den vidfarende; han og Harald var jamgamle på lag, og fosterbrødre. Etter at faren Gudrød var falt, rømte Harald, som ble kalt «den grenske», først til Opplandene; fosterbroren Rane og noen få mann ble med ham. Der bodde han en stund hos frendene sine. Eirikssønnene var stadig ute etter de menn som hadde noe utestående med dem, og især etter slike som de kunne tenke seg ville reise seg mot dem. Frendene og vennene til Harald rådde ham derfor til at han skulle reise ut av landet. Derfor dro Harald Grenske øst til Svitjod og så til å komme ombord på et skip og få følge med noen som skulle på hærferd og skaffe seg rikdom. Harald var dugelig som få.
Det var en mann i Svitjod som het Toste, han var en av de mektigste og beste menn der i landet av dem som ikke hadde høvdingnavn. Han var stor hærmann og var på hærferd i lange tider, de kalte ham Skoglar-Toste (etter valkyrjen Skogul). Harald Grenske slo seg i lag med ham, og ble med Toste på vikingferd om sommeren. Alle syntes godt om Harald. Vinteren etter var Harald hos Toste. Datter til Toste het Sigrid, hun var ung og vakker og ikke lite stor på det. Siden ble hun gift med Eirik Sveakonge, den seiersæle; sønn deres var Olav Svenske, som ble konge i

846 Wikipedia.

Svitjod siden. Eirik døde sottedøden i Uppsala ti år etter at Styrbjørn var falt.»

«10. ... Etterpå seilte Håkon jarl ut til havs og så utenskjærs sørover langs landet. Han kom fram sør i Danmark, og dro til Harald Gormsson, danekongen, der ble han godt mottatt, og ble hos ham vinteren over. Der hos danekongen var det også en mann som het Harald; han var sønn til Knut Gormsson og brorsønn til kong Harald. Han var kommet hjem fra vikingferd, hadde vært ute og herjet lenge og fått seg svære rikdommer; de kalte ham Gull-Harald. Han mente han hadde god rett til å bli konge i Danmark.»

Fra Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga:

«15. Håkon jarl og Gull-Harald møttes litt etter at Harald Gråfell var falt. Da la Håkon jarl til strid med Gull-Harald. Håkon jarl seiret, og Harald ble fanget, Håkon lot ham henge i en galge. Etterpå dro Håkon jarl til danekongen, og han ble lett forlikt med ham for drapet på Gull-Harald, frenden hans.

Så bød kong Harald ut hær over hele riket, han hadde seks hundre skip. Håkon jarl var med ham der da, og Harald Grenske, sønn til kong Gudrød, og mange andre stormenn som hadde rømt fra odelen sin for Gunnhildssønnene. Danekongen kom sørfra med hæren til Viken, og der gikk hele folket under ham; da han kom til Tønsberg, kom det en mengde folk og gikk over til ham, og hele denne hæren som var kommet til ham i Norge, ga kong Harald over til Håkon jarl og ga ham dessuten styringen i Rogaland og Hordaland, Sogn og Fjordane (Firdafylke), Sunnmøre og Romsdal og Nordmøre. Disse sju fylkene ga kong Harald til Håkon jarl, slik at han skulle rå for dem på de samme vilkår som Harald Hårfagre hadde gitt sønnene sine; det var bare det som skilte at Håkon jarl skulle få alle kongsgårdene og all landskylden både der og i Trondheimen, han skulle også ha så mye han trengte av kongens andre inntekter, om det var hær i landet. Kong Harald ga Harald Grenske Vingulmark, Vestfold og Agder til Lindesnes og dertil kongsnavn; han lot ham i ett og alt ha samme rike der som frendene hans hadde hatt fra gammelt, og som Harald Hårfagre hadde gitt sønnene sine. Da var Harald Grenske atten år gammel, og han ble siden en stor mann. Så dro Harald danekonge hjem med hele danehæren.»

«43. Harald Grenske var konge i Vestfold, som før skrevet. Han ble gift med Åsta, datter til Gudbrand Kule. En sommer da Harald Grenske var på hærferd i Austerveg og fikk seg rikdommer, kom han til Svitjod. Der var Olav Svenske konge, han var sønn til kong Eirik den seiersæle og Sigrid, datter til Skoglar-Toste. Sigrid var enke dengang og hadde mange store gårder i Svitjod. Og da hun fikk høre at Harald Grenske, fosterbror hennes, var kommet i land der like ved, sendte hun bud til ham og ba ham til gjestebud. ...»

«... Om høsten dro Harald tilbake til Norge, han var hjemme vinteren over og var nokså sur. Sommeren etter dro han i Austerveg med følget sitt, da seilte han til Svitjod og sendte bud til dronning Sigrid at han gjerne ville møte henne. Hun red ned til ham, og de talte sammen. Han kom snart til saken, og spurte om Sigrid ville gifte seg med ham. Hun sa det var bare et påfunn av ham, og at han var så vel gift før at det var fullt ut godt nok for ham. Harald sa at Åsta er nok en god og gild kone, «men hun er ikke av så stor ætt som jeg er.» Sigrid sa: «Det kan vel være at du er av større ætt enn hun. Men jeg skulle likevel tro at den lykke dere begge to eier, er hos henne nå.» De sa ikke stort flere ord til hverandre, og så red dronningen bort.

Nå var kong Harald nokså tung til sinns; han ville ri opp i landet og tale med dronning Sigrid enda en gang. Mange av hans menn rådde ham fra det, men han tok likevel av sted med et stort følge, og kom til gården som dronningen eide. Samme kveld kom det en annen konge dit; han het Vissevald (Wsevolod) og var østfra Gardarike; han kom for å fri til henne. Kongene og hele følget deres fikk plass i en stor og gammel stue, all bunaden i rommet var også deretter. Men det skortet ikke på drikk om kvelden, og den var så sterk at alle ble fulle, og både hovedvakten og vaktene utenfor sovnet. Så lot dronning Sigrid folk gå på dem om natten, både med ild og våpen, huset brant og alle menn som var inne i det, og de som kom seg ut, ble drept. Sigrid sa at slik skulle hun venne småkonger av med å komme fra andre land og fri til henne. Etter dette ble hun kalt Sigrid Storråde.»[847]

Fra norsk Wikipedia:

«Harald Grenske (født mellom 952 og 957, død 995) var far til Olav den Hellige. Tradisjonelt har det blitt ansett at Harald Grenske stammet fra Harald Hårfagre via faren Gudrød Bjørnsson. Tilnavnet Grenske kommer av at han var fra Grenland.

Harald omtales i Snorres Heimskringla, først i Håkon jarls saga, som forteller om at faren Gudrød døde, hvorpå Harald rømte til Opplandene, sammen med blant annet sin fosterbror Rane. Eirikssønnene, sønnene til Eirik Blodøks, var stadig ute etter å kvitte seg med alle som kunne utgjøre en trussel mot dem, og Harald forlot derfor Norge og reiste til Svitjod (Sverige). Der møtte han den svenske hærmannen Skoguls-Toste, far til Sigrid Storråde. De dro på noen viking-tokter sammen, blant annet til Baltikum. Harald Grenske nevnes også i både Fagerskinna og Ågrip, men disse sagaene har ingen opplysninger om ham utover at han var Olav den Helliges far.

I Olav Tryggvasons saga forteller Snorre at Harald ble konge over landskapene i Viken; Vingulmark, Vestfold og Agder. Disse områdene fikk han av den danske kongen Harald Blåtann, som ble konge i Viken da Harald Grenske var 18 år gammel. Harald Blåtann var konge i Danmark, men via samarbeid med Håkon jarl fikk Harald også kontrollen over Norge.

Forfatteren til Historia Norvegiæ skriver derimot bare at Harald Grenske hersket i Grenland, og nevner ikke Harald Blåtann. Harald Grenske ble gift med Åsta, datteren til Gudbrand Kula.

Snorre forteller også om Haralds død. Under en reise i Sverige fridde Harald Grenske til dronning Sigrid Storråde,

847 Cappelen's Norges Historie, Bind 2, side 107, 208, Bind 15, side 169. Snorre Sturlasson: Håkon jarls saga, avsnitt 6, 10. Snorre Sturlasson: Olav Trygvassons saga, avsnitt 15, 43-44. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 343. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 454. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 27, 77.

men hun sa nei. Sigrid var datter til Skoguls-Toste, og var nå enke. Hun var velstående, og eide mange gårder i Svitjod. Sigrid mente at Harald var godt nok gift som han var, men Harald svarte at Åsta var en god hustru, dog ikke av like stor ætt som han selv. Deretter red Sigrid fra ham. Senere dro Harald tilbake til Sigrid for å prøve igjen, og samme kveld kom det enda en frier; Vissevald (Wsevolod) fra Gardarike (Russland). Begge frierne og følget deres fikk plass i en stor stue. De drakk tett om kvelden, og vaktene sovnet. Da lot Sigrid stuen tenne på, og alle døde, enten i brannen eller de ble drept da de forsøkte å rømme.

Sigrid skal da ha sagt at dette skulle vende småkonger av med å komme fra andre land og fri til henne. Etter dette ble hun kalt Sigrid Storråde.

Haralds hustru i Norge, Åsta, var gravid og ventet det guttebarnet som senere skulle bli Olav den hellige. Hun giftet seg senere med Sigurd Syr og fødte blant annet sønnen Harald Sigurdsson som også skulle bli Norges konge.

Harald Grenske er også omtalt i flere av skaldekvadene om sønnen Olav og andre konger tilknyttet ham. Snorre gjengir flere av dem i Olav den Helliges saga. De fleste er diktet av skaldene Sigvat skald og Ottar Svarte.»

(Barn XIV:5515, Far XVI:22057)

Gift med neste ane.

Barn:

Olav II Haraldsson den Hellige av Norge. Født omkring 995. Død 29.07.1030 på Stiklestad. (Se XIV:5515).

XV:11030 fm fm fm mf ff mf mf m

Åsta Gudbrandsdatter. Født omkring 970. Død omkring 1020. Gjentakelse, se side 414.

XV:11031 fm fm fm mf ff mf mm f

Olof Skötkonung Eriksson av Sverige. Levde 995. Død omkring 1021. Gjentakelse, se side 594.

XV:11032 fm fm fm mf ff mf mm m

Edla ???. Frille. Levde 1000.

Edla var Olavs frille. Hun kom fra Vendland.

Fra Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga:
«88. Olav Eiriksson sveakonge hadde først hatt en frille som het Edla, datter til en jarl i Vendland. Hun hadde først vært hærtatt og ble regnet som kongens tjenestejente. Barna deres var Emund, Astrid og Holmfrid. ...»[848]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt)::
«Edla (* på 900-tallet - † en gang etter år 1000) var kong Olof Skötkonungs frille.

Hun hadde antagelig slavisk bakgrunn, kanskje fra det slaviske området i dagens Mecklenburg i Tyskland. Det antas at hun kom til Sverige som krigsfange med kong Olof, enten samtidig med eller straks før Estrid av obotritterne en gang omkring år 1000. Tradisjonen vil ha det til at hun var en høvdingsdatter. Kongen skal ha blitt forelsket i henne og tok henne til seg som sin frille, skjønt han giftet seg med Estrid. Kongen fikk flere barn med Edla. Hennes levetid er ukjent.

Venderne var et vestslavisk folk som i tidlig middelalder (400-500-tallet) befolket områdene mellom elvene Elbe og Saale i vest og Oder i øst (Vest- Pommern). Venderne befolket til tider også Holstein og den danske øya Lolland.

Venderne ble vanligvis delt inn i obotritter, liutizers, hevels, kapper, pomorans, cashewnøtter og sorbenter.

Kongen behandlet Edla og Estrid på samme måte og ga sin sønn og hans to døtre med Edla de samme privilegiene som barna han hadde med Estrid, selv om det var Estrid han giftet seg med og gjorde dronning.»

I henhold til Snorre Sturlason ble hennes barn sendt i fostring fordi dronning Estrid behandlet dem dårlig. Det kan muligens tolkes som at Edla døde da hennes barn var små.

Sammen med Olof hadde hun barna:
Emund den Gamle († ca. 1060), konge av Sverige.
Astrid Olofsdotter av Sverige († 1035), gift med Olav den Hellige av Norge.

Hun var også mormor til dronning Gunhild av Sverige.

Det er uklart hvorvidt Holmfrid – gift med Svein Håkonsson Jarl av Norge († ca. 1016) – var datter til Edla og Olof Skötkonung eller om hun var Olofs søster.»[849]

(Barn XIV:5516)

Utenfor ekteskap med forrige ane.

---

848 Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 88. Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 169. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 73.

849 Wikipedia.

Barn:

Astrid Olofsdotter av Sverige. Død 1035. (Se XIV:5516).

XV:11033 fm fm fm mf ff mm ff f

Michael av Ungarn. Fyrste. Født 946. Død mellom 971 og 977.

Micael var ungarsk fyrste under hunnerne.[850]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Michael (* etter 960 - † c. 995 eller 997) tilhørte Huset Árpád og var en yngre sønn til Taksony, storprins av Ungarn. De fleste detaljene i hans liv er usikre, men nesten alle kongene i Ungarn etter 1046 stammer fra ham. I følge den ungarske historikeren, György Györffy, mottok Michael et "ducatus" eller hertugdømme fra sin bror, storprins Géza. Slovakiske historikere angir at han styrte "hertugdømmet Nitra" mellom 971 og 997. Imidlertid har ingen av disse teoriene har blitt generelt akseptert av historikere.

Anonymous, den ukjente forfatteren av "Gesta Hungarorum" på slutten av 1100- tallet, forteller at Michaels far, Taksony, tok sin hustru "fra Kumanenes land". Landene som ble dominert av kumaner på Anonymus ' tid var imidlertid under kontroll av Pechenegene frem til 1050-årene. Følgelig foreslår Györffy at Taksonys hustru var datter til en stammeleder i Pecheneg. Andre historikere, inkludert Zoltán Kordé og Gyula Kristó, sier at Anonymous' rapport enten henviser til det tyrkiske Khazar eller det volgabulgariske riket.

Michael var Taksonys yngre sønn. Györffy skriver at han fremdeles var mindreårig da han ble døpt omkring 972. Han ble døpt samtidig med sin eldre bror, Géza, som etterfulgte deres far som storprins ved den tiden. Mikael ble oppkalt etter erkeengelen Mikael. I følge Györffy innebærer den hyppige bruken av navnet "Béla" av hans etterkommere - fire konger og to hertuger fra Árpád-huset bar dette navnet - at dette var Michaels opprinnelige hedenske navn. Han skriver også at siste bokstav - "a" - slutten på "Bela" utelukker at det ble lånt fra et slavisk språk, fordi "a" er en feminin slutt i disse språkene. I stedet foreslår han at navnet stammer fra den tyrkiske "bojla"-tittelen.

I følge Györffy var Michael en nær alliert av sin bror, siden det ikke er ført noe bevis for at deres forhold noen gang var anspent. Derfor, fortsetter Györffy, at Géza "sannsynligvis ga et "ducatus"" i "Magyar Nagyfejedelemség" (fyrstedømmet Ungarn) til Michael, selv om dette ikke er dokumentert. I følge Steinhübel mottok Michael "hertugdømmet Nitra" omkring 971. Hans kollega, Ján Luka?ka, legger til at det var Michael som brøt "motstanden til de innfødte adelsmennene" i dette hertugdømmet.

Michaels skjebne er ukjent; Györffy foreslår at han enten døde før sin bror (som døde i 997) eller avslo seg sitt hertugdømme til fordel for Gezas sønn, Stephen, uten motstand. På den annen side skriver Steinhübel at Michael ble myrdet i 995, en handling "som hans bror Géza sannsynligvis var ansvarlig for." Luka?ka sier også at Michael "ble drept, tilsynelatende på ordre fra" Géza. Til slutt sier Vladimír Segeš også at Géza hadde myrdet Michael, ifølge ham mellom 976 og 978, men han skriver også at Michael ble etterfulgt av sin egen sønn, Ladislas den Skallede.

Navnene til Michaels to sønner, Vazul (Basil) og Ladislas, er bevart. I følge Györffy er "det sannsynlig" at Michaels hustru var i slekt med Samuel fra Bulgaria, fordi navnene til begge hans sønner var populære blant ortodokse herskere, inkludert medlemmene av Cometopuli-familien. Györffy legger til at Michael giftet seg med sin bulgarske hustru da han ble myndig ca. 980.»[851]

(Barn XIV:5517, Far XVI:22065)

Gift

Barn:

Vazul av Ungarn. Født omkring 976. Levde 1038. (Se XIV:5517).

XV:11129 fm fm fm mf mm mm ff f

Konstantin Diogenes. Patrikios, strategos autokrator. Død 1032.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Konstantin Diogenes († 1032) var en fremtredende bysantinsk general i begynnelsen av 1000-tallet, aktiv på Balkan. Han tjente med utmerkelse i sluttfasen av den bysantinske erobringen av Bulgaria under keiser Basil II, og besatte høye kommandoer på Balkan til han ble arrestert i 1029, som et resultat av hans deltakelse i en konspirasjon mot keiser Romanos III Argyros. Fengslet og tvunget til å gå inn i et kloster, begikk han selvmord i 1032 under en etterforskning om ytterligere en konspirasjon. Han var far til keiser Romanos IV Diogenes.

Konstantin Diogenes er det første framstående medlemmet av den edle Diogenes-familien med opprinnelse fra Kappadokia, som spilte en viktig rolle i Bysants i det 11. århundre.

Han begynte sin karriere som sjef for en av de vestlige tagmaene ("tagma" var en militær enhet i den bysantiske

850 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 161. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 19.

851 Wikipedia.

arme) under Basil II (regjerte 976-1025), som deltok i felttoget mot Bulgaria. I 1014 deltok han ved den avgjørende bysantinske seieren i slaget ved Kleidion (29. juli), og han etterfulgte deretter Theophylact Botaneiates som "doux" (kommandør) i Thessaloniki med rang av "patrikios", noe som gjorde ham til den nest høyest rangerte senior generalen av imperiet på Balkan etter David Arianites. Etter at tsaren Samuel av Bulgaria døde i oktober, ble Konstantin og Nikephoros Xiphias sendt til regionen Moglena som fortropp for keiseren og hovedhæren. Under dette felttoget grunnla Konstantin festningen Mylobos, slik det ble bekreftet i en grunnleggers inskripsjon.

Erobringen av Moglena ble fullført i 1015 eller 1016. I 1017 ledet Konstantin og David Arianites tropper for å plyndre den fruktbare sletten i Pelagonia, hvor de tok mange fanger og husdyr. Like etter gjorde Basil II Konstantin ansvarlig for "tagmata Scholai" (en militær vaktenhet) i vest og i Thessalonika, og ga ham til oppgave å forfølge tsar Ivan Vladislav. Den bulgarske herskeren la opp et bakhold for sine forfølgere, men Basil ble informert i tide, og ledet resten av sine tropper til Konstantins hjelp, og spredte bulgarerne.

Etter Ivan Vladislavs død i februar 1018, fikk Konstantin ansvaret for å utslette de siste gjenværende sentrene med bulgarsk motstand. Han tok Sirmium og ble utnevnt til dets kommandant ("archon"). Hans myndighet strakte seg over vasallstatene i de indre regionene av Serbia. Hans tittel var muligens "strategos av Serbia" (militærguvernør), som er attestert i et segl tilskrevet ham. Konstantin ble beordret av Basil II om å underkue Sermon (en 11-hundretalls "voivode" [hertug] av Syrmia) for å befeste bysantinsk kontroll over det nordlige Balkan. Følgelig inviterte Konstantin Sermon til et møte ved elvemunningen til elven Sava ved Donau, hvor hver bare skulle bli fulgt av tre ledsagere. Konstantin hadde gjemt sverdet i klærne, og stakk ned Sermon. Deretter marsjerte han med sin hær inn i Sirmium og tok byen i besittelse. Sermons hustru ble sendt som fange til Konstantinopel.

Omkring 1022 eller 1025 etterfulgte Konstantin Arianites som overordnet bysantinsk sjef ("strategos autokrator") for det erobrede Bulgaria. I denne kapasitet avstod han fra en stor invasjon av Pecheneg i 1027. Samme år ble han trukket tilbake sørover til Thessalonica, men beholdt, i det minste nominelt, rollen som øverestkommanderende, noe som bekreftes av et annet segl som kalte ham "anthypatos", "patrikios" og "doux" av Thessalonica, Bulgaria og Serbia".

Konstantin hadde vært gift med en datter til Basil Argyros (navn ukjent), bror til keiser Romanos III Argyros (regjerte 1028-1034). Men i 1029 ble han – sammen med andre fremtredende balkangeneraler som Eustathios Daphnomeles – anklaget for å ha konspirert mot keiseren sammen med porphyrogennete (født i purpur) prinsesse Theodora. Han ble overført østover som "strategos" for det thrakiske temaet, men så snart hans medvirkning til saken ble bekreftet, ble han tilbakekalt til Konstantinopel. Der ble han fengslet, slått og paradert offentlig i Mese sammen med de andre konspiratørene. Senere ble han tonert (klipt eller barbert noe av eller hele håret i hodebunnen) og tvunget til å flytte inn i Stoudios-klosteret. Theodora ble også plassert i et kloster, men hun fortsatte tilsynelatende å konspirere sammen med Konstantin, som planla å dra nytte av Romanos fravær under et felttog i øst i 1032 til å flykte til Balkan. Handlingen ble lekket til Romanos av Theophanes, metropolitanen i Thessalonika, og konspiratørene ble arrestert. Konstantin ble brakt til palasset i Blachernae for avhør av Johannes Orphanotrophos (en evenukk i det bysantiske riket), men han begikk selvmord ved å kastet seg ut fra en mur, i stedet for å tilstå under tortur og trekke inn sine medsammensvorne.

Konstantins sønn, Romanos Diogenes, ble en vellykket general og ble til slutt keiser i 1068-71.»[852]

(Barn XIV:5565)

Gift

Barn:

Romanos IV Diogenes. Født omkring 1030. Død 1072. (Se XIV:5565).

XV:11133 fm fm fm mf mm mm mf f

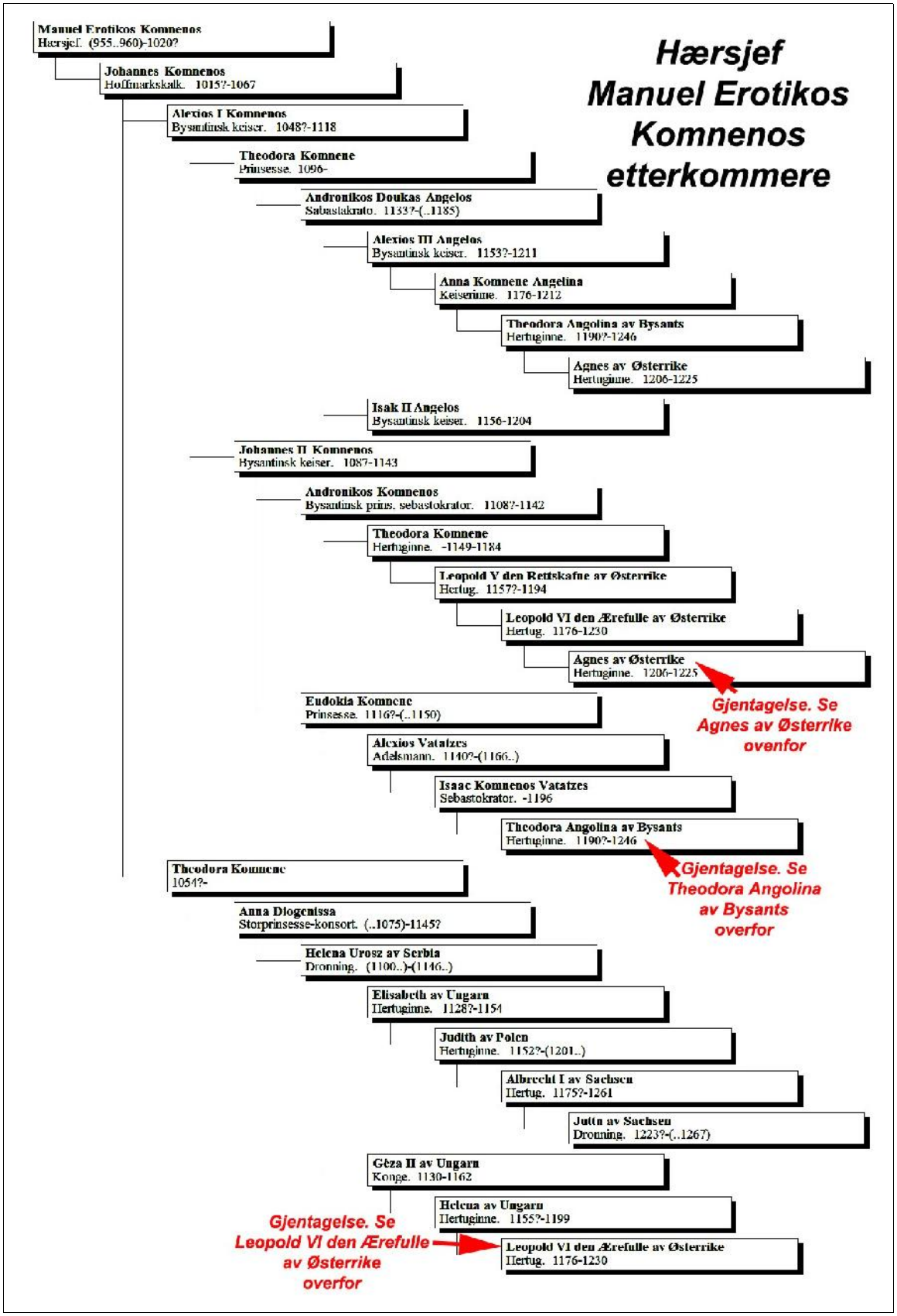
Manuel Erotikos Komnenos. Hærsjef. Født mellom 955 og 960. Død omkring 1020.

Manuel var hærsjef i Bysants.

Han var meget ansett og av keiser Basilios II (976 - 1025) en meget begunstiget offiser fra det gamle Paflagonien i Lilleasien. Keiseren utnevnte ham til hærøverste i hele østlandet for å gjøre ende på det fiendlige forhold til Skleros.[853]

852 Wikipedia.

853 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1134. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 32.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Manuel Erotikos Komnenos (gresk romanisert: Manouel Erotikos Komnenos) (* 955/960 - † ca. 1020) var en bysantinsk militær leder under Basil II, og den første fullt ut dokumenterte forfader til Komnenos-dynastiet. Hans opprinnelse og opphav er i dunkel. Han er bare nevnt i kildene som den som ledet forsvarer av Nicea i 978 mot opprøreren Bardas Skleros, og som keiserlig utsending til Bardas Skleros 11 år senere. Han hadde tre barn, sent i livet. Den eldste, Isaac, ble keiser i 1057-1059, og den yngste, John, var stamfar til det komnenske dynastiet som far til Alexios I Komnenos.

Intet er kjent om Manuels tidlige liv. Av det faktum at han var militært aktiv i 978, og gitt at han var i stand til å få barn så sent som ca. 1015, er det antatt og generelt akseptert av moderne forskere at han er født ca. 955/960. Foreldrenes identitet er uklar: Da Manuels førstefødte sønn ble kalt Isaac (Isaakios), anså den greske lærde

Konstantinos Varzos det som sannsynlig at faren hadde samme navn, siden det eldste mannlige barnet etter gresk skikk er oppkalt etter farfar.. Intet er ellers kjent om hans liv og karriere. I følge Varzos arvet Manuel sitt etternavn "Komnenos" fra faren, mens hans like ukjente mor var en navnløs dame fra familien Erotikos, muligens i slekt med opprøreren fra det 11. århundre Theophilos Erotikos. Den franske lærde Jean-Claude Cheynet, foreslo derimot at Manuel var medlem av Erotikos- familien, og at han var den første som endret etternavnet til Komnenos. Moderne forskere godtar ofte Michael Psellos antagelse om at familien stammer fra landsbyen Komne i Thrakia. Varzos anser også at Manuel var bror til protospatharios Nikephoros Komnenos, som ble utnevnt til guvernør i den armenske regionen Vaspurakan kort tid etter annekteringen i 1021, Selv om det er mulig, kan et slikt forhold ikke bevises.

Manuel ble nevnt første gang i 978, da han ledet forsvaret av Nicea mot opprørsgeneralen Bardas Skleros, som hadde reist seg mot keiser Basil II (keiser 976-1025). Selv om hans oldebarn, prinsessen Anna Komnene, i sin Alexiad hevdet at han hadde blitt utnevnt til strategos autokrator (øverstkommanderende) i Østen og sendt med full styrke for å takle opprøret, er det langt mer sannsynlig at han bare var en lokal sjef. Manuel opprettholdt byens forsvar med viss suksess, selv om beleirerne klarte å undergrave og kollapse et av tårnene, inntil mangelen på mat ble akutt.»

Manuel viser de fulle kornmagasinene i Nicaea til Skleros' utsendinger, miniatyr fra Madrid Skylitzes

«På det tidspunktet var Manuel i stand til å lure Skleros ved å late som om han hadde et fjell av hvete og at han vurderte å bli med ham, slik at han fikk tillatelse til å la ham og innbyggerne fritt leide til Konstantinopel. Manuel dukker opp igjen i 989, da han ble sendt som utsending til Skleros, som nok en gang hadde reist seg i opprør mot Basil II, for å overtale ham til å overgi seg. Manuel lyktes med sin oppgave, og den gamle opprøreren avsluttet opprøret og overga seg 11. oktober. Titlene som han ble registrert med var patrikios, anthypatos og vestes.

Manuel eide landområder i det moderne Kastamonu i Paphlagonia, som ble arvet av hans eldste sønn etter hans død, og som ble familiens høyborg på 1000-tallet. Manuel Erotikos Komnenos døde sannsynligvis omkring 1020. På den tiden var hans barn fremdeles små, så han overlot deres omsorg til keiser Basil II.

Manuels hustru er praktisk talt ukjent. Hun ble sannsynligvis kalt Maria, i likhet med to av hennes barnebarn, og døde sannsynligvis ca. 1015.

De hadde to sønner og en datter:

Isaac I Komnenos (ca. 1007 - 1061), giftet seg med Katarina av Bulgaria, datter til den siste bulgarske tsaren, og en fremtredende general. Han ble keiser i 1057 i spissen for en klikk av anatolske generaler, men trakk seg i 1059 og trakk seg tilbake til et kloster.

En ikke navngitt datter (født ca 1012), gift med Michael Dokeianos, som tjente som Catepan i Italia og ble drept av Pechenegs i 1050.

John Komnenos (c. 1015 - 12.07.1067), giftet seg med Anna Dalassene, og tjente under brorens regjeringstid som Domestic of the Schools (domestikos t?n schol?n). Han fikk flere barn som også ble senior militære ledere. Hans tredje sønn, Alexios I Komnenos, ble keiser i 1081 og grunnla det komnenske dynastiet.»[854]

(Barn XIV:5567)

Gift

Barn:

Johannes Komnenos. Født omkring 1015. Død 12.07.1067. (Se XIV:5567).

854 Eikiprfis.

XV:11135 fm fm fm mf mm mm mm f

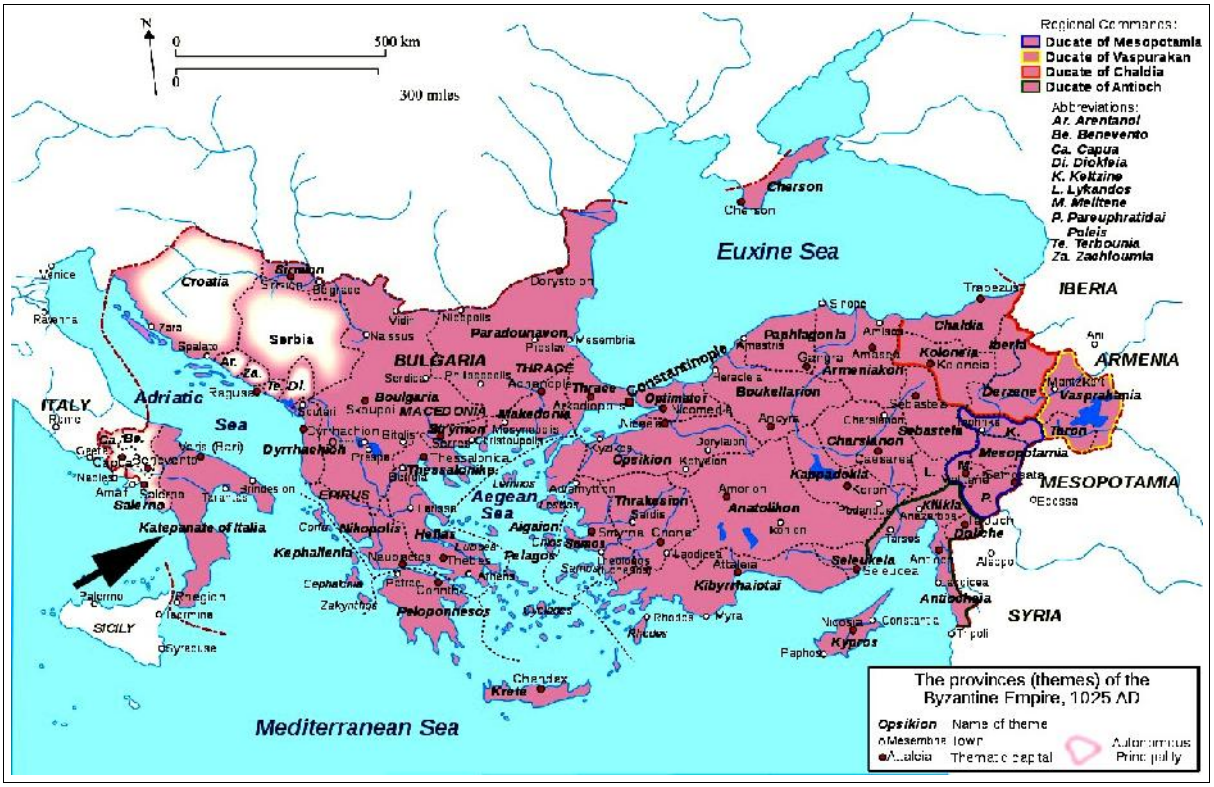
Alexios Charon. Katepano?. Født omkring 1003.

Mogens Bugge (Våre forfedre, nr. 1136) og Bent og Vidar Billing Hansen (Rosensverdslektens forfedre, side 32) antok at Alexios var sønn til Adrianos Dalassenos og at han i sin tid var stattholder i Italia. Han skal ha fått tilnavnet Karon på grunn av sin tapperhet, «ti alle han angrep, sendte han til de dødes rike».[855]

Jeg har valgt å følge Wikipedias engelske versjon (oversatt):

«Alexios Charon (* tidlig 1000-tall) var en bysantinsk tjenestemann i Sør-Italia og morfar til keiser Alexios I Komnenos (regjerte 1081-1118), grunnleggeren av det komnenske dynastiet.

Svært lite er kjent om hans liv. De eneste referansene til ham kommer fra historien til Nikephoros Bryennios den Yngre, som giftet seg med hans oldebarn, Anna Komnene. Bryennios rapporterer at "Charon" var et kallenavn tildelt ham for hans tapperhet, og som refererte til underverdenens fergemann i gresk mytologi, men navnet er også kjent som ett etternavn.»

Kart over den administrative strukturen til det bysantinske riket ved Basil II's død i 1025. De regionale østkommandoene – som var under administrasjon av en «doukes» eller «katepano» – er skissert. Sør-Italia var under administrasjon av en «katepano av Italia», mens Bulgaria, Serbia og Paristrion ofte var satt under administrasjon av en enkelt «katepano» (John Haldon). (Wikipedia).

«Om Alexios karriere angir Bryennios bare at han "håndterte keiserens anliggender" i de bysantinske provinsene i Sør-Italia en stund i første halvdel av det 11. århundre. Det spesifike kontoret som Alexios hadde, er ukjent; det har blitt antydet at han kan ha vært "katepano av Italia" (guvernør), men hans navn angis ikke i noen annen kilde.

En "katepáno" ([den som er] plassert på toppen" eller " den øverste") var en senior bysantinsk militær rank og kontor. Ordet ble latinisert til "capetanus/catepan",

Vera von Falkenhausen , historiker med det bysantinske Italia som felt, foreslo at han kanskje var identisk med Alexios Xiphias, som var katepan i 1006/07, men Xiphias døde i 1007, og Charons datter – og mor til keiser Alexios I Komnenos – Anna Dalassene ble ikke født før en gang mellom 1020 og 1030. »[856]

(Barn XIV:5568)

Gift med neste ane.

Barn:

Anna Dalassena. Født omkring 1030. Død omkring 1105. (Se XIV:5568).

XV:11136 fm fm fm mf mm mm mm m

??? Dalassena. Adelskvinne. Født omkring 990. Død etter 1039.

---

855 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1136. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 32.

856 Wikipedia.

Alexios Charons hustru og mor til Anna Dalasenna er ukjent, men høyst sannsynlig datter til Theophylact Dalasenos.[857]

(Barn XIV:5568, Far XVI:22271)

Gift med forrige ane.

XV:11137 fm fm fm mm ff ff ff f

Adalbert den Seirende av Østerrike. Greve, markgreve. Født omkring 985. Død 26.05.1055 i Melk, Nedre Østerrike.

Markgreve av Østerrike 1018 - 1055.

Påviselig stammet familien fra Franken. Han opptrer i 1010 som greve i Schweinachgau og var senere greve i Donaugau.

Adalbert etterfulgte sin bror Henrik, død i 1018, som markgreve i den bayerske Ostmark. Samtiden anså ham med rette som den egentlige grunnlegger av Østerrike.

Adalbert flyttet sin residens fra Melk til Tulu og etterlot det meget utvidede markgrevskap til sønnen Ernst.[858]

T. v. Adalbert Primogentius (framstilt i et vindu i klostret Heiligenkreuz). T. h. Adalbert den Seirende med erkebiskop Poppo av Trier som ser på (Babenberger Stammbaum, Klosterneuburg-klosteret, 1489-1492). (Wikipedia).

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):
«Adalbert den seirende (* ca. 985 - † 26.05.1055 i Melk) fra familien Babenberg var markgreve av Østerrike fra 1018 til 1055.

Han var den tredje sønnen til Leopold "der Erlauchte" (* ca. 940 - † 994) og Richardis av Sualafeldgau (* ca. 940/945 - † 994).

Adalbert var greve av Schweinachgau (Nedre Bayern) fra 1010 og av Künziggau (Nedre Bayern) fra 1011. Da hans bror, Henrik, døde i 1018 etterfulgte han ham som markgreve av Østerrike.

Han utvidet det bayerske "Marcha Orientalis" østlige grensen til elvene March og Leitha og støttet kong Henrik III i kampen mot Ungarn og Böhmen.

Han residerte i Babenbergerborgen Melk i nedre Østerrike, hvor Melk kloster senere ble bygget.

Han var gift 1. gang med Glismod, søster til biskop Meinwerk av Paderborn. De hadde ingen kjente barn.

Han var gift 2. gang med Frozza av Venezia, datter til doge Ottone Orseolo, og var dermed svogeren til den ungarske kong Peter Orseolo. De hadde 1 eller 2 sønner.»[859]

(Barn XIV:5569, Far XVI:22273, Mor XVI:22274)

857 Wikipedia.

858 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 192. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 23.

859 Wikipedia.

Gift omkring 1020 i Venezia med neste ane.

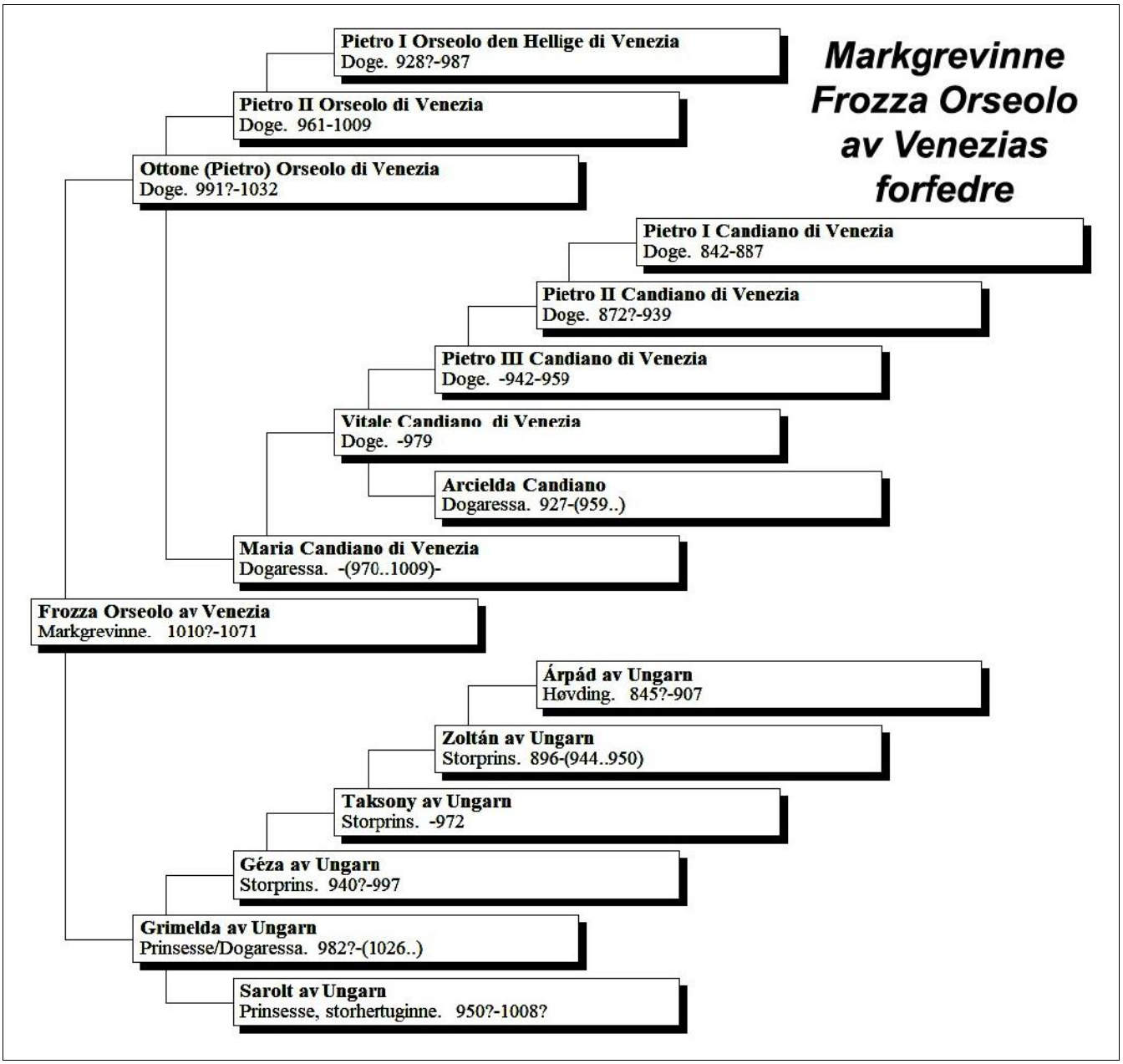
Barn:

Ernest den Tapre av Østerrike. Født 1027. Død 10.06.1075. (Se XIV:5569).

XV:11138 fm fm fm mm ff ff ff m

Frozza Orseolo av Venezia. Markgrevinne. Født omkring 1010 i Venezia. Død 17.02.1071.

Frowiza var datter til dogen Ottone (Pietro) Orseolo di Venezia og Maria av Ungarn.

Frowiza og Adalbert hadde følgende barn:
ca. 1021: Leopold, markgreve av Neumark.
1030: Ernst, markgreve av Østerrike.[860]

860 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 194. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 23.

Frowiza (Adelheid), søster tiil kong Peter av Ungarn. (Babenberg slektstre, Klosterneuburg kloster). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Frozza Orseolo (* 1015 - † 17.02.1071) var datter til Otto Orseolo (* før 991 - † ca. 1031), doge av Venezia og hans hustru, Grimelda av Ungarn (* ca. 982).

Hun var barnebarn til dogen Pietro II Orseolo, søster til Peter, konge av Ungarn, og muligens svigerinne til Judith av Schweinfurt.

Frozza var markgrevinne av Østerrike ved ekteskap med Adalbert, markgreve av Østerrike.

Hun giftet seg med Adalbert, markgreve av Østerrike og tok senere navnet Adelheid.

Frozza og Adalbert hadde sønnen
Ernest (* 1027 - † 10.06.1075), markgreve av Østerrike.

I følge tysk Wikipedia hadde de også sønnen
Leopold (Luitpold, Lippold) († 1043), som døde som nyutnevnt markgreve av "Ungarische Mark".»[861]

(Barn XIV:5569, Far XVI:22275, Mor XVI:22276)

Gift omkring 1020 i Venezia med forrige ane.

XV:11139 fm fm fm mm ff ff fm f

Dedo II av Saksisk Ostmark. Markgreve. Født omkring 1010. Død 1075.

Markgreve av saksisk Ostmark 1034-1075.

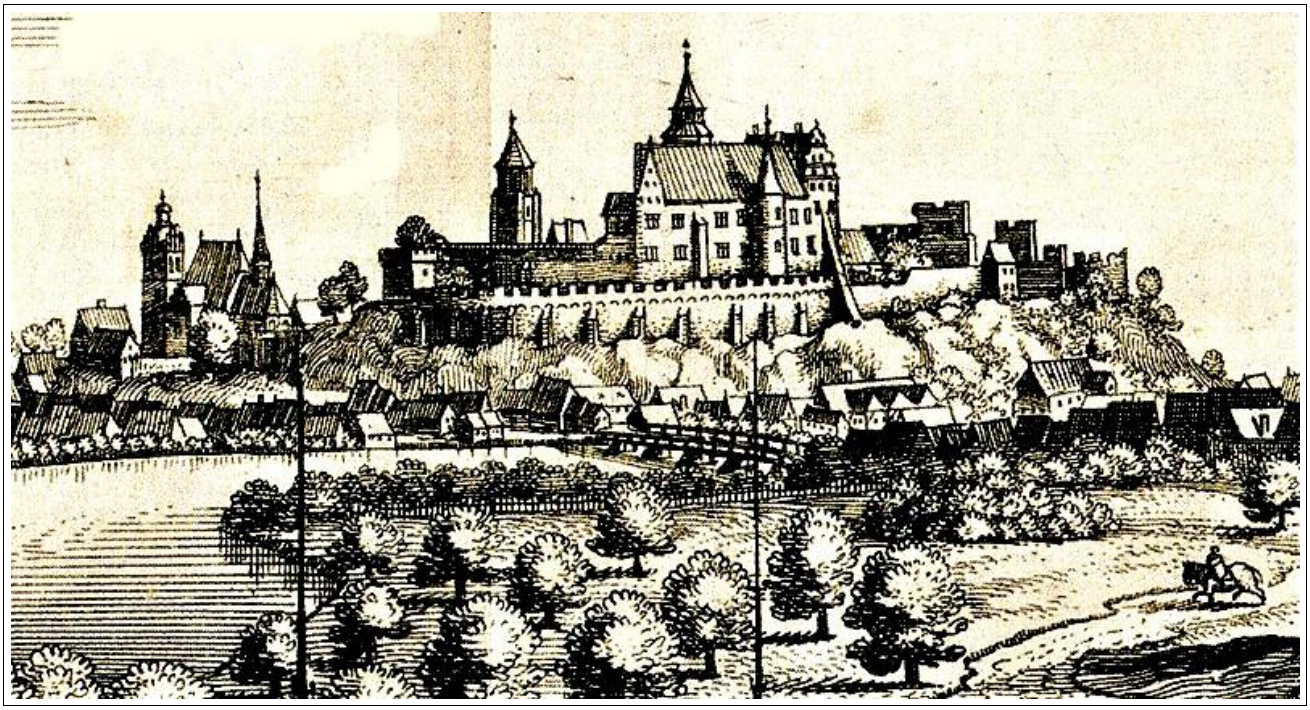
Bent og Vidar Billing Hansen angir i «Rosensverdslektens forfedre» at markgreve Ernst av Østerrike først var gift med Dedo's datter Adelheid, at hun var mor til Leopold II, og at han annen gang var gift med Svanhilde.

Mogens Bugge oppgir i «Våre forfedre» kun at han var gift med Svanhilde og at hun var av ukjent herkomst.

Wettinslekten var en tysk adelsslekt i det som nå er Østre Tyskland. Grevskapet Wettin og markgrevskapet Meißen var begge deler av det tysk-romerske riket.[862]

861 Wikipedia.

862 Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 191. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 23, 105.

Slottet Eilenburg i saksisk Ostmark i 1650 (Caspar Merian (1627-1686)). (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Markgreve Dedo (* ca. 1010 - † oktober 1075) var som Dedo II greve av Wettin fra 1034, greve på Eilenburg slott, greve av Gauen Siusili, Serimunt og Nizizi og fra 1046 som Dedo I, markgreve av Saksisk Ostmark (Mark Lausitz) og greve av sydlige Schwabengau.

Han kom fra den aristokratiske Wettin-familien og var den andre sønnen til markgreve Dietrich I (* ca. 990 - † 1034),

Hans mor var Mathilde († 1014), datter til Eckard I, markgreve av Meißen og Suanehild av Sachsen, datter til Hermann Billung, hertug av Sachsen og Oda.

Han var bror til biskop Fredrik I av Münster og greve Thimo av Wettin.

Dedo ble ifølge "Altaicher Annalene" fra 1046 tildelt to markgrevskap, Lausitz og Thüringen, av keiser Henrik III. Senere kom de til å danne en enhet, men på midten av 1000-tallet var det fortsatt to ulike makt- eller forvaltningsområder.

I 1069, før det saksiske aristokratiske opprøret begynte i 1073, brøt det ut en væpnet konflikt mellom den saliske kong Henrik IV og Dedo, der Dedo med makt forsøkte å ta gods i besittelse, inklusive kongelig gods. I tillegg kan konflikten med kongen også knyttes til spenningen mellom de østsaksiske adelsmennene og de saliske som antydet i Altaicher-annalene, fordi de følte at deres rettigheter var begrenset. Som svar på Wettinernes handlinger samlet Henrik IV en hær og ledet den gjennom Thüringen og Sachsen. Dedo fikk i denne konflikten hjelp av ektemannen til hans stedatter Adelheid, Adalbert II av Ballenstedt.

Etter å ha erobret de to slottene Burgscheidungen og Beichlingen, der Dedo hadde plassert mannskap innså markgreven situasjonens håpløshet og overga seg. Kongen tok ham til fange og han måtte overgi omfattende besittelser. Dertil ble han avsatt og hans sønn, Dedo III, utnevnt til markgreve av Lausitz. Etter attentatet på Dedo III samme år, ble Henrik IV og Dedo II forsonet og han fikk tilbake markgrevskapet.

I 1073 reiste fyrstene av Øst-Sachsen seg mot Henrik IV, Dedo var en av dem. Basert på erfaringene fra 1069 var han imidlertid en av de mer moderate fyrstene og forsøkte i Goslar å dempe sinnet mot Henrik IV blant de tilstedeværende fyrstene. Allerede før freden ble sluttet i februar 1074, ser det ut til at Dedo har skiftet side, for da kampene startet igjen, holdt han seg utenfor. I 1075 tok han på vegne av kongen på seg beskyttelsen av den russiske storhertug Isjaslav I, som oppholdt seg i Sachsen. Likevel måtte han stille sin sønn, som senere ble markgreve Henrik I, som gissel.

Dedo var 1. gang gift med Oda, enke etter Vilhelm III av Weimar og datter til Thietmar, markgreve av Lusatia fra 1015 til 1030.

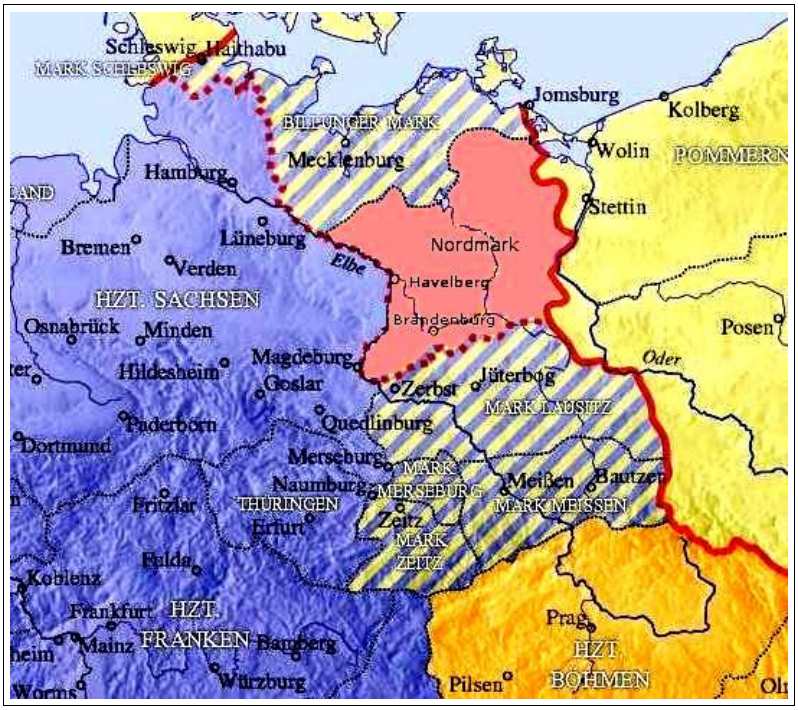
I 1068 giftet han seg 2. gang med Adela, et barnebarn til Lambert I av Löwen. Hun var enke etter markgreve Otto I av Meißen. Han var sønn til Dedos første hustru Oda ihennes første ekteskap med Vilhelm III av Weimar.

Adela og Dedo hadde barna:

Henrik I († 1103), markgreve av Meißen og Lausitz, gift med Gertrud den yngre av Braunschweig, datter til markgreve Ekbert I av Meißen.

Konrad, angivelig drept av Wende.

Dedo døde i 1075 etter lang tids sykdom.»

Inndeling av Saksisk Ostmark i 965. Nordmark, markgrevskapet Lausitz, markgrevskapet Meißen, markgrevskapet Merseburg og markgrevskapet Zeitz (utstrekning i årene 965-983). (Wikipedia).

Fra svensk Wikipedia (oversatt):

«Saksisk Ostmark (tysk: Sächsische Ostmark) var et markgrevskap og grenseland innenfor Det hellige romerske rike mellom 10. og 12. århundre. Begrepet "Ostmark" kommer fra det latinske begrepet "Marchia Orientalis" og kunne opprinnelig enten referere til en region opprettet på den østlige grensen til hertugdømmet Sachsen eller en annen region på den østlige grensen til hertugdømmet Bayern, den bayerske Ostmark, motsvarende det som senere ble Østerrike.

Saksisk Ostmark ble skapt fra det store "Marca Geronis" (Geromark) etter at markgreven Gero I "den Store" døde i 965. Hans områder ble delt ved etableringen av Nordmark mellom elvene Elbe og Oder, mens det øvrige Øst-Sachsen bestod av det sørlige territoriet mellom Saale og Bóbr, omtrent tilsvarende den moderne tyske delstaten Sachsen. Keiser Otto I innsatte Odo I som markgreve.

Samtidig ble markgrevskapene Meißen, Merseburg og Zeitz opprettet i den sørlige halvdelen av Ostmark.

I 1002 mistet Odos etterfølger, Gero II, den østlige delen av Ostmark til Boleslaw I av Polen, men Boleslaws sønn Mieszko II ble tvunget til å returnere det erobrede territoriet til keiser Konrad II i 1031.

I 1046 arvet Dedi I fra huset Wettin Ostmark, og hans sønn og etterfølger Henrik I mottok markgrevskapet Meißen som forlening av keiser Henrik IV i 1089. Begge markgrevskapene forble under administrasjonen av huset Wettin og ble senere kjernen i senmiddelalderens Sachsen.»[863]

(Barn XIV:5570, Far XVI:22277, Mor XVI:22278)

Gift med neste ane.

Barn:

Adelaide av Eilenburg. Født 1030. Død 26.01.1071. (Se XIV:5570).

XV:11140 fm fm fm mm ff ff fm m

Oda av Lausitz. Levde 1039. Død før 1068. Gjentakelse, se side 522.

XV:11145 fm fm fm mm ff fm ff f

Konrad II Salieren av Tyskland. Konge/Tyskromerk keiser. Født omkring 990. Død 04.06.1039 i Utrecht.

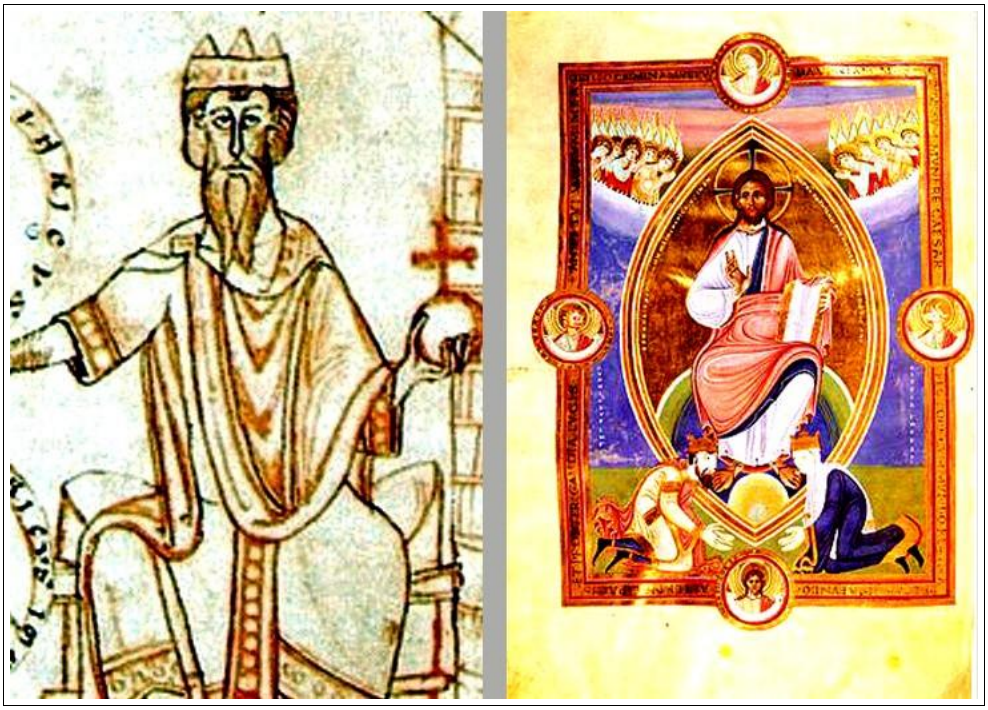
Konrad Salieren («der Salier») var
konge av Tyskland 1024 - 1027 og
Tysk-romersk keiser 1027 - 1039.

Konrad ble 26.03.1027 kronet til keiser i Roma. Han måtte dempe tre opprør av sin stesønn, Ernst av Schwaben. I 1032 forenet han Burgund med riket og gjorde i 1037 de mindre len arvelige.

Han døde i Utrecht i 1039 og ble bisatt i Speier.

863 Wikipedia.

Salierslekten etterfulgte Liudolfingerslekten som konger av Tyskland og som tysk-romerske keisere fra 1024 til 1125. Slekten ble etterfulgt av Hohenstauferslekten. [864]

T. v. Konrad II, den hellige romerske keiseren. T. h. Konrad II og hans hustru, Gisela, kneler foran «Majestas Domini» («Codex Aureus Escorialensis» ca. 1045/46, «Biblioteca del monasterio de San Lorenzo de El Escoria», Madrid). (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Konrad II (* ca. 990 i Speyer - † 04.06.1039 i Utrecht) var keiser av det tysk-romerske rike fra 1027 til 1039.

Han var sønn til Henrik av Speyer (* ca. 970 - † 997), en adelsmann av middels rang, fra Franken. Hans mor var Adelaide av Alsace († 1040/46). Allerede som spedbarn arvet Konrad titlene greve av Speyer og Worms etter farens tidlige død. Konrad ble i 1000 sendt til biskop Burchard av Worms som tok seg av hans utdannelse. Etter hvert som Konrad vokste opp ble han godt kjent, også utenfor sin egen maktkrets.

Konrad ble gift med Gisela av Schwaben, datter til hertug Herman II av Schwaben og Gerberga av Burgund før 1017 i hennes 3. ekteskap.

Den saksiske slektslinjen som lenge hadde regjert det tysk-romerske rike døde ut i 1024 med Henrik II den Hellige. Valgmonarkiet i kongeriket Tyskland stod nå uten keiser og kurfyrstekollegiet ble innkalt for å velge ny konge. Majoriteten av fyrstene valgte Konrad, og han ble kronet til konge 08.09.1024 i Mainz. 26.03.1027 ble han også kronet til tysk- romersk keiser, og ble med dette den første keiseren av det saliske dynastiet.

I sin regjeringstid gikk han aktivt inn for å holde på saksisk lovgivning, blant annet ved å gi Lombardia egen grunnlov. Han førte i en periode krig mot Polen, uten store resultater, men da han allierte seg med Kievriket klarte han å få Mieszko II Lambert av Polen til å trekke seg ut fra de landområdene han hadde erobret i Henrik II's regjeringstid. Mieszko ble i tillegg tvunget til å frasi seg sine kongelige titler, og ble i stedet innsatt som hertug av Polen. I praksis førte dette til at den tidligere polske kongen ble overhode for en tysk vasallstat.

De bayerske grensene ble årsak til en annen strid, mot den ungarske kong Stefan. Konrad ledet hæren sin mot de ungarske grensetraktene, men Stefan hadde tatt i bruk den brente jords taktikk, og de tyske styrkene måtte trekkes tilbake. Ved Wien måtte Konrad og hans hær overgi seg, og etter freden overtok Ungarn flere tyske områder ved grensen.

Kongeriket Burgund ble innlemmet i Det tysk-romerske rike etter at Rudolf III av Burgund døde uten arvtagere 02.02.1032. Under Konrads etterkommere skulle det tidligere kongeriket få navnet Arles.

Konrad døde av urinsyregikt i Utrecht 04.06.1039»[865]

(Barn XIV:5573, Far XVI:22289, Mor XVI:22290)

Gift 1017 med neste ane.

Barn:

Henrik III den Svarte av Tyskland. Født 28.10.1017 i Ostenbach. Død 05.10.1056 i Bodfeld i Harz. (Se XIV:5573).

---

864 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 199. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 63, 91.

865 Wikipedia.

XV:11146 fm fm fm mm ff fm ff m

Gisela av Schwaben.[866] Keiserinne. Født omkring 990. Død 14.02.1043 i Goslar.

Det er uenighet om Giselas fødselsår og rekkefølgen av hennes 3 ekteskap.

Ifølge «Die Nachkommen Karls des Grossen» av Erich Brandenburg var hun født i 999 og gift
1. gang i 1013-14 med Ernst som var hertug av Schwaben og døde i 1015,
2. gang i 1015 med Bruno I av Braunschweig og
3. gang i begynnelsen av 1017 med keiser Konrad.

Ifølge «Die Grafen von Werl» av Hermann Bollnow var hun imidlertid gift
1. gang før 1002 med Bruno som skulle være død før 1010 og
2. gang ca. 1010 med Ernst.

Hun må i så fall ha vært født lenge før år 999.[867]

T.h. Keiserinne Gisela går inn i kirken. Echternach Pericopes Book, 1039-1043. Bremen (Wikipedia)..

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Gisela av Schwaben (ca. 990 - 15.02.1043), tilhørte Konradiner-dynastiet. Hun var dronning av Tyskland fra 1024 til 1039 og keiserinne av det hellige romerske riket fra 1027 til 1039 i sitt tredje ekteskap med keiser Konrad II. Hun var mor til keiser Henrik III og regent over Schwaben for sin mindreårige sønn hertug Ernest II av Schwaben i 1015.

Gisela var datter til hertug Herman II av Schwaben og Gerberga av Burgund, datter til kong Konrad den fredelige. Begge foreldrene var etterkommere til Charlemagne (Karl den Store). I følge en plakett som ble funnet da hennes grav ble åpnet, ble hun født 11.11.999, men den datoen stemmer ikke overens med registreringen av hennes ekteskap.

Gisela giftet seg 1. gang med den saksiske greven Bruno I av Braunschweig omkring 1002.

Etter Brunos død giftet hun seg 2. gang ca. 1012 med Babenberg-etterkommeren Ernest, som hadde fått hertugdømmet Schwaben av kong Henrik II av Tyskland da Giselas bror, hertug Herman III, døde og hadde som mål å legitimere seg som hans arving. Etter Ernests tidlige død i 1015 ble Gisela regent for deres mindreårige sønn hertug Ernest II av Schwaben.

Giselas tredje ekteskap, som fant sted før januar 1017, var med Konrad II, som ble valgt til konge av Tyskland i 1024 og keiser av Det hellige romerske riket i 1027. I følge Thietmar av Merseburg nektet erkebiskop Aribo av Mainz å krone henne som dronning fordi Gisela og Konrad var for nært beslektet, begge stammet fra kong Henrik Fuglefangeren. Hun ble i stedet kronet tretten dager etter Konrads kroning av erkebiskop Pilgrim i Köln. Av samme grunn erstattet Henrik II henne som sønnens regent med Poppo of Trier, som var kilden til konflikten mellom Konrad og Henrik

Gisela spilte en aktiv rolle i politikken, deltok i det keiserlige råd og fikk sin onkel kong Rudolph III av Bourgogne til å overføre arven etter Arelat-området til sin mann, Konrad. Hun deltok også i flere synoder i kirken. Gisela tok seg av søsteren Matildas døtre Sophie og Beatrice, som senere styrte henholdsvis Bar og Toscana. Etter Konrads død i 1039 ledet hun og sønnen Henrik III sorgprogresjonen.

Keiserinnen døde av dysenteri ved det keiserlige palasset i Goslar i 1043. Hun er begravet i grotten til Speyer katedralen i Tyskland sammen med flere keisere og andre medlemmer av den keiserlige familien. Graven ble åpnet i

866 Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 63, 91.

867 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 240. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 63, 91.

1900, og Giselas mumifiserte kropp ble funnet å være 172 cm høy, og med langt blondt hår.

Gisela og Bruno I av Braunschweig hadde barna:
Liudolf, markgraven i Frisia (ca. 1003 - 24.01.1038)
Datter (ca. 1004 -?), Gift med grev Thiemo II av Formbach
Gisela (c. 1005 - c. 1052), gift med grev Berthold av Sangerhausen

Gisela og Ernest I, hertugen av Schwaben hadde barna:
Ernest II, hertug av Schwaben (ca. 1013 - 17.08.1030)
Herman IV, hertugen av Schwaben (ca. 1015 - 28.07.1038)

Gisela og Konrad II, den hellige romerske keiseren hadde barna:
Henrik III, den hellige romerske keiseren (28.10.1017 - 08.10.1056) .
Matilda (1027 - januar 1034), forlovet med Henrik I av Frankrike
Beatrix (ca. 1030 - 26.09.1036).»[868]

(Barn XIV:5573, Far XVI:22291, Mor XVI:22292)

Gift 1017 med forrige ane.

XV:11147 fm fm fm mm ff fm fm f

Vilhelm V den Store av Aquitania. Født omkring 969. Død 31.01.1030. Gjentakelse, se side 512.

XV:11148 fm fm fm mm ff fm fm m

Agnes av Burgund. Født omkring 995. Død 09.11.1068. Gjentakelse, se side 515.

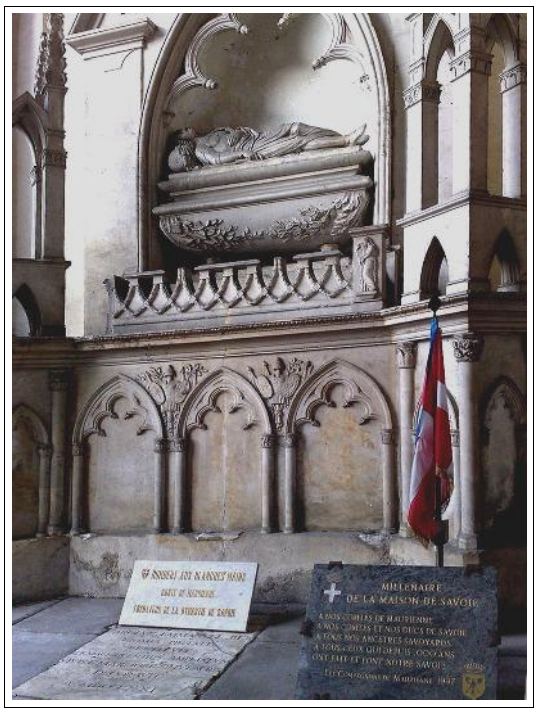
XV:11149 fm fm fm mm ff fm mf f

Humbert I Hvithånd av Savoye. Greve. Født 980. Død omkring 1048.

Humbert (Umberto) Hvithånd («Biancomano») var greve av Savoye 1034 - 1049.

Han regnes som stamfar til huset Savoye. Humbert hadde opprinnelig grevskapet Maurienne, og fikk senere Chablais og St. Maurice samt besittelser i Tarentaise og Asti. Han var allerede i 1025 greve av Asti og greve av Maurienne seneste fra 1036.

Savoyeslekten var grever av Savoye fra 1034 til 1720. Grevskapet Savoye lå opprinnelig i kongeriket Burgund som ble innlemmet i det tysk-romerske riket, men ligger nå i Frankrike. Etter at keiserriket gikk i oppløsning ble Savoye et selvstendig kongedømme. Dette kongeriket ble utgangspunkt for det moderne kongedømmet Italia. De italienske kongene tilhørte derfor denne slekten.[869]

Senotaf av Humbert I i Saint-Jean-de-Maurienne katedral (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

868 Wikipedia.

869 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 324. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 92.

«Humbert I (italiensk: Umberto I) (* ca. 980 - † 1042 eller 1047-48), bedre kjent som Humbert med den hvite hånden (fransk: Humbert aux blanches-mains, italiensk: Umberto Biancamano) var grunnlegger av huset Savoye. Av uklar opprinnelse ble hans tjenester for de tyske keiserne Henrik II og Konrad II belønnet med grevskapene Maurienne og Aosta og områder i Valais, alt på bekostning av lokale biskoper og erkebiskoper. Territoriet ble kjent som grevskapet Savoye.

Humbert var sønn til Amadeus, som muligens har vært greve av Maurienne før ham. Han var bror til biskop Otto av Belley.

Humbert er stamfar til dynastiet kjent som huset Savoye. Opprinnelsen til dette dynastiet er ukjent, men Humberts forfedre sies å ha kommet fra Sachsen, Burgund eller Provence.

Gitt Humberts nære forbindelser med Rudolf III av Burgund, er det sannsynlig at hans familie var burgundere, og stammet enten fra hertugene i Vienne eller fra en burgundisk aristokratisk familie (for eksempel Guigonids, forfedre til grevene av Albon). Det er også sannsynlig at Humbert var i slekt med Ermengarde av Burgund, Rudolf III's andre hustru.

Humbert holdt opprinnelig landområder rundt Belley og i grevskapet Sermorens, før han fikk områder i Aosta og Valais.

Etter Rudolf III's død i 1032 sverget Humbert I troskap til keiser Konrad II. Han støttet Konrad II i hans felttog mot Odo II, greve av Blois, og Aribert, erkebiskop av Milano. Til gjengjeld utnevnte Konrad II Humbert til greve av Savoye og ga ham Maurienne, Chablais og kanskje Tarentaise. Disse keiserlige tilskuddene til en lojal støttespiller sikret viktige passasjer gjennom Alpene, og kontrollerte handelen mellom Italia og Vest-Europa, noe som skulle bli kjernen i Savoye-makten i århundrer.

Humbert giftet seg med Ancilla (Auxilia eller Ancilia).

Det sies ofte at Humbert døde ca.1047/8 i Hermillon, en by i Maurienne-regionen i dagens Savoie i Frankrike. Senere har det blitt antydet at han døde før 1042.»[870]

(Barn XIV:5575)

Gift før 1023 med neste ane.

Barn:

Otto av Savoye. Født omkring 1021. Død mellom 1057 og 1060. (Se XIV:5575).

XV:11150 fm fm fm mm ff fm mf m

Ancilla av Savoye. Grevinne. Levde fra 1023 til 1030.

Ancilla (Ancilia) var muligens grevinne av Lenzburg (Sveits).

Hun nevnes i dokumenter fra 1023, 1025 og 1030. Hennes morfar var muligens en greve Bero i Argengau.[871]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Humbert giftet seg med Ansilia, også Anzilla eller Ancilla, datter til greve Anselm III av Lenzburg i Valais.»

Engelsk Wikipedia (oversatt) uttrykker usikkerhet om hennes forfedre:
«Ancilla (Auxilia eller Ancilia) var gift med Humbert av Savoye.

Hun kan ha vært Ancilla av Aoste, datter til "vir illustris" Anselme av Aoste eller Ancilla av Lenzburg, datter til seremonimesteren i Burgund.

Alternativt kan Ancilla ha vært datter til Anselm og Aldiud, og dermed tilhørende et norditaliensk dynasti kjent som Anselmids.

Med Humbert hadde hun minst fire sønner.
Amadeus I († 1056), greve av Savoye, etterfulgte sin far som greve.
Aymon († 1054 eller 1055), biskop av Sion.
Burchard († 1068 eller 1069), erkebiskop av Lyon.
Otto († ca. 1057), greve av Savoye, etterfulgte sin bror som greve.

Noen forfattere tror at de hadde flere sønner.»[872]

(Barn XIV:5575)

Gift før 1023 med forrige ane.

XV:11151 fm fm fm mm ff fm mm f

Olderico Manfredi II av Torino. Greve, markgreve. Levde 992. Død anslått 29.10.1034.

870 Wikipedia.

871 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 327. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 92.

872 Wikipedia.

Olderico Manfredi var greve av Susa, Torino og Asti.

31.07.1001 bekrefter keiseren hans embetsinnsettelse som «Oldericus marchio, qui Mainfredus nominatur». Han var også greve av Parma og Piacenza. Etter Arduins død i 1015 kom han i besittelse av Ivrea.

Han var forøvrig en meget betydelig person, både som markgreve og i politisk henseende. Om dette berettes det utførlig i «Jahrbücher des Deutschen Reiches unter Konrad II» av Harry Breszlau hvor hans stamtavle også er gjengitt.

Han nevnes siste gang 07.03.1033 og døde «29. oktober kort før 23. desember 1035». Hans dødsdag må vel da ha vært 29.10.1035.

Ifølge et dokument av 29.12.1037 hvori hans gemalinne, som fortsatt levde, nevnes, hadde han og Bertha stiftet klosteret St. Giusto i Susa.[873]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Olderico Manfredi II (eller Manfredo Udalrico) (nevnt 992 - † 29. oktober 1033 eller 1034) var markgreve av Marca di Torino og av Susa ved begynnelsen av 1000-tallet.
Han ble født i Torino som sønn til Manfred I av Torino († ca. 1000) og Prangarda av Canossa († etter 991), datter til Adalbert Atto av Canossa.

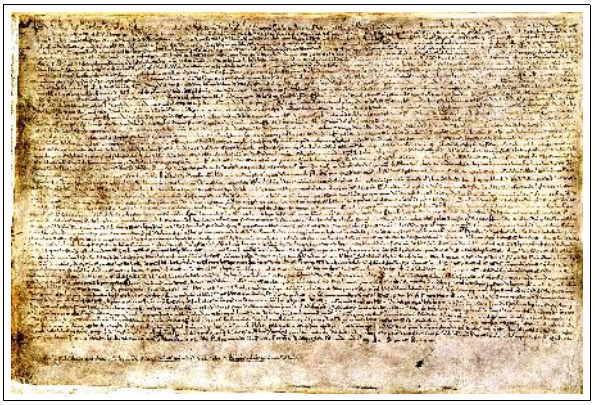
Da hans far døde ca. år 1000 arvet Olderico Manfredi det enorme "Marca di Torino" sentrert om Torino, opprettet fra besittelsene til hans forfader Arduin Glaber († ca. 977). Et keiserlig diplom, datert 31.07.1001, viser at keiser Otto III bekreftet Ulric Manfreds besittelser og ga ham flere privilegier for hans trofaste tjeneste.
Han var den siste mannlige markgreven fra Arduinid-dynastiet.

Olderico Manfredi giftet seg med Bertha senest i 1014 (det året bekreftet keiser Henrik II deres felles donasjon til klosteret Fruttuaria).
Med Bertha hadde Ulric Manfred tre døtre.

Hans datter. Adelaide, arvet det meste av hans eiendommer.
Gjennom ekteskap med Adelaide (ca. 1045) ble Otto av Savoye, en yngre sønn til greve Humbert I av Savoye, markgreve av Torino. Deres etterkommere skulle senere bestå av huset Savoye som styrte Sardinia og Italia.

Olderico Manfredi begynte umiddelbart etter at han arvet sin far å konsolidere sin makt overfor Arduin av Marca d'Ivrea på den ene siden og Henrik II på den andre. I kampen om "regnum Italicum" (kongeriket Italia) vant han seg mye territorium på bekostning av Marca d'Ivrea.

To privilegiebrev utstedt av Olderico Manfredi og hans hustru Bertha (et salg til presten Sigifred, sønn til Adalgis i 1021 og en donasjon til klosteret St. Solutore i Torino i 1031), gir et godt inntrykk av byene og grevskapene som Olderico Manfredi kontrollerte, og som inkluderte: Torino, Ivrea, Albenga, Ventimiglia, Auriate, Tortona og Vercelli.»

Magna Carta var et dokument («Charter», «privilegiebrev» eller «frihetsbrev») som en uvillig konge måtte signere for gi borgerne visse friheter eller rettigheter i 1215. (Wikipedia).

«Et "Charter" er en engelsk betegnelse for "privilegiebrev" (eller "frihetsbrev"). Privilegiebrevet var en skriftlig fullmakt utstedt av kongen eller statsoverhodet. I privilegiet overførte utstederen kronens rett (regale) til en bestemt person, gruppe, by, universitet, land eller institusjon mot vederlag, som regel for å drive en eller annen form for virksomhet eller utnytte naturressurser. Privilegiebrevene inneholdt også bestemmelser om hva kronen skulle få i kompensasjon for privilegiene, vanligvis skatt eller utlegg, og begrensninger i virksomheten. Privilegiebrevene, som var arvelige, skapte monopol og ble en måte for staten å kontrollere næringsutviklingen og ressursforvaltningen.
Charter kan i enkelte tilfeller også bety "lån av penger" (jfr. gjeldsbrev). Begrepet er avledet fra en ordrot som betyr "papir". Et charter er et juridisk bindende dokument.

I alle krigene mellom Arduin og Henrik unngikk Olderico Manfredi forsiktig enhver konfrontasjon med de to

873 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Prof. Fritz Curschmann: Zwei Ahnentafeln (Friedrich I und Heinrich d. Löwen). Harry Breszlau: Jahrbücher des Deutschen Reiches unter Konrad II. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 332. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 96.

lederne og utvidet gradvis sine territorier med våpen (han var i krig med markgreven av Toscana, Bonifatius III, i 1016) og ved å øke sin autoritet innenfor hans egne domener. I 1024, etter Henrik II's død, motsatte han seg valget av Konrad II og inviterte i stedet Vilhelm V av Aquitania til å ta den italienske tronen, men til ingen nytte.

Olderico Manfredi hadde et palass i Torino, men som mange andre middelalderherrer levde han et omreisende liv. Han flyttet fra slott til slott for å opprettholde sin kontroll og for å effektivisere administrasjonen av hans domener.

Det sies ofte at Olderico Manfredi's datter Adelaide forlot Torino som hovedstad og bosatte seg permanent i Susa. Dette er feil. Adelaide er dokumentert langt oftere ved markgrevepalasset i Torino enn noe annet sted.

Omkring 1028 aksjonerte Olderico Manfredi sammen med sin bror, biskop Alric av Asti, erkebiskop Aribert av Milano og biskop Landulf av Torino, for å undertrykke en kjettersk bevegelse som hadde utviklet seg ved Monforte.

Olderico Manfredi befestet landsbyene Exilles og Bardonecchia.

Olderico Manfredi restaurerte den gamle kirken Santa Maria Maggiore i Susa og Novalesa kloster. I mai 1028 grunnla han sammen med sin hustru, Bertha, klosteret Santa Maria i Caramagna.

Året etter, i juli 1029, grunnla han sammen med sin hustru og broren, biskop Alric av Asti, benediktinerklosteret i St. Giusto i Susa, som huset relikviene til den hellige Justus av Novalesa.

Kirken til San Giusto-klosteret er nå Susa-katedralen.

Han døde i 1033 eller 1034 og ble gravlagt i katedralen i Torino.»[874]

(Barn XIV:5576, Far XVI:22301, Mor XVI:22302)

Gift 1014 med neste ane.

Barn:

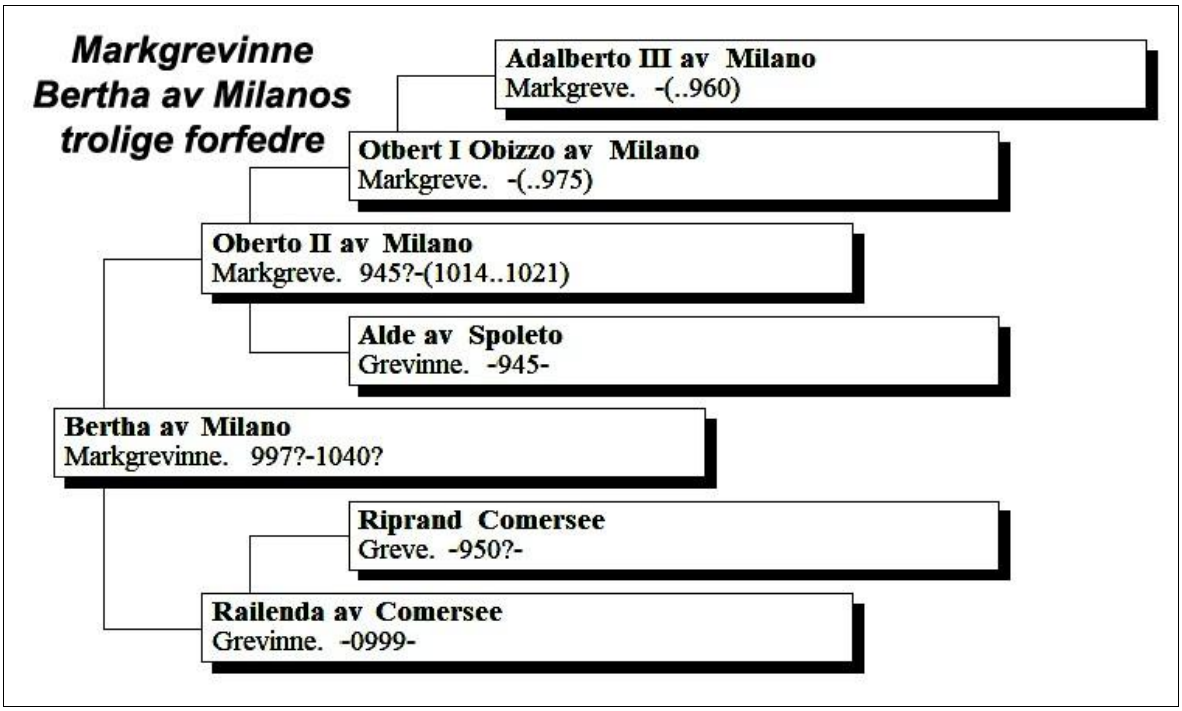
Adelheid av Susa. Født omkring 1015. Død 19.12.1091. (Se XIV:5576).

XV:11152 fm fm fm mm ff fm mm m

Bertha av Milano. Markgrevinne. Født omkring 997. Død omkring 1040.

Bertha døde etter 29.12.1037 ifølge et dokument av Konrad II.

Bertha og Olderik solgte 06.07.1021 alle sine besittelser i 14 grevskaper, bl.a. Este, Ivrea, Torino, Alba og Auriate, for 100.000 pund sølvdinarer til presbytarianen Sigfridus. Kjøpebrevet må anses å være en ren skinnoverdragelse.[875]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Bertha av Milano eller Bertha av Luni (* ca. 997 - † ca. 1040) var hertuginne av Torino ved ekteskap med Ulrik Manfred II av Torino, og regent for datteren Adelaide av Susa fra 1033.

Noen ganger identifiseres hun med den Bertha som var gift med Arduin av Ivrea.

874 Wikipedia.

875 Prof. Fritz Curschmann: Zwei Ahnentafeln (Friedrich I und Heinrich d. Löwen). Harry Breszlau: Jahrbücher des Deutschen Reiches unter Konrad II. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 342. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 96.

Selv om det er kjent at Bertha tilhørte Obertenghi-dynastiet, er det en viss debatt om hvem som var hennes foreldre.

Hennes far sies ofte å være Oberto II av Milano († etter 1014). (Bresslau: "Jahrbücher", I, esp. p. 416; "Medieval Lands Project"; Epistolae: "Medieval Women's Latin Letters".

Andre hevder at Berthas far var Otbert III av Milano (Nobili: "Formarsi"; Violante: "Caractéristiques," esp. pp. 89, 95, 104ff., and 132ff)."».

Jeg har valgt å presentere den første muligheten grafisk ovenfor, også referert til av Mogens Bugge i «Våre forfedre» og Bent og Vidar Billing Hansens «Rosensverdslektens forfedre», men har valgt ikke nærmere å behandlet hennes mulige forfedre.

Marca d'Ivrea, Marca Arduinica, Marca Aleramica og Marca Obertenga var underseksjoner til kongeriket Lombardia skapt av Berengar II av Italia på 1000-tallet.)Wikipedia).

«"Obertenghi" var en fremtredende frankisk adelsfamilie av italiensk adel som stammet fra visegreven Adalberto († ca. 951), den første markgreven av Milano. Dynastiet er stamfedre til det vidt mektige og prestisjetunge huset Este og huset Welf, foreldrehuset til Hannover- dynastiet. Andre kadettlinjer inkluderer familiene Malaspina og Pallavicini.

Kadettgren er et begrep som har blitt brukt om patrilineær avstamning av en monark eller patriarkens yngre sønner, kadetter (fransk: kadett, "yngre sønn i en adelig familie"; engelsk: kadett, "yngre sønn").

Adalbert av Milano var Berthas farfars far.

Senest i 1014 giftet Bertha seg med Ulric Manfred (det året bekreftet keiser Henry II deres felles donasjon til klosteret Fruttuaria). Hennes medgift inkluderte land i grevskapene Tortona, Parma og Piacenza.

I mai 1028 grunnla Bertha sammen sin mann, Ulric Manfred, klosteret Santa Maria i Caramagna.»

Katedralen di San Giusto i Susa, Italia. (Wikipedia).

«Året etter, i juli 1029, grunnla Bertha sammen med ektemannen og hans bror, biskop Alric av Asti, benediktinerklosteret i St. Giusto i Susa, som huset relikviene til San Giusto, som ble antatt å være en munk fra klosteret Novalesa som led martyrdøden. Kirken til San Giusto-klosteret er nå Susa-katedralen.

Etter Ulric Manfreds død (i desember 1033 eller 1034), var Bertha en kort regent for deres datter, Adelaide av Susa.

I 1037 fanget Bertha utsendinger som ønsket å krysse Alpene fra Piemonte til Champagne, og hindret dermed en konspirasjon mot keiser Konrad II. Konrad II belønnet Bertha for hennes hjelp med å undertrykke opprøret mot ham ved å utstede et keiserlig diplom som bekreftet hennes donasjoner til klosteret St. Giusto i Susa.

Bertha og Ulric Manfred hadde tre døtre:
Adelaide (* ca. 1014/20 - † 1091), gift 1. gang med Herman IV, hertug av Schwaben.
2. gang med Henrik av Montferrat og
3. gang med Otto av Savoye.
Immilla (* ca. 1020 - † 1078), gift 1. gang med Otto av Schweinfurt og
2. gang med Eckbert I av Meißen.
Bertha (* ca. 1020/24 - † etter 1064/65), gift med Otto (eller Teto) av Savona,
markgreve av vestre Liguria.»[876]

(Barn XIV:5576)

Gift 1014 med forrige ane.

XV:11153 fm fm fm mm ff mf ff f

Johannes Komnenos. Født omkring 1015. Død 12.07.1067. Gjentakelse, se side 541.

XV:11154 fm fm fm mm ff mf ff m

Anna Dalassena. Født omkring 1030. Død omkring 1105. Gjentakelse, se side 543.

XV:11155 fm fm fm mm ff mf fm f

Andronikos Doukas. Medkeiser/Prins. Død 14.10.1077.

Andronikos var
medkeiser av Bysants i 1067. og bysantisk prins 1071 - 1077

Han var sin fars eldste sønn.

I 1067, under Dudokia Dukainas regentskap fra 21/5 til 31/12, var han medregent sammen med Michael og Konstantin Dukas. Han var i 1073 protoproedros og fikk som gave gods av statsområdet Milet og andre gods.

I 1073 ble han fanget sammen med sin far.[877]

---

876 Wikipedia.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Andronikos Doukas var sønn av keiseren Johannes Doukas og Eirene Pegonitissa. Hans far var en bror til keiser Konstantin X Doukas. Hans morfar var Niketas Pegonites. Andronikos selv var en fetter av Michael VII Doukas.

I 1071 var Andronikos sjef for en seksjon av den bysantinske hæren i kampanjen til Romanos IV Diogenes mot Seljuk-tyrkerne i Alp Arslan. Andronikos befalte bakvakt for hæren under slaget ved Manzikert, og meddelte at keiseren hadde blitt kuttet og forlatt fra slagmarken. Han ble allment beskyldt for å ha forårsaket det knusende nederlaget til de bysantinske styrkene og den påfølgende erobringen av Romanos IV av fienden.

I 1072, etter at Romanos hadde blitt løslatt av Alp Arslan, ble Andronikos og hans bror Constantine sendt ut av Michael VII og deres far keiseren John for å avlytte ham. De beseiret Romanos og jaktet ham i Cilicia. Det var Andronikos som til slutt oppnådde Romanos 'overgivelse og førte ham mot Konstantinopel. Til tross for sitt tidligere hat mot den avsatte keiseren, skal Andronikos ha motsatt seg at han ble blind den 29. juni 1072.

I en handling fra 1073 blir han registrert med titlene som protoproedros, protovestiarios og megas domestikos, som Michael Attaleiates presiserer som posten til domestikos ton scholon of the East, som han hadde fått da han ble sendt mot Diogenes.

I 1074 ledet Andronikos sammen med sin far den keiserlige hæren mot opprørsleiesoldatene ledet av Roussel de Bailleul. Begge ble fanget av opprørerne, som løslatt de hardt sårede Andronikos for å tillate ham å søke riktig medisinsk behandling i Konstantinopel. Der kom han seg i noen år, men i oktober 1077 døde av ødem.»[878]

(Barn XIV:5578, Far XVI:22309, Mor XVI:22310)

Gift med neste ane.

Barn:

Irene Doukaina. Født omkring 1066. Levde 1118. Død 19.02.1138. (Se XIV:5578).

XV:11156 fm fm fm mm ff mf fm m

Maria av Bulgaria. Prinsesse/Øverste kammerjomfru. Levde 1050. Død etter 1095.

Prinsesse av Bulgarien, i Bysants hadde hun tittelen «Øverste kammerfrue».

Maria levde da Anna Komnene ble født i 1083.[879]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Maria av Bulgaria († 21. november etter 1095) var hustru til "protovestiarios" og "domestikos ton scholon" Andronikos Doukas og mor til keiserinne Irene Doukaina.

Hun var datter til Troyan av Bulgaria (* ca. 990) med en ikke-navngitt bysantinsk adelskvinne som stammet fra familiene til Kontostephanos og Phokas, og dermed sønnedatter til tsar Ivan Vladislav († 1018), den siste herskeren over det første bulgarske riket.

Maria giftet seg med Andronikos Doukas i god tid før 1066. Han var sønn til keiseren Johannes Doukas, en viktig maktspiller i den bysantinske tidens politikk, og Irene Pegonitissa. Han var også nevø til Konstantin X og fetter til Michael VII.

Maria hadde med seg en arv av store landbesittelser rundt Ohridsjøen, og hennes betydelige inntekt ble brukt til å støtte ektemannens overdådige livsstil og politiske ambisjoner. Som de siste etterkommerne av den herskende familien i Bulgaria hadde Maria og hennes døtre, Irene og Anna – som giftet seg med det første første kjente medlemmet av Palaiologos-familien – ikke bare enorm rikdom, men ga også legitimitet til den bysantinske autoritet over den bulgarske befolkningen: Hun og hennes døtres fremtredende ekteskap er bevis for den endelige integrasjonen av etterkommerne til Cometopuli-dynastiet i hoffsadelen i Konstantinopel.

Som mor til keiserinne Irene Doukaina var Maria en kvinne med viss innflytelse i de første årene av Alexios I Komnenos' regjeringstid, selv om hun som enke unngikk keiserhoffet og valgte å bo på hennes Ohrid-eiendom. Hennes barnebarn, Anna Komnene, berømte hennes skjønnhet og visdom i Alexiaden.

Maria og Andronikos Doukas hadde syv barn:
Michael Doukas (* ca. 1061 - † før 1117), "Protostrator".
Constantine Doukas.
Stephen Doukas.
Johannes Doukas (* ca. 1064 - † før 1137), "Megas doux".
Irene Doukaina (* ca. 1066 - † 1138), gift med keiser Alexios I Komnenos.
Anna Doukaina. gift med George Palaiologos.
Theodora Doukaina, nonne.»[880]

(Barn XIV:5578, Far XVI:22311)

---

877 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1138. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 30, 32.
878 Wikipedia.
879 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1140. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 30, 32.
880 Wikipedia.

Gift med forrige ane.

XV:11157 fm fm fm mm ff mf mf f
Bela I av Ungarn. Født 1016. Død 11.09.1063. Gjentakelse, se side 382.

XV:11158 fm fm fm mm ff mf mf m
Richiza (Adelaide?) av Polen. Født 22.09.1013. Død 21.05.1073. Gjentakelse, se side 384.

XV:11159 fm fm fm mm ff mf mm f
Rudolf av Rheinfelden. Hertug / Motkonge. Født omkring 1015. Død 15.10.1080 i Merseburg.

Rudolf ble første gang gift i 1059 med Mathilde av Tyskland (1045 - 1060).

Rudolf, som var hertug av Schwaben fra 1057, ble 15.03.1077 valgt til motkonge mot Henrik IV. På det møte i Forchheim hvor han ble valgt av de opprørske tyske fyrster, måtte han love at Tyskland heretter skulle være et valgrike og at kongen skulle velges av fyrstene. Han lovet biskopene kanoniske valg.

Han slo Henrik ved Mellrichstadt 07.08.1078 og ved Forchheim 27.01.1080.

Rudolf døde i oktober 1080 i Merseburg av de sår han dagen før hadde fått under slaget ved Mölsen mot Henrik IV.[881]

T. v. Hertug av Schwaben 1057 - 1080 og motkonge av Tyskland 1077 - 1080. I midten: Rudolf av Rheinfeldens kongelige segl, 1079. T. h. Den dødelig sårede Rudolf har mistet armen i kamp. Gravering av Bernhard Rode, 1781 (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Rudolf av Rheinfelden (* ca. 1025 - † 01.,1.1080 var hertug av Schwaben i Tyskland fra 1057 til 1079.

Rudolf var sønn til greve Kuno av Rheinfelden. Han er første gang nevnt i 1048 som greve av Sisgau i Schwaben (i dagens Nordvestlige Sveits). Rudolfs familie hadde store landeiendommer mellom Schwartzwald og Aargau. Han var sannsynligvis i slekt med kong Rudolf II av Burgund († 937).

Han var svoger til den tysk-romerske keiser Henrik IV, men han ble etter hvert en fiende av keiseren. I 1077 lot han seg velge til tysk "motkonge" i strid med Henrik IV og dette utløste det "store saksiske opprøret", og også første fase i "investiturstriden" som sto mellom keiseren og paven om retten til å utnevne biskoper i kirken. Etter en serie væpnede konflikter døde Rudolf i 1080 av skader dagen etter at hans styrker hadde slått keiseren i slaget ved Elster.

I 1059 giftet han seg med Mathilda, søster til keiser Henrik IV. Mathilda døde allerede 12.05.1060, tolv år gammel.

I 1066 giftet Rudolf seg 2. gang med Adelheid av Savoye (* 1052 el. 1052 - † 1079), datter til greve Otto av Savoye og hans hustru, Adelheid av Susa.

Da Adelheids søster Bertha av Savoye giftet seg med keiser Henrik IV samme år ble Rudolf for andre gang keiserens svoger.

Hertug av Schwaben.

Da hertug Otto III av Schwaben døde uten mannlige arvinger i 1057 utpekte keiserinne Agnes av Poitou (som da

881 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1147. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 31.

var regent for den mindreårige keiseren Henrik IV) Rudolf til ny hertug i Schwaben og øverste leder for Burgund.

Under regentskapet til Agnes kunne riksfyrstene i riket styrke sin posisjon i forhold til den relativt svake keisermakten. I 1062 kunne en gruppe adelige under ledelse av erkebiskop Anno II av Köln gjennomføre en kidnapping av den unge keiseren (Kaiserswerth-kuppet). Henrik ble senere satt fri, men hans mor, Agnes, måtte gi fra seg regentmakten til kuppmakerne.

Investiturstriden (Investitur – fra latin, bokstavelig ikledning – er en betegnelse på den høytidelige innsettelse av en person i et kirkelig eller verdslig, gjerne fyrstelig, embete eller ved overdragelse av eiendom i form av len fra en lensherre til en vasall. Betegnelsen investitur stammer fra skikken med å ikle den som innsettes i et embete en spesiell kappe, som tegn på det embete eller den verdighet vedkommende tiltrer).

På 1070-tallet raste det en etter hvert bitter strid mellom keiseren og pave Gregorius VII om retten til å utnevne biskoper. Striden nådde et klimaks i februar 1076 da paven ekskommuniserte (bannlyste) keiser Henrik IV. Hertug Rudolf, sammen med greve Berthold II av Kärnten, hertug Welf I av Bayern og flere andre riksfyrster tok pavens parti og møtte pave Gregorius i Augsberg i februar 1077.

I mellomtiden innså keiser Henrik at han måtte forsone seg med paven, og i januar 1077 gjennomførte han sin "kanossagang" da han med sin familie gikk til slottet Canossa der pave Gregorius oppholdt seg. Slottet tilhørte den mektige Mathilde av Toscana. Ved å gjøre bot oppnådde Henrik absolusjon, men opprørerne fortsatte med sine planer.

Motkonge,

15.03.1077 ble Rudolf valgt til motkonge i keiserpalasset i Forchheim hvor også de tidligere kongene Ludvig Barnet og Konrad I av Tyskland hadde blitt kronet. Den første "motkongen" i imperiets historie lovte å respektere investituret.

Rudolf fikk, ikke uventet, støtte fra kirken, spesielt erkebiskopene i Salzburg og Magdeburg. Han hadde også mektige adelsmenn som støttespillere, som hertugene i Kärnten og Bayern og den avsatte hertugen av Bayern, Otto av Nordheim. Muligens hadde han også støtte hos hertug Magnus av Sachsen. Rudolf dro etter utnevnelsen til Mainz hvor han ble kronet av erkebiskop Siegfried I av Mainz. Han måtte raskt flykte fra Mainz da folket i byen vendte seg mot ham. Han dro til Sachsen, men fikk problemer fordi Sachsen ble isolert fra hans hjemland, Schwaben, ved at keiserens herskerslekt med Salier-dynastiets eiendommer splittet områdene. Paven inntok også en avventende holdning i striden. Etter hvert ble Rudolf anklaget for grådighet og forræderi, og han mistet sin folkelige støtte.

Senere liv.

Rudolf overlot styringen av Schwaben til sin sønn, hertug Berthold I av Schwaben, og forsøkte å slå Henriks styrker ved Würtzburg uten hell. På riksdagsmøtet i Ulm i mai 1077 fratok man Rheinfeldene hertugdømmet og utnevnte i stedet Fredrik I av Büren til hertug av Schwaben. Hertugdømmet gikk dermed over til adelsslekten hohenstaufene.

I 1078 gjennomførte Henrik IV et vellykkede felttog i Bayern, men pave Gregorius nektet å ekskommunisere Rudolf. I et slag ved Mellrichstadt den 7. august klarte styrkene til Otto av Nordheim å vinne en slags militær seier, men troppene fra Berthold og Welf ble svekket av et bondeopprør mot dem. Rudolf klarte heller ikke å få sakserne med seg på kamper utenfor eget område, og sakserne så med mistenksomhet på Rudolf som ikke selv var sakser. Han var også skuffet over pavens tilbakeholdenhet. For å lønne sine tilhengere ble han tvunget til å gi fra seg store deler av sine landeiendommer. I 1080 bedret situasjonen seg for ham, da han vant et slag ved Flarchheim 27. januar. Den 7. mars ble keiser Henrik IV igjen ekskommunisert, og paven anerkjente Rudolf som tysk konge.

Det kom til et avgjørende slag mellom Rudolfs og Henriks styrker ved Elster 14.10.1080. Rudolf kunne her ha vunnet en endelig seier, men han ble i stedet såret i magen og fikk ene hånden kuttet av. Alvorlig såret måtte han trekke seg tilbake og døde i Merseburg dagen etter.

Mye av kraften i oppgjøret forsvant, selv om det fortsatt var uro og motstand mot keiseren fram til 1085. I 1081 ble Hermann av Salm valgt til ny motkonge, men han klarte aldri å reise noen reell motstand mot keiseren.»[882]

(Barn XIV:5580, Far XVI:22317)

Gift omkring 1064 med neste ane.

Barn:

Adelaide av Rheinfelden. Født omkring 1064. Død ...05.1090. (Se XIV:5580).

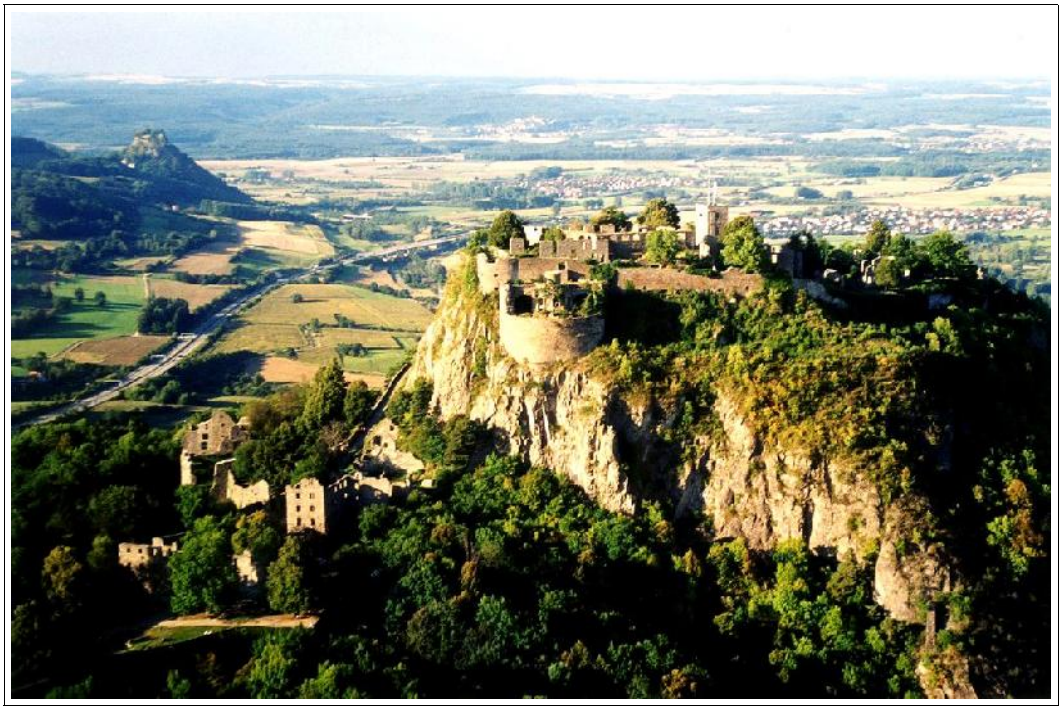
XV:11160 fm fm fm mm ff mf mm m

Adelheid av Savoye. Grevinne/dronningkonsort. Født mellom 1050 og 1052. Død 1079.

Grevinne av Savoye.[883]

882 Wikipedia.

883 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1151. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 31, 92.

Slottet Hohentwiel i Baden-Würtenburg (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Adelheid av Savoye (tysk: Adelheid von Turin) (* ca. 1050/2 - † 1079) fra huset Savoye, var hertuginne av Schwaben fra ca 1062 til 1079 i ekteskap med Rudolf av Rheinfelden, også valgt til tysk antikonge i 1077.

Adelheid var datter til greve Otto av Savoye (* ca. 1023 - † 1057-60) og hans hustru Adelheid av Susa (* ca. 1014-20 - † 19.12.1091) fra adelsfamilien Arduinici. Hennes morforeldre var markgreve Oldéric Manfred II av Torino og Bertha av Milano. Adelheid var den yngre søsteren til Bertha av Savoye, som ble forlovet med den fremtidige kongen Henry IV av Tyskland i 1055.

I følge "Europäische Stammtafeln" var hun først gift med greve Guigues I av Albon, selv om denne antagelsen virker svært usannsynlig.

Faktisk ble Adelheid ca. 1060/62 – omtrent ti år gammel – gift med den schwabiske hertugen Rudolf av Rheinfelden.

I 1069 forsøkte Rudolf å forstøte Adelheid etter en påstått affære med greve Werner av Habsburg. I 1071 kunne Adelheid frie seg fra anklagen om utroskap i nærvær av pave Alexander II. Rudolf ble pålagt å forsone seg med Adelheid. Samtidig forsøkte Henrik IV å avvise hennes søster Bertha, også uten hell.

I 1077 valgte en forsamling av revolterende tyske prinser Rudolf til antikonge. Han ble kronet av erkebiskop Siegfried I fra Mainz 26. mars, med Adelheid som konsort. Da det store saksiske opprøret brøt ut, forble Adelheid i Schwaben og forsvarte ektemannens landområder, mens Rudolf kjempet mot Henrik IV i Sachsen.

Adelheid døde i påsken i 1079, adskilt fra sin mann på slottet Hohentwiel. Hun ble gravlagt i klosteret St. Blasien.

Adelheid og Rudolf hadde minst fire barn:
Agnes av Rheinfelden (* ca.1065 - † 1111), gift med Berthold II av Zähringen.
Adelheid av Rheinfelden (* ca. 1065 - † 1090), gift med kong Ladislaus I av Ungarn.
Bertha av Rheinfelden (ca. 1065 - † etter 1128), grevinne av Kellmünz,
gift med Ulrich X, greve av Bregenz.
Otto (død ung).
Berthold av Rheinfelden (* ca. 1060 - † 1090), hertug av Schwaben (omstridt).»[884]

(Barn XIV:5580, Far XVI:22319, Mor XVI:22320)

Gift omkring 1064 med forrige ane.

Generasjon XVI

XVI:21025 fm fm ff mf ff mf ff ff

Arnmod Arnvidsson. Jarl. Død 986.

884 Wikipedia.

Arnmod var bosatt i Ønundafjord på Island.

Han var en av anførerne i slaget mot jomsvikingene ved Hjørungavåg. Han ble felt av Vagn Åkessons.[885]

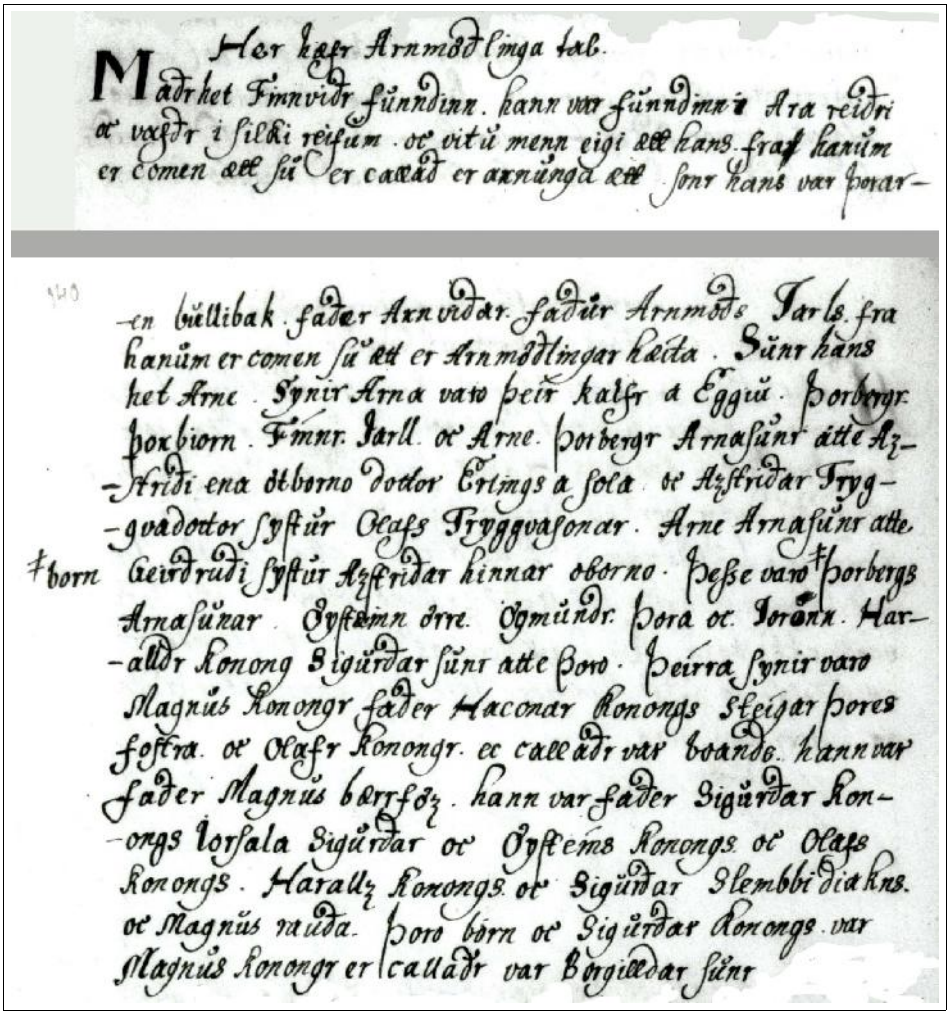
Fra «I balansepunktet - Sunnmøres eldste historie»:
«Herrane til Giske.

Frå tidleg 1000-talet til slutten av 1200-talet var det arnmødlingane som var herrar til Giske. Dei vart kalla slik etter stamfaren, Arnmod Arnvidsson. Men dei vart og kalla arnungar etter den først kjende stamfaren, Finnvid, som etter sagnet vart funnen i eit ørnereir. Ei oversikt over ætta, Arnungatal kalla, er bevart. Denne byrjar med Finnvid og har Arnmod nemnt som fjerde generasjon. Om det fanns andre greiner av arnungaætta enn arnmødlingane veit vi ikkje i dag, men desse har i så fall ikkje sett spor etter seg i historien slik Giske-ætta gjorde det. Heller er det ikkje mogelge følgja Giske-ætta lenger attende i tid enn dette.

Arnmødlingene.

Fra historiens mørke framtrer Arnmødling-atten ved slutten pa 900-tallet. I sagaene nevnes en Arnmod som deltok i slaget ved Hjørungavåg. Opplysningene om slekten blir pa 1200-tallet fyldigere og mer eksakte.

I "Anmødlingatal" føres slekten tilbake til Finnvid.»

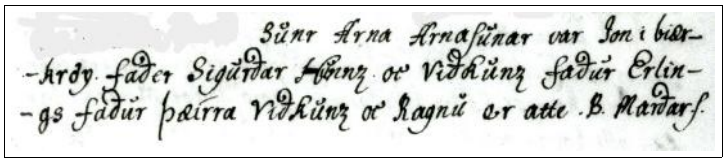
«Arnmóðingatal». Fra «Den Arnamagnæanske Samling», Københavns univesitet. Avskrift (B) av Fagerskinna, sent 1600-tall (kanskje i 1698) av skriveren til Tormod Torfæus, Asgeir Jonson. Originalen var i behold i København, men gikk tapt i branden i 1728. Arnmóðingatal begynner nederst i høyre ark i adressen nedenfor. https://handrit.is/da/manuscript/imaging/da/AM02-0051#page/69v++(142+af+177)/mode/2up

«En mann som hette Finvid den ˀfundne; ble funnet i et Ørnerede, svept i silke; hans herkomst er ukjent. Fra han nedstammer den såkalte Arnunge-ætten. Hans sønn var Torarin Bulibak far til Arnvid, far til Arnmod Jarl; fra han nedstammer den ætt som kalles Arnmødlingene. Han sønn het Arne; Arnes sønner var Kalf pa Egge, Torberg, Torbjørn, Finn jarl og Arne. Torberg Arnesønn var gift med Astrid hin ubårne, en datter av Erling pa Sole og Astrid Tryggvesdatter, Olaf Tryggvassons søster. Arne Arneson var gift med Geirthrud, en søster av Astrid hin ubårne. Torberg Arnesønns barn var Øystein Orre; Øgmund. Tora og Jorun. Tora fikk kong Harald Sigurdssøn til ekte; deres barn var kong Magnus (far til Håkon Steigarthoresfostre) og kong Olaf med tilnavnet Bonde; han var far til kong Magnus Barfot, som var far til kong Sigurd (Jorsal-Sigurd), kong Øystein, kong Olaf, kong Harald, Sigurd

885 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 696. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 17.

Slemmedegn, Magnus Røde og Tora. Kong Sigurds sønn var kong Magnus med tilnavnet Borghildssøn. ...»

«Silk innledes Arnmødlingatalet og fortsetter i 60 linjer før det brått avsluttes slik:»

«Arnmóðingatal», siste del.

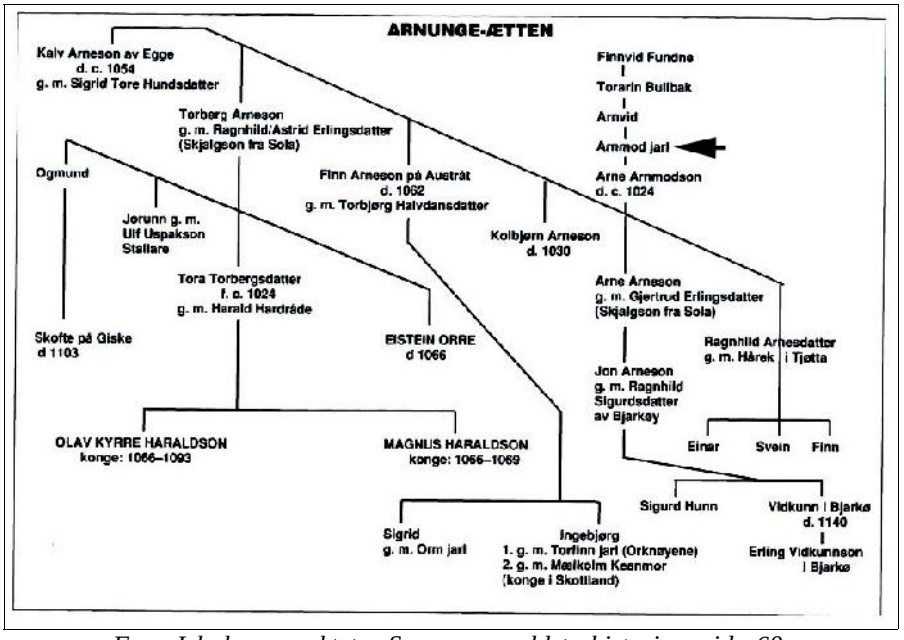
«Arne Arnessøns sønn var Jon i Bjarkøy, far til Sigurd Hunn og Vidkund, far til Erling, far til Vidkund og Ragna, som var gift med Bjarne Mardsøn.»

Denne merkelige og særsynte slektsfremstilling er skrevet inn som et tillegg til sagaverket Fagrskinna (tittel; 'Noregs Konungatal'). Man har antatt at Peter Pålsson (* ca 1190 - † 1253), Pål Flidas sønn, stod bak nedtegningen av slektsregisteret. Det er bare utvalgte deler av slekten som forekommer i Arnmødlingatalet men det er mulig å komplettere opplysningene i andre kilder, og særlig de delene som knyttet seg til de formemste posisjonene.

«Arnmødlingane si historie.

Arnmødlingane budde fast på Giske og eiga deira gjekk heile tida i arv frå far til son, ein gong til bror/brorson. Dei hadde lengste tida eit godt samarbeid med kongsmakta, dei var i slekt med kongehuset og dei var kongens lendmenn, seinere óg syslemann. Som lendmenn hadde dei plikter med ro og orden, forsvar, rettsvesen og som kongens rådgjevarar, dei hadde inntekter av kongsjord, hadde rett å halda væpna menn og hadde ein viss skattefridom. Då syslemannsombodet vaks fram i andre halvdel av 1100-talet, hadde Giske-herrane óg ofte dette ombodet med plikter i den lokale administrasjonen: rettsvesen, mIitærvesen og innsamling av kongens inntekter. Mange av del finn vi omtala i kongesagaene der dei speia ei viktig rolle i landet si historie.

Gjennom gifte var dei i slekt med andre stormannsætter langs kysten og hadde som del av ei slik gruppe også ei rolle som motvekt til kongemakta. På Sunnmøre hadde arnmødlingane ei avgjerande økonomisk og politisk makt, dels i kraft av eigen posisjon og dels som kongens menn. Men i denne perioden vart dei og noko meir. Frå å vere lokale sunnmørshøvdingar utvikla dei seg til å vera sentrale personar rikspolitisk, med makt og påverknad på landet si framtid.»

Fra «I balansepunktet - Sunnmøres eldste historie», side 60.

«Denne slektstavla over Arnungeætta viser forfedrene til Arne Arnmodsson (oppe til høyre) og hans etterkommere. De to første leddene er antagelig sagnfigurer, men de andre gjenfinnes i sagaene. I slektstavla er lagt vekt på å få med alle Arnes barn. Videre først Torberg Arnessons slektslinje som fører ætta videre på Giske via Ogmund og Skofte, men også via Tora til de norske kongsættene. Finn Arnessons ætt knytter an til Orknøyjarlene og Arne Arnessons slekt til Bjarkøyætta som senere forenes med Giske-ætta da Margrete på Giske gifter seg med Bjarne Erlingsson til Bjarkøy. De mange andre forbindelsene som fremgår av "Arnmødingstal" er ikke tatt med her.

Vi vet lite om Arne Arnmodsson, men det er ikke utelukket at han bodde på Giske og at han var lendmann på Sunnmøre. Han var gift med Tora, datteren til Torstein Galge. Hos Snorre het deres barn Kalv, Finn, Torberg, Åmunde, Kolbjørn, Arnbjørn, Arne og Ragnhild. Men i Arnmødlingatalet omtales bare Kalv, Finn, Torberg, Torbjørn og Arne.»[886]

Fra Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga:

886 I balansepunktet: Sunnmøres eldste historie - Redigert av Stein Ugelvik Larsen og Jarle Sulebust (1994), Sunnmørsposten Forlag, Ålesund.

«110. Det var en mann som het Arne Armodsson, han var gift med Tora, datter til Torstein Galge. De hadde disse barna: Kalv, Finn, Torberg, Amund, Kolbjørn, Arnbjørn, Arne og Ragnhild, og hun var gift med Hårek på Tjøtta. Arne var lendmann, en stor og mektig mann og kong Olavs gode venn. Sønnene hans, Kalv og Finn, var hos kong Olav den gangen, og kongen satte dem svært høyt.»[887]

Fra norsk Wikipedia:
«Arnmødlingene eller Arnungene ("ørnungene") var en norsk stormannsætt. Ættens hovedsete ble regnet for å være Giske på Sunnmøre. Ellers eide ættens medlemmer de store godsene Austråt og Bjarkøy.

Ifølge gamle genealogier var slektens stamfar en Finnvid "den funne", som skulle ha fått sitt tilnavn fordi han ble funnet i et ørnerede, der han lå innsvøpt i silke.

I henhold til "Arnmødlingatal" skal hans sønnesønnssønn ha vært en Arnmod Arnvidsson jarl, som ga ætten navnet. "arnmødlingene".

Hans sønn Arne, som omtales som den første eieren av Giske, levde på Olav den Helliges tid og var Olavs venn og lendmann.

Også Arnes sønner, Kalv, Finn, Torberg og Arne spilte en fremtredende rolle i den samtidens historie. Fra de to sistnevnte stammer de to hovedgrenene av slekten, Giske- og Bjarkøy-ættene.

Flere av ættens medlemmer ble kongelig gift.

Finn Arnessons datter Ingebjørg ble gift med kong Malcolm III av Skottland, og ble mor til kong Duncan II av Skottland.

Torberg Arnessons datter, Tora, ble gift med, eller ble frillen til, Harald Hardråde, og mor til kongene Magnus II Haraldsson og Olav Kyrre.»[888]

(Barn XV:10513)

Gift

Barn:

Arne Arnmodsson på Giske. Død omkring 1024. (Se XV:10513).

XVI:21027 fm fm ff mf ff mf ff mf

Torstein Galge. Herse?. Levde omkring 950.

Torstein var vistnok herse på Sundmøre (Giske).[889]

Fra Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga:
«110. Det var en mann som het Arne Armodsson, han var gift med Tora, datter til Torstein Galge. De hadde disse barna: Kalv, Finn, Torberg, Amund, Kolbjørn, Arnbjørn, Arne og Ragnhild, og hun var gift med Hårek på Tjøtta. Arne var lendmann, en stor og mektig mann og kong Olavs gode venn. Sønnene hans, Kalv og Finn, var hos kong Olav den gangen, og kongen satte dem svært høyt.»[890]

(Barn XV:10514)

Gift

Barn:

Tora Torsteinsdatter. Levde 980. (Se XV:10514).

XVI:21029 fm fm ff mf ff mf fm ff

Toralv Skjalg Ogmundsson på Sola. Herse. Født omkring 930. Levde 965. Død omkring 968.

Toralv skal ha vært sønn til Ogmund Kåresson på Sola og sønnesønn til Horda-Kaare.
Skjalg betyr antagelig «skjeløyd».

Han skal ha blitt innebrent av Ragnvald, sønn til Lodin på Ærvik ved Stad i 968, fordi han, vistnok med rette, ble beskylt for å ha drept Lodin på forrædersk vis.

Toralvs sønn, Erling, må da ha vært et barn. Ragnvald, som først etter drapet på Toralv overtok sin fedrenegård, nevnes under navnet «Ragnvald på Ærvik» som en av de fornemste deltagere i Jomsvikingeslaget. Dette fant sted i Hjørungavåg i 980-årene. Erling må derfor ha vært omtrent jevnaldrende med Snorre som ble født i 965.

Toralv må da ha levet ved år 965.[891]

887 Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 110.

888 Wikipedia.

889 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 701. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 17.

890 Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 110.

891 C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 341. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 703. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 93.

Fra Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga:
«54. ... På Hordaland var det mange gjeve stormenn, som var kommet av Horda-Kåres ætt. Han hadde hatt fire sønner; den ene var Torleiv Spake, den andre Ogmund, far til Torolv Skjalg som var far til Erling på Sola; den tredje var Tord, far til Klypp herse, som drepte Sigurd Sleva Gunnhildsson; den fjerde var Olmod, far til Askjel, far til Aslak Fitjaskalle. Det var den største og gjeveste ætten på Hordaland. ...»[892]

(Barn XV:10515, Far XVII:42057, Mor XVII:42058)

Gift

Barn:

Erling Skjalgsson på Sola. Født mellom 960 og 975. Død mellom 1027 og 1028. (Se XV:10515).

XVI:21031 fm fm ff mf ff mf fm mf

Tryggve Olavsson. Småkonge i Viken. Født mellom 925 og 935. Død 963 i Bohuslen.

Jeg har valgt å frikoble biografien til Trygve Olavsson – far til Olav Tryggvason – fra hans mulige far – Olav Haraldson – omtalt av Snorre flere hundre år senere som en av sønnene til Harald Hårfagre![893]

Fra Norsk biografisk leksikon:
«Østnorsk småkonge. Foreldre: Angivelig småkongen Olav Haraldsson; morens navn er ikke kjent. Gift med Astrid Eiriksdatter, datter av Eirik Bjodaskalle. Far til kong Olav 1 Tryggvason (968–1000).

Helt frem til ca. 1020 fantes det flere "småkonger" på Østlandet, og om de aller fleste mangler vi sikker kunnskap ut over selve navnet. Slik er det også i Tryggve Olavssons tilfelle. Men som far til heltekongen Olav Tryggvason kom Tryggve til å spille en viss rolle i kongesagaene, selv om omfanget av det som fortelles, er beskjedent. Tradisjonen om ham var også vag, og det som sies, varierer ikke så lite på sentrale punkter.

Det aller viktigste sagaene måtte få frem om Tryggve Olavsson, var at han var ætling av Harald Hårfagre. Det heter således at hans far, Olav, var en sønn Harald hadde med en ellers ukjent Svanhild; hun skal ha vært datter av en "jarl" på Opplandene ved navn Øystein. Men etter alt å dømme omfattet ikke Harald Hårfagres kongedømme disse delene av Norge, og sagaenes bilde av ættens herredømme på Østlandet virker som en konstruksjon i ettertid. Vi ser da også at rekken av østlandske hårfagreætlinger som nevnes i sagaene, danner et mønster, for å få ætten etablert i de forskjellige distriktene, både i innlandet og ved kysten.

Den angivelige hårfagresønnen Olav identifiseres dessuten i noen av sagaene med Olav "Digerbein" eller Olav Geirstadalv, som ellers sies å ha vært Halvdan Svartes halvbror – skjønt det også på et usikkert grunnlag. Noen av sagaene, særlig de eldste, opplyser videre at Tryggve Olavssons rike lå i innlandet, på Romerike, mens de senere sagaene, som Fagrskinna og Snorre, sier at det var Ranrike (Båhuslen). Alt dette viser at vi neppe har å gjøre med noen særlig fast eller pålitelig historisk tradisjon.

De sene sagaene lar Tryggve få kongetittelen og riket som en forlening av Håkon den Gode. Dette, sammen med lokaliseringen av herredømmet hans til de strategisk viktige kystområdene opp mot danske farvann, skal åpenbart fremheve Hårfagreættens herredømme i Norge rent generelt. Dessuten er hensikten mer spesielt å høyne Tryggves status og gi ham økt betydning.

Også når det gjelder Tryggves død spriker materialet. Den vanlige versjonen lar fiendskapet med Eirikssønnene bli bestemmende for hans skjebne. Dette passer med at Eirikssønnene allerede figurerte som "de onde forfølgere" under Olav Tryggvasons barndom, kort tid senere. Eirikssønnene skulle ha lokket Tryggve i en felle: De lot som om de ville ha ham med på vikingferd, men hugde ham ned da han møtte opp. Imidlertid gjengir en av de eldre sagaene (Ágrip) i tillegg en annen forklaring på Tryggves død: Han skulle ha blitt drept av bøndene på et ting fordi han var en hardstyrer; det heter videre at "noen" sier det ene og "noen" det andre. Begge forklaringer kan være like sikre – eller usikre.

Alle sagaene oppgir Sotenäs i Båhuslen som stedet hvor Eirikssønnene drepte Tryggve. Den døde kongen skal så ha blitt hauglagt på Tryggö (like nord for nåværende Kungshamn). Her finnes en gravrøys, som imidlertid er langt eldre.

Tryggves hustru Astrid Eiriksdatter skal ha vært fra en gård sagahåndskriftene benevner som Offrustaðir eller Oprustaðir, og som sies å ligge på Opplandene. I nyere tid har norske historikere gjettet på at dette må være Obrestad på Jæren, men uten å ha noe egentlig holdepunkt. Astrid fødte sønnen Olav Tryggvason kort tid etter Tryggves død.»[894]

Fra norsk Wikipedia (biografien til Harald Hårfagre):
«Harald Hårfagre skal ha hatt mange barn, med forskjellige kvinner. Hvor mange han fikk, er ukjent. I "Historia Norvegiæ" sies det at han hadde 16 sønner. "Ágrip" og "Fagrskinna"gir navnene på 20 av Haralds sønner. Snorre sier

892 Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 54.

893 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 708. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 77, 93. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 341. Cappelen's Norges Historie: Bind 2, side 101f, 107, 215. Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga. Snorre Sturlasson: Håkon jarls saga, avsnitt 4.

894 Norsk biografisk leksikon.

ikke noe om antallet. Etter "Historia Norvegiæ " var Eirik Blodøks den eldste, mens Snorre mente at Guttorm var den eldste. Etter "Fagrskinna" var Eirik blant de eldste og Håkon den gode blant de yngste.

Etter Haralds død ble det å stamme fra Harald Hårfagre politisk opportunt: det ga arverett til kongemakten. Å ha Harald Hårfagre som oldefar ga uendelig mye mer legitimitet til et maktprosjekt enn å stamme fra en tilfeldig småkonge. Det er mer enn sannsynlig at mange av de slektslinjene som senere tiders høvdinger viste til, hadde blitt redigert av hensyn til dette. Det kan reises berettiget tvil om kongene Olav Tryggvason, Olav Haraldson og Harald Hardråde var etterkommere etter Harald Hårfagre.

Følgende oversikt over Haralds barn og barnas mødre må derfor leses med stor skepsis, kanskje med unntak av barna Eirik Blodøks og Håkon Adalsteinsfostre, som regnes som sikre.

Mulige, men lite sannsynlige barn med Gyda Eiriksdatter: Ålov Årbot, Rørek Haraldsson, Sigtrygg Haraldsson, Frode Haraldsson og Torgils Haraldsson.

Mulige, men lite sannsynlige barn med Åsa Håkonsdatter: Guttorm Haraldsson, Halvdan Svarte Haraldsson, Halvdan Kvite Haraldsson og Sigrød Haraldsson.

Sannsynlig barn med Ragnhild Eiriksdatter er Eirik Blodøks.

Mulige, men svært usannsynlige barn med Svanhild Øysteinsdatter: Bjørn Farmann, Olav Haraldsson Geirstadalf og Ragnar Rykkel.

Mulige barn med Åshild Ringsdatter: Ring Haraldsson, Dag Haraldsson, Gudrød Skirja, Ingeborg Haraldsdatter og Ingegjerd Haraldsdatter (kanskje Tora Mosterstong var hennes mor)

Mulige, men lite sannsynlige barn med Snøfrid Svåsedatter: Sigurd Haraldsson Rise, Halvdan Hålegg, Gudrød Ljome og Ragnvald Rettilbeine.

Sannsynlig barn med Tora Mosterstong: Håkon den Gode (Håkon Adalsteinsfostre).»

Fra norsk Wikipedia:

«Tryggve Olavsson (* mellom 925 og 935 - † 963) var i følge sagaen sønn til Olav Haraldsson Geirstadalf († 934) og sønnesønn til Harald Hårfagre.

Han var en lokal stormann på Østlandet.»

At Harald Hårfagre var hans farfar og hans far derved var halvbror til Håkon Adelsteinsfostre. er lite trolig (min kommentar)!

«Håkon den Gode Adalsteinsfostre var konge på Vestlandet etter Eirik Blodøks. I Trøndelag var han nok anerkjent som øverste herre, men her rådde først og fremst Sigurd Håkonsson Ladejarl. Noen reell innflytelse på Østlandet hadde han neppe.

Ågrip forteller at Tryggve bodde på Ranrike. Forfatteren til "Historia Norvegiæ" skriver at han ble oppfostret på Romerike. Forfatteren til "Fagrskinna" har ingen opplysninger om hvor han bodde.

Snorre forteller at kong Håkon (Adelsteinsfostre) lot brorsønnene Tryggve Olavsson og Gudrød Bjørnsson sitte med styret i Viken. I realiteten var dette dansk område på denne tiden, og det er lite trolig at Snorres beretning har noe for seg. Snorre forteller at da det i 952 brøt ut krig mot Danmark, var Tryggve i vesterviking i Irland og Skottland. Han kom hjem samme vinter og fikk da overdratt kongedømmet i Viken med plikt til å forsvare landet mot ufred. Deretter hersket han ifølge Snorre uavhengig i Viken. Men han rådet også i Østfold og på Raumarike. Eirikssønnene angrep ham, men måtte vike. Etter Håkons død i 961 hersket han fremdeles i Viken. I Vestfold hersket hans unge søskenbarn, Gudrød Bjørnsson, men Tryggve var overkonge og den som styrte. I 962 inngikk han forbund med Håkon jarl, og Snorre beretter at han deltok i Håkon jarls konspirasjon mot Eirikssønnene sammen Gudrød Bjørnsson og Dale-Gudbrand.

Snorre beretter videre at Tryggve skal ha blitt drept øst for Sotenäs ved Veggir i Båhuslen i et bakhold av Gudrød Eiriksson, bror til kong Harald Gråfell.

Trygve var gift med Astrid Eiriksdatter, som ifølge sagaen var datter til Eirik Bjodaskalle på Obrestad.»[895]

(Barn XV:10516)

Gift omkring 960 med neste ane.

Barn:

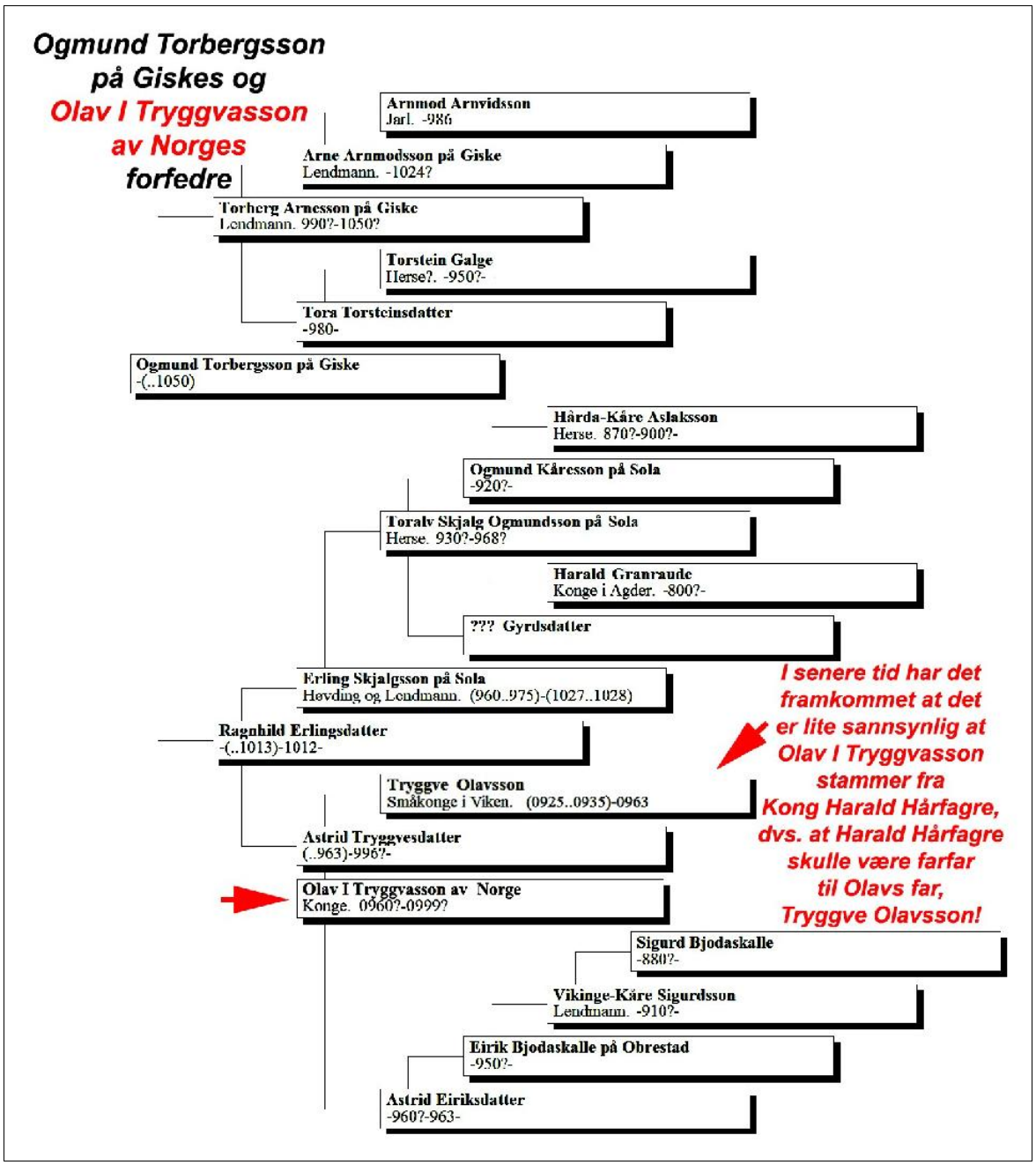
Astrid Tryggvesdatter. Født trolig før 963. (Se XV:10516).

Olav I Tryggvasson av Norge. Konge. Født omkring 960. Død omkring 999.

Konge av Norge 994 - 999.[896]

895 Wikipedia.

896 Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 93.

Fra Cappelen's «Norges Historie», Bind 2, side 214:

Olav Tryggvasson – roman og virkelighet.

Samtidig med, eller kort tid etter, at bøndene i Trøndelag gjorde oppstand mot Håkon jarl, stevnet vikinghøvdingen Olav Tryggvasson inn Trondheimsfjorden.

Det er lite vi virkelig vet om denne første norske kristningskongen. Omkring 1200 ble det skrevet en stor saga om ham, som vi helst må kalle en roman. Det var korstogstidens høysommer, helte- og ridderdiktningen stod i fullt flor, og martyrlegendene var legio. De islandske munkene som gjorde Olav Tryggvasson til sin helt, hadde stoff nok å ta av. Om den historiske overleveringen om Olav var spinkel, hadde de hele den europeiske litteraturen til rådighet, og den brukte de flittig til å utfylle bildet.

Olav Tryggvasson var først og fremst en viking, i større grad enn noen annen norsk konge. Han hadde aldri bodd i Norge, hele sitt voksne liv hadde han ligget på sjøen, dels i tjeneste hos fremmede fyrster, dels som røverkaptein i egen regi. Nettopp på den tiden da han ble voksen, begynte også en ny æra for vikingyrket. Etter et halvt hundre års relativ fred for de vesteuropeiske kystene kommer den ene urovekkende meldingen etter den andre om nordiske strandhogg og plyndringsstokter på Englands og Nordsjø-Tysklands strender. I løpet av kort tid blir denne herjingsbølgen så mektig at den forvandles til full erobringskrig, og ender ikke før hele England er blitt vikinghærenes bytte, i 1016.

Og denne bølgen var Olav med på å skape. Han begynte sin karriere i Østersjøen. Norsk var han av fødsel, men hele oppveksten foregikk sannsynligvis i utlendighet. Han var sønn av kong Tryggve Olavsson som ble drept i sitt rike i Båhuslen, enten av opprørske bønder eller av fetteren Gudrød Eiriksson, i 960-årene. Trygve var gift med Astrid, som ifølge sagaen var datter av en stormann på Jæren, Eirik Bjodaskalle på Obrestad.[897]

897 Cappelen's Norges Historie, Bind 2, side 214f.

Fra «Norsk historie I - 750-1537», side 64-66.

Olav Tryggvassons saga skal være særlig upålitelig og inneholde mye legendarisk stoff. Olav er fremstilt nærmest som en forløper for Olav den Hellige, på samme måte som Døperen Johannes var en forløper for Kristus. Håkon jarl som den siste herskende hedning dør som tyrann. Olav som den første misjonskonge er den store helt. Skaldekvad tyder på at det var innenlandske forhold som førte til Håkon Ladejarls fall, uten at vi kjenner bakgrunnen. Han skal ha fatt en brå død på grunn av svik, samtidig med eller like før Olav kom til Norge vestfra i 995. At Håkon jarls sønn Eirik rømte til Olav Skötkonung i Sverige, danskekongens skattekonge, tyder på at ladejarlen ikke var i konflikt med danskekongen, Harald Blåtanns sønn Svend Tjugeskjegg (ca. 985-1014), da Håkon døde.

To skalder bekrefter at Olavs far het Tryggve, som ifølge en samstemmig sagatradisjon var småkonge i Viken eller på Opplandene og Harald Hårfagres sønnesønn. Men morsætten knytter Olav til Vestlandet. Hans rike omfattet Vestlandet, Trøndelag og kystlandet nordover. Kristningsverket som er tillagt ham, knytter ham til disse landsdelene. Olav ble tatt til konge av trønderne på Øyratinget og ble dermed den første med ambisjon om rikskongedømme som tok ladejarlens plass i Trøndelag. Landsdelen var under Håkon jarl blitt landets politiske sentrum, og for Olav Tryggvasson ble Trøndelag kjerneområder både strategisk og økonomisk. Området lå langt fra Danmark og var lite utsatt for angrep fra den kanten. Trønderfylkene hadde rikt jordbruk og var transittområde for øst-vest-handelen med pelsverk. Også veien til kystleia var kort, og konsentrasjonen rundt fjorden ga gode kommunikasjons- og kontrollmuligheter. Olav synes videre å ha fått indirekte kontroll over Sørvestlandet, da hans søster ble gift med Erling Skjalgsson på Sola.

Olav drev som vikingkonge før han kom til Norge, i øst og i vest, men særlig i England. I den angelsaksiske krønike omtales han to ganger på 990-tallet som vikinghøvding – siste gang i 994 da han, sammen med danskekongen Svend Tjugeskjegg, var med og innkasserte «danegeld» på 16 000 pund, mer enn 5½ tonn sølv. Danegeld var betaling fra den engelske kongen for at vikingene skulle la riket være i fred. Olav lot seg deretter døpe med den engelske kongen som fadder, mottok store gaver og lovte aldri mer å angripe kongens rike. Man har vært inne på at den engelske kongen, Etheired (968-1016), på denne måten betalte Olav for at han skulle bryte med Svend Tjugeskjegg, kongens farligste motstander, og at han i den forbindelse ble oppmuntret til å søke kongemakt i Norge for på den måten å lette trykket mot engelskmennene.

Olav Tryggvasson prøvde åpenbart å innføre kristendommen i sitt rike, om nødvendig med tvang, i det minste i Trøndelag og kanskje i Nord-Norge. Men da han satte igang sitt kristningsforetakende, var kristendommen på ingen måte ukjent i landet. Alt lenge før vikingtiden var det kristen kulturpåvirkning gjennom den kontakten nordmenn hadde med land i sør og vest – Frankerriket, Engand og Irland – og denne kontakten ble forsterket gjennom den økte aktiviteten fra vikingenes side. Det er da også indikasjoner på at kristendommen må ha hatt fotfeste i deler av kystlandet, fremfor alt på Vestlandet, men også i Viken, lenge før Olav meldte sin ankomst. Endring av gravskikk i Agder rundt 950 tolkes som en følge av kristen innflytelse. Gravene ble enklere, uten haug og med mindre gravgods. Også det forholdet at rundt 60 bautasteiner fra 900- og 1000-tallet med korstegninger og andre kristne symboler trolig er reist av kristne mennesker, kan tyde på kristen misjonsvirksomhet før kristningskongenes tid.

Olav Tryggvasson var heller ikke den første kristne kongen i Norge. Håkon Adalsteinsfostre ble kristen under oppfostringen hos kong Adalstein i England. Etter sagatradisjonen skal også han ha gjort visse forsøk på å virke for kristendommen etter at han ble konge, og han har kanskje hatt med seg kristne misjonærer til landet. Men forsøk på tvangskristning avstod han fra. Hans fremferd ga ham da også tilnavnet «den Gode».

Dessuten var Eirik Blodøks' sønner kristne. Ifølge skaldene krenket de hovene og konfiskerte verdisaker, noe som skulle kunne tolkes som voldsbruk for å tvinge igjennom kristendommen. På den andre siden var ikke dette nødvendigvis kristningsforsøk, men snarere del av deres alminnelige politikk, som gikk ut på å kvitte seg med potensielle motstandere og å skaffe seg ressurser.

Frem mot midten av 900-tallet må hedendom og kristendom ha eksistert side om side uten påviselige gnisninger, på samme måte som kristne og hedenske graver kan finnes om hverandre. Et politisk stridsspørsmål ble kristendommen først da den ble forsøkt påtvunget folket. Kristendommen var i seg selv en misjonerende, altså intolerant, religion, noe dessuten kongenes tvangsforsøk viser. Og dette forklarer også økende motstand mot den i andre halvdel av 900-tallet. Håkon Ladejarl nektet å la seg tvangskristne, og i skaldestrofer prises han for å ha gjenopprettet raserte helligdommer

Olavs forsøk på å innføre kristendommen i sitt rike, i det minste i Trøndelag og Nord-Norge, måtte svekke hans stilling i disse landsdelene og gi motstanderne hans større oppslutning. For Olavs fall skyldtes forholdet til Svend Tjugeskjegg og motsetningsforholdet til Håkon Ladejarls sønn Eirik, som var blitt gift med kong Svends datter. Disse to og Olav Skötkonung gikk sammen mot Olav. Olav synes å ha blandet seg inn i maktkamp i Østersjøen mellom venderkongen Boleslav og Svein – eventuelt søkte han allianse med Boleslav mot danskekongen og Eirik jarl. Han falt i slaget ved Svolder. Man har tradisjonelt, slik sagaforfatterne gjør, plassert Svolder nær øya Rügen i Østersjøen. Andre historikere vil, i likhet med Adam av Bremen, legge slaget til Øresund.

Svend Tjugeskjegg ble norsk overkonge etter Olavs fall. Olav Skötkonung styrte Ranrike, og Eirik jarl og hans bror Svein fikk styre over sin fars tidligere område fra Vestlandet og nordover. Etter Svend Tjugeskjeggs død i 1014 ble sønnen Knud, med tilnavnet «den Mektige», konge i England i 1016 og i

Danmark i 1019. Han så på Norge som en rettmessig del av sitt nordsjørike.[898]

Titelfrise til Olav Trygvessøns saga (1914-utgaven).

Fra Snorre Sturlassons «Olav Trygvessons saga» om Kong Olavs gifte med Tyra, datter til Harald I Gormsson Blåtann av Danmark og søster til Svend Tjugeskjegg.

«91. Svein Tjugeskjeg, danekongen, havde Gunhild, datter af venderkongen Burislav. Men i de aar, som nu er omtalte, da hændte det, at dronning Gunhild fik sott og døde, men lidt senere fik kong Svein Sigrid den storraade, datter af Skågul-Toste, moder til Olav den svenske, sveakongen. Da opkom det med svogerskabet venskab der mellem kongerne og mellem dem og Eirik jarl Haakonsøn.»

«92. Venderkongen Burislav klagede for sin maag Sigvalde jarl over, at det forlig var brudt, som Sigvalde jarl havde gjort mellem kong Burislav og kong Svein. Kong Burislav skulde faa Tyre Haraldsdatter, kong Sveins søster; men det giftermaal havde ikke havt fremgang, thi Tyre satte et kort nei imod at giftes med en hedensk og gammel mand.

Nu siger kong Burislav til jarlen, at han vil kræve den aftale holdt, og bad jarlen fare til Danmark og føre dronning Tyre til ham. Sigvalde jarl vægrede sig ikke for den færd, men fór til Svein danekonge og bar denne sag for ham; ved sine overtalelser kom jarlen saa langt, at kong Svein gav sin søster Tyre i hans hænder; med hende fulgte nogle kvinder og hendes fosterfader, som hed Åssur Agesøn, en mægtig mand, samt nogle andre mænd. Det blev aftale mellem kongen og jarlen, at de eiendommer i Vendland, som dronning Gunhild havde havt, skulde Tyre have og desuden andre store eiendommer i medgift. Tyre græd saare og fór meget nødig afsted. Men da hun og jarlen kom til Vendland, gjorde kong Burislav sit bryllup og fik dronning Tyre. Men saalænge hun var blandt hedninger, vilde hun hverken tage imod mad eller drik af dem, og saaledes gik det i syv nætter.

Men saa var det en nat, at dronning Tyre og Åssur løb bort i mørket og til skogen. Det er kortest at sige om deres færd, at de kommer frem i Danmark; men Tyre tør paa ingen maade blive der af den grund, at hun ved, at hvis hendes broder kong Svein spørger til hende der, da vil han strax sende hende tilbage til Vendland.

Farer de overalt i hemmelighed, indtil de kommer til Norge. Tyre stansede ikke sin færd, førend de kom til kong Olav; han tog vel imod dem, og var de der vel holdne. Tyre siger kongen alt om sin vanskelige stilling og beder ham om hjælperaad og om fred for sig i hans rige. Tyre var en ordsnild kvinde, og kongen likte godt hendes tale; han saa, at hun var smuk, og det kommer ham i hug, at dette kan være et godt gifte; han vender talen hen paa dette og spørger, om hun vil gifte sig med ham. Men saa som hun nu var stedt, tyktes det hende vanskeligt at komme ud deraf; og paa den anden side saa hun, hvilket godt gifte dette var, at faa saa navnkundig en konge, og bad ham at raade for hende og hendes gifte. Og efter som herom var talt, saa fik kong Olav dronning Tyre. Dette bryllup blev holdt om høsten, da kongen var kommen norden fra Haalogaland. [år 999] Kong Olav og dronning Tyre var om vinteren i Nidaros. [år 1000] Men om vaaren efter klagede dronning Tyre ofte for kong Olav og græd saare over, at hun havde saa store eiendommer i Vendland, men hun havde ikke gods der i landet, saa som det sømmede sig for en dronning. Stundom bad hun kongen med fagre ord, at han skulde skaffe hende hendes eiendom, og sagde, at kong Burislav var saa god ven af kong Olav, at saasnart som de mødtes, vilde kongen give Olav alt det, han bad om. Men da kong Olavs venner blev var disse taler, raadede alle kongen fra denne færd. Saa siges det, at det var en dag tidlig om vaaren, at kongen gik gjennem strætet; men ved torvet

898 Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga. Ole Georg Moseng, Erik Opsahl, Gunnar I. Pettersen og Erling Sandmo: Norsk historie I - 750 -1537, Tano Aschehoug 1999, side 64-66.

kom en mand imod ham med mange kvanner, som var merkelig store for den tid paa vaaren. Kongen tog en stor kvannestilk i haanden og gik hjem til dronning Tyres herberge. Tyre sad inde i stuen og græd, da kongen kom ind. Kongen sagde:

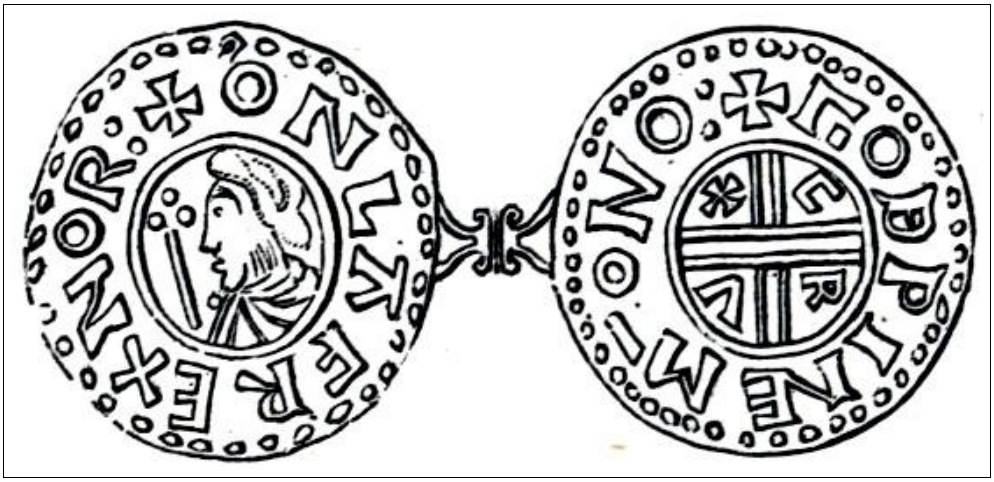
"Se her en stor kvannestilk, som jeg giver dig."

Hun slog til den med haanden og sagde:

"Større gaver gav Harald Gormsøn, men mindre ræddedes han for at fare fra landet og søge sin eiendom, end du gjør nu, og det sandedes, da han fór hid i Norge og ødede største delen af dette land og tilegnede sig alt med skatter og skylder; men du tør ikke fare gjennem Danevælde for broder min, kong Svein."

Kong Olav løb op ved disse ord og raabte høit og svor dertil:

"Aldrig skal jeg fare ræd for broder din, kong Svein, og hvis vi mødes, da skal han vige."»[899]

Det er kjent fire eksemplarer av en sølvmynt utstedt av Olav Tryggvasson. Myntene er av Crux-typen. De er tilnærmet like mynter utstedt av kong Æthelred i England og kong Svend Tjugeskjegg i Danmark. Myntene er det eneste samtidsbeviset for at Olav var norsk konge. (Wikipedia)..

Fra norsk Wikipedia:

«Olav I Tryggvasson (norrønt: Óláfr Tryggvason) (* ca. 960 - † ca. 999) var konge over deler av dagens Norge ca. 995-999. Man vet svært lite om Olavs korte periode som konge, og hvilke deler av landet han styrte er usikkert.

Han var en vikinghøvding som deltok i angrep mot England. Han hadde økenavnet Olav Kråkebein.

Olav falt i et sjøslag, som kan ha funnet sted i Øresund i 999.

Det var ikke en normalisert skrivenorm på norrønt språk, og skrivemåten varierer derfor fra dokument til dokument. En variant er "Óláfr Tryggvasun".

De norske og islandske kildene er samstemte om at foreldrene til Olav var Astrid og Tryggve Olavsson. Men hvor foreldrene og Olav kom fra, er svært usikkert:

Adam av Bremen skrev omkring år 1075 at Olav var fra Norge, og at han rømte derfra til England.

Theodoricus skrev omkring år 1180 at Olav var sønn til Astrid og Tryggve Olavsson, som hadde kongemakt i det øvre fylket, som nordmennene kalte Opplandene.

Forfatteren til "Historia Norvegiæ" skrev i andre halvdel av 1100-tallet at Olav var sønn til Astrid og Tryggve Olavsson. Trygve styrte Romerike. Astrid var fra Opplandet.

Forfatteren av "Ågrip" skrev omkring 1190 at Olav var sønn til Astrid og Tryggve Olavsson. Tryggve tok kongenavn på Ranrike (Båhuslen).

Snorre skrev på 1220-tallet at Olav var sønn til Astrid Eiriksdatter og Tryggve Olavsson, som var småkonge i Ranrike og Vingulmark.

Geirr Leistad mente Olav hørte til en dansk ætt fra Hedeby, der navnene Olav, Tryggve og Astrid var i bruk.

Therese Holt Hansen mente at Olavs knytting til Irland kan bety at han tilhørte en irsk eller irsk-skandinavisk høvdingefamilie.

Det er uvisst når Olav ble født. Snorre Sturlason skrev at han ble født like etter at hans far ble drept (ca. 963), mens andre kilder hevder at han ble født en gang mellom 964 og 969. Øystein Morten mente han var født senest i 970.

Vi vet ikke hvor han ble født. Noen av de stedene som er foreslått som Olav Tryggvassons "fødested", basert på fortellingen i "Heimskringla", er Lalandsholmen i Frøylandsvatnet, Kongeøya i Randsfjorden, Ramsholmen i Storsjøen i Nord-Odal og Holmen i Sirdalsvatnet. Både på Lalandsholmen og Kongeøya, og ved Frøylandsvatnet er det reist minnesteiner.

Kong Olav var gift med Tyra, datter til Harald I Gormsson Blåtann av Danmark og søster til Svend

899 Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga,avsnitt 91 og 92:

Tjugeskjegg.

De hadde ett barn som døde innen det fylte ett år.

I viking?

"Óláfsdrápa Tryggvasonar" (dråpa om Olav Tryggvasson) er et skaldekvad, en dråpe, diktet på Island ca. år 1200 av en ukjent forfatter. Kvadet omhandler livet til kong Olav Tryggvasson av Norge fra han vokser opp i Gardariket (Russland) og til han dør i slaget ved Svolder.

Manuskriptet tilegner kvadet til skalden Hallfred Vandrædaskald, en av Olavs hirdskalder, men dette blir stort sett avvist av moderne filologer og historikere. "Óláfsdrápa" forteller at Olav tidlig drog i viking. Han hadde Russland som utgangspunkt, og var i kamper i Østersjøen, ved Frisland og i Irskesjøen. Det er ikke støtte for dette i eldre kilder.

Snorre har eventyrlige fortellinger om Olav Tryggvasson ved Østersjøen og i Gardarrike. Dagens historikere regner fortellingene om Olavs barndom og ungdom som oppdiktede, selv om de kan inneholde historisk korrekt informasjon, både om personer og hendelser.

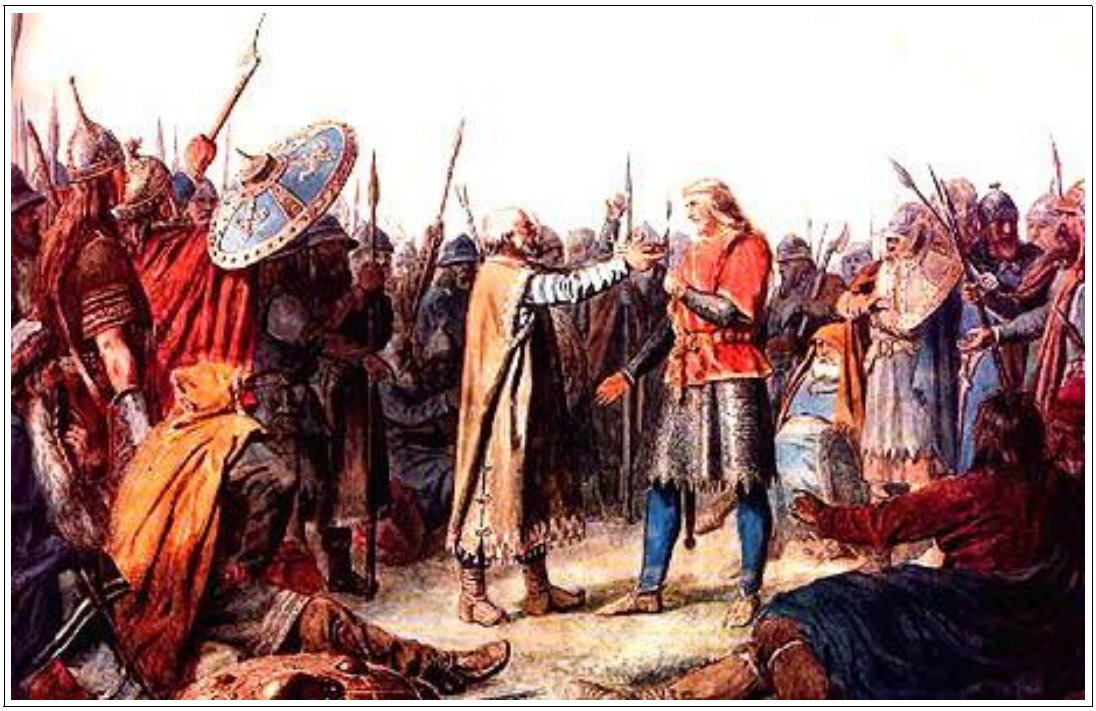
I England i 991-994.

I engelske kilder opptrer i perioden 991-993 en som omtales som "Anlaf". Det antas at det var Olav Tryggvasson, men det kan også ha vært en annen.

Anlaf ble første gang nevnt i året 991, da i "The Anglo-Saxon Chronicle". Han kom med 93 skip til Folkestone, hvor han plyndret seg vei til Sandwich, så til Ipswich og til slutt til Maldon, hvor Anlafs hær vant slaget mot ealdormannen Byrthnoth. Etter erkebiskop Sigerics anbefaling betalte den engelske kongen, Ethelred, vikingene 10 000 pund sølv for at plyndringene skulle opphøre. Det diskuteres om hvorvidt det var Anlaf eller den danske kongen Svend Tjugeskjegg som ledet slaget ved Maldon. Ingen kilder bekrefter at Svend eller hans menn var til stede i Maldon.

Anlaf nevnes igjen da han angrep London i september 993. Denne gang hadde han 94 skip, og Svend Tjugeskjegg med som sin allierte. De lyktes ikke i å erobre byen, men de fortsatte herjingene innover i landet til hest, og gjorde stor skade. Ethelred betalte 16 000 pund sølv for å stoppe dem.

Høsten 993 sendte den engelske kongen bud på Anlaf. De møttes ved Andover for å bli kjent, til forhandlinger og til en stor seremoni der Ethelred var fadder ved Olavs dåp eller konfirmasjon. Ethelred ga ham kongelige gaver. Som resultat av møtet ved Andover er det bevart en avtale. Avtalen innledes med å slå fast at det er en fredsavtale mellom Ethelred og hans rådgivere, og Olav, Jostein og Gudmund Steitasson. Svend Tjugeskjegg står ikke anført som en av partene i avtalen. Anlaf lovte å aldri returnere til England som fiende. Avtalen innebar at Anlaf skulle hjelpe kongen mot indre og ytre fiender. Anlaf, Jostein og Gudmund Steitasson fikk betalt 22 000 pund sølv.»

Olav Tryggvasson velges til konge av Norge (Maleri av Peter Nicolai Arbo 1860). (Wikipedia).

«Hersker og konge av Norge.

Bøndene i Trøndelag hadde startet et opprør mot Håkon Sigurdsson Ladejarl. Han ble sviktet av sine egne, og drept. Det er uvisst om drapet forårsaket Olavs reise til Norge, om det skjedde som en følge av Olavs ankomst eller om det ikke var noen sammenheng.

En gang i perioden mellom 994 og 996 dro Olav til Norge. Han ankom Norge første gang, ytterst på øya Moster i Bømlo.

"Saxo Grammaticus" fortalte at Olav i begynnelsen sto for styret i Norge. Han hersket med full kongelig makt og myndighet, men han bar ikke kongenavn. Svend Tjugeskjegg søkte tilflukt hos ham, men ble avvist.

Claus Krag skrev at det er så godt som umulig å bedømme hva Olav egentlig betydde historisk og reelt i de fem årene han var norsk konge 995-1000.

Det er uvisst om han bare var konge over Vestlandet (det gamle riket til Harald Hårfagre) eller om haln også styrte over Trøndelag og deler av Østlandet. Ingen av skaldekvadene knytter ham til Trøndelag. Området omkring Oslofjorden hørte til Danmark. Han sikret makten ved å gifte bort sin søster Astrid til Erling Skjalgsson, den mektigste mannen på Vestlandet. Ifølge Odd Snorresson fikk Erling som ombud området mellom Sognefjorden og Lindesnes. Det er mulig at dette også var Olavs kongerike.

Hedendom og kristendom.

Vi vet ikke mye om hvordan Olav egentlig forholdt seg til hedendom og kristendom, og kildene er uenige.

Olav ble i forbindelse med fredsslutningen i 993 opplært i den kristne tro av erkebiskop Sigeric av Canterbury og biskop Ælfheah av Winchester, og ble enten døpt eller konfirmert ved denne anledning. Om Olav allerede hadde blitt døpt tidligere, er omdiskutert. Den angelsaksiske krønike forteller at Ethelred II var hans fadder.

Adam av Bremen skrev omkring 1075 at noen sa at Olav var kristen, mens andre mente at han var frafallen. Men alle var enige i at han var en spåmann, han leste i tegn og satt all sin lit til fuglevarsler. Derfor fikk han også økenavnet Olav Kråkebein. Han drev også med trolldomskunst og hadde med seg seidemenn. ("Seid" (av norrønt "seiðr") er en samlebetegnelse på kunnskaper og teknikker som ligger i grenselandet mellom religion og magi).

Vi vet at kristningen av Norge ble påbegynt lenge før Olavs tid. Men Olavs navn knyttes i sagaene til det såkalte tinget på Dragseid som påbød kristendommen, og som kirkegrunnlegger på Moster. Da Dragseid ellers er et ukjent tingsted og det på Moster ikke er arkeologiske spor etter en tidlig kirke, er det mulig at dette er oppdiktet.

Det kan være at han etablerte et kirkelig nærvær av en viss betydning langs kysten. Videre skal han ha sendt misjonæren Tangbrand til Island. Det hadde betydning for islendingenes endring av lovene, slik at de ble basert på kristendommen.»

«Slaget ved Svolder», Otto Sinding (1883) (Wikipedia).

«Olavs død.

Olav døde i et sjøslag. Middelalders kilder er uenige om hvor slaget fant sted, og om hvem som deltok i slaget:

Skalden Hallfröðr Óttarsson vandræðaskáld skrev i "Erfidrápa Ólálfs Tryggvasonar" (Arvedråpa til Olaf Tryggvasson) at Olav sloss mot to konger og en jarl, men uten at de er navngitt.

Skalden Halldórr ókristni skrev i "Eiríksflokkr" at striden var mot jarlen, med hjelp av svenske og danske styrker. Jarlen er ikke navngitt.

Adam av Bremen skrev omkring år 1075 at Olav døde i et slag i Øresund. Olav angrep da kong Svend Tjugeskjegg av Danmark.

Theodoricus skrev omkring 1180 at slaget fant sted ved øya Svold som ligger nær Slavia, som vi på vårt morsmål kaller Vinnlandia.

Med Sæmund Frode († 1133) som kilde, oppgir "Nóregs konungatal" fra omkring 1190 at slaget var mot jarlen Eirik Håkonsson, og at Olav falt i Svoldervågen.

Snorre skrev ca. 1230 at kong Svend Tjugeskjegg, kong Olof Skötkonung av Sverige og ladejarlen Eirik Håkonsson var hans motstanderne i slaget.

Kildene er samstemte om at Olav hoppet i sjøen etter at det ble klart at slaget var tapt.

Bjørn Bandlien og Per G. Norseng konkluderte med at Kong Olav falt i et sjøslag ved Svolder i år 1000 etter å ha blitt slått av en allianse bestående av danskekongen Svend Tjugeskjegg, den svenske kongen Olof Skötkonung og ladejarlen Eirik Håkonsson. Øystein Morten mente at slaget sannsynligvis fant sted i Øresund i 999. Slaget fant trolig sted i en gang i perioden 998-1004.

Adam av Bremen skrev at Svend Tjugeskjegg overtok Olavs rike. Snorre mente at riket ble delt mellom Svend Tjugeskjegg, Olof Skötkonung og Eirik Håkonsson. Claus Krag skrev at etter Olavs fall ble Svend Tjugeskjegg norsk overkonge, mens Eirik og Svein jarler skulle styre landet fra Lindesnes og nordover på hans vegne. I Viken var satt det fortsatt danske underkonger slik som tidligere.»[900]

XVI:21032 fm fm ff mf ff mf fm mm

Astrid Eiriksdatter. Levde 963.

Det fortelles i en av sagaene at Astrid var fruktsommelig da Trygve ble drept i 963. Sagaen fortsettelse er vel for det meste oppdiktet. Ifølge denne måtte hun flykte for Gunhild Kongsmor fra Viken, ledsaget av sin fosterfar, Toralf Luseskjegg Hun kom til Ransfjord hvor hun skjulte seg på en holme og der fødte hun den senere kong Olav Trygvesson. Hun flyktet videre med ham til Obrestad på Jæren, stadig forfulgt av Gunhilds menn, og nådde senere til Håkon den Gamle i Svitjod. To år senere dro de til Gardarike, men de ble overfalt av estniske vikinger og skilt fra hverandre. Esterne solgte Astrid som trellkvinne. Hun ble dog gjenkjent her av den høybyrdige kjøpmanen Lodin fra Viken og ektet ham senere.[901]

Fra Norsk bilgrafisk leksikon:

«Astrid Eiriksdatter var en norsk stormannsdatter, som ifølge tradisjonen fra blant annet "Heimskringla" (kongesagaene) var mor til Olav Tryggvasson.

Astrid var datter til Eirik Bjodaskalle, trolig fra gården Oprustaðir eller Obrestad på Jæren, og ble gift med småkongen Tryggve Olavsson fra Viken. Etter Tryggves fall i en sjøtrefning i Ranrike (Bohuslän), måtte Astrid ifølge sagatradisjonen flykte til farsgården Obrestad. Her fødte hun en gutt, den senere rikskongen Olav Tryggvasson.

Snorre forteller at Astrid flyktet med sin sønn først til Svithjod og senere til Gardarike, men på ferden over Østersjøen ble de fanget av vikinger utenfor Ösel og solgt som treller. Astrid ble løskjøpt av en norsk farmann fra Viken, Lodin, som deretter giftet seg med henne.»[902]

Fra Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga:

«1. Astrid het den konen kong Trygve Olavsson hadde vært gift med. Hun var datter til Eirik Bjodaskalle, som bodde på Oprestad, det var en mektig mann. Etter at Trygve var falt, kom Astrid seg unna i all hemmelighet med alt det løsøre hun kunne få med seg. Fosterfar hennes, som het Torolv Luseskjegg, fulgte henne. Han gikk aldri fra henne; men de andre trofaste menn hun hadde, var rundt og speidet og fikk vite nytt om uvennene hennes, og hvor de var. Astrid gikk med barnet til kong Trygve. Hun lot dem ro seg ut på et vann, og der gjemte hun seg på en holme sammen med noen få folk. Der fødte hun et barn, det var en gutt. Da de øste vann over ham, kalte de ham Olav etter farfaren. Hun holdt seg gjemt der om sommeren. Men da nettene ble mørke og dagene stuttere og været kaldt, tok Astrid av sted igjen; Torolv og noen få menn fulgte henne. De reiste bare om natten gjennom bygdene, slik at de holdt seg skjult og møtte ingen. En dag mot kveld kom de fram til Eirik på Oprestad, far til Astrid. De gikk varsomt fram, Astrid sendte folk opp til gården som skulle si fra til Eirik, og han lot noen følge dem til en liten stue og dekke bord for dem med beste slags mat. Da Astrid og folkene hennes hadde vært der en stund, tok følget bort, og hun ble igjen sammen med to tjenestejenter og sønnen Olav, Torolv Luseskjegg og sønn hans, Torgils, som var 6 år gammel. De ble der vinteren over.»

«2. Da de hadde drept Trygve Olavsson, dro Harald Gråfell og Gudrød, bror hans, til de gårdene Trygve hadde eid; men da var Astrid borte, og de kunne ikke få spurlag på henne. De fikk høre folk ymtet om at hun skulle gå med kong Trygves barn. Om høsten dro de nord i landet, som før er skrevet. Da de kom til Gunnhild, mor sin, fortalte de henne hvordan alt var gått for seg, og hva som hadde hendt dem på ferden. Hun spurte dem nøye ut om alt som hadde med Astrid å gjøre. Da fortalte de henne om det snakket de hadde hørt. Men samme høst fikk Gunnhildssønnene strid med Håkon jarl og likeså vinteren etter, som før skrevet, og av samme grunn ble det ikke satt i gang noen leting etter Astrid og sønn hennes denne vinteren.»

Sagaen fortsetter i avsnittene 3 - 5.

«6. Bror til Astrid het Sigurd, han var sønn til Eirik Bjodaskalle. Han hadde vært borte fra landet lenge, hadde vært øst i Gardarike (Russland) hos kong Valdemar (Wladimir den store), der hadde Sigurd mye å si. Astrid ville gjerne reise dit til Sigurd, bror sin. Håkon Gamle ga henne godt følge og godt tilfang av alt; hun reiste sammen med noen kjøpmenn. Da hadde hun vært to år hos Håkon Gamle, og Olav var tre år gammel. Men da de seilte østover havet, kom det vikinger over dem, det var ester. De røvet både folk og gods, noen drepte de, og de andre delte de

900 Wikipedia.

901 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 710. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 77, 93.

902 Norsk biografisk leksikon.

mellom seg til treller. Der ble Olav skilt fra moren. En mann som het Klerkon, en ester, fikk både ham og Torolv og Torgils. Klerkon syntes Torolv var for gammel til trell, syntes ikke han gjorde noe nytte for seg og drepte ham. Men guttene tok ham med seg og solgte dem til en som het Klerk, han fikk en god bukk for dem. Enda en tredje mann kjøpte Olav, han ga en god kappe for ham, et slags reiseplagg; han het Reas. Konen hans het Rekon og sønnen Rekone. Der var Olav lenge og hadde det godt, bonden var svært glad i ham. Olav var seks år i Estland i slik utlegd.»

«52. Det var en mann som het Lodin, han var vikværing, rik og av god ætt. Han var ofte ute på kjøpmannsferd, og imellom på hærferd også. Det var en sommer Lodin dro på kjøpmannsferd i Austerveg, han eide skipet alene og hadde mye å selge. Han seilte til Estland, der var det kjøpstevne om sommeren. Så lenge det var marked, ble det ført alle slags varer dit; det kom mange treller som var til salgs. Der så Lodin en kvinne som hadde vært solgt til trell, og da han så nærmere på henne, kjente han henne igjen, det var Astrid Eiriksdatter, som hadde vært gift med kong Trygve; men hun var ikke videre lik seg selv, slik hun var sist han så henne; nå var hun bleik og mager og dårlig kledd. Han gikk bort til henne og spurte hvordan hun hadde det. Hun sa: "Det er tungt det jeg har å fortelle. Jeg er blitt solgt til trell, og de har tatt meg med hit for å selge meg igjen." Nå ga de seg til kjenne for hverandre, og Astrid hadde god greie på hvem han var. Hun ba ham om han ville kjøpe henne og ta henne med hjem til frendene hennes. "Jeg skal gjøre det på ett vilkår," sa han, "jeg skal ta deg med til Norge om du vil gifte deg med meg." Og ettersom nå Astrid var kommet i nød, og hun dessuten visste at Lodin var av stor ætt, og kjekk og rik, så lovte hun ham dette forat han skulle løse henne ut. Så kjøpte Lodin Astrid og tok henne med hjem til Norge og giftet seg med henne med samtykke av hennes frender. Barna deres var Torkjel Nevja, Ingerid og Ingegjerd. Astrid og kong Trygve hadde døtrene Ingebjørg og Astrid. Sønnene til Eirik Bjodaskalle var Sigurd Karlshode, Jostein og Torkjel Dyrdil, de var rike stormenn alle sammen, og hadde gårder der på Østlandet. Det var to brødre som bodde øst i Viken, den ene het Torgeir og den andre Hyrning; de ble gift med døtrene til Lodin og Astrid.»[903]

Fra norsk Wikipedia.

«Astrid Eiriksdatter levde i andre halvdel av 900-tallet og var datter av Eirik Bjodaskalle på Oprekstad (Oprustaðir, muligens identisk med Obrestad på Jæren).

I følge "Fagrskinna" var Astrid bosatt i Ranrike i det nåværende Bohuslän.

Astrid var gift med Tryggve Olavsson og mor til kong Olav Tryggvason.

Da ektemannen Tryggve ble drept, sannsynligvis av kong Harald Gråfell i 963, var Astrid gravid med eller hadde nettopp født sønnen Olav. Hun flyktet til sin far på Oprekstad, men dronning Gunhild – den mektige enken etter kong Eirik Blodøks og hennes sønner (Eirikssønnene, ofte også benevnt som Gunhildssønnene) – lette etter dem. Snorre beretter i "Olav Tryggvassons saga" om en dramatisk og lang flukt hvor de prøvde å dra til Astrids bror Sigurd som var i tjeneste hos kong Valdemar i Gardarike ved det nåværende Kiev. På veien ble de overfalt av estiske vikinger utenfor Saaremaa (Ösel), kom fra hverandre og ble solgt som treller. Olav ble, stadig ifølge Snorre, gjenfunnet i Estland etter seks år av sin onkel Sigurd. Olav vokste deretter opp i Gardarike.

Astrid ble senere, også ifølge Snorre, gjenfunnet på slavemarkedet i Estland av den norske handelsmannen Lodin. Han tok henne med til Norge og giftet seg med henne.

Astrids barn med Tryggve Olavsson:
Ingebjørg, gift med Ragnvald jarl fra Västergötland.
Åstrid (*960/980), gift ca. 996 med Erling Skjalgsson (* 960/975 - † 1027/1028).
Olav (* ca 960 - † ca. 999).

Astrids barn med Lodin:
Torkjel Nevja.
Ingerid.
Ingegjerd.»[904]

(Barn XV:10516, Far XVII:42063)

Gift omkring 960 med forrige ane.

XVI:21053 fm fm ff mf ff mm mm ff

Sigurd Håkonsson Ladejarl. Jarl. Født omkring 890. Død 962.

Sigurd hadde under kong Håkon I «den Godes» regjeringstid en innflytelsesrik stilling som kongens venn og rådgiver. Hans søkte spesielt å megle mellom konge og folk under kongens fruktesløse forsøk på å innføre kristendommen.

Fra Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga:

«38. Håkon Grjotgardsson Ladejarl hadde styringen over hele Trondheimen, når kong Harald (Hårfagre) var annensteds i landet, og Håkon var den mann kongen satte høyest i Trøndelag. Etter Håkons fall fikk hans sønn Sigurd riket og ble jarl i Trondheimen, han bodde på Lade. To av kong Haralds sønner, Halvdan Svarte og Sigrød,

---

903 Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 1, 6, 52, 56-57. Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 22.

904 Wikipedia.

vokste opp hos ham, de hadde før vært hos Håkon, hans far. De var på lag jevnaldrende, Sigurd og Haraldssønnene. Sigurd Jarl ble gift med Bergljot, datter til Tore Jarl Teiande, hennes mor var Ålov Årbot, datter til Harald Hårfagre. Sigurd Jarl var en usedvanlig klok mann. ...»

Erikssønnene kom til makten ca. 960. Sent på høsten 962 ble Sigurd overfalt på en lumsk måte av Harald Gråfeld og hans bror Erling og innebrent.[905]

Fra norsk Wikipedia:

«Sigurd Håkonsson Ladejarl (norrønt: Sigurdr Hladajarl) (* ca. 890 - † 962) var jarl av Trøndelag og Håløygaland. Han arvet jarletittelen etter sin far som var en alliert av Harald Hårfagre under rikssamlingen, og som etablerte Lade gård som hovedsete for ladejarlene. Sigurds far døde engang mellom 900 og 920.

Sigurd var sønn til Håkon Grjotgardsson Ladejarl, og bror til Grjotgard Håkonsson, Herlaug Håkonsson og Åsa Håkonsdatter. Han ble gift med Bergljot Toresdatter, datter til Tore Ragnvaldsson Mørejarl (Tore Teiande) og hans hustru Ålov Årbot, Harald Hårfagres datter. Han fikk sønnen Håkon Sigurdsson Ladejarl med henne.

Hans brødre Grjotgard og Herlaug falt i slaget ved Solskjel. Søsteren Åsa ble gift med kong Harald Hårfagre og fikk fire barn med ham. Guttorm, tvillingene Halvdan Svarte og Halvdan Kvite og Sigfred.

Da motstanden mot kong Eirik Blodøks i løpet av kort tid vokste seg massiv, tok Sigurd initiativ til å hente den yngste sønnen til Harald Hårfagre – Håkon den Gode (Adalsteinfostre) – fra hans fosterfar, kong Adalstein i England. Sigurd hadde under kong Håkon den Godes tid både en selvstendig posisjon i Trøndelag og en innflytelsesrik stilling som kongens venn og rådgiver. Han søkte spesielt å megle mellom kongen og folket under kongens forsøk på å innføre kristendommen. Sigurd Jarl holdt hardt på den gamle troen mens kong Håkon hadde blitt døpt i England og var kristen. Dette ga Sigurd en sterk posisjon i det hedensk-dominerte Trøndelag.»

Sigurd Jarl overtaler kong Håkon den Gode til å blote (tegning av Christian Krohg, 1899) (Wikipedia).

«Fra Haakon den Godes Saga:

"17. Om høsten ved vinterdag var det blotgilde paa Lade, og did søgte kongen. Forhen, naar han var tilstede der, hvor det var blot, havde han altid været vant til at holde maaltid med faa mænd i et lidet hus; men bønderne ankede nu over det, at han ikke sad i sit høisæde, naar det var den største glæde blandt folket; jarlen sagde da, at han nu ikke skulde gjøre saa, og det blev da til det, at kongen sad i sit høisæde. Men da det første bæger blev skjænket i, da talte Sigurd jarl for det og signede det til Oden og drak kongen til af hornet. Kongen tog imod det, men gjorde korsmerke over det. Da mælte Kaar af Gryting[20]: "Hvorfor gjør kongen saa? Vil han endnu ikke blote?" Sigurd jarl svarer: "Kongen gjør saa, som alle de gjør, som tror paa sin kraft og styrke, at signe sit bæger til Tor. Han gjorde hammer-merke over, inden han drak." Det var da roligt om kvelden. Men dagen efter, da man gik til bords, stimlede bønderne sammen til kongen og sagde, at han nu skulde æde hestekjød. Det vilde kongen ikke paa nogen maade. Da bad de ham drikke suppen, men det vilde han ikke. Da bad de ham æde fedtet; det vilde han heller ikke, og da var det nær ved, at de vilde gaa imod ham. Sigurd jarl siger, at han vil forlige dem, og bad dem holde op med stormen, men kongen bad han gabe over kjedelhanken, hvor suppe-røgen af hestekjødet havde lagt sig, saa at den var fedtet. Da gik kongen til og lagde en lindug om kjedelhanken og gabte over, og gik derefter til sit høisæde; men ingen af dem var tilfreds."

«Høsten 962 ble Sigurd overfalt av Harald Gråfell og hans bror Erling på Oglo (Aglo), nåværende Skatval, rett over fjorden fra Lade, og innebrent mens han var på gjestebud. Denne ugjerningen førte til et langvarig uvennskap

905 Politiken's Danmarks Historie, Bind 2 (1963), side 244, 246, 329. Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga, avsnitt 38. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 340. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 526. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 50.

mellom Hårfagreætta og ladejarlene. Ved å alliere seg med danskekongen Harald Blåtann klarte Sigurds sønn Håkon Sigurdsson Ladejarl ikke bare å opprettholde sitt jarledømme, men var i realiteten norsk enehersker fra 970 til 995.»[906]

(Barn XV:10527, Far XVII:42105)

Gift med neste ane.

Barn:

Håkon Sigurdsson Ladejarl. Født omkring 937. Død ...02.995. (Se XV:10527).

XVI:21054 fm fm ff mf ff mm mm fm

Bergljot Toresdatter. Født omkring 905. Død omkring 962.

Bergljot var ifølge Snorre Sturlasson datter til Tore jarl Teiande, hennes mor var Ålov Årbot, datter til Harald Hårfagre.[907]

Fra norsk Wikipedia:
«Bergljot Toresdatter (* ca. 905 - † ca. 962) var gift med Sigurd Håkonsson Ladejarl og mor til Håkon Jarl som var norsk enehersker fra 970 til 995. Bergljot var datter til mørejarlen Tore Teiande (sønn til Ragnvald Mørejarl) og hans hustru Ålov Årbot, datter til Harald Hårfagre.

Julenatta, sannsynligvis 935, fødte Bergljot en sønn som ble øst vann over av kong Håkon den Gode som var i julegjestebud hos Sigurd Jarl. Kongen ga ham sitt eget navn, Håkon.
Håkon overtok jarletittelen etter at Sigurd Jarl ble drept av kong Harald Gråfell i 962 og etter at Håkon selv hadde drept sin onkel Grjotgard Håkonsson, sannsynligvis i 965.»[908]

(Barn XV:10527, Far XVII:42107, Mor XVII:42108)

Gift med forrige ane.

XVI:21055 fm fm ff mf ff mm mm mf

Skage Skoftesson. Herse. Levde omkring 940.

Skage var en mektig herse på Nordmøre på 900-tallet. Han hadde store inntekter av fiskeværene. Skalden kaller ham «utværets sterke herse».

Fra Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga:
«19. Håkon jarl giftet seg med en kvinne som het Tora, datter til Skage Skoftesson, en mektig mann. Tora var en usedvanlig vakker kvinne. Sønnene deres het Svein og Heming, datteren het Bergljot, hun ble siden gift med Einar Tambarskjelve. ...»[909]

(Barn XV:10528)

Gift

Barn:

Tora Skagesdatter. Levde omkring 960. (Se XV:10528).

XVI:21109 fm fm ff mf fm mm fm ff

Brynjulf Bjørnsson på Aurland. Lendmann. Død før 925.

Brynjulf Bjørnsson bodde på Aurland i Sogn. Han var en av de fornemste lendmennene.
«En lendmann var i Norge i vikingtiden og middelalderen de mennene som hadde fått jordegods av kongen mot å verne landefreden og å administrere et område på vegne av kongen der». (Store norske leksikon)..[910]

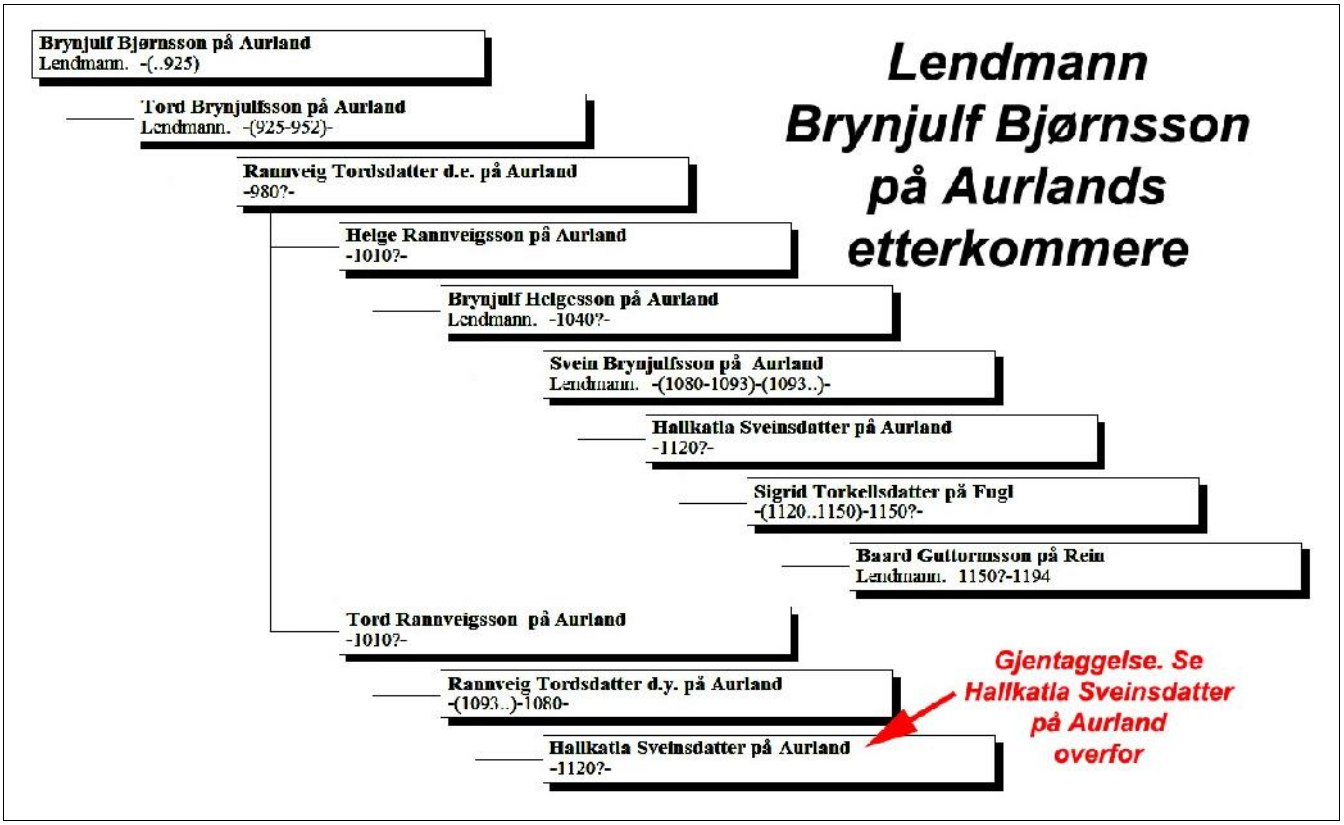
906 Wikipedia.

907 Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga, avsnitt 38. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 534. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 50.

908 Wikipedia.

909 Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 19. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 582. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 50.

910 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 890. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 22.

Fra P. A. Munch (1810-63): «Det norske Folks Historie» – Første Deel, 1:ste Bind (- 961).

Avsnitt 29: «Egil Skallagrimssøns første Bedrifter i Norge» (side 594):

«Rejsen til Norge gik heldigt. De landede ved Hørdaland, og begave sig strax til Sogn, hvor Thorolf erfarede at Brynjulf var død, og at hans Søn Thord havde faaet Aurland og var bleven Kongens Lendermand, medens Bjørn havde faaet en anden stor Ejendom, og ikke var traadt i Kongens Tjeneste, hvorfor man kaldte ham Bjørn Hauld.»[911]

Fra islandske «Egils saga» (eller «Egil Skallagrimssons saga».

Sagaen, skrevet på 1200-tallet av en anonym forfatter, handler om livsløpet til hovedpersonen Egil Skallagrimsson og ætten hans, som levde en gang på 900-tallet. I tillegg beskrives en rekke andre personer, som enten er i slekt med ham eller som han møter i strid eller vennskap (her oversatt fra islandsk via engelsk).

Kapittel 32: «Om Brynjolf Herse og hans Søn Bjørn.»

«Paa Ørland i Sogn boede der en Herse ved Navn Bjørn. Hans Søn Brynjolf tog Arv efter ham og havde to Sønner, Bjørn og Thord, der endnu var unge. Bjørn var en dygtig Sømand, der snart drog i Viking, snart i Købfærd, og overhovedet var en anselig Mand. Engang var han til et stort Gilde i Fjordene, og saa der en fager Mø, som huede ham meget. Han spurgte sig for om hendes Slægt og hørte, at hun var en Søster til Hersen Thorer Roaldsen, hed Thora og kaldtes Ladhaand. Bjørn bejlede til hende; men Broderen Thorer afslog det. Imidlertid forsynede Bjørn sig med Folk, drog om Høsten paa en Skude til Fjordene paa en Tid, da Thorer ikke var hjemme, førte Thora bort med sig og hjem til Ørland. Der blev de om Vinteren, og Bjørn vilde holde Bryllup med hende. Men Faderen Brynjolf misbilligede meget Bjørns Daad og fandt den usømmelig, da der imellem Thorer og ham i saa lang Tid havde hersket Venskab. "Derfor, Bjørn," sagde Brynjolf, "skal du ikke hos mig holde Bryllup med Thora uden hendes Broder Thorers Tilladelse, men hun skal blive saa vel behandlet, som om hun var min Datter og din Søster." Og alting maatte være i Brynjolfs Hus, som han vilde have det, hvad enten Bjørn syntes godt eller ilde derom. Brynjolf sendte desuden Mænd til Thorer, for at tilbyde ham Forlig og Erstatning for Bjørns Færd; men Thorer krævede, at Bjørn skulde sende Thora hjem; uden det vilde intet Forlig kunne tilvejebringes. Men Bjørn vilde paa ingen Maade lade hende fare, skønt Brynjolf trængte derpaa. Saaledes led Vinteren. Ved Begyndelsen af Foraaret talte Brynjolf og Bjørn en Dag om deres Sager, og den første spurgte den anden, hvad han nu vilde tage sig for. Bjørn sagde, at han vilde forlade Landet, og havde mest Lyst til, naar Faderen vilde give ham et Langskib, at drage i Viking. Men Brynjolf frygtede for, at han vilde volde endnu mere Forstyrrelse, og lovede ham et Købmandsskib med Varer, for at han kunde sejle til Dublin, hvorhen mange den Gang sejlede. Bjørn viste sig fornøjet hermed, og alting beredtes til hans Rejse. Men da han nu var færdig, og der blæste en god Bør, gik han om Bord med tolv Mand, roede ind til Ørland, og gik op til Gaarden, og hen til hans Moders Kvindestue. Hun sad derinde med mange Kvinder tilligemed Thora. Bjørn sagde, at Thora skulde drage med ham, og de førte hende bort; men hans Moder forbød Kvinderne strengelig at sige et Ord derom inde i Huset; thi fik Brynjolf det at vide, vilde han blive meget forbitret, og der vilde rejse sig stor Tvist imellem Fader og Søn. Thoras Klæder og Kostbarheder var alle lagte til Rede, og alt dette tog Bjørn og hans Folk med sig. Om Natten roede de ud til Skibet, satte Sejl til, og sejlede ud ad Sognsø, og saa til Havs. De maatte kæmpe med Modvind og Søgang, og tumlede længe om paa Havet, thi de havde fast besluttet at holde sig saa langt fra Norge, som muligt. Endelig blev de under en Storm drevne til den østlige Side af

911 Fra «Det norske Folks Historie» (P. A. Munch) - Første Deel, 1:ste Bind, side 594.

Hjaltland, hvor Skibet tog Skade, da de landede ved Mosø. Her lossede de, bar Ladningen op til den derværende Borg, trak Skibet op, og satte det i Stand.»

«33. Bjørn drager til Island.

Noget før Vinteren kom der et Skib til Hjaltland fra Orkenøerne, og bragte den Tidende, at der om Høsten var kommet et Langskib til Øerne med Kong Haralds Sendebud; de bragte Sigurd Jarl Kongens Befaling, at lade Bjørn Brynjolfsen dræbe, hvor han fandtes; og lignende Budskab var sendt til Syderøerne, ja lige til Dublin. Bjørn fik baade dette at vide, og at han var gjort landflygtig fra Norge. Straks da de var komne til Hjaltland, havde han holdt Bryllup med Thora; og de sad om Vinteren paa Mosøborg. Men straks om Foraaret, da Havet begyndte at lægge sig, satte han sit Skib ud, og gjorde sig færdig til Afrejsen, for at sejle til Island. De kom til den sydlige Side af Landet, men blev atter drevne ud i Søen. Ingen af dem, der var om Bord, havde før været paa Island. Endelig kom de ind i en Fjord og traf der paa et Næs, hvor der laa en Ø udenfor; der var et dybt Sund imellem Øen og Næsset. Her fæstede de Skibet. Der gik en Vig op vest for Næsset, og ved Vigen laa en stor Borg. Bjørn gik med nogle Mænd paa en Baad, og befalede dem at tie med alt om deres Rejse, som kunde volde dem Fortræd. De roede til Gaarden, gav sig i Samtale med nogle Mænd, og fik da at vide, at Stedet hed Borgefjord, Gaarden Borg, og Bonden Skallagrim. Bjørn kendte straks hans Navn og gik hen til ham. Skallagrim spurgte, hvem de var. Bjørn nævnte sig og sin Fader. Denne kendte Skallagrim godt og tilbød Bjørn alt hvad han behøvede, hvorfor denne takkede. Da spurgte Skallagrim, hvilke flere anselige Mænd der var paa Skibet. Bjørn sagde, at Thora Roaldsdatter var der, Søster til Thorer Herse. Derover blev Skallagrim meget glad og sagde, at det var en selvfølgelig Ting, at han viste sin Fostbroder Thorers Søster al den Forekommenhed og Hjælp, han kunde; hvorpaa han indbød baade Bjørn og hende til sig med alle deres Skibsfolk. Bjørn tog med Tak derimod; Ladningen blev bragt fra Skibet op i Tunet ved Borgen, hvor de rejste deres Boder, og Skibet ført op i en derværende Aa. Bjørn og alle hans Skibsfolk levede som Gæster hos Skallagrim, der aldrig havde færre Mænd hos sig end tresindstyve kampdygtige Karle.»

«34. Om Skallagrim og Bjørn.

Om Høsten, da der var kommet Skibe fra Norge til Island, bredte det Rygte sig, at Bjørn var løbet bort med Thora mod hendes Frænders Raad, og at Kongen havde gjort ham landflygtig fra Norge. Da dette kom Skallagrim for Øre, kaldte han Bjørn til sig og spurgte ham, hvorledes det var gaaet til med hans Giftermaal, og om det var sket med Frænders Raad. "Jeg havde ikke ventet mig," sagde han, "af Brynjolfs Søn, at du vilde skjule Sandheden for mig." Bjørn svarede: "Hvad jeg har sagt dig er sandt, Grim! men du maa ikke bebrejde mig, at jeg ikke har sagt mere, end du spurgte om; jeg skal nu vedgaa hvad sandt er: Rygtet har ikke løjet, og Giftermaalet skete ikke med Broderens Samtykke." Da blev Skallagrim meget vred, og sagde: "Hvor turde du da være saa djærv at komme hid til mig? Vidste du ikke, hvor nøje Venskab der fandt Sted mellem mig og Thorer?" Bjørn svarede: "Vel vidste jeg, at der mellem Eder herskede Fostbrødrelag og fortroligt Venskab; men jeg er kommen til dig, fordi jeg blev dreven her til Lands, og fordi jeg vidste, det ikke kunde nytte at undgaa dig. Det være nu dig overladt at bestemme min Lod; men jeg venter mig ikke uden godt af dig, thi jeg er din Hjemmemand." Nu kom Skallagrims Søn Thorolf til, og søgte at bevæge sin Fader til ikke at regne Bjørn dette til onde, siden han nu dog engang havde taget imod ham. Mange andre forenede deres Bønner med hans, saa Skallagrim endelig lod sig berolige og sagde, at Thorolf fik da at raade. "Tag du mod Bjørn!" sagde han, "og vis dig imod ham, saa du kan have Ære deraf!"».

«35. Thorolfs Udenlandsfærd.

Thora fødte om Sommeren et Barn; det var en Pige, som blev vandøst og fik Navnet Asgerd. Bera satte en Kvinde til at passe Barnet. Bjørn og alle hans Skibsfolk blev om Vinteren hos Skallagrim, hvor da Thorolf indgik Venskab med ham, og næsten altid var i hans Selskab, og da Vinteren kom, gik Thorolf engang til sin Fader, og spurgte, hvad Raad han havde udtænkt for sin Vintergæst Bjørn, og hvorledes han vilde sørge for hans Bedste. Grim spurgte, hvad Bjørn agtede at foretage sig. "Jeg tror," svarede Thorolf, "at han helst vilde drage til Norge, naar han kunde leve der i Fred; og jeg syntes, Fader, at du vel kunde sende nogle Mænd til Norge og byde Forlig paa hans Vegne; Thorer vil sikkert lægge megen Vægt paa dine Ord." Og saa længe blev Thorolf ved med sine Bønner, til Skallagrim gav efter, og fik nogle Mænd til om Sommeren med Budskab og Jærtegn at drage til Thorer Roaldsen, for at stifte Forlig imellem ham og Bjørn. Saasnart Brynjolf fik dette at vide, gjorde ogsaa han paa sin Side sig al Umage; og Thorer, der indsaa, at Bjørn nu ikke havde noget at frygte, tilstod ham endelig Forliget. Skallagrims Sendemænd blev om Vinteren hos Thorer, vendte først næste Sommer tilbage, og bragte om Høsten Efterretning om Forliget. Bjørn var den tredje Vinter hos Skallagrim; men næste Foraar beredte han sig med sit Følge til Bortrejse. Da han nu var færdig, sagde Bera, at hun vilde beholde sin Fosterdatter Asgerd hos sig, og det Tilbud modtog Forældrene, saa Pigebarnet blev tilbage og fødtes op hos Skallagrim. Dennes Søn Thorolf besluttede at følge med Bjørn, og fik det nødvendige til Rejsen af sin Fader. De sejlede ud om Sommeren, og kom lykkelig og vel til Sogn, hvor Bjørn sejlede ind i Fjorden og drog saa til sin Fader. Thorolf fulgte med ham, og Brynjolf tog glad mod dem begge. Derefter blev der sendt Bud til Thorer Roaldsen, og et Møde blev aftalt mellem ham og Brynjolf, til hvilket Bjørn ogsaa indfandt sig. De indgik Forlig med hinanden, og Thorer udredte alt det Gods, som Thora havde staaende i hans Gaard; hvorpaa Thorer og Bjørn bekræftede deres Venskab og Svogerskab. Bjørn var nu hjemme paa Ørland hos sin Fader, og Thorolf levede som en Gæsteven afholdt af dem begge.»

Det må gjøres oppmerksom på at "Egils saga" oppfattes som uklar og tvilsom av såvel dansk som norsk biografisk leksikon.[912]

(Barn XV:10555)

Gift

912 «Egils saga» (eller «Egil Skallagrimssons saga»)

Barn:

Tord Brynjulfsson på Aurland. Levde fra 925 til 952. (Se XV:10555).

XVI:21513 fm fm fm ff ff ff mf ff

Gorm den Gamle av Danmark. Konge. Født før 900. Død mellom 958 og 964.

Konge av Danmark ca. 936 - ca. 958/64.

Gorm var Danmarks første konge. Han samlet riket på samme måte som Harald Hårfagre samlet Norge. Han ligger sammen med Tyra i en mektig gravhaug ved kongsgården Jællinge.

Kildene gir nesten ingen pålitelige opplysninger om Gorm. Selv navnet til hans far er ukjent, men overleveringen tyder på at det var Hardeknud. Man vet ikke når og på hvilken måte Gorm overtok riket eller når han giftet seg med sin berømte dronning Tyre Danmarksbod. Tradisjonen har konsentrert seg om henne, og Gorm trekkes frem kun i forhold til henne.[913]

Fra norsk Wikipedia:

«Gorm den gamle († 958-964) var konge av Danmark på midten av 900-tallet. Hans hustru var Tyra Danebod som han senere reiste den eldste av de to runesteinene på Jelling til minne om. Gorm var sønn til den danske kongen

913 Politiken's Danmarks Historie, Bind 2 (1963), side 85-86, 224-234, 244, 253. Dansk Biografisk Leksikon, Bind 8 (1936), side 229-230. Snorre Sturlasson: Halvdan Svartes saga, avsnitt 5. Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga, avsnitt 3. Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 9-10. Snorre Sturlasson: Olav den hellige, avsnitt 131. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 510. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 45.

Hardeknut og var selv far til Harald Blåtann, som etterfulgte ham som konge. Gorms senere slektning, Svend Estridsson, refererte både til Gorm og sin far som "konger av Danmark", men det er vanskelig å presisere Danmarks geografiske omfang under Gorm. Gorm døde troligvis 964.

Moderne historikere mener at Gorm styrte fra Jelling og at han neppe var konge over hele Danmark, snarere over Jylland og Sønderjylland (Slesvig). Han regnes likevel ofte som den første konge i den danske kongerekken. Det skyldes at han er den første konge som nevnes i samtidige, danske kilder, det vil si de to runesteinene på Jelling.»

Den lille Jelling-steinen ble reist av kong Gorm til minne om dronning Tyra i tiden rundt år 950. Materialet er lysegrått, finkornet stripet gneis, og steinen er ganske enkel i utformingen. På forsiden ses tre vertikale runebånd, mens det på motsatt side bare er ett. To slangehoder, plassert som en finish på toppen av ryggbåndet, er den eneste dekorasjonen. Slangehodene er slitte, men kan fremdeles føles i sterkt skrått lys. (Nationalmuséet i København - «Jellingprojektet»). (Wikipedia).

«Teksten på den lille Jellingsteinen lyder på norrønt:
"kurmr kunukr karthi kubl thusi aft
thurui kunu sina tanmakar but".
(Gorm konge gjorde kumler disse etter
Tyra kone sin Danmarks bod).

Gorm omtales også på den store Jellingsteinen hvor det på norrønt står:
"Haraltr kunukr bath kaurua kubl thausi aft
kurm fathur sin auk aft thaurui muthur sina.
sa haraltr ias sar uan tanmaurk ala auk
nuruiak auk tani karthi kristna."
(Harald, konge, ba gjøre disse kumbler [minner] etter
Gorm sin far og Tyra sin mor, den Harald som vant
seg hele Danmark og Norge og gjorde danene kristne.)

Ut fra disse tekstene kan det sluttes at Gorm den Gamle var gift med Tyra og far til Harald Blåtann. At Gorm underla seg Norge er en overdrivelse. I beste fall var det noen småkonger i Viken som betalte skatt til ham, danskekongen.

Det antas at Gorm ved sin død ble begravd i gravkammeret i den nordlige gravhaugen i Jelling, og at han senere ble flyttet til en grav i kirken. Trestokker fra gravkammeret er datert dendrokronologisk (metode for absolutt datering av fellingsåret for tømmer). Det viste seg at treet var hogd ned sent i året 958. Gorm må altså ha vært død dette året. Et skjelett er funnet ved en utgravning i kirken, og en undersøkelse av det har vist at personen ved sin død var mellom 35 og 50 år gammel.

Gorm den Gamle omtales av Snorre Sturlason og Adam av Bremen. Snorre kaller ham for "Gorm Hardeknutsson". Det er derfor man har gått ut ifra at Gorm var sønn av Hardeknut. Gorms forfedre kan ha hatt sin opprinnelse hos danske herskere i East Anglia i England. En av disse het "Guthrum", som er en form av navnet Gorm. Hans far kom til Danmark omkring 916 eller 917 og avsatte den unge kongen Sigtrygg Gnupasson. Da Hardeknut selv døde, arvet Gorm kongetronen. Antagelsen at han tok den med makt er sannsynligvis ikke riktig.

Gorm er en av de mest misforståtte personer i dansk historie. Han ble ofte svertet som en grusom og senil

gamling og i tillegg en innbitt hedning. I virkeligheten var han verken gammel eller uklok. De tidligste kildene peker istedet på en pragmatisk og framsynt konge i forhold til Danmarks kristne naboer i syd.»

Regjerende kongers navn er satt med store bokstaver. (Wikipedia)

«Tidligere historikere har ofte blandet sammen Gorm med hans far Hardeknut. Sistnevnte sto antagelig imot misjonering av kristendommen hele sitt liv. Dog kan den lille runesteinen på Jelling tolkes som om Gorm forsvarte Danmark mot kristendommen da han upresist defineres som "Danmarks beskytter". I den grad folk flest ble kristne skjedde det langsomt og møysommelig. I Gorms tid var det store flertallet hedninger, men under Harald Blåtann ble landet offisielt kristent. I løpet av kanskje de neste to generasjonene ble kristendommen også en naturlig del av hele befolkningens tro og tankesett.»[914]

(Barn XV:10757)

Gift med neste ane.

Barn:

Harald I Gormsson Blåtann av Danmark. Født omkring 930. Død mellom 985 og 987 i Jomsborg. (Se XV:10757).

XVI:21514 fm fm fm ff ff ff mf fm

Tyra Danebot. Dronning. Levde 911. Død omkring 935.

Tyra levde i 911. Hennes liv og virke er i første halvdel av det 10. århundre. Mest kjent er hun for oppførelsen av «Danevirke», en 17 km lang kampestensmur som grense mellom Sønderjylland og Tyskland.

De eneste samtidige kilder som beretter om dronning Tyra, er de to Jellingstenene. På den ene sier kong Harald Blåtann, at han satte stenen etter Gorm, sin far, og Thyra, sin mor. Innskriften på den andre lyder:

«Gorm konge gjorde disse kumler etter Thyra sin kone Danmarkar bot.»

Fra Snorre Sturlasson: Halvdan Svartes saga:

«5. i det gjestebudet fikk Halvdan Ragnhild, og siden ble hun en mektig dronning. Mor til Ragnhild var Tyrne, datter til kong Klakk-Harald i Jylland; hun var søster til Tyra Danmarksbot, som var gift med Gorm den gamle som rådde for Daneveldet den gang.»[915]

914 Wikipedia.

915 Politiken's Danmarks Historie, Bind 2, side 85-86, 226-234, 244, 260. Dansk Biografisk Leksikon, Bind 24 (1943), side 432-433. Snorre Sturlasson: Halvdan Svartes saga, avsnitt 5. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 515. Bent og Vidar Billing

Tyra Danebod informerer kong Gorm den Gamle om sønnen Knuds død (August Carl Vilhelm Thomsen (1813-86)). (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

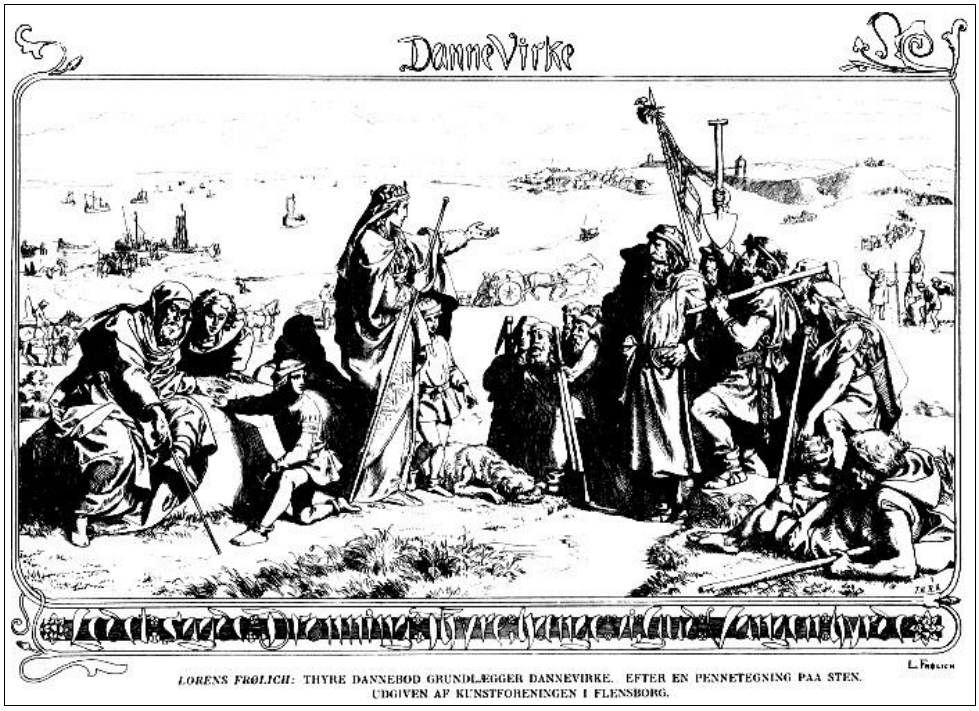
«Tyra Danebod († ca. 935) var en dansk dronning, gift med kong Gorm den Gamle og mor til Harald Blåtann. Man antar at hun ledet en hær mot tyskerne.

Tyra har blitt referert til som en kvinne med stor klokskap. Den eneste skriftlige kilden som bekrefter henne som noe annet enn en sagndronning er tekstene på runesteinene ved Jelling i Øst-Jyllalnd. Tilnavnet "Danebod" er avledet av de to siste ord på "Den lille Jellingsteinen": "Danmarks bod". Det er likevel noe usikkert om teksten henviser til henne eller Gorm, og faktisk også hva ordet betyr.

Da Gorm reiste steinen som minne over Tyra må man gå ut fra at hun døde før ham, altså en gang før år 958. Ut ifra dette kan har man antatt at hun ble født helt i begynnelsen av 900-tallet, men vi vet lite om hennes opprinnelse.

Det er motstridende opptegnelser om hennes foreldre. Saxo Grammaticus sier at hun var datter til "Æthelred, konge av England", hvilket i så fall må ha vært Ethelred av Wessex, men denne informasjonen regnes ikke som sannsynlig eller troverdig. Snorre Sturlason, som skrev over 300 år etter at Tyra levde, mener at hennes far var en konge eller jarl av Jylland eller kanskje Holstein og het Harald Klakk Halvdansson. Uansett riktighet er Snorre langt mer troverdig enn Saxo.»

Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 45.

Tyra Danebod gir ordre om å bygge Danevirke (Nasjonalromantisk illustrasjon av Lorenz Frølich (1820-1908)). (Wikipedia).

«Tradisjonen vil ha det til at hun var ansvarlig for å bygge Danevirke, en forsvarmur langs grensen helt syd i Danmark. Den lille Jellingsteinen som Gorm reiste, refererer som nevnt til henne som "Danmarks bot", mest sannsynligvis i betydningen "den som bøtet på/forbedret/hjalp Danmark". Det kan henspille på at hun ledet en hær mot tyskerne.

Tradisjonen vil også ha det til at før Tyra aksepterte å gifte seg med Gorm insisterte hun på at han bygget et nytt hus som hun kunne sove i de første tre nettene av vinteren. For hver av nettene drømte hun en drøm. Drømmene ble fortalt på bryllupsfesten og fortolket, skjønt de var ikke originale da de imiterer drømmene Farao hadde og som ble fortolket av Josef i Første Mosebok: Oksespannet som kommer opp av havet (fruktbar høst) og fugler (ære for den konge som skal bli født). Med Gorm født hun senere Harald Blåtann som etterfulgte Gorm som konge av Danmark.

En annen myte som ble fortalt var at hennes datter ble fanget av troll og fraktet bort til et rike langt i nord, hinsides Hålogaland og Bjarmeland.»

Fra dansk Wikipedia (oversatt):

«Saxo Grammaticus lar Tyra være datter til den engelske kongen Æthelred av Wessex (Edelradus) som også hadde sønnen Æthelstan. Æthelstan overses her i farens testamente til fordel for Harald Blåtand.

Flere runesteiner fra samme periode (Læborg-steinen, Bække-steinen i Sør-Jylland og Horne-steinen i Vest-Jylland) nevner en Tyra. Transkripsjonen på Læborg-steinen er oversatt til:

"Ravnunge-Tue skåret disse runene etter Tyre, hans dronning".

Dette har ført til at Birgit Sawyer antyder at dronning Tyra overlevde Gorm og at Ravnunge-Tue var hennes andre ektemann. Denne tolkningen har blitt kritisert av Marie Stoklund.

Troverdige eller nesten samtidige kilder er få, og dette, kombinert med hennes symbolske status over tid, gjør det vanskelig å si med sikkerhet hvem hun var og hva hun gjorde, annet enn at det var viktig at hun ble husket.

I tillegg til sønnen Harald hadde hun sønnen Knud, som ifølge sagaene var den eldste. Det har sikkert vært andre barn også. Ifølge "Historia Norvegiæ" var Gunhild Kongemor datter til Tyra og Gorm (mens Heimskringla beskriver hennes forfedre som norske). »[916]

(Barn XV:10757)

Gift med forrige ane.

XVI:21545 fm fm fm ff ff mf mf ff

Håkon Sigurdsson Ladejarl. Født omkring 937. Død ...02.995. Gjentakelse, se side 570.

XVI:21547 fm fm fm ff ff mf mf mf

Svend I Haraldsson Tjugeskjegg av Danmark. Født omkring 960. Død 03.02.1014 i Gainsborough. Gjentakelse, se side 431.

916 Wikipedia.

XVI:21548 fm fm fm ff ff mf mf mm

Swietoslawa (Gunhild) Mieczyslavsdatter av Polen. Dronning. Født omkring 967. Død etter 1013.

Det er 2 kvinner som står sentralt i forholdet til de 2 samtidige kongene, Erik Segersäll av Sverige og Svend Tjugeskjegg av Danmark. Det samtidige kildematerialet er magert, men det virker som om man i dag har kommet fram til følgende:

Sigrid Toftesdatter Storråde var datter til Tofte Skoglar, en mektig bonde og viking fra Götaland. Hun var først gift med Erik Segelsäll, og senere med Svend Tjugeskjegg.

Swietoslawa (trolig identisk med Snorres "Gunhild av Venden") var datter til hertug Mieszko av Polen. Hun var gift med Svend Tjugeskjegg (og ikke med Erik Segersäll, hverken før eller senere).

Svend Tjugeskjegg hadde minst 8 barn og det råder usikkerhet om hvilke barn han hadde henholdsvis med Swietoslawa av Polen i sitt 1. ekteskap, og med Sigrid Storråde i sitt 2. ekteskap,

Det er trolig av Swietoslawa i sitt ekteskap med Svend Tjugeskjegg hadde barna:
Gyda Svendsdatter (* 980), gift med Eirik Håkonsson Ladejarl.
Harald († 1018), konge av Danmark.
Knud I den Mektige (* ca. 995 - † 1035), konge av Danmark.
Gunhild
Santslaue, nonne i England.

Sigrid Storråde hadde i sitt 1. ekteskap med Erik Segersäll barna:
Oluf Skötkonung (* 980 - † 1021-22), konge av Sverige.
Holmfrid av Sverige, trolig, alternativt datter til Oluf Skötkonung.

I sitt 2. ekteskap med Svend Tjugeskjegg er det trolig at Sigrid Storråde hadde datteren:
Estrid (* før 1005 - † 1074), gift 1. gang med Ulf Torgilsson, 2. gang med Rikard II av Normandie.

De sikre informasjoner vi har om Swietoslawa? (Gunhild?) er ytterst få, hennes slaviske navn er ikke kjent.

Fra Dansk biografisk lexikon (oversatt):

«Gunhild - 1000 - Svend Tjugeskjeggs dronning, var datter til den polske hertugen Mastislav eller Miesko. Da Svend i Grønsund ble tatt til fange av Sigvald, høvding i Jomsborg, lovet han å gifte seg med Gunhild, hvis søster Sigvald var gift med. Deres bror hertug Boleslaus den Tapre skulle til gjengjeld ekte Svends søster Tyra. Svend hadde i ekteskapet med Gunhild sønnene Harald og Knud (f. o. 995); senere forskjøt han henne, og Gunhild kom tilbake til hjemmet, hvorpå Svend giftet seg med Sigrid Storråde. Umiddelbart etter Svends død (1014) hentet sønnene deres mor tilbake til Danmark.

Johannes C. H. R. Steenstrup.»

Adam av Bremen setter hennes ekteskap med Erik Segersäll i forbindelse med et forenet svensk-slavisk angrep på Danmark, men den historiske bakgrunn for dette kan ikke kontrolleres. Ifølge Adam fødte hun Erik sønnen Olof Skötkonung. Etter Eriks død giftet hun seg med Svend Tjugeskjegg, muligens da denne ca. år 1000 inngikk forbund med kong Olav. Hun ble senere bortvist av Svend, og levde i mange år i Vendland, inntil hennes sønner etter Svends død hentet henne hjem til Danmark. De islandske sagaforfatterne har knyttet forskjellige ikke historiskt korrekte trekk til hennes navn, og dette har senere i tradisjonen blitt fortrengt av den svenske dronning Sigrid Storråde.

Gunhild var søster til Boleslav I av Polen (992 - 1025) og ikke hans datter som Snorre Sturlasson beretter.

Fra Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga:

«22. Mens Olav lå ved Bornholm, fikk han kvast vær og stormsjø, så han kunne ikke holde seg der; så seilte de derfra og sør under Vendland (Pommern), og der fikk de god havn. Der gikk alt fredelig for seg, og de ble der en stund. Kongen i Vendland het Burislav, døtrene hans var Geira, Gunhild og Astrid. ...»[917]

Fra norsk Wikipedia:

«Swietoslawa av Polen (Gunhild av Polen) (* ca. 967 - † ca. 1014) var datter til Mieszko I av Polen og Dobrawa av Böhmen. Swietoslawa ble gift med den danske kongen Svend Tjugeskjegg en gang etter 994 og muligens [NEPPE] også med den svenske kongen Erik Segersäll, men det kan bero på en misforståelse fra den tyske kronikøren Adam av Bremen.

Navnet Swietoslawa er en rekonstruksjon som først og fremst er begrunnet på en inskripsjon i "Liber vitae of the New Minster and Hyde Abbey Winchester" om at en søster til sønnen Knud den Mektige skal ha hett "Santslaue" - den fulle inskripsjonen lyder "Santslaue soror CNVTI regis nostri". Trolig var denne datteren døpt etter sin mor. Hun er ellers kjent under navnet Gunhild eller Gunhilda, en mulig norrøn forenkling av hennes opprinnelige navn.

I henhold til islandske sagaer og andre kilder var Svein Tjugeskjeggs hustru den vestgøtske stormannsdatteren Sigrid Storråde. Kildekritiske forskere på 1900-tallet argumenterte for at Sigrid Storråde var en oppdiktet og fiktiv person og at begge navnene, Gunhild og Sigrid, har vært norrøne forenklinger av det polske navnet Swietoslawa. I senere tid har forskerne derimot hellet til oppfatningen at Sigrid Storråde var en faktisk historisk person, at Svein Tjugeskjegg var gift to ganger, at Adam av Bremen tok feil, og at de islandske sagaene hadde rett. Sigrid Storråde hadde da vært gift med både Erik Segersäll og Svend Tjugeskjegg, mens Swietoslawa av Polen kun var gift med

---

917 Politiken's Danmarks Historie, Bind 2 (1963), side 244, 265-267. Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 22, 34, 91. Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 170 og 518. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 45, 73, 80.

danskekongen.

Den polske prinsessens ekteskap med Svein Tjugeskjegg var ikke lykkelig og hun ble tvunget til å flytte tilbake til sitt hjemland hvor hun levde til hennes sønner tok makten i Danmark. Hun flyttet da altså ikke til Sverige og Olof Skötkonung var derfor ikke hennes sønn.

Ifølge Snorre Sturlason hadde Gunhild to søstre, Geira og Astrid. Geira ble i 982 gift med Olav Tryggvasson som senere ble norsk konge (995-1000). Geira døde ifølge kildene barnløs i 985. Prinsesse Astrid ble gift med jomsvikingenes høvding Sigvald Jarl.

Swietoslawa og Svend hadde barna:
Santslaue
Gyda.
Knud den Mektige (* ca. 1000 - † 12.11.1035).
Harald II av Danmark († 1018).
Estrid.»

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Swietoslawa et navn gitt en polsk prinsesse, datter til hertug Mieszko I av Polen og søster til kong Boleslaw I av Polen. Ifølge tyske kronikører ble denne prinsessen, hvis navn ikke er kjent, først gift med Erik VII Segersäll av Sverige og deretter med Svend Tjugeskjegg av Danmark. Med Erik fikk hun sønnen Olof Skötkonung og med Svend sønnene Harald II og Knud den Mektige. Hun er retrospektivt gitt navnet Swietoslawa som er utledet fra en sannsynlig datter, under antagelsen at hun kan ha fått samme navn som sin mor.

De islandske sagaene gir rollen som suksessiv dronning til de ovennevnte monarker til Sigrid Storråde, datter til Skagul Toste. Denne beretningen anses av en rekke forskere som mindre pålitelig enn samtidens kronikører ifølge Birgitta Fritz i Svenskt biografiskt lexikon, og den historiske autentisiteten til Sigrid blir sett på med skepsis. Snorre Sturlasson nevner også en slavisk prinsesse han kaller Gunhild av Venden, datter til kong Burislav av Venden, det området som ble bebodd av slavere i de nordlige regionene av det moderne Polen, og det har blitt antydet at Gunhild representerer en noe forvirret beskrivelse av den polske kongen Boleslaw I's søster, beskrevet av kronikørene.

Den polske genealogen Rafael T. Prinke anser at de tyske kronikørene har blandet sammen rollene til to av Svend Tjugeskjeggs hustruer, den polske prinsessen, Gunhild, mor til Knud, Harald og en datter, Swietoslawa, mens han ser på Sigrid Storråde som en autentisk. neste hustru til Svend og som enke etter Erik Segersäll, mor til Eriks sønn Olav og til Svends datter Estrid. Han antyder videre at selv om Swietoslawa ikke var navnet til Svends polske hustru, har navnet en historie i familien, at det kanskje var navnet på den ellers ukjente hustru til Mieszkos far, Siemomys?».[918]

(Barn XV:10774, Far XVII:43095, Mor XVII:43096)

Gift ca. 995 med forrige ane.

Barn:

Gyda Svendsdatter. Født omkring 980. Levde 1000. (Se XV:10774).
Knud I Svendsson den Mektige av Danmark. Konge. Født omkring 995. Død 12.11.1035 i Shaftesbury.

Konge av Danmark 1018 - 1035.
Konge av England 1014 - 1035.
Konge av Norge 1028 - 1030.

Knud deltok tross sine unge år i sin fars, kong Svend, hærtog til England i 1013, og da Svend døde 03.02.1014, overtok Knud ledelsen av hæren og fortsatte kampen mot den fordrevne kong Æthelred, som nå hadde kommet tilbake, og dennes sønn Edmund Jernside. I begynnelsen måtte Knud rømme landet. Han dro til Danmark, hvor han krevde halv arv i riket av sin yngre bror Harald, som hadde blitt hyldet der. Harald avslo hans krav, men et uvennskap mellom brødrene oppsto ikke av denne grunn. I fellesskap foretok de et tokt til den slaviske kyst, hvorfra de hjemførte deres forviste mor, dronning Gunhild. Straks etter seilte Knud til England. Han hadde nå øket sin hær mens han var i Danmark, den norske jarl Erik Haakonsson hadde gått inn i hans tjeneste, den svenske kongen Olav Skötkonung hadde ydet flåtehjelp. Thorkil den høye, som hadde brutt med kong Æthelred, hadde sluttet seg til ham med ni skib. I den følgende tid fant en lang rekke slag sted. Hans motstander, Æthelreds sønn Emund Jernside, ble etter farens død 23.04.1016 kåret til konge, men han døde 30.11.1016.

Knud ble engelsk konge i 1017. Han underla seg hele England og styrte både dette landet og Danmark med stor kraft. Han erobret også Norge og en del av vendernes land, slik at hans rike sies å ha vært det største noen nordisk konge har hersket over. Det var vikingenes største triumf.

Knud har reist seg et vakkert minnesmerke i de lovene han ga. En streng nordisk ånd har her seiret over den slapphet som hadde tatt overhånd i angelsaksisk strafferett og fullstendig hadde undergravet aktelsen for lov og rett i landet. Men Knuds berømte lovverk er ikke desto mindre gjennomsyret av humane prinsipper og utmerket seg blant annet ved at det gjør de forskjellige samfunnsklassene mer like for loven.

[918] Wikipedia.

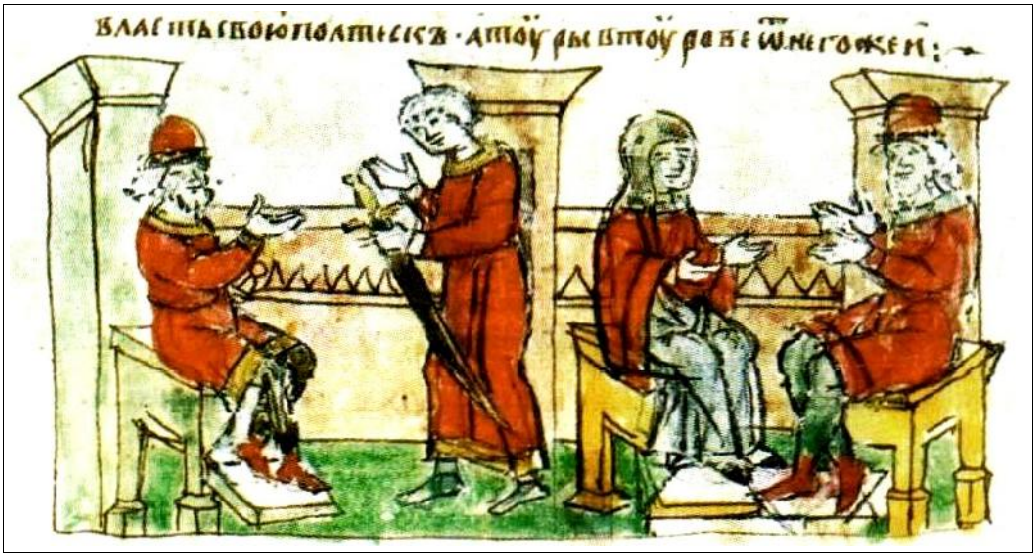
Knuds regjering var en fredelig og lykkelig tid for folket. Men den varte bare så alt for kort. Allerede i 1035 ble han revet bort, bare 40 år gammel, og da gikk det snart på samme måte med hans løst sammenføyde rike som med Aleksander «den Store»'s. Knuds sønner maktet ikke å forvalte arven etter sin store far og døde dessuten begge to ganske unge. Det skandinavisk-engelske samveldet falt fra hverandre, og i 1042 besteg Ethelreds sønn, Edvard, Englands trone.

Fra Snorre Sturlasson: Magnus den godes saga:
«5. Kong Magnus fór om høsten helt øst til landsenden, og ble tatt til konge over hele landet, og hele landsfolket var glad over at Magnus var blitt konge. Samme høst døde kong Knut den mektige i England 13. november. Han ble jordet i Vincester. Da hadde han vært konge over Danmark i 27 år, og over både Danmark og England i 24 år, og dertil over Norge i 7 år. Da ble Knuts sønn Harald tatt til konge i England. Samme vinter døde Svein Alfivasson i Danmark. ...»[919]

XVI:21571 fm fm fm ff fm ff ff mf

Rogvolod av Polotsk. Prins. Født omkring 920. Død 978 i Polotsk.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Rogvolod (russisk: Rogvolod; hviterussisk: Rahvalod) (* ca. 920 - † 978) var den første prins av Polotsk (945-978) som er nevnt i en krønika. I "Rus' Primary Chronicle" (The Tale, of Bygone Years) er han kjent som Rogvolod sannsynligvis en slavisert versjon av det gammelnorske navnet Ragnvald. Han var en varangianer, uten tilknytning til Vladimir den Store, og etablerte seg i Polotsk på midten av 900-tallet, mest sannsynlig etter å ha kommet "fra den andre siden av havet" (dvs. fra Skandinavia eller Sødre Østersjøen).»

Rogwolod mottar en sendebud fra Vladimir (til venstre) og snakker med datteren Rogneda om hans tilbud (til høyre), Radziwill-krøniken på 1400-tallet. (Wikipedia)

«I følge "Russian Primary Chronicle" søkte Vladimir den Store en allianse med ham i 980 ved å gifte seg med hans datter Rogneda, men hun nektet, fornærmet hans herkomst og giftet seg med hans bror, Yaropolk. Som hevn angrep Vladimir Rogvolod og hans familie, drepte ham og sønnene, hvoretter han voldtok Rogneda og tok henne med makt som sin brud. »

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Etterkommere:
Rogneda, mor til Yaroslav den Vise. Deres etterkommere styrte storhertugdømmet Kiev fram til 1200-tallet.
To av Rogwolods sønner ble drept av Vladimir I den Store i Polotsk.
Izyaslav, sønn til Rogneda og, barnebarn til Rogvolod, var prins av Polotsk.

Disse etterkommere regjerte som Rogvoloditter i Polotsk fram til 1100-tallet.

I 1019 kjempet Ragnvald Ulfsson, en svensk Jarl fra Västergötland for Polotsk. Det er mulig at han hevdet arvskrav som slektning til Rogvolod.
Fra omkring 1120 regjerte Rogvolod Vseslavitsch og Rogvolod Rogvoloditsch.»[920]

(Barn XV:10786)

---

919 Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 7, side 366-367. Dansk Biografisk Leksikon, Bind 12 (1937), side 566-570. Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 34. Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, mange avsnitt. Snorre Sturlasson: Magnus den godes saga, avsnitt 5, 8, 17-22, 31, 37. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 45.

920 Wikipedia.

Gift

Barn:

Rogneda Rogvolodovna av Polotsk. Født 962. Død omkring 1002. (Se XV:10786).

XVI:21573 fm fm fm ff fm ff fm ff

Erik VII Segersäll av Sverige. Konge. Født omkring 945. Død omkring 995.

Konge av Sverige ca. 965 - 995.

Erik Segersäll. Illustrasjon fra The Scandinavian Nordic Region, bind 1 av Gustaf Henrik Mellin (1850) (Wikipedia).

Munsöslekten etterfulgte Lodbrokslekten som konger av Sverige fra 785 til 1056. Erik regnes som den første historiske kongen av et samlet Sverige. Slekten ble etterfulgt av Stenkilslekten.

Det foreligger ingen vitnesikre opplysninger om Eriks byrd. I islandsk litteratur berettes at han skulle være sønn til en kong Bjørn. Dette er imidlertid historiskt umulig, og man har i stedet antatt at han skulle være sønn til den Emund Eriksson, som Adam av Bremen i sin krønika oppfører som svensk konge umiddelbart før Erik. Unektelig finnes det ikke noe som hindrer at Eriks far het Emund, en sønnesønn til Erik bar dette navn, eller at han som Erik hadde vært svensk konge. At navneskikken bland Eriks arvtagere er den samme som hos hans foretredere på tronen gjør det imidlertid sannsynlig at hans tronebestigelse ikke innebar et nytt dynasti.

Erik hadde seiersrike strider mot sine fiender. Mest kjent er slaget ved Fyrisvallene, hvor han seiret over anfallende skånske vikinger. I allianse med slavere har han i henhold til en kilde bekjempet Danmark, at han også erobret landet og der mottok dåpen er omstridt. I de nordiske sagaene er Erik ofte omtalt, og hans historie overdrives kraftig. Det ovennevnte slaget ved Fyrisvallene skal han ifølge sagaene ha utkjempet mot sin brorsønn Styrbjørn og før seieren fått vie seg selv til Odin. Slaget skal ha funnet sted i 982.

Brorsønnen skulle tidligere ha flyktet til Danmark og blitt høvding i Jomsborg. Med hjelp av Harald Blåtann kunne han sette seg i spissen for en mektig hær og dra mot sin farbror. Styrbjørn falt i slaget ved Fyrisvallene. Etter seieren fikk Erik tilnavnet «Segersäll».

Fra Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga:

«28. Guttorm hertug satt oftest i Tønsberg og hadde styringen over hele Viken, når kongen ikke var til stede; han sto for landvernet der. Det var svært utsatt for vikinger der, og det var ufred oppe i Götaland hele tiden så lenge kong Eirik Emundsson levde. Han døde da kong Harald Hårfagre hadde vært konge i Norge i ti år.»

«29. Etter Eirik var Bjørn, sønn hans, konge i Svitjod i femti år; han var far til Eirik den seiersæle og Olav, far til Styrbjørn. Guttorm hertug døde sottedød i Tønsberg; da ga kong Harald styringen over hele dette riket til sin sønn Guttorm, og satte ham til høvding der.»[921]

Det er 2 kvinner som står sentralt i forholdet til de 2 samtidige kongene, Erik Segersäll av Sverige og Svend Tjugeskjegg av Danmark. Det samtidige kildematerialet er magert, men det virker som om man i dag har kommet

921 Svenskt Biografiskt Lexikon, Bind XIV (1953), side 245-248. Politiken's Danmarks Historie, Bind 2 (1963), side 257, 264, 267. Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga, avsnitt 28-29. Snorre Sturlasson: Håkon jarls saga, avsnitt 6. Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 5, 43. Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 72, 80. Svensk Uppslagsbok, Bind 8 (1931), «E. Segersäll». Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 170. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 45, 73.

fram til følgende:

Sigrid Toftesdatter Storråde var datter til Tofte Skoglar, en mektig bonde og viking fra Götaland. Hun var først gift med Erik Segelsäll, og senere med Svend Tjugeskjegg.

Swietoslawa (trolig identisk med Snorres "Gunhild av Venden") var datter til hertug Mieszko av Polen. Hun var gift med Svend Tjugeskjegg (og ikke med Erik Segersäll, hverken før eller senere).

Svend Tjugeskjegg hadde minst 8 barn og det råder usikkerhet om hvilke barn han hadde henholdsvis med Swietoslawa av Polen i sitt 1. ekteskap, og med Sigrid Storråde i sitt 2. ekteskap,

Det er trolig av Swietoslawa i sitt ekteskap med Svend Tjugeskjegg hadde barna:
Gyda Svendsdatter (* 980), gift med Eirik Håkonsson Ladejarl.
Harald († 1018), konge av Danmark.
Knud I den Mektige (* ca. 995 - † 1035), konge av Danmark.
Gunhild
Santslaue, nonne i England.

Sigrid Storråde hadde i sitt 1. ekteskap med Erik Segersäll barna:
Oluf Skötkonung (* 980 - † 1021-22), konge av Sverige.
Holmfrid av Sverige, trolig, alternativt datter til Oluf Skötkonung.

I sitt 2. ekteskap med Svend Tjugeskjegg er det trolig at Sigrid Storråde hadde datteren:
Estrid (* før 1005 - † 1074), gift 1. gang med Ulf Torgilsson, 2. gang med Rikard II av Normandie.

Fra norsk Wikipedia:

Erik Segersäll (* ca. 945 - † ca. 995, norrønt Eiríkr inn sigrsæli) var sønn til Björn Eriksson, konge over svearne i tidsrommet ca. 970-995 og dansk konge eller kun erobrer ca. 992-993. Han regnes tradisjonelt som den første konge som la under seg det området som i dag utgjør Svealand og vestre og østre Götaland det vil si det området som ble middelalderens Sverige. I henhold til de sagn og fortellinger som finnes om hans styre, islandske sagaer og Adam av Bremens krønike, skal han ha blitt konge ca. 970 sammen med sin yngre bror Olof Björnsson. Fem år senere døde broren og Erik styrte videre som enekonge. Tilnavnet Segersäll skal han ha fått etter sin seier over brorsønnen Styrbjörn Sterke.

I henhold til tradisjonen var Erik gift med Sigrid Storråde, datter til den legendariske vikingen Skoglar-Toste, men at han skilte seg fra henne og ga henne Götaland som erstatning.»

Erik Segersäll ber til Odin før slaget ved Fyrisvallarna. Illustrasjon av Jenny Nyström fra Agnes Ekermanns Fra den nordiske fortiden: Gamle norrøne eventyr bearbeidet på svensk (1895).

«Seier over Styrbjörn.

I henhold til sagaen hadde Eriks bror Olof en sønn, Styrbjörn Sterke, som trolig var en høvding i Skåne og som hevdet sin fars rett til tronen. Da Erik verget å erkjenne denne retten trakk Styrbjörn seg sørover og hærtok Jomsvikingenes borg i Wolin hvor den danske jarlen Palnatoke styrte etter å ha blitt fordrevet av den danske kongen Harald Blåtann. Den danske kongen var takknemlig for den unge svenskens dåd, som gjorde at han fikk tilnavnet "den Sterke", og Harald Blåtann utstyrte ham med flerfoldige skip og menn.

Med denne hæren seilte Styrbjörn ca. år 985 mot Uppland for å avsette og fjerne Erik. Ved Fyrisåns munning lot han skipene brenne for å hindre mennene å flykte, kun seier eller døden var valget. Danskene var mindre begeistret for ultimatumet og dro hjem. Styrbjörn mistet ikke motet, men møtte Eriks hær i slaget ved Fyrisvollene (norrønt Fýrisvellir) utenfor Gamle Uppsala i Uppland. Slaget raste i tre dager inntil Styrbjörn Sterke stupte og Erik sto igjen som seierherre. Det var etter dette veldige slaget at Erik fikk tilnavnet 'Segersäll'.

Antagelig grunnla Erik byen Sigtuna hvor de første svenske mynt ble preget for hans sønn og etterkommer til tronen, Olof Skötkonung.

Hærtog i Danmark

Erik Segersäll skal også ha fordrevet Svein Tjugeskjegg av Danmark og hevdet svensk herredømme over Danmark etter et herjingstokt mot de danske øyene for hevne danskekongens støtte til den avdøde Styrbjörn. Hans kontroll over Danmark var kortvarig, i høyden ett år, før sykdom tvang svenskene tilbake til Gamla Uppsala som var svenskekongens maktbase. Noen kilder setter denne tiden til tidsrommet 992-993.

Etter sigende skal han ha latt seg døpe i Danmark, men fort kommet på bedre tanker og vendt tilbake til åsatroen.

Erik Segersäll dør i år 995 av sykdom (sottedød) på kongsgården i Gamla Uppsala, det samme år som Olav Tryggvason kommer til Norge,. Man antar at Erik ligger begravd i sydvestlige gravfeltsområdet ved Gamla Uppsala. Den som ble konge etter ham var hans mindreårige sønn Olof Skötkonung som han hadde fått sammen med den myteomspunnede Sigrid Storråde.

Ekteskap

Erik Segersäll var gift enten med den vestgotiske stormannsdatteren Sigrid Storråde eller den polske Swietoslawa (også kjent som Gunhild), datter til hertug Mieszko I av Polen.

Kildene er motstridende om hvem som var Eriks dronning, og om de to ovennevnte kvinnenes identitet. Forskerne har trukket ulike konklusjoner ut fra hvilke kilder man til ulike tider har sett på som mest troverdige. De islandske kildene og Saxo Grammaticus sier at det var Sigrid Storråde, hun som norske Olav Tryggvason beilet til med ulykksalig resultat i Olav Tryggvasons saga. Hun får stor plass i deres fortellinger. Adam av Bremen forteller derimot at hun var en ikke navngitt slavisk prinsesse, som i et senere tillegg får navnet Gunhild.

Lenge betraktet historikerne fortellingene om den vestgotiske stormannsdatteren Sigrid Storråde som fiktiv, og mente at navnene Sigrid og Gunhild var norrøne forenklinger av det polske navnet Swietoslawa. I den senere tid har pendelen svingt den andre veien, og personen Sigrid Storråde har stort sett blitt gjeninnsatt med begrunnelsen at Adam av Bremen har misforstått, noe som ses flere steder i hans subjektive krønike.

Erik hadde sønnen:
Olof Skötkonung - etterfølger til den svenske tronen.

Det er uklart hvorvidt Holmfrid - gift med Svein Håkonsson Jarl av Norge († ca. 1016) - var datter til Edla og Olof Skötkonung eller om hun var Olofs søster.»»[922]

(Barn XV:10787)

Gift med neste ane.

Barn:

Olof Skötkonung Eriksson av Sverige. Levde 995. Død omkring 1021. (Se XV:10787).

XVI:21574 fm fm fm ff fm ff fm fm

Sigrid Toftesdatter Storråde. Født omkring 967. Død omkring 1014. Gjentakelse, se side 441.

XVI:21673 fm fm fm ff mf mf mf ff

Mieszko I av Polen. Hertug. Født mellom 922 og 945. Død 25.05.992.

Hertug av Polen 963 - 992.

Mieszko (Mieczyslav) ble døpt i 965. Han var en mektig fyrste og hersket over alle de stammer som bodde i Store- og Lille-Polen, landene omkring Weichel, Bug og Warta, samt over de hvite og røde kroater i Vestgalicien.

Piastslekten var hertuger og konger av Polen fra 960 til 1572. I perioden 1138 til 1320 var riket oppdelt i flere hertugdømmer (Storpolen, Lillepolen med flere). Sidegrenen som kalles Ezzonerslekten, var en tysk adelsslekt i Lothringen.[923]

922 Wikipedia.

923 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 21. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 45, 80.

Mieszko I, hertug av Polen (Blyanttegning Jan Matejko (1838–1893). (Wikipedia),

Fra norsk Wikipedia:

«Mieszko I (* 922-945 - † 25.05.992) var den første historiske representant for huset Piast. Som hertug av Polen fra cirka 960 og frem til sin død var han "polanernes" første historiske hersker, og han regnes samtidig som Polens faktiske grunnlegger.

"Polanerne" (polsk "Polanie") var en vestslavisk stamme som førte til grunnleggelsen av den første stat i områdene som utgjør dagens Polen. Polaner-stammen gav opphav til huset "Piast", som i sin tur grunnla staten Polen.

Det finnes ingen sikker informasjon om Mieszko Is liv før han tok kontroll over sine landområder. Det er også en betydelig spennvidde mellom overslagene over når han ble født. Kanskje kan hans høye aktivitet årene før sin død tas til inntekt for at han ikke var svært gammel da, altså at de senere anslagene over hans fødselsår er de mest rimelige.

I 965 ektet han den tsjekkiske hertug Boleslav I's datter, katolske Dubrava (polsk Dobrawa), og lot seg kristne året etter, samtidig som han gjorde kristendommen til rikets offisielle religion. Slik ble Polen en del av den vestlige kristne kulturkretsen. Teoretisk hadde ikke noe kristent land rett til å angripe det nye riket, da polanernes hertug fra nå av ble medlem av det allmennkristne fellesskapet.

Likevel angrep den tyske markgreven Hodo – om enn på egen hånd – Polen i 972, men ble knust samme år i det kjente slaget ved Cedynia. Ved det samme befestet Mieszko sin stilling i Vest-Pommern, og området frem til elven Odra ble nå en del av hans rike.

Mieszko videreførte politikken til sin far (Siemomysl) og bestefar (Listek). Som herskere av et hedensk hertugdømme på territoriene til det nåtidige Stor-Polen hadde begge gjennom allianser og militær styrke underordnet seg Kujavia og sannsynligvis også Øst-Pommern og Masovia.

Med Dobrawas død i 977 løsnet den polsk-tsjekkiske alliansen, og cirka 990 erobret Mieszko Schlesien og sannsynligvis også Lille-Polen fra Tsjekkia. Mieszko giftet seg på ny i 980 med den tyske Oda av Haldersleben.

Bevarte kilder beskriver Mieszko I som en dyktig politiker, talentfull leder og karismatisk hersker. Han inngikk allianser blant annet med Tsjekkia, Sverige og Keiserriket. I utenrikspolitikken lot han seg lede først og fremt av rikets interesser, og kunne inngå overenskomst til og med med sine tidligere fiender.»

Polen fra 960 til 992 (Wikipedia).

«Under kristningen av Polen i 966 omfattet Mieszkos rike Stor-Polen, Kujavia, Masovia, Øst-Pommern og Vest-Pommern (delvis). Mot slutten av hans regjeringstid ble også Schlesien og Lille-Polen innlemmet i riket. Det var i sin helhet et område på omtrent 250 000 km², med cirka 1 million innbyggere. Hovedstaden var Gniezno, og andre hovedbyer var Poznan, Ostrów Lednicki og Giecz.

Mieszko I etterlot et rike med betydelig stryket posisjon i Europa, og med et territorium som (i det minste) var fordoblet. Før sin død fordelte han riket mellom sine tre sønner.

Under Mieszko ble det bygd en rekke kirker. Katedralen i Gniezno ble bygd i hans tid, og sannsynligvis var det også han som la grunnen til kirken i Ostrów Tumski og katedralen i Poznan.
Det er også sannsynlig at Polen begynte å mynte sine egne penger under Mieszko I.

Mieszko døde 25.05.992. Tidlige kilder oppgir ingen dødsbakgrunn, utover at det var en naturlig død. Senere er det blitt antatt, og muligens med rette hevdet, at han døde av høy alder, brutt ned av feber.
Han ble sannsynligvis begravet i domkirken i Poznan, mens hans levninger er aldri blitt identifisert.

Mieszko fikk fem barn.
Med sin første hustru, Dobrawka fikk han Boleslaw og Swietoslawa.

Med Oda fikk han Mieszko, Swietopelk og Lambert.

Boleslaw ble hans etterfølger.

Swietoslawa (som Sigrid) ble gift med Svend Tjugeskjegg av Danmark.»[924]

Det er ikke trolig at hun i et første ekgeskap var gift med Erik Segersäll av Sverige (min kommentar).

(Barn XV:10837)

Gift 965 med neste ane.

Barn:

Boleslaw I den Modige av Polen. Født omkring 967. Død 17.06.1025. (Se XV:10837).
Swietoslawa (Gunhild) Mieczyslavsdatter av Polen. Født omkring 967. Død etter 1013. (Se XVI:21548).

924 Wikipedia.

XVI:21674 fm fm fm ff mf mf mf fm

Dobrawka av Böhmen. Hertuginne. Født mellom 940 og 945. Død 977.

Dobrawka døde i 977.[925]

Dobrawka (Dobrawa) av Böhmen (tegningeri av Jan Matejko). (Wikipedia)

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Dobrawka av Böhmen (tsjekkisk: Doubravka Premyslovna, polsk: Dobrawa, Dabrówka) (* ca. 940/45 - † 977) var en bøhmisk prinsesse fra Premyslid-dynastiet og ved ekteskap hertuginne av Polen.

Hun var datter til Boleslav I den Grusomme († 921), hertug av Böhmen, hvis hustru kan ha vært den mystiske Biagota.

I følge tidlige kilder oppfordret Dobrawka ektemannen, Mieszko I av Polen, til å akseptere dåpen i 966, året etter ekteskapet. Moderne historikere mener imidlertid at Mieszkos skifte av religion var et av punktene som ble diskutert i den polsk-bøhmiske avtalen som ble inngått like før hans ekteskap med Dobrawka. Hennes rolle ved hans omvendelse anses nå ikke for å ha vært så viktig som den ofte er presentert i middelalderkrøniker.

Dobrawkas fødselsdato er ikke kjent. Den eneste indikasjonen er formidlet av kronikeren Cosmas fra Praha, som uttalte at den bøhmiske prinsessen ved tidspunktet for hennes ekteskapet med Mieszko I var en gammel kvinne. Passasjen blir sett på som tendensiøs og lite pålitelig, og noen forskere mener at uttalelsen ble gjort med ondsinnet hensikt. Det er mulig at Cosmas i uttalelsen om Dobrawkas alder refererte til aldersforskjellen mellom henne og søsteren Mlada. Det ville gi ham grunnlag for å betrakte Dobrawka som "gammel". (Ordet Mlada betyr Ung). Det er også mulig at Cosmas forvekslet Dobrawka med Mieszko I's andre hustru Oda, som ved tidspunktet for hennes ekteskap var omkring 19-25 år gammel, en relativt høy alder for en brud i henhold til middelalderens skikker. Noen forskere, som Jerzy Strzelczyk, har tatt opp spekulative synspunkter. Han antok at "i lys av datidens moderne begreper og ekteskapsvaner (da som regel ekteskap ble inngått med tenåringsjenter) er det antatt at Dobrawka hadde passert sin tidlige ungdom, så det er sannsynlig at hun var i slutten av tenårene eller tjueårene".

Intet er kjent om Dobrawkas barndom og ungdom. I 1895 tilbakeviste Oswald Balzer rapporter om at hun før sitt ekteskap med Mieszko I, hadde vært gift med Gunther, markgreve av Merseburg, og at de hadde en sønn, Gunzelin. Dette syn var basert på at Thietmar av Merseburg i sine kronikker kalte Gunthers sønn, Gunzelin, bror til Dobrawkas sønn, Boleslaw I den Modige. Følgelig trodde historikere at Gunzelin og Boleslaw I var søskenbarn eller svogere.

Ekteskap og kristning av Polen.

I andre halvdel av 964 ble det inngått en allianse mellom Boleslav I den Grusomme, hertug av Böhmen og Mieszko I av Polen. For å konsolidere avtalen ble Boleslav I's datter Dobrawka i 965 gift med Mieszko I. Ekteskapet sementerte den polsk-bøhmiske alliansen, som fortsatte selv etter Dobrawkas død.

To uavhengige kilder tilskriver Dobrawka en viktig rolle i Mieszko I og Polens overgang til kristendommen.

Den første er kronikken til Thietmar, som ble født to år før Dobrawkas død. Han skrev at den bøhmiske prinsessen forsøkte å overtale sin mann til å akseptere kristendommen (også på bekostning av å bryte deres ekteskap og med det den polsk-bøhmiske alliansen). Til slutt oppnådde hun endelig at Mieszko I og med ham, hele Polen konverterte.

På den annen side sier 1100-tallets krønikeskriveren "Gallus Anonymus" at Dobrawka kom til Polen omgitt av sekulære og religiøse dignitærer. Hun gikk med på å gifte seg med Mieszko I forutsatt at han ble døpt. Den polske

925 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 26. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 80, 82.

herskeren godtok og først da kunne han gifte seg med den bøhmiske prinsessen.

Moderne historikere er enige om at Mieszko I's dåp ble diktert av politiske fordeler og ikke burde tilskrives noen handling fra Dobrawka. Hun antas ikke å ha hatt noen rolle i "omvendelsen" til sin mann. Historikere bemerker at fortellingen om at Mieszkos konverterte takket være Dobrawka utgjorde en del av kirkens tradisjon som understreket konverteringen av hedenske herskere gjennom kvinners innflytelse.

Doubravka hadde en betydelig rolle i kristningen av polakkene. I hennes bryllupsprosesjon ankom hun Polen sammen med kristne geistlige, blant dem muligens Jordan, ordinert som den første biskopen av Polen i 968. Tradisjonen tilskriver Dobrawka etableringen av Den hellige treenighets- og St. Wit-kirkene i Gniezno og Jomfrukirken Mary i Ostrów Tumski, Pozna

Dobrawka og Mieszko I hadde (minst) barna:
Boleslaw den modige (* 967 - † 17.06.1025).
Swietoslawa (Gunhild) (* ca. 967 - † etter 1013),
gift med kong Svend I Haraldsson Tjugeskjegg av Danmark
(men ikke med Erik Segersäll av Sverige(!)).
Se nærmere i Swietoslaws biografi.

En hypotese hevder eksistensen av en annen datter til Mieszko I, gift med en pommersk slavisk prins. Hun kunne ha vært datter til Dobrawka eller en av Mieszkos tidligere hedenske hustruer.

Det er også fremmet en teori (tilsynelatende nedtegnet av Thietmar av Praha og støttet av Oswald Balzer i 1895) om at Vladivoj (* ca. 981 - † januar 1003), som regjerte som hertug av Böhmen fra 1002 til 1003, var sønn til Dobrawka og Mieszko I. Selv om moderne historikere har avvist denne hypotesen, har tsjekkisk historiografi støttet forestillingen om blandet Piast-Premyslid-opphav for Vladivoj.

I følge Bent og Vidar Billing Hansens "Rosensverdslektens forfedre" hadde Mieszko også en datter, Adelheid, gift med Géza (* 945 - † 957), storprins av Ungarn, og mor til Grimelda av Ungarn (* ca. 962), gift med Doge Ottone (Pietro) Orseolo di Venezia. Jeg tror ikke at dette er korrekt! Géza av Ungarn var gift med Sarolt, se Géza av Ungarns biografi.

Død og begravelse.

Dobrawka døde i 977.

I sin studie fra 1888 skrev Józef Ignacy Kraszewski at "hennes grav ble oppdaget i Gniezno-katedralen. Det var en enkel stein merket med et kors. Lilla kapper og et tungt lendeklede av gull var de eneste gjenstandene som ble funnet i hennes grav.

Et lignende syn på Doubravkas gravsted ble uttrykt tidligere, i 1843, av Edward Raczynski i sin studie "Wspomnienia Wielkopolski to jest województw poznanskiego, kaliskiego i gnieznienskiego" (minner fra Poiszna-distriktene i Poisnz-regionen).

Imidlertid anses gravstedet til den bøhmiske prinsessen nå å være ukjent. Dobrawkas død svekket den polsk-bøhmiske alliansen, som til slutt kollapset på midten av 980-tallet.»[926]

(Barn XV:10837, Far XVII:43347, Mor XVII:43348)

Gift 965 med forrige ane.

XVI:21677 fm fm fm ff mf mf mm ff

Herman I den Lille av Lothringen. Pfalzgreve. Levde 930. Død 996.

Greve i Auelgau, Bonngau og Zülpichgau.

Herman «den Lille» («Pusillus») var den første Pfalzgreve am Rhein i 939. Han tmerket seg i slaget ved Lechfeld 10.08.955.

I følge Mogens Bugges «Våre forfedre» nevnes han siste gang i 999.[927]

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):

«Herman I († 996), den Lille (Pusillus), var pfalzgreve av Lothringen, og i flere grevskap langs Rhinen, inklusive Bonngau, Eifelgau, Mieblgau, Zülpichgau, Keldachgau, Alzey og Auelgau, fra 945 til hans død i 996.

Han var sønn til Erenfried II († 970) og Richwara av Zülpichgau († 963).

I følge engelsk Wikipedia var han gift 2 ganger, 1. gang med Heylwig av Dillingen og 2. gang med Dietbirg av Schwaben.

Tysk Wikipedia fører kun ekteskapet med Heylwig av Dillingen

Han etterlot seg fire sønner og en datter:
Ezzo (Erenfried) (* ca. 995 - † 1034), pfalsgreve av Lothringen fra 1015 til 1034,
gift med Mathilde av Tyskland.

926 Wikipedia.

927 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 37. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 80.

Hezzelin I (Hezilo, Hermann eller Heinrich) († 1033), greve av Zülpichgau,
gift med en datter til Konrad I, hertug av Kärnten.
Richenza av Lothringen, abbedisse av Nivelles.

De to følgende barna nevnes kun i engelsk Wikipedia og må vel antas å være fra hans eventuelle 2. ekteskap med Dietbirg av Schwaben.
Hermann II av Keldachgau († 1040), fogd av Deutz.
Adolf I av Lothringen, greve av Keldachgau, fogd av Deutz 1008-1018.»[928]

(Barn XV:10839, Far XVII:43353)

Gift med neste ane.

Barn:

Ezzo av Lothringen. Født omkring 955. Død 21.05.1034 på Saalfeld. (Se XV:10839).

XVI:21678 fm fm fm ff mf mf mm fm

Heylwig av Dillingen. Grevinne. Levde 954.

Heilwig var grevinne av Dillingen.

Hun må ha vært av schwabisk herkomst og i slekt med biskop Udalrich som var greve av Dillingen og pfalzgreve av Schwaben. Udalrich var nevø, antagelig søstersønn, til hertug Burchard I av Alemannien.

Det er mulig at hennes far var Dietpald, greve av Dillingen, som døde i 955.[929]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Heylwig kom fra familien til St. Ulrich (* 890 - † 973), biskop av Augsburg, kanonisert 04.07.993 av pave Johannes XV.
I følge WikiTree var hun datter til Hucbald av Dillingen og hans hustru Dietbirg av Schwaben.
I følge samme kilde var hun søster til Manegold (Hupaldinger) av Dillingen.

Hun var gift med Hermann i hans 1. ekteskap. Det et trolig at de hadde barna:
Ezzo (Erenfried) (* ca. 995 - † 1034), pfalsgreve av Lothringen fra 1015 til 1034,
gift med Mathilde av Tyskland.
Hezzelin I (Hezilo, Hermann eller Heinrich) († 1033), greve av Zülpichgau,
gift med en datter til Konrad I, hertug av Kärnten.
Richenza av Lothringen, abbedisse av Nivelles.»[930]

(Barn XV:10839)

Gift med forrige ane.

XVI:21679 fm fm fm ff mf mf mm mf

Otto II av Tyskland. Tysk-romersk keiser. Født 955. Død 07.12.983 i Roma.

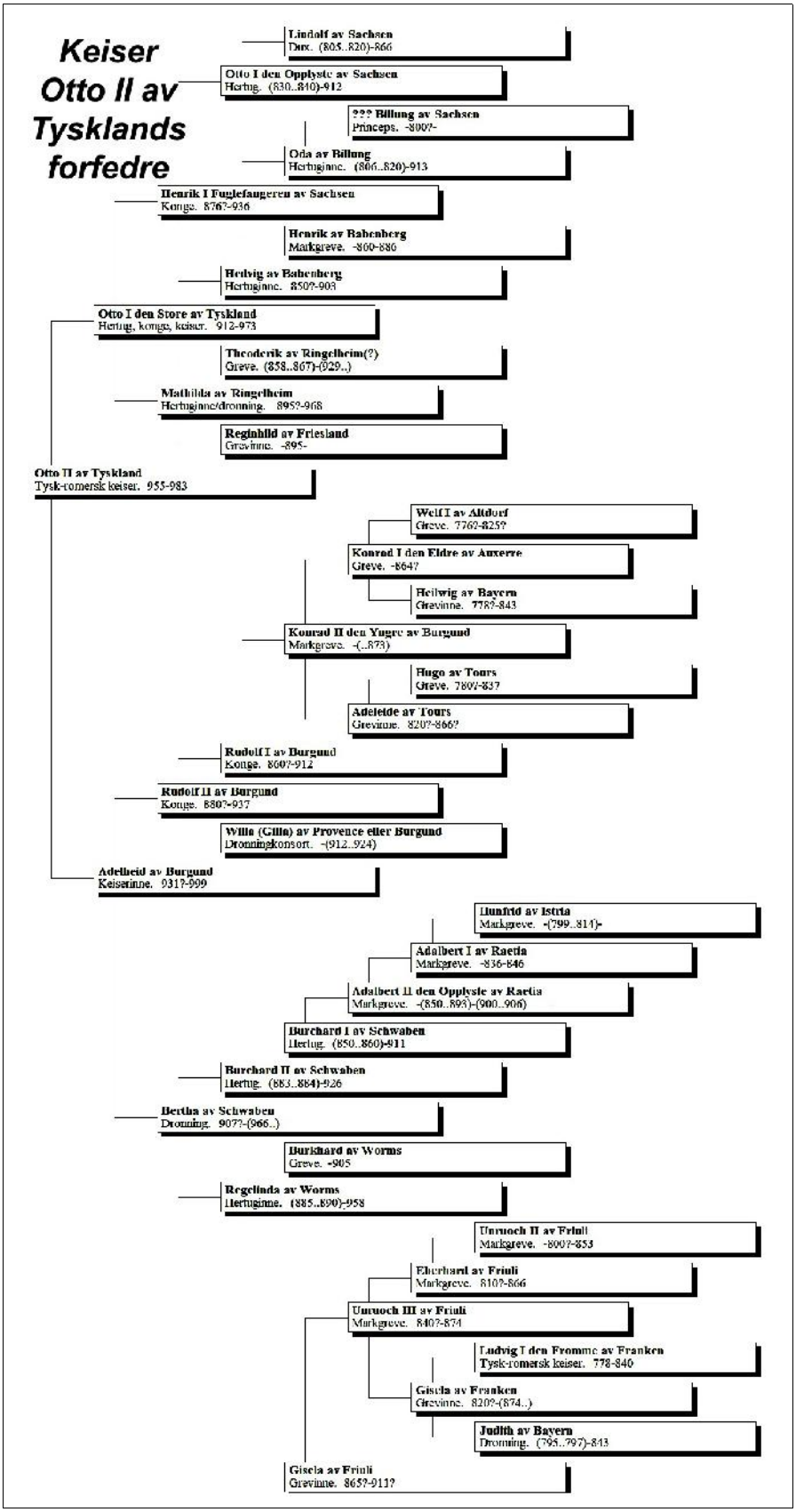
Otto II «der Rote» var tysk-romersk keiser 973 - 983.[931]

928 Wikipedia.

929 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 41. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 80.

930 Wikipedia.

931 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 43. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 33, 67.

Fra Carl Grimbergs «Menneskenes liv og historie».

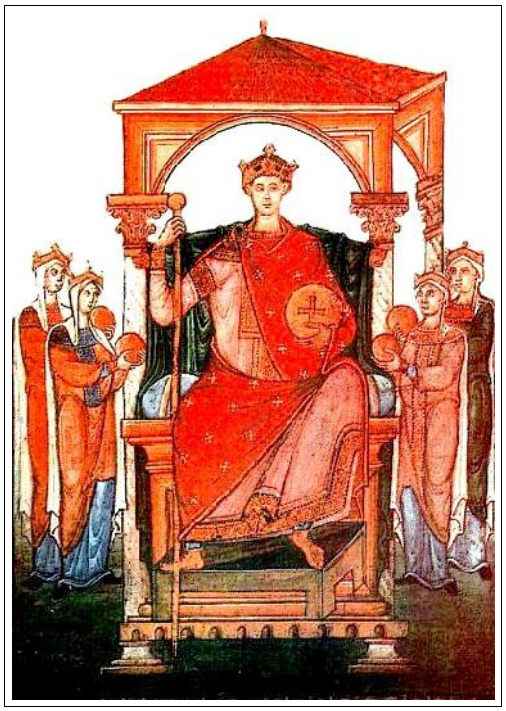
Otto ble valgt som etterfølger etter sin far, Otto «den Store», etter at hans far døde i 973. Broren Ludolf hadde avgått ved døden før faren. Otto var bare atten år ved sin tronbestigelse, men hadde i flere år fått prøve sine krefter på krevende oppgaver i statens tjeneste. Under farens lange fravær i Italia hadde han deltatt i regjeringen hjemme i Tyskland og hadde allerede da gitt bevis på sin rike begavelse, som imidlertid later til å ha vært parret med en altfor sterk selvfølelse. I motsetning til sin far var han liten og spinkel og savnet farens majestetiske ro og likevekt i motgangens dager, men han hadde den samme intense iver og ukuelige energi.

Både innad og utad fortsatte Otto sin fars politikk og forsvarte Tysklands grenser mot alle angrep både fra slavere og nordboere. Han kjempet mot Harald Blåtann og trengte langt opp i Jylland. Resultatet ble opprettelsen av den «Danske Mark» i 974 mellom Eider og Sil, som han imidlertid mistet ved sin død. Samtidig kjempet han mot sin

fetter, Henrik av Bayern, og overvant ham i 976. Senere kjempet han mot kong Lothar av Frankrike som ville ha Lothringen.

Ved sin tilnærmelse til det østromerske rike hadde hans far skapt et grunnlag for en felles innsats fra hele kristenhetens side mot sarasenerne. Med flammende stridslyst vendte nå hans egen sønn sine våpen mot disse kristenhetens fiender for å få en slutt på deres herjinger i Italia. Han beseiret dem i et slag ved Tarantobukten i nærheten av Cotrone i Calabria i 982. Men i seiersrusen glemte tyskerne alle forsiktighetsregler, med den følge at de plutselig ble overrumplet av store arabiske troppestyrker, som kastet seg over dem. Ottos hær ble revet fullstendig opp, og bare med nød og neppe unnkom han selv og noen få andre. Tvers gjennom fiendens rekker banet han seg vei på sin stridshingst, red ned til stranden og langt ut i sjøen og reddet seg til slutt ved å svømme ut til et gresk skip som førte ham til en havn lenger nord i landet.

Tyskernes strid med araberne i Syd-Italia minner på mange måter om romernes kamper med kartagerne nettopp i de samme traktene. Den tyske historikeren Leopold von Ranke kaller da også Ottos nederlag i Calabria for et germansk Cannae. Så hadde altså tyskerne, som alle hadde betraktet som uovervinnelige, likevel lidt et knusende nederlag. Det var en nyhet som fikk kammen til å svulme på alle de som hittil hadde vært så underdanige og ydmyke. Italienerne tillot seg en hånlig og overlegen tone overfor keiserens menn, og dansker og slavere falt igjen inn i de tyske grenselandene og herjet og plyndret. Ottos energi fornektet seg imidlertid ikke, den vokste med vanskelighetene. Han begynte å samle en ny hær men innen han fikk tatt den i bruk, ble han brått revet bort av døden i Roma i 983. Bare 28 år gammel hadde han bukket under for alle de sorger og bekymringer han hadde å slite med, og tapet føltes dobbelt tungt for folket, fordi han bare etterlot seg en liten sønn på tre år, Otto III.[932]

Keiser Otto II troner under en baldakin støttet av søyler. Otto mottar hyllest fra provinsene Germania, Francia, Italia og Alamannia, symbolisert av kvinnelige figurer. Bildet dokumenterer keiserens krav på makt over Vesten. (Enkelt ark fra et «Registrum Gregorii», Trier etter 983, Chantilly, Musée Condé. «Der Meister des Registrum Gregorii» var en. ottonsk skriftlærd og illuminator ikke kjent ved navn, som arbeidet i Trier under den kunstelskende erkebiskopen Egbert von Trier (977-993)). (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Otto II (* 955 - † 07.12.983 i Roma), også kalt Røde Otto, var romersk keiser fra 973 til sin død i 983. Han tilhørte det ottonianske dynasti av saksiske hertuger. Otto II var den yngste og eneste gjenlevende sønn til keiser Otto den Store (* 912 - † 973) og keiserinne Adelheid (* ca. 931 - † 999) av Det tysk-romerske rike.

Otto II ble konge av Tyskland i 961 (6 år gammel) og hans far utropte ham til med-keiser i 967 for å sikre ham som etterfølger til tronen. Hans far forberedte også ett ekteskap mellom Otto II og den bysantinske prinsesse Theophania, som skulle bli hans hustru livet ut. Da faren døde etter 37 års regjeringstid overtok den atten år gamle Otto II keiserkronen på fredelig vis. Otto II fortsatte sin fars politikk for å styrke det romerske imperium i Tyskland og utvide grensene for imperiet lenger inn i det sørlige Italia. Otto II fortsatte også sin fars arbeid med å legge den katolske kirken inn under imperiets og keiserens kontroll.

Tidlig i sin regjeringstid seiret Otto II i et oppgjør med andre medlemmer av sitt dynasti som kjempet for å overta keisertronen. Hans seier førte til at den bayerske ættelinjen, først og fremst representert ved Henrik I, hertug av Bayern, ble ekskludert fra tronfølgen i imperiet. Dette styrket Ottos autoritet som keiser og sikret arverekkefølgen for hans egen sønn.

---

932 Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 8, side 28-29.

Etter å ha avgjort arvestriden ønsket Otto II etter 980 å rette sin oppmerksomhet mot en samling av hele Italia inn i det romerske imperium. Hans erobringer brakte ham i konflikt med Det bysantinske riket og med muslimer i fatimide-kalifatet fordi begge hadde territorier og interesser i Sør-Italia. Etter å ha lyktes med å underlegge seg de sørlige lombardiske provinsene og i å erobre bysantinske territorier, endte hans erobringer i et knusende nederlag mot muslimene i slaget ved Stilo om det muslimske emiratet Sicilia. Mens han forberedte et motangrep mot muslimene brøt det i 983 ut et stort opprør i de slaviske provinsene som tvang imperiet til å oppgi store områder øst for Elben.

Otto II døde plutselig i 983 i en alder av 28 år etter ti års regjeringstid. Han ble etterfulgt som keiser av sin tre år gamle sønn Otto III, noe som kastet imperiet inn i en politisk krise.»[933]

(Barn XV:10840, Far XVII:43357, Mor XVII:43358)

Gift 14.04.972 med neste ane.

Barn:

Mathilde av Tyskland. Født omkring 979. Død 1025. (Se XV:10840).

XVI:21680 fm fm fm ff mf mf mm mm

Theophanu Skleraina. Keiserinne. Født omkring 956. Død 15.06.991 i Niemwegen.

Keiser Otto I «den Store» bød forsoning med den østromerske keiser etter at han var blitt kronet til keiser i Roma i 962 ved å forslå ekteskap mellom sin og Adelheids unge sønn Otto og en bysantisk prinsesse. Forhandlingene brøt imidlertid sammen.

Etter at Theophanos far, keiser Romanos II, døde i 963, giftet hennes mor, Theophano (Anastasia), seg først med keiser Nikoforos II Phokas (912-969) og etter hans død med keiser Johannes I Tzimiskes (924-976). Moren døde selv i 970.

Etter tronskiftet i Konstantinopel ble stemningen der mer vennligsinnet, og omsider førte forhandlingene til at den vakre og kloke prinsesse, Theofano, som bare var seksten år gammel, ble formælt med prins Otto, som allerede nå ble kronet som sin fars etterfølger. Slik lyktes det altså tross alt til slutt for Otto «den Store» å knytte en forbindelse med det østromerske keiserhus, noe som ikke engang Karl «den Store» hadde maktet å få i stand.

Theophano øvet stor innflytelse på Otto II. Etter hans død i 983 overtok hun formynderskapet over sin sønn, Otto III. Hun regjerte til sin død i 991 med stor klokskap og kraft. Theophano forsto å gjøre sin innflytelse gjeldende i Frankrike og Italien, samtidig som hun sendte tyske hærer mot venderne.[934]

933 Wikipedia.

934 Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 8, side 24. Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 128. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 33, 67.

T.v. Otto II og hans hustru, Theophanu, kronet og velsignet av Kristus; Elfenbensreliefpanel, ca. 982-983, Mailand(?), Museum Cluny, Paris. T.h. Ekteskapsattest for Otto II og Theophanus (Statsarkivet Wolfenbüttel 6 Urk 11): Med dette dokument tildelte Otto sin hustru omfattende landområder i imperiet og i Italia som en morgengave. Dokumentet er overlevert i en pompøs utskrift, der teksten er skrevet i gull på en lilla bakgrunn med purpurfargede dyreornamenter. (Wikipedia)

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):

«Theophanu (Theophania, Theophana eller Theophano) (* ca. 956 i Konstantinopel - † 15.06.991 i Nijmegen) var keiserinne av Det hellige romerske Imperiet ved ekteskap med keiser Otto II, og imperiets regent etter Otto II's død, mens sønnen, keiser Otto III var mindreårig, fra 983 til hun døde i 991.

Hun var en av de mest innflytelsesrike herskerne i middelalderen. Navnet kommer fra bysantinsk gresk "Theophaneia" og betyr "Guds utseende ".

I følge ekteskapsattesten utstedt 14.04.972 identifiseres Theophanu som "neptis" (niese eller barnebarn) til keiser Johannes I Tzimiskes (* 925 - † 976, regjeringstid 969-976) og at hun var av armensk og bysantinsk-gresk avstamning. Hun hadde en fremtredende edel arv. "Vita Mahthildis" identifiserer henne som "augusti de palatio" og "Annales Magdeburgenses" beskriver henne som "Grecam illustrem imperatoriae stirpi proximam, ingenio facundam".

Nyere forskning tenderer til å være enig i at hun sannsynligvis var datter til patrikios (general) Konstantin Skleros (* ca. 920 - † 989) og Sophia Phokas.

Konstantin Skleros var svoger til keiser Johannes Tzimiskes, da hans søster, Maria, var Johannes Tzimiskes' første hustru.

Sophia Phokas var datter til Kouropalats Leo Phokas, bror til keiser Nikephoros II (* c. 912 - † 969).

Theophanu ble ikke "født i lilla" slik ottonerne ville ha foretrukket.

"Født i lilla" henviser til "Det lilla rommet" i keiserpalasset, som var dekorert med rombeporfyr, hvor barn til herskeren vanligvis ble født.

Den saksiske kronikøren biskop Thietmar av Merseburg skriver at den ottonske preferansen var Anna Porphyrogenita, en datter til den avdøde keiser Romanos II. Theophanu ble eskortert tilbake til Roma for hennes bryllup av en delegasjon av tyske og italienske kirkemenn og adelsmenn. Da det ottonske hoffet oppdaget at Theophanu ikke var et avkom fra det makedonske dynastiet, slik man hadde antatt, ble Otto I av noen bedt om å

sende bort Theophanu. Hans rådgivere mente at Theophanus forhold til usurpatoren Johannes Tzimiskes, som hadde styrtet sin forgjenger Nikephoros II Phokas i 969, ville føre til at ekteskapet skulle svekke Otto I som den Hellige romersk keiseren. Han ble overtalt til å la henne bli når det ble påpekt at Johannes Tzimiskes hadde giftet seg med Theodora, et medlem av det makedonske dynastiet og søster til keiser Romanos II. Johannes var derfor makedonsk ved ekteskap, om ikke ved fødsel. Otto I må ha blitt overbevist, fordi Theophanu og Ottos arving, Otto II, ble gift 14.04.972.»

Fra norsk Wikipedia:
«Den greskfødte prinsessen ble gift med keiser Otto II av det tysk-romerske rike 14.04.972.
De fikk følgende barn:
Sophia, abbedisse i Gandersheim (* 978).
Adelheid, abbedisse i Quedlinburg (* 977).
Mathilde av Sachsen (* ca. 979). gift med Ezzo av Lothringen (* ca. 955 - † 1034).
Otto III, tysk-romersk keiser (* 980 - † 1002).

Etter sin manns død regjerte hun alene i syv år på vegne av sin mindreårige sønn.

Etter Theophanias død overtok Otto III's farmor Adelheid av Burgund de facto styringen av riket inntil barnebarnet ble stort nok til å styre selv.»[935]

(Barn XV:10840, Far XVII:43359, Mor XVII:43360)

Gift 14.04.972 med forrige ane.

XVI:21705 fm fm fm ff mm ff mf ff

Igor I Rurikovich av Kiev. Storfyrste. Født omkring 875. Død 945.

Igor etterfulgte Oleg som hersker over «Kievan Rus». Ifølge en russisk middelalderkrønika (Beretningen om forgangne tider [påbegynt 1037-39]), var Igor sønn til Rurik. Han regnes som den virkelige grunderen av det russiske fyrstedømmet. Kiev var rikets sentrum og omliggende slaviske stammer ble beskattet i skinn og penger.

T. v. Storfyrste av Kiev [Kijev] 913 - 945. T. h. Igor I, en miniatyr fra Radziwill-krøniken. (Wikipedia).

Hans ekspedisjon i 941 mot Konstantinopel ble slått ned av grekerne. Et nytt angrep i 944 førte til forhandlinger og en kommersiell avtale med Bysants i 945.

Igors hustru, senere Sankt Olga, ble regent for deres sønn, Svjatoslav, etter hans død.

Samtidig som det i Europa på 900- og 1000-tallet var en utvikling i gang mot store territorialstater med grunnlag i romersk og germansk tradisjon, utviklet det seg et helt nytt kraftsentrum i den østlige delen av Europa. Det var Russland som vokste frem på slavisk grunn, oppblandet med et sterkt kulturinnslag fra det østromerske rike, det vil si Bysants. Mellom disse maktgrupperingene forsøkte enkelte mindre statsformasjoner å gjøre seg gjeldende. De viktigste av dem var Böhmen, Mähren, Polen og Ungarn, og de store maktkoalisjonene søkte å utvide sin innflytelse over disse områdene.

I Novgorod kontrollerte rus-høvdingen Rurik ca. 862-79 de nordlige delene av østerleden mens hans stammefrender, Askold og Dir i Kiev, hadde kontrollen over rutens sørlige avsnitt. Da Rurik døde, var sønnen Igor

935 Wikipedia.

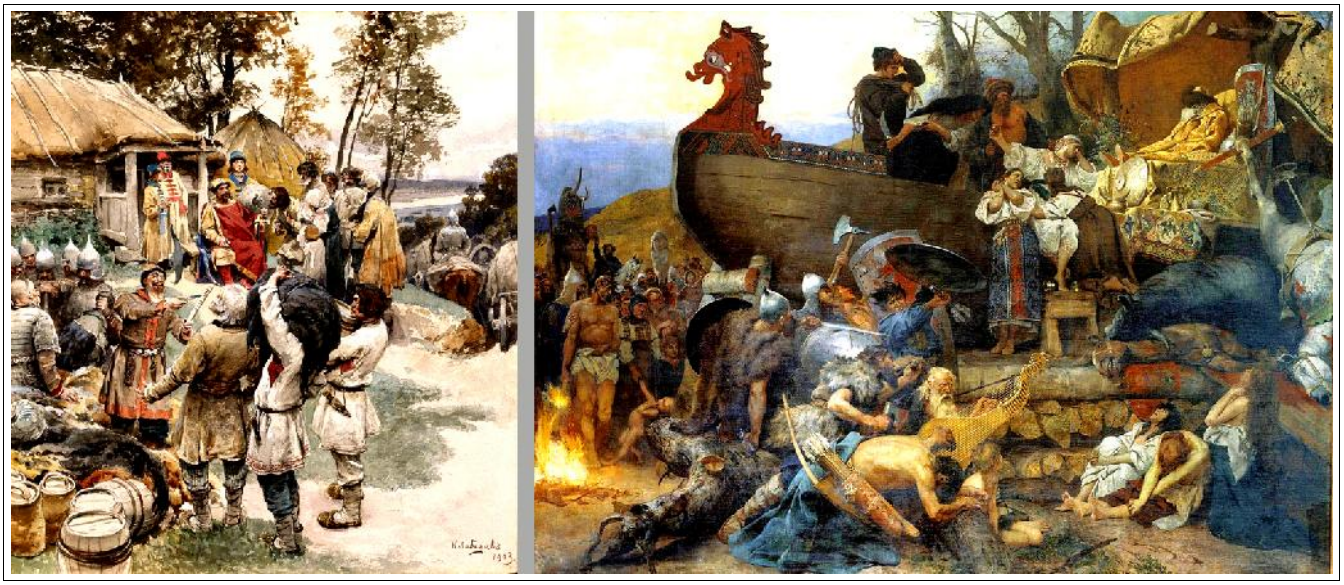
(Ingvar) ennå et barn. Hans slektning og formynder Oleg (Helge) overtok ledelsen (880-912) og begynte å utvide slektens maktsfære. Ved svik fikk han myrdet Askold og Dir og okkuperte Kiev, som nå ble Russlands hovedstad, «de russiske byers mor». Da han senere inntok Smolensk, kontrollerte han et rike som strakte seg langs handelsleden fra Finskebukta og Ladoga til Dnepr's nedre løp, der nomadestammen petsjenegerne lå i bakhold ved elvestrykene og ventet på de reisende. Særlig i vest lyktes det Oleg å underkue endel slaviske stammer med våpenmakt. En liten skandinavisk overklasse av krigere og storkjøpmenn hadde ledelsen i et multinasjonalt samfunn som foruten slaver også innbefattet finskbeslektede folkeslag. Rikets fremste handelsbyer var etter alder og rang disse: Kiev, Tsjernigov, Pereyaslav, Novgorod og Smolensk.

Fordi det lyktes å holde petsjenegerne borte fra Dnepr's nedre løp, og som en følge av angrepet på Bysants i 907, ble ferdselsveiene for fjernhandelen åpnet på ny, og med handelen kom også fruktene av den sørlige høykultur til Russland. Det unge Russland opplevde en tid preget av kraftig utvikling.

Oleg døde omkring 912, muligens så sent som i 922 ifølge «Novgorod Lietopis».

I Igors regjeringstid fortsatte den indre stabiliseringen av riket, særlig fordi stadig flere slaver begynte å nå opp til ledende stillinger, samtidig som varjagerne i stadig større utstrekning begynte å smelte sammen med den slaviske majoriteten. De «russiske» representantene i de første avtaler med Bysants hadde skandinaviske navn, men etter Igors korstog i 941 og 944 fantes det et ganske sterkt innslag av slavere blant forhandlerne om forretningsavtaler.

Kort tid etter hjemkomsten fra felttoget mot Bysants, ble Igor drept i kamp med den slaviske Drevlianstammen nær byen Iskorosten i et forsøk på å samle inn en tvungen ekstraskatt. Dereva var den viktigste byen i denne folkegruppens område.[936]

T. v. Fyrste Igor samler inn tribut från drevljanerna år 945 (maleri av Claudius Lebedev). T. h. Skipsbegravning av Igor den Eldre (maleri av Henryk Siemiradzki (1845-1902)). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Igor den Gamle (gammelnorsk: Ingvarr) († 945) var en varjagersk hersker i Kievan Rus fra 912 til 945.

Varjag er en gammelslavisk betegnelse på norrøne menn (vikinger) i østerled mens væring er den tilsvarende norrøne betegnelsen. Antagelig er varjag og væring beslektet.

Informasjon om Igor kommer hovedsakelig fra "Primary Chronicle". Dette dokumentet fører Igor som sønn til Rurik, den første herskeren i Kievan Rus (her direkteoversatt fra engelsk med Goggle Oversetter):

6378-6387 (870-879).

"På dødsleiet testamenterte Rurik sitt rike til Oleg, som tilhørte hans slektninger, og overlot til Olegs hender sin sønn Igor, for han var meget ung."

6388-6390 (880-882):

"Oleg la ut og tok med seg mange krigere blant Varangianerne, Chudene, Slaverne, Merianerne og alle Krivichianerne. Han ankom dermed med sine krivichianere før Smolensk, erobret byen og satt opp en garnison der. Derfra fortsatte han og tok Lyubech, hvor han også opprettet en garnison. Deretter kom han til åsene i Kiev, og så hvordan Askold og Dir regjerte der. Han gjemte krigerne sine i båtene, etterlot noen andre og gikk selv fremover og bar barnet Igor. Han kom dermed til foten av den ungarske høyden, og etter å ha skjult troppene sine, sendte han budbringere til Askold og Dir, og presenterte seg selv som en fremmed på vei til Hellas i et ærend for Oleg og for Igor, prinsens sønn, og ba om at de skulle komme frem for å hilse på dem som medlemmer av deres rase. Askold og Dir kom straks frem. Så hoppet alle soldatene ut av båtene, og Oleg sa til Askold og Dir: 'Dere er ikke fyrster eller engang av fyrste, men jeg er fyrstelig født.' Igor ble deretter brakt frem, og Oleg kunngjorde at han var sønn til

936 Cappelens verdenshistorie, bind 5 (1982-87): Østens storriker, side 257-258. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 147. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 90.

Rurik. De drepte Askold og Dir, og etter å ha båret dem til åsen, begravet de dem der, på åsen som nå er kjent som ungarsk, der slottet Ol'ma nå står."

Igor beleiret Konstantinopel to ganger, i 941 og 944, og selv om "gresk ild" (som kunne sende ut en stråle av brennende væske, og var effektiv både på land og til sjøs, men i størst grad benyttet til sjøs) ødela en del av hans flåte, inngikk han en gunstig traktat i 945 med den bysantinske keiseren Konstantin VII, hvis tekst krøniken har bevart. I 913 og 944 plyndret russerne araberne i Det kaspiske hav under de kaspiske ekspedisjonene til Rus, men det er fortsatt uklart om Igor hadde noe å gjøre med disse felttogene.

Igor ble drept mens han samlet tributt (fra latin: tributum = bidrag, offentlig skatt) fra Drevlians i 945. Den bysantinske historikeren og krønikeren Leo Diakonen (født ca. 950) beskrev hvordan Igor møtte sin død:
"De hadde bøyd ned to bjørketrær til prinsens føtter og knyttet dem til hans ben. Så lot de trærne rette seg opp igjen og rev dermed prinsens kropp fra hverandre."
Igors enke, Olga av Kiev, hevnet hans død ved å straffe Drevlians. "Primary Chronicle" skylder hans død på egen overdrevne grådighet, noe som indikerer at han forsøkte å samle tributt for andre gang på en måned. Som et resultat endret Olga systemet for tributtinnsamling ("poliudie") til det som kan betraktes som den første lovreform registrert i Øst-Europa.

Kontrovers.
Constantin Zuckerman, som drastisk reviderte kronologien i "Primary Chronicle", hevder at Igor bare regjerte i tre år, mellom sommeren 941 og hans død tidlig i 945. Zuckerman hevder at den 33-årige regjeringtiden tilskrevet Igor i "Chronicle" er et resultat av at forfatteren har feiltolket de bysantinske kildene. Ingen av Igors aktiviteter som er registrert i "Chronicle" er datert før 941.
Med henvisning til "Ioachim Chronicle" argumenterer Vasily Tatishchev for at den normanniske prinsessen Efanda – hvis eksistens det har blitt stilt spørsmålstegn ved av mange historikere – var Igors mor. I følge Tatishchev kommer navnet "Ingor" fra det finske navnet "Izhora" (Inger). Tatishchev gir også Igors fødselsdato fra forskjellige manuskripter: 875 i det schismatiske manuskriptet, 861 i "Nizhny Novgorod"-manuskriptet og 865 i "Orenburg"-manuskriptet.»[937]

(Barn XV:10853, Far XVII:43409)

Gift med neste ane.

Barn:

Svjatoslav I Igoryevich av Kiev. Født omkring 942. Død 972. (Se XV:10853).

XVI:21706 fm fm fm ff mm ff mf fm

Olga den Hellige av Kiev. Fyrstinne. Født mellom 890 og 925. Død 11.06.969.

Olga kom fra Pskov, men det råder uenighet om hvorvidt hun var av skandinavisk eller slavisk opprinnelse.

Hun giftet seg med Igor, som senere ble storfyrste av Kiev.

Etter at Igor ble myrdet i 945, tok hun en grusom hevn. Hun innledet et felttog som førte til at Iskorosten og andre drevljanske byer ble ødelagt og innbyggerne drept eller gjort til slaver.

Hun førte i 10 år Russlands regjering for sin umyndig sønn Svjatoslav.

Olga utviklet beskatningssystemet ved å opprette en slags skattemottagersentraler (russisk: «pogosi») over hele riket, og de ble etter hvert sentra for den lokale forvaltning og senere også for menighetene.

Hun erkjente at den kristne tro etisk var høyt hevet over de hedenske kultene, og hun gikk over til den ved å slutte seg til den allerede anselige menigheten i Kiev. I 957 avla hun et besøk i Konstantinopel, der hun ble døpt, og der keiseren selv opptrådte som hennes gudfar. I dåpen fikk hun navnet Helena. Hun var den første russiske fyrstinne som ble en kristen.

Det er rimelig at hun på mange måter støttet det kristne misjonsarbeidet i Russland. Hun sto i kontakt med Otto den Store, men hun avviste den vestlige kirkes forsøk på å få fotfeste i Russland.

Den greske kirken, men ikke den romerske, gjorde henne til helgen. Hennes dag er 11. juli.[938]

---

937 Wikipedia.

938 Cappelens verdenshistorie, bind 5 (1982-87): Østens storriker, side 258. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 149. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 90.

Regent av Kiev for sønnen Svyatoslav 945 - ca. 962.

Fra norsk Wikipedia:

«Olga (fornnordisk: Helga), også kalt Olgha, Olha Prekrasa, det vil si Helga den Fagre. Fødselsår er høyst usikkert, det er forelått tidspunkt fra 881 i Pskov til 05.06.925. Hun døde 11.07.969 i Kiev. Hun var regjerende fyrstinne av Kievriket i årene 945-963. Olga regnes som helgen i den ortodokse kirke og som "isapostolos", det vil si "likestilt med apostlene".

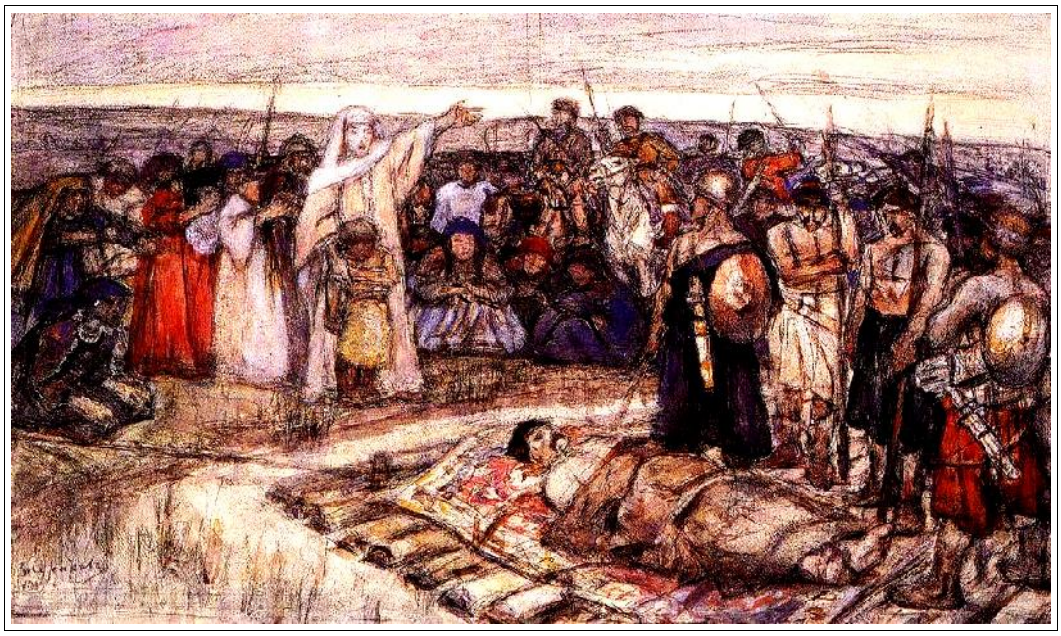
Olga sies å ha vært en kvinne av skandinavisk, trolig svensk herkomst, med varjagiske foreldre. Nestorkrøniken sier at hun var datter til stattholderen Gostomysl av Novgorod, mens andre kilder utpeker andre som hennes far. Nestorkrøniken oppgir at hun ble født i 879, men det er da lite sannsynlig at hennes eneste sønn ble født ca. 65 år senere.

Fyrstinne av Kiev.

Lite er kjent om hennes liv før hun giftet seg med prins Igor I av Kiev og fødselen av deres sønn, Sviatoslav. I følge Alexey Karpov, en spesialist i det gamle Russlands historie, var Olga ikke mer enn 15 år gammel da hun giftet seg (engelsk Wikipedia).

Igor arvet tittelen storfyrste av Kiev i 912.

Etter ektemaken Igors (Ingvars) død i år 945 regjerte hun et titalls år som fyrstinne av Kievriket mens sønnen Svjatoslav fortsatt var mindreårig.»

Prinsesse Olga møter liket av sin mann. Skisse av Vasily Surikov. (Wikipedia).

«Ifølge Nestorkrøniken hevnet hun sin mann Igors død med flere felttog mot drevljanerne, som brutalt hadde myrdet hennes ektemake. Drevljanerne sendte tyve av sine beste menn, som forsøkte å få henne til å gifte seg med deres fyrste, prins Mal, slik at de gjennom Mal skulle få makten over Kievriket. Olga, fast besluttet på å beholde makten for å gi den videre til sin sønn, lot dem brenne levende. Krøniken nevner lignende grusomme henrettelser som hun også skulle ha utført. Hun ødela deres hovedstad Korostenj (nåværende Ikorostj) og underkuet dem definitivt i 946. Kort tid senere forsvant drevljanerne ut av historien, og med hennes sønnesønn Oleg tok Rurikætten formelt

den arvelige makten over deres rike.

Lignende felttog ble foretatt mot stammer som bebodde landet mellom elvene Luga og Msta, hvorpå hun lot oppføre fort langs veien tilbake. Et av disse fort var Rjurikovo Gorodisjtsje ("Ruriks gamle by") nær Novgorod.»

T. v. Olga møter keiser Konstantin VII Porfyrogennetos. T. h. Den hellige prinsesse Olga. Skisse av maleriet i katedralen St. Vladimir i Kiev. (Wikipedia).

«Ved et besøk i Konstantinopel år 955 lot hun seg døpes og få undervisning i den kristne tro, og i år 957 foretok hun et andre besøk i Konstantinopel der hun ble praktfullt mottatt av keiser Konstantin VII Porfyrogennetos.

I 959 tok Olga kontakt med kong Otto I av Tyskland, med forespørsel om assistanse med å kristne folket i Kiev og å innsette en biskop. Foruten innføring av kristendommen var det hennes mål å minske avhengigheten av Konstantinopel, og i stedet styrke kontakten med det vestlige keiserdømmet. Som følge av denne forespørsel kom munken Adalbert (senere erkebiskop i Magdeburg) som misjonsbiskop til Kiev, men Albert vendte tilbake med uforrettet sak til Tyskland i 962 etter en reise der han hans følgesvenner ble drept og han selv bare med stort besvær lyktes i å komme unna med livet i behold. Olgas egen sønn Svjatoslav I skal ha spilt en rolle i biskopens mislykkede misjonsferd.

Olga lyktes ikke å omvende sin sønn, Svjatoslav I, til kristendommen, men var sterkt medvirkende til at sønnesønnen, Vladimir I den Hellige av Kiev, senere lot seg døpe, hvorpå den gresk-ortodokse kirke ble etablert som offisiell religion i Kievriket fra 988.

Olga klarte å beholde makten takket være lojalitet fra sin arme og folket, hun nektet å gifte seg på nytt. Hun lot sin sønn overta fyrstetittelen på 960-tallet og ledet forsvaret av Kiev under beleiringen i 968.

Etter hennes død i 969 ble hun erklært helgen, og hun feires den 11. juli.»[939]

(Barn XV:10853)

Gift med forrige ane.

XVI:21709 fm fm fm ff mm ff mm ff

Udo I av Wetterau. Greve. Født omkring 900. Død 12.12.949.

Udo var konradiner og greve i Wetterau.[940]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Udo I av Wetterau (* ca. 900 - † 949) fra Konradin-familien var greve av Wetterau og hertug av Alsace. Han var en sønn til hertug Gebhard II av Lothringen, hans bror var hertug Hermann I av Schwaben.

I slaget ved Andernach 02.10.939 beseiret Udo og hans fetter Konrad Kurzbold, greve av Niederlahngau, de to hertugene Eberhard av Franconia og Giselbert av Lothringen, som begge var i opprør mot kongen og den senere keiseren Otto I. Selv om begge var Konradiner og fettere til Eberhard var de på Ottos side. De hadde fulgt opprørerne med en liten styrke, men angrep ikke før det meste av fienden hadde krysset Rhinen, samtidig som de to lederne fortsatt ikke hadde krysset elven. Eberhard falt i kamp, og Giselbert druknet i Rhinen mens han forsøkte å rømme til den andre siden. Ifølge Thietmar av Merseburg skal Udo ha drept Eberhard selv. Opprøret mot Otto I kollapset.

939 Wikipedia.

940 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 243. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 37, 63.

Udo arvet allodialgodset etter sin fetter Eberhard, men ikke hertugdømmet. Allodialgods (tysk Allod) var hos germanerne og senere i Det tysk-romerkske rike, gods som var personlig eiendom til lensinnehaver som kunne gå i arv etter fri vilje. Dette i motsetning til lensgods, som måtte gå til nærmeste ektefødte mannlige slektning.

Kong Otto takket ham også for hans lojalitet ved å gi Udo tillatelse til å dele sine len og grevskap mellom sine sønner som om de var arvelig eiendom,

I 949 arvet Udo også sin fetter, Konrad Kurzbold.

I følge engelsk Wikipedia giftet han seg med en datter til Herbert I, greve av Vermandois, som antagelig het Cunigunda.

De hadde 4 eller 5 barn.»[941]

(Barn XV:10855, Far XVII:43417)

Gift 918 med neste ane.

Barn:

Konrad I av Schwaben. Født mellom 915 og 920. Død 20.08.997. (Se XV:10855).
Herbert I av Wetterau. Født omkring 925. Død 992. (Se XVI:21719).

XVI:21710 fm fm fm ff mm ff mm fm

Cunegonda av Vermandois. Grevinne. Død 943.

Hennes far var greve Herbert I av Vermandois, men hennes navn er ikke kjent.[942]

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):
«Cunegonda (eller Adele) († 943) var datter til Herbert I, greve av Vermandois (* 848/850 - † 907) fra Karolinerdynastiet.

Hun var gift med Odo av Wetterau.

De hadde 4 eller 5 barn:
Heribert av Wetterau (* ca. 925 - † 992).
Gebhard († 938).
Udo II († 982).
Judith, grevinne av Stade.

Cunegonda og Odo hadde også muligens sønnen
Konrad, hertug av Schwaben (* 915/920 - † 997).»

(Barn XV:10855, Far XVII:43419)

Gift 918 med forrige ane.

XVI:21713 fm fm fm ff mm fm ff ff

Boleslav II den Fromme av Böhmen. Hertug. Død 07.02.999.

Hertug av Böhmen 967 - 999.

Boleslaw fikk opprettet bispedømmet i Prag i 973.

Han utstrakte sitt herredømme over Mähren som imidlertid gikk tapt under hans sønner.[943]

941 Wikipedia.

942 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 245. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 63, 99.

943 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 154. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 82.

Boleslav II, den fromme på et segment av Gnesen-bronsedøren: Relieffet viser forhandlinger med Adalbert av Praha for å kjøpe fri kristne slaver (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Boleslaus II den fromme († 07.02.999) (tsjekkisk: Boleslav II. Pobožný), medlem av Premyslid-dynastiet, var hertug av Böhmen fra 972 til sin død.

Boleslaus var en eldre sønn til hertug Boleslaus I den Grusomme (* ca. 915 - † 967) og bror til tre andre barn som overlevde til voksen alder.

Han arvet hertugdømmet Böhmen som "kníže" (en tittel som kan oversettes som hertug eller prins) ved farens død i 972.

Som sin far stred Boleslaus II opprinnelig med de ottonske kongene i Tyskland. I 974 støttet han og hertug Mieszko I av Polen den opprørske hertugen Henrik II av Bayern i hans borgerkrig mot keiseren Otto II's styre. I 976 ble Henrik beseiret og flyktet til Boleslaus hoff ved Praha slott, hvoretter Ottos styrker kjempet i de bøhmiske landene. Til slutt lovet Boleslaus høytidelig troskap til keiseren i 978 ved påskefestene i Quedlinburg.

På den annen side forverret forholdet til Polen seg fra ca 980 og utover. Da keiser Otto II døde i 983 og ble etterfulgt av sin mindreårige sønn Otto III, ble den bøhmiske alliansen med Polen avbrutt fordi Boleslaus igjen hadde alliert seg med den opprørske bayerske hertugen Henrik, mens Mieszko I valgte den unge kongens side. Dessuten, da Boleslaus okkuperte det saksiske markgreveskapet av Meissen, hindret han planene til Mieszkos sønn Boleslaw, som hadde giftet seg med en datter til markgreven Ricdag. I 987 måtte Boleslaus trekke seg fra Meissen, og fra omtrent 990 utløste han en langvarig konflikt med Polen om landene i Schlesien og Lille-Polen (den polsk-bøhmiske krigen). I 992 nærmet han seg kong Otto III og deltok i et mislykket angrep mot Lutici-stammene i kjølvannet av det store slaviske opprøret i 983.

Boleslaus regjeringstid er mest kjent for grunnleggelsen av bispedømmet Praha i 973, noe som ga ham epitetet "Den Fromme" av middelalderens kronikør Cosmas av Prague. Likevel ble det bøhmiske bispedømmet plassert under erkebiskopen i Mainz, og keiser Otto II tvang igjennom utnevnelsen av den saksiske munken Thietmar (Detmar) som første biskop.

I mellomtiden blusset kampen med det rivaliserende Slavník-dynastiet opp igjen fra 981 og utover, da prins Sobeslav av Slavník-dynastiet knyttet allianser med polakker og og saksere. Ved biskop Detmars død i 982 ble Sobeslavs bror Adalbert (senere kjent som den hellige Adalbert av Praha) utnevnt til hans etterfølger, men han forlot embetet for å lede et misjon til det gamle Prussen (en baltisk folkestamme) i 994.

28.09.995 stormet Boleslaus styrker og den konfødererte Vršovci-klanen Libice Castle i Sør-Böhmen og massakrerte de medlemmene av Slavník-dynastiet som ble funnet der. Boleslaus brutale triumf sikret Bøhmenss enhet under en enkelt hersker.

Boleslaus første hustru Adiva kan ha vært en datter til den engelske kongen Edward den Eldre (datteren kjent for engelske historikere som "Ælfgifu" som giftet seg med en prins "nær Alpene"), selv om bevisene for dette er svake.

Hans andre hustru var Emma av Melník. Det er sikkert Boleslaus eldste sønn ble født av Adiva, men mor til de andre kan ikke fastslås med sikkerhet:

Boleslaus III (* ca 965 - † 1037), hans eldste sønn og etterfølger.
Wenceslaus, døde som spedbarn.
Jaromír (* ca 975 - † 1035), ble hertug av Böhmen i 1003.
Oldrich (* ca 975 - † 1034), ble hertug av Böhmen i 1012.

Rett etter farens død kom Boleslaus III i konflikt med sine brødre og ble avsatt i 1002. De interne kampene i Premyslid-dynastiet rystet det bøhmiske hertugdømmet til hertug Oldrichs anstrengelser stabiliserte landet.»[944]

(Barn XV:10857, Far XVII:43425, Mor XVII:43426)

Gift omkring 989 med neste ane.

Barn:

Oldrich av Böhmen. Født omkring 975. Levde 990. Død 09.11.1034. (Se XV:10857).

XVI:21714 fm fm fm ff mm fm ff fm

Emma av Melník. Hertuginnekonsort. Født før 950. Død mellom 1005 og 1006.

Emma (Hemma) var en hertuginne av Sachsen.[945]

T. v. Emma av Böhmen og St. Wenceslaus (ukjent kunstner). T. h. Mynter av Emma (til venstre) og Boleslav II (i midten og til høyre), hertuginne og hertug av Böhmen, 10. århundre. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Emma (Hemma) (* før 950 - † 1005/06) var en bøhmisk hertuginnekonsort, og Boleslaus II av Böhmens andre hustru.

Hennes avstamning er usikker. Historikeren Gelasius Dobner (1719-90) antok at hun var en prinsesse av Burgund, og denne teorien har til nylig blitt respektert. Den siste forskningen fra historikere og numismatikere indikerer imidlertid at hun var av italiensk-burgundersk avstamning og har identifisert henne som Emma av Italia, enken etter kong Lothar av Frankrike († 986).

Hun ble Boleslaus II's andre hustru omkring år 989 og døde i 1005 eller i 1006.

Det ble tradisjonelt antatt av tsjekkiske historikere at Emma var mor til Boleslaus' yngre sønner Jaromír(* ca 975 - † 1035) og Oldrich(* ca 975 - † 1034) og at mor til den eldste sønnen, Boleslaus III av Böhmen (* ca 965 - † 1037), var Adiva, Boleslaus II's første hustru.

Redd for Boleslaus III valgte Emma å gå i eksil ved hoffet i Bayern i 1001 sammen med sine sønner, hertugene Oldrich og Jaromir av Böhmen. Brødrene søkte militær støtte fra den tyske kongen Henrik II, og plasserte dermed definitivt Böhmen innenfor jurisdiksjonen til Det hellige romerske rike.

I 1004 okkuperte Jaromír Praha med en tysk hær og gjorde seg til hertug. Emma kom tilbake til Böhmen, og bosatte seg sannsynligvis i byen Melník, hvor hun døde.

Et bevis på hennes eksistens er denar-mynter med inskripsjonen "ENMA REGINA" ("Dronning Emma", ikke hertuginne).»[946]

---

944 Wikipedia.

945 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 155. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 82.

946 Wikipedia.

(Barn XV:10857)

Gift omkring 989 med forrige ane.

XVI:21717 fm fm fm ff mm fm fm ff

Bertold av Schweinfurt. Markgreve. Levde 941. Død 15.01.980.

Markgreve av Schweinfurt.

Bertold var Babenberger. Han ble antagelig greve av Nordgau (Nordmark) i 976, men han viser seg i dette grevskapet allerede i 961. Han nevnes som markgreve i 972, i hans store grevskap var Schweinfurt midtpunktet.

Otto I overlot ham greve Lothar som fange. Lothar hadde deltatt i Henriks sammensvergelse mot sin bror Otto I. Han ble senere Bertolds svigerfar.

Ifølge «Våre forfedre» av Mogens Bugge og «Rosensverdslektens forfedre» av Bent og Vidar Billing Hansen var Bertold sønn til en Adalbert II av Babenberg, men dette støttes ikke i tysk litteratur.[947]

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):
«Berthold av Schweinfurt († 15.01.980) var en tysk adelsmann.
Han nevnes første gang som greve i 941, i 960 som greve av Radenzgau. i 961 som greve av nedre Raab og i 973 som greve av Volkfeldgau. Etter vellykkede kamper i Böhmen og Ungarn ble han benevnt markgreve i 976. I 980 var han greve av Øst-Franken.
Han var stamfar til adelsfamilien Schweinfurt.

Berthold var gift med Eilika av Walbeck († 19.08.1015), datter til Lothar II, greve av Walbeck. De hadde minst to barn.

"Comes Bertholdus" som er nevnt i 941, fikk til oppgave av keiser Otto I å vokte Lothar II, greve av Walbeck, som hadde blitt tatt til fange. Lothar ble benådet året etter, og Berthold giftet seg med hans datter Eilika.
Antagelig var det også han som på vegne av kong Otto I i 964 voktet kong Berengar II av Italia i Bamberg og som deltok i undertrykkelsen av opprøret til den bayerske hertugen Henrik II der Zänker (Bråkmakeren) i 973.

Hans bakgrunn er omstridt.»

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Den mest sannsynlige teorien er at han var sønn eller barnebarn til Arnulf I den Onde (der Böse), hertug av Bayern. Det vil gjøre ham til et medlem av Luitpolding-dynastiet. En annen teori ser ham som sønn til Arnulfs bror, Berthold, hertug av Bayern, noe som fortsatt ville gjøre ham til en Luitpoldinger. Denne koblingen til Luitpoldingene vil forklare Schweinfurts forbindelse med Bayern.
Nok en teori setter ham inn i Popponids-familien. Det er sikkert at hans bror eller nevø, Leopold I, markgreve av Østerrike, var grunnlegger av det østerrikske huset Babenberg. Navnet 'Leopold' er en modernisering av 'Luitpold', og styrker argumentasjonen for bånd med Luitpoldingerne.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Antagelig var han nær beslektet med stamfaderen til Babenbergene, Luitpold I († 994), markgreve av Østerrike. Det er mulig at han var hans bror. Luitpold I var sønn til Arnulf II († 954) pfalzgreve av Bayern og barnebarn til Arnulf I, hertug av Bayern, fra Luitpoldinger-familien.
Historikeren Wilhelm Wegener anså ham for å være identisk med Berthold I († 954?), sønn til Arnulf I og dermed en onkel til Luitpold I. Berthold I ble kalt "Comes" i 941 da han voktet den fangede greve Lothar II av Walbeck på vegne av kong Otto I. Da denne Berthold må være født mellom 910 og 930, virker det kronologisk usannsynlig at han så tidlig skulle få sitt første og eneste ekteskap med Lothars datter omkring 970. I stedet skulle Berthold II kunne ha vært sønn og arving til denne Berthold I.
En annen teori ser ham som den yngre sønnen til Arnulfs bror Berthold av Bayern († 947) og bror til Henrik III av Bayern.
I følge en annen teori tilhørte han Popponen-familien og var bror til Henrik I († 964), erkebiskop av Trier, og Poppo I († 961), biskop av Würzburg.»

Usikkerheten her er tilstrekkelig omfattende til at jeg velger ikke å føre hans forfedre![948]

(Barn XV:10859)

Gift 942 med neste ane.

Barn:

Henrik av Schweinfurt. Født før 980. Død 18.09.1017. (Se XV:10859).

---

947 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 442. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 27.

948 Wikipedia.

XVI:21718 fm fm fm ff mm fm fm fm

Eilika av Walbeck. Grevinne. Død 19.08.1015.

Eilika (Heiliswinda) bygde «monasterium in Suinvorder» som Thietmar og krønikeren Saxo nevner.[949]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Eilika av Walbeck († 19.08.1015) var datter til Lothar den Gamle av Walbeck († 986).

Hun ble gift med Berthold av Schweinfurt, greve av Radenzgau.
Eilika og Berthold hadde barna:
Henrik av Schweinfurt († 18.09.1017), som var Bertholds arving.
Bucco, nevnt i 1003.
Muligens en datter ved navn Hedwig, mor til Cunigunde av Luxembourg.
I 1010 var en Eilika abbedisse av Niedernburgklosteret i Passau. Det antas at også hun kan ha vært en datter til Eilika og Berthold.

Hun startet senere byggingen av klosterkirken (Münster) i Schweinfurt, hvor hun ble gravlagt.
"Münster" (av latinsk kloster) er et tyskt kirkelig og religiøst begrep, som under middelalderen betydde kloster og i snever forstand klosterkirke. Ordet Münster ble senere brukt om større tyske kirker.»[950]

(Barn XV:10859, Far XVII:43435)

Gift 942 med forrige ane.

XVI:21719 fm fm fm ff mm fm fm mf

Herbert I av Wetterau. Greve. Født omkring 925. Død 992.

Greve i Wetterau (Kinziggau) i 949.[951]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Herbert av Wetterau (ca 930 - 992) var sønn til Odo av Wetterau og en datter (antagelig kalt Cunigunde) til Herbert I, greve av Vermandois og Bertha de Morvis. Herbert var en viktig adelsmann i det sentrale Tyskland og leder for konradinene.

Etter at faren Odo av Wetterau døde i 949, ble Herbert greve av Kinziggau, Engersgau og Wetterau.»

Burg Gleiberg.

«Han arvet også slottet Gleiberg, som ligger på basalt i dagens Giessen.

I 976 fikk Herbert greverettighetene for Gleiberg og omegn (Grevskapet Gleiberg). Hqn fikk også tittelen Pfalzgreve (embedsmann, tilsvarende lensfyrste).

I 981 fulgte han keiser Otto II til Italia, og i 982 deltok han i det katastrofale slaget ved Stilo mot sarasenerne.

Han giftet seg med Irmtrud av Avalgau (957 - 1020).»[952]

(Barn XV:10860, Far XVII:43437, Mor XVII:43438)

949 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 449. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 27.

950 Wikipedia.

951 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1187. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 37, 63.

952 Wikipedia.

Gift med neste ane.

Barn:

Gerberga av Gleiberg. Født omkring 970. Død etter 1036. (Se XV:10860).

XVI:21720 fm fm fm ff mm fm fm mm

Irmintrud av Avalgau. Grevinne. Født omkring 956. Død 1020.

Irmtrud var datter til greve Megingoz, grunnleggeren av Villich.
De hadde sønnen greve Otto av Hammerstein.
Det er mulig at Gerberga, gift med Henrik av Schweinfurt, var deres datter.[953]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Irmintrud von Avalgau (lat. Irmintrudis) (* ca. 956 - † 1020) var gift med phalzgreve Herbert von der Wetterau. Hun var datter til Megingoz von Geldern, som ble ansett som en stor konge blant fyrstene, og Gerberga von Geldern (også Gerberga von Lothringen).

Irmintrud (også Irmintrud von Geldern, Irmtrud eller Irmentrud) ble født rundt 956 som ett av fem barn i Avalgau. Hennes foreldrene var Megingoz von Geldern og hans hustru Gerberga von Geldern, datter til phalzgreven Gottfried av Lorraine og barnebarn til den vestfrankiske Karl III

Irmintrud hadde fire søsken, tre søstre og en bror. Familien hennes ble ansett som kjent og innflytelsesrik. Mens søstrene til Irmintrud, Adelheid og Betrada, satt seg i tjeneste for Gud i Köln, ble Alvera og Irmintrud bortgift av sine foreldre.

Irmintrud ble bortgiftet til pfalzgreve Herbert avWetterau. Hun hadde til fire barn og døde i 1020 64 år gammel.

I følge Adelheids vita ble Irmintrud von Avalgau først og fremst berømt gjennom sine barnebarn og etterkommerne, som f.eks. Henrik VII. av Bayern eller Adalbero III, biskop av Metz.

Hun var søster til
Adelheid von Vilich (lat. Adelheidis) (* 970 - † 1015).
Gottfried (* senest 960 - † 976/977 i Böhmen).
Alvera og
Bertrada († før 1002 i Köln), abbedisse av St. Maria i Kapitol Köln.

Irmintrud og Herbert hadde barna:
Gebhard († 08.11.1016).
Irmtrud (* ca 978 - † ca 1020), gift med Frederik av Luxembourg
Otto I. Hammerstein (også Otto I av Zütphen) (* ca. 975 - † 1036).
Gerberga av Gleiberg (* ca 970 - † etter 1036), gift med Henrik av Schweinfurt -[954]

(Barn XV:10860, Far XVII:43439, Mor XVII:43440)

Gift med forrige ane.

XVI:21761 fm fm fm fm ff ff ff ff

Hugo den Store av Paris. Hertug. Født omkring 895. Død 17.06.956.

Hugo «le Grand» var hertug av Paris.

Hans far falt i kamp med Karl «den Enfoldige» kongenavn i 922, men døde i 923. Hugo var da hertug av France, som omfattet store strekninger av området ved Paris. I 936 var Hugo Frankrikes mektigste mann, men ønsket ikke selv å bære kongenavn.

Hugo var gift
1. gang med Rotilda,
2. gang med Ethilda, datter til kong Edvard av England, og
3. gang i 938 med Hedwig (Haduid) av Sachsen.[955]

953 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1188. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 37. Wikipedia.

954 Wikipedia.

955 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 908. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 58.

Le duc Hugues le Grand i et slektstre av Robertians. Detalj av en belysning, Bibliothèque municipale de Besançon, 1300-tallet (Wikipedia).

Fra svensk Wikipedia (oversatt):
«Hugo den hvite eller Hugo den store (* ca. 895 - † 16.06.956) var en frankisk hertug.
Han var sønn til kong Robert I av Frankrike (* 866 - † 923) og Beatrice av Vermandos (* ca. 880 - † etter 930).
Gjennom ekteskap med Hedvig av Sachsen var han i slekt både med den engelske kongefamilien og de tyske keiserne.
Siden han mottok Main og en del av Picardie i len av Rudolf av Burgund, styrte Hugo det meste av landet mellom Seinen og Loire. Han etablerte den kapetingiske familiens maktposisjonen.

Ved å fremme Ludvig IV's og Luthers tronebestigninger fikk han fordeler, og i striden med Ludvig viste han seg å være dennes overmann. I løpet av sitt siste leveår kom Hugo også i besittelse av hertugdømmet Burgund.

Hugo var far til
Hugo Capet, som var konge av Frankrike 987-996, og
datteren Emma (født 943, død 968), som var gift med hertug Richard I av Normandie.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Hugo giftet seg først, i 922, med Judith, datter til Roger, greve av Maine og hans hustru Rothilde, en datter til keiser Karl den Skallede. Hun døde barnløs i 925.
Hans andre hustru var Edhild, datter til Edward den Eldre, konge av angelsakserne, og søster til kong Æthelstan. De giftet seg i 926 og hun døde i 938, også barnløs.

Hugo giftet seg tredje gang i 938 med Hedwig, datter til den tyske kong Henrik I og søster til keiser Otto I.
De hadde 5 barn,

Dertil hadde Hugo sønnen
Herbert († i august 994 sannsynligvis i Auxerre)
Biskop av Auxerre 969/994, gravlagt i Notre-Dame i Auxerre.
Hans mor: Ringare / Raingarde, av lavere opprinnelse,
† 23. august ... i Château von Toucy,»[956]

(Barn XV:10881, Far XVII:43521, Mor XVII:43522)

Gift 938 med neste ane.

Barn:

Hugo I Capet av Frankrike. Født mellom 938 og 940. Død 24.10.996. (Se XV:10881).
Henrik I den Store av Burgund. Født 946. Død 15.10.1002. (Se XV:10887).

XVI:21762 fm fm fm fm ff ff ff fm

Hedvig av Sachsen. Hertuginne. Født 922. Død etter 14.05.965.

956 Wikipedia.

Hedwig av Sachsen (detalj fra «Chronica sancti Pantaleonis», 1100-tallet). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Hedvig av Sachsen (også Hedwig, tysk: Hadwig von Sachsen (* ca. 910 - † etter 958), medlem av det ottonske dynastiet, var hertuginne av frankerne ved ekteskapet med Robertian-hertugen Hugo den Store. Etter ektemannens død i 956 fungerte hun som regent mens sønnen Hugo Capet, grunnleggeren av det eldre Capet-huset, var mindreårig.

Hedvig var en yngre datter til den saksiske hertugen Henrik I Fuglefangeren av Sachsen (* ca. 876 - † 936), valgt til konge av Øst-Franken fra 919, og hans andre hustru Mathilda av Ringelheim (* ca. 895 - † 968).

Hennes søsken var
Otto I den Store av Tyskland, etterfulgte sin far som konge og
ble kronet som den hellige romerske keiseren i 962,
Henrik I, hertug av Bayern,
Gerberga av Sachsen, gift i 939 med kong Ludvig IV av Frankrike og
Bruno, erkebiskop av Köln.

Etter at hennes bror, Otto I, kom til makten i 936, ble det arrangert en allianse og ekteskap med den vestfrankiske hertugen Hugo den Store, som søkte støtte i hans kamp mot kong Ludvig IV.

Hedvig var Hugos tredje hustru. De giftet seg sannsynligvis i mai 937.

Da Hugo døde i 956, var sønnen Hugo Capet fortsatt mindreårig. Selv om Hugo arvet farens eiendommer, styrte han ikke uavhengig fra begynnelsen. Sammen med hans bror, erkebiskop Bruno, fungerte Hedvig som Hugos regent og administrator for de Robertianske godsene til han ble myndig. Bruno hadde også vergemål over nevøen kong Lothar av Frankrike, søsteren Gerbergas sønn, som vokste opp til å bli en av de mektigste adelsmennene i Vest-Franken. Hedvig støttet broren i hans konflikt med greve Reginar III av Hainaut og meglet ved rivaliseringen mellom sønnen Hugo Capet og kong Lothar.

Hedvig nevnes siste gang i 958 av den vestfrankiske kronikøren Flodoard av Reims og kan ha gått bort kort tid senere. En oppføring i 965 av Sigebert fra Gembloux virker tvilsom.

Hedvig og Hugo hadde fem barn:
Beatrice (* ca. 939 - † etter 987), gift med Fredrik I († 978), hertug av Øvre Lothringen.
Hugo Capet (* ca. 941 - † 24.10.996), kronet til konge av Frankrike i 987.
Emma av Paris (* 943 - † 968), gift i 960 med hertug Rikard I († 996) av Normandie.
Otto (* 945 - † 965), hertug av Burgund 956-965.
Henrik I den Store (* 946 - † 1002), hertug av Burgund 965-1002.»[957]

(Barn XV:10881, Far XVII:43523, Mor XVII:43524)

Gift 938 med forrige ane.

XVI:21763 fm fm fm fm ff ff ff mf

Vilhelm III den Lyshårede av Aquitania. Hertug. Født omkring 915. Død 03.04.963.

Vilhelm «Stryhode» var greve av Poitou 935 - 963 (som Vilhelm I) og hertug av Aquitania 951 - 963.

Aquitaniaslekten var grever av Poitou ca. 800 til 1199, grever av Auvergne fra 839 til 928 og hertuger av Aquitania fra 893 til 1199. Deretter ble Aquitania en del av kongeriket England, men senere gjenerobret av Frankrike.

Vilhelm fortsatte sine forfedres politikk. Vilhelm fikk grevskapet Auvergne og i 951 titelen hertug av Guienne

957 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 910. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 58, 67. Wikipedia.

(Aquitanien), en titel som hans etterfølgere senere førte. Han forsvarte med hell Poitou mot Hugo «den Store» og Lothar i 955.

I 962 trakk han seg tilbake til klosteret St. Maxient og døde som munk der i 963.[958]

Fra tysk og engelsk Wikipedia (oversatt):
«William III (913 - 03.04.963), den Lyshårede (fransk: Tête d'étoupe, latin: Caput Stupe, engelsk Towhead) av hårfargen, var greve av hertugdømmet Aquitaine fra 959 og hertug av Aquitaine fra 962 til hans død. Han var også greve av Poitou (som William I) fra 935 og greve av Auvergne fra 950.

De primære kildene fra hans regjeringstid er Ademar av Chabannes, Dudo av Saint- Quentin og William of Jumièges.

William var sønn til Eblas Mancer og Emilienne. Han ble født i Poitiers. Han krevde hertugdømmet Aquitaine ved farens død, men det kongelige kanselliet anerkjente ikke hans hertugtittel før året før hans egen død.

Kort tid etter kong Rudolfs død i 936 tvang Ludvig IV ham til å avgi land til Hugo den Store. Han gjorde det frivillig, men forholdet til Hugh forverret seg. I 950 forsonet Hugo seg med Ludvig og tildelte ham hertugdømmene Burgund og Aquitaine. Han forsøkte å erobre Aquitaine med Ludvigs hjelp, men William beseiret dem.
Lothar, Ludvigs etterfølger, fryktet Williams styrke. I 955 forenet han seg med Hugo og marsjerte med en kongelig hær mot Poitiers som imidlertid ble vellykket forsvart.
Etter Hughs død i 956 ble sønnen Hugh Capet utnevnt til hertug av Aquitaine, men han forsøkte aldri å overta hertugdømmet, da William hadde forsonet seg med Lothair. Wilhelms styre i Aquitaine var ikke lenger truet. Først nå var han den ubestridte "hertugen av Aquitaine".

Han fikk klosteret Saint-Hilaire-le-Grand, som ble værende i hans hus etter hans død. Han bygde også et bibliotek i palasset til Poitiers.»[959]

(Barn XV:10882, Far XVII:43525)

Gift 935 med neste ane.

Barn:

Vilhelm IV «Sterk arm» av Aquitania. Født omkring 937. Død 03.02.995 i St. Maxient. (Se XV:10993).
Adelaide av Aquitaine. Født mellom 945 og 952. Død omkring 1004. (Se XV:10882).

XVI:21764 fm fm fm fm ff ff ff mm

Gerlaug av Normandie. Hertuginne. Født før 912. Død etter 14.10.968.

Gerlaug (Adele, Gerloc, Gerberge) var datter til Rollo (Gange-Rolv).

«Dictionaire de Biographie Française» av J. Bateau oppgir at hun var hans datter i ekteskapet med Popa av Bayeux (gift med Rollo i 886), idet hun var født før traktaten av 911 i St. Clair-sur-Epte. I denne fikk Gange-Rolv av Karl «den Enfoldige» landet omkring Seine ned til havet og hans datter Gisela til hustru.

I 969 stiftet hun klosteret la Trinité.

Hun var altså født før 912 og død etter 968.[960]

Fra norsk og tysk Wikipedia.
«Gerloc (Geirlaug, † etter 969) var datter til Rollo, jarl av normannerne og greve av Rouen, og Poppa av Bayeux, og dermed søster til greve Wilhelm Langsverd.
Hennes pikenavn Gerloc ble endret til Adele da hun ble døpt i 912.
Hun blir derfor ofte referert til i litteraturen med dobbeltnavnet Gerloc-Adele. I 935 giftet hun seg med Wilhelm Werghaupt († 40.30. 96) (Ramnulfiden-familien), fra 934 greve av Poitou, og 959/962 hertug av Aquitaine.

14.10.962 ga kong Lothar av Frankrike henne retten til å disponere sine eiendommen i Poitou selv, noe som avsluttet en lang tvist mellom hennes mann og Robertinerne. Med denne eiendommen grunnla hun Sainte-Trinité-klosteret i Poitiers.

Gerloc-Adele og Wilhelm hadde to barn:
Wilhelm Eisenarm (* ca. 937; † 995/996), greve av Poitou, hertug av Aquitaine
Adelheid (* trolig i 950, † 15. juni 1006); gift ca. sommeren 968 med Hugo Capet († 996), 987), konge av Frankrike (Robertines- familien) »[961]

---

958 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 345. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 265. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 14.

959 Wikipedia.

960 J. Bateau: Dictionaire de Biographie Française. Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 276. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 14, 76.

961 Wikipedia.

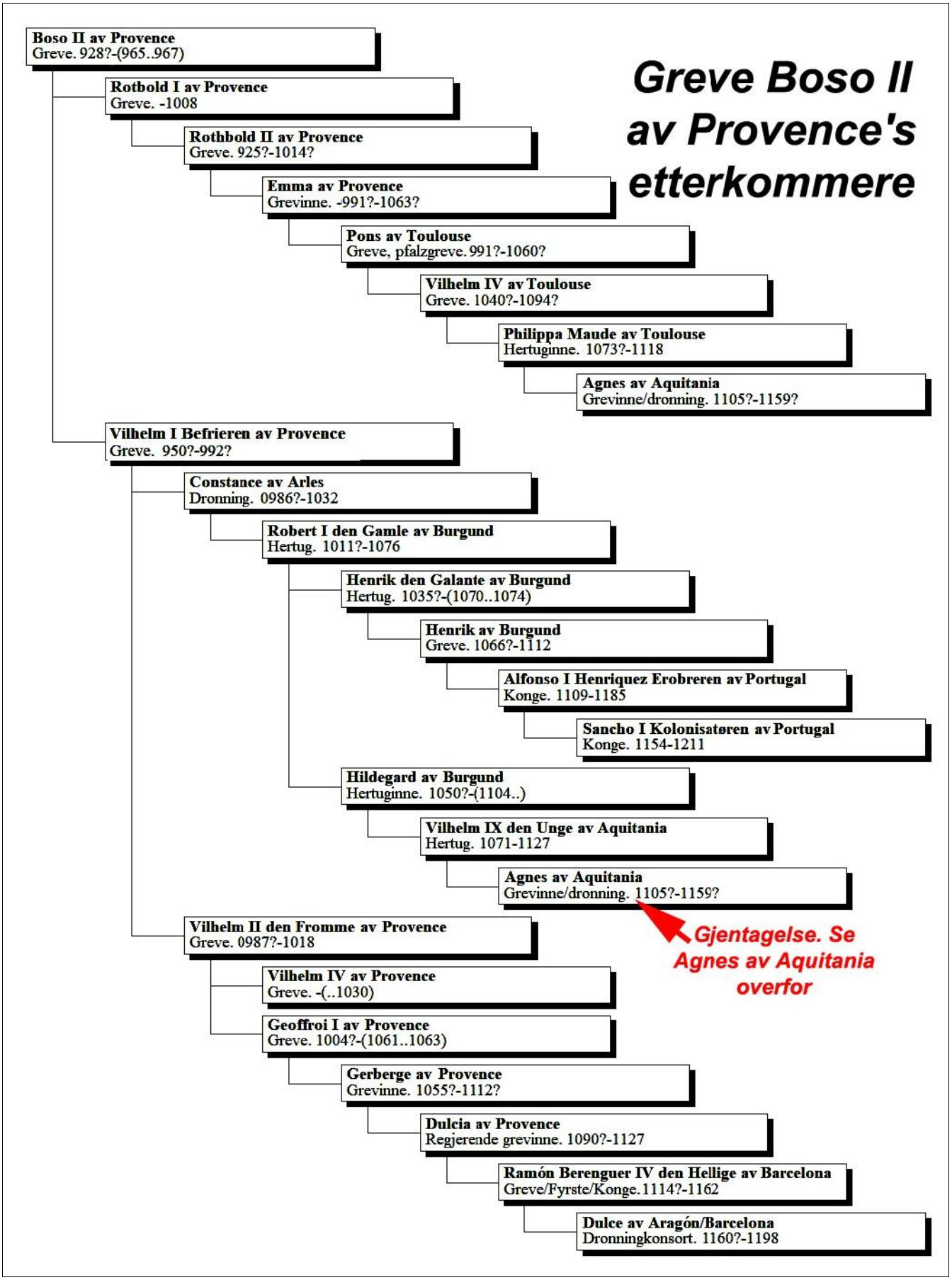
(Barn XV:10882, Far XVII:43527, Mor XVII:43528)

Gift 935 med forrige ane.

XVI:21765 fm fm fm fm ff ff fm ff

Boso II av Provence. Greve. Født omkring 928. Død mellom 965 og 967.

Greve av Arles, Avignon og Provence fra 834.

Boso II av Provence (Boson II d'Arles) ble innsatt som greve av Provence av kong Hugo fra 934. Han var den første som titulerte seg greve av Provence, og hans etterkommere beholdt denne titel i nesten 200 år. Han var også greve av Arles og må være utnevnt av Konrad II i 948. Man vet at han ikke tilhørte familien til den Boso som i 879 ble valgt til greve i Montaille av biskopene.

Han nevnes i et skiftebrev utstedt i Arles i 948, videre i et dokument fra august 952 angående kirken i Arles. I mai 961 bekrefter han sammen med sin hustru, Constance, en gave til klosteret i Montmajour. Her underskriver også

deres sønner Vilhelm og Rotbald. Brødrene kaller seg da grever, og kan derfor ikke ha vært spesielt unge den gang.

Han ble også nevnt i 965 sammen med Constance. I 968 var han død.

Mogens Bugge i «Våre forfedre» (nr. 915) og Bent og Vidar Billing Hansen i «Rosensverdslektens forfedre» (side 81) fører Boso som sønn til Rothbold av Provence.

Om Rothbold heter det:

«Greve av Provence 900 - 926.

Rothbold utøvde vistnok greverettigher i Provence. Han levde antagelig enda i 934.

Provenceslekten var grever av Provence fra 900 til 1481. Grevskapet Provence lå opprinnelig i kongeriket Burgund som ble en del av det tysk-romerske riket. Senere gikk grevskapet over til Frankrike. Kildene er uklare når det gjelder enkelte slektsledd. Noen mener f.eks. at Vilhelm I og Vilhelm II er samme.»

Det råder usikkerhet om Boso II's opphav. Jeg har derfor valgt å utelate dette ledd (se nedenfor).[962]

BOSON. Premier Compte de Provence (Antoine de Ruffi: «Histoire des comtes de Provence: enrichie de portraits, sceaux, monnoyes». (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Boso II (* ca. 928 - † 965/67) var greve av Avignon fra 935 og greve av Arles fra 949.

Etter at Hugo av Arles døde i 948, omorganiserte Konrad III, kongen av Bourgogne, makten sør i kongeriket for å sikre sin posisjon og sine etterfølgere. Han delte Provence i tre grevskap, og begrenset dermed myndigheten og ressursene til de nye grevene.

Boso og hans bror Vilhelm av burgundisk opprinnelse, overtok grevskapene Arles og Avignon. Den tredje greven, Gripho av Apt, ble snart satt til side slik at brødrene ble de virkelige herrene i landet.

Omkring 953 giftet Boso II seg med Constance av Provence, muligens en datter til Karl Konstantin, greve av Wien, fra Buviniden-familien»

Det er en rekke hypoteser om Bosos opphav (fra tysk Wikipedia):

«Alternativ 1:

Boso II var sønn til Rotbold (Roubaud) av Agel, en adelsmann fra Mâconais, som Ludvig den Blinde hadde innsatt som greve av Provence i 903. Hans forfedre er ukjente; det antas imidlertid at han var svigersønn til Vilhelm den Fromme, hertug av Aquitaine og Ermengard, datter til Boso av Vienne.

Alternativ 2.

Boso II var barnebarn til Boso, den senere markgreven av Tuscia, og sønn til Rotbold den Eldre eller Rotbold av Spoleto, sønn til Boso av Tusciens fra et tidligere forhold. Dette forholdet (eller ekteskapet) før ekteskapet med Willa av Burgund er ennå ikke identifisert. Denne Redbold giftet seg med Ermengard av Aquitaine og ble myrdet samtidig med sin far på ordre av sin onkel Hugo I av Italia.

Alternativ 3.

Boso II og Boso av Tuscien (Boso I) er identiske. Paul-Albert Février skrev:

"I 949, etter Hugos død, dukket det opp en ny greve av Arles, Boso, hvis identitet historikere trekker sterkt i tvil og som til slutt ble identifisert som den første ektemannen til Bertha, Hugos niese, som han forlot for å skille sin skjebne fra markgreven da lykken forlot ham. Han giftet seg deretter med Constance, som ellers er ukjent. Med henne hadde han to sønner, Rotbald og Vilhelm. Boso, som [...] alltid utøvde grevens autoritet udelt og sammen som representanter for Konrad. Når det gjelder Bertha, giftet hun seg da med greven av Rodez og avsluttet sine dager i Aquitaine."

Denne hypotesen betyr at Boso var 73 år og nesten 60 da han fikk sine sønner.»

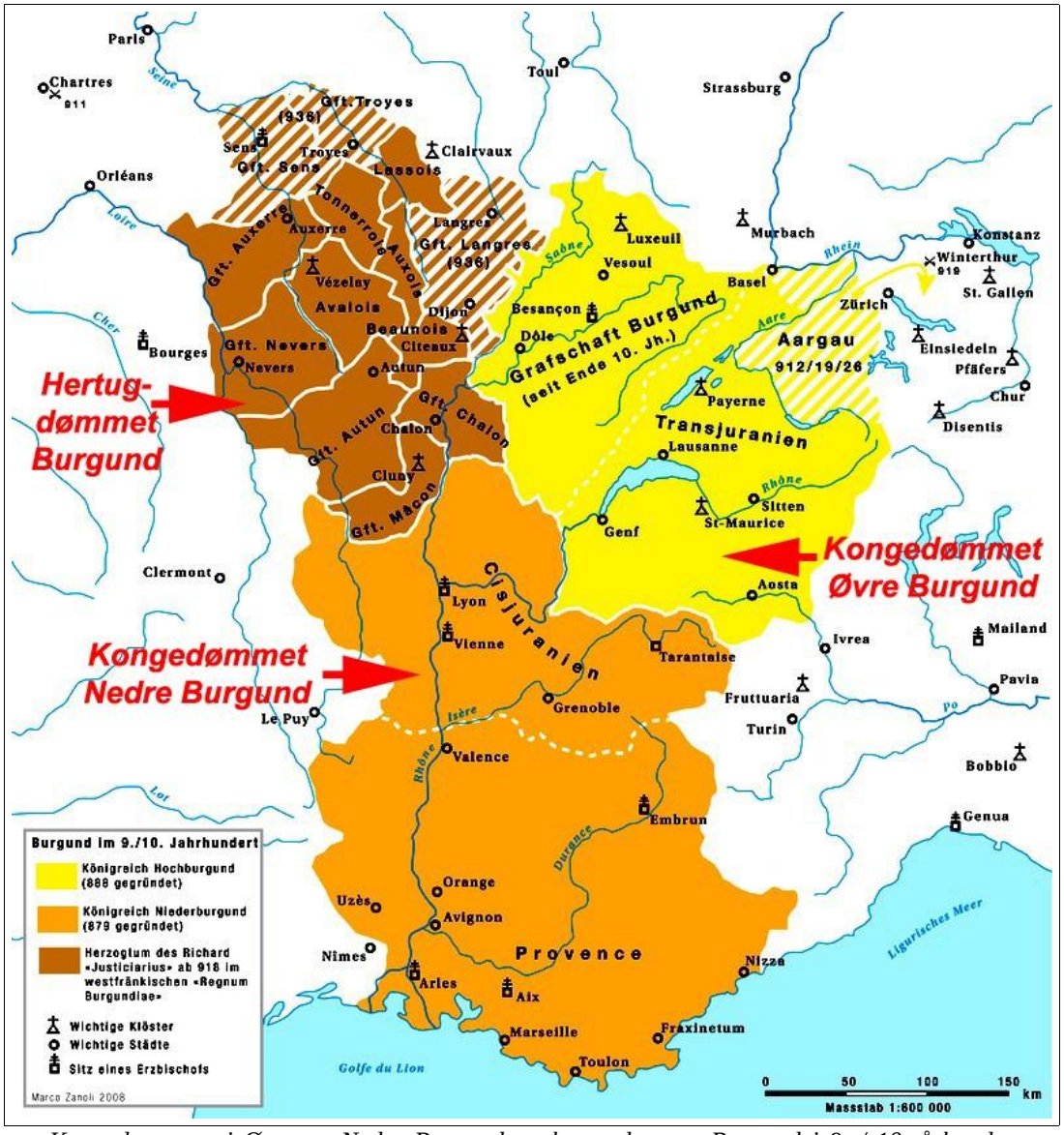
Engelsk Wikipedia konsentrerer seg om det første alternativet:

«I følge den første hypotesen, fikk Boso II – en sønn til Rotbold (Roubaud) eller Rodboald av Agel, en adelsmann

962 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 914, 915. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 81, 97.

fra Mâconais – tittelen greve av Provence i 903 av Ludvig den Blinde.

Forfedrene til Rotbold er ukjente. Noen historikere mener at han enten var ektemann til en datter til Villiam I og Ermengard eller en av døtrene til Boso V av Provence. Denne hypotesen – som er basert på det faktum at hans forfader var en mannlig etterkommer til markgreven Boso – blir avvist av noen historikere på grunn av at denne Boso bare hadde kvinnelige etterkommere. I følge den franske historikeren Jean-Pierre Poly, som går inn for denne hypotesen, kom sannsynligvis den grevefamilien som ble gitt makten av Hugo av Italia, fra Septimania. En av disse, Boso, byttet side omkring 947-948 ved å avbryte ekteskapet med Berthe, niesen til Hugo, og giftet seg med en adelskvinne som het Constance. Hans bror, Guilhem, ga sitt navn til en av Bosos sønner og antyder at han muligens var i slekt med Guilhelmides av Auvergne. Konrad III av Burgund, den nye kongen av Provence, kan i Boso ha funnet en mindre truende og ambisiøs greve fra en mindre familie, som mer sannsynlig skulle komme overens med provençalske nobiliteter.»[963]

Kongedømmene i Øvre og Nedre Burgund og hertugdømmet Burgund i 9. / 10. århundre (Wikipedia)

Provenceslekten var grever av Provence fra 900 til 1481. Grevskapet Provence lå opprinnelig i kongeriket Burgund som ble en del av det tysk-romerske riket. Senere gikk grevskapet over til Frankrike.

(Barn XV:10883)

Gift omkring 953 med neste ane.

Barn:

Rotbold I av Provence. Død 1008. (Se XVII:44005).
Vilhelm I Befrieren av Provence. Født omkring 950. Død omkring 992. (Se XV:10883).

XVI:21766 fm fm fm fm ff ff fm fm

Constance av Provence. Grevinne.

963 Tysk og engelsk Wikipedia.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Omkring 953 giftet Boso II seg med Constanze, muligens en datter til Buvinid Karl Konstantin, greve av Wien. Constance, blir kalt Constance de Provence eller Constante de Vienne.»

Constance og Boso hadde sønnene
Rotbald II (Roubaud) († sannsynligvis 1008).
Vilhelm I (Guillaume le Libérateur) (* ca. 952 - † 994), greve av Arles og Provence, deretter markgreve av Provence.[964]

(Barn XV:10883)

Gift omkring 953 med forrige ane.

XVI:21767 fm fm fm fm ff ff fm mf

Fulko II den Gode av Anjou. Greve. Født 900. Død omkring 960.

Fulko «den Gode» (fransk: Foulque le Bon) var den annen greve av Anjou 941 - 958.

Han var mild, religiøs og lite krigersk. Fulko arbeidet for å forbedre jordbruket i Anjou som hadde blitt ødelagt av krig.

I et dokument av 942 bekrefter han en gave til klosteret i St. Julien de Tours.

26.12.943 var han i Paris sammen med sin bror, Gui, som var biskop av Soissons fra 937. I 958 var han tilstede på et møte i Verron angående grensene mellom Anjou og Tourenne.[965]

Fra tysk og engelsk Wikipedia (oversatt):
«Fulko II den Gode (Foulque le Bon) (* ca. 905 - † 11.11.958) var sønn til Fulko I den røde († 941) og hans hustru Roscille av Loches, datter til Warnerius, Seigneur de Villentrois. Han etterfulgte sin far i 942 som den andre greven av Anjou, og beholdt makten til 960.

Han giftet seg første gang ca. 937 med Gerberga, som i henhold til tysk Wikipedia kan ha vært i nær familie med visegrevene i Orléans.
Engelsk Wikipedia hevder på den annen side at hans far hadde arrangert ekteskapet og at hun var karolingianer og datter til Ratburnus I, visegreve av Vienne. Videre at denne alliansen gjorde at Fulko's datter Adelaide (Blanche) kunne gifte seg med en fremtidig konge av Frankrike (Ludvig V) og at hans sønn Guido bli biskop av le Puy.

Fulko forsøkte å gjenvinne den innflytelse som hadde gått tapt i det bretonske grevskapet Nantes under hans fars styre. Han oppnådde dette gjennom sitt andre ekteskap etter 952 med Adelheid, enken etter hans svoger, Alain "Schiefbart", i Alains andre ekteskap. Alains bror Theobald I fra Blois betrodde ham vergemålet for Alains sønner, mens Theobald selv fikk kontroll over grevskapet Rennes.

Grevskapene var tett alliert og kalte hverandre i anledning et møte i Verron "guvernører og administratorer av kongeriket Neustria" (Gouverneur et administrateur [du] royaume [de Neustrie]) og "greve ved Guds nåde" (Comtes par la grâce de Dieu).

Men en generasjonslang feide mellom Anjou og Blois-husene skulle bryte ut blant deres sønner.»[966]

(Barn XV:10884, Far XVII:43533, Mor XVII:43534)

Gift med neste ane.

Barn:

Adelaide-Blanche av Anjou. Død etter 1026. (Se XV:10884).
Gottfried I Gråkappe av Anjou. Født fra 938 til 940. Død 21.07.987. (Se XVI:21997).

XVI:21768 fm fm fm fm ff ff fm mm

Gerberga av Anjou. Grevinne. Levde omkring 930.

Fra tysk og Engelsk Wikipedia (oversatt):
«Gerberga giftet seg ca. 937 med Fulco II den Gode.

Gerberga, kan i henhold til tysk Wikipedia ha vært i nær familie med visegrevene i Orléans.
Engelsk Wikipedia hevder på den annen side at Fulcos far hadde arrangert ekteskapet og at hun var karolingianer og datter til Ratburnus I, visegreve av Vienne. Videre at denne alliansen gjorde at Fulko's datter Adelaide (Blanche) kunne gifte seg med en fremtidig konge av Frankrike (Ludvig V) og at hans sønn Guido bli biskop av le Puy.

964 Wikipedia.

965 J. Bateau: Dictionaire de Biographie Française. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 859. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 13, 81.

966 Wikipedia.

Deres bar var:
Gottfried I. Grå jakke (†21.07.987), etterfølgte som greve av Anjou.
Guido († før 995), biskop av Le Puy fra 975.
Adelheid (Blanche) (* ca. 947 - † 1026), gift 5 ganger:
1. gang med greve Stephan (Étienne) av Gévaudan.
2. gang med greve Raymond V av Toulouse.
3. gang 982 med kong Ludvig V av Frankrike (skilt i 984).
4. gang 984/986 med greve Wilhelm I av Provence († 993).
5. gang (trolig) med greve Otto Wilhelm av Burgund († 1026).» [967]

(Barn XV:10884)

Gift med forrige ane.

XVI:21773 fm fm fm fm ff ff mm ff

Hugo den Store av Paris. Født omkring 895. Død 17.06.956. Gjentakelse, se side 735.

XVI:21774 fm fm fm fm ff ff mm fm

Hedvig av Sachsen. Født 922. Død etter 14.05.965. Gjentakelse, se side 736.

XVI:21775 fm fm fm fm ff ff mm mf

Lambert av Chalon. Greve. Født omkring 930. Død mellom 978 og 979.

Fra fransk Wikipedia (oversatt via engelsk)
«Lambert av Chalon (fransk Wikipedia: * ca. 920/930? - † 1.-2. februar 979,
engelsk Wikipedia: * 930 - † 22.02.978),
greve av Chalon (956-979).

Han var sønn til Robert († etter 952), visegreve av Dijon og visegreve av Autun. Bouchard antyder at han kan være den Robert, som er kjent som bror til Rudolf, greve av Dijon.

Hans mor het Ingeltrude. Hennes slekt er ikke kjent, men hun var sannsynligvis tilknyttet Mâcon-familien fordi Letald, greve av Mâcon, siterer Ingeltrudes sønn, Lambert, som "Lanbertus consanguineus meus".

Hans far var den eldste av to kjente brødre:
Robert, visegreve av Chalon.
Rudolf (13 november år?) ("Rudolf Albus"), visegreve av Dijon,
deretter prior for Saint-Pierre de Bèzeprim.

Letald, greve av Mâcon, siterer Lambert, sønn til Ingeltrude, som "Lanbertus consanguineus meus" som utvetydig innebærer et familieforhold. Imidlertid etablerer ikke noe kjent dokument vektoren for denne relasjonen. Det er mulig at dette går via Ingeltrude, hvis foreldre ikke er kjent.

Han ble utnevnt til greve av Chalon i 955.
I 960 beseiret han en Auvergne-hær ved Chalmoux.
Han la også fundamentet til prioratet i Orval i 973.
I desember 958 signerte han et donasjonsdokument for sine foreldre til klosteret Saint-Benoît-sur-Loireprim.

Lambert døde 27.02.979 [fransk Wikipedia].

Hans enke, Adelaide giftet seg 2. gang med Gottfried I Gråjakke (Grisegoelle) († 21.07.987), greve av Anjou, som tok tittelen greve av Chalon til han døde i 987. Hans sønn, Hugo av Chalon, etterfulgte senere som greve av Chalon og d'Autun etter sin far.

Debatt om avstamningen til hans hustru Adelaide og datteren Gerberge.

Spørsmålet om hans hustrus opprinnelse og muligheten for en ukjent første hustru utledes av at Lambert tilskrives en eldste datter som skulle være Gerberge (se nedenfor). Dette kompliserer behandlingen av Lamberts familie. Så denne delen begynner med å sitere det som sikkert er kjent eller nesten sikkert.

Vi vet at:

Lambert († 978-979) var gift med en Adelaide († 18.04.984) (Adélaïs, Adélaïde og forskjellige andre skrivemåter. Tradisjonen kaller henne ofte Adélaïde de Chalon trolig ut fra Lamberts eller egen opprinnelse.

Hun blir ofte ført som datter til Gilbert († 956), greve av Chalon, Autun, Beaune, Troyes, Avallon, Dijon og hovedgreve, – nærmest hertug – av hertugdømmet Burgund.

De var foreldre til Hugo av Chalon.

Hugo hadde en søster (ikke navngitt) som ble gift med "hertugen av Burgund" – som av forskjellige årsaker mest sannsynlig var Henrik I den Store av Burgund.

Adelaide, giftet seg som enke 2. eller 9. mars 979 i sitt andre ekteskap med Gottfried I Gråjakke (Grisegoelle) av Anjou.

---

[967] Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 859. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 13. Wikipedia.

Hun fikk sitt siste barn, Maurice av Anjou (* ca. 980 - † 1012), med sin andre ektemann, Gottfried.

Og til slutt:

Gerberge (* ca. 945 - † 11. desember ~987/991), gift 1. gang med kong Adelbert II av Italia, og 2. gang med Henrik I den Store av Burgund, er kjent som datter til greve Lambert og kalles derfor av tradisjon Gerberge av Chalon, basert på "Vita" fra hans antatte bror, Hugo av Chalon. Blant hovedkildene er dette den eneste kjente kilde som oppgir dette. Verken fødselsdato eller dødsår er kjent (hun døde 11. desember); fødselsåret er estimert ut fra fødselsdato til sønnen Otto-William av Bourgogne og Mâcon (* ca. 960/962 - † 1026). Om hun tildeles en alder på 15 til 17 år ved sønnen Otte-Williams fødsel vil Gerberge være født senest omkring 945. Men 15 år er en meget ung alder selv om ekteskapskontrakter for svært små barn var ganske vanlige blant adelen ved den tiden. Så fortsatt med samme resonnement, ville hennes antatte mor, Adelaide, være født senest omkring 930.

Som vi har sett fødte hun Maurice av Anjou ca. 980. Adelaide av Chalon må derfor ha født for siste gang i en alder av omtrent 50 år. Om Gerberge virkelig var datter til Adelaide og Lambert, ville Adelaide ha født henne 35 år før fødselen til hennes siste kjente barn, Maurice av Anjou, tidligst født i 980 basert på Adelaides omgifte i 979 med sin andre ektemann, Gottfried av Anjou. Det er vanskelig å tro, selv om det ikke er helt umulig. Men ved å spille på omtrentlige datoer for fødslene til Otto-William og Maurice, og mødrenes alder ved første svangerskap og fødsel, kan vi komme frem til at en siste fødsel – fødselen til Maurice – gir omkring 45 års alder for Adelaide, noe som kan være tenkelig.

Men vi kan også forestille oss at Gerberge ikke var datter til Adelaide, men til en første, ukjen hustru til greve Lambert og kanskje født omkring 910/920/930. Adelaide kan da være født omkring 940/950, noe som fungerer bra for fødselsdatoene til Lamberts øvrige barn.

Eller at Adelaide, Gottfrieds andre hustru og mor til Maurice av Anjou, ikke var Adelaide av Chalon (se Wikipedia-artikkelen "Robert Ier de Vermandois-Meaux").

For å komplisere saken, blir AdelaIde også ført som hustru til Robert de Vermandois-Meaux († 966), som vi nettopp har nevnt!

Sammendrag:

Lambert av Chalon kan ha inngått et første ekteskap med mor til Gerberge?

Gerberge de Chalon, gift 1. gang med kong Adelbert I av Italia,
etterkommer til Amédée (* 790 - † 867),
greve av Oscheret i kongedømmet Bourgogne),
gift 2. gang med Henrik I, hertug av Burgund.

Ca, 968 giftet Lambert seg med grevinne Adelaide (eller Adélaïs) av Chalon (* ca. 928 - ca. † 987), datter til greve Gilbert av Chalon og Ermengarde, og enke etter greve Robert I av Meaux (* før 920 - † 966).»[968]

(Barn XV:10888)

Gift 1. gang

Barn:

Gerberga av Chalon. Født omkring 940. Død mellom 986 og 991. (Se XVI:21842).

Gift 2. gang 968 med neste ane.

Barn:

Mathilde av Chalon. Levde 970. (Se XV:10888).

XVI:21776 fm fm fm fm ff ff mm mm

Adelaide av Chalon. Grevinne. Født omkring 928. Død 987.

Fra fransk Wikipedia (oversatt):

«Adelaide (eller Adélaïs) av Chalon (* ca. 928 - † ca. 987) var datter til greve Giselbert av Burgund og Ermengarde, enke etter greve Robert I av Meaux (* før 920 - † 966).

Ca. 968 giftet hun seg med Lambert av Chalon (* ca. 930 - † 978-979).

Lambert og Adeleide hadde fire barn:

Hugo av Chalon (* 972 - † 1039), biskop av Auxerre (999-1039) og
greve av Chalon ved svigerfaren Gottfrieds død i 987.
Elizabeth av Chalon (* 970 - † 1014).
Aelis, gift med greve Guido I av Mâcon (* ca. 982 - † 1004).
Mathilde, gift med Gottfried av Semur-en-Brionnais
derav suksesjon etter grevene i Chalon ved deres sønn Thibaud av Semur.»

Ifølge tysk og engelsk Wikipedia var Mathilde først gift med Henrik I den Store av Burgund. De hadde datteren Aramburga av Burgund (* 999) som i 1015 ble gift med Dalmas av Semur.[969]

---

968 Wikipedia.

(Barn XV:10888, Far XVII:43551, Mor XVII:43552)

Gift 968 med forrige ane.

XVI:21793 fm fm fm fm ff mf ff ff

Sancho Garcés II av Pamplona. Konge. Død 994.

Konge av Panplona 970 - 994.

Sancho ervervet grevskapet Aragon ved sitt ekteskap.

Pamplona var det primære navnet på riket frem til dets forening med Aragon (1076-1134). Den territoriale betegnelsen Navarra kom imidlertid i bruk som et alternativt navn motslutten av det tiende århundre, og navnet Pamplona ble beholdt langt ut i det 12. århundre. [970]

Sancho II av Pamplona i Codex Vigilanus (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Sancho Garcés II (baskisk: Antso II.a Gartzez) (* ca. 938 - † 994), også kjent som Sancho II, var konge av Pamplona og greve av Aragon fra 970 til sin død i 994. Han var den eldste sønnen til García Sánchez I av Pamplona og Andregoto Galíndez. Han anerkjente kongeriket Viguera under sin regjeringstid.

Noen ganger kalles han Sancho Abarca i moderne kilder. Denne betegnelsen ble først brukt om Sancho II av krønikere århundrer etter hans tid som "slo sammen" to herskere i Pamplona og skapte en enkelt hersker av Sancho II og hans bestefar Sancho I av Pamplona. Alt tyder på at dette kallenavnet opprinnelig ble brukt om Sancho I.

Sancho Garcés ble født omkring 938. Han var sønn til García Sánchez I av Pamplona, den andre kongen av Pamplona fra Jiménez-dynastiet, og hans første hustru Andregoto Galíndez, datter til Galindo Aznárez II, greve av Aragon. Hans morfar døde uten legitime mannlige barn, dermed ble rettighetene som greve av Aragon overført til Sanchos mor som i sin tur ga dem videre til ham. Han ble greve av Aragon i 948, mens han fortsatt var mindreårig. Han hadde opprinnelig greve Fortún Jiménez som verge. Etter farens død i 970 ble han konge av Pamplona og ble kjent som Sancho II.

Han ser ut til å ha blitt nevnt i anledning en donasjon til klosteret San Juan de la Peña i 987, da han titulerte seg selv som "konge av Navarra", og var den første som brukte nevnte tittel. Denne tittelen kom imidlertid ikke i vanlig bruk før mot slutten av det 11. århundre. Under Sancho styrket kongedømmet noen av framgangene til sin forgjenger, men han led også flere betydelige militære tilbakeslag mot Umayyad-tropper. Navarra var knyttet til kongeriket León og grevskapet Castile ved familiære bånd, og rikene samarbeidet ofte, hvor Navarra-monarkiet støttet den unge Ramiro III i León.

I 972 grunnla han klosteret San Andrés de Cirueña. I 976, ved klosteret Albelda, det kulturelle og intellektuelle sentrum i hans rike, ble "Codex Vigilanus" fullført. Det er et av de viktigste illuminerte manuskriptene fra middelalderens Spania, som inneholder kanonene til konsilene fraToledo, en kopi av "Liber Iudiciorum", og den første vestlige presentasjon av de arabiske tallene (0123456789, som alternativ til de gamle romerske I, II, III, IV), blant mange andre tekster. (Et opplyst manuskript er et manuskript der teksten suppleres med dekor som initialer, marginaler og miniatyrillustrasjoner.)

---

969 Wikipedia.

970 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 925. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 74.

Da kalifen i Cordoba, Al-Hakam II, døde i 976, og ble etterfulgt av sønnen Hisham II, som hadde blitt undervist av Al-Mansur Ibn Abi Aamir, virket utsiktene til de kristne kongedømmene svake. Truppene til Al-Mansur beseiret de kristne ved Torrevicente, sør for Soria. Deretter vendte muslimene tilbake og triumferte ved Taracueña, nær Osma. I 975 ble Sancho beseiret av maurerne i San Esteban de Gormaz, og det har blitt antydet at han ble tatt til fange i slaget ved Estercuel det året.

I slaget ved Rueda i 981, et dusin kilometer fra Tordesillas, led de kristne nok et ydmykende nederlag.

Da han ikke kunne beseire Al-Mansur med våpen, dro Sancho til Córdoba som utsending for sitt eget rike, og brakte mange gaver til den seirende Al-Mansur. Han inngikk en pakt med ham og gikk med på å gi muslimen sin datter Urraca i ekteskap. I dette ekteskapet ble Abd al-Rahman Sanchuelo født, den andre etterfølgeren til Al-Mansur som forsøkte å berøve kalifatet i Córdoba fra umayyad-arvingen. Han møtte ytterligere angrep fra Almanzor i 989, 991 og 992, hvorav det siste resulterte i en ny underkastelse av Córdoba, og året etter sendte han sønnen Gonzalo som utsending til kalifatet. I 994, året for hans død, opplevde kongedømmet nok en inntrenging av en hær fra kalifatet.

Etter sin død i 994, ble han gravlagt i San Estebán de Monjardín, og senere ble han gravlagt i klosteret San Juan de la Peña.

Sancho Garcés var gift med Urraca Fernández, datter til greven av Castilla Fernán González.»[971]

(Barn XV:10897, Far XVII:43585, Mor XVII:43586)

Gift 962 med neste ane.

Barn:

García Sánchez II den Skjelvende av Navarra-Aragón. Født omkring 964. Død omkring 1000. (Se XV:10897).

XVI:21794 fm fm fm fm ff mf ff fm

Urraca Fernandéz av Castilla. Grevinne, dronningkonsort. Død 1007 i Covarrubias.

Grevinne av Castilla.

Hennes far hadde gjort opprør med Ordoños far, Ramiro II. Han ble tatt til fange og måtte gi sin datter Urraca som garanti for fred.

Gift 946 med Ordoño III av Leon. Hun ble forskutt, men senere gjeninnsatt.

Ifølge Våre forfedre» (Mogens Bugge) ogBent og «Rosensverdslektens forfedre» (Vidar Billing Hansen) døde Urraca i 965 i klosteret Santos Cosme y Damian i Covarrubias som hun hadde stiftet.

Wikipedia angir at hun døde 1007 hvilket vel er mer trolig da hun var medregent i kongedømmet Pamplona fra 1004.[972]

Urraca Fernández i «Codex Vigilanus» (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Urraca Fernández († 1007) var datter til greve Fernán González (* ca. 910 - † 970) og dronning Sancha Sánchez

971 Wikipedia.

972 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 960. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 35, 65.

av Pamplona (* ca. 910) og "infanta" av Castilla.

"Infante" var tittelen og rangeringen som ble gitt i de iberiske kongedømmene i Spania (inkludert de tidligere kongedømmene i Aragon , Castilla, Navarra og León) og Portugal til kongens sønner og døtre (infantas), uavhengig av alder, noen ganger med unntak av arvtageren til tronen eller den trolige tronfølgeren, som vanligvis bar en unik fyrste- eller hertugtittel.

Hun var dronningskonsort til to konger av León og en konge av Pamplona mellom 951 og 994. Hun var regent for sønnen Gonzalo i grevskapet Aragon ca. 996-997, og medregent i kongedømmet Pamplona sammen med sin svigerdatter, Jimena Fernández, og biskopene i Navarra ca. 1004-1010, mens barnebarnet Sancho III var mindreårig.

Urraca ble av sin far først gift med Ordoño III av León i 951.

Tradisjonelt har det blitt ansett at hun var mor til Ordoños sønn, Bermudo, men dette er gjenstand for vitenskapelig debatt. Det hevdes at hans mor alternativt var Ordoños elskerinne, en av døtrene til greve Pelayo Gonzalez.

Da det i dag råder usikker om dette, har jeg valgt ikke å anføre hvem som var hans mor.

I 958, etter Ordoños død, ble hun gift 2. gang med Ordoño IV av León († 960).

Hennes tredje og viktigste ekteskap ble inngått i 962 med Sancho II av Pamplona. Både Sancho og Urraca var barnebarn til Sancho I av Pamplona.

Med Sancho fikk hun flere barn:
García Sánchez II av Pamplona (* 964 - † ca. 1000).
Ramiro († 992).
Gonzalo († 997?), styrte grevskapet Aragon med Urraca som regent.
Urraca Sanchez, med tilnavnet "den baskiske".

Datteren Urraca tok det arabiske navnet Abda etter å ha blitt gitt til Almanzor, herskeren over Al-Andalus av sin far, Sancho II av Pamplona. Urraca og Almanzor hadde bare en sønn, kalt Abd al-Rahman Sanchuelo, som ble sjefminister for Hisham II, kalifen i Córdoba.»[973]

(Barn XV:10897, Far XVII:43587, Mor XVII:43588)

Gift 962 med forrige ane.

XVI:21795 fm fm fm fm ff mf ff mf

Fernando Bermúdez av Cea. Greve. Død omkring 978.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Fernando Bermúdez († ca. 978), den andre greven av Cea, var sønn til Bermudo Núñez († ca. 955), greve av Cea og hans hustru Argilo.

Som far til en dronning av Navarra, og dermed stamfar til mange kongehus, var Fernando ett framstående medlem av den høyeste rang av adelen i kongeriket León.

Han var den førstefødte til greve Bermudo Núñez og arvet mange eiendommer fra sin far og også fra sin onkel Oveco Núñez, biskop av León.

Han opptrer som Fredenando Vermudiz i en donasjon gitt 28.08.945 av biskopen til klosteret Sahagún. Slektskapet bekreftes også i et "Charter" datert 984 hvor det nevnes at dette klosteret hadde ervervet en viss eiendom fra greve Fernando Bermúdez som tidligere hadde tilhørt biskopen.

Et "Charter" er en engelsk betegnelse for "privilegiebrev" (eller frihetsbrev). Privilegiebrevet var en skriftlig fullmakt utstedt av kongen eller statsoverhodet. I privilegiet overførte utstederen kronens rett (regale) til en bestemt person, gruppe, by, universitet, land eller institusjon mot vederlag, som regel for å drive en eller annen form for virksomhet eller utnytte naturressurser. Privilegiebrevene inneholdt også bestemmelser om hva kronen skulle få i kompensasjon for privilegiene, vanligvis skatt eller utlegg, og begrensninger i virksomheten. Privilegiebrevene, som var arvelige, skapte monopol og ble en måte for staten å kontrollere næringsutviklingen og ressursforvaltningen.

Charter kan i enkelte tilfeller også bety "lån av penger" (jfr. gjeldsbrev). Begrepet er avledet fra en ordrot som betyr "papir". Et charter er et juridisk bindende dokument.

Han tilbrakte sine første år i Asturias hvor han hadde store eiendommer. Noen hadde blitt donert av dronning Urraca, enken etter kong Fruela II av Asturias, og av "Infantes" Ramiro og Ordoño Froilaz. ("Infante" var en spansk og portugisisk tittel for prinser og prinsesser i de respektive kongefamilier). Disse ble attestert i en inventarieliste over forskjellige eiendommer i Naptavlio som sannsynligvis ble gitt som kompensasjon for hans støtte til kong Fruela og for å ha deltatt i opprøret i 932 mot kong Ramiro II som tvang Fernando til å returnere to kirker til katedralen i Oviedo.

Hans forhold til kronen ble bedre under kong Ordoño III's regjeringstid. Han var "mayordomo mayor" til denne kongen, bekreftet mange av hans kongelige "charter" som et aktivt medlem av "Curia Regis", og opptrådde første gang i 960 med tittelen "greve".

Han giftet seg med Elvira Díaz, datter til Diego Muñoz, greve av Saldaña, og hans hustru Tregidia.

973 Wikipedia.

Han nevnes siste gang i et middelalderskt "charter" i 978.»[974]

(Barn XV:10898)

Gift med neste ane.

Barn:

Jimena Fernández av Cea. Levde 987. Død omkring 1045. (Se XV:10898).

XVI:21796 fm fm fm fm ff mf ff mm

Elvira Díaz av Saldaña. Grevinne. Født omkring 930. Død 975.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Elvira Diaz var datter til datter til Diego Muñoz (* ca. 890 - † ca. 951), greve av Saldaña, og hans hustru Tregidia.
Hun var søster til Gómez Díaz av Saldaña (* 937 - † 986).

Elvira Diaz var gift med Fernando Bermúdez, greve av Cea.

Elvira og Fernando hadde barna:
Pedro Fernández († ca. 1028), den tredje greven av Cea. Med sin hustru, Sancha Muñoz, hadde han bare datteren Elvira Pérez. Uten mannlig arving, ble den agnate linjen til grevene av Cea slukket.
Gómez Fernández († før 978), gift med Onecca og far til grevinne Onecca Gómez, gift med greve Fortún som mest sannsynlig var medlem av kongehuset i Pamplona. De var sannsynligvis foreldre til Fernando og Rodrigo Gómez.
Gotina Fernández, gift med greve Pelayo Rodríguez.
Jimena Fernández († ca. 1045), dronningskonsort som hustru til kong García Sánchez II av Navarra-Aragón og mor til kong Sancho Garcés III av Navarra.
Justa Fernández, den første hustru til greve Flaín Muñoz.
Elvira Fernandez.»[975]

(Barn XV:10898)

Gift med forrige ane.

XVI:21797 fm fm fm fm ff mf fm ff

Garcia I Fernandéz av Castilla. Greve. Født omkring 938 i Burgos. Død 995.

Greve av Castilla 970 - 995.

Garcia Fernandéz arvet grevskapet Castilla etter sin far i 970. Dokumenter viser at han også arvet farens ånd og mot. Han sluttet fred med Alhaquem III og viet seg til å arbeide for sine grevskaper.

Men i 974 brøt krigen ut. Han måtte kjempe mot en stor invasjon av maurerne ledet av Almanzor, og den største del av hans land ble herjet mens maurerne trengte frem helt til Duro. Garcia måtte alliere seg med kong Bermudo II av Leon som selv var truet av invasjonen.

De forenede kristne armeer led imidlertid et fryktelig nederlag i et blodig slag mellom Langa og Alcocer, tross Garcias mot. Han ble hårdt såret, tatt til fange og døde 5 dager senere i Medinaceli. Hans legeme ble ført til Cordova, og Almanzor ga ham en fyrstelig begravelse. Garcias sønn, Sancho, oppnådde dog å få hans legeme, omhyggelig balsamert, utlevert og bisatte ham i San Pedro de Cardeña.

Garcia var første gang gift med Argentina.[976]

---

974 Wikipedia.

975 Wikipedia. Wikitree.

976 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 940. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 35.

T. v. García Fernández - Medaljong på Plaza Mayor i Salamanca. T. h. San Pedro de Cardeña ved Burgos (Klokkegavl og tårn). (Wikipedia).

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):

«García Fernández "med de hvite hendene" (spansk: "Él de las Manos Blancas") (* ca. 938 - † 995) var greve av Castilla og Álava fra 970 til 995.

Han var sønn til Fernán González (* ca. 910 - † 970), greve av Castilla, og Sancha Sanchéz av Pamplona (* ca. 910), en datter til Sancho I Garcés, konge av Pamplona († 925).

García Fernández etterfulgte sin far som greve av Castilla og Alava.

Han fortsatte å anerkjenne overherredømmet til kongeriket León, selv om han praktisk talt var autonom. I begynnelsen av sitt styre førte han en avveid politikk overfor kalifatet i Córdoba.

García giftet seg i 958/961 med Ava av Ribagorza, datter til Raimundo II, greve av Ribagorza.
De fikk syv barn.

For å kunne utvide sine grenser på bekostning av maurerne, utvidet han i 974 adelens sosiale base ved å kunngjøre dekreter – "Fuero de Castrojeriz" – som sa at enhver "villein" i Castrojeriz som utstyrte en ridder for kamp ville gå inn i adelens rekker.

"Villein" var et begrep som ble brukt i det føydale systemet for å betegne en bonde (leiebonde) som var legalt bundet til sin herre på herregården.

Han allierte seg samme år med kongene av León og Navarra samt "Beni Gómez" (sønnene til Gómez, en Castillansk familie i Palencia). Han angrep Deza og beleiret festningen Gormaz, men ble beseiret av den muslimske generalen Ghalib. De fleste av hans erobringer ble gjenerobret av Almansor etter 977.

I 978 grunnla han "Infantado de Covarrubias" (hertugdømmedistriktet Covarrubias) med egen jurisdiksjon styrt av datteren Urraca.

I 991 gjorde sønnen Sancho opprør, dertil gjorde aldelen opprør etter at datteren Elvira ble gift med Bermudo II av León.

I 995 ble han såret i en trefning og havnet i fangenskap, hvor han etter kort tid døde.

Han ble gravlagt i Iglesia de los Tres Santos i Córdoba, senere ble hans legeme overført til det castillanske klosteret San Pedro de Cardeña nær Burgos.»

Almanzor viser hodene til de syv spedbarna, pluss hodet til en trofast tjener, for faren Gonzalo Gustioz. Gravering av Otto Venius, syttende århundre (Wikipedia)

Til hans regjeringstid henføres den tragiske legenden om de syv spebarna fra Lara.

«"Los infantes de Lara" er en spansk legende om syv prinser av Lara – som i forbindelse med grusomme familiefeider – av deres onkel forrædersk ble overlevert til maurerne og drept hvorpå deres avkuttede hoder ble presentert for den fangede faren.»[977]

(Barn XV:10899, Far XVII:43593, Mor XVII:43594)

Gift mellom 958 og 961 med neste ane.

Barn:

Sancho I Garcés av Castilla. Død 1017. (Se XV:10899).
Elvira av Castilla. Født omkring 978. Død omkring 1027. (Se XV:10902).

XVI:21798 fm fm fm fm ff mf fm fm

Ava av Ribagorza. Prinsesse, grevinne. Død etter 988.

Ava (Aba, Onia, Sancha) var en frankisk prinsesse.

Ava og Garcia hadde foruten Sancho, døtrene Urraca, Velasquita og Elvira. For den eldste datteren, Urraca, stiftet de klosteret Covarrubias. De øvrige døtrene ble begge, etter hverandre, dronninger av León som Bermudo II's gemaliner.[978]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Ava av Ribagorza (katalansk: Ribagorça) († etter 988) var datter til greve Raymond I av Pallars og Ribagorza (nevnt 884-920) og Garsenda Fesenzac.

Hun var grevinnekonsort av Castilla ved ekteskap med García Fernández av Castilla. Sammen med sin ektefelle ga hun flere donasjoner til forskjellige klostre.

Ava og Garcia hadde barna:
Mayor († etter 1035), gift med Ramón III, greve av Pallars, (forstøtt 1026/27).
Sancho García († 1017), greve av Castilla, gift med Urraca († etter 1037) av ukjent opphav.
Urraca García († etter 1037).
Gonzalo García († etter 1011).
Elvira García (* ca. 978 - † 1017), gift i 991 med Bermudo II, konge av León († 999).
Toda García († etter 1031), gift med Sancho Goméz av Saldaña.
Oneca García, gift 995 med Almanzor († 1002), regent av Córdoba.

Ava omtales i flere legender som skildrer henne i et negativt lys. Hun nevnes som involvert i flere av konfliktene og opprørene som fant sted i Castilla under ektefellens regjeringstid.

I følge en kjent legende, kalt "la llegenda de la comtessa traïdora" ("Legenden om den forræderske grevinnen"), forrådte hun García Fernández, som ble tatt til fange i et raid av maurerne og drept, etter at hun hadde begått utroskap med Al-Aziz Billah. Legenden anklager henne også for å ha oppmuntret sønnen Sancho i hans opprør mot faren. Legendene har sannsynligvis bidratt til fiendtlighet mot henne som utlending i Castilla.

Hun er også identifisert som leder av en mer pasifistisk linje ved hoffet, i opposisjon mot ektefellens militære

977 Wikipedia.

978 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 944. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 35.

linje mot maurerne, som også kan forklare hennes dårlig publisitet.

Ifølge legenden forsøkte hun etter ektefellens død å forgifte deres sønn og etterfølger ved å gi ham en kopp gift, fordi hun ønsket å gifte seg med Al-Aziz Billah. Han tvang henne imidlertid til å drikke giften selv, noe som resulterte i hennes død.

Dato for hennes død er ukjent, det er bare kjent at året 988 er det siste året hun kan bekreftes å værei live.»[979]

(Barn XV:10899)

Gift mellom 958 og 961 med forrige ane.

XVI:21801 fm fm fm fm ff mf mf ff

Ordoño III av León. Konge. Født omkring 926. Død 956.

Ordoño kunne ikke hindre maurerne fra å herje i Castilla helt frem til Burgos.

Han var gift annen gang i 952 med Elvira.[980]

Konge av Leon 951 - 955 (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Ordoño III (* ca. 926 - † 956) var konge av León fra 951 til 956, sønn og etterfølger til Ramiro II (* 931 - † 951). Han konfronterte Navarre og Castilla som støttet hans halvbror, Sancho den Fete, som bestred Ordoños krav på tronen.

Han måtte også ta hånd om et internt opprør, angrep fra muslimene i al-Andalus og opprøret i Galicia. Som svar på muslimene angrep ledet Ordoño III et raid helt til Lisboa i 955, og kom tilbake nordover med et meget lukrativt bytte. Stilt overfor denne store maktdemonstrasjon ble Abd-al-Rahman III (* 912 - † 961) presset til å forhandle og inngå en fredsavtale med kongen av León.

Han forsøkte å fortsette farens aksjoner for å befeste landet og den kongelige autoriteten overfor den rebelliske Fernán González av Castilla. Han giftet seg til og med med Fernánns datter Urraca, men avviste henne senere på grunn av farens allianse med Sancho.

Urraca fødte ham minst to barn: en sønn ved navn Ordoño som døde ung og en datter ved navn Theresa som ble nonne.

Ordoño III var også far til Bermudo II, men meningene er delte om hvorvidt hans mor var Urraca eller en elskerinne, en av døtrene til greve Pelayo Gonzalez.

Da dette i dag blir betraktet som usikkert, har jeg valgt ikke å anføre hvem som var hans mor.

Ordoño III døde i Zamora i 956.» [981]

(Barn XV:10901, Far XVII:43601)

Gift med neste ane.

Barn:

Bermudo II den Giktbrudne av León. Født omkring 953. Død 999. (Se XV:10901).

---

979 Wikipedia.

980 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 948. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 65.

981 Wikipedia.

XVI:21802 fm fm fm fm ff mf mf fm

. (Barn XV:10901)

Gift med forrige ane.

XVI:21803 fm fm fm fm ff mf mf mf

Garcia I Fernandéz av Castilla. Født omkring 938 i Burgos. Død 995. Gjentakelse, se side 749.

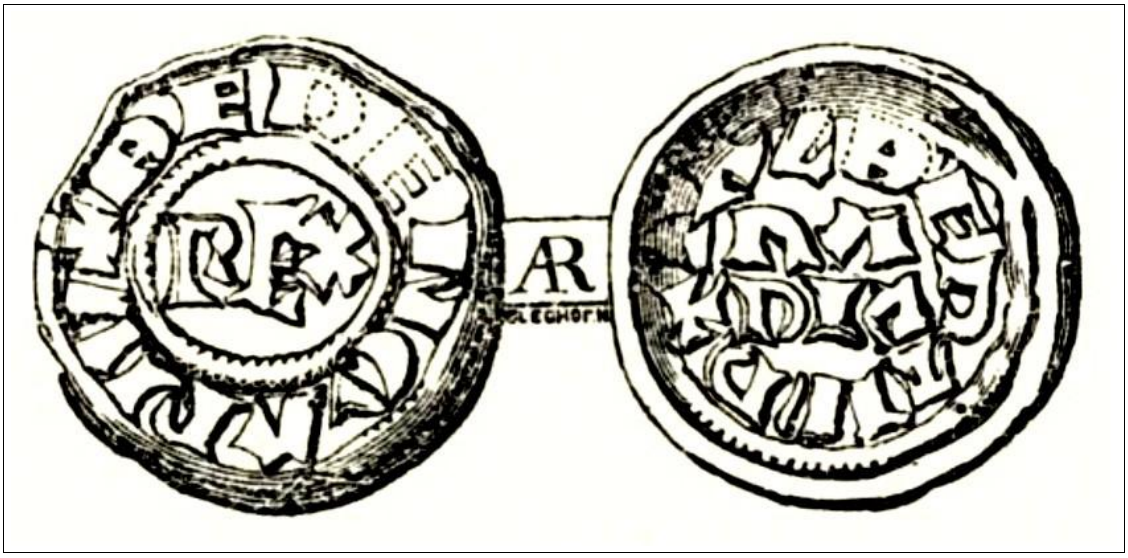
XVI:21804 fm fm fm fm ff mf mf mm

Ava av Ribagorza. Død etter 988. Gjentakelse, se side 751.

XVI:21841 fm fm fm fm fm fm ff ff

Adalbert II av Italia. Konge. Født omkring 936. Død 30.04.971.

Adalbert var medkonge av Italia fra 950 til 961.[982]

En sølvpenning utstedt av Berengar (som er navngitt på forsiden) og Adalbert (som er navngitt på baksiden). På motsatt side står Papia for Pavia (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Adalbert (* ca. 936 - † 30.04.971 i Autun) var konge av Italia fra 950 til 961, og regjerte sammen med sin far, Berengar II. Etter avsettelsen fortsatte Adalbert å kreve det italienske riket frem til hans nederlag i kamp med styrkene til Otto I i 965. Da han var den andre Adalbert i hans familie, Anscarids (huset Ivrea), er han noen ganger nummerert Adalbert II. Hans navn er tidvis, spesielt i eldre verk, forkortet til Albert.

Adalbert ble født mellom 932 og 936, som sønn til Berengar (* ca. 900 - † 966), den gang markgreve av Ivrea, og Willa (* 911/912 - † 970), datter til Boso, markgreve av Toscana.

15.12.950 ble han og faren valgt samtidig av den høye adelen til å etterfølge kong Lothar II av Italia. De ble kronet sammen i basilikaen Saint Michael i Pavia.

Berengar forsøkte å tvinge Lothars enke, Adelaide, til å gifte seg med Adalbert for å sementere deres krav om et felles kongedømme. Selv om senere tradisjoner taler om et ekteskap, nektet Adelaide å bli gift og flyktet til Canossa. Hun ble sporet opp og fengslet i fire måneder på Como.

Tysk invasjon.

I 951 invaderte kong Otto I av Tyskland Italia, tvang frem løslatelse av Adelaide og giftet seg selv med henne. Han gjorde imidlertid ingen anstrengelser for å avsette kongene i Italia. I stedet ble Adalbert og Berengar tvunget til å delta ved Riksdagen i Augsburg i Tyskland i august 952, der Otto formelt tildelte dem kongeriket Italia, og dermed underkastet kongedømmet Tyskland.

Mellom 953 og 956 beleiret Adalbert og Berengar Adalbert Azzo, greve av Canossa, i hans slott, der Adelaide hadde tatt tilflukt i 951. I 956 gikk hertug Liudolf av Schwaben, Ottos sønn, inn i Italia med en stor hær for å hevde sin fars autoritet. Adalbert samlet en stor styrke for å motsette seg ham. Han beseiret Liudolf, men før Liudolf kunne vende tilbake til Tyskland døde han i september 957. Etter denne seieren angrep Adalbert i 960, assistert av hertug Hugo av Toscana, hertug Theobald II av Spoleto. Under dette felttoget trengte styrkene seg til og med inn på romersk territorium.

Pave Johannes XII ba kongen av Tyskland om hjelp mot Adalbert. Otto gikk inn i Italia i 961, mens Adalbert samlet en stor hær i Verona. Ifølge samtidige kilder var den 60 000 mann sterk, selv om dette er en åpenbar

982 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 296. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 55.

overdrivelse. Mange av de ledende adelsfamiliene nektet imidlertid å delta i forsvaret av Italia med mindre Berengar abdiserte til fordel for sønnen. Dette nektet den eldre kongen, og dermed kunne Adalbert ikke effektivt motsette seg den tyske invasjonen. Otto fortsatte uten motstand til Milano, hvor han ble kronet til konge av erkebiskop Walbert i november, og derfra til Roma, hvor han ble kronet til keiser av paven 03.02.962. Adalbert og Berengar gikk i dekning.

Eksil.

Etter sin keiserlige kroning beleiret Otto de forskjellige festningene som var lojale mot Adalbert og Berengar. Høsten 962 forlot Adalbert Italia og tok tilflukt hos araberne i Fraxinetum i det sørlige Burgund. Derfra dro han til Korsika. Fra Korsika åpnet han forhandlinger med pave Johannes XII, og foreslo en felles aksjon mot Otto. Han seilte til Italia og landet i Civitavecchia. Der ble han møtt av pavens representanter, som eskorterte ham til Roma. Otto, som hadde tvunget Berengar til å overgi seg, marsjerte deretter mot Roma. Etter ett uengasjert forsvar flyktet Adalbert og paven.

Adalbert returnerte til Korsika i sitt andre eksil. Han forsøkte ikke å gjenvinne Italia igjen før etter at Otto hadde returnert nord for Alpene. Da han til slutt kom tilbake i 965, forsøkte han å ta Pavia, den italienske hovedstaden, men ble beseiret av en annen schwabisk hær, denne gang under hertug Burchard III. 25. juni beseiret Burchard ham i kamp mellom Parma og Piacenza. Sammen med Adalbert kjempet hans brødre: Konrad, greve av Milano, som opprinnelig hadde inngått fred med Otto, og Guido, markgreve av Ivrea, som døde i kampene.

Etter å ha mislyktes i sitt andre forsøk på å gjenvinne sitt rike, begynte Adalbert en lang rekke forhandlinger med det bysantinske riket, som ble truet av Ottos intriger i Sør-Italia. Da disse mislyktes, trakk han seg tilbake med sin hustru, Gerberga, til familiens eiendommer i Burgund.

Adalbert døde på Autun, 30.04.971 eller mellom 972 og 975.

I ekteskapet, som ble inngått omkring 956, hadde Adalbert sønnen, Otto-Vilhelm, som etterfulgte som greve av Mâcon gjennom ekteskap med enken etter den forrige greven. Dette har ført til at noen lærde feilaktig har konkludert med at Gerberga må ha vært i slekt med grevene til Mâcon.

Etter Adalberts død giftet Gerberga seg med Henrik I den Store, hertug av Burgund. Henrik adopterte Otto-Vilhelm og overlot ham grevskapet Burgund. Otto-Vilhelm ble også tilbudt den italienske kronen etter Arduins død i 1015, men han takket nei.

Seksten vitnemål utstedt i fellesskap med sin far og tre utstedt av ham selv alene har overlevd fra Adalberts regjeringstid. De er redigert og publisert.

Berengar og Adalbert fikk myntet sølvdebarer på Pavia. Denaren (denarius. plur. denarii) fungerte som hovedsølvmynt i Romerriket.»[983]

(Barn XV:10921, Far XVII:43681, Mor XVII:43682)

Gift omkring 958 med neste ane.

Barn:

Otto-Vilhelm av Burgund. Født mellom 955 og 962. Død 21.09.1026. (Se XV:10921).

XVI:21842 fm fm fm fm fm fm ff fm

Gerberga av Chalon. Dronning/hertuginne. Født omkring 940. Død mellom 986 og 991.

Gerberga var enten datter til greve Letald I av Mâcon eller mer sannsynlig til greve Lambert av Chalon som døde i 978.

Hun var gift 2. gang med hertug Henrik av Burgund.

Gerberga levde i april 986 og var død 11.05.993.[984]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Gerberga av Mâcon (også Gerberga of Salins) (* ca. 940 - † 986/91) var, etter hennes suksesive ekteskap, dronning av Italia (950-963), markgrevinne av Ivrea (965-970) og hertuginne av Burgund (971/5) - 986/91).

Det har vært en del debatt om Gerbergas aner. Det antas generelt at Gerbergas foreldre var Lambert av Chalon og Adelaide, datter til Gilbert, hertug av Burgund, og enken etter Robert av Vermandois. Men fordi Gerbergas sønn, Otto-William, senere etterfulgte i grevskapet Mâcon (gjennom ekteskap med Ermentrude de Roucy, enken etter den forrige greven), har noen lærde feilaktig hevdet at Gerberga må ha vært en etterkommer til grevene av Mâcon heller enn fra Lambert av Chalon.»

Jeg har valgt å føre Gerberga som datter til Lambert av Chalon i ett 1. ekteskap med en ukjent kvinne. Nærmere begrunnelse er gitt i biografien til hennes antatte far, hentet fra fransk Wikipedia.

---

983 Wikipedia.

984 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 312. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 55.

«Gerbergas første ektemann var kong Adalbert av Italia. De giftet seg ca. 956, og hadde minst to barn: Otto-William (* ca. 958 - † 21.09.1026), greve av Burgund, gift med Ermentrude av Roucy og Gisela, gift med Anselm I av Savona.

Etter Adalberts død i 971/5 giftet Gerberga seg 2. gang med med Henrik I den Store, hertug av Burgund, kong Hugo Capets yngre bror.
Gerberga og Henrik hadde ingen felles barn.

Da Henrik ikke hadde noen egen sønn, adopterte han Gerbergas sønn, Otto Vilhelm, og ga ham grevskapet Burgund.»[985]

(Barn XV:10921, Far XVII:43683)

Gift 1. gang omkring 958 med forrige ane.

Gift 2. gang med **Henrik I den Store av Burgund.** Greve/hertug. Født 946. Død 15.10.1002.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Henrik I (* 946 - † 15.10.1002), kalt den Store, var greve av Nevers og hertug av Burgund fra 965 til hans død. Noen ganger er han kjent som Odo-Henrik eller Otto-Henrik (fransk Eudes-Henri), da hans fødselsnavn var "Odo" mens han tok navnet "Henrik" da han ble valgt til hertug av Burgund.
Han var en yngre sønn til Hugo den Store (* ca. 895 - † 956), greve av Paris, og Hedvig av Sachsen (* 922 - † etter 965) og dermed kong Hugh Capets yngre bror.

Som Odo kom han inn i kirken i ung alder og var en geistlig da hans bror, Otto, hertugen av Burgund, døde 22.02.965.
Han ble valgt av de burgundiske grevene til å etterfølge sin bror, og de ga ham navnet Henrik. Imidlertid hadde Otto-Henrik bare tre egne grevskap, hans vasaller holdt de seks resterende som utgjorde kjernen i det som Richard "Dommeren" holdt i 921.

I 978 deltok Henrik i invasjonen av Lothringen og forsvaret av Paris mot et motangrep. (Den fransk-tyske krigen 978-980 ble utkjempet om besittelse av Lothringen og om personlig ære).

I 972 giftet han seg med Gerberga av Chalon, enken etter Adalbert II av Italia som hadde søkt tilflukt i Autun. Med Gerberga hadde han stesønnen Otto-Vilhelm som han adopterte.

Han giftet seg annen gang med Gersenda, datter til Villiam II av Gascogne.»

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):
«Henrik giftet seg i 998 med sin tredje hustru, Mathilde av Chalon († 1005/1019), datter til greve Lambert av Chalon.
Med henne hadde han datteren Aramburga av Burgund, (* sannsynligvis 999) som ble gift med Dalmas av Semur ca. 1015.
Mathilde giftet seg i sitt andre ekteskap med Gottfried I av Semur (huset Semur).

I tillegg hadde han en uekte sønn ved navn Odo (Eudes) med en ukjent kvinne, som ble visegreve av Beaune i 1004.»

Han døde uten egne sønner i sine to første ekteskap og ble etterfulgt av stesønnen, Otto-Villiam. Dette resulterte i en kort arvekrig mellom tilhengerne til Otto-Vilhelm og tilhengerne til Robert II av Frankrike, noe som til slutt førte til deling av Burgund mellom grevskapet Burgund og hertugdømmet Burgund i 1004.»

I fransk Wikipedia nevnes ikke Henriks ekteskap med Mathilde![986]

XVI:21843 fm fm fm fm fm fm ff mf

Renaud av Roucy. Greve. Født omkring 920. Død 10.05.967.

Renaud (Reinald) var av normannisk herkomst og greve av Reims og Roucy.

Roucyslekten var grever av Roucy i Frankrike. En sidegren ble senere konger av Jerusalem.[987]

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):
«Renaud eller Ragenold (* ca. 920 - † 10.05.967), greve av Roucy var antagelig en en viking fra det 10. århundre som sverget troskap til de frankiske kongene, og ble militærsjef i Reims etter at biskopen Hugo av Vermandois ble avsatt og erkebiskopen Artald av Reims gjeninnsatt.

Ranaud var sannsynligvis identisk med eller i slekt med lederen av en normannisk hær ved navn Ragenold

985 Wikipedia.

986 Wikipedia.

987 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 316. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 87.

("Ragenoldus, princeps Nortmannorum"), som i årene 923 og 925 plyndret gjennom Loire-dalen, invaderte Burgund og krysset Oise, hvor han led nederlag.

Han ble beleiret av kong Rudolf i sin vinterleir nær Arras i 926, men såret Rudolf under et vellykket nattraid og drev hans hær på flukt.

At greven var identisk med den normanniske lederen er allment akseptert i nyere spesialistlitteratur, selv om det på grunn av den store tidsforskjellen på tjue år også vurderes om at det kan ha vært to personer. I så fall skulle normanneren Ragenold ha vært far til greve Rainald.

Renaud ble gift med Alberade av Lothringen, datter til Gilbert, hertug av Lothringen, omkring 945 og fikk fire barn.

Renaud bygde et fort ved Roucy mellom slutten av 940- og begynnelsen av 950-tallet og støttet den unge kong Lothar av Frankrike i en ekspedisjonen ved Aquitaine og beleiringen av Poitiers, under de dynastiske kampene i kongeriket Vest-Franken.

Han ble av kong Lothar utnevnt til greve av Roucy omkring eller før 955.

Renaud kan ha hatt en bror som het Dodo ifølge Flodoard.

Deres foreldre er ikke kjent eller registrert.

Renaud døde 10.05.967 og ble gravlagt i klosteret Saint-Remi.»[988]

(Barn XV:10922)

Gift omkring 945 med neste ane.

Barn:

Ermentrud av Roucy. Født omkring 958. Død 05.05.1005. (Se XV:10922).

XVI:21844 fm fm fm fm fm fm ff mm

Alberada av Lothringen. Grevinne. Født mellom 930 og 935.

Alberada av Lothringen ble født mellom 930 og 935.[989]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Alberada (* 930/935) var datter til Giserbert II (* ca. 890 - † 939), hertug av Lothringen og Gerberga av Sachsen (ca. 913 - † 984), datter til Henrik I Fuglefangeren av Sachsen.

Hun ble gift ca. 945 med vikingen Renaud (Ragenold) av Roucy († 967).

Alberada og Renaud hadde 4 barn:
Ermentrude (* ca. 958 - † 1005), gift 1. gang med Aubry II av Mâcon og
2. gang med Otto-William, greve av Burgund.
Giselbert (Gilbert) av Roucy, etterfulgte sin far som greve av Roucy i mai 967.
En ukjent datter som kan ha giftet seg med Fromond II av Sens.
Brunon av Roucy († 1016), biskop av Langres.» [990]

(Barn XV:10922, Far XVII:43687, Mor XVII:43688)

Gift omkring 945 med forrige ane.

XVI:21845 fm fm fm fm fm fm fm ff

Richard I den Fryktløse av Normandie. Hertug. Født omkring 932. Død 20.11.996 i Fécamp.

Hertug av Normandie 942 - 996.

Richard I «den Fryktløse» (Richard I sans Peur) ble også herre over Bretagne i 945, men måtte kjempe for sitt land mot Ludvig IV av Frankrike.

Richard var gift 1. gang med Emma, søster til Hugo Capet, men de hadde ingen barn.[991]

---

988 Wikipedia.

989 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 317. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 87.

990 Wikipedia.

991 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 850. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 76.

Statue av Richard I den Fryktløse, som en del av statuerekken De seks hertuger av Normandie i Falaise (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Rikard I av Normandie (* 28.08.932 i Fécamp - † 20.11.996 i Fécamp) var hertug av Normandie fra 942 til 996. Historikerne betrakter Rikard, subsidiært hans sønn, som den første som hadde tittelen hertug. Tittelen avløste den eldre tittelen jarl. Han ble kalt "Rikard den frykteslose", fransk Sans Peur.

Rikard var sønn til Vilhelm I (* 900/912 - † 942), jarl av Normandie, og Sprota av Senlis (* ca. 910 - † før 935).

Richard var født en gang mellom 932 og 935, trafisjonelt antatt 27.08.932, og var fortsatt en ung gutt da hans far døde i 942. Hans mor var en medhustru fra Bretagne som ble tatt i krig og knyttet til Vilhelm i et såkalt "dansk ekteskap". Etter Vilhelms død ble Sprota gift med Esperleng, en rik møller.

Fordi han var gutt ved farens død var Rikard maktesløs i å hindre kong Ludvig IV av Frankrike da denne annekterte Normandie. Franskekongen holdt Rikard i fangenskap i hele hans ungdom ved Laon, men han klarte å rømme ved hjelp av Osmund de Centerville, Bernard de Senlis (som hadde vært en ridder hos Rollo), Ivo de Bellèsme, og Bernard "Dansken" (slektninger av familiene Harcourt og Beaumont). I 968 knyttet Rikard forbindelser til Hugo, greve av Paris, og deretter allierte han seg med ulike normanniske og norrøne høvdinger, maktet å drive kong Ludvig ut av Rouen, og gjenerobret Normandie innen 947. Senere kom han i strid med Ethelred II den rådville av England over vikingenes herjinger og rovtokter i England ettersom Normandie kjøpte mye av tyvgodset.

Rikard hadde øyensynlig ingen sentimentale følelser overfor sine norrøne forfedre og var langt mer partisk mot de norrøne og danske undersåttene sine enn de franske. Antagelig så han på med forakt på de norrøne hedingene som ikke snakket fransk som han selv, han var flerspråklig etter å ha vært utdannet ved Bayeux. I løpet av hans tid som hertug over Normandie ble landet fullstendig gjort fransk og kristnet. Hans far kan ha introdusert føydalsystemet, men det var Rikard som tvang det igjennom og Normandie ble ett av de mest gjennomregulerte føydale samfunn i Europa. Rikard reorganiserte totalt det normanniske militærsystemet og baserte det på tungt kavaleri. Han ble også fosterfar til unge Hugo, grev av Paris ved den eldre Hugos død i 956.

Rikard giftet seg første gang med Emma av Paris, datteren av Hugo den store, hertug av frankerne og greve av Paris. De ble trolovet mens de begge var svært unge. Hun døde i 966 uten å ha fått barn.

I henhold til Robert av Torigni var Rikard ute på jakt ikke lenge etter Emmas død. Han tok en pause ved huset til en lokal forstmann. Han ble amorøst interessert i forstmannens hustru Seinfreda, men hun var en dydig kvinne og foreslo at han heller burde by opp hennes ugifte søster, Gunnor eller Gunnora de Crepon. Gunnora ble hans elskerinne, og hennes familie, som var av dansk opprinnelse, fikk økt prestisje. Rikard giftet seg til slutt med Gunnora for å legitimere deres barn. Hennes bror Herefast de Crepon kan ha vært involvert i en kontroversiell rettssak angående kjetteri i forbindelse med katarenes tro

Rikard var kjent for å ha tatt til seg friller og fikk barn med mange av dem.

Kjente barn:

Geoffrey († ca. 970), greve av Brionne.

Hawise (* ca. 978) - 21.02.1034),

gift med Geoffrey av Bretagne (* ca. 997), hertug av Bretagne,
sønn til Conan I av Bretagne, hertug av Bretagne, "le Tort", og
Ermengarde av Anjou.

William d'Eu (* ca. 985), greve av Eu.

Rihcard døde i Fecamp i Frankrike 20.11.996 av naturlige årsaker.»[992]

(Barn XV:10923, Far XVII:43689, Mor XVII:43690)

Gift omkring 969 med neste ane.

Barn:

Richard II den Gode av Normandie. Død 23.08.1027 i Abbaye de Fécamp. (Se XV:10923).

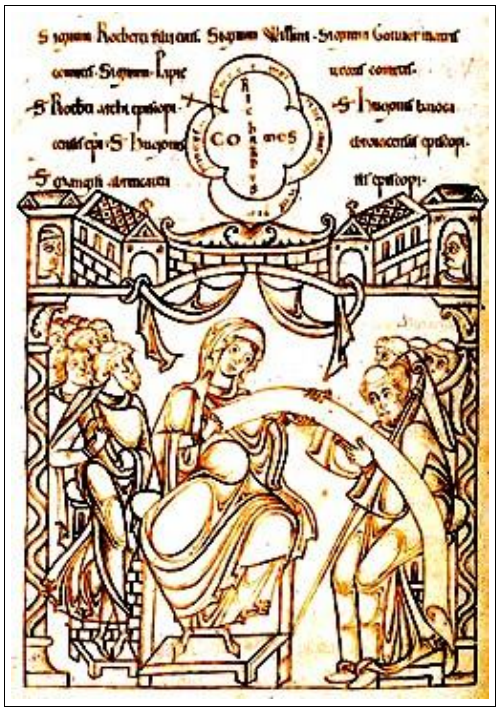
XVI:21846 fm fm fm fm fm fm fm fm

Gunnor av Normandie. Hertuginne. Født omkring 950. Død omkring 1031.

Gunnor skal først ha vært Richard I's elskerinne, hvilket synes tvilsomt.

Hun ble etter Emmas død ca. 968 gift med Richard, antagelig kort tid etter 968.

Hun var en meget begavet kvinne med mange fortreffelige egenskaper og av en ansett slekt. Man kjenner en bror Herfast og tre søstre, Sainfria, Weiwa og Awelina. Hun viste stor klokskap i verdslige anliggender, var veltalende, hadde en god hukommelse og viste stor interesse for sin slekts historie.[993]

Gunnor bekrefter et "charter" for klosteret Mount St. Michel (1100-tall fra arkivet til klosteret). Her bekreftes det at hun at hun brukte grevinnetittelen. (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Gunnor eller Gunnora (* ca. 950 - † 05.01.1031) var hustru til Rikard I av Normandie. Hennes bakgrunn er ukjent, og den eldste kilden forteller kun at hun var av dansk opprinnelse og navngir hennes slektninger, blant annet broren Herefast de Crepon. Gunnora fikk sju barn med hertug Rikard. Sønnen Rikard II etterfulgte sin far som hertug av Normandie mens datteren Emma ble dronning av England to ganger med to forskjellige ektemenn.

Gunnora ble antagelig født en gang omkring 950. Navnet på Gunnoras foreldre er ukjente, men den normanniske krønikeskriveren Robert av Torign skrev at hennes far kun var en skogvokter fra Pays de Caux, mens Dudo av Saint-Quentin derimot hevdet at hun var edel dansk opprinnelse. Hennes familie holdt eiendommer i vestlige Normandie, og det ble sagt at Gunnora var meget rik. Hennes ekteskap med hertug Rikard I var av stor politisk betydning, både for hennes ektemann som for hennes etterkommere. Rikards ekteskap med Gunnora synes å ha vært et bevisst politisk beslutning for å konsolidere hans posisjon ved å alliere seg med en mektig, rivaliserende adelsfamilie på Cotentinhalvøya sør i Normandie. Hennes bror, Herfast de Crepon, ble stamfar til en betydningsfull normannisk familie. Hennes søstre og nieser ble giftet inn blant de betydelige adelsfamiliene i Normande.

Robert av Torigni har omtalt en legendarisk fortelling om hvordan Rikard møtte Gunnora. Hun bodde sammen med sin søster Seinfreda, hustruen til en lokal skogvokter, da Rikard var på jakt i nærheten. Han hadde fått høre om skjønnheten til skogvokterens hustru og sendte bud om at hun skulle komme til hans seng. Hun avviste hans tilnærmelser og foreslo heller at det var mer respektabelt om han henvendte seg til hennes ugifte søster Gunnora. Rikard tok da Gunnora som sin elskerinne og som han til sist kom til å gifte seg med. I motsetningen til andre

992 Wikipedia.

993 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 853. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 76.

territoriale herskere, anerkjente normannerne ekteskap ved samboerskap "more danico" ("på dansk vis"). Men da Rikard ble hindret å nominere deres sønn Robert til å bli erkebiskop av Rouen, ble de to gift, "i henhold til kristen skikk", for å gjøre deres barn legitime i kirkens øyne.

Gunnoras barn med Richard var:
Richard II (* 963 - † 1026), hertug av Normandie, også kalt "Rikard den gode"
Robert († 1037), erkebiskop av Rouen, greve av Évreux.
Mauger († etter 1033), jarl av Corbeil.
Robert Danus († mellom 985 og 989).
Emma av Normandie († 1052), dronning av England to ganger.
Hawise av Normandie, hustru til Geoffrey I, hertug av Bretagne.
Maud av Normandie, hustru til Odo II av Blois, greve av Blois, Champagne og Chartres.

Gunnora er oppført som vitne på hertugens "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) til innpå 1020-tallet, var dyktig i språk og det ble sagt at hun hadde god hukommelse. Hun var en av de viktigste kildene for informasjon til Didos "Historia Normannorum", Normannernes historie. Som Rikards enke er hun omtalt som i følget til sine sønner ved en rekke anledninger. At hennes ektemann var avhengig av henne er vist ved parets charter hvor hun oppført ulikt som regent av Normandie, en megler og en dommer, og i den typiske rollen til den middelalderens aristokratiske mor, en megler mellom ektemannen og sin eldste sønn Rikard II.

Gunnora var en grunnlegger og beskytter av Coutanceskatedralen i Coutances, hvor hun la ned dens første stein. I en av hennes charter etter Rikards død ga hun to eiendommer til abbediet Mont Saint-Michel, Britavilla og Domjean, som begge hadde blitt gitt til henne av ektemannen som hennes medgift. Gavene ble gitt for sjelen til hennes ektemann og gråten til hennes egen sjel og de til hennes sønner, "greve Rikard, erkebiskop Robert og andre…". Hun bevitnet et charter, ca. 1024-1026, til det samme abbediet ved hennes sønn Rikard II hvor hun sto oppført som "Gonnor matris comitis" ("Gunnora grevens mor").

Både som hustru og grevinne, var hun i stand til å bruke sin innflytelse til at hennes slektninger ble favorisert, og flere av de mest fremtredende anglo-normanniske familiene på begge sider av Den engelske kanal stammer fra henne, hennes søstre og nieser.

Gunnora døde i 1031, og om hun ble født en gang omkring 950, ble hun ca. 80 år gammel, en respektabel alder for en kvinne i middelalderen.»

(Barn XV:10923)

Gift omkring 969 med forrige ane.

XVI:21847 fm fm fm fm fm fm fm mf

Conan I den Urettferdige av Rennes. Greve/Hertug. Død 27.06.992 i Conqereuil.

Coan «le Tort» var greve av Rennes 970 - 992 og hertug av Bretagne 987 - 992.

Conan viser seg først i 990 som greve av Rennes. Fra 990 kaller han seg hertug av Bretagne.

Han falt i slaget ved Conqereuil (ved Nantes) 992 i kamp mot Fulco III Nerra av Anjou som var hans svoger.[994]

994 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 855. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 29.

Mont Saint-Michel, skjenket av Conan I, og hans siste hvilested. Her fotografert mot øst ved høyvann i år 1900, (Wikipedia).

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):
«Conan I († 27.06.992) med kallenavnet Le Tort (den Urettferdige) var hertug av Bretagne fra 990 til sin død.
Han var sønn til Judicael Berengar, og etterfulgte sin far som greve av Rennes i 970.
Conan tok tittelen hertug av Bretagne våren 990 etter angrepet på Nantes og greve Alans død.

Etter at han hadde kvittet seg med Wicohen, erkebiskopen av Dol-de-Bretagnes formynderskap grep han makten over grevskapet Vannes i allianse med Orscand, biskopen i Vannes (970-992).

Som hertug etterfulgte han det regentskap som styrte Bretagne under Drogo og det delte styret i Bretagne av Drogos "uekte" brødre Hoël og Guerech, og sistnevntes sønn Alan etter Drogos død.
Det frakturerte styret over Bretagne resulterte i at hertugtittelen ble ledig en kort tid. Conan I måtte alliere seg med Odo I, greven av Blois for å kunne ta tittelen hertug av Bretagne.

I et "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) datert 28.07.990 ga Conan områdene Villamée, Lillele og Passille til Mont-Saint-Michel, som alle senere ble en del av seigneury av Fougères.

Conan giftet seg med Ermengarde av Anjou i 973, datter til Gottred I, greve av Anjou og Adele av Vermandois.

Alliansen med Blois ble etter hvert problematisk, og han behøvde senere å "kvitte seg med innflytelse fra Blois [noe han oppnådde ved å undertegne] en pakt med Rikard I av Normandie; [denne pakten] etablerte faste Breton-Norman-forbindelser for første gang " (Price, side 370).
Richard I hadde giftet meg med datteren til Hugo I den Store, og etter dette ekteskapet gjentok han sin fars krav på hertugdømmet i Bretagne. Conan I's pakt med Normandie styrket dette kravet, men den historiske dokumentasjonen for dette kravet er fortsatt tvilsom fordi den i stor grad bare vises i de mindre enn autoritative skrifter av Dudo av Saint-Quentin.

Conan døde i kampen mot sin svoger Fulk Nerra, greven av Anjou, i slaget ved Conquereuil 27.06.992. Conan er gravlagt i Mont Saint-Michel klosteret.»[995]

(Barn XV:10924, Far XVII:43693)

Gift 973 med neste ane.

Barn:

Judith av Bretagne. Født omkring 982. Død 1017. (Se XV:10924).

XVI:21848 fm fm fm fm fm fm fm mm

Ermengard av Anjou. Grevinne/hertuginne. Født omkring 956. Død omkring 1024.

Ermengard levde i 980.[996]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Ermengarde(-Gerberga?) av Anjou (* ca. 956 - † ca. 1024) var grevinne av Rennes, regent av Bretagne (992-994)

995 Wikipedia.

996 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 857. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 13, 29.

og grevinne av Angoulême.
Hun var datter til Gottfried I († 987), greve av Anjou og Adele av Vermandoux (Meaux) (* ca. 935 - † ca. 982).

Ermengarde giftet seg i 973 med Conan I "le Tort"' (den Urettferdige), greve av Rennes,
De hadde barna:
Gottfried I (* 980 - † 1008), hertug av Bretagne, den eventuelle arvingen til Conan I.
Judith (* 982 - † 1017), gift med Richard II, hertug av Normandie.
Judicael († 1037), greve av Porhoët.
Hernod.

Hennes mann var i opposisjon til hennes far og broren Fulko selv om ekteskapet tilsynelatende var utformet for å danne en politisk allianse mellom Anjou og Bretagne.
Selv etter at Conan ble drept av Fulko i slaget ved Conquereuil i 992, og i perioden 992-994 da Ermengarde var regent for sønnen Gottfried, forble hun lojal mot sin bror.
I 992, mens hun fungerte som regent for sønnen Gottfried, fulgte hun sin brors interesser og aksepterte kapetingernes overherredømme over Rennes mens hun avviste krav om overhøyhet fra Odo I, greven av Blois.

Omkring 1000 arrangerte hennes bror, Fulko III, ekteskap mellom sin enkesøster og Vilhelm II av Angoulême, en av hans nære allierte.»

Min kommentar:
Det er uklart hvorvidt Ermengarde ble gift 2. gang med Vilhelm II 'Taillefer' eller om han var gift med hennes (alternative) søster Gerberga! Wikipedia kommer her med motsigelsesfulle notater![997]

(Barn XV:10924, Far XVII:43695, Mor XVII:43696)

Gift 973 med forrige ane.

XVI:21889 fm fm fm fm mf ff ff ff

Borrell II av Barcelona. Greve. Født mellom 915 og 935. Død 30.09.992 i Barcelona.

Borrell var greve og marquis av Barcelona 954 - 992.

Han etterfulgte sin far, Sunier i 947 sammen med sin bror, Mir, som døde i oktober 966. Deretter styrte Borrell alene sine land i Barcelona, Ausona og Gerona. Da Sunifreds mannslinje var utdødd, fikk han også Urgel. Forøvrig hadde han utstrakte eiendommer som kvalifiserte ham til titelen hertug av Gothien,

I 967 dro han til Frankrike og kom tilbake fra Aurillac sammen med den berømte aquitanske munk Gerbert, den senere pave Sylvester II. Han studerte de eksakte videnskaper under de gunstige forhold i Borrells grevskap.

I slutten av 970 reiste han til pave Johan XIII i Roma og fikk hans samtykke til å gjenopprette det gamle bispesete av Taragone som sarasenerne hadde ødelagt. I 984-85 deltok han i kamp mot disse.

Borrell styrte sine land i fred inntil Almanzor i 986 trengte inn med en stor hær. Han sendte skip fra Algarb og krigsmaskiner, så Barcelonas innbyggere var klar over at byen var tapt. Borrell flyktet i hemmelighet om natten i en båt 04.07.986. Forsvaret ble overlatt til den unge visegreven Udalart av Barcelona. I to dager ble byen angrepet og plyndret. Maurerne holdt byen besatt mellom 6 måneder og to år, mer nøyaktig vet man ikke. Det er imidlertid sikkert at Borrell igjen tok byen i besittelse i 987 uten bistand fra kong Ludvig V av Frankrike som døde 21.05.987. Dette førte til grevskapet Barcelonas uavhengighet, idet det nye franske huset Capet ikke gjorde krav på overhøyhet.

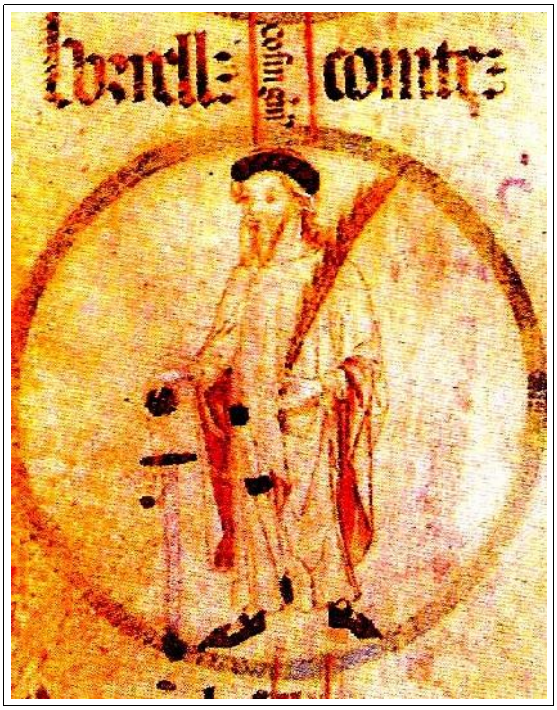
Borrell skaffet nå byen et forsvar og organiserte et redningsarbeide for å befri barcelonerne fra deres slaveri under maurerne.

I 990 ga han eiendommer til greve Vilhelm av Castelbon og dennes hustru Sancia. Samme år underkastet han seg Hugo Capet. Han kalles en av de største velgjørerne for klosteret Le Graffe.

Mens byen igjen begynte å blomstre, døde Borrell der.[998]

997 Wikipedia.

998 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1007. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 26.

Borrell II av Barcelona (Slektsbok fra klosteret i Poble). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Borrell II († 992) var greve av Barcelona, Girona og Ausona fra 945 og greve av Urgell fra 948.

Han var sønn til Sunyer av Barcelona (* Ca. 870 - † 950) og Richilda av Toulouse (* ca. 895).

Borrell ble først nevnt som greve i 945 under hans fars regjeringstid ved innvielsen av nonneklosterkirken Sant Pere de les Puelles i Barcelona. I 947 trakk Sunyer seg tilbake til klosterlivet og avstod styret av sine riker til sønnene Borrell og Miro I i fellesskap. I 948 arvet Borrell Urgell fra sin onkel Sunifred II. Sunyer døde i 950 og hans bror, Miro, døde i 966, og etterlot Borrell som enehersker over mer enn halvparten av "Catalunya Vella" (gamle Katalonia), en status som førte til at utenforstående og smigrende omtalte ham som "Dux Gothiae" (hertugen av Gothia). Hans egne dokumenter refererer nesten alle bare til ham som "comes et marchio" (greve og markis).

I 967 giftet han seg med Letgarda, som kan ha vært datter til en greve av Toulouse eller Rouergue basert på navnene til hennes barn.

Med henne hadde Borrell to sønner og to døtre.

Etter Letgardas død ca. 986 giftet han seg i 987 med Eimeruda, kanskje fra Auvergne.

Borrells militære karriere ser ut til å ha vært middelmådig – det er bare kjent at han har deltatt i to slag og han ser ut til å ha tapt begge – og det var under hans styre at Barcelona i 985 ble plyndret av den muslimske lederen Almanzor.

På den annen side hadde han langt større suksess som diplomat. Før angrepene på 980-tallet, og med unntak av et enkelt plyndringstokt av kalifen al-Hakam II like etter hans suksesjon i 961, opprettholdt han hjertelige forhold til de muslimske herskerne i Córdoba og sendte også utsendinger til frankernes konger. I 970, reiste han til Roma for å møte pave Johannes XIII og keiser Otto I.

Borrell var også en beskytter av læring og kultur. I 967 besøkte Borrell klosteret Aurillac og abbeden ba greven ta Gerbert av Aurillac (den fremtidige pave Sylvester II) med seg slik at gutten kunne studere matematikk i Spania. I de påfølgende årene studerte Gerbert under ledelse av biskop Atto av Vic, omkring 60 km nord for Barcelona, og sannsynligvis også ved det nærliggende klosteret Santa Maria de Ripoll. Han ble også tatt med på en pilgrimsreise til Roma i 970, der paven overtalte Otto om å ansette Gerbert som lærer for sin unge sønn, den fremtidige keiseren Otto II.

I 985 ble "Marca Hispanica" angrepet av den muslimske generalen Almanzor, som klarte å ta Barcelona som ble plyndret og ødelagt. Mange borgere ble tatt til fange av de muslimske styrkene. Borrell sendte en forespørsel om hjelp til kong Lothar III, den daværende kongen i Vest-Franken. Selv om dokumenter fra Borrell refererer til kongelige ordrer som må ha kommet fra deres ambassade, var militær bistand utenfor Lothars makt. Det som ser ut til å ha vært en lignende bønn til Hugo Capet resulterte i et brev fra Hugo til Borrell som lovet hjelp hvis greven valgte "å adlyde oss i stedet for ismailittene". I alle fall kunne ikke Hugo overtale sine adelsmenn om å støtte en sørlig ekspedisjon. Intet svar fra Borrell på Hugos brev er kjent, og forbindelsen mellom "Marca" og Frankrike ble effektivt brutt. Katalanske historikere anser i dag at dette var det tidspunktet da Katalonia ble en suveren makt, og tusenårsjubileet for deres uavhengighet ble feiret i 1987 med konferanser og en rekke publikasjoner. Det ser imidlertid ut til at andre katalanske grevskap beholdt forbindelsene med den frankiske kronen noe lenger.

Fra 988 framstår Borrells sønner Ramon Borrell og Ermengol som herskere i et delt territorium, med Ramon Borrell som greve av Barcelona, Girona, og Osona og Ermengol som greve av Urgell.

Borrell II fortsatte imidlertid å utstede dokumenter og å reise i sine domener, og da han ble syk i 993 i

Castellciutat nær la Seu d'Urgell, fikk han utstedt sitt testamente som skulle overleve hans eksekutører. Det skulle imidlertid ikke skje, og hans død fulgte kort tid senere.»[999]

(Barn XV:10945, Far XVII:43777, Mor XVII:43778)

Gift før 968 med neste ane.

Barn:

Ramón Borrell III av Barcelona. Født omkring 972. Død 25.02.1017 i Barcelona. (Se XV:10945).

XVI:21890 fm fm fm fm mf ff ff fm

Letgarda av Toulouse. Grevinne. Født omkring 945. Død omkring 978.

Grevinne av Toulouse.

Hun levde antagelig ca. 972.[1000]

Fra engelsk, tysk og spansk Wikipedia (oversatt):
«Letgarda av Toulouse og Auvergne (* ca. 945 - † ca. 978), gift før 968 med Borrell II (* 927- † 992), greve av Barcelona, sønn til Sunyer, greve av Barcelona og Richilda av Toulouse.

Det råder usikkerhet om hvem som var hennes foreldre.
I følge engelsk Wikipedia kan hun ha vært datter til en greve av Toulouse eller Rouergue basert på navnene til hennes barn.
I følge spansk og katalansk Wikipedia var hun datter til Raimond Pons (alternativt Raimond III) av Toulouse og Garsinda av Rouergue.
Nærmere om grevene av Toulouse på 900-tallet i biografien til "min fiktive" Raimond (III) av Toulouse.

Ledgaarda og Borrell hadde fem barn:
En datter († før 06.06.969).
Ramón Borrell (* ca. 972 - † 1017), greve av Barcelona,
gift med Ermesinde av Carcassonne († 1058).
Ermengol I (* ca. 975 - † ca, 1010), greve av Urgell, gift med Gerberga.
Ermengarda (* 980 - † etter 1029), gift med Geribert († etter 1019), visegreve av Barcelona.
Riquilda († etter 1041), gift med Udalard I († etter 1030), visegreve av Barcelona.»[1001]

(Barn XV:10945)

Gift før 968 med forrige ane.

XVI:21891 fm fm fm fm mf ff ff mf

Roger I den gamle av Carcassonne. Født før 949. Død omkring 1012. Gjentakelse, se side 643.

XVI:21892 fm fm fm fm mf ff ff mm

Adelaide av Rouergue. Levde fra 965 til 1012. Gjentakelse, se side 644.

XVI:21897 fm fm fm fm mf ff mf ff

Boson I den Gamle av La Marche. Herre. Død før 974.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Boson I den Gamle av La Marche (også Boso, fransk: Boson le Vieux) († før 974) var herre over ett slott i Aquitania i middelalderens Frankrike mot slutten av 900-tallet.
Han var stamfar til huset Périgord, som ga grevene av La Marche og Périgord. Selv er han ikke kjent med tittelen greve, men han kan betraktes som den første greven av La Marche.
I følge kronikken til Saint-Maixent var Boson sønn til en Sulpice, som igjen var sønn til en greve Gottfried av Charroux, og det er grunnen til at adelshuset han stammet fra også kalles huset "Charroux".
Det er mulig at Gottfried var beskytteren ("advocati") til klostret i Charroux, et embete som også tilskrives hans etterkommere.

Omkring år 950 kontrollerte Boson grenseområdet (fransk: la Marche) mellom Limousin og naboområdet Berry i nord. Han bygde slottet Bellac som han og hans etterkommere hadde til hensikt å etablere som sitt eget domene, den historiske provinsen "la Marche".
Visegreven av Limousin, Gerald, ble derved hans verste fiende, mot hvem han vant nabogreven av Périgord i sør som alliert ved å gifte seg med hans datter.

---

999 Wikipedia.

1000 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1012. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 26, 97.

1001 Wikipedia.

Omkring år 974 begynte Boson den åpne kampen mot visegreven ved å angripe hans slott La Brosse i det nordlige Limousin. Han håpet derved forgjeves å få godkjenning av sin overherre, hertug Vilhelm IV Jernarm av Aquitania. Visegreve Gerald og hans sønn Guido startet et motangrep som tvang Boson til å bryte beleiringen.

Han var gift med Emma, en datter til greve Vilhelm I av Périgord.

Fem av parets barn er kjent:

Elias I († trolig 975 i Villebois), greve av Périgord.
Aldebert I († 997 ved Gençay), greve av La Marche og Périgord – stamfar til grevene av La Marche.
Boson II († 1003/1012), greve av La Marche og Périgord, stamfar til grevene av Périgord.
Gauzbert († ?), blindet av hertugen av Aquitaine og ble munk i 977.
Martin († 1000), biskop av Périgueux fra 992.

Boson døde før 974, men hans sønner fortsatte kampen.»[1002]

(Barn XV:10949)

Gift

Barn:

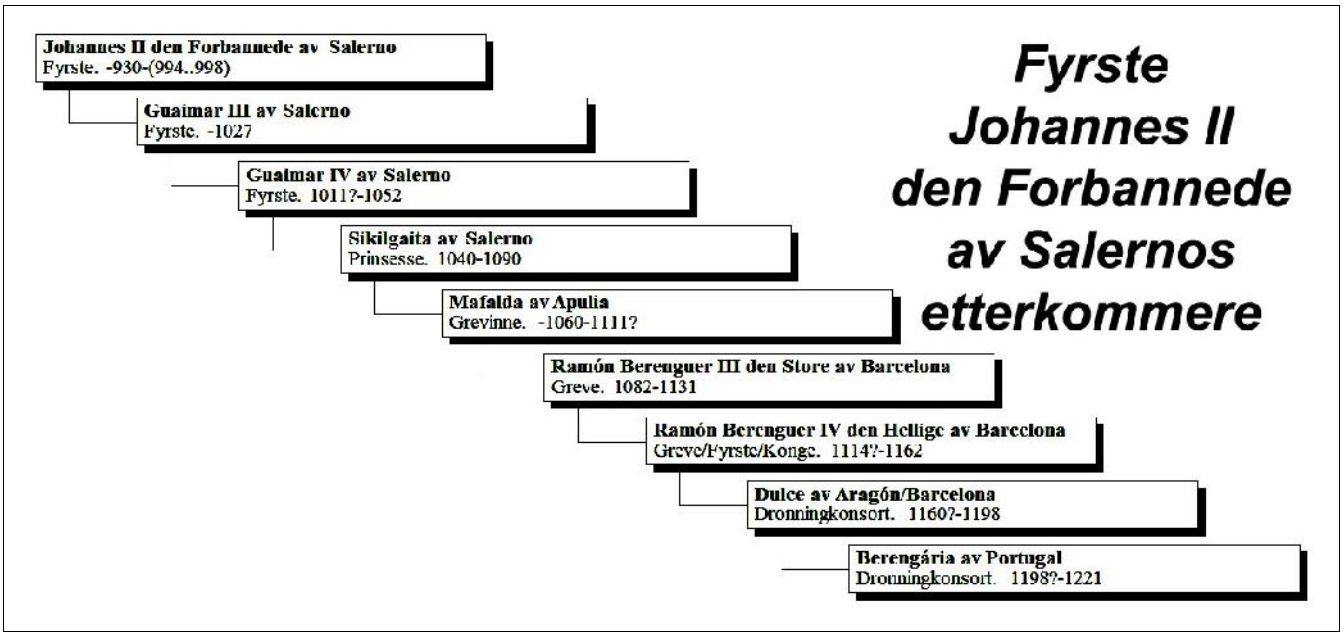
Aldebert I av La Marche. Død omkring 997. (Se XV:10949).

XVI:21913 fm fm fm fm mf fm mf ff

Johannes II den Forbannede av Salerno. Fyrste. Levde 930. Død mellom 994 og 998.

Johannes (Giovanni) var
Greve av Spoleto 947 - 999.og
Greve av Salerno 981 - 999.

Han var toskansk av fødsel og opprinnelig greve av Spoleto. Han ble antagelig greve av Salerno da han i 947 ble kalt til hersker over guvernementet Salerno ved å avlegge et offentlig løfte etter at hans forgjenger hadde flyktet. Som medregent hadde han i 5 år sin eldste sønn, Johannes III, som døde i 988. Deretter delte han regjeringen med sin annen sønn, Waimar IV. Fra hans regjeringstid vet man kun å fortelle at pave Benedikt VII opprettet en erkebispestol i Salerno.[1003]

Fra engelsk og italiensk Wikipedia (oversatt):

«Johannes II († mellom 994 og 998), kalt den Forbannede (Maledictus), var sønn til Lamberto av Spoleto.

Han var greve av Salerno-palasset i 980 og fungerende regent for prins Pandulf II.

Johannes ble utvist fra fyrstedømmet i 981, da hertug Mansone I av Amalfi styrtet den unge kongen og tok tronen i besittelse.

Mansone av Amalfi og hans sønn Johannes var svært undertrykkende og befolkningen i Salerno rreiste seg i opprør. I 983 ble Mansone og sønnen utvist og Johannes Lamberto, hertugen av Spoleto, ble valgt til prins av Salerno.

Johannes forsøkte å utnevne sin skriftlærde Toto til talsmann for å kontrollere klosteret San Massimo og dets eiendom, men mislyktes. Sammen med sin hustru Sikilgaita grunnla han S. Maria de Domno og satt det direkte under

1002 Wikipedia.

1003 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1044. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 26.

erkebispedømmet Salernos myndighet. Under dets første abbed, Radoald, var det meget vellykket, selv om Johannes forsøk på å kontrollere religionen i sitt fyrstedømme var mindre lykket. I januar 984 gjorde Johannes sin sønn Guido til medregent, men Guido døde i 988. Mellom januar og mars 989 valgte han så sin neste sønn Guaimar, som etterfulgte ham. Han øvrige sønner var Pandulf, Lambert, Johannes og Peter.

I følge en legende som ble fortalt av Peter Damian, var det et utbrudd i Vesuv og Johannes utbrøt at det sikkert var et varsel som forutsa døden til en rik mann, som helt sikkert ville havne i helvete. Dagen etter ble Johannes funnet død i armene til en prostituert.»[1004]

(Barn XV:10957)

Gift

Barn:

Guaimar III av Salerno. Død 1027. (Se XV:10957).

XVI:21915 fm fm fm fm mf fm mf mf

Pandulf II den Gamle av Benevento. Fyrste. Levde 980. Død 1016.

Fyrste av Benevento 982 - 1016.
Fyrste av Capua 1009 - 1016 som Pandulf III.

Da hans far døde i 968-69 ble Pandulf fordrevet fra Benevento av sin farbror Pandulf I. Men da broren Landulf V av Capua døde i mai 993 og dennes sønn, Pandulf II av Capua, som døde 13.08.1014 var mindreårig, regjerte vår Pandulf II. Han hadde etter farbrorens død i 981 fått Benevento tilbake.[1005]

Italia omkring år 1000 (Wikipedia).

1004 Wikipedia.

1005 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1046. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 25.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Pandulf II den Gamle († august 1014) var prins av Benevento fra 981 og prins av Capua (som Pandulf III) fra 1008 eller 1009 til sin død. Han var sønn til Landulf III som var medprins mellom 959 og 968. Pandulf ble første gang assosiert som medprins i Capua i 977.

Ved farens død ble Pandulf marginalisert av sin onkel, den regjerende Pandulf I Jernhode, som ga Capua og Benevento til sin eldste sønn Landulf IV ved sin død i 981. Samme år ble imiidlertid Landulf IV tvunget til å dele sitt fyrstedømme - for første gang siden 910 - slik at Benevento ble gitt til Pandulf. I mai 987 knyttet han sønnen Landulf til fyrstedømmet i tradisjon med Capuan-dynastiet startet av Atenulf I.

I 999 besøkte Otto III helgenskrinet i helligdommen i Monte Sant'Angelo i Monte Gargano. Da han kom tilbake gjennom Benevento, signerte han et diplom til fordel for klosteret S. Sofia 11. mars. S. Sofia var det familiære grunnlaget for Pandulfs ætt og fungerte sannsynligvis som deres mausoleum. Av ukjente grunner hadde Otto og Pandulf en konflikt i 1000, muligens gjeldende relikviene til Saint Bartholomew, Benevenos skytshelgen, som Otto hadde bygget en ny kirke for på Isola Tiberina - San Bartolomeo all'Isola - nylig.
Ifølge "Annales Beneventani":
"Otto rex cum magno exercitu obsedit Benevento", dvs.
"Kong Otto med en stor hær beleiret Benevento."
Intet kom imidlertid ut av dette, bortsett fra at de kanskje måtte levere fra seg noen relikvier (muligens huden til Bartholomeus).

I det årtusen-året avsatte kapuanerne også sin imperialistiske prins Adhemar og inviterte Pandulfs bror Landulf VII di Sant'Agata, til å være deres nye prins. I 1003 førte et opprør, ledet av Adelfer, greven av Avellino, til at Pandulf og hans sønn ble kastet utfra Benevento. Prinsene forble imidlertid ikke forviste lenge. I 1005 finner vi at de styrte fra hovedstaden igjen. Men opprøret var et dårlig tegn. Sivil uro økte i fyrstedømmet.

I 1007 døde Landulf VII av Capua og Pandulf etterfulgte ham sammen med sønnen Pandulf II av Capua. I 1011, 1012 eller 1013 ble Pandulfs barnebarn, Pandulf III, sønn til Landulf, knyttet til styret til Benevento.

Deretter forsvinner Pandulf den Eldre fra historien til hans død i 1014.

Pandolf hadde barna:
Gaitelgrima, gift med Guaimar III av Salerno.
Maria, gift med Sergius II av Amalfi.
Landulf V av Benevento.
Pandulf IV av Capua.
Atenulf, abbed i Montecassino.»[1006]

(Barn XV:10958, Far XVII:43829)

Gift

Barn:

Gaitelgrima av Capua. Levde fra 1000 til 1027. (Se XV:10958).

XVI:21917 fm fm fm fm mf fm mm ff

Pandulf I Jernhode av Capua og Benevento. Fyrste. Død 981.

Pandulf var
fyrste av Capua 961 - 981,
fyrste av Benevento 969 - 981 og
fyrste av Salerno 978 - 981.

Pandulf fikk ved sin fars død i 961 fyrstedømmet Capua, men da hans bror, Landulf III, døde 968-69, fordrev han Landulfs arveberettigede sønn, Pandulf II, fra Benevento og regjerte deretter begge fyrstedømmene.

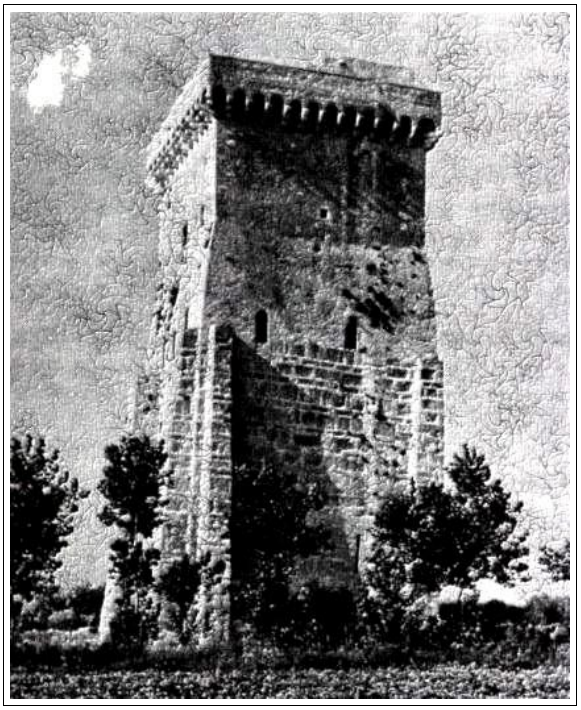
Av Otto I fikk han markgrevskapet Spoleto og Camerino og knyttet i 978 til dette også fyrstedømmet Salerno. Han hadde dermed forenet de lombardiske fyrstedømmene.

Han ødela imidlertid sitt verk ved før sin død å utpeke Capua og Benevento for sin eldste sønn Landulf IV som døde allerede i 982. Pandulf fikk Salerno, men ble senere fordrevet.

Pandulf døde i mars 981.[1007]

1006 Wikipedia.

1007 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1057. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 34.

Pandulfs tårn på Garigliano (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Pandulf I Jernhode († i mars 981) var prins av Benevento og Capua fra 943 (eller 944) til han døde.

Han kom fra en longobardisk slekt. Hans far var Landulf II.

Langobarder var et germansk folkeslag som var del i de germanske invasjonene av Romerriket i den såkalte folkevandringstiden. De kom opprinnelig fra Skandinavia.

Langobardene etablerte på 560- og 570-tallet et kongerike i Italia, med kjerneområde i det nåværende Lombardia, som en vasallstat under den østromerske keiseren. Det langobardiske kongedømmet ble beseiret av Karl den store i 774.

Hans mor var Yvantia. Han samregjerte med sin far, Landulf II, fra 943, da hans farfar, Landulf I, døde, og sammen med sin bror Landulf III fra 959. En gang omkring 955 ledet pave Johannes XII en hær av romere, toskanere og spoletanere mot Landulf II. og Pandulf, men Gisulf I fra Salerno kom til deres redning og det ble ingen kamp. Paven og Gisulf inngikk en traktat i Terracina. Gisulf og Pandulf hadde en sterk allianse etter det.

Han ble utnevnt til hertug av Spoleto og Camerino i 967 og ble prins av Salerno i 977 eller 978. Han var en viktig adelsmann i kampen mot bysantinerne og saracenene om kontrollen over Mezzogiorno i århundrene etter sammenbruddet av Lombardisk og karolingisk overhøyhet på den italienske halvøya. Han tok kontroll over nesten hele den sørlige halvdelen av Italia før han døde i mars 981. I 961 døde Landulf II og Pandulf og hans bror ble enefyrster, selv om den eldre Pandulf var langt mer dominerende. "Chronicum Salernitanum" bekrefter imidlertid samstyre og prinsippet om udelbarhet av det forenede Capua-Benevento som ble erklært av Atenulf I i 900, når det står

"Beneventanorum principatum eius filii Pandolfum et
Landulfum bifarie regebant. . . communi indivisoque iure",

det vil si

"det beneventanske fyrstedømmet ble regjert i fellesskap
av Pandulf og Landulf under udelelig felles jurisdiksjon."

Imidlertid kollapset dette systemet til slutt og Pandulf styrte i Capua mens Landulf regjerte i Benevento. "Chronicum" sier at

"Pandulf tenuit principatum una cum suo germanus annos octo",

det vil si

"holdt fyrstedømmet utelukkende sammen med sin bror i åtte år."

Sent i 965 styrtet et opprør i Roma pave Johannes XIII, som ble arrestert og sendt til fengsel i Campania. Han rømte eller ble løslatt, kom til Capua kort tid senere og søkte beskyttelse hos Pandulf, som med glede ga ham det. Til gjengjeld, og til fordel for borgerne, gjorde paven Capua til et erkebispedømme og ga Pandulfs bror Johannes "kappen". Etter ti måneders eksil ga nok et opprør i Roma en mulighet for retur og Pandulf sendte paven tilbake med en Capuan-eskorte.

I 967 kom keiser Otto I ned til Roma og ga Pandulf det ledige hertugdømmene Spoleto og Camerino og ga ham ansvaret for krigen mot det bysantinske riket. Pandulf og Landulf introduserte prins Gisulf av Salerno for keiseren ved denne tiden. De deltok så i den keiserlige felttoget i 968, men Landulf trakk seg tilbake med sykdom. Han døde i Benevento etterlot seg to sønner, Pandulf og Landulf.

Selv om Pandulf var sammen med keiseren på grensen til Calabria da nyheten om Landulfs død nådde ham, kom han raskt tilbake til Benevento og valgte sin egen eldste sønn Landulf, som ble kronet til prins i kirken Sancta Sophia, før han vendte tilbake til keiserens felttog. Samme år overlot Otto beleiringen av Bari til Pandulf, men Pandulf ble tatt til fange i slaget ved Bovino (969) av bysantinerne og fengslet i Konstantinopel. I 970. Under hans fravær, beleiret bysantinerne Capua samtidig som Marinus II av Napoli plyndret landsbygda. Pandulf ble løslatt senere som en del av avtalen der den bysantinske keiseren John Tzimisces giftet sin datter Theophanu med Ottos sønn Otto II. Under hans fravær hadde det store fyrstedømmet blitt administrert av Landulf I, erkebiskop av Benevento, og den unge Landulf, med hjelp av moren, Pandulfs hustru, Aloara. Benevento ble gjort til et erkebispedømme i 969.

På 960-tallet hadde Byzantium forsøkt å erstatte den tyske innflytelsen i Salerno, og for dette formålet kan de ha regissert opprøret som midlertidig avsette Johannes XIII, en pro- tysk pave. Prins Gisulf av Salerno var imidlertid alliert med både grekerne og sin Lombard- nabo Pandulf, som han hadde reddet noen år tidligere, og som var trofast pro-tysk og anti- gresk. Gisulf, som hadde blitt avsatt og fjernet fra embetet av Pandulfs fetter, Landulf av Conza, ble gjeninnsatt av Pandulf som sin vasall i 973. Da Gisulf døde barnløs i 977 eller 978, etterfulgte Pandulf ham i Salerno i henhold til deres tidligere avtale. Grekernes politikk var derved en grundig fiasko og Pandulf (og hans tyskere) var vinneren i Sør-Italia. Han hadde forent alle tre Lombard-fyrstedømmene - Benevento, Capua og Salerno - og hadde til og med fått Spoleto og Camerino. Han styrte en stor gruppe territorier som strakte seg så langt nord som til Toscana og så langt sør som Taranto-gulfen.

I 978 bekreftet Pandulf at helligdommen i Monte Sant'Angelo sul Gargano tilhørte erkebispedømmet Benevento. Denne handlingen ble vitnet av to bysantinske tjenestemenn.»

Italia rundt 1000 e.Kr. Territoriene til Pandulf var Spoleto, Capua, Benevento og Salerno (Wikipedia).

«Pandulfs områder ble delt mellom hans sønner, som kjempet endeløst om arven. Hans sønn Landulf IV IV fikk Capua og Benevento og Pandulf II fikk Salerno. Otto II kom imidlertid ned til Roma i 981, og Spoleto ble gitt til Thrasimund IV, hertug av Camerino. Deretter fikk Pandulfs nevø Pandulf Benevento i en del av Landulfs territorium, der Landulf holdt Capua. Til slutt frarøvet Manso I av Amalfi den yngre Pandulf Salerno og ble bekreftet av keiseren.

Pandulf hadde flere andre sønner:
Landenulf, som etterfulgte Landulf IV i Capua;
Laidulf (Italiensk: Laidolfo), som etterfulgte Landenulf; og
Atenulf, som døde i slaget ved Stilo 13. juli 982.»

(Barn XV:10959, Far XVII:43833)

Gift med neste ane.

Barn:

Laidulf av Capua. Levde fra 993 til 1049. (Se XV:10959).

XVI:21918 fm fm fm fm mf fm mm fm

Aloara av Capua. Fyrstinne. Død omkring 993.

Fyrstinne av Capua 982 - 993.

Aloara (Aloarda) kalles i «Geschichte Italiens im Mittelalter» av L. M. Hartmann for den tapre Aloara.

I 969 ble hun tatt til fange, men løslatt straks etter keiser Ottos tronbestigelse.

Hun synes å være død i 993.[1008]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Aloara, Aloara von Capua eller Abara († 992) var regent i fyrstedømmet Capua fra 982 til 992 sammen med sin mindreårige sønn Landenulf II. Hun sies å ha styrt fyrstedømmet med en viss dyktighet gjennom familietvister og innflytelse fra den Ottonske keiserfamilien.
«Aloara er nevnt i "Vita Nili" av Nilus av Rossano og i krønikene til Montecassino- klosteret.

Hun var hustru til Pandulf I. "Jernhode", prins av Capua og Benevento.

De hadde fem sønner:
Landulf VI von Capua (som hertug av Benevento, Landulf IV),
Pandulf II. av Salerno,
Atonulph,
Landenulf II av Capua og
Laidulf av Capua.

I tillegg til Capua og Benevento ervervet Pandulf hertugdømmene Spoleto, Camerino og fyrstedømmet Salerno som alliert til Otto I. Etter hans død i mars 981 styrte Pandulph II over Salerno og Landulph IV over Benevento. Begge mistet imidlertid sine hertugdømmer og falt i slaget ved Kap Colonna i kampen mot sarasenerne.

Som regent styrte Aloara fyrstedømmet Capua på vegne av den fortsatt meget unge Landenulf. Otto II bekreftet fyrstetittelen for Landenulf, i likhet med Theophanu under hennes regjeringstid for den mindreårige Otto III. Imidlertid førte dette også til stridigheter i familien der noen familiemedlemmer ble drept.

I "Vita Nili" er dette satt i forbindelse med Nilus. Aloara hadde ansporet sine sønner til å drepe en av hennes nevøer, som på grunn av sin popularitet truet hennes makt. Drapet sies å ha skjedd på en familiegjenforening. Tilsynelatende forsøkte Aloara å unngå konsekvensene og henvendte seg til Nilus for tilgivelse. Han svarte at han ikke hadde makt til det, og at det verken var til nytte for den drepte eller hans familie. Neilos rådet henne til å overlate en av sønnene til den drepte manns familie som soning. Da Aloara nektet å gjøre dette, ble hun spådd at forbrytelsen ikke ville bli sonet før blodet fra hennes sønn var utgytt og familien hennes drevet fra fyrstedømmet. Selv bestikkelse med gull kunne ikke endre Nilus i følge Vita.

Aloara døde i 992.

Baronius forteller at den hellige Nilus den Yngre forutsa for henne, som en straff for drapet på ektemannens nevø at hennes avkom ikke skulle regjere i Capua - en profeti som ble bekreftet av historien:
I 993 drepte nemlig Laidulf - eller lot drepe - sin bror Landenulf, ifølge "Vita Nili" mens han ba i kirken.
Laidulf ble fanget av Otto III i 998 og familiens styre avsluttet i henhold til profetiene.»[1009]

(Barn XV:10959)

Gift med forrige ane.

XVI:21961 fm fm fm fm mm ff mf ff

Arnold I av Carcassonne. Greve. Født omkring 900. Død omkring 957.

Arnld var greve av Carcassonne, Razès, Comminges og Conserans.

1008 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1058. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 34.

1009 Wikipedia.

Han etterfulgte i 944 Acfred II i grevskapet Carcassonne og i Razès. Han fikk vistnok disse grevskapene med sin hustru Arsinde.

Han hadde også mye land i Narbonne og Toulousin, spesielt nær Pyreneene under greven av Toulouse. Dessuten hadde han Comminges og Conserans. I 944 gir han, Arsinde, og deres barn til klosteret Lezat og til abbed Adaius kirken, og jord til St. Ybar i Foix. Han må da, og noen år tidligere, ha vært greve av Carcassonne og Razès. Videre ga familien i 949 til klosteret Montolieu i Carcasona.

Arnold levde enda i 956, men var død i november 957.[1010]

Fra fransk Wikipedia (oversatt):
«Arnaud I (* ca. 900 - † 27.11.957) var greve av Comminges og Carcassonne.

Han var (i følge fransk Wikipedia) sønn til Aznar III av Comminges, trolig identisk med Asnarius nevnt overfor.

Han var gift med Arsinde, grevinne av Carcassonne, datter til Acfred II, greve av Carcassonne.»[1011]

(Barn XV:10981, Far XVII:43921)

Gift med neste ane.

Barn:

Roger I den gamle av Carcassonne. Født før 949. Død omkring 1012. (Se XV:10981).

XVI:21962 fm fm fm fm mm ff mf fm

Arsinde av Carcassonne. Grevinne. Født omkring 920. Død omkring 970.

Arsinde var antagelig datter og arving til Acfred II, som i 908 etterfulgte sin bror Bencion som greve av Carcassonne og Razès. Han levde i 934, men døde antagelig ca. 944, og var den siste av sin familie som hadde disse grevskaper. Han var sønn til Oliba II, greve av Carcassonne og Razès fra ca. 873.

Arsinde brakte grevskapene Carcassonne og Radèz med seg i sitt ekteskap med Arnold. Hun var fra 956 til 960 formynder for sin sønn, Roger I, var enke i 959, men levde enda i 960. Senere nevnes hun ikke.[1012]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Arsinde av Carcassonne (* 920 - † 970) var grevinne og herskerinne av Carcassonne, Frankrike.
Hun var datter til Acfred II av Carcassonne († 933/934). Hennes far var overhodet til det regjerende huset i Carcasonne og hadde ingen overlevende sønner.

Da han døde i 934 ble grevetittelen og hans besittelser gitt til til hans datter, Arsinde.

Hun giftet seg med Arnaud av Comminges, en lokal adelsmann, De hadde minst fire barn:
Adélaïde av Comminges.
Roger I († 1012), greve av Carcassonne.
Odon I av Razes.
Arsinde av Carcassonne, Vilhelm I Befrieren av Provence' første hustru.»[1013]

(Barn XV:10981)

Gift med forrige ane.

XVI:21981 fm fm fm fm mm fm mm ff

Reginar III Langhals av Hainaut. Greve. Født omkring 920. Død 973.

Rainier (Reginar) var greve av Hainaut (Hennegau) 932 - 973.

Han ble lyst i band i 958.[1014]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Reginar III Langhals († mellom 971 og 997) fra Reginare-familien, var greve av Hainaut.
Han var sønn til greve Reginar II, som døde omkring 931/932.

Reginar og hans bror Rudolf ble angrepet av den vest-frankiske dux Hugo Magnus i 944. Reginar-brødrenes hovedmål var å gjenvinne hertugdømmene i Lothringen som deres farbror, Giselbert, hadde mistet i 939. Følgelig revolterte de flere ganger mot den nye hertugen, Konrad den Røde, svigersønn til kong Otto I den Store. Hertugens

1010 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1024. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 16.

1011 Wikipedia.

1012 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1026. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 16.

1013 Wikipedia.

1014 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 418. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 48, 100.

manglende evne til å roe ned situasjonen i Lothringen bidro til at han ble avsatt i mai 953. Imidlertid ga den senere keiseren nå hertugdømmet Lothringen til sin bror Brun, som også ble ordinert til erkebiskop av Köln.

Reginar fortsatte følgelig sin motstand og vant en seier over Brun ved å invadere Liège i mars 955, forvise biskop Rather og umiddelbart utnevne Balderich, en av sine slektninger, til biskop. Brun ble tvunget til å akseptere dette. I 956 angrep Reginar Brussel, som hans farbror, Gieselbert, hadde gitt til sin hustru, Gerberga. Derved gjorde han imidlertid sin tidligere tantes andre ektemann, kong Lothar av Vest-Franken, til sin fiende som straks allierte seg med erkebiskopen og hertugen Brun. De overstyrte Hainaut i 957 og tok familien Reginars til fange, hvoretter Reginar ikke bare måtte gi opp land han hadde erobret, men også mistet sin innflytelse. Han ble forvist til Böhmen i 958 og familiens eiendom ble konfiskert. Hans barn ble mottatt i det vest-frankiske hovet. Hainaut ble deretter inndelt i to nye administrative enheter, markgreveskapet Valenciennes og grevskapet Mons, som Bruns av Köln besatte med sine forvaltere Amalrich, henholdsvis Werner og Gottfried I av Nedre Lothringen

Han var gift med Fru Adela († 961), som antagelig stammet fra Dagsburggreve-familien».

Reginar III døde i eksil, men sønnene vendte senere tilbake til Lothringen med vest-frankisk støtte og kjempet vellykket for sin arv.»[1015]

(Barn XV:10991, Far XVII:43961, Mor XVII:43962)

Gift med neste ane.

Barn:

Reginar IV av Mons. Født etter 947. Død 1013. (Se XV:10991).
Lambert I den Skjeggede av Leuven. Født omkring 950. Død 12.09.1015. (Se XV:11021).

XVI:21982 fm fm fm fm mm fm mm fm

Adele ???. Grevinne. Død 961.

Adele var muligens datter til greve Lambert.[1016]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Fru Adela († 961), stammet antagelig fra Dagsburggreve-familien,

Reginar og Adele hadde to sønner:
Reginar IV († 1013), greve av Mons
Lambert den Skjeggede († 1015), greve av Löwen.»[1017]

(Barn XV:10991)

Gift med forrige ane.

XVI:21983 fm fm fm fm mm fm mm mf

Hugo I Capet av Frankrike. Født mellom 938 og 940. Død 24.10.996. Gjentakelse, se side 613.

XVI:21984 fm fm fm fm mm fm mm mm

Adelaide av Aquitaine. Født mellom 945 og 952. Død omkring 1004. Gjentakelse, se side 615.

XVI:21985 fm fm fm fm mm mf ff ff

Vilhelm III den Lyshårede av Aquitania. Født omkring 915. Død 03.04.963. Gjentakelse, se side 737.

XVI:21986 fm fm fm fm mm mf ff fm

Gerlaug av Normandie. Født før 912. Død etter 14.10.968. Gjentakelse, se side 738.

XVI:21987 fm fm fm fm mm mf ff mf

Theobald I Bedrageren av Blois. Greve. Født omkring 910. Død 16.01.975.

Theobald «Fuskeren» (le Tricheur) var greve av Blois, Chartres og Tours.[1018]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Theobald I (* ca. 910 - † 16.01.975), kalt bedrageren (le Tricheur), var den første greven av Blois, Chartres og

1015 Wikipedia.

1016 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 422. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 48.

1017 Wikipedia.

1018 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 286. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 14.

Châteaudun, samt greve av Tours.

Han var sønn til Theobald den Eldre (le Vieux) fra Blois, som fra 908 var visegreve av Tours. Theobalds hustru og mor til Theobald I, var Richende de Bourges, et oldebarn til Rorgon I, greve av Maine. Theobald I var opprinnelig Hugo den Stores vasall og hertug av Frankrike. Omkring 945 ble Ludvig IV tatt til fange av nordmenn og overgitt til Hugo den Store, som plasserte kongen i Theobalds varetekt. Etter omtrent et år i vasallens varetekt forhandlet kong Ludvig fram sin frihet ved å tilby Hugo byen Laon som Hugh deretter ga til Theobald. Theobald var greve av Tours fra 942 og var også greve av Blois og i 960 greve av Châteaudun og Chartres.

Theobalds søster Adelaide hadde giftet seg med Alan II av Nantes, hertug av Bretagne, noe som ga Theobald innflytelse helt til Rennes. Imidlertid etterlot Alan II et tomrom i Bretagne og gjorde det sårbart for inngrep fra normannerne eller angevinene. Theobald inngikk en allianse med Fulk II av Anjou, som ga ham kontroll over Saumur, en strategisk borg som ligger mellom elven Loire og Thouet og som vokter Angevin-terrotoriet. Dette inkluderte kontroll over klosteret Saint-Florent innenfor murene til Saumur. I sin tur giftet den nylige enkemannen Fulk seg med Theobalds søster, enken etter Alan II av Nantes.

I 960 begynte han å motsette seg Richard I i Normandie og begynte en langvarig krig med normannerne. I 961 angrep han Évreux og normannerne svarte med å angripe Dunois. I 962 startet han et mislykket angrep på Rouen og normannerne brente till gjengjeld Chartres. Han tok kontroll over festningene Saint-Aignan i Loir-et-Cher, Vierzon og Anguillon i Berry. Under umyndighetstiden til Hugo Capet forsterket han Chartres og Châteaudun.»

Château de Chinon ligger ved bredden av elven Vienne i Chinon. Det ble grunnlagt av Theobald I, greve av Blois (Wikipedia).

«Han grunnla Château de Chinon.

Ved sin død hadde han bygget en enorm makt i Loire, som dominerte det sentrale Frankrike.

Omkring 943-44, giftet han seg med Luitgarde av Vermandois, enken etter William I av Normandie. Hun var datter til Herbert II, greve av Vermandois og Hildebrand av Frankrike, datter til kong Robert I av Frankrike. Hennes halvbror var Hugo den Store, hertug av Frankrike.»[1019]

(Barn XV:10994, Far XVII:43973)

Gift før 945 med neste ane.

Barn:

Emma av Blois. Født omkring 950. Død etter 27.12.1003. (Se XV:10994).

XVI:21988 fm fm fm fm mm mf ff mm

Luitgard av Vermandois. Grevinne/hertuginne. Født omkring 920. Død etter 09.02.978.

Luitgard var første gang gift i 935 med Vilhelm I av Normandie som ble myrdet 17.12.942.[1020]

1019 Wikipedia.

1020 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 292. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 14, 99.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Luitgarde av Vermandois (* ca. 914 - † 09.02.978) var en fransk adelskvinne.
Hun var grevinne av Vermandois ved fødslen, hertuginne av Normandie i sitt første ekteskap og grevinne av Blois i sitt andre.
Luitgard var datter til Herbert II av Vermandois og Adele, datter til Robert I av Frankrike.
Hun giftet seg først med Vilhelm I av Normandie i 940. Dette ekteskapet var barnløst.
Etter hans død i 942 giftet hun seg som enke i 943 med Theobald I of Blois.

«Theobald og Luitgard hadde barna:
Theobald († 962).
Hugh, erkebiskop av Bourges († 985).
Odo († 995), etterfulgte sin far som greve av Blois.
Hildegarde, gift med Bouchard de Bray, Lord of Montmorency.
Emma († etter 1003), gift med William IV av Aquitaine.» [1021]

(Barn XV:10994, Far XVII:43975, Mor XVII:43976)

Gift før 945 med forrige ane.

XVI:21997 fm fm fm fm mm mf mm ff

Gottfried I Gråkappe av Anjou. Greve. Født fra 938 til 940. Død 21.07.987.

Gottfried (Geoffroy) Gråkappe «Grisegonelle» var greve av Anjou 958 - 987.

Han var sin fars eldste sønn. Det første dokument hvor han nevnes er fra mars 966, senere nevnes han i 970 og 973.

I 976 var han i Poitiers, hvor han overdro en gave til kirken.[1022]

Grevskap og hertugdømmer i kongeriket Frankrike omkring 1050 (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
Gottfried I († 21.07.987), kalt gråkappe (fransk Geoffroy Ier Grisegonelle, engelsk Geoffrey) var greve av Anjou fra familien til det første huset til Anjou. Han var sønn til greve Fulko II den Gode († 958) og hans første hustru Gerberge.

I begynnelsen av hans styre støttet Gottfried sammen med Theobald I av Blois kong Lothar mot den normanniske hertugen Richard I Langsverd og forsvarte dermed Nantes. I 970 beseiret han hertug Wilhelm IV av Aquitaine ved Roches, som hadde forsøkt å overta Gottfrieds besittelser i Poitou (Loudun, Mirebeau).

Da greve Theobald I av Blois død i 975 endret forholdet mellom Anjou- og Blois-husene, som fra da av skulle bli bitre fiender i kampen for overherredømme i Nordøst-Frankrike. Dette fordi Theobalds etterfølger, Odo I, førte en ekspansjonspolitikk, som stred mot interessene til Anjou. Kampscenen var Bretagne, hvor Odo støttet greve Conan den Urettferdige av Rennes mot greven av Nantes, som på sin side var Gottfrieds protesje. I det første slaget ved Conquereuil i 981 avverget Gottfried et angrep av Conan. Deretter tok Gottfried direkte kontroll over Nantes i 984, etter at grevskapets greve, Guerech, forsøkte å bryte seg ut av Gottfrieds formynderskap ved å knytte seg til kong

1021 Wikipedia.

1022 J. Bateau: Dictionaire de Biographie Française. Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 858. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 13, 99.

Lothar. Men Gottfried, en lojal tilhenger av robertineren Hugo Capet, fengslet greven og bygde slottet Le Pallet foran Nantes.

Mot Blois styrket Gottfried sin innflytelse i Touraine og Berry ved å ta kontroll over flere klostre (inkludert Saint-Martin de Tours) og allierte seg med lokale herrer, som de fra Preuilly. Fiendskapen mellom de to husene viste seg også i maktkampen om den kongelige tronen mellom Robertinerne og karolingerne. Mens Gottfried støttet Hugo Capet, støttet Odo kong Lothar og, etter ham, hans bror, Karl av Nedre Lothringen. I juli 987 støttet Gottfried utnevnelsen av Hugo Capet som den nye kongen. I samme måned, alliert med greve Burchard den Ærverdige av Vendôme, beleiret han slottet i Marçon (i dag i Sarthe-departementet), som tilhørte Odo von Blois, hvor han døde.

Dynastivekslingen fra karolingerne til Robertiner/Kapetianer førte med seg endringer for Gottfried og hans etterfølgere. Mens han og hans forfedre som grever av Anjou (eller visegrever av Angers) bare var vasaller av Robertinerne i deres egenskap som hertuger av Franzien (eller markgrever av Neustria), ble hans etterkommere nå kronvasaler, da hertugdømmet Franzien faktisk sluttet å eksistere. ved Kapeternes tronbestigning. Andre mektige vasaller, som grevene av Blois og Toulouse, samt hertugene av Aquitaine, nektet å anerkjenne Hugo Capet og betraktet ham som en usurpator. Dette førte til at grevene i Anjou avanserte til å bli den nye kongefamiliens viktigste naturlige allierte, og en viktig støtte til denne i de følgende generasjonene.

Gottfried giftet seg omkriing 965 med Adele von Vermandois († 974), en datter til greve Robert av Vermandois og Adelais "Wera" av Burgund.

Det har dukket opp et andre ekteskap i 979 hvorfra Gottfried fikk en sønn ved navn Maurice, noe som forårsaket genealogisk forvirring. Den andre kvinnen, Adelais/Adelheid († 984) er nevnt som enke etter greve Lambert I av Chalon og var datter til hertug Giselbert av Burgund.

Men da Gottfrieds svigerfar også var gift med en datter – med samme navn – til den burgundiske hertugen, kan dette ha vært samme hustru som greve Lambert hadde vært gift med, hvilket skulle bety at Gottfried giftet seg med mor til hans første hustru.

En teori som dukket opp på 1600-tallet var at hertug Giselbert hadde to døtre som het Adelais og at Gottfried giftet seg med sin første hustrus tante i stedet for hennes mor.

Gottfried døde 21.07.987, tre uker etter Hugo Capets kroning og salvelse.»[1023]

(Barn XV:10999, Far XVII:43993, Mor XVII:43994)

Gift omkring 965 med neste ane.

Barn:

Ermengard av Anjou. Født omkring 956. Død omkring 1024. (Se XVI:21848).
Fulko III den Svarte av Anjou. Født 979. Død 1040. (Se XV:10999).

XVI:21998 fm fm fm fm mm mf mm fm

Adele av Vermandois. Grevinne. Født omkring 935. Død omkring 982.

Hennes avstamning er omtvistet, men utvilsomt stammer Adele (Adelheid) fra huset Vermandois.

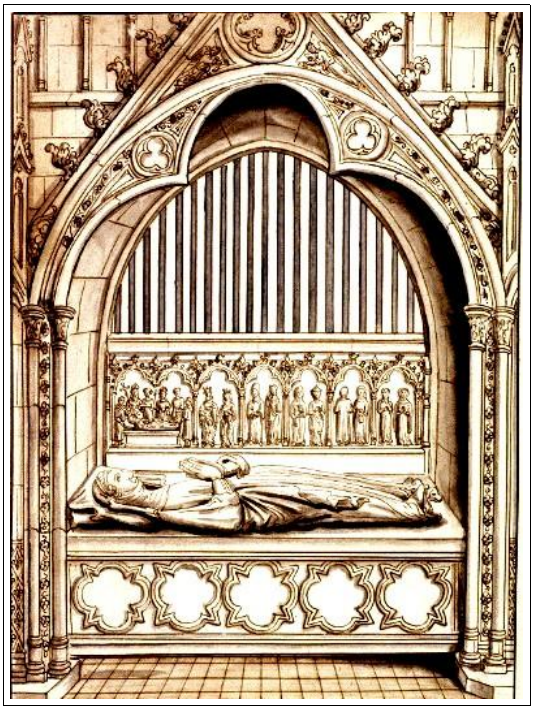
I «Dictionaire de Biographie Française» av J. Bateau anføres at hun var datter til Heribert II av Vermandois. Heriberts far, Heribert I, var greve av Troyes. Dette er imidlertid meget usannsynlig.

Kronologiskt stemmer det best at hun var datter til Robert av Troyes, hvilket også berettes i de kronologier som ble skrevet i 1065 over grevene av Anjou.

Adele ble begravet i Saint-Aubin d'Angers.[1024]

1023 Wikipedia.

1024 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 865. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 13, 99.

Bilde av Adele på hennes grav. (Wikipedia).

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):

«Adele av Vermandois (* ca. 935 - † ca. 982) var en fransk adelskvinne. Hun var grevinne av Chalon og senere grevinne av Anjou.

Hun var datter til Robert av Vermandois (* ca. 907 - † 967/968), greve av Meaux og Troyes, og Adelaide ("Werra") av Burgund († 974).

Adele ble gift omkring 965 med Gottfried I av Anjou (* ca. 938/940 -† 21.07.987).

Deres barn var i følge engelsk Wikipedia:
Fulko III av Anjou (* 970 - † 1040), etterfulgte sin far som greve av Anjou.
Gottfried av Anjou (* 971 - † 977), døde ung.
Ermengarde(-Gerberga?) av Anjou, gift 1. gang med Conan I av Rennes og
2. gang med Wilhelm II av Angoulême.

I følge tysk Wikipedia var Ermengarde og Gerberga to ulike personer:
Ermengarde († etter 982), gift 973 med Conan den Urettferdige, greve av Rennes, fra 990, hertug av Bretagne.
Fulko III den Svarte (Nerra) (* 972 - † 21.06.1040), etterfølger som greve av Anjou.
Gottfried († 974).
Gerberge (* 974 eller senere - † 10.04.1040), gift før 1000 med greve Wilhelm IV Taillefer († 1028) av Angoulême (Huset Taillefer).

Adele døde i 982.»[1025]

(Barn XV:10999, Far XVII:43995, Mor XVII:43996)

Gift omkring 965 med forrige ane.

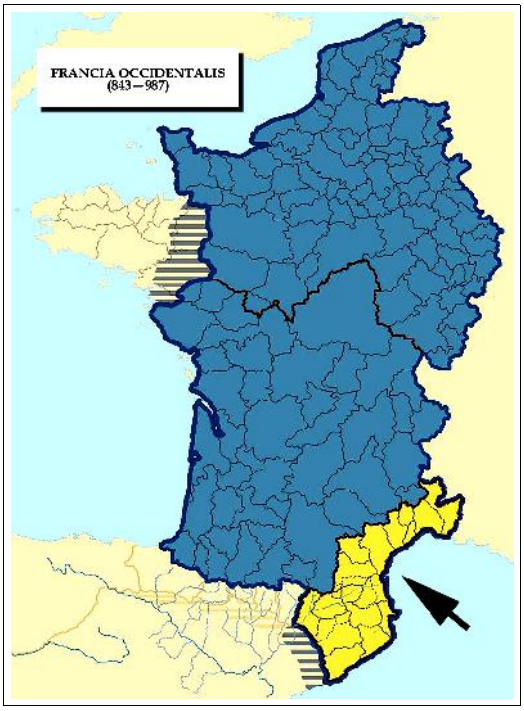
XVI:22001 fm fm fm fm mm mm ff ff

Raimond (III) av Toulouse. Greve.

Raimond (III?) († ca. 978) var greve av Toulouse og fyrste av Gothia. Han var trolig en etterkommer til Raymond Pons av Toulouse.

Han var gift med Adelaide-Blanche av Anjou, datter til Fulko II den Gode av Anjou (* 900 - † ca. 960) og Gerbega av Anjou.

[1025] Wikipedia.

Hertugdømmet Gothia. Det frankiske Gothia strakte seg både nord (Septimania) og sør (Katalonia) av Pyreneene (Author: Georg Hessen). (Wikipedia).

Fra dansk Wikipedia (oversatt):

«Frankisk Gothia er et område i det sørøstlige Frankrike og noe i det nordøstlige Spania, hvor vestgoterne bodde en tid. Området strakte seg fra Pyreneene til elven Ebro og omfattet dermed deler av dagens Languedoc og det meste av Katalonia. I området ligger (i Frankrike) byene Carcassonne, Montpellier, Narbonne, Perpignan og Toulouse og (i Spania) kystbyene Barcelona, Barcino og Tarraco. "Gothia Land" (lat. Gathia Launia) er den hypotetiske opprinnelsen til navnet Catalonia, som utviklet seg fra den spanske Mark ved den spanske grensen.»

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Raymond III er en betegnelse som har blitt tildelt en – eller muligns flere – grever av Toulouse fra midten til slutten av 900-tallet. Ny kunnskap har opphevd den tradisjonelle beretningen om grevene i denne perioden uten at det har oppstått konsensus om en ny rekonstruksjon.

Tradisjonell rekonstruksjon.

Inntil nylig var Raymond III den numeriske betegnelsen som ble tildelt Raymond Pons, som ser ut til å ha etterfulgt sin far som greve av Toulouse før 926, som sist ble nevnt i 944, og tilsynelatende døde før 969. Det året framstår hans enke, Garsenda, og opptrer alene. Det har blitt antatt at hun da fungerte som verge for Raymonds etterfølger og (antatte) sønn, Vilhelm III, som først dukker opp sammen med sin hustru Emma i begynnelsen av 1000-tallet. Denne rekonstruksjonen var ikke problemfri. Ikke bare ble denne generasjonen tildelt et urimelig langt tidsintervall (må rimeligvis erstattes av flere generasjoner), men den er også i strid med en overlevd tilsynelatende samtidig stamtavle funnet i "Códice de Roda". Manuskriptet til denne stamtavlen er av en senere dato, men antas å stamme fra en original fra 1000-tallet. I sin beretning om grevene av Toulouse viser den at Garsenda, datter til hertug García II Sánchez av Gascogne, hadde giftet seg med (Raymond) Pons, og med ham hadde en sønn, Raymond, som igjen hadde barna Hugo og Raymond. Vilhelm (III) er ikke nevnt. Heller ikke Garsendas testamente navngir Villiam.

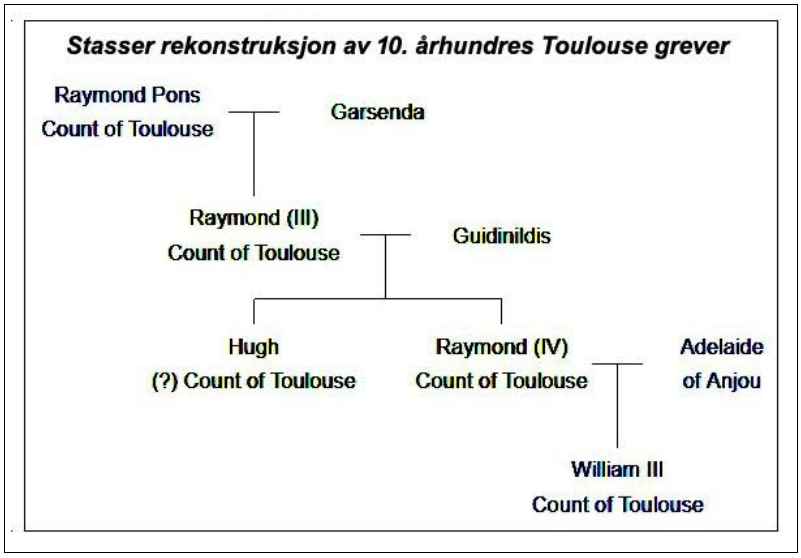
Revurdering.

Denne konsensusrekonstruksjonen viste seg å være mangelfull ved oppdagelsen av et "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) fra 992 av Vilhelm III og hans hustru, Emma, som eksplisitt kalte Vilhellms mor den fortsatt levende "Adelaix". Selv om dette dokumentet viser at Vilhelm ikke var sønn til Raymond Pons og Garsenda, gjør det lite for å belyse de øvrige forhold, og flere forskere har foreslått alternative løsninger. De er enige med hensyn til identiteten til Vilhelms mor. Hun er identifisert som Adelaide av Anjou, som som enke etter den avdøde Raymond av Gothia, først giftet seg med kong Ludvig V av Frankrike og deretter med greve Vilhelm III av Provence. Hennes første mann, "Prinsen av Gothia", hadde tidligere blitt betraktet som ukjent eller som unøyaktig, men gitt den historiske assosiasjonen til denne tittelen med grevskapet Toulouse, er identifiseringen av Vilhelms mor som Adelaide av Anjou nå akseptert. Dette betyr at Vilhels far var en tidligere ukjent greve Raymond av Toulouse, mens hans forhold til den tidligere dokumenterte greven, Raymond Pons, fortsatt et under debatt, med flere konkurrerende foreslåtte teorier.

House of Rouergue (revurdert).
886-918: Odo.
918-924: Raymond II.
924-ca. 950: Raymond III Pons (I).

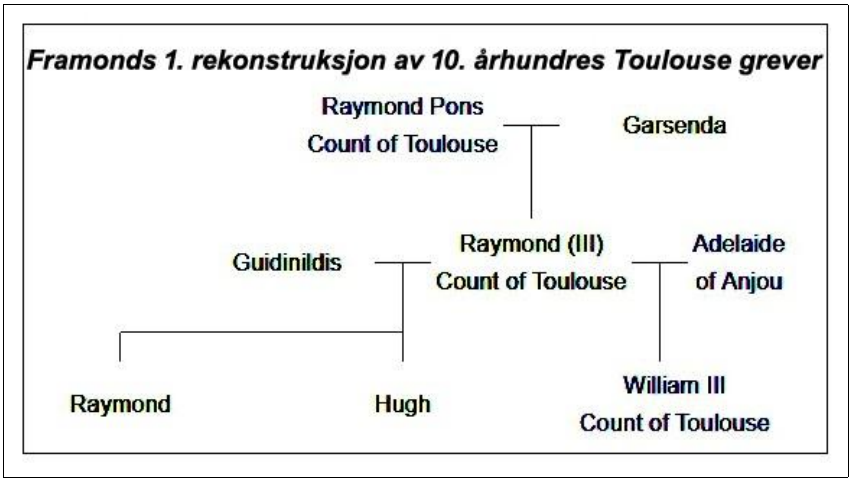
(Merk: Det hadde lenge vært antatt at Raymond III Pons ble direkte etterfulgt av Vilhelm III. Nyere forskning tyder imidlertid på at det var minst én, kanskje så mange som tre, tidligere oversette grever mellom Raymond III

Pons og Vilhelm III Taillefer, og at minst én av disse tre ble navngitt Raymond. Dette har resultert i motstridende nummereringssystemer angående de senere Raymonds, selv om de fleste historikere fortsetter å bruke den etablerte, tradisjonelle nummereringen for dem. De er Raymond (IV) (ca. 950-961), Hugo (ca. 961-972) og Raymond (V) (ca. 972-978).
978-1037: Vilhelm III Taillefer.»

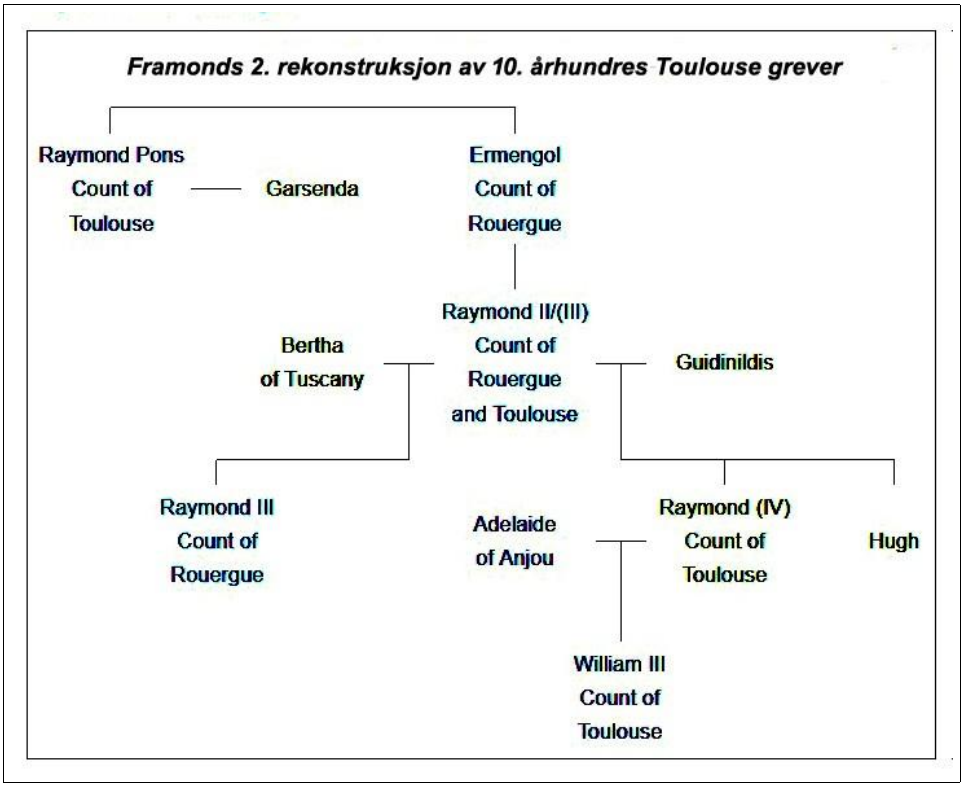
«Rekonstruksjon 1.

Thierry Stasser identifiserte Adelaides ektemann med det sistnevnte familiemedlemmet som dukket opp i Roda-stamtavlen, bror til Hugo, begge sønner til en tidligere Raymond og barnebarn til Raymond Pons og Garsenda. Denne rekonstruksjon harmonerer med Garsendas testamente, der hun navngir sine nepoter (barnebarn eller nevøer) Hugo og Raymond, barn til Guidinilda. Han ville dermed introdusere to generasjoner, begge kalt Raymond, mellom Raymond Pons og Vilhelm III. Den første ville være mannen til Guidinilda og far til Hugo og Raymond, hvor sistnevnte på sin side var mannen til Adelaide og far til Vilhelm III. Gitt at Garsenda refererte til Hugo og Raymond bare ved navnene til deres mor, kan det være at den eldste av de nye Raymonds også døde innen 969. Tilføyelsen av så mange som tre ekstra grever (Raymond, Hugo og Raymond) vil fortrenge nummereringen av alle påfølgende grever kalt Raymond.»

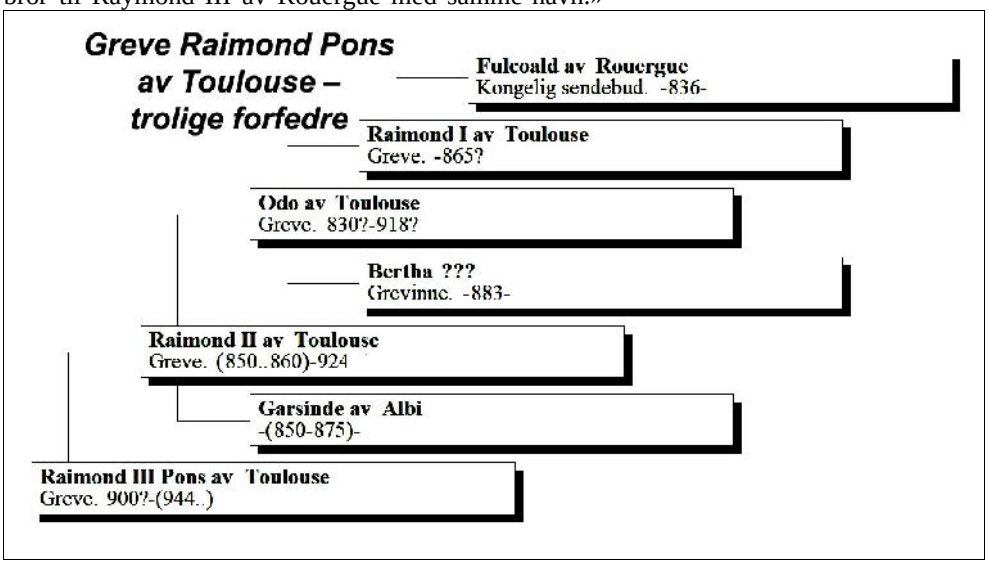
«Rekonstruksjon 2.

Martin de Framond foreslo to alternativer, hvorav det første bare introduserte én mellomliggende generasjon. Han antyder at Raymond Pons og Garsenda ble etterfulgt av en sønn Raymond, som som i "Codice de Roda" hadde sønnene Hugo og Raymond, men at han som enkemann etter Guidinilda deretter giftet seg med Adelaide, og fikk en yngre sønn, arvingen Vilhelm. Å legge til bare en ekstra greve, Raymond, i denne rekonstruksjonen har gjort det mulig å anpasse til den tradisjonelle nummereringen – man kan bruke etternavnet for å skille ut Raymond Pons, og deretter referere til den påfølgende nye "greven" som Raymond III, uten å endre den tradisjonelle nummereringen av påfølgende grever med det navnet.»

«Rekonstruksjon 3.

I sin andre rekonstruksjon la Martin de Framond mer vekt på Garsendas testamente, som skulle kunne leses som at hun ikke etterlot seg barn. Han antyder at nepotene Hugo og Raymond var barn til Raymond II, greve av Rouergue, en nevø til Raymond Pons og hans mannlige arving hvis han skulle dø uten sønner. Han antyder at Raymond av Rouergue kan ha etterfulgt sin onkel som greve av Toulouse, og at Adelaides mann var sønn til denne greven, en halvbror til Raymond III av Rouergue med samme navn.»[1026]

Tidligere er Raymond Pons ført som far til Vilhelm III Taillefer av Toulouse. Dette er nå forkastet. Om Raymon Pons var en av hans forfedre må det være minst en, muligens så mye som tre generasjoner mellom de begge.

Død omkring 978. (Barn XV:11001)

Gift 975 med neste ane.

Barn:

Vilhelm III Taillefer av Toulouse. Født omkring 970. Død 1037. (Se XV:11001).

XVI:22002 fm fm fm fm mm mm ff fm

Adelaide-Blanche av Anjou. Død etter 1026. Gjentakelse, se side 618.

1026 Wikipedia.

XVI:22003 fm fm fm fm mm mm ff mf

Rothbold II av Provence. Greve. Født omkring 925. Død omkring 1014.

Kommentar til Mogens Bugges «Våre forfedre»:
I Mogens Bugges «Våre forfedre» føres nr. 1100 Rotbuld av Provence som gift med nr. 1101 Ermengarde og far til nr. 1099 Emma av Provence, gift med nr. 1091 Vilhelm III Taillefer av Toulouse.
Han bemerker dog at:
«Og et dokument av 1005 angående en gave til klostret St. Victor er undertegnet av ham, hans sønner og av Ermengarda, som dog står etter sønnene, hvilket tyder på at hun ikke var deres mor.»

Det siste er en korrekt observasjon.
Rothbuld I († ca. 1008) ble etterfulgt av sin sønn Rothbuld II († ca. 1014), gift med nr. 1101 Ermengarda av Burgund († etter 1057). Dette slektsledd er utelatt i i «Våre forfedre»!
Det var deres datter, nr. 1099 Emma av Provence, som var gift med nr. 1091 Vilhelm III Taillefer av Toulouse.

Også Bent og Vidar Billing Hansens "Rosensverdslektens forfedre" overser en generasjon:
Side 97, underavsnitt til 32. Vilhelm III (Guillaume III Taillefer):
33. Rothbold Il (925-1008)
Greve av Provence 992-1008.
Gift med N. N. (930-…).
Gift med Ermengard (940-…).
Sønn grev Vilhelm III av Provence.[1027]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Rotbold II (også Rothbold, Rotbald, Rodbald, Roubaud eller Rotbaud) († 1014 eller 1015) var greve og markgreve av Provence fra 1008 til hans død.
Han var den eneste sønnen til Rotbold I († 1008) og Emilde, muligens en datter til Stephen, visegreve av Gévaudan.
Han arvet alle farens titler ved farens død i 1008.

Lite er kjent om hans person. Han er anskelig å skille fra sin far.

Rotbald giftet seg med Ermengard av Burgund. De fikk to sønner og en datter.

Hans enke Ermengard giftet seg 2. gang ca. 1016 med Rudolf III av Burgund og hun døde etter 28.09.1057.»[1028]

(Barn XV:11002, Far XVII:44005, Mor XVII:44006)

Gift før 1002 med neste ane.

Barn:

Emma av Provence. Død omkring 1063. (Se XV:11002).

XVI:22004 fm fm fm fm mm mm ff mm

Ermengard av Burgund. Grevinne, dronningkonsort. Født omkring 990. Død etter 20.09.1057.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Ermengard (også Hermengarde, Ermengarda, Irmengarde, Irainsanda, Eimildis) (* ca. 990 - † etter 20.09.1057) var en middelaldersk adelskvinne. Gjennom sitt første ekteskap med Rotbold II, greve av Provence, var hun grevinne av Provence, og fra 1011 til 1032 var Ermengarde den siste dronningekonsort av Øvre Burgund i kraft av sitt andre ekteskap med Rudolf III av Burgund.

Hennes opprinnelse er uklar, og identiteten til hennes slektninger ukjent. Flere forskere har imidlertid antydet at Ermengard var i slekt med Humbert av Savoye fra huset Savoy. I det nittende århundre antok flere forskere at Ermengards første ektemann var Manasses, greve av Savoye, som hun hadde sønnen Humbert av Savoye med. Laurent Ripart, derimot, antyder at Ermengard kan ha vært søster til Humbert av Savoye, som var en del av følget til Rudolf III av Burgund. Alternativt hevder François Demotz at Ermengarde tilhørte Sigiboldides (eller Siboldi-ynastiet), som også var en del av Rudolf III's følge.

Grevinne av Provence.
Ermengarde giftet seg med Rotbald II av Provence før 1002, da de ga en donasjon til klostret Montmajour. Paret er nevnt i "Carta liberalis" i 1005. Også i 1005 var de til stede ved valget av den nye abbeden ved klostret St. Victor av Marseille sammen med Adelaide-Blanche av Anjou og hennes sønner Villiam III Taillefer, greve av Toulouse, og Villiam II, greve av Provence.

Ermengard og Rotbald hadde to sønner og en datter:
Hugo, biskop av Lausanne (regjerte 1018-1037).

1027 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1100. 1101. 1099 og. 1091. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 81, 97.

1028 Wikipedia.

Vilhelm III († etter 1037), greve av Provence.
Emma (estimert * 975 - † 1062), gift med Villiam III Taillefer, greve av Toulouse,

Ved ekteskapet med Emma brakte Villiam III Taillefer markgrevetittelen i Provence til huset Rouergue.

Dronning av Burgund.
Etter Rotbalds død før 1011 giftet Ermengard seg 2. gang i 1011 med Rudolf III av Burgund. Ermengard og Rudolf var gift til hans død i 1032, men de hadde ingen felles barn.
24.04.1011 utstedte Rudolf to diplomer som ga Ermengard omfattende eiendommer som hennes medgift, inklusive byen Vienne, det kongelige slottet Pipet, grevskapene Vienne og Sermorens, og alle hans eiendeler mellom Vienne og Bodensjøen. I august 1011 grep Ermengarde inn i Rudolfs diplom, og ga Henrik, biskop av Lausanne, rettigheter over grevskapet Vaud. Paret utstedte også ett diplom sammen og ga en donasjon i 1019 til klosteret Cluny. Ermengarde grep også inn i mange av Rudolfs andre handlinger, inkludert donasjoner til klosteret Saint-Martin de Savigny og St. Maurice-klosteret, Agaunum.
På egen hånd ga Ermengard en donasjon til Cluny for Rudolfs sjel og en donasjon til klosteret Saint-Martin de Savigny i 1031.

Suksesjon i Burgund.
Rudolf III hyllet keiser Henrik II i Strasbourg i 1016. Samtidig overlot Ermengard sønnene Hugo og Villiam til Henrik II's omsorg. Henrik kalte Hugo og Villiam sine elskede vasaller ("dilectus sibi militibus"), og ga dem grevskapene til Otto-Villiam, greve av Burgund, som hadde gjort opprør mot Henrik. Etter Rudolfs død i september 1032 sørget Ermengarde og hennes sønn Hugo for overførsel av Burgunds krone og "Den hellige lanse" til keiser Konrad II. I januar 1033 hyllet Ermengard, og hennes forkjempe (og mulige slektning) Humbert av Savoye, og andre, Konrad II i Zürich. Handlingene til Ermengard og Humbert av Savoye sikret det permanente båndet mellom Burgund og Tyskland.»[1029]

(Barn XV:11002)

Gift før 1002 med forrige ane.

XVI:22013 fm fm fm fm mm mm mm ff

Roger I den Store av Montgomery. Greve. Død 07.02.1045.

Roger «den Store» var greve av Montgomery.

Han gjorde opprør mot den unge hertug av Normandie og var derfor i 1035 og i 1040 i landflyktighet i Paris.

Han opprettet i Troarn i Normandie et kollegium av munker. Munkene ble sendt bort av hans sønn, Roger II, i 1050 på grunn av utskeielser, og erstattet med Benediktiner- munker.

Rogers hustru som var mor til Roger II, levde enda i 1068.

Hans far skal ha vært Hugo av Montgomery og hans mor en Jocelinna, niese til hertuginne Gunnor, gift med Richard I av Normandie. Hun kalles forøvrig Josseline av Pont-Audemar og skal ha blitt gift med Hugo i 994. Hugo var visegreve av Hìesmes.
-->> Dette er trolig feil! Se nedenfor.

Montgomeryslekten var en normannisk adelsslekt som var nær beslektet med Vilhelm Erobreren. Etter erobringen av England slo de seg ned der og ble en av de mektigste adelsslektene i landet.[1030]

1029 Wikipedia.

1030 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1108. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 72.

Kart og plassering av Hiémois i middelalderens Normandie.(Osbern - J. Decaens og G. Louise). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Roger den Store av Montgomery († 07.02.1055), seigneur av Montgomery og visegreve av Hiémois.

Ingen nær samtidig kilde angir Rogers opphav. Den yngre Roger av Montgomery, sønn til denne Roger, ble i stedet av kronikøren Robert av Torigni sagt å være sønn til en Hugo av Montgomery og Josseline, en niese til Gunnora, hertuginne av Normandie. En mulig tolkning av denne klare feiltolkningen er at en generasjon har blitt hoppet over, og at det var den eldre Roger som var sønn til Hugo og Josseline, selv om andre konkluderer med at Josselines ektemann var den eldre Roger. Feilen var å tildele navnet Hugo til hennes mann. Selv om Robert de Torigni hevder at Josseline var datter til Wevia, søster til Gunnora, sier et brev fra Henrik I's regjering at hun var datter til en annen søster, Senfria.

Roger holdt områdene Saint-Germain-de-Montgommery og Sainte-Foy-de-Montgommery, som begge viser spor etter tidlige slott. Han skaffet seg embetet som visegreve av Hiémois, sannsynligvis samtidig som Robert I ble hertug i 1027. Omkring 1031-1032 var han som visegreve vitne ved et "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) til klosteret St. Wandrille fra Robert I, hertugen av Normandie. I likhet med hertug Robert begynte Roger å anskaffe kirkeeiendommer, blant disse halve byen Bernay ca. 1025-27, Han overtok en skog ved 'Crispus Fagidus' som tilhørte Jumièges-krostret på 1030-tallet. Han fortrengte det samme klosteret fra et marked og overførte det til sitt eget domene. Han ga senere markedet tilbake til klosteret og betalte erstatning for deres tap.

I 1035, ved Robert I's død, styrte hans grandonkel, Robert, erkebiskop av Rouen Normandie som regent. Roger ser ut til å ha tapt gunst hos den unge hertugen så vel som hos hans visegreve-embete da han signerte et tidlig "charter" fra hertug Villiam ganske enkelt som Roger av Montgomery. Ved erkebiskopens død i 1037 brøt det ut anarki i Normandie og blant opprørerne var Roger av Montgomery, tidligere en av hertug Roberts nærmeste følgesvenner, som etter å ha blitt beseiret i sitt eget territorium flyktet til Henrik I av Frankrikes hoff. Roger hadde blitt tvunget i eksil av Osbern av Crépon som deretter ble drept av Villiam av Montgomery, Rogers sønn.

Roger døde 07.02.1055 i eksil i Paris.

I 1068 hadde hans hustru fortsatt eiiendommer i Bures og Saint-Pair.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«I følge Wilhelm von Jumièges hadde han disse fem sønnene:
Hugo av Montgomery († før 1050).
Robert av Montgomery († før 1050).
Roger av Montgomery (ofte forvekslet med Roger II av Montgomery, Hugos eldste sønn).
Vilhelm (Guillaume) av Montgomery, myrdet av Osbern, selv drept av Vogt Barnon de Glos.
Gilbert av Montgomery.»[1031]

(Barn XV:11007)

Gift

[1031] Wikipedia.

Barn:

Roger II av Montgomery. Født omkring 1005. Død 27.07.1094. (Se XV:11007).

XVI:22015 fm fm fm fm mm mm mm mf

Vilhelm II Talvas av Bellême. Greve. Levde 1013. Død 1050.

Vilhelm (Guillaume) var herre av Alençon slott og greve av Bellème. Han har ofte blitt forvekslet med sin far.

Han skal ha vært en ung mann i tiden omkring 1013 eller tidligere.

Vilhelm ble fratatt Alençon av Gotfred Martel og senere av hans sønn Arnold.

Han var gift med Hildiburg som skal være mor til Mabel. [1032]

Utvidelsen av Seigneurie Bellême omkring 1050 (Osbern - J. Decaens og G. Louise). (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Vilhelm (Guillaume) II Talvas (* ca. 995 - † 1052 ved slottet Domfront) fra huset til Bellême var herre over Bellême og Alençon.

I følge Orderic Vitalis betyr hans kallenavn Talvas skjold, antagelig en hentydning til hans hardhet eller følelsesløshet som i et skjold.

Han var sønn til Vilhelm (Guillaume) I av Bellême (* 960/965 - † 1028) og Mathilde av Condé-sur-Noireau.

Vilhelm II overtok styret i Bellême etter Gauthier de Sordains hadde drept hans bror, Robert I. Robert hadde fått Gauthiers far og brødre hengt etter at han hadde tatt dem til fange i et slag. Hans rykte var at han var en grusom, nådeløs og tyrannisk herre.

Historikeren Wilhelm von Jumièges berettet at Guillaume fikk sin første hustru, Hildeburg, som han var misfornøyd med, kvalt av to røvere foran hele folket mens hun var på vei til kirken.

Kort tid senere giftet han seg med Haberge av Beaumont, datter til Raoul V av Beaumont, visegreve av Maine. Ved bryllupet fant en handling sted som han fortsatt er kjent for i dag: Han hadde invitert Vilhelm Giroie, Herren av Montreuil-l'Argillé, Échauffour og Saint-Céneri. Etter å ha underholdt ham i flere dager lot han ham arrestere. Vilhelm Talvas ga ordre om å lemleste gjesten og dro deretter på jakt. Vilhelm Giroie ble deretter blindet foran det forsamlede folket i Alençon, ørene og nesen hans ble kuttet av og han ble kastrert. Vilhelm Giroie overlevde prøvelsen og gikk senere i kloster. Brødrene Vilhelm, Raoul, kalt le Mal Couronné ("feil kronet"), og Robert herjet deretter Vilhelms land og beleiret ham i hans slott.

Det var hans egen sønn, Arnold, fra hans første ekteskap som klarte å jage ham ut av landet, men Arnoul profiterte ikke lenge på framgangen fordi han selv ble kvalt i sengen – i følge Vilhelm av Jumièges på oppdrag av faren.

Følgende hendelser er uklare. Det ser ut til at Vilhelm ba greven av Anjou om hjelp, noe han ble lovet. På den annen side gjorde Alençon og Domfront opprør mot hertugen, hvorpå Villiam II av Normandie med suksess startet et felttog for å underlegge seg opprørerne og gjenvinne kontrollen over Bellêmes styre. Ordericus Vitalis berettet at Montgommery-familien brakte Villiam tilbake til makten, og at Roger II av Montgommery som motytelse fikk hans

[1032] Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1110. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 72.

datter Mabile av Bellêmes – nå hans eneste arvings – hånd. Det ser også ut til at hertug Vilhelm krevde dette ekteskapet for å gjenopprette roen ved Normandies sørlige rense og samtidig binde området tettere til seg selv gjennom sin fortrolige Montgommery.

I ekteskapet med Hildeburge hadde han to barn:
Arnoul, som jaget bort sin far og fratok ham hans gods og rikdom og selv ble myrdet.
Mabile de Bellême, gift med Roger II av Montgommery.

Hans ekteskap med Haberge av Beaumont var barnløst.

Han hadde også en illegitim sønn med en ukjent kvinne, Olivier av Mesle, som ble mistenkt for å ha myrdet halvbroren Arnoul.»[1033]

(Barn XV:11008, Far XVII:44029)

Gift

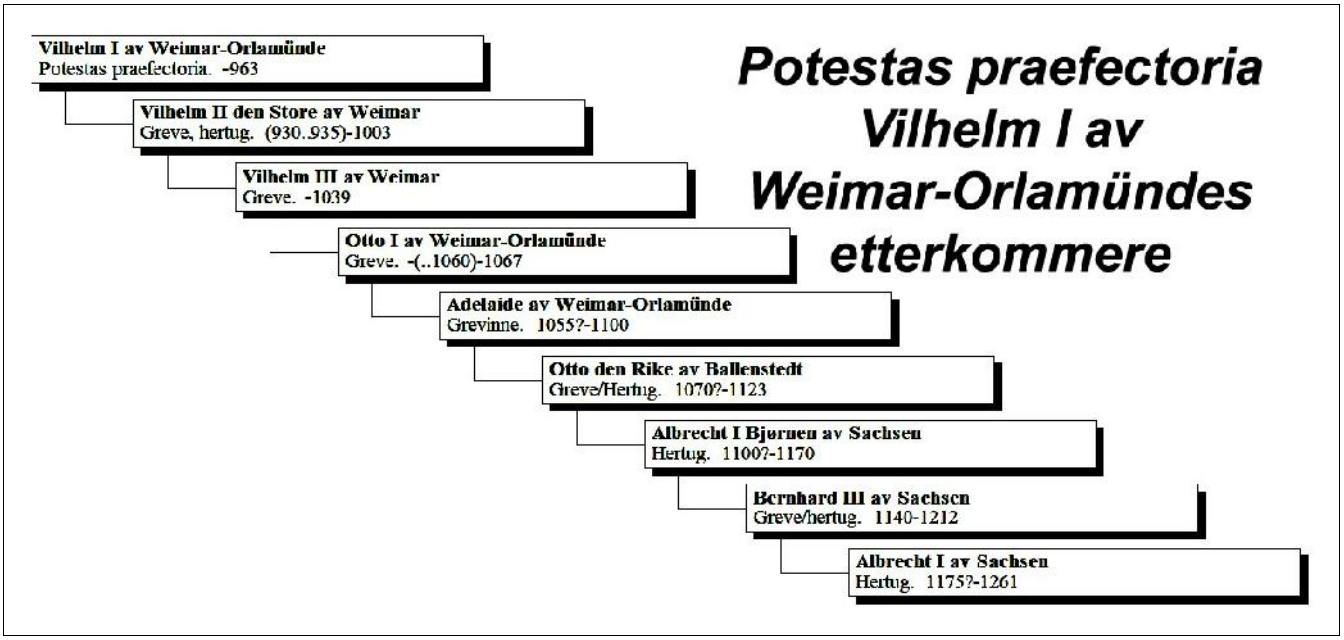
Barn:

Mabile Talvas av Bellême. Død 02.12.1079 ved Bures-sur-Dines. (Se XV:11008).

XVI:22033 fm fm fm mf ff fm ff ff

Vilhelm I av Weimar-Orlamünde. Potestas praefectoria. Død 16.04.963.

Greve av Weimar.

Vilhelm regnes som stamfar til huset Orlamünde.

Weimarslekten var en tysk adelsslekt i det som nå er Østre Tyskland. Sidegrenen var grever av Löwen (Leuven, Louvain) i Belgia. Begge grevskapene lå dengang i det tysk-romerske riket.[1034]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Vilhelm I († 16.04.963), greve av Weimar, er det første kjente medlemmet av det Weimarske grevehuset. Det er indikasjoner som tyder på at han tilhørte gruppen av slektninger omkring den store Meginwarch av Thüringen († 937).
Han omtales i 949 som greve av Südthüringgau, i 958 som greve av Husitingau og i 961 som greve av Helmegau og Altgau.
Han hadde betegnelsen "Potestas praefectoria".

I årene mellom 953 og 955 deltok han i et opprør av Wettiner mot Liudolfinger. Han ble avsatt og forvist i 953, men ble gjeninnsatt i sine amt i 956.

Vilhelm I var trolig gift med en datter til Poppo (II), markgreve av den sorbiske mark ("Limes Sorabicus") fra den frankiske Babenberg-familien.
Den sorbiske mark var en grensemark i det østlige Francia langs den tyske koloniseringsgrensen i øst (800-tallet til 965). Den bestod av flere mindre land som grenset mot sorberne.

De hadde minst tre barn:

1033 Wikipedia.

1034 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 361. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 100.

Vilhelm II den Store († 14.12.1003), hertug av Thüringen.
Poppo.
Sigbert.»[1035]

(Barn XV:11017)

Gift

Barn:

Vilhelm II den Store av Weimar. Født mellom 930 og 935. Død 24.12.1003. (Se XV:11017).

XVI:22037 fm fm fm mf ff fm fm ff

Gero II av Saksisk Ostmark. Greve, markgreve. Født omkring 975. Død 01.09.1015 i Krosno Odrzanskie.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Gero II (* ca. 975 - † 01.09.1015 i Krosno Odrzanskie) var greve av Gau Serimunt i Schwabengau, fra 992 av Hassegau og fra 993 markgreve av Mark Lausitz.

Han var eldste sønn til Thietmar I (* ca. 925 - † 979), markgreve av Meißen, og Suanehild (* 945/955 - † 1014), datter til Hermann Billing, hertug av Sachsen og hans hustru, Oda.

Han var trolig sønnesønn til Christian av Thüringen og Hidda og oppkalt etter sin store onkel Gero den Store.

Han etterfulgte sin trolige onkel, Hodo, som markgreve av det saksiske Ostmark inklusive Mark Lausitz i 993 etter at Hodo, markgreven av Lausitz, eller Odo I, markgreven av det saksiske Ostmark, døde.

Gero var gift med Adelaide (Athelheidhe). De hadde sønnen
Thietmar II (* ca. 990 - † 1030), etterfulgte sin far.

Gero ble greve av Hassegau i 992, bare ett år før han ble markgreve.

Han døde i Gau Diadesi på sitt territorium i 1015 i kamp med en polsk hær ledet av Boleslaw I og ble gravlagt i familiens kloster Nienburg.

Hans hustru, Adelaide, overlevde ham.»[1036]

(Barn XV:11019, Far XVII:44073, Mor XVII:44074)

Gift

Barn:

Thietmar II av Saksisk Ostmark. Født omkring 990. Død 10.01.1030. (Se XV:11019).

XVI:22041 fm fm fm mf ff fm mf ff

Reginar III Langhals av Hainaut. Født omkring 920. Død 973. Gjentakelse, se side 770.

XVI:22042 fm fm fm mf ff fm mf fm

Adele ???. Død 961. Gjentakelse, se side 771.

XVI:22043 fm fm fm mf ff fm mf mf

Karl av Nedre Lothringen. Hertug. Født 953. Død mellom 992 og 995.

Hertug av Nedre Lothringen som da omfattet Brabant.

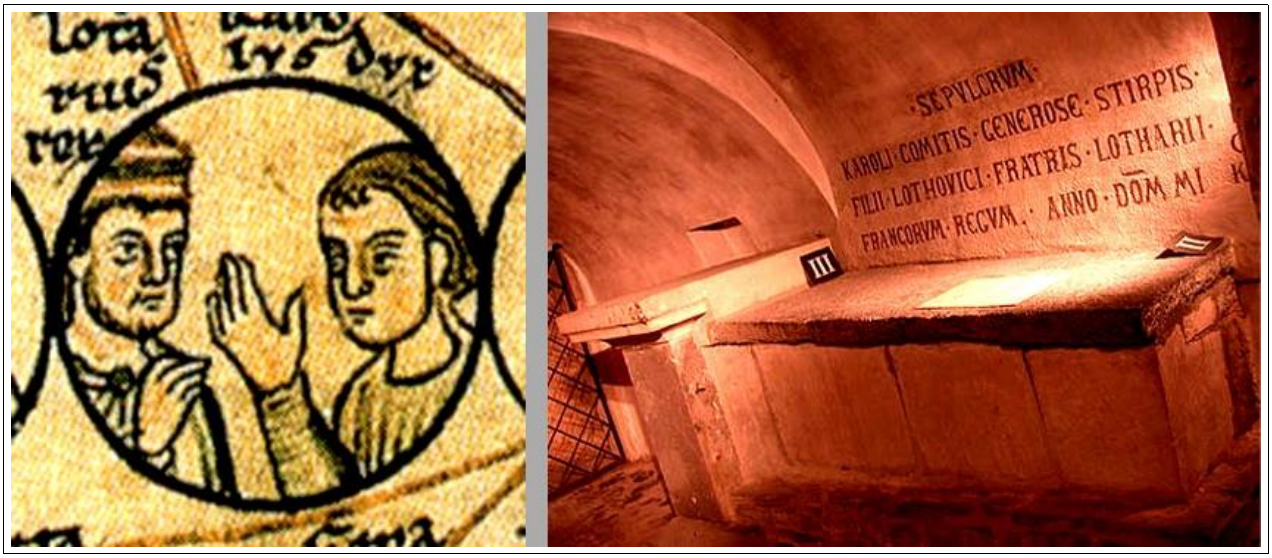
Ifølge Bent og Vidar Billing Hansen i «Rosensverdslektens forfedre» var Karl først gift med Agnes av Troyes (955-982) og dernest med Adelheid. Gerberga skal være hans datter i det første ektskapet med Agnes.

Ifølge Mogens Bugge i «Våre forfedre» var Karl gift før 979 med Adelheid som var datter til en av Hugo Capets vasaller. Han fører henne som mor til Gerberga.[1037]

1035 Wikipedia.

1036 Wikipedia.

1037 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 424, se nr. 425. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 59.

T.v.: Lothar av Frankrike og hans bror, Karl av Nedre Lothringen. T.h.: Karls grav i Servatius-basilikaen i Maastricht (Wikipedia)

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Karl av Nedre Lothringen (* sommeren 953 i Reims - † 991 i fangehullet i Orléans), gravlagt i kirken St. Servatius i Maastricht, var hertug av Nedre Lothringen (977-991) og 987 pretendent til det vest-frankiske kongeriket.

Karl kom fra den vest-frankiske grenen av det karolingiske dynastiet, som på den tiden allerede hadde dødd ut i Øst-Franken, men fortsatt var det regjerende kongedynastiet i Vest-Franken.

Han var barnebarn til Karl III den Enfoldige, konge av Vest-Franken (898-922) og konge av Nedre Lothringen (911-922), avsatt i 922 og død i 929.

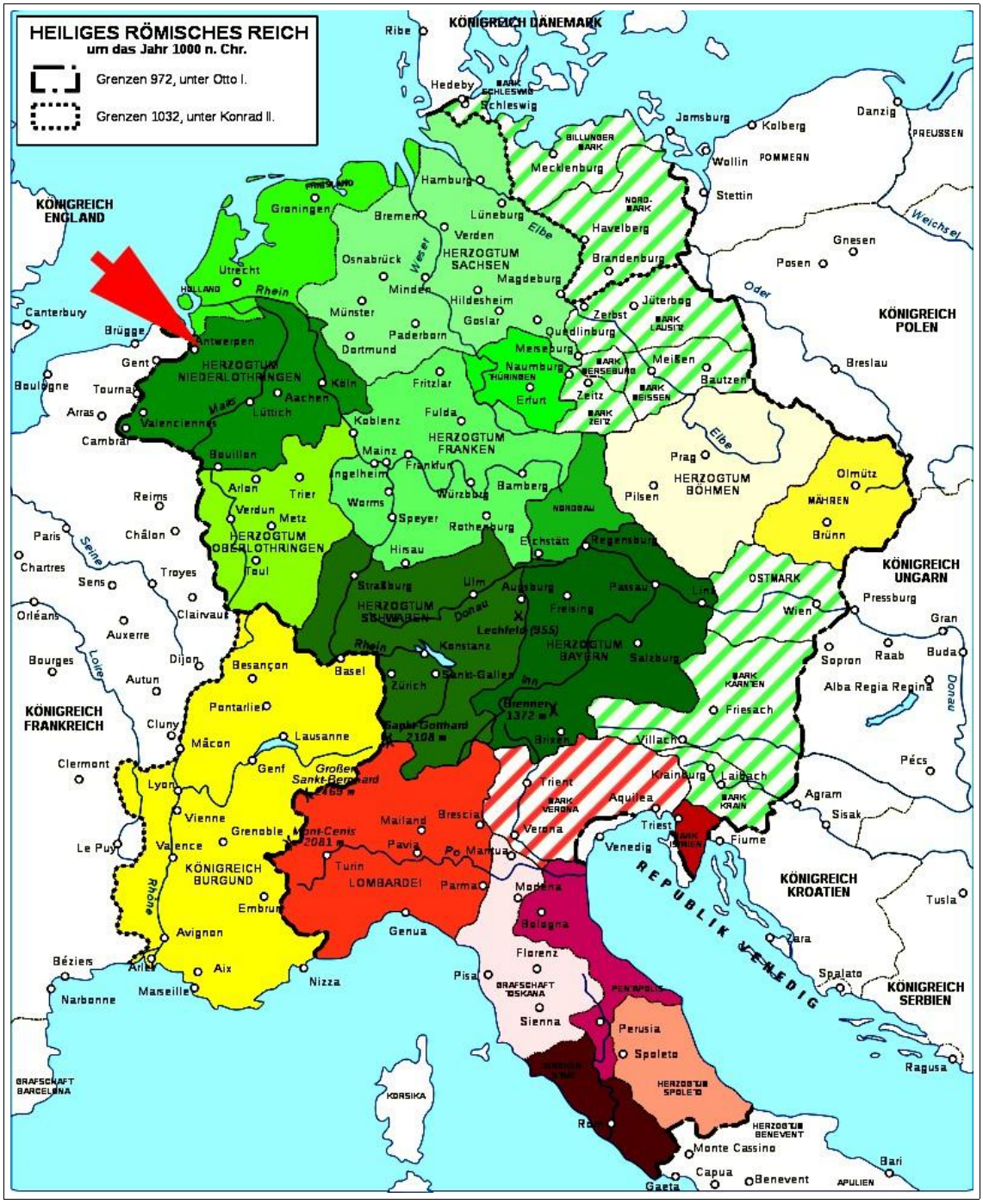
Karl III giftet seg 2. gangt med Edgiva av Wessex († etter 951), datter til kong Edward I av Wessex.

Hans foreldre var den vest-frankiske kongen Ludvig IV, kalt den Oversjøiske († 10.09.954) og hans hustru Gerberga av Sachsen († 50.50.984), en søster til keiser Otto I den Store.

Da kong Ludvig IV døde i en ulykke i 954, var det bare to av hans fem sønner som fortsatt var i live, den tretten år gamle Lothar og den bare ett år gamle Karl. Muligens hadde Ludvig vurdert å dele imperiet mellom sønnene, men etter hans død var det ikke lenger snakk om at lille Karl skulle få en del i arven; Med samtykke fra den mektigste kronvasallen, Hugo den Store fra Robertin-familien, ble Lothar kronet som ene-konge i Vest-Franken, mens ingen riksdel eller len ble tildelt Karl. Karl bodde ved brorens hoff og da han vokste opp førte den omstendighet at han ikke var standsmessig utstyrt til spenninger.

Karl hadde ingen funksjoner, men en militær aktivitet skulle kunne bringe ham nærmere sitt mål om å få herredømme. En mulighet oppstod etter Otto den Stores død 973 i striden om grevskapet Hainaut, som tilhørte hertugdømmet Lothringen, og som da var underlagt den øst-frankiske herskeren. Den lokale greven, Reginar III Langhals, ble etter et nederlag mot ottonerne i 958 forvist. Hans sønner Reginar IV og Lambert I, som fremdeles var mindreårige på den tiden, mistet sine arverettigheter og flyktet til Vest-Franken. Så snart Otto den store ikke lenger levde, tok de våpen for å gjenerobre Hainaut. Den nye kongen, Otto II, slo tilbake et første angrep. I 976 angrep de to igjen, hvori de ble støttet av det vest-frankiske hovet. Karl deltok i felttoget, men det mislyktes.

Lothar nektet fortsatt å gi sin yngre bror et territorielt område, og det brøt ut en alvorlig splittelse mellom de to. Karl anklaget dronning Emma for utroskap med biskop Adalbero av Laon. Som følge av denne skandalen måtte Karl forlate brorens imperium. Emma og Adalbero ble senere fritatt for alle anklager ved rådet i Saint-Macre nær Reims.»

Nedre Lothringen i det hellige romerske riket omkring 1000

«I denne situasjonen gjorde Otto II et overraskende trekk. Han ga ikke bare det meste av arven tilbake til Reginar og Lambert, men fikk også Karl over på sin side ved å gi ham hertugdømmet Nedre Lothringen (den nordlige delen av hertugdømmet Lothringen). Lothar tolket dette som en fiendtlig handling og forsøkte i 978 forgjeves å fange Otto ved hjelp av et overraskende angrep på Aachen.

Da Otto gikk til motangrep mot Lothars imperium samme år, sluttet Karl seg til invasjonsstyrken. Den ottonske hæren erobret to "Pfalzen" og byen Laon, men oppnådde ellers lite, da den vest-frankiske adelen forble lojal mot kongen. Derfor ble en plan om å innsette den ambisiøse, fremdeles misfornøyde Karl som motkonge mot sin bror, ikke oppfylt. I mai 980 inngikk Lothar og Otto fred, og Karl trakk igjen det korte strå.

Da Lothar døde i 986, etterfulgte sønnen Ludvig V, som allerede var medkonge, ham uten problemer. Da Ludvig, imidlertid, forulykket fjorten måneder senere, 21.05.987, uten å etterlate seg en arving, så Karl en ny sjanse. Nå var Karl den eneste gjenlevende karolingeren med arverettigheter og som sådan den naturlige kandidaten til å etterfølge nevøen Ludvig. Imidlertid ble haln forbigått en gang til, for nå bestemte betydningsfulle aristokratiske kretser seg for å benytte seg av deres stemmerett og valgte robertineren Hugo Capet, sønn til Hugo den Store, til konge. Angivelig ble det hevdet at Karl var uegnet fordi han som hertug av Nedre Lothringen var vasall til en utenlandsk hersker og at han hadde inngått et upassende ekteskap. Men disse grunnene, om de i det hele tatt ble fremmet, var bare påskudd. Samme år oppnådde Hugo at sønnen Robert II ble kronet til medkonge, uten at noe valg fant sted. Derved ble dynastisk arv sikret, og den karolingiske familien til slutt erstattet av det nye dynastiet, som senere ble kalt det kapetianske etter Hugos kallenavn.

Karl ville ikke akseptere dette. Året etter tok han til våpen for å håndheve sitt krav på tronen med makt. Han tok

Laon; der falt hans fiende, enkedronningen Emma og hennes påståtte kjæreste, biskop Adalbero, i hans hender. Hugo gjorde to forsøk på gjenerobring, men mislyktes. Keiserinnen Theophanu, som Karl hadde henvendt seg til som en ottonisk vasal for hjelp, fremmet et meklingsforslag; Karl skulle løslate Emma og Adalbero, og til gjengjeld skulle Hugo oppgi beleiringen av Laon. Hugo aksepterte, men Karl nektet.

I august 989 hadde Karl betydelig fremgang ved å erobre Reims, byen hvis biskop vanligvis kronet de vest-frankiske og franske kongene. Han lyktes gjennom svik fra den lokale biskopen Arnulf, som var en karolingier (ikke berettiget til arv), en uekte sønn til kong Lothar og dermed Karls nevø. Arnulf hadde nylig blitt utnevnt til biskop av Hugo Capet. Karl benyttet ikke muligheten til å skaffe seg den kongelige verdigheten gjennom valg og kroning i Reims. Dette viste hans svakhet, som skyldtes det lille antall tilhengere han hadde.

Adalbero von Laon rømte fra sin varetekt, men ansluttet seg deretter til i Karl og ble gjeninnsatt av ham i bispedømmet. Han klarte å vinne Karls tillit, men brukte posisjonen han hadde oppnådd til å forråde ham. Natten mellom 29. og 30. mars 991 åpnet han byportene til Laon og slapp inn kapetianske tropper. Karl ble overrasket mens han sov og ble tatt til fange sammen med familien. Han ble sittende i varetekt i Orléans til han døde. Han er gravlagt i Maastricht i St. Servatius-kirken.

I Nedre Lothringen hadde Karl etterlatt seg en sønn ved navn Otto som ble hans etterfølger som hertug der.

Før 979, sannsynligvis omkring 975, giftet Karl seg med Adelheid, som ellers intet annet er kjent om.»[1038]

(Barn XV:11022, Far XVII:44085, Mor XVII:44086)

Gift omkring 975 med neste ane.

Barn:

Gerberga av Nedre Lothringen. Født omkring 975. Død etter 27.01.1018. (Se XV:11022).

XVI:22044 fm fm fm mf ff fm mf mm

Adelheid av Nedre Lothringen. Hertiginne.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Adelheid var gift med Karl, intet annet er ellers kjent om henne.

Karl og Adelheid hadde fem barn:
Gerberga (* sannsynligvis 975 - † 27. januar etter 1018),
gift ca. 985-990 med Lambert I, greve av Löwen († 12.09.1015) (Reginarene).
Otto (* sannsynligvis 975 - † 1005/06), 991 hertug av Nedre Lothringen.
Ludvig (* før 989 - † etter 993).
Karl (* 989 - † etter 991).
Adelheid († etter 1012), gift 990 med Albert I, greve av Namur († kort før 1011) (House of Namur).»[1039]

(Barn XV:11022)

Gift omkring 975 med forrige ane.

XVI:22045 fm fm fm mf ff fm mm ff

Gottfried I Fangen av Verdun. Greve. Født mellom 930 og 935. Død omkring 1002.

Greve i Bidgau og Methingau 960 - 963, greve i Hennegau (Hainaut) 973 - 990, greve av Verdun før 965 og markgreve av Enham.

Han ble gift med Mathilde etter 962, men før 979.[1040]

1038 Wikipedia.

1039 Wikipedia.

1040 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 428. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 70.

Portrett av Gottfried I, greve av Verdun. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Gottfried I (* 930/935 - † 998 eller senere), ble kalt Fangen ("le Captif"), noen ganger den Gamle ("le Vieux").

Han var greve av Bidgau og Methingau fra 959 og selvstending greve av Verdun fra 963 til sin død. I 969 mottok markgrevskapene Antwerpen og Ename. Mellom 974 og 998 var han også den selvstendige greven av Hainault og Mons.

Han var sønn til Gozeló († 942/943), greve av Bidgau og Methingau, og Oda av Metz (* ca. 910 - † 963). Han var bror til Adalberon, erkebiskop av Reims, som kronet Hugo Capet til konge av Frankrike.

Gottfried var grunnlegger av huset Ardennes-Verdun, en sidegren til huset Ardennes. Han var alltid lojal mot ottomanerne, som han var i slekt med gjennom sin mormor.

I 963 giftet han seg med Matilda, datter til Herman, hertug av Sachsen, av Billung.

Han ble benevnt "greve av Guds nåde" i 963 og var greve av Bidgau og Methingau gjennom arv fra 959. I 974 ble han greve av Mons, og Hainault sammen med Arnold, greve av Valenciennes, etter at Reginar IV falt.

Karl, hertug av Nedre Lothringen, var tilhenger av Reginar og beseiret Gottfried og Arnold i Mons i 976, hvor Gottfried ble tatt til fange.

Etter løslatelsen stod han ved keiser Otto II's side i kampen mot Lothar av Frankrike ved Verdun i 985, men han ble igjen tatt til fange sammen med sønnen Fredrik og holdt fengslet i flere år.

Han ble løslatt i 987 av Hugo Capet, hvis politiske allierte var Adalberon, Gottfried's bror, som hadde kronet Hugo. Hugo og Gottfried var fiender til Karl av Nedre Lothringen, Hugos karolingiske rival.

I 989 ble han tatt til fange for tredje gang av Herbert III av Vermandois. Han ble sluppet fri før 995, da han deltok på synoden i Mousson.

I 998 mistet han sin Hainault-andel (grevskapet Mons) til Reginar IV.»[1041]

(Barn XV:11023, Far XVII:44089, Mor XVII:44090)

Gift omkring 963 med neste ane.

Barn:

Gozelo I av Nedre Lothringen. Født omkring 967. Død 19.04.1044. (Se XV:11023).

XVI:22046 fm fm fm mf ff fm mm fm

Mathilda av Sachsen. Grevinne. Født mellom 935 og 942. Død 25.05.1008.

Mathilda var gift med Gottfried I av Verdun.

Hun døde 25.05.1008.[1042]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Mathilda av Sachsen (* ca. 935/942 - † 25.05.1008) var en saksisk aristokrat som ble grevinne av Flandern ved ekteskap med Baldwin III, greve av Flandern.

Hun var datter til Hermann Billung av Sachsen (* ca. 903 - † 973).

1041 Wikipedia.

1042 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 432. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 28, 38, 70.

Mathilda var gift 1. gang med Baldwin III (* ca. 940 - † 962), greve av Flandern.
De hadde sønnen:
Arnulf II (* ca. 960 - † 30.03.987), greve av Flandern.

Etter Baldwins død ble Mathilda gift med Gottfried I, greve av Verdun.
Mathilda og Gottfried hadde barna:
Fredrik († 1022), greve av Verdun.
Gottfried († 1023), hertug av Nedre Lothringen (1012-1023).
Adalberon († 988), biskop av Verdun (984-988).
Herman av Ename († 1024), greve av Brabant (munk i klosteret Verdun fra ca. 1022).
Gothelo († 1044), markgreve av Antwerpen, hertug av Nedre (1023-1044)
og senere også av Øvre Lothringen (1033-1044).
Ermengarde († 1042), gift med Otto av Hammerstein, greve av Wettergau.
Ermentrude, gift med Arnold av Rumigny († 1010), herre av Florennes.
Adela, gift med greve Godizo av Aspelt.
Deres datter Irmgard ble gift med Berthold av Walbeck,
sønn til Lothar I, markgreve av Nordmark.

Matilda døde 25.05.1008 og ble gravlagt i Gent.»[1043]

(Barn XV:11023, Far XVII:44091, Mor XVII:44092)

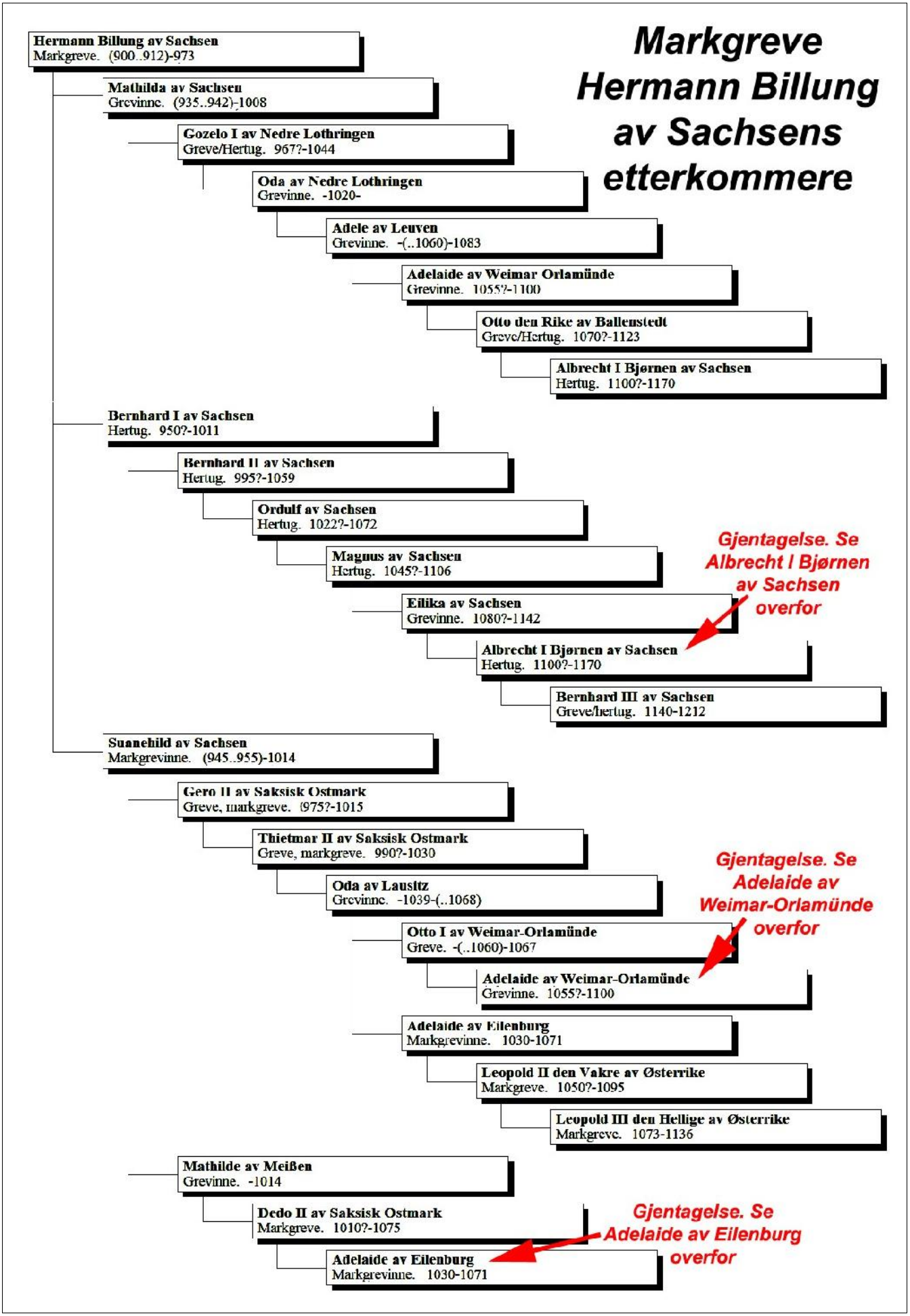
Gift omkring 963 med forrige ane.

XVI:22049 fm fm fm mf ff mf ff ff

Hermann Billung av Sachsen. Markgreve. Født mellom 900 og 912. Død 27.03.973.

Hermann var markgreve – ikke som anført hertug – av Sachsen 961 - 973.

1043 Wikipedia.

Han var stamfar til det Billungske hus. Forbindelsen med den eldre Billungslekten er usikker. Det er mulig at hans far var Billung som var greve av Sachsen og som døde i 967.

Hermann døde i 973 antagelig ca. 70 år gammel.

Billungslekten etterfulgte Liudolfingerslekten som hertuger av Sachsen fra 961 til 1106 og ble etterfulgt av Askanierslekten.

Hertugdømmet Sachsen var en del av det tysk-romerske riket.[1044]

T. v. Hermann ved siden av Otto I den Store. (Illustrasjon fra «Saxon World Chronicle» omkring 1270) .T. h. Hermann Billung og hans antatte hustru (trolig svigerdatteren) Hildegard av Westerburg. (Etter gravering i «Rerum Germanicarum» (Heinrich Meibom d. J). Tomi III, Helmstadt 1688). (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Hermanns opprinnelse er ikke dokumentert i samtidige kilder. Senere etterretninger som beskriver ham dels som sønn av fattige mennesker, dels som en edel etterkommer av en Billung eller Billing, hører hjemme i legendene eller betraktes som tvilsomme på grunn av den store tidsavstanden

Den første gruppen inkluderer spesielt nyheten fra Adam av Bremen om en angivelig "lavere fødsel" og historien i Lüneburg-kronikken om Hermanns opprinnelse fra et Meyerhof i Stübeckshorn nær Soltau.

Antagelsen om at han var sønn til en Billung er basert på en tilsvarende oppføring i huskrøniken til St. Michael-klosteret i Lüneburg fra perioden mellom 1229 og 1233.

I dag anses kun sikkert at Hermann på avstand tilhørte den innflytelsesrike og fremtredende gruppen av etterkommerne til Widukind i Nord-Sachsen.

Grevene Ekbert og Bernhard av Borghorst blir bedømt å være de nærmeste slektninger fra foreldrenes generasjon, uten at det er mulig å bestemme forholdet til dem med sikkerhet.

Hermann hadde to eldre brødre, Wichmann I den Eldre og Amelung, biskop av Verden.

I Hermanns ekteskap med Oda av Sachsen var det minst fire barn.

- Den eldste sønnen, Bernhard I, ble hertug av Sachsen etter farens død i 973.
- Lite er kjent om broren Liudger.
- Datteren Mathilde I ble først gift i 961 med Balduin III av Flandern.og etter hans tidlige død omkring året 963 med Gottfried Fangen av Verdun.
- Suanhilde (Schwanhild) ble først gift med markgreven Thietmar I av Meißen og deretter med hans etterfølger, markgreven Ekkehard I.

Den ofte antatte datteren til Hermann, Imma II, abbedisse ved kanonisseklosteret Herford, er i et dokument av Otto III referert til som datter til Bernhard I.»

1044 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 410. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 28, 70.

Utvidelse av Billunger-markene før 983 i følge Gustav Droysens ideer fra 1886. (Wikipedia).

«Moderne historie omtaler et markgrevskap nordøst for Elben som Billunger Mark, og som den saksiske adelsmannen Hermann († 973) fra Billunger-dynastiet administrerte etter kongelig oppdrag. De middelalderske skriftlige kildene nevner ikke Billunger Mark. Eksistensen og plasseringen er fortsatt kontroversiell i dag.»

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Hermann Billung (* 900 eller 912 - † 27.03.973) var markgreve av Billunger mark fra 936 til sin død, den første av det saksiske hus i Billung. Hermann var en pålitelig løytnant for Otto I, den hellige romerske keiseren.

Han var aldri hertug av Sachsen. Mens Otto – som var den regjerende hertugen – var i Italia fra 961 til 972, fungerte Hermann som Ottos personlige representant i styret av Sachsen. Mot slutten av livet var Hermann hertug i alt annet enn i navnet.

Hermann døde i 973, bare to måneder før Ottos egen død. Hermanns sønn Bernard I ble valgt som den nye hertugen av Sachsen av Otto I's sønn Otto II, den nye hellige romerske keiseren.

Hermann var sannsynligvis sønn til Billung. Han var den yngre broren til den saksiske greve Wichmann den Eldre. Hermann regnes generelt som den første Billung-hertugen i Sachsen, men hans eksakte posisjon er uklar. Det ottomanske hertugdynastiet hadde blitt et tysk kongelig dynasti ved Henrik I "Fuglefangeren" av Sachsens tiltredelsen i 919 og måtte konsentrere seg om landsomfattende anliggender. Senest i 961 – da kong Otto I av Tyskland marsjerte mot kongeriket Italia for andre gang – gjorde han Hermann til administrator ("procurator regis") i sine saksiske land.

Da kong Otto I i 936 hadde overtatt tronen, utnevnte han Hermann til markgreve ("princeps militiae"), og ga ham den saksiske marken nord for Elbe-elven. Billung-marken strakk seg fra "Limes Saxoniae" (saksiske grensen) i vest langs Østersjøkysten til Peene-elven i øst, omtrent tilsvarer den senere Mecklenburg-regionen. Otto så bort fra kravene til Hermanns eldre bror, greve Wichmann, som var svoger til enkedronningen Mathilde av Ringelheim. Wichmann sluttet seg i sin tur til det mislykkede opprøret til kong Ottos halvbror Thankmar og hertug Eberhard av Franken i 938. Da han hadde mer autonomi enn den samtidige markgreven Gero – som styrte over de tilstøtende Marca Geronis i sør – krevde Hermann tributt fra de lokale polabiske slaverne i Obotrite-stammeforbundet.

Ved brorens død i 944 ble han også greve i det saksiske Bardengau rundt byen Lüneburg, hvor han grunnla klosteret St. Michael. Igjen bortså han fra arvekravene som ble fremmet av nevøene Wichmann den Yngre og Egbert den Enøyde. I 953 deltok begge i det landsomfattende opprøret som ble startet av kong Ottos yngre bror, hertug Liudolf av Schwaben, og som bare kollapset på grunn av den massive invasjonen av ungarske styrker. Under denne alvorlige krisen begynte kongen, som også var hertug av Sachsen, å overlate mer og mer av sin autoritet i de saksiske landene til Hermann under sine fravær. Imidlertid ble Hermann aldri kalt hertug i kongelige dokumenter. I stedet blir han benevnt militær leder, greve og markgreve.

Hans posisjon ble styrket, da kong Otto 02.02.962 ble kronet som den hellige romerske keiseren i Roma av pave Johannes XII. Hermann ble mottatt som en konge av erkebiskop Adalbert av Magdeburg i 972, noe som til og med irriterte keiseren. Han kan ha vært grunnleggeren av Hermannsburg på Lüneburger Hede, først nevnt i 1059.

Hermann døde i Quedlinburg 27.03.973.

Hans sønn, Bernard arvet og styrket farens posisjon og ble anerkjent som hertug.

Hermann Billung var kanskje gift to ganger:

I følge kronikkene til St Michaelkrosteret i Lüneburg døde en grevinne Oda 15. mars i et ukjent år etter 973. Xanten-annalene bemerket dødsfallet til en Ode, ektefelle til hertug Hermann, på samme dag. Hun var sannsynligvis i slekt med det kongelige ottonske dynastiet. Henrik Fuglefangerens farmor het Oda (selv et medlem av Billung-dynastiet). Oda var også navnet til Henriks søster.

En annen hustru, Hildesuith eller Hildegard av Westerburg, er nevnt i kronikkene, men hennes forhold til Oda er fortsatt uklart. Hildegard var også navnet til ektefellen til Hermanns sønn Bernard.

Navnet til Hermanns barnebarn Oda av Meißen antyder at Oda var mor til hans barn.»[1045]

(Barn XV:11025)

Gift med neste ane.

Barn:

Mathilda av Sachsen. Født mellom 935 og 942. Død 25.05.1008. (Se XVI:22046).
Bernhard I av Sachsen. Født omkring 950. Død 09.02.1011 i Corvey. (Se XV:11025).
Suanehild av Sachsen. Født mellom 945 og 955. Død 26.11.1014. (Se XVII:44074).

XVI:22050 fm fm fm mf ff mf ff fm

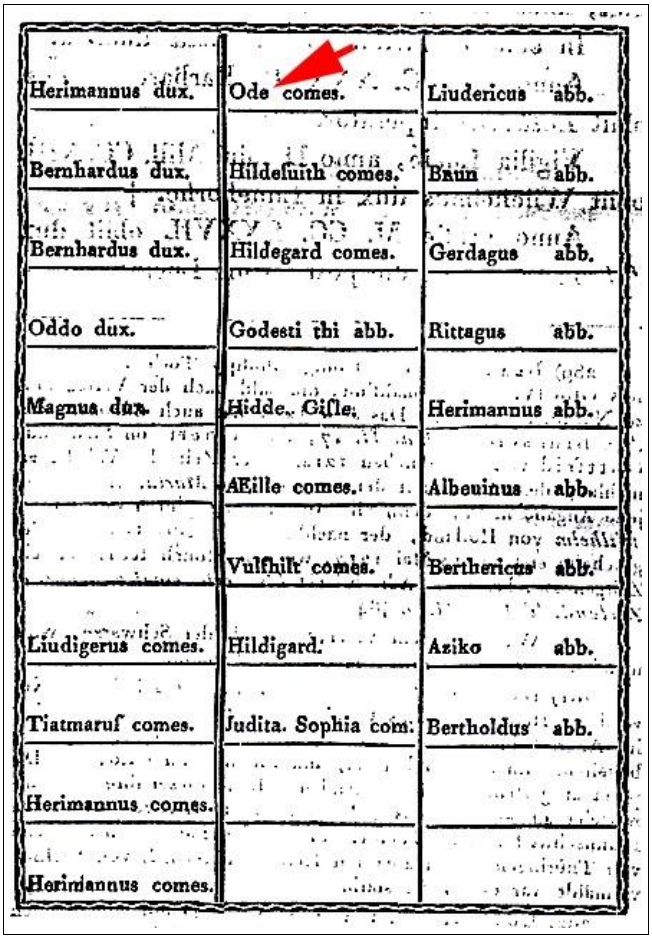
Oda (Ode) Billung av Sachsen. Markgrevinne. Død etter 973.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Oda, også Ode († 15. mars etter 973) var første – og muligens eneste – hustru til den saksiske markgreven Hermann Billung (* ca. 903 - † 973).

Som stammoder til den hertuglige slekten Billunger, er hun en av forfedrene til nesten alle europeiske konge- og fyrstehus.

Historiske bevis.
Det finnes ikke noe dokument som nevner Oda, kun tre, muligens fire nekrologiske dokumenter.

Da kronikken i nekrologien til St. Michael-kirken i Lüneburg fra 1200-tallet omtaler et ekteskap mellom Hermann Billung og Hildegard, ble Oda oversett av forskningen i århundrer.»

«Ode comes [comitissa]» i Billungers diptyk i Lüneburgs Michaeliskloster ca. 1070. (Wikipedia).

«Billunger-diptyken fra 1071/85 som også finnes i kodeksen begynner med "Hermannus dux" og "Ode comes. (comitissa)". Men det var først i 1951 at Ruth Bork reiste spørsmålet om ikke Oda skulle være hustru til Hermann Billung.

En "Diptychon" (i liturgien) (latin "libri vivorum et mortuorum", engelsk diptych, svensk diptyk) som ble lest opp i liturgien, rett før eller under bønnen, inneholdt navnene på de døde og levende som ble ansett å være medlemmer

[1045] Wikipedia.

av kirken. Bruken har vært attestert siden det tredje århundre.

I Lüneburg-nekrologien er det tre ganger innført en grevinne Ode eller Oda. Ingen av disse er markert med et kors, slik det var vanlig for medlemmene av hertugfamilien og klosterets abbeder. Den første oppføringen 15. mars lyder: "O. Ode com". I 1984 viste Gerd Althoff til en nekrolog fra byen Xanten (i krets Wesel i delstaten Nordrhein-Westfalen), dokumentert med samme dag, hvor en "Ode" som hustru til en "hertug Hermann" omtales.

I diptyken blir grevinne Oda fulgt av en "Hildesuith com". Derfor antas sistnevnte enten å være Hermann Billungs andre hustru eller hustru til sønnen hertug Bernhard I som døde tidlig. Da ingen "Hildesuith" – i motsetning til "Oda" – er kjent blant Hermann Billungs barnebarn, og da navnet heller ikke forekommer i Lüneburg-nekrologien, bør Hildesuith ikke betraktes som Hermann Billungs andre hustru. Antakelsen om at Oda var Hermanns første hustru støttes også av det faktum at Suanehild, den (antagelig andre) datteren til Hermann Billung, kalte en av sine to døtre i sitt andre ekteskap med markgreve Ekkehard I av Meißen, Oda, som i 1018 ble gift med Boleslaw den Modige av Polen og derved ble dronning av Polen.

Oda og Hermann hadde barna:
Bernhard I († 1011), hertug av Sachsen.
Liudger († 1011), greve.
Mathilde († 1008), gift 1. gang med Balduin III (* ca. 935 - † 962), greve av Flandern,
2, gang med Gottfried, Fangen (* 935/940 - † 998), greve av Verdun.
Suanehild († 1014), gift 1. gang med Thietmar (* ca. 920 - † ca. 970) , markgreve av Meißen,
2. gang med Ekkehard I (* ca. 960 - † 1002), markgreve av Meißen.»[1046]

(Barn XV:11025)

Gift med forrige ane.

XVI:22057 fm fm fm mf ff mf mf ff

Gudrød Bjørnsson. Konge. Død mellom 963 og 968 i Tønsberg.

Gudrød var konge i Vestfold etter at hans far, Bjørn Farmann, ble drept. Senere var han konge i Viken. Han fikk sitte med styret sammen med sin fetter, Trygve Olavsson, mens Håkon Adalsteinsfostre («den Gode») var rikskonge.

Gudrød ble drept i Tønsberg ved svik av Gunhild-sønnene, antagelig av Harald Gråfeld.[1047]

Fra Cappelen's «Norges Historie» om Håkon Adalsteinsfostre:

Håkon Adalsteinsfostre var nå enekonge – eller iallfall den anerkjente rikskonge – men han fikk neppe noen gang den makt hans far hadde hatt, Hans egentlige rike var kystlandet fra Møre til Agder. I Trøndelag var han nok anerkjent som øverste herre, men her måtte han dele makten med Sigurd jarl. Noen reell innflytelse på Opplandene hadde han neppe. I Viken lot han brorsønnene Tryggve Olavsson og Gudrød Bjørnsson sitte med styret. Det trengtes mer lokal autoritet her; danskene hadde gamle krav på Viken, og nylig var Danmark igjen blit forenet under en konge som snart nok kunne begynne å vise tenner.[1048]

Fra Snorre Sturlasson: Håkon den godes saga:

«2. Da det led mot vinteren, reiste kong Håkon til Opplandene; der lyste han til ting, og alt det folk som kunne, samlet seg da om ham. Han ble tatt til konge på alle ting der, og så reiste han øst til Viken. Der kom brorsønnene hans, Trygve og Gudrød, til ham og mange andre, og de regnet opp all den ulykke som hadde kommet over dem fra Eirik hans bror. Hatet mot Eirik vokste alt etter som alle mennesker ble mer glad i Håkon og fikk mer mot til å si det de tenkte. Kong Håkon ga Trygve og Gudrød kongsnavn, og samme makt som kong Harald hadde gitt fedrene deres; han ga Ranrike og Vingulmark til Trygve, og Vestfold til Gudrød. Men de var unge, bare barna ennå, derfor satte han gjeve og kloke menn til å styre landet med dem. Han ga dem landet med samme avtale som hadde vært før, de skulle ha halvdelen med ham av skylder og skatter. Da våren kom, dro kong Håkon nordover til Trondheimen, han tok landveien gjennom Opplandene.»

Fra Snorre Sturlasson: Håkon jarls saga:

«4. Det var en høst Håkon jarl dro til Opplandene. Da han kom ned på Hedmark, kom kong Trygve Olavsson og kong Gudrød Bjørnsson og møtte ham. Dale-Gudbrand kom også. De satte stevne med hverandre og satt lenge og talte sammen i enrom, men det kom da ut at de alle sammen skulle være venner. Så skiltes de, hver dro hjem til sitt rike. Dette fikk Gunnhild og sønnene hennes greie på, og de fikk mistanke om at det kanskje var tenkt på landssvik mot kongene (Gunnhilds sønner). De talte ofte om dette med hverandre. ...».

«5. Kong Harald (Gråfell) seilte mest utenskjærs. Han styrte inn i Viken og kom til Tønsberg om natten. Der fikk han høre at kong Gudrød Bjørnsson var på veitsle på landet ensteds der like ved. Kong Harald og hans menn dro dit opp; de kom dit om natten og kringsatte husene for dem. Kong Gudrød og hans menn gikk ut, det ble en kort strid til kong Gudrød falt og mange mann med ham. Så dro kong Harald hjem og møtte kong Gudrød [Eiriksson] bror sin. Nå la de under seg hele Viken».[1049]

1046 Wikipedia.

1047 C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 343. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 455. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 27.

1048 Cappelen's Norges Historie, Bind 2, side 101, 107.

Det er lite trolig at Gudrød – som beskrevet i Gudrød Bjørnssons norske biografi i Wikipedia (se nedenfor) – var sønnesønn av Harald Hårfagre!

Fra norsk Wikipedia (biografien til Harald Hårfagre):

«Harald Hårfagre skal ha hatt mange barn, med forskjellige kvinner. Hvor mange han fikk, er ukjent. I "Historia Norvegiæ" sies det at han hadde 16 sønner. "Ågrip" og "Fagrskinna"gir navnene på 20 av Haralds sønner. Snorre sier ikke noe om antallet. Etter "Historia Norvegiæ " var Eirik Blodøks den eldste, mens Snorre mente at Guttorm var den eldste. Etter "Fagrskinna" var Eirik blant de eldste og Håkon den Gode blant de yngste.

Etter Haralds død ble det å stamme fra Harald Hårfagre politisk opportunt: det ga arverett til kongemakten. Å ha Harald Hårfagre som oldefar ga uendelig mye mer legitimitet til et maktprosjekt enn å stamme fra en tilfeldig småkonge. Det er mer enn sannsynlig at mange av de slektslinjene som senere tiders høvdinger viste til, hadde blitt redigert av hensyn til dette. Det kan reises berettiget tvil om kongene Olav Tryggvason, Olav Haraldson og Harald Hardråde var etterkommere etter Harald Hårfagre.

Følgende oversikt over Haralds barn og barnas mødre må derfor leses med stor skepsis, kanskje med unntak av barna Eirik Blodøks og Håkon Adalsteinsfostre, som regnes som sikre.

Mulige, men lite sannsynlige barn med Gyda Eiriksdatter: Ålov Årbot, Rørek Haraldsson, Sigtrygg Haraldsson, Frode Haraldsson og Torgils Haraldsson.

Mulige, men lite sannsynlige barn med Åsa Håkonsdatter: Guttorm Haraldsson, Halvdan Svarte Haraldsson, Halvdan Kvite Haraldsson og Sigrød Haraldsson.

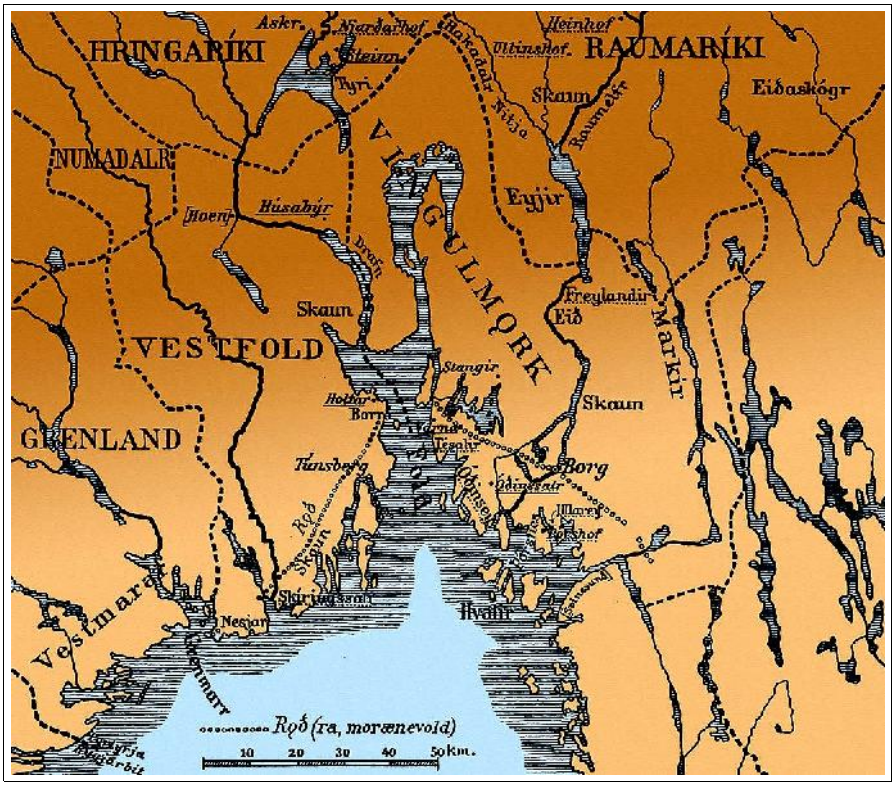
Sannsynlig barn med Ragnhild Eiriksdatter er Eirik Blodøks.

Mulige, men svært usannsynlige barn med Svanhild Øysteinsdatter: Bjørn Farmann, Olav Haraldsson Geirstadalf og Ragnar Rykkel.

Mulige barn med Åshild Ringsdatter: Ring Haraldsson, Dag Haraldsson, Gudrød Skirja, Ingeborg Haraldsdatter og Ingegjerd Haraldsdatter (kanskje Tora Mosterstong var hennes mor)

Mulige, men lite sannsynlige barn med Snøfrid Svåsedatter: Sigurd Haraldsson Rise, Halvdan Hålegg, Gudrød Ljome og Ragnvald Rettilbeine.

Sannsynlig barn med Tora Mosterstong: Håkon den gode (Håkon Adalsteinsfostre).»

Kart over Oslofjorden og Vingulmark slik navn og grenser var under middelalderen (Finn Bjørklid). Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Gudrød Bjørnsson († 968) var sønn til Bjørn Farmann († 927), småkonge i Vestfold.

Han var far til Harald Grenske og farfar til Olav Digre, den senere Olav den hellige.

Etter at Gudrøds far, Bjørn, ble drept av Eirik Blodøks ble Gudrød boende hos sin farbror Olav Haraldsson Geirstadalf, småkonge i Vingulmark.

Vingulmark (norrønt Vingulmork) var det gamle navnet på et småkongedømme og senere jarledømme i norrøn tid og i middelalderen i området rundt Oslofjorden. Vingulmark var et av de tre (fire) fylkene under Borgartingsloven som til sammen utgjorde det gamle landskapet Viken.

1049 Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga, avsnitt 36. Snorre Sturlasson: Håkon den godes saga, avsnitt 2. Snorre Sturlasson: Håkon jarls saga, avsnitt 4 - 6.

Olav Haraldsson gjorde opprør mot Eirik Blodøks, men ble drept i kamp. Gudrød måtte flykte opp til Opplandene sammen med sin fosterbror, Olav Geirstadalfs sønn, Tryggve Olavsson.

Da Håkon den Gode ble konge fikk Gudrød Vestfold, hans fars område, som len av kongen.

Da så Harald Gråfell ble konge var det mange menn i Norge som mente at de var av vel så stor ætt som Harald. Ifølge "Håkon jarls saga" var det en gang mange menn samlet for å drikke utferdsøl, og det ble "et svært drikkelag, og det ble sagt mye over drikken". En hevdet at Harald var den fremste av alle, og da ble Gudrød sint og sa at han ikke sto tilbake for Harald i noe. Snart ble begge sinte og grep etter våpen. "Men folk som hadde mer vett og var mindre fulle, stagget dem og gikk imellom, og hver gikk til sine skip," sier sagaen.

Hendelsen var nok til at Harald Gråfell og Gudrød ikke kunne stole på hverandre. Kort tid senere kom Harald Gråfell seilende inn Viken, omringet huset til Gudrød og da han kom ut sammen med mennene sine ble det en kort kamp før han ble drept.

Det nevnes ikke hvem Gudrød ble gift med, annet enn at hun var av "god ætt slik som høvelig var" og at de fikk en sønn som het Harald.»[1050]

(Barn XV:11029, Far XVII:44113)

Gift

Barn:

Harald Grenske. Født mellom 952 og 957. Død 995. (Se XV:11029).

XVI:22065 fm fm fm mf ff mm ff ff

Taksony av Ungarn. Storprins. Død 972.

Taksony (Toxun) var den tredje hertug av Ungarn 944 - 972.

I hans tid kom hunnerne i 909 inn i Thüringen, i 910 helt til Augsburg, 932 til Merseburg og 955 atter til Augsburg.

Taksony førte krig mot tyskerne og de bysantiske keisere.

Han var farfar til Stefan den Hellige (979 - 1038). Selv ble han ikke døpt, men ga sin sønn og etterfølger, Geza, en kristen hustru, Sarolte.[1051]

T.v. Taksony, regjerende prins for de ungarske stammene til 955-970. Bilde fra «Picture Chronicle». T.h. Taksony. Litografi av Josef Kriehuber etter tegning av Moritz von Schwind ca.1828 (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Taksony (* ca. 931; † 970 eller 973) var storprins av Ungarn fra 955 til ca. 970. Han kom fra Árpád-familien og var sønn til storprins Zoltán.

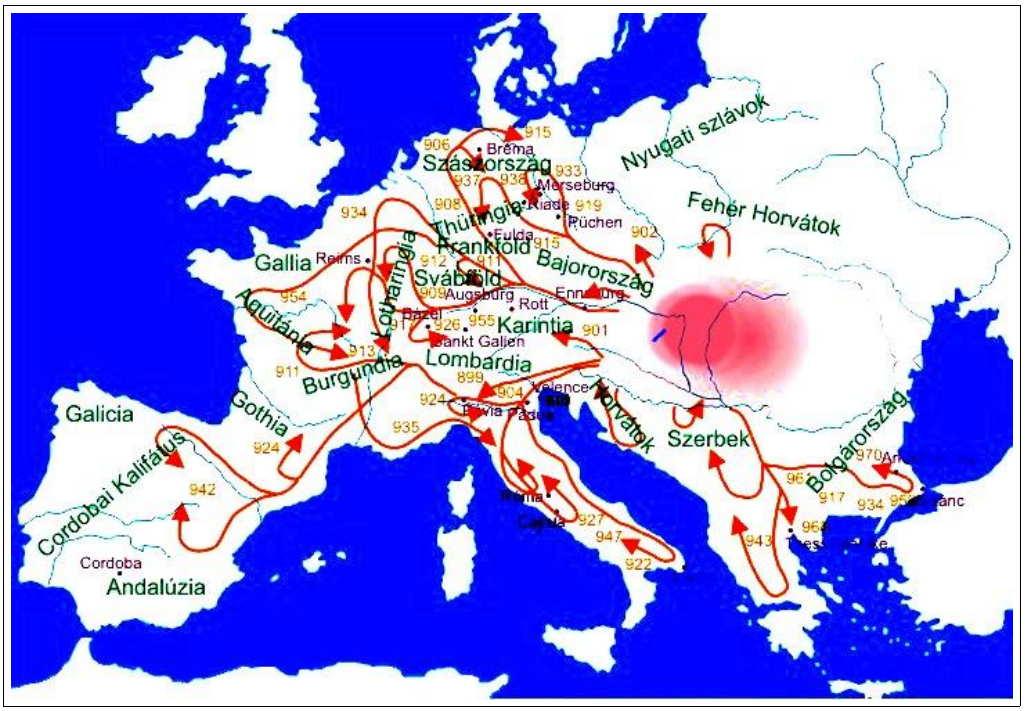
Storprins (Grand Prince, ungarsk: Nagyfejedelem) var tittelen som ble brukt av samtidige kilder for å navngi lederen av føderasjonen av de ungarske stammene i det 10. århundre.

1050 Wkipedia.

1051 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 162. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 19, 23.

Taksony var sønn til Zoltán, ifølge "Gesta Hungarorum" (skrevet av Anonymous omkring 1200). Samme kilde legger til at Taksonys mor var en navnløs datter til Menumorut, en lokal hersker som ble beseiret av de erobrende ungarerne kort før 907. Det sier også at Taksony ble født "i vår Herres inkarnasjon 931". "Gesta Hungarorum" rapporterer at Zoltán abdiserte til fordel for Taksony i 947, tre år før sin egen død.

Han var storprins av Ungarn etter deres katastrofale nederlag i slaget ved Lechfeld i 955.»

Ungarske raid i det 9. og 10. århundre (Wikpedia).

«I sin ungdom hadde han deltatt i plyndring i Vest-Europa, men under hans regjeringstid rettet ungarerne seg bare mot det bysantinske riket. "Gesta Hungarorum" forteller at betydningsfulle muslimske og Pecheneg-grupper bosatte seg i Ungarn under Taksony.

Imidlertid har moderne historikere stilt spørsmål ved denne kildens informasjon om Taksonys tidlige liv. En nesten samtidig kilde - Liudprand of Cremona's "Retribution" - forteller at Taksony ledet et plyndringstog mot Italia i 947, noe som antyder at han ble født betydelig tidligere enn i 931. Hans fars styre nevnes bare i "Gesta Hungarorum" hvor Anonymous lister opp Zoltán blant storfyrstene, og sier at alle senere ungarske monarker stammet fra ham. Den bysantinske keiseren Konstantin VII Porphyrogenitus skrev omkring 950 at Fajsz, Taksonys fetter, var storprins av Ungarn på den tiden.

Fra Liudprand av Cremonas "Retribution":
"Ved den tiden kom Taxis, ungarernes konge, til Italia med en stor hær. Berengar ga ham ti målebeger med mynter, ikke fra sine egne penger, men fra en eksaksjon på kirkene og fattigmennene."

En senere kilde, Johannes Aventinus, skriver at Taksony kjempet i slaget ved Lechfeld 10.08.955. Der kommanderte den fremtidige hellige romerske keiseren Otto I en 8.000 mann stor ungarske hær. Hvis dette er er pålitelig kilde, var Taksony en av få ungarske ledere som overlevde slaget. Moderne historikere, inklusive Zoltán Kordé og Gyula Kristó, antyder at Fajsz abdiserte til fordel for Taksony ved den tiden. Etter kampen stoppet ungarernes plyndring i Vest-Europa, og de ble tvunget til å trekke seg tilbake fra landene mellom elven Enns og Traisen. Ungarerne fortsatte imidlertid sine innfall i det bysantinske riket til 970-tallet.

I følge "Gesta Hungarorum" ankom "en stort antall muslimer" til Ungarn "fra landet Bular" under Taksonys tid, Den samtidige Abraham ben Jacob registrerte også tilstedeværelsen av muslimske kjøpmenn fra Ungarn i Praha i 965. Anonymous skriver også om ankomsten av Pechenegs under Taksonys regjeringstid; han sikret dem "et land for å bo i i regionen Kemej ved (elven) Tisza". Det eneste tegnet på en ungarsk forbindelse med Vest- Europa under Taksony er en rapport fra Liudprand av Cremona. Han skriver om Zacheus, som pave Johannes XII innviet som biskop og "sendte til ungarerne for å forkynne at de skulle angripe" tyskerne i 963. Det er imidlertid ikke bevist at Zacheus noen gang ankom Ungarn.

Taksony arrangerte ekteskapet til sin eldre sønn Géza med Sarolt, datter til Gyula av Transylvania, før han døde i begynnelsen av 970-årene.

Taksonys ekteskap med en kvinne "fra kumanernes land" ble arrangert av hans far, ifølge "Gesta Hungarorum". Selv om denne referansen til kumanerne er anakronistisk, hevder moderne historikere at Gesta ser ut til å ha bevart minnet om den tyrkiske - Khazar, Pecheneg eller det Volgabulgariske riket - opphavsstedet til Taksonys hustru. Historikeren György Györffy foreslår at en høvding i Pecheneg, Tonuzoba, som mottok eiendommer fra Taksony nær elven Tisza, var i slekt med Taksonys hustru. Navnene til to av Taksonys sønner (Géza og Michael) er bevart.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«I spissen for en hær ble Taksony sendt til Pavia i 947 for å støtte de italienske kongene Hugo og Lothar mot bysantinerne i Apulia: Samtidig skulle han motta den vanlige italienske hyllesten til de ungarske prinsene.

Etter nederlaget i slaget ved Lechfeld (955) valgte ungarerne Taksony som storprins. Han måtte etter slaget gi tilbake det bayerske "Awarenmark" og gi opp støtten til de bayerske opprørene.

Awarenmark (Avaria) var først et frankisk og senere et øst-frankisk grenseland. Området omfattet det som nå er Nieder-Österreich, Burgenland og Nordvest-Ungarn. Det var opprinnelig ment å skulle beskytte de keiserlige grensene mot de herskende avarerne i Pannonia og Øst-Sentral-Europa.

Dette ga en fredsavtale med de bayerske naboene. Taksony inngikk lignende avtaler med de böhmiske herskerne, med Kievan Rus, Pechenegs og med bulgarerne. De første forsøk til kristen misjonering fant sted. I tillegg lyktes Taksony i å svekke ungarernes tradisjonelle stammeorden og å plassere seg selv i en sterkere posisjon overfor stammehøvdingene. Han bosatte også utenlandske befolkningsgrupper i grenseregionen og valgte sitt kvarter i Pest på østsiden av Donau.

Taksony begynte å bestrebe seg om dåpen og dermed en sterkere legitimering av sitt styre. Men han forsøkte å unngå at hans imperium ble knyttet til en utenlandsk nasjonalkirke. Hans forhandlinger med pave Johannes XII om en uavhengig ungarsk regional kirke var vellykket i den grad at Johannes i961 eller 962 for første gang innviet en biskop for Ungarn. Imidlertid forhindret den tyske keiseren Otto I biskopen fra å ta opp sitt arbeid fordi han ønsket å utøve kontroll over kristningen av Ungarn selv. Først Taksonys etterkommere Géza og Stephan I lyktes i å inkludere Ungarn i det kristne vesten.

Da den bysantinske keiseren Konstantin VII nektet hyllest, sendte Taksony angivelig den ungarske generalen Apor mot Konstantinopel. I 970 var Taksony involvert i et angrep på Byzantium, som mislyktes i slaget ved Arkadiopolis i 970.»[1052]

(Barn XV:11033, Far XVII:44129)

Gift

Barn:

Géza av Ungarn. Født omkring 940. Død 997. (Se XVII:44551).
Michael av Ungarn. Født 946. Død mellom 971 og 977. (Se XV:11033).

XVI:22271 fm fm fm mf mm mm mm mf

Theophylact Dalassenos. Katepano/Doux. Levde mellom 990 og 1039.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Teofylakt Dalassenos (født før ca. 990 - † etter 1039) var en bysantinsk aristokrat som hadde en rekke høye militære stillinger i det 11. århundre.

Han var sønn til Damian Dalassenos, det første sikre medlemmet av den fremtredende aristokratiske klanen Dalassenos. Han dukket først opp i 998, da han fulgte faren, og deretter hadde han stillingen som doux av Antiochia, i kamp mot fatimidene. I det avgjørende slaget ved Apamea ble Damian drept og Teofylakt ble tatt til fange sammen med broren Constantine,. De ble deretter solgt videre til Fatimid-generalen Jaysh al-Samsama for 6000 gulldinarer, og tilbrakte de neste ti årene i fangenskap i Fatimid- hovedstaden i Kairo.

Etter løslatelsen fortsatte han sin militære karriere, men hans liv er uklart før 1021/22, da han, ifølge Yahya av Antiochia, hadde rang av protospatharios og droungarios (mest sannsynlig stillingen som droungarios tes viglas). I august 1022 utnevnte keiser Basil II (regjerte 976-1025) ham til strategos (militær guvernør) for det anatoliske temaet og ga ham penger til å skaffe tropper, med oppgaven å undertrykke opprøret til Nikephoros Xiphias og Nikephoros Phokas Barytrachelos.De to opprørerne led nederlag og Xifias fikk myrdet Phokas; da opprøret kollapset. .Dalassenos tok Xiphias til fange og førte ham for retten i Konstantinopel.

Hans eksisterende embetssegl er viser at han hadde stillingene til katepano i Iberia (sannsynligvis før 1021), og katepano i Vaspurakan (etter 1027). Hans siste stilling, sannsynligvis i 1032-34, var Doux av Antiochia, med rang av anthypatos patrikios og vestes, også bevist av et segl. Keiser Michael IV, den paphlagonske (r. 1034-41), mistenkte imidlertid Dalassenoi for å ha konspirert for å tilbringe seg tronen; Teophylacts karriere tok derfor antagelig slutt i 1034, og hele familien ble forvist i august 1039. Et annet segl registrerer at han også hadde hovets høyeste rang av magistros, men det er uklart om dette var før 1034, eller om han ble tildelt det etter at Michael IVs død.

Teofylakt var mest sannsynlig far til Adrianos, morfar til Anna Dalassene, og mor til keiser Alexios I Komnenos, grunnlegger av Komnenian-dynastiet.»[1053]

(Barn XV:11136, Far XVII:44541)

Gift

1052 wikipedia.

1053 Wikipedia.

Barn:

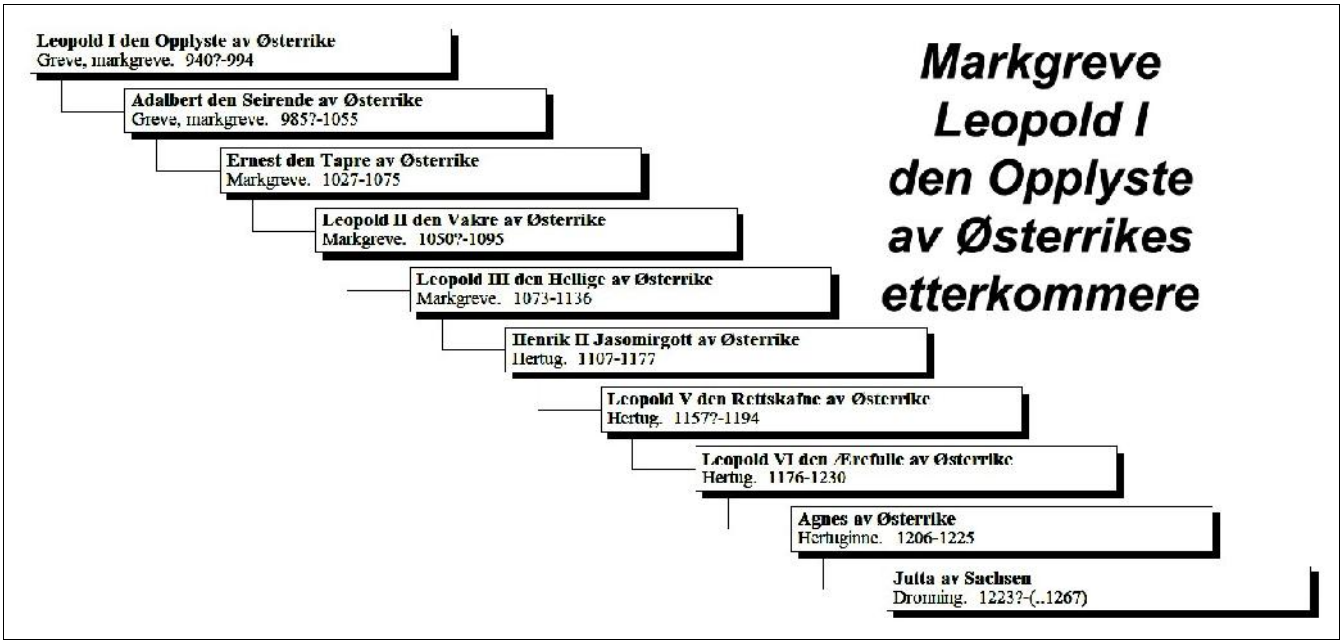
??? Dalassena. Født omkring 990. Død etter 1039. (Se XV:11136).

XVI:22273 fm fm fm mm ff ff ff ff

Leopold I den Opplyste av Østerrike. Greve, markgreve. Født omkring 940. Død 10.07.994 i Würzburg.

Leopold den Opplyste («der Erlauchte») var markgreve av bayersk Ostmark (Østerrike) 976 - 994.

«Erlaucht» er en tittel benyttet av regjerende tyske riksgrever før 1806, da Det tysk-romerske riket ble oppløst (Store norske leksikon).

Leopold var opprinnelig greve av Donaugau.

Hans avstamning er usikker. Det er mulig at hans far var den østfrankiske greve Henrik som sto i nær forbindelse med kong Henrik I. Tradisjonelt blir han imidlertid regnet som etterkommer til den eldre Babenbergerslekten, og at hans far i så fall var Adalbert II (901 - 933) som var greve av Babenberg.
En av hans slektninger var Thietmar av Mersebug.

Babenbergerslekten var markgrever og senere hertuger av Østerrike fra 976 til 1246. Hertugdømmet Østerrike var opprinnelig et markgrevskap under Bayern og ble kalt bayersk Ostmark. Østerrike var en del av det tysk-romerske riket.

Han var gift med Richeza av dunkel herkomst, hun formodes å være søster til Ezzo som var phalzgreve av Lothringen. Enkelte kilder hevder at hun var Adalberts stemor.

Leopold ble begravet Würzburg.[1054]

1054 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 193, se nr. 443. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 24.

Leopold den Opplyste kjemper mot magyarene og forsvarer Melk, Babenberger Stammbaum, Klosterneuburg-klosteret, 1489–1492 (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Leopold I (også Luitpold eller Liutpold) (* ca. 940 - † 10.07.994) var den første markgreven av markgrevskapet Østerrike fra huset Babenberg. Leopold var greve i det bayerske Donau-området, og hans navn forekommer første gang i et dokument fra 960, hvor han beskrives som en trofast støtte for keiser Otto den Store.

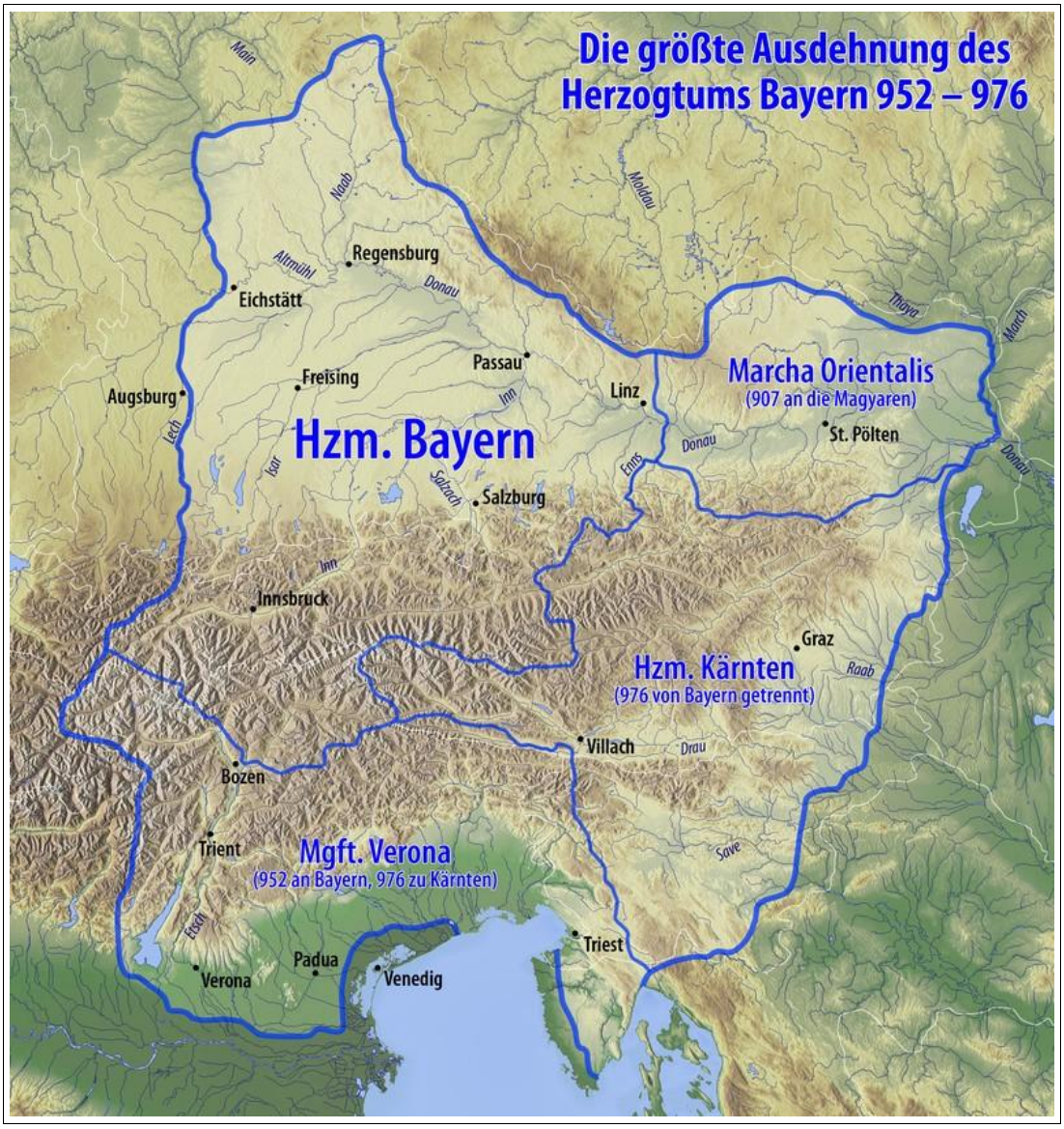
Etter Henrik II av Bayerns motstand mot Otto II i 976, blir han utnevnt til «markgreve i øst». Han regjerte sannsynligvis fra Pöchlarn, men det kan ikke utelukkes at han regjerte fra Melk, hvor hans etterfølgere hadde sete. Territoriet, som opprinnelig dekket det nåværende Wachau, ble utvidet mot øst til Wienerwald. Leopold døde i Würzburg.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Leopold I, "der Erlauchte" (* ca 940 - † 10.07.994 i Würzburg), også kalt Luitpold, fra Babenberg-familien, var markgreve av Østerrike fra 976 til 994.

Han var greve i det bayerske Donaugau og fremstår som en lojal tilhenger av Otto I allerede på 960-tallet. Han omtales første gang 13.02.962 i et privilegium fra keiser Otto I til den romerske kirken. I dette, blant andre vitner, heter hans forgjenger Burchard og også en viss Liupo. Liupo er en diminutiv av Liutpold. Bortsett fra den senere markgreven Leopold, kommer ingen andre med dette navnet i betraktning på dette tidspunktet. Selv etter opprøret til Henrik "der Zanker" (bråkmakeren) av Bayern i 976 mot keiser Otto II, fortsatte han å støtte keiseren og ble derfor utnevnt til markgreve i et område i øst, dagens østerrikske hjerteland, i stedet for en viss Burkhard. 21.07.976 ble han første gang omtalt som markgreve, "marchio Liutpalus". Han bodde sannsynligvis i Pöchlarn, men muligens allerede i Melk, som hans etterfølgere.»[1055]

[1055] Wikippedia.

Bayern med markene Østerrike (Marcha Orientalis), Kärnten og Verona, 952-976 (Maximilian Dörrbecker). Wikipedia).

«På den tiden strakte markgrevskapet seg fra Erlabach i vest, noen kilometer øst for Enns, fram til Wienerwald i øst. I nord kom i tillegg til Donau-dalen dalene ved nedre del av sideelvene (Krems og Kamp) og dertil Wagram, i sør nådde markene fram til de fjellrike landene. I 991 ble området i øst utvidet til Fischa.

Leopold døde 10.10.994 i Würzburg etter et attentat på hans fetter Henrik fra Schweinfurt-linjen. Begge ble invitert til Kilians-messen 8. juli av Würzburg-biskopen. En pil beregnet på hans fetter traff ham og såret ham dødelig.

Leopold er den første minst halvveis begripelige historiske herskeren i Østerrike. Tusenårsdagen for etableringen ble derfor feiret i 1976 under tittelen "Tausend Jahre Österreich gefeiert" – akkurat som ved jubileet for "Ostarrîchi"-sertifikatet tjue år senere.

Selv om han ikke nevnes av sin etterkommer Otto av Freising (hvis Babenberger-kronikk begynner med Leopolds sønn Adalbert), anses han for å være stamfar til det herskende Babenberg-huset som formet Østerrike i betydelig grad. Dets nedstigning fra de frankiske (eldre) babenbergere (Popponen) – som Otto av Freising hevder to hundre år senere (ble kjent fra Babenberg-opprøret i begynnelsen av 900-tallet) – er ikke bevist, men heller ikke helt utenkbart.» [1056]

(Barn XV:11137)

Gift med neste ane.

Barn:

Adalbert den Seirende av Østerrike. Født omkring 985. Død 26.05.1055 i Melk, Nedre Østerrike. (Se XV:11137).

1056 Tysk Wikipedia.

XVI:22274 fm fm fm mm ff ff ff fm

Richarda av Sualafeldgau. Markgrevinnekonsort. Født mellom 945 og 950. Død 08.07.994.

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):
«Richarda av Sualafeldgau (også Richardis, Richwarda, Richwardis eller Rikchard) (* ca. 945/950 - † 08.07.994) var markgrevinne av Østerrike fra 976 til 994 som konsort til den første Babenberg-markgreven, Leopold I.»

Markgrevine Richarda (Richwardis Rikchard), hustru til Leopold I av Østerrike (utdrag fra slektstreet Babenberg, Klosterneuburg-klosteret). (Wikipedia).

«Hun var sannsynligvis søster eller halvsøster til greve Marchward I av Eppenstein og datter til greve Ernst IV av Sualafeldgau fra familien Ernste. Dette forsterkes også ved navngivingen til hennes andre sønn, Ernst.

Richarda var gift med Leopold I den Opplyste ("der Erlauchte") av Østerrike.

Richarda og Leopold hadde 8 barn.
Henrik I den Sterke († 1018), etterfulgte sin far som markgreve av Østerrike fra 994 til 1018.
Judith.
Ernst (* før 994 - † 1015), hertug av Schwaben fra 1012 til 1015,
gift med Gisela, datter til hertug Hermann av Schwaben
Poppo (* 986 - † 1047 i Trier), erkebiskop av Trier fra 1016 til 1047.
Adalbert (* ca. 985 - † 1055), etterfulgte sin bror, Henrik I,
som markgreve av Østerrike fra 1018 til 1055.
Luitpold I († 1059), erkebiskop av Mainz fra 1051 til 1059.
Kunigunde.
Hemma, gift med greve Rapoto av Dießen.
Christine, eneboer i et kloster i Trier."»[1057]

(Barn XV:11137)

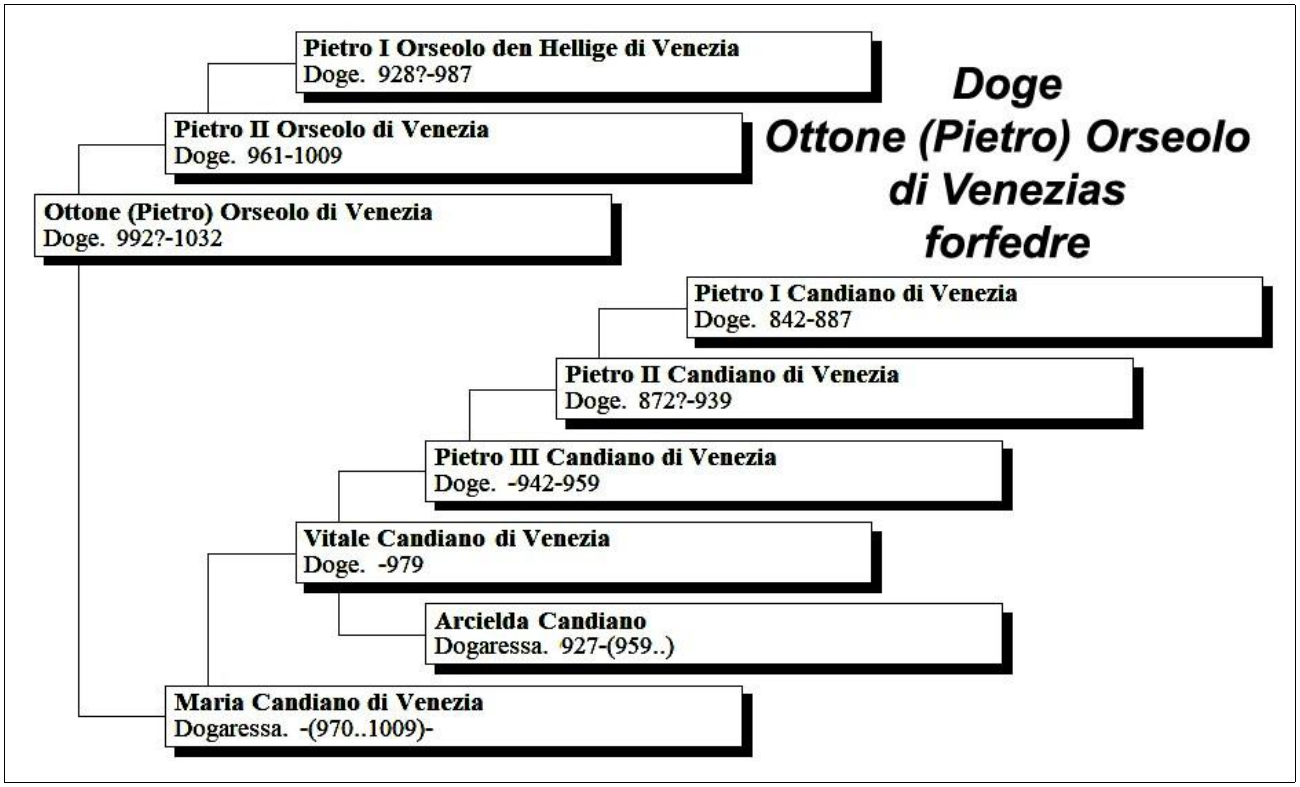
Gift med forrige ane.

XVI:22275 fm fm fm mm ff ff ff mf

Ottone (Pietro) Orseolo di Venezia. Doge. Født omkring 992. Død 1032.

Doge (XXVII) av Venezia 1008 - 1026.

[1057] Wikipedia.

Pietro Orseolo II døde i september 1009 og ble automatiskt efterfulgt som doge av den 15-årige sønnen Ottone. Men som alle andre lignende forsøk til å forandre dogeskapet til et arvelig monarki, slo dette også feil. Ottone Orseolo regjerte til 1026 da han ble avsatt og sendt i eksil til Konstantinopel.

Ottone døde i 1031.

Hans sønn, Peter, ble konge av Ungarn. Sønnen Domenico ble doge av Venezia.

Familien Orseolo fikk ikke dogeskapet flere ganger, og døde ut på 1600-tallet.[1058]

Otto Orseolo. Interiør i Dogepalasset (Venezia) - Appartamento dogale (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Otto Orseolo (italiensk: Ottone Orseolo, også Urseolo) (* ca. 992 - † 1032) var doge av Venezia fra 1008 til 1026. Han var den tredje sønnen til Doge Pietro II Orseolo (* 961 - † 1009) og Maria Candiano, som han etterfulgte i en alder av seksten år, og ble den yngste dogen i venetiansk historie.

Da keiser Otto III oppholdt seg i Verona og ga Venezia mange privilegier i "Marca Verona", ba han Pietro om å sende sin tredje sønn til Verona hvor keiseren fungerte som hans sponsor ved konfirmasjonen. Til keiserens ære fikk han navnet Otto. I 1004 reiste Pietro Otto, i selskap med sin eldste sønn og meddoge Giovanni (i samtidige kilder Johannes Urseolus (* 984 - † 1007)), til Konstantinopel, hvor Giovanni giftet seg med niesen til Basil II, Maria Argyra, og Otto mottok flere ærestitler.

Etter Giovannis plutselige død i 1006 sammen med sin familie i pesten ("pestilencia") opphøyde Pietro Otto til

[1058] Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 195. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 23.

meddoge. Deretter satt han opp sitt testamente, ga det meste av sin rikdom til de fattige og kirken, trakk seg tilbake til et kloster og overlot styret til Otto. Da Pietro døde i 1008, ble Otto ensom doge i den unge alderen av seksten år.

I 1009, kort tid etter farens død, giftet Otto seg med Grimelda, en datter til nylig kristnede Géza av Ungarn og Adelaide. Da Johannes, Diakonens "Chronicon Venetum" ble avsluttet i Ottos regjeringstid, er det nødvendig å stole på senere kronikker. I følge kronikeren (og dogen) Andrea Dandolo, som skrev fra et utsiktspunkt tre århundrer senere, var Otto:

"Katolikk i tro, rolig i renhet, sterk i rettferdighet, fremtredende i religion, ypperlig i sin levemåte, velutstyrt med rikdom og eiendeler, og så fylt med alle former for dyd at han universelt ble ansett for å være den mest passende etterfølgeren til hans far og farfar."

Regjering og avsetning (1008-1026).

Skandaler preget mye av Ottos regjeringstid, da han viste en klar tilbøyelighet til nepotisme ved å gi flere slektninger maktposisjoner. I 1017 døde Vitale Candiano, patriarken av Grado, og Otto utnevnte sin eldre bror (Pietros andre sønn), Orso, allerede biskop av Torcello, til det ledige patriarkatet. Otto fylte deretter det ledige Torcello med sin yngre bror Vitale. Med disse handlingene mistet ham støtten fra folket, selv om de ennå ikke krevde at han skulle bli fjernet fra vervet. Oppsigelsen av Poppo av Treffen, patriarken av Aquileia, fikk venetianerne til å utvise Otto og patriarken av Grado fra Venezia, hvorfra de tok tilflukt i Istria fra 1022 til 1023. Men det siste året plyndret Poppo det patriarkalske palasset og kirken i Grado og venetianerne tilbakekalte Otto og hans bror, Orso.

I 1024 bekreftet pave Johannes XIX Orsos rett til å beholde Grado og hans patriarkalske rettigheter vis-à-vis Aquileia. Imidlertid fortsatte Otto å bruke kirkeutnevnelser til egen personlige og familiær fordel, Orseolis fiender i Venezia, med folkelig støtte valgte å avsatte ham i 1026. De arresterte ham, barberte hans skjegg og forviste ham til Konstantinopel. Der ble han godt mottatt av Konstantin VIII, onkelen til hans svigerinne, som opphevet handelsprivilegier tidligere gitt til republikken under Pietro II. Ikke for intet hadde Otto bygget opp et godt forhold til keiserne i Europa. Den hellige romerske keiser Konrad II tilbakekalte også venetianske handelsprivilegier som svar på hans avsetting. Stephen I av Kroatia angrep, ansporet av Ottos sønn Pietro, kystbyene i Dalmatia, og fanget flere fra Venezia.

Døden i eksil i 1032.

I mellomtiden hadde venetianerne blitt lei av Ottos etterfølger, Pietro Barbolano, og de avsatte ham i 1032. Vitale av Torcello dro til Konstantinopel og oppsøkte sin bror for at han skulle gjeninnta dogetronen, mens Orso av Grado i mellomtiden tok styret i egne hender. Når Vitale ankom den bysantinske hovedstaden fant han Otto på dødens rand, og han døde før han kunne returnere til Venezia.

Orso trakk seg fra den temporære makten så snart nyheter nådde Venezia, mens en slektning, Domenico, forsøkte å tilrane seg tronen. Han mislyktes og venetianerne henvendte seg til en Domenico Flabanico for å være deres doge.

Ottos sønn, Pietro, etterfulgte senere Stephen som konge av Ungarn.»

Fra svensk Wikiedia (oversatt):

«Doge (venetiansk form av it. Duce, fra den latinske duxen "leder") var tittelen på den person som hadde det høyeste embedet i de historiske bystatene Venezia, Amalfi og Genova.

Den første dogen ble allerede valgt i 697 i Venezia og i Genova i 1339. Både Genova og Venezia ble inntatt av franske tropper i 1797, og begge dogene ble avsatt. I Genova ble dogeverdigheten gjenopprettet i en kort periode 1802-05.

I Venezia ble dogen opprinnelig valgt for livet og hadde nesten absolutt makt. Dogen ble valgt av folket, men dogekandidatene kom fra Venezias mektigste familier. Med tiden ble dogens makt svekket og fra 1172 delte han makten med seks rådgivere, som sammen dannet byens signora (herskap). Dogevalget ble overtatt av et utvalg fra Grand Council, og for å redusere makten til de mektige aristokratiske familiene ble valget av dogen fra 1268 en meget komplisert prosess. Dogekontoret ble stadig redusert til et nesten seremonielt post.

I Genova ble dogen opprinnelig valgt av folket for livet, men i 1528 ble mandatperioden begrenset til to år. Samtidig gikk valget av dogen videre til bystyret.

Hans gemalinne ble kalt Dogaressa.»[1059]

(Barn XV:11138, Far XVII:44549, Mor XVII:44550)

Gift omkring 1009 med neste ane.

Barn:

Frozza Orseolo av Venezia. Født omkring 1010 i Venezia. Død 17.02.1071. (Se XV:11138).

XVI:22276 fm fm fm mm ff ff ff mm

Grimelda av Ungarn. Prinsesse/Dogaressa. Født omkring 982 i Esztergom, Ungarn. Død etter 1026.

Hun ble født omkring 982 i Esztergom, Ungarn.

I følge Mogens Bugges «Våre forfedre« og Bent og Vidar Billing Hansens «Rosensverdslektens forfedre» het hun Maria.[1060]

[1059] Wikipedia.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Grimelda av Ungarn († etter 1026) var en ungarsk adelskvinne og en dogaressa av Venezia ved ekteskap med Doge Otto Orseolo

Hun var datter til Géza (* ca. 940 - † 997), storprins av ungarerne og prinsesse Sarolt (* ca. 950 - † ca. 1008).

Grimelda ble gift med dogen Otto Orseolo (regjerte 1009-1026).

Hun fulgte Otto til Konstantinopel etter at han ble avsatt.

Grimelda og Ottos barn var
Peter (* 1011 - † 1046), konge av Ungarn og
Frozza Orseolo (* 1015 - † 1071)), gift med Adalbert den Seirende av Østerrike.»[1061]

(Barn XV:11138, Far XVII:44551, Mor XVII:44552)

Gift omkring 1009 med forrige ane.

XVI:22277 fm fm fm mm ff ff fm ff

Dietrich I av Lausitz. Greve, markgreve. Født omkring 990. Død 19.11.1034.

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):
«Dietrich (* ca. 990 - † 19.11.1034) var en saksisk føydalherre, som Dietrich II greve av Wettin, fra 1015 greve av Schwabengau, fra 1017 greve av Eilenburg og Brehna, greve av Hassegau og Gau Siusili og som Dietrich I fra 1032 den første markgreven i Lausitz-regionen fra adelsfamilien Wettin.
Han var eneste sønn til greve Dedo I, greve av Wettin (* ca. 950 - † 1009) og hans hustru Thietburga, datter til greve Dietrich av Haldensleben († 985), den første markgreven av Nordmark.
Dietrich var dermed barnebarn til Wettin-forfaderen Dietrich I.

Dietrich II av Wettin var gift med Mathilde, datter til Ekkehard I (* ca. 960 - † 1002), markgreve av Meißen og Suanehild av Sachsen (* 945/955 - † 1014), datter til Hermann Billung av Sachsen.

Julen 1009, etter at hans far ble drept i en hard kamp mot markgreve Werner av Nordmark, ble Dietrich tildelt grevskapet Wettin i saksiske Hassegau (hvor han regjerte som Dietrich II) av kong Henrik II av Tyskland i Pöhlde. Fra 1015 viste han seg som greve av nabogrevskapet Schwabengau. Ved hans onkel Fredrik I's død uten mannlig arvinger i 1017, arvet han Eilenburg og Brehna. I 1018 opptrådte Dietrich og hans svoger, markgreve Herman I av Meißen, som vitner da freden i Bautzen ble inngått mellom keiser Henrik II og den polske herskeren Boleslaw I den Modige som avsluttet en lang tysk-polsk krig.

Fra 1029 førte keiser Konrad II igjen krig mot Polen. Boleslaws sønn og etterfølger, Mieszko II, mistet Lausitz og måtte til slutt gi avkall på sine krav i Merseburg-traktaten fra 1033. I følge "Annalista Saxo"-krønikene spilte Dietrich en nøkkelrolle i keiserens felttog og kunne på sin side etterfølge Odo II, markgreven av Lausitz, i 1032.

19.11.1034 ble Dietrich II drept av håndlangere til hans svoger, markgreve Ekkehard II av Meißen, hvoretter Ekkehard ble hans etterfølger i Lausitz.

Dietrichs besittelser ble delt mellom hans sønner.
Som greve av Eilenburg ble han etterfulgt av sin eldste sønn Dedi, som også ble markgreve av Lausitz ved markgreve Ekkehard II av Meißens død i 1046.»[1062]

(Barn XV:11139, Far XVII:44553, Mor XVII:44554)

Gift med neste ane.

Barn:

Dedo II av Saksisk Ostmark. Født omkring 1010. Død 1075. (Se XV:11139).

XVI:22278 fm fm fm mm ff ff fm fm

Mathilde av Meißen. Død 28.04.1014.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Mathilde var datter til Ekkehard I (* ca. 960 - † 1002), markgreve av Meißen og Suanehild av Sachsen (* 945/955 - † 1014), datter til Hermann Billung av Sachsen.

Hun var gift med Dietrich I, greve og senere, som Dietrich II, markgreve av Wettin.

Mathilde og Dietrich hadde barna:
Dedi (* ca. 1010 - † 1075), eldste sønn, som etterfulgte som markgreve av Lausitz.

1060 Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 195. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 23.

1061 Wikipedia

1062 Wikipedia.

Fredrik (* ca. 1020 - † 1084), valgt til biskop av Münster i 1063.
Thimo (* ca. 1034 - † ca. 1101), greve av Wettin.
Gero (* ca. 1020 - † 1089), greve av Brehna.
Konrad († 1040), greve av Camburg.
Riksdag.
Ida (Hidda), gift med hertug Spytihnev II av Böhmen.»[1063]

Grevinne. (Barn XV:11139, Far XVII:44555, Mor XVII:44556)

Gift med forrige ane.

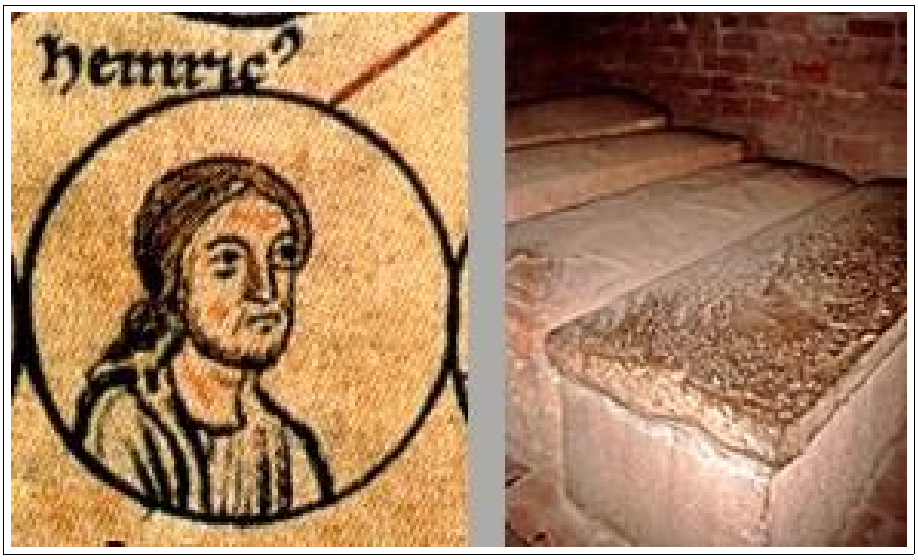
XVI:22289 fm fm fm mm ff fm ff ff

Henrik av Speyer. Greve. Født omkring 970. Død mellom 989 og 992.

Greve av Speyergau.

Henrik kalles også Henrich av Worms eller greve i Speiergau.

Han døde i 997, bare 27 år gammel. [1064]

T. v. Henrik av Speyer (illustrasjon fra "Chronica Sancti Pantaleonis", ca. 1237). T. h. Hans sarkofag i Salierkrypten i Wormskatedralen (helt til høyre). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Henrik av Speyer (tysk: Heinrich von Speyer, også Heinrich von Worms) (* ca. 970 - † 989/992), et medlem av det saliske dynastiet, var greve i det rhensk-frankiske Wormsgau.
Han var far til keiser Konrad II.

I følge et donasjonsbrev fra Lambrecht kloster i 977 var Henrik den eldste sønnen til greve Otto av Worms († 1004), hertug av Kärnten fra 978 til 983 og igjen fra 995, og hans hustru Judith († 991).

Han giftet seg med Adelaide av Metz († 1046), en søster til lothringen-grevene Gerhard, greve av Mosel og av Metz og Adalbert, greve av Saargau.
Ekteskapet ga sønnen Konrad (* ca. 990 - † 1039), valgt til konge av romerne i 1024 og kronet som den hellige romerske keiser tre år senere, og datteren Judith.

Henriks yngre bror, Bruno, ble valgt til pave som Gregorius V i 996, hans bror Konrad I etterfulgte deres far som hertug av Kärnten i 1004.

Lite er kjent om Henriks liv, da han døde i en alder av 20 år, til og med før for sin far, Otto.

Han blir gravlagt i Worms katedral sammen med datteren Judith.»[1065]

(Barn XV:11145, Far XVII:44577, Mor XVII:44578)

Gift med neste ane.

Barn:

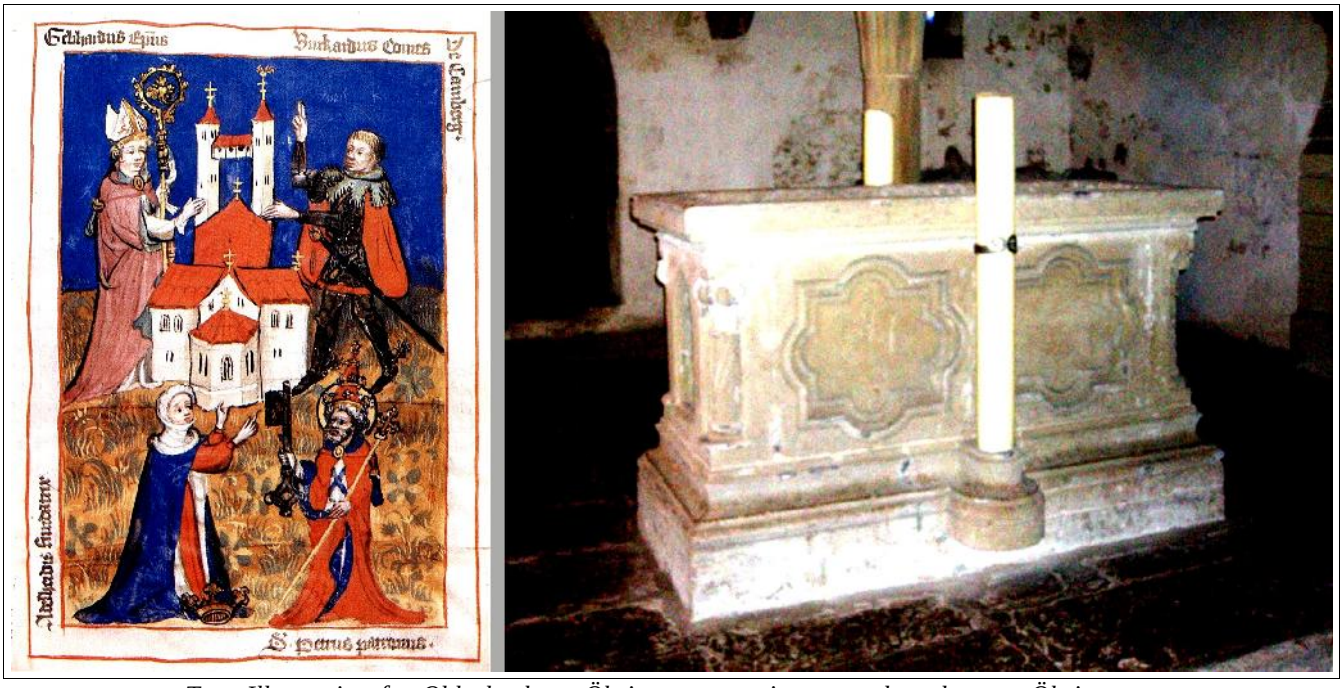
Konrad II Salieren av Tyskland. Født omkring 990. Død 04.06.1039 i Utrecht. (Se XV:11145).

1063 Wikipedia.
1064 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 200. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 91.
1065 Wikipedia.

XVI:22290 fm fm fm mm ff fm ff fm

Adelheid av Metz. Grevinne. Født 970 i Egisheim. Død 19.05.1046.

Adelheid av Metz eller Elsass var muligens datter til greve Richard av Metz.[1066]

T. v. Illustrasjon fra Obleybuch av Öhringen, som viser grunnleggelsen av Öhringens kanonpakt i 1037. Nede til venstre: grunnleggeren, grevinne Adelheid av Metz, nede til høyre: Petrus, øverst til venstre: biskop Gebhard av Regensburg, øverst til høyre: greve Burchard av Comburg (ukjent kunstner ca. 1420). T. h. Adelaides sarkofag i krypten til Öhringen stiftskirke. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Adelaide av Metz (* 970 i Egisheim - † 19.05.1046) var en fransk adelskvinne, medlem av Matfridingdynastiet, nedstammende fra Matfrid (Gérard).

Hennes foreldre er ukjente, men hun var søster til lothringen-grevene Gerhard, greve av Mosel og av Metz og Adalbert, greve av Saargau fra huset Matfrid (girardides)..

Hun giftet seg med Henrik av Speyer, en tysk greve og medlem av det saliske dynastiet.

De hadde to barn,
Judith av Speyer († ca. 998) og
Konrad II (* ca. 990 - † 1039), valgt til konge av romerne i 1024 og
kronet som den hellige romerske keiser tre år senere,

Etter ektemannens død giftet hun seg med en frankisk greve fra Babenberg-dynastiet og fikk sønnen Gebhard III, biskop av Regensburg.

I 1037 grunnla hun stiftskirken i Öhringen hvor hennes sarkofag står.»[1067]

(Barn XV:11145)

Gift med forrige ane.

XVI:22291 fm fm fm mm ff fm ff mf

Hermann II av Schwaben. Hertug. Død 04.05.1003.

Hertug av Schwaben 997 - 1003.[1068]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Herman II (død 04.05.1003) tilhørte Conradine-dynastiet. Han var hertug av Schwaben fra 997 til sin død. Mellom januar og oktober 1002 forsøkte Herman II, uten hell, å bli konge av Tyskland.

Han II var sønn til Konrad I. Det er imidlertid en del debatt om identiteten til Hermans mor. Hun sies ofte å være Reglint (eller Richlind), datter til Liudolf, hertug av Schwaben, og dermed et barnebarn til keiser Otto I. Andre

1066 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 239. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 91.

1067 Wikipedia.

1068 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 241. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 63.

hevder at hans hustru var Judith, datter til Adalbert av Marchtal (også kjent som Judith av Öhningen).

I 997, etter Konrad I's død, etterfulgte Herman II sin far som hertug av Schwaben. Samme år fulgte Herman II keiser Otto III på hans andre italienske kampanje.

Da Otto III døde uten arvinger i januar 1002, var Herman II en av mennene, sammen med Henrik II og Eckard of Meissen, som fremmet seg selv som kandidater til den tyske tronen. Både Herman II og Henrik II hevdet å stamme fra Henrik I Fuglefangeren av Sachsen, stamfar til det ottonianske dynastiet. Selv om Eckard var en mektig edel og militær leder, var han fjernere i slekt med ottonianerne Eckhard ble myrdet i april 1002 av saksere som motsatte seg hans kandidatur. Ifølge kronikøren Thietmar fra Merseburg støttet flertallet av de tyske adelsmennene, som samlet seg i Aachen i april 1002, inkludert den innflytelsesrike erkebiskopen Heribert av Köln, Herman II.

Men hans rival, Henrik II, ventet ikke på adelsmannens godkjennelse. I stedet lot han seg selv salve og krones til konge av erkebiskop Willigis av Mainz 07.07.1002. (Herman hadde forsøkt, og mislyktes, i å hindre Henrik II i å komme fram til Mainz.) Herman nektet først å akseptere Henrik II som konge. Han gikk til militær aksjoner mot Henrik og hans støttespillere, blant annet i Strasbourg, hvor Hermans menn plyndret bispekirken.

Men i oktober 1002 gjorde Herman II en rituell underkastelse (deditio) før Henrik II i Bruchsal. Herman aksepterte Henriks kongedømme og lovet å reparere skadene som ble påført Strasbourg. I julen 1002 var Herman til stede ved det keiserlige hoffet i Frankfurt, og signaliserte derved at han hadde fått et bedre forhold til Henrik II. 01.01.1003 krevde Henrik II at Herman skulle avstå kontrollen over det kvinnelige klosteret St Stephen i Strasbourg til biskop Werner av Strasbourg..

Han giftet seg med Gerberga av Burgund, datter til kong Conrad av Burgund.

Med Gerberga fikk Herman tre barn.
Gisela som ble hustru til keiser Konrad II.
Matilda av Schwaben, som ble hustru til Frederik II, hertugen av Øvre Lorraine.
Herman III, som ble hertug av Schwaben.
Beatrice (?) (Død etter 25.02.1025), gift med Adalbert av Eppenstein.

Kort tid etter at han avsto kontrollen over det kvinnelig kloster i Strasbourg, 04.05.1003, døde Herman. Samtiden så på hans død som en guddommelig straff for hans vanhelligelse av bispekirken i Strasbourg.

Etter at Herman døde, skilte Henrik II Alsace fra Schwaben og tok kontroll over hertugdømmet. Denne situasjonen fortsatte gjennom regjeringstiden til Hermans sønn og etterfølger, Herman III, som Henrik II fungerte som verge for under hans oppvekst.

Det ottonianske dynasti var et dynasti av germanske konger fra 919 til 1024, oppkalt etter den første keiseren Otto I av Det tysk-romerske rike, men også kjent som det saksiske dynasti etter familiens saksiske opprinnelse. Familien selv er også kjent som liudolfingene, oppkalt etter det tidligste kjente medlem grev Liudolf av Sachsen. De ottonianske herskere regnes også som det første dynastiet av Det hellige romerske riket, som etterfølgere av det frankiske karolingiske dynastiet og Karl den store, som ofte blir betraktet som grunnleggeren av Det hellige romerske riket av den tyske nasjon.»[1069]

(Barn XV:11146, Far XVII:44581)

Gift omkring 988 med neste ane.

Barn:

Mathilde av Schwaben. Hertuginne. Født mellom 988 og 989. Død 29.07.1032.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Mathilde av Schwaben (* ca.988/989 - † 29.07.1032) fra Konradiner-dynastiet var hertuginne av Kärnten ved sitt første ekteskap med hertug Konrad I og hertuginne av Øvre Lothringen ved sitt andre ekteskap med hertug Fredrik II. Hun spilte en aktiv rolle i å promotere sin sønn, hertug Konrad den Yngre, som kandidat til den tyske tronen i 1024 og korresponderte med dette formål med kong Mieszko II Lambert av Polen.

Matilda var datter til hertug Herman II av Schwaben († 1003) og hans hustru Gerberga (* ca. 965/966 - † 1019), datter til kong Konrad I av Burgund. Hun hadde mange berømte slektninger. Gjennom sin far stammet Mathilde fra den ottonske kongen Henrik i Fuglefangeren og gjennom sin mor fra kong Ludvig IV av Frankrike og Karl den Store.

I følge en innførsel i "Annalista Saxo", sies Mathilde noen ganger å vært blitt gift en tredje gang, ca. 1026, med greve Esico av Ballenstedt. Hun skulle dermed være stammor til det saksiske huset Ascania. Men dette er likevel ikke mulig om hennes første ektemann Fredrik levde til 1033.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Forskning har en tendens til å anta Mathilde av Schwaben var gift en tredje gang med greve Esico av Ballenstedt og derved kunne betraktes som askanernes stammor, en forveksling i "Annalista Saxo" da Mathilde av Werl kan ha vært en datter fra Gerbergas første ekteskap med Herman I, greve av Werl.»

Fra svensk Wikipedia (oversatt):

[1069] Wikipedia.

«Hvem Esikos hustru, Mathilde, var har lenge vært et mysterium. Av "Annalista Saxo" framgår det at Esikos hustru, Mathilde, var søster til den tysk-romerske keiserinnen Gisela av Schwaben († 1043), og som sådan datter til hertug Herman II av Schwaben († 1003). "Annalista Saxo" er den eneste samtidskilden som bekrefter denne Mathildes eksistens. Slektsforskere, inklusive Hermann Bollnow, Werner Trillmich og Andreas Thiele, mener at Esikos hustru Mathilde tilhørte huset Werl og var datter til keiserinne Giselas eldre halvbror, greve Bernhard II av Werl-Hoevel.»

Miniatyr av Mathilde av Schwaben og Mieszko II Lambert, konge av Polen, på dedikasjonsbildet til "Liber de divinis oficiis", skrevet ved klosteret Saint Gall ca. 1125 (Düsseldorf, Universitäts- und Landesbibliothek, Ms.C 91, (tapt), fol. 3r.). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Etter keiser Otto III's død i 1002, motsatte Mathildes far, hertug Herman, valget av hennes fetter, hertug Henrik IV av Bayern, som tysk konge, og promoterte seg selv som motkandidat til tronen. Herman og Henrik hevdet begge avstamning fra Henrik Fuglefangeren, stamfaren til det ottonianske dynastiet.

Omkring 1001/02 giftet Mathilde seg med Konrad av Kärnten, sønn til hertug Otto I, fra det saliske dynastiet. Konrad støttet hennes fars krav på den tyske tronen i 1002. Etter at Henrik II ble valgt til konge, kritiserte han ekteskapet mellom Mathilde og Konrad skarpt i 1003 på en synode i Diedenhofen på grunn av påstått nært slektskap. Til tross for heftige tumulter ble det ingen skilsmisseprosess. Faktisk lå deres felles forfedre fire generasjoner tilbake.

Hertugdømmet Kärnten, omkring 1000.

Etter at hertug Konrad døde, ble hans mindreårige sønn med Mathilde, Konrad den Yngre, forbigått ved suksesjonen til Kärntens hertugdømme. I stedet avstod kong Henrik II hertugdømmet til greve Adalbero av Eppenstein, som var gift med Mathildes søster, Beatrice. Mathilde hadde Konrad den Yngre plassert i omsorg hos en av hennes saliske slektning, Konrad den Eldre (den fremtidige kongen Konrad II av Tyskland). Noen år senere (ca. 1016/7) giftet Mathildes søster Gisela av Schwaben seg med Konrad den Eldre. Mathilde opprettholdt et godt forhold til paret. I 1019 støttet hennes svoger sønnen, Konrad den Yngre, da han fjorsøkte å gjenvinne Kärnten fra hertug Adalbero. Forsøket mislykket imidlertid og forårsaket muligens Konrad den Eldre til å gå i eksil.

Omkring 1012/13 hadde Mathilde selv giftet seg med sin andre ektemann, greve Fredrik av Bar, sønn til hertug Theodoric I av Øvre Lothringen. Dette ekteskapet var også beslektet. Fredrik etterfulgte sin far i 1019, Det sies vanligvis at han døde ca. 1026, men det er mulig at han levde til 1033.

Den saliske enigheten tok slutt da keiser Henrik II i 1024 døde uten arvinger. Både Mathildes svoger, Konrad den Eldre og hennes sønn Konrad den Yngre promoterte seg selv som kandidater til tronen som etterkommere til Henrik Fuglefangeren. Konrad den Eldre ble valgt til "Konge av romerne" (som Konrad II) på en forsamling i Kamba (nær Oppenheim) i Rhenish Franconia 04.09.1024. Konrad den Yngre nektet å ta imot den nye kongen og hans mor Mathilde, med hennes andre ektemann Fredrik og hans Lothringen-følge, forlot stedet i protest. Hertug Fredrik fortsatte å støtte Konrad den Yngre, det samme gjorde Konrads fetter, hertug Ernest II av Schwaben.

Mathilde forble selv aktiv på sønnens vegne. Mellom 1025 og 1027 åpnet hun forhandlinger med den nye polske kongen Mieszko II Lambert, som også var i strid med Konrad den Eldre (kong Konrad II) som nektet å anerkjenne Mieszko som konge og til og med krevde de polske regaliene fra ham. Mens det ikke

bare ble stilt spørsmål ved Mieszkos styre av Konrad, men også av hans egne Piast-slektninger, ga Mathilde på sin side ham et verdifullt liturgisk manuskript ("Liber de Officiis divinis"). Bokens dedikasjonsside inneholdt et brev fra Mathilde til Mieszko ("Epistola ad Mathildis Suevae Misegonem II Poloniae Regem") der hun kalte ham en fremtredende konge, berømmet ham for hans bygging av nye kirker og kunnskap om latin, og ønsket ham styrke mot hans fiender. Dedikasjonssiden inneholdt også en miniatyr som skildrer Matilda som gir boken til Mieszko, som vises iført en krone og sittende på en trone.

Matildas gave hadde ønsket effekt, og Mieszko lovet å ta militære aksjoner. Flere våpensammenstøt fulgte, men innen 1028 hadde imidlertid keiser Konrad II beseiret alle motstanderne. I 1030 ser det ut til at Mathilde har vært på god fot med Konrad II igjen. Hun sluttet seg til ham og hennes søster, keiserinne Gisela, ved det keiserlige hoff på Ingelheim i påsken 1030. I 1035 fratok keiser Konrad II endelig Kärnten fra Adalbero, da han skal ha gjort opprør mot ham, og gjeninnsatte Konrad den Yngre i hertugdømmet.

Med sin første mann, Konrad, fikk Matilda tre barn:
Konrad II (* ca. 980 - † 20.07.1039), hertug av Kärnten.
Biskop Bruno (* ca. 1005 - † 17.05.1045) av Würzburg.
Gisela (?), gift med greve Gerhard av Metz, bror til Bruno av Toul (senere pave Gregorius V).

Med sin andre ektemann, Fredrik, fikk Mathilde tre barn:
Fredrik III (* ca. 1020 - † 1033), hertug av Øvre Lothringen.
Beatrice (* ca. 1020 - † 18.04.1076) av Bar.
Sophie (* ca. 1004 eller 1018 - † 1093), grevinne av Bar.

.Matilda døde en gang etter påske 1030 (da hun var ved det keiserlige hoff) og før januar 1034, da keiser Konrad II utstedte et diplom på initiativ fra hans hustrus Gisela, til minne om hennes død. Det sies ofte at hun døde 29.07.1032.

Hun ble gravlagt i Worms katedral.

Etter Mathildes død ble hennes små døtre (Beatrice og Sophie) fra hennes andre ekteskap med Fredrik adoptert av hennes søster, keiserinne Gisela.»[1070]

Gisela av Schwaben.[1071] Født omkring 990. Død 14.02.1043 i Goslar. (Se XV:11146).

XVI:22292 fm fm fm mm ff fm ff mm

Gerberga av Burgund. Hertuginne. Født mellom 965 og 970. Død mellom 1018 og 1019.

Gerberge var enke etter grev Herman av Werl som døde etter 985.

Hun må ikke forveksles med sin navne Gerberga av Burgund (ca. 985 - 1019-1024, datter til Otto Vilhelm av Burgund og Ermentrud v Roucy, gift med Vilhelm II den Fromme av Provence.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Gerberga av Burgund (ca 965/6 - 7. juli 1018/9) var medlem av Elderhuset i Welf.

Hun ble født i Arles. Hun var datter til kong Konrad av Burgund og hans andre hustru, Matilda, datter til Louis IV av Frankrike og Gerberga av Sachsen. Hennes tante på farsiden var keiserinne Adelaide. Gjennom moren var hun i slekt med Louis IV av Frankrike, keiser Otto I og Karl den Store.

Gerberga ble gift 1. gang med Herman I, greve av Werl, ca 978. Herman av Werl døde en gang mellom 985-988.

Med Herman fikk Gerberga følgende barn:
Herman II, greve av Werl (ca. 980 - 1025)

1070 Wikipedia.

1071 Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 63, 91.

Rudolf (eller Liudolf) av Werl (ca. 982/6 - 1044)
Bernard I av Werl (ca. 983 - 1027)

Gerberga ble gift 2. gang med Herman II, hertugen av Schwaben i 988.

Med Herman fikk Gerberga flere barn, inkludert:

Matilda of Swaben
Gisela, som ble dronningskonsort i Tyskland, deretter keiserinne i det hellige romerske riket.
Herman III, som etterfulgte sin far i 1003, men døde ung, i 1012.
Berthold (992-993)
Beatrice (?) (Død etter 25.02.1025), som ble gift med Adalbert av Eppenstein.

I september 997 donerte Otto III godset Stockhausen til det kvinnelige klosteret i Meschede etter Gerbergas inngripen. Stockhausen lå i middelalderdistriktet Lochtrop, som var en del av grevskapet Werl. I 997 ble Grevskapet styrt av Gerbergas sønn fra hennes første ekteskap, Herman II av Werl. Grevene i Werl hadde langvarige forbindelser med dette klosteret. Herman IIs far, Herman I fra Werl, var talsmann for Meschede. Og en av hans forfedre, også kalt Herman, fungerte også som talsmann for Meschede i 913. Meschede kan ha blitt grunnlagt av Emhilids, en av Hermans forfedre fra det 9. århundre.

I mai 1000 utstedte Otto III et vitnemål som tok det kvinnelige klosteret Oedingen til sin beskyttelse. Vitnemålet registrerer at Oedingen, som lå i striktet Lochtrop, i grevskapet Werl, hadde blitt grunnlagt av Gerberga, med tillatelse fra sønnen, Herman II av Werl. I 1042 ble Gerbergas barnebarn, også kalt Gerberga (hun var datter av Herman II av Werl), abbedisse i Oedingen.

Gerberga døde i Nordgau, Bayern. En nekrologi indikerer at hun døde 7. juli, sannsynligvis i 1018 eller 1019. »[1072]

(Barn XV:11146, Far XVII:44583, Mor XVII:44584)

Gift omkring 988 med forrige ane.

XVI:22301 fm fm fm mm ff fm mm ff

Manfred I av Torino. Markgreve. Død omkring 1000.

Manfred var markgreve av Torino og Arduin III Glabrio's eldste sønn.

Han nevnes 991 i et dokument sammen med sin hustru.[1073]

Kongeriket Italia (781 –1014). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Manfred I eller Maginfred († ca. 1000) var den andre Arduinici-markisen av Susa fra 977 til hans død.

Han var eldste sønn til Arduin den Skallede ("il Glabro") av Torino († 977), som han arvet grevskapet Auriate og den enorme "Marca Susa" ("Marca di Torino") fra.

"Marca di Torino" – også kalt "Marca Susa" – var et territorium i middelalderens Italia fra midten av 1000-tallet, da det ble etablert som "Marca Arduinica". Det omfattet flere grevskap i Piemonte, inklusisve grevskapene Torino,

1072 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 250. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 21, 63, 101. Wikipedia.

1073 Prof. Fritz Curschmann: Zwei Ahnentafeln (Friedrich I und Heinrich d. Löwen). Harry Breszlau: Jahrbücher des Deutschen Reiches unter Konrad II. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 333. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 96.

Auriate, Albenga og sannsynligvis også Ventimiglia. Dets grenser strakte seg dermed over Po-dalen fra de vestlige alpene i nord, til det liguriske hav.

Selv om han regjerte i nesten 25 år, er det lite informasjon om hans aktiviteter i bevarte kilder. Under ham ble Pavia en merkantil by. Han kontrollerte også veien mellom Genova og Marseille.

Manfred ble sannsynligvis gift etter 962 med Prangarda, datter til Adalbert Atto av Canossa. Med Prangarda hadde Manfred flere barn,

Gundulph, far til St. Anselm, kan ha vært en av hans sønner eller barnebarn.»[1074]

(Barn XV:11151, Far XVII:44601)

Gift etter 962 med neste ane.

Barn:

Olderico Manfredi II av Torino. Levde 992. Død anslått 29.10.1034. (Se XV:11151).

XVI:22302 fm fm fm mm ff fm mm fm

Prangarda av Canossa. Grevinne. Død etter 991.

Grevinne av Canossa.

Det finnes et dokument fra 991 ifølge hvilket
«Maginfredus marchio, filius bone mem. Ardoini marchio, et
Prangarda jugalibus filia bone memorie Adelberto marchio»,
i Pavia selger til en Diakonus Rambald
«de plebe S. Donnini Burgo»
visse gods. Det fremgår av samme dokument at Manfred lever etter salisk rett, mens Prangarda lever etter longobardisk.[1075]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Prangarda av Canossa († etter 991) var en norditaliensk adelskvinne fra huset Canossa.
Hun var datter til Adalbert Atto († 988), greve av Canossa og Hildegard († 982) (trolig fra Supponid-dynastiet.

Prangarda ble gift med Manfred I av Torino, kanskje etter beleiringen av Canossa i 951, men mer sannsynlig etter 962.

Prangara og Manfred hadde flere barn inklusive
Oldorico Manfredo av Torino († ca. 1033), gift med Bertha av Milano.
Alric († 1036), biskop av Asti.
Otto.
Atto.
Hugo.
Wido

I 991 utstedte Prangarda et "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) med Manfreds samtykke, der hun solgte sin del av eiendommen "Vilinianum" i Parma. Det framgår av dette charter at Prangardas medgift inkluderte landområder på til sammen minst tusen iugera (omtrent 650 dekar) i Parma og Reggio.»[1076]

(Barn XV:11151, Far XVII:44603)

Gift etter 962 med forrige ane.

XVI:22309 fm fm fm mm ff mf fm ff

Johannes Doukas. Caesar. Levde 1081. Død omkring 1088.

Johannes (Ioannis) var munk da han arbeidet for å få i stand sin sønnedatter, Irenes, ekteskap med Alexios I. Denne allianse ville kraftig styrke hans families anseelse ved å forbinde de to mektigste av aristokratiets familier. Hans plan møtte sterk motstand ved hoffet, men ekteskapet fant likevel sted.

Han var onkel til Michael VII.[1077]

1074 Wikipedia.

1075 Prof. Fritz Curschmann: Zwei Ahnentafeln (Friedrich I und Heinrich d. Löwen). Harry Breszlau: Jahrbücher des Deutschen Reiches unter Konrad II. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 339. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 96.

1076 Wikipedia.

1077 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1139. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 32.

Temaene til det bysantinske riket, ved Basil IIs død i 1025 (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Johannes Doukas (eller Ducas) († ca. 1088) var sønn til Andronikos Doukas (* ca. 975 - † etter 1010), en paflagonsisk adelsmann som kan ha tjent som guvernør for provinsen Bulgaria ("theme Bulgaria"), og den yngre broren til keiser Konstantin X Doukas.

Johannes Doukas var farfar til Irene Doukaina, hustru til keiser Alexios I Komnenos.

"Theme Bulgaria" var en provins i det bysantinske riket som ble opprettet av keiser Basil II etter erobringen av Bulgaria i 1018. Hovedstaden var Skopje, og den ble styrt av en "Strategos". De lokale slaviske innbyggerne ble kalt bulgarerne av bysantinerne. Likevel beholdt bulgarerne nasjonaliteten, som nådde en særlig styrke etter at det andre bulgarske riket ble dannet på 1100-tallet. Perioden endte med opprøret av Asen og Peter.

Karriere som Caesar.

Johannes ble gitt hovsverdigheten "Caesar" av sin bror Konstantin X, og var en av de mest innflytelsesrike medlemmene av hovsaristokratiet fra brorens død til at Alexios I Komnenos overtok. Hans rikdom kom fra gods i Thrakia og Bithynia, og han var en nær venn av historikeren Michael Psellos. Selv om han vanligvis er beskrevet i kildene som medlem av hovet, begynte han sin karriere som general.

Da keiser Diokletianus i sin tid av administrative grunner innførte "tetrarkiet" ("fire personers styre") i Romerriket med en østlige og en vestlig del, ble hver del styrt av en keiser som hadde tittelen "Augustus", og hver "Augustus" hadde en seniorkeiser – en nestkommanderende og "kronprins" – som fikk tittelen Caesar.

Etter å ha tjent som rådgiver og støttespiller for sin bror, ble Johannes etter brorens død i 1067 den naturlige beskytteren av rettighetene til nevøen Michael VII Doukas. Hans posisjon som "Caesar" og familiens innflytelse i Senatet gjorde at han sto bak opposisjonen til hovets embedsmenn mot keiserinnes mor Eudokia Makrembolitissa og hennes ekteskap med Romanos IV Diogenes. I løpet av de neste tre årene ble han keiserens bitreste fiende, men hans intrigering betydde at Caesar tilbrakte en stor del av Romanos 'regjeringstid tilbaketrukket på sine eiendommer i Bithynia. Det var her han fikk vite at sønnen Andronikos Doukas hadde sluttet seg til og deretter desertert fra keiseren i det katastrofale fettoget som endte med slaget ved Manzikert i 1071.

Romanos fangenskap ga Johannes muligheten til å komme tilbake til hovet på anmodning fra Eudokia Makrembolitissa. Johannes slo seg sammen med Michael Psellos og fikk keiserinnen til å dele makten med sønnen, og tvang henne deretter til å bli nonne og trekke seg fra hovet i oktober 1071. Han ble snart de facto-leder for regjeringen i Michael VII's navn, og beordret imperiet at ikke å anerkjenne Romanus som keiser. Han erklærte videre at Romanos hadde blitt opphøyd til tronen på vegne av Michael, som nå var i stand til å styre imperiet selv. Caesar (i.e. Johannes Doukas) sendte sønnene Andronikos og Konstantin for å fange Romanos IV som var løslatt fra fangenskap og sikret dermed enestyre for sin nevø Michael VII. Johannes Doukas gikk opprinnelig med på å la Romanos avgå og trekke seg tilbake til et kloster. Men hans hat mot Romanos var så stort at han fornektet avtalen og beordret at Romanos skulle blindes. Han sendte ham en hånlig beskjed som gratulerte ham med tapet av øynene mens han lå døende av det infiserte såret. Etter eliminering av Romanos var Johannes og Michael Psellos de øverste ved hovet.

Caesar ble imidlertid stoppet av en av sine egne skapelser, eunukken Nikephoritzes. I 1073 hadde eunukken fått Michael VII's tillit og fikk Michael til å vende seg mot onkelen. Caesar ble tvunget til å trekke seg tilbake til sine store eiendommer, hvor han moret seg ved å jakte i skogene nær Bosporos bredder.

Opprøret i 1074

I mellomtiden fikk framgangen til Seljuk-tyrkerne den bysantinske regjeringen til å gå til aksjon og samle en hær av leiesoldater under kommando av Isaac Komnenos. De normanniske leiesoldatene, ledet av Roussel de Bailleul, gjorde opprør mot bysantinene, knuste en keiserlig hær og forsøkte å etablere et uavhengig rike i Anatolia.

Situasjonen i Lilleasia var nå så alvorlig at Michael i 1074 ble tvunget til å beordre sin onkel til å ta kommandoen over en keiserlig hær for å beseire de normanniske leiesoldatene. Etter at han satt opp sitt hovedkvarter i Dorylaeum møttes de to hærene nær broen over Zompi-elven, en av de store kommunikasjonslinjene mellom Konstantinopel og de sentrale provinsene i Lilleasia. Forrådt av sine frankiske leiesoldater og av den skammelige tilbaketrekningen av de asiatiske reservene under kommando av den fremtidige keiseren Nikephoros III Botaneiates, ble Johannes beseiret og fanget sammen med sønnen Andronikos. De seirende leiesoldatene fortsatte deretter videre til bredden av Bosporos, der en avlastende styrke under Johannes yngre sønn Konstantin gikk i oppløsning fordi kommandanten plutselig døde.

Roussel, usikker på om hans leiesoldatstyrke kunne styrte keiseren i Konstantinopel, bestemte seg for å fungere som generalsjef for sin egen keiser. Han proklamerte Johannes Doukas som keiser, overtalte enkelt sin fange til å ta tittelen og å avsette sin utakknemlige nevø, hvoretter de fortsatte mot Konstantinopel.

Michael VII og Nikephoritzes var dypt bekymret for sin egen sikkerhet. De dannet en allianse med Suleiman ibn Qutulmish, Seljuk-sultan av Rûm, og inngikk en formell traktat mellom bysantinerne og tyrkerne, der Michael ga Suleiman styret i provinsene som seljuk-tyrkerne var i besittelse av. Tyrkerne lovte å skaffe en hær for å kjempe på Michaels vegne, og denne hæren flyttet seg raskt til Sophon-fjellet der Johannes Doukas og Roussel hadde slått leir. Leiesoldatene ble tatt i bakhold, og selv om Roussel klarte å unnslippe, ble Johannes tatt til fange og opprøret avsluttet.

Etter en tid som Seljuk-fange ble Johannes løslatt av nevøen. Michael tillot ham å beholde synet under forutsetning av at han fraskrev seg alle keiserlige ambisjoner, og at han lovet å bli munk.

Tilbake til politikken.

Den toniserte (romersk skikk at barbere toppen av hodet) Caesar beholdt en viss innflytelse ved politiske hendelser. Etter den keiserlige autoritetens kollaps sent i Michael VII's styre og etter at Nikephoros III Botaneiates truet Konstantinopel i 1078 ga han sin nevø rådet å abdisere og bli munk. I 1081 flyktet han fra Konstantinopel for å følge Alexios Komnenos og overtale ham til å gjøre opprør mot Botaneiates og kreve tronen. Det var også Johannes Doukas, som arrangerte ekteskapet til barnebarnet Irene Doukaina med Alexios Komnenos till tross for innvendingene fra Alexios mor, Anna Dalassene. Under disse omstendigheten forlot han klostret, og Alexios lot ham gjenoppta sin gamle stilling som Caesar. Som medlem av hovet fortsatte han å gi råd til keiseren til han døde omkring 1088.

Familie.

Verken Johannes eller hans bror Konstantin X var etterkommere til den mannlige grenen av den gamle Doukas-familien som ble utryddet etter et opprør under Konstantin VII's styre. Han kom fra den kvinnelige linjen, og familien hans ble opprinnelig kalt Doukitzes, for å markere underlegenheten til det moderne huset som hadde antatt navnet Doukas.

Med sin hustru, Irene Pegonitissa, hadde Johannes Doukas minst to sønner, som begge døde før ham:»[1078]

(Barn XV:11155, Far XVII:44617)

Gift med neste ane.

Barn:

Andronikos Doukas. Død 14.10.1077. (Se XV:11155).

XVI:22310 fm fm fm mm ff mf fm fm

Irene Pegonitissa. Adelskvinne. Født omkring 1012. Død omkring 1060.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Irene (* ca. 1012 - † ca. 1060) var trolig datter til Niketas Pegorites, strategetes av Dyrrachium,

Hun var gift med Caesar Johannes Doukas.

«Irene og Johannes hadde minst to sønner, som begge døde før Johannes.
Andronikos Doukas († 1077), far til Irene Doukaina, hustru til Alexios I Komnenos.
Konstantin Doukas († 1074).

Pegonites (flertall Pegonitai), var et bysantinsk familienavn mellom det 11. og 13. århundre. Etymologien er usikker, men den kan ha sammenheng med det greske ordet "hake" ("pegouni").

Det første registrerte medlemmet av familien var Niketas Pegonites, hertug av Dyrrachium som beseiret bulgarene i 1018. Han kan ha vært identisk med Niketas, "strategetes" av Dyrrachium, far til Irene, hustru til Cæsar Johannes

[1078] Wikipedia.

Doukas, hvis epitafium ble skrevet av Michael Psellos.

To andre Pegonitai fra 1000-tallet er kjent. En Leo Pegonites var strategos til Preslav og omkring 1065 var en Theodore Pegonites hertug av Edessa.

Familien ser ut til å ha blitt redusert fra sin fremtredende plass på 1100-tallet. Før 1157 var en Pegonites "praktor" av Samos og omkring 1180 var en Konstantin Pegonites skatteoppkrever, sannsynligvis i det kimmerske Bosporus. Dette var finanspolitiske stillinger, men før 1180 hadde Pegonitai igjen militære stillinger. En Alexios Pegonites var hertug av Thessaloniki i 1180 og en annen, Alexios Pegonites, hadde samme post omkring 1230. En annen Konstantine Pegonites var hertug av Berroia omkring 1220.»[1079]

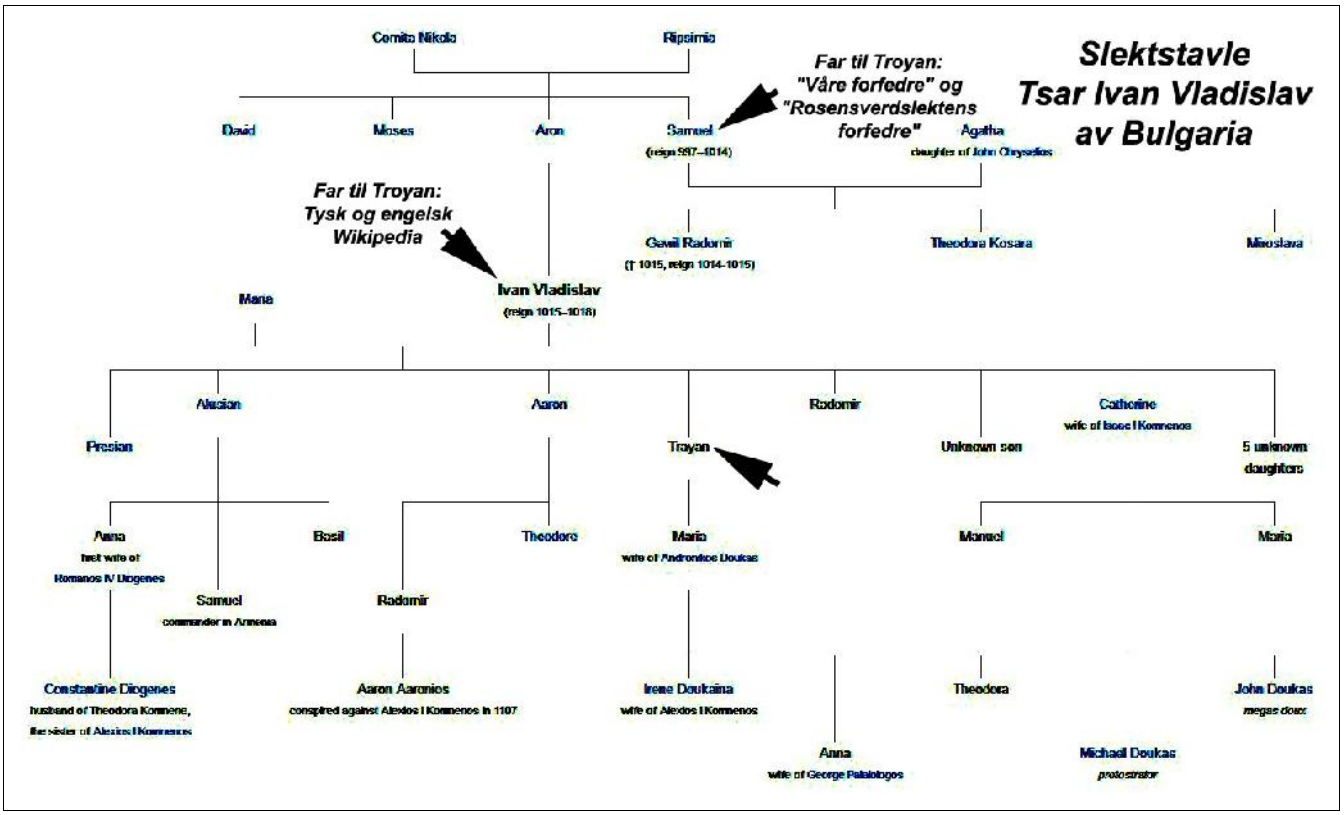
(Barn XV:11155)

Gift med forrige ane.

XVI:22311 fm fm fm mm ff mf fm mf

Troyan av Bulgaria. Fyrste. Født omkring 990.

«Fyrste av Bulgaria.»[1080]

Slektstavlen er framstilt av engelsk Wikipedia.

Det er enighet om at Troyan av Bulgaria var far til Maria av Bulgaria († etter 1095), gift med Andronikos Doukas.

I følge Mogens Bugges "Våre forfedre" og Bent og Vidar Billing Hansens "Rosensverdslektens forfedre" ble Troyan født ca. 990 som sønn til Samuel av Bulgaria (* 945 - † 24.10.1015).

Kilde: Wilhelm Oncken (1838-1905): "Allgemeine Geschichte in Einzeldarstellungen", 2, 7 side 261.

Engelsk og tysk Wikipedia hevder at han var sønn til Ivan Vladislav (Iwan Wladislaw) (* ca. 977 - † 1018), fra 1015 den nest-siste tsar av det første bulgarske rike.

Ivan var nevø til ovennevnte Samuel av Bulgaria.

Om Troyan (Trajan) nevnes kun at han bl. a. var far til Maria (Marija), gift med Andronikos Doukas.Jeg har ikke sett noen dokumentasjon som bekrefter at Troyan var sønn til Ivan Vladislav.

WikiTree angir at Troyan (Trajan) (* 998) var tsar av Vest-Bulgaria, gift med Konstostephanie (Aballantes) av Bulgaria og sønn til Ivan Vladislav, tsar av Bulgaria.

Fra Mogens Bugges «Våre forfedre» og Bent og Vidar Billing Hansens «Rosensverdslektens forfedre»:

Om Troyan av Bulgaria:

«Fyrste av Bulgaria.»

Om Samuel av Bulgaria:

1079 Wikipedia.

1080 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1141 og 1142. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 30.

«Samuel var
fyrste av Bulgaria 976 - 993. og
Tsar av Bulgaria 993 - 1014.

Han etterfulgte sin bror David 977-979. Han var en prektig kriger, som i 35 år fylte den bysantiske historie. Han var den mest berømte forsvarer av den bulgarske nasjonalitet. Etter 10 års kamp lyktes det ham å grunnlegge et kongedømme fra Adriaterhavet til Svartehavet. Det omfattet omtrent hele Balkanhalvøya og strakte seg helt til Tessalien.

Ca. 983 brakte han Achilleios av Larissa's ben med som bytte fra Thessalien. Han var også en tid i besittelse av Dyrrhachion.

Samuel var gift første gang med Agathe, datter til en derværende borgermester, Johannes Chryselios.

Basilios II av Bysants ødela imidlertid etter en 25 år lang krig det annet bulgarske rike. Etter et nederlag ved Cimbalongue 29.07.1014 døde Samuel av sorg. Han ble meget gammel.

Bulgariaslekten var keisere (tsarer) av Bulgaria fra 976 til 1018. Riket ble også kalt det vestbulgarske riket fordi hovedstaden ble flyttet til Makedonia. Bulgaria ble erobret av keiser Basileios II og innlemmet i Bysants.»

Da den kilde som angis i «Våre forfedre» er ganske gammel, har jeg – under tvil – valgt å følge Wikipedia som angir at Troyan var sønn til Ivan Vladiskav, tsar av Bulgaria.[1081]

(Barn XV:11156, Far XVII:44621, Mor XVII:44622)

Gift

Barn:

Maria av Bulgaria. Levde 1050. Død etter 1095. (Se XV:11156).

XVI:22317 fm fm fm mm ff mf mm ff

Kuno av Rheinfelden. Greve. Født omkring 978. Død omkring 1026.

Kuno var antagelig greve i Albgau.[1082]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Kuno var greve av Rheinfelden og levde før 1024.
Hans hustru er ukjent.
Han var stebror til Ita av Lothringen (* 23. juli omkring 995 - † etter 1035),
gift med Radbot, greve av Habsburg († 30. juni før 1045).

Kuno hadde sønnen Rudolf av Rheinfelden (* ca. 1025 - † 15.10.1080), hertug av Schwaben,
gift med Adelheid av Savoye (* ca. 1050 - † 1079.»[1083]

(Barn XV:11159)

Gift

Barn:

Rudolf av Rheinfelden. Født omkring 1015. Død 15.10.1080 i Merseburg. (Se XV:11159).

XVI:22319 fm fm fm mm ff mf mm mf

Otto av Savoye. Født omkring 1021. Død mellom 1057 og 1060. Gjentakelse, se side 549.

XVI:22320 fm fm fm mm ff mf mm mm

Adelheid av Susa. Født omkring 1015. Død 19.12.1091. Gjentakelse, se side 551.

Generasjon XVII

XVII:42057 fm fm ff mf ff mf fm ff f

Ogmund Kåresson på Sola. Levde omkring 920.

Ogmund kom til Jæren og giftet seg der med en datter til Gyrd Haraldsson. Gyrd var sønn til kong Harald i Vest-Agder og falt i kamp med kong Gudrød Veidekonge.

Gjennom dette ekteskap kom Ogmunds ætt i besittelse av Sola, og ble den mektigste slekt i Rogaland.

1081 Wikipedia, WikiTree.

1082 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1148. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 31.

1083 Wikipedia

Han var far til Toralv Skjald på Sola (* ca. 930 - † ca. 968) og farfar til Erling Skjalgssson på Sola (* 960/975 - † 1027/1028)). [1084]

Fra Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga:
«54. ... På Hordaland var det mange gjeve stormenn, som var kommet av Horda-Kåres ætt. Han hadde hatt fire sønner; den ene var Torleiv Spake, den andre Ogmund, far til Torolv Skjalg som var far til Erling på Sola; den tredje var Tord, far til Klypp herse, som drepte Sigurd Sleva Gunnhildsson; den fjerde var Olmod, far til Askjel, far til Aslak Fitjaskalle. Det var den største og gjeveste ætten på Hordaland. ...»[1085]

(Barn XVI:21029, Far XVIII:84113)

Gift med neste ane.

Barn:

Toralv Skjalg Ogmundsson på Sola. Født omkring 930. Levde 965. Død omkring 968. (Se XVI:21029).

XVII:42058 fm fm ff mf ff mf fm ff m
??? Gyrdsdatter.

Ogmund Kåresson giftet seg der med en datter til Gyrd Haraldsson. en sønn til kong Harald i Vest-Agder. [1086]

(Barn XVI:21029, Far XVIII:84115)

Gift med forrige ane.

XVII:42063 fm fm ff mf ff mf fm mm f
Eirik Bjodaskalle på Obrestad. Levde omkring 950.

Eirik var ifølge sagaen en stormann på Jæren. Han bodde på gården Obrestad i Hå i det 10. århundre og har vel levet ca. 950.[1087]

Fra Cappelen's «Norges Historie», bind 2, side 215.
Olav Tryggvasson var sønn til kong Tryggve Olavsson, som ble drept i sitt rike i Båhuslen. Tryggve Olovsson var gift med Astrid, som ifølge sagaen var datter til en stormann på Jæren, Eirik Bjodaskalle på Obrestad. Hun var med barn da Tryggve ble drept, og romanen begynner med en dramatisk beretning om hvordan hun bare med nød og neppe berget seg og vesle Olav unna den onde dronning Gunnhild og hennes menn som lik en Herodes er etter barnet for å drepe det.[1088]

Fra Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga:
«6. Sigurd hed Astrids broder, søn af Eirik Bjodaskalle; han havde længe været borte fra landet og været øster i Gardarike hos kong Valdemar; Sigurd nød der stor hæder. Astrid fik lyst at fare did til sin broder Sigurd. Haakon den gamle gav hende godt følge og god udrustning; hun fór med nogle kjøbmænd. Da havde hun været 2 vintre hos Haakon den gamle, og Olav var da 3 vintre gammel. Men da i de styrede øster i havet, kom vikinger imod dem, det var Ester; de hærtog baade folk og gods, nogle dræbte de, andre skiftede de mellem sig til træler. Der skiltes Olav fra sin moder, og en estnisk mand Klerkon tog ved ham, Torolv og Torgils. Klerkon mente, Torolv var fór gammel til træl, syntes, det var ingen nytte i ham og dræbte ham, men havde guttene med sig og solgte dem til en mand, som hed Klerk, for en god buk; en tredjemand kjøbte Olav og gav for ham en god kjole eller kappe; manden hed Reas, hans kone Rekon og deres søn Rekone. Der var Olav længe og havde det godt, og bonden holdt meget af ham. Olav var 6 vintre i Estland i disse kaar. »
«Det neste jeg nå vil skrive om, handler om islendinger.»
«81. Samme høsten kom Kjartan Olavsson til Nidaros fra Island; Kjartan var sønn til Olav, sønn til Hoskuld, og han var dattersønn til Egil Skallagrimsson; folk sier han har vært den aller beste unge mann som noen gang er blitt født på Island. Der var Halldor også, sønn til Gudmund på Modruvellir, og Kolbein, sønn til Tord Frøysgode og bror til Brenne-Flose; den fjerde var Sverting, sønn til Runolf gode. Alle disse var hedninger, og det var mange andre med dem, noen mektige og noen småfolk. Samtidig kom det også noen andre stormenn fra Island, folk som hadde lært kristendom av Tangbrand; det var Gissur Hvite, sønn til Teit Kjetilbjørnsson, mor hans var Ålov, datter til Bodvar herse, Vikingkåres sønn. Bror til Bodvar var Sigurd, far til Eirik Bjodaskalle som var far til Astrid, mor til kong Olav».

Fra Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga:
«69. ... Bjørn og følget hans red sin vei bort, og kom til Ragnvald jarls hird. Der ble de godt mottatt. Det var mange mennesker som hadde hørt om Bjørn, og alle de som hadde sett kong Olav, kjente ham både av utseende og

1084 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 705. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 93.
1085 Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 54.
1086 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 705. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 93.
1087 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 711. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 77.
1088 Cappelen's Norges Historie, bind 2, side 215.

stemme, for Bjørn sto fram på alle ting og talte på kongens vegne. Ingebjørg, konen til jarlen, gikk bort til Hjalte og kysste ham; hun kjente ham, for hun var hos Olav Trygvesson, bror sin, da Hjalte var der, og Hjalte regnet frendskap mellom kongen og Vilborg, som var konen til Hjalte: Eirik Bjodaskalle var far til Astrid, mor til kong Olav Trygvesson; og Bodvar var far til Ålov, mor til Gissur Hvite, far til Vilborg, og de to, Eirik og Bodvar, var brødre og sønner til Vikinge-Kåre, lendmannen på Voss».[1089]

Fra norsk Wikipedia:
«Eirik var sønn til Viking-Kåre.
Han var morfar til kong Olav Tryggvason.

Eirik Bjodaskalle var ifølge sagaen en stormann på Jæren. Han bodde ifølge sagaen på Oprekstad, som muligens kan være identisk med gården Obrestad i Hå i det 10. århundre, og han levde i hvert fall i år 963.

To barn er omtalt i sagalitteraturen:
Astrid Eiriksdatter, mor til Olav Tryggvason.
Sigurd Eiriksson, stormann som var i kong Vladimir Is tjeneste i Gardarike.

Da Astrids mann Tryggve Olavsson ble drept omkring 963, flyktet hun med sin lille sønn Olav til sin far. Dronning Gunhild og Gunhildssønnene fulgte etter henne til Oprekstad, men Eirik klarte å få datteren og barnebarnet i sikkerhet.
Astrid og Olav flyktet til Sverige og oppholdt seg der i flere år. På veien videre til Astrids bror i det nåværende Russland ble skipet deres på vei over Østersjøen bordet av sjørøvere, og både Astrid og den vesle sønnen ble solgt som treller.»[1090]

(Barn XVI:21032, Far XVIII:84125)

Gift

Barn:

Astrid Eiriksdatter. Levde 963. (Se XVI:21032).

XVII:42105 fm fm ff mf ff mm mm ff f

Håkon Grjotgardsson d.y. Ladejarl. Jarl. Født mellom 860 og 870. Død mellom 900 og 920.

I tiden rundt Harald Hårfagre skal den nordnorske høvdingen Håkon Grjotgardsson ha hatt en sterk stilling i Trøndelag. «Háleygjatal», et skaldedikt av Øyvind Finnsson Skaldaspille fra slutten av 900-tallet, diktet til Håkon Grjotgardssons etterkommer, Håkon Sigurdsson Ladejarl, lar håløygætta, som disse tilhører, ha sitt utgangspunkt på Andøya. Ætten ekspanderte stadig sørover gjennom maktbruk, og midt på 800-tallet hadde Håkon Grjotgardssons far, Grjotgard Herlaugsson, etablert seg på Ørlandet. Derfra kunne han kontrollere skipsleia mellom nord og sør og trafikken inn i Trondheimsfjorden. Håkons eget maktområde strakte seg inn i trønderbygdene.

Etter at de kom til Trøndelag, ble ingen av håløygjarlene kalt trønderjarler, noe som kan tyde på at de på denne tiden ikke hadde full kontroll over det velorganiserte trønderske samfunnet. Man kalte dem «ladejarler» etter tilholdsstedet Lade (lasteplassen) ved utløpet av Nidelva. Forskere har vært inne på tanken om å se håløygættas antatte kontroll over Nord-Norge og ekspansjon sørover som en begynnende rikssamling før Harald Hårfagre - en samling som ble stoppet og overtatt av rikssamlere sørfra. senere sagaer vil ha det til at Harald Hårfagre og Håkon Grjotgardsson samarbeidet om å legge under seg Trøndelag. Og det er en kjennsgjerning at Ladejarlen i et drøyt hundreår fremover, i det minste i perioder, var hårfagreættens konkurrent om makten i Vest-Norge, Trøndelag og Nord-Norge.

Harald Hårfagre var gift med hans datter Åsa.

Håkon var av en gammel og mektig jarleætt fra Hålogaland og Nordmøre. Han kom, som det heter, «udefra Ørlandet». Håkon og hans far var i mitten av det 9. århundre herrer over innseilingen til Trondheimsfjorden og hadde derved nøkkelen til Trøndelag. Han var vistnok, da Harald kom nordenfjelds, høvding over hele kysten fra Lofoten til Nordmøre.

Håkon sluttet seg med en stor hær til Harald Hårfagre da denne på sitt tog kom ned i de trondhjemske bygder. Etter Trøndelags erobring fikk han denne landsdel som len. Da han også fikk Førdafylke og Sogn i len, ble han den mektigste mann i Norge nest kongen.

Ervervelsen av de siste len kostet ham imidlertid livet. Da han ville fordrive jarlen Atle Mjove som tidligere var jarl der, kom det til et slag ca. 900 i Stångfjorden hvor Håkon falt og Atle ble dødelig såret.

Fra Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga:
«12. ... Våren etter seilte Harald sørover langs kysten og la under seg Fjordane. Siden seilte han østover langs land og kom fram øst i Viken; han satte Håkon jarl Grjotgardsson etter seg og ga ham styret i Fjordane. Da sendte Håkon

1089 Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 81. Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 69. Cappelen's Norges Historie, Bind 2, side 215.

1090 Wikipedia.

jarl bud til Atle jarl den mjove, at han skulle dra bort fra Sogn og være jarl på Gaular som han før hadde vært, sa at kong Harald hadde gitt ham, Håkon, Sygnafylke. Atle jarl sendte det til svar at han ville beholde både Sygnafylke og Gaular til han fikk talt med kong Harald. Jarlene trettet om dette, til de begge samlet hær, de møttes på Fjaler i Stavnesvåg, og der hadde de en stor strid. Der falt Håkon jarl, og Atle jarl ble såret dødelig; de seilte inn til Atløy med ham, og der døde han. Så sier Øyvind Skaldespiller:

På hærmannen Håkon ble våpen båret i væpnet kamp,
Frøys ætling ga på Fjaler livet hen i larm av sverd.
Og der falt en flokk av venner om Grjotgards sønn ved Stavenes,
og vågen i Odins gny blandet ble med manneblod.»

Forfedrene til stormenn som vi møter i sagalitteraturen, Tore Hund på Bjarkøy, Tore Hjort i Vågan, Torolv Kveldulvsson på Sandnes, Hårek på Tjøtta, Herlaug og Hrollaug i Namdalen, Olve på Egge og Håkon Jarl Grjotgardsson har i merovingertid hatt en økonomisk styrke og politisk makt som gjorde dem uavhengig av høvdingene på Vestlandet. Trøndelag og Nord-Norge utfylte hverandre ved at korn fra Inn-Trøndelag ble byttet i fangstprodukter fra kysten i nord. Men høvdingene seilte dessuten sørover til nordsjølandene og brakte hjem smykker, våpen og finere produkter.[1091]

Fra norsk Wikipedia:

«Håkon Grjotgardsson Ladejarl (norrønt: Hákon Grjótgarðsson) (Håkon den rike, Håkon den gamle) (* ca 860-870 - † ca 900-920) var jarl over Håløygaland og Trøndelag. Han er den første dokumenterte Ladejarl og var en innflytelsesrik alliert til kong Harald Hårfagre. Håkon tilhørte den nordnorske Håløygætta, den dominerende stormannsslekten fra Nord- Norge.

Hans far var (sannsynligvis) Grjotgard Herlaugsson (Håløygjarl), mens morens navn er ukjent. Etter det vi vet vokste Håkon opp på farens hovedsete i Selva i Agdenes på sørsiden av Trondheimsfjorden.

Håkon var gift, men hustruens navn er ukjent. Han hadde fire barn:
Grjotgard Håkonsson, falt i slaget ved Solskjel.
Herlaug Håkonsson, falt i slaget ved Solskjel.
Sigurd Håkonsson Ladejarl, far til Håkon Sigurdsson Ladejarl, norsk enehersker 970-995.
Åsa Håkonsdatter. gift med kong Harald Hårfagre.

Håløygjarlenes flytting til Trøndelag.

Hålogalendingen Ottar har i sin beretning til den engelske kong Alfred den Store gitt et utfyllende bilde av nordlendingenes utfordringer på 800-tallet. De nordnorske stormennenes utbytte fra primærnæringer, spesielt jordbruk og dyrehold, var små. Men skattlegging av, og handel med finnene ga enorme inntekter, spesielt i form av skinnvarer som var kostbare handelsvarer lenger sør. De stormenn som klarte å utruste handelsfartøyer sørover til de store markedene (Ottar selv dro til Slesvig) tjente store penger. Det var imidlertid farefullt å dra med handelsskip langs norskekysten. I denne tiden var "hver vestlandsk stormann sjørøver av profesjon", og det var viktig for den nordlandske jarleætta å skaffe seg kontroll sørover.

Sannsynligvis var det på denne bakgrunn at Håkons far, Grjotgard, etablerte sitt hovedsete i Selva hvor han kunne kontrollere innløpet til Trondheimsfjorden med de rike jordbruksbygdene. Også herfra ble det drevet handel med friserne i Nordvest-Tyskland og dette falt godt inn i håløygjarlenes forretningsidé.

I denne situasjonen møter Håkon den østnorske kong Harald Hårfagre. Historikeren Andreas Holmsen hevder at de to storhøvdingene dannet et forbund med felles interesser. Håkon ble Haralds mann i Trøndelag og fikk et solid fotfeste på Lade mens Harald dro til Vestlandet og tuktet småkongene der. En solid allianse til begges fordel. For å besegle alliansen giftet Harald seg med Håkons datter Åsa.

Håkons liv.

Kildene til de tidlige ladejarlene er usikre og delvis motstridende Håkon antas å ha vokst opp på farens hovedsete, gården Sålva (Selva) i Agdenes. Som voksen kan han ha bodd på Ørlandet på nordsiden av Trondheimsfjorden. Snorre skriver at han kom kong Harald Hårfagre i møte med en stor hær og ble hans jarl i Strindafylket (der kongsgarden Lade ble bygd) da Harald la under seg de 8 kongedømmene i Trøndelag. ("Det blir fortalt at Håkon Jarl Grjotgardsson kom til kong Harald ute fra Ørlandet (utenfra Yrjar, norrønt: útan af Yrjum) og hadde med mange folk til hjelp for kong Harald.")

Håkon slo seg etter dette ned på Lade ved Trondheim og la grunnlaget for Ladejarlenes makt gjennom inngifte i flere av høvdingættene i området. Ætten var i stor grad de reelle makthaverne i Trøndelag i to-tre generasjoner framover.

Han falt i Stavnesvågen i Sunnfjord i kamp med den tidligere Firda-jarlen Atle Mjove (Atle jarl). Dette nevnes i Háleygjatal:

"På hærmannen Håkon ble våpen båret i væpnet kamp,
Frøys ætling gav på Fjaler livet hen i larm av sverd.
Og der falt en flokk av venner om Grjotgards sønn ved Stavenes,
og vågen i Odins gny blandet ble med manneblod."

1091 Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga, avsnitt 7-9, 12, 38. Cappelen's Norges Historie, Bind 1, side 426, 445; Bind 2, side 90, 94, 99. Ole Georg Moseng, Erik Opsahl, Gunnar I. Pettersen og Erling Sandmo: Norsk historie I - 750-1537, Tano Aschehoug 1999, side 54. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 527. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 50.

Dødsfallet i kampen mot Atle stadfestes både i Heimskringla og i Fagrskinna, men bakgrunnen for kampen er vidt forskjellige.

Kilder.

Flere kilder nevner Håløygætten som Håkon stammet fra. Skalden Øyvind Skaldespiller diktet sent på 900-tallet diktet "Háleygjatal" som et hyldningsdikt til Håkons sønnesønn Håkon Sigurdsson og hvor slekten føres tilbake i 27 slektsledd til de norrøne gudene Frøy og Ty. Det historiske holdet i dette diktet er svært tvilsomt, det regnes mer som en legalisering av håløygættens jarle- og kongeverdighet på lik linje med "Ynglingatal"s legalisering av Ynglingeætten som Harald Hårfagre tilhørte. Avstamning fra de norrøne guder måtte verifiseres for den som skulle ha kongemakt i Norge og en slik verifisering fikk man gjerne gjennom denne typen propagandadiktning.

Ottars beretning til kong Alfred den Store har gitt gode opplysninger om håløygættens næringsvirksomhet.

Landnåmabok henviser to steder til at Håkons far Grjotgard bodde på Selva i Agdenes.

I Heimskringla (Harald Hårfagres saga) framstiller Snorre det som om Håkon kom til kong Harald med sine menn og tilbød ham sin hjelp, mens Fagrskinna gir en helt annen versjon av Håkons stilling. Her fortelles det at kongens menn hadde blitt jaget bort av Atle Jarl i Sognefylke. Kongsmennene flyktet nordover til Trøndelag og fikk veitsle hos Håkon på Lade (Veitsle, norrønt veizla eller gjesting betegnet i middelalderen fritt underhold for kongen og følget hans i det distriktet de oppholdt seg når de var ute på reise i riket.) Det vil si at Håkon allerede på dette tidspunkt var etablert i et maktsentrum på Lade. Harald ga etter det Sognefylket til len for Håkon. Håkon samlet en hær og dro mot Atle. I denne kampen mellom Håkon og Atle ble begge drept.

Det er hevdet (av historikeren Johan Schreiner) at Håløygjarlene hadde etablert sin makt rundt Trondheimsfjorden allerede før kong Harald kom, og Schreiner fester i så måte mest lit til Fagrskinnas beretning.»[1092]

(Barn XVI:21053, Far XVIII:84209)

Gift

Barn:

Åsa Håkonsdatter. Prinsesse. Levde 900.

Fra norsk Wikipedia:

«Åsa Håkonsdatter (Ása Hákonardóttir) var datter til Håkon Grjotgardsson Ladejarl, som levde fra ca. 860-870 og til ca. 900-920.

Hun var en av Harald Hårfagres hustruer og omtales i Snorres "Harald Hårfagres saga".

Med Harald Hårfagre fikk hun fire barn:
Guttorm Haraldsson (Guttormur Haraldsson) - eldstemann, ble konge av Viken.
Halvdan Svarte Haraldsson (Hálfdan svarti), konge i Trøndelagen.
Halvdan Hvite Haraldsson (Hálfdan hvíti), tvilling til Halvdan Svarte, konge i Trøndelagen.
Sigfred Haraldsson (Sigröður Haraldsson) - yngstemann.

De skal ha vokst opp i Trondheimen alle fire, med heder og ære.»[1093]

Fra Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga:

«9. Kong Harald fór da tilbage til Trondhjem og dvælte der om vinteren og regnede det siden stadig for sit hjem; der reiste han den store hovedgaard, som heder Lade. Den vinter tog han til hustru Aasa, datter af Haakon jarl Grjotgardsøn, og Haakon havde da meget at sige hos kongen. Vaaren efter skaffede kongen sig skibe. Han havde om vinteren ladet gjøre en stor drage, prægtig udstyret; der satte han sin hird og sine berserker; stavnboerne var mest udvalgte, thi de havde kongens merke. Den del, som gik fra stavnen agter til øserummet, kaldtes rausn; der fik berserkerne rum. De alene blev hirdmænd hos kong Harald, som var fremtrædende i kraft eller mod eller alskens færdigheder, og de alene kom paa hans eget skib; thi han havde nu god leilighed til at vælge sig hirdmænd fra hvert fylke. Han havde en stor hær og mange storskibe, og mange mægtige mænd fulgte ham. Det nævner Hornklove i Glymdraapa, at kong Harald havde havt en kamp paa Opdalsskogen med Orkdølene, førend han havde denne leding ude tilsjøs.»

«17. ... Nå tok han (Harald Hårfagre) til å få barn; han og Åsa hadde disse sønnene: Guttorm, som var eldst, Halvdan Svarte og Halvan Hvite - de var tvillinger, den fjerde het Sigfred. De vokste alle sammen opp i Trondheimen med heder og ære».

«34. Kong Harald var 50 aar gammel, da af hans sønner nogle var voxne og nogle døde. Mange af dem var meget ustyrlige indenlands og var selv uvenner med hinanden; de drev kongens jarler fra deres riger eller dræbte dem. Kong Harald stævnede da et folksomt ting øster i landet og kaldte Oplændingene dertil. Da gav han sine sønner kongenavn og satte det i loven, at enhver af hans ætmænd skulde tage kongedømme efter sin fader, men den, som paa kvindesiden var kommen af hans æt, jarlsdømme. Han skiftede landet mellem dem. Vingulmark, Raumarike, Vestfold og Telemarken gav han til Olav, Bjørn, Sigtryg, Frode og Torgils, men Hedemarken og Gudbrandsdalene gav han til Dag og Ring og Ragnar; til Snæfrids sønner gav han Ringerike, Hadeland, Toten og det, som ligger dertil. Guthorm havde han givet styrelsen over Raanrike fra Elven til Svinesund; han havde sat ham til landevern øster ved landsenden,

1092 Wikipedia.

1093 Wikipedia.

som før er skrevet[64]. Kong Harald var selv oftest i Midtlandet; Rørek og Gudrød var stadig inden hirden hos kongen og havde store landindtægter i Hordaland og Sogn. Eirik var hos sin fader kong Harald; ham elskede han mest af sine sønner og hædrede ham mest; ham gav han Haalogaland og Nordmøre og Raumsdal. Nord i Trondhjem gav han Halvdan Svarte og Halvdan Hvite og Sigrød styrelsen. Han gav sine sønner de halve indtægter med sig i hvert af disse fylker, og det tillige, at de skulde sidde i høisæde, et trin høiere end jarler, men et trin lavere end han selv; men det sæde ønskede enhver af hans sønner sig efter hans død, men han selv undte Eirik det, men Trønderne undte Halvdan Svarte det, men Vikverjer og Oplændinger undte dem det bedst, som raadede hos dem. Af dette blev det atter stor uenighed mellem brødrene. Men eftersom de tyktes at have lidet rige, fór de i hærfærd, saa som sagt er, at Guthorm faldt i Elve-mundingene for Sålve Klove. Efter det tog Olav under sig det rige, som Guthorm havde havt. Halvdan Hvite faldt paa Estland, Halvdan Haalegg faldt i Orknøerne. Torgils og Frode gav kong Harald hærskibe, og de fór i vesterviking og herjede om i Skotland og Bretland og Irland. De var de første Nordmænd, som tilegnede sig Dublin. Saa er sagt, at Frode fik en banedrik, men Torgils var længe konge over Dublin og blev sveget af Irerne og faldt der.»[1094]

Sigurd Håkonsson Ladejarl. Født omkring 890. Død 962. (Se XVI:21053).

XVII:42107 fm fm ff mf ff mm mm fm f

Tore Teiande Ragnvaldsson Mørejarl. Jarl. Født omkring 862. Død mellom 935 og 940.

Tore «den Tause» ble jarl over Møre etter farens død i 892.[1095]

Fra norsk Wikipedia:
«Tore Teiande Ragnvaldsson (Thorir Rögnvaldarson) (* ca. 862 - † 935/940) ble jarl over Møre etter faren Ragnvald Mørejarls død i 892.

Han tilbød seg ca. 874, som eldste sønn til Ragnvald Mørejarl, å dra til Orknøyene for å bekjempe de brysomme vikingene der. Hans far avslo imidlertid tilbudet, fordi han hadde bestemt at Tore skulle bli hans etterfølger. Den egentlige grunn var vel at Tore den gang ennå ikke var voksen.

Da Ragnvald i 892 brant inne, satte Harald Hårfagre Tore til jarl over Møre, og ga ham sin datter Ålov, henne de kalte Årbot, til ekte.
Tore hadde, foruten hele Møre, også Romsdal.

Gjennom å ha giftet seg med Ålov Årbot, fikk Tore Teiande barn som var direkte etterkommere av Horda-ætten i Hardanger, gjennom Hordaprinsessen Ålofs mor Gyda Eiriksdottír.
Slik ble Tore "Teiande" Ragnvaldsson og Ålof Årbot opphav til den vestlandske Ynglinga-greinen den eldre Galte-familien på Hatteberg som òg var jarler på Orknøyene, og som det leses om i "Orkøyingasógu".

Han døde sannsynligvis straks før eller etter Håkon Adelstensfostres tronbestigelse i 935, da han som den mektige mann han var ikke nevnes under Håkons regjering.»[1096]

Fra Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga:
«30. Da kong Harald var 40 år gammel, var mange av sønnene hans voksne karer, de var tidlig modne alle sammen. Da gikk det etter hvert slik at de ble misnøyde med at kongen ikke ga dem noe rike, men satte en jarl i hvert fylke; de mente jarlene var av mindre ætt enn de selv var. En vår la de av sted, Halvdan Hålegg og Gudrød Ljome, med en stor flokk og kom uventet over Ragnvald Mørejarl, kringsatte huset for ham og brente ham inne med 60 mann. Så tok Halvdan tre langskip, fant mannskap til dem og seilte vest over havet. Gudrød satte seg fast i de landene som Ragnvald jarl hadde hatt før. Men da kong Harald hørte dette, dro han straks mot Gudrød med en stor hær, og Gudrød så ingen annen utvei enn å gi seg over til kong Harald, og kongen sendte ham øst til Agder. Kong Harald satte Tore, sønn til Ragnvald jarl, over Møre, og giftet ham med Ålov, datteren sin, hun som ble kalt Årbot. Tore jarl Teiande (den tause) fikk da samme riket som hans far Ragnvald hadde hatt.»
«31. Halvdan Hålegg kom helt uventet vest til Orknøyene og Einar jarl (Tores halvbror) flyktet straks fra øyene; han kom tilbake samme høst og kom da uventet på Halvdan. De møttes, det ble en kort kamp og Halvdan flyktet, da var det nesten natt. Einar og hans folk lå uten telt den natten, og om morgenen, da det tok til å lysne, lette de etter flyktningene rundt på øyene og drepte alle, der de fikk tak på dem. Da sa Einar: «Nei om jeg vet hva det er jeg ser der ute på Rinansøy (Ronaldsey), om det er fugl eller mann, snart reiser det seg opp, og snart legger det seg ned.» Så dro de dit bort, og der fant de Halvdan Hålegg og tok ham til fange. Einar jarl kvad denne visen om aftenen, før han gikk til kamp:

Jeg ser ei fra Rolvs hender, eller fra Rollaugs, spydet
fly i fiendeflokken; far vår bør vi hevne;
i kveld, mens vi kjemper, over kruset og drikken
sitter tyst på Møre Tore jarl og tier.

1094 Snorre Sturlasson, Harald Hårfagres saga, avsnitt 9, 17 og 34. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 53.

1095 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 535. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 50.

1096 Wikipedia.

Da gikk Einar bort til Halvdan; han ristet ørn på ryggen hans på denne måten; han stakk sverdet inn i brysthulen ved ryggraden og skar alle ribbenene over ned til lendene, og dro lungen ut der; det var Halvdans bane. ...»[1097]

(Barn XVI:21054, Far XVIII:84213, Mor XVIII:84214)

Gift omkring 892 med neste ane.

Barn:

Bergljot Toresdatter. Født omkring 905. Død omkring 962. (Se XVI:21054).

XVII:42108 fm fm ff mf ff mm mm fm m

Ålov Haraldsdatter Årbot. Født omkring 885. Død omkring 935.

Ålov var muligens datter til Harald Hårfagre.

Hennes mor var Gyda Eiriksdatter. Som hennes mor nevnes også en Ragna Adilsdatter.[1098]

Fra norsk Wikipedia:
Ålov Årbot (* ca. 885 - † ca. 935) var datter til kong Harald Hårfagre og hans hustru Gyda Eiriksdatter.
Hun ble gift med mørejarlen Tore Teiande (* ca. 862 - † før 935), sønn til Ragnvald Mørejarl.

Ålof og Tore "Teiande" ble stamforeldre til den vestlandske greinen av Ynglinga-Havlandet-dynastiet Galte som hadde setegard på Hatteberg i Rosendal.
Rike arkeologiske funn fra vikingtiden er funnet her, men området er i dag ikke nevneverdig arkeologisk utgravd.

Ålov og Tore fikk sønnen
Ljot Toresson Mørejarl "Kviting/Kvite" eller "Bleike",
og datteren
Bergljot Toresdatter (* ca. 905 - † ca. 962), gift med ladejarlen Sigurd Håkonsson,
mor til Håkon Sigurdsson (Håkon jarl).»

«Harald Hårfagre skal ha hatt mange barn, med forskjellige kvinner. Hvor mange han fikk, er ukjent. I "Historia Norvegiæ" sies det at han hadde 16 sønner. "Ågrip" og "Fagrskinna"gir navnene på 20 av Haralds sønner. Snorre sier ikke noe om antallet. Etter "Historia Norvegiæ " var Eirik Blodøks den eldste, mens Snorre mente at Guttorm var den eldste. Etter "Fagrskinna" var Eirik blant de eldste og Håkon den gode blant de yngste.
Etter Haralds død ble det å stamme fra Harald Hårfagre politisk opportunt: det ga arverett til kongemakten. Å ha Harald Hårfagre som oldefar ga uendelig mye mer legitimitet til et maktprosjekt enn å stamme fra en tilfeldig småkonge. Det er mer enn sannsynlig at mange av de slektslinjene som senere tiders høvdinger viste til, hadde blitt redigert av hensyn til dette. Det kan reises berettiget tvil om kongene Olav Tryggvason, Olav Haraldson og Harald Hardråde var etterkommere etter Harald Hårfagre.
Følgende oversikt over Haralds barn og barnas mødre må derfor leses med stor skepsis, kanskje med unntak av barna Eirik Blodøks og Håkon Adalsteinsfostre, som regnes som sikre.
Mulige, men lite sannsynlige barn med Gyda Eiriksdatter: Ålov Årbot, Rørek Haraldsson, Sigtrygg Haraldsson, Frode Haraldsson og Torgils Haraldsson.
Mulige, men lite sannsynlige barn med Åsa Håkonsdatter: Guttorm Haraldsson, Halvdan Svarte Haraldsson, Halvdan Kvite Haraldsson og Sigrød Haraldsson.
Sannsynlig barn med Ragnhild Eiriksdatter er Eirik Blodøks.
Mulige, men svært usannsynlige barn med Svanhild Øysteinsdatter: Bjørn Farmann, Olav Haraldsson Geirstadalf og Ragnar Rykkel.
Mulige barn med Åshild Ringsdatter: Ring Haraldsson, Dag Haraldsson, Gudrød Skirja, Ingeborg Haraldsdatter og Ingegjerd Haraldsdatter (kanskje Tora Mosterstong var hennes mor)
Mulige, men lite sannsynlige barn med Snøfrid Svåsedatter: Sigurd Haraldsson Rise, Halvdan Hålegg, Gudrød Ljome og Ragnvald Rettilbeine.
Sannsynlig barn med Tora Mosterstong: Håkon den gode (Håkon Adalsteinsfostre).»[1099]

Fra Snorre Sturlasson: «Harald Hårfagres saga»:
«30. ... Kong Harald satte Tore, sønn til Ragnvald jarl, over Møre, og giftet ham med Ålov, datteren sin, hun som ble kalt Årbot. Tore jarl Teiande (den tause) fikk da samme riket som hans far Ragnvald hadde hatt.»[1100]

(Barn XVI:21054, Far XVIII:84215, Mor XVIII:84216)

Gift omkring 892 med forrige ane.

1097 Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga, avsnitt 30.

1098 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 536. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 50, 53.

1099 Wikipedia.

1100 Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga, avsnitt 30.

XVII:43095 fm fm fm ff ff mf mf mm f

Mieszko I av Polen. Født mellom 922 og 945. Død 25.05.992. Gjentakelse, se side 715.

XVII:43096 fm fm fm ff ff mf mf mm m

Dobrawka av Böhmen. Født mellom 940 og 945. Død 977. Gjentakelse, se side 717.

XVII:43347 fm fm fm ff mf mf mf fm f

Boleslav I den Grusomme av Böhmen. Hertug. Født omkring 915. Død 15.07.967.

Boleslav «den Grusomme» eller «den Rasende» var hertug av Böhmen 929 - 967.

Hans bror, Venceslaus, måtte høytidelig anerkjenne Tysklands overhøyhet over Böhmen, da kong Henrik I i 929 gjorde et seierrikt krigstog dit. Men etter at Boleslav hadde myrdet sin bror og selv ble hertug i Böhmen i 935, ble landet en kort tid løst fra dette åk. Allerede i 950 måtte han imidlertid igjen underkaste seg og hylde Otto I.[1101]

Fra Engelsk Wikipedia (oversatt):
«Boleslav I av Böhmen (* ca. 915, trolig † 15.07.967 - kan ha vært i 972), (tsjekkisk: Boleslav I. Ukrutný), også kalt Boleslaus I, også kjent under tilnavnet den Grusomme medlem av det Premyslid-dynastiet,

Han var hersker (Knjaz, "hertug" eller "fyrste") av hertugdømmet Böhmen fra 935 til hans død.

Boleslav er beryktet for drapet på sin eldre bror Venceslas, som gjorde at han ble hertug.

Til tross for hans medvirkning i dette brodermord, er Boleslav generelt respektert av tsjekkiske historikere som en energisk hersker som styrket den böhmiske stat betydelig og utvidet dets territorium.

Han sørget fo ren betydelig økonomisk utvikling gjennom ekspansjon av handelen, introduksjon av sølvgruvedrift og den første lokale myntutgivelse, Praha-denaren.

Boleslavs hustru kan ha vært Biagota.

Det er ukjent om hun var mor til alle hans fire voksne barn:
Doubravka av Böhmen. gift med Mieszko I av Polen.
Boleslaus II, den Fromme, hertug av Böhmen,
Strachkvas av Böhmen,
Mlada av Böhmen.»[1102]

(Barn XVI:21674, Far XVIII:86693, Mor XVIII:86694)

Gift med neste ane.

Barn:

Boleslav II den Fromme av Böhmen. Død 07.02.999. (Se XVI:21713).
Dobrawka av Böhmen. Født mellom 940 og 945. Død 977. (Se XVI:21674).

XVII:43348 fm fm fm ff mf mf mf fm m

Biagota av Böhmen. Hertuginne. Født omkring 901.

1101 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 27. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 80, 82.
1102 Wikipedia.

Bozena, gift med Boleslav I av Böhmen.[1103]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Biagota (* ca 901) var antagelig hertuginne av Böhmen, gift med hertug Boleslav I av Böhmen.

Michal Lutovský skriver i sin bok "Bratrovrah en tvurce státu" (brodermord og skaper av land) at bare noen få mynter bekrefter Biagotas eksistens.
Disse myntene regnes som den eldste typen Premyslid denar.

En inskripsjon kan leses på dem,
"BIAGOTACOIIIIX" eller "BIAGOTACOVIIX",
som betyr
"BIAGOTA CONIVNX: Hustru Biagota".

Muligens ble myntene laget i anledning av et ekteskap, men det er ikke underbygget.

Det er ikke engang sikkert at Biagota var mor til alle de fire voksne barna til Boleslaus I:
Dobrawa, Boleslaus II av Böhmen, Strachkvas og Mlada av Böhmen.

Hennes herkomst er uklar. Hun kan stamme fra en av de tyske delstatene i det hellige romerske riket eller fra et slavisk land (Blahota eller Bjegota var et gammelt bulgarsk navn).
Begge hypotesene skulle kunne være riktige, i overensstemmelse med de europeiske herskernes praksis.»[1104]

(Barn XVI:21674)

Gift med forrige ane.

XVII:43353 fm fm fm ff mf mf mm ff f

Ehrenfried am Rhein. Greve. Levde 942. Død før 970.

Ehrenfried (Irmfrid) var greve
- 945 i Bonngau,
- 947 i Tubalgau som ligger lenger nede ved Nedre Rhinen hvor elven begynner å dele seg, og
- 965 i Mühlengau mellom Maas og Nedre Rhinen, nord for Roer.[1105]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Erenfried II († før 970), først nevnt 942-966; var en rhensk dynast fra Ezzone-familien.
Det kan ikke med sikkerhet fastslås hvem som var hans foreldre.

Han hadde grevskapene i Zülpichgau (942), i Bonngau (945), i Hattuarien (947) med sine undergau Düffelgau (948), Mühlgau (966) og antagelig Gilde-/Keldagau samt i Ruhrgau, dvs. i grevskapet Duisburg-Kaiserswerther (950, 956).
Dertil holdt han det belgiske grevskapet Huy ved midtre Meuse (946, 959) og var lekmanns abbed i Stablo-klosteret (943-956).
Hans bror, hans nevøer og hans sønn regjerte også i Auelgau, som derfor også kan regnes som en del av familiens eiendom.
Denne samlingen av grevskap innenfor hertugdømmet Nedre Lothringen kan ha gjort ham til en konkurrent til hertugdømmets lensherre.

Det er antatt at Erenfried II var gift med Richwara, hvis opprinnelse er ukjent, og som døde før 963.
Paret hadde minst en sønn:
Hermann I den Lille († 996), greve, gift med Heylwig fra familien til
Ulrich, biskop av Augsburg.»[1106]

(Barn XVI:21677)

Gift

Barn:

Herman I den Lille av Lothringen. Levde 930. Død 996. (Se XVI:21677).

XVII:43357 fm fm fm ff mf mf mm mf f

Otto I den Store av Tyskland. Hertug, konge, keiser. Født 23.11.912. Død 07.05.973.

1103 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 32. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 80, 82.

1104 Wikipedia.

1105 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 38. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 80.

1106 Wikipedia.

Slektstavle over det ottonianske dynasti i et manuskript av Chronica Sancti Pantaleonis fra begynnelsen av 1200-tallet (Wikipedia).

Otto «der Große» var konge av Tyskland 936 - 962 og Tysk-romersk keiser 962 - 973.

Henrik «Fuglefangeren» hadde ryddet veien for en ny tingenes tilstand. Som Pipin «den Lille» og Karl «den Store» hadde bygget videre på den grunnvoll Karl Martell hadde lagt, ble Henriks verk ført videre med ungdommelig kraft av hans store sønn Otto I, som etter Heniks ønske etterfulgte ham som konge i 936. Ærgjerrig og impulsiv som Otto var, gikk han imidlertid ikke like forsiktig og omtenksomt fram som faren, «den brølende løven» med de

gnistrende øynene kunne være forferdelig. Sine plikter som konge oppfylte han uten hensyn og straffet mer enn en gang mektige og høytstående personer for handlinger som det nok ville ha vært politisk klokt å se gjennom fingrene med. Derfor fikk han også oppleve mange kraftige bakslag i sin politikk. Men aldri viste han tegn til hevnlyst eller nag mot dem som hadde motarbeidet ham. Når en sak først var opp- og avgjort, var den det en gang for alle. Otto var i det hele tatt en av de storslåtte og overlegne personligheter som ved sitt impulsive temperament fullstendig river omgivelsene med. En helteskikkelse var han, både åndelig og legemlig. Alt ved ham bar bud om den fødte hersker. Og hans ideal var Karl «den Store».[1107]

Skildring av Otto I på hans segl i 968 (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Otto I eller Otto den store (tysk Otto I. eller Otto der Große), født 23.11.912, død 07.05.973, var den første tysk-romerske keiseren, etter gjenopprettelsen av det tysk- romerske rike i 962 og som ga navnet til Det ottonianske dynasti.

En tysk-romersk keiser (tysk Römisch-deutscher Kaiser) var den valgte monarken som styrte over Det tysk-romerske rike, et sentraleuropeisk forbund av områder som eksisterte i løpet av middelalderen og tidlig moderne tid. Opprinnelsen til dette forbundet kan bli sporet tilbake til det karolinske riket under Karl den store. Tysk-romerske keisere ble kronet av pavene fram til 1500-tallet, og den siste keiseren var Frans II som abdiserte i 1806 under Napoleonskrigene og det tysk-romerske riket gikk i oppløsning.

"Romersk" i keiserens tittel var en refleksjon av translatio imperii ("overføring av styre"), et prinsipp som så på de (germanske) hellige romerske keiserne som arvtakerne til tittelen av keiser av det vestromerske rike, en tittel som ble etterlatt uten krav i Vest-Europa etter at Julius Nepos døde i år 480.»

Det vanskelige problemet med å holde stormennene i tømme søkte Otto blant annet å løse ved å støtte seg til de geistlige vasallene, som gjennomgående hadde vist sin konge større hengivenhet enn de verdslige fyrstene hadde gjort. Han lot biskoper og abbeder få større len enn før, valgte menn han kunne stole på til kirkefyrster og gjorde de geistlige vasallene til en slags kongelige embetsmenn. En av sine brødre gjorde han til erkebiskop i Köln og en av sine sønner til erkebiskop av Mainz, mens kongens morbror satt som erkebiskop i Trier. Erkebiskopen av Köln ble dessuten rikskansler, og i ham hadde Otto alltid en sikker støtte. Han ble for øvrig også leder av hoffskolen, som nå blomstret opp igjen, og av kulturarbeidet i det hele tatt. På dette området gjenopptok Otto, så langt de urolige tidene tillot det, Karl «den Store»'s reform- og opplysningsarbeid for å skape en kultur som var kristen i sitt innhold, men antikk i formen.

Like iherdig som Otto i sin indre politikk arbeidet for å trygge rikets enhet, gikk han i utenrikspolitikken inn for sin fars linje i forholdet til skandinaver, slaver og madjarer. Slaverne kuet han ikke bare med sverdet, men sikret også sitt herredømme over dem ved hjelp av et velorganisert misjonsarbeid. Dette vant vestslaverne for den romerske kirke, mens østslaverne i Russland og på Balkan ble innlemmet i den gresk-ortodokse. De religiøse motsetninger som derved oppsto mellom øst- og vestslaverne, mellom polakker og russer som etnisk er så nær beslektet, har fått følger av verdenshistorisk betydning. Denne motsetningen kom nemlig for all fremtid til å være en avgjørende hindring for en sammenslutning av alle slaviske stammer, for det som med et moderne uttrykk kalles panslavismen.

Ottos mest berømte utenrikspolitiske bedrift ble imidlertid hans seier over ungarerne. De hadde gått til angrep mens Otto lå i strid med sin egen sønn, Ludolf, og sin svigersønn, Konrad «den Røde». På markene ved Lech utenfor det sterkt befestede Augsburg, møtte Otto dem med en liten, men sterk rytterhær i august 955. Og nå ble det utkjempet et veldig slag, hvis verdenshistoriske betydning kan sammenlignes med slagene ved Troyes og Poitiers. Madjarerne ble slått, kun en liten del av dem unnkom. De andre ble hugget ned eller trengt ut i elven hvor de druknet. Nå hadde ungarerne fått en lærepenge som satt slik skrekk i livet på dem at de ikke bare sluttet med sine herjingstog på tysk område, men helt og holdent ga opp sitt tidligere røverliv. Fra å være et urolig nomadefolk ble de

[1107] Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 8, side 12-28. Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 44. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 67, 91.

etter hvert forvandlet til bofaste jordbrukere. Tysk kolonisasjon kunne heretter uforstyrret gå sin gang i det landet som senere fikk navnet Østerrike.

I sin grenseløse takknemlighet hilste de seirende tyske troppene sin konge som «fedrelandets far og imperator». Fra den dagen gjenlød alle kristne land av lovord over Otto «den Store», og ved hans hoff møttes sendemenn fra alle verdens kanter. De kom ikke bare fra Italia, Frankrike og England, men også fra Cordoba, Afrika, Bysants og Russland. «Og sendemennene brakte ham gaver av alle slag,» sier Widukind: «fat av gull, sølv og kobber og vidunderlig fint forarbeidede kunstgjenstander, skåler av glass, ja, av elfenben! Kunstferdig vevede, mønstrede tepper, balsam og alle slags krydderier og dyr som sakserne aldri før hadde sett, som løver og kameler, aper og strutser. For hele kristenheten så sin hjelp og sitt håp i Otto.» Widukind var munk i det vestfalske klosteret Korwey og skrev henimot slutten av Otto «den Store»'s regjeringstid det saksiske folks historie.

Delbrück regner da også dagen for slaget ved Lech, 10. august 955, som det tyske rikes virkelige fødselsdag. Den dagen, sier han, forsto de forskjellige tyske stammene for første gang fullt ut verdien av et fredelig samarbeid og begynte å føle seg som en nasjon. Et enhetlig rike kan man nemlig ikke tale om før en slik samhørighetsfølelse gjør seg gjeldende, og dens forutsetning er nettopp en slik stor felles opplevelse.

Hertugene Mieszko av Polen og Boleslav av Böhmen måtte underkaste seg og fremme kristendommens utbredelse i sine land.

Det mål som nå lokket og fristet Otto var den keiserkronen som hans store forbilde engang hadde båret. Alt før han beseiret ungarerne, hadde han skaffet seg rettslig krav på Italias krone. Kong Lothar av Italia, som var av Karl «den Store»'s ætt, døde i 950. En maktlysten og tyrannisk markgreve i Nord-Italia, Berengar, hadde deretter oppkastet seg til konge av Italia. Otto kom til Italia, og ble hilst med jubel overalt. Han holdt sitt høytidelige inntog i Berengars hovedstad Pavia, ble i 951 kronet til longobardenes konge og kalte seg fra da av konge av Italia. Han giftet seg i Pavia 25.12.951. med Lothars enke, Adelheid, som hadde flyktet fra Berengar.

Berengar fant det rådeligst å underkaste seg Otto og avlegge troskapsed til ham. Men hans underdanighet varte ikke lenge. Mens Otto lå i kamp med sin opprørske sønn og svigersønn og deres forbundsfeller ungarerne, forsøkte Berengar å gjøre seg uavhengig og gikk med planer om å underlegge seg hele Italia og la seg utrope til romersk keiser. Men da ble paven, den attenårige Johannes XII, engstelig og ba Otto om hjelp. Dermed hadde Otto fått en gunstig anledning til å virkeliggjøre sine planer om å vinne keiserkronen. Så snart forholdene i Tyskland tillot det, dro han for annen gang over Alpene med en hær. Adelheid var også med. Hennes tidligere plageånd, Berengar, trakk seg på ny tilbake til sine utilgjengelige fjellfestninger sammen med sine menn og avventet der begivenhetenes gang. Men Otto fortsatte til Roma. Her hadde det lenge hersket bedrøvelige politiske tilstander. Keiserdømmets forfall på 900-tallet hadde, sier Gregorovius, medført at «Kirkestaten falt i hendene på tusenvis av røvere og selv pavens åndelige makt var snart ikke annet enn en tom titel. Et skremmende mørke brer seg over Romas historie, bare sparsomt opplyst av det flakkende lyset fra enkelte gamle krøniker, som her og der faller over dette uhyggelige tidsavsnittet - et forferdelig skuespill, hvor man får se voldsmenn som kaller seg konsuler eller senatorer, rå og mindreverdige paver, skjønne, ville og fordervede kvinner, skyggekeisere som kommer, kjemper og forsvinner, og alle disse scener jager forbi våre øyne i forvirrende hast.»

I denne byen holdt germanernes mektige hersker sitt inntog i 962 under store festligheter. Kongeparet ble mottatt i Peterskirken av Johannes XII og hans prelater og ble høytidelig kronet til keiser og keiserinne 02.02.962.

«Gutten på St. Peters stol» angret imidlertid snart at han hadde kalt Otto til Roma og sluttet i all hemmelighet forbund med Berengar mot keiseren. Det var ikke for å bli avhengig av en mektig keiser han hadde reddet seg unna Berengars ærgjerrige planer. Men keiseren så på sin side ingen grunn til å vise hensynsfullhet mot en innehaver av St. Peters stol som drakk og spilte, levde i sus og dus og forvandlet Lateranet til et harem. Ingen vergeløs kvinne kunne kjenne seg trygg for hans onde lyster. Fullstendig forblindet av sin lidenskap hadde han til og med overdynget en av sine elskerinner med kostbarheter fra St. Peters skattkammer, selv kors og kalker hadde han gitt henne!

Etter at Otto så fikk avsatt paven og erstattet ham med en ny pave, Leo VIII, vendte Otto seg mot Berengar. Han inntok de befestede borgene hans og førte ham som fange til Tyskland.

Ved sin hjemkomst ble keiseren møtt av jubel fra et helt folk, som på grunn av hans opphøyelse igjen følte seg hevet til maktens og ærens tinder etter lang tids fornedrelse. For en forskjell fra den tiden da riket holdt på å gå fullstendig i oppløsning og ingen kunne kjenne seg trygg for vikinger og slaviske og ungarske horder! Ikke siden Karl «den Store»'s dager hadde en vesterlandsk hersker nytt så stor anseelse og hatt et slikt ry som Otto. Men det var ingen fordel for Tyskland at keiseren de siste tolv år av sitt liv ble så opptatt av forholdene i det urolige Italia at han måtte oppholde seg der, langt borte fra hjemlandet, i nesten ti år.

I 973 ble Otto plutselig revet bort uten noen forutgående sykdom. Han var da 61 år gammel. «Minnet om hans klokskap, rettferdighet og forunderlige klarsyn i alle forhold, indre som ytre, vil leve evig,» sier Widukind.»[1108]

(Barn XVI:21679, Far XVIII:86713, Mor XVIII:86714)

Gift 1. gang 929 med **Ædgyth av England.** Dronning. Født 910. Død 26.01.947.

1108 Wikipedia.

Prinsesse av England.[1109]

Fra norsk Wikipedia:

«Ædgyth av England (angelsaksisk: Eadg?ð; tysk: Edgitha; 910 - 26.01.946) var tysk dronning fra 936 og til sin død ti år senere ved hennes ekteskap med kong Otto som ble inngått i 930. Hun døde seksten år før ektemannen ble kronet som keiser av Det tysk- romerske rike. Hun var datter til den engelske Edvard den eldre, konge av angelsakserne. Hennes eneste sønn, Liudolf, hertug av Schwaben, døde 957, og en sønn fra Ottos andre ekteskap arvet sin fars titler.

Navnet Ædgyths moderne variant er Edith.

Ædgyth ble født i 910 som datter til den regjerende engelsk konge Edvard den eldre, konge av det angelsaksiske riket Wessex, og hans andre hustru Ælfflæd. Hun var dermed barnebarn til Alfred den store. I 919 ble hennes søster Ædgifu gift med den den vestfrankiske kong Karl den Enfoldige. Ingen detaljer er kjent om Ædgyths liv før det kom anmodning fra den østfrankiske kong Henrik Fuglefangeren som ønsket en allianse med den angelsaksiske kongen, som da var Ediths halvbror, kong Æthelstan (eller Adalstein).

Henrik Fuglefangeren ønsket å skape et nytt rike av de oppløste fragmentene av karolingernes Tyskland. Lotharingia lå mellom Vestfranken og Østfranken, og arvingen til karolingerne var ved Æthelstans hoff. Frykten for et opprør i Lotharingia rettet mot ham og for å øke legitimiteten av sitt styre, fikk Henrik til søke en allianse med Æthelstan i 928. Henvendelsen fra Henrik om en brud til sin eldste sønn Otto gjalt en søster til Æthelstan. I henhold til både engelsk som tysk tradisjon sendte Æthelstan i 929 to søstre som Otto kunne velge mellom.»

Gotiske statuer av Edgitha og Otto I den store i Magdeburg-katedralen. (Wikipedia).

«Den eldste Ædgyth, ble Ottos valg .Den yngre søsteren Edgiva giftet seg med en "konge i nærheten av Jupiterfjellene" (= Alpene), en fyrste så vagt beskrevet at han er vanskelig å identifisere, men mest sannsynlig var han Konrad III av Burgund, kalt for den fredelig, men dette ekteskapet hadde ingen politisk betydning og i løpet av to generasjoner hadde selv den kongelige familie i England mistet alle spor etter henne. Ekteskapet mellom Ædgyth og Otto, som ble gift i 930, var av langt større betydning.

Ædgyth hadde mottatt som medgift inntektene fra området rundt Magdeburg, og som senere utgjorde det økonomiske grunnlaget for Magdeburg bispedømme. I henhold til Hrosvit av Gandersheim, tysk kantonesse og forfatter, var Edith en kvinne "av rent edelt ansikt, grasiøst vesen og en sann kongelig framtoning" og knyttet Edith og hennes halvbror Æthelstan som etterkommere til den hellige Oswald. En slik avstamming hadde antagelig til hensikt å fremme Edith og i forlengelsen også Ottos betydning og samtidig stimulere Ottos sjenerøsitet til byggingen av et kloster i Magdeburg. Ædgyth var, som sin bror Æthelstan, engasjert i dyrkelsen av den engelske helgenen Oswald, og hun hadde med sin innflytelse bidratt til at enkelte klostre og kirker i Sachsen har blitt viet til denne helgenen.

I 936 døde Henrik Fuglefangeren og hans eldste sønn Otto ble kronet til konge i Aachenkatedralen. En bevart rapport om seremonien av kronikøren Widukind von Corvey nevner ikke om at hans hustru ble kronet ved dette tidspunktet, men i henhold til biskop Thietmar av Merseburgs krønike ble Ædgyth uansett salvet som dronning, men i en adskilt seremoni.

Som dronning ivaretok Ædgyth de vanlige plikter som kongedømmets førstedame. Hun refereres til i

[1109] Dictionary of National Biography. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 215. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 67, 103.

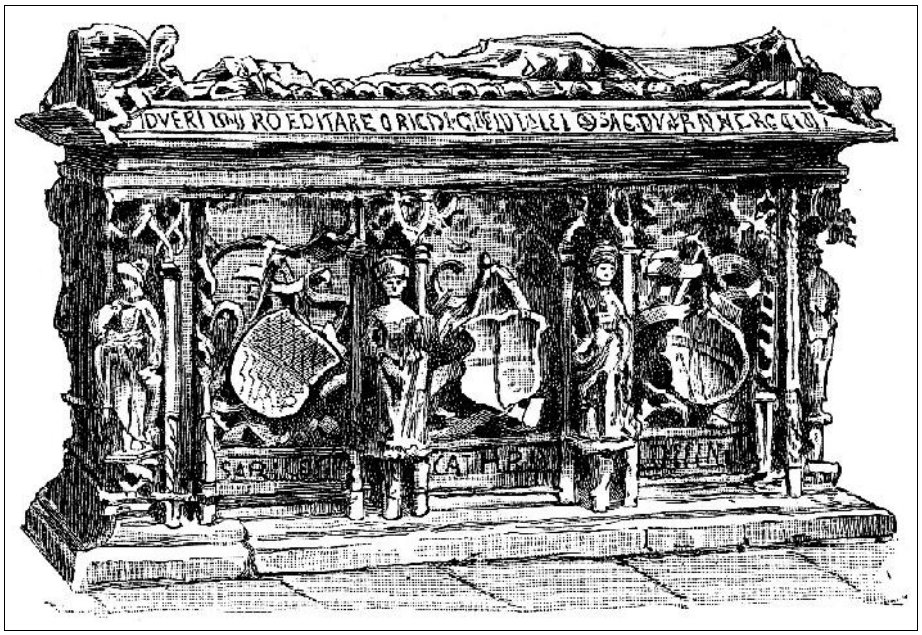
sammenhenger som angår gaver til klostrene og feiringer av kvinnelige helgener. I så måte synes hun å ha vært mer ivrig enn sin svigermor Matilda av Ringelheim (senere helgenerklært) som bare omtales en eneste gang i Ædgyths regentperiode. Det har sannsynligvis vært en viss rivalisering mellom benediktinerordenens Mauritiuskloster i Magdeburg som ble stiftet i 937 av Edith og Otto, og Quedlinburg-klosteret som ble innstiftet av Mathilda til minne om hennes avdøde ektemann Henrik. Ædgyth fulgte sin ektemann på hans reiser, men ikke i militære kampanjer. Mens Otto kjempet mot de opprørske hertugene Eberhard av Franken og Gilbert av Lotharingia i 939 tilbrakte hun tiden i Lorsch kloster.

Ædgyth døde uventet i 946, bare 36 år gammel og hun opplevde ikke at hennes mann Otto ble kronet av paven til keiser i Det tysk-romerske rike i 962. Han giftet seg anden gang med Adelheid av Burgund i 951.

Ædgyths ekteskap førte til en ny periode med diplomatisk sameksistens mellom England og Tyskland som fikk betydelig innflytelse på engelsk kirkehistorie, og i særdeleshet i retningen til den engelske bevegelsen for klosterreformer. Tyskland hadde blitt kristnet av engelske misjonærer som Bonifatius fra Wessex. De to saksiske folkene likte å si at de var "av samme blod" og deres språk var fortsatt like nok til at de kunne forstå hverandre. Otto I av Schwaben, Liudolfs sønn og Ediths barnebarn, døde i et slag mot muslimer i sørlige Italia i 982, og det ble nedtegnet av en kronikør ved Abingdon med den anmerkning at "han var sønn av Leodulf ætheling, som var sønn av Otto den eldre og av kong Edvards datter." Den engelske kongefamilie holdt kontakt med sine slektninger i Tyskland, og en krønike av ealdorman Æthelweard, en etterkommer til kong Æthelred av Wessex, var skrevet for Matilda, abbedisse av Essen, og barnebarn av Ædgyth.

Ædgyth og Otto hadde følgende barn
Liudolf, hertug av Schwaben (930 - 06.09.957)
Liutgarde (931 - 18.11.953), gift med den saliske hertug Konrad den røde, hertug av Lotharingia (Lorraine)

Begge ble gravlagt i St. Albans kloster i Mainz.»

Gravstedet for Ædgyth i Magdeburgs domkirke, illustrasjon fra 1896 (Wikipedia).

«Ædgyth ble opprinnelig gravlagt i Mauritiuskloster i Magdeburg, men hennes grav har siden 1500-tallet var lokalisert i Magdeburgs domkirke. En kiste av bly innenfor en sarkofag med hennes navn av stein har lenge ble vurdert som en kenotaf (gravminne). Den ble åpnet i 2008 av arkeologer under restaureringsarbeid på domkirken. En inskripsjon har nedtegnet at det var levningene av Ædgyth som var blitt gravlagt på nytt i 1510. De fragmenterte og ufullstendige beinlevningene innhyllet i silke ble undersøkt i 2009 og deretter fraktet til Bristol i England for ytterligere prøver i 2009. Professor Mark Horton fra Universitetet i Bristol uttalte at "dette kan vise seg å være de eldste fullstendige levninger av en engelsk kongelig". I undersøkelsen ved Universitetet i Mainz ble det bekreftet at levningene var fra en kvinne som døde i alderen 30 til 40 år. Det ble også påvist at hun var en hyppig rytter, og spiste en diet rik på protein, inkludert fisk, noe som antydet hennes høye status. Undersøkelsene ved Bristol innebar at radiofarmakologi, isotoptester på en tannemalje, som sjekket om hun var født og vokst opp i Wessex og Mercia slik som den historiske kildene indikerte. Prøver fra beinene avslørte at det faktisk var levningene fra Ædgyth. Prøver fra tannemaljen viste at den gravlagte fra Magdeburg hadde tilbrakt tid i sin ungdom ved å drikke vann fra de kalkholdige høydene i Wessex i sørlige England.

Ædgyth synes å ha tilbrakte de første åtte årene i sørlige England, men endret jevnlig sitt bosted, noe som kunne leses fra de ganske variable forholdene i strontium i tennene hennes, men fra niårsalderen var isotopverdiene konstante. Det er tolket som at Ædgyth må ha flyttet rundt i kongeriket sammen med sin far, kong Edvard, men da hennes mor ble skilt i 919 ble begge, Ædgyth ni eller ti år gammel, forvist til et kloster, kanskje Hyde Abbey i Winchester eller Wilton i Salisbury.

Etter at undersøkelsene var ferdigstilt ble levningene av Ædgyth gravlagt på nytt i en ny kiste av titan i hennes grav i Magdeburg 22.10.2010.»[1110]

Barn:

Luitgard av Sachsen. Født 932. Død 18.11.953. (Se XVIII:89154).

Gift 2. gang 25.12.951 med neste ane.

Barn:

Otto II av Tyskland. Født 955. Død 07.12.983 i Roma. (Se XVI:21679).

XVII:43358 fm fm fm ff mf mf mm mf m

Adelheid av Burgund. Keiserinne. Født omkring 931. Død 16.12.999.

Grevinne av Burgund.

Adelheids far, Rudolf II av Burgund, døde i 937. Hennes mor, Bertha av Schwaben, giftet seg igjen med kong Hugo av Italien. Adelheid ble da, mens hun enda var barn, forlovet med Hugos sønn, Lothar og gift med ham i 947.

Kong Lothar av Italia, som var av Karl «den Store»'s ætt, døde i 950. En maktlysten og tyrannisk markgreve i Nord-Italia, Berengar, hadde deretter oppkastet seg til konge av Italia. Ettersom den avdøde kong Lothars enke, den vakre og folkekjære Adelheid, ble betraktet som arving til tronen, gjorde Berengar henne uskadelig ved å sperre henne inne, han utsatte henne til og med for den råeste mishandling, antagelig i det håp at hun skulle dø i fengslet. Det fortelles også at Berengar forsøkte å tvinge henne til ekteskap med sin sønn, Adelbert, for på den måten å skaffe sin ætt i hvert fall et skinn av rett til kongekronen. Men Adelheid holdt tappert stand.

Ryktet om den unge dronningens lidelser trengte snart over Alpene og fylte den ridderlige kong Otto med rettferdig harme. Nå var anledningen der til å vinne den italienske kongekronen, og han dro med en hær over Alpene for å befri den skjønne og samtidig sette en av sine store politiske planer ut i livet. Sagnet har forøvrig pyntet litt på dette drama og har latt Adelheid skrive et brev til Otto, hvor hun anropte ham om hjelp og bød ham sin hånd og Italias kongekrone som takk. Otto var nemlig blitt enkemann noen år i forveien.

Mens Otto gjorde forberedelser til krigstoget, greide Adelheid å flykte fra sine plageånder. En prest og en trofast terne som hadde fått lov til å bli hos henne, hadde med forenede krefter greidd å grave en underjordisk gang ut fra fengslet. En natt flyktet de alle tre, og etter å ha utstått mange farer og strabaser fant de beskyttelse i et befestet slott, som tilhørte en av Berengars motstandere.

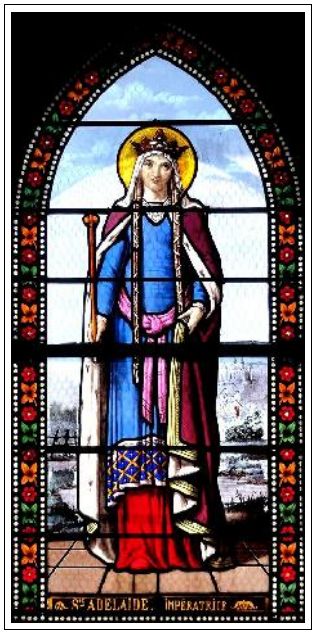
Så kom da Otto til Italia, og ble hilst med jubel overalt. Han holdt sitt høytidelige inntog i Berengars hovedstad Pavia og kalte seg fra da av konge av Italia. Fra alle kanter strømmet landets mektigste menn til og hyllet ham, mens Berengar trakk seg tilbake uten sverdslag og søkte tilflukt i en borg oppe i fjelltraktene. Deretter sendte Otto bud til Adelheid og anholdt om hennes hånd. Hun svarte ja og fulgte Ottos utsendinger tilbake til Pavia, hvor deres bryllup ble feiret 25.12.951.

Adelheid øvet stor politisk innflytelse, spesielt da hun sammen med sin sønns hustru, den kloke og viljesterke Theophano, førte riksregimentet for den lille Otto III. I de første åtte årene ble regjeringen ledet av Theophano, og etter hennes død av Adelheid. Adelheid hadde lenge ligget i strid med sin svigerdatter, men hadde forsonet seg med henne da det gjaldt å bevare kronen for slekten. Adelheid fikk imidlertid aldri så stor innflytelse som Theofano hadde hatt, fordi den unge keiseren nektet å adlyde henne. Alftfor meget smiger fra smiskende hoffmenn hadde gjort den ualminnelig oppvakte gutten så trassig og innbilsk at farmoren til sist ikke orket alle nykkene hans lenger og dro tilbake til Italia, hvor hun alltid hadde likt seg best.

Adelheid døde i kloster i 999.[1111]

1110 Wikipedia.

1111 Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 8, side 20-21, 29. Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 65. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 67, 101.

Keiserinne Saint Adélaïde på et glassmaleri av Lorin, i l'Église de Toury (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Adelheid (født ca. 931 i Orbe i kongeriket Burgund, død 16.12.999 i Kloster Selz i Alsace) var tysk keiserinne og helgen.

Hun var datter til Rudolf II av Burgund og Berta av Schwaben. Hun ble alt som barn forlovet med kong Lothar II av Italia. De giftet seg da hun var 16 år, og fikk datteren Emma, som senere ble gift med kong Lothar V av Frankrike.

Lothar II døde alt i 950, visstnok forgiftet av Berengar av Ivrea som overtok tronen. Berengar ønsket at Adelheid skulle ekte hans sønn Adalbert. Adelheid nektet og ble sammen med sin datter fengslet i en borg ved Gardasjøen. De klarte å flykte og søkte tilflukt hos hertugen i Canossa. Derfra søkte Adelheid hjelp fra kong Otto I av Tyskland, som ledet en invasjon, beseiret Berengar, overtokr den italienske tronen og ektet Adelheid i 951.

Adelheid og Otto hadde barna:
Heinrich, død i sped alder.
Bruno, død i sped alder.
Keiser Otto II.

Adelheid var belest og snakket en rekke språk. Hun øvet stor innflytelse både i Italia og Tyskland. I 962 ble hennes ektemann Otto I kronet til tysk-romersk keiser og hun selv til keiserinne.

Etter at Otto I døde i 973 fortsatte hun å øve stor innflytelse over sønnen Otto II, men hun kom etter hvert i konflikt med sin svigerdatter Theophanu av Bysans. Etter Otto IIs død i 983 ble Adelheid regent for sin mindreårige sønnesønn Otto III i Italia, mens Theophanu var regent i Tyskland. Etter Theophanus død i 991 ble hun regent også i Tyskland fram til Otto ble myndig i 993.

Sine siste år viet hun til grunnleggelser av klostre. I 995 trakk hun seg tilbake til klosteret hun hadde grunnlagt i Selz i Alsace, hvor hun døde i 999.

Adelheid ble priset av folket for sin mildhet også etter sin død. Hun ble kanonisert av pave Urban II i 1097. Frem til reformasjonen var det pilegrimsferder til hennes grav i Selz, men det tok slutt da hennes relikvier forsvant.

Opera

Adelaide of Burgundy er hovedpersonen i operaen L'Adelaide (1672) av Antonio Sartorio.

Adelaide di Borgogna er en opera med to akter (1817) av Gioachino Rossini (musikk) og Giovanni Schmidt (libretto)

Lotario er en opera-serie i tre akter av George Frideric Handel. Det er en fiktivisering av noen hendelser i Adeläides liv.

Adelaïde er heltinnen til Gioacchino Rossinis opera fra 1817, Adelaide di Borgogna og William Bernard McCabes roman Adelaide fra 1856, Queen of Italy, eller Iron Crown.»[1112]

(Barn XVI:21679, Far XVIII:86715, Mor XVIII:86716)

Gift 25.12.951 med forrige ane.

XVII:43359 fm fm fm ff mf mf mm mm f

Konstantin Skleros. Patrikios (general). Født omkring 920. Død 991.

Fra tysk Wikipedia (hans fars og sønns biografi) (oversatt)

[1112] Wikipedia.

«Konstantin var sønn til Pantherios Skleros og Gregoria Mamikonian, datter til Bardas Mamikonian.

Han var gift med Sophia Phokas, datter til Leon Phokas den Yngre.

Via sin datter,Theophanu Sklrraina, var han svigerfar til keiser Otto II av Det tysk-romerske riket.»[1113]

(Barn XVI:21680, Far XVIII:86717, Mor XVIII:86718)

Gift med neste ane.

Barn:

Theophanu Skleraina. Født omkring 956. Død 15.06.991 i Niemwegen. (Se XVI:21680).

XVII:43360 fm fm fm ff mf mf mm mm m

Sophia Phokas. Levde 956.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Hun kom fra den gamle bysantinske adelsfamilien Phokas.
Sophia var datter til "Kuropalates" Leon Phokas.

Hun var gift med Konstantinos Skleros, svoger til den bysantinske keiseren Johannes I Tzimiskes.

Sophia Phokaina var sannsynligvis mor til keiserinne Theophanu (* ca. 956 - † 991),, hustru til den tysk-romerske keiseren Otto II.»[1114]

(Barn XVI:21680, Far XVIII:86719)

Gift med forrige ane.

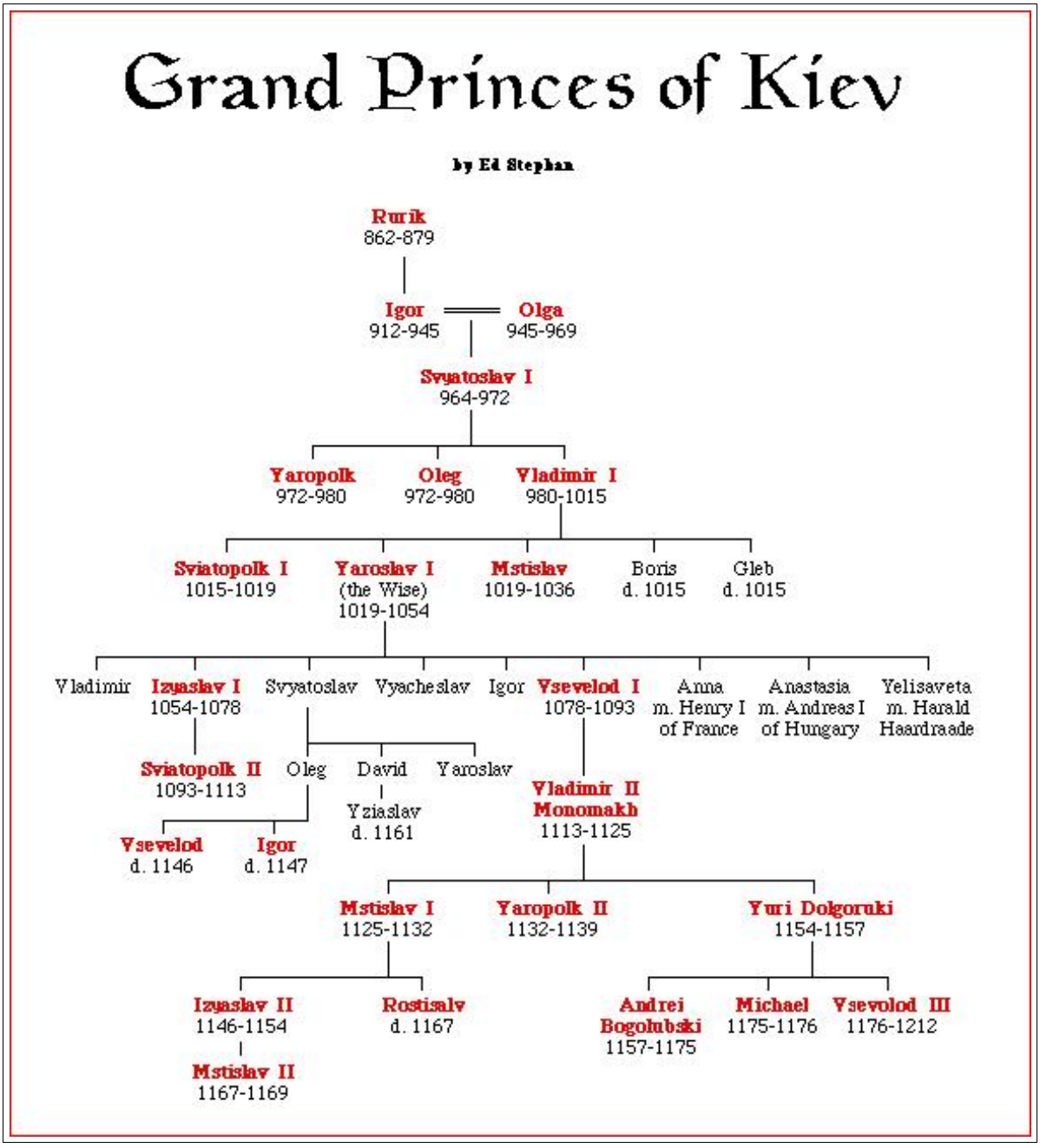
XVII:43409 fm fm fm ff mm ff mf ff f

Rurik av Novgorod. Fyrste. Født omkring 830. Levde 862. Død omkring 879.

Fyrste av Novgorod 862 - 879.

1113 Wikipedia.

1114 Heike Hawicks: «Theophanu» i Amalie Fößel: «Middelalderens keiserinner». Regensburg 2011, s. 60-77. Wikipedia.

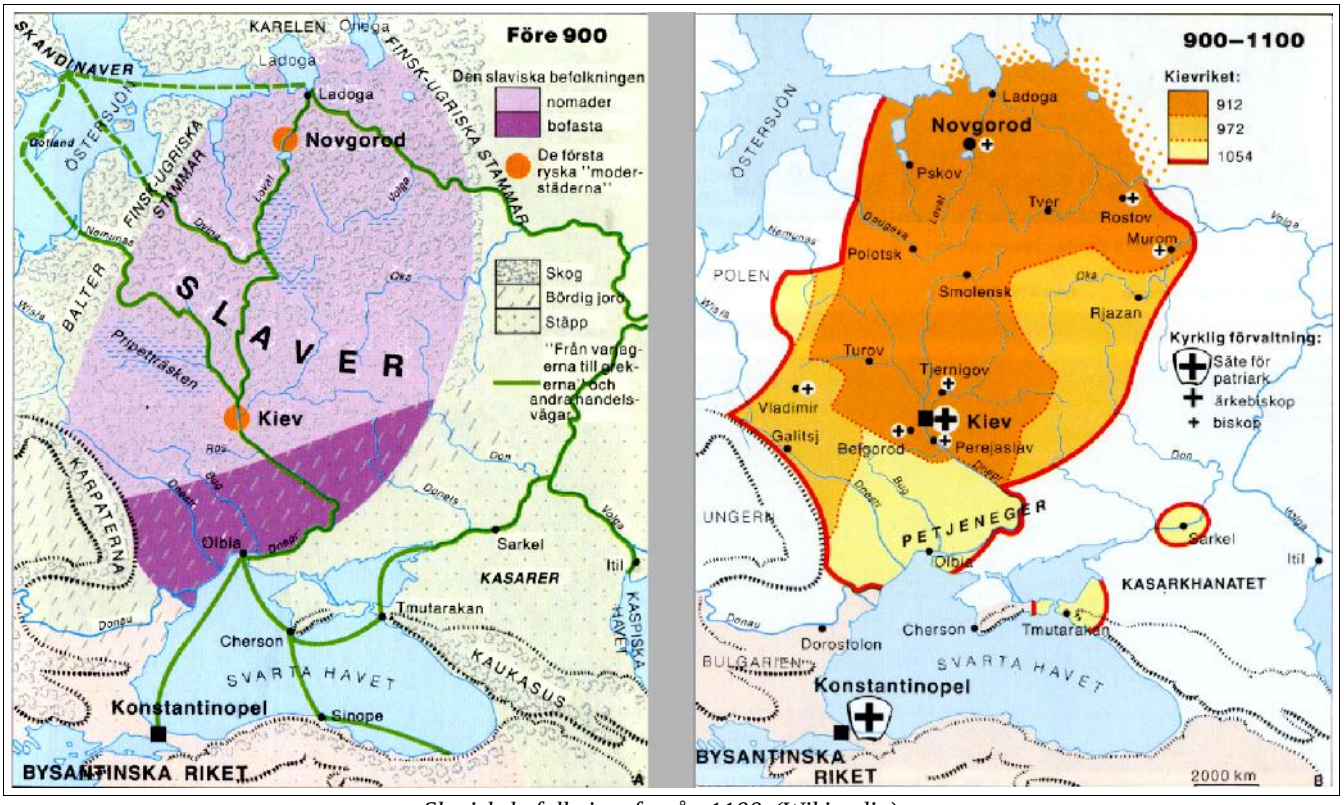
Storfyrster av Kiev.

Ifølge russisk tradisjon var Rurik grunnleggeren av det russiske rike.

Rurik-slekten regnes som det første dynasti som hersket i Russland. De var storfyrster av Kiev fra 880 til 1132 og senere tsarer (keisere) av Russland. I 1132 ble riket oppdelt i sine enkelte fyrstedømmer.

Vi finner i legenden først tre brødre: Rurik i Novgorod, Sineus i Belozero og Truvor i Izborsk. De profiterte på interne russiske stammestrider og ble de første kjente herskerne. Dernest ble Askold hersker i Kiev og Rogvolod i Polotsk. Senere ser vi at Ruriks fetter, Oleg, hjalp Rurik med makt å undertrykke et opprør da Novgorods borgere ønsket å fri seg fra Ruriks styre.

En «Vetsje» [folkmøte, rådslag] ble ifølge legenden sammenkalt av slaverne hvor det ble besluttet å invitere de tre brødrene fra «Varjager»-stammen «Rus» (varjager = viking) til å herske over slaverne. I den gamle krøniken «Novgorodskaya Pervaya Lietopis» [Den første Novgorod-krøniken] kan man lese at nordiske prinser ble invitert til Russland – krøniken taler ikke om av hvem – for å bringe orden i og å forsvare russisk land mot utenlandske angripere.

Slavisk befolkning før år 1100 (Wikipedia).

På den tiden konkurrerte og stred russiske byer og fyrstedømmer med hverandre og ble ofte angrepet av nomadiske tyrkiske stammer, noe som kunne ha skapt et behov for mer kvalifiserete nordiske krigsherrer og deres profesjonelle soldater. Det faktum at så mange nordiske prinser kom til Russland ved denne tid har imidlertid etterlatt seg inntrykket av at landet i virkeligheten ble invadert av disse «Ruridiker»-prinser og deres menn.

Igor (Ingvar), Olga (Helga), Rurik (Rørek) og Oleg (Helge) er antagelig nordiske navn, noe som indikerer at slekten muligens kom fra Sverige. Trolig var de i slekt med Munsöslekten. Navnene Rogneda (Ragnhild) og Rogvolod (Ragnvald) er også nordiske.

Kloss opp til det bysantinske keiserrike, som på denne tiden ennå omfattet Balkan og Lilleasia, var Det nære Østen behersket av en annen stormakt, det arabiske kalifatet. Det var nettopp kommet i hendene på en ny herskerætt, Abbasidene, og rikets økonomiske tyngdepunkt lå nå i Irak og Iran, mens kalifen hadde opprettet sin residens i Bagdad. Dette riket hadde en veldig tilgang på sølv, og det hadde gode handelsforbindelser med områdene nord for Det kaspiske hav. Her hersket forskjellige asiatiske folk, bulgarer og khazarer. Og like hit ned trengte svearne. Fra den baltiske kysten hadde de fulgt de seilbare elvene oppover i det nordlige Russland, og når en hadde seilt dem så langt en kunne komme, var det ikke så mange kilometerne en behøvde å trekke skipene før en nådde Dnjepr, som førte til Svartehavet og Bysants, og tilløpene til Volga, som munnet ut i Det kaspiske hav. Senest i begynnelsen av 800-tallet er forbindelsen etablert. Utgravninger har vist klare spor etter nordboer i Staraja Ladoga (som nordmennene kalte Aldeigjuborg) fra denne tiden; byen lå like sør for sjøen Ladoga. En enda bedre beliggenhet rent handelspolitisk hadde Novgorod, det nordiske Holmgard, som ble et hovedsentrum, også for svensk politisk makt. Vi vet ikke nøyaktig når det skjedde. Men at det i 839 var etablert et svenskt rike et sted i Russland, synes å fremgå av en tilfeldig notis i en frankisk annal. I dette året kom det nemlig en bysantinsk sendeferd til keiser Ludvig, og i følget var det også noen menn som ba om tillatelse til gjennomreise; de sa de hørte til Rus-folket, og at deres konge kaltes khagan. Men «Rus», det var det navnet svenskene fikk i Russland (kanskje har det en forbindelse med Roslagen). Og khagan, det var den tyrkisk-arabiske betegnelsen på herskerne på de russiske steppene. Nå ble det imidlertid fort klart for keiserens menn at disse Rus var folk av svensk ætt, og keiseren, som på dette tidspunkt hadde all grunn til å se med skepsis på alle nordboer, fryktet for at mennene var spioner. Han ga ordre til at deres forhold skulle undersøkes nærmere før de fikk dra videre.

Ikke mer enn ti år yngre er en notis hos en arabisk geograf, som forteller at Rus fører bever- og svartrevskinn, foruten frankiske sverd, så vel til Svartehavet og Konstantinopel som til Det kaspiske hav og videre på kamelrygg til Bagdad. Det er altså klart at forbindelsen Østersjølandene – Bagdad nå er etablert. Det konstaterer vi for øvrig også gjennom et annet fenomen. Det begynner å flyte en veritabel strøm av sølv til Norden fra kalifatet. Den når høydepunktet på 900-tallet, men vi har funnet mynter også fra de tidligste Abbasidenes tid, og de kan ikke være kommet i jorda særlig meget senere enn 800. I Kaupang er det således funnet et par mynter slått av Karl den Stores samtidige, eventyrkalifen fra 1001 natt, Harun al-Rasjid.

Dermed hadde nordboene etablert seg i en gunstig posisjon mellom øst og vest. Enten de hentet skinn og slaver i Østersjølandene og solgte dem til frankerne mot våpen, glass, bronse, keramikk og vin – eller de eksporterte skinn og våpen til kalifens land for sølv, som de også kunne bruke til å handle vestpå med, gjorde de gode forretninger. Hovedparten av disse forretningene ble nok drevet av svear og særlig av gotlendinger. Nordmennene var i denne

sammenheng neppe mer enn klokkeren som det dryppet på. Men også de fant veien østover – dro i austerveg – og i alle tilfeller er denne kontakten med Østen også en del av den generelle bakgrunn for det fellesnordiske foretagende som heter vikingtogene.

I en runeinnskrift fra Östergötland heter det

«Sønner fikk Gulle, en god bonde, fem.
Ved Fyris falt Amund, den uredde kjempe.
Assur kom øst i Grekland av dage.
Halvdan ble på Bornholm drept,
Kåre ved Dundee - og død er Boe.»

Verset sier ikke så lite om spennvidden i en svensk vikings interessesfære – fra hjemlige tronstridigheter til herjing i Skottland og kamper i Bysants. Svenske eventyrere hadde åpnet handelsveiene til Svartehavet og Det kaspiske hav. I annen halvdel av 800-tallet tok en svensk høvdingætt ledelsen over de slaviske folkene langs de store elvene i Vest-Russland; det var Rurik (Rørek) og hans ætlinger. Handelen alternerte, som i vest, for en stor del med herjing, eller den hadde plyndringer som utgangspunkt. En god del av handelsvarene var skatter vikingene – eller varjagene som de heter på disse kanter – hadde presset ut av slaviske og finske stammer. Resultatet ble imidlertid at arabisk sølv strømmet til Birka, til Hedeby, og fremfor alt, til Gotland. Omkring 1000 sølvskatter fra disse par århundrene er funnet i svensk jord, endel, men langt mindre, i dansk. De politiske følgene denne sølvstrømmen fikk, vet vi lite om. Men de kan ikke ha vært ubetydelige. Det vi iallfall vet, er at svenskættede konger omkring 900 satt seg fast i Sønder-Jylland, sannsynligvis for å beherske hele Østersjøhandelen, fra Novgorod til Hedeby.

Dette svenske Østersjøveldet tok imidlertid slutt etter noen årtier. Svenskene i Hedeby ble fordrevet av tyskerne i 934. En mannsalder senere faller glemselens slør over det nylig så driftige Birka. Sølvstrømmen fra kalifatet ebber ut, for politiske omkalfatringer langt sørpå fører til at de gode forbindelsene med rikene sør og sørøst for Det kaspiske hav blir brutt. Til gjengjeld etablerer russerne nærmere forbindelser med Bysants. Rurik-ætlingen Vladimir lar seg døpe, og bysantinske misjonærer får innpass i Russland. Mens Birka forsvinner, overlever gotlendingene; det er de som nå har hovedparten av handelen på Novgorod.[1115]

En representasjon av Rurik i den russiske titulære boken om tsarene fra 1672. Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Rurik (* ca. 830 - † ca. 879) var en delvis en legendarisk og delvis en historisk væring som tok kontroll over Staraja Ladoga i dagens Russland omkring år 862 og bygget bosetning Holmgard (Rjurikovo Gorodisjtsje) i Novgorod.

Navnet Rurik.

Navnet Rurik kommer fra vestnorrønt Hrœrekr (Norge og Island; moderne norsk stavemåte Rørik), østnorrønt Hrørikr (Danmark og Sverige). Fra det norrøne navnet er det slaviske Rjurik avledet. Det samme navnet finnes forøvrig i engelske Roderick, og i spansk og portugisisk som Rodrigo. I gammelgermansk framsto det som Hrodric og i gammelengelsk som Hroðricus. Det er blitt foreslått at navnet også finnes i det angelsaksiske diktet Beowulf som Hreðrik. Antakeligvis betyr navnet noe slikt som "høy hersker" eller "berømt hersker".

Historie.

Som historisk figur er Rurik omdiskutert blant forskerne. Den eneste skriftlige kilden til at han kom til å kontrollere Ladoga og Novgorod kommer fra den russiske Nestorkrøniken som ble skrevet på begynnelsen av

[1115] Cappelen: Norges historie, bind 2 (1976): Rikssamling og kristning, side 36-37, 202-203. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 148. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 90.

1100-tallet. Denne slår fast at flere finske og slaviske stammer "drev væringene tilbake over sjøen, nektet å betale skatt til dem, og forsøkte å regjere seg selv." Etter at disse stammene begynte å strides innbyrdes besluttet de at det eneste som kunne skape lov og orden var å invitere væringene tilbake.»

Rurik og hans brødre stiger i land ved Ladoga (maleri av Apollinarij Vasnetsov 1848-1926). (Wikipedia).

«Rurik kom i 860-862 sammen med sine to brødre, Sineus og Truvor, og et stort følge, og slik ble Rurik den første kongen, og han etablerte et dynasti som med tiden skapte det russiske riket.

Rurik beholdt makten fram til han døde i 879. Hans etterfølgere (Rurik-ætten) flyttet hovedstaden fra Novgorod til Kiev, og grunnla således Kievriket som fungerte fram til år 1240 da mongolene invaderte Øst-Europa. Et antall adelige familier er på farsiden etterkommere fra Rurik, skjønt den siste Rurikid til å styre Russland, Vasilij IV, døde i 1612.

Det er en stor gravhaug fra 800-tallet i Novgorod oblast som ligner meget på tilsvarende gravhauger i Gamle Uppsala eller i Norge. Oppfinnsomt beskyttet mot gravrøvere gjenstår det ennå å drive arkeologiske utgravninger av haugen. Den lokale befolkningen viser til haugen som Ruriks grav.

Omdiskutert opprinnelse.

Selv om noen historikere fremhever de legendariske røttene til legenden om Rurik og således avviser at han er en reell historisk figur, er hans etniske røtter av større kontroversiell debatt i Øst-Europa.

I henhold til Nestorkrøniken var Rurik en av "ruserne", en væring som kom fra Norden, mest sannsynlig fra Sverige. (Rusere (russisk: Rus) er betegnelsen på en folkegruppe i Øst-Europa som skal ha grunnlagt Kievriket. Navnet lever videre i dag blant annet i formene Russland og Rutenia.) I løpet av de siste årene har arkeologer stort sett bekreftet både krøniken og den norrøne innflytelsen rundt Novgorod. Det ble avdekket at bosetningen i Ladoga faktisk ble etablert på midten av 800-tallet. Keramikk, verktøy og husholdningsartikler, bygninger og lignende gjenstander fra dagliglivet på denne tiden sammenfaller med det samme mønster som på Jylland i Danmark.

Noen slaviske historikere har argumentert at opptegnelsene om at Rurik ble invitert av de finske og slaviske stammene til å styre dem er lånt fra et hypotetisk "norrønt" manuskript av en krønikeskriver som i utgangspunkt var positivt innstilt mot Norden. Eksempelvis beskriver "Nestorkrøniken" at Rurik kom til de slaviske landene sammen med to brødre, Sineus og Truvor, og sendte disse to til å styre henholdsvis de to byene Beloozero og Izborsk. Istedenfor å forbinde Sineus til "Signjotr" og Truvor til "Torvald" har de slaviske historikerne spekulert om krønikeskiveren har lest i det hypotetiske norrøne manuskriptet og har misforstått hva han har lest: De norrøne ordene "sine hus" og "tru voring" (med trofast vakt) for brødrene Sineus og Truvor.

Det er en annen teori om at Rurik kan ha vært av både norrøn og slavisk opprinnelse. Dette grunnes i en opptegnelse om at det var vanlig med ekteskap mellom væringer og slaviske kvinner. Denne teorien er basert på informasjon fra den første moderne historikeren i Russland, Vasilij Tatisjtsjev (som selv var en Rurikid) som hevdet at Rurik var avledet fra venderne.Tatishchev gikk så langt som å navngi Ruriks mor, Umila, hennes mor som Gostomysl, og en fetter, Vadim. De som antar at Tatishchev handler i god tro peker på at han har basert sine informasjoner på en nå tapt opptegnelse, den legendariske "Ioachimkrøniken".

Hrörek av Dorestad.

Den eneste Rurik eller Rørik som opptrer i vesteuropeiske krøniker i samme tidsepoke, er Hrörek av Dorestad, en småkonge fra den danske handelsbyen og kaupangen Hedeby. Siden 1800-tallet har det vært forsøkt å identifisere ham med væringen Rurik i den russiske krøniken.

Rørik av Dorestad ble født omkring år 810 eller 820. Frankiske krøniker nevner at han mottok land i Friesland fra keiser Ludvig den Fromme. Deretter begynte han å plyndre de omliggende områdene: Han tok Dorestad (ved dagens Wijk bij Duurstede i provinsen Utrecht) i 850, erobret Hedeby i 857 og plyndret Bremen i 859. Keiseren ble rasende og tok fra ham alle posisjoner i 860. Etter dette forsvinner denne Rørik fra vestlige kilder for en betydelig tid, og det er på dette tidspunktet, i 862, den russiske Rurik dukker opp i Russland, bygger festningen i Ladoga og senere flytter til Novgorod. Rørik av Dorestad dukker igjen opp i frankiske krøniker i 870 da hans frisiske landområder igjen blir tilbakeført til ham av Karl den Skallede. I år 882 blir han nevnt som død. Til sammenligning nevner Nestorkrøniken at den russiske Rurik dør i 879.»[1116]

(Barn XVI:21705)

Gift

Barn:

Igor I Rurikovich av Kiev. Født omkring 875. Død 945. (Se XVI:21705).

XVII:43417 fm fm fm ff mm ff mm ff f

Gebhard I av Lothringen. Hertug. Født mellom 860 og 868. Død 22.06.910 i Fritzlar i Hessen.

Hertug av Lothringen 903 - 910 og greve i Rheingau og Wetterau.

Gebhard falt i en trefning mot ungarerne ved Fritzlar i Hessen.[1117]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Gebhard av Lothringen (* 860/868 - † i juni 910, trolig den 22, drept nær Augsburg) var hertug av Lothringen fra 903 til hans død.
Han var sønn til Udo i Lahngau, nevnt mellom 860 og 879.

Gebhard er nevnt i 897 og 906 som greve av Øvre Rheingau og i 909 som greve av Wetterau. Han tilhørte en av de mektigste familiene i riket på den tiden som – som de eneste slektningene til keiser Arnulf og hans mindreårige sønn, kong Ludvig Barnet – spilte en sentral rolle ved overgangen mellom det 9. og 10. århundre.
Arnulf hadde brukt Gebhards eldre bror, Konrad den Eldste som markgreve av Thüringen i sin kamp mot de frankiske Babenbergene og hans yngre bror, Rudolf, som biskop av Würzburg, noe som ga familien en dominerende posisjon i Franken.
Under Ludvigs monarki og spesielt under konradinernes styre, ble Gebhard, som den tredje broren, greve av Wetterau i 903 og fikk fra 904 styret av Lothringen med tittelen hertug "kebehart dux regni quod a multis Hlotharii dicitur" ("hertug av kongeriket som kalles Lothars av mange), dsv. "Lotharii Regnum", senere Lothringen, hvor han – sammen med greve Reginhar – var hertugguvernører for kongen i Lothringen.

Han innviet en Salvatorkirke (Forløserens kirke) i Wetzlar i 897 på stedet for en tidligere kirke på det senere "Domberg".

Gebhard var gift med Ida (i henhold til engelsk Wikipedia), i følge "Allgemeine deutsche Biographie" med Oda av Aquitania (trolig samme person). De hadde to sønner:
Udo (* ca. 900 - † 949), 914 greve av Wetterau, 917 og 948 greve av Rheingau, 918 greve av Lahngau, donerte 914/915 klosteret St. Maria i Wetzlar, hvor han også ble gravlagt. Gift med en datter til greve Heribert I av Vermandois, (karolingisk).
Hermann I († 949), 926 hertug av Schwaben, gift 926 med Regelinde († 958), enke etter hertug Burchard II av Schwaben, sannsynligvis datter til greve Eberhard II av Zürichgau (Eberhardinger).

Gebhard falt i juni 910 i kamp mot ungarerne nær Augsburg.»[1118]

(Barn XVI:21709, Far XVIII:86833)

Gift

Barn:

Udo I av Wetterau. Født omkring 900. Død 12.12.949. (Se XVI:21709).

XVII:43419 fm fm fm ff mm ff mm fm f

Herbert I av Vermandois. Greve. Født mellom 848 og 850. Død 907. Han ble myrdet mellom 900 og 908.[1119]

1116 Wikipedia.

1117 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 244. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 63.

1118 Wikipedia.

1119 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 246. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 58, 63, 99.

Herbert var greve av Vermandois.

Fra svensk Wikipedia (oversatt)

«Herbert I av Vermandois (* ca 848/850 - † 907), greve av Vermandois, Meaux og Soissons og sekulær abbed i Saint Quentin var en karolingisk aristokrat som spilte en stor rolle i det frankiske riket.

Han var sønn til Pippin av Vermandois (* ca. 817 - † etter 840) som igjen var sønn til Pippin av Italia, hvis far var Karl den store.

Herbert ble greve av Soissons før 889 og var sannsynligvis ansvarlig for å forsvare elven Oise mot vikingene. I 896 fanget og myrdet Herbert en bror til greven av Flandern, og dette kan være grunnen til at han ble myrdet i 907.

Hans hustru er ukjent, Hun het muligens Bertha.

De hadde barna:

Beatrice av Vermandois (* ca. 880 - † 931), gift med Robert I av Frankrike.
Herbert II av Vermandois (* ca. 880 - † 943), etterfulgte sin far.
Cunegonda av Vermandois († etter 943), gift med greve Udo av Wetternau.

Herbert arrangerte en allianse gjennom ekteskap med Robert I av Frankrike ved å gifte bort sin datter Beatrice med ham. Han lot også sin sønn, den fremtidige Herbert II av Vermandois, gifte seg med Roberts datter som en del av denne vennskapspakten.»[1120]

(Barn XVI:21710, Far XVIII:86837)

Gift

Barn:

Beatrice av Vermandois.[1121] Født omkring 880. Død etter 930. (Se XVII:43522).
Herbert II av Vermandois. Født omkring 880. Død 23.02.943. (Se XVII:43975).
Cunegonda av Vermandois. Død 943. (Se XVI:21710).

XVII:43425 fm fm fm ff mm fm ff ff f

Boleslav I den Grusomme av Böhmen. Født omkring 915. Død 15.07.967. Gjentakelse, se side 823.

XVII:43426 fm fm fm ff mm fm ff ff m

Biagota av Böhmen. Født omkring 901. Gjentakelse, se side 823.

XVII:43435 fm fm fm ff mm fm fm fm f

Lothar II den Eldre av Walbeck. Greve. Levde 929. Død 986.

Lothar var egentlig en Sachsisk greve, men ble senere kalt «von Walbeck».

Han nevnes i 941 da keiser Otto I overlot ham som fange til Berthold av Sachsen, Lothars senere svigersønn. Han hadde deltatt i Henriks sammensvergelse mot hans bror Otto.[1122]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Lothar II den Eldre († 986) var greve av Walbeck.

Han var sønn til Lothar I (* 902 - † 929), greve av Walbeck.

1120 Wikipedia.

1121 Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 909. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 58, 99.

1122 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 450, se nr. 442 Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 27.

Thietmar av Merseburg (* 975 - † 1018) fortalte at hans farfar, Lothar II den Eldre, deltok i komplottet hvor Henrik I, hertug av Bayern, i påsken 941 planla å myrde sin bror, keiser Otto I, og at han derfor mistet all eiendom.
Han ble holdt fengslet i ett år på Imgelheim av Berthold av Schweinfurt, greven av Radenzgau.
Lothar betalte en høy bot og grunnla kanonen i Walbeck som soning.
Berthold giftet seg senere med Lothars datter, Eilika.

Lothar var gift med Mathilde av Arneburg, datter til Bruno, greve av Arneburg, og Frederuna, datter til Volkmar, greve av Harzgau. Mathildes nevø var Bruno av Querfurt, sønn til hennes bror Bruno, greve av Querfurt.

Lothar og Mathilde hadde fire barn:
Lothar III av Walbeck (* ca. 940 - † 1003), markgreve av Nordmark (som Lothar I).
Eilika av Walbeck, gift med Berthold av Schweinfurt († 980), greve av Radenzgau.
Siegfried I den Eldre († 990), greve av Walbeck, gift med Kunigunde av Stade,
datter til Henrik I den Skallede, greve av Stade.
De var foreldrene til Thietmar av Merseburg.
Dietmar av Walbeck, abbed av Corvey.

Lothar ble etterfulgt som greve av Walbeck av sønnen Siegfried ved hans død.»[1123]

(Barn XVI:21718, Far XVIII:86869)

Gift

Barn:

Eilika av Walbeck. Død 19.08.1015. (Se XVI:21718).

XVII:43437 fm fm fm ff mm fm fm mf f

Udo I av Wetterau. Født omkring 900. Død 12.12.949. Gjentakelse, se side 729.

XVII:43438 fm fm fm ff mm fm fm mf m

Cunegonda av Vermandois. Død 943. Gjentakelse, se side 730.

XVII:43439 fm fm fm ff mm fm fm mm f

Megingoz av Geldern. Greve. Født omkring 920. Levde omkring 940. Død 997.

Megingoz var grunnleggeren av Villich.[1124]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Megingoz av Geldern (* ca. 920 - † 997 i Geldern) var sammen med sin hustru. Gerberga, grunnlegger av St. Adelheidis-stiftelsen i Bonn-Vilich og far til klosterets første abbedisse, St. Adelheid av Vilich.

Intet er kjent om Megingozs fødsel og ungdom, men han ser ut til å ha kommet fra Geldern ved Nedre Rhinen, hvor hans familie eide store eiendommer, noe de også eide i nærheten av Bonn.
Selv om Megingoz omtales som "comes" (greve) i datteren Adelheids helgenvita opprettet omkring 1057 og et pavelig dokument fra 996 – antagelig forfalsket av Vilich-nonnene – brukte han faktiskt ikke grevetittelen. Kongelige diplomer fører ham som "nobilis vir", det vil si at Megingoz kom fra en adelig familie.

Som vasall til Henrik I av Bayern og motstander av tysk styre i Lothringen, tok Megingoz parti for Henrik I i striden mot kong Otto I den Store, den første tysk-romerske keiseren og sønn til Henrik I Fuglefangeren av Sachsen. Han kjempet på Henriks side i det andre opprøret i 941 og det er mulig at han allerede var med ved det første opprøret i 939. Etter nedslaget måtte han flykte for å redde seg fra dødsstraff, og mistet alle eiendeler.
Etter at Henrik hadde blitt tatt til ære igjen av sin bror, Otto, fikk Megingoz også sine eiendommer tilbake av Otto I på Henriks anmodning i en attest datert 18.07.944.

Megingoz giftet seg med Gerberga, som tilhørte den høyeste europeiske adelen, datter til Gottfried, pfalzgreve av Lothringen og barnebarn til kong Karl III den Enfoldige av Vest-Franken.
Hun var også en niese til erkebiskop Wichfried av Köln.
Ekteskapet hadde fem barn.

I 976 eller 977 falt Gottfried, deres eneste sønn og arving, i kamp mot böhmerne.
Til hans minne grunnla Megingoz og hans hustru, Gerberga, et jomfrukloster i Vilich i 978 ved siden av en liten kirke som hadde vært på plass siden 800- eller 900-tallet og som trolig hadde blitt brukt som kirkegårdskapell tidligere.
I 987 ble klosteret et riksstift med spesielle privilegier.
Da datteren Bertrada allerede var abbedisse i Köln-klosteret Maria im Kapitol, utnevnte foreldrene sin yngste

[1123] Wikipedia.

[1124] Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1189. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 37.

datter, Adelheid, til å lede stiftet som dets første abbedisse og som hun senere gjorde om til et kloster etter foreldrenes død.

Etter stiftsgrunnleggingen trakk Megingoz seg tilbake til Geldern for resten av livet.

Da han døde, ble hans bein overført til Vilich-klosteret.»[1125]

(Barn XVI:21720)

Gift omkring 945 med neste ane.

Barn:

Irmintrud av Avalgau. Født omkring 956. Død 1020. (Se XVI:21720).

XVII:43440 fm fm fm ff mm fm fm mm m

Gerberga av Lothringen. Grevinne. Født omkring 925. Død 995.

Gerberga levde omkring 940.

Mogens Bugge i «Våre forfedre» og Bent og Vidar Billing Hansen i «Rosensverdslektens forfedre» fører – antagelig basert på Erich Brandenburgs "Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935" – Gerberga som datter til Gozelo (* ca. 911 - † før 943), sønn til pfalzgreve Wigeric av Lothringen og Cunigunda av Frankrike, gift med Oda av Metz, greve av Bidgau og stamfar til huset Verdun.

Så vel engelsk som tysk Wikipedia fører imidlertid Gerberga som datter til Gottfried av Lothringen (* ca. 905 - † etter 949) og Ermentrude av Vest-Franken (* ca. 908).
Gerberga føres ikke som datter til Gozelo av Bidgau i Engelsk Wikipedia.
Litteratur:
Parisse, 'Généalogie de la Maison d'Ardenne', La maison d'Ardenne Xe-XIe siècles. Actes des Journées Lotharingiennes, 24 - 26 oct. 1980, Centre Univ., Luxembourg, (1981).
Severin Corsten: Megingoz und Gerberga. Gründer des Stiftes Vilich. In: Bonner Geschichtsblätter. 30, Bd. 1978, 5. 7–25.
Vita Adelheidis. = Das Leben der hl. Adelheid von Vilich. Lateinisch und deutsch. Eingeleitet und übersetzt von Heinz Piesik. Stadt Bonn – Stadtarchiv, Bonn 2003, ISBN 3- 922832-33-4.

Det er vel trolig at deres eldste sønn, Gottfried, var oppkalt etter hennes far.

Jeg har valgt – med en viss usikkehet – å følge Wikipedia.[1126]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Gerberga av Lothringen (* ca. 925 - † 995) tilhørte den høyeste europeiske adelen.
Hun var datter til Gottfried (* ca. 905 - † etter 949), pfalzgreve av Lothringen og Ermentrude (* ca. 908), muligens den eldste datteren til Karl den Enfoldige, konge av Vest-Franken.
På sin fars side var hun et barnebarn til Gerhard I av Metz og Oda av Sachsen, datter til Otto I den Opplyste, hertug av Sachsen.

Gerberga ble gift omkring 945 med Megingoz, greve av Geldern.

Gerberga og Megingoz hadde barna:
Gottfried († 977), drept i ung alder i et felttog mot Böhmen.
Irmintrud av Avalgau (* ca. 957 - † 1020), gift med Herbert av Wetterau (* ca. 930 - † 992).
Adelaide (* ca. 970 - † 1015(?)), abbedisse av Vilich.
Alberada.
Bertada († 1000), abbedisse i Köln.

Hun grunnla, sammen med sin mann, klosteret i Vilich, nordøst for Bonn.

Gerberga døde i 995. Megingoz døde kort tid senere, etter 998.»[1127]

(Barn XVI:21720, Far XVIII:86879, Mor XVIII:86880)

Gift omkring 945 med forrige ane.

XVII:43521 fm fm fm fm ff ff ff ff f

Robert I den Modige av Frankrike. Hertug, motkonge. Født 866. Død 15.06.923 ved Soisson.

Robert «le Vaillant» var hertug av «Ile de France».

1125 Wikipedia.

1126 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1190. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 37, 70.

1127 Wikipedia.

Da hans bror, kong Eudes døde, ble han hertug i Seine-Loire-landet.

I 922 ble han valgt som motkonge mot Karl «den Enfoldige». Han falt 923 i slaget ved Soisson.

Robert I i et slektstre av Robertians. Detalj av en belysning, Bibliothèque municipale de Besançon, 1300-tallet (Wikipedia).

Fra svensk Wikipedia (oversatt):
«Robert I (født ca 865, død 15. juni 15.06.923) var en frankisk Robertiansk konge i det vestfrankiske riket. Han var sønn til Robert den Sterke, hertug av Anjou og bror til Odo, hertug av Paris.

Capetians (franske Les Capétiens eller la Maison capétienne, 'The House of Capet') var en fransk kongefamilie som etterfulgte den karolingiske kongefamilien. De styrket rikets makt ved å skape et nytt regjeringssystem og ved å gi mindre makt til vasallene. De styrte kongeriket Frankrike fra 987 til 1328, og ga direkte arvinger til tronen i over 300 år.

Familien stammer fra Robertianerne, med forgjengere som Robert den Sterke og Robert I av Frankrike. Huset Capet fikk sitt navn fra kallenavnet Hugo Capet, som var den første kongen i denne familien. "Capet" kom fra det faktum at Hugo, som abbed for Saint- Martin de Tours og Saint-Germain des Prés, hadde på seg en kort kappe kalt cappa

Gjennom sin bror Odo mottok Robert flere grevskap, inklusive grevskapet Paris, og ble også utnevnt til abbed "in commendam" ved mange klostre. Robert sikret seg selv stillingen som hertug av Frankerne, en viktig militær tittel. Da hans bror døde i 898, krevde ikke Robert brorens tittel som konge, men aksepterte den karolingiske pretendenten til tronen, Karl den Enfoldiges overhøyhet. Dette gjorde at han kunne beholde sine stillinger og eiendommer og fortsette å bekjempe vikingenes angrep.

Freden mellom kongen og hans mektige rival varte til 921 da Karls styre, og spesielt hans svakhet for en viss Hagano, vekket en slik irritasjon blant presteskapet og mange av de mektigste adelsmennene at Robert tok våpen og fordrev Karl til Lothringen. Robert ble kronet til konge i Reims 28.06.922. Karl satt imidlertid opp en hær og gikk til motangrep, Ii nærheten av Soissons 15.06.923 kom det til sammenstøt. Robert ble drept i kamp, ifølge tradisjonen i en mann-til-mann-kamp med sin rival.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Kong Robert I var med stor sannsynlighet gift to ganger.
Mor til sønnen Hugo Magnus het Beatrix. Hun anses generelt å være datter til greve Herbert I av Vermandois og dermed et medlem av den karolingiske familien. Denne antagelsen er imidlertid basert på tvilsomme bevis fra det 11. århundre, mens samtidskilder ikke gir informasjon om hennes opprinnelse.
Hans andre hustru var trolig den Adela som nevnes i et kongelig charter fra 907, selv om hun ofte forveksles med en av hans døtre.
Dette andre ekteskapet ga minst en datter som giftet seg med greve Herbert II av Vermandois.
Robert I hadde en annen datter ved navn Emma, som giftet seg med hertug Rudolf av Burgund, som ble den nye kongen av Vest-Franken etter Roberts død. Emmas mor kan ikke identifiseres nøyaktig.
Et av Roberts barnebarn var dux Hugo Capet, som ble konge i 987 og grunnla det kapetiske dynastiet.»[1128]

(Barn XVI:21761, Far XVIII:87041, Mor XVIII:87042)

Gift 1. gang

Barn:

Adela av Frankrike.[1129] Levde fra 900 til 920. (Se XVII:43976).

[1128] Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 909. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 58. Wikipedia.

Gift 2. gang med neste ane.

Barn:

Hugo den Store av Paris. Født omkring 895. Død 17.06.956. (Se XVI:21761).

XVII:43522 fm fm fm fm ff ff ff ff m

Beatrice av Vermandois.[1130] Dronning. Født omkring 880. Død etter 930.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Beatrice (* ca. 880) var datter til Herbert I, greve av Vermandois.

Hun var også søster til Herbert II, greve av Vermandois, og etterkommer i den mannlige linjen til Karl den store gjennom kong Bernard av Italia.

Gjennom ekteskapet med Robert I ble hun stammor til det kapetianske dynastiet.

15.06.923 ble hennes mann drept i slaget ved Soissons. Kort tid senere blesønnen Hugh tilbudt kronen, men nektet.

Hun ble så ca. 890 den andre hustruen til Robert, markgrave av Neustria, som ble konge av Frankrike i 922.

De var foreldrene til

Hugh den store - far til Hugh Capet og

Emma of France (mulig barn) - hustru til Rudolph av Frankrike.

sønnen Hugh den store, var forfader til mange konger.

Beatrice døde etter mars 931.»[1131]

(Barn XVI:21761, Far XVIII:87043)

Gift med forrige ane.

XVII:43523 fm fm fm fm ff ff ff fm f

Henrik I Fuglefangeren av Sachsen. Konge. Født omkring 876. Død 02.07.936.

Konge av Tyskland 919 - 936.

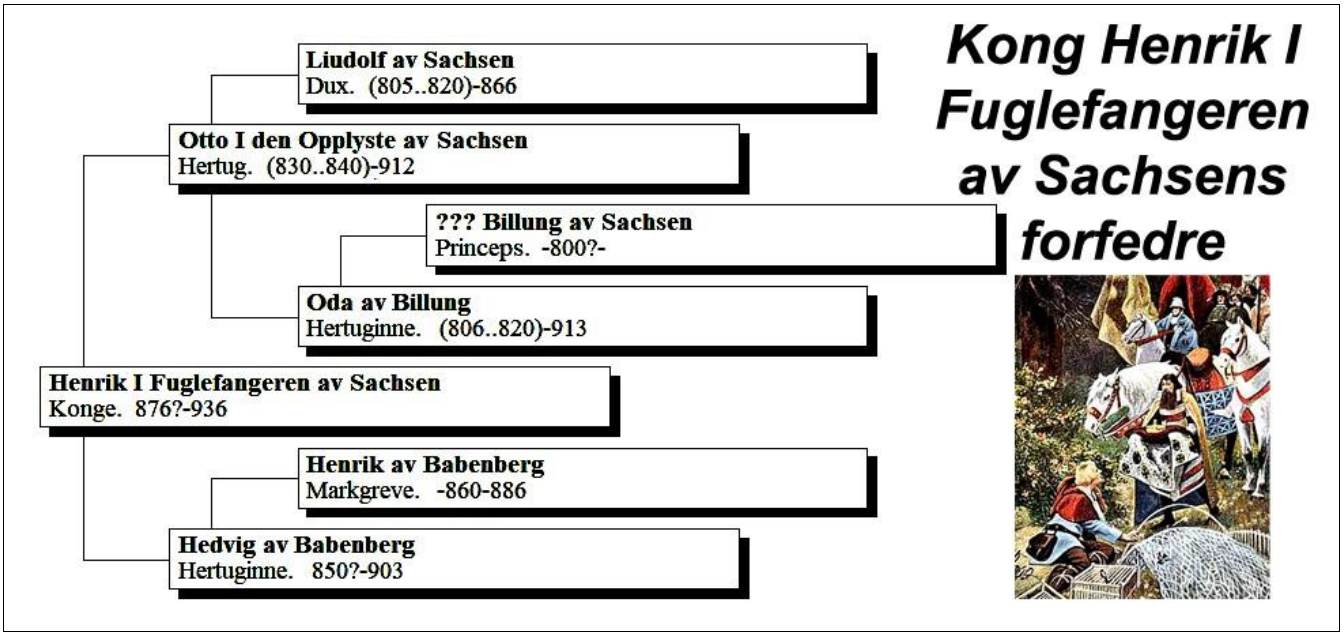
Henrik var stifter at det sachsiske hus. Han ble hertug i Sachsen etter farens død i 912. [1132]

1129

1130 Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 909. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 58, 99.

1131 Wikipedia.

1132 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 45. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 58, 67. Allgemeine deutsche Biographie.

Da Ludvig «Barnet» døde i 911, holdt hele det tyske rike på å gå i fullstendig oppløsning. For å få slutt på den stadige oppdelingen av riket ved hvert arveskifte, ble Tyskland nå gjort til et valgrike. Merovinger og karolinger hadde skapt sitt rike ved erobringer og betraktet det som et slags storgods, som kongen kunne stykke ut til sine sønner etter eget forgodtbefinnende. Men fra nå av skulle kongedømmet ikke lenger være arvelig. Kongen skulle velges av folket, dvs. valget ble foretatt av rikets fornemste fyrster – hertugene – med de andre stormennenes og folkets bifall. En slektning av de siste karolinger, hertug Konrad av Franken, ble den første tyske valgkonge. På sitt dødsleie viste han bevis på sitt høysinn ved å overvinne seg selv til å oversende kronen, rikssverdet og kongekåpen til den dyktigste av sine motstandere, hertug Henrik av Sachsen. Tysklands vel lå Konrad mer på hjertet enn noe annet, og om noen skulle kunne redde rikets enhet, måtte det være Henrik, som også hadde sine stammefrender, de mektige sachserne, i ryggen.

Henrik går i middelalderkrønikene under navnet «Fuglefangeren» fordi han var ute på fuglejakt da han mottok budet fra Konrad. At han var en ivrig jeger, er i hvert fall ganske sikkert.

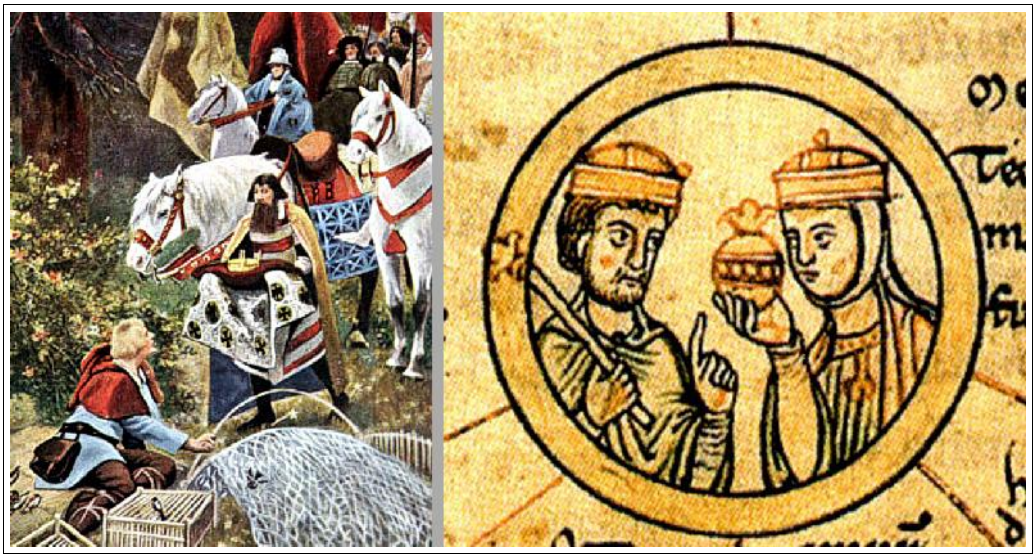
Henrik ble valgt til konge i 919. Han tilhørte en ualminnelig livskraftig slekt, hans farmor Oda ble således hele 107 år gammel. Selv hadde han en imponerende skikkelse, men var temmelig stor og tung, en ekte sachsisk folkekonge. Hans rettlinjede karakter og store viljestyrke som var parret med en velgjørende og gemyttlig ro, gjorde at han nettopp var den rette mann til å forene stridbare viljer og holde et vaklende rike sammen. Som menneske var han godhjertet og trofast, som politiker like seig og utholdende som han var klok.

Overfor slaverne førte Henrik en kraftig og fremgangsrik politikk og tsjekkerne i Böhmen og Mähren ble tvunget til underkastelse under det tyske rike. Sachsernes gamle arvefiende, venderne øst for Elben, beseiret han også, og han fikk dessuten satt stopp for vikingenes herjinger. Han oppsøkte danskene i deres eget land, tilføyde dem et knusende nederlag og tvang danskekongen til å sverge ham troskapsed. Selv madjarenes stormflod lyktes det Henrik å demme opp for – i hvert fall for sitt eget hertugdømmes vedkommende – ved å oppføre befestede murer rundt alle bebodde steder i Sachsen og utstyre dem med garnisoner. Av disse borgene oppsto senere de første saksiske byene. Dessuten arbeidet han på å skape et sterkt kavaleri, så han kunne føre sine kriger mest mulig med rytterhærer, «små, men helt av jern», og det lyktes også virkelig for ham å kaste de ungarske hordene tilbake med slik kraft at de senere ikke våget seg over Tysklands grenser så lenge Henrik levde.

Henrik hadde stått fram i den ytterste nød og reddet Tyskland ikke bare fra indre oppløsning, men også fra store ytre farer. Men hadde han ikke hatt sine stammefrender sachsernes urokkelige styrke å støtte seg til, ville han neppe ha kunnet gjennomføre den store oppgaven han hadde påtatt seg.

Han døde av slag i 936.[1133]

[1133] Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 8, side 9-12

T. v. Ifølge legenden ble Henrik møtt av en delegasjon som tilbød han kronen mens han fanget fugler. T. h. «Heinricus rex» (Henrik I av Sachsen) og «Methildis regina» (Mathilda av Ringelheim), «Chronica St. Pantaleonis», 12. århundre. (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

Henrik I av Sachsen, også kalt Henrik I Fuglefangeren (tysk: Heinrich der Finkler eller Heinrich der Vogler) (* ca. 876 - † 02.07.936 i Pfalz Memleben i Tyskland), var konge av Øst-Franken i perioden 919-936. Enkelte kilder omtaler ham som keiser, selv om det tradisjonelt er hans sønn, keiser Otto I, som regnes som den første i den tysk-romerske keiserrekken. Henrik Fuglefangeren regnes som den første kongen av det Øst-Frankiske riket og stamfar til "det ottonianske dynasti", oppkalt etter hans sønn, keiser Otto I. Alternativt regnes Otto I av Sachsen som dynastiets grunnlegger. Konrad I av Thüringen, Kong Henrik Fuglefangers forløper, ble den første kongen av Øst-Franken som ikke tilhørte Karolingerne.

Henrik var gift med Mathilda av Ringelheim, datter til hertug Theoderik av Westfalen.»

Hersfeldklosteret var et viktig benediktinsk riksskloster i byen Bad Hersfeld i Hessen (tidligere i Hessen-Nassau), Tyskland, ved sammenløpet av elvene Geisa, Haune og Fulda. (Wikipedia).

«Henriks familie lar seg bare føre tilbake på farssiden til hans farfar Liudolf. Han er flere ganger omtalt som "comes" (greve) i kildene, og hadde som sådan oppgaven å utøve kongelige rettigheter i et bestemt grevskap, et "comitatus" Liudolfingernes gods lå i de vestlige utløpere av Harz, ved elvene Leine og Nette, med Gandersheim, Brunshausen, Grone og muligens Dahlum og Ahnhausen. Denne rikdom kunne slekten i stor utstrekning takke sine tette bånd til de karolingiske konger i det øst-frankiske rike for, idet Liudolfs forfedre hadde engasjert seg på deres side i Sachsenkrigene. I områdene de kontrollerte var det en rekke viktige kvinneklostre, noen av dem grunnlagt av slekten selv.

Liudolf var gift med Oda, datter til en frankisk stormann. Av dette ekteskapet utgikk blant annet barna Otto og

Brun. Det var antakelig Brun som skulle overta som liudolfingeres slektsoverhode. Han falt i kamp i 880 da han med en sachsisk hær støtte sammen med normannere.

Kildene sier lite om Ottos stilling, men under ikke nærmere kjente grunner ble han legabbed for Hersfeldklostret og utøvet stor innflytelse i det sachsisk-frankiske område. Otto (* ca. 836 - † 912) er den eneste kjente legabbed i det øst-frankiske rike, noe som understreker hans betydning. Han var gift med Hedvig (* ca. 850 - † 903) av den frankiske slekt kjent som de eldre Babenbergerne. Et av deres barn var Henrik I Fuglefangeren av Sachsen.

Konge.

Henrik ble konge etter sin onkel Konrad I etter at han på sin dødsseng overtalte sin bror, markgreve Eberhard av Franken, til å tilby kronen til Henrik, som var en av hans hovedmotstandere. Grunnen var at han så på Henrik som den eneste prinsen som var i stand til å holde kongedømmet sammen mot de interne stridighetene blant hertugene og mot de pågående invasjonene til madjarene. Eberhard og den øvrige frankiske adelen aksepterte Konrads råd, og Henrik ble valgt til konge som Henrik I i 919 ved Fritzlar.

Henrik invaderte de nordiske områdene, hvor danskene hadde beseiret friserne og gjorde – ifølge munken og historikeren Widukind av Corvey i sin bok "Rex gestae Saxonicae" – den danske kongen til vasall under Henrik. Han inntok også områder som hadde tilhørt venderne etter at disse hadde angrepet Tyskland sammen med danskene. Videre erobret han Slesvig i 934.

Han erobret videre hertugdømmet Bayern og kongedømmet Lothringen og ga disse som arveland til sine barn.

Da han døde av slag i sitt palass i Memleben var alle de tyske stammene samlet til et rike, og Henrik blir derfor ansett som den første tyske kongen og den som la grunnlaget for Det tysk-romerske riket. Dette ble fullført av hans sønn Otto.»[1134]

(Barn XVI:21762, Far XVIII:87045, Mor XVIII:87046)

Gift 909 med neste ane.

Barn:

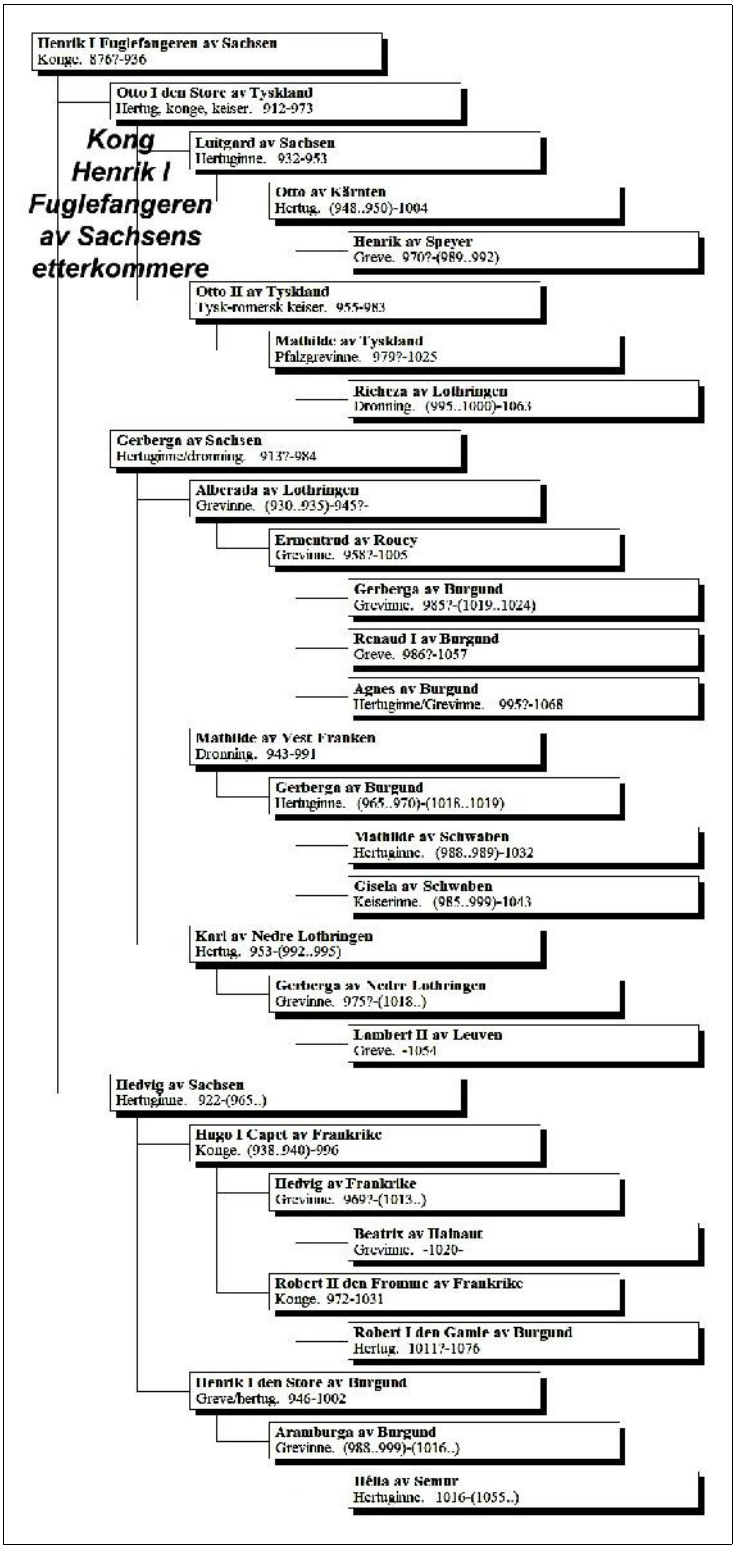
Otto I den Store av Tyskland. Født 23.11.912. Død 07.05.973. (Se XVII:43357).
Gerberga av Sachsen. Født omkring 913. Død 05.05.984. (Se XVII:43688).
Hedvig av Sachsen. Født 922. Død etter 14.05.965. (Se XVI:21762).

XVII:43524 fm fm fm fm ff ff ff fm m

Mathilda av Ringelheim. Hertuginne/dronning. Født omkring 895. Død 14.03.968 i Enger.

Mathilde ble oppdratt av sin mormor i klosteret Hervord, «den Hellige», og arvet etter henne karolinske besittelser.

1134 Wikipedia.

Blandt mine forfedre finnes etterslekt til såvel keiser Otto I den store av Tyskland som Gerberga og Hedvig av Sachsen.

Mathilde og Henrik hadde følgende barn (minst):
Otto I (912-973), keiser av det Tysk-Romerske rike.
Gerberga av Sachsen, (913-984), gift 1. gang.med hertug Gilbert av Lorraine,
2. gang med kong Ludvig IV av Frankrike.
Henrik I av Bayern (919-955).
Hedvig av Sachsen (922 - død etter 965), gift med Hugo den store, hertug av Franken.
Bruno den Store, erkebiskop og kurfyrste av Köln (925-965).

Et av de vakreste trekk fra Henriks liv er hans forhold til sin hustru, den milde og barmhjertige dronning Mathilde. På dødsleiet uttalte han sin glede over at hans elskede, trofaste hustru fikk overleve ham. «Jeg takker deg», sa han til slutt, «for alle de gangene du har dempet min vrede og vendt mitt sinn fra hårdhet til rettferdighet og barmhjertighet og for alle de gode råd du har gitt meg.»[1135]

[1135] Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 8, side 12. Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre

Mathilda av Ringelheim (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Mathilda av Ringelheim (Mechthild, Mathilda, Maud, Mathildis) (* ca 895 i Engern, Westfalen (Øst-Franken) - † 14.03.968 i Quedlinburg) var hertuginne, senere dronning av Sachsen.

Mathilda var datter til greve Theoderik (Dietrich) av Sachsen (* muligens i 872 - † 916) og Reinhildis av Danmark (el. Reinhild av Friesland) som var av dansk-frisisk slekt. Hun kunne føre sine aner tilbake til den legendariske sachsiske lederen Widukind (* ca. 730 - † 807) som kjempet mot Karl den Store i sachserkrigene.

Hun var gift med kong Henrik I av Sachsen som også var kjent under navnet Henrik Fuglefangeren på grunn av sin store lidenskap for falkejakt. Han var sønn til Liudolf av Sachsen og hørte til den saksiske adelsslekten liudolfingene.

Mathilda og Henrik ble foreldre til den senere keiser Otto I av det tysk-romerske rike.

Mathilda ble som ung pike sendt til Herford kloster ved Teutoburger Wald der hennes mormor Mathilda (Maud) var abbedisse.

Mathilda ble i 909, 14 år gammel, gift med Henrik, sønn til hertug Otto I av Sachsen etter at Henriks ekteskap med Hatheburg (eller Liutgard) hadde blitt erklært ugyldig. De ble gift i Wallhausen. Henrik etterfulgte sin far, Otto, som hertug av Sachsen i 912, og Mathilda ble hertuginne. I 919 døde kong Konrad I av Tyskland og Henrik ble valgt til tysk (øst-frankisk) konge av de tyske fyrstene i Fritzlar. Mathilda var dronning av Tyskland til Henriks død i 936.

Henrik og Mathilda hadde fem barn:

Hedvig av Sachsen (* 910 - † 965), gift med greve Hugo den Store av Paris og mor til kong Hugo Capet av Frankrike.

Otto (* 912 - † 973), konge av Tyskland fra 936 og keiser av det tysk-romerske rike fra 962.

Gerberga av Sachsen (* 913 - † 984), gift
1. gang med hertug Giselbert av Lothringen og
2. gang med kong Ludvig IV av Frankrike (Vest-Franken).

Henrik I av Bayern (* 919 eller 921 - † 955), hertug av Bayern fra 948, gift med Judith av Bayern (* 925 - † 985).

Bruno av Sachsen (Bruno den Store) (* 925 - † 965), erkebiskop av Köln og den siste hertugen av Lothringen.

Klostergrunnleggeren.

I 929 hadde hennes mann gitt henne en stor formue som Mathilda brukte til å grunnlegge et nonne- og et munkekloster i Quedlinburg (klostrene St. Servatius og St. Wigbert), Pöhlde i Braunschweig (hvor hun hadde 3.000 munker), Enger og Nordhausen, alle i Harz med omegn. Hennes eget barnebarn, Mathilda av Quedlinburg (datter til keiser Otto I) ble abbedisse i nonneklosteret i Quedlinburg i 966.

For sitt oppofrende arbeid for kirken og klostrene ble hun kanonisert (utnevnt til helgen). Av sin første biograf, munken Widukind av Corvey, ble hun kalt "Mirae sanctitatis femina" ("Kvinne av underbar hellighet").

Hennes minnedag er 14. mars. Hun blir fremstilt som dronning med pisk og kirkemodell, mens hun deler ut almisser. Hennes navn står i "Martyrologium Romanum."

Kamp om kongetronen.

Etter Henriks død i 936 mente Matilde at den nest eldste sønnen, Henrik, som var hennes favoritt, skulle

forfedre, nr. 58. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 67.

etterfølge faren som konge av Sachsen. Hun overtalte noen få adelsmenn til å stemme på ham. Men den eldste sønnen Otto ble valgt 08.08.936 og kronet til kong Otto I (936-973).

Henrik, med tilnavnet den Trettekjære, aksepterte ikke avgjørelsen og forsøkte tre år senere å rive til seg tronen med makt. Men han mislyktes og måtte søke fred med sin bror. Mathilda klarte å skape fred mellom brødrene, og Otto benådet ham. På morens anmodning ble Henrik også utnevnt til hertug av Bayern.

Mathilda støttet også sin svigersønn Giselbert av Lothringen mot Otto og hun hadde sannsynligvis også det avgjørende ord da hennes yngste sønn ble utnevnt til hertug av Lothringen.

Som resultat av det dårlige forholdet til Otto delte Mathilda ut sin arv til de to andre sønnene og forlot hoffet. Hun trakk seg tilbake til sin eiendom i Westfalen. I 947 klarte imidlertid Ottos 1. hustru, Edith (Ædgyth) av Wessex, med støtte fra adelen å forsone Otto med sin mor og hun vendte tilbake til hoffet.

Sønnen Henrik fortsatte å være en kilde til problemer. Han gjorde på nytt opprør mot Otto i 953 og senere slo han med stor grusomhet ned et opprør blant sine egne bayerske undersåtter. Da Mathilda så ham for siste gang i 955, profeterte hun hans død og tryglet ham om å angre og gjøre bot før det var for sent.

Da Otto i 962 dro til Roma for å krones til keiser i det tysk-romerske rike var det Mathilda som styrte i hans fravær. Denne kroningen regnes som starten på Det hellige romerske imperium av den tyske nasjon. Hun fikk også oppleve sønnesønnen Otto II's kroning til medkeiser i 967. Da Otto II's sønn, Otto III, døde barnløs i 1002, ble Henrik av Bayerns sønn, Henrik II den Hellige, tysk konge og senere keiser.

Død.

Mot slutten av 967 ble en feber som en tid hadde plaget henne, plutselig verre. Hun forsto at hun var døende og sendte bud på Richburga, hennes tidligere hoffdame, nå abbedisse i Nordhausen, og sa at hun måtte dra i all hast til Quedlinburg fordi hennes mann, Henrik, hadde bestemt at de skulle begraves der. Hun reiste dit i januar 968. Hennes barnebarn, biskop Vilhelm av Main, besøkte henne, hørte hennes skriftemål og salvet henne.

Hun døde 14.03.968 i Quedlinburg. Hennes legeme hadde blitt fraktet til kirken da det kom sendebud fra hennes datter Gerberga med et klede brodert med gull, akkurat i tide til å legges over kisten.

Mathilda ble gravlagt i domkirken i Quedlinburg ved siden av sin mann og hadde stort ry for godhet blant folket. Hun ble æret lokalt som helgen straks etter at hun var død.»[1136]

(Barn XVI:21762, Far XVIII:87047, Mor XVIII:87048)

Gift 909 med forrige ane.

XVII:43525 fm fm fm fm ff ff ff mf f

Ebles Manzer av Poitou. Hertug. Født omkring 870. Død mellom 932 og 935.

Ebles var
Greve av Poitou 890 - 893 og 902 - 935 og
Hertug av Aquitania 928 - 932.

Ebles forsøkte å motstå Eudes og den av ham utnevnte greve Adhèmar som var nevø til den gamle greven Emeno. Da Karl den Enfoldige tiltrådte regjeringen, falt Adhèmar i unåde i 902 og ble jaget ut av Poitou av Ebles.

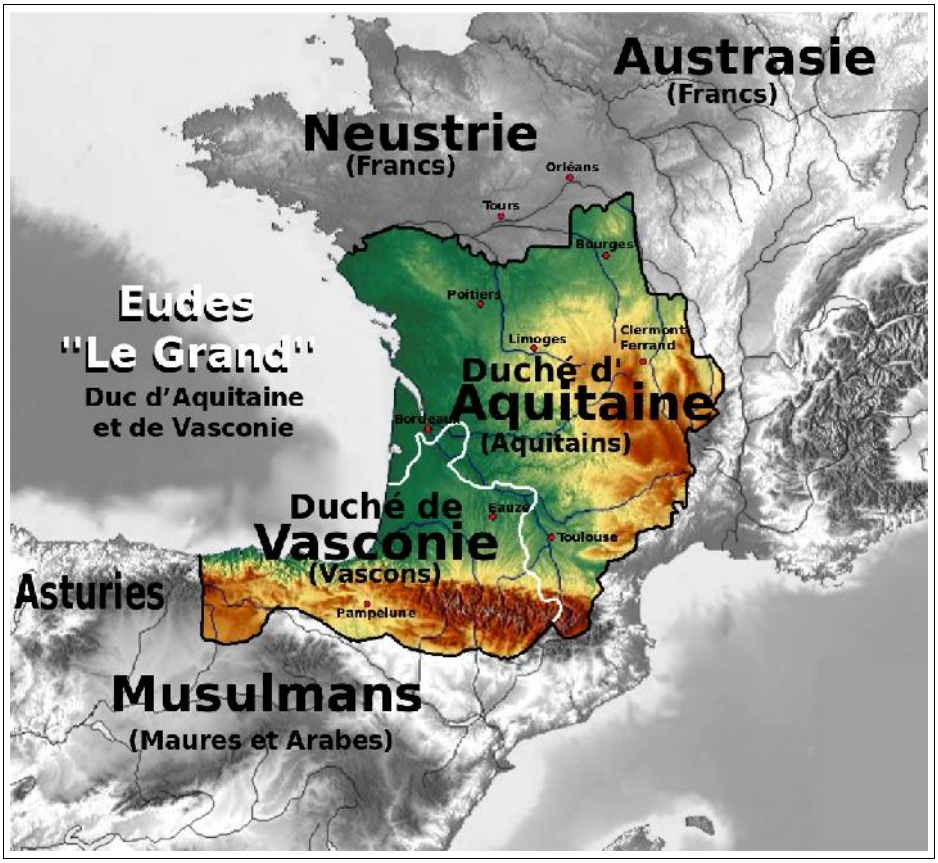
Han slo normannerne foran Chartres i 911.

Da han i 927-28 arvet Auvergne og Limousin, antok ha titelen hertug av Aquitania i konkurranse med Raymond III av Toulouse. Han ble imidlertid berøvet Aquitania i 932 av den robertinske kongen Raoul og beholdt kun Poitou.

Ebles var gift
1. gang i 892 med Eremburge og
2. gang før 911 med Emiliane som skal ha vært mor til Vilhelm og som døde før 929.[1137]

1136 Wikipedia.

1137 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 266. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 15.

Hertugdømmene Aquitaine og Gascony i det 8. århundre (Wikipedia).

Fra tysk og engelsk Wikipedia (oversatt):

«Ebles Manzer, kalt bastarden (* ca. 870; † 935), var greve av Poitou, Auvergne og hertug av Aquitaine (Ramnulfiden-familien).

Ved farens død (som ble forgiftet) antok Ebles farens mantel og fikk rollen som greve av Poitou. Men Ebles klarte ikke å beholde tittelen lenge. Aymar, en etterkommer til en av Ramnulf IIs forgjengere, utfordret Ebles rett til å herske, ettersom Ebles bare var en bastardsønn. I 892 styrtet Aymar, som ble støttet av koong Odo av Frankrike, Ebles, og Ebles flyktet til farens allierte, greve Gerald av Aurillac og William den Fromme, greven av Auvergne og hertugen av Aquitaine. William den fromme hadde tatt Ebles under sin omsorg og forsikret guttens utdannelse etter Ebles fars død.

I 902 erobret Ebles, med hjelp fra William the Pious, en fjern slektning, Poitiers mens Aymar fraværende, og reetablerte seg selv i sin tidligere stilling. Karls III, en barndomskamerat til Ebles, ga deretter formelt Ebles tittelen Greve av Poitou, en tittel Ebles hadde til han døde.

Ebles ga klosteret Saint-Maixent til Savary, visegreve av Thouars, som hadde støttet ham. Han grunnla andre visegrevskaper i Aulnay og Melle og oppløste undergreveskapet Poitiers etter at innehaveren Maingaud døde i 925.

Ebles erobret Limousin i 904 og var i 911 en av de hærførerne som beseiret normannerne under Rollo nær Chartres, noe som førte til traktaten Saint-Clair-sur-Epte.

I årene 926 og 927 døde Aquitaine-hertugene Vilhelm II og Acfred. Ebles arvet Vilhelm II's eiendommer, som var konsentrert omkring Berry, Auvergne og Velay. Med dette sikret Ebles seg selv og sine etterkommere den ubestridte stillingen til den fremste fyrsten i Aquitaine. Selv om det kan antas at han derved også hadde hertugs verdighet, blir Ebles utelukkende referert til som greve i samtidige dokumenter.

Under maktkampen mellom karolingerne og Robertininerne i 922 stilte Ebles seg på kong Karl III den Enfoldiges side mot markgreve Robert. Derfor nektet han også i 923 å anerkjenne til den nye kongen Rudolf fra Robertin-partiet. Robert forsøkte deretter å begrense Ebles makt. Han fratok i 932 ham Berry og overførte Auvergne til greve Raimund Pons fra Toulouse som han også tildelte tittelen hertug av Aquitaine. Videre gjorde kongen området "La Marche", kontrollert av Ebles vasall, herren av Charroux, til et uavhengig grevskap.»

Det er ulike bud om hans ekteskap.

Fra engelsk Wikipedia:

«Ebles 'første hustru var Aremburga, som han giftet seg med før 10.10.892.] Hans andre hustru var Emilienne, som han giftet seg med i 911. Etter Emiliennes død i 913/915 giftet Ebles seg igjen 3. gang med en Adele.

Noen engelske historikere fra 1800-tallet identifiserte Adele med Ælfgifu, datter til Edward den Eldre, kjent for å ha giftet seg med "en prins nær Alpene", men det er intet som støtter dette. Hun har også blitt kalt Adela, Alaine eller Aliana. Ebles hadde et barn med Emilienne, det andre med Adele.»

Fra Tysk Wikipedia.

«Ebles var fortsatt ugift i oktober 891. Senere gifte han seg først med Aremburga; i februar 911 giftet han seg med Emilienne. Inget mer er kjent om disse kvinnene. Han hadde to sønner, begge sannsynligvis ekteskapet med Aremburga.»

Hans sønner var: Wilhelm Werghaupt († 3. april 963),
greve av Poitou (Wilhelm I) og
hertug av Aquitaine som Wilhelm III,
gift med Gerloc, en datter til Rollo av Normandie.
Ebles († 26.02.977), biskop av Limoges fra 958 til 963.[1138]

(Barn XVI:21763, Far XVIII:87049)

Gift

Barn:

Vilhelm III den Lyshårede av Aquitania. Født omkring 915. Død 03.04.963. (Se XVI:21763).

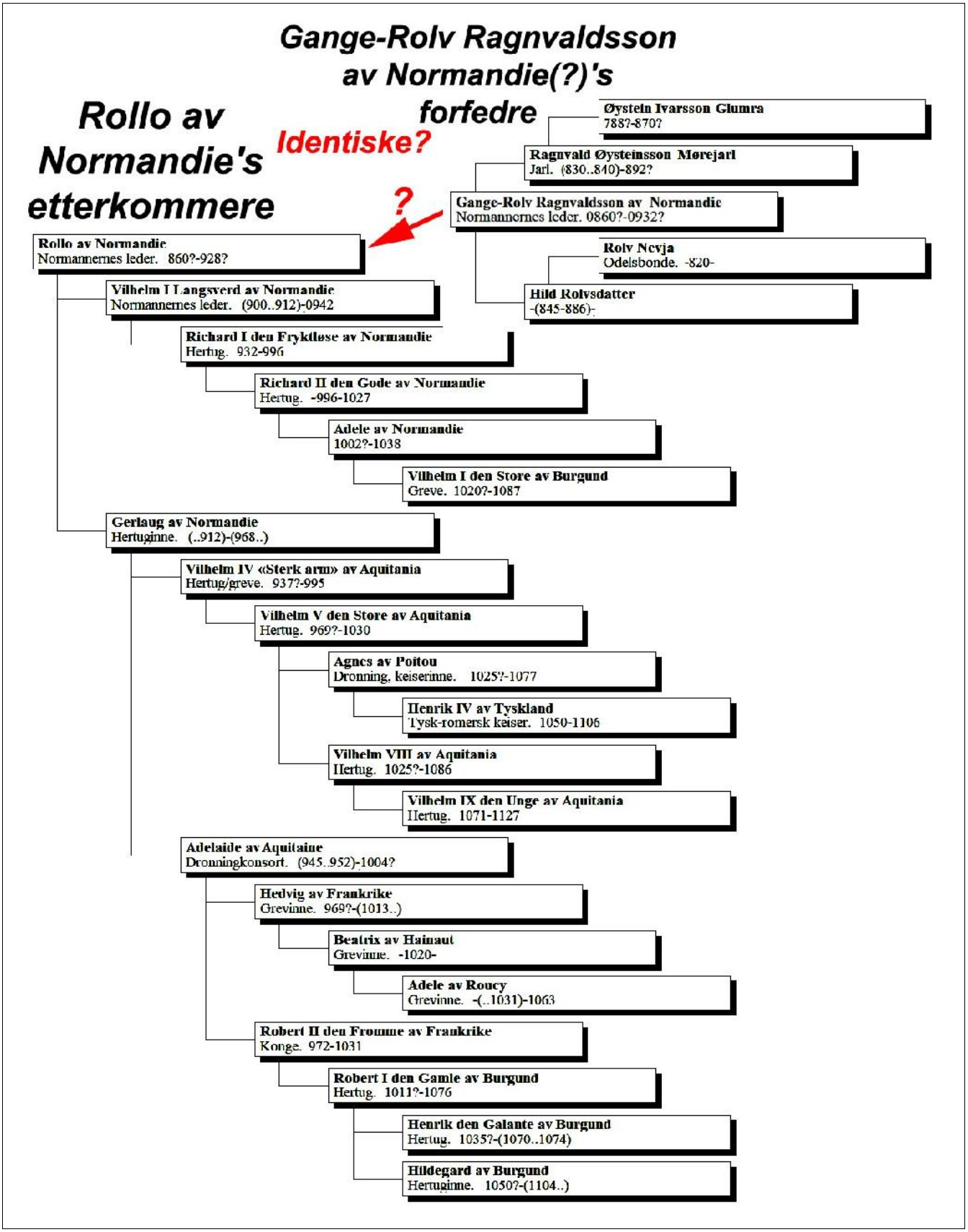
XVII:43527 fm fm fm fm ff ff ff mm f

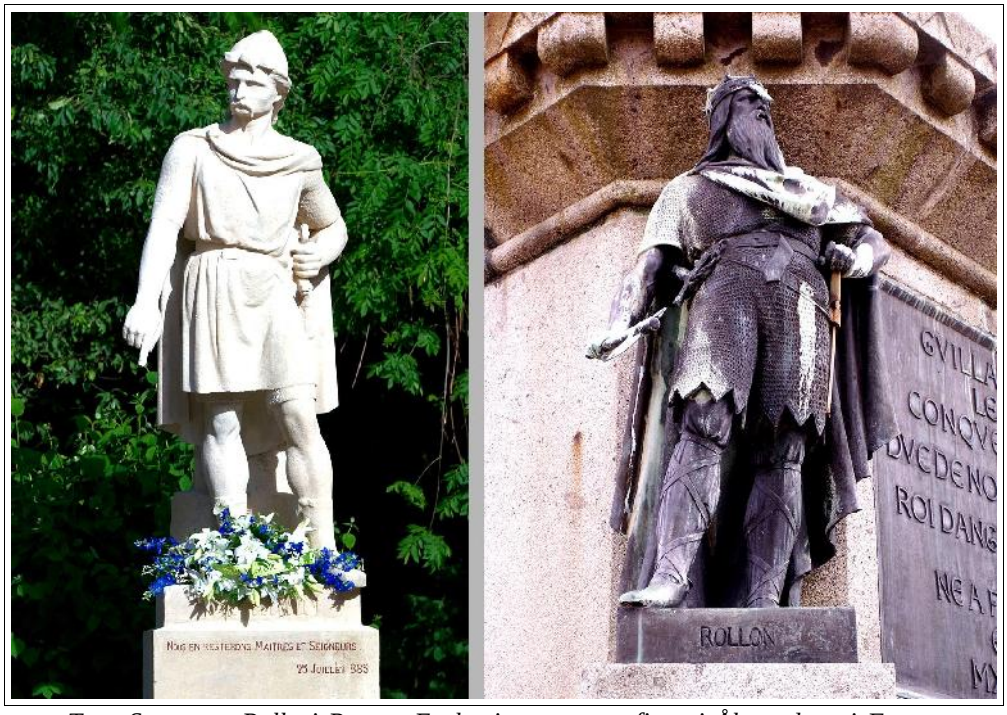
Rollo av Normandie. Normannernes leder. Født omkring 860. Død omkring 928.

Rollo av Normandies bakgrunn er omdiskutert, de to hovedsynspunktene er om han var norsk eller dansk.

Da det altså råder ulike oppfatninger om vikinghøvdingen Rollos opphav har jeg valgt å gjøre et brudd i min slektframstilling mellom
- Gange-Rolv Ragnvaldsson av Normandie – muliglens identisk med Rollo – og
- Rollo (Rollon) av Normandie.

[1138] Wikipedia.

Gange-Rolv Ragnvaldsson av Normandie(?)'s forfedre
Rollo av Normandie's etterkommere
Identiske?
?
Øystein Ivarsson Glumra
788?-870?
Ragnvald Øysteinsson Mørejarl
Jarl. (830..840)-892?
Gange-Rolv Ragnvaldsson av Normandie
Normannernes leder. 860?-932?
Rolv Nevja
Odelsbonde. -820-
Hild Rolvsdatter
-(845-886)-
Rollo av Normandie
Normannernes leder. 860?-928?
Vilhelm I Langsverd av Normandie
Normannernes leder. (900..912)-942
Richard I den Fryktløse av Normandie
Hertug. 932-996
Richard II den Gode av Normandie
Hertug. -996-1027
Adele av Normandie
1002?-1038
Vilhelm I den Store av Burgund
Greve. 1020?-1087
Gerlaug av Normandie
Hertuginne. (..912)-(968..)
Vilhelm IV «Sterk arm» av Aquitania
Hertug/greve. 937?-995
Vilhelm V den Store av Aquitania
Hertug. 969?-1030
Agnes av Poitou
Dronning, keiserinne. 1025?-1077
Henrik IV av Tyskland
Tysk-romersk keiser. 1050-1106
Vilhelm VIII av Aquitania
Hertug. 1025?-1086
Vilhelm IX den Unge av Aquitania
Hertug. 1071-1127
Adelaide av Aquitaine
Dronningkonsort. (945..952)-1004?
Hedvig av Frankrike
Grevinne. 969?-(1013..)
Beatrix av Hainaut
Grevinne. -1020-
Adele av Roucy
Grevinne. -(..1031)-1063
Robert II den Fromme av Frankrike
Konge. 972-1031
Robert I den Gamle av Burgund
Hertug. 1011?-1076
Henrik den Galante av Burgund
Hertug. 1035?-(1070..1074)
Hildegard av Burgund
Hertuginne. 1050?-(1104..)

T. v. Statue av Rollo i Rouen. En kopi av statuen finns i Ålesund og i Fargo, Nord-Dakota, USA. T. h. Statue av Gange-Rolv, som en del av statuerekken De seks hertuger av Normandie i Falaise. (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Rollo (* ca. 860 - † ca. 928) var en vikinghøvding som styrte et område i det som senere ble kjent som Normandie fra ca. 911 til sin død. Rollo ble stamfar til den normanniske herskerslekten, hertugene av Normandie, og kan ha vært identisk med Gange-Rolv.

Navnet Rollo er et frankisk-latinsk navn som trolig stammer fra det norrøne navnet Hrolfr (Rolv) (jamfør latiniseringen av Hrolfr Kraki til Roluo i "Gesta Danorum") I noen nyere kilder blir han også omtalt som Robert av Normandie.

Kildesituasjonen.

Rollo er omtalt i flere middelalderkilder. Den normanniske historieskriveren Dudo av Saint-Quentin verk regnes som hovedkilden. Det er også opplysninger i de islandske sagaene.

Dudo fra Saint-Quentin var en normannisk skribent og prest ved Saint-Quentin-klosteret. Han omtaler Rollo i verket "Historia Normannorum", eller "Libri III de moribus et actis primorum Normanniae ducum", det vil si "Historien om Normannernes liv og død". Den ble skrevet en gang mellom 1015 og 1030. Fortellingen ble laget på oppdrag fra hertugen av Normandie. Hovedformålet var trolig å rettferdiggjøre hertugenes territorielle krav over Normandie, og å vise at krevene var gamle – gjerne mye eldre enn de faktisk var. Dudo synes ikke å ha konsultert eksisterende dokumenter, men brukt muntlige kilder. Hans fortelling er blitt betraktet som ikke tillitvekkende av kritikere som Ernst Dümmler og Georg Waitz. Yngvar Ustvedt vurderte Dudso historiefortelling som: "...mye rent eventyrstoff, mange sagn, veldige overdrivelser og mange rene feil. Dudo var mer dikter og poet enn av historiker. Historien om Normannernes liv og død er delvis skrevet på prosa, delvis i verseform, og inneholder også etter mange forskeres mening, kjerner av historisk sannhet."

Vikinghøvdingen.

Han var leder for store styrker av daner som erobret et område ved munningen av elva Seinen i Frankrike. Tidspunktet har vært omdiskutert. Dudo av Saint-Quentin mente det var i 876. De fleste historikere i dag, mener at det var i 905 eller 906.

Hersker over Rouen-området.

Rollo ble gjennom Saint-Clair-sur-Epte-avtalen forlent av kong Karl den Enfoldige med landet omkring Rouen, mellom Epte og sjøen. Det var en tynn stripe land øst i det som nå er Normandie. Dudo mente dette var i 911. Dudo skrev at Rollo fikk forlene området for å forsvare kysten mot angrep fra andre vikinggrupper. Avtalen sier ikke noe om hvor stort området var. Det har vært mye diskutert om dette var en forsettlig handling fra kongen, eller om situasjonen ble framtvunget som en midlertidig løsning.

Flodoard av Reims skrev at Rollo overtok Maine og Bessin i 924. Dette var også en stripe land langs kysten, like vest for den han overtok i 911.

Hertug er en tittel som aldri ble brukt om Rollo. Greve av Rouen passer bedre for å beskrive Rollos myndighetsområde, men tittelen greve ble heller ikke brukt om Rollo. Derimot brukes "princeps Nortmannorum" – normannernes leder, i samtidige kilder både om Rollo og sønnen Vilhelm Langsverd, som omkring 927 overtok lenet.

Rollo er sikkert avgått med døden en gang før 933, men mer trolig ca. 928.

Opphav.

Rollos bakgrunn er omdiskutert, de to hovedsynspunktene er om han var norsk eller dansk:

1. Dudo skrev at Rollo var en fordrevet dansk kongesønn, sønn av en "kong Erik".. Skriftlige kilder i kristne Europa skilte ikke mellom de nordiske rikene og ante ikke mye forskjell på skandinaviske "vantro" røverstater, slik at denne påstanden om opprinnelsessted bør kanskje betviles. Han plasserer også forfedrene på øya "Scanza" (muligens Skandinavia) og videre til bakover i tid til Dacia.

2. Tidligere norske historikere – fremst blant dem Gustav Storm, Alexander Bugge og Ebbe Hertzberg – trakk Dudos kildeverdi i tvil, og pekte på hvor fullstendig upålitelig hans fremstilling ellers er i det han skriver om Rollo og Danmark, med historiske og geografiske opplysninger som overhodet ikke stemmer. De la også vekt på at Rollo skulle ha hatt en datter, Gerloc (Geirlaug), hvis navn snarest tydet på en norsk forbindelse, og at det også på fransk grunn, i yngre skrifter enn Dudos, finnes en tradisjon om at Rollo var norsk. Den norsk-islandske historietradisjonen hevder at Rollo var identisk med den norske vikinghøvdingen Gange-Rolv som ble landsforvist av Harald Hårfagre. Den eldste kilden for dette er "Historia Norwegiæ" som er fra slutten av 1100-tallet. Den walisiske krøniken "Vita Griffini Filii Conani" fra 1137 hevder at Rollo var bror av Harald Hårfagre. En nyere historiker som stiller seg bak de nordiske tradisjonene er Jón Viðar Sigurðsson.

DNA-analyse.

I februar i 2016 åpnet forskerne Sturla Ellingvåg, Per Holck og Andaine Seguin-Orlando to sarkofager i byen Fécamp i Normandie. I sarkofagene skulle Rollos barnebarn og oldebarn, hertugene Rikard I av Normandie (den fryktløse) og Richard II (den gode) ligge begravet. DNA'et skulle kunne gi svar på om Rollo selv kom fra Norge eller Danmark. Analysene av Y-kromosomene (DNA-analyse) viste at personene i sarkofagene trolig hverken var norske eller danske. Den ene levde tidlig på 700-tallet (merovingertiden), altså 200 år før Rollo. Han var trolig en franker, antagelig av høy rang. Det andre skjelettet var om lag fra år 250 før vår tidsregning. Det betyr at han levde to hundre år før romerne kom til området.

Familie.

Ifølge Dudo ble Rollo gift med en datter til kong Karl den Enfoldige, som het Gisla. Det er trolig oppdiktet sammen med fortellingen om at han samtidig med å få lenet også lot seg døpe.

Rollo var trolig gift med en kvinne som omtales som Popa. Han hadde barna:
datteren som het Gerloc eller Adela, og som var gift med Vilhelm III av Aquitaine.
Vilhelm Langsverd som overtok Rollos embete som Vilhelm I av Normandie.

Rollo er mest kjent for å starte det normanniske dynastiet, tip-tip-tip-oldefar til Vilhelm Erobreren som ledet Normandie i slaget ved Hastings, der Vilhelm erobret England og startet en imperialistisk politikk overfor Wales, Irland og Skottland.

Hans etterkommere fikk det utvidet området til det som ble hertugdømmet Normandie.»[1139]

(Barn XVI:21764)

Gift 886 med neste ane.

Barn:

Vilhelm I Langsverd av Normandie. Født mellom 900 og 912. Død 17.12.942. (Se XVII:43689).
Gerlaug av Normandie. Født før 912. Død etter 14.10.968. (Se XVI:21764).

XVII:43528 fm fm fm fm ff ff ff mm m

Poppa av Bayeux. Grevinne. Født omkring 880.

Poppa var grevinne av Bayeux.

«Dictionaire de Biographie Française» av J. Bateau oppgir at Gerlaug var Gange-Rolvs datter i ekteskapet med Popa, idet Gerlaug var født før traktaten av 911 i St. Clair-sur-Epte. I denne fikk Gange-Rolv av Karl «den Enfoldige» landet omkring Seine ned til havet og hans datter Gisela til hustru.[1140]

1139 Wikipedia.

1140 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 283. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 76.

Statue av Poppa de Bayeux på de Gaulle-plassen i Bayeux (Wikipedia).

Fra norsk og engelsk Wikipedia:
«Poppa av Bayeux (* ca 880), var Rollos kristne hustru eller elskerinne (kanskje mer danico).

"More danico" var et uttrykk på middelalderlatin som kan oversettes til "på dansk vis". Det betegner en type germansk ektepakt som ble praktisert i det nordlige Europa i middelalderen.

I "Jysk Lov" lyder det:

"Hvis man bor med slegfred (ugift kvinde) så er man anset for at være gift hvis man bor sammen i 3 vintre, man åbenlyst går i seng sammen, og hun har nøgler til huset."

Vikinghøvdingen Rollo hadde flere friller i "more danico"-ekteskaper, hvorav den mest kjente var Poppa av Bayeux.

Hun var mor til William I Langsverd og Gerloc og farmor til Richard den Fryktløse.

Dudo av Saint-Quentin, i sin panegyrikk om de normanniske hertugene, beskriver henne som datteren til en "greve Berengar", den dominerende prinsen i regionen, som ble tatt til fange ved Bayeux av Rollo i 885 eller 889, kort tid etter beleiringen av Paris. Dette har ført til spekulasjoner om at hun var datter av Berengar II av Neustria.

Det er forskjellige meninger blandt middelaldersgenealoger om Poppas slekt. Christian Settipani sier at foreldrene hennes var Guy de Senlis og Cunegundis, datter til Pepin, greve av Vermandois, og søster av Herbert I, greve av Vermandois.

Katherine Keats-Rohan hevder at hun var datter til Berengar II av Neustria og Adelind, datter til Henrik, markgreve av Frankerne eller Adela of Vermandois.

Til tross for usikkerheten om hennes foreldre, var hun utvilsomt medlem av det frankiske aristokratiet.»[1141]

(Barn XVI:21764)

Gift 886 med forrige ane.

XVII:43533 fm fm fm fm ff ff fm mf f

Fulko I den Røde av Anjou. Greve. Født omkring 865. Død mellom 31.08.941 og 01.05.942.

Fulko «den Røde» (fransk: Foulque le Roux) var vicomte av Angers i 888 og greve av Anjou 886 - 941.

Han kom til Anjou i 886 sammen med Eudo, sønn til Robert «den Sterke», som han var tilhenger av. Han må da ha vært ganske ung.

Fulko ble den første greve av Anjou i 886, han nevnes i et dokument samme år av Eudo.

I 891 eller 892 deltok han ved avsigelsen av en dom i Tours, han nevnes også i 899. Dessuten var han en tid greve av Tours, men ikke lenger enn til 909.

Han nevnes også i 914, 924 og endelig i 931. Selv utstedte han et dokument i 929 angående en donasjon til Saint-Aubin og St. Lezin. Han kaller seg nå greve av Anjou og abbed av Saint-Aubin.

Han var gift med en datter til lensherren av Touraine.[1142]

1141 Wikipedia.

1142 J. Bateau: Dictionaire de Biographie Française. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 860. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 13.

Fra tysk og engelsk Wikipedia (oversatt):
«Fulko I den Røde (Foulque le Roux) († 941) var visegreve av Angers og Tours og fra 930 den første greven av Anjou.

Han var sønn til visegreve Ingelger og hans hustru Adelais.

Fulko nevnes første gang i 886 og ble også fra 898 benevnt visegreve. Han var vasall til Robertin-familien, og som visegreve av Angers påtok han seg forsvarsoppgaver mot de tilgrensende bretonerne i vest. Etter at herskeren over Bretagne Alain I den Store døde i 907, benyttet Fulko anarkiet som utbrøt blant bretonerne og overtok grevskapet Nantes. Til gjengjeld overførte han ved samme tid Tours til sin amtskollega fra Blois, Theobald den Gamle, muligens under press fra sin Dux Robert, for å forhindre at Fulkos fikk for mye makt. Fulko mistet også Nantes i 919 til Loire-normannerne som invaderte Bretagne. Til tross for tapet hadde Fulko fortsatt grevetittelen, noe som også ble anerkjent av hans lensherre Hugo den Store i 930.

Fulko giftet seg ca. 905 med Roscilla, datter til herren på slottet Garnier (Warnerius) i Loches (Touraine) og hans hustru Tecandra.

Paret hadde trolig fem barn, selv om det er usikkert om de var foreldre til de to døtrene.»[1143]

(Barn XVI:21767, Far XVIII:87065)

Gift 905 med neste ane.

Barn:

Fulko II den Gode av Anjou. Født 900. Død omkring 960. (Se XVI:21767).

XVII:43534 fm fm fm fm ff ff fm mf m

Roscille av Loches. Grevinne.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Roscilla var datter til Garnier (Warnerius) i Loches (Touraine) og hans hustru Tecandra.

Hun giftet seg ca. 905 med Fulko den Rode av Anjou,

Paret hadde trolig fem barn, selv om det er usikkert om de var foreldre til de to døtrene.
Ingelger, muligens død i kampen mot vikingene ca. 927.
Guido (Widdo), kanon i Saint-Martin de Tours, biskop av Soissons fra 937.
Fulko II den Gode († 11.11.958), etterfølgte som greve av Anjou.
Adela, gift med Gautier I, greve av Valois, Amiens og Vexin.
Roscille, gift med Alain "Schiefbart", hertug av Bretagne.» [1144]

(Barn XVI:21767)

Gift 905 med forrige ane.

XVII:43551 fm fm fm fm ff ff mm mm f

Giselbert av Burgund. Født omkring 900. Død 08.04.956 i Paris. Greve/hertug.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Giselbert, også Gilbert (* ca. 900 - † 8/16 april 956 i Paris) fra Vergy-familien var greve av Chalon, Autun, Auxerre og Troyes og fra 952 til 956 hertug av Burgund.
Han var sønn til Manasses I († 918), greve av Chalon og Dijon og hans hustru Irmengard (Ermengard), som sannsynligvis var datter til kong Boso av Vienne i hans andre ekteskap med Ermengard av Italia.

Giselberts far var en lojal tilhenger av hertug Richard Dommeren som ble Giselberts svigerfar ved ekteskapet med hans datter Ermengard.

Etter at Giselberts svoger Hugo den Svarte døde barnløs i 952, overtok Giselbert grevskapene Autun (så tidlig som 941/942) og Troyes. Imidlertid fikk ikke Giselbert den offisielle anerkjennelsen som hertug av kongene Ludvig IV og Lothar, snarere lå hertugens verdighet hos robertineren Hugo Magnus, som han måtte anerkjenne som sin lensherre. Giselbert hadde kun tittelen "princeps Burgundionum".
For å avslutte konflikten med Robertinerne, giftet Giselbert i 955 sin eldste datter Liutgard med Hugos den Stores sønn, Otto av Burgund, som etterfulgte Giselbert i Autun og overtok all suverenitet over Burgund året etter.
Grevskapet Troyes ga Giselbert til sin andre datter Adeleide som medgift i hennes første ekteskap med Robert av Vermandois, som dannet grunnlaget for grevskapet Champagne.»[1145]

(Barn XVI:21776)

1143 Wikipedia.

1144 Wikippedia.

1145 Wikipedia.

Gift med neste ane.

Barn:

Adelaide av Chalon. Født omkring 928. Død 987. (Se XVI:21776).

XVII:43552 fm fm fm fm ff ff mm mm m

Ermengard av Burgund. Grevinne/hertuginne. Født omkring 905. Død omkring 945.

Fra tysk og fransk Wikipedia (oversatt):
«Ermengard (Irmgard) (* ca. 905 - † ca. 945) av Burgund, var datter til hertug Richard Dommeren († 921) av Burgund og Adelheid (* 865-870) av Auxerre. Hun var søster til hertug Hugo den Svarte,

Hun var gift med Giselbert av Burgund, sønn til til Manasses I († 918), greve av Chalon og Dijon og hans hustru Irmengard (Ermengard),

Ermenard og Giselbert hadde to døtre:
Adelaide We[r])ra (Adélheid, Adelaidis, Adelais) († 974), arving til grevskapet Troyes.
gift 1. gang før 950 med Robert av Vermandois (* sannsynligvis 910/915 - † 19/29 august 967)
familien Heribertine, fra 946 greve av Meaux og fra 956 greve av Troyes og
gift 2. gang ca. 968 med Lambert († 22.02.978), greve av Chalon.

Liutgard (Liégard, Liegardis), arving til grevskapet Autun,
gift omkring påske 955 med Otto av Burgund (* sannsynligvis 944 - † 22/23 februar 965)
familien Robertiner, sønn til Hugo den Store, hertug av Burgund 956-965»[1146]

(Barn XVI:21776, Far XVIII:87103, Mor XVIII:87104)

Gift med forrige ane.

XVII:43585 fm fm fm fm ff mf ff ff f

Garcia I Sanchez av Pamplona. Konge. Født omkring 913. Død 22.02.970.

Pamplona var det primære navnet på riket frem til dets forening med Aragon (1076-1134). Den territoriale betegnelsen Navarra kom imidlertid i bruk som et alternativt navn motslutten av det tiende århundre, og navnet Pamplona ble beholdt langt ut i det 12. århundre.

Garcia drev en lang og vanskelig beleiring av maurerne under Abd-er-Rahman III i Pampelona, og slo dem i 921 ved Roncal-passet. Han bidro til seieren ved Simancas, og lå i stadig strid med Castilla.

Garcia var modig og mild.[1147]

Konge av Pamplona 925 (919?) - 970.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«García Sánchez I (* ca. 919 - † 22.02.970), var konge av Pamplona fra 925 til sin død i 970. Han var den andre kongen i "Jiménez"-dynastiet.

1146 Wikipedia.

1147 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 926. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 74.

Han var sønn til Sancho I Garcéz og Toda Aznárez og etterfulgte sin far i 925 da han bare var seks år gammel. García Sánchez regjerte under tilsyn av sin onkel Jimeno Garcés og sin mor, Toda.

Tre av Garcias søstre giftet seg med konger i León:
Urraca giftet seg med Ramiro II,
Oneca var hustru til Alfonso IV og
Sancha Sánchez ble først gift med Ordoño II.
Etter Ordoños død giftet hun seg 2. gang med Álvaro Herraméliz, greve av Álava, og etter hans død 3. gang med Fernán González, greve av Castilla.

En 4. søster, Velasquita, giftet seg med Munio Vélaz, som var Álvaro Herramélizs forgjenger som greve av Álava.

I følge historikeren Gonzalo Martínez Díez ble "de intime familiebåndene til Navarra-dynastiet med monarkene i León og grevene i Castile og Álava reflektert på slagmarken der soldater fra Pamplona ofte kjempet side om side med tropper fra Leon og Castilla mot en felles fiende, islam ". Takket være dette nettet av allianser konstruert av dronning Toda, var Pamplona i stand til å øke sin makt og spille en nøkkelrolle i anliggender til de kristne kongedømmene på den iberiske halvøya.

Etter at hans onkel og veileder, Jimeno Garcés, døde 29.05.931, forsøkte en annen onkel, Íñigo Garcés, halvbror til Garcias far, å bli regent i kongedømmet og kanskje til og med å tilrane seg tronen, til skade for sin nevøs rettigheter. Både García og hans mor Toda forekommer 09.03.933 i et "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) ved klosteret San Pedro de Siresa uten kongelige titler. Et år senere, i mai 934, ledet kalifen i Córdoba, Abd-ar-Rahman III, en militær ekspedisjon mot kong Ramiro II av León. Kalifens opprinnelige intensjon var å trenge gjennom Castilla, men han endret sine planer da Tujibid-guvernøren i Zaragoza, Muhammad ibn Hashim, nektet å delta. Hans hærer angrep først festningen i Maluenda og deretter ibn Hashims festning i Rueda de Jalón. Da Abd-ar-Rahman var i ferd med å trenge inn i Kongeriket Pamplona, mottok han et sendebud fra Toda som ba ham om å trekke tilbake sine tropper, og påminnet ham også om de familiebånd som bant dem. Målet med Todas sendebud til sin nevø Abd-ar-Rahman III kunne også ha vært å søke hans beskyttelse for seg selv og sønnen og å få kalifen til "uttrykkelig anerkjenne sin sønn, den unge monarken García Sánchez I". Dette ville sikre García kronen i møte med mulige motkrav (som Íñigo Garcés).

Abd-ar-Rahman, som aldri hadde møtt sin tante, satt som betingelse at hun skulle møte ham i hans leir i Calahorra "som bevis på oppriktigheten i hennes motiver". Hun takket ja og reiste for å møte ham. Som beskrevet av historikeren Ibn Hayyan, som en del av "pakten om underkastelse og vasallstatus", skulle hun underkaste seg ham og løsrive seg fra de andre kristne herskere, allierte og slektninger, avstå fra å støtte dem og ikke gjøre noe for å skade muslimer. Hun skulle også tillate fri gjennomfart for hans hærer gjennom kongeriket Pamplona og hun måtte frigjøre de muslimske gislene som hun hadde som pant for en gjeld til henne. Hun samtykket til alle hans krav, og han aksepterte på sin side sønnen Garcías herredømme over Pamplona og alle dets regioner. Hun reiste hjem samme dag og tok med seg de rike gavene han hadde gitt henne. Kort tid senere krysset de muslimske hærene raskt Pamplona-monarkiets territorium for ikke å forårsake skade, og angrep de nærliggende byene Álava og Castile og festningen i Grañón. De brente avlinger, hugde ned frukttrær, ødela vingårder og bygninger underveis.

I 937 allierte kong García seg med kong Ramiro II av León og Muhammad ibn Hashim, guvernøren i Zaragoza, noe som førte til at Abd-ar-Rahman III foretok et militært felttog via Calatayud og Zaragoza inn i Garcias områder. Han deltok i juli 939 i slaget ved Simancas sammen med Ramiro II og Fernán González og de kristne arméer som beseiret kalifalstyrkene. Etter dette tilbakeslaget planla Abd-ar-Rahman III et nytt felttog i mars 940, men suspenderte alle planer da han mottok en budbringer fra Ramiro II for å forhandle om våpenhvile. Kalifen på sin side sendte også som svar en utsending til hoffet i Léon for forhandlinger. Omtrent ved samme tid eller noe tidligere hadde han også begynt samtaler med Sunyer, greven av Barcelona, og resultatet av dette var en to års våpenhvile. Avtalen som var meget fordelaktig for de kristne i kommersielt henseende, inkluderte flere forhold, hvorav et var kansellering av kong Gacias planer om ekteskap med greve Sunyers datter (eller annullering av dette). Fredsforhandlingene mellom kong Ramiro II og Abd-ar-Rahman III, som ikke ble avsluttet før sommeren 941, inkluderte "alle grensesamfunn mellom kongedømmene Leon og Pamplona, fra Santarém til Huesca. Dette fordi Ramiro hadde stor interesse av å inkludere García Sánchez I i avtalen da han styrte skjebnene til det pyreneiske riket, i stedet for å la ham være i hendene på Abd-ar-Rahman som var den eneste kristne herskeren som var i krigstilstand med Córdoba-kalifatet ".

Etter at Ramiro II og hans etterfølger Ordoño III i León døde, ga Pamplona-riket sin støtte til den avdøde kongens yngre bror, Sancho I av León, som var Garcías nevø. Da Garcias svoger, senere også hans svigersønn, og hans allierte, Fernán González fra Castilla, byttet side og installerte sin egen svigersønn Ordoño IV av León, i stedet for Sancho, ble Fernánns forhold til García anstrengt. Da Fernáns hustru, Garcias søster Sancha, døde året etter kom det til brudd. García grep direkte inn i León, fanget Fernán og gjeninnsatte Sancho. Fernán ble tvunget til å gi Garcia territoriale innrømmelser for å bli løslatt, og deres allianse ble ikke fullstendig gjenopprettet før i 964, da Fernán giftet om seg, denne gangen med Garcias datter Urraca.

(Barn XVI:21793, Far XVIII:87169, Mor XVIII:87170)

Gift med neste ane.

Barn:

Sancho Garcés II av Pamplona. Død 994. (Se XVI:21793).

XVII:43586 fm fm fm fm ff mf ff ff m

Andregoto Galindéz av Aragón. Grevinne, dronning. Levde 930.

Andregoto var arvegrevinne av Aragon.

Galindo Aznaréz var den annen greve av Aragon. Han ga mellom 795 og 815 Jaca den første grunnlov. Det synes å være sikkert at far til Andregoto også het Galindo Aznaréz, den her omtalte Galindo var muligens hennes fars farfar.[1148]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Andregoto Galíndez fra Aragon-grevskapet var dronning av Pamplona ved ekteskap med García Sánchez I, før hun ble skilt av ham før 940. Hun var mor til Sancho II av Pamplona.
Hun var en av to døtre til Galindo II Aznárez, greve av Aragon og hans andre hustru, Sancha Garcés av Pamplona, en halvsøster til kong Sancho I av Pamplona. Hennes fars grevskap, Aragon, ble ført inn i kongedømmet Pamplona under Sancho I, og etter Galindos død i 922 ble det styrt av en greve Guntislo, tilsynelatende hennes "uekte" halvbror, Guntislo Galíndez. Hennes fars andre grevskap, Sobrarbe, gikk til Andregotos halvsøster, Toda Galíndez, gift med greve Bernard I av Ribagorza. Andregoto giftet seg antagelig på midten av 930-tallet med Sanchos eneste sønn, som da regjerte Pamplona som García Sánchez I.

Før 940 skilte García seg fra Andregoto, antagelig på grunn av nære blodsbånd, da begge var barnebarn til García Jiménez av Pamplona.

Sammen hadde de bare en sønn, kong Sancho II av Pamplona.

Hun kan også ha vært mor til Garcías to døtre, hvis mødre er ukjente eller omstridt:
Toda, som i 991 blir nevnt som søster til kong Sancho, og
Urraca, hustru føst til Fernán González fra Castile og så til William II Sánchez av Gascony.

Det har blitt antydet at Andregoto giftet seg på nytt og fikk flere barn, selv om detaljene ikke er klargjort.
Endregota, hustru til adelsmannen Sancho Macerátiz i det 11. århundre og mor til hans sønn Sancho Sánchez, kaller dronning Andregoto avuncula ('mors tante'), noe som sannsynligvis indikerer at Endregota stammer fra en søster til dronningen.
Ubierto Arteta foreslo en etterkommer fra Andregotos helsøster, Velasquita Galíndez.»[1149]

(Barn XVI:21793, Far XVIII:87171, Mor XVIII:87172)

Gift med forrige ane.

XVII:43587 fm fm fm fm ff mf ff fm f

Fernan Gonzalez av Castilla. Greve. Født omkring 910. Død 970.

Greve av Castilla 923 - 970.

Fernan Gonzales var den første greve av Castilla, den mest berømte av sitt fyrstehus. Tradisjonen holder ham for å være en etterkommer til dommeren Nunio Rasura og sønn til greve Gonzalo Nuniéz. Det er riktig at han nedstammet fra de gamle dommere av Castilla, men nyere undersøkelser viser at hans far var Gonzalo Fernandèz. Sagnet om at han var hyrde hos maurerne er neppe korrekt.

Castillaslekten var grever av Castilla fra 923 til 1026. Etter at slekten døde ut ble Castilla kongedømme i union med Navarra og senere med Leon.

I 904 deltok han i slaget ved San Quirce og stiftet samme sted et kloster. I 923 forekommer han som greve av Burgos, etter kongens ordre. I 927 kaller han seg greve av Castilla og i 931 greve av Castilla og Alava. Alliert med Ramiro II av Leon vant han en seier over kaliffen av Córdova, Abd-er-Rahman III ved Osma i 933 eller 934. I 935 antok han titelen greve av hele Castilla. I 934, 938 og 939 vant de et annet slag ved Simancas, hvor maurerne skal ha tapt 80.ooo mann. Muselmennene led et tredje nederlag ved Dazio.

Fernan søkte nå å gjøre seg uavhengig av kongeriket Leon, og allierte seg med Ramiros motstandere. Han ble tatt til fange, men oppnådde tilgivelse, og ga sin datter Urraca til Ramiros sønn Ordogno III.

I 940 anla han Sepulveda.

Han ble bisatt i klosteret i Arlanza, men er i nyere tid overført til Colegiata de Covarrubias.[1150]

1148 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 933, se nr. 934. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 74.

1149 Wikipedia.

1150 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 941. Bent og Vidar Billing Hansen:

T.v.: Statue av Fernán González ved Arco de Santa María i Burgos. Fernán González, Lord of Castilla. Arbeid av Juan Ricci. San Millán de Yuso kloster. I midten: Arbeid av Juan Ricci. San Millán de Yuso kloster. T.h.: Hans sarkofag i Covarrubias (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Fernán González († 970) var den første autonome greven av Castilla. Han var en fargerik karakter med legendarisk status i Iberia. Fernán González var grunnlegger av det dynastiet som skulle styre et semi-autonomt Castilla, og legge grunnlaget for dets status som et uavhengig rike. I år 930 dukker Fernáns navn opp med tittelen greve i den administrative organisasjonen i det østlige kongeriket León.»

Fernán var sønn til Gonzalo Fernández, som ble utnevnt til greve av Arlanza og Duero omkring år 900, og av tradisjon regnes som en etterkommer av den semi-legendariske dommeren Nuño Rasura. Hans mor, Muniadona, ble så godt husket at de senere grever av Castilla noen ganger ble notert av iberisk muslimske lærde som "Ibn Mama Duna" (etterkommer av Muniadona). Fernán González vokste opp i slottet Lara, hvor hans far hadde startet arbeidet med å gjenforene de ødelagte grevskapene i det gamle Castilla. Det som hadde vært ett grevskap under Rodrigo av Castilla, ble splittet av sønnen Diego Rodríguez Porcelos etter hans død i 885. Omkring 899 ble Gonzalo utnevnt til greve av Burgos, og ca. 909 etterfulgte han sin slektning, Munio Núñez, som greve av Castilla, som bare utgjorde en brøkdel av det tidligere grevskapet med samme navn. Etter Gonzalos død i 915 ble grevskapene styrt av Fernando Ansúrez, Gonzalos bror Nuño Fernández, Fernando Ansúrez (igjen) og Gutier Núñez. Fernán González ble greve av Castilla og Burgos før 931. Samme år døde Álvaro Herraméliz, greven av Álava, Cerezo og Lantarón, og Fernán etterfulgte også ham, og gjenforenet dermed Rodrigos opprinnelige grevskap.

Han giftet seg med Álvaros enke, Sancha Sánchez, søster til kong García Sánchez I av Pamplona.

Fernán samlet under sin kontroll en sterk militærstyrke sammensatt av tropper fra grevskapene Burgos, Asturias, Santillana, Lantaron, Álava, Castilla og Lara. Hans militære dyktighet var fremtredende i slaget ved Simancas i 939 og deretter i Sepulveda, hvor han fravristet regionen fra maurene og befolket det på nytt. Etter hvert som hans makt økte, økte også hans uavhengighet av León.
Etter å ha kjempet sammen med Ramiro II av León mot araberne, og etter slaget ved Simancas og muslimenes tilbaketrekning, var Fernán misfornøyd fordi kongen av León plasserte sine tropper i grensebyene, hvorpå han gjorde opprør mot ham. I 944 ble grevskapet Castilla fratatt ham og av kongen tildelt sin sønn, Sancho, med greve Ansur Fernández som regent. Fernán ble beseiret og satt fenglet i 3 år til han ble forlikt med sin herre, og ga sin datter Urraca i ekteskap med kongens arving, Ordoño, som deretter ble kong Ordoño III.

Da Ramiro II av León døde i 951, opplevde kongeriket León en dynastisk krise som Fernán utnyttet til sin fordel. Initielt støttet Fernán Ramiros sønn Sanchos krav mot sin eldre halvbror Ordoño III, Fernáns egen svigersønn. Da Sancho mislyktes, ble Fernán tvunget til å anerkjenne Ordoño som konge, selv om sistnevnte kastet ut Fernáns datter. Ordoños tidlige død tillot Fernán å gjenvinne sine manøvreringsmuligheter, selv om han overga sin gamle allierte, nå kong Sancho I, og i stedet støttet hans rival, Ordoño IV, kong Alfonso IV's sønn og den nye mannen til Fernáns datter, Urraca. Kort tid senere, 04.09.959, døde hans hustru, Sancha av Pamplona, og i 960 ble Fernán beseiret gjennom et Navarra-inngrep på Sanchos vegne. Han ble tatt til fange av García Sánchez I fra Pamplona, men gjenvant sin frihet etter å ha gitt forskjellige territoriale innrømmelser og ved å forsinke sin støtte til Ordoño IV. Før 05.05.964 sementerte han den nye alliansen ved å gifte seg på nytt med Garcias egen datter Urraca, niesen til hans første hustru, mens Fernáns datter med samme navn, nå skilt av Ordoño IV, var gift med Garcias arving, den fremtidige Sancho II av Pamplona. Med kongeriket León svekket og i uorden styrket Fernán sakte sin posisjon av autonomi som greve av Castilla, med kun et nominelt troskap til León.

Rosensverdslektens forfedre, side 35.

Etter Fernáns død i 970 ble grevskapet overlatt til sønnen García Fernández, mens enken Urraca vendte tilbake til Pamplona-hoffet før hun giftet seg med William II Sánchez av Gascogne. Hans levninger ble gravlagt i klosteret San Pedro of Arlanza.

Hans liv og prestasjoner er bevart i et anonymt dikt, "Poema de Fernán González" skrevet mellom 1250 og 1271 og bevart som en ufullstendig kopi fra det femtende århundre. [1151]

(Barn XVI:21794, Far XVIII:87173)

Gift med neste ane.

Barn:

Garcia I Fernandéz av Castilla. Født omkring 938 i Burgos. Død 995. (Se XVI:21797).
Urraca Fernandéz av Castilla. Død 1007 i Covarrubias. (Se XVI:21794).

XVII:43588 fm fm fm fm ff mf ff fm m

Sancha Sánchez av Pamplona. Prinsesse, grevinne. Født omkring 910. Levde 940.

Sancha (Urraca) var datter til kong Sancho I Garcéz av Pamplona.[1152]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Sancha Sánchez var en av døtrene til Sancho I Garcéz og Toda Aznárez av Pamplona.

Hun var først gift med kong Ordoño II av León som hans 3. hustru sent i livet.
To av hennes søstre, Onneca og Urraca, giftet seg med kong Ordoños sønner (dvs. Sanchas stesønner), Alfonso IV av León og Ramiro II av León.

Etter Ordoños død i 924 giftet hun seg annen gang med Álvaro Herraméliz, greve av Álava, Cerezo og Lantarón som døde i 931.

Hennes 3. ekteskap var med greve Fernán González av Castilla.
Ekteskapet med Fernán tillot ham ikke bare å forene Castilla, men også å forsterke politiske allianser i det kristne nord.

Sancha og Fernán hadde følgende barn.
Gonzalo, gift med Fronilde Gómez, foreslått å være barnebarn til greve Diego Rodríguez Porcelos.
Sancho, nevnt i et "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) utstedt av hans farmor. Munio.
García, hans eventuelle etterfølger.
Urraca, to ganger dronning av León som hustru til Ordoño III og Ordoño IV, og deretter dronning av Pamplona, etter å ha giftet seg med Sancho II.
Muniadona, hustru til Gómez Díaz, greve av Saldaña, fra den mektige Beni Gómez-klanen.»[1153]

(Barn XVI:21794, Far XVIII:87175, Mor XVIII:87176)

Gift med forrige ane.

XVII:43593 fm fm fm fm ff mf fm ff f

Fernan Gonzalez av Castilla. Født omkring 910. Død 970. Gjentakelse, se side 858.

XVII:43594 fm fm fm fm ff mf fm ff m

Sancha Sánchez av Pamplona. Født omkring 910. Levde 940. Gjentakelse, se side 860.

XVII:43601 fm fm fm fm ff mf mf ff f

Ramiro II av León. Konge. Født omkring 900. Død omkring 951 i Zamora.

Konge av León 931 - 951 (Wikipedia).

Ramiro seiret over maurerne og lot seg i 931 kalle konge av Leon, Galicien, Asturien og Castilla.

Han var 2. gang gift med Urraca som ble mor til Ordoño III's bror Sancho.[1154]

1151 Wikipedia.

1152 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 943. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 35, 75.

1153 Wikipedia.

1154 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 949. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 65.

Ramiro II av León, miniatyr ca 10. århundre (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Ramiro II (* ca. 900 - † 951) var sønn til kong Ordoño II og Elvira Menendez. Han var konge av León fra 931 til sin død. Opprinnelig ble han bare titulert konge over en mindre del av riket. Han ble konge av hele León (og dermed også Galicia) etter å ha fortrengt sin bror Alfonso IV og fetteren Alfonso Fróilaz i 931. De sparsomme "Anales castellanos primeros" er en primær kilde for hans regjeringstid.

Han kjempet aktivt mot maurerne, som refererte til ham som djevelen på grunn av hans voldsomhet og glød i kamp. Han beseiret hæren til kalifen av Umayyad, Abderramán III, i slaget ved Simancas i 939.

Da Alfonso III av Asturias, kort tid før sin død i 910, ble tvunget til å fratre av sine sønner, sank Kongedømmet Asturias inn i en periode med suksessive kriser innen kongefamilien og blant deres støttespillere fra de regionale aristokratiene i grenselandet ("Marcher"). Kongedømmet ble først delt, slik at García I fikk León, Ordoño II Galicia og Fruela II det asturiske hjertelandet.

Med de påfølgende dødsfallene til García I i 914 og Ordoño i 924 ble kongedømmet konsolidert på nytt ved at Fruela hersket over alt som senere ble referert til som kongeriket León. Hans død året etter, i 925, førte igjen til strid om arv og deling. En yngre bror, Ramiro, ser ut til å ha giftet seg med Fruelas enke og overtok den kongelige tittelen, men fikk ingen trekkkraft. I stedet var det neste generasjon som steg fram.

Som eldste sønn til den tidligere kongen ble Alfonso Fróilaz kronet, men han klarte ikke å utvide sin makt til hele riket, og ble marginalisert av sine fettere, de tre sønnene til Ordoño II, som hadde støtte fra Kongeriket Pamplona. Disse brødrene delte igjen den delen av riket de kontrollerte: Den eldste, Sancho Ordóñez, hersket i Galicia, Alfonso IV i León og Ramiro II i de nylig erobrede landene i sør (den al-Andalus-muslimske historikeren Ibn Hayyan lokaliserte hans hoff til Coimbra). Da Sancho døde i 929, ble hans rike absorbert av Alfonso IV, men i en rask rekkefølge av begivenheter som fant sted i León og Zamora, tvang Ramiro frem Alfonso IV's abdikasjon og blindet ham og Fruela II's tre sønner for å gjøre dem ute av stand til å regjere.

Ramiro skilte seg ut som en utmerket militær sjef, og utvidet sine territorier sørover i bemerkelsesverdig grad (f.eks. Inn i Salamanca og Ledesma), i tillegg til at han grunnla eller befolket grensefester (f.eks. Osma og Clunia). Han sto bak en koalisjon mellom Pamplona og León som beseiret en felles andalusisk motoffensiv i slaget ved Simancas i 939. Denne seieren gjorde det mulig å rykke frem Leóns grense ved Duero til elven Tormes.

I de siste årene av hans regjeringstid mistet han støtten fra sin svoger, García Sánchez I i Pamplona, som deretter hjalp en annen svoger, greve Fernán González av Castilla, til de facto uavhengighet av León. Fortsatt i 950 startet Ramiro et felttog til Edge- dalen og beseiret Umayyads fra Córdoba i Talavera.

Jeg finner det usikkert med hvem Ramino fikk sønnen Ramiro III!

Ifølge "Våre forfedre" (Mogens Bugge) og "Rosensverdslektens forfedre" (Bent og Vidar Billing Hansen) het hun Teresa Florentina av Navarra og var datter til Sancho I Garcéz av Pamplona og Tota av Navarra.

Ifølge engelsk Wikipedia giftet Ramiro II seg to ganger.

«Hans første hustru (ifølge engelsk Wikipedia) var Adosinda Gutiérrez, var hans kusine og tilhørte den galisiske adelen. Hun var datter til Gutier Osóriz og Ildonzia Menéndez (en søster til Ramiros mor, dronning Elvira Menéndez, og også tante til San Rosendo).

Med Adosinda hadde Ramiro minst to sønner.

Bermudo (lite dokumentert) som antagelig døde mens Ramro levde.

Ordoño III, Ramiros etterfølger som konge av León.

Teresa (antagelig), dronning til kong García Sánchez I av Pamplona i hans andre ekteskap.

Ramiros andre hustru var Urraca Sánchez fra Pamplona, datter til Sancho I Garcéz av Pamplona og Tota Aznárez noe som ga ham en allianse med Pamplona.

Med Urraca fikk Ramiro to barn.

Sancho I av León.

Elvira Ramírez.»[1155]

(Barn XVI:21801, Far XVIII:87201, Mor XVIII:87202)

Gift

Barn:

Ordoño III av León. Født omkring 926. Død 956. (Se XVI:21801).

XVII:43681 fm fm fm fm fm fm ff ff f

Berengar II av Italia. Konge. Født omkring 900. Død 06.08.966 i Bamberg.

Konge av Italia 950 - 961.

Kong Lothar av Italia, som var av Karl «den Store»'s ætt, døde i 950. En maktlysten og tyrannisk markgreve i Nord-Italia, Berengar, oppkastet seg så til konge av Italia. Ettersom den avdøde kong Lothars enke, den vakre og folkekjære Adelheid, ble betraktet som arving til tronen, gjorde Berengar henne uskadelig ved å sperre henne inne, han utsatte henne til og med for den råeste mishandling, antagelig i det håp at hun skulle dø i fengslet. Det fortelles også at Berengar forsøkte å tvinge henne til ekteskap med sin sønn, Adelbert, for på den måten å skaffe sin ætt i hvert fall et skinn av rett til kongekronen. Men Adelheid holdt tappert stand.

Adelheid greide å flykte fra sine plageånder. En prest og en trofast terne som hadde fått lov til å bli hos henne, hadde med forenede krefter greidd å grave en underjordisk gang ut fra fengslet. En natt flyktet de alle tre, og etter å ha utstått mange farer og strabaser fant de beskyttelse i et befestet slott, som tilhørte en av Berengars motstandere.

Så kom da Otto «den Store» til Italia, og ble hilst med jubel overalt. Han holdt sitt høytidelige inntog i Berengars hovedstad Pavia og kalte seg fra da av konge av Italia. Fra alle kanter strømmet landets mektigste menn til og hyllet ham, mens Berengar trakk seg tilbake uten sverdslag og søkte tilflukt i en borg oppe i fjelltraktene.

Berengar fant det rådeligst å underkaste seg Otto og avlegge troskapsed til ham. Men hans underdanighet varte ikke lenge. Mens Otto lå i kamp med sin opprørske sønn og svigersønn og deres forbundsfeller ungarerne, forsøkte Berengar å gjøre seg uavhengig og gikk med planer om å underlegge seg hele Italia og la seg utrope til romersk keiser. Men da ble paven, den attenårige Johannes XII, engstelig og ba Otto om hjelp. Dermed hadde Otto fått en gunstig anledning til å virkeliggjøre sine planer om å vinne keiserkronen. Så snart forholdene i Tyskland tillot det, dro han for annen gang over Alpene med en hær. Adelheid var også med. Hennes tidligere plageånd, Berengar, trakk seg på ny tilbake til sine utilgjengelige fjellfestninger sammen med sine menn og avventet der begivenhetenes gang. Men Otto fortsatte til Roma.

«Gutten på St. Peters stol» angret snart at han hadde kalt Otto til Roma og sluttet i all hemmelighet forbund med Berengar mot keiseren. Det var ikke for å bli avhengig av en mektig keiser han hadde reddet seg unna Berengars ærgjerrige planer. Etter at Otto så fikk avsatt paven og erstattet ham med en ny pave, Leo VIII, vendte Otto seg mot Berengar. Han inntok de befestede borgene hans og førte ham som fange til Tyskland.

Berengar døde 06.08.966 i et kloster i Bamberg som Otto «den Store»'s fange.[1156]

1155 Wikipedia.

1156 Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 8, side 20-27. Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 297. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 38, 55.

Otto I's seier over Berengar II. Han mottar som tegn på underkastelse et sverd fra kong Berengar som kneler til venstre. Ottos følgesmann til høyre bærer et sverd med spissen opp som tegn på autoritet. Illustrasjon av et manuskript fra World Chronicle av Otto von Freising. Milano, Biblioteca Ambrosiana (Wikipedia)..

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Berengar II (* ca. 900 - † (04.08.966) var konge av Italia fra 950 til han ble avsatt i 961. Han tilhørte Anscarid- og Unruoching-dynastiene, og ble oppkalt etter sin morfar, Berengar I. Han etterfulgte sin far som markgreve av Ivrea ca. 923 (hvorfra han ofte er kjent som Berengar av Ivrea), og ledet etter 940 den aristokratiske motstanden mot Kong Hugo og Lothar II. I 950 etterfulgte han sistnevnte og fikk sønnen Adalbert kronet som sin medhersker. I 952 anerkjente han Otto I av Tysklands suverenitet, men sluttet seg senere til et opprør mot ham. I 960 invaderte han pavestatene, og året etter ble hans rike erobret av Otto. Berengar forble på frifot til han overga seg i 964. Han døde fengslet i Tyskland to år senere.

Markgreve av Ivrea (923-950).

Berengar var sønn til markgreve Adalbert I av Ivrea og hans hustru Gisela av Friuli som var datter til kong Berengar I av Italia tilhørtende unruoching-dynastiet i Friuli. Han var dermed en direkte etterkommer til den karolingiske keiser Ludvig den Fromme på morssiden. Han etterfulgte sin far som markgreve ca. 923 og giftet seg med Willa, datter til Boso, markgreve av Toscana og niese til kong Hugo av Italia.. Kronikøren Liutprand fra Cremona, oppvokst ved Berengars hoff i Pavia, gir flere spesielt levende beretninger om hennes karakter.

Omkring 940 ledet Berengar et opprør av italienske adelsmenn mot onkelens styre. For å unngå et angrep av Hugos tilhengere, flyktet han, advart av kongens unge sønn Lothar, til kong Otto I's hoff i Tyskland. Otto unngikk å ta parti, men likevel var Berengar i 945 i stand til å returnere til Italia med innleide tropper og ble ønsket velkommen av den lokale adelen. Hugo ble beseiret og trakk seg tilbake til Arles, og ble nominelt etterfulgt av Lothar. Etter Berengars vellykkede opprør ble all reell makt i kongeriket Italia konsentrert i hans hender med Hugos sønn Lothar som titulær konge. Lothars korte regjeringstid endte ved hans tidlige død i 950, antagelig ble han forgiftet.

Konge av Italia (950-61).

Berengar overtok deretter den kongelige tittelen med sønnen Adalbert som medhersker. Han forsøkte å legitimere kongedømmet ved å tvinge Lothairs enke, Adelaide, henholdsvis datter, svigerdatter og enke etter de tre siste italienske kongene, til ekteskap med Adalbert. Den unge kvinnen nektet imidlertid voldsomt, hvoretter Berengar fikk henne fengslet i Garda, og hvor hun angivelig også ble mishandlet av Berengars hustru, Willa. Ved hjelp av greve Adalbert Atto av Canossa klarte hun å flykte og ba om beskyttelse hos kong Otto av Tyskland. Otto, selv enkemann siden 946, benyttet muligheten til å få Lombardias jernkrone ("Corone Ferrea"). Adelaides ønske om intervensjon resulterte i hans invasjon av Italia i 951. Berengar måtte forskanse seg i San Marino, mens Otto mottok hyllest fra den italienske adelen, giftet seg med Adelaide og tok tittelen konge av Lombardene. Han returnerte til Tyskland og utnevnte ¨sin svigersønn, Konrad den Røde, som regent i Pavia.

Berengar møtte ved Riksdagen Augsburg i 952 og hyllet Otto. Han og sønnen Adalbert forble italienske konger som Ottos vasaller, selv om de måtte avstå territoriet "Marca del Friuli" til ham, og som den tyske kongen overlot til sin yngre bror, hertug Henrik I av Bayern som keiserlig "Marca di Verona". Mens Otto måtte håndtere opprøret til sin sønn, hertug Liudolf av Schwaben, i 953, angrep Berengar "Marca di Verona" og beleiret også greve Adalbert Attos slott i Canossa "Castello di Canossa").

Tap av kontroll og død (961-966).

I 960 invaderte Berengar de pavelige statene under pave Johannes XII. Johannes appellerte til kong Otto om støtte, og Otto marsjerte igjen mot Italia med sikte på sin kroning som den hellige romerske keiseren,. Berengars

tropper deserterte og Otto tok Pavia julen 961 uten motstand og erklærte Berengar avsatt. Han fortsatte til Roma, hvor han ble kronet til keiser 02.02.962. Så vendte han seg igjen mot Berengar, som ble beleiret i San Leo.

I mellomtiden hadde pave Johannes inngått forhandlinger med Berengars sønn, Adalbert, noe som fikk Otto til å innta Roma i 963, hvor han avsatte paven og lot pave Leo VIII velges til ny pave. Året etter overga Berengar seg til slutt til Ottos styrker, Han ble fengslet i Bamberg i Tyskland, hvor han døde i august 966.

Hans hustru, Willa, tilbrakte resten av livet i et tysk kloster.»[1157]

(Barn XVI:21841, Far XVIII:87361, Mor XVIII:87362)

Gift før 936 med neste ane.

Barn:

Adalbert II av Italia. Født omkring 936. Død 30.04.971. (Se XVI:21841).

XVII:43682 fm fm fm fm fm fm ff ff m

Willa av Arles. Grevinne/Dronningkonsort. Født mellom 911 og 912. Levde 950. Død 970.

Willa var i tysk fangenskap, og ble nonne etter Berengars død.[1158]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Willa, kjent som Willa fra Toscana (* 911-912 - † 970), var en middelaldersk adelskvinne fra Bosoniden-dynastiet.

Willa var datter til Boso (* før 911 - † etter 936), markgreve av Toscana og hans hustru Willa (* ca. 900 - † etter 936) av Burgund.

Boso var barnebarn til Lothar II, konge av Lothringen via sin mor, Bertha, og hans eldre bror Hugo var konge av Italia.

Willa av Burgund var datter til Rudolph I av Burgund og søster til Rudolph II av Burgund.

Omkring 930 ble Willa gift med Berengar II av Italia. Ekteskapet ble arrangert av Willas farbror Hugo av Italia. Ved ekteskapet ble hun grevinne av Ivrea fra 930 til 963, og dronningskonsort av Italia fra 950 til 963.

Omkring 940 ledet Berengar imidlertid et mislykket opprør av italienske adelsmenn mot Hugo. Deretter flyktet han til hoffet til kong Otto I i Tyskland.

Selv om hun var høygravid, forlot Willa også Italia og reiste gjennom Alpene om vinteren for å bli gjenforenet med sin mann i Tyskland. I 950, da Berengar ble kronet til konge i Italia, ble Willa hans dronningskonsort. Berengar respekterte Willa høyt og utpekte henne til sin "consors regni" (regjeringspartner).

Den samtidige kronikøren Liutprand fra Cremona, oppvokst ved hoffet i Pavia, skrev negativt om både Berengar og Willa. Han inkluderte flere spesielt levende beretninger om Willas karakter i sin "Antapodosis", inkludert at hun angivelig begikk ekteskapsbrudd med sin kapellan Dominic, "en liten prest, ynkelig i høyde, sotfarget, rustikk, hårete, uhåndterlig, grov, lurvete, vill, uhøflig, gal, opprørsk, urettferdig, med et halelignende vedheng". For å unngå å bli oppdaget, kastet Willa tilsynelatende besvergelser over sin mann.

Da Berengar holdt Adelaide i Italia fanget i 951, skal Willa ha mishandlet henne.

Da Berengar kjempet mot Otto I, den hellige romerske keiseren, i begynnelsen av 960-tallet, var Willa og hennes sønner, Adalbert av Italia og Guido av Ivrea ofte ved hans side.

Etter at Otto avsatte Berengar, ble Willa og Berengar tatt som fanger til Bayern.

Etter Berengars død i 966 trakk Willa seg tilbake til et nonnekloster i Bamberg, hvor hun ble værende resten av livet. Dato for hennes død er ikke nøyaktig kjent.

Willa og Berengar hadde flere barn, inklusive:
Adalbert (* ca. 936 - † ca. 970), konge av Italia.
Guido (* 940 - † 25.06.965, markgreve av Ivrea.
Konrad († 1001), markgreve av Ivrea.
Rozala (* 950-950 - † 1003), gift 1. gang med Arnulf II, greve av Flandern og
2. gang med Robert II, konge av Frankrike.
Gerberga, hustru til Aleram av Montferrat.
Gisela, nonne.
Bertha, abbedisse for San Sisto i Piacenza »[1159]

(Barn XVI:21841, Far XVIII:87363, Mor XVIII:87364)

Gift før 936 med forrige ane.

1157 Wikipedia.

1158 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 304. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 55.

1159 Wikipedia.

XVII:43683 fm fm fm fm fm fm ff fm f

Lambert av Chalon. Født omkring 930. Død mellom 978 og 979. Gjentakelse, se side 744.

XVII:43687 fm fm fm fm fm fm ff mm f

Giselbert II av Lothringen. Hertug. Født omkring 890. Død 02.10.939.

Giselbert var greve av Hennegau i 916 og hertug av Lothringen 928 - 939.[1160]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Giselbert II av Lothringen (* ca. 890; † 02.02.939) var hertug av Lothringen fra 928.
Hans far var Reginar I, som var sønn til Giselbert I, greve av Maasgau, og en datter til keiser Lothar I som ikke er kjent ved navn, muligens Ermengarde.
De senere grevene i Hainaut, Flandern, Leuven og hertugene av Nedre Lothringen og Brabant og landgrevene i Hessen stammer fra Giselberts bror Reginar II. Etterslekten Giselberts I er kjent som Régniers / Reginare.

Reginar I eide omfattende eiendommer i Hainaut, Hespengau og i Ardennene. Fra 894/895 kjempet han mot Zwentibold, kongen av Lothringen, som var en uekte sønn til Arnulf av Kärnten og ble utnevnt og støttet av ham som konge av Lothringen. Etter at Arnulf av Kärnten døde, anerkjente Lothringens opposisjon under ledelse av Reginar I den mindreårige, øst-frankiske kong Ludvig "Barnet".
I 911 ble Konrad I, som var upopulær i Lothringen, konge av Øst-Franken. Reginar I oppfordret den vest-frankiske kong Karl III den Enfaldige til å komme til Lothringen. Karl ble valgt til konge av Lothringen kort tid senere og Reginar I, som døde i 915, fikk tittelen "marchio". Giselbert arvet hans grevetittel og len. Imidlertid satt Karl den Enfoldige Wigerich inn som pfalzgreve.

Giselbert von Lothringen ønsket å beholde farens makt for seg selv. I likhet med faren ble han lekmanns abbed ved Imperial Abbey of Stablo-Malmedy. Han samlet tilhengere omkring seg gjennom sjenerøs tildeling av kirkelige eiendommer. fra 920 hadde han tittelen "princeps" av Lothringen og sto i åpen maktkamp mot Karl den Enfoldige. Maktkampen ble utløst av en strid om utnevnelsen av en ny biskop i Liège. I 922/923 ble Karl den Store styrtet og de karolingiske tilhengerne i Lothringen byttet side til den øst-frankiske kongen Henrik I. Bakgrunnen var et håp om effektivere beskyttelsestiltak mot raidene fra ungarere og vikinger. Henrik I klarte å vinne Giselbert von Lothringen til seg. I årene fra 923 til 925 ble Lothringen erobret av øst-frankerne, og i årene 926 til 928 var Eberhard von Franken hertug av Lothringen.

I 928 ble Giselbert hertug av Lothringen og giftet seg samme år med Gerberga, den eldste datteren til kong Henrik I og Mathilde av Ringelheim.
Fra dette ekteskapet stammer Henrik og Gerberga. Som mindreårig var Henrik hertug av Lothringen fra 940 til sin død i 944. Gerberga (* sannsynligvis 935; † etter 07.07.978) giftet seg i 949 med Adalbert I (Albert), greve av Vermandois, en sønn til Herbert II.

Under Henrik I's regjering var Giselbert lojal. I 939 ville han imidlertid slutte seg til den nye vest-frankiske kongen Ludvig IV (karoliner). Han deltok i opprøret til Henrik, Otto I yngre bror, og Eberhards av Franken.

Etter slaget ved Andernach 02.02.939 druknet Giselbert i Rhinen under flykt. Ludwig IV nådde slagmarken for sent og kunne ikke lenger gripe inn.

Ludvig IV tok Giselberts enke, Gerberga, med seg ved retretten og giftet seg med henne i 940. Fra dette ekteskapet kom den senere vest-frankiske kong Lothar og Karl, hertugen av Nedre Lothringen (et øst-frankisk (tyskt) len).

Reginarene (etterkommerne til Reginar II) mistet sin innflytelse i Lothringen. Først etter at den siste mannlige karolingeren, Otto av Nedre Lothringen (Karls sønn), døde i 1012, fikk de tilbake makten i Nedre Lothringen.

Richer, en munk fra Saint Remy, karakteriserer Giselbert slik :Han uttaler seg
"Han er dristig, inkonsekvent, uøkonomisk, grådig etter andres gods og stridbar. Han uttaler seg tvetydig, spør engstelig, svarer dobbelttydig og han forårsaker ofte forvirring og harme."»[1161]

(Barn XVI:21844, Far XVIII:87373, Mor XVIII:87374)

Gift 929 med neste ane.

Barn:

Alberada av Lothringen. Født mellom 930 og 935. (Se XVI:21844).

XVII:43688 fm fm fm fm fm fm ff mm m

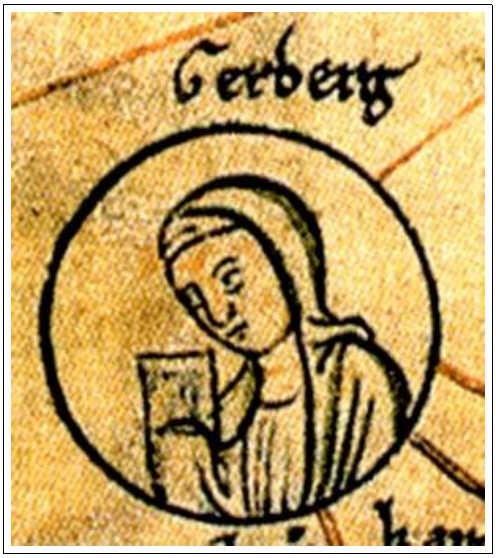
Gerberga av Sachsen. Hertuginne/dronning. Født omkring 913. Død 05.05.984.

1160 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 318. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 48, 59, 87.

1161 Wikipedia.

Gerberga var annen gang gift i 939 med Ludvig IV av Frankrike.

Bent og Vidar Billing Hansen angir i «Rosensverdslektens forfedre» at hun døde i 968.[1162]

Gerberga avbildet i det ottonske slektstreet i Chronica St. Pantaleonis (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Gerberga av Sachsen (* ca. 913 - † 5. mai 968/9 eller 984?) Hun var en fransk dronning som styrte som regent i Frankrike for sønnen Lothar fra 954 til 959. Hun tilhørte det ottonske dynastiet. Hennes første mann var Gilbert, hertug av Lothringen. Hennes andre mann var keiser Ludvig IV av Vest-Franken. Samtidige kilder beskriver henne som en høyt utdannet, intelligent og kraftig politisk aktør.

Gerberga ble født c. 913. Hun var den andre datteren til Henrik I Fuglefangeren av Sachsen, konge av Tyskland, og hans andre hustru, Mathilde (etter Hedvig av Sachsen, tre år eldre enn henne). Hennes eldre bror var Otto I den Store av Tyskland.

I 929 giftet Gerberga seg med sin første mann, Giselbert, hertug av Lothringen.

De hadde fire barn:

Alberade av Lothringen (* ca. 929), gift med Renaud (opprinnelig som Ragenold), en vikinghøvding som ble greve av Roucy.
Henrik (* ca. 932), hertug av Lothringen.
Gerberge av Lothringen (* ca. 935)). gift med Adalbert I av Vermandois.
Wiltrude (* ca. 937).

Jocundus, en kronikerforfatter på 1070-tallet fra Lothringen, skrev at Gerberga var drivkraften bak Gilberts beslutning om å støtte sin yngre bror Henrik da han gjorde opprør mot sin eldre bror, Otto I c. 936. Gilbert ble beseiret av Otto I i 939 i slaget ved Andernach, og druknet i Rhinen når han prøvde å rømme.

Da Gilbert døde, var Gerberga ca. 26 år gammel. Hun giftet seg annen gang med Ludvig IV av Vest-Franken i 939.

De var foreldre til åtte barn:

Lothar av Frankrike (941-986)
Matilda (* ca. 943), giftet seg med Conrad av Burgund
Hildegarde (* ca. 944).
Carloman (* ca. 945).
Ludvig (* ca. 948).
Karl (* 953 - † 993), hertug av Nedre Lothringen.
Alberade (* før 953).
Henry (* ca. 953).

Louis IV døde 10.09.954.Sønnen og arvingen i ekteskapet med Gerberga, Lothar av Frankrike, var da bare tretten år gammel. Gerberga tok grep for å sikre at Lothar kunne etterfølge sin far. Hun inngikk en avtale med svogeren Hugo den Store, som hadde vært en motstander til Lothars far. I bytte for å støtte Lothars styre fikk Hugo styre over Aquitaine og mye av Bourgogne. Gerberga søkte ikke støtte fra sin bror, keiser Otto I, fordi den øst-frankiske keiserens innblanding i vest-frankiske anliggender ville ha plassert det vest- frankiske riket i en svak stilling politisk, og opprørt de vest-frankiske adelsmennene. Etter at Hugo den Store døde i 956, var Gerberga og søsteren Hadwig (Hugos enke) overhodene til de to mektigste dynastiene i Vest-Franken. Sammen med deres bror, Bruno, som var erkebiskop i Köln og hertug av Lothringen, styrte Gerberga og Hadwig riket til Lothar ble myndig.

I 959, etter at Lothar ble myndig, ble Gerberga abbedisse av benediktinerklosteret Notre Dame i Soissons. Likevel

[1162] Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 261. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 59, 87.

forble hun politisk aktiv. I 961 var hun med på å velge den nye erkebiskopen i Reims, Odalric. I 965 var hun til stede ved det keiserlige hoffet i Köln, da sønnen Lothar giftet seg med Emma av Italia, stedatteren til hennes bror, keiser Otto I.

Det er en del debatt om når Gerberga døde. Hun er sist nevnt i mai 968. Siden nekrologposter viser at hun døde 5. mai, blir dødsdatoen hennes ofte angitt til 968 eller 969, Dødsdatoen 05.05.968 er ikke mulig da Gerberga fortsatt levde d1.05.968, så hennes dødsdato kunne bare være i 969 eller senere. Noen hevder at Gerberga ikke døde før 984.Hun er gravlagt i klosteret Saint-Remi i Reims, Champagne. »

(Barn XVI:21844, Far XVIII:87375, Mor XVIII:87376)

Gift 1. gang 929 med forrige ane.

Gift 2. gang 939 med **Ludvig IV den Oversjøiske av Vest-Franken.** Konge. Født omkring 921. Død 10.09.954.

Ludvig den Oversjøiske (Louis IV «d'Outre-Mer») var konge av Frankrike (Vest-Franken) 936 - 954.

Da hans far ble fanget av opprørske stormenn i 923, brakte hans mor ham i sikkerhet i England. Her ble han oppdratt ved sin onkel, kong Athelstans hoff.

I 936 kalte stormennene ham tilbake til Frankrike og tok ham til konge. Hans regjeringstid var urolig. I stadige kamper med Otto I av Tyskland, normannerne, magyarerne og opprørske stormenn med Hugo «den Store» i spissen, måtte han hevde sin makt. Kampene ble ført med skiftende hell, men han beholdt kongetitelen til sin død.[1163]

T.v.: Moderne fantasirepresentasjon av Ludwig IV. T.h.: Denarius av Louis IV, kongen i profil og bærer laurbærene (en antikarolingisk tradisjon) myntet i Chinon (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Ludvig IV den Oversjøiske (Latin Transmarinus, fransk Louis IV d'Outre-Mer) (* mellom 10.09.920 og 10.09.921; † 10.09.954 i Reims). Han var konge av Vest- Franken fra 936 til 954.

Han kom fra det karolingiske dynastiet, det kongelige dynastiet i det vest-frankiske riket, som allerede var meget svekket på den tiden og var avhengig av velvilje fra mektige aristokratiske grupper.

Ludvig var sønn til kong Karl III den Enfoldige og hans andre hustru Eadgifu, datter til kong Edward den Eldre av Wessex. Karl måtte forholde seg til motkonger som ikke var karolingere og som ikke anerkjente det karolingiske dynastiets krav om å herske. Da greve Herbert II av Vermandois, på parti med motkongen Rudolf av Burgund, lokket Karl den Enfoldige i en felle og fengslet ham i 923, flyktet Eadgifu til England med Ludvig, som bare var to år gammel. Der vokste Ludvig opp ved hoffet til morfaren Eduard og senere hos hans onkel Æthelstan.

I Vest-Franken hersket nå Rudolf av Burgund alene, men han var avhengig av støtte fra den mektige Robertin-familien, samtidig som Herbert II fortsatt holdt den fengslede Karl som en forhandlingsbrikke for å legge press på kong Rudolf. I 929 døde Karl i varetekt. Da kong Rudolf døde i januar 936 uten å etterlate seg en sønn, spilte den mektige robertinen Hugo den Store en avgjørende rolle ved valget av etterfølger. Hugo, hvis far Robert I allerede hadde vært konge i den vestlige delen av Franken, kunne ha nådd kronen selv, men foretrakk å trekke seg tilbake til det karolingiske dynastiet som hadde lidd et kraftig tap av makt og prestisje som et resultat av Karls

1163 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 253. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 59, 87, 101.

skjebne. Han ønsket å gi den kongelige verdigheten til en relativt maktesløs karolingianer for å styre keiserpolitikken fra bakgrunnen. Derfor forhandlet han med Æthelstan og Eadgifu om Ludvigs retur. Hugo var svoger til Æthelstan og Eadgifu, da han var gift med en søster til Eadgifu på den tiden. Enighet ble nådd, og Ludvig, som bare var femten år, havnet i Boulogne, hvor Hugo tok imot ham og hyllet ham.

19.06.936 ble Ludvig IV kronet til konge av Vest-Franken i Laon av erkebiskop Artold von Reims. Til gjengjeld måtte han gi Hugo en unik spesiell posisjon i imperiet. Hugo fikk rang som "hertug av frankene" (dux Francorum) skapt spesielt for ham, og i et kongelig charter fra 936 uttalte Ludvig at han handlet etter råd fra "vår mest elskede Hugo, den frankiske hertugen, som er nummer to i alle våre riker etter oss ".

Med dette var Hugo ikke lenger ansvarlig, som de tidligere Robertines, som markgreve og greve over store områder der kongen ikke lenger var i stand til å gripe inn direkte, men han sto "i alle riker", dvs. i alle deler av Vest-Frankrike, mellom kongen og de underordnede vasallene. Tittelen "Frankenes hertug" var således knyttet til hele imperiet i en bevisst analogi til "Frankernes konge" (selv om det i snevrere forstand bare en viss del av imperiet, nemlig hertugdømmet Franzien, som ble gitt til Hugo den Store). Derved ble Ludvig effektivt redusert til rollen som en nominell konge, og Robertinerne kunne hevde en posisjon som var sammenlignbar med den fra de karolingiske "Maior domus" (rikshovmester) i det sene merovingiske imperiet.

I de første månedene av hans regjeringstid var Ludvig helt avhengig av Hugo den Store og måtte følge ham i et vellykket felttog mot Hugo den Svarte av Bourgogne, der Hugo den Store erverver de nordlige Bourgogne-områdene og spesielt byen Sens. I 937 gjorde Ludvig seg imidlertid uavhengig av sin "verge" og begynte å føre en uavhengig politikk rettet mot Robertinernes overlegenhet. Han støttet seg på herrer som også ønsket å dempe Robertine-utvidelsen, inkludert erkebiskop Artold von Reims, som Ludvig utnevnte til sin kansler, og Hugo den Svarte, som han dannet en allianse med. Hugo den Store reagerte på dette med nye allianser. Han allierte seg med Herbert II og sikret et godt forhold til Otto den Store, hvis søster Hadwig han giftet seg med etter at hans engelske hustru Ludvigs tante, døde. Dette banet vei for en konflikt mellom Ludvig og Otto. da hertugene Giselbert av Lothringen og Eberhard av Franconia reiste seg mot Otto den Store og underkastet seg Ludvig. Dette så ut til å gi karolinerne en mulighet til å vinne tilbake de karolingiske forfedrenes land, Lothringen, som hadde kommet under det øst-frankiske rikets suverenitet etter Karl den Enfaldiges umyndiggjøring. Han hadde til hensikt å gripe inn militært og avanserte inn i Alsace, men Otto kom ham i forkjøpet og beseiret Giselbert i slaget ved Andernach 02.10.939 og avgjorde dermed Lothringens fremtid. Giselbert druknet under flykten, og Ludvig giftet seg med Giselberts enke Gerberga, en søster til Otto den Store. Nå var både kong Ludvig og hans motstander Hugo den Store knyttet til Otto ved ekteskap, og Otto kunne påta seg rollen som dommer mellom de to rivalene og sikre en maktbalanse mellom dem. Opprinnelig var Otto helt på Hugo den Stores side på grunn av Lothringen-konflikten. I 940 startet han et felttog i det vestlige Frankrike for å straffe Ludvig. I det kongelige slottet i Attigny ble han hyllet av Hugo den Store og Herbert II. De to hadde allerede erobret byen Reims og avsatte erkebiskop Artold, en av Ludvigs viktigste lojale tilhengere. Otto rykket også mot Burgund for å advare Ludvigs allierte, Hugo den Svarte, om militære aksjoner. I 942 mottok Otto svogrene Ludvig og Hugo i Visé på Maas. Et kompromiss ble oppnådd. Ludvig måtte klare seg uten Lothringen.

Situasjonen endret seg til fordel for Ludvig da greve Wilhelm I Langsverd av Rouen, herskeren i Normandie, ble myrdet i slutten av 942 og Herbert II døde tidlig i 943. Herberts sønner stred om arven, og i Normandie var arvingen, den fremtidige hertugen Richard I, fremdeles mindreårig. Ludvig benyttet anledningen til å gripe inn i Normandie og å hevde sin kongelige autoritet der militært. I kampene mot sine normanniske motstandere ble Ludvig imidlertid utsatt for et bakhold i juli 945. Han klarte først å rømme, men ble deretter tatt til fange. Normannerne overlot ham til Hugo den Store som holdt ham fanget og krevde som pris for løslatelsen at Ludvig oppga byen Laon, hans maktsentrum. Dronning Gerberga ble tvunget til å overgi Laon til en av Hugos vasaler. Ludvig ble løslatt sommeren 946.

Denne alvorlige ydmykelsen av Ludvig minnet om skjebnen til hans far, Karl, og ga et dramatisk tap av prestisje ikke bare for ham personlig, men også for riket som sådan. Det var ikke i Otto den Stores interesse, som nå grep inn på anmodning av søsteren Gerberga om å motvirke Hugos overveldende kraft. Høsten 946 flyttet Otto en stor hær vestover og forenet seg med styrkene lojale med Ludvig. Hugo unngikk et feltslag ved at hans tropper holdt seg i byene. Hæren til de to kongene kunne ikke ta Laon, Senlis, Paris og Rouen, men de lyktes i å erobre Reims, der de gjeninnsatte den utviste erkebiskopen Artold. 01.06.948 møttes biskoper fra Vest-Franken, Lothringen og Øst-Franken i Ingelheim under ledelse av en pavelig legat i nærvær av Otto og Ludvig for en synode og fordømte Hugo både for hans handlinger mot Ludvig og for utvisningen av Artold fra Reims. I 949 klarte Ludvig å gjenerobre byen Laon i et overraskende nattlig angrep; bare citadellet forble i Hugos hender. I 950 formidlet hertug Konrad den Røde av Lothringen en fredsavtale mellom Ludvig og Hugo på vegne av Otto den Store. Nå overgav Hugo citadellet Laon til kongen.

10.09.954 døde Ludvig i Reims etter at han falt fra sin hest og ble gravlagt der i Saint-Remi-basilikaen. »[1164]

Barn:

Mathilde av Vest-Franken. Født 943. Død 27.11.991. (Se XVII:44584).
Karl av Nedre Lothringen. Født 953. Død mellom 992 og 995. (Se XVI:22043).

1164 Wikipedia.

XVII:43689 fm fm fm fm fm fm fm ff f

Vilhelm I Langsverd av Normandie. Normannernes leder. Født mellom 900 og 912. Død 17.12.942.

Vilhelm I «Langsverd» (Vilhelm I Longue-Epée) av Normandie var hertug av Normandie 931 - 942.

Han var gift 2. gang med Luitgard av Vermandois.

Vilhelm ble myrdet i 942 under en sammenkomst med greve Arnulf av Flandern. Han er bisatt i katedralen i Rouen.[1165]

Statue av Vilhelm Langsverd, som en del av statuerekken De seks hertuger av Normandie i Falaise (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Vilhelm I av Normandie, også kalt for Vilhelm Langsverd, fransk Guillaume Longue Épée (død 17.12.942), var jarl av Normandie og sønn av vikinghøvdingen Rollo.

Det er få opplysninger om Vilhelms første år. Den noe tvilsomme kilden Dudo av Saint-Quentin, som skrev Gesta Normannorum (Normannernes historie), forteller at hans mor het "Poppa", at hun var av frankisk opprinnelse, og datter av en ellers ukjent hertug Bérenger. Et Planctus (sørgedikt) skrevet kort tid etter at Vilhelm Langsverd døde nevner ikke morens navn, men at hun var kristen og ble mor av en hedning, til Vilhelm som ble født oversjøisk. En annen kilde bestrider at moren var datter av Bérenger, men isteden var en Papia (Poppa) av Senlis, født i 848.

De noe uklare kildene mener at Vilhelm ikke ble født i Normandie, og da er mulighetene mange: De britiske øyer, Irland, og Norge, eller på en av norrøne øyene som Orknøyene, Hebridene, og Man. Selv om det ikke er urimelig er det ikke sannsynlig om opplysningen om en frankisk mor er riktig. Gange-Rolv var i Normandie på slutten av 880-tallet, og selv om han fortsatt var ute og seilte, synes det som om han har bosatt seg for godt i Normandie etter år 900, omtrent på den tiden som Vilhelm kanskje ble født.

I henhold til sørgediktet ble han døpt som kristen, og han fikk også et frankisk navn, noe som ville ha vært usannsynlig i de norrøne områdene, men tillegget om dåpen kan være en anakronistisk antagelse av poeten.

Fra historiens mørke:

Vilhelm Langsverd var sønn av Rollo som grunnla et dynasti som skulle ende opp med å erobre England i 1066. På Vilhelms dager var det lite som tydet på dette. Hans jarldømme, som han arvet fra faren rundt 928 (Rollo dør ca. 932), besto av et skjørt område sentrert rundt Rouen og neppe lengre vest elven Seine.

Vilhelm kommer inn fra historiens mørke på slutten av 930-tallet. Tilsynelatende hadde han ifølge Dudo klart å slå ned et opprør fra normanniske og norrøne bosetningen som mislikte hans føydale tilnærming: En norrøn leder ved navn Riulf (Rolf?) gjør opprør ved å hevde at Vilhelm er blitt for frankisk, at hans hensikt er å berike seg selv og sin ætt og frankiske venner på bekostning av andre. Riulf sender bud om at han krever "alt land opp til Risle". Vilhelm svarer at han ikke kan gi Riulf landet, men tilbyr Riulf medstyre, om enn i navnet. Riulf svarer med å flytte hæren mot Rouen, krysser Seine og slår leir utenfor byen. Vilhelm tilbyr da Riulf land, "ikke bare opp til Risle, men alt hele vegen til Seine". Riulf lukter feighet og avslår tilbudet. Istedenfor for å møte Riulf i åpen kamp overfaller Vilhelm leirplassen i et regelrett snikangrep, dreper for fote og driver Riulf og resten på flukt. I 939 er Vilhelm involvert i en krig med Arnulf I av Flandern som angikk det frankiske kongedømmet. Vilhelm støttet den frankiske kong Ludvig IV (936-954), sønn av Karl den enfoldige, på en tid da Ludvig var i vanskeligheter. I desember 942 da Vilhelms forhold til kongen var på sitt beste kalte Arnulf på en fredskonferanse med Vilhelm. Under fredssamtalene ble Vilhelm drept av tilhengere av Arnulf, kanskje på befaling av Arnulf selv.

Det forræderske mordet må ha vært et sjokk på Vilhelms tilhengere. Sørgediktet ble diktet kort tid etter hans død av en ukjent poet, og selv om diktet har overlevd i to utgaver, begge ødelagte og usammenhengende, preget av hagiografi i sitt innhold, men er uansett en viktig kilde for tidlig normannisk historie. Det er det aller første, kjente skrift skrevet om normannere fra deres egen synsvinkel.

Vilhelms sønn Rikard I av Normandie etterfulgte ham som jarl i Normandie. [1166]

[1165] Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 851. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 76.

(Barn XVI:21845, Far XVIII:87377, Mor XVIII:87378)

Gift med neste ane.

Barn:

Richard I den Fryktløse av Normandie. Født omkring 932. Død 20.11.996 i Fécamp. (Se XVI:21845).

XVII:43690 fm fm fm fm fm fm fm ff m

Sprota fra Bretagne. Født omkring 910. Død før 935.

Sprota var fra Bretagne.[1167]

Fra engelsk Wikipedia (overatt):
Sprota (* ca. 910) en bretonsk fange som William I, hertugen av Normandie,tok som hustru (mer danico - på dansk vis) på et vikingmøte og fikk med henne sønnen Rikard I, hertug av Normandie. Etter at William døde, giftet hun seg med Esperleng og ble mor til Rodulf of Ivry.

Hun omtales første gang av Flodoard av Reims, og selv om han ikke navngir henne, beskriver han henne i året 943 som mor til "William's sønn [Rikard] født av en bretonsk konkubine (medhustru)". Elisabeth van Houts skrev: "På denne referanse hviler identifikasjonen av Sprota, William Langsverds hustru" 'i henhold til dansk skikk', som var av bretonsk opprinnelse". Dette kunne gjelde noen med opprinnelig bretonsk, skandinavisk eller frankisk etnisitet, det sistnevnte er mest sannsynlig basert på stavingen av hennes navn. Den første som annga hennes navn var William av Jumièges. Hennes irregulære forhold (i henhold til kirken) til William gjorde at hans sønn ble latterliggjort, den franske kongen Ludvig "skjelte ut gutten med bitre fornærmelser" og kalte ham "sønn av en hore som hadde forført en annen kvinnes ektemann. "

Da hennes første sønn, Rikard, ble født bodde hun i sin egen husstand i Bayeux, under Williams beskyttelse. William, som nettopp har slått ned et opprør i Pré-de Bataille (ca. 936), fikk nyheten av en budbringer om at Sprota nettopp hadde født en sønn, Glad over nyheten, beordret William at hans sønn skulle døpes og få navnet Rikard. Williams forvalter Boto ble guttens gudfar.

Etter William Langsverds død og sønnen Rikards fangenskap, ble hun reddet fra sin farlige situasjon av den 'umåtelig velstående' Esperleng. Robert av Torigni identifiserer Sprotas andre ektemann som Esperleng, en velstående landeier som drev møller i Pîtres.

Med William I Langsverd var hun mor til
Richard I, hertug av Normandie.

Med Esperling av Vaudreuil var hun mor til
Rodulf, greve av Ivry og flere døtre som giftet seg med normanniske stormenn.»[1168]

(Barn XVI:21845)

Gift med forrige ane.

XVII:43693 fm fm fm fm fm fm fm mf f

Juhel Berengar av Rennes. Greve. Levde 952.

Greve av Rennes 888 - 952 som Judicaël II etter Judicaël I som var greve 877 - 888.

Juhels hustru, som var datter til Curvant av Rennes og søster til Judicaël I, kom fra en hedensk keltisk slekt.

Curvant var
sønn til Erispoë - konge av Bretagne 851 - 857 og
sønnesønn til Nominoë - hertug av Bretagne 826 - 851, en samtidig med Karl «den Skallede».

Bretagneslekten var hertuger (konger) av Bretagne fra 826 til 1203. Bretagne ble befolket av keltiske briter under folkevandringstiden. Området klarte lenge å bevare sin selvstendighet fra frankerkongene, men ble etter hvert en del av Frankrike.[1169]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Judicael (eller Juhel, Judhel, Judhael), som han kalles i bretonske kilder, alias Berengar (eller Berengarius) i frankiske kilder, noen ganger kjent som Judicael Berengar, noen ganger brukes begge navnene sammen, var greve av Rennes i det 10. århundre.

Det er motstridende opplysninger om hvem hans foreldre var, en populær løsning gjør ham til sønn og etterfølger av en greve Berengar (noen ganger identifisert som Berengar av Rennes, noen ganger med dennes antatte sønnesønn

1166 Wikipedia.

1167 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 852. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 76.

1168 Wikipedia.

1169 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 856. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 29.

med samme navn) gift med en datter til Gurvand, hertugen av Bretagne. Imidlertid beskriver en samling fra 1100-tallet av Angevin- genealoger ham som sønn til Pascweten, sønn til Alan I, konge av Bretagne.

I 939 kjempet han sammen med Alan II, hertugen av Bretagne og Hugh II av Maine mot vikinger / normannere i slaget ved Trans-la-Forêt.

Juhel nevnes første gang som greve i år 944. Han bevitnet da "charter" privilegiebrev, frihetsbrev) utstedt av av Alan II, hertugen av Bretagne, og ved sistnevntes død kom hertugdømmet tilsynelatende under kontroll av Wicohen, erkebiskop av Dol.

Senere kilder rapporterer at Juhel og hans (ikke navngitte) hustru ble reddet av sønnen Conan I. Han døde trolig før 979, når sønnen var ved hoffet til Odo I, greven av Blois.»[1170]

(Barn XVI:21847)

Gift

Barn:

Conan I den Urettferdige av Rennes. Død 27.06.992 i Conqereuil. (Se XVI:21847).

XVII:43695 fm fm fm fm fm fm fm mm f

Gottfried I Gråkappe av Anjou. Født fra 938 til 940. Død 21.07.987. Gjentakelse, se side 773.

XVII:43696 fm fm fm fm fm fm fm mm m

Adele av Vermandois. Født omkring 935. Død omkring 982. Gjentakelse, se side 774.

XVII:43777 fm fm fm fm mf ff ff ff f

Sunyer av Barcelona. Greve. Levde 897. Død 15.10.950.

Greve av Barcelona 912 - 954.

Ved sin fars død arvet han antagelig brevskapet Besalù og senere, ved sin bror Wifred II's død, også grevskapet Barcelona i 912. Det sies at han styrte grevskapet i 40 år.

Enkelte forfattere forveksler Sunyer med hans bror, Sunifredo, greve av Urgel, og med hans sønn, Borrell II.

Sunyer lot bygge borgen Olérandulo (Olérdola) i 929. Av en donasjon han gjorde i 934 til kirken i Gerona, fremgår det at han også var greve av Gerona på den tid.

I 945-46 overlot han regjeringen til sine sønner Borrell og Miron, og gikk i kloster.[1171]

Sunyer av Barcelona (Slektsbok fra klosteret i Poble). (Wikipedia).

Fra tysk Wikipdia (oversatt):

1170 Wikipedia.

1171 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1008. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 26.

«Sunyer I (spansk Suñer I, katalansk Sunyer I) († 15.10.950) var greve av Barcelona, Girona, Urgell og Osona fra 911 til 947.

Han var sønn til Vilfred den Hårete († 897) og Guinidilda av Empúrie.

Sunyer var en yngre bror til hans forgjenger som greve av Barcelona, Vilfred II Borrell.

Sammen med sine brødre arbeidet han i forvaltningen av de besittelsene som ble etterlatt av deres far i 897, men styrte ikke uavhengig før broren Vilfred II døde i 911.

Da hans onkel Radulf I, greve av Besalú, døde, sannsynligvis i 920, kom han i konflikt med sin bror Miró II, greve av Cerdanya, om overtagelsen av dette grevskapet. Tvisten ble løst ved at Miró frafalt alle krav på Barcelona og Sunyer på Besalú.

Sunyer gjorde en stor innsats i sine grevskaper, spesielt i bosettingspolitikken i Ausona. Han styrket kirkens stilling, ga den jord og dermed inntekter.

Utad ga han opp sine forgjengers defensive holdninger og angrep maurerne i sør. Han utkjempet slag ved Lleida og Tarragona. Samtidig tok han opp diplomatiske forbindelser med emiren av Córdoba, som stort sett hadde mistet kontrollen over sine nordlige provinser. I 912 ble hans hær angrepet og ødelagt i Tàrrega-dalen av maureren Wali av Lleida. Sunyers motangrep i 914 kastet maurerne tilbake. Deretter befolket han Penedès-området, som tidligere ofte hadde vært åsted for sammenstøt mellom frankerne og muslimene, helt ned til Olèrdola.

I 936/937 ledet han nok et felttog mot muslimene. Han beseiret kongeriket Valencia inklusive den germanske stammen Quadi. Maurerne ga da opp Tarragona, som nå ble ingenmannsland, mens byen Tortosa ble tvunget til å betale trubutt til greven av Barcelona.

Han var gift 1. gang med Aimilda, som sannsynligvis døde i 920.

De hadde antagelig en datter,
Guinidilda, som ble hustru til Hugo av Rouergue, herre av Quercy.

I 920/925 giftet Sunyer seg 2. gang med Richilda av Toulouse († etter 954), muligens en datter til greve Armengol av Rouergue, alternativt Raymond II, greve av Toulouse.

De hadde fire sønner og en datter:
Ermengol, Miró, Borrell, Adelaide (også kalt Bonafilla) og Wilfred.

I 947 overlot han regjeringen til sønnene Borrell og Miró, og trakk seg tilbake til et kloster.

Han døde i 950 i La Grasa-klosteret i Conflent.»[1172]

(Barn XVI:21889, Far XVIII:87553, Mor XVIII:87554)

Gift før 918 med neste ane.

Barn:

Borrell II av Barcelona. Født mellom 915 og 935. Død 30.09.992 i Barcelona. (Se XVI:21889).

XVII:43778 fm fm fm fm mf ff ff ff m

Richilda av Toulouse. Født omkring 895. Grevinne.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Richilda av Toulouse (* ca. 895 - † etter 954) var grevinne av Barcelona, Girona og Ausona tidligst fra 917 til ektemannen trakk seg tilbake i 947.

Hun spekuleres i å ha vært en datter til greven av Rouergue, muligens Raymond II, greve av Toulouse, basert på introduksjonen av nye navn i familien.

Tysk Wikipedia antyder som alternativ at hun var datter til Armengol av Rouerque.

Hun er første gang dokumentert som gift med Sunyer, greve av Barcelona, i 917, men det kan ha vært tidligere.

Richilda og Sunyer fikk fire sønner og en datter.
Ermengol († 940/943), greve av Osona,
Miró († 986), greve av Barcelona, Gerona og Osona.
Borrell II († 993), greve av Barcelona.
Adelaide (Bonafilla) († før 955), abbedisse av San Juan de Ripoll.
Wilfred († etter 986).»[1173]

(Barn XVI:21889)

Gift før 918 med forrige ane.

XVII:43829 fm fm fm fm mf fm mf mf f

Landulf III av Benevento. Fyrste. Død omkring 969.

1172 Wikipedia.

1173 Wikipedia.

Fyrste av Benevento 961 - 969.

Landulf etterfulgte sin far 21.05.961 som fyrste av Benevento, mens broren Pandulf I hadde Capua.[1174]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Landulf III († desember 968 eller 969) var prins av Capua (som Landulf V) og Benevento og fra 959 medprins med sin far, Landulf II og bror Pandulf Jernhode, og etter farens død i 961 bare med sin bror. Hans mor var Yvantia.

I 961 døde Landulf II og Landulf og hans bror ble enefyrster, selv om den eldre Pandulf var langt mer dominerende. "Chronicum Salernitanum" bekrefter imidlertid samstyre og prinsippet om udelbarhet av det forenede Capua-Benevento som ble erklært av Atenulf I i 900, når det står
"Beneventanorum principatum eius filii Pandolfum et
Landulfum bifarie regebant. . . communi indivisoque iure",
det vil si
"det beneventanske fyrstedømmet ble regjert i fellesskap
av Pandulf og Landulf under udelelig felles jurisdiksjon."
Imidlertid kollapset dette systemet til slutt og Pandulf styrte i Capua mens Landulf regjerte i Benevento. "Chronicum" sier at
"Pandulf tenuit principatum una cum suo germanus annos octo",
det vil si
"holdt fyrstedømmet utelukkende sammen med sin bror i åtte år.

I 967 kom keiseren Otto I ned til Roma og ga ham ansvaret for krigen mot det bysantinske riket i Apulia. Landulf deltok i den påfølgende striden i 968, men han trakk seg tilbake i sykdom og døde i Benevento.

Han etterlot seg to sønner: Pandulf og Landulf.

Pandulf lurte imidlertid sine nevøer på deres arv og gjorde seg til enefyrste.

Landulfs to sønner ble senere fyrster av Benevento.»[1175]

(Barn XVI:21915, Far XVIII:87657)

Gift

Barn:

Pandulf II den Gamle av Benevento. Levde 980. Død 1016. (Se XVI:21915).

XVII:43833 fm fm fm fm mf fm mm ff f

Landulf II den Røde av Capua og Benevento. Fyrste. Død 21.05.961.

Landolf «den Rødhårede» var fyrste av Capua og Benevento 940 - 961.

Han regjerte først sammen med sin bror Atenulf III, men han fratok sin bror makten og denne forsvinner i 943 fra historien. Deretter regjerte Landulf begge fyrstedømmene til sin død. Disse ble da igjen delt mellom hans to sønner, Paudulf I og Landulf III.[1176]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Landulf II († 961), kalt den Røde, var lombardisk prins av Benevento og prins av Capua (som Landulf IV) fra 939 eller 940, da hans far, Landulf I († 943), først knyttet ham til styret. Hans mor var Gemma (* 890/895 - † etter 961), datter til Athanasius av Napoli. Han kan ha blitt utnevnt så tidlig som 933, da hans eldre bror, Atenulf III, ble gjort til medregent. Hans onkel Atenulf II døde i 940, og det er sannsynlig at Landulf har fungert som erstatter.

Landulf giftet seg med Yvantia, dato ukjent.

Landulf og Yvantia (Wanzia) hadde barna (minst):
Pandulf I Jernhode († i mars 981), fyrste av Capua og Benevemto.
Giovalnni.
Landolf III av Benevento († ca. 969).
Romualdo.
Gemma.

Da hans far døde 10.04.943, flyttet Landulf sin eldre bror, Atenulf, til Benevento og sin onkel Atenulfs sønn, Landulf, til Capua. Av frykt for livet flyktet de to til Guaimar II av Salerno, og Landulf den Røde ble enefyrste. Hans første handling var å fortsette familiepolitikken med å knytte opp yngre sønner som medprinser i styret. Han gjorde sin eldste sønn Pandulf til medprins. Ellers gjorde Landulf få forsøk på å fortsette familiepolitikken i form av

1174 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1047. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 25.

1175 Wikipedia.

1176 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1048. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 26, 34.

allianser med andre Lombarder og avspenning med bysantinerne. Han tok avstand fra Konstantinopel, men han forsøkte ikke å gå i åpen strid, og gjorde flere forsøk på å gjenforene Lombard-fyrstedømmet Salerno med det forenede Capua-Benevento. Han forlot imperial datering til fordel for sin egen tidsregning.

I 946 allierte han seg med Johannes III av Napoli for å fjerne Guaimars sønn,Gisulf I av Salerno, Han ble angrepet i en pasning på La Cava av Mastalo I av Amalfi, og forvisningen mislyktes. Han brøt snart alliansen med Napoli og allierte seg med Gisulf for å beleire den napolitanske Nola. I 950 ble han kalt til hjelp av Aligerno, abbeden i Monte Cassino. Hans etterkommere skulle vise seg å være de verste forfølgerne av det store klosteret. Etter hans Salernitan- og Napolitanske fiaskoer hadde han vellykkede felttog mot gastinoen Aquino, Atenulf Megalu, som han forviste til Docibilis II av Gaeta.

I 955 gjorde Landulf sin største fiasko ved å støtte et apulisk opprør mot gresk overhøyhet. Han ble tvunget til å anerkjenne bysantinsk overherredømme. Resten av hans regjeringstid er mindre begivenhetsrik, han mislyktes i sine to store ambisjoner: å erobre Salerno og å motsette seg bysantinerne. Han knyttet sin andre sønn, Landulf, til styret 959 og døde i 961.»[1177]

(Barn XVI:21917, Far XVIII:87665, Mor XVIII:87666)

Gift

Barn:

Pandulf I Jernhode av Capua og Benevento. Død 981. (Se XVI:21917).
Landulf III av Benevento. Død omkring 969. (Se XVII:43829).

XVII:43921 fm fm fm fm mm ff mf ff f

Asnarius (Aznar III) av Comminges og Conserans. Greve. Levde omkring 900. Død etter 935.

Asnarius var greve av Comminges og Conserans omkring 900.

Han grunnla klosteret Peyrissas i Comminges, abbed av Lezat.[1178]

I følge fransk Wikipedia var Aznar III var far til Arnaud I (* ca. 900 - † 27.11.957), greve av Comminges og Carcassonne.

Det er trolig at Asnarius er identisk med Aznar III![1179]

(Barn XVI:21961)

Gift

Barn:

Arnold I av Carcassonne. Født omkring 900. Død omkring 957. (Se XVI:21961).

XVII:43961 fm fm fm fm mm fm mm ff f

Reginar II av Hainaut. Greve. Levde 916. Død etter 932.

Reginar (Rainier) var greve av Hainaut (Hennegau) 916 - 932.[1180]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Reginar II. († etter 932) var fra 916 til 932 greve av Hainaut. Det nevnes i et dokument i 916 at han tilhørte den vest-frankiske kong Karl III den Enfoldiges side og derfor ikke deltok i sin bror, Giselberts opprør mot kongen. Han kom dermed i kamp med sin bror, men de forsonet seg senere.
Han II stammet fra den europeiske høyadelsfamilien Reginare. Han var den andre sønnen til Reginar I, dux og marchio av Nedre Lothringen og hans hustru Alberada († 916- 919). Hans eldre bror var Giselbert, som senere ble hertug av Lothringen. Hans søster, hvis fornavn er ukjent, var gift med Berengar, greve av Lommagau og Maifeld og senere greve av Namur.

Reginar nevnes første gang sammen med sin bror 19.01.916 i Herstal på den vest-frankiske kong Karl III den Enfoldiges side. Han hadde allerede tittelen greve (comes), men samtidige kilder nevner ikke noe om når han ble utnevnt til greve i Hainaut. Muligens overtok han amtet etter Sigehard († etter 908), alternativt overtok han det direkte fra sin far som døde mot slutten av 915. At Reginar II fungerte som greve av Hainaut, framgår tydelig av Gerhard av Brognes vita og en bekjentgjørelse utstedt av keiser Otto I den store i 966.

Han deltok ikke i sin bror, Giselberts, opprør mot kong Karl III den Enfoldiges og kom i kamp med sin bror,

1177 Wikipedia.

1178 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1025. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 16.

1179 Wikipedia.

1180 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 419. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 48.

hvor Hainaut ble ødelagt av Giselbert. I 924 ble Giselbert fanget av svogeren Berengar av Lommegau og først løslatt etter at Reginar hadde tatt en av Berengers sønner som gissel. Etter at Lothringen kom inn under det øst-frankiske rikets suverenitet i 926, forsonet Reginar seg med sin bror, da begge anerkjente det nye herskerforholdet.

Reginar II var gift med Adelheid, hertuginne av Burgund, en datter til hertug Rikard Dommeren og hans hustru, Adelheid, grevinne av Auxerre og hertuginne av Transjurania.»[1181]

(Barn XVI:21981, Far XVIII:87921, Mor XVIII:87922)

Gift med neste ane.

Barn:

Reginar III Langhals av Hainaut. Født omkring 920. Død 973. (Se XVI:21981).

XVII:43962 fm fm fm fm mm fm mm ff m

Adelheid av Burgund. Grevinne. Levde 915. Død etter 920.

Vi kjenner ikke hennes navn, men hun var datter til Richard av Burgund.[1182] ,

Fra tysk Wikipedia (ovrrsatt):
«Adelheid var datter til hertug Rikard Dommeren (le Justicier) av Burgund og hans hustru, Adelheid, grevinne av Auxerre og hertuginne av Transjurania.

Reginar og Adelheid hadde minst tre sønner og en datter.
Reginar III Langhals († 973), greve av Hainaut.
Rudolf (nevnt 944, † etter 966), greve av Maasgau og Haspengau (Hesbaye).
Lietard († 944).
En datter gift med greve Nevelung av Betuwe († 943).» [1183]

(Barn XVI:21981, Far XVIII:87923, Mor XVIII:87924)

Gift med forrige ane.

XVII:43973 fm fm fm fm mm mf ff mf f

Theobald den Eldre av Bois. Visegreve. Født omkring 890. Død 917.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Theobald den Gamle (fransk: Thibaut l'Ancien; † før 942) var visegreve av Blois og Tours. Han var stamfar til Blois-familien (også Theobaldines).
Theobald kom sannsynligvis fra den fransk-burgundiske adelen og bosatte seg i Loire-dalen i begynnelsen av 900-tallet, hvor han først ble nevnt i 906 som visegreve i Blois.

Kort tid senere ble han også betrodd stillingen som visegreve i Tours, som han overtok etter visegreve Fulko den Røde. Han utvidet også sin innflytelse til å onfatte Chinon, Bourgueil og Saumur.

Restaureringen av benediktinerklosteret Saint-Laumer i Blois (nå klosteret Saint- Nicolas) tilskrives ham.

Theobald var vasall til de neustriske markgrevene Robert (fra 922 konge; † 923) og Hugo den Store (dux francorum; † 956) fra familien Robertin.

Han var sannsynligvis gift to ganger, men navnet til hans første hustru er ikke kjent. Hans trolige andre hustru het Richilde og var datter til greve Hugo II av Bourges og Rothilde, datter til keiser Karl den Skallede.

Han hadde minst tre barn:
Theobald I Bedrageren (* ca. 910 - † 16.01.975), farens etterfølger i Blois og Tours,
tok en greves tittel og rettigheter.
Richard I († 969), erkebiskop av Bourges fra 955.
En datter ikke kjent ved navn, gift 1. gang med med hertug Alain II Schiefbart av Bretagne († 952),
gift 2. gang etter 952 med greve Fulko II den Gode av Anjou († 958).

I eldre historiografi ble Theobald og hans sønn med samme navn identifisert som samme person og sønn til en normander som het Gellon. Da dette ble tilbakevist av nyere forskning, fikk den eldre Theobald et kallenavn for å unngå sammenblanding med sønnen.»[1184]

(Barn XVI:21987)

1181 Wikipedia.

1182 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 420. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 48.

1183 Wikipedia.

1184 Wikipedia.

Gift

Barn:

Theobald I Bedrageren av Blois. Født omkring 910. Død 16.01.975. (Se XVI:21987).

XVII:43975 fm fm fm fm mm mf ff mm f

Herbert II av Vermandois. Greve. Født omkring 880. Død 23.02.943.

Han var
greve av Vermandois ca. 905 - 942 som Herbert II og
Greve av Troyes til 942 som Herbert I.

Herbert var vistnok gift med en datter til motkongen Robert I av Frankrike.

Vermandoisslekten var grever av Vermandois fra ca. 900 til 1025 og grever av Troyes fra ca. 910 til 995. Begge grevskapene lå i Frankrike.[1185]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Herbert II (* trolig 880; † 23.02.943) var den eneste sønnen til greve Herbert I av Vermandois.

Etter farens død i 900/907 ble han greve av Meaux, Soissons og Vermandois og i 907 abbed av Saint-Médard i Soissons. I striden mellom de vestfrankiske kongene, den avsatte Karl den Enfoldige og hans etterfølger Robert I, som kulminerte i slaget ved Soissons 15.06.923, sto han sammen med sin svigerfar Robert, som døde i denne slaget, og hans sønn Hugo den Store. Sammen med Hugo drev han Karl den Stores tropper på flukt.

Noen uker senere lyktes Herbert å fange Karl ved hjelp av en list, som han etter dette kuppet ikke overlot til den nye kongen Rudolf. I stedet holdt ham Karl som sin personlige fange i Château-Thierry og senere i Péronne til han døde i 929. Dette for bedre å kunne forfølge sine mål, som til eksempel valget av sin yngste sønn Hugo til erkebiskop av Reims, som han gjennomførte i 925, og sin egen utnevnelse til administrator for erkebispedømmets eiendommer.

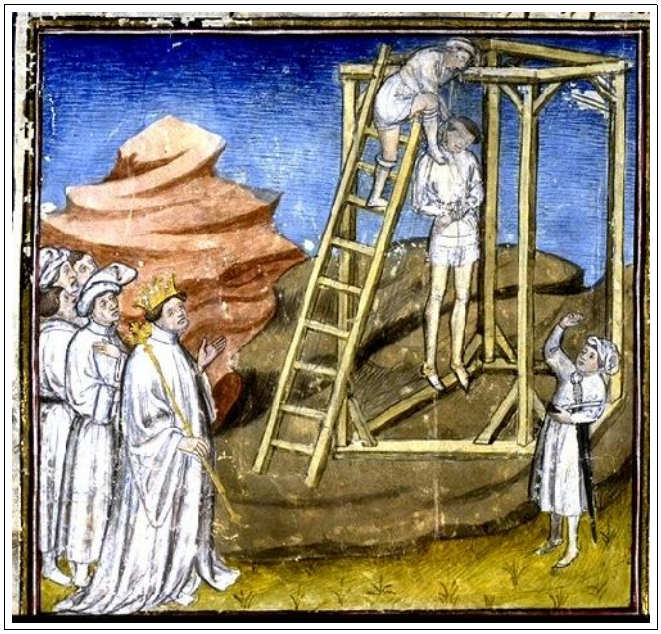
Da Rudolf nektet ham grevskapet Laon i 927, gjeninnsatte Herbert den avsatte kong Karl i allianse med den normanniske hertugen Wilhelm I, noe han igjen trakk tilbake i 929 da han i likevel fikk Laon.

Det året Karl døde brøt det ut en langvarig strid mellom Herbert og hans svoger Hugo om makten i det sentrale Frankrike, der han mistet Reims i 931 og først ble reddet fra ruin i 934 av diplomatiske inngrep fra Kong Henrik I av Øst-Franken. I 935 fikk han også de fleste av sine tap tilbake etter en voldgiftsnemnd fra den tyske kongen.

Da kong Rudolf døde uten sønner i 936, tvang Hugo fram valget av den karolingiske Ludwig IV, Karl den Enfoldiges eldste sønn, som imidlertid snart kvittet seg med Hugos formynderskap (937), Dette førte igjen til at han forsonet seg med Herbert for sammen å gå mot Ludwig. I 940 erobret Hugo og Herbert Reims og mot slutten av samme år hyllet de den nye tyske kongen Otto I formelt og demonstrativt i det kongelige slottet Attigny, uten noen vidtrekkende konsekvenser.

Herbert giftet seg før 21.05.907 med Adela, datter til hertug Robert av Neustria (fra 922 kong Robert I den Modige av Frankrike) (Capetia).

Herbert II døde 23.02.943 i Saint-Quentin (Aisne), hovedstaden i grevskapet Vermandois.»

Herbert II de Vermandois hengt på ordre fra Louis IV d'Outremer (Wikipedia).

1185 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 293. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 99.

«Det var en tragisk død i følge Louis-Paul Colliette (1771) og Dom Le long. De viser til en lokal tradisjon om at han ble han hengt på ordre av Ludvig IV d'Outremer av Frankrike.

Hans enorme gods og territorier ble delt mellom hans sønner. Vermandois og Amiens ble overtatt av hans to eldste sønner, Eudes og Adalbert I, mens de yngre sønnene, Robert og Herbert, fikk de verdifulle besittelsene spredt over hele Champagne. Ved Roberts død arvet brorsønnen Herbert III dem alle. Herbert IIIs eneste sønn Stephen døde barnløs i 1019- 20 og avsluttet dermed den mannlige linjen til Herbert II.»[1186]

(Barn XVI:21988, Far XVIII:87949)

Gift med neste ane.

Barn:

Robert av Vermandois. Født omkring 907. Død mellom 967 og 968. (Se XVII:43995).
Luitgard av Vermandois. Født omkring 920. Død etter 09.02.978. (Se XVI:21988).

XVII:43976 fm fm fm fm mm mf ff mm m

Adela av Frankrike.[1187] Grevinne. Levde fra 900 til 920.

Adela (navnet er usikkert, noen ganger også Adelaide eller Adelais), var datter til hertug Robert av Neustria (fra 922 kong Robert I den Modige av Frankrike) (Capetian).

Bent og Vidar Billing Hansen angir - trolig feilaktig - i «Rosensverdslektens forfedre¦» at hun het Luitgard, muligens en forveksling med navnet til en av hennes døtre.

Herbert og Adela hadde (i henhold til tysk Wikipedia) barna:
Odo (* antagelig i 910, † etter 19.06.946), I slutten av 928 greve av Vienne, frem til 944 greve av Amiens. Forvist.
Adela (* 910/915, † 960) gift 934 med Arnulf I den Store, greve i Flandern († 27.03.964) (Huset Flandern)
Heribert III. (Meaux) (* antagelig 910/915, † 980/984). 946 abbed av St. Médard i Soissons og greve i Nord-Frankrike, i slutten av 967 Greve av Meaux og greve Palatine, 968 greve av Troyes. Gift 951 med Eadgifu, datter til kong Edward I av Wessex, enke etter kong Karl III av Frankrike. Fram til 951 abbedisse av Notre-Dame i Laon
Robert (* antagelig 910/915, † 19/29 august 967), 946 greve av Meaux, 956 også greve av Troyes. Gift før 950 med Adelheid (Werra) († etter august 967), datter til hertug Giselbert av Burgund, greve av Chalon og Troyes (Huset Buviniden).
Adalbert I. (Albert) (* antagelig i 915, † 08.09.987). 946 greve av Vermandois, gift før 954 med Gerberga (* antagelig 935, † etter 07.09.978), datter til hertug Giselbert av Lorraine (Huset Reginare)
Ledgard (* antagelig 915/920, † 27. mai etter 978). Gift 1. gang ca. 940 med Wilhelm I Langsverd, greve av Normandie, myrdet 17.12.942 i Picquigny (Rollonids). Gift 2. gang 942/945 med Tetbald I, greve av Blois, Chartres, visegreve av Tours (†16.01.975) (Huset Blois).
Hugo (* 920, † 962) 925 Erkebiskop av Reims, forvist i 932, gjeninnsatt i 940, avsatt i 946.[1188]

(Barn XVI:21988, Far XVIII:87951)

Gift med forrige ane.

XVII:43993 fm fm fm fm mm mf mm ff f

Fulko II den Gode av Anjou. Født 900. Død omkring 960. Gjentakelse, se side 743.

XVII:43994 fm fm fm fm mm mf mm ff m

Gerberga av Anjou. Levde omkring 930. Gjentakelse, se side 743.

XVII:43995 fm fm fm fm mm mf mm fm f

Robert av Vermandois. Greve. Født omkring 907. Død mellom 967 og 968.

Greve av Troyes og Meaux 942 - 966.

Robert var gift 2. gang med Ingeltrude.[1189]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Robert av Vermandois (* antagelig 910/915; † 19./29. August 967) var tredje sønn til greve Herbert II av

1186 Wikipedia.

1187

1188 Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 58, 99. Wikipedia.

1189 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 866. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 99.

Vermandois og Adela av Frankrike.
Han var greve av Meaux fra 946 og greve av Troyes fra 956.

Robert blir først nevnt i 940, tre år før farens død. I 946 overtok han grevskapet Meaux i forbindelse med fordeling av arven.

Han giftet seg før 950 med Adelheid (Werra), den yngre datteren til hertug Giselbert av Burgund, greve av Chalon-sur-Saône og Troyes.
Ekteskapet ga ham grevskapet Troyes, som etter sammenslåing med Meaux en generasjon senere ble grevskapet Champagne.

I 955 ble hans svigerfar, Giselbert, kapetianeren Hugo den Stores vasall. Hugo tvang ham til å gifte bort sin eldre datter Liutgard til Hugos sønn Otto av Burgund. Da Giselbert døde et år senere, ble hans tolvårige sønn Odo hertug av Bourgogne i hans hustrus navn.
Hugo den Store døde to måneder senere, formynderskapet for hans mindreårige barn, som neppe var i stand til å overta arven fullt ut, ble overtatt av enken Hedvig av Sachsen og hennes bror Brun, erkebiskop i Köln og hertug av Lorraine, De var begge søsken til den tyske kongen Otto I.

Tross dette angrep Robert Burgund i 959. Han erobret byen Dijon og jaget bort biskopen. Året etter ble han imidlertid angrepet av Otto I og den franske kongen Lothar og måtte underkaste seg. (Lothar var ikke bare Ottos nevø, men også hans formynder til han ble myndig).»[1190]

(Barn XVI:21998, Far XVIII:87989, Mor XVIII:87990)

Gift med neste ane.

Barn:

Adele av Vermandois. Født omkring 935. Død omkring 982. (Se XVI:21998).

XVII:43996 fm fm fm fm mm mf mm fm m

Adelheid av Burgund. Død omkring 974.

Adelheid kalles også Wera.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Robert og Adelheid hadde barna:
Herbert den yngre (* antagelig 950 - † 28.01.995). Greve av Meaux og Troyes 980-984,
gift, ukjent navn. bevitnet 959.
Adelheid (Adela, Adele) (* antagelig 950; † 974 etter 6. mars)
gift i 965 med Gottfried I "Graujacke" († 21.07.987),
greve av Anjou fra familien "Det første huset av Anjou"»[1191]

(Barn XVI:21998, Far XVIII:87991, Mor XVIII:87992)

Gift med forrige ane.

XVII:44005 fm fm fm fm mm mm ff mf f

Rotbold I av Provence. Greve. Død 1008.

Greve av Provence 992 - 1008.

Rothbold ble greve eller marquis av Provence sammen med sin bror, Wilhelm I, idet begge etterfulgte deres far, Boso II.

Han var gift med Ermengard. -->> Feil: Se min kommentar nedenfor!

Sammen med sin bror undertegner han et dokument i mai 961. I 992 undertegner han et dokument som ikke er underskrevet av Ermengarde. I 1004 var han tilstede på et møte i klosteret Psalmodi, hvor han undertegner.

Et dokument fra 1005 angående en gave til klosteret S. Victor er undertegnet av ham, hans sønner og av Ermengarde. Hun nevnes etter hans sønner, noe som tyder på at hun ikke var deres mor.

Etter 1008 hører man ikke mer fra ham.

Kommentar til Mogens Bugges «Våre forfedre»:
I Mogens Bugges «Våre forfedre» føres nr. 1100 Rotbuld av Provence som gift med nr. 1101 Ermengarde og far til nr. 1099 Emma av Provence, gift med nr. 1091 Vilhelm III Taillefer av Toulouse.
Han bemerker dog at:

1190 Wikipedia.

1191 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 867. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 99. Wikipedia.

«Og et dokument av 1005 angående en gave til klostret St. Victor er undertegnet av ham, hans sønner og av Ermengarda, som dog står etter sønnene, hvilket tyder på at hun ikke var deres mor.»

Det siste er en korrekt observasjon.
Rothbuld I († ca. 1008) ble etterfulgt av sin sønn Rothbuld II († ca. 1014), gift med nr. 1101 Ermengarda av Burgund († etter 1057). Dette slektsledd er utelatt i i «Våre forfedre»!
Det var deres datter, nr. 1099 Emma av Provence, som var gift med nr. 1091 Vilhelm III Taillefer av Toulouse.

Også Bent og Vidar Billing Hansens "Rosensverdslektens forfedre" overser en generasjon:
Side 97, underavsnitt til 32. Vilhelm III (Guillaume III Taillefer):
33. Rothbold Il (925-1008)
Greve av Provence 992-1008.
Gift med N. N. (930-…).
Gift med Ermengard (940-…).
Sønn grev Vilhelm III av Provence.[1192]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Rotbold I (også stavet Rothbold, Rotbald, Rodbald, Roubaud eller Rotbaud) († 1008) var en fransk adelsmann. Han var greve av Provence fra 968 til sin død og markgreve fra 993.
Han var den eldste av to sønner til Boso II av Provence (* ca. 928 - † ca. 966) og Constance av Vienne. Hans yngre bror, Vilhelm I, tok opp tittelen "Marchio" i 979 og "Dux" senere. Han regjerte sammen med Vilhelm, sannsynligvis i fellesskap i hele grevskapet. Ved Vilhelms død ble Rotbold familiens overhode med tittelen "Marchio".

Han signerte først et "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) fra sin far i mars 965. i april 970 signerte han sin brors donasjon til Saint-Victor de Marseille og til Cluny 28.08.990. I 1005 bevilget han sammen med sin svigerinne Adelaide av Anjou og nevøen William II privilegier til Saint-Victor.

Han giftet seg med Emilde, muligens en datter av Stephen, visegreve av Gévaudan.

Han etterlot seg en sønn, Rotbold II, som arvet hans titler, og en datter, Gerberge.»[1193]

(Barn XVI:22003, Far XVIII:88009, Mor XVIII:88010)

Gift med neste ane.

Barn:

Rothbold II av Provence. Født omkring 925. Død omkring 1014. (Se XVI:22003).

XVII:44006 fm fm fm fm mm mm ff mf m

Emilde av Gévaudan. Grevinne. Levde 925.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Emilde var muligens datter til Stephen († 970), visegreve av Gévaudan, i hans mulige første ekteskap med en Anne.

Emilde og Rothbold I hadde barna:
Rotbold II († ca. 1014), som arvet hans titler, og
Gerberge.»[1194]

(Barn XVI:22003)

Gift med forrige ane.

XVII:44029 fm fm fm fm mm mm mm mf f

Vilhelm I av Bellème. Greve. Født mellom 960 og 965. Død 1028.

Greve av Bellèmes.

Vilhelm var herre av Alençon, greve av Bellèmes, Perche og Siez. Han hadde også mange andre slott og var overhode for det mektige huset Bellème. Han hadde sterke borger i byen Bellème, i Perche, Domfront, Alençon samt i Maine.

Etter farens død ga han til klosteret Notre Dame de Bellème. I tiden 1015-27 fikk han bispedømmet Siez, eller herredømmet over dette, av hertug Richard II av Normandie. En forfatter mener at han fikk slottet Alençon som lensgods av en av hertugene av Normandie.

1192 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1100. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 81, 97.

1193 Wikipedia.

1194 Wikipedia.

Han var Robert den Magnifike av Normandies vasall, men viste tross og nektet lydighet. Robert dro da med endel krigere mot Alençon og innesluttet borgen så tett at Vilhelm måtte overgi seg. På bare ben, i skjorten og med sadel på ryggen, trådte han frem for hertugen. Denne tilga ham og lot ham beholde byen. Vilhelms ydmyghet var dog ikke ærlig ment. Kort tid senere sendte han to av sine sønner, Fulco og Robert, ut på et plyndringstog i Normandie. I skogene ved Blavou, ikke langt fra Bellème, støtte de sammen med hertugens folk. Fulco ble drept, og Robert unnslapp etter å ha mistet de fleste av sine folk. Vilhelm var da syk, og budskapet om sønnenes skjebne nedslo ham helt slik at han døde.[1195]

Utvidelsen av Seigneurie Bellême omkring 1050 (Osbern - J. Decaens og G. Louise). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Vilhelm I av Bellême (* 960/965 - † 1028) kalt Vilhelm den Fornemste ("Princeps"), var Seigneur of Bellême og tilhørte huset Bellême.

Han var sønn til Yves av Bellême († ca. 1005) og hans hustru Godeheut. Yves på sin side var sannsynligvis sønn til Yves av Creil, "magister balistarum" (fra latin: "offiser med ansvar for det kongelige beleiringstoget).

Med samtykke fra Richard I, hertugen av Normandie, hadde Vilhelm konstruert to slott, det ene ved Alençon og det andre ved Domfront, mens "caput" (hovedslottet) i Yves herredømme var slottet Bellême, konstruert en kvart 'league' (3 miles) fra Bellêmes gamle fangehull i Maine.

Vilhelm ble omtalt første gang i samtidige kilder i år 1000 som marsjall for kongens styrker da han fulgte kongen av Frankrike til Toulouse og neste gang da han etterfulgte sin far i 1005. Også i 1005 ga Vilhelm sammen med sin mor flere bidrag til lokale kirker, inkludert kirken Boece, som hans far hadde grunnlagt i hans slott i Bellême. Opprinnelig forsøkte Vilhelm å tilbakekalle en gave fra sin far til Fleury-klostret, men ble så imponert over abbeden Gauzlins appell at han gjenopprettet gaven og lot også sin unge sønn Benoit bli munk der.

Hans bror Avesgaud, biskop av Le Mans, var engasjert i konstante stridigheter med Herbert I, greven av Maine. I 1020 flyktet biskop Avesgaud til sin brors slott i Bellême etter å ha blitt drevet ut av sin bispestol av greve Herbert. Deretter satt Avesgaud et interdikt (en kirkestraff) på Herbert og hans land og ekskommuniserte greven. Vilhelm slo seg sammen med sin bror Avesgaud og angrep greve Herbert ved slottet Ballon. Først ble Vilhelm og Avesgaud slått tilbake, men Giroie (aka Géré), en av Vilhelms vasaller, holdt stand og beseiret Herberts styrker fullstendig. Vilhelm av Bellême introduserte Giroie for hertug Richard i Rouen som belønnet Giroie med landene til Heugon.

I 1027, da Robert I etterfulgte sin bror Richard III som hertug av Normandie, gjorde Vilhelm av Bellême opprør mot ham. Robert beleiret slottet hans i Bellême til Vilhelm overga seg og deretter ydmykt måtte be om tilgivelse (på bare føtter og med en sadel på skuldrene). Etter å ha blitt tilgitt og hans grevskap, Alençon, gjenopprettet, sendte Vilhelm sønnene Fulk og Robert for å trakassere normannerne, men de ble beseiret og Fulk ble drept i kamp ved Blavon.

Det er verdt å merke seg at verken Vilhelm eller hans far, Ives, noen gang attesterte handlinger ved å bruke tittelen "comes" (greve), noe som indikerer at de hadde føydal autoritet i sine egne territorier, men ikke offisielt ble installert som grever.

Vilhelm giftet seg med Mathilde av Condé-sur-Noireau.

Paret hadde seks sønner:

[1195] Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1111. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 72.

Fulk, døde i sin fars levetid.
Warin, † i 1026 under mystiske omstendigheter.
Robert, etterfulgte sin far som Seigneur av Bellême, ble myrdet i fengselet.
Ives († ca. 1071), Seigneur av Bellême og biskop av Sées.
Vilhelm I Talvas (* 995 - † ca. 1060), overtok Bellême etter sin bror Yves.
Benoit, ble munk ved Fleury-klostret.

Sønnen Warin var gift med Melisende, visegrevinne av Châteaudun. Deres datter Adela ble gift med Rotrou, greve av Mortagne (hvis barnebarn var Rotrou den Store, greve av Perche og Morgagne).

Vilhelms enke Mathilde sammen med deres sønn Vilhelm Talvas bekreftet og økte gavene fra Vilhelm av Bellême til kirken Bellême.»[1196]

(Barn XVI:22015, Far XVIII:88057)

Gift

Barn:

Vilhelm II Talvas av Bellême. Levde 1013. Død 1050. (Se XVI:22015).

XVII:44073 fm fm fm mf ff fm fm ff f

Thietmar I av Saksisk Ostmark. Markgreve. Født omkring 925. Død 03.08.979.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Thietmar I (ca. 925 - † 03.08.979) var markgreve av Meißen fra omkring 976 til hans død.

Han var den eldste sønnen til markgreve Christian († ca. 950), greve i saksisk Ostmark, og hans hustru Hidda, søster til markgreve Gero den Store.»

Statue av Thietmar I (regjerte 976-979) i Naumburg katedral. (Wikipedia).

«Thietmar styrket båndene til det mektige Billung-dynastiet ved å gifte seg med Suanehild († 1014), datter til markgreve Hermann Billung, fungerende hertug av Sachsen fra 961.

Paret fikk én sønn:
Gero II (* 975 - † 1015), etterfulgte i 993 Thietmars bror Odo som markgreve av saksisk Ostmark.

I 951 ble han nevnt første gang da han etterfulgte sin far som markgreve i Gau Serimunt.

Mellom 951 og 978 var han også greve i saksiske Schwabengau.

Etter hans onkel, Gero den Stores, død i 965, arvet Thietmar store deler av det enorme "Mark Geronis" – oppkalt etter onkelen Gero – og ved markgreve Wigberts død før 976 mottok han markgrevskapet Meißen av keiser Otto II.

29.08.970 grunnla markgreve Thietmar og hans bror, Gero, erkebiskoppen av Köln, klosteret Thankmarsfelde, som mellom 971 og 975 ble et kongelig kloster. Det ble flyttet til Nienburg ved sammenløpet av elvene Saale og Bode i 975. I årene som fulgte ga Thietmar og Gero ytterligere landdonasjoner til klosteret, hvor Thietmar også er gravlagt.

Thietmar ble etterfulgt av Schwabengau-greven Rikdag.

Hans enke, Suanehild. giftet seg 2. gang med Rikdags etterfølger, markgreve Ekkehard I av Meißen.»[1197]

1196 Wikipedia.

(Barn XVI:22037, Far XVIII:88145, Mor XVIII:88146)

Gift med neste ane.

Barn:

Gero II av Saksisk Ostmark. Født omkring 975. Død 01.09.1015 i Krosno Odrzanskie. (Se XVI:22037).

XVII:44074 fm fm fm mf ff fm fm ff m

Suanehild av Sachsen. Markgrevinne. Født mellom 945 og 955. Død 26.11.1014.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Suanehild av Sachsen (også Swanehilde, Swanhild, Schwanhild eller Billung (* 945/955 - † 26.11.1014) var datter til Hermann (* 900 eller 902 - † 973), hertug av Sachsen og markgreve av Billung Mark og hans hustru, Oda.

Hun ble 1. gang gift i 970 med Thietmar I († 979) markgreve av Meißen.
Suanehild og Thietmar hadde sønnen:
Gero II (* 970/975 - † 1015 i kamp mot polakkene), greve av Hassegau og markgreve av Lausitz.

Etter Thietmars død ble hun gift 2. gang med Ekkehard I av Meißen, myrdet 30.04.1002 i Pöhlde.
Suanehild og Ekkehart fikk syv barn:
Liutgard († 1012), gift med Werner († 1014), markgreve av Nordmark.
Herman I († 1038), markgreve av Meißen, gift med Regelinda (* ca. 989 - † 21.3 etter 1014), datter til kong Boleslaw I den Modige av Polen.
Eckehard II, markgreve av Meißen († 24.01.1046), gift med Uta, søster til greve Esico av Ballenstedt.
Gunther († 1025), erkebiskop av Salzburg.
Eilward († 1023), biskop av Meißen.
Mathilde, gift med Dietrich II (* ca. 990 - † 1034), markgreve av Nedre Lausitz.
Oda († etter 1018), gift med kong Boleslaw I den Modige av Polen (* 967 - † 1025).

Suanehild døde 26.11.1014.
Hun ble gravlagt i klosteret Jena og gravlagt på nytt etter 1028 i St. George-kirken i Naumburg.»[1198]

(Barn XVI:22037, Far XVIII:88147, Mor XVIII:88148)

Gift 1. gang med forrige ane.

Gift 2. gang med **Ekkehard I av Meißen.** Markgreve. Født omkring 960. Død 30.04.1002 i Pöhlde.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Ekkehard I (* ca. 960 - † 30.04.1002 i Pfalz Pöhlde) fra den adelige Ekkehard- slekten var markgreve av Meißen og hertug av Lothringen fra 985.
Han var sønn til greve Gunther av Merseburg (* 985).

Han ble i 985 av Theophanu, regent og mor til kong Otto III. utnevnt til markgreve av Meißen etter at hertug Boleslav II av Böhmen måtte oppgi besettelsen av Meißen slott i 984.»

De eldste myntene til markgrevene av Meißen. Denarii, preget under Ekkehard I (985 - 1002). Første mynt i Meißen, et kors i i myntbildet og ordene EKKIHART og MISNI. (Wikipedia).

«I 990 ble han tatt til fange på en forhandlingsreise for å få til fred mellom Polen og Böhmen, men ble snart løslatt igjen gjennom Boleslaws mekling.
I de påfølgende årene inngikk Ekkehard en nær allianse med den polske hertugen Boleslaw I og ble utnevnt til hertug av Lothringen.

1197 Wikipedia.
1198 Wikipedia.

Ekkehard var blant de innflytelsesrike mennene rundt keiser Otto III. og ble en uunnværlig militær leder på de italienske felttog. "Ekkehardineren", som Thietmar av Merseburg kalte "imperiets pryd" i sin kronikk, var godt klar over sin makt og sitt opphav.

Etter at Otto III døde i januar 1002 på Paterno-slottet nord for Roma, deltok han inn i kampen om kronen ved valget av en konge i 1002. Dette var mulig fordi Otto forble barnløs og arven ikke var regulert. Men i tillegg til Ekkehard var Henrik av Bayern og Hermann av Schwaben to andre seriøse søkere til den tyske kongekronen.

Spesielt Henrik forsøkte å få til en rask avgjørelse: Da gravfølget med Ottos kropp – begravelsen skulle finne sted i den keiserlige katedralen i Aachen – krysset Alpene, stoppet Henrik gravfølget i Bayern og tok de keiserlige insigniene i sin besittelse.

Imidlertid uteble den ønskede suksessen i utgangspunktet. Med unntak av Augsburg-biskopen Siegfried, som også var fyrste-biskop av Augsburg, unngikk alle andre fyrster å ta parti umiddelbart.

Det første møtet med fyrstene i Frohse ga heller ikke noe resultat, selv om markgreve Ekkehard i mellomtiden hadde forsøkt å vinne de saksiske fyrstene for sin kandidatur til tronen. Det var først ved valget i Werla Pfalz at avgjørelsen ble tatt til fordel for Henrik.

Åpenbart ga imidlertid ikke Ekkehard opp sine krav, han dro til den vestlige delen av imperiet, hvor han håpet å finne nye allierte.

30.04.1002 ble Ekkehard overfalt i Pfalz Pöhlde i Harz av Siegfried og Bernhard av Northeim, samt av Henrik og Udo av Katlenburg av personlige og politiske grunner, spiddet med en lanse, halshugget og liket kastet.»

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Ekkehard ble opprinnelig gravlagt på familiens slott i Kleinjena nær Naumburg, men hans levninger ble overført til benediktinerklosteret Saint George i Naumburg i 1028.

Han ble husket av biskop Thietmar av Merseburg som
"decus regni, solatium patriae, comes suis, terror inimicis et per omnia perfectissimus"
"rikets herlighet, vårt lands trøst, vår egen følgesvenn,
fryktet av våre fiender, og den mest fullkomne av alt".

Det ble strid om Meißen etter hans død.

Hertug Boleslaw I den Modige av Polen, som hadde støttet Ekkehards krav på tronen, gjorde krav på Meißen som slektning ved ekteskap.

Henrik, nå konge, tildelte Boleslaw "Mark Lausitz" (som hadde vært knyttet til Meißen), mens selve Meißen ble tildelt Gunzelin, Ekkehards yngre bror.

Ekkehard etterlot seg sin hustru Suanehild, datter til Hermann Billung, hertug av Sachsen. Hun døde 26.11.1014, etter å ha gitt ham syv barn.

Han var hennes andre ektemann, hun var når de giftet seg enke etter Thietmar, markgreve av Meißen.»[1199]

Barn:

Mathilde av Meißen. Død 28.04.1014. (Se XVI:22278).

XVII:44085 fm fm fm mf ff fm mf mf f

Ludvig IV den Oversjøiske av Vest-Franken. Konge. Født omkring 921. Død 10.09.954.

Ludvig den Oversjøiske (Louis IV «d'Outre-Mer») var konge av Frankrike (Vest-Franken) 936 - 954.

Da hans far ble fanget av opprørske stormenn i 923, brakte hans mor ham i sikkerhet i England. Her ble han oppdratt ved sin onkel, kong Athelstans hoff.

I 936 kalte stormennene ham tilbake til Frankrike og tok ham til konge. Hans regjeringstid var urolig. I stadige kamper med Otto I av Tyskland, normannerne, magyarerne og opprørske stormenn med Hugo «den Store» i spissen, måtte han hevde sin makt. Kampene ble ført med skiftende hell, men han beholdt kongetitelen til sin død.[1200]

1199 Wikipedia.

1200 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 253. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 59, 87, 101.

T.v.: Moderne fantasirepresentasjon av Ludwig IV. T.h.: Denarius av Louis IV, kongen i profil og bærer laurbærene (en antikarolingisk tradisjon) myntet i Chinon (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Ludvig IV den Oversjøiske (Latin Transmarinus, fransk Louis IV d'Outre-Mer) (* mellom 10.09.920 og 10.09.921; † 10.09.954 i Reims). Han var konge av Vest- Franken fra 936 til 954.

Han kom fra det karolingiske dynastiet, det kongelige dynastiet i det vest-frankiske riket, som allerede var meget svekket på den tiden og var avhengig av velvilje fra mektige aristokratiske grupper.

Ludvig var sønn til kong Karl III den Enfoldige og hans andre hustru Eadgifu, datter til kong Edward den Eldre av Wessex. Karl måtte forholde seg til motkonger som ikke var karolingere og som ikke anerkjente det karolingiske dynastiets krav om å herske. Da greve Herbert II av Vermandois, på parti med motkongen Rudolf av Burgund, lokket Karl den Enfoldige i en felle og fengslet ham i 923, flyktet Eadgifu til England med Ludvig, som bare var to år gammel. Der vokste Ludvig opp ved hoffet til morfaren Eduard og senere hos hans onkel Æthelstan.

I Vest-Franken hersket nå Rudolf av Burgund alene, men han var avhengig av støtte fra den mektige Robertin-familien, samtidig som Herbert II fortsatt holdt den fengslede Karl som en forhandlingsbrikke for å legge press på kong Rudolf. I 929 døde Karl i varetekt. Da kong Rudolf døde i januar 936 uten å etterlate seg en sønn, spilte den mektige robertinen Hugo den Store en avgjørende rolle ved valget av etterfølger. Hugo, hvis far Robert I allerede hadde vært konge i den vestlige delen av Franken, kunne ha nådd kronen selv, men foretrakk å trekke seg tilbake til det karolingiske dynastiet som hadde lidd et kraftig tap av makt og prestisje som et resultat av Karls skjebne. Han ønsket å gi den kongelige verdigheten til en relativt maktesløs karolingianer for å styre keiserpolitikken fra bakgrunnen. Derfor forhandlet han med Æthelstan og Eadgifu om Ludvigs retur. Hugo var svoger til Æthelstan og Eadgifu, da han var gift med en søster til Eadgifu på den tiden. Enighet ble nådd, og Ludvig, som bare var femten år, havnet i Boulogne, hvor Hugo tok imot ham og hyllet ham.

19.06.936 ble Ludvig IV kronet til konge av Vest-Franken i Laon av erkebiskop Artold von Reims. Til gjengjeld måtte han gi Hugo en unik spesiell posisjon i imperiet. Hugo fikk rang som "hertug av frankene" (dux Francorum) skapt spesielt for ham, og i et kongelig charter fra 936 uttalte Ludvig at han handlet etter råd fra "vår mest elskede Hugo, den frankiske hertugen, som er nummer to i alle våre riker etter oss ".

Med dette var Hugo ikke lenger ansvarlig, som de tidligere Robertines, som markgreve og greve over store områder der kongen ikke lenger var i stand til å gripe inn direkte, men han sto "i alle riker", dvs. i alle deler av Vest-Frankrike, mellom kongen og de underordnede vasallene. Tittelen "Frankenes hertug" var således knyttet til hele imperiet i en bevisst analogi til "Frankernes konge" (selv om det i snevrere forstand bare en viss del av imperiet, nemlig hertugdømmet Franzien, som ble gitt til Hugo den Store). Derved ble Ludvig effektivt redusert til rollen som en nominell konge, og Robertinerne kunne hevde en posisjon som var sammenlignbar med den fra de karolingiske "Maior domus" (rikshovmester) i det sene merovingiske imperiet.

I de første månedene av hans regjeringstid var Ludvig helt avhengig av Hugo den Store og måtte følge ham i et vellykket felttog mot Hugo den Svarte av Bourgogne, der Hugo den Store ervervet de nordlige Bourgogne-områdene og spesielt byen Sens. I 937 gjorde Ludvig seg imidlertid uavhengig av sin "verge" og begynte å føre en uavhengig politikk rettet mot Robertinernes overlegenhet. Han støttet seg på herrer som også ønsket å dempe Robertine-utvidelsen, inkludert erkebiskop Artold von Reims, som Ludvig utnevnte til sin kansler, og Hugo den Svarte, som han dannet en allianse med. Hugo den Store reagerte på dette med nye allianser. Han allierte seg med

Herbert II og sikret et godt forhold til Otto den Store, hvis søster Hadwig han giftet seg med etter at hans engelske hustru Ludvigs tante, døde. Dette banet vei for en konflikt mellom Ludvig og Otto. da hertugene Giselbert av Lothringen og Eberhard av Franconia reiste seg mot Otto den Store og underkastet seg Ludvig. Dette så ut til å gi karolinerne en mulighet til å vinne tilbake de karolingiske forfedrenes land, Lothringen, som hadde kommet under det øst-frankiske rikets suverenitet etter Karl den Enfaldiges umyndiggjøring. Han hadde til hensikt å gripe inn militært og avanserte inn i Alsace, men Otto kom ham i forkjøpet og beseiret Giselbert i slaget ved Andernach 02.10.939 og avgjorde dermed Lothringens fremtid. Giselbert druknet under flykten, og Ludvig giftet seg med Giselberts enke Gerberga, en søster til Otto den Store. Nå var både kong Ludvig og hans motstander Hugo den Store knyttet til Otto ved ekteskap, og Otto kunne påta seg rollen som dommer mellom de to rivalene og sikre en maktbalanse mellom dem. Opprinnelig var Otto helt på Hugo den Stores side på grunn av Lothringen-konflikten. I 940 startet han et felttog i det vestlige Frankrike for å straffe Ludvig. I det kongelige slottet i Attigny ble han hyllet av Hugo den Store og Herbert II. De to hadde allerede erobret byen Reims og avsatte erkebiskop Artold, en av Ludvigs viktigste lojale tilhengere. Otto rykket også mot Burgund for å advare Ludvigs allierte, Hugo den Svarte, om militære aksjoner. I 942 mottok Otto svogrene Ludvig og Hugo i Visé på Maas. Et kompromiss ble oppnådd. Ludvig måtte klare seg uten Lothringen.

Situasjonen endret seg til fordel for Ludvig da greve Wilhelm I Langsverd av Rouen, herskeren i Normandie, ble myrdet i slutten av 942 og Herbert II døde tidlig i 943. Herberts sønner stred om arven, og i Normandie var arvingen, den fremtidige hertugen Richard I, fremdeles mindreårig. Ludvig benyttet anledningen til å gripe inn i Normandie og å hevde sin kongelige autoritet der militært. I kampene mot sine normanniske motstandere ble Ludvig imidlertid utsatt for et bakhold i juli 945. Han klarte først å rømme, men ble deretter tatt til fange. Normannerne overlot ham til Hugo den Store som holdt ham fanget og krevde som pris for løslatelsen at Ludvig oppga byen Laon, hans maktsentrum. Dronning Gerberga ble tvunget til å overgi Laon til en av Hugos vasaler. Ludvig ble løslatt sommeren 946.

Denne alvorlige ydmykelsen av Ludvig minnet om skjebnen til hans far, Karl, og ga et dramatisk tap av prestisje ikke bare for ham personlig, men også for riket som sådan. Det var ikke i Otto den Stores interesse, som nå grep inn på anmodning av søsteren Gerberga om å motvirke Hugos overveldende kraft. Høsten 946 flyttet Otto en stor hær vestover og forenet seg med styrkene lojale med Ludvig. Hugo unngikk et feltslag ved at hans tropper holdt seg i byene. Hæren til de to kongene kunne ikke ta Laon, Senlis, Paris og Rouen, men de lyktes i å erobre Reims, der de gjeninnsatte den utviste erkebiskopen Artold. 01.06.948 møttes biskoper fra Vest-Franken, Lothringen og Øst-Franken i Ingelheim under ledelse av en pavelig legat i nærvær av Otto og Ludvig for en synode og fordømte Hugo både for hans handlinger mot Ludvig og for utvisningen av Artold fra Reims. I 949 klarte Ludvig å gjenerobre byen Laon i et overraskende nattlig angrep; bare citadellet forble i Hugos hender. I 950 formidlet hertug Konrad den Røde av Lothringen en fredsavtale mellom Ludvig og Hugo på vegne av Otto den Store. Nå overgav Hugo citadellet Laon til kongen.

10.09.954 døde Ludvig i Reims etter at han falt fra sin hest og ble gravlagt der i Saint-Remi-basilikaen. »[1201]

(Barn XVI:22043, Far XVIII:88169, Mor XVIII:88170)

Gift 939 med neste ane.

Barn:

Mathilde av Vest-Franken. Født 943. Død 27.11.991. (Se XVII:44584).
Karl av Nedre Lothringen. Født 953. Død mellom 992 og 995. (Se XVI:22043).

XVII:44086 fm fm fm mf ff fm mf mf m

Gerberga av Sachsen. Født omkring 913. Død 05.05.984. Gjentakelse, se side 865.

XVII:44089 fm fm fm mf ff fm mm ff f

Gozelo av Bidgau. Greve. Født omkring 911. Død mellom 19.10.942 og 16.02.943.

Gozelo var stamfar til huset Verdun. Han var greve av Bidgau 15.03.942.

Han døde 18. oktober før 943.

Gozelo var gift med Oda som døde 7. april etter 18.05.963.[1202]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
Gozelo (* ca. 911 - † mellom 19.10.942 og 16.02.943), var greve av Ardennengau og Bidgau.
Han var sønn til pfalzgreve Wigeric av Lothringen (* ca. 870 - † før 922) og Kunigunda av Vest-Franken (* ca. 888/895 - † etter 923).
Han var hærfører for sin bror, Adalbero I av Metz.

1201 Wikipedia.

1202 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 429. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 37, 70.

Gozelo giftet seg i 930 med Oda av Metz (* 905 - † 10.04.963), datter til greve Gerard av Metz og Oda av Sachsen.

Hennes mor var søster til kong Henrik Fuglefangeren av Øst-Franken.»

(Barn XVI:22045, Far XVIII:88177, Mor XVIII:88178)

Gift 930 med neste ane.

Barn:

Gottfried I Fangen av Verdun. Født mellom 930 og 935. Død omkring 1002. (Se XVI:22045).

XVII:44090 fm fm fm mf ff fm mm ff m

Oda av Metz. Grevinne. Født omkring 910. Død 10.04.963.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Oda av Metz (* ca. 910 - † 10.04.963) var en tysk adelskvinne.

Hun var datter til greve Gerard av Metz (* ca. 875 - † 910).

Hennes mor, Oda av Sachsen (* ca. 877 - † etter 962), var datter til Otto I, hertug av Sachsen, søster til Henrik Fuglefangeren og kusine til den første hellige romerske keiseren, Otto I den Store.

Oda giftet seg i 930 med Gozelo, greve av Bidgau og Methingau, som fikk berømmelse som militærsjef for sin bror, Adalberon I av Metz.

Oda og Gozlin hadde barna:
Reginar († 18.04.963), greve av Bastogne. En av hans sønner var Adalberon, biskop av Laon
Henrik († 06.09.1000), greve av Arlon.
Gozelo, Fangen (* 935/940 - † 3. september 995/1002), greve av Verdun.
Adalberon (* 935/940 - † 23.01.989), erkebiskop av Reims 969-989.

Fordi hun overlevde mannen sin med tjue år, var hun overhode for husholdningen og drev eiendommer og land til deres barn hadde blitt voksne.»[1203]

(Barn XVI:22045, Far XVIII:88179, Mor XVIII:88180)

Gift 930 med forrige ane.

XVII:44091 fm fm fm mf ff fm mm fm f

Hermann Billung av Sachsen. Født mellom 900 og 912. Død 27.03.973. Gjentakelse, se side 789.

XVII:44092 fm fm fm mf ff fm mm fm m

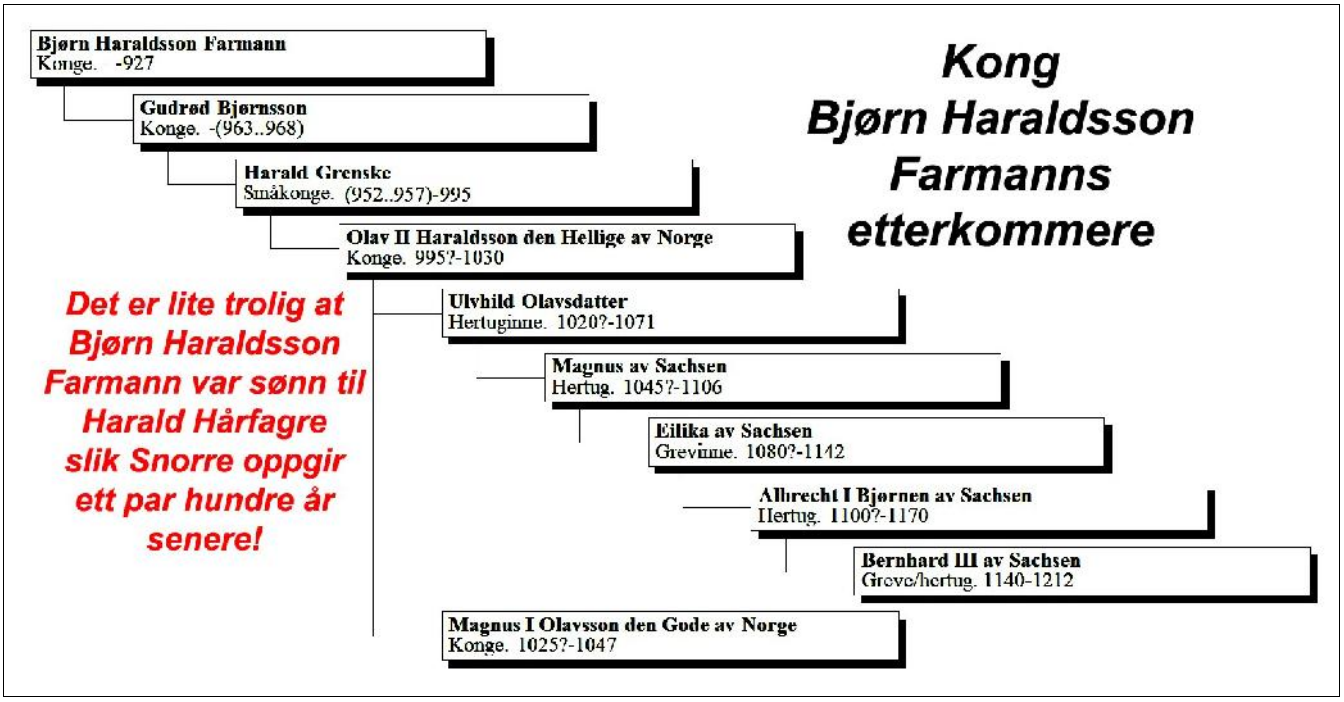
Oda (Ode) Billung av Sachsen. Død etter 973. Gjentakelse, se side 793.

XVII:44113 fm fm fm mf ff mf mf ff f

Bjørn Haraldsson Farmann. Konge. Død 927.

Jeg har valgt å frikoble biografien til Bjørn Haraldsson Farmann – farfars far til Olav II Haraldsson den Hellige – fra hans mulige far – Harald Hårfagre – omtalt som en hans sønner av Snorre flere hundre år senere!

[1203] Wikipedia.

Bjørns hovedsete var Sem i Vestfold. Tilnavnet Farmann eller kjøpmann fikk han fordi han drev det stort i handel – han fikk varer nordfra, og kjøpte og solgte både i Danmark og lenger sør. Så sier Snorre, og det stemmer godt med det som var rimelig for en Vestfold-konge å ta seg til. Det kan da være at det nettopp var han som flyttet kaupangen fra Skiringssal til Tønsberg, nærmere sin egen kongsgård i Sem. Kaupang forsvinner iallfall fra historien omkring denne tiden.

Fra Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga:

«36. Bjørn, kong Haralds sønn, rådde da i Vestfold, han satt for det meste i Tønsberg og var lite på hærferd. Til Tønsberg kom det mange kjøpmannsskip både der fra Viken og lenger nordfra i landet, og sør fra Danmark og fra Saksland. Kong Bjørn hadde også kjøpskip ute i fart på andre land og skaffet seg på den måten kostbare saker og andre varer som han syntes han trengte. Brødrene hans kalte ham farmann eller kjøpmann. Bjørn var en klok mann, rolig og sindig, og så ut til å bli en god høvding, han fikk seg et godt og høvelig gifte, og han fikk en sønn som het Gudrød.

En dag kom hans halvbror Eirik reisende fra Østersjøen, han hadde mye folk og trengte proviant og telt. Han krevde skatten på sin fars vegne – underkongene delte landsinntektene halvt med Harald. Men Bjørn ville ikke gjøre regnskap for noen annen enn Harald selv. Det endte med at Eirik gikk til angrep. Om kvelden, da Bjørn og hans menn satt ved drikken, omringet de huset. Bjørn falt der.

Bjørn ligger i Farmannshaugen ved Tønsberg.»

Fra «Store norske leksikon»:

«Bjørn Farmann var ifølge kongesagaene konge i Vestfold på første halvdel av 900-tallet. Han skal ha vært sønn av Harald Hårfagre.

Halvbroren, Eirik Blodøks, skal ha overfalt og drept Bjørn på kongsgården Sæheim (Sem) ved Tønsberg, trolig rundt år 930. Sagnet sier at han ble gravlagt i Farmannshaugen på Sem, men utgravningene i 1917–1918 viste at den var en tom grav. Bjørns sønn Gudrød var ifølge Snorre farfar til kong Olav den hellige.»

Fra Wikipedia:

«Harald Hårfagre skal ha hatt mange barn, med forskjellige kvinner. Hvor mange han fikk, er ukjent. I "Historia Norvegiæ" sies det at han hadde 16 sønner. "Ågrip" og "Fagrskinna"gir navnene på 20 av Haralds sønner. Snorre sier ikke noe om antallet. Etter "Historia Norvegiæ " var Eirik Blodøks den eldste, mens Snorre mente at Guttorm var den eldste. Etter "Fagrskinna" var Eirik blant de eldste og Håkon den gode blant de yngste.

Etter Haralds død ble det å stamme fra Harald Hårfagre politisk opportunt: det ga arverett til kongemakten. Å ha Harald Hårfagre som oldefar ga uendelig mye mer legitimitet til et maktprosjekt enn å stamme fra en tilfeldig småkonge. Det er mer enn sannsynlig at mange av de slektslinjene som senere tiders høvdinger viste til, hadde blitt redigert av hensyn til dette. Det kan reises berettiget tvil om kongene Olav Tryggvason, Olav Haraldson og Harald Hardråde var etterkommere etter Harald Hårfagre.

Følgende oversikt over Haralds barn og barnas mødre må derfor leses med stor skepsis, kanskje med unntak av barna Eirik Blodøks og Håkon Adalsteinsfostre, som regnes som sikre.

Mulige, men lite sannsynlige barn med Gyda Eiriksdatter: Ålov Årbot, Rørek Haraldsson, Sigtrygg Haraldsson, Frode Haraldsson og Torgils Haraldsson.

Mulige, men lite sannsynlige barn med Åsa Håkonsdatter: Guttorm Haraldsson, Halvdan Svarte Haraldsson, Halvdan Kvite Haraldsson og Sigrød Haraldsson.

Sannsynlig barn med Ragnhild Eiriksdatter er Eirik Blodøks.

Mulige, men svært usannsynlige barn med Svanhild Øysteinsdatter: Bjørn Farmann, Olav Haraldsson Geirstadalf

og Ragnar Rykkel.

Mulige barn med Åshild Ringsdatter: Ring Haraldsson, Dag Haraldsson, Gudrød Skirja, Ingeborg Haraldsdatter og Ingegjerd Haraldsdatter (kanskje Tora Mosterstong var hennes mor)

Mulige, men lite sannsynlige barn med Snøfrid Svåsedatter: Sigurd Haraldsson Rise, Halvdan Hålegg, Gudrød Ljome og Ragnvald Rettilbeine.

Sannsynlig barn med Tora Mosterstong: Håkon den gode (Håkon Adalsteinsfostre).»[1204]

(Barn XVI:22057)

Gift

Barn:

Gudrød Bjørnsson. Død mellom 963 og 968 i Tønsberg. (Se XVI:22057).

XVII:44129 fm fm fm mf ff mm ff ff f

Zoltán av Ungarn. Storprins. Født 896. Død mellom 944 og 950.

Zoltán (Zsolt) var høvding over ungarerne fra 907.

Han etterfulgte sin far som høvding i 907. Zoltán herjet i omtrent alle sentraleuropeiske land, i Sveits og Norditalien, Han trengte også frem til Reims i Frankrike.[1205]

T.v. Zoltán, litografi av Josef Kriehuber etter tegning av Moritz von Schwind, ca.1828.
T.h. Statue av Zoltán (~ 896, † ~ 949) (Wikipedia).*

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Zoltán (*ca. 880 eller 903 - † ca. 950), også Zolta, nevnes i "Gesta Hungarorum" som tredje storprinse av ungarer og som etterfølger til sin far, Árpád, ca. 907 Selv om moderne historikere ofte forkaster denne kilden om hans regjeringstid da andre krøniker ikke nevner ham blant de ungarske herskerne, er det enighet om at selv om Zoltán aldri besteg tronen, så nedstammet alle monarkene i Ungarn fra huset "Árpád" etter ca. 955 fra ham.

Moderne historikers viktigste kilde til Zoltáns liv er "Gesta Hungarorum", en krønike fra slutten av det 12. århundre hvis forfatter nå er kjent som "Anonymous". I følge denne kilden var Zoltán Árpáds eneste sønn og storprins av Ungarn. På den annen side skrev den nesten samtidige bysantinske keiseren Konstantin VII Porphyrogenitus at "Zaltas" var Árpáds fjerde sønn. Zoltáns navn er tilsynelatende avledet fra den arabiske sultantittelen med tyrkisk tilpasning, men moderne forskere er ikke enige i denne etymologien.

Ifølge Anonymous ble Zoltán født etter 903, under farens andre felttog mot Menumorut. Sistnevnte var en av de mange lokale herskerne som utelukkende er nevnt i "Gesta Hungarorum" blant motstanderne til ungarerne under deres erobring av det karpatiske bassenget. I "Gesta Hungarorum"-fortellingen blir Menumorut tvunget til å overgi seg og gi sin datter i ekteskap med Zoltán i 904 eller 905. Da Menumorut døde, arvet Zoltán svigerfarens hertugdømme øst for elven Tisza, som Anonymous hevder var bebodd av "folket som kalles Kozár". Anonymous opplyser også at Zoltán, fortsatt mindreårig, etterfulgte sin far som døde ca. 907. Zoltán abdiserte senere til fordel for sønnen Taksony og døde "i det tredje året av sønnens regjeringstid".

1204 Store norske leksikon. Wikipedia. Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga, avsnitt 21, 36. Cappelen's Norges Historie, Bind 2, side 99-100. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 343. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 456. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 27, 53.

1205 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 163. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 19.

Fra Anonymous: "Gesta Hungarorum":
"Og sønnen Zolta etterfulgte [Árpád], som var lik sin far i karakter, men ulik i utseende. Prins Zolta var litt lespende og blek, med mykt, blondt hår, av middels størrelse. en krigslignende hertug, modig i ånden, barmhjertig mot sine undersåtter, elskelig i tale, men begjærlig av makt, noe han elsket meget lik alle de fremste mennene og krigerne i Ungarn. En stund senere, da Zolta var tretten år, oppnevnte alle de ledende mennene i riket i deres felles råd rektorer ved siden av prinsen for å ledsage ham i henhold til sedvaneretten gjennom konflikter og søksmål fra prosesserende parter."

I dag avviser historikere de fleste detaljer om Zoltán liv slik de blir presentert av Anonymous. For eksempel sier den ungarske historikeren Gyula Kristó at Zoltán ble født ca. 880 og ikke ca. 903. Hans rumenske kollega Alexandru Madgearu skriver også at enten ble Zoltán født mange år før 903, alternativt at hans ekteskap må ha skjedd flere år etter 904.

Også identiteten til Zoltáns svigerfars blir diskutert. Middelalderforskeren Pál Engel sier at Menumorut er en av de "imaginære figurene" som ble oppfunnet av Anonymous for å beskrive de erobrende ungarernes heroiske kriger mot dem. Historikeren Charles R. Bowlus skriver at han var en moravisk hersker hvis datters ekteskap med Zoltán symboliserte slutten på "Stor-Moravia. Middelalderforskeren Tudor S?l?gean sier også at Menumorut var en ekte person, herskeren over et engangs-hertugdømme bebodd av rumenere, slaver og mange andre folk i overgangen mellom 800- og 900-tallet.
Anonymous uttalelse om at Zoltán etterfulgte sin far som storfyrste, eller til og med idéen om at Zoltán over hodet styrte føderasjonen av de ungarske stammene, har også blitt utfordret. For eksempel skriver historikeren Sándor L. Tóth at Zoltán, som var den yngste blant Árpáds fire sønner, neppe kunne gå foran sine eldre brødre i arvelinjen. Kristó påpeker også at andre ungarske kronikører ikke nevner Zoltáns styre, og antyder at Anonymous kun satte Zoltán inn i den ufullstendig bevarte listen over storfyrstene fordi han visste at alle ungarske monarker fra Árpád-huset stammer fra ham.»[1206]

(Barn XVI:22065, Far XVIII:88257)

Gift

Barn:

Taksony av Ungarn. Død 972. (Se XVI:22065).

XVII:44541 fm fm fm mf mm mm mm mf f

Damian Dalassenos. Militær guvernør. Født omkring 940. Død 10.07.998.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt)
«Dalassenos, feminin form Dalassene eller Dalassena, var en bysantinsk aristokratisk familie fremtredende på 1000-tallet.
Familiens navn stammer fra deres forfedre hjem, byen Dalassa, det moderne Talas i det østlige Tyrkia. Familiens etniske opprinnelse er ukjent; Nicholas Adontz identifiserte dem som armeniere, men deres navn er ikke armenske, og de fleste forskere nøler med å akseptere Adontzs forslag.

Damian Dalassenos (ca. 940 - 19.07.998) var en bysantinsk aristokrat og det første kjente medlem av Dalassenos adelsfamilie. Han er kjent for sin tjeneste som militær guvernør (doux) i Antiochia i 996-998. Han kjempet mot fatimidene med en viss suksess, til han ble drept i slaget ved Apamea 19.07.998.

Damian er det første kjente medlemm av den fremtredende Dalassenos-klanen. Hans tidlige liv er ukjent, men av genealogiske grunner anslås han å være født i ca. 940. Det er ikke kjent noe om ham før 995/6, da keiser Basil II utnevnte ham til guvernør i Antiokia etter Michael Bourtzes etter sistnevntes nederlag i slaget ved Orontes i september 994. Denne stillinglen var en av de viktigste militære posisjonene i det bysantinske imperiet, da innehaveren befalte styrkene som var anlagt mot det fatimide kalifatet og de semi-autonome muslimske herskerne i Syria. Han adde da den høye tittelen patrikios (ifølge John Skylitzes) eller magistros (ifølge Stephen av Taron).

Dalassenos opprettholdt en aggressiv holdning. I 996 plyndret hans styrker omgivelsene til Tripoli og Arqa, mens Manjutakin, igjen uten hell, beleiret Aleppo og Antartus, om bysantinerne hadde okkupert og befestet om året før, men ble tvunget til å trekke seg ut av da Dalassenos med hæren kom for å avlaste. festningen. Fatimid-nederlaget ble forsterket av senkningen av en Fatimid-flåte, som var ment å skulle støtte Manjutakins operasjoner, før Antartus. Dalassenos gjentok plyndringene mot Tripoli i 997 og tok mange fanger. Han angrep også byene Rafaniya, Awgh og al-Lakma, tok sistnevnte og førte innbyggerne i fangenskap.

I juni / juli 998 ledet han sine tropper til Apamea for å innta byen etter at en katastrofal brann hadde brent ned forsyningene. Aleppines forsøkte å innta byen først, men trakk seg tilbake da Dalassenos, som ikke kunne tillate at en vasal ble for sterk, nærmet seg, Den lokale Fatimid-guvernøren, al-Mala'iti, ba om hjelp, men nødhjelpen fra Jaysh ibn Samsama ble forsinket da han først måtte håndtere undertrykkelse av det bysantinsk-sponsede opprøret i Tyre. Etter at dettehadde blitt dempet, flyttet Jaysh hæren til Damaskus, hvorfra han fortsatte å konfrontere Dalassenos. Ibn al-Qalanisi rapporterer at Apamea var nær overgivelse på dette tidspunktet på grunn av hungersnød. I det

[1206] Wikipedia.

avgjørendelaget, som ble utkjempet 71.80. 099, vant bysantinerne initialt seieren, men en kurdisk offiser klarte å drepe Dalassenos, hvorpå den bysantinske hæren kollapset og flyktet. To av hans sønner, som fulgte Dalassenos, ble ført som fanger til Kairo, hvor de ble værende i ti år, Stephen av Taron rapporterte noe tvilsomt at en av hans sønner hans ble »drept. Damian Dalassenos ble etterfulgt som doux av Antiochia av Nikephoros Ouranos. ?[1207]

(Barn XVI:22271)

Gift

Barn:

Theophylact Dalassenos. Levde mellom 990 og 1039. (Se XVI:22271).

XVII:44549 fm fm fm mm ff ff ff mf f

Pietro II Orseolo di Venezia. Født 961. Død 1009. Doge.

Doge (XXVI) av Venezia 991 - 1009.

Pietro II (til venstre), og sønnen Otto Orseolo (til høyre). Interiør i Dogepalasset (Venezia) - Appartamento dogale. (Wikipedia).

Pietro Orseolo II var doge i republikken Venezia fra 991 til 1009. Det var stor uro inn for 1000-års skiftet, som også var ventet å innebære et vendepunkt i middelalderens historie. Det inntraff sikkert også et vendepunkt i republikkens historie under Pietro Orseolo's II styre.

Han var sønn til dogen Pietro Orseolo I (* ca. 928 - † 987), som etter å ha vært doge i kun et par år forsvant plutselig. Ikke en gang hans kone og barn visste hvor det var blitt av ham. Han ble til slutt funnet i abbediet i Cuxa, på grensen mellom Frankrike og Spania. Han fortsatte å bo der i streng bot. Mot slutten ble han eneboer.

Pietro var meget ung når han ble valgt til doge i 991 av folkerådet. Nøyaktig fødselsdato er ikke registrert, men man tror at han var omtrent 30 år gammel.

Umiddelbart viste Pietro stor handlingskraft og samtidig et stort diplomatiskt skarpsinne. Han meglet skikkelig mellom bysantinerne, saracenerne og den da meget unge vesterlandske keiseren Otto III som drømte om å gjenopprette det romerske imperiet. Otto lyktes til slutt å få en sønn gift med et barnebarn til den bysantiske keiseren, og en annen sønn gift med en svigerinne til den romerkse keiseren.

Orselolo's største bedrift var den store flåteekspedisjonen i år 1000, en del kilder angir at den fant sted i 998 eller 999. Allerede i året 996 ledet imidlertid Orseolo en ekspedisjon mot Narentanipiratene som ble beseiret ved Lissa. Imidlertid dro piratene seg tilbake til Dalmatien, der de undertrykket befolkningen som til slutt bønnfalt Venezia om hjelp. Orseolo lot ikke tilfellet gå seg ut av hendene, og etter å ha fått godkjennelse fra Bysants seilte han på Kristi Himmerfartsdagen i år 1000 i spissen for en andre flåteekspedisjon i stor stil. Ifølge flere kilder ble nå banneret med San Marcos løve anvendt for første gang. Ekspedisjonen ble en fullstendig fremgang. Orseolo lyktes effektivt å skingre naretanerne, sikre seg deres fester og tvang dem til slutt til å kapitulere av hunger. Under ferden tilbake underla seg alle byer flåten passerte Venezias overhøyhet. Derved ble Isria og Dalmatien venezianske protektorat og Orseolo ble forlenet tittelen «Hertug av Dalmatien og Kroasia». Seirene førte til at det senere ikke var noen som

[1207] Wikipedia.

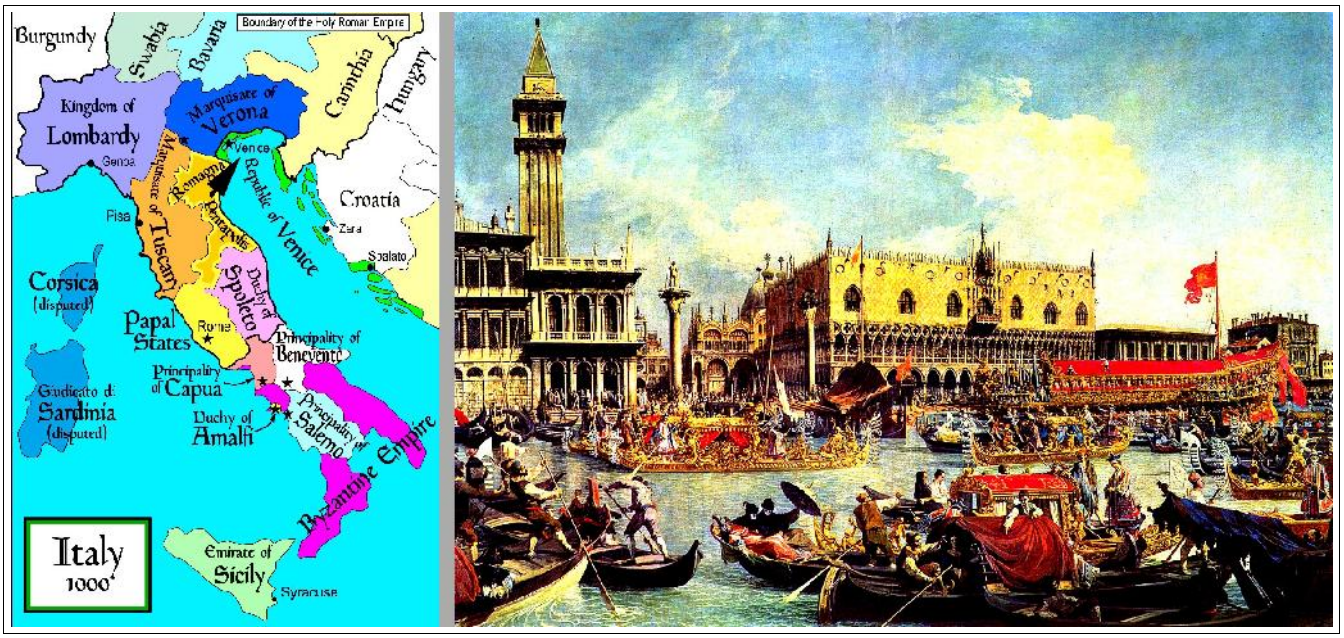
utfordret Venezias overhøyhet i det adriatiske havet. Om Venezia ble utsatt for fare, kom samlede utenlandske krefter som Genovarepublikken eller det Ottomanske imperiet til unnsetning.

I Venezia ble det bestemt at dogen sammen med biskopen og hele rådet, hvert år på Kristi Himmelfarts dag, skulle høytideligholde minnet av ekspedisjonen på et festprydet skip utenfor Lidos havn. Slik skal altså sermonien «Bryllupet med havet» eller «Sensafesten» ha kommet til.

År 1001 kom Otto III til Venezia i stor hemmelighet som dogens gjest, først på San Servolo-øya, senere i San Zaccaria klostret. Han ville ha Venezias støtte i enda et forsøk på å gjennomføre en gjenforening av det romerske imperiet. Imidlertid lot Orseolo seg ikke overtale, og Otto måtte fortsette alene i sine forsøk, noe som ikke ga noe resultat.

Gjennom å befri Bari fra saracenerne fikk Orseolo en annen viktig fremgang, og i år 1004 ble San Marco definitivt valgt som Venezias beskytter.

Pietro Orseolo II døde i september 1009 og ble automatiskt efterfulgt som doge av den 15-årige sønnen Ottone. Men som alle andre lignende forsøk til å forandre dogeskapet til et arvelig monarki, slo også dette feil. Ottone Orseolo regjerte til 1026 da han ble avsatt og sendt i eksil til Konstantinopel. Familien Orseolo fikk ikke dogeskapet flere ganger, og døde ut på 1600-tallet. Pietro Orseolo II står imidertid frem som en av de fremste dogene i den venezianske historien og må anses å være den virkelige grunderen av Venezias makt over havet.[1208]

T. v. Italia og Adriaterhavsregionen omkring år 1000. T. h. Festa della Sensa. "Il ritorno del Bucintoro nel Molo il giorno dell'Ascensione" (Bucentaurens retur til moloen på Kristi himmelfartsdag, 1730) av Canaletto (1697-1768). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

Pietro II Orseolo (* 961 - † 1009) var doge i Venezia fra 991 til 1009. Han begynte perioden med en østlig ekspansjon av Venezia som varte i mer enn 500 år. Han sikret sin innflytelse i de dalmatiske romaniserte bosetningene fra kroatene og narentinene, frigjorde Venezia fra en 50 år gammel skatt til sistnevnte, og startet Venezias utvidelser ved å erobre øyene Lastovo (Lagosta) og Korcula (Curzola) og tilegnet Dubrovnik (Ragusa).

Hans dogaressa var Maria Candiano, datter til doge Vitale Cardiano di Venezia († 979) og barnebarn til dogen Pietro III Candiano di Venezia († 959) og Arcielda Candiaro (* ca. 927 - † etter 959).

Forholdet til Bysants.

I 992 inngikk Pietro II Orseolo en traktat med den bysantinske keiseren Basil II om å transportere bysantinske tropper i bytte mot kommersielle privilegier i Konstantinopel.

Etter gjentatte klager fra de dalmatiske bystatene i 997, angrep den venetianske flåten under Orseolo de neretiske piratene i Neretva på Kristi himmelfartsdag i 998. Pietro tok deretter tittelen "Dux Dalmatianorum" (hertugen av dalmatinerne), og assosierte den også med sønnen Giovanni Orseolo.

Datoen for hans seier ble datoen for "Festa della Sensa" (Kristi Himmelfartsfestivalen) den eldste festivalen i Venezia. Det ble minnet av dogen og biskopen av Olivolo som gikk forbi Lido og velsignet vannet, og påkalte hell for den venetianske marinen.

Den brente jords politikk.

09.05.1000 bestemte Doge Pietro II seg for endelig å pasifisere kroatene og narentinerne under de siste

1208 Susie Boulton og Christopher Catling: Venedig & Venetien. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 24. Frederic C. Lane: Storia di Venezia - Einaudi, Torino 1991. Claudio Rendina: I dogi, Storia e segreti - Newton, Roma 1993. Liceo Foscarini: Pietro Orseolo II.

kroatisk-bulgarske krigene, og beskytte venetianske handelskolonier og interessene til romaniserte dalmatinere. Uten vanskeligheter svidde hans flåte på seks skip av hele den østlige halvdelen av Adriaterhavskysten, hvor bare neretvianerne ga motstand. Etter at neretvianerne stjal varer og fanget førti handelsmenn fra Zadar, sendte dogen ti skip som tok neretvianerne nær øya Kaca. Han fanget dem alle og brakte dem triumferende til Split. Der ba neretvianske utsendinger om løslatelse av fangene. Pietro II gikk med på dette forutsatt at den neretvianske Archont selv gikk med på å bøye seg for ham. Dessuten måtte neretvianerne også gi avkall på den gamle skatten som Venezia hadde måttet betale siden 948, og garantere sikker passasje for venetianske skip i Adriaterhavet.

Pietro II løslot alle fanger bortsett fra seks neretvianer, som han holdt som gisler. Fastlandsneretvianerne ble dermed pasifisert; innbyggerne i Korcula bestemte seg for å føre krig mot Orseolo, men ble til slutt erobret. Lastovo fortsatte imidlertid å motstå venetianske inngrep. Øya var beryktet for å være et piratparadis. I forsøket på å slå ned ytterligere motstand, beordret Pietro II evakuering av øybyen. Til tross for fortsatt motstand, jevnet han til slutt Lastovo med jorden.

Samtidig som Pietro II la Lastovo under seg, flyktet den tidligere kroatiske kongen Svetoslav Suronja til Venezia etter å ha blitt avsatt av sine to brødre.

For å styrke sin svekkede posisjon giftet kong Stephen I av Kroatia seg med Pietro II Orseolos datter, Joscella (Hicela) Orseolo. Deres sønn Peter Krešimir IV ble konge i Kroatia i 1059.

Pietro II Orseolo døde i 1009 etter å ha testamentert noen av sine rikdommer til de fattige og prestene. Han ble gravlagt ved siden av sin førstefødte sønn, Giovanni, i atriet i San Zaccaria.

Ottone Orseolo etterfulgte sin far, Pietro II, som dogen i Venezia til 1026, mens barnebarnet Peter regjerte som konge av Ungarn. Hans yngre sønn Domenico Orseolos barn bosatte seg i Ravenna og ble stammen til Orsini-familien.

(Barn XVI:22275, Far XVIII:89097)

Gift med neste ane.

Barn:

Ottone (Pietro) Orseolo di Venezia. Født omkring 992. Død 1032. (Se XVI:22275).

XVII:44550 fm fm fm mm ff ff ff mf m

Maria Candiano di Venezia. Dogaressa. Levde mellom 970 og 1009.

Fra svensk Wikipedia (oversatt):
«Maria Candiano var en dogaressa i Venezia, gift med Venezias doge Pietro II Orseolo (* 961 - † 1009), doge fra 991 til 1009.

Hun var datter til Vitale Candiano († 979) og niese av Pietro IV Candiano.

Ekteskapet var en allianse mellom byens daværende to herskende familieklaner mot ambisjonene til de andre adelsklanene.

Hun gikk ved sin manns død i 1009 i klosteret San Zaccaria.

Hun blir i kronikkene kalt "en god kvinne og en stor dogaressa"».

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Maria og Pietro hadde barna:
Giovanni (Johannes) Orsoelo (* 984 - † 1007), doge, gift med Maria Argyra, en bysantisk prinsesse.
Orso Orsoelo, biskop av Torcello, patriark av Grado.
Ottone (Pietro) Orseolo (* ca. 992 - † ca. 1031), doge, gift med Grimelda av Ungarn.
Vitale Orsoelo (* ca. 998), biskop av Torcello.
Joscella (Hicela) Orseolo, gift med kong Stephen I av Kroatia.»[1209]

(Barn XVI:22275, Far XVIII:89099)

Gift med forrige ane.

XVII:44551 fm fm fm mm ff ff ff mm f

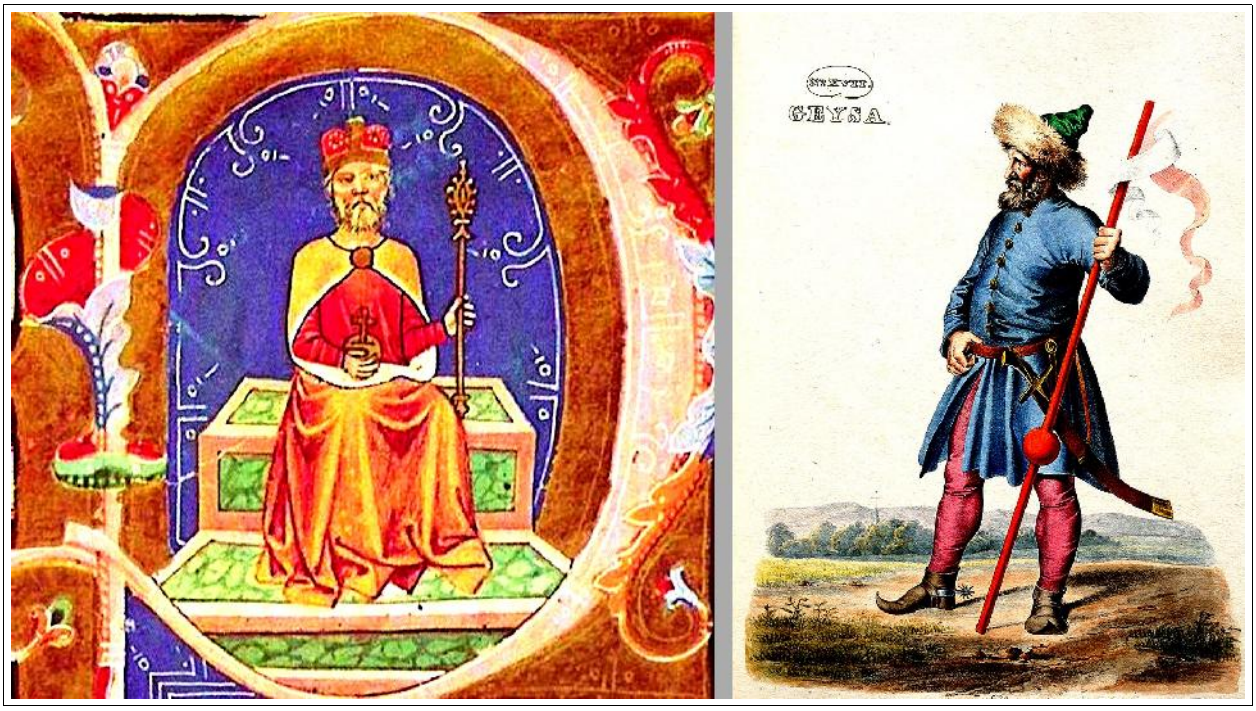
Géza av Ungarn. Storprins. Født omkring 940. Død 997.

Hertug av Ungarn 972 - 997.

Gézas far, Taksony, var farfar til Stefanus den Hellige (979 - 1038). Selv ble han ikke døpt, men ga sin sønn og etterfølger, Géza, en kristen hustru, Sarolte.[1210]

[1209] Wikipedia.

[1210] Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 162. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 19, 23.

T.v. Miniatyr av Geza, far til St. Istvan. T.h. Litografi av Josef Kriehuber etter en tegning av Moritz von Schwind, ca. 1828 (Wikipedia).

Fra norsk (og noe svensk) Wikipedia:

"Géza (* ca. 940 - † 01.02.997), sønn til storfyrste Taksony av Ungarn († 972), var storprins av Ungarn fra 971 til 997 av arpadenes slekt.

Som tronfølger etter sin far Taksony stod Géza i 965 som hærfører i spissen av et ungarsk krigstog som han foretok sammen med bulgarertsaren Peter mot Bysants. Noe senere anførte han nok et felttog mot bysantinerne, denne gang sammen med Kiev-fyrsten Svjatoslav I. Da dette endte med et nederlag i 970 ved Arkadiopolis, oppgav ungarerne for lengre tid sine utenlandsfelttog.

Samtidig følte ungarerne seg under press fra Vesten, da regentstyret i Bayern tok slutt i 967 og den unge Henrik II der selv grep tøylene som fyrste.

Etter at Géza ble elevert til konge i 971, bestrebet han seg om at han og hans folk måtte bli døpt – dette var et prosjekt som han overtok etter sin far.

Kort tid etter at han overtok regjeringsmakten giftet han seg, tyve år gammel, med Sarolt som ifølge tradisjonen var datter til Gyula, den transsylvanske vajda (leder av Transylvania i middelalderens Ungarn). Derved kunne Sarolt støtte Géza i hans styre.

En av Gézas viktigste handlinger var at han sluttet fred med Otto I, den tysk-romerske keiser i Quedlinburg i påsken 973. Géza lot seg døpe og tok navnet Stefanus (István), som han ga videre til sønnen Vajk.

Gezas barn ble oppdratt fra fødselen av som kristne. Barna var dels ovennevnte Stefanus, som senere ble konge av Ungarn, og to døtre, hvorav den ene giftet seg med dogen i Venezia,

Deres sønn, Peter Orseolo, ble konge av Ungarn etter Stefanus.

Gyula var allerede ortodokst døpt. Géza bad derfor keiser Otto I om å sende ham misjonærer. Otto utnevnte da munken Brun fra klosteret i Sankt Gallen til biskop for ungarerne.

Høsten 972 ankom biskop Brun sitt nye tilsynsområde og døpte kong Géza, hvorpå også størstedelen av den ungarske adel lot seg døpe. Ved den katolske dåp tilnærmet Géza seg Vesten, og tilføyde dermed Bysants' bestrebelser om å vinne innflytelse blant ungarerne et tungt tilbakeslag. Misjonærene fortsatte arbeidet med å omvende ungarerne til kristendommen. Det var en prosess som pågikk inn i det følgende århundret, til 1061, da det siste hedenske opprøret fant sted.

Også hva gjaldt det ungarske rikes indre struktur, videreførte Géza den kurs som hans far hadde staket ut. Géza fikk sitt overherredømme anerkjent av klanlederne, beslagla store deler av deres landbesittelser og innsatte stattholdere i deres borger. Til sitt eget sete valgte han Esztergom. Dessuten svekket han den ungarske krigeradel ytterligere ved å oppta stridsmenn fra andre land i sitt eget følge. Blant disse var det borgere fra tyrkiske steppefolk, og adelige fra det sørlige Tyskland. I tillegg drepte han en stor del av den utbredte Arpaden-klanen og andre innflytelsesrike klaner som motsatte seg sentraliseringsarbeidet, og begrenset dermed innflytelsen til hærforsamlingen.

Den endelige binding til det Øst-Frankiske rike befestet kong Géza kort tid før sin død, idet han arrangerte ekteskap mellom sin sønn Stefanus I med den bayerske prinsesse Gisela i 995, søster til den fremtidige tyske konge Henrik II. Dermed var det også slutt på de krigerske sammenstøt med Bayern, sammenstøt som hadde pågått helt frem til 991 i området rundt Wien. Ved sitt eget andre ekteskap (ca 985) og det – riktignok kortvarige – ekteskap mellom hans datter og Boleslaw av Polen ville Géza utvikle de polsk-ungarske relasjoner, for å skape en kompenserende motvekt mot den tyske konges innflytelse."[1211]

(Barn XVI:22276, Far XVIII:89101)

Gift med neste ane.

Barn:

Grimelda av Ungarn. Født omkring 982 i Esztergom, Ungarn. Død etter 1026. (Se XVI:22276).

XVII:44552 fm fm fm mm ff ff ff mm m

Sarolt av Ungarn. Prinsesse, storhertuginne. Født omkring 950. Død omkring 1008.

I følge Bent og Vidar Billing Hansens "Rosensverdslektens forfedre" hadde Mieszko I av Polen også en datter, Adelaide, som var gift med Géza (* ca. 940 - † 997), storprins av Ungarn, og mor til Grimelda av Ungarn (* ca. 982), gift med Doge Ottone (Pietro) Orseolo di Venezia.

Dette er nok basert på den ungarsk-polske kronikken "Chronicon Hungarico-Polonicum" hvor "Szabolcs de Vajay" skrev at mor til Gézas døtre var Gézas påståtte andre hustru, Adelaide av Polen, men dette har ikke blitt allment akseptert. Adelaide er bare nevnt i den ungarsk-polske kronikken, som beskriver henne som søster til Mieszko I av Polen, men spesialister har ofte stilt spørsmål ved hennes eksistens. Kronikken tilskriver Gézas konvertering som et resultat av Adelaides innflytelse (Engelsk Wikipedia).

Jeg har derfor valgt i stedet å føre Sarolt som mor til Gézas barn.[1212]

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt);
«Sarolt (* ca. 950 - † ca. 1008) var en ungarsk prinsesse og fra 971 til 997, som hustru til storhertug Géza av Ungarn, storhertuginne av Ungarn.

Hennes navn, Sarolt (Sar-oldu) er av tyrkisk opprinnelse og betyr hermelin (hvit røyskatt). Den slaviske befolkningen omtalte henne også som "Beleknegini"(~ "hvit dronning").

Hun var datter til Zombor (eller Gyula II) av Transylvania (døpt som Stefanus), nummer to i rang blant lederne av den ungarske stammeføderasjonen etter storprinsen av Ungarn.

Sarolt ble født omkring 950 basert på fødselsårene til hennes barn.

Forfedre og tidlig liv.

Sarolt var datter til en "gyula" som angivelig konverterte til bysantinsk kristendom i Konstantinopel etter år 950, og som deretter etablerte den første kristne misjonen i Ungarn. Det er sannsynlig at hans familie og husholdning, inkludert datteren Sarolt, også ble døpt i den bysantinske ritualen.

Det er usikkert om hennes far het Gyula eller Zombor, men han var "gyula" av Transylvania og som sådan nest høyest i rang i den ungarske stammeføderasjonen etter storprinsen av ungarerne. Han var barnebarn til Tétény (også kjent som Töhötöm eller Tühütüm), en av Ungarns syv høvdinger som ledet ungarernes syv stammer da de ankom Karpaterbassenget.

I følge "Gesta Hungarorum" hadde Sarolt en søster som het Karold og en bror. Broren kan identifiseres som Gyula III.

Hun ble gift med Géza (* ca. 940 - † 997), storprins av Ungarn omkring 970, som sannsynligvis også var starten på hans styre som storprins av Ungarn.

Géza var oldebarn til Árpád som ledet de ungarske stammene under den ungarske erobringen av Karpaterbassenget.

Sarolt utøvde en mektig innflytelse på sin mann noe som gjorde at hun også kunne påvirke hans styre. Hun ble overvåket med mistenksomhet av katolske misjonærer. Kronikkene anklaget henne for å ha drukket umettelig og til og med å ha begått drap.

Sarolt og Geza hadde barna:
Judith († etter 988), gift med den fremtidige kong Boleslaw I av Polen.
Margaret († etter 988), gift med den fremtidige tsaren Gavril Radomir av Bulgaria.
Stefanus I (* 967/975 - † 15.08.1038), konge av Ungarn, helgenforklart.
Grimelda († etter 1026), gift med til Otto Orseolo, doge av Venezia.
Sarolt (usikker?), gift med den fremtidige kong Samuel Aba av Ungarn.

Sarolt og hennes mann ble døpt sent i livet. De oppdro sin sønn som en kristen og endret hans navn fra Vajk til Stefanus som et tegn på deres tro.

Etter ektemannens død i 997 gjorde den nest eldste Koppány av Somogy (en fjern kusine til Géza) krav på magyarenes lederskap i henhold til tradisjonen med ansiennitetsprinsippet.

I tillegg til makten ville han også gifte seg med enken med henvisning til ungarsk tradisjon. Han flyttet med en hær til Veszprém, hvor Sarolt bodde, men ble drept i kampene om arven.

Kort tid senere ble Sarolts sønn, kong Stefanus (István) den Hellige, kronet som den første kongen av Ungarn.»[1213]

1211 Wikipedia.

1212 Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 23, 80.

(Barn XVI:22276)

Gift med forrige ane.

XVII:44553 fm fm fm mm ff ff fm ff f

Dedo I av Wettin. Greve. Født omkring 960. Død 13.11.1009.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Dedo I (* ca. 960; † 13.11.1009), greve av Wettin var sønn til Dietrich (* 920/930 - † 975/976) fra den saksiske adelsfamilien Wettin. Hans bror var greve Fredrik av Eilenburg.

Den unge Dedo tilbrakte barndommen hos sin slektning, markgreve Rikdag, Herre av Mark Meißen, Mark Zeitz og Mark Merseburg, og stod dermed i et nært forhold til en av de mest innflytelsesrike mennene i Øst-Sachsen.

Dedo var gift med Thietburga, datter til markgreve Dietrich av Haldensleben († 985), Herre av Nordmark, som han giftet seg med før 985.

I årene fra 974 til 985 var Dedo I involvert i opprøret til den bayerske hertugen Henrik av Bayern mot keiser Otto II og senere også mot hans sønn Otto III, som den bayerske hertugen først i juni 985 underkastet seg i Frankfurt. I 976 kommanderte Dedo en böhmensk hær som tok Zeitz og ranet den biskopskirken. Med byttet førte Wettin angivelig også sin egen mor bort som fange.

Dedo hadde åpenbart et godt forhold til erkebiskopen Giselher av Magdeburg. Etter greve Binizos død skaffet erkebiskopen ham greves rettigheter i Nord-Hassegau. I tillegg gjorde Dedo vellykket krav på Burgward Zörbig for seg selv og sin bror Fredrik.

Årene før Dedos død ble overskygget av en feide med Walbeckerne, hvis årsak er ukjent.

Som ektemann til markgreven av Nordmarks datter krevde Dedo amtet for seg selv etter hans død, men dette ble ble gitt til Lothar av Walbeck. Lothar styrte Nordmark fra 983 til 1003. Biskop Thietmar av Merseburg, en nevø til Lothar, forteller i sin kronikk at Dedo I deltok i ødeleggelsen av Wolmirstedt slott, som Wakbeck eide. Wettineren var også i tvist med markgreve Lothars sønn og etterfølger, Werner av Walbeck (* 1003/1009 - † 1014).

Dedo ble drept 13.11.1009 sammen med sin vasall Egilhard av sin motstander Werner nær Mose ved sammenløpet til elvene Tanger og Elbe.

Greve Dedo etterlot seg sønnen:
Dietrich II (* ca. 990 - † 1034), greve av Wettin, fra 1031 markgreve av Mark Lausitz.»[1214]

(Barn XVI:22277, Far XVIII:89105)

Gift før 985 med neste ane.

Barn:

Dietrich I av Lausitz. Født omkring 990. Død 19.11.1034. (Se XVI:22277).

XVII:44554 fm fm fm mm ff ff fm ff m

Thietburga av Haldensleben. Levde 985.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Thietburga var datter til markgreve Dietrich av Haldensleben († 985), Herre av Nordmark

Hun giftet seg med Dedo, greve av Wettin, før 985.

Thietburga og Dedo hadde sønnen
Dietrich II (* ca. 990 - † 1034), greve av Wettin, fra 1031 markgreve av Mark Lausitz.[1215]

(Barn XVI:22277, Far XVIII:89107)

Gift før 985 med forrige ane.

XVII:44555 fm fm fm mm ff ff fm fm f

Ekkehard I av Meißen. Markgreve. Født omkring 960. Død 30.04.1002 i Pöhlde.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Ekkehard I (* ca. 960 - † 30.04.1002 i Pfalz Pöhlde) fra den adelige Ekkehard- slekten var markgreve av Meißen og hertug av Lothringen fra 985.

Han var sønn til greve Gunther av Merseburg (* 985).

Han ble i 985 av Theophanu, regent og mor til kong Otto III. utnevnt til markgreve av Meißen etter at hertug

[1213] Wikipedia.

[1214] Wikipedia.

[1215] Wikipedia.

Boleslav II av Böhmen måtte oppgi besettelsen av Meißen slott i 984.»

De eldste myntene til markgrevene av Meißen. Denarii, preget under Ekkehard I (985 - 1002). Første mynt i Meißen, et kors i i myntbildet og ordene EKKIHART og MISNI. (Wikipedia).

«I 990 ble han tatt til fange på en forhandlingsreise for å få til fred mellom Polen og Böhmen, men ble snart løslatt igjen gjennom Boleslaws mekling.

I de påfølgende årene inngikk Ekkehard en nær allianse med den polske hertugen Boleslaw I og ble utnevnt til hertug av Lothringen.

Ekkehard var blant de innflytelsesrike mennene rundt keiser Otto III. og ble en uunnværlig militær leder på de italienske felttog. "Ekkehardineren", som Thietmar av Merseburg kalte "imperiets pryd" i sin kronikk, var godt klar over sin makt og sitt opphav.

Etter at Otto III døde i januar 1002 på Paterno-slottet nord for Roma, deltok han inn i kampen om kronen ved valget av en konge i 1002. Dette var mulig fordi Otto forble barnløs og arven ikke var regulert. Men i tillegg til Ekkehard var Henrik av Bayern og Hermann av Schwaben to andre seriøse søkere til den tyske kongekronen.

Spesielt Henrik forsøkte å få til en rask avgjørelse: Da gravfølget med Ottos kropp – begravelsen skulle finne sted i den keiserlige katedralen i Aachen – krysset Alpene, stoppet Henrik gravfølget i Bayern og tok de keiserlige insigniene i sin besittelse.

Imidlertid uteble den ønskede suksessen i utgangspunktet. Med unntak av Augsburg-biskopen Siegfried, som også var fyrste-biskop av Augsburg, unngikk alle andre fyrster å ta parti umiddelbart.

Det første møtet med fyrstene i Frohse ga heller ikke noe resultat, selv om markgreve Ekkehard i mellomtiden hadde forsøkt å vinne de saksiske fyrstene for sin kandidatur til tronen. Det var først ved valget i Werla Pfalz at avgjørelsen ble tatt til fordel for Henrik.

Åpenbart ga imidlertid ikke Ekkehard opp sine krav, han dro til den vestlige delen av imperiet, hvor han håpet å finne nye allierte.

30.04.1002 ble Ekkehard overfalt i Pfalz Pöhlde i Harz av Siegfried og Bernhard av Northeim, samt av Henrik og Udo av Katlenburg av personlige og politiske grunner, spiddet med en lanse, halshugget og liket kastet.»

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Ekkehard ble opprinnelig gravlagt på familiens slott i Kleinjena nær Naumburg, men hans levninger ble overført til benediktinerklosteret Saint George i Naumburg i 1028.

Han ble husket av biskop Thietmar av Merseburg som
"decus regni, solatium patriae, comes suis, terror inimicis et per omnia perfectissimus"
"rikets herlighet, vårt lands trøst, vår egen følgesvenn,
fryktet av våre fiender, og den mest fullkomne av alt".

Det ble strid om Meißen etter hans død.

Hertug Boleslaw I den Modige av Polen, som hadde støttet Ekkehards krav på tronen, gjorde krav på Meißen som slektning ved ekteskap.

Henrik, nå konge, tildelte Boleslaw "Mark Lausitz" (som hadde vært knyttet til Meißen), mens selve Meißen ble tildelt Gunzelin, Ekkehards yngre bror.

Ekkehard etterlot seg sin hustru Suanehild, datter til Hermann Billung, hertug av Sachsen. Hun døde 26.11.1014, etter å ha gitt ham syv barn.

Han var hennes andre ektemann, hun var når de giftet seg enke etter Thietmar, markgreve av Meißen.»[1216]

(Barn XVI:22278, Far XVIII:89109)

Gift med neste ane.

[1216] Wikipedia.

Barn:

Mathilde av Meißen. Død 28.04.1014. (Se XVI:22278).

XVII:44556 fm fm fm mm ff ff fm fm m

Suanehild av Sachsen. Født mellom 945 og 955. Død 26.11.1014. Gjentakelse, se side 882.

XVII:44577 fm fm fm mm ff fm ff ff f

Otto av Kärnten. Hertug. Født mellom 948 og 950. Død 04.11.1004.

Otto var hertug av Kärnten og greve i Worms. Han var også greve i Speiergau, Nahegau og Niefgau.

28.04.980 fikk han store kronegods.

Han stiftet klosteret Lambrecht-Grevenhausen i Hardt ved Neustadt.

Otto var gift med Judith som muligens var datter til greve Henrik av Arlon. Pave Gregor V var en av deres sønner.[1217]

Hertug Otto i den ottonske slektstavlen (Chronica Sancti Pantaleonis, 2. halvdel av 1100- tallet. Duke August Library, Wolfenbüttel (Wikipedia),

Fra tysk og engelsk Wikipedia (oversatt):
«Otto I, hertug av Kärnten, kalt Otto von Worms (* ca. 948 - † 04.11.1004) var eneste sønn til Salier Konrad der Rote, hertug av Lothringen, og hans hustru Liutgard av Sachsen (931-953), datter til keiser Otto I med hans første hustru Ædgyth.

Otto var gift med Judith von Kärnten († 991).

Han var greve i Speyergau, Wormsgau, Elsenzgau, Kraichgau, Enzgau, Pfinzgau og Ufgau, og i 956 greve i Nahegau. Fra 978 til 983 og fra 995 til 1004 var han hertug av Kärnten. I 995, etter Henrik II av Bayerns død, mottok han i tillegg til hertugdømmet Kärnten også markgrevskapet Verona..

Da keiser Otto III døde i 1002, var Otto av Worms og Henrik IV av Bayern kandidater ved valget som tysk-romersk keiser; Otto trakk seg og mottok hertugdømmet Kärnten fra den nyvalgte keiseren Henrik (den gang Henrik II av Tyskland). Likevel ble han tvunget til å avstå sine renske områder til sin mangeårige rival bskop Burchard av Worms.

Han grunnla Lambrecht-klosteret i Speyergau i 977 (eller 987 - kilder er usikre). Samtidig fikk han renovert pilegrimsstedet St. Philip of Zell i Zell nær Worms, som hadde blitt ødelagt under de ungarske invasjonene. Omkring år 1000 grunnla han Sinsheim Abbey.

Hans gravsted er ukjent. Bruchsal, Kärnten St. Lambrecht eller Sinsheim er nevnt som mulige gravsteder.»[1218]

(Barn XVI:22289, Far XVIII:89153, Mor XVIII:89154)

Gift med neste ane.

Barn:

Henrik av Speyer. Født omkring 970. Død mellom 989 og 992. (Se XVI:22289).

1217 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 201. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 91.

1218 Wikipedia.

XVII:44578 fm fm fm mm ff fm ff ff m

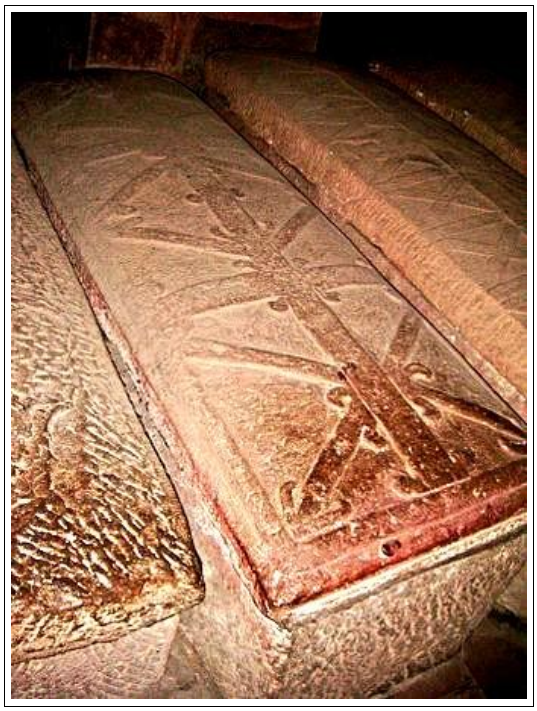
Judith av Kärnten. Hertuginne. Død 991.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Judith († 991) var hertuginne av Kärnten.

Hun var muligens datter til greve Henrik av Bayern, sønn til hertug Arnulf den Onde. Som hustru til Otto I av Kärnten († 1004) ble hun hertuginne av Kärnten.

Hun var mor til pave Gregorius V og farmor til keiser Konrad II.

Otto og Judith hadde fire sønner:
Heinrich von Worms († 989/1000), greve i Wormsgau, gift med Adelheid antagelig († 1039/1046, søster til greve Adalbert og Gerhard fra Matfride-familien)
Bruno (* 972; † 999), fra 996 pave Gregorius V.
Konrad von Kärnten († 1011), hertug av Kärnten, gift ca. 1002 med Mathilde von Schwaben (* antagelig 988; † 1031/1032), datter til hertug Hermann II fra huset Konradines
Wilhelm († 1046/1047), fra 1028 eller 1029 biskop i Strasbourg »

Sarkofagen i Salier-krypten i Worms katedral (Wikipedia).

«Hun ble gravlagt i Worms Kathedral».[1219]

(Barn XVI:22289)

Gift med forrige ane.

XVII:44581 fm fm fm mm ff fm ff mf f

Konrad I av Schwaben. Født mellom 915 og 920. Død 20.08.997. Gjentakelse, se side 607.

XVII:44583 fm fm fm mm ff fm ff mm f

Konrad III den Fredelige av Burgund. Konge. Født 923. Død 19.10.993.

Konrad «le Pacifique» var konge av Burgund 937 - 993.[1220]

Fra tysk og engelsk Wikipedia (oversatt):
«Konrad I, kalt den Fredelige (fransk: Conrad le Pacifique; c. 925 - 19.10.993), tilhørte Elder House of Welf og var konge av Burgund (Kingdom of Arles) fra 937 til sin død.
Hans far var kong Rudolph II, den første herskeren over de forente områdene Øvre og Nedre Burgund fra 933, og hans hustru Bertha, datter til hertug Burchard II av Schwaben. Noen kilder kaller ham Konrad III, siden han var den tredje Konrad i sin familie;: hans oldefar var hertug Konrad II, hvis far var greve Konrad I.

1219 Wikipedia.

1220 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 251. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 63, 101.

Konrad var sønn og arving til Rudolf II og bror til Adelheid.

Han ble valgt og kronet i Lausanne som mindreårig.

Etter Rudolf IIs død i 937 gjorde Hugo, kongen av Italia, krav på Burgund da hans sønn Lothar, hadde blitt lovet Konrads søster Adelheid. Mot disse kravene ble Konrad III beskyttet av den saksiske hertugen og den østfrankiske kongen Otto I ved å bringe ham til hoffet i Sachsen før Hugos ankomst til Burgund i desember 937, og gjøre ham til sin arvtager.

Etter drapet på Adelheids ektemann Lothar II i 950 og fengslingen av den nye italienske kongen Berengar II, Otto I's erobring av Italia og hans ekteskap med Adelheid i 951, fikk Konrad III besittelsen av Nedre Burgund som hans far Rudolf II allerede hadde overtatt fra 930, endelig bekrefte.

Han giftet seg 1. gang med, Adelaide of Bellay.
De var foreldre til minst en datter:
Gisela (- 21.07.1006), gift med Henrik II, hertug av Bayern

Han giftet seg 2. gang med Matilda før 966, datter til Ludvig IV av Frankrike og Gerberga av Sachsen.
De hadde minst fire barn:
Bertha (964 - 16.01.1016) gift 1. gang med Odo I, grev av Blois, og
2. gang med Robert II av Frankrike
Matilda (født 969), muligens gift med Robert, greve av Genève
Rudolph III, konge av Burgund (971 - 06.09.1032)
Gerberga (født 965), gift med Herman II, hertug av Schwaben

Med sin konkubine, Aldiud, hadde han sønnen Burchard, erkebiskop av Lyons.»[1221]

(Barn XVI:22292, Far XVIII:89165, Mor XVIII:89166)

Gift omkring 960 med neste ane.

Barn:

Gerberga av Burgund. Født mellom 965 og 970. Død mellom 1018 og 1019. (Se XVI:22292).

XVII:44584 fm fm fm mm ff fm ff mm m

Mathilde av Vest-Franken. Dronning. Født 943. Død 27.11.991.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Mathilda av Frankrike (943 - 26. november 981/982), tilhørte det karolingiske dynastiet. Hun var dronning av Burgund fra omkring 964, gift med kong Konrad I, til hennes død.

Hun ble født i slutten av 943 av foreldrene kong Ludvig IV av Frankrike (920 / 921- 954), hersker over Vest-Franken, og hans hustru, Gerberga av Sachsen (død ca. 984), søster til den østfrankiske kongen Otto I. Ved tidspunktet for hennes fødsel var karolingernes styre allerede svekket. Kong Ludvig forsøkte å stabilisere sitt styre ved å gifte seg med en østfrankisk prinsesse, mens han kjempet mot de motvillige hertugene i Normandie og med styrkene til hans Robertian-rival Hugo den store.

Da Mathildas bror, 13 år gamle Lothar, besteg den franske tronen i 954, opptrådte deres mor, Gerberga, som regent. I 964 ble Mathilda gift med Konrad Welf, hersker over det burgundiske kongeriket Arles siden 937. Kong Konrad stolte sterkt på støtten fra Otto I, den hellige romerske keiseren siden 962, Mathildas morbror og ektemann til Konrads søster Adelaide. Som medgift brakte den unge dronningen med seg byen Vienne, som broren Lothar hadde

[1221] Wikipedia.

avstått til henne.

Deres barn var:
Gerberga (ca 965 - 1018/19), gift 1. gang med Herman I, greve av Werl og
2. gang med Herman II, hertug av Schwaben
Bertha (967 - etter 1010), gift 1. gang med Odo I, greve av Blois,
2. gang med kong Robert II av Frankrike.
Rudolph III of Burgund (ca 970 - 1032).
Mathilda (født 975), muligens gift med Robert, grev av Genève

Mathilda ble overlevde sin mann hun døde sannsynligvis etter 981.

Hun er gravlagt i Wien-katedralen »[1222] (Barn XVI:22292, Far XVIII:89167, Mor XVIII:89168)

Gift omkring 960 med forrige ane.

XVII:44601 fm fm fm mm ff fm mm ff f

Arduin III den Skallede av Torino. Markgreve. Død omkring 977.

Arduin den Skallede («Glabrio») var markgreve av Torino.

Han nevnes ofte i klosterkronikken og kalles stadig «marchio».
Kong Lothar gir ham
«dum aliquando de Pavia veniret Taurinum cum uxore sua ...
feria 4. quae est 13. dies mensis Novembris, pracceptum abbaciae Bremensis».
(«mens han en gang kom fra Pavia til Torino med kona ...
onsdag som er den 13. dagen november, klosteret i Bremen»).
Dette dokument må være av 13.11.950.

Han dro med kong Berengar II til Attos beleiring foran Canossa og reddet Atto (hans svigerfar) ved list «ob id quia Atto socer erat filii sui».

Antagelig fikk han grevskapet i 942 av kong Hugo etter Anskars død og Berengars flukt til Tyskland.

Arduin var gift med en datter til Manfred av Mozezzo. De hadde også sønnene Arduin, Otto og Amizzone som ble biskop i Torino.[1223]

Kongeriket Italia (781 - 1014). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Arduin den Skallede (italiensk: Arduino Glabrio, Glabrione eller il Glabro) († ca. 977) var greve av Auriate fra ca. 935, av Torino fra ca. 941/942 og markgreve av Torino fra ca. 950/964.
Han plasserte sitt dynasti, "Arduinici", på et solid fundament og etablerte "Marca di Torino" gjennom erobringer og kongelige konsesjoner. "Chronicon Novaliciense", kronikken fra klosteret Novalesa, er den primære kilden for hans liv.
Arduin var den eldste sønnen til Roger (regjerte ca. 906 - ca. 935), greve av Auriate, en frankisk adelsmann som immigrerte til Italia i begynnelsen av det tiende århundre. Middelaldergrevskapet Auriate bestod av en region avgrenset av Alpene, Po-elven og Stura, i dag regionene Saluzzese og Cuneese.

1222 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 252. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 101. Wikipedia.

1223 Harry Breszlau: Jahrbücher des Deutschen Reiches unter Konrad II. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 334, se også nr. 337 og 338. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 96.

Arduin etterfulgte sin far som greve av Auriate omkring 935, men han er ikke registrert som greve Arduin ("Ardoino comes") før 13.04.945, da han satt til doms ved et rådslag ("placitum") av greve Lanfranc i Pavia i nærvær av kong Lothar II.

Grevskapet Torino.

Omkring år 940 førte Arduin et felttog i Susa-dalen mot sarasenerne som okkuperte alpepasset. Han fikk kontroll over dalen, og brakte Novalesa tilbake under kristen kontroll. En gang mellom 941 og 950 ble Arduin utnevnt til greve av Torino. Etter at kong Hugo hadde forvist Berengar av Italia og avskaffet "Marca Ivrea" (som inkluderte Torino) i 941, er det sannsynlig at Hugo ga grevskapet til Arduin ved denne tiden. Torino var hovedsete for Arduin og hans dynasti fra dette tidspunktet.

Forholdet til Berengar av Italia (markgreve av Ivrea).

Etter at han ble forvist, flyttet Berengar til Otto I's hoff Tyskland, hvor han oppholdt seg fra januar 942. Han vendte tilbake til Italia kort tid senere og styrket sin stilling. I et diplom utstedt i Hugos regjeringstid (mars/april 945), omtales Berengar som Hugos "summus consiliarius" (høyeste rådgiver). Berengar var spesielt dominerende under den korte regjeringstiden til Hugos sønn og etterfølger, Lothar II av Italia, som var gift med Adelaide av Italia. I juni 948 ble Berengar beskrevet som Lothars "consors regni" (partner i kongeriket). Etter Lothars død (sannsynligvis med gift) ble Berengar konge av Italia 15.12.950. Arduin var på god fot med Berengar under hans politiske oppgang. 13.11.950 fikk han administrasjonen av klosteret Novalesa, formelt av Lothar, men sannsynligvis via Berengar.

Forholdet til keiser Otto I.

Arduin klarte også å være på god fot med Otto I, som tvangserstattet Berengar som konge av Italia. Da Otto I invaderte Italia, byttet Arduin side under beleiringen av Canossa og begynte å støtte Otto. Mange samtidige kilder diskuterer Arduins rolle ved beleiringen av Canossa, bl. a. Donizos Vita Mathildis. Arduin dyrket senere en ekteskapelig allianse med Adalbert Atto av Canossa, hvis datter Prangarda giftet seg med hans sønn og etterfølger, Manfred I. Som en belønning for hans støtte utnevnte Otto I senere Arduin til greve av Asti.

Markgreve av Torino.

"Marca di Torino" besto av grevskapene Auriate, Torino, Asti, Albenga og sannsynligvis Bredulo, Alba og Ventimiglia. Arduin er ikke registrert med tittelen "marchio" (markgreve) før i 964, så det er mulig at det var Otto I som utnevnte ham til markgreve av Torino. Alternativt kan Arduin ha blitt utnevnt til markgreve før dette, kanskje under omorganiseringen som fant sted under Lothars regjeringstid, men under Berengars ledelse.

Felttog mot sarasenerne.

Arduin var sikkert opptatt av sarasenerne som hadde okkupert Susa-dalen og etablert en base ved Fraxinetum i nabolandet Provence. Han kan ha utvist dem fra dalen i 940-41. Dertil erobret han sannsynligvis Albenga, Alba og Ventimiglia. Han deltok definitivt i krigene til Vilhelm I og Rotbold I av Provence mot sarasenerne fra Fraxinetum. I følge Liutprand av Cremona i sin "Antapodosis" ledet Arduin og Rotbold i 972 eller 973 det vellykkede angrepet på selve Fraxinetum. Vilhelm angrep i mellomtiden bortførerne av abbed Maieul av Cluny. I følge et senere forpliktende dokument fra 1041 tok han byene Tenda, Briga og Saorgio fra dem og ga dem bemyndigelser. Arduin er sist kjent i live 04.04.976.

Til tross for at han repatrierte deres land fra sarasenerne, anklaget munkene i Novalesa – som hadde flyktet ved sarasenske inngrep i 906 og fortsatt var i Torino så sent som i 929 – ham for ikke å ha respektert deres rettigheter:

"Ardoinus vir potens ... nobis tulit [vallem Segusinam] tantum ...
erat plenus viciis ...
superbia tumidus ... in adquirendis rebus alienis avaricie faucibus succensus."
("Ardoinus, en mektig mann ... tok oss bare [til Segusina-dalen] så mye ...
var fullt av lidelser ...
hoven av stolthet ... da han skaffet seg andres goder, ble han brent av begjærlighetens strupe.")

Arduin giftet seg med en kvinne ved navn "Vmille i Necrologio Sanctæ Andreæ Taurinensis", sannsynligvis Emilia eller Immula.

De hadde minst fem barn:
Alsinda, gift med Giselbert II († 993/1010), greve av Bergamo.
Richilda, gift med Konrad († 997), markgreve av Ivrea.
Manfred († ca. 1000), markgreve av Torino.
Arduin.
Otto.»[1224]

(Barn XVI:22301, Far XVIII:89201)

Gift

Barn:

Manfred I av Torino. Død omkring 1000. (Se XVI:22301).

[1224] Wikipedia.

XVII:44603 fm fm fm mm ff fm mm fm f

Adalbert Atto av Canossa. Markgreve. Død 13.02.988.

Adalbert-Atto var markgreve av Canossa. Han var også greve av Mantua i 977.

Han må ha begynt sin løpebane som vasall under biskop Adalhard av Reggio. I Reggios område lå hans uinntagelige borg Canossa, som han hadde bygd på slette fjellet. Et dokument beretter riktignok at den opprinnelig tilhørte biskopen, og at Atto hadde tilrevet seg den med vold.

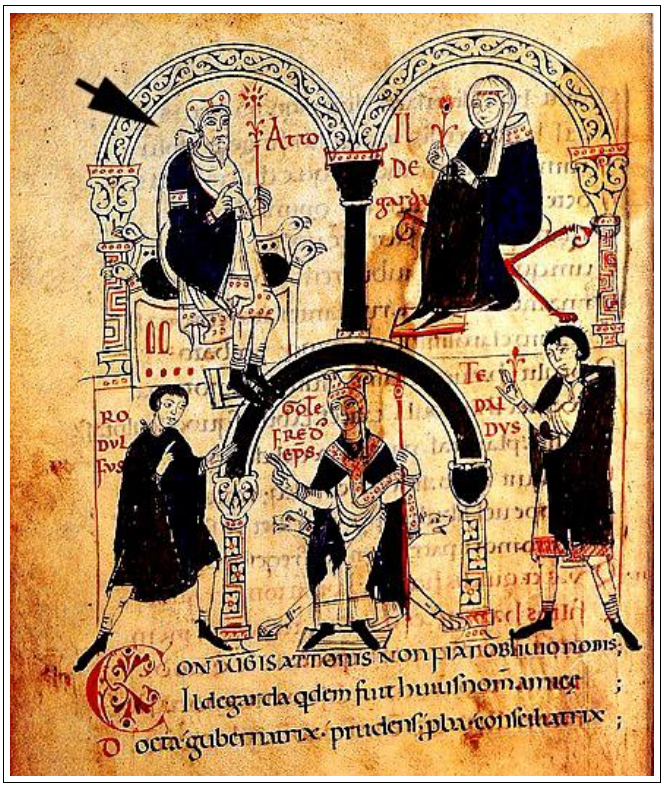
Han trer tydelig fram første gang i 951. Sin greveverdighet synes han å ha fått ved Ottos gunst. I en kjøpekontrakt av november 958 kalles han også flere ganger «Comes». Han finnes i Otto I's omgivelser i 964 og 967.

Beretningene stemmer overens i at hans borg tjente som tilfluktssted for dronning Adelheid, som måtte flykte for Berengar og Adalbert. Atto måtte derfor utstå en lengre beleiring av Berengar.

Vinteren 975 sendte han sin sønn Thedald til Roma og fikk av pave Benedikt VII et stadfestelsesbrev på det korherrestift han hadde opprettet i Canossa.

En forøvrig uklar beretning viser at hans gemalinne het Ildegarda, forøvrig av ukjent herkomst.

Han nevnes siste gang i 981. Antagelig døde han 13.02.982 og Ingegarda 11.02.982.[1225]

Adalbert Atto av Canossa, grunnleggeren av huset Canossa – «Vita Mathildis des Donizio» ca. 1115, Vatikanstaten (Wikipedia),

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):
«Adalbert Atto (eller Adalberto Azzo) († 13.02.988) var den første greven av Canossa og grunnleggeren av det adelige huset som i sin tid skulle spille en avgjørende rolle i den politiske utviklingen av "Regnum Italicum" og investiturstriden i det ellevte og tolvte århundre.

Adalbert dukker først opp i kildene som sønn til Sigifred av Lucca. Han var opprinnelig vasall til kong Lothair II og en legionær (legionarius) til Adelard, biskop av Reggio.

Omkring 940 bygde han borgen Canossa i Canossa, Reggio Emilia.

Han ble raskt fremtredende ved å skjule dronning Adelheid av Burgund i sitt slott i Canossa etter at hun flyktet fra slottet i Garda 951, der Berengar II i Italia hadde fengslet henne.
Etter at kong Otto I giftet meg med Adelheid i Italia, tildelte Otto I Adalbert grevskapene Reggio nell'Emilia og Modena. I følge "Chronicon Novaliciense" fikk Adalbert grevskapene fordi han hadde hjulpet Adelheid i Italia.

Adalbert bygde et kloster i Canossa i 961, dedikert til St. Apollonio i 971. Han bygde også et kloster i Brescello. Han og familien ble alle begravet i St. Apollonio.

Fra år 984 kalles han markgreve i dokumenter.

1225 Prof. Fritz Curschmann: Zwei Ahnentafeln (Friedrich I und Heinrich d. Löwen). Harry Breszlau: Jahrbücher des Deutschen Reiches unter Konrad II. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 340. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 96.

Samme år førte eksterne omstendigheter til en betydelig utvidelse av Canossa-eiendommene. Keiser Otto II døde i 983. Hans sønn og etterfølger – den fremtidige keiseren Otto III – var bare ett tre år gammelt barn på den tiden. Henrik II, hertugen av Bayern, kjent som "den Kranglevorne", en fetter til den avdøde keiseren, så dette som en mulighet til å bestige imperiets trone. Han ble derfor utropt og hyllet som den nye romersk-tyske kongen i Quedlinburg og Magdeburg som etterfølgeren til keiser Otto II (973-983).

For å støtte dette overgrep forsøkte han å få viktige representanter fra det keiserlige aristokratiet på sin side. Adalbert Atto – som ble ansett som en pålitelig støtte for keiserlig makt i Italia og som hadde en sentral strategisk funksjon på grunn av plasseringen av sine besittelser – tjente på denne situasjonen, da "kong" Henrik forlente ham grevskapene Parma, Piacenza, Bergamo, Cremona og Brescia.

Imidlertid hadde Henrik undervurdert energien og de diplomatiske ferdighetene til to kvinner som ble direkte påvirket av hans usurpasjon. Keiserens enke, Theophanu (* ca. 960 - † 991) og hennes mor, Adelheid av Burgund – den samme som Adalbert Atto hadde mottatt i Canossa for mange år siden – sammen med Willigis, rikskansler og erkebiskop av Mainz (975- 1011), lyktes i løpet av kort tid å sikre kroningen av den bare 3 år gamle sønnen til keiser Otto II som kong Otto III. Mens Henrik måtte underkaste seg sin tre år gamle nevø for i det minste å få hertugdømmet Bayern tilbake, klarte Alberto Atto å beholde grevskapene han hadde blitt tildelt, da han i god tid hadde vist sin lojalitet til den unge kongen.

Forholdet til biskopene som hadde bispedømmet i hans grevskaper var heller ikke helt uproblematisk for Alberto Atto. Sammen med Adelheid forhandlet han frem en maktdeling med biskopen av Reggio, der biskopen ble bekreftet som "comes civitatis", greve av byen og Adalbert som "comes comitatus", greve av grevskapet, der grevskapet ble sagt å begynne tre eller fire mil utenfor bymurene. Han dukker opp med en lignende tittel, "comes comitatus Mantuanensis", i Mantua i et brev fra abbedissen i Santa Giulia datert .71.9770.

Adalbert Atto var gift med Hildegard (Ildegarda) († 11.01.982), hvis slekt ikke er avklart, men hun tilhørte sannsynligvis Supponider-familien.

Følgende barn er kjent fra dette ekteskapet:
Rudolph († 21. juli 973/74 før sin far),
Tedald († 08.05.1012 i Canossa), markgreve, greve av Reggio etc.
gift med Willa av Spoleto († 30. august, før 1007),
datter til Teubaldo markgreve og hertug av Spoleto.
Prangarda, gift før 08.03.991 med Manfred I, margreve av Torino († 1000).
Goffredo († etter 998), 970 biskop og greve av Brescia.

Adalbert Atto døde 13. februar etter 975, antagelig i 988 og ble gravlagt i kirken til St. Appollonius -klosteret nær Canossa, som han grunnla.»

Ruinen etter borgen Canossa i Canossa, Reggio Emilia, Italia (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:
«Canossa er en borgruin nord i Italia, kjent for begrepet "Canossagang".

Den ligger på en vanskelig tilgjengelig klippe i provinsen Reggio Emilia omlag tjue kilometer sørøst for byen Parma.

Borgen ble bygd omkring år 940 av Adalberto Atto, sønn til Sigifred av Lucca som var en lombardisk fyrste og overhode i adelsfamilien "Canossa" eller "Atto".

Foruten å være residens for borgherren var der også et kloster for 12 benediktinermunker og en kirke viet til St. Apollonio. Borgen var beskyttet med et tredobbelt murverk. Mellom de to ytterste murene var det bygninger for besetningen og tjenerskapet.

Gjennom middelalderen var Canossa en av de kraftigste og best befestede borgene i Italia. Den ble beleiret på 950-tallet av Berengar II av Italia (900-66). Han ville nemlig gifte sin sønn Adalbert med den senere keiserinne Adelheid av Det tysk-romerske rike (931-99), som gjemte seg i Canossaborgen.

Canossa er verdenskjent for møtet mellom keiser Henrik IV og pave Gregorius VII under investiturstriden i 1077 og den botsgangen Henrik gjorde før møtet, og som har gitt opphav til begrepet "kanossagang".

I 1255 ble borgen ødelagt av styrker fra Reggio. Den ble senere igjen overtatt av adelsslekten Canossa, men ble igjen overtatt av Reggio, senere overdratt til Huset Este som beholdt borgen fram til 1796. I 1878 ble Canossa overtatt av den italienske stat, som driver stedet som et nasjonalt minnesmerke.[1226]

(Barn XVI:22302, Far XVIII:89205)

Gift

Barn:

Prangarda av Canossa. Død etter 991. (Se XVI:22302).

XVII:44617 fm fm fm mm ff mf fm ff f

Andronikos Doukas. Strategos og protospatharios. Født omkring 975. Død etter 1010.

«Andronikos Doukas var, en paflagonsisk adelsmann som kan ha tjent som guvernør for provinsen Bulgaria ("theme Bulgaria", Moesia).

Han hadde sønnene
Konstantin X. Dukas (1006-22.05.1067) og
Johannes Doukas, død ca. 1088.»

1226 Wikipedia.

Fra engelsk og tysk Wikipedia:

«Doukas, latinisert som Ducas (feminin: Doukaina / Ducaena; flertall: Doukai / Ducae), fra den latinske tittelen dux ("leder", "general" er navnet på en bysantinsk gresk adelsfamilie, hvis grener ga flere bemerkelsesverdige generaler og herskere til det bysantinske riket i det 9. - 11. århundre. Etter 1100-tallet spredte navnet "Doukas" og andre varianter seg over den bysantinske verdenen, og ble noen ganger presentert som et direkte slektsforhold til den opprinnelige familien eller den senere grenen basert i Despotate of Epirus.

Kontinuiteten mellom de forskjellige grenene av den opprinnelige, middel-bysantinske familien er ikke klar, og historikere anerkjenner generelt flere forskjellige grupper av Doukai basert på deres forekomst i samtidige kilder. I følge Demetrios I. Polemis, som samlet det eneste oversiktsarbeidet om bærerne av Doukas-navnet, vil det, med tanke på mangelen på genealogisk kontinuitet, være "en feil å se på gruppene av personer som Doukas en. stor familie ".

Den keiserlige linjen til Dukai

Som stamfar regnes allment Strategos og protospatharios Andronikos Dukas (* omkring 975, † etter 1010), som var far til den bysantinske keiseren Konstantin X. Dukas, (* 1059; † 1067) og farfar til Michael VII. Dukas (* 1071; † 1078) gjelder.

Denne tredje gruppen av familien, Doukai fra det 11. århundre, var den mer tallrike og fremtredende, og ga flere generaler, guvernører og grunnla Doukid-dynastiet som styrte Byzantium fra 1059 til 1081. Disse Doukai ser ut til å ha kommet fra Paphlagonia, var svært velstående, og hadde omfattende eiendommer i Anatolia. Forholdet mellom denne gruppen og Doukai fra 9. og 10. århundre uklart; samtidsforfatterne Michael Psellos og Nicholas Kallikles bekrefter et slikt forhold, men Zonaras stilte spørsmålstegn ved det.

De mest kjente medlemmene av denne gruppen var dynastiets grunnlegger, keiser Konstantin X Doukas (r. 1059-1067), broren Johannes Doukas, katepano og senere Cæsar, Konstantins sønn Michael VII Doukas (r. 1071-1078), Michaels yngre brødre. , Konstantios og Andronikos Doukas, Michaels sønn og medkeiser Konstantin

Doukas og Johannes sønn, general Andronikos Doukas.

I løpet av denne perioden giftet familien seg med andre aristokratiske klaner. Før han ble keiser, hadde Konstantin X giftet seg med den mektige Dalassenoi-familien, og tok som andre kone Eudokia Makrembolitissa, niese til patriarken Michael Keroularios. Ytterligere dynastiske kamper ble laget med klanene til det anatolske militære aristokratiet, inkludert Palaiologoi og Pegonitai. Den viktigste forbindelsen var imidlertid til Komnenoi: i 1077 giftet Alexios Komnenos, den gang en general og senere keiser (r. 1081-1118) Irene Doukaina, niesen til Konstantin X; deretter ble familienavnet Komnenodoukas ofte brukt. Denne ekteskapsalliansen som var avgjørende for Alexios egen framgang "to the purple" (i.e. keiserlig makt): hans ekteskap med en Doukaina gjorde ham mer senior enn sin eldre bror Isak, og det var Doukais økonomiske og politiske støtte som i stor grad ledet det vellykkede og ublodige kuppet som førte ham til tronen.»[1227]

(Barn XVI:22309)

Gift

Barn:

Johannes Doukas. Levde 1081. Død omkring 1088. (Se XVI:22309).
Konstantin X Doukas. Bysantinsk keiser. Født 1006. Død 22.05.1067.

Gullhistamenon av Konstantin X (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Konstantin X Dukas eller Doukas (* 1006 - † 22.05.1067), var bysantinsk (øst-romersk) keiser fra 24.11.1059 til 22.05.1067. Han etterfulgte keiser og general Isak I Komnenos.

Konstantin Dukas var sønn til Andronikos Dukas (* ca. 975 - † etter 1010), en aristokrat fra Paflagonia som kan ha fungert som guvernør i "theme Moesia". Han var i yngre år henfallen til endeløse diskusjoner om filosofiske og teologiske spørmål, men han fikk større politisk innflytelse gjennom sitt giftermål (nummer to) med Eudokia Makrembolitissa, en niese til den mektige patriark Mikael Kerularius. Konstantin hadde støttet Isak I Komnenos da han overtok makten etter keiserinne Theodora Porfyrogenitas død i 1057, men han var motstander av den nye keiserens reformer. Til tross for sin stilltiende opposisjon ble Konstantin valgt til etterfølger etter Isak som led av skrantende helse, sannsynligvis under påvirkning av politikeren og historikeren Mikael Psellos. Isak abdiserte, og Konstantin Dukas ble kronet til keiser 24.11.1059.

Keisertiden.

Den nye keiseren tok raskt med sine to sønner Mikael og Konstantin Dukas med i styringen av imperiet og utnevnte dem til medkeisere. Mikael etterfulgte ham for øvrig som keiser Mikael VII Dukas. Han utnevnte også sin bror Johannes Dukas til "caesar" og la opp til en politikk hvor han favoriserte kirken og det statlige byråkratiet. Han nedprioriterte dermed også støtten til de væpnede styrkene og svekket forsvaret ved at han oppløste den lokale armenske militsen på 50.000 mann på et kritisk tidspunkt da seldsjukkene og deres tyrkiske allierte rykket vestover mot Armenia under ledelse av seldjukklederen Toghrül. Han reverserte mange av forgjengeren, Isaks, reformer og prioriterte det militære byråkratiet. Han sørget samtidig for å fylle Senatet med sine tilhengere.

Hans beslutninger om å erstatte de stående styrkene med leiesoldater og å nedlegge grensefestninger gjorde Konstantin svært upopulær blant Isaks tilhengere innen aristokratiet, som også var sterkt knyttet til militærvesenet. De gjorde et mislykket attentatforøk mot ham i 1061. Han ble heller ikke populær i befolkningen ved at han økte skattene for å betale militærvesenet.

Konstantin tapte størstedelen av det bysantinske Italia til normannerne under hertug Robert Guiscard bortsett fra området rundt Bari. Han klarte heller ikke å stå imot invasjonen til Toghrüls etterfølger, Alp Arslan, i Lilleasia, og tapte den armenske hovedstaden til seldsjukkene. Samtidig, i 1065, invaderte andre

1227 Wikipedia.

grupper av oghuz-tyrkere Balkan, og ungarerne invaderte Beograd.

Konstantin var gammel og ved dårlig helse da han overtok makten, og han døde 22.05.1067. Hans siste ønske var at bare hans sønner skulle etterfølge ham, og han avtvang sin hustru, Eudokia Makrembolitissa, et løfte om ikke å gifte seg på nytt.

Med sin første hustru, en datter til Konstantin Dalassenos (hertug av Antiokia), hadde Konstantine X Dukas ingen kjente barn.

Med sin andre hustru, Eudokia Makrembolitissa, hadde han barna:
Mikael VII Dukas, etterfulgte Konstantin X som keiser.
Andronikos Dukas, medkeiser 1068-1078.
Konstantios Dukas († 1081), medkeiser fra ca 1060-1078.
Anna Doukaina, nonne.
Theodora Anna Doukaina, gift med den 31. doge av Venezia, Domenico Selvo.
Zoë Doukaina, gift med Adrianos Komnenos,
bror til den senere keiser Alexios I.Komnenos (keiser fra 1081 til 1118).»[1228]

XVII:44621 fm fm fm mm ff mf fm mf f

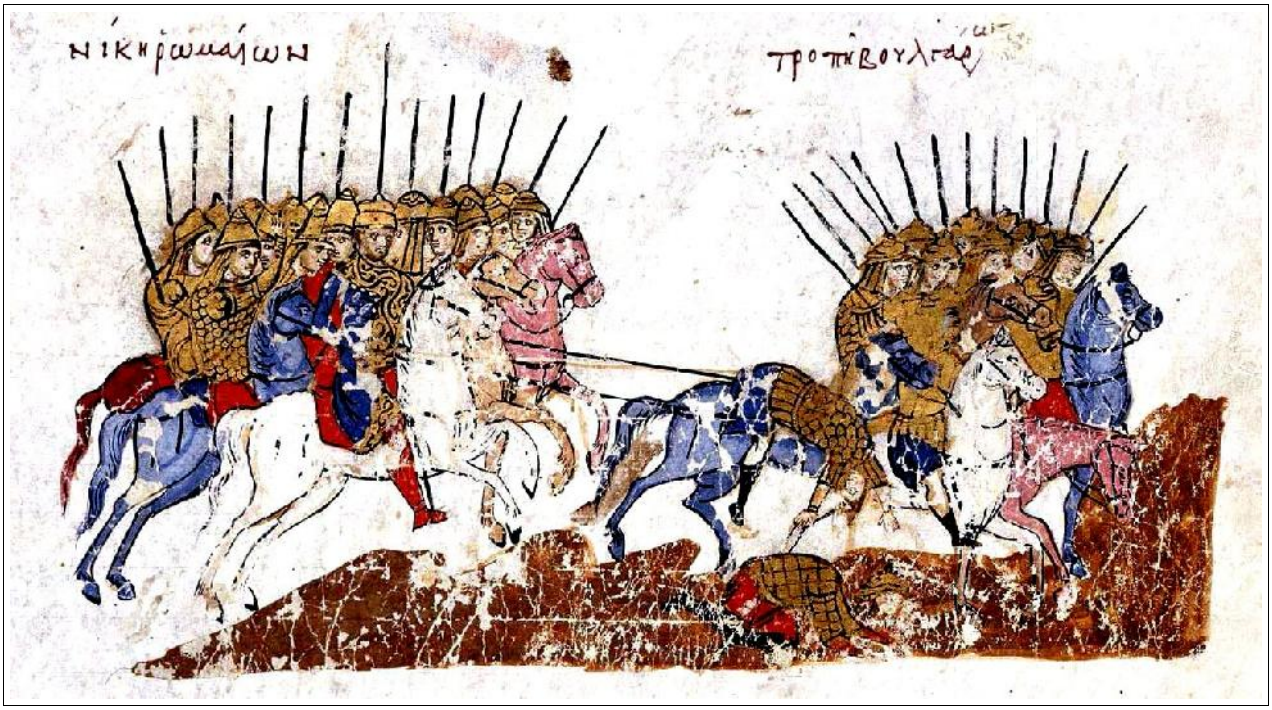
Ivan Vladislav av Bulgaria. Tsar. Død 1018 i Durrës.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Ivan Vladislav (Iwan Wladislaw) († 1018 nær Durrës, i dag Albania) var den nest siste tsaren i det første bulgarske imperiet fra 1015 til 1018.

Han kom fra huset Komitopuli og var sønn til Aron, en bror til tsar Samuil.

Fra ekteskapet med Boljar-datteren Marija hadde Ivan totalt 11 barn, inklusive Presian II, den siste herskeren over det første bulgarske imperiet.

"Ivan Vladislav Point", et nes på øya Rugged Island i Antarktis, ble oppkalt etter Ivan i 2006.»[1229]

En seier for bysantinerne over bulgarerne (Madrid Skylitzes). Etter 1001 lanserte Basil II årlige felttog på bulgarsk territorium, og snudde oddsene ved en krig i bysantinernes favør. Mange bulgarske festninger hadde blitt erobret med makt eller forræderi da Ivan Vladislav kom til tronen. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Ivan Vladislav († februar 1018) regjerte som keiser (tsar) av det første bulgarske riket fra august eller september 1015 til februar 1018. Året for hans fødsel er ukjent, han ble født minst et desennium før 987, men trolig ikke mye tidligere enn det.

Han var sønn til Aron († 976), bror til keiser Samuil (regjerte 997-1014) fra Cometopuli-dynastiet.

I 976 ble han reddet fra døden av sin fetter, den bulgarske keiseren Gavril Radomir.

Ivan Vladislav myrdet Gavil i oktober 1015 og grep den bulgarske tronen.

På grunn av landets desperate situasjon etter den desennier lange krigen mot det bysantinske riket, og i et forsøk

1228 Wikipedia.
1229

på å befeste sin posisjon, forsøkte han å forhandle våpenhvile med den bysantinske keiseren Basil II. Etter mislykket forhandling fortsatte han motstanden, og forsøkte uten hell å presse bysantinerne tilbake. I løpet av sin regjeringstid styrket Ivan Vladislav den bulgarske hæren, rekonstruerte mange bulgarske festninger og gjennomførte til og med en motoffensiv, men han døde i slaget ved Dyrrhachium i 1018. Etter hans død overga hans enke, keiserinne Maria, patriarken og det meste av adelen seg til Basil II, som snart undertrykte de siste rester av motstand og kunne avslutte det første bulgarske riket.

Ivan Vladislav etterlot seg en blandet arv, alt fra et rykte om å være en hensynsløs morder til å være en helt som forsvarte sitt land så godt han kunne. Etterkommerne til Ivan Vladislav gikk inn i den bysantinske adelen og steg til de høyeste gradene i hierarkiet. To kvinner i hans familie ble keiserinner av det bysantinske riket og andre ble militære befal eller høytstående embetsmenn.

Han var en stamfar til den bysantinske keiseren Johannes II Komnenos.

Tidlig liv.

I 976 eller 987 beordret Samuil sin bror Aron henrettet for forræderi i nærheten av Razmetanitsa sammen med hele hans familie. Ivan Vladislav var den eneste overlevende, han ble spart gjennom forbønn fra sin fetter, Samuils sønn Gavril Radomir.

Hans liv i løpet av de påfølgende tiårene og frem til hans tiltredelse er ukjent.

Ivan Vladislav giftet seg med Maria, muligens en datter til tsar Boris II av Bulgaria og en bysantinsk adelskvinne.

Etterkommerne til Ivan Vladislav gikk inn i bysantinsk tjeneste, ble en del av den bysantinske adelen og dannet spesielt nære bånd med Komnenos-klanen.

Hans datter, Catherine, og ett ikke navngitt barnebarn (muligens Anna) giftet seg med (fremtidige) bysantinske keisere.

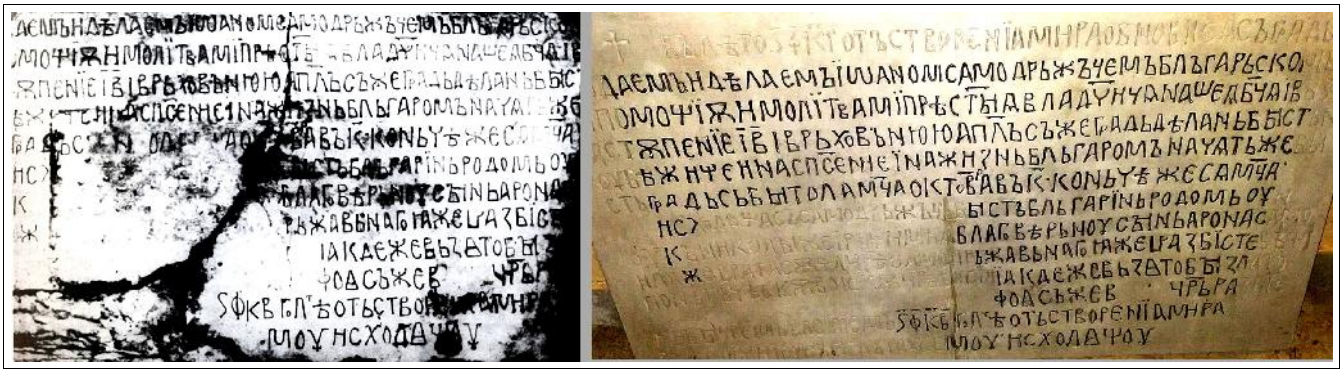
Hans andre sønn Alusian deltok i opprøret til Petar Delyan mot bysantinsk styre, men forrådte til slutt den bulgarske saken.»

Overtakelse av makt.

I 1015 hadde Bulgaria vært involvert i en nær tretti års krig mot det bysantinske riket, og Gavril Radomir hadde etterfulgt Samuil, som døde 06.10.1014 etter det katastrofale slaget ved Kleidion. Imidlertid var Radomirs posisjon fra begynnelsen usikker. Ivan Vladislav, som sønn til den eldste av Cometopouli-brødrene, kunne gjøre krav på tronen basert på ansiennitet. I løpet av denne tiden gjorde den bysantinske keiseren Basil II et felttog dypt inn i bulgarsk territorium. Han tok tilbake den tidligere tapte byen Voden (Edessa) og beleiret den massive festningen Maglen beliggende i nord-vest. Gavril Radomir hadde ikke nok resurser og kunne derfor ikke inngripe, men bare se hendelsesforløpet fra den nærliggende Ostrovosjøen. Hans manglende evne til å takle den bysantinske trusselen vakte misnøye blant adelen og Ivan Vladislav ble deres utvalgte leder. Maglens fall beseglet Gavril Radomirs skjebne – sensommeren 1015, mens han jaktet i nærheten av Ostrovo (Arnissa), ble han myrdet av sin fetter, Ivan, kanskje etter ordre fra bysantinske agenter. Ivan Vladislav grep deretter den bulgarske tronen og tok skritt for å sikre sin posisjon mot potensielle rivaler.

Regjeringens første måneder.

Etter å ha overtatt tronen sendte Ivan Vladislav umiddelbart en delegasjon til Basil II som ankom fem dager etter Maglens fall. I sitt brev varslet Ivan Vladislav Basil om at han personlig hadde myrdet Gavril Radomir, at han hadde grepet all makten i landet og at han lovet Basil dyp ydmykhet og lydighet, en underkastelseshandling som noen i adelen støttet. Etter at Ivan Vladislav hadde sikret et fast grep om tronen, erklærte han imidlertid åpent å være imot enhver form for kompromiss med bysantinerne og begynte raskt å følge forgjengernes målbevisste politikk mot den pågående bysantinske erobringen. Basil II forsto snart at Ivan Vladislavs brev var en list og planla en gjengjeldelsesaksjon. Han bestakk kavkhanen Theodore, som var i bysantinsk fangenskap, for å myrde den bulgarske herskeren. Theodore betalte på sin side en betrodd mann blant Ivan Vladislavs ansatte for å begå drapet, men morderen drepte i stedet Theodore selv. I mellomtiden fortsatte Basil II sitt felttog, tvang den bulgarske keiseren til å trekke seg tilbake til de albanske fjellene, og avanserte inn i hjertet av den bulgarske staten. Bysantinerne tok hovedstaden Ohrid og brente de keiserlige palassene. Det kom imidlertid nyheter om at Ivan Vladislav hadde beleiret Dyrrhachium og at den bulgarske generalen Ibatzes i sør hadde beseiret den bysantinske bakre arme i et slag nær Bitola. Da hans forsyningsruter ble kuttet, måtte Basil II trekke seg tilbake til Thessalonica og etterlate en liten garnison i Ohrid som raskt ble tatt tilbake av bulgarerne. Tilbake i sin base i Mosynopolis delte Basil den bysantinske hæren for å trakassere områdene Strumitsa og Sofia. I januar 1016 returnerte den bysantinske keiseren til Konstantinopel.»

T. v. Bitola-inskripsjonen er en middelaldersk steininnskrift skrevet på gammelkirkeslavisk under Ivan Vladislavs regjeringstid. Han blir titulert "autokrat av bulgarerne", "født bulgarsk" og bemerker at han fornyet festningen Bitola for "en frelse og helligdom for bulgarerne". T. h. Kopi av Bitola-inskripsjonen i henhold til Zaimov-rekonstruksjonen (Veni Markovski). (Wikipedia).

«I år 6523 siden verdens skapelse [1015/1016?], denne festningen, bygget og laget av Ivan, tsaren av Bulgaria, ble fornyet med hjelp og bønner fra Vår Aller Hellige Frue og gjennom forbønn fra hennes tolv øverste apostler. Festningen ble bygget som et fristed og for å redde livet til bulgarerne. Arbeidet med festningen Bitola startet den tjuende dagen i oktober og ble avsluttet [...] Denne tsaren var bulgarsk av fødsel, barnebarn av den fromme Nikola og Ripsimia, sønn av Aaron, som var bror til Samuil, tsar til Bulgaria, de to som styrte den greske hæren til keiser Basil II ved Stipon hvor gull ble tatt [...] og i [...] ble denne tsaren beseiret av keiser Basil i 6522 (1014) siden verdens skapelse i Klyutch og døde på slutten av sommeren.»

«Konsolidering.

I mellomtiden konsoliderte Ivan Vladislav sine posisjoner i fjellene i Albania og Makedonia. Så tidlig som i oktober 1015 begynte han å gjenoppbygge mange festninger som hadde blitt ødelagt under krigen, inklusive festningen ved Bitola (som bevitnet i Bitola-inskripsjonen).

I 1016 inviterte han sin vasall prins Jovan Vladimir av Doclea, gift med Gabriel Radomirs søster Theodora Kosara, til å komme til sitt hoff. Tsaren ønsket sannsynligvis å gripe prinsen og dermed sikre sin vestlige flanke. Prinsen var fast bestemt på å delta etter nvitasjonen fra tsaren, men hans hustru, Theodora Kosara, stolte ikke på sin brors morder, og i frykt for ektemannens liv overtalte hun ham til ikke å gå. Ivan Vladislav sverget imidlertid å ikke true sin vasalls liv, og sendte ham et gyldent kors som et bevis på god vilje. Jovan Vladimir nølte fortsatt og sa at Gud var spikret til et kors av tre, ikke gyllent kors. Ivan Vladislav gjentok sitt løfte og ga ham garanti for hans sikkerhet, også garantert av den bulgarske patriarken David. Til slutt reiste Jovan Vladimir til tsarens hoff i Prespa, men ved ankomsten 22. mai ble han umiddelbart halshugget og keiseren nektet å tillate begravelse av hans kropp. Det var ikke før det ble observert en rekke mirakuløse hendelser knyttet til prinsens lik at Vladislav returnerte liket til Kosara.

Våren 1016 ledet Basil II sine hærer langs Struma-dalen og beleiret den sterke festningen Pernik. Fortets forsvar ble ledet av den dyktige sjefen Krakra, som forble lojal mot den bulgarske saken. Som i alle de tidligere forsøkene mot Pernik, var den 88 dager lange beleiringen en fiasko, og kostet bysantinerne mange ofre før de ble tvunget til å trekke seg tilbake sørover og omgruppere seg ved Mosynopolis.

Kamp i 1017.

I de første dagene av 1017 fornyet den bysantinske keiseren sine felttog. Han sendte David Arianites og Constantine Diogenes for å plyndre langs elven Vardar og erobret slottet Longos. Deretter marsjerte han sørover og beleiret Kastoria. Under byens murer mottok Basil II meldinger fra Tzitzikios, den bysantinske "strategos" av Dorostolon (Silistra), om at Ivan Vladislav hadde sendt Krakra for å forhandle om hjelp fra petsjenegerne og at de hadde krysset Donau. Den bysantinske keiseren forlot umiddelbart beleiringen og skyndte seg nordover, men i nærheten av Ostrovosjøen fikk han vite at petsjenegerne var uvillige til å risikere krig. Da han kom tilbake sørover, tok Basil II Setina, hvor Samuil pleide å ha et palass og skaffet seg den store mengden proviant som var lagret der. Ivan Vladislav, som fulgte nøye med på de bysantinske bevegelsene, overfalt troppene under kommando av Konstantin Diogenes, som ville ha omkommet om ikke Basil II hadde kommet til hans redning. I følge Johannes Skylitzes stormet keiseren alene foran sin hær til Diogenes' unnsetning. Da bulgarerne så ham, ropte de "Løp, keiseren" og trakk seg tilbake i panikk. Fornøyd med seieren dro bysantinerne videre til Voden og returnerte til Konstantinopel.»

Gravene til de bulgarske tsarene Samuil, Gavril Radomir og Ivan Vladislav i Agios Achilios, Hellas. (Wikipedia).

«Død.

I begynnelsen av 1018 beleiret Ivan Vladislav Dyrrhachium, men i februar ble han drept under byens murer. Beretningene om hans død er motstridende.

Ifølge noen ble han offer for ett komplott og ble drept av sine tjenere, ifølge andre omkom han i kamp.

De bulgarske tilleggene til "Skylitzes Chronicle" er mer detaljerte, og sier at Ivan Vladislav duellerte med "strategos" av Dyrrhachium, "patrikios" Niketas Pegonites, på hesteryggen, og mens de kjempet, stormet to bysantinske infanterister fra publikum frem til keiseren og såret ham dødelig i magen.

En senere bysantinsk historiker hevdet at duellen var rettferdig og at Pegonitter stakk Ivan Vladislav i brystet med sitt spyd, og drepte ham øyeblikkelig.

Krøniken til presten av Dioclea eller Duklja ("Ljetopis popa Dukljanina") rapporterer en helt annen historie. Mens han spiste et måltid i sin leir, ble keiseren angrepet av en ukjent soldat, i hvem Ivan Vladislav så ut til å ha gjenkjent den myrdede Jovan Vladimir. Livredd ropte han om hjelp, men ingen skyndte seg til unnsetning og den ukjente soldaten såret den bulgarske herskeren dødelig.

Ivans død markerte den effektive slutten på det bulgarske riket. Hans sønner var unge og uerfarne, og selv de sterkeste bulgarske lederne tvilte på tilrådeligheten av ytterligere motstand. Da Basil II fikk vite om tsarens død, forlot han Konstantinopel. I Adrianopel ble han møtt av bror til Krakra som erkjente bysantinsk autoritet. Hans eksempel ble fulgt av en større del av den bulgarske adelen som lovet lojalitet til Basil II, og ga fra seg sine festninger. I Serres møtte Krakra sammen med sjefene for 35 slott keiseren og overga seg, og i Strumitsa mottok Basil II en melding sendt av enkekeiserinne Maria om å forhandle om overgivelse av hovedstaden og landet. Basil II belønnet rikt de som overga seg, slik at de kunne beholde sine landområder, rikdom og titler. Kortvarig motstand fortsatte under Ivan Vladislavs eldste sønn Presian og hans brødre, men de overga seg også mot slutten av 1018.»

T. v. Nikulitsa i fengsel med trestokker på føttene etter at han ble tatt til fange annen gang. T. h. Nikulitsa med bundne hender eskortert foran keiser Basil II. Miniatyr fra "Madrid Skylitzes", spansk nasjonalbibliotek (faksimileutgave, Athen 2000). (Wikipedia).

«Nikulitsa var en gresk adelsmann fra Larissa, guvernør i Servia under Samuils regjeringstid. Han fikk kallenavnet "lille Nicholas" på grunn av sin korte høyde.

Etter keiser Ivan Vladislavs død i 1018 var han blant de få adelsmenn som fortsatte motstanden i fjellområdene i landet. Etter at hans tropper ble omringet av en bysantinsk hær forsto han at ytterligere motstand var meningsløs og

overga seg til Basil II med resten av sine tropper. Basil II sendte ham i Thessalonica under arrestasjon.»[1230]

(Barn XVI:22311)

Gift med neste ane.

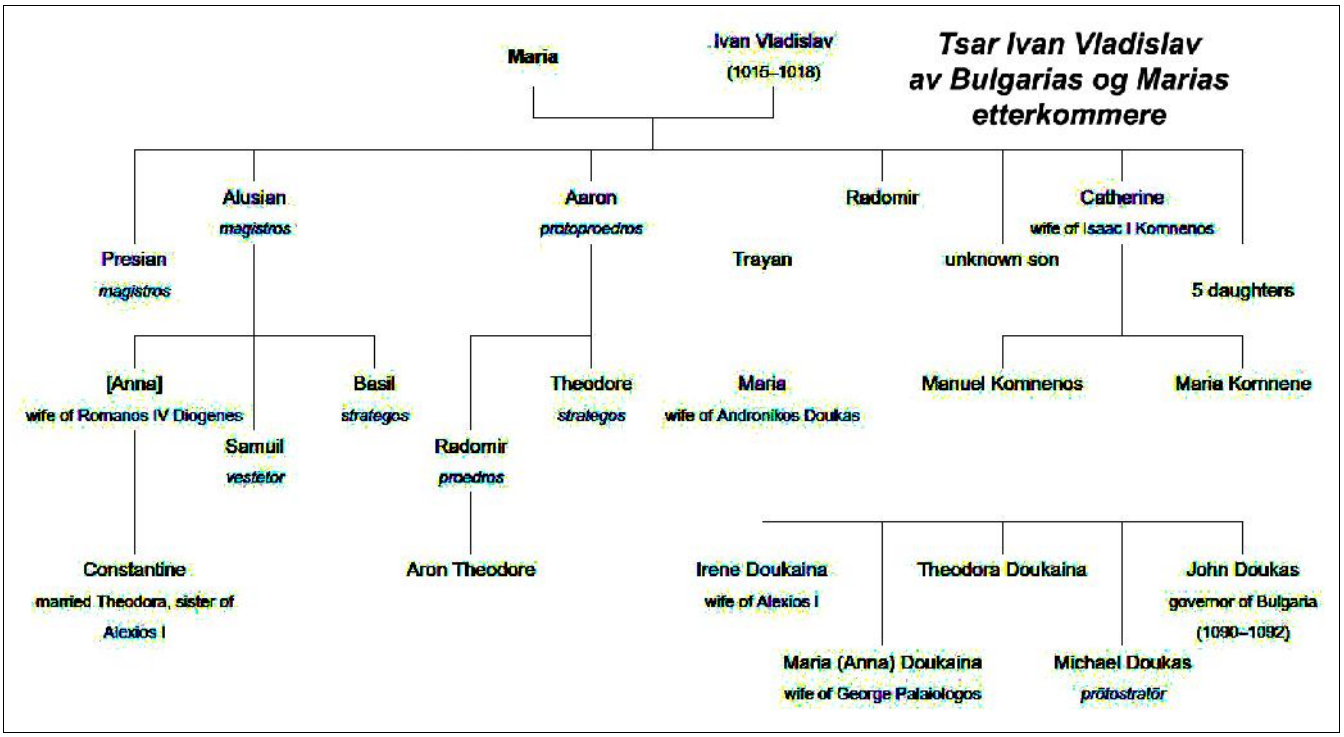
Barn:

Troyan av Bulgaria. Født omkring 990. (Se XVI:22311).

XVII:44622 fm fm fm mm ff mf fm mf m

Maria av Bulgaria. Keiserinnekonsort. Levde mellom 970 og 1000.

Fra engelsk Wikipedia (overstt):
«Maria var muligens datter til tsar Boris II av Bulgaria (* ca. 931 - † 977) og en bysantinsk adelskvinne.
Hun ble kalt "Zoste patrikia" av Basil II.
"Zoste patrikia" var tittelen til keiserinnens fremste hoffdame i det bysantinske riket. "Zoste patrikia" var den eneste kvinnen ved det bysantinske hoff som hadde en formell ansettelser som hoffdame.»

Slektstavlen er framstilt av engelsk Wikipedia.

«Maria giftet seg med Ivan Vladislav. De hadde flere barn, inklusive:
Presian (* ca. 996 - † ca. 1060), senere bysantinske "magistros".
Alusian (* ca. 1000 - † etter 1068), bysantinsk "patrikios" i 1019,
"Strategos" for Theodosiopolis i Anatolia,
kortvarig keiser av Bulgaria i 1041.
Aaron († etter 1059), bysantinsk general.
Trojan (Troianus), far til Maria av Bulgaria, gift med Andronikos Doukas.
Radomir.
En ukjent sønn.
Catherine (Ekaterina), gift med den fremtidige bysantinske keiseren Isaac I Komnenos.»[1231]

(Barn XVI:22311)

Gift med forrige ane.

Generasjon XVIII

XVIII:84113 fm fm ff mf ff mf fm ff ff

Hårda-Kåre Aslaksson. Herse. Født omkring 870. Levde omkring 900.

1230 Wikipedia.

1231 Wikipedia.

Hårda-Kåre var en ansett og mektig herse i Hordaland i begynnelsen av Harald Hårfagres regjeringstid, og sluttet seg frivillig til ham.

Hans ættemenn opptrer som mektige jordegodsbesittere, både i Hordaland og i Rogaland.

Hårda-Kåre sies å nedstamme i 9. ledd fra Rolf i Berg. Om Rolf vet man kun at han skal ha vært konge i Berg på Hedemarken. Om han var en historisk person er tvilsomt. Han er i så fall den eldste kjente opplendingekongen sagnet kjenner og må ha levet omkring 600 - 700.[1232]

Snorre Sturlasson: «Harald Haarfagres saga»:
«38. … Da kong Harald var næsten 70-aarig, fik han en søn med den kvinde, som hed Tora Moster-stang; hun havde sin æt paa Moster og havde gode frænder; hun regnede sig i slegt med Horde-Kaare. Hun var en væn og vakker kvinde og kaldtes kongens tjenestekvinde; dengang var mange kongen tjenesteskyldige, baade karler og kvinder, skjønt de var af god æt. Det var sed, at ved gjæve mænds børn var man omhyggelig i valget af mænd til at øse vand paa dem eller give dem navn. Men da det kom til den tid, da Tora ventede, at hun skulde føde barn, da vilde hun fare til kong Harald; han var da nord paa Sæim, men hun var paa Moster. Hun fór da nord paa Sigurd jarls skib; de laa om natten ved land, og der fødte Tora et barn oppe paa hellen ved bryggekanten, det var en gut. Sigurd jarl øste vand over gutten og kaldte ham Haakon efter sin fader, Haakon Ladejarl. Den gut blev tidlig vakker og stor af vext og meget lig sin fader. Kong Harald lod gutten følge sin moder, og de var paa kongsgaardene, medens gutten var liden.»

Snorre Sturlasson: «Haakon jarls saga»:
«9. … Kong Sigurd Sleva kom til Klypp herses gaard; Klypp var søn af Tord, Horda- Kaares søn; han var en mægtig og ætstor mand. Klypp var da ikke hjemme, men hans hustru Aalov tog vel imod kongen, og der var et godt gjestebud og et stort drikkelag. Aalov, Klypp herses hustru, var datter af Asbjørn og søster til Jarnskjegge nordenfra Yrjar. Asbjørns broder var Reidar, fader til Styrkaar, fader til Eindride, fader til Einar Tambeskjelve. Kongen gik om natten til Aalovs seng og laa der imod hendes vilje; siden fór kongen bort. Høsten efter fór kong Harald og hans broder Sigurd op paa Voss og stævnte der ting med bønderne. Paa tinget gik bønderne imod dem med vaaben og vilde dræbe dem, men de kom sig unda og fór siden bort. Kong Harald fór til Hardanger, men kong Sigurd til Aalrekstader. Men da Klypp herse spørger det, samler han og hans frænder sig sammen og farer imod kongen; høvding for denne færd var Vemund Vålve-bryder. Men da de kommer til gaarden, bærer de vaaben paa kongen. Klypp herse stak sit sverd gjennem kongen, og det blev hans bane; men Erling Gamle dræbte Klypp strax paa stedet.»

Snorre Sturlasson: «Olav Tryggvassons saga»:
«54. Kong Olav fór tidlig om våren ut i Viken og hadde meget folk; han fór da nord på Agder, men hvor han hadde ting med bøndene, bød han alt folket å la sig døpe, og de gikk der under kristendommen, for ingen av bøndene våget å sette sig op mot kongen, og folket blev døpt hvor han fór.
På Hordaland var det mange og gjeve menn som var kommet av ætten til Horda-Kåre; han hadde hatt fire sønner: den ene var Torleiv Spake, den andre Ogmund, far til Torolv Skjalg, far til Erling av Sole; den tredje var Tord, far til Klypp herse, han som drepte Sigurd Sleva Gunhildsson; den fjerde var Olmod, far til Askel, far til Aslak Fitja.skalle. Denne ætt var dengang den største og gjeveste på Hordaland. Men da disse frendene spurte at gode råd var dyre, at kongen fór østfra langs med landet med meget folk og brøt de gamle lovene, men at alle som talte imot måtte vente refsing og hård medferd, så satte disse frender stevnelag sig imellem og skulde finne på råd; for de kunde vite at kongen snart vilde komme dit; de blir forlikt om at de skal komme mannsterke til Gulating og stevne møte med kong Olav Tryggvesson der.»[1233]

Fra norsk Wikipedia:
«Horda-Kåre (norrønt: Horða-Kári) (* ca. 870 i Hordaland).
Han var sønn til Aslak Bifrakari Aunsson.

Han var en mektig herse i Hordaland i Harald Hårfagres regjeringstid og nevnes flere ganger i Snorres kongesagaer, bl.a. som slektning til kong Håkon den Gode Adalsteinsfostres mor og som farfar til Klypp Herse som drepte kong Sigurd Sleva.

Horda-Kåre hadde fire sønner som nevnes av Snorre:
Torleiv Spake (Þorleifur spaki).
Ogmund, far til Torolv Skjalg og farfar til Erling Skjalgsson.
Tord, far til Klypp Herse.
Olmod, far til Åskjel og farfar til Aslak Fitjaskalle som drepte Erling Skjalgsson.
I tillegg er det mulig at han hadde to døtre,
Tora og
Vilgjerd.»[1234]

1232 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 706. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 93.

1233 Snorre Sturlassons «Harald Hårfagres saga», avsnitt 38 Snorre Sturlassons «Håkon jarls saga», avsnitt 9 Snorre Sturlassons «Olav Tryggvasons saga», avsnitt kap. 54 Snorre Sturlassons «Olav den helliges saga», avsnitt 176

1234 Wikipedia.

(Barn XVII:42057)

Gift

Barn:

Ogmund Kåresson på Sola. Levde omkring 920. (Se XVII:42057).

XVIII:84115 fm fm ff mf ff mf fm ff mf

Harald Granraude. Konge i Agder. Levde omkring 800.

Fra norsk Wikipedia:
«Harald Granraude (Norrønt: Haraldr hinn Granrauði) skal ha levd omkring år 800 og ha vært konge i Agder. Hans eksistens er usikker i og med at han bare såvidt er nevnt i Snorre Sturlassons "Ynglingesaga" som ble skrevet 400 år etter at han skal ha levd. Ifølge Snorre var Harald gift med Gunhild Ragnvaldsdatter, datter av Ragnvald Sigurdsson, storbonde på Huseby i Lister.

Harald var far til Åsa Haraldsdatter og Gyrd Haraldsson.

Da kongen av Vestfold, Gudrød Veidekonge, sendte menn for å fri til Haralds datter Åsa, takket Harald nei. Dette førte til at etter en stund satt kong Gudrød skip på vannet, og så seilte han med stor flåte vest til Agder og kongsgården på Tromøya, han kom helt uventet på dem, gjorde landgang og kom til Haralds gard om natta. Da Harald merket at en hær var kommet gikk han ut med alt det folk han hadde. Det ble en hard kamp, men overmakten var for stor. Der falt Harald og Gyrd, sønnen hans. Kong Gudrød tok stort hærfang, han tok også Åsa, datter til kong Harald, med seg hjem og holdt bryllup med henne.
En lokal legende sier at Harald Granraude gjemte seg i en underjordisk tunnel med Åsa, men de ble funnet og Harald ble halshugget.»[1235]

(Barn XVII:42058)

Gift

Barn:

??? Gyrdsdatter. (Se XVII:42058).

XVIII:84125 fm fm ff mf ff mf fm mm ff

Vikinge-Kåre Sigurdsson. Lendmann. Levde omkring 910.

Vikinge-Kåre var lendmann på Voss i Hordaland. Hans ætt satt både på Voss og på Obrestad på Jæren.

Han levde på Harald Hårfagres tid og antagelig også under Halvdan Svarte, muligens ca. 910.[1236]

(Barn XVII:42063, Far XIX:168249)

Gift

Barn:

Eirik Bjodaskalle på Obrestad. Levde omkring 950. (Se XVII:42063).

XVIII:84209 fm fm ff mf ff mm mm ff ff

Grjotgard Herlaugsson. Jarl. Født omkring 790. Død omkring 867.

Jarl i Trøndelag.

Grjotgard hadde sin hovedgård på Svelven innenfor Agdenes

Også på den annen side av Trondheimsfjorden må Håløy-jarlene ha hatt makt, da de siden kalles yrnernes eller ørlændernes jarler. Han var sammen med sin sønn Håkon ved midten av det 9. århundre herre over innseilingen til Trondheimsfjorden.

Han ble drept på sin hovedgård av en berserk og der er hans gravhaug.[1237]

Fra norsk Wikipedia:
«Grjotgard Herlaugsson (Norrønt: Grjótgarð) (* ca. 790 - † ca. 867) nevnes i Håleygjatal som far til Håkon Grjotgardsson, som skal ha vært den første ladejarlen.
Grjotgard Jarl skal ha hatt sete på Selva i Agdenes ved innløpet til Trondheimsfjorden mot slutten av 800-tallet da

1235 Wikipedia. Snorre Sturlassons «Ynglingesaga (Heimskringla), avsnitt 48.

1236 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 712. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 77.

1237 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 528. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 50.

Harald Hårfagre kom og underla seg Trøndelag.»[1238]

Fra Norsk biografisk leksikon:
«Håkon Grjotgardsson, Jarl i Trøndelag. Foreldre: Grjotgard; morens navn er ikke kjent. Gift, men vi kjenner ikke hustruens navn. Far til Sigurd Håkonsson (ca. 890-ca. 962).

Håkon er den første historisk sikre jarl av Håløygætten, en ætt som ved år 900 fikk fotfeste i Trøndelag, på Lade ved Nidelvas utløp, og som etter dette ble til Ladejarl-ætten. Skaldediktet Háleygjatal av Øyvind Finnsson, flere sagaer og den islandske Landnámabók oppgir navn på mange av hans forfedre. Men det meste av dette er usikkert, og det er først med Håkon Grjotgardsson jarleætten stiger frem fra det mytiske tussmørket og inn på den historiske scenen. Også om ham er det imidlertid mange usikre, til dels motstridende opplysninger, som har vært inngående diskutert av norske historikere som P. A. Munch, Halvdan Koht og Johan Schreiner.

De to siste har, på grunnlag av en del karakteristiske personnavn som går igjen i Håløygætten og i andre høvdingætter nordover i kystlandet, videre stedsnavn og spredte opplysninger ellers i sagaer og skaldekvad, ment å kunne slå fast at Håløygætten frem mot 800-tallet ekspanderte sørover fra sin base nord på Hålogaland, og at de omkring år 900 hadde herredømme over alt kystlandet fra omkring Trondheimsfjorden og nordover. Kildegrunnlaget er noe usikkert. De nevnte forskerne regner videre med at Grjotgard, Håkons far, satt på Selva (norrønt Solvi) i Agdenes, sør for utløpet av fjorden, hvor Grjotgardshaugen (nå ukjent) ifølge Landnámabók skal ha sitt navn etter Grjotgard. Det er også antatt at sønnen Håkon, i hvert fall i sin første tid, satt på Selva. Men om ham, hvis sønn kalles "hyrna-jarl" (tolket som yrna-, til norrønt Yrjar, Ørlandet), forteller kildene egentlig bare at han bodde på Ørlandet, nord for fjordmunningen,»[1239]

(Barn XVII:42105, Far XIX:168417)

Gift

Barn:

Håkon Grjotgardsson d.y. Ladejarl. Født mellom 860 og 870. Død mellom 900 og 920. (Se XVII:42105).

XVIII:84213 fm fm ff mf ff mm mm fm ff

Ragnvald Øysteinsson Mørejarl. Jarl. Født mellom 830 og 840. Død omkring 892.

Ragnvald var jarl på Møre. Hans far skal ha vært Øystein Glumra.

Han levde på Harald Hårfagres tid, og ble av ham forlenet med Nordmøre, Romsdal og Sundmøre i 865. Han var av sine samtidige høyt ansett for sin klokskap og ble kalt «den mektige». Det var han som klipte Haralds hår, som da ikke var klippet på 10 år.

Ragnvald ble innebrent på sin gård sammen med 60 mann av Halvdan Hålegg og Gudrød Ljome, to av Haralds sønner, som ville være jarler over Møre.[1240]

Snorre Sturlasson: «Harald Hårfagres saga»:
«10. ... Ragnvald Mørejarl, sønn til Øystein Glumra, var blitt kong Haralds mann da om sommeren. Kong Harald satte ham til høvding over disse to fylkene, Nordmøre og Romsdal, og ga ham rett til hjelp både av stormenn og bønder, likeså skip nok til å verge landet for ufred. Han ble kalt Ragnvald jarl den mektige eller den rådsnare, og de sier at begge navnene var sanne. Kong Harald var i Trondheimen vinteren som fulgte.»
«23. Kong Harald var i gjestebud på Møre hos Ragnvald jarl; da hadde han lagt hele landet under seg. Da gikk kongen i bad der. Og nå lot kong Harald håret sitt greie, og Ragnvald jarl skar håret hans; da hadde det ikke vært skåret eller kjemmet på ti år. Før kalte de ham Harald Luva, men nå ga Ragnvald jarl ham nytt navn, og kalte ham Harald Hårfagre. Alle som så ham, sa at det var virkelig et sant navn, for han hadde et hår som var både stort og vakkert.»[1241]

Fra norsk Wikipedia:
«Ragnvald Øysteinsson Mørejarl (norrønt Rognvaldr Maerajarl) (* ca. 830/840 - † ca. 892) var jarl på nordvestlandet i Norge på midten av 800-tallet, tilsvarende det området som i dag heter Møre og Romsdal.

Ragnvalds ætt.
Ragnvald var sønn til Øystein Ivarsson (* ca. 788 - † ca. 870) som ble kalt for Øystein Glumra. I henhold til Orknøyingenes saga går Ragnvalds ætt tilbake til

"Heite Gors sønn var far til Sveide sjøkonge, far til Halvdan den gamle,
far til Ivar Opplendingejarl, far til Øystein Glumra,
far til Ragnvald jarl den mektige og den rådsnare".

Den samme sagaen strekker hans ætt tilbake til en mytologisk opprinnelse til skikkelse ved navn Fornjot fra Finland eller Kvenland.

1238 Wikipedia.

1239 Norsk biografisk leksikon.

1240 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 278. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 50, 76.

1241 Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga, avsnitt 10, 23-24. Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 96.

Snorre Sturlason skriver i "Harald Hårfagres saga" i "Heimskringla":
"24. Ragnvald Mørejarl var den kjæreste venn kong Harald hadde, og kongen satte ham høyt. Ragnvald jarl var gift med Hild, datter til Rolv Nevja; deres sønner var Rolv og Tore. Ragnvald jarl hadde noen frillesønner også; en het Hallad; en annen Einar og en tredje Rollaug; de var voksne da de ektefødte brødrene deres var barn ennå. Rolv var en stor viking; han var så svær til vekst at ingen hest kunne bære ham, derfor gikk han til fots overalt. Han ble kalt for Gange-Rolv. Han herjet ofte i austerveg."

Ragnvald var således far til sagnomsuste Gange-Rolv som i sagalitteraturen er blitt identifisert som den nordbo som franskmennene kaller for "Rollo" og som grunnla et jarldømme i Normandie.

Dette har imidlertid aldri blitt historisk dokumentert da kildene spriker i alle retninger. En av de som stiller seg bak de tidligere nevnte tradisjonene er Jón Viðar Sigurðsson i boken Norsk Historie 800 - 1300 (Det Norske Samlaget, 1999). Via sønnen Torv-Einar ble Ragnvalds ætt giftet inn i det skotske kongehuset.

Den rådsnare.

Ifølge Snorre satte Harald Hårfagre Ragnvald til å være jarl over Nordmøre og Romsdal (og etter hvert Sunnmøre). Kongen gav ham rett til hjelp av både stormenn og bønder, likeså skip nok til å verge landet for ufred. Ragnvald ble også kalt Ragnvald jarl den mektige eller den rådsnare, og det ble sagt at begge navnene var sanne.

Kongen skal ha betraktet Ragnvald som en av sine viktigste menn og legenden sier at Ragnvald var den som klippet kongens hår da han etter ti år var blitt konge over alle i Norge. Før ble kongen kalt for "Harald Luva" (Lurvehode), men etter at håret var skåret, ga Ragnvald ham et nytt navn, "Hårfagre".

Orknøyene.

Snorre forteller at Ragnvald sendte sønnen Hallad vestover etter at broren Sigurd var blitt drept, men han ble så plaget av vikinger og ransmenn at han ble lei og kom tilbake. Faren ble da sint og skjelte ham ut for ikke å ligne på forfedrene sine. Den andre sønnen, Einar, lovte da at han kunne reise til Orknøyene og aldri komme tilbake til Norge mer. Ragnvald jarl skal da ha sagt at det var like greit om han aldri kom tilbake igjen: "For jeg har ikke større håp om at dine frender får ære av deg, for alle i morsætta di er trellbårne".

Ragnvald utstyrte sønnen med skip og mannskap og lot ham dro vestover hvor han kom i kamp med vikinger og drepte dem. På Orknøyene ble han kalt for Torv-Einar for han lot skjære torv som brensel for det vokste ikke trær der. Han ble jarl på Orknøyene og en mektig mann, enøyd og stygg å se på.

Innebrent.

Da Harald Hårfagre tok til å eldes ble sønnene hans Halvdan Hålegg og Gudrød Ljome stadig mer misfornøyd med at de selv ikke hadde noe rike mens faren hadde innsatt jarler rundt om i fylkene. De besluttet da å ikke vente mer på odelen sin. Snorre skriver at "de dro ut med en stor flokk og kom uventet over Ragnvald Mørejarl, kringsatte huset hans og brente ham inne med seksti mann."

Da kongen hørte dette dro han med en stor hær mot Gudrød som overga seg og ble sendt til Agder. Kongen innsatte så Tore Teiande, sønn til Ragnvald Mørejarl, som ny jarl og giftet ham med sin datter, Ålov. Kongsdatteren ble siden kalt "Årbot". Halvdan Hålegg dro derimot over til Orknøyene, kom uventet på Torv-Einar som måtte flykte, men samme høst kom Torv-Einar tilbake og overrasket Halvdan og fikk ham drept.»[1242]

(Barn XVII:42107, Far XIX:168425)

Gift med neste ane.

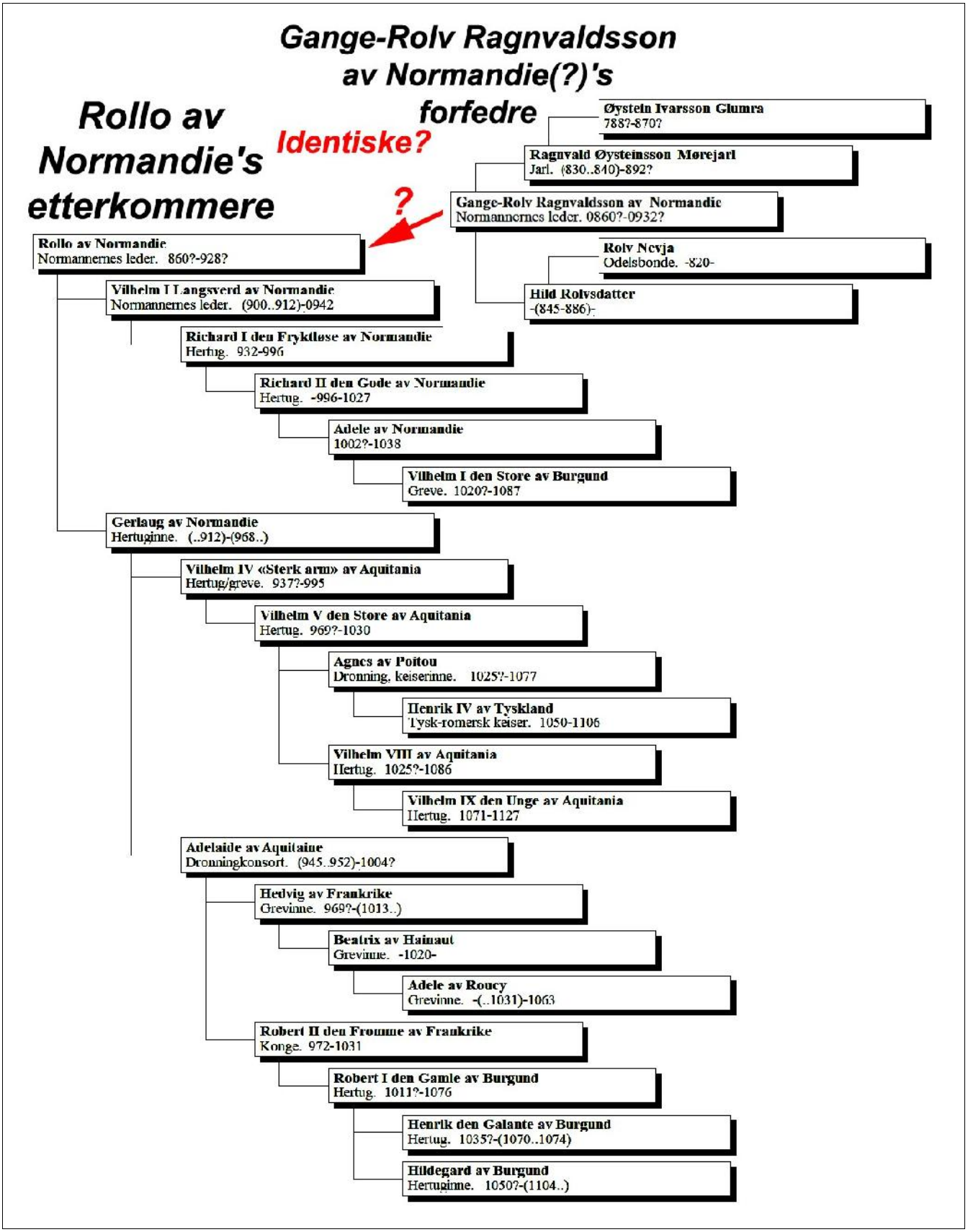
Barn:

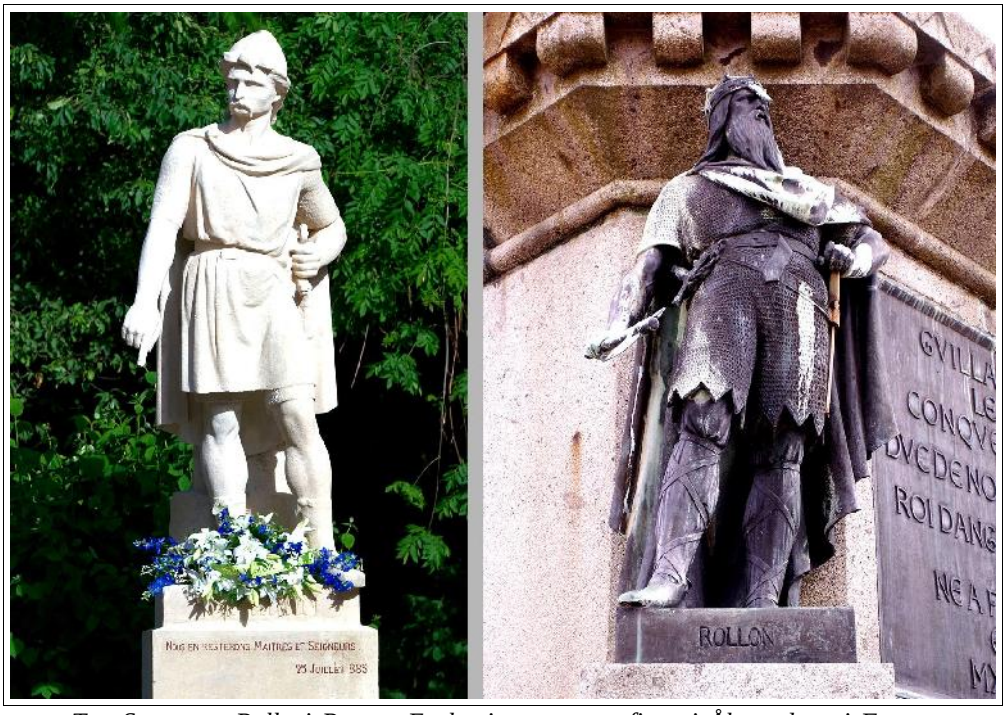
Gange-Rolv Ragnvaldsson av Normandie. Normannernes leder. Født omkring 860. Død omkring 932.

Rollo av Normandies bakgrunn er omdiskutert, de to hovedsynspunktene er om han var norsk eller dansk.

Da det altså råder ulike oppfatninger om vikinghøvdingen Rollos opphav har jeg valgt å gjøre et brudd i min slektframstilling mellom
- Gange-Rolv Ragnvaldsson av Normandie – muliglens identisk med Rollo – og
- Rollo (Rollon) av Normandie.

1242 Wikipedia.

Gange-Rolv Ragnvaldsson av Normandie(?)'s forfedre
Rollo av Normandie's etterkommere
Identiske?
?
Øystein Ivarsson Glumra
788?-870?
Ragnvald Øysteinsson Mørejarl
Jarl. (830..840)-892?
Gange-Rolv Ragnvaldsson av Normandie
Normannernes leder. 860?-932?
Rolv Nevja
Odelsbonde. -820-
Hild Rolvsdatter
-(845-886)-
Rollo av Normandie
Normannernes leder. 860?-928?
Vilhelm I Langsverd av Normandie
Normannernes leder. (900..912)-942
Richard I den Fryktløse av Normandie
Hertug. 932-996
Richard II den Gode av Normandie
Hertug. -996-1027
Adele av Normandie
1002?-1038
Vilhelm I den Store av Burgund
Greve. 1020?-1087
Gerlaug av Normandie
Hertuginne. (..912)-(968..)
Vilhelm IV «Sterk arm» av Aquitania
Hertug/greve. 937?-995
Vilhelm V den Store av Aquitania
Hertug. 969?-1030
Agnes av Poitou
Dronning, keiserinne. 1025?-1077
Henrik IV av Tyskland
Tysk-romersk keiser. 1050-1106
Vilhelm VIII av Aquitania
Hertug. 1025?-1086
Vilhelm IX den Unge av Aquitania
Hertug. 1071-1127
Adelaide av Aquitaine
Dronningkonsort. (945..952)-1004?
Hedvig av Frankrike
Grevinne. 969?-(1013..)
Beatrix av Hainaut
Grevinne. -1020-
Adele av Roucy
Grevinne. -(..1031)-1063
Robert II den Fromme av Frankrike
Konge. 972-1031
Robert I den Gamle av Burgund
Hertug. 1011?-1076
Henrik den Galante av Burgund
Hertug. 1035?-(1070..1074)
Hildegard av Burgund
Hertuginne. 1050?-(1104..)

T.v. Statue av Rollo i Rouen. En kopi av statuen finns i Ålesund og i Fargo, Nord-Dakota, USA (Wikipedia). T.h. Statue av Gange-Rolv, som en del av statuerekken De seks hertuger av Normandie i Falaise (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Gange-Rolv (Göngu-Hrólfr) var en norsk vikinghøvding og sagafigur som egentlig het Hrólfr Rögnvaldsson (ca. 860-932) og var sønn av Ragnvald Mørejarl, kjent som jarlen som klippet Harald Hårfagre etter at Norge var samlet til ett rike.

Han fikk tilnavnet fordi han var så stor av vekst at han alltid måtte gå til fots, underforstått at hesten ble for liten. Ifølge norsk og islandsk tradisjon er denne personen identisk med den historiske Rollo av Normandie, som i 911 ble utnevnt til hertug over Normandie. Rollos opphav er imidlertid omdiskutert og en DNA-analyse fra 2014 viser at Rollo av Normandie og hans forfedre 12 generasjoner tilbake kom fra Danmark, men at hans forfedres forfedre innvandret til Europa fra vestkysten av Norge.Ifølge tradisjonen skal Gange-Rolv være fra øya Vigra ved Ålesund. En av dem som stiller seg bak de tidligere nevnte tradisjonene er Jón Viðar Sigurðsson i boken Norsk Historie 800 - 1300 (Det Norske Samlaget, 1999). En sannsynlig slektning, Vilhelm Erobreren av Normandie, inntok England i 1066 og grunnla et nytt normannisk kongehus der.

DNA-analyse.

Det er ikke bevart noen levninger etter Rollo. En analyse av Y-kromosomet (DNA-analyse) til det som er antatt å være Rollos sønnesønn, hertug Rikard I av Normandie, ble gjort i 2014. Senere undersøkelser viser at skjelettet som ble antatt å være av Rikard I ikke kan være av ham, men er mye eldre.

I februar i 2016 reiste forskerne Sturla Ellingvåg og Per Holck og Andaine Seguin-Orlando ved Centre for Geogenetics ved Universitetet i København til Normandie for å åpne to sarkofager i byen Fécamp. I sarkofagene skulle Rollos barnebarn og oldebarn, hertugene Richard I (den fryktløse) og Richard II (den gode) ligge begravet. DNA-et deres vil således kunne gi svar på om Rollo selv kom fra Norge eller Danmark. DNA-testen viste at personene i sarkofagene trolig hverken var norske eller danske. Den ene levde tidlig på 700- tallet, altså 200 år før Rollo - i den tiden vi kaller merovingertiden. Han var altså trolig en franker, antagelig av høy rang Det andre skjelettet viste seg å være fra år 250 før vår tidsregning. Det betyr at han var to hundre år eldre enn tiden da romerne kom til dette området.

Den islandske forskeren Jónas Kristjánsson mente at selv om Hrólfr deler navn med hovedpersonen i Soga om Gange-Rolv, er det ellers ingen forbindelse mellom de to.

Historien.

Gange-Rolv er nevnt i Landnåmabok, Orknøyingenes saga, Fagerskinna, Flatøyboken og Heimskringla. Heimskringla har den lengste berettelsen om han. Historia Norwegie på latin fra 1100-tallet har også lang fremstilling av livet til Gange-Rolv.

Ifølge historiene var Gange-Rolv mye ute i viking, og etter å ha herja "i østerled" gjorde han strandhogg i "Vika" (Oslofjorden). Harald Hårfagre lyste han fredløs etter å ha herjet i Norge. Mor hans prøvde å få omgjort straffa, og klaga ifølge Heimskringla med en skaldestrofe:

Jag ikkje namnen hans Nevjal!
No vil du gjævingen driva
or heimen, den hæve bonde;
kvi er du so hard, du konge?

Vondt for deg vil de vera
slik varg aa bitast med.
Rømer han til skogs, daa røva
Han radt av kongens kyr. I henhold til Snorre dro Rolv til Valland (Frankrike) etter landsforvisningen. Der ble han blant annet gift med kongsdatteren Gisela, og han skal ha blitt døpt i Saint Clair-katedralen.

Slektframstilling.

Etter at Gange-Rolv ble sendt i eksil dro han ifølge soga til Suderøyane (Hebridene) og deretter til Valland (Frankrike), der han vant seg eit rike. I Historia Norwegie blir det fortalt at han tok Rouen.

Landnåmabok oppgir slektstavla til Gange-Rolv og fortel at han ble fyrste av Normandie og seinare stamfar til kongane av England (gjennom Vilhelm erobreren). Flatøy- annalen frå Island seier at "Gongurolfr vann Nordmandi" i 888. En annen islandsk annal, Oddverja, forteller at Gange-Rolv tok Paris i 885, at han tok imot dåpen i 897 på ordre frå Karl den enfoldige, og at han ble den første hertugen av Normandie under namnet Robertus. Heimskringla forteller at hans sønn var Vilhjalm, som hadde en sønn og en sønnesønn kalt Rikard, og den yngste av disse var far til Robert Langspade som var igjen far til Vilhjalm Bastard eller Vilhelm erobreren.

Den franske krønikeskrivaren Dudo av Saint-Quentin forteller at fyrsten Rollo av Normandie opphavlig var en viking som kringsatte Paris og senare inngjekk en avtale med Karl den enfoldige der han fikk landområde og kongsdatteren Gisela til kone. Han skal også ha tatt Poppa av Bayeux som kone eller frille.

Blant historikere har det vært debattert både om at Gange-Rolv og Rollo av Normandie var den samme personen, og om han kom fra Norge eller Danmark. Fleire franske kilder nevner Danmark som opphavssted, mens norske og islandske kilder mener han var norsk. På slutten av 1800-tallet var danske og norske historikere særlig opptatt av dette spørsmålet, og regnet gjerne denne høvdingen som "sin". 1600-tallshistorikaren Tormod Torfæus, som hadde gått gjennom alle kjente kilder om Gange-Rolv og Rollo, mente det var mest trolig at han var norsk, ettersom franske forfattarar lett kunne ha blandet sammen de skandinaviske land.»[1243]

Tore Teiande Ragnvaldsson Mørejarl. Født omkring 862. Død mellom 935 og 940. (Se XVII:42107).

XVIII:84214 fm fm ff mf ff mm mm fm fm

Hild Rolvsdatter. Levde fra 845 til 886.

Hild (Ragnhild) reiste til kong Harald Hårfagre for å be om nåde for sin sønn, Gange-Rolv, da han av kongen ca. 886 var lyst fredløs over hele Norge på grunn av strandhugg i Viken, men Gange-Rolv måtte forlate landet.[1244]

Fra Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga:

«24. Ragnvald Mørejarl var den kjæreste venn kong Harald hadde, og kongen satte ham høyt, Ragnvald jarl var gift med Hild, datter til Rolv Nevja (Nese); deres sønner var Rolv og Tore.

...

Rolv var en stor viking; Han var så svær av vekst at ingen hest kunne bære ham, derfor gikk han til fots overalt. Han ble kalt Gange-Rolv. Han herjet ofte i Austerveg. En sommer han kom østfra til Viken fra vikingtog, hogg han strandhogg der. Kong Harald var i Viken; han ble alvorlig sint, da han fikk høre om dette, for han hadde strengt forbudt å rane innenlands. Kongen lyste på tinget at han gjorde Rolv fredløs i Norge. Da Hild, Rolvs mor, fikk vite dette, dro hun til kongen på ba om fred for Rolv, men kongen var så sint at det nyttet henne ikke å be. Da kvat Hild dette:

Du vraker Nevjas navne, driver som varg av landet
bønders kjekke helbror; hvorfor så bister, herre?
farlig å vise ulvhug mot slik en ulv, høvding;
han blir ikke god mot fyrstens flokk om til skogs han renner».[1245]

Fra engelsk og svensk Wikipedia (oversatt):

«Hildr eller Ragnhildr Hrólfsdóttir var en kvinne fra det 9. århundre som er referert til i forskjellige gammelnorske kilder, inklusive "Olav den Helliges saga", "Orknøyinga saga" og "Landnámabók". Hun er også en av de få kvinnelige skaldene som det har overlevd vers fra.

I følge sagaene var Hild datter til Rolv Nevja (Hrólfr nefja), jarl i Trondhjem. I "Orkneyinga saga" heter Rolv Nevjas datter Ragnhild, selv om hun i "Heimskringla" heter Hild.

Rolv var en veldig viking og herjet mye i øst, står det i "Heimskringla". En sommer da han var på vei hjem fra en slik østreise, gjorde han et strandhugg og plyndret bøndene i Viken. Kong Harald var tilfeldigvis i området ved den tiden og ble meget vred da han hadde forbudt plyndring i sine egne skatteland. Rolv ble derfor dømt fredløs ved retten. Hild appellerte uten hell om nåde for sin far.

Hild kvad da følgende "lausavísa", et av få eksempler på skaldedikting komponert av en kvinne som har blitt

1243 Wikipedia.

1244 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 281. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 76.

1245 Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga, avsnitt 24.

overlevert til oss.

"Hafnið Nefju nafna, / nú rekið gand ór landi
horskan hölða barma. / Hví bellið því, stillir?
Illt's við ulf at ylfask / Yggs valbríkar slíkan,
muna við hilmis hjarðir / hægr, ef hann renn til skógar."

Se oversettelse i et utdrag fra Snorre Sturlassons "Harald Hårfagres saga", avsnitt 24, overfor.

I gammelnorsk poesi og senere islandsk poesi er en "lausavísa" (flertall lausavísur) en enkel strofekomposisjon, eller et sett med strofer som ikke er forbundet med narrativ eller tematisk kontinuitet.

At Gange-Rolv i strofen kalles "Nevjas (Neses) navne" skyldes at han ble oppkalt etter sin morfar, hersen Rolv Nevja (Hrólfr nefja). Når han senere blir sammenlignet med en ulv, har det nok også med navnet Rolv å gjøre (Hrólfr, det vil si Hróð-ulfr), tror Finnur Jónsson,

"Uansett om strofen er diktert av Hild selv eller ikke, er den utvilsomt meget gammel", skriver filologen Finnur Jónsson: "Tonen i den er svært lik Torv-Einars, og versemålet (metrikk) likeså." Torv-Einar (Torf-Einarr) var en yngre fri sønn til Ragnvald Mörejarl og dermed stesønn til Hild, og han ble senere en kjent poet. Kanskje han lærte poesien av henne.

Hun var gift med Ragnvald Eysteinsson, som var jarl på Møre. De hadde tre sønner:
Ivar (Ívarr).
Thorir (Þórir).
Rolv (Hrólfr).

Thorir etterfulgte sin far som jarl på Møre. Rolv (Hrólfr), med kallenavnet Gongu-Hrólfr (Gange-Rolv), ble kjent som Rollo av Normandie. Ivars død under et tidligere felttog til støtte for kong Harald Hårfagre resulterte i at Nordøyene (Norðreyar) ble gitt i gave til hans familie som kompensasjon. I følge "Historia Norvegiae" erobret Rognvalds familie Orknøyene og Shetlandsøyene mot slutten av 900-tallet.»[1246]

(Barn XVII:42107, Far XIX:168427)

Gift med forrige ane.

XVIII:84215 fm fm ff mf ff mm mm fm mf

Harald I Halvdansson Hårfagre (Lufa) av Norge. Konge. Født omkring 850. Død omkring 932.

Konge av Norge fra før 900 til 932.

Overleveringen fra sagaen vil vite at Harald ble fostret langt hjemmefra, og at det var liten kjærlighet mellom far og sønn. Det kan vel være at Harald ble fostret i Sogn, og at den personlige kunnskapen han på denne måten skaffet seg om Vestlandet, har vært med på å forme en gryende tanke om å legge hele Norge under seg.

Harald ble gravlagt på gården Hauger (Gar) ved Haugesund.[1247]

1246 Wikipedia.

1247 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 457. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 27, 53, 93, 94. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 339.

Fra Norsk biografisk leksikon:

«Harald hadde en rekke sønner med forskjellige kvinner. De enkelte sagaene navngir fra 11 til 20, mens en samtidig kilde, kvadet "Hákonarmál", bare gir grunnlag for å regne med 9. Her heter det at Håkon den gode, som antakelig var den lengstlevende av Haralds sønner, skulle møte “åtte brødre” når han kom til Valhall.

Den dronningfødte Eirik var den fremste av sønnene og utsett til å etterfølge faren. Han ble overkonge allerede mens faren levde, samtidig som de andre sønnene også fikk kongsnavn. Eirik betraktet brødrene som rivaler og drepte flere av dem, men måtte selv flykte fra landet (ca. 934), et par år etter farens død.

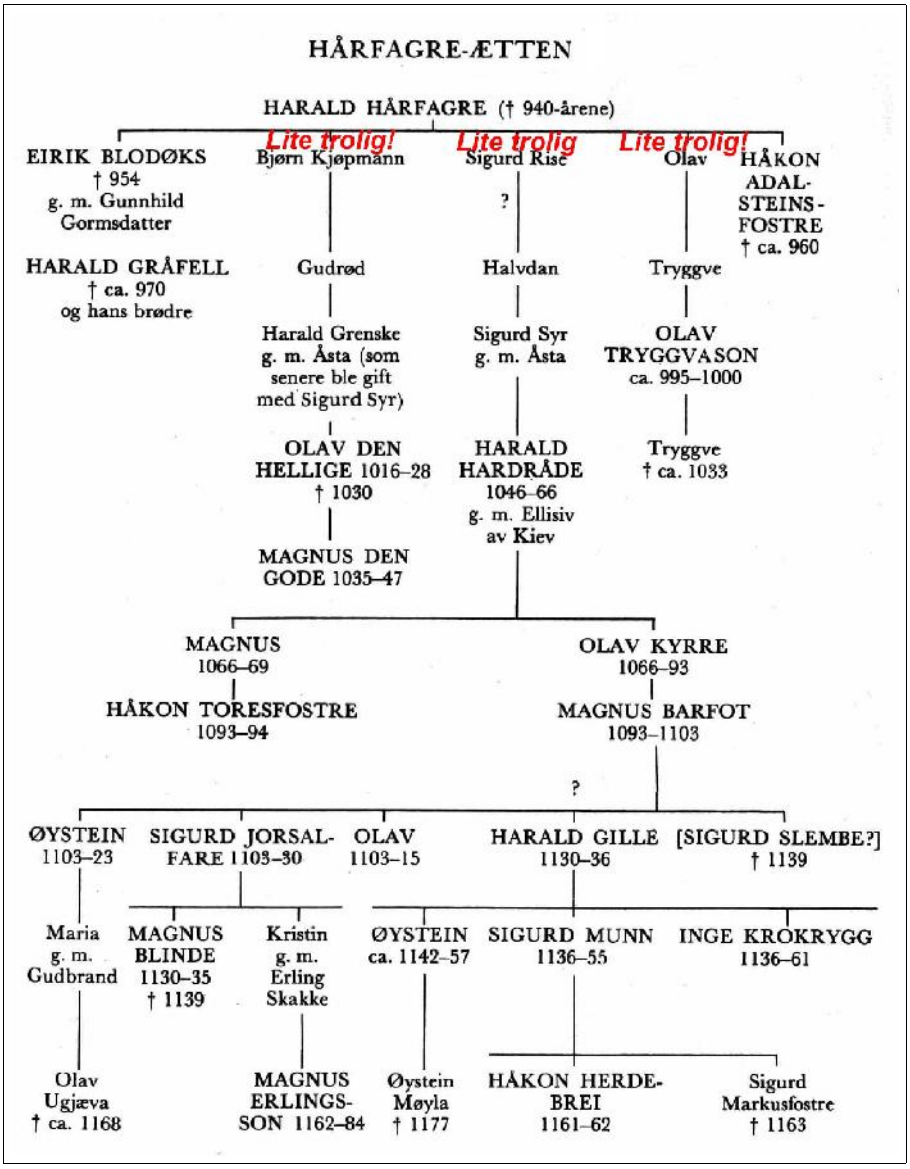
Håkon den Gode, som hadde vært til oppfostring i England, ble ny konge. Han ble senere drept av Eirikssønnene.

Det er disse kongene, Haralds etterkommere i to generasjoner, som vi med sikkerhet kan regne til Hårfagreætten. Derimot er det tvilsomt om de senere kongene Olav Tryggvason, Olav Haraldsson og Harald Hardråde virkelig stammet fra Harald Hårfagre, slik sagatradisjonen hevder.»[1248]

Fra Cappelen’s Norges Historie, Bind 2, side 98-99:

«Snorre utstyrer Harald med hele 20 sønner, og enda et par-tre barn er kjent fra andre kilder. Men Øyvind Skaldespiller sier at Håkon Adalsteinsfostre – som synes å ha vært den lengstlevende av brødrene – hadde åtte brødre i Valhall. Det kan passe med at ni er omtrent det antallet Hårfagresønner som har en klar plass i historien. De vokste opp på forskjellige kanter av landet, alt etter hvor de hadde morsætten sin. Det er uklart hvor stor makt Harald Hårfagre selv fikk i Trøndelag; jarlen Håkon Grjotgardsson falt allerede under rikssamlingskampene, og sønnen Sigurd må ha vært mindreårig da. Det kan ha bidratt til at Harald ble i stand til å utøve større innflytelse her enn opprinnelig forutsatt, og i "Egils saga" møter vi også hans menn på Hålogalandskysten med krav om skatt. Dermed kan det også være at Snorre har rett i å plassere Haralds sønn Halvdan (kalt Svarte etter farfaren) som underkonge i Trøndelag. Halvdan skal ha vært dattersønn av Håkon jarl. Med finnejenta Snefrid skal Harald ha hatt sønner som Sigurd Rise og Ragnvald Rettilbeine, som ble konger på Vest-Opplandene. Dessuten mener Snorre at det også var Harald-ætlinger som hersket på Hedemarken og i Gudbrandsdalen – han knytter tradisjonene om kongene Dag og Ring til ætten – men det er nok med mer tvilsom rett. I Viken satt Olav og Bjørn Farmann (kjøpmann). Eirik selv fikk Nordvestlandet i første omgang.»[1249]

[1248] Norsk biografisk leksikon:

Regjerende kongers navn er satt med store bokstaver. Fra Cappelens Norges Historie, biid 2, side 107.

Fra norsk Wikipedia:

«Harald Hårfagre skal ha hatt mange barn, med forskjellige kvinner. Hvor mange han fikk, er ukjent. I "Historia Norvegiæ" sies det at han hadde 16 sønner. "Ågrip" og "Fagrskinna"gir navnene på 20 av Haralds sønner. Snorre sier ikke noe om antallet. Etter "Historia Norvegiæ" var Eirik Blodøks den eldste, mens Snorre mente at Guttorm var den eldste. Etter "Fagrskinna" var Eirik blant de eldste og Håkon den Gode blant de yngste.

Etter Haralds død ble det å stamme fra Harald Hårfagre politisk opportunt: det ga arverett til kongemakten. Å ha Harald Hårfagre som oldefar ga uendelig mye mer legitimitet til et maktprosjekt enn å stamme fra en tilfeldig småkonge. Det er mer enn sannsynlig at mange av de slektslinjene som senere tiders høvdinger viste til, hadde blitt redigert av hensyn til dette. Det kan reises berettiget tvil om kongene Olav Tryggvasson, Olav Haraldsson og Harald Hardråde var etterkommere etter Harald Hårfagre.

Følgende oversikt over Haralds barn og barnas mødre må derfor leses med stor skepsis, kanskje med unntak av barna Eirik Blodøks og Håkon Adalsteinsfostre, som regnes som sikre.

Mulige, men lite sannsynlige barn med Gyda Eiriksdatter: Ålov Årbot, Rørek Haraldsson, Sigtrygg Haraldsson, Frode Haraldsson og Torgils Haraldsson.

Mulige, men lite sannsynlige barn med Åsa Håkonsdatter: Guttorm Haraldsson, Halvdan Svarte Haraldsson, Halvdan Kvite Haraldsson og Sigrød Haraldsson.

Sannsynlig barn med Ragnhild Eiriksdatter er Eirik Blodøks.

Mulige, men svært usannsynlige barn med Svanhild Øysteinsdatter: Bjørn Farmann, Olav Haraldsson Geirstadalf og Ragnar Rykkel.

Mulige barn med Åshild Ringsdatter: Ring Haraldsson, Dag Haraldsson, Gudrød Skirja, Ingeborg Haraldsdatter og Ingegjerd Haraldsdatter (kanskje Tora Mosterstong var hennes mor)

Mulige, men lite sannsynlige barn med Snøfrid Svåsedatter: Sigurd Haraldsson Rise, Halvdan Hålegg, Gudrød Ljome og Ragnvald Rettilbeine.

Sannsynlig barn med Tora Mosterstong: Håkon den Gode (Håkon Adalsteinsfostre).»[1250]

[1249] Cappelen's Norges Historie, Bind 2. side 98-99.

Fra «Norsk historie I - 750-1537»:

Harald Hårfagres rikssamling.

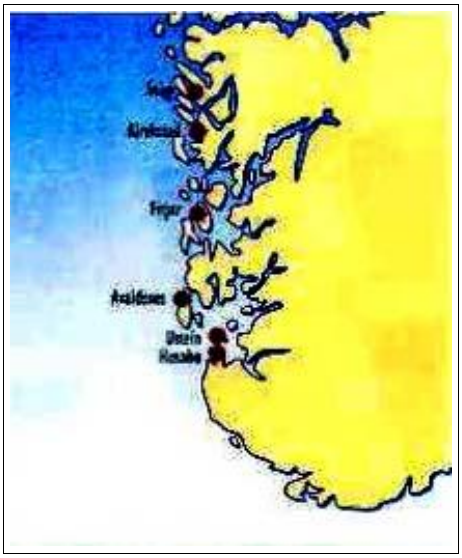
Harald Hårfagre samlet Norge – sier sagaene. Vi må konstatere at vi har lite sikker kunnskap om Harald Hårfagre og rikssamlingen. Selv tilnavnet "hårfagre" stemmer neppe. I engelske og franske kilder er det Harald Sigurdsson, i norske kilder kalt "Hardråde", som bærer dette tilnavnet. Tilnavnet må i ettertid ha blitt flyttet over på den første Harald, som også hadde et tilnavn knyttet til håret, nemlig "lufa" – lurvehode.

Begrepene Norge og nordmenn.

De danene som angrep England, må også ha omfattet menn fra områder i dagens Norge. Og betegnelsen "dansk tunge" (donsk tunga) blir i kildene brukt dels som fellesbetegnelse for de nordiske språk, dels om de enkelte språk – særlig om norsk og islandsk. Likevel er det klart at skandinavene skilte mellom forskjellige folkegrupper innen Norden, selv om man registrerte likhetspunkter.

Det eldste sikkert tidfestede belegget for betegnelsen "nordmann" finnes i latinsk form i en irsk annalnotis fra året 874. Her står det at kongen i Dublin kalles Ivar, og at han er konge over alle nordmenn i Irland og Britannia. I "Haraldskvedet", som skal være diktet av Haralds hirdskald Torbjørn Hornklove etter slaget i Hafrsfjord omtrent på samme tid som annalnotisen, finner en uttrykket "drottin norðmanna" (nordmennenes herre). Også den nordnorske høvdingen Ottar nevner nordmenn, nordmennenes land og nor(d)veien om dette landet, som omfattet alt land på babord side da han seilte sørover til Skiringssal. "Nordmenn" var altså ikke bare en liten gruppe i en del av Norge. Det må ha hersket en forestilling, både blant dem som bodde der, og blant andre, om det norske kystlandet som noe spesielt og skilt fra andre områder, og om at folk i dette området var nordmenn, til forskjell fra andre folk som Ottar også nevner: Svear, daner, kvener, bjarmer og finner. Nordveien og nordmenn kan selvsagt ha vært oppfattet ut fra rent geografiske forhold, og ikke som uttrykk for felles identitet ut over dette. Samtidig hadde folkegruppene i landet egne navn.

På den andre siden ser det ut til at nordmennene, til tross for sin "danske tunge", utgjorde en språklig og kulturell enhet sammenliknet med nabofolkene, noe man mener fremgår av runeinnskrifter, stedsnavn og mytologi. Også de eldste landskapslovene viser kanskje en slik enhet, ettersom disse har langt større likhet innbyrdes enn noen av dem har med tilsvarende svenske eller danske lover.

Kartet viser kongsgårdene som de eldste sagaene nevner i tilknytning til Harald Hårfagre og de kongene som fulgte nærmest etter ham. Gårdene lå trolig sentralt i Haralds rike og hadde en gunstig plassering både når det gjaldt å kontrollere riket og å forsvare det mot angrep utenfra. Kongsgårdene med omland skaffet underhold for kongen og hans menn og var utgangspunkt for gjesting i omliggende landsdeler.

Harald Hårfagres landsdeltilknytning.

Kildene er samstemte om at Harald var sønn av Halvdan Svarte, konge på Opplandene. Men vi har ingen entydige opplysninger om hvor Harald selv kom fra. Kildene synes å trekke i ulik retning. Eldre historikere har i stor grad, i likhet med Snorre, ment at Vestfold måtte være utgangspunkt for rikssamlingen. Snorre hevder Harald var fra Vestfold og av ynglingætta, en kongeætt fra svensk Uppland med en utløper til Vestfold. Han bygger dette på skaldekvadet "Ynglingatal", til tross for at Harald selv ikke er nevnt i dette kvadet.

Både i kvad og de eldste sagaene berettes det at Harald etter rikssamlingen holdt til på kongsgårdene sine på Vestlandet – Seim i Nord-Hordland og Årstad, Fitjar på Stord, Avaldsnes på Karmøy og Utstein i Rogaland. Det samme gjorde de etterfølgende "riks"-kongene. Dette skulle kunne forklares ut fra strategiske hensyn, nemlig at de ville holde vestlandshøvdingene og vikingreirene på Vesterhavsøyene under oppsikt.

Beskrivelsen av Harald i "Haraldskvedet" tyder på at han var sjøkonge, altså vikinghøvding, sågar en stor vikinghøvding ifølge "Glymdråpa". Dette vil naturlig knytte Harald til Vest-Norge, selv om det ikke utelukker Vestfold. Men når hele sagamaterialet knytter Harald til Opplandene på farssiden og til Sogn, der han ble konge etter morfaren, mens kun de yngste sagaene knytter ham til Vestfold, er det rimelig å slutte at vestfold-tilknytningen er en

[1250] Wikipedia.

senere konstruksjon, og at Sogn var utgangspunktet for erobringene.

Harald Hårfagre i slaget ved Hafrsfjord (Maleri av Ole Peter Hansen Balling, 1870). (Wikipedia).

Hvem sloss i Hafrsfjord? Hvilket "Norge" samlet Harald?

"Haraldskvedet" er et samtidsbelegg for det siste større slaget Harald måtte utkjempe i Norge. Det har vært en omfattende debatt om hvem som var Haralds motstandere, selv om vi ikke engang vet om dette virkelig var det avgjørende slaget.

Kvadet opplyser at motstanderne kom østfra, de er "øst-kakser". Harald er konge over austmennene, men han bor på Utstein. Motstanderne løp hjem over Jæren, hvilket må bety østover forbi Jæren. "Austmennenes konge" kjemper altså mot noen som også må kunne betegnes som "austmenn", og han kommer nordfra, fra Utstein. Dette er tilsynelatende motstridende opplysninger, og flere tolkningsmuligheter har vært foreslått, tolkninger som bygger på kompliserte resonnementer.

Fastholder vi at utgangspunktet for erobringene var Sogn, vil det være mulig og rimelig at slaget sto mot småkonger eller høvdinger på Vestlandet, eller at Harald forsvarte sitt område mot angrep østfra – det være seg vikværinger eller dansker, eller en kombinasjon av disse. Men når hæren som møtte Harald i Hafrsfjord, besto både av krigerbønder ("haulder") og av profesjonelle krigere ("berserker" og "ulvhedner"), kompliserer dette bildet. Dette kan nemlig tyde på at Harald angrep et rike som forsvarte seg både ved hjelp av de profesjonelle krigerne til høvdingene i området og ved hjelp av folkeoppbud.

Vi vet ikke hvem Harald vant over i slaget, bare at han erobret landet fra Sogn og sørover, Hordaland, Rogaland og kanskje Agder. Det området han fortrinnsvis oppholdt seg i, var Sørvestlandet. Her hadde han direkte kontroll, men han hadde i kraft av sin styrke trolig overherredømme over tilgrensende områder. Dette innebar at den direkte kontrollen i de underordnete områdene lå hos en lokal hersker. Han skulle anerkjenne overherren, gi ham militær støtte ved behov og kanskje betale tributt som symbol på underordning. Slike "overherredømmer" var vanlige i Europa på denne tiden. Et eksempel er danskekongenes overherredømme over de i dag vest-svenske områdene Bohuslän, Halland og Västergötland, kanskje også over Østfold i Norge. I alle fall regnet Ottar den nåværende norsk-svenske kysten (Østfold-Bohuslän), kanskje også det indre Oslofjord-området, som dansk. Han forteller at når han seilte fra Skiringssal i Vestfold til Hedeby, hadde han Danmark på venstre hånd. I nyere forskning oppfatter man disse områdene og de danske øyene, landet øst for Storebelt, som "danenes grenseområde" (Dan-"mark"). Danenes kjerneområde, danenes land, var Jylland, men tyngdepunktet flyttet seg stadig øst- og nordover. Liknende dansk kontroll har man tenkt seg over Vestfold og det indre Oslofjordområdet.

Overherredømmer var ustabile og personavhengige; graden av underordning varierte, og de var ofte kortlivet, noe ikke minst eksempler fra England viser. I tiden rundt Harald Hårfagres erobringer var danskene opptatt med indre oppgjør. Dette kan ha gitt Harald mulighet til å etablere overherredømme i danske interesseområder, for eksempel Vestfold. Liknende herredømme kan ha blitt etablert på Møre. Derimot synes Trøndelag og Nord-Norge å ligge utenfor Haralds maktområde. Her utøvde ladejarlene tilsvarende makt og kom i perioder til å konkurrere med hårfagreætlingene om kontrollen over den vestlige, midtre og nordlige delen av landet.

Snorre, og med ham historikerne på 1800-tallet, mente Harald samlet og hersket over hele Norgesveldet. Men kildematerialet sett under ett tyder mest sannsynlig på at Sørvestlandet var Haralds kjerneområde, og at kontrollen her ga ham makt til å hevde overherredømme over andre landsdeler.

Kan rikssamlingen dateres?

Dateringen av Haralds rikssamling byr på problemer. På slutten av 800-tallet oppfatter Ottar Norge som en

geografisk enhet, men antyder intet om politisk enhet eller kongemakt. Ottars beretning står imidlertid i den "geografiske" innledningen til kong Alfreds oversettelse av den spanske munken Orosius' verdenshistorie fra 400-tallet, og Ottar nevner verken Harald eller andre fyrster.

Dateringen i sagaene er relativ. De oppgir antall vintrer siden en viss begivenhet fant sted, og hvor lenge konger levde og regjerte. Det viser seg imidlertid at sagaenes kronologi ikke stemmer overens, og at de inneholder hull. Islandske "frode" (vise) menn la slaget i Hafrsfjord til begynnelsen av 870-tallet.

Rudolf Keyser (1830-tallet) tar utgangspunkt i slaget ved Svolder i år 1000, og ved å telle seg bakover gjennom antall år kongene ifølge sagaene hersket, kunne han etter noe subjektivt valg fastsette årstallet for slaget i Hafrsfjord til 872. Dette årstallet ble spredt til folket gjennom P. A. Munchs historie.

Halvdan Koht (1921) avviste sagaenes datering, men tok også utgangspunkt i år 1000. Fra da av og tilbake til Harald var det så og så mange ætteledd à anslagsvis 30 år. Han kom da til at slaget må ha stått ca. 900. Ved å bruke denne metoden også på Ladejarlætten og andre ætter innen- og utenlands fant han godt samsvar. Ut fra dette skulle Harald være født ca. 865 og ha dødd ca. 945. Denne tidfestingen var lenge akseptert i historikermiljøet.

Den islandske historikeren Ólafia Einarsdóttir har som den første systematisk studert sagakronologi. Hun mener å påvise at sagaskriverne var lærde menn, oftest prestelærde, og med kjennskap til gamle irske dateringssystemer. Sagaenes opplysninger er riktige, hevder hun, men problemet er bruk av forskjellige tidssystemer og måten å regne regjeringstid på. På grunn av dette finnes tilfeller av overlapping og dobbelttelling av tid. Hun kommer til at Haralds dødsår må være 931-32, slik også Are Frode gjorde. Haftsfjordslaget burde da kunne trekkes tilbake til 870-75. Hennes oppfatning om Haralds dødsår synes nå akseptert. Dateringen av slaget i Havsfjord er man fremdeles mer usikker på, men 880-tallet synes akseptabelt for de fleste.

Årsaker til rikssamlingen.

Historikernes syn på årsakene til rikssamlingen har vært ulike. Mest original er Snorre, når han hevder at erobringslysten ble tent i Harald da Gyda avslo å bli én av hans mange koner fordi han bare var småkonge.

Den forklaringen som med visse modifikasjoner lenge har vært sett på som den rimeligste, ble lansert på 1930-tallet av Johan Schreiner d.e. For ham var den historiske utviklingen en følge av samfunnsklassenes økonomiske interesser og motsetninger. I Nord-Norge hadde aristokratiet herredømme. Disse høvdingene kan ha basert mye av sin makt på finneskatten, slik Ottar forteller. Skatten besto av luksusprodukter som ble eksportert sørover til Skiringssal og Hedeby. Følgelig hadde også Vestfold-aristokratiet interesse av denne luksusvareeksporten. Disse to gruppene ville nå sammen med ladejarlen sikre sine handelsinteresser mot de vestnorske vikinghøvdingene, som forstyrret denne trafikken gjennom å kreve avgifter eller drive regelrett plyndring av handelsfartøyene. En allianse mellom Harald og ladejarlen med dette for øye muliggjorde jarlens herredømme i Trøndelag og Haralds på Vestlandet. Denne teorien forutsetter imidlertid enten at Harald hadde herredømmet over Vestfold og handelsinteressene der, eller også at Harald var alliert med danskekongen – dersom denne virkelig kontrollerte Vestfold.

Andreas Holmsen, som overtok dette synet, kom etter hvert til en annen oppfatning. Handelsinteressene var fremdeles avgjørende, men slik Holmsen så det, var det Haralds erobringer som truet trafikken langs kysten. Dette skapte en allianse mellom ladejarlen og danskekongen, som kontrollerte Hedeby.

Det er likevel rimelig å forestille seg at dansk ekspansjonspolitikk i Norge må ha skapt motkrefter. I stedet for å underkaste seg dansk overherredømme kan man ha blitt stimulert til motstand, noe som krevde samarbeid mellom høvdingene. Haralds samling kan altså betraktes som følgen av mobilisering mot en mektig fiende. De økonomiske og samfunnsorganisatoriske forutsetningene for rikssamling og mer sentralisert herskermakt kan ha nådd et slikt utviklingsnivå at Haralds samlingsprosjekt kan ses på som et første skritt nettopp i den retning.

Claus Krag vil tone ned betydningen av Haralds virksomhet og betrakte den på linje med andre vikingkongers erobringer. Behovet for å forklare den som noe ekstraordinært vil da falle bort. Harald må imidlertid, også ifølge Krag, i samtiden ha vært betraktet som en betydelig høvding, noe både kontakten med den engelske kongen Adalstein og senere forestillinger om hårfagreættens arverett til riket viser.

Var Harald konge?

Vi kan se bort fra at Harald var rikskonge med geografisk, politisk, økonomisk og militær makt. Alle forestillinger om sentralisert styre bør glemmes. Kongens maktgrunnlag var hirden, altså profesjonelle krigere som fulgte ham, og muligens stående styrker rundt om i riket. Han hadde intet folkeoppbud, ingen politi- eller rettsmakt, ingen skatteinnkreving.

Kongen var fysisk "allmektig", utøvde makt etter eget forgodtbefinnende og nektet alle andre dette. Det vil si at han forbød økonomisk utnyttelse av sitt område for andre enn seg selv. I "Glymdråpa" fortelles det at Harald straffet "tyver", noe som kan vise til at han beskyttet sitt rike mot vikinger. At hans yngste sønn Håkon ble oppfostret hos kong Adalstein i England, tyder på samarbeid med den engelske kongen mot felles fiender, som kan ha vært vikinger fra vikingrikene på De britiske øyene. Helt sikkert hadde Adalstein og Harald en felles fiende i danskekongen, da danskekongenes ekspansjonslyst rettet seg både mot England og Norge. Inspirasjon og forbilder for etableringen av riket kan Harald ha hentet utenfra – fra Danmark, England eller til og med Frankerriket.

Ifølge Snorre og Egilssagaen tok Harald landskyld (jordleie) av alle bønder, han "tok odelen" fra dem. Denne påstanden er uklar og omdiskutert, den kan neppe tolkes dit hen at Harald så på all jord som sin private eiendom. Slike forestillinger hadde han nok ikke, og heller ikke et administrasjonsapparat som kunne kontrollere dette. Harald gjorde vel det samme som vikinghøvdingene ellers gjorde, krevde mat av bøndene når han trengte det, kanskje kamuflert som gave eller hjelp. Dette var ikke noen form for fast skattlegging, som var ukjent for nord-germanerne på denne tiden. Ved å reise rundt mellom kongsgårdene kunne kongen "høste landet", markere sin makt og øve effektiv kontroll, noe som var det normale også ellers i Europa.

Når Harald stoppet den vilkårlige viking- og voldsaktiviteten i sitt område, var han til nytte for bøndene, og en kan kanskje ane spirene til et nærmere samarbeid mellom kongemakt og bondesamfunn. Det er mulig han fikk bøndene med på å opprette et "veitslesystem", altså frivillige kostytelser, når han reiste rundt. I alle fall fikk han inntekter fra de eiendommene han tok fra sine beseirete motstandere. jordegods og kanskje veitslerett ga underhold for hirden og ham selv. Da kunne det løse godset til de beseirert vikinghøvdingene og småkongene brukes til å belønne hirdmennene med.[1251]

Fra norsk Wikipedia.

«Harald I Hårfagre (norrønt: Haraldr hárfagri) (* ca. 850 - † ca. 931/932), regnes som den første kongen over hele eller større deler av Norge.

Det er stort sett enighet i forskningsmiljøene (som ved Claus Krag, Hans Jacob Orning og Jón Viðar Sigurðsson med flere) om at Harald Hårfagre hadde sitt utgangspunkt i Sogn fra om lag 860 og senere, gjennom erobringer, gjorde seg til konge i første omgang over større deler av Vestlandet fra ca. år 872 til sin død. Det eldre synspunktet om at Harald var konge over store deler av dagens Norge (hevdet av Per Sveaas Andersen og Torgrim Titlestad med noen til) er av noen historikere omtvistet.

Årstall fra denne perioden er basert på usikre kilder og er derfor ikke nødvendigvis helt nøyaktige.

Familie og opphav.

Kildene er samstemte om at hans far var Halvdan Svarte (* ca. 810 - † ca.. 860). Ifølge Are Frode (også gjengitt av Snorre) kan Halvdan Svarte ha bodd på Ringerike eller Hadeland, og farsslekten kom fra Ynglingeætten. Etter "Egils saga" kan Harald være fra "øst i Viken" (Østfold), siden han etter denne sagaen skal ha arvet dette området. "Fagrskinna" viser ikke til noen forbindelse med Ynglingeætten. Diktet "Nóregs konungatal", som trolig har Sæmund Frode som kilde, slår fast at Haralds forfedre hadde styrt Sogn. Flere kilder antyder at han var konge over Vestfold og Oppland og etter hvert også resten av Viken.

Kildene er ikke samstemte om hvem som var mor til Harald. De som oftest anføres er Ragnhild Sigurdsdatter eller Ragnhild Haraldsdatter. Ólafía Einarsdóttir mener at beretningen i Fagrskinna om at Ragnhild Sigurdsdatter var moren, ble skrevet fordi kong Håkon Håkonsson av storpolitiske, internasjonale grunner ønsket å koble den norske kongeslekten med den danske skjoldungsætten. Hun hevder også at Harald Hårfagres mor var Ragnhild Haraldsdatter, datter til kong Harald Gullskjegg i Sogn. Dette vil i så fall innebære at han arvet makten i Sogn via sin mor.

Den walisiske krøniken "Vita Griffini Filii Conani" fra 1137 hevder at Rollo var bror til Harald Hårfagre. Det er ikke bekreftet i andre kilder.

Bosted.

Kildene gir motstridende opplysninger med hensyn til hvor Harald bodde. "Fagerskinna" forteller at hans hovedgard var Gaular, da han var konge i Sogn.

Verken Theodoricus monachus' "Historien om de gamle norske kongene", "Ågrip" eller "Fagerskinna" fortalte hvor Harald bodde da han var konge over et større område.

"Haraldskvadet" forteller at Harald Luva oppholdt seg på Utstein, sannsynligvis ved dagens Utstein kloster på Mosterøy. Teksten er knyttet til slaget i Hafrsfjord, og lyder: "østmenns herre som holder til på Utstein". Dette er et rekonstruert dikt laget av Finnur Jonson, og er satt sammen av kvad fra flere kilder. Det er usikkert om diktet faktisk omhandler Harald Hårfagre.

Ifølge "Heimskringla" og "Egils saga" styrte Harald sitt rike ved å oppholde seg på gardene Alreksstad i Bergen, Seim i Nordhordland, Fitjar på Stord, Utstein og Avaldsnes. Om Snorre Sturlason baserte dette på kilder eller om det er diktning vet vi ikke.

Det kan være at han en tid bodde på Gaular, og senere på Utstein, men det er svært usikkert.

Tilnavn.

Harald Hårfagre mener en er kjent under tilnavnene Harald Luva, Harald Hårfagre og Harald Dovrefostre. Bare Luva er kjent brukt i hans egen samtid. I "Flóamanna saga" fra omkring år 1300 ble det fortalt at Harald først ble kalt "Dovrefostre", deretter "Luva" og til slutt "Hårfagre".

Tilnavnet "Dovrefoster" kommer av at han etter en sagatradisjon skulle ha blitt oppfostret hos et troll som het Dovre, men som kan tolkes som Odin selv. Det skal også ha vært en egen saga om Harald Dovrefoster fra 1100-tallet, som nå er tapt. Denne skal ha inneholdt en rekke eventyraktige fortellinger om Harald, som blant annet "Fagrskinna" og "Heimskringla" skal ha hentet stoff fra. En versjon av sagaen om Harald Dovrefostre er bevart i "Flatøybok".

Tilnavnet "Luva" ser en brukt i skaldediktningen omkring slaget ved Hafrsfjord, men en vet likevel ikke helt sikkert at diktet er om Harald Hårfagre.

Ifølge et opphavssagn for "Hårfagre"-navnet, gjengitt blant annet i "Heimskringla", lot Harald håret gro fra han bestemte seg til å bli Norges konge til målet var nådd. Allerede for 200 år siden vurderte historikerne dette som et rent sagn.

Konge på Vestlandet.

Sagaene som vi har tilgang på gir vidt forskjellig inntrykk av hvor Harald vokste opp, hva som var hans maktbasis og hvilke deler av landet han erobret. Han framstilles både som en vestlandskonge og en østlandskonge. "Fagrskinna" som er den eldste kongesagaen vi har tilgang på, gjør Vestlandet og Sogn til utgangspunkt.

1251 Ole Georg Moseng, Erik Opsahl, Gunnar I. Pettersen og Erling Sandmo: Norsk historie I - 750-1537, Tano Aschehoug 1999, side 51, 54-60.

"Heimskringla" gjør Østlandet og Vestfold til utgangspunkt. "Egils saga" gjør "øst i Viken" (Østfold? eller Tønsberg?) til utgangspunktet. "Fagrskinna" har trolig bygd på Sæmund Frode, og "Heimskringla" og "Egils saga" på Are Frode.

På 1800-tallet og i første halvdel av 1900-tallet hadde Snorres beretning størst gjennomslagskraft. Johan Schreiner gjorde seg i 1936 til talsmann for at Harald var en vestlandskonge. Med basis i hans far Halvdan Svartes kontroll over Østlandet, er det imidlertid trolig at Harald regjerte over denne delen av landet også.

Den mest sannsynlige begivenhetsrekken er at Harald Hårfagre ble konge i Sogn i tiårsalderen etter sin morfar Harald Gullskjegg. Diktet "Noregs Konungstal" knytter også Harald mot Sogn, som Sognekonge, før han starter sine erobringer. Med basis i Sogn har han så erobret Hordaland og Rogaland.

For å kunne klare det, gikk han sammen med Ladejarlen Håkon Grjotgardson. Håkon tok over styringen av Sogn etter Harald Hårfagre, mens Harald hadde de rikere områdene i Hordaland og Rogaland. Kildene er motstridende om hvorvidt han erobret Trøndelag, eller om det ble inngått en allianse. Trolig anerkjente jarlene Harald som overkonge.

Han skal ha vunnet mange slag, men vi kjenner bare til ett. Det skal ifølge Snorre Sturlason og "Egils saga" også ha vært det mest kjente slaget: slaget i Hafrsfjord. Det er tidfestet til om lag 872. Her vant han over en allianse av småkonger på Vestlandet og Sørlandet. Ut fra navnene på motstanderne har det også vært argumentert med at det må ha vært danske soldater med i slaget. En mulig danske var høvdingen Tore Haklang. I "Grettes saga" berettes det hvordan han ble angrepet av Haralds menn og falt på skipet. Denne sagaen er muligens skrevet så sent som 1320-1330, og er regnet å ha lav kildeverdi. Noen mener at Harald i Hafrsfjord erobret Rogaland, mens andre mente at han forsvarte sitt rike. Han skal etterpå ha vært ubestridt konge for kystlandet fra Rogaland til Stad. Theodoricus omtalte ikke slaget i Hafrsfjord i sin kongesaga på slutten av 1100-tallet. Det er også usikkert om Harald Hårfagre deltok i slaget. Vår kunnskap om slaget er i hovedsak fra "Haraldskvedet", som er et konstruert hyllingsdikt til Harald Luva satt sammen av Finnur Jonsson fra uavhengige diktstrofer i flere håndskrifter. Strofene 7-12 i diktet handler om slaget i Hafrsfjord. Kongen som kjempet i Hafrsfjord var "allvaldr austmanna" og bodde "í Útsteini". Mens "drottinn Norðmanna" i de 15 strofene som ikke omhandlet slaget, bodde "á Kvinnum". I strofene som ikke omhandler slaget, er Harald omtalt seks ganger. Men i de seks strofene som handler om slaget i Hafrsfjord er han aldri omtalt.

Harald var ifølge Snorre den første kongen som styrte over hele Norge, men her er ikke kildene samstemte. Hans opprinnelige maktbase var i Sogn. Med grunnlag i fortellingen i "Fagrskinna", kan en også hevde at Harald hadde mindre innflytelse på Østlandet. Dette er imidlertid svært omstridt da det anses naturlig at han overtok kontrollen over Østlandet etter sin far Halvdan Svarte. Harald regjerte i 60 år, noe som tyder på en konge som har kontroll på sitt territorium. Ikke minst gjennom sine mange og sterke sønner. Hans alliansepartnere, Ragnvald Mørejarl og ladejarlene i Trøndelag, kontrollerte for øvrig det meste av det nordenfjeldske Norge.

Kong Harald var kjent for å styre med hard hånd. Landnåmet på Island blir i sagaene forklart med Harald Hårfagres "overstyre", eller harde styre.

Siste leveår og død.

Historien om de gamle norske kongene og "Ågrip" begge fra slutten av 1100-tallet forteller at sønnen Eirik Blodøks styrte Norge tre år etter at Harald døde, mens "Heimskringla" fra 1200-tallet forteller at Erik styrte tre år mens Harald levde og to år etter. De eldste kildene anses som regel som de mest pålitelige.

Harald døde sottedød (av sykdom). Harald Hårfagres begravelse er omtalt i "Ågrip" som:

"Deretter andast han (Harald Hårfagre) i Rogaland
og vart hauglagd på Haugar upp frå Hasseløysund."

I "Heimskringla" fortelles det:

"Kong Harald døde sottedøden på Rogaland og er hauglagt på Haugar ved Karmsund. Ved Haugesundet står en kirke, og like ved kirkegården i nordvest er kong Harald Hårfagres haug, men vestenfor kirken ligger gravsteinen til kong Harald, den som lå over graven inne i haugen. Steinen er tretten og en halv fot lang og nesten to alen bred. Midt i haugen var kong Haralds grav; der sto det en stein ved hodet og en ved føttene, og hellen var lagt ovenpå dem, og det var fylt med stein på begge sider under. De steinene som var i haugen, og som det her er fortalt om, står der nå på kirkegården.

Med dette som kilder, har det vært gjettet på at han ble gravlagt der Haraldsstøtten i Haugesund nå er reist, men det er i beste fall svært usikkert.

Etter Are Frodes kronologi døde han i 931 eller 932. Denne kronologien blir ansett som den mest pålitelige en har.»[1252]

[1252] Wikipedia.

Titelfrise til Harald Hårfagres saga (1914-utgaven).

Fra Snorre Sturlasson: «Harald Hårfagres saga»:

«1. Harald tog kongedømme efter sin fader, da han var ti vintre gammel; han var større og sterkere og vakrere end andre, meget klog og handlekraftig. Guthorm, hans morbroder, blev styrer for hirden og for alle landsraad; han var «hertug» for hæren. Efter Halvdan Svartes død gik mange høvdinger imod det rige, han havde ladt efter sig. Først var det kong Gandalv og dernæst brødrene Hågne og Frode, sønner af kong Øistein paa Hedemarken, samt Hågne Kaarasøn, som gik vide over Ringerike. Hake Gandalvsøn drog ud imod Vestfold med 300 mænd og fór de øvre veier gjennem nogle dalfører og tænkte at komme uventet over kong Harald; men kong Gandalv sad hjemme i landet med sin hær og vilde drage derfra over fjorden til Vestfold. Men da hertug Guthorm spørger det, samler han hær og farer med kong Harald; han vendte sig først mod Hake oppe i landet, og de mødtes i en dal; der stod et slag, og kong Harald fik seier; der faldt kong Hake og en stor del af hans hær; der heder det siden Hakedal. Derefter vender de tilbage, kong Harald og Guthorm hertug, men da var kong Gandalv kommen til Vestfold; begge flokker fór nu mod hinanden, og da de mødtes, blev det en haard kamp; derfra flyede kong Gandalv, men mistede den største del af sin hær og kom saaledes tilbage til sit rige. Da nu kong Øisteins sønner paa Hedemarken spurgte disse tidender, ventede de sig snart strid. De sender bud til Hågne Kaarasøn og Gudbrand herse og aftaler en stævne paa Ringsaker paa Hedemarken.»

«9. Kong Håkon reiste nå tilbake til Trondheimen og ble der vinteren over, der regnet han siden han hadde sitt hjem. Han bygde den største hovedgården sin der, den heter Lade. Den vinteren giftet han seg med Åsa, datter til Håkon jarl Grjotgardsson, kongen satte nå Håkon svært høyt. ...»

«17. Kong Harald fór med hærskjold over store deler av Götaland, han hadde kamp mange ganger der på begge elvesider, og som oftest vant han. I en av disse kampene falt Rane Gautske. Da la kong Harald under seg hele landet nord for Elv og vest for Vennern, og dessuten hele Vermland. Da han nå vendte tilbake derfra, satte han Guttorm hertug igjen der til landevern, og satte mye folk hos ham; selv dro han til Opplandene og bodde der en stund. Derfra gikk han nord over Dovrefjell til Trondheimen, og der var han en lang stund igjen. Nå tok han til å få barn; han og Åsa hadde disse sønnene: Guttorm, som var eldst, Halvdan Svarte og Halvdan Hvite - de var tvillinger, den fjerde het Sigfred. De vokste alle sammen opp i Trondheimen med heder og ære.»

«21. Kong Harald hadde mange koner og mange barn. Han fikk en kone som het Ragnhild, datter til kong Eirik i Jylland; hun ble kalt Ragnhild den mektige, og deres sønn var Eirik Blodøks. Harald var dessuten gift med Svanhild, datter til Øystein jarl; deres barn var Olav Geirstadalv(?), Bjørn og Ragnar Rykkel. Kong Harald var dessuten gift med Åshild, datter til kong Ring Dagsson ovenfra Ringerike; deres barn var Dag og Ring, Gudrød Skirja og Ingegjerd.

Folk sier at da kong Harald fikk Ragnhild den mektige, ga han slipp på elleve av konene sine; det nevner Hornkolve:

"Han vraket holmryger
og hordemøyer,
alle fra Hedmark
og av Håløygætt;
kongen den ættstore
tok kone fra Danmark."

Kong Haralds barn ble hvert av dem født opp der moren kom fra. Guttorm hertug hadde øst vann over den eldste sønnen til kong Harald og gitt ham sitt navn; han knesatte denne gutten og var hans fosterfar, og tok ham med seg øst til Viken, der vokste gutten opp hos Guttorm hertug. Guttorm hertug hadde hele landsstyringen der i Viken og på Opplandene, når kongen ikke var der.»[1253]

(Barn XVII:42108, Far XIX:168429, Mor XIX:168430)

[1253] Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga.

Gift 1. gang med **Åsa Håkonsdatter.** Prinsesse. Levde 900.

Fra norsk Wikipedia:
«Åsa Håkonsdatter (Ása Hákonardóttir) var datter til Håkon Grjotgardsson Ladejarl, som levde fra ca. 860-870 og til ca. 900-920.

Hun var en av Harald Hårfagres hustruer og omtales i Snorres "Harald Hårfagres saga".

Med Harald Hårfagre fikk hun fire barn:
Guttorm Haraldsson (Guttormur Haraldsson) - eldstemann, ble konge av Viken.
Halvdan Svarte Haraldsson (Hálfdan svarti), konge i Trøndelagen.
Halvdan Hvite Haraldsson (Hálfdan hvíti), tvilling til Halvdan Svarte, konge i Trøndelagen.
Sigfred Haraldsson (Sigröður Haraldsson) - yngstemann.
De skal ha vokst opp i Trondheimen alle fire, med heder og ære.»[1254]

Fra Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga:
«9. Kong Harald fór da tilbage til Trondhjem og dvælte der om vinteren og regnede det siden stadig for sit hjem; der reiste han den store hovedgaard, som heder Lade. Den vinter tog han til hustru Aasa, datter af Haakon jarl Grjotgardsøn, og Haakon havde da meget at sige hos kongen. Vaaren efter skaffede kongen sig skibe. Han havde om vinteren ladet gjøre en stor drage, prægtig udstyret; der satte han sin hird og sine berserker; stavnboerne var mest udvalgte, thi de havde kongens merke. Den del, som gik fra stavnen agter til øserummet, kaldtes rausn; der fik berserkerne rum. De alene blev hirdmænd hos kong Harald, som var fremtrædende i kraft eller mod eller alskens færdigheder, og de alene kom paa hans eget skib; thi han havde nu god leilighed til at vælge sig hirdmænd fra hvert fylke. Han havde en stor hær og mange storskibe, og mange mægtige mænd fulgte ham. Det nævner Hornklove i Glymdraapa, at kong Harald havde havt en kamp paa Opdalsskogen med Orkdølene, førend han havde denne leding ude tilsjøs.»
«17. ... Nå tok han (Harald Hårfagre) til å få barn; han og Åsa hadde disse sønnene: Guttorm, som var eldst, Halvdan Svarte og Halvan Hvite - de var tvillinger, den fjerde het Sigfred. De vokste alle sammen opp i Trondheimen med heder og ære».
«34. Kong Harald var 50 aar gammel, da af hans sønner nogle var voxne og nogle døde. Mange af dem var meget ustyrlige indenlands og var selv uvenner med hinanden; de drev kongens jarler fra deres riger eller dræbte dem. Kong Harald stævnede da et folksomt ting øster i landet og kaldte Oplændingene dertil. Da gav han sine sønner kongenavn og satte det i loven, at enhver af hans ætmænd skulde tage kongedømme efter sin fader, men den, som paa kvindesiden var kommen af hans æt, jarlsdømme. Han skiftede landet mellem dem. Vingulmark, Raumarike, Vestfold og Telemarken gav han til Olav, Bjørn, Sigtryg, Frode og Torgils, men Hedemarken og Gudbrandsdalene gav han til Dag og Ring og Ragnar; til Snæfrids sønner gav han Ringerike, Hadeland, Toten og det, som ligger dertil. Guthorm havde han givet styrelsen over Raanrike fra Elven til Svinesund; han havde sat ham til landevern øster ved landsenden, som før er skrevet[64]. Kong Harald var selv oftest i Midtlandet; Rørek og Gudrød var stadig inden hirden hos kongen og havde store landindtægter i Hordaland og Sogn. Eirik var hos sin fader kong Harald; ham elskede han mest af sine sønner og hædrede ham mest; ham gav han Haalogaland og Nordmøre og Raumsdal. Nord i Trondhjem gav han Halvdan Svarte og Halvdan Hvite og Sigrød styrelsen. Han gav sine sønner de halve indtægter med sig i hvert af disse fylker, og det tillige, at de skulde sidde i høisæde, et trin høiere end jarler, men et trin lavere end han selv; men det sæde ønskede enhver af hans sønner sig efter hans død, men han selv undte Eirik det, men Trønderne undte Halvdan Svarte det, men Vikverjer og Oplændinger undte dem det bedst, som raadede hos dem. Af dette blev det atter stor uenighed mellem brødrene. Men eftersom de tyktes at have lidet rige, fór de i hærfærd, saa som sagt er, at Guthorm faldt i Elve-mundingene for Sålve Klove. Efter det tog Olav under sig det rige, som Guthorm havde havt. Halvdan Hvite faldt paa Estland, Halvdan Haalegg faldt i Orknøerne. Torgils og Frode gav kong Harald hærskibe, og de fór i vesterviking og herjede om i Skotland og Bretland og Irland. De var de første Nordmænd, som tilegnede sig Dublin. Saa er sagt, at Frode fik en banedrik, men Torgils var længe konge over Dublin og blev sveget af Irerne og faldt der.»[1255]

Barn:

Halvdan Haraldsson Svarte. Underkonge. Levde 900.

Fra Snorre Sturlasson: «Harald Hårfagres saga»:
«33. Guttorm, kong Haralds sønn, hadde landvern ute i Viken, han seilte med hærskip ytre leia. Da han lå i Elv-kvislene (Götaelvs munning), kom Solve Klove dit og la til strid med ham, der falt Guttorm. Halvdan Svarte og Halvdan Hvite lå i viking og herjet rundt i Austerveg. De hadde en stor strid i Estland, der falt Halvdan Hvite. ... »
«34. ... Eirik var hos kong Harald, faren sin; det var ham han var mest glad i av sønnene, og han satte ham høyest; til ham ga han Hålogaland og Nordmøre og Romsdal. Nord i Trondheimen ga han styringen til Halvdan Svarte og Halvdan Hvite og Sigrød. ...»
«37. Kong Eirik dro vinteren etter nord til Møre og tok veitsle på Selven innenfor Agdenes; men da

1254 Wikipedia.

1255 Snorre Sturlasson, Harald Hårfagres saga, avsnitt 9, 17 og 34. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 53.

Halvdan Svarte hørte om det, kom han dit med en hær og kringsatte huset. Eirik sov i et hus for seg, og kom seg ut og til skogs, selv femte, men Halvdan og hans menn brente opp gården og alt folk som var inne. Med disse nyhetene kom Eirik til kong Harald. Kongen ble styggelig sint for dette, han samlet en hær og dro mot trønderne, men da Halvdan Svarte fikk høre det, bød han ut folk og skip og fikk en stor hær og seilte ut til Stadsbygd innenfor Torsbjorg. Kong Harald lå da med sin hær ute ved Reinsletta (Reinskloster). Nå sendte de menn til hverandre. Det var en gjev mann som het Guttorm Sindre, han var nå i følge med Halvdan Svarte, men før hadde han vært hos kong Harald, og han var en kjær venn for begge to. Guttorm var stor skald, han hadde laget et kvede om hver av kongene, både far og sønn; de hadde bydd ham lønn for det, han hadde ikke villet ha noen, men hadde bedt at de skulle oppfylle en bønn for ham, og det hadde de lovt. Han gikk nå til kong Harald og talte om forlik mellom dem, han rettet en bønn til hver av dem, og det var at de skulle forlike seg, og så høyt satte kongene ham at på hans bønn ble de forlikt. Mange andre gjeve menn støttet ham i denne saken. Forliket gikk ut på at Halvdan skulle få hele det rike han før hadde hatt, men han skulle også la sin bror Eirik være i fred. ...»

«42. ... To år etter at hordene hadde tatt Eirik til overkonge døde Halvdan Svarte plutselig i et gjestebud, inne i Trondheimen, folk sa at Gunnhild kongsmor hadde kjøpt en trollkyndig kone til å gi ham gift i drikken. Etter dette tok trønderne Sigrød til konge.»[1256]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Halfdan Haraldsson eller Halfdan Svarte (ikke å forveksle med hans farfar og navnebror) var sønn til Harald I Hårfagre av Norge med hans første hustru, Åsa, datter til Jarl Håkon Grjotgardsson av Lade.

Han ble gjort til underkonge av Trøndelag av sin far, sammen med sin bror Halfdan Hvite.

Ifølge "Heimskringla" ble Halfdan den Svarte forgiftet, muligens på befaling fra svigerinnen Gunnhild, gift med Eirik Blodøks.»[1257]

Gift 2. gang med neste ane.

Barn:

Ålov Haraldsdatter Årbot. Født omkring 885. Død omkring 935. (Se XVII:42108).

Gift 3. gang med **Ragnhild Eiriksdatter.** Født omkring 870. Død omkring 887.

Ragnhild var datter til Kong Eirik på Jylland.[1258]

Fra Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga:

«21. Kong Harald hadde mange koner og mange barn. Han fikk en kone som het Ragnhild, datter til kong Eirik i Jylland; hun ble kalt Ragnhild den mektige, og deres sønn var Eirik Blodøks. ...

Folk sier at da kong Harald fikk Ragnhild den mektige, ga han slipp på elleve av konene sine; det nevner Hornklove:

Han vraket holmryger og hordmøyer,
alle fra Hedmark og av Håløyætt;
kongen den ættstore tok kone fra Danmark.
...»

«24. ... Dronning Ragnhild levde i tre år etterat hun kom til Norge; etter hennes død kom Eirik, hennes og kong Haralds sønn til oppfostring hos Tore herse Roaldsson i Fjordane, og der vokste han opp.»[1259]

Fra norsk Wikipedia:

«Ragnhild Eiriksdatter (Ragnhildur Eiríksdóttir) (* ca. 870 - † 897) var en av Harald Hårfagres hustruer. Hun kaltes Ragnhild "den mektige" Eiriksdatter eller "den rike".

Hun var datter til Eirik II ("den mektige") Eriksson, konge av Jylland (* 840 - † 890) og Gisela (* ca. 840), datter til Harald Klakk.

Det er mulig at Eirik II var identisk med Horik II († etter 864), dansk konge fra 852. Horik var ung da han ble konge, hvorfor han også ble kaldt "Erik Barn".

Snorre Sturlason forteller at Harald Hårfagre ga slipp på ni av sine hustruer da han fikk Ragnhild.

Sammen med Harald Hårfagre fikk hun sønnen
Eirik Blodøks (* ca. 895 - † 954).

Ragnhild levde bare tre år etter at Eirik ble født, derfor kom han til oppfostring hos Tore herse Roaldsson i Fjordane.

Historikeren Claus Krag trekker Ragnhilds avstamning i tvil. Han peker på at ingen andre kilder kan dokumentere noen "kong Eirik" i Jylland, og åpner for at dette er en senere konstruksjon fra Snorre for å legitimere Eirik Blodøks'

1256 Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga, avsnitt 17, 33, 34, 37, 42.

1257 Wikipedia.

1258 Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 53. Cappelen's Norges Historie, Bind 2.

1259 Snorre Sturlasson: Håkon Hårfagres saga, avsnitt 21, 24.

navn og kongeverdighet

Det er også en annen Ragnhild Eiriksdatter, men dette var Eirik Blodøks' datter som ble gift tre ganger, med brødrene Arnfinn, Håvard og Ljot Torfinnsson.»[1260]

Barn:

Eirik I Haraldsson Blodøks av Norge. Konge. Født omkring 895. Død 954.

Konge av Norge 931 - 933.

Da sønnene vokste til ble det ufred mellom dem. På sine gamle dager visste ikke Harald bedre enn å gi dem del i riksstyringen. Det vil i virkeligheten si: Han delte landet opp på ny, stykket det ut som en privatmanns arv, i en rekke småriker. Vel gjorde han et forsøk på å bevare enheten, slik at den skulle bestå også når han selv var borte. Eirik, den gjeveste, den eneste blant dem som var av kongsætt også på morssiden, skulle være overkonge etter ham selv. Dette tiltaket viser at idéen om Norge som ett rike faktisk har eksistert for Harald. Men det var et halvhjertet tiltak, som ikke kunne føre fram. Det var enten for meget - eller for lite.

Eirik var neppe fornøyd med tildelingen av småriker til hans brødre. Alt mens faren satt ved makten, begynte han å desimere kongeflokken. Han var en stor viking, og dro tidlig ut, med fem langskip som han hadde fått av faren. Sju år ble han borte i hærferd. Vel tilbake i Norge følte han seg provosert til å ta livet av Ragnvald Rettilbeine fordi han drev med trolldom. Så var det Bjørn Farmanns tur.

Fra Snorre Sturlasson, Harald Hårfagres saga:
«44. ... Eirik var en stor mann, vakker, sterk og svært modig, en stor hærmann, og seiersæl; han hadde et ustyrlig sinn, var grusom, uvennlig og fåmælt. Konen hans, Gunnhild, var en framifrå vakker kvinne, klok og trollkyndig, blid i sin tale, men full av baktanker og grusom. Barna til Eirik og Gunnhild var disse her: Gamle, som var eldst, så Guttorm, Harald, Ragnfred, Ragnhild, Erling, Gudrød og Sigurd Sleva. Alle Eiriks barn var vakre og lovte godt.»[1261]

Gift 4. gang med **Snefrid Svåsesdatter.**

Snefrid var datter til finnen Svåse.[1262]

Fra norsk Wikipedia:
«Snøfrid Svåsedotter (Snæfríðr Svásadóttir) var en av Harald Hårfagres hustruer og av samisk ætt.
Hennes far var samen Svåse Finnekonge (* ca. 850). Hun ble født i Tofte i Gudbrandsdalen i Oppland.

Hun var ifølge beretningene den fagreste kvinnen en kunne se.

Med Harald Hårfagre fikk hun barna:
Sigurd Haraldsson Rise (Sigurðr hrísi) (* 912 på Ringerike - † ca. 950).
Halvdan Hålegg (Halfdan háleggr).
Gudrød Ljome (Guðrøðr ljómi).
Ragnvald Rettilbeine (Rögnvaldr réttilbeini)

I Orknøyingenes saga kan vi lese om Torv-Einar (Einar Jarl) som dro til Orknøyene og ble stor høvding der.
Da Harald Hårfagres sønner vokste til, ble de svære voldsmenn og ugreie å ha i landet; de gikk mot kongens jarler, drepte noen, og noen jaget de bort fra eiendommene deres. Snøfridssønnene Halvdan Hålegg ("Langbein") og Gudrød Ljome, gikk imot Ragnvald jarl og drepte ham og la hans rike under seg.
Da kong Harald fikk vite det, ble han meget vred, og gikk mot sønnene sine. Halvdan løp ombord på et skip og seilte vest over havet, og Gudrød ga seg over til sin far. I bot for hans far ga kong Harald Tore sin datter Ålov (Årbot) til ekte og jarlsnavn og farsarven hans.
Halvdan Hålegg kom til Orknøyene, og da det ble kjent at kong Haralds sønn var kommet dit, ble folk oppskremt, og noen ble Halvdans håndgangne menn; Einar jarl rømte fra øyene opp i Skottland. Halvdan underla seg øyene og gjorde seg til konge over dem. Einar kom tilbake samme året, og han og Halvdan møtte hverandre. Det ble en hard strid, og Einar seiret. Halvdan sprang overbord i mørket om kvelden.
Om morgenen da det lysnet, fór de rundt på øyene og lette etter folk, om det var noen som hadde kommet seg unna. Da tok Einar ordet og sa: 'Jeg vet ikke riktig hva jeg ser borte i Rinansøy, snart står det oppreist, snart legger det seg ned, det må enten være fugl eller folk. Jeg får dra dit bort og se etter.'
Der fant de Halvdan Hålegg, og Einar lot risse ørn på ryggen hans med sverd, de skar ribbeinene fra ryggraden og dro ut lungen og ga ham til Odin for å få seier.
Halvdans brødre sverget hevn over Einar Jarl, og Harald Hårfagre dro senere over til Orknøyene. Einar rømte da fra øyene over til Katanes. De kom til et forlik og Harald la skatt på øyene; 60 mark i gull. Einar bød seg til å

1260 Wikipedia.

1261 Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga, avsnitt 21, 44. Cappelen's Norges Historie, Bind 2, side 98 - 100. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 53.

1262 Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 795. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 53.

betale hele skatten alene, men tok da som sin eiendom all odel på øyene. Bøndene samtykte i det, for de rike mente at de kunne løse inn sin odel, og de fattige hadde ingen penger til skatten. Einar betalte det hele, og jarlene eide all odel siden i lang tid, inntil Sigurd jarl Lodvesson senere ga den tilbake til orknøyingene.

Kong Harald vendte tilbake til Norge, og Einar Jarl rådde for Orknøyene i et langt liv og døde sottedøden.»[1263]

Fra Snorre Sturlasson: «Harald Hårfagres saga»:

«25. En vinter var kong Harald og tok veitsler på Opplandene, da lot han gjøre julegjestebud for seg på Tofte. Julaften kom Svåse på døren mens kongen satt til bords, og sendte bud inn til kongen at han skulle komme ut til ham. Kongen ble sint for denne budsendingen, og samme mann som hadde båret budet inn, bar kongens vrede ut. Men Svåse ba ham likevel gå inn en gang til i samme ærend, og si at han var den finnen som kongen hadde gitt lov til å sette gammen sin på den andre siden av bakken der. Kongen gikk ut, og det ble til at han lovte å bli med finnen hjem; og så gikk han over bakken, enda noen av hans menn rådde til og andre ifra. Da han kom dit, sto Snefrid opp, datter til Svåse, den fagreste kvinne en kunne se; hun bød kongen en bolle full av mjød, han tok det alt sammen og hånden hennes med, og straks var det som het ild kom i kroppen på ham, og han ville ligge med henne med én gang, samme natten. Men Svåse sa at det skulle det ikke bli noe av med hans gode vilje, uten kongen festet henne og giftet seg med henne på lovlig måte. Kongen festet Snefrid og giftet seg med henne, og elsket henne så bort i ørske at han gikk ifra all ting, riket og alt det han burde se etter der. De fikk fire sønner, den ene var Sigurd Rise, så Halvdan Hålegg (langbein), Gudrød Ljome og Ragnvald Rettelbeine. Så døde Snefrid. Men hun skiftet ikke på noen måte farge, hun var like rød som da hun levde. Kongen satt alltid over henne, og trodde hun skulle komme til å levne opp igjen. Slik gikk det tre år; han sørget over at hun var død, og alle folk i landet sørget over at han var gal. ...»[1264]

Barn:

Sigurd Haraldsson Rise. Levde omkring 900.

Sigurd var ca. 900 konge over Hadafylke (Ringerike, Hadeland). Som hans mor nevnes Snefrid som var datter til finnen Svåse.

Snorre hevder at han var far til Halvdan som ca. 960 var konge på Oplandene og far til Sigurd Syr. Dette er meget tvilsomt!

Fra Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga:

«60. ... Sigurd Syr var sønn til Halvdan, og han var sønn til Sigurd Rise, sønn til Harald Hårfagre.»[1265]

Utenfor ekteskap med **Tora Mosterstong.** Levde 920.

Fra Snorre Sturlasson: «Harald Hårfagres saga».

«38. ... Da kong Harald var nesten 70 år gammel, fikk han en sønn med en kvinne som het Tora og ble kalt Mosterstong, hennes ætt var fra Moster, og hun hadde gode frender, hun var skyld til Horda-Kåre. Hun var en staut kvinne og svært vakker; hun ble regnet som kongens tjenestejente. Det var mange den gang som gjorde tjeneste hos kongen, enda de var av god ætt, både menn og kvinner. Når det gjaldt storfolks barn, var det skikk å være svært nøye med hvem som skulle øse vann over dem og gi dem navn. Da det nå led mot den tid Tora ventet hun skulle føde barnet, ville hun reise til kong Harald, han var da nord på Seim, og hun var på Moster. Hun seilte så nordover på Sigurd jarls skip. De lå ved land om natten, og der fødte Tora barnet oppe på hella ved langangen; det var en gutt. Sigurd jarl øste vann over gutten og kalte ham opp etter sin egen far Håkon Ladejarl; gutten ble snart vakker og stor av vekst og lignet svært på sin far. Harald lot gutten følge moren, og de to var på kongsgårdene mens gutten var liten.»[1266]

Fra norsk Wikipedia:

«Tora Mosterstong (Þóra Morstrstong) var en av Harald Hårfagres friller. Hun kalles også Thora Mostaff.
Ifølge Snorres Harald Hårfagres saga kommer hun fra Horda-Kåres (Hörða-Kára) ætt fra Moster.

Med Harald Hårfagre fikk hun sønnen
Håkon den Gode (Haraldsson) (Hákon Aðalsteinsfóstri) (* ca. 921 - † 961),
konge i Norge ca. 935 - 961.

Han regnes som uekte barn, fordi Tora var Harald Hårfagres frille.»[1267]

1263 Wikipedia. Orknøyingenes saga.

1264 Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga, avsnitt 25-26.

1265 Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga, avsnitt 25-26. Snorre Sturlasson: Olav Trygvessons saga, avsnitt 60. C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 344. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 795. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 53.

1266 Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 53. Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga, avsnitt 38.

1267 Wikipedia.

Barn:

Håkon I Haraldsson Adelsteinsfostre, den Gode, av Norge. Konge. Født omkring 920. Død 959.

Håkon «Adalsteinsfostre» var konge av Norge 933 - 959.

Det riket vikingkongen Harald Hårfagre hadde erobret, var ikke solid fundert. Det ble holdt sammen av Haralds personlige makt og personlige forbindelser. Riket manglet et styringsapparat som kunne binde det sammen etter kongens død. Og alt før Harald døde, kan det ha vært uro i riket, blant annet i form av strid mellom stormenn. Det lyktes likevel Haralds etterkommere å beholde kontrollen over det vestnorske kjerneområdet, som så dannet grunnlag for ny ekspansjon.

Den fremste etterkommeren ser ut til å ha vært Eirik, som fikk tilnavnet Blodøks, og som Harald fikk med sin danskfødte dronning Ragnhild. Han var utpekt til å avløse sin far som overkonge. Ifølge «Historia Norvegiae», men i strid med islandsk tradisjon, skal han ha vært gift med den danske kongsdatteren Gunnhild, datter av Gorm den gamle, som var i ferd med å legge Danmark under seg. Eirik skal ha styrt sammen med faren de siste tre årene av Harald Hårfagres levetid, og kildene knytter hans herredømme eksklusivt til Vest-Norge. Men alt et par år etter farens død måtte han rømme landet. Vi vet ikke hvorfor, men tilnavnet «blodøks» kan kanskje gi en pekepinn. Eirik dukket opp som vikingkonge i York i 947-48, ble fordrevet, klarte på nytt å etablere seg der, men falt i 954.

Etter Eirik vant Harald Hårfagres yngste sønn, Håkon Adalsteinsfostre, riket. Tilnavnet fikk han fordi han var oppfostret hos den engelske kongen Adalstein. Håkon kom til Norge midt på 930-tallet. Også Håkon var trolig først og fremst vestlandskonge. Men han hadde fra første stund sterk støtte fra Sigurd Ladejarl i Trøndelag, der han ble formelt anerkjent som konge gjennom hylling på Øyratinget, og da vel i betydningen overherre. Årsakene til at ladejarlene gikk inn for en slik ordning, ligger i det dunkle. Det kan ha bunnet i forsvarssamarbeid mot ytre fiender.

Håkon synes å ha blitt konge i samarbeid med bøndene og deres ledere, og i hans periode ser det ut til å ha vært fredelige forhold i de områdene han kontrollerte. Fiender kom fra utlandet, og de farligste var Eirik Blodøks' sønner i samarbeid med danskekongen Harald Blåtann, dronning Gunnhilds bror, som ikke hadde gitt opp kravet på Viken. Håkons siste kamp var ved Fitjar på Stord i 960 eller 961. I denne kampen ble han fulgt av blant annet «håløyger» og «holmryger», noe man antar kan markere yttergrensene rundt områdene han kontrollerte direkte eller indirekte.

Håkons navn er særlig knyttet til to store reformer i retning av organisatorisk samling av riket, nemlig «leidang» og «lagting», som innebærer et mer formalisert samarbeid mellom kongen og bondefolket.

«Leidangen» var en sjømilitær forsvarsordning der bøndene gikk med på å stille til disposisjon skip med utstyr og krigere med våpen for forsvar av landet under ledelse av kongen. Det synes utelukkende å være tale om et forsvarsoppbud, et enkelt landvern som hadde lite til felles med den militære og økonomiske organisasjonen vi kjenner fra 1100- og 1200-tallet. Denne tidlige ordningen skal ha kommet i stand i Gulatingslagen, altså på Vestlandet, kanskje også i Trøndelag i løpet av Håkons regjeringstid, og bygde trolig på det eksisterende bondeoppbudet. Siden det innad i riket hersket fredelige forhold, har man tenkt seg at Håkon kan ha vært i stand til å redusere sitt personlige voldsapparat (hirden) og på den måten å senke bøndenes utgifter til underhold av kongen og hans menn. Slik kunne bøndene til gjengjeld være villig til å stille under kongens kommando til vern mot ytre fiender.

Den andre store reformen gjaldt «lagtingsordningen». Tingene var i begynnelsen av perioden organisert på bygdenivå og etter hvert på regionalt nivå (horder, ryger, grener, raumer), om ikke nødvendigvis på samme måte overalt. Håkon har trolig samarbeidet med bøndene i sitt rike om tingordningen. Han er tillagt æren for det første for en reorganisering og utvidelse av eldre rettsområder til å omfatte nye landskaper, for det andre en omlegging av lagtingene fra allmannating til representasjonsting. Det siste vil si at bøndene i stedet for å møte mannjevnt opp på lagtinget nå sendte representanter - en rasjonalisering som utvidelsen kan ha gjort nødvendig. Tingene for de mindre områdene besto som allmannating. «Gulatingslagen», som opprinnelig synes å ha omfattet Hordaland, Sogn og Fjordane, ble utvidet med Rogaland (Rygjafylke). «Frostatingslagen», opprinnelig de åtte trønderfylkene, er kanskje på tilsvarende måte blitt utvidet med Namdalen og Nordmøre.

Etter slaget ved Fitjar i 960-61, der Håkon Adalsteinsfostre falt, lot danskekongen Harald Blåtann (ca. 958-ca. 986) seg hylle som norsk konge. Han styrket det danske herredømmet over Viken og ble overkonge i resten av Norge med Eirik Blodøks' sønner som skattskyldige underkonger eller «skattekonger», som slike konger ble kalt. Harald Blåtann utvidet dermed det danske interesseområdet til å gjelde hele landet nordmennene, noe som kommer til uttrykk på Jellingstenen som han lot reise til minne om sine foreldre, eller som han reiste for å markere seg som deres arvtaker. I et tillegg om seg selv betegner han seg som «den Harald som vant seg hele Danmark og Norge, og gjorde danene kristne». Haralds politikk overfor Norge må ses på bakgrunn av at han på denne tiden var opptatt med å forsvare seg mot den tyske keiser Otto II (973-83), som presset på den danske sørgrensen. For å sikre seg mot angrep i ryggen, var det hensiktsmessig å svekke de norske riksstyrernes samlingsforsøk.

Eirikssønnene med Harald Gråfell som den ledende, falt tilbake til den bruk av hærmakt deres far og farfar hadde basert seg på. Men hardstyret førte til uro innenlands. Mot dem knyttet da Harald Blåtann til seg Håkon, sønn av Sigurd Ladejarl, som sin jarl i Norge. Etter gjengs oppfatning drog Håkon jarl i 974 til Danmark for å bistå Harald Blåtann i krigen mot keiseren. Danskene tapte, og i oppgjøret som fulgte,

skal Håkon jarl ha blitt døpt. Dette skjedde mot hans vilje, og etter hjemkomsten til Norge førte det til brudd mellom ham og danskekongen.

Peter Sawyer har imidlertid gitt gode argumenter for at Håkon hjalp Harald Blåtann, ikke i 974, men i hans vellykkete motangrep mot keiseren i 983. Håkon kan så ha gått over til å støtte Haralds sønn Svein Tjugeskjegg, som fordrev sin far i 987. I slaget i Hjørungavåg på Sunnmøre beseiret Håkon i alle fall Haralds straffeekspedisjon, der blant annet de profesjonelle «jomsvikingene» var med på dansk side. Det er uvisst når slaget stod, men det ble utkjempet på 980-tallet - trolig før ca. 987.

Etter slaget i Hjørungavåg kunne det se ut til at samlingen av nordmennenes land under én hersker hadde vært midlertidig. Viken lå, som så ofte tidligere, direkte under danskekongens styre, mens det nordafjelske Norge, det vil si Vestlandet, Trøndelag og Nord-Norge, var kontrollert av ladejarlen. Ladejarlene hadde tilsynelatende overtatt hårfagreættens rolle som bærer av tanken om en norsk riksenhet. Hårfagreættens kjerneområde inngikk mer eller mindre som en del av Håkon jarls rike, og kun når det gjaldt herredømmet i sørvest kunne Håkon jarl kanskje regne med en viss konkurranse fra høvdingætten på Sola på Jæren, som på denne tiden var i ferd med å etablere sin politiske maktstilling her.

Likevel ble ladejarlens herredømme en situasjonsbestemt episode. Det var menn som ble regnet til hårfagreætten, som kom til å fullføre rikssamlingen. Det later ikke til at ladejarlene har forsøkt å utvide sitt maktområde sørover forbi Trøndelag før aliansen med danskekongen som overherre. Underordning under danskekongen var også maktgrunnlaget Håkon jarls etterkommere bygde på, og etter Olav den hellige var ladejarlene ikke lenger en maktfaktor. At det gikk slik, kan skyldes ambisjonsnivå kombinert med ressursknapphet. For det første kan man ha vært tilfreds med full kontroll over Hålogaland og tilnærmet kontroll over trønderfylkene med de inntektene dette ga, og nøyd seg med å forsvare det man hadde. For det andre, måtte det være begrenset hvor store ressurser prestisjevarene fra nord kunne bidra med. Kanskje var det verken pelsdyr nok eller stort nok befolkningsgrunnlag til å bære et erobringsfremstøt videre sørover. Og kontrollen over det velorganisert trønderske bondesamfunnet var ikke absolutt. Ladejarlene kunne ikke uten videre disponere ressursene her uten å komme på kant med trønderne, noe utviklingen i Håkon Ladejarls siste år nettopp tyder på.

Det som er mer oppsiktsvekkende, og som trenger nærmere forklaring, er hendelsene etter Håkon jarls død. I løpet av en trettiårsperiode ble den territorielle samlingen av Norge i grove trekk fullført, og i dette overveiende hedenske området ble kristendommen eneste aksepterte og tillatte religion. Denne fasen i rikssamlingen ble påbegynt av Olav Tryggvason, videreført av Olav Haraldsson og fullført kort tid etter hans fall på Stiklestad. Begge kongene hadde bakgrunn som vikinghøvdinger, de hadde latt seg døpe før de kom til landet, og de brakte med seg geistlige. Kristningen søkte de å gjennomføre under til dels sterk motstand fra høvdinger og folk, og med bruk av betydelig voldsmakt. Vikingaktivitetene ga den startkapitalen de to trengte for å kreve kongemakt. Det innenlandske maktgrunnlaget synes derimot for begge å ha vært heller svakt.

Snorre Sturlassons: Håkon den godes saga:

«1. Håkon Adalsteinsfostre var i England da han fikk høre at hans far, kong Harald, var død. Han gjorde seg straks ferdig til å reise. Kong Adalstein ga ham folk og gode skip og rustet ham staselig ut for ferden. Han kom til Norge om høsten. Der hørte han om brødrenes fall, og at kong Eirik var i Viken, og da seilte Håkon nord til Trondheimen og til Sigurd Ladejarl, som var den klokeste mann i Norge, og der fikk han god mottagelse; de sluttet forbund, Håkon lovte ham stor makt om han ble konge. Så lot de stevne til stort ting, og på tinget talte Sigurd jarl på Håkons vegne og ba bøndene ta ham til konge. Etterpå sto Håkon selv opp og talte. Da talte folk seg imellom, og den ene sa til den andre at det måtte være Harald Hårfagre som var kommet og var blitt ung igjen for annen gang. Håkon åpnet sin tale med å be bøndene gi ham kongsnavn, og ba dem også om å følge ham og gi ham makt til å holde kongedømmet; han bød dem til gjengjeld å gjøre alle bønder til odelsbårne og gi odel til dem som bygslet. Etter denne talen ble det slikt bifall at hele bondemugen ropte og skrek at de ville ta ham til konge, og så ble gjort, trønderne tok Håkon til konge over hele landet. Da var han femtem år gammel, han fikk seg hird og dro omkring i landet.

Nå spurtes dette på Opplandene, at trønderne hadde tatt seg en konge som var aldeles slik som Harald Hårfagre; det var bare ett som skilte, det, at Harald hadde trellebundet og kuet alle folk i landet, men denne Håkon ville hver mann vel, og bød seg til å gi bøndene odelen tilbake, den som kong Harald hadde tatt fra dem. Slike nyheter ble alle glade for, og den ene sa det til den andre, og det fór som ild i tørt gras helt øst til landegrensen. Mange bønder kom fra Opplandene for å møte kong Håkon, noen sendte menn og noen sendte bud og tegn, alt sammen fordi de ville bli hans menn. Kongen tok imot med takk.»

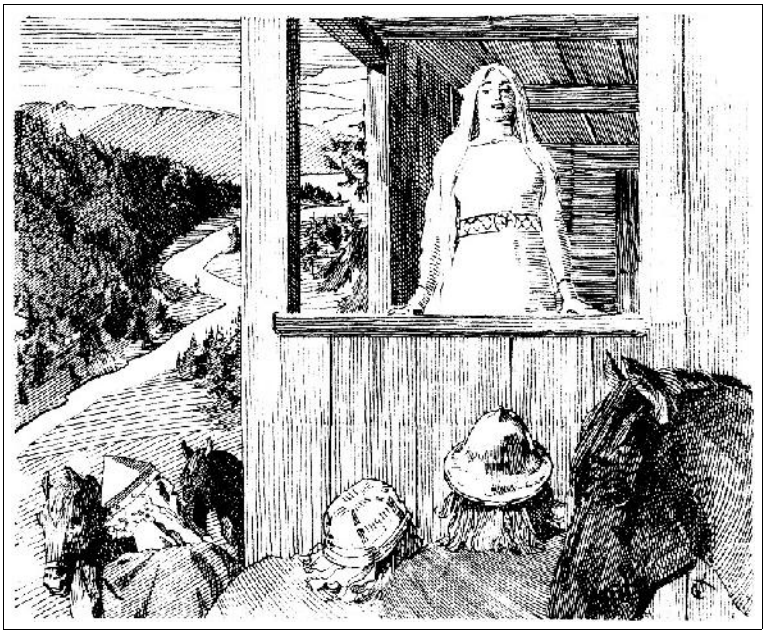
«2. Da det led mot vinteren, reiste kong Håkon til Opplandene; der lyste han til ting, og alt det folk som kunne, samlet seg da om ham. Han ble tatt til konge på alle ting der, og så reiste han øst i Viken. Der kom brorsønnene hans, Trygve og Gudrød, til ham og mange andre, og de regnet opp all den ulykke som hadde kommet over dem fra Eirik hans bror. Hatet mot Eirik vokste alt etter som alle mennesker ble mer glad i Håkon og fikk mer mot til å si det de tenkte. Kong Håkon ga Trygve og Gudrød kongsnavn, og samme makt som kong Harald hadde gitt fedrene deres; han ga Ranrike og Vingulmark til Trygve, og Vestfold til Gudrød. Men de var unge, bare barna ennå, derfor satte han gjeve og kloke menn til å styre landet med dem. Han ga dem landet med samme avtale som hadde vært før, de skulle ha halvdelen med ham av skylder og skatter. Da våren kom, dro kong Håkon nordover til Trondheimen, han tok landveien

gjennom Opplandene.»[1268]

XVIII:84216 fm fm ff mf ff mm mm fm mm

Gyda Eiriksdatter. Levde omkring 870.

Gyda levde omkring 870.[1269]

Gyda Eiriksdatter (illustrasjon til Heimskringla av Christian Krohg, 1899). (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia.

«Gyda Eiriksdotter (Gyða Eiríksdóttir) var datter til kong Eirik av Hordaland, og en av Harald Hårfagres hustruer. Hun ble oppfostret hos en storbonde i Valdres.

Gydas far kong Eirik av Hordaland hadde kjempet sammen med mange andre konger på Vestlandet, tapte og døde ca. 872 mot Harald Hårfagre i slaget i Hafrsfjord. Da han så tok Gyda Eiriksdatter til hustru var det etter å ha ført krig mot store deler av familien og lokalsamfunnet hennes.

Gyda har fått æren for Harald Hårfagres tilnavn, "Hårfagre", men denne æren tilfaller egentlig Tore "Teiandes" far Ragnvald Mørejarl. Harald hadde forelsket seg i denne datteren til kong Eirik i Hordaland. Han sendte sine sendemenn for å hente henne, men hun ville ikke ha Harald, fordi han ikke var mektig nok. Hun lurte på hvorfor han ikke hadde lagt hele Norge under seg. Han ble slett ikke fornærmet av det hun sa, men tok utfordringen, og lovte å ikke klippe seg før han hadde samlet hele landet under seg. Da han hadde greid denne oppgave, giftet de seg.

Sammen med Harald Hårfagre fikk hun barna
ÅlovÅrbot (* ca. 885 - † ca. 935),
Rørek,
Sigtrygg,
Frode og
Torgils.

Sønnene Frode og Torgils dro i viking til Irland og Torgils var, ifølge Snorre, den første norske konge i Dublin. Dette er neppe historisk korrekt, og beror på en sammenblanding av Torgils med vikinghøvdingen Turgeis som var konge der fra 830 til 845.

Deres datter, Ålov Årbot, ble gift med Haralds allierte Tore "Teiande" Ragnvaldsson som ble satt som jarl på Vestlandet, forøvrig i det området som i form av Hardanger og Hordaland hadde vært kongedømmet til Hordaætten.»[1270]

Fra Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga:

«3. Kong Harald sendte sine menn etter en pike som het Gyda, datter til kong Eirik fra Hordaland, hun var i Valdres hos en mektig bonde til oppfostring. Harald ville ha henne til frille, for hun var vakker, men nokså stor på det. Da sendemennene kom dit hun var, kom de fram med sitt ærend for henne; hun svarte som så at hun ville ikke kaste bort sin møydom på å ta til mann en konge som ikke hadde større rike og styre over enn noen få fylker; «og jeg synes det er underlig» sier hun, «at det ikke fins noen konge som vil vinne hele Norge og bli enekonge over det,

1268 Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga, avsnitt 38. Snorre Sturlasson: Håkon den godes saga. Cappelen's Norges Historie, Bind 2. Ole Georg Moseng, Erik Opsahl, Gunnar I. Pettersen og Erling Sandmo: Norsk historie I - 750-1537, Tano Aschehoug 1999, side 60-64. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 53.

1269 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 537. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 53.

1270 Wikipedia.

slik som kong Gorm i Danmark eller Eirik i Uppsala.» Sendemennene syntes hun svarte fælt overmodig, de spør henne hva hun kunne mene med å svare slik, og sier at Harald er en så mektig konge at han var fullt ut god nok for henne. Men enda hun svarte dem på en helt annen måte enn de hadde ment, så de seg ingen utvei denne gang til å få henne med bort, når hun ikke selv ville det, og så gjorde de seg ferdige til å reise igjen. Da de skulle dra av sted, fulgte man dem ut. Da talte Gyda med sendemennene, ba dem ta de ord med til kong Harald at bare på ett vilkår ville hun samtykke i å bli hans kone: Hvis han ville gjøre så mye for hennes skyld at han la under seg hele Norge og rådde for det riket like fritt som kong Eirik for Sveavelde eller kong Gorm for Danmark, «for da,» sa hun, «mener jeg han med rette kan kalles en folkekonge».

«4. Sendemennene kom nå tilbake til kong Harald og sa ham hva Gyda hadde svart; de sa hun var både frekk og uvettig, sa det var til pass om kongen sendte en stor hær etter henne og tok henne så hun fikk skam av det. Da svarte kong Harald at Gyda hadde ikke sagt noe galt eller gjort noe som burde hevnes, han sa hun skulle ha takk for de ord hun sendte, «hun har mint meg om noe,» sier han, «som jeg nå synes det er underlig jeg ikke har tenkt på før.» Og så sa han: «Jeg gjør det løfte, og jeg tar Gud til vitne, han som skapte meg og rår for alt, at aldri skal jeg skjære håret eller kjemme det før jeg har vunnet hele Norge med skatter og skylder og fullt styre, eller også dø.» For disse ordene takket Guttorm hertug ham, og sa det var kongelig verk å holde sitt ord.»

«20. Kong Harald var nå blitt enekonge over hele Norge. Da mintes han hva hun hadde sagt til ham, den storlåtne møen. Han sendte menn etter henne, og lot henne føre til seg, og giftet seg med henne. De fikk disse barna: Ålov var eldst, så kom Rørek, så Sigtrygg, Frode og Torgils.»[1271]

(Barn XVII:42108)

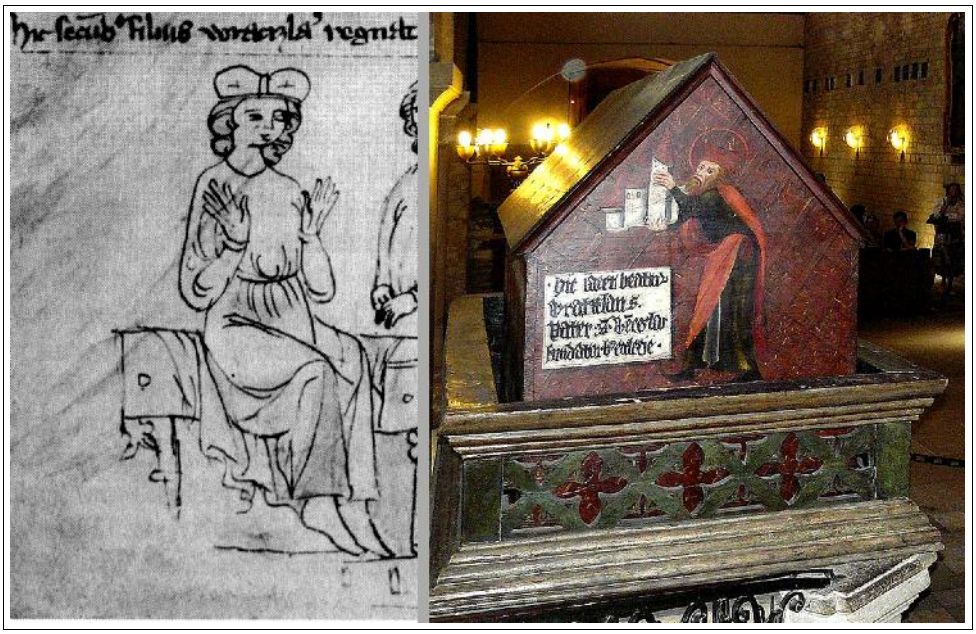
Gift med forrige ane.

XVIII:86693 fm fm fm ff mf mf mf fm ff

Vratislav I av Böhmen. Hertug. Født omkring 888. Død 921.

Hertug av Böhmen 907 - 921.

Vratislav var en ivrig tilhenger av kristendommen, som snart vant stor utbredelse i landet.[1272]

T.. v. Vratislav I avbildet i Krumauer Bildercodex «liber depictus», ca 1360. T. h. Graven til Vratislav I med et portrett av hertugen. (Wikipedia).

Fra engelsk og norsk Wikipedia (oversatt):

«Vratislav I (* ca. 888 - † 13.02.921), et medlem av Premyslid-dynastiet, var hertug av Böhmen fra 915 til sin død.

Han var sønn til hertug Borivoj I av Böhmen (* 852 - † ca. 889) og Ludmila den Hellige av Böhmen (* ca. 860 i Melnik - † 921) og en yngre bror til hertug Spytihnev I.

Omkring 906 giftet han seg med Drahomíra, en prinsesse fra de vestslaviske hevellernes stamme for å knytte nære bånd med polabiske slaver.

Vratislavs ekteskap med Drahomíra knyttet landets bånd til den elben-slaviske stamme som den gang var svært mektig. De magyariske stridsmenn, som helt siden begynnelsen 900-tallet dro på tokt inn i de områder som lå vest for deres egne, gav han fritt leide til de bøhmiske territorier.

Drahomíra og Vratislaus hadde minst to sønner, Wenceslaus og Boleslav, som begge etterfulgte ham som

1271 Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga, avsnitt 3-4, 20.

1272 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 28. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 82.

bøhmiske hertuger.

Noen historikere mener at Strezislava, hustru til den bøhmiske adelsmannen Slavník, grunnleggeren av Slavník-dynastiet, også var deres datter.

Etter hans eldste bror Spytihnevs død i 915, ble Vratislav hertug i en tid da de bøhmiske landene rundt Praha slott allerede hadde distansert seg fra den politiske og kulturelle sfæren til Stor-Mähren og kommet under påvirkning av Øst-Franken, spesielt under styret til hertug Arnulf av Bayern.

Den samtidige "Annales Fuldenses" meldte at de bayerske styrkene hadde angrepet prins Mojmír II av Moravia i allianse med bøhmerne allerede i år 900. På den annen side tilbød hertug Vratislav de ungarske inntrengerne fri passasje og støttet deres felttog mot den saksiske hertug Henrik Fuglefangeren i 915.

Vratislav er kreditert for etableringen av St. Georgs basilika ved Praha slott og også med grunnleggelsen av den schlesiske byen Wroclaw (Breslau), hvis latinske navn "Vratislavia" viser til hans initiativ.

Han døde i kamp mot ungarerne, muligens i 919, selv om 921 oftere antas.»[1273]

(Barn XVII:43347, Far XIX:173385, Mor XIX:173386)

Gift omkring 906 med neste ane.

Barn:

Boleslav I den Grusomme av Böhmen. Født omkring 915. Død 15.07.967. (Se XVII:43347).

XVIII:86694 fm fm fm ff mf mf mf fm fm

Drahomira av Stodor. Hertuginnekonsort, regent. Født mellom 877 og 890. Levde 921. Død etter 934.

Drahomira var formynderinne for sin sønn Boleslav I inntil 921, og ble «oppslukt av jorden» i 924.

Ifølge «Stammtafeln zur Geschichte der europeischen Staaten» av A. Cohn kalles hun «von Stodor», regent til 928 og død etter 935.[1274]

Ludmila og Drahomíra med unge Wenceslaus (maleri fra 1800-tallet). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Drahomíra av Stodor (tsjekkisk: Drahomíra ze Stodor) (* ca. 877 eller 890 - † etter 934 eller i 936) var hertuginnekonsort av Böhmen fra 915 til 921 som hustru til Premyslidhertugen Vratislav I. Hun var også regent av hertugdømmet fra 921 til 924 mens sønnen Wenceslaus var mindreårig. Hun er mest kjent for drapet på sin svigermor, Ludmila av Böhmen, utført av leiemordere.

Drahomíra ble født i dagens Havelland-region sentrert rundt festningen Brandenburg (Brennabor) som datter til en Hevelli (Stodoran) prins.

I følge Cosmas av Praha giftet hun seg med hertug Vratislav I av Böhmen omkring 906.

Drahomíra og Vratislav hadde minst seks barn:

1273 Wikipedia.

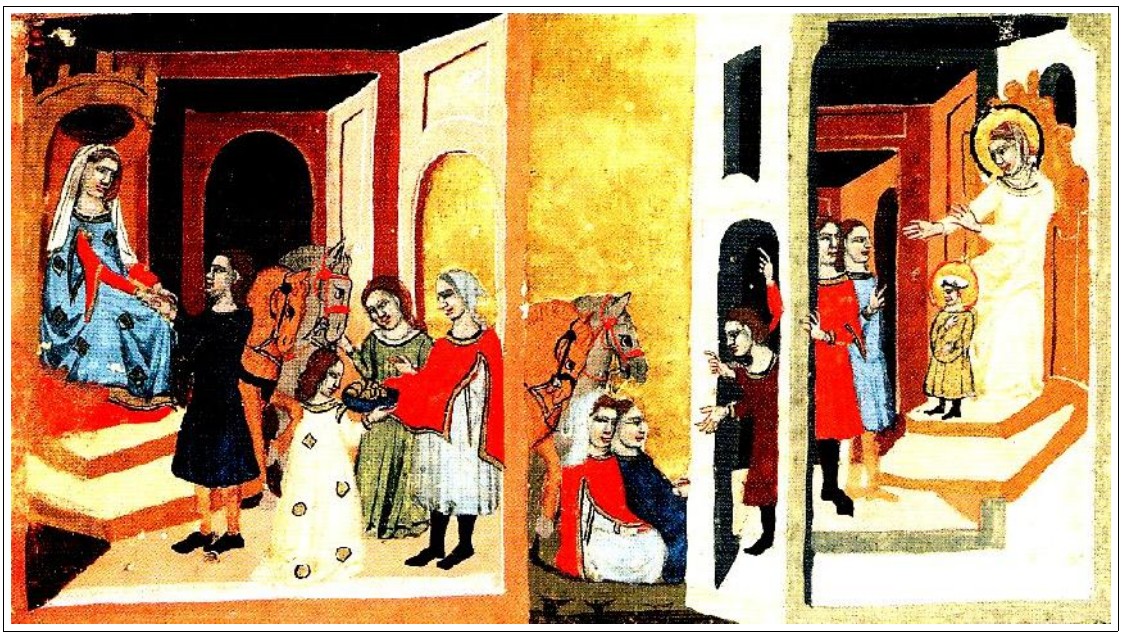
1274 A. Cohn: Stammtafeln zur Geschichte der europeischen Staaten. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 31. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 82.

Wenceslaus (* ca. 911 - † 929 eller 935), etterfulgte sin far som bøhmisk hertug.
Boleslav (* ca. 915 - † 967), etterfulgte sin bror som bøhmisk hertug.
Blant hennes fire døtre var en
Pribislava, som ble ansett for å ha giftet seg med en kroatisk prins og
som ble nonne ved St. Georges kloster i Praha,
og muligens
Strezislava, hustru til den bøhmiske adelsmannen Slavník, grunnlegger av Slavník-dynastiet.

Ekteskapet førte Premyslid-dynastiet til samarbeid med de polabiske slaverne og brakte Böhmen i konflikt med den saksiske hertugen Henrik Fuglefangeren som ble tysk konge i 919 og senere førte krig mot Hevelli-stammene.

Etter ektemannens tidlige død i 921 utpekte den bøhmiske adelen Drahomíra som regent for hennes mindreårige sønn Wenceslaus. Imidlertid måtte hun dele regjeringen i Böhmen med svigermoren Ludmila, enken etter hertug Borivoj I, som tok over hennes sønners religiøse utdannelse.
Populærhistorien skildrer Ludmila som en behersket og from farmor.

Wenceslaus var en av hovedårsakene til den til slutt fatale uenigheten mellom Drahomíra og Ludmila, som hadde utøvd stor innflytelse over Drahomíras eldste sønn. Dette førte til at Drahomíra konsentrerte innsatsen om sin yngre sønn, Boleslav. Til tross for, eller kanskje som et resultat av, hennes politiske og personlige innsats, tiltrakk Ludmila seg Drahomíras bitre fiendskap. Hun påsto at svigermoren, med hjelp fra bayerske misjonærer, utdannet Wenceslaus til å bli munk i stedet for prins. Dessuten kan de to kvinnene ha vært uenige om hvorvidt de skulle anerkjenne det øst-frankiske overherredømmet til Henrik Fuglefangeren.»

Drahomíra sender sine følgere Tunna og Gommon for å myrde Ludmilla (Paris-fragment fra «Dalimilova kronika» (1330–1340). (Wikipedia).

«Ludmila flyktet fra Praha til Tetín-slottet på veien til Regensburg, hvor Drahomíras håndlangere, Tunna og Gommon, 16.09.921 angrep og kvalte henne.

Det neste året plyndret troppene til hertug Arnulf av Bayern det bøhmiske hertugdømmet. Da Drahomíras sønn Wenceslaus ble myndig omkring 922, sendte han sin mor i eksil, selv om han kalte henne tilbake i 925. Hun tilbrakte sine senere år i Praha.

Men etter drapet på sønnen flyktet hun fra hoffet til kroatene. Noen mener at kroatene bodde i nærheten av Praha, mens andre bemerker at edle og kongelige flyktninger forsøkte å finne sikkerhet så langt bort som mulig, noe som indikerte at disse kroatene sannsynligvis var lokalisert lenger øst, nær Vistula-dalen.»[1275]

(Barn XVII:43347)

Gift omkring 906 med forrige ane.

XVIII:86713 fm fm fm ff mf mf mm mf ff

Henrik I Fuglefangeren av Sachsen. Født omkring 876. Død 02.07.936. Gjentakelse, se side 842.

XVIII:86714 fm fm fm ff mf mf mm mf fm

Mathilda av Ringelheim. Født omkring 895. Død 14.03.968 i Enger. Gjentakelse, se side 845.

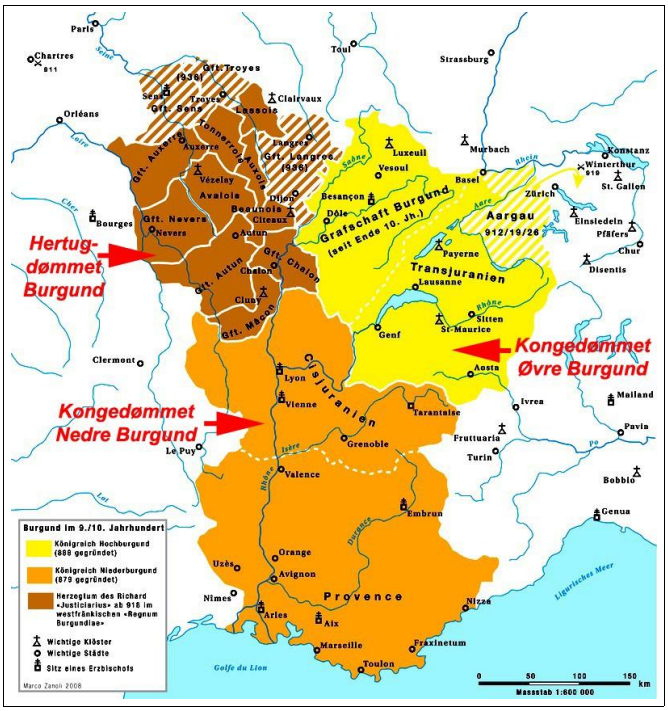
1275 Wikipedia.

XVIII:86715 fm fm fm ff mf mf mm mf mf

Rudolf II av Burgund. Konge. Født omkring 880. Død 11.07.937.

Konge av Øvre Burgund 911 - 930 og av Burgund 930 - 937.

Rudolf fikk Øvre Burgund etter sin far i 911 og regjerte også over Italien fra 920 til 926. Han erverver Nedre Burgund i 930. Det forenede riket kalles ofte kongeriket Arelat etter hovedstaden Arles.[1276]

Øvre og nedre Burgund ca. 900 (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Rudolf II (* ca. 880 - † 11. juli 937), tilhørte det eldre huset Welf, var konge av Burgund fra 912 til hans død. Han etterfulgte initialt sin far i Øvre Burgund og regjerte også som konge av Italia fra 922 til 926. I 933 tilegnet Rudolf seg kongeriket Nedre Burgund (Provence) fra kong Hugo i Italia i bytte mot at han frafalt kravene på den italienske kronen og etablerte dermed Det forente kongerike Burgund.

Han var sønn til kong Rudolf I (* ca. 860 - † 912) av Øvre Burgund og Guilla.

Etter at han overtok til tronen i 912, hadde han en grensekonflikt med nabohertugene i Schwaben og førte felttog mot besittelsene Thurgau og Zürich. Hertug Burchard II av Schwaben beseiret ham til slutt i slaget ved Winterthur i 919. Herskerne sluttet fred og Rudolf giftet seg med Burchards datter Bertha i 922.

Samtidig ble Rudolf av flere italienske adelsmenn ledet av markgreve Adalbert I av Ivrea bedt om å gripe inn i Italia på deres vegne mot keiser Berengar. Etter at han kom til Italia, ble han kronet til konge i Pavia. I 923 beseiret han Berengar i slaget ved Firenzuola. Berengar ble myrdet året etter, muligens på oppfordring fra Rudolf. Rudolf styrte deretter samtidig Øvre Burgund og Italia, og bodde vekselvis i begge kongedømmene.

Men i 926 vendte den italienske adelen seg mot ham og ba om at Hugo av Arles, herskeren i Provence (eller Nedre Burgund), skulle styre dem i stedet. Rudolfs svigerfar, hertug Burchard II av Schwaben, kom for å støtte ham. Imidlertid ble han angrepet og drept i nærheten av Novara av håndlangere til erkebiskop Lambert av Milano. Rudolf returnerte til Øvre Burgund for å skjerme seg, og bekreftet Hugos kroning som konge av Italia. På Riksdagen i Worms ga Rudolf det kongelige symbolet, den hellige lansen til den østfrankiske kongen Henrik Fuglefangeren i bytte mot de schwabiske Basel-besittelsene.

De to burgundiske kongedømmene ble forent fra 933.

Rudolf regjerte til sin død i 937 og ble etterfulgt av sønnen Konrad.

Etter hans død i 937 ble hans datter, Adelheid, gift med Hugos sønn Lothar, mens Hugo giftet seg med Rudolfs enke, Bertha. Adelheid ble senere Otto den Stores andre hustru, kronet som den hellige romerske keiseren i 962, og mor til keiser Otto II. »[1277]

(Barn XVII:43358, Far XIX:173429, Mor XIX:173430)

Gift 922 med neste ane.

1276 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 66. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 32, 49, 67, 101.

1277 Wikipedia.

Barn:

Konrad III den Fredelige av Burgund. Født 923. Død 19.10.993. (Se XVII:44583).
Adelheid av Burgund. Født omkring 931. Død 16.12.999. (Se XVII:43358).

XVIII:86716 fm fm fm ff mf mf mm mf mm

Bertha av Schwaben. Dronning. Født omkring 907. Død etter 02.01.966 i Isenburg.

Bertha ble strakt etter Rudolfs død i 937 gift med kong Hugo av Italia.

Hun er begravet i Marienkloster i Peterlingen.[1278]

T. v. Bertha, dronning av Burgund. T. h. Dronning Bertha og spinnerne. Maleri fra 1888 (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Bertha av Alamannien (* ca. 907 - † etter 02.01.966), spesielt i Sveits også kjent som Bertha av Schwaben, var hustru til Rudolf II. Hun ble dronning av Hochburgund og etter foreningen av Øvre og Nedre Burgund, fra 933 dronning av Burgund.
Berta var datter til hertug Burchard II (* ca. 885 - † 926) av Schwaben og hans hustru, Regelinda av Zürichgau († etter 958).
Fra 937 ble hun dronning av Lombardia i sitt andre ekteskap med kong Hugo av Italia.

Etter at de ekspansive herskerne i Hochburgund flyttet sin østlige grense fra Aare til Reuss på bekostning av Schwaben-Alamannia, led de et bittert nederlag i slaget ved Winterthur i 919.
Som et resultat av dette ble Bertha i 922 gift med kong Rudolf II av Hochburgund som en forsoningsgest,

Bertha og Rudolf fikk tre barn Disse var
Rudolf (nevnt 961/62).
Konrad († 993), etterfulgte sin far som konge av Burgund.
Adelheid, gift 1. gang med Lothar, sønn til kong Hugo av Italia og
gift 2. gang med keiser Otto I i hennes andre ekteskap.

Rudolf og Berta ble store kirkegivere i det vestlige Sveits.

Etter Rudolfs død i 937 fungerte Bertha som verge for deres mindreårige sønn, kong Konrad av Burgund.
Samme år, 12.12.937, giftet hun om seg med kong Hugo av Italia, hennes avdøde manns rival.
I tillegg giftet kong Hugo av Italia sin sønn Lothar med Adelheid.

Etter Hugos død i 947/948 tilbrakte Bertha sannsynligvis resten av livet i Burgund nord for Alpene, selv om informasjonen er usikker. Det skal legges til at Bertha mottok Erstein-klosteret fra keiser Otto I på dette tidspunkt, et forsøk fra Otto på å knytte Alsace nærmere til Burgund, da Erstein sto fremst som kongelig ferdselsvei i Alsace.

Bertha støttet grunnleggelsen av Marienklosteret Payerne, som ble bygget etter hennes død av hennes datter, keiserinne Adelheid, over hennes gravsted som et minnested promotert med gaver.

Hun er en person innhyllet i legender og sagn i fransktalende Sveits (den gode dronningen Bertha, La reine Berthe), også da kantonen Vaud ble grunnlagt, der Berthas kult fikk en enorm oppsving etter det 19. århundre.

[1278] Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 116. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 47, 49, 101.

Allerede i det 15. århundre utvidet Berthas kult seg til å omfatte andre burgundiske stift. Med reformasjonen ble hennes bilde omtolket fra den gode herskeren til den eksemplariske husmoren. Et annet kallenavn, Berta the Spinner, er avledet fra det.»[1279]

(Barn XVII:43358, Far XIX:173431, Mor XIX:173432)

Gift 922 med forrige ane.

XVIII:86717 fm fm fm ff mf mf mm mm ff

Pantherios Skleros. Domestikos ton scholon. Født omkring 900. Død etter 945.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Pantherios Skleros (* ca. 900 - † etter 945) kom fra den gamle bysantinske magnatfamilien Skleroi. Han tjente under keiser Romanos I Lakapenosi (920-944) som feltherre, var "stratege" i thema Lycandus og thema Thrakesion. I I944 ble han "Domestikos ton scholon" (omtrent øverstkommanderende for de væpnede styrkene i øst). Hans virkelige betydning ligger imidlertid i at han var far til generalen og motkeiseren Bardas Scleros (* ca. 925 - † 991), svigerfar til keiser Johannes Tzimiskes (* 969 - † 976) og farfar til Theophano (* ca. 960 - † 991) som var hustru til keiser Otto II av det tysk-romerske riket (973-983). Han var også forfader til Konstantin X Dukas, keiser av Bysants (1059-1067), og den senere storhertugen av Kiev og dermed en felles forfader til bysantinske og vestlige dynastier.

Pantherios Skleros kom fra den bysantinske adelsfamilien Skleroi. Leon Skleros anses å være slektens første stamfar kjent ved navn. Han tjenestegjorde som general under keiser Nikeforos I og nevnes havnen Monemvasias kronikk til i 805 som strateg (omtrent militær guvernør) i Peloponnes, da han fikk i oppdrag å undertrykke et lokalt opprør av slaverne der. Mindre Armenia (den vestlige delen av Armenia under bysantinsk kontroll) blir gitt som hans hjemsted, og det er derfor han tradisjonelt er tildelt en armensk opprinnelse. Familien kan spores tilbake til Konstantinopel frem til 1300-tallet.

Far til Pantherios var ifølge Christian Settipani Niketas Scleros (* ca. 865 - † etter 894), som hadde den høye tittelen til en "patrikios".
Hans mors fornavn er ukjent. Hun ble beskrevet som slektning til keiser Romanos I Lekapenos og var sannsynligvis datter til Christophoros, som i 872 var "Domestikos ton scholon", og den keiserlige prinsessen Anastasia, datter til Basil I "den makedonske" keiseren av Bysants (866-886). Gjennom sin mor var Pantherios derfor etterkommer til keiser Basil I. Hans mors søster, Maria, var gift med Romanos I. Lekapenos, keiser av Bysants (920-944), som dermed ble farbror til Pantherios ved ekteskap.

Få detaljer er kjent om Pantherios Scleros liv på grunn av de begrensede kildene. Hans fornavn fremgår ikke i bysantinske kilder, det ble bare overlevert i arabiske kilder - og derfor uten vokaler. Etter flere tolkningsforsøk var det først mulig gjennom arbeidet til J. C. Cheynet i 1986 at det tydelig kunne identifiseres som "Pantherios". Et fornavn, som - i følge den bysantinske tradisjonen - også ble båret av hans barnebarn.

Pantherios valgte en militær karriere, noe som var vanlig i aristokratiet og som avgjort ble fremmet ved hans nære familiebånd med den regjerende keiseren av Bysants, Romanos I Lekapenos 920 - 944.»

Theme-inndeling omkring 950 (Wikipedia).

1279 Wikipedia.

«Pantherios steg raskt i de militære gradene og ble utnevnt til "strategos" for "Theme Lykandos" Denne provinsen lå sørøst i Anatolia - og dermed direkte på grensen mellom det bysantinske riket og de islamske emiratene i Mesopotamia, som Meliten og Mosul. Det var en grense som var preget av skiftende islamske angrep og kristne motangrep og med varierende resultat til grensen kunne flyttes til Eufrat under styret til Pantherios svigersønn, keiser Johannes Tzimiskes (969-976).

Den neste kommandoen Pantherios fikk var som strategos i en av imperiets viktigste provinser: "Ttemet Thrakesion". Dette var i Vest-Anatolia. I dette theme befalte Pantherios en hær på over 10 000 mann, mottok en høy lønn (rundt 40 pund gull per år) og bodde sannsynligvis mest i den regionale hovedstaden Efesos, som ikke bare er betydelig mer behagelig og tryggere, men også langt nærmere Konstantinopel, maktens sentrum. Han manglet ikke militære oppgaver, ikke minst på grunn av Sarasener-angrepene og fordi de lokale troppene også ble brukt på ekspedisjoner mot det islamske emiratet på Kreta.

Som fremgangsrik general ble Pantheros til slutt gjort til "Domestikos ton scholon" av keiser Romanos I i 944, det vil si utnevnt til sjef for alle imperiets tropper i øst, og kom dermed til toppen av det militære hierarkiet. Imidlertid skulle han ikke få beholde denne stillingen lenge. Allerede på sin første ekspedisjon ble han beseiret av Saif al-Dawla i desember nær Aleppo.

Keiser Romanos I Lekapenos hadde tatt makten i 920 ved å fjerne den legitime arvingen, hans svigersønn keiser Konstantin VII. Da hans sønner Stephan og Konstantin fryktet at deres far kunne utnevne Konstantin til sin etterfølger, arresterte de ham i desember 944, forviste ham til Prinsøyene og tvang ham til å bli munk. Handlingen viste seg å være en feilbedømning, da folket i Konstantinopel gjorde opprør mot denne usurpasjon. fratok brødrene deres keiserlige rang, forviste dem til sin far på Prinsøyene og anerkjente keiser Konstantin som enehersker.

Umyndiggjørelsen av keiser Romanos I Lekapenos i 944 førte også til at hans begunstigede ble styrtet. Ikke bare ble den berømte general Johannes Kurukas - grandonkel (bror av besteforeldre) til Pantheros' svigersønn, den fremtidige keiser Johannes Tzimiskes - avskjediget, men Pantherios Skleros militære karriere tok også slutt. Han ble i 945 - på ordre fra den nye eneherskeren Konstantin VII Porphyrogennetos (913-959), erstattet som "Domestikos" av Bardas Phokas den Eldre, som også kom fra et av de store familiene til det anatoliske militäraristokratiet og som var far til den senere keiser Nikephorus II Phocas (963- 969).

Keiser Romanos I, som hadde promotert Pantherios gjennom hele hans karriere, døde i juni 948 og ble gravlagt i palasskirken Myrelaion (bokstavelig talt: "Myrraens sted") som han grunnla i 922 som gravplass for sin familie, i dag Bodrum-moskéen (Bodrum Camii) i Fatih-distriktet,.

Det er ukjent når Pantherios Scleros døde da han ikke opptrer i kildene etter 945.

Pantherios Scleros var gift med Gregoria (* ca. 905), fra det makedonske dynastiet. Hun var datter til Bardas, som igjen var barnebarn til Basil med samme navn, bror til Basileidos I som var "den makedonske" keiseren av Bysants (866-886).»[1280]

(Barn XVII:43359, Far XIX:173433)

Gift med neste ane.

Barn:

Konstantin Skleros. Født omkring 920. Død 991. (Se XVII:43359).

XVIII:86718 fm fm fm ff mf mf mm mm fm

Gregoria Mamikonian. Født omkring 910.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Gregoria (* ca. 905) kom fra det makedonske dynastiet.

Hun var datter til Bardas, som igjen var barnebarn til Bardas med samme navn, bror til Basileidos I som var "den makedonske" keiseren av Bysants (866-886).

Gregoria var gift med Pantherios Scleros.

Noen av barna til Gregoria og Pantherios og deres etterkommere:

Bardas Scleros (* 925 - † 991), 970 "Domestikos ton scholon",
opprører og motkeiser 976-979, opprører 986-989,
"Kuropalates" fra 991, gift med ??? Bourtzina.

??? Skeraina, gift med Andronikos Dukas (* 930).

Maria Skleraina, gift med Johannes Tzimiskes (Johannes "Rotstiefel") (* 930-35 - † 963/69)
"Kurukas", keiser av Byzants (969-976) (uten felles barn).

Konstantin Scleros (* ca. 935 - † 991), 970 "Patrikios", gift med Sophia Phokaina.

Sønnen Bardas og ??? Bouerzina hadde blant andre sønnen

Romanos Skleros (* 955 - † etter 993), "Magistros",
gift med ???, trolig datter til Abu Taglib, muslimsk emir av Mosul,
som bl.a. hadde sønnene

[1280] Wikipedia.

Bardas Scleros (* ca. 980) og
Basileios Scleros (* 980-85 - † etter 1033), "Patrikios", gift med Pulcheria Argyra,
søster til keiser Romanos III Argyros (1028-1034).

Datteren ??? Skeraina og Andronikos Dukas hadde sønnen
Bardas Dukas (* 955 - † etter 1016), general 976-1016,
som hadde sønnen
Andronikos Dukas (* 975 - † etter 1010), "Protospatharios", "Strategos"
som igjen hadde sønnen
Konstantin X Dukas, keiser av Bysants (1059-1067).

Sønnen Konstantin Skleros og Sophia Phokaina hadde datteren
Theophano (Theophanu) Skleraina (* ca. 960 - † 991),
gift 972 med Otto II, tysk-romersk keiser (973-983).
Theophano og Otto II hadde bl.a. barna:
Otto III, romersk keiser (996-1002).
Mathilde (Lothringen) (* 979 - † 1025), gift med
Ezzo, markgreve av Lothringen (ved Rhinen) 1034»[1281]

(Barn XVII:43359, Far XIX:173435)

Gift med forrige ane.

XVIII:86719 fm fm fm ff mf mf mm mm mf

Leon Phokas den Yngre. Kuropalates. Født mellom 915 og 920. Død etter 971.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
:«Leon Phokas (* 915-920 - † etter 971), kalles den Yngre for å skille ham fra sin onkel med samme navn. Han var en fremtredende bysantinsk general som sammen med sin bror, Nikephoros Phokas, hadde suksess for imperiet i kampene mot utfordringene fra det islamske kalifatet i øst.

Etter at hans bror besteg tronen som keiser Nikephoros II (963-969), ble han utnevnt til Kuropalates (Overhoffmester).

En kuropalat eller kuropalates (fra latin curopalatus, "leder av palasset"; dette fra latin cura palatii, "ta vare på palasset") var en høy bysantinsk tittel. I perioden fra keiser Justin II til komnenerne var det til og med en av de høyeste titlene ved hoffet.

Han ble også utnevnt som "Logothetes tou dromu" (omtrent: ledende minister) og fungerte som brorens viktigste rådgiver under hans regjeringstid. Etter mordet på broren av nevøen Johannes I, som etterfulgte ham som keiser av Bysants i 969, ble han forvist. Han forsøkte to ganger for å gjenvinne makten for sitt Hus, men mislyktes og døde blindet i eksil.

Gjennom barnebarnet Theophano Skleraina (* ca. 955-60 - † 15.06.991), hustru til den tysk-romersk keiseren Otto II, etterlot han varaktig etterkommere i Europa.

Leon Phokas kom fra den bysantinske kappadokiansk (landskap i innlandet i det midtre og østlige Lilleasia (Tyrkia)) magnatfamilien til Phokadai, som var en av de mest innflytelsesrike familiene i imperiet i det 10. århundre og som nådde høyden av sin makt med regjeringen til Leons bror, keiser Nikeforus II.

Leons far, Bardas Phokas den Eldre (* ca. 878 - † ca. 969), var en berømt general som, som "Domestikos ton scholon", var på toppen av militærhierarkiet fra 945 til 955 og ble tildelt tittelen "Ceasar" av sin sønn, keiser Nikephoros II.

Hans mor, hvis fornavn ikke er kjent, stammer fra Maleinoi-magnatfamilien, som var velstående i Kappadokia. Hun var søster til Michael Maleinos (* 894 - † 961), kjent som en innflytelsesrik munk, eremitt og grunnlegger og abbed av Kymnias-klosteret på Mount Olympus i Bithynia, dagens Uluda?. Han ble tilbedt som en helgen i den ortodokse kirken, utbredt i Russland gjennom familien Romanov. Hennes foreldre var "strategos" (militær guvernør) Eudokimos Maleinos og hans hustru, Anastaso Adralestina.

Gjennom sin søster (ukjent navn), gift med Romanos Kurkuas, var Leon Phokas onkel til etterfølgeren - og samtidig morderen - av sin bror, keiser Johannes Tzimiskes (969-976).»

1281 Wikipedia.

Skildring av Leons seier på Andrassos (fra Madrid Skylitzes) (Wikipedia.

«General for keiserne Konstantin VII og Romanos II.

Leon Phokas fulgte familietradisjonen og tok opp en militær karriere. Denne ble imidlertid bremset av det faktum at familien Phokas var blant de erklærte motstanderne til keiser Romanos I Lekapenos (920-944). At Romanos ble styrtet av sine egne sønner førte til at Konstantin VII fra det makedonske dynastiet, som hadde blitt kastet ut av ham, igjen tok makten. Konstantin utnevnte i 944 Leon til "strategos" (militær guvernør) i theme Kappadokia som var en militærprovins, og hvor hans mors familie hadde en ledende innflytelse. Samtidig ble hans eldre bror Nikephorus utnevnt til "Domestikos ton scholon" (øverstkommanderende for de keiserlige troppene) i øst. Senere ble Leon gitt den strategisk viktige funksjonen "strategos" for tema Anatolia. Leons militære karriere nådde et høydepunkt da han ble forfremmet til "Domestikos ton scholon" i vest av keiser Romanos II (959-963) fra det makedonske dynastiet, dvs. sjef for de bysantinske troppene vest i imperiet. Siden hans bror, Nikephoros Phokas, samtidig var "Domestikos ton scholon" i øst, var begge de øverste militære posisjonene i hendene på Phokas-brødrene.

En endring i kommandofunksjonene oppstod for Leon som følge av det bysantinske felttoget som ble planlagt til stor kostnad mot det islamske emiratet på øya Kreta. Da denne oppgaven i 959 ble tildelt hans bror, Nikephoros, overtok Leon sin tidligere stilling som "Domestikos ton scholon" i øst. Hans bror hadde stor suksess, da han 07.03.961 kunne erobre hovedstaden på Kreta, Kandia (det moderne Heraklion), etter åtte måneders krevende beleiring, hvoretter flagget til det bysantinske riket igjen vinket over øya Kreta. etter mer enn 136 år.

Leon Phokas besto sin prøve også i sin nye rolle som øverstkommanderende for de keiserlige troppene i øst, da han oppnådde suksess mot emiren av Aleppo, som truet imperiets østflanke. Emiren var den da trettifem år gamle Ali Sayf al-Dawla (statens sverd) (945-967) fra familien Hamdanidenes. Han legemliggjorde det arabiske ridderidealet: han var grusom og nådeløs i krig, men samtidig ridderlig og storsinnet i fredstid, en dikter og lærd, en beskytter av vitenskapen (inkludert filosofen al-Farabi), litteratur og kunst. Men han eide også en av de største stallene, det mest omfattende biblioteket og den mest overdådige harem i den islamske verden. Mens makten til Abbassiden-kalifatet i Bagdad fortsatte å avta, hadde han overtatt ledelsen av sarasenernes kamp mot Bysants, erobret Aleppo i 944 og kontrollerte det meste av Syria og Nord-Mesopotamia inkludert byene Damaskus, Emesa og Antiochia på Orontes utvidet.

Kort tid etter at Leon hadde overtatt den øverste kommandoen øst i imperiet, sto han overfor et stort angrep fra Ali Saif al-Daula, som krysset grensen fra sør-øst, invaderte Lilleasia, ødela store områder der, samlet bytte og førte med seg kvinner og barn som slaver. I fravær av faste tropper på Kreta unngikk Leon et åpent feltslag, noe om han ville ha tapt, og ventet på en mulighet til å iverksette tiltak mot Sayf al-Dawla. I begynnelsen av november, etter sitt vellykkede felttog, vendte emiren tilbake mot Aleppo med et stort bytte. Leon iakttok marsjen og satt opp et bakhold rundt et pass som de syriske styrkene måtte passere.

Da Sayf al-Dawla's tropper nærmet seg en kløft i passet, som grekerne ikke uten grunn kalte "Kylindros" (sylinder), rullet stener fra alle kanter ned mot de overraskede troppene som var innestengt fra begge sider, nesten hele hæren ble ødelagt. Sayf al-Dawla klarte knapt å kjempe seg gjennom med tre hundre mann og dermed redde livet. Denne kampen ved Kylindros-passet representerte et vendepunkt, da den satt en stopper for Sayf al-Dawla's vellykkede ekspansjonstrang og innledet en fase av bysantinske gjenerobringer i øst.

I mellomtiden hadde Leons bror Nikephorus returnert til Konstantinopel hvor han ble hyllet av folket som erobreren av Kreta. Da regjeringen fryktet at han skulle benytte triumfen til et kupp, ble han umiddelbart igjen innsatt som "Domestikos" i Østen. Dette viste seg å være en klok beslutning da det gjorde det mulig for brødrene å slå seg sammen for å fortsette fremrykket i øst. Allerede tidlig i 962 brakte de i løpet av bare tre uker femtifem befestede byer i Cilicia under sin kontroll. Etter påske marsjerte de sørover, plyndrende og brannskattende, og noen måneder senere sto de foran murene til Aleppo. Palasset til Sayf al Dawla - et av de vakreste og flotteste byggverk i Orienten - lå utenfor bymurene. Det ble angrepet av de bysantinske soldatene, frarøvet sine skatter og brent ned. Sayf slapp unna i siste øyeblikk. Garnisonen ble demoralisert og overga seg etter en lang beleiring to dager før jul. Erobrerne

viste seg imidlertid fra sin verste side, fordi - som en arabisk historiker skriver - slaktingen av sivilbefolkningen ikke tok slutt før de bysantinske soldatene var helt utmattede.

Bror til keiseren Nikephorus II.

Et avgjørende vendepunkt for Leon og hans familie ble forårsaket av den tidlige døden til keiser Romanos II, som døde 15.03.963, fordi hans sønner, medkeiserne Basileios (958-1025) - den senere keiser Basil II. "Bulgarians drapsmann" (976-1025) - og Konstantin - som senere ble keiser Konstantin VIII (1025-1028) - var bare henholdsvis seks og tre år gamle. Det som gjensto var hans bare 22 år gamle enke Theophano (ca. 941-976), en kroverts datter fra Konstantinopel, "som overgikk alle kvinner i sin tid med skjønnheten i hennes unge kropp". Imidlertid var Theophano ikke bare vakker, hun hadde også politisk instinkt, var klar over svakheten i deres posisjon og bestemte seg for å basere sin regjeringstid på den dyktigste generalen i imperiet. Deres valg falt på Leons eldre bror, Nikephoros Phokas, som ble kalt "sarasenernes bleke død" på grunn av hans fremgangere i øst. Først etter en intern maktkamp med den avdøde keiserens minister, eunuken Joseph Bringas († 965), kunne Nikephorus 16.08.963 flytte til Konstantinopel. Samme dag ble han kronet til keiser av det bysantinske riket som Nikephorus II av patriarken Polyeuctus (956-970) i Hagia Sophia i nærvær av de to barnekeiserne. Han ga sin gamle far Bardas Phokas tittelen "Caesar" og sin bror, Leon, til "Kuropalates" og "Logothetes tou dromu" (~ ledende minister) og dermed sin nærmeste rådgiver. Leon beholdt disse funksjonene til slutten av brorens regjeringstid. General Johannes Tzimiskes, som hadde støttet Nikephoros, ble "strategos" av Anatolia. For å legitimere sin maktovertagelse giftet den over 50 år gamle Nikephoros seg 20. september med den 22 år gamle keiserinne-enken Theophano i Pfalzkapellet i "Nea" - det "Nye palasset".

Ved brorens hoff spilte Leon de facto rollen som nærmeste rådgiver og ledende minister som "Kuropalates". I et bemerkelsesverdig datids dokument, "Relatio de legatione Constantinopolitana" (rapport om legasjonen i Konstantinopel), er det en meget kritisk rapport fra biskop Liutprand av Cremona (* 920 - † 972), den senere ambassadøren i Konstantinopel. Keiser Otto II hadde sendt Liutprand til keiser Nikephorus II's hoff for å vinne en prinsesse "født i lilla" som brud. (en bysantinsk prinsesse "født i lilla" henviser til "Det lilla rommet" i keiserpalasset, som var dekorert med rombeporfyr, hvor barn til herskeren vanligvis ble født).

Luitprand skriver at han allerede to dager etter sin ankomst, 06.06.968, ble mottatt av Leon Phokas, bror, hoffmarskalk og kansleren til keiseren, De hadde imidlertid en heftig diskusjon om keiser Otto II's rett til å bruke den keiserlig tittel, noe Leon kraftig bestred, og han kalte ham derfor bevist og vedvarende bare konge. John J. Norwich beskrev treffende det bysantinske synet på Leon og hans bror Nikephoros: "Med skjult motvilje skal keiseren ha møtt diplomaten, som han betraktet som en tungeferdig svindler og kjetter, spesielt farlig gjennom sin elegante gresk I tillegg var han representant for en eventyrer som kalte seg selv keiser, og dermed hevdet trone og tittel."

Etter en del trakassering fra de bysantinske myndighetenes side måtte biskop Liutprand reise tilbake uten å ha oppnådd noe på denne - hans andre - reise til Konstantinopel, da brødrene Leon og Nikephoros krevde en fullstendig uakseptabel motytelse for en "purpurfødt" prinsesse, nemlig avståelsen av Ravenna, Roma, Øst-Italia, Istria og Nord-Dalmatia.

Fall og forvisning.

Nikephorus var en klassebevisst aristokrat, en tøff og vellykket kriger, uforgjengelig, men også grusom. En from asket som i mange år ikke spiste kjøtt, foraktet kvinner, sov på gulvet i hårete plagg og ba i flere timer hver dag. Men han var verken en diplomat eller en populær hersker. Hans opprinnelige popularitet som seirende feltherre - bl. a. i 969 da Antiochia igjen kom under bysantinsk kontroll etter 332 år - ble snart forbyttet mot generell kritikk og avvisning gjennom utenrikspolitiske feil og trykkende skatter for å finansiere felttogene, så vel som ved favorisering av de velstående klassene og forbudet mot donasjoner til kirken.

Det kom til krise i 969 etter at han fratok sin tidligere tilhenger, feltherren Johannes Tzimiskes, hans kommando og forviste ham til hans anatolske besittelser, samtidig som hans fortsatt attraktive hustru, Theophano, allierte seg med denne flotte, karismatiske armenieren for å styrte hennes mann. Keiser Nikephforus II ble myrdet i søvne natt til 11.12.969 med deltakelse av hans hustru, Johannes Tzimiskes og andre medsammensvorne - som hadde fått tilgang til palasset i kvinneklær. Mens kroppen fortsatt var blodig og lå under det vinduet den ble kastet ut fra, ble Tzimiskes utropt til keiser i gatene i Konstantinopel.

Theophano den Eldre hadde i løpet av et tiår lyktes med å forvandle to vellykkede generaler til tronerøvere ved å gjøre dem til beskyttere av sine sønner - de rettmessige keiserne. Imidlertid hadde Theophano ikke hjelp av intriger denne gang, da patriarken Polyeuktus av Tzimiskes krevde deres eksil, utlevering av alle medskyldige i drapet og opphevelse av alle keiserlige dekret rettet mot kirken. Tzimiskes gikk med på alt og ble derfor kronet første juledag 969 i Hagia Sophia av patriarken i Konstantinopel som Johannes I, keiser av det bysantinske riket.

Opprør og fornyet eksil.

Drapet på keiseren førte naturlig nok også til at hans bror, Leon, ble styrtet, og forvist til øya Lesbos sammen med familien. Imidlertid var han uvillig til å akseptere drapet på broren og familiens tap av makt. Året etter flyktet sønnen Bardas Phokas den Yngre fra Lesvos til Kappadokia, der familiens maktbase var. Der ble han utropt til keiser av Bysants ved et møte mellom adelen og borgerskapet. Samtidig spredte Leon og hans sønn nyheten i imperiet og ba om opprør mot usurpatoren (tronerøveren) Tzimiskes. Den nye keiseren reagerte raskt: han dømte Leon og Bardas til døden, men omgjorde deretter straffen til blinding og forvisning på livstid. Til slutt ga han i siste øyeblikk ordre om å trekke tilbake det glødende jernet og lot begge beholde synet. Leons sønn, Bardas Phokas den Yngre, som hadde latt seg utrope til keiser, ble lovet av Tzimiskes å få beholde liv og eiendom. Dette tilbudet kom for sent da Bardas og hans hær allerede nærmet seg Konstantinopel. Keiseren, som ikke hadde noen tropper i nærheten av

hovedstaden, kalte sin beste general og svoger, Bardas Scleros, tilbake fra den bulgarske fronten og beordret ham til å avverge fremrykket til Bardas Phokas så ublodig som mulig. I stedet for en hær sendte Scleros derfor hemmelige agenter forkledd som tiggere til Bardas Phokas' hær og oppnådde gjennom en skikkelig blanding av trusler og løfter at en stor del av hæren til slutt overgikk til Scleros, hvorpå Bardas Phocas ble tvunget til å avlyse sitt felttog. Han flyktet til en familiefestning i Kappadokia, men måtte overgi seg og ble sendt i eksil på øya Chios. Kort tid senere klarte også Leon Phokas å flykte fra eksil. I 971 samlet han igjen tropper og ba om et opprør mot usurpatoren Tzimiskes. Også denne gang endte imidlertid opprøret med nederlag, hvorpå han ble forvist til øya Prote og le blindet for å forhindre ytterligere maktplaner. Han døde i eksil på en ukjent dato.

Leon Phokas den Yngre var gift med en kvinne hvis navn og opprinnelse er ukjent.

Hans legitime barn var:
Nikephoros Phokas (* ca. 940 - † etter 989), Patrikios.
Bardas Phokas den Yngre (* ca. 940 - † 13.04.989 i Abydos).
978 "Domestikos ton scholon".
Utropt til anti-keiser av Bysants i 970 og 987.
Sophia Phokaina (* ca. 945), gift med Konstantinos Skleros (* ca. 920 - † 991),
svoger til keiser Johannes Tzimiskes.

Leons "uekte" barn:
Petrus Phokas, eunuch.
Manuel Phokas, Patrikios, falt i 964 mot sarasenerne i kampen om Rometta

Datter til Sophia Phokaina var:
Theophano Skleraina (* ca. 955-60 - † 15.06.991),
gift 14.04.972 med Otto II, tysk-romersk keiser og som sådan
keiserinne av Det hellige romerske riket og
en viktig regent av imperiet fra 985 til 994.»[1282]

(Barn XVII:43360, Far XIX:173437, Mor XIX:173438)

Gift

Barn:

Sophia Phokas. Levde 956. (Se XVII:43360).

XVIII:86833 fm fm fm ff mm ff mm ff ff

Udo av Lahngau. Greve. Levde mellom 860 og 879.

Udo var greve fra 861 til 879.

Han var muligens gift med en datter til Konrad I av Schwaben (800 - 862) som var bror til Rudolf Welfer. Deres far var greve Welf I av Bayern som døde ca. 824.[1283]

1282 Wikipedia.

1283 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 207. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 63.

Delingen av det frankiske riket etter traktaten i Verdun 843. (Wikipedia).

Fra tysk og engelsk Wikipedia (oversatt):

«Udo (nevnt fra 860 til 879) var greve i Lahngau.

Han var sønn til greve Gebhard og dermed medlem av familien Konradiner.

I et dokument fra år 861 omtales han og hans brødre – Berengar I av Neustria og Waldo, abbed i St. Maximin's i Trier – som "propinqui" (nære slektninger) til Seneschal Adalhard.

Selv om hans far hadde et godt forhold til kong Ludvig den Tyske, deltok Udo og hans brødre i Karloman av Bayerns konspirasjon i 861 mot kongen som resulterte i at de måtte flykte til Karl den Skallede i Vest-Franken. Kong Ludvig fratok dem embeter og len på Riksdagen i Regensburg, hvorpå de først dro til til deres slektning Adalhard i "Lotharii Regnum", senere Lothringen, inntil en allianse mellom Ludvig og Lothar II tvang brødrene og Adalhard til å forlate Midtriket.

Da Adalhard var morbror til den vest-frankiske dronning Irmentrud, kunne han eskortere sine slektninger trygt til det vest-frankiske hoffet, hvor de ble utstyrt med gods og len av Karl den Skallede.

Men i 865 mistet Adalhard og hans slektninger kongens gunst, sannsynligvis på grunn av feilbedømninger i kampen mot normannerne (tysk Wikipedia).

I følge engelsk Wikipedia hadde Karl den Skallede gitt brødrene ansvaret for vaktholdet over "marsjen" ("marca", grenseland) mot vikingene mens "marsjen" mot bretonerne ble gitt til Robert den Sterke.

Karls beskyttelse av familien provoserte rorgonidene, den mektigste familien i Neustria, som kontrollerte "ducatus Cenomannicus" (Maine). I 865 allierte de seg med Saloman av Bretagne og angrep brødrene. Karl tok marsjen tilbake for å oppnå fred og ga den til Gauzfrid av Neustria, en rorgonid.

Det var først Ludvig den Yngre, sønn til Ludvig den Tyske, som tok kontakt med brødrene som hadde flyktet til Vest-Franken og lovet å gjeninnsette dem i embeter og len.

Ludvig den Tyske døde i 876 og Ludvig den Yngre holdt tilsynelatende løftene sine, da Udo, hans brødre og deres far ble nevnt i stiftelsesbrevet for St. Severus-klosteret i Kettenbach/Gemünden i Westerwald i Øst-Franken i 879, men dette var også siste gang de nevnes.

Udos sønner var:
Konrad den Eldre († 906), greve i Oberlahngau etc.
Eberhard († 902/903), greve i Niederlahngau.
Gebhard († 910), 903 "Dux regni" i Lothringen.
Rudolf († 908), 892 til 908 biskop av Würzburg.»[1284]

(Barn XVII:43417, Far XIX:173665)

Gift

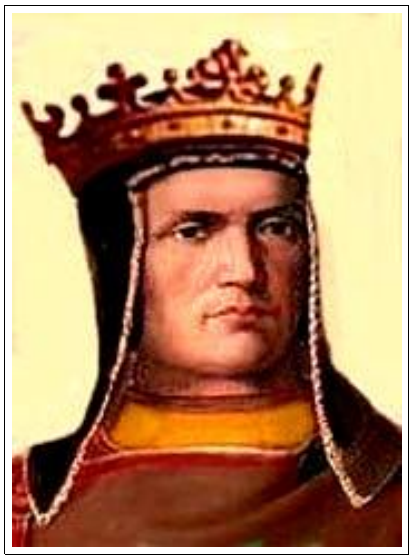
1284 Wikipedia.

Barn:

Gebhard I av Lothringen. Født mellom 860 og 868. Død 22.06.910 i Fritzlar i Hessen. (Se XVII:43417).

XVIII:86837 fm fm fm ff mm ff mm fm ff

Pipin av Vermandois. Greve. Født omkring 817. Død etter 850.

Fra engelskWikipedia (oversatt):

Pepin II Quentin (fransk: Pépin; ca. 817 - etter 850) var greve av Vermandois, herre over Senlis, Péronne og Saint Quentin.

Han var sønn til kong Bernard av Italia (sønnesønn til Karl den store) og hans dronning, Cunigunda av Laon.

Han støttet keiser Lothar etter at keiser Louis den fromme døde, til tross for at han hadde sverget troskap til Karl den skallede.

Pepins hustru er ukjent; deres barn var:
Bernard (ca 845 - før 893), greve av Laon i 877/878.
Pepin III (ca. 846 - 893), greve av Senlis og herre over Valois (877-893),
greve av Valois (886-893).
Herbert I, greve av Vermandois (ca. 850-907)
Cunigunda? Adelinde?[1285]

(Barn XVII:43419, Far XIX:173673, Mor XIX:173674)

Gift

Barn:

Herbert I av Vermandois. Født mellom 848 og 850. Død 907. (Se XVII:43419).

XVIII:86869 fm fm fm ff mm fm fm fm ff

Lothar I av Walbeck. Greve. Født 902. Død 929.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Lothar I (* 902 - † 929) var greve av Walbeck, av ukjent opphav.

Han var oldefar til Thietmar av Merseburg (* 975 - † 1018), og blir ofte forvekslet i genealogiske kilder med Thietmars andre oldefar med samme navn som var greve av Stade.

Grevene av Walbeck styrte et middelaldersk territorium med hovedstaden Walbeck nordøst for Helmstedt i den nåværende byen Oebisfelde-Weferlingen i Sachsen-Anhalt. Den første greven av Walbeck, Lothar I, var oldefar til Thietmar, prins og biskop av Merseburg, kronikøren til det ottoniske dynastiet i Tyskland og Det hellige romerske rike.

Lothars hustrus navn er ukjent. De hadde ett barn:
Lothar II den gamle († 986), greve av Walbeck.

Lothar døde i kamp mot slaverne i slaget ved Lenzen. Også Lothar II, greven av Stade, døde i dette slaget. Thietmar beskriver sine oldefedre (kalt "Liuthar" i hans "Chronicon"), som

"fornemme menn, de beste krigere, av berømt avstamning, og til ære og trøst for hjemlandet."

Slaget ved Lenzen var et slag mellom en saksisk hær fra kongeriket Tyskland og hærene til de slaviske Redarii-

[1285] Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 247. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 99.

og Linonenfolkene, som fant sted 04.09.929 nær den befestede Linonen-festningen Lenzen i Brandenburg, Tyskland. Den saksiske hæren under, kommando av den saksiske magnaten Bernhard, tilintetgjorde en slavisk Redarii-hær. Det markerte fiaskoen i slaviske forsøk på å motstå den tyske kongen Henrik Fuglefangerens ekspansjon til Elben.

Etter hans død ble Lothar etterfulgt som greve av Walbeck av sønnen og navnebroren.»[1286]

(Barn XVII:43435)

Gift

Barn:

Lothar II den Eldre av Walbeck. Levde 929. Død 986. (Se XVII:43435).

XVIII:86879 fm fm fm ff mm fm fm mm mf

Gottfried av Lothringen. Phalzgreve. Født omkring 905. Død etter 949.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
»Gottfried (* ca. 905 - † 1. juni etter 949), phalzgreve av Lothringen (fransk: Lorraine), var greve av Jülichgau minst fra 924 til 936 og sannsynligvis til og med 949.

En pfalzgreve var en høy embedsmann, tilsvarende lensfyrste, i de frankiske og tyske kongenes tjeneste. Han var kongens stedfortreder og forvalter av en pfalz (latin palatium, palass), det vil si en kongsgård der kongene allerede fra karolingisk tid oppholdt seg og utøvet sine funksjoner som dommere.

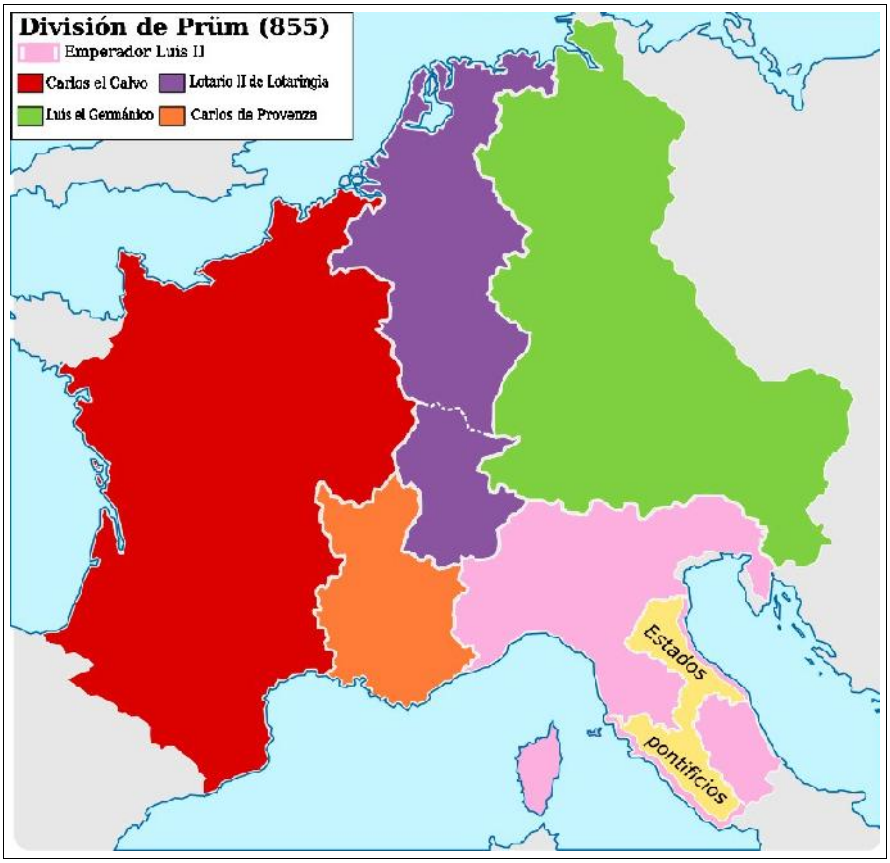
Gottfried var sønn til Gerhard I av Metz (* ca. 875 - † 910) og Oda av Sachsen (* ca. 877 - † etter 952), en datter til Otto I, hertug av Sachsen fra Liudolfingene-familien og dermed en nevø til kong Henrik Fuglefangeren. Videre var han en yngre bror til Wigfried som var erkebiskop i Köln fra 924 til 953 og erkekansler for sin fetter kong Otto I fra 941.

Det antas at hans hustru, Ermentrude (* 908/909), var den eldste datteren til Karl den Enfoldige, som sannsynligvis hadde hertugdømmet Lothringen ved den tiden og dermed var hans vasall-herre. Siden Karl ble avsatt i 923, både som konge og hertug, og ble tatt til fange kort tid senere, er det sannsynlig at bryllupet fant sted kort tid før Karl falt, spesielt siden de fem øvrige døtrene tilsynelatende ikke lenger var gift.

I et ikke kjent tidsrom var Gottfried som phalzgreve av Lothringen hertugens representant. Reginar hadde stillingen fra 911 til 915, deretter Wigeric. Siden Wigeric døde før 922, og Karl ble avsatt 923, er det et kort tidsvindu der Gottfried kunne ha fungert som stedfortreder for sin svigerfar i Lothringen.

Men siden Gottfried også var nevø til Henrik I, Otto I's fetter, og bror til Ottos nære rådgiver og senere kansler Wigfried, er det også mulig at denne posisjonen ble betrodd ham etter 923 til tross for hans tilknytning til den avsatte Karl. Det faktum at sønnen Gottfried selv var hertug av Nedre Lothringen i 959, og til å begynne med var stedfortreder for erkebiskop Bruno av Köln, Ottos bror og Wigfrieds etterfølger i begge stillinger, antyder at hans forbindelser med Sachsen var viktigere enn de med Vest-Franken.»

1286 Wikipedia.

Delingen av det karolingske rike. Lothringen i fiolett i midten, Vestfrankerriket i rødt til venstre og Østfrankerriket i grønt til høyre (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia.

«Lothringen (latin: Lotharii regnum) var et kongedømme i Vest-Europa i tidlig middelalder som etterfulgte det karolingske rike. Det besto av dagens Nederland, Belgia, Luxembourg, Nordrhein-Westfalen (Tyskland), Rheinland-Pfalz (Tyskland), Saarland (Tyskland), og Lorraine (Frankrike). Det har navn etter Lothar II som fikk de midtre delene av Frankerriket og deler av Italia etter sin far, Ludvig I. Da Lothar døde i 855 ble hans rike delt mellom hans sønner. Dette kunstige riket eksisterte fra 855 og til begynnelsen av 900-tallet

Lothringen ble skapt ut av den tredelte delingen i 855 av kongeriket Mellomfrankerriket, som i seg selv var dannet av en tredeling av det karolingske rike ved traktaten i Verdun i 843. De to andre rikene var Øst-Franken og Vest-Franken, og konflikter mellom disse to over Lothringen hadde sin bakgrunn i at disse var de gamle frankiske hjemlandene til Austrasia, og besittelsen av dem hadde stor prestisje. Da Lothringen manglet en enkel historisk eller etnisk identitet, var samtiden usikre på hva de skulle kalle det. Det ble derfor "Regnum quondam Lotharii" eller "Lotharii regnum" ("kongedømmet [til] Lothars"). Det har gitt navn til det moderne nederlandske navnet på provinsen Lothringen. Det franske navnet for Lorraine er avledet fra det latinske betegnelsen.»[1287]

(Barn XVII:43440, Far XIX:173757, Mor XIX:173758)

Gift omkring 922 med neste ane.

Barn:

Gerberga av Lothringen. Født omkring 925. Død 995. (Se XVII:43440).

XVIII:86880 fm fm fm ff mm fm fm mm mm

Ermentrude av Vest-Franken. Grevinne. Født omkring 908.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Det antas at Ermentrude (* 908/909) var den eldste datteren til Karl den Enfoldige av Vest-Franken (* 879 - † 929) og Fredrerunda av Sachsen (* ca. 887 - † 917).

Hun var gift med Gottfried av Lothringen.

Karl den Enfoldige hadde sannsynligvis hertugdømmet Lorhringen ved den tiden og var dermed Gottfrieds vasall-herre. Siden Karl ble avsatt i 923, både som konge og hertug, og ble tatt til fange kort tid senere, er det sannsynlig at bryllupet fant sted kort tid før Karl falt, spesielt siden de fem andre døtrene tilsynelatende ikke lenger var gift.

Gottfried og Ermentrude hadde barna:

[1287] Wikipedia.

Gottfried I (* 925/935 - † sommeren 964 i Roma), greve av Hainaut,
hertug av Nedre Lothringen 959-964.
Gerberga (* 925/935 - † før 24.05.996), gift med Megingoz av Geldern.
Gerhard II (* 925/935), 963 greve av Metz, abbed av Remiremont.
Gebhard (* 925/935).
Adalhard.»[1288]

(Barn XVII:43440, Far XIX:173759, Mor XIX:173760)

Gift omkring 922 med forrige ane.

XVIII:87041 fm fm fm fm ff ff ff ff ff

Robert den Sterke av Tours. Greve. Født omkring 830. Død 25.07.866.

Robert «den Sterke» («le Fort») var greve av Tours, Auxerre og Blois og marki av Neustria.

Han var vistnok sønn til Theodoret eller Wittekind III. Hans mor skal være Adelheid av Tours som var datter til greve Hugo av Tours.

Robert skal ha vært gift med en Adelheid som muligens var datter til Ludvig «den Fromme». Det antydes imidlertid også at hun kan ha vært datter til Karl «den Skallede». Hun var hans annen hustru og skal ha vært søster til keiserinne Irmengard. Robert kunne ikke ha ektet henne før mot slutten av sitt liv. Hun kan derfor ikke ha vært mor til Odo og Robert, og da heller ikke til Richilde. Hennes ekteskap med Robert kan neppe ha funnet sted før 866.[1289]

Le duc Hugues le Grand i et slektstre av Robertians. Detalj av en belysning, Bibliothèque municipale de Besançon, 1300-tallet (Wikipedia).

Det er ulike «bud» når det gjelder Roberts forfedre.

I engelsk Wikipedia oppgis det (oversatt):
«Det er usikkert hvem hans foreldre var. Mens svært lite er kjent om Robertian-familiens opphav har det kommet spekulative forslag.
I følge ett var Robert sønn av Robert III av Worms. Langt mer spekulativt, hovedsakelig basert på bruken av navnet Robert eller lignende navn, er det blitt foreslått at hans familie hadde sin opprinnelse i Hesbaye-regionen i dagens Øst-Belgia, eller kanskje at den stammer fra familien Chrodegang fra Metz. Disse forslagene er imidlertid ikke etterforsket.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Robert the Brave (fransk Robert le Fort, latin Robertus Fortis, noen ganger oversatt som Robert den Sterke; † 15. september eller 25. juli eller 2. juli 866 i slaget ved Brissarthe) var greve av Tours, Paris og Anjou. Han kom fra den rheinlands-frankiske familien til Rupertines. Rupertines-grenen grunnlagt av ham kalles Robertiner, oppkalt etter ham. Han var stamfar til Maison de France, House of France. De franske konger fra kapetianernes hus og deres datterselskaper, husene til Valois og Bourbon, er uten unntak Roberts etterkommere i en uavbrutt mannlig linje.
Roberts far var Rupert III, greve i Wormsgau og Oberrheingau, og hans mor Wiltrud av Orléans. Fra 837 til etter 840 var han, som etterfølgeren til sin bror Guntram, greve av Wormsgau; Så flyttet han til det vest-frankiske riket som da ble styrt av Karl den Skallede, til de eiendommene nær Orléans han arvet fra etter sin mor. Hans svoger Walaho IV fulgte etter til Wormsgau.

1288 Wikipedia.

1289 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 289. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 58.

I 852 ga Karl den Skallede Robert grevskapene Angers og Tours og stillingen som lekabt ved klosteret Marmoutier nær Tours; senere (866) ble han lekabt av klosteret Saint- Martin de Tours. Derved fikk han som skytshelgen for disse klostrene, i henhold til en skikk som var utbredt på den tiden rett til å disponere deres inntekter uten å bo der eller behøve å befatte seg med den åndelige ledningen. I 853 utnevnte Karl ham til kongelig budbringer (missus dominicus) for regionene Tours (Touraine) og Angers (Anjou). Som greve av Angers og Tours utøvde han funksjoner som motsvarte en markgreves.

I 858 var han en av lederne for den aristokratiske opposisjonen mot Karl den Skallede, som ønsket at Ludvig den Tyske skulle overta Vest-Frankens krone. Samtidig var han motstander til Ludvig den Stammende, som var sønn og fremtidig etterfølger til kong Karl, og som Karl hadde gitt Ducat Maine som sitt nærmeste ansvarsområde. De opprørske adelsmennene, sammen med de facto autonome bretonerne, lyktes i å drive Ludvig den Stammende ut av Maine. Ludvig kom tilbake til farens hov. Dette måtte Karl finne seg i, da han var avhengig styrken til de opprørske adelsmennene i forsvaret mot bretonerne og normannerne. I 861 forsonet kong Karl seg med Robert og ga ham militærkommandoen over området mellom Seine og Loire ("ducatus inter Ligerim et Sequanam", ikke et "hertugdømme" i senere betydning av begrepet) og dermed ansvaret for kampen mot normannerne og bretonerne. I 862 oppnådde Robert en viktig fremgang i kampen mot den bretonske prinsen Salomo. Ludwig den Stammende var, som et resultat av denne utviklingen underlegen sin rival Robert, ikke i stand til å gjenvinne Maine. Han gjorde opprør mot faren, allierte seg med Salomo og plyndret Roberts grevskap Angers. Robert angrep de tilbaketrekkende motstandere, slo dem og vant tilbake byttet. Ludvig måtte flykte og underkastet seg sin far i 862. I 863 overga også bretonerne seg.

I 865 ble det inngått et kompromiss mellom kong Karl, Ludvig den Stammende og Robert den Tapre. Robert avslo grevskapet Angers til Ludwig og mottok to burgundiske grevskap, Auxerre og Nevers, som kompensasjon.

Året etter falt Robert i kamp mot Loire-normannerne i slaget ved Brissarthe.

Hans første hustru het sannsynligvis Agane, mer er ikke kjent om henne.
De hadde to barn:
En sønn som arver eiendommen i Bourgogne i 866
En datter, sannsynligvis Richildis, arving av Blois, gift med Theobald greve av Tours - de er stamforeldrene til grevene av Blois og Chartres.

Han ble gift 2. gang i begynnelsen av 864 med Adelaide (Aelis) av Tours, † etter 866, datter til greve Hugo av Tours (Etichonen) og Bava (Ava), enke etter Konrad I, greve av Aargau og Auxerre, greve av Linzgau (Welfen).

De hadde sønnene
Odo (konge av Frankrike 888-898) og
Robert I (hertug, motkonge av Frankrike (922-923).»[1290]

(Barn XVII:43521)

Gift med neste ane.

Barn:

Robert I den Modige av Frankrike. Født 866. Død 15.06.923 ved Soisson. (Se XVII:43521).

XVIII:87042 fm fm fm fm ff ff ff ff fm

Adelaide av Tours. Dronning. Død etter 866.

Adelaide (Aelis) var – i henhold til tysk Wikipedia – datter til greve Hugo av Tours (Etichonen) og Bava (Ava), enke etter Konrad I, greve av Aargau og Auxerre, greve av Linzgau (Welfen).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Robert og Adelaide hadde to sønner:
Odo (Eudes), * sannsynligvis begynnelsen av 865, † 1. eller 3. januar 898 i La-Fère- sur-Oise, 866 "nobilis Franciae", greve av Paris og Aquitaine, før 27.10.886 Herre av Anjou og Touraine, verge for kong Karl III og regent av Frankrike ved slutten av 887,, konge av Frankrike 888-898, gravlagt i basilikaen Saint-Denis; gift sannsynligvis i 881 med Theoderata av Troyes (Thierrée de Troyes), bevitnet i 890, sannsynligvis datter av greve Aleram (Nebelungen) ¥
Robert I., * (postumt) 866, † 15.06.923 i slaget ved Soissons, 893 greve av Poitiers, markgreve i Neustria og Orléans, 898 greve av Paris, ble abbed av Saint-Denis og Saint-Martin de Tours, 29.04.922 Konge av Frankrike; gift 1. gang med Aelis, gift 2. gang ca. 890 med Beatrix von Vermandois, † etter mars 931, datter til greve Herbert I (karolingisk) »[1291]

(Barn XVII:43521)

Gift med forrige ane.

1290 Wikipedia.

1291 Wikipedia.

XVIII:87043 fm fm fm fm ff ff ff ff mf

Herbert I av Vermandois. Født mellom 848 og 850. Død 907. Gjentakelse, se side 837.

XVIII:87045 fm fm fm fm ff ff ff fm ff

Otto I den Opplyste av Sachsen. Hertug. Født mellom 830 og 840. Død 30.11.912.

Otto «der Erlauchte» var hertug av Sachsen 880 - 912.

Han var først greve i Sydthüringen. Han ble hertug av Sachsen i 880, idet han etterfulgte sin bror Bruno ifølge en forordning av Ludvig III.[1292]

Otto I, detalj fra den berømte ottonernes familietabell i et manuskript av "Chronica Sancti Pantaleonis" fra ca. 1237 (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Otto (* ca. 830/40 - † 30.11.912), kalt den Opplyste (tysk: Otto der Erlauchte) av senere forfattere, tilhørende det ottonske dynastiet og hertug av Sachsen fra 880 til sin død.

Otto var en yngre sønn til den saksiske greven Liudolf († 866), stamfar til dynastiet, og hans hustru Oda († 913), datter til den saksiske princeps ("den første borger") Billung. Blant hans søsken var hans eldre bror Bruno, arving til farens gods, og Liutgard, som i 876 ble dronning av Øst-Franken,gift med den karolingiske kongen Ludvig den Yngre. Ekteskapet viste Liudolfs dominerende posisjon i de saksiske landene.

Omkring 873 giftet Otto seg med Hedvig (død 903), sannsynligvis datter til den frankiske "princeps militiae" Henrik av Franconia, et medlem av det adelige huset Babenberg (Popponids). De hadde to sønner, Thankmar og Liudolf, som døde før ham, mens hans tredje sønn, Henrik Fuglefangeren,etterfulgte ham som hertug av Sachsen og senere ble valgt til konge. Ottos datter Oda ble gift med den karolingiske kongen Zwentibold av Lotharingia, sønn til keiser Arnulf. Hans familie kalles Liudolfinger etter faren. Da hans barnebarn, keiser Otto den Store, tiltrådte, ble den da også kalt det ottonske dynastiet.

Ved et charter fra kong Ludvig den yngre til Gandersheim kloster datert 26.01.877, blir "pago Suththuringa" (region Sør-Thüringen) beskrevet som "comitatu Ottonis" (i Ottos hertugdømme). Han etterfulgte sin bror Bruno etter dennes død i slaget ved Lüneburger Heide (Ebsdorf) 02.02.880 og kjempet mot vikinginntrengerne.

Otto regjerte over store saksiske og thüringer eiendommer, og ble nevnt som dux i senere kilder, mens han i et samtidig charter fra 28.01.897 ble beskrevet som "marchio", og "pago Eichesfelden" (Eichsfeld) nå er funnet å være innenfor hans område (march) . Han var også lekabt (verdslig abbed) i Hersfeld Abbey i 908, og femti år senere ble han beskrevet som "magni ducis Oddonis" (storhertug Otto) av kronikeren Widukind av Corvey da han beskrev ekteskapet til søsteren Liutgard med kong Ludvig.

Til tross for sine dynastiske relasjoner hadde Otto bare svak kontakt med det karolingiske hovet og forlot sjelden Sachsen. Han forble en regional østfrankisk prins og hans overherrer, Ludvig den Yngre og keiser Arnulf, som han hadde godt forhold til, blandet seg sjelden inn i saksisk autonomi. I sine land var Otto prins i praksis, og han etablerte seg også som hersker over de nærliggende slaviske stammene i øst, som Daleminzi.

Ifølge Widukind of Corvey tilbød det "saksiske og frankiske folket" Otto kongedømmet i Øst-Franken etter at den siste karolingiske monarken Ludvig Barnet døde i 911. Han aksepterte imidlertid ikke dette på grunn av sin høye alder og foreslo i stedet hertug Konrad av Franken. Sannheten i dette anses som tvilsom.

Året etter døde Otto ved Pfalz i Wallhausen. Han ble gravlagt i Gandersheim klosters kirke. »[1293]

1292 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 46. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 68.

(Barn XVII:43523, Far XIX:174089, Mor XIX:174090)

Gift omkring 869 med neste ane.

Barn:

Henrik I Fuglefangeren av Sachsen. Født omkring 876. Død 02.07.936. (Se XVII:43523).
Oda av Sachsen. Født omkring 877. Død etter 952. (Se XVIII:88180).

XVIII:87046 fm fm fm fm ff ff ff fm fm

Hedvig av Babenberg. Hertuginne. Født omkring 850. Død 24.12.903.

I «Allgemeine deutsche Biographie» hevdes at Hedwig stammet fra Karolinerne.[1294]

WIDA † SIGILLVM - HEDWIGIS. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Hedvig (også kjent som Hathui) (* ca. 850/55 - † 24.12.903), var hertuginne av Sachsen fra omkring 880 til sin død i hennes ekteskap med Liudolfing-hertugen Otto den Opplyste. Hun var mor til kong Henrik Fuglefangeren.

Hennes foreldre er ikke tydelig angitt i noen samtidig kilde. En rimelig antagelse er at hun var datter til markgreven Henrik av Franken († 886), dokumentert som en "princeps militiae" hos den østfrankiske kongen Ludvig den Yngre og hertug av Austrasia under keiser Karl den Fete. Hertug Henrik døde i kampen mot vikingene under beleiringen av Paris i Vest Franken.

Hedvig giftet seg med Otto († 912), en yngre sønn till den avdøde saksiske greven Liudolf.

Ektemannens familie hadde allerede oppnådd en dominerende posisjon i stammehertugdommet Sachsen; Ottos søster Liutgard var gift med kong Ludvig den Yngre omtrent samtidig. Med støtte fra sin svoger, Kong Ludvig den Yngre, lyktes Otto å bli overhode for Liudolfing-dynastiet og arving til de saksiske godsene, da hans eldre bror Bruno ble drept i kamp mot vikingene i slaget ved Lüneburger Hede i 880. Hedvigs ektemann forble en lojal tilhenger til det karolingiske dynastiet, mens han steg til posisjonen som saksisk hertug (Herzog).

Hedvig og Otto hadde tre sønner:
Henrik Fuglefmgeren (* ca. 876 - † 936), etterfulgte sin far i 912 og
hans eldre brødre Thankmar og Liudolf, som begge døde unge.
I tillegg dertil datteren
Oda (* ca. 877 - † etter 952), gift 1. gang i 897 med kong Zwentibold av Lothringen († 900),
en illegitim sønn til keiser Arnulf og
2. gang med Gerhard av Metz (* ca. 875 - † 910).»[1295]

(Barn XVII:43523, Far XIX:174091)

Gift omkring 869 med forrige ane.

XVIII:87047 fm fm fm fm ff ff ff fm mf

Theoderik av Ringelheim(?). Greve. Født mellom 858 og 867. Død etter 929.

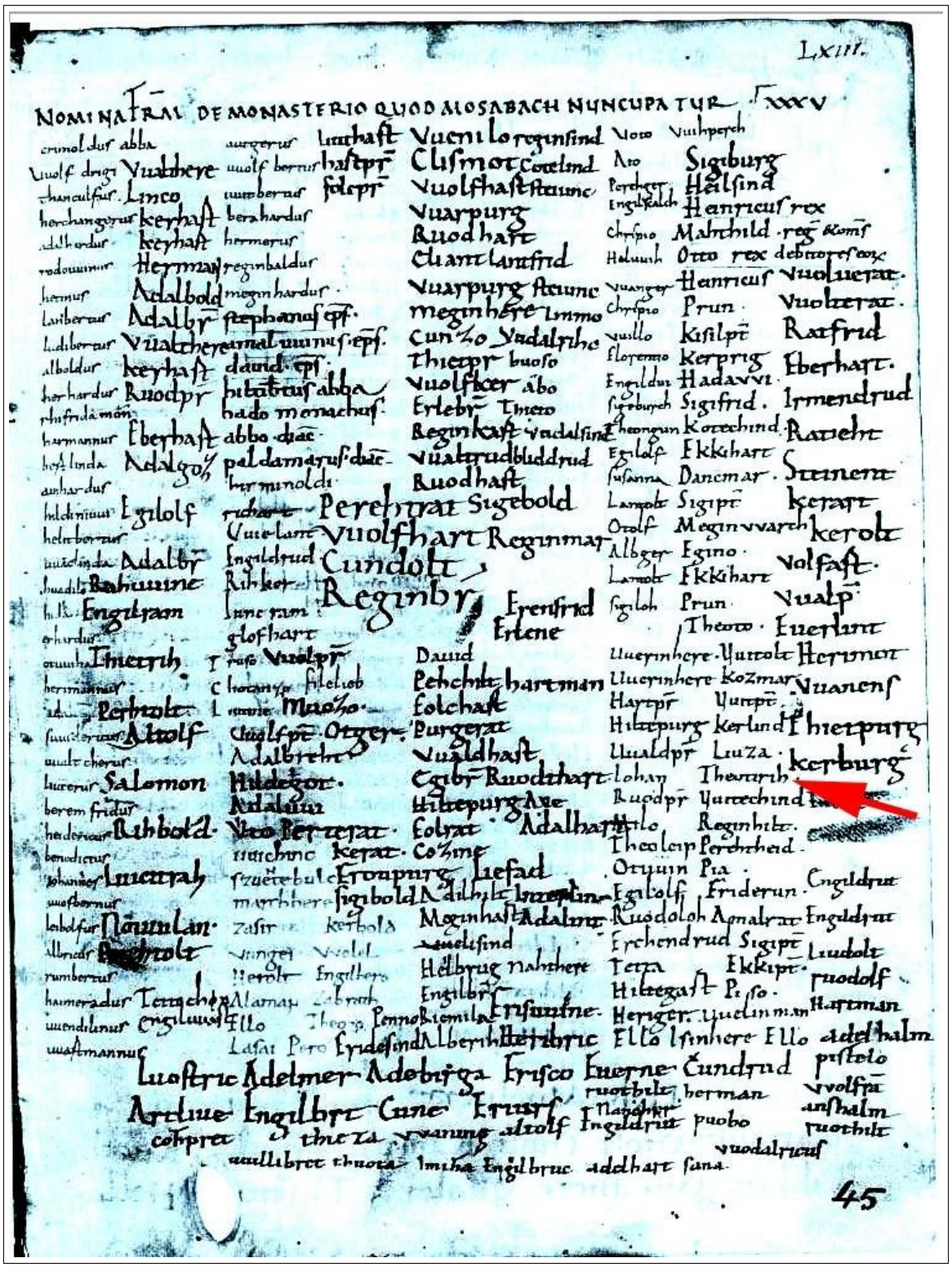
Theoderik (Dietrich) var greve av Ringelheim og Oldenburg.[1296]

1293 Wikipedia.

1294 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 56. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 24, 68.

1295 Wikipedia.

1296 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 59. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 67.

Theoderik innført som «Theotirih» i en gruppeinnførsel av den ottoniske kongefamilien og deres viktigste hjelpere fra 929 i «Reichenauer Verbrüderungsbuch» (Zürich sentralbibliotek, Rh. hist. 27, side 63) – nederste halvdel av nest siste kolonne ved siden av Kerburg-innførselen). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

Theoderik (Thiadrich, Dietrich) (* 858/867 - † etter 929), også kjent som Dietrich av Ringelheim, var en saksisk greve fra middelalderen i den tyske regionen Westfalen.

I følge samtidige kronikker stammet hans Imedinger-familie fra huset til den saksiske hertugen Widukind.

Dietrich ble sannsynligvis født i andre halvdel av 800-tallet, noen tiår etter at sakserne ble brakt under kontroll av Karl den Stores frankiske rike. Hans dødsdato er fortsatt usikker, men kan ha vært etter 910 ifølge "Memoirs of the Royal Academy of Sciences and Letters". I følge "genealogieonline" døde Dietrich mellom 916 og 920.

Han er imidlertid innført i et utdrag fra "Reichenauer Verbrüderungsbuch" i 929 (se bilde).

Dietrich giftet seg tilsynelatende to ganger

Hans første hustru var Gisela av Lothringen. De hadde sønnen

Beuve II, biskop av Châlons-sur-Marne,
og tre døtre:
Amalrada,
Bia og
Frederuna (* ca. 887 - † 917), gift med Karl den Enfoldige (* 879 - † 929),
konge av Vest-Franken og konge av Lothringen.

Hans andre hustru var Reinhild, som var av "kongelig dansk og frisisk blod".
De hadde datteren
Mathilda (* ca. 895 - † 968), gift med Henrik I Fuglefangeren (* ca. 876 - † 936),
hertug av Sachsen og senere konge av Øst-Franken.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Theoderik var sønn til Mathilde, senere abbedisse i Herford-klosteret.
Hans fars navn er ukjent. I følge en bemerkning fra Widukind av Corvey var Theoderik en etterkommer til den "saksiske hertugen" Widukind og gift med Reginhild.
Avhengig av hvordan dette leses, hadde Thiadrich tre brødre eller sønner som het Reginbern, Widukind og Immed.
I tillegg til Mathilde regnes Bia, Amalrada, Peretheid og Frederuna som hans døtre.

Tilknytningen til Ringelheim som fortsatt forekommer i dag, kommer trolig fra en tilføyelse i den tapte "Cronica Saxonum". Denne ble imidlertid ikke opprettet før omkring 1300. Utdrag er overlevert av Heinrich von Herford. Ifølge Georg Waitz fra 1885 var det ingen forbindelse mellom Theoderik og Ringelheim.»[1297]

(Barn XVII:43524)

Gift 1. gang med **Gisela av Lothringen.** Grevinne. Levde 887.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Gisela av Lothringen var gift med Theoderik av Ringelheim.
De hadde sønnen
Beuve II, biskop av Châlons-sur-Marne
og tre døtre
Amalrada,
Bia og
Frederuna (* ca. 887 - † 917), gift med Karl den Enfoldige,
konge av Vest-Franken og Konge av Lothringen.»[1298]

Barn:

Frederuna av Sachsen. Født omkring 887. Død 10.02.917. (Se XIX:173760).

Gift 2. gang med neste ane.

Barn:

Mathilda av Ringelheim. Født omkring 895. Død 14.03.968 i Enger. (Se XVII:43524).

XVIII:87048 fm fm fm fm ff ff ff fm mm

Reginhild av Friesland. Grevinne. Levde 895.

Reginhilds far var Gotfred († 885) som var greve av Frisland.[1299]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Theoderiks andre hustru, Reinhild, var av "kongelig dansk og frisisk blod".

Reginhild og Theoderik hadde datteren:
Mathilda (* ca. 895 - † 968), gift med Henrik I Fuglefangeren (* ca. 876 - † 936),
hertug av Sachsen og senere konge av Øst-Franken.»»[1300]

(Barn XVII:43524)

Gift med forrige ane.

1297 Wikipedia.

1298 Wikipedia.

1299 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 63. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 67.

1300 Wikipedia.

XVIII:87049 fm fm fm fm ff ff ff mf ff

Rainulf II av Poitou. Hertug. Født omkring 850. Død 05.08.890.

Hertug av Aquitania og greve av Poitou 867 - 890.

Rainulf ble med vanskelighet sin fars etterfølger og regjerte til 890. Han slo i 868 tilbake normannernes angrep på Poitiers.

Rainulf ville ikke annerkjenne Eudes og lot seg etter sigende proklamere som konge av Aquitanien av de andre grevene. Alliert med normannerne, han ektet datteren til en av deres anførere, dannet han et parti til gunst for Karl «den Enfoldige». Eudes angrep Poitou, men sluttet fred og anerkjente Rainulf som greve. Senere ble Rainulf forgiftet av Eudes.

Hans hustru het muligens Irmgard.[1301]

Fra tysk og engelsk Wikipedia (oversatt):
«Rainulf II av Poitou, også kalt Ranulf eller Ramnulf (* ca. 850 - † 05.08.890) fra familien Ramnulfid var greve av Poitou fra 866 og hertug av Aquitania fra 887. Da Karl den Tykke døde i 888, valgte han seg selv til konge av Aquitania til 889 eller hans død, hvoretter tittelen falt bort.
Han var sønn til Rainulf I (* ca. 820 - † 866), greve av Poitoi og Bilchilde, en datter til greve Roricos I (* ca. 770 - † 839), greve av Maine.

Etter hans fars død i slaget ved Brissarthe i 866, ble Rainulf og hans brødre Gauzbert og Ebalus i 868 kastet ut av Poitou av Bernard av Gothia. De fant tilflukt ved hoffet til underkongen Ludvig den Stammende av Aquitania, selv etter at Ludvig – av Karl den Skallede – ble satt under formynderskap av Bernhard og andre i 872. Etter at Karl den Skallede døde i 877 og Ludvig den Stammende etterfulgte ham i hele imperiet, ble Bernhard av Gothien utvist etter et mislykket opprør, hvoretter Rainulf kunne ta tilbake sin farsarv.

Rainulf kan ha blitt valgt til konge av adelen i Aquitania, da de først aksepterte kong Odo av Frankrike i 892 etter Ranulfs død. Bare "Annales Fuldenses" gir ham definitivt denne tittelen, og skrev
"Deretter bestemte Rannolf at han ville bli betraktet som konge"
("Deinceps Rannolfus se regem haberi statuit").
Etter at Ludvig den Stammende døde i 879 blir han ansett å ha satt seg selv som verge for hans unge sønn, Karl den Enfoldige, som ble født samme år.
Fra da av regjerte han i det vestlige Aquitania som en uavhengig fyrste, og det var grunnen til at han fikk tittelen Konge av Aquitania i "Annales Fuldenses".

Keiser Karl den Tykke ble avsatt i 887, men Rainulf nektet å anerkjenne den valgte kongen, Odo,
"Annales Vedastes" registrerte dette i 889:
"Post nativitatem vero Domini cum paucis Francis Aquitaniam perrexit, ut eos sibi sociaret. Quo audito, Ramnulfus, dux maximae partis Aquitaniae, cum sibi faventibus venit ad eum, adducens secum Karolum puerum, filium Hludowici regis; et iuravit illi quae digna fuerunt, simul et de ipso puerulo. . . Aquitanos itaque rex ex parte receptos, festinavit propter Nortmannos redire in Franciam."
"Etter jul [888] dro [Odo] til Aquitania med noen få frankere, for å bli akseptert [som konge]. Da han hørte dette, kom Rainulf, hertug av størstedelen av Aquitaine, med sine støttespillere til ham, og hadde med seg barnet, Karl, sønn til kong Ludvig, og han sverget til den som var det verdig [dvs. Odo] , det samme gjorde gutten ... Så kongen vendte tilbake fra Aquitania til Frankrike [i juni] på grunn av nordboerne."

Etter at Odo stort sett hadde blitt dominerende nord for Loire, forsonet Rainulf seg med ham tidlig i 889.
Han beholdt sin kongelige status og ble kalt "dux maximae partis Aquitaniae" (hertug av det meste av Aquitania) i "Annales Vedastini". Det skal bemerkes at Rainulf verken ble tildelt eller tilranet seg denne verdigheten. Den første fyrsten av Aquitania var Vilhelm den Fromme, som Rainulf var venn med. Tittelen "Dux" var kun ment å illustrere Rainulfs enestående maktposisjon.

Rainulf grunnla visegrevskaper i hans herredømme, inklusive visegrevskapet Thouars, for bedre å beskytte områdene mot vikingangrep.

Til tross for hans avtale med kong Odo, ble Raiunlf alltid ansett som hans største trussel. Da han døde i 890 under et møte med kongen, ble Odo mistenkt for forgiftning av blant annet Ademar av Chabannes.

Rainulfs hustru het Ada, hun gikk i et kloster etter hans død. Hennes grav er på et museum i Poitiers.
De hadde en sønn, Ramnulf III, men han døde uten etterkommere, sannsynligvis i 901.

I tillegg hadde Ramnulf II en illegitim sønn, Eblels Manzer, som etterfulgte ham som greve i Poitou.»[1302]

(Barn XVII:43525, Far XIX:174097, Mor XIX:174098)

Gift

1301 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 267. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 15.

1302 Wikipedia.

Barn:

Ebles Manzer av Poitou. Født omkring 870. Død mellom 932 og 935. (Se XVII:43525).

XVIII:87065 fm fm fm fm ff ff fm mf ff

Ingelger av Auxerre. Visegreve. Født omkring 840. Død omkring 886.

Ingelger var far til Fulko I som var greve av Anjou. Han var selv ikke greve av Anjou.

Det går mange sagn om ham og en hustru ved navn Adele, men noe sikkert om dette vet man ikke.

Ifølge «Dictionaire de Biographie Française» av J. Bateau var han gift med Adele, arving til Gâtinais. Med henne fikk han Auxerre og Orleans. Hennes far skal ha vært Tertulle, sønn til en røver, jeger eller bonde. Han skal av Karl «den Skallede» ha fått et embete i Gâtinais.[1303]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Ingelger (latin: Ingelgerius) (* ca. 840 - † 886), var visegreve av Angers ca. 880. Han er stamfar til det første huset Anjou.

Ingelger omtales ikke i noen samtidige kilder. Han nevnes bare i et dokument i 929 fra greve Fulko den Røde som hans far ("Ingelgerio genitore meo ...")
I "Gesta Consulum Andegavorum" skrevet av Jean de Marmoutier på 1100-tallet, navngis en viss "Tertullus nobilem dux" som far og "Petronillam" som mor til Ingelger. En krønike fra Saint-Martin de Tours skrevet litt senere beskriver ham som en nevø til Hugo Abbas.
I følge "Historia Comitum Andegavorum" ble Ingelger innsatt som visegreve i Orléans av den vest-frankiske kong Ludvg II den Stammende og betrodd forsvaret av Tours mot normannerne. Kongen skjenket ham også en del av Anjou.

Hans hustru var Aelindis/Adelais i følge "Gesta Consulum Andegavorum", en niese til biskopene Adalhard av Tours og Raino av Angers.

Deres sønn, Fulco av Anjou († 941, var den første greven av Anjou.

(Barn XVII:43533)

Gift

Barn:

Fulko I den Røde av Anjou. Født omkring 865. Død mellom 31.08.941 og 01.05.942. (Se XVII:43533).

XVIII:87103 fm fm fm fm ff ff mm mm mf

Richard Dommeren av Burgund. Hertug. Født omkring 858. Død 921.

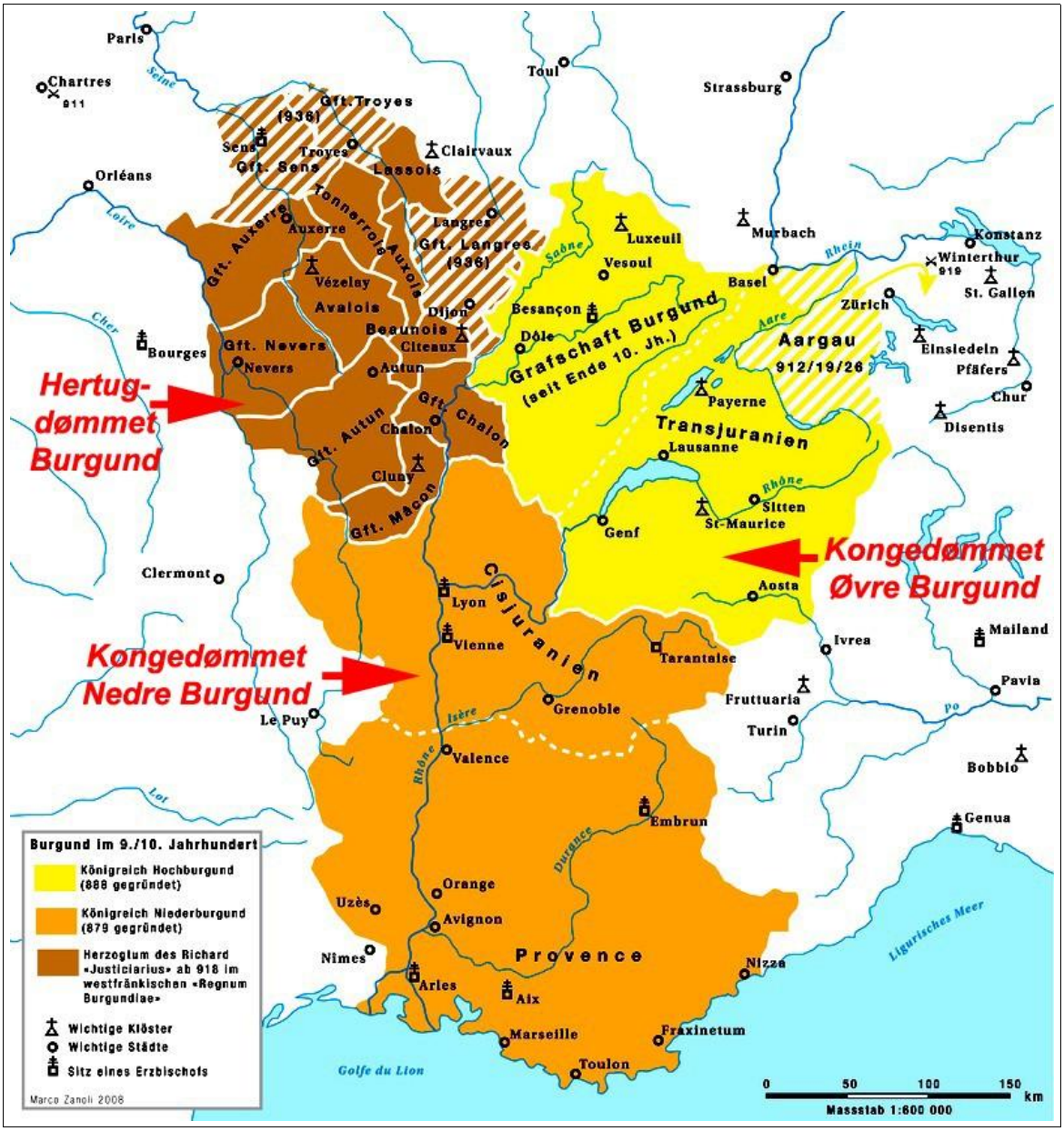
Richard Dommeren «latin: Richardus Justitiariu» var hertug av Burgund ca. 888 - 921.

Han var bror til Boso som var konge av Provence og som døde i 888. Bosos hustru, Ermengerd, ble deretter holdt i fangenskap av Richard.

Richard var formynder for Bosos sønn, Ludvig, som etterfulgte Boso som konge.[1304]

1303 J. Bateau: Dictionaire de Biographie Française. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 861. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 13.

1304 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 421. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 13, 48.

Kart over de tre delene i det gamle kongeriket Burgund, ca. 900. Øvre Burgund, Nedre Burgund og Richard Dommerens hertugdømme Burgund i den franske delen av det gamle burgundiske kongedømmet (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Richard Dommeren (latin: Richardus Justitiarius, fransk: Richard le Justicier) (* 858 - † 921 i Auxerre) var en frankisk adelsmann fra Buviniden-familien. Under slutten av 900-tallet var områdene i det gamle Burgund vest for Saône under hans styre og han regnes derfor som grunnleggeren av det middelalderske hertugdømmet Burgund, tilsvarende dagens franske landskap Bourgogne.

Richard var sønn til Bivin av Vienne (* 810-30 - † 863), greve av Metz og legmannsabbed av Gorze, og hans hustru Richilde av Arles. Han var bror til Boso av Vienne, hans søster, Richildis, var hustru til den vestfrankiske kongen og senere keiseren Karl den Skallede. Richard var også nevø til kong Lothar II gjennom sin mors tante.

Fra omtrent 887/888 var Richard gift med Adelheid, en søster til den transjuranske Dux (Øvre Burgund) og senere kong Rudolf I fra Guelph-familien. Hans hustru brakte ham grevskapet Auxerre som medgift inn i ekteskapet.

Broderkamp.

Etter at keiser Ludvig II døde i 875, fulgte Richard og hans bror Boso svogeren, kong Karl den Skallede, til Italia, hvor Karl ble kronet til keiser i Roma av pave Johannes VIII. Med utnevnelsen av Boso til "Dux" (hertug) og "Missus Regius" (kongelig sendebud) i Italia, tok buvinidene en ledende posisjon, spesielt i den burgundiske regionen. Omkring 877 overtok Richard og welferen Hugo Abbas stillingen som "Missus" i Italia etter broren, etter at Boso hadde blitt tilbakekalt derfra.

Richard selv dukker opp første gang som greve i 876, sannsynligvis i Sens. Boso benyttet kong Ludvig den Stammendes død i 879 til å opphøye seg selv til konge av Nedre Burgund (Cisjurania) og Provence. Richard støttet ikke dette, men forble lojal mot de karolingiske kongene Ludvig II og Carloman II, som belønnet ham i 880 med forlening av grevskapet Autun og posisjonen som legmannsabbed for Saint-Symphorien. Samme år ledet han et felttog sammen med kongene Ludvig III, Carloman og Karl den Tykke mot sin egen bror, som ble beseiret nær Saône og

deretter ble Mâcon og Lyon erobret. En første beleiring av Vienne i august 880 mislyktes. Etter et nytt forsøk i september 882, lyktes Richard og kong Carloman endelig å ta byen. Boso klarte å flyke, men hans hustru og barn ble tatt til fange og plassert under Richards omsorg i Autun.

Etter Bosos død i 887 forfremmet Richard svigerinnen Ermengarde til regent av Nedre Burgund og overførte nevøen, Ludvig den Blinde, til keiser Karl den Tykkes hoff, hvor Karl adopterte ham.

Hertug av Burgund.

Etter kong Karlomans død i 884 støttet Richard den østfrankiske karolingeren, Karl den Tykke som ny konge i det Vest-Frankiske riket. Derved kom han i konflikt med familien Robertin omkring greve Odo av Paris, som ble valgt til konge etter at Karl den Store ble avsatt i 887. Imidlertid støttet Richard – sammen med Vilhelm den Fromme, Ramnulf II av Poitou og erkebiskop Fulko av Reims – den mindreårige Karl den Enfoldige og bemektiget seg i de følgende årene Tonnerre og Nevers, mens grevene av Dijon og Chalon anerkjente ham som deres lensherre. Etter disse fremskrittene kjente kong Odo seg tvunget til – i et møte i Chalon-sur-Saône i mai 892 – å anerkjenne Richards sammenføyde herrskapsområde, som igjen førte til en mer nøytral holdning mellom karolinger og robertiner. Etter det begynte Richard å befeste sitt områdes herredømme. I 894 erobret han Langres og blindet byens robertinske biskop. Året etter tok han Sens og Troyes og låste erkebiskopen – som hadde utført den kongelige ordinasjonen av Odo – inn i ett fangehull. Han utnevnte også seg selv til å være abbed for klostrene i ainte-Colombe i Sens og Saint-Germain i Auxerre.»

Normannens flukt fra hæren til Richard, hertugen av Burgund. "Grandes Chroniques de France" ca. 1275-1280, Sainte-Geneviève biblioteket (Wikipedia).

«Samtidig med denne konflikten var Richard også engasjert i den defensive kampen mot normannerne. De hadde invadert Burgund i 888 og plyndret Bèze. Richard forfulgte normannerne og slo dem ved Saint-Florentin. Samme år hadde Richards svoger, den transjuriske "Dux" Rudolf hevet seg til konges rang i sitt domene og etablerte dermed kongeriket Øvre Burgund.

Etter kong Odos død i 898 ble Karl den Enfoldige alment anerkjent. Han på sin side anerkjente Richard som markgreve ("marchio"), noe som identifiserte ham som den første fyrsten av Burgund, som ble værende i det vestfrankiske riket. Etter dette var Richard fortsatt engasjert mot normannerne. Disse hadde angrepet Tonnerre og Montbard i 898, hvorpå Richard overrasket og beseiret dem i Argenteuil-sur-Armançon. I 911 angrep normannerne under Rollo Auxerre. Richard allierte seg med markisen Robert av Neustria, greven Ebalus Mancer av Poitou og biskop Géran av Auxerre og vant en knusende seier over normannerne i Chartres i juli 911, noe som førte til Saint-Clair-sur-Epte-traktaten.

Fra 918 ble Richard kalt "greve og hertug av Burgund" ("comes et dux Burgundiae").

Han døde i august/september 921 og ble gravlagt i klosteret i Sainte-Colombe i Sens. Aquitaine-hertugen Wilhelm den Fromme grunnla det berømte benediktinerklosteret i Cluny i Burgund i 910.»

Historisk kart over de karolingiske rikene, med øvre og nedre Burgund, år 888 (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Burgund er en historisk region, først et kongedømme og senere hertugdømme, i dagens Frankrike og Sveits. Den omfatter delvis dagens Bourgogne, bestående av departementene Côte-d'Or, Nièvre, Saône-et-Loire og Yonne. Som hertugdømme ble Burgund i senmiddelalderen en mektig aktør på den europeiske scene i direkte konkurranse med den franske konge i Paris

Burgund ble først bosatt av gallere, deretter av romere (gallo-romere). Den germanske stammen burgunderne befant seg på 200-tallet ved elven Main og i det maktvakum som oppsto etter at Romerriket kollapset krysset de Rhinen i år 411 og slo seg ned i området mellom Genfersjøen og Middelhavet. Her dannet de et kongedømme i Worms. Til tross for gjentatte strider med romere og hunere dannet kongedømmet til slutt det området som i dag er grenselandet mellom Sveits, Frankrike og Italia, og området fikk etterhvert navn etter dem. I år 534 ble Godmar, den siste burgundiske kongen, beseiret av frankerne og Burgund ble absorbert i frankernes voksende rike.

Burgunds moderne eksistens har sine røtter i oppløsningen av frankernes rike. Da den dynastiske etterfølgerorden ble avgjort på 880-tallet var det fire burgundiske områder:

- Det øvre kongedømmet, Transjuranske Burgund rundt Genfersjøen.
- Det nedre kongedømmet, Nedre Burgund i Provence.
- Hertugdømmet Burgund vest for Saône.
- Grevskapet Burgund øst for Saône.

De to kongedømmene, øvre og nedre Burgund, ble forent i 937 og deretter opptatt i det tysk-romerske riket under Konrad II av det tysk-romerske rike i 1032 som kongedømmet Arles. Hertugdømmet Burgund ble annektert av den franske tronen i 1477. Grevskapet Burgund forble løselig tilknyttet det tysk-romerske riket (periodisk uavhengig, derav navnet "Franche-Comté"), og endelig opptatt i Frankrike i 1678 ved traktatene i Nijmegen.»[1305]

(Barn XVII:43552, Far XIX:174205, Mor XIX:174206)

Gift med neste ane.

Barn:

Adelheid av Burgund. Levde 915. Død etter 920. (Se XVII:43962).
Ermengard av Burgund. Født omkring 905. Død omkring 945. (Se XVII:43552).

1305 Wikipedia.

XVIII:87104 fm fm fm fm ff ff mm mm mm

Adelaide av Auxerre.[1306] Hertuginne. Født mellom 865 og 870.

Adelheid av Auxerre (Burgund), etter en gravering fra 1641 ved hennes grav i dominikanerkirken i Louvain (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Adelaide av Auxerre (* 865/870) var en hertuginne av Burgund i middelalderen.
Hun var datter til Konrad II den Yngre († 876), hertug av Burgund og hans hustru, Waldrada av Worms (* 801).

Hun ble gift i 888 med Richard Dommeren, hertug av Burgund.

Adelaide og Richard hadde barna:
Rudolph av Frankrike (* ca. 890 - † 936), gift med Emma av Frankrike,
datter til Robert I av Frankrike.
Hugo, den Svarte († 952).
Boso (* 895 - † 935).
Ermengarde av Burgund (* ca. 905 - † ca. 945), gift med Gilbert, greve av Burgund.
Adelaide av Burgund († etter 920), gift med Reginar II, greve av Hainaut.
Richilda, gift med Litaud I, greve av Mâcon.»[1307]

(Barn XVII:43552, Far XIX:174207)

Gift med forrige ane.

XVIII:87169 fm fm fm fm ff mf ff ff ff

Sancho I Garcéz av Pamplona. Konge. Født omkring 860. Død 10.12.925.

Konge av Pamplona (Navarra) 905 - 925.

Navarraslekten var konger av Navarra (Pamplona) fra 810 til 1134. Slekten etterfulgte Castillaslekten som konger av Castilla fra 1026 til 1230 og Leonslekten som konger av Leon fra 1037 til 1230. Deretter var slekten konger av Castilla-Leon fra 1230 til 1516. Sidegrenen var grever av Aragon fra 809 til 922. Aragon ble fra 970 et eget kongerike i union med Navarra, men ble i 1035 skilt ut som eget kongerike under Aragonslekten.

Det er usikker hvem som er Sancos foreldre. Mogens Bugge angir i «Våre forfedre»:
Han far, Garcia Jimenéz, var greve av Aragon og døde i 882-84. Han kalles også Garcia Iñigués. Disse navnene er ofte feilaktig tillagt to forskjellige personer. Han var gift med Urraca som var av kongelig byrd og mor til Fortun Garcés, bror til Sancho. Det oppgis at hans farfar, Iñigo Arista, var den første konge av Pamplona og at han døde så sent som i 880.

Bent og Vidar Billing Hansen angir i «Rosensverdslektens forfedre»:
Den videre rekkefølge angir tradisjonelt at hans far, Garcia I Iñigues, døde i 880 og at hans farfar, Iñigo Arista, døde i 851 (29 år tidligere enn angitt av Mogens Bugge). Det oppgis at en kilde, «Nouvelle Larousse illustré» av Claude Augé, angir at hans far var Garcia Jimenez som døde i 883 og at hans farfar var Jimeno Garces, født ca. 800.

Sancho etterfulgte sin bror Fortun Garcéz og utvidet sitt territorium til Tudela.

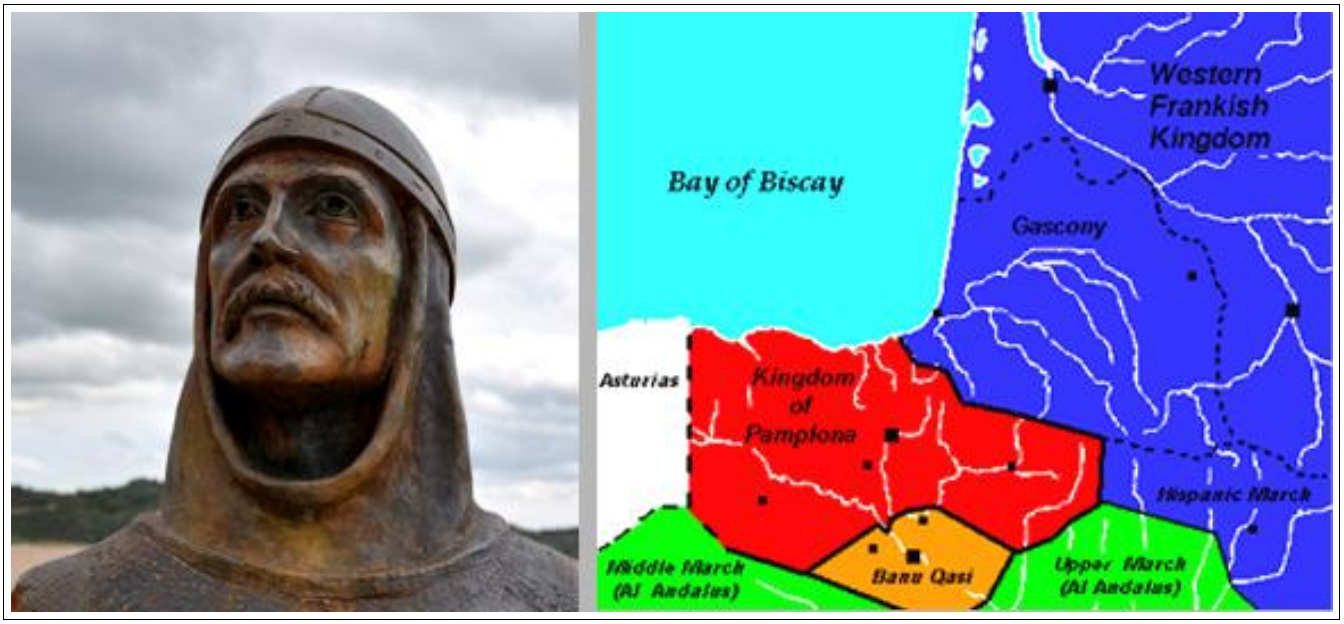
I 905 antok han kongenavn, men nedla regjeringen i 919 og gikk i kloster. Landet ble imidlertid i 920 truet av invasjon av maurerne. Han allierte seg med Ordoño III, men de kristne armeer led et fullstendig nederlag ved Valjunquera. Muselmennene trengte helt frem til Frankrike, men led ved tilbaketoget delvis nederlag ved Roncevaux.

I 924 foretok sarasenerne en ekspedisjon helt frem til Pamplona som de dog måtte oppgi.[1308]

1306 Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 48, 101.

1307 Wikipedia.

1308 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 927. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 35, 65, 75.

T. v. Sancho Garcés I de Pamplona. T. h.. Kongeriket Pamplona ved Sancho I død (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Sancho I Garcés († 11.12.925) var konge av Navarra (familien Jiménez) fra 905 til 925.

Sancho var sønn til en García (II) Jiménez og hans andre hustru Dadildis von Pallars. Hans far tilhørter det baskiske huset etter "Íñigo Arista" og var kanskje identisk med en konge med samme navn fra midten av 800-tallet. I 905 hadde Sancho fratatt sin fjerne slektning, Fortún Garcés, makten og forvist ham til klosteret San Salvador de Leire og dermed tatt kontroll over Pamplona.

Sancho avsluttet Pamplonas tradisjonelle allianse med emiratet Banu Qasi og startet en utvidelsespolitikk mot kalifatet i Cordoba (Al-Andalus) i allianse med kong Ordoño II av León. Fram til 918 underla han seg området rundt Logroño, Nájera og Tudela. 26.07.920 ble de allierte slått i slaget ved Valdejunquera av kalifen Abd ar-Rahman III, men Sancho klarte å erobre slottet Viguera etter at han trakk seg tilbake til Cordoba i 921, og dermed sikret han Río Iregua-dalen og vant et brohode sør for Ebro. Ordoño II hadde erobret Nájera i 923, men provoserte dermed fram en ny straffeekspedisjon fra kalifen, som gjenerobret Nájera i 924 og deretter brannskattet Pamplona. Sancho ventet ut at kalifen skulle trekke seg tilbake til fjellene, hvoretter han våren 925 kunne erobre Nájera som han klarte å sikre permanent. Navarras nyvundne land motsvarte dermed områdene i øvre ("Alta") og sentrale ("Media") Rioja. I de erobrede områdene bosatte han kristne grupper og munker for å stabilisere sitt styre der. Deretter grunnla han klosteret San Martín de Albelda 05.01.924.

Sancho døde 11.12.925. Han ble gravlagt i kapellet i San Estebán slott nær Villamayor de Monjardín. Da sønnen García ikke var myndig ved den tiden, overtok hans bror Jimeno styret.

Sancho var gift med Toda Aznárez, som, i motsetning til ham, var en direkte etterkommer til Íñigo Arista. Det er åpenbart at han legitimerte sitt styre gjennom dette ekteskapet.»[1309]

(Barn XVII:43585)

Gift med neste ane.

Barn:

Sancha Sánchez av Pamplona. Født omkring 910. Levde 940. (Se XVII:43588).
Garcia I Sanchez av Pamplona. Født omkring 913. Død 22.02.970. (Se XVII:43585).
Urraca Sánchez av Pamplona. Grevinne, dronningkonsort. Født omkring 915.

1309 Wikipedia.

Dronning Urraca avbildet i "Liber genealogiae regum Hispanie" fra 1500-tallet (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Urraca var datter til Sancho I, konge av Pamplona og hans hustru, Tota Aznárez av Pamplona, og søster til García Sánchez I av Pamplona.

Urraca Sánchez var en infanta av Pamplona og dronningskonsort av León.

Hun var kong Ramiro II av Leóns andre hustru. De hadde to kjente barn, senere kong Sancho I av León og regent Elvira Ramírez.»[1310]

XVIII:87170 fm fm fm fm ff mf ff ff fm

Toda Aznárez av Pamplona. Død 15.10.958. Dronningkonsort.

Tosa var dronning av Navarra.

Hun var formynder for sønnen Garcia II mens han var mindreårig. Hun var både klok og energisk.

Toda døde i 958.[1311]

Dronningskonsort Toda Aznares (her kalt Theodora), dronning og regent av Navarra (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Toda Aznárez (baskisk: Tota Aznar) († 15.10.958), kjent som Toda av Pamplona, var dronningkomfort av Pamplona ved sitt ekteskap med Sancho I. Hun styrte riket som regent for den mindreårige sønnen, García Sánchez, I fra 931. Hun stammet selv fra det forrige kongelige dynastiet, Aritza.

Toda var datter til Aznar Sánchez (* før 860), herre over Larraun og sønnedatter til kong García Íñiguez av Pamplona, mens hennes mor, Onneca Fortúnez (* ca. 850 - † etter 890), var datter til kong Fortún Garcés. Dermed var Toda en etterkommer av Aritza-dynastiet av Navarra-monarker. Toda var tante eller kusine til kalifen Abd-al-Rahman III.

1310 Wikipedia.

1311 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 932. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 75.

Hun var gift med kong Sancho I av Pamplona, som hun hadde følgende barn med:
García I, konge av Pamplona fra 925 til 970.
Urraca, dronning av León fra 931 til 951 som hustru til Ramiro II.
Oneca, dronning av León fra 926 til 931 som hustru til Alfonso IV.
Sancha, grevinne av Castilla som hustru til Fernán González.
Velasquita, gift 1. gang med greve Munio Vélaz av Álava,
gift 2. gang med Galindo av Ribagorza,
gift 3. gang med Fortún Galindez.
Munia.
Orbita.

Etter at Sanches døde mens sønnen, Garcia, fremdeles var mindreårig, ble han etterfulgt av sin bror, Jimeno Garcés, som var gift med Todas søster Sancha.

Da svogeren, kong Jimeno døde i 931, ble dronning Toda regent og verge for sin lille sønn, García Sánchez I. I 934 signerte Toda en traktat hvor hun lovet lojalitet til sin nevø, Abd-ar-Rahman III, og løslot gisler fra Banu Di n-Nun-klanen, mens kalifen bekreftet sønnen García's styre (dette har noen ganger blitt tolket som en handling fra kalifen for å frigjøre García fra morens direkte kontroll). Dette førte til opprøret i Falces av en greve Fortún Garcés, en "irriterende mann som hatet muslimer", og opprøret ble slått ned av Cordoba-styrker. Toda brøt traktaten i 937 og framtvang et straffefelttog.

Hun forekommer flere ganger i kongelige "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev), ved ekskludering av sin svigerdatter som var dronning fra 947 til 955, og igjen i 959. I 958 styrte hun sitt eget underkongedømme i området ved Degio og Lizarra, byer som ellers ikke er identifisert.»

Interiør de la Mezquita de Córdoba. (Wikipedia).

«Samme år interesserte hun seg for helsen til sin dattersønn, Sancho I av León, hvis fedme i stor grad var grunnen til at han ble detronisert. Toda ba om hjelp fra Abd-ar-Rahman III, kalifatet i Córdoba var kjent for sine leger. Kalifen sendte henne sin jødiske lege, Hasdai ibn Shaprut, som lovet å kurere Sancho under den forutsetning at Toda besøkte byen Córdoba. Derfor ankom Toda, sønnen García Sánchez I av Pamplona og barnebarnet, Sancho I fra León sammen med adelsmenn og geistlige til Córdoba, hvor de ble mottatt med full ære og mye pomp. Denne kristne dronnings ankomst til hovedstaden i et islamsk kalifat forsterket Abd-ar-Rahman III's prestisje blant undersåttene, og regnes som et landemerke i middelalderens diplomati. Sanchos medisinske behandling var vellykket, og han ble "lindret fra sin overdrevne korpulens."

Toda var en energisk diplomat som arrangerte politiske ekteskap for sine døtre blant de konkurrerende kongedømmene og adelen i det kristne Iberia. Hun døde i 958.»[1312]

(Barn XVII:43585, Far XIX:174339, Mor XIX:174340)

Gift med forrige ane.

XVIII:87171 fm fm fm fm ff mf ff ff mf

Galindo Aznárez II av Aragón. Greve. Død 922.

Fra tysk og engelsk Wikipedia (oversatt):

«Galindo I. Aznárez († etter 867) var greve av Aragón fra huset Galíndez på midten av 800-tallet. Han var sønn til greve Aznar I Galíndez.

Når og under hvilke omstendigheter Galindo overtok grevskapet Aragón er uklart. Hans far ble forvist av sin

[1312] Wikipedia.

svoger, García Galíndez "den Onde", og hans bror, Centulio, ble myrdet. Muligens kunne han gjenvinne makten i Aragón med støtte fra kongene i Pamplona. Galindo ("Galindo gratia Dei comes") nevnes i tre bekjentgjørelser fra kong García Jiménez, datert til årene 858 og 860, som det førstnevnte vitnet som skjenker donasjoner til klosteret San Martín de Cillas. Antagelig var denne kongen identisk med far til barnebarnet Galindo II's hustru med samme navn. Videre ble sønnen Aznar II gift med en datter til kong García Íñiguez. Det er sannsynlig at Galindo utførte et politisk vekselspill mellom disse to kongene, som åpenbart konkurrerte om makten i Pamplona, for å vinne deres støtte.

Videre ga Galindo ("Galindo Asinarii comes") to donasjoner til klosteret San Pedro de Siresa, hvorav den siste dateres til år 867 og samtidig var siste gang han nevnes. Dette dokumentet nevner kongene "Karlo rege in Franza", "Aldefoso filio Ardonis in Gallia Comata" og "Garsia Enneconis in Pampilona" som samtidige herskere. Dette representerer også den siste betraktning av en frankisk konge i bekjentkjørelene fra grevene i Aragón.

Galindo var gift to ganger.

Med sin første hustru, Acibella, datter til greve García II Sánchez av Gascogne og hans hustru Amuna av Périgord, fikk han tre barn:

Toda Galíndez, gift med Bernat I, greve av Ribagorza,
som hun tilførte Sobrarbe, et "Comarce" (grevskap) i Aragón.

Redemptus Galíndez, biskop.

Mirón Galíndez, som sannsynligvis døde før sin far siden han ikke arvet grevskapet
til tross for at han var en legitim sønn.

Med sin andre hustru, Sancha Garcés av Pamplona, datter til García Jiménez og Onneca Rebelle av Sangüesa og søster til Sancho I, hadde 2 barn:

Andregoto Galíndez, som arvet grevskapet Aragón.
Hun var dronning av Pamplona ved ekteskapet med sin fetter
García Sanchez, konge av Pamplona (* 925 - † 970).

Velasquita Galíndez, gift 1. gang med Íñigo López de Estigi y Ciligueta.
Hun kan også ha vært hustru til
greve Fortún Jiménez av Aragon (nevnt 943-58).

Galindo var også far til flere "uekte sønner":

Guntislo, Sancho, Belasco, Banzo (far til en Galindo) og Aznar.»[1313]

(Barn XVII:43586, Far XIX:174341, Mor XIX:174342)

Gift med neste ane.

Barn:

Andregoto Galindéz av Aragón. Levde 930. (Se XVII:43586).

XVIII:87172 fm fm fm fm ff mf ff ff mm

Sancha Garcés av Pamplona. Grevinne. Levde 900.

Sancha var datter til García Jiménez av Pamplona.

Hun ble gift 1. gang med Íñigo Fortúnez, sønn til kong Fortún Garcés av Pamplona.

Sancha var gift 2. gang med Galindo Aznárez II, greve av Aragón.[1314]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Sancha Garcés av Pamplona var datter til García Jiménez av Pamplona og Onneca Rebelle (Oppøreren) av Sangüesa og halvsøster til kong Sancho I av Pamplona.

Hun var gift 1. gang med Íñigo Fortúnez, sønn til kong Fortún Garcés av Pamplona,

Hun var gift 2. gang med Galindo Aznárez II, greve av Aragon.

Sancha og Galondo hadde barna:

Andregoto Galíndez, som arvet grevskapet Aragón.
Hun var dronning av Pamplona ved ekteskapet med sin fetter
García Sanchez, konge av Pamplona (* 925 - † 970).

Velasquita Galíndez, gift 1. gang med Íñigo López de Estigi y Ciligueta.
Hun kan også ha vært hustru til
greve Fortún Jiménez av Aragon (nevnt 943-58).»[1315]

(Barn XVII:43586, Far XIX:174343)

1313 Wikipedia.

1314 Codex de Roda.

1315 Wikipedia.

Gift med forrige ane.

XVIII:87173 fm fm fm fm ff mf ff fm ff

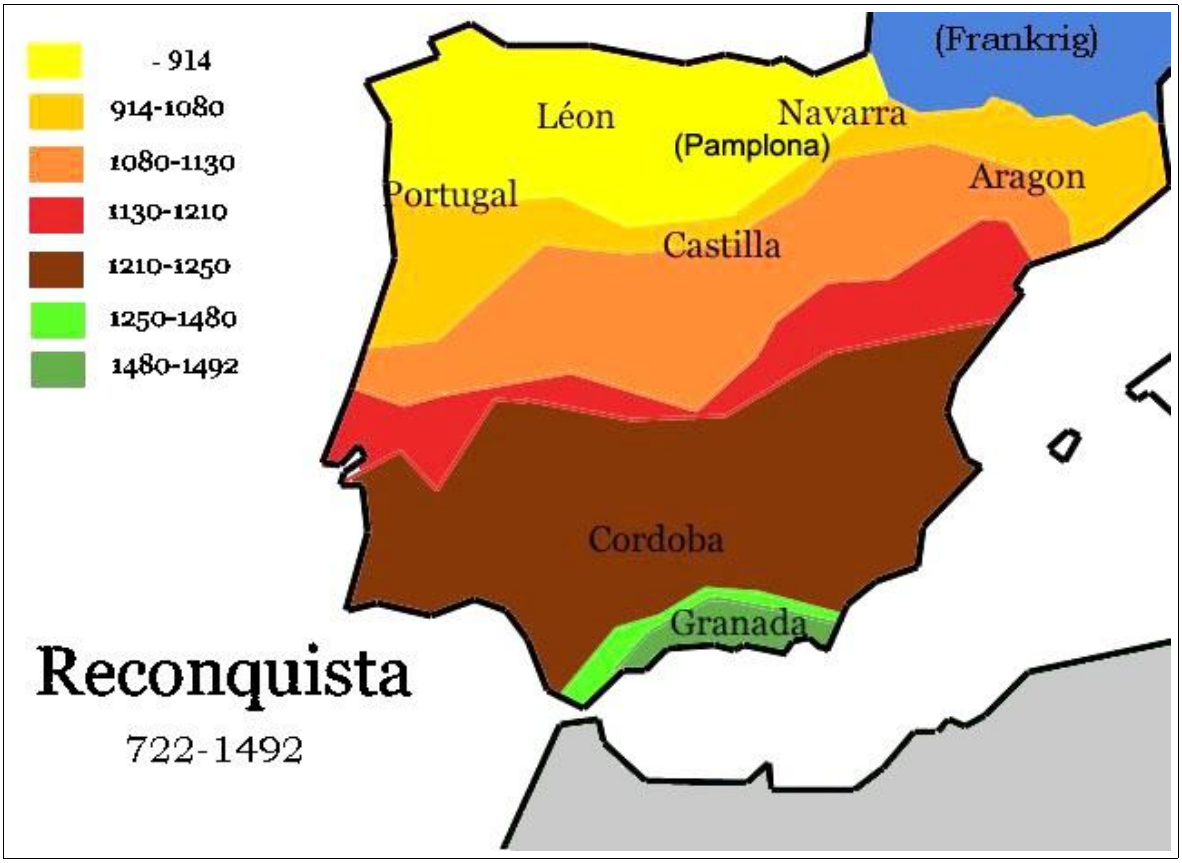
Gonzalo Fernández av Castilla. Greve. Født omkring 870. Død omkring 935.

Gonzalo Fernandéz forekommer i forskjellige diplomer og skrifter fra 899 til 919. Han nedstammer fra dommeren Nuño Rasura.

Gonzalo Fernandéz var, etter nyere undersøkelser, far til Fernan Gonzalez.[1316]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Gonzalo Fernández (* ca. 870, † ca. 935) var greve av Burgos (ca. 899-915) og av Castilla (ca. 909-915). Han var far til Fernán González, grunnleggeren av grevskapet Castilla, stort sett uavhengig av kongeriket León. Han blir også noen ganger referert til som Gonzalo Fernández de Lara,

Bare få livsdata er kjent om Gonzálo Fernández: I en bekjentgjørelse ved grunnlegningen av klostret San Pedro de Cardeña fra år 899 blir han for første gang nevnt som "Greve av Burgos" (Comite Gundissalbo Fernandiz in Uurgus); Dernest ser det ut til at han har satt sete i Lara (i dag Lara de los Infantes), omtrent 45 km sør for Burgos. Han utøkte deretter suksessivt herredømmet fra Espinosa de los Monteros og Escalada nord for Burgos til Río Arlanza. Han omtales neste gang i 912, han - sammen med sine alierte - Gonzalo Téllez og Munio Núñez - ble utnevnt av den leonesiske kong García I som en av de tre anførerne ved "repoblación" av tidligere islams områder nord for Río Duero.»

Kart over utviklingen av "Reconquista" på den iberiske halvøya fra år 914 til 1492 (Wikipedia).

«Repoblación var et spansk begrep for gjenbefolkning av erobrede områder på den iberiske halvøya som en del av middelalderens "Reconquista" (Gjenerobring [fra arabisk styre].

Han konsentrerte seg om byene Clunia, San Esteban de Gormaz og Burgos og om festningen Haza sør for Duero. Gonzálo Fernández nevnes igjen i dokumenter fra arene 914 og 915 som "Greve av Castilla" og "Greve av Burgos"; Deretter ser det ut til at han har flyttet til det kongelige hoffet i Leon. I årene mellom 924 og 930 dukker en "Gundisalvus comes" opp flere ganger ved det kongelige hoffet i Navarra - om dette dreier seg om Gonzalo Fernández er uklart. Den siste omtalen av en Gundisalvus Fredinandiz er i året 932.

Etter hans død ble hans levninger sannsynligvis gravlagt i klosteret San Pedro de Arlanza.

Med sin hustru, Muniadona, hadde han to barn:
Ramiro González († 936 i kamp mot maurene)

1316 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 942. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 35.

Fernán González († 970), første uavhengige greve av Castilla »[1317]

(Barn XVII:43587)

Gift

Barn:

Fernan Gonzalez av Castilla. Født omkring 910. Død 970. (Se XVII:43587).

XVIII:87175 fm fm fm fm ff mf ff fm mf

Sancho I Garcéz av Pamplona. Født omkring 860. Død 10.12.925. Gjentakelse, se side 961.

XVIII:87176 fm fm fm fm ff mf ff fm mm

Toda Aznárez av Pamplona. Død 15.10.958. Gjentakelse, se side 963.

XVIII:87201 fm fm fm fm ff mf mf ff ff

Ordoño II av León. Konge. Død ...01.924 i Zamora.

Konge av Leon 914 - 924.

Ordoño ble konge av Galicien i 910 og ble dessuten valgt til konge av Leon i 914. Han lå stadig i strid med kaliffene av Córdova.

Han ble 2. gang gift med Aragonta fra Galicien som ble forstøtt.

Ordoño døde i januar 924 i Zamora og ble bisatt i Santa Maria de Leon.[1318]

Ordoño II. Miniatyr (ca. 10. / 11. århundre) (Wikipedia).

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):
«Ordoño II († 924) var konge av León (914-924) og (som Ordoño I) av Galicia (910- 924).
Han var sønn til Alfonso III fra Asturia, som sendte ham for å bli utdannet ved "Banu Qasi"-dynastiet i Saragossa. Ved farens død i 910 ble han kronet til konge av Galicia. Da hans bror, Garciá I av Zamora, døde i 914 gikk også Leóns krone over til ham. Dertil førte han territoriene til det asturiske-leónesiske riket inn under sitt styre og bosatte seg i León. Med ham sluttet kongeriket Asturias eksistens samtidig som kongeriket León begynte å eksistere.

Han fortsatte politikken fra sine forgjengere med territorielle utvidelse i to retninger. I vest nådde han byene Évora og Mérida, som han plyndret. Den mauriske guvernøren ble tvunget til å betale for tilbaketrekningen av troppene fra León. I øst sluttet han seg til kong Sancho I av Pamplona i hans kamp mot emiren av Córdoba, Abd ar-Rahman III, videre. Maurerne ble beseiret i slaget ved San Esteban de Gormaz i 917, noe som resulterte i at byene Arnedo og Calahorra ble fratatt "Banu Qasi" året etter. Abd al-Rahmans reaksjon drøyde ikke lenge, for i 920 sendte han en hær som tok tilbake Osma og San Esteban de Gormaz, invaderte Navarra og beseiret de kristne i slaget ved Valdejunquera. Han lyktes også med å fange biskopene i Tui og Salamanca.

1317 Wikipedia.

1318 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 950. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 65.

Ordoño II tilskrev nederlaget med fraværet av grevene i Castilla, som han hadde bedt om mobilisering, men som han ventet forgjeves på. Deretter kalte han grevene til Tejares og lot dem drepe. Et motangrep fra kristne tropper førte til okkupasjonen av La Rioja og annektering av områdene rundt Nájera og Viguera i Navarra.

Ordoño giftet seg tre ganger, men hadde kun barn i det første ekteskapet.:

Han ble gift 1. gang i 892 med Elvira Menendez, datter til greve Hermenegildo Gutiérrez.
De hadde 3 sønner som alle senere ble konger:
Sancho Ordoñez,
Alfons IV og
Ramiro II.

Han giftet seg 2. gang i 922 med Aragonta González, datter til greve Gonzalo Betótez og Elvira Gatónez (oldebarn til kong Ramiro I av Asturia). Han satte henne til side fordi "hun ikke behaget ham".

Da han inngikk en politisk allianse med kong Sancho I i Pamplona, ble han gift 3. gang i 923 med kongens datter, Sancha.

Han døde i 924 og etterlot seg små barn, og ble derfor etterfulgt av sin eldste gjenlevende bror, Fruela, konge av Asturia, noe som senere førte til arvestrid.

Hans enke giftet seg på nytt med Álvaro Herraméliz, greve av Álava, og etter hans død i 931 ble hun gift med Fernán González av Castilla.»[1319]

(Barn XVII:43601, Far XIX:174401, Mor XIX:174402)

Gift 910 med neste ane.

Barn:

Ramiro II av León. Født omkring 900. Død omkring 951 i Zamora. (Se XVII:43601).

XVIII:87202 fm fm fm fm ff mf mf ff fm

Elvira Menéndez (Nuña?) av Galicia. Grevinne, dronningkonsort. Død 921.

Elvira var en spansk grevinne som tilhørte en adelsfamilie i Galicien. Hun var født i slutten av det 9. århundre.

Hun hadde sønnene Sancho, Alonso, Ramiro og Garcia og datteren Ximene.[1320]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Elvira Menéndez († mellom 20. februar og 12. oktober 921) var datter til Hermenegildo Gutiérrez, en galisisk adelsmann, greve av Tuy og Porto, som var ansvarlig for gjenerobringen av Coimbra, og hans hustru Ermesenda Gatónez.

Elvira giftet seg i 892 med "Infante" Ordoño II, sønn til kong Alfonso III av Asturia. ("Infante" var en spansk og portugisisk tittel for prinser og prinsesser av kongehuset, bortsett fra den spanske kronprinsen alt. kronprinsessen). Ordoño styrte først som konge av Galicia og senere av León etter at broren García I døde i 914. Elvira bekreftet en rekke "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) sammen med sin mann, mange av disse var privilegier og donasjoner til galisiske adelsmenn og religiøse institusjoner, spesielt til katedralen i Santiago de Compostela.

Elvira døde mellom 20. februar og 12. oktober 921. I følge kronikøren Sampiro, mottok kong Ordoño nyheten om hennes død da han kom tilbake fra et vellykket felttog mot maurerne i Zamora, og sa at "smerten var like stor som gleden for hans triumf".

Hun ble gravlagt i Pantheon of Asturian Kings i katedralen i San Salvador i Oviedo.

I sitt ekteskap med kong Ordoño fikk hun følgende barn:
Sancho Ordóñez, konge av Galicia;
Alfonso IV. konge av León.
Ramiro II, konge av León etter abdikasjonen til sin bror Alfonso.
Jimena Ordóñez, († etter 935)
García Ordóñez († etter 934). »[1321]

(Barn XVII:43601, Far XIX:174403, Mor XIX:174404)

Gift 910 med forrige ane.

1319 Wikipedia.

1320 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 958. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 65.

1321 Wikipedia.

XVIII:87361 fm fm fm fm fm fm ff ff ff

Adalbert I av Ivrea. Markgreve. Død omkring 923.

Adelbert var den 2. markgreve av Ivrea.[1322]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Adalbert I den Rike (* før 900 - † ca. 923) var sønn til markgreve Anskar II av Ivrea og fra ca. 902 hans etterfølger som markgreve. Adalbert I var en av forfedrene til Huset Burgund- Ivrea.

Han giftet seg 1. gang før 900 med Gisela av Friuli (* sannsynligvis 880/885 - † 13.06.910), en datter til keiser Berengar I, konge av Italia og markgreve av Friuli.
De hadde to barn:
Berengar II (* Sannsynligvis 900; † 05.08.966 i Bamberg),
ca. 923 markgreve av Ivrea, 950 konge av Italia, 961 avsatt som konge.
Bertha, abbedisse i Modena.

Han giftet seg 2. gang ca. 915 med Ermengard av Tuszien (* sannsynligvis 901 - † ca. 29.02.932), datter til markgreve Adalbert II fra Tuszien-riket og Bertha av Lothringen, datter til kong Lothar II (Karolinger).
I dette ekteskapet hadde han sønnen Anskar III († 940) som var markgreve av Camerino og Spoleto i 937.»[1323]

(Barn XVII:43681, Far XIX:174721)

Gift før 900 med neste ane.

Barn:

Berengar II av Italia. Født omkring 900. Død 06.08.966 i Bamberg. (Se XVII:43681).

XVIII:87362 fm fm fm fm fm fm ff ff fm

Gisela av Italia. Grevinne. Født mellom 880 og 885. Død mellom 910 og 915.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Gisela av Friuli (også Gisla) (* ca 876 - † etter 23.01.913) var en italiensk adelskvinne fra middelalderen. Hun var datter til Berengar I av Italia og Bertilla av Spoleto.

Gjennom ekteskapet med Adalbert I av Ivrea var Gisela grevinne av Ivrea, og mor til Berengar II i Italia.

Det er lite kjent om Giselas liv. Hennes far var Berengar I, som var markgreve av Friuli og som ble konge av Italia under Giselas barndom. Giselas mor var sannsynligvis Bertilla, Berengars første hustru, som han giftet seg med i 875. Gisela antas dermed å være født etter ca. 876.
Giselas søster, Bertha, ble senere abbedisse av Santa Giulia i Brescia.

Gisela giftet seg med Adalbert I av Ivrea en gang mellom 898 og 905, og sannsynligvis innen 902/3. Dette var en politisk allianse som hadde til hensikt å forsone Adalbert med Giselas far, Berengar I av Italia.

Gisela og Adalberts sønn, Berengar II av Italia, må ha blitt født før 903, da han i 918 var femten år gammel, og da ble kåret til greve og keiserlig "missus". Når Gisela døde er ikke kjent: hun levde fremdeles i januar 913, da hennes far, Berengar, utstedte et diplom med henvisning til hennes mann, Adalbert, som sin svigersønn (gener noster), men innen 915 hadde Adalbert giftet seg Ermengarde fra Toscana, noe som tyder på at Gisela var død.

Med Adalbert hadde Gisela minst to barn:
Berengar II av Italia.
Bertha, abbedisse i Modena.»[1324]

(Barn XVII:43681, Far XIX:174723, Mor XIX:174724)

Gift før 900 med forrige ane.

XVIII:87363 fm fm fm fm fm fm ff ff mf

Boso av Arles. Markgreve. Født omkring 885. Død etter 936.

Boso var greve av Avignon 911 - 931 og av Arles 926 - 931.

Han ble markgreve av Toscana før 17.10.931 og avsatt i 936.[1325]

1322 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 298. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 56.

1323 Wikipedia.

1324 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 300. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 56. Wikipedia.

1325 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 305. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 56.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Boso (italiensk: Bosone) († etter 940?) var en burgundisk adelsmann som tilbrakte store deler sin karriere i Italia, hvor han ble markgreve av Toscana ca 932. Han styrte semi-autonomt og var en velgjører av kirkene i sin region. Han mistet posisjonen i 936 og kom sannsynligvis tilbake til Burgund.

Boso var den andre sønnen til greve Theobald av Arles (* 850/860 - † 887/895) og Bertha (* ca. 863 - † 925), en "uekte" datter til kong Lothair II. Hans eldre bror, Hugo, ble født i 880/1. Hans familie tilhørte de høyest rankede i aristokratiet i det karolingiske riket og ble ved ekteskap knyttet til det karolingiske dynastiet og bosonidene, den herskende familien i Provence.

Boso og Hugo arvet farens grevskaper.

Etter Theobalds død i 895 giftet Bosos mor seg 2. gang med Adalbert II den Rike, den gang markgreve av Toscana. Etter at keiser Ludvig III ble blindet av sine fiender i 905, overtok Hugo regentskapet i Provence og grevskapet Arles, mens Boso overtok grevskapet Avignon. I 907 gikk Hugo og Boso inn i Italia med en hær til støtte for sin mor. I 926 – etter at Hugo hadde blitt konge av Italia – utnevnte han Boso til regent i Provence. I 931 sendte han Boso til Italia samtidig som han gjorde sin sønn, Lothar, til medhersker. Dette for å styrke sin posisjon mot deres mektige halvbror, Lambert, markgreven av Toscana, fra hans mors ekteskap med Adalbert II.

I følge Liutprand av Cremona sa ryktene fra den tiden at Bertha – ute av stand til å bli gravid for å ivareta sin andre manns suksesjon – hadde simulert sine egne graviditeter og at hennes egne to sønner i ekteskapet med Adelbert, Lambert og Guido, i virkeligheten var barn til andre.

Tidlige år i Italia.

I hans første dokumenterte nærvær i Italia intervenerte Boso 17.10.931 på vegne av patriarkatet i Aquileia. Det første dokumentet som viser hans rang som markgreve ("marchio") er datert 01.07.932 da han overtalte kongen til å gi en donasjon til kirken Saint Martin i Lucca.

I følge Liutprand fra Cremona utfordret markgreven Lambert av Toscana Hugo til en rettslig duell, som han vant, etter at Hugo hadde forbudt ham å kalle seg kongens halvbror. For selv å komme over "Marca di Tuscia (Toscana)", overbeviste Boso Hugo om å arrestere Lambert som senere ble blindet i fengsel. En mer sannsynlig forklaring enn Liutprands er at Toscana ble fratatt Lambert fordi han nektet å gi opp sin kvasi-uavhengighet.

Markgreve av Toscana.

Få dokumenter fra Bosos styre i Toscana har overlevd. De fleste omhandler hans intervensjoner sammen med kongen på vegne av kirkene i Lucca og Arezzo. Den siste referansen til Boso som markgreve av Toscana er fra 17.09.936, da han sendte representanter for å føre tilsyn ved et bytte av eiendom i bispedømmet Lucca. Senere samme år fjernet Hugo sin bror fra "Marca di Tuscia" og plasserte sin egen "uekte" sønn, Hubert, der i stedet. Liutprand hevder at Boso ble arrestert mistenkt for å ha konspirert mot kongen på oppfordring fra sin hustru, Willa av Burgund. En annen mulig forklaring er at han fortsatte å opptre like autonomt som Lambert hadde gjort og at Hugo fjernet ham til fordel for en mer smidig markgreve. Boso hadde giftet sin datter, Willa, oppkalt etter hennes mor, med Berengar av Ivrea, en av de mektigste markgrevene i riket. Denne aristokratiske aksen kan ha virket som en trussel mot Hugo, noe som utløste Bosos fall.

Senere år.

I 940 ga en viss "berømt greve Boso" ("inclitus comes Boso") en donasjon til klosteret Saint-Barnard-de-Romans. Dette er sannsynligvis samme person som markgreven av Toscana, siden klosteret er kjent for å ha blitt beskyttet av Hugo og da det var familiebesittelser i regionen.

Med sin hustru, Willa, kanskje en datter til Rudolph I av Øvre Burgund, etterlot Boso seg fire døtre: Richilda, Gisla, Willa og Bertha.

Datteren Bertha giftet seg 1. gang med Boso, sønn til hertug Richard av Burgund, og 2. gang med Raymond, hertug av Aquitaine. Det var til henne Hugo testamenterte sin enorme personlige rikdom og hans provençalske eiendeler.»[1326]

(Barn XVII:43682, Far XIX:174725, Mor XIX:174726)

Gift med neste ane.

Barn:

Willa av Arles. Født mellom 911 og 912. Levde 950. Død 970. (Se XVII:43682).

XVIII:87364 fm fm fm fm fm fm ff ff mm

Willa av Burgund. Grevinne/markgrevinne. Født omkring 900. Død etter 936.

Om Willa vet man kun sikkert at hun ble satt i bann i 936.

Da Rudolf I av Burgunds hustru også het Willa, og begge allerede i 888 hadde flere sønner og døtre, er det mulig at hun var Rudolfs datter.[1327]

1326 Wikipedia.

1327 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 311. Bent og

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Willa av Burgund (* ca. 900 - † etter 936) tilhørte det eldre huset Welf.

Hun var datter til Rudolph I av Burgund, konge av Øvre Burgund og Willa (eller Guilla) († før 924) av Provence, muligens datter til Boso av Provence. Blant hennes søsken var Adelaide, hustru til keiser Ludvig den Blinde, og Rudolph II av Burgund, som etterfulgte sin far som konge av Burgund.

Etter hennes fars død i 912 giftet hennes mor seg med Hugo (* 880 - † 947) av Italia, kjent som Hugo av Arles.

Ved ekteskap med Boso ble Willa grevinne av Avignon og Arles, og deretter markgrevinne av Toscana.

I 912 giftet Willa seg med Boso, greve av Arles og Avignon. Boso var sønn til Theobald av Arles og Bertha, en datter til kong Lothar II. Da hans eldre bror, Hugo av Italia, ble konge av Italia i 926, gjorde han Boso til regent i Provence. Ifølge Liutprand av Cremona, anklaget Hugo i 931 – på oppfordring fra Willa og Boso – sin halvbror, Lambert av Toscana for å ha konspirert mot ham og avsatte ham. Hugh tilsatte Boso som markgreve av Toscana i Lamberts sted, og Willa ble markgrevinne av Toscana. I følge Liutprand førte Willas ambisjoner til at Boso gjorde opprør mot Hugo i 936. Willa ble sendt til Burgund, og Hugo erstattet Boso som markgreve i Toscana med sin egen sønn, Hubert.

Willas dødsdato er ikke kjent.

Willa og Boso hadde flere barn, inklusive:
Willa (* 911-12 - † 970) av Toscana.
Bertha, gift 1. gang med Boso, greve av Burgund og
2. gang med Raymond II (* 904 - † 961) greve av Rouergue.
Richilda.
Gisela.» [1328]

(Barn XVII:43682, Far XIX:174727, Mor XIX:174728)

Gift med forrige ane.

XVIII:87373 fm fm fm fm fm fm ff mm ff

Reginar I av Hainaut. Hertug. Født omkring 850. Død omkring 915.

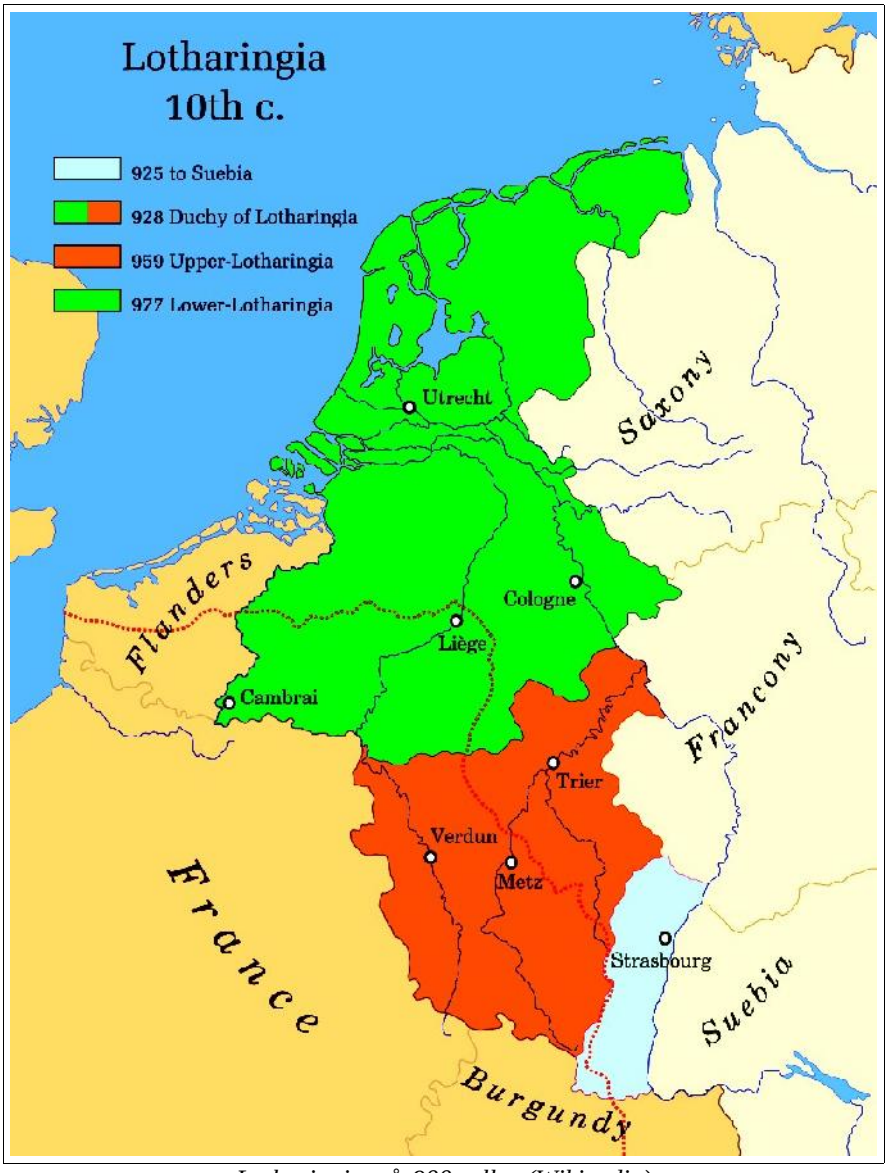
Rainier (Reginar) var den første greve av Hainaut fra 875 til 915 og hertug av Lothringen.

Hainautslekten var grever av Hainaut (Hennegau) fra 875 til 973 og fra 998 til 1433. Grevskapet Hainaut ligger nå på grensen mellom Belgia og Frankrike, men lå dengang i hertugdømmet Nedre Lothringen i det tysk-romerske riket.[1329]

Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 56.

1328 Wikipedia.

1329 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 319. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 48, 87.

Lotharingia på 900-tallet (Wikipedia)

Fra norsk Wikipedia.

«I 843 etter keiser Ludvig Is død blir frankerriket ved traktaten i Verdun delt mellom keiserens sønner. Midtriket kommer med keiserverdigheten under Lothar I og får dermed det nye navnet "Lotharii Regnun" (Lotharingien). Det strekker seg fra Nederlandene over Burgund til keiserbyen Roma i Italia.

I 855 blir riket delt på nytt. Lothar II. får delen mellom Maas og Rhinen, nordsjøkysten og Besançon, eller Lotharingia. Innenfor dette riket oppstår langs Rhinen og Maas hertugdømmet Lothringen.

Under kong Henrik I. blir hertugdømmet Lothringen som femte stamhertugdømme en del av Østfrankerriket (det senere Tyskland).

I 959 blir hertugdømmet inndelt i de to hertugdømmene Nieder- og Oberlothringen; bare Oberlothringen beholder navnet, det nordligere Niederlothringen blir i tiden som følger underlagt andre herskere og er idag del av det nåværende Luxembourg, Belgia, Nederland og Frankrike.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Reginhar, også kalt Reginar I, (* ca. 850; † mellom 25. august 915 og 19. januar 916 i Meerssen) var en ledende frankisk storhet i Nord-Lothringen (Nedre Lorraine) på 800- og 900-tallet. Han er grunnleggeren av Reginare-klanen, som også Hesse-huset, som styrte til 1918, tilhørte.

Hans familiebakgrunn er ikke sikker, selv om det generelt blir akseptert at han var sønn til Maasgaugreven Giselbert og en datter til keiser Lothar I.

Alternativt blir imidlertid også en Reginar ansett som hans far. Denne Reginar var lekabt i Echternach mellom 864 og 870 og sannsynligvis identisk med den "comes" Reginar, som ble drept 876 i slaget ved Andernach. Reginar I. er referert til i en liste over lekabbeter fra Echternach som "junior".

I middelalderens kronikker fikk Reginar I kallenavnet "Langhals" (Collo-longus, Longum-collum), sannsynligvis feilaktig forvekslet med barnebarnet Reginar III, som fikk dette kallenavnet tidligere.

Reginar dukker allerede opp i en "Capitularia" utstedt 877 i Quierzy av kong Karl den Skallede av Vest-Franken, sammen med Maasgaugreven Giselbert, som sannsynligvis var hans far. Sammen med biskop Franco von Liège ble han ca. 880 sendt av kongen til Nord- Lothringen for å kjempe mot normannerne under Gottfried der.

Sammen med greve Baldwin II av Flandern og hans bror Rodulfus inngikk Reginar en pakt i 895 sammen med Kong Zwentibold av Lothringen mot kong Karl III den Enfoldige. Men allerede i 898 brøt han med Zwentibold, som hadde gitt ham en tolv-dagers frist om å forlate Lothringen, og sluttet seg til Karl III den Enfoldige. Han ga Karl rådet å angripe kongeriket Lothringen.

I følge engelsk Wikipedia reiste greve Reginar I av Hainault seg mot Zwentibold i året 900 og drepte ham nær dagens Susteren. Etter Zwentibolds død styrte også halvbroren Kong Ludvig Barnet av Øst-Franken over Lothringen. Imidlertid gikk det øst-frankiske riket under hans styre i oppløsning, og fra 903 ble Zwentibolds rike administrert av Lahngau-greven Gebhard fra det konradinske dynastiet, som mottok tittelen hertug av Lothringen.

Reginar hadde bygd opp en regional maktbase i løpet av sin tid i Lothringen, som han beholdt også etter kong Zwentibolds død i 900 til tross for at han hadde blitt forvist av kong Zwentibold. Fra 897 var han lekmanns abbed i Echternach, og senere overtok han også Stablo og Malmedy. I hvilken grad han ble betrodd greveembetet (comes) kan ikke utledes fra samtidens krøniker; Maasgau og Hesbaye tilskrives ham først i det 11. århundre. Det antas også at Reginar allerede innehadde Hainaut før han ble utvist fra landet i 898 og erstattet av Sigehard. I et dokument datert 21.07.905 kalte han seg dux. Etter den øst-frankiske kongen Ludvig Barnet's død († 911), nektet adelen i Lothringen, inklusive Reginar, å velge Konrad I som etterfølger, og vendte seg i stedet til den vest-frankiske riket. Dets konge, Karl III den Enfoldige, hadde anerkjent den sterke maktposisjonen Reginar hadde i Lothringen, og han forekom derfor i kongelige dokumenter som "missus dominicus", "demarcus" og "marchio".

Reginar er nevnt siste gang i et dokument av kong Karl den Enfoldige datert 25.08.915. Hans to sønner Giselbert og Reginar II nevnes i Herstal 19.01.916 sammen med kongen, Reginar selv var sannsynligvis død på dette tidspunktet. På listen over lekabbeter fra Echternach er han oppført til 915. Hans dødssted var Meerssen.

Han var gift med Alberada, hvis opprinnelse er uklar og som han hadde minst tre barn med: Giselbert († 939), hertug av Lothringen.
Reginar II († 931), greve av Hainaut.
N.N. datter; gift med Berengar, Greve av Lommegau og Maifeld.

Heinz Renn antok at Reginar hadde vært gift med Ermentrud, datteren til kong Ludwig den Stammende, før han giftet seg med Alberada, og at Ermenruds datter, Kunigunde, kom fra dette ekteskap. Han begrunner dette med at det blant etterkommerne til Kunigunde finnes navnene Reginar og Giselbert. Eduard Hlawitschka er enig i Renns syn, men påpeker at det i så fall – forutsatt at Reginars anerkjente, men ikke beviste avstamning er korrekt – er et ekteskap mellom tremenninger. Reginhar og Ermentrud hadde i Ludvig den Fromme samme oldefar, men forskjellige oldemødre ved Ludvigs to hustruer, Irmingard von Hespengau (for Reginar) og Judith (for Ermentrud). Hlawitschka ser et for nært forhold mellom Reginar og Ermengard som et hinder for ekteskapet og konkluderer ut fra dette med at Reginars mor ikke var datter til keiser Lothars, men en annen hustru til hans far Giselbert slik at Reginar ikke kan stamme fra karolingerne.»[1330]

(Barn XVII:43687, Far XIX:174745, Mor XIX:174746)

Gift med neste ane.

Barn:

Reginar II av Hainaut. Levde 916. Død etter 932. (Se XVII:43961).
Giselbert II av Lothringen. Født omkring 890. Død 02.10.939. (Se XVII:43687).

XVIII:87374 fm fm fm fm fm fm ff mm fm

Alberada ???. Hertuginne. Død etter 916.

Alberada var sikkert bestemor til Alberade av Lothringen.[1331]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Regianar var gift med Alberada, hvis opprinnelse er uklar.
De hadde minst tre barn:
Giselbert († 939), hertug av Lothringen.
Reginar II († 931), greve av Hainaut.
En datter; gift med Berengar, Greve av Lommegau og Maifeld.»[1332]

(Barn XVII:43687)

Gift med forrige ane.

1330 Wikipedia.

1331 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 321. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 48.

1332 Wikipedia.

XVIII:87375 fm fm fm fm fm fm ff mm mf
Henrik I Fuglefangeren av Sachsen. Født omkring 876. Død 02.07.936. Gjentakelse, se side 842.

XVIII:87376 fm fm fm fm fm fm ff mm mm
Mathilda av Ringelheim. Født omkring 895. Død 14.03.968 i Enger. Gjentakelse, se side 845.

XVIII:87377 fm fm fm fm fm fm fm ff ff
Rollo av Normandie. Født omkring 860. Død omkring 928. Gjentakelse, se side 850.

XVIII:87378 fm fm fm fm fm fm fm ff fm
Poppa av Bayeux. Født omkring 880. Gjentakelse, se side 853.

XVIII:87553 fm fm fm fm mf ff ff ff ff
Wilfred I den Hårete av Barcelona. Greve. Død 11.08.897.

Wilfred (Wifred) «den Lodne «el Velloso» var den første greven av Barcelona 873 - 898.
Han var også marquis eller generalguvernør over den spanske mark (la Marche d'Espagne) og var følgelig en meget mektig mann.
Det er mulig at han var nevø til Aylòn, sønn til Aznar Galindèz.

Han regnes som den første greve som var uavhengig av de frankiske konger. Vi vet lite eller intet om de første år av hans regjering.

I 874 trer han imidlertid frem som greve av Barcelona. I 873 hadde han en del av grevskapet Resez sammen med Miron og to andre. Sammen med sine brødre Miron og Rousillon (Rudolf, Raoul), greve av Conflant, ga han i 888 rikelig til klosteret la Graffe. Disse kaller seg da sønner til Sunifred og Ermessinde. Emessinde levda enda i 898.

Han var i 888 gift med Widimilde.

Wilfred stiftet klostrene San Juan de las Abadesas og Santa Maria de Ripoll.

Barcelonaslekten var grever av Barcelona fra 873 til 1162. Grevskapet Barcelona var da en del av Frankrike, men ble siden en del av kongeriket Aragon. Slekten ble også konger av Aragon fra 1137 og grever av Provence fra 1144. Salernoslekten var fyrster av Salerno fra 983 til 1075 og Hautevilleslekten var hertuger av Apulia fra 1043 til 1127. Deretter grunnla de kongeriket «De to Sicilier» i Syd-Italia og på Sicilia. Bohemund av Otranto grunnla fyrstedømmet Antioka i Syria etter det første korstoget.

Hans sønn, Wilfred II, sies i 905 å ha etterfulgt ham nylig. Ved sin død hadde det lykkes Wilfred å forene under seg grevskapene Barcelona, Gerona, Ausona, Urgel, Cerdaña, Besaù og Conflant.[1333]

T. v. Wilfred den Hårete (Ukjent kunstner i Genealogia dels reis d'Aragó). I midten: Legenden om de katalanske farger. T. h. Statue av Wilfred den hårete i Madrid (L. S. Carmona, 1750- 53). Innfelt: "Senyera" (det katalonske flagget). (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:
«Wilfred den Hårete av Barcelona (katalansk: Guifré el Pilós, spansk: Wifredo el Velloso; (formodentlig født i eller nær Prades - † 11.08.897) var en katalansk adelsmann som var greve av Barcelona fra 878.
Han var, og har forblitt, et viktig symbol for dagens katalanske nasjonalisme.
Wilfred stammet fra regionen Carcassonne, et område som i moderne tid er del av Frankrike. Det formodes at han ble født i området omkring Prades i grevskapet Conflent.

[1333] Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1009. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 26.

Han ble greve av Urgell i 870, og av Cerdanya samme år. Karolingerne overdro ham grevskapene Barcelona, Girona og Besalú fra 878, samt Osona i Marca Hispanica ("Den spanske mark").

Han forente disse grevskapene og dertil bispedømmet Osona og Montserrat til et rike som i stor grad var autonomt fra Frankerriket, og forvaltet det fra Barcelona.

Wilfred var den siste greve av Barcelona som ble innsatt av frankerne. Av Karl den Skallede fikk han retten til å la tittel og territorier gå i arv. Fra dette tidspunkt ble dette en varig ordning, og frankerkongene fortsatte å respektere dette. Slik ble han det første i et dynasti av grever i Barcelona, og slik ble grunnlaget for et uavhengig Katalonia skapt. Ved hans død i 897 skulle da også hans sønn Wilfred II arve disse katalanske grevskapene.

Det var antagelig også ved denne tid at de katalanske farger – som blant annet gikk igjen i dets flagg – ble til. Ifølge legenden besøkte Karl den Skallede Wilfred ved sykesengen etter at han var blitt såret i kamp. Der dyppet han sine fingre i den såredes blod, og strøk så fire streker over Wilfreds foreløpig helt blanke skjold. De ble til de såkalte "quatre barres", som er å se på den katalanske fanes gule duk ("senyera").

Wilfred opprettet i 880 eller deromkring klosteret Santa Maria de Ripoll, senere kalt "Katalonias vugge" og i 885 det nærliggende kvinneklosteret Sant Joan de les Abadesses, der også hans krone oppbevares. Han innsatte sine barn som abbed og abbedisse i disse klosterne. Hans barnebarn Oliva skulle som abbed av Ripoll bli Katalonias åndelige leder.

Fra 884 hadde muslimene blitt mer og mer urolige over hvordan de kristne i riker i nord ekspanderte. Wilfred hadde etablert forsvarsverk eller borger i området Ausona ved Cardona, Bergueda og Vall de Lord, noen var til og med sønnenfor elven Llobregat i Vall de Cervelló. Wilfreds rike hadde nå ekspandert så langt sørover at muslimene ikke lenger kunne neglisjere det som foregikk.

Som svar på dette befestet den muslimske hersker Isma'il ibn Musa ibn Qasi byen Lleida (Lérida). Wilfred følte seg utfordret av dette, og angrep Ismail ved Lleida. Angrepet var en katastrofe. historikeren Ibn al Athir beskriver hvordan byens forsvarere massakrerte angrepsstyrken fra Barcelona.

Fremgangen gav Ismails etterfølger Lubb ibn Muhammad ibn Qasi blod på tann, og i 897 rykket han frem mot Barcelona. Wilfred døde i kamp 11.08.897. Han ble begravet i klosteret i Ripoll.»[1334]

(Barn XVII:43777, Far XIX:175105)

Gift med neste ane.

Barn:

Sunyer av Barcelona. Levde 897. Død 15.10.950. (Se XVII:43777).

XVIII:87554 fm fm fm fm mf ff ff ff fm

Guinidilda av Empúries.

Guinidilda (Widimilde, Winidilda) hadde flere sønner, blandt dem Borrel Wifredo som etterfulgte faren, doña Emma og Rudolf som ble biskop, samt Sunier eller Suniaro som etter å ha fått grevskapet etter sin bror, Borrel, gikk i kloster.

Hun var gift med Wilfred i 888.[1335]

Jeg har kommet fram til at Wilfred I den Hårede mest sannsynlig var gift med Guinidilde av Empúries.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt) – Wilfred I den Hårede av Barcelonas biografi:
"Guinidilda var datter til Baldwin I Jernarm (* 830/840 - † 879), markgreve av Flandern og Judith av Vest-Franken (* 843 - † 870), datter til Karl den Skallede".
Det presiseres at dette ikke er ført i bevis!

Fra tysk Wikipedia (oversatt) – Judith av Vest-Frankens biografi:
«I ekteskapet med Judith († etter 870) hadde Baldwin minst to sønner:
Baldwin II den Skallede († 918), greve av Flandern.
Rodulfus († 28.06.896), greve i Vermandois.
Andre barn som av og til dukker opp i litteraturen – spesielt en sønn som døde ung ved navn Karl og en datter som. gift med greve Wilfred I den Hårete av Barcelona – kommer fra kilder som er skrevet senere, og hvis nøyaktighet ikke kan fastslås.»

Fra fransk Wikipedia (oversatt) – Wilfred I den Hårede av Barcelonas biografi:
«Identiteten til Guifreds hustru er usikker. Det er utvilsomt Gunilde eller Guinidilde d'Empúries (? - † 900). (Empúries er en ruinby ved Katalonines middelhavskyst.)
Noen hevder, ifølge legenden om Wilfred (Gulfred) den Hårete, at det også kan være Guinedilde av Flandern. Imidlertid er denne siste hypotesen vanskelig å se for seg med fødselsdatoene til Borell og Miron. Guinedilde (eller Windilde) av Flandern kan ikke ha blitt født før etter 864, hennes foreldre Baudouin I av Flandern og Judith av

[1334] Wikipedia.

[1335] Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1011. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 26.

Vest-Franken giftet seg 13.12.862. Guinedildes eldste bror, Baudouin II, ble sannsynligvis født i 863, så Guinedilde kan tidligst være født i 864. Om denne hypotesen blir akseptert, kan ikke Borell I og Miron II være Judiths barn, hun kunne ikke føde henholdsvis 9 og 13 år gammel. Hvis alle barna til Wilfred den Hårete har samme mor, kan det bare være Guinidilde d'Empuries eller en navnesøster, men absolutt ikke Guinedilde av Flandern. I tillegg vil aldersforskjellen mellom ektefellene være minst 25 år. Uten å løse identifiseringen med hustruens navn, må denne hypotesen derfor sannsynligvis utelukkes med mindre Wilfred den Hårete hadde flere hustruer, men ingen kilder peker i denne retningen.»

Fra engelsk Wikipedia (oversatt) – Fra Judith av Vest-Frankens biografi:

I tillegg til sønnene Karl, Baldwin og Rodulfus tilskrives to døtre født av Judith og Baldwin ("COUNTS of FLANDERS [863]-1128" i "Foundation for Medieval Genealogy" (FMG) [hentet 03.08.2020]:

Mor til Walter. Waulsort-klosterets historie navngir "Walterus...Rodulfi sororis filius" og registrerer at han forsøkte å hevne sin morbror Ralph av Cambrais død. Ingen annen referanse til denne personen er funnet, og fordi historien til Waulsort kloster er en så forvirret kilde, bør hennes eksistens behandles med forsiktighet.

Guinidilde eller Gunhild († før 19.02.904), gift før 27.06.875 med greve Wilfred den Hårete av Barcelona. I følge Allison Weir er dette foreldreskapet bekreftet i "Gestis Comitum Barcinonensium" som registrerer at Karl den Skallede ga en navngitt datter til greven av Flandern i ekteskap med "Pilosi" samtidig som han ga ham grevskapet Barcelona, selv om denne kilden er upålitelig i noen detaljer når det gjelder familien til grevene av Barcelona.

Denne antatte flamske opprinnelsen er feil: Guinidildes sanne opphav er bekreftet av et "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) datert 875, 877 og 878 der "Winidildes commitissa" (grevinnen Winidildes [Guinidilda]) donerte eiendom "de comparatione de cuondam patrem meum...Seniofredo" (en samling(?) av min tidligere far...Seniofredo") til San Juan de Ripoll kloster.»

Fra engelsk Wikipedia (oversatt) – Wilfred I den Hårede av Barcelonas biografi:

«Guinidilda og Wilfred hadde barna:
Emma († 942), abbedisse av Sant Joan de les Abadesses,
Wilfred II Borrell, greve av Barcelona, Girona, Ausona fra 897 til 911.
Sunifred II (* ca. 898 - † 948), greve av Urgell.
Sunyer (* 870 - † 950), etterfulgte Wilfred II.
Miró II (* 878? - † 927), greve av Cerdanya fra 897 til 927 og Besalu fra 920 til 927.
Rodolfo († 940), biskop av Urgel, abbed av Ripoll.
Riquilla.
Ermesinde († etter 925).
Cixilona († 945), nonne.»[1336]

(Barn XVII:43777)

Gift med forrige ane.

XVIII:87657 fm fm fm fm mf fm mf mf ff

Landulf II den Røde av Capua og Benevento. Død 21.05.961. Gjentakelse, se side 873.

XVIII:87665 fm fm fm fm mf fm mm ff ff

Landulf I av Capua og Benevento. Fyrste. Død 10.04.943.

Fyrste av Capua og Benevento 910 - 943.

Han var først fyrste sammen med sin bror, Atenulf II, som døde i 940. Landulf fortsatte sin fars energiske kamp mot maurerne. I 936 kjempet han også mot barbarerne.[1337]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Landulf I († 10.04.943), noen ganger kalt Antipater, var en lombardisk adelsmann og prins av Benevento og av Capua (som Landulf III) fra 12.01.901, da hans far, Atenulf I, prins av Capua og erobrer av Benevento, delte makten med ham.

I 909 dro han til Konstantinopel for å motta titlene "anthypatos" og "patrikios".'

Hans bror Atenulf II ble igjen i Italia og fikk investitur (fra latin, bokstavelig ikledning) en betegnelse på den høytidelige innsettelse av en person i et kirkelig eller verdslig, gjerne fyrstelig, embete eller ved overdragelse av eiendom i form av len fra en lensherre til en vasall.)

I juni 910 døde deres far og han ble enefyrste. Umiddelbart innsatte han sin bror som medprins.

02.07.911 undertegnet Landulf en traktat med hertug Gregorius IV av Napoli, en del av en alliansepolitikk og vennskap med hans medkristne herskere i Mezzogiorno. Han fortsatte også alliansepolitikken med Byzantium, men var aldri underdanig. Han lovet aldri å være en vasal til keiseren i Konstantinopel. I 914 lyktes han i å få det store klosteret Monte Cassino overført fra Teano til Capua, og han og Atenulf utnevnte en Johannes abbed. Året etter

[1336] Wikipedia.

[1337] Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1049. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 34.

(915) sendte de Johannes som ambassadør i Konstantinopel for å fornye lojalitetsforpliktelsen.

Sommeren 915 forenet styrkene til den nye bysantinske "Strategos" (armeleder) i Bari, Nicholas Picingli seg med styrkene til forskjellige andre sør-italienske prinser: Johannes I og Docibilis II av Gaeta, Gregorius IV og Johannes II av Napoli og Guaimar II av Salerno.

Gjennom diplomatiske ekteskap hadde Landulf lykkes med å alliere disse herskerne med seg: Han giftet seg med Gemma, datter til Athanasius av Napoli, samtidig giftet Atenulfs datter Gaitelgrima seg med Guaimar II. Hans egen sønn, Atenulf III, giftet seg med Rotilda, Guaimars datter.

Den gresk-lombardiske hæren, sammen med i de nordlige styrkene til pave Johannes X og Alberic I av Spoleto beseiret sarasenerne i slaget ved Garigliano. I følge Liudprand fra Cremona initierte Landulf, en "potent prins", som svar på en forespørsel om råd fra paven alliansen som gjorde slutt på sarasenerne i Garigliano. Han nedtonte den koordinerende rollen til Johannes X til fordel for Landulf, som er fremstilt som militært kunnskapsrik.»

Ved munningen til elven Garigliano på grensen mellom Lazio og Campania i Italia.(Wikipedia).

«Slaget ved Garigliano ble utkjempet i 915 mellom kristne styrker og sarasener. Pave Johannes X ledet de kristne styrkene personlig i kamp. Målet var å ødelegge den arabiske festningen ved Garigliano-elven, som hadde truet det sentrale Italia og Romas ytterområder i nesten 30 år.

Sarasener var opprinnelig et begrep som ble brukt av romerne for innbyggerne som bebodde ørkenene i nærheten av den romerske provinsen Syria og som skilte seg fra araberne. Senere, og spesielt under korstogene, ble ordet brukt som et begrep for muslimer generelt. Da hadde begrepet fått en negativ klang i det kristne Europa.

I 846 foretok sarasener et raid mot Roma, noe som resulterte i ødeleggelsen av Roma.

I andre halvdel av 800-tallet var det en serie raid av sarasenene mot Lazio-regionen. I nærheten av den gamle byen Minturnae ved elven Garigliano opprettet saracenene en base og dannet en allianse med herskerne i byen Gaeta.

I 921 støttet han et anti-gresk apulisk opprør som herjet så langt som til Ascoli. Han ble imidlertid tvunget til å sende sin andre sønn, Landulf II, til Konstantinopel som gissel. I 923 eller 926, etter avtale med Guaimar, ville de i fellesskap angripe bysantinske områder, Landulf skulle ta Apulia og Guaimar, Campania. Landulf lyktes stort sett ikke, og Guaimar enda dårligere. I 929, sammen med Atenulf II, Guaimar II og Theobald av Spoleto, invaderte han Apulia og Calabria igjen. Denne gangen mislyktes alle, og Theobald skadet den gamle alliansen.

I 933 knyttet Landulf sønnen Atenulf til seg som medprins og broren til styret. I 934 ble Guaimar overtalt til å forlate alliansen av den bysantinske agenten Cosmas fra Thessalonica. I 935 ga kong Hugo av Italia sin støtte til grekerne. I løpet av få år hadde Landulfs vellykkede anti-bysantinske politikk blitt reversert, og han ble tvunget til å inngå fred. Men sammenstøt fortsatte: i Siponto i 936 og ved Matera i 940. I 937 marsjerte et ungarsk korps fra Burgund til Italia via Rhônedalen i tjeneste hos kong Hugo, som sendte dem mot Monte Cassino, Napoli og Capua. De plyndret og ødela alt foran dem.

I 939 døde Atenulf, Landulfs bror og Atenulfs eldste sønn, Landulf, etterfulgte ham, men ble snart forvist til Napoli av sin onkel.

Landulf døde fire år senere, 10.04.943»[1338]

(Barn XVII:43833, Far XIX:175329)

[1338] Wikipedia.

Gift med neste ane.

Barn:

Landulf II den Røde av Capua og Benevento. Død 21.05.961. (Se XVII:43833).

XVIII:87666 fm fm fm fm mf fm mm ff fm

Gemma av Napoli. Fyrstinne. Født mellom 890 og 895. Død etter 10.07.961.

Fra Geni (oversatt):
«Gemme (* 890/895 - † etter 10.07.961).

Chronicon Salernitanum" registrerer at
"Athanasii filiam ... Gemma" ("Athanasius' datter ... Gemma")
giftet seg med
"Atenolfi filius ... Landolfus" ("Atenolfis sønn ... Landolfus"),
datert til [jan/feb] 898.

"Chronicon Vulturnense" registrerer at
"Landolfus et Pandolfus filius eiusdem ... Langobardorum gentis"
("Landolf og Pandolfus sønn av samme ... nasjonen langobardene")
bekreftet tildelingen av fiskerettigheter
"in lacum Patrensem" ("i Fedresjøen")
til klosteret Volturno, gitt av
"domna Gemma principissa...genitrice nostra"
("Dame Prinsesse Gemma … vår mor"),
ved charter datert 960.

Pandulf I og Landulf III Prins av Capua bekreftet territorium ved Larino til Monte Cassino, på forespørsel fra
"domna Gemma religiosa principessa abia nostra"*
"Dame Gemma religiøs tro abia-prinsessen vår"),
ved charter datert 10.07.961.»[1339]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Gemma var datter til Athanasius av Napoli († 898), biskop og hertug av Napoli.

Hun var gift med Landulf I av Capua og Benevento.

Gemma og Landulf hadde sønnene
Landulf II den Røde av Capua og Benevennto († 961) og
Atenulf III»

(Barn XVII:43833, Far XIX:175331)

Gift med forrige ane.

XVIII:87921 fm fm fm fm mm fm mm ff ff

Reginar I av Hainaut. Født omkring 850. Død omkring 915. Gjentakelse, se side 971.

XVIII:87922 fm fm fm fm mm fm mm ff fm

Alberada ???. Død etter 916. Gjentakelse, se side 973.

XVIII:87923 fm fm fm fm mm fm mm ff mf

Richard Dommeren av Burgund. Født omkring 858. Død 921. Gjentakelse, se side 957.

XVIII:87924 fm fm fm fm mm fm mm ff mm

Adelaide av Auxerre.[1340] Født mellom 865 og 870. Gjentakelse, se side 960.

XVIII:87949 fm fm fm fm mm mf ff mm ff

Herbert I av Vermandois. Født mellom 848 og 850. Død 907. Gjentakelse, se side 837.

XVIII:87951 fm fm fm fm mm mf ff mm mf

Robert I den Modige av Frankrike. Født 866. Død 15.06.923 ved Soisson. Gjentakelse, se side 840.

1339 Geni.

1340 Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 48, 101.

XVIII:87989 fm fm fm fm mm mf mm fm ff
Herbert II av Vermandois. Født omkring 880. Død 23.02.943. Gjentakelse, se side 876.

XVIII:87990 fm fm fm fm mm mf mm fm fm
Adela av Frankrike.[1341] Levde fra 900 til 920. Gjentakelse, se side 877.

XVIII:87991 fm fm fm fm mm mf mm fm mf
Gilbert av Burgund. Greve. Født omkring 900. Død 956.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Gilbert, også Giselbert, (* ca. 900; † 8/16. april 956 i Paris) (Vergy-familien), var greve av Chalon, Autun, Auxerre og Troyes og fra 952 til 956 hertug av Burgund.
Han var sønn til Manasses I († 918), greve av Chalon og Dijon og hans hustru Irmengard (Ermengard), som sannsynligvis var datter titl kong Boso av Wien i hans andre ekteskap med Ermengarde av Italia.

Gilbert far var en lojal tilhenger av hertug Richard "der Gerichtsherr". Han ble Richards svigersønn gjennom ekteskapet med hans datter Ermengard.

Etter at Gilberts svoger, Hugo den Svarte ,døde barnløs i 952, overtok Gilbert grevskapene Autun (så tidlig som i 941/942) og Troyes. Imidlertid fikk ikke Gilbert noen offisiell godkjennelse som hertug av kongene Ludwig IV og Lothar, snarere lå hertugens verdighet hos robertinen Hugo Magnus, som han måtte anerkjenne som sin lensherre. Giselbert hadde bare tittelen "princeps Burgundionum".

For å avslutte konflikten med Robertinerne giftet Giselbert i 955 bort sin eldre datter Liutgard med Hugos sønn Otto av Burgund, som etterfulgte Giselbert i Autun og overtok all suverenitet over Burgund året etter. Grevskapet Troyes ga Giselbert til sin andre datter Adelheid som medgift i ekteskapet med Robert von Vermandois, noe som dannet grunnlaget for grevskapet Champagne.

Gilbert var gift med Ermengard (Irmgard) av Burgund, datter til hertug Richard "der Gerichtsherr" og søster til hertug Hugo den Svarte, som han antagelig hadde to døtre med.»

(Barn XVII:43996)

Gift med neste ane.

Barn:

Adelheid av Burgund. Død omkring 974. (Se XVII:43996).

XVIII:87992 fm fm fm fm mm mf mm fm mm
Ermengard av Burgund. Grevinne.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Ermengard (Irmgard) av Burgund, datter til hertug Richard "der Gerichtsherr" og søster til hertug Hugo den Svarte,

Gilbert og Ermengard hadde to døtre:
Adelheid We(r)ra (Adélaide, Adelaidis, Adelais) († 974), arving til grevskapet Troyes, gift før 950 med Robert avVermandois (* antagelig 910/915; † 19/29 august 967) (Herbertine-familien), fra 946 greve av Meaux og fra 956 greve av Troyes, gift ca. 968 med Lambert, greve av Chalon († 22.02.978)
Liutgard (Liégard, Liegardis), arvet grevskapet Autun, gift ca. påske 955 med Otto av Burgund (* antagelig 944; † 22/23. februar 965) (familien Robertiner), sønn til hertug Hugo den Store, hertug av Burgund 956-965.»[1342]

(Barn XVII:43996)

Gift med forrige ane.

XVIII:88009 fm fm fm fm mm mm ff mf ff
Boso II av Provence. Født omkring 928. Død mellom 965 og 967. Gjentakelse, se side 739.

XVIII:88010 fm fm fm fm mm mm ff mf fm
Constance av Provence. Gjentakelse, se side 742.

XVIII:88057 fm fm fm fm mm mm mm mf ff
Yves av Bellême. Seigneur. Død omkring 1005.

1341

1342 Wikipedia

I 981 underskriver Yves et dokument sammen med sin hustru, Geila, og sin sønn Yves som var erkebiskop av Mans. Han kaller seg vasall til Hugo av Frankrike, den senere Hugo Capet. Hugo underskriver også sammen med sin hustru, Adelheid, og deres sønn Robert. Dokumentet var utstedt for klosteret Homblières i Vermandois. Yves er utvilsomt den samme som var gift med Godehildes (Goheu oeller Godeheu) og som stiftet Notre Dame de Bellème ifølge et udatert dokument utstedt på Bellème slott 940-997.

Yves ga før 1005 Magny-le-Désert til klosteret Fleure-sur-Loire.

Yves angis å være død 997, men dette er usikkert.[1343]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Yves av Bellême eller Yves av Alençon († etter 1005), Seigneur av Bellême, den første kjente stamfar til huset Bellême.

Yves var sannsynligvis sønn til Yves av Creil, en blant de som reddet den unge hertug Richard I fra døden eller lemlestelse av kong Ludvig IV av Frankrike.

Mens franske forfattere, inkludert Prentout, aksepterte at Yves de Criel var far til Yves av Bellême, mente Geoffrey H. White at selv om det var sannsynlig, burde det ikke oppgis som fakta.

Jeg har derfor valgt å uteslutte dette mulige far/sønn-forholdet, da kildene ikke er sikre.

Yves av Bellême holdt Bellêmes slott og områder for kongen av Frankrike, så vel som Sonnois og en del av Passais, begge holdt av greven av Maine. At han holdt en del av marsjområdene i Passais er kjent fra at han ga Magny-le-Désert til abbed Gauzlin fra Fleury kloster.

Yves grunnla av en kirke dedikert til Jomfru Maria i hans slott i Bellême og utstyrte det med en kirke i Sonoisis, en annen ved Vieux Bellême pluss en landsby(?) og tre andre kirker i Hiesmois.

Hans hustru ble kalt Godeheut, og selv om hennes opphav er ukjent, var hun søster til Seinfroy, biskop av Le Mans.

Godeheut og Yves hadde fem barn:
William av Bellême (* 960/965 - † 1028), etterfulgte sin far som seigneur de Bellême.
Yves av Bellême († 1030), abbed av Fleury.
Avesgaud av Bellême († 1036), biskop av Le Mans.
Hildeburg, gift ca. 1006 med Aimon, Seigneur av Chateau-du-Loir.
Godehilde, gift med Hamon-aux-Dents eller Hamon Le Dentu, den første baronen av Le Creully.

Yves døde en gang etter 1005.»[1344]

(Barn XVII:44029)

Gift

Barn:

Vilhelm I av Bellème. Født mellom 960 og 965. Død 1028. (Se XVII:44029).

XVIII:88145 fm fm fm mf ff fm fm ff ff

Christian av Thüringen. Død omkring 950. Greve.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Christian av Thüringen († ca. 950) var greve av saksiske Nord-Thüringgau og Schwabengau fra 937. Han regjerte også i det nærliggende gau Serimunt i "Marca Geronis" fra 945.

Gau (flertall Gaue) eller Gäu var en tysk betegnelse som i tidlig middelalder ble brukt om et område, region eller landskap. Det dreide seg gjerne om et åpent landskap, avgrenset mot skoger eller fjellområder

I likhet med hans svorger, markgreve, Gero den Store (* ca. 900 - † 965), var han trolig i slekt med Billung-dynastiet.

Christian var gift med Geros søster Hidda, en from kvinne som døde omkring 970 i Jerusalem under en pilegrimsreise.

I følge "Annalista Saxo" mottok han eiendommer i Serimunt av kong Otto I for sine tjenester.

Han ble gravlagt ved siden av Magdeburg-katedralen.

Hans eldste sønn, Thietmar (ca. 925 - † 03.08.979), etterfulgte sin far i Schwabengau og Serimunt. Da hans onkel, Gero, døde overtok han store deler av Mark Geronis og ble markgreve av Meißen i 976.

Christians andre sønn Gero var erkebiskop av Köln fra 969 til han døde i 976.

Det er mulig at også Odo I (eller Hodo) (* ca. 930 - † 993), markgreve av Saksisk Ostmark, var en sønn, alternativt en nevø. til Christian.»[1345]

[1343] Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1112. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 72.

[1344] Wikipedia.

(Barn XVII:44073)

Gift med neste ane.

Barn:

Thietmar I av Saksisk Ostmark. Født omkring 925. Død 03.08.979. (Se XVII:44073).

XVIII:88146 fm fm fm mf ff fm fm ff fm

Hidda av Merseburg. Grevinne. Født omkring 885 i Ost-Fahlen. Død mellom 969 og 970.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Hidda, også offisielt kalt Hitta, (* ca. 885 i Ostfalen - † 969 eller 970 i Jerusalem) var en ostfalensk grevinne og en tidlig middelaldersk pilegrim i Jerusalem.

Hun var datter til den ostfalenste greven Thietmar († 01.06.932) og Hildegard.

Donald C. Jackman anser Hildegard var datter til Glismut og dermed søster til kong Konrad I. Hidda ble oppkalt etter sin mor, da navnet er det samtidige kallenavnet for kvinnenavn som begynner med Hild.

Hidda hadde to brødre,
Siegfried av Merseburg († 01.06.937), den senere erkebiskopen av Köln, og
Gero I den Store (* ca. 900 - † 20.05.965), greve og markgreve av "marca Geronis" (oppkalt etter ham).

Hun var gift med Christian av Thüringen, trolig en Billunger og allerede på den tiden rik med Nienburg (Saale) på grensen til Nord-Thüringen og Schwabengau.

De hadde barna:
Thietmar (* ca. 925 - † 979), markgreve av Meißen.
Gero († 976), erkebiskop av Köln.
Odo I, markgreve av saksisk Ostmark.

Det har vært mye spekulasjoner i forskningens historie om ytterligere sønner som sies å være døde unge, eller om døtre som giftet seg inn i andre adelige familier, uten at noen klare bevis har kunnet fremskaffes.

Omkring 950 døde hennes mann, Christian.

Hidda foretok en pilegrimsreise til Jerusalem, hvor hun ble syk og døde i 969 eller 970. Hennes fromme ønske om å bli begravet så nær Kristus som mulig ble dermed oppfylt. Hun instruerte sine følgesvennene om å forlate Jerusalem så snart som mulig etter hennes begravelse. Kort tid senere, i 979, ble Jerusalem erobret av fatimidene, og plyndret, også Den hellige grav.

Hun ønsket også at sønnen Gero skulle reise et alter til minne om henne i klosterkirken St. Cäcilien i Köln.»[1346]

(Barn XVII:44073, Far XIX:176291)

Gift med forrige ane.

XVIII:88147 fm fm fm mf ff fm fm ff mf

Hermann Billung av Sachsen. Født mellom 900 og 912. Død 27.03.973. Gjentakelse, se side 789.

XVIII:88148 fm fm fm mf ff fm fm ff mm

Oda (Ode) Billung av Sachsen. Død etter 973. Gjentakelse, se side 793.

XVIII:88169 fm fm fm mf ff fm mf mf ff

Karl III den Enfoldige av Vest-Franken. Konge. Født 17.09.879. Død 07.10.929.

Karl «le Simple» var konge av Frankrike 898 - 922.

Han ble født etter sin fars død. Karl hadde fra først av ingen utsikt til kongemakten, som i 887 var tilfalt Hertug Eudes. Men senere samlet motstandere til Eudes seg om Karl, som etter Audes død i 898 ble konge over Vest-Franken eller Frankrike.

Hans regjering var svak. Karl ble avsatt i 923, ble kort tid senere tatt til fange, og døde i fangenskap.

Han var første gang gift med Frederuna som døde ca. 916.[1347]

1345 Wikipedia.

1346 Wikipedia.

1347 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 254. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 59, 103.

T. v. Karl III den Enfoldige, konge av Vest-Franken (Georges Rouget fra serien "Portraits of Kings of France" (1838)). I midten. Denier preget av Karl III. T, h. Riker styrt av Karl III den Enfoldige i 915 (rød). (Wikipedia).

Fra svensk Wikipedia (oversatt):

«Karl den Enfoldige (fransk: Charles le Simple) (* 17.09.879 - † 07.10.929) var en frankisk karolingisk konge av det vestfrankiske riket 898-922.

Karl ble ikke kalt "enfoldig" fordi han ble ansett som dum; epitetet skal leses "den ærlige".

Han var sønn til Ludvig den Stammende (* 846 - † 879) og Adelaide av Paris († etter 901).

Han var gift 1. gang med Frederuna som døde 917 og deretter 07.10.919 med Edgiva av Wessex, datter til Edward den Eldre av England.

Som barn ble Karl forhindret fra å ta tronen, først etter at halvbroren Karls døde i 884 og Karl den Tykke ble styrtet i 887 kunne han overta tronen. Riktignok ble Karl kronet til konge i Reims allerede 28.01.893, men først etter at kong Odo døde i 898, kunne Karl begynne å regjere som konge.

Karls vestfrankiske rike var nærmest identisk med dagens Frankrike, men i 911 ble han tvunget til å gjøre Normandie til et hertugdømmet for vikinghøvdingen Rollo gjennom traktaten i Saint-Clair-sur-Epte mot løfte om at inntrengerne skulle slutte plyndringen langs med Seine, la seg døpe og at Rollo skulle gifte seg med Gisela av Frankrike, Karls eldste datter.

Samme år døde Ludvig "Barnet", den siste kongen av det østfrankiske riket, hvoretter Karl gjorde seg til konge av Lothringen med ytterligere krav på hele det karolingiske imperiet. I 923 tilbakeførte imidlertid Henrik I Fuglefangeren Lothringen til det østfrankiske riket.

I 922 gjorde en gruppe mektige føydale herrer opprør under ledelse av baronene Gilbert av Lorraine, Rudolf av Burgund og hertug Robert I, bror til Odo og farfar til Hugo Capet. De fikk Robert kronet til konge 29.06.922. I slaget ved Soissons 15.06.923 ble Robert drept, men sønnen Hugo den Hvite klarte å samle troppene til fornyet kamp ved å vise frem farens kropp og til slutt ble Karl beseiret. Rudolf av Burgund ble valgt til konge og Karl flyktet til sin vasall, Herbert II av Vermandois (hvis søster var gift med Robert I).

Herbert holdt ham fengslet i et tårn på slottet Péronne i Somme hvor Karl døde etter seks års fangenskap. Han ble gravlagt i Péronne ved klosteret Saint-Fursy.

Hans hustru, Edgiva, flyktet til England med sønnen, som ble kalt Ludvig "fra den andre siden av havet" da han senere kom tilbake (over Den engelske kanal) og ble kong Ludvig IV.»

Fra norsk Wikipedia:

«Død og etterkommere.

Karl døde i fengsel 07.10.929 og ble gravlagt i det nærliggende klosteret ved Saint-Fursy. Hans hustru Ædgifu hadde i tide flyktet med sin lille sønn Ludvig i trygghet til det engelske hoffet hvor hennes bror Æthelstan ble engelsk konge i 924. Ved Æthelstans tid var forbindelsen mellom de to land godt etablert, og hans kroning ble utført etter den karolinske seremoni med salving, antagelig for å trekke en bevisst parallell mellom hans styre og den karolinske tradisjon.

Ludvig ble omtalt som "ultamarinus" eller på fransk "d'Outremer" ("over-havet"), og som en ætling av det karolinske dynastiet hadde han betydning. Han ble kalt tilbake fra Wessex av greve Hugo i 936 for å etterfølge Rudolf av Burgund som hadde dødd. Ludvigs styre ble ikke lettere enn farens, og var preget av mange av de samme stridighetene.

Familie.

Karl giftet seg 1. gang i mai 907 med Frederuna, datter til greve Dietrich av Hamaland.

De fikk seks barn, alle døtre.

Ermentrude.
Frederuna.
Adelaide.
Gisela, gift med Rollo, første hertug av Normandie (hennes eksistens er betvilt).
Rotrude.
Hildegarde.

Ifølge Dudo ble Rollo gift med en datter til kong Karl den Enfoldige, som het Gisela. Dette er trolig oppdiktet sammen med fortellingen om at han samtidig skulle få lenet også lot seg døpe.

Karl giftet seg 2. gang i 919 med Ædgifu av Wessex, datter til kong Edvard den Eldre.

De fikk sønnen:

Ludvig IV (* ca. 921 - † 10.09.954) med tilnavnet "over havet".
Ludvig etterfulgte sin far på tronen i Vest-Franken i 936.

Karl hadde også en rekke barn utenfor ekteskap med ukjente kvinner:
Arnulf.
Drogo.
Rorice († 976), biskop av Laon.
Alpais, gift med Erlebold, greve av Lommegau.»[1348]

(Barn XVII:44085, Far XIX:176337, Mor XIX:176338)

Gift 1. gang 907 med **Frederuna av Sachsen.** Født omkring 887. Død 10.02.917. Dronning.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Frederuna (fransk Frédérune) (* ca 887 - † 10.02.917 i Lothringen), også kalt Fréderonne og Frérone, var en vestfrankisk dronning og Karl III's første hustru.

Hvem Frederunas forfedre var er fortsatt usikkert. Muligens kom hun fra det saksiske huset Immedinger og var datter til greve Theoderik (Dietrich) av Ringelheim og hans hustru Reginlind (Rhingildim). Dette ville ha gjort henne til en søster til St. Mathilde, som var gift med kong Henrik I av Øst-Franken. En annen teori om Frederunas opprinnelse er at hun kom fra Lothringen-adelen. Det som er sikkert er at hun var søster til Bovos II (fransk Beuve II), biskopen av Châlons, og slektning til St. Mathilde.

I april 907 giftet Frederuna seg, sannsynligvis i Laon i en alder av 20 år, med den vestfrankiske kong Karl III. I dette ekteskapet var det seks døtre, men ingen mannlig arving til tronen. Siden hun forsvant fra det offentlige liv, antyder noen kilder at den strengt religiøse og fromme Frederuna ble avvist av kongen. Dette støttes imidlertid ikke av noe overlevert dokument.

I likhet med sine forgjengere ble kongeparet konfrontert med invasjonen av vikinger. I juli 911, Karl III sluttet derfor Karl traktaten i Saint-Clair-sur-Epte med lederen for normannerne, Rollo, og ga ham grevskapet Rouen i len. For å konsolidere kontrakten gjennom familiebånd ga han ham også sin datter, Gillam, som hans hustru.

Fra annen innførsel i Wikipedia angående Rollo:
"Ifølge Dudo ble Rollo gift med en datter av kong Karl den enfoldige, som het Gisla.
Det er trolig oppdiktet sammen med fortellingen om at
han samtidig med å få lenet også lot seg døpe."

Noen eldre publikasjoner angir at dette var Frederunas fjerde datter Gisela, men denne informasjonen er ikke spesielt troverdig på grunn av brudens ekstremt unge alder. Muligens er det en forveksling med Gisela, datteren til den frankiske kongen Lothar II av Lotharingia, som giftet seg med vikingen Gottfried von Friesland. Andre publikasjoner angir at Gillam var en uekte datter til Karl III med hans elskerinne Alaïs.

Frederuna døde 10.02.917 og fikk sitt siste hvilested i basilikaen Saint-Remi i Reims. Siden det var nødvendig å sikre tronfølgen med en mannlig arving, giftet Karl III seg to år senere med den engelske prinsessen Eadgifu.

Fra det 10-årige ekteskapet til Frederunas og Karls var det seks døtre som alle ble født mellom 908 og 916.
Ermentrude, muligens gift med Gottfried, greve Palatine av Lothringen, og greve i Jülichgau
Frederuna
Adelheid, muligens gift mellom 920 og 924 Raoul I, greve av Gouy
Gisela (Gisla), muligens gift i 912 med den normanniske lederen Rollo.
Rotrud
Hildegard »[1349]

Barn:

Ermentrude av Vest-Franken. Født omkring 908. (Se XVIII:86880).

Gift 2. gang 919 med neste ane.

1348 Wikipedia.

1349 Wikipedia.

Barn:

Ludvig IV den Oversjøiske av Vest-Franken. Født omkring 921. Død 10.09.954. (Se XVII:44085).

XVIII:88170 fm fm fm mf ff fm mf mf fm

Edgiva av Wessex. Dronning. Født omkring 903. Død etter 950.

Edgiva (Eadgifu) måtte i 923, da Karl ble fanget, flykte til England med sin sønn, den senere Ludvig IV.

Hun ble 2. gang gift i 931 med Heribert den Gamle.[1350]

En skildring fra 1400-tallet av Edgiva av Wessex, med sønnen Ludvig IV (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Eadgifu eller Edgifu (* ca. 903 - † etter 950) også kjent som Edgiva eller Ogive (gammelengelsk: Eadgifu) var en datter til Edward den Eldre, konge av Wessex og England, og hans andre hustru Ælfflæd. Hun ble født i Wessex.

Dronning Edgiva var en av tre vestsaksiske søstre gift med kontinentale herskere. De øvrige var Eadgyth, gift med Otto I, den hellige romerske keiseren og Eadhild, gift med Hugh den Store.

Edgiva var Karl III av Frankrikes andre hustru. De giftet seg i 919 etter at hans første hustru, Frederuna, døde.

Hun var mor til Ludvig IV i Frankrike.

I 922 ble Karl III avsatt, og etter å ha blitt beseiret i slaget ved Soissons i 923 ble han tatt til fange av greve Herbert II av Vermandois, en alliert til den daværende kongen.

For å beskytte sin sønns sikkerhet tok Edgiva i 923 med seg sønnen Ludvig til sin halvbror, kong Æthelstan av Englands, hov. På grunn av dette ble Ludvig IV av Frankrike kjent som Ludvig d'Outremer av Frankrike. Han ble der til 936, da han ble kalt tilbake til Frankrike for å bli kronet til konge. Edgiva fulgte ham.

Hun trakk seg tilbake til et kloster i Laon.

I 951 bortførte Herbert, den Gamle, greven av Omois henne og giftet seg med henne til sønnens store sinne.»[1351]

(Barn XVII:44085, Far XIX:176339, Mor XIX:176340)

Gift 919 med forrige ane.

XVIII:88177 fm fm fm mf ff fm mm ff ff

Wigeric av Lothringen. Greve. Født omkring 870. Død før 922.

Wigeric var greve i Triergau og Ardennergau. Han var pfalzgreve av Aachen 19.01.916.[1352]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Wigeric eller Wideric (fransk: Wigéric eller Wéderic) (* ca. 870 - † før 923) var greve av Bidgau ("pagus Bedensis") og hadde greves rettigheter i byen Trier. Han mottok også stillingen som beskytter ("advocatus") for

1350 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 260. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 59, 103.

1351 Wikipedia.

1352 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 430. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 37.

klosteret Saint Rumbold i Mechelen av Karl III av Frankrike. Fra 915 eller 916 var han pfalzgreve av Lothringen. Han var grunnleggeren av huset of Ardennes.

Middelalderhistorikere har ikke kunnet fastslå nøyaktig Wigerics opprinnelse eller hvordan han kom til makten. Han hadde landområder i regionen Bitburg, i den midtre Moseldalen, i Gutland, i det vestlige Eifel og i Meuse-regionen.

Da Ludvig Barnet døde avviste lothringerne Konrad I's overherredømmet og valgte Karl av Franken som deres konge. Ved den tiden ble den militære myndigheten i Lothringen tildelt greve Reginar I av Hainaut († 915), men ved hans død tilfalt myndigheten Wigeric, som ble pfalzgreve, og som sådan utøvde den militære myndigheten i Lothringen.

Wigeric grunnla klosteret Hastière (fransk: L'abbaye d'Hastière) nå i Hastière-par-delà, hvor han også påtok seg å være "advocatus".

Wigerics var først gift med Eva.

Etter at hun døde, giftet han seg med Kunigunde, datter til Ermentrude og barnebarn til Ludvig II av Frankrike, og dermed en etterkommer til Karl den Store.

Det finnes ingen historisk spor etter Wigeric etter 919: han døde sannsynligvis mellom 916 og 919, og ble gravlagt i klosteret Hastière.

Wigeric og Kunigunde var grunnleggerne av dynastiet til Huset Ardennes. Husets tre grener, Ardennes-Verdun, Ardennes-Bar og Ardennes-Luxembourg, dominerte Lothringen i halvannet århundre. Ardennene-familien strakte seg fra Laon og Reims til Trier og Köln, fra Metz og Verdun til Liège og Antwerpen. Familiens etterkommere finnes i følgende posisjoner: Hertuger av Øvre og Nedre Lothringen, henholdsvis 959-1046 og 1012-1100.
Biskoper av Metz (929-1072).
Biskoper av Laon (977-1031).
Biskoper av Reims (969-989).
Biskoper av Verdun (984-988).
Biskoper av Trier (1004-1015).»[1353]

(Barn XVII:44089)

Gift før 910 med neste ane.

Barn:

Gozelo av Bidgau. Født omkring 911. Død mellom 19.10.942 og 16.02.943. (Se XVII:44089).

XVIII:88178 fm fm fm mf ff fm mm ff fm

Kunigunde av Vest-Franken. Grevinne. Født mellom 893 og 895. Død etter 923.

Det er ikke sikkert at hun var mor til Gozelo, men dette er høyst sannsynlig.[1354]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Kunigunde av Vest-Franken (* 893/895 - † etter 923 var datter til Ermentrude av Vest-Franken (* 870/875) og datterdatter til Ludvig den Stammende (* 846 - † 879).

Hennes far var Eberhard av Sulichgau, sønn til Unruoch III (* ca. 840 - † 974).

I 898 ble hennes onkel, Karl III, konge av frankerne, noe som endret Kunigundes liv til det bedre.

For å få større tilhørighet til adelen i Lothringen, arrangerte kong Karl III i 909 ekteskap mellom Kunigunde og den mektige Wigeric av Lothringen (* ca. 870 - † før 922).

Kunigunde og Wigeric hadde barna:
Gozlin (* 911 - † 942), greve av Bidgau, gift med Uda av Metz, mor til:
Fangen Godfrey.
Adalberon, erkebiskop av Reims.
Fredrik (* 912 - † 978), greve av Bar, hertug av Øvre Lothringen fra 959.
Adalberon († 962), biskop av Metz.
Gilbert († 964), greve i Ardennene.
Sigebert (nevnt i 942).
Siegfried, (* ca. 922 - † 998), greve av Luxembourg.
Liutgard, gift 1. gang med Adalbert, greve av Metz og
2. gang med Eberhard IV av Nordgau.

Kunigunde giftet seg 2. gang ca. 922 med Ricwin, greve av Verdun († 923).»[1355]

1353 Wikipedia.

1354 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1183. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 38, 70.

(Barn XVII:44089, Mor XIX:176356)

Gift 1. gang før 910 med forrige ane.

Gift 2. gang omkring 920 med **Richwin av Moselgau.** Greve. Død 15.11.923.

Greve av Moselgau (og/eller Verdun).

Richwin ble myrdet av greve Boso.[1356]

XVIII:88179 fm fm fm mf ff fm mm ff mf

Gerhard I av Metz. Greve. Født omkring 875. Død 22.06.910.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Gerhard I (* ca. 875 - † 22.06.910) var greve av Metz.
Han var sønn til Adalhard II (* ca. 840 - † 02.01.890), greve av Metz, og sønnesønn til Adalard Seneskalken ("sénéchal" = eldste tjener) av Metz († etter 865) og en datter til Matfried, greve av Eifel (* ca. 820 - † før 18.09.882).

Gerhard forsøkte forgjeves å styre Lothringen sammen med sine brødre, Steven og Matfried I, greve av Eifel.
I 897 var Gerhard og hans brødre i konflikt med kong Zwentibold. De ble først avvist, men forsonet kort tid senere.
Han ledet et opprør sammen med sin bror Matfried, og beseiret og drepte Zwentibold i 900 på slagmarken i Susteren.

Gerhard giftet seg så med Oda (* ca. 877 - † etter 952), datter til Otto I, hertug av Sachsen og enke etter Zwentibold.

I 906 startet han igjen en krig sammen med Matfried mot greve Konrad.

Gerhard ble drept i kamp mot den bayerske hæren 22.06.910.

Hans enke, Oda av Sachsen. giftet seg på nytt med Eberhard, greve av Oberlahngau.»[1357]

(Barn XVII:44090, Far XIX:176357)

Gift med neste ane.

Barn:

Gottfried av Lothringen. Født omkring 905. Død etter 949. (Se XVIII:86879).
Oda av Metz. Født omkring 910. Død 10.04.963. (Se XVII:44090).

XVIII:88180 fm fm fm mf ff fm mm ff mm

Oda av Sachsen. Grevinne. Født omkring 877. Død etter 952.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Oda av Sachsen (* 877 - † etter 952) var en saksisk prinsesse.
Hun var datter til Otto I (* 830/840 - † 912), hertug av Sachsen og Hedvig av Babenberg (* ca. 850 - † 903).

Hun giftet seg med kong Zwentibold av Lothringen (* ca. 870 - † 900).

Etter hans død i august 900 (da Oda må ha vært 23 år) inngikk hun et andre ekteskap med greve Gerhard I av Metz.

Oda og Gerhard hadde barna:
Wigfried († 09.07.953), abbed i St. Ursula i Köln, deretter erkebiskop i Köln fra 924 til 953.
Gottfried av Lothringen (* ca. 905 - † før 949), greve av Jülichgau.
Oda (Uda) (* ca. 910 - † før 18.05.963), gift med Gozlin († 942), greve av Bidgau og Methingau.
En datter med ukjent navn.»[1358]

(Barn XVII:44090, Far XIX:176359, Mor XIX:176360)

Gift med forrige ane.

1355 Wikipedia.

1356 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1182. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 38.

1357 Wikipedia.

1358 Wikipedia.

XVIII:88257 fm fm fm mf ff mm ff ff ff

Árpád av Ungarn. Høvding. Født omkring 845. Død 907.

Fra norsk Wikipedia:

«I 895/896, antagelig under lederskap av høvdingen Árpád, krysset en del av madjarene Karpatene for å komme inn til Transilvania. Stammen kalte seg medjarer (megyer) og var den ledende stammen i madjar-alliansen, som erobret de sentrale deler av området. Samtidig, omkring ca. 895, ble madjarene i Etelköz angrepet av bulgarer (som et resultat av madjarenes innblanding i den bulgarsk-bysantinske krigen i 894-896), og siden av sine gamle fiender petsjenegerne. Det er imidlertid usikkert om disse konfliktene var den virkelige årsaken til at madjarene forlot Etelköz.»

T.v. Árpád, litografi av Josef Kriehuber etter tegning av Moritz von Schwind ca. 1828.
T.h. Árpáds statue på Heltenes plass i Budapest (Wikipedia).

Høvding over ungarerne 896 - 907.

Árpád ble prins av Ungarn omkring 894. Han var den første ungarske storfyrste og magjarernes anfører da de ved år 900 erobret Ungarn. Fra ham nedstammer de senere konger av Ungarn like ned til Andreas III (1000 - 1301) som derfor kalles «Árpáder».

Árpáderslekten var konger av Ungarn 997 - 1301.

Árpád betegnes som en noe dunkel historisk person. Han skal ha fullført magjarernes utbredelse til platået ved midtre Donau som begynte under Almos (800 - 844). Den siste kalles en halvt legendarisk person. Arpad skal stamme fra Attila som ble konge over hunnerne i 401.

Etter Ludvig «den Tyske»'s død ble ungarerne eller madjarene stadig farligere og mer pågående, og til slutt sto østfrankerne fullstendig vergeløse overfor dem. Ungarerne var et folk som var beslektet med hunnerne og tilhørte den finsk-ugriske folkestammen. Fra sine opprinnelige boplasser ved Volga hadde de på 800-tallet dratt vestover og slått seg ned på slettene omkring Donau og Theiss. Der ble de etterhånden mer og mer plagsomme for alle nabolandene, det østromerske rike, Tyskland og Italia. Ungarerne var et halvvilt nomadefolk som bodde i telt om sommeren og i sivhytter om vinteren, og det gikk de forferdeligste rykter om at de pleide å rive hjertet ut av brystet på sine falne fiender for å spise det og siden drikke blodet deres. Ypperlige ryttere og sikre skyttere som de var, pleide de å bringe forvirring i fiendens rekker ved lynsnare, overraskende angrep, for så å sende en skur av piler mot dem. Ved å late som om de flyktet, fikk de lokket fienden ut av sine faste stillinger, men så kunne plutselig en sterk reserve av ungarere bryte fram fra et bakhold og kaste seg over forfølgerne. Det var forferdelig å se disse hardbarkede krigerne når «synsranden med ett ble formørket av deres rytterskarer og tusenere av hjelmer dukket opp som av et avgrunnsdyp». Herjende, plyndrende og brennende stormet disse hordene fram og spredte død og fordervelse hvor de kom. Fra begynnelsen av 900-tallet var Tyskland i flere decennier fullstendig prisgitt dette halvville folket som ikke hadde noen forståelse for kulturelle verdier. Helt opp til Bremen i nord og til Roma og Syd-Italia i syd våget de seg. Flere ganger satte de til og med over Rhinen, på flåter som de bygget av tømmer fra Schwarzwald, og hjemsøkte Frankrike.[1359]

Fra tysk og engelsk Wikipedia (oversatt):

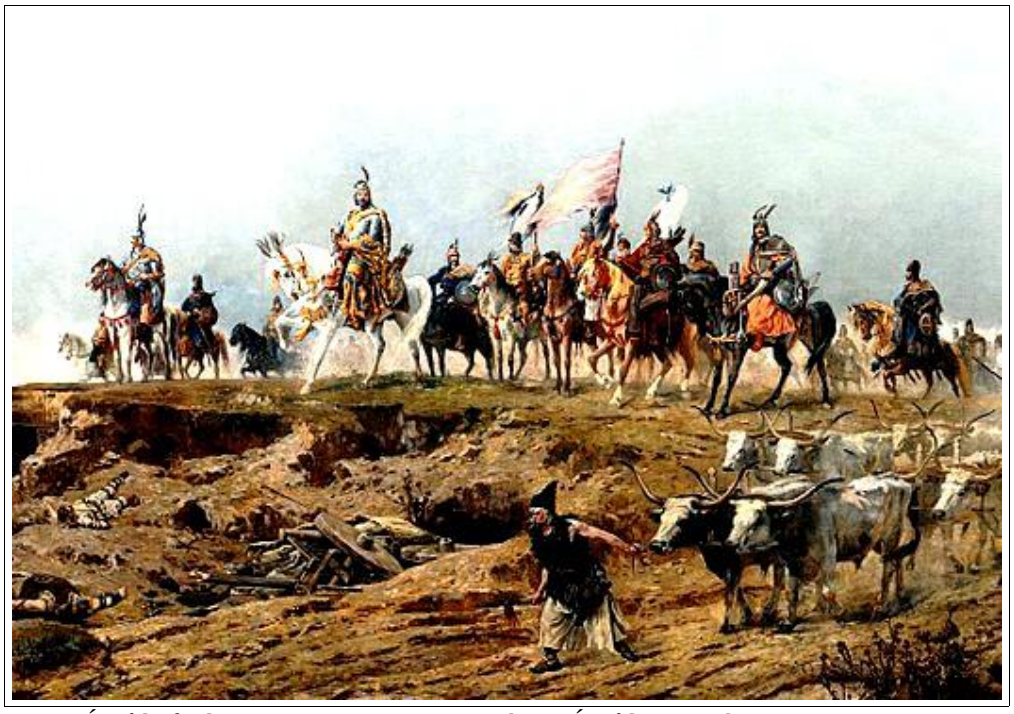
«Árpád (* ca. 845 - † ca. 907) ledet Magyar-stammenes konføderasjonen ved overgangen mellom 800- og 900-tallet. Han var enten ungarernes hellige hersker ("kende") eller deres militære leder ("gyula"), selv om de fleste detaljene i hans liv blir diskutert av historikere, fordi ulike kilder gir motstridende informasjon. Til tross for dette

[1359] Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 7, side 342-343. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 164. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 19.

refererer mange ungarere til ham som "grunnleggeren av vårt land", og Árpáds fremtredende rolle i den ungarske erobringen av det karpatiske bassenget har blitt understreket av senere kronikører. Dynastiet som stammet fra Árpád styrte Kongeriket Ungarn til 1301

Det dobbelte fyrstedømmet Ungarn, ble den gang ledet av en hellig konge (Kende), som var ansvarlig for religiøse og diplomatiske anliggender, og en militærleder (Gyula),

Árpád etterfulgte sin gamle far Álmos som Gyuda etter Magyarernes tunge nederlag mot Pechenegs i 893. Prinsene til de syv ungarske stammene valgte samtidig tilsynelatende Kursan til Kende selv om dette ikke nevnes i noen skriftlige kilder.»

Fyrst Árpáds ferd gjennom Karpatene. Detalj av Árpád Feszty hans assistenters enorme (1800 m²) lerret, malt til feiringen av 1000-årsfeiringen for madjarenes erobring av Ungarn, nå utstilt på Ópusztaszer nasjonalhistoriske museum i Ungarn (Wikipedia).

«Ungarerne angrep i 894 etter tilskyndelse av den bysantinske keiseren Leo VI. bulgarerne. Árpáds sønn Levente ledet felttoget i Nord-Bulgaria. Kort tid senere kjempet ungarerne mot Pannonia på vegne av den moraviske storhertugen Sventopluk. Da Sventopluk døde, brukte Árpád kraftvakuumet til å invadere Karpatiske bassenget våren 895. I følge samtidsrapporter skal han ha hatt mer enn 20.000 ryttere. Samtidig angrep pechenegene, alliert med den bulgarske tsaren Simeon, ungarerne fra øst, slik at en stor del av folket flyktet vestover fra bosettingsområdene mellom Donau og Dnepr. Der forenet flyktningene seg med Árpáds kavalerihær, kjempet med ham mot bulgarerne og til slutt bosatte de seg permanent i karpatiske bassenget. Denne prosessen blir ofte referert til som den første fasen av den ungarske landerobringen.

Etter at ungarsk styre hadde blitt stabilisert i det nye territoriet, blant annet gjennom en riksdag i Szeged i 898, som la grunnlaget for den keiserlige organisasjon og rettsadministrasjon, begynte Árpád, styrket i Sentral-Europa, raskt å operere.

På forespørsel fra keiser Arnulf angrep han i 898-99 for første gang Italia, vant slaget ved Brenta og ødela Nord-Italia. Derved forsøkte keiser Arnulf å bryte motstanden til lokale fyrster på sin marsj til Italia. Da Arnulf døde i 899, benyttet Árpád muligheten til å angripe det pannoniske fyrstedømmet i 900 og det østlige Moravia i 902, som var under øst-frankisk styre. Denne gang trakk imidlertid ungarerne seg ikke lenger tilbake, men innlemmet deler av disse områdene i sitt territorium og bygde permanente steder, bl.a. i Donau-dalen. Den raske integreringen av ungarerne med den slaviske befolkningen, som opprinnelig var slaver, utgikk antagelig også fra disse nylig erobrede områdene.

Da den hellige kongen Kursan ble myrdet av bayere i 904 under en fest ved den vestlige grensen til Pannonia, tok Árpád eneherredømme over Ungarn. Ved hjelp av sine fem sønner, som befalte store rytterforband, beseiret han først tilhengerne til Kursan og okkuperte deretter det smuldrende store moraviske imperiet. I 907 ødela Árpád en angripende bayersk hær i slaget ved Pressburg. Med dette sikret han seg til slutt det pannoniske bassenget for ungarerne og slo tilbake det siste forsøket fra andre imperier på å underkaste seg hans folk.

I de påfølgende årene gjorde ungarerne på sin side razziaer i de omkringliggende områdene og langt inn i området til det hellige romerske riket, til de ble knust i slaget ved Lechfeld i august 955.

Han hadde antaglig 5 sønner:
Levente (også Liüntika) († før 907).
Tarbos (også Tarhos eller Tarkacsu) († før 907).

Üllö (også Jeleg) († før 907).
Jutas (også Jutocsa).
Zoltán (også Zolta eller Zaltasz), etterfulgte Árpád som storhertug etter 907.

Árpáds etterkommere, Árpáds, styrte Ungarn til 1301.»[1360]

(Barn XVII:44129)

Gift

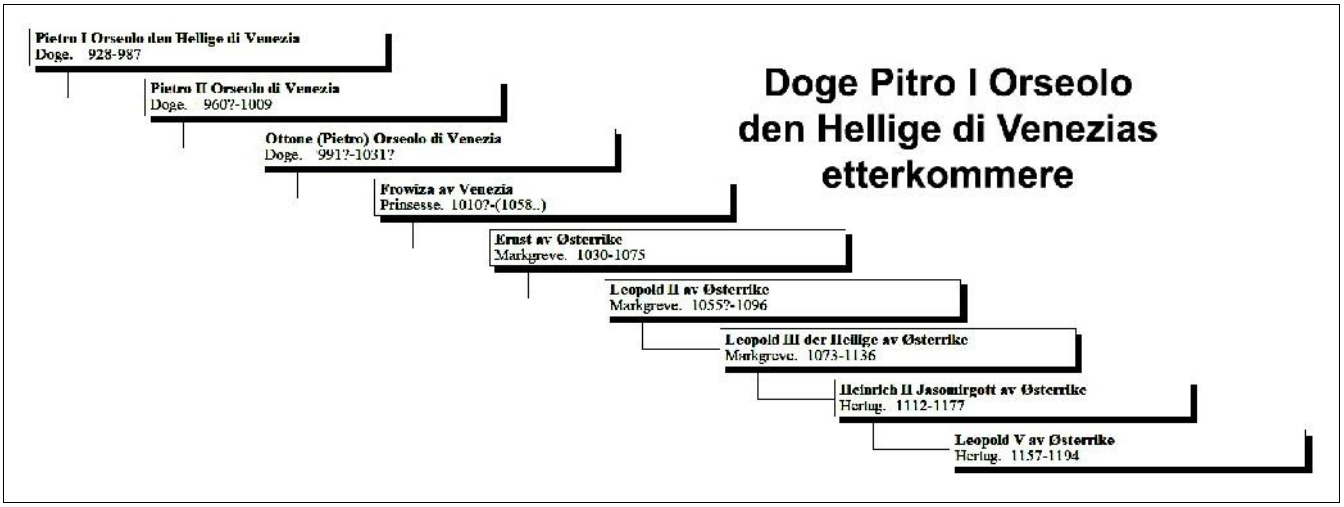
Barn:

Zoltán av Ungarn. Født 896. Død mellom 944 og 950. (Se XVII:44129).

XVIII:89097 fm fm fm mm ff ff ff mf ff

Pietro I Orseolo den Hellige di Venezia. Doge. Født omkring 928. Død 987.

Den hellige Peter Orseolo ble født i Venezia. Tyve år gammel ble han admiral for den venezianske flåte. Etter at dogen Peter Candiani IV ble myrdet, ble den hellige Peter valgt til doge i 976, og loset republikken trygt gjennom den politiske krisen.

Bacino Orseolo nord for «Piazza san Marco» i Venezia er oppkalt etter Pietro. Han anla et pilgrimsherberge her i 977. Idag fortøyer vanligvis mange gondoler i Bacino Orseolo.

Etter å ha vært doge i kun et par år, forsvant han plutselig. Ikke en gang hans hustru og barn visste hvor det var blitt av ham. Han ble til slutt funnet i abbediet i Cuxa, på grensen mellom Frankrike og Spania. Han fortsatte å bo der i streng bot. Mot slutten ble han eneboer. Hans minnedag er 10. januar.

Til høyre for kirken San Zaccaria i Venezia er det en dør inn til St. Athanasios kapell som leder til San Tarasios kapell. I den vannfylte krypten finnes relikene etter Pietro og syv andre doger.

St. Markus kirken i Venezia er den tredje kirken som har blitt bygd på denne plassen. Den første kirken ble bygd av dogen Giustiniano Partecipazio for å feire ankomsten av relikene etter apostelen Markus i 828. Etter en brann i 976 ble kirken bygd opp igjen etter ordre av Pietro I Orseolo. Denne kirken ble så revet på 1000-tallet for å gi plass til en mer spektakulær helligdom som skulle avspeile republikkens makt, tegnet av en ukjent arkitekt (1063-1094). Basilikaen ble ombygd flere ganger under de følgende århundrene.[1361]

1360 Wikipedia.

1361 Susie Boulton og Christopher Catling: Venedig & Venetien. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 24.

T. v. Statue av St. Pietro Orseolo - XXIII doge av Venezia fra 976 til 978 - på San Rocco-kirkens fasade i Venezia (Giovanni Marchiori). I midten Våpenskjold. T. h. Gondoler i "Bacino Orseolo" oppkalt ette Pietro Orseolo. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Pietro I Orseolo (Petrus Urseulus) (* 928 - † 987) var doge i Venezia fra 976 til 978. Han abdiserte og dro midt på natten for å bli munk.

Han gikk senere inn i Kamaldolese-ordenen (latin "Congregatio Monachorum Eremitarum Camaldulensium" ("Kongregasjonen av kamaldulensiske eremittmunker")).

Han er æret som helgen i den katolske kirke etter hans kanonisering i 1731. I 1733 publiserte den venetianske bibliotekaren Giuseppe Bettinelli en utgave av en biografi skrevet av den kjetterske munken Fulgenzio Manfredi i 1606.

Orseolo ble født nær Udine i en av de mektigere familiene i Venezia. Orseolene var etterkommere til Teodato Ipato og Orso Ipato. I en alder av 20 ble han utnevnt til kommandør for den venetianske flåten, og utførte en utmerket tjeneste som soldat, han førte vellykkede felttog mot de dalmatiske piratene. Han var også hengiven den katolske kirke.

Hans hustru og konsort var Felicia Malipiero.

I 976 ble den sittende dogen, Pietro IV Candiano, drept i et opprør som protesterte mot hans forsøk på å skape et monarki. I følge en uttalelse fra den kamaldolske munken og kardinalen, Peter Damian, hadde Orseolo selv ledet en konspirasjon mot Candiano. Denne uttalelsen kan imidlertid ikke bekreftes. Ikke desto mindre ble Orseolo valgt som hans etterfølger.

Som doge viste Orseolo en god del talent i arbeidet med å gjenopprette orden i et urolig Venezia, og viste bemerkelsesverdig generøsitet i behandlingen av forgjengerens enke. Han bygde sykehus og tok seg av enker, foreldreløse barn og pilegrimer. Med egne ressurser begynte han gjenoppbyggingen av det hertugelige kapellet, nå Markusbasilikaen og dogens palass, som hadde blitt ødelagt under opprøret sammen med en stor del av byen.

To år senere, den 01.09.978, tilsynelatende uten å varsle noen, ikke engang hustru og barn, forlot han Venezia sammen med abbed Guarin og tre andre venetianere (hvorav den ene var St. Romuald) for å slutte seg til benediktinerklosteret (nå cistercienserklosteret) Saint-Michel-de-Cuxa (katalansk: Sant Miquel de Cuixà) i Prades (katalansk: Prada), Sør-Frankrike.

Her levde Orseolo et liv i stor askese, og utførte de mest ubetydelige oppgaver. Det er ting som tyder på at han hadde vurdert en slik handling en stund. Hans eneste kontakt med Venezia var å instruere barnebarnet Otto (som ble doge i 1008) om livet med kristen dyd. Etter noen år som munk ved klosteret, sannsynligvis etter oppmuntring fra St. Romuald (som senere fortsatte med å grunnlegge den kamaldulensiske grenen av benediktinerordenen), forlot Orseolo klosteret for å bli eremitt i den omkringliggende skogen, ett kall han fulgte i syv år til han døde. Han er gravlagt i landsbykirken i Prades (katalansk: Prada) i Frankrike.

Førti år etter hans død, i 1027, ble Orseolo offisielt anerkjent som en velsignet av den lokale biskopen.

Orseolo er æret som en helgen av den katolske kirke, og hans kult ble bekreftet ved en tilsvarende kanonisering i 1731 av pave Clemens XII, som fastsatte hans festdag til 14. januar. Ved en reform av den liturgiske kalenderen i 1969 ble festen overført til 10. januar, dagen for hans død. Kamaldulenserne feirer imidlertid minnet hans den 19. januar.»[1362]

(Barn XVII:44549)

1362 Wikipedia.

Gift

Barn:

Pietro II Orseolo di Venezia. Født 961. Død 1009. (Se XVII:44549).

XVIII:89099 fm fm fm mm ff ff ff mf mf

Vitale Candiano di Venezia. Doge. Død 979. Doge av Venezia 978–979.

Dogepalasset fotografert fra sjøsiden.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Vitale Candiano († 979) var den 24. doge i Republikken Venezia.

Han var den fjerde sønnen til den 21. dogen, Pietro III Candiano og Arcielda Candiano (noen ganger angitt som Richielda). Hans bror den 22. doge Pietro IV og hans unge arving Pietro V hadde blitt drept i revolusjonen.

Han ble valgt av folkeforsamlingen i september 978. Dette etter å måtte flykte til Sachsen på grunn av opprøret mot hans far. Hans forgjenger Pietro I Orseolo, hadde forlatt Venezia for å bli munk. Han avgikk frivillig etter å ha tjent som doge i 14 måneder, noe som gjorde at niesens ektemann kunne bli den neste dogen.

Datteren Maria Candiano giftet seg med Pietro II Orseolo.

Noen ganger var forholdet mellom Venezia og det vestlige imperiet vanskelig fordi venetianske borgere i 976 gjorde opprør og drepte Doge IV Candiano. Han var en despotisk leder, men den vestlige keiseren, Otto II, støttet ham, og han ble i sitt andre ekteskap knyttet til både Otto IIs familie og kongen av Italia.

14 måneder etter at han ble valgt, abdiserte Vitale Candiano av helsemessige årsaker. Han trakk seg tilbake til klosteret Sant'Ilario for å leve et klosterliv. Han døde der bare fire dager senere og ble gravlagt der.[1363]

(Barn XVII:44550, Far XIX:178197, Mor XIX:178198)

Gift

Barn:

Maria Candiano di Venezia. Levde mellom 970 og 1009. (Se XVII:44550).

XVIII:89101 fm fm fm mm ff ff ff mm ff

Taksony av Ungarn. Død 972. Gjentakelse, se side 796.

1363 Wikipedia.

XVIII:89105 fm fm fm mm ff ff fm ff ff

Dietrich I av Wettin. Adelsmann. Død før 977.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Dietrich I, som levde på 900-tallet, regnes som den eldste verifiserbare stamfaren til Wettin-slekten. Det finnes ingen pålitelig informasjon om hans avstamning eller livsdata.

Dietrich I er nevnt av kronikøren Thietmar av Merseburg († 1018) som far til Dedo I, greve av Wettin. Thietmar skriver om Dedos avstamining (Chronica VI, 50 (34)) at han "avledet sin opprinnelse fra stammen som blir benevnt "Buzicer" og fra sin far Thiedricus" ("de tribu, quae Buzici dicitur, et de patre Thiedrico originem duxisse") og vokste opp ved hoffet til Rikdag († 985), markgreve av Meißen, en slektning på farens side. "Her tjenestegjorde han fra barndommen av hos markgreve Rikdag, hans agnatiske slektning" ("Hic Rigdago marchioni, agnato suimet, ab infancia serviebat") . Mens Thietmar, som en samtidig krønikeskriver, åpenbart betraktet uttalelsen fra "Buzici" som tilstrekkelig, visste de på 1200-tallet ikke lenger hva de skulle gjøre med den. August den Sterke foretrakk da en avstamning fra den legendariske saksiske hertugen Widukind (8. / 9. århundre).

Det kan tenkes at Dietrich I døde før 976/77, da hans sønn Dedo I det året brakte sin egen mor til Böhmen som fange etter en feide.

I dag er det i hovedsak tre like spekulative teorier om Dietrichs avstamning.
I en første teori, utviklet i en avhandling fra 1886 av Friedrich Kurz og adoptert av Otto Posse i hans "Genealogie des Hauses Wettin" (1897), refererer Buzici til "Buco" eller "Buzo", en kort form av "Burchard", og identifiserer "Buzici" derfor med Burchards, tilhengere av karolingerne siden Karl den Store. To adelsmenn, Dedi og Burchard, som falt i slaget ved Cape Colonna mot saracenerne (13.07.982), blir sett på som Dietrich I's brødre og Dedi I, greve av Hassegau, († 14.03.957) som hans far.
En utvidelse av denne teorien fører Dietrichs avstamning tilbake til en Burchard, markgreve av den sorbiske mark, som falt mot ungarerne i 908.
En annen teori, som representeres av Reinhard Wenskus og Stefan Pätzold, fører også Buzici tilbake til hovednavnet Burchard og anser Dietrich for å være sønn til den schwabiske hertugen Burchard III († 973) fra Burchardinger-familien. Han tilbrakte en tid i Sachsen etter 926 i et første ekteskap med en ikke dokumentert kvinne fra Imedinger-slekten ved navn Wieltrud. Til støtte for denne teorien heter det i forordet til "Sachsenspiegel", som riktig nok ikke ble opprettet før på 1200-tallet, at Wettinerne regnes blant de schwabiske familiene.
En tredje teori som bl.a. er representert i middelalderens leksikon, gjør Dietrich til sønn til Harzgau-greven Volkmar (Folcmar, omkring 945). Denne teorien støttes av det faktum at den agnatiske slektningen Rikdag var slektning til Harzgau-grevene, en klan som kan spores tilbake til 900-tallet.

Dietrich hadde sønnene:
Dedo I (* ca. 960 - † 1009)., greve av Wettin.
Fredrii I (* ca. 960 - † 1017), greve av Wettin og Eilenburg.»[1364]

(Barn XVII:44553)

Gift

Barn:

Dedo I av Wettin. Født omkring 960. Død 13.11.1009. (Se XVII:44553).

XVIII:89107 fm fm fm mm ff ff fm ff mf

Dietrich av Haldensleben. Greve, markgreve. Død 25.08.985.

Fra tysk Wikipedia (overatt):
«Dietrich av Haldensleben (også Theoderich) († 25.08.985) var greve av Schwabengau, fra 956 greve av Nord-Thüringen, fra 965 til 983 markgreve av Nordmark og fra 966 greve i Derlingau. På grunn av sine store landområder og titler bar han offisielt tittelen "Dux" (hertug) fra 968. Han var meget mektig i den østlige delen av imperiet og regnes som stamfaderen til den saksiske adelsfamilien Haldensleben.»

1364 Wikipedia.

Nord-Thüringen omkring år 1000. (Wikipedia).

«Grevskapet Haldensleben var et middelaldergrevskap i det som nå er Sachsen-Anhalt oppkalt etter byen Haldensleben i tidligmiddelalderens Nord-Thüringgau.

I 966 ble "hahaldeslevo" første gang nevnt i et dokument der keiser Otto I forlente en viss Mamaco med grevskapet Haldensleben.

Familien til herrene eller grevene av Haldensleben fikk flere ganger området i Nordmark øst for Elben i len. Imidlertid var de aldri i stand til å utøve makt her da området ikke lenger var en del av Det hellige romerske rike etter 983.

I 1057 døde mannslinjen til grevene av Haldensleben ut. Gertrud av Haldensleben († 1116) var bestemor til keiser Lothar III.

Med Dietrich ble familien Haldensleben, senere oppkalt etter deres forfedres hjemsted, historisk håndgripelig. De var velstående i Nord-Thüringen, vest for dagens Magdeburg, og i Derlingau, øst for Braunschweig.

I 953 viste Dietrich seg å være den lojale militærlederen til kong Otto I i Liudolfin-opprøret.

Han deltok senere som leder i kampen mot Elbe-slaverne og som greve i Nord-Thüringen. I omorganiseringen av domenene etter markgreve Geros død i 965, mottok han det saksiske Nordmark.

Sammen med erkebiskop Adalbert av Magdeburg gjennomførte han halshugging av sin konkurrent, greve Gero av Alsleben i 979.

I følge Thietmar av Merseburg og senere saksiske historiker, lyktes ikke Dietrich i sin oppgave å pasifisere de slaviske Lutizen- og Heveller-territoriene som hadde blitt vunnet under Otto I. Til syvende og sist var han ikke oppgaven voksen og provoserte fram Lutizen-opprøret i 983 gjennom sin grådighet, der det tysk-saksiske styret mellom Elben og Oder kollapset. Det er imidlertid usannsynlig at dette førte til hans oppsigelse i 983, slik Adam av Bremen og "Annalista Saxo" rapporterte.

Som militær leder deltok han i den saksiske seieren ved Tanger, i den tyske arvekontroversen i 984 var han en av motstanderne til hertug Henrik av Bayern.

I følge "Quedlinburg Annalen" døde Dietrich i 985.

Dietrich var gift med en datter til greve Lothar av Walbeck.

Deres barn var:

Bernhard von Haldensleben, markgreve av Nordmark, fra 1009.
Oda (før 962 - † 1023), gift med Mieszko I, hertug av Polen.
Mathilda (levde 993), gift med den slaviske prinsen Pribislaw, senere abbedisse.
Othelhulda, nonne i Quedlinburg 1020.
Thietburga av Haldensleben, gift med greve Dedo I av Wettin (* ca. 960 - † 1009).»[1365]

(Barn XVII:44554)

Gift

Barn:

Thietburga av Haldensleben. Levde 985. (Se XVII:44554).

XVIII:89109 fm fm fm mm ff ff fm fm ff

Günther av Merseburg. Markgreve. Født omkring 949. Død 13.07.982 i Crotone, Kalabrien.

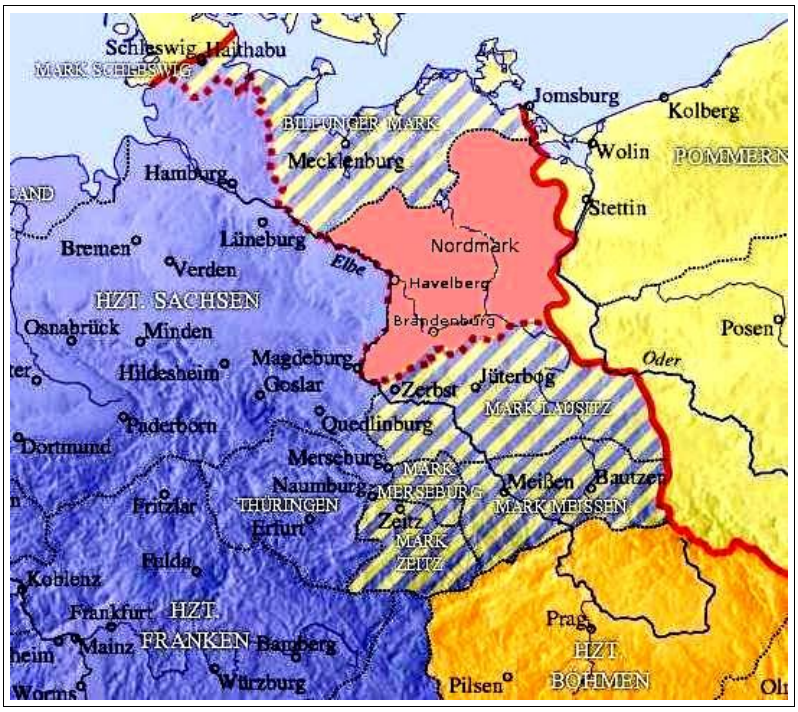
1365 Wikipedia.

Fra tysk (og noe engelsk) Wikipedia (oversatt):

«Günther (* før 949 - † 13.07.982 nær Crotone, Calabria, Italia) var fra 965 til 976 og igjen fra 981 til sin død markgreve av markgrevskapene Meißen og Merseburg, hvorpå Merseburg og Meißen marker ble forenet.

Han tilhørte adelsfamilien Ekkehard som først ble nevnt omkring Naumburg, og som kan ha hatt tilknytning til det ottoniske dynastiet.

Gunther var sønn til greve Ekkehard av Merseburg.»

Inndeling av Saksisk Ostmark i 965. Nordmark, markgrevskapet Lausitz, markgrevskapet Meißen, markgrevskapet Merseburg og markgrevskapet Zeitz (utstrekning i årene 965-983). (Wikipedia).

«Etter markgreve Gero den Stores død i 965 ble det store "Marca Geronis" delt i flere mindre deler. Günther ble av keiser Otto I tildelt det nyopprettede Merseburg Mark.

Dette antas fordi Gunther nevnes som markgreve i stiftelsesskjøtet til erkebispedømmet Magdeburg. Tildelingen av Merseburg Mark er basert på en bekjentgjørelse fra Otto II, der han skjenket kirken Zwenkau i Merseburg og en tilhørende skog i Gunthers grevskap.

Etableringen av Merseburg Mark ble fulgt av bispedømmet Merseburg under biskop Boso i 968.

Gunther kjempet i 966 på oppdrag av Otto I mot Bysants i Kalabrien.

Han støttet hertug Henrik II den Stridbare av Bayern i hans opprør mot keiser Otto II og ble derfor avsatt som markgreve i 976 og gikk i eksil sammen med sønnen Ekkehard av Meißen.

I følge Thietmar av Merseburg ble han forsonet med keiseren i 981. Det antas derfor at han ble gjeninnsatt i markgrevskapet i Meißen etter Thietmar I's død.

Etter markgreve Wigger I's død i 981 skal Gunther ha fått kontroll over Mark Zeitz, da dette markgrevskapet ellers ville ha vært vakant.

Som deltaker i Otto II's italienske felttog mot sarasenerne under emir Abu al-Qasim ble han drept 13.07.982 i slaget ved Kapp Colonna (slaget ved Stilo) i Calabria.»

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Han ble etterfulgt av Rikdag, som under sitt styre forenet Meißens, Merseburgs og Zeitz' marker.

I følge kronikøren Thietmar av Merseburg kan Gunther ha vært gift med Dobrawa, datter til hertug Boleslaus den Grusomme av Böhmen og konsort til hertug Mieszko I av Polen fra 965.

Han etterlot seg sønnene:
Eckard I (* ca. 960 - † 1002), som etterfulgte Rikdag som markgreve av Meißen i 985.
Gunzelin (* ca. 965 - † etter 1017) av Kuckenburg, som etterfulgte sin bror i 1002.
Bruno, som forsvarte Meißen mot troppene til hertug Boleslaw I den Modige av Polen i 1009.»[1366]

(Barn XVII:44555)

Gift

1366 Wikipedia.

Barn:

Ekkehard I av Meißen. Født omkring 960. Død 30.04.1002 i Pöhlde. (Se XVII:44555).

XVIII:89153 fm fm fm mm ff fm ff ff ff

Konrad den Røde av Lothringen. Hertug. Født omkring 922. Død 10.08.955 ved Lechfelde.

Konrad den Røde («der Rote») var hertug av Lothringen.

Han fikk i 944 (947) hertugdømmet Lothringen, og var under keiser Otto I av Tyskland, fra ca. 940, en av de fremste i riket.[1367]

Fra Carl Grimbergs «Menneskenes liv og historie», bind 8:
Han fikk i 944 (947) hertugdømmet Lothringen, og var under keiser Otto I av Tyskland, fra ca. 940, en av de fremste i riket.

I 953-954 gjorde han opprør mot Otto som da var hans svigerfar, sammen med Otto's sønn Ludolf. Ludolf var misunnelig på sin maktlystne onkel Henrik, og mente at denne ble foretrukket på hans bekostning. Han var også forbitret over farens nye giftermål, som han var redd kunne føre til at han selv mistet sin arverett. Begge var hensynsløse nok til å sette seg i forbindelse med ungarerne, som benyttet seg av den knipe Otto var i, til å herje og plyndre på tysk område.

Otto gjorde imidlertid først opp regningen med sin sønn og sin svigersønn og tvang dem til underkastelse. Ved sine forbindelser med kristenhetens fiender, ungarerne, hadde de forøvrig også brakt sin sak i vanry og fått folkeopinionen mot seg, og Otto fikk derfor snart bukt med dem. Med sin vanlige edelmodighet tilga han dem, men de måtte gi avkall på sine hertugdømmer, og tronfølgerverdigheten gikk over til Ottos lille sønn i annet ekteskap.

Deretter vendte kongen seg mot ungarerne, som var blitt så overmodige av fremgangen de hadde hatt at de tenkte å underlegge seg hele det kristne Vesten. Med en hær som etter sigende skal ha tellet 100.000 mann, sikkert et uhyre overdrevet tall, brøt de inn i Bayern og skrøt høylydt av at de ikke aktet å la seg stanse av noe, så fremt ikke jorden oppslukte dem eller himmelen styrtet ned over dem. På markene ved Lech utenfor det sterkt befestede Augsburg, møtte Otto dem med en liten, men sterk rytterhær i august 955. Delbrück beregner Ottos hær til høyst 6000-8000 mann og mener at madjarerne snarere var færre enn flere. Nå ble det utkjempet et veldig slag, hvis verdenshistoriske betydning kan sammenlignes med slagene ved Troyes og Poitiers.

Widukind forteller at ungarerne var nær ved å omringe den tyske hæren, men at faren ble avverget ved en heltemodig innsats av Konrad «den Røde», som var kommet ridende til kampen med en skjorte av hestetagl under rustningen og hadde bønnfalt Gud om å få sone hva han hadde forbrutt, ved å få dø en ærefull død.
Da Konrad hadde avverget den fare som truet tyskerne i ryggen, holdt Otto en oppmuntrende tale til sine menn.
«Heller må vi falle med ære, om det er Guds vilje,» sa han, «enn leve et vanærende liv som treller hos våre fiender eller kanskje komme til å dingle i galgen som forbrytere. Meget mer kunne jeg ha sagt, hvis det hadde vært nødvendig å øke Eders mot og dristighet, men la oss nå heller begynne å tale til våre fiender med sverdet enn med munnen».
Med disse ordene grep Otto den hellige kongelansen som man sa var beslått med spiker fra Kristi kors og satte av sted rett mot fienden i spissen for sine menn. Tyskernes angrep var så kraftig at madjarernes motstand brøt fullstendig sammen og bare en liten del av dem unnkom. De andre ble hugget ned eller trengt ut i elven, hvor de druknet.

Konrad fant den død han søkte på slagmarken 10.08.955.[1368]

1367 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 202. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 91.

1368 Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 8, side 16-18.

Inngang til Saliske krypten i Wormskatedralen. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Konrad (* ca. 922 - † 10.08.955), kalt den røde (tysk: Konrad der Rote), var hertug av Lothringen fra 944 til 953.

Han ble stamfar til det keiserlige saliske dynastiet.

Konrad var sønn til Werner V av Wormsgau (* ca. 899 - † ca. 935), en frankisk greve i Nahegau-, Speyergau- og Wormsgau-territoriene ved Øvre Rhinen. Hans mor var antagelig Hicha, en datter til Bouchardids-hertugen Burchard II av Schwaben og hans hustru Regelinda av Zürich.

Nedstigningen til greve Werner V, den første dokumenterte salianeren, er usikker, han var sannsynligvis i slekt med det frankiske Widonid-dynastiet, hans far, Werner IV (Walaho), var gift med en ukjent søster til kong Konrad I av Tyskland.

I 941 dukket Konrad opp som sin fars etterfølger i de rhenske grevskapene og skaffet seg ytterligere territorium i Wetterau på Rhinens høyre bredd. Konrad tok bolig i Worms og konkurrerte med erkebiskop Frederick av Mainz om overherredømme i rheinske Franken. De saliske grevene hadde styrket sin posisjon i de frankiske landene, mens deres Konradin-slektninger ikke hadde klart å opprettholde den kongelige verdighet etter kong Konrads død i 918 og fremveksten av det ottoniske dynastiet. Den avdøde kongens yngre bror, Eberhard, etterfulgte ham som hertug av Franken og ble midlertidig tildelt det lothringenske hertugdømmet, likevel sluttet han seg til hertug Gilbert av Lothringens opprør mot styret til kong Otto I av Tyskland og ble drept i slaget ved Andernach i 939.

Mens Lothringen gikk over til Ottos yngre bror Henrik, forble Konrad den Røde en lojal støttespiller for kong Otto I den Store og fungerte som frankisk regent etter hertug Eberhards død, med en viss mulighet til å oppnå hertugtittelen. Han bidro også til å sikre den vest-frankiske kong Ludvig IV's avståelse av Lothringen og også til å avdekke ett komplott fra kongens bror Henrik mot Ottos liv. Deretter ble ungdommene tildelt Lothringen i 944. Avvist av den lokale adelen forble han imidlertid avhengig av kongens støtte.

Omtrent tre år senere giftet han seg med Liutgarde († 953), Ottos datter med hans første hustru Edith av Wessex, datter til den engelske kongen Edvard den Eldre.

Konrad og Liutgard hadde sønnen
Otto av Worms (* 948), senere hertug av Kärnten.

Konrad beviste sitt talent, i 951 fulgte han kong Otto på hans første italienske felttog og gikk inn i forhandlinger med kong Berengar II, som på Riksdagen i Augsburg i 952 hyllet den tyske kongen.

Konrad ble imidlertid lurt av sin konge, da Otto benyttet anledningen til samtidig å fremtvinge avståelsen av den italienske "Marca Verona" til sin bror Henrik. Året etter sluttet Konrad seg derfor til sin svoger, hertug Liudolf av Schwaben, i opprør mot kong Otto, som ifølge kronikeren Widukind av Corvey bittert klaget over Konrads utakknemlighet. Opprøret nådde store kretser, men ble likevel avbrutt etter at opprørerne begynte å samarbeide med fiendtlige ungarske styrker. Liudolf og Konrad ble fratatt sine hertugdømmer ved Riksdagen i Fritzlar. Lothringen ble i stedet gitt til kongens egen bror, erkebiskop Bruno av Köln, mens Konrad umiddelbart ble utdrevet av den lokale adelen.

Etter hvert underkastet salianeren Konrad seg Otto ved Langenzenn og ble forsonet. Konrad beholdt sine eiendommer, men han fikk aldri tilbake hertugtittelen. I 954 deltok han i et vellykket felttog ledet av markgreve Gero mot de slaviske Ukraneni-stammene i Uckermark.

Konrad den Røde ble drept i slaget ved Lechfeld i 955 nær Augsburg, mens han kjempet sammen med kong Otto som sjef for den frankiske kontingenten mot de invaderende ungarske styrkene.

I følge Widukind fra Corvey var:

"Hertug Konrad, den fremste av alle i kamp, som – da han led av kamptretthet forårsaket av en uvanlig varm sol – løsnet remmene på rustningen for å trekke pusten hvorpå en pil stakk gjennom halsen hans og drepte ham øyeblikkelig."

Konrads kropp ble brakt til Worms, hvor han ble gitt en overdådig begravelse og gravlagt ved Worms katedral av sønnen og arvingen Otto av Kärnten. Denne typen ekstraordinære begravelse var på denne tiden et privilegium for biskoper og konger. Konrad var oldefar til Konrad II, den hellige romerske keiseren.»[1369]

(Barn XVII:44577, Far XIX:178305, Mor XIX:178306)

Gift fra 947 til 949 med neste ane.

Barn:

Otto av Kärnten. Født mellom 948 og 950. Død 04.11.1004. (Se XVII:44577).

XVIII:89154 fm fm fm mm ff fm ff ff fm

Luitgard av Sachsen. Hertuginne. Født 932. Død 18.11.953.

Luitgard var datter til keiser Otto I «den Store» av Tyskland.[1370]

Hertuginne Luitgard av Sachsen. Chronica sancti Pantaleonis, Cologne, c. 1237 (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Luitgard av Sachsen (* 932 - † 18.11.953), tilhørte det ottonske dynastiet og var hertuginne av Lothringen i ekteskap med hertug Konrad den Røde fra 947 til hennes død. Hun og Konrad ble stamfedre til Salian-dynastiet.

Luitgard var den eneste datteren til kong Otto I av Tyskland (* 912 - † 973) i hans første ekteskap med Ædgyth av England (* 910 - † 947), halvsøster til kong Æthelstan. For å bygge nærmere bånd til Salian-dynastiet giftet kong Otto henne i 947 med Konrad den Røde, som han hadde installert som hertug av Lothringen tre år tidligere. Ekteskapet var ikke spesielt lykkelig. Omkring 950 fødte Luitgard sønnen Otto av Worms.

Konrad fulgte kongen på hans italienske felttog i 951. Imidlertid kom han i konflikt med Otto over avtalene som ble inngått med kong Berengar II.

Luitgard døde i Mainz i 953, hvor Konrad den Røde hadde sluttet seg til opprøret til sin eldre bror, hertug Liudolf av Schwaben, og erkebiskop Frederik. Hun ble gravlagt i St. Alban's Abbey, Mainz.

Neste år underkastet hertug Konrad seg kong Otto overhøyhet og forble en lojal tilhenger. Han døde i slaget ved Lechfeld i 955. Luitgards bror Liudolf døde to år senere, mens han stred i Italia.»

(Barn XVII:44577, Far XIX:178307, Mor XIX:178308)

Gift fra 947 til 949 med forrige ane.

XVIII:89165 fm fm fm mm ff fm ff mm ff

Rudolf II av Burgund. Født omkring 880. Død 11.07.937. Gjentakelse, se side 937.

1369 Wikipedia.

1370 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 214. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 67, 91.

XVIII:89166 fm fm fm mm ff fm ff mm fm

Bertha av Schwaben. Født omkring 907. Død etter 02.01.966 i Isenburg. Gjentakelse, se side 939.

XVIII:89167 fm fm fm mm ff fm ff mm mf

Ludvig IV den Oversjøiske av Vest-Franken. Født omkring 921. Død 10.09.954. Gjentakelse, se side 883.

XVIII:89168 fm fm fm mm ff fm ff mm mm

Gerberga av Sachsen. Født omkring 913. Død 05.05.984. Gjentakelse, se side 865.

XVIII:89201 fm fm fm mm ff fm mm ff ff

Roger I av Auriate. Greve, markgreve. Levde mellom 900 og 935.

Av de to brødre, Roger I og Ardiun II, fikk Roger ved forlening av kongen som residerte i Pavia på forbønn av kongens gemaline «comitatis Aurriate», etter at han hadde giftet seg med enken etter grevskapets innehaver, Rudolf.
Med henne hadde han to sønner, Roger II og Arduin III.

Overdragelsen av grevskapet til Roger I må ha funnet sted i tiden 906-912.
Roger var altså greve av Auriate.[1371]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Roger I av Auriate (regjerte ca. 906 - ca. 935) var greve av Auriate, en frankisk adelsmann som immigrerte til Italia i begynnelsen av det tiende århundre.
Brødrenes far var en normannisk adelsmann ved navn Arduin (Arduino, Harduoin)

Auriate var et grevskap i middelalderens Italia på de østlige skråningene av de vestlige Alpene mellom Cuneo og Saluzzo. Grevskapet eksisterte fra slutten av det niende århundre til midten av det tiende. Grevskapets navn overlevde i navnet til kommunen Valloriate.

Den eldste kjente greven av Auriate var en viss Rodolfo, som døde i 902 eller 905 og som overlot styret til Roger ("Ruggero") som allerede hadde vært hans nestkommanderende.
I følge "Chronicon Novaliciense" kom Roger ned til Italia i 888 som tilhenger til Guido III (II) fra Spoleto sammen med sin bror Arduin. Begge ble vasaller til Rodolfo, greve av Auriate.

Roger giftet seg med Rodolfos enke og arvet grevskapet.

Hans eldste sønn var
Arduin III den Skallede († ca. 977), greve av Auriate fra ca. 935, av Torino fra ca. 941/942 og markgreve av Torino fra ca. 950/964.»[1372]

(Barn XVII:44601, Far XIX:178401)

Gift

Barn:

Arduin III den Skallede av Torino. Død omkring 977. (Se XVII:44601).

XVIII:89205 fm fm fm mm ff fm mm fm ff

Sigifred av Lucca. Adelsmann. Levde omkring 920. Død etter 940.

Sigfred var en ansett mann i grevskapet Lucca i Toscana. Herfra utvandret han i begynnelsen av det 10. århundre til Lombardiet ifølge flere beretninger.

Det fremgår ikke om han var greve av Lucca.[1373]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Sigifred av Lucca (også Sigifredus I av Canossa) († etter 940), regnes som stamfar til grevene av Canossa. Han nevnes første gang i "De principibus Canusinis" – en glorifiseringen av adelsslekten Canossa – skrevet mellom 1111 og 1115 og i det første kapitlet i "Vita Mathildis" av munken Donizo av Canossa. Etter denne stammer Sigifred fra grevskapet Lucca i Toscana og emigrerte derfra til Lombardia.

Navn og herkomst til Sigifreds hustru er ikke kjent.

I følge Charles Cawleys "Medieval Lands in Foundation for Medieval Genealogy: Northern Italy" hadde Sigifred

1371 Harry Breszlau: Jahrbücher des Deutschen Reiches unter Konrad II. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 335. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 96.

1372 Wikipedia.

1373 Prof. Fritz Curschmann: Zwei Ahnentafeln (Friedrich I und Heinrich d. Löwen). Harry Breszlau: Jahrbücher des Deutschen Reiches unter Konrad II. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 341. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 96.

av Canossa minst følgende barn:
- Sigifred II († etter 972), gift med Baratina.
- En datter, navn ukjent, gift med Walingo av Candia.
- Adalbert Atto av Canossa († mellom 981 og 991),
husets egentlige stamfar, gift med Hildegarde († 982).
- Gerardus († etter 998), gift med Gibertina av Parma.»[1374]

(Barn XVII:44603)

Gift

Barn:

Adalbert Atto av Canossa. Død 13.02.988. (Se XVII:44603).

Generasjon XIX

XIX:168249 fm fm ff mf ff mf fm mm ff f

Sigurd Bjodaskalle. Levde omkring 880.

Sigurd levde antagelig ca. 880.

Hans foreldre skal ha vært Hundasteinar som var jarl i England og Ålov Lodbroksdatter.Ålov var datter til den yngre Lodbrok.[1375]

(Barn XVIII:84125)

Gift

Barn:

Vikinge-Kåre Sigurdsson. Levde omkring 910. (Se XVIII:84125).

XIX:168417 fm fm ff mf ff mm mm ff ff f

Herlaug Jarl d.e. Grjotgardsson. Jarl. Levde 825.

Herlaug kan ha levet ca. 825.

Hålogaslekten var jarler (konger) i Hålogaland som er det gamle navnet på området mellom Namdalen i Nord-Trøndelag og Lyngen i Troms. Senere var slekten jarler i Trøndelag og i perioder konger av Norge. Sidegrenene var jarler og konger på Møre.

Mogens Bugge fører i «Våre forfedre» Herlaug som sønn til Harald Naumdalajarl og antar at Harald levde omkring 800.
I «Rosensverdslektens forfedre» av Bent og Vidar Billing Hansen angis hans far å være Grjotgard, født ca. 790. Denne Grjotgard skulle så være sønn til Herlaug og sønnesønn til den ovennevnte Harald Trondsson Naumdalajarl. Sistnevnte antar at Harald er født ca. 730.
Begge må ha anvendt Håløygjatal som kilde, men tolkningene av Håløygjatal er høyst usikre, og den historiske verdien av genealogien er omstridt.[1376]

Fra Cappelen's «Norges Historie», Bind 1,
«Forfedrene til stormenn som vi møter i sagalitteraturen, Tore Hund på Bjarkøy, Tore Hjort i Vågan, Torolv Kveldulvsson på Sandnes, Hårek av Tjøtta, Herlaug og Hrollaug i Namdalen, Olve på Egge og Håkon Jarl Grjotgardsson hadde i merovingertid en økonomisk styrke og politisk makt som gjorde dem uavhengig av høvdingene på vestlandet. Trøndelag og Nord-Norge utfylte hverandre ved at korn fra Inn-Trøndelag ble byttet i fangstprodukter fra kysten i nord. Høvdingene seilte dessuten sørover til nordsjølandene og brakte hjem smykker, våpen og finere produkter.
Øyvind Skaldespiller skrev på 900-tallet «Håløygjatal», et hyldingsdikt til Håkon jarl. Her nevner han jarlens forfedre bakover i 27 generasjoner. Det er svært usikkert hvor godt belegg han har hatt for sine opplysninger. Han nevner imidlertid en kong Godgest på Omd (muligens Andøya), og kong Herse som muligens holdt til i Namdalen. Et indisium på håløyghøvdingenes kontrakter utad kan det være at Godgest skal ha fått en hest i gave fra kong Adils i Uppsala, og Gylaug og Gudlaug skal ha kjempet i sjøslag mot Uppland-kongene et sted ved Danmarks kyster.

Vareomsetningen i innland og utland har vært en stor inntektskilde for småkonger og høvdinger. Frie og trygge handelsveier har vært viktig for varesendingene, og særlig har det vært av betydning å sikre skipsleia langs kysten

1374 Wikipedia.

1375 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 713. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 77.

1376 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 529. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 50.

hvor hovedferdselen gikk. De nordnorske høvdingene synes å ha frigjort seg fra maktsentrene på Vestlandet i første del av merovingertiden, og de har kunnet omsette sine produkter lenger sør uten at stormennene langs kysten hindret dem. I løpet av 700-tallet ser det ut til at vestlandsdistriktene igjen opplevde en oppgangsperiode, og på nytt ble rikdom og makt konsentrert hos høvdingene her, slik for eksempel skipsgraver fra tiden like før år 800 på Nord-Karmøy viser. De sterke høvdingene ved Avaldsnes kunne kontrollere all ferdsel i hovedleia gjennom det smale Karmsundet, og handelsskip nordfra kunne vanskelig slippe forbi uten spesielle avtaler. Dersom også andre høvdinger på Vestlandet i strategiske posisjoner krevde toll eller avgifter for fri ferdsel, ville snart overskudd fra vareomsetningen gå tapt.

Et sterkt Vestland ville begrense økonomisk vekst i Nord-Norge og Trøndelag, og det ville være av stor betydning for høvdingene herfra å få underlagt seg distriktene lenger sør langs kysten. Det kan se ut til at forfedrene til Håkon jarl Grjotgardsson, de såkalte Håløygjarlene som omtales i Håløygjatal, hadde gjennomført en erobring av kyststrøkene fra Lofoten i nord til Trondheimsfjorden i sør i løpet av merovingertid og tidlig vikingetid. Trolig var det jarlenes politikk å fortsette erobringen sørover langs vestlandskysten. Grjotgard jarl hadde sin kongsgård på Ørlandet ved innløpet til Trondheimsfjorden på slutten av 800-tallet da Harald Hårfagre kom over fjellet fra Øst-Norge og underla seg Trøndelag. Håkon jarl Grjotgardsson dro til møtes med Harald Hårfagre, og de to erobrerne gikk i forbund, slik at de ved felles styrker kunne kue vestlandshøvdingene.»[1377]

Fra norsk Wikipedia:
«Herlaug Grjotgardsson kan ha levet omkring 825 og nevnes i "Håløygjatal" som en av forfedrene til Håkon Grjotgardsson, muligens far til Håkons far Grjotgard Herlaugsson.

Tolkningene av Håløygjatal er høyst usikre, og den historiske verdien av genealogien er omstridt.

Håkon skal ha vært den første ladejarlen.

Ladejarlene var herskerne på det trønderske herresetet Lade gård i fem generasjoner fra Håkon Grjotgardsson Ladejarl sist på 800-tallet til Håkon Eiriksson sist på 1020-tallet. Jarleætten stammet etter all sannsynlighet fra Håløygslekta fra Hålogaland.

Det er antatt at håløygætten har flyttet sitt hovedsete sørover fra Hålogaland i det 8. eller 9. århundre, og på Herlaugs tid kan det tenkes en tilknytning til Namdalen (Naumdølajarlene). Slekten er senere knyttet til Selva i Agdenes, Ørlandet, og til sist Lade i Trondheim.»[1378]

(Barn XVIII:84209)

Gift

Barn:

Grjotgard Herlaugsson. Født omkring 790. Død omkring 867. (Se XVIII:84209).

XIX:168425 fm fm ff mf ff mm mm fm ff f

Øystein Ivarsson Glumra. Født omkring 788. Levde omkring 830. Død omkring 870.

Øysten må ha levet omkring ca. 830.

Hans far skal ha vært Ivar Opplendingajarl, sønn til Håkon Gamle og sønnesønn til Gor.[1379]

Fra norsk Wikipedia:
«Øystein Glumra (Øystein Glumra, Øystein Ivarsson) (* ca. 788 - † ca. 870) var en norsk småkonge på Opplandene eller Vestlandet på 800-tallet. Han var far til Sigurd Øysteinsson, jarl av Orknøyene, og Ragnvald Øysteinsson Mørejarl

I innledningen til Orknøyingenes saga, nedskrevet på 1200-tallet, er det gitt en mytisk historie om avstamningen til orknøyjarlene, og til Øystein Glumra, far til den første jarlen.

Ifølge denne skal han nedstamme fra naturguddommen Fornjot, far til Kåre, far til Froste, far til Snø den gamle, far til Torre, far til Gor, far til Heite, far til Sveide sjøkonge, far til Halvdan den gamle, far til Ivar Opplendingejarl som var Øysteins far.

Hva som er historisk og hva som er mytisk kan vi ikke vite, men sannsynligvis har Øystein vært jarl eller småkonge i Opplandene på Harald Hårfagres tid, det vil si i siste halvdel av 800-tallet.

Det er hevdet at Øystein var gift med en datter til Ragnvald Heidumhære, Harald Hårfagres søskenbarn og konge i Vestfold.

Hans barn var:
Ragnvald Mørejarl (* ca. 830/840 - † ca. 892).
Sigurd († ca. 890 i Dornoch).
Svanhild, en av Harald Hårfagres hustruer,

1377 Cappelen's Norges Historie, Bind 1, side 426. 444-445.

1378 Wikipedia.

1379 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 279. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 76.

mor til Bjørn Farmann, Olav Haraldsson Geirstadalf og Ragnar Rykkel.»[1380]

Fra Snorre Sturlasson: «Olav den helliges saga»:
«96. Det er fortalt at Orknøyene ble bygd i de dager da Harald Hårfagre var konge i Norge; før hadde det vært vikingbøle der. Den første jarlen på Orknøyene het Sigurd; han var sønn til Øystein Glumra, og bror til Ragnvald Mørejarl. ...»[1381]

(Barn XVIII:84213)

Gift

Barn:

Ragnvald Øysteinsson Mørejarl. Født mellom 830 og 840. Død omkring 892. (Se XVIII:84213).

XIX:168427 fm fm ff mf ff mm mm fm fm f

Rolv Nevja. Odelsbonde. Levde 820.

Rolv var odelsbonde.[1382]

Nefja (Nevja) er ikke et slektsnavn, men et tilnavn Rolv hadde. Betydninger er "nese" og kan ha hatt å gjøre med skatteinnkreving (pr. nese).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«I følge sagaene var Ragnvald Mørejarls hustru, Hild, datter til Rolv Nevja (Hrólfr nefja), jarl i Trondhjem. I "Orkneyinga saga" heter Rolf Nevjas datter Ragnhild, selv om hun i "Heimskringla" heter Hild.

Rolv var en veldig viking og herjet mye i øst, står det i "Heimskringla". En sommer da han var på vei hjem fra en slik østreise, gjorde han et strandhugg og plyndret bøndene i Viken. Kong Harald var tilfeldigvis i området ved den tiden og ble meget vred da han hadde forbudt plyndring i sine egne skatteland. Rolv ble derfor dømt fredløs ved retten. Hild appellerte uten hell om nåde for sin far.»[1383]

Fra Snorre Sturlasson: «Harald Hårfagres saga»:
«24. Ragnvald Mørejarl var den kjæreste venn kong Harald hadde, og kongen satte ham høyt. Ragnvald jarl var gift med Hild, datter til Rolv Nevja (Nese); deres sønner var Rolv og Tore. ...»[1384]

(Barn XVIII:84214)

Gift

Barn:

Hild Rolvsdatter. Levde fra 845 til 886. (Se XVIII:84214).

XIX:168429 fm fm ff mf ff mm mm fm mf f

Halvdan Svarte. Konge. Født omkring 810. Død omkring 860.

Norsk Konge omkring 850.[1385]

Fra Cappelens «Norges historie», bind 2.
«Vi har kun Snorres ord for at Halvdan Svarte hørte til Ynglingeætten. Han skal ha vært sønn til Gudrød Veidekonge og Åsa, og dermed en yngre halvbror av Olav Geirstadalv. Geirstad er antagelig Gjekstad i Sandar. Dette er nabogården til Gokstad, der en svær skipshaug ble gravd ut i 1880, og grunnen der haugen lå, har antagelig i sin tid tilhørt Gjekstad. En høvding i 50-60 års alderen lå i skipet, og dateringen kan passe, slik at det kan være fristende å tenke på Olav. Tradisjonen kaller ham Geirstadalv.

Det er merkelig lite i overleveringen som knytter Harald Hårfagre til Vestfold. Vi må likevel bli stående ved, som det rimeligste – siden det ikke finnes spor av noen annen opprinnelse i overleveringen - at Halvdan Svarte virkelig var et skudd på Ynglingeætten i Vestfold. Men han kan ha tilhørt en nordligere gren. Saga og sagn knytter ham først og fremst til Ringerike og Hadeland, og den sikreste tradisjonen om hans grav er den som sier at han ble hauglagt på Stein på Ringerike. Vi regner altså med at han rådde for et ikke ubetydelig rike på Vest-Opplandene, men at han også har fått Vestfold i sin makt – vel etter at Ragnvald Olavsson på en eller annen måte er forsvunnet ut av bildet.

Halvdan Svarte skal ha vært gift med Ragnhild, datter av en kong Harald Gullskjegg i Sogn. Han omkom på

1380 Wikipedia.

1381 Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga, avsnitt 10. Snorre Sturlasson: Olav den helliges saga, avsnitt 96.

1382 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 282. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 76.

1383 Wikipedia.

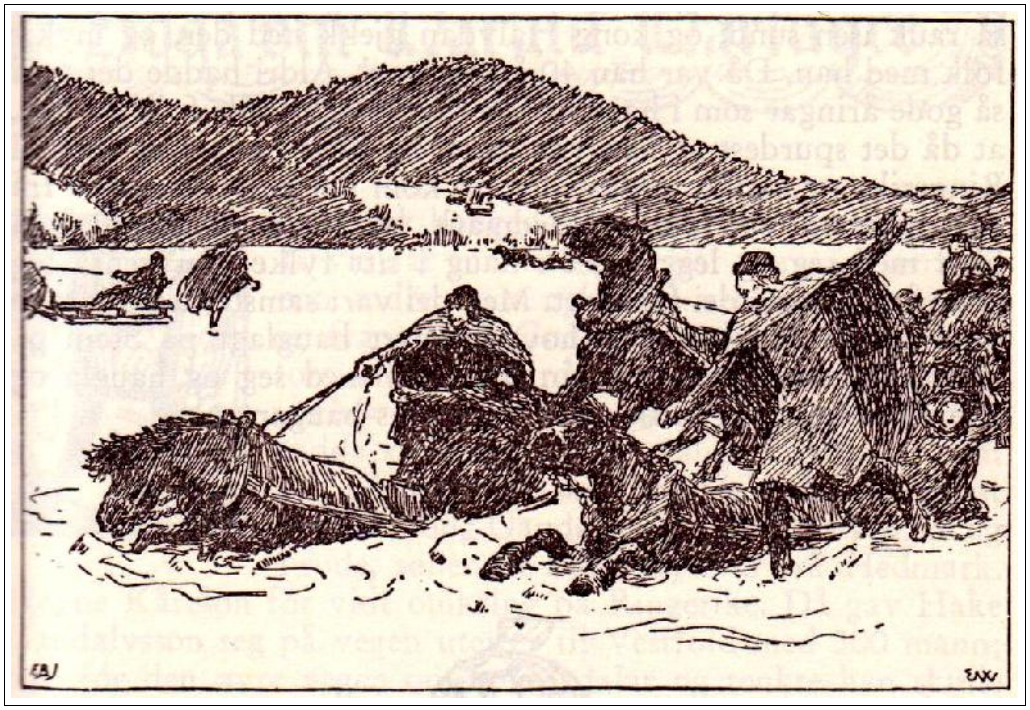
1384 Snorre Sturlasson: Harald Hårfagres saga, avsnitt 24.

1385 C.M. Munthe: Norske slegtsmerker, NST Bind I (1928), side 339. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 458. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 54.

vårparten 860 under en tur på isen på Randsfjorden.[1386]

Snorre Sturlasson: «Halvdan Svartes Saga»:

«1. Halvdan var årsgammel da faren falt, Åsa, mor hans, reiste straks vest til Agder med ham, slo seg ned der og tok det rike som hennes far hadde hatt. Der vokste Halvdan opp, han ble snart stor og sterk, han var svart i håret, og ble kalt Halvdan Svarte. Da han var 18 år gammel, fikk han kongedømme på Agder, like etter reiste han til Vestfold og delte riket der med broren, Olav. Samme høst dro han med en hær til Vingulmark mot kong Gandalv, de hadde mang en strid og det var seier på begge sider, men til slutt ble de forlikt; Halvdan skulle ha halve Vingulmark, slik som Gudrød, far hans hadde hatt før.»

Halvdan Svarte drukner i Reykensvik, illustrasjon til Halvdan Svartes saga av Erik Werenskiold. (Wikipedia).

«9. Halvdan Svarte kjørte fra veitsle på Hadeland, og veien hans falt slik at han kjørte over Randsfjord; det var om våren; det var varmt av solen og det tinte godt. Og så kjørte de over Røykensviken, der hadde de brukt å vanne buskapen om vinteren, og der det var kommet møkk på isen, hadde det gravd seg hull av solvarmen. Da nå kongen kjørte over der, så røk isen, og der druknet kong Halvdan og en mengde mennesker, da var han 40 år gammel. Han hadde vært så årsæl en konge. Folk sørget så over ham, at da det ble kjent at han var død, og at liket var ført til Ringerike og skulle gravlegges der, så kom det stormenn fra Romerike og Vestfold og Hedmark, og alle krevde de å få liket med seg og hauglegge det i sitt fylke; alle trodde at de skulle få godt år om de fikk det. De ble forlikt på den måten at de delte liket i fire deler; hodet ble lagt i haug på Stein på Ringerike, og hver av de andre tok sin del med seg hjem og haugla den der, og alle disse haugene heter Halvdanshauger.»[1387]

Fra «Norsk biografisk leksikon».

«Østnorsk småkonge. Foreldre: Gudrød Veidekonge og Åsa, datter til Agder-kongen Harald Granraude.

Ifølge sen tradisjon

gift 1) med Ragnhild, datter av kong Harald Gullskjegg i Sogn,

gift 2) med Ragnhild, datter av Sigurd Hjort.

I eldre tradisjon antakelig bare ett ekteskap (det første).

Far til Harald Hårfagre, halvbror til Olav Geirstad-alv.

I den historiske overleveringen spiller Halvdan Svarte først og fremst en rolle som far til riksgrunnleggeren Harald Hårfagre. Det foreligger ingen beretninger om ham som kan spores lenger tilbake enn til lærde genealogier fra første halvdel av 1100-tallet. Her var slektslinjene til gamle kongeslekter hovedtema. Halvdan befinner seg i overgangen mellom to ætter, Ynglingeætten og Hårfagreætten, som halvbror til ynglingekongen Olav Geirstad-alv og far til Harald Hårfagre. Han fikk en fast plass i de følgende kongesagaene, som ble skrevet senere på 1100-tallet og 1200-tallet, til tross for at sagaskriverne hadde lite å fortelle.

Ingen samtidige kilder gir opplysninger om Halvdan eller sier direkte at han var far til Harald Hårfagre, om vi ser bort fra at Harald kalles for "Halvdanssønnen" i en enkelt strofe i "Haraldskvæði", som ble diktet kort etter slaget i Hafrsfjord. Halvdan var et vanlig navn i vikingtiden, og den senere tradisjonen opererer også med en annen "Halvdan Svarte", som gjøres til sønn av Harald Hårfagre. Alt i alt kan man derfor ikke gå ut fra som sikkert at den litterære tradisjonen om Halvdan Svarte svarer til historiske realiteter, selv om den godt kan gjøre det.

1386 Cappelen's Norges Historie, Bind 2, side 78,, 87-88.

1387 Snorre Sturlasson: Halvdan Svartes saga.

Snorres bilde av Halvdan har en klar tendens: Det gjelder å gjøre Halvdans rike til en prototyp for sønnens senere og enda mer omfattende rikssamling. Derfor lar Snorre Halvdan – med utgangspunkt i Vestfold, som han skulle ha overtatt etter faren – gjøre omfattende erobringer på Østlandet, først i Viken og deretter i det indre østlandsområdet. I tillegg skulle Halvdan ha overtatt kongedømmet på Agder, der moren var kongedatter og han selv hadde sin oppvekst. Han skulle også ha fått fotfeste på Vestlandet gjennom arv etter sin første hustru, Ragnhild, som var datter av kong Harald Gullskjegg i Sogn.

Så vidt vi kan se, er dette et noe annet bilde enn det som forelå i den første fasen av norsk-islandsk historieskrivning, rundt 1130. I den latinske "Historia Norvegiæ" (ca. 1180), som bygger på Are Frodes eldre verk om de norske kongene (nå tapt), omtales Halvdan som "opplandskonge", med et "regnum in montanis" ('kongerike i fjellene'), i likhet med faren Gudrød Veidekonge. Den samme innlandstilknytningen synes å være hovedsaken i kvadet "Nóregs konungatal" (ca. 1190), som er en kongehistorie på vers bygd på et verk av Ares forgjenger Sæmund Frode (heller ikke bevart). Mye taler også for at det først var de senere sagaskriverne som fant på å la Halvdan Svarte være gift to ganger – med kvinner som begge het Ragnhild og som begge fikk sønner som het Harald. Den siste ble Harald Hårfagre, og siden Ragnhild nummer to ble fremstilt som ætling av den danske sagnkongen Ragnar Lodbrok, fikk Harald dermed en like fornem ættlinje på morssiden som han angivelig hadde på farssiden.

Alle kilder er samstemte når det gjelder omstendighetene rundt Halvdans død – at han gikk gjennom isen på Randsfjorden og druknet. Ifølge "Nóregs konungatal" ble han gravlagt på gården Stein i Hole på Ringerike. Senere sagaskrivere, som tilskriver Halvdan et stort rike, sier imidlertid at kongens lik ble delt og gravlagt flere steder, siden alle ville ha sin del av den døde kongen. Den såkalte Halvdanshaugen på Stein, som Halvdan Svarte særlig er blitt knyttet til, er aldri gravd ut, men undersøkelser 1998-99 tyder så langt på at haugen er betydelig eldre enn 800-tallet.»[1388]

Fra norsk Wikipedia:

«Halvdan Svarte (norrønt: Hálfdan svarti) (* ca. 810 - † ca. 860) (fødsels- og dødsår er svært usikre), var en norsk småkonge, som regjerte over store deler av Østlandet. Han kan ha regjert fra en gang mellom 825 og 835, Tilnavnet "Svarte" fikk han på grunn av sitt svarte hår.

Tradisjonene om Halvdan Svarte er usikre, men han nevnes i mange historiske verk; blant annet i "Historia Norvegiæ" (ca. 1170), "Ågrip" (skrevet i Trondheim, ca. 1190), "Halvdan Svartes saga" i "Heimskringla" (Snorre Sturlason på 1220-tallet), og "Fagrskinna" (trolig skrevet i Trondheim ca. 1220).

Ifølge Are Frode, som ble gjengitt av Snorre, kan han ha bodd på Ringerike eller Hadeland, og farsslekten kan stamme fra "Ynglingeætten". "Fagrskinna" viser ikke til noen forbindelse med Ynglingeætten, eller til noe bestemt geografisk område.

Snorre angir at Halvdan Svarte var sønn til Gudrød Halvdansson Veidekonge den Gjeve og Åsa Haraldsdatter, og bror til Olav Geirstadalv Gudrødsson.

Med hensyn til hvem som var hans hustru er kildene ikke samstemte. De som oftest anføres som hans hustru er Ragnhild Sigurdsdatter eller Ragnhild Haraldsdatter.

Arkeologen Ólafía Einarsdóttir mente at beretningen i "Fagrskinna" om at Ragnhild Sigurdsdatter var hans mor, er konstruert da kong Håkon Håkonsson av utenrikspolitiske grunner ønsket å koble den norske kongeslekten med den danske Skjoldungsætten. Og at Harald Hårfagres mor var Ragnhild Haraldsdatter, datter til kong Harald Gullskjegg i Sygnafylke (Sogn). En egen "tått" (korthistorie) om Halvdan Svarte finnes også i "Flatøybok" (Flateyjarbók).

Hans sønn var Harald Halvdansson Hårfagre ("Luva") (* ca. 850 - † ca. 932) som samlet det meste av Norge.

Halvdan Svartes liv.

Halvdan Svarte vokste ifølge Snorre opp i Agder, der morens slekt kom fra. Han kan ha hersket over deler av Østlandet. Noen tenker seg Halvdan Svarte som konge av Opplandene, kanskje bestående av Romerike, Ringerike, Hadeland, Land, Toten, Hedmark, Solør, Gudbrandsdalen og Østerdalen. Dette er svært usikkert. I kvadet "Nóregs konungatal" kalles Halvdan "herska Hringariki" ("Ringerikes hersker"). Ifølge "Historia Norvegiæ" fikk han riket på Opplandene av sin far. Han skal etter Snorre ha arvet det nordlige Vestfold og lagt under seg Opplandene og Viken.

Ifølge et av sagnene som trolig kommer fra den tapte sagaen om Harald Dovrefoster fra 1100-tallet, og som også er gjengitt av Snorre, var Ragnhild Sigurdsdatters far, Sigurd Hjort, konge på Ringerike. Berserken Håke drepte først Sigurd Hjort og røvet deretter Ragnhild. Halvdan Svarte sendte ut folk som fikk reddet Ragnhild. Halvdan giftet seg så med henne. Det er neppe noen historisk kjerne i denne beretningen.

Halvdan Svartes død og begravelse.

Den første beretningen om Halfdans død finnes i "Historia Norvegiæ", som nevner at han var på vei hjem fra gjestebud og druknet i en råk i isen på en sjø som kalles Rand, og etter alt å dømme siktes det til Randsfjorden. "Ágríp" (ca. 1190) er litt mer utfyllende. Her fortelles at kongen hadde vært på Hadeland i gjestebud, og var på vei over isen på Randsfjorden. I Røykenvik gikk hestene gjennom isen og kongen druknet. Denne versjonen gjentas i "Heimskringla" (ca. 1230), der Snorre legger til at kongen rakk å bli 40 år gammel.

"Historia Norvegiæ" forteller intet om gravleggingen. "Nóregs konungatal" forteller ganske kort at Halfdan ble gravlagt på Ringerike. "Ágríp" og "Fagrskinna B" (ca. 1220) presiserer dette til at graven er på Stein på Ringerike. Det er først i "Heimskringla" at Snorre kommer med opplysningen om at liket ble partert. Her heter det at hodet ble begravet på Stein, og at stormenn fra Romerike, Vestfold og Hedmark tok med hver sin del av kongen for å

1388 Norsk biografisk Leksikon.

hauglegge ham i sitt fylke. Alle disse gravhaugene ble kalt "Halfdanshaug", forteller Snorre.

I "Fagrskinna A", som er skrevet en gang på begynnelsen av 1300-tallet, fortelles det at innvollene ble hauglagt ved Tingelstad på Hadeland, kroppen ble gravlagt på Stein, og hodet ble ført til Skiringssal og hauglagt der. "Flateyjarbók" (ca. 1390) sier at kongens hode ble begravet på Stein, og at Vestfold, Vingulmork og Romerike fikk hver sin del av kroppen.

En ser at de eldste kildene er ganske knappe på opplysninger, og at beretningen blir mer og mer detaljert i de yngre kildene. Dette har fått forskere til å utvise en viss skepsis til framstillingen. Om dette var sant, ville det være det eneste eksempel på slik praksis i førkristen tid. Professor A.W. Brøgger argumenterte i 1916 mot at historien om parteringen gjenspeiler et historisk faktum. Han mener at ideen om parteringen må være kommet inn gjennom katolsk tankegang, med ideen om at man ved fordeling av helgeners kroppsdeler skulle fordele vedkommende ut over et større område. Dette forhindrer ikke at det opp gjennom årene har vokst fram lokale oppfatninger om at bestemte større gravhauger inneholder større eller mindre deler av Halfdan Svarte.»[1389]

(Barn XVIII:84215)

Gift med neste ane.

Barn:

Harald I Halvdansson Hårfagre (Lufa) av Norge. Født omkring 850. Død omkring 932. (Se XVIII:84215).

XIX:168430 fm fm ff mf ff mm mm fm mf m

Ragnhild Haraldsdatter(?). Dronning. Levde omkring 850.

Kildene er ikke samstemte når det gjelder hvem Halvdan var gift med og om hvorvidt han var gift en eller to ganger. De som oftest anføres som hans hustru er Ragnhild Haraldsdatter eller Ragnhild Sigurdsdatter.

De eldste kildene nevner bare ekteskapet med Ranhild Haraldsdatter.

I følge Cappelen's «Norges historie» skal Halvdan Svarte ha vært gift med Ragnhild, datter til en kong Harald Gullskjegg i Sogn.

Snorre Sturlasson forteller imidlertid om to hustruer, begge med navnet Ragnhild.

Jeg har valgt å føre Ragnhild Haraldsdatter (?) som hans eneste hustru i overensstemmelse med de eldste kildene.

Snorre skrev sin «Halvdan Svartes saga» flere århundrer etter at Halvdan levde og var ofte påvirket av det som var opportunt i hans samtid![1390]

Fra Norsk biografisk leksikon:

«Snorres bilde av Halvdan har en klar tendens: Det gjelder å gjøre Halvdans rike til en prototyp for sønnens senere og enda mer omfattende rikssamling. Derfor lar Snorre Halvdan – med utgangspunkt i Vestfold, som han skulle ha overtatt etter faren – gjøre omfattende erobringer på Østlandet, først i Viken og deretter i det indre østlandsområdet. I tillegg skulle Halvdan ha overtatt kongedømmet i Agder, der moren var kongedatter og han selv hadde sin oppvekst. Han skulle også ha fått fotfeste på Vestlandet gjennom arv etter sin første hustru, Ragnhild, som var datter av kong Harald Gullskjegg i Sogn.

Så vidt vi kan se, er dette et noe annet bilde enn det som forelå i den første fasen av norsk-islandsk historieskrivning, rundt 1130. I den latinske "Historia Norvegiæ" (ca. 1180), som bygger på Are Frodes eldre verk om de norske kongene (nå tapt), omtales Halvdan som "opplandskonge", med et "regnum in montanis" ('kongerike i fjellene'), i likhet med faren Gudrød Veidekonge. Den samme innlandstilknytningen synes å være hovedsaken i kvadet "Nóregs konungatal" (ca. 1190), som er en kongehistorie på vers bygd på et verk av Ares forgjenger Sæmund Frode (heller ikke bevart).

Mye taler også for at det først var de senere sagaskriverne som fant på å la Halvdan Svarte være gift to ganger – med kvinner som begge het Ragnhild og som begge fikk sønner som het Harald. Den siste ble Harald Hårfagre, og siden Ragnhild nummer to ble fremstilt som ætling av den danske sagnkongen Ragnar Lodbrok, fikk Harald dermed en like fornem ættlinje på morssiden som han angivelig hadde på farssiden."

Arkeologen Ólafía Einarsdóttir mente at beretningen i "Fagrskinna" om at Ragnhild Sigurdsdatter var hans mor, er konstruert da kong Håkon Håkonsson av utenrikspolitiske grunner ønsket å koble den norske kongeslekten med den danske Skjoldungsætten. Og at Harald Hårfagres mor var Ragnhild Haraldsdatter, datter til kong Harald Gullskjegg i Sygnafylke (Sogn). En egen "tått" (korthistorie) om Halvdan Svarte finnes også i "Flatøybok" (Flateyjarbók).

Snorre Sturlasson forteller imidlertid – flere århundrer senere – om to hustruer, begge med navnet Ragnhild.

Snorre fører Halvdans andre hustru som datter til Sigurd Hiort, konge på Romerike, større og sterkere enn alle andre. Det sies at Sigurd, bare 12 år gammel, drepte berserken Hildebrand og 11 av hans menn i enekamp. Sigurd øvet mange storverk, men en dag han red på jakt etter storvilt, ble han drept av Hake berserk med 30 menn nær Hadeland. Hake førte Ragnhild til sin gård på Hadeland og holdt henne der, men måtte senere gi henne til Halvdan Svarte.

Sigurd skulle være sønn til Helge "den Kvasse" og Åslaug, datter til Sigurd Orm-i-øye, hvis far var Ragnar Lodbrok fra den sagnpregede Lodbrokslekten. Slekten skal ha etterfulgt Ynglingeslekten som konger av Sverige fra

1389 Wikipedia.

1390 Cappelen's Norges Historie, Bind 2. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 54.

655 til 785. Det er uklart hvor stor del av Sverige slekten regjerte over. Den ble etterfulgt av Munsöslekten som egentlig var en gren av Lodbrokslekten.

"Fagerskinna" kaller Halvdans andre hustru Helga "den Hårprude" og anfører at hennes far var Dag "den Frode".»[1391] ,

Norsk Wikipedia gir også inntrykk av at Halvdan var gift to ganger.

Fra norsk Wikipedia -> Ragnhild Haraldsdatter:

«Ragnhild Haraldsdatter, norsk kongsdatter på 800-tallet.

Ifølge Snorre Sturlason (i "Heimskringla") var Ragnhild datter til Harald Gullskjegg i Sogn. Kildene er ikke entydige, men ifølge Snorre ble Ragnhild gift med kong Halvdan Svarte. De fikk sønnen Harald som ble oppfostret hos sin morfar. Da morfaren døde ble riket hans i Sogn overtatt av Harald. Ragnhild skal ha dødd samme året som sin far, og Harald døde året etter, 10 år gammel. Halvdan Svarte krevde da riket etter sønnen sin. Ingen motsatte seg dette, og kong Halvdan satte Atle jarl fra Gaular til å styre i Sogn.

"Fagrskinna", som Snorre tildels bygger på i sine sagaer, bekrefter opplysningene, mens "Ågrip" ikke nevner noen Ragnhild Haraldsdatter.

Halvdan Svarte ble senere gift med Ragnhild Sigurdsdatter og de fikk en sønn som også fikk navnet Harald, kjent som Harald Hårfagre.»

Fra norsk Wikipedia -> Ragnhild Sigurdsdatter:

«Ragnhild Sigurdsdatter (Ragnhildr Sigurðardóttir) (* ca. 840 på Ringerike - † ca. 858) var gift med Halvdan Svarte. Hun var datter til Sigurd Hjort Helgesson (* ca. 810) og Tyrne Haraldsdotter (* ca. 822).

Sammen med Halvdan Svarte fikk hun Harald Hårfagre, ca. år 850.»

Dronning Ragnhilds drøm (Tegning av Erik Werenskiold). (Wikipedia).

Snorre forteller i «Heimskingla» om Ragnhilds drøm før Harald ble født.

Fra Snorrre Sturlasson: «Halvdan Svartes saga»:

«3. Halvdan Svarte fikk en kone som het Ragnhild, hun var datter til Harald Gullskjegg, som var konge i Sogn. De fikk en sønn, og kong Harald ga ham sitt eget navn; denne gutten vokste opp i Sogn hos morfaren kong Harald. Harald var blitt gammel og skral og dertil sønneløs, og så ga han riket til dattersønnen Harald og lot ham ta til konge.

Litt senere døde Harald Gullskjegg. Samme vinter døde datteren hans, Ragnhild også, og våren etter ble kong Harald den unge syk og døde i Sogn; han var da 10 år gammel. Straks Halvdan Svarte fikk vite om sønnens død, tok han av sted med stort følge og reiste nord til Sogn, der tok de godt imot ham. Han krevde rike og arv etter sin sønn, og det var ingen motstand; han la under seg riket der. ...»

«5. Sigurd Hjort het en konge på Ringerike, han var større og sterkere enn noen annen mann, vakrere var han også enn alle andre. Far hans var Helge den kvasse, og mor hans var Åslaug, datter til Sigurd Orm-i-øye, Ragnar Lodbroks sønn ....

. ... Han hadde to barn; Ragnhild het datteren, en ualminnelig gjev og vakker kvinne, hun var i 20-års alderen den gang, og broren hennes, Guttorm, var halvvoksen. ...

... Kong Halvdan så at de kom over fjorden på isen, han var så klarsynt; og da han så en vogn med tjeld, skjønte han det hadde gått som han ville med utsendingene. Da lot han sette fram bord og sendte bud rundt om i bygda og

[1391] Norsk biografisk leksikon:

ba mange mennesker til seg, og den dag ble det stort gjestebud og i det gjestebudet fikk Halvdan Ragnhild, og siden ble hun en mektig dronning. Mor til Ragnhild var Tyrne, datter til kong Klakk-Harald i Jylland; hun var søster til Tyra Danmarksbot, som var gift med Gorm den gamle som rådde for Daneveldet den gang.»

«6. Dronning Ragnhild drømte store drømmer. Hun var en klok kvinne. Engang drømte hun at hun syntes hun sto ute i hagen sin og tok en torn ut av serken. Og mens hun sto og holdt på tornen, vokste den slik at den ble en lang tein, og den ene enden nådde jorden og ble straks rotfast, og like etter var den andre enden av treet høyt opp i luften; så syntes hun treet var så stort at hun nesten ikke kunne se toppen på det, og det var et under så tykt som det var; nederste delen av treet var rød som blod, og treleggen oppover var fager og grønn, men oppe i greinene var det snehvitt; det var mange store greiner på treet, noen langt oppe og noen langt nede, og greinene var så store at hun syntes de bredde seg over hele Norge og enda lenger.»

Denne drømmen tolkes av mange som et varsel om sønnen hennes som skulle komme. Den grønne stammen var et tegn på blomstring av hans rike, øverst var treet hvitt, noe som tydet på at han ville bli gammel og hvithåret. Mange kvister og greiner på treet varslet om at han ville få mange avkom, som ville bli spredd utover hele landet.

«7. Kong Halvdan drømte aldri. Han syntes det var merkelig, og gikk til en mann som het Torleiv Spake og fortalte det og ba om råd, spurte om han kunne gjøre noe ved det. Torleiv sa hva han brukte gjøre når det var noe han gjerne ville vite; han la seg til å sove i et grisehus, og da slo det aldri feil at han drømte. Kongen gjorde dette, og så hadde han denne drømmen: Han syntes han hadde fått langt hår, og hele håret hang i lokker, noen lokker var så lange at de rakk til jorden, andre til midt på leggen, noen til knes, noen til hoftene, noen til midt på livet, noen til halsen og noen var ikke mer enn så vidt kommet opp av hausen, likesom knuvlehorn. Lokkene hadde alle farger, men én lokk vant over alle de andre, så fager og lys og stor var den. Han fortalte Torleiv denne drømmen, og han tydet den slik: en stor ætt skulle komme av ham, og den skulle rå land og rike med stor heder, men ikke alle av ætten med like stor. Og én skulle komme av hans ætt, som skulle bli større og gjevere enn alle de andre, og det tror folk for visst at den lokken betydde Olav den hellige.

Kong Halvdan var en klok mann, sannferdig og rettvis, han satte lover og holdt dem selv, og han lot andre holde dem, slik at ingen kunne velte lov med makt; han satte også faste bøter for hver sak (saketal), og rettet bøtene etter hver manns byrd og stilling.

Dronning Ragnhild fikk en sønn, de øste vann over ham og kalte ham Harald. Han ble fort stor og svært vakker; han vokste opp der og lærte snart mange idretter; han hadde godt vett. Hans mor var svært glad i ham, men hans far mindre.»

«Disse to drømmene som Snorre forteller, har en klar funksjon. De er plassert lik en inngangsportal til hans storverk, sagaene om de norske konger, eller Heimskringla, og de viser hvilket perspektiv han har valgt for sin sagaskrivning. Hans program ligger i de drømmene han lar dronning Ragnhild og Halvdan Svarte fortelle. Det er kongeætten og dens menn han vil skildre – hvordan den «bredte seg over hele Norge og enda lenger», hvordan den fikk «rå land og rike med stor heder», men også hvordan enkelte ble «større og gjevere enn de andre». Snorres norgeshistorie er i virkeligheten en ættesaga og et helteepos. Det er en rekke høvdinger som står i brennpunktet for interessen – høvdinger som skilte seg ut ved det at de ble gjevere enn alle andre og fikk makt til å rå over et helt folks skjebne.»[1392]

(Barn XVIII:84215)

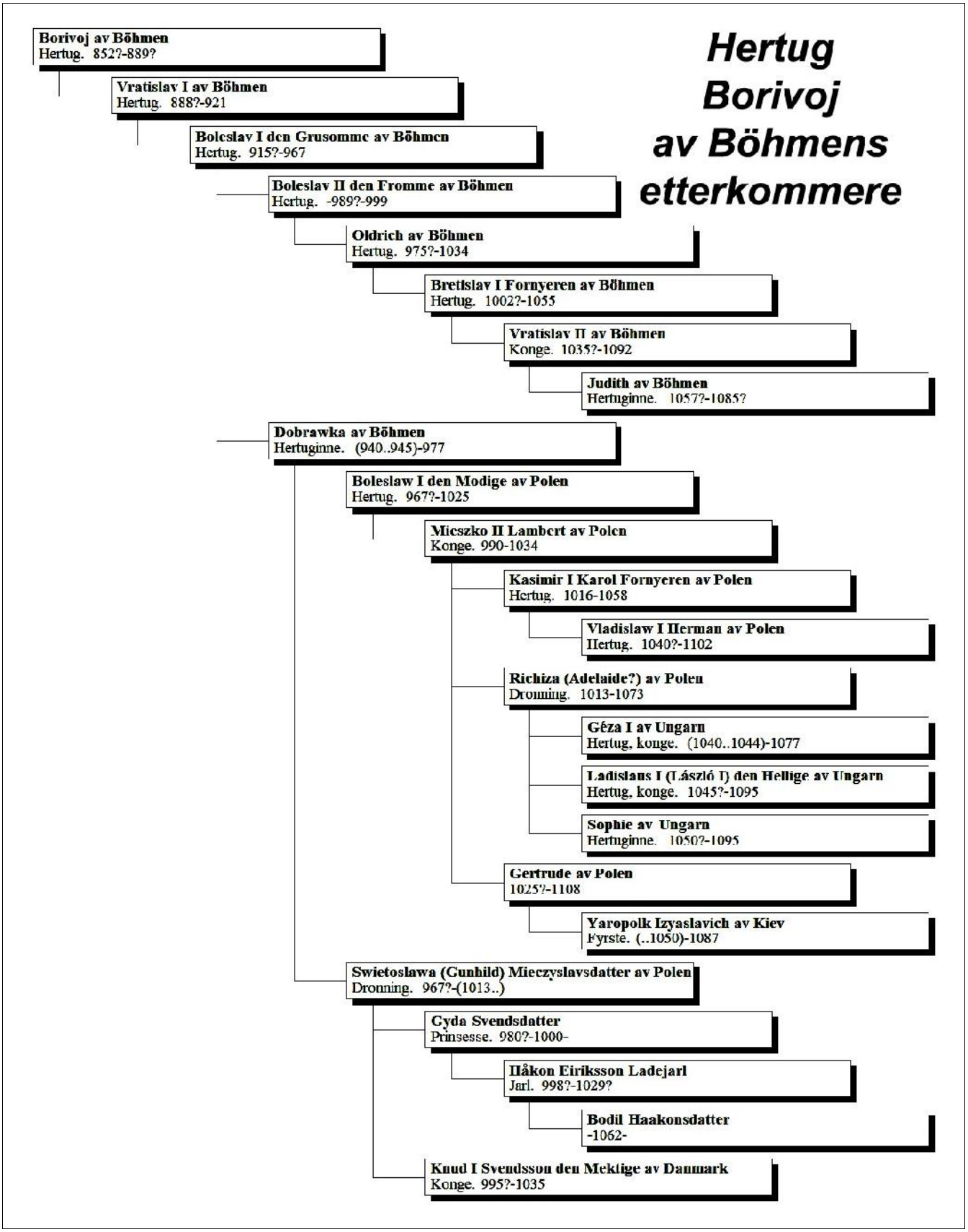
Gift med forrige ane.

XIX:173385 fm fm fm ff mf mf mf fm ff f

Borivoj av Böhmen. Hertug. Født omkring 852. Død omkring 889.

Hertug av Böhmen 890 - 895 og 898 - 905.

1392 Snorre Sturlasson: «Halvdan Svartes saga»:

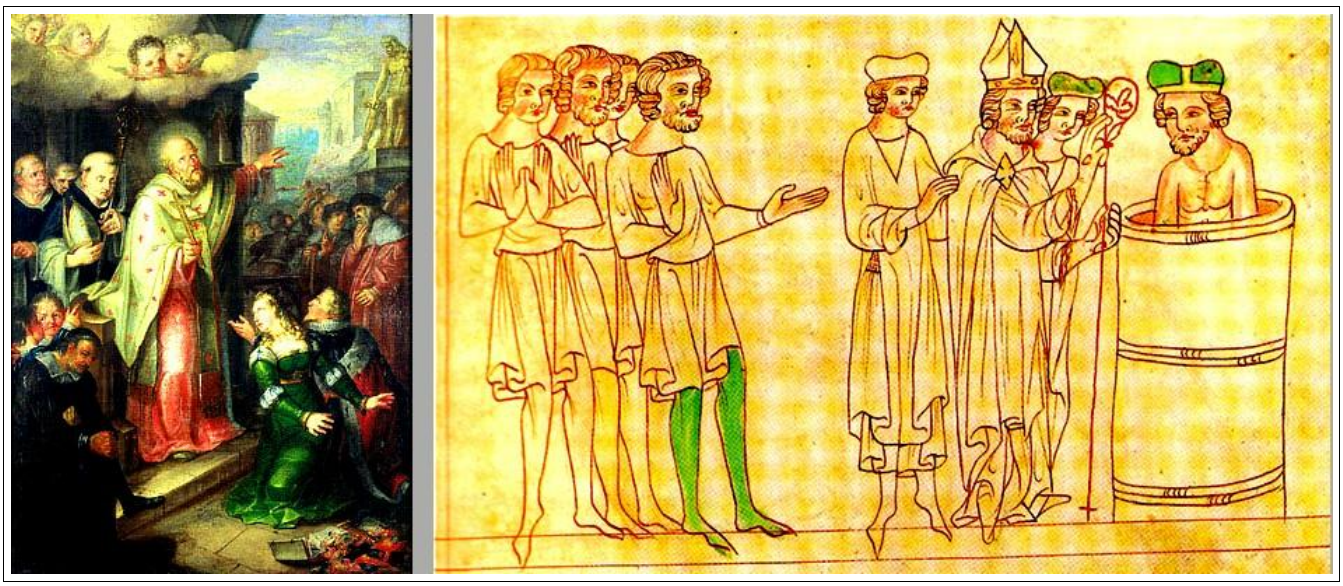

Borivoj var den første kristne hertug i Böhmen, han lot seg døpe i 871.

Han ble hertug i 890, men avsatt i 895. Han ble så igjeninnsatt i 898, men tok selv avskjed i 905.

Om Borivojs forfedre ved man intet sikkert. Den tsjekkiske sagnhistorie nevner den vakre og vise fyrstedatter Libussa og hennes gemal Przemysl som tilskrives grunnleggelsen av Prag. Hans etterkommere ble muligens hertuger som hadde overhøyhet over de andre hertuger. Under Karl «den Store»'s kriger med avarerne ble Böhmen flere ganger hjemsøkt av frankiske hærer, men landet kom ikke i noe egentlig avhengighetsforhold til Tyskland.

Przemysliderslekten var hertuger og konger av Böhmen fra 623 til 1457. Hertugdømmet Böhmen omfattet også Mähren (Moravia) og var en del av det tysk-romerske riket.[1393]

Hertug Borivoj døpes. T. v. Václav Ignác Leopold Markovský (1789-1846). T. h. "Velislai biblia picta" (1300-tallet). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Borivoj I (latin: Borzivogius) (* ca. 852 - † ca. 889) var den første historisk dokumenterte hertugen av Böhmen og stamfar til Premyslid-dynastiet.

Hans regjeringstid i hertugdømmet Böhmen antas å ha startet omkring år 870, men i denne epoken ble Böhmen underordnet Stor-Mähren. En av de viktigste ledetrådene til det omtrentlige tidspunktet for hans tiltredelse er den samtidige frankiske kronikken "Annales Fuldenses" som nevner flere vestslaviske fyrster i året 872, blant dem en Goriwei, som kan være identisk med Borivoj.

I følge "Chronica Boëmorum" fra det tidlige 1100-tallet var Borivoj sønn til den legendariske bøhmiske prinsen Hostivít, og dermed etterkommer til dronning Libuše og hennes ektemann Premysl Plogmannen. Hans aner er imidlertid ikke endelig avklart av historikere. I lys av hans avhengighet av Stor-Mähren, kan han ha vært i slekt med Mojmir-dynastiet.

Borivoj residerte opprinnelig ved Levý Hradec, en kløft som ligger nordvest for dagens Praha. Som overhode for Premyslidene som dominerte de sentrale bøhmiske omgivelsene, erklærte Borivoj seg "kníže" ("prins") – på latin "dux" som betyr en suveren prins – omkring år 867. Hans tittel ble senere oversatt av tyske lærde til "hertug" (Herzog) av bøhmerne (tsjekkerne). Selv om herskerne i de tyske stammehertugdømmene som dukket opp i slutten av 800-tallet hadde samme tittel, var betydningen av hans tittel en helt annen. I motsetning til de tyske hertugene som fungerte som representanter for overordnede herskere (konger eller keisere), betegnet den tsjekkiske "dux" en suveren hersker. Borivoj ble anerkjent som "dux" omkring 872 av hans overherre, kong Svatopluk I av Moravia, som sendte biskop Methodius av Thessalonica for å begynne kristningen av Böhmen.

I 872 støttet Borivoj Svatopluk militært i hans strid med den øst-frankiske kongen Ludvig den Tyske og i Sør-Böhmen beseiret de sammen de frankiske troppene.

Omkring 874 giftet Borivoj seg med Ludmila (senere kanonisert som St. Ludmila av Böhmen).
Ludmila og Borivoj hadde to kjente sønner, Spytihnev og Vratislaus, som begge etterfulgte ham som hertuger.

Ludmila og Borivoj ble døpt av Methodius, sannsynligvis i 883, og Borivoj ble en entusiastisk evangelist, selv om religionen ikke slo rot blant Borivojs undersåtter.

Omkring 883/884 ble Botivoj avsatt ved et opprør til støtte for hans Premyslid-slektning Strojmír. Han ble gjeninnsatt i 885, men kun med støtte fra hans "suzerain", Svatopluk av Moravia.

Hertugen – eller mer sannsynlig hans sønn Spytihnev – flyttet residensen til Hradcany-fjellet og la grunnlaget for Praha slott.

Da Borivoj døde omkring 889, var hans sønner fortsatt mindreårige. Kong Svatopluk inngikk da en avtale med den øst-frankiske herskeren Arnulf av Kärnten og overtok selv styret over det bøhmiske hertugdømmet.

Som med de fleste av de tidlige bøhmiske herskerne, er Botivoj en "skyggefigur"; eksakte datoer for hans regjeringstid og viktig statistikk kan ikke fastslås. Ikke desto mindre sies flere store festningsverk og religiøse stiftelser å være datert til denne tiden.»[1394]

(Barn XVIII:86693)

Gift omkring 873 med neste ane.

[1393] Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 29. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 83.

[1394] Wikipedia.

Barn:

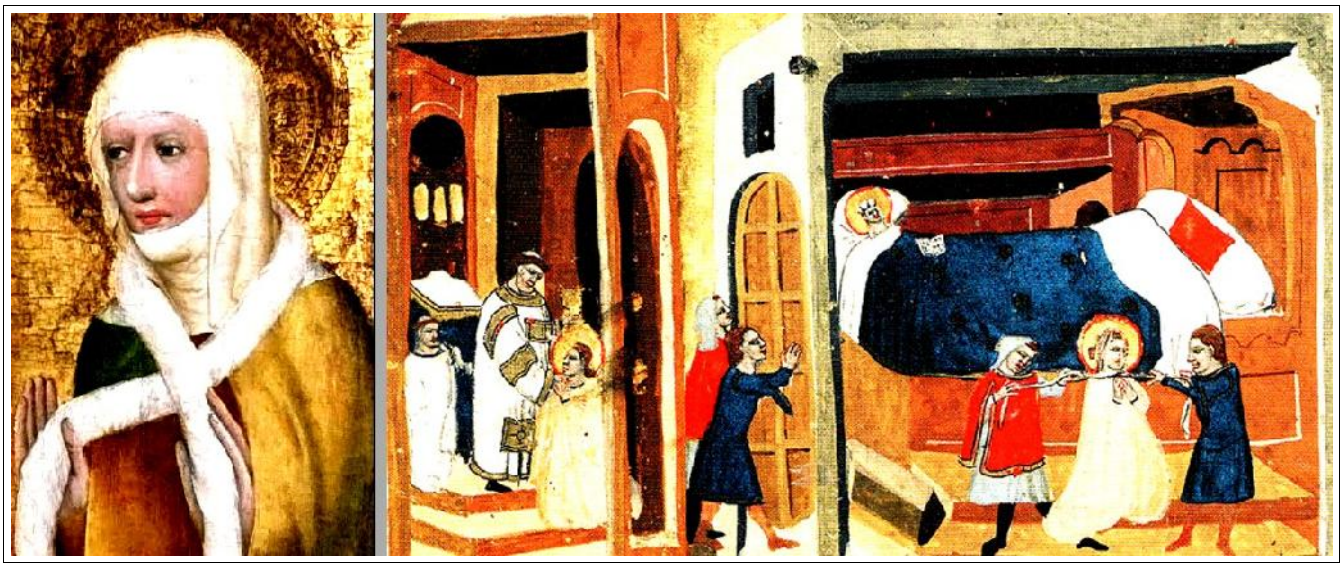
Vratislav I av Böhmen. Født omkring 888. Død 921. (Se XVIII:86693).

XIX:173386 fm fm fm ff mf mf mf fm ff m

Ludmila den Hellige av Böhmen. Hertuginne. Født omkring 860. Død 15.09.921.

Ludmila ble døpt i 871 og virket meget for kristendommen.

Hun ble myrdet 15.09.927 og erklært som helgen.[1395]

T. v. Ludmilla (utsnitt fra et votivemaleri av erkebiskop Johann Ocko von Wlaschim ca. 1370, Nasjonalgalleriet i Prag. T. h. St. Ludmillas død i Tetín i en illustrasjon i den latinske oversettelsen av Dalimil-krøniken fra begynnelsen av 1300-tallet. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Ludmila av Böhmen (* ca. 860 i Melnik - † 15.09.921) var en tsjekkisk helgen og martyr æret av de ortodokse og romersk-katolikkene.

Hun var datter til den sorbiske prinsen Slavibor (regjerte ca. 859 - † 894).

Ludmila ble gift i 873 med Borivoj I, den første kristne hertugen av Böhmen. Paret konverterte til kristendommen etter anstrengelser av Methodius. Deres innsats for å konvertere Böhmen til kristendommen ble i utgangspunktet ikke godt mottatt og hedninger drev dem fra landet for en tid. Etter hvert kom paret tilbake og regjerte i flere år før de trakk seg tilbake til Tetín, nær Beroun.

Borivoj ble etterfulgt av deres sønn Spytihnev som ble etterfulgt av broren Wratislav. Da Wratislav døde i 921, ble hans sønn Wenceslaus – ofte referert til som Kong Wenceslaus den Gode – neste hersker over Böhmen. Det var først og fremst Ludmila som oppdro sitt barnebarn og hun fungerte også som regent for ham.

Mordet på den hellige Ludmila.

Wenceslaus' mor, Drahomíra, var sjalu på Ludmilas innflytelse over Wenceslaus. Hun fikk to adelsmenn, Tunna og Gommon – sannsynligvis av frankisk eller varangisk avstamning – til å drepe Ludmila i Tetín, og en del av Ludmilas narrativ sier at hun ble kvalt med sitt eget slør.

Opprinnelig ble Ludmila gravlagt ved St. Michael's i Tetín.

Ludmila ble kanonisert kort tid etter hennes død.

Som en del av kanoniseringsprosessen flyttet Wenceslaus i 925 hennes levninger til St. George's Basilika i Praha.

Hun er æret som skytshelgen for Böhmen. Hun regnes som skytshelgen for Böhmen, konvertitter, Tsjekkia, hertuginner, de med svigerfamilieproblemer og enker. Hennes festdag feires 16. september.

Antonín Dvorák komponerte sitt oratorium "Svatá Ludmila" (Saint Ludmila) mellom september 1885 og mai 1886. Verket ble bestilt av Littleton, ansvarlig for Leedsfestivalen.»[1396]

(Barn XVIII:86693)

Gift omkring 873 med forrige ane.

XIX:173429 fm fm fm ff mf mf mm mf mf f

Rudolf I av Burgund. Konge. Født omkring 860. Død 25.10.912.

1395 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 30. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 83.

1396 Wikipedia.

Konge av Øvre Burgund 888 - 911.

Rudolf opptrer første gang i 872 som abbed av St. Maurice, i 885 og 886 som «marchio» og «marchius». I et dokument fra 21.12.888 nevnes han med gemalinne, sønner og døtre. Som hans mor oppføres Waldrada.

Han ble i 888 kronet til konge av Burgund. Hans herredømme omfattet også det vestlige Sveits og Franche-Comté.

Rudolf var gift med Willa som døde etter 911, hun var død 14.06.929. Willa var vistnok fra Schwaben.

Welferslekten var konger av Øvre Burgund fra 888 til 930 og av hele Burgund frem til 1032. Kongeriket Burgund ble deretter en del av det tysk-romerske keiserriket under Salierslekten. En annen gren av slekten var grever og hertuger av Bayern, de ble senere tysk-romerske keisere.[1397]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Rudolph I (* 859 - † 25.10.912) var konge av Øvre Burgund (Transjurana) fra han ble valgt i 888 til han døde.
Han tilhørte den eldre Welf-familien og var sønn til Konrad II den Yngre († 876), greve av Auxerre og hans hustru, Waldrada av Worms (* 801).

Fra sin far arvet han verdigheten som lekmannsabbed i St Maurice en Valais. Han var den mektigste magnaten i Øvre Burgund som omfattet det senere frie grevskapet Burgund, vestlige Sveits, Basel, Valais, Aosta og deler av sentrale Sveits.

Etter Karl den Fetes avsettelse og død av møttes adelsmennene og det ledende presteskap i Øvre Burgund i St. Maurice og valgte Rudolph til konge. Tilsynelatende som følge av dette valget, gjorde Rudolph krav på hele Lothringen og mye av det moderne Lorraine og Alsace, men hans krav ble bestridt av Arnulf av Kärnten, den nye kongen i Øst-Franken (eller Tyskland), som raskt tvang Rudolph til å avstå Lothringen mot å bli anerkjent som konge av Burgund. Imidlertid ser det ut til at fiendtlighetene mellom Rudolph og Arnulf periodiskt fortsatte til 894.

Rudolphs forhold til sine øvrige naboer var vennligere. Hans søster, Adelaide, giftet seg med Richard Dommeren, hertug av Burgund (dagens Burgund, en del av Vest-Franken).
Rudolph ble etterfulgt av sønnen, Rudolph II som konge av Burgund.

Rudolf I's enke, dronning Willa (Guilla), giftet seg 2. gang i 912 med Hugo av Arles.

Rudolph blir ofte forvekslet med nevøen, Rudolph av Frankrike, som var den andre hertugen av Burgund og den niende kongen av Frankrike.»[1398]

(Barn XVIII:86715, Far XX:346857)

Gift med neste ane.

Barn:

Rudolf II av Burgund. Født omkring 880. Død 11.07.937. (Se XVIII:86715).
Willa av Burgund. Født omkring 900. Død etter 936. (Se XVIII:87364).

XIX:173430 fm fm fm ff mf mf mm mf mf m

Willa (Gilla) av Provence eller Burgund. Dronningkonsort. Død mellom 912 og 924.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Willa (Gilla) av Provence eller Burgund († mellom 912 og 924) var en tidlig middelaldersk frankisk dronning i Rhonedalen.

Det er sikkert at hun
- først var konsort til Rudolf I av Øvre Burgund (utropt til konge i 888 og død 25.10.911 og
- fra 912 konsort til Hugo av Arles, grensegreve av Provence, fra 926 konge av Nord-Italia.

Alt annet i hennes genealogi er mer eller mindre usikkert.

Hun antas å være datter til Boso av Nedre Burgund (Provence). Hun antas videre å være mor til kong Rudolf II av Øvre Burgund og Italia.

Disse to slektsforhold nyter noe indikativ støtte fra nær samtidige kilder.
Det førstnevnte slektskapet ville gjøre henne til en søster – eller minst en halvsøster – til Ludvig den Blinde.
Det andre ville bety at hun var "stammoder" til det siste uavhengige burgundiske kongehuset, og gjennom dette "stammoder" til de siste ottonske keiserne, til den siste karolingiske kongen av Frankrike, til en rekke hertuger av Schwaben, til de senere Guelph- og Saliandynastiene, så vel som praktisk talt til alle europeiske kongefamilier siden middelalderen.

1397 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 67. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 101.

1398 Wikipedia.

Dronning Willas dødsdato, etter 912 og før 924, er satt på basis av et dokument datert i 924 som uttrykker at hun er død.

Etter hennes død, i 926, overtok enkemannen, greve Hugo, kongeriket Italia etter Rudolf II av Burgund (som var sønn eller stesønn til Willa).»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Willa av Burgund, var sannsynligvis datter til Boso av Vienne, konge av Nedre Burgund ("Cisjuranien").
Willa og Rudolf hadde fire barn:
Rudolf II († 11.07.937), 912 konge av Burgund, 912-925 konge av Italia, begravet i Saint-Maurice, gift sannsynligvis i 922 med Bertha av Schwaben († etter 02.02.966), datter til Burchard II, hertug av Schwaben (Burchardinger).
Ludvig († 920/929), greve av Thurgau, gift med Edgifa, datter til kong Edward den Eldre av England.
Waldrada, gift mellom 921 og 17.07.923 med Bonifacius, hertug og markgreve av Spoleto († juli / desember 953).
Judith († 929).

I 912 giftet Willa seg 2. gang med greve Hugo av Vienne, i 924 konge av Nedre Burgund og i 926 som Hugo I, konge av Italia.»[1399]

(Barn XVIII:86715)

Gift med forrige ane.

XIX:173431 fm fm fm ff mf mf mm mf mm f

Burchard II av Schwaben. Hertug. Født mellom 883 og 884. Død 29.04.926 i Ivrea.

Hertug av Schwaben (Alemannien) 917 - 926.

Burchard ble valgt i 917 under Konrad I av folket og de store herrer. I 919 fikk han stadfestelse på sin verdighet av Henrik I «Fuglefangeren» av Tyskland. Han kjempet samme år seierrikt mot burgunderkongen Rudolf II.

Burchard døde i Ivrea under et tokt til Italien. Han styrtet med sin hest i løpegravene og ble drept av italienerne.

Hunfridingerslekten var hertuger av Schwaben fra 917 til 926 og fra 954 til 973. De ble etterfulgt av Konradinerslekten. Hertugdømmet Schwaben var en del av det tysk-romerske riket.[1400]

Schwaben og Øvre Burgund på 900-tallet (Marco Zanoli). (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:
«Burchard II av Schwaben (* ca. 883/884 - † 29.04.926 ved Novara) var fra år 917 hertug av Schwaben og Raetia.

1399 Wikipedia.

1400 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 117. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 49.

I tysk litteratur kalles han iblant Burchard I.

Han var sønn til Burchard I (* ca. 855 - † 911) og tilhørte en av de førende familier sørvest i det øst-frankiske riket.

Burchard medvirket sterkt i de voldsomme sammenstøt som førte til opprettelsen av hertugdømmet Schwaben ved begynnelsen av 900-tallet.

Han var gift med Regelinda og hadde barna
Burchard III, hertug av Schwaben, og
Bertha, gift år 922 med Rudolf II av Burgund.

Sammen med sin hustru grunnla han klosteret St. Margarethen i Waldkirch for kvinner av adelig byrd, og dette bidro til å utvide hans innflytelse i områdene omkring de øvre deler av Rhinen.

Burchards far, Burchard I, markgreve av Churräthien, forsøkte å utvide sitt område, men Salomo III av Konstanz og pfalzgreven Erchanger var sterkere.

Maktkampen endte med at de fikk ham henrettet for høyforræderi i 911.

Da dro Burchard og hans hustru, Regelinda, i eksil til Italia – de ble tvangssendt dit, eller så flyktet de dit til slektsforbindelser.

Han vendte tilbake i 914 og kjempet mot den øst-frankiske kongen Konrad I.

I 915 sluttet han seg til Arnulf I av Bayerns rekker i kampene mot magyarene..

Hertug av Schwaben.

År 917 ble han hertug av Schwaben og av det tilgrensende Raetia. I sine bekjentgjørelser førte Burchard sitt herskervelde som hertug av Schwaben etter kongelig forbilde tilbake til Guds nåde
("divina annuente gratia dux Alamannorum").

Ved å underkaste seg den nye kongen Henrik I og i 919 forsvare Schwaben mot et angrep fra Øvre Burgund fikk Burchard vidtgående rettigheter, også over kirken, og kunne så stabilisere hertugdømmet. Han forsonet seg snart med Rudolf II av Burgund som giftet seg med Burchards datter Bertha.

Burchard døde ved Novara i et felttog der han støttet sin svoger Rudolf II. Novara ble forsvart av styrker under erkebiskop Lambert av Milano.

Burchard ble overfalt og drept i slutten av april 926.»[1401]

(Barn XVIII:86716, Far XX:346861)

Gift 904 med neste ane.

Barn:

Hicha av Schwaben. Født omkring 905. Død 950. (Se XIX:178306).
Bertha av Schwaben. Født omkring 907. Død etter 02.01.966 i Isenburg. (Se XVIII:86716).

XIX:173432 fm fm fm ff mf mf mm mf mm m

Regelinda av Worms. Hertuginne. Født mellom 885 og 890. Død 08.08.958.

I «Allgemeine deutsche Biographie» kalles Regelinda (Reginhilde) «av Nellenburg?».

I februar 949 besøkte hun kong Otto I i Worms.

Da Burchard døde, giftet hun seg med hans etterfølger, Herman I av Schwaben, som døde i 948.

Reginlina tilbrakte sine siste år tilbaketrukket som abedisse i klosteret St. Felix og Regula i Zürich.[1402]

1401 Wikipedia.

1402 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 127. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 49.

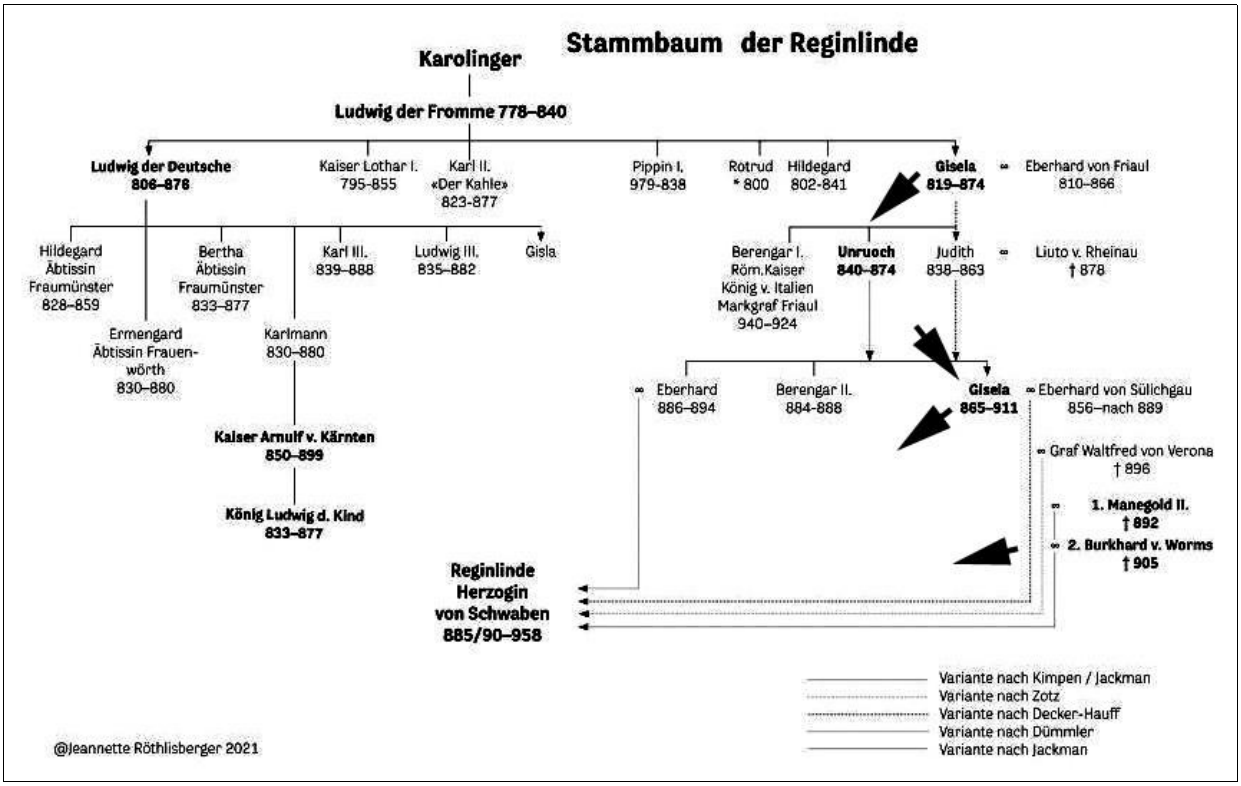
T. v. Fresco av Regelinda i St. Peter og Paul-kirken på øya Ufenau (Roland zh). T, h. Fra "Guttäterbuch" i Einsiedeln. Innførsel av hertuginne Regelinda. (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Regelinda (Reginlind, Regilinde) (* 885/890 - † 08.08.958) hertuginne av Schwaben gjennom sitt første ekteskap med Burchard II av Schwaben.

Hun var datter til Burkhard av Worms († 905), en etterkommer til grevene av Wormsgau, og Gisela, en datter til Unruoch III av Friuli (* ca. 840 - † 874).

Etter at hennes første ektemann døde giftet hun seg 2. gang i 926 med Hermann I av Schwaben († 949).»

Stamtavle til hertuginne Reginlinde av Schwaben (Jeannette Röthlisberger). (Wikipedia).

«Reginlindes slekt går tilbake til karolingerne.

Hennes oldemor, Gisela av Friaul (* 819 - † 874), var en søster til Ludvig den Tyske.

Gjennom sin oldefar, Eberhard av Friaul (* 810 - † 866), kom hun fra familien Unruoching.

Lite er kjent om livet til den schwabisk-alemanniske hertuginnen. Hennes far er i mange kilder oppgitt å være Eberhard av Zürichgau, han var imidlertid hennes onkel.

Ifølge nyere forskning kom hennes far fra familien til Wormsgau-grevene.

Hun skal ha vokst opp i Säckingen-klosteret og ble gift med greve Burkhard II i 904. Sammen med ham grunnla Regelinda klosteret St. Margarethen i Waldkirch.

Gjennom dine barns ekteskap hadde hun nære kontakter både med
- Kongeriket Burgund, datteren Berta giftet seg med kong Rudolf II av Burgund og
- Ottonernes kongelige hoff, datteren Ida giftet seg med Liudolf, den eldste sønnen til kong Otto I.

Ekteskapet mellom datteren Berta og kong Rudolf II av Burgund ga datteren Adelheid. Som hustru til keiser Otto den Store, skulle hun bli en av de viktigste kvinnene på 1000-tallet.

Etter sin andre manns død trakk hun seg tilbake til Zürich-klosteret "Felix og Regula", i dag Fraumünster. Hun presiderte i dette klosteret som lekabbedisse fra 929. Regelinda er også kjent som lekabbedissen i Säckingen-klosteret.

I sitt første ekteskap med Burharad II hadde hun barna:
Gisela (* ca. 905 - † 26. oktober 923/25), abbedisse i Waldkirch.
Hicha (* ca. 905 - † 950), mor til Konrad den Røde (ikke dokumentert).
Burchard III (* ca. 915 - † 11.11.973), hertug av Schwaben.
Bertha (* ca. 907 - † 02.01.961, gift 922 med Rudolf II, konge av Burgund.
Adalrich († 973), den hellige munken i Einsiedeln, ikke bekreftet.

I sitt andre ekteskap med Hermann I av Schwaben († 949) hadde hun datteren
Ida (Ita), gift med Liedolf (* ca. 930 - † 957), sønn til keiser Otto I.

På midten av 900-tallet bygde munken Adalrich en eremitage på øya Ufenau i Zürichsjøen. Adalrich er ofte nevnt som sønn av Reginlinde, men dette er ikke bevist. Regelinda bygde et hus der, renoverte det eksisterende Martinskapelle (Reginlindenkapelle) og stiftet sognekirken St. Peter og Paul, som ble fullført under Adalrich.

Fra sin formue ga hun store donasjoner til det nyopprettede klosteret Einsiedeln, og gjennom sine mange forbindelser til kongehuset til Otto I, ble klosteret gitt immunitetsprivilegum og frie abbedvalg i 947.

Regelinda døde 08.08.958 i Ufenau og ble gravlagt i Einsiedelnklostret.

I følge pater Johann B. Müller
"kom knoklene til Einsiedeln, hvor de hvilte foran Guds Moder-kapell til 1673, i Kapellet for den ubesmittede unnfangelse ved inngangen til Minster til 1720, i sakristiet til 1790, og i det siste året i søylefundamentet ved siden av Guds Moder-kapellet hvor hun så ble gravlagt."»[1403]

(Barn XVIII:86716, Far XX:346863, Mor XX:346864)

Gift 904 med forrige ane.

XIX:173433 fm fm fm ff mf mf mm mm ff f

Niketas Skleros. Patrikios. Født omkring 865. Død etter 894.

Niketas Skleros (* ca. 865 - † etter 894) var trolig sønn til Theodoros Skleros (* ca. 830 - † etter 869).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Ifølge Christian Settipani hadde han (* ca. 865 - † etter 894) den høye tittelen "patrikios".

Niketas Skleros kom fra den bysantinske adelsfamilien Skleroi. Leon Skleros anses å være slektens første stamfar kjent ved navn. Han tjenestegjorde som general under keiser Nikeforos I og nevnes havnen Monemvasias kronikk til i 805 som strateg (omtrent militær guvernør) i Peloponnes, da han fikk i oppdrag å undertrykke et lokalt opprør av slaverne der. Mindre Armenia (den vestlige delen av Armenia under bysantinsk kontroll) blir gitt som hans hjemsted, og det er derfor han tradisjonelt er tildelt en armensk opprinnelse. Familien kan spores tilbake til Konstantinopel frem til 1300-tallet.

Hans hustrus fornavn er ukjent. Hun ble beskrevet som slektning til keiser Romanos I Lekapenos og var sannsynligvis datter til Christophoros, som i 872 var "Domestikos ton scholon", og den keiserlige prinsessen Anastasia, datter til Basil I "den makedonske" keiseren av Bysants (866-886). Gjennom sin mor var Pantherios derfor etterkommer til keiser Basil I. Hans mors søster, Maria, var gift med Romanos I. Lekapenos, keiser av Bysants (920-944), som dermed ble farbror til Pantherios ved ekteskap.»[1404]

(Barn XVIII:86717, Far XX:346865)

Gift

Barn:

Pantherios Skleros. Født omkring 900. Død etter 945. (Se XVIII:86717).

1403 Wikipedia.

1404 Wikipedia.

XIX:173435 fm fm fm ff mf mf mm mm fm f

Bardas II Mamikonian. Født omkring 885. Død 969.

Fra tysk Wikipedia - Biografien til hans svigersønn Pantherios Skleros (oversatt):
«Bardas II Mamikonien (* ca. 885 - † 969) var trolig sønn til Basileios Mamikonien (* ca. 855 - † etter 901).

Han hadde datteren Gregoria (* ca. 910),
gift med Pantherios Skleros (* ca. 900 - † etter 945).»[1405]

(Barn XVIII:86718, Far XX:346869)

Gift

Barn:

Gregoria Mamikonian. Født omkring 910. (Se XVIII:86718).

XIX:173437 fm fm fm ff mf mf mm mm mf f

Bardas Phokas den Eldre. General, Domestikos ton scholon, Ceasar. Født omkring 878. Død omkring 969.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Bardas Phokas den Eldre (* ca. 878 - † ca. 969) var en bysantinsk general som til å begynne med sto i skyggen av sin eldre bror, Leon Phokas, men som overbeviste i flere felttog i første halvdel av 900-tallet. Fra 944 til 953 var han på toppen av det militære hierarkiet som "Domestikos ton scholon".
Han var far til Nikephoros II. Phokas, som styrte det bysantinske riket som keiser fra 963 til 969 og ga ham tittelen "Ceasar".

Bardas Phokas kom fra den bysantinske magnatfamilien Phokadai, som var blant de mest fremtredende representantene for den bysantinske militæradelen og som eide omfattende land i Anatolia.
Bardas var sønn til Nikephoros Phokas "den Eldre" (* ca. 855 - † c. 896), som selv var en berømt general og som hadde utmerket seg som feltherre i Italia, idet han i årene 885- 886 erobret Tarent og det meste av Kalabrien og til slutt ble forfremmet til "Domestikos ton scholon#", dvs. til øverstkommanderende for de bysantinske troppene i øst.
Hans mors navn og opprinnelsen er ikke kjent.»

1405 Wikipedia.

Bulgaria på tidspunktet for sin største utvidelse under tsar Simeon I (893-927). (Wikipedia). .

«Kamp mot bulgarerne.

Som sønn til en kjent general valgte Bardas, i likhet med sin eldre bror Leon, en militær karriere, men var lenge i skyggen av sin bror. Leon var favoritten til Zoe Karbonopsina (Zoe "med de svarte øyne"), enken etter keiser Leo VI "den Kloke" (886-912) fra det makedonske dynastiet. I årene 914 til 919 utøvde hun herredømmet over det bysantinske riket på vegne av sin mindreårige sønn, keiser Konstantin VII Porphyrogennetos (913-959). Leon Phokas hadde derfor en avgjørende innflytelse ved hoffet og var som "Domestikos ton scholon" på toppen av det militære hierarkiet.

Bardas Phokas første store militære innsatsen fant sted som general under kommando av sin bror Leon mot bulgarerne. Forholdet til Bulgaria hadde allerede forverret seg under keiser Alexander (912-913), bror til keiser Leo VI, da han nektet å betale tsar Simeon I den avtalte årlige tributten. Etter at keiser Alexander døde, ble situasjonen forverret av keiserinne-enken Zoe, som hadde overtatt styret fra patriarken av Konstantinopel, Nikolaos I Mysticus, i 914, ved å avslutte den eksisterende fredsavtalen med bulgarerne samtidig som hun ikke lenger anerkjente tsartittelen til kong Simeon I (893-927) og avlyste det planlagte ekteskapet mellom de to dynastiene. Tsar Simeon I "den Store" (913-927) var nå fast bestemt på å tilintetgjøre Bysants og selv overta den bysantinske keiserkronen. I et raskt felttog i 914-15 lyktes han å erobre de bysantinske provinsene Makedonia, Thessaloniki og Durazzo.

Kommandoen over troppene som skulle gjennomføre det bysantinske motangrepet på bulgarsk territorium ble overført til Bardas Phokas' bror, "Magistros" Leon Phokas som "Domestikos ton scholon", som Bardas fulgte som general. Imidlertid ble den bysantinske hæren overrasket av troppene til tsaren Simeon I 20.08.917, hvorpå et av datidens største slag brøt ut i området hvor Acheloos-elven renner ut i Svartehavet. Det var slaget ved Anchialos 20.08.917, hvor 30 000 til 60 000 menn sto overfor hverandre. De bysantinske troppene ble beseiret på grunn av manglende koordinering mellom marinekommandøren Romanos Lekapenos, som transporterer de petsjegenske hjelpetroppene over Donau, og general Johannes Bogas, som skulle lede dem til Donau. Leon og hans bror Bardas klarte knapt å flykte til Mesembria (nå Nessebar i Bulgaria) på Svartehavskysten. Den bysantinske historikeren Leon Diakonos (* ca. 950 - † 1000) bemerket at 75 år etter denne katastrofen var åkrene ved bredden av Archeloos full av bein fra de drepte bysantinske soldatene. Tsar Simeons tropper rykket frem til nær Konstantinopel. Der ble han møtt av Leon Phokas - og sannsynligvis også hans bror Bardas - med en ny hær, men de ble igjen beseiret i Katasyrtai / Katasurtas, nær Konstantinopel, og kunne bare redde seg ved å flykte. Keiserinne Zoe ble derfor tvunget til å gjøre betydelige innrømmelser for å kunne inngå en ny fredsavtale, hvorpå tsar Simeon tok tittelen "Tsar for bulgarerne og rhomere" (= østromere / bysantiner).

Hans bror, Leon Phokas, styrtes.

Nederlaget mot bulgarerne svekket keiserinne Zoes regjering. Samtidig oppstod det rykter om at Leon Phokas med bulgarernes hjelp skulle kunne forsøke å tilegne seg makten og avskjedige den unge keiseren Konstantin VII. Keiserens pedagog ønsket å forhindre dette ved å knytte seg til sjefen for flåten, Romanos Lekapenos, og å overtale den unge keiseren til å erstatte sin mor ved å utnevne patriarken i Konstantinopel, Nikolaos I Mystikos (901-907 og 912-925) til regent igjen. Denne avskjediget deretter Leo Phokas som Domestikos som derved mistet sin maktbase.

Leon forsøkte deretter å holde seg ved makten gjennom en allianse med Romanos Lekapenos, men sistnevnte hadde egne planer. 25.03.919 fikk han tilgang til det keiserlige palasset, okkuperte det, ble utnevnt til sjef for livvakten, giftet sin datter, Helena Lekapene, med den unge keiseren Konstantin VII i 919 og tok tittelen "Basileopator" (far til keiseren). Romanos var således de facto herre over det bysantinske riket og overtok i 920 tittelen medkeiser. Leon Phokas forsøkte deretter, med støtte fra sin bror Bardas, selv å komme til makten gjennom et opprør, men ble overgitt av sine tropper, måtte flykte, ble tatt til fange i Lykaonia og til slutt blindet. Da et plot noen måneder senere av hans venner ble avdekket, ble Leon dømt til skam på en eseletur gjennom gatene i Konstantinopel. Hans videre skjebne er ukjent.

Hans eldre brors fall avsluttet også karrieren til Bardas Phokas, som forsvant fra det politiske scenen i lang tid.»

Theme-inndeling omkring 950 (Wikipedia):

«Forsvar mot Kiev-flåten.

Først mange år senere nevnes Bardas igjen i en ledende militær rolle. I 941 dukker han opp som guvernør for Theme (militærprovinsen) Armeniakon, som lå nordøst i Anatolia ved Svartehavet og som omtrent motsvarte den gamle provinsen Paphlagonia.

På dette tidspunkt dukket Igor, sønn av Rurik, storhertug av Kiev (912-945) opp med en stor flåte utenfor Konstantinopel, men kunne ikke urette noe mot byens murer, og valgte i stedet å vandalisere området omkring.

Flåten ble imidlertid 11.06.941 angrepet av en hastig sammensatt bysantinsk armada ved den nordlige enden av Bosporos og ble slått på flukt av bysantinerne - til tross for massiv numerisk underlegenhet - ved å bruke "gresk ild", et våpen som var helt ukjent blant russerne.»

Gresk ild i den eneste kjente samtidsskildringen (1100-tallet) (Wikipedia).

«Gresk ild (bysantisk ild, løpeild eller flytende ild) var et krigsvåpen som ble benyttet av Det øst-romerske riket fra det 7. århundre. Kjennskapen til dette våpenet gikk tapt i det 14. århundre. Våpenet skal ha blitt oppfunnet omkring 673, av en syrisk flyktning ved navn Kallinikos fra Heliopolis (Syria).

Gresk ild kunne sende ut en stråle av brennende væske, og den var effektiv både på landjorden og til sjøs, men den ble i størst grad benyttet til sjøs. Man påsto at nøkkelen til våpenets effektivitet lå i at ilden kunne brenne under alle forhold, til og med under vann ble det sagt. Bysants fiender kjente ilden som en våt, mørk og klebrig ild, fordi den hang fast ved det den rammet, og var umulig å slukke. Fiendtlige skip fryktet å komme for nær innpå den bysantiske flåten, for når skipene var på skuddhold, gav den greske ilden bysanterne en enorm fordel.

Den stort sett uskadede resten av Kiev-flåten seilte deretter langs Svartehavskysten og vendte sitt raseri mot den lokale bysantinske befolkningen med uhørt grusomhet. Bardas Phokas skyndte seg med raskt rekrutterte lokale tropper dit og involverte plyndrerne i kamp og oppholdt Kiev-flåten til den bysantinske hovedhæren under Johannes Kurukas og den bysantinske flåten ankom. De innringet den russiske skvadronen fra havet og ødela flåten fullstendig med gresk ild.

"Domestikos ton scholon" 944 - 953

Grunnlaget for Phokas-familiens videre oppstigning var de strålende militære fremganger til Bardas' eldste sønn, Nikephoros Phokas. Han lyktes i å beseire den ekspansive emiren av Aleppo fra familien Hamdaniden, Ali Saif ad-Daula (945-967), og til og med i å erobre hovedstaden Aleppo etter en lang beleiring. Disse fremgangene forhindret den permanente trusselen mot imperiets østlige grense gjennom islamsk ekspansjon og skapte grunnlaget for den påfølgende utvidelsen av det bysantinske riket mot øst.

En mulighet for maktgevinst for Phokadai-familien oppstod etter kollapsen i surpatoren, keiser Romanos I Lekapenos' styre - som i 944 ble styrtet av sine egne sønner, som fryktet at den angrende herskeren ikke kunne overføre makten til dem, men i stedet til den fordrevne legitime keiseren Konstantin VII fra det makedonske dynastiet. Dette kuppet var opprinnelig vellykket, men mislyktes på grunn av befolkningens bitre motstand, noe som til slutt hjalp den legitime keiseren, Konstantin VII Porphyrogennetus, til tronen.

For Phokas-familien, som var blant de bitre fiendene til keiser Romanos I Lekapenos, førte denne regjeringsendringen til en avgjørende maktøking. Keiser Konstantin VII avsatte Johannes Kurukas som "Domestikos ton scholon" og overførte den øverste kommando over troppene øst i imperiet til Bardas Pokas, som dermed nådde det høyeste nivået av det militære hierarkiet. Samtidig ble sønnene Nikephoros Phokas og Leo Phokas "den Yngre" utnevnt til militære guvernører i de viktige provinsene Anatolia og Kappadokia.

Bardas Pholas beholdt denne viktige militære funksjonen til 953, hvor hovedvekten lå på militærinnsatser øst for imperiet. I 949 fulgte en ekspedisjon mot den viktige øya Kreta, som var under Sarasener-kontroll, men den mislyktes på grunn av flåtesjefen Konstantinos Gongylas' manglende evner.

Kampene mot sarasenerne fortsatte med varierende grad av suksess. I 949 vant Bardas flere seire mot Saif ad-Daula, erobret byen Germanikeia (nå Kahramanmara? i Tyrkia) på sørkysten av Anatolia og krysset Eufrat i 952. Kort tid senere vendte lykken, Saif ad-Daula gjenerobret Germanikeia, trengte inn i imperiets territorium, hvorved Bardas fikk et alvorlig sår i ansiktet i en strid i 953 og hans sønn Konstantin Phokas ble tatt til fange. På grunn av sin skade trakk Bardas seg som "Domestikos" og i 954 avsto han den østlige hærens øverste kommando til fordel for sin eldste sønn Nikephoros Phokas.

Far til keiseren Nikeforus II.

Til tross for at han overgav kommandoen, hadde Bardas Phokas fremdeles muligheten til å spille, i det minste en protokollrolle under keiser Konstantin VII's styre, for eksempel ved mottagelse av utsendinger fra til Umayyad-kalifen, Abd ar-Rahman III og den vestlige keiseren eller ved besøk fra den russiske storhertuginnen Olga - enken etter storhertug Igor som hadde blitt bekjempet av Bardas - døpt i Konstantinopel i 955 og som høsten 957 bodde lenge ved keiserhoffet.

Keiser Konstantin VII" døde 09.11.959 i Konstantinopel. Han hadde beskyttet Phokas-familien, var også

bemerkelsesverdig lærd og forfatter som bl.a. skrev en guide om utøvelse av herredømme for sin sønn: "De Administrando Imperio. Han ble fulgt av sønnen Romanus II som keiser av Bysants (959-963). Da han døde meget snart, overtok hans enke, keiserinne Theophano (* ca. 941 - † 976), styret for sine mindreårige sønner, de senere keiserne Basil II (* 958 - † 1025) og Konstantin VIII (* ca. 960 - † 1028).

Med tanke på at hennes regjeringstid ville bli kortvarig uten støtte fra en respektert general, valgte hun blant de tre viktigste generalene i imperiet - de to sønnene til Bardas Phokas (Nicholas II og Leo Phokas) og John Kurukas - Nicholas II Phocas som støtte i hennes regjeringstid.

Nikephoros Phokas ankom Konstantinopel i april 963, men der sto han overfor den bitre fiendtligheten til den svært intelligente og intrigante eunukken Joseph Bringas. Bringas hadde vært flåtens øverstkommando under keiser Konstantin VII, og som "Parakoimomenos" (den som sover ved siden av keiserens rom) fikk han en avgjørende innflytelse på regjeringen under keiser Romanos II. Han fryktet for sin stilling, ikke helt uten grun, og erklærte derfor at Nikephorus var en offentlig fare og derfor burde arresteres.

Som vellykket general seiret imidlertid Nikephorus, han ble ikke arrestert, men tvert imot hedret for sine seire æret med triumftog og igjen betrodd den øverste kommandoen i øst av Senatet. Han dro for å slutte seg til sine tropper i Anatolia, men hadde avtalt med keiserinne Theophano at han skulle bli utropt til medkeiser. Bringas prøvde å forhindre dette. Han inviterte rivaliserende generaler for å motsette seg dette og tok Nikephorus 'far, Bardas Phokas, over åtti år gammel, som gissel. Dette forsøket var imidlertid forgjeves, siden troppene 03.07.963 løftet Nikeforos opp på skjoldet i Anatolia og proklamerte ham som keiser av det romerske folket med navnet Nikeforus II.

I Konstantinopel klarte Bardas Phokas - til tross for sin høye alder - å unnslippe vaktene og å finne asyl i Hagia Sophia. Bringas sendte soldater for å igjen å fange Bardas i kirken, men disse ble presset tilbake av den indignerte mengden som satte pris på den fortjenstfulle generalen. En tale av Bringas i Hagia Sophia hjalp heller ikke. Til slutt fant Bringas en måte å lokke den gamle generalen ut av kirken på ved å møte med de to barnekeiserne i Hagia Sophia og true med at de ville betale med livet ved ytterligere motstand fra Bardas. Bardas gikk derfor ut av Hagia Sophia med ham. Da folket kom tilbake til kirken den ettermiddagen og ikke fant Bardas, svermet de ut under patriarkens ledelse for å lete etter ham. Han ble funnet velbeholden i palasset og ført tilbake til Hagia Sophia i triumf. Da Bringas dukket opp der med soldater, brøt det ut et rasende folkelig opprør. Bringas ble drevet ut av byen og hans palass brent ned, hvorpå mobben benyttet anledningen til å plyndre byen i flere uker og ødelegge halvparten av Konstantinopel.

14.08.963 fikk Bardas Phokas tilfredsstillelsen av å være med da sønnen Nikephoros Phokas gjorde sin høytidelige innreise i Konstantinopel, da motstanden fra Bringas brøt sammen i en blodig gatekamp og da sønnen Nikephorus II 16.08.963 ble kronet til keiser av det bysantinske riket i Hagia Sophia av patriarken av Konstantinopel, Polyeuktus (956-970) i nærvær av de to barnekeiserne.

Utnevnelse til "Caesar".

Som takk ga keiser Nikephoros sin gamle far tittelen "Caesar", den høyeste tittelen i det bysantinske hierarkiet etter keisertittelen. Bringas ble nådig behandlet og forvist til sitt hjemland Paphlagonia. Keiseren utnevnte sin bror Leo Phokas til "Kuropalates" (leder av palasset), overlot siviladministrasjonen til evenukken Basileios Lakapenos (en uekte sønn til keiser Romanos I) og bekreftet sin nevø, Johannes Tzimiskes - den senere keiseren av Byzantium - som øverstkommanderende for landstyrkene og hæren i Anatolia.

Ekteskapet til sønnen Nikephorus II.

20.09.963 hadde Bardas gleden av å kunne delta ved det høytidelige ekteskapet mellom hans sønn, Nikephorus II, og keiserinne Theophano i Pfalzkapellet "Nea" (Det nye palasset), noe som legitimerte hans families makt i verdens øyne. Gleden var imidlertid ikke helt udelt, da patriarken av Konstantinopel Polyeuktus forbød keiser Nikephorus II å kysse det hellige alteret så lenge han ikke hadde angret på å inngå et andre ekteskap (noe som ikke er ønskelig i den ortodokse kirken). Samtidig fant han ut at Nikephorus var fadder til et eller flere av Theophanos barn, og derfor stod i et forbudt åndelig forhold til Theodora, Han krevde derfor at Nikephorus skulle skille seg fra henne.

For å hjelpe sin sønn vitnet Bardas Phokas om at Nikeforos ikke hadde opptrådt som fadder for noen av Theodoras barn. Han kunne ikke vite at han derved hadde initiert drapet på sønnen, keiser Nikeforus II, som Theodora utførte sammen med sin kjæreste, den senere keiser Johannes Tzimiskes, natten til 11.12.969. Tzimiskes fulgte som Johannes I som keiser av Bysants (969-976) mens Theophanu ble forvist til et kloster.

Møte med Liutprand fra Cremona.

04.06.968 ankom en utsending fra keiser Otto II til Konstantinopel, under ledelse av biskop Liutprand av Cremona, for å finne en "purpurfødt" hustru (en bysantinsk prinsesse "født i lilla" henviser til "Det lilla rommet" i keiserpalasset, som var dekorert med rombeporfyr, hvor barn til herskeren vanligvis ble født). I rapporten fra hans diplomatiske oppdrag, som er verdt å lese, beskriver Liutprand også sitt møte med Bardas Phokas, den gamle far til keiseren Nikephorus II, under et måltid med keiseren:

"Hans (keiser Nikeforus II's) far satt sammen med ham, som - det virket for meg - var hundre og femti år gammel. Grekerne sang lovsanger til ham og til hans sønn og ønsket at Gud skulle duplisere hans levetid. Fra dette kan vi se hvor dumme grekerne er, hvor fornøyde med slik berømmelse, hvor smigrende, hvor grådige de er. Da det tross alt ikke var en gammel mann, men en fullstendig avmagret gammel mann, ville de ha noe som de helt sikkert viste at naturen ikke vil gi ham. Og den avmagrede gamle mannen ble fremdeles glad for disse ønsker, selv om han vet at selv ikke Gud vil gi ham det, og at om han gjorde det, ville det ikke være til hans fordel, men til hans ulempe."

Lite visste Liutprand på den tiden at han beskrev oldefar til den fremtidige romerske keiserinnen Theophano Skleraina, som han til slutt skulle bringe til Tyskland, i stedet for den "purpurfødte" datteren til keiser Romanos II,

som bruden til sin herre, keiser Otto II.

Bardas Phokas døde i 969 etter et langt liv, ett år etter besøket til den keiserlige utsendingen Liutprand of Cremona, i en alder av nitti år i Konstantinopel.

Bardas Phokas var gift med en søster til Manuel Maleinos hvis navn er ukjent.» [1406]

(Barn XVIII:86719, Far XX:346873)

Gift med neste ane.

Barn:

Leon Phokas den Yngre. Født mellom 915 og 920. Død etter 971. (Se XVIII:86719).

XIX:173438 fm fm fm ff mf mf mm mm mf m

??? Maleinos. Levde mellom 900 og 915.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Hennes navn er ukjent, men hun var datter til Eudokimus Maleinos (* ca. 865 - † ca. 915) og Anastaso Adralestina (* ca. 870), datter til Adralestus, "Domesikos ton scholon" i 920-921.

"Maleinos" var en magnatfamilie av gresk opprinnelse som hadde omfattende eiendeler i Kappadokia, og hvis medlemmer hadde utøvd overordnede og administrative funksjoner siden det 9. århundre.

Hun var søster til Manuel Maleinos. Hennes bror var munk, grunnlegger og abbed av Kymnias-klosteret på Olmyp-fjellet i Bithynia (i dag Uludag) – et fjell i den tyrkiske provinsen Bursa som blir æret som en helgen av den ortodokse kirken († 961-62).

Hun var gift med Bardas Phokas den Eldre.

I følge Christian Settipani's: "Continuité des élites à Byzance durant les siècles obscurs" (2006, side 87). hadde Bardas og Manuels søster tre sønner og tre døtre:

Nikephorus II Phocas (* 912 i Konstantinopel - † 969), keiser av Bysants (963-969),
gift 1. gang med en ukjent kvinne. I dette ekteskapet hadde han en datter, gift med Michael Botaneiates (* ca. 945), "Protonotarios". Deres oldebarn, Nikephorus III Botaneiates var keiser av Bysants (1078-1081).
gift 2. gang med Theophanu, enken etter keiser Romanos II, mor til de senere keiserne Basil II og Konstantin VIII og til prinsesse Anna, gift med storhertugen Vladimir I "den Store" av Kiev.

Leon Phokas (* 915/920 - † etter 971), 963 "Kuropalates", 969 "Domestikos ton scholon".
Med sin ukjente hustru hadde han barna:
Nikephoros Phocas "den Blinde" (* ca. 940 - † n. 972), "Patrikios".
Bardas Phokas den Yngre (* ca. 940-45, † 13.04.989, anti-keiser av Bysants (971, 987-989).
Sophia Phokaina (* 945 - † etter 960), gift med Konstantinos Skleros (* ca. 930, † 11.03.991), "Patrikios". De hadde datteren Theophano Skleraina (* ca. 960 i Konstantinopel, † 15.06.991 i Nijmegen), gift 14.04.972 i Roma med Otto II, den hellige romerske keiseren (967-983).

Konstantinos Phokas (* 915/20 - † ca. 959), strateg i Theme Seleukeia.

??? Phokaina, gift med Theodulos Parsakuntenos.

??? Phokaina, gift med (Romanos) Kurukas (* ca. 900), "Dux" (guvernør) i Mesopotamia,
mor til keiser Johannes Tzimiskes av Bysants (969-976), † 10.01.976.

??? Phokaina (* ca 908), gift med ??? Diogenes (* ca 900, † etter. 944), 944 "Strategos" (militær guvernør).
De hadde sønnen Diogenes Adralestus († etter 970).»[1407]

(Barn XVIII:86719, Far XX:346875, Mor XX:346876)

Gift med forrige ane.

XIX:173665 fm fm fm ff mm ff mm ff ff f

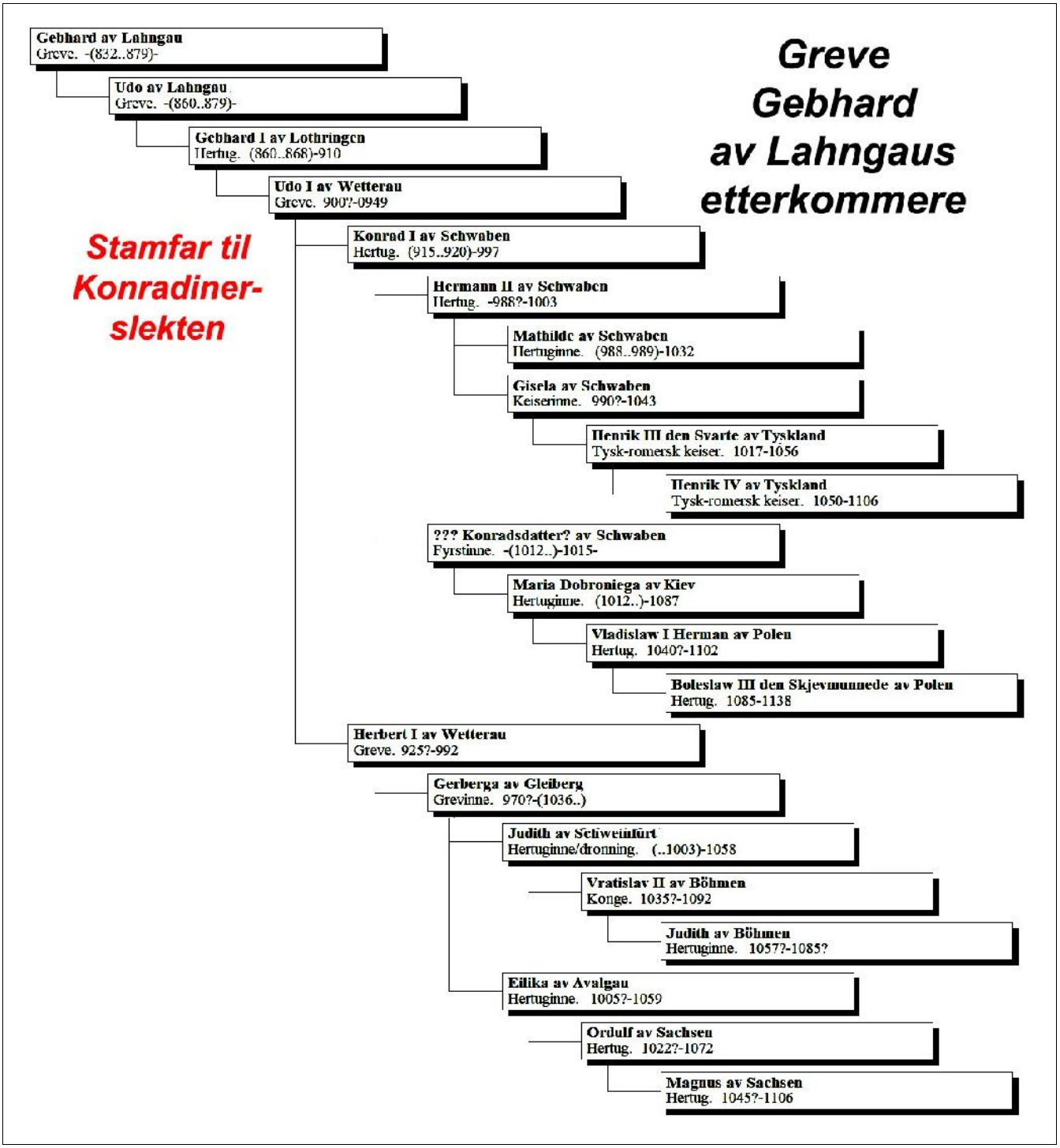
Gebhard av Lahngau. Greve. Levde mellom 832 og 879.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Gebhard av Lahngau (nevnt 832-879) regnes som stamfar til Konradiner-slekten.»

1406 Wikipedia.

1407 Wikipedia.

«Han var greve av Niederlahngau og i 845 grunnlegger av St. Severus i Kettenbach/Gemünden i Westerwald.

Han antas å ha vært sønn til greve Udo den Eldste av Lahngau, bedre kjent som Odo av Orléans, gjennom hvem Konradinerne representerer en yngre gren av den frankiske Geroldonen-familien.

Gebhard var kjent som en lojal tilhenger til keiser Ludvig den Fromme. Dette førte til at Gebhard og abbed Grimald av Weißenburg – da Ludvig ble avsatt for andre gang i januar 834 – ble sendt av sønnen Ludvig den Tyske til Ludvig den Fromme i Aachen, men uten å kunne levere sine budskap på grunn av den gamle keiserens vakthold.

I 839 var det Ludvig den Fromme selv som utnevnte Gebhard, biskop Badurad og markgreve Bernhard av Toulouse som sine utsendinger i forhandlingene med sønnen Lothar I i Blois.

Gebhards tillitsforhold til Ludvig den Tyske ble imidlertid sterkt anstrengt da Gebhards sønner reiste seg mot kongen i 861, ble avsatt og flyktet til Karl den Skallede.

Gebhard hadde fire sønner:
Udo (nevnt 860-879), greve i Lahngau,
Berengar (nevnt 860-879), 876 greve av Hessengau,
Waldo (nevnt 839-879), 868/879 abbed i det keiserlige klosteret St. Maximin i Trier og
Bertold (nevnt 879), erkebiskop av Trier,
som alle steg til fremtredende posisjoner i Vest-Franken.

I 879 gikk han inn i klosteret Gemünden

Da sønnene Udo, Berengar og Waldo – som i 861 ble dømt for utroskap av kong Ludvig den Tyske – ble beskrevet som nepoter av den meddømte Ernst, greve av Nordgau, antas det at Gebhard var gift med en ikke navngitt søster til greve Ernst.»[1408]

(Barn XVIII:86833)

Gift

Barn:

Udo av Lahngau. Levde mellom 860 og 879. (Se XVIII:86833).

XIX:173673 fm fm fm ff mm ff mm fm ff f

Bernhard av Italia. Konge. Født omkring 797. Død 17.10.818.

Etter farens død i 810 ble Bernhard av sin bestefar, Karl «den Store», satt til konge og kronet i september 813. Senere følte han seg forurettet ved den ordning av rikets forhold som hans onkel, Ludvig «den Fromme», innførte i desember 817, og som gjorde Lothar til medkeiser.

Til tross for keiser Ludvigs umåtelige bigotteri, anvendte han flere ganger den grusomme bysantiske straffen å berøve sine motstandere synet. Til og med sin egen unge brorsønn, Bernhard, behandlet han slik, da han hadde latt seg forlede av sine rådgivere til å gjøre opprør. Og det skjedde til og med etter at den ulykkelige hadde oppgitt sitt forsett og frivillig hadde innfunnet seg hos sin onkel i Chalons-sur-Saone, kastet seg for hans føtter og bekjent sin skyld. To dager senere døde han. Denne grusomheten mot den folkekjære unge fyrsten på grunn av en forbrytelse som han hadde begått i ungdommelig ubetenksomhet, vakte alminnelig harme. Senere angret imidlertid keiseren det han hadde gjort, benådet alle som hadde deltatt i opprøret mot ham og gjorde offentlig kirkebot.[1409]

1600-talls minnefreske fra Bernards grav i Milano, Italia (Giovanni Dall'Orto). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Bernhard (* ca. 797 - † 17.04.818) var konge av Italia og langobardenes konge ("Rex Langobardorum") fra 810 til 818. Han konspirerte mot sin onkel, keiser Ludvig den Fromme, da Ludvigs "Ordinatio Imperii" gjorde Bernhard til vasall av fetteren Lothar. Da hans komplott ble oppdaget, fikk Ludvig ham blindet. Bernhard døde noen dager senere av skadene.

Bernhard var en illegitim sønn til kong Pipin av Italia, selv sønn til keiser Karl den Store. I 810 døde Pipin av en sykdom som han pådro seg ved beleiringen av Venezia. Til tross for at han var illegitim, tillot hans farfar Bernhard ham å arve Italia.

Bernhard giftet seg med en kvinne ved navn Kunigunde, men året for deres ekteskap eller hennes opprinnelse kan ikke fastslås med sikkerhet. Noen kilder omtaler henne som "av Laon".

De hadde sønnen Pepin (* 817 - † etter 15.06.835), greve av Vermandois.

1408 Wikipedia.

1409 Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 7, side 330. Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 248. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 99.

I 817 dro Ludvig den Fromme opp "Ordinatio Imperii", som beskrev fremtiden til det frankiske imperiet. I henhold til dette gikk hoveddelen av det frankiske territoriet til Ludvigs eldste sønn, Lothar. Bernhard fikk ikke noe ytterligere territorium, og selv om hans kongedømme over Italia ble bekreftet, ville han bli en vasall av Lothar, slik han hadde vært for Ludvig og Karl.

Enkelte av hans rådgivere, inklusive greve Eggideo og hans kammerherre Reginhard, overtalte Bernhard om at ordningen truet hans stilling. Andre var Reginhar, barnebarnet til en av Thüringer-opprørerne mot Karl den Store og Harrad. Anshelm, biskop av Milano og Theodulf, biskop av Orléans, ble også anklaget for å være involvert. Det er ingen bevis som støtter eller motsier dette i Theodulfs tilfelle, mens saken for Anshelm er usikrere.

Innen dette ser Bernhards forhold til onkelen ut til å ha vært samarbeidsvillig. Bernhards viktigste klage var forestillingen om at han var vasall til Lothar. Rent praktisk ble hans faktiske posisjon ikke endret av vilkårene i dekretet, og han kunne trygt ha fortsatt å regjere under et slikt system. Ikke desto mindre kom det "delvis sanne" rapporter til Ludvig den Fromme om at hans nevø planla å opprette et "ulovlig" – dvs. uavhengig – regime i Italia.

Ludvig den Fromme reagerte raskt på opplysningene og marsjerte sørover til Chalon. Bernhard og hans medarbeidere ble overrasket. Bernhard reiste til Chalon i et forsøk på å forhandle vilkår, men han og hovedlederne ble tvunget til å overgi seg til Ludvig, som fikk dem ført til Aachen hvor de ble prøvd og dømt til døden. Ludvig endret "nådig nok" dommene deres til blinding, noe som ville nøytralisere Bernhard som en trussel uten å drepe ham. Imidlertid ble blendingsprosessen – utført ved å trykke en glødende stilett mot øyeeplene – så traumatisk at Bernhard døde i smerte to dager etter at prosedyren ble utført.

Samtidig fikk Ludvig også hans halvbrødre Drogo, Hugo og Theoderic kronraket ("tonsur" av latin tondere (klippe) en rituell barbering av hodet) og sendt til klostre, for å forhindre at andre karolingiske sideledd utfordret hovedlinjen. Han behandlet også de som var skyldige eller mistenkt for å ha konspirert med Bernhard hardt: Theodulf av Orleans ble fengslet, og døde kort tid senere, lekmannskonspiratørene ble blindet, geistlige avsatt og fengslet og alle tapte land og utmerkelser.

En tekst kalt "Visjonen om den fattige kvinnen i Laon" kritiserer Ludvig for Bernhards død.

Hans italienske kongerike ble tilbakeført i det frankiske imperiet, og kort tid senere tildelt Ludvigs eldste sønn Lothar. I 822 gjorde Ludvig offentlig kirkebot i Attigny, hvor han for hele hoffet tilsto å ha drept sin nevø på syndig vis. Han ønsket også hans halvbrødre velkommen tilbake i hans tjeneste. Disse handlingene skyltes muligens en skyldfølelse over hans andel i Bernhards død. Noen historikere har hevdet at hans oppførsel gjorde ham åpen for geistlig dominans, og reduserte hans prestisje og respekt i den frankiske adelen. Andre påpeker imidlertid at Bernhards komplott var en alvorlig trussel mot rikets stabilitet, og reaksjonen ikke mindre en trussel; Ludvigs utfoldelse av bot, "var en velprøvd gest for å gjenopprette harmoni og å gjenopprette sin autoritet".»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Bernhard blir ofte omtalt som en "illegitim" karoliner, også av Rudolf Schieffer. Om dette er riktig, var Bernhard det eneste "uekte" familiemedlemmet som fikk kongetittelen – alle andre måtte påta seg geistlige embeter eller ble tatt hånd om av grevene.

På den annen side ble hans etterkommere ekskludert fra tronfølgen, noe som Bernhards (mislykkede) opprør og dødsdommen mot ham ga tilstrekkelig grunn til. Bortsett fra det var hans eneste sønn var alt for ung ved hans død til å kunne ha oppnådd noen ansvarlig posisjon – og da Pippin nådde rett alder, var delingen av imperiet blant Ludvigs sønner kommet så langt at det ikke lenger ble ansett som nødvendig å ta hensyn til Bernhards etterkommere.»[1410]

(Barn XVIII:86837, Far XX:347345)

Gift omkring 815 med neste ane.

Barn:

Pipin av Vermandois. Født omkring 817. Død etter 850. (Se XVIII:86837).

XIX:173674 fm fm fm ff mm ff mm fm ff m

Kunigunde av Italia. Dronning. Levde 810. Død etter 835.

Kunigunde utstedte et dokument i Parma 15.06.835 angående nonneklosteret San Alessandro, som hun hadde bygget.[1411]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Kunigunde († etter 15.06.835) var gift med Bernhard av Italia (* ca. 797 - † 17.04.818) fra ca. 815 og hun levde lenge etter hans død.

Året for deres ekteskap eller hennes opprinnelse, kan ikke fastslås med sikkerhet.

Noen kilder omtaler henne som "av Laon".

De hadde sønnen
Pippin (* trolig 815 - † etter 850), greve av Paris og

1410 Wikipedia.

1411 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 248. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 99.

stamfar til de senere viktige grevene av Vermandois.»[1412]

(Barn XVIII:86837)

Gift omkring 815 med forrige ane.

XIX:173757 fm fm fm ff mm fm fm mm mf f

Gerhard I av Metz. Født omkring 875. Død 22.06.910. Gjentakelse, se side 986.

XIX:173758 fm fm fm ff mm fm fm mm mf m

Oda av Sachsen. Født omkring 877. Død etter 952. Gjentakelse, se side 986.

XIX:173759 fm fm fm ff mm fm fm mm mm f

Karl III den Enfoldige av Vest-Franken. Født 17.09.879. Død 07.10.929. Gjentakelse, se side 981.

XIX:173760 fm fm fm ff mm fm fm mm mm m

Frederuna av Sachsen. Født omkring 887. Død 10.02.917. Dronning.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Frederuna (fransk Frédérune) (* ca 887 - † 10.02.917 i Lothringen), også kalt Fréderonne og Frérone, var en vestfrankisk dronning og Karl III's første hustru.

Hvem Frederunas forfedre var er fortsatt usikkert. Muligens kom hun fra det saksiske huset Immedinger og var datter til greve Theoderik (Dietrich) av Ringelheim og hans hustru Reginlind (Rhingildim). Dette ville ha gjort henne til en søster til St. Mathilde, som var gift med kong Henrik I av Øst-Franken. En annen teori om Frederunas opprinnelse er at hun kom fra Lothringen-adelen. Det som er sikkert er at hun var søster til Bovos II (fransk Beuve II), biskopen av Châlons, og slektning til St. Mathilde.

I april 907 giftet Frederuna seg, sannsynligvis i Laon i en alder av 20 år, med den vestfrankiske kong Karl III. I dette ekteskapet var det seks døtre, men ingen mannlig arving til tronen. Siden hun forsvant fra det offentlige liv, antyder noen kilder at den strengt religiøse og fromme Frederuna ble avvist av kongen. Dette støttes imidlertid ikke av noe overlevert dokument.

I likhet med sine forgjengere ble kongeparet konfrontert med invasjonen av vikinger. I juli 911, Karl III sluttet derfor Karl traktaten i Saint-Clair-sur-Epte med lederen for normannerne, Rollo, og ga ham grevskapet Rouen i len. For å konsolidere kontrakten gjennom familiebånd ga han ham også sin datter, Gillam, som hans hustru.

Fra annen innførsel i Wikipedia angående Rollo:

"Ifølge Dudo ble Rollo gift med en datter av kong Karl den enfoldige, som het Gisla.
Det er trolig oppdiktet sammen med fortellingen om at
han samtidig med å få lenet også lot seg døpe."

Noen eldre publikasjoner angir at dette var Frederunas fjerde datter Gisela, men denne informasjonen er ikke spesielt troverdig på grunn av brudens ekstremt unge alder. Muligens er det en forveksling med Gisela, datteren til den frankiske kongen Lothar II av Lotharingia, som giftet seg med vikingen Gottfried von Friesland. Andre publikasjoner angir at Gillam var en uekte datter til Karl III med hans elskerinne Alaïs.

Frederuna døde 10.02.917 og fikk sitt siste hvilested i basilikaen Saint-Remi i Reims. Siden det var nødvendig å sikre tronfølgen med en mannlig arving, giftet Karl III seg to år senere med den engelske prinsessen Eadgifu.

Fra det 10-årige ekteskapet til Frederunas og Karls var det seks døtre som alle ble født mellom 908 og 916.
Ermentrude, muligens gift med Gottfried, greve Palatine av Lothringen, og greve i Jülichgau
Frederuna
Adelheid, muligens gift mellom 920 og 924 Raoul I, greve av Gouy
Gisela (Gisla), muligens gift i 912 med den normanniske lederen Rollo.
Rotrud
Hildegard »[1413]

(Barn XVIII:86880, Far XX:347519, Mor XX:347520)

Gift 907 med forrige ane.

Barn:

Ermentrude av Vest-Franken. Født omkring 908. (Se XVIII:86880).

XIX:174089 fm fm fm fm ff ff ff fm ff f

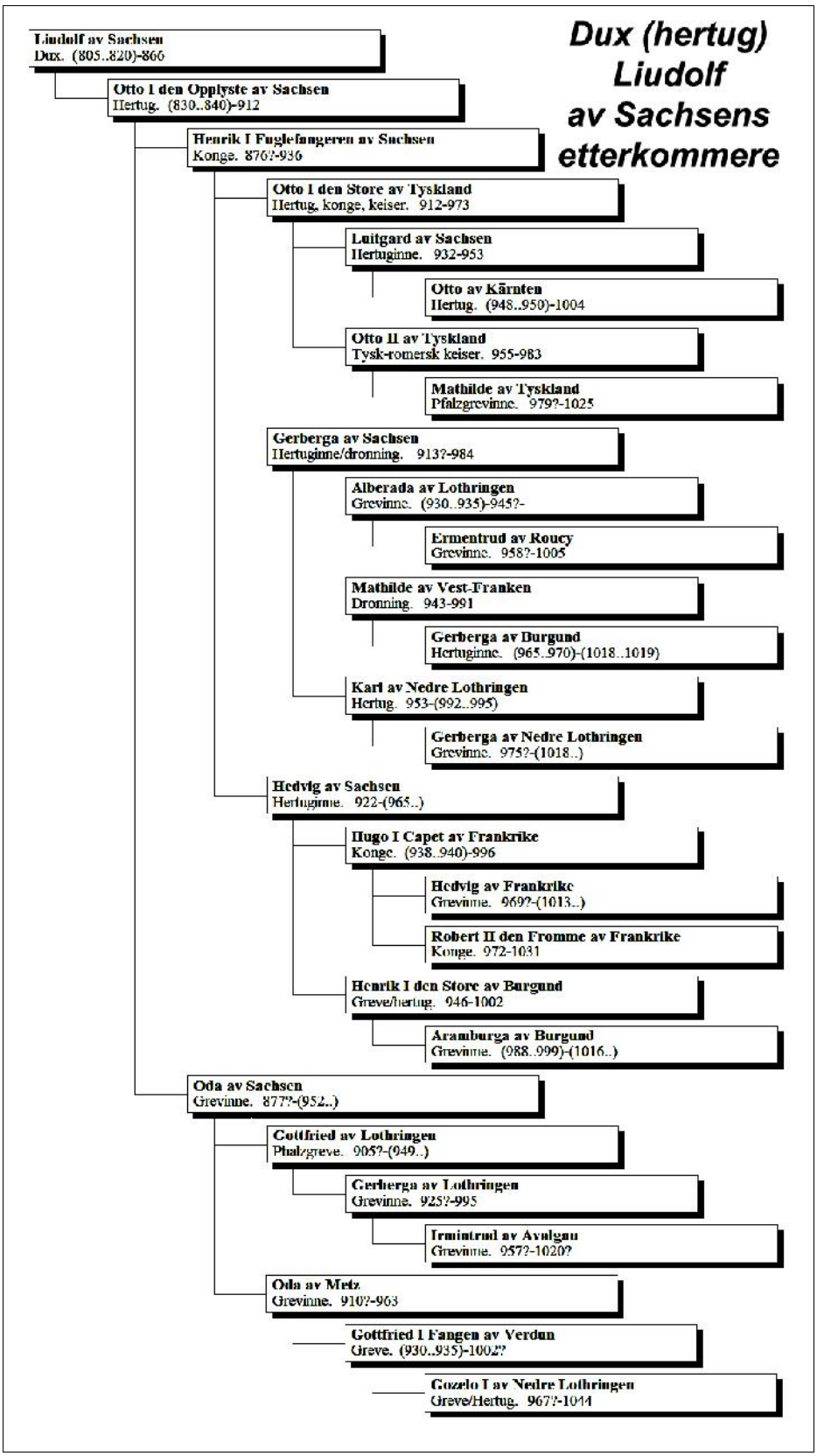
Liudolf av Sachsen. Dux. Født mellom 805 og 820. Død 866 i Brunshausen.

1412 Wikipedia.

1413 Wikipedia.

Storhertug av Sachsen 844 - 866.

Liudolf (Ludolf) er berømt som stamfar til det sachsiske hertughus. Liudolfingerslekten var hertuger av Sachsen fra 844 til 961 og ble etterfulgt av Billungslekten. Slekten etterfulgte også Karolingerslekten som konger av Tyskland og som tysk-romerske keisere fra 919 til 1024. Keiserriket gikk deretter over til Salierslekten.

Han var på pilgrimsferd til Roma sammen med sin gemalinne Oda under Pave Sergius II i årene 844 - 847.

Liudolf stiftet Gandersheim i 856 sammen med sin hustru.

I 852 grunnet Liudolf et kloster i Brunshausen hvor han døde i 866.[1414]

1414 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 47. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 68.

T. v. Liudolf i et 1100-talls manuskript av krønikøren Ekkehard av Aura. I midten: «Ludolf dux Saxonie» øverst på en stamtavle fra det ottoniske dynastiet («Chronica sancti Pantaleonis», 2. halvdel av 1100-tallet). T. h. Liudolf med Gandersheim stiftskirke og sverd. (Figur fra den tidligere graven til Liudolf i tre omkring 1270, Fra Gandersheim klostersamling). (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Liudolf av Sachsen (* 805/820 - † 11. eller 12. mars 866), hertug av Sachsen sannsynligvis fra 840. Som den eldste navngitte representant for adelsfamilien regnes han som familiens stamfar.

Liudolfs foreldre er ikke kjent med sikkerhet. Hans far er nevnt som markgreve Brun eller Brunhardt den Yngre, og hans mor Gisla av Verla. Ifølge andre kilder het hans mor Addida og var datter til den saksiske greve Egbert og Sankt Ida av Herzfeld.

Liudolf var gift med Oda, datter til greve Billung av Sachsen fra den frankiske Billungslekten og hans hustru Aeda.

Han hadde store landeiendommer i de vestlige Harz-fjellene, i det samme området hvor han i 852 bygde et kloster sammen med Oda og Altfrid, biskopen av Hildesheim (som kanskje var hans fetter) og hvor Liudolf senere ble gravlagt.

I 881 ble klosteret flyttet til Gandersheim etter at de nye bygningene der ble ferdige, her ble Oda gravlagt. Klosteret ble dermed et sentralt gravsted for Liudolfs slekt, liudolfingene.

Liudolf var en mektig mann i Sachsen. Det kan man lese ut av at Ludvig den Tyske, konge av Øst-Franken, giftet bort sin sønn og arving til den østlige delen av riket, Ludvik den Unge, med Liudolfs datter Liutgard.

I eldre forskning var det enighet om at liudolfingene hadde en ledende posisjon i Sachsen i andre halvdel av det 9. århundre. I 866 ble Liudolf omtalt som "stammehertug" ("Stammehertzog"), en posisjon hans sønner Brun og Otto videreførte. I nyere forskning er det stilt spørsmål ved dette.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt);

«I dokumenter og annaler blir Liudolf gjentatte ganger omtalt som en greve ("comes") og dermed som en frankisk-karolingisk embetsmann. Tittelen hertug (dux) er ikke funnet i løpet av hans levetid.

Liudolf regnes som stamfader til adelsfamilien Liudolfinger, er knyttet til Henrik I, Otto I den Store, Otto II, Otto III. og Henrik II fra 919-1024 som i uavbrutt rekkefølge ga herskerne i det østfrankiske riket. Liudolfs opphav er uklart; moderne forskning antar en avstamning fra den adelige Ekrbertinerfamilien.

Ekteskapet med Oda beviser Liudolfs jevnbyrdighet med det frankiske aristokratiet, som han kan ha kommet fra. Med grunnleggelsen av Gandersheim nonnekloster sentralt i hans besittelser og opprettelse av klosteret som et familiegravsted, uttrykte Liudolf sitt krav på regional makt. Dette underbygget han ved å installere helgeners skjeletter i klosteret.

Liudolfs fremtredende posisjon i Sachsen ble anerkjent av den østfrankiske herskeren. Da Ludvig II Tyskeren ga sin sønn Ludvig III den Yngre Sachsen og Thüringen som arv, giftet han ham med Luitgard, Liudolfs datter. Valget av brud var politisk motivert. Ludvig II Tyskeren ønsket å knytte sine sønner til de familiene som hadde størst politisk betydning i den tildelte regionen på grunn av omdømme, eiendom og troskap.

Ut fra samme intensjoner giftet Ludvig II sønnene Karl i Bayern og Karlmann i Schwaben med døtre fra de ledende aristokratiske familiene.

"Annales Xantenses" beskrev Liudolf i et notat om hans død som "vir magnifici", det vil si som en fremragende mann, noe som ble brukt til å beskrive medlemmer av den høye adelen.»[1415]

(Barn XVIII:87045)

[1415] Wikipedia.

Gift omkring 830 med neste ane.

Barn:

Otto I den Opplyste av Sachsen. Født mellom 830 og 840. Død 30.11.912. (Se XVIII:87045).

XIX:174090 fm fm fm fm ff ff ff fm ff m

Oda av Billung. Hertuginne. Født mellom 806 og 820. Død 913.

Oda stiftet Gandersheim.

Hun døde i mai 913 i en alder av 107 år.[1416]

Fra norsk Wikipedia:
«Oda av Billung (* 806/820 - † 17.05.913) var hertuginne av Sachsen og gift i 836 med "dux" Liudolf av Sachsen som har gitt navn til adelsslekten Liudolfingene. Oda tilhørte selv adelsslekten Billungene.

Hennes fødselsår er usikkert, ulike genealogiske blogginnlegg angir fødselsår fra 806 til 820. Dødstidspunktet er angitt sikrere, og hun har uansett oppnådd en usedvanlig høy alder.

Odas foreldre var en "princeps" Billung (fornavn ukjent) (* ca. 780) og Aeda (eller Attala, Athalia) (* ca. 790). En ubekreftet kilde hevder at Odas mor, Aeda, var datter til kong Pippin IV av Italia, sønn til Karl den Store.

Ulike kilder oppgir ulikt antall barn etter Oda og Liudolf. Det antas at de hadde 7 eller 8 barn hvorav følgende regnes som bekreftede:
Bruno av Sachsen (* 825 - † 880), hertug av Sachsen etter sin fars død i 866.
Otto I den Opplyste av Sachsen (* 836 - † 30.11.912), hertug av Sachsen (880 - 912) etter sin bror Bruno.
Liutgard av Sachsen (* 840 - † 17.11.885), gift 1. gang med kong Ludvig den Yngre av Franken. Etter hans død i 882 gift 2. gang med Burchard II, hertug av Schwaben.
Oda av Sachsen (* 850 - † 874).
Hatumoda av Sachsen, abbedisse av Gandersheim.
Gerberga av Sachsen, abbedisse av Gandersheim.
Christina (Krystina) av Sachsen, abbedisse av Gandersheim.

Sønnen Otto I av Sachsen var far til Henrik I Fuglefangeren av Sachsen og farfar til keiser Otto I av Det tysk-romerske rike.

Ubekreftede kilder oppgir også følgende som barn av Oda og Liudolf:
Waldrada av Worms.
Thankmar.
Enda.

Enkelte genealogiske kilder oppgir Adelaide av Paris eller Vest-Franken (* 850 - † 10.11.901) som datter av Oda og Liudolf. Andre, mer troverdige kilder oppgir at hun var datter til greve Adelhard av Friaul. Hun var gift med kong Ludvig II Stammeren av Frankrike.

Liudolf og Oda grunnla i 852 klosteret Brunhausen som fire år senere ble flyttet til Gandersheim. Tre av parets døtre var abbedisser ved dette klosteret.

Oda overlevde syv av sine barn og døde i 913, ifølge enkelte kilder i en alder av 107 år. Hun er begravet i Gandersheim kloster i Bad Gandersheim.»[1417]

(Barn XVIII:87045, Far XX:348179)

Gift omkring 830 med forrige ane.

XIX:174091 fm fm fm fm ff ff ff fm fm f

Henrik av Babenberg. Markgreve. Levde 860. Død 28.12.886 ved Paris.

Henrik anses å være den første markgreve av den bayerske Ostmark.

Hans far var sannsynligvis greve Poppo av Grabfelde, Tullifelde og Saalgau (819 - 839), en rik og under Ludvig «den Fromme» en høyt ansett mann. En av hans brødre het Poppo.

Henrik var en tapper mann. Han falt foran Paris 28.12.886.

Det er ikke avklart hvem Henrik av Babenberg var gift med. Mogens Bugge i «Våre forfedre» og Bent og Vidar Billing Hansen «Rosensverdslektens forfedre» finne det trolig at han var gift med Baba av Spoleto, datter til Berengar

1416 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 53. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 68.

1417 Wikipedia.

av Spoleto og Helletrude, datter til keiser Lothar I av Franken og Ermengard av Tours.

Wikipedia viser til et par teorier, men gir uttrykk for at man ikke vet sikkert hvem han var gift med.

Jeg har derfor ikke anført med hvem han var gift![1418]

Franken og Neustria på Henrik av Babenbergs tid. (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Henrik av Babenberg († 28.08.886) var en viktig militær leder under kong Karl den Tykke i Øst-Franken.

Han var sønn eller sønnesønn til greve Poppo av Grapfeld som var en av de tidligste medlemmer av adelsslekten Babenberger. Henrik ble vekselvis titulert som greve eller markgreve av Sachsen eller som hertug av Franken.

Henrik er beskrevet av Abbo Cernuus i hans "Bella Parisiacæ urbis" som en sakser, men det er mer sannsynlig at han var en thuringer.

Henrik var slottsherre til slottet Babenberg ved elven Main, der byen Bamberg senere ble bygget. Han var kong Karls fortrolige og høyre hånd i Øst-Franken. Sammen med Arnulf av Kärnten ledet han blant annet Karls beleiring av vikingleiren i Assalt, Friesland, i 882. Denne vikingleiren var restene av "den store hedenske hær" som hadde blitt fordrevet fra England av kong Alfred etter slaget ved Ashdown i 871 og slaget ved Edington i 878. Henrik var også den som arresterte Hugo, hertugen av Alsace og Gottfried, hertugen av Frisia og fikk dem stilt for retten.

I 884, da Karl den Tykke overtok kongekronen i Vest-Franken, sendte han Henrik til markgrevskapet Neustria for å forsvare det mot vikingene. Etter at markgreve Ragenold av Neustria døde i 885 overtok Henrik denne tittelen.

I 886 ble Henrik sendt til Paris for å hjelpe til mot beleiringen av byen. Paris hadde to ganger tidligere blitt beleiret av vikinger, og begge gangene hadde de fremtvunget et forlik som innebar enorme mengder sølv som løsepenger for å oppgi beleiringen. Denne gang angrep vikingene med "en flåte så veldig at skipene dekket elven på hele to mils avstand fra byen". Pariserne forsvarte seg godt, men Karl den Tykke viste feighet i situasjonen og betalte igjen vikingene løsepenger og ga dem også tillatelse til å passere Paris og slå leir i Burgund. Dette var muligens betinget av motsetningsforhold mellom Karl og lederskapet i Burgund.

Henrik trakk seg tilbake fra Paris, men ble drept i en mindre trefning med andre nordboere samme år.

Fulda-annalene synes rette skylden for Henriks død ved å skrive at han ble "forlatt av sine menn". Regino av Prüm nedtegnet at Henrik ble gravlagt i klosteret Saint-Médard de Soissons.

Det er spekulert i om Henrik var gift med Ingeltrude, datter til Eberhard av Friuli og hans hustru Gisela som var datter av frankerkongen Ludvig den Fromme.

En annen teori er at han var gift med en datter til markgreve Berengar I av Neustria (markgreve fra 861 til 865). Dette gir i så fall en rimelig forklaring på Henriks inntreden som markgreve i 885. Om dette giftermålet er riktig bekrefter det hypotesen om av den etterfølgende markgreve (fra 886 til 896) Berengar II av Neustria var Henriks sønn.

Opplysningene om Henriks barn er høyst usikre, bortsett fra datteren Hedvig som regnes som historisk sikker.
Hedvig av Babenberg (* ca. 850/855) gift med hertug Otto I av Sachsen.
Adalbert (†, henrettet 09.06.906).
Henrik, († 902 eller 903).
Adalhard (†, henrettet i 903).

[1418] Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 57. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 24.

Mulig stesønn: Berenger II, markgreve av Neustria,»[1419]

(Barn XVIII:87046)

Gift

Barn:

Hedvig av Babenberg. Født omkring 850. Død 24.12.903. (Se XVIII:87046).

XIX:174097 fm fm fm fm ff ff ff mf ff f

Rainulf I av Poitou. Greve, hertug. Født omkring 820. Død 15.09.866.

Greve av Poitou 831 - 841 og hertug av Aquitania 845 - 866.

Ved Ludvig den Frommes død i 840 oppsto det ubalanser. Karl «den Skallede» flyktet til Poitiers og opprettet i 845 et hertugdømme for Rainulf.

Rainulf ble slått i 853 ved Brillac, men fikk senere en stor seier i nærheten av Poitiers i 855. I 865 ble Poitiers igjen brent. Greven forenet seg da med Robert «den Sterke», hertug av Frankrike.

Han døde av de sår han fikk i det følgende slaget ved Bissarthe i 866.

Det er mulig at han ble gift ca. 845 med en datter til greve Rörich av Maine.[1420]

Det råder usikkerhet om hans forfedre.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Rainulf I (også Ramnulf, Rannulf) (ca. * 820 - † 866) var greve av Poitiers fra 835 og hertug av Aquitania fra 852.
Han regnes som en mulig sønn til Gerard, greve av Auvergne.

Få detaljer er kjent om Ranulf I, bortsett fra at han døde i 866 av sår etter slaget ved Brissarthe i Aquitania mot vikingene der Robert den Sterke også døde.

Han ble gift med Bilichild av Maine og de hadde sønnen
Ranulf II (* ca. 850 - † 890), arvet Poitou og overtok senere Aquitania.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Rainulf I av Poitou (Ranulfm, Ramnulf) (* ca. 820 - † 15.09.866) fra ramnulfider-familien var greve av Poitou fra 839 til 866 og abbed i Saint-Hilaire-de-Poitiers fra 841 til 866.
Han var sønn til greve Gerard av Auvergne († 841) og en datter til Ludvig den Fromme.

Etter at kong Pepin II av Aquitania ble avsatt i 839, mottok han grevskapet Poitou av sin keiserlige morfar.
Rainulf etablerte familiens fremste maktposisjon i det vestlige Aquitania og hadde selv til tider tittelen "dux".

I 864 fanget han Pippin II og overleverte ham til kong Karl den Skallede.

Ramnulf kjempet hele tiden mot de invaderende normannerne, og falt sammen med markgreve Robert den Modige i slaget ved Brissarthe i866 etter å ha blitt skutt med en pil.

Han var gift med Bilchilde, en datter til greve Roricos I av Maine fra Rogonid-familien.»[1421]

(Barn XVIII:87049, Far XX:348193)

Gift med neste ane.

Barn:

Rainulf II av Poitou. Født omkring 850. Død 05.08.890. (Se XVIII:87049).

XIX:174098 fm fm fm fm ff ff ff mf ff m

Bilchilde av Maine. Grevinne, hertuginne. Levde 855.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Bilchilde var datter til greve Roricos I av Maine (* ca. 770 - † 16.06.839) fra Rogonid-familien.

Hun var 1. gang gift med Bernhard av Poitiers († 844/845).
Bilchilde og Bernhard hadde minst to barn:
Bernhard av Gothien († etter 878).

1419 Wikipedia.

1420 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 268. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 15.

1421 Wikipedia.

Emenon, deltok i brorens opprør i 878 og ble ekskommunisert i 879 som ham.

Hun var 2. gang gift med Rainaulf I av Poitou.
Bilchilde og Rainulf hadde barna:
Ramnulf II (* ca. 855 - † 05.08.890), greve av Poitou. død etter forgiftning, trolig på oppdrag av kong Odo.
Gauzbert († 892), drept i kamp mot kong Odo.
Ebalus († 02.10.892), abbed i St. Germain I 881, St. Denis i 886 og St. Hilaire I 889. Kansler for kong Odo fra 888, men deretter drept i kamp mot ham.»[1422]

(Barn XVIII:87049, Far XX:348195)

Gift med forrige ane.

XIX:174205 fm fm fm fm ff ff mm mm mf f

Bivin av Vienne. Greve. Født mellom 810 og 830. Død 863.

Greve av Vienne.[1423]

Fra engelsk og fransk Wikipedia (oversatt):
«Bivin av Vienne (* 810/830 - † 863), bedre kjent som Bivin av Gorze (Beuves, Buwin, Bouvin, Bouin, Brouin, Warin, Guérin) var en gåtefull skikkelse.
Han var greve av Ardennene, legabbed i Gorzeklosteret og muligens greve av Metz (842-864).

Han utgjør sammen med sine etterkommere en familie av frankisk adel kalt "Bivinidene".

Han var gift med en datter til Boso den Eldste av Arles som antagelig het Richildis.»[1424]

(Barn XVIII:87103)

Gift med neste ane.

Barn:

Richard Dommeren av Burgund. Født omkring 858. Død 921. (Se XVIII:87103).

XIX:174206 fm fm fm fm ff ff mm mm mf m

Richilda av Arles. Grevinne. Levde omkring 850.

Richilda var datter til greve Boso (Boson) av Italia. Han var i slekt med greve Rothbold I av Provence.[1425]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt)
«Richildis (Richeut) av Arles var datter til Boso den Gamle av Arles († før 855), greve av Arles og i Italia.

Hun var gift med Bivin av Vienne (* 810/830 - † 863) greve av Metz 842-862 fra Buvinids-familien.
Richildis og Bivin av Vienne hadde barna (minst).
Boso (* ca. 841 - † 887), konge av Provence.
Richilde av Provence (* ca. 845 - † 910), gift med kong Karl den Skallede av Vest-Franken.
Richard Dommeren (* ca. 858 - † 921), hertug av Burgund.
Dertil muligens
Bivin, greve av Metz.»[1426]

(Barn XVIII:87103, Far XX:348411)

Gift med forrige ane.

XIX:174207 fm fm fm fm ff ff mm mm mm f

Konrad II den Yngre av Burgund. Markgreve. Død før 873.

Konrad «der Jüngere» var hertug av transjuransk Burgund.

Han var greve av Strattingen og Auxerre og hertug av Räthien. Konrad nevnes som greve i et dokument fra 02.12.863 av Karl «den Skallede». Her nevnes også hans gemalinne, Waldrada.

Hans far var ikke Konrad I av Schwaben som angitt i «Über die Abstammung Heinrichs I von den Karolingen»

1422 Wikipedia.

1423 Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 47, 48.

1424 Wikipedia.

1425 Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 47.

1426 Wikipedia.

av Emil Krüger, men Konrads bror, Rudolf.[1427]

I henhold til Mogens Bugges "Våre forfedre" og Bent og Vidar Billing Hansens "Rosensverdslektens forfedre" med referanse til "Allgemeine deutsche Biographie" hevdet at Konrad II av Burgund var sønn til Rudolf Welfer og barnebarn til Welf I, stamfar til welfernes berømte slekt. De hevdet videre at Rudolf var gift med Adelheid, datter til Lothar I av Franken.

I biografien til Konrad II hevder de at

"Hans far ikke var Konrad I av Schwaben som angitt i
"Über die Abstammung Heinrichs I von den Karolingen"
av Emil Krüger, men Konrads bror, Rudolf."

Dette er engelsk, tysk og fransk Wikipedia ikke enige i. De hevder at Konrad II var sønn til Rudolfs bror, Konrad I, og at Konrad I var gift med Adelheid (Adelais, Aelis) av Tours († etter 866), datter til greve Hugo av Tours († 837) fra huset Etichonen og hans hustru Ava († 839).

Kilde: Bernd Schneidmüller: Die Welfen: Herrschaft und Erinnerung (819-1252).
Kohlhammer, Stuttgart 2000, ISBN 3-17-014999-7.

Jeg har valgt å følge Wikipedia og fører Konrad II som sønn til Konrad I og Adelheid av Tours.[1428]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Konrad II var eldste sønn til greve Konrad I den Eldre av Auxerre († ca. 864) og Adeleide av Tours (* etter 866 - † etter 866).

Hans far hadde vært rådgiver for sine svogere, keiser Ludvig den Fromme († 840) og kong Ludvig den Tyske († 876) før han i 859 – sammen med sine sønner, Konrad II og Hugo Abbas – sluttet seg til nevøen Karl den Skallede († 877), og dermed mistet alle titler og grevskap i Øst-Franken.

Hans far, Konrad I, fikk som belønning grevskapet Auxerre av Karl den Skallede og Konrad II arvet denne tittelen da faren døde, sannsynligvis i 863.

Imidlertid ser det ut til at han har falt i unåde kort tid senere, da Karl den Skallede fratok ham grevskapet og ga dette til nevøen Lothar II.

Lothar II og hans bror, Ludvig II, ga ham oppgaven å undertrykke det opprørske Transjurania, landet mellom Jura og Alpene, som verken Lothar II eller Ludvig II behersket – Lothar hadde avstått området til Ludvig i 859. Området ble i stedet styrt av bosoniden Hugbert, Lothars svoger.

Konrad II beseiret Hugbert nær Orbe i Vaud i 864 og to år senere, i 866, overtok han styret i Transjurania som markgreve.

Konrad og hans hustru, Waldrada, hadde (minst) to barn:
Rudolf I (* ca. 860 - † 25.10.912), gift med Willa av Burgund,
872 markgreve av Transjurania, 878 greve,
888 proklamert i Saint-Maurice-d'Agaune som konge av Burgund,
Adelheid (* 865/870 (nevnt 921/928/929), gift med Richard Dommeren († 921),
hertug av Burgund (Buvinids),
mottok Romainmôtier-klosteret på livstid fra sin bror i 888.

Det hevdes at Waldrada var identisk med Waldrada av Worms. Men Waldrada av Worms, som ble født ca. 801, kunne neppe vært mor til Adelaide av Auxerre, tidligst født i 864, mer sannsynlig etter 868. I så fall ser det ut til at det burde være en mellomgenerasjon (engelsk Wikipedia).

Konrads dødsår er ikke kjent. Alt vi vet er at sønnen Rudolf I allerede i 872 ble omtalt som markgreve av Transjurania.»[1429]

(Barn XVIII:87104, Far XX:348413, Mor XX:348414)

Gift

Barn:

Rudolf I av Burgund. Født omkring 860. Død 25.10.912. (Se XIX:173429).

Adelaide av Auxerre.[1430] Født mellom 865 og 870. (Se XVIII:87104).

XIX:174339 fm fm fm fm ff mf ff ff fm f

Aznar Sánchez av Larraun. Señor de Larraún. Født før 860. Levde mellom 882 og 890.

1427 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 68. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 101.

1428 Bernd Schneidmüller: Die Welfen: Herrschaft und Erinnerung (819-1252). Kohlhammer, Stuttgart 2000, ISBN 3-17-014999-7.

1429 Wikipedia.

1430 Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 48, 101.

Aznar var sønn til Sancho Garcés av Pamplona, og sønnesønn til kong García Íñiguez av Pamplona.

Han var gift med Onneca Fortúnez av Pamplona.

Larraun på baskisk, Larráun på spansk er en kommune i Spania. Den ligger i Provincia de Navarra og det autonome samfunnet Navarra, i den nordøstlige delen av landet,

Fra engelsk WikiTree (oversatt):
«Aznár Sánchez av Larraún (* før 860) var sønn til Sancho García av Pamplona og hans ukjente hustru.
Han giftet seg med Oneca Fortún av Pamplona (avvist hustru til Abd Allah, fremtidige emir av Córdoba) omkring 880.
De hadde tre barn:
Sancho Aznárez, døde antagelig ung.
Toda Aznárez, hustru til Sancho I Garcéz, konge av Navarra.
Sancha Aznárez, hustru til Jimeno Garcéz av Pamplona.» [1431]

Fra engelsk Wikipedia, biografien til Onneca Fortúnez (oversatt):
«Aznar Sánchez, herre av Larraun, var sønn til Sancho Garcés av Pamplona og sønnesønn til kong García Íñiguez av Pamplona.

Han var gift med sin kusine. Onneca Fortúnez (* ca. 850 - † etter 890), datter til kong Fortún Garcés som tidligere eller senere var gift med emiren Abdullah av Córdoba.

Onneca og Aznar fikk en sønn og to døtre sannsynligvis født mellom 880 og 890: Sancho, Toda og Sancha.
Deres sønn, Sancho Aznar er bare kjent fra "Códice de Roda"-genealogien og han døde muligens ung.
Deres døtre, Toda og Sancha ble begge dronninger av Pamplona ved å gifte seg inn i Jiménez-dynastiet, som kom til makten i 905 etter å ha fortrengt Onnecas far Fortún Garcés fra tronen.
Toda giftet seg med Sancho I Garcés, og forente dermed kongehusene til Íñiguez og Jiménez.
Todas søster Sancha ble gift med Jimeno Garcés – bror og etterfølger til Sancho I Garcés – og ble senere drept i Frankrike av sønnen García Jiménez.

Problematisk ekteskapskronologi – Aznar Sánchez de Larraun.
"Códice de Roda", den eneste kilden til Onnecas kristne ekteskap, plasserer hennes gifte med hennes fetter Aznar Sánchez av Laron før hennes ekteskap, som enke, med Abdullah av Córdoba. Basert på dette utviklet den franske historikeren Évariste Lévi-Provençal en kronologi for Onnecas liv som plasserte hennes fødselsdato omkring 835.
Lévi-Provençal mente at Onneca ikke fulgte faren da han kom tilbake til Pamplona i 882, enten fordi hun allerede var død, eller fordi hun hadde konvertert til islam og valgte å forbli i Abdullahs harem. En slik kronologi er imidlertid problematisk da den antyder at Onnecas barn med Aznar ble født før eller bare kort tid etter farens fengsling i 860, noe som dermed skulle innebære at Onnecas datter Toda Aznárez bare skulle være 6 år gammel ved tidspunktet for sønnen García Sánchez I's fødsel som er kjent å ha skjedd i 919 eller 922 og nær hundre år ved hennes besøk i Cordoba i 958.
Derfor har de fleste historikere som tar opp spørsmålet konkludert med at "Códice de Roda" tok feil med hensyn til rekkefølgen av Onnecas to ekteskap, at hun faktisk returnerte til Pamplona smmen med faren og først ved den tiden giftet seg med Aznar Sánchez. Dette ville "tillate" hennes fødsel å være et tiår senere, og datterens alder skjøvet tilbake minst to tiår.
Etter denne modifiserte tidslinjen, overga Onneca sin muslimske familie omkring 880 etter to tiår i Córdoba og returnert med sin far sin til Pamplona og kort tid senerer giftet hun seg med Aznar Sánchez.
I et mer innholdsrikt avvik fra Roda-genealogien konkluderer historikeren Alberto Cañada Juste med at de kronologiske utfordringene er overveldende. I stedet for bare å endre rekkefølgen til Onnecas ekteskap, hevder han at identiteten til den kristne prinsessen som dro til Córdoba har blitt forvekslet av Roda-kilden mellom to Pamplona-prinsesser i påfølgende generasjoner som begge giftet seg med menn ved navn Aznar. I stedet for at det var Onneca Fortúnez – enken etter Aznar Sánchez av Laron – antyder han at Pamplona-kvinnen som dro til Córdoba var hennes tante på farssiden, Onneca Garcés, tidligere hustru til Aznar Galíndez II, greve av Aragon.»[1432]

(Barn XVIII:87170, Far XX:348677)

Gift omkring 882 med neste ane.

Barn:

Toda Aznárez av Pamplona. Død 15.10.958. (Se XVIII:87170).

XIX:174340 fm fm fm fm ff mf ff ff fm m

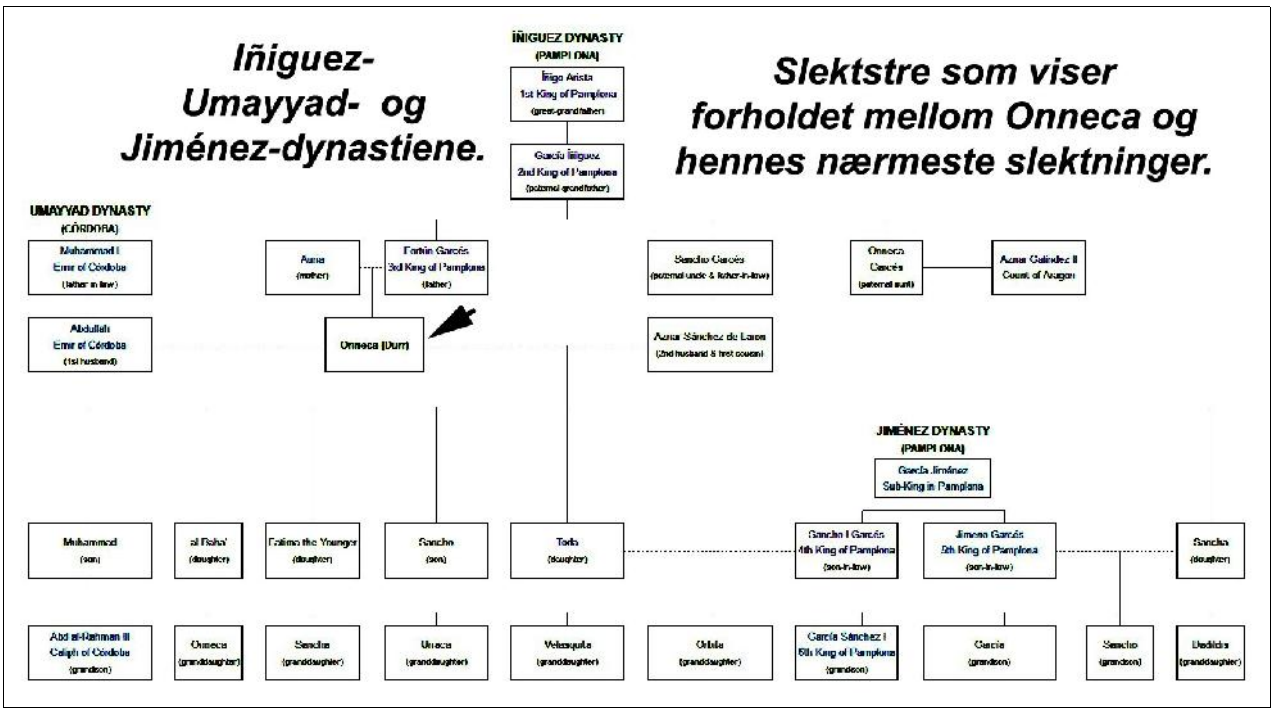
Onneca Fortúnez av Pamplona. Prinsesse. Født omkring 850. Død etter 890.

Onnecas historiske betydning stammer fra det faktum at hun ga en viktig genealogisk kobling mellom de muslimske kalifene i Córdoba (Umayyad-dynastiet) og de kristne kongene av Pamplona, samt mellom de to første

1431 WikiTree.

1432 Wikipedia.

kongelige dynastiene i Pamplona ((Íñiguez-dynastiet og Jiménez-dynastiet). (Wikipedia).

Slektstre som viser forholdet mellom Onneca og hennes nærmeste slektninger. Heltrukkede linjer indikerer nedstigning, mens horisontale stiplede linjer indikerer ekteskap. Navnene på de tre dynastiene som Onneca var direkte knyttet til er med store bokstaver: Íñiguez-dynastiet hun ble født inn i og giftet seg inn i, Umayyad-dynastiet hun giftet seg inn i, og Jiménez-dynastiet som hennes to kristne døtre giftet seg med. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Onneca Fortúnez eller Iñiga Fortúnez (* 848/850 - † etter 890) var en baskisk prinsesse fra kongeriket Pamplona, senere kjent som Kongeriket Navarra.

Hun var datter til Fortún Garcés av Pamplona († 922) og hans hustru Auria.

Ved Onnecas fødsel, som skjedde mellom 848 og 850, var den iberiske halvøy stort sett dominert av det muslimske umayyad-dynastiet. Bare de nordlige kongedømmene Asturias, Pamplona og den pyreneiske terskelen forble under kontroll av kristne herskere. Onneca tilhørte Íñiguez-dynastiet, oppkalt etter hennes oldefar, Íñigo Arista, som grunnla kongeriket Pamplona.

Hun var gift med Aznar Sánchez av Larraun

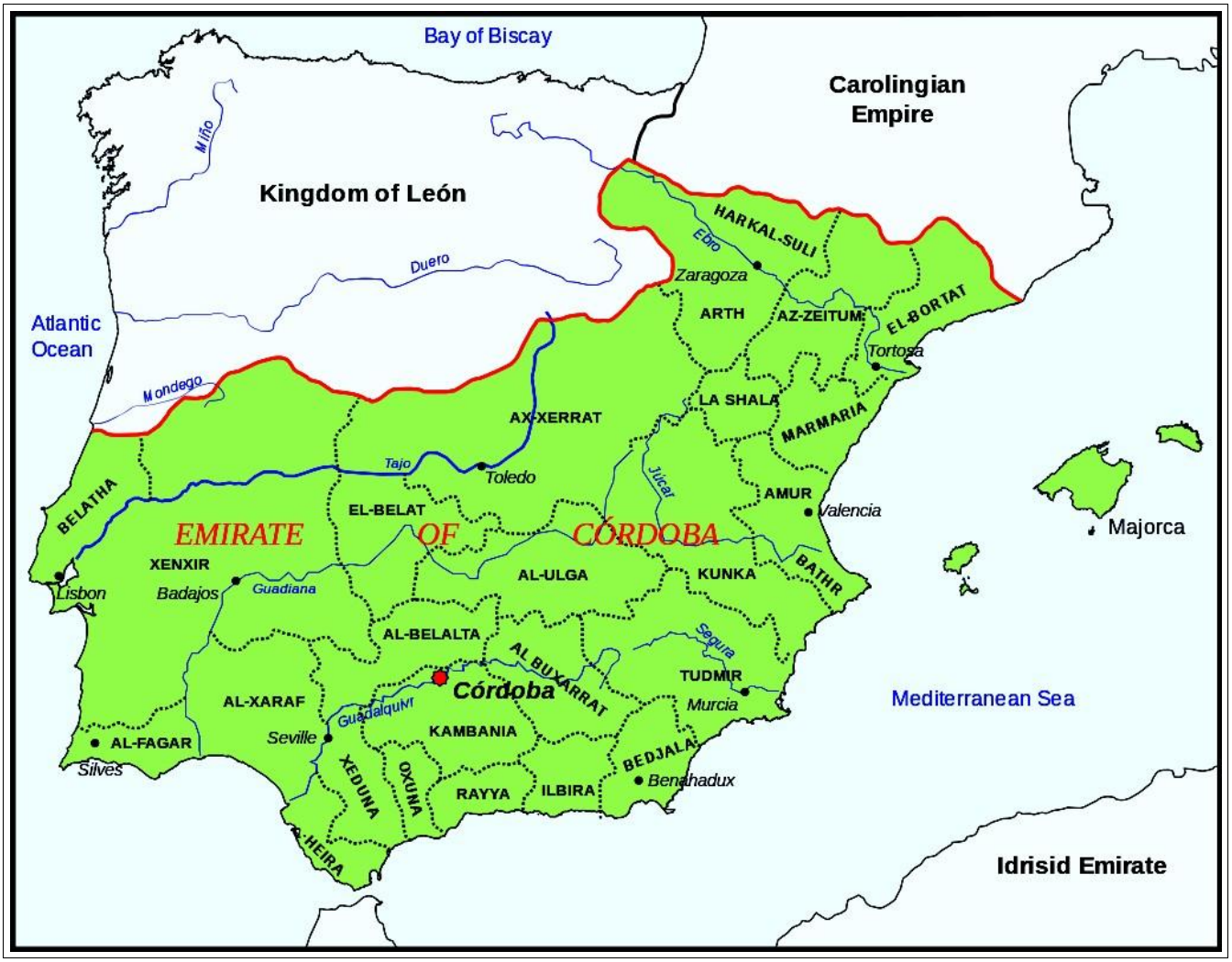
Onneca og Aznar hadde barna:
Sancho.
Toda († etter 970), gift med Sancho I Garcés († 925), konge av Pamplona.
Sanchaz, gift med Jimeno Garcés († 931), konge av Pamplona.»

Det råder usikkehet når det gjelder Onnecas ekteskap og om hvorvidt det er tale om en eller to personer.

Fra svensk Wikipedia (oversatt):
«Onneca Fortúnez, (* ca. 850 - † etter 890), var en prinsesse av Pamplona (Kongeriket Navarra).

Hun giftet seg med Emir Abdallah ibn Muhammad ca. 862 i et politisk ekteskap som ble sett på som en allianse mellom Spanias kristne og muslimske dynastier. I Córdoba konverterte hun til islam og adopterte navnet Durr.

Hun skal også ha vært gift med Aznar Sánchez av Larraun og hatt flere barn i dette ekteskapet. Historikere kan imidlertid ikke ordne opp i kronologien til de to ekteskapene, og det er mulig at de faktisk er to forskjellige personer.»

Emiratet Córdoba i 929 (grønn farge) (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«I følge "Códice de Roda" giftet Onneca Fortúnez seg først med Abdullah ibn Muhammad al-Umawi av Córdoba og senere med Aznar Sánchez av Larraun, som hun hadde tre barn med, inkludert dronningkonsort Toda av Pamplona og kong Sancha av Pamplona.

Imidlertid har det blitt stilt spørsmål ved rekkefølgen av Onnecas ekteskap.

De samme gjelder hvorvidt det var Fortúns datter, Onneca som giftet seg med Abdullah.»

«Ekteskap med Emir Abdullah.

Onnecas far, Fortún Garcés, den daværende tronarvingen til Pamplona, ble tatt til fange i 860 i byen Milagro under en straffekspedisjon ledet av Muhammad I, den muslimske emiren i Córdoba, mot det lille kongeriket Pamplona. Ekspedisjonen resulterte i ødeleggelsen av det kristne kongedømmets territorium og de muslimske styrkene tok tre slott i beslag. Fortun Garcés, med tilnavnet al-Anqar av muslimene fordi han var enøyd, ble ført til Córdoba hvor han ble holdt i to tiår i "forgylt" fangenskap. Det er ikke kjent når eller hvordan hans datter, Onneca, kom til Córdoba, om hun ble tatt til fange sammen med ham eller sendt for å være sammen med ham ved emirens hoff på et senere tidspunkt.

Hun ble gift med Muhammad I's sønn Abdullah ca. 862/863. Onneca var antagelig fremdeles tenåring da hun fødte Abdullah en sønn ved navn Muhammad i 864. Som hustru til Abdullah ble Onneca kjent som Durr. Ifølge noen kilder konverterte hun til islam.

I tillegg til Muhammad fødte Onneca Abdullah to døtre: al-Baha 'og Fatima den Yngre. Abdullah ble emir i 888, og Onnecas sønn Muhammad ble utnevnt til tronarving. Imidlertid ble Muhammad myrdet av sin yngre halvbror al-Mutarrif 28.01.891. Det er uenighet blant historikere om hvorvidt al-Mutarrif handlet alene eller etter tilskyndelse fra hans far Abdullah. Al-Mutarrif selv ble halshugget i 895 etter ordre fra faren. Derfor ble Muhammeds sønn Abd-ar-Rahman, født tre uker før farens drap, den som etterfulgte sin farfar Abdullah som emir i Córdoba. Nevnt i Vesten som Abd-ar-Rahman III, forfremmet han seg selv senere til posisjonen som kalif. Onneca var altså farmor til Abd-ar-Rahman III's far, som arvet europeiske ansiktsdrag, blå øyne og lys rødlig hår fra henne så vel som fra moren Muzna fra Pyreneene (sannsynligvis baskisk) noe han forsøkte å endre (gjennom hårfarging) for å se mer typisk arabisk ut.

Problematisk ekteskapskronologi – Aznar Sánchez de Larraun.

"Códice de Roda", den eneste kilden som omtaler Onnecas kristne ekteskap, plasserer hennes ekteskap med fetteren Aznar Sánchez de Larraun i tid før hennes ekteskap som enke med Abdullah av Córdoba. Basert på dette

utviklet den franske historikeren Évariste Lévi-Provençal en kronologi for Onnecas liv som plasserte hennes fødselsdato omkring 835. Lévi-Provençal mente at Onneca ikke fulgte faren da han kom tilbake til Pamplona i 882, enten fordi hun allerede var død, eller fordi hun hadde konvertert til islam og valgte å forbli i Abdullahs harem. En slik kronologi er imidlertid problematisk da den innebærer at Onnecas barn med Aznar ble født før eller bare kort tid etter at hennes far ble fanget i 860, og dermed måtte Onnecas datter Toda Aznárez være i sekstiårene ved tidspunktet for sønnen García Sánchez I's fødsel (som er kjent å ha skjedd i enten 919 eller 922), og nær hundre år ved tidspunktet for hennes besøk 958 i Córdoba. Derfor har de fleste historikere som har behandlet spørsmålet, konkludert med at Códice de Roda tok feil med hensyn til rekkefølgen av Onnecas to ekteskap, at hun faktisk kom tilbake til Pamplona med sin far og først ved det tidspunktet giftet seg med Aznar Sánchez. Dette vil tillate at hennes fødsel fant sted et tiår senere, og at hennes datter kunne flyttes tilbake minst to tiår.

Etter denne modifiserte tidslinjen ville Onneca omkring 880, etter to tiår i Córdoba, ha forlatt sin muslimske familie og returnert med sin far til Pamplona (noe han snart skulle lykkes med) og kort tid deretter ha giftet seg med Aznar Sánchez, og sammen med ham få en sønn og to døtre – Sancho, Toda og Sancha – sannsynligvis født mellom 880 og 890: Sønnen Sancho Aznar er bare kjent fra "Códice de Roda", og han kan ha dødd ung. Døtrene Toda og Sancha skulle begge bli dronninger av Pamplona ved å gifte seg in i Jiménez-dynastiet, som kom til makten i 905 etter å ha fortrengt Onnecas far, Fortún Garcés, fra tronen. Toda giftet seg med Sancho I Garcés, og forenet dermed kongehusene "Íñiguez" og "Jiménez". Todas søster Sancha ble gift med Sancho I Garcés' bror og etterfølger Jimeno Garcés som senere ble drept i Frankrike av sønnen García Jiménez.

I et mer innholdsrikt avvik fra Roda-genealogien konkluderer historikeren Alberto Cañada Juste med at de kronologiske utfordringene er overveldende. I stedet for bare å endre rekkefølgen til Onnecas ekteskap, hevder han at identiteten til den kristne prinsessen som dro til Córdoba har blitt forvekslet av Roda-kilden mellom to Pamplona-prinsesser i påfølgende generasjoner som begge giftet seg med menn ved navn Aznar. I stedet for at det var Onneca Fortúnez – enken etter Aznar Sánchez av Laron – antyder han at Pamplona-kvinnen som dro til Córdoba var hennes tante på farssiden, Onneca Garcés, tidligere hustru til Aznar Galíndez II, greve av Aragon.»[1433]

(Barn XVIII:87170, Far XX:348679, Mor XX:348680)

Gift omkring 882 med forrige ane.

XIX:174341 fm fm fm fm ff mf ff ff mf f

Aznar Galíndez II av Aragón. Greve. Død før 893.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Aznar II. Galíndez († før 893) var greve av Aragón mot slutten av 800-tallet fra huset Galíndez.

Det er ikke kjent noe mer om Aznar II enn de familieforhold som er beskrevet i "Codex de Roda". Han var sønn til Galindo I Aznárez og gift med Oneca, en datter til kong García Íñiguez av Pamplona.

I "Crónica de San Juan de la Peña" hevdes det at han hadde et amt i 858 og at han døde i 903. Dette kan ikke være korrekt, fars og sønns bekjentgjørelser taler imot det.»[1434]

(Barn XVIII:87171, Far XX:348681)

Gift med neste ane.

Barn:

Galindo Aznárez II av Aragón. Død 922. (Se XVIII:87171).

XIX:174342 fm fm fm fm ff mf ff ff mf m

Onneca Garcés av Pamplona. Grevinnekonsort. Født omkring 838.

Onneca var datter til García Íñiguez av Pamplona

Hun var gift med García Íñiguez av av Aragon.[1435]

Fra spansk Wikipedia (oversatt):
«Onneca Garcés av Pamplona (* ca. 838) var grevinnekonsort av Aragón.
Hun var datter til García Íñiguez av Pamplona (* ca. 810 - † 870) og hans hustru Urraca.

Onneca var gift med Aznar II Galíndez, greve av Aragón.

Onneca og Aznar hadde barna:
Galindo II Aznárez († 922), hans etterfølger, gift med Sancha Garcés av Pamplona.
Sancha Aznárez, gift med Muhammad al Tawil, "Wali" i Huesca.
Garcia Aznar.»

1433 Wikipedia.

1434 Wikipedia.

1435 Wikipedia.

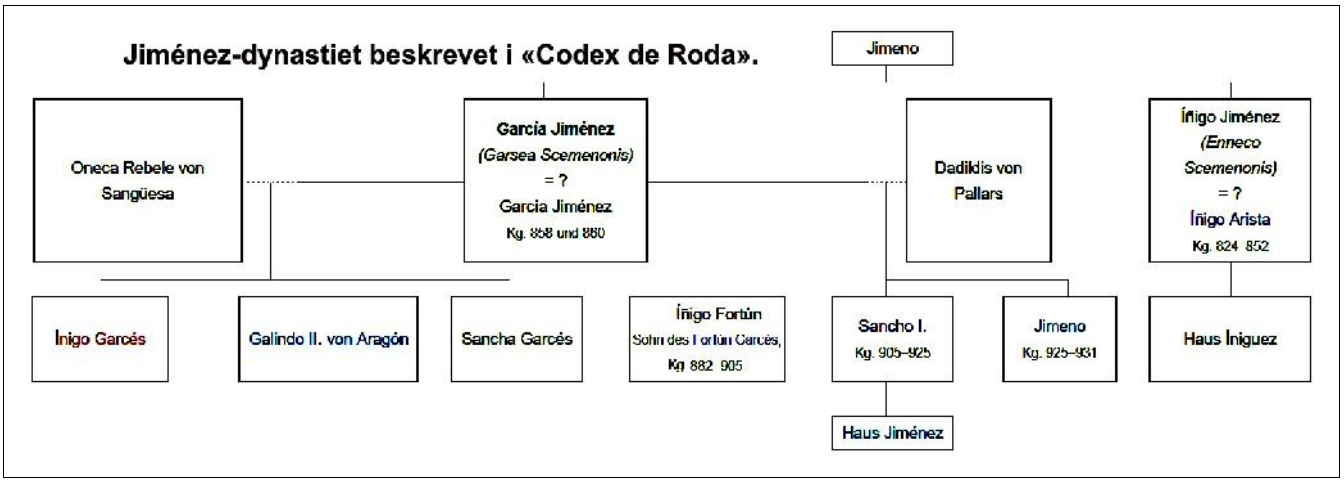
Kilde: Lacarra de Miguel, José María (1945). "Textos navarros del Códice de Roda.[1436]

(Barn XVIII:87171, Far XX:348683)

Gift med forrige ane.

XIX:174343 fm fm fm fm ff mf ff ff mm f

García Jiménez av Pamplona. Medregent. Levde 850. Død etter 885.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Lite er kjent om García Jiménez, bortsett fra at han må ha levd på midten av 800-tallet. Han er bare kjent fra Codex de Roda, skrevet på 900-tallet, der den genealogiske bakgrunnen til de tidlige kongene i Navarra er beskrevet. I den tilskrives han blant annet en bror ved navn Enneco Scemenonis. Om man identifiserer dette med stamfaren til dynastiet Íñiguez og den første kongen av Pamplona, Íñigo Arista, vil dynastiene representere fetterlinjer av en og samme familie. »

García Jiménez portrettert som den første kongen av Navarra og Aragón (Garcias ximinis primus Rex Nauarre et Aragoie) og forfader til det Navarra regjerende dynastiet. Miniatyr fra 1300-tallet (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«García Jiménez var under- eller medkonge i en del av Pamplona mot slutten av 800- tallet.

Jiménez-dynastiet, som senere skulle styre kongeriket Navarra, hadde opprinnelig et territorium innenfor Pamplona skilt fra det som ble holdt av etterkommerne til Iñigo Arista (Jiménez?). García antas å ha etterfulgt sin far i denne rollen, enten samtidig med kong García Íñiguez eller med hans sønn, kong Fortún Garcés, og kalles "konge" av Códice de Roda, som "en annen del av riket" Pamplona.

Ingen dokumentasjon viser at García Jiménez spilte noen rolle i det større rikets styre. Imidlertid har han blitt tildelt en slik rolle. I 860 ble Fortún Garcés sønn og kong García Íñiguez' arving fengslet i Córdoba og holdt der i 20 år. Den tradisjonelle dødsdatoen for García Íñiguez i 870 skulle ha betydd at det var et de facto 10-årig interregnum før Fortún kom tilbake til kongeriket. Det har blitt antydet at García Jiménez ble kalt 'konge' på grunn av sin tjeneste som regent i denne perioden, og at dette varte til han i 882 ble drept på Aybar i strid mot emiren av Córdoba. Derfor blir han noen ganger kalt García II. Imidlertid ville en alternativ rekonstruksjon gjøre taperen i 882

[1436] Lacarra de Miguel, José María. «Textos navarros del Códice de Roda». (1945). Wikipedia.

identisk med García Íñiguez selv, og dermed gjøre det mulig at García Jiménez overlevde til etter sønnens retur, i hvilket tilfelle det ikke var noe interregnum. Det er også flere referanser til at en Sancho (antagelig sønn til García Íñiguez og en yngre bror til fangen Fortún) var herre over Pamplona eller 'konge' på 860- og 870-tallet.

"Códice de Roda" viser García Jiménez skal ha vært gift to ganger, først med Oneca, "opprøreren av Sangüesa" som han hadde to barn med:

Íñigo. Han ble kalt 'konge' i "Códice de Roda" når det ble informert om ekteskapet til et av barnebarna til Fortún Garcés av Pamplona, men intet om at han var sønn til García Jiménez. Han ettefulgte muligens sin far i "sub-riket", alternativt ble tittelen brukt som en hederstittel.

Sancha som var 1. gang gift med Íñigo Fortúnez, sønn til kong Fortún Garcés av Pamplona, og 2. gang med Galindo Aznárez II, greve av Aragon.

García Jiménez giftet seg 2. gang med Dadildis de Pallars, søster til greve Raymond I av Pallars og Ribagorza, og de fikk to sønner:

Sancho I, senere ene-konge av Pamplona.

Jimeno, veileder til nevøen García Sánchez og regent til sin død 29.05.931.»[1437]

(Barn XVIII:87172, Far XX:348685)

Gift

Barn:

Sancha Garcés av Pamplona. Levde 900. (Se XVIII:87172).

XIX:174401 fm fm fm fm ff mf mf ff ff f

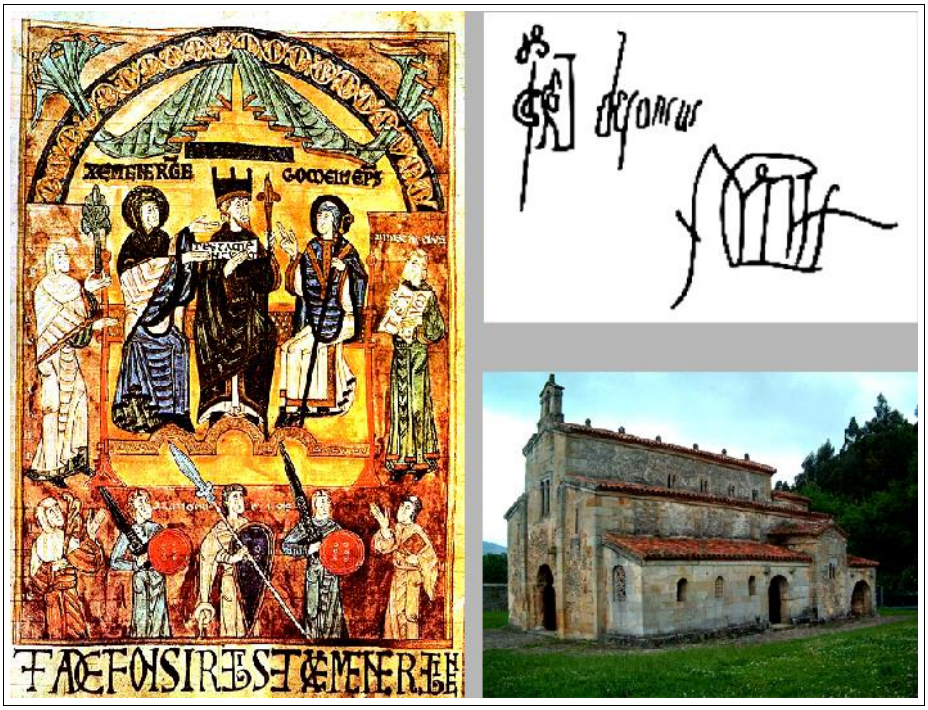
Alfonso III den Store av León, Galicia og Asturia. Konge. Født omkring 848. Død 20.12.910 i Zamora.

Alfonso «den Store» var konge av Asturia og Leon 866 - 909.

Han kjempet i mer enn 30 felttog mot maurerne og utvidet sitt rike til alle kanter. De kostbare krigene tynget imidlertid folket, og hans egen sønn, Garcia, gjorde oppstand mot ham. Da sønnen ble overvunnet og fengslet, opphisset hans hustru sine sønner mot Alfonso, slik at han til slutt måtte avstå kronen til Garcia. Som sin sønns feltherre vant han enda en stor seier over maurerne før sin død.

Av hans sønner fikk Garcia Leon, Ordogno Galicien og Fruela Asturien.

Han ble bisatt i Astorga, men senere overført til Panteon.[1438]

T.v. Miniatyr (ca. 1118) fra arkivene til Oviedo-katedralen som viser Alfonso III flankert av dronningen Jimena (til venstre) og hans biskop, Gomelo II (til høyre). Oppe t.h. Alfonso III's signatur. Nede t.h. Kirken San Salvador de Valdediós, grunnlagt av kong Alfonso III (Wikipedia).

1437 Wikipedia.

1438 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 951. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 65.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Alfonso III (ca. 848 - † 20.12.910 i Zamora), kalt den Store (spansk: "el Magno"), var konge av León, Galicia og Asturia fra 866 til sin død. Han var sønn og etterfølger til Ordoño I. Ifølge senere kilder var han den første som ble kalt Keiser av Spanien ("Imperator totius Hispaniae"). Han ble også kalt "Prins av hele Galicia" ("Princeps totius Galletiae").

Alfonsos regjeringstid er kjent for hans komparative suksess med å konsolidere riket mens Umayyad-prinsene i Córdoba sto svakt. Han kjempet mot og fikk mange seire over muslimene i al-Andalus.

I løpet av det første regjeringsåret måtte han kjempe med en usurpator, greve Fruela av Galicia. Han ble tvunget til å flykte til Castilla, men etter noen måneder ble Fruela myrdet og Alfonso kom tilbake til Oviedo.

Han beseiret et baskisk opprør i 867 og langt senere også et galisisk. Han erobret Porto og Coimbra i henholdsvis 868 og 878. Omkring 869 dannet han en allianse med kongeriket Pamplona, og befestet denne forbindelsen ved å gifte seg med Jimena, som antas å ha vært datter til kong García Íñiguez, eller mindre sannsynlig at hun tilhøre Jiménez- dynastiet, og også ved å gifte sin søster, Leodegundia, med en prins av Pamplona.

Reconquista (et spansk begrep for gjenbefolkning av erobrede områder på den iberiske halvøya som en del av middelalderens "Reconquista" (Gjenerobring [fra arabisk styre]).

i 867 måtte Alfonso delta ved et opprør i Alava i den østlige delen av kongedømmet, ifølge Albeda Chronicle. Ifølge Sampiro Chronicle ble opprøret ledet av greve Eylo. Sampiro Chronicle beskriver disse hendelsene som følger:

"En budbringer ankom fra Álava og kunngjorde at deres hjerter var oppblåst mot kongen: da han hørte dette, bestemte monarken seg for å marsjere dit. Drevet av ærefrykt for hans ankomst, anerkjente de raskt sine forpliktelser og de tiltalte senket hodet foran ham og lovet at de ville forbli tro mot hans rike og hans autoritet, og at de ville gjøre som de ble befalt. På denne måten underkastet han sin makt en Álava som strakte seg foran ham, og Eylo, som presenterte seg som hans greve, ble ført til Oviedo lastet med jern."

Hans far, Ordoño, hadde begynt å befolke grenseområdene på nytt, og Alfonso fortsatte med dette. Hans første fremganger var i portugisiske områder, der kong Alfonsos tropper lyktes i å plassere den sørvestlige grensen ved Mondego-elven. Greve Vimara Perez erobret Porto i 868 og befolket distriktet på nytt. I 878 møtte hæren til kong Alfonso III, med greve Hermenegildo Gutiérrez som kommanderende, de muslimske styrkene ledet av emiren av Córdoba, Mohammad I, som hadde startet et angrep mot Porto. Etter å ha beseiret emirstyrkene og fordrevet de muslimske innbyggerne i Coimbra og Porto, okkuperte og gjenbefolket de kristne troppene til Gutiérrez andre byer, som Braga, Viseo og Lamego, med menn hentet fra Galicia. Coimbra, Lamego og Viseo ble gjenerobret av Almanzor i 987, og det var ikke før i 1064 at de endelig ble gjenerobret av kong Ferdinand I av León.

Alfonso III måtte møte offensiven til Umayyad-prinsen al-Mundir, sønn til Mohamed I. Kamper forekom nesten kontinuerlig mellom 875 og 883. De første Umayyad-raidene var rettet mot León og El Bierzo, men mislyktes. Den kristne motoffensiven endte med å erobre Deza og Atienza.

I 878 dirigerte Al-Mundir sine arméer tilbake mot Leon og Astorga, mens Salid ben Ganim nådde Órbigo. Alfonso som håpet å forhindre en forening av hærene, valgte å møte den senere, som han beseiret i slaget ved Polvoraria, ved sammenløpet av elven Órbigo og Esla. Da trakk Al-Mundir seg tilbake, men Alfonso III avskar ham i dalen Valdemora, der han beseiret ham. Mohamed ble tvunget til å betale løsepenger og undertegne en treårig våpenhvile. Det var første gang Córdoba ba om fred.

Begge kongene betraktet våpenhvilen som en pause mens de forberedte seg på neste angrep: Mohamed utrustet en flåte for å angripe Galicia, men den ble ødelagt av en storm. Alfonso og Abd al-Rahman ibn Marwan, den Galisiske (Herre av Mérida og opprører mot emiren av Córdoba), kom ned gjennom Tagus-dalen og beseiret Córdoba-hæren på Oxifer-fjellet ved Guadiana-elven.

Som hevn angrep Mohamed kongeriket Zaragoza i 882, dit Alfonso hadde sendt sin sønn Ordoño for å bli utdannet ved "Banu Qasi". Sønner til Musa, avanserte langs den gamle romerske veien til León. Det ble utvekslet fanger og Córdoba-troppene trakk seg tilbake. De gjentok krigstoget i 883 med samme resultat. I 884 undertegnet Mohamed I og Alfonso III en fredsavtale, da begge begynte å få alvorlige interne problemer. Alfonso ble møtt av et opprør ledet av brødrene Fruela, Odoario og Bermudo, som hadde blitt sterke i Astorga, støttet av flere grever, men de ble raskt beseiret og henrettet.

I 901 forkynte den umaysiske rebellen Ibn al-Qitt Mahdi hellig krig og angrep Zamora - "gjenoppbygd og gjenbefolket av Mozarabs fra Toledo [...] den viktigste utposten til det asturiske riket" - som Alfonso klarte å motstå. Den messianske lederen, overgitt av sine egne, ble beseiret og drept i kamp på det som er kjent som Zamora-dagen. I disse årene sluttet emiratet i Córdoba, som hadde blitt svekket av sivil uorden, å uroe kongeriket Asturias. Alonso brøt med sine tidligere allierte i Mérida og Ebro-dalen. Alliert med greven av Pallars, iverksatte han et kupp hvor "Banu Qai" ble beseiret og hvor en Navarrese, Sancho Garcés I, ble installerte på Pamplonas trone.

Han beordret opprettelse av tre kronikker som presenterte teorien om at kongedømmet Asturias var den rettmessige etterfølgeren til det gamle vestgotiske riket. Han var også beskytter av kunsten, som hans farfar før ham. Han bygde kirken Santo Adriano de Tuñón. I følge et brev med omstridt ekthet datert til 906, "Epistola Adefonsi Hispaniae regis", anordnet Alfonso kjøp av en "keiserlig krone" til katedralen i Tours.

I 909 flyttet Alfonso regjeringssetet til Oviedo. I følge Sampiro Chronicle konspirerte hans sønner - García, Ordoño, Gonzalo, Fruela og Ramiro - mot ham, under påvirkning av Garcias svigerfar. Alfonso hadde fengslet García, men de sammensvorne klarte å frigjøre ham, og han flyktet til Boiges. Imidlertid overbeviste Alfonso senere García om å delta i et felttog mot maurerne.

Alfonso døde i Zamora av naturlige årsaker i 910, etter å ha regjert i 44 år.

Ibn Hayyan forteller også om et opprør, og sier at Alfonso selv ble fengslet.

Etter hans død ble riket delt mellom hans sønner. Hans eldste sønn, García, ble konge av León; den andre sønnen, Ordoño, regjerte i Galicia; og Fruela mottok Asturias med Oviedo som hovedstad. Disse områdene ble gjenforent da García døde barnløs og León gikk til Ordoño. Etter Ordoños død ble områdene gjenforent under Fruela. Fruelas død året etter innledet imidlertid en rekke innbyrdes ødeleggende kamper som førte til en instabil arvestrid i mer enn et århundre.»

Sarkofagen til Astorga, som inneholdt restene av Alfonso III den store. Nasjonalt arkeologisk museum. Madrid (Wikipedia(.

Fra spansk Wikipedia (oversatt)
«Alfonso giftet seg med Jimena de Asturias, hvis foreldre ikke er bekreftet, selv om noen historikere mener at hun var datter til kong García Íñiguez av Pamplona og søster til kong Fortún Garcés. Bryllupet må ha funnet sted mellom 28. mai og 20. desember 873. I 874 signerte begge donasjonen i form av et gyldent kors til kirken Santiago.

Alfonso III døde i byen Zamora 20.12.910 ved midnatt. Hans lik ble ført til byen Astorga og gravlagt i katedralen i byen, hvor også hans hustru, dronning Jimena de Asturia, som døde to år senere ble gravlagt. Restene hennes ble avsatt i sarkofagen i Astorga, funnet i San Justo de la Vega i León, og har siden 1869 har vært utstilt i det nasjonale arkeologiske museet i Madrid.»[1439]

(Barn XVIII:87201, Far XX:348801, Mor XX:348802)

Gift 877 med neste ane.

Barn:

Ordoño II av León. Død ...01.924 i Zamora. (Se XVIII:87201).

XIX:174402 fm fm fm fm ff mf mf ff ff m

Jimena Garcés(?) av Asturia. Grevinne, dronnningkonsort. Levde 877. Død 912.

Grevinne av Aragon.

Hennes far skal ha vært Garcia I Iñigues (Jimenéz) som var greve av Aragon eller Pamplona og som døde ca. 880 - 883.[1440]

Fra spansk Wikipedia (oversatt):
«Jimena Garcés († Juni 912) var dronningskonsort i Asturia, ved ekteskap med Alfonso III, og mor til kongene García I, Ordoño II og Fruela II av León.

Hennes fødselsdato er ukjent. Noen forfattere anser at hun var datter til kong García Íñiguez av Pamplona, men andre har uttrykt sin tvil i denne forbindelse, da de peker på det faktum - slående etter deres mening - at hennes navn ikke vises i "Roda Genealogies". Imidlertid påpekte middelalderforskeren Fray Justo Pérez de Urbel i sitt arbeid om forholdet mellom kongene i Navarra og grevene i Castilla publisert i 1945, at dronning Jimena var datter til García Jiménez og hans andre hustru, Dadildis de Pallars eller Ribagorza, og at dronning Jimena i så fall ville ha vært søster til kong Sancho Garcés I av Pamplona. Det er imidlertid, som påpekt, påfallende at hun ikke opptrer i

1439 Wikipedia.

1440 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 957. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 65, 75.

"Roda Codex" som datter til García Jiménez.»

"Cruz de la Victoria" (seierskorset) er et latinsk kors i det hellige kammeret i katedralen i Oviedo. Alfonso III den Store, konge av Asturia, donerte det sammen med sin hustru, Jimena, til katedralen i San Salvador de Oviedo i 908 ifølge en inskripsjon plassert på baksiden av korset. Det er det viktigste symbolet for fyrstedømmet Asturia, da det vises både på flagget og på skjoldet. I tillegg vises det til stede i skjoldet til Palencia og dets flagg (Wikipedia).

«Sammen med sin mann donerte hun "La cruz de la Victoria" (Seierskorset), dekket med gull og edelstener i Gauzón-slottet, til katedralen i Oviedo i 908. Et annet kors, også dekket med gull og edelstener, ble donert av begge ektefellene til katedralen i Santiago de Compostela.

Hun deltok i opprøret som barna hennes arrangerte mot sin mann og som tvang sistnevnte til å abdisere i 910. Dronning Jimena døde i juni 912.

Dronning Jimena ble gravlagt i Astorga-katedralen, der hennes mann også hadde blitt gravlagt. Senere, i 986, ble restene av begge ektefellene overført til byen Oviedo på ordre fra kong Bermudo II den Giktbrudne, da han fryktet at de skulle bli vanhelliget av de muslimske troppene ledet av Almanzor, som på det tidspunktet rykket frem mot kongeriket León. Resterne av Jimena og hennes mann ble avsatt i kongenes panteon i kapellet "Nuestra Señora del Rey Casto" i katedralen i Oviedo, hvor mange medlemmer av den asturiske kongefamilien ble gravlagt. På grunn av en rekonstruksjonen av kongepanteonet på begynnelsen av 1700-tallet, vil identifikasjon og individualisering av de dødelige levningene til dronning Jimena, som er blant de begravede der, for tiden være umulig.

Alfonso og Jimena hadde følgende barn (minst):

García I de León (* 875 - † 914), den eldste sønnen, konge av León.

Ordoño II av León (* 876 - † 924), konge av Galicia og senere av León etter å ha arvet den leonesiske tronen ved sin eldre brors død.

Fruela II av León (* ca. 877 - † 925), konge av Asturias og senere av León.

Gonzalo (nevnt i 920). Han er bekreftet i mange av epokens privilegier, utstedt av foreldrene og hans brødre. Han var erkediakon i katedralen i Oviedo. Noen forfattere påpeker at han sannsynligvis ble begravet i det kongelige panteonet i katedralen i Oviedo.

Ramiro († 929). Han kan ha arvet kongedømmet Asturias' trone da hans bror Fruela etterfulgte deres bror, Ordoño II, i kongedømmet León. I følge Jaime de Salazar og Acha kan han ha giftet seg med dronning Urraca, enken etter broren Fruela. Manuel Carriedo Tejedo deler ikke den oppfatningen og sier at denne forvirringen skyldes en feiltolkning av Pelayo, biskop av Oviedo. I følge inskripsjonen på hans grav i panteonet av konger i katedralen i Oviedo, døde han 31.03.929.»[1441]

(Barn XVIII:87201)

Gift 877 med forrige ane.

XIX:174403 fm fm fm fm ff mf mf ff fm f

Hermenegildo Gutiérrez. Mayordomo mayor. Født 850. Død etter 912.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Hermenegildo Gutiérrez (* ca. 850 - † etter mai 912), var en fremtredende galisisk adelsmann. Som "Mayordomo mayor" (høy forvalter) hos kong Alfonso III var han et aktivt medlem av "curia regia".

Hans datter, Elvira, ble som første hustru til kong Ordoño dronningskonsort av León.

1441 Wikipedia.

Greve Hermenegildo var sønn til greve Gutierre, og hans hustru Elvira og forekommer i middelalderens dokumentasjon fra 869 - da han sammen med sin svigerfar Gatón, greve av Astorga og El Bierzo, avgjorde en tvist mellom kongen i Asturia og biskop Mauro - til hans siste fremtreden i mai 912, da han bekreftet en donasjon fra svigersønnen, kong Ordoño II, til katedralen i Santiago de Compostela. Han var en av de mest lojale vasallene til kong Alfonso III, som kalte ham sin "mayordomo mayor" og kompenserte hans innsats og tjenester til kronen med mange eiendommer og "tenencias".

Hermenegildo spilte en aktiv rolle i militære operasjoner under "Reconquista" som var et spansk begrep for gjenbefolkning av erobrede områder på den iberiske halvøya som en del av middelalderens "Reconquista" (Gjenerobring [fra arabisk styre]).

I 878 beseiret han de muslimske troppene som hadde angrepet Porto og deretter Coimbra, gjenbefolket disse byene, så vel som de nærliggende Braga, Viseu og Lamego, med folk fra Galicia etter å ha fordrevet maurerne. Disse områdene ble overført til hans etterkommer og kalt grevskapet Coimbra. Området ble gjenerobret av Almanzor igjen i 987, og det var først i 1064 at byen ble permanent gjenerobret av de kristne hærene til Ferdinand I i León.

I 895 beseiret og fanget Hermenegildo den galisiske adelsmannen Witiza som hadde tatt til våpen mot kongen av Asturia, og førte ham i lenker framfor monarken som kompenserte greven med mange av opprørerens gods og "tenencias".

Det har blitt hevdet at Hermenegildo skulle stamme fra greve Ardabastus, en person som angivelig stammet fra det romerske imperiets konstantinske, valentinske og teodosiske dynastier. Påstanden er kontroversiell og tvilsom, og mens noen har antydet at genealogien den inneholder fremdeles kan være autentisk, gjør mangelen på overlevende dokumentasjon fra tidsperioden gjør en uavhengig evaluering umulig. Om det skulle stemme, ville det være et sjeldent eksempel på avstamning fra antikken.

Han giftet seg med Ermesenda Gatónez, datter til greve Gatón. Hun var trolig kusine til kong Alfonso siden Gatón antas å ha vært bror til Ordoño I, eller alternativt til hans hustru. Dette ekteskapet ga opphav til en av de mest fremtredende adelige familiene i middelalderens Galicia og i grevskapet Portugal.»[1442]

(Barn XVIII:87202)

Gift med neste ane.

Barn:

Elvira Menéndez (Nuña?) av Galicia. Død 921. (Se XVIII:87202).

XIX:174404 fm fm fm fm ff mf mf ff fm m

Ermesenda Gatónez. Levde 880.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt)

«Ermesenda Gatónez var datter til greve Gatón.

Hun var trolig kusine til kong Alfonso siden Gatón antas å ha vært bror til Ordoño I, eller alternativt til hans hustru.

Hun giftet seg med Hermenegildo Gutiérrez (* ca. 850 - † etter mai 912) som var en fremtredende galisisk adelsmann.

Dette ekteskapet ga opphav til en av de mest fremtredende adelige familiene i middelalderens Galicia og i grevskapet Portugal.

Hermenegildo og Ermesenda hadde barna:

Arias Menéndez († etter 924), greve, gift med Ermesenda Gundesíndez. Han hadde minst en datter, Elvira Arias, gift med sin fetter, Munio Gutiérrez.

Elvira Menéndez, gift ca. år 900 med den fremtidige kongen avi Galicia og León, Ordoño II i León, og mor til hans barn, inkludert kongene Ramiro II og Alfonso IV av León.

Gutierre Menéndez, greve, gift med Ilduara Ériz, datter til greve Ero Fernández og grevinne Adosinda. Dette paret hadde flere barn, inkludert den hellige Rudesind.

Enderquina "Palla" Menéndez gift med Gundesindo Eriz, sønn til greve Ero Fernández).

Ildonza eller Aldonza Menéndez, gift med Gutierre Osorio, greve av Lourenzá, som hun fikk flere barn med, inkludert dronning Adosinda Gutiérrez, kong Ramiro II av Leóns første hustru, og greve Osorio Gutiérrez, kalt "el conde santo" (den hellige greven), grunnlegger av klosteret Lourenzá.

Patruina Menéndez.

Gudilona Menéndez, hustru til greve Lucidio Vimáraz av Portucale, sønn til greve Vimara Pérez og Trudildi. Hennes avstamning, en hypotese av Almeida Fernández, er ikke dokumentert.»

(Barn XVIII:87202)

Gift med forrige ane.

1442 Wikipedia.

XIX:174721 fm fm fm fm fm fm ff ff ff f

Anskar av Ivrea. Markgreve. Født omkring 860. Død 902.

Markgreve av Ivrea 891 - 899.

Anskars herkomst har vært meget omtvistet, men var antagelig av en saalfrankisk stamme. Det er mulig at han var sønn til en greve Guido som før 865 eide «La villa pontificale de Vendœvre» i Lassais. Anskar var greve av «pagus Oscariensis» 879 - 887 kalt etter floden Ouche ved Dijon, en biflod på høyre side av Saône.

Han kom med markgreve Guido av Spoleto som en av hans tilhengere til Italia i 888. Anskar kalles markgreve første gang 21.02.891. Han fikk de occidentale grevskapene i det subalpine settentrionale området i Ivrea-partiet og med disse grevskapet Turin.

I 894 kom den karolinske kongen Arnulf til Italia for å kreve kongekronen. Han angrep Anskar, dro gjennom Nord-Italia og ødela de byer som gjorde motstand. I 895 dro han bl.a. gjennom Ivrea. Anskar unngikk døden ved å ta sin tilflukt til grubene inntil Arnulf, trett av å forfølge ham, gikk gjennom Burgund tilbake til Tyskland.

I et diplom av 01.12.898 kalles Anskar for «illustre marchese e sommo consigliere» (den berømte markgreve og høyeste rådsherre). Han døde snart etter, for i et diplom utstedt i Varcelli 21.04.902 gjør kong Ludvig av Provence en donasjon etter ansøkning av Anskars sønn Adalbert.[1443]

Anscario I (Emanuele Tesauro), Fra kongeriket Italia under barbarene (Bartolomeo Zavatta, 1664). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

»Anscar I (latin: Anscarius) (* 860 - † mars 902) var markgreve av Ivrea fra 888 til sin død. Fra 877 eller 879 var han greve av Oscheret i Burgund. Han støttet Guido III av Spoleto i striden om Frankrikes trone etter avsetningen av Karl den Fete i 887, men etter Guido's mislykkede forsøk og kroningen av Odo returnerte han tilbake over Alpene sammen med Guido, hvor hertugen ble valgt til konge av Italia. I takknemlighet opprettet han markgrevskapet Ivrea i nordøst for sin burgundiske supporter.

Han var sønn til greve Amadeus av Oscheret (* ca. 790 - † 867) av mulig bayersk opprinnelse med jordbesittelser også i Tegernsee. Anscar var rådgiver for Boso i Provence og bror til Fulk, som sterkt støttet det karolingiske dynastiet i Frankrike. Sammen med Fulk inviterte han antagelig Guido til Frankrike. Anscar kjempet på vegne av Guidos kongedømme i Italia. Han kjempet mot Arnulf av Kärnten under sistnevntes invasjon i 894, og han støttet Guidos sønn Lambert etter Guidos død det året. I 896 var han en av få i nord som motsatte seg Arnulfs andre invasjon. Etter Lamberts død støttet han Berengar av Friuli som konge og ble hans hovedrådgiver.

Anscars hustru er ukjent, men han hadde bare en sønn, Adalbert, som ble stamfar til dynastiet Anscarids.»[1444]

(Barn XVIII:87361)

Gift

Barn:

Adalbert I av Ivrea. Død omkring 923. (Se XVIII:87361).

1443 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 299. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 56.

1444 Wikipedia.

XIX:174723 fm fm fm fm fm fm ff ff fm f

Berengar I av Italia. Tysk-romersk keiser. Født omkring 850. Død 07.04.924.

Konge av Italia 888 - 889 og 898 - 915 og tysk-romersk keiser 915 - 924.

T.v. Berengar I på et segl. T.h. Keiser Berengar I avbildet i Chronicon Casauriense av Johannes Berardi, sent på 1100-tallet (Wikipedia).

Berengar var markgreve av Friaul før 875.

Han ble konge av Italia i januar 888, og valgte da Verona til sitt sete. Berengar ble tysk-romersk keiser 24.03.915.

Italiaslekten etterfulgte Karolingerslekten som konger av Italia fra 888 til 961. Deretter ble Italia en del av det tysk-romerske riket. Slekten var også grever av Burgund fra 985 til 1405. Grevskapet Burgund (Franche-Compté) lå i kongeriket Burgund som også ble en del av det tysk-romerske riket.[1445]

Kongeriget Italia 781 – 1014 (Trasamundo derivative work - Wikipedia).

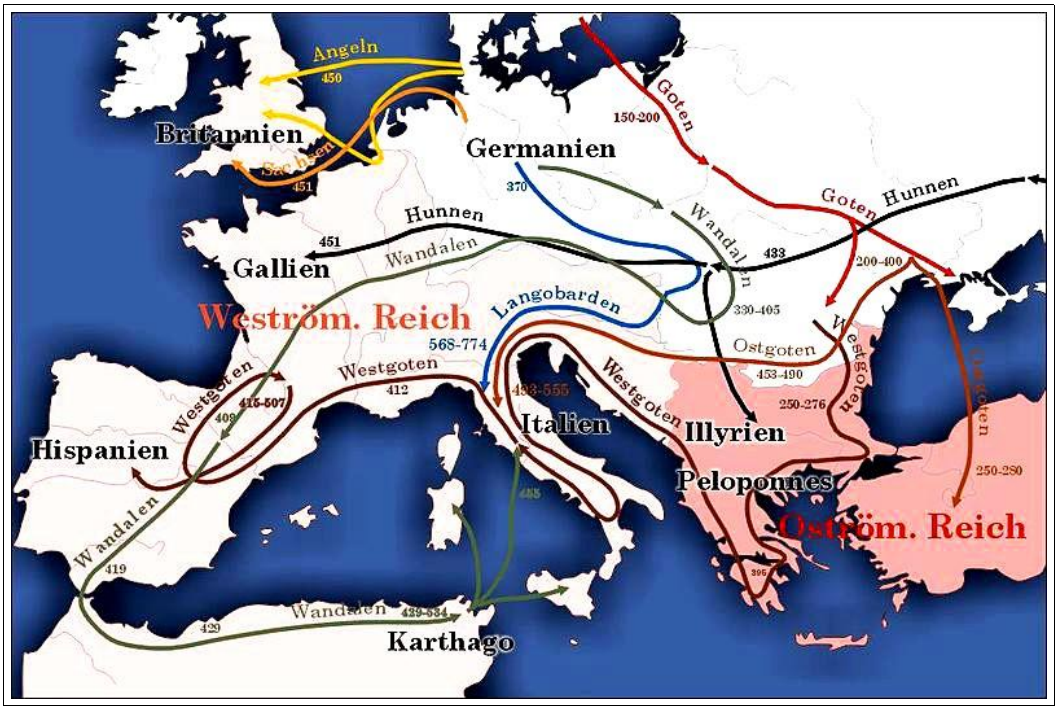
Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Berengar I av Friuli (* ca. 850 - † 07.04.924 i Verona) var konge av Italia i årene 888-889, 896-901 og 905-924 og keiser fra 915 til 924. Dermed tilhører han "nasjonalkongene".

Han var den tredje sønnen av ti barn til unruochingeren Eberhard († 866), markgreve av Friuli, og hans hustru Gisela († 874), datter til keiser Ludvig den Fromme.

Fra 874 etterfulgte han sin far som markgreve av Friuli.»

1445 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Susie Boulton og Christopher Catling: Venedig & Venetien. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 301. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 56.

Llombardenes migrasjon (blå) mellom 4. og 8. århundre e.Kr. (Wikipedia).

«Etter at Karl III den Tykke av Øst-Franken ble avsatt, ble Berengar I i 888 kronet til konge av Lombardene i Pavia av biskop Anselm av Milano. Men da den øst-frankiske kongen Arnulf avanserte sørover med en hær, hyllet Berengar ham i Trento som konge av Italia. I 889 ble Berengar beseiret på Trebia av sin motstander, hertug Guido III av Spoleto, (Guido ble kronet til keiser av pave Stephen V i 891). Etter Guiodos død i 894 rykket Arnulf fra Øst-Franken igjen over Alpene og okkuperte Nord-Italia. Etter at Arnulfs dro seg tilbake i 895 overga Berengar ham igjen og delte herredømmet over Nord- og Sentral-Italia med Guidos sønn, keiser Lambert, hertug av Spoleto. Etter at Lambert ble avsatt i 896 (han døde i 898) og Arnulfs død i 899, forsøkte Berengar å bemektige seg hele Langobarderriket.

Berengars posisjon ble alvorlig truet etter nederlaget mot ungarerne på Brenta i 899 og da de invaderte i 899/900, Derfor ble Ludvig, konge av Nedre Burgund, kalt til Italia og gjort keiser i 901.

I 905 kunne Berengar fortrenge Ludvig ved å ta ham til fange under en av hans italienske felttog og få ham blindet i Verona. Berengar ble imidlertid bare kronet til keiser av pave Johannes X i 915.

Stadige opprør plaget ham; anstifterne var markgrevene av Ivrea og Toscana og biskopen Lambert av Milano, som tilbød Italias krone til kong Rudolf II av Hochburgund i 919.

29.07.923 beseiret Rudolf Berengar fullstendig ved Fiorenzuola i nærheten av Piacenza, og da han ba ungarerne om hjelp, fjernet han seg fra de få som hadde vært lojale mot ham. Selv i Verona, som alltid hadde stått på hans side, oppsto det en konspirasjon.

Berengar I ble myrdet i Verona 07.04.924.»[1446]

(Barn XVIII:87362, Far XX:349445, Mor XX:349446)

Gift før 03.11.890 med neste ane.

Barn:

Gisela av Italia. Født mellom 880 og 885. Død mellom 910 og 915. (Se XVIII:87362).

XIX:174724 fm fm fm fm fm fm ff ff fm m

Bertila av Spoleto. Dronningkonsort/keiserinne. Født omkring 860. Død før 01.12.915.

Bertila var grevinne av Spoleto.[1447]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Bertila av Spoleto (også Bertilla) (* ca. 860 - † desember 915) var gift med Berengar I av Italia, og ved ekteskapet dronningkonsert i Italia og hellig romerske keiserinne.

Hun tilhørte den mektige Supponid-familien. Bertila var datter til Suppo II (* ca. 835 - † ca. 885), og Bertha († 921). Hennes farfar var Adelchis I av Spoleto, andre sønn til Suppo I, og hennes fars søster var Engelberga, Ludvig II av Italias hustru.

1446 Wikipedia.

1447 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 302. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 56.

Hun giftet seg med Berengar I, markgreve av Friuli, en gang mellom 870 og 880. Berengar ble konge av Italia i 888 med Bertila som dronning. Han mistet imidlertid tronen året etter til Guido av Spoleto. Berengar begynte å gjenopprette sin makt i 896, etter Spoleto-familiens fall, og keiseren Arnulfs tilbaketrekning fra halvøya. Et nederlag mot en Magyar-hær og beslutningen fra de italienske adelsmennene om å utnevne Ludvig av Nedre Burgund til konge av Italia, forsinket kongens og dronningens formelle overtagelse av makten til 905. I denne perioden grep Bertila ofte inn i Berengars diplomati spesielt til fordel for kirker og klostre. I disse dokumentene har Bertila tittelen "consors regni" ('partner in rule'), en tittel som spesifikt betegnet hennes makt og innflytelse, i motsetning til den til "bare en hustru" (coniunx).

I 915 ble Bertila hellig romersk keiserinne, etter at hennes mann ble kronet til keiser. Hun døde samme år, sannsynligvis av forgiftning, og muligens på ektemannens initiativ. Omtrent ved denne tid hadde Bertila blitt beskyldt for utroskap, selv om slike anklager ofte ble rettet mot kongers hustruer i denne perioden, noe som ofte dekket over mer omfattende politiske intriger. Bertila ble også beskyldt for å ta råd fra en ond 'Sirkel'. Tiziana Lazzari antydet at dette var en referanse til Bertha av Toscana, hustruen til Adalbert II, markgreve av Toscana, som var i åpen opposisjon mot Berengars styre.

Bertila og Berengar fikk flere barn.

I 908 var deres datter, Bertha, abbedisse av Santa Giulia i Brescia, hvor hennes tante, Gisela, en gang hadde vært nonne.

Deres yngre datter Gisela av Friuli (882-910) giftet seg med Adalbert I av Ivrea, som var foreldre til Berengar II av Italia.

I desember 915 hadde Berengar giftet seg på nytt med Anna av Provence, datter til Ludvig den Blinde.»[1448]

(Barn XVIII:87362, Far XX:349447)

Gift før 03.11.890 med forrige ane.

XIX:174725 fm fm fm fm fm fm ff ff mf f

Theobald av Arles.

Greve. Født mellom 850 og 860. Død mellom 887 og 895.

Theobald (Thibaud) var greve av Arles og Viennois.[1449]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Theobald (* 850/860 - † juni 887/895) var greve av Arles.
Han var sønn til hertug Hugbert († 864) fra Bosonid-huset, hans mor er ukjent.

Theobald var omkring 879/880 greve av Arles og ledsaget Boso av Viennes, den nye kongen av Nedre Burgund, som han var i slekt med.

"Annales Vedastini" (Annalene til Saint-Vaast-klosteret) dokumenterer at "Teutbaldum filium Hucberti" (Theobald, sønn til Hugbert) ble hardt såret av Heinricus i 880 i en kamp mot "Bosonem tyrannum" (tyrannen Boso).

Han ble deretter forfulgt sammen med den alsaciske hertugen Hugo og måtte flykte til Provence.

I 879 giftet han seg med Bertha, en illegitim datter til karolingeren kong Lothar II av Lothringen og hans konkubine Waldrada.

Datoen for hans død er ikke kjent, den er mellom 887 og 895.

Hans enke, Bertha, ble i 895 (eller mellom 890/898) gift 2. gang med Adalbert den Rike, markgreve av Tuscien.»[1450]

(Barn XVIII:87363, Far XX:349449)

Gift 879 med neste ane.

Barn:

Boso av Arles. Født omkring 885. Død etter 936. (Se XVIII:87363).

XIX:174726 fm fm fm fm fm fm ff ff mf m

Bertha av Lothringen. Grevinne, markgrevinne. Født mellom 863 og 868. Død 08.03.925.

Bertha ble 2. gang gift ca. 895 med Adalbert II, markgreve av Toscana, som døde i 915.[1451]

1448 Wikipedia.

1449 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 306. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 46, 47, 56.

1450 Wikipedia.

1451 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 307. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 56.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Bertha (* 863/868 - † mars 925 i Lucca) var grevinne av Arles ved ekteskap med Theobald av Arles, og markgrevinne av Toscana ved ekteskap med Adalbert II av Toscana.
Hun var den andre datteren til Lothar II (* 835 - † 869), konge av Lothringen og hans konkubine, Waldrada.
Hun tjente som regent av Lucca og Toscana fra 915 til 916 mens hennes sønn, Guido av Toscana, var mindreårig.

Hun ble beskrevet som vakker, livlig og modig. Hennes innflytelse over ektefellene, i kombinasjon med sine ambisjoner, skal ha involvert hennes ektemenn i mange kriger.

I 879 giftet Bertha seg med sin første ektemann, Theobald av Arles, en bosonid, sønn til Hugbert, svoger til Lothar II.

Bertha og Theobald av Arles hadde fire barn:
Hugo (* ca. 880 - † 10.04.947).
Boso (* ca. 885 - † 936).
Theutberga av Arles (* ca. 890 - † 948), gift med Warner, visegreve av Sens.
En andre datter er nevnt i et dokument fra år 924, men intet mer er kjent om henne.

Etter Theobalds død ble Bertha i 895 (eller mellom 890/898) gift 2. gang med Adalbert den Rike, markgreve av Toscana.

Bertha og Adalbert II av Toscana hadde tre barn:
Guido († 03.02.929).
Lambert († etter 938).
Ermengarde († 932).

Etter at Adalbert II døde i 915 ble hennes sønn, Guido, greve og hertug av Lucca og markgreve av Toscana.
Bertha var hans regent da han var mindreårig. Hun trakk seg fra regentskapet i 916.

Bertha er kjent for sin nyfikne korrespondanse med kalifen al-Muktafi i 906, der hun beskrev seg selv ganske storslått som "Frankernes dronning". Berthas brev er av interesse da hun ser ut til å ha hatt lite kunnskap om Bagdads politikk eller kultur, Det er av denne grunn at detaljer fra hennes korrespondanse ble registrert av en av de muslimske kronikørene. Bertha søkte en ekteskapsallianse mellom seg selv og Emiren av Sicilia, uvitende om at al-Mukfati hadde liten innflytelse over Aghlabid-kolonien på Sicilia. Dessuten ble brevet skrevet på et språk som var ukjent for kalifens oversettere, og de medfølgende gavene (blant dem en flerfarget ullfrakk) som uten tvil indikerte storhet fra Berthas side, kan ikke ha imponert på al-Muktafi utover deres nyhetsverdi.

Bertha døde 08.03.925 i Lucca.[1452]

(Barn XVIII:87363, Far XX:349451, Mor XX:349452)

Gift 879 med forrige ane.

XIX:174727 fm fm fm fm fm fm ff ff mm f

Rudolf I av Burgund. Født omkring 860. Død 25.10.912. Gjentakelse, se side 1009.

XIX:174728 fm fm fm fm fm fm ff ff mm m

Willa (Gilla) av Provence eller Burgund. Død mellom 912 og 924. Gjentakelse, se side 1010.

XIX:174745 fm fm fm fm fm fm ff mm ff f

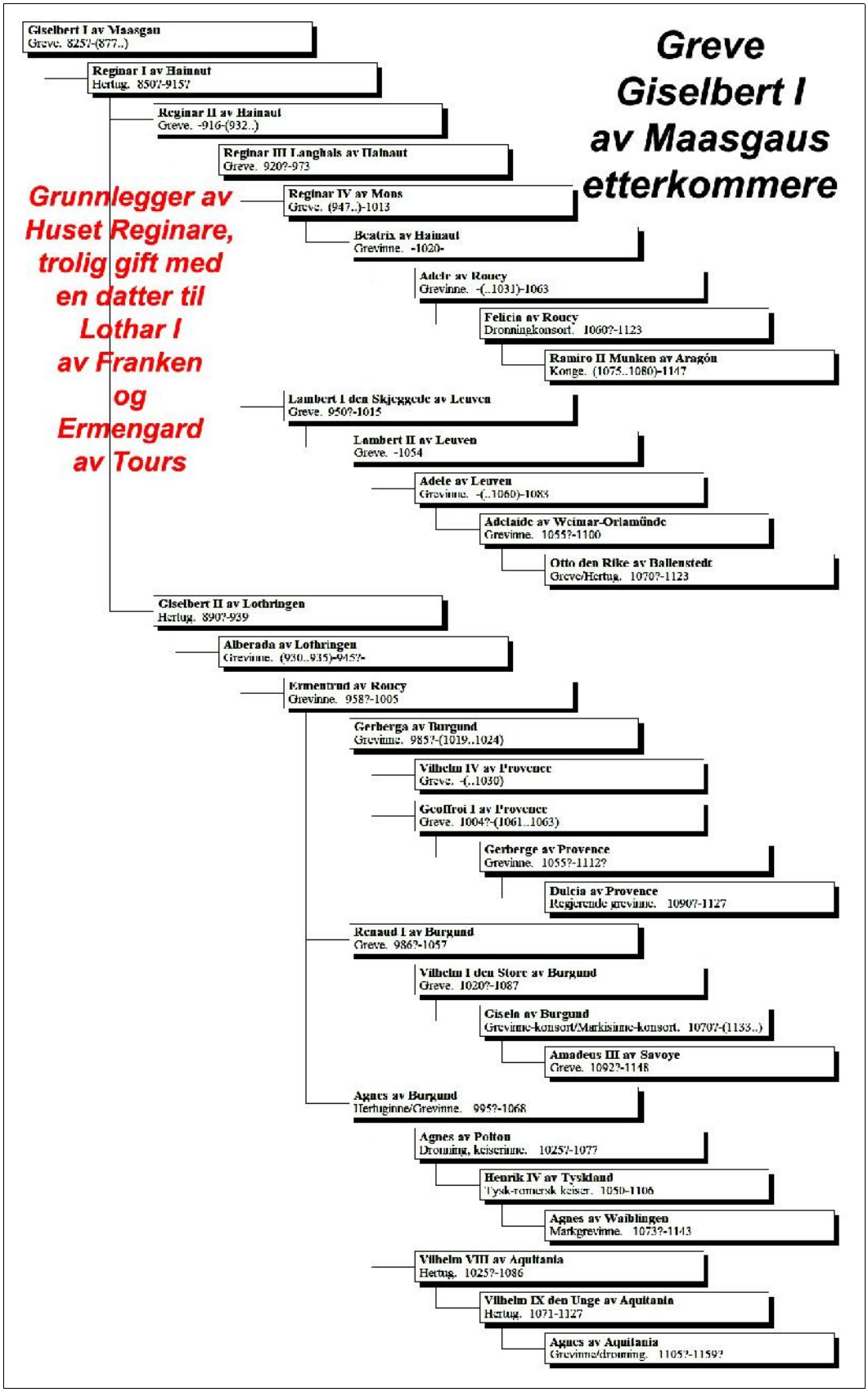
Giselbert I av Maasgau. Greve. Født omkring 825. Død etter 877.

Greve av Maasgau.

Giselbert var gift med en datter, Irmgard(?), til Lothar I og hans første hustru, Irmgard av Tours, som han hadde bortført.[1453]

1452 Wikipedia.

1453 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 320. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 48.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Giselbert, greve av Maasgau var en frankisk adelmann i det som skulle bli Lothringen i løpet av hans levetid i det 9. århundre. Det karolingiske dynastiet skapte dette "mellomriket" og kjempet om det, og Giselbert er nevnt å spille en rolle på begge sider.

Etter Ludvig den Frommes død i 840 var Gilbert en vasall av Karl den Skallede i det vestlige riket som senere ble Frankrike, men han byttet side og sluttet seg til Karls halvbror Lothar I, som skulle bli den første kongen av det fremtidige Lothringen. Gilbert tilbød seg senere igjen å bytte side.

Ulike forslag har blitt fremsatt om hans familieforbindelser og eksakte titler, selv om de fleste av disse anses som usikre.

Basert på en samtidig beskrivelse av ham som "Comes Mansuariorum" antas det at han holdt Maasau ved nedre

Meuse i nåværende Nederland.

Noen ganger blir han sett på som en greve som holdt "Pagus Lomacensis" (Lommegau), som inkluderte kantonen Darnau.

Han antas å være stamfar eller nær slektning til Reginar I og Reginarid-dynastiet.

Annalene til Fulda kloster har to omtaler av en greve Gilbert i 846 og 848, som generelt antas å være samme person.

I 846 nevner annalene en greve Gilbert som bortførte en ikke navngitt datter til Lothar I og hans hustru Ermengard av Tours. Han tok henne med til Aquitaine og giftet seg med henne i et forsøk på å tvinge Lothar til å gjeninnsette ham.

I 848, få år senere, nevner de samme annalene at greve Gilbert og Lother ble forsonet.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Giselbert (* ca. 825 - † etter 14.06.877, muligens også etter 06.09.885) ble nevnt i 841 som greve av Maasgau og i 866 som greve av Lommegau. Hans avstamning er ukjent. I forskningen blir nok en Giselbert, en etterkommer til frankiske hertuger angitt som hans far, men det foreslås også at han var av normannisk opprinnelse. Sønnens navn, Reginar, minner om det nordiske navnet Ragnar, og tiden da han opptrer sammenfaller med de økende vikingraidene i 825/830 og avståelse av territorier i Nordvest-Europa til deres ledere.

Giselbert blir nevnt som greve av Maasgau i 841. Han blir også nevnt som tilhenger av Karl den Skallede i tiden for de karolingiske brødrekrigene etter Ludvig den Frommes død i 840.

Verdun-traktaten i 843 og delingen av imperiet tvang ham derfor til å forlate Lothar I's domene og dermed Maasgau.

Tre år senere, tidlig i 846, skal han ha kidnappet en av Lothars døtre. Han førte henne til Aquitaine, hvor han giftet seg med henne. For å blidgjøre den opprørte Lothar holdt Karl den Skallede og Ludvig Tyskeren en "Hoftag" sammen, der de forsikret at kidnappingen ikke hadde blitt initiert av dem. Tre år senere kom det til forsoning mellom Giselbert og keiseren som anerkjente ekteskapet, noe som også gjorde at Giselbert kunne vende tilbake til sitt herredømme. Navnet til den kidnappede datteren er ikke kjent, det er angitt i senere kilder som Ermengard, selv om det sannsynligvis var en forveksling.

Giselbert nevnes som greve av Lommegau i 866. I juni 877 er han blant de adelige som Karl den Skallede nevner i "Kapitular av Quierzy" og som skulle ledsage sønnen Ludvig den Stammende under Karl den Skalledes italienske felttog, hvorfra han ikke kom tilbake Et annet dokument fra år 885 nevner navnet Giselbert, men det er ikke klart om det fortsatt er samme person, selv om ingen andre ser ut til å være aktuelle.

Giselberts sønn var greve Reginar I.

Giselbert ble selv grunnlegger av Huset Reginare, som blant annet huset Hessen kom fra.

Åpne spørsmål når det gjelder greve Gilbert I av Maasgaus gifte med en ukjent datter til Lothar I av Franken og Ermengard av Tours (tysk Wikipedia - oversatt):

«De beskrevne vita er allment anerkjent i forskningen. Imidlertid er det også åpne spørsmål og punkter som tillater andre tolkninger.

Det er ikke bevist at kidnapperen Giselbert og greven av Maasgau er samme person.

Det er ikke bevist at Reginar er Giselberts sønn.

Selv om kidnapperen og greven i Maasgau er identiske, er det ikke sikkert at datteren til Lothar var mor til Reginar. Noen historikere ser muligheten for at Giserberg fikk sønnen Reginar i et andre ekteskap, andre påpeker at den senere framveksten av Huset Reginare neppe ville vært mulig uten en nedstamning fra karolingerne.»

Tidligere har jeg – på grunn av usikkerhet – valgt ikke ta med datteren/hustruen med ukjent navn i biografiene til Ermengard av Tours (datter) og Giselbert I av Massgau (hustru) da hun kun ble nevnt – med forbehold – i tysk Wikipedia. Nå tar imidlertid også engelsk Wikipedia med denne ukjente datteren, gift med Giselbert av Massgau!

Jeg har derfor – under tvil – tilført datteren med ukjent navn som datter til Lothar I av Franken og Ermengard av Tours, gift med Giselbert I av Maasgau.[1454]

(Barn XVIII:87373)

Gift med neste ane.

Barn:

Reginar I av Hainaut. Født omkring 850. Død omkring 915. (Se XVIII:87373).

XIX:174746 fm fm fm fm fm fm ff mm ff m

Ermengard(?) av Franken. Grevinne. Født fra 826 til 830.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Ermengard(?) (* 826/830) – navnet er ukjent – var datter til Lothar I av Franken (* 795 - † 855) og Ermengard

1454 Wikipedia.

av Tours (* ca. 800 - † 851).

Tidlig i 846, skal Giselbert I, greve av Maasgau, ha kidnappet denne ukjente datteren til Lothar og Ermengard. Han førte henne til Aquitaine, hvor han giftet seg med henne.

For å blidgjøre den opprørte Lothar holdt Karl den Skallede og Ludvig Tyskeren en "Hoftag" sammen, der de forsikret at kidnappingen ikke hadde blitt initiert av dem.

Tre år senere kom det til forsoning mellom Giselbert og keiseren som anerkjente ekteskapet, noe som også gjorde at Giselbert kunne vende tilbake til sitt herredømme.

Navnet til den kidnappede datteren er ikke kjent, det er angitt i senere kilder som Ermengard, selv om det sannsynligvis var en forveksling.

Sammen med Giselbert hadde hun sønnen
Reginar I (* ca. 850 - † ca. 915), hertug av Hainaut, gift med Alberada († etter 916).»[1455]

(Barn XVIII:87373, Far XX:349491, Mor XX:349492)

Gift med forrige ane.

XIX:175105 fm fm fm fm mf ff ff ff ff f

Sunifred av Barcelona. Greve. Død 858.

Hunfrid eller Wifredo de Ria var greve av Rousillon og Cerdaña.
Han ble myrdet i 858 av utsendinger fra Salomon.
Han var vel identisk med Sunifred, gift med Ermessinde.

Willfred I og hans brødre kaller seg i 888 sønner til Sunifred og Ermessinde, hun levde enda i 898.[1456]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Sunifred († 848) var greve av Barcelona så vel som mange i andre katalanske og septimanske grevskap, inkludert Ausona, Besalú, Girona, Narbonne, Agde, Béziers, Lodève, Melgueil, Cerdanya, Urgell, Conflent og Nîmes, fra 834 til 848 (Urgell og Cerdanya) og fra 844 til 848 (de andre).
Han kan ha vært sønn til Belló, greve av Carcassonne, eller, mer sannsynlig, hans svigersønn. I 834 utnevnte Ludvig den Fromme, den hellige romerske keiser, Sunifred til greve av Urgell og Cerdanya (på det tidspunktet var disse grevskapene under kontroll av Aznar Galíndez I, en alliert til Banu Qasi). Sunifred erobret Cerdanya i 835 og Urgell tre år senere.

I de dynastiske kampene som fulgte de tre årene mellom Ludvig den Frommes død i 840 og Verdun-traktaten i 843, stilte seg Bernard av Septimania, greven av Barcelona (og mange andre marsjer og grevskap, inkludert Septimania, Girona, Narbonne, Béziers, Agde, Melgueil, Nîmes og Toulouse) seg på samme side som Pepin II av Aquitaine, mens Sunifred, hans bror Sunyer I, greve av Empúries, og deres sønner (noen ganger referert til som Bellonid-dynastiet eller Bellonids) beholdt sin troskap til Karl den Skallede.

I 841 invaderte maurerne Barcelona og marsjerte mot Narbonne gjennom regionen Cerdanya. Sunifred slo maurerne tilbake, en hendelse som absolutt påvirket Karl den Skalledes respekt for ham. For i 844 tok Karl tilbake Toulouse fra Pepin II og tok Bernard av Septimania til fange og fikk ham henrettet. I bytte for sin troskap ga Karl Sunifred den døde grevens æresbevisninger i Barcelona, Girona og "Marca Hispánica". Sunifred utvidet også sine domener da han tok Conflent som regjerende greve av Cerdanya ved Bera II's død.

Gjennom hele sin regjeringstid var han på avstand fra Vilhelm av Septimania, sønn til Bernard, som i 844 hadde reist seg mot Karl den Skallede. I 848 ble Vilhelm utnevnt til greve av Toulouse og Empúries av Pepin II. Han tok raskt skritt for å eliminere Sunifred og Sunyer.

Begge brødrene døde i 848 og noen av deres grevskaper ble overtatt av Vilhelm. Sunifred døde visstnok av naturlige årsaker, men årsaken til Sunyers død er ukjent

Sunifred I var gift med Ermesende, de hadde barna:
Wilfred den Hårete († 11.08.897).
Radulf av Besalú († 920).
Miro den Eldste († 896).»[1457]

(Barn XVIII:87553)

Gift

1455 Wikipedia.

1456 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1010. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 26.

1457 Wikipedia.

Barn:

Wilfred I den Hårete av Barcelona. Død 11.08.897. (Se XVIII:87553).

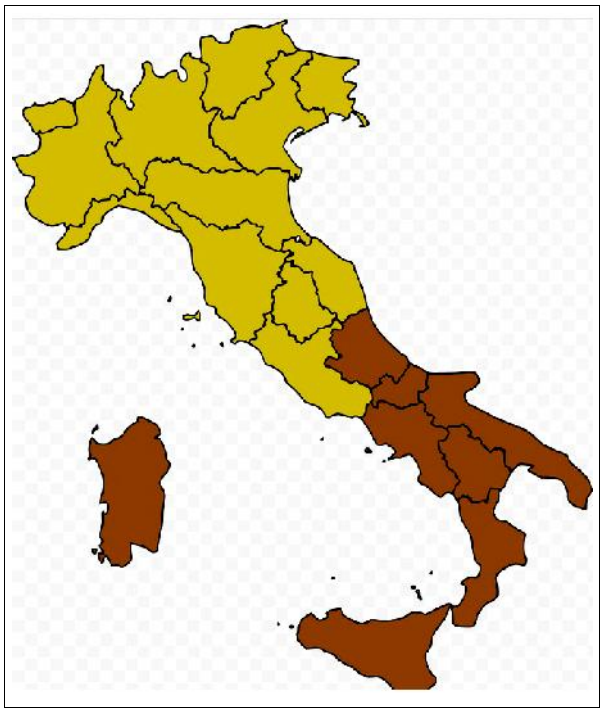
XIX:175329 fm fm fm fm mf fm mm ff ff f

Atenulf I den Store av Capua. Fyrste. Død 910.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Atenulf I († 910), kalt den store (latin: Magnus), var prins av Capua fra 07.01.887 og av Benevento fra 899, da han erobret dette fyrstedømmet. Han brukte også tittelen
"princeps gentis Langobardorum" (prins av Lombard-folket),
et ekko av tittelen som ble brukt av den første prinsen av Benevento etter sammenbruddet av samholdet i Lombard i 774.

Han var sønn til Landenulf, gastald av Teano,
Eb gastald (latin: "gastaldus" eller "castaldus", italiensk; "gastaldo" eller "guastaldo") var en langobardstatsmann som styrte over deler av kongelige domener (gastalder) med sivil- og lovgivende makt.

Gjennom sin innflytelse og sine erobringer, lyktes Atenulf i å rettferdiggjøre sin Lombard-families pretensjoner til fyrstestatus, som de i Benevento og Salerno. Fra 879 ble kravet om Capua utsatt for strid mellom flere kandidater, men før 887 hadde Atenulf fjernet sine brødre og søskenbarn fra konkurransen og blitt enefyrste med hjelp av hypatus (latin: Consul) Athanasius av Napoli. Året etter (i 888) var han i krig mot Athanasius om "Liburnia." De kjempet en ubesluttsom kamp ved S. Carzio på Clanio.»

Mezzogiorno (brun farge) (Wikipedia).

«Atenulf vendte så oppmerksomheten mot Benevento, som nylig hadde vært under bysantinsk og deretter Spoletos kontroll. Han erobret Benevento fra den tidligere avsatte prinsen Radelchis II i 899 og ble hyllet prins i Santa Sofia i Benevento i januar 900. Han ble motarbeidet av den foregående regenten til Benevento, biskopen Peter, som han forviste til Salerno. Etter å ha forenet det meste av lombardisk Mezzogiorno (Syd-Italia), rettet han sin aggresjon mot Sarasenerne i Garigliano.

Atenulf allierte seg med Amalfi og Gregorius IV av Napoli og angrep og beseiret sarasenerne i 903. Han gjorde seg til vasal av bysantinerne for å motta militær hjelp, men fikk ingen. Han brukte resten av livet til å forberede seg til en større annen ekspedisjon. Han døde før han oppnådde dette, selv om det resulterte i det berømte og vellykkede slaget ved Garigliano i 915. For hans suksesser mot muslimene ble han dedikert et dikt av Eugenio Vulgario.

Atenulf ble etterfulgt av sønnen Landulf I, som han hadde knyttet til prinsskapet i 901. Atenulf erklærte de to fyrstedømmene Capua og Benevento uatskillelige og innførte prinsippet om medstyre mellom sønner og brødre som skulle lede fyrstedømmet til dets deling. i 981.»[1458]

(Barn XVIII:87665)

Gift

1458 Wikipedia.

Barn:

Landulf I av Capua og Benevento. Død 10.04.943. (Se XVIII:87665).

XIX:175331 fm fm fm fm mf fm mm ff fm f

Athanasius av Napoli. Biskop, hertug. Død 898.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Athanasius († 898) var biskop (som Athanasius II) og hertug av Napoli fra 878 til hans død. Han var sønn til Gregorius III († 970) og bror til Sergius II, som han blindet og avsatte for å kunne gripe tronen mens han fortsatt var biskop.

Til å begynne med ble Athanasius' usurpasjon støttet økonomisk av pave Johannes VIII, som ønsket å bryte det napolitanske vennskapet med sarasenerne.

I 879 ekskommuniserte Johannes Athanasius da sistnevnte ennå ikke hadde brutt med muslimene. I stedet involverte han seg i krigene om Capuas trone. Han bisto Atenulf mot sine brødre og søskenbarn. Med bysantinske tropper beleiret han selv Capua. Fra ca. 881 regjerte han selv Capua, teknisk sett som en vasall av prins Guaimar I av Salerno. Han og Guaimar kjempet en villrådig krig mens Gualmar var opptatt av trusselen fra sarasenerne, noe som Athanasius ignorerte. I 886 allierte Athanasius, som var løst fra ekskommunikasjonen, seg med sarasenerne igjen og mottok en trussel fra pave Stephen V om en blokade av Napoli.

I 887 ble Atenulf installert som hertug i Capua. I 888 hadde Athanasius og Atenulf en konflikt om regionen "Liburnia" og gikk i krig. De kjempet en ubesluttsom kamp ved S. Carzio på Clanio.

I 895 oppmuntret Athanasius et opprør fra den napolitanske befolkningen i byen Salerno. Guaimars unge sønn, Guaimar II, slo det ned.

Innenriks økte Athanasius Napolis makt og prestisje. Han var en hellenofil som arbeidet med å bevare mange greske manuskripter og opprettholde gode forbindelser med Byzantium.

Han hadde en datter, Gemma, som giftet seg med Landulf I av Benevento, sønn til sin tidligere allierte Atenulf. Han ble etterfulgt som hertug av nevøen Gregor IV og som biskop av broren Stephen.»[1459]

(Barn XVIII:87666, Far XX:350661)

Gift

Barn:

Gemma av Napoli. Født mellom 890 og 895. Død etter 10.07.961. (Se XVIII:87666).

XIX:176291 fm fm fm mf ff fm fm ff fm f

Thietmar av Merseburg. Greve, markgreve. Død 01.06.932.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Thietmar (I) (også Thiatmar, Dietmar eller Thiommar) († 01.06.932), greve og markgreve, var militærlærer ("vir disciplinae militaris peritissmus") til Henrik Fuglefangeren mens Henrik var arving til og deretter hertug av hertugdømmet Sachsen.

Han holdt sannsynligvis en liten gruppe elitetjenere (selv om han en gang ga inntrykk av at han han hadde tretti legioner bak seg) bevæpnet med det siste innen militærteknologi og godt forsynt med dyre hester.
Hans pansrede kavaleri spilte en avgjørende rolle ved seieren i slaget ved Lenzen 04.09.929, og sikret derved tysk herredømme langs Elben mot vestslaviske folk.

Han giftet seg med Hildegard, tante på morssiden til Hatheburg av Merseburg, Henrik Fuglefangerens første hustru.

Hildegard og Thietmars hadde to sønner og en datter:
Siegfried († 03.12.937), greve av Merseburg.
Gero I den Store (* ca. 900 - † 20.05.965), greve og markgreve av "marca Geronis" (oppkalt etter ham).
Hidda, gift med Christian av Thüringen og mor til
Thietmar, markgreve av Meißen,
erkebiskop Gero av Köln og
Odo I, markgreve av saksisk Ostmark.»[1460]

(Barn XVIII:88146)

Gift

1459 Wikipedia.
1460 Wikipedia.

Barn:

Hidda av Merseburg. Født omkring 885 i Ost-Fahlen. Død mellom 969 og 970. (Se XVIII:88146).

XIX:176337 fm fm fm mf ff fm mf mf ff f

Ludvig II den Stammende av Vest-Franken. Konge av Frankrike. Født 01.11.846. Død 19.04.879.

Konge av Vest-Franken 877 - 879.

Ludvig den Stammende («le Bègue») ble konge av Aquitanien i 867 og etter farens død i 877, også konge av Vest-Franken. Han regjerte ytterst svakt i to år, og ga bort en mengde krongods.

Ludvig var første gang gift med Ansgarde, men ble skilt etter 866.[1461]

T. v. Kroningen av Ludvig II (maleri fra 1300-tallet). T. h. Denier fra Ludvig II. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Ludvig II den Stammende (fransk: Louis le Bègue) (* 01.11.846 - † 10.04.879) var konge av Aquitaine fra 867 og senere konge av Vest-Lothringen og det Vest-Frankiske riket fra desember 877 til 879.
Han var eldste sønn til Karl den Skallede (* 823 - † 877) og Ermentrude av Orléans (* 823 - † 869).

Ludvig etterfulgte sin yngre bror i Aquitaine i 866, og sin far i Vest-Franken i 877, selv om han aldri ble kronet keiser.
Ludvig ble kronet til konge 08.10.877 av Hincmar, erkebiskop av Reims, i Compiegne og ble kronet annen gang i august 878 av pave Johannes VIII i Troyes mens paven deltok i et konsil der. Paven skal ha tilbudt ham den keiserlige kronen, men den ble avslått.

Ludvig hadde relativt liten innvirkning på politikken. Han ble beskrevet som en
"en enkel og vennlig mann, en elsker av fred, rettferdighet og religion".

I 878 gav han grevskapene Barcelona, Gerona og Besalú til Wilfred den Hårete.

Han var gift to ganger.

Med sin første hustru, Ansgard av Burgund, fikk han barna:
Ludvig (* 863), konge av Vest-Franken.
Carloman (* 866), konge av Vest-Franken sammen med sin bror.
Ermentrude (* 875/878), gift med Wigeric, pfalzgreve av Bidgau, mor til Kunigunde av Vest- Franken.
Hildegarde (* 864).
Gisela (* 865 - † 884), gift med Robert, greve av Troyes.

Med sin andre hustru, Adelaide av Paris, fikk han – etter sin død – sønnen
Karl III den Enfoldige, som, lenge etter sine eldre halvbrødres død, ble konge av Vest-Franken.

Det siste han gjorde som konge var å marsjere mot vikingene som da herjet Europa.

Han ble syk og døde 9. eller 10. april 879, ikke lenge etter at han startet sitt siste felttog.

Ved hans død ble riket delt mellom hans to sønner fra hans 1. ekteskap,, Carloman og Ludvig.»[1462]

1461 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 255. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 38, 59.

1462 Wikipedia.

(Barn XVIII:88169, Far XX:352673, Mor XX:352674)

Gift 1. gang 862 med **Ansgard av Burgund.** Dronning. Født omkring 826. Død omkring 880.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Ansgard av Burgund (* ca. 826 - † ca. 880) var første hustru til den vestfrankiske kong Ludwig II.
Hun var datter til Hardouin av Burgund.

I 862, i en alder av 36 år, giftet hun seg med den 16 år gamle, senere vestfrankiske kongen, Ludvig II. Ekteskapet fant sted mot Ludvigs fars vilje, keiser Karl II den Skallede.

En gang mellom 866 og 877 sørget keiser Karl for at sønnens ekteskap ble oppløst da han ønsket at sønnen skulle gifte seg med Adelaide av Friaul. Ved dette tidspunkt hadde Ansgard og Ludvig allerede to sønner, Ludvig og Carloman.

Etter oppløsningen av ekteskapet giftet Ludvig seg med Adelaide, bevitnet som hans hustru fra 878.
Men ifølge "Annales Bertiniani" nektet paven å krone Adelheid som dronning, noe historikere tar som bevis på at paven ikke bifalt oppløsningen av Ludvigs første ekteskap med Ansgard.
Ludvigs andre ekteskap var imidlertid kortvarig, da han døde i 879.

Dronning Adelaide var gravid på den tiden og fødte en sønn etter ektemannens død. Imidlertid ble dette først ignorert ved tronfølgen, så Ansgards sønner, Ludvig II og Carloman II delte tronen og herredømmet over det vestfrankiske riket. Begge døde etter kort regjeringstid uten etterkommere.
Adelaides sønn, Karl III den Enfoldige. ble først i 898 enerådende vestfrankisk konge.

Ansgard og Ludvig hadde barna:
Ludvig III (* ca. 864 - † 882).
Carloman II (* 867 - † 884).
Hildegard.
Ermentrud (* 875/878).
Gisela.

Det er ikke kjent hvor Ansgard oppholdt seg etter Ludvigs død. Hun døde 2. november i 880, 881 eller 882. Begravelsesstedet er ukjent.»[1463]

Barn:

Ermentrude av Vest-Franken. Født mellom 875 og 878. (Se XIX:176356).

Gift 2. gang mellom 866 og 877 med neste ane.

Barn:

Karl III den Enfoldige av Vest-Franken. Født 17.09.879. Død 07.10.929. (Se XVIII:88169).

XIX:176338 fm fm fm mf ff fm mf mf ff m

Adelaide av Paris. Dronningkonsort. Død etter 10.11.901.

Adelheid var en slektning til Rumauld, abbed i St. Maur-de-Fossé. Ifølge dette klosters dokumenter var hennes bestefar en greve Bego. Hun var også i slekt med Audran II, greve av Troyes. Hun var søster til abbed Wulfard av Flavigny og antagelig barnebarns barn til greve Bego i Paris.

Konciliet i Troyes nektet i 878 å anerkjenne hennes ekteskap med Ludvig på grunn av slektskap.

Da Ludvig døde 10.04.879 skulle hun ha sønnen Karl.[1464]

1463 Wikipedia.

1464 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 259. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 59.

Adelaide av Paris (også Adelaide av Friuli) i et maleri fra 1300-tallet. (Wikipedia).

Fra tysk og engelsk Wikipedia (oversatt):
«Adelaide (Adélaïde, Aélis) av Paris (* ca. 850/853 - † 10.11.901) var en frankisk dronning.
Hun var datter til Adalard (* ca. 830 - † etter 10.10.890), pfalzgreve av Paris.

Adelaide var den andre hustruen til Ludvig den Stammende, konge av Vest-Franken og mor til Karl den Enfoldige av Vest-Franken.

Karl II den Skallede valgte Adelaide som hustru til sønnen Ludvig II, men han hadde allerede giftet seg med Ansgard av Burgund i 862 i en hemmelig seremoni mot sin fars vilje og fikk fem barn med henne, blant disse de senere kongene Ludvig og Carloman.
Han fikk imidlertid sønnen til å avvise Ansgard en gang mellom 866 og 877. Derved kunne ekteskapet mellom Ludvig II og Adelaide feires. men ekteskapet ble først bekreftet i 878
Ekteskapet ble imidlertid trukket i tvil på grunn av nært slektskap. Som vist i Hinkmar av Reims beretning i hans "Annales Bertiniani", nektet paven å krone Alelaide da han ved konsilet i Troyes 07.09.878 kronet Ludvig – som hadde etterfulgt sin far året før.

Da Ludvig den Stammende døde i Compiegne 10.04.879, var Adelaide gravid, og fødte Karl den Enfoldige 17.09.879. Barnets fødsel førte til en tvist mellom Adelaide og Ansgard.

Ansgard og hennes sønner anklaget Adelaide for utroskap. Adelaide bestred på sin side arveretten til Ansgards sønner. Til slutt vant Adelaide, men til tross for dette forble Ansgards sønner, Ludvig og Carloman, konger til deres død uten arvinger i henholdsvis 882 og 884.

Da Karl III i 893 ble utnevnt til vest-frankisk motkonge og til slutt ble ene-konge i 898, dukket hans mor, Adeleide opp igjen. Hun nevnes nå gjentatte ganger i sønnens dokumenter, senest 09.11.901.

Det er trolig at hun døde kort tid senere, 10.11.901 (18.11.901 ifølge tysk Wikipedia), i Laon og at hun sannsynligvis ble gravlagt i Saint-Corneille-klosteret i Compiègne.»[1465]

(Barn XVIII:88169, Far XX:352675)

Gift mellom 866 og 877 med forrige ane.

XIX:176339 fm fm fm mf ff fm mf mf fm f

Edvard I den Eldre av Wessex. Konge. Født mellom 871 og 874. Død 17.07.924.

Konge av Wessex og Kent 901 - 924.

Edvard «den Eldre» var voksen i 894.

Med sin konkubine Egwyn hadde han sønnen Etherstan som ble konge av England.

Han var gift annen gang med Edgiva. De hadde sønnene Edred og Edmund I som også ble konger av England.[1466]

1465 Wikipedia.

1466 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Dictionary of National Biography. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 216. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 67, 103.

T. v.: Miniatyr av Edward den Eldre i en «Généalogie royale» fra 1300-tallet. T. h.: Sølvbrosje som etterlignet pregingen av mynt av Edvard, ca. 920, funnet i Roma. British Museum. Under: Mynter preget av kong Edvard. (Wikipedia).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Edward den Eldre, engelsk: Edward the Elder (* 871/874 - † 17.07.924 i Farndon, Cheshire var konge av angelsakserne fra 899 til 924 og sønn og etterfølger til kong Alfred den Store av Wessex (* 949 - † 899). Under hans styre ble de danske vikingenes innflytelse i nord og øst for det som nå er England redusert. Sammen med søsteren Æthelflæd erobret Edward deler av det danskstyrte Mercia og East Anglia. I 920 kontrollerte Edward Wessex, Mercia og det meste av det som nå er England så langt som til Humber. Den samtidige angelsaksiske kronikken beretter til og med om skotske, walisiske og danske herskere i Nord-Storbritannias underkastelse til Edward, selv om omfanget av faktisk underkastelse er omstridd blant nåtidige historikere. Historikere anser imidlertid at Edward, sammen med Alfred den Store, Æthelflæd og kong Æthelstan, er den angelsaksiske herskeren som la grunnlaget til et samlet England.

Historisk bakgrunn

I andre halvdel av 800-tallet erobret danske og norske vikinger en del av Nord- og Øst-England. En stor del av de angelsaksiske kongedømmene kom under deres innflytelse, også kongeriket Wessex var truet. Alfred den Store, konge av Wessex 871-899, lyktes til slutt å presse vikingene tilbake ved en kombinasjon av bygging av befestninger (burhs) og militære suksesser. Slaget ved Edington i 878 var betydelig, da det gjorde at han kunne forhandle fram en fredsavtale med kongen til de danske vikingene, Guthrum. Dermed ble England de facto delt i to deler: et domene for danskene, "Danelagene" og det engelske domene, hovedsakelig for kong Alfred av Wessex og hans allierte. Da Alfred døde i 899, var hans domene godt etablert og tett kontrollert.

Edward var sønn til kong Alfred den Store av Wessex og Ealhswith, en adelskvinne fra kongeriket Mercia. Edwards eksakte fødselsdato er ikke dokumentert, historikere anslår at den er mellom 871 og 874. Edward var den nest eldste sønnen og dermed kandidat til å etterfølge faren Alfred den Store, da hans eldre bror Edmund døde før 899. I tillegg til Edward hadde Alfred og Ealswith andre barn, hvorav fem nådde voksen alder: Det eldste barnet var datteren Æthelflæd, som giftet seg med Æthelred, herskeren over Mercia, og som etter hans død styrte Mercia til 918. Hun ble fulgt av Edward og hans yngre søstre Æthelgifu og Ælfthryth. Æthelgifu ble senere abbedisse av Shaftesbury, mens Ælfthryth giftet seg med Baldwin, greve av Flandern. Den yngste datteren var Æthelweard.

Det er kjent fra Alfreds biograf Asser at Edward og hans søster Ælfthryth ble undervist sammen ved hovet av huslærere. Alfred var kjent som en promotor for utdanning og kunst, så det må antas at han la vekt på barnas utdannelse.

Etter Alfreds død i 899 etterfulgte Edward ham. Imidlertid hevdet også Edwards fetter Æthelwold at han hadde rett til Wessexs krone som sønn til Æthelred, Alfreds bror og forgjenger som konge. Derved ble Edwards stilling som konge truet en kort tid, fordi Æthelwold fikk støtte fra vikingene i Northumbria og East Anglia. Denne trusselen tok imidlertid slutt da Æthelwold falt i kamp mot Edwards tropper i 904.

Edward ble kronet til konge 08.06.900 (pinse). Edwards far, kong Alfred den Store, hadde beskrevet seg selv som konge av angelsakserne etter hans militære suksesser og utvidelsen av hans innflytelsessfære til Sør-Storbritannia. Historikere antar at Edward ikke bare så seg selv som konge av Wessex, men også som konge av angelsakserne.

Imidlertid er det omstridt hvor langt Edwards innflytelse gikk utover Wessex, spesielt når det gjaldt Mercia. På den ene side er det ingen referanse til Edwards overhøyhet i historiske kilder som "The Anglo-Saxon Chronicle, B-version" eller dokumenter fra Mercia. Disse indikerer en viss uavhengighet for Mercia. På den annen side er det også dokumenter der herskerne over Mercia, Edwards søster Æthelflæd og ektemannen Æthelred, anerkjenner Edwards suverenitet, samt andre dokumenter som viser at Edward selv hadde landområder i Mercia. Det finnes heller ingen egen mynt med navnet Æthelflæd og Æthelred som herskere over Mercia. Noen historikere ser derfor Edward som den andre kongen etter Alfred, som styrte over Wessex, Mercia og andre avhengige riker og dermed over alle angelsaksere.

Edward oppnådde sin første store militære suksess mot det danske Northumbria, som han invaderte i 909 og plyndret i fem uker før danskene godtok en fredsavtale. Da danskene slo tilbake i 910 og angrep den engelske delen av Mercia, ble de til slutt innhentet og beseiret nær Tettenhall i det som nå er Staffordshire av en felles hær fra Mercia og Wessex. Som en konsekvens ble danskene i Northumbria så svekket at de senere sluttet å kjempe mot kongeriket Wessex og dets allierte riker, noe som ga Edward muligheten til å iverksette tiltak mot danskene i Mercia og East Anglia.

Mellom 907 og 920 samarbeidet Edward, søsteren Æthelflæd og hennes ektemann Æthelred, herskerne over Mercia, i kampen mot danskene i det nordøstlige England. I 917 ble kongeriket East Anglia gjenerobret av Edward den Eldre og ble derved et "Earldom" (grevskap) i kongeriket Wessex. Edward sikret forsvaret av sin innflytelsessfære ved å bygge befestninger og grunnlegge befestede steder (burhs), samt gjennom erobringståg. I 918 oppnådde Edward for eksempel at danskene i Stamford (Lincolnshire) underkastet seg ham og han erobret Nottingham, den gang ett befestet sted (burh). Begge stedene tilhørte de "Five Boroughs of Mercia", den viktigste bosetningen til de danske vikingene i Mercia. Derby og Leicester, også en del av Five Boroughs, hadde blitt tatt av Æthelflæd.

Edward fortsatte slottsbyggingsprogrammet som hans far, Alfred, hadde begynt ved å etablere bedre forsvar mot danskene. Under Edwards styre ble befestninger bygget i 919 i Thelwall (Cheshire) og i 920 i Bakewell (Derbyshire). Edward okkuperte også Manchester i 919, hvor han sannsynligvis reparerte befestninger som eksisterende allerede i romertiden.

Mens Mercia hadde beholdt en viss uavhengighet under Æthelred og Æthelflæd, endret dette seg da Æthelflæd døde i 918. Etter hennes død overtok Æthelflæds datter Ælfwynn først styret i Mercia; men ble imidlertid avsatt av Edward etter noen måneder, hvorpå Mercia ble kontrollert direkte av Edward.

Edward hadde dermed utvidet innflytelsessfæren under sitt styre fra Wessex og de avhengige kongedømmene i Sør-England via Mercia til sør for elven Humber i nord. I følge den angelsaksiske kronikken anerkjente kongene i Skottland og det walisiske Strathclyde, herskeren over den nordlige Humbria-delen av Bamburgh og den norske vikingkongen Ragnald av York, til slutt Edwards overhøyhet. Om dette faktisk var en underkastelse er omstridt blant nåtidige historikere. En alternativ tolkning av kildene og den historiske situasjonen er at den underkastelse som nevnes i kronikken i stedet kan ha vært en fredsavtale som etablerte maktfordelingen mellom Edward og de danske, walisiske og skotske herskerne.

Edward hadde omkring 14 barn i 3 ekteskap.

I sitt første ekteskap ca. 893 med Ecgwynn († 901/2), datter til en adelsmann fra Wessex hadde han barna:
Æthelstan (konge av England 924-939).
Alfred († meget ung).
En datter, kanskje kalt Edith, gift med Sihtric († 927), vikingkonge av York i 926.
muligens identisk med den hellige Edith av Polesworth.

I sitt andre ekteskap giftet han seg ca. 901/902 med Ælfflæd, datter til Ealdorman Æthelhelm, sannsynligvis av Wiltshire.

I sitt tredje ekteskap ca. 920 med Edgiva (* ca. 905 - † 25.08.968), datter til greve Sigehelm av Kent hadde han barna:
Edmund I (konge av England).
Eadred (konge av England).
St. Edburga (* ca. 922 - † 15.06.960), nonne i Nunnaminster.
Edgiva (* ca. 923), gift enten med Ludwig III, konge av Provence (* ca. 880 - † 05.06.928)
eller med Ebehard, greve av Nordgau († ca. 960).

Edward hadde også minst en "uekte" sønn:
Gregor, abbed av Einsiedeln.

Edward ble omhandlet medi beundring i den senere middelalderens historiografi, men falt senere i glemmeboken. På den ene siden skyldes dette at relativt få kilder har overlevd fra hans levetid, så det er ingen kongelige dokumenter i årene 909 til 921. På den annen side overskygges Edwards prestasjoner av hans far, kong Alfred den Store, så vel som av sønnen Æthelstan, som regnes som den første kongen i et samlet England. Det er mange biografier og historiske forskningsartikler om Alfred og Æthelstan, så vel som om andre personligheter fra Edward tid som Æthelflæd, herskeren over Mercia. Ifølge historikeren Nick Higham er Edward en av de mest forsømte engelske kongene innen historisk forskning, selv om han i løpet av sin 25 år lange periode bidro betydelig til å utvide sitt domene og etablere et samlet angelsaksisk rike i Sør-England.

Dette endret seg blant annet med utgivelsen av et konferansevolum i 2001, der de viktigste forskningsresultatene om Edward ble samlet. Historiske arbeider på 2000-tallet anser Edwards prestasjoner i løpet av hans 25 år lange periode som imponerende. På grunn av sin ekspansjonspolitikk blir Edward ansett som en viktig arkitekt i middelalderens England på linje med Alfred, Æthelflæd og Æthelstan.» [1467]

(Barn XVIII:88170, Far XX:352677, Mor XX:352678)

Gift mellom 901 og 902 med neste ane.

Barn:

Edgiva av Wessex. Født omkring 903. Død etter 950. (Se XVIII:88170).
Ædgyth av England. Født 910. Død 26.01.947. (Se XIX:178308).

XIX:176340 fm fm fm mf ff fm mf mf fm m

Ælfflæd ???. Dronning. Levde 901.

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):
«Ecgwynn Ælfflæd (nevnt i 901) var kong Edward den Eldres andre hustru.

Hun var datter til en ealdorman (oldermann, kongevalgt høvding) som het Æthelhelm, sannsynligvis ealdorman Æthelhelm av Wiltshire som døde i 897.

Selv om genealogist David H. Kelley og historiker Pauline Stafford har identifisert ham som Æthelhelm, en sønn av til Ewards onkel, kong Æthelred av Wessex, er dette høyst usannsynlig. Hadde Æthelhelm vært sønn til kong Æthelred I, hadde Ælfflæd og Edward vært tremenninger, og hadde derfor ikke fått lov til å gifte seg. Ekteskapet hadde blitt forbudt som incestuøst. Ekteskap mellom firmenninger og femmenninger ble også ansett som incestuøse og forbudt. Derfor er det sikkert at et ekteskap med denne nære slektskap absolutt ikke ville blitt tolerert. Dette demonstreres av tvangsannulleringen av ekteskapet til kong Eadwig og Ælfgifu, som var femmenninger. Andre historikere påpekte at sønnen til kong Æthelred I ikke ville ha vært en ealdorman, at det ikke ser ut til å ha vært praksis for Æthelings (prinsene av det kongelige dynastiet som var kvalifisert til å bli konge) å bli ealdormen, og at det i en donasjon fra kong Alfred til Ealdorman Æthelhelm ikke er noen referanse til slektskap mellom dem. Hvis Æthelhelm hadde vært sønn til Alfreds bror, ville han blitt identifisert som kongens nevø i "charteret" (privilegiebrevet, frihetsbrevet).

Ælfflæd giftet seg med kong Edward omkring 899. Hun attesterte bare ett "charter", datert 901, hvor hun ble beskrevet som "conjux regis". Hun vitnet aldri som dronning, og selv om hun tidligere var antatt å ha blitt innviet som dronning da Edward ble kronet i 900, anses dette nå usannsynlig.»

«Edward og Elfleda hadde barna:
Edwin († 933), underkonge av Kent
Elfweard († 01.08.924 i Oxford), konge av England (17. juli - 1. august 924)
Edfleda, nonne i Winchester
Edgiva (Eadgifu, Ogive) (* ca. 905, † etter 951),
gift 1. gang i 918/919 med kong Karl III den Enfoldige av Vest-Franken (* 879; † 929).
gift 2. gang med Herbert, greve av Meaux og Troyes (* ca. 910; † 980/984).
Edhilda (* ca. 907/910; † 26.01.937),
gift i 926/927 med Hugo den Store, hertug av Franzien og greve av Paris (* ca. 895; † 956).
Editha (* ca. 910/913; † 946/947), gift 930 med Otto I, konge av Øst-Franken (* 912; † 973).
Elgiva († 1005), gift med Hertug Boleslav II av Böhmen († 999) [16].
Ethelfleda, abbedisse av Romsey Abbey
Ethelhilda, nonne ved Romsey Abbey.»[1468]

(Barn XVIII:88170)

Gift mellom 901 og 902 med forrige ane.

XIX:176356 fm fm fm mf ff fm mm ff fm m

Ermentrude av Vest-Franken. Prinsesse. Født mellom 875 og 878.

Grevinne(?) av Vest-Franken.[1469]

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):
«Ermentrude (* 875/78) var en prinsesse av Vest-Franken oppkalt etter sin farmor, dronning Ermentrude av Orléans.

1467 Wikipedia.

1468 Dictionary of National Biography. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 236. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 103. Wikipedia.

1469 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 1184. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 38, 59.

Hun var datter til kong Ludvig den Stammende (* 846 - † 879) og hans første hustru, Ansgard av Burgund (* ca. 826 - † 880/882) som han giftet seg med i hemmelighet i 862.

Lite er kjent om Ermentrudes liv, hun forekommer ikke i samtidige kilder. Hennes betydning avsløres bare i en "Tabula Genealogica" om karolingerne fra 1000-tallet, der hun blir identifisert som oldemor til keiserinne Kunigunde av Luxembourg, som igjen beviser Kunigundes avstamning fra karolingerne.

Til tross for at Ludvig og Ansgard hadde flere barn – sønnene og de senere kongene Ludvig og Carloman og døtrene Giselle, Hildegarde og Ermentrude – tvang Karl II den Skallede sin sønn, Ludvig, til å annullere ekteskapet med Ansgard, slik at han kunne gifte seg med Adelaide av Paris i 875.

Etter Ludvigs død førte sannsynligvis kampen om makten i kongeriket til Ermentrudes ekteskap med Evrard av Sulichgau, sønn til Unroch III av Friuli (* ca. 840 - † 874).

Ermentrude hadde datteren, Kunigunde (* 893 - † 924) som var gift
1 gang i 909 med Wigeric, greve av Bidgau og pfalsgreve av Lothringen og
2. gang i 922 med Ricwin, greve av Verdun († 923).»[1470]

(Barn XVIII:88178, Far XX:352711, Mor XX:352712)

Gift

Barn:

Kunigunde av Vest-Franken. Født mellom 893 og 895. Død etter 923. (Se XVIII:88178).

XIX:176357 fm fm fm mf ff fm mm ff mf f

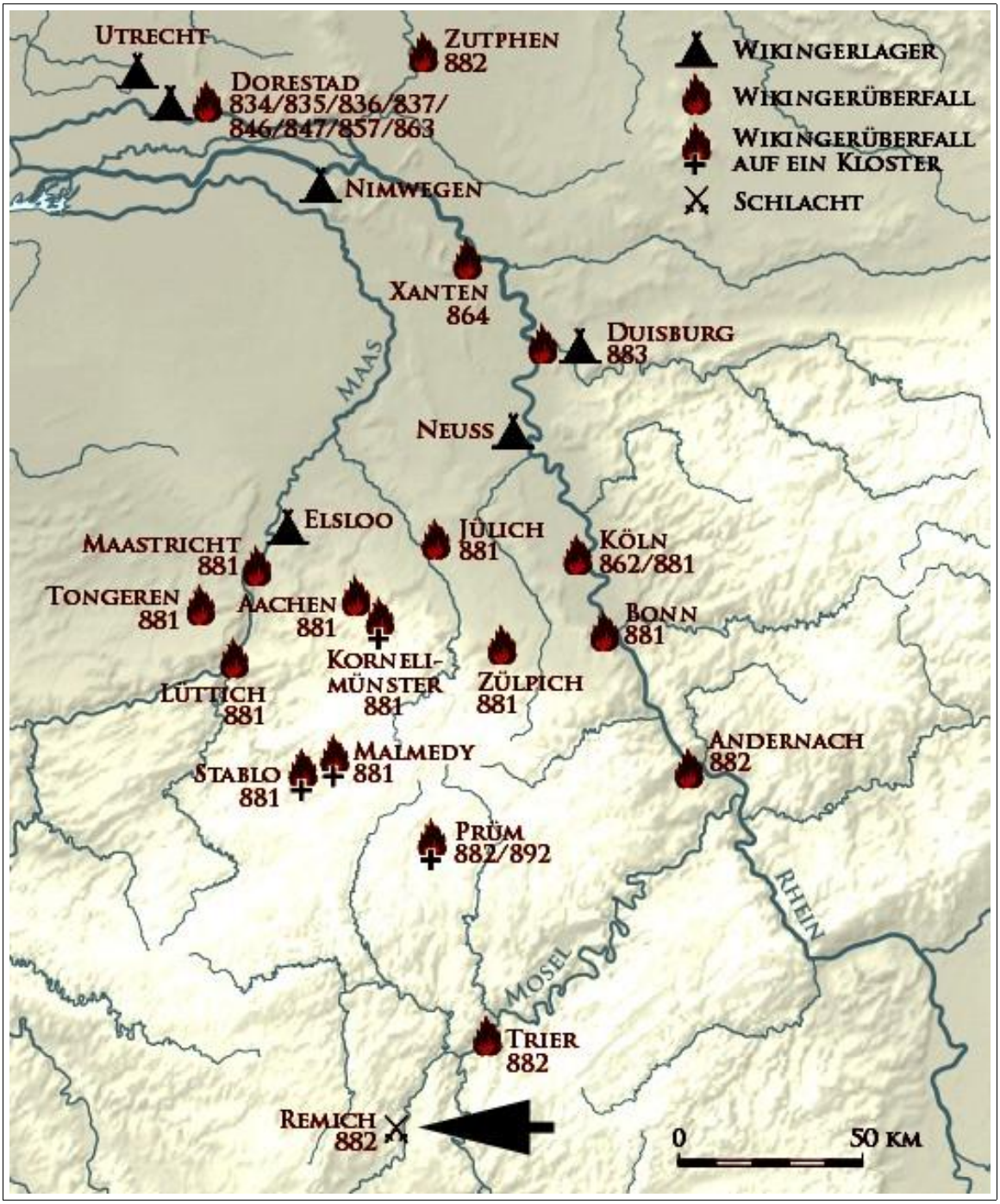
Adelhard II av Metz. Greve. Født omkring 840. Død omkring 889.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Adalhard II av Metz (* ca. 840 - † ca. 889) var greve av Metz i Moselgau.
Han var den førstefødte sønnen til Adalhard I Seneskalken av Metz († etter 865).

Adalhard giftet seg med en datter til Matfried II fra Eifelgau fra Matfriede-familien.
Fra dette ekteskapet ble tre sønner født:
Gerhard I (* ca. 870 † 910), greve av Metzgau, gift med Oda av Sachsen.
Matfried I (* ca. 872 † etter 926), greve av Metzgau.
Richard (* ca. 875; † 945), 899-923 abbed i Prüm, 923-945 biskop av Liège.

Adalhard, som også er nevnt i et dokument som "legg abbed" (en lekmann som en konge eller noen med autoritet tildelt et kloster som belønning for utførte tjeneste) ved Echternach-klosteret i 872-889.»

1470 Wikipedia.

Oversiktskart over vikingraidene i Rheinland. Slaget ved Remich markerer det sørligste punktet i Viking-fremrykket (Wikipedia).

«Han dukker framfor alt historisk sett opp under vikingenes plyndringstog i Rheinland. Etter at en vikinghorde ødela områder i Flandern i 881, seilte de opp Rhinen og angrep innbyggerne der. Blant annet ble byene Köln, Bonn og Andernach berørt. En del av vikingene satt også fyr på Aachen og det nærliggende klosterkomplekset. 06.01.882 ødela de Prüm-klosteret. Så dro de videre til Midt-Rhinen forbi Koblenz til Trier, som ble inntatt i påskeuken 882 og brannskattet på påskedagen. Så reiste noen av vikingene i retning Metz.

Vikingene ble møtt i slaget ved Remich 11.04.882 av en kontingent ledet av greve Adalhard, Metz-biskopen Wala og erkebiskopen i Trier Bertolf. Vikingene vant slaget. I i tillegg til mange pansrede ryttere og bønder, falt også biskop Wala. Greve Adalhard og erkebiskop Bertolf klarte å flykte med noe infanteri.

Til tross for seieren rykket ikke vikingene videre mot Metz, men vendte tilbake til leiren i Ascloha via Bingen og Mainz. I tillegg til motstanden de møtte og egne tap, var sannsynligvis en annen årsak til tilbaketrekningen at Karl III, som ble kronet til keiser i Roma i februar 881, hadde samlet en sterk hær etter Riksdagen i Worms i mai 882 og i juli samme år beleiret han Ascloha-leiren.»[1471]

(Barn XVIII:88179, Far XX:352713)

Gift

1471 Wikipedia.

Barn:

Gerhard I av Metz. Født omkring 875. Død 22.06.910. (Se XVIII:88179).

XIX:176359 fm fm fm mf ff fm mm ff mm f

Otto I den Opplyste av Sachsen. Født mellom 830 og 840. Død 30.11.912. Gjentakelse, se side 952.

XIX:176360 fm fm fm mf ff fm mm ff mm m

Hedvig av Babenberg. Født omkring 850. Død 24.12.903. Gjentakelse, se side 953.

XIX:178197 fm fm fm mm ff ff ff mf mf f

Pietro III Candiano di Venezia. Doge. Levde 942. Død 959.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Pietro III Candiano († 959) var doge i Venezia fra 942 til 959.

Han var sønn til dogen Pietro II Candiano (* ca. 872 - † 939).

I 948 ledet han en flåte på 33 kabysser for å straffe de dalmatiske piratene, Narentinene, etter gjentatte raid mot venetiansk sjøfart i Adriaterhavet. Etter at forsøket mislyktes, prøvde han igjen, men resultatet ble i stedet en fredsavtale hvor Venezia måtte betale tributt til Narentinene for sikker passasje i de neste 50 årene, fram til Doge Pietro II Orseolos regjeringstid.

Hans dogaressa var Arcielda Candiano.»[1472]

(Barn XVIII:89099, Far XX:356393)

Gift med neste ane.

Barn:

Vitale Candiano di Venezia. Død 979. (Se XVIII:89099).

XIX:178198 fm fm fm mm ff ff ff mf mf m

Arcielda Candiano. Dogaressa. Født omkring 927. Død etter 959.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Arcielda Candiano (* ca. 927 - † etter 959) var Dogaressa av Venezia ved ekteskap med Doge Pietro III Candiano (doge 942 - 959).
Hennes navn blir noen ganger gitt som Richielda.
Hun var muligens datter til av en venetianer og en av de slaviske kvinnene som ble brakt til Venezia som fanger etter felttoget mot de narentianske piratene i Adriaterhavet i 887.

Pietro og Arcielda hadde barna:
Pietro IV Candiano (* 930 - † 976), doge av Venezia (959-976).
Domenigo Candiano.
Vitale Candiano († 979), biskop av Torcello, doge av Venezia (978 - 979).
Stefano Candiano.
Elena Candiano, gift med Gerardo Guoro.

Hennes datter, Elena Candiano og hennes fremtidige ektemann Gerardo Guoro var de opprinnelige personene som den engelske dramatikeren William Shakespeare baserte sin historie Romeo og Julie på.

Ved ektemannens død i 959 trakk Arcielda seg tilbake for å bli nonne, slik skikken på den tiden var for en enke-dogaressa.
Dette til tross for at hun, gjennom vilkårene i Pietros testamente, arvet en vingård og annen eiendom i Marca Veneto, som hun ga til nonnene i San Zaccaria.»[1473]

(Barn XVIII:89099)

Gift med forrige ane.

XIX:178305 fm fm fm mm ff fm ff ff ff f

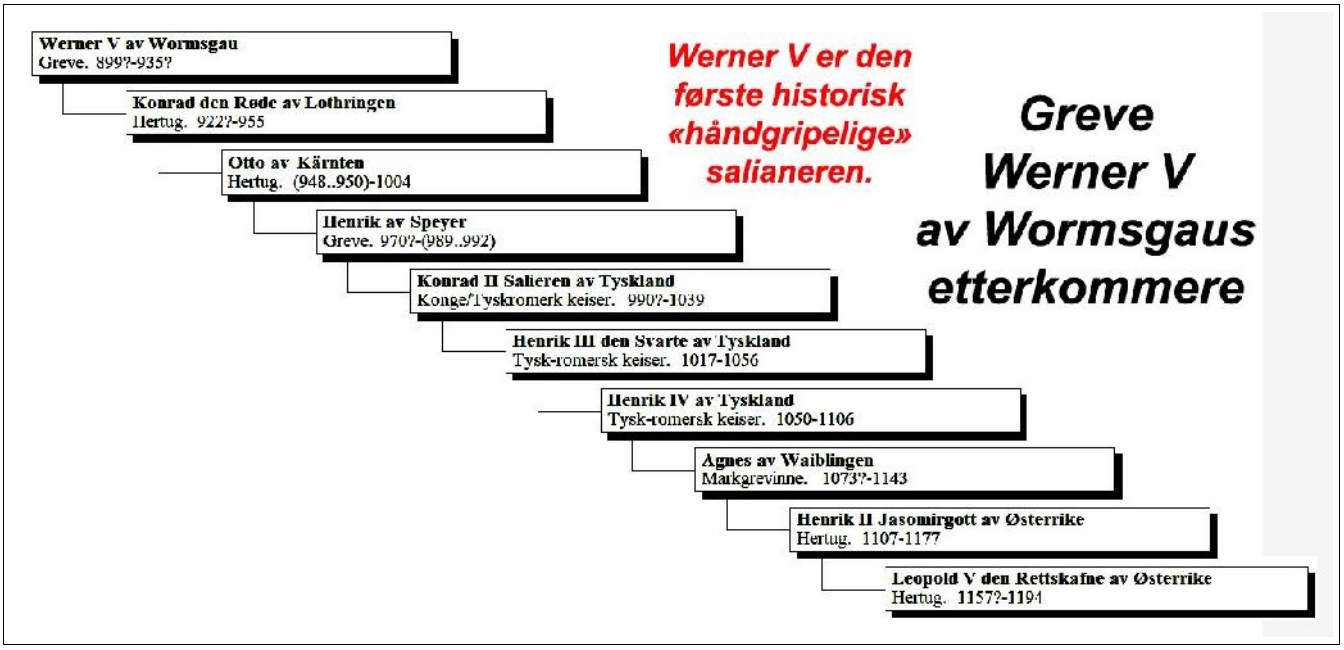
Werner V av Wormsgau. Greve. Født omkring 899. Død omkring 935.

Mogens Bugge angir i «Våre forfedre» at han var greve av Rothenburg, Franken og Wormsgau, mens Bent og Vidar Billing Hansen i «Rosensverdslektens forfedre» oppgir at han var greve av Speyergau.

1472 Wikipedia.

1473 Wikipedia.

Han var antagelig sønn til Eberhard, som igjen var sønn til Udo I Eberhard (Greve i Franken fra 889, onkel til kong Konrad I og død i 902). Eberhards enke ble med sine sønner i 983 tvunget av Adalbert I av Babenberg til å forlate sine arvegods og sine len, og trekke seg tilbake bak Spesshart.[1474]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Werner V (* ca. 899 - † ca. 935) var en rhinsk frankisk greve i Nahegau, Speyergau og Wormsgau.

Han er en av de tidligst dokumenterte forfedrene til det saliske dynastiet som ga tyske konger og keisere av Det hellige romerske rike fra 1024 til 1125.

Werners opprinnelse er ikke endelig fastslått, hans foreldre var antagelig Werner IV (også kalt Walaho), som nevnes som greve av Wormsgau omkring 840 og hans hustru Oda, datter til den robertianske greven Robert III av Worms.

Han arvet Worms-godsene etter at Odas bror, Robert den Sterke, forlot hjemmet og kom til makten i Vest-Franken.

Werner og Odas datter, Wiltrud, ble gift med den konradinske adelige Eberhard († 902/03), greve i Niederlahngau og bror til Konrad den Eldre. Hun ble dermed tante til den fremtidige kongen Konrad I av Tyskland.

Werner V nevnes første gang som greve i 906. Da han var i slekt med de mektigste frankiske dynastier, inntok han raskt en ledende posisjon i stamhertugdømmet, spesielt etter at Konrad I hadde blitt hertug og ble valgt til konge i 911.

I følge den samtidige kronikøren Flodoards fikk han Reims kirkelige landområder i Pfalz konfiskert og biskopen av Speyer blindet.

Werner var gift med Hicha (* ca. 905 - † 950), datter til hertug Burchard II av Schwaben og hans hustru Regilinde av Worms (Zürich?).

Deres eneste sønn var Konrad den Røde, som ble utnevnt til hertug av Lothringen i 944.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Werner V (også Wernher) (* ca. 899 - † 920/935), greve i Nahegau, Speyergau og Wormsgau, er den første historisk håndgripelige salianeren.

I begynnelsen av 900-tallet forsøkte greve Werner å utvide sitt territorium på bekostning av kirken. I løpet av de resulterende stridighetene med Speyers stift fikk han biskop Einhard I blindet i 913, noe om førte til hans død.

I Remigiusland ved Kusel handlet han på lignende måte med eiendommer som tilhørte erkebispedømmet Reims.

Kirkelederens voldsomme død ble undersøkt tre år senere ved synoden i Hohenaltheim av biskop Richowo av Worms på vegne av den pavelige legaten Petrus av Orte.

Når det gjelder hans livsdata og familieforhold foreligger det imidlertid meget forskjellige antagelser. Følgende teorier finnes i litteraturen:

Alternativ 1: (* ca. 899 i Wormsgau - † ca. 935).
Sønn til greve Werner IV († trolig før 891) og en ukjent søster til kong Konrad I.
Kilde: Andreas Thiele: "Erzählende genealogische Stammtafeln zur europäischen Geschichte".

Alternativ 2: († etter 935).
Plasseres av genealogiske årsaker mellom Werner IV og Konrad den Røde. Hans hustru kan være: Hicha von

1474 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 203. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 91.

Schwaben, († etter 950), datter til hertug Burchard II.
Kilde: Rüdiger E. Barth: "Der Herzog in Lotharingien im 10. Jahrhundert".

Alternativ 3: († trolig 920).
Ektemann til en ikke navngitt Konradinerinne og far til Konrad den Røde.
Kilde: Detlev Schwennicke: "Europäische Stammtafeln".»[1475]

(Barn XVIII:89153)

Gift med neste ane.

Barn:

Konrad den Røde av Lothringen. Født omkring 922. Død 10.08.955 ved Lechfelde. (Se XVIII:89153).

XIX:178306 fm fm fm mm ff fm ff ff ff m

Hicha av Schwaben. Grevinne. Født omkring 905. Død 950.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Hicha av Schwaben (* ca. 905 - † 950) var datter til hertug Burchard II av Schwaben (* ca. 885 - † 926) og hans hustru Regelinda av Worms (Zürich?) († etter 958).

Hun var gift med Werner V (* ca. 899 - † ca. 935), en rhinsk frankisk greve i Nahegau, Speyergau og Wormsgau.

Hichas og Werner hadde sønnen:
Konrad den Røde (* ca. 922 - † 955), utnevnt til hertug av Lothringen i 944.»[1476]

(Barn XVIII:89153, Far XX:356611, Mor XX:356612)

Gift med forrige ane.

XIX:178307 fm fm fm mm ff fm ff ff fm f

Otto I den Store av Tyskland. Født 23.11.912. Død 07.05.973. Gjentakelse, se side 824.

XIX:178308 fm fm fm mm ff fm ff ff fm m

Ædgyth av England. Dronning. Født 910. Død 26.01.947.

Prinsesse av England.[1477]

Fra norsk Wikipedia:
«Ædgyth av England (angelsaksisk: Eadg?ð; tysk: Edgitha; 910 - 26.01.946) var tysk dronning fra 936 og til sin død ti år senere ved hennes ekteskap med kong Otto som ble inngått i 930. Hun døde seksten år før ektemannen ble kronet som keiser av Det tysk- romerske rike. Hun var datter til den engelske Edvard den eldre, konge av angelsakserne. Hennes eneste sønn, Liudolf, hertug av Schwaben, døde 957, og en sønn fra Ottos andre ekteskap arvet sin fars titler.
Navnet Ædgyths moderne variant er Edith.
Ædgyth ble født i 910 som datter til den regjerende engelsk konge Edvard den eldre, konge av det angelsaksiske riket Wessex, og hans andre hustru Ælfflæd. Hun var dermed barnebarn til Alfred den store. I 919 ble hennes søster Ædgifu gift med den den vestfrankiske kong Karl den Enfoldige. Ingen detaljer er kjent om Ædgyths liv før det kom anmodning fra den østfrankiske kong Henrik Fuglefangeren som ønsket en allianse med den angelsaksiske kongen, som da var Ediths halvbror, kong Æthelstan (eller Adalstein).

Henrik Fuglefangeren ønsket å skape et nytt rike av de oppløste fragmentene av karolingernes Tyskland. Lotharingia lå mellom Vestfranken og Østfranken, og arvingen til karolingerne var ved Æthelstans hoff. Frykten for et opprør i Lotharingia rettet mot ham og for å øke legitimiteten av sitt styre, fikk Henrik til søke en allianse med Æthelstan i 928. Henvendelsen fra Henrik om en brud til sin eldste sønn Otto gjalt en søster til Æthelstan. I henhold til både engelsk som tysk tradisjon sendte Æthelstan i 929 to søstre som Otto kunne velge mellom.»

1475 Wikipedia.

1476 Wikipedia.

1477 Dictionary of National Biography. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 215. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 67, 103.

Gotiske statuer av Edgitha og Otto I den store i Magdeburg-katedralen. (Wikipedia).

«Den eldste Ædgyth, ble Ottos valg .Den yngre søsteren Edgiva giftet seg med en "konge i nærheten av Jupiterfjellene" (= Alpene), en fyrste så vagt beskrevet at han er vanskelig å identifisere, men mest sannsynlig var han Konrad III av Burgund, kalt for den fredelig, men dette ekteskapet hadde ingen politisk betydning og i løpet av to generasjoner hadde selv den kongelige familie i England mistet alle spor etter henne. Ekteskapet mellom Ædgyth og Otto, som ble gift i 930, var av langt større betydning.

Ædgyth hadde mottatt som medgift inntektene fra området rundt Magdeburg, og som senere utgjorde det økonomiske grunnlaget for Magdeburg bispedømme. I henhold til Hrosvit av Gandersheim, tysk kantonesse og forfatter, var Edith en kvinne "av rent edelt ansikt, grasiøst vesen og en sann kongelig framtoning" og knyttet Edith og hennes halvbror Æthelstan som etterkommere til den hellige Oswald. En slik avstamming hadde antagelig til hensikt å fremme Edith og i forlengelsen også Ottos betydning og samtidig stimulere Ottos sjenerøsitet til byggingen av et kloster i Magdeburg. Ædgyth var, som sin bror Æthelstan, engasjert i dyrkelsen av den engelske helgenen Oswald, og hun hadde med sin innflytelse bidratt til at enkelte klostre og kirker i Sachsen har blitt viet til denne helgenen.

I 936 døde Henrik Fuglefangeren og hans eldste sønn Otto ble kronet til konge i Aachenkatedralen. En bevart rapport om seremonien av kronikøren Widukind von Corvey nevner ikke om at hans hustru ble kronet ved dette tidspunktet, men i henhold til biskop Thietmar av Merseburgs krønike ble Ædgyth uansett salvet som dronning, men i en adskilt seremoni.

Som dronning ivaretok Ædgyth de vanlige plikter som kongedømmets førstedame. Hun refereres til i sammenhenger som angår gaver til klostrene og feiringer av kvinnelige helgener. I så måte synes hun å ha vært mer ivrig enn sin svigermor Matilda av Ringelheim (senere helgenerklært) som bare omtales en eneste gang i Ædgyths regentperiode. Det har sannsynligvis vært en viss rivalisering mellom benediktinerordenens Mauritiuskloster i Magdeburg som ble stiftet i 937 av Edith og Otto, og Quedlinburg-klosteret som ble innstiftet av Mathilda til minne om hennes avdøde ektemann Henrik. Ædgyth fulgte sin ektemann på hans reiser, men ikke i militære kampanjer. Mens Otto kjempet mot de opprørske hertugene Eberhard av Franken og Gilbert av Lotharingia i 939 tilbrakte hun tiden i Lorsch kloster.

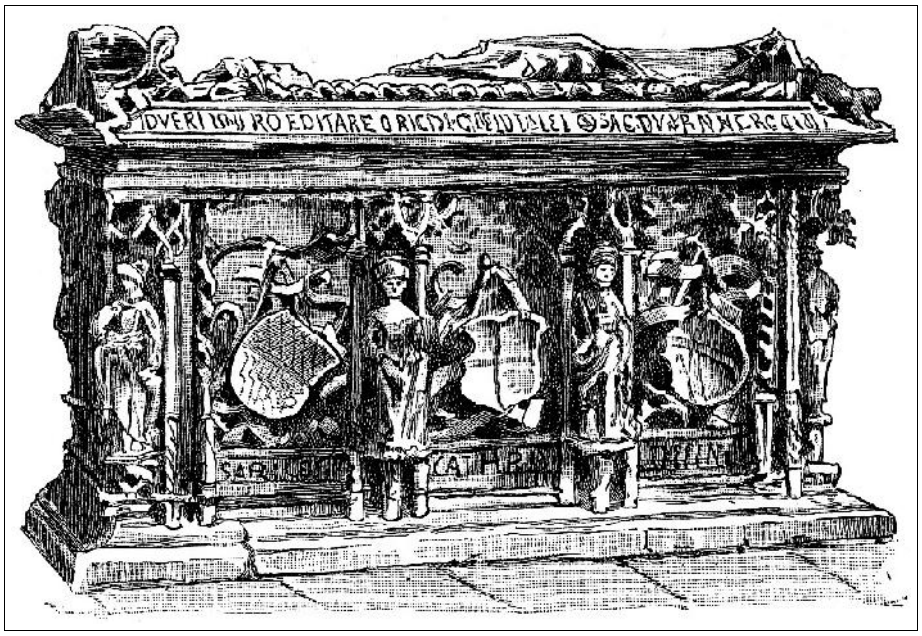
Ædgyth døde uventet i 946, bare 36 år gammel og hun opplevde ikke at hennes mann Otto ble kronet av paven til keiser i Det tysk-romerske rike i 962. Han giftet seg anden gang med Adelheid av Burgund i 951.

Ædgyths ekteskap førte til en ny periode med diplomatisk sameksistens mellom England og Tyskland som fikk betydelig innflytelse på engelsk kirkehistorie, og i særdeleshet i retningen til den engelske bevegelsen for klosterreformer. Tyskland hadde blitt kristnet av engelske misjonærer som Bonifatius fra Wessex. De to saksiske folkene likte å si at de var "av samme blod" og deres språk var fortsatt like nok til at de kunne forstå hverandre. Otto I av Schwaben, Liudolfs sønn og Ediths barnebarn, døde i et slag mot muslimer i sørlige Italia i 982, og det ble nedtegnet av en kronikør ved Abingdon med den anmerkning at "han var sønn av Leodulf ætheling, som var sønn av Otto den eldre og av kong Edvards datter." Den engelske kongefamilie holdt kontakt med sine slektninger i Tyskland, og en krønike av ealdorman Æthelweard, en etterkommer til kong Æthelred av Wessex, var skrevet for Matilda, abbedisse av Essen, og barnebarn av Ædgyth.

Ædgyth og Otto hadde følgende barn
Liudolf, hertug av Schwaben (930 - 06.09.957)

Liutgarde (931 - 18.11.953), gift med den saliske hertug Konrad den røde,
hertug av Lotharingia (Lorraine)

Begge ble gravlagt i St. Albans kloster i Mainz.»

Gravstedet for Ædgyth i Magdeburgs domkirke, illustrasjon fra 1896 (Wikipedia).

«Ædgyth ble opprinnelig gravlagt i Mauritiuskloster i Magdeburg, men hennes grav har siden 1500-tallet var lokalisert i Magdeburgs domkirke. En kiste av bly innenfor en sarkofag med hennes navn av stein har lenge ble vurdert som en kenotaf (gravminne). Den ble åpnet i 2008 av arkeologer under restaureringsarbeid på domkirken. En inskripsjon har nedtegnet at det var levningene av Ædgyth som var blitt gravlagt på nytt i 1510. De fragmenterte og ufullstendige beinlevningene innhyllet i silke ble undersøkt i 2009 og deretter fraktet til Bristol i England for ytterligere prøver i 2009. Professor Mark Horton fra Universitetet i Bristol uttalte at "dette kan vise seg å være de eldste fullstendige levninger av en engelsk kongelig". I undersøkelsen ved Universitetet i Mainz ble det bekreftet at levningene var fra en kvinne som døde i alderen 30 til 40 år. Det ble også påvist at hun var en hyppig rytter, og spiste en diet rik på protein, inkludert fisk, noe som antydet hennes høye status. Undersøkelsene ved Bristol innebar at radiofarmakologi, isotoptester på en tannemalje, som sjekket om hun var født og vokst opp i Wessex og Mercia slik som den historiske kildene indikerte. Prøver fra beinene avslørte at det faktisk var levningene fra Ædgyth. Prøver fra tannemaljen viste at den gravlagte fra Magdeburg hadde tilbrakt tid i sin ungdom ved å drikke vann fra de kalkholdige høydene i Wessex i sørlige England.

Ædgyth synes å ha tilbrakte de første åtte årene i sørlige England, men endret jevnlig sitt bosted, noe som kunne leses fra de ganske variable forholdene i strontium i tennene hennes, men fra niårsalderen var isotopverdiene konstante. Det er tolket som at Ædgyth må ha flyttet rundt i kongeriket sammen med sin far, kong Edvard, men da hennes mor ble skilt i 919 ble begge, Ædgyth ni eller ti år gammel, forvist til et kloster, kanskje Hyde Abbey i Winchester eller Wilton i Salisbury.

Etter at undersøkelsene var ferdigstilt ble levningene av Ædgyth gravlagt på nytt i en ny kiste av titan i hennes grav i Magdeburg 22.10.2010.»[1478]

(Barn XVIII:89154, Far XX:356615, Mor XX:356616)

Gift 929 med forrige ane.

Barn:

Luitgard av Sachsen. Født 932. Død 18.11.953. (Se XVIII:89154).

XIX:178401 fm fm fm mm ff fm mm ff ff f

Arduin (Harduoin) I. Levde omkring 880.

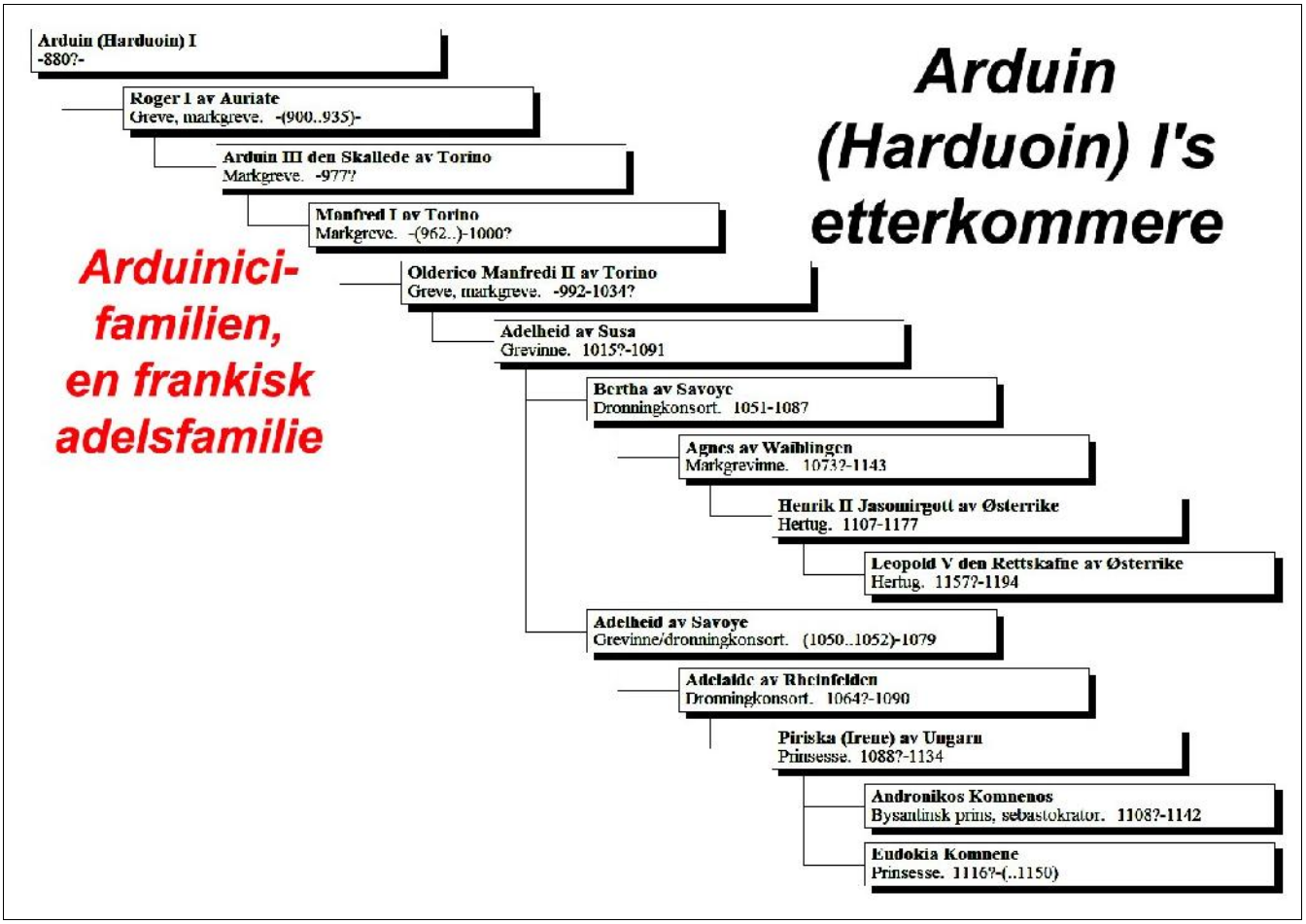
Arduin regnes som den eldste av grevehuset Torino.

Han innvandret til Italia «de sterilibus montibus».
-->> Neppe: Det var hans sønner som innvandret til Italia!

Hans sønner var Roger I av Auriate og Arduin II av Torino. Navnene Arduin og Roger tyder på at han kom fra Frankrike eller Burgund.[1479]

1478 Wikipedia.

1479 Harry Breszlau: Jahrbücher des Deutschen Reiches unter Konrad II. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 336. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 96.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«"Arduinici" var en adelig frankisk familie som immigrerte til Italia i begynnelsen av det tiende århundre, muligens fra Neustria.

De stammet fra og tok navnet sitt etter en Arduin (Harduoin).

Den første av Arduiniciene som kom inn i Italia var Roger, sønn til Arduin, innsatt som greve ("comes") av Auriate i begynnelsen av det tiende århundre. Han utvidet sin makt og ble etterfulgt av sønnen Arduin Glaber (den Skallede), oppkalt etter farfaren.

I følge "Chronicon Novaliciense" hadde Roger kommet ned til Italia i 888 som tilhenger til Guido III (II) fra Spoleto sammen med sin bror Arduin. Begge ble vasaller til Rodolfo, greve av Auriate. Roger giftet seg med Rodolfos enke og arvet grevskapet.

Arduin Glaber etablerte familien som en av de mektigste i det nordvestlige Italia. Han erobret Susa-dalen og allierte seg med Provence mot Fraxinetum.

Fraksinetum var et festningsverk etablert av sarasenske pirater mellom årene 889 og 975 ved det nåværende La Garde-Freinet nær St Tropez i Provence i Sør-Frankrike.

Han styrte grevskapene Auriate, Torino, Asti, Albenga og sannsynligvis Bredulo, Alba og Ventimiglia. Under en omorganisering av strukturen til Italias marsjer under Berengar II i 950, ble Arduins territorier organisert som "Marca di Torino", eller "Marca Arduinica".»

(Barn XVIII:89201)

Gift

Barn:

Roger I av Auriate. Levde mellom 900 og 935. (Se XVIII:89201).

Generasjon XX

XX:346857 fm fm fm ff mf mf mm mf mf ff

Konrad II den Yngre av Burgund. Død før 873. Gjentakelse, se side 1030.

XX:346861 fm fm fm ff mf mf mm mf mm ff

Burchard I av Schwaben. Hertug. Født mellom 850 og 860. Død 911.

Burchard var
Markgreve av Rätien og
Hertug av Schwaben 909 - 911.

Burchard var markgreve av Rhätien eller Churwalchen og greve av Berchtoldsbaar.

Han falt i 911 under en folketumult samme dag som han skulle gjennomføre anerkjennelsen av sin nye verdighet som hertug.[1480]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Burchard I (* ca. 850/860 - † 5. eller 23. november 911) tilhørte Hunfriding-dynastiet og var hertug av Alamannia fra 909 til sin død. Han hadde også titlene markgreve av "Raetia Curiensis" og greve av Thurgau og Baar.
Han var sønn til Adalbert II den Opplyste ("der Erleuchte") (* ca. 825 - † 905), greve av Thurgau.
I følge biografien til Burchard (engelsk og tysk) var hans far, Adalbert II, gift med Judith av Frioli (* ca. 830 - † 902). Adalberts tyske biografi angir at hans hustru er ukjent, mens det ikke er tatt fram noen engelsk versjon av biografien.

Omkring 882 giftet Burchard seg med en Liutgard (muligens den ottoniske prinsessen Liutgard av Sachsen, enken etter kong Ludvig den Yngre) og fikk barna:
Burchard II († 926), etterfulgte som hertug av Schwaben i 917.
Dietpirch (Theoberga) av Schwaben, gift med Hupald av Dillingen († 909).
Odalric, greve av Thurgau og Zürichgau (usikker).

I 900 var Burchard allerede den mektigste blant adelen i Alamanien. I et skjøte fra 904 bekreftes han som "advocatus" (talsmann) for de schwabiske eiendelene til Lorschklosteret.
Han etterfulgte Welf-etterkommeren Ruadulf i grenselandene mot Raetia, et landområde i Alpena som i dag omfatter en del av østlige Sveits, vestlige Østerrike, sørlige Tyskland og nordlige Italia og er nevnt som "marchio" (markgreve) i 903 og "dux" (hertug) i 909.

For ytterligere å øke sin innflytelse, startet Burchard en konflikt med den schwabiske pfalzgreven Erchanger og biskop Solomon III av Konstanz, som begge var lojale støttespillere til den senere øst-frankiske kongen Konrad I.
Burchard ble tatt til fange og siktet for høyforræderi. Han ble funnet skyldig av et stammeråd og henrettet sammen med sin bror, greve Adalbert III av Thurgau.

Hans sønn, Burchard II, og hans svigerdatter, Regelinda, dro til Italia, forvist eller i eksil. Deres eiendommer i Raetia gikk tapt, men ble senere gjenopprettet. Pfalzgreven Erchanger utropte seg til hertug av Schwaben i 915.»[1481]

(Barn XIX:173431, Far XXI:693721)

Gift

Barn:

Burchard II av Schwaben. Født mellom 883 og 884. Død 29.04.926 i Ivrea. (Se XIX:173431).

XX:346863 fm fm fm ff mf mf mm mf mm mf

Burkhard av Worms. Død 905.

Fra tysk Wikiedia (oversatt):
«Burkhard av Worms († 905) var en etterkommer til grevene av Wormsgau,

I middelalderen var Wormsgau eller "pagus wormatiensis" (Wormsfeldgau) et grevskap som ikke bare strakte seg rundt byen Worms, men også til tider langt nordover langs Rhinen til like før Koblenz, Byen Mainz tilhørte også grevskapet, i begynnelsen av 900-tallet også Boppard, som gikk tapt igjen ca. 825.
På 1000-tallet mistet Wormsgau andre sentrale Rhin-områder, mest til fordel for Nahegau, inkludert Ingelheim i 937, Spiesheim i 960, Saulheim i 973 og Flonheim i 996, hvoretter Selz representerte den nordlige grensen etter denne forminskningen.
Tapene i nord ble delvis oppveid av gevinster mot vest og bort fra Rhinen, spesielt i Pfalz-skogen.

Han var gift med Gisela (* ca. 865 - † 911), en datter til Unruoch III av Friuli (* ca. 840 - † 874).»[1482]

Greve. (Barn XIX:173432)

Gift med neste ane.

1480 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 118. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 49.

1481 Wikipedia.

1482 Wikipedia.

Barn:

Regelinda av Worms. Født mellom 885 og 890. Død 08.08.958. (Se XIX:173432).

XX:346864 fm fm fm ff mf mf mm mf mm mm

Gisela av Friuli. Grevinne. Født omkring 865. Død omkring 911.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Gisela (* ca. 865 - † ca. 911) var datter til Unruoch III, markgreve av Friuli (* ca. 840 - † 874) og Gisela, datter til keiser Ludvig den Fromme.

Hun var gift 1. gang med Rheingau-greven Meingaud († 892) og
2. gang med Burkhard av Worms (†905/6).

Giselsa og Buckhard hadde datteren
Reginlinde (* 885/890 - † 958), hertuginne i ekteskap med Buchard II av Schwaben.»[1483]

(Barn XIX:173432, Far XXI:693727)

Gift med forrige ane.

XX:346865 fm fm fm ff mf mf mm mm ff ff

Theodoros Skleros. Magistratos. Født omkring 830. Død etter 869.

Theodoros Skleros (* ca. 830 - † etter 869) hadde den høye tittelen "Magistratos.

Han kom fra den gamle bysantinske magnatfamilien Skleroi.

Theodoros var trolig far til
Antonios Skleros († etter 894) og
Niketas Skleros (* ca. 865 - † etter 894).

Bysantinsk Lilleasia og den arabisk-bysantinske grensesonen i 842 e. Kr. med provinser og store bosetninger. (Topografi hentet fra DEMIS Mapserver, som er offentlig eiendom, ellers selvlaget av Cplakidas. Kilder: W. Treadgold, The Byzantine Revival, 780-842 (1988), s. 316, 336; The Cambridge History of the Byzantine Empire c.500-1492 (2009), s. 371; Droysen - Oströmisches Reich.jpg; A. Kazhdan et al., The Oxford Dictionary of Byzantium (1991), s. 2035.) (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Skleros (latiniserte Sclerus) var en bysantisk adelsslekt fremst aktiv fra det 9. til 11. århundre som del av det gamle militæraristokratiet og deretter som sivile funksjonærer.

Familien stammet fra det nordøstlige Lilleasia, enten fra Lille-Armenia eller "Tema Sebasteia". Basert på opprinnelsesstedet har de tradisjonelt blitt sett på som armenere, selv om dette ikke er eksplisitt dokumentert. På den annen side har det også blitt hevdet at familien var av gresk-armensk blanding. De har spesifikt vært knyttet til området rundt Melitene, hvor et familiemedlem var aktiv på 840-tallet, og hvor Bardas Skleros' opprørere var sentrert

1483 Wikipedia.

på 970- og 980-tallet. Deretter ser det ut til at de har flyttet sin base til det "Tema Anatolikon" (det anatoliske temaet), hvor det er dokumentert at de hadde store eiendommer på 1000-tallet.

Selv om familien tilhørte det anatoliske militæraristokratiet, er medlemmene på 900-tallet stort sett registrert som aktive på Balkan. Den første kjente Skleros var en "strategos" fra Peloponnes i 805, og i 811 var det samme embetet besatt av Leo Skleros, muligens en sønn eller nevø til førstnevnte.

En antatt sønn til Leon Skleros – fornavn ukjent – er nevnt i 838 som en bysantinsk general. Han kom i konflikt med sin slektning, keiser Theophilus på 840-tallet, og gikk i sinne i arabernes tjeneste, noe som muligens indikerer redusert innflytelse under det amoriske dynastiet. Han kjempet på deres side mot Bysants, men kom senere i konflikt med Umar al-Aqta, emiren av Malatya.

Familien ser ut til å ha gjenvunnet en fremtredende posisjon under Basil I den Makedonske (regjerte 867-886), da Theodore Skleros er nevnt som "magistros" og "anthypatos" i 869-870.

Hans sønner Antonos og Niketas ble "patrikioi" (etterkommere av fedrene), med Antonios som "strategos" av "Thema Hellas" og Niketas som admiral for den keiserlige flåten ("droungarios tou ploimou"). Antonios er også er nevnt som leder av beskikning til Magyarene i 894.»[1484]

(Barn XIX:173433)

Gift

Barn:

Niketas Skleros. Født omkring 865. Død etter 894. (Se XIX:173433).

XX:346869 fm fm fm ff mf mf mm mm fm ff

Basileios Mamikonian. Magistratos. Født omkring 855. Død etter 901.

Fra tysk Wikipedia - Biografien til hans sønns svigersønn Pantherios Skleros (oversatt):
«Basileios Mamikonien (* ca. 855 - † etter 901) var trolig sønn til Bardas I Mamikonian (* ca. 835 - † etter 867),

Han hadde trolig sønnen
Bardas II Mamikonien (* ca. 885 - † 969).»[1485]

(Barn XIX:173435, Far XXI:693737)

Gift

Barn:

Bardas II Mamikonian. Født omkring 885. Død 969. (Se XIX:173435).

XX:346873 fm fm fm ff mf mf mm mm mf ff

Nikephoros Phokas den Eldre. General, Domestikos ton scholon. Født omkring 855. Død mellom 896 og 900.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Nikephoros Phokas den eldre (* ca. 830 i Kappadokia - † ca. 896 eller 900) var en av de største generalene i det bysantinske riket i andre halvdel av 800-tallet under keiserne Basil I (867-886) og Leo VI (886-912). Han utmerket seg ved gjenerobringen av bysantinske territorier på Balkan og øst i imperiet, men spesielt i Italia, der han lyktes i å føre store deler av Sør-Italia tilbake under bysantinsk kontroll. Fra 886 til 896 var han "Domestikos ton scholon" (sjef for de keiserlige troppene) i spissen for det bysantinske militærhierarkiet. Han var stamfar til huset "Phokadai", som nådde høyden av sin makt med barnebarnet Nikephorus II, som var keiser av Bysants fra 963 til 969. Et takknemlig minne om ham har blitt bevart i Sør-Italia den dag i dag.

Nikephoros Phokas kom fra den bysantinske magnatfamilien Phokadai, som var blant de mest fremtredende representantene for den bysantinske militæradelen og som eide omfattende land i Anatolia.

Nikephoros var sønn til Phokas, familiens eldste sikre forfader. Han var opprinnelig "Tourmarches" (kommandør for en "turma", dvs. en underprovins) og ble i 872 utnevnt til "strategos" (militær guvernør) i temaet Anatolia av keiser Basil I

Hans mors navn og opprinnelse er ikke kjent, men det antas at hun var av armensk opprinnelse.»

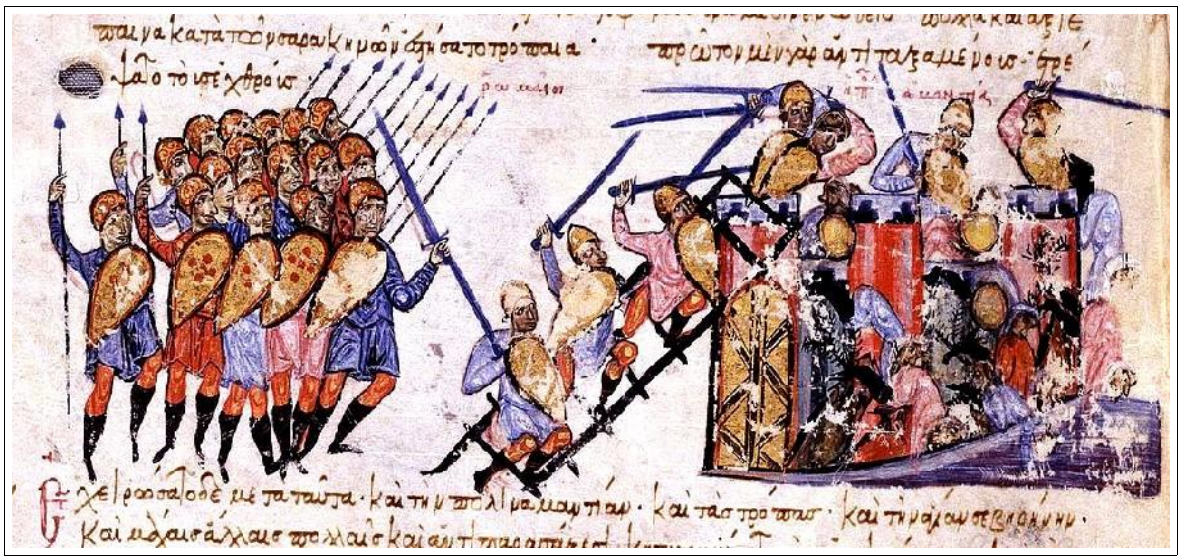
Nikephoros Phokas fulgte i in fars fotspor og startet også en militær karriere. Hans far hadde utmerket seg som militær guvernør i Anatolia,. Han begynte sin læretid under sin far, viste mot og organisatorisk talent i en tidlig alder, noe som gjorde at han raskt steg i militærhierarkiet til kommanderende general.

Nikephoros ble berømt for sine militære fremganger som han oppnådde i tjeneste for keiser Basileios I i Italia. Basileios overtok tronen etter at hans skytshelgen, keiser Michael III. (842-867), kjent som "fyllefanten". ble myrdet natten mellom 23. og 24. september 867. Han viste seg imidlertid å være en dyktig hersker som gjenerobret territorier som hadde gått tapt for det bysantinske riket under hans forgjengere, og også å styrke imperiets indre samhørighet

1484 Wikipedia.

1485 Wikipedia.

gjennom lovgivningsarbeid og gjennom kampen mot den utbredte kjetterske Paulikaner- sekten.»

Bysantinske tropper under Nikephoros Phokas erobrer byen Amantia i Italia. Miniatyr fra Madrid Skylitzes (Wikipedia).

« Innsatsen i Italia.

Bakgrunnen til Nikephoros Phokas aksjoner i Italia var at Sør-Italia, som fra det bysantinske synspunkt så ut til å være en naturlig del av det bysantinske riket, hadde blitt forvandlet til et omstridt område hvor imperiets innflytelse hadde blitt redusert. Dette skjedde etter konkurrerende krav fra det vestlige romerske imperiet, gjennom bestrebelser etter autonomi for langobard-fyrstedømmene og spesielt gjennom angrepene fra det arabiske dynastiet til aghlabidernes (Banu al-Aghlabe). Aghlabiderne hadde erobret Sicilia, Sardinia og store deler av Calabria fra Tunisia i første halvdel av 800-tallet, byen Benevento ble erobret og klosteret Monte Cassino ranet. I 870 erobret sarasenerne Malta, og styrket dermed sin strategiske posisjon mellom Tunisia og Sicilia og truet derved kristen sjøfart i Middelhavet.

Etter at den bysantinske flåten hadde avvist Sarasener-angrepene på den dalmatiske kysten og sprengt beleiringen av Dubrovnik, vendte keiser Basileios I seg mot gjenerobringen av bysantinske territorier på det italienske fastlandet, noe som ble overlatt til Nikephoros Phokas.

Som erfaren general med politisk instinkt, erkjente Nikephorus at en soloinnsats fra den bysantinske hæren mot de ekspanderende sarasenerne var lite utsiktsfull, mens en allianse med det vestlige romerske imperiet og paven ville forbedre mulighetene til en vellykket felttog betydelig. Dette resulterte i lange, men til slutt vellykkede forhandlinger der det ble avtalt en felles aksjon. Ludvig II (fra 839/40 konge av Italia og fra 855 romerske keiser, † 875), den eldste sønnen til keiser Lothar I fra karolingernes slekt, skulle motta hånden til en prinsesse fra den bysantinske keiserfamilien for sin støtte. Pave Johannes VIII (872-882) ble vunnet ved avsetningen av den Roma-kritiske patriarken i Konstantinopel Fotios - (858-867 og 878-886) - som hadde ekskommunisert pave Nikolaus I den Store (858-867) i 867.

Imidlertid fungerte den planlagte alliansen ikke helt som ønsket: Keiser Ludvig II erobret Bari alene i 871, uten at Bysants fikk noen fordel. Dette førte til betydelig kontrovers og til at Bysants nektet å anerkjenne den vestlige keisertittelen. Kort tid senere mistet også keiser Basileios I pavens støtte, da han utvidet sin innflytelse i Dalmatia, Makedonia og Bulgaria ved aktivt å støtte misjonsaktivitetene til den ortodokse kirken og dermed svekket den romersk-katolske kirkens tilstedeværelse.

Fra et bysantinsk synspunkt var et opprør av hertug Adelchis av Benevento mot keiser Ludvig II nyttig. Førstnevnte ble sendt til det bysantinske protektoratet for gjenforsikring i 873. Etter at keiser Ludwig II døde i 875, underkastet Bari seg i 876 også regjeringen i Konstantinopel. Bysantinske flåteforband var i stand til å avvise nye angrep fra sarasenerne på kysten av Dalmatia, Sentral-Hellas og Peloponnes, men i 878 falt byen Syracuse, sentrum for den bysantinske tilstedeværelsen på Sicilia, som lenge hadde motstått beleiringen i hendene til araberne

Gitt den dramatiske situasjonen skulle den velprøvde generalen Nikephoros Phokas snu denne utviklingen. Keiser Basileios ga ham i oppdrag å bringe det kontinentale Sør-Italia tilbake under bysantinsk kontroll. Phokas utstyrte en stor hær som ble sendt til Sør-Italia ved hjelp av den bysantinske flåten. I en serie seirende slag lyktes han i å beseire troppene til aglabidenes emir, Ab? Ish?q Ibr?h?m II (875-892) (Abu Ishaq Ibrahim II). I flere vellykkede felttog i årene 885 til 886 gjenerobret han bl.a. Bari og Taranto i Apulia og Santa Severina, Tropea og Amantea i Calabria. Samtidig kunne han presse sarasenerne tilbake på Sicilia, men kunne ikke fordrive dem derfra. For å beskytte befolkningen mot angrep fra sarasenerne, anbefalte han at befolkningen i Sør-Italia flyttet til befestede høytliggende bosetninger.

I løpet av sitt toårige felttog i Italia tok Phocas også kontroll over Lombardia- områdene i Calabria og Basilicata, hvorved fyrstedømmet Salerno og hertugdømmet Benevento ble bysantinske vasaller. Takket være hans militære dyktighet kunne en stor del av Sør-Italia igjen underordnes det bysantinske riket.

Som anerkjennelse for sine tjenester ble han "Domestikos ton scholon" i 886, dvs utnevnt til sjef for de bysantinske troppene, en stilling han hadde fra 886 til like før han døde i 896.»

Bulgarernes tilbaketrekking etter et angrep fra madjarene i 894 (Wikipedia).

« Innsatsen i Bulgaria.
Etter at keiser Basileios I døde i 886, ble Phocas av Basileios' sønn og etterfølger, keiser Leo VI "den Kloke" (886-912), tilbakekalt til Konstantinopel og betrodd forsvaret av Makedonia mot bulgarerne. Konflikten med Bulgaria utviklet seg etter et initiativ av keiser Leo VI's høyeste minister, den armenske Stylianos Zauzes, som hadde den sjeldne tittelen "basileopater" (keiserlig far), selv om han bare var keiserens svigerfar. I 893 fikk han svigersønnen til å overføre handelsmonopolet med Bulgaria til to greske kjøpmenn som var hans favoritter, og transittlageret for bulgarsk handel flyttet fra Konstantinopel til Thessaloniki. Dette gjorde bulgarsk handel, som gikk fra Svartehavet gjennom Bosporos, betydelig vanskeligere. Siden de bulgarske protestene ikke lyktes, lot tsar Simeon I "den Store" (893-927) i 894 en bulgarsk hær marsjere inn i Thrakia. Overfor denne trusselen fikk imperiets dyktigste general, Nikephoros Phokas, oppdraget å avverge det bulgarske fremstøtet. Med en skikkelig strategi klarte han å bringe situasjonen under kontroll.

Nikephoros Phokas' strategiske løsning besto i å tvinge bulgarerne til en tofrontskrig ved å knytte til seg madjarene, et dristig kavalerifolk bosatt nord for bulgarerne, og få de til å angripe bulgarerne som de hatet fra baksiden og derved tvinge dem til å trekke seg ut av det bysantinske riket. Denne strategien fungerte da madjarene krysset Donau, invaderte bulgarsk territorium og bulgarerne begynte å trekke seg tilbake under press fra Phocas' hær. Muligheten til å eliminere den bulgarske trusselen ble imidlertid forhindret av den ledende ministeren, Stylianos Zauzes, som overtalte keiser Leo VI til å overlate denne oppgaven til general Katakalon, som han favoriserte. Phocas ble derfor beordret tilbake til Konstantinopel. Katakalon tok dermed kommandoen i den siste fasen av detn bulgarske felttoget, som - til tross for Katakalons mindre militære talent - var vellykket takket være gjennomføringen av Phocas-strategien. Simeon måtte til slutt be om fred.

Det var av historisk betydning når tsar Simeon brukte den samme strategien som Phocas i sitt forsvar, da han i 896 på steppene i Sør-Russland brukte gull for å vinne den nomadiske stammen Pecheneger til å falle madjarene i ryggen. Klemt mellom arméene til bulgarerne og pechenegerne, flyttet madjarene vestover inn på den pannoniske sletten, hvor de senere bosatte seg i det historiske Ungarn. Tsar Simeon hadde derved muligheten til å tvinge Bysants til en ufordelaktig fred der keiser Leo VI. måtte påta seg å reversere flyttingen av handelssenteret til Thessaloniki og betale tsar Simeon tungt.

I følge beretningen til Theophanes Continuatus ble Nikephoros Phokas først utnevnt til guvernør (strategos) i Thrakesion i Vest-Lilleasia, og kjempet deretter mot sarasenerne som sjef for de bysantinske troppene i Syria i øst til han døde omkring året 900. Andre kronikører, som også følges av de fleste moderne historikere, beretter imidlertid at han døde i slutten av 895 eller tidlig 896, noe som angivelig oppmuntret tsar Simeon til å gjenoppta krigen mot Bysants, denne gang med stor suksess.

Det er bemerkelsesverdig at Nikephoros Phocas som frigjorde Sør-Italia fra Sarasernen, forble så populær i denne regionen i århundrer at enkelte samfunn, som Francavilla Angitola, valgte en navnebror til den bysantinske generalen, Saint Phocas av Sinope, som skytshelgen for sin kirke. I følge en gammel legende kan byene Francavilla Angitola (i provinsen Vibo Valentia i regionen Calabria) og til og med Catanzaro spores tilbake til festningen som ble kalt "Nikephoros" til minne om den bysantinske generalen. I tillegg spores stiftelsen av noen bispedømmer i Sør-Italia tilbake til Nikephoros Phokas, som Santa Severina og Nicastro og de nå oppløste bispedømmene Amanthea og Belcastro.

Barn i følge Christian Settipani:
"Nos Ancêtres de l´Antiquité. Études des possibilités de liens généalogiques entre les familles de l'Antiquité et celles du haut Moyen-Age européen".
Christian, Paris 1991:
Leon Phokas den Eldre (* 875-79 - † etter 917). I 917 "Domestikos ton scholon"
Han var utfordrer til tronen mot keiser Romanos Lekapenos,

som beseiret ham og fikk ham blindet.
Bardas Phokas den Eldre (* ca. 879 - † 69). I 945-955 "Domestikos ton scholon",
ble utnevnt til "Cæsar" i 963. Gift med ??? Maleina,
en søster til Michael Maleïnos, munk og helgen i den
ortodokse kirken hvis mest berømte sønn var
Nikephoros Phocas den Yngre (* 912 - myrdet 11.12.969),
i 955 "Domestikos ton Scholon", keiser av Bysants (963- 969),.
?? Phokaina, gift med Theophilos Kurkuas, "Strategos" av Chaldia.
(Besteforeldre til keiser Johannes Tzimiskes).»[1486]

(Barn XIX:173437)

Gift

Barn:

Bardas Phokas den Eldre. Født omkring 878. Død omkring 969. (Se XIX:173437).

XX:346875 fm fm fm ff mf mf mm mm mf mf

Eudokimos Maleinos. Patrikios. Født omkring 865. Død omkring 915.

Fra tysk Wikipedia – Biografien til Bardas Phokas den Eldre (oversatt):
«Eudokimus (* ca. 865 - † ca. 915) tilhørte Maleinos-failien.

"Maleinos" var en magnatfamilie av gresk opprinnelse som hadde omfattende eiendeler i Kappadokia, og hvis medlemmer hadde utøvd overordnede og administrative funksjoner siden det 9. århundre.»

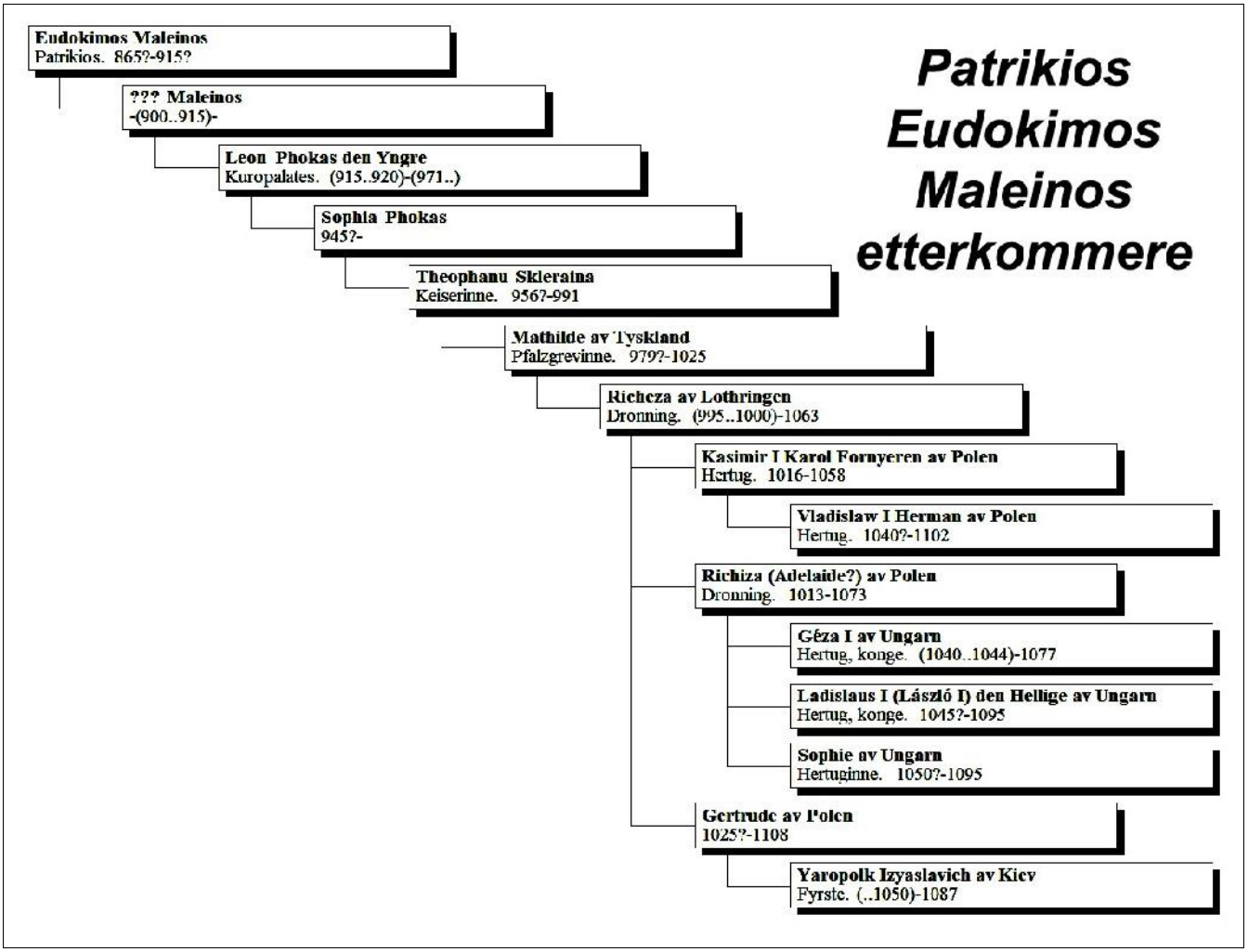
Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Maleinos var etternavnet til en bysantinsk gresk familie, først nevnt i det 9. århundre, som steg til å være blant de viktigste og mektigste medlemmene av det anatoliske aristokratiet ("dynatoi" (de mektige)) i det 10. århundre. Familien ga mange seniorgeneraler til den bysantinske hær. Etter at familiens rikdom og makt ble målet for den bysantinske keiseren Basil II (regjerte 976-1025), gikk det tilbake med familien, selv om dens medlemmer fortsatt er registrert i Anatolia og på Balkan gjennom det 11. og 12. århundre.

Familien, av gresk opprinnelse, dukker først opp i andre halvdel av det 9. århundre. Det har blitt antydet at etternavnet stammer fra Malaginas beliggenhet i Bithynia, men dets hovedgods og maktbase var i "Thema Charsianon" i Cappadocia, som må betraktes som dets egentlige hjemland.

Det første kjente medlemmet av familien var generalen Nikephoros Maleinos, om hvem det bare er kjent at han i 866 undertrykte opprøret til "logothetes tou dromou" Symbatios, en slektning til den nylig myrdede "Caesar" Bardas.

"Patrikios" og general Eustathios Maleinos, nevnt senere i århundret, var sannsynligvis bror eller sønn til Nikephoros.»

1486 Wikipedia.

«Eustathios sønn, Eudokimos, var gift med Anastaso (* ca. 870), datter til "patrikios" Adralestos, som var i slekt med keiseren Romanos I Lekapenos (regjerte 920-944).

Eudokimos og Anastaso hadde syv barn, de mest fremtredende blant disse var Konstantin Maleinos og Manuel Maleinos (* ca. 894 - † 961).

Konstantin var general og mangeårig guvernør ("strategos") for "Thema Kappadokia" i midten av det 10. århundre. Fra sin post deltok Konstantin i flere felttog mot araberne.

Manuel ble munk i ung alder og oppnådde stor berømmelse. Han var mentor for munken Sankt Athanasius som grunnla klosteret "Megisti Lavra" på berget Athos og var åndelig rådgiver for sine nevøer, brødrene Nikephoros og Leon Phokas.

Brødrenes mor var en ikke navngitt søster til Konstantin og Manuel, gift med generalen Bardas Phokas den Eldre (* ca. 878 - 969).

Brødrene var:
Nikephoros Phokas (* ca. 912 - † 969), den fremtidige keiseren Nikephoros II (regjerte 963- 969) og
Leon Phokas den Yngre (* ca. 915/920 - † etter 971), en prominent bysantinsk general.

Leon Maleinos, antagelig sønn til Nikephoros eller Konstantin Maleinos, deltok i kamper mot araberne i Syria og ble drept i 953.[1487]

(Barn XIX:173438)

Gift med neste ane.

Barn:

??? Maleinos. Levde mellom 900 og 915. (Se XIX:173438).

XX:346876 fm fm fm ff mf mf mm mm mf mm

Anastaso Adralestina. Født omkring 870.

Fra tysk og engelsk Wikipedia (oversatt):
«Anastaso (* ca. 870) var datter til Adralestus, som var "Domesikos ton scholon" i 920-21.

1487 Wikipedia.

Hun var gift med Eudokimos. sønn til Eustathios Maleinos.

Anastaso og Eudokimos hadde syv barn, de mest fremtredende blant disse var Konstantin, general og mangeårig guvernør ("strategos") for "Thema Kappadokia" og Manuel (* ca. 894 - † 961), munk og mentor for munken Sankt Athanasius på Athon.

Deres datter, hvis navn er ukjent var gift med Bardas Phokas den Eldre, far bl.a. til keiser Nikephorus II.

(Barn XIX:173438)

Gift med forrige ane.

XX:347345 fm fm fm ff mm ff mm fm ff ff

Pipin Karlmann av Italia. Konge av Italia. Født ...04.777. Død 08.07.810.

Konge av Italia 781 - 810.

Helt til Karl «den Store» nærmet seg 70-årsalderen fikk han beholde sin jernhelse usvekket. Men de siste fire årene han levde, var den svære, kraftige mannen ofte plaget av feber, og en halting på den ene foten tydet på gikt. Sorgen over å miste tre av barna, som døde i sin kraftigste alder i løpet av årene 810 og 811, bidro også til å undergrave hans motstandskraft. I 810 døde de to eldste og uten sammenligning mest lovende av sønnene. Tyngst var nok tapet av den førstefødte, yndlingssønnen Pipin, som Karl hadde satt alt sitt håp til. Aldri hadde man sett den gamle keiseren så beveget som etter dette dødsfallet.[1488]

Fra norsk Wikipedia:

«Pipin (fransk: Pépin; tysk: Pippin; italiensk: Pipino) (* april 777 - † 08.07.810), var sønn til Karl den Store (* 747 - † 814), konge av Frankerriket og Hildegard av Vinzgou (* 754/758 - † 783).

Han var konge av langobardene i nordlige Italia (781–810) under sin fars autoritet, således underlagt Frankerriket.

Pipin ble opprinnelig døpt Karloman i Roma, men ble senere gitt det kongelige navnet Pipin. Han ble kronet som konge av langobardene, også referert til som konge av Italia, og styrte de italienske regionene under sin fars autoritet.

Pipin hadde flere døtre og en sønn, Bernard, alle utenfor ekteskap, men Bernard ble anerkjent av Karl den Store og etterfulgte sin far som konge av Italia.»

T. v. Keiser Karl (til venstre) i samtale med sønnen Pipin av Italia. (Faksimile av en miniatyr fra «Liber legum» av Lupus Ferrariensis, sannsynligvis opprettet under oppholdet i Fulda 828/29 -836 på vegne av markgreve Eberhard av Friuli, «Biblioteca Capitolare zu Modena»). T. h. Manuskript i «Alemannischer Minuskel» fra Sankt Gallen-klosteret, grunnlagt i 719. Flertallet av geistlige og nybyggere i Italia kom fra Alemannia. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Pepin eller Pippin (eller Pepin Karloman, Pepinno) (* april 777 - † 08.07.810), født Karloman, var sønn til Karl den Store og konge av lombarderne (781-810) under autoritet av sin far.

1488 Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 7, side 322. Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 249. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 61, 99.

Pepin var den andre sønnen til Karl den Store (* 747 - † 814) med sin daværende hustru Hildegard (* 754/758 - † 783). Han ble født Karloman, men ble omdøpt med det kongelige navnet Pepin (også navnet til hans eldre halvbror Pepin Hunchback, og farfaren Pepin den korte) da han var et lite barn. Han ble utnevnt til "konge av Italia" etter farens erobring av Lombardene i 781, og kronet av pave Hadrian I med jernkronen i Lombardia.

Han var aktiv som hersker over Lombardia og arbeidet for å utvide det frankiske imperiet. I 791 ledet han en Lombard-hær inn i Drava-dalen og herjet Pannonia, mens faren marsjerte langs Donau til Avar-territoriet. Karl den Store forlot felttoget for å takle et saksisk opprør i 792. Pepin og hans svoger, hertug Eric av Friuli, fortsatte imidlertid å angripe Avars ringformede høyborg. Den store "Avarenes ring", deres hovedborg, ble tatt to ganger. Byttet ble sendt til Karl den Store i Aachen og omfordelt til alle hans tilhengere og til og med til utenlandske herskere, inkludert kong Offa av Mercia. Et dikt som feiret dette, "De Pippini regis Victoria Avarica", ble komponert etter at Pepin tvang Avar-khagan til å underkaste seg i 796. Dette diktet ble komponert i Verona, Pepins hovedstad etter 799 og sentrum for karolingisk renessanselitteratur i Italia. "Versus de Verona" (ca. 800), et urbant "encomium" (lovtale) for byen, roser også kong Pepin. "Codex Gothanus"-historien til Lombardene hyller Pepins felttog mot Benevento og hans frigjøring av Korsika "fra undertrykkelsen av maurerne.". Hans aktiviteter inkluderte en lang, men mislykket beleiring av Venezia i 810. Beleiringen varte i seks måneder, og Pepins hær ble herjet av sykdommer i de lokale sumpene og ble tvunget til å trekke seg.

Noen måneder senere døde Pepin 08.07.810.

Pepins famieforhold er ikke helt avklart. En "litani" (en slags bønn) av "Liber confrater augiensis" oppgir som hans hustru en viss Chrotais (eller Ruadheid), og at de ble gift kort tid før 796.

Imidlertid sier "Vita Hludowici" skrevet av Thégan omkring 840 at kong Bernard av Italia ble født av en konkubine ("ex concubina natus"), en bekreftelse forsterket av en litani av St. Gallen som plasserte Bernard på en liste over karolingere av illegitim fødsel.

Vi kjenner ikke opphavet til Chrotais, men hennes navn, navnet til Bernard av Italia, og det faktum at Adalard av Corbie og hans halvbror Wala var beskyttere av Bernard av Italia, antyder et nært forhold mellom Chrotais og disse. Denne hypotesen forsterkes av det faktum at fornavnene til Bernard, Gundrada og Theodrada forekommer blandt brødrene og søstrene til Wala og Adalard. Men det er kronologisk usannsynlig at Chrotais var datter til Wala, umulig at hun var datter til en bror eller søster til Wala, som var for unge, og "Vita Adalhardiis" som hevdet at Bernard bare hadde fem barn. Det gjenstår som forklaring at Pipin av Italias hustru var grandniese til hennes navnesøster, den tredje hustruen til Karl Martel.

I tillegg til sønnen Bernhard hadde Pepin fem døtre (Adelaide, gift med Lambert I av Nantes; Atala; Gundrada; Bertha; og Tetrada), som alle – bortsett fra den eldste – var født mellom 800 og Pepins død. Alle unntatt Adelaide og Tetrada døde før farfarens død i 814. Tetrada giftet seg med Adelaides stesønn, Lambert II av Nantes.

Det var forventet at Pepin skulle arve en tredjedel av farens imperium, men han døde før faren. Lombard-kronen gikk derfor videre til hans illegitime sønn, Bernard, mens imperiet gikk til Pepins yngre bror, Ludvig den Fromme.», [1489]

(Barn XIX:173673, Far XXI:694689, Mor XXI:694690)

Gift

Barn:

Bernhard av Italia. Født omkring 797. Død 17.10.818. (Se XIX:173673).

XX:347519 fm fm fm ff mm fm fm mm mm mf

Theoderik av Ringelheim(?). Født mellom 858 og 867. Død etter 929. Gjentakelse, se side 953.

XX:347520 fm fm fm ff mm fm fm mm mm mm

Gisela av Lothringen. Grevinne. Levde 887.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Gisela av Lothringen var gift med Theoderik av Ringelheim.
De hadde sønnen
Beuve II, biskop av Châlons-sur-Marne
og tre døtre
Amalrada,
Bia og
Frederuna (* ca. 887 - † 917), gift med Karl den Enfoldige,
konge av Vest-Franken og Konge av Lothringen.»[1490]

(Barn XIX:173760)

Gift med forrige ane.

1489 Wikipedia.

1490 Wikipedia.

Barn:

Frederuna av Sachsen. Født omkring 887. Død 10.02.917. (Se XIX:173760).

XX:348179 fm fm fm fm ff ff ff fm ff mf

??? Billung av Sachsen. Princeps. Levde omkring 800.

Billung (Billing) var greve av Sachsen.

Han var gift med Aeda av frankisk slekt.

I biografien til Billung (ukjent fornavn) av Sachsen i «Våre forfedre» oppgis han å være sønn til Amalung av Sachsen:

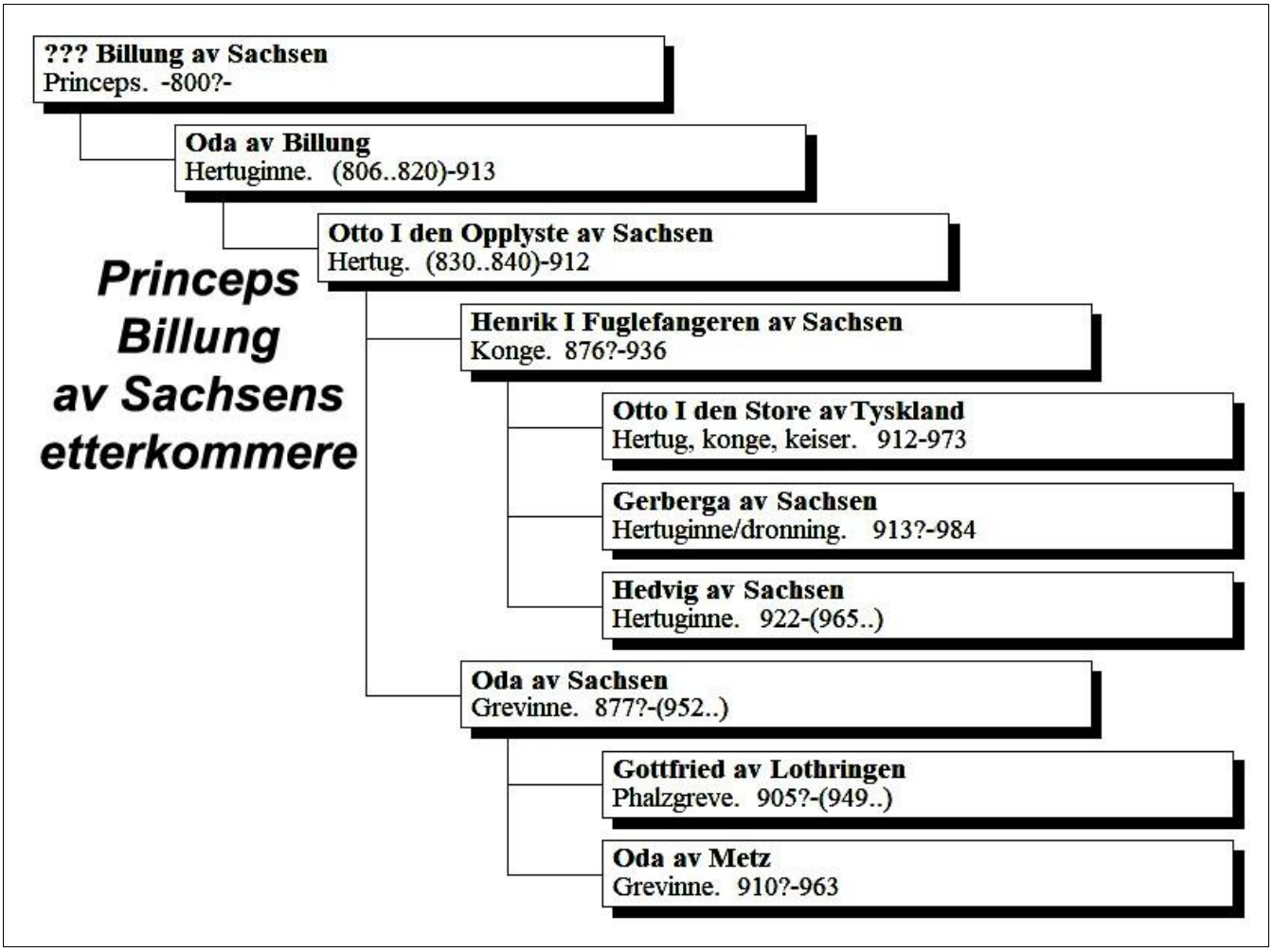
Greve av Sachsen.

Amalung var fra Sachsen. Han lot seg døpe og søkte seg et nytt hjem i Wolfsanger ved Kassel. Etter en tid dro han videre og stilte seg under keiser Karl "den Stores" beskyttelse i Waldisbecchi mellom Werra og Fulda. Her fikk han dyrket opp en del av Buchan-skogen.

Han var ved keiser Karls hoff i 785.

Kilde: O. von Heinemann: «Zur Genealogie und Geschichte. des Billungschen Hauses».

Jeg betrakter dette som en usikker kilde og har fjernet dette slektsledd.[1491]

Fra norsk Wikipedia:

«Billungene var en adelsslekt i Sachsen i det 9. - 12. århundre. Slekten deles inn i de gamle og de unge Billunger, men familiebåndene mellom dem er ikke alltid like tydelige.

De gamle Billunger stammer fra Wetigau og var blant Øst-Sachsens viktigste familier på Karl den Stores tid.

Den første Billung som er kjent ved navn er greve Wichmann Billung ("Wychmannus comes") som skal ha ført forhandlinger ved elven Eider i 811.

Wichmann II var greve i Hamaland og hans sønn, greve Egbert († 932) er antagelig Hermann Billungs bestefar. Greve Egbert fikk områder i Bardengau av kong Arnulf av Kärnten.

En annen medlem av familien er den saksiske "princeps" ("den første borger") Billung som via sin datter Oda († 913) og hennes ekteskap med greve Liudolf av Sachsen († 866) ble Liudolfingernes stamfar.

1491 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 54. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 28, 68. O. von Heinemann: «Zur Genealogie und Geschichte. des Billungschen Hauses».

Oda av Billung var farfars mor til keiser Otto I av det tysk-romerske rike.»[1492]

(Barn XIX:174090)

Gift

Barn:

Oda av Billung. Født mellom 806 og 820. Død 913. (Se XIX:174090).

XX:348193 fm fm fm fm ff ff ff mf ff ff

Gerhard av Auvergne. Død 25.06.841.

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):
«Gerard († 25.06.841) var greve av Auvergne fra 839 til hans død.

Navnet til hans hustru er ikke kjent.

I henhold til engelsk Wikipedia var hun datter til kong Pepin I av Aquitania, mens hun i henhold til tysk Wikipedia var datter til Ludvig den Fromme!

I henhold til engelsk Wikipedia hadde han barna:
Ranulf I (* 820 - † 866), greve av Poitiers, senere hertug av Aquitaine.
Gerhard II († 879), greve av Limousin.
En ukjent datter.»[1493]

Greve. (Barn XIX:174097)

Gift

Barn:

Rainulf I av Poitou. Født omkring 820. Død 15.09.866. (Se XIX:174097).

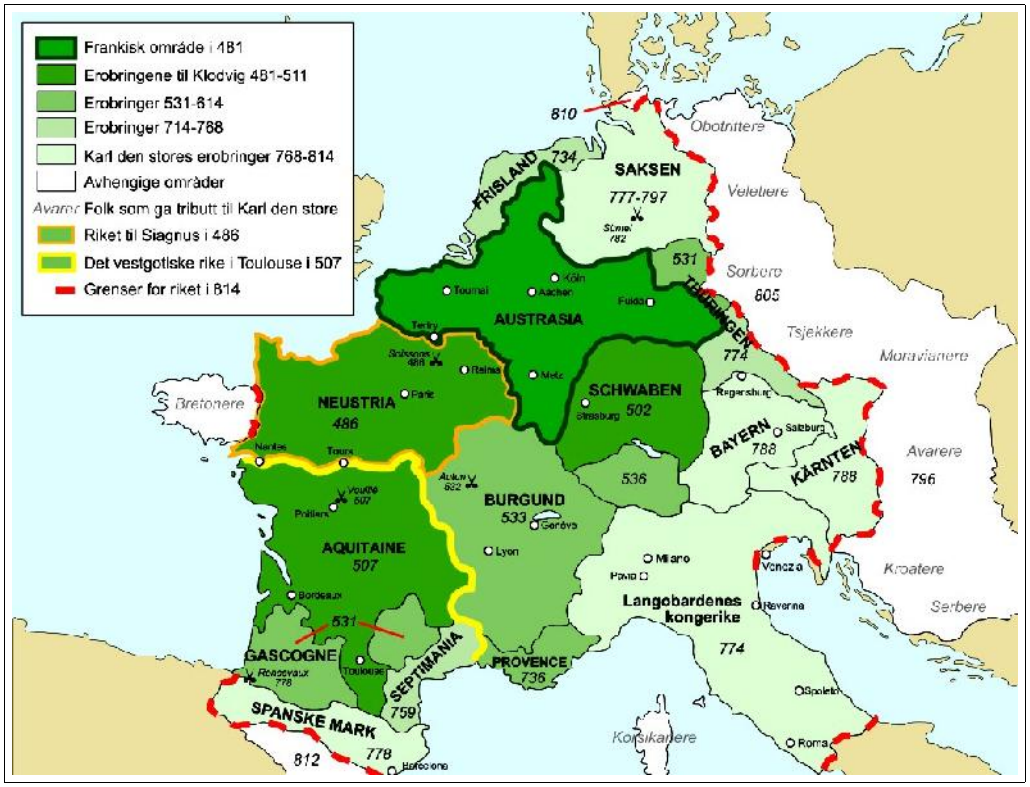
XX:348195 fm fm fm fm ff ff ff mf ff mf

Rorgon I av Maine. Greve. Født omkring 770. Død 16.06.839.

Fra tysk og engelsk Wikipedia (oversatt):
«Rorgon I (Rorico, Rorich) (* ca. 770 - † 16.06.839), var en adelsmann fra Neustria.»

1492 Wikipedia.

1493 Wikipedia.

Diakronisk framstilling av Frankerriket med hovedstad i Tournai (431–508) og i Paris (508–768). Området til Neustria sees midt på kartet med Bretagne vest for seg i hvitt. (Finn Bjørklid, eget verk). (Wikipedia)

«Rorgon var den første greven av Maine og stamfar til Rorgonid-dynastiet, som er oppkalt etter ham.
Han var greve av Rennes fra 819 og av Maine fra 832 til hans død.
Rorgon var sønn til Gauzlin I, Herre av Maine, og hans hustru Adeltrude.

Han kom til Karl den Stores hoff omkring år 800.

Han hadde et forhold til keiserens datter Rotrud († 775 - † 810), som han trolig hadde to illegitime barn med:
Ludvig (* ca. 800 - † 867), abbed i Saint-Denis og kansler for Karl den Skallede.
Adaltrude, gift med Gerhard, hertug av Auvergne.

Han giftet seg senere med en ellers ukjent Bilchilde, som han fikk flere barn med:
Gauzfried († 886), greve av Maine, ukjent hustru.
Bilchilde, gift 1. gang med Bernhard av Poitiers († 844/845),
2. gang med greve Ramnulf I av Poitou.
Gauzlin, biskop av Paris, erkekansler for Karl den Skallede.
Rorgon II (* ca. 808 - † 865), 839 greve av Maine.
Gauzbert II, jarl av Maine.

Ludvig den Fromme forlente ham grevskapet Rennes i 819.

I 824 grunnla han klosteret Saint-Maur de Glanfeuil.

Han ble greve av Maine i 832.

Familiene til de første jarlene av Maine er oppkalt "Rogonidene" etter ham.»[1494]

(Barn XIX:174098)

Gift

Barn:

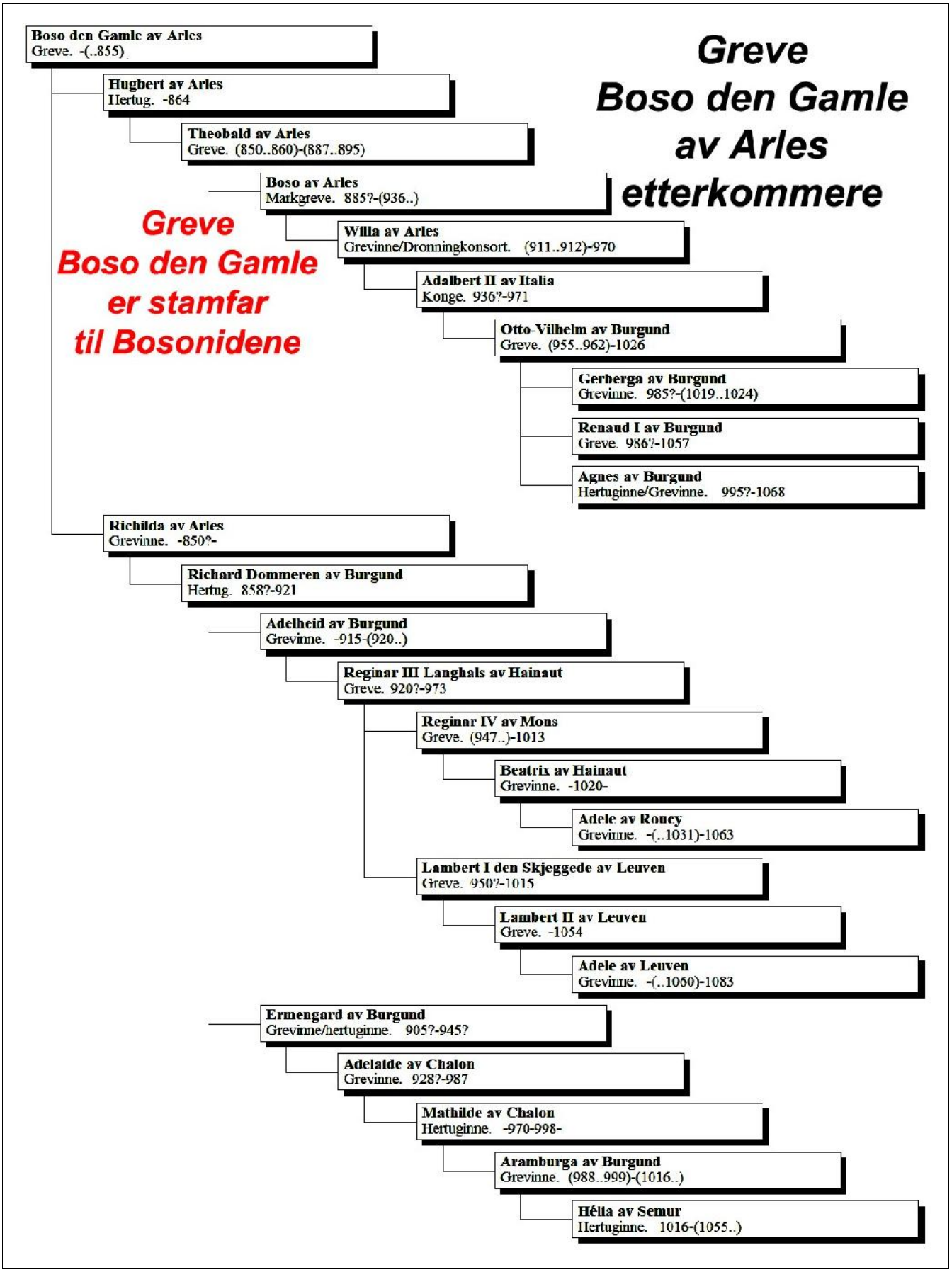
Bilchilde av Maine. Levde 855. (Se XIX:174098).

XX:348411 fm fm fm fm ff ff mm mm mf mf

Boso den Gamle av Arles. Greve. Død før 855.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Boso den Gamle av Arles († før 855) var greve av Arles og i Italia.

1494 Wikipedia.

Han er stamfar til bosonidene.

Han forekommer bare i annalene fordi han i 826, i en avtale med keiser Ludvig den Fromme, ga fra seg familieeiendom nær Nijmegen i bytte med tilsvarende eiendom nær Vercelli i Italia.

Han er også kjent som svigerfar til kong Lothar II av Lothringen, gjennom et ekteskap som ikke ble inngått før etter at han var død.

Boso den Gamle hadde (minst) fire barn:

Boso († 874/878) greve i Italia, gift med Engiltrude av Orléans, datter til greve Matfrey I av Orléans.
Hugbert († 864 nær Orbe), hertug av Transjurania, abbed av Saint-Maurice,
855 verge for sin søster Theutberga.
Theutberga († før 25.11.875), abbedisse av Sainte-Glossinde i Metz, gift ca. 855 med
Lothar II, konge av Lothringen († 08.08.869 i Piacenza), skilt 862,
Richildis (Richeut) av Arles, gift med Buvinus fra Buvinids-familen. 842-862 greve av Metz.»[1495]

(Barn XIX:174206)

Gift

Barn:

Hugbert av Arles. Død 864. (Se XX:349449).
Richilda av Arles. Levde omkring 850. (Se XIX:174206).

XX:348413 fm fm fm fm ff ff mm mm mm ff

Konrad I den Eldre av Auxerre. Greve. Død omkring 864.

I henhold til Mogens Bugges "Våre forfedre" og Bent og Vidar Billing Hansens "Rosensverdslektens forfedre" med referanse til "Allgemeine deutsche Biographie" hevdes at Konrad II av Burgund var sønn til Rudolf Welfer og barnebarn til Welf I, stamfar til welfernes berømte slekt. De hevdet videre at Rudolf var gift med Adelheid, datter til Lothar I av Franken.

I biografien til Konrad II hevder de at
Hans far ikke var Konrad I av Schwaben som angitt i
"Über die Abstammung Heinrichs I von den Karolingen"
av Emil Krüger, men Konrads bror, Rudolf."

Dette er engelsk, tysk og fransk Wikipedia ikke enige i. De hevder at Konrad II var sønn til Rudolfs bror, Konrad I, og at Konrad I var gift med Adelheid (Adelais, Aelis) av Tours († etter 866), datter til greve Hugo av Tours († 837) fra huset Etichonen og hans hustru Ava († 839).

Kilde: Bernd Schneidmüller: Die Welfen: Herrschaft und Erinnerung (819-1252).
Kohlhammer, Stuttgart 2000, ISBN 3-17-014999-7.

Jeg har valgt å følge Wikipedia og fører Konrad II som sønn til Konrad I og Adelheid av Tours.[1496]

Fra tysk og noe engelsk Wikipedia (oversatt):
«Konrad I av Burgund († 21. september etter 862) var sønn til greve Welf I († ca. 824) og Heilwig.
Han var bror til
keiserinne Judith (* 795/797 - † 843), gift med Ludvig I den Fromme av Franken (*778 - † 840) og
dronning Hemma (* ca. 803 - † 876), gift med Ludvig I den Fromme av Frankens sønn,
Ludvig den Tyske av Øst-Franken (* 806 - † 876).

På grunn av dette forholdet ble han en av de nærmeste fortrolige til keiser Ludvig den Fromme. De var fengslet sammen i 833/834, og han lyktes i å etablere en sterk maktposisjon for sin familie i Øvre Schwaben.

Han var en av de tre utsendingene som ble sendt av Karl den Skallede og svogeren Ludvig den Tyske med ekstraordinære fullmakter til deres bror Lothar I i 842 for å forhandle om deling av Frankerriket og for å tilby Lothar den tredje delen av imperiet de hadde forutbestemt. De to andre utsendingene var Seneschal Adalhard og greve Cobbo den Eldste.

Etter Ludvig den Frommes død var han involvert ved inngåelsen av Verdun-traktaten i 843. Han var nå rådgiver for sin fars svoger, Ludvig II den Tyske, fram til at han forlot ham i 859 under et felttog i Vest-Franken og sammen med sine sønner slo seg sammen med Ludvig II's halvbror og Konrads nevø, Karl den Skallede.

De ble sjenerøst belønnet og Konrad ble tildelt mange grevskaper. Ludvig den Tyske konfiskerte hans bayerske len og landområder.

"Miracula Sancti Germani" kaller Konrad "Chuonradus princeps" (prins, hersker), når han registrerer hans ekteskap.

Ti år tidligere, etter ekteskapet med Adeleide (Aelis), en datter til greve Hugo av Tours fra Etichonen-familien, hadde han blitt innlemmet i nevøens rike som greve av Paris.

Konrad hadde følgende titler:
830 "Dux nobilissimus" (dvs. hertug) i Alemannia,
839 Greve i Argengau til etter 849.
839 Greve i Alpgau,
844 greve i Linzgau,

1495 Wikipedia.

1496 Bernd Schneidmüller: Die Welfen: Herrschaft und Erinnerung (819-1252). Kohlhammer, Stuttgart 2000, ISBN 3-17-014999-7.

849 greve av Paris.
Etter 860 greve av Auxerre som etterfølger til Karl den Skallede.»[1497]

(Barn XIX:174207, Far XXI:696825, Mor XXI:696826)

Gift med neste ane.

Barn:

Konrad II den Yngre av Burgund. Død før 873. (Se XIX:174207).

XX:348414 fm fm fm fm ff ff mm mm mm fm

Adeleide av Tours. Grevinne. Født omkring 820. Død omkring 866.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Adelheid av Tours (også Adelais, Aelis) († etter 866) var datter til greve Hugo av Tours (* ca. 780 - † 837) fra huset Etichonen og Ava († 839).

Hennes søster Ermengard (* ca. 800 - † 851) ble gift med keiser Lothar I av Franken (* 795 - † 855) i oktober 821 og plasserte hennes familie i sentrum av det karolingiske hoffet.

Gjennom Adeleides to ekteskap har hun en sentral plass i slekten til welferne, konradinerne, robertianerne og kapeterne.

Hun ble gift 1. gang med welferen Konrad I († etter 862), hvis søstre var
keiserinne Judith (Ludvig den Frommes 2. hustru) og
dronning Hemma (hustru til Ludvig den Frommes sønn, Ludvig den Tyske).
Det er ikke kjent når ekteskapet fant sted.

Konrad og Adelheid hadde minst tre sønner:
Konrad II, greve av Auxerre, 866 markgreve av Transjurania – stamfar til kongene av Burgund.
Hugo Abbas († 886), 865 greve av Auxerre, 866 markgreve av Neustria, greve av Tours og Angers.
Rudolf († før 864) abbed av Saint-Riquier, 849 abbed av Jumièges.
Sannsynligvis også
Welf II (kunne være en sønn av Konrads bror Rudolf),
842/850 greve im Linzgau, 852-858 greve av Alpgau,
den sannsynlige stamfaderen til de schwabiske welfene.
I tillegg hadde hun en datter med ukjent navn, gift med den landsforviste østfrankiske greven Udo og bestemor til den senere kong Konrad I.

Etter Konrads død ble hun gift 2. gang med Robert den Modige, greve av Wormsgau, greve av Tours og greve av Paris tidlig i 864.
Ekteskapet tok slutt etter godt to år da Robert døde i slaget ved Brissarthe.
Fra dette ekteskapet hadde hun to sønner:
Odo († 898), 888 konge av Frankrike.
Robert I († 923), 922 konge av Frankrike.

Etter hennes andre ektemann død og sønnen Roberts fødsel samme år, er Adelheid ikke lenger nevnt.»[1498]

(Barn XIX:174207, Far XXI:696827)

Gift med forrige ane.

XX:348677 fm fm fm fm ff mf ff ff fm ff

Sancho Garcés av Pamplona. Prins. Født omkring 840.

Fra engelsk Wikipedia, biografien til Onneca Fortúnez av Pamplona (oversatt):
Sancho var sønn til kong García Íñiguez av Pamplona.

Han var far til Aznar Sánchez av Pamplona som var gift med sin kusine, Onneca Fortúnez av Pamplona.

Fra engelsk Wikipedia, biografien til García Íñiguez I av Pamplona (oversatt):
«Sancho Garcés (* ca. 840(?)) var sønn til García Íñiguez av Pamplona (* ca. 810 - † 882) og hans ukjente hustru.

Han hadde sønnen
Aznar Sánchez av Larraún (* før 860), gift med sin kusine Onneca Fortúnez av Pamplona
i hennes 2. ekteskap.»[1499]

1497 Wikipedia.

1498 Wikipedia.

1499 Wikipedia.

(Barn XIX:174339, Far XXI:697353)

Gift

Barn:

Aznar Sánchez av Larraun. Født før 860. Levde mellom 882 og 890. (Se XIX:174339).

XX:348679 fm fm fm fm ff mf ff ff fm mf

Fortún Garcés den Enøyde av Pamplona. Konge. Død 922.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Fortún Garcés (baskisk: Fortun Gartzia) († 922) med kallenavnet "den Enøyde" (el Tuerto), senere "Munken" (el Monje) fra familien Íñiguez, konge av Pamplona (Navarra) fra 882 til 905. Han forekommer i arabiske opptegnelser som "Fortoûn ibn Garsiya".
Det er ukjent når Fortún ble født.»

T. v. Fortun Garces av Navarra (Eenciclopedia Navarra, ukjent kunstner). T. h. Leyre-klosteret, panteonet til Navarra-kongene (Yesa, Navarra, Spania). (Wikipedia).

«Han var den eldste sønnen til García Íñiguez (* ca. 810 - † 882), konge av Pamplona, og en kvinne ved navn Urraca, som kan ha vært barnebarn til Musa ibn Musa al-Qasawi, lederen av Banu Qasi-klanen.
Han var sønnesønn til Íñigo Arista (* 790 - † 851), den første kongen av Pamplona.
Fortún Garcés regjerte i omtrent tretti år, og skulle bli den siste kongen i Íñiguez-dynastiet.

Lite er kjent om hans tidlige liv.

Kong García Íñiguez hadde arbeidet mot et tettere forhold til kongeriket Asturias, og distanserte seg selv og sitt rike fra Banu Qasi-dynastiet som styrte landene nær Ebro-elven.

Han var involvert i gjentatte væpnede konflikter med de muslimske styrkene til Banu Qasi og Muhammad I, emiren av Córdoba,

Emiren invaderte Pamplona i år 860, tok Fortún til fange sammen med datteren Onneca Fortúnez i Milagro og tok dem som gisler til Córdoba.
Bakgrunnen for dette er uklar, det er mulig at han som gissel var borgen for sin far.
I Córdoba giftet Fortún sin datter med prins Abdallah, som senere ble emir av Córdoba.

Muhammad ibn Lubb, "Wali" av Zaragoza, beleiret og ødela til slutt slottet Aibar, noe som også førte til kongen García Íñiguez' død.

Etter farens død ble Fortún Garcés tillatt å vende tilbake til Pamplona for å ta hans plass som konge. Fortún Garcés regjerte med en politikk som var meget imøtekommende til Banu Qasi-klanens ønsker, noe som forårsaket sinne innen adelen i Pamplona. Han ville ofte trekke seg tilbake til klosteret i Leyre.

En drastisk endring skjedde i 905, da Sancho Garcés ble valgt av adelen i Pamplona til å erstatte Fortún Garcés som konge. Årsaken til denne avgjørelse ligger i det faktum at Sancho Garcés hadde en meget respektert militær prestisje og og at han hadde støtte fra viktige personer som Raymond I, greve av Pallars, Ribagorza, Galindo Aznárez II, greve av Aragon og Alfonso III, konge av Asturias.

Fortún var gift med Auria, hvis udokumenterte opprinnelse har vært utsatt for motstridige spekulasjoner.

Fortún Garcés trakk seg permanent tilbake til klosteret Leyre i 905, hvor han døde i 922.»[1500]

(Barn XIX:174340, Far XXI:697357)

Gift med neste ane.

Barn:

Onneca Fortúnez av Pamplona. Født omkring 850. Død etter 890. (Se XIX:174340).

XX:348680 fm fm fm fm ff mf ff ff fm mm

Auria av Pamplona. Dronningkonsort. Levde 848.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Auria – også kjent som Oria – var en tidlig dronningkonsort av Pamplona. Hun er bare kjent fra en enkelt historisk kilde, "Códice de Roda". Denne oppgir bare hennes navn, men nevner ikke hennes foreldre.

Hennes udokumenterte opprinnelse har vært utsatt for motstridige spekulasjoner.

Historikeren og professoren Antonio Rei har fremmet en hypotese om at hun kunne ha vært barnebarn til Musa ibn Musa ibn Qasi, mens genealogen Christian Settipani nevner den samme samt to andre alternativer som hennes mulige foreldre.

Hun giftet seg med kong Fortún Garcés av Pamplona, som døde i 922.

I følge "Códice de Roda" hadde de følgende barn:
Íñigo Fortúnez, gift med Sancha Garcés, datter til
García Jiménez av Pamplona og Onecca "rebell av av Sancosa".
Aznar Fortúnez; lite er kjent om ham.
Velasco Fortúnez, som hadde tre barn:
Jimena Velásquez, gift med Íñigo Garcés, sønn til García Jiménez av Paloma.
Toda Velásquez.
Sancha Velásquez.
Jiménez av Pamplona.
Lope Fortúnez.
Onneca Fortúnes (* ca. 848 - † etter 890).

I følge "Códice de Roda" giftet Onneca Fortúnez seg først med Abdullah ibn Muhammad al-Umawi av Córdoba og senere med Aznar Sánchez av Larraun, som hun hadde tre barn med, inklusive dronningkonsort Toda av Pamplona og kong Sancha av Pamplona.
Imidlertid har det blitt stilt spørsmål ved rekkefølgen av Onnecas ekteskap.
De samme gjelder hvorvidt det var Fortúns datter, Onneca som giftet seg med Abdullah.»[1501]

(Barn XIX:174340)

Gift med forrige ane.

XX:348681 fm fm fm fm ff mf ff ff mf ff

Galindo Aznárez I av Aragón. Greve. Død omkring 867.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Galindo I. Aznárez († etter 867) var greve av Aragón fra huset Galíndez på midten av 800-tallet. Han var sønn til greve Aznar I Galíndez.

Når og under hvilke omstendigheter Galindo overtok grevskapet Aragón er uklart. Hans far ble forvist av sin svoger, García Galíndez "den Onde", og hans bror, Centulio, ble myrdet. Muligens kunne han gjenvinne makten i Aragón med støtte fra kongene i Pamplona. Galindo ("Galindo gratia Dei comes") nevnes i tre bekjentgjørelser fra kong García Jiménez, datert til årene 858 og 860, som det førstnevnte vitnet som skjenker donasjoner til klosteret San Martín de Cillas. Antagelig var denne kongen identisk med far til barnebarnet Galindo II's hustru med samme navn. Videre ble sønnen Aznar II gift med en datter til kong García Íñiguez. Det er sannsynlig at Galindo utførte et politisk vekselspill mellom disse to kongene, som åpenbart konkurrerte om makten i Pamplona, for å vinne deres støtte.»

1500 Wikipedia.
1501 Wikipedia.

Klostret San Pedro de Siresa (Wikipedia).

«Videre ga Galindo ("Galindo Asinarii comes") to donasjoner til klosteret San Pedro de Siresa, hvorav den siste dateres til år 867 og samtidig var siste gang han nevnes. Dette dokumentet nevner kongene "Karlo rege in Franza", "Aldefoso filio Ardonis in Gallia Comata" og "Garsia Enneconis in Pampilona" som samtidige herskere. Dette representerer også den siste betraktning av en frankisk konge i bekjentkjørelene fra grevene i Aragón.

Galindo Aznárez og en ukjent kvinne hadde sønnen Aznar Galíndez II som ble hans etterfølger.

Han ser ut til å ha hatt minst ett barn til: et "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) fra 867 nevnes en svigersønn, "kong Sancho", som flere lærde har identifisert som Sancho Garcés, den yngre sønnen til García Íñiguez av Pamplona, far til Aznar Sánchez fra Larraun og farfar til dronning Toda Aznárez av Pamplona.»[1502]

(Barn XIX:174341, Far XXI:697361)

Gift

Barn:

Aznar Galíndez II av Aragón. Død før 893. (Se XIX:174341).

XX:348683 fm fm fm fm ff mf ff ff mf mf

García Íñiguez av Pamplona. Konge. Født omkring 810. Død 882.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«García Íñiguez I (baskisk: Gartzea Eneko) (* ca. 810 - † 882), også kjent som García I var den andre kongen av Pamplona fra 851-2 til han døde.

Han var sønn til Íñigo Arista (* ca. 790 - † 851/852), den første kongen av Pamplona. Han ble utdannet i Córdoba og var en vellykket militær leder som ledet rikets militære felttog de siste årene av sin fars liv.»

1502 Wikipedia.

Garcia Iñiguez, dem andre kongen av Pamplona, sønn til Iñigo Arista (Wikipedia).

«Han ble utdannet i Córdoba, som gjest ved hoffet til emiren av Córdoba og var sønn til Íñigo Arista, den første kongen i et baskisk dynasti som styrte i Pamplona fram til slutten av det 9. århundre. Da faren ble rammet av lammelse i 842, ble han regent i kongedømmet (eller kanskje medregent med sin onkel Fortún Íñiguez). Han og hans slektning "Musa ibn Musa ibn Qasi" fra "Banu Qasi" gjorde opprør mot emiren av Córdoba i 843. Dette opprøret ble slått ned av Emir Abd ar-Rahman II, som angrep kongeriket Pamplona, beseiret García alvorlig og drepte Fortún. Ved farens død i 851-85/2 (237 A.H. (islamsk kalender)) overtok han Pamplonas krone.

Etter at Íñigo Arista døde, førte Banu Qasi-lederen Musa ibn Musa ibn Qasi en politikk med nærmere troskap til Muhammad I av Córdoba, hvorpå García måtte se til det kristne Asturias for en alliert. I 859 tok vikingene García til fange og førte ham sannsynligvis langt bort fra hans baskiske rike, Pamplona, til i et sted i det andalusiske hjertet. De krevde massive løsepenger, omkring 70 000 gulldinarer. Senere samme år angrep Musa ibn Musa den pamploniske byen Albelda. García og hans nye allierte, Ordoño I av Asturias. tildelte sammen Musa et knusende nederlag og drepte, sies det, 10.000 av hans magnater (stormenn) i slaget ved Albelda. Dette provoserte Mohammed I av Córdoba til å gjøre et plyndringstokt, og året etter, i 860, ble Garcias sønn og arving, Fortún, fanget og fengslet av Mohammed I av Córdoba.

Fortún vansmektet i Córdoba de neste 20 årene. I 870 dannet García en allianse med den muslimske opprøreren Amrus ibn Umar ibn Amrus, som hadde drept Garcias nevø Musa ibn Galindo av Huesca, og inngikk året etter tilsynelatende en ny allianse med sønnene til Musa ibn Musa, nå i opprør mot Córdoba.

Garcias død har vært gjenstand for vitenskapelig uenighet, et resultat av manglende kilder fra de siste årene av hans regjeringstid. Kildemangelen etter 870 førte til antagelsen at han døde det året mens hans eldste sønn og arving var i hendene på hans fiender. Det ble hevdet at García Jiménez styrte riket som regent og at Garcias sønn, Fortún Garcés, overtok styret etter løslatelsen i 880. Det finnes imidlertid ingen bevis for et slik regentskap, og Sanchéz Albornoz har sitert bevis om at García fortsatt levde da sønnen kom tilbake. Dermed er det sannsynlig at Balparda gjenga en korrekt tradisjon da han foreslo at García og hans allierte, Umar ibn Hafsun, utkjempet et slag ved Aibar, ikke langt fra dagens Lumbier, mot troppene til emiren av Córdoba i 882, og at García døde der (selv om alderen han angir, 84 år, er tydelig overdrevet).

Identiteten til Garcias hustru eller hustruer er lite dokumentert, og har vært utsatt for mye spekulasjoner. En udatert bekreftelse fra et tidligere tapt "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) henviser til kong García og dronning Urraca Mayor, og dette antas av noen å henvise til García Íñiguez og en ellers ukjent hustru, Urraca. Kun basert på hennes navn og at en av sønnenes het Fortún, et vanlig navn i Banu Qasi-dynastiet, har det blitt hevdet at Urraca kunne ha vært et barnebarn til Musa ibn Musa ibn Qasi, lederen av Banu Qasi-klanen. Andre historikere har foreslått andre foreldre, eller antydet at dokumentet ikke refererer til García Íñiguez, men til García Sánchez II av Pamplona og hans mor, dronning Urraca Fernández. En annen mulig hustru er "infanta" Leodegundia, datter til Ordoño I av Asturias. Det er kjent at hun giftet seg med en hersker over Pamplona som ikke er oppført i den primære kilden, og García Íñiguez er en av de som det spekuleres i å ha vært denne prinsen.

Han hadde barna (minst):
Fortún Garcés († 922), konge av Pamplona fra 870 til 905, gift med Auria.
Onneca Garcés (* ca. 838), gift med Aznar Galíndez II, greve av Aragon.
Sancho Garcés (* ca. 840), far til Aznar Sánchez de Larraun.

Fortúns datter, Onneca Fortúnez, ble gift med sin fetter, Sanchos sønn Aznar Sánchez, i hennes andre ekteskap.

Han kan også ha vært far til Jimena, som giftet seg med kong Alfonso III av Asturias mellom 26. mai og 20.

desember 873. Jomena og Alfonso nevnes første gang i 874 da de sammen gir en donasjon til katedralen i Santiago de Compostela. Hennes navn og mannens status som den fremste monarken i det kristne Iberia antyder at hun bør ha kommet fra det høyeste skiktet i Pamplona-samfunnet, selv om noen i stedet har plassert henne i Jimenez-dynastiet. „[1503]

(Barn XIX:174342, Far XXI:697365)

Gift

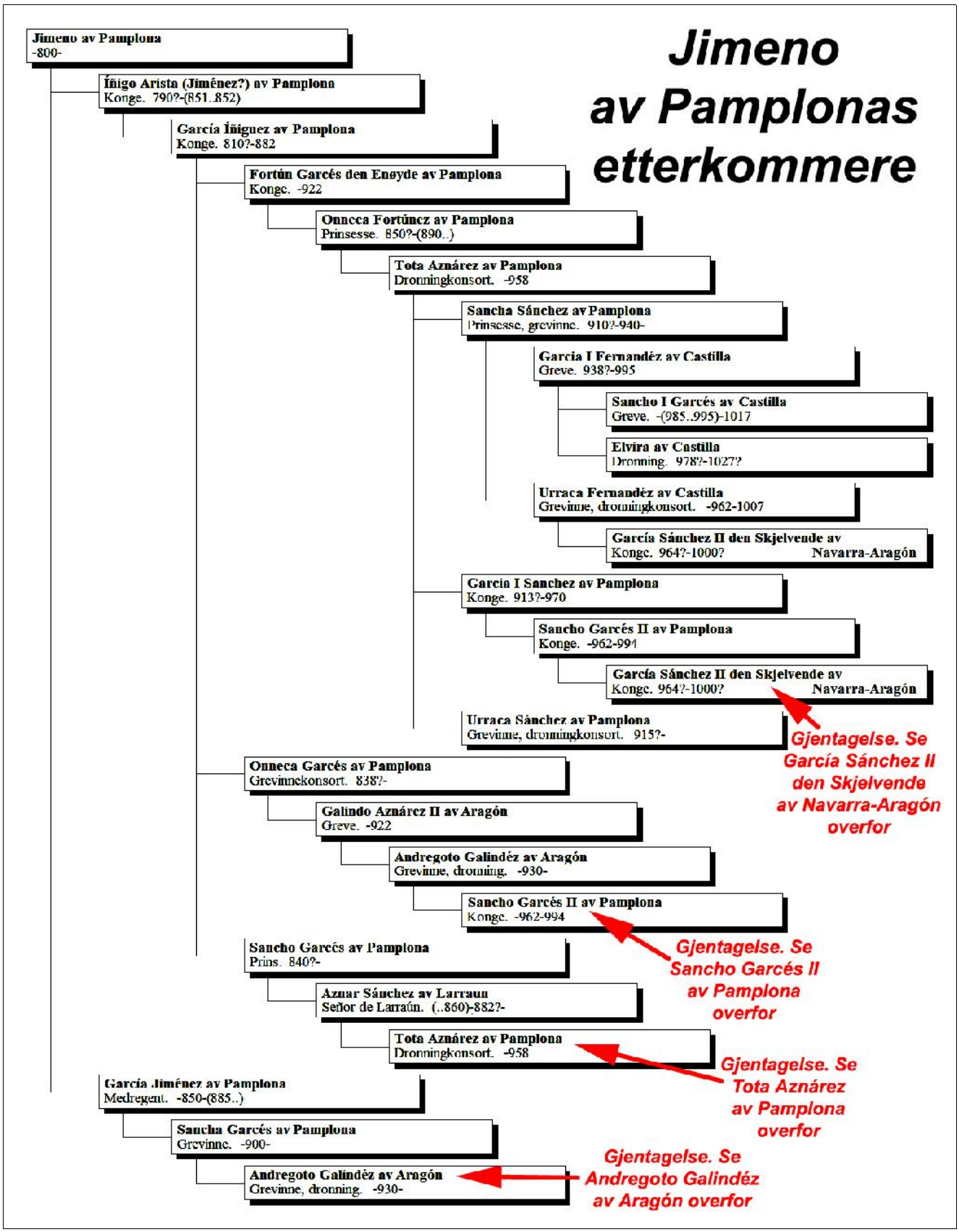
Barn:

Fortún Garcés den Enøyde av Pamplona. Død 922. (Se XX:348679).
Onneca Garcés av Pamplona. Født omkring 838. (Se XIX:174342).
Sancho Garcés av Pamplona. Født omkring 840. (Se XX:348677).

XX:348685 fm fm fm fm ff mf ff ff mm ff

Jimeno av Pamplona. Levde 800.

[1503] Wikipedia.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Jimeno (Ximeno) I må ha levd på 800-tallet og var far til García Jiménez fra Pamplona. Til tross for at forskjellige biografiske detaljer er opprettet, er det ingen entydige opptegnelser om hans eksistens bortsett fra patronymikonet til hans sønner, García og Íñigo Jiménez, som indikerer en far ved navn Jimeno. I 850 mottok det franske hoffet utsendinger fra Induo og Mitio, "hertuger av Navarra", og det er antatt at disse navnene representerer navnene til Íñigo Arista og Jimeno, men Sánchez Albornoz argumenterte mot denne identifikasjon. Det har også blitt antydet at han, i likhet med sin sønn, García,, kan ha vært hersker over "en annen del av kongedømmet" Pamplona, alternativt at han var regent over hele kongedømmet (noe det ikke finnes bevis for). Hans hypotetiske fyrstedømme har blitt plassert rundt Álava, der en greve Vela Jiménez, som tradisjonelt antas å ha vært hans sønn (igjen basert på patronymikon), regjerte.

Noen ganger har han blitt beskrevet som Jimeno den Sterke, men dette skyldes forveksling med en langt tidligere person med det navnet. Han presenteres også noen ganger som Jimeno Garcés på grunn av hypoteser om hans opprinnelse. Troen på at han var slektning av Íñigo I Arista, har ført til forskjellige rekonstruerte stamtavler, som har fylt hullene med ellers ukjente eller kronologisk feilplasserte individer, den vanligste versjonen gjør ham til sønn av en García Jiménez, noe gjør "Garcés" til patronymikon av Jimeno

Om han herstet ble han tilsynelatende etterfulgt i fyrstedømmet av sønnen García Jiménez. Det er beaktelsesverdig at han er den tidligste dokumenterte forfaderen til "Jiménez"-dynastiet som fortrengte dynastilinjen til Arista i 905 og regjerte i Panplona/Navarra til 1234.

Det finnes ingen kilder vedrørende hans hustru, selv om historikeren Justo Pérez de Urbel har antydet at han var den ikke-navngitte prinsen av Pamplona som giftet seg med Leodegundia Ordoñez, en datter til kong Ordoño I av Asturias. Sánchez Albornoz er overbevist om at Leodegundia giftet seg med en konge av Pamplona, som nevnt i "Códice de Roda", hvor hun kalles Domna Leodegundia Regina. Likevel tror han at hun ville ha giftet seg med en regjerende konge, ikke med Jimeno av Pamplona,. Jimeno ville også ha vært mye for gammel for henne. Han anser at den mest sannsynlige kandidaten ville ha vært enten García Íñiguez eller sønnen Fortún Garcés.

Jimeno hadde minst to barn som er dokumentert:
García Jiménez som tilsynelatende etterfulgte ham.
Íñigo Jiménez, utpekt som bror til García Jiménez i "Códice de Roda".

Det har også blitt antydet at han var far til to andre barn, selv om begge hypotesene er bestridt:

Vela Jiménez, grunnlegger av Vela-klanen. Forbindelsen er ikke bevist, men er blitt spekulert på basert på hans patronymikon, geografi og kronologi.

Oneca, hustru til greve Diogo Fernandes, foreldre til flere barn, inkludert en Jimeno, Leodegundia og grevinne Mumadona Dias. Denne identifikasjonen er knyttet til Pérez de Urbels hypotese om at Leodegundia Ordoñez var Jimenos hustru, men andre tildeler Oneca andre foreldre og antyder at Leodegundia kan ha giftet seg med kong García Íñiguez av Pamplona.»[1504]

(Barn XIX:174343)

Gift

Barn:

Íñigo Arista (Jiménez?) av Pamplona. Født omkring 790. Død mellom 851 og 852. (Se XXI:697365).
García Jiménez av Pamplona. Levde 850. Død etter 885. (Se XIX:174343).

XX:348801 fm fm fm fm ff mf mf ff ff ff

Ordoño I av Asturia. Konge. Født omkring 821 i Oviedo. Død 27.05.866 i Oviedo.

Ordoño, «folkets far», var konge av Leon i 850.

Han var tapper og måtte kjempe mot baskerne. Dette hindret ham fra å dra fordel av de stridigheter som lammet kalifatet i Córdova

Han var gift med Muña.[1505]

1504 Wikipedia.

1505 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 952. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 66.

Ordoño I av Asturia. i Tumbo A, katedralen Santiago de Compostela. (Wikipedia).

Fra engelsk og spansk Wikipedia (oversatt):

«Ordoño I (* ca. 821 - † 27.05.866) var konge av Asturias fra 850 til sin død.

Han var sønn til Ramiro I av Asturia (* ca. 790 - † 850).

Ordoño ble født i Oviedo, hvor han tilbrakte sitt tidlige liv ved hoffet til Alfonso II. Han var trolig knyttet til kronen fra tidlig alder. Han vokste sannsynligvis opp i Lugo, hovedstaden i provinsen Galicia, hvor hans far, Ramiro, hadde blitt utnevnt til guvernør. Der ble han utdannet, blant annet innen militærkunst.

Ordoño ble utnevnt til guvernør i Galicia da faren dro til Vardulia for å gifte seg med Paterna (hans andre hustru). Mens han var borte, døde Alfonso, og adelen valgte kongens svoger, greve Nepocian, til konge. Ordoño begynte umiddelbart å reise en hær for å hjelpe sin far med å kreve tronen. Han kunne imidlertid ikke forlate sin stilling i Galicia for å hjelpe, og hans hær forble ubrukt. Da faren til slutt seiret, bekreftet han Ordoño i sin hittil temporære stilling.

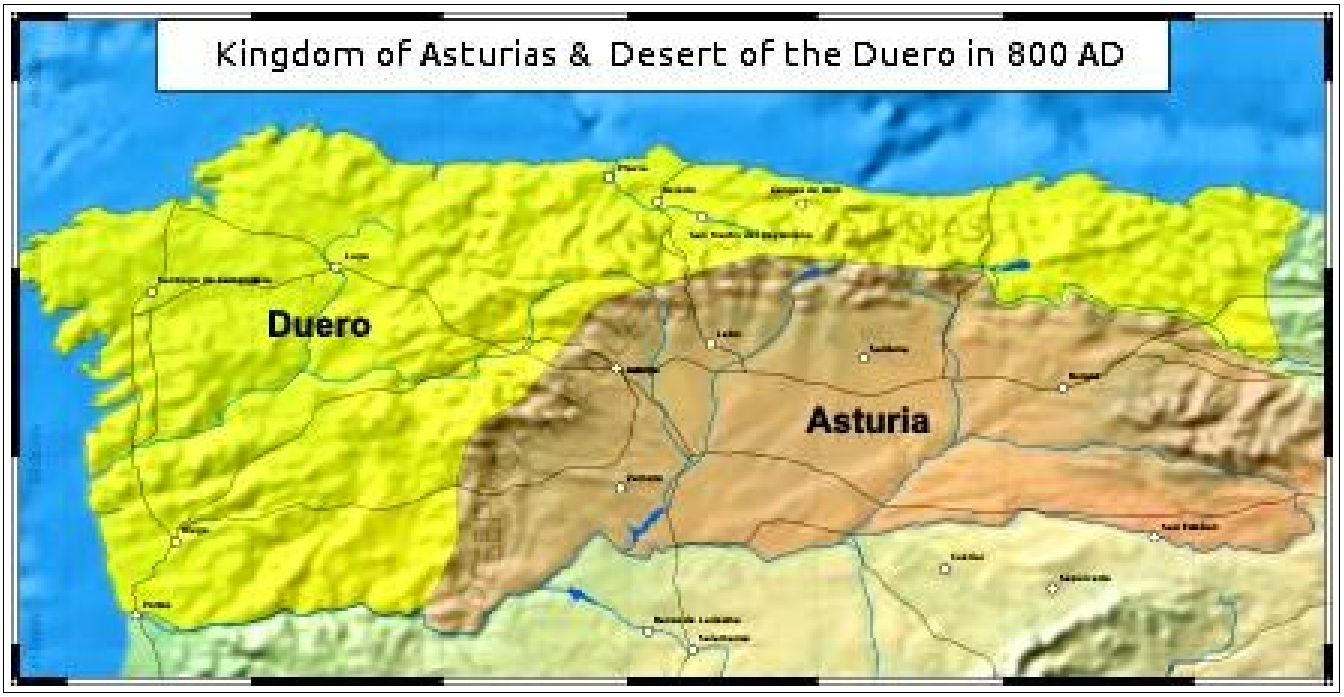
Han etterfulgte sin far, Ramiro I, som døde 01.01.850. Derved ble han den første kongen i Asturia som fikk tilgang til tronen ved arv, ikke ved valg av adelen. Kort tid senere måtte han møte et opprør av baskerne, sannsynligvis støttet av "Banu Qasi" i Zaragoza. Etter å ha slått ned opprøret, og kommet tilbake til Oviedo, fikk han nyheter om at muslimene hadde til hensikt å angripe Bardulias. Før maurene nådde å angripe, møtte han dem nær Ebro og beseiret dem.

Disse seirene betydde lite på sikt, da guvernøren i Zaragoza, Musa ibn Musa, bestemte seg for å befeste byen Albaida (den nåværende Albelda de Iregua). I møte med den fare som dette utgjorde for hans interesser, allierte han seg med García Íñiguez de Pamplona, beleiret og ødela senere byen og beseiret Musa ibn Musa i slaget ved Albelda i 859. I forholdet til Al-Andalus, støttet han Mozarabic av Toledo som gjorde opprør mot autoriteten til emiren av Córdoba, noe som førte til nederlaget i slaget ved Guadalacete i 854. Dette tvang ham til å konsolidere seg i området mellom Duero og Cantabrian-fjellene, og å befolke og befeste byene León, Astorga, Amaya og Yours til forsvar av riket.

Han hadde til hensikt å utvide erobringene på bekostning av den arabiske herren i Tudela og dermed kontrollere all tilgang til Navarra og Baskerland, men emiratet i Córdoba svarte med invasjon og plyndring av Álava. I Bureba beseiret araberne Rodrigo, den første greven. av Castilla, og satt "Reconquista" tilbake i årevis.

I ekteskapet med Nuña, hvis families opprinnelse ikke er kjent, var det minst seks barnt:

Ordoño I, syk av gikt, døde i byen Oviedo 27.05.866.»

Kart over kongeriket Asturia og Duero-ørkenen i 800 e.Kr. (Wikipedia).

«Repoblación var gjenbefolkning av et stort område mellom elven Duero og de kantabriske fjellene, som hadde blitt avfolket i tidlige år av "Reconquista".

I regjeringstiden til Alfonso I i Asturia (739-757) hadde de kristne, gjennom en rekke vellykkede militære felttog mot maurene, gjenerobret Galicia, La Rioja og León og brakt befolkningen i de nordlige regionene fast under deres kontroll. Dette forlot provinsene stort sett tomme for menneskelig bosetning og skapte en buffersone mellom maurere og kristne. Denne regionen ble kalt Duero-ørkenen. Sonen ble stående urørt i nesten et århundre mens Alfonsos etterfølgere fokuserte sin energi på Vasconia og Galicia.

Det var under regjeringen til Ordoño I i Asturia (850-866) at gjenbefolkningen av den ubebodde sonen startet. Ordoño begynte å avansere i sør og befolket på nytt byene Tui, Astorga, León og Amaya. Menneskene som kom ned fra fjellene i nord til de ubebodde dalene ble kalt "foramontanos", som betyr "ut av fjellene." Blant rutene "foramontanos" tok var den mellom Cabuérniga og Campo de Suso, som ble fulgt så tidlig som i 824, da den nye befolkningen i Brañosera mottok den eldste kjente "fwero" i spansk historie. (et spansk juridisk begrep. Ordet kommer fra "Latin forum", en åpen plass som brukes som marked, tribunal og møteplass).

Ønsket om nyere, mer fruktbare jordbrukssoner i elvedalene i Ebro og Duero var den viktigste drivende faktoren i utvandringene. Fra denne tiden ble kongeriket i økende grad kjent som León og i 910, da Ordoños sønn, Alfonso III, døde ble kongeriket delt. Mens Fruela II fortsatte å herske i Asturia, regjerte brødrene García og Ordoño i León og Galicia. Repoblación var da fullført.

Uansett, den såkalte Duero-ørkenen ble aldri fullstendig avfolket, da arkeologisk forskning har vist at området fortsatt var befolket, så det som sannsynligvis skjedde var at disse områdene i "ørkenen" ikke lenger var underlagt domenet til noen form for regjering, kongerike eller herre i denne perioden.»[1506]

(Barn XIX:174401, Far XXI:697601)

Gift med neste ane.

Barn:

Alfonso III den Store av León, Galicia og Asturia. Født omkring 848. Død 20.12.910 i Zamora. (Se XIX:174401).

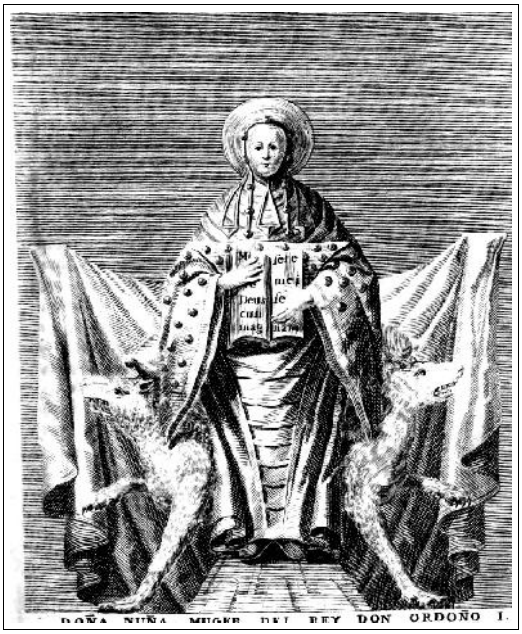
XX:348802 fm fm fm fm ff mf mf ff ff fm

Nuña av Astoria. Dronningkonsort. Levde 850.

Fra spansk Wikipedia (oversatt):

«Nuña (eller Muniadona) av Asturia var dronningkonsort av Asturia i hennes ekteskap med kong Ordoño I av Asturia og mor til Alfonso III den Store, konge av Asturia.»

1506 Wikipedia.

Gravering som representerer dronning Nuña, hustru til kong Ordoño I av Asturia og mor til Alfonso III den Store, konge av Asturia. (Antonio Marin: "Memorias de las Reinas Católicas. Historia genealógica de la Casa Real de Castilla y León." Enrique Flórez. Madrid. Antonio Marín. 1770, p. 69. (La Biblioteca de Catalunya, via Google Books). (Wikipeda).

«Hennes fødselsdato og familiens opprinnelse er ukjent, selv om det er en hypotese om at hun var søster til Gatón del Bierzo.

Hun giftet seg med kong Ordoño I av Asturias, sønn til Ramiro I av Asturia. Hennes navn vises på en rekke dokumenter utstedt av hennes mann.

Hun ga forskjellige donasjoner til kirkene i Santiago, Oviedo og klosteret San Julián de Samos.

Nuña og Ordoño hadde minst seks barn.

Alfonso III av Asturias (* ca. 848 - † 910). Han arvet tronen til Asturia ved farens død og giftet seg med Jimena, som han hadde barn med. Han ble gravlagt i kongenes panteon i katedralen i Oviedo.

Bermudo Ordóñez. Da broren Alfonso III besteg tronen, gjorde han opprør mot ham. Han var den eneste av kongens brødre som slapp å bli blindet. Ifølge "Sampiro Chronicle" gikk Bermudo i eksil i Coimbra hvor han døde kort før desember 928. Da ser ut til at Oneca – som kan ha være datter til Leodegundia, og sannsynlig datter til kong Ordoño I, og derfor søster til denne Bermudo og hustru til greven Diego Fernández – ga en donasjon til klosteret Lorvão for sjelen til Veremudos' minne som ofte har blitt forvekslet med kong Bermudo II av León, men som i realiteten refererer til denne "infante" som bodde i grevskapet Portucalense. ("Infante" var en spansk og portugisisk tittel for prinser og prinsesser av kongehuset, bortsett fra den spanske kronprinsen alt. Kronprinsessen).

Nuño Ordóñez, Fruela Ordóñez og Odoario Ordóñez gjorde opprør sammen med sin bror Bermudo mot Alfonso III som beordret at de skulle blindes.

Hun kunne også være mor til:

Leodegundia Ordóñez, gift med en "infante" eller adelsmann fra Pamplona, da kong Ramiro II av León i et vitnemål refererer til en av døtrene til Oneca og greve Diego Fernández, som omtaler Leodegundia som sin tante.

Datoen for hennes død er ukjent. Hun ble gravlagt i kongenes panteon i kapellet til "Nuestra Señora del Rey Casto" i katedralen i Oviedo, hvor hennes ektemann, kong Ordoño I, og hennes sønn, Alfonso III, også ble gravlagt.»[1507]

(Barn XIX:174401)

Gift med forrige ane.

XX:349445 fm fm fm fm fm fm ff ff fm ff

Eberhard av Friuli. Markgreve. Født omkring 810. Død 16.12.866.

Eberhard var markgreve eller hertug av Friuli.

Han var sønn til en frankisk adelsmann og bror til hertug Berengar av Septimanien som døde i 835. Angivelig var han sønnesønn til Desiderius, longobardenes høvding.

Eberhard kom til Italien ca. 830 og fikk før 836 den orientalske mark. Som Lothars vasall forvaltet han markgrevskapet Friuli og hadde store gods i områdene ved mitre og nedre Maas i Flandern. Han tilhørte rikets mest

[1507] Wikipedia.

ansette menn, kjent for sin gjestfrihet. Eberhard holdt hoff i Cividale og i sitt slott Musetre, hvor han samlet sin tids lærde menn. Sedulio Scota var sanger ved hans familiebegivenheter. I (Wiener) Jahrbuch für vaterland Geschichte nevnes «Fünf Gedichte des Sedilius an der Markgraf von Friaul».

Han var tilstede ved riksdagen i Diedenhofen i mai 836 og møtte i 842 i Clamey ved Yonne hos Lothar som utsending. Eberhard var frankernes seierrike fører i kampene mot slavere og sarasenere.

Eberhard stiftet klosteret Cyssoing ved Ryssel i Flandern i 854 som ble hans siste hvilested.[1508]

Eberhard, herdug av Frioli (Wikipedia),

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Eberhard (* 810 - † 16.12.866 i Italia) (familien Unruochingen) var markgreve av Friuli fra 828 til han døde.
Eberhard var sønn til Unruoch II, greve av Ternois.

Keiser Ludvig den Fromme utnevnte ham som etterfølger til markgreve Balderich av Friuli, som ble avsatt på riksforsamlingen i Aachen i februar 828, beskyldt for ikke å ha avverget det ødeleggende angrepet fra Khan Omurtag og hans bulgarere i Pannonia sommeren 827.
Riktig nok ble Balderichs store område samtidig delt inn i fire grevskap: Friuli med Istria, Carantania, Carniola med Liburnia (frankiske Kroatia) og Savia.

Ca. 836 giftet han seg med Gisela (* sent 819/822 - † etter 01.01.874), datter til Ludvig den Fromme i hans andre ekteskap med Welfin Judith.

Eberhard og Gisela hadde fem sønner og fem døtre. En av sønnene, Berengar, ble senere konge av Italia og keiser av Romerriket.

Eberhard var høyt utdannet og venn med Hrabanus Maurus, Hinkmar von Reims og Hartgar von Liège.

Han grunnla Cysoing Abbey nær Lille, hvor han og hans hustru også ble gravlagt.»[1509]

(Barn XIX:174723, Far XXI:698889)

Gift mellom 836 og 840 med neste ane.

Barn:

Unruoch III av Friuli. Født omkring 840. Død 874. (Se XXI:693727).
Berengar I av Italia. Født omkring 850. Død 07.04.924. (Se XIX:174723).

XX:349446 fm fm fm fm fm fm ff ff fm fm

Gisela av Franken. Grevinne. Født omkring 820. Død etter 01.07.874.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Gisela, også Gisla, (fransk Gisèle) (* ca. 819/822 - † etter 874) var datter til keiser Ludvig den Fromme (* 778 - † 840) og hans hustru Judith (* 795/797 - † 843).»

1508 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 123. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 49, 56.

1509 Wikipedia.

Gisela og hennes ektefelle Eberhard. markgrave av Friuli (Larouche Larouche). (Wikipedia).

«Gisela giftet seg før år 840, sannsynligvis ca. 836, med Eberhard, markgreve av Friul.

De hadde ti barn:
Eberhard (* 837 - † etter 20.06.840).
Ingeltrud von Friuli (ca. * 836 - † 867),
gift ca. 830-886 med Henrik, markgreve av Neustria.
Unruoch III (* ca 840 - † 874), gift med Ava av Tours.
Berengar I (* ca. 843 - † 924), gift med Bertila von Spoleto,
i 888 valgt til konge av Lombardene i Pavia og til romersk-tyskkeiser i 915.
Adalhard († etter 01.07.874). Abbed av Cysoing.
Rudolf († 01.05.892). Abbed av Cysoing og Saint-Vaast d'Arras.
I 883 mottok han Artois og Ternoise, av Karlmann som
Baldwin II konfiskerte ved hans død.
Alpais, døde ung og ble gravlagt i klosteret Sainte-Calixte de Cysoing.
Heilwig av Friuli (* ca. 855 - † ca. 895),
gift ca. 874 med Huchald (Hucbald) av Ostervant († etter 890)
og deretter muligens med Roger I (* ca. 867 - † 926), greve av Laon.
Gisela († ca. 863), nonne i klosteret San Salvatore i Brescia.
Judith av Friuli (* ca. 863 - † 881), hustru til Konrad II,
markgreve av Transjurania og greve av Auxerre.

I 836 ga Ludvig den Fromme datteren Gisela og ektemannen Eberhard av Friuli byene Ascq, Flers og Gruson som medgift.

Sammen med ektemannen grunnla Gisela klosteret Sainte-Calixte de Cysoing. Som lekfolk, orienterte de seg mot åndelige verdier og fulgte derved Karl den Stores hov som forbilde.»[1510]

(Barn XIX:174723, Far XXI:698891, Mor XXI:698892)

Gift mellom 836 og 840 med forrige ane.

XX:349447 fm fm fm fm fm fm ff ff fm mf

Suppo II av Spoleto. Hertug. Født 835. Død 885.

Det var hans fetter som var hertug av Spoleto.

Mogens Bugge oppgir i «Våre forfedre» at Bertilas far, Suppo, var markgreve av Spoleto fra 822 til 824 og at han døde det året. Denne Suppo må i så fall minst ha vært hennes farfar.[1511]

1510 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 125. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 56, 60. Wikipedia.

1511 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 303. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 56.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Suppo II (* 835 - † 885) var greve av Parma, Asti og Torino og tilhørte Supponid-familien.
Han var sønn til Adelchis I (eller Adelgis) av Spoleto († ca. 861), greve av Parma, hans mor er ukjent.
Engelberga, hustru til til Ludvig II, kan ha vært hans søster.

Han må ikke forveksles med hans fetter, hertugen Suppo II (III) av Spoleto († 879), sønn til Maurigo, hertug av Spoleto (italiensk Wikipedia)!
Engelsk Wikipedia fører – vel feilaktig – at hans fetter også var sønn til Adelchis I, men Adelchis I føres også som far til greven Suppo II med en advarsel om ikke å forveksle greven Suppo II med hertugen Suppo II (III).

Sammen med sin fetter, Suppo III, var han den øverste legmagnaten i Italia under Ludvigs regjeringstid.

Suppo hadde 4 sønner:
Adelchis II av Spoleto, Arding, Boso og Wifred,
og datteren
Bertila (* ca. 860 - † før 01.12.915, gift med Berengar I av Italia (* ca. 845 - † 07.04.924).»[1512]

(Barn XIX:174724, Far XXI:698893)

Gift

Barn:

Bertila av Spoleto. Født omkring 860. Død før 01.12.915. (Se XIX:174724).

XX:349449 fm fm fm fm fm fm ff ff mf ff

Hugbert av Arles. Hertug. Død 864.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Hugbert av Arles († 864 nær Orbe) fra Bosonid-familien var sønn til greve Boso av Arles († før 855) og gjennom sin søster, Theutberga, svoger til kong Lothar II av Lothringen.

Han var en av Lothars viktigste allierte frem til at Theutberga ble fordrevet på grunn av utukt, bl. a. med hans bror.

Det er flere hovedforklaringer til at Lothar forsøkte å oppnå skilsmisse fra Theutberga, alle gitt i "The divorce of King Lothar" av Stone og West, (fra Engelsk Wikipedia):
Den skiftende politiske betydningen av Theutbergas familie, nærmere bestemt Hugberts.
Alternativt kan vi se Lothar som motivert mot Hugbert hvis politiske verdi forsvant etter Orbe-traktaten. Dette gjorde Theutberga til en uønsket arv etter en utdatert allianse. Innen 860 hadde Hugbert blitt betydelig svekket politisk etter at områder under hans kontroll hadde blitt fjernet fra Lothars rike. Mangelen på makt støttes ytterligere av manglende motstand mot Lothar i 860, mens Hugbert hadde flyktet til Vest-Franken.

Hugbert var legabbed av Saint-Maurice i Valais og hertug av Transjurania, og kontrollerte dermed den nordlige adgangen til Alpene ved Sankt Bernardspasset.

Etter at Lothar forskjøv Theutberga, reiste han seg mot Lothar, byttet side og sluttet seg til Karl den Skallede. Da Lothar deretter avstod landet omkring Genève, Lausanne og Sion til sin onkel Ludvig den Tyske i 859, ble Hugberts situasjon kritisk.

Ludvig overlot kampen mot den opprørske Hugbert til welferen Konrad II av Auxerre, som beseiret Hugbert i 864. To år senere ble Konrad innsatt som Hugberts etterfølger med tittelen markgreve.

I 864 ble Hugbert en kort tid legabbed i Lobbes kloster, som han – på grunn av sin overdrevne livsstil og til tross for hans tidlige død – førte inn i en langvarig krise.

Hugbert hadde sønnen
Theotbald av Arles (* 850/860 - † 887/895), gift med Bertha av Lothringen,
datter til Lothar II av Lothringen.»[1513]

(Barn XIX:174725, Far XXI:698897)

Gift

Barn:

Theobald av Arles. Født mellom 850 og 860. Død mellom 887 og 895. (Se XIX:174725).

XX:349451 fm fm fm fm fm fm ff ff mf mf

Lothar II av Lothringen. Konge. Født omkring 835. Død 08.08.869 i Piacenza.

1512 Wikipedia.
1513 Wikipedia.

Lothar var konge av Lothringen fra 855 og av Burgund fra 863.

Da hans far døde i 855 ble landet delt mellom hans 3 sønner. Lothar ble konge over den nordlige del av Lothringen, det smale fransk-tyske grenseområde som etter ham har fått navnet «Lotharingen». Etter hans død ble Lothringen delt mellom Frankrike og Tyskland ved forliket i Merseburg i 870. Det meste av Lothringen ble tysk, men det ble senere stadig kjempet om området med vekslende resultat.[1514]

T. v. Seglet til Lothar II av Lothringen. T. h. Vannprøve (vann-ordal), miniatyr fra Luzerner Schilling. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Lothar II (* 835 - † 08.08.869) var konge av Lothringen fra 855 til sin død.

Han var den andre sønnen til keiser Lothar I (* 795 - † 855) og Ermengarde av Tours (* ca. 800 - † 851).

Han var gift med Theutberga († 875), datter til Boso den Eldre.

Av politiske årsaker fikk hans far Lothar gift med Theutberga i 855. Bare noen få dager før sin død senhøsten 855 delte keiser Lothar I sitt rike, Midt-Franken, mellom sine tre sønner, en deling kjent som Prüm-traktaten.

Lothar II mottok Midt-Franken-området vest for Rhinen som strekte seg fra Nordsjøen til Jura-fjellene, kjent som "Regnum Lotharii" og tidlig på 1000-tallet som Lothringen eller Lorraine (en betegnelse som senere bare gjaldt hertugdømmet Lorraine).

Hans eldste bror Ludvig II mottok Nord-Italia og tittelen keiser, hans yngre bror Karl de vestlige delene av farens domener, Burgund og Provence.

Da hans bror, Karl, døde i 863, la Lothar noen land sør for Jura til sitt rike, men bortsett fra noen få ubetydelige felttog mot de normanniske piratene ser det ut til at han har gjort lite for regjering eller forsvar. Trettiseks av Lothar II's kongelige "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) har overlevd.

Theutberga var ikke i stand til å føde barn, og Lothars regjeringstid var hovedsakelig opptatt av hans forsøk på å få deres ekteskap annullert og hans forhold til sine onkler, Karl den Skallede og Ludvig den Tyske ble påvirket av hans ønske om å få deres støtte. Selv om krangel og forsoning mellom de tre kongene fulgte i rask rekkefølge, kan det generelt sies at Ludvig gikk inn for annullering mens Karl motsatte seg dette, mens ingen av dem overså at Lothar ikke hadde noen sønner til å arve hans land rike.

Lothar, hvis ønske om annullering var foranlediget av hans hengivenhet for sin elskerinne, Waldrada († etter 868), utstøtte Theutberga, men hennes bror, Hucbert, tok til våpen på hennes vegne, og etter at hun hadde underkastet seg vannprøven (vann-ordal), ble Lothar tvunget til å ta henne tilbake i 858.

En gudsdom eller et "ordal" (middelalderlatin "ordalium") var en rettsavgjørelse ved et på forhånd avgjort guddommelig tegn eller inngrep som utfallet av en bestemt prosedyre, og som ble regnet som bevis for rett eller urett i en bestemt sak. En slik prosedyre innebar ofte at en part for eksempel beviste sin uskyld eller arverett ved å gjennomgå en risikofylt eller potensielt dødbringende prøve, under den antatte forutsetning at en guddom bistod.

Gudsdom er en oversettelse av det mellomlatinske "iudicium dei" eller "iudicium divinum", som ble overtatt i europeiske folkespråk under innflytelse av ordformer som det gammelhøytyske "ordel", det gammelengelske "ordal" og det mellomlavtyske "godis ordil".

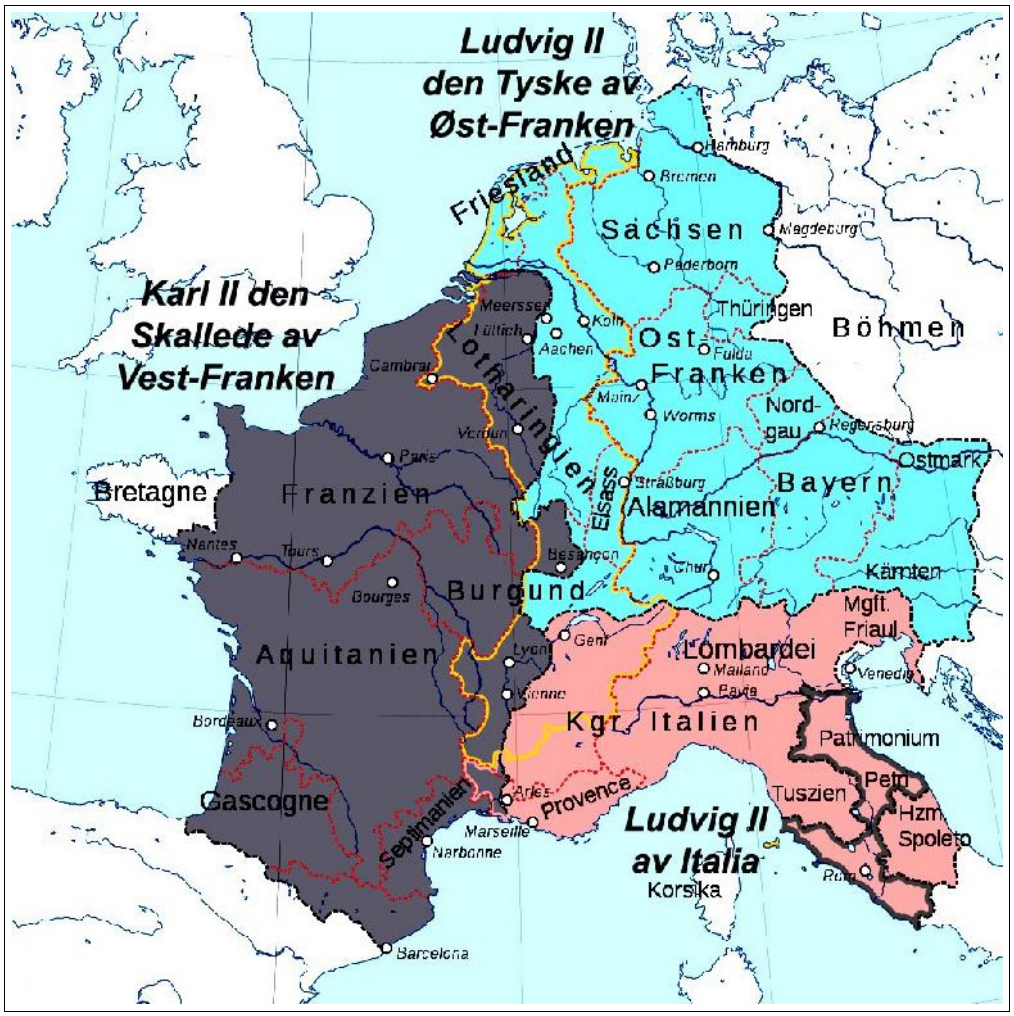
Han forfulgte fortsatt sitt mål, vant støtte fra sin bror, keiser Ludvig II, ved avståelse av landområder og innhentet samtykke fra det lokale presteskapet, som Adventius av Metz, til å annullere ekteskapet og inngå hans ekteskap med Waldrada, som fant sted i 862.

En synode av frankiske biskoper møttes i Metz i 863 og bekreftet denne avgjørelsen, men Theutberga flyktet til hoffet til Karl den Skallede, og pave Nikolaus I annullerte synodens avgjørelse. I 865 tok Lothar – truet med

[1514] Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 308. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 47, 56.

ekskommunikasjon og overbevist om at Ludvig og Karl på deres nylige møte hadde diskutert delingen av hans rike – tilbake sin hustru. Theutberga uttrykte imidlertid – av tilbøyelighet eller tvang – nå sitt ønske om en annullering av ekteskapet, og Lothar dro til Italia for å innhente samtykke fra den nye paven, Hadrian II. Han valgte en gunstig tolkning av pavens ord, og begynte hjemreisen, da han ble grepet av feber og døde i Piacenza 08.08.869.

«Hans sønn Hugo med Waldrada ble erklært illegitim, så hans arving var hans bror, Ludvig II av Italia. Mens Ludvig ved den tiden drev et felttog mot Emiratet Bari, ble hans rike delt av og mellom hans onkler, Karl den Skallede og Ludvig den Tyske ved traktaten i Meerssen.»

Delingen av det frankiske riket etter Meerssen-traktaten i 870 (Topografi og relieff: National Geophysical Data Center (NGDC)). (Wikipedia).

Mersen- eller Meerssen-traktaten, inngått 08.08.870. var en traktat om å dele riket til Lothar II, kjent som Lothringen, mellom hans onkler Ludvig den Tyske av Øst-Franken og Karl den Skallede av Vest-Franken, de to overlevende sønnene til Keiser Ludvig I den Fromme. Traktaten fulgte den tidligere Prüm-traktaten som hadde delt Midt-Franken mellom Lothar I's sønner etter hans død i 855.

Traktaten omtales i noen vesteuropeiske historiografier som den tredje store delingen av Franken, som alle fant sted fra august 843 til august 870, gjennom traktatene i Verdun, Prüm og Mersen. Den ble fulgt av Ribemont-traktaten.»[1515]

(Barn XIX:174726, Far XXI:698901, Mor XXI:698902)

Gift 862 med neste ane.

Barn:

Bertha av Lothringen. Født mellom 863 og 868. Død 08.03.925. (Se XIX:174726).

XX:349452 fm fm fm fm fm fm ff ff mf mm

Waldrade av Lothringen. Konkubine, dronning. Død etter 868.

Waldrade var Lothars konkubine fra før 855, muligens allerede i 851. Hun ble gift med Lothar i 862 og kronet til dronning, men ekteskapet ble ikke anerkjent av kirken.

Hun ble skilt fra Lothar i 865 og ført til Italia. Waldrade ble ekskommunisert 02.02.866, ble absolvert 12.02.868

[1515] Wikipedia.

og ble til slutt nonne i klosteret Remieremont, hvor hun døde.[1516]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Waldradas († 9. april etter 869), hennes familieopprinnelse er usikker. Den franske forfatteren Baron Ernouf foreslo på 1800-tallet at Waldrada kom fra adelig gallo-romersk familie, søster til Thietgaud, biskopen av Trier, og niese til Ghunter, erkebiskopen av Köln. Imidlertid støttes ikke disse forslagene av noen bevis, og nyere studier har i stedet antydet at hun var av relativt ukjent sosial opprinnelse, men fortsatt fra et aristokratisk miljø. "Vita Sancti Deicoli" hevdet at Waldrada var i slekt med Eberhard II, greve av Nordgau (inkludert Strasbourg) fra Etichonids-familien, selv om dette er en kilde fra slutten av 10. århundre og derfor neppe helt pålitelig.

I 855 giftet den karolingiske kongen Lothar II seg med Teutberga († 875), en karolingisk aristokrat og datter til bosoniden Boso den Gamle av Arles (* ca. 800 - † 855). Ekteskapet ble arrangert av Lothars far Lothar I av politiske årsaker. Det er svært sannsynlig at Waldrada allerede var Lothar IIs elskerinne ved dette tidspunktet.

Teutberga var angivelig ikke i stand til å føde barn, og Lothars regjeringstid var hovedsakelig opptatt av hans forsøk på å få ekteskapet annullert, og hans forhold til onklene Karl den Skallede og Ludvig den Tyske ble påvirket av hans ønske om å få deres støtte. Lothar, hvis ønske om annullering uten tvil var foranlediget av hans hengivenhet for Waldrada, utstøtte Teutberga.

Imidlertid tok Hucbert til våpen på sin søsters vegne, og etter at hun hadde underkastet seg vannprøven med hell, ble Lothar tvunget til å gjeninnsette henne i 858.

Fortsatt forfulgte han sitt ønske, fikk støtte fra sin bror, keiser Ludvig II mot avståelse av landområder og innhentet samtykke fra det lokale presteskapet til å annullere ekteskapet med Tautberga og å inngå hans nye ekteskap med Waldrada, som fant sted i 862.

Pave Nikolaus I var imidlertid mistenksom og sendte legater for å foreta undersøkelser ved konsilet i Metz i 863. Rådet godkjente Lothars skilsmisse, noe som førte til rykter om at de pavelige legatene kunne ha blitt bestukket. Derfor beordret pave Nikolaus Lothar til å ta tilbake Theutberga eller å bli ekskommunisert.

Med støtte fra Karl den Skallede og Ludvig den Tyske, appellerte Teutberga annulleringen av ekteskapet til pave Nikolaus I som nektet å godta annulleringen, ekskommuniserte Waldrada i 866 og tvang Lothar til å forlate Waldrada til fordel for Teutberga.

Lothar godtok dette motvillig for en tid, men kort tid senere, mot slutten av 867, døde pave Nikolaus I. Derfor begynte Lothar igjen å søke tillatelse fra den nyutnevnte pave Hadrian II om å tilsidesette Teutberga og gifte seg med Waldrada. Han red til Roma for å føre sitt ønske fram for paven i 869 uten å lykkes.

Lothar II døde i Piacenza på vei tilbake nordover.

Barna til Waldrada og Lothair II ble alle erklært illegitime:
Hugo (* ca. 855 - † 895), hertug av Alsace 867-885.
Gisela (* ca. 865 - † 908), gift i 883 med vikinglederen Gottfried som regjerte i Frisia og som ble myrdet i 885.
Bertha (* ca. 863 - † 925), gift 1. gang med Theobald av Arles (* ca. 854 - † 895), greve av Arles og nevø til Teutberga.
2. gang – etter Theobalds død mellom 895 og 898 – med Adalbert II av Toscana (* ca. 875 - † 915).
Ermengarde († 90?).
Odo († ca. 879).

Etter Lothars død trakk Waldrada seg tilbake til klosteret Remiremont, hvor hun også ble gravlagt.»[1517]

(Barn XIX:174726)

Gift 862 med forrige ane.

XX:349491 fm fm fm fm fm fm ff mm ff mf

Lothar I av Franken. Tysk-romersk keiser. Født 795. Død 29.09.855 i Prüm.

Tysk-romersk keiser 840 - 855.[1518]

Fra Carl Grimbergs «Menneskenes liv og historie», bind 7, side 330-344.

Forholdet mellom Ludvig og hans sønner og mellom sønnene innbyrdes var et sørgelig kapitel, fullt av hat og fiendskap. Maktlyst og tarvelig egennytte fikk uhemmet drive sitt spill og tro og lover ble trampet under fot. Lothar, den eldste av Ludvigs tre sønner fra hans 1. ekteskap, var like herskelysten som han var intrigant. I 817 ble han valgt til sin fars medkeiser og fremtidige etterfølger under en riksdag i Aachen, mens Ludvigs to yngre sønner fikk hvert sitt kongerike, men som lydfyrster under Lothar. Dette ble stadfestet av pave Paschalis I som i 823 kronet Lothar til

1516 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 310. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 56.

1517 Wikipedia.

1518 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 74. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 47, 48, 60, 101.

keiser.

I 830 brøt det ut et opprør mot keiser Ludvig og hans nye hustru, Judith. Det var først og fremst det kirkelige partiet som ville hevne seg fordi keiserinnen hadde visst å skaffe seg alt for stor innflytelse over sin gemal, og dessuten sluttet kongens sønner av første ekteskap seg til opprørerne. Judith ble beskyldt for ekteskapsbrudd og tvunget til å ta nonnesløret og Ludvig måtte bøye seg for riksforsamlingens krav om at han skulle avstå keiserverdigheten til Lothar.

Tilsynelatende behandlet Lothar sin far med stor ærbødighet, men hadde i virkeligheten berøvet ham hans frihet og omga ham bare med munker som skulle forberede ham til å tre inn i et kloster. Men en så herskesyk og hjerteløs egoist som Lothar var ikke den rette til å vinne hverken undersåttenes eller sine brødres sympati. Stemningen slo plutselig om til fordel for den gamle keiseren, sønnene kom i krig med hverandre, og i løpet av mindre enn et halvt år hadde en ny riksdag gitt kronen tilbake til Ludvig. Snart etter fikk også keiserinnen sin frihet igjen og med den også sin tidligere innflytelsesrike stilling.

Før farens død i 840 hadde Karl og Lothar blitt enige om å dele riket mellom seg. Uten å bekymre seg om de løftene han hadde gitt den avdøde med hensyn til hans yndlingssønn, bestemte Lothar seg til å gjøre seg til herre over hele riket. Mens Lothar forberedte seg til et væpnet oppgjør med Ludvig «den Tyske», forsikret han Karl om sitt vennskap. Men Karl kjente sin halvbrors falskhet alt for godt til ikke å gjennomskue hans hensikter og mente det var tryggere å sette sin lit til våpenmakt enn til Lothars vennskapsforsikringer. Under slike forhold var det rimelig at Karl og Ludvig fant hverandre og ble enige om å glemme sitt gamle uvennskap. De sluttet forbund mot sin felles fiende og beseiret ham også i blodig slag ved Fontenoy i 841.

Men dermed var ikke kampen avgjort. Lothar var en mester når det gjaldt renker og intriger. Han sendte ut oppviglere som egget sakserne til opprør mot Ludvig, og for å skaffe Karl lignende vanskeligheter på halsen, unnså han seg ikke for å gjøre felles sak med de hedenske mennene fra Norden. Krigen ble ført med stadig større grusomhet og hensynsløshet, og i bevisstheten om at det nå mer enn noensinne gjaldt å holde sammen, møttes Ludvig og Karl i Strasbourg i 842 og bekreftet sitt forbund med høytidelige eder. Det er interessant å merke seg at for at begge hærene skulle kunne forstå innholdet av denne overenskomsten, var dokumentene avfattet både på tysk og på det romanske språk som fransken har utviklet seg fra. De er for øvrig blant de eldste av de tekster med både fransk og tysk språk som er bevart. Også i Italia holdt nå et særskilt folkemål på å utvikle seg av latinen. Det var begynnelsen til det italienske språket vi kjenner i dag.

Den høytidelige overenskomsten mellom Karl «den Skallede» og Ludvig «den Tyske» gjorde Lothar betenkt, og han tilbød forhandlinger. Han sendte bud og hilsen til sine brødre at han «innså sin brøde mot Gud og mot dem og ønsket å få slutt på den fordervelige striden» og erklærte seg villig til å gå med på at riket ble oppdelt i tre omtrent like store kongedømmer.

Både fyrster og folk lengtet nå etter å få en slutt på krigens redsler, og etter lange forhandlinger kom det i 843 til et forlik i Verdun. Ludvig «den Tyske» fikk landene øst for Rhinen og Weser, Karl «den Skallede» landene vest for Rhône, Saône, Maas og Schelde, mens Lothar fikk beholde det mellomliggende område fra og med Italia i syd til og med Friesland i nord, samt keiserverdigheten.

Det riket som Lothar fikk ved riksdelingen i Verdun, var en kunstig og unaturlig statsdannelse uten indre enhet, en langstrakt landremse innestengt mellom de to andre rikene og med åpne grenser mot begge. Så utmattet som befolkningen nå også var etter de langvarige slektsfeidene, maktet de heller ikke å gjøre fyldest for seg hverken mot vikingene i Nordsjøen eller sarasenerne i Middelhavet. Da var det østfrankiske rike bedre i stand til å bekjempe slaverne, ikke minst fordi Ludvig «den Tyske» var den dyktigste, klokeste og sterkeste av brødrene. Han minnet om sin store farfar, ikke bare av skikkelse, men også ved sine indre egenskaper.

Den «broderlige endrektighet» som var kommet i stand i Verdun, ble det snart så som så med. Den ble nok nødtørftig lappet sammen igjen på nye møter, hvor brødrene tilga hverandre og lovet at de skulle glemme alt gammelt nag og ikke lytte til ondsinnede rådgivere, og enkelte år kunne man også oppleve at «det hersket en slik fred mellom brødrene at mange undret seg over det», for å bruke en av de gamle annalisters ord. Men forholdet mellom dem var like spent for det, og Lothar hadde stadig sine følehorn ute for å undersøke om han ikke skulle kunne spille Ludvig ut mot Karl.

Først da han merket at døden nærmet seg, ble det slutt på hans maktbegjær og intriger. Da gjorde han bot og ble munk i Prüm. Men bare seks dager senere, den 29.09.855, endte hans syndefulle liv.[1519]

[1519] Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 7, side 330-344.

T. v. Lothar I i en evangeliebok om Lothar I (Tours mellom 849 og 851, "Bibliothèque national de France", Paris). I midten: Denier preget av Lothar I, fra 840-855. T. h. Lother deler sitt rike mellom sine tre sønner (gravering fra 1698). (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Lothar I (nederlandsk og middelalderlatin: Lotharius; tysk: Lothar; fransk: Lothaire) (* 795 - † 23.09.855 i fyrsteabbediet i Prüm) var eldste sønn til konge og keiser Ludvig den Fromme av Franken, og ble konge av Italia (818–855) og tysk-romersk keiser (843–855). Han styrte sammen med sin far som keiser fram til 849, var guvernør av Bayern (815–817) og konge av Mellom-Frankerriket (840–855).

Lothar var den eldste sønnen til den karolingiske keiser Ludvig den Fromme (* 778 - † 840) og hans hustru Irmengard (* ca. 778 - † 818), datter til Ingerman, hertug av Hesbaye. Ved flere anledninger var Lothar og hans fullbrødre Pipin og Ludvig den Tyske i opprør mot sin far for å protestere mot forsøk på å gjøre deres yngre halvbror Karl den Skallede til medarving av de frankiske besittelsene. Ved deres fars død slo Karl og Ludvig sine styrker sammen for å gå imot Lothar i en innbyrdeskrig som varte i tre år (840–843). Striden mellom brødrene var direkte medvirkende til at det Frankerriket som deres farfar, Karl den Store, hadde samlet og utvidet, ble brutt opp og la grunnlaget for de moderne statene Frankrike og Tyskland.

Tidlig liv og styre.

Lothar ble født i 795 som eldste sønn til Ludvig den Fromme og hans hustru Imengard av Hebsbaye. Hans far var sønn til Karl den Store.

Hans far fikk tilnavnet "den Fromme" da han var en nidkjær tilhenger av moral og orden. I utgangspunktet hadde han forventet, etter frankernes lover, å ende opp med en del av det frankiske riket, men grunnet heldige omstendigheter fikk han hele det enorme riket som faren Karl den Sore hadde samlet. I tillegg ble han den andre tysk-romerske keiser, men et år etter han overtok tronen begynte han å kalle seg "keiser Augustus". I hans hode hadde de ulike rikene som var under hans kontroll allerede blitt slått sammen til ett.

Lite er kjent av Lothars tidligste år, som antagelig ble tilbrakt ved hoffet til hans farfar Karl den Store. I 814 døde hans farfar og hans far overtok det enorme riket. Året etter ble Lothar, nå voksen, sendt for å styre Bayern på vegne av sin far. I 817 ble Ludvig den Fromme utsatt for en ulykke da galleriet i katedralen til palasset i Aachen raste sammen. Mange ble drept og Ludvig selv overlevde så vidt. Nærheten til døden fikk ham til å planlegge sin etterfølgelse og tre måneder senere sendt han ut en keiserlig forordning, "Ordinatio Imperii", som la fram planene for en ryddig etterfølgelse.

I 815 hadde han allerede gitt sine sønner andel i regjeringen, men uten kongelige titler: Lothar til Bayern og Pipin til Aquitaine.

Nå fortsatte han med å dele riket blant sine tre sønner:

Lothar ble utropt til og kronet som samkeiser i Aachen. Han ble gitt løfter om arve det meste av de frankiske besittelsene (med unntak av det som nevnes under), og skulle bli overherre til sine brødre og søskenbarn.

Pipin ble utropt til konge av Aquitaine, hans besittelser omfattet Gascogne, grenseområdene rundt Toulouse, og områdene/grevskapene Carcassonne, Autun, Avallon og Nevers.

Ludvig, den yngste sønnen, ble utropt til konge av Bayern og de omliggende grenseområdene.

I denne planen ble det fastslått at om en av de underordnede kongene døde skulle han bli etterfulgt av sine sønner. Om han døde barnløs skulle Lothar arve hans kongerike.

Om Lothar selv døde uten sønner skulle en av hans brødre bli valgt av "folket" til å erstatte ham. Framfor alt skulle riket ikke bli delt. Keiseren skulle herske enerådende over de underordnet kongene.

Lothar var 22 år da denne bestemmelsen kom, broren Pipin var 20 og den yngste, Ludvig, var 13 år.

I tillegg fikk deres fetter, Bernard av Italia, en andel av arven. "Ordinatio Imperii" etterlot Bernard med en usikker og underordnet posisjon som konge av Italia, underlagt som vasall til Lothar. Han begynte å konspirere for å erklære sin uavhengighet, men det lekket ut til Ludvig den Fromme. Umiddelbart ledet han sin hær mot Italia, truet av dette møtte Bernard sin onkel i Chalon og overga seg. Kongen lot ham frakte til Aachen hvor han ble stilt for en

domstol som dømte ham til døden for forræderi. Ludvig endret dommen til at han skulle blindes ved at øynene hans ble stukket ut, noe som ble behørig utført, men Bernard døde to dager senere i store smerter. Lothar overtok Bernards kongerike i Italia.

I 821 giftet Lothar seg med Ermengard († 851), datter til greve Hugo av Tours. De fikk åtte barn sammen, hvor det eldste var Ludvig II (* ca. 825 - † 875), tysk-romersk keiser.

Et illegitimt barn er kjent, Karlmann († 853).

Som sin far kronet Ludvig den Fromme sine sønner. Lothar ble kronet som medkeiser av sin far i Aachen og som konge av Italia. På samme tid ble Pipin kronet som konge av Aquitaine og Ludvig som konge av Bayern.

De styrte mindre som konger og mer som guvernører. Ludvig den Fromme hadde den helhetlige styret av det store riket. Problemet var at Ludvig den Fromme så på sine sønner som sine undersåtter mens hans sønner vurderte sine adskilte riker som deres egne. I 829 kolliderte disse motstridende vurderingene og sendte hele riket ut i innbyrdeskrig. I 822 overtok Lothar styret av Italia, og 05.04.823, i påsken, ble han igjen kronet som keiser, denne gang i Roma av pave Paschalis I. I november 824 kunngjorde Lothar en vedtekt, "Constitutio Romana", angående forholdet mellom paven og keiseren som reserverte den øverste makt til den sekulære fyrsten, og utstedte deretter en rekke bestemmelser for god regjering av Italia. Det har vært en del diskusjon blant moderne historikere om hvorvidt "Constitutio" egentlig var et "dødt brev" uten praktisk virkning, eller om det markerte et stadium på veien til keiserlig dominans av pavedømmet.

Da Lothar kom tilbake til sin fars hoff oppdaget han at farens nye hustru, Judith av Bayern, hadde overtalt hans far til også å inkludere deres unge sønn Karl, som ble født i 823. Dette ble gjort offisielt i 829. Kong Ludvig den Fromme hadde et ømt hjerte for sin yngste sønn, Karl. Og i 829 besluttet han at den seks år gamle gutten skulle få sitt eget kongerike og valgte Alemannia, det gamle området til den germanske stammen alemannerne. Dette sør-tyske området var sentrert ved Bodensjøen og omfattet blant annet Hochrhein ("Høyrhinen"), Schwarzwald, og Alsace. Problemet var at dette området var en del av Lothars rike, og da kong Ludvig ga det til sin yngste sønn reduserte han Lothars rike. Som keiser kunne han gjøre med sitt rike som han selv bestemte, men Lothar var rasende over denne fiendtlige overtagelse av deler av hans kongerike.

Riket brytes opp.

Lothar hadde forhandlinger med sine to helbrødre Pipin og Ludvig (kalt "den Tyske" grunnet lokaliseringen av hans rike) hvor han antydet at de ville bli de neste som ville få sine riker redusert til fordel for deres yngste halvbror. Misnøyen brøt ut i regelrett krig mellom faren og de tre sønnene i 830. De tilbrakte det neste tre årene i jevnlig strid over delingen av riket. I 833 fikk brødrene overtaket da de fanget sin far og deres lille halvbror og fikk satt dem under forvaring. Lothar krevde tronen som keiser. Historikeren Nithard fortalte at "Han holdt sin far og Karl i fri forvaring, og beordret munkene til å holde Karl med selskap. De skulle få ham til å vende seg til munkelivet, og oppfordre ham til å ta det selv."

Unge Karl lot seg ikke friste av klosterlivet, og faren Ludvig sendte i hemmelighet et forslag til to av sønnene, Pipin og Ludvig den Tyske, hvor han lovte å gi dem større riker om de kjempet sammen med ham mot den eldre broren Lothar. "Løftet om mer land gjorde dem mer enn ivrige etter å føye seg," bemerket Nithard.

Ludvig den Fromme dukket uventet opp ved en offentlig forsamling, og Lothar sto plutselig alene mot faren og sine to brødre. Han ble tvunget til reise tilbake til Italia og sverge en ed på at han ville være fornøyd med kun sitt eget kongerike for resten av livet.

Ludvig den Fromme ble gjeninnsatt i 831 og han fratok Lothar hans keiserlige tittel. Han ble også fratatt Italia som ble gitt til unge Karl.

Det andre opprøret ble tilskyndet av Angilbert, erkebiskop av Milano, som overtalte Lothar til å bryte med sin far. I 834 ble Ludvig den Fromme avsatt på nytt. Lothar, via lojaliteten til langobardene i nordlige Italia og senere forsoninger, beholdt Italia og posisjonen som keiser gjennom alle de gjenværende delinger av riket.

I 838 døde Pipin uventet i Aquitaine, og Ludvig den Fromme bestemte at halvbroren Karl, som hadde styrt Alemannia i mindre enn et år, skulle overta hans kongerike. Folket i Aquitaine gjorde opprør og utropte sin egen konge: Pipins sønn Pipin II. Resultatet ble at Ludvig den Fromme mistet en del av sitt rike. Frankerne kalte nå den yngste sønnen for Karl den Landløse, men det ble formidlet som Karl den Skallede, noe som var ironisk ment da han hadde hår, og hvor den ironiske mangelen på hår henviste til hans mangel på besittelser i kontrast til sine brødre.

Ludvig besluttet i stedet å gi Karl en del av sitt eget kjerneområde, Neustria, og døde selv i 840. Karl den Skallede ble da frankernes konge. Ludvig sendte de keiserlige verdighetssymboler til Lothar i Italia, nå 45 år gammel, som til tross for tidligere delinger av riket, kreve hele Frankerriket underlagt seg selv. Karl satt på sin fars trone i Neustria, Ludvig den Tyske satt i Bayern og Aquitaine var styrt av hans nevø Pipin II. Ingen av brødrene var villige til oppgi sine besittelser til fordel for den eldste broren Lothar. Krig brøt ut igjen og raste i ytterligere tre år. Brødrene Karl den Skallede og Ludvig den Tyske allierte seg i felles sak mot Lothar, som fikk sin nevø Pipin II på sin side.

Krigen kulminerte med et avgjørende slag som ble utkjempet ved Fontenoy i nærheten av Auxerre 25.06.841. Begge sider med omkring 150 000 menn og i henhold til historikeren Andreas Agnellus fra Ravenna ble omkring 40 000 menn drept i slaget, skjønt tallene antagelig er overdrevne. Pipin II beseiret Karl den Skallede, mens Lothar ble beseiret av Karl den Tyske. Pipin vendte tilbake til Aquitaine og fortsatte krigen mot Karl den Skallede. Lother flyktet til Aachen. Til tross for Lothars knusende nederlag fortsatte krigen i ytterligere to år fram til august 843 da fredsavtalen i Verdun ble signert.»

Oppdelngen av det frankiske imperiet mellom Karl den Stores 3 sønnesønner – Karl, Lothar og Ludvig – ved forliket i Verdun i 843. (Wikipedia).

«Fredsforhandlinger begynte tidligere. I juni møtte brødrene på en øy i elven Saône hvor de ble enige om et arrangement som utviklet seg etter vanskeligheter og forsinkelser til avtalen i Verdun. Det var den første av flere avtaler som sikret at det karolingiske riket ble delt i tre kongeriker mellom de tre overlevende sønnene til Ludvig den Fromme.

Lothar fikk Mellom-Frankerriket (latin: Francia Media), et rike som ble opprettet ved avtalen. Det besto av kongeriket Italia og det frankiske området mellom Øst-Frankerriket og Vest-Frankerriket, området mellom elvene Rhinen og Schelde, den frisiske kysten mot Nordsjøen, det tidligere kongeriket Burgund (unntatt en vestlige del som senere ble kjent som Bourgogne) og Provence. I avtalen beholdt han tittelen som keiser, men hans overherredømme over sine brødres riker var bare nominelt. Hans land utviklet seg senere til å bli Nederlandene, Lothringen, Alsace, Burgund, Provence og Italia.

Ludvig den Tyske fikk Øst-Frankerriket, som senere ble Tyskland.

Karl den Skallede fikk Vest-Frankerriket, som senere ble Frankrike.

Lothars rike, Mellom-Frankerriket, hadde innebygde vanskeligheter. Dets lengde, fra Middelhavet og til Nordsjøen med Alpene som delte det, og dets utsatte landgrenser med svak indre kommunikasjon, var en kunstig enhet som snart ble fragmentert. Lothar avga snart Italia til sin eldste sønn Lothar II og forsøkte å administrere sitt nye kongerike. Han ble opptatt med jevnlige krangling og forsoninger med sine brødre og fåfengte anstrengelser på å beskytte sine landområder fra angrep fra nordboere (slik norrøne vikinger ble omtalt i frankiske skrifter) og sarasenere (muslimske pirater i Middelhavet). I 845 ledet greve Fulcrad av Arles et opprør i Provence. Lothar kom ned og tvang dem til å overgi seg. Fulcrad forsonet seg med keiseren innen året etter da han fulgte Lothar på et militært felttog mot sarasenerne i Italia.»

Graven til keiser Lothar I i Prüm-klosterets kirke (Eifel-Ardennene, foto: Krischnig). (Wikipedia).

«Død og arv.
I 855 ble Lothar alvorlig syk, og fortvilet over ikke å bli frisk sa han fra seg sin trone og delte sin landområder mellom sine tre sønner.

Den 23. september gikk han inn i klosteret i Prüm, og døde der seks dager senere.
Han ble også gravlagt i Prüm. I 1860 ble det funnet en kiste som ble åpnet og som inneholdt hans levninger.

I en avtale kalt traktaten i Prüm, som ble inngått i 19.09.855, fikk den eldste sønnen Ludvig II Italia og tittelen keiser, den andre, Lothar II, fikk Lothringen og den yngste, Karl, fikk Provence.» [1520]

(Barn XIX:174746, Far XXI:698981, Mor XXI:698982)

Gift 15.10.821 med neste ane.

Barn:

Ermengard(?) av Franken. Født fra 826 til 830. (Se XIX:174746).
Lothar II av Lothringen. Født omkring 835. Død 08.08.869 i Piacenza. (Se XX:349451).

XX:349492 fm fm fm fm fm fm ff mm ff mm

Ermengard av Tours. Keiserinne. Født omkring 800. Død 20.03.851.

Irmengard var datter til greve Hugo av Tours.[1521]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Ermengard of Tours (* ca. 800 - † 20.03.851) var datter til Hugo av Tours (* ca. 780 - † 837) fra Etichonen-familien.

Hun giftet seg oktober 821 i Thionville med den karolingiske keiseren Lothar I av Franken (* 795 - † 855).

Fra Sedulius:
"Hennes stemme er like ren som gull og klar som en siters note. Hennes hud er som roser blandet i snø. Hennes blonde hår kretser om hodet som en krysolitt. Hennes øyne er livlige, den hvite nakken er som melk, liljer og elfenben. Hennes yndefulde hender er som snøen."

I 849, to år før hennes død, ga hun en donasjon til klosteret Erstein i Elsass, hvor hun er gravlagt.

Lothar og Ermengard hadde 7 eller 8 barn:
Ludvig II, den hellige romerske keiseren (* ca. 825 - † 875), gift med Engelberga.
Helletrud (Hiltrud) (* ca 826 - † etter 865/866) gift med greve Berengar († før 865/866).
Bertha (* ca. 830 - † etter 07.05.852, sannsynligvis i 877),
ble før 847 abbedisse av Avenay, kanskje også av Faremoutiers.
Datter med ukjent navn (* antagelig 826/830), kalt Ermengard i senere kilder.
Kidnappet i 846 av Gilbert, greve av Maasgau,
som deretter giftet seg med henne.
Ekteskapet anerkjent i 849.

1520 Wikipedia.

1521 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 309. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 47, 58.

Gisela (* ca. 830 - † 860), 851-860 abbedisse av San Salvatore i Brescia.
Lothar II av Lothringen (* ca. 835 - † 869) konge av Lothringen,
gift i 855 med Teutberga, datter til greve Boso av Arles.
Rotrud (døpt 835/840 i Pavia) gift ca. 850/851 med Lambert († 01.05.852), markgreve av Bretagne og
greve av Nantes
(Widonen).
Karl (* ca. 845 - † 25.01.863), konge av Provence,
død i klosteret St-Pierre-les-Nonnains, moderne Lyon.»

Åpne spørsmål når det gjelder greve Gilbert I av Maasgaus gifte med en ukjent datter til Lothar I av Franken og Ermengard av Tours (tysk Wikipedia - oversatt):
«De beskrevne vita er allment anerkjent i forskningen. Imidlertid er det også åpne spørsmål og punkter som tillater andre tolkninger.
Det er ikke bevist at kidnapperen Giselbert og greven av Maasgau er samme person.
Det er ikke bevist at Reginar er Giselberts sønn.
Selv om kidnapperen og greven i Maasgau er identiske, er det ikke sikkert at datteren til Lothar var mor til Reginar. Noen historikere ser muligheten for at Giserberg fikk sønnen Reginar i et andre ekteskap, andre påpeker at den senere framveksten av Huset Reginare neppe ville vært mulig uten en nedstamning fra karolingerne.»

Tidligere har jeg – på grunn av usikkerhet – valgt ikke ta med datteren/hustruen med ukjent navn i biografiene til Ermengard av Tours (datter) og Giselbert I av Massgau (hustru) da hun kun ble nevnt – med forbehold – i tysk Wikipedia. Nå tar imidlertid også engelsk Wikipedia med denne ukjente datteren, gift med Giselbert av Massgau!

Jeg har derfor – under tvil – tilført datteren med ukjent navn som datter til Lothar I av Franken og Ermengard av Tours, gift med Giselbert I av Maasgau.[1522]

(Barn XIX:174746, Far XXI:698983)

Gift 15.10.821 med forrige ane.

XX:350661 fm fm fm fm mf fm mm ff fm ff

Gregorius III av Napoli. Hertug. Død 870.

Fra engelsk Wikipedia (overstt):
«Gregorius III († mars 870), var eldste sønn til Sergius I av Napoli († 864) og Drusa.
Han var hertug av Napoli som medregent med sin far fra 850 og som etterfølger til sin far fra farens død i 864 til sin egen seks år seinere.
Han var en lærd mann og behersket flytende både gresk og latin.

Under hans regime spilte hans brødre hans en viktig rolle. Caesar var hans admiral, Athanasius var biskop i Napoli, og Stephen var biskop i Sorrento. Sergius

Deres far var alliert med Landulf, gastald av Suessola og Sessa og sønn av Lando I, greve av Capua.
En gastald (latin: "gastaldus" eller "castaldus", italiensk; "gastaldo" eller "guastaldo") var en langobardisk statsmann som styrte over deler av de kongelige domener (gastalder) med sivil-, og lovgivende makt.

I 859 mottok Gregorius den bysantinske tittelen "magister militum". I mai det året marsjerte en massiv felles ekspedisjon fra Salerno, Napoli og Amalfi mot Capua, ledet av Caesar, Gregorius, og deres svoger av Suessola. Lando I var lammet og sønnen Lando II tok våpen for å forsvare byen. Han beseiret styrkene som ble sendt mot dem, omkring 7.000 i antall, ved broen til Teodemondo over Volturno. Caesar ble fanget med 800 soldater og ført i triumf tilbake til Capua. Erchempert daterer datum for slaget til 08.05.859 erkeengelen Michael dag, hvis kult var populær blant Lombardene. Det var derfor viktig for Erchempert (en Lombard) at Lombarden Lando skulle beseire en stort sett gresk hær på en slik dag.

Før han døde ba Sergius sin sønn om å følge rådene til sin bror biskopen, som var en "familiaris" til keiseren Ludvig II og pavelig legat med tilknytning til den romerske kurien. I 866 fulgte Gregorius personlig Ludvig mot Capua, Salerno og Amalfi. Våren 867 anbefalte han imidlertid seg selv og sitt hertugdømmet overfor den bysantinske keiseren Basil I og begynte å prege bysantinske mynter med Basils utgave igjen.

Gregorius ble alvorlig syk i januar 870 og overlot regjeringen til sønnen Sergius II, som ble etterfulgt av hans andre sønn, Athanasius II.

Han døde i mars.»[1523]

(Barn XIX:175331, Far XXI:701321, Mor XXI:701322)

Gift

1522 Wikipedia.

1523 Wikipedia.

Barn:

Athanasius av Napoli. Død 898. (Se XIX:175331).

XX:352673 fm fm fm mf ff fm mf mf ff ff

Karl II den Skallede av Vest-Franken. Tysk-romersk keiser. Født 13.06.823. Død 06.10.877.

Karl «den Skallede» var
Konge av Vest-Franken 843 - 877 og Tysk-romersk keiser 875 - 877.[1524]

Fra Carl Grimbergs «Menneskenes liv og historie», bind 7, side 330-337.

Keiser Ludvig I's første hustru døde i 818 og han giftet seg om igjen. Den nye dronningen, Judith, som var berømt for sin store skjønnhet, sto høyt over sin mann både når det gjaldt begavelse og viljestyrke, og Ludvig ble snart bare en kasteball i hennes hender. Den ærgjerrige dronningen satte alt inn på å skaffe sin og keiserens sønn Karl – som er kjent i historien som Karl «den Skallede» – så stor makt som mulig. Hun oppnådde å få drevet igjennom at han allerede i barneårene fikk seg tildelt en betydelig del av riket som len, og det gikk rykter om at Karl også var utsett til å bære keiserkronen etter sin far.

Forholdet mellom Ludvig og hans sønner og mellom sønnene innbyrdes var et sørgelig kapitel, fullt av hat og fiendskap. Maktlyst og tarvelig egennytte fikk uhemmet drive sitt spill og tro og lover ble trampet under fot. Lothar, den eldste av Ludvigs tre sønner, var like herskelysten som han var intrigant. I 817 ble han valgt til sin fars medkeiser og fremtidige etterfølger under en riksdag i Aachen, mens Ludvigs to yngre sønner fikk hvert sitt kongerike, men som lydfyrster under Lothar.

I 835 fikk Karl flere besittelser og ytterligere nye etter broren Pipins død i 838.

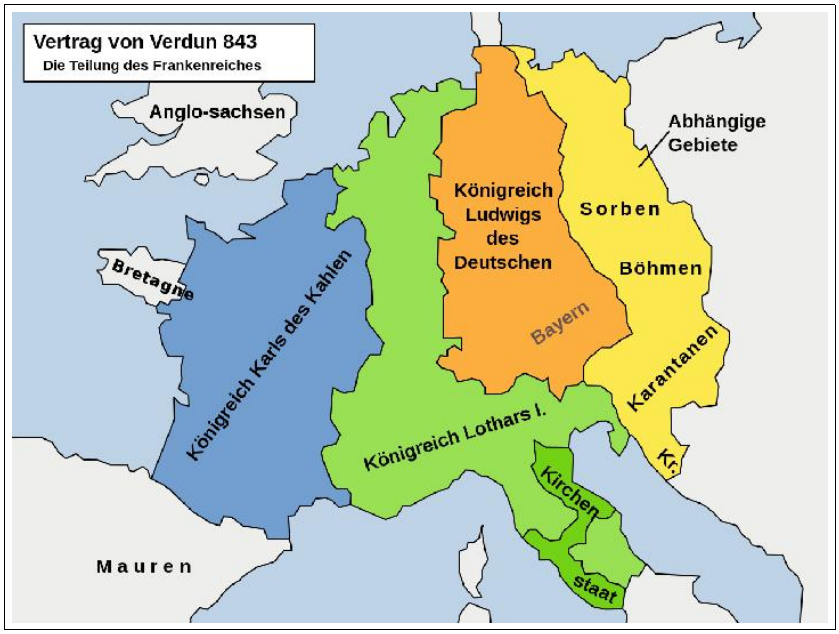
Før farens død i 840 hadde Karl og Lothar blitt enige om å dele riket mellom seg. Uten å bekymre seg om de løftene han hadde gitt sin avdøde far med hensyn til hans yndlingssønn, Ludvig «den Tyske», bestemte Lothar seg til å gjøre seg til herre over hele riket. Mens Lothar forberedte seg til et væpnet oppgjør med Ludvig, forsikret han Karl om sitt vennskap. Men Karl kjente sin halvbrors falskhet alt for godt til ikke å gjennomskue hans hensikter og mente det var tryggere å sette sin lit til våpenmakt enn til Lothars vennskapsforsikringer. Under slike forhold var det rimelig at Karl og Ludvig fant hverandre og ble enige om å glemme sitt gamle uvennskap. De sluttet forbund mot sin felles fiende og beseiret ham også i blodig slag ved Fontenoy i 841.

Men dermed var ikke kampen avgjort. Lothar var en mester når det gjaldt renker og intriger. Han sendte ut oppviglere som egget sakserne til opprør mot Ludvig, og for å skaffe Karl lignende vanskeligheter på halsen, unnså han seg ikke for å gjøre felles sak med de hedenske mennene fra Norden. Krigen ble ført med stadig større grusomhet og hensynsløshet, og i bevisstheten om at det nå mer enn noensinne gjaldt å holde sammen, møttes Ludvig og Karl i Strasbourg i 842 og bekreftet sitt forbund med høytidelige eder. Det er interessant å merke seg at for at begge hærene skulle kunne forstå innholdet av denne overenskomsten, var dokumentene avfattet både på tysk og på det romanske språk som fransken har utviklet seg fra. De er for øvrig blant de eldste av de tekster med både fransk og tysk språk som er bevart. Også i Italia holdt nå et særskilt folkemål på å utvikle seg av latinen. Det var begynnelsen til det italienske språket vi kjenner i dag.

Den høytidelige overenskomsten mellom Karl og Ludvig gjorde Lothar betenkt, og han tilbød forhandlinger. Han sendte bud og hilsen til sine brødre at han «innså sin brøde mot Gud og mot dem og ønsket å få slutt på den fordervelige striden» og erklærte seg villig til å gå med på at riket ble oppdelt i tre omtrent like store kongedømmer.

Både fyrster og folk lengtet nå etter å få en slutt på krigens redsler, og etter lange forhandlinger kom det i 843 til et forlik i Verdun. Ludvig «den Tyske» fikk landene øst for Rhinen og Weser, Karl «den Skallede» landene vest for Rhône, Saône, Maas og Schelde, mens Lothar fikk beholde det mellomliggende område fra og med Italia i syd til og med Friesland i nord, samt keiserverdigheten. Noen måneder før riksdelingen i Verdun hadde forøvrig Karls mor, Judith, som hadde brakt så meget ulykke over folk og land ved sin forblindede morskjærlighet og sitt maktbegjør, avgått ved døden.

[1524] Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 256. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 38, 60.

Oppdelngen av det frankiske imperiet mellom Karl den Stores 3 sønnesønner – Karl Lothar og Ludvig – ved forliket i Verdun i 843 (Wikipedia).

Ved forliket i Verdun var den germanske delen av Karl «den Store»'s rike blitt skilt fra den romanske, og dermed var også grunnen lagt for de senere nasjonalstatene Tyskland, Frankrike og Italia. Skjebnegudinnen hadde bestemt at franskmenn, tyskere og italienere fra nå av skulle gå hver sin vei. Språkgrensen mellom franskmenn og tyskere kan man datere til omkring 700. På den tiden hadde nemlig latinen i Gallia forandret seg så sterkt på grunn av keltisk og germansk påvirkning og hele utviklingens gang, at det må betraktes som et nytt språk. Men det fantes også andre og mer dyptgående grenseskiller mellom de to nasjonene. Franskmennene hadde overveiende keltisk og førkeltisk blod i årene, om enn oppblandet med romersk og germansk. Tyskerne derimot er germanere, i visse områder oppblandet med romanske og keltiske folkeelementer, i andre med slaviske.

Karl regjerte dårlig og normannerne gjorde innfall i landet. Da Lothars tredje sønn døde i 875 dro Karl til Italia, hvor det lykkedes ham å bli kronet som keiser.

Han ble gift annen gang 22.11.870 med Richardis, datter til greve Burvinus som døde etter 877.[1525]

T. v. Karl den Skallede med psalter (et gammels strengeinsrument - «Bibliothèque Nationale», Paris). I midten: Fransk denier av Karl den Skallede (preget i Paris. I øvre del hans monogram «Karolus», formet som et kors). T. h. Karl den Skallede («Codex Aureus» av St. Emmeram, Bayerische Staatsbibliothek). (Wikipedia)

Fra norsk Wikipedia:

«Karl den skallede (le Chauve) (* 13.06.823 - † 06.10.877) var konge av Vestfrankerriket i tidsrommet 843-877 og keiser av det tysk-romersk rike fra 875 til 877.

Han var yngste sønn til Ludvig den Fromme (* 778 - † 840) fra farens andre ekteskap med Judith av Bayern (*

[1525] Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 7, side 330-337.

795/797 - † 843).

Etter en rekke med innbyrdeskriger mens faren fortsatt styrte det veldige riket han hadde arvet fra sin far, Karl den Store, førte traktaten i Verdun i 843 til at riket ble delt mellom de tre gjenlevende brødrene. Halvbroren Ludvig den Tyske fikk Østfrankerriket. den eldste halvbroren, Lothar, fikk det midtre riket og beholdt tittelen som keiser og Karl, den yngste av dem, fikk den vestre tredjedelen av det karolinske riket. Etter Lothars død i 869 forsøkte han å skaffe seg herredømme over hele Lothringen, men måtte i 870 overlate den østlige delen til Ludvig den Tyske. I 875 ble Karl konge av Italia og ble i Roma kronet til tysk-romersk keiser.

Karl var den siste konge over det nåværende Frankrike som også ble keiser. Frankrike fikk først tittelen tilbake i 1804, da førstekonsul Bonaparte lot seg krone til keiser Napoleon I av Frankrike. I de mellomliggende 900 år var det tyske konger som ble kåret til romerske keisere.»

Strid med brødrene.

Ludvig den Frommes første hustru, Ermengarde, døde i 818, og han ble rådet til å gifte seg på nytt. Den 41 år gamle kongen valgte da den 22 år gamle Judith av Bayern som fødte ham to barn.

Hennes første var datteren Gisela som ble født i 820. Datteren ble gift med Eberhard av Friuli, en betydningsfull støttespiller for Lothar, og som ble mor til Berengar av Friuli, den siste tysk-romerske keiseren under den karolinske tiden.

Karl ble født 13.06.823 i Frankfurt, da hans halvbrødre fra farens første ekteskap allerede var voksne og allerede hadde fått deres egne småkongedømmer underordnet Frankerriket. Karl hadde tre eldre halvbrødre: Lothar, Pepin av Aquitaine (som døde i 838), og Ludvig den Tyske.

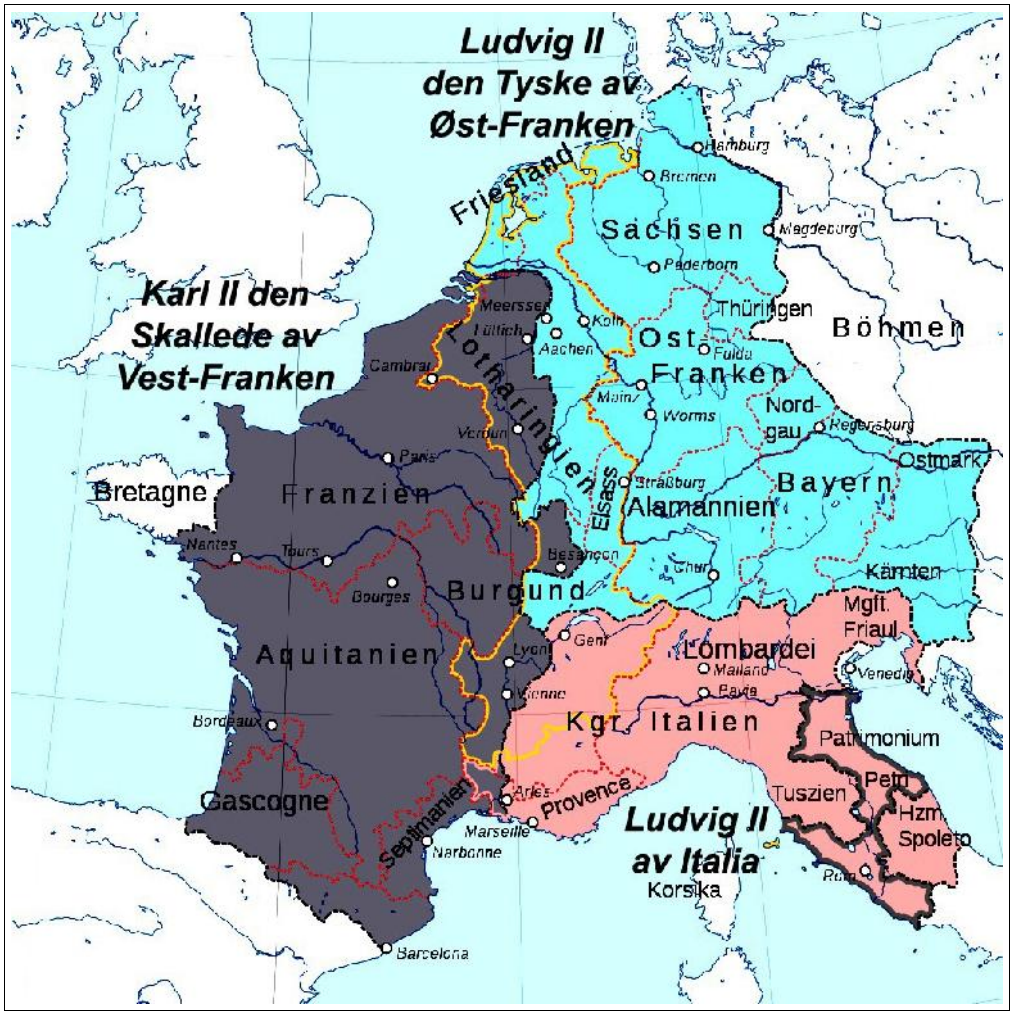
Ludvig ønsket også gi Karl en andel av arven etter seg. Problemet var at Ludvig den Fromme hadde utstedt "Ordinatio Imperii" i 817, en keiserlig bestemmelse som la fram planene for en velordnet etterfølgelse, hvor brødrene fikk en andel av styret, men uten kongelige titler. Brødrene betraktet enhver endring i avtalen fra 817 som et angrep på deres egne posisjoner. Fra slutten av 820-tallet og fram til Ludvigs død i 840 var han i jevnlig strid med en eller flere av sine sønner, og ved et tidspunkt ble han avsatt av et bisperåd. Ludvig tildelte Karl et underkongerike, først Alamannia (et område mellom dagens Frankrike og Tyskland) og deretter et landområde mellom elven Maas og fjellkjeden Pyreneene, men det var ikke vellykket. De tallrike forsoningene med de opprørske brødrene Lothar og Pepin, og dertil med broren Ludvig den Tyske, konge av Bayern, gjorde Karls andel i Aquitaine og Italia bare midlertidig. Hans far ga imidlertid ikke opp og gjorde Karl til arving av alt land som en gang var Gallia. Ved en middag i Aachen i 837 krevde Ludvig den Fromme at adelen skulle gi sin lojalitet til Karl som hans arving. Broren Pepin døde i 838 og da mottok Karl Aquitaine, noe som opprørte både adelen i Aquitaine og Pepins arvinger.

Da Ludvig den fromme døde i 840 førte det til at det brøt ut krig mellom de gjenværende brødrene. Karl allierte seg med sin bror Ludvig den Tyske for å stå imot ambisjonene til den nye keiseren Lothar, og brødrene beseiret Lothar i slaget ved Fontenoy- en-Puisaye 25.06.841. I det påfølgende året bekreftet de to brødrene sin allianse ved de berømte edene i Strasbourg. Krigen mellom de tre brødrene varte fram til den ble avsluttet med traktaten i Verdun i 843 som delte riket mellom de tre gjenværende brødrene:

Ludvig den Tyske fikk Øst-Franken mens Lothar fikk det midtre riket og beholdt tittelen som keiser. Karl fikk Vest-Franken. Dette riket, som han fram til denne tiden hadde styrt, tilsvarte omtrent det som i dag er Frankrike, så langt som til elvene Maas, Saône og Rhône, og med tillegg av det spanske grenseområdet, "Marca Hispanica", så langt som til elven Ebro. Øst-Franken, det området som Ludvig den Tyske fikk, tilsvarte omtrent det som i dag er Tyskland. Lothar beholdt kongeriket Italia, de sentrale delene av Flandern via Rhinland og Burgund og tittelen som keiser.

Styre i vest.

De første årene i Karls styre, fram til Lothar døde i 855, var forholdsvis fredelige. I løpet av disse årene fortsatte de tre brødrene systemet med "broderlig styring" og møtes jevnlig, ved Koblenz i 848, ved Meerssen i 851 og ved Attigny i 854. I 858 ble Ludvig den Tyske invitert av misfornøyde adelige som ville utkonkurrere Karl, og denne misnøyen førte til at de samlet seg for å invadere Vest-Franken. Karl var på denne tiden så upopulær at han ikke klarte å samle en hær og måtte flykte til Burgund. Han ble kun berget ved støtte fra biskopene som nektet å krone Ludvig den Tyske som konge og ved lojalitet fra welferne, hans mor slekt. I 860 forsøkte Karl å erobre kongedømmet til sin nevø Karl av Provence, den yngste sønnen til Lothar, men ble slått tilbake. Da hans nevø Lothar II døde i 869, forsøkte Karl å overta Lothars besittelser ved å få seg selv innviet som konge av Lothringen ved Metz, men han ble tvunget til åpne forhandlinger da hans bror Ludvig den Tyske fikk støtte blant Lothars tidligere vasaller. Lothringen ble delt mellom Karl og Ludvig i den påfølgende avtalen, traktaten i Meerssen, i 870.»

Delingen av det frankiske riket etter Meerssen-traktaten i 870 (Topografi og relieff: National Geophysical Data Center (NGDC)). (Wikipedia).

«Meerssen-traktaten i 870 var en avtale om å dele det frankiske riket mellom Ludvig den Frommes gjenlevende sønner Karl II "den Skallede" i Vest-Franken og Ludvig "den Tyske" i Øst-Franken, signert i byen Meerssen, nå i Nederland. Den romerske keiseren Ludvig II søkte hjelp fra pave Hadrian II for å få en del av imperiet, men dette ble avslått. Traktaten erstattet traktaten i Verdun. Kongeriket Lothringen ble i 869 delt mellom Karl II "den Skallede" og Ludvig "den Tyske etter at nevøen, Lothar II konge av Lothringen, døde. Nord-Lothringen ble de facto kontrollert av den danske Viking Rorik, og ble bare delt på papiret mellom de vestfrankiske og de østfrankiske imperiene.»

«I tillegg til disse familiestridigheter, måtte Karl også kjempe mot gjentatte opprør i Aquitaine og i Bretagne. Ledet av deres høvdinger Nomenoë og Erispoë beseiret bretonerne deres overkonge Karl i slaget ved Ballon i 845 og i slaget ved Jengland i 851. Med disse seirene klarte bretonerne å skaffe seg en faktisk uavhengighet. De herskere som fulgte i Bretagne ble kalt for konger, men ble senere omdefinerte til den nye middelalderske tittelen hertug. En annen trussel mot riket kom fra nord i form av rastløse norrøne nordboere som herjet landet som vikinger. I 845 hadde de beleiret Paris og herjet hovedstaden. Vikingene kom tilbake flere ganger og Karl ble tvunget til å kjøpe seg albuerom ved å betale dem store summer for å forsvinne. Han førte flere felttog mot dem uten større hell. "Ediktet (forordningen) av Pistres" i 864 fremmet flere virkemiddel mot vikingangrepene, som ikke bare herjet kysten av riket, men også angrep innlandet. Det ble bestemt at en stor styrke med kavalerister skulle bli opprettet og som kunne samles når det var nødvendig. Karl beordret at alle menn som hadde hester eller hadde råd til å holde hest skulle tjenestegjøre i hæren som kavalerister. Denne styrken ble forløperen til middelalderens riddere, en klasse aristokratiske pansrete krigere, og det franske kavaleri som ble berømt i de påfølgende seks århundrene. Kongens hensikt var å ha en mobil styrke som kunne angripe fienden før de kunne slippe unna med sitt bytte. Samtidig ga Karl ordre om å befeste broene for å blokkere vikingangrep opp elvene. To av disse broene ved Paris berget byen i løpet av beleiringen i 885-886. Karl forsøkte også å kontrollere byggingen av private festninger, men det feilet og selv mindre herrer bygde egne festninger på lokale åser for å forsvare seg selv og deres leilendinger fra den konstante trusselen fra norrøne vikingangrep.

I tillegg til dets gunstige militære reformer, hadde ediktet også politiske og økonomiske konsekvenser. Kong Pepin II av Aquitaine, hans nevø, som Karl hadde kjempet imot i tiår, hadde blitt tatt til fange i 864 og ble formelt avsatt ved Pistres. Økonomisk, foruten forbud å drive handel med fienden, hadde Karl strammet kontrollen over myntpregingen og regulert straffen for forfalskning. Før ediktet var det minst ni steder i Frankrike som hadde rett til å prege mynter, men dette ble redusert til tre. Av de tre myntsortene som Karl preget hadde den ene monogrammet "Karolus", som også ble benyttet av Karl den store (* 768 - † 814) og Karl den Enfoldige (* 897 - † 922). Pepin II hadde benyttet et lignende monogram på sine mynter, og etter at han ble avsatt, endret Karl designet med bokstaver

med to linjer for at det lettere skulle kunne være mulig å se forskjell. Kongen forventet å oppnå direkte fordeler fra myntpregingen. Siden han ville at folk betalte ham med penger, og for å stimulere transaksjoner som gjorde det mulig, var det i kongens interesse å gjenopprette tilliten til hans valuta. Karls mynter var i praksis en massiv og utstrakt form for skattelegging da myntpregingen ga kongen en betydelig andel. Frankrikes eldste fortsatt eksisterende institusjon og muligens den eldste bedrift i verden er myntverkstedet "Monnaie de Paris". Det ble offisielt grunnlagt i 864 med ediktet i Pistres. Verkstedet i Paris, direkte tilknyttet kronen, fikk berømmelse under eneveldet, tiden "Ancien Régime", som landets fremste produksjon av myntpreging.

Karl giftet seg i 842 med Ermentrude, datter til greve Odo I av Orléans. Hun døde i 869.

I 870, året etter, giftet Karl seg med Richilde av Provence, som nedstammet fra en adelsfamilie i hertugdømmet Lothringen (fransk: Lorraine).

Richilde og Karl hadde barna:
Rothilde (* 871 - † 929), gift 1. gang med Hugo, greve av Bourges og 2. gang med Roger av Maine.
Drogo (* 872 - † 873).
Pippin (* 873 - † 874).
En sønn, født og død i 875.
Karl (* 876 - † 877).

Tysk-romersk keiser.

Etter at keiser Ludvig II, sønn til Karls halvbror Lothar, døde i 875, reiste Karl til Italia, støttet av pave Johannes VIII, for å motta den kongelige kronen i Pavia og den keiserlige krone og insignia i Roma den 29. desember. Ludvig den Tyske og hans eldste sønn Karloman var også kandidater til å etterfølge avdøde Ludvig II, og rasende invaderte og herjet han besittelsene til Karl den Skallede. Karl måtte i all hast reise tilbake til Vest-Franken. Ludvig den Tyske planla ytterligere krigføring da han ble syk og døde 28.08.876 i Frankfurt og etterlot seg tre sønner som uvanlig nok respekterte fordelingen av riket. Karl den Skallede så muligheten til å legge Øst-Franken under seg, men ble avgjørende beseiret av den nye kongen Ludvig den Yngre i slaget ved Andernach 08.10.876 og han klarte bare så vidt å unnslippe med livet i behold.

I mellomtiden kom det sterke oppfordringer fra pave Johannes VIII, som var truet av sarasenere (muslimske pirater) om å komme til hans forsvar av Italia. Karl krysset igjen Alpene med en hær, men dette felttoget var preget av misnøye fra motløse adelige, selv Karls regent i Lombardia, Boso, var uten entusiasme, og de nekte følge hans hær. Samtidig gikk Karloman av Bayern, bror til Ludvig den Yngre, inn i nordlige Italia med en hær. Karl var allerede syk og i stor nød, avbrøt han hærtoktet og begynte hjemreisen til Vest-Franken.

Han døde underveis mens de reiste gjennom passet i fjellet Mont Cenis ved Brides-les-Bains 06.10.877.

I henhold til "Annales Bertiniani" (Annalene fra Saint Bertin-klosteret i Saint-Omer), som dekker perioden 830-882, ble Karl i all hast gravlagt ved klosteret i Nantua i Burgund da bærerne ikke lenger klarte å utstå stanken fra hans råtnende legeme. Han ble senere gravlagt på nytt i klosterkirken Saint-Denis i Paris hvor de franske kongene tradisjonelt ble lagt til hvile. Det er nedtegnet at det var en minneplate av messing der som ble revet ned og smeltet om under den franske revolusjonen.

Karl ble etterfulgt av sin eldste sønn Ludvig den Stammende, som var fysisk svak, og døde av naturlige årsaker i april 879. Det hevdes at Karl den Skallede huskes som en mann som arbeidet for utdannelse og litteratur, en venn av kirken, og var seg bevisst på at han kunne finne støtte hos biskopene mot vanskelige adelige. Han valgte sine rådgivere blant biskopene som i tilfellet med Wenilo, biskop av Sens, som var den som kronet ham i 848, og således endelig forente Aquitaine med Vest-Franken. I 858 ga Wenilo sin støtte til den øst-frankiske invasjonen og ble fordømt som en forræder av kongen. De ble forsont året etter og han fikk tilbake sin posisjon som han beholdt fram til sin død i 865. I samtidens litterære legender knyttet til Frankrikes historie og særlig Karl den Store i det store diktet "Rolandskvadet" ble forræderen Ganelon basert på Wenilo. Navnet "Ganelon" ble synonymt med begrepet forræder, omtrent slik "quisling" ble det. Hinkmar, erkebiskop av Reims, var en stor støtte for Karl og var hans rådgiver, venn og propagandist. Han bidro vesentlig gjennom sin innflytelse til å omgjøre Ludvig den Tyskes forsøk på å underlegge seg riket. Samme lojalitet viste han også Karls sønn og etterfølger.

Skallethet.

Det har vært spekulasjoner rundt Karls tilnavn "den Skallede", på tysk "der Kahle". Det er foreslått at det ble brukt ironisk og ikke som en beskrivelse, det vil si at han faktisk ikke var skallet, men tvertimot meget hårete. En alternativ tolkning er basert på Karls innledende mangel på et "regnum". "Skallet" kunne i dette tilfelle være en ironisk referanse til at han var "uten land og besittelser" i en tidsalder da hans eldre brødre allerede hadde vært underkonger i en del år, sammenlign med "Johan uten Land".

Samtidige beskrivelser av hans person, eksempelvis i hans bibel fra 845, hans segl fra 847 (som konge) dertil også hans segl fra 875 (som keiser) viser ham med hode fylt med hår, det samme gjør rytterstatuen fra omkring 870 som er antatt å avbilde ham, og ikke Karl den Store.

(Barn XIX:176337, Far XXI:705345, Mor XXI:705346)

Gift 19.12.842 med neste ane.

Barn:

Judith av Vest-Franken. Dronningkonsort, grevinne. Født 843. Død 870.

Judith var gift
1. gang 01.10.856 med kong Ethelwurf av England som døde i 858.
2. gang i 858 med hans sønn, Etherbald, død i 860.
3. gang i 862 med Balduin Bras-de-Fer av Flandern.[1526]

Balduin I av Flandern og Judith av Vest-Franken (Félix de Vigne: Album du cortége des Comtes de Flandre). Wikipedia).

Fra svensk Wikipedia (oversatt):
«Judith av Vest-Franken (* oktober 844 - † 870), var dronning av Wessex og grevinne av Flandern.
Hun var datter til kong Karl den Skallede av Vest-Franken (* 823 - † 877) og Ermentrude av Orléans (* 823 - 879).
Judith var gift 3 ganger, med kong Æthelwulf av Wessex, kong Æthelbald av Wessex og greve Balduin I av Flandern.

Da hun var tolv år gammel ga faren henne bort som hustru til kong Æthelwulf av Wessex, som hadde stoppet ved det franske hoffet i Verberie sur Oise på vei tilbake til England etter en pilegrimsreise til Roma.
I Wessex hadde ikke de kongelige gemalene før dette tidspunkt fått sitte ved siden av kongene, og de ble tiltalt som "kongens hustru". Judith ble unntatt fra denne skikken fordi hennes far hadde insistert på at hun skulle krones til dronning. Judith ble derved den første dronningen i Wessex som ble kronet og også den første dronningen som formelt ble kåret til dronning. Selv om dronningene på 800-tallet ofte uformelt ble kalt dronning, var det ikke før Emma av Normandie at en engelsk dronning igjen formelt ble gitt tittelen.
Etter hennes første manns død i 858 ble hun gift med sin stesønn, kong Æthelbald av Wessex, noe som førte til at han ble utestengt av kirken. Kirken anså det som ekteskapsincest og annullerte ekteskapet kort før Æthelbald døde i 860.

Grevinne av Flandern.
Etter at hennes andre ektemann døde, solgte Judith sin eiendom i Wessex og returnerte til Frankrike. Hennes far sendte henne til klosteret Senlis, hvor hun skulle forbli gjest, med full status som dronning, "inntil den tid da hun, om hun ikke kan forbli kysk, kan gifte seg på nytt etter apostelens ord, i henhold til hva som er passende og lovlig". Faren kan ha planlagt å arrangere et nytt ekteskap. Julen 861 rømte Judith med Balduin etter at de hadde giftet seg tidligere i klosteret. Judith skal ha gjort dette frivillig og i samsvar med sin egen vilje, overtalt av Balduin og med godkjennelse fra sin bror, Ludvig den Stammende. Balduin skal ha vært greve fra samme område som senere skulle bli Flandern, men hans bakgrunn er ukjent.
Hennes far beordret de franske biskopene til å utestenge paret og de flyktet til Judiths fetter Lothar II av Lothringen og derfra til pave Nicholas I. Nicolas I ba hennes far om å godta deres ekteskap, noe han

1526 Allgemeine deutsche Biographie. Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 844. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 38.

til slutt gjorde. Paret returnerte til Frankrike og giftet seg offisielt i Auxerre i 863. Balduin ble deretter gjort til vasall over det nyopprettede grevskapet Flandern. Ifølge legenden ga kongen ham dette området i håp om at han skulle bli drept av vikingene, men han klarte å forsvare området meget godt.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«I ekteskapet med Judith († etter 870) hadde Baldwin minst to sønner:
Baldwin II den Skallede († 918), greve av Flandern.
Rodulfus († 28.06.896), greve i Vermandois.

Andre barn som av og til dukker opp i litteraturen, spesielt en sønn som døde ung ved navn Karl og en datter som hadde giftet seg med greve Wilfred I den Hårete av Barcelona, kommer fra kilder som er skrevet senere, og hvis nøyaktighet ikke kan fastslås.»

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Judiths ekteskapelige historie ble ansett som skandaløs og et brudd på kirkens forbud. Men på midten av 900-tallet ble hun beskrevet i sammenstillingen av grevene av Flanderns slektregistrene som "den klokeste og vakreste", som brakte det karolingiske blodet til det forpliktende dynastiet, mens hennes skandaløse historier ble glemt.

Asser sa at han uttrykte overraskelse overfor Alfred den Store over den manglende status til Wessex-kongene hustruer. Som svar fortalte Alfred ham historien om Eadburh, datter til Offa av Mercia, for å forklare hvorfor Wessex ikke hadde noen dronninger i riktig forstand. Eadburh var dronning som hustru til kong Beorhtric. Eadburhs trassige oppførsel kulminerte med hennes påståtte forgiftning av ektemannen og påfølgende flukt til Karl den Stores hoff i jakt etter beskyttelse. Uten tvil ble hennes historie pyntet på og overdrevet av interessene bak senere propaganda i Wessex mot såvel Mercia som Beortrick, og for å rettferdiggjøre de kongelige hustruer begrensede roller. Salvelsen og kroningen av Judith gjorde det mulig å gjenopprette deres status og forbedre posisjonen kongene av Wessexs hustruer.

I hennes ekteskap med Baldwin I fra Flandern hadde Judith minst tre sønner:

Karl (* ca. 864/865 - † ung), tilsynelatende oppkalt etter sin morfar. "Karolus brevis vite" er navngitt som den første av de tre sønnene til Baldwin og Judith i listen over grever av Flandern registrert i"Cartulaire de Saint-Bertin". Det antas at Karl døde ung, da ingen annen referanse til ham er funnet.

Baldwin (* ca. 865/867 - † ca. 10.09.918). Han er navngitt som den andre av de tre sønnene til Baldwin og Judith på listen over grever av Flandern som er registrert i "Cartulaire de Saint-Bertin". Han etterfulgte sin far i 879 som Baldwin II, greve av Flandern; gift mellom 893 og 899 med Ælfthryth av Wessex, datter til Alfred den Store.

Rodulfus (* ca. 867/870 - myrdet 17.06.896). "Rodolphus Cameracensis comes" er navngitt som den tredje av de tre sønnene til Baldwin og Judith i listen over grever av Flandern registrert i "Cartulaire de Saint-Bertin". Installert som greve av Cambrai omkring 888, ble drept av Herbert I av Vermandois.

I tillegg tilskrives to døtre født av Judith og Baldwin ("COUNTS of FLANDERS [863]-1128" i "Foundation for Medieval Genealogy" (FMG) [hentet 03.08.2020]:

Mor til Walter. Waulsort-klosterets historie navngir "Walterus...Rodulfi sororis filius" og registrerer at han forsøkte å hevne sin morbror Ralph av Cambrais død. Ingen annen referanse til denne personen er funnet, og fordi historien til Waulsort kloster er en så forvirret kilde, bør hennes eksistens behandles med forsiktighet.

Guinidilde eller Gunhild († før 19.02.904), gift før 27.06.875 med greve Wilfred den Hårete av Barcelona. I følge Allison Weir er dette foreldreskapet bekreftet i "Gestis Comitum Barcinonensium" som registrerer at Karl den Skallede ga en navngitt datter til greven av Flandern i ekteskap med "Pilosi" samtidig som han ga ham grevskapet Barcelona, selv om denne kilden er upålitelig i noen detaljer når det gjelder familien til grevene av Barcelona.

Denne antatte flamske opprinnelsen er feil: Guinidildes sanne opphav er bekreftet av et "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) datert 875, 877 og 878 der "Winidildes commitissa" (grevinnen Winidildes [Guinidilda]) donerte eiendom "de comparatione de cuondam patrem meum...Seniofredo" (en samling(?) av min tidligere far...Seniofredo") til San Juan de Ripoll kloster.»

Fra fransk Wikipedia (oversatt):

«Gunédilde eller Winidilde, giftet seg – etter visse hypoteser – med Vilfred (Guifred) den Hårete, Katalonias første greve. Imidlertid er dette tvilsomt da hun av kronologiske årsaker ikke kunne være mor til Wilfreds alle barn på grunn av sin unge alder.»[1527]

Ludvig II den Stammende av Vest-Franken. Født 01.11.846. Død 19.04.879. (Se XIX:176337).

XX:352674 fm fm fm mf ff fm mf mf ff fm

Ermentrude av Orléans.[1528] Dronningkonsort. Født 27.09.823. Død 06.10.869.

1527 Wikipedia.

1528 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 257. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 60.

Fra graven til Ermentrude av Orléans, dronningskonsort til Karl II av Veest-Franken i basilikaen Saint-Denis (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:
«Ermentrude av Orléans (* 27.09.823 - † 06.10.869 i Abbediet Hasnon), også gjengitt som Hirmentrude og Irmintrud,.

Hun var datter til greve Odo av Orléans (også gjengitt som Eudes) († 834) og hans hustru Engeltrude av Fezensac (* ca. 799 - † 853).

Ermentrude ble 842 gift med kong Karl II den Skallede i Quierzy, og ble kronet 25.08.866.

Hun ble derved dronning av Vest-Franken.

Ekteskapet ble fruktsommelig. Hun fødte fire sønner og fem døtre. Deres barn var:
Judith av Vest-Franken (* ca. 843 - † 870), gift 1. gang med Æthelwulf av Wessex,
2. gang med Æthelbald av Wessex og
3. gang med Baudouin I av Flandern.
Ludvig den Stammende (* 846 - † 879).
Karl Barnet (* 847 - † 866).
Lothar (* 848 - † 865), munk i 861, abbed av Saint-Germain.
Karloman (* 849 - † 876).
Rotrud (* 852 - † 912), nonne.
Ermentrude (* 854 - † 877), nonne.
Hildegard (* 856).
Gisela (* 857 - † 874).
Godehilde (* 864 - † 907).

Det fortelles at Ermentrude var dyktig i å brodere og hadde en interesse for religiøse bygninger. Hennes ektemann ga henne Chelles-klosteret inærheten av Paris.

Etter at hennes mann henrettet hennes opprørske bror Guillaume (Vilhelm) i 866, valgte hun å forlate sin mann og trakk seg tilbake til et kloster.

Hun døde i 869, 46 år gammel, og ble gravlagt klosterkirken Saint-Denis i Paris hvor de kongelige tradisjonelt ble gravlagt.

Kong Karl gifte seg deretter i 870 med Richilde av Provence som etter sigende skal ha vært hans langvarige elskerinne.[6]»[1529]

(Barn XIX:176337, Far XXI:705347, Mor XXI:705348)

Gift 19.12.842 med forrige ane.

XX:352675 fm fm fm mf ff fm mf mf ff mf

Adalhard av Paris. Pfalsgreve. Født omkring 830. Død etter 10.10.890.

Fra tysk og engelsk Wikipedia (oversatt):
«Adalhard av Paris (* ca. 830 - † etter 10.10.890) er bekreftet som vest-frankisk pfalzgreve i 877 og var fra 882 til 890 den åttende greven av Paris

[1529] Wikipedia.

Han var sønn til greve Wulfhard I av Fravigny og Susanna av Paris. Da Susanna var datter til greve Beggo I av Paris og Alpheidis, den illegitime datteren til keiser Ludvig den Fromme, var Adalhard hans oldebarn.

Hans bror, Hilduin den Unge, var abbed til Saint-Denis.

Hans bror Wulgrine ble utnevnt til greve av Angoulême og Périgord.

Adalard etterfulgte sin onkel Leuthard II (* ca. 806 - † 858 eller 969) som greve av Paris.

Grevskapet Paris ble opprettet av de frankiske kongene omkring år 480 som overherredømmet til et område på omkring 2500 km² rundt Paris. Tittelen som greve av Paris erstattet de romerske "civitas" til den tidligere "Lutetia" (også kalt "Lutetia Parisiorum"), navnet som ble brukt på Paris i romertiden).

Adalard hadde barna:
Wulfhard (* 855 - † 880/893), abbed av Flavigny.
Adelaide av Paris (* 850 - † 10.11.901), dronning av Vest-Franken.

Adelaide ble ca. 875 gift med frankerkongen Ludvig den Stammende av Vest-Franken (* 846 - † 879) i hans andre ekteskap og ble mor til den senere vest-frankiske kong Karl den Enfoldige.»[1530]

(Barn XIX:176338)

Gift

Barn:

Adelaide av Paris. Død etter 10.11.901. (Se XIX:176338).

XX:352677 fm fm fm mf ff fm mf mf fm ff

Alfred den Store av Wessex. Konge. Født 849. Død 26.10.899.

Alfred «den Store» var konge av Wessex og Kent 873 - 901.

Etter farens død hjalp han sine eldre brødre i kampen mot de normanniske vikingers innfall.[1531]

Fra Carl Grimberg «Menneskenes liv og historie», bind 7, side 362-365.

For angelsakserne var første halvdel av 800-tallet en grusom tid. De hedenske mennene fra nord benyttet seg av de stadige indre urolighetene i smårikene i Øst-England og underla seg etter hvert hele denne delen av landet, brente kirker og klostre og slo uten barmhjertighet i hjel både munker og nonner. En vikinghøvding hugget med egen hånd ned en gammel ærverdig abbed som sto for høyalteret og leste messen og fra bøndene tok de buskap og hester og spente eierne selv for plogen.

Angelsaksernes redningsmann i nøden ble kong Alfred av Wessex, det sydligste av de angelsaksiske smårikene. Han ble konge i 873 da han var 23 år gammel. Etter utallige forbitrede kamper med «danene», som vikingene gjerne ble kalt, var angelsaksernes krefter nå nesten uttømt, og det så ut som om hele England skulle komme i de fremmedes vold. Alfred måtte flykte og holde seg skjult i skog og myrer. I 878 forskanset han seg på øya Ætelney. Han opplevde mange eventyr som folkesagnene har romantisert og utbrodert.

En tid bodde han forkledd i en gjeterhytte. Men i hemmelighet sendte han bud til alle som ville ta opp kampen mot undertrykkerne at de skulle møte fullt væpnet på et bestemt sted. En dag hadde gjeterens kone satt ham til å passe noen brød som hun holdt på å steke, mens hun stelte med noe annet arbeid. Men da hun kom tilbake var brødene brent. «Din latstokk,» ropte hun forarget og slo til ham med baksteløyten, «spise brødet vårt, det kan du, men passe det duger du ikke til.» I det samme trådte Alfreds sendebud inn og meddelte sin konge at de angelsaksiske frivillige nå var samlet og bare ventet på sin anfører. Og nå fikk kona til sin forferdelse vite hvem det var hun hadde behandlet så lite ærbødig. Men Alfred bare smilte, takket vertsfolkene sine og gikk.

Danenes hær lå i en befestet leir. For å skaffe seg rede på fiendens styrke og forsvarstiltak skal Alfred selv ha gitt seg i vei dit, forkledd som en omvandrende harpespiller. Danene ble så begeistret for spillemannen som sang og spilte så vakkert, at de holdt ham tilbake i flere dager. Men da Alfred hadde utforsket alle svake punkter i fiendens leir, smøg han seg tilbake til sine egne. Neste dag førte ha dem mot danene og tilføyde fienden et så grundig nederlag at de måtte overgi seg på nåde og unåde. Vikingene ga ham gisler som sikkerhet for at de skulle la Wessex i fred, og høvdingen deres lot seg døpe sammen med tredve av sine fornemste menn. Noen år senere brøt de riktignok freden, og nå hadde de fått forsterkninger av nye vikingflokker hjemmefra, men Alfred beseiret dem igjen etter en hard kamp.

Ved å bygge krigsfartøy og møte vikingene ute på havet, sparte han sitt folk for mange lidelser og satte seg også i større respekt hos fienden enn noen av hans forgjengere eller de frankiske kongene hadde maktet. Og med tiden smeltet også de nordboerne som hadde bosatt seg i England og angelsakserne sammen til ett folk.

Så snart Alfred hadde avsluttet sin heltemodige og beundringsverdig utholdende kamp for å vinne sitt rike tilbake, begynte han av all kraft å arbeide for å styrke forsvaret både til lands og til vanns, og her tok han lærdom av

1530 Wikipedia.

1531 Dictionary of National Biography. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 217. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 103.

fienden han hadde kjempet mot i så mange år. Fred og orden trygget han med et stort lovverk, hvor han som ledende prinsipp satte ordene: «Alt det som Dere ikke vil at menneskene skal gjøre mot Dere, skal Dere heller ikke gjøre mot dem!» Krig og leirliv hadde ikke brutalisert Alfreds humane livssyn. Hans skildring av hvordan en konge bør være, har han innledet med følgende ord: «Makt er i og for seg intet gode, men blir det bare så sant dens innehaver selv er god.»

I hele sin ferd som hersker minner Alfred meget om frankernes største konge, hvis veldige materielle ressurser riktignok var mange ganger større enn angelsakserens. Som Karl «den Store» elsket Alfred de gamle saksiske sangene og kronet sin kongegjerning med et iherdig arbeid for å gjenopprette den angelsaksiske kulturen som hadde gått sterkt tilbake under danenes herjinger. Alfred var også vitebegjærlig og full av kunnskapstørst og satte seg som mål å utbre lese- og skriveferdigheten blant sine undersåtter ved å opprette skoler. Hans ganglige virksomhet på alle områder skaffet ham hans landsmenns takknemlighet både i samtid og ettertid og innbrakte ham også hedersnavnet «den Store». For engelskmennene er «den engelske nasjons skaper» blitt nasjonalhelten fremfor noen og hans liv er av deres kjæreste historiske minner. «Den vise kongen» er i folketradisjonen blitt til en engelsk Salomo, hvis ry for ubestikkelig rettferdighet er slått fast på en temmelig drastisk måte i fortellingen om hvordan han på en og samme dag hengte 44 urettferdige dommere. Dette er bare en av alle de anekdotene som i tidens løp er blitt knyttet til minnet om den gode og folkekjære fyrsten «som på en gang var konge, far og oppdrager for sitt folk», for å sitere en berømt engelsk historiker.

Alfred døde sannsynligvis i år 900. Hans sønn og sønnesønner fortsatte det verket han hadde påbegynt og fullførte det ved å underlegge seg flere andre engelske småriker og skape et stort samlet rike med London som hovedstad. Men i sin sønnesønns sønnesønn, Ethelred II med tilnavnet «den Rådville», fikk Alfred derimot en uverdig etterfølger.[1532]

T. v. oppe: Mynt preget av Alfred, konge av Wessex, London, 880 (basert på romersk modell). Konge med kongelig bånd i profil, med tekst: ÆLFRED REX. - I midten oppe: Alfred den Store, sølv offerpenny, 871-899. AELFRED REX SAXONUM ('Alfred King of the Saxons'). T v. nede: En sølv mynt med Alfreds abstrakte portrett. I midten nede: Alfreds juvel sett fra siden, utstilt i Ashmolean Museum, Oxford. T. h. Statue av Alfred i Wantage (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Alfred den Store (angelsaksisk: Ælfred, "alverråd" eller "vis alv") (* 849 - † 26.10.899) var konge av Wessex fra 871 til sin død i 899.

Alfred greide med hell å forsvare sin kongerike mot vikingenes forsøk på erobring, og på den tiden da han døde hadde han blitt den dominerende herskeren i England. Hans tilnavn "den Store", som er et sent tillegg, er det den ene av kun to engelske monarker som har fått, den andre er danske Knud (i norsk historieskrivning kalt Knud den Mektige). Alfreds omdømme står fortsatt høyt blant engelske historikere, men få vil i dag underskrive på Edward Augustus Freemans påstand at han var "den meste perfekte figur i historien". Han var også den første konge av vestsakserne som titulerte seg selv som "konge av angelsakserne".

Detaljene i Alfreds liv er beskrevet i et verk fra 900-tallet av den walisiske lærde og biskop Asser. Alfred var en hengiven kristen, og hadde et omdømme som en lærd og barmhjertig mann med et vennlig og besindig vesen som oppmuntret til utdannelse og skriftlitteratur på morsmålet. Han forbedret kongerikets lovsystem, militære struktur og

[1532] Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 7, side 362-365.

folkets livskvalitet. Hans største politiske prestasjon var å slå tilbake vikingenes angrep etter at de fleste andre angelsaksiske kongeriker hadde blitt erobret.

Barndom.

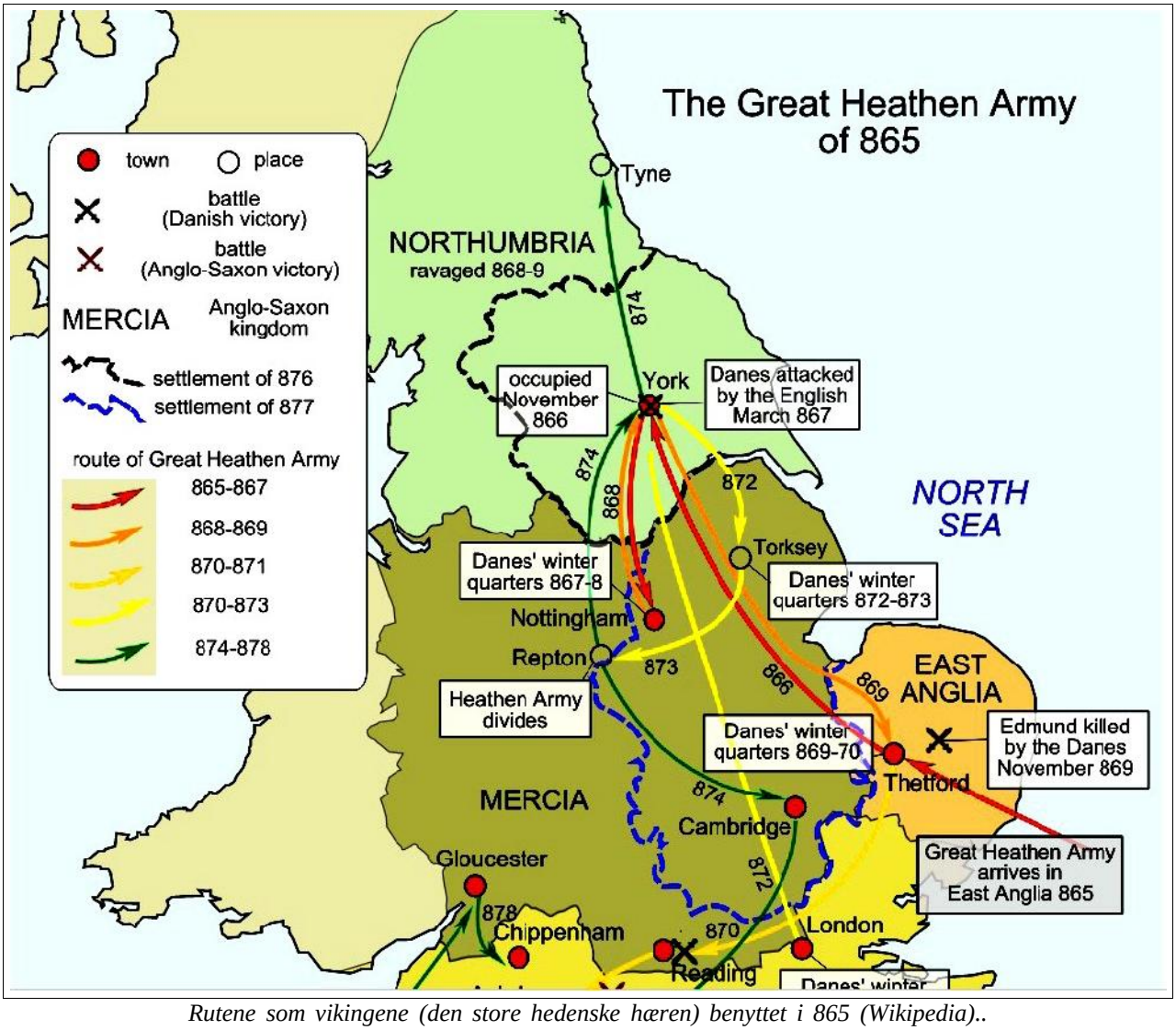
Alfred ble født i landsbyen Wanating, i dag Wantage i Oxfordshire. Han var den yngste av sønnene til kong Æthelwulf av Wessex (* ca. 800 - † 858) og hans første hustru Osburga (* ca. 810 - † før 856).

Osburga var datter til Oslac av Isle of Wight, fremste hovmester i England. Asser forsikrer i "Vita Ælfredi" at dette viste at han nedstammet fra jydene på Isle of Wight. Dette er ikke sannsynlig da Beda forteller at de alle ble drept av sakserne under Cædwalla av Wessex på 600-tallet. I 2008 ble skjelettet av dronning Eadgyth, barnebarn til Alfred, funnet i Magdeburgs domkirke i Tyskland. Det ble bekreftet i 2010 at disse levningene tilhørte henne – et av de eldste medlemmene av den kongelige engelske familie.

I 853, da han var fire år, er det sagt at Alfred ble sendt til Roma hvor pave Leo IV – i henhold til "The Anglo-Saxon Chronicle" – "salvet ham som konge". Viktorianske forfattere har senere tolket dette som en kroning utført på forhånd. Det er mindre sannsynlig at paven hadde til hensikt å gjøre det, da alle de tre eldre brødrene var i live på den tiden. Det var sannsynligvis en spesiell velsignelse eller høyst en bekreftelse på en tittel som visekonge i et av kongedømmene under Wessex. Det som er sikkert er at Alfred reiste til Roma 854-855 sammen med sin far. De tilbrakte deretter noe tid med Karl den Skallede, den vest-frankiske kongen. Hans far døde allerede i 858, da Alfred omkring ni år gammel.

På veg tilbake fra Roma i 856 ble Æthelwulf avsatt av sin sønn Æthelbald. I frykt for innbyrdeskrig kom adelen sammen i en rådslagning for å ta frem et kompromiss. Æthelbald fikk beholde de vestlige områdene, det vil si historiske Wessex, og Æthelwulf fikk styre i øst. Da Æthelwulf døde i 858 ble Wessex styrt av tre av Alfreds brødre i rekkefølge: Æthelbald, Æthelberht og Æthelred.

Biskop Asser har fortalt historien om hvordan Alfred som barn vant en bok med saksiske dikt, som var satt opp som premie av hans mor til det første av hennes barn som klarte å huske den utenat. Legenden vil også ha det til at den unge Alfred tilbrakte en del tid i Irland av helsemessige årsaker. Han var sykelig hele livet ut og hadde problemer med mave og fordøyelse. Det er antatt at han kan ha slitt med Crohns sykdom, en inflammatorisk mage- og tarmsykdom som kan angripe hele fordøyelseskanalen. Statuer av Alfred i Winchester og Wantage framstiller ham som en kraftfull kriger i rustning. I virkeligheten var han ikke fysisk sterk, og selv om han ikke manglet mot, var han mer kjent for sitt intellekt enn sitt krigerske vesen og framtoning.»

Rutene som vikingene (den store hedenske hæren) benyttet i 865 (Wikipedia)..

«Alfreds brødre.

Under de korte styrene til to av hans tre eldre brødre, Æthelbald og Æthelberht, er Alfred ikke nevnt. En hær av daner som "Den angelsaksiske krønike" beskrev som "den store hedenske hæren" hadde gått i land i East Anglia for å erobre de fire kongerikene som utgjorde det angelsaksiske England i 865. Dette var bakgrunnen til at Alfreds offentlige liv begynte da hans tredje bror, Æthelred av Wessex, ble konge dette året.

Under denne perioden ga biskop Asser Alfred den unike tittelen "secundarius", noe som kan indikere en posisjon tilsvarende en keltisk "tanist", en tronfølgeordning som ble brukt av flere keltiske stammer. Det vil si en anerkjent etterfølger nært assosiert med den herskende monarken. Dette kan ha vært godkjent av Alfreds far, eller av kongens råd, "witan", for å hindre strid om valget av etterfølger på tronen om Æthelred skulle bli drept i slag. Å krone en etterfølger som kongelig prins og militær hærfører var velkjent blant andre germanske stammer, eksempelvis hos frankerne, som angelsakserne hadde nære forbindelser med.

Kamp mot vikinginvasjonen.

I 868 er det nedtegnet at Alfred kjempet ved siden av Æthelred i et lite vellykket forsøk på å drive den store hedenske hæren, ledet av Ivar Beinlause, ut av det tilstøtende kongeriket Mercia. Ved slutten av 870 hadde danene kommet fram til hans hjemland, Wessex. Året som fulgte har blitt kalt for "Alfreds år med slag".

I Berkshire ble et vellykket sammenstøt i slaget ved Englefield 31.12.870 fulgt av et tungt nederlag ved Ivars bror, Halvdan Ragnarssons beleiringen av og slaget ved Reading 05.01.871. Fire dager senere vant angelsakserne en storstilt seier i slaget ved Ashdown, muligens i nærheten av Compton eller Aldworth. Alfred ble spesielt gitt æren for at det siste slaget ble vellykket. Senere samme måned, den 22. januar, ble angelsakserne beseiret i slaget ved Basing (kanskje Marden i Wiltshire eller Martin i |Dorset). Æthelred døde kort tid etter 23. april.

Tidlig slag, nederlag og flukt.

I april 871 døde kong Æthelred, og Alfred etterfulgte ham på tronen i Wessex med det tunge ansvaret for rikets forsvar selv om Æthelred hadde etterlatt seg to sønner, Æthelhelm og Æthelwold, men de var ikke myndige. Dette var derfor i overensstemmelse med en avtale som Æthelred og Alfred hadde inngått tidligere på året i en rådsforsamling ved Swinbeorg. Brødrene hadde avtalt at den av dem som levde lengst skulle arve den personlige eiendommen som deres far, kong Æthelwulf, hadde etterlatt til sine sønner i fellesskap i sitt testamente. Den avdødes sønner skulle kun motta de rikdommer og eiendommer som deres far hadde avsatt til dem. I dette lå at den overlevende broren skulle bli konge. Gitt den pågående danske invasjonen og nevøenes unge alder, var det antagelig ingen som motsatte seg at Alfred fulgte sin bror som konge.

Mens Alfred var opptatt med gravseremoniene for sin bror, beseiret danene en angelsaksisk hær i hans fravær ved sted som ikke er navngitt, og deretter på nytt ved Wilton i mai da Alfred var tilstede. Nederlaget ved Wilton knuste ethvert håp om at Alfred skulle kunne fordrive angriperne fra sitt kongerike. Han ble istedet tvunget til å inngå en fredsavtale med dem, men kildene forteller ikke hva betingelsen for avtalen var. Biskop Asser hevdet at "hedningene" gikk med på å forlate riket og at de innfridde dette løftet.

Faktisk trakk den danske hæren seg tilbake fra Reading høsten 871 for å ha vinterkvarter i London. Selv om det ikke er nevnte av Asser eller av "Den angelsaksiske krønike", betalte antagelig Alfred rene penger til danene for å få dem til å trekke seg tilbake, tilsvarende hva Mercia måtte gjøre i det følgende året. Forråd som er datert til danenes okkupasjon av London vinteren 871/872 har blitt gravd ut ved Croydon, Gravesend, og Waterloo Bridge. Disse funnene indikerer hva det kostet å oppnå fred med vikingene. I de neste fem årene okkuperte danene andre deler av England.

I 876, under deres nye leder Guthrum, klarte danene å omgå den angelsaksiske hæren og angrep og okkuperte Wareham i Dorset. Alfred blokkerte dem, men klarte ikke å gjenerobre Wareham. I stedet forhandlet han fram en fredsavtale som involverte bytte av gisler og eder, hvor danene sverget på en "hellig ring" knyttet til dyrkelsen av den norrøne guden Tor. Imidlertid brøt danene deres ord og etter å ha drept alle gislene unkom de i dekke av natten til Exeter i Devon.

Alfred blokkerte vikingskipene i Devon, og med en unnsetningsflåte som ble spredt i en storm, ble danene tvunget til å underordne seg. Danene trakk seg tilbake til Mercia. I januar 878 angrep danene uventet mot Chippenham, en kongelig festning hvor Alfred hadde oppholdt seg over julen,

"og de fleste folkene drepte de, unntatt kong Alfred, som sammen med en liten gruppe slapp unna gjennom skogen og sumpene, og etter påske bygde en festning ved Athelney i myrene ved Somerset, og fra dette stedet kjempet han mot fienden."

Fra denne midlertidige festningen ved Athelney, en øy inne i myrene i nærheten av North Petherton, klarte Alfred å samle en effektiv motstandsbevegelse ved å samle milits fra Somerset, Wiltshire and Hampshire.

En legende, som har sin opprinnelse i krøniker fra 1100-tallet, forteller hvordan han først flyktet til Somerset Levels hvor han ble beskyttet av en bondekone som, uvitende om hans identitet, lot ham passe på en del kaker som hun hadde etterlatt på ildstedet. Opptatt av sine problemer i kongeriket ble kakene bli brent og han ble utskjelt av kvinnen da hun kom tilbake.

Året 878 var året hvor situasjonen for det angelsaksiske England var på sitt mørkeste. Da alle de andre angelsaksiske kongerikene hadde bukket under for vikingene, var det Wessex alene som fortsatte motstandskampen.

Motangrep og seier.

I den sjuende uken etter påske, 4.-10. mai 878, ved pinse, red Alfred til Egberts stein" øst for Selwood hvor han ble møtt av

"alle folkene i Somerset og fra Wiltshire og fra den delen av Hampshire som er på denne siden av havet (dvs. vest

for Southampton Water), og de gledet seg over å se ham."

Alfreds tilbakekomst fra festningen i myrene var en del av en grundig planlagt offensiv for å samle "fyrdene" (militsene) fra alle tre shirene. Det betydde ikke bare at kongen hadde beholdt lojaliteten til ealdormennene (kongens øverste representant i ett fylke), de kongelige "reever" og kongens "thegner" (som hadde ansvaret med å samle hærene og lede disse styrkene), men at de hadde opprettholdt autoriteten i lokalsamfunnene godt nok til kunne gjennomføre hans innkalling til krig. Alfreds handlinger antyder også et system med speidere og budbringere.

Alfred vant en avgjørende seier i det påfølgende slaget ved Edington som kan ha blitt utkjempet i nærheten av Westbury i Wiltshire. Han forfulgte deretter danene til deres festning ved Chippenham, og sultet dem ut til de overga seg. En av betingelsene for overgivelse var at Guthrum ble døpt og konverterte til kristendommen. Tre uker senere ble den danske krigsherren og 29 av hans fremste menn døpt ved Alfreds hoff i Aller i nærheten av Athelney, hvor Alfred mottok Guthrum som sin åndelige sønn.

Mens de var ved Wedmore forhandlet Alfred og Guthrum fram hva historikerne kaller "avtalen ved Wedmore", men det var først en del år etter at fiendtlighetene hadde opphørt at en formell avtale ble signert. Blandt betingelsene i denne avtalen ble det krevd at den døpte Guthrum skulle forlate Wessex og dra tilbake til East Anglia. Følgelig forlot den danske hæren i 879 Chippenham og marsjerte til Cirencester. Den formelle avtalen mellom Alfred og Guthrum er bevart på angelsaksisk ved "Corpus Christi College" ved Universitetet i Cambridge (Manuskript 383), og i en latinsk sammenfatning kjent som "Quadripartitus", som ble forhandlet fram senere, kanskje i 879 eller 880, da kong Ceolwulf II av Mercia ble avsatt.

Avtalen delte opp kongeriket Mercia. Dets betingelser fastsatte grensene mellom Alfreds og Guthrums kongeriker langs elven Themsen til elven Lea, fulgte Lea til dens kilde i nærheten av Luton, derfra strakte den seg i rett linje til Bedford, og fra Bedford fulgte den elven Great Ouse til Watling Street.

Med andre ord, Alfred overtok Ceolwulfs kongerike, bestående av det vestlige Mercia og Guthrum overtok den østlige delen av Mercia lagt til hva som ble det utvidede kongeriket East Anglia, heretter kalt "Danelagen", det vil si den delen av England hvor dansk lov skulle råde. I overensstemmelse med avtalen fikk Alfred kontroll over byen London, som tidligere hadde vært en del av Mercia, og byens myntverksteder i det minste foreløpig. I 825 noterte "Anglo-Saxon Chronicle" at folkene i Essex, Sussex, Kent og Surrey overga seg til Egbert, Alfreds farfar. Fra da til ankomsten av "den store Hednaarmeen" (den store danske armeen) i 865, hadde Essex utgjort en del av Wessex. Etter fremkomsten av "Danelagen" ser det ut til at noe av Essex ble overlatt til danskene, men hvor mye er ikke klart.

Rolige år.

Med signeringen av avtalen med Guthrum, antagelig omkring 880, ble Guthrum nøytralisert som trussel. Vikinghæren som hadde oppholdt seg i Fulham over vinteren 878-879, seilte til Gent og var aktive på det europeiske fastlandet fra 879-892.

Et år senere. I 881, var han involvert i et mindre sjøslag mot fire danske skip "i åpent farvann". To av skipene ble ødelagt og de to gjenværende overga seg til Alfreds styrker. Tilsvarende mindre sammenstøt med uavhengige norrøne angripere skjedde under det meste av perioden slik som tidligere.

I 883 (dateringen er usikker) fritok pave Marinus det saksiske kvarteret i Roma for skatt, trolig mot at Alfred lovte å sende årlige almisser til Roma, noe som kan være opphavet til middelalderskatten kalt "Peters penge". Paven sendte gaver til Alfred, inkludert det som var kjent for å være en del av "det sanne kors". en stor skatt for den hengivne angelsaksiske kongen.

Etter avtalen med Guthrum var Alfred spart for videre storstilte konflikter en tid. Til tross for denne relative freden var kongen fortsatt tvunget til å ta seg av et antall danske angrep og forstyrrelser. Blant disse var et angrep i Kent, et alliert kongerike i sørøstlige England, i løpet av året 885, som muligens var det største angrepet etter krigen med Guthrum. Assers redegjørelse for angrepet plasserer den danske hæren i byen Rochester, hvor de bygde en midlertidig festning for å beleire byen. Som svar på dette streiftoget ledet Alfred en hær mot danene som i stedet for å gå i kamp med hans styrker, flyktet til sine skip ved kysten og seilte til et annet sted på de britiske øyer.

Ikke lenge etter det mislykkede danske angrepet i Kent, sendte Alfred flåten til East Anglia. Hva hensikten var er uklart, men Asser hevdet at det var for å hindre plyndring. Etter å ha seilt opp elven Stour, møtte flåten danske skip, kanskje mellom 13 og 16, kildene avviker, og det ble et slag mellom dem. Angelsakserne seiret, og som Huntingdon kan fortelle, "fylt med krigsbytte". Derimot ble den seirende flåten overrasket av et dansk angrep da de var i ferd med seile ut av Stour og ble beseiret, antagelig svekket av det forgående slaget.»

Kart over de brittiske øyene i år 886 (Author: Lotroo). (Wikipedia).

«Et år senere, i 886, besatte Alfred London igjen og sørget for den igjen ble beboelig. Alfred betrodde byen å ta vare på hans svigersønn Æthelred, ealdorman av Mercia. Gjenoppbyggingen av London fortsatte den første halvdelen av 880-tallet, og det er antatt det medførte ny gateplanlegging, nye befestningen i tillegg til de eksisterende romerske bymyrene, og muligens også byggingen av tilsvarende befestninger på sørbredden av elven Themsen.

Dette er også perioden hvor bortimot alle krøniker er samstemte om at de angelsaksiske folkene fra før England ble forent, underkastet seg til Alfred. Det var imidlertid ikke ved det tidspunktet at Alfred ble kjent som konge av England; faktisk benyttet han seg aldri av den tittelen selv. Den innflytelse han hadde hvilte utelukkende på den militære makt han rådde over.

Mellom restaureringen av London og fortsettelsen av storstilte danske angrep tidlig på 890-tallet, var Alfreds styre i stor grad uten større hendelser. Den relative freden ved slutten av 880-tallet ble fulgt av at hans søster Æthelswith, gift med Burgred, konge av Mercia, døde på reise til Roma i 888. Samme år døde også erkebiskopen av Canterbury, Æthelred.

Et år senere døde Guthrum (som var kristnet under dåpsnavnet "Athelstan") og ble gravlagt i Hadleigh, Suffolk. Guthrums død endret det politiske landskapet for Alfred. Det førte til et maktvakuum som vekket andre krigsherrer sultne på makt etter å overta hans plass. De stille årene i Alfreds liv var nær sin slutt og det var krig i horisonten.

Nye vikingangrep.

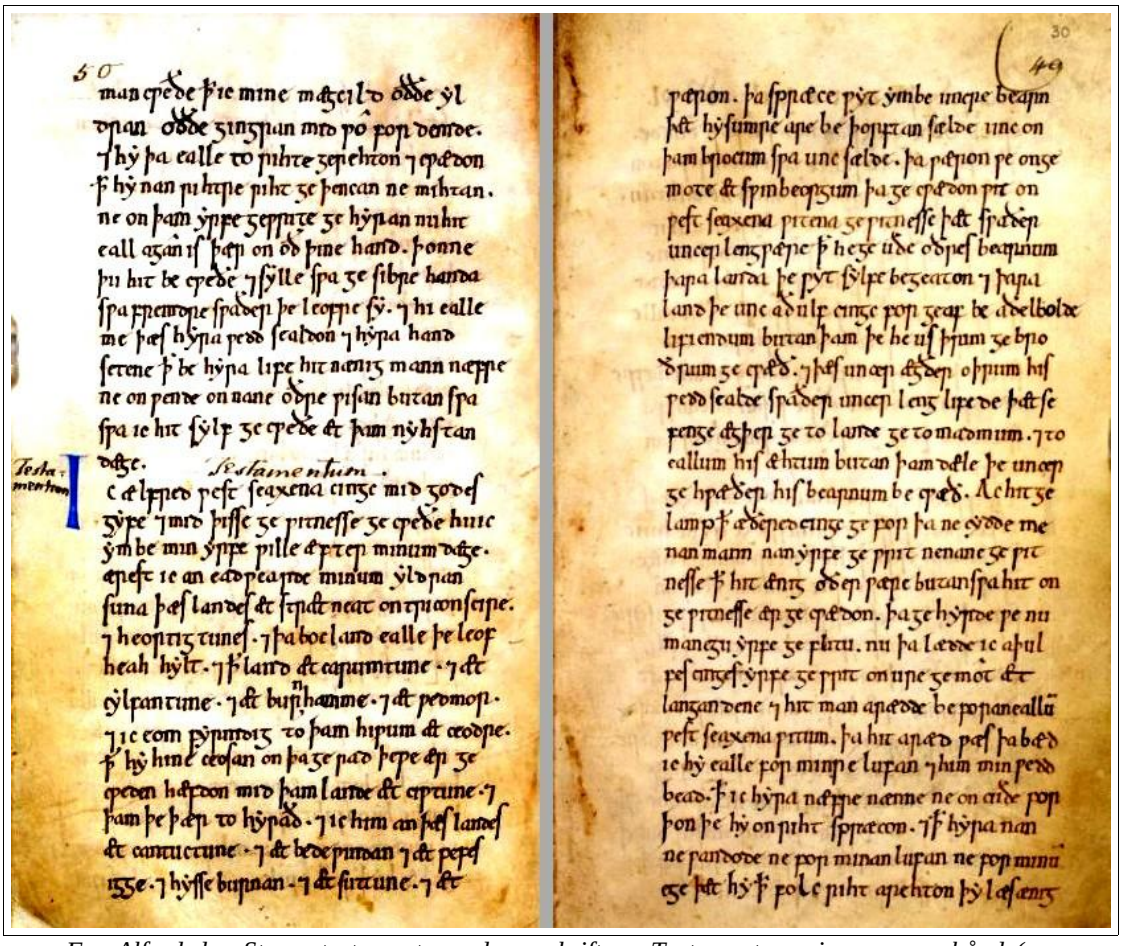
Etter ytterligere et opphold, i løpet av høsten 892 eller 893, angrep danene igjen. Da situasjonen på det europeiske fastlandet hadde blitt mer utsatt, krysset de Den engelske kanal med omkring 330 skip i to omganger. De gikk i land med en større hær i Appledore i Kent og med en mindre hær i Milton, også i Kent, ledet av Hastein. Angriperne hadde med seg kvinner og barn, noe som indikerte at dette ikke var et hastig plyndringstokt, men et forsøk på erobring og bosetning. Alfred tok i 893 eller 894 opp en posisjon hvorfra han kunne overvåke begge styrkene.

Mens han forhandlet med Hastein brøt den andre gruppen, danene ved Appledore, ut og marsjerte nordover. De ble angrepet av Alfreds eldste sønn Edvard, og ble beseiret i et slag ved Farnham i Surrey. Danene søkte tilflukt på en øy i elva Colne ved Thorney mellom Buckinghamshire og Middlesex. Her ble de blokkert og ble tvunget til å overgi gisler og gi ed på at de skulle forlate Wessex. De dro deretter videre til Essex hvor de ble beseiret på nytt, og slo seg sammen med Hasteins styrker ved Shoebury. Alfred var på vei for gi hjelp til sin sønn ved Thorney da han fikk høre at daner fra Northumbria og East Anglia hadde begynt å beleire Exeter og en ikke navngitt festning ved kysten av North Devon. Alfred dro raskt vestover og fikk brutt beleiringen av Exeter. Skjebnen til den andre festningen, som ikke er blitt navngitt, er ikke nedtegnet.

I mellomtiden hadde hæren til Hastein begynt å marsjere opp langs elven Themsen, muligens med den hensikt å gi støtte til sine frender i vest. De ble møtt av en stor angelsaksisk styrke under tre framstående ealdormenn av Mercia, Wiltshire og Somerset. De ble tvunget til å avbryte og dra nordvestover og ble til sist omringet og blokkert i Wales ved Buttington, eller kanskje Buttington Tump ved munningen av grenseelven Wye mellom England og Wales. En tredje mulighet er Buttington i nærheten av Welshpool, også i Wales. Et forsøk på bryte gjennom den angelsaksiske linjen ble nedkjempet. De som unnslapp trakk seg tilbake til Shoebury i Essex. Etter å ha samlet

forsterkninger, gjorde de et raskt angrep gjennom England og okkuperte Chester med sine gamle romerske bymurer i ruiner. Angelsakserne forsøkte ikke å foreta en vinterblokade, men konsentrerte seg om å ødelegge forsyninger i distriktet.

Tidlig i 894 eller 895 tvang mangelen på mat danene til atter å trekke seg tilbake til Essex. Mot slutten av året trakk de sine skip opp elvene Themsen og Lea og befestet seg omkring 32 km nord for London. Et direkte angrep mot de danske linjene mislyktes, men senere samme år sørget Alfred for å få blokkert elven for å hindre de danske skipene utløp. Danene innså at de var blitt utmanøvrert. De dro nordvestover og tok vinterkvarter i Cwatbridge i nærheten av Bridgnorth. Året etter, i 896 (eller 897), ga de opp kampen. En del dro til Northumbria, en del til East Anglia, og de som ikke tidligere hadde forbindelser i England, dro tilbake til det europeiske fastlandet.»

Fra Alfred den Stores testamente med overskriften «Testamentum» i en senere hånd (ca. 1031), som overlot hoveddelen av hans eiendommer til sønnen Edvard («New Minster Liber Vitae» - British Library Stowe MS 944). (Wikipedia).

«Familie.

I 868 giftet Alfred seg med Ealhswith, datter til en adelsmann fra Mercia, Æthelred Mucil, som var ealdorman av Gaini. Gainiene var antagelig en av de eldste stammegrupperingene i Mercia. Ealhswiths mor var Eadburh, et medlem av den kongelige familie i Mercia.

De fikk fem eller kanskje seks barn, inklusive Edvard den Eldre som etterfulgte sin far som konge. Hans døtre Æthelflæd, ble frue (hersker) av Mercia i sin egen rett, og Ælfthryth ble gift med greve Balduin II av Flandern.

Osferth ble beskrevet som en slektning i kong Alfreds testamente og han er nevnt i "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) i en høy posisjon fram til år 934. Et charter fra kong Edvards styre beskrev ham som kongens bror, "feilaktig" ifølge Keynes og Lapidge, men i vurderingen til Janet Nelson, var han antagelig en illegitim sønn av kong Alfred.

Død og gravlegging.

Alfred døde 26.10.899. Hvordan han døde er ukjent, skjønt det er kjent at han hadde lidelser hele livet som var smertefulle. Hans biograf Asser ga en detaljert beskrivelse av Alfreds symptomer og det er gitt muligheten for dagens medisinere til å fremme en trolig diagnose. Det er antatt at han hadde Crohns sykdom eller hemoroidesykdom. Hans sønnesønn Edred synes å ha vært plaget av tilsvarende sykdom.

Alfred ble først gravlagt midlertidig i Old Minster i Winchester (senere erstattet av Winchesterkatedralen i normansk tid); deretter, fire år etter hans død, ble han flyttet til New Minster, kirken til det kongelige benediktinerklosteret i Winchester som kanskje ble bygd særskilt som gravsted for Alfreds levninger. Da New Minster ble flyttet til Hyde, litt nord for byen i 1110, ble munkene overført til klosteret i Hyde, sammen med Alfreds levninger og de til hans hustru og barn. De ble antagelig gravlagt på nytt foran høyalteret. Kort tid etter oppløsningen av Englands klostre i 1539 under styret til kong Henrik VIII, ble kirken revet, men gravene ble liggende intakt.

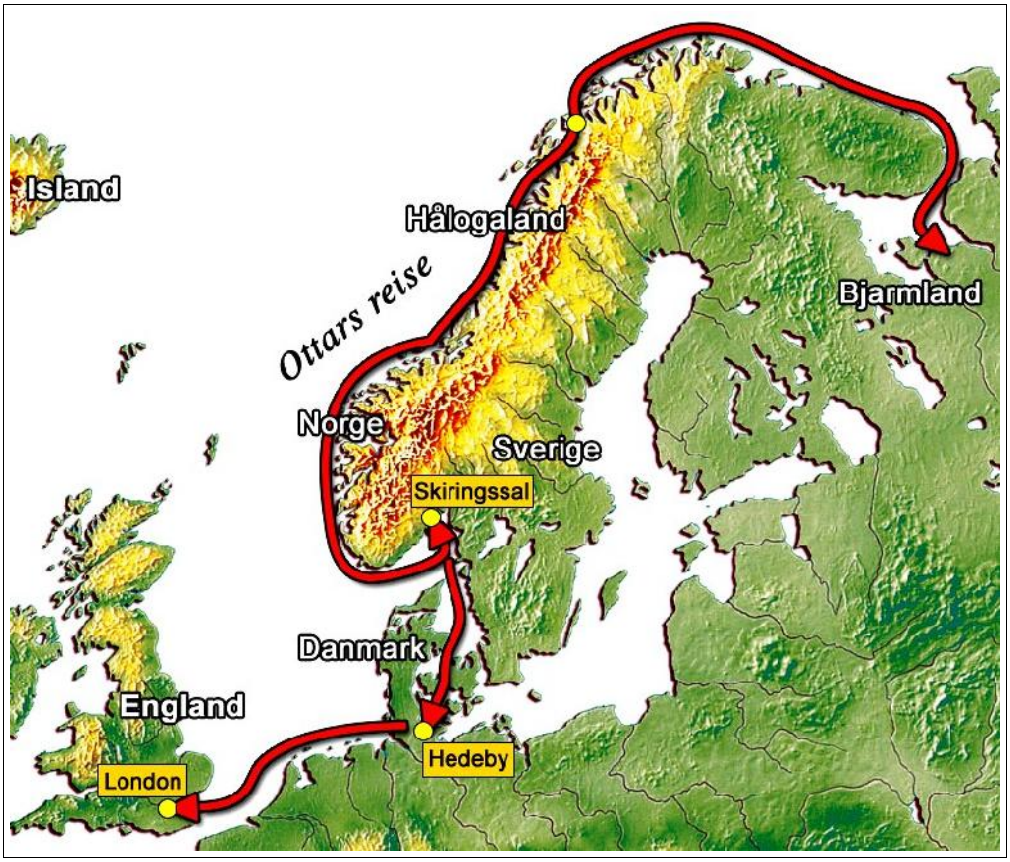
De kongelige graver og mange andre ble antagelig gjenoppdaget ved et tilfelle i 1788 da et fengsel ble bygget av

straffanger på stedet. Fangene gravde tvers over området for høyalteret for å fjerne grus som var etterlatt etter klosteroppløsningen. Kister ble løftet fram, bly fjernet og beinlevninger spredt og gikk tapt. Fengselet ble revet i tiden mellom 1846 og 1850. Ytterligere utgravninger ble utført i 1866 og 1897, men de var uten resultat. I 1866 hevdet amatørarkeologen John Mellor å ha oppdaget et antall beinrester fra stedet som han hevdet var fra Alfred. Disse kom senere sognepresten til det nærliggende kirken St Bartholomew's Churchs i besittelse av, som gravla dem i en umerket grav på kirkegården.

Forbindelse med utlandet.

Asser snakker storartet om Alfreds forhold til utenlandske statsmakter, men svært lite klar informasjon er tilgjengelig. Alfreds interesse for utenlandske land er vist ved de skriftlige innlegg som han gjorde i sine oversettelser av Orosius. Han brevvekslet med Elias III, patriarken av Jerusalem, og ambassadører til Roma førte relativt ofte engelske almisser til paven. Omkring 890 foretok Wulfstan fra Hedeby en reise fra Hedeby på Jylland langs Østersjøen til den gammelprøyssiske kjøpstaden Truso. Alfred sørget personlig for å samle detaljer om denne reisen.

Alfreds forbindelser med keltiske fyrster i den vestlige halvdel av Britannia er klarere. Relativt tidlig i hans styre, i henhold til Asser, overga de sørlige walisiske fyrstene seg til Alfred grunnet presset på dem fra det nordlige Wales og Mercia. Senere i hans styre underkastet nordlige Wales seg og samarbeidet med angelsakserne i militære felttog i 893 (eller 894). At Alfred sendte almisser til irske og kontinentale klostre kan ha blitt gjort etter Assers ønske. Besøk fra tre "skotske" (= irske) pilegrimer til Alfred i 891 er uten tvil autentiske. Historien om at han i barndommen ble sendt til Irland for å bli helbredet av Saint Modwenna kan vise Alfreds interesse for øya i vest.»

Kart over Ottar fra Hålogalands reiser, først nord til Nordishavet, deretter sør til London .(Norsk Wikipedia, Finn Bjørklid)..

«Ottar fra Hålogaland.

En gang rundt 890 kom en nordmann på reise til det angelsaksiske kongeriket Wessex. Denne fortellingen ble nedskrevet ved Alfreds hoff og lagt inn i en angelsaksisk versjon av en latinsk historisk bok skrevet tidlig på 400-tallet av Paulus Orosius kalt for "Historiarum Adversum Paganos Libri VII". Nordmannen ble omtalt som Ohthere, hvilket er Ottar og fortalte at hans hjem var i Halgoland, hvilket er Hålogaland, og hvor han bodde «lengst nord av alle nordmenn... [ettersom] ingen [bodde] nord for ham».Ottar fortalte videre at han hadde seilt nordover hovedsakelig for å jakte på hvalross, og om hans reise sørover til den danske handelsbyen Hedeby via havnen "Sciringes heal" som er identifisert som Skiringssal i Vestfold. Det er ingen redegjørelse for Ottars reise til Wessex eller forklaring på hvorfor han besøkte kong Alfred. Ottars fortelling er dessuten den eldste kjente skriftlige kilden for betegnelsen Danmark ("dena mearc"), og kanskje også for Norge ("norðweg"), ettersom det er eldre med mellom 40 og 80 år enn den eldste skriftlige anvendelsen i Skandinavia av betegnelsen i form av runene "Nuruiak" på Jellingsteinene.»[1533]

(Barn XIX:176339, Far XXI:705353, Mor XXI:705354)

Gift 888 med neste ane.

[1533] Wikpedia.

Barn:

Edvard I den Eldre av Wessex. Født mellom 871 og 874. Død 17.07.924. (Se XIX:176339).
Elftrude (Ælfthryth) av Wessex.[1534] Grevinne. Født omkring 877. Død 07.06.929.

1500-talls avbildning av Baldwin II av Flandern og Ælfthryth av Wessex (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Ælfthryth av Wessex (ca. 877 - 07.06.929), også kjent som Elftrudis (Elftrude, Elfrida), var en engelsk prinsesse og grevinne av Flandern.

Hun var den yngste datteren til Alfred den Store, den saksiske kongen av England og hans hustru Ealhswith.

Hennes søsken inkluderte kong Edward den Eldre og Æthelflæd.

Mellom 893 og 899 giftet Ælfthryth seg med Balduin II (død 918), greve av Flandern.

Ælfthryth og Balduin hadde barna:
Arnulf I av Flandern († 964/65); giftet seg med Adela av Vermandois.
Adalulf, greve av Boulogne († 933).
Ealswid.
Ermentrud.»[1535]

XX:352678 fm fm fm mf ff fm mf mf fm fm

Ealhswith av Mercia.[1536] Dronningskonsort. Født mellom 850 og 855. Død 05.12.902.

1534 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 260. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 38, 103.

1535 Wikipedia.

1536 Dictionary of National Biography. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 233. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 103.

Ealhswith - «Queen consort» (hustru til regjerende konge) av Wessex (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Ealhswith eller Ealswitha († 05.12.902) var hustru til kong Alfred av Wessex.

Hennes far var en adelsmann i kongedømmet Mercia, Æthelred Mucil (eller Mucel), "Ealdorman of the Gaini" som er antatt å være en eldre stammegruppe eller storfamilie i Mercia. Hennes mor var Eadburh, et medlem av kongefamilien i Mercia. I henhold til historikeren Cyril Hart var hun etterkommer til kong Coenwulf av Mercia.

Hun blir minnet som en helgen i det kristne øst og vest 20. juli.

Ealhswith ble gift 868 med Alfred i Gainsborough, Lincolnshire. Hans eldre bror Æthelred var konge, og Alfred ble regnet som hans kronprins. Danene okkuperte den mercianske byen Nottingham dette året, og ekteskapet var antagelig en ekteskapsallianse mellom Wessex og Mercia. Alfred ble konge av Wessex ved sin brors død i 871.

Ealhswith framstår meget dunkelt i de samtidige kildene. Hun er ikke vitne i noe kjent "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev), og Asser av Sherborne, Alfreds biograf, nevner ikke en gang hennes navn. I henhold til skikken i Wessex på 800-tallet ble hun ikke gitt tittelen dronning. I henhold til kong Alfred hadde dette sin årsak i en beryktet hendelse med en tidligere dronning av Wessex ved navn Eadburh, en datter til kong Offa av Mercia, som utilsiktet hadde forgiftet sin ektemann når hun forsøkte å forgifte en annen.
I sitt testament etterlot Alfred sin hustru e tre viktige symbolske eiendommer; Edington i Wiltshire, stedet for en viktig militær seier av over danene; Lambourn i Berkshire, som lå nær det første; og Wantage, hennes fødested. Disse var alle deler av hans bookland (angelsaksisk: bocland), en form for eiendom som ble bekreftet med et "charter". De forble i kongelig eie etter hennes død.

Det var antagelig etter Alfreds død i 899 at Ealhswith grunnla nonneklosteret St Mary's Abbey i Winchester, kjent som Nunnaminster. Hun døde 05.12.902, og ble gravlagt i hennes sønns nye benediktinerkloster, New Minster i Winchester. Hun ble minnet i to manuskripter fra tidlig på 900-tallet som "den sanne og kjære frue av de engelske". Den angelsaksiske Nunnaminster-boken, en bønnebok, var sannsynligvis i hennes eie.

Alfred og Ealhswith fikk fem barn som overlevde barndommen.
Æthelflæd († 918),Frue av mercianerne, gift med Æthelred, herre av mercianerne.
Edvard den Eldre († 924), konge av angelsakserne, Alfreds etterfølger.
Æthelgifu, gjort til abbedisse i Shaftesbury av hennes far.
Ælfthryth, grevinne av Flandern († 929),
gift med greveBalduin II av Flandern.Æthelweard († ca. 920).»[1537]

(Barn XIX:176339, Far XXI:705355, Mor XXI:705356)

Gift 888 med forrige ane.

XX:352711 fm fm fm mf ff fm mm ff fm mf

Ludvig II den Stammende av Vest-Franken. Født 01.11.846. Død 19.04.879. Gjentakelse, se side 1052.

XX:352712 fm fm fm mf ff fm mm ff fm mm

Ansgard av Burgund. Dronning. Født omkring 826. Død omkring 880.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

[1537] Wikipedia.

«Ansgard av Burgund (* ca. 826 - † ca. 880) var første hustru til den vestfrankiske kong Ludwig II.
Hun var datter til Hardouin av Burgund.

I 862, i en alder av 36 år, giftet hun seg med den 16 år gamle, senere vestfrankiske kongen, Ludvig II. Ekteskapet fant sted mot Ludvigs fars vilje, keiser Karl II den Skallede.

En gang mellom 866 og 877 sørget keiser Karl for at sønnens ekteskap ble oppløst da han ønsket at sønnen skulle gifte seg med Adelaide av Friaul. Ved dette tidspunkt hadde Ansgard og Ludvig allerede to sønner, Ludvig og Carloman.

Etter oppløsningen av ekteskapet giftet Ludvig seg med Adelaide, bevitnet som hans hustru fra 878.
Men ifølge "Annales Bertiniani" nektet paven å krone Adelheid som dronning, noe historikere tar som bevis på at paven ikke bifalt oppløsningen av Ludvigs første ekteskap med Ansgard.
Ludvigs andre ekteskap var imidlertid kortvarig, da han døde i 879.

Dronning Adelaide var gravid på den tiden og fødte en sønn etter ektemannens død. Imidlertid ble dette først ignorert ved tronfølgen, så Ansgards sønner, Ludvig II og Carloman II delte tronen og herredømmet over det vestfrankiske riket. Begge døde etter kort regjeringstid uten etterkommere.
Adelaides sønn, Karl III den Enfoldige. ble først i 898 enerådende vestfrankisk konge.

Ansgard og Ludvig hadde barna:
Ludvig III (* ca. 864 - † 882).
Carloman II (* 867 - † 884).
Hildegard.
Ermentrud (* 875/878).
Gisela.

Det er ikke kjent hvor Ansgard oppholdt seg etter Ludvigs død. Hun døde 2. november i 880, 881 eller 882. Begravelsesstedet er ukjent.»[1538]

(Barn XIX:176356)

Gift 862 med forrige ane.

Barn:

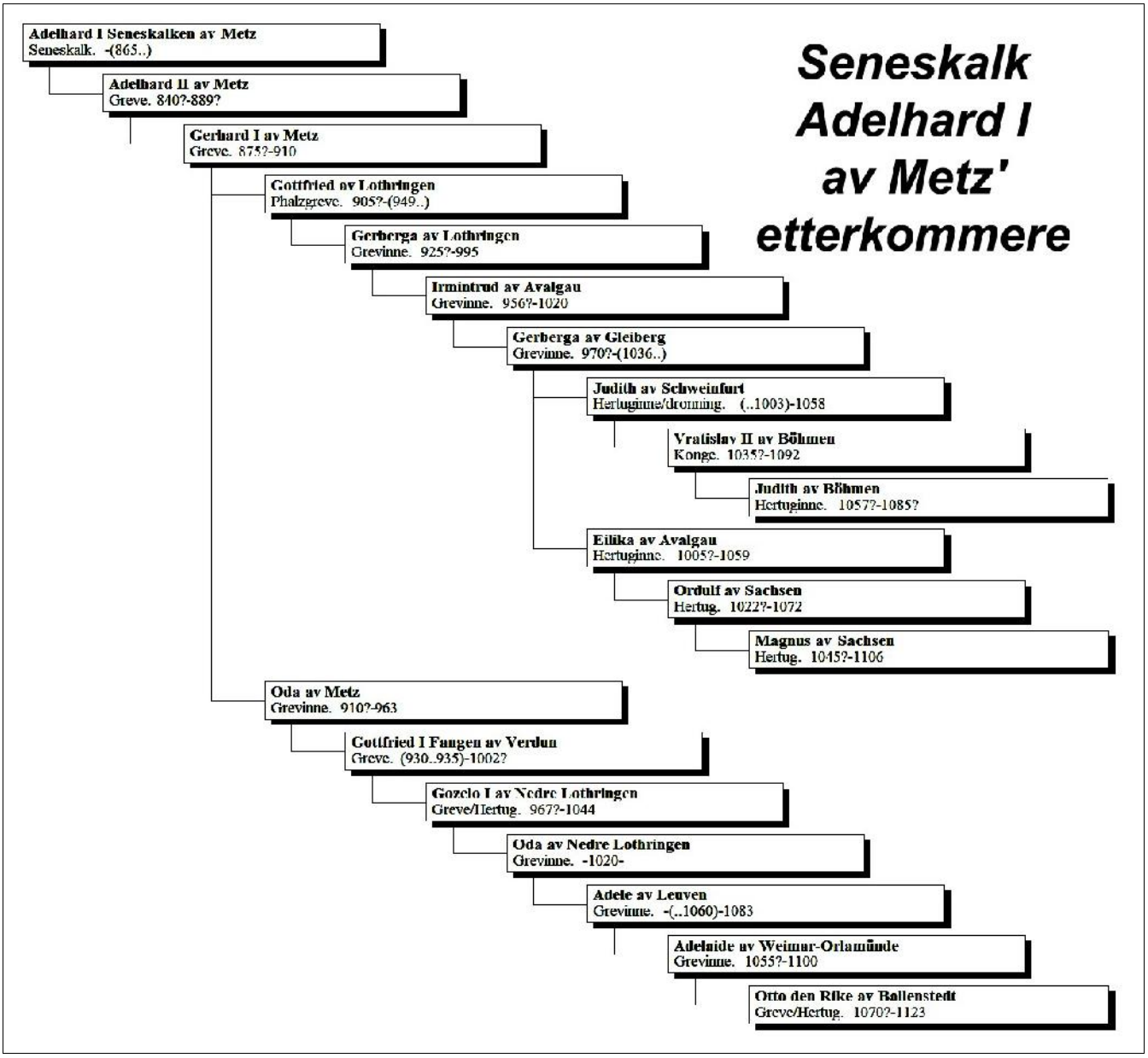
Ermentrude av Vest-Franken. Født mellom 875 og 878. (Se XIX:176356).

XX:352713 fm fm fm mf ff fm mm ff mf ff

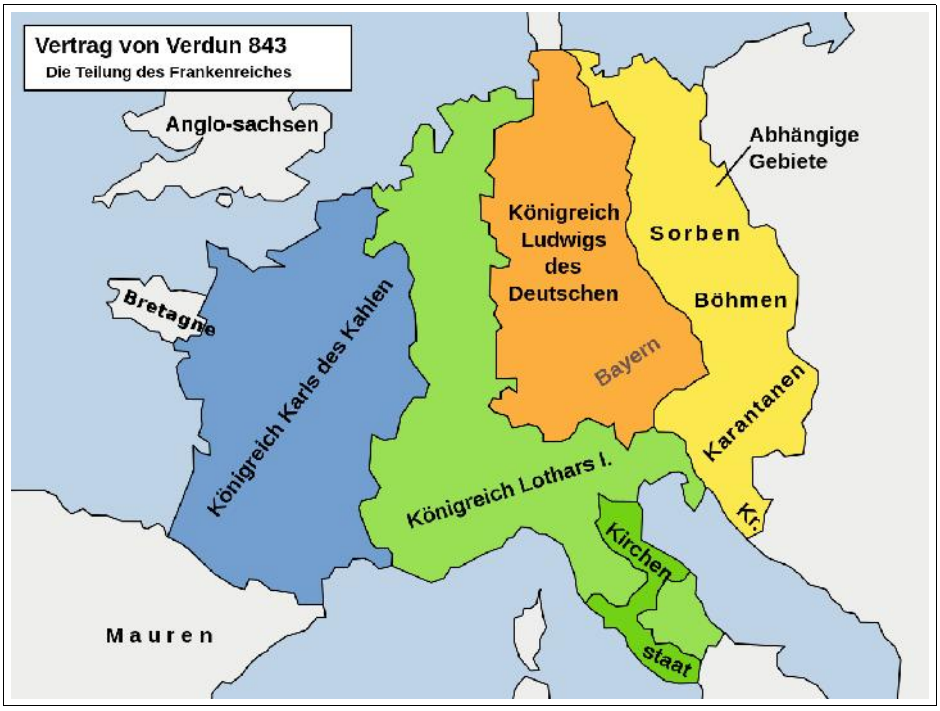
Adelhard I Seneskalken av Metz. Seneskalk. Død etter 865.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Adalhard († etter 865) var seneskalk hos keiser Ludvig den Frommes og keiserinne Judiths og en av de mektigste menn i det frankiske riket under Ludvigs regjeringstid.
"Seneskalk" (fransk: sénéchal, fra latin: senex, gammel og gammelhøytysk: scalc, tjener) betyr eldste tjener og var opprinnelig hoffmannen til de frankiske kongene. Senere betegnet det en verdighet som erstattet det nedlagte majordomusembetet. Denne verdigheten ble avskaffet i 1191, men i provinsene ble tittelen "seneskalk" beholdt for kongens stedfortreder. Området for deres jurisdiksjon ble kalt "sénéchaussée".»

1538 Wikipedia.

«Han var onkel til Irmentrud (* ca. 825 - † ca. 869), en datter til greve Odo av Orléans som falt mot Lothar I i 834. Hun ble gift med Karl den Skallede 11.12.842 og var mor til syv barn. Det er imidlertid uklart hvilket slektskapsforhold Adalhard hadde til Odo.»

Inndeling av det karolingiske imperiet etter Verdun-traktaten i 843 (Wikipedia).

«Adalhard var en av de tre høytstående sendemennene som Karl den Skallede og Ludvig den Tyske i 842 ga ekstraordinære fullmakter til å forhandle med deres bror Lothar I om delingen av det frankiske imperiet og å tilby Lothar den tredje delen av imperiet slik de hadde bestemt. De to andre utsendingene var greve Konrad, bror til keiserinne Judith, og greve Cobbo den Eldre. Etter delingen av imperiet ble han en av de mest innflytelsesrike adelsmennene i Midt-riket.

Brødrene Udo (greve av Lahngau), Waldo (abbed i Münsterschwarzach ved Øvre Rhinen og St. Maximin i Trier) og Berengar (greve av Hessen) søkte – i forbindelse med at deres onkel ble avsatt av Ludvig den Tyske, samtidig som den mektige markgreven Ernst, ble dømt for utroskap av Kong Ludvig den Tyske på Riksdagen i Regensburg i april 861 og mistet sine amt og len – først tilflukt hos sin slektning ("propinquus") Adalhard hos Ludvig II i Midt-riket. Da Ludvig den Tyske og Lothar II snart forsonet seg, flyktet de sammen med Adalhard til Karl den Skallede, hvis hustru Irmentrud var niese til Adalhard og muligens søster til hennes far Gebhard. Karl kompenserte dem for deres tap, og Adalhard ble betrodd oppdragelsen av Karls sønn Ludvig. Han ble også lekabbed flere klostre, inkludert
Saint-Martin de Tours og Echternach.

I 865 falt Adalhard i unåde hos Karl den Skallede, da han ikke hadde forhindret plyndringen av St. Denis – som varte i 20 dager – mens han forsvarte Seine-området mot normannerne. På grunn av dette påståtte svik dro Karl tilbake hans og også de anklagede grevene Udos og Berengars, amt og verdigheter som han tidligere hadde gitt dem. Under dette trykk ble også forlovelsen mellom Adalhards datter og Ludvig den Tyskes andre sønn oppløst.

Han hadde minst tre barn med sin hustru, hvis navn ikke er kjent.
Etienne
En datter med ukjent navn ble forlovet med Ludvig den Tyskes sønn, Ludvig den Yngre i 865.
Adalhard II († 890), greve av Metz.» [1539]

(Barn XIX:176357)

Gift

Barn:

Adelhard II av Metz. Født omkring 840. Død omkring 889. (Se XIX:176357).

XX:356393 fm fm fm mm ff ff ff mf mf ff

Pietro II Candiano di Venezia. Doge. Født omkring 872. Død 939.

Fra engelsk Wikipedia (ovesatt):
«Pietro II Candiano (* ca. 872 - † 939) var den nittende dogen i Venezia mellom 932 og 939. Han fulgte Orso II Participazio (912-932) som doge i 932.

Candiano-familien var den viktigste familien i Venezia i det tiende århundre. Pietro IIs far Pietro I (*842 - † 887) var den første Candiano som ble doge i 887, men døde like etter da han kjempet mot Narentines.

[1539] Wikipedia.

I begynnelsen av sin periode i 932 medundertegnet Pietro II et brev sammen med Marinus Contarini, patriarken i Grado, som han sendte til synoden i Erfurt og ba om utvisning fra Tyskland av jødene som nektet å konvertere til kristendommen. Kongen av Tyskland Henrik I – som ledet synoden – fulgte imidlertid ikke hans anbefaling.»

Fyrstendømmet Salerno slik det eksisterte på Guaimars tid. Guaimar utvidet overherredømmet over hertugdømmet Amalfi og fyrstedømmet Capua og også over store deler av de purpurfargede landene som tilhører Byzantium. (Wikipedia).

«Med den svekkende styrken til det bysantinske riket i Adriaterhavet, hevdet Venezia en uavhengig politikk for å ta kontroll over den nordlige delen av havet. Pietro II begynte denne utvidelsen i området, særlig mot den rivaliserende byen Comacchio, som han brente til grunnen etter at den hadde angrepet venetianske skip. Han utvidet også Venezia-territoriet til Istria ved å erobre Capodistria (nå Koper i Slovenia). Pietro oppnådde også andre istriske byers underkastelse takket være en økonomisk blokade av området.

Han døde i 939 og ble etterfulgt av Pietro Participazio (sønn av Orso II). Pietro IIs sønn Pietro III (* 942 - † 959) og hans to barnebarn Pietro IV (* 959 - † 976) og Vitale (* 978 -† 979) ble også doger. De fortsatte alle Pietro IIs ekspansjonistiske politikk i Venezia-gulfen.»[1540]

(Barn XIX:178197, Far XXI:712785)

Gift

Barn:

Pietro III Candiano di Venezia. Levde 942. Død 959. (Se XIX:178197).

XX:356611 fm fm fm mm ff fm ff ff ff mf

Burchard II av Schwaben. Født mellom 883 og 884. Død 29.04.926 i Ivrea. Gjentakelse, se side 1011.

XX:356612 fm fm fm mm ff fm ff ff ff mm

Regelinda av Worms. Født mellom 885 og 890. Død 08.08.958. Gjentakelse, se side 1012.

XX:356615 fm fm fm mm ff fm ff ff fm mf

Edvard I den Eldre av Wessex. Født mellom 871 og 874. Død 17.07.924. Gjentakelse, se side 1054.

1540 Wikipedia.

XX:356616 fm fm fm mm ff fm ff ff fm mm

Ælfflæd ???. Levde 901. Gjentakelse, se side 1057.

Generasjon XXI

XXI:693721 fm fm fm ff mf mf mm mf mm ff f

Adalbert II den Opplyste av Raetia. Markgreve. Levde mellom 850 og 893. Død mellom 900 og 906.

Adalbert den Opplyste «der Erleuchte» var markgreve av Raetia.

Han levde i 850 og 889.

Ifølge «Våre forfedre» av Mogens Bugge og «Rosensverdslektens forfedre» av Bent og Vidar Billing Hansen var Adalbert gift med Judith av Friuli [Friaul], men dette støttes ikke i tysk litteratur.

Karl Ferdinand Werner skriver i «Die Nachkommen Karls des Großen»:
«III. 32
Vgl. unsere Bemerkungen zu IV,30 hinsichtlich der Hypothesen über etwaige Eheverbindungen Judiths. Man hat vor allem an Adalbert II., HUNFRIDINGER und Graf im Thurgau gedacht, womit eine karolingische Abkunft Herzog Burchards von Schwaben gegeben wäre».[1541]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Adalbert II den Opplyste († 900/906) tilhørte Burchardinger-familien og var 854/85 greve av Alpgau, 855/93 greve av Thurgau, 868/89 greve av østre Bertoldsbaar, 882/88 greve av Hegau og 882 greve av pagus Untersee.
Han skal ha vært sønn til Adalbert I av Raetia og sønnesønn til Hunfrid I, markgreve av Raetia og Istria.
Interessen for gods i Italia kan godt ha blitt overført til barnebarnet Burchard II, som i 926 flyttet til Italia sammen med sin svigersønn kong Rudolf II av Øvre Burgund og døde der.

Han var søskenbarn til lekabbeden Gozpert av St. Gallen og kongens utsending ved byttetransaksjoner i Eschenz i 876 og i Hagin (sannsynligvis Haagen ved Lörrach) i 878 med oppdraget å trekke tilbake kongelig eiendom.

Han utvidet konsekvent sitt maktområde i Raetia, sto mot biskopene i Chur og Konstanz og var en viktig støtte for karolingerne mot Øvre Burgund.

Adalbert favoriserte Rheinau-klosteret som mottok italienske besittelser av ham.

Antagelig hadde han også formidlet transaksjonen da hans slektskapsforhold til Gozpert samtidig var et slektskap med Wolvene. Greven mottok besittelser for 100 pund fra Rheinau i distriktet Tortona, og Wolvene, som overtok denne summen, ga sine klostergods i Klettgau, i Altenburg og Lottstetten, samt Weizen-kirken i Albgau med tilbehør, og det han hadde i Mettingen og Bannholz, samt hans besittelser i Nußbaumen i Thurgau. Omtrent to år senere (873/74) byttet Adalbert Gavi-klosteret i Italia mot Gurtweil i Albgau. I nærvær av Adalbert hadde abbed Gozpert 18.06.892 gitt tilbake den nordlige delen av Mark Laufen ved Rheinau.

Adalbert ser ut til å ha vært involvert i en juridisk transaksjon for Felix- og Regula-klosteret i Zürich (Fraumünster) i 877, uten at hans funksjon er nøyaktig klarlagt. I Cham ved Zugsjøen overrakte kongsdatteren Bertha, klosterets abbedisse, i nærvær av greve Adalbert ("ad presentiam Adalberti comitis"), besittelser i Alsace som hun hadde mottatt fra Lothar II til klostersamfunnet.
En hagiografisk kilde (Hagiografi = "å skrive om hellige", biografier av helgener eller kirkeledere) forbinder også greve Adalbert med hendelser sør for Zürichsjøen. I følge "Vita S. Meginradi" ble Meinrads mordere forrådt av helgenens ravner og dømt til døden ved brenning av dommerne og det kristne folket under greve Adalbert ("sub comite Adalberto"). Da martyrdøden til grunnleggeren av Einsiedler-cellen er bevitnet til 861, må det være Adalbert som det referert til i "Vita S. Meginradi".
Da kong Arnulf 06.01.893 bekreftet de rettighetene som hadde blitt gitt St. Gallen av hans forgjengere, beordret han trolig samtidig de uvennlige alemannerne å skape rettferdighet for klosteret i alle tvister, ikke ved den forbudte eden, men ved å føre motstandere for kongens domstol. Blant de kongelige vitnene ("regni istius primater") som er oppført ved navn, nevnes Adalbertus først, en stilling som trolig tilhørte Adalbert "den Opplyste", og neppe den yngre Adalbert III.

Som nevnt om Adalberts slektskap tilhørte han kretsen til Rheinau-stifterfamilien. Men han kan også ha vært i slekt med Udalrichingerne. Grevens besittelser i Gurtweil i Alpgau-regionen, hvor Udalrich (V), grunnleggeren av Aadorf, også hadde gods. I minnebokoppføringer i "Liber Memorialis" fra Remiremont og "Liber vitae" fra San Salvatoreklosteret i Brescia, forekommer Adalbert og Udalrich (V) ("den Yngre") ved siden av hverandre i en slektsgruppe.

Adalbert hadde en sønn som het Burchard. Forskere tilskriver det første mislykkede forsøket på å gjenopprette det schwabiske hertugdømmet til denne Burchard. Burchards bror, Adalbert III, anses å være identisk med Adalberts

1541 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 119. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 49. Karl Ferdinand Werner: Die Nachkommen Karls des Großen, side 452.

etterfølger i Thurgau, han er derfor også å betrakte som en annen av Adalberts sønner. Burchards sønn med samme navn lyktes faktisk i å skaffe seg hertugdømmet Alemannia (senere Schwaben) i 917, dermed kan Adalbert betraktes som stamfar til hertugfamilien Burchardinger.

Adelberts hustru er ikke kjent. Han hadde barna:
Burchard I av Schwaben (* 855/60 - † 911), henrettet.
Adalbert III av Thurgau († 911), henrettet.
Dietbirg (Theotberga), gift med Hucbald, greve av Dillingen († 909).
Manegold.»[1542]

(Barn XX:346861, Far XXII:1387441)

Gift omkring 864

Barn:

Burchard I av Schwaben. Født mellom 850 og 860. Død 911. (Se XX:346861).

XXI:693727 fm fm fm ff mf mf mm mf mm mm f

Unruoch III av Friuli. Markgreve. Født omkring 840. Død 874.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Unruoch III (* ca. 840 i Friuli - † 874) var markgreve av Friuli fra 866 til 874.
Han var eldste sønn til markgreve Eberhard av Friuli (* ca. 810 - † 866) fra Unruochinger-familien og hans hustru Gisela av Franken (* ca. 820 - † etter 873), datter til keiser Ludvig den Fromme.

Unruoch var gift med Ava, datter til Liutfrid (nevnt 876/902), "Illustris commes" fra Etichon-familien, 879 Herre av Monza og greve av Sundgau, 884 legabbed i Münster-Granfelden og niese til keiserinne Irmgard, gift med keiser Lothar I.

Ava og Unruoch hadde barna (minst):
Eberhard av Sulichgau (nevnt 886 - 894).
Berengar II (nevnt 884 - 888).
Gisela (* ca. 865 - † ca. 911), ifølge "Miracula St. Walpurgae" gift
1. gang med Rheingau-greven Meingaud († 892) og
2. gang med Burkhard av Worms (†905/6).
Deres datter, Reginlinde, ble senere hertuginne av Schwaben.»[1543]

(Barn XX:346864, Far XXII:1387453, Mor XXII:1387454)

Gift

Barn:

Gisela av Friuli. Født omkring 865. Død omkring 911. (Se XX:346864).

XXI:693737 fm fm fm ff mf mf mm mm fm ff f

Bardas I Mamikonian. Magistratos. Født omkring 835. Død 21.04.866.

Bardas I Mamikonien (* ca. 835 - † 21.04.866) var trolig "Magistratos" og kom fra Mamikonian-familien.

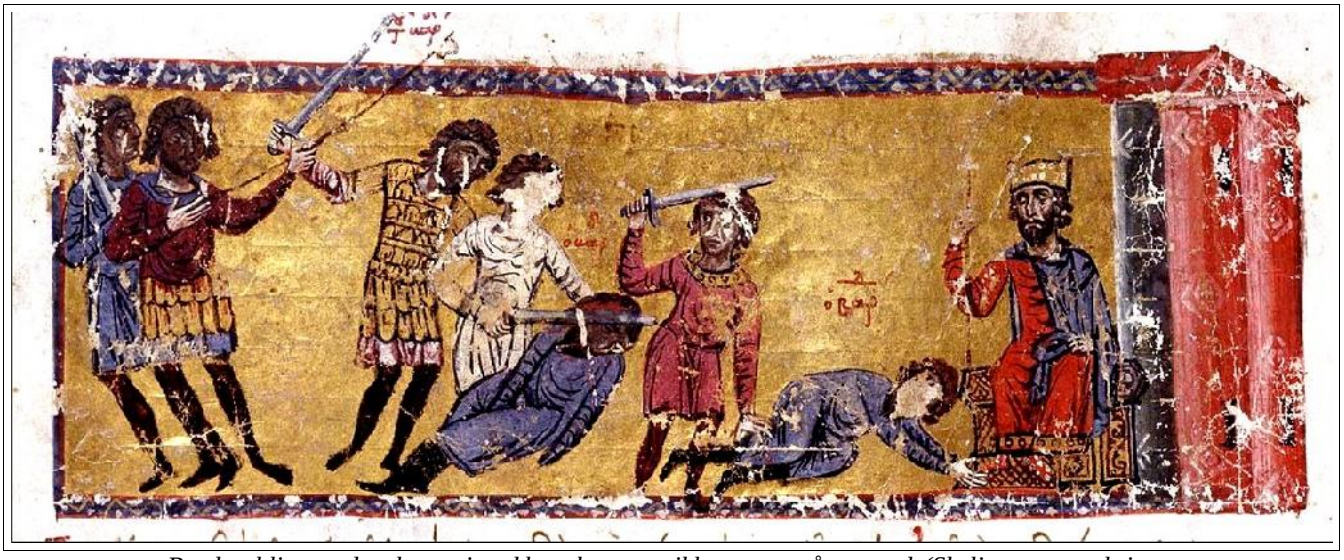
Han var trolig far til
Basileios Mamikonien (* ca. 855 - † 21.04.866).

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Bardas Mamikonian († 21.04.866) var regent for den bysantinske keiseren Michael III fra 856 til 866.
Han var sønn til Marinos Mamikonian og bror til keiserinne Theodora, hustru til keiser Theophilos. Hans familie kom fra det armenske dynastiet til Mamikonian.

Mens Michael var mindreårig ble imperiet styrt av hans mor Theodora og eunuken Theoktistos, som for å sikre sitt styre forsømte hans utdannelse. Michael vokste opp med utroskap i familien og kom under innflytelse av sin onkel Bardas som i 856 så til at Theodora og hans eldre søstre, herunder medkeiseren Thekla, ble sendt til et kloster, hvoretter han selv tok makten.

Bardas rettferdiggjorde usurpasjonen ved å fremme interne reformer, mens Michael selv aktivt deltok i felttog. 22.04.862 (eller 12.04.864) ble han forfremmet til rang keiser av sin nevø.»

1542 Wikipedia.
1543 Wikipedia.

Bardas blir myrdet, kuttet i stykker, hans testiklene satt på et spyd (Skylitzes manuskript, 1100 -tallet).

«21.04.866 ble Bardas myrdet av den tidligere stallknekten Basileios.

Etter mordet tok Basileios del i styret av imperiet, mens Symbatios, Bardas' svigersønn, som også var involvert i overfallet, forbble tomhendt. Året etter drepte Basil også Michael III og besteg selv tronen.« [1544]

(Barn XX:346869)

Gift

Barn:

Basileios Mamikonian. Født omkring 855. Død etter 901. (Se XX:346869).

XXI:694689 fm fm fm ff mm ff mm fm ff ff f

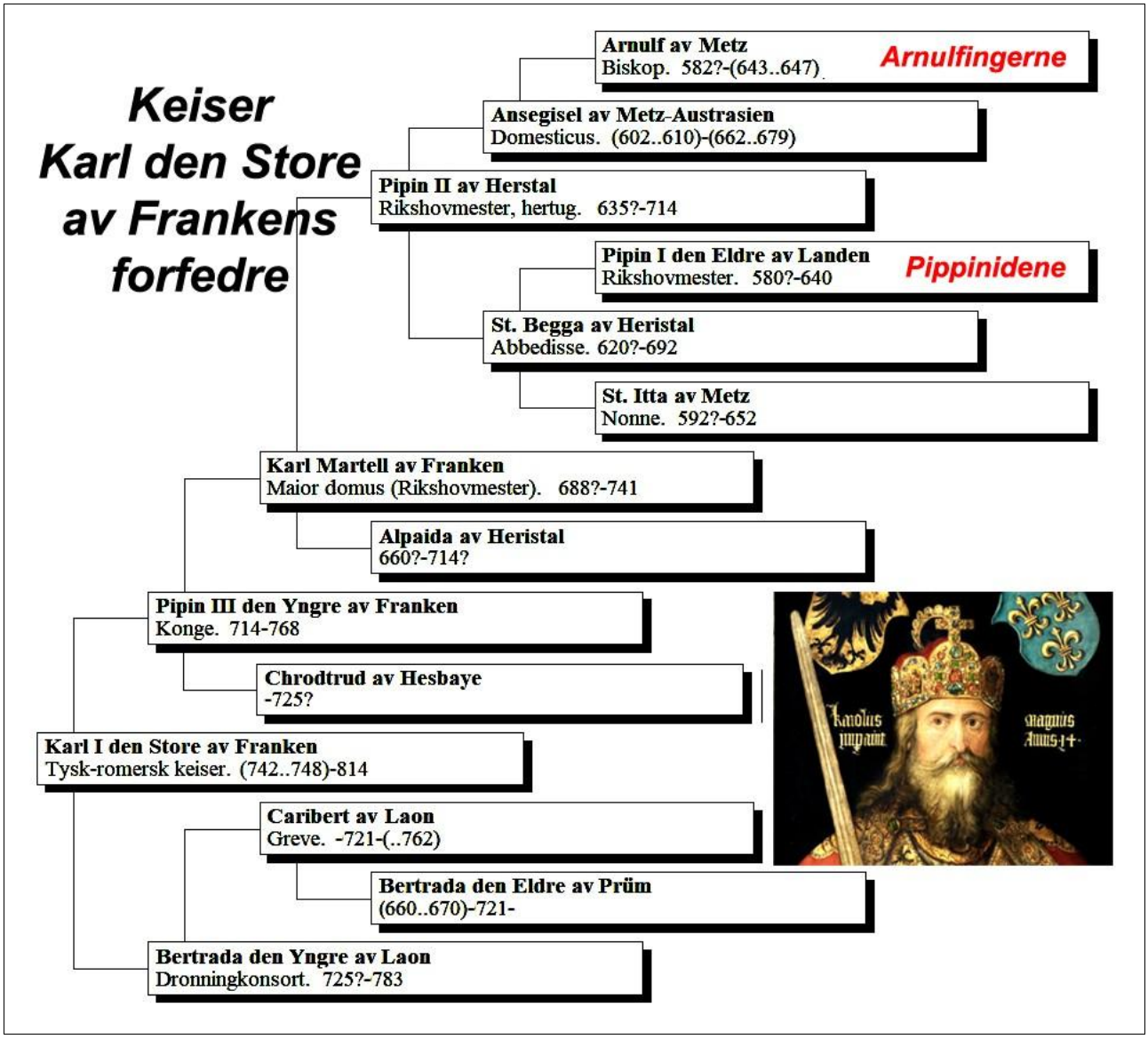
Karl I den Store av Franken. Tysk-romersk keiser. Født mellom 742 og 748. Død 28.01.814 i Aachen.

Karl I «den Store» (Charlemagne) var konge av Franken 768-800 og tysk-romersk keiser 800-814.

Han regjerte først sammen med sin bror Karlmann og var, etter dennes død i 771, enehersker.[1545]

1544 Wikipedia.

1545 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 76. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 60, 99.

Fra Carl Grimbergs «Menneskenes liv og historie», bind 7, side 279-327.

Karl var idealet av en herskerskikkelse, en veldig mann, både legemlig og sjelelig. En kjempeskikkelse var han, når han viste seg til hest i spissen for sine paladinere, en utvalgt skare av panserkledte ryttere, med hjelm, panser og benskinner av jern og med hånden på festet til det tunge slagsverdet. Det fortelles at han var så sterk at han kunne rette ut en hestesko med hendene. Dessuten var han en dyktig rytter og svømmer og en ivrig jeger. Jordbruk interesserte han seg også sterkt for og gjorde sine krongods til rene mønstergårder. Til daglig levde han meget enkelt. Som keiser Augustus brukte han helst klær som hans hustru og døtre hadde vevet. Men ved festlige anledninger opptrådte han med imponerende pomp og prakt. De som da ble invitert til hoffet, kunne være sikre på at stemningen i gjestebudet ville bli munter, for deres høye vert elsket spøk og lystighet når så skulle være. God kost vanket det også. Kongens eget veldige korpus krevde mye mat. Han klaget over at han ikke hadde godt av de kirkelige fastene. Ville drikkelag ville han imidlertid ikke vite noe av. Når det gjaldt drikkevarer var Karl for sin egen del meget måteholden og forsøkte også å oppdra andre i samme retning ved formaninger og straffer. I sine krigsartikler bestemte han for eksempel at den som opptrådte beruset i leiren, bare fikk vann å drikke til han hadde forbedret seg, og den som kom for sent til en hærsamlig, måtte unnvære både kjøtt og vin i like mange dager som han hadde forsømt.

Karls politikk var fra første stund mer vidtfavnende enn farens. Et uttrykk for det var hans innblanding i Italias affærer. Til å begynne med sto Karl på god fot med langobardenes konge Desiderius og giftet seg med hans datter. Paven var naturligvis opprørt over «det djevelens verk som førte til denne avskyelige forbindelse mellom den edle frankiske kongeslekt og de troløse og stinkende langobardene». Men det lyktes ham ikke å forhindre ekteskapet, til tross for at han forbød det i kraft av apostelen Peters autoritet, ja truet med evig forbannelse. Allerede ett år senere forskjøt imidlertid Karl sin dronning. Grunnene til det kjenner man ikke, men de har vel snarere vært av politisk enn av personlig art. Desiderius forsøkte å ta hevn ved å spille ut Karls brorsønner mot ham. Samtidig åpnet langobarderkongen fiendtligheter mot paven og rykket inn på romersk område. Da vendte paven seg til frankernes konge med bønn om hjelp, og Karl grep med glede denne anledningen til å få en slutt på Desiderius' lumske anslag mot sin forhenværende svigersønn. Med en sterk hær dro han over Alpene og gjorde slutt på langobardenes rike. Kongen ble tatt til fange og forsvant i et frankisk kloster, og landet ble et lydrike under Karl. Fra nå av – 774 – kalte han seg «frankernes og langobardenes konge». Senere dro Karl flere ganger til Italia for å skape ordnede

forhold der og avskaffe misbruk som hadde vokst fram både i stat og kirke.

Hovedoppgaven for Karls utenrikspolitikk lå imidlertid ved en annen grense, den nordlige og nordøstlige. Der fortsatte han den kamp som allerede hans farfar hadde begynt mot de ville sakserne. Det var nødvendig å få en slutt på deres ustanselige plyndringstog inn på frankisk område, og etterhånden satte Karl seg også større mål enn bare å holde dette hedenske folket i sjakk. Han ønsket å innlemme det i den germansk-kristne kulturverden.

I 772 rykket Karl for første gang inn i saksernes land. Noe av det første han gjorde var å ødelegge den eldgamle, berømte helligdommen Irminsul eller Irminsäule, i Westfalen, nordøst for Paderborn, som var viet til den germanske krigsguden Irmin. Det var en veldig trestamme eller stolpe som sto inne i en hellig lund og etter tradisjonen bar hele verdensaltet oppe. Irminsul med tilhørende templer og andre bygninger ble jevnet med jorden av Karl, gull- og sølvskattene i helligdommen ble bortført og den hellige lunden brent. Det var Karls gjengjeldelse for de frankiske kirkene som sakserne hadde plyndret og brent. I de tre dagene ødeleggelsesverket sto på, var det så brennende varmt at alle kilder tørket ut og soldatene led forferdelig av tørst, men så snart hedningenes offerplass var ødelagt, skjedde det et under; i et uttørret bekkeleie i nærheten av frankernes leir sprudlet vannet plutselig så rikelig fram at hele hæren kunne få slukket tørsten. Underet har imidertid senere fått sin naturlige forklaring. Ved Altenbochum i nærheten av Lippespring fantes det ennå på 1600-tallet en kilde som kaltes Bullerborn og som hadde den merkelige egenskap at den med stort bulder og brak ga rikelig vann seks timer av gangen og så tørret helt inn i de neste seks timer. Kampene mot sakserne fortsatt fram til 804. Han førte også seierrike kamper fra 791 til 797 mot Avarere og 801 i Spanien. Karl utvidet derved sitt rike i nord helt til Eider, i øst til Saale, Elben og Raab, og i syd til Volturno og Ebro.

Juldagen i år 800 fant en av verdenshistoriens mest betydningsfulle begivenheter sted i Peterskirken. Karl overvar den dagen messen i kristenhetens fornemste tempel. Da han reiste seg opp etter å ha forrettet sine bønner foran alteret, trådte pave Leo III fram og satte en gyllen krone på kongens hode, mens hele menigheten ropte «Hill deg, Carolus Augustus, den av Gud kronede, fredsæle romerske keiser!»

Europa omkring 814. (Wikipedia).

En bysantisk historieskriver fra denne tiden gjør følgende refleksjon i sin beretning om Karls kroning: «Da brast det bånd som lenge hadde forenet Roma med Konstantinopel, det siste bånd mellom kristenhetens to hovedsteder. Den verdenshistoriske begivenhet i år 800 leder tanken hen på det som skjedde anno 476». I Bysants ble keiserinne Irene som regjerte i sin sønns navn, styrtet og landsforvist i 802. Under hennes etterfølger ble forholdet mellom Østens og Vestens keisere direkte fiendtlig. I Bysants betraktet man Karl som en usurpator som ikke hadde noen som helst rett til keisernavnet. Karl svarte med å underlegge seg de østromerske besittelsene rundt nordkysten av Adriaterhavet i 809. Den viktigste av dem var Venezia, som takket være sin innbringende handel med Orienten hadde tilført Bysants en ustanselig strøm av gull. Da den østromerske keiseren dessuten til stadighet var utsatt for et sterkt press fra bulgarere og arabere, bestemte han seg derfor tross alt for å underhandle med «usurpatoren», og i 812 anerkjente han omsider Karl som Vestens keiser, mot at det østromerske rike fikk tilbake Venezia og Dalmatia. Fra da av eksisterte det altså på ny et vestromersk keiserdømme, sideordnet med det østromerske og formelt anerkjent av dette etter gjeldende diplomatiske regler. Karl behøvde ikke lenger å føle seg i takknemlighetsgjeld til paven for sin høye verdighet.

Karls ry nådde imidlertid enda lenger enn til Bysants. Også med Østens mektigste hersker, Harun al-Rasjid, sto han i diplomatisk forbindelse. Kaliffen beundret den store frankerfyrsten og «foretrakk hans vennskap fremfor alle

andre kongers». Den vennskapelige forbindelse mellom dem ble innledet i 797 da tre fornemme frankere kom som utsendinger til «perserkongen Aron», som kaliffen ble kalt i frankiske beretninger. Etter fem års fravær vendte den eneste overlevende av sendemennene tilbake med rike gaver, deriblant en elefant. Karl hadde ønsket seg nettopp en slik gave, og Harun sendte ham «den eneste elefant han i øyeblikket eide». Mer kan man jo ikke forlange. Det trofaste dyret, som lød navnet Abu-l-Abbas, kom til Aachen i 802. Keiser Karl satte meget stor pris på det, og elefanten ble tatt hånd om på beste måte til den døde åtte år senere.

Han opprettet til rikets beskyttelse forskjellige markgrevskaper, schlesvigsk, thüringsk, avarisk, spansk osv. Videre skapte han i alle stammer en felles rett, kapitularier. Han fremmet handel og industru.

Almindelig dannelse og kunnskaper fremmet han ved tilkallelse av lærde menn. Han hadde særlig omsorg for det tyske språk og for dikterkunsten.

Karl var gift fire eller fem ganger. Fjorten barn – enkelte kilder oppgir atten eller tyve – ble resultatet av hans forskjellige ekteskap og andre forbindelser. Sin sterke sanselighet maktet nemlig den veldige frankerfyrsten aldri å tøyle.

Helt til Karl nærmet seg 70-årsalderen fikk han beholde sin jernhelse usvekket. Men de siste fire årene han levde, var den svære, kraftige mannen ofte plaget av feber, og en halting på den ene foten tydet på gikt. Sorgen over å miste tre av barna, som døde i sin kraftigste alder i løpet av årene 810 og 811, bidro også til å undergrave hans motstandskraft. I 810 døde de to eldste og uten sammenligning mest lovende av sønnene. Tyngst var nok tapet av den førstefødte, yndlingssønnen, som Karl hadde satt alt sitt håp til. Aldri hadde man sett den gamle keiseren så beveget som etter dette dødsfallet.

I januar 814 ble Karl angrepet av en voldsom feber. Etter en ukes forløp følte han at hans timeglass var runnet ut. Med lukkede øyne og armene korslagt over brystet begynte han med svak stemme å synge salmen «Herre, i dine hender overgir jeg min ånd». Han døde den 28. januar etter å ha regjert i 45 år. I alminnelighet blir hans fødselsår satt til 742, og han skulle altså da ha vært 72 år ved sin død, men det er også enkelte som hevder at han først ble født i 747 og bare var 67 år da han døde.

Karl døde i sin yndlingsby Aachen og ble begravet i domkirken der. I 1165 ble han, i nærvær av keiser Fredrik Barbarossa, høytidelig erklært for helgen, og samtidig ble hans ben flyttet fra den marmorsarkofag hvor de hadde hvilt i 350 år, til en kiste av tre. Senere ble denne byttet ut med et relikvieskrin av gull, som hvert syvende år vises fram til dem som valfarter til domkirken. Skrinet ble åpnet i 1481 etter ønske av Karls beundrer Ludvig XI av Frankrike, og siden også to ganger på 1800-tallet, siste gang i 1861, da det ualminnelig kraftige skjelettet ble målt og viste seg å ha en lengde av 1.92 m. Hodeskallen oppbevares for seg, i et mindre skrin av sølv.[1546]

[1546] Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 7, side 279-327.

T. v. Portrett av Albrecht Dürer. T. h. Karlsschrein i Aachen-katedralen inneholder restene av Karl den Store. Det ble fullført i 1215 i Aachen på kommando av keiser Frederik II. (Wikipedia).

Karl den Stores fødselsdato er ukjent.

Alternative fødselsår for Karl inkluderer 742, 747 og 748. Det er en vitenskapelig debatt om dette emnet, oppsummert i J. Nelsons "Charlemagne" (London, 2019), s. 28-29. Se videre Karl Ferdinand Werners "Das Geburtsdatum Karls des Großen" i Francia 1, 1973, s. 115-57 og Matthias Bechers "Neue Überlegungen zum Geburtsdatum Karls des Großen" i Francia 19/1, 1992, s. 37-60.

Fransk Wikipedia angir: Antagelig født i år 742, muligens i 747 eller 748, muligens 2. april.

Engelsk og tysk Wikipedia angir hans fødselsdato til 02.04.747, norsk og svensk Wikipedia til 02.04.742.

Fra svensk og norsk Wikipedia:

«Karl den Store (latin: Carolus Magnus, fransk: Charlemagne, tysk: Karl der Große) (* 02.04.742 (trolig) i dagens Liège - † 28.01.814 i Aachen), var konge av frankerne fra 768 og konge av Langobardene fra 774. Han ble kronet til romersk keiser 1. juledag 800, og er en av de fremste skikkelsene i europeisk middelalderhistorie. Karl den Stores rike kom til å omfatte omtrent dagens Frankrike, Vest-Tyskland, Nord-Italia, Sveits og Østerrike.

Karl, som selv lærte å lese først i voksen alder, organiserte den såkalte karolingiske renessansen fra hovedstaden Aachen. Dette innebar et kulturelt fremskritt i forhold til den tidligste middelalderen.

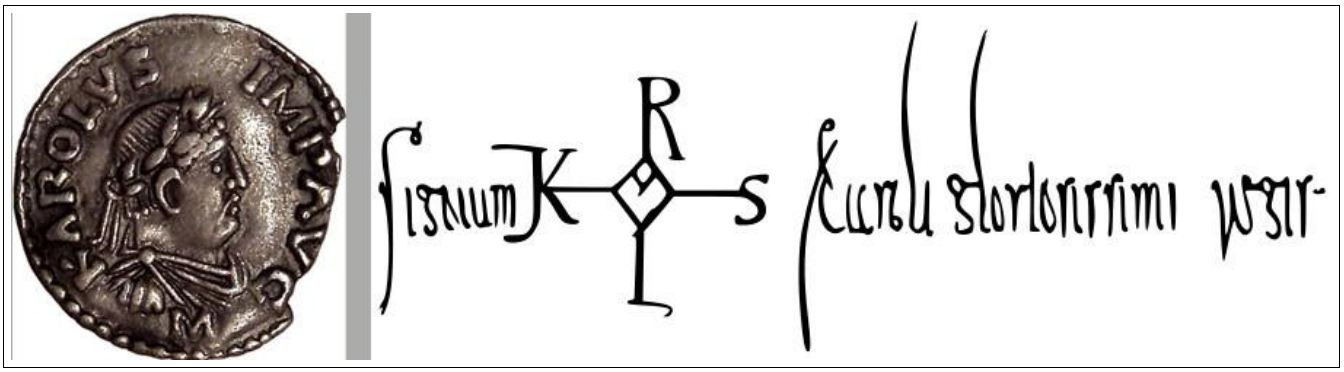
Han var den første anerkjente keiser som styrte Vest-Europa siden det Vestromerriket falt sammen tre århundrer tidligere. Den ekspanderte frankiske stat som Karl den Store grunnla er kalt for det karolinske rike.

Karl den Store var den eldste sønnen til Pipin III den Yngre (* 714 - † 768) og hans hustru Bertrada den Yngre av Laon (ca. 725 - † 783).

Ved sin fars død i 768 ble Karl konge, i begynnelsen samkonge sammen med sin bror Karlmann. Han ble ubestridt enekonge av det frankiske kongerike ved broren plutselig død i desember 771 under uforklarlige omstendigheter. Han fortsatte sin fars politikk mot pavedømmet og ble dets beskytter, fjernet langobardene fra makten i nordlige Italia og ledet et angrep mot det muslimske Spania. Han drev krigføring mot de germanske sakserne i nordøst, drev tvangskristning med dødsstraff og sto bak massakren i Verden hvor rundt 4 500 saksere ble henrettet i 782. Karl nådde høyden av sin makt da han første juledag 800 ble kronet som "romernes keiser" av pave Leo III i Romas gamle Peterskirke.

Karl den Store har blitt kalt for "Europas far" ("Pater Europae") ved at han forente det meste av Vest-Europa for

første gang etter antikkens Romerriket og forente deler av Europa som aldri tidligere hadde vært under frankisk styre. I kontrast til hans brutale tvangskristning av sakserne fremmet hans styre den karolingiske renessanse, en periode av energisk kulturell og intellektuell aktivitet innenfor den vestlige kirke. Alle senere tysk-romerske keisere betraktet deres kongedømmer som etterfølgere av Karl den Stores rike, helt opp til den siste keiser Frans II og franske og tyske monarkier. Imidlertid har den øst-ortodokse kirke vurdert ham langt mer kontroversielt, betegnet ham som heterodoks ("annerledestenkende") i motsetning til ortodoks ("den rene lære") i hans støtte til "filioque" ("og av sønnen") og biskopen i Romas (= pavens) anerkjennelse av Karl som den lovlige romerske keiser framfor det bysantinske rikets første kvinnelige monark, Irene av Athen. Disse og andre intriger førte til det påfølgende bruddet mellom Roma og Konstantinopel i det store skisma 1054.»

T. v. Framsiden av en Karl den Store-denier (sølvmynt) myntet i Mainz mellom 812 og 814 ("Cabinet des Médailles" i Paris). T. h. Korssignatur av Karl I den Store (KAROLVS) ca. 782. (Wikipedia).

Fra svensk Wikipedia (oversatt):

«Informasjonen om Karl den Stores liv er ikke jevnt fordelt. Det er mange kilder fra hans senere år, hvorav biografien om Karl den Store av den frankiske lærde Einhard som sammen med brev skrevet av dikteren Alcuin er de fremste. Imidlertid mangler nesten all informasjon om hans tidlige liv. Det er usannsynlig at Karl ble vis som voksen, og derfor antas det at han, i likhet med sin bror, ble utdannet ved klosterkirken Saint-Denis. I Einhards biografi står det at det ikke ble skrevet noe om Karls barndom og at ingen fra den tiden var i live da han selv skrev biografien 15 år etter Karls død.

Han var først gift med Himiltrude, som ble forskutt da Karl giftet seg 2. gang i 770 med Desiderata, datter til den langobardiske kongen Desiderius. Mindre enn et år senere forskjøt han Desiderata og giftet om seg med Hildegard av Allemania (senere Schwaben) av ukjente årsaker. Kong Desiderius ble opprørt, krig brøt ut, og Karl endte opp med å okkupere Langobardia i 774. Som konge av frankerne og langobardene tok han nå den latinske tittelen "Rex Francorum et Langobardum".

Tiden var meget urolig. Frankerne ble selv tidlig kristnet, men vendte nå tilbake til sin førkristne religion. Sakserne i Nord-Tyskland var fortsatt solid forankret i hedenskapen. I sør kjempet den romersk-katolske kirke mot langobardene om makten over det som i dag er Italia. Fra den iberiske halvøy utvidet sarasenerne seg mot nord og fra øst nærmet avarerne seg. Karl den Store viste umiddelbart at han hadde til hensikt å kjempe mot disse folkene og at han ikke hadde noe imot å kjempe på flere fronter samtidig.

Felttog mot Lombardia.

Karl skilte seg fra sin kone Desiderata, noe som var meget uvanlig på denne tiden. De bakenforliggende årsakene er uklare, men resultatet ble forviklinger som Karl brukte politisk.

Karl innledet et felttog mot Desiderius motivert av at paven måtte beskyttes mot langobardene. Underveis ble det saksiske hedenske tempelet ved Irminsul plyndret og ødelagt og alle byene langs felttoget overga seg umiddelbart, bortsett fra Pavia, hvis festning Karl erobret i juni 774. Karl kalte seg nå "konge av langobardene" og "Patricius Romanorum". Høyt respektert av paven og fryktet av langobardene, vendte Karl triumferende hjem til Franken. Karl godkjente donasjonen som hans far ga til kirken og som senere ble til Kirkestaten. Det longobardiske hertugdømmet Benevent ved den italienske støvelens spore forble derimot bestående til det 11. århundre.

Felttog mot maurerne.

I 778 vendte Karl oppmerksomheten mot Spania, men felttoget var mindre vellykket. Emiren av Zaragoza hadde søkt hjelp fra emiren av Córdoba. Regionen ble stabilisert, men under retretten led den frankiske hæren et stort nederlag ved Roncesvalles i Pyreneene. Nederlaget ble beskrevet litterært i "Rolandssangen".

Karl den Stores felttog var bakgrunnen for fremveksten av fyrstedømmet Andorra. Landet var deretter "de jure" uavhengig og derfor er keiseren i stor grad nevnt i statens nasjonalsang "El Gran Carlemany".

Felttog mot Sachsen.

Mens Karl kjempet mot den muslimske hæren i Spania i 778, gjorde "Gamle Sachsen" opprør. Karlsburg (nå Paderborn) og alle kirker, klostre og kristne landsbyer opp til Rhinen ble brent, og dette saksiske felttoget ble først stoppet ved Fulda av frankiske styrker. Karl kom tilbake fra Spania, og tvang sakserne til å underkaste seg. Men de reiste seg snart igjen og begynte igjen under hertug Widukind å brenne kirker og å myrde kristne grever og herrer.

Da Karl beseiret dem annen gang viste det seg at Widukind hadde flyktet, hvoretter Karl krevde at alle som

hadde tatt initiativ til opprøret skulle utleveres. Han fikk halshugget 4 500 menn i det som kalles "Massakren ved Verden". Året var 782, den ti år lange krigen mot Sachsen var over, nå var nesten all motstand mot kristendommen slått ned, og julaften i 785 lot Karl døpe Widukind. Karl fortsatte konsekvent å bryte ned all motstand, utførte formelle raid og fikk 10 000 saksere deportert til Gallia og andre deler av kongeriket. Dermed bekjente de fleste tyskerne seg til kristendommen, all motstand ble brutt og Karl var enehersker. Han dro hjem til hoffet i Aachen for å organisere administrasjonen av sitt rike.

Romersk keiser.

Juledag 800 ble Karl belønnet i Peterskirken i Roma for sin innsats for kristendommen. Pave Leo III kronet "Karl Carolus Augustus, den store og fredelige keiseren av Roma", med et gyllent diadem og en tittel som ikke hadde vært brukt siden Romulus Augustulus abdiserte som vestromersk keiser 476, mer enn 300 år tidligere.

De første vikingene.

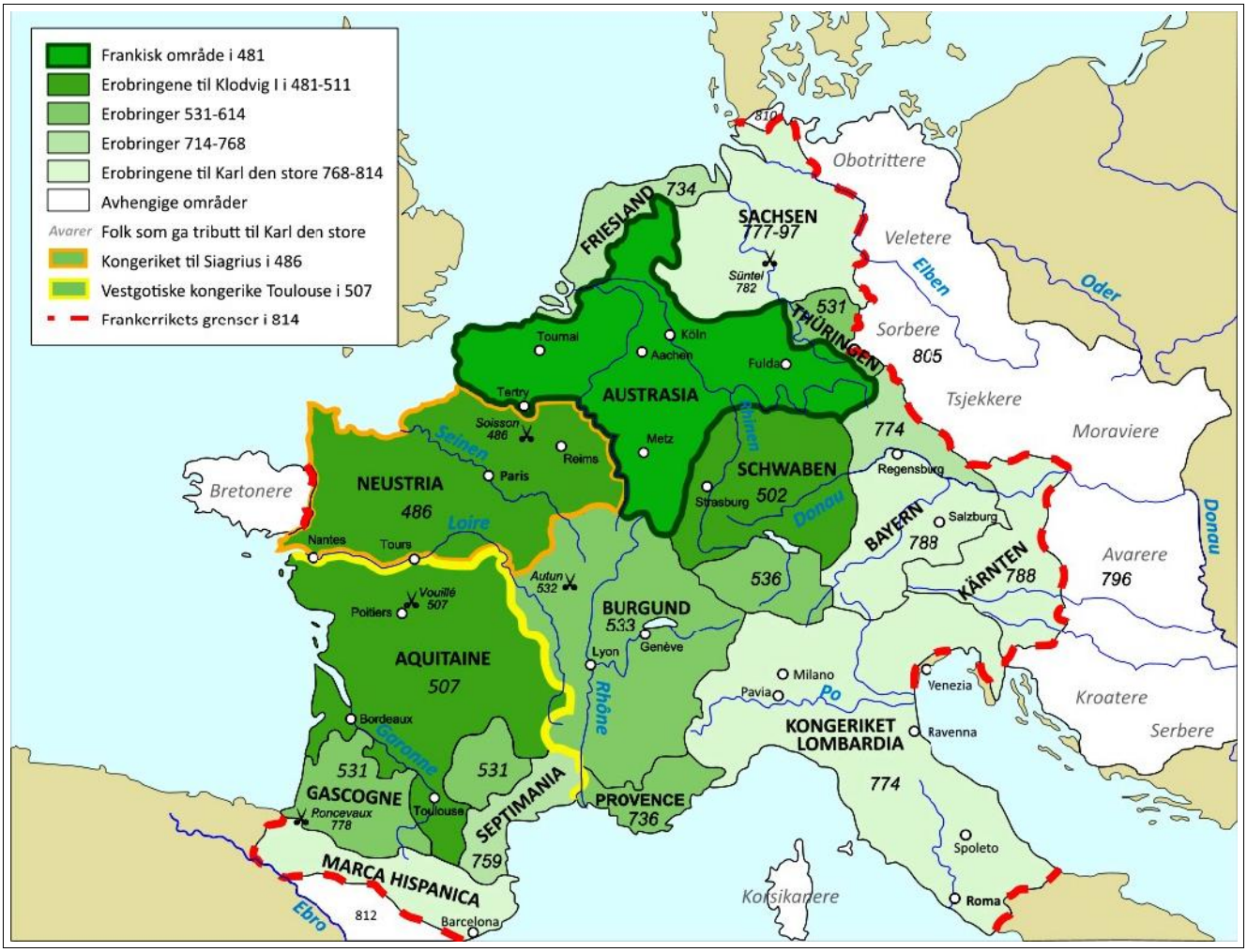
Mot slutten av livet tilbrakte Karl mye tid i Aachen-katedralen. I løpet av denne tiden ble nordgrensene til hans rike plyndret av vikinger ledet av den danske kongen Godfred. Einhard beskriver Godfred som en farlig avhopper med storhetsgalskap.

Obotritterne, som hadde alliert seg med frankerne under erobringen av Sachsen, ble angrepet og tvunget til underkastelse. Den obotrittiske byen Reric ble brent og befolkningen ble tvunget til å flytte til Hedeby. Karl sendte sønnen Karl den Yngre til Elben for å forhindre en invasjon av Sachsen. Godfred sendte beskjed til Karl om hvor han sa han var villig til å formidle fred, men forhandlingene brøt sammen. I stedet plasserte Karl den Store en permanent garnison nord for Elben, noe som indikerte at Karl den Store tok den danske trusselen på alvor. Karl den Store planla et felttog mot Godfred, men dette ble avlyst da Godfred plutselig angrep den frisiske kysten med 200 langskip. Etter å ha plyndret kysten, gikk vikingene i land og knuste all motstand og krevde hyllest fra friserne. Før Karl rakk å handle, trakk imidlertid flåten seg hjem igjen. Godfred hadde blitt myrdet og ble etterfulgt av Hemming av Danmark som konge.

Hemming forhandlet med Karl om fred og i Heiligen ble det i 811 besluttet om en grense mot Danmark ved Elben.

Den siste tiden.

For å sikre arveriket kronet Karl selv sin sønn, Ludvig den Fromme, til Frankenes konge 11.09.811 i Aachen, men riket ble likevel splittet, paradoksalt nok fordi Karl den Store med sin religionskrig i lang tid fremover hadde tatt makten fra keisere, konger, grever og bønder. Pavedømmet i Roma ble den viktigste maktfaktoren i Europa, noe også de sekulære herrer måtte forholde seg til. I 814 døde Karl den Store og etterlot seg et imperium som med tiden kom til å bli delt mellom hans etterkommere.»

Kart som viser Karl den stores utvidelser (områder i lysegrønt) av det frankiske rike fra 481 til 814 (Sémhur, modifisert av Finn Bjørklid). (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Død.

I 813 tilkalte Karl den Store sin sønn Ludvig den Fromme, daværende konge av Aquitaine og hans eneste gjenværende legitime sønn til hoffet,

Der kronet Karl sin sønn som samkeiser og sendte ham deretter tilbake til Aquitaine.

Karl tilbrakte resten av høsten på jakt før han vendte tilbake til Aachen 1. november. I januar ble han syk med lungehinnebetennelse. En tung depresjon falt over ham, hovedsakelig fordi at mange av hans planer ennå ikke var fullført. Han ble sengeliggende 21. januar og slik fortalte hans biograf Einhard det:

"Han døde den 28. januar, den sjuende dagen fra den tiden han ble sengeliggende, klokken ni om morgenen, etter å ha deltatt i nattverden, i det syttiandre året av hans alder og den førtisjuende av hans styre."

Han ble gravlagt samme dag i katedralen i Aachen, skjønt kaldt vær og sykdommens vesen ikke gjorde en slik rask begravelse nødvendig.

Den eldste bevarte "planctus" (klagesang) "Planctus de obitu Karoli", ble komponert av en munk fra klosteret Bobbio i den italienske provinsen Piacenza som han hadde beskyttet.

Karl den stores død innvirket på følelsene til mange av hans undersåtter, særskilt de i den litterære og lærde kretsen som han hadde rundt seg i Aachen. En anonym munk i Bobbio sørget:

"Fra landene hvor solen stiger til de vestlige kyster, gråter folk og sørger ...
Frankerne, romerne, alle kristne, er tynget av sorg og store plager ...
de unge og gamle, strålende adelsmenn, alle beklage tapet av deres keiser ...
verden sørger over Karls død ...
Å, Kristus, du som styrer den himmelske hær, skjenk et fredelig sted til Karl i ditt rike.
Akk for ulykkelige meg."

En senere fortelling, fortalt av Otho av Lomello, greve av palasset i Aachen ved tiden til Otto III, hevdet at han og keiser Otto hadde gjenoppdaget Karl den stores grav. keiseren, hevdet de, ble lagt sittende på en trone, iført en krone og holdende et septer, med hans legeme bort imot intakt.

I 1165 åpnet Fredrik I graven på nytt og fikk keiseren lagt i en sarkofag under gulvet i katedralen.»

«Karlsschrein» - Fredrik IIs kiste i gull og sølv for Karl den Store i katedralen i Aachen. (Wikipedia).

«I 1215 lot Fredrik II graven åpnes på nytt og erstattet sarkofagen med en kiste av gull og sølv.

Ludvig den Fromme etterfulgte ham slik Karl hadde bestemt.

Han etterlot et testamente som fordelte de av hans eiendeler som ikke ble fordelt før hans død. Hans store rike ble bare bevart samlet i en generasjon. dets deling i henhold til frankernes skikk, mellom Ludvigs egne sønner som etter deres fars død førte til opprettelsen av dagens moderne stater Tyskland og Frankrike.»[1547]

(Barn XX:347345, Far XXII:1389377, Mor XXII:1389378)

Gift 781 med neste ane.

Barn:

Pipin Karlmann av Italia. Født ...04.777. Død 08.07.810. (Se XX:347345).
Ludvig I den Fromme av Franken. Født ...08.778. Død 20.06.840. (Se XXI:698891).

XXI:694690 fm fm fm ff mm ff mm fm ff ff m

Hildegard av Vinzgou. Dronning. Født mellom 754 og 758. Død 30.04.783 i Dudenhofen.

Hildegard tilhørte gjennom sin mor, Imma, de gamle Schwabenhertugers hus. Hun var søster til Gerold, en bayersk markgreve som nød stor og velfortjent anseelse hos «Karl den Store » og Udalrich, som i 802 var greve i Argengau og Linzgau.

Hun ledsaget Karl til Italien og Roma i 773-774. En av hennes døtre, Adelheid, ble født under Pavias beleiring foran byens porter.

Hennes lykkelige ekteskap ble avbrutt ved hennes død 30.04.783 i Dudenhofen ved Mosel etter at hun hadde født Hildegard.

I «Genealogische Tabellen» av Johann Hübner kalles hun datter til hertug Childebrand i Schwaben og Brandenburg og barnebarn til den alemanniske hertug Gotfred. Det siste sier von Dunkern er feil i «Aus dem Blute Widukinds».[1548]

1547 Wikipedia.

1548 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 109. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 60.

Utsnitt av Kempten klosterkrønike fra 1499: Hildegard er avbildet sammen med Karl den Store, helt til høyre. Innfeldt «Promptuarii Iconum Insigniorum» (Guillaume Rouille 1518?-1589). (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Hildegard (* 754/758 - † 30.04.783 i Thionville ved elven Mosel i Lorraine-Pfalz) var Karl den Stores andre hustru og mor til Ludvig den Fromme. Det finnes ikke mye informasjon om Hildegards liv, da alle Karl den Stores hustruer havnet i den politiske bakgrunnen, og hun er derfor kun nevnt i forbindelse med sitt bryllup, sin død og som mor.

Hun var datter til den schwabiske greve Gerold (* 725/730 - † ca. 799) av ætten Geroldonen og hans hustru Emma († ca. 785), datter til den alemanniske greven Hnabi og Hereswintha fra Bodensjøen.

Slekten til Hildegard er nedtegnet i "Vita Hiudowici" fra 800-tallet av Thegan av Trier (engelsk Wikipedia):

"Gotfridus dux genuit Huochingum, Huochingus genuit Nebi, Nebi genuit Immam, Imma vero Hiltigardem beatissimam reginam" (Hertug Gottfried fødte Huochingus, Huochingus fødte Nebi, Nebi fødte Imma og Imma Hiltigard, den mest velsignede dronningen).

Forskere har sådd tvil om at Huoching var sønn til Gotfrid, og sammenlignet far-og-sønn-paret Huoching og Hnabi med det til Hoc og Hnaef i angelsaksisk tradisjon.

Hildegards far eide omfattende eiendommer i territoriet til Karl den Stores yngre bror, Karlmann. Dette gjorde ekteskapet svært viktig for Karl den Stores makt på lang sikt, da han derved kunne styrke sin posisjon øst for Rhinen og knytte til seg den alemanniske adelen.

Det er ikke kjent om dette ekteskapet var planlagt av Karl den Store allerede før hans bror, Karlomanns, plutselige død, eller om det var en del av målrettet plan om å innlemme sin yngre brors rike ved å forhindre eventuelle krav fra sine nevøer.

Uansett giftet Karl og Hildegard seg sent i 770 / tidlig i 771. Før dette hadde Karl forskutt sin tidligere hustru, Desiderata.

Da vi ikke har en eksakt dato for når Hildegard ble født, antar man at hun på dette tidspunktet var mellom 12 og 14 år. På denne tiden var det ikke uvanlig å gifte seg i den alderen, da man ble ansett som gifteklar så snart man ble kjønnsmoden. I romerretten, som ble fulgt av kirken, var minstealder for ekteskap for jenter 12 år.

De tolv etterfølgende årene fødte Hildegard åtte barn, inkludert et tvillingpar. Hun ledsaget Karl på mange felttog.

Hun ble første gang gravid i 773/774 under en beleiring av hovedstaden Pavia i Langobarderriket. Der ble hans første datter Adelhaid født, men hun døde allerede på vei tilbake over Alpene.

I 778 ledsaget Hildegard kongen til Aquitaine, hvor hun fødte tvillingene Lothar og Ludvig.

I 780/781 reiste hun sammen med Karl og fire av deres barn til Roma. Der ble sønnene Ludvig og Karlomann kronet til konger over sine egne områder. Ludvig fikk Aquitaine og Karlomann tok navnet Pippin og ble konge over Italia. Dette bidro til å styrke alliansen mellom karolingerne og paven. Med tanke på de hyppige svangerskapene, kan man anta at hun ledsaget Karl på flere felttog.

Hildegard gav flere donasjoner til klostrene i St. Denis og St. Martin i Tours. Hun ble venn med den Den hellige Lioba av Bischofsheim, som i en tid skal ha bodd sammen med henne ved hoffet. Hun gav Hildegard en religiøs utdannelse og bistod med åndelig råd. Sammen med sin mann bestilte Hildegard Godescalc-evangelieboken, og ble da for første gang nevnt eksplisitt som dronning av langobardene i en felles undertegning av dokumentene sammen med sin mann.

Hildegard utnyttet sin kongelige tittel og mulighetene den gav til å gagne sin bror Tassilo III av Bayern. Så langt man vet var hun den eneste av Karl den Stores hustruer som klarte å skaffe et embete til et familiemedlem.

Selv om Karl allerede hadde en sønn med sin første hustru, ble riket delt mellom de tre sønnene han fikk med Hildegard i testamentet fra 806 ("Divisio Regnorum") da de ble voksne.

Da hennes sønn Ludvig den Fromme etterfulgte Karl som keiser, ble Hildegard betegnet som "mor til konger og keisere".

Hildegard og Karl hadde barna:

Karl den Yngre (* 772/773 - † 04.12.812), arvet kjerneområdet Neustria og var lenge, sammen med Pipin den Pukkelryggete (før hans opprør og utvisning til et kloster), først i arverekken, men døde før sin far.

Adelhaid (* 773/774 - † juli/august 774), oppkalt etter en tidligere avdød søster til Karl den Store.

Rotrud (* 775 - † 06.06.810), oppkalt etter Karl den Stores farmor Chrodtrude, ble forlovet i Roma i en alder av 6 år med den da 10 år gamle keiser Konstantin VI av Bysants. Ekteskapet ble ikke gjennomført på grunn av den økte avstanden mellom de to rikene.

Karlomann (* 777 - † 08.07.810). Fikk navnet Pippin og ble kronet til konge av Italia av pave Hadrian I i Roma den 15. mai eller april i 781,

Lothar (* 16.04.778 - † 779/780).

Ludvig (* 778 - † 20.06.840), utnevnt til konge av Aquitaine i Roma og senere kjent som keiser Ludvig den Fromme.

Bertha (* 779/780 - † 14.01.823), oppkalt etter Karl den Stores dalevende mor.

Gisela (* før mai 781 - † etter 800), oppkalt etter Karl den Stores dalevende søster, og døpt i Roma med erkebiskopen av Milano som fadder.

Hildegard (* 782 - † 08.06.783), oppkalt etter sin dalevende mor, noe som var uvanlig på denne tiden. Døde kort tid etter sin mor og ble bisatt sammen med henne i St. Arnulf i Metz.

Hildegard døde 30.04.783 kort tid etter å ha født sin siste datter, og ble bisatt den 1. mai i klosteret St. Arnulf i Metz . Det var Karls ønske at det alltid skulle brenne et lys på hennes grav og at det skulle bes for henne daglig.»[1549]

(Barn XX:347345, Far XXII:1389379, Mor XXII:1389380)

Gift 781 med forrige ane.

XXI:696825 fm fm fm fm ff ff mm mm mm ff f

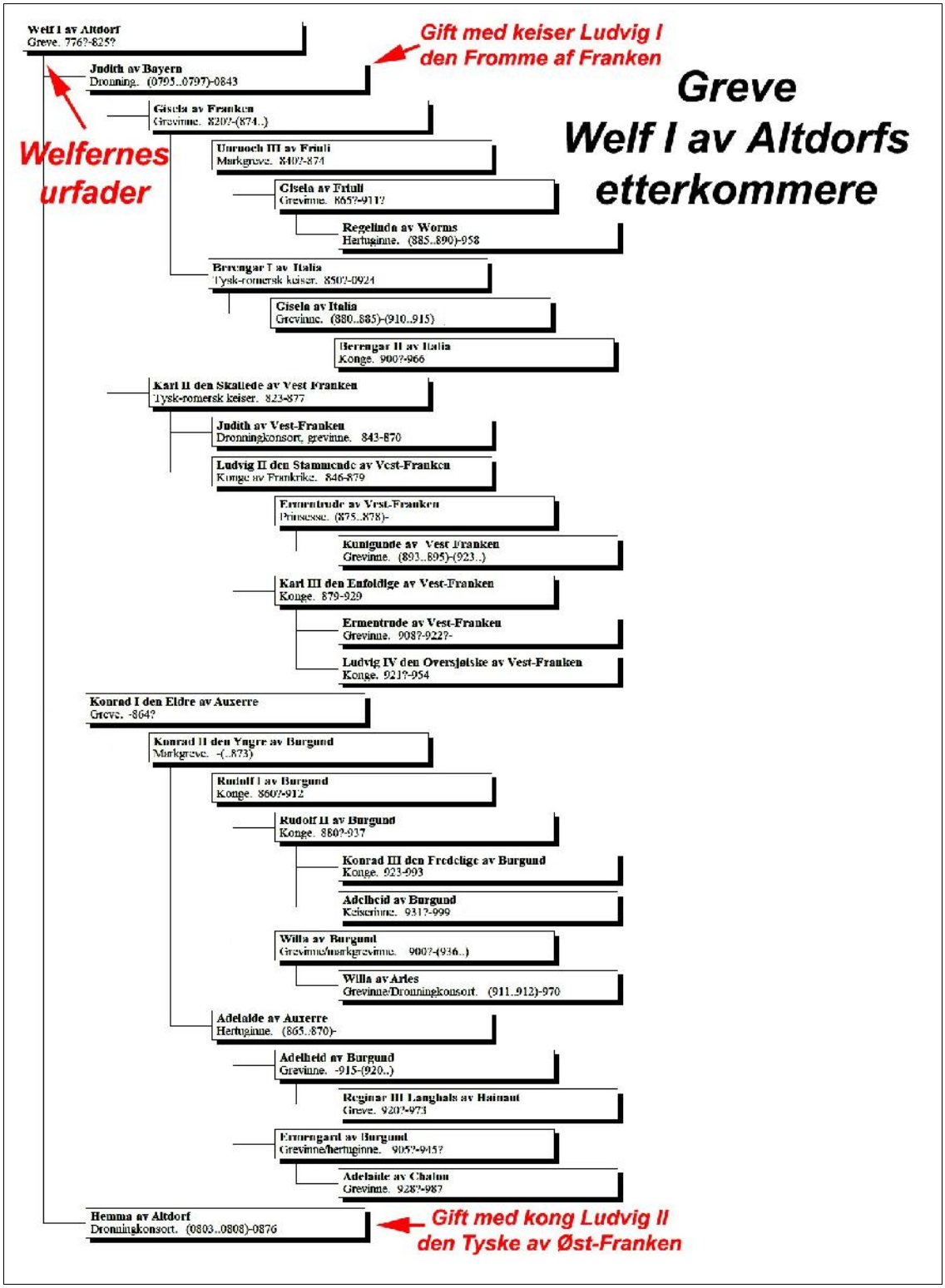
Welf I av Altdorf. Greve. Født omkring 776. Død omkring 825.

Greve av Bayern.

Welf var stamfar til welfernes berømte slekt. Han eide store besittelser i Schwaben og Bayern og var greve i Bayern og herre til Althoff.[1550]

1549 Wikipedia.

1550 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 70. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 102.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Welf I († 3. september i et ukjent år) er den verifiserbare urfaderen til Welf-dynastiet, påvist som "comes" (greve) i 819.»

T.v. Welf I i Weingartener Stifterbüchlein (ca. 1510. T.h. Welf I. i Guelph-slektstredet til Historia Welforum (1100-tallet) (Wikipedia).

«Welf var gift med den saksiske Heilwig, som omtales som abbedisse av Chelles ca. 826 (sannsynligvis etter hans død).

Welf og Heilwig hadde minst fire barn.

Hans avansement begynte med de ekteskap han inngikk for sine to døtre med medlemmer av den karolingiske familien.

Den eldre datteren Judith (* 795/797 - † 09.04.843), ble i februar 819 gift med keiser Ludwig den Fromme († 20.06.840 (karolingisk).
Den yngre datteren Hemma (* 803/808 - † 31.01.876), ble i 827 gift med Ludvig Tyskeren, 843 konge av Øst-Franken.»

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Welf I (eller Hwelf) († ca. 825) er den første dokumenterte stamfaren til det eldre huset Welf.
Han er nevnt som "comes" (greve) i de frankiske landene i Bayern.
Han var sønn til Rothard av Argengau og barnebarn til Harrad.

Welf stammet fra et fremtredende dynasti av frankiske adelsmenn. Han nevnes bare én gang – ved bryllupet mellom datteren Judith og keiser Ludvig den Fromme i Aachen i 819.
Hans sønn, Konrad dukket senere opp som "dux" (hertug) i Alamannia og oppnådde en mektig posisjon gjennom de besittelsene i øvre Schwaben han muligens hadde arvet fra sin mor Heilwig.
Welfs familie ble politisk mektig da Ludvig den Fromme valgte Welfs eldste datter som sin andre hustru etter at hans konsort, Ermengarde av Hesbaye døde.
Selv om Welf selv aldri framtrådte offentlig, ble hans familie sammenvevd med det karolingiske dynastiet.»

Om det eldre huset Welf.
«Det eldre huset Welf (kjent som Rudolphins i Burgund) var et frankisk adelig dynasti av europeiske herskere dokumentert siden 800-tallet. Nært beslektet med det karolingiske dynastiet, besto det av en burgundergruppe og en schwabisk gruppe. Det er imidlertid ikke definitivt avklart om de to gruppene dannet ett dynasti eller om de bare delte samme navn ved en tilfeldighet. Mens det eldre huset døde ut i den mannlige linjen ved hertug Welf av Kärntens død i 1055, giftet hans søster Kunigunde inn seg i det italienske huset Este og ble stammor til det yngre huset Welf.
I følge en familietradisjon kan welfernes aner spores tilbake til den skiriske prinsen Edeko († 469), en fortrolig til kong Attila Huneren, og til hans sønn Odoacer, konge av Italia fra 476. Likevel kan en tidlig stamfar ha vært den frankiske adelsmannen Ruthard († før 790), en greve i Argengau og administrator til den karolingiske kongen Pipin den Yngre av Alamannia.
Opprinnelsen til navnet Welf (også Guelph fra italiensk Guelfi) er ikke endelig fastslått.

Den eldste av de to gruppene var den burgundiske. Det eldste kjente medlemmet var Welf, den første greven av Altdorf. Han er kun nevnt i 819 som far til keiserinne Judith.
Hans yngre sønner, Konrad og Rudolf, fulgte søsteren Judith til hennes ektemann, Ludvig den Frommes hoff, hvor deres ambisiøse ånd opprettholdt deres arvelige rang. Da Judith ble innesperret av hennes stesønner, ble brødrene barbert som munker, men klaget og og ble tillatt å komme tilbake til hoffet.
Judiths søster Hemma (* 803/808 - † 876) giftet seg senere med Judiths stesønn Ludvig den Tyske og ble dronningkonsort av Øst-Franken.»[1551]

(Barn XX:348413)

Gift med neste ane.

Barn:

Judith av Bayern. Født mellom 795 og 797. Død 19.04.843 i Tours. (Se XXI:698892).
Konrad I den Eldre av Auxerre. Død omkring 864. (Se XX:348413).
Hemma av Altdorf. Født mellom 803 og 808. Død 31.01.876. Dronningkonsort.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Hemma av Altdorf (* 803/808 - † 31.01.876), fra huset Eldre Welf, var dronningkonsort av Øst-Franken ved ekteskap med kong Ludvig den Tyske fra 843 til hennes død.
Hennes far var Welf I († 825), greve av Altdorf i Alemannia, hennes mor var Heilwig (* ca. 778 - † 843), datter til den saksiske greve Isambart.

Hemmas eldste søster, Judith, ble i februar 819 gift med den karolingiske keiseren Ludvig den Fromme, og ble derved dronningkonsort av frankerne og den hellige romerske keiserinne.
Ekteskapet markerte et avgjørende skritt fremover i fremveksten av Welf-dynastiet.»

Emmas grav (fotograf: Kkrischnig). (Wikipedia).

«I 827, sannsynligvis på foranledning av Judith, ble Hemma gift med Ludvig den Tyske, den yngste sønnen til keiser Ludvig den Fromme i hans første ekteskap med Irmengard av Hesbaye, og stesønn til Hemmas søster Judith. Bryllupseremonien fant muligens sted i Regensburg, der Ludvig den Tyske bodde som konge av Bayern underordnet sin far. I 833 mottok Hemma Obermünster kloster i Regensburg fra sin mann.

Keiser Ludvig døde i 840. Etter alvorlige indre dynastiske kamper ble det karolingiske riket til slutt delt i henhold til Verdun-traktaten i 843. Kongeriket Bayern ble slått sammen med Ludvig den Tyskes kongerike Øst-Franken – forløper til kongeriket Tyskland – og hans hustru Hemma ble den første øst-frankiske dronning.

Hemma er sjelden nevnt i samtidige kilder, hun ser ikke ut til å ha hatt stor innflytelse på ektemannens styre. "Annales Bertiniani" skrevet av erkebiskop Hincmar av Reims bebreider henne imidlertid for hennes stolthet som ble mislikt av befolkningen i Italia. Hun sies også å ha hatt en overdrevet favorisering av sønnen Karlmann, utpekt arving etter faren i Bayern, noe som førte til opprør blant hans brødre.

Hemma og Ludvig hadde 8 barn:
Hildegard (* 827 - † 856), abbedisse i riksklostret Fraumünster.
Karlmann av Bayern (* ca. 828 - † 880), konge av Bayern og Italia 877-880.
Irmengard (* 830/833 - † 866), abbedisse i benedikterklostret Frauenwörth.
Gisela, gift med Berctolf, greve av Schwaben.
Emma, nonne.
Ludvig den Yngre (* 830/835 - † 882), konge av Bayern 880-882.
Bertha († 877), nonne.
Karl III den Tykke (* 839 - † 888), konge av Alemania fra 876, av Italia fra 879,
tysk-romersk keiser fra 881,
konge av Øst-Franken fra 882 og av Vest-Franken fra 884.

I engelsk Wikipedia hevdes det at deres datter Gisela var bestemor til Kunigunde, gift med Konrad I,

1551 Wikipedia.

hertug av Schwaben. Tysk Wikipedia anser imidlertid at intet er kjent vedrørende Gisela.

Hemma fikk hjerneslag i 874 og ble deretter lam og stum. Kong Ludvig besøkte henne siste gang i 875.

Hun døde 31.01.876, noen måneder før sin mann, og ble gravlagt i St. Emmeram's kloster i Regensburg. Hennes grav, reist omkring 1300, regnes som et mesterverk innen middelalderskulptur.»[1552]

XXI:696826 fm fm fm fm ff ff mm mm mm ff m

Heilwig av Bayern. Grevinne. Født omkring 778. Død 19.04.843.

Heilwig eller Eigilwich var av en fornem saksisk slekt.

Hun var senere abedisse i Chelles.[1553]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Heilwig (* ca. 778 - † 19.04.843) var en saksisk edel kvinne, hustru til greve Welf og svigermor til keiser Ludvig den Fromme gjennom hans ekteskap med hennes datter Judith.

Hun ble muligens født i Altdorf i de frankiske landene Alamannia (dagens Tyskland). I følge biskop Thegan av Trier tilhørte hun den saksiske høyadelen som datter til greve Isambart. Hun hadde en søster, Adalung des Franken, en bror, Guelph, greve av Andech og en halvbror, Hunfrid I de Recia e de Istria.

I hennes senere liv (ca. 826) fremstår hun som abbedisse av Chelles nær Paris, det er imidlertid usikkert om hun allerede hadde blitt enke da.

Heilwig giftet seg med greve Welf I av Bayern, og sammen fikk de følgende barn:

Judith av Bayern (* ca. 797 - † 09.04.843), gift i februar 819 med Ludvig den Fromme († 20.06.840), konge av frankene og medkeiser av det hellige romerske riket sammen med sin far, Karl den Store.

Rudolf I (* 802 - † 06.01.866), nevnt 829, 849 abbed i Jumièges, 856 abbed i Saint-Riquier, 866 greve i Ponthieu, forfader til Welf-kongene i Burgund, gravlagt i Saint-Riquier, gift med Hruodun (Roduna) († etter 867).

Konrad I († 21. september etter 862), 830 "dux nobilissimus", 839 til etter 849 greve av Argengau, 839 greve av Alpgau, 844 greve av Linzgau, 849 Greve av Paris, etter 860 greve av Auxerre, gift med Adelheid († 15.09.866), nevnt 841-866, datter til Hugo, greve av Tours (Etichonen) og Bava. Adelheid ble gift 2. gang med Robert den Sterke (le Fort) tidlig i 864, greve av Tours og Paris (Capetian, Robertiner).

Hemma (* 808 - † 31.01.876), gift 827 med Ludvig II den Tyske, sønn til Ludvig den Fromme, 843 konge av Øst-Franken.

Mathilda d'Andech av Altdorf (engelsk Wikipedia).

Hedwig døde 19.04.843 i Bayern, Frankerriket (nåværende Tyskland) og ble gravlagt i Bayern Lande.

Gjennom ekteskapet med Welf er hun matriark til Welf-dynastiet og "formoder" til det karolingiske dynastiet, kongene i Italia, Russland, Storbritannia og de bayerske welferne.»[1554]

(Barn XX:348413)

Gift med forrige ane.

XXI:696827 fm fm fm fm ff ff mm mm mm fm f

Hugo av Tours. Greve. Født omkring 780. Død 20.10.837.

Hugo (Hugues) var greve av Tours.

Han nedstammet fra den gamle alemanniske dynastislekten Etikonerne.

02.09.820 gjorde han en byttekontrakt med biskop Bernhard av Worms angående klosteret Weissenburgs gods.

I 827 dro han sammen med Matfred av Orleans med en sterk frankisk hær til Spanien for å gå mot sarasenerne, men de tok seg for lang tid på veien og kom for sent. Begge ble i 828 av riksdagen erklært å ha gjort seg skyldige i forsømmelser og ble fradømt sine len og verdigheter.

Han var gift med Ava. Hun fikk 10.08.836 gården Lacato i Mailand-området av Lothar I. I et annet dokument av 836 nevnes hun med navnet Bava sammen med Hugo.

Hugo døde høsten 836.

Hans enke gir i 837 «curtis Leocate» ved Lambro til kirken i Monza.[1555]

1552 Wikipedia.

1553 Mogens Bugge: Våre forfedre, se nr. 70. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 102.

1554 Wikipedia.

1555 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 291. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 58.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Hugo av Tours (* ca. 780 - † 20.10.837, gravlagt i Monza) var trolig sønn til greve Haicho fra huset til Etichonen og dermed et tippoldebarn til hertug Eticho av Alsace. Det er sikkert at han var en etterkommer til Etichus. Familiegrenen som utgår fra ham kalles Liutfriden.

Opprinnelig eide han hovedsakelig eiendom i Alsace, deretter var han under keiser Ludvig den Fromme også greve av Tours, antagelig også greve av Sens, og besatte dermed to av Frankerrikets viktigste grevskaper. Han var også fogd for klosteret St-Julien-d'Auxerre.

I 811 var han en av Karl den Stores keiserlige utsendinger i Konstantinopel.

I 821 giftet hans datter Irmingard seg med Karls barnebarn, som senere ble keiser Lothar I.

Hans betydning vises også av det faktum at han i 824 ble oppført som den første greve i Reichenau brorskapsbok. Samme år deltok han i et felttog mot bretonerne.

I 826 fulgte han og greve Matfried av Orléans keiserinne Judith ved dåpen til den danske småkongen Harald Klak Halvdansson i Ingelheim.

I 827 ledet han den frankiske innsatshæren i felttoget mot maurerne i Barcelona-området. Da hans nølende handling (han fikk kallenavnet "timidus", den sjenerte) delvis var skyld i hærens sene ankomsten, ble han – og også Matfrey av Orléans – avsatt ved en rettsdag i Aachen i 828.

Han fortsatte å ha stor innflytelse på sin svigersønn Lothar I, som han skal ha hetset mot hans far Ludvig.

Etter tapet av sine eiendommer og amt i Gallia, fortsatte han å ha Lothars gunst som en av de viktigste frankiske adelsmenn i Italia. Han kalles til og med "dux de Locate" (Locate i Triulzi nær Milano) etter en kongelig eiendom som ble overført til ham.

Hugo og hans hustru Ava († ca. 840) hadde minst fem barn:
Ermengard (* ca. 805 - † 20.03.851), gift 821 med Lothar I, konge av Lothringen.
Adeleide (Adelais) († etter 866), gift
1. gang med Konrad I († 863), greve av Argengau og Linzgau (familien Wolf),
2. gang med Robert den Modige († 866) greve av Paris (familien Robertines).
Liutfrid I (* ca. 800/805 - † 865/866), greve av Tours, legabbed i Münster-Granfelden.
Bertha (* ca. 805 - † etter 870), gift 819 med Gerhard II (* 800 - † 878/879),
greve av Paris og
"dux" av Vienne (familien Matfriede).
Hugo († før 25.01.835), gravlagt i San Ambrogio i Milano.

Hugo av Tours ble gravlagt i kirken i Monza.»[1556]

(Barn XX:348414)

Gift

Barn:

Ermengard av Tours. Født omkring 800. Død 20.03.851. (Se XX:349492).
Adeleide av Tours. Født omkring 820. Død omkring 866. (Se XX:348414).

XXI:697353 fm fm fm fm ff mf ff ff fm ff f

García Íñiguez av Pamplona. Født omkring 810. Død 882. Gjentakelse, se side 1083.

XXI:697357 fm fm fm fm ff mf ff ff fm mf f

García Íñiguez av Pamplona. Født omkring 810. Død 882. Gjentakelse, se side 1083.

XXI:697361 fm fm fm fm ff mf ff ff mf ff f

Aznar Galíndez I av Aragón. Greve. Død omkring 839.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Aznar I Galíndez var en karolingisk offiser i "Marca Hispanica" (den politisk-militære grenseregionen til det frankiske riket på den iberiske halvøya) tidlig på 900-tallet. Han er stamfar til det regjerende Galíndez-dynastiet i grevskapet Aragón.

De frankiske keiserlige annaler beretter at grevene Aeblus og Asinarius av keiser Ludvig den Fromme ble sendt til Pamplona i spissen for baskiske tropper i 824, åpenbart for å stabilisere autoriteten til det frankiske riket der. Begge ble overfalt av lokale fjellfolk, muligens ledet av Íñigo Arista, og tatt til fange. Mens Aeblus ble sendt som fange til emiren i Córdoba, ble Asinarius, på grunn av sitt slektskap til baskerne, sendt tilbake til keiserens hoff.

Asinarius, som var i slekt med eller til og med stammet fra baskerne, var etter all sannsynlighet identisk med greven av Aragon, Aznar I Galíndez (Asnari Galindones), som omtales i "Codex de Roda". Åpenbart hadde han, som tilhenger av karolingerne, utøvd funksjonen som greve i Río Aragón-dalen med hovedstaden Jaca. Dette grevskapet

[1556] Wikipedia.

var det vestligste administrative distriktet i det frankiske rikets "Marca Hispanica", som i vest grenset direkte mot regionen omkring Pamplona, kontrollert av de uavhengige baskerne, og som alltid var i stand til å motsette seg kravet om å bli hersket over de frankiske kongene. Ved et uspesifisert tidspunkt ble Aznar fordrevet fra Aragón av svigersønnen, García Galíndez "den Onde", hans sønn Centulio ble samtidig myrdet.

"Codex de Roda" beretter videre at Aznar vendte tilbake til det frankiske kongedømmet etter dette svek og ble installert litt senere som greve i Cerdanya og Urgell. Imidlertid er troverdigheten til denne uttalelsen trukket i tvil. For det første fordi den beretter at det var kong Karl den Store, som Aznar skal ha kommet tilbake til, noe som ikke kan være riktig av kronologiske grunner. For det andre fordi greve Sunifred I styrte grevskapene Cerdanya og Urgell mellom årene 820 og 840.

Det er ukjent når Aznar Galíndez døde. Noen ganger blir han identifisert som identisk med den Aznar som var greve av Gascogne og som døde en grufull død i 836 i opprøret mot underkongen Pippin I av Aquitaine. Et utkunne satt opp av ham ca. 835 fra klosteret i Pessan viser imidlertid at han var sønn til en Sancho.

I følge "Codex de Roda" var hans hustru datter til kong García Íñiguez av Pamplona († 882), noe som av kronologiske grunner igjen må være feil.. Trolig ble han forvekslet med sitt barnebarn med samme navn.

Hans barn var:
Centulio Aznárez (myrdet av svogeren).
Galindo I. Aznárez, greve av Aragón.
Matrona Aznarez, gift med García Galíndez "den Onde".
Ailo Aznarez.»[1557]

(Barn XX:348681)

Gift

Barn:

Galindo Aznárez I av Aragón. Død omkring 867. (Se XX:348681).

XXI:697365 fm fm fm fm ff mf ff ff mf mf f

Íñigo Arista (Jiménez?) av Pamplona. Konge. Født omkring 790. Død mellom 851 og 852.

Ifølge «Codex de Roda» fra 900-tallet var han sønn til Jimeno av Pamplona og bror til García Jiménez av Pamplona, stamfar til Jiménez-dynastiet. Ingen andre kilder bekrefter dette.

T. v. Statue på Plaza de Oriente, Madrid (José Oñate, 1750–53). T. h. Klosteret San Salvador av Leure. (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Íñigo Arista (baskisk: Eneko) (* ca. 790 - † 851 eller 852) var en baskisk leder, regnet som den første kongen av Pamplona. Han antas å ha fått sin fremtredende rolle etter de lokale frankiske partisanenes nederlag i slaget ved Pancorbo i 816. Hans styre dateres vanligvis fra kort tid etter en karolingisk hærs nederlag i 824.

Han er først nevnt av kronikører som en opprører mot emiratet Córdoba fra 840 til sin død et tiår senere. Husket

[1557] Wikipedia.

som nasjonens grunnlegger ble han referert til så tidlig som i det 10. århundre med kallenavnet "Arista", som enten kommer fra baskiske "Aritza" ("eiken" som betyr "den fleksible") eller latinske Aresta ("den betydelige").

Avstamning.

Hvor Íñigo Arista kom fra er uklart. Det er også uenighet om hans fars navn. Et "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) bevart på Leyre beskriver ham som "Enneco ... filius Simeonis" (Íñigo sønn til Jimeno) og et annet Leyre-dokument angir i et minneord "Enneco Garceanes, que fuit vulgariter vocas Areista" (Íñigo Garcés [sønn til García], som ofte kalles Arista). Mange senere historikere har fulgt den ene eller den andre av disse, men det blir stilt spørsmål ved påliteligheten til begge på grunn av muligheten for senere forfalskning

1100-tallskrønikørene Ibn Hayyan, som kaller ham og broren "ibn Wannaqo al-Bascunis", og Al-Udri som kaller ham "ibn Yannaqo", indikerer begge dermed at hans far også het Íñigo. Han sies av Rodrigo Jiménez de Rada (* ca. 1170 - † 1247) å ha vært greve av Bigorre, eller at han i det minste kom derfra, men det foreligger ingen samtidige bevis for dette.

Det har blitt spekulert i at han var i slekt med García Jiménez, som mot slutten av 800-tallet etterfulgte sin far Jimeno "den Sterke" i å stå imot den karolingiske utvidelsen inn i Vasconia. Et annet dynasti Pamplona-monarker – "Jimena" – antas vanligvis å være i slekt med ham.

Íñigo's mors navn er ukjent (hun kalles noen ganger Onneca, uten grunnlag), men det er kjent at hun også giftet seg med en lokal "muwallad"-herre, Musa ibn Fortun ibn Qasi, og at hun med ham hadde sønnen Musa ibn Musa ibn Qasi. Denne yngre Musa skulle bli overhode for Banu Qasi, hersker over Tudela og en av de ledende herrene i Ebro-dalen. Derfor handlet Íñigo og hans slekt ofte i allianse med Musa ibn Musa, et forhold som tillot Íñigo å utvide sin innflytelse over store områder i Pyrenéene, og han medvirket også i opprørene som førte til at Pamplona brøt med emiratet.

Til makten.

Familien kom til makten gjennom strider om frankisk og córdobansk innflytelse i Nord-Iberia. I 799 myrdet pro-frankiske snikmordere Mutarrif ibn Musa, guvernøren i Pamplona. Han var kanskje bror til Musa ibn Musa ibn Qasi og muligens også til Íñigo selv. Ibn Hayyan berettet at Abd al-Karim ibn Abd al-Wahid ibn Mugit i 816 startet et militært felttog mot den pro-frankiske "Guds fiende", Velasco Gascon, "Sahib" (herre) av Pamplona, som hadde forenet kristne og hedenske fraksjoner. De kjempet et tredagers slag der den pro-Córdoba-fraksjonen fordrev sine fiender og drepte Velasco, sammen med García López, en slektning til Alfonso II i Asturias, Sancho "kriger/ridder av Pamplona" og hedensk kriger som het "Saltan". Dette nederlaget til den pro-frankiske styrken ser ut til å ha gjort det mulig for den anti-frankiske Íñigo å komme til makten.

I 820 skal Íñigo ha grepet inn i Aragon-grevskapet og kastet ut en frankisk vasal, greve Aznar I Galíndez, til fordel for García Galíndez, som ble Íñigos svigersønn. I 824 utførte en karolingisk styrke ledet av grevene Aeblus og Aznar Sánchez et felttog mot Pamplona, men ble beseiret i det andre slaget ved Roncesvalles.

Tradisjonelt er dette slaget fremstilt som det som førte til kroningen av Íñigo som konge av Pamplona, men det er ingen direkte bevis for hans engasjement i slaget eller hans kroning deretter, og han er referert til av arabiske kronikører med samme tittel som ble gitt Velasco, "herre over Pamplona". Hans rike spilte kontinuerlig muslimer og kristne ut mot seg selv og mot hverandre for å opprettholde uavhengighet av andre makter.

Opprør og død.

I 840 ble Íñigos domener angrepet av Abd Allah ibn Kulayb, "wali" (guvernør) av Zaragoza, som ledet sin halvbror, Musa ibn Musa, til opprør. Íñigos sønn, García fungerte som regent, i samforstand med Íñigos krigerbror Fortún Íñiguez ("Fortun ibn Wannaqo"), som også var halvbror til Musa, og de sluttet seg til Musa i et opprør mot emiratet Córdoba. Abd-ar-Rahman II, emiren i Córdoba, startet et represaliefelttog i de påfølgende årene.

I et slag i 843 ble Fortún Íñiguez drept, Musa, som hadde falt av hesten, ble tvunget til å flykte til fots, mens Íñigo og sønnen Galindo slapp unna såret. Flere adelsmenn, spesielt Velasco Garcés, overga seg til Abd-ar-Rahman. Det påfølgende året dro Íñigos egen sønn, Galindo Íñiguez, og Musas sønn Lubb ibn Musar til Córdoba, og Musa ble tvunget til å underkaste seg. Etter et kort felttog i 845 ble det oppnådd en generell fred. I 850 reiste Musa seg igjen i et åpent opprør, støttet av Pamplona, og utsendinger fra "Induo" (antatt å være Íñigo) og "Mitio", "Hertugene fra Navarrese", ble mottatt ved det franske hoffet

Íñigo døde i det muslimske året 237 A.H., som er sent 851 eller tidlig 852, og ble etterfulgt av sønnen García Íñiguez som allerede hadde styrt riket under farens lange sykdom før han døde.

Leyre, hovedklosteret i Navarra.

I løpet av Íñigos levetid ble eksistensen til flere klostre over hele Navarra bekreftet, da Cordovan-presten Eulogius måtte bo i området i 848. I et brev skrevet til Wiliesind tilkjennegir Eulogius ikke bare at den baskiske lederen var en "christicola princeps", men han oppgir også navnene til tre klostre ikke langt fra Pamplona: Siresa, St. Zacharias og Leyre.

Det ikoniske klosteret Leyre ble grunnlagt på 800-tallet og senere hevdet å ha blitt grunnlagt av kongen av Pamplona som ga land og eiendommer til det. Et dokument i klosterets arkiv viser at Íñigo skjenket byen og området Yesa til Leyre ("Ego rex Eneco concedo ..."), selv om ektheten til dokumentet er omstridt. Íñigo skal selv være gravlagt i klosteret etter sin død i 851/852.

Hans hustrus (eller hustruers) navn er ikke nevnt i samtidige kilder, selv om kilder fra senere århundrer tildeler henne navnet Toda eller Onneca. Det er også en vitenskapelig debatt om hennes opphav, noen hypoteser antar at hun var datter til Velasco, herre over Pamplona (drept i 816), og andre gjør henne til en slektning til Aznar I Galíndez.

Han var far til følgende kjente barn:
Assona Íñiguez, gift med sin fars halvbror, Musa ibn Musa ibn Qasi, herre over Tudela og Huesca.
García Íñiguez, regent og deretter Íñigos etterfølger som 'konge'.
Galindo Íñiguez, flyktet til Córdoba hvor han var en venn til Eulogius av Córdoba.
Han hadde antagelig sønnen Musa ibn Galind, "Amil" av Huesca i 860, drept i 870.
En datter, gift med greve García el Malo av Aragón.

Dynastiet som ble grunnlagt av Íñigo regjerte i omkring 80 år, og ble erstattet av et rivaliserende dynasti i 905. Til følge av inngifte stammet etterfølgende konger av Navarra fra Íñigo, men noen besskrivelser hevder feilaktig at de var etterkommere fra Íñigo i den direkte mannlige linjen.

Han blir husket som grunnleggeren av nasjonen Navarra.»[1558]

(Barn XX:348683, Far XXII:1394729)

Gift

Barn:

García Íñiguez av Pamplona. Født omkring 810. Død 882. (Se XX:348683).

XXI:697601 fm fm fm fm ff mf mf ff ff ff f

Ramiro I av Asturia. Konge. Født omkring 790. Død 01.02.850 ved Oviedo.

Konge av Asturia, Galicien og Leon 842 - 850.

Ramiro undertrykte en oppstand fra adelsmennenes side. Han skal ha vunnet en stor seier over maurerne ved Clavijo, hvor apostelen Johannes skal ha kjempet i spissen for de kristne.

Han var gift med Paterna. Begge er bisatt i Panteon i Oviedo.[1559]

T.v. Fantasiportrett av kong Ramiro I av Asturias, av Isidoro Lozano. 1852. (Prado Museum, Madrid). T.h. Kongedømmet Astoria omkring år 790 (Wikipedia).

Fra spansk Wikipedia (oversatt):
"Ramiro I av Asturia (* ca. 790 - † 01.02.850) var konge av Asturia mellom årene 842 og 850. Han var sønn til kong Bermudo I av Asturia og dronning Uzenda Nunilona. Ifølge spansk Wikipedia var han videre barnebarn til Fruela Pérez og oldebarn til Pedro de Cantabria.

Han overtok den asturiske tronen etter sin tremenning, kong Alfonso II den Kyske, som døde uten å etterlate seg arvinger. Ramiro var samtidig med emiren Abderramán II Umayyad i Córdoba på 800-tallet. I løpet av hans regjeringstid ble det bygget mange monumenter i Ramirense-stil, som "El palacio de Santa María del Naranco", en forløper for romansk arkitektur.men Nepociano de Asturias, en adelsmann som hadde mange tilhengere, utropte seg selv til konge i Asturia

I følge kronikken til hans barnebarn, kong Alfonso III, ble han valgt av Alfonso II den Kyske som hans etterfølger, fordi kongen ikke hadde noen etterkommere. Ved tidspunktet for kongens død var Ramiro I ikke i

1558 Wikipedia

1559 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 953. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 66.

Asturias, men i Bardulia, i ett område som senere skulle bli katalansk, for å gifte seg. Dette fraværet ble utnyttet av Nepociano, "comes palatii" og kongens svoger, til å bli salvet til konge, støttet av Astures og vaskones, som alltid hadde vært lojale mot Alfonso II. Ramiro I søkte støtte i Galicia, hvor han samlet en hær, og gikk videre mot Oviedo. Nepociano ventet på Ramiro I's ankomst i Cornellana ved Narcea-elven. Imidlertid nektet Nepocianos tropper å kjempe, og han måtte flykte. Han ble jaktet og fanget av grevene Scipion og Sonna og senere blindet og låst inne i et kloster.

Kort tid etter at han ble utropt til konge, ble Ramiro I informert om at vikingene angrep hele Atlanterhavskysten i Frankrike, og at de nå hadde nådd de kantabriske strendene i hans eget rike. Deres mål var å finne farbare elver og store byer å plyndre, egenskaper som kongeriket Asturia manglet, og derfor refererer datidens kronikører bare til to små angrep i Gijón og La Coruña i år 844. Der møtte vikingene tropper sendt av Ramiro I. Inntrengerne, som ikke hadde hatt suksess i sine plyndringstog i Asturia, angrep Lisboa en måned senere og deretter Cádiz og Sevilla, byer som de tok og de plyndret før de rykket gjennom innlandet og truet Córdoba. Abderramán II ble tvunget til å gjøre en stor innsats for å stoppe inntrengerne og gjenokkupere Cádiz og Sevilla.

Disse begivenhetene hadde en bemerkelsesverdig innflytelse på kongeriket Asturia, da Abderramán II - i tillegg til å møte de normanniske inntrengerne, måtte møte indre problemer i hans eget rike forårsaket av opprørene til Musa ibn Musa, fra Banu Qasi-familien. - Ramiro utnyttet den midlertidige fristen til å befolke byen León på nytt.

Denne gjenbefolkning varte imidlertid ikke lenge. Så snart Abderramán II hadde slått ned de indre opprørene i sitt rike og utvist normannerne fra sitt territorium, sendte han i 846 en hær under kommando av sin sønn, (senere Mohamed I av Córdoba), som tvang de kristne til å evakuere byen León, som ble brent og jevnet av muslimene.

I motsetning til den relative sett ytre ro som kongeriket hadde i løpet av den siste perioden av Ramiro I's regjeringstid, ble interne problemer forsterket. Den problematiske overtagelsen av tronen førte til at forskjellige adelsmenn, misfornøyde med kong Ramiro I, spredte seg. "Albeldense Chronicle" registrerte to av disse opprørene. En av dem, "prócer" (høytstående embedsmann) Piniolo, ble sammen med sine syv barn dømt til døden av Ramiro I. Det andre opprøret ble utført av "Comes palatii" Aldroito, som Ramiro I dømte til å bli blindet.

På samme måte handlet monarken hardt mot "los latrones" (tyver), hvis antall økte under hans regjeringstid, og mot magikerne, som antas å ha vært tilhengere av visse hedenske kulturer som fortsatt var dypt forankret i noen isolerte befolkninger.

For alt dette berømer "Crónica albeldense" Ramiro I av Asturias som "Uirga iustitiae".

Han inngikk et første ekteskap med Urraca ca. år 820, hvis foreldre er ukjente, selv om hennes navn indikerer at hun kan være av baskisk-Navarresisk opprinnelse. I et privilegium fra 25.05.834 - hvis ekthet er omstridt av flere historikere, selv om andre forsvarer det - nevnes kong Ramiro I av Asturia sammen med dronning Urraca. I samme dokument nevnes "infante" Ordoño, deres sønn, og García, monarkens halvbror.

Ramino og Orraca hadde sønnen

Kong Ordoño av i Asturia (821-866). Han arvet den asturiske tronen etter farens død og konsoliderte fra da av systemet med direkte arv innen kongefamilien, men ikke alltid fra far til sønn, et faktum som ikke ble alment generelt før et århundre senere.

Ramiro inngikk sitt andre ekteskap ca. 842, året for hans forgjenger Alfonso II's død. Barnebarnets krønike hevder at da Alfonso II døde, var Ramiro i de kastilianske områdene for å gifte seg, noe som antydet at hans hustru var kastiliansk. Det antas at bruden i dette ekteskapet var Paterna som senere nevnes som hans enke.

Det er ingen sikre bevis for andre barn enn Ordoño. Tradisjonelt har greve Rodrigo av Castilla (død 873) blitt kåret til sønn av Ramiro og Paterna. Medievalisten Justo Pérez de Urbel anser at Rodrigo ble utnevnt til greve av Castilla på grunn av sin tilknytning til den asturiske kongefamilien, og at det er mulig at denne forbindelsen eksisterte gjennom dronning Paterna, men ikke nødvendigvis ved at han var hennes sønn.

Ramiro kan også ha vært far til Gatón, greve av Astorga og til El Bierzo, da 1300-tallets "Al-Bayan al-Mughrib av Ibn Idhari", hevder at Gatón var 'bror' til Ordoño I de Asturia.

Ramiro I døde 01.02.850 i palasset i Santa María del Naranco, som ligger på Naranco-fjellet nær Oviedo. Han ble gravlagt i kongenes panteon i kirken Nuestra Señora del Rey Casto, i byen Oviedo, sammen med sin andre hustru, dronning Paterna. Hans jordiske levninger ble avsatt i en steingrav som nå er borte, og som ble plassert ved siden av den som inneholdt de av Alfonso II den Kyske, med følgende inskripsjon:

"OBIIT DIVAE MEMORIAE RANIMIRUS REX DIE KAL. FEBRUARII. ERA DCCCLXXXVIII. OBTESTOR VOS OMNES QUI HAEC LECTURI ESTIS. UT PRO REQUIE ILLIUS ORARE NON DESINETIS".» [1560]

(Barn XX:348801, Far XXII:1395201)

Gift

Barn:

Ordoño I av Asturia. Født omkring 821 i Oviedo. Død 27.05.866 i Oviedo. (Se XX:348801).

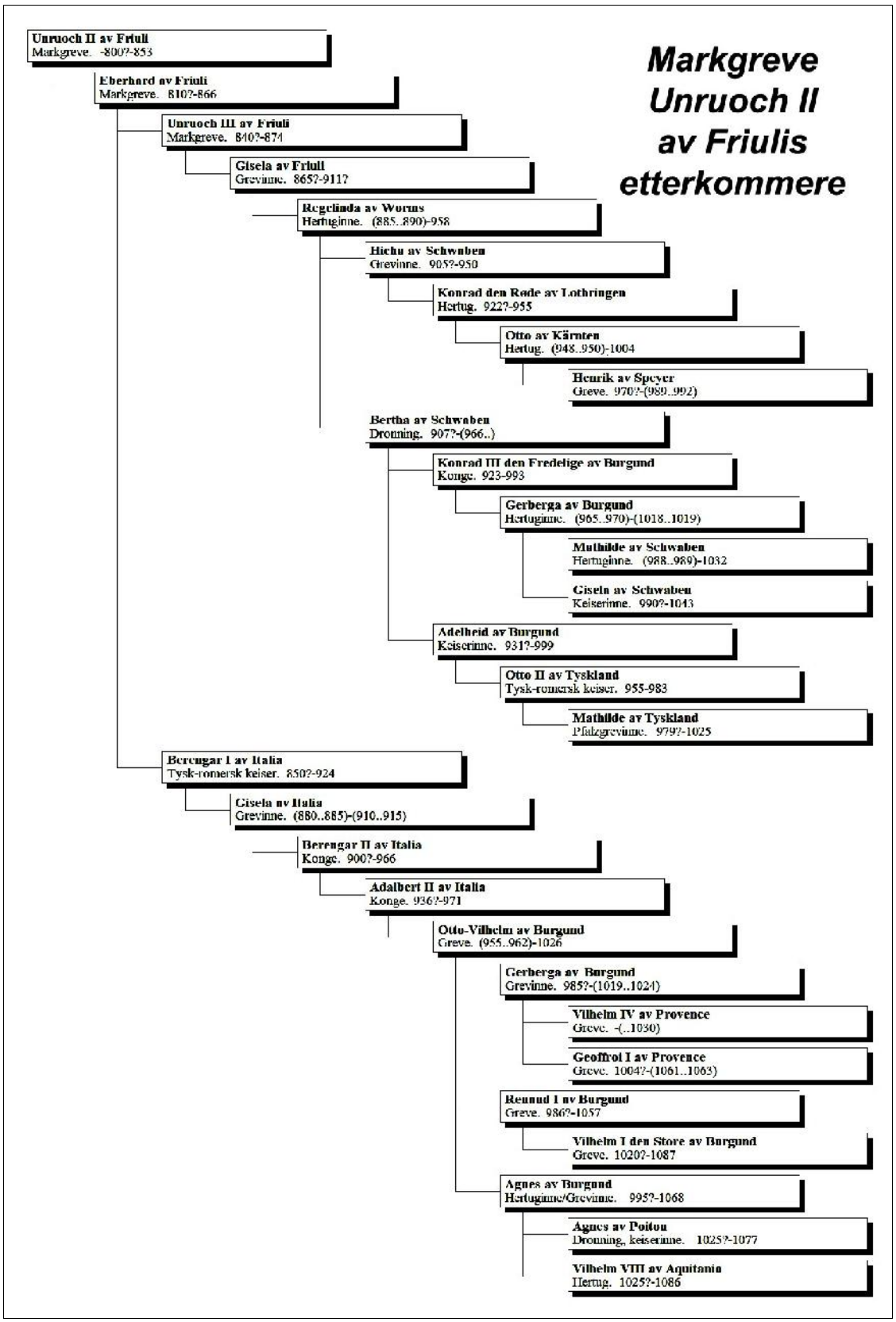
[1560] Wikipedia.

XXI:698889 fm fm fm fm fm fm ff ff fm ff f

Unruoch II av Friuli. Markgreve. Levde omkring 800. Død 853.

Unruoch var markgreve av Friuli [Friaul] og må ha levet ca. 800.

Han var bror av Berengar, og overlevet ham. De tilhørte en edel frankisk familie, blandt de saliske franker.[1561]

Fra Carl Grimbergs «Menneskenes liv og historie», bind 7.

«Hovedstaden for det langobardiske riket var Pavia. Men deres første hertugdømme på italiensk grunn, og det siste støttepunkt hvor de hevdet sin uavhengighet da frankerne falt inn i landet og gjorde slutt på deres makt, var den lille byen oppe ved foten av Alpene som het Cividale. Opprinnelig var denne byen en romersk militærkoloni som kaltes

1561 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 124. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 56.

«Forum Julii», herav landskapsnavnet Friuli. Dens strategiske betydning lå i at den voktet nedgangen fra et av de viktigste Alpepassene, der hvor markomanner, goter og andre rovgriske barbarfolk gjennom tidene hadde truet Italia. I Cividale finnes ennå mange av de merkeligste minner fra langobardenes storhetstid. Her er også historikeren Paulus Diaconus født, han som siden gikk i kloster i Monte Cassino og der skrev sitt folks historie. En tid var han ved Karl «den Store»'s hoff, hvor han tilhørte kretsen av lærde menn som kongen omga seg med. Det langobardiske Cividales siste hektiske blomstringstid var omkring 750-760.»[1562]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Unruoch II (også kjent som Unroch II) († 853) var en frankisk adelsmann og venn av Karl den Store. Spesielt var han vitne ved keiserens testamente i 811.

Han var frankisk hertug (markgreve) av Friuli før 846. Han kan ha vært sønn av Unruoch I av Friuli eller Berengar, greve av Friuli. Han giftet seg med Engeltrude (Engletron), datter til Beggo, greve av Toulouse.

Han hadde barna:
Eberhard av Friuli (* ca. 815-816 - † 866), hans etterfølger,
gift med Gisela, datter til Ludvig den Fromme.
Berengar den Vise, drept i kamp ca. 836.
Amadee of Friuli (* 825), greve av Payn Langres.
Ternois av Friuli (* 825), gift med greve Gebhard av Nieder-Lahngau.
Alard, abbed i St. Bertin.
Amadeus (* 827), greve av Burgund.»[1563]

(Barn XX:349445)

Gift

Barn:

Eberhard av Friuli. Født omkring 810. Død 16.12.866. (Se XX:349445).

XXI:698891 fm fm fm fm fm fm ff ff fm fm f

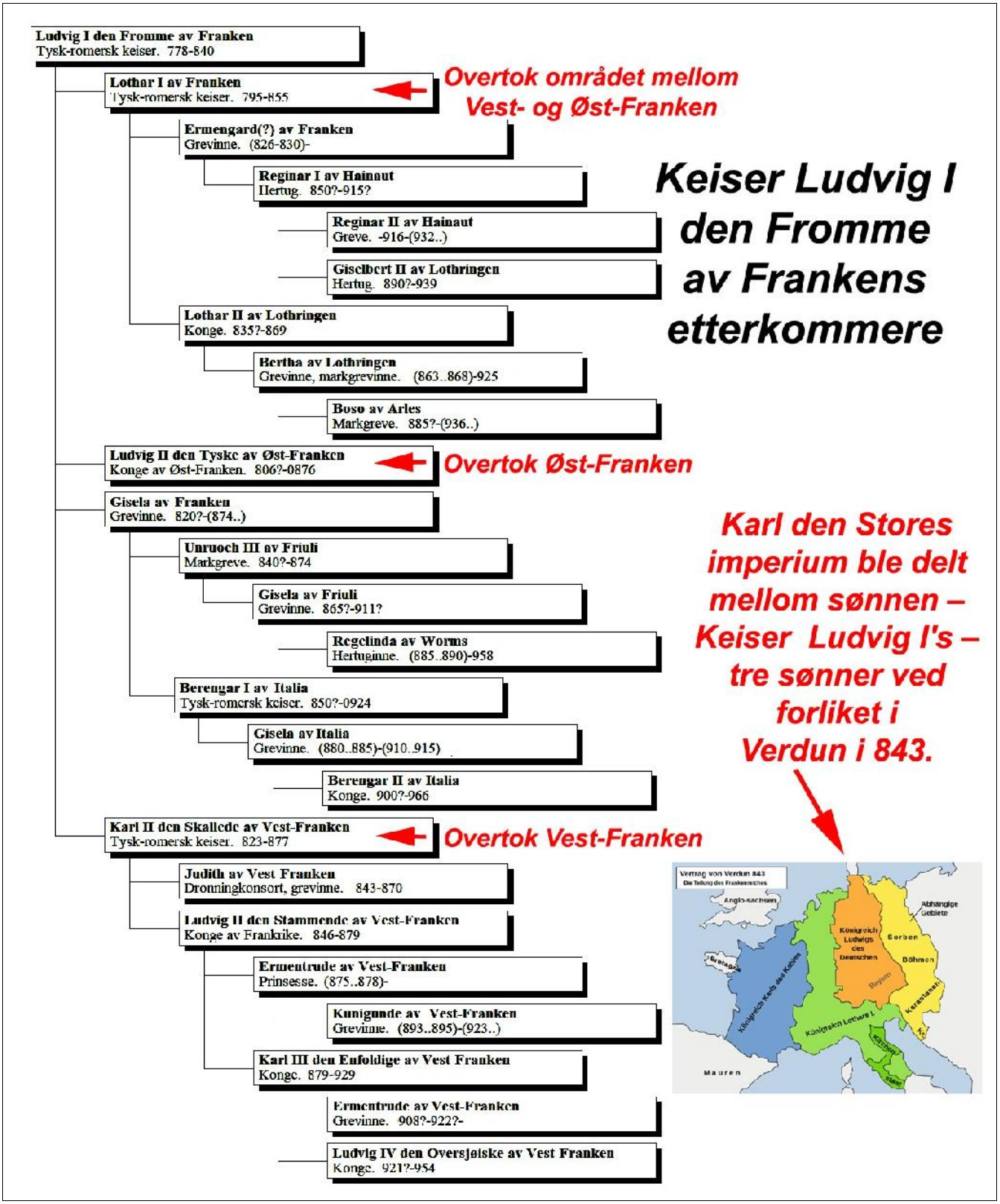
Ludvig I den Fromme av Franken. Tysk-romersk keiser. Født ...08.778. Død 20.06.840.

Ludvig «den Fromme» var Tysk-romersk keiser 814 - 840.[1564]

1562 Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 7, side 93.

1563 Wikipedia.

1564 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 75. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 56, 60.

Fra Carl Grimbergs «Menneskenes liv og historie», bind 7, side 327-334.

3 år gammel ble Ludvig kronet i Roma av sin far, Karl «den Store», som konge av Aquitanien. I 813 antok faren ham som medkeiser i det frankiske rike, og etter Karls død, 28.01.814, overtok han tronen. Ludvig var lite krigersk og sterkt religiøs. I 816 kronet paven ham i Reims.

Det var en stor ulykke at kun den minst dyktige av Karl «den Store»'s sønner overlevde ham og ble hans etterfølger. Karls stat var riktignok den mektigste i Europa, men ennå har verden aldri sett en stormakt som holdes sammen bare av sin egen iboende likevekt. Det må også ha en kraftig, samlende hånd, ellers tar motstridende interesser overhånd. Hvor lysende og imponerende en slik stormakt enn kan ta seg ut i samtidens øyne, har den alltid sine svake sider. Og det var også tilfelle med Karls rike. Der fantes stoff nok til konflikter både innad og utad, som den store keiseren ikke hadde maktet å få bukt med. Det var et klart motsetningsforhold mellom det romanske Vesten og det germanske Østen. Det hersket en selvrådighet blant stormennene, som bare en sterk og imponerende monarks vilje så noenlunde kunne tøyle. Og i syd var riket truet av «sarasenerne», i nord av «normanerne» og i øst av de slaviske folkemassene.

Karls jernhånd hadde maktet å beherske og kue alle disse uromomentene. Ludvig var av en helt annen støpning. Riktignok ikke kroppslig sett, for Ludvig var staselig å se på og kraftig bygget, og han var en dyktig rytter og jeger. Farens bestrebelser for å øve rettferdighet mot alle, finner man også igjen hos ham. Men som personlighet var Ludvig skåret over en meget mindre lest. Han var «en mann uten lidenskaper, uten laster og uten dyder», for å sitere Haucks dom over ham. Mot Karl «den Store» med sin voldsomme kraft var sønnen en dverg. Mildhet og saktmodighet var hans mest fremtredende egenskaper. Men i virkeligheten skyldtes de bare svakhet og vankelmodighet, og Ludvigs berømte fromhet slo snart over i det absurde. Han ble så from at «han aldri mer kunne le», hvor lystig stemningen enn var omkring ham. Isteden gråt han så meget mer. Overfor prelatene gikk hans ydmykhet så langt at den grenset til selvoppgivelse. Paven overså nå keiseren på en måte som han aldri ville ha våget overfor Karl, og biskopene oppførte seg som riksfyrster. Ludvigs kirkelige forordninger ble nærmest bare et ekko av prestenes krav. De er holdt i en helt annen toneart enn den vi kjenner fra Karls lover, hvor en hersker som er seg sine rettigheter fullt bevisst, taler strengt selv til kirkens menn. I sin nidkjærhet for å få utryddet «hedendommen» gikk Ludvig så langt at han til og med forbød de gamle germanske kvadene som han selv hadde lært i sin ungdom. Ingen fikk fra nå av lese eller lære seg dem. Og de germanske heltesagnene som hans store far hadde elsket og samlet på med så stor pietet, lot han kaste på ilden og brennemerket på den måten sitt eget minne for alle tider. I stedet for den krets av lærde og kultiverte menn som hadde omgitt Karl, var det nå åndelig trangsynte mennesker som anga tonen ved hoffet. Ludvigs styre var slik at han fikk økenavnet «munken», og han ville også sikkert ha passet bedre til å være abbed i et kloster enn keiser.

I 830 brøt det ut et opprør mot keiserparet. Det var først og fremst det kirkelige partiet som ville hevne seg fordi keiserinnen hadde visst å skaffe seg alt for stor innflytelse over sin gemal, og dessuten sluttet kongens sønner av første ekteskap seg til opprørerne. Judith ble beskyldt for ekteskapsbrudd og tvunget til å ta nonnesløret og Ludvig måtte bøye seg for riksforsamlingens krav om at han skulle avstå keiserverdigheten til sønnen Lothar.

Tilsynelatende behandlet Lothar sin far med stor ærbødighet, men hadde i virkeligheten berøvet ham hans frihet og omga ham bare med munker som skulle forberede ham til å tre inn i et kloster. Men en så herskesyk og hjerteløs egoist som Lothar var ikke den rette til å vinne hverken undersåttenes eller sine brødres sympati. Stemningen slo plutselig om til fordel for den gamle keiseren, sønnene kom i krig med hverandre, og i løpet av mindre enn et halvt år hadde en ny riksdag gitt kronen tilbake til Ludvig. Men Judith følte seg for sikker i salen. Hensynsløst arbeidet hun videre på å fortrenge sine stesønner til fordel for Karl, og en vakker dag slo de seg sammen igjen og gjorde opprør mot faren. Ved Kolmar i Elsass – på «Løgnmarken», som stedet siden ble kalt – sto far og sønner mot hverandre med hver sin hær. Men ved hjelp av løfter og trusler fikk sønnene lokket størsteparten av Ludvigs tropper over på sin side. Da ga keiseren opp det hele og var glad til at han, Judith og Karl slapp fra det med livet.

I og med dette ble Ludvig betraktet som avsatt, og Lothar overtok keisermakten. Men hans brødre fikk samtidig utvidet sine riker ganske betraktelig og ble dessuten fra nå av selvstendige konger. Karl «den Store»'s rike var altså faktisk delt mellom tre fyrster. Ludvig og hans familie ble holdt i fangenskap. Etter at en riksdag hadde bekreftet Ludvigs avsettelse, tvang Lothar og hans tilhengere det frankiske rikes tidligere keiser til i hele menighetens påsyn å kaste seg ned foran alteret i en kirke i Soissons og «med strømmende tårer bekjenne offentlig at han hadde forvaltet sitt embede på en uverdig måte». Biskopene overrakte ham et langt synderegister, hvor han ble anklaget for helligbrøde, mord, mened og alminnelig pliktforsømmelse. Alt dette måtte Karl «den Store»'s sønn og etterfølger erklære seg skyldig i overfor Gud og alt folket. Deretter ble han tvunget til å gi fra seg sitt sverd og iføre seg botsdrakt.

Ludvigs fiender trodde at de på denne måten hadde gjort ham så umulig i folkets øyne at han aldri mer kunne bestige noen trone. Fra nå av skulle han hele sitt liv betraktes som en botferdig synder. Men de hadde skutt over målet. En så unaturlig ydmykelse virker ikke bare forsonende, men vekker også medlidenhet. Den avsatte kongens sønn Ludvig, som regjerte over nesten hele den germanske delen av riket og derfor ble kalt Ludvig «den Tyske», ble grepet av skam over den uverdige behandlingen faren hadde fått og over at Lothar fortsatt holdt ham i fangenskap. Til det kom også frykten for Lothars alt for tydelige planer om å tilrive seg herredømmet over hele riket. En ny brødrekrig brøt ut. Lothar måtte flykte, og Ludvig «den Fromme» var fri på ny. Under alminnelig jubel iførte han seg igjen sitt keiserlige skrud, og keiserinnen ble befridd fra fengelset.

Knapt hadde Judith kommet til makten på ny, før hun igjen bare traktet etter at Karl skulle bli tilgodesett på sine halvbrødres bekostning, og den fromme Ludvig var et fullstendig viljeløst redskap i hennes hender. Det var ikke en slik takk Ludvig «den Tyske» hadde ventet seg da han hjalp sin far opp på tronen igjen, og han grep til våpen mot ham enda en gang. Da forsøkte Ludvig og Judith å vinne Lothar for seg, enda det jo var han som hadde tilføyd faren den største ydmykelsen. Men for en intrigemakerske som Judith var nettopp en samvittighetsløs egoist som Lothar den rette forbundsfelle. Og hun fikk virkelig vunnet ham for sine planer. Far og sønn forsonte seg med hverandre, på den betingelse at riket etter Ludvigs død skulle deles likt mellom Lothar og Karl, bortsatt fra et lite område som Ludvig «den Tyske» aller nådigst skulle få beholde. Denne smukke avtalen ble beseglet med rørende scener, den gamle keiseren omfavnet og kysset «den forlorne, men nå gjenkomne sønn» og ba de to halvbrødrene pent om alltid å vise hverandre kjærlighet og stå hverandre bi. Den nakne sannhet bak de vakre frasene var imidlertid at den fromme Ludvig, med god hjelp fra den mest samvittighetsløse av sine tre sønner, hadde tatt nesten hele arven fra ham som tross alt hadde vist seg å være den beste da faren hadde sin vanskeligste tid. Men midt under forberedelsene til å få denne skammelige overenskomsten drevet igjennom med våpenmakt, ble den gamle keiseren rammet av en sykdom, som stadig forverret seg.

I 840 var livet forbi for den mannen som snarere burde ha fått tilnavnet «den Svake» enn «den Fromme». Hans yngste sønn i første ekteskap var da allerede død og hans fars mektige rike ble oppløst i småstykker.[1565]

T. v. Karl den Store kroner Ludvig den Fromme. (Ukjent forfatter «Grandes Chroniques de France», Mandragore, BNF). I midten: Denarius av Ludvig. T. h. Samtidig skildring fra 826 av Ludvig den Fromme som en «Miles Christi» (Kristi soldat), med et dikt av Rabanus Maurus. (Vatikanet, «Biblioteca Apostolica», Codex Reg. lat 124, f.4v). (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Ludvig den fromme (fransk: le Pieux) (* 778 - † 20.06.840) var konge av frankerne og samkeiser med sin far Karl den store fra 813. Han var også konge av Aquitaine fra 781. Som den tredje sønnen og den eneste gjenværende til Karl den Store og hans tredje gemalinne Hildegard ble han enehersker av frankerne etter sin fars død i 814, en posisjon han holdt til han døde, med unntak av perioden 833–834 da han var avsatt.

Som hersker av Aquitaine hadde Ludvig ansvaret for forsvaret av rikets sørvestlige grense. Han frigjorde Barcelona fra muslimene i 801 og sikret frankisk autoritet over Pamplona og over baskerne sør for Pyreneene i 812. Som keiser inkluderte han sine voksne sønner, Lothar, Pipin, og Ludvig, i styringen og søkte å etablere en egnet fordeling av riket mellom dem. Det første tiåret av hans styre var preget av flere tragedier og pinligheter, særlig den brutale behandlingen av hans nevø Bernhard av Italia, som Ludvig sonte for i en offentlig handling av selvfornedrelse.

«På 830-tallet ble hans rike revet opp av innbyrdeskrig mellom hans sønner, forverret av Ludvigs forsøk på å inkludere sin fjerde sønn Karl, som hadde hadde fått med sin andre hustru Judith av Bayern, i sine planer om etterfølgelse. Avslutningen av hans styre endte med tre år med innbyrdeskrig, og sammenlignet med sin berømte far, ble Ludvig bedømt lite fordelaktig, men de problemer som Ludvig sto overfor var av en helt annen art. Likevel, det store rike han hadde arvet og tildels utvidet, ble splittet opp i ulike deler mellom hans sønner ved hans død og la grunnlaget for de moderne statene Tyskland og Frankrike.»

Arving.

Ludvig ble født i den karolinske villa "Cassinogilum", 7 km fra sentrum av dagens Poitiers mens hans far Karl den Store drev krig i Spania, i henhold til kronikøren Einhard og en anonym biografi "Vita Hludovici".

Ludvig var den tredje sønnen til Karl den Store (* 747 - † 814) og hans hustru Hildegard (* 754/758 - † 783). Hans farfar var kong Pipin III den Yngre av Franken.

Ludvig ble som barn kronet som konge av Aquitaine i 781 og sendt dit med regenter og et hoff. Karl den Store opprettet en underkongedømme for å sikre grensene til sitt rike etter en destruktiv krig mot aquitainere og baskere.

Ludvig var en av Karl den Stores tre legitime sønner som overlevde barndommen. Han hadde en tvillingbror, Lothar, som døde som spedbarn. I henhold til frankisk skikk kunne Ludvig forvente å arve sin del av arven sammen med sine eldre brødre, Karl den Yngre, konge av Neustria, og Pipin, konge av Italia.

I delingen av riket i 806, "Divisio Regnorum", hadde Karl den store utpekt Karl den Yngre som sin etterfølger som keiser og hovedkonge med styre over hele det frankiske riket inklusive Neustria og Austrasia, mens han ga Pippin jernkronen til Lombardia, som var en besittelse Karl den Store hadde erobret.

Til Ludvigs kongedømme Aquitaine la han provinsen Septimania og deler av Burgund (grovt sett de sørøstlige delene av dagens Frankrike). Imidlertid døde Ludvigs brødre før ham, Pippin i 810 og Karl den Yngre i 811.

Derved ble Ludvig den eneste gjenværende sønn som ble kronet som ble samkeiser med Karl den Store i 813.

Ved sin fars død i 814 arvet han hele det frankiske riket og alle dets besittelser, med unntak av Italia, som forble del av det frankiske rike, men under direkte styre av Ludvigs nevø Bernard, sønn til Pippin av Italia.

Keiser.

[1565] Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 7, side 327-334.

Mens han var i sin villa Doué-la-Fontaine i Anjou, mottok Ludvig nyheten om sin fars død. Han hastet til Aachen og fikk kronet seg selv som keiser til rop fra adelen: "Vivat Imperator Ludovicus!" (Latin for "Leve keiser Ludvig!").

Ved ankomsten til keiserhoffet i Aachen var en av hans første handlinger å rense palasset for det han betraktet som uønsket. Han fikk ødelagt gammelgermanske symboler og tekster som Karl den Store hadde samlet med begrunnelsen at de var "hedenske". Han forviste medlemmer av hoffet som han bedømte som moralsk "lastefulle", blant en del av sine egne slektninger.

Fra begynnelsen av hans styre etterlignet hans mynter portrettet til hans far Karl den Store, noe som ga dem et preg av keiserlig autoritet og prestisje. Ganske raskt fikk han sendt alle sine ugifte søstre til nonneklostre for å unngå brudepriser og ambisiøse og brysomme svogere. For å kvitte seg med mulige rivaler tvang han sin fars søskenbarn og rådgivere, Adalard og Wala, til la seg kronrake som munker, og tvangsplasserte dem i klostrene Noirmoutier og Corbie.

På skjærtorsdag 09.04.817 gikk Ludvig og hans hoff gjennom et tømmergalleri mellom katedralen og palasset i Aachen da galleriet raste sammen. Mange ble drept, og Ludvig overlevde såvidt. Han følte umiddelbar dødsangst og begynte å planlegge sin arverekkefølge.

Tre måneder senere utstedte han et "Ordinatio Imperii", et keiserlig påbud som la fram planene for en velordnet etterfølgelse. I 815 hadde han allerede gitt sine to eldste sønner en andel av styringen da han sendte sine eldre sønner Lothar og Pipin til å styre henholdsvis Bayern og Aquitaine, men uten kongelige titler. Med den keiserlige påbudet gikk han videre med å dele riket mellom sine tre sønner:

Lothar ble utropt til og kronet som samkeiser i Aachen. Han ble gitt løfter om arve det meste av de frankiske besittelsene, og han skulle være overherre til sine brødre og søskenbarn.

Pipin ble utropt som konge av Aquitaine, hans besittelser omfattet Gascogne, grenseområdene rundt Toulouse, og områdene/grevskapene Carcassonne, Autun, Avallon og Nevers.

Ludvig, den yngste sønnen, ble utropt som konge av Bayern og de omliggende grenseområdene.

I denne planen ble det fastslått at om en av de underordnede kongene døde skulle han bli etterfulgt av sine sønner. Om han døde barnløs skulle Lothar arve hans kongerike. Om Lothar døde uten sønner skulle en av hans brødre bli valgt av "folket" til erstatte ham. Framfor alt skulle riket ikke bli delt. Keiseren skulle herske enerådende over de underordnet kongene.

Bernards opprør og Ludvigs bot.

Den ro og orden som "Ordinatio Imperii" var ment å gi bll ikke iverksatt Det brøt ut opprør da Ludvigs nevø, Bernard av Italia, ikke var nevnt i dokumentet og mente seg forbigått. Bernard konspirerte i å erklære uavhengighet. Ludvig ledet umiddelbart sin hær mot Italia. Bernard ble invitert av sin onkel til et møte i Chalon. Han overga seg og ble fraktet til Aachen hvor han ble stilt for en domstol og dømt til døden for forræderi. Ludvig endret dommen til blinding, noe som ble behørig utført. Bernard fikk stukket ut øynene, men overlevde ikke. Han døde etter to dager i smerter. Theodulf av Orléans, en av de fremste bak "Den karolingiske renessanse", ble anklaget for å ha støttet Bernard og ble kastet i et klosterfengsel hvor han døde kort tid senere. Ryktene hevdet at han ble forgiftet.

Nevøens skjebne kom til å plage Ludvigs samvittighet senere, ble det sagt.»

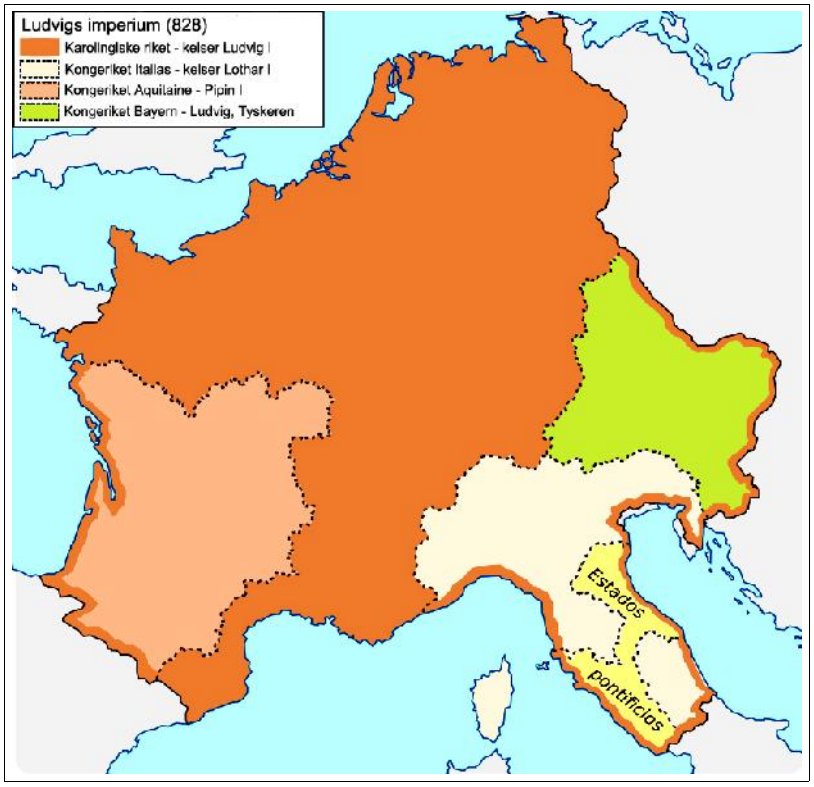

Ludvig den Fromme gjorde bot i Attigny i 822. (Fra boken «Généalogie des rois et des princes d'Europe» av Jean-Charles Volkmann. Opprinnelig fra «L'Histoire de France Populaire», Henri Martin, 1876). (Wikipedia).

«I 822, som en dypt religiøs mann, gjorde Ludvig bot for å ha forårsaket Bernards død. Dette fant sted i Bernards palass i Attigny nær Vouziers i Ardennene, framfor pave Paschal I og et råd av geistlige og adelsmenn i riket som hadde blitt sammenkalt for Ludvigs forsoning med sine tre yngre halvbrødre, Hugo som han snart gjorde til abbed av

St-Quentin, Drogo som han snart gjorde til biskop av Metz, og Theodoric.

Denne angerhandlingen, delvis en etterligning av Theodosius I, ga en kraftig reduksjon av hans prestisje som frankisk hersker, da han også resiterte en liste over mindre forseelser som ingen sekulær hersker på den tiden ville ha lagt merke til. Han gjorde også den grove feilen å løslate Wala og Adalard fra deres klosterbegrensninger, og plasserte førstnevnte i en maktposisjon i hoffet til Lothar og sistnevnte i en posisjon i sitt eget hus.»

Det karolinske riket 828 (Trasamundo – eget verk). (Wikipedia).

«Annen misnøye som oppsto var sentrert omkring Lothar, som allerede hadde blitt utnevnt til keiser. Den avgjørende hendelsen var fødselen av nok en sønn, Karl, i 823 som Ludvig fikk med sin andre hustru, Judith av Bayern. Ludvig hadde bestemt at hans fjerde sønn skulle dele hans arv med sine eldre halvbrødre. De tre eldre brødrene betraktet enhver endring i avtalen fra 817 som et angrep på deres egen posisjon. Fra slutten av 820-tallet og fram til slutten av Ludvigs liv i 840 var han i jevnlig strid med en eller flere av sine sønner, og ved et tidspunkt ble han avsatt av et bisperåd.

Lojalitetskonfliktene svekket monarkiet, og oppmuntret aristokratiet til å fremme sin egen overlevelse og framgang framfor kongeriket.

Ludvig ble syk kort tid etter sine siste seirende felttog og trakk seg tilbake til sin sommerjakthytte på en øy i Rhinen nær hans palass ved Ingelheim. Han døde 20.06.840 i nærvær av mange biskoper og geistlige i armene til sin halvbror Drogo der han benådet sønnen Ludvig, utropte Lothar til keiser og ba om at han skulle ta de fraværende, Karl og Judith, under sin beskyttelse.

Ludvig ble gravlagt i klosteret Saint-Arnould i Metz.»

Bitter borgerkrig fulgte også etter Ludvigs død fram til traktaten i Verdun i 843 hvor Karl den Stores veldige rike ble delt mellom Ludvigs gjenværende sønner:

Vest-Franken ble regjert av Karl den Skallede (som hans yngste sønn ble kalt).

Øst-Franken ble regjert av Ludvig den Tyske.

Midtriket ble regjert av Lothar I.

Den eldste broren, Lothar, beholdt tittelen som keiser, men hadde ingen autoritet over Ludvigs rike i Øst-Franken eller Karls rike i Vest-Franken.

Vest-Franken og Øst-Franken ble kjernene til henholdsvis det moderne Frankrike og Tyskland. Midt-Franken som inkluderte Burgund, de lave landene og Nord-Italia blant andre regioner besto bare kortvarig til 855 og ble senere delt mellom Lothringen, Burgund og Italia.

Striden om kongedømmet i Aquitaine ble ikke fullstendig avgjort før i 860.

Ved Lothars død i 855 ble hans Midtrike delt og Ludvig og Karl gikk i krig om denne besittelsen.»[1566]

(Barn XX:349446, Far XXII:1397781, Mor XXII:1397782)

Gift 1. gang omkring 794 med **Irmengard av Hesbaye.** Keiserinne. Født omkring 778. Død 03.10.818.

1566 Wikipedia.

Irmengard († 03.10.818) ble gift ca. 794 med Ludvig den Fromme av Frankrike.[1567]

Irmengard av Hesbaye (kunstnerisk tolkning, 1800-tallet). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Irmengard (Ermengarde) av Hesbaye (* ca. 778 - † 03.10.818 i Angers), sannsynligvis fra det robertianske dynastiet, var karolingisk keiserinne fra 813 og dronning av Franken fra 814 til hennes død som hustru til den karolingiske keiseren Ludvig den Fromme.

Hun var datter til greve Ingram av Hesbaye (* ca. 750 - † 818) og Rotrude.

Irmengard ble omkring 794 gift med Ludvig den Fromme, sønn til Karl den Store, som siden 781 regjerte som konge av Aquitaine. Han hadde allerede to barn, og Irmengard kan ha vært hans medhustru.

Irmengard fødte seks barn:
Lothar I (* 795 i Altdorf, Bayern - † 855), konge av Franken.
Pepin I (* 797 - † 838), konge av Aquitaine.
Adelaide (* ca. 799).
Rotrude (* ca. 800), gift med Gerard, greve av Auvergne (* ca. 800 - † 25.06.841).
De hadde sønnen Ranulf I av Poitiers.
Hildegard/Matilda (* ca. 802), abbedisse av Notre-Dame i Laon.
Ludvig den Tyske (* ca. 805 - † 876), konge av Øst-Franken.

Karl den Store hadde opprinnelig til hensikt å dele sitt karolingiske rike mellom Ludvig og hans brødre Pepin og Karl, men brødrene døde i rask rekkefølge i 810/11.

10.09.813 utpekte Karl den Store Irmengards ektemann, Ludvig I den Fromme, til sin etterfølger og fikk ham utropt til medkeiser.

Ludvig ble enekeiser og konge av Franken ved farens død 28.01.814. Paret ble salvet og kronet til keiser og keiserinne av pave Stephanus IV 05.10.816 i Reims katedral.

Irmengard døde 03.10.818 i Angers, Neustria (i dagens Frankrike) .

Noen år etter hennes død giftet Ludvig seg på nytt med Judith av Bayern, som fødte ham Karl den Skallede (* 823 - † 877).»[1568]

Barn:

Lothar I av Franken. Født 795. Død 29.09.855 i Prüm. (Se XX:349491).
Ludvig II den Tyske av Øst-Franken. Konge av Øst-Franken. Født omkring 806. Død 28.08.876.

Fra norsk Wikipedia:

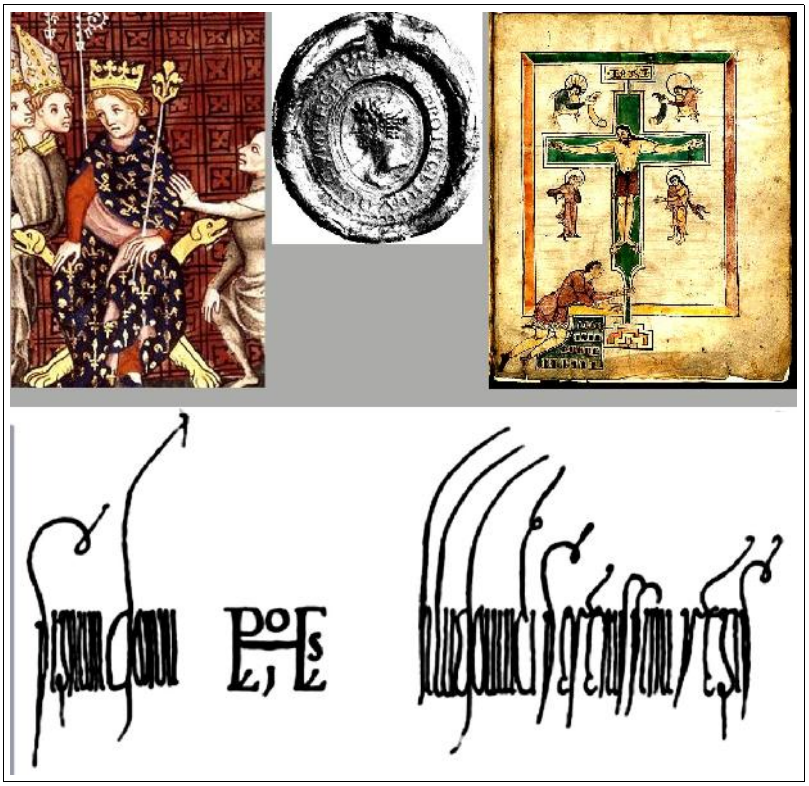
«Ludvig den tyske (* ca. 806 - † 28.08.876) var den første konge av det Øst-Frankiske riket. Han var sønnesønn til Karl den Store (* 742/748 - † 814 i Aachen), og tredje sønn til Ludvig den Fromme (* 778 - † 840) og hans første hustru Irmengard av Hesbaye (* ca. 778 - † 818).

Han fikk tilnavnet "Germanicus" (den tyske), kort tid etter sin død i anerkjennelse av Magna Germania av Romerriket, det vil si det som ble hetende Det tysk-romerske rike, en refleksjon av karolingernes

1567 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 114. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 60.

1568 Wikipedia.

keiserlige perspektiv.»

Oppe t. v. Kong Ludvig II av Øst-Franken 817-876. Oppe i midten: Ludvig den Tyskes segl. Oppe t. h. Avbildning av en konge, trolig Ludvig den Tyske, i det såkalte Ludwigspsalter fra slutten av 900-tallet. Nede: Signumet til Ludvig den Tyske under et dokument utstedt 22. mai 859 i Frankfurt for domstiftet St. Maria og Kilian i Paderborn. (Wikipedia).

«Ved delingen av riket i 817 ble Ludvig tildelt Bayern, og begynte å styre det i 826. Han deltok i opprørene mot sin far i 830-833, og allierte seg med sin halvbror Karl den Skallede mot sin bror Lothar I og hans krav om keiserlig overherredømme over hele Frankerriket etter deres fars død i 840. Ved traktaten i Verdun i 843 ble riket delt mellom brødrene i en vestlig, midtre og østlig del. Ludvig ble tildelt de østlige delene. I 853 gjorde adelen i Karl den Skalledes rike opprør og søkte Ludvigs støtte. Han sendte sin sønn Ludvig den Yngre til Aquitaine, og gikk selv vestover i 858 for å avsette halvbroren, men begge krigene mislyktes. Med fredsavtalen i Koblenz i 860 sa Ludvig fra seg alle krav på Karl den Skalledes rike.

Da broren Lothar I døde i 855 ble hans land fordelt mellom hans sønner, og sønnen Lothar II arvet Lothringen, men hadde ingen egne arvinger. Ludvig og Karl ble enig om dele hans land mellom seg ved hans død, men da han døde i 869 brøt Karl denne avtalen ved å annektere Lothringen. Ludvig invaderte landet i 870 og konflikten ble løst ved traktaten i Meerssen hvor Lothringen ble delt mellom dem. Ludvig fikk Friesland og de større områdene vest for Rhinen. I 865 og 872 delte Ludvig sitt rike mellom sine sønner Karlmann, Ludvig den Yngre og Karl den Tykke. Uenighet mellom sønnene om fordelingen førte til strid i årene 861 og 873. Ludvig søkte uten hell å bli keiser etter broren Lothar, og ved den tiden han døde forsøkte han igjen for å gå til krig mot broren Karl.

Sin barndom tilbragte Ludvig ved sin farfar Karl den Stores hoff, og det sies at Ludvig var sin farfar særskilt kjær.

Da Ludvig den Fromme delte sitt rike mellom sine sønner i 817, fikk Ludvig Bayern og områdene omkring, men han tiltrådte ikke sitt embete før i 825 i det han med en gang ble involvert i krig med venderne og sorberne langs rikets østre grense.

I 827 giftet han seg med Hemma, søster til hans stemor Judith og datter til Welf I, som hadde domener som strakk seg fra Alsace til Bayern.

Straks deretter ble Ludvig involvert i bråket som oppstod på grunn av Judiths streben etter å sikre et kongedømme til sin sønn Karl (senere kjent som Karl den Skallede) og den dertil hørende kampen mellom Ludvig og hans brødre mot keiser Ludvig I.»

Oppdelngen av det frankiske imperiet mellom Karl den Stores 3 sønnesønner – Karl, Lothar og Ludvig – ved forliket i Verdun i 843. (Wikipedia).

«Da Ludvig I den Fromme døde i 840 og hans eldste sønn Lothar I gjorde krav på hele riket, allierte Ludvig II den Tyske seg med sin halvbror Karl II den Skallede, og sammen beseiret de Lothar ved Fontenoy i juni 841. I juni 842 møttes de tre brødrene til en fredskonferanse på en øy i elven Saône, der de alle hadde utsett 40 representanter som skulle fastsette grensene mellom deres kongedømmer. Møtet resulterte i traktaten i Verdun som ble undertegnet i august 843, og som innebar at Ludvig fikk størsteparten av Frankerriket øst for Rhinen og områdene omkring Speyer, Worms og Mainz på Rhinens venstre side. Dette territorium omfattet også Bayern, der Ludvig gjorde Regensburg til hovedstad i et rike som omfattet Thüringen, Franken og Sachsen. Han kan sies å ha grunnlagt det tyske kongerike, selv om hans anstrengelser for å holde det sammen var ganske beskjedne. Etter å ha slått ned et opprør i Sachsen i 842, overmannet han obotriterne og bekjempet bohemerne, moraverne og andre stammer. Men han var mindre fremgangsrik i sin kamp mot danske vikinger.

På samme tid ble det avholdt synoder og andre møter der lover ble fastslått for å forbedre ledelsen av kirken og staten. Under 853 og årene som fulgte gjorde Ludvig flere forsøk på å sikre tronen i Akvitanien noe som – i følge krønikene i klostret i Fulda ("Annales Fuldenses") – folket i Akvitanien tilbød Ludvig i deres forakt for Karl den Skalledes dårlige styre. Oppmuntret av nevøene Pipin II av Akvitanien og Karl, konge av Provence, invaderte Ludvig Vest-Franken i 858. Karl den Skallede klarte ikke engang å stille en armé mot angriperne. Senere det året utferdigete Ludvig et kongebrev som ble datert "det første år av regjeringstiden i Vest-Franken". Forræderi og deserteringer i hans armé og de akvitanske biskopenes lojalitet mot Karl, gjorde imidlertid at hele foretaket ble mislykket. Ludvig frasa seg kravene i en traktat som ble undetegnet i Koblenz 07.06.860.

I 855 døde keiser Lothar, og Ludvig og Karl synes å ha samarbeidet under en tid med planer om å dele Lothars besittelser. Det eneste som syntes å forpurre planene var Lothars sønner Lothar III, Ludvig II og Karl av Provence.

I 863 døde Karl, og nå kunne de dele Provence og Burgund mellom seg. Ved et møte i Metz i 868 kom de to kongene frem til en overenskommelse om oppdelingen, men da Lothar II døde i 869 var

Ludvig den Tyske alvorlig syk og hans armé bundet opp av strider mot moraverne, noe som Karl den Skallede utnyttet til å forsyne seg med hele Lothars kongedømme. Da Ludvig var på bena igjen, klarte han med en krigstrussel å få Karl til å godta traktaten i Meerssen som regulerte oppdelingen av riket mellom de to kongene.

Ludvigs siste år ble formørket av revolter fra hans sønner. Den eldste, Karlmann, ledet opprør i 861 og 863, noe som Ludvigs andre sønn Ludvig den Yngre tok etter, og senere også deres bror Karl den Tykke. Rapporter om at keiser Ludvig II var død gjorde imidlertid at faren og sønnene forlikte seg med hverandre. Ludvig forsøkte derpå å vinne den keiserlige trone til Karlmann. Men Ludvig II, som slett ikke var død, og Karl den Skallede, satte stopp for det.

Ludvig holdt på å forberede ytterligere krigstog da han døde i Frankfurt 28.09.876.
Han ble begravet i klosteret i Lorsch og etterlot seg tre sønner og tre døtre.

Av mange betraktes Ludvig som den mest kompetente av Ludvig den Frommes sønner. Han klarte å opprettholde en relativt god orden etter å ha regjert et rike som var under angrep fra vikinger, ungarere, moravere og andre stammer, og klarte å slå tilbake angrepene fra disse. Han levde i tett allianse med kirken mot hvilken han var svært generøs, og han arbeidet ivrig for å omvende sine hedenske naboer.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Familie.

De sparsomme kildene gir ingen nærmere informasjon om Ludvigs personlige forhold til hans hustru Hemma eller om hennes innflytelse. Ektekapet ga tre sønner, Karlmann, Ludvig og Karl, og fire døtre, Hildegard, Irmengard, Gisela og Bertha.

Den fortsatte eksistensen til dynastiet ble sikret av sønnene. I løpet av sin levetid gjorde Ludvig den Tyske – i motsetning til hans far, Ludvig den Fromme og farfar, Karl den Store – verken sine tre sønner til underkonger eller etterlot dem en del av imperiet. Han tildelte bare "militære kommandoer og klart underordnede stillinger". Ludvigs eldste sønn Karlmann tok kontroll over Kärnten i 856. Mot slutten av 850-tallet tildelte Ludvig sin yngste sønn, Karl III den Tykke, Alemannia, sitt eget domene. Ingen av hans sønner ble utnevnt til presteskapet.

I det vestlige imperiet ekskluderte imidlertid hans stebror, Karl den Skallede, sine to sønner kategorisk fra styring og beordret dem til å fortsette en åndelig karriere. Ludvig giftet sønnene sine med døtre fra de mest innflytelsesrike og fremtredende adelsfamiliene i deres respektive regioner.

Ekteskapsforbindelsene skulle sikre aksept av det kongelige styre og støtte fra de ledende adelsfamiliene.

Karlmann ble gift med en datter til markgreve Ernst i 861.

Året etter ble Karl III den Tykke gift med Richardis, datter til greve Erchanger av Alsace.

Ludvig den Yngre ble gift med Liutgard, datteren til den saksiske greve Liudolf, i 869 eller kanskje i 874.

I motsetning til hans stebror, Karl – og også i motsetning til herskerne i den ottonske-Salianske-Stauferske perioden – giftet ikke Ludvig sine døtre med medlemmer av viktige adelsfamilier. Snarere måtte de forfølge en åndelig karriere.

Schwarzach-klosteret i nærheten av Würzburg ble overlevert til hans eldste datter Hildegard. I 853 overtok hun ledelsen av St. Felix og Regula i Zürich. Hun døde der i desember 856.

Den andre datteren, Irmengard, er dokumentert i samtidig kilder som eieren av Buchau-klosteret ved Federsee og – i følge senere kilder – også av Frauenchiemsee-klosteret.

Intet er kjent om Ludvigs datter Gisela.

Ludvigs yngste datter Bertha ble overført til Schwarzach-klosteret i 853 og Zürich-klosteret i 857 hvor hun døde i 877.

Den juridiske statusen til disse kvinnene i klosteret er fortsatt uklar. Tittelen abbedisse, som vanligvis finnes i spesialistlitteraturen, er ikke dokumentert på det tidspunktet for Ludvigs døtre.»

Historisk kart over de karolingiske rikena år 888. (Wikipedia).

«Meerssen-traktaten i 870 var en avtale om å dele det frankiske riket mellom Ludvig den Frommes gjenlevende sønner – Karl II den Skallede i Vest-Franken og Ludvig den Tyske i Øst-Franken – signert i byen Meerssen, nå i Nederland. Den romerske keiseren Ludvig II søkte hjelp fra pave Hadrian II for å få en del av imperiet, men dette ble avslått. Traktaten erstattet traktaten i Verdun. Kongeriket Lothringen ble i 869 delt mellom Karl II den Skallede og Ludvig den Tyske etter at nevøen Lothar II, konge av Lothringen, døde.

Nord-Lothringen ble de facto kontrollert av den danske Viking Rorik og ble bare delt på papiret mellom de vest-frankiske og de øst-frankiske imperiene.»[1569]

Gift 2. gang ...02.819 med neste ane.

Barn:

Gisela av Franken. Født omkring 820. Død etter 01.07.874. (Se XX:349446).
Karl II den Skallede av Vest-Franken. Født 13.06.823. Død 06.10.877. (Se XX:352673).

XXI:698892 fm fm fm fm fm fm ff ff fm fm m

Judith av Bayern. Dronning. Født mellom 795 og 797. Død 19.04.843 i Tours.

Judith tilhørte Welferslekten.[1570]

Fra Carl Grimbergs «Menneskenes liv og historie», bind 7, side 330-336.

Ludvigs første hustru døde i 818 og keiseren giftet seg om igjen. Den nye dronningen, Judith, som var berømt for sin store skjønnhet, sto høyt over sin mann både når det gjaldt begavelse og viljestyrke, og Ludvig ble snart bare en kasteball i hennes hender. Den ærgjerrige dronningen satte alt inn på å skaffe sin og keiserens sønn Karl – som er kjent i historien som Karl «den Skallede» – så stor makt som mulig. Hun oppnådde å få drevet igjennom at han allerede i barneårene fikk seg tildelt en betydelig del av riket som len, og det gikk rykter om at Karl også var utsett til å bære keiserkronen etter sin far.

1569 Wikipedia.

1570 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 126. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 60, 102.

Da brøt det i 830 ut et opprør mot keiserparet. Det var først og fremst det kirkelige partiet som ville hevne seg fordi keiserinnen hadde visst å skaffe seg alt for stor innflytelse over sin gemal, og dessuten sluttet kongens sønner av første ekteskap seg til opprørerne. Judith ble beskyldt for ekteskapsbrudd og tvunget til å ta nonnesløret og Ludvig måtte bøye seg for riksforsamlingens krav om at han skulle avstå keiserverdigheten til Lothar.

Tilsynelatende behandlet Lothar sin far med stor ærbødighet, men hadde i virkeligheten berøvet ham hans frihet og omga ham bare med munker som skulle forberede ham til å tre inn i et kloster. Men en så herskesyk og hjerteløs egoist som Lothar var ikke den rette til å vinne hverken undersåttenes eller sine brødres sympati. Stemningen slo plutselig om til fordel for den gamle keiseren, sønnene kom i krig med hverandre, og i løpet av mindre enn et halvt år hadde en ny riksdag gitt kronen tilbake til Ludvig. Snart etter fikk også keiserinnen sin frihet igjen og med den også sin tidligere innflytelsesrike stilling.

Men Judith følte seg for sikker i salen. Hensynsløst arbeidet hun videre på å fortrenge stesønnene til fordel for Karl, og en vakker dag slo de seg sammen igjen og gjorde opprør mot faren. Ved Kolmar i Elsass – på «Løgnmarken», som stedet siden ble kalt – sto far og sønner mot hverandre med hver sin hær. Men ved hjelp av løfter og trusler fikk sønnene lokket størsteparten av Ludvigs tropper over på sin side. Da ga keiseren opp det hele og var glad til at han, Judith og Karl slapp fra det med livet.

Noen måneder før riksdelingen i Verdun i 843 døde Judith som hadde brakt så megen ulykke over folk og land ved sin forblindede morskjærlighet og sitt maktbegjær.[1571]

Judith - bilde fra Weingartener Stifterbüchlein, ca 1510. (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Judith av Bayern (* 795/797 - † 19.04.843) var en tysk-romersk keiserinne og dronning av Franken.

Hun var datter til greve Welf av Altdorf (* ca. 776 - † ca. 825) og den saksiske adelskvinnen Hedwig av Bayern (* ca. 778 - † 843).

Judith ble i februar 819 gift med kong Ludvig den Fromme av Franken. Hun var kong Ludvigs andre hustru og hennes ekteskap markerte begynnelsen på hennes voksende innflytelse ved det karolinske hoff.

Judith og Ludvig hadde to barn:
Gisela (* ca. 820 - † etter 874), gift med Eberhard, markgreve av Friuli.
Karl (* 823 - † 877), kalt den Skallede, konge av Vest-Franken.

Med sønnens fødsel brøt det ut en betydelig strid over arveføլgen til keiserriket, og det var konflikt mellom henne og sønnens halvbrødre fra ektemannens første ekteskap. Judith tapte innflytelse og posisjon da sønnen Karls hustru Ermentrude av Orléans, den nye keiserinne, kom til makten i 842. Det innebar at hennes innflytelse, rikdommer og besittelser ble tatt fra henne. Judith døde året etter i Tours og ble gravlagt i klosterkirken St. Martin i Tours.

Judiths ektemann, Ludvig den Fromme.

Det er ingen bevarte nedtegnelser som dokumenterer Judiths nøyaktige fødselsdato, men hun ble antagelig født ca. 797. Hun var antagelig omkring 22 år gammel da hun i 819 ble gift med den 41 år gamle Ludvig den Fromme, konge av Franken.

Judith var datter til greve Welf av Altdorf (* ca. 776 - † ca. 825) og den saksiske adelskvinnen Hedwig av Bayern (* ca. 778 - † 843). Selv om hennes fars familie tilhørte høyadelen, var de ikke en del av det keiserlige aristokrati ("Reichsaristokratie") som dominerte det karolinske rike, men deres makt og prestisje økte dramatisk med Judiths ekteskap med den tysk-romersk keiser.

Etter at Ludvigs første hustru, dronning Irmengard, mor til hans sønner Lothar, Pepin og Ludvig den Tyske, døde

[1571] Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 7, side 330-336.

i 818 ble han oppfordret av sin rådgivere om å gifte seg på nytt. Som i mange kongelige ekteskap på denne tiden var det før bryllupet en brudevisning hvor Ludvig "etter å ha inspisert adelige jomfruer (ugifte kvinner) som ble ført til hans hoff fra alle distrikter" valgte Judith.

Kort tid etter julen 819 ble de gift i Aachen. Det var ikke uvanlig at bruder ble gitt en form for medgift når de giftet seg til kongelige. Judiths ekteskap var intet unntak fra denne praksis, og hun mottok klosteret San Salvatore, som lå i Brescia i regionen Lombardia i Nord-Italia.

I senere karolingiske samfunn var kroningshandlingen nær knyttet til ekteskapet. Det var ved fullbyrdelsen av ekteskapet at hustruen fikk status som dronning. Da kong Ludvig giftet seg med sin første hustru Ermengarde av Hesbaye i 794 ble hun kronet og kalt "Augusta", en tittel som gikk tilbake til Romerrikets tittel "Augustus". Da Judith ble gift ble hun "kronet som keiserinne og utropt til Augusta av alle."

Dronning.

Historiske kilder viser et gap i tilgjengelig informasjon om Judith i de fire årene mellom hennes bryllup i 819 og fødselen til hennes sønn Karl i 823. Grunnen er antagelig at hun først fikk betydning utenfor hoffet da hun begynte å involvere seg i sin sønns karriere og å fremme hans tilgang til tronen. Kilder som "Capitulare de villis" og "De ordine palatii" av Hinkmar av Reims har indirekte gitt informasjon om den rolle og det ansvar hun sannsynligvis hadde ved hoffet. Hun sørget for at hun, hennes tjenere, og kongen selv, særskilt hans smykker, så presentable og passende ut, hun administrerte overføringen av den årlige tributt ("Abgabe der Vasallen"), og så til at kongen/keiseren kunne konsentrere seg om å styre riket uten forstyrrelser.

Judith fikk to barn med Ludvig. Hennes første var datteren Gisela (* 820). Datteren ble til sist gift med Eberhard av Friuli, en betydningsfull støttespiller til Lothar, og som ble mor til Berengar av Friuli, den siste tysk-romerske keiseren under den karolinske tiden.

Etter å ha tilbrakt det meste av graviditeten i Frankfurt, fødte Judith sitt andre barn Karl 13.06.823 som fulgte sin far som keiser. Karls fødsel fikk stor betydning for henne da sønnen var den eneste mannlige arvingen fra Ludvigs andre ekteskap. Ludvig hadde såvidt overlevd da kirkegalleriet i katedralen i Aachen raste sammen, og utstedte i 817 et "Ordinatio Imperii", et keiserlig påbud, som la fram planene for en velordnet etterfølgelse til tronen.

I 815 hadde han allerede gitt sine to eldste sønner en andel i styringen da han lot Lothar og Pepin styre henholdsvis Bayern og Aquitaine, dog uten kongelige titler. Med påbudet ble riket delt mellom hans tre sønner fra første ekteskap. Med en fjerde sønn fra hans andre ekteskap ble det skapt tvil om etterfølgelsen til tronen og styringen. Det ble viktig for Judith å sikre tronen for sin sønn og å beskytte ham mot angrep og trusler fra hans halvbrødre. Da Lothar var den eldste og mest framtredende av halvbrødrene og derfor den største trusselen, valgte Judith ham som Karls gudfar. Det var en strategisk beslutning som ga Karl en politisk tilknytning ved eventuelle stridigheter etter Ludvigs død. I et brev skrevet av Agobard av Lyons til Ludvig, påpeker Agobard hvordan Ludvig strebet etter å etablere et ryddig oppgjør mellom sine fire sønner. Her ser vi at Irmengards sønn, Lothar, får mer makt enn Ludvigs øvrige sønner, noe som satt fremtiden til både Judith og Karl i fare.

Umiddelbart etter sønnens fødsel sendte Judith en ring til erkebiskop Ebbo av Rheims og ba ham huske hennes sønn i sine bønner, og det er mulig at hun sendte gaver til alle erkebiskoper i riket. Det er kjent at med gaven til Ebbo fulgte det et løfte om å gi ham hjelp om han havnet i vanskeligheter, og således bygde seg allianser.

Det karolinske rike 828.

De tre sønnene fra kong Ludvigs 1. ekteskap gjorde opprør mot sin far for å sikre seg kontroll over etterfølgelsen. Det var Judiths dominans og kontroll over hoffet, noe som gjorde at hun kunne diktere hvem som hadde tilgang til kongen og kunne påvirke ham, som var årsaken til deres opprør. For å ta kontroll over kongen måtte sønnene erstatte hoffet med deres eget. Judith ble anklaget for å ha en incestuøs affære med Ludvigs gudsønn, Bernard av Septimania, en av kongens nærmeste rådgivere. Det førte til at hun omkring 830 ble tatt til fange, men ikke drept, og i stedet landsforvist til Italia ved nonneklosteret Saint Radegund. Først da denne krisen ebbet ut kunne hun vende tilbake til Aachen og fortsette sine anstrengelser på sønnens vegne.

I de siste årene Ludvig levde ble de politiske båndene som Judith hadde knyttet i hoffet også sønnens politiske bånd. Disse var blant annet Walafrid Strabo, Lupus Servatus, palassklerkene Prudentius, Berno, erkebiskop Wenilo og hushovmester Adalard.

Det ble inngått flere ekteskap i 839 for å sikre Karls framtid og å knytte Karl tettere til Lothar. Det første var ekteskapet til Gisele, Karls søster, med Eberhard, hertug av Friuli, som var en av Lothars fremste tilhengere. Et annet ekteskap var mellom Judiths bror Konrad og Adelaide av Tours, Lothars svigerinne.

Dronning Judiths økende makt og aktivitet førte til økende motstand mot henne. Erkebiskop Agobard av Lyons, kjent for sine ekstreme angrep på den jødiske befolkningen, var tilhenger av Lothar og skrev to avhandlinger i 833 som angrep henne, "To bøker til fordel for sønnene" og "Judith hustru av Ludvig". Disse infame angrepene var ment som propaganda hvor han forsvarte sønnenes opprør mot Ludvig og forsøkte å underminere Judiths innflytelse ved hoffet. Han angrep de kvaliteter som Judiths tilhengere fremmet, hennes skjønnhet og dyd. "Den skjønnhet som kort tid tidligere hadde vært kjennetegnet på hennes kongelige verdighet, hadde nå blitt de synlige tegn på hennes moralske fordervelse som forurenset palasset og vanæret frankerne." Angrepene var overveiende preget av kvinnehat, og angrep hennes vesen, hevdet at hun var snedig og korrumperte sin ektemann, hadde utenomekteskapelig affærer som ble først utført "i hemmelighet og senere uforskammet." Teolog og abbed Paschasius Radbertus anklaget Judith for å være involvert i utskeielser og trolldom.

Hun hadde også sine tilhengere. Hrabanus Maurus skrev et brev til henne hvor han roste hennes "prisverdige intellekt" og for hennes "gode arbeid". Brevet berømmet henne i vanskelige tider blant slag og krig, ønsket at hun så seier i de strider hun sto foran, og kanskje mest påfallende, ønsket at Judith så på den bibelske dronning Ester –

heltinnen i Esters bok og hustru til Xerxes I av Persia – som inspirasjon og som rollemodell.

Enkedronning.

20.06.840 døde Ludvig den Fromme, 62 år gammel, omgitt av mange biskoper, men Judith og sønnen Karl var fraværende i Poitiers. Kongens død gjorde hans eldste sønn Lothar til ny keiser, og det brøt ut borgerkrig mellom brødrene. Etter Ludvigs død sørget Judith for hjelpe sønnen Karl i hans krigføring mot Lothar. Hun samlet tropper i 841 for å støtte ham i å sikre Aquitaine og det meste av Franken. Pave Gregorius IV forsøkte uten hell å mekle ved å sende Giorgio, erkebiskop av Ravenna, som sin represetnant. Da erkebiskop Giorgio ble tatt til fange etter et slag, rådet Judith sin sønn til å vise nåde overfor erkebiskopen, og Karl skal ha gjort det, i henhold til Andreas Agnellus av Ravenna: "For min del lar jeg deg gå – slik min mor har bedt meg gjøre."

I april 841 mottok Karl sin krone og kongelige artefakts, hvilket samtidige mente var en guddommelig handling. Mest sannsynlig var det Judith som kjente til hvor Karl var og sendte ham krone og artefakts. Halvbroren Pepin døde allerede i 838. Karl hadde alliert seg med sin andre halvbror, Ludvig den Tyske, for å stå imot den nye keiseren Lothar. De to allierte beseiret Lothar i Fontenoy i juni 841.I det påfølgende året bekreftet brødrene sin allianse ved å feire eden i Strasbourg. I juni 842 møttes de tre brødrene til en fredskonferanse på en øy i elven Saône, der de alle hadde utsett 40 representanter som skulle fastsette grensene mellom deres respektive kongedømmer. Møtet resulterte i traktaten i Verdun som ble undertegnet i august 843, og som innebar at Karl den Skallede fikk Vest-Franken, som han allerede holdt og som det nå ble bekreftet at han skulle ha. Territoriet motsvarte omtrentlig det som er dagens Frankrike. Ludvig den Tyske fikk den østlige delen av det karolingiske rike, kjent som Øst-Franken, og som nå i stor grad tilsvarer Tyskland. Lothar beholdt tittelen som keiser og kongeriket Italia. Han mottok også de sentrale regionene fra Flandern gjennom Rhinland og Burgund som konge av Midt-Franken.

Død.

Karl den Skallede giftet seg med Ermentrude av Orléans i 842 og fikk datteren Judith av Flandern i 844 oppkalt ettter hans mor. Dette ekteskapet viste seg imidlertid å være til skade for Judiths karrière, makt og innflytelse. Med innføringen av ny dronning ble Judith, som den gamle dronningen, tvunget til å trekke seg tilbake, og mistet kontroll over sine besittelser og rikdommer. Hennes helse begynte å svikte henne i 842, og hun døde 19.04.843 i Tours. Hun overlevde kun sin ektemann med tre år selv om hun var betydelig yngre. Hun døde etter et år med sykdom og var antagelig omkring 40 år da hun døde. Hun ble gravlagt i klosterkirken St. Martin i Tours.»[1572]

(Barn XX:349446, Far XXII:1397783, Mor XXII:1397784)

Gift ...02.819 med forrige ane.

XXI:698893 fm fm fm fm fm fm ff ff fm mf f

Adelchis I av Spoleto. Død omkring 861. Greve.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Adelchis I (eller Adelgis) I av Spoleto († ca. 861) var greve av Parma på 830-tallet, av Cremona etter 841, og til slutt av Brescia.

Han var den andre sønen til Suppo I († 05.03.824) og far til greven Suppo II († ca. 879).

I følge noen kilder etterfulgte han sin bror som hertug av Spoleto i 824.

Hans viktigste interesseområde var i Aemilia og østlige Lombardia.»[1573] (Barn XX:349447, Far XXII:1397785)

Gift

Barn:

Suppo II av Spoleto. Født 835. Død 885. (Se XX:349447).

XXI:698897 fm fm fm fm fm fm ff ff mf ff f

Boso den Gamle av Arles. Død før 855. Gjentakelse, se side 1077.

XXI:698901 fm fm fm fm fm fm ff ff mf mf f

Lothar I av Franken. Født 795. Død 29.09.855 i Prüm. Gjentakelse, se side 1096.

XXI:698902 fm fm fm fm fm fm ff ff mf mf m

Ermengard av Tours. Født omkring 800. Død 20.03.851. Gjentakelse, se side 1101.

XXI:698981 fm fm fm fm fm fm ff mm ff mf f

Ludvig I den Fromme av Franken. Født ...08.778. Død 20.06.840. Gjentakelse, se side 1148.

1572 Wikipedia.

1573 Wikipedia.

XXI:698982 fm fm fm fm fm fm ff mm ff mf m

Irmengard av Hesbaye. Keiserinne. Født omkring 778. Død 03.10.818.

Irmengard († 03.10.818) ble gift ca. 794 med Ludvig den Fromme av Frankrike.[1574]

Irmengard av Hesbaye (kunstnerisk tolkning, 1800-tallet). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Irmengard (Ermengarde) av Hesbaye (* ca. 778 - † 03.10.818 i Angers), sannsynligvis fra det robertianske dynastiet, var karolingisk keiserinne fra 813 og dronning av Franken fra 814 til hennes død som hustru til den karolingiske keiseren Ludvig den Fromme.

Hun var datter til greve Ingram av Hesbaye (* ca. 750 - † 818) og Rotrude.

Irmengard ble omkring 794 gift med Ludvig den Fromme, sønn til Karl den Store, som siden 781 regjerte som konge av Aquitaine. Han hadde allerede to barn, og Irmengard kan ha vært hans medhustru.

Irmengard fødte seks barn:
Lothar I (* 795 i Altdorf, Bayern - † 855), konge av Franken.
Pepin I (* 797 - † 838), konge av Aquitaine.
Adelaide (* ca. 799).
Rotrude (* ca. 800), gift med Gerard, greve av Auvergne (* ca. 800 - † 25.06.841).
De hadde sønnen Ranulf I av Poitiers.
Hildegard/Matilda (* ca. 802), abbedisse av Notre-Dame i Laon.
Ludvig den Tyske (* ca. 805 - † 876), konge av Øst-Franken.

Karl den Store hadde opprinnelig til hensikt å dele sitt karolingiske rike mellom Ludvig og hans brødre Pepin og Karl, men brødrene døde i rask rekkefølge i 810/11.

10.09.813 utpekte Karl den Store Irmengards ektemann, Ludvig I den Fromme, til sin etterfølger og fikk ham utropt til medkeiser.

Ludvig ble enekeiser og konge av Franken ved farens død 28.01.814. Paret ble salvet og kronet til keiser og keiserinne av pave Stephanus IV 05.10.816 i Reims katedral.

Irmengard døde 03.10.818 i Angers, Neustria (i dagens Frankrike) .

Noen år etter hennes død giftet Ludvig seg på nytt med Judith av Bayern, som fødte ham Karl den Skallede (* 823 - † 877).»[1575]

(Barn XX:349491, Far XXII:1397963)

Gift omkring 794 med forrige ane.

Barn:

Lothar I av Franken. Født 795. Død 29.09.855 i Prüm. (Se XX:349491).
Ludvig II den Tyske av Øst-Franken. Konge av Øst-Franken. Født omkring 806. Død 28.08.876.

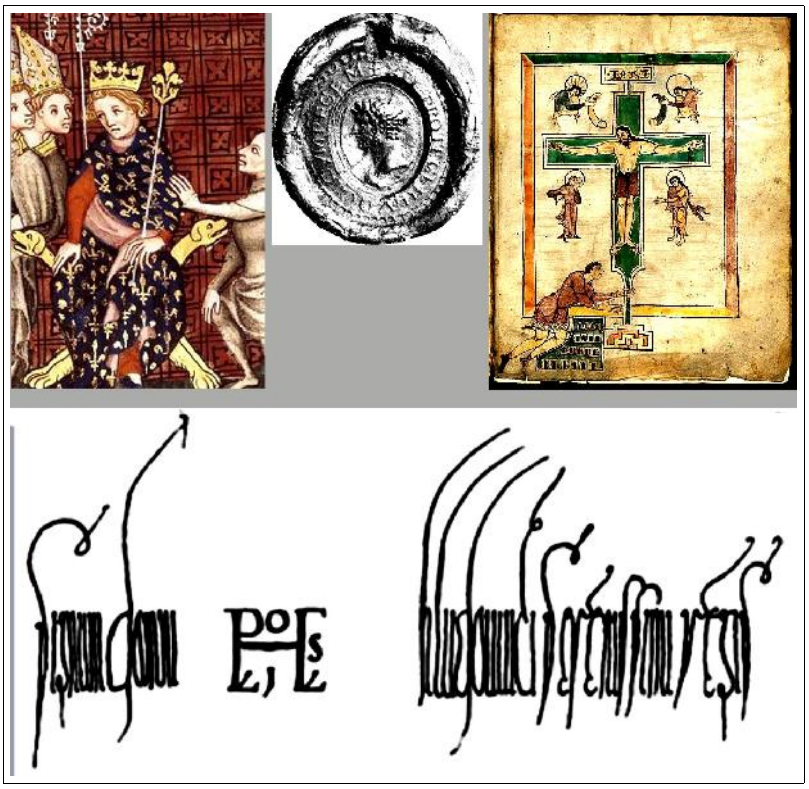
1574 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 114. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 60.

1575 Wikipedia.

Fra norsk Wikipedia:

«Ludvig den tyske (* ca. 806 - † 28.08.876) var den første konge av det Øst-Frankiske riket. Han var sønnesønn til Karl den Store (* 742/748 - † 814 i Aachen), og tredje sønn til Ludvig den Fromme (* 778 - † 840) og hans første hustru Irmengard av Hesbaye (* ca. 778 - † 818).

Han fikk tilnavnet "Germanicus" (den tyske), kort tid etter sin død i anerkjennelse av Magna Germania av Romerriket, det vil si det som ble hetende Det tysk-romerske rike, en refleksjon av karolingernes keiserlige perspektiv.»

Oppe t. v. Kong Ludvig II av Øst-Franken 817-876. Oppe i midten: Ludvig den Tyskes segl. Oppe t. h. Avbildning av en konge, trolig Ludvig den Tyske, i det såkalte Ludwigspsalter fra slutten av 900-tallet. Nede: Signumet til Ludvig den Tyske under et dokument utstedt 22. mai 859 i Frankfurt for domstiftet St. Maria og Kilian i Paderborn. (Wikipedia).

«Ved delingen av riket i 817 ble Ludvig tildelt Bayern, og begynte å styre det i 826. Han deltok i opprørene mot sin far i 830-833, og allierte seg med sin halvbror Karl den Skallede mot sin bror Lothar I og hans krav om keiserlig overherredømme over hele Frankerriket etter deres fars død i 840. Ved traktaten i Verdun i 843 ble riket delt mellom brødrene i en vestlig, midtre og østlig del. Ludvig ble tildelt de østlige delene. I 853 gjorde adelen i Karl den Skalledes rike opprør og søkte Ludvigs støtte. Han sendte sin sønn Ludvig den Yngre til Aquitaine, og gikk selv vestover i 858 for å avsette halvbroren, men begge krigene mislyktes. Med fredsavtalen i Koblenz i 860 sa Ludvig fra seg alle krav på Karl den Skalledes rike.

Da broren Lothar I døde i 855 ble hans land fordelt mellom hans sønner, og sønnen Lothar II arvet Lothringen, men hadde ingen egne arvinger. Ludvig og Karl ble enig om dele hans land mellom seg ved hans død, men da han døde i 869 brøt Karl denne avtalen ved å annektere Lothringen. Ludvig invaderte landet i 870 og konflikten ble løst ved traktaten i Meerssen hvor Lothringen ble delt mellom dem. Ludvig fikk Friesland og de større områdene vest for Rhinen. I 865 og 872 delte Ludvig sitt rike mellom sine sønner Karlmann, Ludvig den Yngre og Karl den Tykke. Uenighet mellom sønnene om fordelingen førte til strid i årene 861 og 873. Ludvig søkte uten hell å bli keiser etter broren Lothar, og ved den tiden han døde forsøkte han igjen for å gå til krig mot broren Karl.

Sin barndom tilbragte Ludvig ved sin farfar Karl den Stores hoff, og det sies at Ludvig var sin farfar særskilt kjær.

Da Ludvig den Fromme delte sitt rike mellom sine sønner i 817, fikk Ludvig Bayern og områdene omkring, men han tiltrådte ikke sitt embete før i 825 i det han med en gang ble involvert i krig med venderne og sorberne langs rikets østre grense.

I 827 giftet han seg med Hemma, søster til hans stemor Judith og datter til Welf I, som hadde domener som strakk seg fra Alsace til Bayern.

Straks deretter ble Ludvig involvert i bråket som oppstod på grunn av Judiths streben etter å sikre et kongedømme til sin sønn Karl (senere kjent som Karl den Skallede) og den dertil hørende kampen mellom Ludvig og hans brødre mot keiser Ludvig I.»

Oppdelngen av det frankiske imperiet mellom Karl den Stores 3 sønnesønner – Karl, Lothar og Ludvig – ved forliket i Verdun i 843. (Wikipedia).

«Da Ludvig I den Fromme døde i 840 og hans eldste sønn Lothar I gjorde krav på hele riket, allierte Ludvig II den Tyske seg med sin halvbror Karl II den Skallede, og sammen beseiret de Lothar ved Fontenoy i juni 841. I juni 842 møttes de tre brødrene til en fredskonferanse på en øy i elven Saône, der de alle hadde utsett 40 representanter som skulle fastsette grensene mellom deres kongedømmer. Møtet resulterte i traktaten i Verdun som ble undertegnet i august 843, og som innebar at Ludvig fikk størsteparten av Frankerriket øst for Rhinen og områdene omkring Speyer, Worms og Mainz på Rhinens venstre side. Dette territorium omfattet også Bayern, der Ludvig gjorde Regensburg til hovedstad i et rike som omfattet Thüringen, Franken og Sachsen. Han kan sies å ha grunnlagt det tyske kongerike, selv om hans anstrengelser for å holde det sammen var ganske beskjedne. Etter å ha slått ned et opprør i Sachsen i 842, overmannet han obotriterne og bekjempet bohemerne, moraverne og andre stammer. Men han var mindre fremgangsrik i sin kamp mot danske vikinger.

På samme tid ble det avholdt synoder og andre møter der lover ble fastslått for å forbedre ledelsen av kirken og staten. Under 853 og årene som fulgte gjorde Ludvig flere forsøk på å sikre tronen i Akvitanien noe som – i følge krønikene i klostret i Fulda ("Annales Fuldenses") – folket i Akvitanien tilbød Ludvig i deres forakt for Karl den Skalledes dårlige styre. Oppmuntret av nevøene Pipin II av Akvitanien og Karl, konge av Provence, invaderte Ludvig Vest-Franken i 858. Karl den Skallede klarte ikke engang å stille en armé mot angriperne. Senere det året utferdigete Ludvig et kongebrev som ble datert "det første år av regjeringstiden i Vest-Franken". Forræderi og deserteringer i hans armé og de akvitanske biskopenes lojalitet mot Karl, gjorde imidlertid at hele foretaket ble mislykket. Ludvig frasa seg kravene i en traktat som ble undetegnet i Koblenz 07.06.860.

I 855 døde keiser Lothar, og Ludvig og Karl synes å ha samarbeidet under en tid med planer om å dele Lothars besittelser. Det eneste som syntes å forpurre planene var Lothars sønner Lothar III, Ludvig II og Karl av Provence.

I 863 døde Karl, og nå kunne de dele Provence og Burgund mellom seg. Ved et møte i Metz i 868 kom de to kongene frem til en overenskommelse om oppdelingen, men da Lothar II døde i 869 var

Ludvig den Tyske alvorlig syk og hans armé bundet opp av strider mot moraverne, noe som Karl den Skallede utnyttet til å forsyne seg med hele Lothars kongedømme. Da Ludvig var på bena igjen, klarte han med en krigstrussel å få Karl til å godta traktaten i Meerssen som regulerte oppdelingen av riket mellom de to kongene.

Ludvigs siste år ble formørket av revolter fra hans sønner. Den eldste, Karlmann, ledet opprør i 861 og 863, noe som Ludvigs andre sønn Ludvig den Yngre tok etter, og senere også deres bror Karl den Tykke. Rapporter om at keiser Ludvig II var død gjorde imidlertid at faren og sønnene forlikte seg med hverandre. Ludvig forsøkte derpå å vinne den keiserlige trone til Karlmann. Men Ludvig II, som slett ikke var død, og Karl den Skallede, satte stopp for det.

Ludvig holdt på å forberede ytterligere krigstog da han døde i Frankfurt 28.09.876.

Han ble begravet i klosteret i Lorsch og etterlot seg tre sønner og tre døtre.

Av mange betraktes Ludvig som den mest kompetente av Ludvig den Frommes sønner. Han klarte å opprettholde en relativt god orden etter å ha regjert et rike som var under angrep fra vikinger, ungarere, moravere og andre stammer, og klarte å slå tilbake angrepene fra disse. Han levde i tett allianse med kirken mot hvilken han var svært generøs, og han arbeidet ivrig for å omvende sine hedenske naboer.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Familie.

De sparsomme kildene gir ingen nærmere informasjon om Ludvigs personlige forhold til hans hustru Hemma eller om hennes innflytelse. Ektekapet ga tre sønner, Karlmann, Ludvig og Karl, og fire døtre, Hildegard, Irmengard, Gisela og Bertha.

Den fortsatte eksistensen til dynastiet ble sikret av sønnene. I løpet av sin levetid gjorde Ludvig den Tyske – i motsetning til hans far, Ludvig den Fromme og farfar, Karl den Store – verken sine tre sønner til underkonger eller etterlot dem en del av imperiet. Han tildelte bare "militære kommandoer og klart underordnede stillinger". Ludvigs eldste sønn Karlmann tok kontroll over Kärnten i 856. Mot slutten av 850-tallet tildelte Ludvig sin yngste sønn, Karl III den Tykke, Alemannia, sitt eget domene. Ingen av hans sønner ble utnevnt til presteskapet.

I det vestlige imperiet ekskluderte imidlertid hans stebror, Karl den Skallede, sine to sønner kategorisk fra styring og beordret dem til å fortsette en åndelig karriere. Ludvig giftet sønnene sine med døtre fra de mest innflytelsesrike og fremtredende adelsfamiliene i deres respektive regioner.

Ekteskapsforbindelsene skulle sikre aksept av det kongelige styre og støtte fra de ledende adelsfamiliene.

Karlmann ble gift med en datter til markgreve Ernst i 861.

Året etter ble Karl III den Tykke gift med Richardis, datter til greve Erchanger av Alsace.

Ludvig den Yngre ble gift med Liutgard, datteren til den saksiske greve Liudolf, i 869 eller kanskje i 874.

I motsetning til hans stebror, Karl – og også i motsetning til herskerne i den ottonske-Salianske-Stauferske perioden – giftet ikke Ludvig sine døtre med medlemmer av viktige adelsfamilier. Snarere måtte de forfølge en åndelig karriere.

Schwarzach-klosteret i nærheten av Würzburg ble overlevert til hans eldste datter Hildegard. I 853 overtok hun ledelsen av St. Felix og Regula i Zürich. Hun døde der i desember 856.

Den andre datteren, Irmengard, er dokumentert i samtidig kilder som eieren av Buchau-klosteret ved Federsee og – i følge senere kilder – også av Frauenchiemsee-klosteret.

Intet er kjent om Ludvigs datter Gisela.

Ludvigs yngste datter Bertha ble overført til Schwarzach-klosteret i 853 og Zürich-klosteret i 857 hvor hun døde i 877.

Den juridiske statusen til disse kvinnene i klosteret er fortsatt uklar. Tittelen abbedisse, som vanligvis finnes i spesialistlitteraturen, er ikke dokumentert på det tidspunktet for Ludvigs døtre.»

Historisk kart over de karolingiske rikena år 888. (Wikipedia).

«Meerssen-traktaten i 870 var en avtale om å dele det frankiske riket mellom Ludvig den Frommes gjenlevende sønner – Karl II den Skallede i Vest-Franken og Ludvig den Tyske i Øst-Franken – signert i byen Meerssen, nå i Nederland. Den romerske keiseren Ludvig II søkte hjelp fra pave Hadrian II for å få en del av imperiet, men dette ble avslått. Traktaten erstattet traktaten i Verdun. Kongeriket Lothringen ble i 869 delt mellom Karl II den Skallede og Ludvig den Tyske etter at nevøen Lothar II, konge av Lothringen, døde.

Nord-Lothringen ble de facto kontrollert av den danske Viking Rorik og ble bare delt på papiret mellom de vest-frankiske og de øst-frankiske imperiene.»[1576]

XXI:698983 fm fm fm fm fm fm ff mm ff mm f

Hugo av Tours. Født omkring 780. Død 20.10.837. Gjentakelse, se side 1141.

XXI:701321 fm fm fm fm mf fm mm ff fm ff f

Sergius I av Napoli. Hertug. Død 864.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Sergius I († 864) var hertug av Napoli fra 840 til sin død og den første av 17 herskere fra Sergius-familien som styrte hertugdømmet Napoli mellom 840 og 1137, dvs.i nesten 300 år.

Han var sønn til Marino og Eupraxia, født i de første tiårene av det 9. århundre. De tilhørte begge det napolitanske land- og militære aristokratiet.

Navnene til hustruen og tre av sønnene antyder et slektskap med familien til den napolitanske hertugen Stephanos II (755-766).

At Sergius hadde utmerkede kunnskaper i gresk og latin, er omstridt. Angivelig var Dux Sergius i stand til å oversette tekster fra gresk til latin og omvendt uten forberedelse. Men det kan også være at dette er en forveksling med pave Sergius I med samme navn.

Sergius hersket opprinnelig over Cumae, som da var i den napolitanske innflytelsessfæren. Etter drapet på Contardus, som kort tid tidligere hadde blitt innsatt som hertug av Napoli av den frankiske kongen Lothar I, valgte

[1576] Wikipedia.

de napolitanske aristokratene Sergius som hans etterfølger.

Siden det bysantinske imperiet ikke lenger var i stand til å beskytte Napoli mot angripere, som f. eks. fyrstedømmet Benevento var i stand til, begynte hertugdømmet Napoli under Sergius I gradvis å frigjøre seg fra det bysantinske overherredømme, og gjentatte ganger, uavhengig av bysanterne, førte krig mot Sarasenerne på 840-tallet.

Sergius installerte sønnen Gregorius som etterfølger allerede i 850, og innførte dermed en dynastisk praksis i hertugdømmet som varte til den siste herskeren i familien, Sergius VII. Han innførte også sin yngre sønn Athanasios i byens geistlige miljø. Han steg i gradene til biskop av Napoli i 849 i en alder av 17. år.

Etter mange år med strider kom hertugen igjen til enighet med sarasenerne.

Etter hans død i 864 ble han fulgt av sønnen Gregorius.»[1577]

(Barn XX:350661)

Gift med neste ane.

Barn:

Gregorius III av Napoli. Død 870. (Se XX:350661).

XXI:701322 fm fm fm fm mf fm mm ff fm ff m

Drusa av Napoli. Hertuginne.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Navnene til Drusa og tre av sønnene antyder et slektskap med familien til den napolitanske hertugen Stephanos II (755-766).

SergiusI og Drusa hadde minst fire barn.
Gregorios,
Caesarius,
Athanasios og
Stephanos.

Dertil muligens et femte (Marino).»[1578]

(Barn XX:350661)

Gift med forrige ane.

XXI:705345 fm fm fm mf ff fm mf mf ff ff f

Ludvig I den Fromme av Franken. Født ...08.778. Død 20.06.840. Gjentakelse, se side 1148.

XXI:705346 fm fm fm mf ff fm mf mf ff ff m

Judith av Bayern. Født mellom 795 og 797. Død 19.04.843 i Tours. Gjentakelse, se side 1158.

XXI:705347 fm fm fm mf ff fm mf mf ff fm f

Odo I av Orléans. Greve. Levde 798. Død 834.

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Odo av Orléans (* før 798 - † 834) er sannsynligvis identisk med greve Udo den Eldre i Lahngau (ikke å forveksle med Udo (den yngre) av Lahngau). Udo / Odo var først greve av Rheinland / Lahngau, bekreftet fra 821 til 826, og fra 828 til 834 greve av Orléans.
Det er en viss forvirring om hvorvidt han ble kalt Udo, Uodo, Odo, Eudes eller Otto, da alle disse navnene refererer til samme person i forskjellige kilder. Han var sannsynligvis sønn til greve Erbio († etter 808) og en ukjent datter (Gerberga?) til greve Wilhelm av Aquitaine. Dette vil gjøre ham til barnebarn av prefekt Gerold II på farens side (svoger til Karl den Store og guvernør i Bayern etter Tassilos fall), og på morssiden til en fetter av greve Bernhard I av Barcelona. Mange historikere anser ham også at haln var far til den frankiske dux, greve Gebhard im Lahngau, som regnes som stamfar

Han giftet seg med Ingeltrud, datter til greve Leuthard von Fézensac og en søster til Seneschal Adalhard fra Matfriede-familien.

Udo er dokumentert som greve i Rheinland / Lahngau mellom 821 og 826, og tjenestegjorde deretter i den vestlige delen av det karolingiske riket som lojal tilhenger av keiser Ludvig den Fromme under opprøret til de keiserlige sønnene Lothar I, Ludvig den Tyske og Pippin fra Aquitaine. Han nevnes siste gang 24.06.826 i Pfalz zu Ingelheim i Rheinland hvor han fungerte som munnskjenk (cupbearer of the imperial court, pincerna imperatoris) på

[1577] Wikipedia.

[1578] Wikipedia.

den berømte "Hoftag". "Cupbearer" var en av de fire viktigste sekulære hofftjenestemenn i karolingernes generalpalass og hovsadministrasjon (Ordine Palatini). Greve Odo hadde innehatt denne stillingen siden 819.

Odo var en av keiserinne Judiths favoritter og tilhørte kretsen av grever rundt fetteren Bernhard I av Barcelona. Da grevene Matfried I av Orléans og Hugo av Tours ble straffet for deres fiasko ved opprøret i Marca Hispánica med tap av deres amter og len på en riksforsamling i februar 828 i Aachen, mottok Udo grevskapet Orléans.

I april 830, før den innkalte hærforsamlingen 14.04.830 i Rennes, gjorde Pippin I i Aquitaine opprør mot faren Ludvig den Fromme. Han marsjerte til Orléans, hvor han avsatte Udo og gjeninnsatte forgjengeren, Matfried (Matfrid). På den keiserlige forsamlingen i Compiègne i slutten av april eller i begynnelsen av mai 830 (hvor Ludwig tilgav "begnadigte" sin hustru Judith til klosterfengsel og hvor den berømte Bernhard av Barcelonas bror, Heribert, ble blindet på Lothars ordre), ble Udo, som var lojal mot keiseren, etter krav fra de opprørske keisersønnene Pippin og Lothar forvist til Italia.

Da keiser Ludwig ble gjeninnsatt i oktober 830 vendte Odo også tilbake til sin stilling som greve av Orléans. Han pådro seg et heftig hat gjennom sine inngrep i kirkens gods.

I juni 834 ledet han et hærtog Neustria mot greve Lambert av Nantes og Matfried von Orléans som var tilhengere av den opprørske Lothar, til hvem også "heerbann" i områdene mellom Seinen og Loire så langt som Øvre Bourgogne hadde blitt mobilisert.

Heerbann (tidligere også Heermannie) var i den keiserlige hærens grunnlov i det hellige romerske imperiet en befaling til alle frie grunneiere som var i stand til å bære våpen om å delta i en imperial krig.

Odos hær ødela landet og dro til den bretonske grensen, trygg på seier. Der ble han beseiret i en blodig kamp etter et overraskelsesangrep av Lambert og Matfried. Odo selv falt, det samme gjorde hans bror, greve Wilhelm von Blois, greve Wido av Maine, greve Fulbert og den keiserlige kansler, abbed Theudo (Theoto) av Tours.»[1579]

(Barn XX:352674)

Gift med neste ane.

Barn:

Ermentrude av Orléans.[1580] Født 27.09.823. Død 06.10.869. (Se XX:352674).

XXI:705348 fm fm fm mf ff fm mf mf ff fm m

Engeltrude av Fézensac. Grevinne. Født omkring 799. Død 853.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Engeltrude de Fézensac (* ca. 799 - † 853) var grevinne av Orléans i sitt ekteskap i 825 med Odo I, greve av Orléans.

Hun kalles også Ingeltrud, Ingeltrude eller Ingeltrudis Fidentiacus på moderne latin)

Engeltrude var eneste datteren til Leuthard I av Paris og hans hustru, Grimhilda (også kjent som Grimeut d'Alsace). Hennes brødre var Adalard the Seneschal og Girart de Roussillon.

Deres eldste datter, Ermentrude, giftet seg med karl den Skallede av Vest-Franken. De hadde også en sønn, William, som ble henrettet av sin egen svoger i 866.

Engeltrude ble gravlagt i Basilique Saint-Denis i Paris.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Odo og Ingeltrud fikk tre barn:
Gebhard, greve av Niederlahngau
William of Orleans
Irmentrud (Irmintrud, Ermentrud) (* 27.09.823; † 08.10.869) - Reginae Francorum Occidentalis -
gift 13.12.842 med keiser Karl den Skallede;
Tysk Wikipedia angir at hun ble født to år senere.

Imentrud var den første frankiske dronningen som ble salvet og kronet til dronning i det vestlige Frankrike i en spesiell høytidelig seremoni i henhold til en kroningsordre opprettet for anledningen av erkebiskop Hinkmar av Reims.»[1581]

(Barn XX:352674)

Gift med forrige ane.

XXI:705353 fm fm fm mf ff fm mf mf fm ff f

Ethelwulf av Wessex. Konge. Født omkring 800. Død 13.01.858.

1579 Wikipedia.

1580 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 257. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 60.

1581 Wikipedia.

Konge av Wessex og Kent 839 - 855.

Etherwulf ble angelsaksisk konge i 839. Han var meget kirkevenlig og ville foreta en pilgrimsferd. Biskop Ealstan fikk ham i stedet til å verge Wessex mot vikingene, som han seiret over flere ganger. De ble kraftig slått ved Ockley og senere av sønnen Ethelbald ved Sandwich i 851. Sammen med sønnen Alfred dro han etter 855 på pilgrimsferd til Roma, hvor han forpliktet seg til å gi 300 gullmynter i årlige peterspenger. Etter tilbakekomsten overlot han styret av Wessex til sin kraftige sønn Ethelbald, og nøyde seg med en beskjeden stilling som underkonge i Kent fra 856.

Han var gift 2. gang i 856 med Judith av Vest-Franken.

Ethelwulf er begravet i Wichester.[1582]

T.v. Skildring av kong Æthelwulf av Wessex semt 1200-tall (Genealogical Chronicle of the English Kings) I midten: Æthelwulfs ring, ca.en tomme stor, rikt dekorert med religiøse symboler og med isnkripsjonen eÆthelwulf Rex». T.h.:Æthelwulf av Wessex tidlig på 1300- tallet (Genealogical Roll of the Kings of England (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Æthelwulf (angelsaksisk: Æþelwulf, "Edel ulv") (* ca. 800 - † 13.01.858) var konge av det angelsaksiske kongeriket Wessex i dagens England fra 839 og fram til sin død i 858. Han er den eneste kjente avkommet til kong Egbert av Wessex.Han erobret kongedømmet Kent på vegne av sin far i 825, og ble en tid senere utropt som konge av Kent, men underlagt Egbert som underkonge. Han etterfulgte sin far som konge av Wessex da Egbert døde i 839. På denne tiden strakte hans kongedømmet seg fra området Kent i øst og til Devon i vest. På samme tid ble Æthelwulfs eldste sønn Æthelstan gjort til konge av Kent i den rollen han selv hadde under sin far.

Som barn ble Æthelwulf gitt undervisning av blant annet Svithun av Winchester. Han etterfulgte sin far Egbert som konge i 839, og måtte raskt lede sine styrker i forsvaret mot danene.

Historikerne har gitt ulike og motstridende vurderinger av Æthelwulf. I henhold til Richard Humble hadde han en bekymringsfull stil som konge. Han kom til tronen av Wessex ved arv. Han viste seg som særdeles religiøs, hemmet av liten politisk forståelse, og med altfor mange dyktige og ambisiøse sønner. I henhold til historikeren Frank Stenton synes Æthelwulf "å ha vært en religiøs og lite ambisiøs mann, og hvor engasjementet i krig og politikk var en lite ønskelig konsekvens av rang." Imidlertid mener Janet Nelson at hans tid som konge har blitt lite verdsatt i moderne forskning, og at han faktisk la grunnlaget for Alfreds suksess, fant nye så vel som tradisjonelle svar, og sto bedre imot angrep fra nordmenn og daner enn mange andre samtidige angelsaksiske herskere. I Simon Keynes' syn "det var ham, mer enn noen andre, som sikret den politiske framtiden til sitt folk på 800-tallet, og som åpnet opp nye kommunikasjonskanaler som førte gjennom de frankiske riker og over Alpene til Roma."

Den mest kjente og vanligste brukte primærkilde er Den angelsaksiske krønike som viser til Æthelwulfs tilstedeværelse ved en del betydningsfulle slag. I 840 kjempet han ved Carhampton mot 35 skip med daner. De danske angrepene hadde økt betydelig på denne tiden. Hans mest kjente seier kom i 851 ved "Acleah", hvilket kan være Ockley i Surrey eller Oakley i Berkshire. Her kjempet Æthelwulf og hans sønn Æthelbald mot hedningene, og ifølge Krøniken var det "det største drapet på hedninger noensinne". En gang rundt 853 beseiret Æthelwulf og hans svigersønn Burgred, konge av Mercia, den walisiske kongen Cyngen ap Cadell og gjorde waliserne til sine undersåtter. Krøniken beskrev flere slag i årene etter, de fleste mot pirater og danene. Dette var en tid i europeisk historie da nasjonene ble angrepet av mange ulike grupper; det var sarasenere i sør, madjarere i øst, maurere i vest, og vikinger i nord. Før Æthelwulfs død hadde nordboere overvintret på øya Sheppey og herjet som de ville i East Anglia. I løpet av de neste tjue årene ble kampene til hans sønner " ustanselig, heroisk, og stort sett forgjeves."'

Religion var alltid en meget viktig del av Æthelwulfs liv. Så tidlig som de første årene av hans styre planla han en pilegrimsreise til Roma. Grunnet de pågående og økende antall angrep følte han behovet for å søke den kristne guden om hjelp mot en fiende "så rask og så tallrik, og så bespottelig."

I 853 sendte Æthelwulf sin sønn Alfred, da et barn på rundt fire år, til Roma. I 855, antagelig et år etter at hans

1582 Dictionary of National Biography. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 218. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 103.

hustru Osburga gikk bort, fulgte Æthelwulf etter sin sønn til Roma hvor han rundhåndet fordelte av sin rikdom. Han ga gull til presteskapet i Peterskirken og tilbød dem kirkebeger av det reneste gull og angelsaksiske sølvforgylte kandelaber. Under hjemreisen giftet han seg strategisk med Judith, en frankisk prinsesse og oldebarn av Karl den store. Hun var rundt tolv år gammel og datter av Karl den Skallede, konge av vestfrankerne.

Etter at han kom tilbake til England i 856 sto han ansikt til ansikt med en akutt krise. Hans eldste overlevende sønn Æthelbald (Athelstan var død) hadde satt i gang en konspirasjon sammen med ealdorman av Somerset og biskopen av Sherborne for å motsette seg at Æthelwulf fortsatte som konge. Mens Æthelwulf greide å skaffe seg nok støtte til å bekjempe en borgerkrig eller for å forvise Æthelbald og hans tilhengere, valgte han å avstå vestlige Wessex til sin sønn mens han selv beholdt sentrale og østlige Wessex.

Han styrte fram til sin død 13.01.858.

Æthelwulf ble først gravlagt ved Steyning og senere gravlagt på nytt i Old Minster i Winchester. Hans bein hviler nå i en av flere likkister i Winchesterkatedralen.»[1583]

(Barn XX:352677, Far XXII:1410705)

Gift med neste ane.

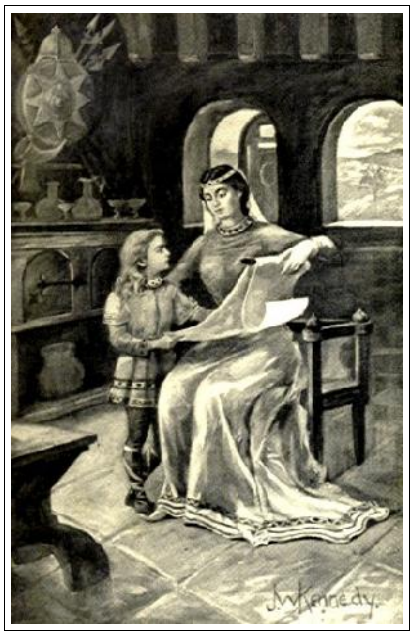
Barn:

Alfred den Store av Wessex. Født 849. Død 26.10.899. (Se XX:352677).

XXI:705354 fm fm fm mf ff fm mf mf fm ff m

Osburh av Wight. Dronningkonsort. Født omkring 810. Død før 856.

Osburh var en nobel og religiøs kvinne.[1584]

Dronning Osburh (Osburga) leser for sønnen Alfred, som skulle bli Alfred den store (Wikipedira).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Osburh, eller Osburga, (også Osburga Oslacsdotter) var kong Æthelwulf av Wessexs første hustru og mor til Alfred den store. Alfreds biograf, Asser, beskrev henne som "en mest religiøs kvinne, edel i karakter og edel av fødsel"

Hun var datter til Oslac (som også bare er kjent fra Assers liv), kong Æthelwulfs "pincerna" (butler), en viktig person i det kongelige hoff og husstand.

Osburhs eksistens er kun kjent fra Assers "Life of King Alfred". Hun er ikke nevnt som vitne til noen charter, og det nevnes heller ikke noe om hennes død i den angelsaksiske kronikken. Så vidt kjent var hun mor til alle Æthelwulfs barn, hans fem sønner Æthelstan, Æthelbald, Æthelberht, Æthelred og Alfred den Store, og hans datter Æthelswith, hustru til kong Burgred av Mercia.

Hun er mest kjent fra Assers historie om en bok med saksiske sanger, som hun viste til Alfred og hans brødre og tilbød å gi dennea til den som først kunne memorere den, en utfordring som Alfred tok og vant. Dette viser kvinners interesse for bøker og deres rolle i å utdanne barna med høy status på 800-tallet.

Hennes far, Oslac, blir beskrevet som etterkommer til kong Cerdics jutiske nevøer, Stuf og Wihtgar, som erobret

1583 Wikipedia.

1584 Dictionary of National Biography. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 231. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 103.

Isle of Wight.

Jutene, Iuti eller Iutæ (dansk: Jyde, gammelengelsk: ?otas) var en av de angelsaksiske stammene som bosatte seg i England etter romernes tilbaketog. I følge Bede var de en av de tre mektigste germanske nasjonene.

Det antas at jutene stammer fra det som nå er Jyllandshalvøya (kalt Iutum på latin) og en del av den nordfrisiske kysten, bestående av fastlandet Danmark, Sør-Schleswig (Tyskland) og Nord-Frisia (Tyskland).

Jutene invaderte og bosatte seg i sødre Britania mot slutten av det 4. århundre under migrasjonsperioden, som en del av en større bølge av germansk bosetning i Storbritannia. Jutene spekuleres også i å ha spredt seg til Savonia i Finland, da det finske etternavnet Juutilainen (engelsk: Juutila), som kommer fra ordet "juutti", refererer til jutene.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Osburga var datter til Oslac, som ifølge Asser var "Gote" (Gothus erat natione, antagelig å forstås i betydningen "dansk"), eller mer presist "gotisk" og jutisk opprinnelse fra stammen til brødrene Stuf og Wihtgar . Æthelstan (Ethelstan) († 851) underkonge av Kent og Wessex

Ehelwulf og Osbburga hadde barna:
Æthelswitha (Ethelswitha) († 888); gift i 853 med Kong Burgred av Mercia († 880)
Æthelbald (Ethelbald) (* ca. 834; † 860); gift i 858 med Judith av Franken (Hun var hans stemor, som han snart forskjøv)
Æthelberht (Ethelbert) (* ca.t 835; † 866)
Æthelred I. (Ethelred) (* ca. 837; † 871, falt i strid); gift med Wulfthryth
Alfred den Store (* 849; † 899); gift med Ealhswith von Gaini (* 852; † 902),
fra 901 nonne - æret som helgen etter hennes død.

I sitt andre ekteskap i 856 giftet han seg med den 12 år gamle Judith von Franken (* 844, † 870), datter til kong Karl II av Vest-Franken og hans første hustru Irmentrud von Orléans. Dette ekteskapet forble barnløst.»[1585]

(Barn XX:352677)

Gift med forrige ane.

XXI:705355 fm fm fm mf ff fm mf mf fm fm f

Æthelred Mucel av Mercia. Eldermann. Levde fra 840 til 895.

Æthelred Mucel var en av kong Alfreds «ealdormen of the gains».[1586]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Æthelred Mucel var en angelsaksisk adelsmann fra Mercia som var far til Ealhswith, Alfred den Stores andre hustru.

Han var vitne til flere "charter" (privilegiebrev, frihetsbrev) mellom 867 og 895; kan være identisk med en ealdorman kalt 'Mucel' som bevitnet Mercian-charter mellom 836 og 866. Det er mulig at han var sønn til en annen Mucel som var vitne til et Mercian-charter fra 814 til 840-tallet. Han blir beskrevet av Asser som en ealdorman av Gaini, en stamme som Gainsborough i Lincolnshire antas å være oppkalt etter.

I sin biografi om Alfred den Store sier Asser at Alfred i 868 var forlovet med og giftet seg med en hustru fra Mercia av nobel familie, nemlig datteren til Æthelred (som var kjent som Mucel), ealdorman av Gaini.

Hennes mor ble kalt Eadburh, av kongelige herkomst fra Mercians konger.

Gaini er ellers ukjent, men var sannsynligvis en av stammegruppene til Mercians.»[1587]

(Barn XX:352678)

Gift med neste ane.

Barn:

Ealhswith av Mercia.[1588] Født mellom 850 og 855. Død 05.12.902. (Se XX:352678).

XXI:705356 fm fm fm mf ff fm mf mf fm fm m

Eadburh av Mercia. Levde 840.

Elfled var gift med Ethelred «Mickle» og svigermor til Alfred den Store av Wessex.[1589]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

1585 Wikipedia.

1586 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 234. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 103.

1587 Wikipedia.

1588 Dictionary of National Biography. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 233. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 103.

1589 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 236. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 103.

«Eadburh var en angelsaksisk adelskvinne fra Mercia som var mor til Ealhswith, Alfred den Stores andre hustru.

I sin biografi om Alfred den Store sier Asser at Alfred i 868 var forlovet med og giftet seg med en hustru fra Mercia av nobel familie, nemlig datteren til Æthelred (som var kjent som Mucel), ealdorman av Gaini.

Hennes mor ble kalt Eadburh, av kongelige herkomst fra Mercias konger.
"Jeg så henne ofte med mine egne øyne i flere år før hennes død.
Hun var en bemerkelsesverdig kvinne, som levde i mange år etter at hennes mann døde,
en kysk enke til hun døde",

I følge historikeren Richard Abels var Eadburh etterkommer til kong Cenwulf av Mercia. Den lærde, Ford Mommaerts-Browne, antyder imidlertid at hun var barnebarn til Ceolwulf, gjennom hans datter, Ælfflæd, og hennes mann, Wigmund.

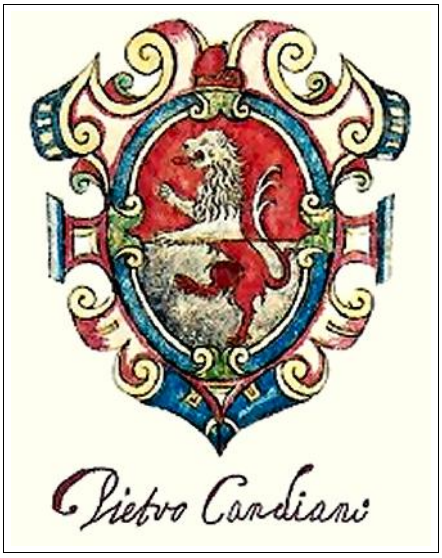
Eadburh var gift med Æthelred Mucel, en angelsaksisk adelsmann fra Mercia.
De hadde minst to barn:
Æthelwulf († 903), ealdorman.
Ealhswith († 05.12.902), gift med Alfred den Store.
De fikk fem barn som overlevde til voksen alder.»[1590]

(Barn XX:352678)

Gift med forrige ane.

XXI:712785 fm fm fm mm ff ff ff mf mf ff f

Pietro I Candiano di Venezia. Doge. Født 842. Død 18.09.887.

Pietro I Candianos våpen.

Fra Wikipedia (oversatt):
«Pietro I Candiano (ca. 842 - 18.09.887) var kort tid den sekstende dogen i Venezia i 887.

Han fulgte Orso I Participazio og Giovanni II Participazio som doge av Venezia, valgt til tronen ved siden av den eldre, og elskede, Giovanni omkring april 887. Han startet et militært angrep mot Narentines i Dalmatia, som var fiendtlig innstilt ovenfor Venetia etter 886.

Så snart han ble doge angrep han med en flåte på tolv kabysser havnen i Makarska (italiensk: Mokro), der han senket fem Narentinske skip. Han landet nær Mokro og avanserte dypere inn i landet, men Narentinene knuste styrkene hans og drepte ham i åpen kamp 18.09.887 Han var den første dogen som døde i en kamp for "La Serenissima" (italiensk for Det mest rofylte, med henvisning til Republikken Venezia).

Etter hans død begynte venetianerne å betale prins Branimir fra Kroatia (879-892) en årlig tribut for retten til å reise og handle i den kroatiske delen av Adriaterhavet. Mellom Pietros død i 887 og 948 ble det ikke registrert noen ny krig med kroatene, som antas å ha vist at de ønsket å opprettholde freden.

Giovanni styrte en kort tid Venezia til en etterfølger ble funnet for Candiano. Det var Pietro Tribuno, hans nevø. Hans sønn, Pietro II Candiano, ble også senere doge.»

(Barn XX:356393)

Gift

1590 Wikipedia.

Barn:

Pietro II Candiano di Venezia. Født omkring 872. Død 939. (Se XX:356393).

Generasjon XXII

XXII:1387441 fm fm fm ff mf mf mm mf mm ff ff

Adalbert I av Raetia. Markgreve. Levde 836. Død 08.01.846.

Markgreve av Raetia og Thurgau ca. 836 - ca. 838.[1591]

Fra tysk Wikipedia om adelsslekten Burchardinger (oversatt):
«Adalbert I († 08.01.846) var greve av Raetia og Thurgau.
Han var sønn til Hunfrid, nevnt 799 til 814, markgreve av Istria.

Gift ca. 836/838, hans hustru er ukjent.

De hadde barna:
Udalrich, herre av Schänis.
Hunfried III, greve av Zürichgau.
Adalbert II den Opplyste († ca. 900/906), greve av Thurgau, Albgau, Hegau, ved Untersee og i Bertholdsbaar.»

(Barn XXI:693721, Far XXIII:2774881)

Gift

Barn:

Adalbert II den Opplyste av Raetia. Levde mellom 850 og 893. Død mellom 900 og 906. (Se XXI:693721).

XXII:1387453 fm fm fm ff mf mf mm mf mm mm ff

Eberhard av Friuli. Født omkring 810. Død 16.12.866. Gjentakelse, se side 1090.

XXII:1387454 fm fm fm ff mf mf mm mf mm mm fm

Gisela av Franken. Født omkring 820. Død etter 01.07.874. Gjentakelse, se side 1091.

XXII:1389377 fm fm fm ff mm ff mm fm ff ff ff

Pipin III den Yngre av Franken. Rikshovmester, konge. Født 714. Død 24.09.768 ved Paris.

Pipin den Lille («Pépin le Bref») (* 714 - † 24.09.768 ved Paris). var rikshovmester av Austrasia og Neustria 741-751 og konge av Franken 751-768.

Han ble i 741 sammen med sin bror Karlmann «major domus» over Neustrien, Burgund og Provence. Han innsatte Childerich III i 742 og ble eneherre i 747, da Karlmann gikk i kloster.

Han avsatte i 752 med pavens samtykke den siste merovinger og lot seg krone til konge på en rikforsamling i Soissons og senere salve av pave Bonifacius.

Pipin fravristet i 756 «Eksarkatet» fra longobarderkongen Aistulf og ga det til paven. Det ble grunnlaget for den senere Kirkestat. Pipin ble «Patricius» og derved Roms skytsherre.

Hans kamper la grunnen til Karl den Stores herredømme i Italien.

Gift med Bertrade (Bertha) av Leon.[1592]

1591 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 120. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 49.

1592 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 77. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 61.

Pipin den Lille (fra «Portraits of Kings of France», en serie portretter bestilt mellom 1837 og 1838 av Louis Philippe I og malt av forskjellige kunstnere for «Musée historique de Versailles», Louis-Félix Amiel). (Wikipedia).

Fra Carl Grimbergs «Menneskenes liv og historie», bind 7, side 258-263, 279.

Karl Martell ble etterfulgt av sin sønn Pipin. Navnet «den Lille» skal han ha fått på grunn av en bedrift som minnet om Davids kamp med Goliath. For å vise sine menn hva han dugde til, ga han seg nemlig i kamp med en løve, som han først hadde latt anfalle en vill okse, og skilte hodet fra kroppen på dem begge med et eneste sverdhugg. Fra det øyeblikk var det ingen som våget å måle krefter med Pipin.

Et par år etter Karl Martells død var det på ny blitt plasert en konge av Klodvigs ætt på tronen, men meningen var bare å ha ham der «som et fugleskremsel» mot rovfuglsvermene mens Pipin selv var borte på felttog i fiendeland. Da Pipin vendte hjem som seierherre, syntes han imidlertid det var meningsløst å ha en slik skyggekonge ved siden av seg, og for å få en anstendig slutt på den ynkelige komedien, sendte han «etter råd og godkjenning fra alle franker», et sendebud til paven og lot forespørre hos Hans Hellighet om det var rett og riktig med konger som ikke hadde noen makt.

Hva pavens svar ville bli, kunne det ikke herske noen tvil om. Spørsmålet var blitt stilt ham på et tidspunkt som var meget gunstig for Pipin. Den hellige fader levde nemlig i stor redsel for de forhatte langobardene, som nettopp da var i full gang med å forsøke å gjøre seg til herrer over hele Italia. De hadde alt underlagt seg de keiserlige besittelsene ved Ravenna, det såkalte Eksarkatet, og når som helst kunne turen komme til Roma.

Paven trengte altså en beskytter. Fra keiseren var det ingen hjelp å vente, for hans stridskrefter var bundet i øst i kampen mot islam. Den hellige fader ville ha vært en meget dårlig statsmann hvis han i en slik situasjon ikke hadde innsett verdien av å få frankernes mektige hersker til venn. Hans svar på Pipins spørsmål ble følgelig: «Det er bedre at den som har makten også bærer kongenavnet.» I kraft av denne uttalelsen ble så Pipin valgt til konge av frankerne i 751 eller 752 på en riksforsamling i Soissons. Landets fornemste biskoper salvet ham med hellig olje til bekreftelse på hans nye verdighet, «som Samuel hadde salvet Saul og David». Dermed hadde kirken gitt den nykronede kongen sin velsignelse, og den burde vel kunne oppveie savnet av fødselsretten til tronen. Den siste merovinger måtte gå i kloster sammen med sin sønn.

Pipin fikk snart anledning til å gjøre paven en gjentjeneste. Som ventet, ble nemlig Hans Hellighet hardt presset av langobardenes konge, som fordret at romerne skulle betale skatt til ham. Forgjeves sendte paven sine sendemenn til ham – kongen bare «brølte som en løve» og slynget ut de forferdeligste trusler mot Roma. Forgjeves skrev også Den hellige fader til keiseren i Konstantinopel og anropte ham om bistand. Paven måtte da i sin nød se seg om etter annen hjelp, og han vendte seg til frankernes konge. Enda det var sent på høsten, foretok han en besværlig reise over Alpene for å samrå seg med Pipin om hjelp. Kongen sendte sin tolv år gamle sønn Karl – den senere Karl «den Store» – sammen med flere fornemme menn for å møte paven på frankisk jord og eskortere ham videre. Selv hilste kongen Den hellige fader med store æresbevisninger, gjorde ydmykt knefall for ham og gikk et langt stykke «som en annen stallkar» ved siden av Hans Hellighets hest. Den hellige fader nølte nå ikke med å legge St. Peters sak i kongens hender, og Pipin påtok seg oppgaven som pavens og den hellige kirkes beskytter. Forbundet mellom den hellige fader og frankernes konge ble ifølge gamle beretninger beseglet under dramatiske, delvis bibelske scener i middelaldersk regi; paven og hans klerker i sekk og aske lå nesegrus og anropte kongen om hjelp, mens de påkalte Gud og apostlene. Og straks Den hellige fader reiste seg, rakte kongen, hans sønner og stormenn ham hendene til tegn på at de ville stå ham bi. Deretter viste paven sin takknemlighet ved selv høytidelig å salve Pipin til konge i kirken i Saint-Denis, og dessuten ble også begge hans sønner innvidd til sin vordende kongeverdighet på samme måte. Inntrykket av den høytidelige handling ble ytterligere forsterket ved den forbannelse paven uttalte over enhver

som dristet seg til å velge en annen enn en av Pipins sønner til konge, når den tid kom.

Så var da «den hellige Peters velsignelse blitt utøst over frankernes konge». I og med kroningen var Pipin og hans frankere «blant alle konger og folk blitt utvalgt til Guds eget folk», og Pipin hadde også fått et sterkt overtak over alle sine medbeilere til kronen.

Hans takk kom i form av to krigstog til Italia, hvor han beseiret langobarderkongen Aistulf i 756 og – sannsynligvis etter avtale – overleverte de italienske områdene som keiseren ikke hadde maktet å forsvare, til pavestolen. Ved denne gaven fra den frankiske konge ble grunnen lagt til den senere Kirkestaten som var helt uavhengig av Bysants og omfattet omtrent hele det gamle Latium og den sydlige delen av Etruria foruten Eksarkatet. Tidligere hadde det materielle grunnlag for pavens makt bestått av de domener som hadde tilfalt kirken ved gavebrev og testamenter rundt omkring på hele Apenninerhalvøya, på Sicilia, Sardinia og Korsika, ja til og med i Nord-Afrika, Syd-Gallia og Illyria. Dette kirkelige arvegodset fortsatte hele tiden å bestå ved siden av selve Kirkestatsområdet og vokste stadig ved nye donasjoner. Pipin ble «Patricius» og dermed Romas skytsherre.

Etter å ha skjenket kirken en slik stor almisse mente Pipin at han hadde skaffet seg forlatelse for alle sine synder. I hvert fall fremstilte han saken slik for keiseren i Konstantinopel da denne gjorde krav på å få tilbake de områdene Pipin hadde forært bort. «Ingen skatter i verden ville kunne formå meg til å frata St. Peter det som jeg en gang har gitt ham,» bedyret han.

Pipin hadde «som en gang Moses og David, reddet Guds folk fra fiendens vold», og paven velsignet ham, hans hus og hele hans land. Romerne hadde stilt seg under de frankiske kongers protektorat. Roma tilhørte ikke lenger det romerske keiserdømme, men til det frankiske rike. «Inntil da hadde den romerske kirke vendt sitt ansikt mot øst,» sier den estnisk-tyske historieforskeren Johannes Haller. «Nå vender den ryggen mot Østen og kaster seg i armene på frankerne.» Det er i landene i vest paven har funnet sin store fremtidsoppgave, først og fremst takket være misjonsarbeidet og karolingernes kraftige beskyttelse.

Grunnleggelsen av Kirkestaten har hatt umåtelig betydning for Italias skjebne. Langobarderriket ble på den måten berøvet enhver mulighet til å utvikle seg til en mektig og enhetlig stat, og Apenninerhalvøya var for århundrer fremover dømt til splittelse.

Om Pipins regjering er det forøvrig å fortelle at han styrte sitt rike med kraft og klokskap og med hell fortsatte sin fars bestrebelser for å verge rikets grenser mot fiendtlige angrep. Han hadde en lykkelig evne til å forene kraft og myndighet med mildhet og forsonlighet. Etter krigen med langobardene formidlet han et godt forhold mellom dem og paven. og selv med keiseren i Konstantinopel kom han etter en tids forløp på ganske god fot. Hans italienske politikk hadde ingen vidtgående hensikter, han ville bare trygge pavens selvstendighet overfor langobarder og østromere og derved skaffe seg et støttepunkt i Roma. Noen tanke om selv å skaffe seg besittelser syd for Alpene, hadde han ikke. Det var tilstrekkelig med andre, mer nærliggende utenrikspolitiske oppgaver, som ga ham mer enn nok å gjøre. Det var først hans store etterfølger som kom til å slå inn på nye veier i sin italienske politikk.

Men like lite som Pipin hadde egne planer med Italia, ville han gi sin støtte til å virkeliggjøre de høytflyvende ideene som pavemaktens fremvekst etter hvert hadde fremkalt i Roma. Der hadde man nemlig begynt å drømme om intet mindre enn det vestromerske rikes fornyelse gjennom pavedømmet. Slike fantasterier stilte Pipin seg kjølig avvistende til. I stedet rakte han keiseren hånden til forsoning ved å sende en utsending til Konstantinopel. Resultatet ble at de to fyrstene «lovet hverandre vennskap og troskap» og sendte gaver til hverandre. Blant gavene fra keiseren var det et orgel, et musikkinstrument som ingen hadde sett før i frankernes land, og de undret seg umåtelig da «orgelpipene ble beskjelet av belgenes åndedrett og etterlignet tordenens drønn, lyrens tone og cymballenes klang».

Keiseren innledet også forhandlinger om ekteskap mellom sin sønn og en av Pipins døtre. Men kongen ville ikke høre på det øret. Han unnskyldte seg med at han ikke ville gifte bort barna sine til fremmede land og forøvrig ikke kunne love noe i denne forbindelse uten pavens samtykke.

Også med El-Mansur, kaliffen i Bagdad, innledet Pipin diplomatiske forbindelser, og de to fyrstene utvekslet sendemenn og ga hverandre gaver. De hadde jo felles interesser overfor kalifatet i Cordoba. Men til noe samarbeid mellom øst og vest mot omajjadene i Spania kom det ikke.

Pipin døde i 768. Han hadde gjort begge sine sønner og etterkommere til regenter, men den yngste av dem døde snart etter, og Karl ble konge alene.[1593]

[1593] Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 7, side 258-263, 279.

Oppe t. v. Pipin krones i 751 av Boniface, erkebiskop av Mainz (Jean Fouquet). Oppe t. h. Pipin den Korte, miniatyr (Imperial Chronicle («Anonymi chronica imperatorum»), Corpus Christi College). Under: Pipin en Lilles underskrift på et dokument fra året 755. «Signum † gloriosissimo domno pippino rege». Pipin har selv bare satt korset i underskriften. (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Pipin den yngre (fransk: Pépin le Bref, nederlandsk: Pepijn de Korte og tysk: Pippin der Kleine, Pippin der Kurze eller Pippin der Jüngere) (* 714 - † 24.09.768), ofte kjent under oversettelsen Pipin den lille eller med rekketall Pipin III, var frankernes konge fra 751 til 768.

Han var sønn til rikshovmester Karl Martell (* 688 - † 741) og Chrodrude av Hesbaye(?) († ca. 725).

Veien til makten.

Da Pipins far, Karl Martell, døde i 741, ble makten overført til Karls legitime sønner, Pipin og Karlmann som rikshovmestere av henholdsvis Neustria og Austrasia. Karls illegitime sønn, Grifo, ble fengslet i et kloster av sine to halvbrødre.

Karlmann, som var en dypt religiøs mann, trakk seg tilbake til et kloster i 747. Dette etterlot frankerne i hendene til Pipin som enslig rikshovmester og "dux et princeps Francorum", en tittel som oppstod med hans farfar Pipin av Herstal. Under Karl Martells reorganisering av Franken, var "dux et princeps Francorum" kommandantene i kongedømmets arméer, i tillegg til deres administrative plikter som rikshovmestre og spesifikt å være kommandanter i den stående hær som Martell opprettet og som skulle være tilgjengelig året rundt etter Toulouse i 721.

Da de tok makten, innsatte Pipin og Karlmann – som ikke hadde hevdet seg i slag til rikets forsvar slik deres far hadde gjort – merovingerkongen Childerik III som konge, selv om deres far hadde etterlatt tronen tom etter Teoderik IVs død. Childerik hadde tittelen som konge, men han var en marionett. Etter hvert som tiden gikk, og hans bror Karlmann hadde gått i kloster, ble Pipin etter hvert misfornøyd med nærværet av kongelig makt ved siden av seg selv. Etter at Karlmann hadde trukket seg tilbake, flyktet Grifo fra sin varetekt til hertug Odilo av Bayern som var gift med Hiltrude, Pipins søster. Pipin tvang Odilo til å anerkjenne frankisk overherredømme, men han døde kort tid senere (18.01.748). Pipin invaderte Bayern og innsatte Tassilo III som hertug under frankisk overherredømme.

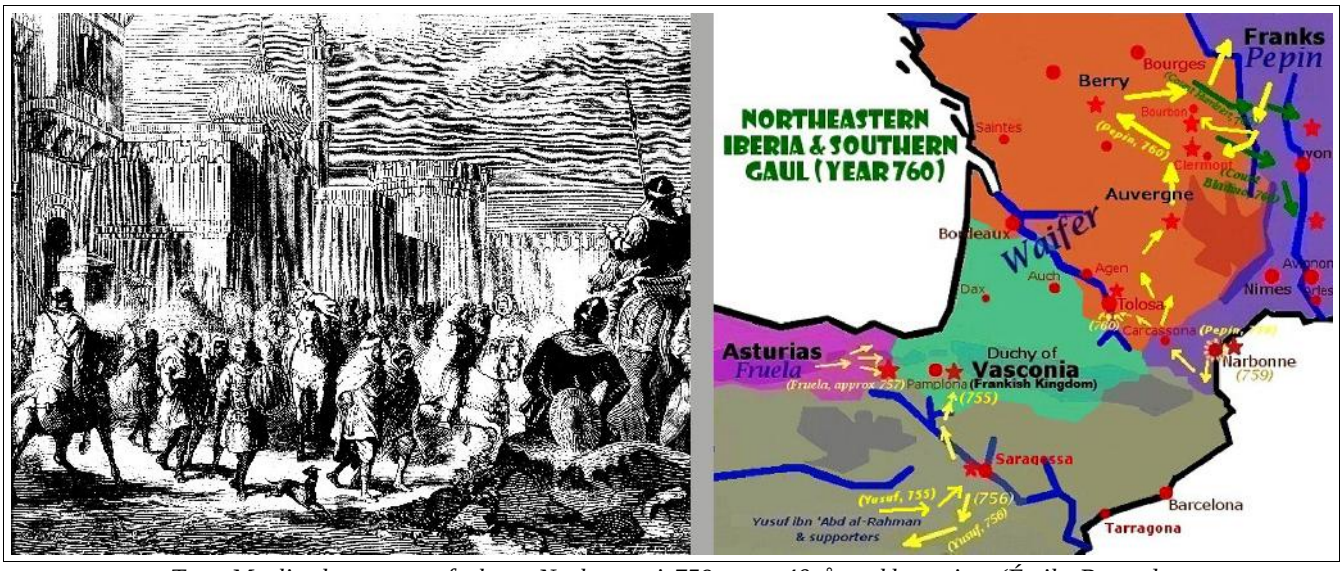
Første karolingerkonge.

Siden Pipin hadde kontroll over magnatene og faktisk hadde kongens makt, bestemte han seg for at det var på tide å gjøre det hans far aldri hadde brydd seg om a gjøre, nemlig, å gjøre karolingernes navn kongelige i loven slik det allerede var i realiteten.

Pipin spurte pave Sakarias om hvem som skulle være den kongelige herskeren: personen med tittelen konge eller personen som tok avgjørelsene til en konge. Paven var avhengig av frankernes arméer for sin uavhengighet og som beskyttelse mot langobardene siden Karl Martells dager. Pipin kontrollerte disse arméene som hans far hadde gjort, derfor var pavens svar avgjort på forhånd. Paven gikk med på at de facto-makt var viktigere enn de jure-makt.

Derved skaffet Pipin seg støtte fra paven og dempet opposisjonen mot hans hus. Han ble valgt til frankernes konge av en forsamling av frankiske ledende menn. Han hadde en stor del av arméen for hånden, i tilfelle adelen ikke skulle slutte seg til den pavelige uttalelsen. Han ble innsatt i Soissons, kanskje av Bonifatius, erkebiskop av Mainz. Imens fortsatte Grifo sitt opprør, men ble til slutt drept i slaget ved Saint-Jean-de-Maurienne i 753.

Han styrket sin makt etter at pave Stephanus II reiste hele veien til Paris for å velsigne Pipin i en prangende seremoni i Basilique Saint-Denis og gav ham tilleggstittelen "Patricius Romanorum" (romernes patrisier). Fordi forventet levealder var lav i de dager og Pipin ønsket kontinuitet for familien, velsignet paven også Pipins sønner, Karl og Karlmann.»

T. v. Muslimske tropper forlater Narbonne i 759 etter 40 års okkupasjon (Émile Bayard - Historia Desember 2010). T. h. Pipins ekspedisjon til Septimania og Aquitaine i 760 (Iñaki LL). (Wikipedia).

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Utvidelse av det frankiske riket.

Pipins første viktige handling som konge var å gå i krig mot kong Aistulf av Lombardiet, som hadde blitt "ducatus Romanus" (hertug av Rom). Etter et møte med pave Stephanus II i Ponthion, tvang Pipin Lombard-kongen til å returnere eiendom som hadde blitt beslaglagt fra kirken. Han bekreftet pavedømmet overherredømme over Ravenna og Pentapolis, den såkalte donasjonen fra Pipin, hvorved pavestatene ble opprettet og pavedømmets verdslige regjering offisielt begynte.

Omkring 752 vendte han sin oppmerksomhet mot Septimania. Den nye kongen dro sørover i et militært feltog ned Rhônedalen og mottok underkastelse av det østlige Septimania (dvs. Nîmes, Maguelone, Beziers og Agde) etter å ha sikret greve Ansemunds troskap. Den frankiske kongen fortsatte å beleire Narbonne, det viktigste "Umayyad"-festet i Septimania, men klarte ikke å ta det fra de iberiske muslimene før syv år senere i 759, da de måtte returnere til Hispania.

Aquitaine forble likevel under Waiofars Gascon-Aquitanian-styre, og utenfor Frankisk rekkevidde. Hertug Waiofar ser ut til å ha beslaglagt kirkens landområder og kanskje fordelt dem blant sine tropper. I 760, etter å ha erobret Roussillon fra muslimene og fordømt Waiofars handlinger, flyttet Pipin sine tropper til Toulouse og Albi. Her herjet han med ild og sverd det meste av Aquitaine, mens grever lojale til Waiofar som en gjengjeldelse herjet Burgund. Pipin beleiret på sin side byer og fester i Bourbon holdt av Aquitaine. Clermont, Chantelle, Bourges og Thouars, forsvart av Waiofars Gascon-tropper, ble overvunnet, tatt til fange og deportert til Nord-Frankrike med sine barn og hustruer.

I 763 avanserte Pipin lenger inn i hjertet av Waiofars domener og inntok viktige fester (Poitiers, Limoges, Angoulême, etc.), hvorpå Waiofar gikk til motangrep og krigen ble bitter. Pipin valgte å spre terror, brenne villaer, ødelegge vingårder og avfolke klostre. I 765 så den brutale taktikken ut til å lønne seg for frankerne, som slo ned motstanden i sentrale Aquitaine og herjet hele regionen. Byen Toulouse ble erobret av Pipin i 767, og det samme gjalt for Waiofars hovedstad Bordeaux.

Som et resultat så adelsmenn fra Aquitaine og gasconer utenfor Garonne ikke noe annet valg enn å godta en pro-frankisk fredsavtale i Fronsac ca. 768. Waiofar slapp unna, men ble myrdet av sine egne frustrerte tilhengere i 768.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt):

«Pipin døde 24.09.768 i Saint-Denis nær Paris og ble gravlagt sammen med sin hustru Bertrada vest foran klosterkirken, dagens katedral Saint-Denis.

Da de kongelige gravene ved Saint-Denis ble plyndet under den franske revolusjonen, ble hans grav i august 1793 åpnet og plyndret, og hans levninger gravlagt i en massegrav utenfor kirken.»

Fra norsk Wikipedia:

«Familie.

I 740 giftet Pipin seg med Bertrada av Laon, hans tremennig. Hennes far, Charibert, var sønn til Pipin av Herstals bror, Martin av Laon.

Av deres barn, ble to sønner og en datter voksne.
Karl (* 02.04.742 - † 28.01.814), kjent som Karl den Store.
Karlmann (* 751 - † 04.12.771), samkonge med Karl den Store.
Gisela (* 757 - † 810).»

Arv.

Historisk ser det ofte ut til at han er regnet som en "mindre" sønn og en "mindre" far til to store menn – Karl Martell og Karl den Store – selv om han var en stor mann etter sine egne bedrifter. Han fortsatte å bygge opp det tunge kavaleriet som hans far hadde igangsatt. Han opprettholdt den stående hæren som hans far grunnla for å beskytte riket og som dannet kjernen i hans regulære hær i krigstid. Han ikke bare opprettholdt sin fars politikk i å begrense maurerne til sine områder, men drev dem tilbake over Pyreneene da han tok Narbonne. Han fortsatte sin fars ekspansjon av den frankiske kirken – med misjon i Tyskland og Skandinavia – og infrastrukturen – "føydalismen" – som ble ryggraden i middelalderens Europa. Hans styre var riktignok ikke like strålende som det til hans far eller hans sønn, men det var historisk viktig og av stor fordel for den frankiske folk. Det kan hevdes at Pipins overtagelse av tronen og tittelen "patrisier av Roma" var forløper til hans sønns keiserlige kroning som vanligvis blir sett på som grunnleggelsen av det tysk-romerske riket. Han gjorde karolingerne "de jure", der hans far gjorde dem "de facto", det herskende dynastiet av frankerne og den fremste makten i Europa. Selv om han ikke var kjent som en stor general, var han ubeseiret i sin livstid.»[1594]

(Barn XXI:694689, Far XXIII:2778753, Mor XXIII:2778754)

Gift med neste ane.

Barn:

Karl I den Store av Franken. Født mellom 742 og 748. Død 28.01.814 i Aachen. (Se XXI:694689).

XXII:1389378 fm fm fm ff mm ff mm fm ff ff fm

Bertrada den Yngre av Laon. Dronningkonsort. Født omkring 725. Død 13.07.783 i Choisy.

Bertrada (Bertha) døde i Choisy nær Noyon. Hun ble bisatt i kirken i St. Dennis, hvor hennes gemal allerede hvilte.[1595]

T. v. Statue av Bertrada av Laon av Eugène Oudiné, en av 20 «Reines de France et Femmes illustres» i Jardin du Luxembourg, Paris. T. h. Graven til Pepin den Yngre og hans hustru, dronning Bertrada den Yngre av Laon (fransk: Berthe), i basilikaen Saint-Denis (Foto: Axel Brocke). (Wikipedia).

Fra svensk Wikipedia (oversatt):

"Bertrada av Laon, også kjent som Berta Storfot (* 725 - † 12.07.783 i Choisy-au-Bac), var en frankisk dronning, gift med Pipin den Yngre.

Hun var datter til greve Caribert av Laon († før 762) og (muligens) Bertrada av Prüm. Bertrada var farens eneste barn og arving til hans eiendommer, som gjennom henne senere ble innlemmet under den frankiske kronen. Hun giftet

1594 Wikipedia.

1595 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 107. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 61.

seg i 741 med "Maior domus" Pipin den Yngre. Ekteskapet ble imidlertid ikke ansett som lovlig og ble derfor ikke legitimert av kirken før i 749. I 751 besteg hennes mann tronen. Hun ble kronet ved sin manns side i St. Denis i Soissons 28.06.754, og ble velsignet av pave Stephanus II. Hun blir beskrevet som mild og nådig, og sies å ha utøvd innflytelse som rådgiver. Hun fulgte sin mann under hans militære felttog til Italia 754 og til Aquitaine 767 og 768. Det er kjent at hennes mann i 762 uten hell forsøkte å få pavens tillatelse til å skille seg og gifte seg med en kvinne ved navn Angla, datter av Theodrade.

I 768 døde Pipin og riket ble delt mellom Bertradas to sønner. Hun ble ved hoffet og meglet mellom sine to kongelige sønner under deres konflikter. Hun må ha gitt Karl, som hun hadde et meget godt forhold til, støtte mot Karlmann, og hennes diplomatiske evne må ha vært til stor hjelp for Karl i hans tidlige regjeringstid, da hun fungerte som hans rådgiver.

Bertrada ga 770 Karl støtte til å bortstøte Himiltrude for å gifte seg med Desiderata fra Lombardia. Selv besøkte hun Lombardia før ekteskapet, og foretok samtidig en pilegrimsreise til Roma. Men når Karl forstøtte Desiderata året etter skal Karl ha kommet i konflikt med sin mor.

Samme år, 771, inntraff også bruddet mellom hennes to sønner. Hendelsene i 771 resulterte også i et brudd mellom Karl og hans mor.

Bertrada forlot samme år hovet og trakk seg tilbake til Choisy-au-Bac, hvor Karl hadde gitt henne enkesete. Hun tilbrakte de siste årene der hvor hun døde i 783.

Hennes kallenavn – "Berta Storfot" – er ikke kjent før 1200-tallet.»

Fra tysk Wikipedia (oversatt)
«Bertrada og Pipin hadde barna:
Karl I den Store (* 742/748 - † 814).
Karlmann (* 751 - † 771), samkonge med Karl den Store.
Gisela (* 757 - † 810), fra 788 abbedisse i Chelles.
Pipin (* 759 - † 761).
Rothaid, gravlagt i klosteret St. Arnulf i Metz.
Adelheid, gravlagt i klosteret St. Arnulf i Metz.

Etter at Karl hadde avvist sin mor, forsvant Bertrada fra de keiserlige annalene. Bare tid og sted for Bertradas død og hennes gravsted kan fortsatt finnes i annalene.

Hun døde til slutt 12. eller 13. juli 783 i Pfalz Choisy-au-Bac og ble gravlagt i "Cauciaco". Noe senere ble hennes kropp brakt til "ecclesia sancti Dionysii martiris" (Den hellige martyren Dionysius kirke) i klosteret Saint-Denis og til slutt begravet ved siden av sin mann.»[1596]

(Barn XXI:694689, Far XXIII:2778755)

Gift med forrige ane.

XXII:1389379 fm fm fm ff mm ff mm fm ff ff mf

Gerold den Eldre av Vinzgau. Greve. Født mellom 725 og 730. Død omkring 799.

Fra tysk og engelsk Wikipedia (oversatt):
«Gerold I av Vinzgau (også Vintzgouw eller Anglachgau) (* 725/730 - † etter 784) var en frankisk adelsmann og omkring 777/784 greve av Kraichgau og Anglachgau.
Hans foreldrene var Agilolf (Egilolf) og Heriswinda.

Han flyttet senere til Alemannia hvor han før 754 ble gift med Imma († 789 eller 798 eller etter 784), datter til Hnabi, hertug av Alamannia.

Gjennom ekteskapet med Imma nådde Gerold den høyeste alemanniske adelen og kunne dermed styrke sin posisjon i Alemania betydelig.
Immas farfar Huoching var bror til den bayerske hertugen Odilo, noe som også ga ham tilgang til den bayerske adelen.

Deres datter, Hildegard, ble gift med kong Karl den Store i 771 og var mor til keiser Ludvig den Fromme.
Gjennom sønnene Gerold og Udalrich var han stamfar til Geroldonene og Udalrichingerne

01.07.784 dokumenterte Lorsch Codex ("Codex Laureshamensis") at Gerold og hans hustru Imma donerte omfattende eiendommer i Anglachgau, Kraichgau, Wormsgau, Lobdengau og Ufgau til Lorsch-klosteret.

Gerold døde sannsynligvis kort tid senere.»[1597]

(Barn XXI:694690)

Gift før 754 med neste ane.

1596 Wikipedia.

1597 Wikipedia.

Barn:

Hildegard av Vinzgou. Født mellom 754 og 758. Død 30.04.783 i Dudenhofen. (Se XXI:694690).

XXII:1389380 fm fm fm ff mm ff mm fm ff ff mm

Imma av Alemannia. Grevinne. Død omkring 785.

Imma levde i alle fall i 786 da hun da sammen med sin sønn, greve Gerold i Berchtoldsbaar, undertegnet et dokument i Nagold.

Muligens var hennes gemal en greve Gerold, som i 779 forekommer i Kraichgau sammen med sin hustru Imma.

Hun døde vistnok i 798.[1598]

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):
"Imma (eller Emma) († ca. 785) var datter til den allemannske hertugen Hnabi (eller Nebi) (* ca. 710 - † ca. 789) og hans hustru Hereswind.

Hun ble gift før 754 med Gerold (* ca. 725 - † ca. 799), greve av Kraichgau og Anglachgau.

Imma og Gerold hadde barna:
Gerold den Yngre († 799), markgreve av Awarenmark og prefekt av Bayern,
stamfar til Geroldonen-slekten.
Udalrich, greve av Albgau, stamfar til Udalrichingerslekten.
Hildegard (* 754/758 - † ca. 783), gift i 771 med kong Karl den Store.
Hadrian (Adrianus) (trolig) (* ca. 755 - † før 821), greve av Orléans,
far til Odo I, greve av Orléans.
Erik († 799), hertug av Friuli).

Slekten til hennes datter, Hildegard, er nedtegnet i "Vita Hiudowici" fra 800-tallet av Thegan av Trier (engelsk Wikipedia):
"Gotfridus dux genuit Huochingum, Huochingus genuit Nebi, Nebi genuit Immam, Imma vero Hiltigardem beatissimam reginam" (Hertug Gottfried fødte Huochingus, Huochingus fødte Nebi, Nebi fødte Imma og Imma Hiltigard, den mest velsignede dronningen).
Forskere har sådd tvil om at Huoching var sønn til Gotfrid, og sammenlignet far-og- sønn-paret Huoching og Hnabi med det til Hoc og Hnaef i angelsaksisk tradisjon.»[1599]

(Barn XXI:694690, Far XXIII:2778759)

Gift før 754 med forrige ane.

XXII:1394729 fm fm fm fm ff mf ff ff mf mf ff

Jimeno av Pamplona. Levde 800. Gjentakelse, se side 1085.

XXII:1395201 fm fm fm fm ff mf mf ff ff ff ff

Bermudo I Diakonen av Asturia. Konge. Født omkring 750. Død 797 i Oviedo.

Bermudo «el Diacono» (Diakonen) var konge av Asturia og Leon 788 - 791.

Han skal være sønn til Fruela av Cantabria og etterkommer til den vestgotiske konge Recared I «den Katolske» som døde i 601.

Bermudo levde i kloster da stormennene 788-790 valgte ham til konge i León, men han nedla regjeringen allerede i 791.

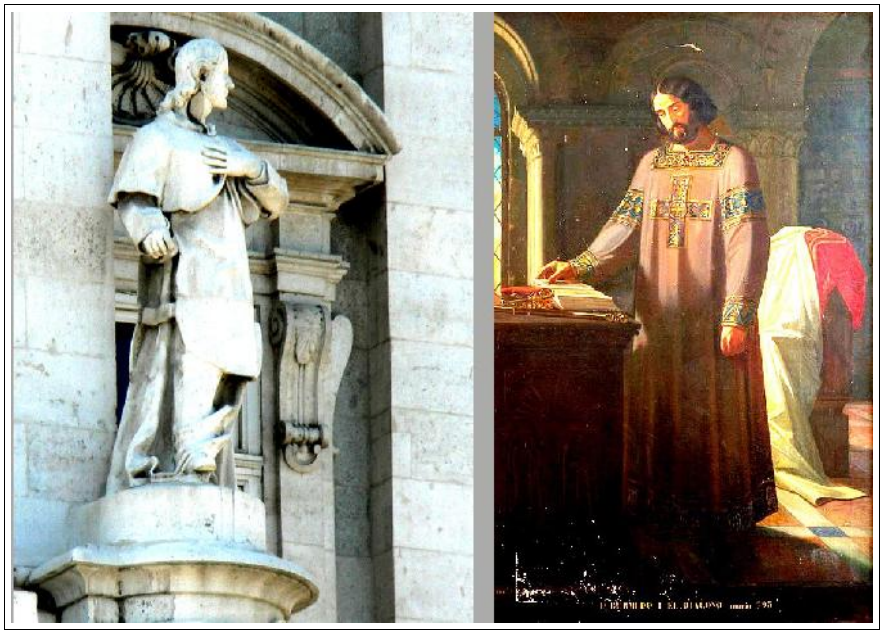
Han var gift med Nunilona av Navarra.

Bermudo døde 14. september, lenge etter 791.[1600]

1598 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen. Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 110. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 60.

1599 Wikipedia.

1600 Enciclopedia universal illustrada Evropo-Americana. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 954. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 66.

T. v. Statue av Bermudo I, diakonen, åttende konge av Asturia (788-797) i den nordlige fasaden i hovedetasjen til «Palacio Real de Madrid». T. h. Imaginært portrett av Bermudo I (Isidoro Lozano ca. 1852, «Prado Museum», Madrid) (Wikipedia).

Fra spansk Wikipedia (oversatt):
«Bermudo eller Vermudo I av Asturia, kalt diakonen (* ca. 750 - † 797 i Oviedo) var konge av Asturia fra 789 til 791.

Bermudo I er stamfar til den kongeslekt som forbinder generasjon etter generasjon frem til kong Felipe VI, den nåværende kongen av Spania. I lys av dette anser forfattere som García-Mercadal og García-Loygorri at det regjerende dynastiet i Spania er det nest eldste i verden, bak det japanske.

Bermudo var sønn til Fruela Pérez av Cantabria, bror til kong Aurelio av Asturia, nevø til Alfonso I og barnebarn til hertug Pedro av Cantabria. Han ble tildelt en kirkelig karriere av sin far.

Han ble valgt til konge av adelen i 789 for å erstatte kong Mauregato som døde av naturlige årsaker i 788, Mauregato var en uekte sønn som Alfonso I hadde med en muslimsk slave, og som hadde avsatt den forrige monarken, Alfonso II.

Under hans regjeringstid ble kongedømmet angrepet av muslimske tropper i Álava og Galicia. Etter å ha blitt beseiret av de andalusiske troppene til Hisham I i slaget i El Bierzo ved Burbia-elven, abdiserte han fra tronen i 791, da han mente at det var nødvendig med en ung leder med militær erfaring på tronen for å møte de muslimske angrepene.

Etter abdikasjonen vendte han tilbake til sin geistlige posisjon og bodde ved hovet til sin etterfølger Alfonso II som gjenvant kronen, og hvor han døde en naturlig død i 797. Han gikk inn i historien som en sjenerøs, storsinnet og opplyst konge.

Han etterlot seg en sønn med en anonym hustru som senere regjerte som Ramiro I,»[1601]

(Barn XXI:697601, Far XXIII:2790401)

Gift

Barn:

Ramiro I av Asturia. Født omkring 790. Død 01.02.850 ved Oviedo. (Se XXI:697601).

XXII:1397781 fm fm fm fm fm fm ff ff fm fm ff

Karl I den Store av Franken. Født mellom 742 og 748. Død 28.01.814 i Aachen. Gjentakelse, se side 1127.

XXII:1397782 fm fm fm fm fm fm ff ff fm fm fm

Hildegard av Vinzgou. Født mellom 754 og 758. Død 30.04.783 i Dudenhofen. Gjentakelse, se side 1135.

XXII:1397783 fm fm fm fm fm fm ff ff fm fm mf

Welf I av Altdorf. Født omkring 776. Død omkring 825. Gjentakelse, se side 1137.

1601 Wikipedia.

XXII:1397784 fm fm fm fm fm fm ff ff fm fm mm

Heilwig av Bayern. Født omkring 778. Død 19.04.843. Gjentakelse, se side 1141.

XXII:1397785 fm fm fm fm fm fm ff ff fm mf ff

Suppo I av Spoleto. Greve, hertug. Død 05.03.824.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Suppo I (eller Suppone) († 05.03.824) var en frankisk adelsmann som hadde landområder i "Regnum Italicum" i begynnelsen av 800-tallet.

I 817 ble han greve av Brescia, Parma, Piacenza, Modena og Bergamo. Han ble også "missus dominicus" (utsending for herskeren) for Italia, sammen med biskopen Ratald av Brescia.
I 818 var han med på å slå ned opprøret til Bernard av Italia mot keiseren, Ludvig den Fromme.

I 822, etter hertug Winiges abdikasjonen og død, ble Suppo innsatt som hertug av Spoleto av den takknemlige keiseren, og han overførte Brescia til sønnen Mauring.

Suppo hadde sannsynligvis en lombardisk hustru da hans andre sønn het Adelchis.

Suppo hadde to sønner:
Maurigu († 824), hertug av Spoleto, far til hertug Suppo II (III) av Spoleto († 879).
Adelchis II († ca. 861), hertug av Spoleto fra 824, far til greve Suppo II av Spoleto (* 835 - † 885).

Suppos død ble nedtegnet av Einhard og Spoleto ble overlatt til Adelard, som døde fem måneder senere, hvoretter hertugdømmet ble gitt til Suppos sønn, Mauring.»[1602]

(Barn XXI:698893)

Gift

Barn:

Adelchis I av Spoleto. Død omkring 861. (Se XXI:698893).

XXII:1397963 fm fm fm fm fm fm ff mm ff mf mf

Ingram av Hesbaye. Greve. Født omkring 750. Død 818.

Greve Ingram var far til Irmengard, gift med keiser Ludvig den Fromme av Franken.[1603]

Fra tysk Wikipedia (oversatt):
«Ingram (Enguerrand) av Hesbaye (Hespengau) (* ca. 750 - † 818) var en frankisk adelsmann og greve av Hesbaye på slutten av det 8. århundre. Han er best kjent som far til keiserinne Irmingard av Hesbaye, Ludvig den Frommes første hustru.

Ikke mye er kjent om hans liv, mer om hans opphav.
Ingram kommer fra en adelig familie i Hesbaye nær Liège. Han var nevø til Chrodegang, biskop av Metz (* ca. 715 - † 766) og dermed barnebarn til Chrodegangs foreldre Sigramn og Landrada.
Landrada er på sin side registrert som søster til robertianeren greve Cancor († 771), og dermed datter til Robert I (bevitnet 722/757 - † før 764), "hertug" av Hesbye og greve av Oberrheingau og Wormsgau.

Det ser ut til bare å være én primærkilde som direkte nevner Ingram.
I en middelaldersk livshistorie om keiser Ludvig den Fromme av Thegan av Trier, sies Ludvigs hustru, Irmengard, å være datter til den adelige hertugen "Ingorammus" som var sønn til en bror til "Hruotgangi sancti pontificis".[Dette antas å referere til St. Chrodegang, biskopen av Metz].
Chrodegang ble på sin side navngitt i en middelalderkilde med adelige foreldre fra "Hasbania" (Hesbaye).

Imidlertid skaper denne tilhørigheten kronologiske problemer:
Irmengard (* 775/780 - † 818), hvis far var
Ingram (* ca. 750 - † 818), hvis onkel var
Chrodegang (* ca. 715 - † 766), hvis foreldre var
Sigramn og Landrada, Landradas far var
Robert (bevitnet 722/757 - † før 764).

Robert tilhører imidlertid mer sannsynlig samme generasjon som Chrodegang og kan derfor neppe kan være hans morfar!

Alternativt foreslår Schwennicke en annen filiation, der Robert blir erstattet av sin farfar "Chrodobertus" (Robert), som er kjent fra 653 til 678, men som allerede er enkemann i år 678. Med mindre et annet ekteskap er postulert,

---

1602 Wikipedia.

1603 Erich Brandenburg: Die Nachkommen Karls des Grossen, Leipzig 1935. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 115. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 60.

ville Landrada vært omkring 40 år eller eldre da Chrodegang ble født, noe som igjen virker tvilsomt av biologiske årsaker.'[1604]

(Barn XXI:698982)

Gift

Barn:

Irmengard av Hesbaye. Født omkring 778. Død 03.10.818. (Se XXI:698982).

XXII:1410705 fm fm fm mf ff fm mf mf fm ff ff

Egbert av Wessex. Konge. Født mellom 771 og 775. Død 839.

Konge av Wessex og Kent 802 - 839.

Egbert var etterkommer til vestsaksernes høvding Cerdic.

Han ble som ung jaget av kong Offa av Mercia og oppholdt seg i flere år hos Karl «den Store». Egbert kom ca. 802 tilbake til England og ble konge.

Kongen av Mercia gjorde et innfall i 825, men led nederlag. Deretter undertvang Egbert seg Kent, Sussex og Essex. Østanglerne underkastet seg også, og Mercia og Northumberland måtte i 829 anerkjenne ham som overherre. Dette år betegnes som de syv rikers forening.

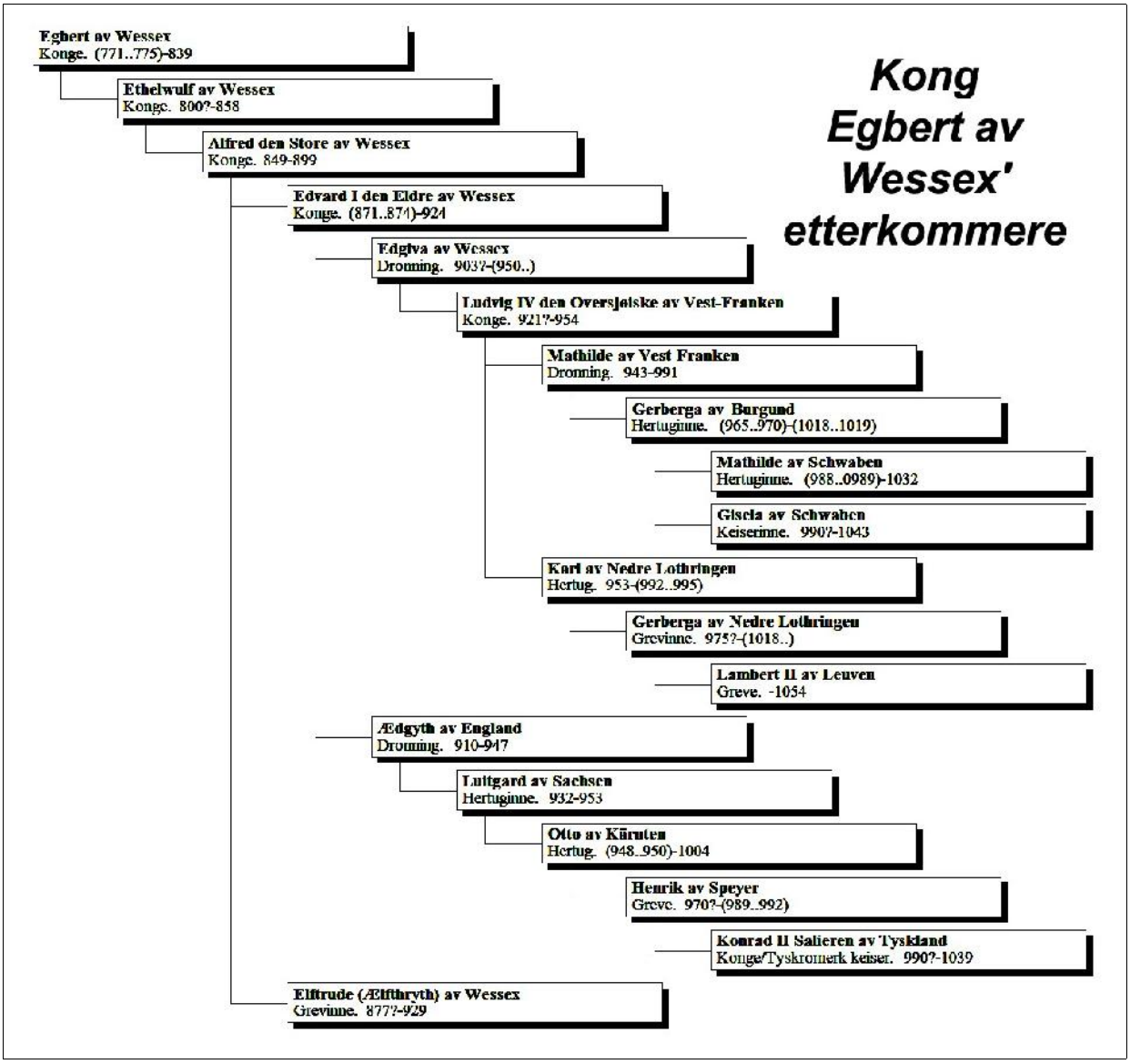
Egbert var gift med Redburh (Redburgia).

De saksiske germanerne kom fra Sachsen i Tyskland ved slutten av 400-tallet og fordrev de keltiske brittene. Slekten skal visstnok kunne føre sine aner tilbake til Odin (Woden)! England ble oppdelt i kongerikene Northumbria, East Anglia, Mercia, Essex, Sussex, Wessex og Kent. På 600-tallet hadde Northumbria den ledende stillingen i England, mens Mercia dominerte på 700-tallet.

Wessexslekten var konger av Wessex og Kent fra 519 til 927 og konger av England fra 927 til 1013 og fra 1042 til 1066. Etter et kort mellomspill med kong Harald Godwinson ble England erobret av Vilhelm «Erobreren».[1605]

1604 Wikipedia.

1605 Dictionary of National Biography. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 219. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 8-9, 103.

Fra norsk Wikipedia:

«Egbert (* 771/775 - † 839), også omtalt som Ecgberht, Ecgbert, eller Ecgbriht, var konge av Wessex fra 802 og til sin død i 839. Hans far var Ælhmund av Kent. På 780-tallet var Egbert tvunget til landflyktighet av Offa av Mercia og Beorhtric av Wessex, men da sistnevnte døde i 802 kom Egbert tilbake og tok tronen.

Lite er kjent de første 20 årene av Egberts styre, men det er antatt at han var i stand til å opprettholde Wessexs uavhengighet mot kongeriket Mercia, som på den tide var den dominerende makten over de andre engelske rikene i sørlige England. I 825 beseiret Egbert i slaget ved Ellandun sin motstander Beornwulf av Mercia. Det gjorde slutt på Mercias overherredømme og Egbert tok kontroll over Mercias besittelser i sørøstlige England. I 829 beseiret han Wiglaf av Mercia og fordrev ham fra hans kongerike. For en kort tid styrte han Mercia direkte. Senere det samme året tok Egbert imot underkastelsen til den northumbriske kongen ved Dore. Den angelsaksiske krønike har etterpå beskrevet Egbert som en "bretwalda", det vil si "hersker av Britannia".

Egbert greide ikke å opprettholde denne dominerende posisjonen, og i løpet av et år fikk Wiglaf tilbake herredømmet over tronen. Wessex beholdt kontrollen over Kent, Sussex, og Surrey; disse tre områdene ble gitt til Egberts sønn Æthelwulf som styrte som en underkonge av Egbert. Da Egbert døde i 839 ble han etterfulgt av Æthelwulf. De sørøstlige kongerikene ble til sist absorbert i kongeriket Wessex etter Æthelwulfs død i 858.

Familie.

Det er usikkerhet om Egberts opphav. De eldste versjonene av Den angelsaksiske krønike, Parker-krøniken, begynner med et genealogisk forord som sporer opphavet til Egberts Æthelwulf bakover gjennom Egbert, Ælhmund (antatt å være Ælhmund av Kent), og ellers ukjente Eoppa og Eafa til Ingild, bror av kong Ine av Wessex, som abdiserte fra tronen i 726. Den fortsetter tilbake til Cerdic, grunnleggeren av huset Wessex. Egbert avstamming fra Ingild ble akseptert av historikeren Frank Stenton, men ikke den eldre genealogi tilbake til Cerdic. Heather Edwards i hennes artikkel i Online Dictionary of National Biography argumenterer at han hadde opphav i Kent, og den vestsaksiske avstammingen kan ha bli fabrikkert i løpet av hans tid som konge for å gi ham legitimitet. Rory Naismith betrakter et opphav i Kent som usannsynlig, og at det er mer sannsynlig at "Egbert kom fra god vestsaksisk kongelig familie."

Navnet til Egberts hustru er ikke kjent. En krønike fra 1400-tallet som nå er oppbevart ved Universitetet i Oxford navngir henne som Redburga. Hun var etter sigende en slektning av Karl den store som Egbert giftet seg med da han

var forvist, men dette er avvist av historikerne grunnet krønikens sene datering. Det er antatt at han hadde en halvsøster ved navn Alburga, senere anerkjent som en helgen for hennes grunnleggelse av klosteret Wilton Abbey. Hun var gift med Wulfstan, ealdorman av Wiltshire, og ved hans død i 802 ble hun nonne, abbedisse av Wilton Abbey.

Politisk kontekst og tidlig liv.

Offa av Mercia, som styrte fra 757 til 796, var den dominerende makten i angelsaksiske England i den andre halvdelen av 700-tallet. Forholdet mellom Offa og Cynewulf, som var konge av Wessex fra 757 til 786, er ikke godt dokumentert, men det synes rimelig at Cynewulf hadde en form for uavhengighet fra Mercias overherredømme. Bevis på forholdet mellom kongene kan komme fra chartere, som var dokumenter som bevilget land til tilhengere eller geistlige, og som ble bevitnet av kongene som hadde makt til å tildele land. I en del tilfeller opptrer en konge på et charter som en "subregulus", eller underkonge, noe som gjør det klart at han hadde en overherre. Cynewulf opptrer som "konge av vestsakserne" på et charter til Offa i 772; og han ble beseiret av Offa i et slag i 779 ved Bensington, men det er ingenting annet som antyder at Cynewulf ikke var sin egen herre, og at han er ikke kjent for å ha anerkjent Offa som en overherre. Offa hadde innflytelse i sørøstlige delen av landet: et charter fra 764 viser ham i selskap med Heahberht av Kent, noe som antyder at Offas innflytelse hjalp til å plassere Heahberht på tronen. Utstrekningen av Offas kontroll over Kent mellom 765 og 776 er et diskusjonsemne blant historikere, men fra 776 og fram til 784 synes det som om kongene i Kent hadde betydelig uavhengighet fra Mercia.

En annen med samme navn, Egbert II av Kent, som styrte i dette kongeriket gjennom hele 770-tallet; er nevnt siste gang i 779 i et charter som bevilget land ved Rochester. I 784 opptrer en ny konge av Kent, Ælhmund av Kent, i Den angelsaksiske krønike. I henhold til et notat i margen var "denne kong Ælhmund Egberts far, Egbert var Æthelwulfs far". Dette er antatt av det genealogiske forordet fra A-teksten av krøniken, som oppgir navnet på Egberts far som Ælhmund uten ytterligere detaljer. Forordet er antagelig datert til slutten av 800-tallet; margnotatet er på F-teksten av krøniken, hvilket er en versjon fra Kent fra rundt 1100.

Ælhmund synes ikke å ha overlevd lenge i makten: det er ingen nedtegnelser av hans aktiviteter etter 784. Det er imidlertid bevis på Offas dominans over Kent i løpet av slutten av 780-tallet, med hans mål av tilsynelatende overherredømme til rent ut overtagelse av kongeriket. Han har blitt beskrevet som "rival, ikke overherre, av kongene i Kent". Det er mulig at den unge Egbert flyktet til Wessex i 785 eller der omkring; det er megetsigende at Krøniken i et senere oppslag nevner at Beorhtric, Cynewulfs etterfølger, hjalp Offa i å sende Egbert i landflyktighet.

Cynewulf ble myrdet i 786. Hans etterfølger ble utfordret av Egbert, men han ble beseiret av Beorhtric, kanskje med støtte fra Offa. Den angelsaksiske krønike nedtegnet at Egbert tilbrakte tre år i Frankerriket før han ble konge, forvist av Beorhtric og Offa. Teksten sier "iii" for tre, men det kan ha vært en skriverfeil, og den korrekte lesningen vil være "xiii", det vil si tretten år. Beorhtrics styre varte i seksten år, og ikke tretten; og alle bevarte tekster av Krøniken enes om "iii", men mange moderne redegjørelser antar at Egbert tilbrakte minst tretten år i Frankerriket. Det krever antagelsen at feilen i transkripsjonen er vanlig for alle manuskripter av Krøniken; mange historikere har valgt denne antagelsen, men andre har avvist den helt, gitt kildenes konsistens. I uansett tilfelle ble Egbert antagelig forvist i 789 da Beorhtric, hans rival, ble gift med datteren til Offa av Mercia.

På den tiden da Egbert var i landsforvisning var Frankerriket syrt av Karl den Store som hadde innflytelse i Northumbria og det er kjent at han støttet Offas fiender i sør. En annen landsforvist angelsakser i Frankerriket på denne tiden var Odberht, en prest. Det er bortimot helt sikkert at denne Odberht kan identifiseres med Ædberht, som senere ble konge av Kent. I henhold til en senere krøniker, William av Malmesbury, lærte Egbert kunsten å styre et land i løpet av hans tid i Gallia.

Tidlig styre.

Beorhtrics avhengighet av Merica fortsatte inn i styret til Cenwulf, som ble konge av Mercia noen få måneder etter Offas død. Beorhtric døde i 802, og Egbert kom på tronen i Wessex med antagelig støtte fra Karl den Store, og kanskje også ved pavedømmet. Folket i Mercia fortsatte å motsette seg Egbert: på dagen da han tiltrådte tronen ble han angrepet av Hwicce (som opprinnelig hadde utgjort et adskilt kongerike, men som på denne tiden var en del av Mericia), under lederskapet til deres ealdorman, Æthelmund. Han ble møtt av Weohstan, en ealdorman fra Wessex med menn fra Wiltshire: i henhold til en kilde fra 1400-tallet hadde Weohstan giftet seg med Alburga, søster av Egbert, og var således Egberts svoger. Mennene fra Hwicce ble beseiret, men både Weohstan og Æthelmund ble drept i slaget. Ingenting mer er nedtegnet om Egberts forhold til Merica for de neste tjue årene etter dette slaget. Det synes sannsynlig at Egbert ikke hadde noen større innflytelse utenfor sine grenser, men det er på den annen side heller ingen bevis på at han noen gang underkastet seg Cenwulf som sin overherre. Cenwulf hadde derimot overherredømme over resten av sørlige England, men i Cenwulfs chartere er tittelen "overherre av sørlige England" benyttet, kanskje som en konsekvens av at kongeriket Wessex var uavhengig.

I 815 nedtegnet Den angelsaksiske krønike at Egbert hadde herjet alle områdene til det gjenværende britonske kongeriket Dumnonia, kjent for forfatteren av Krøniken som vestwalisisk; deres kongerike var omtrent tilsvarende med hva som i dag er Cornwall. Ti år senere indikerte et charter datert 19.08.825 at Egbert drev krig mot Dumnonia; denne gangen kan det ha vært tilknyttet et slag nedtegnet i Krøniken ved Gafulford i 823 mellom menn fra Devon og britonere fra Cornwall.»

Kart av England under Egberts styre (Wikipedia).

«Slaget ved Ellendun.

Det var også i 825 at et av de viktigste slagene i angelsaksisk historie skjedde da Egbert beseiret Beornwulf av Mercia i slaget ved Ellendun (dagens Wroughton, i nærheten av Swindon). Slaget markerte slutten på Mericias overherredømme av sørlige England. Krøniken forteller hvordan han fulgte opp sin seier: "Deretter sendte han sin sønn Æthelwulf fra hæren, og Ælhstan, hans biskop, og Wulfheard, has ealdorman, til Kent med en stor tropp." Æthelwulf fordrev Baldred, kongen av Kent nordover over Thamsen, og i henhold til Krøniken underkastet mennene i Kent, Essex, Surrey og Sussex alle til Æthelwulf ettersom "tidligere hadde de på galt vis blitt tvunget vekk fra hans slektninger". Dette kan referere til Offas innblanding i Kent på den tiden da Egberts far Ælhmund ble konge; om så, krønikerens bemerkning kan også indikere at Ælhmund hadde forbindelser andre steder i sørøstlige England.

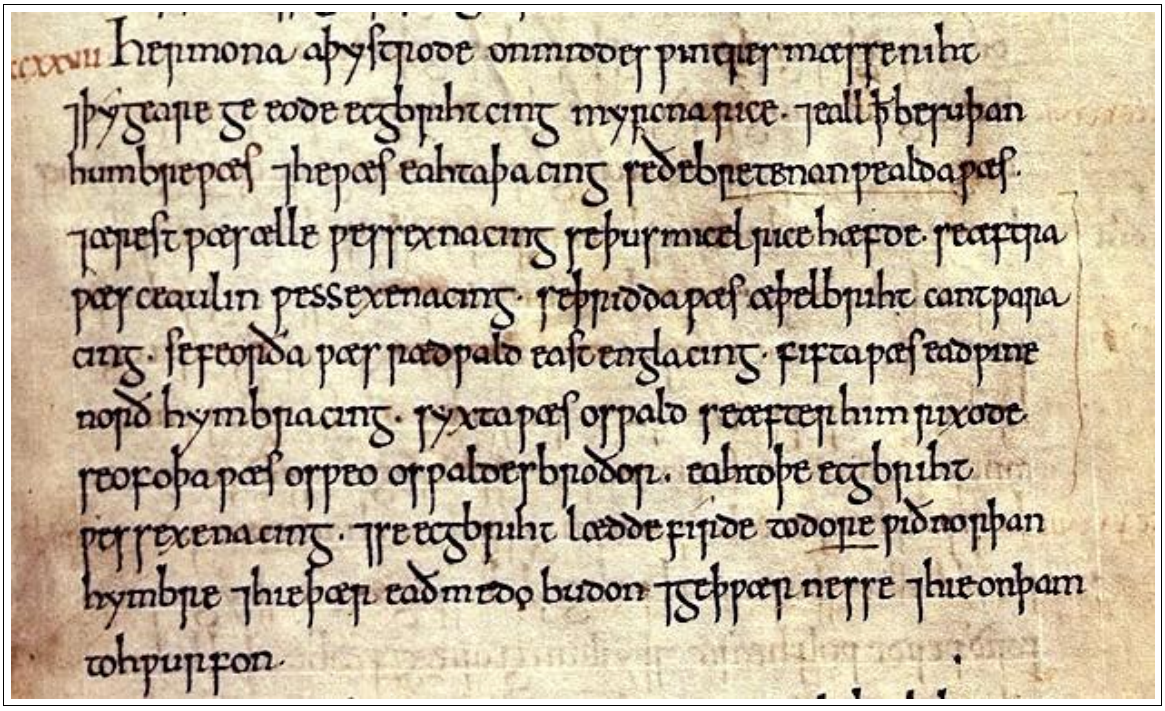
Krønikens versjon av hendelsene får det til å synes som om Baldred ble fordrevet ut kort tid før slaget, men det var antagelig ikke tilfelle. Et dokument fra Kent som er blitt bevart gir datoen mars 826 som det tredje året til styret til Beornwulf. Av den grunn er det sannsynlig at Beornwulf fortsatt hadde autoritet i Kent på denne tiden som Baldreds overherre; av den grunn var Baldred mest synlig fortsatt ved makten. I Essex forviste Egbert dennes konge Sigered, skjønt datoen er ukjent. Det kan ha vært forsinket fram til 829, ettersom en senere krøniker har knyttet forvisningen til en krigskampanje som Egbert hadde i dette året mot Mercia.

Den angelsaksiske krønike nevner ikke hvem som var den angripende part ved Ellendun, men en nyere historie forsikrer at Beornwulf bortimot helt sikkert var den som angrep. I henhold til dette synet kan Beornwulf ha forsøkt å dra fordeler av Wessexs krig i Dumnonia sommeren 825. Beornwulfs motivasjon for å angripe kan a vært trusselen av uro eller ustabilitet i sørøst: den dynastiske forbindelsene med Kent gjorde Wessex til en trussel til Mercias dominans.

Konsekvensene av Ellendun gikk utover det umiddelbare tapet av Mercias makt i sørøst. I henhold til Krøniken ba East Anglia om Egberts beskyttelse mot Mercia det samme året, 825, skjønt det er mulig det var året at anmodningen kom. I 826 invaderte Beornwulf riket East Anglia, antagelig for å gjenopprette sitt overherredømme. Han ble drept i dette forsøket. Imidlertid invaderte hans etterfølger, Ludeca, dette landet på nytt i 827, tilsynelatende av samme årsak. Det kan være at Mercia håpet på støtte fra Kent: det er en del grunner til å anta at Wulfred, erkebiskop av Canterbury, kan ha vært misfornøyd med styret til Wessex da Egbert hadde sluttet med Wulfreds valuta og begynt å prege sine egne mynter ved Rochester og Canterbury, og det er kjent at Egbert tok eiendom som tilhørte Canterbury. Resultatet i East Anglia ble en katastrofe for Mercia som bekreftet Wessex makt i sørøst.

Mercias nederlag.

I 829 samlet Egbert hæren og invaderte Mercia og fordrev Wiglaf, kongen i Merica, i landflyktighet. Denne seieren ga Egbert kontroll over myntverkstedet i London, og han utstedte egne mynter som konge av Mercia. Det var etter denne seieren at den vestsaksiske skriveren beskrev ham som en "bretwalda" i bokstavelig betydning "bred hersker", forstått som "hersker av Britannia", i et kjent avsnitt av Den angelsaksiske krønike.»

Oppslag for året 827 i C-teksten av Den angelsaksiske krønike som omtaler «de bretwaldas» (Wikipedia).

«I norsk oversettelse:
"Og det samme året erobret kong Egbert kongeriket Merica, og alt som var sør om [elven] Humber, og han var den åttende kongen som var bretwalda".

De forgående bretwaldaer er også navngitt av Krøniken, og som oppgir de samme sju navnene som Beda den ærverdige listet, begynnende med Ælle av Sussex og slutter med Oswiu av Northumbria. Listen er ofte antatt å ikke være fullstendig og at den utelater en del framtredende konger fra Mercia som Penda og Offa. Den nøyaktige betydningen av tittelen "bretwalda" har vært mye diskutert; det har blitt beskrevet som "et begrep av panegyrisk poesi", men det er også bevis på at det innebar en særskilt rolle som hærfører.

Senere i 829, i henhold til Den angelsaksiske krønike, mottok Egbert underkastelse av folket i Northumbria ved Dore (dette stedet er i dag en forstad til Sheffield). Kongen av Northumbria var antagelig Ænred. I henhold til en senere krøniker, Roger av Wendover, hadde Egbert invadert Northumbria og plyndret det før Ænred underkastet seg: "Da Ænred hadde tatt alle sørlige kongeriker, ledet han en stor hær inn i Northumbria, og herjet denne provinsen med hard plyndring og tvang kong Ænred å betale tributt." Roger av Wendover er kjent for å ha benyttet seg av northumbriske annaler i sin versjon; Den angelsaksiske krøniken nevner ikke disse hendelsene. Imidlertid har det blitt stilt spørsmål ved formen for Ænreds underkastelse; en historiker har forslått at det mer sannsynlig at møtet ved Dore representerte en felles anerkjennelse av overherredømme.

I 830 ledet Egbert en vellykket militær ekspedisjon mot waliserne, bortimot sikkert med den hensikt å presse igjennom innflytelsen til Wessex inn i walisiske land som tidligere hadde vært innenfor Mercias interesseområde. Det markerte høydepunktet for Egberts innflytelse.»

T. v. Miniatyr av Egbert av Wessex i en kongelig genealogi fra 1200-tallet. T. h. Mynt preget av kong Egbert. (Wikipedia).

«Redusert Innflytelse ettter 829.

I 830 fikk Mercia tilbake sin uavhengighet under Wiglaf. Den angelsaksiske krønike sier at Wiglag "ervervet kongedømmet Mercia igjen", men den mest sannsynlige forklaringen er at dette var et resultat av at Marcia gjorde opprør mot overherredømmet til Wessex.

Egberts dominans over sørlige England kom til sin slutt da Wiglaf fikk makten i Mercia. Wiglafs tiltredelse er fulgt av bevis på hans uavhengighet fra Wessex. Chartere indikerer at Wiglaf hadde autoritet i Middlesex og Berkshire, og i et charter fra 836 benyttet Wiglaf frasen "mine biskoper, ducer, og magistrater" for å beskrive en gruppe som omfattet elleve biskoper fra erkebispesetet Canterbury, inkludert biskoper fra seter innenfor vestsaksiske områder. Det er betydningsfullt at Wiglaf kunne sammenkalle en slik gruppe av framtredende menn; vestsakserne, selv om de var i stand til å gjøre det, sammenkalte ingen tilsvarende møter. Wiglaf kan også ha ført Essex tilbake inn under Mercias innflytelse i løpet av de årene da han tok tronen. I East Anglia preget Æthelstan mynter, muligens så tidlig som 827, men mer sannsynlig etter en gang rundt 830 da Egbert innflytelse og dominans var redusert etter at Wiglaf hadde blitt konge i Mercia. Denne demonstrasjonen på East Anglias selvstendighet er ikke overraskende da det var Æthelstan som antagelig var ansvarlig for å ha beseiret og drept både Beornwulf og Ludeca.

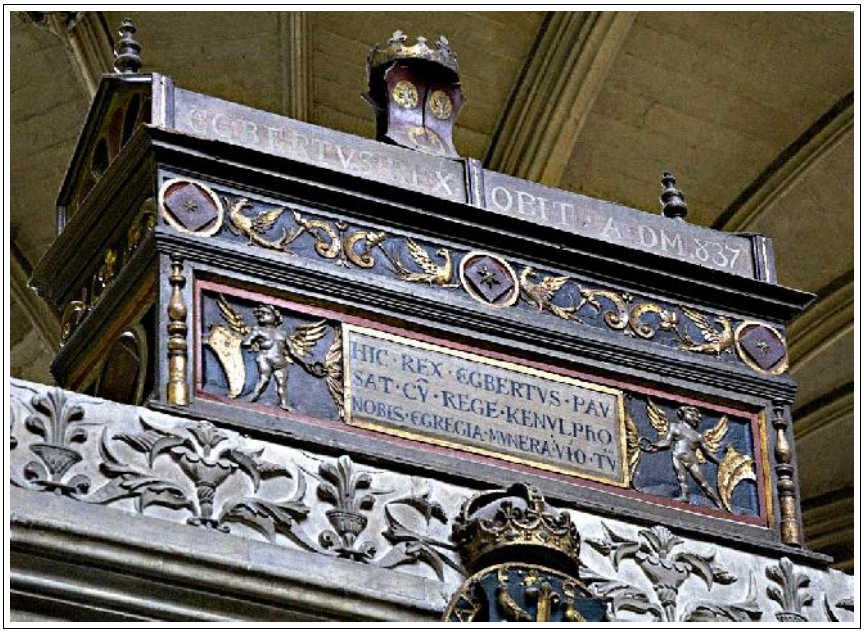
Både Wessex' raske vekst til makt på slutten av 820-tallet, og den påfølgende svikten i å beholde denne dominerende posisjonen, har blitt undersøkt av historikere som så etter underliggende årsaker. En trolig forklaring for hendelsene i disse årene er at Wessex' framgang til en viss grad var avhengig av støtte fra frankerne. Frankerriket støttet Eardwulf da han gjenvant tronen i Northumbria i 808, det er derfor plausibelt at de også støttet Egbert tiltredelse i 802. Ved påsken 839, ikke lenge før Egbert døde, var han i kontakt med Ludvig den Fromme, sønn av Karl den Store, for å sikre en trygg reise til Roma. Herav synes et vedvarende forhold til frankerne å ha vært en del av politikken til angelsakserne i sørlige England i løpet av den første halvdelen av 800-tallet.

Støtte fra karolingerne i Frankerriket kan ha vært en av faktorene som hjalp Egbert til å oppnå militær suksess på slutten av 820-tallet. Imidlertid fikk det rhinske og frankiske kommersielle nettverket et sammenbrudd en gang på 820- eller 830-tallet, og i tillegg brøt et opprør mot Ludvig den Fromme ut i februar 830, den første av en rekke indre konflikter som varte det meste av 830-tallet og utover. Disse distraksjonene kan ha forhindret Ludvig fra å støtte Egbert. I dette synet kan tilbaketrekningen av frankisk innflytelse ha etterlatt East Anglia, Mercia og Wessex til å finne en maktbalanse som ikke var avhengig av utlandsk støtte.

Til tross for tap av dominans endret Egberts militære suksess fullstendig det politiske landskapet i angelsaksiske England. Wessex fikk kontroll over de sørøstlige kongerikene, med mulig unntak av Essex, og Mercia greide ikke å få kontroll over East Anglia. Egberts seire markerte slutten på den uavhengige eksistensen til kongerikene Kent og Sussex. De erobrede områdene ble administrert som et underkongerike for en tid, inkludert Surrey og muligens Essex. Selv om Æthelwulf var en underkonge av Egbert er det klart at han opprettholdt sin egen kongelige husholdning som han reiste med rundt om i sitt kongerike. Chartere utstedt i Kent beskrev Egbert og Æthelwulf som "konger av vestsakserne og også av folket i Kent". Da Æthelwulf døde i 858 gjorde hans testamente, hvor han etterlot Wessex til en sønn og det sørøstlige kongeriket til en annen, at det var ikke før etter 858 at kongerikene ble helt og holdent integrert. Mercia forble imidlertid en trussel; Egberts sønn Æthelwulf, etablert som konge av Kent, ga eiendommer til kristkirken i Canterbury, antagelig som mottiltak fra den innflytelsen som Mercia kunne ha hatt der.

I sørvest ble Egbert beseiret i 836 ved Carhampton av danene, men i 838 vant han et slag mot dem og deres allierte i vestwaliserne i slaget ved Hingston Down i Cornwall. Kongeslekten i Dumnonia fortsatte etter denne tiden, men det er denne datoen hvor uavhengigheten til en av de siste britonske kongerikene kan bli betraktet som avsluttet. Detaljene i den angelsaksiske ekspansjonen inn i Cornwall er meget svakt nedtegnet, men en del bevis kan bli lest i stedsnavn. Elven Ottery, som flyter øst inn i Tamar i nærheten av Launceston, synes å ha vært en grense: sør for

Ottery er stedsnavnene hovedsakelig korniske mens de i nord for grensen er tungt influert av angelsaksiske nykommere.»

Forseggjort likkiste fra 1500-tallet, en i en rekke satt opp av biskop Richard Foxe i Winchesterkatedralen, og som hevdes å inneholde Egberts levninger. (Wikipedia).

«Etterfølgelse.

Ved et råd ved Kingston upon Thames i 838 overdro Egbert og Æthelwulf land til bispedømmene ved Winchester og Canterbury i gjenytelse for støtte til Æthelwulfs krav på tronen. Erkebiskopen av Canterbury, Ceolnoth, aksepterte også Egbert og Æthelwulf som herre og beskytter av klostrene under Ceolnoths kontroll. Disse avtalene, sammen med et senere charter hvor Æthelwulf bekreftet kirkens privilegier, antyder at kirken hadde anerkjent at Wessex var en politisk makt som måtte forholdes til. Geistlige vigslet kongen ved kroningsseremoniene og hjalp til med å skrive testamentet som spesifiserte kongens arving; deres støtte hadde reell verdi i å etablere vestsaksisk kontroll og ga en rolig overgang til Egberts slekt. Både nedtegnelsene av rådet ved Kingston og et annet charter det samme året hadde samme ordvalg: betingelsen for tildelingen av land er at "vi, oss selv, og vår arvinger skal alltid heretter ha solid og ubrytelige vennskap fra erkebiskop Ceolnoth og hans menighet ved kristkirken."

Selv om det ikke er kjent om det var noen andre som gjorde krav på tronen, er det likevel sannsynlig at det fantes andre overlevende etterkommere etter Cerdic (den antatte stamfar til alle kongene i Wessex) som kunne ha tevlet om makten i riket. Egbert døde i 839, og hans testamente, i henhold til redegjørelsen av det som er bevart i testamentet til hans sønnesønn, Alfred den Store, etterlot land til kun mannlige medlemmer av sin familie slik at eiendommer ikke gikk tapt ved ekteskap. Egberts rikdommer, anskaffet ved erobring, var uten tvil en årsak til hans evne til å kjøpe seg støtte fra kirken i sørøstlige England; vektleggingen av velstand i hans testamente indikerer at han forsto viktigheten av personlig rikdom for en konge. Kongedømmet Wessex hadde jevnlig blitt utfordret av ulike grener av den kongelige slekt, og det er en bemerkelsesverdig prestasjon av Egbert at han sikret sønnen Æthelwulf en etterfølgelse uten vanskeligheter. I tillegg hadde sønnen allerede erfaring som konge i underkongeriket som ble opprettet fra Egberts sørøstlige erobringer.

Egbert ble gravlagt i Winchester hvor hans sønn Æthelwulf, hans sønnesønn Alfred, og hans sønnesønns sønn Edvard den Eldre også er gravlagt. I løpet av 800-tallet begynte Winchester å vise tegn på urbanisering, og det er sannsynlig ved at kongene av Wessex holdt byen høyt i aktelse ved at de alle ble gravlagt her.»[1606]

(Barn XXI:705353)

Gift

Barn:

Ethelwulf av Wessex. Født omkring 800. Død 13.01.858. (Se XXI:705353).

Generasjon XXIII

XXIII:2774881 fm fm fm ff mf mf mm mf mm ff ff f

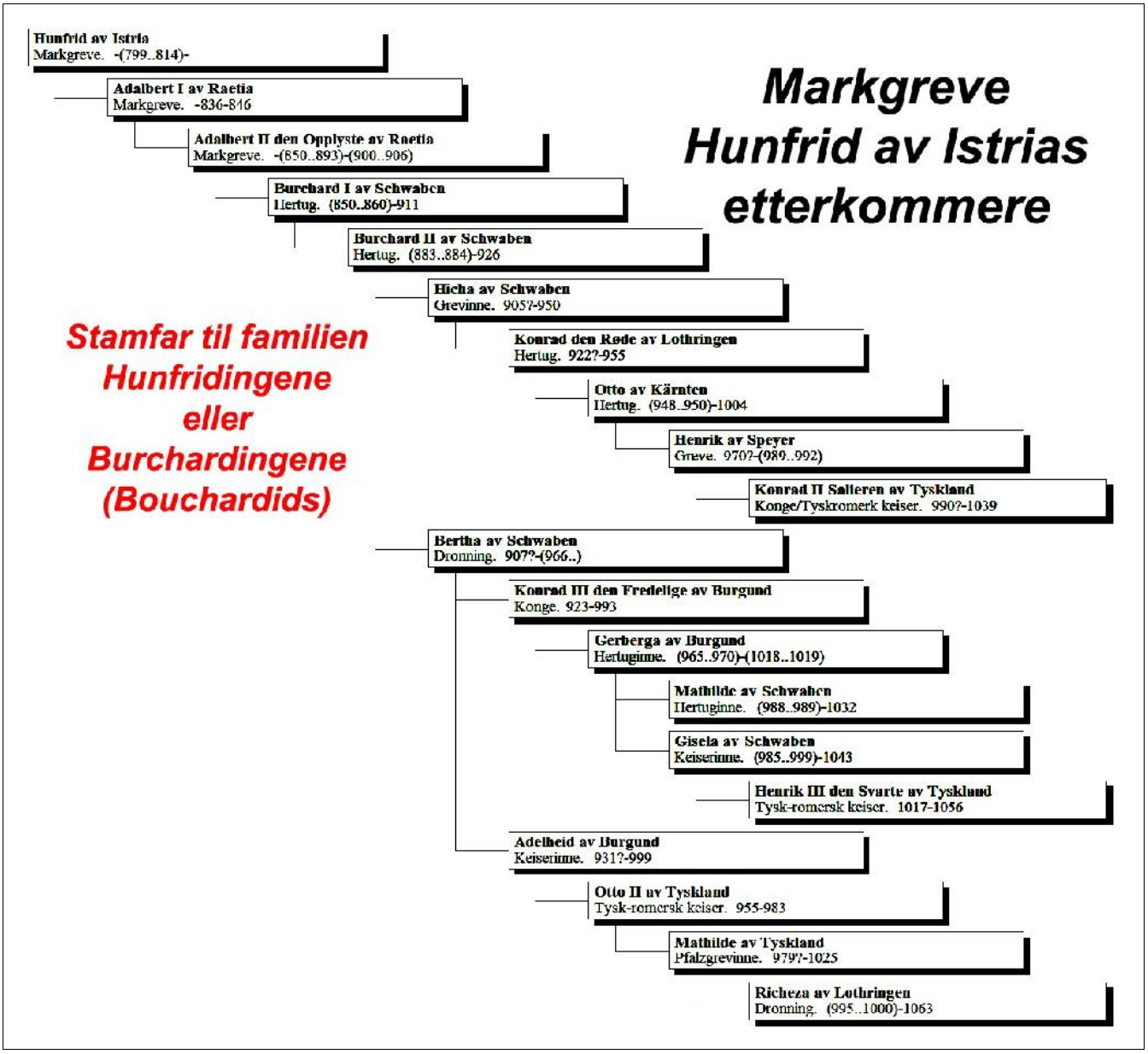
Hunfrid av Istria. Markgreve. Levde mellom 799 og 814.

Hunfrid var forstander over Raetia og Istrien under Karl «den Store» og Ludvig «den Fromme». Han må altså ha

[1606] Wikipedia.

levet 814.

I første halvdel av det 9. århundre grundet han frueklosteret Schännis i nordøstre Sveits.[1607]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):

«Hunfrid I (latin: Unfredus) var markgreve av Istria og, ifølge noen kilder, hertug av Friuli fra 799 til ca. 804, da en hertug John styrte Istria.

Han var grunnleggeren av familien kalt Hunfridingene.

Hunfrid nevnes først i Istria som "marchio" i 799, samme år som Erik av Friuli døde.

Han var greve av Raetia i 806 og 808.

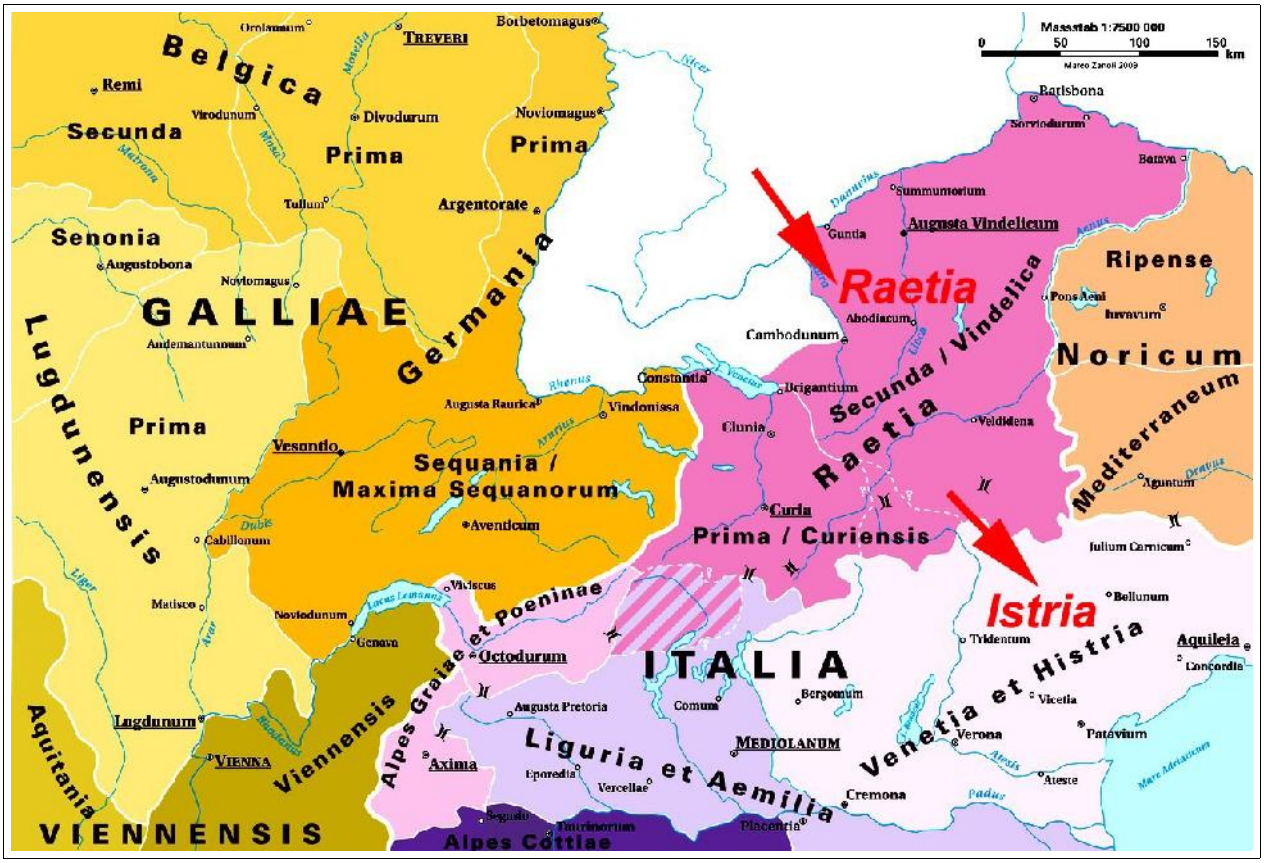
En oversikt over hans presiderende over en offentlig domstol i Rankweil i egenskap av greve av Raetia ("Reciarum comis") har overlevd. Han avhørte vitner, bestemte grenser for en omstridt eiendom, beordret dommere ("scabini") til å søke bevis og avsa en skriftlig dom.

Den overlevende kilden beskriver ham som en "vir inluster".

Basert på hans nærvær i en liste over personer i "libri memoriales" i Reichenau og klostret i Sankt Gallen, antas han å ha giftet seg med Hitta (Hidda) fra Udalriching-famlien, sannsynligvis niese eller barnebarn til Gerold av Vinzgouw og dermed kusine eller niese til Eric, Hunfrids forgjenger i Italia.

Basert på de samme minnebøkene var han sannsynligvis far til
Adalbert, hans etterfølger som markgreve i Raetia,
Odalric, greve av Barcelona i en annen del av imperiet, og
Hunfrid II, "dux super Redicam" (hertug over Raetia) og
far til de senere Hunfridingherugene av Schwaben.»

[1607] Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 121. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 49.

Romerske provinser, bispedømmer og veier i Alpene omkring 395 e.Kr. (Marco Zanoli). (Wikipedia).

«Hunfridingene eller Burchardingene (Bouchardids) var en familie av sannsynligvis alemannisk opprinnelse selv om historikeren Elizabeth Meyer-Marthaler i "Rätien im frühen Mittelalter" (Zurich: Leeman, 1948) anså at de var av frankisk opprinnelse. De var fremtredende i hjemlandet, og ble til slutt det første hertugdynastiet i Schwaben

Det første kjente medlemmet av familien var Hunfrid, markgreve av Istria og, ifølge enkelte kilder, siste hertug av Friuli under Karl den Store fra 799. Det siste medlemmet av klanen var Burchard III, hertug av Schwaben, som døde i 973. Etterkommere av dynastiet levde videre i kvinnelinjen gjennom huset Wettin.

De vanligste og ofte tilbakevendende navnene i familien var Hunfrid, Adalbert, Odalric/Ulric og Burchard. Under fremveksten av "Jüngeres Stammesherzogtum" dvs. si de "yngre" stammehertugdømmene, var hunfridingene, som konradinerne i Franken, blandt de mektigste blant mange godt forankrede eldgamle familier som kjempet om overherredømmet i Schwaben. Det tok lengre tid for dem å etablere sitt arvelige hertugdømme enn Liudolfingene i Sachsen eller Liutpoldingene i Bayern.

Da hunfridingene Odalric og Hunfrid III gjorde opprør mot Ludvig den Tyske på 850-tallet og flyktet til Karl den Skalledes hoff i Vest-Franken, ble de forlent med Gothia og til og med gitt tittelen "marchio", men selv om de klarte å håndtere trusselen fra maurerne i Iberia, klarte de ikke å etablere et dynasti der.

Hunfriding-slekten er vanskelig å spore med sikkerhet. At de senere schwabiske hertugene var etterkommere til markgreven av Istria og i slekt med andre grever med navn som var vanlige i familien er vanskelig å bevise med sikkerhet, men er likevel svært sannsynlig.»[1608]

(Barn XXII:1387441)

Gift

Barn:

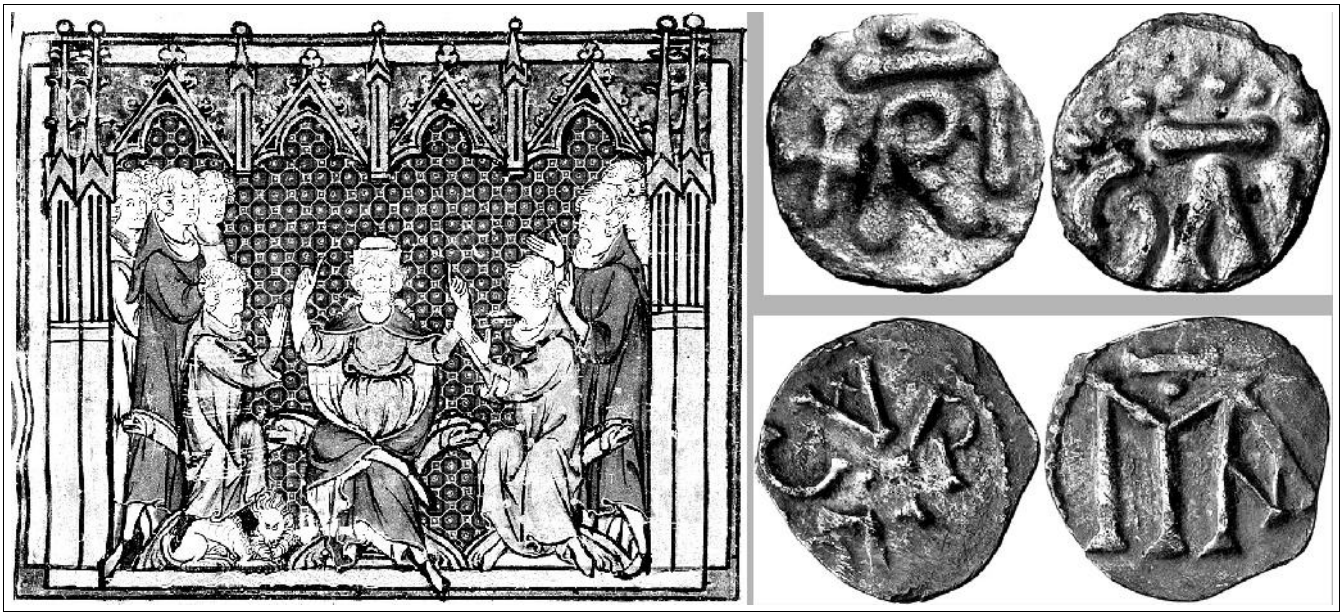
Adalbert I av Raetia. Levde 836. Død 08.01.846. (Se XXII:1387441).

XXIII:2778753 fm fm fm ff mm ff mm fm ff ff ff f

Karl Martell av Franken. Maior domus (Rikshovmester). Født omkring 688. Død 22.10.741 i Kirsey ved Oise.

Karl «Hammeren» var rikshovmester av Austrasia og Neustria.

1608 Wikipedia.

T.v. Karl Martell deler sitt rike mellom sine to sønner, Karloman og Pipin. T.h. Mynter preget av Karl Martell (Wikipedia.)

Merovingerslekten var konger i Franken fra 457 til 751. I 561 ble riket oppdelt i kongerikene Austrasia, Neustria og Burgund. Karolingerslekten var først rikshovmestere (major domus) under Merovingerslekten. Deretter overtok de som konger av Franken fra 751 til 800 og som tysk-romerske keisere fra 800 til 928. Forstavelsen «tysk-» ble egentlig først tatt i bruk av Liudolfingerslekten. Dessuten var slekten konger av Frankrike fra 843 til 987 og konger av Tyskland fra 843 til 911. Etter Ludvig «den Fromme»'s død ble Karl «den Store»'s rike oppdelt i kongerikene Frankrike (Karl), Tyskland (Ludvig), Italia, Lothringen og Burgund (Lothar). Lothar arvet også keisertitelen, men det var en tittel uten særlig makt. Lothringen ble delt mellom Tyskland og Frankrike etter Lothar II's død. Slekten ble i Frankrike etterfulgt av Kapetingerslekten, i Tyskland av Liudolfingerslekten, i Italia av Italiaslekten og i Burgund av Welferslekten.

Karl hadde som «Major domus» - Rikshovmester - den virkelige makt i Austrasien og Neustrien, de to viktigste av de provinser som det merovingiske rike da var delt opp i. Han var den høyeste hoffembedsmann i det frankiske rike og var samtidig kongens mektigste minister og øverstbefalende for hæren. Han tilnavn, som betyr «Hammeren», var høyst betegnende for en mann med hans slagkraft, en egenskap som bl.a. satte ham i stand til å ta ledelsen av rikets affærer i en tid da kongene av Klodvigs ætt, de såkalte merovinger, hadde utartet fullstendig. Et dynasti av skyggekonger, som setter barn til verden i 14-15-årsalderen og er utlevd i begynnelsen av tyveårene, har ikke store utsikter til å få leve lenge på jorden. «De dådløse konger» er historiens navn på de siste merovinger.

Det som de frankiske kongene ikke lenger maktet, nemlig å holde riket sammen, greide imidlertid den mektige Karl Martell. Hans enhetsbestrebelser ble faktisk også understøttet ved at landet stadig ble utsatt for angrep fra ytre fiender. Arabere, langobarder, slaver og saksere - et hedensk germanerfolk mellom nedre Rhinen, nedre Elben og Eideren - trengte på fra forskjellige kanter og tvang den ene stolte hertug etter den andre til å be riksregjeringen om hjelp. Og hjelp fikk de.

I 717 seiret han over neustrierne, og da disse i 719 gjentok sitt angrep alliert med akvitanerne, beseiret han dem igjen. Karl førte kamp mot en rekke andre folk, og tvang disse inn under sitt overherredømme. Ved sine kriger fra 717 til 719 samlet han hele Frankrike.

Omkring 720 gikk arabe7rne og berberne som hadde beseiret vestgoterne i Spania, over Pyreneene, lokket av skattene i de galliske kirkene. Kanskje også med et håp om med tiden å kunne komme fram til Konstantinopel til lands og gi den stolte keiserbyen det drepende slag. Men først skulle det nå rettes et støt mot frankernes rike, mot hjertet til den vesterlandske kristenhet. Hvem skulle vel et århundre tidligere ha kunnet drømme om at det skulle bli nødvendig for Gallias folk å skjelve for erobrere fra det fjerne sagalandet Arabia og at disse erobrere skulle grunnlegge et rike som omfatte så forskjellige land som Spania og Persia!

Araberne møtte Karl ved Poitiers i 732. I syv dager lå de to hærene urørlig rett overfor hverandre og bare holdt øye med hverandre. Men da endelig de arabiske rytterskarene på sine raske hester styrtet fram mot frankernes tette rekker med hevede krumsabler, prellet de fullstendig av mot denne levende muren. De spebygde arberne ble formelig knust av de tunge frankiske slagsverdene, som ble ført «med jernhånd». Natten avbrøt blodbadet, men da dagen grydde, sto frankerne igjen oppstilt i slagorden, ferdige til å fortsette kampen. Men det var ikke en araber å se, og leiren deres var tom og forlatt. Islams seierrike fremmarsj var blitt stanset. Romersk-germansk kultur og kristen tro hadde enda engang, som på slagmarken ved Troyes nesten 300 år tidligere, holdt stand mot Østens hærskarer. Helt knekket var arabernes pågangsmot riktignok ikke, for enda i mange år måtte Karl kjempe mot dem før de lot det frankiske rike i fred.

Hvor betydningsfullt slaget ved Poitiers enn var, er det imidlertid en stor overdrivelse å påstå at det var Karl som

fikk islams stolte bølge til å stilne av. Hvis ikke Konstantinopels murer og skip hadde stanset de fremstormende Allah-tilhengerne, ville de ha gått over Bosporus og truet hele kristenheten fra den andre kysten av stredet. Den tapre karolingeren hadde bare stanset den siste utløperen av verdenserobrernes hærskarer. Det bysantinerne gjorde, nemlig å holde stand mot stormen fra den arabiske sentralmakt i mannsaldre og slå den definitivt tilbake til slutt, er uten sammenligning en meget større bedrift.

Etter seieren ved Poitiers og senere ved Berre i 737 var imidlertid Karls stilling i det frankiske rike blitt så sterk at da den kongen som i navnet regjerte landet døde, kunne han tillate seg å la tronen bli stående tom og selv lede regjeringen. Etter å ha erobret Provence, forberedet han seg til å dra over Alpene for å beskytte paven mot langobardene. Han døde imidlertid 22.10.741 i Kirsey ved Oise innen han kunne gjennomføre planen.

Hvem som er mor til Pipin «den Lille», vet man neppe. I visse kilder kalles hun Rothrudis, i andre Christrudis.[1609]

Fra norsk Wikipedia:
«Karl Martell [Martell = "hammeren"] (* 23.08.686 - † 22.10.741) var rikshovmester (maior domus), militær leder og reell hersker over de tre frankiske kongedømmene fra 718 og til sin død. Han er mest kjent for at han vant slaget ved Poitiers i 732, hvor han stoppet et maurisk invasjon ledet av den islamske guvernøren av al-Andalus. Med denne seieren satte han en stopper for videre muslimsk erobring i Frankrike.

Karl ble født i Herstal i det som nå er Vallonia i Belgia som sønn til den frankiske statsmannen Pipin av Herstal og adelskvinnen Alpaida. Han sikret sin krav på makt ved å etterfølge sin far som rikshovmester, makten bak tronen, i frankisk politikk. Ved å fortsette og bygge på sin fars politikk, gjenopprettet han den sentraliserte regjeringen i Frankerriket og startet en rekke militære felttog som gjenopprettet frankerne som de ubestridte herrer over hele Gallia.

Etter å ha gjenopprettet herredømmet i Gallia, vendte Karl oppmerksomheten mot utenlandske konflikter med den islamske trusselen inn i Vest-Europa. Arabiske og berbiske islamske styrker hadde invadert og erobret Spanien i 711, krysset Pyreneene o 720 og underlagt seg Narbonensis (den sørligste delen av dagens Frankrike), et betydelig vestgotisk område (721-725). Etter periodiske utfordringer avanserte de islamske styrkene under Abdul Rahman Al Ghafiqi, muslimsk "wali" (stattholder) til kalifen av al-Andalus, mot Gallia og deretter inn i Tours, "Gallias hellige by". I oktober 732 møtte den islamske hæren styrkene til Frank Martell, bestående av frankere og burgundere, et sted mellom byene Tours og Poitiers, som førte til en avgjørende og historisk viktig frankisk seier mot umayyad-styrker kjent som slaget ved Tours (eller Poitiers) Martel beseiret en umayyadinvasjon av Aquitaine i slaget ved Tours. Umayyad-kalifatet kontrollerte det meste av den iberiske halvøya. Slaget avsluttet de siste av de store islamske invasjonene i Frankerriket.

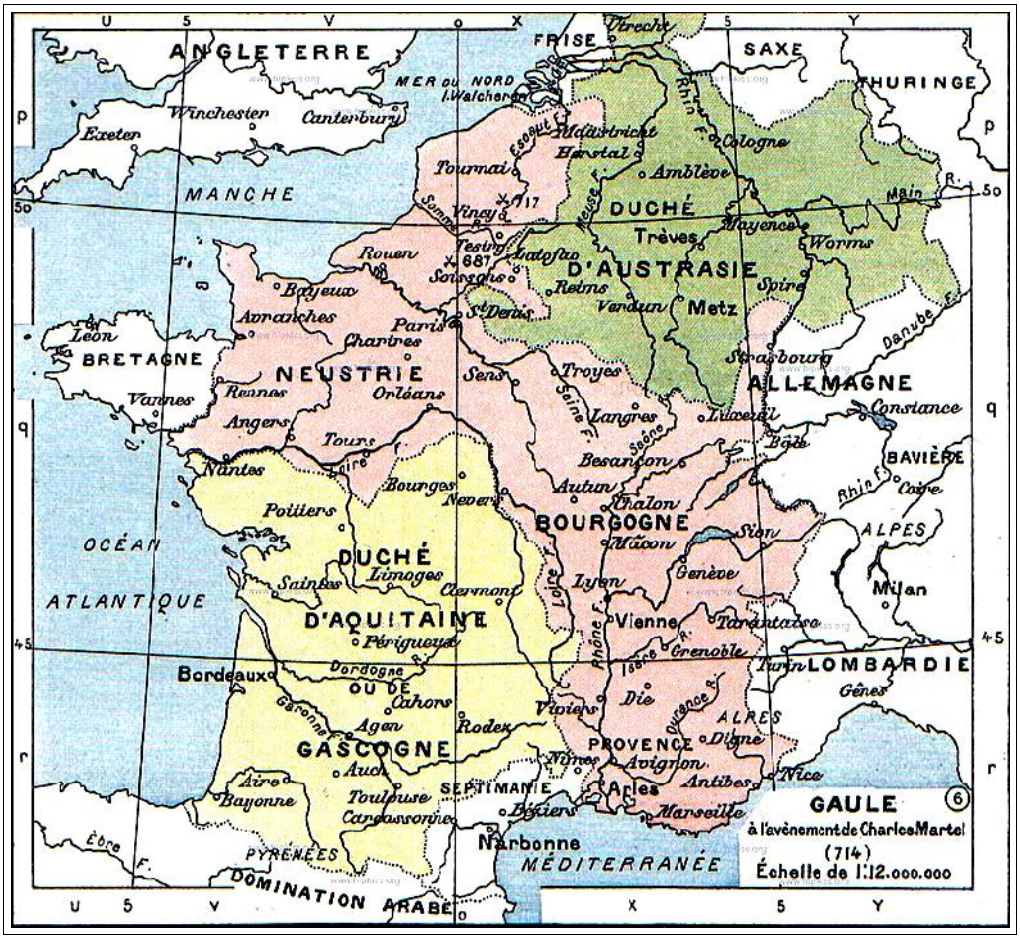
Etter Tours tok Karl offensive grep, ødela festningene ved at Agde, Béziers og Maguelonne, angrep islamske styrker ved Nîmes, skjønt han greide ikke å frigjøre Narbonne i 737 eller å gjenerobre Narbonensis helt og holdent. Han fikk derimot betydelig framgang ved å etablere frankisk kontroll over germanske områder som Bayern, Alemannia, og Friesland, og tvang saksiske stammer til å betale tributt (738).

I tillegg til hans militære gevinster, er Karl Martell betraktet som en viktig person i den europeiske middelalderen. Han var like dyktig som administrator som krigsherre: han er kreditert med en betydelig rolle for riddernes ansvar og dermed for utviklingen av det frankiske system som føydalisme. Pave Gregorius III, som var truet av langobarder i nordlige Italia og som ikke lenger kunne stole på hjelp fra Konstantinopel, anmodet Karl om å forsvare den hellige stol. Han tilbud Karl den tradisjonelle posisjonen som romersk konsul, men Karl avslo, skjønt det innebar en endring til en ny politikk for pavedømmet.

Karl Martell delte Frankerriket mellom sine sønner Karloman og Pipin. Den sistnevnte ble den første av karolingerne. Karls sønnesønn, Karl den store, utvidet de frankiske rikene til å omfatte store områder av Vest-Europa, og ble den første keiser i vest etter det vest- romerrikets sammenbrudd på begynnelsen av 400-tallet. [1610]

1609 Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 7, side 204-206, 253-258. Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 78. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 59, 61, 71.

1610 Wikipedia.

De frankiske kongedømmene da Pipin av Heristal døde i 714. Aquitaine (gul) var utenfor Arnulfingernes (Pipinidenes) autoritet og Neustria og Burgund (rosa) sto samlet i opposisjon mot ytterligere dominans fra Arnulfingerne i de høyeste embetene. Bare Austrasia (grønn) støttet en rikshovmester fra Arnulfinger-familien, først Theudoald og deretter Karl. De tyske hertugdømmene øst for Rhinen var de facto utenfor Frankisk overlegenhet på denne tiden (Wikipedia).

«Pipin II av Herstal døde i desember 714. Han hadde på oppfordring fra sin hustru Plektrude, innsatt Teodobald, sitt barnebarn gjennom hennes sønn Grimoald, som arving over hele riket. Adelen satt seg umiddelbart i mot dette, for Teodobald var en gutt på bare åtte år. Plektrude var en energisk kvinne og satt umiddelbart Karl Martell, hennes manns eldste gjenlevende, men "uekte" sønni fengsel i Köln, byen som var utpekt til å være hennes hovedstad. Dette forhindret et opprør på hans vegne i Austrasia, men ikke i Neustria.

Borgerkrigen 715-718.

Adelen i Neustria utropte i 715 en Ragenfrid til rikshovmester på vegne av, og tydeligvis med støtte av, Dagobert III, den unge kongen som hadde autoritet til å velge en rikshovmester, selv om merovingerdynastiet på denne tiden hadde mistet det meste av sin kongelig makt.

Austrasierne støttet ikke Plektrude og hennes unge barnebarn lenge. Før slutten av året, hadde Karl Martell flyktet fra fengslet og blitt utropt til rikshovmester av adelen i Austrasia. Neustrierne hadde angrepet Austrasia og adelen ventet på en sterk mann til å lede dem mot sine invaderende landsmenn. Dagobert døde samme år, og neustrierne utropte Chilperik II til konge uten støtte fra resten av det frankiske folket.

Kong Chilperik og Ragenfrid ledet en hær inn i Austrasia i 716. Neustrierne allierte seg med en annen invasjonsstyrke under Radbod, frisernes konge, og møtte Karl i et slag nær Köln som fremdeles ble holdt av Plektrude. Chilperik og Ragenfrid seiret, og Karl flyktet fra slagmarken til fjellene i Eifel så snart han innså at han ikke hadde nok tid eller menn til å forberede slaget og derfor ikke hadde noen mulighet til å vinne. Kongen og hans rikshovmester beleiret så Plectrude i Köln, hvorpå hun kjøpte seg fri med en betydelig del av Pipins skatter. Etter det trakk de seg tilbake. Slaget ved Köln er det eneste nederlaget i Karl Martells karriere.

Ved dette tidspunkt vendte hendelsene til Karls fordel. Han gjorde de nødvendige forberedelsene og angrep den triumferende hæren nær Malmédy idet den vendte tilbake til sin egen provins. I slaget ved Ambléve ble den tidligere seirende hæren omringet og måtte flykte. Heretter var praktisk talt Karl ubeseiret til han døde. Etter at han seiret skal det bemerkes at han, til tross for at hans nevø hadde blitt utropt til arving i Karls sted, og barnets bestemor, Karls stemor, hadde fengslet ham, lot han dem leve og behandlet dem med vennlighet. En sjeldenhet i middelalderen, hvor nåde mot tidligere rivaler var sjelden.

Våren 717 vendte Karl tilbake til Neustria med en hær og bekreftet sin overlegenhet med en seier ved Vincy, nær Cambrai. Han forfulgte den flyktende kongen og rikshovmesteren til Paris før han vendte tilbake for å ta seg av Plektrude og Köln. Han tok byen og spredte hennes tilhengere. Etter denne fremgangen utropte han Klotar IV til

konge i Austrasia i opposisjon mot kong Chilperik og avsatte erkebiskopen av Reims, Rigobert, og erstattet ham med Milo.

Etter å ha underlagt seg hele Austrasia, marsjerte han mot Radbod og trengte ham tilbake til hans territorium. Han fremtvang til og med avståelsen av Vest-Friesland (senere Nederland). Han sendte også sakserne tilbake over Weser og sikret dermed sine rikers grenser, selvsagt i kongens navn.

Men Karl hadde absolutt makt, mer enn noen annen tidligere rikshovmester, selv om han aldri brydde seg om titler. Det gjorde derimot hans sønn som til slutt spurte paven "hvem bør være konge, han som har tittelen eller han som har makten?" Paven som var svært avhengig av frankiske hærer for å beholde sin uavhengighet av langobardene og det Øst- romerske riket (den bysantinske keiseren regnet seg fremdeles som den eneste legitime "romerske" keiseren, og dermed som hersker over alle provinsene i det antikke riket, enten de anerkjente det eller ikke), erklærte "han som hadde makten" og kronet dermed Pipin.

Ti år senere, i 800, ble Pipins sønn, Karl den Store, kronet til keiser av paven, og utvidet dermed ytterligere "han som hadde makten"-prinsippet ved å fjerne legitimiteten til de bysantinske keiserne på Den italienske halvøya (som da hadde skrumpet inn til Apulia og Calabria) og antikkens romerske Gallia, inkludert de iberiske utpostene Karl den Store etablerte i "Marca Hispanica" på den andre siden av Pyreneene som i dag utgjør Catalonia.

Selv om den bysantinske keiseren krevde autoritet over hele det gamle Romerriket som den legitime "romerske" keiser, og etter loven kan dette ha vært sant, var det ikke realiteten. Hoveddelen av det Vest-romerske riket var under karolingernes styre, den bysantinske keiseren hadde nesten ikke autoritet i vest etter det 6. århundre, selv om Karl den Store foretrakk å unngå et åpent brudd med Konstantinopel.

Det som skjedde var fødselen av en institusjon som var unik i historien: "Det hellige romerske rike av den tyske nasjon". Voltaire latterliggjorde dets terminologi, og sa at det hellige romerske riket var "hverken hellig, eller romersk, eller et rike". Men til tross for dette, utgjorde det en enorm politisk makt på den tiden, særlig under ludolfingerne og salierne og i mindre grad hohenstauferne. Det varte til 1806. Selv om hans barnebarn ble dets første keiser, ble "riket" stort sett født under styret til Karl Martell.

I 718 svarte kong Chilperik på Karls nye makt med å alliere seg med Odo den Store, hertug av Aquitaine som hadde gjort seg uavhengig under borgerkrigen i 715, men ble igjen beseiret, denne gang ved Soissons, av Karl. Kongen flyktet sammen med sin allierte hertug til området sør for Loire og Ragenfrid flyktet til Angers. Snart døde Klotar IV og Odo overga støtten til Kong Chilperic i bytte mot at Karl anerkjente hans hertugdømme. Karl anerkjente Chilperic som konge av frankene imot en legitim kongelig bekreftelse på sitt eget rikshovmesterembete over alle kongedømmene.

Kriger i utlandet 718-732.

De følgende årene var fulle av stridigheter. Mellom 718 og 723 sikret Karl sin makt gjennom en rekke seire. Han vant lojaliteten til flere viktige biskoper og abbeder (ved å donere land og penger til grunnleggelse av klostre som Echternach), han underla seg Bayern og Alemannia og han beseiret de hedenske sakserne.

Etter å ha forenet frankerne under seg, var Karl bestemt på å straffe sakserne som hadde invadert Austrasia. Derfor la han i 718 deres land øde frem til breddene ved Weser, Lippe og Ruhr. Han beseiret dem i Teutoburgerskogen og sikret dermed grensen mot sakserne i kong Chilperiks navn. Frankerne ble dermed den første utenforstående makt etter de romerske legionene til Varus som gikk inn i Teutoburgerskogen, og i motsetning til Roma, beseiret innbyggerne enkelt. I 719 tok Karl tilbake Vest-Friesland uten større motstand fra friserne. De hadde tidligere vært underlagt frankerne men frigjorde seg da Pipin døde. Karl stolte ikke på hedningene, men deres hersker, Aldegisel, aksepterte kristendommen i sitt rike og Willibrord, biskop av Utrecht, frisernes berømte apostel, reiste for å konvertere dem etter Karls ønske. Karl gjorde også mye for å støtte Winfrid, senere den hellige Bonifatius, tyskernes apostel.

Da Chilperik II døde i 720, utnevnte Karl Dagobert IIIs sønn, Teoderik IV, som hans etterfølger. Han var fremdeles mindreårig og satt på tronen til 737. Karl utnevnte heretter kongene som han tjente under. Disse "rois fainéants" ("gjør-ingenting-kongene") var kun marionetter i hans hender og mot slutten av sitt styre, brydde han seg ikke engang med å utnevne noen.

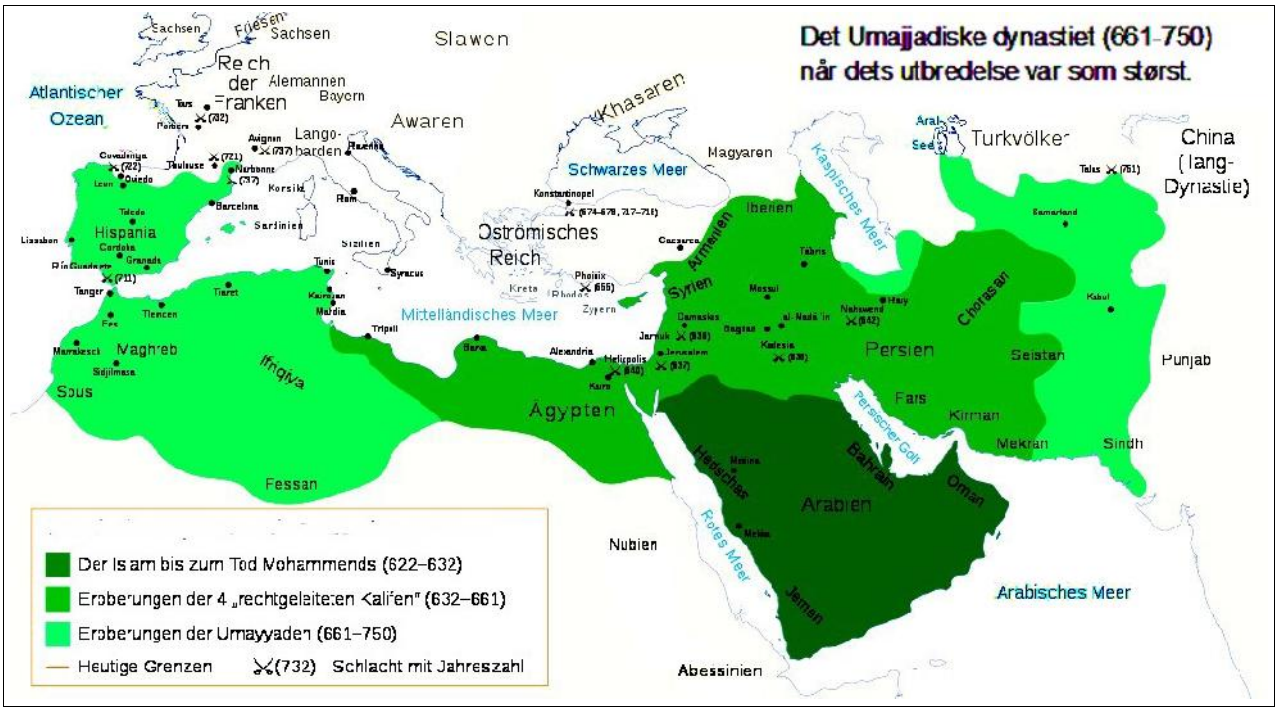
Karl marsjerte igjen mot sakserne. Neustrierne gjorde da opprør under Ragenfrid som hadde forlatt grevskapet Anjou. De ble enkelt beseiret i 724, men Ragenfrid måtte utlevere sine sønner som gisler for å få beholde sitt område. Dette gjorde slutt på borgerkrigene under Karls styre.

De neste seks årene ble i sin helhet viet til å sikre frankisk autoritet over de nærliggende germanske naboene. Mellom 720 og 723 kjempet Karl i Bayern, der Agilolfing- hertugene gradvis hadde utviklet seg til uavhengige herskere, nylig i allianse med langobarden Liutprand. Han tvang Alemanni til å følge ham, og hertug Hugbert underkastet seg Frankisk overherredømme. I 725 hentet han Agilolfing-prinsessen Swanachild tilbake som sin andre hustru. I 725 og 728 gikk han igjen inn i Bayern og i 730 marsjerte han mot Lantfrid, hertugen av Alemannia, som også hadde blitt uavhengig, og drepte ham i kamp. Han tvang Alemanni til å kapitulere for Frankisk overlegenhet, men utnevnte ikke en etterfølger til Lantfrid. Således ble Sør-Tyskland igjen en del av det frankiske riket, som Nord-Tyskland hadde gjort de første årene av regjeringen.

Hans eget rike var sikret før 730, og Karl begynte å forberede seg til den kommende stormen i vest. I 721 hadde emiren i Córdoba bygget en sterk hær fra Marokko, Jemen og Syria for å erobre Aquitaine, det store hertugdømmet sørvest i Gallia som var nominelt under frankisk overherredømme, men i praksis nesten var uavhengig i hendene på Odo den Store etter at merovingerkongene hadde mistet makt. De invaderende muslimene beleiret byen Toulouse som da var Aquitaines viktigste by, og Odo dro umiddelbart for å skaffe hjelp. Han kom tilbake tre måneder senere, kort tid før byen skulle til å overgi seg og beseiret den muslimske invasjonsstyrken 09.06.721 i det som er nå kjent som

slaget ved Toulouse. Nederlaget var stort sett resultatet en klassisk flankemanøver av Odo. Etter at Odo først flyktet, begynte muslimene å bli for selvsikre, og i stedet for å opprettholde et sterkt ytre forsvar rundt deres beleiringsleir og fortsette å speide, gjorde de ingen av delene. Dermed kunne Odo sette i gang et nesten fullstendig overraskelsesangrep mot beleiringsstyrken da han kom tilbake, spredte den i det første angrepet og slaktet enheter som hvilte seg eller som flyktet uten våpen eller beskyttelse.

Karl hadde fulgt situasjonen i Iberia etter Toulouse, overbevist om at muslimene ville komme tilbake, og mens han sikret sine egne områder, forberedte han seg også for krig mot umayyadene. Karl hadde brukt en ekstrem og kontroversiell metode for tidsepoken, som besto i å beholde en stående hær, en kjerne av veteraner, som han kunne trene og legge til de vanlige utkalte soldatene som frankerne kalte på i krig. Under den tidlige middelalderen var troppene bare tilgjengelige etter at avlingene hadde blitt plantet og før innhøstingen. Karl mente at han trengte en stående hær, en han kunne trene for å stå imot muslimenes tunge kavaleri, noe han ikke hadde på den tiden. For å trene den typen infanteri som kunne stå imot tungt kavaleri, trengte Karl dem året rundt, og han måtte da betale dem, slik at deres familier kunne kjøpe den maten de ellers ville ha dyrket. For å skaffe disse pengene, tok han områder og eiendommer fra kirken og brukte dem til å finansiere sine soldater. Den samme Karl som hadde sikret seg støtte fra "ecclesia" ved å donere land, tok han tilbake mellom 724 og 732. Kirken var rasende og en tid så det ut som om Karl til og med skulle bannlyses for sine handlinger. Men så kom en betydelig invasjon.»

Umajjadiske dynasti var et arabisk kongedynasti fra 600- til 900-tallet e.Kr, som gjorde store erobringer, og som var det første kalifatet som ikke nedstammet direkte fra profeten Muhammed. Det arabiske umajjad-kalifatet var det femte største imperium i historien og det tredje største sammenhengende imperiet (Wikipedia).

«Før Poitiers

Det har blitt skrevet at Karl Martell kunne ha fortsatt sine kriger med sakserne, men han var fast bestemt på å forberede seg til det han trodde var en større fare. I stedet for å konsentrere seg om sine erobringer i øst, forberedte han seg for den store stormen som samlet seg i vest. Fullt klar over faren som muslimene utgjorde etter slaget ved Toulouse i 721, har det blitt forklart at han brukte årene til å konsolidere sin makt, og å samle og trene en hær av veteraner som skulle stå klar til å forsvare selve kristendommen.

Det er også viktig å merke seg at muslimene ved den tiden ikke var klar over frankernes virkelige styrke, eller det faktum at de bygget en virkelig hær, ikke de typiske barbariske hordene som hadde preget Europa etter Romas fall. De regnet de germanske stammene, som frankerne var del av, som enkle barbarer og var ikke særlig bekymret for dem. De arabiske krønikene viser at de først ble klar over frankerne som en voksende militærmakt etter slaget ved Tours da kalifene uttrykte sjokk over hærens katastrofale nederlag. Videre hadde ikke muslimene brydd seg om den vanlige speidingen etter potensielle fiender, for om de hadde gjort det, ville de garantert ha lagt merke til at Karl Martell måtte ses som en styrke en skulle regne med ut fra hans bedrifter. Martells totale dominans i Europa fra 717 av, og hans fullstendige beseiring av alle makter som bestred hans herredømme, skulle ha advart maurerne om at ikke bare var en virkelig makt på vei opp fra asken etter Vestromerriket, men at en virkelig begavet general ledet den. Dermed var de ikke forberedt på å konfrontere Martell og hans frankiske armé da de satt i gang sin store invasjon i 732. Sett i etterkant var dette en katastrofal tabbe. Emir Abdul Rahman Al Ghafiqi var en dyktig general og burde ha gjort to ting han ikke ikke gjorde. Han regnet med at frankerne ikke ville komme sine aquitanske fettere til unnsetning, og feilet dermed i å anslå deres styrke før invasjonen. Han klarte heller ikke å rekognosere bevegelsene til den frankiske armé. Dersom han hadde gjort noen av disse tingene, ville han latt sitt lette kavaleri herje gjennom det sørlige Gallia og marsjert rett mot frankerne med full styrke. Dette ville ikke gitt Karl Martell muligheten til å

velge tid og sted for hvor de to styrkene skulle brake sammen, noe historikerne er enige om var avgjørende for hans seier.

Slaget ved Poitiers - Opptakt og viktighet

Emiratet i Córdoba hadde tidligere invadert Gallia og blitt stoppet i sin progresjon nordover i slaget ved Toulouse i 721. Helten i denne mindre kjente hendelsen var Odo den Store, hertugen av Aquitaine, som ikke var forgjenger til konger eller beskyttet av krønikeforfattere. Det har tidligere blitt forklart hvordan Odo beseiret de invaderende muslimene, men da de vendte tilbake, var situasjonen endret. I mellomtiden ankom en ny emir av Cordóba, Abdul Rahman Al Ghafiqi, som tok med seg en stor styrke arabiske og berberiske ryttere og startet en langt større invasjon. Denne gang var de muslimske rytterne klar for kamp, og resultatet ble forferdelig for innbyggerne i Aquitaine. Odo. helten fra Toulouse, ble kraftig beseiret ved den muslimske invasjonen i slaget ved Garonne i 732, hvor de vestlige krønikeforfatterne sier at "Gud alene vet antallet drepte", Odo flyktet til Karl på leting etter hjelp. Dermed forsvant Odo ut av historien og Karl marsjerte inn i den.

Slaget ved Poitiers gav Karl tilnavnet "Martell" (Hammeren), for den nådeløse måten han hamret løs på sine fiender. Mange historikere, inkludert den store militærhistorikeren sir Edward Creasy, tror at om han hadde mislyktes ved Tours, ville islam ha overkjørt Gallia og kanskje resten av det vestlige kristne Europa. Ingen annen betydelig statsmakt eksisterte, hadde Martell falt ved Poitiers, ville intet kunne stoppe muslimene fra å erobre alt fra Roma til Rhinen, og til og med England. Andre respekterte historikere som bifaller Creasys tro på at dette slaget var livsviktig for å stoppe den islamske ekspansjonen inn i Europa inkluderer William Watson, og Gibbon som tror at kristendommens skjebne var avhengig av dette slaget. Denne meningen var svært populær i det meste av moderne historiografi, men den ble umoderne på 1900-tallet. Noen historikere, som Bernhard Lewis, hevder at araberne ikke hadde intensjoner om å okkupere det nordlige Frankrike. Denne oppfatningen har igjen blitt umoderne, og slaget ved Poitiers er nå vanligvis regnet blant historikere som en svært avgjørende hendelse i Europas og kristendommens historie.»

Karl Martell er hovedsakelig kjent for sin seier i slaget ved Poitiers (Wikipedia).

«Slaget ved Poitiers fant antagelig sted mellom Tours og Poitiers (dermed dets andre navn: slaget ved Tours). Den frankiske armé under Karl Martell, bestod hovedsakelig av et infanteri med veteraner, med et sted mellom 15 000 og 75 000 mann. I respons til den muslimske invasjonen, unngikk frankerne de gamle romerske veiene i håp om å overraske invasjonshæren. Martell trodde det var absolutt avgjørende at han ikke bare tok muslimene med overraskelse, men at han fikk velge slagmark, ideelt sett en høy slette med trær hvor de islamske rytterne, som allerede var trette av å bære brystning, ville bli enda med slitne ved å angripe i motbakke. Videre ville skogene hjelpe frankerne i deres defensive firkant ved å delvis bryte opp de muslimske rytternes evne til å angripe rett fremover.

Fra de muslimske beretningene om slaget ser vi at de var overrasket over å finne en stor styrke imot dem når de forventet å plyndre Tours, og de ventet i seks dager, speidet på fienden og samlet alle sine plyndringsstyrker slik at de var ved full styrke før slaget. Emir Abdul Rahman var en dyktig general, og likte ikke det ukjente, og han ønsket ikke å angripe oppover mot en fiende av ukjent antall som virket godt disiplinerte og mer vant til kulden noe de var bedre utrustet for. Og til tross for at de ikke hadde telt som muslimene, var de forberedt til å vente så lenge som nødvending. Høsten var i ferd med å bli kaldere.

På den syvende dagen angrep den muslimske hæren som bestod av mellom 60 000 og 400 000 ryttere ledet av Abdul Rahman Al Ghafiqi. I løpet av slaget beseiret frankerne den islamske hæren og emiren ble drept. Mens vestlige beretninger er uklare, er de arabiske beretningene nokså detaljerte i beskrivelsen av hvordan frankerne dannet

en stor firkant og utkjempet et strålende defensivt slag. Rahman tvilte før slaget på at hans menn var klar for en slik kamp og burde ha etterlatt byttet som hindret dem, men i stedet bestemte han seg for å stole på sine ryttere som aldri hadde sviktet ham. Det ble antatt på den tiden at det var umulig for et infanteri å stå imot kavaleri med rustning.

Martell klarte å inspirere sine menn til å stå fast mot en styrke som må ha sett uovervinnelig ut for dem, store ryttere med ringbrynjer som i tillegg var klart tallmessig overlegne frankerne. I et av de sjeldne tilfellene hvor middelaldersk infanteri stod ovenfor kavaleriangrep, stod de frankiske soldatene imot, selv om det arabiske kavaleriet flere ganger brøt seg inn i det indre av den frankiske firkanten ifølge arabiske kilder. Men til tross for dette, brøt ikke frankerne sammen, og det blir antagelig best uttrykt gjennom en oversettelse av en arabisk beretning fra slaget i "Medieval Source Book"

"Og i slagets sjokk virket mennene fra nord som en sjø som ikke kan flyttes. Fast stod de, den ene ved siden av den andre, med en form som minnet om en is, og med kraftige slag med sverdene slo de ned araberne. Trukket sammen som en bande rundt sin høvding, bar austrasierne alle foran seg. Deres utrettelige hender drev sine sverd ned i brystene til fienden."

Begge berettelsene er enige om at muslimene som brøt seg inn i firkanten, forsøkte å drepe Martell som ubrutt var omringet av sin livvakt. Mens slaget fremdeles vippet, bar et triks Karl hadde planlagt før slaget frukter, noe han ikke i sin villeste fantasi hadde klart å forestille seg. Både de vestlige og muslimske beretninger er enige om at en gang under de hardeste kampene, begynte speidere som Martell hadde sendt til den muslimske leiren å frigjøre fanger. I frykt for å miste sitt bytte, oppgav en stor del av den muslimske hæren slaget, og vendte tilbake til leiren for å beskytte sitt bytte. I et forsøk på å stoppe det som så ut som en retrett, ble Abdul Rahman omringet og drept av frankerne, og det som startet som en omdisponering av styrker, utviklet seg til å bli en virkelig retrett da den muslimske hæren flyktet fra slagmarken den dagen. Frankerne gjenopptok sine posisjoner og hvilte der gjennom natten i den tro at slaget ville fortsette ved daggry neste morgen.

Da muslimene ikke dukket opp til kamp neste dag, fryktet frankerne et bakhold. Karl trodde først at muslimene forsøkte å få ham ned fra høyden og inn i åpent lende, en taktikk han ville unngå for enhver pris. Først etter betydelig rekognosering som frankiske soldater gjorde av den muslimske leiren, som ifølge begge beretningene hadde blitt forlatt i hastverk, ble det oppdaget at muslimene hadde trukket seg tilbake i løpet av natten. Teltene stod fremdeles i leiren da de muslimske styrkene satt kurs for Iberia med det de kunne bære av byttet som var igjen.

Senere avslørte de arabiske krønikene at generalene fra forskjellige deler av kalifatet, berbere, arabere, persere og langt flere, ikke kunne enes om en leder til å overta etter Abdul Rahman. De klarte heller ikke å bli enige om hvem som skulle lede dem i kamp. Bare emiren hadde en "fatwa" fra kalifen, og dermed absolutt autoritet over de troende soldatene. Hæren var hentet fra hele kalifatet og var komplisert satt sammen av forskjellige nasjonaliteter, etnisiteter og forutinntatthet i forhold til politikk, rase og etnisitet. Personlighetene i hæren trakk seg med emirens død tilbake. Hæren kunne antagelig fremdeles ha beseiret frankerne, men manglet en til å lede dem.

Martells evne til å få Abdul Rahman drept da han kunne, under en tilbaketrekning han nøye hadde planlagt, skulle skape forvirring i slagets høydepunkt. Kombinert med årevis av hard trening av sine menn for å gjøre det som var antatt å være umulig, gav dette Martell en unik plass i historien som Europas redningsmann og en briljant general i en tidsepoke som ikke er kjent for dens generaler. Martells frankere, nesten hele infanteriet uten rustning, klarte å stå imot ryttere med brynjer, uten hjelp fra buer eller skytevåpen, en bragd som nesten mangler sidestykke i middelaldersk historie.

Etter Poitiers

I det etterfølgende tiåret ledet Karl den frankiske hæren mot hertugdømmene Bayern og Alemannia i øst og Aquitaine og Provence i sør. Han tok seg av den pågående konflikten med friserne og sakserne i nordøst med viss suksess, men det var hans barnebarn Karl den store som fullstendig erobret saksernes land og førte dem inn i det frankiske riket, hovedsakelig fordi Martell prioriterte å stå imot den muslimske ekspansjonen.

I stedet for å konsentrere seg om erobring i øst, fortsatte han ekspansjonen av frankisk autoritet i vest, og nektet emiratet i Cordoba et fotfeste i Europa. Etter sin seier ved Poitiers, fortsatte Martell å drive muslimske hærer fra baser i Gallia i felttog i 736 og 737 etter at de igjen forsøkte å få et fotfeste i Europa utenfor al-Andalus.

Kriger 732-737.

Mellom hans seier i 732 og 735, reorganiserte Karl kongedømmet Burgund. Han erstattet grevene og hertugene med sine lojale tilhengere og styrket dermed sitt grep om makten. Han ble tvunget til å invadere Friesland igjen i 734 på grunn av handlingene til Radbod, frisernes hertug (719-734), sønn til hertug Aldigisel som hadde akseptert de kristne misjonærene Willibrord og Boniface. Samme år drepte han hertugen som hadde utvist de kristne misjonærene, i et slag og kuet befolkningen (han ødela alle hedenske templer) slik at befolkningen var fredelige de neste tyve årene.

Dynamikken endret seg i 735 på grunn av Odo den Stores død. Han hadde blitt tvunget til å anerkjenne, riktignok med reservasjoner, overherredømmet til Karl i 719. Selv om Karl ønsket å forene hertugdømmet direkte til seg og han reiste dit for å skaffe seg aquitainernes lojalitet, utropte adelen Odos sønn, Hunold, til ny hertug. Karl anerkjente hertugen da araberne invaderte Provence året etter, og hertugen var like tvunget til å anerkjenne Karl som overherre siden han ikke hadde håp om å stå i mot muslimene alene.

Denne arabiske sjøinvasjonen ble ledet av Abdul Rahmans sønn. Den landet i Narbonne i 736 og tok Arles. Karl la konflikten med Hunold midlertidig til side, og dro ned til muslimenes befestninger i Provence. I 736 tok han tilbake Monfrin og Avignon, og med hjelp fra Liutprand, langobardenes konge, tok han Arles og Aix-en-Provence. Nîmes, Agde og Béziers som muslimene hadde holdt siden 725 ble tatt av ham og deres festninger ble ødelagt. Han

knuste en mulimsk armé ved Arles og beseiret en mektig hær utenfor Narbonne ved elven Berre, men klarte ikke å ta byen.

Militærhistorikere tror han kunne tatt byen, hadde han valgt å bruke alle sine ressurser til å gjøre det, men han trodde at hans liv nærmet seg slutten, og han hadde så mye å gjøre med å forberede sine sønners overtagelse av det frankiske riket. Han lot derfor Narbonne bli stående, isolert og omringet, og hans sønn skulle vende tilbake for å frigjøre byen for kristendommen. Han lyktes derimot med å rense Provence for dets fremmede okkupanter og knuste alle fremmede arméer som kunne være i stand til å spre islam videre.

Det spesielle med disse felttogene, var Karls bruk av tungt kavaleri med stigbøyler til støtte for sin falanks. Dette var første gang han brukte dette. Hans evne til å koordinere infanteri- og kavaleriveteraner var uten sidestykke i denne epoken og gjorde det mulig for ham å møte invasjonsstyrker som var mye større en hans egne og beseire de kraftig gang etter gang. Noen historikere mener at Narbonne var en like viktig seier for kristendommens Europa som Poitiers. I "Barbarians, Marauders, and Infidels" av Antonio Santosuosso, professor emeritus i historie ved "University of Western Ontario", regnet som ekspert på denne epoken, legger han frem en interessant moderne teori om Martell, Poitiers og de etterfølgende felttogene mot Rahmans sønn i 736-737. Santosuosso sier at disse sene beseiringene av invaderende muslimske hærer var minst like viktige som Poitiers i deres forsvar av vestlig kristendom og i å beskytte klostrene som var sentre for lærdom og som til slutt ledet Europa ut av den mørke middelalder. Etter å ha studert arabiske fortellinger fra perioden, argumenterer han også med at disse var tydelige invasjonsarméer, sendt av kalifen ikke bare for å hevne Poitiers, men for å erobre det kristne Europa og føre det inn i kalifatet.

I motsetning til sin far ved Poitiers, visste Rahmans sønn i 736-737 at frankerne var en reell maktfaktor, og at Martell personlig var en styrke de måtte regne med. Han hadde ingen intensjoner om å la Martell ta ham uforberedt og diktere tid og sted for slag, slik hans far hadde gjort, og konsentrerte seg i stedet om å ta en betydelig del av slettene ved kysten rundt Narbonne i 736 og Arles. Derfra planla de å bevege seg fra by til by og befeste dem underveis. Dersom Martell ønsket å stoppe dem fra å lage en permanent enklave som kalifatet kunne ekspandere fra, måtte han komme til dem i åpent lende, hvor han i motsetning til sin far, ville diktere slagstedet.

Alt gikk som han planla, helt til Martell ankom, riktignok en del tidligere enn maurerne trodde han kunne klare å samle en hel armé. Men dessverre for Rahmans sønn hadde han overvurdert tiden det ville ta Martell å utvikle tungt kavaleri som var like bra som muslimenes. Kalifatet trodde det ville ta en generasjon, men Martell klarte det på fem korte år. Forberedt på å møte den frankiske falanksen, var muslimene totalt uforberedt på å stå ovenfor en blandet styrke av tungt kavaleri og infanteri i en falanks. Dermed ble Karl igjen kristendommens beskytter og stoppet den muslimske ekspansjonen inn i Europa, siden tiden for islamsk evne til å ekspandere nærmet seg slutten. Disse nederlagene var det siste store forsøket på ekspansjon av umayyad-kalifatet før ødeleggelsen av dynastiet i slaget ved Zab.

Interregnum.

Mot slutten av hans felttog i Provence og Septimania, døde kong Teoderik IV i 737. Martell som kalte seg "major domus" og "princeps et dux Francorum", utnevnte ikke en ny konge ette ham og ingen krevde dette. Tronen var ubesatt til Martell døde. Som historikeren Charles Oman sier, "han brydde seg ikke om navn eller tittel så lenge den reelle makten var i hans hender". Nowich slutter seg til Oman og sier:

"Han holdt ikke noe hoff, brydde seg ikke om titler og tanken på en krone moret ham. Alt som interesserte ham var den virkelige essensen av makt og hva som kunne gjøres med den. Han mente at han hadde som oppdrag å ta vare på det som hans forfedre hadde kjempet så hardt for å bygge etter Romas fall og var fast bestemt på ikke la det gå til grunne under hans vakt. En mann med slik enorm makt, den virkelige herre av Europa i hans livstid, brydde seg ikke om å vise seg frem, men bare om resultatene."

Perioden med interregnum, de siste fire årene i Karls liv, var mer fredelig enn de fleste periodene hadde vært, og mye av denne tiden ble nå brukt på administrative og organisatoriske planer for å skape en mer effektiv stat. Men han fikk sakserne i Westfalen til å anerkjenne ham og betale skatt i 738 og slo ned et opprør i Provence ledet av Maurontus i 739. Karl startet et arbeid med å integrere de perifere områdene i sitt imperiet inn i den frankiske kirken. Han opprettet fire bispedømmer i Bayern (Salzburg, Regensburg, Freising og Passau) og gav dem Bonifatius som erkebiskop og metropolitt over hele Tyskland øst for Rhinen med sete i Mainz. Boniface hadde vært under Karls beskyttelse fra 723, og helgenen selv forklarte sin gamle venn, Daniel av Winchester, at han uten denne beskyttelsen hverken kunne administrere sin kirke, forsvare sine geistlige eller forhindre kjetteri. Det var Boniface som hadde forsvart Karl med størst fasthet da han tok kirkens områder for å betale sin hær i dagene som førte frem til Poitiers, som en som gjorde hva han kunne for å beskytte kristendommen. I 739 ba pave Gregor III Karl om hans hjelp mot Liutprand. Men Karl ville ikke kjempe mot en tidligere alliert og ignorerte pavens bønn om hjelp. Likevel viste pavens bønn om frankisk beskyttelse hvor langt Martell hadde kommet fra de dagene han var en hårsbredd fra å bli bannlyst, og satt scenen for hans sønn og sønnesønn til bokstavelig talt å rokere om Italia etter pavens behov og beskyttelse.

Karl Martell døde 22.10.741 i Quierzy-sur-Oise i det som i dag er Aisne- departementet i den franske Picardie-regionen. Han ble gravlagt i Saint Denis-kirken i Paris. Hans territorier ble delt mellom hans voksne sønner et år tidligere. Karloman fikk Austrasia og Alemannia (med Bayern som vasall), Pipin III den Yngre fikk Neustria og Burgund (med Aquitaine som vasall). Grifo fikk intet, selv om noen kilder indikerer at han var tiltenkt en landstripe mellom Neustria og Austrasia.

Karl Martell giftet seg to ganger:

Chrodtrude eller Rotrude (* 690 - † 724), med barna:

Hiltrude († 754), gift med Odilo I av Bayern, hertug av Bayern.
Karloman.
Landres av Hesbaye, gift med Sigrand, greve av Hesbania.
Auda eller Alane, gift med Teoderik IV, greve av Autun og Toulouse.
Pipin III den Yngre (* 714 - † 768), gift med Bertrada av Laon (* ca. 728 - † 783).

Swanachild, med sønnen:
Grifo

Han hadde også tre barn med sin elskerinne Roudhaid:
Bernard (* ca. 720 - † 787).
Hieronymus.
Remigius, erkebiskop av Rouen († 771).»[1611]

(Barn XXII:1389377, Far XXIV:5557505, Mor XXIV:5557506)

Gift med neste ane.

Barn:

Pipin III den Yngre av Franken. Født 714. Død 24.09.768 ved Paris. (Se XXII:1389377).

XXIII:2778754 fm fm fm ff mm ff mm fm ff ff ff m

Chrodtrud av Hesbaye. Død omkring 725.

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):
«Chrodtrud (Chrodtrudis) (eller Crotude, Chrodtrud, Rotrude eller Ruadtrud) († ca. 725) var Karl Martel's første hustru. Hun var mor til Pipin III den Lille, konge av Franken, og derfor farmor til Karl den Store. Chrodtrud antas å være datter til Lambert, greve av Hesbaye, selv om dette ikke er uten kontrovers, noe som diskuteres nedenfor. Hun blir også referert til som Chrodtrud av Treves.

Chrotrud nevnes ikke som hustru til Karl Martell i noen samtidskilde, bedømning kan bare gjøres indirekte. "Annales mosellani" nevner en Chrotrud som døde i 725 (725: Chrotrud MORTUA), og ved den tiden kan denne notis om en kvinne bare bety at hun var en dronning eller hustru til en av de fremste i imperiet. Det faktum at Karl Martell på den ene siden hadde med seg hertuginnen Svanahilde fra Bayern samme år og deretter giftet seg, ga allerede på 1600-tallet antagelsen om at Chrodtrud var hans hustru (Adrien de Valois 1638 og Jean Mabillon 1703). På den annen side var det faktum at navnet Rotrud dukker opp flere ganger blant Karl Martells etterkommerne (en datter hver til Karl den Store, Tassilos III av Bayern, Ludvig den Fromme, Lothar I, Karl den Skallede og Karl den Enfoldige) ytterligere indikasjon på ekteskapet.
Til slutt gir en liste i "Reichenau-Verbrüderungsbuch" (et manustript fra 820-årene) sikkerhet: Navnene til åtte avdøde menn (Karolus "maior domus", Pippin rex, Karlomannus "maior domus", Karolus imperator, Karlomannus, Karolus rex, Pippinus rex, Bernardus rex) f;lges av ni kvinner (Ruadtraud, Ruadheid, Suanahil regina, Berhta regina, Hiltikart regina, Fastrat regina, Liutkart regina, Ruadheid [regina], Hirminkar regina), og det er ikke vanskelig å avgjøre, om gruppene setter i to kolonner ved siden av hverandre, at navnene tilhører i samme rekkefølge karolingerne på den ene siden og karolingiske hustruer på den andre, spesielt hvis man vurderer kvalifikasjonen "regina" (dronning), selv om den ikke gjelder Svanahild regina, Karl Martells hustru fra 725. Til slutt kan Karolus "major domus" som første mann på listen og hans hustru Svanahild som tredje hustru bare bety at den første, Ruadtrud, også skal tilskrives ham.

Tradisjonelt var informasjonen om familiebakgrunnen til Chrodtrud basert på at Wido (Guy), greve av Hornbach og Lay Abbot av Fontenelle, var "propinquus" til Martel. Dette slektuttrykket, betyr vagt et nært slektskap til en kvinne: En bror, en kusine eller en kusine ved ekteskap. Wido var bror til Milo, biskop av Trier, og sønn til Saint Leudwinus, biskop av Trier.
Christian Settipani gjør i sitt arbeid om forfedrene til Karl den Store, en analyse av arbeidet til Anton Halbedel, først utgitt i 1915, og gjentatt av historikerne Joseph Depoin, Maurice Chaume og Szabolcs de Vajay. I følge denne analysen innebærer ordet "propinquus" "bror", slik at Wido var Chrodtruds bror. Chrodtrud har derfor ofte blitt identifisert som datter til Saint Leudwinus.
Imidlertid vender Settipanis tilbake til dette problemet i et appendiks til "Forfedrene til Karl den Store", og gjenspeiler tankene til middelalderhistorieprofessoren Richard Gerberding, som mente at Chrodtruds bakgrunn var knyttet direkte til Robertianerne. Han bemerket at Karl Martel hadde tre hustruer, og at Wido kan være en pårørende til de to andre.
Settipani konkluderer med at Chrodtrud var datter til Lambert, greve av Hesbaye, og derfor søster til Robert I, hertug av Neustria. Dertil ble Chrodtruds søster kalt Landrada og var gift med Sigramnus, greve av Hesbaye. Landrada og Sigramnus var foreldre til Saint Chrodegang, biskop av Metz. Merk at Chrodtrud og Karl også hadde en datter som ble kalt Landrade, og som ofte feilaktig blir identifisert som hustru til Sigramnus.

Chrodtrud og Charles hadde fem barn:

1611 Wikipedia.

Karlmann, "Maior domus" (rikshovmester)
Pepin III den Yngre (* 714 - † 768), konge av Franken,
gift med Bertrada av Laon (* ca. 728 - † 783). og far til Karl den Store.
Hiltrude († 754), hertuginne konsort, gift med Odilo, hertug av Bayern.
Landrade.av Hesbaye (kanskje), gift med Sigrand, greve av Hesbania.
Auda av Frankrike (kanskje), gift med Teoderik IV, greve av Autun og Toulouse.

Etter Chrodtruds død i 724 giftet Karl seg med Swanachild og fikk sønnen Grifo.

Karl hadde også en elskerinne, Ruodhaid, som han hadde mange barn med. »[1612]

(Barn XXII:1389377)

Gift med forrige ane.

XXIII:2778755 fm fm fm ff mm ff mm fm ff ff fm f

Caribert av Laon. Greve. Død før 762. Levde 721.

Fra tysk og engelsk Wikipedia (oversatt):
«Caribert (også stavet Charibert og Heribert), greve av Laon, var morfar til Karl den Store.

Bare hans mor, Bertrada av Prüm, er kjent fra samtidens opptegnelser da de to signerte dokumentet ved grunnleggelsen av Prüm Abbey i 721.
Samme år, også sammen med sin mor, ga han en donasjon til Echternach Abbey.
Caribert far var muligens Martin av Laon.

Ifølge engelsk Wikipedia giftet Caribert seg med Gisela d'Aquitaine.
Tysk Wikipedia påpeker imidlertid at formodningen om at han giftet seg med en merovingian ved navn Gisela av Aquitaine ikke kan betraktes som sikker.

Caribert hadde to døtre.
Bertrada av Laon, gift med med Pippin den yngre, rikshovmester i Neustria og Burgund og senere konge av Franken.
Gerberge, gift med Lambert de Treves av Hornbach.

Caribert døde før 762, noe som fremgår av en handling fra datteren og svigersønnen. »[1613]

(Barn XXII:1389378, Mor XXIV:5557510)

Gift

Barn:

Bertrada den Yngre av Laon. Født omkring 725. Død 13.07.783 i Choisy. (Se XXII:1389378).

XXIII:2778759 fm fm fm ff mm ff mm fm ff ff mm f

Hnabi av Alemannia. Hertug. Født omkring 710. Død omkring 789.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Hnabi eller Nebi (* ca. 710 - † ca. 789) var en allemannsk hertug.
Han var sønn til Huoching og kanskje et barnebarn til hertugen Gotfrid, noe som ville gjøre ham til en avkom av Agilolfing-dynastiet i Bayern.

Han var stamfar til den "gamle" Ahalolfinger-linjen.

Omkring 724 var han en av medstifterne av klosteret Reichenau.

Med sin hustru Hereswind hadde Hnabi minst to barn:
Ruadbert (Rodbert, Robert), greve i Hegau, nevnt i et St. Gall-dokument datert 770.
Imma eller Emma († ca. 785), gift med Gerold av Vintzgau (* ca. 725 - † ca. 799).

Datteren Imma var mor til
Gerold den Yngre († 799), prefekt av Bayern.
Udalrich,
Hildegard (* 754/758 - † ca. 783), gift med kong Karl den Store i 771.
Adrian (* ca. 755 - † 821) (sannsynligvis), greve av Orléans, far til Odo I, greve av Orléans.
Erik († 799), hertug av Friuli).

Imma er nevnt i dokumenter av Lorsch, Fulda og St. Gall mellom 779 og 804.

Slekten til Hildegard er nedtegnet av Thegan av Trier i "Vita Hiudowici" på 800-tallet:

[1612] Wikipedia.
[1613] Wikipedia.

"Gotfridus dux genuit Huochingum, Nebiochingus genuit Nebi.
Nebi genuit Immam, Imma vero Hiltigardem beatissimam reginam".
("hertugen Gotfrid fødte Huoching, Huoching fødte Hnabi,
Hnabi fødte Emma, Emma selv den mest velsignede dronning Hildegard)".

Forskere har sådd tvil om at Huoching var sønn av Gotfrid, og sammenlignet far-og- sønn-paret Huoching og Hnabi med det til Hoc og Hnaef i angelsaksisk tradisjon.»[1614]

(Barn XXII:1389380)

Gift

Barn:

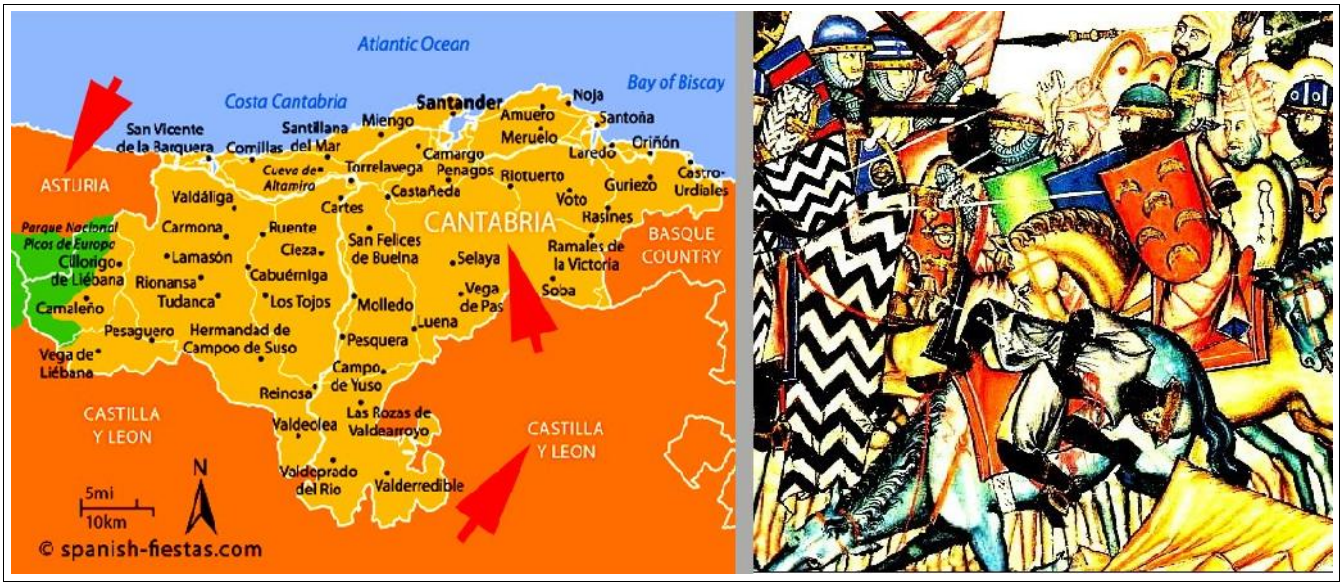
Imma av Alemannia. Død omkring 785. (Se XXII:1389380).

XXIII:2790401 fm fm fm fm ff mf mf ff ff ff ff f

Fruela Pérez av Cantabria. Død omkring 758. Adelsmann.

Fruela av Cantabrien var sønn til Pedro, hertug av Cantabria.

Han var far til kong Aurelio av Asturia.[1615]

T. v. Kart med Asturia, Cantabria og Castilla-León. T. h. Et slag i «Reconquista» (fra «Cantigas de Santa María»). «Reconquista» (spansk og portugisisk for «gjenerobring») er en betegnelse på den kristne gjenerobringen av Den iberiske halvøy fra maurerne mellom 718 og 1492. (Wikipedia).

Fra engelsk og spansk Wikipedia (oversatt):
«Fruela av Cantabria eller Fruela Pérez († ca. 758) var den andre sønnen til hertug Pedro av Cantabria og bror til kong Alfonso I av Asturia.
Fruela var far til kongene Aurelio og Bermudo I og farfar til kong Ramiro I.

Gjennom sønnen Bermudo ga han opphav til en av hovedslektene som monarkene i kongedømmene i Asturia, León, Navarra, Castilla og Aragón kom fra og som senere skulle gi opphav til kongedømmene Spania og Portugal.

I følge Rotensis- og Sebastianense-versjonene av kronikken til Alfonso III, fulgte Fruela sin bror kong Alfonso i angrepene mot de muslimske inntrengerne og lyktes i å erobre flere byer, inkludert Lugo, Tui, Oporto, Braga, Viseu, Chaves, Ledesma og andre steder.

Hans hustrus navn er ikke kjent.

Fruela var far til:
Aurelio (* ca. 740 - † 774), konge av Asturia.
Bermudo I (* ca. 750 - † 797), konge av Asturia,
far til Ramiro I (* ca. 790 - † 850), konge av Asturia.
En datter, ukjent navn, gift med Lope, en adelsmann fra Álava. De hadde barna:
- García.
- Munia, dronning av Álava, gift med Fruela I (* 722 - † 768), konge av Asturia.

1614 Wikipedia.

1615 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 955. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 66.

Ibn Hayyan beskriver i sitt arbeid "Al-Muqtabis fi Tarikh al-Andalus" en muslimsk "Ghazi" (kriger) og nevner de som hadde blitt drept i kamp. I følge denne kilden

"...i 816 var Haib Abd al-Karim ibn Abd al Qahid ibn Muguts felttog mot Guds fiende Balasc al Yalasque (den baskiske Velasco), herre av Pamplona (...). Mange av dem døde, inkludert Garsiya Ibn Lubb (García López), sønn til en søster til Barmud (Bermudo I av Asturia), morbror til Idfuns (kong Alfonso II av Asturia)".

Alfonsos mor er kjent fra andre kilder for å ha fått navnet Munia, og skal ha kommet fra Álava.»[1616]

(Barn XXII:1395201, Far XXIV:5580801)

Gift

Barn:

Bermudo I Diakonen av Asturia. Født omkring 750. Død 797 i Oviedo. (Se XXII:1395201).

Generasjon XXIV

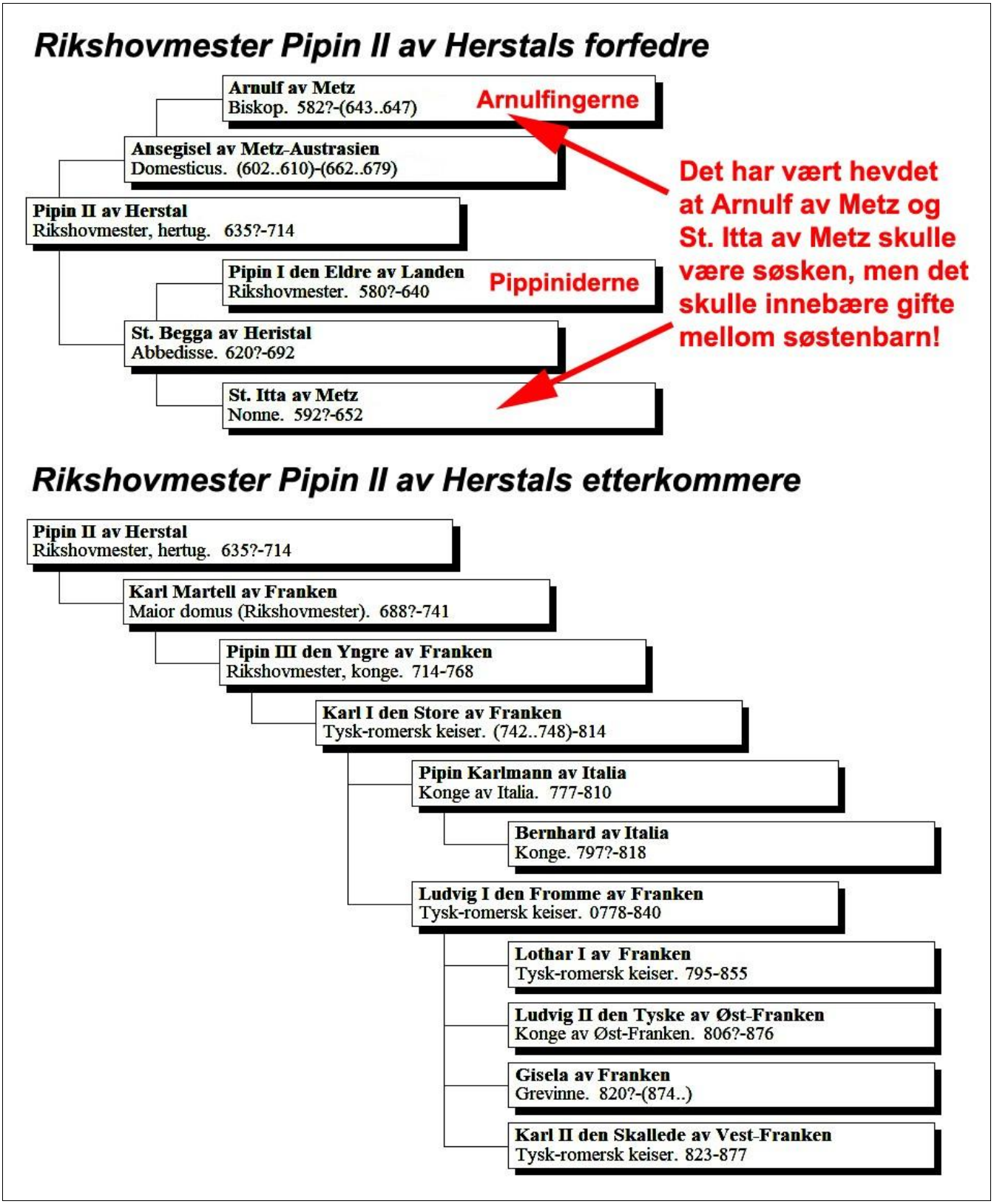
XXIV:5557505 fm fm fm ff mm ff mm fm ff ff ff ff

Pipin II av Herstal. Rikshovmester, hertug. Født omkring 635. Død 16.12.714 i Jüpille.

Pipin var hertug i Braband i 685. Han var «Major domus» over Austrasien under Theodoric III, Clodvech III og Childebert III. [1617]

1616 Wikipedia.

1617 Allgemeine deutsche Biographie. Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 79. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 61.

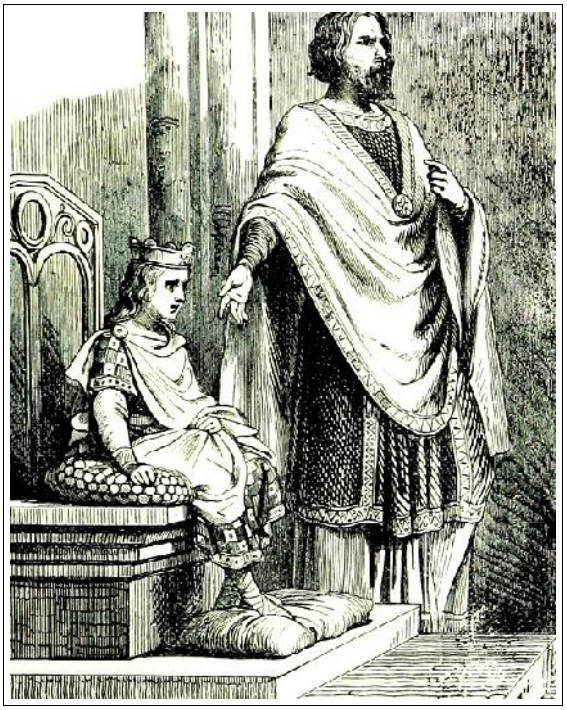

Fra Carl Grimbergs «Menneskenes liv og historie», bind 7, side 60-61.

I tiden etter kong Klodvig var frankernes rike mer og mer blitt delt i tre mindre riker, Austrasia, Neustria og Burgund. Dynastiet kaltes merovingerne, etter en viss Merowech som skal ha deltatt i slaget mot hunnerne på De katalauniske marker. Kong Dagobert var den siste mann som under sitt enekongedømme kastet en viss glans over slekten. Gullmynter preget under ham, var blant myntene som ble funnet i en skipsgrav ved Sutton Hoo. I handels- og kulturforbindelsene nord for Alpene i denne tiden spiller det frankiske riket en så stor rolle at navnet «merovingertiden» brukes av arkeologene om hele perioden mellom folkevandringene og vikingtiden. Etter Dagoberts død i 638 gikk det raskt tilbake med dynastiet. De virkelige herrer i riket var palasshovmestrene, som ble en slags arvelige førsteministre for de veke og degenererte småkongene. Fra en slik hovmesterslekt skulle siden Karl «den Store»'s dynasti vokse fram.

Etter seieren ved Testri i 687 vant Pipin også makten i Neustrien og Burgund. Han hadde langt mer makt enn de svake merovinger og kjempet med hell mot de tyske folk.

Han ville overlate sin stilling til en umyndig sønnesønn, men det ble hans uekte sønn, Karl Martell, som fikk makten etter hans død. Han var gift med Plestrudis, men mor til Karl var hans elskerinne, Alpaida, som døde i 718.[1618]

Pipin av Herstal, rikshovmester, sammen med den unge skyggekongen Klodvig III (1885) (Wikipedia).

Fra norsk og engelsk Wikipedia:

«Pipin av Herstal (* ca. 635 - † 16.12.714) var en frankisk statsmann og militær leder som var den faktiske herskeren av Frankerriket som rikshovmester ("maior domus") i Austrasia fra 680 og av Neustria og Burgund fra 687 til han døde i 714. Han tok tittelen som hertug og fyrste av frankerne ved hans erobring av alle de frankiske rikene. Han styrte tre franske riker i nær tretti år som den faktiske kongen og døde rundt åtti år gammel.

Som sønn til den mektige frankiske statsmannen Ansegisel (* ca. 610 - † 657/679) arbeidet Pipin for å etablere sin familie, "pipinidene", som den mektigste adelsslekten i Frankerriket. Han var i stand til virkeliggjøre sin drømmer ved å bli maior domus i Austrasia i 680. Pipin satt i gang flere kriger for å øke sin makt og utvide sine områder. Han forente alle de frankiske rikene ved å erobre Neustria og Burgund i 687. I utenlandske konflikter økte Pipin frankernes makt ved å underkaste folk som alemanner, friser og øst-franker, og begynte også misjonsprosessen i å konvertere de ulike germanske folkene til kristendommen, særlig friserne.

Pipins statsmannskunst betydde ytterligere reduksjon av den kongelige autoriteten til merovingerslekten, og for godkjennelse av den ubestridte retten til å herske for hans egen slekt. Derfor kunne Pipin utpeke barnebarnet Theudoald som arving. Men dette ble ikke akseptert av hans mektige sønn, Karl Martel, noe som førte til en borgerkrig etter hans død der sistnevnte vant.

Pipin, tidvis omtalt som Pipin II, var dattersønn til og fikk navn etter Pipin av Landen (også omtalt som "den Eldre") ved at hans far,Ansegisel, ble gift med Begga, datter til Pipin den Eldre. Pipin II av Landen var den første rikshovmester som arbeidet for å gjøre posisjonen arvelig. Han var også farfar til Pipin den Yngre og oldefar til Karl den Store. Ekteskapet mellom Ansegisel og Begga forente de to slektene "pipinidene" og "arnulfingene" og skapte det som fikk navnet "Karolingerdynastiet". Pipin II ble antagelig født i Herstal (Héristal) i dagens Belgia, hvor hans maktområde var, derav hans tilnavn. Pipin ble også omtalt som "den Fete" og senere som "den Midtre", da hans sønnesønn også fikk navnet Pipin.

Det var tre adskilte områder eller riker i Frankerriket:
- Austrasia som omfattet elvedalene til Maas og nedre Rhinen;
- Neustria som strakte seg nord fra Loire og nesten til Maas (men omfattet ikke Bretagne som var uavhengig); og
- Burgund som tilhørte det sentrale og sørøstlige delene av dagens Frankrike.

I hvert av disse områdene var det egne høyere embetsmenn, rikshovmestere, som styrte på vegne av kongen siden Klotar II og Dagobert I's tid. Disse rikshovmesterne var ikke ubetydelige kongetjenere, men lokale adelsmenn med større jordeiendommer og større politisk makt enn kongen. Da monarkiet falt fra hverandre under merovingerkongene, ble makten som lå til kronen utøvet av rikshovmesterne i hver av disse områdene, men den nominelle herskeren ble ansett som rois fainéants ("skyggekonger)".

Hver stormann søkte å dekke egne interesser, og en tid synes det som om hele Frankerriket skulle fragmenteres og falle fra hverandre. Aquitaine lyktes å skille seg ut som eget rike, og den frankiske kontrollen over Sachsen og Thüringen gikk tapt. Ebroin, rikshovmester i Neustria, sto fram som en nådeløs og dyktig hersker i posisjonen som

[1618] Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 7, side 60-61.

makten bak makten. I 679 hadde han i stor grad ryddet unna motstanden mot sin autoritet i Burgund og Austrasia. Han ble myrdet i 681, men i løpet av periode på ti år hadde hele Frankerriket anerkjent en ny herre, Pipin av Heristal.

Som rikshovmester i Austrasia kjempet Pipin og hans bror, Martin, hertug av Laon, mot rikshovmesteren av Neustria, Ebroin, som planla å samle hele Franken. Ebroin beseiret Austrasias tropper i slaget ved Lucofao og var nær ved å forene alle frankerne under sitt styre. Imidlertid ble han myrdet i 681, et offer for et kombinert angrep fra hans mange fiender. Pipin inngikk umiddelbart fred med hans etterfølger, Waratton.

Imidlertid startet Warattons etterfølger, Berchar, og kongen av Neusria, Theuderic III, som siden 679 var nominell konge over alle frankerne, krig mot Austrasia. Kongen og hans rikshovmester ble slått i slaget ved Tertry (Textrice) i Vermandois i 687. Berchar og Theuderic trakk seg tilbake til Paris, hvor Pipin fulgte etter og til slutt tvang dem til å inngå en fredsavtale med den betingelsen at Berchar måtte forlater sitt embete. Pipin ble utnevnt til rikshovmester i alle de tre frankiske kongedømmene (Austrasia, Neustria og Burgund) og begynte å benevne seg hertug og prins av Franken ("dux et princeps Francorum"). I de påfølgende kranglene drepte Berchar sin svigermor, Ansfled, og flyktet. Anstrudes hustru giftet seg med Pipins eldste sønn Drogo, hertug av Champagne, og Pipins plass i Neustria var sikret.

Folket i Neustria hadde store problemer med akseptere en overherre i Austrasia, men Pipin foretrakk å skyve denne motstanden til side for å kunne ta seg av folkene i det som er dagens Tyskland. I løpet av de neste årene underkastet han alamannerne, friserne, og østfrankerne (i områdene som utgjør dagens Bayern og Baden-Württemberg), og bragte dem inn under kontroll og innflytelse av den frankiske sfæren. Mellom 690 og 692 falt byen Utrecht (i dagens Nederland). Det ga frankerne kontroll over betydningsfulle handelsruter fra Rhinen til Nordsjøen. Han beseiret frisernes høvding, Radbod, fordrev ham fra hans festning ved Duurstede og kunne reise tilbake med et stort krigsbytte. Ikke bare økte han sin egen rikdom, han styrket også lojaliteten hos sin tilhengere. Han støttet også det kristne misjonsarbeidet til Willibrord, en angelsaksisk benediktinermunk fra Northumbria i England som virket blant friserne. I 695 hadde Pipin plassert sønnen Drago som rikshovmester i Burgund og sin andre sønn, Grimoald, i Neustria for således å kunne styre alle de tre frankiske rikene som ett.

En gang omkring 670 giftet Pipin seg med Plektrude († en gang etter 717) som hadde arvet betydelige eiendommer i Mosel-regionen, samtidig som familien også hadde eiendommer i Köln. Hennes far var Hugobert, seneskalk (latin:senex, eldse tjener) og hushovmester hos kongene Teoderik III og Childebert III. Hun var mor til Drago og Grimoald, som begge døde før sin far. Imidlertid hadde Pipin også en elskerinne (eller muligens hans andre hustru) ved navn Alpaida (eller Chalpaida) († ca 714) som fødte ham ytterligere to sønner: Karl Martell og Childebrand.

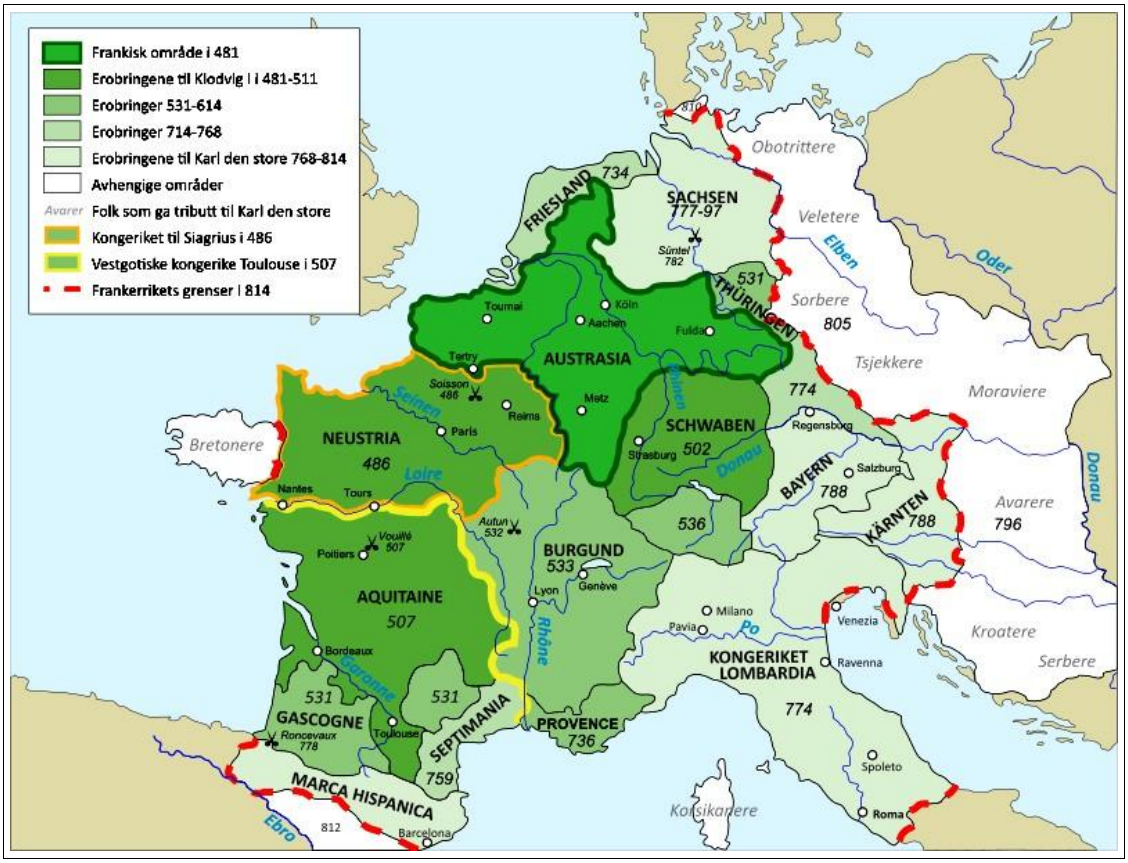
Pipin fikk også tilbakeslag. Hans sønn Drago døde av feber i 708 og Grimoald ble myrdet i 714. Grimoalds unge sønn Teodoald ble gjort til rikshovmester i sin fars sted. Mor til Teodoald var Thiadsvind, datter av den frisiske Redbad som Pipin tidligere hadde beseiret.

Rett før Pipin døde overbeviste hans hustru, Plektrude, ham om å gjøre sønnene han hadde med sin andre hustru, Alpaida, arveløse, og istedet la deres sønnesønn Teudoald arve ham. Sønnesønnen var fortsatt et barn og antagelig under kontrollen av Plektrude. Pipi døde brått som gammel mann den 16. desember 16.12.714 ved Jupille i dagens Belgia. Hans barnebarn via Plektrude krevde å være Pipins sanne arvtakere. Imidlertid hadde Karl Martell, Pipins sønn med Alpaida, fått et godt omdømme blant adelen i Austrasia grunnet sin militære framgang og dyktighet i å skaffe krigsbytte ved sine seire og erobringer. Til tross for Plektrudes anstrengelser i å hindre Karl å uttale seg ved å fengsle ham, var hans posisjon for sterk. Han ble den neste rikshovmesteren og dermed den faktiske herskeren av Frankerriket, men først etter en innbyrdeskrig som varte mer enn tre år etter at Pipin var død.

Med sin første hustru, Plektrude, hadde han to barn:
Drogo (* ca. 670 - † 708), hertug av Champagne og rikshovmester av Burgund.
Grimoald († 714), rikshovmester av Neustria.

Med sin elskerinne (eller andre hustru), Alpaida, fikk han også to barn:
Karl Martell (23.08.686 - 22.10.741), hertug av Franken.
Childebrand († 751), hertug av Burgund.

Childebrand var ifølge andre kilder sønn til en annen mor med ukjent navn.»

Kart som viser Karl den stores utvidelser (områder i lysegrønt) av det frankiske rike. Austrasia er markert i mørkt grønt. (Wikipedia).

Fra norsk Wikipedia:

«Austrasia var et historisk rike på 500-700-tallet som utgjorde den nordøstlige delen av det frankiske kongedømmet til merovinger. Det var hovedsakelig sentrert ved elvene Maas, midtre Rhinen og Mosel. Det besto av deler av territoriet til dagens østlige Frankrike, vestlige Tyskland, Belgia og Nederland. Metz var primært dets hovedstad, men noen av Austrasias konger hersket fra Reims. Det var det opprinnelige området til frankerne som Klodvig erobret etter først å ha tatt kontroll over grenseområdene til romerske Gallia, nå nordlige Frankrike, som tidvis er beskrevet i denne perioden som Neustria.

Etter at den frankiske kong Klodvig døde i 511, delte hans fire sønner kongedømmet mellom seg. Teoderik I fikk Austrasia. Austrasia og dets nabo, Neustria, ble involvert i stadige konflikter. Disse urolighetene nådde sitt klimaks i krigene mellom dronning Brunhilda av Austrasia og dronning Fredegunde av Neustria. I 567 ble Austrasia et adskilt kongerike innenfor Frankerriket og ble styrt av Sigibert I. På 600- og 700-tallet ble det en maktbase hvor karolingerne, opprinnelig "maior palatii" (rikshovmestre), og adelskap som "dux et princeps Francorum", hertug av frankerne, og ble de facto herskerne over frankerne som den virkelige makten bak tronen. De tok makten over alle frankerne, hele Gallia, det meste av Tyskland og nordlige Italia. Under dette dynastiet, var ikke Austrasia lenger et eget kongedømme. Etter denne perioden med forening ble det større Frankerriket igjen delt i østlige og vestlige kongeriker hvor den østlige delen utviklet seg til bli kongeriket Tyskland.

Navnet Austrasia er ikke godt dokumentert i den merovingske perioden. Det er en latinsk utgave av et gammelfrankisk navn nedtegnet først av Gregorius av Tours ca 580 og deretter av Aimoin av Fleury ca 1000. Som med navnet Østerrike inneholder Austrasia ordet for "øst" i betydningen østlige land som henviser til frankernes område som lå øst for Neustria, "det vestlige land", i nordlige Gallia. Grensene for hva Austrasia var ble uklare over tid, men Aimoin streket opp en primitiv utstrekning for landet med "Da frankerne [opprinnelig] tok alle disse provinsene kalte de Austrasia regionen som strakte seg nordover og ligger mellom Maas og Rhinen, og Neustria det som strakte seg fra Maas og så langt som til Loire." Philippe Briet på 1500-tallet var mer forsiktig: "Det er ikke lett å bestemme grensene til Austrasia ettersom de tidvis var minsket og tidvis forstørret". Fra senmiddelalderen og til den franske revolusjonen tjente Austrasia som et arkaisk navn for hva som ellers ble kalt for Lorraine.»[1619]

(Barn XXIII:2778753, Far XXV:11115009, Mor XXV:11115010)

Gift med neste ane.

Barn:

Karl Martell av Franken. Født omkring 688. Død 22.10.741 i Kirsey ved Oise. (Se XXIII:2778753).

1619 Wikipedia.

XXIV:5557506 fm fm fm ff mm ff mm fm ff ff ff fm

Alpaida av Heristal. Født omkring 660. Død omkring 714.

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Alpaida, Alpoïde, Elphide, Elfide, Chalpaida (* ca. 654 - † ca. 714) var en frankisk adelskvinne som kom fra Liège-området.

Hun ble hustru til Pippin av Herstal (* 635 eller 640 - 16.12.714) og mor til to av hans sønner,
Karl Martel (* 688 - † 22.10.741) og
Childebrand I (* 678 - † 751).

I "Liber Historiae Francorum" og "Continuations of Fredegar" blir hun referert til som Pepins hustru.

Saint Lambert av Maastricht (* ca. 636 - † ca. 705), biskop i Maastricht-Liège fra ca. 670 til sin død, fordømte Pipins kontakt med sin elskerinne Alpaida. Biskopen ble myrdet under den politiske uroen som utviklet seg da forskjellige familier kjempet om innflytelsen da det merovinger-dynastiet måtte vike for karolingerne. Han regnes som en martyr for sitt forsvar for ekteskapet.

En tradisjon utviklet seg etter hvert om at Pipins "domesticus", Dodon, hvis tropper ville drepe Lambert, var bror til Alpaida. Imidlertid er det stilt spørsmål ved om dette er korrekt.»[1620]

(Barn XXIII:2778753)

Gift med forrige ane.

XXIV:5557510 fm fm fm ff mm ff mm fm ff ff fm fm

Bertrada den Eldre av Prüm. Født mellom 660 og 670. Levde 721.

Fra tysk og engelsk Wikipedia (oversatt):
«Bertrada (* ca. 660-670 - † 721), også kalt Berthe eller Bertree,»

Bertrada slott i Mürlenbach, antagelig oppkalt etter Bertrada den Eldre av Prüm (Wikipedia).

«Det er foreslått tre alternative løsninger på spørsmålet om hvem som var hennes foreldre:
- Hun var datter til "seneschal" (eldste tjenere) og markgreve Hugobert og Irmina av Oeren.
- Hun var svigerdatter til Irmina († ca. 704), datter til Hugobert og Irmina, og hennes ektemann Charveus, greve av Laon, bror til Lambert, greve av Hesbaye.
- Hun var datter av Theuderic III, konge av Neustria og Austrasia, og Clotilda av Herstal.

De to siste mulighetene er ikke gjensidig utelukkende.

Identiteten til hennes mann er ukjent. De hadde tre barn:
Hardrad († etter 720)
Caribert av Laon.
Weta, gift med Cario.

Sammen med sønnen Caribert av Laon grunnla hun klostret Prüm Abbey i 721 og var klostrets velgjører.

Gjennom Cariberts datter, Bertrada av Laon, hustru til Pipin III den Yngre, var Bertrada oldemor til Karl den Store.»[1621]

[1620] Wikipedia.

(Barn XXIII:2778755)

Gift

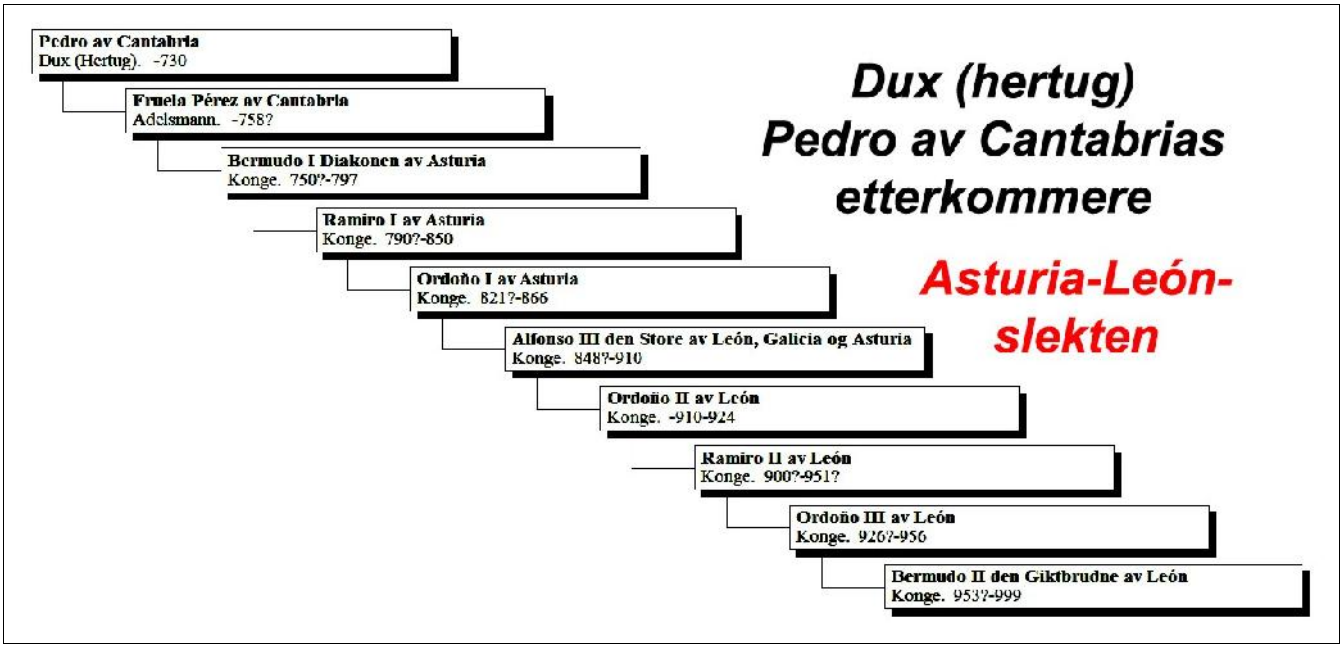
Barn:

Caribert av Laon. Død før 762. Levde 721. (Se XXIII:2778755).

XXIV:5580801 fm fm fm fm ff mf mf ff ff ff ff ff

Pedro av Cantabria. Død 730. Dux (Hertug).

Pedro, hertug av Cantabrien, var en ettterkommer til den vestgotiske konge Recared den Katolske som døde i 601.[1622]

León-slekten var konger av Asturia, León og Galicia fra 739 til 1037. Etter maurernes erobring av visigoternes rike i Spania i 711 opprettet de kristne spanierne kongeriket Asturia i fjellene i nord. Etter hvert ble rikets tyngdepunkt flyttet sørover til León, og Castilla frigjorde seg. Etter at slekten døde ut ble riket igjen slått sammen med Castilla til kongeriket Castilla- León under Navarraslekten.

Fra Carl Grimbergs «Menneskenes liv og historie», bind 7, side 208-212.

Den muhammedanske stormflod som til slutt ble stanset ved de ulendte fjellmassene i Lilleasia og Konstantinopels murer i nord, fikk fritt utløp mot vest, gjennom de østromerske besittelser i Egypt og resten av Nord-Afrika. Kartago ble herjet og ødelagt enda en gang og ikke lenge etter århundreskiftet år 700, gikk grensene for kalifens rike så langt borte som ved Herkulesstøttene. Den romerske kultur i Nord-Afrika ble fullstendig utryddet og landets urbefolkning, som var beslektet med egypterne, ble omvendt til islam. Det som ikke hadde lykkes for fønikere eller romere, nemlig å assimilere dette folkeelement i sitt eget folk, greide araberne. Både fønikere og romere hadde måttet nøye seg med å kolonisere enkelte byer og noen andre steder ved kysten, mens innlandet stort sett fortsatte å være på berbernes hender. Og begge de store kolonimaktene ble etter hvert feid vekk derfra av andre folk.

Ved å assimilere berberne, skaffet araberne seg et nytt tilskudd av menneskemateriell som fikk stor betydning for deres videre fremgang. Uten denne kraftreserven ville muhammedanerne sikkert aldri ha greidd å gå over stredet ved Herkulesstøttene. Men nå kunne de snart oversvømme Syd-Europa også. Det nye erobringstoget er ikke så meget et resultat av arabernes egen ekspansjonslyst, som av nødvendigheten av å sysselsette de berbiske hordene som nettopp var gått over til islam. For det som hadde fristet berberne til å stille seg under islams fane var håpet om krigstog og utbytte. Og det var i grunnen mer for å plyndre enn for å erobre at berberen Tarik i spissen for 7000 mann år 711 satte over det stredet som danner skille mellom to verdensdeler til landet ved den klippeodden som bærer hans navn, Gibraltar eller «Djebel-al-Tarik», som betyr Tariks fjell.

På Pyreneerhalvøya hadde vestgoterne i tidens løp blitt sammensmeltet med den romerske befolkning og hadde blitt en romersk nasjonalitet, den spanske, som snakket et latinsk datterspråk i likhet med italienere og franskmenn. Men nå var det indre splittelse i vestgoternes rike. Kongene var brikker i hendene på maktlystne stormenn og den intoleranse som hersket i det spanske presteskap gjorde tilværelsen uutholdelig for alle tenkende mennesker. De mange jødene var i en fullstendig fortvilet situasjon, utsatt for en samvittighetsløs utryddelseskamp fra fanatiske kristne. Derfor hilste både de og den undertrykte bondebefolkning araberne og berberne som befriere. Det vestgotiske rike falt som en overmoden frukt for det første vindkast og i det avgjørende slaget ble hæren deres nesten tilintetgjort

1621 Wikipedia.

1622 Mogens Bugge: Våre forfedre, nr. 956. Bent og Vidar Billing Hansen: Rosensverdslektens forfedre, side 66.

av Tariks tropper. Den siste vestgotiske kongen falt antagelig i slaget eller omkom under flukten fra slagmarken. I alle tilfelle er han forsvunnet ut av historien fra den dagen. Siden var det en forholdsvis lett sak for araberne å underlegge seg halvøya, og nesten overalt fikk de hjelp av forrædere.

Det vestgotiske aristokrati ble utryddet, bortsett fra noen få som flyktet til Asturias fjell og grunnla et lite rike. Den jorden som hadde tilhørt de drepte aristokratene ble delt ut til berbiske og arabiske krigere, de såkalte maurerne.

Det var vel ingen som tenkte seg akkurat da at fremtiden tross alt hørte vestgoterne til. Men hva alle visste, var at dette folk allerede hadde satt uutslettelige merker etter seg i den spanske folkekarakter. Navnet «got» ble fortsatt brukt som betegnelse på en spansk kristen og helt inn i det nittende århundre ble det ved spanske domstoler sitert paragrafer fra vestgoternes lov.[1623]

Fra engelsk Wikipedia (oversatt):
«Pedro (latin: Petrus) († 730) var hertug av Cantabria.

Han var far til
Alfonso I (* ca. 693 - † 757), konge av Asturia og
Fruela av Cantabria († ca. 758), far til kongene Aurelio (* ca. 740 - † 774) av Asturia og
Bermudo I (* ca. 750 - † 797) av Asturia.

Mens forskjellige forfattere har forsøkt å navngi hans opphav, (for eksempel å gjøre ham til sønn eller bror til kong Erwig), sier tidlige kilder ikke noe mer spesifikt enn kronikken om "Pseudo-Alfonso": at han var "ex semine Leuvigildi et Reccaredi progenitus" "(stammer fra blodslinjen til Liuvigild og Reccared I), og selv dette har blitt utfordret som en mulig politisk motivert fiksjon laget for å støtte etterkommernes senere krav om eksklusivt kongedømme.

I følge muslimske kronikører plyndret Musa ibn Nusair Amaya i år 714 hovedstaden i Cantabria for andre gang etter at Tariq hadde plyndret hovedstaden året før.
Pedro, provinsens "dux" (hertug), ledet sitt folk til tilflukt i fjellene, og etter at den lokale adelsmannen Pelayo av Asturia startet et opprør mot garnisonen som berberne hadde etablert ved fjellovergangene i nabodistriktet Asturia støttet Dux Pedro og andre vestlige galliske adelsmenn valget av Alfonso som ny konge eller "Princeps" for å lede dem mot den felles fienden.
Andre forskere har hevdet at Pelayo kan ha vært en kantabrisk slektning som forsvarte den vestlige adgangen til hertugdømmet gjennom sitt eget grevskap, da den delen av den moderne provinsen Asturia da var en del av det kantabriske hertugdømmet.

Etter slaget ved Covadonga – der Pedro og Pelayo unngikk nederlag mot den større invasjonsstyrken og klarte å fordrive den berbiske guvernøren Uthman ibn Naissa (kjent som Munuza) helt fra Asturia – er det trolig at Pedro sendte sin sønn til Pelayos hov ved Cangas de Onís. Det hadde vært en vestgotisk praksis å sende adelige barn til kongsgården, dette var dermed en stilltiende innrømmelse av Pelayos kongedømme.

I følge "Crónica Albeldense" ble territoriene til de to lederne forent ved ekteskap mellom Pedros sønn Alfonso og Pelayos datter Ermesinda:
"Adefonsus, Pelagi gener, reg. an. XVIIII. Iste Petri Cantabriae ducis filius fuit; et dum Asturias venir Ermesindam Pelagii filiam Pelagio proecipiente, accepit."
(Adefonsus, svigersønn til Pelayo, reg. an. XVIII. Han var sønn til Pedro, Dux av Cantabria. Og mens han kom til Asturia, tok han imot Ermesinda, datteren til Pelayo, på instruks fra Pelayo.

Alfonso etterfulgte senere på den asturiske tronen og var den første som brukte kongetittelen. Mens iberiske muslimske lærde ville kalle hans etterkommere "Beni Alfons" (arabisk: Beni Idfunš) etter hans sønn, blir de oftere referert til som Astur-Leónese-dynastiet.»[1624]

(Barn XXIII:2790401)

Gift

Barn:

Fruela Pérez av Cantabria. Død omkring 758. (Se XXIII:2790401).

Generasjon XXV

XXV:11115009 fm fm fm ff mm ff mm fm ff ff ff ff f

Ansegisel av Metz-Austrasien. Domesticus. Født mellom 602 og 610. Død mellom 662 og 679.

Fra norsk Wikipedia:

1623 Carl Grimberg: Menneskenes liv og historie, bind 7, side 208-212.

1624 Wikipedia.

«Ansegisel (* 602/610 - † før 680) var den yngre sønnen til Sankt Arnulf, biskop av Metz, og hans hustru Doda.
Han tjente kong Sigibert III av Austrasia (634-656), sønn til kong Dagobert I (629-639) som "domenicus" (latin: dux, en militær leder) og rikshovmester.»

Ansegisus og St. Bega, maleri av Peter Paul Rubens, ca. 1612/1615 (Wikipedia).

«Ansegisel giftet seg etter 639 med Sankt Begga, datter til Pipin I av Landen.

De hadde følgende barn:
Pipin II av Herstal (* 635 eller 640 - † 16.12.714), rikshovmester av Austrasia.
Martin, greve av Laon.
Klotilda av Herstal (* 650 - † 699), gift med kong Teoderik III av Neustria.

Han ble drept en gang før 679, myrdet i en feide med sin fiende, Gundewin.

Gjennom sønnen Pipin ble Ansegisels etterkommere frankiske konger og herskere over det karolingiske imperiet.»[1625]

(Barn XXIV:5557505, Far XXVI:22230017)

Gift med neste ane.

Barn:

Pipin II av Herstal. Født omkring 635. Død 16.12.714 i Jüpille. (Se XXIV:5557505).

XXV:11115010 fm fm fm ff mm ff mm fm ff ff ff ff m

St. Begga av Heristal. Abbedisse. Født omkring 620. Død 17.12.692.

Fra engelsk og tysk Wikipedia (oversatt):
«Saint Begga (også Begue, Begge) (*. Ca. 613 - † 17.12.693 (kan være 693 eller 695)) var datter til Pipin I den Eldre av Landen, rikshovmester i Austrasia, og hans hustru St. Itta av Metz. Hun var storesøster til St. Gertrude av Nivelles og farmor til Karl Martel, som var farfar til Karl I den Store.»

1625 Wikipedia.

T.v. Den hellige. Begga. T.h. Statue av St. Begga over inngangsporten til Beginerhusene i Lier, Belgia (Wikipedia).

«Begga - også Bega eller Beggue - er et kvinnelig fornavn som også finnes i den diminutive "Beggule". Den mannlige ekvivalenten er "Beggo" (Bego / Begue). Navnet kan være en forkortelse av Berchtegundis.

Hun giftet seg med Ansegisel av Metz, sønn til Arnulf, biskop av Metz fra Arnulfinger- slekten.
Den eksisterende alliansen mellom de to familiene ble dermed styrket. Hennes sønn var den senere rikshovmesterenPippin II av Herstal, som forente makten til Arnulfingernes og Pippinidenes makt og eiendom.

De hadde flere barn:
Pipin II av Herstal (* ca. 635 - † 714), rikshovmester.
Martin av Laon (engelsk Wikipedia).
Grippo († 719), biskop av Rouen (tysk Wikipedia, avstamning høyst usikker).
Chrodechild av Herstal (* 650 - † 692), (hustru til Theuderich III av Franken (avstamning usikker).

Ansegisel ble drept en gang før 679 i en feide med fienden Gundewin.

Begga foretok en pilegrimsreise til Roma, og da hun kom tilbake, tok hun sløret. Hun fikk syv kirker bygd i Andenne ved Maas.»

Collégiale Sainte-Begge i Andenne (Wikipedia).

«Hun grunnla klostret "Collégiale Sainte-Begge" i Andenne ved Maas mellom Namur og Liège i 690/691 hvor hun tilbrakte resten av sitt liv som abbedisse. Hun ble gravlagt i Collégiale Sainte-Begge-klostret i Andenne ved Maas.

Hennes minnesdag som helgen for den romersk-katolske kirken er 17. desember. Minnet om overføringen av hennes relikvier finner sted 7. juli.

Noen mener at "Beginer"-bevegelsen, som kom til syne på 1100-tallet faktisk ble grunnlagt av St. Begga og kirken i "beguinage" (Beginerhusene) i Lier, Belgia, har en statue av St. Begga med underskriften: "St. Begga, vår grunnlegger".

En annen populær teori hevder imidlertid at beginerne fikk sitt navn fra presten Lambert le Bègue, under hvis

beskyttelse beginernes vitnesbyrd og presteskap blomstret.»

Fra norsk Wikipedia:
«Beginerne var en katolsk, religiøs orden som ble grunnlagt på 1200-tallet. Den var et samfunn for kvinner som ønsket å tjene Gud uten å trekke seg tilbake fra verden eller avlegge klosterløfter. Den hadde sitt utspring i de historiske Nederlandene, men det fantes også beginerhus i den nordlige delen av dagens Frankrike og nordvest i dagens Tyskland.

Den første kjente beginer var mystikeren Maria de Oignies, som påvirket kardinal Jaques de Vitry, ordenens beskytter. Ordenen ble først godkjent av pave Honorius III i 1216.

Navnet kommer muligens fra St. Begga av Andenne, som ordenen æret som sin vernehelgen, men det er også mulig at dette er en sekundær forklaring til navnet. En annen mulighet er at navnet kommer fra middelalderflamsk "beghen" (å be), fra fransk begard, "tigger" eller fra fargen beige som de brukte på sine klær. Andre teorier er at navnet har stammer fra Lambert le Bègue (prest i Liège, † 1177) eller fra den franske ordet for nonnehette béguine.»[1626]

(Barn XXIV:5557505, Far XXVI:22230019, Mor XXVI:22230020)

Gift med forrige ane.

Generasjon XXVI

XXVI:22230017 fm fm fm ff mm ff mm fm ff ff ff ff ff

Arnulf av Metz. Biskop. Født omkring 582 i Lay-Saint-Christophe. Død mellom 643 og 647 i Remiremont.

Fra norsk og engelsk Wikipedia:
«Arnulf av Metz (tradisjonelt: * 13.08.582 - † 16.08.640) var en frankisk adelsmann, biskop i Metz og rådgiver ved merovingernes hoff i Austrasia før han trakk seg tilbake til klosteret i Remiremont. Han ble senere kanonisert som helgen. I Frankrike er han også omtalt som Arnoul eller Arnoulf, på engelsk som Arnold.»

Oppe t.v. Glassmaleri i Metz-katedralen. Oppe t.h. Den hellige Arnold av Metz som skytshelgen for ølbrygging. Nede. Den gyldne ringen til St. Biskop Arnulf i Metz-katedralens skattekammer (Wikipedia).

«Arnulf ble født i en betydningsfull frankisk familie en gang rundt 582. Familien eide store eiendommer mellom elvene Mosel og Maas. Som voksen ble han kalt til merovingenes hoff hos kong Teodebert II av Austrasia (595-612) og ble sendt for tjenestegjøre som "dux" (latin for "leder", senere opphavet til tittelen hertug) ved elven Schelde.

1626 Wikipedia.

Genealogi:

"Vita Sancti Arnulfi", skrevet kort tid etter helgenens død, oppgir at han var av frankiske forfedre, fra "tilstrekkelig forhøyet og edelt herkomst og meget rik på verdslig gods".

Kort tid etter 800, sannsynligvis i Metz, ble det laget en kort genealogi om karolingerne. Ifølge denne kilden var Arnulfs far en viss Arnoald, også en biskop av Metz som igjen var sønn til Ansbertus og Blithilt (eller Blithilde), en påstått, men ellers ikke belagt, datter til kong Chlothar I. Denne påstand om kongelig merovingisk avstamning er ikke bekreftet av den samtidige "Vita Sancti Arnulfi". Under salisk lov ville ingen av Blithildes barn bli anerkjent som legitime arvinger til dynastiet, så en hendelse som denne ville neppe bli registrert, og aller minst husket, etter mange århundrer.

Historikeren Joseph Depoin observerte at Arnulf ble identifisert som franker i samtidige dokument, mens "Arnoald" ble identifisert av "Paul Diakonen" som romer. Basert på "Vita Gundolphi" var Arnulf's far Bodegisel, en frankisk adelsmann. David H. Kelley foreslo da at Arnoald sannsynligvis var en forfader til karolingerne gjennom en datter, Itta, hustru til Pipin av Landen. Christian Settipani tok utgangspunkt i og utvidet arbeidet til Depoin og Kelley, og var enig i Arnulfs avstamning fra Bodegisel i stedet for fra Arnoald, men bemerket at det var en forbindelse mellom det ripuarisk-frankiske kongehuset og karolingerne. Han argumenterte (uten å avvise muligheten for at Itta var Arnoalds datter) at det var en forbindelse gjennom Arnulfs hustru Doda, som han posisjonerte som datter til Arnoald. Kelly anså deretter Settipanis foreslåtte forbindelse mellom karolingerne og Arnoald som sannsynlig.

Arnulf utmerket seg ved hoffet i Austrasia under Teodebert II, både som militær leder og i den sivile administrasjonen. En tid hadde han ansvaret for seks adskilte provinser.

Omkring 596 giftet han seg med en kvinne som senere kilder ga navnet Dode eller Doda, (* ca. 584).

Arnulf og Doda fikk flere barn:
Klodoff av Metz, deres eldste sønn som også ble biskop av Metz rundt 660.
Ansegisel, "Domesticus", nevnt i 662, drept før 679.

Ansegisel giftet seg med Begga, datter til Pippin I av Landen, og la med dette ekteskapet grunnlaget for karolingernes fremvekst.

Arnulf er således stamfar til Pipin II av Herstal, oldefar til Karl Martell og stamfar for Karl den Stores slekt.

Styret av Austrasia kom i hendene på Brunhilda, bestemor til Theudebert, som styrte i Burgund i navnet til hennes oldebarn.

I 613 ledet Arnulf og Pipin I av Landen opposisjonen av frankiske adelsmenn mot dronning Brunhilda. Opprøret førte til at hun ble avsatt, torturert og til slutt henrettet, og de frankiske land ble gjenforent under Klotar II, dronningens nevø.

Sammen med sin venn Romarik, også embetsmann ved hoffet, planla Arnulf å gjøre en pilegrimsreise til klosteret i Lérins. Arnulfs helgenbiografi vil ha det til at han ville bli prest og senere biskop. etter at hans hustru bestemte seg for å bli en nonne, noe Arnulf skal ha oppfattet som et tegn fra Gud.

Selv om Arnulf ønsket å trekke seg tilbake til Vosges-fjellene som eremitt, innså Klotar II hans verdifulle administrative dyktighet, og tilbød ham å bli biskop av Metz, hovedstaden i Austrasia. Arnulf fortsatte således å fungere som kongens rådgiver og kansler.

I løpet av sin karriere ble han tiltrukket av det religiøse livet, og rundt 628 trakk han seg tilbake til en eremitasje på et fjellområde i sine domener i Vogesene for å bli munk. Hans venn Romaric, hvis foreldre ble drept av Brunhilda, hadde gått foran fjellene rundt 613. Romaric og Amatus hadde allerede etablert Remiremont Abbey der. Etter Chlothachars død i 629 bosatte Arnulf seg nær Habendum, hvor han døde en tid mellom 643 og 647. Han ble gravlagt i Remiremont.

Arnulf ble kanonisert som en helgen av den romersk-katolske kirken. I ikonografi blir han portrettert med en pastoral stab eller en rake i hånden.

Det er tre legender knyttet til Arnulf:

Legenden om ringen.

Arnulf ble plaget av den vold som omga ham og fryktet at han hadde spilt en rolle i krigene og drapene som plaget de herskende familiene. Besatt av disse syndene, gikk Arnulf til en bro over Moselelven. Der tok han av seg biskopens ring, kastet den i elven og ba til Gud om å gi ham et tegn på absolusjon ved å returnere ringen til ham. Mange botferdige år senere brakte en fisker en fisk til biskopens kjøkken som de hadde funnet biskopens ring i. Arnulf belønnet Guds tegn ved umiddelbart å trekke seg som biskop og bli enemitt resten av livet.

Legenden om ilden.

I det øyeblikket Arnulf trakk seg som biskop, brøt det ut en brann i kjellerne i det kongelige slottet som truet med å spre seg over hele byen Metz. Arnulf, full av mot og følelse av enhet med folket i byen, sto foran ilden og sa: "Hvis Gud vil at jeg skal bli fortært, er jeg i hans hender." Deretter gjorde han korsets tegn hvoretter brannen umiddelbart dro seg tilbake.

Legenden om ølmuggen.

Det var juli 642 og meget varmt da sognebarna i Metz dro til Remiremont for å gjenvinne levningene av sin tidligere biskop. De hadde lite å drikke og terrenget var ugjestmildt. Da den utmattede prosesjonen var i ferd med å forlate Champigneulles, ba en av sognebarna, Duc Notto: "Ved sin kraftige forbønn vil den salige Arnold bringe oss det vi mangler." Straks ble den lille resten av øl i bunnen av en gryte mangedoblet i slike mengder at pilegrimenes

tørst ble slukket, og de hadde også nok øl å glede seg over neste kveld da de ankom Metz. Av denne grunn er han kjent som skytshelgen for ølbryggerne.»[1627]

(Barn XXV:11115009)

Gift

Barn:

Ansegisel av Metz-Austrasien. Født mellom 602 og 610. Død mellom 662 og 679. (Se XXV:11115009).

XXVI:22230019 fm fm fm ff mm ff mm fm ff ff ff ff mf

Pipin I den Eldre av Landen. Rikshovmester. Født omkring 580. Død 27.02.640.

Fra norsk Wikipedia (modifisert):

«Pipin av Landen, også kjent som Pipin I, Pipin den Eldre eller Pipin den Gamle (* ca. 580 † 27.02.640), var rikshovmester ("maior domus") i det frankiske riket Austrasia under merovingerkongene Klotar II, Dagobert I og Sigibert III fra 615 eller ca. 623 til 629, da Dagobert avsatte ham. Han fikk tilbake sin posisjon da Dagobert døde i 639 og beholdt den til han selv døde i 640.»

T.v. Byste av Pipin av Landen. T.h. Pipin og hans samtidige Remaclus, Palais Provincial, Liège (Wikipedia).

«Pipins far het Karloman i henhold til Fredegars krønike, den fremste kilden til Pipins liv. Hans tilnavn kommer fra hans sannsynlige fødested, Landen, et sted i dagens Belgia. I henhold til historikeren Godefroid Kurth var det først på 1100-tallet at krønikene i grevskapet Brabant begynte å knytte hans navn til denne lokaliteten. Han synes å ha eid eiendommer i Moseldalen og Liège.

Ved at hans datter Begga ble gift med Ansegisel, en sønn til Arnulf av Metz, ble de to ledende slektene pipinidene og arnulfingene forent, noe som ga vekst til en slekt som til sist kom til herske over Frankerriket som karolingerne. Han var morfar til Pipin II av Herstal, den mektigste av rikshovmestrene, og hvis sønn var Karl Martell.

Pipin var herre over en større del av Brabant og guvernør av Austrasia da rikets konge, Teodebert II, ble beseiret av Teoderik II, kongen av Burgund. Den sterke og dominante politiske figur i Austrasia og Burgund gjennom en rekke år var dronning Brunhilda ved å være regent i sine sønners og sønnesønners navn. Brunhilda var en effektiv hersker, men hennes kraftfulle personlighet førte henne inn i konflikt med andre merovingere, kirken og andre adelige.

I 613 døde Teoderik II av Austrasia av sykdom, og alle hans fire sønner hadde etter frankisk lov og skikk rett til å arve en del av hans rike, men Brunhilda hadde bestemt å gi alt til Sigebert II, Teoderiks eldste sønn, som fortsatt var mindreårig, omkring elleve år gammel. Adelen i Austrasia og Burgund opponerte mot Brunhilda, oldemor og regent for den unge kongen, som var svært mislikt. De henvendte seg til Klotar II av Neustria for støtte, og hvor de ga løfte om ikke å kjempe til dronningregentens forsvar, men i stedet å anerkjenne Klotar II som den rettmessige regent og verge for den unge konge. Fremst blant adelen var Warnakar II, Rado, Arnulf og Pipin. De to sistnevnte, Arnulf og Pipin, ble beskrevet av Fredegar som "de to mektigste stormenn i Austrasia" og de gjorde en del avtaler med Klotar ved Andernach. Rado ble bekreftet som rikshovmester i Austrasia og Warnakar i Burgund, noe som kan oppfattes som at Klotar ville holde Pipin borte fra utøvende makt. Rado døde i 617, og da ble posisjonen som rikshovmester i Austrasia tilgjengelig. Pipin fikk ikke sin belønning før i 623 da han ble utnevnt til "major"

[1627] Wikipedia.

(rikshovmester) i Austrasia etter at Klotar gjorde sin unge sønn Dagobert I til konge der. Arnulf, Pipins livslange venn, ble utnevnt til rådgiver for den nye kongen ved siden av ham.

Arnulf styrte byen Metz som dens biskop og gjennomførte kirkereformer. Pipin sendte sine døtre i klostre, en av dem, Gertrude, grunnla klosteret Nivelle i distriktet Brabant, nabolaget til Landen. Arnulfs sønn Ansegis, som var rikshovmester for unge kong Sigebert, ble gift med en datter til Pipin som senere krøniker kalte Begga. Fra dette ekteskapet ble den andre Pipin født, kjent av historikerne som Pipin II av Heristal.

Pipin ble rost av sine samtidige for godt styre og kloke råd. Selv om noen av hans fiender forsøkte å vende kongen mot ham, ble deres sammensvergelser avslørt og han beholdt et godt forhold til kongen fram til 629 da han av ukjente grunner trakk seg tilbake (eller ble tvunget til å trekke seg) til sine eiendommer. Der ble han værende i det neste tiåret fram til Dagoberts død i 639.

Han kom da tilbake til makten, sammen med sin allierte, biskop Kunibert av Köln, som rikshovmester for arvingen kong Sigebert III og for å overvåke fordelingen av besittelsene mellom Sigebert, hans bror Klodvig II og hans stemor Nanthild som styrte som regent for Klovis i Neustria og Burgund. Sigeberts andel av arven ble overgitt i minnelighet, delvis grunnet vennskapet mellom Pipin og rikshovmesteren av Burgund, Aega, Pipin og Arnulfs etterfølger som fremste rådgiver for kongen. Kunibert, biskopen av Köln, mottok skatten(?) på Compiègne og brakte den tilbake til Metz.

Pipin var gift med Itta. Etter hans død grunnla hun klosteret i Nivelles hvor hun ble benediktinernonne. Hun døde 08.05.652 og ble helligkåret som helgen.

Pipin døde i 640. Han var så populær i Austrasia at selv om han aldri ble helligkåret ble han listet som "salig" eller "velsignet" i en del martyrologier. Butler lister ham som "velsignet". Hans festdag var 21. februar.

Han ble gravlagt i Landen, men hans levninger eller relikvier ble senere overført til Nivelles, hvor de nå er skrinlagt sammen med hustruen Itta og datteren Gjertrud. I noen av de gamle belgiske martyrologiene er han også oppført som hellig, og det gjør han også i et litani publisert etter myndighet av erkebiskopen av Mechelen/Malines. Hans minnedag er dødsdagen 21. februar. Hans attributter er ett sverd og en vekt.

Etter at Pipin døde ville det ha vært naturlig at Pipins sønn, Grimoald, overtok som rikshovmester, men en mann ved navn Otto, som hadde vært lærer for prins Sigebert, var strategisk plassert for å dra personlig fordel av situasjonen.

Med Pepins død ble Grimoald familiens overhode, den mektigste i Austrasia. På denne tiden gjorde Radulf, hertugen av Thüringen, opprør mot Sigebert III. Grimoald deltok i det påfølgende felttoget mot opprøret, men det ble en fiasko. Likevel lyktes Grimoald i å redde kongens liv og ble hans nære venn. Deretter, ved å fjerne sin rival, Otto, overtok han stillingen som faren engang hadde.+[1628]

(Barn XXV:11115010)

Gift med neste ane.

Barn:

St. Begga av Heristal. Født omkring 620. Død 17.12.692. (Se XXV:11115010).

XXVI:22230020 fm fm fm ff mm ff mm fm ff ff ff ff mm

St. Itta av Metz. Nonne. Født omkring 592. Død 08.05.652.

Fra Engelsk Wikipedia (oversatt):

Itta (også Ida, Iduberga) (* 592 - † 08.05.652) var hustru til Pipin av Landen, rikshovmester i kongeriket Austrasia. Etter hans død grunnla hun klosteret Nivelles, hvor hun ble en "colombanus"-nonne sammen med datteren Gertrude av Nivelles.

Columbanus (* 540 i Navan, † 23.11.615 i Bobbio) var en irisk munk och helgon.

Både Itta og hennes datter, Gertrude, blir hedret som hellige av den katolske kirken.»

1628 Wikipedia.

St. Itte av Metz, av Edward Burne-Jones (Wikipedia).

«Det er ingen direkte kilder som nevner hennes foreldrene, men det har blitt antydet at hun kom fra en familie med senatorstatus som hadde sin opprinnelse i Aquitaine, og at hun var datter til Arnoald, biskop av Metz som igjen var sønn til Ansbertus. Hennes bror var Saint Modoald, biskop av Trier, og hennes søster var abbedissen, Saint Severa.

Hun giftet seg med Pipin I den Eldre av Landen, rikshovmester ved det merovingianske slottet.

Pipin og Itta hadde barna:
Grimoald, senere rikshovmester og far til kong Childebert den Adopterte.
Bavo (også kalt greve Allowin av Haspengau), ble enemitt og senere kanonisert.
Sankt Gertrude av Nivelles (* 626 - † 659, abbedisse, senere kanonisert, beskytter av Landen.
Gjertrudsmesse ("festum Gertrudis virginis") ble feiret 17. mars.
Begga (* 620 - † 692-695), gift med Ansegisel, sønn til Arnulf av Metz, senere abbedisse, kanonisert.
Hun var farmor til Pipin II av Herstal og en av matriarkene til den store karolingiske familien.

Etter Pipins død i 640, trakk Itta og datteren Gertrude seg tilbake fra hovedstaden for et liv med religiøs refleksjon.

Senere, omkring 647, etter råd fra Amandus, biskopen av Maastricht, grunnla hun klosteret Nivelles. Klosteret var opprinnelig bare et nonnefellesskap, men det ble senere et dobbeltkloster da nonnene fikk selskap av en gruppe irske munker som tilbød støtte i driften av klosteret.

Hun kan ha utnevnt sin datter, Gertrude, som den første abbedissen, mens hun selv bodde der som en enkel nonne, og hjalp den unge abbedissen med sine råd.

Itta døde i klosteret 8. mai 08.05.652.

Itta blir hedret som skytshelgen for den franske landsbyen Itteville, som ble grunnlagt på stedet for en gård som hun hadde etablert. Hennes festdag feires 8. mai.»[1629]

(Barn XXV:11115010)

Gift med forrige ane.

[1629] Wikipedia.

, (4462) 340 539
, (4494) 389
, (4578) 753
, Arduin (Harduoin) I -0880?- (2644) 1064
???, Adele -0961 (1827) 771 784
???, Alberada -(0916..) (2273) 973 978
???, Alvhild -1025- (2574) 533
???, Edla -1000- (2413) 596 665
???, Emnilda (0970..0975)-1017 (2189) 602
???, Fressenda -1057? (2303) 503
???, Gunhild -(1066..) (2422) 450
???, Gunhild -(1135-1160)- (2059) 152
???, Halvdan -0960- (554) 561
???, Ivar -1240- (4213) 62
???, Nevstein -1052- (588) 307
???, Palna-Toke (2142) 592
???, Ragnhild -(1200..1247)-1209- (521) 115 125
???, Richwaara -(1040..1050)- (4467) 484
???, Roe -1140-1190? (2044) 153
???, Sofie -(1050..1073)- (3489) 345
???, Stephania (Etienette) -(1088..) (1768) 356
???, Tora -1350- (506) 15
???, Urraca -(0985..0995)-1038 (2441) 627 638
???, Vesete -0980?- (2140) 593
???, Ælfflæd -(0901..0902)-0901- (2242) 1057 1125
Adralestina, Anastaso 0870?- (4316) 1072
Aibar, Sancha av -1000- (4469) 492 509
Alemannia, Hnabi av 0710?-0789? (4575) 1201
Alemannia, Imma av -(..0754)-0785? (2276) 1180 1202
Altdorf, Hemma av (0803..0808)-0876 (4543) 1140
Altdorf, Welf I av 0776?-0825? (2539) 1137 1181
Angelina, Anna Komnene 1176-1212 (2079) 185 237
Angelos, Alexios III 1153?-1211 (4236) 233 304
Angelos, Andronikos Doukas 1133?-(..1185) (1886) 303 404
Angelos, Isak II 1156-1204 (1884) 304
Angelos, Konstantin 1093?-(1166..) (1943) 403
Anjou, Adelaide-Blanche av -0975-(1026..) (2424) 618 643 743 778
Anjou, Ermengard av 0956?-1024? (1852) 760 774
Anjou, Ermengard av 1012-1076 (2146) 349 518 649
Anjou, Fulko I den Røde av 0865?-(0941..0942) (2702) 854 957
Anjou, Fulko II den Gode av 0900-0960? (2183) 743 855 877
Anjou, Fulko III den Svarte av 0979-1040 (2150) 647 774
Anjou, Gerberga av -0930?- (2184) 743 877
Anjou, Gottfried I Gråkappe av (0938-0940)-0987 (2148) 743 773 871
Apulia, Mafalda av -1060-1111? (1806) 278 364
Apulia, Robert Guiscard av 1015-1085 (2299) 361 503
Aquitaine, Adelaide av (0945..0952)-1004? (1835) 616 738 771
Aquitania, Agnes av 1105?-1159? (1797) 221 286
Aquitania, Vilhelm III den Lyshårede av 0915?-0963 (1836) 737 771 850
Aquitania, Vilhelm IV «Sterk arm» av 0937?-0995 (1992) 646 738
Aquitania, Vilhelm IX den Unge av 1071-1127 (1810) 284 374
Aquitania, Vilhelm V den Store av 0969?-1030 (1814) 512 646 678
Aquitania, Vilhelm VIII av 1025?-1086 (1812) 373 515
Aragón, Andregoto Galindéz av -0930- (2472) 858 965
Aragón, Aznar Galíndez I av -0839? (4356) 1142
Aragón, Aznar Galíndez II av -(..0893) (4344) 1035 1083
Aragón, Galindo Aznárez I av -0867? (4354) 1082 1143
Aragón, Galindo Aznárez II av -0922 (4345) 964 1035
Aragón, Petronilla av 1136-1173 (814) 173 221
Aragón, Ramiro I av (..1007)-1063 (1801) 368 492 509
Aragón, Ramiro II Munken av (1075..1080)-1147 (1795) 219 283
Aragón, Sancho Ramírez I av 1042?-1094 (1798) 280 369
Aragón/Barcelona, Dulce av 1160?-1198 (786) 144 173
Arles, Boso av 0885?-(0936..) (2461) 969 1045

Arles, Boso den Gamle av -(..0855) (4562) 1077 1161
Arles, Constance av 0986?-1032 (1833) 486 618
Arles, Hugbert av -0864 (4583) 1079 1093
Arles, Richilda av -0850?- (2725) 1030 1079
Arles, Theobald av (0850..0860)-(0887..0895) (2463) 1045 1093
Arles, Willa av (0911..0912)-0970 (1859) 864 970
Arnstein, Eufemia av 1280?-1312 (463) 52
Arnvidsson, Arnmod -0986 (2186) 687
Aslaksson, Hårda-Kåre 0870?-0900?- (2421) 911
Astoria, Nuña av -0850- (4568) 1089
Asturia, Bermudo I Diakonen av 0750?-0797 (2821) 1180 1203
Asturia, Jimena Garcés(?) av -0877-0912 (2456) 1039
Asturia, Ordoño I av 0821?-0866 (2731) 1087 1146
Asturia, Ramiro I av 0790?-0850 (2733) 1145 1181
Auriate, Roger I av -(0900..0935)- (2642) 998 1065
Aurland, Brynjulf Bjørnsson på -(..0925) (2041) 702
Aurland, Brynjulf Helgesson på -1040?- (2033) 311 427
Aurland, Hallkatla Sveinsdatter på -1120?- (2029) 191 244
Aurland, Helge Rannveigsson på -1010?- (2035) 427 429
Aurland, Rannveig Tordsdatter d.e. på -0980?- (2037) 427 577 578
Aurland, Rannveig Tordsdatter d.y. på -(1093..)-1080- (2107) 244 311
Aurland, Svein Brynjulfsson på -(1080-1093)-(1093..)- (2031) 243 311
Aurland, Tord Brynjulfsson på -(0925-0952)- (2039) 577 705
Aurland, Tord Rannveigsson på -1010?- (2111) 311 429
Auvergne, Gerhard av -0841 (4550) 1076
Auxerre, Adelaide av (0865..0870)- (2180) 961 978 1031
Auxerre, Ingelger av 0840?-0886? (2704) 957
Auxerre, Konrad I den Eldre av -0864? (4563) 1079 1140
Avalgau, Eilika av 1005?-1059 (2355) 527 612
Avalgau, Irmintrud av 0956?-1020 (2802) 735 840
Babenberg, Hedvig av 0850?-0903 (2259) 953 1029 1060
Babenberg, Henrik av -0860-0886 (2373) 1027
Ballenstedt, Adalbert(?) av 0970?- (2786) 521
Ballenstedt, Albrecht av 1030?-1080? (2020) 287 377
Ballenstedt, Esico av -(1059..) (2783) 377 522
Ballenstedt, Otto den Rike av 1070?-1123 (1930) 223 289
Barcelona, Berenguer Ramón I den Krokryggede av 1005?-1035 (2685) 498 637
Barcelona, Borrell II av (0915..0935)-0992 (2681) 761 872
Barcelona, Ramón Berenguer I den Gamle av 1023?-1076 (1807) 357 500
Barcelona, Ramón Berenguer II Flathode av (1053..)-1082 (1804) 277 359
Barcelona, Ramón Berenguer III den Store av 1082-1131 (1752) 216 278
Barcelona, Ramón Berenguer IV den Hellige av 1114?-1162 (787) 171 218
Barcelona, Ramón Borrell III av 0972?-1017 (2683) 635 763
Barcelona, Sunifred av -0858 (2679) 1049
Barcelona, Sunyer av -(..0918)-0950 (2680) 871 975
Barcelona, Wilfred I den Hårete av -0897 (2676) 974 1050
Bayern, Heilwig av 0778?-0843 (2542) 1141 1182
Bayern, Judith av (0795..0797)-0843 (1873) 1140 1158 1167
Bayeux, Poppa av 0880?-0886- (1858) 853 974
Bellême, Mabile Talvas av -1079 (2611) 656 783
Bellème, Vilhelm I av (0960..0965)-1028 (2617) 879 980
Bellême, Vilhelm II Talvas av -1013-1050 (2615) 782 881
Bellême, Yves av -1005? (2619) 979
Benevento, Landulf III av -0969? (2315) 872 874
Benevento, Pandulf II den Gamle av -0980-1016 (2313) 765 873
Berg-Schelklingen, Henrik av 1073?-1115 (3467) 267 345
Berg-Schelklingen, Poppo av -(1050..1073)- (3470) 344
Berg-Schelklingen, Salome av (1099..1101)-1144 (772) 209 226 267
Bidgau, Gozelo av 0911?-(0942..0943) (2807) 885 985
Bigorre, Garsinde av -1033? (2335) 510
Bigorre, Gerberga (Ermesinda) av 1015-1049 (1803) 369 510
Billung, Oda av (0806..0820)-0913 (2262) 1027 1076
Biskop, Haakon -1248-1267 (4614) 82
Bjarkøy og Giske, Ingebjørg Erlingsdatter til 1320?-1370? (482) 20 40

Bjarkøy, Erling Ivarsson Bonde i 1220?-(1263..1264)- (4600) 78
Bjarkøy, Erling Vidkunnsson av 1293?-1355 (4594) 35 59
Bjarkøy, Vidkunn Erlingsson av 1255?-1302 (4597) 57 82
Bjodaskalle, Sigurd -0880?- (2491) 999
Bjørnsson, Gudrød -(0963..0968) (2693) 794 888
Blois, Emma av 0950?-(1003..) (1994) 647 772
Blois, Theobald I Bedrageren av 0910?-0975 (1995) 771 876
Bois, Theobald den Eldre av 0890?-0917 (4279) 875
Botner, Eivind Astesson -(1340-1362)- (502) 14 24
Botner, Ester Bonde på -1329- (495) 23
Botner/O, Eivind Gyrdsson på 1400?-1471- (487) 1 6
Bretagne, Judith av 0982?-1017 (1849) 635 760
Bretagne, Sprota fra 0910?-(..0935) (1857) 870
Bulgaria, Ivan Vladislav av -1018 (2205) 907
Bulgaria, Maria av -(0970..1000)- (4533) 911
Bulgaria, Maria av -1050-(1095..) (2199) 684 816
Bulgaria, Troyan av 0990?- (2203) 815 911
Burgund, Adelheid av -0915-(0920..) (2181) 875 960
Burgund, Adelheid av -0974? (2158) 878 979
Burgund, Adelheid av 0931?-0999 (1978) 830 939
Burgund, Agnes av 0995?-1068 (1919) 515 633 678
Burgund, Ansgard av 0826?-0880? (4553) 1053 1120
Burgund, Aramburga av (0988..0999)-(1016..) (4385) 488 624
Burgund, Ermengard av (4277) 979
Burgund, Ermengard av 0905?-0945? (4407) 856 960
Burgund, Ermengard av 0990?-(1057..) (4497) 779
Burgund, Gerberga av (0965..0970)-(1018..1019) (2224) 810 899
Burgund, Gerberga av 0985?-(1019..1024) (1763) 509 633
Burgund, Gilbert av 0900?-0956 (4276) 979
Burgund, Gisela av 1070?-(1133..) (1748) 277 356
Burgund, Giselbert av 0900?-0956 (4186) 855
Burgund, Henrik I den Store av 0946-1002 (4387) 622 736 755
Burgund, Henrik av 1066?-1112 (812) 210 268
Burgund, Henrik den Galante av 1035?-(1070..1074) (1785) 268 349
Burgund, Hildegard av 1050?-(1104..) (2144) 349 374 518
Burgund, Konrad II den Yngre av -(..0873) (2535) 1030 1065 1080
Burgund, Konrad III den Fredelige av 0923-0993 (2226) 898 939
Burgund, Otto-Vilhelm av (0955..0962)-1026 (1764) 632 643 647 754
Burgund, Renaud I av 0986?-1057 (1769) 497 633
Burgund, Richard Dommeren av 0858?-0921 (2179) 957 978 1030
Burgund, Robert I den Gamle av 1011?-1076 (1788) 347 486 517
Burgund, Rudolf I av 0860?-0912 (2533) 1009 1031 1046
Burgund, Rudolf II av 0880?-0937 (2530) 938 997 1010
Burgund, Vilhelm I den Store av 1020?-1087 (1766) 354 497
Burgund, Willa av 0900?-(0936..) (2467) 970 1010
Bysants, Anastasia Monomachus av -1046?- (2075) 320
Bysants, Theodora Angolina av 1190?-1246 (1881) 149 185
Böhmen, Biagota av 0901?- (2217) 823 838
Böhmen, Boleslav I den Grusomme av 0915?-0967 (2216) 823 838 936
Böhmen, Boleslav II den Fromme av -0989?-0999 (3487) 730 823
Böhmen, Borivoj av 0852?-0889? (2222) 1006
Böhmen, Bozena av -0990-(1052..) (3485) 610
Böhmen, Bretislav I Fornyeren av 1002?-1055 (3481) 477 610
Böhmen, Dobrawka av (0940..0945)-0977 (2214) 718 823
Böhmen, Judith av 1057?-1085? (3471) 266 344
Böhmen, Ludmila den Hellige av 0860?-0921 (2223) 1009
Böhmen, Oldrich av 0975?-1034 (3484) 608 732
Böhmen, Vratislav I av 0888?-0921 (2219) 935 1009
Böhmen, Vratislav II av 1035?-1092 (3476) 343 479
Candiano, Arcielda 0927?-(0959..) (4229) 1060
Canossa, Adalbert Atto av -0988 (2646) 902 999
Canossa, Prangarda av -(0962..)-(0991..) (2638) 812 904
Cantabria, Fruela Pérez av -0758? (4587) 1202 1210
Cantabria, Pedro av -0730 (4589) 1209

Capua og Benevento, Landulf I av -0943 (2319) 976 1051
Capua og Benevento, Landulf II den Røde av -0961 (2317) 873 976 978
Capua og Benevento, Pandulf I Jernhode av -0981 (2606) 766 874
Capua, Aloara av -0993? (2608) 769
Capua, Atenulf I den Store av -0910 (4290) 1050
Capua, Gaitelgrima av -(1000-1027)- (2311) 642 766
Capua, Gemma av 1015?-(..1032)- (2306) 507 643
Capua, Laidulf av -(0993-1049)- (2601) 642 769
Carcassonne, Arnold I av 0900?-0957? (2340) 769 874
Carcassonne, Arsinde av 0920?-0970? (2341) 770
Carcassonne, Ermessenda av (0975..0978)-1058 (2689) 637 644
Carcassonne, Roger I den gamle av (..0949)-1012? (2337) 643 763 770
Carlad, Adele av -(..1050)-1040- (2328) 366 507
Carlad, Girbert av -1010?- (2330) 507
Castilla, Elvira av 0978?-1027? (2446) 629 751
Castilla, Fernan Gonzalez av 0910?-0970 (2433) 858 860 967
Castilla, Garcia I Fernandéz av 0938?-0995 (2431) 749 753 860
Castilla, Gonzalo Fernández av 0870?-0935? (4353) 966
Castilla, Munia Mayor av (0990..0996)-(1066..) (2427) 492 627
Castilla, Sancha av 1006?-1026? (2688) 500 627
Castilla, Sancho I Garcés av -(0985..0995)-1017 (2429) 626 638 751
Castilla, Theresa av 1080?-1130 (809) 211 274
Castilla, Urraca Fernandéz av -0962-1007 (2449) 747 860
Castilla-León, Alfonso VI den Modige av 1040?-1109 (1726) 268 352
Castilla-León, Fernando I den Store av 1017-1065 (1728) 350 492
Cea, Fernando Bermúdez av -0978? (4471) 748
Cea, Jimena Fernández av -0987-1045? (2649) 625 749
Chalon, Adelaide av 0928?-0987 (4404) 745 856
Chalon, Gerberga av 0940?-(0986..0991) (1854) 623 745 754
Chalon, Lambert av 0930?-(0978..0979) (4403) 744 865
Chalon, Mathilde av -0970-0998- (4388) 624 745
Charon, Alexios 1003?- (2194) 670
Cild, Wulfnoth -1014? (2133) 599
Comminges og Conserans, Asnarius (Aznar III) av -0900?-(0935..) (2343) 874
Conteville, Herluin av 1001-1066 (2121) 651
Dalassena, ??? 0990?-(1039..) (4246) 670 799
Dalassena, Anna 1030?-1105? (2192) 543 670 683
Dalassenos, Damian 0940?-0998 (4250) 889
Dalassenos, Theophylact -(0990..1039)- (4248) 798 890
Danebot, Tyra -0911-0935? (827) 707
Danmark, Erik I Svendsson Ejegod av 1055?-1103 (750) 193 252
Danmark, Erik IV Valdemarsson Plogpenning av 1216-1250 (737) 96 118
Danmark, Gorm den Gamle av (..0900)-(0958..0964) (825) 705
Danmark, Gunhild(?) av -0965?- (841) 584
Danmark, Harald Eriksson Kesja av 1080?-1135 (1719) 195
Danmark, Harald I Gormsson Blåtann av 0930?-(0985..0987) (823) 578 707
Danmark, Ingeborg Eriksdatter av 1244?-1287 (524) 70 98
Danmark, Knud I Svendsson den Mektige av 0995?-1035 (837) 440 711
Danmark, Knud II Svendsson den Hellige av 1043?-1086 (930) 249
Danmark, Niels I Svendsson den Gamle av 1064?-1134 (773) 252
Danmark, Oluf I Svendsson Hunger av 1052?-1095? (931) 250
Danmark, Svend I Haraldsson Tjugeskjegg av 0960?-1014 (758) 431 583 709
Danmark, Svend II Estridsson av 1018?-1076 (753) 245 312
Danmark, Tyra Haraldsdatter av -(1000..) (4576) 583
Danmark, Valdemar I Knudsson den Store av 1131-1182 (744) 139 161
Danmark, Valdemar II Valdemarsson Sejr av 1170-1241 (740) 115 141
Dillingen, Heylwig av -0954- (2483) 720
Diogenes, Konstantin -1032 (4433) 666
Diogenes, Konstantin -1073 (4429) 389 541
Diogenes, Romanos IV 1030?-1072 (4431) 539 667
Diogenissa, Anna (..1075)-1145? (4426) 294 389
Dmitrievna, Ljubava -(..1132)- (4372) 203 301 403
Doukaina, Irene -(1088..1126)- (4242) 406
Doukaina, Irene 1066?-1138 (1942) 554 561 684

Doukas, Andronikos -1077 (2198) 683 814
Doukas, Andronikos 0975?-(1010..) (4244) 904
Doukas, Johannes -1081-1088? (2201) 812 906
Doukas, Konstantin X 1006-1067 (4261) 906
Eilenburg, Adelaide av 1030-1071 (1989) 524 546 675
Einarsdatter, Ålov 1000?-(1031..) (950) 310 426
Eiriksdatter, Astrid -0960?-0963- (584) 699 818
Eiriksdatter, Gyda -0870?- (2207) 934
Eiriksdatter, Ragnhild 0870?-0887? (609) 929
Eivindsdatter, ??? 1360?-1400- (501) 10 15
Empúries, Guinidilda av (2677) 975
England, Ædgyth av 0910-0947 (2269) 827 1057 1062
Erlingsdatter, Ragnhild -(..1013)-1012- (570) 422 569
Fagerskinna, Thrugot Ulvsson -1036-1070? (789) 253 314
Falaise, Herleva av 1003?-1050? (2122) 652
Farmann, Bjørn Haraldsson -0927 (608) 886
Fézensac, Engeltrude av 0799?-0853 (4278) 1168
Foix, Bernhard av 0962?-1037? (2334) 509 644
Folesson, Tord -1030 (561) 310
Formbach-Ratelnberg, Ida av (1055..1060)-1101 (1948) 391
Franken, Ermengard(?) av (0826-0830)- (4585) 1048 1101
Franken, Gisela av 0820?-(0874..) (1870) 1091 1158 1173
Franken, Karl I den Store av (0742..0748)-0814 (1874) 1127 1178 1181
Franken, Karl Martell av 0688?-0741 (2564) 1191 1207
Franken, Lothar I av 0795-0855 (2382) 1096 1154 1161 1162
Franken, Ludvig I den Fromme av 0778-0840 (1871) 1135 1148 1161 1167
Franken, Pipin III den Yngre av 0714-0768 (1876) 1173 1200
Frankrike, Adela av -(0900-0920)- (2161) 841 877 979
Frankrike, Hedvig av 0969?-(1013..) (1824) 615 646
Frankrike, Hugo I Capet av (0938..0940)-0996 (1793) 613 736 771
Frankrike, Robert I den Modige av 0866-0923 (2163) 840 951 978
Frankrike, Robert II den Fromme av 0972-1031 (1791) 484 615
Friesland, Reginhild av -0895- (2265) 955
Friuli, Eberhard av 0810?-0866 (1868) 1090 1148 1173
Friuli, Gisela av 0865?-0911? (4557) 1067 1126
Friuli, Unruoch II av -0800?-0853 (2558) 1147
Friuli, Unruoch III av 0840?-0874 (4556) 1091 1126
Fugl, Sigrid Torkellsdatter på -(1120..1150)-1150?- (727) 155 191
Fugl, Torkell på (2028) 191
Galge, Torstein -0950?- (571) 690
Galicia, Elvira Menéndez (Nuña?) av -0910-0921 (2721) 968 1041
Galicia, Menendo Gonzalez av -0999-1008 (2443) 630
Galiciefarer, Ulv (1000..1010)-1062- (843) 314
Gatónez, Ermesenda -0880- (4359) 1041
Geldern, Megingoz av 0920?-0997 (2804) 839
Gévaudan, Emilde av -0925- (4500) 879
Gévaudan, Gilbert I av 1055?-1111? (1755) 279 366
Giske, Arne Arnmodsson på -1024? (565) 562 690
Giske, Ogmund Torbergsson på -(..1050) (563) 308 421
Giske, Sigurd Havtoresson til 1315?-1392? (511) 16 32
Giske, Skofte Ogmundsson på 1040?-1103 (556) 241 310
Giske, Tora Skoftesdatter på 1070?- (537) 191 243
Giske, Tora Torbergsdatter på 1025?-1062- (3459) 421
Giske, Torberg Arnesson på 0990?-1050? (566) 417 564
Gleiberg, Gerberga av 0970?-(1036..) (2364) 612 663 735
Glumra, Øystein Ivarsson 0788?-0870? (2706) 1000
Godwinsson, Toste Jarl 1026?-1066 (728) 463
Granraude, Harald -0800?- (4218) 913
Grenske, Harald (0952..0957)-0995 (550) 416 663 796
Grjotgardsson, Herlaug Jarl d.e. -0825- (2255) 999
Gudbrandsdatter, Åsta 0970?-1020? (549) 414 562 665
Gutiérrez, Hermenegildo 0850-(0912..) (4358) 1040
Gyrdsdatter, ??? (4216) 817 913
Haakonsdatter, Bodil -1062- (845) 315 450

Hainaut, Beatrix av -1020- (1821) 512 646
Hainaut, Reginar I av 0850?-0915? (1924) 971 978 1048
Hainaut, Reginar II av -0916-(0932..) (1922) 874 973
Hainaut, Reginar III Langhals av 0920?-0973 (1825) 770 784 875
Haldensleben, Dietrich av -0985 (4527) 992
Haldensleben, Thietburga av -(..0985)-0985- (4525) 895 993
Haraldsdatter(?), Ragnhild -0850?- (620) 1004
Haraldsdatter, Elin -1346- (507) 15
Hauteville, Tancred av 0980?-1041 (2302) 501
Heristal, Alpaida av 0660?-0714? (4368) 1208
Heristal, St. Begga av 0620?-0692 (4364) 1211 1216
Herlaugsson, Grjotgard 0790?-0867? (2253) 913 1000
Herstal, Pipin II av 0635?-0714 (2566) 1203 1211
Hesbaye, Chrodtrud av -0725? (4369) 1200
Hesbaye, Ingram av 0750?-0818 (4590) 1182
Hesbaye, Irmengard av 0778?-0818 (2381) 1153 1162 1183
Hestbø, ??? Sigurdsdatter -1290- (462) 56 78
Hestbø, Sigurd Ivarsson 1235?- (4378) 73
Håkonsdatter, Bergljot (..0990)-(1050..) (953) 426 576
Håkonsdatter, Ingeborg 1301-1360? (465) 54
Håkonsdatter, Åsa -0900- (604) 820 928
Ingesdotter, Katarina -1100?- (1718) 261
Istria, Hunfrid av -(0799..0814)- (2554) 1189
Italia, Adalbert II av 0936?-0971 (1772) 753 864
Italia, Berengar I av 0850?-0924 (1863) 1043 1091
Italia, Berengar II av 0900?-0966 (1774) 862 969
Italia, Bernhard av 0797?-0818 (2173) 1022 1074
Italia, Gisela av (0880..0885)-(0910..0915) (1862) 969 1044
Italia, Kunigunde av -0810-(0835..) (2174) 1023
Italia, Pipin Karlmann av 0777-0810 (2170) 1073 1135
Ivrea, Adalbert I av -(..0900)-0923? (1860) 969 1042
Ivrea, Anskar av 0860?-0902 (2487) 1042
Jarl, Ulv Torgilsson 0988?-1027 (755) 311 431
Jonsdatter, Ragndid -1305- (546) 46
Jonsdatter, Ragnhild -(1322-1336)- (545) 46
Jonsson, Ivar -1309 (541) 45
Jonsson, Tore Tinghatt -1310- (542) 46
Kaaresson, Simon -1190? (4627) 150
Kamatera, Euphrosyne Doukaina 1155?-1211 (4237) 237 307
Kamateros, Andronikos Doukas 1110?-1180? (4239) 306 406
Kamateros, Gregorios -(1126..1326) (4241) 405
Kastamonitissa, Euphrosyne -1150-1186 (2331) 306
Kiev, Anastasia Jaropolkowna av 1074-1159 (4436) 206 265
Kiev, Anastasia Yaroslavsdatter av 1021?-(1074..) (3490) 456 482
Kiev, Elisaveta (Ellisiv) Yaroslavna av 1025-1067? (3460) 456
Kiev, Euphrosyne Mstislavsdatter av 1130?-(1174..1186) (1893) 203 231 301
Kiev, Igor I Rurikovich av 0875?-0945 (2294) 725 837
Kiev, Ingeborg Mstislavsdatter av 1100?-1137- (749) 161 202
Kiev, Iziaslav I Yaroslavich av 1024?-1078 (2078) 338 456 538
Kiev, Maria Dobroniega av (1012..)-1087 (3474) 342 477
Kiev, Mstislav I Vladimirovich den Store av 1076-1132 (760) 200 257 301
Kiev, Olga den Hellige av (0890..0925)-0969 (2295) 727
Kiev, Predslawa av 1090?-1104- (1899) 293 389
Kiev, Sviatopolk II Izyaslavich av 1050-1113 (2077) 340 387 539
Kiev, Svjatoslav I Igoryevich av 0942?-0972 (2291) 604 727
Kiev, Vladimir I Svjatoslavich den Hellige av 0958?-1015 (838) 472 593 600 606
Kiev, Vladimir II Vsevelodovich Monomakh av 1053?-1125 (762) 255 320
Kiev, Vsevolod I Yaroslavich av 1030-1093 (2074) 318 456
Kiev, Yaropolk Izyaslavich av (..1050)-1087 (4438) 264 340
Kiev, Yaroslav I Vladimirovich den Vise av 0978?-1054 (820) 452 468 476 594 613
Komnene, Eudokia 1116?-(..1150) (4259) 302 402
Komnene, Theodora -1149-1184 (1902) 229 301
Komnene, Theodora 1054?- (4427) 389 543
Komnene, Theodora 1096- (1945) 404 554

Komnenos, Alexios I 1048?-1118 (1940) 543 553 561
Komnenos, Andronikos 1108?-1142 (1934) 299 402
Komnenos, Johannes 1015?-1067 (2191) 541 669 683
Komnenos, Johannes II 1087-1143 (1937) 399 403 554
Komnenos, Manuel Erotikos (0955..0960)-1020? (2196) 667
Kongsfostre, Skule 1052?- (538) 239
Kroatia, Álmos av 1074?-1129 (1897) 292 387
Kule, Gudbrand 0923?-0970 (576) 562
Kviden, Erling på -1185- (725) 157
Kviden, Ragnhild Erlingsdatter på -(1189..1200)- (518) 138 158
Kärnten, Judith av -0991 (3458) 898
Kärnten, Otto av (0948..0950)-1004 (1917) 897 997
La Marche, Aldebert I av -0997? (1830) 638 764
La Marche, Almodis av 1020?-1071 (2125) 359 501 519
La Marche, Bernard I av -(..1047) (1828) 500 640
La Marche, Boson I den Gamle av -(..0974) (4506) 763
Ladejarl, Eirik Håkonsson 0957?-1024? (888) 576 587
Ladejarl, Håkon Eiriksson 0998?-1029? (846) 447 592
Ladejarl, Håkon Grjotgardsson d.y. (0860..0870)-(0900..0920) (928) 818 914
Ladejarl, Håkon Sigurdsson 0937?-0995 (891) 570 702 709
Ladejarl, Sigurd Håkonsson 0890?-0962 (893) 700 821
Lahngau, Gebhard av -(0832..0879)- (4540) 1020
Lahngau, Udo av -(0860..0879)- (2526) 945 1022
Landen, Pipin I den Eldre av 0580?-0640 (4366) 1215
Laon, Bertrada den Yngre av 0725?-0783 (1878) 1178 1201
Laon, Caribert av -0721-(..0762) (607) 1201 1209
Larraun, Aznar Sánchez av (..0860)-0882?- (4329) 1031 1081
Lausitz, Dietrich I av 0990?-1034 (4514) 805 895
Lausitz, Oda av -1039-(..1068) (2350) 522 659 675
Lavard, Knud Eriksson 1096-1131 (747) 158 199
Leira, Torkel -0986 (2135) 451
León, Alfonso V den Edle av 0994-1027 (1735) 493 629
León, Bermudo II den Giktbrudne av 0953?-0999 (2445) 627 752
Leon, Elvirar Menéndez av 0996?-1022 (1834) 496 632
León, Galicia og Asturia, Alfonso III den Store av 0848?-0910 (2455) 1037 1089
León, Ordoño II av -0910-0924 (2453) 967 1039
León, Ordoño III av 0926?-0956 (2448) 752 862
León, Ramiro II av 0900?-0951? (2451) 860 968
León, Sancha av 1016-1071 (1730) 352 496
Leuven, Adele av -(..1060)-1083 (2025) 379 525
Leuven, Lambert I den Skjeggede av 0950?-1015 (2814) 659 771
Leuven, Lambert II av -1054 (2812) 524 660
Limoges, Almodis av -1008 (1832) 640
Loches, Roscille av -0905- (4293) 855
Lothringen, Alberada av (0930..0935)-0945?- (1846) 756 865
Lothringen, Bertha av (0863..0868)-0925 (2466) 1045 1095
Lothringen, Ezzo av 0955?-1034 (1970) 602 720
Lothringen, Gebhard I av (0860..0868)-0910 (2523) 837 947
Lothringen, Gerberga av 0925?-0995 (2805) 840 949
Lothringen, Gisela av -0887- (4545) 955 1074
Lothringen, Giselbert II av 0890?-0939 (1847) 865 973
Lothringen, Gottfried av 0905?-(0949..) (4266) 948 986
Lothringen, Herman I den Lille av -0930-0996 (2477) 719 824
Lothringen, Hildegard av 0980?-1046? (2152) 649
Lothringen, Konrad den Røde av 0922?-0955 (2267) 995 1062
Lothringen, Lothar II av 0835?-0869 (2386) 1093 1101
Lothringen, Richeza av (0995..1000)-1063 (1969) 472 538 603
Lothringen, Waldrade av -0862-(0868..) (2465) 1095
Lothringen, Wigeric av 0870?-(..0922) (2809) 984
Lucca, Sigifred av -0920?-(0940..) (2648) 998
Maasgau, Giselbert I av 0825?-(0877..) (2561) 1046
Maine, Bilchilde av -0855- (4546) 1029 1077
Maine, Rorgon I av 0770?-0839 (4548) 1076
Maleinos, ??? -(0900..0915)- (4313) 1020 1072

Maleinos, Eudokimos 0865?-0915? (4315) 1071
Malkovna, Matuscha (0940..0944)-1000? (2292) 606
Mamikonian, Bardas I 0835?-0866 (4322) 1126
Mamikonian, Bardas II 0885?-0969 (4318) 1015 1068
Mamikonian, Basileios 0855?-(0901..) (4320) 1068 1127
Mamikonian, Gregoria 0910?- (4310) 941 1015
Manvik, Elin Toresdatter -(1329..1347)-1315?- (4595) 40 62
Manvik, Tore Haakonsson av -1271-1317 (4604) 59 83
Meißen, Ekkehard I av 0960?-1002 (4517) 882 895 995
Meißen, Mathilde av -1014 (4515) 805 883 897
Melník, Emma av (..0950)-(1005..1006) (3488) 732
Mercia, Eadburh av -0840- (2248) 1171
Mercia, Ealhswith av (0850..0855)-0902 (2241) 1119 1171
Mercia, Æthelred Mucel av -(0840-0895)- (2247) 1171
Merseburg, Günther av 0949?-0982 (4520) 993
Merseburg, Hidda av 0885?-(0969..0970) (4534) 981 1052
Merseburg, Thietmar av -0932 (4536) 1051
Metz, Adelhard I Seneskalken av -(0865..) (4273) 1121
Metz, Adelhard II av 0840?-0889? (4271) 1058 1123
Metz, Adelheid av 0970-1046 (1961) 807
Metz, Arnulf av 0582?-(0643..0647) (4363) 1213
Metz, Gerhard I av 0875?-0910 (4268) 986 1024 1060
Metz, Oda av 0910?-0963 (4551) 886 986
Metz, St. Itta av 0592?-0652 (4367) 1216
Metz-Austrasien, Ansegisel av (0602..0610)-(0662..0679) (4361) 1210 1215
Milano, Bertha av 0997?-1040? (2624) 681
Milhaud, Berengar II av -(..1050)-1080? (2327) 366
Minsk, Sophie av 1141?-1198 (746) 141 163
Minsk, Volodar Glebovich av 1090?-(1167..) (767) 161 206
Mochental, Adelheid av -1090?-1100?- (3468) 267 346
Mons, Reginar IV av (0947..)-1013 (1822) 645 771
Montdidier, Hilduin II av -(0993..) (4488) 645
Montdidier, Hilduin III av -(1032..) (4486) 511 645
Montdidier, Hilduin IV av -(..1031)-1063 (1816) 370 511
Montgomery, Mathilde av 1039?-1085? (2119) 521 656
Montgomery, Roger I den Store av -1045 (2613) 780
Montgomery, Roger II av 1005?-1094 (2610) 654 782
Mortain, Emma av 1052?-1083- (2116) 376 521
Mortain, Robert av 1031-1090 (2118) 520 652
Moselgau, Richwin av -0920?-0923 (2794) 986
Mosterstong, Tora -0920- (612) 931
Mstislavsdatter, Malmfrid 1105?-1137- (817) 202
Muñoz, Jimena -1070-1128 (2112) 275
Mørejarl, Ragnvald Øysteinsson (0830..0840)-0892? (2212) 914 1001
Mørejarl, Tore Teiande Ragnvaldsson 0862?-(0935..0940) (2210) 821 918
Napoli, Athanasius av -0898 (4282) 1051 1103
Napoli, Drusa av (4287) 1167
Napoli, Gemma av (0890..0895)-(0961..) (4280) 978 1051
Napoli, Gregorius III av -0870 (4284) 1102 1167
Napoli, Sergius I av -0864 (4286) 1166
Navarra, Sancho Garcés III den Store av (0992..0996)-1035 (1731) 489 509 625
Navarra-Aragón, García Sánchez II den Skjelvende av 0964?-1000? (1733) 624 747
Nedre Lothringen, Adelheid av -0975?- (4292) 787
Nedre Lothringen, Gerberga av 0975?-(1018..) (2815) 660 787
Nedre Lothringen, Gozelo I av 0967?-1044 (2824) 660 788
Nedre Lothringen, Karl av 0953-(0992..0995) (2817) 784 868 885
Nedre Lothringen, Oda av -1020- (2822) 525 661
Nevja, Rolv -0820- (2708) 1001
Nevsteinsdatter, Gudrun 1052?- (540) 240 308
Norge, Eirik I Haraldsson Blodøks av 0895?-0954 (611) 930
Norge, Eirik II Magnusson av 1268-1299 (442) 69
Norge, Harald I Halvdansson Hårfagre (Lufa) av 0850?-0932? (602) 919 1004
Norge, Harald III Sigurdsson Hardråde av 1015-1066 (553) 409
Norge, Håkon Håkonsson Unge av 1232-1257 (3316) 93

Norge, Håkon I Haraldsson Adelsteinsfostre, den Gode, av 0920?-0959 (614) 932
Norge, Håkon III Sverresson av 1182?-1204 (529) 106 133
Norge, Håkon IV (Håkonsson) av 1204-1263 (439) 87 107
Norge, Håkon V Magnusson av 1270-1319 (411) 47 70
Norge, Inge II Baardsson av 1185-1217 (519) 137
Norge, Magnus I Olavsson den Gode av 1025?-1047 (1738) 533
Norge, Magnus VI Håkonsson Lagabøte av 1238-1280 (437) 63 94
Norge, Olav I Tryggvasson av 0960?-0999? (585) 692
Norge, Olav II Haraldsson den Hellige av 0995?-1030 (552) 417 527 665
Norge, Skule Baardsson av 1189?-1240 (520) 109 125 138
Norge, Sverre I av 1151?-1202 (527) 125 153
Normandie, Adele av 1002?-1038 (1771) 498 635
Normandie, Gange-Rolv Ragnvaldsson av 0860?-0932? (1839) 915
Normandie, Gerlaug av (..0912)-(0968..) (1838) 738 771 853
Normandie, Gunnor av 0950?-1031? (2256) 758
Normandie, Richard I den Fryktløse av 0932?-0996 (1782) 756 870
Normandie, Richard II den Gode av -0996-1027 (1780) 634 758
Normandie, Rollo av 0860?-0928? (2503) 850 974
Normandie, Vilhelm I Langsverd av (0900..0912)-0942 (1855) 853 869
Novgorod, Rurik av 0830?-0879? (2297) 832
O, Cecilia Sigurdsdatter på -1360-(..1370) (493) 12 20
O, Gudrid på -(1348-1349)- (497) 15
O, Gyrd Ingjaldsson på -(1385-1400)- (489) 3 12
O, Ingjald Guttormsson på 1330?-1361- (491) 11 16
O, Jon Gyrdsson på -(1438..1448)- (499) 5
Obotritterne, Estrid av (0970..0979)-1035 (842) 597
Obrestad, Eirik Bjodaskalle på -0950?- (586) 817 913
Olavsdatter, Ulvhild 1020?-1071 (2019) 381 533
Olavsson, Tryggve (0925..0935)-0963 (581) 691
Orléans, Ermentrude av 0823-0869 (2099) 1109 1168
Orléans, Odo I av -0798-0834 (2245) 1167
Pamplona, Auria av -0848- (4333) 1082
Pamplona, Fortún Garcés den Enøyde av -0922 (4332) 1081 1085
Pamplona, Garcia I Sanchez av 0913?-0970 (2471) 856 962
Pamplona, García Íñiguez av 0810?-0882 (4335) 1083 1142 1145
Pamplona, García Jiménez av -0850-(0885..) (4351) 1036 1087
Pamplona, Íñigo Arista (Jiménez?) av 0790?-(0851..0852) (4337) 1087 1143
Pamplona, Jimeno av -0800- (4352) 1085 1180
Pamplona, Onneca Fortúnez av 0850?-(0890..) (4330) 1032 1082
Pamplona, Onneca Garcés av 0838?- (2473) 1035 1085
Pamplona, Sancha Garcés av -0900- (4349) 965 1037
Pamplona, Sancha Sánchez av 0910?-0940- (2436) 860 962
Pamplona, Sancho Garcés II av -0962-0994 (2469) 746 858
Pamplona, Sancho Garcés av 0840?- (4338) 1080 1085
Pamplona, Sancho I Garcéz av 0860?-0925 (2438) 961 967
Pamplona, Toda Aznárez av -0958 (2439) 963 967 1032
Pamplona, Urraca Sánchez av 0915?- (2717) 962
Paris, Adalhard av 0830?-(0890..) (4555) 1110
Paris, Adelaide av -(0866..0877)-(0901..) (2236) 1053 1111
Paris, Hugo den Store av 0895?-0956 (1920) 735 744 842
Pegonitissa, Irene 1012?-1060? (4245) 814
Pegonitissa, Maria -1140-1158?- (4258) 233
Phokas den Eldre, Bardas 0878?-0969? (4305) 1015 1071
Phokas den Eldre, Nikephoros 0855?-(0896..0900) (4307) 1068
Phokas den Yngre, Leon (0915..0920)-(0971..) (4303) 942 1020
Phokas, Sophia -0956- (4301) 832 945
Poitou, Agnes av 1025?-1077 (1960) 515 548
Poitou, Ebles Manzer av 0870?-(0932..0935) (2493) 848 957
Poitou, Rainulf I av 0820?-0866 (2497) 1029 1076
Poitou, Rainulf II av 0850?-0890 (2495) 956 1029
Polen, Boleslaw I den Modige av 0967?-1025 (2001) 600 717
Polen, Boleslaw III den Skjevmunnede av 1085-1138 (770) 207 226 266
Polen, Gertrude av 1025?-1108 (2573) 340 471
Polen, Judith av 1152?-(1201..) (1980) 147 181

Polen, Kasimir I Karol Fornyeren av 1016-1058 (3473) 341 471
Polen, Mieszko I av (0922..0945)-0992 (926) 715 823
Polen, Mieszko II Lambert av 0990-1034 (1967) 468 472 538 602
Polen, Mieszko III den Gamle av 1126?-1202 (4424) 180 209
Polen, Richeza Boleslausdatter av 1116-(1156..) (769) 163 209
Polen, Richiza (Adelaide?) av 1013-1073 (1966) 384 471 538 685
Polen, Swietoslawa (Gunhild) Mieczyslavsdatter av 0967?-(1013..) (835) 439 710 717
Polen, Vladislaw I Herman av 1040?-1102 (815) 265 342
Polotsk, Bryachislav Izyaslavich av 0997?-1044 (4446) 337 468
Polotsk, Gleb Vseslavich av -1119 (4435) 205 264
Polotsk, Izyaslav av 0978?-1001 (4448) 467 476 594
Polotsk, Rogneda Rogvolodovna av 0962-1002? (4442) 476 593 600 713
Polotsk, Rogvolod av 0920?-0978 (4450) 712
Polotsk, Vseslav Bryachislavich den Synske av 1029?-1101 (4440) 262 338
Portugal, Alfonso I Henriquez Erobreren av 1109-1185 (810) 164 211
Portugal, Berengária av 1198?-1221 (743) 118 144
Portugal, Sancho I Kolonisatøren av 1154-1211 (784) 142 169
Provence eller Burgund, Willa (Gilla) av -(0912..0924) (4409) 1010 1046
Provence, Boso II av 0928?-(0965..0967) (2501) 739 979
Provence, Constance av -0953?- (4225) 742 979
Provence, Dulcia av 1090?-1127 (1754) 218 279
Provence, Emma av -0991?-1063? (2128) 650 779
Provence, Geoffroi I av 1004?-(1061..1063) (1758) 366 509
Provence, Gerberge av 1055?-1112? (1757) 279 367
Provence, Rotbold I av -1008 (4498) 742 878
Provence, Rothbold II av 0925?-1014? (2674) 779 879
Provence, Vilhelm I Befrieren av 0950?-0992? (1778) 616 643 742
Provence, Vilhelm II den Fromme av 0987?-1018 (1776) 507 618
Provence, Vilhelm IV av -(..1030) (1761) 508
Prüm, Bertrada den Eldre av (0660..0670)-0721- (4373) 1208
Pålsdatter, Ulvhild -1170- (558) 136
Raetia, Adalbert I av -0836-0846 (2552) 1173 1191
Raetia, Adalbert II den Opplyste av -(0850..0893)-(0900..0906) (2550) 1125 1173
Ragnvaldsdotter, Ingrid (1105..1110)-(1161..) (4631) 187 239
Rein, Baard Guttormsson på 1150?-1194 (516) 133 155
Rein, Guttorm Åsolvsson på -(1120-1183)-1150?- (533) 154 191
Rein, Åsolv Skulesson på -1100- (535) 190 240
Rennes, Conan I den Urettferdige av -0973-0992 (1850) 759 871
Rennes, Juhel Berengar av -0952- (2499) 870
Rhein, Ehrenfried am -0942-(..0970) (2479) 824
Rheinfelden, Adelaide av 1064?-1090 (2402) 560 686
Rheinfelden, Kuno av 0978?-1026? (2408) 816
Rheinfelden, Rudolf av 1015?-1080 (2404) 685 816
Ribagorza, Ava av -(0958..0961)-(0988..) (2440) 751 753
Ringelheim(?), Theoderik av (0858..0867)-(0929..) (2264) 953 1074
Ringelheim, Mathilda av 0895?-0968 (2003) 845 937 955 974
Rise, Sigurd Haraldsson -0900?- (617) 931
Roesdatter, Astrid -1178- (1742) 133 154
Rolvsdatter, Hild -(0845-0886)- (2213) 918 1001
Roucy, Adele av -(..1031)-1063 (1818) 371 512
Roucy, Ebles I av -1033 (1819) 511
Roucy, Ermentrud av 0958?-1005 (1841) 633 643 647 756
Roucy, Ettienette av -(..1040)-(1100..) (1760) 367
Roucy, Felicia av 1060?-1123 (1800) 283 371
Roucy, Renaud av 0920?-0967 (1844) 755
Rouergue, Adelaide av -(0965-1012)-0970?- (2338) 644 763
Sachsen, ??? Billung av -0800?- (2727) 1075
Sachsen, Albrecht I Bjørnen av 1100?-1170 (1931) 175 225
Sachsen, Albrecht I av 1175?-1261 (781) 121 147
Sachsen, Bernhard I av 0950?-1011 (2357) 661 793
Sachsen, Bernhard II av 0995?-1059 (2354) 526 663
Sachsen, Bernhard III av 1140-1212 (806) 146 178
Sachsen, Eilika av 1080?-1142 (2013) 225 291
Sachsen, Frederuna av 0887?-0917 (4263) 955 983 1024 1075

Sachsen, Gerberga av 0913?-0984 (1926) 845 865 885 998
Sachsen, Hedvig av 0922-(0965..) (1929) 736 744 845
Sachsen, Henrik I Fuglefangeren av 0876?-0936 (1927) 842 937 953 974
Sachsen, Hermann Billung av (0900..0912)-0973 (2102) 789 886 981
Sachsen, Jutta av 1223?-(..1267) (739) 98 123
Sachsen, Liudolf av (0805..0820)-0866 (2261) 1024
Sachsen, Luitgard av 0932-0953 (2270) 830 997 1064
Sachsen, Magnus av 1045?-1106 (2014) 290 381
Sachsen, Mathilda av (0935..0942)-1008 (2100) 788 793
Sachsen, Oda (Ode) Billung av -(0973..) (4528) 793 886 981
Sachsen, Oda av 0877?-(0952..) (4269) 953 986 1024
Sachsen, Ordulf av 1022?-1072 (2017) 380 527
Sachsen, Otto I den Opplyste av (0830..0840)-0912 (2258) 952 1027 1060
Sachsen, Suanehild av (0945..0955)-1014 (4518) 793 882 897
Saksisk Ostmark, Dedo II av 1010?-1075 (1990) 522 673 805
Saksisk Ostmark, Gero II av 0975?-1015 (4509) 784 882
Saksisk Ostmark, Thietmar I av 0925?-0979 (4530) 881 981
Saksisk Ostmark, Thietmar II av 0990?-1030 (2352) 658 784
Saldaña, Elvira Díaz av 0930?-0975 (4472) 749
Salerno, Guaimar III av -1027 (2308) 640 765
Salerno, Guaimar IV av 1011?-1052 (2305) 503 642
Salerno, Johannes II den Forbannede av -0930-(0994..0998) (2310) 764
Salerno, Sikilgaita av 1040-1090 (2300) 364 507
Savoye, Adelheid av (1050..1052)-1079 (2405) 551 686
Savoye, Amadeus III av 1092?-1148 (1743) 214 277
Savoye, Ancilla av -(..1023)-(1023-1030)- (2282) 679
Savoye, Bertha av 1051-1087 (1959) 398 551
Savoye, Humbert I Hvithånd av 0980-1048? (2281) 678
Savoye, Humbert II den Sterke av 1060?-1103 (1746) 276
Savoye, Mathilde av 1125?-1157 (808) 169 216
Savoye, Otto av 1021?-(1057..1060) (2278) 549 679 816
Sawiditsch, Dmitr -1118 (4375) 402
Schwaben, ??? Konradsdatter? av -(1012..)-1015- (4460) 477 608
Schwaben, Bertha av 0907?-(0966..) (2531) 939 998 1012
Schwaben, Burchard I av (0850..0860)-0911 (2548) 1066 1126
Schwaben, Burchard II av (0883..0884)-0926 (2546) 1011 1066 1124
Schwaben, Gisela av 0990?-1043 (1912) 677 810
Schwaben, Hermann II av -0988?-1003 (1913) 608 807
Schwaben, Hicha av 0905?-0950 (4567) 1012 1062
Schwaben, Konrad I av (0915..0920)-0997 (2518) 607 730 898
Schwaben, Mathilde av (0988..0989)-1032 (4482) 808
Schweinfurt, Bertold av -0941-0980 (2366) 733
Schweinfurt, Henrik av (..0980)-1017 (2363) 611 663 733
Schweinfurt, Judith av (..1003)-1058 (3482) 479 612
Semur, Dalmas I av (0980..0985)-1040 (2576) 487
Semur, Hélia av 1016-(1055..) (1790) 349 488
Serbia, Helena Urosz av (1100..)-(1146..) (1896) 227 294 301
Serbia, Stefan Uroš av (..1083)-1149? (1957) 293
Sigurdsdatter, Cecilia 1155-1186 (531) 137
Sigurdsdatter, Ingerid -1018- (543) 308 409
Sigurdsson, Vikinge-Kåre -0910?- (2489) 913 999
Skagesdatter, Tora -0960?- (954) 576 702
Skidaker, ??? Gyrdsdatter(?) -1480?- (4611) 6
Skleraina, Theophanu 0956?-0991 (1975) 723 832
Skleros, Konstantin 0920?-0991 (4300) 831 941
Skleros, Niketas 0865?-(0894..) (4312) 1014 1068
Skleros, Pantherios 0900?-(0945..) (4309) 940 1014
Skleros, Theodoros 0830?-(0869..) (4324) 1067
Skoftesson, Skage -0940?- (956) 702
Skoglar, Toste -0970- (833) 586
Skulesdatter, Ingebjørg 1210?- (4612) 104 115
Skulesdatter, Margrete 1210?-1270 (523) 94 115
Sola, Erling Skjalgsson på (0960..0975)-(1027..1028) (573) 564 691
Sola, Ogmund Kåresson på -0920?- (2419) 816 913

Sola, Toralv Skjalg Ogmundsson på 0930?-0968? (2417) 690 817
Speyer, Henrik av 0970?-(0989..0992) (1915) 806 897
Spoleto, Adelchis I av -0861? (4570) 1161 1182
Spoleto, Bertila av 0860?-(..0915) (1865) 1044 1093
Spoleto, Suppo I av -0824 (4572) 1182
Spoleto, Suppo II av 0835-0885 (1866) 1092 1161
Sprakeleg, Torgils -(..1009) (733) 429 600
Stodor, Drahomira av (0877..0890)-(0934..) (2220) 936
Storråde, Sigrid Toftesdatter 0967?-1014? (832) 441 587 715
Ståreim, Andres Pott Gregoriussen av -1263-1274? (4616) 82 101
Ståreim, Andres Simonssen 1184?-1218 (4620) 123 151
Ståreim, Arne Kongsmåg Ivarsson på -1147-1162- (4630) 185
Ståreim, Gregorius Andressen av -1246 (4618) 100 125
Ståreim, Gyrid Andresdatter av -(1291..1309)-1323 (4598) 59 82
Ståreim, Margreta Arnesdatter -(1179..1189)- (4628) 151 187
Sualafeldgau, Richarda av (0945..0950)-0994 (2103) 802
Sudreim til Borregaard, Jon Havtoresson av 1312?-1390? (406) 30
Sudreim, Agnes Håkonsdatter til 1292?-1312- (410) 32 52
Sudreim, Havtore Jonsson til 1275?-1320 (408) 24 45
Sudreim, Jon Raud Ivarsson til 1245?-1312? (420) 41 63
Susa, Adelheid av 1015?-1091 (2279) 551 681 816
Svanehals, Edith 1025?-1066? (2143) 332
Svarte, Halvdan 0810?-0860? (618) 1001
Svarte, Halvdan Haraldsson -0900- (605) 928
Svendsdatter, Estrid Margarete (..1005)-(1057..1073) (757) 312 441
Svendsdatter, Gyda 0980?-1000- (890) 440 592 711
Svendsdatter, Ingerid -1067- (2042) 251
Sverige, Astrid Olofsdotter av -1019-1035 (2411) 534 597 666
Sverige, Christina Ingesdotter av -(1090..1096)-1122 (776) 203 260
Sverige, Erik VII Segersäll av 0945?-0995? (830) 444 713
Sverige, Helena av -1100- (3317) 261 307
Sverige, Inge I den Eldre Stenkilsson av -1065-1112 (777) 258 307 337
Sverige, Ingegjerd Olofsdotter av 1001-1050 (822) 457 468 597 613
Sverige, Margareta Eriksdotter av 1155?-1209 (4422) 132
Sverige, Margareta Fredkulla Ingesdotter av -1101-1130? (1740) 260
Sverige, Olof Skötkonung Eriksson av -0995-1021? (828) 447 594 665 715
Sverige, Ragnvald Ingesson av (..1101)- (4632) 238 260
Sverige, Stenkil (Ragnvaldsson?) av 1030?-1066? (779) 334
Svåsesdatter, Snefrid (615) 930
Syr, Sigurd 0960?-1018? (547) 406 562
Tambarskjelve, Einar Eindridesson 0980?-1050? (951) 423
Thrugotsdatter, Bodil 1056?-1103 (752) 199 254
Thüringen, Christian av -0950? (4532) 980
Tokesson(?), Åke (2137) 450 593
Tordsdatter, Gudrun (..1031)- (560) 243 310
Toresdatter, Bergljot 0905?-0962? (895) 702 822
Torgilsdatter, Gyda 0997?-1069? (731) 431 466
Torino, Arduin III den Skallede av -0977? (2640) 900 998
Torino, Manfred I av -(0962..)-1000? (2632) 811 901
Torino, Olderico Manfredi II av -0992-1034? (2623) 679 812
Torkelsdatter, Ingeborg -(0970-0987)-0987?- (2106) 318 452
Tornberg, Alv Erlingsson Eldre av 1190?-1240? (4609) 101
Tornberg, Erling Alvsson Unge av 1230?-1283 (4607) 83 104
Tornberg, Ingebjørg Erlingsdatter av -1276-1315 (4605) 62 87
Torsteinsdatter, Tora -0980- (569) 564 690
Toulouse, Letgarda av 0945?-0978? (2690) 763
Toulouse, Philippa Maude av 1073?-1118 (2113) 286 376
Toulouse, Pons av 0991?-1060? (2124) 360 518 650
Toulouse, Raimond (III) av -0975-0978? (4496) 619 775
Toulouse, Richilda av 0895?-(..0918)- (4501) 872
Toulouse, Vilhelm III Taillefer av 0970?-1037 (2127) 622 649 778
Toulouse, Vilhelm IV av 1040?-1094? (2115) 361 374 519
Tours, Adelaide av -(0866..) (4274) 951
Tours, Adeleide av 0820?-0866? (4565) 1080 1142

Tours, Ermengard av 0800?-0851 (2384) 1101 1142 1161
Tours, Hugo av 0780?-0837 (2710) 1141 1166
Tours, Robert den Sterke av 0830?-0866 (2713) 950
Tryggvesdatter, Astrid (..0963)-0996?- (575) 569 692
Tyskland, Henrik III den Svarte av 1017-1056 (1908) 547 676
Tyskland, Henrik IV av 1050-1106 (1906) 393 548
Tyskland, Konrad II Salieren av 0990?-1039 (1910) 675 806
Tyskland, Mathilde av 0979?-1025 (1972) 603 723
Tyskland, Otto I den Store av 0912-0973 (1976) 824 845 1062
Tyskland, Otto II av 0955-0983 (1973) 720 830
Ungarn, Adelaide av 1040?-1062 (3477) 344 482
Ungarn, Andreas I av -1038-1060? (3479) 480 538
Ungarn, Árpád av 0845?-0907 (2399) 987
Ungarn, Bela I av 1016-1063 (1964) 382 538 685
Ungarn, Béla II den Blinde av 1108?-1141 (1894) 226 293 301
Ungarn, Elisabeth av 1128?-1154 (4425) 181 227
Ungarn, Géza I av (1040..1044)-1077 (1962) 384 386
Ungarn, Géza II av 1130-1162 (1891) 227 230
Ungarn, Géza av 0940?-0997 (1998) 798 892
Ungarn, Grimelda av 0982?-(1026..) (1956) 804 894
Ungarn, Helena av 1155?-1199 (1890) 183 231
Ungarn, Ladislaus I (László I) den Hellige av 1045?-1095 (2401) 384 556
Ungarn, Michael av 0946-(0971..0977) (2393) 666 798
Ungarn, Piriska (Irene) av 1088?-1134 (1939) 402 403 560
Ungarn, Sarolt av 0950?-1008? (2000) 894
Ungarn, Sophie av 1050?-1095 (2016) 291 384
Ungarn, Taksony av -0972 (2395) 796 889 991
Ungarn, Vazul av 0976?-1038- (2391) 537 613 666
Ungarn, Zoltán av 0896-(0944..0950) (2397) 888 989
Vagnsdatter, Thorgunna 1030?-1070- (791) 254 318
Varteig, Inga fra 1185?-1234 (736) 107
Vatatzes, Alexios 1140?-(1166..) (4255) 233 302
Vatatzes, Isaac Komnenos -1196 (4252) 184 233
Vatatzes, Theodore -(1110..1158)-(..1166) (4257) 301
Venezia, Frozza Orseolo av 1010?-1071 (1953) 672 804
Venezia, Maria Candiano di -(0970..1009)- (4226) 892 991
Venezia, Ottone (Pietro) Orseolo di 0992?-1032 (1954) 802 892
Venezia, Pietro I Candiano di 0842-0887 (4235) 1172
Venezia, Pietro I Orseolo den Hellige di 0928?-0987 (2516) 989
Venezia, Pietro II Candiano di 0872?-0939 (4233) 1123 1173
Venezia, Pietro II Orseolo di 0961-1009 (2514) 890 991
Venezia, Pietro III Candiano di -0942-0959 (4231) 1060 1124
Venezia, Vitale Candiano di -0979 (4228) 991 1060
Verdun, Gottfried I Fangen av (0930..0935)-1002? (2826) 787 886
Vermandois, Adele av 0935?-0982? (2149) 774 871 878
Vermandois, Beatrice av 880?-(0930..) (2164) 838 842
Vermandois, Cunegonda av -0918-0943 (2521) 730 838 839
Vermandois, Herbert I av (0848..0850)-0907 (2167) 837 947 952 978
Vermandois, Herbert II av 0880?-0943 (2160) 838 876 979
Vermandois, Luitgard av 0920?-(0978..) (1997) 772 877
Vermandois, Pipin av 0817?-(0850..) (2169) 947 1023
Vermandois, Robert av 0907?-(0967..0968) (2157) 877
Vesetesdatter, Thorgunna (2138) 451 593
Vest-Franken, Ermentrude av (0875..0878)- (2797) 1053 1057 1121
Vest-Franken, Ermentrude av 0908?-0922?- (4264) 949 983 1024
Vest-Franken, Judith av 0843-0870 (2096) 1108
Vest-Franken, Karl II den Skallede av 0823-0877 (2097) 1103 1158
Vest-Franken, Karl III den Enfoldige av 0879-0929 (2232) 981 1024 1053
Vest-Franken, Kunigunde av (0893..0895)-(0923..) (2795) 985 1058
Vest-Franken, Ludvig II den Stammende av 0846-0879 (2235) 1052 1109 1120
Vest-Franken, Ludvig IV den Oversjøiske av 0921?-0954 (2229) 867 883 984 998
Vest-Franken, Mathilde av 0943-0991 (2227) 868 885 899
Vienne, Bivin av (0810..0830)-0863 (2724) 1030
Vinzgau, Gerold den Eldre av (0725..0730)-0799? (4573) 1179

Vinzgou, Hildegard av (0754..0758)-0783 (2274) 1135 1180 1181
Vohburg, Diepold II av -1078 (4463) 345
Waiblingen, Agnes av 1073?-1143 (1905) 297 398
Walbeck, Eilika av -0942-1015 (2387) 734 839
Walbeck, Lothar I av 0902-0929 (4537) 947
Walbeck, Lothar II den Eldre av -0929-0986 (2389) 838 948
Weimar, Vilhelm II den Store av (0930..0935)-1003 (2347) 657 784
Weimar, Vilhelm III av -1039 (2345) 522 658
Weimar-Orlamünde, Adelaide av 1055?-1100 (2022) 289 379
Weimar-Orlamünde, Otto I av -(..1060)-1067 (2023) 378 522
Weimar-Orlamünde, Vilhelm I av -0963 (2349) 783
Werl, Mathilde av 0990?-1032 (2784) 377
Wessex, Alfred den Store av 0849-0899 (2240) 1111 1170
Wessex, Edgiva av 0903?-(0950..) (2233) 984 1057
Wessex, Edvard I den Eldre av (0871..0874)-0924 (2238) 1054 1119 1124
Wessex, Egbert av (0771..0775)-0839 (2819) 1183
Wessex, Elftrude (Ælfthryth) av 0877?-0929 (2093) 1119
Wessex, Ethelwulf av 0800?-0858 (2250) 1168 1189
Wessex, Godwin av 1001?-1053 (730) 460 600
Wessex, Gyda Haraldsdatter av (1053..1061)-(1097..1107) (818) 257 332
Wessex, Harald II Godwinsson av 1022?-1066 (735) 321 463
Wetterau, Herbert I av 0925?-0992 (2801) 730 734
Wetterau, Udo I av 0900?-0949 (2520) 729 837 839
Wettin, Dedo I av 0960?-1009 (4522) 895 992
Wettin, Dietrich I av -(..0977) (4524) 992
Wight, Osburh av 0810?-(..0856) (2251) 1170
Winzenburg(?), Sophie av 1105?-1160 (1933) 179
Worms, Burkhard av -0905 (4560) 1066
Worms, Regelinda av (0885..0890)-0958 (2556) 1012 1067 1124
Wormsgau, Werner V av 0899?-0935? (2272) 1060
Zähringen, Berthold I den Skjeggete av 1000?-1078 (4466) 483
Zähringen, Luitgard av 1047?-1119 (4464) 346 484
Øst-Franken, Ludvig II den Tyske av 0806?-0876 (2528) 1154 1162
Østerrike, Adalbert den Seirende av 0985?-1055 (2370) 671 801
Østerrike, Agnes av 1206-1225 (783) 123 148
Østerrike, Ernest den Tapre av 1027-1075 (1949) 545 672
Østerrike, Henrik II Jasomirgott av 1107-1177 (1900) 228 297
Østerrike, Leopold I den Opplyste av 0940?-0994 (2485) 799
Østerrike, Leopold II den Vakre av 1050?-1095 (1946) 390 546
Østerrike, Leopold III den Hellige av 1073-1136 (1903) 295 391
Østerrike, Leopold V den Rettskafne av 1157?-1194 (1888) 182 229
Østerrike, Leopold VI den Ærefulle av 1176-1230 (1879) 147 183
Åkesson, Vagn -(0970-0987)-0987?- (2105) 315 451
Årbot, Ålov Haraldsdatter 0885?-0935? (2208) 822 929

Aachen 1127 1178 1181
Abbaye de Fécamp 634 758
Altenburg ved Elbe 290 381
Arles 217 219 486 618
Bamberg 862 969
Barcelona 635 761 763 872
Bergen 63 69 73 94 106 125 133 153
Bernburg 146 178
Besançon 354 497
Bodfeld i Harz 547 676
Bohuslen 691
Botner, Høland 2 6 23
Botner, Løken, Høland (AK) 1 6 10 14 15 23 24
Brandenburg 179
Brunshausen 1024
Bures-sur-Dines 656 783
Burgos 749 753 860
Cardagne 498 637
Carignano, Italia 276
Chizé 373 515
Choisy 1178 1201
Coimbra 144 173
Conqereuil 759 871
Corvey 661 793
Covarrubias 747 860
Crotone, Kalabrien 993
Dijon 210 268
Dudenhofen 1135 1180 1181
Durrës 907
Egisheim 807
Enger 845 937 955 974
Esztergom, Ungarn 804 894
Falaise 652
Falkenborg, Eidsberg 87 107
Fécamp 756 870
Florvåg ved Askøya 133 155
Fontevraud 286 376
Fritzlar i Hessen 837 947
Frogner Store, Ullensaker 42
Fyn 249
Gainsborough 431 583 709
Genova 171 218
Goslar 393 548 677 810
Grestain 652
Gulkunrud, Stange 11
Haraldsted Skog ved Ringsted 158 199
Hastings 321 463
Hauteville, Normandie 361 503
Humle, Nannestad 15
Isenburg 939 998 1012
Ivrea 1011 1066 1124
Jomsborg 578 707
Jüpille 1203 1211
Kalisz 180 209
Kefalonien 361 503
Kiev 200 257 301
Kilikien 399 403 554
Kirsey ved Oise 1191 1207
Konstantinopel 543 553 561
Krosno Odrzanskie 784 882
Kypros 193 214 252 277
Lay-Saint-Christophe 1213
Lechfelde 995 1062
Liege 393 548

Løken, Høland 14 23
Melhus, Gauldalen 423
Melk, Nedre Østerrike 671 801
Mellrichstadt 345
Merseburg 685 816
Moutier, Frankrike 276
Nidaros 109 125 137 138
Niemwegen 723 832
Nitteberg, Blaker 15
Nyitra 384 556
O, Vang (HE) 1 3 6 10 11 12 15 16 20
O, Vang 2 3 5 6 7
Oljeberget ved Jerusalem 199 254
Orknøyene 87 107
Oslo 82
Ost-Fahlen 981 1052
Ostenbach 547 676
Oviedo 1087 1145 1146 1180 1181 1203
Paris 855 1027 1173 1200
Piacenza 1093 1101
Poitiers 284 374
Polotsk 712
Prüm 1096 1154 1161 1162
Pöhlde 882 895 995
Reins kloster 94 115
Remiremont 1213
Roma 515 548 720 830
Roskilde 158 199 311 431
Saalfeld 602 720
Sarpsborg 533 537
Shaftesbury 440 711
Sigtuna 457 468 597 613
Slangerup 193 252
Slien 96 118
Soisson 840 951 978
Solberg, Høland 15
St. Maxient 646 738
Stamford Bro 463
Stamford bro 409
Stiklestad 310 417 527 665
Sørum (Sudreim, Skedjuhof), Sørum (AK) 16 24 30 32 41 45 52 63
Tours 1140 1158 1167
Tulln, Niederösterreich 390 546
Tunsberghus 47 70
Turiv 200 257 301
Tønsberg 63 94 794 888
Utrecht 675 806
Venezia 672 673 804
Viborg 141 142
Viscu 493 629
Vordingborg 115 139 141 161
Vyshorod 452 468 476 594 613
Vålen Nedre, Gausdal 3
Weilheim ved Teck 483
Wien 228 297
Wrymouth 209 210
Würzburg 799
Zamora 860 967 968 1037 1039 1089